HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

ULUSAL EĞİTİM DERNEKLERİ PLATFORMU

28. ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ KONGRESİ

28th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATIONAL SCIENCES

ICES-UEBK 2019

CONGRESS ABSTRACTS
KONGRE BİLDİRİ ÖZETLERİ

25-26-27-28 Nisan/April 2019

ANKARA/TÜRKİYE-TURKEY

Memmber Associations of the Platform of National Educational Associations / Ulusal Eğitim Dernekleri Platformu Üyesi Dernekler

KURULLAR

Kongre Onur Kurulu

Prof. Dr. Ziya Selçuk, Millî Eğitim Bakanı
Prof. Dr. A. Haluk Özen, Hacettepe Üniversitesi Rektörü

Kongre Başkanları

Prof. Dr. Hayati Akyol, ULED Platformu Başkanı, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ayhan Yılmaz, H. Ü. Eğitim Fakültesi Dekanı

Kongre Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Ahmet İlhan Şen, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Ayten Genç, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Ayşe Çakır İlhan, Sanat Eğitimcileri Derneği
Prof. Dr. Cengiz Şahin, Türk PDR Derneği, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Emine Erdem, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Halil Yurdugül, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Hülya Kelecioğlu, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. İbrahim Yıldırım, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Mustafa Baloğlu, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Nermin Yazıcı, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Nuray Senemoğlu, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Mehmet Turan, Sınıf Öğretmenleri Derneği
Prof. Dr. Ahmet Doğanay, Sosyal Bilgiler Eğitimcileri Birliği Derneği
Prof. Dr. Aydan Ersöz, English Language Education Assocation
Prof. Dr. Esra Bukova, Güzel Matematik Eğitimi Derneği
Prof. Dr. Melek Gökay, Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği
Prof. Dr. Mustafa Safran, Tarih Eğitimcileri Birliği Derneği;
Prof. Dr. Ömer Adıgüzel, Çocuk Ve Gençlik Müzeleri Eğitim Araştırma ve Geliştirme Derneği
Prof. Dr. Özcan Demirel, Eğitim Programları ve Öğretim Derneği
Prof. Dr. Ömer Adıgüzel, Gençlik Kulübü ve Çağdaş Drama Derneği
Prof. Dr. Selahattin Gelbal, Eğitimde Ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Derneği
Doç. Dr. İrem Onursal Ayırır, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. Tuncay Özsevgeç, Fen Eğitimi ve Araştırma Derneği
Dr. Ferah Güçlü Yılmaz, Eğitimci Kadınlar Derneği
Dr. Adem Çilek, Eğitim Yöneticileri ve Uzmanları Derneği, MEB Bakan Danışmanı
Bayram ARSLANOĞLU, Teknik ve Meslek Eğitimcileri Derneği
Burcu Yılmaz, Bilişim Teknolojileri Eğitimcileri Derneği, MEB BÖTE Öğretmeni
Ercan Karaca, Özel Eğitimciler Derneği
Refik Saydam, Müzik Eğitimcileri Derneği

İÇİNDEKİLER

KURULLAR 2

İÇİNDEKİLER 3

SÖZLÜ BİLDİRİ ÖZETLERİ

ARDUİNO İLE BİLGİSAYAR PROGRAMLAMA DERSLERİ: MESLEK LİSESİ ÖĞRETMENLERİNİN DÜŞÜNCELERİ 34
HÜSEYİN CAN ŞENEL

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL EĞİTSEL OYUNLARI KULLANMA BECERİLERİNİN BELİRLENMESİ 36
MEHMET RAMAZANOĞLU

DOKTORA TEZLERİNDE ALINAN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÖNLEMLERİ 40
ŞENER BALAT

EĞİTİM VERİ STANDARTLARININ OLUŞTURULMASINA YÖNELİK BİR MODEL ÖNERİSİ 42
MEHMET BOZ, İRFAN ŞİMŞEK

KAHOOT UYGULAMASININ EĞİTİMDE KULLANIMINA YÖNELİK LİSE ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ 45
MEHMET RAMAZANOĞLU

KAYNAK TABANLI ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNİN REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN YANSITICI DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİSİ. 49
CENGİZ GÜNDÜZALP, YÜKSEL GÖKTAŞ

MAKİNE ÖĞRENİMİ ALGORİTMALARI NASIL ÇALIŞIR' 51
SELİM BALCISOY, ARTUN SARIOĞLU, EVRİM ÖZEL, ONUR YİGİT ARPALI, YUSUF UMUT ÇİFTÇİ, ZİYA ERKOÇ

ÖĞRENCİLERİN SCRATCH'TE KULLANDIKLARI KOD KAVRAMA STRATEJİLERİ VE BAŞARI DURUMLARI İLE ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: BİR GÖZ İZLEME ÇALIŞMASI 53
OSMAN GAZİ YILDIRIM, NESRİN ÖZDENER DÖNMEZ, SONER KOTAN

ÖĞRENCİLERİN ZEKA GRUPLARININ ÇOKLU ZEKA KURAMI YAZILIMI TASARLANARAK BELİRLENMESİ 56
KADİR SEVİNÇ, MEHMET EMİN AKSOY

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN PERSPEKTİFİNDEN 3B MODELLEME EĞİTİMİNİN ÖĞRENME VE YENİLİK BECERİLERİNE ETKİSİ 59
TUĞRA KARADEMİR COŞKUN, GÜL FİDAN DENİZ

TÜRKİYE'DE OKULLARDA CEP TELEFONU KULLANIMI: YASAKLAR VE KISITLAMALARA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ 61
TURGAY ALAKURT, BURCU YILMAZ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM AMACI İÇİN AKILLI TELEFON KULLANIMI 63
AİDAY KASMALİEVA KARA, GULSHAT MUHAMETJANOVA

USTA ÖĞRETİCİLERİN SANAL GERÇEKLİK TEKNOLOJİLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ 66
HÜSEYİN SIHAT, DUYGU AKDEMİR

YETİŞKİNLERİN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN YORDANMASI 69
TUGRA KARADEMİR, ÖMER KAYA

4. SINIF MATEMATİK ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ 71
TUĞBA OĞUZ, ASUMAN ÇİFTÇİ, ALİ ARSLAN

ORTAOKUL 7. SINIF MATEMATİK DERSİ ORAN VE ORANTI KONUSUNUN MATEMATİKSEL MODELLEME YOLUYLA ÖĞRETİMİNİN AKADEMİK BAŞARI VE KALICILIĞA ETKİSİ (ÇANKIRI İLİ ÖRNEĞİ) 73
PINAR PAZARCI ÇELENK

WEB 2.0 DESTEKLİ ARCS UYGULANAN ÖĞRETİM TASARIMININ ÖĞRENCİLERİN DİNLEDİKLERİNİ ANLAMALARINA VE MOTİVASYONLARINA ETKİSİ 76
FİLİZ ÖZEK GÜNYEL, SEVAL FER

1998, 2007 VE 2018 SINIF EĞİTİMİ ÖĞRETMEN YETİŞTİRME PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI 79
ŞADİYE İNCİ, GÜRCÜ ERDAMAR

2005-2018 YILLARI ARASINDA FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI İLE İLGİLİ YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ 81
ERAY EĞMİR, AKIN KARAKUYU

2023 EĞİTİM VİZYONUNUN KAPSAYICI EĞİTİM POLİTİKALARI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ 84
EMİNE DEMİREL KAYA

A CRİTİCAL ANALYSİS OF RESEARCH TRENDS İN EDUCATİONAL TECHNOLOGY THESES AND DİSSERTATİONS İN TURKEY 88
AYŞE GÜL KARA AYDEMİR, GÜLFİDAN CAN

A SUGGESTİON FOR ROBOTİCS CODİNG CURRİCULA FOR VOCATİONAL AND TECHNİCAL SECONDARY EDUCATİON SCHOOLS 90
MEHMET AKİF OCAK, ABDULLAH ALPER EFE, MEHMET DURNALI

ANA DİLİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA YER ALAN KAZANIMLARIN ZİHİNSEL BECERİLER TEMELİNDE GÖSTERDİĞİ DAĞILIMIN İNCELENMESİ 93
EMEL BAYRAK ÖZMUTLU

ARKADAŞLIK DEĞER ALGILARI ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE ALAN ÇALIŞMASINA UYGULANMASI 96
ERSİN KIVRAK, FATMA BASAN

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖZÜNDEN ORTAOKULDA KODLAMA ÖĞRETİM SÜRECİNİN İNCELENMESİ 99
ERKAN ÇALIŞKAN

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ 101
EZEL GÜNEL, ALİ ARSLAN

BİR ELEŞTİREL DÜŞÜNME ETKİNLİĞİ: ORWELL 1984 VE ÇEMBER FİLM ANALİZİ 103
DERYA GÖĞEBAKAN-YILDIZ

DEĞİŞEN TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA TOPLUMSAL CİNSİYET 106
CANAN ARATEMUR-ÇİMEN, SEZEN BAYHAN

DİJİTAL VATANDAŞLIK ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE 'YE UYARLANMASI: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI* 109
CAHİT ERDEM, MEHMET KOÇYİĞİT

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ KAZANIMLARININ YENİLENMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNİN BİLİŞSEL SÜREÇ BOYUTUNA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ 112
CEVAT EKER, SÜMEYRA ÜNLÜ

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ETKİLİ ÖĞRETMEN ALGILARI 114
ŞENOL ORAKCI

EĞİTİM SÜRECİNDE OKUL SERVİS HİZMETLERİNE İLİŞKİN OKUL SERVİS ŞOFÖRLERİNİN GÖRÜŞLERİ 117

HALÜK ÜNSAL

EMEKLİ VE KIDEMLİ ÖĞRETMENLERİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN SOSYAL STATÜSÜ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ 120
ÖZGÜL MUTLUER, SEDAT YÜKSEL

ETWİNNİNG PROJE UYGULAMALARININ ÖĞRENCİLERİN YABANCI DİL ÖĞRENİM SÜRECİNE KATKISI 123
BİLGE AKINCI

FEN BİLGİSİ DERSİNDE DİJİTAL KAVRAM KARİKATÜRLERİ KULLANIMININ ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ 125
ARDA DANIŞTAY ŞANLITÜRK, GÜLÇİN ZEYBEK

FEYNMAN YÖNTEMİNE DAYALI ÖĞRENMENİN ÖĞRENCİNİN DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIĞI ÜZERİNE ETKİSİ 128
ERSİN KIVRAK, FATMA BASAN

GELENEKSEL TÜRK SANATLARINDA MİLLİ POLİTİKA VE EĞİTİM MODELLERİ GELİŞTİRMEYE DAİR 132
AHMET AYTAÇ, BERNA DERİN

GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN ÖĞRENCİLER İÇİN GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ CIPP MODELİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ 134
AYNUR SARISOY, ELİF AKDEMİR, EMRE ÜNLÜ

HAYATIN KENDİSİ EĞİTİM 137
BERNA DERİN, MURAT KIROĞLU, BİLGEN KERKEZ, AYŞE ÖZDEMİR, ABDULKADİR ÇELİK

İLKÖĞRETİM PROGRAMLARININ MEDYA OKUR-YAZARLIĞI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ 139
SEMİH AKKAYA, MUSTAFA ÇELEBİ

İLKOKUL 2. SINIF İNGİLİZCE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ EKLEKTİK MODELE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ 142
İMGEHAN ÖZKAN ELGÜN

İNGİLİZCE HAZIRLIK BAŞLANGIÇ SEVİYESİ PROGRAMININ STAKE'İN UYGUNLUK-OLASILIK MODELİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ 144
SEDEF NUR YAMAN

INSTRUCTİONAL DESİGN OF TRAİNİNG PROGRAM FOR PARENTS OF GİFTED AND TALENTED CHİLDREN 148
NESLİHAN GÖK AYYILDIZ, CENNET ENGİN DEMİR

KAPSAYICI EĞİTİM BAĞLAMINDA ÇOK KÜLTÜRLÜ EĞİTİM VE ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ: NİTEL BİR ARAŞTIRMA (KIRŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ) 150
SUNA DAĞDELEN, HÜSEYİN ŞİMŞEK

KÖY ENSTİTÜLERİ NEDİR: KÖY ENSTİTÜLERİ MODELİNİN PROGRAMATİK VE İÇERİK ANALİZİ 153
UĞUR TÜRE, ŞAHİN ATASOY, EROL BAKİ TEKİN

LİSE ÖĞRETMENLERİN YANSITICI DÜŞÜNME EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ 154
YALÇIN DİLEKLİ

MATEMATİKSEL MODELLEME SÜRECİ BECERİ ÖLÇEĞİ'NİN GELİŞTİRİLMESİ VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ 157
GÜLNUR ÖZBEK, ERDOĞAN KÖSE

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM BOYU ÖĞRENMELERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERCE İNCELENMESİ 160
GÜRBÜZ OCAK

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE KULLANILAN MODÜLLERİN NİTELİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ BATTALGAZİ İLÇESİ ÖRNEĞİ) 163
ZEYNEP AYKIR

MİKRODENETLEYİCİLER DERSİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 165
MEMET KARAKUŞ, ALİ KEMAL UĞUR

MİLLİ EĞİTİM ŞURALARINDA ÖĞRETMEN YETİŞTİRME POLİTİKALARI 167
DEVRİM TANRIVERDİ[1], UĞUR TÜRE, EROL BAKİ TEKİN

ÖĞRENCİ MERKEZLİ Mİ ÖĞRENCİYE YÜKLENME Mİ 'ÖĞRETİM ELEMANLARI ÖĞRETEREK ÖĞRENME YÖNTEMİ İLE İLGİLİ NE DÜŞÜNÜYOR' 168
AYFER SÜLÜ

ÖĞRENCİLERİN İNGİLİZCE ÖĞRENMEYİ ZORLAŞTIRAN FAKTÖRLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ 171
DEMET ÖZMAT, NURAY SENEMOĞLU

ÖĞRETEREK ÖĞRENME YÖNTEMİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ 173
İSMAİL SAN, AYFER SÜLÜ

ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLGİ EDİNME VE BİLGİYİ YAPILANDIRMA BECERİ DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ 176
MUSTAFA ÇELEBİ[1], DUYGU TUĞÇE TAŞKIN

ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLİMSEL ARAŞTIRMAYA YÖNELİK TUTUMLARI 178
HASAN HÜSEYİN ŞAHAN

ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL EĞİTSEL OYUNLARI KULLANMA BECERİLERİNİN BELİRLENMESİ (NEVŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ) 181
MUSTAFA ÇELEBİ, ERGÜN ARIK

ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİME GİRİŞ DERSİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ VE ÖNERİLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA 183
ŞENOL ORAKCI

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KENDİ ZEKA ALANLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 186
İSMAİL ŞAN

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRENME STİLLERİNİN TEKNOLOJİ KULLANIM NİYETLERİ VE BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 189
EBRU KURTULUŞ, MEHMET GÜROL

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMEN EĞİTİMİ PROGRAMLARININ YETERLİKLERİNE YÖNELİK İNANÇLARI 191
ERDOĞAN KÖSE, MUHAMMED AKINCI

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ YENİLENMİŞ GENEL YETERLİK ALANLARINA İLİŞKİN ÖZYETERLİK İNANÇLARI 194
CEREN YILDIRIM, ALİ ARSLAN

ÖĞRETMEN ADAYLARININ YANSITICI DÜŞÜNME BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ 197
SEMRA DEMİR BAŞARAN, DUYGU TUĞÇE TAŞKIN

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ZİHİN TİPLERİ 199
İSMAİL ŞAN

ÖĞRETMEN ADAYLARININ "PROGRAM GELİŞTİRME VE ÖĞRETİM" DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI (GAZİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ) 202
PINAR BİLASA

ÖĞRETMEN ROLLERİNDEKİ DİJİTAL OKURYAZARLIK: 2017-2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI, 9. SINIF İNGİLİZCE ÖĞRETİM PROGRAMININ İNCELENMESİ 206
ZEYNEP KUMKALE, NUR GEL

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME SÜRECİNDEKİ ÖRTÜK PROGRAMIN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ 210
HASAN HÜSEYİN ŞAHAN, AYŞE AHSEN TALU

ÖĞRETMENLERİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİ KULLANMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ 213
MUSTAFA ÇELEBİ, SENA KORKMAZ

ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM PROGRAMI OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 216
BİRSEL AYBEK

ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM PROGRAMI TASARIM YAKLAŞIMI TERCİHLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 218
BİRSEL AYBEK, SIDDIK DOĞRULUK

ÖĞRETMENLERİN MODEL DAVRANIŞLARININ ÖĞRENCİLER TARAFINDAN ALGILANMA BİÇİMİ 220
SUNA DAĞDELEN, HACI ÖMER BEYDOĞAN

ÖĞRETMENLERİN TEKNOLOJİK YETERLİLİKLERİNİN TEKNO-STRESS DÜZEYLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ 224
AYŞE AKAR ELEKOĞLU, MURAT KAMAR, PINAR KAMAR, ALİ ARSLAN

ÖĞRETMENLERİN YENİLİKÇİLİK DÜZEYLERİ İLE SINIF İÇİ LİDER ÖĞRETMENLİK BECERİLERİ ALGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 228
ALİ CİN, TUĞBA YANPAR YELKEN

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ TUTUM ÖLÇEĞİNİN KAZAKÇAYA UYARLANMASI 231
AİDA MEİRKULOVA[1], GÜRCÜ ERDAMAR, ŞABAN ÇETİN

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ 233
MUSTAFA ÇELEBİ[1], MERVE TÖSTEN

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ (AKSARAY İLİ ÖRNEĞİ) 235
SEMİH AKKAYA, SEMRA DEMİR BAŞARAN

ON İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI SEÇİMLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER VE ÖĞRETMENLİK PROGRAMLARINI TERCİH ETME DURUMLARI 239
HASAN GÜNER BERKANT, SEVİM BAHADIR239

ÖNLİSANS ÖĞRENCİLERİNİN EPİSTEMOLOJİK İNANÇLARININ İNCELENMESİ 243
GÜRBÜZ OCAK, AKIN KARAKUYU

ORTAOKUL İNGİLİZCE ÖĞRETİM PROGRAMININ STUFFLEBEAM'IN BAĞLAM GİRDİ SÜREÇ ÜRÜN MODELİNE DAYALI DEĞERLENDİRİLMESİ 247
ARZU TOSUN, ALİ ARSLAN

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KODLAMA DERSİNE İLİŞKİN BİLGİ VE DÜŞÜNCELERİNİN İNCELENMESİ 250
ERKAN ÇALIŞKAN

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMA KAYGISI İLE AKADEMİK BAŞARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ (NEVŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ) 252
MUSTAFA ÇELEBİ, ERGÜN ARIK

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENMEYE YÖNELİK SORUMLULUKLARI İLE İŞBİRLİKÇİ ÖĞRENME TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 254
SEMRA DEMİR BAŞARAN MERVE TÖSTEN254

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN STEM DİSİPLİN ALANLARINA YÖNELİK ALGILARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 256
AHMET UYAR, İSMAİL ŞAN

ÖRTÜK PROGRAM KAVRAMININ TANIMI, KAPSAMI VE UNSURLARI 259
CANAN ÇAKAR, KIYMET SELVİ

ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN BRAİLLE YAZIYA YÖNELİK TUTUMLARI 262
CEM ASLAN, MUSTAFA DOĞUŞ

PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ SERTİFİKA PROGRAMINA KATILAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİ TERCİH NEDENLERİNİN İNCELENMESİ 263
ŞULE FIRAT DURDUKOCA

PROGRAM DEĞERLENDİRMEDE EĞİTSEL ELEŞTİRİ MODELİ İLE ÇOK-YÜZEYLİ RASCH ÖLÇME MODELİNİN UYUMU VE ARALARINDAKİ İLİŞKİLER 267
ÇETİN SEMERCİ

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 270
AYSEL ARSLAN

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL KAYGI DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 271
AYSEL ARSLAN

SANAL MÜZE GEZİLERİNİN SINIF ÖĞRETMENLERİ ÜZERİNDEKİ TUTUMU 272
FATMA ALACA, AHMET YALVAÇ, AHMET ÜNLÜ, AHMET SİNAN DOĞANLI, İRFAN ÇELİK

SINIF İÇİ UYGULAMALAR VE HEDEF YÖNELİMLERİ 275
HÜLYA YILDIZLI

STEM EĞİTİMİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ 278
AHMET UYAR, İSMAİL ŞAN

STEM ODAKLI MATEMATİK UYGULAMALARININ 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİK YETERLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ 281
ÖZDE CEYLAN

TARTIŞMALI KONULARIN ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETMENLERİN KULLANDIKLARI STRATEJİ, YÖNTEM VE TEKNİKLER 283
ŞEFİKA TATAR, OKTAY CEM ADIGÜZEL

THE EVALUATİON OF THE SECONDARY EDUCATİON 11TH GRADE BASİC MATHS CURRİCULUM OF A VOCATİONAL HİGH SCHOOL THROUGH STAKE'S RESPONSİVE EVALUATİON MODEL 285
NEVİN AVCI, BEGÜM EREYİ, AHMET OK

ÜNİVERSİTELERİN HAZIRLIK SINIFI İNGİLİZCE DERSİ "PARAPHRASİNG" ÜNİTESİNİN KAZANIMLARINA ULAŞMA DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 287
OĞUZ GÜRBÜZTÜRK, YASİN TURAN

Z KUŞAĞI VE DİJİTALLEŞEN SANAT EĞİTİMİ 291
EVRİM ÇAĞLAYAN

"ÖĞRENME SÜREÇLERİNDE DİJİTAL İÇERİK VE BECERİ DESTEKLİ DÖNÜŞÜM "HEDEFLERİ HAKKINDA OKUL YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ 294
ALİ İLKER GÜMÜŞELİ, SAADET GARAN

AÇIK SİSTEMLER OLARAK ÖRGÜTLER 298
MURAT GÜRKAN GÜLCAN, AYHAN DUYKULUOĞLU

ADRESE DAYALI KAYIT SİSTEMİNİN GÖLGESİNDE OKUL SEÇMEK: BİR İLKOKUL ÖRNEĞİ 300
HALİL BUYRUK

BİR ÜNİVERSİTEDEKİ FAKÜLTE YÖNETİCİLERİNİN LİDERLİK TARZLARININ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 304
ESEF HAKAN TOYTOK

BİREYSEL YENİLİKÇİLİK ÖLÇEĞİNİN OKUL YÖNETİCİLERİ İÇİN UYARLANMASI: TÜRKÇE GEÇERLİK-GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI 307
MEHTAP NAİLLİOĞLU KAYMAK, ÇİĞDEM ÇELİK ŞAHİN, FERAH GÜÇLÜ YILMAZ

DELPHİ TEKNİĞİ KULLANARAK ORTAÖĞRETİMDE ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIK NEDENLERİNİN ANALİZİ 309
OKTAY ŞABHAZ, ULAŞ YABANOVA, VEHBİ ONUR DEMİRCİLER

EĞİTİM BİLİMLERİNE YENİ YAKLAŞIM: KUANTUM ÖĞRENME 313
GÜLNİHAL YILDIRIM, NİHAN ÇAĞLAR, MURAT GÜRKAN GÜLCAN, AYŞE BURÇAK ÇELİK

EĞİTİM YA DA EĞİTİM BİLİMLERİ FAKÜLTELERİNDE YAYIMLANAN AKADEMİK DERGİLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 315
YENER AKMAN

EĞİTİM YÖNETİMİNDE KAVRAM KULLANIMI VE TÜKETİLEN KAVRAMLAR 318
KASIM KARAKÜTÜK, ECE ÖZDOĞAN ÖZBAL

EĞİTİM, SAĞLIK VE BANKACILIK SEKTÖRLERİNDE ÇALIŞAN KADINLARIN İŞ DOYUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI 321
SEVDA KIR ÇELİK

EĞİTİMDE KIZ ÇOCUKLARININ DEVAM ORANLARININ ARTIRILMASINA YÖNELİK DEĞİŞKENLERİN ARAŞTIRILMASI (VAN İLİ ÖRNEĞİ) 322
HASAN BASRİ MEMDUHOĞLU, HAKAN DURĞUN, MUHLİS CEYLANİ

EĞİTİMDE MESLEK ETİĞİNİN DEĞERLER ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ 324
UMUT BEŞER, MEHMET ALİ AKIN

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE OKUL AİLE BİRLİKLERİNİN YAPISI VE MEVCUT ÇALIŞMA ALANLARI 325
LEVENT YAZICI, NURHAN DEMİRHAN SERİNKEN, BURCU DEMİRBAŞ NEMLİ

İLETİŞİM MERKEZLERİ (BİMER, CİMER, MEBİM 147)'NİN İŞLEYİŞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE OKUL MÜDÜRLERİNİN GÖRÜŞLERİ 328
KEMAL KAYIKÇI, DERVİŞ TATAR

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN ZİHİNSEL MODELLERİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA 330
ELİF BESTE VEYSELLER, BURAK ÖNCÜ, YİĞİTALP VEYSELLER

KADIN ÖĞRETMENLERİN YÖNETSEL GÖREV ALMA DURUMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 332
TUĞBA SONGUR KARAKURT, AYHAN URAL

KADIN YÖNETİCİ İLE ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL STRES DÜZEYLERİ 336
İLKNUR MAYA, GİZEM DAK

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE İLİŞKİN ALGILARI 340
GİZEM ÇAKAL, TÜRKAN ARGON

MESLEKİ VE TEKNİK AÇIDAN TEMEL ÜST POLİTİKA BELGELERİNDE EĞİTİM POLİTİKALARI 343

HÜLYA ÇOLAK, TÜRKSEL KAYA BENSGHİR, MUSTAFA ÇOLAK, GÜLNİHAL TUNCA

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM KURUMU SINIF/ALAN ZÜMRELERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 346
NECATİ CEMALOĞLU, ALİ DURAN

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (MEB) ATÖLYE VE LABORATUVAR ÖĞRETMENLERİ YURT DIŞI DİL EĞİTİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ 350
NECATİ CEMALOĞLU, ALİ DURAN

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI TAŞRA YÖNETİCİLERİNDE ÖRGÜTSEL DEĞİŞİM ALGISI 353
SU ERTÜRK, FEYZİ ULUĞ

MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİNDE İŞGÜCÜ PLANLAMASI SORUNLARI 356
TARIK SOYDAN

NEW CHALLENGES ADDED TO A CHALLENGİNG TASK' 'PRİMARY SCHOOL TEACHERS' REFLECTİONS ON CLASSROOM MANAGEMENT AND REFUGEE INTEGRATİON 358
MAHMUT KALMAN, SERVET ÖZDEMİR

NORM KADRO UYGULAMALARININ MEB VE YÖK AÇISINDAN İNCELENMESİ 360
ERDAL KAYA, SAİT AKBAŞLI

ÖĞRENCİSİZ ÖĞRETMENLER: OKUL DIŞINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERDE İŞ MOTİVASYONU ÜZERİNE BİR İNCELEME 364
MEHMET FATİH KÖSE

ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞİŞİME HAZIR OLMA DURUMLARININ İNCELENMESİ 366
BERNA YÜNER

ÖĞRETMEN ADAYLARININ DUYGUSAL ZEKA VE EYLEM KİMLİKLEME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ 369
NECATİ CEMALOĞLU, ZİYAEDDİN HALİD İPEK

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KİŞİSEL VE MESLEKİ ÖZ-YETERLİK ALGILARI İLE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 372
NESLİN İHTİYAROĞLU , ÖZNUR TULUNAY ATEŞ

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MEDYA OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ VE SOSYAL MEDYA KULLANIM AMAÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ 375
NECATİ CEMALOĞLU, ZİYAEDDİN HALİD İPEK

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE OKULLARDA TAKIM ÇALIŞMALARI VE SOSYAL KAYTARMA 378
RAMAZAN ERTÜRK, TÜRKAN ARGON

ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE OKULLARIN YENİLİKÇİ OLMA DURUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 381
ERDEM DAĞHAN, GAMZE DAĞHAN, İBRAHİM ENES ÖNER, GÜLŞAH ÖNER

ÖĞRETMENLERİN İÇ HUZURU, SORUMLULUĞU VE ADANMIŞLIĞININ ANALİZİ 384
MEHMET ALİ AKIN

ÖĞRETMENLERİN İŞ DOYUMU: FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 387
SEVDA SEVEN ŞARKAYA, FATMA ÇOBANOĞLU

ÖĞRETMENLERİN İŞ DOYUMUNUN YORDAYICISI OLARAK ÖRGÜTSEL GÜVEN VE ÖRGÜTSEL DESTEK ALGISI 391
ŞEREF SARIKAYA, SULTAN BİLGE KESKİNKILIÇ KARA

ÖĞRETMENLERİN İŞLE BÜTÜNLEŞME DÜZEYLERİ İLE OKUL İKLİMİ VE ÖĞRETMEN LİDERLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ 394
HASAN KAVGACI, BATUHAN İNANIR

ÖĞRETMENLERİN LİDER YÖNETİCİ VE OKUL MÜDÜRLERİNİN ETKİLİLİĞİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ **398**
RAMAZAN ERTÜRK

ÖĞRETMENLERİN SINIF YÖNETİMİ YETERLİLİKLERİNİN ÖĞRENCİLERİN SINAV KAYGILARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ **401**
YENER AKMAN

ÖĞRETMENLERİN, OKUL ÖNCESİ BRANŞINI TERCİH ETME NEDENLERİNİN İNCELENMESİ ORDU İLİ ÖRNEĞİ **404**
ÜMRAN UYSAL, EVREN MAKAR, ELİF DEĞERMENCİ BAYCAN, SEMA ÖZEN, MUHARREM ALTINIŞIK

OKUL İKLİMİ İLE ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKADEMİK MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ **406**
NESLİN İHTİYAROĞLU, ÖZNUR TULUNAY ATEŞ

OKUL MÜDÜRLERİNİN DERS DENETİM GÖREVLERİNE İLİŞKİN YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ **409**
GÜLTEN TÜRKAN GÜRER, TEMEL ÇALIK

OKUL MÜDÜRÜ VE ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ GELİŞİM ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ **412**
NEDİM ÖZDEMİR

OKUL TÜRLERİ AÇISINDAN ERGENLERDE SİBER ZORBALIK VE MAĞDURİYET DURUMLARININ ARAŞTIRILMASI **415**
GÜLNİHAL TUNCA, GÜLER GELERİ, HÜLYA ÇOLAK

OKULLARDA ÇATIŞMA VE ETKİLERİ **418**
RAMAZAN ERTÜRK

OKULLARDA KADIN YÖNETİCİLER: ZORLUKLAR, FIRSATLAR VE ÇÖZÜMLER **421**
NİLGÜN MÜJDECİ, AHMET GÖÇEN

OKULLARDA KOLEKTİF SORUMLULUĞUN ANLAM VE DOĞASINA İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA **424**
FERUDUN SEZGİN, EMİNE DOĞAN, MEHTAP NAİLLİOĞLU KAYMAK

OKULUN BULUNDUĞU ÇEVRENİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK DÜZEYİNE GÖRE ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL MUTLULUK ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ **427**
SAİD TAŞ, ROZERİN YAŞA, KADRİYE BEGÜM DOĞRUYOL ALADAK

ORTAÖĞRETİM OKUL MÜDÜRLERİNİN KARAR VERME BECERİLERİYLE YETKİ VE SORUMLULUKLARINI KULLANMA DERECELERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ **431**
SİBEL BURUKOĞLU, TÜRKAN ARGON

ORTAOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EYLEM KİMLİKLEME DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ **435**
FERUDUN SEZGİN, ERDEM ARSLAN

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDA ÖRGÜT KÜLTÜRÜ TİPOLOJİSİ ARAŞTIRMASI **439**
GÜLTEN TÜRKAN GÜRER, MURAT GÜRKAN GÜLCAN

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE LİDERLİK: ÖĞRETMEN LİDERLİĞİ ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA **440**
ESRA KARABAĞ KÖSE, YUSUF HUKUK ÜNALDI

PISA SINAVINDA BAŞARILI OLAN BAZI ÜLKELERİN EĞİTİM SİSTEMLERİNİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİYLE KARŞILAŞTIRMASI **442**
ESEF HAKAN TOYTOK

SANAYİCİLERİN İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE KADROLAMA İŞLEVİ KAPSAMINDA MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİNDEN BEKLENTİLERİ **444**
İBRAHİM ÇAKAL, TÜRKAN ARGON

SCHOOL ENGAGEMENT AND SCHOOL-RELATED METAPHORS AMONGST PRİMARY SCHOOL STUDENTS: A QUALİTATİVE CASE OF 4TH GRADERS 448
MAHMUT KALMAN, EFENDİ TUNÇ

TÜKETİLEN BİR KAVRAM: ÖĞRENCİ KOÇLUĞU 450
AYHAN DİREK, HÜSEYİN DİLEK, HASAN YALILI

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDE CİNSİYET EŞİTSİZLİKLERİ VE TÜRKİYE'NİN AB ADAY ÜLKELERİYLE KARŞILAŞTIRILMASI 452
HAZAL BÜYÜKOĞLU

TÜRKİYE'DE GEÇİCİ KORUMA KAPSAMINDAKİ SURİYELİ ÖĞRENCİLERİN OKULLARDA SOSYALLEŞME SÜRECİNDEKİ UYUM PROBLEMLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 455
FERUDUN SEZGİN, MERVE UYDURAN

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM KOŞULLARINA, TEMEL SORUNLARINA, GELECEĞE VE TÜRKİYE'NİN SORUNLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ İNCELEMEK 459
NEVRUZ UĞUR

ÜST POLİTİKA BELGELERİNDE KODLAMA EĞİTİMİNİN PLANLANMASI 461
MEHMET DURNALI, MEHMET AKİF OCAK, ABDULLAH ALPER EFE

YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM VE FIRSAT EŞİTLİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ 463
GÖZDE SEZEN-GÜLTEKİN, NAZİRE BURÇİN HAMUTOĞLU

YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN YAŞADIKLARI ÜLKELERİN EĞİTİM SİSTEMLERİ VE TÜRKİYE'DEKİ YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINI TERCİH ETMELERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 466
NAZİRE BURÇİN HAMUTOĞLU, GÖZDE SEZEN-GÜLTEKİN

YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİN İŞ STRESİ: FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 470
GÜLSÜM SERTEL, FATMA ÇOBANOĞLU

BAĞIMSIZ DEĞİŞKEN SEÇİMİNDE GENETİK ALGORİTMA YAKLAŞIMI 474
İZZETTİN AYDOĞAN

BAŞARI MOTİVASYONUNU ARTIRAN FAKTÖRLER ÖLÇEĞİ 478
RÜŞEN ÇOLAK, NETİCE ÇOLAK

BİLİŞSEL DAVRANIŞLARIN ÖLÇÜLMESİ 480
RÜŞEN ÇOLAK, NETİCE ÇOLAK

ÇOKTAN SEÇMELİ TESTLERDE MADDE KÖKÜNÜN GÖRSEL İÇERİP İÇERMEMESİNİN MADDE VE TEST İSTATİSTİKLERİNE OLAN ETKİSİ İLE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ 482
SİBEL AYDOĞAN, TUBA GÜNDÜZ

EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME STANDARTLARININ BEYİN FIRTINASI VE DELFİ TEKNİĞİYLE REVİZE ÇALIŞMALARI 485
ÇETİN SEMERCİ

EMPATİK EĞİLİM ÖLÇEĞİ: BİR ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI 488
MEHMET AKİF SÖZER, ŞEHİDE ARSLANHAN

FARKLI KURAMLAR KAPSAMINDA HESAPLANAN MADDE AYIRT EDİCİLİK PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI 492
EZGİ MOR DİRLİK

INVESTİGATİNG THE INTERNET ADDİCTİON PROFİLE OF TURKİSH STUDENTS WİTH LATENT CLASS ANALYSİS 494
BURHANETTİN OZDEMİR, ÖZLEM ÇAKIR

MOTİVASYON VE BAŞARININ YORDAYICILARININ ÇOKLU DOĞRUSAL REGRESYON VE YOL ANALİZİ İLE İNCELENMESİ 496
SEVİLAY ÇIRAK KURT, İLHAN KOYUNCU

ÖLÇME DEĞERLENDİRMEDE ÖĞRETMENİN MESLEKİ SORUMLULUĞU: ETİK 498
GÜLŞEN TAŞDELEN TEKER, MUSTAFA İLHAN, NEŞE GÜLER

ORTAOKUL İNGİLİZCE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA YER ALAN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ETKİNLİKLERİNİN İNCELENMESİ 501
ZEKİ CAN MOR, EZGİ MOR DİRLİK

RESİM-İŞ EĞİTİMİ ANABİLİM DALINDA BULUNAN ÖĞRENCİLERİN RESİMDEKİ GÜZELLİK ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENMESİ 503
HÜSEYİN UYSAL, ADEM YILMAZ

SOSYAL VE DUYGUSAL ÖĞRENMELERİN ÖLÇÜLMESİNDE KULLANILABİLECEK YENİ BİR SORU FORMATI TASARIMI OLARAK VİDEO TEMELLİ MADDELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ 506
FATMA NUR AYDIN, NİLÜFER KAHRAMAN

TÜRKİYE'DE PISA SINAVINA YÖNELİK YAPILAN ARAŞTIRMALARDAKİ EĞİLİMLER 510
ÖMER ŞAHİN, MURAT BAŞGÜL

YABANCI DİL SINAVLARINDA SINAV KAYGISININ İNCELENMESİ 511
ALPER ŞAHİN

YENİLENEN İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA ÖLÇME-DEĞERLENDİRME ALANININ İNCELENMESİ 515
ŞERİFE ERTUĞRUL

ZİHİN KURAMI HİKÂYELERİ (TUHAF HİKÂYELER) TESTİNİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI VE 7-12 YAŞ ÇOCUKLARINDA ZİHİN KURAMI BECERİLERİ 517
GÖZDE ÇİNBAY, NESLİHAN AVCI

SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİ BASİT MAKİNELER KONUSU BAŞARILARINA GÖRSEL OKUMA BECERİLERİNİN ETKİSİ 520
ALEV DOĞAN, FAZİLET SEÇİL GÖK

5. SINIF FEN BİLİMLERİ DERS KİTABINDA YER ALAN ETKİNLİKLERİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME STANDARTLARI BAKIMINDAN İNCELENMESİ 523
BURCU SARITAŞ, MERVE LÜTFİYE ŞENTÜRK, SERKAN ASLAN

6. ,7. VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FEN KAVRAM YANILGILARININ BELİRLENMESİ 527
ELİF ADEMOĞLU, FATMA BİLGE EMRE, S. TİBET AKYÜREK

6., 7. VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KİMYA KAVRAM YANILGILARININ BELİRLENMESİ 529
ELİF ADEMOĞLU, FATMA BİLGE EMRE, S. TİBET AKYÜREK

6.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GÖRSEL OKUMA-YAZMA İÇERİĞİYLE DESTEKLİ FEN BİLİMLERİ DERSİ DÜNYAMIZ, AY VE YAŞAM KAYNAĞIMIZ GÜNEŞ ÜNİTESİNDE AKADEMİK BAŞARILARININ ARAŞTIRILMASI 531
ALEV DOĞAN, CANSU ÇETİNKAYA

8.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MEVSİMLER KONUSUNA YÖNELİK ZİHİN HARİTALARI 534
HACER KARADENİZ, MURAT KURT, SEVİLAY KARAMUSTAFAOĞLU

AKADEMİSYENLERİN ETİK DEĞERLERİNİN VE MESLEKİ MOTİVASYONLARININ İNCELENMESİ 537
FUNDA ÇİFTCİBAŞI, RECEP ÇAKIR, SEVİLAY KARAMUSTAFAOĞLU

ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARI: DOLAŞIM SİSTEMİ KONUSU ÖĞRETİMİ VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ 541
BÜŞRA AKKİREN, BETÜL DEMİRDÖĞEN

BİLSEM'DE EĞİTİM GÖREN ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN KİMYA DERSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: ERZURUM REMZİ SAKAOĞLU BİLİM VE SANAT MERKEZİ ÖRNEĞİ 545
TUBA BAŞAR DAZ, ZAFER KARAGÖLGE, İLHAMİ CEYHUN

ÇER-ÇÖP İLE STEM: BASİT MALZEMELERDEN BASİT MAKİNELER 547
AYŞE KOÇ, UĞUR BÜYÜK

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLİM İNSANLARINA YÖNELİK ALGILARININ BELİRLENMESİ 548
MERVE LÜTFİYE ŞENTÜRK

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVRE EĞİTİMİ DERSİ SONUNDA ÇEVREYE YÖNELİK DUYARLILIK DÜZEYLERİNDEKİ DEĞİŞİMİN İNCELENMESİ (ADIYAMAN İLİ ÖRNEĞİ) 552
ABUZER AKGÜN, AYŞE SONEKİNCİ

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVRE EĞİTİMİ DERSİ SONUNDA SORUMLU DAVRANIŞLARINDAKİ DEĞİŞİMİN İNCELENMESİ (ADIYAMAN İLİ ÖRNEĞİ) 553
ABUZER AKGÜN, AYŞE SONEKİNCİ

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ YANSITMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 554
DİDEM KARAKAYA CIRIT, SELÇUK AYDEMİR

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN GÜNCEL EĞİTİM KONULARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ VE FARKINDALIKLARI 557
CEREN TİFTİKÇİ, ERSİN KARADEMİR

FEN BİLİMLERİ DERSİNDE KAVRAM KARİKATÜRÜ KULLANIMININ 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KÜTLE- AĞIRLIK KONUSUNDAKİ KAVRAM YANILGILARINI GİDERMEYE ETKİSİ 560
SİBEL KARAKUŞ, SİNAN ERTEN

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETİMİNDE CANLILAR VE YAŞAM ÖĞRENME ALANINDA FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLİŞSEL HAZIR OLUŞ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ 563
BÜŞRA AKTAŞ, ÖMER SAYLAR

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETİMİNDE JİGSAW TEKNİĞİNE DAYALI ETKİNLİK GELİŞTİRME 566
BAHAR PAZAR, SEVİLAY KARAMUSTAFAOĞLU

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN DEĞER VE İNANÇLARININ FEN, TEKNOLOJİ, MÜHENDİSLİK VE MATEMATİK (STEM) UYGULAMALARI ÜZERİNE BİR ÖZ İNCELENME . 570
İSMAİL DÖNMEZ, MEHMET FATİH TAŞAR

FEN EĞİTİMİNDE 3D YAZICININ ÖNEMİ 572
AYCAN GÜREL TAŞKIRAN, FATMA BİLGE EMRE

KIRSAL KESİMLERDE YAŞAYAN ÖĞRENCİLERİN VE ÖĞRETMENLERİN BİLİM ŞENLİKLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ 575
MESUDE UYGUR, EMRE UYGUR, ARİF SAVAÇ

ÖĞRETMEN ADAYLARININ LABORATUVAR GÜVENLİK İŞARETLERİ KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARI 577
AHMET GÖKMEN, SEVİLAY ATMACA

ÖĞRETMEN ADAYLARININ NANOTEKNOLOJİ İLE İLGİLİ FARKINDALIKLARININ BELİRLENMESİ 579
ÜMRAN BARLUK, HACER YILMAZ, SEMİHA ÇİĞDEM, ÜMMÜ GÜLSÜM DURUKAN

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN GERİ DÖNÜŞÜM VE ATIKLARLA İLGİLİ ALGILARI 582
ŞULE BAŞER, MEHMET YILMAZ

ORTAOKUL 5.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRESEL TUTUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 584

ÖMER SAYLAR, ELİF ÇALIŞKAN

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN OKULA AİDİYET DUYGULARI İLE ÖĞRENMEYE YÖNELİK SORUMLULUKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ ... 587
HACER KARADENİZ, RECEP ÇAKIR, SEVİLAY KARAMUSTAFAOĞLU

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SINIF SEVİYELERİ VE FEN BİLİMLERİ DERSİNDEKİ AKADEMİK BAŞARILARINA GÖRE ÇEVREYE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ ... 590
SÖNMEZ GİRGİN, BÜŞRA ÇANKAYA, ÇINAR KILIÇ

PROBLEME DAYALI STEM ETKİNLİKLERİYLE GERÇEKLEŞTİRİLEN (TÜBİTAK 4007) BİLİM ŞENLİĞİNE KATILAN PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ ... 593
ADEM YILMAZ, ÇAĞRI AVAN, CİHAN GÜLGÜN, KAMİL DOĞANAY

ROBOTİK DESTEKLİ STEM (ROBOSTEM) UYGULAMA ÖRNEKLERİ ... 596
AYŞE KOÇ, UĞUR BÜYÜK

SEKİZİNCİ SINIF LİSELERE GEÇİŞ SINAVI FEN BİLİMLERİ SORULARININ KAZANIMLAR VE BECERİLER BAĞLAMINDA İNCELENMESİ ... 597
ZEYNEP ÖZTÜRK, ERSİN KARADEMİR

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÇEVRE KAVRAMINA YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ ... 600
NİSA NUR BULAK, EVRİM URAL, ORHAN ERCAN

STEM ETKİNLİKLERİYLE YAPILAN FEN ÖĞRETİMİNİN ÖĞRENCİLERİN FENE YÖNELİK MOTİVASYONLARINA ETKİSİ ... 603
ALEV DOĞAN, EBRUALTINTAŞ AYDIN

STEM KARİYER İLGİ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE'YE UYARLANMASI ... 606
İSMAİL DÖNMEZ, ŞAHİN İDİN

THE EFFECT OF SOME CHARACTERİSTİCS OF 6TH GRADE STUDENTS ON SCİENCE ACHİEVEMENT İN MİDDLE SCHOOLS HAVİNG DİFFERENT SCİENCE ACHİEVEMENT LEVELS ... 608
ÖMER ACAR

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM, FEN BİLİMLERİ VE SOSYAL BİLİMLER KAVRAMLARINA YÖNELİK DÜŞÜNCELERİ ... 610
MUSTAFA ALTUNEL, SİNAN ERTEN

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE BİLİNCİ ... 614
SİNAN ERTEN, FATIMA BÜŞRA CENGİZ

YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN TEZ KONUSUNA KARAR VERME VE TEZ TAMAMLAMA SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ... 617
FUNDA ÇİFTCİBAŞI, MURAT KURT, SEVİLAY KARAMUSTAFAOĞLU

10.SINIF BİYOLOJİ DERS KİTABINDA YER ALAN "EKOSİSTEM EKOLOJİSİ VE GÜNCEL ÇEVRE SORUNLARI" ÜNİTESİNDE YER ALAN GÖRSELLER HAKKINDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ... 620
TUĞBA SOLAK

3. VE 4. SINIF ÇEVRE KONULARINDA UYGULANAN YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN ÖĞRETİM YÖNTEMİ BOYUTU ... 622
NİLGÜN BAKKALOĞLU, PINAR ÖZDEMİR ŞİMŞEK

3. VE 4. SINIF ÇEVRE KONULARINDA UYGULANAN YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN ÖĞRETMEN ETKİSİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ ... 625
NİLGÜN BAKKALOĞLU, PINAR ÖZDEMİR ŞİMŞEK

BİLİM MERKEZLERİNİ ZİYARET EDEN ÖĞRETMENLERİN BİLİMİN DOĞASI İNANIŞLARI 629
ŞEBNEM KANDİL İNGEÇ, ATİYE MELİKE SOLMAZ

FEN BİLİMLERİ DERS KİTABI ÜNİTE SONU DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARININ TIMSS BİLİŞSEL BOYUTLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ 632
ERKAN BAKIR, MEHMET ALTAN KURNAZ, MUSTAFA KEMAL YÜZBAŞIOĞLU

FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI, TIMSS 2015 VE 2018 LGS SINAVLARININ UYUM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 636
BURCU PEDÜK, ÖZLEM ATEŞ

FEN BİLİMLERİ DERSİNDE KAVRAM KARİKATÜRÜ KULLANIMININ 7.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KÜTLE- AĞIRLIK KONUSUNDAKİ KAVRAM YANILGILARINI GİDERMEYE ETKİSİ 638
SİBEL KARAKUŞ, SİNAN ERTEN

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN KAZANIM MERKEZLİ STEM UYGULAMALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ 641
ADEM YILMAZ, MUSTAFA KEMAL YÜZBAŞIOĞLU, CİHAN GÜLGÜN

KİMYA ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLİMİN DOĞASI ÖĞRETİMİNDE GELİŞTİRDİKLERİ TEKNOLOJİK MATERYALLER VE ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİ 644
NAGİHAN KADIOĞLU, ÖZGE ÖZYALÇIN OSKAY

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN STEM'E KARŞI TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 647
GÖKHAN ARIKAN, MURAT KOÇALİ, ÜNSAL SAPER, UMUT GÜZEL, ÖZLEM EREN, AYŞEGÜL ERÖZYÜREK

ÖĞRETMEN DESTEĞİ VE MOTİVASYONUN ÖĞRENCİLERİN FEN BİLİMLERİ DERSİNDEKİ ÖZ-DÜZENLEYİCİ ÖĞRENME STRATEJİLERİNE ETKİSİ 649
ASLIHAN HAFIZOĞLU, SÜNDÜS YERDELEN

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN BİYOÇEŞİTLİLİK OKURYAZARLIKLARININ İNCELENMESİ 651
ŞEBNEM BUYRAZ

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FETEMM'E YÖNELİK BECERİLERİNİN, FETEMM TUTUM VE ALGISI İLE İLİŞKİSİNİN ARAŞTIRILMASI 653
GÜLŞAH ÖNER, YASEMİN ÖZDEM YILMAZ

SOSYAL SORUMLULUK PROJESİ KAPSAMINDA KÖY OKULLARINDA FEN EĞİTİMİ 656
EMİRHAN KESKİN, ZAFER KARAGÖLGE, İLHAMİ CEYHUN

TÜBİTAK 4004 DOĞA EĞİTİMİ VE BİLİM OKULLARI TARAFINDAN DESTEKLENEN PROJE KAPSAMINDA KOMPOSTLAMANIN KEŞFEDİLMESİ: KAVRAM HARİTALARİ NE SÖYLÜYOR 659
SEÇİL CENGİZOĞLU, SERAP BİLEN

ÜÇ BOYUTLU YAZICI TEKNOLOJİSİYLE TASARLANAN ETKİNLİKLERİN FEN ÖĞRETİMİNE ETKİSİ HAKKINDA ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ 663
MERVE AVİNAL, ABDULLAH AYDIN

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ÖĞRETMENLERİN SANAT ETKİNLİKLERİNDE KARŞILAŞMIŞ OLDUKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (MARDİN ÖRNEĞİ) 666
MEHMET ALİ GÖKDEMİR

SANAT EĞİTİMİNDE ARAŞTIRMA YOLU OLARAK GÖRSEL DÜŞÜNME: VİDEO DENEME (ESSAY) 670
AYGÜL AYKUT

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİK BAŞARISI, KAYGI, TUTUM VE ÖZYETERLİKLERİ İLE STEM MESLEKLERİNE YÖNELİK İLGİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 672
CEMALETTİN IŞIK, YAVUZ MACUN

8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEM ÇÖZME VE OLUŞTURMA BECERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 676

ÖZKAN GÖREN, YASEMİN KATRANCI

ANALİTİK GEOMETRİ DERSİ BAŞARISI İLE UZAMSAL YETENEK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 679
ALİ İHSAN BENZER, BÜNYAMİN YILDIZ

CRİTİCAL THİNKİNG SKİLLS İN THE MATHEMATİCS CURRİCULUM (MİDDLE SCHOOL 5TH-8TH GRADES) 682
FATMA ERDOĞAN, ÖZGE BAHÇECİ

EBA VİDEOLARININ MATEMATİK DERSİNDE KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ 684
MELİHA ATASOY, SİBEL YÖRÜK, ÖZGE YİĞİTCAN NAYİR

GERÇEKÇİ MATEMATİK EĞİTİMİ VE UYGULAMALARI 687
MERVE İNCE, ASLIHAN SEZGİN

HANGİSİ FARKLI (WODB) ETKİNLİKLERİNİN ORTAOKUL 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN RASYONEL SAYILAR KONUSUNA İLİŞKİN MATEMATİK BAŞARILARINA ETKİSİ 691
BERNA MERCAN, BURCU DURMAZ

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ CEBİRSEL İFADE KAVRAMINA İLİŞKİN TANIMLARI 694
PINAR YILDIZ, ŞERİFE KOZA ÇİFTÇİ, AZİME ATAY, ŞEYMA ŞENGİL AKAR

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ MATEMATİKSEL MODELLEMEYE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ 698
GÜRCAN KAYA, YÜKSEL DEDE, VEYSEL AKÇAKIN

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜZE KOLEKSİYONLARINDAKİ ESERLERİ VEYA OBJELERİ MATEMATİK KAVRAMLARI İLE İLİŞKİLENDİRMELERİ 702
MESTURE KAYHAN ALTAY

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ ORTAOKUL MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KAVRAMLARA YÖNELİK ALGILARI 705
SEBAHAT YETİM KARACA, HATİCE KÜBRA GÜMÜŞ

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN LİNEER CEBİR-İ DERSİNDEKİ TEMEL KAVRAMLARLA İLGİLİ TANIMLAMALARA YÖNELİK BAŞARI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 707
AHMET IŞIK, FERHAT ÖZTÜRK, ZEYNEP ÖZEL

INVESTİGATİON OF FİFTH AND SİXTH GRADE STUDENTS' USE OF STRATEGİES AND APPROACHES İN PROBLEM SOLVİNG 710
CAFER SİNAN ALKAN, DİDEM AKYÜZ

INVESTİGATİON OF THE CONCEPT DEFİNİTİONS OF SİXTH GRADE STUDENTS ABOUT THE SETS 712
FATMA ERDOĞAN, AYŞEGÜL GÖKHAN, SIDIKA AYBÜKE İPEK

İSPAT YÖNTEMLERİ ÖĞRETİMİ HAKKINDA ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 714
YÜCEL ÇETİN

KAVRAM İMAJI: KARMAŞIK SAYI 717
EMİNE ÖZGÜR ŞEN

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK STRESLERİNİN, MATEMATİK KAYGILARININ VE MATEMATİĞE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ 720
HASAN GÜNER BERKANT, ÖMER FARUK METİN

MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 724
BAHADIR YILDIZ, GÜLŞEN DAŞÇI, MELİKE NUR KÖROĞLU, MELİS HATUN SAVAŞ

MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ E-MATERYAL GELİŞTİRMEYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ 727
ATİLLA ÖZDEMİR

MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ SAYI VE SAYI KÜMELERİYLE İLGİLİ KAVRAYIŞLARININ İNCELENMESİ 729
RAMAZAN GÜREL

MATEMATİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MATEMATİKSEL MODELLEME ETKİNLİĞİ OLUŞTURMA VE UYGULAMA SÜREÇLERİNİN İNCELENMESİ 732
SİBEL BİLGİLİ, ALPER ÇİLTAŞ

MATEMATİK TARİHİNE YÖNELİK TASARLANAN DİJİTAL ÖYKÜLERLE İLGİLİ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 733
ELMAS ELİÇE ÇETİNÖZ, NİHAL DÜZALAN, BURÇİN GÖKKURT ÖZDEMİR

ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİNE GÖRE MATEMATİK KORKULARININ NEDENLERİNİN İNCELENMESİ 736
RAMAZAN GÜREL, BETÜL DAYI

SUPPORTİNG STUDENTS'MATHEMATİCAL UNDERSTANDİNG: LAUNCH-EXPLORE-DİSCUSS CYCLE 740
SİNEM SÖZEN ÖZDOĞAN, DİDEM AKYÜZ

ÖĞRETİM ÜYELERİNİN YENİLENEN İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ 742
KÜBRA TUĞRUL, ÖMER ŞAHİN, MURAT KURT

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE ORTAOKUL 7.SINIF MATEMATİK DERSİNDE ZORLANILAN KONULAR 745
RAMAZAN GÜREL, SİMGE ÜLKÜ DOĞMAZ, CANAN MELEK ERGİN

ORTAÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÖTELEME VE DÖNME DÖNÜŞÜMLERİNE YÖNELİK ÖZELLEŞTİRİLMİŞ ALAN BİLGİLERİNİN İNCELENMESİ 748
RUMEYSA POLAT, HİLAL GÜLKILIK, HASAN HÜSEYİN UĞURLU

ORTAOKUL 6. SINIF KESİRLER KONUSUNUN ÖĞRETİMİNDE GÖRSELLEŞTİRME ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİNİN İNCELENMESİ 752
AYŞE ÖZER, AHMET IŞIK

ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GRAFİK KONUSUNA İLİŞKİN BİLGİLERİNİN İNCELENMESİ 755
RAMAZAN GÜREL

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİK ÖĞRETMENİ ALGISI: BİR ÇİZİM ÇALIŞMASI 758
ATİLLA ÖZDEMİR

OYUN TEORİSİ ETKİNLİKLERİNİN KARAR VERME BECERİLERİNE ETKİSİ 759
YÜCEL ÇETİN, DEMET BALDAN DEŞDEMİR

PROBLEMLERİN SUNULUŞ TARZLARINA GÖRE İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ PROBLEM ÇÖZME SÜRECİNDE KULLANDIKLARI VE TERCİH ETTİKLERİ BİLGİ TÜRÜ 762
FERİDE ÖZYILDIRIM GÜMÜŞ

PROSPECTİVE MATHEMATİCS TEACHERS' DEVELOPMENTS AND PERCEPTİONS ON TPACK THROUGH GEOGEBRA BASED LESSON PLANS AND ACTİVİTY SHEETS 765
RABİA NUR ÖNDEŞ, ALPER ÇİLTAŞ

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ALAN ÖLÇME SÜREÇLERİNİN İNCELENMESİ 768
ŞEYMA ŞENGİL AKAR, AZİME ATAY, ŞERİFE KOZA ÇİFTÇİ, PINAR YILDIZ

SOLUTİON STRATEGİES OF MİDDLE SCHOOL STUDENTS İN PROPORTİONAL REASONİNG PROBLEMS 772
GAMZE ÖZEN YILMAZ, DİDEM AKYÜZ

STUDENTS' DİFFİCULTİES AND MİSCONCEPTİONS İN INTEGERS 774
ŞULE ŞAHİN DOĞRUER, DİDEM AKYÜZ

SÜREKLİLİK KONUSUNDA MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ KAVRAM İMAJLARI 776
MELTEM COŞKUN, NECLA TURANLI

TANIMLAR BAĞLAMINDA MATEMATİK ALAN BİLGİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA 778
SOLMAZ DAMLA ALTUN, ZEKİYE MORKOYUNLU

THE ROLES OF EACH COMPONENT (S, T, E, M) İN STEM IMPLEMENTATİONS 780
RABİA NUR ÖNDEŞ, ENGİN KURŞUN, ALPER ÇİLTAŞ

TÜRK VE SİNGAPUR MATEMATİK DERS KİTAPLARININ KESİRLERDE BÖLME İŞLEMİ KONUSUNDA YER VERİLEN PROBLEM TİPLERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI 782
SUPHİ ÖNDER BÜTÜNER

ULUSLARARASI PROGRAMDA ÖĞRETMEYİ ÖĞRENMEK: SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE GELİŞİME İHTİYAÇ DUYDUĞU ALANLAR 783
ZERRİN TOKER

UZAMSAL YETENEK TESTİNİN CEVAPLANDIRILMASINDA SÜRE KULLANIMININ CİNSİYET FARKLILIKLARI ÜZERİNE ETKİSİ 787
ALİ İHSAN BENZER

YENİ PROGRAM DOĞRULTUSUNDA HAZIRLANAN İLKOKUL MATEMATİK ÖĞRETİM PROGRAMI VE İLKOKUL 1 VE 2. SINIF MATEMATİK DERS KİTABINDA TEKNOLOJİ KULLANIMININ İNCELENMESİ 790
ÖZGÜR SİREM, BAHADIR YILDIZ, SELMA SARIOĞLU

BİLİM VE SANAT MERKEZİ ÖĞRETMENLERİNİN DİJİTAL TEKNOLOJİYİ ETKİNLİKLERİNE ENTEGRE ETME YETERLİLİKLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ VE İHTİYAÇ DUYDUKLARI DESTEK İÇERİKLERİ 793
F. NUR ÇOBAN, EMRULLAH KIZILKAYA

AN İNVESTİGATİON ON PRE-SERVİCE EFL TEACHERS' EARLY TEACHER İDENTİTY 796
M. PINAR BABANOĞLU, REYHAN AĞÇAM

ARE WE GOOD ENOUGH TO PREPARE OUR PRESERVİCE TEACHERS FOR THE SKİLLS REQUİRED İN THE 21ST CENTURY' 798
ESRA ERET, BURCU ÖZCAN, FADİME URAL

IS İT A BİG CHALLENGE TO TEACH İN A DİVERSE AND INCLUSİVE CLASSROOMS' THE VİEWS AND EXPERİENCES OF PRESERVİCE TEACHERS 800
ESRA ERET

MESLEK ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ ETİK İLKELERE UYMA DÜZEYLERİNİN ÖĞRENCİLER TARAFINDAN ALGILANMASI 802
RÜSTEM KALAYCI, M. EMİN AKSOY

MESLEK ÖNCESİ VE SONRASI EĞİTİM BAĞLAMINDA İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİNE HAZIRLIK SÜRECİNİN İNCELENMESİ 806
MERVE ÇETİNKAYA, MUSTAFA DURMUŞÇELEBİ

MESLEKİ GELİŞİM MODELİ OLARAK ÖĞRENME TOPLULUKLARI 807
AHMET ÇOPUR, MUAMMER DEMİREL

MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ: KİMYA ÖĞRETMENLERİNE YÖNELİK FETEMM EĞİTİMİ VE UYGULAMALARI 810
AYŞEGÜL TARKIN ÇELİKKIRAN, BETÜL EKİZ KIRAN, SEVGİ AYDIN GÜNBATAR, ELİF SELCAN KUTUCU

ÖĞRETMEN ADAYLARININ 21. YÜZYIL BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 814
DİLDAR ÖZASLAN, SEDA BAYSAL, SIDDIK DOĞRULUK

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM İLKELERİNE UYGUN EĞİTSEL SENARYO KURABİLME BECERİLERİ 817
MURAT BAŞGÜL, ÖMER ŞAHİN

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMEN EĞİTİMİ PROGRAMI KURAM VE UYGULAMA BİLEŞENLERİNE İLİŞKİN BAKIŞ AÇILARI: YANSITICI YAZILARI TEMELİNDE BİR İNCELEME 819
EMEL BAYRAK ÖZMUTLU

ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAPAY ZEKA İLE İLGİLİ FARKINDALIKLARININ BELİRLENMESİ 822
MERYEM BİLGE ÇAM, NURCİHAN ÇELİK, EBRU TURAN-GÜNTEPE, ÜMMÜ GÜLSÜM DURUKAN

ÖĞRETMENİMİN TUTUMU BENİM BAŞARIM 825
GAMZEGÜL ENGİN

ÖĞRETMENLERİN PROFESYONEL GELİŞİM SÜREÇLERİNİ DESTEKLEYECEK EĞİTİM İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ: ANTALYA'DA BİR ÖZEL OKUL ÖRNEĞİ 828
FATMA YASEMİN AYKAL, FEYZA DOYRAN

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASININ PEDAGOJİK FORMASYON ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİM SÜREÇLERİ VE SINIF YÖNETİMİ STRATEJİLERİ BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ 831
ERAY EĞMİR, CAHİT ERDEM

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK ÖZELLİKLERİ 835
YALÇIN ATLI

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÇOCUK KİTAPLARININ DIŞ YAPISINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 836
DEMET KILIÇ, KEMAL KÖKSAL

TÜBİTAK 4005 YENİLİKÇİ EĞİTİM UYGULAMALARI KAPSAMINDA GÖRSEL KÜLTÜR KURAMI YOLUYLA ÖĞRETMEN EĞİTİMİ 837
VEDAT ÖZSOY, NURAY MAMUR

YETİŞKİNLERİN ÇOCUKLUK ANLAYIŞLARI 841
GİZEM BALASAR, NESLİHAN AVCI

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE YAŞAYAN 5-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARIN RESİMLERİNDE AİLE TEMASI 844
NAGİHAN UYSAL

ASLINDA BİLİYORUM: BİR ÖĞRENME MODELİ OLARAK SOCRATESÇİ SORGULAMA 846
SEYRAN BAŞAK ÖCAL, AHMET KARCI

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ KAPSAMINDA 5. SINIF DÜZEYİNDE MİNECRAFT EĞİTİM SÜRÜMÜNÜ KULLANARAK STEM YAKLAŞIMINA UYGUN DERS İÇERİĞİ GELİŞTİRME 848
EZGİ ARZU YURDAKÖK

BÖLGEMİZİ TANIYALIM 850
ZÜHAL POLAT, YELDA KILIÇARSLAN, FUNDA MERİÇTEN

ÇİZGİLERDE HAYAT BULUYORUM 852
ÇİĞDEM DENGİZ

ÇOCUK VE ERGEN OBEZİTESİ İLE MÜCADELEDE BİR ÇÖZÜM YÖNTEMİ OLARAK BEDEN EĞİTİMİ 854
MUHAMMET AKBAŞ, İSMAİL İLYAS ÖZEL

DÜŞÜNCEYİ GÖRÜNÜR YAPMA RUTİNLERİ İLE YEŞİL EKRAN UYGULAMASI..... 856
GİZEM BALASAR

FEN BİLİMLERİ DERSİNDE UBD TEMELLİ FARKLILAŞTIRMIŞ ÖĞRETİME YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 859
SEDA AĞTAŞ, DUYGU YALÇINKAYA, NİHAL YURTSEVEN

GÖRSEL SANATLAR DERSİNDE WEB 2.0 ARAÇLARI (KAHOOT) KULLANIMI (10. VE 11. SINIF ÖRNEĞİ) 862
FUNDA ŞİŞCİ, TUNA ŞİŞCİ

HEP İLERİDE GELECEĞİN ZİRVESİNDE: ÇOCUK ÜNİVERSİTESİ, KIBRIS..... 865
SEVİLAY ATMACA, NALAN SINAY, HÜSEYİN GÖKAL, ÜLKÜ P. ABİDOĞLU

OKUL VE OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI AİLE ATÖLYESİ UYGULAMA ÖRNEĞİ: İLK ROBOTUM..... 866
HAVVA GEYLAN

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİN BİLGİ İŞLEMSEL DÜŞÜNME (BİD) BECERİSİNE YÖNELİK ÖZ YETERLİLİK ALGISININ İNCELENMESİ 870
BEYTULLAH ÇİÇEK, FATMA GÖLPEK SARI

2007-2017 YILLARI ARASINDA TÜRKÇE VE TÜRKÇE'YE ÇEVRİLEREK YAYIMLANMIŞ RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARININ KONU YÖNÜNDEN İNCELENMESİ..... 872
ELA SÜMEYYE SUNGUR, NACİYE ÖZTÜRK, MÜBECCEL SARA GÖNEN

48-72 AY ÇOCUKLARIN DAVRANIŞSAL ÖZ DÜZENLEME BECERİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ..... 873
TUĞÇE ORHAN TAŞKOYAN, SERAP DEMİRİZ

ANA SINIFLARINDAKİ SINIF İÇİ FİZİKSEL FAKTÖRLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ 877
İMGEHAN ÖZKAN ELGÜN, NİHAN ÜNAL

ANA SINIFLARINDAKİ SINIF İÇİ FİZİKSEL FAKTÖRLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ 879
İMGEHAN ÖZKAN ELGÜN, NİHAN ÜNAL

BABALIK ALGISI ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA 881
TANJU GÜRKAN, AZİZE UMMANEL, NİHAN KORAN

DEĞERLERİMİ SAHNEDE ÖĞRENİYORUM- OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROJESİ..... 884
VİLDAN SAKA, D. HİLAL KIRIŞ

EBEVEYN TUTUMLARININ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 886
GÖKHAN ŞENGÜN, SEMA ÖZEN

EBEVEYN VE ÖĞRETMEN BAKIŞ AÇISIYLA OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÇOCUKTA EMPATİ KAVRAMI..... 889
BENGÜ TÜRKOĞLU, DERYA ÇINAR

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMININ ÇOCUKLARIN ÇEVRE SORUNLARINA OLAN FARKINDALIKLARINA BİR ÖRNEK..... 893
SİNAN ERTEN

FARKLILIKLARI KONU ALAN ÇOCUK KİTAPLARININ İÇERİKSEL ANALİZİ 896
ESRA AKGÜL, FULYA EZMECİ, BERRİN AKMAN

İZMİR/KONYA İLİ OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN STEM UYGULAMALARI ÖZYETERLİKLERİ 898
ŞERİFE ALTUN, AYŞE ÜNLÜ

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN ÖZ DÜZENLEME BECERİLERİ VE SOSYAL BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 900

YASİN SAMAR, SERAP DEMİRİZ

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARINA YÖNELİK MONTESSORİ EĞİTİMİ 903
DİLEK HİLAL KIRIŞ

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ EBEVEYNLERİNİN GÖZÜNDEN TEKNOLOJİ KULLANIMLARI VE ÇOCUKLAR İLE EBEVEYNLERİNİN TEKNOLOJİ KULLANIMLARININ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ 906
SEÇİL YÜCELYİĞİT, NAZAN KAYTEZ, GÜL KADAN

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE STEM YAKLAŞIMININ TEMEL BİLİMSEL SÜREÇ BECERİLERİNE ETKİSİ 909
ÜLKÜ KALE KARAASLAN, AYŞİN KAHRAMANTEKİN

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ KULLANDIKLARI SINIF İÇİ GEÇİŞ STRATEJİLERİNİN BELİRLENMESİ 911
BERRİN AKMAN, DİLA NUR YAZICI, ELİF MERCAN UZUN, ESRA AKGÜL

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİNDE İSTENMEYEN DAVRANIŞLARA KARŞI KULLANDIKLARI STRATEJİLERİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 913
İKBAL TUBA ŞAHİN SAK, RAMAZAN SAK

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN TEMEL ASTRONOMİ KAVRAMLARINA İLİŞKİN ALTERNATİF FİKİRLERİNİN BELİRLENMESİ 914
VİLDAN SAKA

SINIFINDA KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİ OLAN VE OLMAYAN OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ 915
HİDAYET KARAEVLİ, HAYRİYE BAŞKAN GÜLMEZ, REYHAN ÖZEN İLDENİZ, AHMET KABACI

SINIFLARINDA ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUK OLAN VE OLMAYAN ÇOCUKLARIN SOSYAL YETKİNLİKLERİNİN İNCELENMESİ 917
BERRİN AKMAN, DİLA NUR YAZICI

2014-2018 YILLARI ARASINDA YAYINLANAN OTİZMLİ ÇOCUKLAR VE AİLELERİ İÇİN GELİŞTİRİLMİŞ OLAN ERKEN MÜDAHALE PROGRAMLARINA AİT YAYINLARIN İNCELENMESİ 919
DİLA NUR YAZICI, BERRİN AKMAN

GÖNÜLLÜ ÇALIŞMALARDA YER ALAN EĞİTİMCİLERİN KRONİK HASTALIĞA SAHİP ÇOCUKLARA İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ 921
GÜNER ÖZDOĞRU, SÜMEYYE GÜRKAN, AYŞE ŞENGEL, MELEK OKUR

GÖRME ENGELLİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ "İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER" ÖĞRENME ALANINA YÖNELİK İHTİYAÇLARI 923
UFUK ŞİMŞEK, MEHMET KADİR COŞKUN, FATİH KAYAALP, SİNAN AKDAĞ

GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN ÇOCUKLARDA ÇALIŞMA BELLEĞİ 926
RAMAZAN ÇAKIR, SELDA ÖZDEMİR

GÖRME YETERSİZLİĞİ YAŞAYAN 5-10 YAŞLARI ARASINDAKİ ÇOCUKLARIN ÇALIŞMA BELLEĞİ PERFORMANSLARININ İNCELENMESİ 928
RAMAZAN ÇAKIR, SELDA ÖZDEMİR

İŞİTME YETERSİZLİĞİ OLAN ÇOCUK VE ERGENLERİN YAŞAM KALİTELERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 930
BEYHAN ÖZGE YERSEL, ENDER DURUALP

İŞİTME YETERSİZLİĞİ OLAN ÇOCUKLARIN YAŞAM KALİTELERİNİN ÇOCUKLARIN BAZI ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ 932
BEYHAN ÖZGE YERSEL, ENDER DURUALP

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÖĞRENCİLER AÇISINDAN BİR DÖRDÜNCÜ SINIF TÜRKÇE DERS KİTABININ DEĞERLENDİRİLMESİ 934
SEYHAN SOĞANCI, BERRİN BAYDIK

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDEKİ GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN VE GÖREN ÇOCUKLARIN GELİŞİMSEL OYUN SEVİYELERİNİN KARŞILAŞTIRILARAK İNCELENMESİ 938
SEDA KARAKAŞOĞLU, SELDA ÖZDEMİR

OKUL YÖNETİCİLERİNİN ZİHİN YETERSİZLİĞİ OLAN KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ UYGULAMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ 942
ERKAN YARIMKAYA, TUĞBA SONGUR KARAKURT

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİLERİNİN AYNI SINIFI PAYLAŞTIĞI ÖĞRENCİLERLE YAŞADIĞI SORUNLAR 946
SALİM YURDAKAN, SABRİ ÇELİK

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA SOSYAL İLETİŞİM VE KENDİNİ UYARICI, TEKRARLAYICI DAVRANIŞLAR: ERKEN RİSKLERİN EBEVEYN GÖRÜŞLERİYLE İNCELENMESİ 950
SEDA KARAKAŞOĞLU, SELDA ÖZDEMİR

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN SINIFLARINDA TEKNOLOJİ KULLANIMINA YÖNELİK DÜŞÜNCELERİNİN İNCELENMESİ 953
ÖMÜR DAŞ, KEREM ÇİÇEKÇE, ÇAĞNUR KESKİN, HİLAL ARSLANOĞLU

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİ VELİLERİNİN YENİ NESİL OKUL İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 955
ELİF YAPICI KULAKSIZ, FAHRİ KÜÇÜK, CENNET AKSU, KERİME ABDÜSSELAMOĞLU

ÖZEL YETENEKLİ ÇOCUKLAR İLE ÖZEL YETENEK POTANSİYELİ OLAN ÇOCUKLARIN ZEKÂ PUANI VE AİLE TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 957
ŞİRİN ÇETİN, HÜSEYİN MERTOL, ERSİN MORAL, SENEM AŞKIN

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN PROBLEM ÇÖZME İLE İLGİLİ METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ 958
BURCU ÇALIŞKAN KARAKULAK, SELİN ÇENBERCİ

11-13 YAŞ GRUBU ÖĞRENCİLERDE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK VE DUYGUSAL ZEKA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 960
ÖZKAN ÖZCAN, EMİNE GÜRSOY

A PHENOMENOLOGİCAL STUDY ON ROMANTİC RELATİONSHİP BREAKUP 961
FUNDA BARUTÇU YILDIRIM, GÖKÇEN AYDIN, PINAR ÇAĞ, N. BÜŞRA AKÇABOZAN KAYABOL, GÖKÇE SANCAK AYDIN

AİLE KATILIMLI OKUL MODELİ 963
YÜKSEL DEMİREL

AKIL VE ZEKA OYUNLARININ PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMETLERİNE ETKİSİ 965
MİNE BUNSUZ, RUMEYSA ŞEN

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN UMUT DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 967
ALİ DURSUN AYDIN, HİKMET TURKAY, ÇAĞRI ARI, ESENGÜL GÜNGÖZ, HÜLYA AYDIN

BİR GRUP PSİKOLOJİK DANIŞMANIN GÖZÜNDEN" İLKOKULDA PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK" 968
ÖZLEM HASKAN AVCI

ÇOCUK GELİŞİMİ VE TIBBİ DOKÜMANTASYON VE SEKRETERLİK ÖĞRENCİLERİNİN ALGILADIKLARI SOSYAL DESTEK VE İLETİŞİM BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 971

FİKRET GÜLAÇTI

ERGEN ANNE BABA TUTUMLARININ BELİRLENMESİ 973
GÜL ŞAHİN, ESRA KİRİŞCİ, AYŞE SEVDE ÇANKAYA

ERGENLERDE BİLİŞSEL DUYGU DÜZENLEME STRATEJİLERİNİN SALDIRGANLIK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ 975
ASUDE KABASAKALOĞLU, BAŞAK BEYDOĞAN TANGÖR

HALK EĞİTİM KURSLARINA DEVAM EDEN EMEKLİ KADINLARDA PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE SÜREKLİ KAYGI ARASINDAKİ İLİŞKİLER 977
ALİ ERYILMAZ, TUĞBA İÇLİ ÖZBAĞIR

İLKOKUL 3. VE 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ALGILADIKLARI SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİNİN BAZI DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 979
ELİF ASENA YILDIRIM, ZİHNİ KOÇ

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİ İÇİN BAŞARI ALGISI ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ 982
AHMET KARA, CENGİZ ŞAHİN

IRVİN YALOM'UN "BUGÜNÜ YAŞAMA ARZUSU-SCHOPENHAUER KÜRÜ" ROMANINDA VAROLUŞÇU TERAPİ VE GRUP TERAPİSİ KAVRAMLARI İNCELEMESİ 983
SUNA ARSLAN, KÜBRA ÇADIR

KPSS'YE HAZIRLANAN ÖĞRETMEN ADAYLARINDA YALNIZLIK, DEPRESYON VE BENLİK SAYGISI 986
MEHMET AKİF KARAMAN, ALİ KÜÇÜKOĞLU

MATEMATİK ÖZ-YETKİNLİK KAYNAKLARININ LİSE SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTE GİRİŞ SINAVI MATEMATİK BAŞARISI VE MATEMATİK DERS BAŞARISI ÜZERİNDEKİ YORDAYICI ETKİSİNİN İNCELENMESİ 988
BAHADIR ÖZCAN, YUSUF ZİYA KÜLTÜR

MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİĞE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 992
TUNCAY KURT, SİNEM TARHAN

ÖĞRENCİLER MESLEK SEÇİMİNDE NELERDEN ETKİLENİR. (TERCİHİM GELECEĞİMDİR) 996
GAMZEGÜL ENGİN, LEYLA AYDIN DEMİREL

ÖĞRETMENLERDE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK: DUYGUSAL ZEKÂ, POZİTİF ÖĞRETMEN VE DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİSİ 998
TUĞBA İÇLİ ÖZBAĞIR, ALİ ERYILMAZ

ÖĞRETMENLERİN KULLANDIKLARI DUYGUSAL EMEK STRATEJİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 1000
HATİCE APAYDIN ŞEN, SELAHİDDİN ÖĞÜLMÜŞ

OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLARIN GÖZÜNDEN DOKTORA SÜREÇLERİ: NİTEL BİR ARAŞTIRMA 1004
AHMET KARA, CENGİZ ŞAHİN

OKUL YÖNETİCİLERİNİN KARANLIK KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN ÖĞRETMENLERİN TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ 1005
ÖZKAN ÖZCAN, ZEHRA GÜL KÖYCÜ

ORTAÖĞRETİM 9.10. VE 11. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL ZEKA VE ÖZ DENETİM DÜZEYLERİNİ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ 1006
İBRAHİM KISAÇ, NURSAT KAZANKAYA

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SİBER ZORBALIK DAVRANIŞI VE SOSYAL MEDYA KULLANIMLARINA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 1008
NEŞE KURT DEMİRBAŞ

ÖYKÜ TEMELLİ DÜŞÜNME BECERİLERİ PSİKOEĞİTİM PROGRAMININ İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN "BİREYSEL FARKLILIKLARA SAYGI" DEĞERİNİ GELİŞTİRMELERİNE ETKİSİ **1011**
FİKRET KONCA, MUTLU CANTAŞ, AYŞE ALTUN, CANAN ÇAĞDAVUL

OYUN TERAPİSİ **1014**
ŞULE KARADUMAN

PDR ÖĞRENCİLERİNİN ENGELLİLİĞE DUYARLI PSİKOLOJİK DANIŞMA KONUSUNDA BİLGİ VE FARKINDALIK DÜZEYLERİ **1016**
ÖZLEM HASKAN AVCI

PSİKOLOJİ VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BÖLÜMÜ SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL OKUR YAZARLIK VE BİLİŞSEL ESNEKLİKLERİ İLE PSİKOLOJİK DANIŞMA ÖZ-YETERLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ **1019**
ASUDE MALKOÇ, ZEYNEP AYDIN SÜNBÜL

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK ÖĞRENCİLERİNDE PSİKOLOJİK DANIŞMAN ÖZ-BAKIMINA YÖNELİK İHTİYAÇ ANALİZİ **1023**
ÖZNUR BAYAR

PSİKOLOJİK DANIŞMANLAR AÇISINDAN TERAPÖTİK İTTİFAKIN İNCELENMESİ **1026**
MEHMET KANDEMİR, TAHSİN İLHAN

PSİKOLOJİK DANIŞMANLARIN ÇEVRİMİÇİ PSİKOLOJİK DANIŞMAYA İLİŞKİN DENEYİMLERİ **1028**
ÖZNUR BAYAR

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ÖĞRENCİLERİNİN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIK DÜZEYLERİ VE SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGILARININ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ **1030**
ZEYNEP ÇİFTCİ

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİK EĞİLİM DÜZEYLERİ VE İLETİŞİM BECERİSİ DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ **1034**
FİKRET GÜLAÇTI, ZEYNEP ÇİFTCİ

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT KAYGISI DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ **1038**
ZEYNEP ÇİFTCİ, FİKRET GÜLAÇTI

SİBER ZORBALIĞI ÖNLEME SÜRECİNE FARKLI BİR BAKIŞ: EMPATİ VE SİBER ZORBALIK **1041**
AYŞE BİBER, ZİHNİ KOÇ

TERAPÖTİK İTTİFAK ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI: PSİKOLOJİK DANIŞMAN FORMU **1043**
MEHMET KANDEMİR, TAHSİN İLHAN

TURKİSH ADAPTATİON OF MORAL DİSENGAGEMENT SCALE **1045**
NASİBE KANDEMİR-ÖZDİNÇ, ÖZGÜR ERDUR-BAKER

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YALNIZLIK DÜZEYLERİNİN AFFETME ÜZERİNDE ETKİSİNİN İNCELENMESİ **1047**
ABDULLAH MERT, ŞEYDA BANU KARATAŞ, AYŞE EREN

ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN DİJİTAL OYUNLARA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ **1049**
SEDA SEVGİLİ KOÇAK

ZORBALIĞA SEYİRCİ MÜDAHALE ÖLÇEĞİ'NİN (ZSMÖ) TÜRKÇE UYARLAMASI: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI **1052**

NEŞE KURT DEMİRBAŞ, KEMAL ÖZTEMEL

2023 EĞİTİM VİZYONU'NDA YER ALAN KARİYER PLANLAMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ 1056
EYÜP BOZKURT, ZEYNEL ABİDİN EMİR, METEHAN KARAKAŞ

ANADİLİ EĞİTİM DİLİNDEN FARKLI OLAN ÖĞRETMENLERİN, ANADİLİ EĞİTİM DİLİNDEN FARKLI OLAN ÖĞRENCİLERLE ÇALIŞIRKEN İLK OKUMA YAZMA VE TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDEKİ SORUNLARA İLİŞKİN DENEYİMLERİ 1059
İLHAN POLAT

ARGÜMANTASYON TABANLI ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA VE FEN TUTUMLARINA ETKİSİ 1062
MUHAMMET ÖZDEMİR, EMRAH ATEŞ

BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLARDA ÖĞRETİME İLİŞKİN ULAŞILMIŞ METAFORİK ANLAMLARIN YENİDEN KEŞFİ 1066
MEHMET GÜLTEKİN, ECMEL YAŞAR

DÖRDÜNCÜ VE BEŞİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SAYI HİSSİ ALT BİLEŞENLERİNİN İNCELENMESİ 1069
ADEM DOĞAN, SEYHAN PAYDAR

EĞİTİMDE "KENDİ GERÇEĞİNİ SEÇMEK", POST-TRUTH ÇAĞI 1071
SEVİLAY ATMACA

EKRAN OKUMANIN İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUDUĞUNU ANLAMA DÜZEYLERİNE VE OKUMAYA YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ 1072
OLCAY ÖZDEMİR, EŞE AK

ETKİLİ SINIF ÖĞRETMENLERİ ÖZELLİKLERİNİ BELİRLEME ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA (ANKARA İLİ ÖRNEĞİ) 1074
HALİL TAŞ, NURCAN ÇALIŞKAN, PERİHAN CENGİZ ÖZGENÇ, NAZMİYE ESİN ŞIVGIN, YAŞAR BAT

EYLEM ÖĞRENME YAKLAŞIMINA GÖRE HAYAT BİLGİSİ DERSİNDE SORUMLULUK EĞİTİMİ 1077
FEHMİ DEMİR

HAYAT BİLGİSİ ÖĞRETİMİ DERSİNDE AMAÇLANAN KAZANIMLARININ ALTERNATİF ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARINDAN ZİHİN HARİTASI TEKNİĞİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ 1081
SERKAN ASLAN, MEVLÜT GÜNDÜZ

HİKAYE HARİTASI YÖNTEMİNİN İLKOKUL 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUDUĞUNU ANLAMA DÜZEYLERİNE VE OKUMAYA YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ 1082
OLCAY ÖZDEMİR, FATMA BEYHATIN

İLKOKUL 1 VE 4. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KENDİ OKUMA ALIŞKANLIKLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE ÖĞRENCİLERE OKUMAYI SEVDİRMEK ÜZERE DÜZENLEDİKLERİ ETKİNLİKLER VE ÖNERİLER 1084
ÖZGÜR SİREM, AYHAN İNCİRCİ

İLKOKUL 1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DOĞAL SAYILARA HAZIRBULUNUŞLUK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 1087
SEYHAN PAYDAR, ADEM DOĞAN, ALİ EKBER ŞAHİN

İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖDEVLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 1089
DERYA KARA, ERDOĞAN ŞAMA

İLKOKUL ÜÇÜNCÜ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DEMOKRATİK TUTUMLARININ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 1090
MEHMET KARA

İLKOKUL ZÜMRE ÖĞRETMENLER KURULU TOPLANTILARINDA ALINAN KARARLARIN UYGULANMA DÜZEYLERİ **1091**
DURMUŞ KILIÇ, VAHİT AĞA YILDIZ

İLKOKULLARDAKİ İNGİLİZCE DERSİNE YÖNELİK BRANŞ VE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ **1095**
ÖZGÜR SİREM, ASIM ARI, GÖKHAN KAYIR

İLKOKUMA-YAZMA ÖĞRETİMİ SÜRECİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER VE BAŞETME STRATEJİLERİ: SURİYELİ MÜLTECİLER ÖRNEĞİ **1099**
AYTEN İFLAZOĞLU SABAN, SERPİL KESKİN, ŞEHİDE ARSLANHAN

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN OKUL TÜKENMİŞLİĞİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ **1103**
VAHİT AĞA YILDIZ, DURMUŞ KILIÇ

ÖĞRETMEN MOTİVASYON ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI **1106**
VAHİT AĞA YILDIZ, ADNAN TAŞGIN

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORİK İNCELENMESİ **1109**
SERKAN ASLAN, MEVLÜT GÜNDÜZ

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİKSEL PROBLEM ÇÖZME TUTUMLARININ İNCELENMESİ **1110**
ÖZGE UZUNLAR, GÖKHAN ÖZSOY

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENCİ VELİLERİNE YÖNELİK METAFORİK ALGILARI **1112**
UĞUR ÇİFTÇİ, EROL ERDEM

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN YANSITICI DÜŞÜNME DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ **1113**
GÜLŞAH BATDAL KARADUMAN, DERYA ÇÖLAŞAN MARANGOZ

SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER KAVRAMINA İLİŞKİN METAFOR ALGILARI **1116**
EYÜP BOZKURT, METEHAN KARAKAŞ, ZEYNEL ABİDİN EMİR

6. VE 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARI "ETKİN VATANDAŞLIK" ÖĞRENME ALANINDA BULUNAN BECERİLERİN VE DEĞERLERİN İNCELENMESİ **1119**
EZGİ MOR DİRLİK, SEVGİ OTMAR

ARTTIRILMIŞ GERÇEKLİK VE EĞİTİM **1122**
ZAFER ÇAKMAK, SÜLEYMAN ASLAN, BİROL BULUT

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN TARİHİ ROMAN OKUMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ ... **1124**
KAMURAN ÖZDEMİR

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL KATILIM KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARI **1126**
TUĞBA KAFADAR

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ULUSAL VE ULUSLARARASI SORUNLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ **1129**
SEVGİ ÖZTÜRK , ZAFER KUŞ

ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ DERSİNDE MİKRO-ÖĞRETİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ **1132**
ŞULE EGÜZ

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE BİR REHBERLİK ÇALIŞMASI: İYİLİK GÖREVLERİYLE DAVRANIŞ KONTROLÜ SAĞLAMA **1136**
SEZGİN ELBAY

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDA KÜLTÜREL MİRAS VE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL MİRASA YÖNELİK FARKINDALIKLARI **1137**
TUĞBA KAFADAR

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE DERS KİTAPLARININ GÖÇ VE GÖÇMENLİK AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ **1140**
İSMAİL DEMİRCİOĞLU, ÖZGE GÜLVER

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE GÜNCEL KONULARIN KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ **1143**
ZAFER KUŞ, BÜŞRA DOĞU

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GELECEĞİN ÜNİVERSİTELERİNE YÖNELİK BEKLENTİLERİ **1146**
ŞULE EGÜZ

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNE GÖRE SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÖĞRENCİLERİN YAŞADIKLARI SORUNLAR **1150**
ŞULE EGÜZ

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN POLİTİK OKURYAZARLIK BECERİSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ **1153**
ZAFER KUŞ, HÜSEYİN OZAN, MURAT ADIYAMAN

T.C İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK ÖĞRETİMİNDE TARİHSEL TEMSİLCİLERE YÖNELİK KAVRAM YANILGILARININ TARİHSEL OKURYAZARLIK BECERİLERİ AÇISINDAN **1156**
SEZGİN ELBAY

TÜRKİYE VE FRANSA DERS KİTAPLARINDA VATANDAŞLIK: KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA **1157**
TUĞBA KAFADAR

YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN İLETİŞİMDE YÖNETİCİLERDEN KAYNAKLI ENGELLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ **1160**
RÜŞEN ÇOLAK , NETİCE ÇOLAK

11-13 YAŞ GRUBU ÖĞRENCİLERDE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK VE DUYGUSAL ZEKA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ **1163**
ÖZKAN ÖZCAN, EMİNE GÜRSOY

AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞI İLE KENDİNİ AÇMA DÜZEYİ ARASINDA İLİŞKİ VAR MİDIR' **1164**
SEDA TÜRKÖZ, F. SÜLEN ŞAHİN KIRALP

AKADEMİK OKURYAZARLIK ÖLÇEĞİ'NİN GELİŞTİRİLMESİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI **1166**
SEZGİN DEMİR, HACER DENİZ

ANAOKULLARINDA PERSONEL İSTİHDAMINDA YÖNETİCİLERİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ (ORDU İLİ ÖRNEĞİ) **1168**
BİROL KILIÇ, ÜMRAN UYSAL, MEHMET ÖZTÜRK, GÜLBEYAZ ÜLKÜ ARSLAN

ANNE BABA TUTUMUNUN ÜNİVERSİTE UYUM VE BAŞA ÇIKMA STİLLERİNE YORDANMASI **1170**
ABDULLAH MERT, SENANUR DUMAN, BURAK AYDOĞAN

ÂŞIK VEYSEL ŞATIROĞLU'NUN TÜRKÜLERİYLE DEĞERLER EĞİTİMİNİN KAZANDIRILMASI **1172**
ŞERİFE ŞAHİN

BENİM HAYALİM BENİM ROKETİM +KODLAMA **1173**
AYNUR ÖZKAN

DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN HAYAT BİLGİSİ DERS KİTABININ İNCELENMESİ 1174
CEVAT EKER, SEVİM KAYA

DEĞERLERİMİZİ UYGULAMA ETKİNLİKLERİ 1176
ŞÜKRAN ERTAŞ, SEMAHAT PEKDAŞ, CİHAT UNSUR

DİKKAT BECERİSİ GELİŞTİRME KONUSUNDA YAPILMIŞ TEZLERİN VE MAKALELERİN ULAŞTIĞI SONUÇLARIN META SENTEZİ 1178
ABDURRAHMAN KILIÇ, ÖZNUR DAĞISTANLI CANOĞLU

DİKKAT EKSİKLİĞİ HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU TANISI ALMIŞ ÖĞRENCİLERİN İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ 1180
ABDURRAHMAN KILIÇ, ÖZNUR DAĞISTANLI CANOĞLU

DİLİN GÖRELİ TANIMLARINDAN ZİHNİN ÖZGÜR ALANINA: TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE HAYAL GÜCÜ EĞİTİMİ 1182
DİLEK ÜNVEREN KAPANADZE

GÖNÜLLÜ ÇALIŞMALARDA YER ALAN EĞİTİMCİLERİN KRONİK HASTALIĞA SAHİP ÇOCUKLARA İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ 1184
GÜNER ÖZDOĞRU, SÜMEYYE GÜRKAN, AYŞE ŞENGEL, MELEK OKUR

İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA MOTİVASYONLARI İLE OKUMAYA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ 1186
SEVTAP YAVUZ, RAMAZAN SEVER

İLKOKULDA ARAŞTIRMAYA DAYALI FEN ÖĞRETİMİ: ORTAÖĞRETİME HAZIRLIK 1188
LEYLA COŞKUN, YALÇIN YALAKİ

KELİME HAZİNESİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE ÖRNEK BİR UYGULAMA: ADIM ADIM KELİME ÖĞRETİMİ 1190
MUSTAFA YILDIZ, GÖKHAN DAYAN

KIRSAL KESİMLERDEKİ İLKOKULLARDA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLERİN İNCELENMESİ 1194
ESRA İNAN, İSA KORKMAZ

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN TARİHİ ROMAN OKUMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ ... 1196
KAMURAN ÖZDEMİR

LİSELER ARASINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN MÜNAZARA ÇALIŞMALARININ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ (VAN İLİ ÖRNEĞİ) 1198
ERHAN ŞEN, HAKAN DURĞUN, MUHLİS CEYLANİ

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMİN KALKINMADAKİ ROLÜ 1201
NETİCE ÇOLAK, HASAN BAYINDIR

ÖĞRENCİLER MESLEK SEÇİMİNDE NELERDEN ETKİLENİR. (TERCİHİM GELECEĞİMDİR) 1204
GAMZEGÜL ENGİN, LEYLA AYDIN DEMİREL, ÖMERCAN ŞENTÜRK, AHMET BAŞTAN, ABDULLAH GÜNDOĞDU

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 1206
BERNA YÜNER, MURAT ÖZDEMİR

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL OKUMA ÖZ YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ 1209
SIDDIK BAKIR

ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNE GÖRE İDEAL BİR ÖĞRETİM ELEMANININ SAHİP OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER 1211
ŞULE FIRAT DURDUKOCA

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ KAYGI DURUMLARININ İNCELENMESİ 1215

TUĞBA NEŞE

ÖĞRETMEN ADAYLARININ SAĞLIKLA İLGİLİ YAYGIN KAVRAM YANILGILARINA İLİŞKİN BİYOLOJİK MUHAKEMELERİ 1218
ELİF DEMİRTAŞ

ÖĞRETMEN ADAYLARININ YENİ BİNYIL ÖĞRENCİ ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ 1220
BERNA YÜNER, ÖMER ÇALIŞKAN

ÖĞRETMEN VE OKUL YÖNETİCİLERİ GÖZÜNDEN KÜRESELLEŞME 1223
PINAR BİLASA, SERPİL SELEN GÜNGÖR, MİNE TEZEL

ÖĞRETMENLERİN TÜBİTAK 4005 YENİLİKÇİ EĞİTİM UYGULAMALARI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ: ÖRNEK OLAY ÇALIŞMASI 1225
F. NUR ÇOBAN , GİZEM ERZURUMLU

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN TERCİH EDİLEN KİTAPLARIN TÜRLERİNE GÖRE İNCELENMESİ 1228
ŞENGÜL KILIÇ AVAN , ÇAĞRI AVAN

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA TUTUM VE ALIŞKANLIKLARI İLE ÜST BİLİŞSEL FARKINDALIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ 1230
BÜŞRA GÜL, SEZGİN DEMİR

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKÇE DERSİ ÖZ YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ 1232
MEHMET ER

ORTAOKULLARDA OKUYAN YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN OKUMA ANLAMA BECERİLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ 1235
ŞENGÜL KILIÇ AVAN, ASİYE DUMAN

OYUN HAMURLARI İLE YAPILAN ETKİLEŞİMLİ ÖĞRETİM MATERYALLERİNİN OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA 1239
SERHAT KAĞAN ŞAHİN, MURAT KADİR YETKİN

SEKİZİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL OKUMA SÜREÇLERİNDE DÜŞÜNSEL ANLAMLARI ÇÖZÜMLEME YETERLİLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ 1241
DİLEK ÜNVEREN KAPANADZE , SONER ÖZKAN

STEM EĞİTİMİ UYGULAMALARINA YÖNELİK SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ ... 1244
REHA ATAŞ

THE RESEARCH OF EİGHTH GRADE STUDENTS' DEFİNİNG THE CONCEPTS OF GEOMETRY AND PROBLEM POSİNG SKİLLS 1248
FATMA ERDOĞAN , HALİME FARIMAZ

TÜRKÇE DERS KİTABININ DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ 1250
CEVAT EKER , DİLARA ERDOĞAN

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ DİL BİLGİSİ KAZANIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ 1252
AYŞENUR DAĞ , DİLEK CERAN, DERYA YILDIZ

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ DİNLEME KAZANIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ 1254
EMRAH ÖZGÜL, DİLEK CERAN, DERYA YILDIZ

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ KONUŞMA BECERİSİ KAZANIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ 1256
KÜBRA ALTUN, DERYA YILDIZ, DİLEK CERAN

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ YAZIM VE NOKTALAMA KAZANIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ 1258
DERYA YILDIZ , DİLEK CERAN

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ DEĞER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ 1260
DİLEK CERAN , DERYA YILDIZ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN ÖZEL ALAN YETERLİKLERİNE GÖRE KENDİLERİNİ YETERLİ GÖRME DÜZEYLERİ (AFYONKARAHİSAR İLİ ÖRNEĞİ) 1262
KÜBRA YUMLU, MEHMET TAŞPINAR

TÜRKİYE VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ 1266
TANER KUZUCU, ZİHNİ KOÇ

TÜRKİYE VE ÇEKYA ÖĞRETMENLERİNİN DAVRANIŞLARI VE BU DAVRANIŞLARIN ULUSLARARASI FARKLARI 1268
PELİN TOPUZ

ÜCRETLİ ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI VE ÜCRETLİ ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR 1269
TARIK SOYDAN

ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERDE EMPATİ DÜZEYİNİN AKRAN İLİŞKİLERİ İLE İLİŞKİSİ 1271
GÜLENDAM AKGÜL, NİSA GÖKDEN KAYA

YENİ TEKNOLOJİLERE İLİŞKİN OKUL VE AİLE FAKTÖRÜ (OECD RAPORU ANALİZİ) 1274
HALÜK ÜNSAL

YETİŞKİNLERİN ÇOCUKLUK ANLAYIŞLARI ANKARA İLİ ÖRNEĞİ 1276
GİZEM BALASAR , NESLİHAN AVCI

YÖNETİCİ ETKİLER Mİ' 1279
GAMZEGÜL ENGİN, ADEM ÇİLEK, BERKE YÜKSEL

"MARMARA BİLİŞSEL KARAR VERME SÜRECİ MODELİ"NİN AKADEMİK BAŞARISI DÜŞÜK İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KARAR VERME BECERİSİNE ETKİSİ 1281
Z.NURDAN BAYSAL, SERAP ÇİMŞİR

A RESEARCH ON PROSPECTİVE TURKİSH TEACHERS' PERCEİVED COMPETENCE İN ENGLİSH 1284
REYHAN AĞÇAM, PINAR BABANOĞLU

DİNLEME GÜNLÜKLERİ: SINIF DIŞINDA DİNLEMEYİ ÖĞRENME 1286
MEHMET EMİN USLU

ORTA SEVİYE İNGİLİZCE DERSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 1289
SÜLEYMAN ÜNAL

TÜRK ÖĞRENCİLERİN İNGİLİZCE DİLİNDE ONLİNE DERS ALMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ 1292
SÜLEYMAN ÜNAL

TÜRKİYE'DE ALMANCA ÖĞRETMENLERİNİN BUGÜNÜ VE GELECEĞİ 1295
DOĞU ATAŞ , AYTEN GENÇ

YABANCI DİL AĞIRLIKLI EĞİTİM UYGULAMASINA İLİŞKİN İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ 1298
HASAN GÜNER BERKANT, DİLDAR ÖZASLAN, EMİNE DOĞAN

ÇALIŞTAY

YENİ NESİL OKULLARIN 2023 VİZYONUNA UYGUN OLARAK FİZİKSEL VE EĞİTİMSEL (ÖĞRETMEN, YÖNETİM, ATÖLYE, OKUL BAHÇESİ VB.) OLARAK TANITILMASI VE GELİŞTİRİLMESİ 1300

POSTER BİLDİRİ ÖZETLERİ

EĞİTİMDE MESLEK ETİĞİNİN DEĞERLER ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ 1304
UMUT BEŞER

SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEKTRİK KONUSUNDAKİ KAVRAM HARİTALARININ KAVRAMSAL VE METODOLOJİK İNCELENMESİ 1306
EYLEM TARHAN

BİTKİNİN BİLİMSEL YOLCULUĞU 1308
BELGİN ARSLAN

3. SINIFLARDA ETKİLİ TRAFİK EĞİTİMİ 1310
AYLA ATLAS

10. SINIFLARDA İNDİKATÖRÜN TANIMININ NE OLDUĞU VE NE İŞE YARADIĞININ KALICI ÖĞRETİLMESİ 1312
MEHMET ÖZBEYTEMUR

10. SINIFLARDA YENİLİKÇİ YÖNTEMLERLE HÜCRE DÖNGÜSÜ VE MİTOZ AŞAMALARI EĞİTİMİ 1314
GÜLDEN ÇOTULAY

ÇOK YAŞAYIN ÇOCUKLAR ULUSAL OKUL ORTAKLIĞI PROJESİ 1316
HATİCE DOĞAN

ORTAOKUL 5.SINIFLARDA ATASÖZLERİNİN ÖĞRETİMİNE YENİLİKÇİ BİR BAKIŞ AÇISI. 1318
BURCU ESİN MEMİŞ

Pİ GÜNÜNÜN MATEMATİK DERSİNE ENTEGRE EDİLMESİ 1320
MERYEM SAPMAZ ŞENOL

ERKEN ÇOCUKLUKTA STEM YAKLAŞIMI İLE EŞ ZAMANLI UYGULAMA ÖRNEĞİ; STEM KÜTÜPHANESİ, ATIKTAN STEM'E, İLK STEM SETİM, STEM SERGİSİ 1322
HAVVA GEYLAN

ÖZEL VE DEVLET İLKOKULLARINDA GÖREV YAPAN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN FEN BİLİMLERİ MATERYALLERİNİ KULLANIM DURUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI 1324
SEVDE YETİK

İLKÖĞRETİM 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MATEMATİK DERSİNDE PROBLEM ÇÖZMEYE YÖNELİK YANSITICI DÜŞÜNME BECERİLERİ İLE MATEMATİK DERSİNE YÖNELİK TUTUM VE BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 1325
LÜTFİYE ALTUNTAŞ

HAPPY AND HEALTY 1327
DERYA PINAR ŞENÖZ

SÖZLÜ BİLDİRİ ÖZETLERİ

ARDUİNO İLE BİLGİSAYAR PROGRAMLAMA DERSLERİ: MESLEK LİSESİ ÖĞRETMENLERİNİN DÜŞÜNCELERİ

Hüseyin Can Şenel[1] *

[1]Milli Savunma Üniversitesi

*Sorumlu yazar: can.senel@metu.edu.tr

Özet

Teknolojide ve teknoloji yardımıyla geliştirilen ürünlerde yaşanan hızlı gelişmeler eğitim ortamlarındaki ve öğretimsel işlerdeki değişiklikleri de beraberinde getirmektedir (Bozpolat ve Arslan, 2018). Son yıllarda fen, teknoloji, mühendislik ve matematik konu alanları temel alarak geliştirilen üretime dayalı etkinliklerinin ülkemizde de yaygınlaşarak devam ettiğini görmek mümkündür (Gökbayrak ve Karışan, 2017). Bu etkinliklere ek olarak algoritma, bilgisayar programlama, elektronik programlama ve robotik uygulamalarının ilköğretimden üniversitelere kadar her düzeyde okullarda düzenlediği ve bilimsel çalışmalara konu olduğu görülmektedir (Zengin, 2016; Küçük ve Şişman, 2017; Aydın, 2018). Bununla birlikte alanyazında bilgisayar programlama ile ilgili çalışmalar öğrencilerin bilgisayar programlama dillerine ve kodlamaya karşı olumsuz tutumlara da sahip olduğunu göstermektedir (Yang, Wong ve Dawes). Özellikle yükseköğrenimde bilgisayar programlama derslerine karşı öğrenci görüşlerini inceleyen çalışmalarda olumsuz tutuma yönelik kanıtlara rastlanmaktadır (Thune ve Eckerdal, 2018). Bununla birlikte özellikle küçük yaş gruplarına hitap edecek Scratch gibi sürükle-bırak programlama arayüzleri ile bilgisayar programlama ve kodlamaya yönelik olumlu tutumlar kazandırılmaktadır (Wilson ve Moffat, 2010). Meslek liseleri gerek öğrenci sayıları gerekse üstlendikleri misyon ile ülkemizin gelişimine için kritik öneme haizdir. Yakın gelecekte ve günümüzde meslek liseleri için ülke çapında projeler geliştirilmekte ve meslek liselerinden büyük gelişmeler beklenmektedir. Bununla birlikte meslek liselerinin kendilerine özgü ders içerikleri, öğrenci profili ve bu okulların toplumsal olarak konumlandırıldığı nokta itibariyle henüz çözüme kavuşmamış problemlere sahip oldukları bilinmektedir (MEB, 2018). Bu problemlerin çözülmesi ile kalitesi artırılarak sürdürülecek mesleki eğitim, sanayi tabanlı gelişim göstermeye elverişli olan ülkemizin hedeflerine ulaşması bakımından büyük önem taşımaktadır. Öte yandan, yukarıda da belirtildiği üzere yeni teknoloji ürünleri ve geliştirme ortamlarıyla bilgisayar programlama üretim sektöründen okullara ve hatta okul öncesi dönemlere kadar etki etmiştir. Ülkemizde de çağdaş eğitim öğretim yaklaşımları ve yeni öğretim planları ile birlikte her düzeyde okullarda programlama eğitimi verilmeye başlanmıştır. Bu derslerde sürükle-bırak arayüzlerden, elektronik simülasyon yazılımlarına kadar geniş bir yelpazede bilgisayar programlama tabanlı uygulamalara yer verilmektedir. Arduino kartlar da son yıllarda hem elektronik hem bilgisayar alanlarında önemli yer edinmiş mikrodenetleyici tabanlı programlanabilir kartlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada da meslek liseleri bilişim teknolojileri alanında Arduino kartların bilgisayar programlama tabanlı derslerde kullanılmasının bilişim teknolojileri öğretmenlerinin gözünden incelemek amaçlanmıştır. Özellikle sosyal medya, televizyon ve internet gibi iletişim ortamları vasıtasıyla Arduino ve benzer uygulamaların okullarda kullanılmasının teşvik edildiği ve çeşitli ürünlerin ortaya çıkmasıyla bu

uygulamaların öğrenciler arasında da ilgi çekici hale geldiği görülmektedir. Bu yeni teknolojiler ile öğrencilerin bilgisayar programlamaya olan tutumlarında değişiklikler görülebilmektedir (Arslan, 2018). Bu çalışmanın amacı da Arduino ile bilgisayar programlama derslerinin bilişim teknolojileri öğretmenleri gözünden incelenmesi ve konu ile ilgili ilk bakışta görülemeyen değişkenlerin nitel yöntemlerle ortaya çıkarılmasıdır. Bu amaçla çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji kullanılmıştır. Çalışma grubunu oluşturmak için araştırmacı tarafından meslek lisesi bilişim teknolojileri alanı bilgisayar programlama derslerinde Arduino uygulamaları geliştiren / kullanan bilişim teknolojileri öğretmenlerine ulaşılmış ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanarak yüzyüze veya telefon yardımıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma için farklı meslek liselerinden araştırmanın amacına uygun 6 bilişim teknolojisi öğretmenine ulaşılmıştır. Öğretmenlerin 4'ü erkek 2'si kadındır. Öğretmenlerin yaşları 28 ile 40 arasında değişmektedir ve öğretmenlerin mesleki kıdemleri 3 ile 15 arasında değişiklik göstermektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin her biri en az iki yarıyıldır derslerinde ve/veya projelerinde Arduino ilgili uygulamalara rehberlik etmişlerdir. Araştırma sonuçlarının bilgisayar programlama eğitimi için yeni sayılabilecek Arduino kartlarının kullanımının öğretim tasarımı, materyal geliştirme, öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgisi ve öğrencilerin bilgisayar programlamaya karşı tutumları gibi kavramlar açısından değerlendirilmesine katkı yapacağı düşünülmektedir. Eğitim teknolojisi çalışmaları göstermektedir ki alanda yeni teknoloji olarak ortaya çıkan birçok yöntem ya da teknik büyük maliyetler ve yatırımlara rağmen istenilen çıktılar alınamadan sonlanmaktadır. Çalışmanın bu yönden de alanyazına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Programlama, Arduino, Öğretim Tasarımı

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğretmen Adaylarının Dijital Eğitsel Oyunları Kullanma Becerilerinin Belirlenmesi

Mehmet Ramazanoğlu[1] *

[1]Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Kezer

*Sorumlu yazar: m.ramazanoglu@siirt.edu.tr

Özet

Amaç

Eski çağlardan günümüze kadar oyunlar insan hayatı içerisinde vazgeçilmez bir alana sahip olmuştur. Eğitim alanında ise oyununun öğretme öğrenme süreçlerinde kullanılması son dönemlerde giderek popüler hale gelmektedir. Bilgisayar teknolojilerinden yararlanılarak eğitim ortamlarında kullanılan oyun türlerinden birisi de dijital eğitsel oyunlardır. Dijital eğitsel oyunlar; öğrencilerin birbirleriyle etkileşimli öğrenmelerini destekleyen, dönütleri çok hızlı bir şekilde alabildikleri, soyut değerleri somutlaştıran, grafik, animasyon, ses efektlerinin yardımı ile öğrencilerin ilgi ve motivasyonu arttırmaya yönelik bir eğitim aracı olarak tanımlanmaktadır. Dijital eğitsel oyunların sağladığı bu olanaklar göz önünde bulundurarak lisans eğitimi sırasında öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları kullanıma becerilerinin belirlenmesi sonrasında eğitim-öğretim süreci açısından önem arz etmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları kullanma beceri düzeylerini belirlemek ve bu becerilerini bağımsız değişkenlere göre incelemektir.

Yöntem

Mevcut durumu değiştirmeden ortaya koymayı hedefleyen bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunu 2018-2019 eğitim yılında Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesinin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde okuyan 110 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma örneklemin belirlenmesinde kolay ulaşılabilir durum örneklemesi kullanılmıştır. Veriler Dört alt boyut (Duyuşsal Bileşen, Algılanan Kullanışlılık, Algılanan Kontrol, Davranışsal Bileşenler) ve 21 madden oluşan Dijital Eğitsel Oyunları Kullanma ölçeğiyle toplanmıştır. Bu ölçekte alt boyutlar ya da ölçeğin geneli bağlamında alınan toplam puanlar dikkate alınarak dijital eğitsel oyunları kullanma becerileri tespit edilebilmektedir. Araştırmada ölçeğin geneli bağlamında puanlar dikkate alınarak öğretmen aday algıları "1: Hiç Katılmıyorum", "2: Katılmıyorum", "3: Kararsızım", "4: Katılıyorum", "5: Tamamen Katılıyorum" şeklinde kodlanan 5'li likert tipinde kodlanmıştır. Ortalamaların yorumlanmasında 1,00-1,79 Hiç Katılmıyorum, 1,80-2,59 katılmıyorum, 2,60-3,39 kararsızım, 3,40-4,19 katılıyorum, 4.20–5.00 Tamamen katılıyorum olarak kabul edilmiştir. Ölçeğin geliştiren araştırmacı tarafından yapılan analizde Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .78 olarak bulunmuştur. Bu Araştırma kapsamında yapılan Cronbach alfa güvenirlik analizinde ise katsayısı .84 olarak bulunmuştur. Bu bağlamda ölçeğin genel olarak dijital eğitsel oyunları kullanma becerileri ölçmek için güvenilir olduğu

görülmektedir. Dijital eğitsel oyunları kullanma ölçeği puanlarının analizinde frekans, yüzde ve aritmetik ortalama kullanılmıştır. Verilerin normallik dağılımını göstermek için "Kolmogorov-Smirnov testi" istatistik prosedürü kullanılmıştır. Dijital eğitsel oyunları kullanma ölçeği puanlarının "cinsiyet" değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği "Mann-Whitney U" istatistiği ile belirlenmiştir. Dijital eğitsel oyunları kullanma ölçeği puanlarının sınıf değişkenine göre anlamlı olup olmadığını belirlemek için de "Kruskal Wallis Testi" istatistiği kullanılmıştır. Ölçeğin istatistiksel çözümlemelerinde anlamlılık düzeyi p<.050 olarak belirlenmiştir.

Bulgular

Araştırma kapsamında elde edilen bulgulara göre Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları kullanma becerilerinin orta düzeyde olduğu görülmüştür. Araştırmanın bağımsız değişkenleri olan cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı belirlenmiştir.

Sonuç

Çalışma grubu her ne kadar Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğretmen adaylarından oluşsa da araştırmadan elde edilen sonuca göre, öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları kullanma becerilerinin yüksek düzeyde olmadığı görülmüştür. Bu durumun oluşmasında çalışma grubunda yer alan öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları yeterince kullanmamalarından, dijital eğitsel oyun geliştirme ve uygulama konusunda yeterli bilgiye sahip olmamalarından kaynaklandığı söylenebilir. Bu sonuç dikkate alınarak yapılan bu çalışmanın öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları kullanma becerilerini geliştirmeleri açısından yol gösterici olması beklenmektedir. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar çalışma grubu ile sınırlıdır. Araştırmanın farkı yöntemler ve daha geniş örneklemler ile tekrarlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitsel Bilgisayar Oyunları, Dijital Eğitsel Oyun, Oyun Tabanlı Öğrenme, Dijital Oyunları Kullanma

Determining the Skills of Computer Education and Instructional Technologies Teacher Candidates in Terms of Using Digital Educational Games

Abstract

AIM Using games in teaching learning processes has become increasingly popular in recent years in the field of education. One of the game types used in educational environments through benefitting from computer technologies is digital educational games. Digital educational games can be defined as an educational tool which supports interactive learning of the students, provides feedback very quickly and embodies abstract value and increases interest and motivation of the students towards the lessons with the help of graphics, animation and sound effects. When these opportunities that the digital educational games provide are taken into consideration, it is important to determine the skills of teacher

candidates related to use of digital educational games during their undergraduate education. In this context, the aim of the study is to determine the skill levels of the Teacher Candidates in the department of Computer and Instructional Technologies in terms of using digital educational games and analyse them these skills according to independent variables.

Method

Descriptive survey model which is one of the quantitative research methods has been used in this research which aims to present the current situation without changing. The study group of the research consisted of 110 teacher candidates receiving education in the Department of Computer Education and Instructional Technology at the Faculty of Education at Siirt University during the 2018-2019 academic year. Convenience sampling was used for determination of the research sample. Data was collected through Digital Educational Games Using scale which includes four sub-dimensions (Affective Components, Perceived Usability, Perceived Control, Behavioural Components) and 21 items. Digital educational games using skills were determined taking the total scores obtained from the sub-dimensions or from the scale in general into consideration. In this research, scores obtained from the scale in general were taken into consideration. The digital educational games using scale which was used in this research is a 5-point Likert-type scale which is coded as ‘’1: I strongly disagree’’, ‘’2: I disagree’’, ‘’3: I am undecided’’, ‘’4: I Agree’’, ‘’5: I strongly agree’’. In the analysis by the researcher who developed the scale, the Cronbach Alpha internal consistency coefficient of the scale was found to be .78. Cronbach alpha coefficient was found to be .84 within the scope of this study. In this context, it is seen that the scale is reliable to measure the skills of using digital educational games in general. Frequency, percentage and arithmetic average were used in the analysis of digital educational games using scale scores. Kolmogorov-Smirnov test was used to show the normality distribution of the data. ‘’Mann-Whitney U’’ statistics were used to determine whether the digital educational games using scale differ significantly with respect to ‘’gender’’ variable. ‘’Kruskal Wallis Test’’ statistics were used to determine whether the scores of digital educational games using scale differ significantly in terms of class variable. The significance level of the scale was determined to be $p<.050$ in the statistical analysis of the scale.

Findings

According to the findings obtained within the scope of the study, it was observed that the digital educational games using skills of the teacher candidates in the department of Computer Education and Instructional Technology were at a medium level. It was determined that the study did not show significantly difference in terms of gender and class variables which are the independent variables of the research.

Result

Although the study group consisted of teacher candidates in the department of Computer Education and Instructional Technologies, it was seen that digital educational games using skills of the teacher candidates were not at a high level. It can be said that this situation occurs because the teacher candidates in the study group have not used the digital educational games sufficiently and they do not have enough knowledge about the development and application of digital educational games. Taking this result into consideration, it is expected that this study

will guide the teacher candidates for developing their skills in using digital educational games. The results obtained from this study are limited to the study group. It is recommended to repeat the research with different methods and larger samples.

Keywords: Educational Computer Games, Digital Educational Games, Game Based Learning, Using Digital Games

Doktora Tezlerinde Alınan Geçerlik ve Güvenirlik Önlemleri

Şener Balat[1] *, Bünyami Kayalı[2], Ali Gündüz[3], Yüksel Göktaş[3]

[1]Bingöl Üniversitesi
[2]MEB
[3]Atatürk Üniversitesi
*Sorumlu yazar: senerbalat@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı; bilimsel bir çalışmada olması gereken geçerlik ve güvenirlik önlemlerinin, mevcut çalışmalarda hangi düzeyde uygulandığını belirlemektir. Bu amaçla, öğretim teknolojileri alanında 2012-2018 yılları arasında Türkiye'de 8 üniversitenin bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi alanında yayınlanmış olan 150 doktora tezi incelenmiştir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılarak yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak ise doküman incelemesi kullanılmıştır. Verilerin analizi "betimsel analiz yöntemi" kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular incelendiğinde araştırmacıların en çok kullandıkları araştırma yönteminin karma yöntem, en az ise nitel araştırma yöntemi olduğu görülmüştür. Araştırmada en çok yer verilen geçerlik önlemleri örneklem özelliklerinin açıklanması, veri toplama aracı ve sürecinin açıklanması ve kullanılan yöntemin alan yazınla ilişkilendirilmesi iken en az yer verilenler ise evrenin tanımlanması, araştırmacının rolünün betimlenmesi ve geçerlik ve güvenirlik önlemlerinin açıklanması olmuştur. Güvenirlik önlemlerinde ise en çok yer verilen uzman görüşünün alınması, çeşitleme yapılması ve pilot uygulama yapılması iken, en az yer verilen maddeler ise farklı zamanlarda tekrarlı veri analizi, çalışma günlüğü ve derinlemesine ve tekrarlı gözlem(derinlik odaklı) maddeleri olmuştur. Bunun yanında araştırma yöntemleri arasında yöntemin doğasından kaynaklı farklılıklarının ön plana çıktığı görülmüştür. Karma araştırma yöntemiyle gerçekleştirilen çalışmaların diğer yöntemlere göre daha güvenilir olduğu söylenebilir. Bu noktadan hareketle karma araştırma yöntemi ile yapılmış olan çalışmalar nitel ve nicel yöntemlerin güçlü yanlarını birleştirilerek bilimsel çalışmaların gerçekleştirilme eğiliminde iken çalışmaların geçerlik ve güvenirlikleri açısından olumlu bir sonuç ortaya çıkarmıştır. Bu durumun yanında uzmanlarca dil kontrolü, yöntem seçim gerekçesinin belirtilmesi gibi bazı önlemlerin ihmal edilmiş olması veya orta düzeyde önlemlerin alınması karma yöntemle yapılan çalışmaların güçlü yönlerini olumsuz anlamda etkilemektedir. Bu sonuçlar ile birlikte alınan önlemlerin geçerlik kısmında daha fazla ön plana çıktığı görülmektedir. Buda çalışmalarda tespit edilen olumsuz durumlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü bilimsel bir çalışmanın kalitesinde geçerlik önlemlerine başvurulması ne düzeyde önemli ise çalışmanın güvenilir olması da aynı düzeyde önem arz etmektedir. Ortaya çıkan bu sonuçlar göz önünde bulundurarak araştırmacılar çalışmalarının geçerlik-güvenirliğine yönelik önlemlerini artırmalarına yönelik katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Geçerlik, Güvenirlik, Öğretim Teknolojileri, Önlemler

Validity and Relıabilıty Measures Taken in Doctoral Thesis

Abstract

The aim of this study is to determine at what level the current scientific researches apply the measures of validity and reliability which are indispensable for all scientific studies. For this purpose, 150 doctoral thesis which were published between the years 2012-2018 in the field of computer education and instructional technology from 8 universities in Turkey were studied. The study was conducted using content analysis from qualitative research methods. Document analysis was used as data collection tool. Data were analyzed by using "descriptive analysis method". According to the findings; the most commonly used research method is mixed method and the least applied one is the qualitative research method. It is found that the most commonly used validity measures during the researches were explaining the sample characteristics, explaining the data collection processes and tools and associating the method used with the literature, while the least used ones were the definition of the universe, description of the role of the researcher and explanation of the validity and reliability measures. As for reliability measures, the most widely used measures were taking expert opinions, diversification and piloting. The least used items included the repeated data analysis at different times, the study diary and the in depth and repetitive observation (depth-oriented). In addition to these, it has been observed that there are differences between researches arising from the differences in the nature of different methods. It can be said that the studies conducted with mixed research method are more reliable than other methods. From this point of view, the studies conducted by the mixed research method combined the strengths of the qualitative and quantitative methods by increasing the validity and reliability measures of both methods which resulted in a positive outcome. However, some measures such as editing the text with an expert, specifying the reason for the choice of method were mostly neglected or moderately done which in return negatively affect the strengths of the studies carried out with the mixed method. With these results, it is seen that the measures taken have come to the fore more in the validity part. This is one of the negative aspects identified in the studies. Because in order to increase the quality of a research it is as important to apply reliability measures as applying the validity measure. Considering these results, the researchers can contribute to the quality of their researches by increasing the validity and reliability measures.

Keywords: Validity, Reliability, Instructional Technologies, Precautions

Eğitim Veri Standartlarının Oluşturulmasına Yönelik Bir Model Önerisi

Mehmet Boz[1] *, İrfan Şimşek[2]

[1]Şişli Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
[2]İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa
*Sorumlu yazar: mehmet-boz@hotmail.com.tr

Özet

Yaşadığımız çağda veri çok kıymetli bir meta halini almıştır. Veriye sahip olan ve bu veriyi doğru yönetebilen şirketler büyük bir rekabet avantajı elde etmektedir. Veriyi bu denli kıymetli hale getiren veri madenciliği, makine öğrenmesi, derin öğrenme gibi yapay zekânın alt alanlarında hızlı gelişmeler yaşanması olmuştur. Geçmişte bilgisayar aracılığıyla karar vermede kural tabanlı sistemler kullanılırken, günümüzde sözünü ettiğimiz yapay zekâ uygulamalarının tümü veriye dayalı olarak karar vermektedir. Dolayısıyla yapay zekâdan söz edebilmemiz için öncelikle veriye sahip olmamız gerekmektedir. Günümüzde sağlık, bankacılık, sigortacılık, pazarlama, elektronik ticaret, ulaşım gibi birçok farklı sektörde veriye dayalı yapay zekâ uygulamaları aktif bir şekilde kullanılmaktadır. Veri, özel şirketlerin yanında kamu kurumları için de büyük fırsatlar barındırmaktadır. Ancak günümüzde devlet kurumları veriyi sistemli bir şekilde toplama, yönetme ve karar alma süreçlerinde kullanma konusunda oldukça yetersizdir. Özellikle eğitim alanında büyük miktarda veri toplanmakta ancak bu veriler etkin bir şekilde kullanılamamaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı E-Okul, MEBBİS, EBA, E-Personel, E-Mezun gibi birçok farklı sistemden veri toplamaktadır. Bu verilerin entegrasyonu sağlanmadığından ve paydaşların erişimine sunulmadığından toplanan veriden yeterince faydalanılamamaktadır. 2018 yılında MEB tarafından yayınlanan Vizyon 2023 belgesinde yer alan aşağıdaki ifadeler veriden yeterince faydalanılamadığını açıkça ortaya koymaktadır: "…öncelikle Bakanlığın kullandığı farklı bilgi sistemlerinde sürekli biriken ancak işlenemeyen verilerin ilişkilendirilmesi ve akabinde veri işlenmesi sağlanacaktır." Söz konusu belgede ilerleyen süreçte tüm kararların veriye dayalı olarak alınmasının ve okul bazında veriye dayalı yönetime geçilmesinin hedeflendiği belirtilmektedir. Bunun için çeşitli ve büyük miktarda verinin işlenerek birbiriyle ilişkilendirilmesi, sürekli değişen koşullara göre yapılandırılması ve sebep sonuç ilişkisi açısından anlamlandırılması gerektiği üzerinde durulmuştur. Veriye dayalı karar alabilmenin ön şartı verinin doğru bir şekilde toplanarak analize hazır hale getirilmesidir. Verinin kalitesini ve amaca uygunluğunu sağlamak üzere verilerin bir standart çerçevesinde toplanması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Standartlar; malzemelerin, ürünlerin, süreçlerin ve hizmetlerin amaçlarına uygun olarak tutarlı bir şekilde kullanılmasını sağlayacak tanımları, gereksinimleri ve yönergeleri içeren dokümanlardır. Her şeyin standardının bulunduğu günümüzde veri standardının olmaması düşünülemez. Bu nedenle söz konusu hedefe ulaşılabilmesi için öğrencilerden, öğretmenlerden, yöneticilerden, velilerden, kurumlardan ve diğer veri kaynaklarından toplanacak verilerin yapılandırılarak standart hale getirilmesi gerekmektedir. Türkiye'de eğitim alanında veri standartlarının oluşturulmasına yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Hazırlanacak doktora tezi kapsamında lise düzeyindeki öğrenci, öğretmen ve kurum veri standartlarının oluşturulmasına yönelik bir

model önerisinde bulunulacaktır. Daha sonra, önerilen model doğrultusunda diğer eğitim kademelerinin veri standardı da oluşturulabilecektir. Eğitim veri standartlarının oluşturulmasının gelecekte eğitim alanında yapılacak yapay zekâ uygulamalarının sağlam bir temele oturmasını sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca ülkedeki tüm eğitim verilerinin tutulacağı bir veri ambarı oluşturulmasına ve sistemlerin birlikte çalışabilirliğine katkı sağlaması beklenmektedir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden, temellendirilmiş kuram modeli kullanılarak gerçekleştirilecektir. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan kuram tabanlı örnekleme yöntemi kullanılarak oluşturulacaktır. Bu yöntemde araştırma sorusunun yanıtı olabilecek kavramların, yapı ve süreçlerin yinelenmeye başladığı aşamaya (doyum noktası) kadar veri toplama işlemi sürdürülür. Araştırmacı başlangıçta örneklemin büyüklüğü hakkında bilgi sahibi değildir. Araştırmanın çalışma grubu İstanbul İlinde lise düzeyinde görev yapan öğretmenler, okul müdürleri, il ve ilçe eğitim yöneticilerinden oluşacaktır. Veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme ve odak grup görüşme tekniği kullanılacaktır. Ayrıca doküman incelemesi yöntemiyle dünyadaki eğitim veri standartları incelenecektir. Veriler betimsel ve içerik analizi yöntemleriyle analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitsel Veri Madenciliği, Veri Standardı, Birlikte Çalışabilirlik

A Model Suggestion for Developing Education Data Standards in Turkey

Abstract

In our age, data has become a precious commodity. Companies, that have data and can manage this data correctly, gain a great competitive advantage. Rapidly developments in the sub areas of artificial intelligence, such as data mining, machine learning and deep learning, made the data more valuable. While rule-based systems were used in computer supported decision making in the past, now all of the artificial intelligence applications we have refered, work on the basis of data. Therefore, in order to be able to talk about artificial intelligence, we need to have data first. Artificial intelligence applications which are based on data are used actively in many different sectors such as health, banking, insurance, marketing, electronic commerce transportation etc. The data offers great opportunities for public institutions as well as private companies. However today, government agencies are quite inadequate to collecting data in a systematic way, managing data and making decisions with data. Especially in the field of education, even though a large amount of data is collected, these data cannot be used effectively. The Ministry of National Education (MEB) collects data from many different systems such as E-Okul, MEBBİS, EBA and E-Mezun. Since the integration of these data is not ensured and it is not made available to the stakeholders, the collected data cannot be used sufficiently. The following statements in the Vision 2023, issued by the Ministry of National Education in 2018, clearly show that the data cannot be used sufficiently: “Thus, the data accumulating in the ministry’s various information systems, which cannot yet be processed, will first be linked in an integrated way and then be processed and interpreted.” It is stated in the document that a school-level Data-Based Planning and Management System will be introduced for monitoring, evaluating, and developing management and learning activities

nationwide. In order to ensure the quality of data and suitability for the purpose, it is necessary to collect the data within a standard. Standards are documents, which containing definitions, requirements and guidelines that will ensure consistent use of materials, products, processes and services in accordance with the objectives. It is unthinkable that there is no standard of data when everything is standard. Therefore, data to be collected from students, teachers, administrators, parents, institutions and other data sources should be structured and standardized in order to achieve this goal. Could not find any work for the creation of educational data standards in Turkey. Within the scope of the doctoral thesis to be prepared, a model will be suggested for the establishment of data standards of students, teachers and institutions at high school level. Then, in accordance with the suggested model, data standards of other education levels can be established. It is thought that, the creation of education data standards will be enable the artificial intelligence practices in the field of education in the future to be established on a sound basis. It is also expected to contribute to the creation of a data warehouse where all education data in the country will be maintained and the interoperability of systems. The research will be conducted with grounded theory model which is a type of qualitative research methods. The research group of the study will be formed by using the theoretical sampling method. In this method, the data collection process is continued until the stages, structures and processes in which the answer to the research question starts to be repeated (saturation point). The researcher did not initially have information about the size of the sample. The study group of the research will consist of teachers, school principals, provincial and district education administrators who work at high school level in Istanbul. Semi-structured interview and focus group interview technique will be used as data collection method. In addition, documentary method will be used to determine the standards of education data in the world.

Keywords: Educational Data Mining, Data Standards, İnteroperability

Kahoot Uygulamasının Eğitimde Kullanımına Yönelik Lise Öğretmen ve Öğrencilerinin Görüşleri

Mehmet Ramazanoğlu[1] *

[1]Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Kezer/
*Sorumlu yazar: m.ramazanoglu@siirt.edu.tr

Özet

Amaç

Çağımızda sürekli değişen ve gelişen teknolojilerle birlikte öğrenme ortamlarının öğrencilerin öğrenme – öğretme sürecinde motivasyonlarını arttıracak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Bu durum öğretmenlere birçok teknolojiyi kullanarak öğrencilerle etkileşimde bulunma, öğrencilerin derse karşı motivasyonlarını yükseltme, öğrencileri takip etme, anında dönüt sağlama, dersleri daha eğlenceli hale getirme gibi birçok sorumluluklar yüklemektedir. Dolasıyla öğrencilerin dikkatini çekerek kalıcı öğrenmenin sağlanması için öğrenme – öğretme sürecinde uygun ortamların oluşturulmasına bağlıdır. Bu ortamlardan birisi de Web 2.0 aracı olması ile birlikte öğrencilere rekabet ortamı oluşturma, anında geri bildirim verme, dikkat çekme, eğlenceli zaman geçirme ve stressiz çevrimiçi sınav ortamı sunma özellikleri ile öne çıkan Kahoot uygulamasıdır. Bununla birlikte Kahoot uygulamasının kullanım alanı göz önüne alındığında, öğrenenlerin derse karşı motivasyonlarını yüksek tutma ve dijital ortamda ölçme – değerlendirme için oldukça iyi bir araç olduğu görülmektedir. Bu bağlamda lise öğretmen ve öğrencilerinin Kahoot uygulamasının eğitimde kullanımına yönelik görüşlerinin incelenmesi bu araştırmanın amacını meydana getirmektedir.

Yöntem

Araştırmanın desenini nitel araştırmalardan betimsel analiz yöntemi oluşmaktadır. Betimsel analiz aynı soru hakkında farklı katılımcılardan elde edilen verileri kaydedilerek yorumlayan bir yöntemdir. Araştırmanın çalışma gurubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde Siirt il merkezinde bulunan bir devlet lisesinde öğrenim gören 20 öğrenci ve 3 öğretmen olmak üzere toplam 23 katılımcı oluşmuştur. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılan bu araştırmada görüşülen öğrencilerin isimleri Ö1, Ö2 gibi ve öğretmenlerin isimleri A1, A2 gibi kodlanmıştır.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin ve öğretmenlerin Kahoot uygulaması hakkında görüşleri 3 farklı kategoride incelenmiştir. İlk olarak öğrenci ve öğretmenlerin Kahoot uygulamasının olumlu ve olumsuz yönlerine ilişkin görüşlerinde öğrenciler, Kahoot uygulamasının dersleri kolaylaştırdığını, eğlenceli olduğunu, dikkat çekici, teknolojiyle iç içe olduklarını ve derse katılmada motivasyon sağladığı görüşünde bulunmuşlardır. Olumsuz yönleri ile ilgili öğrenciler; stres ve bağımlık durumların oluşabileceğinin yanı sıra Kahoot uygulamasının İngilizce olması bazı öğrencileri kötü yönde etkileyeceğini ifade etmişlerdir. Öğretmenler ise Kahoot uygulamasının, dayanışma ortamı sağladığı, sınıf içi etkileşimi, sınıf içi rekabet, derse

ilgiyi, derse katılımı ve motivasyonu arttırdığı şeklinde olumlu görüş bildirmişlerdir. Bunla birlikte Kahoot uygulamasının alt yapı gerektirdiğini ve sınıf ortamında gürültü oluşturduğuna dair olumsuz görüş ortay koymuşlardır. Kahoot uygulamasının kullanımında yaşanan zorluk ve sınırlık konusunda ise, öğrencilerin birçoğu Kahoot uygulamasının kullanımın kolay olduğunu ve kullanımda herhangi bir zorluk yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Ancak bazı öğrenciler uygulamanın başında uyum sağlamda zorluk yaşadıklarını ve öğretmenlerin yardımına ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenler ise, Kahoot uygulamasını daha önceden kullanmadıklarından dolayı bu uygulamayı öğrenmek ve öğrencileri yaşadıkları sorunları çözmek için başlangıçta belli çaba gösterdikleri görüşünde bulunmuşlardır. Ayrıca öğrencilerin ilk başta yeterli beceriye sahip olamamaları biraz zaman kaybı yaşandığını ifade etmişlerdir. Yaşanan bir diğer zorluk ise uygulama aşamasında sürekli test hazırlamak olduğunu söylemişlerdir. Öğrenci ve öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme sürecinde Kahoot uygulamasının kullanımına ilişkin görüşlerinde; öğrenciler Kahoot uygulamasıyla değerlendirme sürecinin daha eğlenceli olacağını, motivasyon ve başarılarını arttıracağını vurgulamışlardır. Bazı bazı öğrenciler ise geleneksel sınav sisteminin devam etmesi yönünde görüş vermiştir. Öğretmenler ise Kahoot uygulamasının ölçme değerlendirme; zamandan tasarruf, bireysel öğrenci başarısını, anında geri bildirim ve ders başarısının artmasında olumlu katkı sağlayacağını belirtmişlerdir. Bununla birlikte bir öğretmen kullanımda karasız kaldığının ifade etmiştir.

Sonuç

Sonuç olarak araştırmaya katılan çalışma gurubunun Kahoot uygulamasının eğitimde kullanımına yönelik olumlu yönde görüşlerinin olduğunu görülmektedir. Dolasıyla öğretmenlerin bu uygulamayı kullanması öğrencilerin öğrenme – öğretme sürecine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu uygulamanın eğitimde kullanılması öğrencilerin teknoloji kullanma becerilerini geliştirebilir. Buna ek olarak öğrencilerin sıkıcı ve güç gördüğü derslerde etkili bir şekilde uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler: Kahoot, Ölçme ve Değerlendirme, Oyunlaştırma, Motivasyon

Opinions of High School Teachers and Students Related to Using Kahoot in Education

Abstract

The Aim

Providing a permanent learning by drawing the attention of the students depends on creating appropriate environments during the learning-teaching process. One of these environments is Kahoot application which is a Web 2.0 tool and comes to forefront with features such as creating a competitive environment for students, giving instant feedback, drawing attention, having fun and providing stress-free online exam environment. In addition, it is seen that Kahoot application is tool for keeping the motivation of the learners towards their lessons and measurement and evaluation in digital environment when the usage area of Kahoot

application is taken into consideration. In this context, the aim of this study is to examine the opinions of high school teachers and students related to the use of Kahoot in education.

Method

Descriptive analysis method which is one of the qualitative research methods was used in the research. Descriptive analysis is a method through which data obtained from different participants about the same question is recorded and interpreted. The study group of the research consists of 23 participants including 20 students who are receiving education in a state high school in the province of Siirt during the first term of 2018-2019 academic year and 3 teachers. In this study, semi-structured interview form was used as data collection tool and the names of the students interviewed were coded as Ö1, Ö2, and teachers as A1, A2.

Findings

Opinions of students and teachers who participated in the research were examined in 3 different categories Kahoot application. First of all, in the opinions of students and teachers regarding the positive and negative aspects of Kahoot application, students expressed that Kahoot application is fun and attention-grabbing, makes the lessons easier and increases the motivation for participation in the lesson since they interact with technology. When it comes to the negative aspects of Kahoot application, students stated that stress and addiction situations may occur and it may have a negative effect on some students as Kahoot application is English. Teachers expressed positive opinion about Kahoot application and stated that it provides a collaboration environment and increases classroom interaction, classroom competition, interest towards the lessons, participation and motivation. When it comes to the negative aspects of Kahoot application, teachers expressed that Kahoot application requires infrastructure and causes noise in the classroom environment. In terms of the difficulty and limitation in the use of the Kahoot application, many of the students stated that it is easy to use and they have not experienced any difficulty while using the application. However, some students stated that they have had difficulty in adapting at the beginning of the application and they needed the assistance of the teachers. Teachers stated that students had to make an effort to learn the Kahoot application and solve the problems that they had at first as they had not used Kahoot application before. Teachers also stated that as students did not have the adequate skills at the beginning, it caused time loss. Another difficulty expressed by the teachers is that they had to prepare tests continuously at the implementation stage. In opinions of the teachers and students regarding the use of Kahoot application in measurement and evaluation process, students emphasized that evaluation process will be more fun with Kahoot application and it will increase their motivation and success. However, some of the students stated that the traditional examination system should continue. Teachers expressed that Kahoot application will make a positive contribution with respect to measurement and evaluation, saving time, individual student success, giving instant feedback and increasing the achievement of the students. However, one of the teachers stated that he was indecisive regarding the use of the application.

Result

As a result, it has been observed that the study group participated in the research has positive opinions regarding the use of Kahoot application in education. Therefore, it is thought that the

use of this application by teachers will contribute to the learning - teaching process of the students. In addition, the use of this application in education can improve skills of the students in terms of using technology. Moreover, it can be effectively used in lessons which are perceived by students as boring and challenging.

Keywords: Kahoo, Assessment and Evaluation, Gamification, Motivation

Kaynak Tabanlı Öğrenme Etkinliklerinin Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü Öğrencilerinin Yansıtıcı Düşünme Becerilerine Etkisi

Cengiz Gündüzalp[1] *, Yüksel Göktaş[2]

[1]Kafkas Üniversitesi
[2]Atatürk Üniversitesi
*Sorumlu yazar: cengizgunduzalp@kafkas.edu.tr

Özet

Kaynak Tabanlı Öğrenme (Resource Based Learning) etkinlikleri öğrencilerin farklı ilgi, istek, yetenek, deneyim, öğrenme ihtiyacı ve öğrenme stillerine uygun olarak farklı kaynakları ve ortamları kullanmayı içeren bir öğrenme yöntemi olarak ifade edilebilir. Kaynak Tabanlı Öğrenme etkinlikleri ile öğrenci ihtiyacı olan bilgiyi bulma, seçme, düzenleme ve diğer bilgileriyle bağlantılarını kurma işlemlerini gerçekleştirebilir. Kaynak Tabanlı Öğrenme etkinlikleri öğrenciye bu işlemleri yaparken farklı kaynakları ve bu kaynakları içeren ortamları kullanma imkân sunar. Bu etkinliklerin uygulamasında aşamasında öğrencilerden belirli hedef veya hedeflere uygun olarak belli bir zaman diliminde kendisine sunulan kaynakları kullanarak, belirli bir ürün ortaya çıkarmaları beklenir. Bu ürünlerde çeşitli değerlendirme araçları ile değerlendirmeye tabi tutulur. Kaynak tabanlı öğrenme etkinlikleri öğrenci merkezli olup bireysel ve grupla çalışmaya uygundur. Öğrencinin aktif katılımına imkân sunan bir niteliğe sahiptir. Yansıtıcı düşünme becerisi öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımı ile kendi öğrenme deneyimleri ve bilgilerini edinmelerini destekleyen bir niteliğe sahiptir. Bu ifadelerden hareketle Kaynak tabanlı öğrenme etkinliklerinin öğrencilerin yansıtıcı düşünme becerileri kazanmalarında destekleyici bir nitelikte olacağı düşünülmektedir. Amaç: Bu çalışmanın amacı Kaynak Tabanlı Öğrenme etkinliklerinin Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümü öğrencilerinin Yansıtıcı Düşünme becerileri üzerine etkisini incelemektir.

Yöntem

Kaynak tabanlı öğrenme temelde bir problem durumu etrafında şekillenir. Öğrenciler problemin çözümü için farklı kaynakları kullanarak araştırma yapmaya ve probleme çözüm üretmeye yönlenir. Bu süreç ile öğrenci analiz, sentez yorumlama gibi üst düzey bilişsel becerileri kazanma imkânına sahip olabilmektedir. Diğer taraftan yansıtıcı düşünme de temelde bir problem durumunun çözümü üzerine düşünüp plan yapmayı, planı uygulamayı, yaptıklarını değerlendirmeyi, değerlendirmeden ders çıkarmayı ve öz eleştiri yapmayı gerektirir. Bu durumlar dikkate alındığında Kaynak tabanlı öğrenme etkinliklerinin öğrencilere yansıtıcı düşünme becerileri kazandırabileceği ve var olabilecek yansıtıcı düşünme becerilerini arttırabileceği ön görülmüştür. Bu da çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Çalışma 2018-2019 akademik yılı güz döneminde bir devlet üniversitesinde Bilişim Teknolojileri dersini alan toplam 66 (35 Deney grubu ve 31 Kontrol Grubu) lisans öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma ön test- son test deney kontrol gruplu yarı deneysel desen ile yürütülmüştür. Araştırmanın deney ve kontrol grupları seçkisiz olmayan örnekleme ile oluşturulmuştur. Deney grubunda dersler Kaynak Tabanlı Öğrenme etkinlikleri

ile yürütülmüştür. Kontrol grubunda ise dersler geleneksel yöntem etkinlikleri ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak farklı Kember ve arkadaşları (2000) tarafından geliştirmiş olan Yansıtıcı düşünme ölçeği kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen verilerin analizi bağımlı gruplar t testi ve bağımsız gruplar t testi ile yapılmıştır.

Bulgular

Çalışmada yapılan bütün analizlerde anlamlılık düzey. 05 olarak kabul edilmiştir. Varsayımlar sağlandıktan sonra yapılan bağımlı gruplar t testi analizlerinden elde edilen bulgulara göre Kaynak tabanlı öğrenme etkinliklerinin uygulandığı grubun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Deney grubundan yer alan öğrencilerin ön test puan ortalamaları 65.86 iken son testteki puan ortalamaları 76.66 olduğu görülmüştür. Standart sapma değerleri ön testte 7.57 iken son testte 8.20 ve standart hata değerleri ön teste 1.28 iken son teste 1.38 olduğu görülmüştür. Diğer taraftan anlamlılığın tespit edilmesi adına anlamlılık düzeyine bakıldığında bu değerin $p = 0,000 < 0,05$ olduğu görülmüştür. Varsayımlar sağlandıktan sonra deney ve kontrol gruplarının karşılaştırılması adına yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçlarına bakıldığında ise deney grubunun puan ortalaması 76,66, kontrol grubunun puan ortalaması 64,68 olarak görülmüştür. Gruplar arası anlamlılığın tespit edilmesi adına anlamlılık düzeyine bakıldığında bu değerin $p = 0,000 < 0,05$ olduğu görülmüştür.

Sonuç

Elde edilen bulgulardan hareketle Kaynak tabanlı öğrenme etkinliklerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin yansıtıcı düşünme becerilerinin anlamlı düzeyde yükseldiği görülmüştür. Deney ve kontrol gruplarının yansıtıcı düşünme ölçeği son test puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kaynak Tabanlı Öğrenme, Yansıtıcı Düşünme

Makine Öğrenimi Algoritmaları Nasıl Çalışır'

Selim Balcısoy[1], Artun Sarıoğlu[1], Evrim Özel[2], Onur Yigit Arpalı[2], Yusuf Umut Çiftçi[3], Ziya Erkoç[3] *

[1]Sabancı Üniversitesi, Tuzla
[2]ODTÜ, Çankaya
[3]Bilkent Üniversitesi, Çankaya
*Sorumlu yazar: ziya.erkoc@ug.bilkent.edu.tr

Özet

Makine Öğrenmesi birçok kişinin öğrenmek istediği ve pek çok kullanım alanına sahip olan bir yöntemdir. Makine Öğrenmesi algoritmalarının doğru bir şekilde öğrenilebilmesi için etkin eğitim yöntemlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu projede Karar Ağacı, K-Means ve Yapay Sinir Ağları algoritmaları görsel ve interaktif şekilde anlatılarak bu ihtiyacı karşılamak amaçlanmıştır. Algoritma görselleştirmeleri Bokeh kütüphanesi ile interaktif-öğretici sayfalar ise D3.js kütüphanesi ile hazırlanmıştır. Öğretimin etkinliğini ve dikkat çekiciliğinin ölçülmesi için web sitesi, konu hakkında bilgi sahibi olmayan lise öğrencileri üzerinde denenmiştir. Amaç Araştırmanın amacı popüler makine öğrenme algoritmalarının en yaygın kullanılanlarının hem lise öğrencilerinin dikkatini çekebilecek, hem de bunları kendi sektörlerinde kullanmak isteyen fakat konu hakkında bilgi sahibi olmayan kişilere fayda sağlayacak şekilde öğretmek için görselleştirme teknikleri geliştirmek ve interaktif-öğretici web uygulamaları hazırlamaktır. Makine öğrenimi konusunda Türkçe kaynağın eksikliği sebebiyle platform Türkçe hazırlanmıştır.

Yöntem

Makine öğrenme konuları hakkında birçok görselleştirme örneği bulunmaktadır fakat bu örnekler herkesin anlayacağı seviyede değildir. Bu yüzden görselliği ve interaktifliği öncelik alan bir web uygulaması geliştirmeye karar verilmiştir. Makine öğrenmenin birçok farklı alanının kapsanması için Karar ağacı, K-Means ve Yapay Sinir Ağları olmak üzere üç farklı temel algoritma üzerine odaklanılmıştır. Algoritmaları görselleştirmek için Python üzerinde çalışan Bokeh kütüphanesi kullanılmıştır. Bokeh'in yeni gelişmekte olan bir platform olması ve sitelerinde yer alan örnek projelerde Makine Öğrenme algoritmalarının görselleştirmesi bulunmamasından dolayı Bokeh kütüphanesi kullanılmıştır. Öğretici-interaktif web sayfalarında ise Javascript üzerinde çalışan D3.js kütüphanesi tercih edilmiştir. D3.js esnek olmasından ve kolayca interaktif uygulamalar yapılmasını sağladığından dolayı öne çıkmıştır. İlk olarak Karar Ağacı algoritması Bokeh kullanılarak görselleştirilmiştir. Ağaç çizdirme işlemi zor bir problem olduğu için ağaç görselleştirme teknikleri üzerine yapılan çalışmalar incelenmiş ve bunlar Karar Ağacı görselleştirmesi hazırlanırken kullanılmıştır. Karar Ağacı algoritmasını anlatmak için çeşitli interaktif-öğretici web sayfaları hazırlanmıştır. İlk interaktif sayfada karpuz ve kavunlar yarıçapları ile birlikte sunulmuştur, burada amaç karpuz ve kavunları tam ikiye ayıracak kritik yarıçapı belirlemektir. İkinci olarak, Game Of Thrones karakterleri kullanılmıştır. Burada her karakterin çeşitli öznitelikleri (ejderhaya sahip olma, saç rengi vs.) ve hanesi sunulmuştur. Kullanıcıdan sırayla her bir özniteliği seçerek hanelerin az entropi ile mi yoksa çok entropi ile mi dağıldığını gözlemlemesi beklenmektedir. Yani Karar Ağacı algoritmasının entropi kavramı detaylı olarak anlatılmıştır. Üçüncü olarak da

kullanıcıya göz kuruluğu, göz bozukluğu gibi özellikler ile lens takabilme etiketini içeren veri setinin grafikleri verilmiştir. Bu grafikleri kullanarak kullanıcının çıkarımlar yapması beklenmiştir. Örneğin, kullanıcı göz kuruluğu olanlar lens takamaz sonucunu çıkartabilmektedir. K-Means algoritmasının işleyişini anlatan interaktif web uygulaması hazırlanmıştır. Bu web uygulamasında kullanıcılar bir restoranın sipariş yönetim uygulamasında K-Means kullandığı zaman nasıl hızlı dağıtım gerçekleştirebileceğini gözlemlemişlerdir. Son olarak, Yapay Sinir Ağları konusunda kapsamlı birçok materyale ulaşılabilse de Türkçe kaynak eksikliğinden dolayı bu algoritma ailesinin de proje kapsamına alınmasına gerek görülmüştür. Tensorflow kütüphanesi kullanılarak bir Yapay Sinir Ağı uygulaması geliştirilmiştir. Bokeh kütüphanesi ile de görselleştirme bu uygulamanın görselleştirme çalışması yapılmıştır. Bu sayfada kullanıcı köpek ve kedi resimleri ile onların etiketini eşleştirmektedir. Bunu yaparken bir topuzu döndürüp resim ve etiketi tutturmaya çalışmaktadır. Bir yerden sonra bir topuz yetmemekte, kombinasyonu arttırmak için iki topuz kullanılması gerekmektedir.

Bulgular

Karar ağacının tasarımı ve geliştirilmesi tamamlandıktan sonra; sunulan metodun, Makine Öğrenimi kavramlarının öğretimindeki verimliliğini test etmek amacıyla bir deney gerçekleştirilmiştir. Karar ağacı bölümünün anlaşılırlığının ölçülmesi amacıyla bir dizi sorular hazırlanmıştır. Modüllerin veri diyagramları deneklere gösterilmiştir. Karar Ağacı modülünün özelliklerinin yeniden düzenlenmesi ve geliştirilmesi, deneklerden alınan geri bildirim doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Sonuç

Araştırmanın sonucunda Bilgisayar Bilimi ve Makine Öğrenimi konseptlerine hakim olmayan bireylerin bu konseptleri anlamasına yardımcı olacak Türkçe bir web sitesi geliştirilmiştir (Link: makineogren.me). Öğretici ve interaktif web sitenin son hali alınan geri bildirimlere göre şekillenmiştir. Deneyden alınan geri bildirimlerin içeriğinde Karar Ağacı algoritmasının konseptlerinin anlaşıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Görselleştirme, Makine Öğrenme, Karar Ağacı, K-Means, Sinir Ağları, Bokeh

Öğrencilerin Scratch'te Kullandıkları Kod Kavrama Stratejileri ve Başarı Durumları ile Çeşitli Değişkenler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Bir Göz İzleme Çalışması

Osman Gazi Yıldırım[1] *, Nesrin Özdener Dönmez[2], Soner Kotan[2]

[1]Milli Savunma Üniversitesi, Kara Astsubay Meslek Yüksek Okulu
[2]Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
*Sorumlu yazar: ogyildirim32@gmail.com

Özet

Program kavrama, daha önceden yazılmış program kodlarının ne işe yaradığını ve hangi işlevlerini yerine getirdiğini anlamayı içeren bilişsel bir süreçtir. Program kavrama programların test edilmesi ve hatalarının giderilmesi süreçlerinde; daha sonrasında ise bakımlarının yapılması ve programlara yeni özelliklerin kazandırılması süreçlerinde kritik bir öneme sahiptir. Program kavrama sürecinde programcıların çeşitli stratejileri kullandıkları bilinmekte olup bu alanda yapılan çalışmalar temelde "sistematik (systematic)" ve "ihtiyaç duydukça (as-needed)"olmak üzere iki ana program kavrama strateji bulunduğunu iddia etmektedir. Programlama eğitiminde öğrencilerin örnek program kodlarına sıklıkla başvurduğu ve bunları anlamaya çalıştığı düşünüldüğünde, bireylerin program kodlarını kavrarken ne tür stratejiler sergilediğinin ortaya çıkarılması programlama eğitiminde önemli bir husustur. Amaç Bu araştırmanın amacı öğrencilerin blok program (Scratch) kodlarını kavrama görevlerini gerçekleştirmesi esnasında kullandıkları stratejiler ve kod kavrama görevlerinde başarı durumları ile çeşitli değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma kapsamında öğrencilerin kod kavrama görevlerinde kullandıkları stratejiler ve kod kavrama görevlerinde başarı durumları ile (1) herhangi bir ilgi alanında harcanan süre, (2) kavrama görevinde harcanan toplam süre, (3) herhangi bir ilgi alanını ziyaret etme sayısı, (4) ilgi alanlarını toplam ziyaret etme sayısı ve (5) ortalama göz bebeği büyüklüğü arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığı sorusuna yanıt aranmıştır.

Yöntem

Araştırma durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünde öğrenim gören 21 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklem seçme yöntemi amaçlı örneklemedir. Katılımcılar, çalışmanın amaçları doğrultusunda programlama konusunda acemi veya deneyimli oldukları için seçilmiş; orta seviye öğrenciler çalışmaya dâhil edilmemiştir. Katılımcıların %48'i erkek (n=10); % 52'si kadındır (n=11). Çalışmanın veri toplama araçlarını (1) Scratch'te hazırlanmış kod kavrama görevleri, (2) katılımcılardan elde edilen göz izleme verileri ve (3) katılımcıların kod kavrama görevlerinde ne kadar başarılı olduklarını incelemek için hazırlanmış olan değerlendirme formu oluşturmaktadır. Katılımcıların dikkatinin kod kavrama görevlerini gerçekleştirmeleri esnasında hangi bölgelere yoğunlaştığının detaylı incelenmesi maksadıyla kod kavrama görevleri beş farklı ilgi alanına bölünmüştür. Değerlendirme formu sonuçlarına göre 5 ve 5'ten büyük puan alan öğrenciler "başarılı" sayılmıştır. Verilerin analizinde yüzde, frekans ve parametrik olmayan testler kullanılmıştır.

Bulgular

Yapılan analiz sonuçlarına göre; öğrencilerin başarılı/başarısız olma durumu ile (1) herhangi bir ilgi alanında harcanan süre, (2) kavrama görevinde harcanan toplam süre, (3) herhangi bir ilgi alanını ziyaret etme sayısı, (4) ilgi alanlarını toplam ziyaret etme sayısı ve (5) ortalama göz bebeği büyüklüğü arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Benzer şekilde öğrencilerin kod kavrama görevlerinde "sistematik"/" ihtiyaç duydukça" stratejisi kullanmaları durumu ile (1) herhangi bir ilgi alanında harcanan süre, (2) kavrama görevinde harcanan toplam süre, (3) herhangi bir ilgi alanını ziyaret etme sayısı, (4) ilgi alanlarını toplam ziyaret etme sayısı ve (5) ortalama göz bebeği büyüklüğü arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Sonuçlar

Çalışma sonuçlarına göre öğrencilerin kod kavrama görevlerinde kullandıkları stratejiler ve kod kavrama görevlerinde başarı durumları ile herhangi bir ilgi alanında harcanan süre, kavrama görevinde harcanan toplam süre, herhangi bir ilgi alanını ziyaret etme sayısı, ilgi alanlarını toplam ziyaret etme sayısı ve ortalama göz bebeği büyüklüğü arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Gelecekte bu alanda yapılacak çalışmalarda sunum ortamının ya da programlama dilinin değişikliğinin; kavrama görevi yerine hata bulma gibi görevlerin araştırılmasının ya da prosedürel ve nesne tabanlı dillerin karşılaştırılması gibi çalışmaların alana katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göz İzleme, Blok Programlama, Kod Kavrama, Programlama Eğitimi.

Investigation of the Relationship Between Code Comprehension Strategies and Achievement Status of Students in Scratch and Various Variables: An Eye Monitoring Study

Abstract

Program comprehension is a cognitive process that includes understanding of what the previously written program codes do and what functions they perform. Program comprehension has critical importance in the process of testing programs, correcting errors, maintaining them and providing new features to programs. Programmers are known to use a variety of strategies in the process of program comprehension, and studies in this area claim that there are two main program-comprehension strategies, namely "systematic" and "as-needed". Considering that students frequently refer to sample program codes in programming education and try to understand them, it is important to find out what kind of strategies students have in understanding program codes. Purpose The purpose of this research was to examine the relationship between the strategies used in the students' understanding of the block program codes and their success status in the code comprehension tasks and the various variables. Within the scope of the research, the answer of the question of whether there is a relationship between the strategies used in the students' code comprehension tasks and the success levels in the code comprehension tasks and (1) the time spent in any area of interest, (2) the total time spent in the comprehension task, (3) the number of visits to any area of interest, (4) the total number of visits to area of interests and (5) the average pupil size was sought.

Method

The research was designed as a case study. The study group comprised of 21 students studying in the department of Computer Education and Instructional Technology in the fall semester of 2016-2017 academic year. Purposive sampling was utilized. The participants were chosen for the purpose of the study as they were novice or experienced in programming; medium level students were not included in the study. 48% of the participants were male (n = 10); 52% were female (n = 11). (1) The code comprehension tasks prepared in Scratch, (2) eye tracking data obtained from the participants, and (3) evaluation form prepared to examine the success of participants in code comprehension tasks constituted the data collection tools of the study. Code comprehension tasks are divided into five different areas of interest in order to examine in detail which areas the participants' attention is focused. Students who had five and higher scores according to the evaluation form were considered as successful. Percentage, frequency and nonparametric tests were used to analyze the data.

Findings

According to the results of the analysis; no relationship was found between success levels in the code comprehension tasks and (1) the time spent in any area of interest, (2) the total time spent in the comprehension task, (3) the number of visits to any area of interest, (4) the total number of visits to area of interests and (5) the average pupil size. Similarly, no relationship was found between the type of the strategies used in the students' code comprehension tasks and (1) the time spent in any area of interest, (2) the total time spent in the comprehension task, (3) the number of visits to any area of interest, (4) the total number of visits to area of interests and (5) the average pupil size.

Results

According to the results of the study, there was no significant relationship between the strategies used in the students' code comprehension tasks and the success levels in the code comprehension tasks and the variables examined. In future studies in this field, it is considered that changing the programming language or providing task of error detection rather than comprehension task, or comparison of procedural and object-based languages will contribute to the field.

Keywords: Eye Tracking, Block Programming, Code Comprehension, Programming Education.

Öğrencilerin Zeka Gruplarının Çoklu Zeka Kuramı Yazılımı Tasarlanarak Belirlenmesi

Kadir Sevinç[1] *, Mehmet Emin Aksoy[2]

[1]Tokat Adliyesi Arabuluculuk Bürosu
[2]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE Anabilim Dalı
*Sorumlu yazar: kadirsevis@hotmail.com

Özet

Zekanın soyut bir kavram olduğu, tek ve baskın bir yetenek olmadığı, çeşitli ve özel boyutlardan oluştuğu ve aralarında bağlar olduğu bilinmektedir. Her insanın zeka grubu birbirinden farklıdır. Bir insanda sözel/dilsel zeka baskın iken, başka birisinde matematiksel zeka baskın olabilmektedir. Bu noktada öğrencilerin gelecekte hangi meslek grubunu seçtiklerinde daha başarılı olacaklarını önceden bilmeleri, öğrencilerin uygun meslek gruplarına yönelmelerini sağlayacaktır. Neticede bu durum öğrencilerin gelecek yaşamında mutlu, huzurlu, severek, isteyerek ve özveriyle yapacakları meslekleri seçmelerini sağlayacaktır. Öğrencinin hangi alanda uzmanlaşıp başarılı olabileceğini görmesi, kendi zeka grubunun ve yeteneklerinin daha üstün olduğu alanlarda yoğunlaşmasını sağlayarak donanımlı, çalışkan ve üretken bir birey olarak topluma katkı sağlayacağı söylenebilir. Bunu başarabilmenin ilk yolu, kişiye kendi zeka grubunu tanıtmaktan geçmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin zeka gruplarını görmesini, onların ilgi duydukları alana yönelmesini ve hangi alanda daha iyi olabileceklerini bilmelerini sağlamak için bir yazılıma ihtiyaç duyulmuştur. Bu çalışmada öğrencilerin çoklu zeka gruplarını belirleyecek bir yazılım geliştirilmiş ve bu yazılım online olarak yayınlanmıştır. Öğrenciler yazılım içerisindeki "Çoklu Zeka Envanterini" barındıran ölçek sorularına verdikleri yanıtlara göre baskın zeka durumları ile ilgili sonuçlar ve yapabilecekleri meslekler listelenmiştir. Bu çalışma ile ayrıca öğrencilerin zeka durumlarını görmesi, kendini tanıması, kendine uygun meslek alanına yönelmesi ve tercih robotlarında sadece puana göre yerleştirme yapan, bu noktada öğrencinin zeka durumuna önem vermeyen sistem açığını doldurmayı amaçlamaktadır. Bu araştırma nicel bir çalışmadır ve araştırma yöntemlerinden tasarım tabanlı model ve enlemsel araştırma deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak çoklu zeka kuramı envanterini barındıran 8 zeka kuramından (1. Sözel-Dilsel Zeka, 2. Mantıksal-Matematiksel zeka, 3. Görsel zeka, 4. Müziksel zeka, 5. Bedensel zeka, 6. Sosyal zeka, 7. Kişisel zeka, 8. Doğa zekası) oluşan toplam 80 soruluk bir web tabanlı yazılım kullanılmıştır. Bu çalışmanın evrenini Türkiye'deki ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrenci sayısının fazla olması nedeniyle örnekleme alınma yoluna gidilmiştir. Araştırmanın örneklemi belirlenirken basit rastgele örneklem seçimi kullanılmıştır ve buna göre araştırmanın örneklemini 2018-2019 öğretim yılında Tokat ilindeki araştırmaya katılan ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya toplam 142 öğrenci katılmıştır ve 70'i erkek (%49.3), 72'si kadındır (%50.7).Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre katılımcıların okul düzeyine göre dağılımları; %11.3 ortaokul, %46.5 lise ve %42.3 üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır. Katılımcıların Çoklu Zeka Envanteri'nin zeka alanlarına ilişkin bölümlerden aldıkları toplam ortalama puanlara bakıldığında; sözel/dilsel zeka alanından 22.72, matematiksel/mantıksal zeka alanından 23.06, görsel/uzumsal zeka alanından 22.97,

müziksel/ritmik zeka alanından 19.92, doğa zekası alanından 21.92, kişiler arası/sosyal zeka alanından 25.07, bedensel zeka alanından 22.49 ve içsel zeka alanında 25.79 toplam ortalama puan aldıkları görülmektedir. Katılımcıların çoklu zeka durumlarının cinsiyete göre dağılımını incelendiğinde, erkekler için "İçsel Zeka" daha yüksek iken, kadınlar için "Kişiler Arası Zeka" nın daha yüksek olduğu görülmüştür. Ancak p değerlerine baktığımızda .05 den küçük olduğu görülmüştür ($p<.05$). Bu sonuca göre kadınlar ve erkeklerin çoklu zeka kuramına göre zeka durumları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin yazılım hakkındaki görüşleri incelendiğinde yazılımı kullanan öğrencilerinin yaklaşık % 80'lik bölümünün yazılımın gerçekten başarılı bir sistem olduğunu, tercih etmek istedikleri meslekleri çıkardığını, hangi bölümde öğrenci olduğunu dahi bildiği şeklinde öğrencilerden olumlu yönde geri dönütler alınmıştır. Sonuç olarak, öğrenci geri dönütlerine bakıldığında, böyle bir yazılımın gerekliliği öğrencilerin kendilerine bilgi açısından, kendi zeka gruplarını tanıma açısından, tercihlerde onlara yardımcı olması açısından faydalı olduğu görülmüştür. Yazılımı kullanan öğrencilerden birçoğu yazılım hakkında dönütlerde bulunmuştur. Öğrenci görüşlerinin incelenmesi ve çıkan araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde Çoklu Zeka Kuramına ait tasarlanan yazılımın hem öğrencilerin zeka gruplarını tanımalarına hem de istediği meslekleri onlara sunmasıyla faydalı olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çoklu Zeka Kuramı, Çoklu Zeka Yazılımı, Öğrenci Zeka Durumları

Determınatıon of the Intellıgence Groups of the Students by Desıgnıng Multıple Intelıgence Theory Software

Abstract

It is known that the intelligence is an abstract concept, not a single and dominant ability, composed of diverse and unique dimensions and that these dimensions have relationships among each other's. Each person's intelligence group is different from another. While for one person, the verbal/linguistic intelligence is dominant, for another person this dominant dimension can be mathematical intelligence. At this point, the fact that the students know in advance in which occupational branch they will be successful will enable the students tend towards to appropriate occupational branch. It can be said that the students will contribute to society as hardworking and productive individuals by ensuring them see in what area they should specialize, and concentrate on the areas in which his/her intelligence group and abilities are superior.The first way to achieve this is to introduce his/her intelligence group. In this context, in order to enable students see their intelligence groups, tend towards to their areas of interest and know in which area they will do better, software was needed. In this study, software which determines the students' intelligence groups was developed and this software was published online. Results of dominant intelligence status and the possible occupations are listed based on the answers of the students to the scale questions of "Multiple Intelligence Theory" within the software. In addition, with this study, it was aimed for students to see their intelligence status, get to know themselves, turn towards to appropriate occupational area, and to fill the system void which does not attach importance to the intelligence status of the student. This study is a quantitative research, and design based model and latitudinal research pattern are used from the research methods. As a data

collecting tool, 80 question web-based software which contains multiple intelligence inventory and is composed of 8 intelligence theory (1. Verbal/linguistic intelligence, 2.Logical/mathematical intelligence, 3.Visual intelligence, 4.Musical intelligence, 5.Bodily intelligence, 6.Social intelligence, 7.Personal intelligence, 8. Naturalistic intelligence) is used. The population of this study is composed of the middle school, high school and university students in Turkey. Since the student number is quite high, the sampling method was applied. When determining the sample of the research, simple random sampling was used and accordingly, the sample of the study was composed of the middle school, high school and university students in Tokat who participated in the study in 2018-2019 academic year. 142 students in total took part in the study and 70 of them were male (49,3%) while 72 of them were female (50,7%). According to the results of the research findings, the distributions of participants by school level are as follows; 11.3% secondary school, 46.5% high school and 42.3% university students. When the total average scores of the Multiple Intelligence Inventory of the participants from the sections related to intelligence areas were examined; 22.72 from the field of verbal/linguistic intelligence, 23.06 from the field of logical/mathematic intelligence, 22.97 from the visual/spatial intelligence, 19.92 from the musical/rhythmic intelligence area, 21.92 from the field of naturalistic intelligence, 25.07 from the interpersonal/social intelligence field, 22.49 from the bodily intelligence field and 25.79 in the internal intelligence field were observed as average scores. When the distribution of participants' multiple intelligence status by gender was examined, it was seen that the "Internal Intelligence" was higher in male participants while the "interpersonal intelligence" was higher in females. However, when we look at the p values, it was detected that it is lower than 0.5 ($p<0.5$). Based on these findings, it was stated that there is no significant difference between the intelligence status of males and females according to the multiple intelligence theory. When the opinions of the students about the software were examined, it was found that about 80% of the students who used the software stated that the software was a really successful system, that it appointed the occupations they wanted to prefer, and that it even ascertained in which departments the student study. To conclude, when looking through the student feedbacks, it is seen that the presence of such software is beneficial for the students in terms of providing information, introducing their intelligence groups, and helping them determining their preferences. Most of the students who used the software gave feedbacks about the software. After examining the student opinions and evaluating the results generally, it was observed that the software belonged to Multiple Intelligence Theory helped students get to know their intelligence groups and providing them the appropriate occupations.

Keywords: Multiple Intelligence Theory, Multiple Intelligence Software, Students' Intelligence Status

Ortaokul Öğrencilerinin Perspektifinden 3b Modelleme Eğitiminin Öğrenme ve Yenilik Becerilerine Etkisi

Tuğra Karademir Coşkun[1] *, Gül Fidan Deniz[2]

[1]Sinop Üniversitesi

[2]Osmancık Atatürk Ortaokulu

*Corresponding author: tugra1986@gmail.com

Özet

Bu araştırma da 3B modelleme eğitimi alan ortaokul öğrencilerinin perspektifinden aldıkları eğitimlerin öğrenme ve yenilik becerilerine etkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda cevap aranacak olan alt amaçlara aşağıda yer verilmiştir 1. Ortaokul öğrencilerine göre 3B modelleme eğitiminin iletişim ve iş birliği becerilerine etkisi nedir? Sınıflarına göre farklılık göstermekte midir? 2. Ortaokul öğrencilerine göre 3B modelleme eğitiminin girişimcilik becerilerine etkisi nedir? Sınıflarına göre farklılık göstermekte midir? 3. Ortaokul öğrencilerine göre 3B modelleme eğitiminin yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerine etkisi nedir? Sınıflarına göre farklılık göstermekte midir? 4. Ortaokul öğrencilerine göre 3B modelleme eğitiminin teknoloji kullanma yeterliklerini etkisi nedir? Sınıflarına göre farklılık göstermekte midir? 5. Ortaokul öğrencilerine göre 3B modelleme eğitiminin farklı derslerdeki başarılarına etkisi nedir? Sınıflarına göre farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden betimsel model kullanılarak planlanmamıştır. Araştırmaya 2018-2019 öğretim ikinci yarıyılda bir devlet okulunda öğrenim gören 25 tane 5. Sınıf, 40 tane 6. sınıf, 23 tane 7.sınıf ve 12 tane 8. Sınıf öğrencileri katılmıştır. Araştırmanın verilerinin toplanmasında iki farklı ölçme aracı kullanılmıştır. Bu ölçme araçlarından ilki 3B Modelleme Başarı Testidir. Araştırmacılar tarafından geliştirilen testin ilk versiyonu 18 sorudan oluşmaktadır. Testte yer alan sorular Tinkercad konusunda ortaokulda eğitim veren öğretmenler tarafından yazılmış ve uzmanlar tarafından içerik geçerliği ve dil açısından incelenmiştir. Daha sonra, önceki yıllarda 3B modelleme eğitimi almış olan bir gruba uygulanmıştır. Elde edilen veriler ile madde puanları matrisi oluşturulmuş ve üst ve alt % 27'lik gruplar hesaplanarak soru maddelerine yönelik madde güçlük indeksleri hesaplanmıştır. Ayrıca benzer şekilde maddelerin ayırt edicilik indeksleri de hesaplanmış ve madde sayısı yirmiye indirilmiştir. Elde edilen test öğrenci grubunun araştırma öncesi ve sonrasındaki 3B modelleme bilgi değişimlerini ölçümlemek ve alt amaçları yorumlama sürecinde güvenirliği artırmak amacıyla kullanılmıştır. Diğer ölçme aracı ise 3B Modellemenin Katkısı Anketidir. Anket beş bölümden oluşmaktadır. Anket maddeleri yazılırken Amerika'da 21 eyalet ve içlerinde Apple, Hp, Intel gibi firmaların yer aldığı otuz şirketin desteği ile hazırlanan 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi'nden (Framework for 21st Century Learning) yararlanılmıştır. Maddeler çerçevede yer alan Öğrenme ve Yenilik Becerileri (Learning & Innovation Skills) başlığı altında sayılan 4C becerileri -Yaratıcı düşünme ve Problem çözme (Critical Thinking and Problem Solving), İletişim (Communication), İş birliği (Collaboration), Yaratıcılık ve Yenilik (Creativity and Innovation)- ve bu becerilerin tanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Ayrıca 3B modelleme

eğitimlerinin farklı derslerdeki başarılarına etkisini ölçümlemek amaçlı olarak ankete Ders Başarısına Etki bölümü eklenmiştir. Anket soruları iki eğitim teknolojileri ve bir ölçme değerlendirme uzmanına gönderilerek içerik ve yapı geçerliği için görüş alınmıştır. Daha sonra ortaokulda okuyan üç öğrenci ile dilin uygunluğu için çalışma gerçekleştirilmiş ve son hali verilmiştir. Araştırma süreci Araştırmadaki 3B modelleme eğitimi Tinkercad programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tinkercad bireylerin 3B çizimler yapabilmesine olanak sağlayan ücretsiz bir platformdur. Araştırmaya katılan öğrenciler daha önce 3B modelleme konusunda herhangi bir eğitim almamışlardır. Eğitimler iki ay boyunca hafta da ikişer saat olmak üzere gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya başlamadan önce öğrencilere başarı testi ön test olarak uygulanmıştır. Test uygulamasından sonra daha önce hazırlanan 3B modelleme eğitim programının uygulanmasına geçilmiştir. Eğitimlerin bitiminde başarı testi ve 3B Modellemenin Katkısı Anketi öğretmenin rehberliğinde uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS geçirilerek başarı testi ile anket soruları arasında korelasyon hesaplamaları gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Şu ana kadar yapılan analizler sonucunda 3B modellemenin öğrencilerin matematik ve geometri derslerini pozitif yönde etkilediği diğer derslere ise etkisi olmadığını belirttikleri görülmektedir. Ayrıca anket soruları arasında 3B modellemenin katkıları arasında en yüksek frekansa sahip olan maddelerin “yeni fikirler üretmek kolaylaştı”, “süreçte arkadaşlar ile daha fazla iletişime geçtim”, “zorlandığım zamanlarda diğer arkadaşlarından yardım aldım” ve “yeni teknolojilerin farkına vardım” maddeleri olduğu belirlenmiştir.

Keywords: 3b Modelleme, Yenilik ve Teknoloji Becerileri, Ortaokul Öğrencileri, Girişimcilik, İletişim, İşbirliği, Problem Çözme

Türkiye'de Okullarda Cep Telefonu Kullanımı: Yasaklar ve Kısıtlamalara İlişkin Öğretmenlerin Görüşleri

Turgay Alakurt[1] *, Burcu Yılmaz[2]

[1]Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
[2]MEB, Maltepe Ortaokulu
*Sorumlu yazar: turgay.alakurt@dpu.edu.tr

Özet

Amaç

Milli Eğitim Bakanlığı'nın ortaöğretim kurumları yönetmeliğinde ses ve görüntü kaydı yapma özelliği olan cep telefonları bilişim araçları olarak tanımlanmaktadır. Yönetmelikle eğitim öğretim süreçlerine zarar verecek ya da bozacak davranışlarda bulunmak yasaklanmıştır. Günümüzde cep telefonları yaşamı kolaylaştıran uygulamalar sayesinde her kesimden bireyler tarafından en çok kullanılan mobil araçlardır. Bu yaygın kullanım durumuna rağmen cep telefonlarının sınıfta kullanılması konusunda tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yoğun tartışmalar bulunmaktadır. Eğitimin birer paydaşları olan öğretmen, öğrenci ve velilerin farklı istek ve beklentileri yanında mobil eğitim (m-education) ya da mobil öğrenme (m-learning) olarak adlandırılan ve teknoloji tabanlı öğrenme çözümlerine erişilmesinde zengin fırsatlar ve yenilikçi bir yol sunan bu yeni yaklaşımda tartışmaları daha da derinleştirmektedir. Yasal çerçevede şu durum unutulmamalıdır; "Cep telefonunu okula getirmek değil eğitim öğretim sürecini olumsuz etkileyecek şekilde kullanmak yasaktır." Ancak okullarda bu yasal çerçevenin ötesinde yasak ve kısıtlamaların uygulandığı görülmektedir. Bu durum başta cep telefonu ve tablet olmak üzere taşınabilir cihazların eğitim öğretim süreçlerine entegre edilerek Web 2.0 araçlarının etkili ve verimli bir öğretim materyali olarak kullanılmasına engel olabilmektedir. Oysa değişen eğitim sistemleri, içerik türleri ve öğrenci ihtiyaçları dikkate alındığında bu tür bir öğretim yaklaşımının sağlayabileceği yararlar göz ardı edilmemelidir. Bu çalışmada görev yaptıkları okullarda teknoloji kültürünün gelişmesine öncülük eden "Bilişim Teknolojileri (BT) Öğretmenlerinin" cep telefonu kullanımına ilişkin görüşleri ele alınarak incelenmiştir.

Yöntem

Tarama modelinin kullanıldığı çalışmada araştırma verileri, açık web tabanlı anket ile toplanmıştır. Çalışmaya farklı kademelerde görev yapan 439 BT Öğretmeni anketi yanıtlayarak katılmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğunu devlet okullarında, ortaokul kademesinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Verilerin analizinde grafiklerden ve betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Araştırma verileri; bilgiye ulaşmada tercih edilen araçlar, okullarda cep telefonu, eğitim öğretim sürecinde cep telefonu ve yasaklar/kısıtlamalar olmak üzere dört başlık altında ele alınarak incelenmiştir.

Bulgular

Araştırma sonucunda öğretmenler tarafından cep telefonu ve PC'nin ilk tercih edilen bilgiye ulaşma araçları olduğu ve eğitim kademesi arttıkça bu araçların kullanım oranlarının arttığı bulunmuştur. Öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda öğrencilerin bilgiye ulaşmada tercih

ettikleri araçlar incelendiğinde özellikle ilkokulda öğrencilerin bilgi edinme kaynaklarının daha dengeli bir çeşitlilik sergilediği tespit edilmiştir. Sırasıyla bu kaynakları cep telefonu, PC, öğretmen, akran ve veli oluşturmaktadır. Öğretmenlerin cep telefonundan bilgi edinme yanında mesleki gelişimlerini desteklemek, velilerle ve meslektaşları ile iletişim kurmak amacıyla aktif olarak yararlandıkları belirlenmiştir. Eğitim öğretim süreçlerinde cep telefonu kullanmanın sağladığı yararlara ilişkin görüşleri öğretmen ve öğrenci olmak üzere iki ana kategoride değerlendirmek mümkündür. Buna göre katılımcıların yaklaşık yarısı cep telefonunu genel olarak eğitim öğretim süreçlerinde kullanılabilecek faydalı bir araç olarak değerlendirmektedir. Öğrenci açısından değerlendirildiğinde ise genel eğilimin, eğitim öğretim sürecinde cep telefonu kullanımının öğrenciler için faydalı olmadığı yönünde olduğu görülmektedir. Katılımcılara görev yaptıkları okullarda öğrencilerin cep telefonu kullanımına ilişkin herhangi bir yasak veya kısıtlama olup olmadığı sorulduğunda öğretmenlerin büyük çoğunluğu okulda yasak veya kısıtlama olduğunu belirtmiştir. Devlet okulunda ve özel okulda görev yapan öğretmenlerin okullarda öğrencilerin cep telefonu kullanımlarına yönelik getirilen yasak ve kısıtlamalara ilişkin görüşlerinin birbirine yakın ve benzer düzeyde olduğu görülmektedir. Her iki gruptaki öğretmenlerin büyük çoğunluğu yasak ve kısıtlamaların öğrencilerin derse yoğunlaşmasına, sanal aylaklığın engellenmesine, sınıf disiplinine ve öğrencinin akademik başarısına katkı sağladığı yönünde görüş belirtmiştir.

Sonuç

Araştırma sonucunda BT öğretmenlerinin bilgiye ulaşmada ilk tercih olarak cep telefonunu kullanmalarına karşın okulların büyük çoğunluğunda öğrencilerin cep telefonu kullanımına ilişkin yasak ve kısıtlamalarla karşı karşıya oldukları görülmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun bu durumu destekler görüşe sahip olması pek çok tartışmayı beraberinde getirmektedir. Bu tartışmaların başında öğrencilerin öğrenme deneyimlerini okul içinde ve okul dışında geliştirmek için teknolojik kaynaklardan yararlanan BT öğretmenlerinin öğretmen-öğrenci ve öğrenci-içerik etkileşimini arttırarak işbirlikli ve bireysel öğrenmeyi destekleyen Web 2.0 araçlarının faydalarının neden göz ardı edildiği gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri Öğretmenleri, Cep Telefonu, Yasaklar, M-Eğitim, M-Öğrenme

Üniversite Öğrencilerinin Eğitim Amacı İçin Akıllı Telefon Kullanımı

Aiday Kasmalieva Kara1 *, Gulshat Muhametjanova2

[1]Firat Üniversitesi

[2]Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

*Sorumlu yazar: aidaykasmalieva@gmail.com

Özet

Bugünün genç nesilleri, etrafını saran elektronik ve teknolojilerle büyümekte ve akıllı telefonlar gibi dijital cihazlara önemli ölçüde maruz kalmaktadır. Akıllı telefonlar hayatımızın vazgeçilmez ve her geçen gün büyüyen akıllı telefonların kullanımı insanların hayatını kolaylaştıran bir unsuru haline dönüştü. Günümüzde, cep telefonları ve akıllı telefonlar, bilgisayarların gerçekleştirdiği çoğu hizmeti gerçekleştirebilir. Hızlı akıllı telefonlar, programlarımızda eğitim, sağlık, spor ve çeşitli mobil uygulamalar, sosyal ağlar, oyunlar vb. İle uyumlu bir yer edinmenin önemli nedenlerinden biridir. Aslında, akıllı telefonların yüksek öğretimde öğrenme aracı olarak kullanılması gibi büyük bir potansiyeli vardır. Şu anda akıllı telefonlar eğitim için üç esas yoldan kullanılmaktadır. İlk olarak, Web tarayıcısı akıllı telefonların büyük bir materyal zenginliğine bağlantılar oluşturduğunu göstermekte. İkincisi, akıllı telefonlar içindeki ucuz ama kullanışlı uygulamalar farklı amaçlar için kullanılmaktadır. Üçüncüsü, nesne üzerindeki iki boyutlu barkod etiketleri akıllı telefonlar tarafından taranabilir ve bu nesne ile ilgili bilgilere doğrudan yönlendirilebilirliği ortaya çıktı (F Yu, 2012). Bu çalışma, akıllı telefonun, potansiyel olarak güçlü bir öğrenme aracına dönüşüm evrimi özellikle yüksek öğretimdeki kullanımıyla ilgili bir literatür taraması sağlayarak, Kırgızistan'daki bir Kamu Üniversitesinde öğrencilerin akıllı telefonlarını eğitim amaçlı kullanmalarını araştırmak amacıyla yapılmıştır. Veriler 2017-2018 Güz döneminde 130 öğrenciden oluşan çevrimiçi Google formları kullanılarak toplanmıştır. Ankete ek olarak, 10 öğrenci ile nitel yarı yapılı görüşmeler yapılmıştır. Anket sonuçları öğrencilerin% 79.2'sinin akıllı telefonlarını 20-40 dakika,% 7.7'sinin 1-2 saat,% 7.7'nin günde 7 saat ve% 3-5'inin günde 3-5 saat kullandığını göstermektedir. Akıllı telefon kullanmanın temel nedeni sosyal paylaşım için% 41,5, video, müzik, e-kitap ve sözlükler için% 20 ve sadece iletişim için% 13'tür. ANOVA sonuçları, katılımcıların yaşlarının arttıkça akıllı telefonları kullanarak günlük yaşamlarında daha fazla zaman geçirdiklerini gösterdi. Ayrıca, nitel görüşmelerin sonuçları öğrencilerin akıllı telefonları eğitim amaçlı da kullandıklarını, özellikle bazı konuları anlamak için video dersleri izlemekten hoşlandıklarını, e-kitap okuduklarını ve çok sık sözlük kullandıklarını göstermektedir. Bununla birlikte, öğrencilerin çoğu, kullandıkları e-kaynakların çoğunun Rus dilinde olduğunu ve Kırgız dilinde kaynak yetersizliği olduğunu belirtti. Literatür taraması, akıllı telefon kullanımının hem sınıf içinde hem de sınıf dışında öğrenciler tarafından bir öğrenme aracı olarak kullanılma potansiyeli olduğunu göstermiştir. Ne yazık ki, mevcut özellikleri ve gelecekteki potansiyel kullanımları akıllı telefonlar henüz üniversitelerde yaygın olarak kabul görülmemekte ve kullanılmamakta. Bunun nedeni ise, teknoloji ve uygulamaların henüz tam olarak olgunlaşma dığıdır. Her ne kadar araştırmamız bir başlangıç seviyede olsa bile, akıllı telefon kullanımının sınıfta nasıl kullanılabileceğine dair pek çok örnek ortaya çıkarılır ve sonuçlar akıllı telefonların gelecekte en çok tercih edilen

teknoloji aracı olacağına dair güçlü kanıtlar ortaya çıkarır. Elbette, akıllı telefonlarda öğrenme, sınıf veya geleneksel öğrenme yöntemlerinin yerini asla tutamaz, mobil cihazla öğrenme, yalnızca geleneksel öğrenme ve e-öğrenmenin tamamlayıcısı olabilir. Akıllı telefonlar, öğrenme aracı yerine, sınıfta dikkat dağıtıcı olarak görülüyordu. Öğrenicilerin fiziksel olarak bir veya birkaç öğrenme sitesine bağlı kalmayıp akıllı telefonları kullandıkça daha mobil ve daha bilgisini arttıra bilmelerine sebep olmaktadır. Öğrencilerin öğrenme hareketliliği hem teknolojinin gelişmesine hem de öğrenicilerin bilgisinin artmasıdır. Örneğin, akıllı telefon uygulamaları kullanan gençlerin okuma ve matematik becerilerini geliştirmiştir. Aslında akıllı telefonların eğitim aracı olarak kullanılması sorunu hem öğretmenin hem de öğrencinin akıllı telefon bilgisi ve sınıfta akıllı telefon kullanımına kadar bir dizi konunun incelenmesine yol açmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefonlar, Eğitim Teknolojileri

Abstract

Today's younger generation has grown up with electronics and technologies surrounding them and has significant exposure to digital devices such as smart phones. Smartphones has become an indispensable element of our lives and the use of smartphones growing with each passing day. Currently, mobile phones and smart phones can perform most services that computers perform. Rapid smartphones are one of the important reasons for getting a place in our programming compatible for education, health, sports, and a variety of mobile applications, social networks, games, etc. In fact, smart phones have a huge potential to be used as learning tool in higher education. Currently, smart phones are being used for education in three major ways. First, the Web browser embedded smart phones links to great wealth of material. Second, inexpensive but useful applications within smart phones are being utilized for different purposes. Third, two-dimensional barcode labels on object can be scanned by smart phones and direct to information regarding that object (F Yu, 2012). This study explores the evolution of the smart phone into a potentially powerful learning tool by providing a literature review on smart phone's use in higher education and was conducted to investigate students' use of smartphones for educational purposes in a Public University in Kyrgyzstan. Data was collected using online Google forms from a sample of 130 students during Fall semester 2017-2018. In addition to survey, qualitative semi-structures interviews were conducted with 10 students. Results of survey show most of the students 79.2% use mobile phones 20-40 minutes, 7.7% use 1-2 hours, 7.7% for more than 6 hours per day, and 5.4% from 3-5 hours per day. The main reason of using smart phones are for social networking 41.5%, for video, music, 20% for e-books and dictionaries, and 13% just for communication. ANOVA results also showed that the higher the age of respondents the more time they spend using smartphones in their daily lives. In addition, results of qualitative interviews show that students use smartphones for educational purposes too, specifically they like watching video lectures to understand some topics, they read e-books, and very often use dictionaries. However, as most of the students stated most of the e-resources they use are in Russian language, and there is a lack of resources in Kyrgyz language. The literature review has shown that smart phone use has huge potential to be used as a learning tool by students alike and in and out of the classroom. Unfortunately, smartphones with their many existing

features and future potential uses, are not widely accepted and exploited in universities yet. One reason is that the technology and applications are not fully mature yet. Although the research has only begun, we have uncovered many examples of how smartphone uses can be leveraged in the classroom and results showed uncovered strong evidence that smart phones will be the technology tool of choice in the future. The learning on smart phones can never replace classroom or traditional learning methods. On the contrary learning with mobile could only be complementary to traditional learning and e-learning.

Keywords: Smartphone, Educational Technology

Usta Öğreticilerin Sanal Gerçeklik Teknolojilerine Yönelik Görüşleri

Hüseyin Sıhat[1] *, Duygu Akdemir[1]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı

*Corresponding author: huseyinsihat@gmail.com

Özet

Amaç

Eğitim sisteminin örgün yapısı dışında kalan tüm öğrenim faaliyetlerinin yer aldığı yaygın eğitim "beşikten mezara öğrenme" olarak ifade edilen bir kapsamda yer almaktadır. Bu kapsam hayat boyu öğrenme olarak nitelendirilebilir. Hayat boyu öğrenmedeki önemli noktalardan birisi örgün eğitim sistemlerine dâhil edilememiş farklı öğrenme sistemlerini tanımak ve destekleyici nitelikte çeşitli çözümler getirmektir. Hayat boyu öğrenme kapsamında genel ve mesleki kurslar olarak ikiye ayrılan eğitimler ülkemizde her şehir ve ilçede faaliyetlerini sürdüren halk eğitim merkezlerince aktarılmaktadır. Eğitimin içeriğine yönelik olarak teorik veya uygulamalı olan bu eğitimler teknolojik gelişmelerden faydalanabilir. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar eğitimlerin niteliklerinin artırılarak olumlu yönde gelişme sağlayacaktır. Sanal gerçeklik teknolojisi örgün eğitim planlamalarımız içerisinde yer almamaktadır. Plan ve programların uygulanmasında daha esnek olan hayat boyu öğrenmede bu teknolojiden faydalanılabilir.

Yöntem

Bu araştırmada yaygın eğitim sürecinde düzenlenen eğitimlerde sanal gerçeklik teknolojisinin kullanımına yönelik bu eğitimi veren eğitimcilerin görüşlerinden faydalanılmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak sanal gerçeklik teknolojilerinin eğitimde kullanılmasına yönelik 24 soruluk ölçek kullanılmıştır. Bu ölçek 2000 yılında geliştirilmiş 2010 yılında ise bir tez çalışması kapsamında Türkçe'ye çevrilerek geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca demografik özelliklerin toplanması için öğretmenlerden, branşları, yaşları eğitim ortamlarının nitelikleri gibi bilgiler de alınmıştır. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen 71 kurs alanında görev yapan usta öğreticiler evren olarak seçilmiştir. Örneklem ise bu kurs alanlarının 22 tanesinde görev yapan ve anketleri dolduran 204 usta öğreticiden oluşmaktadır. Örneklemin seçiminde internet anketi kullanılarak basit örnekleme metodu tercih edilmiştir. Geçerlilik çalışması kapsamında sanal gerçeklik alanında uzman 3 farklı bilgisayar öğretmeni maddeleri incelemiş 16. ve 17. maddelerin içeriği yansıtmakta yetersiz olacağına karar vermişlerdir. Bu iki madde çıkartılarak diğer maddeler örneklem gurubuna uygulanmıştır. Uç değer analizi sonucunda 11 veri, analizlerden çıkartılarak 193 maddenin analizi ile sonuçlar elde edilmiştir. Analizler sonunda Cronbach Alfa katsayısının .882 olduğu görülmüştür. Buna göre tek faktöre ilişkin maddelerin güvenilir olduğu söylenebilir. Daha sonra ayrıntılı faktör analizi yapılmış yapılan faktör analizi sonucunda beş farklı faktöre rastlanmıştır. Bu faktörlerin Cronbach Alfa değerlerinin de 0,71 üzerinde olmasından dolayı ölçeğin sonuçları güvenilir olarak kabul edilmiştir. Faktörlere yönelik maddelerin, düzeltilmiş madde toplam korelasyonları incelendiğinde en yüksek değer olan ,79 en düşük değer olarak ise ,41 elde edilmiştir.

Verilerin dağılımı incelenmiş, faktör analizi sonucunda 5 farklı faktör elde edilmiştir. Her bir faktörü etkileyen maddelerin aritmetik ortalaması ile hesaplanan faktör değerlerinde, çarpıklık ve basıklık katsayıları bulunmuştur. Çarpıklık ve basıklık katsayılarının standart hatalarına bölümleri -2 +2 aralığındadır. Ayrıca q–q grafikleri ile kutu grafiklerinin de incelenmesi sonucunda verilerin normal dağılım gösterdikleri saptanmıştır. Bu yüzden; Eğiticilerin cinsiyet, kurs tipi, sanal gerçeklik çalışmalarına yönelik farkındalık, sanal gerçeklik deneyimleri, sanal gerçeklik eğitimi alma durumları, eğitim verilen merkezlerde internet bağlantısı olma durumları sorgulanmıştır. Verilen cevaplardaki anlamlı farklılıkları incelemek için Bağımsız Örnek T testi kullanılmıştır. Öğrencilerin eğitim durumu ve yaş aralıklarına göre anlamlı farklılıkları incelemek için Tek Yönlü ANOVA uygulanmıştır. Verilerin analizinde anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Analizler sonucunda sanal gerçeklik teknolojilerinin eğitimde kullanımının olumlu yönde etkisi olacağına yönelik olarak bütün alt maddelerde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Özellikle kurs tipi, “mesleki” alanlarda olan eğitimcilerin ve sanal gerçeklik teknolojilerine yönelik eğitim almış katılımcıların diğer katılımcılardan daha olumlu bir görüşe sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Eğitim durumu açısından tek yönlü ANOVA ile yapılan analiz sonucunda eğiticilerin eğitim seviyeleri arttıkça sanal gerçeklik teknolojilerinin eğitimde kullanımına yönelik görüşlerinin olumlu yönde arttığı görülmektedir. Katılımcıların eğitim verdikleri yaş aralıkları bakımından sanal gerçeklik teknolojisinin eğitimde kullanımına yönelik ilişkileri incelendiğinde 13-40 yaş aralığında öğrencilerle çalışanların diğer guruplara oranla anlamlı bir farklılık oluşturdukları görülmüştür. Sonuç olarak yapılan bu çalışma yaygın eğitim sistemi içerisinde sanal gerçeklik teknolojilerinin özellikle mesleki alanlarda kullanılmasının eğiticiler açısından olumlu yönde bir gelişme olacağını saptamıştır.

Keywords: Sanal Gerçeklik, Yetişkin Eğitimi, Usta Öğreticilerin Vr Görüşleri

Master Trainers' Views On Virtual Reality Technologies

Abstract

Goal

The non-formal education which all the learning activities out of the the formal structure of the education system is defined as learning from cradle to grave . This scope can be described as lifelong learning. The main challenge in lifelong learning was to recognize different learning systems that could not be included in the formal education systems and to bring various solutions in a supportive manner. The courses that are divided into general and vocational courses within the scope of lifelong learning are transferred by the public education centers operating in every city and district in our country. These trainings which are theoretical or practical, can benefit from technological developments. The studies carried out in this direction will increase the qualifications of the trainings in a positive way. Virtual reality technology is not included in our formal education plans. Lifelong learning is more flexible in the implementation of plans and programs. Method In this research, the views of the educators who give this trainings in the nonformal education processes for the use of

virtual reality have been utilized. In this study, a quantitative method was used as a data collection tool. A 24-question scale was used for the use of virtual reality technologies in education. This scale was developed in 2000 and in 2010 it was translated into Turkish within a thesis study and were conducted for validity and reliabity studies. In addition, in order to collect demographic characteristics, information about the branches and ages of the trainers and the characteristics of the education environments were taken from the teachers. Master trainers who work in the 71 course areas determined by the General Directorate of Lifelong Learning were chosen as the universe. The sample consists of 204 instructors who work in 22 of these courses and fill in questionnaires. In the selection of the sample, simple sampling method was preferred by using internet survey. Within the scope of validity study, 3 different computer teacher experts in the field of virtual reality examined. the substances and concluded that the 16th and the 17th items were found to be inadequate to show the content . These two substances were removed and the other substances were applied to the sample group. As a result of the end-value analysis, 11 data were extracted from the analyzes and results were obtained by analysis of 193 items. At the end of the analyzes, the Cronbach Alpha coefficient was .882. Accordingly, it can be said that substances related to one factor are reliable. Five different factors were found as a result of factor analysis. The Cronbach Alpha values of these factors were above 0.71 and the results of the scale were accepted as reliable. When the corrected item total correlations of the items directed to the factors were examined, the highest value was obtained as 79 and the lowest value was obtained as 41. The distribution of the data is examined and at the end of the factor analysis 5 different factors were found. Arithmetic mean of substances affecting each factor of 5 different factors obtained the coefficients of skewness and kurtosis values were found. The division of skewness and kurtosis values to their standard errors are in the range of -2 +2. That's why; Gender of the trainers, course type, awareness of virtual reality studies, experiences of virtual reality, getting virtual reality training, and internet connection in the centers of education were questioned. Independent Sample T test was used to examine the significant differences in the responses. Oneway ANOVA (one way analysis of variance) was applied to examine the significant differences according to the educational status and age ranges of the students. In the analysis of the data, the significance level was taken as 0.05. Findings and Conclusion As a result of the analyzes, a significant difference was found in all sub - items regarding the positive effect of the use of virtual reality technologies in education. It has been found that especially educators who are educated in the type of course, uk professional al and who are trained in virtual reality technologies have a more positive opinion than the other participants. As a result of the analysis conducted with the one-way ANOVA in terms of educational status, it is seen that the views of the use of virtual reality technologies in education have increased as the education level of the trainers increased.

Keywords: Virtual Reality, Adult Education, Vr Views of Master Trainers

Yetişkinlerin Akıllı Telefon Bağımlılığının Farklı Değişkenler Açısından Yordanması

Tugra Karademir[1] *, Ömer Kaya[2]

[1]Sinop Üniversitesi

[2]Osmancık Atatürk Ortaokulu

*Corresponding author: tugra1986@gmail.com

Özet

Akıllı telefonların topluma katılımının artırdığı günümüzde (Bianchi ve Phillips, 2005) bu artış ile doğru orantılı olarak yapılan çalışmalarında akıllı telefon kullanımı ve bağımlılığına doğru evrildiği görülmektedir. Yapılan çalışmalar yetişkinlerin %37'sinin ve gençlerin %60'ının yüksek derecede akıllı telefon bağımlısı olduğunu göstermektedir (Sarwar ve Soomro,2013). Akıllı telefon bağımlılığı, fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan birçok soruna yol açmaktadır (Choi, 2018). Bağımlılığın yol açtığı sorunları ortadan kaldırmaya yönelik alınması gereken tedbirlerin belirlemesinde ise soruna neden olan yordayıcıların ortaya koyulması oldukça önemlidir. Bu noktadan hareketle bu araştırma yetişkinlere odaklanılarak akıllı telefon bağımlılığına neden olabilecek bazı değişkenlerin incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda cevap aranacak olan alt amaçlara aşağıda yer verilmiştir. 1. Sosyal medya bağımlılığı yetişkinlerde akıllı telefon bağımlılığının anlamlı yordayıcısı mıdır? 2. Yaşam doyumu yetişkinlerin akıllı telefon bağımlılığının anlamlı yordayıcısı mıdır?

Yöntem

Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden betimsel modelden yararlanılarak planlanmış ve iki yüz elli iki yetişkinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada yer alan yetişkinler amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Amaçlı örneklemenin amacı, incelenen soruları aydınlatacak, bilgi açısından zengin vakaları seçmektir (Patton, 2002). Örneklemdeki katılımcıları seçerken dikkate alınan ilk kriter, farklı yaş grupları açısından heterojenlik sağlamaktır. Bu yüzden katılımcıların yaşları 20 ile 64 yaş arasında değişmektedir. Diğer kriter ise eşit dağılımlı olarak farklı mezuniyet derecelerine sahip olmalarıdır. Araştırmaya katılan katılımcıların öğrenim durumları okur-yazar olmayandan doktora mezunu olana doğru değişiklik göstermektedir. Ayrıca son kriter farklı meslek gruplarında yer almalarıdır. Örneklemde 28 farklı meslek grubundan katılımcı yer almaktadır. Bu meslek grupları çoban, ev hanımı, fabrika işçisi, akademisyen, doktor gibi farklı branşlarda dağılmaktadır. Katılımcıların %19.5'i kadın, % 20.5'i ise erkek yetişkinlerden oluşmaktadır. Araştırma verileri uzmanlar tarafından hazırlanan "Yetişkinlere Yönelik Teknoloji ve Psikolojik Değişkenler Anketi" aracılığıyla toplanmıştır. Anket dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik özelliklerini ölçmeye yönelik sekiz çoktan seçmeli ve bir adet açık uçlu soru yer almaktadır. İkinci bölümde Yildirim ve Correia (2015) tarafından geliştirilen ve Yildirim, Şumuer, Adnan ve Yildirim (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Nomofobi Ölçeği (NMP-Q)" kullanılmıştır. Ölçek Bilgiye Erişememe (4 madde), Bağlantıyı Kaybetme (5 madde), İletişime Geçememe (6 madde) ve Rahat Hissedememe (5 madde) olmak üzere dört boyuttan oluşmaktadır ve ölçeğin Türkçe formunun güvenirlik katsayısı .92'dir. Üçüncü bölümde Şahin ve Yağcı (2017) tarafından geliştirilen "Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği-Yetişkin Formu" yer almaktadır. Ölçeğin güvenirlik katsayı .93 olarak belirlenmiştir. Ölçek

sanal tolerans ve sanal iletişim olmak üzere iki faktörden oluşmaktadır. Son bölümde ise Kaba, Erol ve Geç (2017) tarafından geliştirilen Yetişkin Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek genel yaşam doyumu, ilişki doyumu, benlik doyumu, sosyal çevre doyumu ve iş doyumu olmak üzere beş faktörden oluşmaktadır ve ölçeğin güvenirlik katsayısı .89'dur. Araştırmanın alt amaçlarının test edilmesi için veriler basit regresyon analizini tabii tutulmuştur. Regresyon analizi öncesinde varsayımlar test edilmiş ve uç veriler veri setinden arındırılarak normal dağılım sağlanmıştır.

Bulgular

Analizler sonucunda sosyal ağ bağımlılığının akıllı telefon bağımlılığının anlamlı bir yordayıcısı olduğu belirlenmiştir (R=525, R2 =.283, f(1, 251)= 83, 67, P<.001). Akıllı telefon bağımlılığına ilişkin toplam varyansın %27.5'ini sosyal ağ bağımlılığının açıkladığı söylenebilir. Diğer yandan akıllı telefon bağımlılığı ile yaşam doyumu arasında yapılan regresyon analizi sonucunda yaşam doyumunun akıllı telefon bağımlılığın anlamlı bir yordayıcı olmadığı belirlenmiştir (p= . 242)

Keywords: Akıllı Telefon Bağımlılığı, Sosyal Medya Bağımlılığı, Yaşam Doyumu, Yetişkin

4. Sınıf Matematik Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Tuğba Oğuz[1] *, Asuman Çiftçi[1], Ali Arslan[1]

[1]Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Zonguldak

*Sorumlu yazar: tubasari5510@gmail.com

Özet

Amaç

Eğitim programları, bireylerin ve toplumun mevcut ihtiyaçlarını karşılamak için değerlendirilmelidir. Ayrıca, program değerlendirme öğretim programlarına süreklilik sağlar. Bu çalışmanın amacı, 4. sınıf matematik öğretim programının genel amaçlarına, kazanımlarına, içeriğine, öğrenme-öğretme süreçlerine ve ölçme değerlendirme öğesine ilişkin öğretmenlerin görüşlerini tespit etmektir.

Yöntem

Bu araştırmada betimsel araştırma modeli ile kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 öğretim yılında Zonguldak ilinin Kdz. Ereğli ilçesinde görev yapan 61 ilkokul 4. sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri kişisel bilgi formu ve ölçek ile toplanmıştır. Ölçek Sarıer (2007) tarafından geliştirilmiştir. Ölçekte matematik öğretim programının; amaçlarına yönelik 13 madde, kazanımlarına yönelik 8 madde, içeriğine yönelik 12 madde, öğretme-öğrenme sürecine yönelik 8 madde, ölçme-değerlendirmeye yönelik 11 madde bulunmaktadır. Ölçek toplam 52 maddeden oluşmaktadır. Ölçek beşli likert tipi ölçek olup, ölçekteki maddelerin seçenekleri "Kesinlikle Katılıyorum, Katılıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılmıyorum ve Kesinlikle Katılmıyorum" şeklindedir. Bu araştırmada elde edilen verilerin analizi SPSS (Statistical Package fort the Social Sciences) 23.0 for Windows paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerden frekans, yüzde ve aritmetik ortalama kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Amaçlar boyutunda bulunan maddelerin genel ortalaması 3,88 olarak bulunmuştur. Bu değer, "Katılıyorum" aralığına denk gelmektedir. Buna göre öğretmenlere göre matematik dersi öğretim programı amaçlarının matematiksel okuryazarlık becerilerini geliştirmeye, matematiksel kavramları anlayıp günlük hayatta kullanmaya, problem çözme, akıl yürütme, üstbilişsel becerileri, matematiksel teknolojiyi ve matematik dilini kullanmaya, nesneler arasında bulunan ilişkileri anlamlandırmaya, kavramları farklı temsil biçimleri ile ifade ettirmeye, matematiğe yönelik olumlu tutum geliştirmeye, sistemli, dikkatli, sabırlı ve sorumlu olma özelliklerini geliştirmeye, araştırma yapma ve bilgi üretmeye, matematiğin sanat ve estetik ile ilişkisini fark ettirmeye, matematiğin ortak bir değer olduğu bilincini kazandırmaya uygun olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Kazanımınlar boyutunda bulunan maddelerin genel ortalaması 3,74 olarak bulunmuştur. Bu değer "Katılıyorum" aralığına denk gelmektedir. Matematik dersi öğretim programının kazanımlarının; açık ve net olarak ifade edildiği, öğrencilerin gelişim özelliklerine, hazırbulunuşluk düzeylerine, üst düzey düşünme

becerilerini geliştirmeye uygun olduğu, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine yönelik olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. İçerik boyutunda bulunan maddelerin genel ortalaması 3,55 olarak bulunmuştur. Bu değer "Katılıyorum" aralığına denk gelmektedir. Matematik dersi içeriğinin; öğrenme alanları ile tutarlı olduğu, kazanımları gerçekleştirecek, kavramları somutlaştıracak, günlük yaşam ile ilişkilenecek nitelikte olduğu, genel öğretim ilkelerini göz önüne aldığı, konu ile ilgili temel bilgilere yer verdiği, öğrenci seviyelerine uygun olduğu, matematik ile ilgili olumlu tutum geliştirmeyi ve ön görülen sürede tamamlanacağı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bunlara ek olarak içeriğin yeterli sayıda etkinlik desteklendiği, bütün derslerde bütünlük ve paralellik gösterdiği, öğrencilerin bireysel farklılıklarının dikkate alındığı konusuna kısmen katıldıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğrenme öğretme süreci boyutunda bulunan maddelerin genel ortalaması 3,43 olarak bulunmuştur. Bu değer "Katılıyorum" aralığına denk gelmektedir. Matematik dersi öğrenme öğretme sürecinin; öğrencilere ön bilgilerini kullanarak yeni öğrendiği kavramları yapılandırmaya, öğretmene yönlendirici ve rehber rolü yüklemeye, öğrenci merkezli öğretim stratejilerini uygulamaya, öğretim teknolojisi kullanmaya uygun olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bunlara ek olarak öğrencilerin sorgulayarak öğrenmeye kısmen yönlendirildiği, öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirici stratejileri kısmen benimsediği, öğrencilerin matematik öğrenmeye kısmen güdülendiği, öğrencilerin arkadaşlarıyla işbirliği yapmalarına kısmen olanak sağladığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ölçme değerlendirme boyutunda bulunan maddelerin genel ortalaması 3,43 olarak bulunmuştur. Bu değer "Katılıyorum" aralığına denk gelmektedir. Ölçme değerlendirme yöntemlerinin açık olarak belirttiği, ürün kadar sürecin de değerlendirilmesini benimsediği, kazanımların birebir ölçüldüğü, araçların öğrencilerin gelişim düzeyleri dikkate alınarak hazırlandığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bunlara ek olarak araçların kısmen zaman alıcı olduğu, öğrencilerin üst düzey becerilerini kısmen ölçtüğü, öğrencilerin çok yönlü değerlendirilmesini kısmen kolaylaştırdığı, öğrenme eksikliklerin kısmen telafi ettiği, bütün öğrencilerin etkin katılımını kısmen sağladığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretim Programı, Program Değerlendirme, Öğretmen Görüşleri

Ortaokul 7. Sınıf Matematik Dersi Oran ve Orantı Konusunun Matematiksel Modelleme Yoluyla Öğretiminin Akademik Başarı ve Kalıcılığa Etkisi (Çankırı İli Örneği)

Pınar Pazarcı Çelenk[1] *, Yücel Kayabaşı[1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: pnarpazarc@gmail.com

Özet

Bu çalışmada ortaokul 7. sınıf matematik dersi oran ve orantı konusunun matematiksel modelleme yoluyla öğretiminin akademik başarı ve kalıcılığa etkisi incelenmiştir. Ayrıca Çankırı ili merkezinde görev yapan 10 matematik öğretmeninin matematiksel modelleme yöntemi hakkındaki görüşleri alınmıştır. Araştırma, 2016-2017 öğretim yılında bir devlet ortaokulunun 7.sınıfında öğrenim gören 41 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Bu öğrencilerin 21'i deney grubunda, 20'si kontrol grubunda yer almıştır. Deney grubunda "Matematiksel Modelleme Etkinlikleri" kontrol grubunda ise Milli Eğitim Bakanlığı'nın belirlediği ders kitabındaki veya öğretmenin kendi oluşturduğu problemler ve etkinlikler kullanılmıştır. Araştırmada karma araştırma deseni uygulanmıştır. Nicel araştırma yöntemi olarak ön test-son test kontrol grup desenli yarı deneysel desen kullanılırken, nitel araştırma yöntemi olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın uygulama süreci her iki grupta da altı hafta sürmüştür. Araştırmada 7. Sınıf öğrencilerinin başarı düzeylerini karşılaştırmak ve ölçmek amacıyla Matematik Başarı Testi, edinilen bilgilerin kalıcılığını belirlemek amacıyla Kalıcılık Başarı Testi ve matematik öğretmenlerinin matematiksel modelleme yöntemine ilişkin görüşlerini yansıtmak amacıyla açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesi, SPSS-22.0 programı kullanılarak bilgisayar ortamında yapılmıştır. Grupların erişi düzeyleri arandaki farkın belirlenmesi için bağımlı ve bağımsız örneklemler için t-testleri kullanılmıştır. Görüşme verilerinin analizinde içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen görüşme verileri kodlanarak, temalar oluşturulmuş ve bu çerçevede analiz edilerek yorumlanmıştır. Araştırma sonucuna göre, matematiksel modelleme yönteminin uygulanmakta olan yönteme göre öğrencilerin akademik başarılarını artırmada, edindikleri bilgilerin kalıcılığını sağlamada daha etkili olduğu görülmüştür. Yapılan içerik analizi sonucu ortaokul matematik öğretmenlerinin matematiksel modelleme yöntemini somutlaştırmayı sağlama ve günlük hayat ile ilişkilendirme şeklinde algıladıkları tespit edilmiştir. Öğretmenler yöntemin, akademik başarı ve kalıcılığa olumlu etkisinin olduğunu, matematik dersinde bütün öğrenme alanlarında yöntemin kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Ancak matematiksel modelleme yöntemine derslerinde yeterince yer veremediklerini, yöntemin hazırlık ve uygulama aşamalarının zaman alıcı olduğunu dile getirmişlerdir. Bu konuda araştırmaya katılan çoğu öğretmen kendisini yeterli bulmamaktadır. Öğretmenlere yöntem ile ilgili geliştirici eğitimler verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel Modelleme Yöntemi, Matematik Öğretimi, Akademik Başarı, Kalıcılık

Evaluation of Grade 4 Mathematics Curriculum According to the Teacher Opinions

Abstract

Purpose

Curriculum must be evaluated to meet current needs of individuals and society. Curriculum evaluation also provides continuity to curricula. The aim of this study is to determine the opinions of the primary school 4th grade teachers on the goals, objectives, content, learning teaching processes and assessment of the renewed mathematics curriculum. Method The design of this study was survey which is one of descriptive research designs. The participants of this study was 61 primary school 4th class teachers working in in Zonguldak province in the 2018-2019 academic year. The data of the study were collected the scale of mathematics curriculum. There are 13 items for goals, 8 items for objective, 12 items for its content, 8 items for teaching-learning process, 11 items for assessment. The scale consisted of 52 items. The scale is a 5-point Likert-type scale and the options of the items in the scale are "Strongly Agree (5), Agree (4), Partially Agree (3), Disagree (2), and Strongly Disagree (1)". The data obtained in this study were analyzed using SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 23.0 for Windows. In order to analyze the data, frequency, percentage and mean which are from descriptive statistics were used.

Findings and Conclusion

The mean of the dimension of goals was found to be 3.88. This value corresponds to the "Agree" range. The teachers agree the aim of the mathematics curriculum is to develop mathematical literacy skills, to understand mathematical concepts and to use them in daily life, to use problem solving, reasoning, metacognitive skills, mathematical technology and mathematics. to develop positive attitudes towards mathematics, to develop the characteristics of systematic, careful, patient and responsible, to produce research and to produce knowledge, to realize the relationship between mathematics and art and aesthetics, and to gain the consciousness that mathematics is a common value. The mean of the dimension of objectives was found to be 3.74. This value corresponds to the "Agree" range. It was found that teachers agree the objectives were suitable their developmental characteristics, readiness levels, high level thinking skills, and their interests and abilities of the students. The mean of the dimension of content was found to be 3.55. This value corresponds to the "Agree " range. This value indicates that the content of the mathematics course is consistent with the themes, objectives of curriculum, embodying the concepts, relating to daily life, taking into account general teaching principles, providing basic information about the subject, adhering to the student levels, developing a positive attitude towards mathematics and completing the prescribed time. In addition, it was concluded that the teachers partially agree the content is supported by adequate number of activities, by the integrity of other the courses, and the individual differences of the students are taken into consideration. The mean of the learning teaching process dimension was found to be 3.43. This value corresponds to the "Agree" range. It was concluded The teachers agree that the students were able to construct new concepts they had learned by using their pre-knowledge, install guide role to the teacher, implement student-centered teaching strategies and use instructional technology. In addition to these, it was concluded that teachers partially agree that students are directed to learn by

learning, students adopt strategies to develop high-level thinking skills, students are motivated to learn mathematics, and students can cooperate with their friends. The mean of assessment dimension was found to be 3.43. This value corresponds to the “Agree ”range. It has been concluded that the teachers agree the measurement and evaluation methods clearly indicate that the product adopts the evaluation of the process as well, the gains are measured one-to-one and the tools are prepared by taking into account the students' level of development. In addition to these, it was concluded the teachers partially agree the instruments are time consuming, the students measure their high level skills, the students facilitate their evaluation, compensate for the learning deficiencies and the effective participation of all students.

Keywords: Mathematics Curriculum, Curriculum Evaluation, Teacher Opinions.

Web 2.0 Destekli Arcs Uygulanan Öğretim Tasarımının Öğrencilerin Dinlediklerini Anlamalarına ve Motivasyonlarına Etkisi

Filiz Özek Günyel[1] *, Seval Fer[1]

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Corresponding author: fozek@etu.edu.tr

Özet

Öğretmenler, öğrencilerin öğrenmeye yönelik tutumlarını ve tercihlerini belirleyen motivasyonu nasıl arttıracaklarına dair rehberliğe ihtiyaç duyabilirler (Seel & Dijkstra, 2004). Bu çerçevede motivasyon tasarımı önem kazanmaktadır. Motivasyon tasarımı, motivasyonla ilgili yapılan araştırmalarla sınıf içerisinde öğrencilerin motivasyonunu arttırmak için yapılan uygulamalar arasında köprü görevi görmektedir (Keller & Deimann 2012). ARCS Motivasyon Modeli, motivasyon sorunlarını çözebilmek ve öğrencilerin motivasyonunu artırabilmek amacıyla öğretim materyallerinin öğrencinin motivasyon düzeyini artıracak şekilde düzenlenmesidir (Keller, 2010). Bugünün öğrencilerinin motivasyonlarının düşük olduğu, bu durumun etkili öğrenme ve öğretim ortamı oluşmasını engellediği söylenebilir. Diğer yandan, Türkiye'de ve yurtdışındaki alanyazın araştırmaları bulgularına göre öğretim sürecinde ARCS Motivasyon Modelinden faydalanmanın etkilerinin olumlu yönde olduğu gözlemlenmektedir (Acar, 2009; Balantekin, 2014; Chang ve Lehman, 2002; Çolakoğlu, 2009; Gönen ve Akbarov, 2016; Karslı, 2015; Kurt, 2014; Namura, Ikeda ve Yahima, 2007; Uçar, 2016). Bu durumda, dinleme becerisini geliştirmeye yönelik öğretim tasarlanırken öğrencilerin motivasyonları üzerine odaklanan ARCS Motivasyon Modelinden faydalanmanın yararlı olabileceği düşünülmüştür. Yanı sıra, öğrencilerin teknolojiye yönelik olumlu tepkilerini göz önünde bulundurarak düzenlenmiş öğretim tasarımlarında Web 2.0 araçlarından faydalanmanın öğrencilerin motivasyonunu olumlu yönde etkilemesine katkı sağlayabileceği düşünülmüştür. Araştırmayla Web 2.0 destekli ARCS Motivasyon Modeline göre düzenlenmiş öğretim tasarımının öğrencilerin İngilizce dinlediklerini anlama ve motivasyon puanları üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Uygulanan öğretim tasarımının etkililiğini test etme, neden sonuç ilişkilerini ortaya koyma, deneysel işlem öncesi ve sonrası ölçümler yapma, deney ve kontrol grupları arasında karşılaştırma bakımından uygun olduğu düşüncesiyle öntest sontest kontol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Bununla birlikte, çalışma grubunun rastgele değil, uygun örneklem yöntemiyle seçilmesi sebebiyle araştırma yarı deneysel desen niteliğindedir. Çalışma grubunu TOBB Üniversitesi Yabancı Diller Bölümünde İngilizce öğrenen 30 öğrenci oluşturmuştur. Deney grubunda (n=13) Web 2.0 destekli ARCS Motivasyon Modeline göre düzenlenmiş öğretim tasarımı, kontrol grubunda (n=17) ise TOBB Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü öğretim tasarımı uygulanmıştır. Öğrencilerin dinleme puanlarına ilişkin veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen dinleme testi; motivasyon puanlarına ilişkin veriler ise Keller tarafından geliştirilen Öğretim Materyalleri Motivasyon Ölçeği uygulanarak elde edilmiştir. Dinleme testinin güvenirlilik katsayısı 0.70, Öğretim Materyalleri Motivasyon Ölçeğinin güvenirlilik katsayısı ise 0.86 olarak hesaplanmıştır. Dinleme testinden elde edilen veriler Tek Faktörlü Kovaryans Analizi (ANCOVA) kullanılarak çözümlenmiştir. Denek sayısının az olması

sebebiyle hipotezlerin test edilmesinde ve bulguların yorumlanmasında anlamlılık düzeyi 0.05 kabul edilmiştir. Araştırmanın birinci hipotezine ait bulgulara göre dinleme testi öntest puanları kontrol altına alındığında, Web 2.0 destekli ARCS Motivasyon Modeline göre düzenlenmiş öğretim tasarımının uygulandığı deney grubunun dinleme testi sontest puanları, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü öğretim tasarımının uygulandığı kontrol grubunun sontest puanlarından yüksek değildir [F (1-27)= 1.69; p= .06, p > .05)]. İkinci hipoteze ait bulgulara göre ise Öğretim Materyalleri Motivasyon Ölçeği öntest puanları kontrol altına alındığında, Web 2.0 destekli ARCS Motivasyon Modeline göre düzenlenmiş öğretim tasarımının uygulandığı deney grubunun motivasyon puanları, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü öğretim tasarımının uygulandığı kontrol grubunun motivasyon puanlarından yüksektir [F (1-27)= 10.81; p= .03, p < .05)]. Ulaşılan bulgular çerçevesinde araştırmanın birinci hipotezi reddedilirken, ikinci hipotezi kabul edilmiştir. Deney grubunun motivasyon puanlarının kontrol grubu motivasyon puanlarından yüksek olmasının etki derecesini anlamak için incelenen eta kare değeri ($\eta 2$ = 0.28) geniş etki büyüklüğünü göstermektedir. Araştırma sonucunda, Web 2.0 destekli ARCS Motivasyon Modeli ile tasarlanan öğretimin, deney grubunda yer alan öğrencilerin dinlediklerini anlama puanlarını arttırmazken öğrencilerin motivasyon puanlarını arttırdığı ortaya çıkmıştır.

Keywords: Arcs Motivasyon Modeli, Motivasyon, Öğretim Tasarımı, Dinlediğini Anlama, Dil Öğrenme.

The Effects of Web 2.0 Assisted Arcs Implemented Instructional Design On Learners' Listening and Motivation

Abstract

Teachers may need guidance on how to increase the motivation that determines students' attitudes and preferences for learning (Seel & Dijkstra, 2004). Motivation design acts as a bridge between the research on motivation and the in-class activities to enhance the motivation of the students (Keller & Deimann, 2012). ARCS Motivation Model is to design instructional materials in a way that improves the motivation level of the students in order to solve the motivation problems and to increase the motivation of the students (Keller, 2010). It can be said that the motivation level of today's students is low and this situation prevents the formation of effective learning and teaching environment. Besides, when the findings of the research literature in Turkey and abroad are considered, the effects of the ARCS Motivation Model on learning are observed to be positive (Acar, 2009; Balantekin, 2014; Chang ve Lehman, 2002; Çolakoğlu, 2009; Gönen ve Akbarov, 2016; Karslı, 2015; Kurt, 2014; Namura, Ikeda ve Yahima, 2007; Uçar, 2016). For these reasons, while designing instruction to improve listening skills of students, benefiting from ARCS Motivation Model which focuses on students' motivation has been thought to be useful. In addition, taking the positive responses of students to technology into consideration, it has been thought that the use of Web 2.0 tools in the instructional design can contribute positively to the students' motivation. The purpose of this research is to investigate the effects of Web 2.0 assisted ARCS Motivational Model implemented instructional design on English learners' listening grades and motivation

grades. In order to test the effectiveness of the instructional design, to explain the cause-effect relationships, to make measurements before and after the experimental procedure, to compare between the experimental and control groups, the research has been conducted with the pretest-posttest control group quasi experimental design. 30 students learning English at the Foreign Languages Department at TOBB University participated in the research carried out in the academic year 2017-2018. The instruction for the experiment group (n=13) is designed with Web 2.0 assisted ARCS Motivational Model, and the instruction for the control group (n=17) is carried on in accordance with the principles of instructional design of the Department of Foreign Languages of TOBB University. In the research, the data for the listening grades of the students are obtained with the listening test developed by the researcher and the data for the motivation grades of the students are obtained with the Instructional Materials Motivation Survey. The Cronbach Alpha reliability coefficient is calculated to be 0.70 for the listening test and 0.86 for the Instructional Materials Motivation Survey. The One Factor Covariance Analysis (ANCOVA) is used to analyze the data. Because the number of the subjects in the study is small, the level of significance was accepted as 0.05 in testing the hypothesis and in interpreting the findings. The results of the first hypothesis of the research indicate that the listening test pretest grades of the experiment group are not higher than those of the control group when the listening test pretest grades are controlled [F (1-27)= 1.69; p= .06, p > .05)]. In terms of the second hypothesis of the research, it is found that the experiment group's posttest grades are higher than the control group's posttest grades when Instructional Materials Motivation Survey pretest grades are controlled [F (1-27)= 10.81; p= .03, p < .05)]. Hence, the first hypothesis of the research has been rejected while the second hypothesis of the research has been accepted. In order to understand the effect level of the higher motivation scores of the experimental group, eta-squared ($\eta 2 = 0.28$) has been the examined, and large effect size has been observed. In the light of these findings, it can be concluded that the instructional design with Web 2.0 assisted ARCS Motivational Model does not increase students' listening grades; however, the design increases the students' motivation grades.

Keywords: Arcs Motivational Model, Motivation İnstructional Design, Listening Ability, Language Learning

1998, 2007 ve 2018 Sınıf Eğitimi Öğretmen Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması

Şadiye İnci[1], Gürcü Erdamar[2] *

[1]MEB

[2]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: gurkoc@gazi.edu.tr

Özet

Bu araştırmada YÖK (Yükseköğretim Kurulu) tarafından 2018 yılında güncellenen sınıf öğretmenliği lisans programının öğretmenlik meslek bilgisi (ÖMB) derslerini, 1998 ve 2007 sınıf öğretmenliği lisans programlarındaki MB dersleri ile farklı değişkenler açısından karşılaştırmak amaçlanmıştır. Araştırmanın amacına ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: 1. 1998, 2007 ve 2018 sınıf öğretmenliği lisans programlarında yer alan ÖMB ders adlarındaki değişiklikler nelerdir? 2. 1998, 2007 ve 2018 sınıf öğretmenliği lisans programlarında yer alan ÖMB derslerinin kur tanımlarındaki değişiklikler nelerdir? 3. 1998, 2007 ve 2018 sınıf öğretmenliği lisans programlarında yer alan ÖMB derslerinin teorik/uygulama sürelerindeki değişiklikler nelerdir? 4. 1998, 2007 ve 2018 sınıf öğretmenliği lisans programlarında yer alan ÖMB derslerinin uygulama dönemlerindeki değişiklikler nelerdir? 5. 1998, 2007 ve 2018 sınıf öğretmenliği lisans programlarında yer alan ÖMB derslerinin kodlarındaki değişiklikler nelerdir? 6. 1998, 2007 ve 2018 sınıf öğretmenliği lisans programlarında yer alan seçmeli ÖMB derslerindeki değişiklikler nelerdir? Araştırmanın amacı doğrultusunda bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Nitel araştırmalar araştırılacak konu, olay, olgu ve algıların ya da konuların doğal ortamdaki durumlarını tespit etmek amacı ile yapılmaktadır ve bu araştırmalarda genel olarak görüşme, gözlem ve doküman incelemesi teknikleri kullanılmaktadır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Araştırmada doküman analizi işe koşulmuş 1998, 2007 ve 2018 sınıf öğretmenliği lisans programları karşılaştırmalı olarak betimlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada, amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bu amaç doğrultusunda YÖK tarafından hazırlanan ve 1998-2018 yılları arasında uygulanan öğretmen yetiştirme lisans programları evreni, 1998-2018 yılları arasında uygulanan 3 farklı sınıf öğretmenliği yetiştirme lisans programı örneklemi oluşturmuştur. 1998 sınıf öğretmenliği lisans programında "Öğretmenlik Mesleğine Giriş" adı altında yer alan dersin kur tanımının, 2007 ve 2018 programlarında sırasıyla "Eğitim Bilimine Giriş" ve "Eğitime Giriş" dersleriyle benzer bir içeriğe sahip olduğu görülmüştür. 1998 programındaki içerik, genel ve özet bir bağlam sunmaktayken 2007 programdaki içerik Türk millî eğitim sisteminin yapısı, öğretmenlik mesleği, öğretmen yetiştirme ve eğitim bilimi konularında detaylandırılmıştır. 2018 programında bu içerik önceki programlara göre genişletilmiş bir kapsamda ele almıştır. Teorik olan bu ders için alınması gereken saat, 1998 ve 2007 programlarında 3 iken 2018 programında 2 saate düşürülmüştür. 2007 programında "Bilimsel Araştırma Yöntemleri" dersi genel kültür (GK) koduyla, 2018 programında "Eğitimde Araştırma Yöntemleri" dersi ÖMB koduyla yer almıştır. 2018 programı kur tanımına göre içeriğin diğer programlara göre

detaylandırıldığı görülmüştür. Bu ders her iki programda da IV. yarıyılda, teorik ve 2 saat olarak uygulanmaktadır. 1998 programında "Eğitim Psikolojisi" dersi "Gelişim ve Öğrenme" adı altında yer almış ve kur tanımı diğer içeriklere göre sınırlı kalmıştır. 2007 ve 2018 programları içerik açısından benzer bir yapı göstermiştir. 2007 programında "öğrenmeyi etkileyen faktörler" konusuna iki defa yer verilmiş ve ikinci bölümde bu faktörler detaylandırılmıştır. 2018 programında diğer programlardan farklı olarak "eğitim psikolojisinde araştırma yöntemleri" başlığına yer verilmiştir. Teorik olan bu dersin süresi 1998 programında 3, 2007 ve 2018 programında 2 saattir. 1998 programında "Türk Eğitim Tarihi" dersi bulunmamaktadır. 2007 programında "Türk Eğitim Tarihi" dersi GK, 2018 programında ise ÖMB kodunu taşımaktadır. Bu derse ait 2007 programının kur tanımı, 2018 programında daha geniş bir kapsamda ele alınmıştır. Her iki programda da bu dersin süresi 2 saattir ve teorik düzeyde uygulanmaktadır. 2007 programında VIII. yarıyılda yer alan bu ders, 2018 programında III. yarıyılda yer almaktadır. 1998 programında yer alan "Öğretimde Planlama ve Değerlendirme" dersi, 2007 ve 2018 programlarında "Öğretim İlke ve Yöntemleri" adı altında uygulanmaktadır. 1998 programında "Ölçme ve Değerlendirme"ye ait içerik de bu dersin kur tanımına dâhil edilmiştir. 1998 programında söz konusu derste, program geliştirmeye ilişkin temel kavramlara yer verilirken diğer program içeriklerinde bu alana ait herhangi bir içeriğe yer verilmemiştir. 1998 programının kur tanımı diğer programlarla karşılaştırıldığında, 2007 ve 2018 programlarında bu dersin kapsamının genişletildiği görülmüştür. Programlarda 1998 yılından günümüze kur tanımı içeriklerinin kapsamının genel olarak genişletildiği sonucuna ulaşılmıştır. 1998 ile 2007 ve 2018 programları karşılaştırıldığında son 2 programda MB derslerinin arttığı görülmüştür. 2018 programına daha önceki programlarda bulunmayan "Eğitimde Ahlâk ve Etik" dersi eklenmiştir. Ayrıca bu programda bazı ders saatlerinin sayısı azaltılmıştır. 3 programda da bazı derslerin uygulanma dönemleri ve kodlarında farklılıklar olduğu sonucuna varılmıştır. 1998 ve 2007 programlarında seçmeli ders havuzuna yer verilmemiştir. 2018 programında ise seçmeli ders sayısı arttırılmış ve 18 adet MB seçmeli ders havuzu oluşturulmuştur. Ayrıca öğrenci istek ve ihtiyaçları doğrultusunda farklı seçmeli derslerin de eklenebileceği belirtilmiştir. Bu doğrultuda 2018 programının uygulanma sürecine ilişkin izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Yetiştirme, Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Programları, Doküman Analizi

2005-2018 Yılları Arasında Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programları İle İlgili Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmalarının İncelenmesi

Eray Eğmir[1] *, Akın Karakuyu[2]

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi
[2]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
*Sorumlu yazar: eegmir@aku.edu.tr

Özet

Ülkeler arasındaki rekabetin gittikçe arttığı günümüzde, değişen koşullara uyum sağlamak için iyi bir eğitim sistemine ve bu eğitim sisteminden yetişmiş nitelikli bir insan gücüne ihtiyaç vardır. Eğitim sistemlerinde temel bilimlerden kabul ettiğimiz fen bilimleri de ülkelerin bu amaca dönük çalışmalarında önemli bir yer tutar. Fen bilimleri dersi ve bu derse ait öğretim programları ile ilgili yapılan tez, kitap, makale ve bildiri gibi bilimsel çalışmaların, fen bilimleri eğitiminin gelişmesine katkısı yadsınamaz. Ayrıca bu çalışmalar öğretim programının güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koyması, diğer araştırmacılara öneriler sunması ve bu öneriler sayesinde öğretim programı hakkında bir nevi geri bildirim özelliği taşıması bakımından önemlidir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de 2005-2018 yılları arasında fen bilimleri dersi öğretim programı ile ilgili yayınlanmış lisansüstü tezlerin belirlenen birtakım değişkenler açısından incelenmesidir. Bu bağlamda fen bilimleri dersinin belirtilen yıllar arasında geliştirilen ve uygulanan programlarının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesine ilişkin bir bakışın ortaya konulması hedeflenmiştir. 2005-2018 yılları arasında geliştirme ve revizyonlar neticesinde üç adet fen bilimleri dersi öğretim programı ile karşılaşılmaktadır. Bunlardan ilki 2005-2006 yılında uygulanan ve yapılandırmacılık felsefesinin öğretim programlarına entegre edildiği döneme rastlayan programdır. Diğerleri ise 2013 yılında uygulamaya konulan program ve 2017 yılında yayımlanıp 2018 yılında revize edilen yapılandırmacı yapısı, kazanım temelli modeli, aktif öğrenme özelliği ve öğrenciyi merkeze alan bakış açısına sahip öğretim programıdır. Bu araştırmanın problem cümlesi; "2005-2018 yılları arasında fen bilimleri dersine ilişkin farklı öğretim programlarını inceleyen lisansüstü tezlerin sonuçları ne doğrultudadır" şeklinde belirlenmiştir. Alt problemler ise şu şekilde ortaya konmuştur: 2005-2018 yılları arasında fen bilimleri dersine ilişkin farklı öğretim programlarını inceleyen lisansüstü tezler; 1- Yıl, 2- Çalışılan öğretim programı, 3- Tür, 4- Çalışma grubu, 5- Yöntem, 6- Veri toplama aracı, değişkenlerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir. Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi ile yapılmıştır. Doküman incelemesi araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerden verilerin araştırma amacına uygun biçimde toplanmasını kapsamaktadır. Bu kapsamda, hazırlanan 40 lisansüstü tez doküman incelemesi yöntemi ile incelenip içerik analizi yoluyla analiz edilmiştir. Çalışma kapsamında incelenen araştırmalar YÖK Ulusal Tez Merkezi'nden taranmıştır. Bu tarama esnasında "fen bilimleri dersi öğretim programı" anahtar kelimesi ile tarama gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde frekans ve yüzde hesaplamasından faydalanılmıştır. İncelenen tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında en çok 2017 yılında en az ise 2007, 2008 ve 2014 yıllarında yapıldığı görülmektedir. Tezlerin hangi öğretim programına göre hazırlandığına bakıldığında ise 2013

öğretim programını inceleyen çalışmaların sayıca daha çok olduğu belirlenmiştir. Bunu, 2005 yılında uygulamaya konulan öğretim programına göre yapılan çalışmalar izlemektedir. Tez türü değişkenine göre ise tezlerin % 80'i yüksek lisans tezi, % 20'si ise doktora tezidir. Araştırmaların çalışma grubu değişkenine göre ise en çok fen bilimleri dersi öğretmenleri, en az ise sınıf öğretmeni adayları ile yapılan araştırmalarla karşılaşılmaktadır. Tezlerde en çok karma yöntem kullanılmış; nicel ve nitel yöntemlerin kullanılma sıklığı ise karma çalışmaları takip etmiştir. Hazırlanan tezlerde veri toplama aracı olarak en fazla ölçekler en az ise gözlem kullanılmıştır. Yapılan tezleri incelendiğinde fen bilimleri öğretim programı hakkında kazanım açısından ve kapsam geçerliği açısından incelemeler yapan veya programın farklı disiplinlerle olan ilişkisini ortaya koyan çalışmaların oldukça az olduğu belirlenmiştir. Buradan hareketle yeni hazırlanacak olan tezlerde kazanım, kapsam, içerik düzenleme yaklaşımları ve farklı disiplinlerle olan ilişki çalışmalarına ağırlık verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Programı, Fen Bilimleri Öğretim Programı, Lisansüstü Tez

Investıgatıon of Graduate Thesıs Studıes On Scıence Educatıon Currıculum Between 2005-2018

Abstract

In order to adapt to changing conditions, there is a need for a good education system and a qualified manpower trained in this education system. The sciences which we accept from the basic sciences in education systems also play an important role in this sense. The aim of this study to investigate graduate thesis about science curriculum in terms of some variables published in Turkey between 2005 and 2018. In this context, it is aimed to present an overview of the evaluation of the effectiveness of the programs developed and applied in the science curriculum in the years mentioned. Between the years of 2005-2018, as a result of development and revisions, three science curriculums are encountered. The first of these is the curriculum implemented in the period of 2005-2006 and the philosophy of constructivism has been integrated into the curriculum. The others are the curriculum implemented in 2013 and the constructivist structure, which was published in 2017 and revised in 2018, which has the acquisition-based model, active learning feature, and the student-centered perspective. "Between 2005 and 2018, what are the results of the graduate theses examining different curriculums of the science course?" is determined as problem statement of this study. The sub-problems are presented as follows: How graduate theses examining different curriculums of science course between 2005 and 2018, distribute in terms of year, curriculum which was studied on, type, sample, method and data collection tool variables. This research was carried out by document analysis from qualitative research designs. Document review covers the collection of data from the written materials containing information about the cases or facts intended to be investigated in accordance with the research purpose. In this context, 40 graduate theses were analyzed by document analysis method and analyzed by content

analysis. The researches examined within the scope of the study were scanned from YOK National Thesis Center. In the study, scanning was carried out with the key word of science curriculum. Frequency and percentage calculations were used to analyze the data. When the distribution of the theses examined according to the years is examined, it is seen that the most of them were made in 2017 and the least in 2007, 2008 and 2014. When it is examined which curriculum that the thesis studied, it was determined that there were more studies examining the 2013 curriculum. This is followed by the studies carried out according to the curriculum implemented in 2005. According to the thesis type, 80% of the theses are master's thesis, and 20% is the PhD thesis. According to the study group variable, most of the researches are conducted with science teacher teachers, and at least with primary school teacher candidates. Mostly, mixed method was used in theses; quantitative and qualitative methods were followed this. In the theses prepared, scales were used as the data collection tool and observation was used at least. When the theses are examined, it has been determined that the studies on the science education program in terms of gain and coverage validity, or the studies that reveal the relationship of the program with different disciplines are found to be very low. From this point of view, it can be suggested to focus on gain, scope, content validity approaches and relationship studies with different disciplines.

Keywords: Curriculum, Science Curriculum, Graduate Thesis.

2023 Eğitim Vizyonunun Kapsayıcı Eğitim Politikaları Bağlamında İncelenmesi

Emine Demirel Kaya[1] *

[1]Milli Eğitim Bakanlığı

*Sorumlu yazar: emine.demirel@yandex.com

Özet

Amaç

Bu araştırmanın amacı, 2023 Eğitim Vizyon belgesindeki kapsayıcı eğitim ile ilgili hedeflerin incelenerek Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) önümüzdeki beş yıl içindeki kapsayıcı eğitimin hayata geçirilmesine yönelik politikalarının belirlenmesidir. Böylece MEB'in yakın gelecekteki politikaları arasında tüm çocukların ayrımcılık yaşamadan aynı ortamlarda eğitim almasına yönelik uygulamaların ne ölçüde yer aldığının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın deseni ise durum çalışmasıdır. Çalışmanın verileri doküman incelemesi yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi olmak üzere iki analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu süreçte, birbirine benzeyen veriler, kavramlar ve temalar altında bir araya getirilerek anlamlı şekilde düzenlenip yorumlanmış ve elde edilen bulgular, daha etkili şekilde yansıtılması için doğrudan alıntılara da yer verilerek sunulmuştur.

Bulgular

2023 Eğitim Vizyon Belgesinin analizi sonucunda "herkes için eğitim" temasının kapsamında eğitime erişim, özel politika gerektiren gruplar, okullaşma, alternatif uygulamalar ve kalite olmak üzere beş alt temaya ulaşılmıştır. "Eğitime erişim" alt temasında özel eğitim, kaynaştırma eğitimi, bütünleştirme eğitimi ve altyapının iyileştirilmesine dair bulgular açıklanmıştır. Özel gereksinimli çocukların özel eğitim hizmetlerine erişimlerinin kolaylaştırılması için mobil platformlar kurulacağı ve özel eğitime ihtiyaç duyan her çocuğa ulaşabilmek için taşınabilir eğitim setleri oluşturularak eğitimsiz çocuk bırakılmayacağı ifade edilmiştir. Kaynaştırma eğitiminin de iyileştirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca fiziksel ve zihinsel engeli olan çocukları akranlarından tecrit etmeyen, birlikte yaşama kültürünü daha fazla destekleyen özel bir bakışın, eğitim sistemine yerleştirilmesi amaçlanmıştır. Erişim sorunlarını ortadan kaldırmak için dezavantajlı okulların kaynak planlanmasında önceliklendirilerek altyapılarının iyileştirilmesi hedeflenmiştir. "Özel politika gerektiren gruplar" alt temasında özel gereksinimli çocuklar, özel yetenekli çocuklar, sosyoekonomik düzeyi düşük ailelerin çocukları ve göçle gelen çocuklara dair bulgular açıklanmıştır. Özel gereksinimli çocuklar için tanılama çalışmaları vurgulanırken özel yetenekli çocuklar için yeteneklerine uygun bir eğitim içeriği ve ortamı sunmak öncelikli politikalar arasında yer almıştır. Sosyoekonomik düzeyi düşük ailelerin çocukları için öğle yemeği ve okul öncesinde araç gerek desteği verilmesi planlanmıştır. Göçle gelen çocukların desteklenmesi için de rehber öğretmenlere görev verilmiştir. "Okullaşma" alt temasında ise okul öncesi eğitim,

ortaöğretim ve paydaşlarla işbirliğine dair bulgular verilmiştir. Okul öncesi eğitimin 5 yaş çocukları için zorunlu olacağı, dezavantajlı çocukların beslenme ihtiyacı karşılanacağı, materyal desteği verileceği ve yaz dönemlerinde de programlar uygulanarak erken çocukluk eğitiminin yaygınlaştırılacağı ifade edilmiştir. Ortaöğretim kademesinde de tüm okul türlerinde okullar arasındaki farkların azaltılarak erişim ve kalitenin artırılması amaçlanmıştır. Diğer taraftan, sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapılarak yeni kaynaştırma modellerinin geliştirileceği ifade edilmiştir. "Alternatif uygulamalar" alt temasında yatılılık ve toplum temelli modellere dair bulgular verilmiştir. Ortaöğretim kademesinde yeni pansiyonların yapımı sağlanarak, yatılılık imkânlarının kapasitesinin artırılacağı ve yaygınlaştırılacağı ifade edilmiştir. Böylece taşımalı eğitimin azaltılması ve okul terkinin önlenmesi amaçlanmıştır. Erken çocukluk eğitiminin yaygınlaştırılması için az nüfuslu kırsal kesimlerdeki çocuklar için esnek zamanlı ve alternatif erken çocukluk eğitimi modelleri ile toplum temelli modellerin uygulamaya konulacağı vurgulanmıştır. "Kalite" alt temasında öğretim programları, öğretim materyalleri, ölçme değerlendirme, öğretmen eğitimi, bireysel özellikler ile fırsat ve imkan eşitliği kodları çerçevesinde elde edilen bulgular açıklanmıştır. Öğretim programlarının çocukların ilgi ve yetenek doğrultusunda esnek, modüler ve uygulamalı olarak iyileştirileceği; özel yetenekli öğrenciler için öğrenme ortamları ve öğretim materyalleri geliştirileceği ifade edilmiştir. Tüm eğitim kademelerinde çocukların tüm gelişim alanlarının izlenip değerlendirildiği ve iyileştirme için kullanılacak e-portfolyo oluşturulması planlanmıştır. Merkezinde çocukların refahı olan kapsayıcı ve nitelikli bir eğitim hizmetinin sağlanmasında, öğretmen ve okul yöneticilerinin mesleki becerilerinin geliştirilmesine büyük önem atfedilmiştir. Bütün kademelerde öğrenenlerin bireysel özelliklerinin gözetilerek buna uygun eğitimin sağlandığı bir yapı hedeflenmiştir. Böylece ülke çapındaki her öğrenci ve öğretmenin eşit öğrenme ve öğretme fırsatlarına kavuşturulması amaçlanmıştır.

Sonuç

2023 Eğitim Vizyonunun analizi sonucu elde edilen bulgular değerlendirildiğinde MEB'in yakın gelecekteki politikalarına dair aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. • Özel gereksinimli öğrencilerin eğitime erişimleri söz konusu olduğunda bütünleştirme eğitimine önem verilmekle birlikte bu öğrencilerin, daha çok özel eğitim yoluyla eğitim almasına yönelik politikaların belirlendiği görülmektedir. • Özel yetenekli öğrencilerin ise tanılanmasından eğitimlerine yönelik yeni mevzuat hazırlanmasına varan çeşitli politikalar belirlenmiş ve akranlarından ayrıştırmadan ihtiyaçlarına uygun eğitim almaları savunulmuştur. • Sosyoekonomik düzeyi düşük ailelerin çocuklarının desteklenmesine yönelik politikalar belirlenirken göçle gelen çocukların (Suriyeli çocuklar gibi) eğitim sorunlarının çözümüne yönelik uygulamalara rastlanmamıştır. • Okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması için 5 yaşın zorunlu olması, dezavantajlı çocukların desteklenmesi ve toplum temelli modellerin hayata geçirilmesi planlanmıştır. • Ortaöğretimde dezavantajlı çocukların eğitime erişiminin sağlanması için yatılılık imkanlarının yaygınlaştırılması ve şartlarının iyileştirilmesi amaçlanmıştır. • Eğitimde kalitenin artırılması için tüm çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına hitap edecek esnek ve modüler öğretim programlarının geliştirilmesi, çocukların bütüncül gelişimlerinin e-portfolyo aracılığıyla izlenmesi, özel gereksinimli çocuklar ile özel yetenekli çocukların eğitimlerine yönelik öğretmenlerin meslek becerilerinin geliştirilmesi, tüm

öğrencilerin bireysel özelliklerinin gözetildiği bir eğitim sistemiyle her bireye eğitimde fırsat ve imkan eşitliği sağlanması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı Eğitim, 2023 Eğitim Vizyonu, Milli Eğitim Bakanlığı

Analyzing 2023 Vision of Education in the Context of Inclusive Education Policies

Abstract

Target

The aim of this study is to determine the policies of the Ministry of Education regarding the implementation of inclusive education in the next five years by examining the objectives related to inclusive education in the 2023 Education Vision document. Thus, it is aimed to identify policies of MoNE for all children can take education in the same environment without discrimination. Method In this study, qualitative research method is used. The pattern of the study is the case study. Data of the study were collected by document analysis method. In the data analysis, descriptive analysis and content analysis were used. In this process, similar data were gathered under concepts, themes, and interpreted in a meaningful way, and the findings were presented with direct quotations to be reflected more effectively. Findings As a result of the analysis of the 2023 Vision of Education, within the scope of the theme "education for all" five sub-themes were reached: "access to education", "groups requiring special policy", "schooling", "alternative practices" and "quality." In the sub-theme "access to education", the findings on "special education", "mainstreaming education", "inslusive education" and "infrastructure improvement" are explained. In order to facilitate access to special education services for children with special needs, it has been stated that mobile platforms will be established and portable training sets will be created in order to reach every child who needs special education and uneducated children will not be left. Improvement of mainstreaming education is also aimed. Also, a special view that does not isolate children with physical and mental disabilities from their peers and which supports the culture of living together is intended to be placed in the education system. In order to eliminate access problems, it was aimed to improve the infrastructure of the disadvantaged schools by prioritizing the resource planning. "Children with special needs", "special talented children", "children of families with low socioeconomic status" and "immigrant children" are explained in the sub-theme of "groups requiring special policies". While the diagnostic work for children with special needs is highlighted, it is among the priority policies to provide an educational content and environment suitable for special talented children. It is planned to provide lunch and pre-school support for children of families with low socioeconomic status. Guidance teachers have been assigned to support immigrant children. In the sub-theme of schooling, findings related to "pre-school education", "secondary education" and "cooperation with stakeholders" were explained. It has been stated that pre-school education will be compulsory for 5-year-old children, nutritional needs of disadvantaged children will be met, and early childhood education will be extended by applying programs in summer holidays. At secondary level, it was aimed to increase access and quality by decreasing the differences between schools in all school types. On the other hand, it was stated that new

models for mainstreaming education will be developed in cooperation with civil society organizations. In the sub-theme of alternative practices, findings on “boarding schools” and “community-based models” are explained. It has been stated that the capacity and the number of boarding schools will be increased by the construction of new boarding schools at the secondary level. Thus, it is aimed to reduce the transported education and to prevent the dropouts. It was emphasized that flexible and alternative early childhood education models and community-based models would be implemented for children in low-populated rural areas in order to expand early childhood education. In the sub-theme of quality, the findings about “curriculum”, “teaching materials”, “assessment and evaluation”, “teacher training”, “individual characteristics” and “equality of opportunity” are explained. It is stated that the curriculums will be improved in a flexible, modular and practical way in accordance with children's interest and talent, and learning environments and teaching materials will be developed for the special talented students. It is planned to create an e-portfolio in which all development areas of the children from all levels of education are monitored and evaluated, and used for improvement. Great importance has been attached to the development of professional skills of teachers and school administrators in order to provide inclusive and quality education which cares the welfare of children. A system, which provides the appropriate education for learners in all levels by taking into account the individual characteristics of them, is aimed. Thus, it was aimed to provide equal learning and teaching opportunities for all students and teachers across the country. Results When the findings obtained from the analysis of 2023 Vision of Education were considered, the following results were reached regarding the policies of MoNE in near future. • When it comes to access to education for the students with special needs, it is given weight to inclusive education. But, it is seen that the policies aimed at the education of these students mostly through special education are determined. • Various policies have been identified from the diagnosis of special talented students to the preparation of new legislation for their education and it has been advocated that they should take education according to their needs without separating them from their peers. • While the policies that supports the children of the families with low socioeconomic status are determined, it has not been planned practices for the solution of the educational problems of the immigrant children. • In order to increase schooling rate for preschool education, it has been planned that preschool education will be compulsory for 5 year old children. Also, it is planned to support disadvantaged children and to implement community based models. • In order to enable disadvantaged children to have access to education in secondary education, it was aimed to improve the conditions of boarding schools and increase the number of the schools. • In order to improve the quality of education, it has been intended to develop flexible and modular curriculum that will address the interests and needs of all children, to monitor the holistic development of children through e-portfolio, to improve the teaching skills of teachers to educate the children with special needs and special talented children, and to provide equality of opportunity in education for all students.

Keywords: Inclusive Education, 2023 Vision of Education, Ministry of National Education

A Critical Analysis of Research Trends in Educational Technology Theses and Dissertations in Turkey

Ayşe Gül Kara Aydemir[1] *, Gülfidan Can[2]

[1]Akdeniz Üniversitesi
[2]ODTÜ
*Corresponding author: agkara@gmail.com

Abstract

The first aim of this study is to explore the current research trends in the context of graduate programs in the field of Educational Technology (ET) in Turkey, and uncover the possible factors that influence these research trends from the perspective of faculty members working at ET graduate programs. Secondly, this study aims to understand faculty members' expectations for the future of the field, and their suggestions on how to make ET field better than as it is today. Trend studies in ET literature descriptively reported the most frequently studied research topics and methods in the field and failed to focus on silenced issues. Furthermore, these studies rarely explored the possible factors related to these trends using Critical Theory. However, for socially responsible ET research, critical issues need to be addressed. Therefore, the present study is informed by Critical Theory. To achieve the aims of the study, Critical Inquiry method was used. Two research questions of this study were: "What are the major trends in Educational Technology graduate programs in Turkey in terms of research topics and methods in graduate theses?" and "What are the possible factors that have influenced these trends, based on the opinions of faculty members in the ET field?". Two different data gathering techniques were used sequentially. In the first phase, Constant Comparative Analysis was used to explore current research methods and topics trend in theses and dissertations completed in ET graduate programs in Turkey. In this phase, 705 theses and dissertations were analyzed from 1996 to 2016. In the second phase of the study, in-depth interviewing technique was used to uncover factors that have been influential on ET research trends, and to understand faculty members' expectations for the future of the field. Using a semi-structured interview schedule, interviews were conducted with 11 faculty members working in ET graduate programs. The informants were selected purposefully. Open and axial coding were conducted for data analysis. The inter-coder reliability was 88%. The study showed that critical methods in the examined theses and dissertations were overlooked. The most preferred research topics were identified as 'learning environment', 'emerging technologies / acceptance of emerging technologies', 'Pedagogy, theory of learning/ instruction/ teaching', and 'Teacher / Instructor'. The least studied topics were 'Social/cultural/political issues', 'The field', 'Change management/ Implications' and 'Human performance technology'. The findings of the content analysis also indicated that ET research is dominated by quantitative research designs. However, qualitative research designs have gained the attention of researchers in the last ten years. The most popular methods were Experimental, Survey, Case Study, Mixed, Correlational, and Descriptive. On the other hand, the least popular methods were DBR/Developmental, Qualitative, Action Research, Phenomenological, Causal Comparative, Content Analysis, Literature, Formative, and Meta-

Analysis. The results also showed that social, cultural, and political issues have been largely silenced in the examined theses and dissertations. The main factors that have been influential on ET research trends were ‘the social impact and usefulness of research’, ‘researchers’ personal interests and skills’, ‘disciplinary and departmental culture’, and ‘feasibility, publication, funding, and degree completion concerns’. The popularity of ‘learning environment’, and ‘emerging technologies / acceptance of emerging technologies’ among research topics shows a congruent patterns with earlier studies. This could be due to long tradition of ET field which features studies concerning application of digital technologies for learning and instruction. Setting from this point, we could argue that ET research becomes, intentionally or unintentionally, advocator of new technologies. Instead of asking ‘what works’ questions in a narrow way, ET researchers need to address social, political, and cultural complexity of technology and education for better and socially responsible ET research. In addition, the current study revealed that positivist paradigm has an ongoing influence over ET field when we examine research method trends and the possible reasons behind them. As ET field took its roots from psychology, we could argue that the field has adopted the way of producing knowledge of psychology. Nonetheless, ET researchers need to ask wider questions to address the complexity of learning and technology. Based on proposed research questions, method of inquiry would alter. Therefore, the researchers argue that ET researchers need to embrace alternative ways of knowing and enrich their research method repertoire to help them address complex questions. The results of this study presents implications for research as well as Educational Technology graduate students, Educational Technology scholars, policy makers and practitioners for better Educational Technology research by addressing blind spots of the field and provides suggestions on how it could be better than it is today.

Keywords: Critical Theory, Educational Technology Research Trends, Critical Research

A Suggestion for Robotics Coding Curricula for Vocational and Technical Secondary Education Schools

Mehmet Akif Ocak[1], Abdullah Alper Efe[2] *, Mehmet Durnalı[3]

[1]Gazi University, Faculty of Education, Dept. of CEIT Edu., Ankara-Türkiye
[2]Ministry of National Education,Gen. Dir. of Lifelong Learning, Ankara-Türkiye
[3]Hacettepe University,Faculty of Education, Dept. of Edu. Administration
*Sorumlu yazar: sn.alperefe@gmail.com

Özet

Robotik kodlama okullardaki STEM etkinliklerini öğretmede kolaylık sağladığından giderek daha popüler hale gelmektedir. Ülkenin işgücünü şekillendirmede, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Programının gözden geçirilmesi ve düzeltilmesi eğitim sistemi içinde önemli bir yer tutmaktadır. Eğitim ve öğretim, ekonomik büyümenin artması için insan kaynaklarının geliştirilmesinde çok önemli bir rol oynamaktadır. Günümüz dünyasında ekonomik büyümeyi artırmada kodlama çok önemlidir. Bu çalışma, robotik ve kodlama arasındaki bağlantının gerekli olduğunu ve robotik kodlamanın hem öğrenmeyi hem de akademik becerileri güçlendirebileceğini savunmaktadır. Bu açıdan, robotik kodlama müfredatı, öğrencilerin tüm konularda planlama, problem çözme, kaynakları araştırma, sorgulama, bilgi verme ve değerlendirme becerilerini göstermelerini zorunlu tutmaktadır. Sonuçlar, robotik eğitim müfredatının sadece STEM'e değil, aynı zamanda sosyal bilimler ve edebiyat gibi diğer disiplinlere de entegre edilmesi gerektiğini göstermiştir. Sonuçlar, Arduino tabanlı robotik sistemlerin birçok disiplinle işbirliği halinde göründüğünü ve farklı alanlardan birçok kesimi etkilediğini göstermiştir. Bu çalışma Arduino tabanlı robotik faaliyetlerin STEM eğitimi için ideal, anlaşılabilir ve somut bir platform oluşturduğunu ortaya koymuştur. Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türk Eğitim sisteminde Mesleki ve Teknik Ortaöğretim için olası bir Robotik Kodlama Müfredatı önermektir. Metod: 2000-2019 yılları arasında Robotik Kodlama alanında yayınlanan çalışmalar, Educational Research Information Center (ERIC), Academic Search Complete, Directory of Open Access Journals (DOAJ), IEEE/IEL, Science Direct, Scopus, ProQuest, Google Scholar ve Web of Science veritabanları kullanılarak literatür taraması yapılmıştır.

Bulgular

Literatür taraması, açıkça göstermiştir ki robotik müfredatı etrafında birçok kavramsal eğitim yaklaşım ve görüşleri olmakla birlikte ağırlıkla STEM etkinliklerini içermektedir. Robotik kodlama okullardaki STEM etkinliklerini öğretmede kolaylık sağladığından giderek daha popüler hale gelmektedir. Özellikle, mesleki ve teknik ortaöğretimde Yapay Zeka (AI), Nesnelerin İnterneti (IOT), Maker Hareketi, Kendin Yap (DIY) aktiviteleri ve Eğitim 4.0 gibi yeni trendler ve yeni teknolojiler göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenle ülkenin işgücünü şekillendirmede, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Programının gözden geçirilmesi ve düzeltilmesi eğitim sistemi içinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışma, robotik ve kodlama arasındaki bağlantının gerekli olduğunu ve robotik kodlamanın hem öğrenmeyi hem de akademik becerileri güçlendirebileceğini savunmaktadır. Bu açıdan, robotik kodlama müfredatı, öğrencilerin tüm konularda planlama, problem çözme, kaynakları araştırma, sorgulama, bilgi verme ve değerlendirme becerilerini göstermelerini zorunlu tutmaktadır. Bu

açıdan bakıldığında, bu çalışma kodlama ve robotik konularıyla ilgili müfredatın, açık kaynaklı yazılım ve donanıma uyum sağlama yönünden güncellenmesi gerektiğini önermektedir. Hangi robotik platformun tercih edildiğine bakılmaksızın (Arduino, Mbot, Lego Mindstorms), mesleki ortaöğretim öğrencilerinin robotik projeler tasarlayıp geliştirebilecekleri ve kodlama yapısını, işlevlerini ve kütüphanelerini kolayca anlayabilecekleri bir çalışma müfredatının uygulanması gerektiği açıktır.

Sonuç

Sonuçlar, robotik eğitim müfredatının sadece STEM'e değil, aynı zamanda sosyal bilimler ve edebiyat gibi diğer disiplinlere de entegre edilmesi gerektiğini göstermiştir. Sonuçlar, Arduino tabanlı robotik sistemlerin birçok disiplinle işbirliği halinde göründüğünü ve farklı alanlardan birçok kesimi etkilediğini göstermiştir. Bu çalışma Arduino tabanlı robotik faaliyetlerin STEM eğitimi için ideal, anlaşılabilir ve somut bir platform oluşturduğunu ortaya koymuştur. Bu literatür taraması, esnek bir sistem olması ve gömülü mikrodenetleyicili sistemler açısından Arduino tabanlı robotik kodlama uygulamalarının geniş kapsamlı bir incelemesini sunmuş ve konuyu, robotik kodlama öğretimi ve robotun prototiplemesi dahil olmak üzere STEM, IoT ve Maker Hareketi yönleriyle ele almış

Anahtar Kelimeler: Robotics Curricula, Stem, Coding, Vocational Education, Educational Program, Educational Policy

A Suggestion for Robotics Coding Curricula for Vocational and Technical Secondary Education Schools

Abstract

Robotics coding is becoming so popular because it is an easy way to teach STEM activities in schools. In order to shape the labor force of the country, the revision and correction of Vocational and Technical Secondary Education program seems an important competent within the education system. Education and training play very important role in developing human capital so that economic growth can increase. In today's world, coding is very important to increase economic growth. This study argues that the connection between robotics and coding is essential and robotics coding can reinforce both learning and academic skills. Hence, the robotics coding curricula must require students to demonstrate the ability to plan, solve problems, research sources, use inquiry, communicate information and evaluate in all subject matters. Results showed that robotics coding curricula must be integrated not only into STEM but also into other disciplines such as social studies and literacy. Results showed that Arduino based robotic systems seemed to widespread into many disciplines and influenced many people from different fields. This study argued that Arduino based robotic activities make it ideal, understandable and concrete platform for STEM education. Purpose: The purpose of this study is to suggest a possible Robotics Coding Curricula for Vocational and Technical Secondary Education in Turkish Education systems. Method: A literature review was carried out on the concept of robotics coding in studies published between the years 2000-2019 by using the indexes of Educational Research Information Center (ERIC), Academic Search Complete, Directory of Open Access Journals (DOAJ), IEEE/IEL, Science Direct, Scopus, ProQuest, Google Scholar and Web of Science. Findings: Literature review

clearly showed that an educational concept receiving a lot of discussions around robotics curriculum now is STEM activities. Studies clearly argue that robotics coding is becoming so popular because it is an easy way to teach STEM activities in schools. Specifically, in vocational and technical secondary education, new technologies such as Artificial Intelligence (AI), Internet of Things (IOT), Maker Movements, Do-It-Yourself (DIY) activities and new trends such as Education 4.0 should be considered. From this perspective, in order to shape the labor force of the country, the revision and correction of Vocational and Technical Secondary Education program seems an important competent within the education system. This study argues that the connection between robotics and coding is essential and robotics coding can teach both learning and academic skills. Hence, the robotics coding curricula must require students to demonstrate the ability to plan, solve problems, research sources, use inquiry, communicate information and evaluate in all subject matters. From this perspective, this study suggests that the curricula related to coding and robotics subjects should be updated in the programs in the direction of adaptation to the open source software and hardware. Regardless of robotics technology (Arduino, Mbot, Lego Mindstorms), it is obvious to implement a working curricula in which vocational elementary students can design and develop robotic projects and easily understand the coding structure, functions and libraries. Conclusion: Results showed that robotics coding curricula must be integrated not only into STEM but also into other disciplines such as social studies and literacy. Results showed that Arduino based robotic systems seemed to widespread into many disciplines and influenced many people from different fields. This study argued that Arduino based robotic activities make it ideal, understandable and concrete platform for STEM education. This literature review presented an extended review of Arduino based robotics in terms of flexible system and embedded microcontroller and handled the subject with STEM, IoT and Maker Movement aspects including coding teaching and prototyping of robotics systems and suggested an updated robotics curricula for Vocational and Technical Secondary Education.

Keywords: Robotics Curricula, Stem, Coding, Vocational Education, Educational Program, Educational Policy

Ana Dili Öğretim Programlarında Yer Alan Kazanımların Zihinsel Beceriler Temelinde Gösterdiği Dağılımın İncelenmesi

Emel Bayrak Özmutlu[1] *

[1]Ordu Üniversitesi

*Sorumlu yazar: emelbayrak84@hotmail.com

Özet

Amaç

Ana dili öğretim programlarında yer alan kazanımların zihinsel beceriler temelinde gösterdiği dağılımın incelenmesi isimli bu araştırmanın amacı okul öncesi dil gelişimi, 1-8.sınıf Türkçe dersi ve 9-12.sınıf Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretim programlarında yer alan kazanımların, geliştirmeyi hedeflediği zihinsel beceriler temelinde gösterdiği dağılımı incelemektir. Araştırma amaçları doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: _Ana dili öğretim programlarında yer alan kazanımların geliştirmeyi amaçladığı zihinsel beceriler kademe ve sınıflara göre nasıl bir dağılım göstermektedir? _ Ana dili öğretim programlarında yer alan kazanımların geliştirmeyi amaçladığı zihinsel beceriler dil becerilerine göre nasıl bir dağılım göstermektedir? _Ana dili öğretim programlarında yer alan kazanımların geliştirmeyi amaçladığı zihinsel beceriler zihinsel beceri düzeyi açısından nasıl bir dağılım göstermektedir? Problem Durum: Öğretim programlarında yer alan kazanımlar öğrencilerin ders kapsamında edineceği bilgi, beceri ve tutumlardır. Bu açıdan öğretim programlarında yer alan kazanımların zihinsel beceriler temelinde gösterdiği dağılım, ders kapsamında yürütülen eğitim öğretim faaliyetleriyle öğrencilerde gelişmesi olası zihinsel beceriler konusunda bütünsel bir görünüm sunmaktadır. Okullarda öğrencilerin üst düzey zihinsel becerilerinin geliştirilmesi önemli bir gerekliliği oluşturmaktadır. Bu gerekliliği yerine getirmenin ilk ve en temel koşulu öğretim programı kazanımlarının üst düzey zihinsel becerilere yer vermesidir. Ana dili öğretim programlarında yer alan kazanımlar üzerinde yapılan bu incelemenin, öğretim programlarının zihinsel becerileri geliştirme konusundaki niteliğini ortaya koyma açısından önemli veriler sunduğu düşünülmektedir. Araştırma bulguları aynı zamanda okulların öğrencilerde üst düzey zihinsel becerilerini geliştirme konusundaki potansiyellerine ilişkin öngörü sağlamaktadır. Bunun yanında araştırma bulguları zihinsel becerilerin gelişimine odaklı öğretim programları geliştirme çalışmalarına rehberlik edecek bilgiler içermektedir.

Yöntem

Veri Analizi: Araştırmada okul öncesi dil gelişimi, ilkokul-ortaokul Türkçe ve lise Türk Dili ve Edebiyatı öğretim programlarındaki kazanımlar, geliştirmeyi hedeflediği zihinsel beceriler temelinde analiz edilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Şimşek ve Yıldırım'a göre (2011); doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerine ait 13 ana dili öğretim programında yer alan 631 kazanımın tamamı araştırma kapsamına alınmıştır. Analizde içerik analizi yöntemi benimsenmiştir. Analizler bir araştırmacı tarafından yapılmıştır. Kodlayıcı güvenirliği

kapsamında üç eğitimde program geliştirme uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Yapılan çalışma sonrasında kodlama açısından tam bir uyum olduğu görülmüştür. Araştırmanın analiz sürecinde her bir kazanımın hangi zihinsel beceriyi geliştirmeyi amaçladığı belirlenmiştir. Her bir kazanım geliştirmeyi amaçladığı zihinsel beceriler temelinde kadlanmıştır. Kodlama işleminin ardından kazanımlar kodlandıkları zihinsel beceriler temelinde sınıflandırılmıştır. Sınıflama işleminin ardından ana dili öğretim programı kazanımlarının geliştirmeyi amaçladığı zihinsel beceriler kademe (okul öncesi, ilk okul, orta okul ve lise), dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) ve zihinsel beceri düzeyleri (alt düzey zihinsel beceriler, üst düzey zihinsel beceriler) temelinde gösterdiği dağılım betimleyici istatistiklerden yararlanarak özetlenmiştir.

Bulgu ve Sonuçlar

Ana dili öğretim programlarında yer alan kazanımların geliştirmeyi amaçladığı zihinsel becerilerin kademe ve sınıflara göre dağılımı incelendiğinde, zihinsel beceri düzeyinin kademelere göre dengeli bir artış göstermediği görülmüştür. Zihinsel becerilerin dil becerilerine göre dağılımı incelendiğinde, zihinsel becerilerin dil becerilerinin özellikleri temelinde tutarlı bir dağılım göstermediği görülmüştür. Zihinsel becerilerin düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde, alt düzey zihinsel becerilerin daha ağırlıklı olduğu görülmüştür. Araştırma bulguları ana dili öğretim programlarında yer alan kazanımların zihinsel becerileri kademe, dil becerileri ve düzey açısından sistemli ve sarmal bir anlayış içinde geliştirme anlayışıyla hazırlanmamış olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel Beceriler, Öğretim Programları

The Distribution of the Mother Tongue Curriculums Learning Outcomes Based On the Thinking Skills

Abstract

Objective

The aim of this study is to investigate the distribution of pre-school language development, 1-8 grades Turkish Language Courses and 9-12 grades Turkish Language and Literature courses curriculums learning outcomes based on thinking skills intended to be developed. For the purpose of the research, the following questions were sought: What are the distribution of the mother tongue curriculums learning outcomes based on thinking skills that intended to be developed on the basis of the grade and class? What are the distribution of the mother tongue curriculums learning outcomes based on thinking skills that intended to be developed on the basis of language skills? What are the distribution of the mother tongue curriculums learning outcomes based on thinking skills that intended to be developed on the basis of thinking skill levels? Problem Status: The outcomes of the curriculum are the knowledge, skills and attitudes that the students will gain during the course. In this respect, the distribution of mother tongue curriculums learning outcomes based on thinking skills intended to be developed provides a holistic view of the possible thinking skills that students may develop in the scope of the courses. Developing high-level thinking skills of students in schools is an

important necessity. The first and most basic condition for fulfilling this requirement is that the curriculum learning outcomes should intend to develop high-level thinking skills. It is thought that this study provides important data in terms of demonstrating the quality of curriculums to develop thinking skills. Research findings also provide an insight into the potential of schools to improve students' high-level thinking skills. In addition, research findings include knowledge to guide the process to improve curriculum focus on thinking skills. Method Data Analysis: In the study, preschool language development, primary and secondary school Turkish and high school Turkish Language and Literature curriculum learning outcomes were analyzed based on thinking skills intend to be developed. In this study, document analysis method which is one of the qualitative research methods is used. All of the 631 outcomes included in the 13 curriculum of preschool, primary, secondary and high school levels were viewed in the study. Content analysis method was adopted in the analysis. The analyzes were conducted by a researcher. Three program development experts were consulted within the scope of coder reliability. After this study, it was observed that there was a complete fit in terms of analyzing. In the process of analysis of the research, it was determined which thinking skill intend to improve each learning outcomes. Each learning outcomes were coded based on the thinking skills that it intends to develop. After the coding process, the learning outcomes were classified based on the thinking skills. The distribution of mother tongue curriculums learning outcomes based on thinking skills intend to be developed on the basis of grades (pre-school, primary school, secondary and high school), language skills (listening, speaking, reading and writing) and thinking skill levels (lower-level mental skills, high-level mental skills) were summarized using descriptive statistics. Findings and Results: The findings on distribution of mother tongue curriculums learning outcomes based on thinking skills on the basis of grades and classes show that thinking skills level did not demonstrate a balanced increase based on grades and classes. The findings on distribution of mother tongue curriculums outcomes based on thinking skills on the basis of language skills show that thinking skills do not demonstrate a consistent distribution based on the characteristics of language skills. The findings on the distribution of mother tongue curriculums outcomes based on thinking skills show that lower level mental skills are more weighted. The findings of the research show that the learning outcomes of the mother tongue curriculums are not prepared with the understanding of developing thinking skills in terms of levels, language skills and grades.

Keywords: Thinking Skills, Curriculum

Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Alan Çalışmasına Uygulanması

Ersin Kıvrak[1], Fatma Basan [1] *

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: fatmabasan2009@hotmail.com

Özet

Ölçek geliştirme ve alan çalışmasının uygulanması kısımlarından oluşan çalışmanın ölçek geliştirme bölümünde amaç, ortaöğretim öğrencilerinin arkadaşlık ilişkilerine bakış açısı, arkadaşlık değer algılarını belirleme, arkadaşlıkta dikkat ettikleri hususlar, arkadaşlık kavramına yükledikleri anlamlar, arkadaş seçimini hangi ölçütlere göre yaptıkları, arkadaş ilişkilerinde tercih edilen özellikler ve yakın arkadaşlarla olan ilişkilerinde algılanan saygıyı belirlemek amacıyla yapılmıştır. Aynı zamanda çalışma; öğrencilerin değerlere sahip olma düzeyinde değişiklikler meydana getirip getirmediklerini araştırma ve bir arkadaşlığı başlatma, sürdürme ve koruyabilme becerisini ne oranda gerçekleştirebildiklerini belirlemeye çalışması bakımından da önemli görülmektedir. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılı Afyonkarahisar İli Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmi ve özel ortaöğretim kurumlarının her sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Afyonkarahisar ili sınırları içerisinde olan tüm ortaöğretim öğrencilerini kapsayan çalışma evreninden uygun örnekleme yöntemi ile seçilen ortaöğretim okulu öğrencileridir. Çalışma evrenini oluşturan Afyonkarahisar ili merkez ve çevrelerinde bulunan tüm devlet ve özel ortaöğretim okullarına ulaşma güçlüğü örneklem almayı zorunlu kılmıştır. Ortaöğretim öğrencilerinin arkadaşlık değer algılarını ölçmek amacıyla geliştirilen ölçek, 5 ‘li likert tipindedir. Ölçeğin maddelerine verilen cevaplar hiçbir zaman seçeneğinden her zaman seçeneğine doğru sıralanmaktadır. Ölçek madde havuzu oluşturulmasında, ilk olarak 5 öğrenciye, arkadaşlık değer algıları konusunda sekiz açık uçlu soru yöneltilmiştir. Öğrenci yanıtlarından elde edilen veriler ölçek maddelerinin oluşturulmasında anahtar kavram olarak kullanılmıştır. Ölçek maddeleri kapsam geçerliğini sağlaması bakımından uzman görüşüne sunulmuştur. Madde havuzunda yer alan 78 madde alanında uzman bir eğitim bilimleri öğretim üyesine incelettirilmiştir. Uzman görüşü doğrultusunda madde havuzunda toplam 64 madde kalmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda elde kalan 64 maddeden taslak bir ölçek oluşturulmuştur. Taslak ölçek, Afyonkarahisar ilinde iki ortaöğretim okulunda öğrenim gören tüm sınıf düzeyindeki öğrencilere uygulanmıştır. Araştırmaya, Toplam 410 ortaöğretim öğrencisi katılmıştır. Bu öğrencilerden 45 tanesinin ölçek formuna vermiş oldukları cevaplar gerekli nitelikte doldurulmadığı için değerlendirme dışında tutulmuştur. Bu sebeple veri analizleri toplam 365 ortaöğretim öğrencisinden elde edilen veriler üzerinde yapılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizleri de bilgisayar ortamında gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin madde analizi konusunda, madde toplam korelasyonlarına ve madde ayırt ediciliğine bakılmıştır. Yapı geçerliliği için açımlayıcı faktör analizi ve iç tutarlık belirleme çalışmaları yapılmıştır. Yapılan faktör analizleri sonucunda geliştirilen ölçeğin toplamda 17 maddesi kaldığı ve üç faktörden oluştuğu saptanmıştır. Geliştirilen ölçeğin birinci faktörü 7, ikinci faktörü 5 ve üçüncü faktörü de 5 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin alt faktörleri için madde toplam

korelasyonları 1. Faktör için ,356-,577; 2. Faktör için ,416-,505; 3. Faktör için ise ,216-,470 arasında değişmektedir. Ölçeğin toplam Cronbach Alpha katsayı değeri α=,832; alt faktörlerde ise bu değer α= ,787-,609 arasında değişmektedir. Analizler sonucunda, Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeği' nin ortaöğretim öğrencilerinin arkadaşlık değer algıları düzeylerini belirlemede geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğuna karar verilmiştir. Ölçeğin alan uygulama çalışmasını oluşturan kısmında ise ortaöğretim öğrencilerinin arkadaşlık değer algılarını belirleyerek bazı değişkenlerin değer algıları üzerindeki etkilerini incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın örneklemini Afyonkarahisar İlinde öğretim gören 390 ortaöğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veriler 5'li likert tipinde ve 17 maddeden oluşan Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeği ile toplanmıştır. Elde edilen veriler değişkenlere bağlı olarak T- Testi ve Anova kullanılarak analiz edilmiştir. Yapılan çalışmadan elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin arkadaşlık değer algıları ile cinsiyet, sınıf düzeyi, anne-baba eğitim durumu, kardeş sayısı açısından anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Buna karşın, yaş ve aile geliri değişkinleri açısından öğrencilerin arkadaşlık değer algılarının anlamlı bir farklılık belirtmediği görülmüştür. Bulgular; cinsiyet, sınıf düzeyi, anne- baba eğitim durumu ve kardeş sayısı değişkenlerinin araştırma kapsamında ele alınan öğrencilerin arkadaşlık ilişkileri değer algılarını yordamada önemli değişkenler olduğunu göstermiştir. Öğrenci ilişkileri değer algılarının bencillik, sadakat ve hoşgörü alt boyutlarının hepsinin cinsiyete göre anlamlı bir fark gösterdiği ve bu farkın kızlar lehine oldu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arkadaşlık Değer Algıları, Ortaöğretim Öğrencileri, Ölçek Geliştirme, Alan Çalışmasına Uygulama.

Developing of Friendship Value Perceptions Scale and Its Implementation In the Literature

Abstract

The study consists of scale development and implementation of the field study. The purpose of the scale development section of the study consists of the application of scale development and fieldwork is to develop a scale to determine friendship value perceptions towards secondary school students and to reveal their usefulness in the context of scale validity and reliability analyzes.. At the same time, the study is considered important in terms of trying to determine the extent to which students are able to initiate, and maintain a friendship, whether they produce changes in the level of having values or not. General screening model was used in the study. The population of the study consisted of the students studying at each class level of public and private secondary schools affiliated to the Directorate of National Education of Afyonkarahisar Province in the academic year 2017-2018. The sample of the study is the secondary school students selected from the study population which includes all secondary school students in Afyonkarahisar province. The difficulty of reaching the state and private secondary schools in Afyonkarahisar city center and its environs, which make up the study population, required sampling. The scale which was developed to measure the friendship value perceptions of secondary school students is 5-point Likert type. Responses to the items of the scale; no time option; always sorted to the option. In the creation of the scale item pool, firstly, 5 students have been asked eight open-ended questions about friendship value

perceptions. The data obtained from the student responses were used as a key concept in the creation of scale items. The scale items have been submitted to the expert opinion in order to ensure the scope validity. 78 items in the article pool have been examined by an expert in the field of educational sciences. According to the expert opinion, a total of 64 items remained in the substance pool. A draft scale was created from the remaining 64 items according to expert opinions. The draft scale was applied to all grade level students in two secondary schools in Afyonkarahisar province. A total of 410 secondary school students participated in the study. The answers of 45 of these students to the scale form were excluded because they weren't filled to the required level. For this reason, data analysis was conducted on the data obtained from a total of 365 secondary school students. In the item analysis of the scale, item total correlations and item discrimination were examined. Exploratory factor analysis and internal consistency determination studies were conducted for construct validity. It was found that the scale developed as a result of the factor analyzes made up of 17 items and consisted of three factors. The first factor of the developed scale consists of 7 items, the second factor consists of 5 items and the third factor consists of 5 items. Item total correlations for the sub-factors of scale 1. For the factor, 356-, 577; 2. For the factor, 416-, 505; 3. For the factor, it varies from 216 to 470. The total Cronbach's alpha coefficient value of the scale is α =, 832; In the lower factors, this value varies between α =, 787-, 609. As a result of the analyzes, it was decided that the Friendship Value Perceptions Scale was a valid and reliable scale for determining the level of friendship value perceptions of secondary school students. The aim of this study is to investigate the effects of some variables on value perceptions by determining the friendship value perceptions of secondary school students. For this purpose, the sample of the study consisted of 390 secondary school students in Afyonkarahisar Province. Data in the study; The 5-point Likert Type and 17-item Friendship Value Perceptions Scale was used to collect data. The data obtained; T-test and ANOVA were used for analysis. According to the findings of the study; significant differences have been found in terms of friendship value perceptions, gender, grade level, parental education status, number of siblings. On the other hand, in terms of age and family income variables, friendship value perceptions have not been indicating a significant difference. Results; Gender, class level, parental education level and a number of siblings have been found to be important variables in predicting value perceptions. Student relations value perceptions, selfishness, loyalty, and tolerance of all of the sub-dimensions showed a significant difference according to gender and this difference was in favor of girls.

Keywords: Friendliness Perception of Value, Secondary Students, Scale Development, Application to Field Study

Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Gözünden Ortaokulda Kodlama Öğretim Sürecinin İncelenmesi

Erkan Çalışkan[1] *

[1]Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
*Sorumlu yazar: erkancaliskan@ohu.edu.tr

Özet

Öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirerek analitik ve yaratıcı düşünen bireyler olmalarını sağlayan kodlama öğretimi sürecinde çeşitli yöntem ve teknikler kullanılmaktadır. Ülkemizde bütün eğitim kademelerinde kodlama öğretimine rastlamak mümkündür. Ancak kodlama öğretimiyle doğrudan ilgilenen bilişim teknolojileri öğretmenleri yoğun olarak orta okullarda görev yapmaktadır. Bu süreci yöneten bilişim teknolojileri öğretmenlerinin süreçte karşılaştıkları durumların ve sürece yönelik görüşlerinin irdelenmesi gelecekte yapılacak etkinlikler açısından önem arz etmektedir. Özellikle yaşanılan sorunların ve öğrencilerin karşılaştıkları zorlukların belirlenerek çözülmesi daha etkin ve başarılı kodlama öğretim süreçleri için gereklidir. Amaç Bundan dolayı bu çalışmanın temel amacı ortaokullarda yürütülen kodlama eğitim sürecine ilişkin bilişim teknolojileri öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesidir. Bu temel amaç doğrultusunda "kodlama öğretiminde tercih edilen yöntem ve teknikler nelerdir? en fazla sağlayan teknik hangisidir? kodlama öğretiminin sağladığı faydalar nelerdir?, öğrencilerin kodlama öğrenmede zorlandıkları noktalar hangileridir?" gibi sorulara yanıt aranmıştır. Sorularla elde edilecek yanıtlarla bundan sonraki kodlama öğretimi konusundaki etkinliklere ışık tutmak hedeflenmektedir.

Yöntem

Ortaokullarda yürütülen kodlama öğretimine ilişkin bilişim teknolojileri öğretmenlerinin görüşlerini inceleyen bu çalışma nitel araştırma deseninde yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Görüşmeye 6 erkek ve 4 kadın olmak üzere toplam 10 bilişim teknolojileri öğretmeni katılmıştır. Uygun örnekleme ile belirlenen çalışma grubundaki öğretmenlerin ortalama çalışma süreleri 8 yıl olmak üzere mesleki tecrübeleri 2 ile 13 yıl arasında değişmektedir. Çalışmaya katılan tüm öğretmenler en az iki yıldır ortaokul 5 ve 6. sınıf düzeylerinde kodlama eğitimi vermektedirler. Öğretmenlere üçü kısa cevaplı olmak üzere toplam beş görüşme sorusu sorulmuştur. Görüşmelerin her biri ortalama on beş dakika sürmüştür. Sorulardan elde edilen yanıtlar içerik analizi ile çözümlenmiştir.

Bulgular

Görüşme yapılan öğretmenlerin tamamı kodlama öğretiminde bilgisayarlı kodlamayı tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Bilgisayarlı kodlama öğretim sürecinde öğretmenler tarafından yoğun biçimde tercih edilen program ve ortamlar Scratch, Code.org ve Blockly olarak görülmüştür. Öğretmenler kodlama öğretiminde en fazla fayda sağlayan öğretim tekniklerinin günlük hayat ile ilişkilendirme ile oyunlaştırma olduğunu söylemişlerdir. Öğretmenlere göre kodlama öğreniminin öğrencilerde sağladığı en önemli katkılar problem çözme ve mantıksal düşünme becerilerinin gelişimidir. Öğretmenlerin tamamı öğrencilerin kodlama öğrenme sürecinde döngüler konusunu anlamakta zorlandıklarını belirtmişlerdir. Dokuz öğretmen

öğrencilerin problem çözümü yapamadığını söylerken beş öğretmen ise öğrencilerin hata analizini gerçekleştiremediklerini ifade etmiştir. Öğrencilerin kodlama öğreniminde zorlandıkları diğer konular olarak algoritma kuramama, akış şeması oluşturamama, değişkenler ve fonksiyonlar gelmektedir. Öğrencilerin kodlama öğretim sürecinde problem çözme eyleminde oldukça zorlandıkları öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Öğrencilerin problem çözme aşamasında özellikle işlemi çabuk sonlandırma ya da gereksiz işlem basamaklarına yer verme gibi hatalar yaptıkları ifade edilmiştir. Akış şemalarının oluşturulması aşamasında ise görev sırasının karıştırılması, şekillerin görevlerini karıştırma ve karar yapılarına dikkat etmeme gibi hataların sıklıkla yapıldığı söylenmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Çalışmada öğretmenlerin kodlama öğretiminin öğrencilerde problem çözme ve mantıksal düşünme becerilerini geliştirdiğini düşündükleri ve bu süreçte bilgisayarlı kodlamayı tercih ettikleri görülmüştür. Günlük hayatla ilişkilendirme ve oyunlaştırmanın kodlama öğretimini kolaylaştırdığı düşünülmektedir. Öğrenciler kodlama öğrenirken en fazla döngüler ve problem çözme konularında sorun yaşamaktadırlar. Bu sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin özellikle problem çözme ve mantıksal düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik ek etkinliklerin yapılması önerilebilir. Gerçekleştirilecek etkinliklerle beraber öğrencilerin kodlama öğrenme sürecinde daha başarılı olacakları düşünülmektedir. Ayrıca kodlama öğretiminde etkili olan günlük hayatla ilişkilendirme ve oyunlaştırma için senaryo kütüphaneleri oluşturularak öğretmenlerin kullanımına sunulabilir. Böylece etkili olan ancak kurgulanmış zor olan teknikler konusunda öğretmenlere yardımcı olunabilir.

Anahtar Kelimeler: Kodlama Öğretimi, Bilişim Teknolojileri Öğretmeni, Görüş

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ezel Günel[1] *, Ali Arslan[1]

[1]Bülent Ecevit Üniversitesi

*Sorumlu yazar: ezelgunel25@gmail.com

Özet

Amaç

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi öğretim programı ilerleyen teknolojik gelişmelere ve değişen eğitim felsefesine yönelik olarak yenilenmeye devam etmiştir. 2012 yılında mevcut öğretim programına en yakın haliyle yapılandırılıp uygulamaya konulmuştur. Program, 2017 yılında Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından tekrar güncellenerek gerçek hayatla daha fazla ilişkilendirilmeye çalışılmış ve değerler eğitimi ön planda tutulmuştur. Bunların yanı sıra Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin uzun yıllardır eksikliğini hissettiği öğretmen rehberini ve öğretim materyallerini de hizmete sunmuştur. Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi öğretim programı incelendiğinde "Bilişim Teknolojileri", "Etik ve Güvenlik", "İletişim, Araştırma ve İş Birliği", "Ürün Oluşturma" ve "Problem Çözme ve Programlama" adlı 5 üniteden oluştuğu görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programı hakkında öğretmenlerin görüşlerini almaktır. Bu çalışma ile programın aksayan yönlerinin tespit edilmesi ve yapılabilecek olan iyileştirmeler için öneriler geliştirilmesi planlanmaktadır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Bu çalışmanın verileri görüşme formu ile toplanmıştır. 15 sorudan meydana gelen görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formunda yer alan sorular Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersinin genel özellikleri, dersin işleniş süreci, yeni hazırlanan materyaller ve öğretmen rehberi, teknik altyapı ve bilgisayar yeterlikleri gibi konulara yönelik olarak hazırlanmıştır. Çalışmaya Ankara ili Etimesgut ilçesinde görev yapan 5 Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi öğretmeni katılmıştır. Katılımcıların üçü özel okul, ikisi ise devlet okulunda görev yapmaktadır. Öğretmenlerin kıdem yılları ise bir ile dört yıl arasında değişmektedir. Katılımcı öğretmenler amaçlı örnekleme metodu ile seçilmiştir. Görüşmeler sonunda elde edilen veriler ve ses kayıtları bilgisayar ortamında yazıya aktarılmış ve betimsel analizi yöntemiyle analiz edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç

Katılımcı öğretmenlerin çoğu haftalık iki saat olan ders saatinin konuları yetiştirmek için yetersiz kaldığını, konuların öğrenciler tarafından kavranabilmesi için yeterli etkinlik yapılamadığını bildirmişlerdir. Programın uygulanabilmesi için gerekli olan alt yapının olup olmadığına ilişkin ise özel okul öğretmenleri okullarında bilgisayar laboratuvarının bulunması ve sayısı bakımından yeterli olduğunu ifade ederken; devlet okulunda görev yapan öğretmenler bilgisayarların yetersiz olduğunu hatta bir katılımcı laboratuvarı dahi olmadığı bilgisini vermiştir. 2017 yılında hazırlanan ve öğretmenlerin kullanımına sunulan öğretmen

rehberi, katılımcı öğretmenler tarafından genel olarak beğenilmiştir. Bir öğretmen daha fazla hikâye ve örneklerle desteklenmesinin daha iyi olacağını söylemiştir. Öğretim materyallerini ise görüşmeye katılan öğretmenlerden bir tanesi yetersiz bulurken diğer katılımcılar memnun kaldıklarını ifade etmişlerdir. Özel okulda görev yapan bir öğretmen materyallerin her imkâna ve her koşula hitap ettiğini söyleyerek memnuniyetini bildirmiştir. Öğretim programının günlük hayatla ilişkili olup olmadığı sorulmuştur. Öğretmenler, programın öğrencilere günlük hayatta karşılarına çıkabilecek zorlukları görebilmeleri, günlük hayatta kullanılan teknolojileri anlayabilmeleri, yaşamlarındaki olayları algoritmaya dökebilmeleri ve programlamayı beynin işlevleriyle ilişkilendirebilmelerine katkı sağladığını ifade etmiştir. Bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programının öğrencilerin temel bilgisayar kullanma becerilerini geliştirebilmesi, algoritmik düşünme gücü ve programlama mantığı kazandırabilmesi, zihinsel gelişimlerine katkı sağlaması programın öğrencilere kazandırdığı özellikleri olarak kaydedilmiştir. Genel olarak programın beğenildiği, güncel hayattan kazanımlar sunmasıyla teknolojik sıkıntıların önüne geçilmesini sağladığı katılımcı öğretmenler tarafından bildirilmiştir. Programın uygulanma sürecinde karşılaşılan güçlüklerin neler olduğu sorusuna öğretmenler tarafından daha önce bilgisayar kullanmamış olan çocukların olması ve bu yüzden geriden gelmeleri, öğrencilerin ezber yatkınlığı dolayısıyla programlamada mantık yürütmekten kaçınmaları ve bu durumu aşmalarının zaman alması, ders esnasında arızalanan bilgisayarların olması, bilgisayar sayısının yetersizliği olarak ifade etmiştir. Programının eksik yönlerinin ise konu yoğunluğunun fazla olması, programlama ünitesinde kavramların soyut kalması ve güvenlik, gizlilik, bilişim etiği konularına daha fazla değinilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri, Eğitim Programları

Bir Eleştirel Düşünme Etkinliği: Orwell 1984 ve Çember Film Analizi

Derya Göğebakan-Yıldız[1] *

[1]Manisa Celal Bayar Üniversitesi

*Corresponding author: dgogebakan@yahoo.com

Özet

18. e 19. yüzyıllara kadar bilgiye ulaşmak seçkin bir grubun tekelindeyken; çağdaş okul yapılarıyla her çocuğa okuma yazma öğretmek, tarih, coğrafya, fizik, kimya, matematiğe ilişkin bilgileri kazandırmak şüphesiz devrimsel bir gelişimin göstergesi olarak kabul edilmiştir. 21. Yüzyıla gelindiğinde ise insanlık bilimden teknolojiye, sanattan edebiyata, ekonomiden sağlığa birçok alanda eşi benzeri görülmemiş değişimler yaşamaktadır. Yazılı ve görsel medya aracılığı ile inanılmaz miktarda bilgiye maruz kalıyoruz. Örneğin, dünyada her gün, sadece hakemli dergilerde yayımlanan makale sayısı 6.800'ü bulmaktadır. 2018 yılı itibariyle dünyada internet kullanım sayısı 3 milyar 200 milyona yükselmiş durumdadır. Bilgi ve bilgiye ulaşmadaki bu patlama, küreselleşme, çok kültürlülük ve göç olgularının etkisiyle insan yaşamı çok daha karmaşık bir hal almıştır. Birçok eski söylem bir bir eleştiriye uğratılmakta yerine yenilerinin koyulmasında fikir birliği sağlanamamaktadır. Bu noktada akla gelen en önemli sorular: "Kendimizi ve çocuklarımızı bu emsalsiz dönüşümlerin ve belirsizliklerin egemen olduğu bir dünyaya nasıl hazırlayacağız?" "Bugün dünyaya gelen bir çocuğun; hayatta kendisini iyi hissetmesi, başarılı olması, çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurması, kendini gerçekleştirmesi, üretime katılması, dünya vatandaşı bir birey olması vb. için ne tür becerileri kazanmaya ihtiyacı var?" Bu soruların cevaplarına odaklanmaya çalışan birçok eğitim sistemi kendileri için öncelik oluşturan bilgi ve becerileri öğrenenlerine kazandırmayı hedefleyen eğitim programları geliştirmektedir. Bu amaç doğrultusunda eğitim sistemleri kimi zaman bilgisayar kodu yazmayı, kimi zaman dünyada çokça kullanılacağı düşünülen bir yabancı dili öğretmeye yöneldiği anlaşılmaktadır. Oysaki 2050'de dünyanın ve iş yaşamının neye ihtiyacı olduğunu şimdiden kestirmek çok kolay görünmemektedir. Bu nedenle okulların teknik beceriler ihmal edilmeden, bireylerin kendilerini tekrar tekrar yeniden inşa etmelerine fırsat tanıyan yaşam becerilerini edindirmeye odaklanmaları gerekli görülmektedir. Bu yaşam becerilerinden birinin de eleştirel düşünme beceri olduğu ifade edilmektedir. Bu noktada öğrenenlere ışık olacağı düşünülen öğretmen adaylarının da eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinliklere ihtiyaçları olduğu düşünülebilir. Amaç: Bu çalışmanın amacı "Eleştirel Düşünme Etkinliği"nin etkinliğe katılan öğretmen adaylarının görüşleri açısında değerlendirilmesidir.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma, 2018 bahar yarıyılında 18'i kız 12'si erkek toplam 30 gönüllü eğitim fakültesi öğrencisi ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak katılımcılardan her oturum sonrasında yazdıkları günlükler kullanılmıştır. Ek olarak sürecin sonunda seçilen katılımcılarla grup görüşmeleri yapılarak eleştirel düşünme etkililiği ile ilgili görüşleri alınmıştır. Katılımcıların günlükleri ve sürecin sonunda gerçekleştirilen grup görüşmelerinden elde edilen nitel verilerin

yorumlanmasında betimsel ve içerik analizine başvurulmuştur. “Eleştirel Düşünme Etkinliği” toplam yedi oturum sürdürülmüştür. Bu oturumlar sürecinde George Orwell’ın 1984 isimli kitabı ve James Ponsoldt’un yönettiği 2017 yapımı The Circle isimli film üzerinden bilim, teknoloji, eğitimin geleceği, bireysel özgürlükler, fırsat eşitliği, yoksulluk ve eğitim, teknoloji ve duygularımız, kendini yansıtma, vb. etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte, küçük ve büyük grup tartışmalarına, görüş geliştirme çalışmalarına, altı şapkalı düşünme etkinliklerine, istasyon tekniği uygulamalarına, yaratıcı yazma çalışmalarına yer verilmiştir. Bu oturumlar boyunca katılımcı öğrenciler oturumlara ilişkin günlükler yazmışlardır. Oturumların tamamlanmasının ardından eğitim etkinliğine ilişkin katılımcıların görüşlerinin alınması amacıyla grup görüşmeleri yapılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Sonuç olarak, öğrencilerin bilim, teknoloji, eğitimin geleceği, bireysel özgürlükler, fırsat eşitliği, yoksulluk ve eğitim, teknoloji ve duygularımız konularında ayrıntılı değerlendirmeler yapabildikleri anlaşılmıştır. Ek olarak, öğrencilerin kitap ve film karakterlerini etkili bir biçimde analiz edebildikleri tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin tüm etkinliklerin sonunda kendi kişisel sonuçlarını çıkarabildikleri, yansıtmalar yapabildikleri söylenebilir. “Eleştirel Düşünme Etkinliği”nin öğrenciler tarafından etkili, verimli, ilgi çekici bulunduğu anlaşılmaktadır. Öğretmenlik programlarının eleştirel düşünme etkinlikleri, filmlerin, edebi metinlerin etkin kullanımı açısından yeniden gözden geçirilmesi ve ihtiyaç duyulan düzenlemelerin yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Keywords: Eleştirel Düşünme, Öğretmen Adayları, Eğitim Programları, Teknoloji, Film, Kitap.

A Critical Thinking Activity: Orwell 1984 and Film Analysis of the Circle

Abstract

As access to knowledge was restricted to a privileged elite group until 18th and 19th centuries modern schooling system is inarguably accepted as a revolutionary development since it provides every child the opportunity to learn how to read and write and access knowledge of various subjects such as history, geography, physics, chemistry and mathematics. After the beginning of 21th century, humanity experienced an unprecedented wave of changes in science, technology, arts, literature, economy and health. We are exposed to massive amounts of information by means of press and broadcast media. For example, the number of articles published in refereed journals can be up to 6.800 every day. By the year 2018, total number of internet users reached 3.2 billion people. Human life has taken a much more complicated form with the effects of this massive change in access to knowledge, globalization, multiculturalism and immigration. Many of established ideas are questioned or criticized and it is usually not possible to reach a consensus in replacing them with new ones. At this point, the most prominent questions which come to minds are: “How can we prepare ourselves and our children to this new world dominated by unequalled change and uncertainty?”, “What skills does a child who comes into the world today need; to feel himself/herself good , to be successful, to have healthy relations with environment, to self- realise, to be a part of economy, to be a global citizen, and etc. ?” Many educational systems focus on the answers of

these questions and develop curricula which aim to upskill learners with skills and knowledge important for them. In accordance with this purpose educational systems sometimes teach computer code writing classes or teach a foreign language which is thought to be widely used in future. However, it doesn't seem to be easy to guess what world and business life will need in 2050. For this reason, it seems necessary that schools must focus on developing skills giving individuals the opportunity to re-create themselves again and again without neglecting developing technical skills. One of these life skills is the ability to think critically. At this point, teachers who are thought to be role models for their students may need activities aiming to improve their critical thinking ability. Purpose: This study aims to evaluate “Critical Thinking Activity” from the viewpoints of teacher candidates participating in the activity. Method: Case study method which is one of the qualitative research designs is used in this study. The study was carried out in 2018 Spring semester with 30 participants. 18 female and 12 male volunteer students of education faculty participated in the study. Participants' diaries which they wrote after each session were used as data collection tools. Additionally, group interviews with some of the participants were carried out after the process to take their opinions on critical thinking activity. Descriptive analysis and content analysis were applied to analyze the data collected from participants' diaries and group interviews carried out at the end of process. “Critical Thinking Activity” was carried out in 7 sessions. During these sessions George Orwell's book “1984” and 2017 released film “The Circle” directed by James Ponsoldt were used to discuss the topics: science, technology, the future of education, individual freedom, equality of opportunity, poverty and education, technology and our feelings, self-reflection and etc. Small and large group discussions, produce and develop an idea activities, six hats thinking technique, station technique, and creative writing activities were used during the sessions of activity. Participating students wrote diaries related to sessions during sessions. Group interviews were carried out after the completion of sessions in order to take participants opinions about activity. Findings and Results: The findings of the study showed that students can make detailed analysis of presented topics which were science, technology, the future of education, individual freedom, equality of opportunity, poverty and education, technology and our feelings, self-reflection. Additionally, students were able to effectively analyze book and film characters. Also, we can say that students were able to draw their personal conclusions and make reflections after the end of each activity. “Critical Thinking Activity” was found efficient, fruitful and interesting by students. It may be beneficial to take into consideration to review and adjust teacher training programs in terms of efficient application of films, literary texts and inclusion of critical thinking activities.

Keywords: Critical Thinking, Curriculum, Teacher Candidates , Technology Film, Book

Değişen Türkçe Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet

Canan Aratemur-Çimen[1], Sezen Bayhan[2] *

[1]BEPAM
[2]KED
*Sorumlu yazar: sezen.bayhan@gmail.com

Özet

Amaç

Türkiye'de eğitim sisteminde son dönemde yaşanan en önemli değişikliklerden biri, 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren 1., 5. ve 9. sınıflarda, 2018-2019 eğitim öğretim yılından itibaren ise tüm kademelerde uygulanmak üzere "değerler ve değer eğitimi" odaklı olduğu ileri sürülen müfredat değişikliğine gidilmesi ve yeni müfredata göre ders kitaplarının da yenilenmesi oldu. Ders kitaplarının, toplumsal cinsiyet rollerine dair kurguların aktarıldığı en önemli araçlardan biri olduğu görüşünden yola çıkan bu çalışmada, yapılan değişiklik sonrası ders kitaplarında toplumsal cinsiyet eşitliği kavramının ele alınışında herhangi bir değişim olup olmadığı incelenmekte, toplumsal cinsiyet kavramı konusunda aktarılan açık ve örtük mesajlar araştırılmaktadır. Araştırma kapsamında 1 – 5. sınıfları içeren toplam on türkçe ders kitabı karşılaştırmalı olarak analiz edilmektedir.

Yöntem

Bu araştırmada, müfredat değişikliği sonrası yenilenen 1 - 5. sınıfları içeren Türkçe kitapları, bir önceki müfredata göre hazırlanmış ders kitapları ile karşılaştırmalı olarak Eleştirel Söylem Analizi yönteminin kavramsal araçları kullanılarak incelenmektedir. Araştırma sırasında, ders kitapları ve toplumsal cinsiyet literatüründe yer alan analiz kategorileri temel alınarak, sadece bu kategorilerle sınırlı kalmamakla birlikte aile içi işbölümünde cinsiyet ayrımcılığı, mesleklerde cinsiyet ayrımcılığı, etkinliklerde cinsiyet ayrımcılığı, toplumsal cinsiyet ve kimlik, cinsiyetçi dil ve cinsiyet ayrışması gibi kategorilere yer verilmiştir.

Bulgular

Ön bulgular, cinsiyete dayalı aile içi işbölümü konusunda 2., 3. ve 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında değişiklik olmadığını, 1. ve 5. sınıf kitaplarında ise değişiklik olduğunu göstermektedir. İki ayrı müfredat yaklaşımı ile yazılmış olmalarına rağmen, kitapların tamamının cinsiyetçi kalıpyargılara sahip olduğu görülmektedir. Kitaplarda, ev işleri ile çocuk bakımından sorumlu olan ve çoğunlukla anne olarak sunulan kadınların yanısıra babalar yetersiz bir şekilde temsil edilmişlerdir. Mesleklerde cinsiyet ayrımcılığı konusunda ise, 2 - 5. sınıf kitaplarda çok önemli farklar bulunmazken, 1. sınıf kitabında az da olsa bir fark ortaya çıkmıştır. Diğer yandan, 2. 4., ve 5. sınıf kitaplarında etkinliklerin temsilinde cinsiyet ayrımcılığı konusunda farklar görülürken, diğer sınıflarda böyle bir farklılık olduğu görülmemiştir. Özellikle 2017 yılı 5. sınıf kitabı ile 2018 yılı 2. sınıf kitabında yer alan spor etkinliklerinde örtük bir şekilde cinsiyet ayrımcılığının yapıldığı görülmüştür. Benzer şekilde, 2017 4.sınıf ders kitabı, etkinliklerde cinsiyetçi kalıpyargıları fazlaca barındırmakla beraber, 2018 4. sınıf kitabında özellikle spor etkinliklerinin aktarıldığı bölümlerde cinsiyetçi kalıpyargılarını pekiştirici içeriğe daha fazla rastlanmıştır. Cinsiyetçi dil kullanımı konusunda

ise kitaplarda bir farklılaşma belirlenmemiştir. 4. sınıf kitapları karşılaştırıldığında cinsiyet ayrışması konusunda bir değişiklik olduğu, 2016 yılı ders kitabında özellikle görsellerde cinsiyet ayrışmasından görece kaçınıldığı görülmüştür. Araştırma sorusuyla yalnızca kısmen ilişkili olsa da, araştırmanın en önemli bulgularından biri milli kimlik inşasının cinsiyeti ile ilgili olmuştur. Araştırma bulguları arasında bu konu da kısaca tartışılacak ve bulgular, Türkiye'de toplumsal cinsiyetçi milli kimliğe ilişkin literatürle ilişkilendirilecektir.

Sonuç

Araştırmanın ön bulguları, yeni basılan ders kitaplarının bir kısmında toplumsal cinsiyet ayrımcılığını içeren öğelere daha fazla yer verildiğini, diğerlerinde ise çok önemli değişikliklerin olmadığını göstermektedir. Değişiklik görülmemesinin nedeni, eski kitapların halihazırda toplumsal cinsiyet eşitliği yönünden ayrımcı olması ile ilgilidir. Mevcut değişiklikler ise, demokratik eğitimin ve kız çocuklarının eğitimini destekleyen bir sistemin temeli olan toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etmekten uzak görünmektedir. Son olarak bu çalışmada, araştırma bulgularına dayanarak, ders kitaplarının evrensel bir değer olarak toplumsal cinsiyet eşitlikçi bir içeriğe sahip olması için neler yapılması gerektiğine dar önerilere yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müfredat, Ders Kitapları, Toplumsal Cinsiyet

Gender in New Turkısh Textbooks

Abstract

Purpose

In 2017-2018 academic year Ministry of Education adopted a new curriculum the locus of which was said to be constituted by values and value education. The new curriculum was implemented with grades 1, 5, and 9 in the academic year 2017-2018 and in all other grades starting from 2018-2019 academic year. Considering that textbooks are key instruments for transmitting the conceptions concerning gender roles, this research paper aims to discuss whether there has been a shift in the way textbook discourses feature gender roles and gender-related ideas. To this aim, textbooks of Turkish course written in accordance with the 2017 curriculum have been compared with those taught in 2016-2017 academic year. The textbooks included in the scope of the research include those taught from Grade 1 to Grade 5. In total, ten textbooks were analysed from a comparative perspective.

Method

Critical Discourse Analysis, which pays attention to language as well as extralinguistic elements in a text, was used as research methodology. Drawing on literature on textbooks and gender, a set of analysis categories were determined prior to the analysis of books. These categories include but are not limited to, gendered division of labour at home, gendered representation of occupations, gendered representation of activities, gender identity, sexist language, and sex-segregation.

Findings

Preliminary results show that no shift has occurred in terms of gendered division of labour at home in textbooks taught at grades 2, 3, and 4 while a shift can be observed in grade 1 and 5 textbooks. Textbooks of all grades, albeit written in accordance with two different curricular approaches, are characterised by gender stereotypes. Women are largely represented as mothers who are responsible for housework and child care while fathers are underrepresented. No shift has been found in terms of gendered representation of occupations and sexist language for the books of grades 2 to 5 while a slight difference has been found between Grade 1 textbooks. Moreover, a difference has been found for gendered representation of activities in grade 4 and 5 textbooks while no difference has been observed for other grades. It has been found that 2017 grade 5 textbook and 2018 grade 2 textbook include gender discrimination in the form of hidden discourse when activities related to sports are analysed. Similarly, the new grade 4 Turkish textbook includes content that is more prone to reinforcing gender stereotypes through gendered representation of activities such as sports although textbook of the previous year is not free from stereotypes either. No shift has been observed in terms of sexist language in any of the textbooks. It has been observed that there has been a shift in terms of gender-segregation in grade 4 textbooks, in visuals in particularIy can be seen that sex-segregation is avoided in the visuals of 2016 grade 4 textbook in comparison to the new textbook taught in grade 4. Although it is only partially related to the research question, the most significant finding of the study is the shift in the construction of gendered national identity in textbooks. Since it is partially related to the research question, we will briefly discuss this finding and place it in the literature on gendered national identity in Turkey.

Conclusion

The findings of the study show that the new textbooks include more gender-discriminative content in some grades while no significant change has occurred in others. Lack of shift can be explained by the already-existing discriminative content in the textbooks while the differences observed signify a direction away from promoting gender equality, which is an essential element of democratic education and an education system that promotes girls' education. Drawing on the findings of the research, we present a set of recommendations as to how to revise the textbooks in a way to promote gender equality as a universal value in textbooks.

Keywords: Curriculum, Textbooks, Gender

Dijital Vatandaşlık Ölçeği'nin Türkçe 'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması*

Cahit Erdem[1] *, Mehmet Koçyiğit[1]

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: cerdem@aku.edu.tr

Özet

Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler bireylerin yaşam biçimlerini de değiştirmiştir. Bireyler bu teknolojilerin kullanıma sunduğu dijital araç ve platformları hayatlarının merkezine almışlar ve bu teknolojiler artık özellikle de genç yetişkinler için vazgeçilmez bir hale gelmiştir. Bilgi iletişim teknolojilerinin bireylerin hayatına kattığı avantajların yanı sıra birtakım riskler de barındırdığı bir gerçektir. Bu nedenle bireylerin dijital teknolojilerden en iyi şekilde faydalanması, risklerinden korunması, bu teknolojiler ile sosyal hayata katılabilmesi için yeni becerilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bir diğer ifade ile, bireylerin yeni yüzyılda etkin vatandaş olabilmeleri için dijital vatandaş olmaları gerekmektedir. Dijital vatandaşlık teknoloji kullanımı açısından teknik uygulama, iletişim, eğitim, erişim, ticaret, sorumluluk, haklar, güvenlik ve kendini koruma alanlarında davranış normları olarak tanımlanabilir (Ribble, Bailey ve Ross, 2004). Dijital vatandaşlık şu boyutları içeren bir üst beceri olarak değerlendirilmektedir: dijital etik, dijital iletişim, dijital okuryazarlık, dijital erişim, dijital ticaret, dijital hukuk, dijital güvenlik, dijital hak ve sorumluluk ve dijital sağlık (Ribble, 2007). Bireylerin dijital vatandaşlık düzeylerini belirlemek, eksik olunan alanlarda çalışmalar yapmak 21. Yüzyıl becerileri ile donanmış bireyler yetiştirmeyi hedefleyen eğitim politikaları bağlamında önem taşımaktadır. Bu amaçla ulusal ve uluslararası alanyazında çeşitli ölçekler geliştirilmiştir. Türkiye bağlamında bu ölçeklerin bir kısmının ortaokul öğrencileri, öğretmen adayları gibi sınırlı gruplara yönelik olduğu, bir kısmının ise çeşitli dersler ile ilişkili olduğu görülmektedir. Diğer taraftan, Choi, Glassman & Cristol (2017) daha önce geliştirilen ölçeklerin çevrimiçi ortamlara aktarılmış, kültürel olarak tanımlanmış davranışlara odaklandıkları ve psikolojik ve sosyolojik teorik altyapılarının yeterli olmadığı gibi sınırlılıklar taşıdıklarını ifade etmişler ve Feenberg'in teknolojiye eleştirel yaklaşımı, Castells'in ağ toplumu ve eğitim süreçlerine açık kaynak yaklaşımı olmak üzere üç teorik çerçeveye dayanan bir dijital vatandaşlık ölçeği geliştirmişlerdir. Söz konusu ölçek Likert tipinde geliştirilmiş ve internette politik aktivizm, teknik beceriler, yerel/küresel farkındalık, eleştirel bakış açısı ve sosyal ağlarda etkenlik faktörleri altında toplanmış 26 maddeden oluşmaktadır. Bu çalışmada ise bu ölçeğin Türkçe'ye uyarlanarak geçerlik ve güvenirlik çalışmalarının gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. İlgili araştırmacılardan ölçek uyarlama için izin alındıktan sonra ölçek iki dile de hâkim 3 uzman tarafından ayrı ayrı Türkçe'ye çevrilmiştir. 2 uzman tarafından tersine çeviri işlemi yapılmıştır. Dil uzmanları tarafından kararlaştırılan ortak form hem dil yeterliği hem de alan uzmanlığı olan bir uzmana gönderilmiştir. İlgili uzmanın düzeltmeleri sonrasında ölçek iki Türkçe uzmanına gönderilmiştir. Yazım, ifade, anlatım vb. yönlerden ilgili düzeltmeler de tamamlandıktan sonra ölçeğin uygulanması için ilgili üniversiteden etik kurulu izni alınmıştır. Ölçeğin dil eşdeğerliği geçerliğini belirlemek için bir devlet üniversitesinin İngilizce

öğretmenliği bölümünde okuyan 3. Sınıf öğrencilerine 3 hafta arayla ölçeğin Türkçe ve İngilizce formları uygulanmıştır. İki ölçüm kapsamında boyutlar ve ölçek geneli için korelasyonlar .61 ile .78 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (p<.01). Daha sonra ölçeğin farklı örneklemlerde işlerliğini de ortaya koyabilmek için, 7 farklı üniversitede öğrenim gören 272 öğrenciden elde edilen veriler ile ölçeğin geçerlik ve güvenirliği sınanmıştır. Yapı geçerliğini test etmek için gerçekleştirilen doğrulayıcı faktör analizi neticesinde 8 madde ölçekten çıkarılmıştır. Yapılan analizler sonucunda maddelerin madde toplam korelasyon değerlerinin .30'un üzerinde olduğu, ölçeğin uyum indekslerinin orta uyum ve mükemmel uyum arasında değiştiği belirlenmiştir. Ölçeğin güvenirliğini ortaya koymak için yapılan iç tutarlık testi sonucunda ölçeğin Cronbach Alpha değeri .87 olarak ve faktörlerin Cronbach Alpha değerleri ise sırasıyla .86, .93, .83, .80 ve .73 olarak hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda beş faktör altında toplanan 18 maddelik Dijital Vatandaşlık Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ortaya koyulmuştur. *Bu çalışma Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından kabul edilen 18.KARİYER.263 nolu proje kapsamında desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Vatandaşlık, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik

Adaptatıon of Dıgıtal Cıtızenshıp Scale to Turkısh Language: Valıdıty and Relıabılıty Study*

Abstract

The advancements seen in the information and communication technologies in the recent years have also transformed individuals' life styles. People have now adopted the digital tools and platforms offered by these technologies and they are now an indispensable part of people, particularly young adults. Beside the advantages enabled by these information and communication technologies, it is a well-accepted fact that they also accommodate a set of risks. Therefore, new skills are needed for individuals to make the best use of digital technologies, protect from risks and participate in the social life through these technologies. In other words, becoming an active citizen in the new century requires to be digital citizens. Digital citizenship can be defined as behavior norms regarding technology use in the areas of technical practice, communication, education, access, commerce, responsibility, rights, safety and self-protection (Rible, Bailey & Ross, 2004). Digital citizenship can be regarded as a higher skill comprising these elements: digital ethics, digital communication, digital literacy, digital access, digital commerce, digital law, digital safety, digital rights and responsibilities and digital health (Ribble, 2007). Identifying individuals' levels of digital citizenship and designing interventions in the areas of deficiencies are quite significant in the context of education policies aiming raising generations that are equipped with twenty first century skills. There are various scales of digital citizenship with this aim in the national and international literature. In the context of Turkey, it is observed that some of these scales address limited audience such as secondary school students or pre-service teacher while some others are related to some certain courses. Choi, Glassman & Cristol (2017) argue that

previous scales have some limitations such that they focus on culturally defined behaviors that are transferred to online environments and they do not have psychological and sociological theoretical underpinnings. They, therefore, developed a digital citizenship scale based on three theoretical frameworks which are Feenberg's critical approach to technology, Castell's ideas of a networked society and open source approach to educative process. This scale is a Likert-type scale and consists of 26 items gathered under the factors of internet political activism, technical skills, local/global awareness, critical perspective and networking agency. In the current study, it is aimed to adapt the scale to Turkish and carry out validity and reliability analyses. After receiving permission from the researchers, the scale was translated to Turkish by three specialists separately who have mastery in both languages. 2 specialists back translated it to English. The scale form agreed by language specialist was then sent to another specialist who had both language proficiency and content expertise. After some revisions, the scale was examined by two Turkish language specialists. After revisions of spelling, punctuation and expression, ethical committee approval was obtained from the university where the data would be collected. In order to reveal the language equivalency of the scale, Turkish and English versions of the scale was applied to junior students studying at English language teaching department at a state university with an interval of three weeks. The correlations of factors and total of the two measurements were found statistically significant at levels varying between .61 and .78 ($p<.01$). The validity and reliability of the adaptation was tested with the data obtained from 272 university students from 7 different universities, in order to reveal the operability of the scale in different contexts. 8 items were omitted from the scale in the confirmatory factor analysis to test the construct validity. The analyses also reveal that item-total correlations of the items are above .30, the fit indices of the scale vary between medium and perfect fit levels. The internal consistency test for the reliability of the scale puts forth that Cronbach Alpha coefficient is .87 for the total scale and the coefficient for the factors are . 86, .93, .83, .80 and .73 respectively. The analyses prove a valid and reliable digital citizenship scale consisting of 18 items gathered under five factors. This study is supported by the project numbered 18.KARİYER.263 accepted by Afyon Kocatepe University Scientific Research Projects Committee.

Keywords: Digital Citizenship, Scale Adaptation, Validity, Reliability

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Kazanımlarının Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin Bilişsel Süreç Boyutuna Göre Değerlendirilmesi

Cevat Eker[1] *, Sümeyra Ünlü[1]

[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
*Sorumlu yazar: cevateker@gmail.com

Özet

Yenilenmiş bloom taksonominin bilişsel süreç boyutu, anlamlı öğrenmeyi amaçlayan yapılandırmacı yaklaşım temel alınarak hazırlanmıştır. Buna göre "Öğrenci derse nasıl aktif katılır?" ve "Öğrenci nasıl anlamlı öğrenir?" sorularına cevap aranarak öğrenilenlerin transferinin arttırılması amaçlanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi, öğrenme sürecinde öğrencinin aktif katılımına ve öğretmen rehberliğine imkân veren, öğrencilerin araştırma yapabilecekleri, keşfedebilecekleri, problem çözebilecekleri, çözüm ve yaklaşımlarını paylaşıp tartışabilecekleri ortamların sağlanmasının önemi vurgulanmıştır. Ayrıca programda gelişim düzeyini göz önünde bulunduran, öğrenme sürecinde ön bilgileri harekete geçiren, anlamlı öğrenmelerin gerçekleşebileceği, farklı öğrenme stillerine uygun öğretme ortamlarının sağlanması hedeflenmiştir. Ayrıca programda din ve ahlakla ilgili temel kavramların öğretimi, din ve ahlakla ilgili bilgilerin kavramsal temellerinin oluşturulması ve kavramlar arası ilişkilendirmelerin yapılması hedeflenmiştir. Böylece öğrencilerin dinî ve ahlaki kavramları yorumlamaları ve bazı temel becerileri (araştırma ve sorgulama, problem çözme, iletişim kurma vb.) geliştirmeleri amaçlanmıştır. Programda öğrencilerin sadece bir açıdan gelişimi değil çok yönlü olarak gelişiminin sağlanması üzerinde durulmaktadır. Bu nedenle, bu araştırmada, Ortaokul din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretim programında yer alan kazanımların yenilenmiş Bloom Taksonomisi'nin bilişsel süreç boyutunda yer alan basamaklara göre incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın verileri nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi ile elde edilmiştir. Programda yer alan kazanımlarının Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'nin bilişsel süreç boyutunda yer alan basamaklara göre düzeyleri ve ayrıca bunlar arasındaki ilişki ile ilgili bulgulara ulaşılarak, sonuç betimlenip yorumlanmıştır. Yorumlama aşamasında bir doçent ve iki Dr. Öğretim üyesinin görüşü alınmıştır. Elde edilen veriler, araştırmanın alt problemleri kapsamında frekans ve yüzde hesaplamalarına tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, 5. Sınıf öğretim programında toplam yirmi dokuz, 6. Sınıf öğretim programında toplam yirmi dört, 7. Sınıf öğretim programında toplam yirmi beş ve 8. Sınıf öğretim programında toplam yirmi sekiz kazanım olduğu görülmüştür. Bu kazanımların bilişsel alan boyutundaki toplam sayısı sırasıyla 5. Sınıfta yirmi üç, 6. Sınıfta yirmi iki, 7. Sınıfta yirmi dört ve 8. Sınıfta yirmi yedi kazanım olarak tespit edilmiştir. Bilişsel süreç boyutunda yer alan basamaklara göre analiz edilen kazanımlardan; • 5. Sınıf öğretim programı kazanımlarının % 21, 7'si hatırlama, % 65, 4'ü anlama, % 4, 3'ü uygulama, % 4, 3' ü çözümleme, % 4, 3' ü değerlendirme basamağında bulunmakta, yaratma basamağında kazanım bulunmamaktadır. • 6. Sınıf öğretim programı kazanımlarının % 36, 3' ü hatırlama, % 45, 4' ü anlama, % 4, 5' i uygulama, % 4, 5' i çözümleme, % 9' u değerlendirme

basamağında bulunmakta, yaratma basamağında kazanım bulunmamaktadır. • 7. Sınıf öğretim programı kazanımlarının % 33, 3’ ü hatırlama, % 45, 8’ i anlama, % 12, 5’ i çözümleme, % 8, 3’ ü değerlendirme basamağında bulunmakta, uygulama ve yaratma basamağında kazanım bulunmamaktadır. • 8. Sınıf öğretim programı kazanımlarının % 29, 6’ sı hatırlama, % 48, 1’ i anlama, % 7, 4’ ü çözümleme, % 14, 8’ i değerlendirme basamağında bulunmakta, uygulama ve yaratma basamağında ise kazanım bulunmamaktadır. Yenilenmiş Bloom taksonomisine göre incelenen ortaokul din kültürü ve ahlak bilgisi dersi kazanımlarının bilişsel süreç boyutunda en fazla “anlama’’ basamağında kazanım bulunduğu tespit edilmiştir. İncelenen dört farklı sınıf düzeyindeki kazanımların hiçbirinde ‘’yaratma’’ basamağında kazanım olmadığı görülmüştür. Genel olarak bakıldığında programda bilişsel süreç boyutundaki üst düzey basamaklarda kazanıma yeteri kadar yer verilmemiş, alt düzey basamaklarda daha fazla kazanıma yer verildiği sonucu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi, Bilişsel Süreçler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Etkili Öğretmen Algıları

Şenol Orakcı[1] *

[1]Diğer

*Corresponding author: senolorak@gmail.com

Özet

Öğretmen, eğitim-öğretim faaliyetlerinin amacına ulaşmasında ve öğrencilerin davranışlarında beklenen değişiklikleri oluşturmada en önemli faktördür. Öğrencilerin etkili ve verimli bir şekilde hedeflere ulaşmasını sağlayan etkili öğretmen tanımlarında öğretmen davranışlarının önemli olduğu görülmektedir. Etkili öğretmen, eğitim araştırmalarında öne çıkan sorunlardan biridir. Etkili öğretmenler, öğrenmeleri öğrencileri için kişiselleştirir, öğrencilerin farklı oranlarda gelişim gösterdiğini ve her sınıfta öğrenci yeteneklerinin farklı olacağını anlar. Amaç: Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin bakış açılarına göre etkili öğretmenlerin özelliklerini sunmayı amaçlamaktadır.

Yöntem

Bu araştırma, nitel bir araştırma olup, araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeline göre yürütülmüştür. Çalışma grubu belirlenirken araştırmayı probleme yönelik olarak evrende mevcut çok sayıdaki durumdan tipik olan bir durumun belirlenip bu örneklem üzerinden bilgi toplanmasını sağlayan amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örneklemesinden faydalanılmıştır. Bu bağlamda, araştırmanın örneklemini, Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesinde okuyan 7 Türkçe Öğretmenliği, 7 İlköğretim Matematik Öğretmenliği ve 3 tane İngilizce Öğretmenliğinde okuyan toplam 17 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenciler bu çalışmaya gönüllülük esası göz önünde bulundurularak dahil edilmiştir. Bu çalışmada, nitel veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Bu araştırmada araştırma sorularına cevap aramak için nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda "Etkili öğretmen size ne ifade etmektedir?, Sizce etkili bir öğretmenin en önemli özellikleri nelerdir?" sorularına cevap aranmıştır. Nitel araştırma yaklaşımının kullanıldığı çalışmaların temel avantajı, bir veya daha fazla nitelik, vaka veya özellik hakkında derinlemesine bir araştırma yapmaktır. Başka bir deyişle, nitel yaklaşım tüm bileşen veya nedenleri gözden geçirerek sorgulamayı ve bileşenlerin mevcut durumu nasıl etkilediklerini veya mevcut durumdan nasıl etkilendiklerini belirlemektedir. Genel olarak, "nasıl?" ve "neden?" gibi sorulara dayanarak araştırmacılar tarafından kontrol edilemeyen bir olguyu veya olayı derinlemesine incelemeye izin veren bir araştırma yöntemidir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemini kullanmanın amacı, eğitim fakültesi öğrencilerinin etkili öğretmen algıları olgusunu detaylı ve gerçekçi bir şekilde ortaya koymaktır. Bu nedenle, verileri çalışma grubundaki ifadelerin mümkün olduğu kadar doğrudan desteklenmesiyle ayrıntılı bir şekilde analiz etmek önemlidir. Bu araştırmada nitel analiz yoluyla elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi yönteminde, çalışma

grubunun veri toplama aracına verdiği yanıtlar kategori, tema ve kod olarak sınıflandırılmış, sıklıkları belirlenmiş ve sonuçlar uzman görüşü ile yorumlanmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucunda katılımcı öğrencilerden yola çıkarak elde edilen bulgular toplam dört ana tema etrafında toplanmıştır. Bunlar; "Mesleki Nitelikler, Kişisel Nitelikler, Mesleki Gelişim ve İletişim ve etkileşim"dir. "Mesleki Nitelikler" teması altında öğrenciler etkili bir öğretmenin konu alanında uzman olması, net açıklamalar yapması, öğrencileri öğrenmeye teşvik etmesi, zamanı etkili kullanması, etkili sınıf yönetimi becerisine sahip olması, yeni teknolojiler kullanması ve beden dilini etkili kullanması gerektiğini ifade etmişlerdir. "Kişisel Nitelikler" teması altında öğrenciler etkili bir öğretmenin hoşgörülü, saygılı, doğal, esprili, ve kendine güvenen kişiler olması gerektiğini söylemişlerdir. "Mesleki Gelişim" teması altında ise öğrenciler etkili bir öğretmenin alanında yeniliklere ve gelişmelere açık olması ve araştırma yapması gerektiğini ifade etmişlerdir. Son olarak "İletişim ve Etkileşim" teması altında ise öğrenciler etkili öğretmenlerin etkili iletişim becerilerine sahip olmaları gerektiğini belirtmişlerdir. Araştırmanın sonucuna dayalı olarak, bu gibi araştırmaların öğretmen eğitimcileri için doğrudan faydalı ve değerli bilgiler sağladığını söylemek mümkündür. Ayrıca bu araştırmanın öğretmen eğitimcilerinin mesleki nitelikler, kişisel nitelikler, mesleki gelişim ile iletişim ve etkileşim konularında etkili olacağı umulmaktadır.

Keywords: Etkili Öğretmen, Yükseköğretim, Durum Çalışması

Faculty of Education Students' Perceptions of Effective Teachers

Abstract

The teacher is the most important factor in achieving the purpose of educational activities and creating the expected changes in the students' behaviors. It is seen that teacher behaviors are important in effective teacher definitions that enable students to reach their targets effectively and efficiently. Effective teacher is one of the prominent problems in educational research. Effective teachers personalize learning for their students, understand that students develop at different rates and that student skills in each class will be different. The aim of the study: This study aims to present the characteristics of effective teachers according to university students' perspectives. Method: This research is a qualitative research. In the study, typical situation sampling method was used in the case study pattern. In this research, purposive sampling technique was used. The sample of the study consisted of 7 Turkish Language Teaching, 7 Elementary Mathematics Education and 3 English Language Teaching students studying at Aksaray University Faculty of Education. Students were included in this study on the basis of volunteerism. In this study, qualitative data were analyzed by content analysis method. Semi-structured interview form was used as data collection tool. The semi-structured interview form was sought to answer the questions-"What does the effective teacher mean to you? What are the most important characteristics of an effective teacher?". Method: This research is a qualitative study and the research was carried out according to the case study model of

qualitative research methods. In determining the study group, typical situation sampling out of the purposeful sampling methods which has been used to determine a typical situation from the large number of situations in the universe and to collect information on this sample was utilized. In this context, the sample of the study consisted of 7 Turkish Language Teaching, 7 Elementary Mathematics Education and 3 English Language Teaching students studying at Aksaray University Faculty of Education. Students were included in this study on the basis of volunteerism. In this study, qualitative data were analyzed by content analysis method. In this research, a qualitative research approach was used to find answers to research questions. Semi-structured interview form was used as data collection tool. In the semi-structured interview form, the questions "What does the effective teacher mean to you? What are the most important characteristics of an effective teacher?" were sought. The main advantage of studies using a qualitative research approach is to conduct an in-depth study of one or more attributes, cases or features. In other words, the qualitative approach examines all components or causes, and determines how the components affect the current situation or how they are affected by the current situation. In general, it is a research method that allows in-depth analysis of a phenomenon or event that cannot be controlled by researchers based on questions such as how? and why? The aim of this research is to use the qualitative research method in a detailed and realistic way. Therefore, it is important to analyze the data in detail by supporting the statements in the working group as directly as possible. In this study, data obtained by qualitative analysis were analyzed by content analysis method. In the content analysis method, the responses of the study group to the data collection tool were classified as category, theme and code, their frequencies were determined and the results were interpreted with expert opinions.

Results

As a result of the research, the findings obtained from the participant students were gathered around four main themes. These; "Professional Qualifications, Personal Qualifications, Professional Development and Communication and Interaction". Under the theme of "Professional Qualifications", students stated that an effective teacher should be an expert in the subject area, make clear explanations, encourage students to learn, use time effectively, have effective classroom management skills, use new technologies and use body language effectively. Under the theme of "Personal Qualities", students said that an effective teacher should be tolerant, respectful, natural, humorous, and self-confident. Under the theme of "Professional Development", the students stated that an effective teacher should be open to innovations and developments in the field and should do research. Finally, under the theme of "Communication and Interaction", students stated that effective teachers should have effective communication skills. Based on the results of the study, it is possible to say that such researches provide direct useful and valuable information for teacher educators. Moreover, it is expected that this research will be effective on teacher qualifications, personal qualities, professional development, communication and interaction.

Keywords: Effective Teacher, Higher Education, Case Study

Eğitim Sürecinde Okul Servis Hizmetlerine İlişkin Okul Servis Şoförlerinin Görüşleri

Halük Ünsal[1] *

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: unsalh@gazi.edu.tr

Özet

Eğitim sistemi, iyi insan, iyi vatandaş ve bir meslek sahibi insan yetiştirmek amacıyla birbirini oluşturan ve etkileyen birçok alt sistemlerden oluşmaktadır. Öğrenci, öğretmen, yönetici, veli, öğretim programları, denetimci gibi temel unsurların yanında bu sistemi tamamlayan memurlar, hizmetliler, güvenlik görevlileri, kantin ve yemek görevlileri, servis şoförleri gibi yardımcı unsurlarda vardır. Bu kapsamda okul servis şoförlerinin eğitim sistemi içerisindeki durumlarının belirlenmesinin önemli olacağı umulmaktadır. Bu çalışmanın amacı eğitim sürecinin tamamlayıcı bir unsuru olarak okul servis hizmetlerine ilişkin okul servis şoförlerinin görüşlerini değerlendirmektir. Bu çalışma nitel araştırma türündedir. Burada görüşme yöntemiyle yeterli sayıda okul servis şoförleriyle görüşme yapılarak derinlemesine ve detaylı bir şekilde bilgi toplanmıştır. Bu araştırmada seçkisiz örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmaya Ankara'da ilkokul düzeyinde servis hizmeti sunan istekli ve gönüllü 10 okul servis şoförleri katılmıştır. Araştırmada görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Görüşmeler araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi, temel aşamalarından geçirilerek yapılmıştır. Analizde ana kategoriler; gün, görev/sorumluluk, amaç, davranış, iletişim, etkileşim, sorun ve genel biçiminde oluşturulmuştur. Ayrıca alt kategorilerde oluşturulmuştur. Araştırmada gün ana kategorisine ilişkin bulgular şöyle açıklanmaktadır. Okul servis şoförlerinin "gün" kategorisine ilişkin Ş3'nin görüşleri şöyledir: "Sabah aracımı 10 dk. önceden çalıştırıp ısıtıyorum. 07:00-09:30 arasında üç okul servisi yapıyorum. Ortalama 20 dk. sürüyor. Öğleden sonra 14:00-18:30 arasında tekrar öğrencileri alıp evlerine bırakıyorum."(Ş3) şeklindedir. Bunun yanında Ş9'un görüşü ise; "Sabah 07:00 de başlayıp akşam 19:30 da bitiyor. Aracın başına 15-20 dk. Erken gelip aracı kontrol edip çalıştırıyorum. Yaklaşık bir servis bitim saati 45-50 dk. Arası. Öğrencilerimizin velileri ve taşıdığımız öğrencilerle iletişime geçiyoruz. Öğrencilerimizi toplarken vaktinde yanlarında olmak. Okul dönüşü sağlıklı bir şekilde ailelerine ulaştırmak" (Ş9). olarak açıklamaktadır. Bunların yanında okul servis şoför yöneticiliği de yapan Ş1 ise "06:45-09:20 saatleri arasında taşımacılık hizmeti vermekteyim. Öğleden sonra araçların okula geliş-gidiş takibini araçların taşımacılık yönetmeliğine uygun olup olmadığını denetliyorum. Bu sebepten okuldaki tüm öğrenci velileriyle sürekli diyalog halindeyim. Taşımacılık alanında büyük sorumluluğa sahibim."(Ş1). görüşünü belirtmektedir. Araştırmaya katılan okul servis şoförleri genel olarak bir güne erken saatlerinde (07:00-07:30) başlamaktadırlar. Okul servis süreleri farklı olmakla birlikte sabah yaklaşık iki saat (09:00-09:30) sürmektedir. Sonra öğle dinlenme saatleriyle geçtikten sonra 14:00 gibi başlayıp akşam 18:30'a kadar devam ettiği anlaşılmaktadır. Okul servis şoförleri ilgililerle sürekli iletişim durumundadırlar. Ayrıca okul servis şoförlerinin servis hizmetleri tamamlanıncaya kadar yoğun bir iş içinde oldukları söylenebilir. Bunlara

ilaveten bu bulgu okul servis şoförlerinin okul servis saatlerinde çok yoğun ve birçok sorumluluk taşıdığını; öğrencilerin önce ev-okul, daha sonra okul-ev arasındaki ulaştırma çalışmasının hem aile hem öğrenci hem de öğretmenler tarafından dikkate alınması gerektiği ileri sürülebilir. Araştırma sonunda okul servis hizmeti sunan servis şoförlerinin yarısından fazlası amacının ekonomik şartlar ve geçinmek olduğunu belirtirken, yaklaşık üçte biri ise mutlu ve huzurlu bir ulaştırma hizmeti vermek amacında olduğunu ifade etmiştir. Okul servis şoförlerin çoğu, öğrencileri bindirme-indirme-bekleme, araçla ilgili mekanik problemler, trafikte öncelik, bekleme ve saygısızlık gibi birçok sorunla karşılaşmaktadır. Okul servis şoförleri öneri olarak; velilere bilgilendirici toplantıların düzenlenmesini, kendilerine değer verilmesini, kendilerinin eğitimli, hoşgörülü ve iyi niyetli olmaları gerektiğini, okul servis araçlarına trafikte önceliğin verilmesini istemektedirler. Bu konuda dönem başı ve dönem sonu toplantılarının yapılmasını, bu sürecin diğer unsurları olan öğrenci, yönetici, öğretmen ve velilerle de görüşmelerin yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul Servis Hizmeti, Okul Servis Şoförleri, Okul Servis Şoförlerinin Görüşleri.

School Service Drivers' Opinions About School Transportation Services in Education Process

Abstract

The education system consists of several sub-systems that affect each other to create good people, good citizens and a professional person. In addition to the basic elements such as students, teachers, administrators, parents, education programs, supervisors, there are some elements such as civil servants, servants, security guards, canteens and catering staff, service drivers who complete this system. In this context, it is expected that determining the status of school service drivers in the education system will be important. The aim of this study is to evaluate the opinions of school service drivers about school services as a complementary element of the educational process. This study is a qualitative research. Here, the interview method was interviewed with sufficient number of school service drivers and detailed information was collected. In this research, appropriate sampling technique was used from random sampling methods. The study was attended by 10 willing and voluntary school drivers who provide primary school services in Ankara. Interview technique was used in the research. The interviews were conducted with the semi-structured interview form developed by the researcher. Content analysis was conducted through the basic stages. The main categories of analysis are created as; day, task / responsibility, purpose, behavior, communication, interaction, problem and general format. It was also created in subcategories. The findings of the main category of the study are described as follows. For the "day" category of school service drivers, Ş3's comments are as follows: pre-start and heat the car. I do three school services between 07: 00-09: 30. Each of them takes average 20 min. time. In the afternoon between 14: 00-18: 30, I take the students back to their homes. In addition, the opinion of Ş9; It starts at 07:00 in the morning and ends at 19:30 in the evening. I come 15-20 minutes early and check and run the car. An approximate service time is between 45-50 min. We communicate with the parents of our students and the students we carry. We are with them in

time while collecting the students. Our main aim is to provide a healthy go and return from school to their families (Ş9). explain. Besides, Ş1 is also a school service driver and he says " I am providing transportation services between 06: 45-09: 20 hours. In the afternoon, I monitor whether the vehicles go to school and follow the regulations of the vehicles. For this reason, I am constantly in dialogue with all the parents in the school. I have a great responsibility in the field of transportation. (Ş1). states his opinion. School service drivers participating in the research generally start in the early hours of the day (07: 00-07: 30). School service times are different but lasts approximately two hours (09: 00-09: 30) in the morning. It is understood that after lunch hours, it starts from 14:00 and continues until 18:30. School service drivers are in constant communication with those concerned. In addition, school service drivers can be said to be in a busy work until the service is completed. In addition, this finding indicates that school service drivers are very busy and have many responsibilities during school service hours; It can be said that students should take into consideration both the school and the student and the teachers between the school and the home. At the end of the research, more than half of the service drivers who provide school service stated that their aim was to have good economic conditions, and about one third stated that they intended to provide a happy and peaceful transportation service. Most school service drivers face many problems such as while getting on, getting off and waiting, mechanical problems related to the vehicle, priority in traffic, waiting and disrespect. School service drivers have suggestions as; they want to be given priority to traffic to school service vehicles, informing the parents with informative meetings which should be organized, valued, educated, tolerant and well-intentioned. It is advisable to conduct the meetings in the beginning and end of the school terms on this subject and also the meetings with the students, managers, teachers and parents who are the other elements of this process.

Keywords: School Car/bus Service, School Service Drivers, School Service Drivers Opinions

Emekli ve Kıdemli Öğretmenlerin Öğretmenlik Mesleğinin Sosyal Statüsü Hakkındaki Görüşleri

Özgül Mutluer[1] *, Sedat Yüksel[2]

[1]Atatürk Bilim Sanat Merkezi
[2]Uludağ Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ozgulyakiin@gmail.com

Özet

Çalışmanın amacı, Türkiye'de öğretmenlik mesleğinin sosyal statü düzeyini ve bunu etkileyen unsurların neler olduğunu, mesleğin dününü ve bugününü en yakından tanıyan emekli öğretmenlerin görüşlerine dayanarak belirlemektir. Küreselleşmenin ve hızla gelişen bilgi teknolojilerinin toplumsal yaşam üzerindeki etkileri toplumun mesleki unsurlara yönelik yaptığı değerlendirmelerde de görülmektedir. Geçmişte var olan dengeler değişmekte, toplumun mesleklere atfettiği değer, değişen ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden şekillenmektedir. Eğitimde niteliğin artırılmasında öğretmenin rolü yadsınamaz boyuttadır. Bu durum da öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsünün hangi unsurlardan etkilendiği hususunun üzerinde durmayı gerektirmektedir. Bu çalışma, nitel araştırma yaklaşımlarından, olgular hakkında derinlemesine bilgi sahibi olma imkanı tanıyan olgubilim (fenomenolojik) deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri 12 maddeden oluşan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırma kapsamında 26 sınıf ve branş öğretmeni ile görüşmeler sağlanmıştır. Görüşmeler sonucunda toplanan veriler olgubilimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin analizi sonucunda iki ana tema oluşmuştur. Bu ana temalar; öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsü ve öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsünü etkileyen faktörlerdir. İlk tema başlığı altında, öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsünde geçmişten günümüze meydana gelen değişim ve öğretmen görüşlerinin sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmesine yer verilmiştir. Öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsünü etkileyen faktörler teması içerisinde ise elde edilen bulgular ışığında 9 mesleki ve 6 meslek dışı olmak üzere toplamda 15 faktörün etkisinden söz edilmiştir. Araştırma sonuçları, öğretmenlerin öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsü ile ilgili olumsuz görüş taşıdıklarını ortaya koymaktadır. Öğretmenlik mesleği, kutsal bir meslek olma niteliğini korumakta ancak toplumda değer kaybı yaşamaktadır. Öğretmenlere göre öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsünü etkileyen en önemli faktörler, maddi kazanç, MEB ile öğretmenler arasındaki ilişkiler, öğretmen yetiştirme sistemi ve öğretmenlerin istihdamıdır. Katılımcılar, öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsünü etkileyen en etkili faktör olarak, maddi kazancı görmektedir. Katılımcılar genel olarak toplumun gözünde mesleğin itibarı ile ekonomik getiri arasında doğru orantı olduğundan söz etmektedir. Öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsünde etkili olan ikinci önemli faktör olan, MEB ile öğretmenler arasındaki iletişimin niteliği ile ilgili olarak öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, MEB'in fikir ve istekleri ile ilgilenmediğine ve öğretmenlerle MEB arasındaki ilişkilerde bir kopukluk olduğuna inanmaktadır. Öğretmen yetiştirme sisteminde geçmişten günümüze olumlu gelişmeler yaşanmasına karşın öğretmen yetiştirme sisteminin niteliği, uygulamaya dönük eğitimlerin düzeyi ve meslek ruhu kazandırma konularında eksiklikler bulunmaktadır.

Öğretmenlerin mesleki anlamda özerk olmaması da mesleğin sosyal statüsünü olumsuz etkileyen bir başka faktördür. Öğretmenlik mesleğinin sunduğu kariyer ve mesleki gelişim olanakları yetersizdir. Öğretmenlerin yaşadığı istihdam sorunu, bu sorunun topluma yansıyan görüntüleri ve MEB bünyesinde farklı biçimlerde (Kadrolu öğretmen, sözleşmeli öğretmen, ücretli öğretmen vb.) istihdam edilmeleri de öğretmenliğin sosyal statüsüne zarar vermektedir. Araştırmada öğretmenlik mesleğindeki kadın yoğunluğunun mesleğin sosyal statüsüne etkileri incelendiğinde, kadınların, öğretmenlik mesleğinin doğasına uyumlu olan mizacı nedeniyle meslekteki sayılarının artışının mesleğe olumlu katkı sağlayacağı görüşüne ulaşılmıştır. Medyada öğretmenlerin daha çok olumsuz olaylarla yer alması, öğretmen başarılarından ise pek bahsedilmemesi toplumun öğretmenlerle ilgili olumsuz bir yargıya sahip olmasına sebep olmaktadır. Sonuç olarak, öğretmenlerin sosyal statüleri üzerinde bireysel olarak yaratacakları etkinin önemli olduğu ve öğretmenlik mesleğinin toplumdaki konumunun yine öğretmenler tarafından geliştirilebileceği açıktır. Bunun yanında politika yapıcıların öğretmenlik mesleğinin sosyal statüsünün güçlendirilmesi için bu mesleği tercih edecek adaylar için cezbedici bir meslek haline getirmesi gerekmektedir. Bunun için de öğretmenliğin sahip olduğu koşulların OECD standartlarına ulaşmasını sağlayacak önlemler alınmalıdır. Ayrıca öğretmenlik mesleğinin toplumda saygınlık kazanmasının önemli bir önkoşulunun öğretmen kalitesi olduğu unutulmamalı, öğretmen kalitesini yükseltecek hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlere önem verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Öğretmenlik, Profesyonel Meslek, Sosyal Statü, Toplumsal Konum, Saygınlık.

The Views of Retired and Experienced Teachers About the Social Status of the Teaching Profession

Abstract

The purpose of the study, the level of social status of the teaching profession in Turkey and what are the factors that affect it, is to determine, based on the views of the retired teachers who know profession's past and today best. The effects of globalization and rapidly developing information technologies on social life are also seen in the evaluations made by the society towards the professional elements. The balances that existed in the past are changing, and the value that the society attaches to the professions is being reshaped over the changing needs. In increasing the quality of education, the role of the teacher is undeniable. This requires to focus on the elements on which the social status of the teaching profession is affected. This study was carried out by using phenomenological design of qualitative research approaches, which provides an in-depth knowledge of the facts. Data were collected by semi-structured interview form consisting of 12 items. Within the scope of the research, interviews were made with 26 class and branch teachers. The data collected as a result of the interviews were examined by the phenomenological analysis method. As a result of the analysis of the data obtained from the research, two main themes have been formed. These main themes are the social status of the teaching profession and the factors affecting the social status of

teaching profession. The first theme includes, the change in the social status of the teaching profession from past to present and the analysis of teacher's views in terms of socio-demographic variables. In the second theme of factors affecting the social status of the teaching profession, in the light of the findings, the effects of 15 factors, including 9 Professional and 6 non-professional, were mentioned. The results of the research show that teachers have negative views about the social status of the teaching profession. The teaching profession is still a sacred profession, but it is gradually losing its value in society. According to the teachers, the most important factors affecting the social status of the teaching profession are financial gain, communication between the Ministry of National Education and teachers, teacher training system and employment problems of teachers. Participants see financial gain as the most effective factor affecting the social status of the teaching profession. Participants generally believe that there is a direct proportion between the dignity of the profession and salaries in the eyes of the society. Moreover, a large majority of teachers believe that Ministry of National Education is not interested in ideas and requests of them. Although there are positive developments in teacher training system from past to present, there are deficiencies in the quality of teacher training system, level of practical training and professional spirit. Teachers ' lack of professional autonomy is another factor that negatively affects the social status of the profession. The career and professional development opportunities offered by the teaching profession are insufficient. The employment problem experienced by teachers, the images reflected in the society of this problem and the employment in different forms (Permanent teacher, contracted teacher, paid teacher etc.) within the Ministry of National Education also harm the social status of teachers. When the effects of the density of women in teaching profession on the social status of the profession were examined, it was concluded that the increase in the number of women in teaching profession contributes positively to the profession. Because the temperament of women is harmonious with the nature of the teaching profession. Moreover, the fact that teachers take part in negative events in the media and that teachers ' achievements are not mentioned much causes the society to have a negative judgment about teachers. As a result, it is clear that the individual effect on teachers' social status is important and that the status of the teaching profession in society can be improved mostly by teachers. In addition, to strengthen the social status of the teaching profession, policymakers need to make it an attractive job for candidates who prefer this profession. To this end, measures should be taken to ensure that the conditions that the teaching profession has to meet the OECD standards. Finally, it should be kept in mind that teacher quality is an important prerequisite for the prestige of the teaching profession and pre-service and in-service trainings should be given importance to improve teacher quality.

Keywords: Teacher, Teaching Profession, Social Status, Social Position, Respectability.

Etwinning Proje Uygulamalarının Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenim Sürecine Katkısı

Bilge Akıncı1 *, Ramazan Sağ[2]

[1]MEB

[2]Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

*Corresponding author: bilgeakinci32@gmail.com

Özet

Mevcut araştırmanın problem durumunu, Dewey'e ait "Bugünün çocuklarını dünün yöntemleriyle eğitirsek yarınlarından çalarız" ifadesini kendisi tecrübe etmiş olan bir öğretmen araştırmacı tarafından "dijital yerliler" için etkili öğretim durumları arayışı oluşturmuştur. Çalışmada eTwinning proje uygulamalarının öğrencilerin yabancı dil becerileri (dinleme ve konuşma) ve derse olan ilgi ve katılımlarına olan katkısı araştırılmıştır. Araştırmada yaşam boyu öğrenme hareketi olan eTwinning platformunda geliştirilen bir proje kapsamında web 2.0 araçlarıyla zenginleştirilen bir içerik oluşturulmuştur. Söz konusu eTwinning projesi kapsamında proje ortakları tarafından işbirliğiyle geliştirilen içerik aracılığıyla öğrenciler için bir 5E modeline uygun ders sürecinin dikkat çekme, keşfetme, açıklama, derinleştirme ve değerlendirmeden oluşan tüm basamaklarında web 2.0 araçları kullanılarak öğrenci merkezli, öğrenenlerin dili amaç değil araç olarak kullanabileceği ortam sağlanmıştır. Çalışmada küçük yaş grubu öğrencilere İngilizce öğretimi için dil öğretim yaklaşımlarından "dijital yerlilere" uygun tekniklerle öğrenenlere bireysel çalışma imkânını da sunan Bilgisayar Destekli Dil Öğrenimi ile yabancı dilin iletişimsel bir araç olarak kullanılmasının savunulduğu Doğal Yaklaşım, Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı zemininde uygulanmıştır. Araştırmada öğretmenlere kendi sorunlarına çözümler geliştirmelerine olanak tanıyan eylem araştırması modeli kullanılmıştır. Bu modelin özelliği, öğretmenlerin bizzat tecrübe ettikleri sorunlar için bir araştırma disiplininde çözümler geliştirmeye çalışma ve bu çözüm yollarını uygulamaya koyma fırsatını sağlamasıdır. Söz konusu araştırmada araştırmacı öğretmen yürüttüğü eylem araştırmasıyla hem sorunlarına çözüm geliştirmiş hem de bir araştırma sürecini tecrübe etmiştir. Araştırmada dereceli puanlama anahtarı, araştırmacı ve öğrenci günlükleri, sürece dair fotoğraf ve video kayıtları, odak grup görüşmeleri ve öğrenci ürünlerinden elde edilen nitel veriler içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir. Yoğun içerik analizinin ardından araştırma sorularıyla ilgili tanımlanan kod ve temalar kapsamında araştırma sorularına dair çıkarımlarda bulunulmuştur. Araştırma sonucunda eTwinning projesi uygulamaları kapsamında oluşturulan web 2.0 araçlarıyla zenginleştirilmiş bir içerikle sürdürülen öğrenci merkezli öğretim sürecinin öğrencilerin ilgi ve motivasyonlarını artırdığı ve bu sayede öğrencilerin dil becerilerini geliştiği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra, öğrencilerde internetin eğitim amaçlı da kullanılabileceği konusunda farkındalık oluşmuştur. Ayrıca, eTwinning proje uygulaması sayesinde araştırmacı öğretmen teknoloji destekli öğretim ortamları oluşturma ve web 2.0 araçlarını öğrenen merkezli olarak öğretim süreci aşamalarında kullanabilme becerisini geliştirirken yürüttüğü eylem araştırmasıyla da kendi geliştirdiği içerikle rehberlik ettiği sürece eleştirel gözle bakabilme şansını elde etmiştir. Bu da öğretmen araştırmacının araştırma becerilerini geliştirmesinin yanı sıra diğer öğretmenlere hem teknoloji destekli öğretim ortamları oluşturmaları hem de bilimsel araştırmalar

yürütebilmeleri için ilham olmuştur. Mevcut çalışmanın eTwinning konulu özellikle ulusal alan yazın için önemli olduğu düşünülmektedir.

Keywords: Etwinning, Eylem Araştırması, Web 2.0 Araçları

The Contribution of Etwinning Project Practice On Students' Foreign Language Learning Process

Abstract

The problem of this study is that searching for effective ways of teaching to "digital natives" by the researcher-teacher who experienced in her classes Dewey's saying "if we teach today's students as we taught yesterday's, we rob them of tomorrow". In the research, it was aimed to find out the contribution of eTwinning project practices on the development of students' foreign language skills (listening and speaking), motivation, the level of participation to the lesson. Contents were developed by web 2.0 tools in the scope of a Project which was developed on eTwinning portal, a life-long learning platform. In the scope of the conducted eTwinning project, via the contents which were created by the Project partners in a colloborative way, a student - centered environment in which students students could use the foreign language not as a goal, but as a tool to communicate was created by using web 2.0 tools in all the steps of a 5E lesson model, engagement, exploration, explanation, extention and evaluation. Teaching English to young learners via avantgarde methods was practiced within the combination of Computer Assisted Language Learning, which provides learners studying individually, and Natural Approach, which states for using forign language as a acommunicative tool, on the platform of Project Based Learning. Action research model which gives the chance of finding solutions to their own problems to teachers was used in the research. The main characteristic of this model is that providing teachers the opportunity to try finding solutions for their own problems they face on a research base and to put them into practice by this way. By this study, the researcer teacher both develop solutions to he rproblems and experienced a research process. In the study, the data acquired via a rubric, researcher notes and student diaries, photographs and video recordings, focus group discussions and students outputs was analyzed by content analysis method. Following the contents analysis, in the frame of the identified codes and themes related to research questions, some deductions were made. As a conclusion, the student-centered teaching process which was practiced by the content that was enriched with web 2.0 tools in the frame of the eTwinning Project increased the interest and motivation of students and by this way it developed students' foreign language skills. Also, Learners gained awareness about that internet could be used for education. The researcher-teacher gained the skill of creating technologically-enhanced learning environments and using web 2.0 tools in a student-centered manner. With the action research, the researcher-teacher could look her own teaching process critically while developing research skills. The process became an inspiration for other teachers for using web 2.0 tools and conducting studies.

Keywords: Action Research, Etwinning, Web 2.0 Tools

Fen Bilgisi Dersinde Dijital Kavram Karikatürleri Kullanımının Öğrenci Başarısına Etkisi

Arda Danıştay Şanlıtürk[1], Gülçin Zeybek[2] *

[1]MEB, Mareşal Mustafa Kemal Ortaokulu, Merkez
[2]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, Merkez
*Corresponding author: gulcinzeybek@kmu.edu.tr

Özet

Amaç

Öğrenme ve öğretme sürecinin merkezinden öğretmeni alarak öğrencileri yerleştiren ve öğrencilerin kendi yaşantılarıyla daha iyi öğrenebildiklerini savunan yapılandırmacı yaklaşım, günümüz öğretim programlarının temelini oluşturmuştur. Gerekli bilgi, beceri ve değerlerin elde edilmesi sadece kağıt üzerindeki iyi bir öğretim programı ile sağlanamaz. Uygulayıcıların tutum ve nitelikleri burada önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrenme ve öğretme sürecinde izlenecek yaklaşımlardan, gerekli hazırlıklara; öğrencilere yönelik tutumlardan, kullanılacak araç-gereç ve materyallere kadar her şeyin öğretimin kalitesini yükselttiği bilinmektedir. Bu nedenle, günümüz öğretmenlerinin derslerini farklı öğretim strateji, yöntem, teknik ve materyalleri ile zenginleştirmeleri gerekmektedir. Bu amaçla kullanılabilecek yöntemlerden biri de kavram karikatürleridir. Yapılan araştırmanın amacı, 6. sınıf fen bilgisi dersinde dijital kavram karikatürleri kullanımının öğrencilerin başarısına ve öğrenilenlerin kalıcılığına etkisini tespit etmek ve derste yürütülen kavram karikatürü uygulamalarına ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemektir.

Yöntem

Araştırma öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen ile yürütülmüştür. 2017-2018 öğretim yılında Karaman il merkezinde bir ortaokulun 6. sınıfında öğrenim görmekte olan iki ayrı şubenin öğrencileri araştırmanın katılımcıları olmuştur. 2016-2017 öğretim yılı başında 5. Sınıf düzeyindeki öğrenciler seçkisiz yöntemle dört şubeye ayrılmıştır. Araştırma öncesi bu dört şubeden biri deney ve biri kontrol grubu olarak rastgele belirlenmiştir. Araştırmada öntest, sontest ve kalıcılık testi olarak uygulanmak üzere araştırmacılar tarafından bir başarı testi geliştirilmiştir. 22 sorudan oluşan nihai testin güvenirliği KR-20 yöntemi ile hesaplanmış ve güvenirlik katsayısı 0,87 bulunmuştur. Araştırmanın nicel verilerinin analizinde betimsel istatistik teknikler ve ilişkisiz örneklemler t testinden yararlanılmış, nitel veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Başarı testi, deneysel uygulama öncesinde öntest olarak deney ve kontrol gruplarına uygulanmış ve gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulguya dayanılarak, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin 6. sınıf fen bilgisi dersi "bitki ve hayvanlarda üreme, büyüme ve gelişme" ünitesi akademik başarı düzeyleri bakımından denk oldukları söylenebilir. Deneysel uygulama, 6. sınıf "bitki ve hayvanlarda üreme, büyüme ve gelişme" ünitesinde 6 hafta süre ile gerçekleştirilmiştir. Bu süre boyunca deney grubunda dijital kavram karikatürü uygulamaları yapılırken, kontrol grubunda mevcut programın uygulanmasına devam edilmiştir. Uygulama sonrası aynı başarı

testi, sontest olarak ve deneysel sürecin bitiminden 3 hafta sonra da kalıcılık testi olarak her iki gruba uygulanmıştır.

Bulgular

Öğrencilerin sontest ve kalıcılık testi puan ortalamaları arasında deney grubu lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Çalışmanın bitiminde deney grubu öğrencilerinin deneysel uygulamaya ilişkin görüşlerini almak amacı ile kendilerine yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrenciler, dijital kavram karikatürü uygulamaları sayesinde eğlenerek öğrendiklerini, uygulamanın anlamayı kolaylaştırdığını ve bu durumun sınav sonuçlarına da yansıdığını, bu yolla öğrendiklerini daha iyi hatırladıklarını, uygulamayı yaparken zaman zaman bazı aşamalarda zorlanmalarına rağmen çok keyif aldıklarını, uygulamanın derse karşı ilgi, merak ve motivasyon sağladığını, sınıf içi fikir alış-verişini ve yardımlaşmayı artırdığını ifade etmişlerdir. Öğrenciler, bu yöntem ile sürdürmüş oldukları derslerin, diğerlerine oranla daha zevkli, heyecanlı ve enerjik geçtiğini, daha kolay ve kalıcı öğrenme sağladığını, bu nedenle dersin farklı ünitelerinde ve diğer derslerde bu ve benzeri yöntemlerin kullanılmasını istediklerini belirtmişlerdir.

Sonuç

Öğrencilerin sontest ve kalıcılık testi puan ortalamaları arasında deney grubu lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu bulgulara dayanılarak, 6. sınıf fen bilgisi dersi “bitki ve hayvanlarda üreme, büyüme ve gelişme” ünitesinde dijital kavram karikatürleri kullanımının akademik başarıyı ve öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamada etkili olduğu söylenebilir. Araştırmaya katılan öğrenciler, dijital kavram karikatürü uygulamalarına ilişkin genel olarak olumlu görüş bildirmişlerdir. Araştırma bulguları ilgili alanyazın doğrultusunda yorumlanarak uygulamaya ve gelecekte yapılabilecek araştırmalara yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Keywords: Öğretim Teknolojileri, Elektronik Öğrenme Materyalleri, Kavram Karikatürleri

The Effect of Using Digital Concept Cartoons On Student Success in Science Course

Abstract

Purpose

The constructivist approach, which puts the students at the center of the learning and teaching process and argues that students can learn better with their own lives, has formed the basis of today's teaching programs. Obtaining the necessary knowledge, skills and values cannot be achieved only with a good teaching program on paper. The attitudes and qualities of the practitioners are an important factor here. It is known that in the process of learning and teaching, everything from approaches to necessary preparations, from attitudes towards students to the materials to be used increases the quality of teaching. For this reason, today's teachers need to enrich their courses with different teaching strategies, methods, techniques and materials. One of the methods that can be used for this purpose is the concept cartoons. So the aim of this study is to determine the effect of the use of digital concept cartoons on the success and the permanence of the students in 6th grade science lesson. Method: The research

was carried out with the pretest-posttest control group experimental design. In the 2017-2018 academic year, the students of two different classes in the 6th grade of a secondary school in the city center of Karaman were participants of the study. At the beginning of 2016-2017 academic year, students in Grade 5 are divided into four classes randomly. Before the study, one of these four classes was randomly determined as one experimental and one control group. A success test was developed by the researchers to be applied as a pretest, posttest and retention test. The reliability of the final test consisting of 22 questions was calculated by the KR-20 method and the reliability coefficient was found to be 0.87. In the analysis of quantitative data of the study, descriptive statistical techniques and unrelated samples t test were used, and the qualitative data were analyzed by descriptive analysis technique. The achievement test was applied to the experimental and control groups before the experimental application and no significant difference was found between the groups. Based on this finding, it can be said that the experimental and control group students are equivalent in terms of academic achievement levels in the unit of "reproduction, growth and development in plants and animals" of the 6th grade science lesson. Experimental application was carried out for 6 weeks in the unit of "reproduction, growth and development in plants and animals" of the 6th grade science lesson. During this period, digital concept cartoons applications were carried out in the experimental group and the implementation of the current program in the control group was continued. The same achievement test was applied to both groups as posttest and as retentivity test 3 weeks after the end of the experimental process. Findings: There was a significant difference between the posttest and retention test scores of the students in favor of the experimental group. At the end of the study, a semi-structured interview form was applied to the experimental group students to get their views on the experimental application. The students stated that the courses they have pursued with this method are more enjoyable, exciting and energetic than others, they provide easier and more permanent learning and therefore they want to use these and similar methods in different units of the course and in other courses. Result: There was a significant difference between the posttest and retention test scores of the students in favor of the experimental group. Based on these findings, it can be said that the use of digital concept cartoons in the "reproduction, growth and development of plant and animals" unit of the 6th grade science lesson is effective in ensuring the academic achievement and the permanence of the learned. Students attending the study reported a generally positive opinion on digital concept cartoon practices. The research findings were interpreted in line with the related literature, and various suggestions were made for the application and future research.

Keywords: Instructional Technologies, Electronic Learning Materials, Concept Cartoons

Feynman Yöntemine Dayalı Öğrenmenin Öğrencinin Ders Çalışma Alışkanlığı Üzerine Etkisi

Ersin Kıvrak[1], Fatma Basan[1] *

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: fatmabasan2009@hotmail.com

Özet

Bu araştırmada, çok çalıştığı halde başarılı olamayan bir öğrencinin ders çalışma alışkanlığının belirlenmesi, görülen eksikliklerin giderilmesine yönelik Feynman tekniğinin uygulanması ve öğrencinin doğru ders çalışma alışkanlığı becerisinin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Araştırmada, "Ders çalışma alışkanlıklarındaki eksiklikleri gidermede Feynman tekniğinin etkisi nedir?" Sorusuna cevap aranmıştır. Bu problem cümlesinden yola çıkılarak aşağıdaki çalışma soruları belirlenmiştir: 1. Feynman tekniğinin öğrenci üzerindeki olumlu tarafları nelerdir? 2. Feynman tekniğinin öğrenci üzerindeki olumsuz tarafları nelerdir? 3. Öğrenci ders çalışma sırasında Feynman tekniğinin kullanımının gerekliliği hakkında ne düşünüyor? 4. Öğrenci, Feynman tekniği kullanımı sırasında herhangi bir sorun ile karşılaştı mı? Karşılaştı ise bunlar nelerdir? 5. Feynman tekniği kullanılan öğrencinin ders çalışma alışkanlığında bir değişiklik olmuş mudur? Öğrencilerin çok çalıştıkları halde başarılı olamamaları, etkili ve verimli çalışamamaları, daha uzun sürede daha az konu çalışmaları önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu soruna çözüm getirebilmek adına eylem çalışmasına ihtiyaç duyulmuştur. Feynman tekniğinin ders çalışma stratejilerinde uygulanmasına dair alan yazın incelendiğinde ilgili alan yazında teorik bilginin verildiği ya da uygulamaya dayalı bir araştırmaya rastlanamamıştır. Öğrencilerin sözel yönü ağır basan ve ezber gerektiren derslere çalıştığı sırada çoğunlukla ezber tekniğini kullanmaları zamanla sıkılmalarına ve uygulanan yöntemden verim almamalarına sebep olmaktadır. Bu sebeple öğrencilerin ders çalışma sırasında Feynman tekniğinden faydalanarak öğrenmekte sıkıntı yaşadıkları konuları öğrenmelerini ve pekiştirmelerini sağlamaları hedeflenmektedir. Bu çalışmadan elde edilen bilgi, uygulanan bu teknik ile öğrencinin etkili ve verimli ders çalışma alışkanlığı kazanıp kazanmadığını, öğrencinin ders çalışma alışkanlıkları üzerinde sahip olduğu etkiyi tespit etme ve öğrencinin güdülenme düzeyi üzerindeki etkisi hakkında vereceği bilgiyi belirlemek açısından önem taşımaktadır. Ders çalışma alışkanlıkları konusunda alan yazın çalışmalarından farklı bir tekniğin uygulanması açısından da diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Bu eylem araştırması ile öğrencilerin zorlandıkları konuları öğrenmeyi erteleme sorununa çözüm getirilerek, bu alanda fazla kullanılmayan bu tekniğin kullanımının yaygınlaştırılması ve bu alanda çalışmalar yapacak araştırmacılara yeni anlayışlar geliştirmelerine katkı sağlamak ümit edilmektedir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Araştırma, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Hatay iline bağlı bir devlet okulunda öğrenim gören 9. Sınıf bir ortaöğretim öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma, bir denek üzerinde yapıldığı için belli bir evrene genelleme yapılamayacağı düşünülmektedir. Öğrencinin velisinin izini ve ders öğretmeninin de yardımıyla ders çalışma alışkanlığı ile ilgili güçlük yaşadığı belirtilen S.T. ile çalışılmıştır. Öğrencinin öğretmeni ve velisi ile yapılan görüşmeler sonucunda herhangi bir öğrenme

güçlüğünün olmadığı belirtilmiştir. Öğrenci, amaçsal örneklem alma yöntemlerinden ölçüt örneklem ile seçilmiştir. Araştırmanın hedeflenen amacına ulaşması için araştırmada veriler; Feynman tekniği uygulandığı esnada öğretmen gözlemlerini içeren öğretmen günlükleri, uygulama sonrasında ise öğrenci günlükleri ve katılımcıyla yapılan görüşme ile yarı yapılandırılmış sorular yoluyla toplanmıştır. Toplanan nitel verilerin analizinde içerik analizi yaklaşımı kullanılmıştır. Görüşme soruları alan yazın taramasından sonra uzman görüşü alınarak düzenlenmiştir. Görüşme için hazırlanan sekiz soru uzman düzeltmeleri sonucunda içerik geçerliliği sağlanarak yediye indirilmiştir. Görüşme soruları: " Sizce Feynman tekniğinin olumlu tarafları nelerdir?, Sizce Feynman tekniğinin olumsuz tarafları nelerdir?, Ders çalışma sırasında Feynman tekniğinin kullanımının gerekliliği hakkında ne düşünüyorsunuz?, Feynman tekniğini uygularken herhangi bir sorun ile karşılaştınız mı? Karşılaştıysanız bunlar nelerdir?, Feynman tekniğinin ders çalışma sırasında aktif olarak kullanılmasını ister misiniz?, Öğrencilerin yanlış ders çalışma alışkanlığına sahip olduğunu belirleyen öğretmen siz olsaydınız Feynman tekniğini kullanır mıydınız? Neden?, Feynman tekniğini kullandıktan sonra ders çalışma alışkanlığınızda bir değişiklik oldu mu? Nasıl?" şeklindedir. Sorular sohbet tarzına ve günlük dil kullanımına uygun şekilde yarı yapılandırılmış açık uçlu görüşme sorularıyla hazırlanmıştır. Öğrencinin görüşme sorularına verdiği cevaplar ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmış daha sonra da bilgisayar ortamında excele aktarılmıştır Öğrencinin vermiş olduğu cevaplar incelenerek görüşmeden elde edilen verilerin yorumlanabilmesi amacıyla kod ve temalar oluşturulmuştur. Oluşturulan kodlar sonrasında ortak bir tema belirlenerek eş kodlayıcı yöntemiyle bu temaların güvenilirliğine bakılmıştır. Böylece görüşme ile elde edilen verilerin sistematik ve güvenilir bir şekilde ifade edilmesi sağlanmıştır. Bu da araştırmada toplanan verilerin geçerlilik ve güvenirliğine bakmak amacıyla yöntem çeşitleme stratejisinin kullanıldığını göstermektedir. Aynı zamanda araştırmada kurumsal boyut içinde gerekli alan yazın taraması yapılarak konu ile ilgili yerli ve yabancı kaynaklar incelenmiştir. Görüşme, öğretmen ve öğrenci günlükleri verilerinin incelenmesi neticesinde, öğrencinin genel olarak Feynman tekniği hakkında olumlu görüşe sahip olduğu belirlenmiştir. Öğrenci, Feynman tekniğinin ders çalışma sırasında sürekli uygulanması gerektiğini, yöntem yoluyla ders çalışmanın daha öğretici, akılda kalıcı, etkili ve verimli olduğunu ifade etmiştir. Bu çalışmanın sonucunda, uygulanan teknik sayesinde öğrencinin ders çalışmaya karşı ilgisinin arttığı, sıkılmadan ve doğru çalışma alışkanlığı edinme yolunda ilerleme kaydettiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders Çalışma Alışkanlığı, Feynman Tekniği, Eylem Araştırması

The Effect of Feynman Method On Students' Learning Habits

Abstract

With this study, to improve the students' ability to work by using Feynman technique in learning the oral lessons and to eliminate the habit of studying wrongly and with this technique, it is aimed to contribute to the solution of the problem of the students' wrong working habit. In this research, What is the effect of Feynman technique in eliminating the shortcomings of students' study habits? The answer to the question has been sought. Based on this problem sentence, the following study questions have been determined: 1. What are the positive aspects of Feynman technique on students? 2. What are the negative aspects of Feynman technique on students? 3. What does the student think about the necessity of using

the Feynman technique during the course work? 4. Has the student experienced any problems during the use of the Feynman technique? if has encountered; What are these? 5. Is there any change in the study habits of the student who used Feynman technique? When students work on courses that require verbal aspects and memorization, they often use the technique of memorization. This situation causes them to be squeezed while they are working and not to get efficiency from the method. With this action research, it is hoped that the solution to the problem of postponing students' learning difficulties may be solved and the use of this technique, which is not used in this field, will be expanded and the researchers who will work in this field will contribute to develop new insights. This study, which aims to determine the effect of Feynman method based learning on the student's academic success and the course work strategy, was done by the action study method of qualitative research design. Since the study was carried out on a person, generalizationhas not been made to a certain universe. The sample of the study consists of a 9th grade secondary school student studying in the province of Hatay in the 2017-2018 academic year. It was stated that there was no learning disability as a result of the interviews conducted with guardian of the student and her teacher. In this study, the criterion sampling method was used from the purposeful sampling methods in the study group. he data were collected through the interviews conducted after the Feynman technique and during the application by the researcher and through the observation and teacher logs. At the same time, in the research, the necessary literature was searched within the institutional dimension and the related domestic and foreign sources were examined. The interview questions were arranged after the screening of the literature by taking expert opinions. Eight questions prepared for the interview were reduced to seven by content validation as a result of expert corrections. The questions were prepared with semi-structured open-ended interview questions in accordance with the style of conversation and daily language use. Interview questions “What do you think are the positive aspects of the Feynman technique?, What do you think are the negative aspects of the Feynman technique?, What do you think about the necessity of using Feynman technique during the course work?, Has you experienced any problems during the use of the Feynman technique? if has encountered; What are these?, Would you like to use the Feynman technique actively during the course work?, Would you use the Feynman technique if you were the teacher who determined that students had the habit of studying the wrong course? Why is that?, Has there been a change in your habit of studying after using the Feynman technique? How?” are the way. In this research, data were analyzed by content analysis using data from observation, interview technique and teacher diaries. The findings obtained from the observations and interviews made in this section are included. The findings are listed in order of the study questions. In order to evaluate the student opinions about feynman technique, an individual interview was made with the student. During the interview, the students answers were recorded with a voice recorder and then transferred to the excel in the computer environment. In order to interpret the data obtained from the interview, codes and themes were formed. After creating the codes, a common theme was determined and the reliability of these themes was examined with the co-encoder method. As a result, it is determined that Feynman technique applied to the student during the action research process has a positive effect on the students' working habits and contributes to the student to develop effective and efficient working skills.

Keywords: Study Habits, Feynman Technique, Action Research

Geleneksel Türk Sanatlarında Milli Politika ve Eğitim Modelleri Geliştirmeye Dair

Ahmet Aytaç[1], Berna Derin[2] *

[1]Selçuk Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Konya
[2]Milli Eğitim Bakanlığı, Ödemiş İlçe MEM, İzmir
*Sorumlu yazar: drnberna47@gmail.com

Özet

Değişen hayat biçimleri, teknolojinin getirdiği yenilikler vd pek çok sebepten dolayı geleneksel Türk sanatları son yirmi-otuz yıldır oldukça durağan bir dönem geçirmektedir. Bilimsel ve teknolojik ilerlemelerin ekonomik hayata yansımaları, bireylerin ve toplumların hayatlarını sosyal - kültürel açıdan önemli etkilemektedir. 20. yüzyılın ilk yarısında, dönemin önemli meslekleri arasında yer almasına rağmen, değişen ticari, ekonomik, teknolojik ve kültürel koşullara ayak uy¬duramayan ya da yeterince uyum sağlayamamış bazı tarihi meslekler, aslında bir toplumun gelenek ve görenekleri çerçevesinde sahip olduğu kültür ve sanat düzeyinin bir yansımasıdır. Başka bir ifadeyle, bu meslekler aslında ait oldukları toplumların ortak tarih anlayışı doğrultusunda, kültürel ve sanatsal birikimini, estetik bilincini, yaşam biçimlerini, zevklerini, inanç ve duygu dünyalarını yansıtmaktadır. Teknolojinin gelişimiyle birlikte kısa sürede üretilebilen adeta sınırsız seçenekteki ürünler, emek-sabır gerektiren ve daha uzun bir üretim sürecine ihtiyaç duyan geleneksel Türk el sanatları ürünlerinin yerini almaya başlamıştır. Bu süreçte, geleneksel Türk el sanatları olarak da ifade edilebilen kültürel ve sanatsal değeri bulunan tarihi mesleklerden birçoğu, çeşitli nedenlerle kay¬bolmuş, çok azı ise büyük fedakarlıklarla halen sürdürülmeye çalışılmaktadır. Ne yazık ki; Türk el sanatları ürünlerini, dolayısıyla Türk kültür mirasını yeni nesillere aktarabilecek yeni ustaların yetişmemesi, duvar kilimi dokumacılığı, kil ve topraktan yapılan ürünler, tülü dokumacılığı, çakı ve bıçak yapımı, üzerlik tohumundan nazarlık yapımı, keçi postundan namaz seccadesi yapımı, kök boyalı şal yapımı, keçi kılından kilim dokuma (palaz dokumacılığı), saman çuvalı dokumacılığı (haral), çarpana dokumacılığı, oya örücülüğü, vb. birçok geleneksel Türk el sanatının ve tarihi mesleğin ortadan kalkmasına neden olmuştur. 2003 yılında Paris'te imzalanan ve Türkiye Cumhuriyeti Devletinin de imzaladığı sözleşmeye göre (UNESCO'nun "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi", ülkelerin geleneksel el sanatları da bu sözleşme kapsamında değerlendirilmiştir. Bu sözleşmeye imza koyan taraf ülkeler, geleneksel el sanatları konusunda toplumsal bilincin ve duyarlılığın artırılması yanında geleneksel el sanatlarının, eğitim-öğretim sistemi ile bütünleştirilmesinden de sorumludur. Muhtelif bir konuda milli politika geliştirmek devletin varlığının adeta bir zorunluluğudur. Toplumların değişiminde öncü kurumların başında yer alan eğitim, gelecek nesillerin ruh ve fikir dünyalarının şekillenmesinde, kültürün aktarımında önemli bir rol üstlenmektedir. Toplumun ileriye dönük atılım hamlesidir eğitim. Bilginin önem kazandığı çağımızda özellikle eğitim ve eğitim sistemimiz ile ilgili tartışmalar ayrı bir anlam kazanmaktadır. Toplum ve toplumun geleceği açısından hayati önem taşıyan eğitim, hiç şüphesiz belli politikalar çerçevesinde şekillenmektedir. Türkiye'de, Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurumu dışında Geleneksel Türk Sanatlarıyla alakalı kamuda çok sayıda birbirinden koordinesiz çalışma yürüten kurum ve kuruluş vardır. 2000'li yıllara kadar

Geleneksel Türk sanatlarına ilişkin yeterli teşvik ve aktif devlet politikasının belirgin özellikleri ile öne çıkmadığı söylenebilir. Etkin olan bunca kurumsal yapı olmasına rağmen, 1996 yılındaki Gümrük Birliği anlaşmaları da, istihdam açısından ve pazar payı bakımından olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Ülkemizin sahip olduğu kültür varlıkları ve geleneksel el sanatlarımızın zenginliği göz önünde bulundurulduğunda, milli değerlerin gözetildiği, ilke ve içerikleri sağlam temeller üzerinde yükselen, olgunlaştırılmış ek programlar oluşturulması gerektiği anlaşılmaktadır. Geleneksel el sanatları konusunda bugüne kadar, disiplinler arası koordinasyonun sağlandığı, geniş çaplı, akademik nitelikli ve çok boyutlu çalışmaların yapılmamış olması, konunun orta öğretim kademelerindeki önemini daha da arttırmaktadır. Okullarda, geleneksel el sanatları eğitiminin önemi ve gerekliliğini farklı boyutlarda ele almak mümkündür. Bu çalışmada; Atatürk'ün eğitim politikası çerçevesinde gençlere milli kültür bilincinin kazandırılması, geleneksel el sanatlarının eğitimindeki yeri, orta öğretim kurumlarının milli kültür unsurlarının korunması ve geleceğe taşınmasındaki rolüne değinilecektir. Bildiride Geleneksel Türk Sanatlarında ki üretim darlığı ve günden güne azalmanın nedenleri üzerinde durulacak, geliştirilmesi gereken eğitim politikaları ve diğer kamuda alınması gereken tedbirlere değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Geleneksel, Sanat, Kültür.

Görme Yetersizliği Olan Öğrenciler İçin Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının CIPP Modeline Göre Değerlendirilmesi

Aynur Sarısoy[1] *, Elif Akdemir[2], Emre Ünlü[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
*Sorumlu yazar: aynursarisoy57@gmail.com

Özet

Eğitim sistemleri toplumun ve içinde bulunduğun çağın değişen ve gelişen ihtiyaçlarını karşılamayı sağlayacak nitelikli insanlar yetiştirmek durumundadır. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan programların da belirlenen niteliklere sahip bireyler yetiştirecek potansiyele sahip olup olmadıklarının belirlenmesi ihtiyacı oluşmaktadır. Bu ihtiyacın giderilmesi ve sistemin amaçlanan hedeflere ulaşabilmesi için programların değerlendirilmesi gerekmektedir. Programların değerlendirilmesine yönelik birçok değerlendirme modelleri geliştirilmiştir. Bunlardan bazıları programların tüm süreçleri ile ilgili yöneticilere bilgi vermek amacıyla geliştirilmiştir. Bu çalışma bir program değerlendirme çalışmasıdır ve çalışmada programların tüm süreçleri ile ilgili yöneticilere bilgi vermek amacıyla geliştirilmiş modellerden biri olan Stufflebeam' in bağlam, girdi, süreç ve ürün (CIPP) değerlendirme modeli kullanılmıştır. Özel eğitim öğrencilerine yönelik uygulanmakta olan programların da değerlendirilmesi ayrı bir dikkate gerektirmektedir. Doğuştan görme yetersizliği olan bireylerin görenlere hayranlık uyandıracak şekilde resim çizebildikleri gözlenmektedir. Bunun en güzel örneği bu topraklarda doğan, resimlerinde oran- orantı, ışık-gölge perspektifi kullanan, doğuştan görme engelli ressamlar olduğu bilinmektedir. Görme yetersizliği olan çocukların görme kalıntılarını kullanmasına fırsat sağlayan, yaşadığı dünyayı tanıyarak bağlantı kurmasına yardım eden, etrafında duyduğu kavramları daha net bir şekilde anlamasına imkân veren yeteneklerini fark ederek kendine olan güvenin artmasını sağlayan, dokunma duyusunu geliştiren, estetik bakış açısı kazanmasına, kendi duygularını ifade etmesine yardım eden derslerin başında Görsel Sanatlar/ Modelaj dersi gelmektedir. Görme engellilere ilişkin görsel sanatlar öğretim programları ülkemizde uygulanmakla birlikte bu öğretimin değerlendirmesini yapan çalışmalara alanyazında rastlanılmamaktadır. Bu çalışmanın amacı total görme yetersizliği olanlara yönelik kullanılan görsel sanatlar öğretim programını CIPP modeline göre değerlendirmektir. Çalışmaya ilişkin veriler MEB'e bağlı Görme Engelliler Ortaokulu'nda 5. sınıflara yönelik uygulanan görsel sanatlar dersi öğretim programından elde edilmiştir. Çalışmaya ilişkin nitel veriler gözlem, görüşme ve doküman analizi ile elde edilmiştir. Çalışmanın verileri total görme yetersizliği olan bir öğrenci, öğrencinin sınıfında yer alan diğer görme yetersizliği olan öğrenciler, görsel sanatlar dersi öğretmeni, total görme yetersizliği olan çocuğun ailesi ve araştırmacıdan elde edilmiştir. Araştırmanın dayandığı modele bağlı olarak modelin ilk aşamasında programın uygulandığı çevresel şartların değerlendirilmesi, modelin ikinci aşamasında ise hedeflere ulaşabilmek için öğretmen ve öğrencinin karakteristik özellikleri gibi sahip olunan mevcut şartlar değerlendirilmiştir. Modelin üçüncü bölümünde programın uygulanma sürecine yönelik kullanılan materyaller, öğretim yöntem ve teknikleri gibi öğretim sürecini oluşturan tüm faktörler değerlendirilmiş ve

son olarak dördüncü bölümünde öğretim süreci sonunda elde edilen ürünlerin başlangıçta belirlenen hedeflere ne kadar ulaştığı değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgular incelendiğinde sınıfın öğrencilerin rahatlıkla ulaşabilecekleri bir noktada bulunduğu gözlenmiştir. Çalışmada yer alan total görme yetersizliği olan öğrenci öğretmeni tarafından, Uyumlu, anlayışlı, sakin, merhametli, öğrenmeye karşı istekli ve meraklı, kendine ait net kararları olan, dış etkilerle kararını değiştirmeyen, saygılı, kurallara uyan, verilen görevleri zamanında yerine getiren bir öğrenci olarak tanımlanmıştır. Çalışmada yer alan görsel sanatlar öğretmeninin, orta yaşlı, sessiz sakin bir yapıya sahip olduğu araştırmacı tarafından gözlemlenmiştir. Araştırmacının öğretmen ile gerçekleştirilmiş olduğu görüşmelerde öğretmen, uygulamakta olduğu görsel sanatlar dersi öğretim programının görme yetersizliği olan çocuklara yönelik olmayıp örgün eğitim okullarındaki görsel sanatlar dersi öğretim program ile aynı olduğunu ve bu durumun uygulamada yetersizliğe neden olduğunu ifade etmiştir. Araştırmada öğretim sürecine yönelik öğretmen, öğrenci ve gözlemcinin günlüğündeki veriler incelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda öğretmenin programı uygularken, düz anlatım yöntemini kullandığı, bazen öğrencilere verdiği örnek çalışmayı dokunarak incelemesini istediği, daha sonra da öğrencilerin soruları doğrultusunda yardımcı olduğu görülmüştür. Öğretmenin dersi işlerken farklı materyallerden yaralandığı da gözlemlenmiştir. Görsel Sanatlar öğretmeninin dersini işleniş sürecine yönelik uyguladığı yöntem ve teknikler ile ilgili almış olduğu lisans eğitiminin görme yetersizliği olan öğrencilerle çalışırken yetersiz kaldığını ifade ettiği görülmüştür. Dersin hedeflerine yönelik elde edilen bulgular incelendiğinde gerek öğrenci gerek öğretmen görüşlerinde öğrencilerin derse katılım sürecinden memnun kaldıkları gözlemlenmiştir. Araştırmada total görme yetersizliği olan öğrenci ve arkadaşlarının dersi çok sevdikleri, öğrenmek için gayretli ve istekli oldukları gözlenmiştir. Öğrencilerin ders süresince yaptıkları bazı çalışmaların yaşıtlarının performansından daha iyi olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca total görme yetersizliği olan öğrencinin çalışmaları arkadaşlarından daha iyi ya da eşit olduğu düşünülmektedir. Çalışma sonuçları göstermektedir ki; Görsel Sanatlar öğretim programının görme yetersizliği olan öğrencilere uyarlamakta öğretmenler zorluk yaşamaktadır. Görsel Sanatlar öğretim programını kullanan öğretmenler, üniversitede aldığı eğitimi görme yetersizliği olan öğrencilerde kullanamadıklarını aktarmaktadırlar. İleride yapılacak çalışmalar görme engellilere yönelik kullanılan öğretim programının nasıl iyileştirileceğine dönük planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Program Değerlendirme, Öğretim Programı, Görme Yetersizliği, Görsel Sanatlar, Cıpp

Evaluation of Visual Arts Lesson Curriculum for the Visually Impaired by Cıpp Model

Abstract

It is observed that individuals with congenital visual impairment can draw pictures that are admirable. The most known example of this is the visually impaired artist Eşref Armağan, who uses the ratio ratio, light shadow perspective in his paintings. Visual Arts course allows children with visual impairment to use their senses of sensation, to help them to connect with recognizing the world they live in, to develop their sense of self-confidence by recognizing

their abilities that enable them to understand more clearly the concepts he / she feels about, to develop his sense of touch, to gain an aesthetic perspective. Visual arts curriculum related to the visually impaired are applied in our country but studies on the evaluation of this teaching are not found in the literature. The aim of this study is to evaluate the visual arts teaching program for those with total visual impairment according to CIPP model. Study is a program evaluation study. In the study, context, input, process and product (CIPP) evaluation model of Stufflebeam was used. Qualitative data were obtained by observation, interview and document analysis. Data related to the study were obtained from the visual arts course curriculum applied to 5th grade in MoNE-based Visually Impaired Secondary School. The data of the study were obtained from a student with total visual impairment, other visual impairment students in the class of the student, visual arts teacher, family of children with total visual impairment and the researcher. When the findings of the study were examined, it was observed that the class could be easily reached by the students. The entrance area was spacious, daylighted, while the other parts were darker and airless. At the input stage of the study, the characteristics of the student and the teacher and the data about the program are given. The student was identified by his teacher as a student who has a visual impairment, compatible, understanding, calm, compassionate, willing and curious to learn, has his own clear decisions, does not change his decision with external influences, respects the rules, and fulfills the assigned tasks on time. It was observed by the researcher that the visual arts teacher in the study had a quiet, middle-aged structure. In the interviews that the researcher carried out with the teacher, the teacher stated that the visual arts course curriculum he / she was applying was not for children with visual impairment but that the visual arts course in formal education schools was the same as the curriculum and that this situation led to inadequacy in practice. The data related to the teaching process were obtained from the teachers, students and observer diaries. In line with the data obtained, it was seen that the teacher used the method of plain lecturing, sometimes asked the students to examine the case study given by the students and then helped the students in the direction of the questions. It was also observed that the teacher injured different materials during the course. It has been observed that the undergraduate education of the Visual Arts teacher about the methods and techniques applied to the process of teaching has been insufficient when working with the students with visual impairment. When the findings about the objectives of the course are examined, it was observed that the students and teachers were satisfied with the students' participation in the course. In the study, it was observed that the students and their friends who have total visual impairment were very enthusiastic and eager to learn. It was observed that some of the students' studies during the course were better than their peers. In addition, the students with total visual impairment are considered to be better or equal than their friends. The results of the study show that; Teachers have difficulty in adapting the Visual Arts curriculum to students with visual impairment. Teachers who use the Visual Arts education curriculum report that they cannot use the education they have received in university. Future studies should be planned to improve the curriculum for the visually impaired.

Keywords: Program Evaluation, Curriculum, Visual Impairment, Visual Arts, Cıpp

Hayatın Kendisi Eğitim

Berna Derin[1] *, Murat Kıroğlu[2], Bilgen Kerkez[3], Ayşe Özdemir[4], Abdulkadir Çelik[5]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, Ödemiş İlçe MEM, İzmir.
[2]Milli Eğitim Bakanlığı, Çerkezköy Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Tekirdağ.
[3]Milli Eğitim Bakanlığı, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara.
[4]Milli Eğitim Bakanlığı, Eflani İMKB Çok Programlı Anadolu Lisesi, Karabük.
[5]Milli Eğitim Bakanlığı, Şehit Abdurrahman Doğan Ortaokulu, Adıyaman.
*Sorumlu yazar: drnberna47@gmail.com

Özet

Eğitim, bireye kişilik kazandırarak ve sosyalleştirerek yani toplumun bir üyesi yaparak ona katmak görevini bu bilim dallarından da yararlanmak ve sağlamak zorunluluğundadır. Eğitimin toplumsal temelleri açısından da bunu sağlayacak ortamların oluşturulması önemlidir. Gerçek hayattaki ihtiyaçlarını ve karşılaşacağı problemleri göz ardı etmemeli, kısaca hayata hazırlamalıdır. Kullanamayacağı, pratik hayatta işe yaramayacak bilgilerle zaman kaybedilmemesi de gerekir. Bunun tersi, beklenilen verimi elde etmeyi zorlaştırır. Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi, iyileştirilmesi ve hatta yeniden yapılandırılmasıyla ilgili çok sayıda araştırma yapılmış, raporlar hazırlanmış görüş ve öneriler derlenmiştir. Ancak ne yazık ki bu görüş ve önerilerin hayata geçirilmesinde beklenildiği kadar etkili olunamamıştır. Bunun nedeni ilgili ve yetkililerin ayrıntılar arasında kaybolmaları, stratejik öncelikleri belirleyerek buna göre hareket etmemeleridir. Bir ülkenin uluslararası piyasalarda rekabet edebilmesi ancak çok iyi yetişmiş mesleki ve teknik yeterliliğe sahip işgücüyle mümkün olabilir. Son yıllarda Türkiye'de meslekî-teknik eğitim sisteminde Okul-Sanayi İşbirliği ile birçok yeni atılımlar gerçekleştirilmiştir. Sanayici destekli makine ve teçhizat donanımlı okullar, protokoller yapılarak açılmıştır. Eğitimin bir diğer ana unsuru olan öğretmenlerin verimli kılınacak şekilde yetiştirilmeleri ve meslekî-teknik alanda ortaya çıkan yeniliklerden eğitim yolu ile haberdar edilmeleri gereklidir. Eğitimin hemen hemen her dalında karşılaşılan öğretmen sıkıntısı, özellikle orta dereceli meslekî-teknik okullarda had safhaya ulaşmış durumdadır. Sanayi ile iş birliği sayesinde açılan okullarda yapılan protokollerde öğretmenlerin verimliliğini arttırmak için sanayi destekli hizmet içi seminerleri düzenlenerek bu sorunlar çözülmeye çalışılmıştır. Ülkemizde mesleki eğitime yönelen 8. Sınıf öğrencileri, gerek velilerin yönlendirmesiyle gerekse kendi istekleri ile önce fen liselerine daha sonra Anadolu liselerine yerleşme hedeflemektedirler. Meslek lisesini seçme ihtimalini sonlara bırakmayı düşünüldüğünden 9. Sınıfta meslek lisesine gelen öğrencilerin başarı durumları incelendiğinde çok yüksek olmadığı aşikârdır. Ancak gelişmekte olan, teknoloji ve yenilikte bağımsız bir Türkiye, meslek okullarındaki eğitim kalitesi ve bu okulları seçen öğrencilerin eğitim düzeyinin yükselmesiyle mümkündür. Ayrıca bir diğer etkende bu okullarda görev yapan meslek dersi öğretmenlerinin yanı sıra kültür dersleri öğretmenlerinin, mesleki gelişimin yanı sıra bu öğrencileri sahipleniş düzeyiyle de alakalıdır. Daha öncede belirtildiği gibi meslek dersi öğretmenleri almış oldukları mesleki hizmet içi eğitim seminerleri ile kendilerini geliştirerek donanımlı okulların atölye ve

laboratuarlarını verimli kullanarak eğitimi yaparak yaşayarak öğrenme yöntemine ulaştırmaktadırlar. Okulların amaç ve hedefleri doğrultusunda, okulun en önemli unsuru olan öğretmenleri etkin ve verimli bir şekilde yöneltmek, meslek ve kültür dersi öğretmenlerinin tek bir zümre altında toplayıp tüm dersleri okulun her bir kösesini kullanarak atölye, laboratuvar, bahçe, kafeterya, pansiyon, spor alanı, hatta ilçe mahalle ve diğer yakın çevre vb tamamen uygulamalı olarak, yaparak yasayarak tüm derslerin islenmesini sağlamak amacıyla mesleki eğitimde farklı yaklaşımlar geliştirilmelidir. Bu çalışma, Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde görev yapan meslek ve kültür dersi öğretmenlerinin yaparak ve yaşayarak öğrenme metotlarını kullanarak tüm derslerin etkim bir şekilde işlenmesini sağlamaktır. Bu betimsel çalışma ile Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde görev yapan meslek ve kültür dersi öğretmenlerinin yaparak ve yaşayarak öğrenme metotlarını kullanarak tüm derslerin etkim bir şekilde işlenmesini sağlayacak veriler ortaya konacaktır. Araştırmanın amacına ulaşmak için veriler toplanırken nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak, öğretmenlerin okul yönetiminden beklentilerini ve sorunlarını belirlemek amacıyla kesitsel tarama türü kullanılmıştır. Araştırmaya Tekirdağ ilinde Çerkezköy İlçesinde faaliyet gösteren; 6 Mesleki ve Teknik Anadolu Lise'nden 6 öğretmen olmak üzere, toplam 36 öğretmen katılması hedeflenmektedir. Bu araştırma için veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu yoluyla toplanacak ve araştırmanın geçerliliğini saptamak amacıyla uzman görüşleri alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Meslek Lisesi, Sanat, Kültür

İlköğretim Programlarının Medya Okur-Yazarlığı Açısından Değerlendirilmesi

Semih Akkaya[1] *, Mustafa Çelebi[1]

[1]Erciyes Üniversitesi

*Sorumlu yazar: semihakkaya7@gmail.com

Özet

Amaç

Bilgi toplumunun ve yeni eğitim anlayışının bir gereği olarak, eğitimli insan öğrenmeyi öğrenen bir kişilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yanıyla okuryazarlık kavramının anlamı dijital okur-yazarlık, görsel okur-yazarlık, bilgisayar okur-yazarlığı, medya okur-yazarlığı gibi kavramlarla daha da genişlemeye başlamıştır. Günlük hayatımızın önemli bir parçası haline gelen medya, eğitim sürecine dahil olmak zorundadır. Medya Okur-yazarlığı, yazılı ve yazılı olmayan farklı formatlardaki (televizyon, video, sinema, reklamlar, internet vs.) iletilere erişim, onları çözümleme, değerlendirme ve iletme yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde Medya Okur-yazarlığı yeni gelişen bir alan olduğundan bu konuyla ilgili yapılan araştırmalar çoğunlukla Medya Okur-yazarlığı eğitimini tanıtan ya da önemini vurgulayan çalışmalarla sınırlıdır. Henüz birçok okulda uygulama alanı bulamadığından dersin etkililiği ile ilgili çalışmalara rastlanamamaktadır. Bu bağlamda yapılan bu araştırmanın amacı ilköğretim programlarının medya okur-yazarlığı açısından değerlendirilmesidir.

Yöntem

Araştırma doküman incelemesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Bu çalışmada incelenen dokümanlar ilköğretim programındaki Türkçe, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri ve Matematik öğretim programlarıdır. İlköğretim programlarının her biri Medya Okur-yazarlığı açısından; (a)Hedef ve kazanım bilgisi, (b) İçerik bilgisi, (c) Öğrenme durumları bilgisi ve (d) Ölçme ve değerlendirme bilgisi boyutlarında incelenmiş ve yorumlanmıştır. Bu araştırmada da incelenen konuların dokümanlarda yer alıp almadığı, alıyorsa nasıl yer aldığı önem kazandığından verilerin sayısallaştırılması yoluna gidilmemiştir. Word ya da pdf dosyası olarak elde edilen veriler öncelikle "Bul" komutuna doğrudan "Medya" yazılarak taranmış; ikinci gözden geçirme ise medya kavramıyla ilişkilendirilen tüm alt kavramların aynı yolla taranması ile gerçekleştirilmiştir. Söz gelişi, tele-vizyon, radyo, internet gibi. Her bir alt başlıkta yer alan kavramlar ayrı renkle taranarak (Söz gelişi, hedef ve kazanımlar kırmızı, içerik bilgisi yeşil gibi) ham haliyle ayrı dosyalarda toplanmış ve tarama bittikten sonra bulguların analizine geçilmiştir.

Bulgular

Türkiye'deki İlköğretim birinci kademe programlarının uzak görüşlülüğü (vizyon) arasında Medya Eğitimi ile ilgili bir ifade yer almamaktadır. Ancak, İlköğretim Türkçe Programının (1-5) genel hedeflerinde Medya Okur-yazarlığı ile ilintili olan iki hedeften söz etmek mümkündür: "Bilgi teknolojilerini kullanarak okuma, metinler arası anlam kurma ve öğrenme becerilerini geliştirmek" ve "Kitle iletişim araçlarıyla aktarılanları sorgulamalarını sağlamak".

Her iki hedefin de bilgiyi almadan çok beceri ve değer geliştirmeye yönelik olduğu söylenebilir. İlköğretim Sosyal Bilgiler Programının 4.sınıf düzeyinde ise medya okuryazarlığı kazandırılmak istenen temel beceriler arasında yer almaktadır. Ayrıca medya okuryazarlığı ile ilgili olarak "medya okuryazarlığı üzerinde durulur." hedefinden bahsetmek mümkündür. Matematik ve Fen Bilimleri öğretim programında ise medya eğitimi ile ilgili bir ifade yer almamaktadır.

Sonuç

İlköğretim programları tek tek Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilimleri dersleri tek tek incelendiğinde medya okur-yazarlığı ile ilgili genel hedeflere sadece Türkçe ve Sosyal Bilgiler programında karşılaşılmıştır. Farklı ülkelere bakıldığında medya okur-yazarlığı eğitiminin kapsadığı alan son derece geniş kavramlarla ifade edilirken, bu kavramlardan olan aktif vatandaşlık, kültürlerarası iletişim konusunda herhangi bir hedefe ülkemiz programlarında rastlanmamaktadır. Yorumlama ve Yaratıcılık eğitimi ile ilgili sınırlı sayıda, Eleştirel düşünme ile ilgili daha sık olarak kimi hedefl ere rastlamak mümkündür. Özellikle son yıllarda sıklıkla vurgulanan 'Aktif vatandaşlık ve Kültürlerarası diyalog' kavramlarının Medya Okur-yazarlığı anlayışının içerisinde yer alması 21. Yüzyılın okur-yazarlık anlayışı ile daha uyumlu hale gelinmesini sağlayacaktır. Medya Okur-yazarlığı eğitimi bir yeterlik ve beceri eğitimini ifade etmektedir ancak ülkemizde yer alan Medya Okur-yazarlığı eğitiminde beceri ve tutum geliştirmeye yönelik kazanımlar yer alsa da çoğunlukla bilgiyi alma, konuları anlama ve uygulamalar yapmaya yönelik kazanımlarla daha çok karşılaşılmaktadır. Bu kazanımlar da çoğunlukla öğrenciyi medyanın olumsuz etkilerinden koruma odaklıdır. Öğrencileri medya araçlarına erişimden alıkoymamız mümkün olmadığından önemli olan öğrencilerde korumacı bir yaklaşımla "bunu izleme" demek yerine "bunu eleştirerek izle" anlayışını oturtabilmektir. Bu yüzden kazanımlarda koruma odaklı ifadeler kadar medya mesajları oluşturmayı ve üretmeyi sağlayan geliştirme ve katılım odaklı kazanımlara da yer vermek gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, Program Değerlendirme, Medya Okur-Yazarlığı

Evaluation of Primary Education Programs in Terms of Media Literacy

Abstract

Purpose

As a requirement of the information society and the new education concept, educated human beings are seen as a person learning to learn. With this aspect, the meaning of the concept of literacy has started to expand with concepts such as digital literacy, visual literacy, computer literacy, media literacy. The media, which has become an important part of our daily lives, must be involved in the education process. Media Literacy is defined as the ability to access, analyze, evaluate and transmit messages in different formats (television, video, cinema, advertisements, internet, etc.), which are not written or written. As Media Literacy in our country is a new area of development, the researches on this subject are limited to studies that

mostly promote Media Literacy education or emphasize its importance. Since many schools have not yet found any application, there are no studies on the effectiveness of the course. The purpose of this study is to evaluate primary education programs in terms of media literacy. Method The research was conducted through document review. Document review covers the analysis of written materials with information on the facts or facts intended to be investigated. The documents examined in this study are Turkish, Social Studies, Science and Mathematics. Each of the primary education programs in terms of Media Literacy; (a) Target and acquisition information, (b) Content information, (c) Learning status information and (d) Measurement and evaluation information has been examined and interpreted. In this study, it is not possible to digitize the data because the subjects examined have been included in the documents and how they take place. The data obtained as a word or pdf file was first scanned by typing edil Media olarak directly into the ”Find“ command; The second review was carried out by scanning all sub-concepts associated with media concept in the same way. Like, television, radio, internet. The concepts in each sub-headline were scanned in separate colors (reductions, target and gains were red, content information was green) and the files were collected in separate files. After the screening was completed, the findings were analyzed. Findings Farsightedness first stage of primary education programs in Turkey (vision) is not an expression in place for Media Education. However, it is possible to talk about two goals related to Media Literacy in the general objectives of the Primary Education Turkish Program (1-5): oloj To improve reading, reading and writing skills using information technologies int and) To question those who are transferred by means of mass media Ancak. It can be said that both goals are aimed at developing skills and value without taking information. In the 4th grade of the Elementary Social Studies Program, media literacy is among the basic skills to be gained. It is also possible to talk about media literacy, which focuses on ul media literacy. Ayrıca Mathematics and Science education program does not include a statement about media education. Conclusion When the primary education programs in Turkish, Mathematics, Social Sciences and Science courses were examined one by one, the general goals related to media literacy were encountered only in Turkish and Social Studies programs. When we look at the different countries, the field of media literacy education is expressed in very wide concepts, and active citizenship and intercultural communication are not found in our country programs. There is a limited number of comments on Critical Thinking and Critical Thinking. The fact that the concepts of daha Active citizenship and intercultural dialogue ya, which are frequently emphasized in recent years, are included in the understanding of Media Literacy will make the 21st century more compatible with the literacy approach. Media literacy education refers to a competency and skill education, but in the Media Literacy education in our country, there are gains for developing skills and attitudes, but it is more common for acquiring knowledge, understanding subjects and practices. These gains are mostly focused on protecting the student from the negative effects of the media. As it is not possible for us to prevent students from accessing media tools, it is important to place a erişim watch by criticizing erişim understanding instead of öğ tracking it bir with a protectionist approach. Therefore, it is necessary to include the development and participation-oriented acquisitions, which enable the creation and production of media messages as well as protection-oriented statements.

Keywords: Primary School, Program Evaluation, Media Literacy

İlkokul 2. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programının Eklektik Modele Göre Değerlendirilmesi

İmgehan Özkan Elgün[1] *, Esed Yağcı[2]

[1]Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı

[2]Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Ana Bilim Dalı

*Corresponding author: imge81@hotmail.com

Özet

Günümüzde küreselleşmenin etkisiyle birlikte dünyanın herhangi bir yerindeki kişilerle iletişimin sağlanması için ortak bir dil ya da yabancı bir dil bilme gereksinimi ortaya çıkmıştır. Küreselleşmenin getirdiği yeniliklerden etkilenen ülkelerden biri olan Türkiye'de de, son yıllarda İngilizce öğretimi alanında yenilikler yapılarak, yabancı dil öğretim politikaları güncellenmiştir. Öte yandan, Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) üyeliğine aday olması da; AB standartlarına uyum sağlamak amacıyla, İngilizce öğretiminde reformlar yapmasına neden olmuştur. Ülkemizde yabancı dil eğitimine yönelik ilgi ve geliştirilen İngilizce öğretim programları göz önüne alındığında, İngilizceye olan yönelimin geçmişten bu yana giderek artmakta olduğu gözlenmektedir. Türkiye'de de, erken yaşta dil öğretiminin önemi göz önünde bulundurularak, 2012 yılından itibaren İngilizce öğretiminin 2. sınıf düzeyinde başlaması kararı alınmıştır. Bu doğrultuda yeni bir İngilizce dersi öğretim programı hazırlanmış ve 2013 yılından itibaren uygulanmaya başlamıştır. Ülkemizde yabancı dil öğretimi alanındaki çalışmalara bakıldığında, sürekli olarak yeni yabancı dil programlarının geliştirildiği ve sıklıkla program değişiklikleri yapıldığı görülmektedir. Yapılan bu program değişikliklerinin, program değerlendirme çalışmalarını da beraberinde getirdiği ve bu değerlendirme çalışmalarının programların etkili yürütülebilmesi açısından önem taşıdığı söylenebilir. Araştırmanın Amacı Bu araştırmanın amacı 2013-2014 öğretim yılında uygulanmaya başlanan ilkokul 2. sınıf İngilizce öğretim programını eklektik yaklaşıma göre değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda, araştırmada İlkokul 2. sınıf İngilizce dersi dinleme ve konuşma becerisi hedeflerine ulaşılma düzeyi, öğretim programının öğrencilerin duyuşsal özelliklerine etkisi, 2. sınıf İngilizce dersinde gerçekleşen öğretme-öğrenme süreci, öğretmenlerin programla ilgili görüşleri ve program tasarısının program geliştirme ilkelerine uygun bir şekilde hazırlanıp hazırlanmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Yöntem

İlkokul 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programının değerlendirilmesini amaçlayan bu çalışmada, karma yöntem kullanılmıştır. Yakınsayan paralel desen kullanılan bu çalışmanın nicel kısmında veri toplama aracı olarak dinleme ve konuşma becerilerine yönelik düzey belirleme testi, ve öğrencilerin duyuşsal özelliklerini belirlemeye yönelik geliştirilen "Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminin Duyuşsal Hedefleri Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın nitel kısmında gözlem formu, yarı yapılandırılmış öğretmen görüşme formu ve öğretim programı tasarısı değerlendirme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Bu bağlamda araştırmada yer alacak okulları

belirlemek için Alanya ilçesinde yer alan ilkokullar, TEOG başarı sıralamalarına göre üst, orta ve alt başarı düzeyi olmak üzere üç grup olarak belirlendi. Araştırmanın imkân ve koşulları dâhilinde alt, orta ve üst başarı düzeyi olarak belirlenen bu okul gruplarının her birinden birer okul seçilmiştir. Ayrıca okulların seçiminde, kız-erkek öğrenci dağılımına ve bu araştırmada önemli bir unsur olan teknolojik araç-gereç olanaklarına dikkat edilmiştir. Bu bağlamda, dinleme becerisi düzey belirleme testi ve "Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminin Duyuşsal Hedefleri Ölçeği" 384 öğrenciye uygulanmıştır. Konuşma becerisi düzey belirleme testi ise araştırma kapsamında yer alan öğrencilerin yaşının küçük oluşu ve konuşma becerisini diğer beceriler gibi kısa süre içerisinde ve toplu halde ölçebilecek bir ölçme aracının olmaması ve evrene genelleme gibi bir amaç güdülmemesi nedeniyle, çalışma grubunda yer alan üst, orta ve alt düzeydeki okullarda yer alan seçkisiz olarak belirlenen birer şubede öğrenim gören toplam 89 öğrenciyle yürütülmüştür. Öte yandan, konuşma becerisi düzey belirleme testinin yürütüldüğü şubelerde toplamda 14 haftalık gözlemler gerçekleşmiştir. Görüşmeler ise her başarı düzeyindeki okullardan çalışmaya katılmaya gönüllü olan 5'er öğretmen olmak üzere, toplamda 15 öğretmenle gerçekleştirilmiştir. Program tasarısını program geliştirme ilkelerine uygunluğu açısından değerlendirmek amacıyla ise program değerlendirme formu kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Dinleme becerisi düzey belirleme testinden elde edilen bulgulara göre, İngilizce dersi hedeflere ulaşılma düzeyi açısından üst grup ve orta grup arasında üst grup lehine, üst ve alt grup açısından üst grup lehine, orta grup ve alt grup açısından ise orta grup lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Dinleme becerisi hedeflerine ulaşılma düzeyinin belirlenmesine ilişkin elde edilen bulgular değerlendirildiğinde, hedeflere ulaşılma düzeyinin okul başarı düzeyine göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Konuşma becerisi düzey belirleme testinden elde edilen bulgulara göre, ilkokul 2. sınıf İngilizce dersi hedeflerine 0.75 ve üzerinde ulaşılma düzeyinin her üç başarı düzeyindeki okulda düşük olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla konuşma becerisi hedeflerine ulaşılma düzeyi bakımından her üç okulda da başarı düzeyinin istenen düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. "Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminin Duyuşsal Hedefleri Ölçeği" puanlarına göre, alt başarı düzeyindeki öğrencilerin duyuşsal özelliklerinin öğretim süreci sonunda olumsuz yönde değiştiği; orta ve üst başarı düzeylerinde ise, öğretim süreci sonunda öğrencilerin duyuşsal özelliklerinde anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Gözlem formundan elde edilen bulgulara göre, ilkokul 2. sınıf İngilizce dersindeki öğretme-öğrenme sürecinde üç farklı başarı düzeyinde görev yapan öğretmenlerin sınıf içi uygulamaları arasında benzer olduğu kadar farklılıklar da olduğu; ayrıca öğretmenlerin bazı sınıf içi uygulamalarının resmi programla örtüşmediği sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan görüşmelerde ise, öğretmenlerin programın ögelerine ilişkin olarak düzeltilmesi gereken bazı noktalar olduğunu ve uygulamada bazı zorluklar yaşadıklarını belirtmiş olsalarda programı genel anlamda öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Program tasarı değerlendirme formundan elde edilen bulgulara göre, ilkokul 2. sınıf İngilizce öğretim programının program geliştirme ilkelerine göre gözden geçirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Keywords: Program Değerlendirme, İngilizce Dersi, İlkokul 2. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı, Eklektik Yaklaşım

İngilizce Hazırlık Başlangıç Seviyesi Programının Stake'in Uygunluk-Olasılık Modeline Göre Değerlendirilmesi

Sedef Nur Yaman[1] *, Banu Yücel Toy[1]

[1]Yıldız Teknik Üniversitesi

*Sorumlu yazar: sedefnyaman@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı, bir İngilizce Hazırlık Başlangıç Seviyesi programının etkililiğini değerlendirmektir. Bu değerlendirme alanyazından süreç odaklı bir model olan Stake' in Uygunluk-Olasılık Modeline göre yapılmıştır. Programın girdileri, süreç ve çıktıları modeldeki uygunluk analizine göre değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler, programın güçlü ve varsa eksik yönlerinin ortaya çıkarılmasına ve bu durumlara yönelik programda gerekli düzenlemelerin yapılması ve programın iyileştirmesine hizmet etme amacını taşımaktadır. Bu çalışmada yanıt aranan temel soru, "Özel bir üniversite Başlangıç İngilizce Hazırlık programının etkililiği nedir?" Değerlendirmenin yapıldığı birimler olan programın girdi, süreç ve çıktı boyutlarına ilişkin yanıt aranan beş alt problem ise şöyle belirlenmiştir: Girdi 1. Beklenen öğrenci özellikleri ile var olan öğrenci özellikleri arasındaki uygunluk nedir? 2. Beklenen öğretmen özellikleri ile var olan öğretmen özellikleri arasındaki uygunluk nedir? 3. Hedeflenen müfredat ile takip edilen ders programı arasındaki uygunluk nedir? Süreç 1. Hedeflenen program ile uygulanan program arasındaki uygunluk nedir? Çıktı 1. Kur sonunda, öğrencilerin sahip olmaları hedeflenen dil yeterlikleri ve gözlenen dil yeterlikleri arasındaki uygunluk nedir?

Yöntem

Araştırma, bir durum çalışmasıdır. Bu araştırmada hem nitel hem de nicel verilerden yararlanılmıştır. Bu çalışmada nitel veriler yazılı belgeler, görüş formları, odak grup görüşmeleri ve Üniversite Veri tabanı/Bilgi Sistemi'yle; nicel veriler ise anketler ve Üniversite Veri tabanı/ Bilgi Sistemi aracılığıyla edinilmiştir. Programın girdi, süreç ve çıktı aşamaları için standartları belirlemek için yazılı belgeler analiz edilmiştir. Bu bağlamda doküman kaynakları olarak Hazırlık Okulu öğretmen ve öğrenci el kitapçıkları, Hazırlık Okulu müfredat kitapçığı, Hazırlık Okulu Akreditasyon dokümanları ve Üniversite Bilgi Sistemi yer almaktadır. Standartlardan yola çıkarak hazırlanan değerlendirme planına göre program üç boyutta değerlendirilmiştir: girdi, süreç ve çıktı. Girdi değerlendirmesinde araştırmanın çalışma grubunu oluşturan 368 öğrencinin demografik özellikleri ve 28 öğretim görevlisinin demografik özellikleri ve mesleki nitelikleri değerlendirme unsurlarıdır. Ayrıca, program dokümanları doküman analizi yapılarak değerlendirilmeye alınmıştır. Programın süreç değerlendirmesinde öğrenme-öğretme süreci; öğrenci ve öğretmen anketleriyle, öğretmen görüş formlarıyla, öğretmen gözlem sonuçları ve ara sınav sonuçlarıyla değerlendirilmiştir. Programın çıktı değerlendirmesinde ise öğrenci dil yeterlikleri; öğrenci anketi, öğrenci odak grup görüşmesi, öğretmen görüş formu, final sınavı ve kur başarı

sonuçlarına başvurularak değerlendirilmiştir. Araştırmada toplanan verilerden anketlerin SPSS 22 paket programı kullanılarak frekans, yüzde, ortalama, medyan, mod, toplam ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Yazılı belgeler, görüş formları ve odak grup görüşmeleri betimsel analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma sonucunda ulaşılan bulgularda programın girdi değerlendirmesinde öğrenciler Başlangıç kuruna yerleştirme kriterine göre yerleştirilmiş olup, öğrencilerin çoğunluğu erkek, 18-21 yaş aralığında ve Anadolu Lisesi ve Özel Anadolu Lisesi mezunudur. Bu kurda ders veren öğretim görevlilerinin büyük çoğunluğu kadın, yarısından fazlası Fen ve Edebiyat Fakültesi mezunu ve 6-10 yıl arasında tecrübeye sahiptirler. Ayrıca, öğretim görevlileri beklenen mesleki niteliklere büyük oranda sahip olduklarını düşünmektedirler. Programda hedeflenen müfredat ve takip edilen ders programı arasındaki doküman analizlerinde genel anlamda uygunluk görülmektedir. Programın süreç değerlendirmesinde öğretmen ve öğrenciler verilen süreç değerlendirme anketlerine göre, öğrencilerin ve öğretim görevlilerinin süreçte algıladıkları gelişim süreci ve programın buna katkılarının genel olarak olumlu olduğu görülmüştür. Görüş formuyla görüşlerine başvurulan öğretim görevlileri programda içerik ve hedeflere yönelik bazı değişikliklerinin öğrenci gelişimine daha fazla katkı sağlayacağını belirtmiştir. Üniversite Bilgi Sisteminden alınan öğretmen gözlem sonuçlarına göre öğretim görevlileri güçlü olduğu alanlar olmakla birlikte, dersi daha fazla öğrenci merkezli hale getirme ve ders aktivitelerini aşamalandırma gibi geliştirmesi gereken noktalar da vardır. Ara sınav ortalamalarında öğrenciler dinleme, dil ve okuma becerilerinde genel anlamda başarılıyken, en zayıf oldukları beceri ise yazmadır. Programın çıktı değerlendirilmesinde ise öğrenciler programda en çok dil bilgisi ve yazma becerilerinin, en az ise konuşma becerilerinin geliştiğini belirtmişlerdir. Görüşme ve formlarda öğrenciler ve öğretim görevlileri tarafından bu gelişime katkı sağlayan unsurlara ilişkin görüşler belirtilmekle birlikte, bazı geliştirilmesi gereken noktalar da dile getirilmiştir. Final sınavı ortalamalarına göre ise öğrencilerin en başarılı oldukları beceriler okuma ve dinleme, daha az başarılı oldukları beceriler ise dil ve yazma kısımlarıdır. Kur sonu genel başarı düzeyi ise 368 öğrenciden 237'si kuru başarıyla tamamlamıştır.

Sonuç

Araştırmanın bulgularına dayanarak, program genel anlamda etkili bir Başlangıç İngilizce Hazırlık programı olmakla birlikte, göz önünde bulundurulması ve geliştirilmesi gereken noktalar da bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Program Değerlendirme, İngilizce Hazırlık Okulu, Yabancı Dil Eğitimi

Abstract

The purpose of this research is to evaluate the effectiveness of an English Preparatory School's Elementary Level English program. This evaluation was carried out according to the Stake's Congruence-Contingency model. The program's antecedents, transactions and outcomes were evaluated using congruence analysis in the model. These evaluations served the purpose of highlighting the strengths of the program and pointing out the areas needed to

be considered and revised. The main research question is “What is the effectiveness of an elementary level English preparatory program?” The five sub-questions are as follows: Antecedents: 1. What is the congruence between intended features of the students and the features that they have? 2. What is the congruence between intended features of the teachers and the features that they have? 3. What is the congruence between intended syllabus characteristics and the existing ones? Transactions: 1. What is the congruence between the intended program and the program that is implemented? Outcomes: 1. What is the congruence between the intended students’ competences in terms of four skills and the existing ones? The research is a case study and both qualitative and quantitative data were collected. The qualitative data was collected through documents, opinion forms, focus-group meetings and the university’s database and information system. The quantitative data was collected through questionnaires and obtained from the university’s database and information system. To identify the standards for the antecedents, transactions and outcomes of the program, written documents were analyzed. The written documents consisted of Preparatory School student and instructor handbooks, syllabus, Preparatory School accreditation documents and university’s information system. According to the evaluation plan formed on the basis of the standards, the program was evaluated for three elements: antecedents, transactions and outcomes. For the evaluation of the antecedents, the features of the participants of the research, who are 368 students and 28 instructors- and the professional qualities of the 28 instructors were evaluated. Also, the written documents of the program were evaluated through the documentation analysis. For the evaluation of the transactions, the learning-teaching process was evaluated through student and instructor questionnaires, instructor opinion forms, midterm test results and instructor observation results. For the evaluation of the outcomes, student language competences were evaluated using student questionnaire, student focus-group meetings, teacher opinion forms, final test and level success rate results. In the data analysis, all the questionnaires were analyzed using descriptive statistics such as mean, frequency, percentage, median, mode, sum and standard deviation with the SPSS 22 package program. The written documents, opinion forms and focus-group meetings were analyzed descriptively. The findings for the evaluation of the antecedents of the program were that the students were placed to the level according to the criteria, the majority of them were male, aged between 18-21, and the graduates of the Anatolian High Schools or private Anatolian High Schools. The instructors were largely female and had between 6-10 years of teaching experience. Also, more than half of them were graduates of Arts and Sciences Faculties and stated that they had most of the expected professional features. In the documentation analysis for the intended syllabus characteristics and the existing ones, it was seen that they were mostly congruent. For the evaluation of the transactions of the program, it was found out in the questionnaires that the students and the instructors viewed student progress mainly positively and acknowledged the program’s contributions to it. Besides that, in the opinion forms some instructors underlined some revisions in terms of content and objectives could contribute to student progress more. In the instructor observation results, although the instructors had many strong areas in classroom practices, there were also some areas to work on such as making the lessons more student-centered and staging the tasks/activities. The midterm test results showed the students were stronger in listening, language and reading skills, but weaker in writing. In the evaluation of the outcomes of the

program, it was seen in the student questionnaires that their grammar and writing skills developed the most, and their speaking skills the least. In the opinion forms and focus-group meetings, the students and instructors expressed the elements contributing to student progress; however, they also stated there were certain areas to be revised and developed. The final test results showed that the students were stronger in reading and listening, but weaker in language and writing. The final level success rate of the course is that 237 out of 368 students passed the level. Although, in general it can be said that it was an effective elementary English program, there were some areas to be considered and revised.

Keywords: Program Evaluation, English Preparatory School, English Language Teaching

Instructional Design of Training Program for Parents of Gifted and Talented Children

Neslihan Gök Ayyıldız[1] *, Cennet Engin Demir[1]

[1]Middle East Technical University

*Corresponding author: ngok@metu.edu.tr

Abstract

Although there is not an agreed-upon definition what the term giftedness and talent means, definitions about giftedness and talent are mostly based on the idea that gifted and talented individuals generally have high level competences on cognitive, creative, psychomotor and academic skills. In the Turkish context, Science and Art Center (SAC) is the institution that provides enrichment education for gifted and talented children to improve their abilities and skills. Feelings of the parents of gifted and talented children are described as proud and happy when they learn their children are gifted for the first time. However, parents face with different challenges after their children labelled as gifted. Research show that both of the parents who have children with learning disabilities and gifted have the same reaction when the first time they are informed about the situation. Considering the Turkish context, it can be stated that there is not a common orientation program or parent training program to familiarize families to concept of giftedness. This study aims to develop a training program for the parents of gifted and talented children who are diagnosed by the Ministry of Education. ADDIE Model is employed in order to design a training program which has five circular phases. ADDIE is an acronym for Analyze, Design, Develop, Implement, and Evaluate. The study is examined under these phases. (a) Analysis Phase:The first step of instructional design process is to analyze the reasons for a performance gap.In order to analyze needs, firstly an informal meeting is arranged with counsellor to get initial data and observe the center. Qualitative data is collected through interview form created by researcher.Four parent interviews,two teacher interviews,and two focus group interviews are conducted after consent form is signed by participants.The needs analysis findings indicate that parents needs to require in-depth knowledge on the issues as follows: (1)what is the aim of SAC? (2)graduation from SAC, (3)characteristics of gifted and talented children, (4)science and art centers, (5)legal regulations on gifted, (6)career development of gifted, and (7)the content of the courses. (b) Design Phase: Curriculum design encounters the second stage of ADDIE Model which is design phase. Thus, based on literature review and the results of needs assessment training goals, objective, content methods and evaluation plan is determined. The training is separated into two modules as follows: (1)Gifted and Talented Children, and (2)Career Development of Gifted and Talented Children. (c) Develop Phase: The third stage of ADDIE Model is development phase in which instructor generates learning resources. In this stage, two modules are created such as “Gifted and Talented Children”and “Career Development of Gifted and Talented Children”.The first module consists of the characteristics of gifted children, social-emotional development of gifted, Science and Art Centers,and The characteristics of the SAC.The first module is like an orientation program for the first week of the school and for the new comer students’ parents (mostly (1st, 2nd or 3rd

grade).Second module consists of career development issues of gifted and talented children.Task Analysis Instructional Events is used as a framework,which is derived from Behaviorism by Gagne and Briggs in order to form the current lesson plan. (d) Implementation Phase: Field testing encounters with the fourth stage of ADDIE Model which is implementation. The training program is conducted in Science and Art Center and 40 parents are participated in the training. (e) Evaluation Phase: The last phase of ADDIE Model is applied after the training. At the end of the training, participants are asked to evaluate the training program through an evaluation form and make a comment about the training. There are totally 19 parents take the evaluation form and the descriptive statistics about the items are presented in table. It is mostly indicated that parents need a training program on needs basis as the following excerpt illustrates "Organizing new trainings will be perfect!" (P5) and "I would like to participate trainings to discover the awareness of our children" (P12). In relation to training material, visual material usage is emphasized by parents "Visual materials should be used more" (P3). In addition the evaluation form for parents, the counsellor writes a reflection after the training including some suggestions as the following response quoted "The parents were pleased with the training and they stated that the training should have been longer and more comprehensive…" (C). Participants' opinions are presented realistically by frequently cited from participants' responses. As a conclusion, this study aims to reveal the needs of parents of gifted and talented children and design a training program considering the context. With this aim, ADDIE Model is used and each phase is examined in detail. It is suggested that the content of the training should be narrowed down and designed more appropriate instructional strategies for further research.

Keywords: Addııe Model, İnstructional Design, Gifted and Talented Children

Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Çok Kültürlü Eğitim ve Öğretmen Yeterlikleri: Nitel Bir Araştırma (Kırşehir İli Örneği)

Suna Dağdelen[1] *, Hüseyin Şimşek[1]

[1]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

*Sorumlu yazar: sndagdelen@gmail.com

Özet

Araştırma ile kapsayıcı eğitim bağlamında çokkültürlü eğitim ve öğretmen yeterliklerinin nitel bir yöntem kullanılarak öğretmenler ile görüşmeler aracılığıyla veri toplayarak çokkültürlü öğretmen niteliklerinin Türkiye'deki durum tespiti ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışma ile çokkültürlü eğitim bağlamında öğretmen yeterliliklerinin belirlenmesi ve öğretmen eğitimi programlarının geliştirilmesine katkı sağlayacak yeni bilgilerin üretilmesi mümkün olacaktır.

Amaç

Bu çalışma, sınıfında farklı kültürlerden öğrencisi bulunan öğretmenlerin çokkültürlü eğitim yeterliliklerine ilişkin durum saptaması yapmak ve çokkültürlü eğitim bağlamında öğretmen yeterliklerine ilişkin bir öneride bulunmak amacıyla yapılmıştır. Bu amaca ulaşmak için 2017 – 2018 eğitim öğretim yılı içerisinde Kırşehir il merkezi ve ilçelerinde bulunan okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki okullarda yabancı uyruklu öğrencilerin derslerini yürüten 20 öğretmen ile görüşme yapılmıştır.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması yöntemi kullanılmış ve veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Toplanan veriler içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular ve Sonuç

Yapılan analizlerden elde edilen bulgular ve değerlendirmeler neticesinde aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir: Sınıfında yabancı uyruklu öğrenci bulunan öğretmenler, bu öğrencilerle ilk karşılaştıklarında öğretimsel, iletişimsel, akademik ve psikolojik destek stratejilerini kullanma yoluna gitmektedirler. Sınıfında yabancı uyruklu öğrencisi bulunan öğretmenler, öğretim sürecini planlama aşamasında öncelikle öğrenciyi tanımaya çalışmakta, ayrıca etkileşimi destekleme, öğretim yöntemlerini farklılaştırma, öğretimi bireyselleştirme, dil gelişimini destekleyici uygulamalar yapma ve öğretimi görselleştirme gibi farklı stratejiler kullanarak etkili bir öğretim yapma çabasındadırlar. Öğretmenler, yabancı uyruklu öğrenciler söz konusu olduğunda eğitime erişim hakkı, eşit öğrenme fırsatı ve öğrenciyi kabul gibi kapsayıcı eğitim için gerekli temel konularda duyarlılığa sahiptir. Sınıfında yabancı uyruklu öğrencisi bulunan öğretmenler, bu öğrenciler için farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanma çabası içerisindedirler. Buna göre öğretmenler, bu öğrencilerin temel ihtiyaçlarına duyarlı yaklaşmakta ve dil öğretimine yönelik uygulamalara öncelik vermektedirler. Öğretmenler ayrıca uygulamalı öğretime ağırlık verme, bireysel öğretim uygulamalarına başvurma, hatırlatma ve tekrar stratejileri kullanma, öğretimi görselleştirme, hazır bulunuşluk düzeyini

iyileştirmeye ve grupla öğretim gibi farklı uygulamalara başvurmaktadırlar. Sınıfında yabancı uyruklu öğrencisi bulunan öğretmenlerin büyük çoğunluğu alışılagelmiş geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanırken pek azı alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanmaktadırlar. Araştırma sonucuna göre sınıfında yabancı uyruklu öğrencisi bulunan öğretmenler, öğrencileri aktif hale getirmek için üç farklı stratejiye işaret etmektedir. Bunlar öğrenciyi tanıma, öğretim tekniklerini farklılaştırma ve bu öğrenciler için uygun olduğunu düşündükleri öğretim ilkelerini kullanma stratejileridir. Bu durum aslında öğretmenlerin beklenmedik durumlarda öğretimi içten farklılaştırma stratejisini benimsediklerine işaret etmektedir. Bir başka ifade ile öğretmenlerin beklenmedik durumlarda öğretimi farklılaştırmanın daha elverişli olacağına ilişkin inançlarına da işaret etmektedir. Araştırmada, sınıfında yabancı uyruklu öğrencisi bulunan öğretmenlerin öğrencilerine rol model olabilmek için öncelikle bu çocuklara insani yaklaşım gösterme yolunu tercih ettikleri anlaşılmıştır. Öğretmenlerin ayrıca yakın iletişim ve etkileşim sağlamaya yönelik davranışlar sergiledikleri ve ortak değer arayışı içerisinde oldukları ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenler, bu öğrenciler için sosyal, akademik ve kültürel destek kullanma arayışındadırlar. Ancak sınıfında yabancı uyruklu öğrencisi bulunan öğretmenlerin bu öğrenciler için en fazla ihtiyaç duyulan psikolojik destek boyutunu ihmal ettikleri anlaşılmıştır. Öğretmenler yabancı uyruklu öğrenciler ve velileriyle iletişim kurarken iletişim araçlarından yararlanma ve tercüman aracılığıyla iletişim kurmaya yolunu seçmektedirler. Araştırmada elde edilen bir diğer sonuca göre öğretmenler kendilerini kapsayıcı eğitim bağlamında yeterli görmemekte, farklı konularda destek ihtiyacı duymamaktadırlar. Buna göre öğretmenler materyal hazırlama, psikolojik destek, dil öğretimi ve kapsayıcı eğitim yaklaşımı gibi temel konularda destek ihtiyacı içerisinde bulunmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı Eğitim, Çokkültürlülük, Çokkültürlü Öğretmen Yeterlikleri.

Multicultural Education and Teacher Competencies in the Context of Inclusive Education: A Qualitative Research (Kırşehir Province Case)

Abstract

In the context of inclusive education and multicultural education and research by collecting data through interviews with teachers, teacher competencies using qualitative methods it has been sought to demonstrate due diligence in Turkey of multicultural teacher qualifications. With the study, it will be possible to identify teacher qualifications in the context of multicultural education and to produce new information that will contribute to the development of teacher education programs. Goal The aim of this study was to determine the status of multicultural education qualifications of teachers who have students from different cultures in their class and to make a recommendation about teacher competencies in the context of multicultural education. In order to reach this aim, in the 2017 - 2018 academic year, 20 teachers who conduct the courses of foreign students were interviewed in the schools in the city center and districts of Kırşehir.

Method

The case study method, which is one of the qualitative research designs, was used and the interview form developed by the researchers was used to collect data. The collected data were

evaluated by using content analysis. Findings and Conclusion As a result of the findings and evaluations obtained from the analyzes, the following results were obtained: Teachers who have foreign students in their class use instructional, communicative, academic and psychological support strategies when they first meet with these students. Teachers who have foreign students in their class try to get acquainted with the student at the planning stage of the teaching process, and also try to teach effective using different strategies such as supporting interaction, differentiating teaching methods, individualizing teaching, supporting language development and visualizing teaching. Teachers are sensitive to the basic issues necessary for inclusive education, such as the right to access to education, equal learning opportunity and acceptance of students, in the case of foreign students. Teachers with foreign students in their class are trying to use different teaching methods and techniques for these students. According to this, teachers are sensitive to the basic needs of these students and give priority to applications for language teaching. Teachers also apply to different practices such as weighting in applied teaching, applying to individual teaching practices, using reminder and re-strategies, visualizing teaching, improving readiness and group teaching. While the majority of teachers with foreign students in their class use conventional conventional measurement and evaluation methods, few use alternative measurement and evaluation methods. According to the results of the research, teachers with foreign students in their class point to three different strategies to activate students. These are strategies for recognizing students, differentiating teaching techniques, and using teaching principles that they consider appropriate for these students. In fact, this suggests that teachers adopt internal differentiation strategy in unexpected situations. In other words, it indicates the teachers' beliefs that it would be more convenient to differentiate teaching in unexpected situations. In the study, it was understood that teachers who have foreign students in their class prefer to show a humanistic approach to these children in order to be a role model for their students. Teachers also exhibited behaviors to provide close communication and interaction and they were in search of common values. Teachers also seek to use social, academic and cultural support for these students. However, it is understood that the teachers who have a foreign student in their class neglect the most needed psychological support dimension for these students. Teachers use communication tools to communicate with foreign students and their parents and choose to communicate through an interpreter. According to the results of the study, teachers do not see themselves as adequate in the context of inclusive education and do not need support on different subjects. According to this, teachers need support on basic subjects such as material preparation, psychological support, language teaching and inclusive education approach.

Keywords: Inclusive Education, Multiculturalism, Multicultural Teacher Competencies.

Köy Enstitüleri Nedir: Köy Enstitüleri Modelinin Programatik ve İçerik Analizi

Uğur Türe[1] *, Şahin Atasoy[2], Erol Baki Tekin[1]

[1]Turhal Şeker Fen Lisesi
[2]Turhal Sami Baklacı Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: ugurture@gmail.com

Özet

Cumhuriyetimizin ilanıyla birlikte yeni rejim kendi kadrolarını yaratmak için yeni bir eğitim düzenine ihtiyacı olduğunu biliyordu. Bu dönemde eğitime yüklenen anlam büyük ölçüde cumhuriyete/rejime sahip çıkan, devletin resmi görüşlerinin alıcısı ve yayıcısı olan bireyler yetiştirmektir. Nitekim Atatürk eğitimin temel amacını "Çocuklarımıza ve gençlerimize vereceğimiz tahsilin sınırı ne olursa olsun onlara esaslı olarak şunları öğreteceğiz: Milletine, devletine, TBMM'ye düşman olanlarla mücadele etmek" Atatürk'ün bu bakış açısı her dönemde ülkemizi yönetenlerin eğitim meselesine genel bakış açılarını ve eğitim siyasalarını tayin ve tespit ederken önceliklerinin ne olduğunu özetle ifade etmektedir. Genel eğitim siyasalarının ve yönetim politikalarının dışında Köy Enstitüleri incelendiğinde bu enstitülerden mezun öğrencilerin mezuniyetlerini müteakip "öğretmen temininde güçlük çekilen" köylerde muadilleri olan diğer meslektaşlarına göre çok daha düşük bir ücretle 20 yıllık zorunlu hizmet yükümlülüklerinin bulunması. Enstitülerin köyden başlayan bir aydınlanmayı hedeflediği şeklindeki anlatılarla çelişkili gibi görünmektedir. Köy Enstitülerinin kuruluş aşamasında öğrenciler fiziksel açıdan kendileri için çok ağır koşullarda ve işlerde çalışmakla yükümlüydüler. Bu okulların ölçme ve değerlendirmeye yönelik özel bir sınav yönetmeliği yoktu, öğrencilere karne ve rakamsal olarak not verilmemekteydi, sınıf geçmelerin günü ve saati önceden saptanmaktaydı. Enstitülerin on yıl boyunca ders kitapları da yazdırılmamıştı. Enstitülere yönelik pozitif anlatılarla çelişki oluşturan bu konular dışında negatif eleştirilerin temelini oluşturan bu okulların komünist oluşumlar olduğu gibi pek çok unsurun da özünde mitlerden oluştuğu görülmektedir. Bu çerçevede çalışmamızda literatür üzerinde uzun ve kapsamlı bir araştırma yapılarak somut bilgi ve belgeye dayalı olanlardan yararlanılarak bir kaynakça oluşturulmuştur. Bunun dışında özelde başta enstitüler olmak üzere dönemin MEB mevzuatı, geneldeyse dönemin eğitim siyasalarını ve genel politikaları karşılaştırmalı bir analiz yapabilmek için çalışmamıza dahil edilmiştir. Köy Enstitüleri için rol model alınan ülkelerin okulları ve eğitim anlayışları da mukayeseli bir okumaya tabi tutulmuştur. Mitlerle hakikatleri ayrıştıran somut bilgi ve belgelere dayalı objektif bir analiz yapılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Köy Enstitüleri, Aydınlanma, Köy Kalkınması, Endoktrinasyon

Lise Öğretmenlerin Yansıtıcı Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi

Yalçın Dilekli[1]

[1]Aksaray Üniversitesi

*Corresponding author: senolorak@gmail.com

Özet

Eğitim reformu, ezbere öğrenme yerine anlamlı öğrenmeyi teşvik eden öğrenme ortamlarını teşvik etmekte, öğrenmeyi ve öğretmeyi desteklemenin yolları olan öğretme ve öğrenmeye farklı bir bakış açısı yaratmaktadır. Bu reform çabalarından biri, öğretme ve öğrenme konusunda yansıtıcı öğretmenler geliştirmektir. Yansıtıcı düşünme, kendisini destekleyen ve desteklediği gerekçelerle ve ilerideki sonuçlara dayanarak, inanç veya sözde bir bilgi biçiminin dikkatli, sürekli ve dikkatli bir şekilde ele alınmasıdır. Yansıtıcı düşünme, anlaşılabilir düşüncelerin düzenlenmesidir. Bu düşünceler, birinin inandığına veya inanmadığına dönüşür. Genellikle deneyimlerden etkilenirler. Farklı branşlardan öğretmenler ve öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerini, düzeylerini ve eğilimlerini inceleyen araştırmalar, nedeniyle yansıtıcı düşünme, öğretmenler ve öğretmen adayları açısından önemli bir araştırma konusu olarak düşünülebilir. Araştırmanın Amacı Bu çalışmada, öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimlerinin farklı değişkenlere göre belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: 1) Lise öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilim düzeyi nasıl dağılmaktadır? 2) Lise öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimleri cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir? 3) Lise öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimleri görev yerlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir? 4) Lise öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimleri mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir? 5) Lise öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimleri sınıf mevcuduna göre anlamlı farklılık göstermekte midir? Araştırma Modeli Bu araştırma Aksaray ilinde görev yapan lise öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimlerini çeşitli değişkenlere göre incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma geçmişte veya mevcut bir durumu herhangi bir değişiklik yapmadan açıklamayı amaç edinen bir araştırma modeli olan tarama modeli kullanılarak yürütülen betimsel türde bir araştırma çalışmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim döneminde Aksaray'da Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaöğretim okullarında görev yapan 227 öğretmenden oluşmaktadır. Verilerin toplanması için araştırmacı tarafından kişisel bilgi formu oluşturulmuş ve Semerci (2007) tarafından geliştirilen "Yansıtıcı Düşünme Eğilim Ölçeği" (YANDE) kullanılmıştır. Yansıtıcı Düşünme Eğilimi Ölçeği, 5 noktalı Likert tipi bir ölçek olarak tasarlanmıştır ve toplam 35 maddeden (20 olumlu ve 15 olumsuz) oluşmaktadır. Ölçeğin yedi alt boyutu vardır. Bunlar; sürekli ve kasıtlı düşünme, açık fikirlilik, sorgulama ve etkili öğretim, öğretim ve bilimsel sorumluluk, araştırmacı, öngörülen ve sevecen ve mesleğin görünümdür. Cronbach'ın alfa katsayısı genel ölçek için .908 ve alt boyutlar için sırasıyla, .794, .712, .747, .776, .742, .668 ve .357'dir. Bu ölçekte, Cronbach'ın alfa katsayısı genel olarak .886 ve alt boyutlar için sırasıyla, .624, .717, .713, .583, .728, .674 ve .273'tür. Elde edilen verilerin analizinde ortalama, standart sapma, t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin

homojenliğine dair yapılan analiz sonuçlarında Skewness değerinin, -778, Kurtosis değerinin ise, 231 olduğu görülmüştür. Bu değerlerin -1,5 ile + 1,5 arasında olması verilerin homojenleriğini ifade ettiğinden, elde edilen bu değerlerden yola çıkılarak verilerin homojen dağıldığı söylenebilir. Ölçeğin güvenirliği için yapılan analiz sonucunda ölçeğin Cronbach's Alpha kat sayısı . 909 bulunmuştur. Semerci (2007) ise çalışmasında ölçeğin Cronbach's Alpha kat sayısını .908 bulmuştur. Bu değerin .70 ve üzerinde bir değer olması sebebi ile ölçeğin yüksek düzeyde güvenirliğe sahip olduğu söylenebilir.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmanın sonucunda, cinsiyet, görev yeri, mesleki kıdem, ve sınıf mevcudu değişkenlerinin öğretmenlerin yansıtıcı düşünme eğilimini etkilemediği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu araştırma ortaöğretim kurumlarında görev yapan lise öğretmenleri üzerinde yürütülmüştür. Gelecekte yapılacak olan çalışmalarda ilkokul ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin yansıtıcı düşünme beceri düzeyleri incelenebilir veya aday öğretmenlerin yansıtıcı düşünme beceri düzeyleri ile karşılaştırılabilir. Araştırmanın sonucuna dayalı olarak farklı araştırmalarda öğretmenlerin yansıtıcı düşünme eğilimlerini etkileyebilecek faklı değişkenlerin etkisi incelenebilir ve bu kapsamda nicel ve nitel çalışmalar yapılabilir.

Keywords: Öğretmen, Yansıtıcı Düşünme, Düşünme Becerileri

An Examination of High School Teachers' Reflectıve Thinking Tendencies

Abstract

Education reform promotes learning environments that promote meaningful learning rather than learning by rote learning, creating a different perspective on teaching and learning, which are ways to support learning and teaching. One of these reform efforts is to develop reflective teachers in teaching and learning. Reflective thinking is the careful, continuous and careful consideration of a form of belief or so-called information, based on the reasons that support and support it, and on the basis of future results. Reflective thinking is the arrangement of understandable thoughts. These thoughts turn into what one believes or not. They are often influenced by experiences. The researches which examine the reflective thinking skills, levels and trends of teachers and teacher candidates from different branches can be considered as an important research topic due to reflective thinking, teachers and prospective teachers. Purpose of the study In this study, it is aimed to determine the reflective thinking tendencies of teachers according to different variables. In this context, the following questions were sought: 1) How is the reflective thinking trend of high school teachers distributed? 2) Does the reflective thinking tendency of high school teachers differ according to their gender? 3) Does the reflective thinking tendencies of high school teachers differ according to their positions? 4) Does the reflective thinking tendencies of high school teachers differ according to their seniority? 5) Does the reflective thinking tendency of high school teachers differ according to the class size? Research Model This research aims to investigate the reflective thinking tendencies of high school teachers in Aksaray province according to various variables. This is

a descriptive research study conducted using a screening model, a research model that aims to explain the situation in the past or without making any changes. The study group consisted of 227 teachers working in the secondary schools of the Ministry of National Education in Aksaray during the 2018-2019 academic year. In order to collect the data, a personal information form was created by the researcher and Reflective Thinking Tendency Scale (YANDE) developed by Semerci (2007) was used. The Reflective Thinking Tendency Scale was designed as a 5-point Likert-type scale and consisted of 35 items (20 positive and 15 negative). The scale has seven sub-dimensions. These are; “continuous and intentional thinking”, “open-mindness”, “effective and interrogated teaching”, “responsibility of teaching and science”, “foresighted and sincere”, “researcher” and “looking professional”. Cronbach's alpha coefficient was .908 and .794 for general scale; .794, .712, .747, .776, .742, .668 and .357', respectively. In this scale, Cronbach's alpha coefficient is generally .886 and .624, .717, .713, .583, .728, .674 and .273 for sub-dimensions, respectively. Mean, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance were used to analyze the data. In the results of the analysis on the homogeneity of the data obtained in the study, the Skewness value was -778 and the Kurtosis value was 231. Since these values are between -1,5 and + 1,5, it can be said that the data are homogenous because of the homogeneity of the data. As a result of the analysis made for the reliability of the scale, Cronbach's Alpha coefficient of the scale was found to be .909. In the study of Semerci (2007), Cronbach's Alpha coefficient of the scale was found .908. Since this value is a value of .70 and above, it can be said that the scale has a high level of reliability. Results and Conclusion As a result of the study, it was found that the variables of gender, place of duty, seniority and class size did not affect the reflective thinking tendency of the teachers. This research was conducted on high school teachers working in high schools. In future studies, the reflective thinking skill levels of teachers working in primary and secondary schools can be examined or compared with the reflective thinking skill levels of prospective teachers. Based on the results of the study, the effect of different variables which may affect the reflective thinking tendencies of teachers in different researches can be examined and in this context, quantitative and qualitative stealing can be performed.

Keywords: Teacher, Reflective Thinking, Thinking Skills

Matematiksel Modelleme Süreci Beceri Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin Belirlenmesi

Gülnur Özbek[1] *, Erdoğan Köse[2]

[1]MEB

[2]Akdeniz Üniversitesi

*Corresponding author: gulnurozbek1308@gmail.com

Özet

Özel yetenekli öğrenciler, farklı eğitsel ihtiyaçları olması sebebiyle normal öğretim programlarına ek olarak ilgi ve yeteneklerini destekleyecek programlara ve öğrenme ortamlarına gereksinim duymaktadırlar. Özel yetenekli bireylerin eğitimlerinin etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için bu bireylere sağlanacak öğrenme ortamlarının, programların üst seviyede becerilere hitap edecek şekilde yapılandırılması ve programların etkililiğini düzenli olarak, uygun yöntemlerle değerlendirilerek geliştirilmesi gerekmektedir. Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) bu bireylerin yeteneklerini bilim ve sanat alanında geliştirebilmeleri için eğitim aldıkları kurumlardır. Merkezlerde verilen eğitim beş aşamada (uyum programı, destek eğitim programı, bireysel yetenekleri fark ettirme programı, özel yetenekleri geliştirme programı, proje üretimi ve yönetimi programı) tamamlanmaktadır. İlk aşama uyum programı dönemidir. Bu dönemde öğrencilere BİLSEM fiziksel ortamıyla birlikte tanıtılır, kurum ve kurumda uygulanan eğitim modeli hakkında bilgiler verilir. İkinci aşama olan destek eğitim programı döneminde ise öğrenciyi karşılaştığı problemleri çözebilen, bilimsel araştırma yapabilen, proje üretebilmek için bilimsel araştırma yöntemlerini uygulayan bir birey haline getirmek amaçlanmaktadır. Üçüncü aşama olan bireysel yetenekleri fark ettirici programda ise öğrencinin yeteneklerini farklı alanlarda etkinlikler yaparak keşfetmesi hedeflenmektedir. Dördüncü aşama olan özel yetenekleri geliştirici programda öğrencilerin disiplinler arası ilişkiler dikkate alınarak yeteneği olan bir disiplinde ileri düzeyde bilgi, beceri ve davranış kazanmaları sağlanmaktadır. Son aşama olan proje üretimi ve yönetimi programında ise proje hazırlama ve geliştirme süreçlerine ilişkin bilgi ve deneyim kazandırmak için gerekli danışmanlık yapılmaktadır. Beş aşama dikkate alındığında BİLSEM'de matematik alanına devam eden özel yetenekli öğrencilerin karşılaştığı gerçek yaşam problemlerine matematik bilgilerini kullanarak çözüm üretmesi beklenmektedir. Günlük hayattan ve farklı disiplinlerden problem durumlarına çözüm üretme bir matematiksel modelleme sürecidir. Matematiksel modelleme matematiği kullanma becerileri arasında yer almaktadır ve matematiğin günlük hayatla ilişkili olarak öğrenilmesinde oldukça önemlidir. Matematiksel modelleme gerçek yaşam problemlerinin matematiksel dille ifade edilerek çözüldüğü ve çözümlerin gerçeğe uygun olarak yorumlanarak test edildiği döngüsel bir süreç olarak tanımlamaktadır. Matematiği daha anlamlı ve gerçek hayatla ilişkili öğrenmelerini sağlaması ayrıca özgün çözümler üretmelerine yardımcı olması ve BİLSEM öğretim süreçleri ile uyumlu olması modellemenin özel yetenekli öğrencilerin matematik eğitiminde kullanılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca bu öğrencilerin matematiksel modelleme becerilerinin ölçülmesi, becerilerin geliştirilmesi açısından oldukça önemli veriler sağlamaktadır. Mevcut beceri durumlarının belirlenmesi bu becerilerin geliştirilmesi ile ilgili

yapılabilecekler konusunda fikir sağlanması açısından önemlidir. Öğrencilerin desteklenmeleri için nasıl öğretim süreçleri tasarlanması ile ilgili fikir vermesi açısından modelleme süreci becerilerinin ölçülmesi gereklidir. Bu çalışmada lise seviyesinde özel yetenekli öğrencilerin matematiksel modelleme süreçlerine yönelik becerilerini ölçmeyi amaçlayan Matematiksel Modelleme Süreci Beceri Ölçeği'nin (MMSBÖ) geliştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında geliştirilen bu ölçeğin madde havuzu oluşturulurken özel yetenekli öğrencilere açık uçlu sorular sorulmuştur. Öğrencilerden gelen cevaplar ile birlikte alan yazın desteği ile oluşturulan taslak form için uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşlerine bağlı olarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Maddeler hazırlanırken matematiksel modelleme sürecinin alt boyutları dikkate alınmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için bir gruptan elde edilen veriler ile Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) yapılmıştır. Ardından farklı bir gruptan elde edilen verilerle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. Ölçeğin iki farklı grupta uygulanmasından elde edilen puanların güvenirliği Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları hesaplanarak belirlenmiştir. Analizler sonucu elde edilen güvenirlik kanıtları ve geçerlik kanıtları birlikte değerlendirildiğinde geliştirilen Matematiksel Modelleme Süreci Beceri Ölçeği'nin (MMSBÖ) geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu belirlenmiştir.

Keywords: Özel Yetenekli Öğrenciler, Ölçek Geliştirme, Matematiksel Modelleme Becerisi, Öğretim Programı, Bilsem.

Developing Mathematical Modeling Process Skills Scale and Determining Psychometrıc Characteristics

Abstract

Gifted students need learning environments that support their abilities beyond normal instructional programs. In this context, the Science and Arts Center is the institution where students who are recognized as special talents continue to meet their skills development needs. In this institution, educational activities are prepared in accordance with the talents and training needs of the gifted students. It is necessary to organize education and training activities individually or in groups, to ensure the integrity of different development areas, to be student centered, to place applications based on high level thinking skills, and to acquire a scientific point of view. The training process is completed in five stages. The first phase is the integration program period. In this period, the physical environment of the Science and Arts Center is introduced to the students and information about the education model applied in the institution is given. The second stage is the support training program. The second stage aims to assist the student in solving the problems encountered by the student and help acquire an understanding of the scientific method in preparation to carry out scientific research and promote reasoning skills necessary to implement the scientific research methods into the projects created. In the third stage, the program of individual talents is aimed to discover the talents of the students by performing activities in different fields. The fourth stage, the special talent development program, allows students to acquire advanced knowledge, skills and

attitudes in a discipline that is capable of taking into account interdisciplinary relations. The final stage is the project production and management program. In this program, necessary consultancy is given to help students gain knowledge and experience about Project preparation and development processes. Students who complete the program gain scientific reasoning skills to be applied to daily problems. Mathematical Modeling is the process that produces solutions to problem situations from everyday life and different disciplines. Mathematical modeling is a mathematical skill and it is very important that mathematics is learned in relation to daily life. Mathematical modeling is the mathematical expression of the real life problems. Mathematical modelling is important for the education of the gifted students. To evaluate the skills of gifted students for mathematical modeling process is important for developing and contributing these skills. The purpose of this study is to develop Mathematical Modeling Process Skills Scale which aims to evaluate the skills of high school gifted students for mathematical modeling process. In order to determine the structural validity of the developed scale, Exploratory Factor Analysis (EFA) was carried out with the data acquired from one group first, then Confirmatory Factor Analysis (CFA) was carried out with the data acquired from another group. The reliability of the points acquired by implementing the scale in two different groups was determined by calculating the Cronbach's alpha internal consistency coefficients. Once the reliability evidences and the validity evidences acquired from the analyses are evaluated together, the Mathematical Modeling Process Skills Scale that has been developed is proven to be valid and reliable enough in order to be used in the following studies.

Keywords: Gifted Students, Developing Scale, Mathematical Modeling Skills, Curriculum, Science and Arts Center

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenmelerinin Bazı Değişkenlerce İncelenmesi

Gürbüz Ocak[1], Akın Karakuyu[2] *

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi
[2]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
*Corresponding author: karakuyuakin@gmail.com

Özet

Bilgi toplumuna geçilmesi bireylerin sürekli değişen ve gelişen bilgiyi öğrenmesi ve çağa ayak uydurmasını zorunlu hale gelmiştir. Günümüzdeki bu hızlı değişime ayak uydurabilmek için sadece okul ve öğrencilik hayatındaki öğrenmeler yeterli olmayıp öğrenme yaşam boyu devam etmek zorundadır. Bu noktada ise yaşam boyu öğrenme kavramı gerekli bir hal almıştır. İş hayatının ara eleman ihtiyacını karşılayan meslek yüksekokulu mezunlarının meslek hayatı boyunca öğrenmelerinin devam etmesi de bu açıdan önemlidir. Bu çalışmanın amacı meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmelerinin cinsiyet, sınıf, öğrenim türü, yaş, bölüm ve bölüm türü değişkenlerine göre incelenmesidir. Problem: Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeleri bazı değişkenler açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir? Alt Problemler: 1- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeleri ne düzeydedir? 2- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 3- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeleri sınıf türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 4- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeleri öğrenim türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 5- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeleri yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 6- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeleri bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 7- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeleri bölüm türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Çalışma grubunu, Akdeniz bölgesindeki bir Devlet üniversitesinin meslek yüksekokulunda eğitim gören ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 390 meslek yüksekokulu öğrencisi oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında orjinali Wielkiewicz ve Meuwissen (2014) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması Engin, Kör ve Erbay (2017) tarafından yapılan "Yaşam Boyu Öğrenme Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 15 madde, 5'li likert tipinde ve tek boyutludur. Ölçekten alınabilecek puanlar 15 – 75 arasıdır. Çalışmamızda ölçeğin cronbach alpha güvenilirlik katsayısı 0,855 dir. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Verilerin analizinde ortalama ve veriler normal dağılım gösterdiği için bağımsız t testi ile tek yönlü varyans analizi (anova) kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması 55,69 dur. Bu ortalamaya göre öğrencilerin yaşam boyu öğrenmeleri yüksektir. Cinsiyet değişkeni için yapılan bağımsız t testi sonuçlarına göre öğrencilerin yaşam boyu

öğrenmelerinde anlamlı bir farklılık yoktur (t(388): -0,587, p>0,05). Sınıf değişkeni için yapılan bağımsız t testi sonuçlarına göre öğrencilerin yaşam boyu öğrenmelerinde anlamlı bir farklılık yoktur (t(388): -0,853, p>0,05). Öğrenim türü değişkeni için yapılan bağımsız t testi sonuçlarına göre öğrencilerin yaşam boyu öğrenmelerinde anlamlı bir farklılık yoktur (t(388): -0,906, p>0,05). Bölüm türü değişkeni için yapılan bağımsız t testi sonuçlarına göre öğrencilerin yaşam boyu öğrenmelerinde anlamlı bir farklılık yoktur (t(388): -0,898, p>0,05). Yaş değişkeni için yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre öğrencilerin yaşam boyu öğrenmelerinde anlamlı bir farklılık yoktur (F(4, 385): 1,969, p>0,05). Bölüm değişkeni için yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre öğrencilerin yaşam boyu öğrenmelerinde anlamlı bir farklılık yoktur (F(6, 383): 0,707, p>0,05). Bireylerin hızla değişen dünyada var olan bilgileri belirli bir süre sonra geçerliliğini yitirmekte bu durum ise kendilerini yenileyerek kişisel ve mesleki olarak kendilerini geliştirmelerini yani yaşam boyu öğrenmelerini zorunlu kılmaktadır. Çalışmamızda meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmeleri birtakım değişkenlerce incelenmiştir. Öğrencilerin yaşam boyu öğrenme düzeyleri yüksek çıkmıştır. Ayrıca bağımsız değişkenler ile yaşam boyu öğrenmeleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. 21.yy becerileri arasında olan yaşam boyu öğrenmenin her öğrenim düzeyindeki öğrenciler üzerinde incelenmesi ve farklı değişkenlerle ilişkisinin incelenmesi önerilebilir.

Keywords: Yaşam Boyu Öğrenme, 21.yy Becerileri, Önlisans Öğrencileri

An Analysıs On the Lıfelong Learnıng of Vocatıonal School Students Wıth Regards to Some Varıables

Abstract

Purpose

The transition to information society has made it compulsive for individuals to learn the information that changes and improves constantly, and to modernize eventually. In order to keep up with these changes happening today, one needs not only the education acquired in school and in student life, but also a continuous lifelong learning. The concept of lifelong learning becomes a necessity at this point. In this meaning, the lifelong learning during the professional life of graduates of vocational schools, which provide intermediate staff for industries, is a topic of importance. This study aimed at analyzing lifelong learning of vocational school students to the extent of variables as gender, grade, education type, age, department and department type. Research question: Do the lifetime learnings of vocational school students indicate a significant difference with regard to some variables? Sub-questions: 1- What is the level of the lifelong learning of vocational school students? 2- Do the lifetime learnings of vocational school students indicate a significant difference with regard to gender variable? 3- Do the lifetime learnings of vocational school students indicate a significant difference with regard to grade variable? 4- Do the lifetime learnings of vocational school students indicate a significant difference with regard to education type variable? 5- Do the lifetime learnings of vocational school students indicate a significant difference with regard to age variable? 6- Do the lifetime learnings of vocational school students indicate a significant

difference with regard to department variable? 7- Do the lifetime learnings of vocational school students indicate a significant difference with regard to department type variable?

Method

The study group was consisted of 390 vocational school students who participated in the research voluntarily and are studying in the vocational school of a state university somewhere in Mediterranean region. In the process of data collection, the "Lifelong Learning Scale" was used, which was originally developed by Wielkiewicz & Meuwissen (2014) and adapted to Turkish by Engin, Kör & Erbay (2017). The scale had 15 items, one dimension and was of 5-point likert scale. The score range of the scale was between 15-75. Reliability coefficient of Cronbach's Alpha of the scale for our study was 0,855. In the study, scanning model from qualitative research methods was used. Since that the mean and the data showed a normal distribution, one-way analysis of variance (ANOVA) with an independent samples t-test was used.

Findings and Conclusion

The mean score of the vocational school students from lifelong learning scale is 55,69. This mean shows that the lifetime learning of the students is high. There is no significant difference in the lifetime learning of the students according to the results of independent samples t-test that applied for gender variable (t(388): -0,587, p>0,05). There is no significant difference in the lifetime learning of the students according to the results of independent samples t-test that applied for grade variable (t(388): -0,853, p>0,05). There is no significant difference in the lifetime learning of the students according to the results of independent samples t-test that applied for education type variable (t(388): -0,906, p>0,05). There is no significant difference in the lifetime learning of the students according to the results of independent samples t-test that applied for department type variable (t(388): -0,898, p>0,05). There is no significant difference in the lifetime learning of the students according to the results of one-way analysis of variance that applied for age variable (F(4,385): 1,969, p>0,05). There is no significant difference in the lifetime learning of the students according to the results of one-way analysis of variance that applied for department variable (F(6,383): 0,707, p>0,05). Information that individuals have loses its validity after some time in a world changing with haste, and this makes them refresh and develop themselves personally and professionally, meaning learning in a lifelong period. In our study, lifelong learning of vocational school students was analyzed in the perspective of several variables. Lifelong learning of the students was found high. Besides, no significant difference found between their lifelong learning and independent variables. It might be suggested that lifelong learning, which is among the skills of the 21th century, could be examined on students of every educational level and with different variables.

Keywords: Lifelong Learning, the 21th Century Skills, Associate Degree Students

Mesleki ve Teknik Eğitimde Kullanılan Modüllerin Niteliğine İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Malatya İli Battalgazi İlçesi Örneği)

Zeynep Aykır[1] *, Mehmet Taşpınar[2]

[1]Abdulkadir Eriş Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
[2]Gazi Üniversitesi
*Sorumlu yazar: z.aykr87@yahoo.com.tr

Özet

Problem Durumu; Küreselleşme, ülkelerin sosyal ve ekonomik ilerlemelerini önemli bir şekilde etkilemektedir. Söz konusu süreçte organizasyonların yapısında değişim gerçekleşmektedir. Bu bağlamda nitelikli insan gücünün oluşturulabilmesi açısından eğitim fırsatlarının yükseltilmesi son derece önemlidir. Yaşanan değişimlere ayak uydurulması ve toplumun daha gelişmiş bir düzeye ulaştırılma gayesi eğitim programlarında bir takım değişikliklere gidilmesini zorunlu hale getirmektedir. Nitelikli insan gücünün çok önemli olduğunu anlayan ülkeler, eğitim kalitesini yükseltmek amacıyla önemli çabalar göstermektedir. Söz konusu çabalar genellikle eğitimciyi kaliteli bir şekilde yetiştirmeye, sınıf ve okul standartlarını artırmaya, öğrenme-öğretme ortamında mevcut teknolojilerden etkili ve verimli bir şekilde faydalanmaya, eğitim-öğretim programlarını iyileştirmeye, uygun ve verimli öğretim teknikleri geliştirmeye yoğunlaşmaktadır. Nitelikli insan yetiştirmenin en etkili yolu, istihdam ve ekonomi ile yakın bağlantısı olan toplumun gelişmesinde ve geleceğin toplumunu yaratmada etkin bir rolü bulunan mesleki ve teknik eğitimdir. Gelişmiş teknolojiye hâkim, teknoloji kullanabilmenin ötesinde teknoloji geliştirebilen elemanların yetiştirilmesi ülke ekonomisinin gelişmesinde önemli katkı sağlar. Bir ülke ekonomisinin üretim kapasitesinin geliştirilmesi, istihdamının arttırılması, sosyal refah düzeyinin yükseltilmesi, uluslararası serbest piyasada rekabet gücünün yükseltilmesi o ülkenin nitelikli insan gücünün beceri ve bilgi seviyesine başka bir ifade ile nitelikli bir mesleki ve teknik eğitime bağlıdır. Uygulanan eğitim programlarının temel amacı daha iyi bir eğitime ulaşmak olduğuna göre, bu süreçte yaşanan olumsuzlukların giderilmesi, eksikliklerin minimuma indirilmesi en belirgin amaçtır. Bu doğrultuda da değerlendirmenin önemi ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda mesleki ve teknik eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin sisteme ilişkin görüşleri büyük önem taşımaktadır. Modüler programlamaya dayalı meslek eğitimi konusunda Türkiye'de yapılan araştırmalar incelendiğinde daha çok program değerlendirme boyutlu olan ve programın amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin araştırmalar dikkati çekmektedir. Bu araştırma ile modüllerin niteliğinin öğrenci ve öğretmen görüşleriyle belirlenmesi ayrıca modüllerle ilgili yapılacak revize çalışmalarına kaynak oluşturması düşünülmektedir. Amaç; Bu araştırmanın genel amacı mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında bireysel öğrenme materyali olarak kullanılan modüllerin işlevselliğini öğrenci ve öğretmen görüşlerine göre değerlendirmektir. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. 1. Mesleki ve teknik eğitimde uygulanan modüllerin; a) Değerlendirme ölçütleri ve çalışma soruları açısından öğrencilerin görüşleri nelerdir? b) Amaçları ve amaçlara ulaşmada rehberlik etmesi açısından işlevselliği konusunda öğrencilerin görüşleri nelerdir? c) Öğretmen – öğrenci etkileşimine ve derse karşı ilgiye etkisi açısından öğrencilerin görüşleri nelerdir? d)

Etkinlikler ve öğrenilenleri uygulamaya dönüştürme açısından öğrencilerin görüşleri nelerdir? e) Biçimsel özellikleri açısından görüşleri nelerdir? f) Modüler öğretim düşüncesi açısından öğrencilerin görüşleri nelerdir? g) Öğrencinin kendisini değerlendirmesi ve eğitim ortamına aktif katılımı açısından öğrencilerin görüşleri nelerdir? h) Etkinlikler ile ilgili açıklamalar ve içerikle uyumu açısından öğrencilerin görüşleri nelerdir? 2. Uygulanan modüllerin özellikleri konusunda öğrencilerin cinsiyetlerine göre görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır? 3. Odak grup görüşmesi yapılan öğrencilerin ve bireysel görüşme yapılan meslek öğretmenlerinin; a) Modüllerin özelliklerine (Alt amaç:1a,b,c,d,e,f,g,h) ilişkin görüşleri nelerdir? b) Modüllerin uygulanması sırasında yaşanan sorunlar ve bu sorunların nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir? c) Modüllerin etkililiğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli:Araştırma nicel ve nitel yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma bir araştırmadır. Bu kapsamda; araştırmanın nicel kısmı tarama modeline dayalı olup modüllerin niteliğinin öğrenci görüşleriyle, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın nitel kısmı ise olgu bilim (Fenomenoloji) olarak desenlenmiştir. Buna göre araştırma sürecinde odaklanılan olgu, modüllerin niteliği ile ilgili görüşlerin neler olduğunu değerlendirmektir. Çalışma Grubu Nicel veriler Malatya İli Battalgazi merkez ilçesinde, çalışma evreninde yer alan 331 öğrenciden, nitel veriler ise 36 öğrenci ve 27 meslek öğretmeninin bulunduğu çalışma grubundan elde edilmiştir. Veri Toplama Aracı Nicel verilerin elde edilmesi için beşli likert tipine göre düzenlenmiş, Taşpınar tarafından geliştirilmiş "Modüler Materyallere İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Nitel verilerin elde edilmesinde ise odak grup görüşme yoluyla öğrencilere ve ayrıca bireysel görüşme yapmak için öğretmenlere yönelik yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Verilerin Analizi Nicel verilerin çözümünde bilgisayarda istatistiksel veri analizi paket programı kullanılmış olup nitel verilerde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmanın bulgularına göre; öğrenciler modüllerdeki değerlendirme ölçütleri ve çalışma sorularını, modüllerin amaçları ve amaçlara ulaşmada rehberliği, modüler öğretimi genel olarak uygun bulurken; modüllerin öğrenci-öğretmen etkileşimine ve derse karşı ilgiye etkisi, modüllerin biçimsel özellikleri, modüllerin kendilerini değerlendirmeleri ve aktif katılımları açısından kararsızdırlar. Modüllerdeki etkinlikler ve öğrenilenleri uygulamaya dönüştürme konusunda da kararsız oldukları modüllerdeki etkinlikler ile ilgili açıklamalar ve içeriği uyumlu buldukları belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin cinsiyetleri açısından modüllerin özelliklerine ilişkin görüşleri arasında genel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ayrıca öğrenciler en çok modüllerin biçimsel özelliklerini en büyük sorun olarak görürken öğretmenler materyal eksikliğini vurgulamışlardır. Öğrenciler ve öğretmenler modülleri hazırlayanları bu sorunların nedeni olarak görmüşlerdir. Bunlara rağmen hem öğrenciler hem öğretmenler modüler öğretimin uygulamasının devam etmesi görüşünü benimsemişlerdir. Buna göre modüler öğretimin niteliklerine uygun düzenlemeler yapılarak mesleki eğitimde daha etkili biçimde uygulanması gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki ve Teknik Eğitim, Modül, Modüler Öğretim.

Mikrodenetleyiciler Dersine Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Memet Karakuş[1], Ali Kemal Uğur[1] *

[1]Çukurova Üniversitesi

*Corresponding author: akugur@cu.edu.tr

Özet

Teknoloji her alanda olduğu gibi eğitimi de yoğun bir şekilde etkilemektedir. Günümüz eğitiminde robotik kodlama ve STEM eğitimi gibi kavramlar eğitimin her kademesinde artan bir önem kazanmaya başlamıştır. Hiç şüphesiz ki, teknoloji dünyamızda devrim yaratmaya devam etmektedir. Teknolojinin gelişmesiyle başlayan dijitalleşme ise ülkelerin geleceğini etkileyen trendler arasında en önemlilerinden birisidir. Endüstri 4.0 ise, modern üretimde internet, otomasyon ve veri kaynaklarını uygulamadaki son trenddir. Endüstri 4.0, akıllı fabrika, siber-fiziksel sistemler, ileri robotikler, bulut bilişim, büyük veri analitiği, artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik ve nesnelerin interneti gibi teknolojilerle ilgilidir. Bu teknolojiler, verimliliği ve kaliteyi artırmak amacıyla mevcut fabrika otomasyon teknolojilerine entegre edilmektedir. Günümüzde, bilişim teknolojileri ve otomasyon sistemlerinin uygulamaları Endüstri 3.0'dan Endüstri 4.0'a dönüşmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri, yapay zeka alanındaki gelişmeler, robotik, nesnelerin interneti, otonom dijital sistemler; insanların yaşam tarzlarının yanında üretim ve çalışma biçimlerini, dolayısıyla bu süreçte kullanılacak olan bilgi, beceri ve yeterlikleri de hızlı bir şekilde değiştirmeye başlamıştır. Teknolojinin hızla geliştiği ve değiştiği günümüzde, teknolojiyi kullanmak bir zorunluluk haline gelmekte ve teknolojiye olan bağımlılığımız giderek artmaktadır. Hatta çoğu kişi akıllı telefon, tablet veya dizüstü bilgisayarı yanında olmadan kendisini eksik hissettiğini itiraf etmektedir. Son yıllarda teknoloji uygulamalarında son derece önemli bir rol oynayan mikrodenetleyiciler de, teknolojinin ilerlemesinden büyük ölçüde etkilenmiştir. Günümüzde neredeyse tüm akıllı elektronik cihazlarda kontrol amaçlı olarak, bir veya daha fazla mikrodenetleyici kullanılmaktadır. Öğrencilerin, gelecekte toplumun sorunlarını çözebilecek nitelikte projeler üretebilmeleri için etkili bir mikrodenetleyici eğitimi almaları gerekmektedir. Mikrodenetleyici eğitimi şu anda dünyadaki tüm üniversitelerde başta elektrik ve elektronik olmak üzere ilgili birçok disiplin tarafından verilmektedir. Fakat öğrencilerin mikrodenetleyici ve benzeri programlama tabanlı derslerde, soyut olan kavramları anlamadıkları ve bu sebeple nasıl uygulayacakları konusunda da güçlük çektikleri literatürde birçok araştırmada belirtilmiştir. Ayrıca bu tip derslerde gerek öğretim süresinden gerekse uygulama ortamından kaynaklanan birçok sorun söz konusudur. Mikrodenetleyiciler dersinin öğretim programının işlevselliğinin belirlenmesi ve uygulamasında karşılaşılan sorunların somut olarak ifade edilmesinde yarar vardır. Ülkemizde de çeşitli eğitim seviyelerinde mikrodenetleyici programlamayı öğretmek ve mikrodenetleyici eğitiminin etkinliğini artırmak için güçlü bir öğretim programı oluşturmak çok önemlidir. Bu açıdan mikrodenetleyici eğitimi sürecinde kullanılan öğrenme öğretme yaklaşımlarından hangilerinin öğrencilerin başarısına ve öğrenme çıktılarına katkıda bulunacağının belirlenmesi gerekmektedir. Bu sebeple öğrencilerin eğitim sürecinde, sürece nasıl baktıkları, öğrenme sürecine nasıl dahil oldukları, konuları nasıl daha iyi öğrendiklerini ortaya çıkarma önemlidir. Bu açıklamalar

paralelinde araştırmanın genel amacı, mikrodenetleyiciler dersi öğretim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme boyutlarına ilişkin öğrenci görüşlerini incelemektir. Bu genel amaç doğrultusunda öğrencilerin mikrodenetleyiciler dersinin hedef, ünite, öğretim süreci ve değerlendirmesine yönelik görüşleri alınmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ile gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin güneyinde bulunan bir üniversitenin meslek yüksekokuluna kayıtlı mikrodenetleyiciler dersini almış önlisans ikinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Mikrodenetleyiciler Dersi Programını Değerlendirme Anketi kullanılmıştır. Anketten elde edilen veriler SPSS 22 programı kullanılarak çözümlenmiş ve verilerin frekans, yüzde, standart sapma ve ortalamaları hesaplanarak, tabloları oluşturulmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgulara bağlı sonuçlar yorumlanıp tartışıldıktan sonra mikrodenetleyiciler eğitimi sürecindeki mevcut eğitim öğretim uygulamalarına ve gelecek de yapılacak olan araştırmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Keywords: Mikrodenetleyici Eğitimi, Programlama Eğitimi, Öğretim Programı, Öğrenci Görüşleri

Milli Eğitim Şuralarında Öğretmen Yetiştirme Politikaları

Devrim Tanrıverdi[1], Uğur Türe[2] *, Erol Baki Tekin[2]

[1]Turhal Mehmet Akif İlkokulu
[2]Turhal Şeker Fen Lisesi
*Sorumlu yazar: ugurture@gmail.com

Özet

Milli Eğitim Sistemimizi dünyada meydana gelen gelişmelerin eğitim ortamlarına aktarılması, reorganizasyonu ve yapılandırılması için düzenlenen organizasyonların başında Mili Eğitim Şuraları gelir. Bu şuralarda eğitim ve öğretimle ilgili konularda görüşmeler yapılır ve "tavsiye" niteliğinde kararlar alınır. Henüz ulusal kurtuluş savaşı yapılırken 1921 yılında düzenlenen Maarif Kongresi ve hemen akabinde toplanan Heyeti İlmiyeler' in yerine alan Milli Eğitim Şuraları bugüne kadar toplam 18 kez düzenlenmiştir. İlk şura sayılabilecek olan Maarif Kongresi 16-21 Temmuz 1921 yılında düzenlenmiştir. Bu kongreye Mustafa Kemal'in, savaş devam ederken cepheden gelip katılması meseleye verdiği önemi göstermesi bakımından oldukça önemlidir. Daha sonra sırasıyla 1923, 1924 ve 1925 yıllarında üç kez de Heyet-i İlmiye Toplantıları yapılmış akabinde ülkemizin önde gelen eğitimcilerinin bir araya geldiği Türk Milli Eğitim Sisteminin karakterini bulduğu bu toplantılar şuralarla devam etmiştir. İlk milli eğitim şurası 17-29 Temmuz 1939 yılında eğitim ve öğretimin plan ve esaslar, çeşitli öğretim kademelerine ait talimatnamelerin ve bütün müfredatların incelenmesi gündemiyle Hasan Ali Yücel'in başkanlığında toplandı. En son on yedincisi düzenlenen Milli Eğitim Şuralarının her birinde eğitim sistemimiz için gerekli düzenlemelere dair çok önemli tavsiye kararları alındı. Çalışmamız 1921'den günümüze gerçekleştirilen toplam Heyeti İlmiye toplantıları ve diğer 18 Milli Eğitim Şurasının kararlarını öğretmen yetiştirme politikaları bakımından incelemekte ve analiz etmektedir. Bu kararların ne derece hayata geçirldiği yasalaştığı hangilerinin öğretmen yetiştiren kurumlarda ne gibi etkileri olduğu ve öğretmen niteliklerini artırma meselesine nasıl bakıldığı şura kararları üzerinden analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Milli Eğitim Şuraları, Eğitim Politikaları, Öğretmen Yetiştirme, Öğretmen Nitelikleri

Öğrenci Merkezli mi Öğrenciye Yüklenme mi 'Öğretim Elemanları Öğreterek Öğrenme Yöntemi ile İlgili Ne Düşünüyor'

Ayfer Sülü[1] *

[1]İnönü Üniversitesi

*Corresponding author: ayfer.sulu@inonu.edu.tr

Özet

Yapılandırmacılık akımının etkisiyle giderek önem kazanan öğrenci merkezli öğretim, eğitim kurumlarında gün geçtikçe daha çok uygulanmaktadır. Öğrenciyi pasif konumdan aktif konuma geçiren yapılandırmacı yaklaşım, öğrenmenin her aşamasında öğrenciyi merkeze almaktadır. Bu şekilde gerçekleşen öğrenmelerin hem daha kalıcı hem de daha anlamlı olduğu görüşü günümüz eğitim anlayışına hâkimdir. John Dewey'nin 1900'lerdeki 'öğrenmeyi yaparak destekleme' düşüncesi yapılandırmacılıkta yansımasını bulmuştur (Grant, 2003). Öğreterek öğrenme yöntemi yapılandırmacılık akımından beslenmiş, Jean-Pol Martin tarafından 1985 yılında gündeme gelmiş bir yöntemdir (Grzega, 2005). Yabancı dil öğretiminde kullanılmak üzere ortaya çıkmış olan bu yöntem, diğer disiplinlerde de başarılı bir şekilde uygulanmıştır (Abendroth-Timmer, 2000). Martin (1998), tüm süreçlerin (planlamadan uygulamaya) aşamalı olarak öğrencilere devredilmesini, yürütülmesini savunur. Öğretmen, öğreten kişi değil, yöntem ve teknik bilgisine sahip, bilgiye nasıl ulaşılacağını gösteren bir rehberdir (Grzega ve Schöner, 2008). Geleneksel öğretimde öğretmen sınıfın önünde durmakta ve derse hazırlıklı olduğu umularak öğrencilere bilgilerini aktarmaya çalışmaktadır. Bu durum, öğrenci ve öğretmen arasında bir iletişim yaratmaktadır, öğretmen olası en iyi doğrulamayı yapabilmek ve öğrenileni notlandırabilmek için sınıfa cevabını önceden bildiği sorular sorar. Bu sebeple tüm dersler öğretmen tarafından işlenir ve öğretmen dersin merkezidir. Jean-Pol Martin tarafından geliştirilen ve test edilen 'öğreterek öğrenme' yöntemine göre ise ders öğretmen tarafından başlatılmamalı, öğretmen değil, öğrenci merkezli olmalıdır. Bu yöntemin bir parçası olarak öğrenci merkezlilik, öğrencilerin her birine didaktik alt-beceri içeren ödevler vermeyi ve daha da ideal olanı, öğrencilerin gönüllü olmasını içerir. Öğretimsel beceriler öğrencide sistematik olarak oluşturulur, müfredat öğrenciyle beraber hazırlanır ve öğrenciler dersi bağımsız organize eder. Öğreterek öğrenme yönteminde öğrenciler sadece bir konuyla ilgili sunum yapmakla değil; konuyu sınıf arkadaşlarına öğretebilmek için kendi yöntem ve öğretim tekniklerini belirleyip uygulamakla sorumludurlar. Ayrıca öğretim esnasında sınıf arkadaşlarını motive etmek, onların dikkatini çekmek, konuların anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etmek gibi sorumlulukları vardır. Bunları yapabilmek için de sadece konuyu sunmaları değil, farklı öğretim teknikleri uygulamaları da gerekmektedir (Aslan, 2017; Grzega ve Schöner, 2008). Öğrenciler hem öğrenme hem öğretme sorumluluğunu üstlenirler (Aslan, 2015) ve kendilerini aynı anda öğretmen ve öğrenci olarak düşünmek zorundadırlar (Karakaya, 2007). Bu sebeple, bu yöntemin öğretmen yetiştiren lisans programlarında oldukça faydalı olacağı düşünülmektedir (Aslan, 2017). Bu anlamda, üniversitelerin öğretmen yetiştiren programlarında ders veren öğretim elemanlarının öğreterek öğrenme yönteminin uygulanmasına ilişkin görüşlerini incelemek önemlidir. Çalışma kapsamında, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde lisans düzeyinde meslek bilgisi

derslerini; yüksek lisans düzeyinde ise Eğitim Programları ve Öğretim ana bilim dalı kapsamındaki dersleri vermekte olan öğretim elemanları evren olarak kabul edilmiştir. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılarca hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış olup, beş öğretim elemanı ile ortalama 40 ar dakikalık görüşmeler yapılmıştır. Katılımcılar gönüllülük esasına dayalı olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler nitel veri analiz programı ile analiz edilecek ve veriler betimsel analiz ve içerik analizine tabi tutulacaktır. Araştırma bulgularından öğretmen adaylarının, öğretim elemanlarının, öğretmenlerin ve araştırmacıların fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Öğretim elemanı ve öğretmenler açısından düşünüldüğünde, yurtdışındaki uygulamalarında oldukça etkili olduğu görülen bu yöntemin, ülkemizde uygulanışına dair fikir edinmek, ileriki uygulamalar açısından önemli görülmektedir. Araştırmacılar açısından, öğreterek öğrenme yöntemi özellikle Almanya'da yaygın olarak kullanılmaktadır ancak literatür incelendiğinde bu yöntemle ilgili çalışmaların oldukça az olduğu ve uygulama noktasında eksikliklerin olduğu görülmüştür. Bu sebeple, yöntemin tanıtılması, uygulama basamaklarının ve yaşanan problemlerin bilinmesi yeni çalışmalara yol göstermesi açısından önemlidir.

Keywords: Öğrenci Merkezli Öğretim, Öğreterek Öğrenme, Yapılandırmacılık

Student Centered Or Student Burdened' What Do Lecturers Think About Learning by Teaching Method'

Abstract

Student-centered education, which is gaining more importantance with the effect of constructivism, is being implemented more and more in educational institutions. The constructivist approach which takes the students from passive to active position places students at the center of every stage of learning. The view that learning in this way is both more permanent and more meaningful dominates today's education. John Dewey's idea of 'support learning by doing' in the 1900s has found its reflection in constructivism (Grant, 2003). The method of learning by teaching has been nurtured by the constructivist movement and created by Jean-Pol Martin in 1980s (Grzega, 2005). This method, which was used only in foreign language teaching, has been successfully applied in other disciplines as well (Abendroth-Timmer, 2000). According to Martin (1998), all processes (from planning to implementation) should gradually be transferred to the students. The teacher is not the person who teaches, but is the person who has methodological and technical knowledge and is the guide to information (Grzega and Schöner, 2008). In traditional teaching, the teacher stands in front of the class and tries to convey the information to the students hoping that they are prepared for the lesson. This creates a communication between the student and the teacher. The teacher asks the class questions whose answers he knows in order to be able to make the best possible validation and to grade it. For this reason, all courses are taught by the teacher and the teacher is the center of the lesson. According to the method of learning by teaching, which was developed and tested by Jean-Pol Martin, lessons should not be initiated by the teacher but should be initiated by the student, and they should be student-centered. As a part of this method, student centered learning involves giving each student duties that include

didactic sub-skills, but, more ideally, giving these duties to volunteering students. In this method, students acquire instructional skills systematically, the curriculum is prepared with the students and the students organize the lessons independently. In learning by teaching, students do not just make a presentation about a topic; they are also responsible for identifying and applying their own methods and teaching techniques to teach the subject to their classmates. They also have the responsibility to motivate their classmates during their instruction, to attract their attention, to check if the subjects are understood. In order to do these, it is necessary not only to expain the subject but also to apply different teaching techniques (Aslan, 2017; Grzega and Schöner, 2008). Students take on the responsibility of learning and teaching (Aslan, 2015) and must consider themselves as teachers and students at the same time (Karakaya, 2007). Therefore, it is thought that this method will be very useful in teacher education programs (Aslan, 2017). In this sense, it is important to examine the views of lecturers in the teacher education programs about the application of learning by teaching method. Within the scope of this study, the lecturers at İnönü University Faculty of Education who teach 'Teaching Profession courses' at undergraduate level and who give lectures in the program of Curriculum and Teaching at graduate level are regarded as the population. As the data collection tool, a semi-structured interview form prepared by the researchers was used and an average of 40-minute interviews were conducted with five lecturers. The participants were determined on a voluntary basis. The data will be analyzed with a qualitative data analysis program and descriptive and content analyses will be applied. It is thought that pre-service teachers, lecturers, teachers and researchers will benefit from the research findings. In terms of lecturers and teachers, it is seen in the literature that this method has been quite effective in its applications abroad. For this reason, knowing about its applications in Turkey is thought to guide teachers in their future teachings. As for researchers, the method of learning by teaching has been widely used in Germany, but there are few studies on this method in Turkey and more studies are needed about this method. Therefore, it is important to introduce the method and to know the application steps and the problems encountered.

Keywords: Student Centered Education, Learning by Teaching, Constructivism

Öğrencilerin İngilizce Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörlere Yönelik Görüşleri

Demet Özmat[1] *, Nuray Senemoğlu[2]

[1]Çankaya Üniversitesi
[2]Hacettepe Üniversitesi
*Sorumlu yazar: demetgulsoy@cankaya.edu.tr

Özet

Günümüzde yabancı dil öğrenmenin önemi göz önünde bulundurulduğunda, yabancı dil öğretiminde yaşanan zorlukların belirlenmesinin sorunların giderilmesinde önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de İngilizce öğrenmeyi zorlaştıran faktörleri öğrenci görüşlerine göre belirlemektir. Çalışmanın sonuçlarının dil öğreniminde yaşanan zorlukların giderilmesinde katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilindeki Anadolu liselerinin 11. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya toplamda 1373 lise öğrencisi katılmıştır. Araştırma kapsamına alınmış olan okulların alt orta ve üst başarı grubuna göre belirlenmesinde Orantısız Tabakalı Amaçlı Örnekleme Yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışma betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler (DÖZF) Ölçeği ve yarı yapılandırılmış görüşme formları ile toplanmıştır. Çalışmanın nitel boyutu için; 19 kadın, 11 erkek öğrenci olmak üzere toplamda 30 lise 11.sınıf öğrencisi ile yüz yüze görüşme yapılmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programından yararlanılmıştır. Çalışmanın nitel verilerinin analizi için elde edilen veriler, MaxQda 12 programı yardımı ile analiz edilmiştir. Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler Ölçeğinin geliştirme çalışmasında, ilgili alan yazın incelendikten sonra ortaya çıkan genel çerçeve doğrultusunda toplam 20 lise öğrencisi ile görüşme yapılmıştır. Dil öğrenme ortamında yaşanan zorlukların belirlenmesi açısından daha detaylı verilere ulaşabilmek için1 lise İngilizce dersi 2 saat gözlenmiştir. Alan yazın taraması, öğrenci görüşmeleri ve ders gözlemleri sonucunda dil öğrenme sürecinde yaşanan zorluklara ilişkin belirtke tablosu oluşturulmuştur. Tablo; (a) dil öğrenme kaynaklarından (kitaplar, yazılı, görsel ve işitsel araçlar vb.) kaynaklanan zorluklar, (b) öğretimin niteliğinden (öğretmen, öğretim yöntem ve teknikleri, kullanılan ve öğretilen stratejiler) kaynaklanan zorluklar, (c) öğrencinin kendisinden kaynaklanan zorluklar (ön koşul öğrenmeler, bilişsel giriş davranışları, motivasyon, dil öğrenmeye karşı tutum, ilgi ve istek vb.), (d) öğrenme ikliminden kaynaklanan zorluklar şeklinde belirlenmiştir. Toplamda 55 maddelik taslak bir form ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan taslak formdaki dilin hedef kitleye uygunluğunu görmek amacı ile uzman yardımı ile gerekli düzeltmeler ve sadeleştirmeler yapılmıştır. Deneme formu 237 on birinci sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Deneme uygulamasından elde edilen sonuçlar doğrultusunda nihai form gerekli izinler alındıktan sonra 1373 lise öğrencisine uygulanmıştır. Araştırmanın nicel bölümünden elde edilen sonuçlar doğrultusunda, DÖZF ölçeğinden elde edilen verilere göre; öğrencilerin çok yüksek düzeyde yaşadıkları zorluklar sırası ile öğrenme kaynakları (araç-gereçler, ders kitapları), öğretimin niteliği, öğrenme iklimi ve öğrenenden kaynaklanan zorluklar şeklindedir. Üst, orta ve alt başarı gruplarında öğrenim gören öğrencilerin görüşleri karşılaştırıldığında, alt başarı grubu okullarında bulunan

öğrencilerin yaşadıkları zorlukların derecesi üst ve orta gruptaki öğrencilerin yaşadıkları zorlukların derecesinden daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaşadıkları zorlukların cinsiyet faktörüne göre değişmediği görülmüştür. Araştırmanın nitel bölümünden elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin öğrenme kaynaklarına yönelik yaşadıkları zorlukların en çok ek kaynakların yetersiz olması ve ders kitaplarının yetersiz olmasıdır. Öğretimin niteliğine ilişkin yaşanan zorluklar incelendiğinde, öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirecek etkinlikleri yetersiz buldukları ve derslerde konuşma etkinliklerinin yapılmadığıdır. Öğrencilerin en çok zorladıkları beceriler; "dinleme" ve "konuşma" becerileridir. Öğrencilerin kendilerinden kaynaklanan zorluklara ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğrencilerin dil öğrenme için istek ve ihtiyaç duyma konusunda zorluk yaşadıkları görülmüştür. Öğrenciler, diğer derslere İngilizce derslerinden daha çok önem verdiklerini ifade etmişlerdir. Öğrenme ikliminden kaynaklanan zorluklara ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde, öğrenciler; derslere katılımın düşük olduğu ve derslerde yaşanan disiplin problemlerinin öğrenmelerini olumsuz etkilediklerini belirtmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre uygulamaya ve yapılacak yeni çalışmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil, Dil Öğrenme, Öğrenme, Yabancı Dil Öğrenmeyi Zorlaştıran Faktörler

Öğreterek Öğrenme Yöntemine İlişkin Öğrenci Görüşleri

İsmail San[1], Ayfer Sülü[1] *

[1]İnönü Üniversitesi

*Corresponding author: ayfer.sulu@inonu.edu.tr

Özet

Öğreterek öğrenme yöntemi, Almanya'da Fransız dili ve edebiyatı profesörü olan Jean-Paul Martin tarafından, 1985 yılında Fransızca öğretimi için ortaya atılmış bir yöntemdir. Yöntemin orjinal ismi 'Lernen durch Lehren' olup literatürde LdL şeklindeki kısaltılması kullanılmaktadır (Grzega, 2005). Genel olarak yabancı dil öğretiminde uygulanmış olsa da hemen hemen tüm derslerin öğretimi için farklı okul türlerinde kullanılmakta olan bir yöntemdir (Abendroth-Timmer, 2000). Öğreterek öğrenme kavramını 1985'ten bu yana geliştirmekte olan Martin, ilk etapta dil öğretimi alanında ortaya çıkmış olan bu yöntemin diğer disiplinlerde de kullanımına dair birçok yayın yapmıştır (Martin, 1985, 1994, 1998, 2001, 2002). Öğreterek öğrenme yönteminde temel prensip, öğrenciye mümkün olduğunca çok öğretmen sorumluluğu vermek ve olabildiğince çok öğrenciyi derste yüksek düzeyde aktif olmaya teşvik etmektir (Grzega, 2005). Yabancı dil öğretiminde 1970lerde ortaya çıkan iletişimsel dil öğretimi (communicative language teaching) yönteminde yaşanan ikilemlere öğreterek öğrenme yönteminin çözüm olacağı savunulmuştur. (Grzega, 2005; Grzega&Schöner, 2008). İletişimsel yöntemle ilgili eğitimcilerin farkettiği şuydu: öğrencilerden kendileri hakkında ya da yaşamlarıyla ilgili konuşmaları istendiğinde derse daha çok katılıyorlardı ancak bu yöntem, dilbilgisi konusunda yetersiz kalıyordu. Martin'in bu soruna çözümü öğrencilerin dilbilgisi konularını da kendilerinin anlatmasıydı.

Yöntem

Ttemel olarak bir çift veya bir grup öğrencinin ders konularının büyük bir çoğunluğunu sınıf katılımını ve sınıf-içi iletişimi aktif tutarak anlatmasına dayanmaktadır. Konu seçimi öğrenciler tarafından veya öğretmen tarafından yapılmaktadır (Grzega, 2005; Grzega, 2008; Martin, 1985). Öğrencilerin görevi bir konuyu tekdüze bir şekilde sunmak değil, sınıf arkadaşlarının sorulara cevap bularak ders sonunda yapılandırılmış bir bilgiye ulaşmalarını sağlamaktır (Martin, 1985). Böylelikle öğrenciler hem dilgisini öğrenir hem de iletişimsel yeterliliğe sahip olurlar. Bunun yanında, yaratıcılık, bağımsızlık, öz–güven ve takım çalışması, kompleks düşünme, bilgiyi araştırma ve bulma becerisi, sunum becerisi, proje yapabilme yeterliliği, interneti kullanabilme becerisi, dakiklik, güvenilirlik ve sabır gibi teknik ve sosyal becerileri de edinirler (Grzega, 2005). LdL, öğrencileri, bütün bir kişilik olarak, öğretim sürecinin merkezine oturtan bütünsel bir öğrenme sürecidir. Öğrenciler öğretim süreciyle ilgili kendileri özgürce karar verir. Yabancı dil derslerindeki başarılı uygulamasının ardından LdL yönteminin herhangi bir okulda herhangi bir dersi öğretirken de kullanılabileceği görülmüştür. Genel anlamda yöntemin oldukça etkili olduğu görülürken, bu yöntemin yanlış kullanımlarına da rastlanmıştır. Bu bağlamda, her ders öğrencilerden sözlü sunum yapmalarını isteyip ders sonunda sunumlarla ilgili yorum yapmayı öğreterek öğrenme yöntemi diye düşünen eğitimciler olmuştur (Grzega, 2005). Martin ve Grzega bu yöntemin uygulanışını detaylı bir şekilde anlatıp bu tür yanlış uygulamaların önüne geçmeyi

hedeflemişlerdir. Son yıllarda üniversite düzeyinde derslerde sunum kullanımı artmakta, kimi üniversitelerde dersler tamamıyla öğrenci sunumları şeklinde ilerlemektedir. Bu araştırmanın temel amacı; öğreterek öğrenme yönteminin bir parçası olarak kullanılan sunumlara ilişkin öğrencilerin görüşlerini öğrenmektir. Bu bağlamda, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde hizmet veren 13 programda öğrenimlerine lisans düzeyinde dördüncü sınıf öğrencisi olarak devam eden, her bölümden bir öğrenci olmak üzere, toplam 13 öğrenci örnekleme dahil edilmiştir. Araştırmada, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki öğrencilerden gönüllülük esasıyla veri toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve her bir katılımcıyla ortalama 30 dakikalık görüşmeler yapılmıştır. Verilerin analizinde nitel analiz programı kullanılacak olup, veriler betimsel analiz ve içerik analizine tabi tutulacaktır. Bu araştırma, öğreterek öğrenme yönteminin uygulanması noktasında varolan durumu betimlemesi ve ileriye dönük uygulamalarda fikir vermesi açısından önemlidir. Araştırma bulgularından, hâlihazırda öğreterek öğrenme yöntemini kullanan ya da kullanmayı düşünen eğitimcilerin faydalanacağı düşünülmektedir. Bu yöntemin kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri hakkında fikir sahibi olmak, yöntemin derslerde kullanım şekli ile ilgili yönlendirici olacaktır.

Keywords: Öğreterek Öğrenme, Öğrenci Sunumları

Student Views On Learning by Teaching

Abstract

‘Learning by teaching’ is a method created by Jean-Paul Martin, professor of French language and literature in Germany in 1985. The original name of the method is 'Lernen durch Lehren' and it is abbreviated as “LdL” in the literature(Grzega, 2005). Although it is generally applied in foreign language teaching, it can also be used in almost all disciplines (Abendroth-Timmer, 2000). Martin, who has been developing the concept of learning by teaching since 1985, has made many publications about the use of this method in other disciplines in addition to the field of language teaching (Martin, 1985, 1994, 1998, 2001, 2002). The basic principle in the learning by teaching method is to give the student as much teacher responsibility as possible and to encourage as many students as possible to be highly active in lessons (Grzega, 2005). It was argued that the method of learning by teaching would be the solution to the dilemmas experienced in the communicative language teaching method, which emerged in 1970s in foreign language teaching. (Grzega, 2005; Grzega & Schöner, 2008). Educators were aware that in communicative method, students were more likely to be active in classes when they were asked to talk about themselves or about their lives, but this method was insufficient in teaching grammar. Martin's solution to this problem was that students should explain the grammar topics themselves. The method is mainly based on a couple or a group of students explaining the majority of the course subjects by keeping class participation and communication active. The choice of the subject is made by the students or by the teacher (Grzega, 2005; Grzega, 2008; Martin, 1985). The task of the students is not to present a topic in a monotonous way, but to provide a structured knowledge at the end of the course by answering the questions of the classmates (Martin, 1985). In this way, students both learn grammar and have communicative competence. They also acquire technical and social skills

such as creativity, independence, self-confidence and teamwork, complex thinking, ability to research and find information, presentation skills, ability to do projects, the ability to use the Internet, punctuality, reliability and patience. (Grzega, 2005). LdL is a holistic learning process that places students at the center of the teaching process as a whole personality. Students freely decide on the teaching process themselves. In general terms, learning by teaching method was found to be highly effective, however, in some cases the method was applied inaccurately. In some cases, telling students to make s in each lesson and making comments at the end of each presentation has been to thought to be the 'learning by teaching' by some educators (Grzega, 2005). Martin and Grzega explained the application of this method in detail and aimed to prevent such misapplications. In recent years, the use of presentations at university-level courses has been increasing, and in some universities, courses are carried out in the form of student presentations for a whole semester. The main purpose of this research to learn the opinions of the students about the presentations used as a part of the learning by teaching method. In this context, a total of 13 senior students from 13 different programs at İnönü University Faculty of Education was the sample group the study. In the study, data were collected on a voluntary basis. As a means of data collection, a semi-structured interview form was used and an average of 30 minutes of interviews were conducted with each participant. In the analysis of the data, a qualitative analysis program will be used and descriptive and content analyses will be applied. This research is important in terms of the application of the learning by teaching method as it will describe the existing situation and will give an idea about future applications. It is thought that the educators who already use or intend to use the method will benefit from this study. Having an idea about students' views about the use of LdL will be a guideline on how to use the method in lessons.

Keywords: Learning by Teaching, Student Presentations

Öğretmen Adaylarının Bilgi Edinme ve Bilgiyi Yapılandırma Beceri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi

Mustafa Çelebi[1], Duygu Tuğçe Taşkın[1] *

[1]Erciyes Üniversitesi

*Sorumlu yazar: taskinduygu96@gmail.com

Özet

Günümüzde eğitim okul sınırlarını aşmıştır. Bu nedenle 21. yüzyıl bireylerinin kendilerini sürekli geliştirmeleri beklenmektedir. Çünkü içinde bulunduğumuz çağ durağanlık kabul etmemektedir. Çağa ayak uydurmak için gelişmeler takip edilmelidir. Bilgi miktarının her saniye katlanarak arttığı günümüzde bilgiye ulaşmanın ve bilgiyi yapılandırmanın büyük önemi vardır. Yaşadığımız dönemin bilgi çağı olarak adlandırılması bilgiye sahip olmanın hayati bir önem taşıdığını göstermektedir. Öyle ki geleceğin cahilinin okuma yazma bilmeyen değil, bilgiye nasıl ulaşacağını bilmeyen olacağı bilgi toplumlarınca ifade edilmektedir. Bilginin, bireylerin yaşadıkları topluma uyum sağlamalarını kolaylaştıran, verdikleri kararları yönlendiren temel bir güç olduğu belirtilmektedir. Yalnızca bilgiyi edinmenin yeterli olmadığı günümüzde bilgiyi yapılandırmak, hedeflenen amaca uygun haliyle kullanmak gerekmektedir. 21. yüzyıl bireylerinin yaşamları boyunca başarılı olabilmeleri için gelişmiş iletişim becerilerine sahip, eleştirel ve yaratıcı düşünebilmeleri, problem çözücü, üretken, inisiyatif alabilen, yeniliklere açık, bilgiye erişirken teknolojiden yararlanan, sorumluluk sahibi, çok kültürlü, kapsayıcı anlayışa sahip birer lider olmaları beklenmektedir. Bireyler bu becerilere bilgi yoluyla sahip olabilmektedirler. 21. yüzyıl becerilerinin çok sayıda olması onlara ulaşmayı zorlaştırmaktadır. Burada karşımıza çıkan kavram bilgi okuryazarlığı olup diğer okuryazarlıkları tek bir şemsiye altında toplamaktadır. Bilgi okuryazarlığı bilgiyi edinme ve yapılandırma becerisi olarak tanımlanmaktadır. Bilgi okuryazarı olmak "öğrenmeyi öğrenmek" ile yakından ilgilidir. 21. yüzyılın gereği olarak ortaya çıkan yaşam boyu öğrenmenin temel taşı olarak bilgi okuryazarlığı gösterilmektedir. Formal öğrenmelerin yanı sıra informal öğrenmelerin de yaşam boyu öğrenmede önemli bir yer tuttuğu düşünüldüğünde bilgi okuryazarı olmanın değeri anlaşılmaktadır. Bu becerinin kazandırılması görevi büyük oranda eğitim kurumlarına düşmektedir. Günümüz eğitim anlayışında yapılandırmacı yaklaşımın etkileri görülmekte olup bilgiyi öğrenme bu yaklaşımın felsefesini yansıtmaktadır. Bu yaklaşımın öğretmenleri bilgiyi doğrudan öğrencilere aktaran öğretici rolünden çıkmış, öğrenciyle birlikte öğrenen rolüne bürünmüştür. Bu yaklaşımın öğrencileri ise kendilerine aktarılan bilgiyi olduğu gibi kabul etmeyen, bilgiyi kendi yaşantılarından yola çıkarak yapılandıran bireyler olarak tanımlanmaktadır. Öğrencinin bilgiyi nasıl edineceği ve yapılandıracağı konusunda rehber olma görevi öğretmene düşmektedir. Bu becerinin öğretilebilmesi, öğretmenlerin bilgi okuryazarı olmaları ile mümkün görünmektedir. Böyle bir hedefin gerçekleşebilmesi için öncelikle üniversitede öğrenim gören öğretmen adaylarının bu beceriye sahip olması beklenmektedir. Eğitimin kalitesinin öğretmenlerin sahip olduğu beceri ve niteliklerle ilişkili olduğu göz önüne alındığında, öğretmen adayı oldukları süre boyunca ve daha öncesinde edindikleri becerilerin değerlendirilmesi önemli görülmektedir. Bu bağlamda

öğretmen adaylarından da mesleklerini uygulama aşamasında bilgi okuryazarı olmanın önemini kavrayan, bilgi okuryazarlığı becerisini öğrenme-öğretme etkinliklerinde uygulayabilen bireyler olmaları beklenmektedir. Bu çalışma, geleceğin öğretmenlerinin bilgi edinme ve bilgiyi yapılandırma beceri düzeylerinin belirlenmesi ve bu becerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi amacını taşımaktadır. Öğretmen adaylarının mesleğe başlamadan önce ne düzeyde bilgi okuryazarı olduklarını görmek bu araştırmanın önemini göstermektedir. 1. sınıf öğrencilerinin araştırmaya dâhil edilmesi ise ortaöğretim kurumlarında sahip oldukları bilgi okuryazarlığı düzeylerini ölçmek ve yükseköğrenim sürecinde öğrencilere bilgi okuryazarı olmak bağlamında katkı sağlanıp sağlanmadığını belirlemek için gerçekleştirilmiştir. Ayrıca üniversiteye yeni başlayan öğretmen adayları için öğrenim süreleri içinde bilgi okuryazarlığı ile ilgili eğitimler verilebileceği göz önünde bulundurularak kurumlara veri sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmanın çalışma grubunu Kayseri Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde yer alan Fen Bilgisi Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği bölümlerindeki 1. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" ve Abdullah Adıgüzel tarafından 2011 yılında geliştirilen "Bilgi Okuryazarlığı Ölçeği" kullanılmıştır. Veri analizi sonucunda öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ölçeğinden yüksek puanlar aldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünmelerinin okudukları bölüm, sınıf düzeyi, cinsiyet ve mezun oldukları lise türü değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Okuryazarlığı, Bilgi Edinme, Bilgiyi Yapılandırma, Öğretmen Adayı

Öğretmen Adaylarının Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumları

Hasan Hüseyin Şahan[1] *

[1]Balıkesir Üniversitesi
*Corresponding author: hsahan@balikesir.edu.tr

Özet

Bilimsel bilginin ve öneminin giderek arttığı günümüzde bilimsel bilgiye ulaşma yollarını kullanarak bilgi üreten ve yorumlayan bireylere gereksinim duyulmaktadır. Bu durum ancak bilgiyi araştıran, sorgulayan, yorumlayan ve bilimsel araştırma adımlarını ve ilkelerini kullanarak bilim üreten bireylerin yetiştirilmesi ile sağlanır. Günümüz eğitim sistemlerinin temel amaçlarından biri bilgiyi sadece tüketen değil, eleştiren, sorgulayan, yaratıcı, doğaya ve insana saygılı, aynı zamanda yeni bilgi üreten ve ürettiğini de paylaşabilen araştırmacı, bilimsel tutum ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmek olarak görülmektedir. Araştırmacı öğretmenin yetiştirilmesi, doğal olarak öğretmen yetiştiren kurumların görevidir Öğretmen yeterlilikleri incelendiğinde 'Öğrenmeyi gelişimi izleme ve değerlendirme' yeterlik alanı altında 'Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencinin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama' alt yeterliğinde öğretmenlerin uygun bilimsel araştırma yeterliklerine sahip olmaları beklenmektedir. Öğretmenlerin tutum ve davranışları ile beceri düzeylerinin öğrenciler üzerinde belirleyici etkilerinin bulunduğundan hareketle, öğretmenlerinin bilimsel araştırmalara yönelik olumlu tutumlar içerisinde olmaları, önemli bir gereklilik olarak değerlendirilebilir. Bununla birlikte, özellikle topluma araştırma kültürünü ve bilimsel bakış açısını kazandırma imkânını önemli ölçüde elinde bulunduran öğretmenlerin, araştırmalara yönelik olumlu tutum içerisinde olmaları ayrı bir önem arz etmektedir. Çünkü öğretmenler ancak sahip oldukları bilgi, beceri ve tutumları etkili biçimde kazandırabilirler. Araştırmanın Amacı Bu çerçevede araştırmanın temel amacı, öğretmen adayların bilimsel araştırmaya yönelik tutum düzeylerini belirlemektir. Bu amaca yönelik olarak araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır. 1) Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının düzeyi nedir? 2) Öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeyleri branş değişkenleri açısından anlamlı farklılık göstermekte midir? 3) Öğretmen adaylarının araştırmaya yönelik tutum düzeyleri sınıf değişkenleri açısından anlamlı farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırma öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik olarak var olan tutum düzeylerinin belirlenmesini amaçladığından betimsel niteliktedir. Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler araştırma evreni olarak kabul edilmiştir. Veri toplama aracı Fen Bilgisi, İlköğretim Matematik, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Öğretmenliği bölümlerinden toplam 310 öğretmen adayına uygulanmıştır. Araştırmanın amacına yönelik verileri elde etmek amacıyla "Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Veri toplama aracı, "Araştırmacılara Yardımcı Olmaya İsteksizlik" 8 madde; "Araştırmalara Yönelik Olumsuz Tutum" 9 madde; "Araştırmalara Yönelik Olumlu Tutum" 7 madde ve "Araştırmacılara Yönelik Olumlu Tutum" 6 madde olmak üzere 4 alt boyut ve 30

maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin iki eş yarı korelasyonları 0,598 ile 0,760; Sperman Brown güvenirlik katsayıları 0,748 ile 0,864; Guttmann Split-Half değerleri 0,751 ile 0,861; Cronbach alpha güvenirlik katsayıları ise 0,765 ile 0,851 arasında değişmektedir. Bu araştırmada ise Cronbach alpha güvenirlik katsayıları ölçeğin geneli için .72, alt boyutları için ise .64 ile .86 arasında değişen değerlerde hesaplanmıştır. Ölçeğin genelinin ve alt boyutlarının güvenirlik katsayılarının .60'ın üstünde olduğu ve "oldukça güvenilir" oldukları şeklinde yorumlanmaktadır. Elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için uygulanan Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda verilerin analizinde parametrik olmayan (nonparametrik) testlerin uygulanmasına karar verilmiştir ($z=.065$; $p=.003$; $p<.05$). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının betimlenmesinde aritmetik ortalama ve standart sapma puanları kullanılmıştır. Bölüm değişkenine göre tutumların anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ise "Kruskall Wallis-H analizi" uygulanmıştır. Öğretmen adaylarının tutumlarının sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlemek amacıyla ise "Mann-Whitney U" testi yapılmıştır.

Sonuç

Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarını belirleme amacıyla yapılandırılan bu araştırmada öğretmen adaylarının, bilimsel araştırmalara yönelik tutumlarında "Kararsız" oldukları görülmektedir. Araştırma ile öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının arasında branş ve sınıf değişkeni açısından anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Keywords: Öğretmen Adayları, Bilimsel Araştırma, Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutumlar

Teacher Candıdates' Attıtude to Scıentıfıc Research

Abstract

As the importance of scientific knowledge grows increasingly today, there is a need for individuals who produce and interpret information by using scientific ways of reaching knowledge. This need can only be addressed through training of individuals who can produce science by investigating, questioning, interpreting knowledge and by using scientific research steps and principles. Indeed, a major aim of the present education system is to train individuals who not only consume knowledge but also evaluate and question it, who are creative and respectful to nature and humankind, who are researchers producing new knowledge as well as sharing it with others, and who possess scientific attitudes and behaviors. The training of the teachers, who are also researchers, is naturally the responsibility of teacher training institutions. An analysis of teacher competencies is expected to show that teachers have the appropriate scientific research competencies as regards 'Analysis and Interpretation of Data, and Feedback on Student Learning and Progress', which are under the 'Assessment and Evaluation of Teaching and Learning' competency dimension. Since teachers' attitudes, behaviors, and competencies greatly influence students, teachers' having a positive attitude towards scientific research is naturally an important requirement.

Moreover, teachers' having such an attitude is of great importance as they have a key role in promoting the research culture and scientific approach in society, and their impact on the society can only be as large as the knowledge, skills, and attitudes they themselves have. Purpose of the research Therefore, the study aims to find out the teacher candidates' attitudes to scientific research. To this end, the study seeks answers to the following research questions: 1) What is the level of teacher candidates' attitudes to scientific research? 2) Do teacher candidates' attitude levels vary significantly according to the variable of teaching subject? 3) Do teacher candidates' attitude levels vary significantly according to the variable of class? Method As the study intends to determine the teacher candidates' attitudes to scientific research, it is a descriptive qualitative study. The students attending Balıkesir University Necatibey Faculty of Education were considered as the population of the study. The data collection tool was administered to a total of 310 students receiving education at the departments of Science, Elementary Mathematics, Social Sciences, and Turkish Teacher Education. The main data collection tool was "Attitude to Scientific Research Scale". It consisted of 4 dimensions with a total of 30 items, namely "Reluctance towards Helping Researchers" (8 items); "Negative Attitude to Research" (9 items); "Positive Attitude to Research" (7 items), and "Positive Attitude to Researchers" (6 items). A series of reliability tests were applied to the scale. Split-half correlation coefficients varied between 0,598 and 0,760; Spearman Brown reliability coefficients differed between 0,748 and 0,864; Guttmann Split-Half coefficients between 0,751 and 0,861; Cronbach alpha reliability coefficients between 0,765 and 0,851. In the present study, the Cronbach alpha reliability coefficient was calculated as. 72 for the scale overall, and between .64 and .86 for the sub-dimensions. As the reliability coefficients were above .60 for both, the scale was regarded to be "quite reliable". The Kolmogorov-Smirnov Test, which was used to determine whether the data obtained had normal distribution or not, pointed to the necessity of using nonparametric tests in the analysis of data. ($z=.065$; $p=.003$; $p<.05$). Arithmetic mean and standard deviation scores were used to describe pre-service teachers' attitudes towards scientific research. Kruskall Wallis-H analysis was used to determine whether the attitudes differed according to the department variable. On the other hand, Mann-Whitney U test was used to determine whether the attitudes differed according to the class variable. Result The study which intends to identify teacher candidates' attitudes to scientific research yielded that participants have an "undecided" standpoint towards scientific research. It was found that teacher candidates' attitudes do not differ significantly according to the variables of teaching subject and class.

Keywords: Teacher Candıdates, Scıentıfıc Research, Attıtude to Scıentıfıc Research

Öğretmen Adaylarının Dijital Eğitsel Oyunları Kullanma Becerilerinin Belirlenmesi (Nevşehir İli Örneği)

Mustafa Çelebi[1], Ergün Arık[2] *

[1]Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı, Kayseri

[2]Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı Yüksek lisans Öğrencisi

*Sorumlu yazar: ergunarik38@gmail.com

Özet

Amaç

Bu araştırmada, öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları kullanma becerilerin belirlenmesi ve dijital eğitsel oyun becerilerinin cinsiyet, okuduğu bölüm, sınıf seviyesi, barınma durumu, aile gelir düzeyi ve bir ayda ele geçen para miktarına göre değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Nevşehir ili Hacı bektaş veli üniversitesindeki öğretmen adayları ile gerçekleştirilmiştir (n=320). Bu araştırma tarama modelinde betimsel nitelikli bir çalışma olup seçkisiz örnekleme yöntemlerinden, basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Nicel verilerin toplanmasında ölçek formu uygulanmıştır. Ölçek formu iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm araştırmacılar tarafından geliştirilen katılımcıların cinsiyet, okuduğu bölüm, sınıf seviyesi, barınma durumu, aile gelir düzeyi ve bir ayda ele geçen para miktarı gibi demografik verilerine ulaşabilmek için kişisel veri sorularından oluşmaktadır. İkinci bölüm ise Sarıgöz, O., Bolat, Y. ve Alkan, S. (2018) tarafından geliştirilen dijital eğitsel oyunlar envanteri kullanılmış olup envanter toplam 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddelerine ilişkin yanıtlar “0= Hiç katılmıyorum", “1=Katılmıyorum”, “2=Kararsızım”, “3=Katılıyorum”, “4=Tamamen katılıyorum” şeklinde olarak Likert tipi derecelendirme ölçeğindedir. Araştırmada toplanan veriler uygun bir istatistik programına yüklenmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırmada mevcut durumu belirlemeye yönelik olarak yüzde, frekans ve ortalama, değişkenler arası farkları ortaya çıkarabilmek t-testi ve gruplar arası farkı belirlemek için tek yönlü varyans analizi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Bulgular

Bu çalışmada 264 kadın ve 56 erkek olmak üzere toplam 320 öğretmen adayının dijital eğitsel oyunları kullanma becerilerini belirlemek için görüş bildirmişlerdir. Genel olarak incelendiğinde erkek öğretmen adaylarının söz konusu davranışları gösterme düzeylerinin, kadın öğretmen adaylarından daha yüksek olduğu görülmüştür. Kadınlar ve erkeklerin dijital eğitsel oyunları kullanma becerilerini belirlemedeki genel görüşlerinin ortalamaları ve alt boyutlarında verdikleri cevapların ortalamaları “Kararsızım” olduğu ve ilgili davranışın öğretmen adaylarında orta düzeyde olduklarını düşündükleri tespit edilmiştir. Bağımsız iki örneklem t Testi sonucuna göre öğretmenlerin cinsiyet değişkeninde erkekler lehine anlamlı

fark bulunmuştur. Öğretmen adaylarının farklı bölümlerde olması dijital eğitici oyunları kullanma becerilerini belirlemede istatistiksel olarak anlamlı farklılaşmanın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının sınıf seviyesi durumuna göre algılanan kullanışlılık ve davranışsal alt boyutları dışında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Barınma durumunda öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları kullanma becerilerini gösterme düzeylerinin duygusal bileşenler ve davranışsal bileşenler alt boyutunda anlamlı fark saptanmıştır. Aile gelir ve bir ayda ele geçen para miktarına göre dijital eğitsel oyunları göstermede anlamlı fark bulunmamıştır.

Sonuç

Yapılan çalışmanın sonucunda, öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları gösterme seviyelerinin erkek öğretmenlerin, kadın öğretmen adaylarından davranışı gösterme sıklığında daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Farklı bölümler arasında ilgili davranışı gösterme düzeyi bakımından anlamlı farkın olmadığı görülmüştür. Algılanan kullanışlılık ve davranışsal bileşenler alt boyutunda sınıf seviyesi ile ilgili anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Diğer yandan öğretmen adaylarının barınma durumunda duygusal bileşenler ve davranışsal bileşenler alt boyutunda anlamlı farklılığa ulaşılmıştır. Bunun yanında öğretmen adaylarının aile gelir durumu ve bir ayda ele geçen para miktarına göre anlamlı farklılaşma görülmemiştir. Günümüzde dijitalleşmenin çok hızlı ilerlemesi ile dijital eğitsel oyunların ve dijital içeriklerin öneminin artmasından dolayı bu tür çalışmaların sayısı artırılarak, öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları kullanma becerilerini belirlemek için çeşitli değişkenler açısından incelemekle birlikte sadece Nevşehir ili öğretmen adayları ile sınırlı kalmayıp örneklem grubunun çoğaltılması gerekmektedir. Farklı bağımsız değişkenler açısından öğretmen adaylarının dijital eğitsel oyunları kullanma becerilerini belirlemek için derinlemesine analiz edilip daha detaylı sonuçlara ulaşılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Eğitsel Oyunlar, Öğretmen Adayları, Dijital Eğitim İçerikleri

Öğretmen Adaylarının Eğitime Giriş Dersi İle İlgili Görüşleri ve Önerileri: Nitel Bir Çalışma

Şenol Orakcı[1] *

[1]Diğer

*Corresponding author: senolorak@gmail.com

Özet

Eğitim Fakülteleri, eğitim sistemin en kritik ve önemli kaynaklarıdır. Bu durum Türk Eğitim Sisteminde en önemli unsur olan öğretmenleri eğitme işlevinden kaynaklandığı söylemek mümkündür. Öğretmen adaylarının öğrenme sırasında kazandıkları bilgi, beceri ve tutumlar sistemin etkinliği için temel bir yere sahiptir. Eğitim Fakülteleri'nde öğrenciler öğretmenlik mesleği bilgisi ile ilgili ders alırlar. Bunlardan birisi de, "Eğitime Giriş" dersidir. Bu dersin içeriğini eğitim, eğitimin tarihsel, felsefi, sosyal, hukuki ve ekonomik temelleri ve eğitim bilimlerinde yöntem, öğretmenlik mesleği hakkında bilgi, öğretmen yetiştirme sistemlerine yönelik temel kavramlar ve bu kavramlara ilişkin gelişmeler ve değişimler oluşturmaktadır. Bu dersin amacı, öğrencilerin eğitim bilimleri hakkında ihtiyaç duydukları temel bilgileri sağlamaktır. Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı Eğitim Fakültelerinde okutulan "Eğitime Giriş" dersine ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini almaktır.

Yöntem

Bu araştırma, Eğitim Fakültelerinde okuyan öğretmen adaylarının "Eğitime Giriş" dersine ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik nitel bir çalışmadır. Araştırmada olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Günlük deneyimlerimizin anlamı ve doğası hakkında derinlemesine bir anlayışın kazanılmasını sağlayan olgubilim çerçevesinde, bu araştırmada Eğitim Fakültelerinde okuyan öğretmen adaylarının "Eğitime Giriş" dersine ilişkin görüşleri ve deneyimleri irdelenmesi, açığa çıkarılması amaçlanmaktadır. Araştırmada derinlemesine araştırma yapabilmek amacıyla çalışmanın amacı bağlamında bilgi açısından zengin durumların seçilebilmesi için amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda Okul Öncesi Öğretmenliği, İngilizce Öğretmenliği Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği branşlarından 7'si kadın 6'sı erkek olmak üzere toplam 13 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu form ise "Eğitime Giriş dersinin kazanımlarına ilişkin görüşleriniz nelerdir?", "Eğitime Giriş dersinin içeriğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?, Eğitime Giriş dersinin eğitim durumlarına ilişkin görüşleriniz nelerdir? "Eğitime Giriş dersinin değerlendirme boyutları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?" sorularından oluşmaktadır. Araştırma verilerinin analizinde, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya açıklamak olduğundan bu araştırmada "betimsel analiz" tekniğinden faydalanılmıştır. Veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenmiş olup daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanmış, yorumlanmış ve neden sonuç ilişkileri irdelenerek sonuçlara ulaşılmıştır. Analiz sonucunda öğrencilerin "Eğitime Giriş" dersinin içerik, eğitim durumları ve değerlendirme boyutları ile ilgili görüşleri olumlu ve olumsuz görüşler olarak kategorilere ayrılarak incelenmiştir.

Bulgular

Elde edilen bulgulara göre öğretmen adayları, kazanımların öğretmenlik hayatında işlevsellik özelliği taşıdığına, kazanımların öğrenci seviyesine uygun olduğunu ve dersin amacına uygun olduğu yönünde olumlu değerlendirmeler yaparlarken, kazanımlar için süre yetersizliği ve kazanım sayısının çok olmasını ise olumsuz olarak değerlendirmişlerdir. İçeriğin öğrenci seviyesine uygun hazırlandığını, içeriğin güncel olduğunu ve içerikte öğretmenlik mesleği için gerekli olan bilgilerin yer aldığı yönünde olumlu değerlendirmeler yaparken, içeriğe ilişkin öğretmen adaylarının olumsuz değerlendirmeleri ise içerik için belirlenen ders saatinin yetersizliği, içeriğin soyut ve anlaşılmaz olduğunu ve güncel yaşamla çok ilişkili olmadığı şeklindedir. Öğretmen adayları eğitim durumları boyutu açısından farklı yöntemlerden yararlanılmasının ve dersin öğrenci merkezli olmasının olumlu olduğunu fakat sınıf mevcudu ve süre konularında olumsuz değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Son olarak öğretmen adayları, değerlendirme boyutu açısından farklı ölçme değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasını ve kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin beklentilerini karşıladıklarını ifade ederken, süre ve ortak sınav yapılması konularında olumsuz değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak ise şunlar önerilmiştir. “Eğitime Giriş” dersinin ders saati arttırılabilir ya da içeriğin yoğunluğu azaltılarak daha sade hale getirilebilir. İçerikte yer alan konular eğitim öğretim ilkeleri doğrultusunda öğrencilerin kolay öğrenmesini destekleyecek şekilde tasarlanmalıdır. Bu kapsamda güncel konulara daha fazla ağırlık verilerek örnekler, etkinlikler günlük hayatın içinden seçilmelidir.

Keywords: Eğitim Bilimi, Eğitime Giriş Dersi, Öğretmen Adayı, Öğretmen Eğitimi

Teachers' Opinions and Recommendations On Introductıon to Educational Sciences Course: A Qualitative Study

Abstract

The faculties of education are the most critical and important sources of the education system. It is possible to say that this is due to the function of educating teachers, which is the most important element in the Turkish Education System. The knowledge, skills and attitudes gained by pre-service teachers in learning have a basic place for the effectiveness of the system. In the Faculty of Education, students take courses related to teaching profession knowledge. One of them is “Introduction to Educational Sciences” course. The contents of this course constitute education, historical, philosophical, social, legal and economic foundations of education, methods in educational sciences, information about teaching profession, basic concepts related to teacher training systems and developments and changes related to these concepts. The aim of this course is to provide the students with the basic knowledge they need about educational sciences. Purpose of the Study: The aim of this study is to get the opinions of student teachers about the achievements, content, teaching and learning process, and measurement and evaluation of “Introduction to Educational Sciences” course. Method: This is a qualitative study to determine the opinions of student teachers

attending “Introduction to Educational Sciences” course. Phenomenology pattern was used in the research. The phenomenology pattern focuses on the facts that we are aware of but do not have in-depth and detailed understanding. In the context of phenomenology that provides an in-depth understanding of the meaning and nature of our daily experiences, the aim of this study is to examine the opinions and experiences of the student teachers studying in the Faculties of Education about “Introduction to Educational Sciences” course. In order to conduct in-depth research, purposeful sampling method that promotes to reach rich knowledge was used to in terms of the purpose of the study. In this context, a total of 13 students 7 of whom are female and 6 are male from Pre-school teaching, English language teaching, Classroom teaching, and Social studies teaching branches were the sample of the study. Semi-structured interview form was used as data collection tool. This form included questions such as “What are your views on the achievements of “Introduction to Educational Sciences” course?, What are your views on the content of “Introduction to Educational Sciences” course?, What are your views on the teaching and learning process of “Introduction to Educational Sciences” course?” , and What are your views on the measurement and evaluation of “Introduction to Educational Sciences” course?. In the analysis of research data, descriptive analysis technique was used in this study because it was explained to the reader in a structured and interpreted way. The data were first described in a systematic and clear manner, and then these descriptions were explained, interpreted, and the results were reached. As a result of the analysis, the opinions of the students about the achievements, content, teaching and learning process, and measurement and evaluation of “Introduction to Educational Sciences” course were categorized as positive and negative opinions. Findings: According to the findings, student teachers stated that the achievements were functional in the teaching life, they were suitable for the level of the students and they were suitable for the purpose of the course while course time was insufficient and the number of the achievements were numerous. Student teachers stated that the content was prepared according to the student level, was up to date and included knowledge required for the teaching profession as positive evaluations of the course while course time was insufficient, the content was abstract and incomprehensible and was not very much associated with daily life. With regard to teaching and learning process, student teachers stated that use of different methods were useful and the course was student-centered whereas they made negative evaluations about class size and course time. Finally, with regard to measurement and evaluation, student teachers stated that use of different measurement and evaluation methods and available measurement and evaluation methods met the expectations of them whereas they made negative evaluations on course time and joint examinations. Based on the results of the research, the following are suggested. The course time of “Introduction to Educational Sciences” can be increased or the intensity of the content can be reduced. The subjects in the content should be designed to support the easy learning of the students in accordance with the educational principles. In this context, by giving more weight to current and daily issues, examples and activities should be selected from daily life.

Keywords: Educational Science, İntroduction to Educational Sciences, Student Teacher, Teacher Education

Öğretmen Adaylarının Kendi Zeka Alanlarına İlişkin Görüşleri

İsmail Şan[1] *

[1]İnönü Üniversitesi
*Corresponding author: ismail.san@inonu.edu.tr

Özet

Bilgi ve becerileri edinme ve uygulama yeteneği olan zeka, öğrenmeyi açıklayan en karmaşık etkenlerden biridir. Öğrenmenin nasıl, ne zaman ve neden gerçekleştiği hakkında her zaman tartışma vardır. Bu tartışmalar zeka üzerine çeşitli teorilere neden olmaktadır. Tek boyutlu zeka teorisinin artan gücüne meydan okumak için Gardner (1991) Çoklu Zeka Teorisini ortaya çıkarmıştır. Çoklu zeka kuramı (Multiple Intelligent Theory-MIT), Piaget, Dewey, Darwin, Rozin ve Chomsky'nin bilimsel düşüncelerinin izlerini takip etmekteydi. MIT, öğrencinin güçlü yönlerinin analizine dayanır. Çoklu zekaya temel yaklaşım (Gardner, 1991) şu anda sekiz çoklu zekayı tanımlamaktadır. Çoklu zeka, zekaya yönelik en kapsamlı ve çok boyutlu yaklaşımlardan biridir. MIT'in 1985'te "Zihnin Çerçeveleri"ni tanımlamasından bu yana, zekanın öğretilebilir, geliştirilebilir ve ölçülemez bir içsel potansiyeli temsil ediyor olması zeka tartışmalarının merkezine yerleşmesine neden olmuştur. Bu teorinin eğitimdeki en güçlü yansıması, öğretmenleri öğrencilerin test sonuçlarını görmezden gelmeye zorlamasıdır. Eğitim bilimleri literatüründe MIT ile ilgili birçok çalışma bulunmaktadır. Bunlardan ilki "teorisyen" tarafından düzenlenen bir projeydi. Gardner MIT'yi "Proje Spektrumu (PS)" kapsamında sınıfta gerçekleştirdi. PS'nin zekâ konusundaki inancı, öğrencilerin çeşitli yetenekler veya zekâ spektrumu yaşamaları gerektiğidir. Doğası gereği, zekânın maddi yönden zengin bir ortamda ve faaliyetlerde teşvik edilmesi gerekir (Krechevsky ve Seidel, 1998). MIT, kendine has yetenek ve zekâ karışımı olan çocukların test edilememesi nedeniyle yetersiz bulduğu test etme yaklaşımına karşı çıkıyor (Diaz-Lefebvre, 2004). Bu açıdan bakıldığında, MIT'nin tüm öğrencilerin eğitim sürecinin bireyselliği için öne çıktığı iddia edilebilir. MIT'in öğrenme sürecine dahil edilmesi, paydaşların daha ilgi çekici, öğrencilerin daha iyi çevrelenmiş ve başarılı olmak için daha heyecanlı olmalarına yardımcı olmaktadır (Quigley, 1994). Bazı çalışmalarda, MIT'nin akademik başarıyı veya genel hedeflerle ilgili yetenekleri geliştirdiği öne sürülmüştür (Armstrong, 2009; Karamikabir, 2012). MIT kapsamında, neredeyse tüm dersler için deneysel veya betimsel araştırma makaleleri çok çeşitli bilimsel dergilerde yayınlanmıştır. Bu makalelerin temel sonuçları, MIT'in akademik başarıyı olumlu yönde etkilemesidir. (örneğin, Arnold ve Fonseca, 2004; Burman ve Evans, 2003). Ayrıca Hearne ve Stone (1995), çoklu zeka kuramına dayalı bir eğitimin zekâda tek tip bir öğrenme yaklaşımından ziyade öğrenme güçlüğünde daha etkili olduğunu göstermiştir. MIT üzerine yapılan birçok çalışma olduğu görülebilir. Öte yandan, öğretmen adaylarının kendi baskın zeka alanları hakkındaki görüşlerini araştıran herhangi bir çalışma yoktur. Bu çalışmada, öğretmen adaylarının kendi zeka alanlarından baskın olanlara ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek için tanımlayıcı ve ilişkisel desenler kullanılmıştır. Tanımlayıcı desenler, bir örneklemdeki gözlemlerden elde edilen verileri kullanarak veya ulaşılabilecek durumlarda çalışmaya katılan bireylerin veya nesnelerin özelliklerini tanımlamaya çalışan süreçlerdir (Karadağ, 2010). İlişkisel desenler ise

iki veya daha fazla değişkenin bir arada varlığını belirlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımı olarak tanımlanmaktadır (Karasar, 1984). Araştırmanın evreni, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Malatya'da öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Örneklemde yer alan öğrenciler eğitim fakültesine devam etmektedir. Örneklem tespitinde kolay erişilebilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı "Çevrimiçi-Çoklu Zeka Anketi" dir. Veriler üç çoktan seçmeli ve bir kısa cevap gerektiren soru ile 4 bağımsız değişkenin sorulduğu "kişisel bilgi formu" aracılığıyla toplanmıştır. Sorular MS EXCEL ve SPSS 23.0 istatistik paket programları ile analiz edilecektir. Toplanacak veriler tanımlayıcı istatistikler (ortalama, ortanca, standart sapma) ve nedensel karşılaştırmaları gerçekleştirmek amacıyla bağımsız değişkenlere bağlı farklılıkları belirlemek için Ki-kare, Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis testleri ile analiz edilecektir. Veri toplama süreci devam ettiğinden, makalenin bulguları kongreye tam metin gönderilmeden önce hazır olacaktır. Sonuçlar, tablo ve grafiklerle birlikte sunulan tanımlayıcı istatistikler ve çıkarımsal istatistiklerden oluşacaktır.

Keywords: Zekâ, Çoklu Zekâ Teorisi, Öğretmen Adayları

Pre-Service Teachers' Views On Their Intelligence

Abstract

Intelligence being the ability to acquire and apply knowledge and skills is one of the most complicated agent to explain learning. There is always debate about how, when and why learning takes place. This debates causes a variety of theories on intelligence. Gardner (1991) came up with this theory to challenge the growing power of Intelligence Quotient. Multiple intelligences theory (MIT) was following the footprints of the scientific thoughts of Piaget, Dewey, Darwin, Rozin and Chomsky. MIT is grounded to analysis of the student strengths. The main approach to multiple intelligence (Gardner, 1991) currently identifies eight multiple intelligences. Multiple intelligence is one of the most comprehensive and multidimensional approaches to intelligence. According to MIT being the largest part of the discussions on intelligence since its inception in 1985 as "Frames of Minds", intelligence represents a teachable, developable and unmeasurable inner-potential. The strongest reflection of this theory in education is that it forces teachers to ignore students' test results. There are many studies on MIT at the literature of educational sciences. The first one was a project hold by "the theoretician". Gardner conducted the MIT in the classroom in "Project Spectrum (PS)" scope. PS's belief about intelligence was that students need to experience a variety of different abilities or intelligence spectrum. Because of its nature, intelligence requires to be stimulated in a material-rich environment and activities (Krechevsky & Seidel, 1998). MIT oppose to regurgitated (vomited) test approach because of the impossibility to test the children having unique mix of abilities and intelligences (Diaz-Lefebvre, 2004). From this perspective, it can be argued that MIT stands up for the individuality of the education process for all students. Taking the MIT into learning process helps each of the stakeholders more engaging, students better surrounded, and more excited to be successful (Quigley, 1994). In some published papers, MIT based experimental designs as a teaching method to improve academic success or capabilities about general goals are emphasized (Armstrong, 2009) as the specific

scoped researches (Karamikabir, 2012). MIT served a new impetus for carrying researches to see its effect all around the world. Within the MIT scope, experimental or descriptive research papers were published in a big variety of scientific interests for almost all courses. The fundamental results of these papers is that MIT effects the academic success positively. (e.g. Arnold & Fonseca, 2004; Burman, & Evans, 2003). Also Hearne and Stone (1995) have shown that a training based on multiple intelligence theory is more effective on learning difficulties than a uniform learning approach to intelligence. When look at the studies on MIT, one can see that there are lot of studies. On the other hand there is not any study that argues the preservice teachers views on their dominant dimension of intelligence.In this study, it was aimed to determine the views of preservice teachers on the their dominant dimension of intelligence. In order to realize this aim, descriptive and relational design have been used. Descriptive designs are processes that attempt to describe the characteristics of individuals or objects participating in the study, using data obtained from observations on a sample, or in situations that can be reached (Karadağ, 2010). The relational design is defined as a research approach aiming to determine the coexistence of two or more variables (Karasar, 1984). The universe of the research is consist of the preservice- teachers studying in Malatya in 2017-2018 academic years. The sample is the preservice teachers from education faculty. Easy accessibility sampling method was used for sample determination. The data collection tools of the research are the "Online- Multiple Intelligence Questionnaire". As the final form, the data collection tool was prepared consisting of three selective and one short answer items and 4 independent variables as “personal information form”. The questions will be analyzed with MS EXCEL and SPSS 23.0 statistical packet programs. To describe the present perspective descriptive statistics (mean, median, standard deviation), and to determine the differences due to independent variables will be analyzed with Chi-square, Mann-Whitney U and Kruskal Wallis tests. Since data collection process continues, the findings of the paper will be ready before the submission of full text to the conference. The results will consist of descriptive statistics and inferential statistics, presented with tables and graphs.

Keywords: Intelligence, Multiple Intelligence Theory, Pre-Service Teachers

Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stillerinin Teknoloji Kullanım Niyetleri ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ebru Kurtuluş[1] *, Mehmet Gürol[1]

[1]Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: ebrukurtulush@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adayların öğrenme stillerinin teknoloji kullanım niyetlerine, öğrenim görmekte oldukları bölümlerine ve cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını tespit etmektir. Araştırmanın evreni 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, İngilizce Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümlerinde okuyan 3. ve 4. sınıfa devam eden öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemi çalışmaya gönüllü olarak katılan 224 öğretmen adayıdır. Araştırmada, ele alınan konu kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlanmaya çalışıldığından ve incelendiğinden betimsel bir yöntem olan tarama modeli kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının öğrenme stillerini belirlemek için Kolb tarafından geliştirilen ve Gencel (2006) tarafından Türkçe'ye çevrilip geçerlilik güvenirlilik çalışması yapılan "Kolb Öğrenme Stili Envanteri III (KÖSE III)" kullanılmıştır. Ölçekte bireylerin sajip oldukları öğrenme stilleri "Ayrıştırma", "Değiştirme", "Özümseme" ve "Yerleştirme" olarak gruplandırılmıştır. Öğretmen adaylarının teknoloji kabul ve kullanım niyetleri belirlemek için ise Urşavaş, Şahin ve McIlroy (2014) tarafından geliştirilen "Öğretmenler İçin Teknoloji Kabul Ölçeği:Ö-TKÖ" uygulanmıştır. Ölçek 37 madde ve algılanan kullanışlılık, algılanan kullanım kolaylığı, algılanan eğlence, kaygı, davranışa yönelik niyet, uygunluk, teknolojik karmaşa, öznel norm, kolaylaştırıcı durumlar, kullanıma yönelik tutum ve öz-yeterlik olmak üzere 11 alt boyuttan oluşmaktadır. Ayrıca katılımcıların demografik özelliklerini saptamak amacıyla teknoloji kabul ölçeğine demografik bilgilerinin sorgulandığı bir kişisel bilgi formu eklenmiştir. Araştırma verileri 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında uygulanmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları öğretmen adaylarına uygulandıktan sonra, veriler kontrol edilerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Verilere IBM SPSS Statistics 22 veri analiz programı ile istatiksel işlemler uygulanmıştır. İstatiksel işlemlerin uygulanması aşamasında anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarına uygulanan ölçeklerin ve kişisel bilgi formundaki veriler derecelendirilmiş ve katılımcıların verdikleri cevapların analizinde frekans, yüzde ve ortalama ve standart sapma hesaplamaları kullanılmıştır. Yapılan ön analizler sonrasında ölçeklerden toplanan verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığı bakılmıştır. Çalışmada verilerin normal dağılıma uygunluğunun belirlenmesi amacıyla Kolmogorov-Simirnov testi yapılmıştır. Testlerde elde edilen bulgular incelenerek dağılımların normal dağılım eğrisi içinde yer almadığı belirlenmiştir. Analizlerde ayrıca normal dağılım içinde olup olmadığını kontrol etmek için çarpıklık (Skewnes) ve basıklık (Kurtosis) katsayıları incelenerek bu değerlerin -1,5 ile +1,5 arasında olmadığı tespit edilmiştir. Böylelikle, testlerde elde edilen bulgular incelenerek dağılımların normal dağılım eğrisi içinde yer almadığı belirlenmiştir.

Araştırma bulgu ve sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının, %33'luk oranla, en çok özümseme öğrenme stiline sahip oldukları görülmüştür. Katılımcıların %29,9'inin ayrıştırma öğrenme stiline, %24,6'sının değiştirme öğrenme stiline ve en düşük oranla %12,5'unun yerleştirme öğrenme stiline sahip oldukları tespit edilmiştir. Katılımcıların teknoloji kabul ve kullanım niyetlerin aldıkları puana göre yüksek, orta ve düşük düzey olarak sınıflandırılmıştır. Katılımcıların 117'si orta düzeyde, 83'u yüksek düzeyde ve 24'u de düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, öğretmen adaylarının teknoloji kabul ve kullanımına yönelik niyetlerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ile teknoloji kullanım niyetleri arasında anlamlı bir fark bulunduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların, 44'u sınıf öğretmenliği, 26'sı sosyal bilgiler öğretmenliğinde, 36'si Türkçe öğretmenliğinde, 38'i ilköğretim matematik öğretmenliğinde, 29'u İngilizce öğretmenliğinde, 29'u okul öncesi öğretmenliğinde ve 22'i fen bilgisi öğretmenliğinde öğrenim görmektedir. Öğretmen adaylarının öğrenme stillerini öğrenim görmekte oldukları bölümlere anlamlı bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 172'si kadın 52'si ise erkektir. Öğrenme stillerinin cinsiyetlerine göre incelediğimizde istatiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Keywords: Öğretmen Adayları, Öğrenme Stili, Teknoloji Kabul ve Kullanım Niyeti

Öğretmen Adaylarının Öğretmen Eğitimi Programlarının Yeterliklerine Yönelik İnançları

Erdoğan Köse[1], Muhammed Akıncı[2] *

[1]Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
[2]Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
*Sorumlu yazar: muhammed.akinci@erdogan.edu.tr

Özet

Bilimsel araştırmalarda farklı katılımcıların araştırma süreçlerine dahil edilmesi konuyla ilgisi olan farklı kişilerin görüşlerini, tutumlarını ve inançlarını da ortaya koyması açısından objektiflik adına önemlidir. Program değerlendirme araştırmalarında da bu durumun üzerinde durulmuş ve bu bağlamda çeşitli görüşler ortaya atılmıştır. Farklı yaklaşım ve modellerde katılımcı odaklılığa dikkat çekilmiştir. Ülkemizde yakın zamanda eğitim fakültesi, lisans programları içerik bağlamında güncellenmiştir. Güncellenen bu programların sürecin parçası olan farklı kişilerce değerlendirilmesi önemlidir. Özellikle lisans düzeyinde öğrenim gören yetişkin bireylerin program değerlendirme süreçlerine dâhil edilmesi bu tür çalışmalarda veri çeşitliliğini artıracaktır. Bu araştırmanın amacı yakın zamanda güncellenen eğitim fakültesi, lisans programlarının yeterliklerini öğretmen adaylarının bakış açıları ile değerlendirilmektir. Çalışma betimsel tarama modelinin kullanıldığı nicel bir araştırmadır. Araştırmanın verileri çalışmayı yapan araştırmacıların geliştirdiği Öğretmen Eğitimi Programlarını Değerlendirme Ölçeği (ÖEPDÖ) ile gönüllülük esasına bağlı olarak Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören 235 öğretmen adayından toplanmıştır. Çalışmada kullanılan ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri araştırmacılar tarafından önceden yapılmış, ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için Açımlayıcı Faktör Analizinden faydalanılmıştır. Ölçeğin güvenirliğini tespit etmek için ise "Cronbach's Alpha", "Spearman-Brown İki Yarı Test Güvenirliği" puanları hesaplanmıştır. Güvenirlik analizlerinde ek olarak "Madde Toplam Puan Korelasyonları" ve alt %27 ve üst %27'lik grupların puanları arasındaki "İlişkisiz Örneklemler için t Testi" sonuçları incelenmiştir. Ölçeğin tüm faktörleri için Cronbach's Alpha ve Spearman Brown güvenirlik katsayıları .75 ile .79 arasında, ölçeğe dâhil edilen maddelerin madde toplam korelasyonları .31 ile .68 arasında bulunmuştur. Ayrıca alt %27 ve üst %27'lik grupların ortalama puanları arasındaki farkın anlamlı olduğu gözlenmiştir ($p<.001$). Analizler sonucunda: • Öğretmenlik mesleği yeterliklerine ilişkin, • Öğrenci ve öğretim elemanı sayısına ilişkin, • Fakültenin sahip olduğu imkânlara ilişkin, • Eğitim-öğretim ve ölçme ve değerlendirme faaliyetlerine ilişkin, • Eğitim fakültesi programlarının aksaklıkları ve alınması gereken önlemlere ilişkin maddeler içeren toplam varyansın %43,2'sini açıklayan, 5 faktörlü, 30 maddelik, 5'li likert tipi bir ölçek ortaya çıkmıştır. Ölçeğin son haliyle halihazırdaki çalışmada toplanan verilerin güvenirliği adına tüm faktörler için yeniden Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı hesaplanmış ve .74 ile .81 arasında değerlere ulaşılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarından toplanan verilerin analizi yapılırken öncelikle bu verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Skewness ve Kurtosis (Çarpıklık ve Basıklık) katsayılarına bakılarak tespit edilmiştir. Bu bağlamda elde edilen değerlerin ölçeğin tüm alt boyutlarında normalliği sağladığı görülmüştür. Bu sebeple veri

analizi süreçlerinde parametrik testlerden olan İlişkisiz Örneklemler İçin t Testi ve İlişkisiz Örneklemler için Tek Faktörlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA) kullanılmıştır. Ölçeğin geneli ve alt faktörler için öğretmen adaylarına ait toplam puanlar 2.75 ile 3.20 arasında değişmektedir. Bu puanlara göre öğretmen eğitimi programlarının öğretmen adayları tarafından orta düzeyde yeterli görüldüğü söylenebilir. Cinsiyet ve sınıf değişkenlerine ilişkin İlişkisiz Örneklemler İçin t Testi sonuçları incelendiğinde ölçekten alınan puanlarda cinsiyet değişkeni adına anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir. Sınıf değişkeni için ise ölçeğin öğretmenlik mesleği yeterliklerine ilişkin alt boyutunda 3. sınıflar lehine anlamlı bir farklılaşma görülmüştür $t(233)=.14$, $p<.05$. Bölüm değişkenine ilişkin İlişkisiz Örneklemler için Tek Faktörlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA) sonuçları incelendiğinde ölçekten alınan puanlarda bölüm değişkeni adına anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir. Sonuç olarak, öğretmen adaylarının cinsiyet ve bölüm değişkenleri fark etmeksizin öğrenim gördükleri öğretmen yetiştirme programlarının orta düzeyde yeterli olduğuna inandıkları söylenebilir. Bu durum öğretmen yetiştirme programlarında çeşitli geliştirme ve iyileştirmelerin gereğine dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Eğitimi, Program Yeterlikleri, Program Değerlendirme, Öğretmen Adayları.

Teacher Candidates' Belıefs Towards the Qualıfications of the Teacher Training Programs

Abstract

The inclusion of different participants in scientific research process is important on behalf of objectivity in terms of revealing the views, attitudes and beliefs of different individuals who are related to the subject. This situation was emphasized in the curriculum evaluation researches and various views were put forward in this context. Different curriculum evaluation approaches and models pay attention to the participants. Recently, the faculty of education, undergraduate programs in Turkey have been updated in terms of content. It is important that these updated programs are evaluated by different participants who are part of the process. Especially, the inclusion of adult individuals studying in undergraduate programs in the curriculum evaluation process will increase the variety of data in such studies. The aim of this study is to evaluate recently updated faculty of education teacher training programs with the perspectives of teacher candidates. The study is a quantitative research in which descriptive survey method was used. The research data was collected through Teacher Training Curriculum Evaluation Scale (TTCES) from 235 volunteer teacher candidates from 3rd and 4th grades who study in Akdeniz University Faculty of Education. The validity and reliability analyses of the scale used in the study were made in advance by the researchers. Exploratory Factor Analysis was used to determine the construct validity of the scale. In order to determine the reliability of the scale, 'Cronbach's Alpha" and 'Spearman-Brown" test scores were calculated. In addition, Item Total Correlation scores and the results of Independent Samples t Test between the lower 27% and the upper 27% groups were examined for reliability. Cronbach's Alpha and Spearman Brown reliability coefficients for all factors were between .75 and .79. and total correlations of the items included in the scale

range from .31 to .68. Moreover, the difference between mean scores of the lower 27% and the upper 27% groups was significant (p <.001). The results of the analysis showed that 5-point Likert type scale with 5 factors and 30-items explaining 43.2% of the total variance containing following dimensions emerged: 1. Items related to the qualifications of teaching profession, 2. Items related to the number of students and instructors, 3. Items related to the facilities of the faculty, 4. Items related to education, measurement and evaluation activities, 5. Items related to the deficiencies of curriculum and precautions to be taken. Cronbach's Alpha reliability coefficients were calculated for all factors of the scale for the reliability of the data collected in the current study and the values between .74 and .81 were found. Before the data collected from the teacher candidates was analyzed, Skewness and Kurtosis coefficients were calculated to determine normality. In this context, it was seen that the obtained values provide the normality in all dimensions of the scale. For this reason, parametric tests Independent Samples t Test and One-way ANOVA were used in data analysis processes. The total scores of teacher candidates for the scale and the sub-factors ranged between 2.75 and 3.20. According to these scores, it could be said that teacher education programs are considered to be moderately sufficient by teacher candidates. When the Independent Samples t Test results related to gender and class variables were examined, no significant difference was observed in the scores on the gender variable. For the class variable, there was a significant difference in the sub-dimension of the scale related to the qualifications of teaching profession in favor of the 3rd grade students t(233)=.14, p<.05. When one-way ANOVA results for the department variable were examined, no significant difference was observed in the scores obtained from the scale. Consequently, teacher candidates believe that teacher education programs in which they study are moderately sufficient regardless of gender and department variables. This draws attention to the need for various developments and improvements in teacher training programs.

Keywords: Teacher Training, Program Qualifications, Curriculum Evaluation, Prospective Teachers.

Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleği Yenilenmiş Genel Yeterlik Alanlarına İlişkin Özyeterlik İnançları

Ceren Yıldırım[1] *, Ali Arslan[2]

[1]Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, Zonguldak

[2]Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Zonguldak

*Sorumlu yazar: cerenyildirim58@gmail.com

Özet

Amaç

Yeterlik Alanı, belirli bir alanda birbiriyle ilişkili bilgi, beceri, tutum ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği yapılardır. "Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri" öğretmenlerin kendi yetkinlik düzeylerini ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirlemelerinde, öğretmen adayı yetiştiren yükseköğretim kurumlarının öğretim programlarını düzenlenmesinde, öğretmenlerin mesleğe kabul ve adaylık süreçlerinde, mesleki gelişim ihtiyaçlarının tespit edilmesinde ve bu ihtiyaçları gidermeye yönelik faaliyetlerin planlanmasında, öğretmenlerin performanslarının değerlendirilmesinde, kariyerlerini geliştirmelerinde ve öğretmenlik mesleğinin statüsünün güçlendirilmesi çalışmalarında dikkate alınacak temel bir referans metin olma özelliği taşımaktadır. Bakanlık temsilcileri, öğretmenler, akademisyenler, müfettişler, sendika temsilcileri gibi farklı görevden çok sayıda kişinin katıldığı çalıştaylar düzenlenerek "Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri" 2006 yılında 2590 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 2017 yılında öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri "mesleki bilgi", "mesleki beceri" ve "tutum ve değerler" olmak üzere 3 yeterlik alanı şeklinde yenilenmiştir. Mesleki bilgi alanına ilişkin 3 alt boyut, Mesleki beceri alanına ilişkin 4 alt boyut, Tutum ve değerler alanına ilişkin 4 alt boyut yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının 2017 yılında yenilenen öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ilişkin özyeterlik düzeylerini belirlemektir.

Yöntem

Bu araştırmada betimsel modellerden survey yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini Batı Karadeniz'de yer alan Bülent Ecevit Üniversitesinde öğrenim gören 455 dördüncü sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Katılımcıların 328'i kadın, 127'si erkek öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmanın verileri Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan öğretmenlik mesleği genel yeterlilikler alanları çerçevesinde oluşturulan ölçek yoluyla toplanmıştır. Araştırmada beşli likert tipi ölçek kullanılmıştır. Ölçekte Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri tanımlayıcı türden 65 madde bulunmaktadır ve ölçek öğretmen yeterlilikleri çerçevesinde 11 alt boyuttan oluşmaktadır. Elde edilen veriler aritmetik ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde değerleri kapsamında hesaplanarak analiz edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç

Çalışmanın bulguları incelendiğinde, öğretmen adaylarının “Alan Bilgisi” alt boyutu (X=3,54; ss=0,80), “Alan Bilgisi Eğitimi” alt boyutu (X=3,55; ss= 0,86), “Mevzuat Bilgisi” alt boyutu (X=3,74; ss=0,97), “Eğitim-Öğretimi Planlama” alt boyutu (X=4,01; ss=0,85), “Öğrenme Ortamları Oluşturma” alt boyutu (X=4,06; ss=0,84), “Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme” alt boyutu (X=4,06; ss=0,82), “Ölçme ve Değerlendirme” alt boyutu (X=4,05; ss=0,85) puan ortalamalarının “Oldukça Yeterliyim” aralığına denk geldiği görülmektedir. Buna göre öğretmen adaylarının kendilerini kurumsal, metodolojik ve olgusal bilgiye sahip olma açısından, alanının öğretim programına ve pedagojik alan bilgisine hakim olma açısından, birey ve öğretmen olarak görev, hak ve sorumluluklarına ilişkin mevzuata uygun davranma açısından, eğitim-öğretim süreçlerini etkin bir şekilde planlama açısından, bütün öğrenciler için etkili öğrenme ortamları hazırlama açısından, öğretme ve öğrenme sürecini etkili bir şekilde yürütme açısından, ölçme ve değerlendirmede yöntem, teknik ve araçlarını amacına uygun kullanma konuları açısından kendilerini oldukça yeterli gördükleri söylenebilir. Çalışmanın bulguları incelendiğinde, öğretmen adaylarının “Milli, Manevi ve Evrensel Değerler alt boyutu (X=4,53; ss=0,70), “Öğrenciye Yaklaşım” alt boyutu (X=4,43; ss=0,77), “İletişim ve İş Birliği” alt boyutu (X=4,28; ss=0,80), “Kişisel ve Mesleki Gelişim” alt boyutu (X=4,27; ss= 0,83) puan ortalamalarının “Çok Yeterliyim” aralığına denk geldiği görülmektedir. Buna göre öğretmen adaylarının kendilerini milli-manevi ve evrensel değerleri kazandırma açısından, öğrencilerin gelişimini destekleme açısından, öğrenci-meslektaş, aile ve eğitimin diğer paydaşları ile etkili iletişim ve iş birliği kurma açısından, öz değerlendirme yaparak kişisel ve mesleki gelişimine katkıda bulunmaya yönelik çalışmalara katılma konuları açısından çok yeterli gördükleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, Özyeterlik, Öğretmen Adayı.

Prospective Teachers' Self-Efficacy Beliefs Within Frame of Renewed Teachin Profession General Competencies

Abstract

Purpose

The area of competence is the structures in which the knowledge, skills, attitudes and values associated with each other can be seen as a whole. In General Competences of Teaching Profession means that teachers determine their own competence levels and aspects that need to be developed; they organize the curriculums of higher education institutions which train teacher candidates; development of the teaching profession and the development of the status of a basic reference text to be taken into consideration. Workshops attended by a large number of people from different positions such as representatives of the Ministry, teachers, academicians, inspectors, trade union representatives, and General Competences of Teaching Profession were published in 2006 in the Journal of Communiqués no. 2590. In 2017, the general competences of the teaching profession were renewed as 3 proficiency areas: “professional knowledge”, “professional skills” and “attitudes and values”. The aim of this

study is to determine the self-efficacy levels of prospective teachers about the general competences of teaching profession which were renewed in 2017. Method In this research, survey method was used from descriptive models. The sample of the study consisted of prospective teachers (seniors) studying at Bülent Ecevit University in West Black Sea. The data were collected by the scale developed within the framework of general competences areas of teaching profession published by Ministry of National Education. The scale was arranged in the form of a 5 point Likert scale. In the scale, there are 65 items which are general competences of teaching profession published by the Ministry of National Education. The data of the study were obtained from a total of 455 prospective teachers, 328 of which were female and 127 were male. The data were analyzed by mean, standard deviation, frequency and percentage values. Findings and Results When the findings of the study are examined the prospective teachers' "Subject Area Information" sub-dimension (X= 3.54, sd = 0.80), "Subject Area Education" sub-dimension (X = 3.55, sd = 0.86), "Legislation Information" sub-dimension (X= 3,74, sd = 0,97), "Planning Education and Teaching" sub-dimension (X= 4,01, sd = 0,85), "Creating Learning Environments" sub-dimension (X= 4.06, sd = 0.84), "Directing Teaching and Learning Process" sub-dimension (X= 4.06, sd = 0.82), "Measurement and Evaluation" sub-dimension (X= 4.05, sd = 0,85) means coincide with the range of "Fairly Sufficient". This findings indicate that prospective teachers perceive themselves as fairly sufficient in terms of institutional, methodological and factual knowledge in subject area and pedagogical content knowledge, planning the process of education effectively, preparing effective learning environments for all students, effectively conducting teaching and learning process. When the findings of the study are examined "National, Spiritual and Universal Values" sub-dimension (X= 4.53, sd = 0.70), ve "Approach to Student" sub-dimension (X = 4.43, sd = 0.77), "Communication and Collaboration" sub-dimension (X = 4.28, ss = 0.80), "Personal and Professional Development" sub-dimension (X = 4.27, ss = 0.83) means coincide with "Very Sufficient" range. This findings indicate that prospective teachers perceive themselves as fairly sufficient in terms of support the development of students' social-spiritual and universal values, to contribute to their personal and professional development by making self-evaluation, establishing effective communication and cooperation with student-colleague, family and other stakeholders of education and providing their personel development.

Keywords: General Competences of Teaching Profession, Self-Efficacy, Prospective Teachers

Öğretmen Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi

Semra Demir Başaran[1], Duygu Tuğçe Taşkın[1] *

[1]Erciyes Üniversitesi

*Sorumlu yazar: taskinduygu96@gmail.com

Özet

Teknolojik gelişmelerin hızla yaşandığı 21. yüzyılda bilginin önemi artmıştır. Bilgiye ulaşmak ve bilgiyi amaca uygun kullanmak etkili düşünme ile gerçekleşir. 21. yüzyıl öğrencisinin başarılı olması için birçok düşünme becerisine sahip olması beklenmektedir. Bu düşünme becerilerinin temelinde yansıtıcı düşünme yer almaktadır. Yansıtıcı düşünen bireyler yeni fikirlere açık, bulunduğu duruma uyum sağlayan kısaca inisiyatif kullanabilme yeteneğine sahiptirler. Bilgiyi sorgulamak, sorumluluk almak, sarmal bir düşünce yapısına sahip olmak, deneyimleri geleceğe uyarlamak bu becerinin özelliklerindendir. Yansıtıcı düşünme eğitimdeki yapılandırmacı yaklaşımın en önemli ögelerinden biridir. Yansıtıcı düşünen bireylerin yetiştirilmesi görevi eğitim kurumlarına düşmektedir ve öğrencilerin bu beceriyi kazanmaları, öğretmenlerinin bu beceriye sahip olmalarıyla mümkündür. Yansıtıcı düşünen öğretmenlerin varlığı da öğretmen adaylarının bu beceriye sahip olmalarına bağlıdır. Öğretmenlerin sahip olduğu düşünme becerilerinin ve niteliklerin eğitimin kalitesiyle ilişkisi değerlendirildiğinde, onların mesleğe başlamadan önceki eğitim süreçlerinde edindikleri becerilerin incelenmesi önemli görülmektedir. Bu bağlamda öğretmen adaylarından da; mesleklerini uygulama aşamasında yansıtıcı düşünmenin önemini kavrayan, yansıtıcı düşünme becerisini öğrenme-öğretme etkinliklerinde uygulayabilen bireyler olmaları beklenmektedir. Bu çalışma, geleceğin öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme düzeylerinin belirlenmesi ve bu becerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi amacını taşımaktadır. Öğretmen adaylarının mesleğe başlamadan önce ne düzeyde yansıtıcı düşünebildiklerini görmek bu araştırmanın önemini göstermektedir. 1. sınıf öğrencilerinin araştırmaya dâhil edilmesi ise ortaöğretim kurumlarında sahip oldukları yansıtıcı düşünme düzeylerini ölçmek ve yükseköğrenim sürecinde öğrencilere yansıtıcı düşünme bağlamında katkı sağlanıp sağlanmadığını belirlemek için gerçekleştirilmiştir. Ayrıca üniversiteye yeni başlayan öğretmen adayları için öğrenim süreleri içinde yansıtıcı düşünme ile ilgili eğitimler verilebileceği göz önünde bulundurularak kurumlara veri sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada; öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği merak konusudur. Bu noktadan hareketle araştırma soruları aşağıdaki gibi belirlenmiştir: 1.Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünmeleri ne düzeydedir? 2.Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünmeleri okudukları bölüme göre farklılaşmakta mıdır? 3.Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme düzeyleri sınıf düzeylerine göre farklılaşmakta mıdır? 4.Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme düzeyleri cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır? 5.Öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünmeleri okudukları lise türüne göre farklılık göstermekte midir? Araştırmanın çalışma grubunu Kayseri Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde yer alan Fen Bilgisi Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve

Türkçe Öğretmenliği bölümlerindeki 1. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" ve "Öğretmen ve Öğretmen Adayları için Yansıtıcı Düşünme Eğilimi (YANDE)" ölçeği kullanılmıştır. Araştırma 2018-2019 bahar döneminde nicel veri toplama yöntemlerinden olan betimleyici tarama modeli kullanılarak 624 öğrenciden elde edilen verilerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme eğiliminde oldukları gözlenmiştir. İlköğretim matematik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin yansıtıcı düşünme düzeyleri sınıf düzeyi değişkenine göre incelendiğinde anlamlı bir farlılığın oluşmadığı görülmüştür. Fen bilgisi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin yansıtıcı düşünme düzeylerinin sınıf düzeyi değişkenine göre 4. sınıflar lehine az da olsa farklılaştığı belirlenmiştir. Türkçe öğretmenliği bölümü öğrencilerinin yansıtıcı düşünme düzeyleri sınıf düzeyi değişkenine göre incelendiğinde fen bilgisi öğretmenliğinin aksine 1. sınıf öğrencileri lehine farklılaştığı ortaya çıkmıştır. Psikolojik danışmanlık ve rehberlik bölümü öğrencilerinin yansıtıcı düşünme düzeyi puanlarının sınıf düzeyi değişkeni bağlamında anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin yansıtıcı düşünme düzeylerinin sınıf düzeyi değişkenine göre 4. sınıf öğrencileri lehine bir farklılık belirlenmiştir. En büyük farklılaşmanın sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü öğrencilerinde olduğu görülmüştür. Sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü 4. sınıf öğrencilerinin yansıtıcı düşünme bağlamında aynı bölümün 1. sınıf düzeyindeki öğrencilerinden yüksek puanlar aldıkları belirlenmiştir. Diğer değişkenlerin analiz süreci devam etmektedir. Bu nedenle diğer değişkenlere ait bulgulara ve sonuçlara burada yer verilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Yansıtıcı Düşünme, Düşünme Becerileri, 21. Yüzyıl Becerileri, Öğretmen Adayları

Öğretmen Adaylarının Zihin Tipleri

İsmail Şan[1] *

[1]İnönü Üniversitesi
*Corresponding author: ismail.san@inonu.edu.tr

Özet

Anlama ve açıklama çabası uzun yıllardır süre gelen bir uğraş alanıdır. Özün anlaşılması ve açıklanması çabası da bir o kadar eskidir. "Zihnin işleyiş süreci ve nedenleri" bilişin artan önemiyle birlikte daha büyük bir "merak edilen konu" haline gelmiştir. İnsanın değeri konusundaki argümanların en önemlisi zihindir. "Yaşama kaynaklık etme" yönüyle de önemli görülmektedir. "Yaşamayı bir zihin durumu olarak gören anlayış" "zihni biraz daha ön plana çıkarmaktadır". Buna görüşe göre beyin, bilincin ön koşuludur. Bilinç, zihnin ön koşulu ve yaşam en büyük ortak zihin kümesi olarak değerlendirilebilir. İnsan zihni uzun yıllar kara-kutu olarak görülürken incelenmesine gerek olmadığı öne sürülmüştür. Diğer taraftan, bilgisayar analojiisi aracılığıyla zihnin çalışma prensibi çözülmeye çalışıldı. Bu durum insanın daha kolay eğitilebileceği iddiasını güçlendirdi. Öğrenme kuramları incelendiğinde, zihin yapısı ve türleri tarif edilerek öğrenmenin açıklanmaya çalışıldığı görülebilir. Farklı öğrenme stillerinin olduğu öne sürülmekte ve öğrenme stillerinin öğretim sürecinde hesaba katılması gerektiğini vurgulanmaktadır. Öğrenmeyi kolaylaştırma ve kalıcı hale getirmek için "farklılaştırılmış, bireyselleştirilmiş ve kişiselleştirilmiş öğretime" vurgu yapılmaktadır. Gardner Zihnin Çerçeveleri ile Çoklu Zekâ Kuramı'na işaret etmiştir. Eğitimi büyük ölçüde etkileyen Çoklu Zekâ Kuramı'nın, “Gelecek için Beş Zihin yaklaşımı"na temel teşkil ettiği görülmektedir. Disiplinli, sentezci, yaratıcı, saygılı ve etik zihinler gelecek tasavvuru yapan kurum ve kişilere yeni bir bakış açısı sunmaktadır. Gardner a göre disiplinli zihin bir disiplinin gerektirdiği gibi düşünür ve o konuda ustalaşır. Yetkinleşme süreci için öngördüğü on yıl düşünüldüğünde birden fazla alanda disiplinli zihin sahibi olmanın mümkün olmakla beraber çok zor olduğu söylenebilir. Sentezci zihin, farklı bilgi kaynaklarının bir araya getirilmesine dayalı çalışır. Bu ise en az bir disiplinde ustalaşmadan gerçekleşemez. Yaratıcı zihinler disiplinli ve sentezci zihin özelliklerini bir arada bulundurur ve sürekli yenilik peşinde koşar. Durağanlıktan uzak, olabildiğince hızlı hayat tarzını ifade ederler. Yeniliğe açık olmakla kalmayıp, yeniliği üretmeyi de başarabilirler. Ayırtedici özelliği sıradışı olmaktır. Saygılı zihinleri diğerlerinden ayıran en belirgin özellik, farklılıklara karşı daha hoşgörülü olmaktır. İşbirliği içinde olmanın değerini savunurlar. İşbirliğini süredürmek için çaba harcarlar. Doğayı olduğu gibi kabul etme konusundaki genişliği ile etik zihin, tutarlılık, önemseme ve sonuçlar ilkelerine vurarak yaşamayı tercih ederken, eleştirel düşünmenin canlı örneğini temsil eder. Öğretmen adaylarının hangi zihin tipinde oldukları, gelecek konulu tartışmalarda yer bulmalıdır. Öğrenciler tarafından öğretmenlerin zihin tiplerinin benimsenmesi ve dolaylı olarak bu zihin tiplerinin yaygınlaşması olasılığı oldukça yüksektir.Bu anlamda, öğretmen adaylarının zihin tiplerinin araştırılması önem arz etmektedir. Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının farklı yönlerinin incelendiği çok sayıda çalışma olmakla beraber, alanyazında öğretmen adaylarının zihin tiplerinin incelendiği sınırlı sayıda çalışma mevcuttur. Bu çalışmada öğretmen adaylarının hangi zihin tipine sahip

olduğunun belirlenmesi ve bu zihin tiplerinin nedensel karşılaştırmalar yoluyla incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda 2018-19 güz yarıyılında bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesindeki 400 aday öğretmenden, Geleceği İnşa Edecek Zihin Tipleri Ölçeği (Şan, 2018) aracılığıyla veri toplanmıştır. Araştırma kapsamında genel ve ilişkisel tarama desenleri tercih edilmiştir. Bu kapsamda, korelasyonel ve nedensel karşılaştırmaların yapılacağı analizler sonuçları alanyazın ile tartışılacak olup, öğretmen adaylarının zihin tiplerine ilişkin kapsamlı tartışmalar yapılacaktır. Bildiri kabul edildiği takdirde, kongrede çalışmanın tamamlanmış haliyle sunulması planlanmaktadır.

Keywords: Beş Zihin, Öğretmen Adayları, Zihin Tipleri

Mind Types of Pre-Service Teachers

Abstract

The effort to understand and explain is a field of occupation that has been going on for many years. The effort to understand and explain the essence is as old as it is. The process and reasons of the mind has become a bigger curiosity with the increasing importance of cognition. The most important argument about the value of human is the mind. It is also seen as important in terms of sourcing life. The idea that sees living as a state of mind brings the mind to the fore. According to this view, the brain is the prerequisite of consciousness. Consciousness, prerequisite of mind and life can be considered as the largest common mind set. It has been suggested that human mind is seen as black-box for many years and it does not need to be examined. On the other hand, the working principle of the mind was tried to be solved through computer analogy. This situation strengthened the claim that people can be trained more easily. When the learning theories are examined, it can be seen that it is tried to explain learning by describing the mind structure and types. It is suggested that there are different learning styles and it is emphasized that learning styles should be taken into account in the teaching process. Emphasis is placed on "differentiated, individualized and personalized teaching" to facilitate learning and make it permanent. Gardner refers to the Multiple Intelligence Theory with Frames of Mind. It is seen that Multiple Intelligence Theory, which greatly influences education, is the basis for the Five Minds for the future. The Disciplinary, synthesizing, creating, respectful and ethical minds provide a new perspective to future thinkers and individuals. According to Gardner, the disciplined mind thinks as a discipline requires and masters it. Considering ten years for the process of empowerment, it can be said that it is very difficult to have a disciplined mind in more than one field. The synthesizing mind works based on the collection of different sources of information. This cannot happen without mastering at least one discipline. Creative minds combine disciplined and synthesizing mind features and pursues continuous innovation. Away from stagnation, they express as fast as possible life style. They are not only open to innovation, but can also produce it. The distinguishing feature is to be unusual. The most distinctive feature that distinguishes respectful minds from others is to be more tolerant of differences. They defend the value of cooperation. They endeavor to cooperate. The ethical mind, with its breadth of accepting nature as it is, represents the living example of critical thinking, while choosing to live by hitting the principles of concsistency, caring and results. Mind types of teacher

candidates have should be included in the discussions about the future. It is highly likely that they will be adopted by the students and indirectly will become widespread. In this sense, it is important to investigate the mind types of pre-service teachers. Although there are many studies examining the different aspects of teachers and pre-service teachers, there are a limited number of studies examining their mind types in the literature. In this study, it is aimed to determine what kind of minds the pre-service teachers have and to examine these types of minds through causal comparisons. For this purpose, data were collected from 400 pre-service teachers in a public university education faculty in the fall semester of 2018-19 by using the "Mind Types for the Future Scale" (Şan, 2018). Relational methods were preferred. In this context, the results of the analyzes where correlational and causal comparisons will be held. After analysis comprehensive discussions about the mind types of the pre-service teachers will be made. If the paper is accepted, it is planne

Keywords: Five Minds, Pre-Service Teachers, Mind Types

Öğretmen Adaylarının "Program Geliştirme ve Öğretim" Dersine Yönelik Tutumları (Gazi Üniversitesi Örneği)

Pınar Bilasa[1] *

[1]Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
*Corresponding author: pinarbilasa@gmail.com

Özet

Problem durumu

Hızla değişen ve gelişen dünyada tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da yeni arayışlar hız kesmeden devam etmektedir. Eğitim alanında yeni olarak nitelendirilen her olgu üç temel unsur üzerine inşa edilir: Bunlar "öğrenci, öğretmen ve eğitim programları" dır. Öğrenci olmadan öğretmen, öğretmen olmadan da eğitim programlarının uygulanması mümkün değildir. Öğrencilerde istenilen, beklenen özelliklerin nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin yol gösteren eğitim programları öğretmenlerin en önemli rehberidir. Eğitim programları düzenlenirken öğrencide gerçekleşmesi beklenen değişim ve gelişimler için pek çok faaliyetler düzenlenir, yöntemler kullanılır. Öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerinde iki kredilik bir ders olarak verilen "program geliştirme ve öğretim" dersi öğretmen adayları için kendi alanlarının icrasında ve öğrencilerinin ihtiyaçlarına uygun planlar yapabilmesine olanak sağlar. Bunun yanı sıra bu ders öğretmen adaylarının; program geliştirmenin teorik temelleri, program geliştirmenin aşamaları, temel öğeleri, öğeler arasındaki ilişkileri, ihtiyaç belirlenme yaklaşımları, hedeflerin sınıflandırılması, içerik düzenleme yaklaşımları, program geliştirme süreci ve modelleri, eğitim programı tasarım yaklaşımları, program değerlendirme modelleri konularında bilgi sahibi olmalarını sağlar. Ayrıca program okur-yazarlığı, öğretim programlarının geliştirilmesinde öğretmelerin görev ve sorumlulukları, MEB öğretim programlarının özellikleri, Dünyada ve Türkiye'de program geliştirmede yeni yaklaşım ve yönelimler konusunda tutumlar geliştirmesine olanak sağlar. Öncelikli olarak öğretmen adaylarının okudukları derse yönelik olumlu tutum geliştirmeleri öğretmen yetiştiren eğitim programlarının en önemli çıktısıdır. Çünkü olumlu tutumlar öğrenmeyi kolaylaştıran, geliştiren, pekiştiren en önemli unsurlardır. Öğretmen adaylarının lisans eğitiminde almış oldukları program geliştirme ve öğretim dersine ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri, öğretmenlik meslek derslerine karşı öğrenme isteklerini arttıracak hem de ilerde birer öğretmen olarak kendi derslerinde program geliştirmeyle ilgili görev ve sorumluluklarının bilincinde olmalarına katkı sağlayacaktır. Türkiye'de alan yazın incelendiğinde öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerinde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerine yönelik tutumlarını ortaya koyan bazı çalışmalara rastlanmakla beraber program geliştirme ve öğretim dersine yönelik tutumları ortaya koyan çok sınırlı sayıda araştırma vardır. Öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek becerisi dersi adı altında aldıkları tüm derslere ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri tüm derslere ileride öğretmenlik mesleğini icra ederken mesleklerini ideal bir şekilde yapabilmeleri için oldukça önemlidir. Bu önem dahilinde bu araştırmayla öğretmenlik meslek bilgisi derslerinden olan ve eğitimin temel unsurlarından olan eğitim programlarına önemli katkılar getiren Program geliştirme ve öğretim dersine yönelik

tutumları belirlemek, bu araştırmanın alana sağlayacağı en büyük katkıdır. Araştırmanın Amacı Bu çalışmanın amacı, eğitim fakültelerinde okutulan program geliştirme ve öğretim dersine yönelik öğretmen adaylarının tutumlarını belirlemektir. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. 1. Öğretmen adaylarının aldıkları program geliştirme ve öğretim dersine ilişkin tutumları bölümlere göre değişmekte midir? 2. Öğretmen adaylarının program geliştirme ve öğretim dersine ilişkin tutumları cinsiyete göre değişmekte midir?

Yöntem

Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli; iki ya da daha çok değişken arasında birlikte değişim varlığını belirlemeyi amaçlayan bir araştırma modelidir. Araştırmada bu modele uygun şekilde öğretmen adaylarının program geliştirme ve öğretim dersine yönelik tutumları bölüm ve cinsiyet değişkeni aracılığıyla incelenmiştir. Çalışma evreni ve örneklem Araştırmanın çalışma evrenini Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi'nde "Program Geliştirme ve Öğretim" dersini alan öğrenciler oluşturmaktadır. Buna göre çalışma evreni 2018-2019 akademik bahar yarıyılı içinde Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı, Fizik Eğitimi Anabilim Dalı, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı, Matematik Eğitimi Anabilim Dalında okuyan ve söz konusu dersi alan 75 öğretmen adayından oluşmaktadır. Çalışma evrenindeki tüm öğrencilere ulaşılmaya çalışılmış ve araştırmaya gönüllü 65 kişiden veri toplanmıştır. Bu nedenle örneklem seçimi yapılmamıştır. Veri toplama aracı Bu çalışma kapsamında, öğretmen adaylarının program geliştirme ve öğretim dersine yönelik tutumlarını ölçmek üzere Oğuz tarafından 2012 yılında geliştirilen "Program Geliştirme ve Öğretim Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek toplam 30 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu faktörler; Yadsıma (12 madde), Sevme (9 madde) ve Önem Verme (9 madde) olarak adlandırılmıştır. Tutum ölçeğinde üç faktörün açıkladığı toplam varyans % 60.15'dir. Ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.96'dır. Ölçekten elde edilebilecek en düşük puan 30.00, en yüksek puan ise 150.00'dir. Düşük puanlar Program Geliştirme ve Öğretim dersine ilişkin olumsuz tutumu, yüksek puanlar olumlu tutumu göstermektedir. Birinci alt ölçekten alınan puanın yükselmesi yadsıma düzeyinin düştüğünü, ikinci alt ölçekte sevme, üçüncü alt ölçekte önem verme düzeyinin yükseldiğini göstermektedir. Verilerin analizi Araştırmanın veri analizi süreci devam etmektedir. Verilerin analizinde öğretmen adaylarının görüşleri bağımsız değişkenlere göre bağımlı değişkenin dağılımlarının normalliği test edilecektir. Elde edilen sonuca göre parametrik olan testler ya da parametrik olmayan testlerle çözümlemeler yapılacaktır.

Bulgular ve Yorum

Öğrenci görüşlerinin alınmasından sonra bütün bulgular değerlendirilerek ilgili alan yazınla birlikte yorumlanacaktır.

Sonuç ve Öneriler

Elde edilecek bulgular doğrultusunda yapılandırılacaktır.

Keywords: Eğitim Fakültesi, Program Geliştirme Dersi, Tutum.

Pre-Service Teachers' Attitudes Towards the "curriculum Development and Teaching" Course (The Case of Gazi University)

Abstract

Problem Statement

As in all areas of the rapidly changing and developing world, new searches continue in the field of education without slowing down. Each phenomenon that can be defined as new in the field of education is built on three basic elements: These are "student, teacher and curriculum". Without students, teachers are meaningless and without teachers, it is not possible to implement curriculums. Curriculums showing how to develop the characteristics to be gained by students are the most important guide of teachers. While implementing curriculums, many activities can be planned and different methods can be used to accomplish the changes and developments that are expected to occur in students. The "curriculum development and teaching" course is a two-credit course given in education faculties training teachers to instruct pre-service teachers about how to make plans in their subject-area to meet the needs of their students. In addition to this, within this course, pre-service teachers are informed about the issues such as theoretical bases of curriculum development, stages of curriculum development, basic elements of curriculum development, relationships between these elements, needs analysis approaches, classification of objectives, content organization approaches, program development process and models, curriculum design approaches and curriculum evaluation models. This course also helps students develop attitudes in relation to curriculum literacy, duties and responsibilities of teachers in the development of curriculums, characteristics of the curriculums prepared by the Ministry of National Education and new approaches and models in curriculum development in the world and Turkey. The most important objective of teacher training programs is to have pre-service teachers develop positive attitudes towards the courses in their curriculums because positive attitudes are the most important element that facilitates, promotes and reinforces learning. Pre-service teachers' developing positive attitudes towards the curriculum development and teaching course taken during their undergraduate education will positively affect their willingness to learn pedagogy courses and will raise their awareness of their duties and responsibilities to be fulfilled by them in relation to curriculum development in their own courses when they become teachers. When the related literature in Turkey is examined, it is seen that though there is some research investigating the attitudes towards pedagogy courses delivered in education faculties training teachers, there is a very limited amount of research specifically focusing on the curriculum development and teaching course. Pre-service teachers' developing positive attitudes towards all the courses taken under the name of professional teaching skill is of great importance for them to do their job as good as possible when they start their professional career. In this regard, the purpose of the current study is to determine the pre-service teachers' attitudes towards the curriculum development and teaching course, which is one of the pedagogy courses and this is believed to make an important contribution to the literature. Purpose of the Study The purpose of the current study is to determine the pre-service teachers' attitudes towards the curriculum development and teaching course. To this end, answers to the following questions were sought. 1. Do the pre-service teachers' attitudes towards the curriculum development and teaching course vary significantly depending on the

department variable? 2. Do the pre-service teachers' attitudes towards the curriculum development and teaching course vary significantly depending on the gender variable? Method The current study employed the relational survey model. The relational survey model is a research method aiming to determine the existence of covariance between two or more variables. In this regard, in the current study, the participating pre-service teachers' attitudes towards the curriculum development and teaching course were investigated in relation to the department and gender variables. Universe and Sampling of the Study The universe of the current study is comprised of the students taking the "Curriculum Development and Teaching" course in the Education Faculty of Gazi University. Thus, the universe of the study consists of 75 pre-service teachers from the department of Turkish Language and Literature, Biology Teaching, Physics Teaching, Chemistry Teaching and Math Teaching from the Education Faculty of Gazi University and taking this course in 2018-2019 academic year. It was attempted to reach all the students in the universe and as a result data were collected from 65 pre-service teachers having participated on a volunteer basis. Therefore, no sampling selection was performed. Data Collection Tool Within the context of the current study, in order to measure the participating pre-service teachers' attitudes towards the curriculum development and teaching course, the "Scale of Attitudes towards the Curriculum Development and Teaching Course" developed by Oğuz in 2012 was employed in the current study. The scale is made up of a total of 30 items and 3 sub-dimensions. These factors are named as Contradicting (12 items), Appreciating (9 items) and Attaching Importance (9 items). The total variance explained by the three factors is 60.15%. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale was found to be 0.96. The minimum score to be taken from the scale is 30.00 and the maximum score to be taken is 150.00. Low scores indicate negative attitudes towards the Curriculum Development and Teaching course while high scores indicate positive attitudes. The increasing score taken from the first sub-dimension indicates that the level of contradiction decreases while in the second sub-dimension it indicates that level of appreciation increases and in the third sub-dimension it indicates that level of importance attached increases. Data Analysis The data analysis process is still in progress. In the analysis of the data, the normality of the distribution of the dependent variable will be tested according to the independent variables. On the basis of the result to be obtained, analyses will be conducted using either parametric or non-parametric tests. Findings and Discussion After the collection of the students' opinions, all the findings will be evaluated and interpreted in light of the relevant literature. Results and Suggestions This section will be constructed on the basis of the data to be elicited.

Keywords: Education Faculty, Curriculum Development Course, Attitude

Öğretmen Rollerindeki Dijital Okuryazarlık: 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı, 9. Sınıf İngilizce Öğretim Programının İncelenmesi

Zeynep Kumkale[1], Nur Gel [1]

[1]Düzce Üniversitesi

*Corresponding author: bayraktarnur86@hotmail.com

Özet

İçinde bulunduğumuz 21 yy, sosyal, siyasal, ekonomik, teknolojik pek çok değişime tanıklık etmektedir. Bu değişim alanlarından biri olan teknoloji ise her geçen gün önemini artırmaktadır. Dijital okuryazarlık da bu değişimlerden doğmuş yeni bir terimdir. Yaklaşık son on yılda önem kazanan dijital okuryazarlık, tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da yerini almıştır. Bu çalışmada, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı 9. Sınıf ingilizce öğretim programınında yer alan öğretmen rollerinin dijital okuyazarlık ile ilişkisi incelenmiştir. Çalışma için yapılan alanyazın taramasında ülkemiz öğretim programlarında bulunan öğretmen rollerindeki dijital okuryazarlık üzerine yapılmış çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Bu nedenle bu çalışma, İngilizce öğretim programında bulunan öğretmen rollerindeki dijital okuryazarlığı incelemeyi konu edinmesi bakımından önemlidir. Çalışma kapsamında verilerin toplanması aşamasında bir nitel araştırma yöntemi olan doküman incelenmesi kullanılmıştır. MEB (2018) ortaöğretim İngilizce öğretim programı incelendiğinde tüm sınıf seviyeleri için öğretmen rolleri, iletişimci, denetleyici, sunucu, rehber, değer biçici, açıklayıcı ve teşvik edici olmak üzere yedi ayrı şekilde belirlenmiştir. MEB (2018) ortaöğretim 9.sınıf İngilizce öğretim programında bulunan öğretmen rollerinin dijital okuryazarlık ilişkisi ise Hague ve Payton (2011) tarafından sekiz beceri alanı çerçevesinde yapılan detaylı dijitalokuryazarlık tanımı kapsamında incelenmiştir. Bu detaylar ışığında programda yer alan sekiz öğretmen rolünde dijital okuryazarlık kavramına yönelik herhangi bir somut ifadenin yer almadığı açıkça görülmektedir. Sonuç olarak 2018 yılı 9.sınıf ingilizce öğretim programı genelinde dijital teknolojiye ciddi bir ağırlık verilmiş olmasına rağmen belirtilen öğretmen rollerinde dijital okuryazarlığa yönelik önemin paralellik taşımadığı görülmüştür. Amaç 2017-2018 eğitim-öğretim dönemi için revize edilen ortaöğretim ingilizce öğretim programında tanımlanmış öğretmen rollerinin dijital okuryazarlık çerçevesindeki ilişkisinin incelendiği bu çalışmanın temel amacı teknolojinin öğretim programına entegrasyonu ve dijital uygulamalar sonucunda öğretmen rollerinin bu değişime uyumunu incelemektir.

Yöntem

2017-2018 9. Sınıf ingilizce öğretim programı baz alınarak yapılan bu araştırma nitel bir çalışmadır. Verilerin toplanması aşamasında ise nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz kullanılarak yorumlanmıştır.

Bulgular

Bu çalışmada 2017-2018 eğitim –öğretim yılı 9. Sınıf ingilizce öğretim programında tanımlı "Sınıfta devamlı olarak İngilizce konuşarak, öğrencilerine rol-model olurlar, bireysel çalışma, ikili çalışma, grup ve sınıf çalışması gibi farklı iletişim türlerini kullanırlar, öğrencilerin ingilizcede yabancı oldukları konuları, onların bildikleri konular üzerine yapılandırarak öğretirler, öğrencilerin anlamı bağlamdan ve/veya verilen ipuçlarından çıkarmalarına imkan sağlarlar, öğrencilerin konuşma aktiviteleri sırasındaki hata ve dil sürçmelerine tolerans gösterip doğru formu kendileri kullanırlar ya da aktivite sonrasında öğrenci isimi vermeden üzerinde durmak için hataları not alırlar, öğrencilerin istek ve motivasyonunu artırmak için olumlu pekiştirmeyi kullanırlar, belirli dil öğrenme aktiviteleri ve genel olarak dil öğrenmenin altında yatan mantığı açıklarlar, öğrencilerin İngilizceyi kendi başlarına öğrenmeleri için cesaret verir, yol gösterir ve rehberlik ederler" öğretmen rolleri sekiz beceri alanı etrafında şekillendirilmiş dijitalokuryazarlık kavramı ile birlikte ele alınmıştır. Söz konusu beceri alanları çalışmada ;eleştirel düşünme becerisi,dijital materyalden elde edilen bilginin özgünlüğünün değerlendirlmesi ; E- güvenlik, güvenli bilgi kaynaklarını yani virüslerden ve uygunsuz içeriklerden arınmış siteler konusunda bilgi sahibi olma; fonksiyonel beceriler, çeşitli yazılım ve teknoloji araçlarını kullanabilme; yaratıcılık, dijital alanda elde edilen bilginin yaratıcı bir üretim sürecine sahip olma; işbirliği yapma, wikipedia, GoogleDocs,GoogleMaps gibi programları kullanarak başklarıyla işbirliği içinde olma; bilgiyi bulma ve keşfetme becerisi altında doğru bilgiye ulaşma yolculuğu yani diijital bilgiye nasıl ulaşılacağı (veri tabanları, e-kütüphaneleri nasıl kullanacağı) ; etkili iletişim becerileri,sosyal ağlar ve forumları ve de e posta kullanımı becerisine sahip olma; kültürel ve sosyal anlayış da internet tabanı ve bireysel deneyimlerin alt yapısı olarak belirtilmiştir. Bu detaylar ışığında incelenen öğretmen rollerinde dijital okuryazarlık kavramına yönelik herhangi somut bir ifadenin yer almadığı açıkça görülmektedir.

Sonuç

Yapılan incelemeler sonucu elde edilen veriler doğrultusunda 9.sınıf ingilizce öğretim programı genelinde dijital teknolojiye ciddi bir ağırlık verilmiş olmasına rağmen belirtilen öğretmen rollerinde dijital okuryazarlığa yönelik önemin paralellik taşımadığı görülmüştür. Öğretmenlerin yaklaşık 25 yıllık bir görev süresine sahip olduğu göz önünde bulundurulduğuda, değişen teknoloji ve dijitalleşen dünya ile uyumu yakalamak adına güncelenen programda öğretmenlerin ne denli dijital okuryazar olduğu açık uçlu bir soru olarak ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, teknolojiye ayak uydurmaya çalışan dünyada, bireyin, anı yakalaması adına dijital çağın gerekliliklerini karşılamak için değişime ve gelişime açık olmalıdır. Program geliştiricilerin dijital çağa uygun hazırlamış olduğu öğretim programlarında yer alan, hedef, içerik, öğrenme öğretme durumları ve değerlendirmenin dijital okuryazarlık ile uyumlu olması gerektiğine değinilmiş, özellikle dil öğretiminde yer alan dijital yazılım, program ve araçları kullanacak eğitimcilerin mevcut yetkinliğinin değerlendirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Bu çerçevede hizmet içi eğitim kapsamında öğretmenlerin dijital okuryazarlık seviyelerinin belirlenip, eksikliklerinin giderilmesine yönelik gerekli eğitimlerin sağlanması hususunda çalışmaların yapılabileceği önerilmiştir.

Keywords: Dijital Okuryazarlık, Teknoloji, İngilizce Öğretim Programı, Öğretmen Rolleri

Digital Literacy in Teacher Roles: Review of 9th Grade English Language Curriculumn for 2017-2018 Academic Year

Abstract

The 21st century is witnessing many social, political, economic and technological changes. One of these areas, technology has increasing importance.Emerged from these changes, digital literacy is a new term today. Digital literacy, which has gained importance in the last decade, has taken its place in the field of education as in all fields. In this study, the relationship between the digital literacy and teacher roles in the 2017-2018 academic year 9th grade English curricula was examined. There are limited number of studies on digital literacy in the roles of teachers in the curricula of our country. Therefore, this study is so important in terms of examining the digital literacy in teacher roles in the English curriculum. Within the scope of the study, a qualitative research method, document review, was used. When MEB (2018) secondary education English curriculum is examined, teacher roles for all grade levels are determined in seven different ways: communicator, supervisor, server, guide, appraiser, explanatory and encouraging. The digital literacy relationship of teacher roles in related curricula was examined within the scope of digital literacy definition of Hague and Payton (2011) which is detailed within the scope of eight skill areas. According to these details, there is no concrete expression regarding the concept of digital literacy in teacher roles in the curriculumn. As a result, it has been observed that the importance of digital literacy in defined teacher roles is not parallel to mentioned great importance of digital technology. Purpose The main purpose of this study, which examines the relationship between teacher roles defined in secondary education English curriculum for the 2017-2018 academic year and digital literacy, is to he main purpose of this study is to examine the adaptation of teacher roles as a result of integration of technology and digital applications into curriculum. Method This research is a qualitative study based on 2017-2018 9th grade English curriculum. In the data collection stage, document review which is one of the qualitative research methods is used. The data were interpreted by using descriptive analysis. Findings Defined teacher roles “communicate in English in the classroom at all times and act as good role models for students, use a variety of interaction types (individual work, pair work, group work, whole class) during the lessons, present unfamiliar topics in English by building on what is familiar for students, allow learners to discover meaning from context and/or given clues, overlook students’ mistakes or slips of the tongue during speaking activities and model the correct use of language instead or take notes to work on the mistakes later on as a whole class without referring to students’ identities, use praise and positive reinforcement in class to nurture the willingness and motivation for language learning, give rationale behind language learning in general as well as specific language learning activities, encourage and train learners to learn how to learn English autonomously” have been dealt with along with the concept of digital literacy that is shaped around eight skill areas. These skill areas in the study are critical thinking skill which is the evaluation of the originality of information obtained from digital material; E-security that is to have information about secure information sources like sites free from viruses and inappropriate; functional skills means usage of various software and technology tools; creativity is having a creative production process of the information obtained in the digital field; collaborating with others means using collaborative programs such as , wikipedia,

GoogleDocs, GoogleMaps, the ability to find the right information under the skill of finding and discovering information, ie how to access the digital information (databases, how to use e-libraries); effective communication skills is social networks and forums and e-mail; cultural and social understanding is stated as the basis of internet base and individual experiences. As a consequences , it is clear that there is no concrete expression about the concept of digital literacy in the teacher roles examined. Result According to the data, it has been seen that the importance of digital literacy in the roles of teachers is not paralleled to digital technology importance. Considering the fact that teachers have approximately 25 years of service life, the digital literacy level of teachers are in the digitalized world and curricula has emerged as an open-ended question.It has been suggested that studies can be conducted in order to determine the digital literacy levels of teachers and provide necessary training for the elimination of their deficiencies.

Keywords: Digital Literacy, English Curriculumn, Technology, Teacher Roles

Öğretmen Yetiştirme Sürecindeki Örtük Programın Değerler Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi

Hasan Hüseyin Şahan[1] *, Ayşe Ahsen Talu[1]

[1]Balıkesir Üniversitesi

*Sorumlu yazar: hsahan@balikesir.edu.tr

Özet

Değerler resmi ve örtük programlar aracılığıyla açık ve gizil olarak bireylere kazandırılmaktadır. Resmi program belli amaçlar doğrultusunda belirlenen içeriğin, sistematik ve organize olarak düzenlenmiş eğitim sürecinde aktarılması ve bu süreç sonundaki çıktıların değerlendirmesinden oluşan yazılı programdır. Örtük program ise, resmi programda belirtilen amaç ve faaliyetlerin dışında, öğrenme-öğretme süreci içerisinde ortaya çıkan bilgi, fikir ve uygulamaları kapsar. Örtük program kapsamında değerlendirilen fakat eğitim ortamı içinde yer alan okulun atmosferi, eğitimcilerin tutum ve davranışları, okulun içinde bulunduğu koşullardan her biri birey tarafından birer mesaj olarak algılanmaktadır. Mesajdan bireyin neyi algılayacağı bireyin algılama biçimine bağlı olarak şekillenmektedir. Bireyleri etkileme gücü ve kalıcılığı bakımından kıyaslandığında davranışların, sözlü olarak iletilmeye çalışan kurallara göre etkililiği ve kalıcılığı yüksektir. Bir kural, emir anlamına gelmeyen bu tür mesajların birey için tehdit baskı unsuru oluşturmaması da etkin gizil öğrenmelere neden olmaktadır. Alandaki diğer çalışmalarda incelendiğinde öğretmen yetiştirmede programları ve programdaki öğretim üyelerinin örtük program aracılığıyla değerler eğitimine ilişkin görüşlerinin değerlendirildiği benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Değerler eğitimine yönelik çalışmaların ağırlıklı olarak edebi eser (masal, hikaye vb.) incelemesine yönelik olduğu görülmüştür. Alan yazındaki bu boşluk çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Araştırmanın Amacı Bu araştırma ile öğretmen yetiştirme programlarında örtük program aracılığıyla değerler eğitimine yönelik öğretim üyelerinin ve öğretmen adayları görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Literatüre katkı sağlamak amacıyla araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır. 1.Öğretmen yetiştirme programlarıyla öğretmen adaylarına kazandırılması gereken değerler nelerdir? 2.Değerler eğitiminde örtük programın yeri ve önemine ilişkin görüşleri nelerdir? 3. Öğretmen yetiştirme programlarında öğretmen adaylarına kazandırılması gereken değerlerin hangileri örtük program aracılığıyla kazandırılmaktadır? 4.Öğretmen yetiştirme sürecindeki örtük programın değerler eğitimi açısından öğretim üyesi ve öğretmen adaylarının görüşleri arasında farklılık var mıdır? 5.Öğretmen yetiştirme sürecindeki örtük programın değerler eğitimi açısından Eğitim Bilimleri ve Sınıf Eğitimi A.B.D. öğretim üyeleri görüşleri arasında farklılık var mıdır?

Yöntem

Öğretmen yetiştirme programlarında örtük program aracılığıyla değerler eğitimine yönelik öğretim üyeleri ve öğretmen adaylarının görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu araştırma var olan durumun ortaya konmasına yönelik nitel bir çalışmadır. Öğretmen adayları ve öğretim üyelerinin araştırma konusuyla ilgili görüşlerini tespit etmek ve detaylı analizlerde bulunmak üzere nitel araştırma yöntemlerinden görüşme kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak öğretmen adayları ve öğretim üyelerin örtük programlar aracılığıyla değerler eğitimine

yönelik görüşlerini almak amacıyla geliştirilen “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” hazırlanmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular ile görüşme gerçekleştirilen öğretmen adayları ve öğretim üyelerinden örtük program kapsamında değerler eğitimine yönelik detaylı görüş alınması hedeflenmiştir. Görüşme formunda yer alan soruların oluşturulması aşamasında ilgili literatür taranmış ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Sorunlar, alan uzmanları tarafından ilgililik, açıklık ve anlaşılırlık açısından değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda nihai görüşme formu oluşturulmuştur. Elde edilen veriler kaydedilmiş ve içerik analizi yöntemiyle irdelenmiştir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramalara ve ilişkilere ulaşmaktır. Araştırmada çalışma grubu kolay ulaşılabilir ve ölçüt örnekleme kullanılarak belirlenmiştir. Veriler ilgili Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümlerinde öğrenim gören 12 öğretmen adayı ve bu bölümde ders veren 8 öğretim üyesinden elde edilmiştir. Verilerin sunumunda parantez içi kodlama yöntemi kullanılmıştır. EBBÖÜ=Eğitim Bilimleri Öğretim Üyesi, AEÖÜ= Sınıf Eğitimi A.B.D. Öğretim Üyesi, ÖA=Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adayı gibi kodlamalar kullanılmıştır. Araştırma sürecine verilerin analizi ve yorumlanması süreci ile devam edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Yetiştirme, Örtük Program, Değerler Eğitimi

Hidden Curriculum Wıthın the Teacher Training Process: An Analysis of Value Education

Abstract

Values should be taught to individuals explicitly through formal curriculum and latently through hidden curriculum. Formal curriculum refers to the delivery of content designed according to certain aims through a systematically organized education process, which entails evaluation of learning gains at the end of this process. Hidden curriculum involves knowledge, ideas, and practices that emerge during the teaching-learning process, those aside from the aims and activities defined in the formal curriculum, The school atmosphere, educators’ attitudes and behaviors, and every single physical circumstance, which exists in the education setting but is considered within the scope of hidden curriculum, are each perceived as a message by the individual. How the individual perceives the message varies according to the individual’s way of perceiving things in general. In terms of the degree of influence and permanence, the behaviors are far more effective than the rules that are tried to be communicated verbally. Unlike a rule, these messages, not perceived as an order, are not perceived as a threat nor an oppression to individuals, so they lead to effective latent learning. No study in the related literature seems to have explored the teacher trainers’ perception of value education through hidden curriculum. It seems that the studies on value education have mainly focused on literary works (tales, stories, etc.). This gap in the related literature manifests the significance of the study. Purpose of the research This study intends to discover teacher candidates’ and teacher trainers’ views on value education through hidden curriculum in teacher training programs. To this end, the study seeks answers to the following research questions: 1. Which values should teacher training programs gain the teacher candidates? 2. How is the role of hidden curriculum in value education perceived? 3. Of the values that teacher training programs should gain the teacher candidates, which ones are given through

hidden curriculum? 4. How do teachers' and pre-service teachers' perceptions differ as regards the importance of hidden curriculum in the teacher training process for value education? 5. How do the perceptions of teacher trainers from the department of Educational Sciences and those from the department of Primary School Education differ as regards the importance of value education through hidden curriculum in teacher training programs? Method The present study which intends to explore teacher candidates' and teacher trainers' views on value education through hidden curriculum is a qualitative study aiming to shed light on an existing phenomenon. The interview technique was employed to discover the participants' views on the research topic and analyze them comprehensively. To this end, a semi-structured interview form was developed. The questions on the interview form were formulated to elicit the teacher candidates' and teacher trainers' views on value education within the scope of hidden curriculum. The interview form was developed based on a comprehensive literature analysis and expert views. The items were evaluated by the experts in terms of validity, clarity, and reliability. After the necessary revisions, the interview form was finalized. The data collected was stored and then analyzed by content analysis method, which reveals concepts and relations that could explain the collected data. The study group was selected by means of convenience and criterion sampling strategies. The data was collected from 12 teacher candidates receiving education at Balıkesir University Necatibey Faculty of Education, the Department of Primary School Education and eight faculty members teaching at this department. In the presentation of data, parenthetical coding method was employed. Some of these codes were as follows: ESTT=Department of Educational Sciences Teacher Trainers, PSETT= Department of Primary School Education Teacher Trainers, TC= Department of Primary School Education Teacher Candidates. The research process presently continues with data analysis and interpretation.

Keywords: Teacher Traınıng, Hıdden Currıculum, Value Educatıon

Öğretmenlerin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Düzeylerinin İncelenmesi Kayseri İli Örneği

Mustafa Çelebi[1] *, Sena Korkmaz[2]

[1]Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi
[2]Erciyes Üniversitesi
*Sorumlu yazar: mdcelebi@gmail.com

Özet

21. yüzyıl, teknolojinin belki de en hızlı bir şekilde ilerlediği ve insan yaşamının her alanına girmiş ve girmeye devam etmekte olan bir süreç olarak tanımlanabilir. Teknoloji ulaşımdan sanayiye, sağlıktan eğitime kadar her alanda yaşamın vazgeçilmez bir aracı haline gelmiş, her türlü bilgi teknoloji ile kaydedilmeye ve saklanmaya başlanmıştır. Yaşamımızda sadece bir kimlik belgesinin içine kendimizle ilgili her türlü bilgiyi saklamak ve onunla birçok işimizi kolayca yapabilmek olası hale gelmiştir. Eğitim sisteminin de bu süreçten etkilenmesi, sistemin alt yapısını oluşturan unsurları teknoloji ile bütünleştirmek kaçınılmaz bir durum olarak görülmektedir. Kurumsal olarak MEB bu sürece FATİH projesi ile dahil olmuş, öğretim araç gereçleri büyük ölçüde dijital hale gelmiştir. EBA projesiyle öğretim araçlarında önemli bir farklılığa öncülük etmekte, öğretim programlarını da söz konusu dijital sistemlere uygun hale getirmeye çalışmaktadır. Öğretim programlarının içine "Bilişim Teknolojileri-Bilim, Teknoloji ve Toplum- Medya Okur Yazarlığı ve Eğitimi gibi teknoloji merkezli dersler ile kredisi artırılan seçmeli derslerle bilişim teknolojisini sistemin içerisine uyarlamaya çalışmaktadır. Yetişen bireylerin yarının teknolojisiyle donanık olarak mesleğine başlaması, yeni mesleklere hazır hale getirilmesi sistemi kurgulayanların önemli bir görevidir. Yarının insan gücünü yetiştiren en önemli kilit taşı öğretmenlerdir. Öğretenlerin öncelikle söz konusu sistemleri ve teknolojileri çok iyi tanıması, içselleştirmesi ve kullanması gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanma düzeylerini belirlemek ve çeşitli (cinsiyet, okul düzeyi, okul türü, mesleki kıdem, yerleşim birimi ve öğrenim düzeyi gibi) değişkenlere göre farklılıkları göz önüne sermektir. Yapılan bu araştırma mevcut durumu belirlemeye yönelik tarama modelinde yapılan nicel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini Kayseri merkez ilçelerde MEB'e bağlı değişik okul kademelerinde (ilkokul, ortaokul ve lise) görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Çalışma grubu ise tesadüfi örnekleme yöntemiyle belirlenen toplam 356 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırma verileri, Bayraktar tarafından geliştirilen ve dört faktörden oluşan "Öğretmenlerin Eğitim Teknoloji Kullanım Düzeyini Belirleme Ölçeği" ile toplanmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.975 olarak bulunmuştur. Araştırma için ayrıca bir güvenirlik çalışması yapılmamıştır. Veriler araştırmanın alt problemleri doğrultusunda analiz edilmiştir. Analiz sürecinde bilişim teknolojilerinin kullanılma düzeylerinin belirlenmesinde yüzde, frekans, ortalama gibi merkezi ölçülerden, bağımsız değişkenlere göre farklılıkları tespit etmek amacıyla da parametrik test yöntemlerinden t-testi ve anova testlerinden yararlanılmıştır. Farklılıkların kaynağını belirlemede ise tukey testi kullanılmıştır. Araştırma sonunda; % 44,4 erkek ve % 55,6 kadın katılımcının görüşlerini belirttiği, bu katılımcıların % 17,4 ilkokul, % 21,9 ortaokul ve % 60,7'sinin de liselerde görev yaptığı ortaya çıkmıştır. Mesleki kıdem açısından

araştırmaya katılan öğretmenler dengeli dağılmışlardır. Söz konusu öğretmenlerin % 39,9'unun büyükşehirde, % 51,2'si il ve ilçelerde, geriye kalan % 9,0'ının da mahalle, köy ya da kasabalarda çalıştığı görülmektedir. Öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanma düzeyleri dört alt boyutta (Teknoloji okuryazarlığı, Derse teknoloji entegrasyonu, Sosyal etik ve Yasal Hükümler, İletişim) analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda, öğretmenlerin "Teknoloji okuryazarlığı" ve "Derse teknoloji entegrasyonu" boyutlarında kendilerini "yeterli" olarak algıladıkları, "Sosyal etik ve Yasal Hükümler" boyutunda "çok yeterli" ve "İletişim" boyutunda ise "Kararsız" oldukları ortaya çıkmıştır. Sosyal etik ve Yasal Hükümler dışındaki diğer üç boyutta öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanma düzeyleri, onların cinsiyetlerine ve bilişim teknolojisi konusunda kurs alıp almamalarına göre farklılık göstermiştir. Öğretmenlerin çalıştıkları okul düzeylerine (ilkokul, ortaokul ya da lise) göre bilişim teknolojilerinin teknoloji okuryazarlığı ve derse teknoloji entegrasyonu alt boyutlarında farklılık ortaya çıkarken, sosyal etik ve yasal hükümler ile iletişim boyutlarında fark bulunmamıştır. Görev yapılan yerleşim birimi ve mezun olunan fakülteye göre bilişim teknolojilerini öğretmenlerin kullanma düzeyleri hiçbir alt boyuta göre farklılık göstermemiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojisi, Etkileşimli Tahta, Öğretim Teknolojisi

Examining the Levels of Using Teachers' Information Technologies in Kayseri Province Case

Abstract

The 21st century can be defined as a process that technology has progressed in the fastest way possible and has entered every field of human life and continues to enter. Technology has become an indispensable tool of life in every field from transportation to industry, from health to education, and all kinds of information are recorded and stored with technology. In our lives, it has become possible to store all kinds of information about ourselves and to do many things easily with only one identity card. It is seen that the education system is affected by this process and integrating the elements that constitute the infrastructure of the system with technology is inevitable. The MoNE has become a part of this process with the FATİH project and the teaching materials have been greatly digitalized. With the EBA project, it pioneers a significant difference in the teaching tools and tries to make the education programs compatible with the digital systems in question. It tries to adapt information technology into the system with technology-based courses such as ine Information Technologies içeris Science, Technology and Society le Media Literacy and Education, and elective courses with increased credit credits. It is an important duty of the people who build up the system to get rising generation ready for the new professions and to start their profession armed with tomorrow's technology. The most important keystone of tomorrow's manpower is the teachers. Teachers should firstly recognize, internalize and use these systems and technologies very well. The aim of this study is to determine the levels of teachers' use of information technologies and to reveal differences according to variables (such as gender, school level, type of school, seniority, residential unit and level of education). This research is a quantitative study conducted in the descriptive survey model to determine the current situation. The target population of the study is teachers who work in primary schools,

secondary schools and high schools in Kayseri central districts. The study group consisted of a total of 356 teachers determined by random sampling method. The research data were collected by the Scale of Determining the Level of Educational Technology Use of Teachers which was developed by Bayraktar and consisted of four factors. Cronbach Alpha internal consistency coefficient of the scale was 0.975. For the research, there is no reliability study. The data were analyzed according to the sub-problems of the research. In order to determine the level of usage of information technologies in the analysis process, t-test and anova tests from parametric test methods were used in order to determine the differences according to independent variables such as percentage, frequency and average. The tukey test was used to determine the source of the differences. At the end of the research; 44.4% male and 55.6% female participants expressed their opinions, 17.4% primary school, 21.9% secondary school and 60.7% high school students. In terms of professional seniority, teachers who participated in the research were distributed evenly. It is seen that 39.9% of these teachers work in metropolitan areas, 51.2% in provinces and districts and the remaining 9.0% in neighborhoods, villages or towns. Teachers' levels of using information technologies were analyzed in four sub-dimensions (Technology literacy, Technology integration in course, Social ethics and Legal Provisions, Communication). As a result of the analysis, it was found that teachers perceived themselves as sufficient in the dimension of "technology literacy“ and "technology integration in course” as very sufficient in the dimension of ”Social Ethics and Legal Provisions“ and as indecisive in the dimension of ”Communication" . In three dimensions other than social ethics and legal provisions, teachers' level of using information technologies differed according to their gender and whether they took courses on information technology. According to the level of school teachers (primary school, secondary school or high school), there is a difference in the sub-dimensions of technology literacy and technology integration of information technologies, while there is no difference between social ethics and legal provisions and communication dimensions. The level of using information technologies and teachers according to the place of duty and the faculty of the university did not differ according to any sub-dimension.
Keywords: Information Technology, İnteractive Board, Teaching Technology

Öğretmenlerin Eğitim Programı Okuryazarlık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Birsel Aybek[1], Sıddık Doğruluk[2] *

[1]Çukurova Üniversitesi
[2]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
*Sorumlu yazar: sdogruluk@ksu.edu.tr

Özet

Amaç

Okuryazarlık kavramına yüklenen anlamlar çağın gerekleri doğrultusunda sürekli olarak değişmektedir. Günümüzde okuryazarlık kavramı; sadece yazılı metinleri okumak ve yeni metinler oluşturmak anlamında değil aynı zamanda belirli bir alanda özel bilgi ve beceri sahibi olmak anlamında da kullanılmaktadır. Okuryazarlık kavramına eğitim programı açısından bakıldığında ise amaç, içerik, öğrenme-öğretme durumları, ölçme ve değerlendirme gibi eğitim programı bileşenlerinin öğretmenler tarafından doğru bir şekilde anlaşılması, yorumlanması, geliştirilmesi, kullanılması ve uygulanması olarak ifade edilmektedir. Bütün öğretmenler için bu denli önemli olarak görülen eğitim programı okuryazarlığı ile ilgili alanyazında yapılan çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu yüzden öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık düzeylerinin araştırılmasının oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Bu gerekçelerden hareketle araştırmada öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu araştırmada genel tarama modellerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş il merkezi ve Göksun ilçesinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklemini ise bu evrenden basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 243'ü devlet okulu ve 66'sı özel okul olmak üzere farklı kademelerde ve branşlarda görev yapan toplamda 309 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ve Bolat (2017) tarafından geliştirilen "Eğitim Programı Okuryazarlığı Ölçeği" kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda cinsiyet, mesleki kıdem, görev yapılan okul türü ve okulun sosyo-ekonomik durumu gibi sorular yer almaktadır. Eğitim programı okuryazarlığı ölçeği ise 29 sorudan ve 2 alt boyuttan oluşan 5'li likert tipinde bir ölçektir. Ölçeği meydana getiren alt boyutlar "okuma" ve "yazma" olarak adlandırılmaktadır. Ölçekte yer alan cevap seçenekleri ise en olumsuz seçenekten en olumlu seçeneğe doğru "hiç katılmıyorum", "az katılıyorum", "orta düzeyde katılıyorum", "çok katılıyorum" ve "tamamen katılıyorum" şeklinde sıralanmaktadır. Eğitim programı okuryazarlığı ölçeği'nin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı orijinal çalışmada ölçeğin geneli için 0,94, okuma alt boyutu için 0,88 ve yazma alt boyutu için 0,90 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada ise Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı ölçeğin geneli için 0,95, okuma alt boyutu için 0,94 ve yazma alt boyutu için 0,93 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde frekans analizi, bağımsız örneklem t-

testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Bonferroni anlamlılık çözümleme testi kullanılmıştır.

Bulgular

Öğretmenler; eğitim programı okuryazarlık düzeylerinin geneline ve okuma-yazma alt boyutlarına ilişkin olarak "tamamen katılıyorum" yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık düzeyleri ile cinsiyet, mesleki kıdem ve okulun sosya-ekonomik durumu değişkenleri arasında anlamlı fark tespit edilmemiştir. Fakat öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık ölçeğinin yazma alt boyutundan aldıkları puanlarla okul türü değişkeni arasında özel okulda görev yapan öğretmenler lehine anlamlı fark bulunmuştur.

Sonuç

Araştırma sonucunda öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık düzeylerinin yüksek seviyede olduğu belirlenmiştir. Bu durumun gerek eğitim fakültelerinde öğretmen adaylarına verilen eğitimlerden gerekse Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmenlere verilen çeşitli hizmet içi eğitimlerden kaynaklandığı düşünülmektedir. Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık düzeyleri yazma alt boyutu ile görev yaptıkları okul türü arasında özel okulda görev yapan öğretmenler lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Bunun sebebi olarak özel okullarda görev yapan öğretmenlerin süreç içinde daha aktif olması, STEM, robotik, vb. gibi çeşitli eğitsel uygulamalar için öğretim programlarında farklı uygulamalar ve etkinlikler planlaması olduğu düşünülmektedir. Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlığı düzeyinin cinsiyet, mesleki kıdem ve okulun sosyo-ekonomik durumu değişkenleri ile farklılık göstermemiştir. Bu durum cinsiyet açısından ele alındığında geleneksel cinsiyet rollerinin mesleğe ilişkin sürecin tercih edilmesinde önemli bir role sahip olmaması gerekçe olarak gösterilebilir. Mesleki kıdem değişkeni açısından ise öğretmenlerin kıdem süresi olarak aralarında fark olsa da çeşitli eğitimler sayesinde program okuryazarlığına ilişkin olarak mesleki kıdemden kaynaklanan farkların ortadan kalkmış olabileceği düşünülmektedir. Okulun sosyo-ekonomik durumu değişkenine bakıldığında ise ülkenin her yerinde öğretmenlere verilen hizmet içi eğitimlerin aynı olması ve eğitim fakültelerinde çerçeve öğretim programı kullanılması bu durumu özetleyebilecek varsayımlar arasında gösterilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programı, Program Okuryazarlığı, Öğretim Programı

Öğretmenlerin Eğitim Programı Tasarım Yaklaşımı Tercihlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Birsel Aybek[1], Sıddık Doğruluk[2] *

[1]Çukurova Üniversitesi
[2]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
*Sorumlu yazar: sdogruluk@ksu.edu.tr

Özet

Amaç

Eğitim programları; amaç, içerik, öğrenme-öğretme durumları, ölçme ve değerlendirme gibi bileşenlerden oluşan eğitim sürecinin rehberidir. Her ülke kendi eğitim sistemiyle ilgili olarak gereksinimleri doğrultusunda farklı türlerde eğitim programları tasarlamaktadır. Eğitim programları genel olarak üç farklı yaklaşıma göre tasarlanmaktadır. Bunlar; konu merkezli, öğrenci merkezli ve sorun merkezli tasarımlar olarak sıralanmaktadır. Eğitim programının uygulayıcısı olan öğretmenler bu açıdan önemli bir role sahiptir. Çünkü öğretmenlerin benimsediği program tasarım yaklaşımı genel hedeflerden başlayarak özel hedeflere doğru ulaşmada önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda öğretmenlerin eğitim programı tasarım yaklaşımına yönelik tercihlerinin belirlenmesi özellikle eğitim sisteminin ilerlemesi ve işlemesi açısından oldukça önemli görülmektedir. Bu gerekçelerden yola çıkarak araştırmada öğretmenlerin eğitim programı tasarım yaklaşımı tercihlerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Bu araştırmada genel tarama modellerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Kahramanmaraş ilinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada uygun örnekleme yöntemi kullanılarak öğretmenler belirlenmiştir. Katılımcıların ulaşılabilirlik, uygunluk ve isteklilik esasına dayalı olan bu örnekleme yönteminde araştırmacı ihtiyaç duyduğu büyüklükteki örnekleme ulaşıncaya kadar en kolay ve ulaşılabilir deneklerden veri toplar (Creswell, 2017; Gürbüz & Şahin, 2017). Bu araştırmada da, araştırmacılar tarafından kolay ve ulaşılabilir öğretmenlerden veri toplanmıştır. Araştırmaya 2018-2019 eğitim-öğretim yılında 239'u devlet ve 66'sı özel okullarda görev yapan toplam 305 öğretmen katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ve Baş (2013) tarafından geliştirilen "Eğitim Programı Tasarım Yaklaşımı Tercih Ölçeği" kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda cinsiyet, mesleki kıdem ve görev yapılan okul türü gibi sorular yer almaktadır. Eğitim programı tasarım yaklaşımı ölçeği ise 30 sorudan ve 3 alt boyuttan oluşan 5'li likert tipinde bir ölçektir. Ölçeği meydana getiren alt boyutlar "konu merkezli tasarım", "öğrenci merkezli tasarım" ve "sorun merkezli tasarım" olarak adlandırılmaktadır. Ölçekte yer alan cevap seçenekleri ise en olumsuz seçenekten en olumlu seçeneğe doğru "kesinlikle katılmıyorum", "katılmıyorum", "kararsızım", "katılıyorum" ve "kesinlikle katılıyorum" şeklinde sıralanmaktadır. Eğitim programı tasarım yaklaşımı tercih ölçeği'nin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı orijinal çalışmada ölçeğin geneli için 0,94 olarak alt boyulara göre ise konu merkezli tasarım için

0,89, öğrenen merkezli tasarım için 0,89 ve sorun merkezli tasarım için 0,87 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada ise Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı ölçeğin geneli için 0,77 olarak alt boyulara göre ise konu merkezli tasarım için 0,77, öğrenen merkezli tasarım için 0,71 ve sorun merkezli tasarım için 0,71 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistik, çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) ve bonferroni anlamlılık çözümleme testi kullanılmıştır. Ölçekte yer alan maddelere ilişkin puan aralıkları 1.00-1.80 kesinlikle katılmıyorum, 1.81-2.60 katılmıyorum, 2.61-3.40 kararsızım, 3.41-2.40 katılıyorum ve 4.21-5.00 kesinlikle katılıyorum şeklinde kullanılmıştır.

Bulgular

Öğretmenlerin eğitim program tasarım yaklaşımı ölçeğinin alt boyutlarından aldıkları puanlar incelendiğinde; konu merkezli tasarım için "kararsızım", öğrenci merkezli ve sorun merkezli tasarım içinse "tamamen katılıyorum" şeklinde görüş bildirdikleri anlaşılmıştır. Öğretmenlerin eğitim programı tasarım yaklaşımı tercihleri üzerine cinsiyet değişkeninin etkisi incelendiğinde; alt boyutların doğrusal kombinasyonları üzerinde cinsiyet değişkeninin anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmıştır. Fakat öğrenci merkezli tasarım alt boyutu ile cinsiyet değişkeni arasında erkek öğretmenlerin lehine anlamlı farklılaşma görülmüştür. Öğretmenlerin eğitim programı tasarım yaklaşımı tercihleri üzerine kıdem değişkeninin etkisi incelendiğinde; alt boyutların doğrusal kombinasyonları üzerinde kıdem değişkeninin anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Benzer bulgulara ölçeğin alt boyutları kıdem değişkenine göre bağımsız olarak incelendiğinde de ulaşılmıştır. Öğretmenlerin eğitim programı tasarım yaklaşımı tercihleri üzerine okul türü değişkeninin etkisi incelendiğinde; alt boyutların doğrusal kombinasyonları üzerinde okul türü değişkeninin anlamlı bir farklılık gösterdiği ortaya konmuştur. Ölçeğin alt boyutları okul türü değişkenine göre bağımsız olarak incelendiğinde düzeltilmiş bonferroni anlamlılık düzeyine göre gruplar aransında anlamlı farklılaşmaya rastlanmamıştır.

Sonuç

Araştırma sonucunda öğretmenlerin öğretmenlerin eğitim programı tasarım yaklaşımı tercihlerinin genel olarak konu merkezli olmadığı bunun yerine daha çok öğrenen ve sorun merkezli program tasarım yaklaşımını tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Bu durumun çağdaş eğitim anlayışı gereklerine göre hazırlanan eğitim programlarından kaynaklı olabileceği ifade edilebilir. Öğretmenlerin eğitim programı tasarım yaklaşımlarına cinsiyet ve kıdem değişkenlerinin ortak bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir. Bu durum cinsiyet açısından ele alındığında öğretmenlik mesleğini tercih eden bireylerin kadın veya erkek olması açısından meslek seçimine yönelik olarak benzer kriterleri kullanmalarından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Durum kıdem açısından değerlendirildiğinde ise öğretmenlerin almış oldukları eğitimlerin belirli bir standart çevçevesinde olması nedeniyle tercih ettikleri eğitim programı tasarımı yaklaşımları üzerinde bir etki meyda getirmemesi muhtemel gerekçeler arasında gösterilebilir. Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türlerinin eğitim programı tasarım yaklaşımları üzerinde ortak bir etkiye sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu durumun okulların birbirinden farklı sosyo-ekonomik düzeylere sahip olmasından kaynaklanabileceği ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programı, Program Tasarımı, Program Tercihi

Öğretmenlerin Model Davranışlarının Öğrenciler Tarafından Algılanma Biçimi

Suna Dağdelen[1] *, Hacı Ömer Beydoğan[1]

[1]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

*Sorumlu yazar: sndagdelen@gmail.com

Özet

Öğretim sürecinde öğretmenler öğrencilere bilişsel yansıtmalarda bulunduğu kadar duyuşsal davranış aktarımları da yapmaktadır. Bu aktarımlardan etkilenen öğrenciler öğretmenlerini model olarak almaktadır. Öğretmenlerin etkileyici model davranışları öğrencileri öğrenmeye yöneltmede ve isteklilik göstermede olumlu yönde etkilemektedir. Bu araştırmada, öğretmenlerin duyuşsal model davranışlarını öğrencilerin algılama biçimlerinin ortaya çıkarılması öğretim sürecinde hem öğretmenlere hem öğrencilere dönüt vermesi açısından önemlidir. Amaç Öğretmenlerin sınıflarında sergiledikleri duyuşsal model davranışların öğrencilerin algısına göre ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaçla ortaokullarda eğitim-öğretim sürecine etkin bir şekilde katılan öğretmenlerin, öğrencileriyle etkileşim sürecinde yansıttıkları model davranışların öğrenciler tarafından algılanma biçiminin öğrenci tepkilerine bağlı olarak belirlenmiştir.

Yöntem

Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde kolayda örnekleme yöntemi benimsenmiştir. Çalışma verileri 2017-2018 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Kırşehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde Merkez İmam-Hatip Ortaokulu 7. Sınıfta eğitim öğretim gören öğrencilerden rastgele seçilen 14'ü kadın ve 4'ü erkek toplam 18 öğrenciden elde edimiştir. Veriler gönüllülük esasına dayalı görüşmeler sonucu elde edilmiştir. Katılımcılara araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış 8 soru yöneltilmiş, her soruya katılımcıların verdikleri yanıtlar anında kaydedilmiştir. Görüşmede katılımcılara bir önceki görüşmede sorulan soruların bir kısmı tekrar sorularak benzer yanıtlar verip vermedikleri kontrol edilmiş, toplanan bilgilerde tutarlılık aranmıştır. Görüşmeler 4 haftalık süreyi kapsamıştır. aydedilen sözel açıklamalar çözümlenip bilgisayar ortamına yazılı olarak aktarılmıştır. Görüşmede elde edilen bilgiler kodlanarak analiz edilmiş, ortaya çıkan içerik tematik olarak yapılandırılmıştır.

Bulgular

Öğretmenlerin model davranışlarının öğrenciler tarafından algılanma biçimi analiz edilerek elde edilen bulgulara göre öğrencilerin programda isteklilik gösterdikleri 10 farklı ders olduğu tespit edilmiştir. İsteklilik gösterdikleri dersler arasında matematik dersi en fazla tekrar edilen ders iken; beden eğitimi ve müzik derslerinin en az tekrar edilen dersler olduğu anlaşılmaktadır. Öğrencilerin bu derslerdeki isteklilik gerekçeleri 8 ana noktada toplanmıştır. Öğrenciler; öğretmeni cana yakın, sempatik, saygılı, esprili, ders yapmaya istekli, azimli, beklentili, enerjik bulduklarında derslere karşı daha istekli olduklarını belirtmişlerdir. Araştırmada öğrencilerin öğretmene yakınlaşma nedenleri tekrarlanma sıklığına göre ele alındığında; öğretmenin dersini önemsemesi, öğrenciye karşı duyuşsal hal ve hareketleri ve dersi espirili bir şekilde şaka yaparak yürütmesi ve öğrencilerine karşı adil davranması önemli

davranışlar arasındadır. Öğrencilerin, öğretmenlerin şakacı ve eğlendirici nitelikli söz ve davranışları, öğrencilerin hoşuna giden ve tekrarlanma sıklığı en yüksek öğretmen davranışları olarak tespit edilmiştir. Öğretmenin öğrencilerde öz güven oluşturması, öğrencinin öğretmenine alışması, öğretmenin dürüstlüğü, öğretmenin başarıyı ödüllendirmesi gibi davranışlar hoşa giden ama en az en az tekrarlanan davranışlar arasında yer almıştır. Araştırmada öğrenciler 7. Sınıf düzeyinde oldukları için öğrencilerin 3 yıldan daha fazla okulda eğitim gördükleri söylenebilir. Araştrımada öğretmenlerini 3 yıldan daha fazla süredir tanıyan öğrenci sayısı 12 iken; 1 yıldan fazla tanıyan öğrenci sayısı 11'dir. Öğrencilerden empati yapmaları istendiğinde de öğretmenlerinden beklentilerinin ilginç aktiviteler yapması ve öğrencilerle şakalaşması istenen ve en fazla tekrar edilen davranışlar olarak ortaya çıkmıştır. Buna mükabil, öğrencilerin, öğretmenlerinin adil davranmasını sadece bir kez dile getirdikleri görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin öğretmenlerinin öğretmenlerin çok ödev vermesi, öğrenciyi dışlaması ve derste aktif olmamalarını eleştirmesini beğenmedikleri davranışlar arasında yer almıştır.

Sonuç

Öğretmenlerin model davranışlarının incelendiği bu çalışmada öğrencilerin algılama biçimine göre gözlemledikleri öğretmen davranışlarına kendilerine göre bir anlam yükledikleri ve birtakım tepkiler verdikleri görülmektedir. Araştırmada öğrencilerin ders çalışırken en çok bilişsel karakterli olan matematik dersine odaklandıkları ve anlamak için yoğun çaba harcadıkları, en az ise psikomotor karakterli olan beden eğitimi ve müzik dersleri için çaba harcadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin isteklilik gösterme ve çaba harcama gerekçeleri arasında; öğretmenin derslerinde gösterdiği isteklilik, öğretmenin ders süresince sergilediği davranışın şekli, dersi sevmelerinde etkililiği olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerde matematik dersinin soyut ve sıkı ilişki içeren bir ders olması nedeniyle çok çaba göstermeleri gerektiği bilinci ile hareket ettikleri ancak bu sürecin öğretmen davranışları ile desteklendiğinde çabanın arttığı ve anlam kazandığı, desteklenmediğinde ise dersten uzaklaşma davranışına dönüştüğü anlaşılmaktadır. Öğrenciler kendilerini kültür derslerinde, sanat derslerine göre daha yetenekli bulmaktadır. Bunun sebebi ise, kültür derslerine verilen önem ve derslere ayrılan sürenin fazlalığına bağlanabilir. Öğretmenlerinde gözleyip beğendikleri davranışların, kendilerini öğretmenlerine yakınlaştırdığını; hoşlanmadıkları ve itici hale getirip uzaklaştırdığını belirtmişlerdir. Öğrenciler öğretmenlerin cana yakın, empati kuran, şakacı, eğlenceli, öğrenciye karşı ilgi göstermesi, yardımsever olması, dürüst, cesaretlendirici davranmasına, olumlu düşünce ve davranışlara sahip olmasını beklemektedirler. Araştırmada, öğretmenlerini uzun süreli gözlemleme fırsatı bulan öğrencilerin öğretmenlerini daha dengeli değerlendirdikleri; buna karşın öğretmenlerini yeni tanıyan, öğrencilerin ilk izlenimlerine dayalı değerlendirdikleri ve öğretmenlerinden hoşlandıkları gözlenmiştir. Öğretmenlerini empatik bir yaklaşımla değerlendiren öğrenciler öğretmenlerinden kendilerini ilginç aktivitelere katmaları, daha samimi ve dostça davranmaları, ilgilenmeleri, teşvik edici konuşmaları, değer vermeleri, önemsemelerini beklemektedirler. Araştırmada öğretmenlerinden beklemedikleri davranışlar arasında öğrenciyi aşağılama, kızıp hakaret etme, öğrenciyi anlamama gibi davranışlar yer almıştır. Öğrencilerin öğretmenlerinde gözlemlemek istemedikleri davranışların, öğretmen öğrenci arasında çatışmalara ve kırılganlıklara, sinirlenme, rahatsızlık duyma, incinme, üzüntü duyma

gibi duygusal tepkilere dönüştüğü bunun da yıkıcı sonuçlara yol açtığı anlaşılmaktadır. Bu durum dikkate alınarak öğretmenlerin model davranışlarına daha fazla özen göstermeleri beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Model Davranış, Öğretmenin Duyuşsal Özellikleri, Algı Biçimi

How Students' Model Behaviors Are Perceived by Students

Abstract

In the process of teaching, teachers also make passive behavioral transfers as well as cognitive reflections. Students who are affected by these transfers take their teachers as a model. Teachers 'impressive model behaviors positively affect students' learning orientation and willingness to learn. In this study, it is important to reveal teachers' perception patterns of affective model behaviors in terms of giving feedback to both teachers and students in the teaching process. Goal In this study, it was aimed to reveal the affective model behaviors of the teachers in their classrooms according to the students' perception. For this purpose, it was determined that the teachers' perception of the model behaviors in the process of interaction with their students in the process of interacting effectively with the students in secondary schools depends on the student responses. Method The sampling method of the study was easy to determine in the study group. The study data were obtained from 18 students of 14 female and 4 male students who were randomly selected from 7th grade students at the Central Imam-Hatip Secondary School in the 2017-2018 academic year fall semester within Kırşehir Provincial Directorate of National Education. The data were obtained as a result of voluntary interviews. The participants were asked 8 semi-structured questions developed by the researcher and the answers of the participants were recorded immediately. During the meeting, some of the questions asked in the previous interview were checked again to see if they gave similar answers and the consistency of the collected information was sought. The interviews covered the 4-week period. The verbal explanations recorded were analyzed and transferred to the computer. The information obtained in the interview was analyzed by coding and the resulting content was thematically structured. Findings According to the findings obtained by analyzing the model behaviors of the teachers by the students, it was determined that there were 10 different courses in which the students showed enthusiasm in the program. Among the courses they were willing to attend, mathematics course was the most frequently repeated course; physical education and music courses are the least repeated courses. The students' willingness in these courses were gathered in 8 main points. Students; The teacher stated that they were more enthusiastic about the lessons when they found their teachers friendly, sympathetic, respectful, humorous, willing to teach, determined, energetic, energetic. In the research, when the reasons of the students' approach to the teacher are considered according to the frequency of repetition; it is important for the teacher to care about his / her lesson, the affective attitude towards the student and the humor in a humorous manner and to behave in a humorous manner. Students, teachers 'playful and entertaining words and behaviors, students' liking and repetition frequency has been determined as the highest teacher behavior. The behaviors such as the self-confidence of the students in the students, the adaptation of the teacher to the teacher, the honesty of the teacher, the rewarding of the teacher's success were among the least-repetitive behaviors that liked but least. In the

research, it can be said that the students were educated in the school for more than 3 years because they were in the 7th grade level. The number of students who have been teaching their teachers for more than 3 years has been 12; The number of students who know more than 1 year is 11. When the students were asked to make empathy, the expectations of their teachers were interesting activities and they were the most frequently repeated behaviors. In this way, it was seen that the students only once expressed the fairness of their teachers. In addition, it was among the behaviors that the teachers did not like the fact that the teachers gave a lot of homework, excluded the student and criticized the lack of active students.

Keywords: Model Behavior, Teacher's Affective Properties, Perception Format

Öğretmenlerin Teknolojik Yeterliliklerinin Tekno-Stress Düzeyleri Üzerindeki Etkisi

Ayşe Akar Elekoğlu[1], Murat Kamar[2] *, Pınar Kamar[3], Ali Arslan[4]

[1]Gülüç Vesile Dikmen Ortaokulu
[2]Merih Şuğle Ortaokulu
[3]Ereğli İMKB Atatürk Anadolu Lisesi
[4]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi-Ereğli Eğitim Fakültesi
*Corresponding author: muratkamar406@hotmail.com

Özet

Amaç

21. Yüzyıl "Bilgi Çağı" ya da "Dijital Çağ" olarak adlandırılmaktadır. Teknolojinin eğitim kurumlarına girmesiyle teknoloji önemli bir parametre haline dönüşmüştür. Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi ile okullarda Etkileşimli Tahta Kullanımına başlanması ve Tablet dağıtımı, Eğitim Bilişim Ağı, teknolojinin eğitimle içe içe olduğunun en belirgin örnekleri arasındadır. Bu durum Mesleki bilgi ve Pedagojik bilginin yanı sıra öğretmenlerin teknolojik yeterliliklerinin de bulunması gerekliliğini doğurmuştur. Öğretmenlerin teknolojik yeterlilikleri öğretmenler arasında çeşitli farklılıkların oluşmasına neden olmuştur. Teknolojik yeterlilik kimi öğretmen için fırsat durumundayken kimi öğretmen için kaygı ve stress düzeylerini artıran bir tehdit konumunda olmuştur. Bu çalışmanın amacı Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin yeterliliklerinin tekno-stres üzerindeki etkisini ortaya çıkarmaktır.

Yöntem

Çalışma nicel bir araştırma olup, deseni ilişkisel tarama modelidir. Araştırma, 2018–2019 Öğretim yılı I. döneminde Zonguldak İlinde görev yapan toplam 358 öğretmen ile yürütülmüştür. Örneklem, İlkokul, Ortaokul ve Lise'de görev yapan sınıf ve branş öğretmenlerinden oluşmuştur. Öğretmenlerin cinsiyetlere göre dağılımı incelendiğinde, yaklaşık yüzde 63'ünün kadın, yüzde 37'sinin erkek olduğu görülmektedir. Kıdeme bakıldığında, öğretmenlerin 0-5 yıl (% 14,8), 6-10 yıl (% 19,8), 11-20 yıl (%42,4), 20 yıl ve üstü (%22,9) tecrübeye sahipler. Öğretmenlerin yaklaşık % 16'sı ilkokul öğretmeni iken; yüzde % 59'u ortaokul, %24'ü lise öğretmenidir. Öğretmenlerin yaklaşık %18'i köyde görev yapmakta iken, %81'i İl/İlçe merkezinde görev yapmaktadır. Araştırmada, veri toplama aracı olarak 38 maddeden oluşan "Öğretmenler için Teknoloji Kabul Ölçeği" ile 28 madde "Öğretmenlerin Tekno-stres Düzeylerini Belirleme Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin ananlizinde Pearson momentler çarpımı korelasyon yöntemi ile basamaklı resgresyon analizi yapılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Öğretmenlerin teknolojik yeterliliklerinin tekno-streslerini yordama gücü incelendiğinde şu sonuçlara varılmıştır: Bağımlı değişken olarak Öğrenme- Öğretme Süreci Odaklı Tekno-stres incelendiğinde Öğretmenlerin Teknolojik Yeterliliklerinden Öznel Norm, Öğretmenlerin Öğrenme ve Öğretme Süreci Odaklı Tekno-stres puanlarının en güçlü yordayıcısı olmuştur

(%70). Öznel Norm, Uygunluk ve Tutum'un, Öğretmenlerin Öğrenme ve Öğretme Süreci Odaklı Tekno-stres puanlarının %77'sini yordadığı görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin Teknolojik Yeterliliklerine ait algılanan sosyal baskılarının Öğrenme ve Öğretme Süreci Odaklı Tekno-stres düzeyleri üzerinde yüksek düzeyde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Bağımlı değişken olarak Mesleğe Yönelik Tekno-Stres incelendiğinde Öğretmenlerin Teknolojik Yeterliliklerinden Öznel Norm, Öğretmenlerin Mesleğe Yönelik Tekno-Stres puanlarının en güçlü yordayıcısı olmuştur (%56). Öznel Norm, Uygunluk ve Tutum'un, Öğretmenlerin Mesleğe Yönelik Tekno-Stres puanlarının %59'unu yordadığı görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin Teknolojik Yeterliliklerine ait algılanan sosyal baskılarının Öğretmenlerin Mesleğe Yönelik Tekno-Stres düzeyleri üzerinde yüksek düzeyde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Bağımlı değişken olarak Teknik Konu Odaklı Tekno-Stres incelendiğinde Öğretmenlerin Teknolojik Yeterliliklerinden Algılanan Kullanışlılık'ın, Öğretmenlerin Teknik Konu Odaklı Tekno-Stres puanlarının en güçlü yordayıcısı olmuştur (%10). Öznel Norm, Algılanan Kullanışlılık ve Algılanan Eğlence'nin, Öğretmenlerin Teknik Konu Odaklı Tekno-Stres puanlarının %18'ini yordadığı görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin Bilgi İletişim Teknolojilerinin faydalı olduğu yönündeki kaanatleri, Öğretmenlerin Teknik Konu Odaklı Tekno-Stres düzeyleri üzerinde yüksek düzeyde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Bağımlı değişken olarak Kişisel Kaynaklı Tekno-Stres incelendiğinde Öğretmenlerin Teknolojik Yeterliliklerinden Algılanan Eğlence'nin, Öğretmenlerin Kişisel Kaynaklı Tekno-Stres puanlarının en güçlü yordayıcısı olmuştur (%12). Uygunluk, Algılanan Eğlence, Öznel Norm, Kaygı ve Tutum'un, Öğretmenlerin Kişisel Kaynaklı Tekno-Stres puanlarının %28'ini yordadığı görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin Bilgi İletişim Teknolojilerinden keyif almalarının, Öğretmenlerin Kişisel Kaynaklı Tekno-Stres düzeyleri üzerinde yüksek düzeyde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Bağımlı değişken olarak Sosyal Odaklı Tekno-Stres incelendiğinde Öğretmenlerin Teknolojik Yeterliliklerinden Uygunluk'un, Öğretmenlerin Sosyal Odaklı Tekno-Stres puanlarının en güçlü yordayıcısı olmuştur (%12). Uygunluk, Tutum, Öznel Norm ve Algılanan Kullanışlılık'ın, Öğretmenlerin Sosyal Odaklı Tekno-Stres puanlarının %20'sini yordadığı görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin Bilgi İletişim Teknolojilerinin gerekliliğine ilişkin algılarının, Öğretmenlerin Sosyal Odaklı Tekno-Stres düzeyleri üzerinde yüksek düzeyde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Keywords: Teknoloji, Tekno-Stres, Teknolojik Yeterlik.

The Effect of Teachers Technological Competency On Their Tekno-Stress Levels

Abstract

Purpose

The 21st century is called as "Information Age" or "Digital Age". With the Project of Promoting Opportunities and Improving Technology, the use Interactive Board at schools, Tablet Distribution to students and teachers and Education Informatics Network are among the most prominent examples of how technology is intertwined with education. This situation has led to the necessity of the presence of professional knowledge and pedagogical knowledge

as well as the technological competences of teachers. Teachers' technological competences led to various differences among teachers. While technological competence is an opportunity for some teachers, it has also been seen as a threat that increases anxiety and stress levels for some others. The aim of this study is to reveal the effect of teachers' competencies related to information and communication technologies on technostrases.

Method

The design of the study is a correlation which is one of quantitative research designs. The study was carried out in the first semester of the academic year of 2018 -2019 with 358 teachers in Zonguldak province. The sample consist of classroom and branch teachers working in Primary, Secondary and High Schools. When the distribution of the teachers who answered the questionnaire according to gender is examined, it is seen that 63 % of them are women and 37 % of them are men. According to seniority, teachers have experience in 0-5 years (14.8%), 6-10 years (19.8%), 11-20 years (42.4%), 20 years and above (22.9%). About 16% of teachers are primary school teachers; 59% are secondary school, 24% are high school teachers. Approximately 18% of the teachers work in the village while 81% of them work in the provincial / district center. In the study, Technology Acceptance Measure for Teachers" consisting of 38 items and "Teachers' Tekno-Stress Levels Scale" consisting of 28 items were used. The data analysis methods were Pearson Moment Product Correlation coefficient and stepwise regresssion.

Results And Conclusıon

When the predictive power of teachers' technology acceptence on techno-stress is examined, the following conclusions are reached: When the teaching-oriented process-oriented Tekno-Stress was determined as the dependent variable, the Subjective Norm from the Teachers 'Technological Qualifications was the strongest predictor of the Teachers' Learning and Teaching Process Focused Tekno-Stress scores (70%). Subjective norm, compatibiliy and attitiude towards use predicted 77 % of Teachers' Learning and Teaching Process Focused. According to this, it was concluded that perceived social pressures of teachers' technological qualifications were highly effective on Tekno-Stress-Oriented Learning and Teaching Process. When Profession Oriented technostres was determined as a dependent variable Subjective Norm was the strongest predictor of Teachers' Profession of Profession towards Tekno-Stress (56%). Subjective norm, compatibility and Attitude towards use predicted 59% of Teachers' Profession of Profession towards Tekno-Stress. According to this, it was concluded that the perceived social pressures of teachers were highly effective on Teachers' Profession oriented techno-stress. When Technical Issue Oriented Tekno-Stress was determined as a dependent variable. The perceived usefulness was the strongest predictor of Teachers' Technical Issue Oriented Tekno-Stress scores (10%). Subjective Norm, perceived usefulness and perceived enjoyment predicted 18% of Teachers' Technical Issue Oriented Tekno-Stress scores. According to this, it is concluded that teachers' information communication technologies are beneficial and teachers have a high level of influence on Technical Issue Oriented Tekno-Stress. When Personal Oriented Tekno-Stress was determined as dependent variable, the most important predictor of perceived enjoyment was the perceived enjoyment (12%). According to this, it is concluded that teachers 'enjoyment of ınformation communication technologies has a high level of effect on teachers' techno-stress

levels. When Social Orientated Tekno-Stress was determined as dependent, compatibility was the strongest predictor of Social Focused Tekno-Stress scores of teachers (12%). Compatibility, Attitude towards Use, Subjective Norm and Perceived Usafulness predicted 20% of Teachers' Social Focused Tekno-Stress scores. According to this, it was concluded that teachers 'perceptions about the necessity of Information Communication Technologies were highly effective on Teachers' Social Focused Tekno-Stress.

Keywords: Technology, Tekno-Stress, Technological Competency.

Öğretmenlerin Yenilikçilik Düzeyleri ile Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerileri Algı Düzeylerinin İncelenmesi

Ali Cin[1] *, Tuğba Yanpar Yelken[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, Kelahmet Ortaokulu, Tarsus/
[2]Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı/
*Sorumlu yazar: cinder33@hotmail.com

Özet

Amaç

Dilimize "yenileşim" olarak giren inovasyon, Latince olan "innovatus" kavramından türemiştir. Yenilikçilik kavramı ise; yaratıcılık, orijinallik, değişim ve gelişim gibi kavramlarla ifade edilmektedir. Yenilikçiliğin özünde ihtiyaçların karşılanabilmesi için bir değişim başlatma çabası yer alır. Yenilikçiliğin amacının; daha önce çözülmemiş sorunlara çözüm üretmek, karşılanmayan ihtiyaçlara cevap vermek, var olan ürün ya da hizmetleri daha güzel, nitelikli ve kullanışlı hale getirmek olduğu söylenebilir. Ülkelerin ekonomik açıdan gelişmesi inovatif düşünen, yenilikçi ve girişimci bireylerle gerçekleşebileceğinden bu bireyleri yetiştiren öğretmenlerin inovatif düşünebilen, yenilikçi ve girişimci olmaları gerekmekte ve öğrencilerinin yenilikçi olmalarında onlara rehber olabilecek lider öğretmenler olmaları gerekmektedir. Çünkü lider öğretmen; gelişmeye odaklanan, değişimi yönetebilen, problem çözebilen ve alternatifli düşünebilendir. Bu kapsamda araştırmanın amacı öğretmenlerin yenilikçilik ile sınıf içi lider öğretmenlik becerileri algı düzeylerinin ne olduğunu belirlemek ve aralarındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem

Tarama (survey) modelinde betimsel bir çalışma olan bu çalışmanın evrenini Mersin ili Tarsus ilçesinde yer alan ilkokul ve ortaokullarda çalışmakta olan öğretmenler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise basit seçkisiz örnekleme tekniği kullanılarak belirlenen 396 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Kocasaraç (2018) tarafından geliştirilen Yenilikçi Öğretmen Özellikleri Ölçeği, Gülbahar (2017) tarafından geliştirilen Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerileri Algı Ölçeği ve ölçek maddeleri dikkate alınarak öğretmelerin yenilikçi öğretmen özellikleri ve sınıf içi lider öğretmenlik özelliklerine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından 2 adet açık uçlu soru geliştirilmiştir.

Bulgular

Araştırmada öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerinin ($\bar{X}$= 231,53) ve sınıf içi lider öğretmenlik becerileri algı düzeylerinin ($\bar{X}$= 174,95) yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerinin belirlenmesine yönelik yapılan t testi ve Mann Whitney U sonuçlarında cinsiyet ve öğrenim durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir. Öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerinin belirlenmesine yönelik yapılan Kruskal Wallis testi sonucunda kıdem yılı değişkenine göre "yeniliklere açık öğretmen" (X^2 (2)=16,74; p<0,05), "öğrenmeye açık öğretmen" (X^2 (2)=15,86; p<0,05) ve ölçeğin genelinde (X^2 (2)=12,84; p<0,05) kıdem yılı yüksek olan öğretmenler lehine anlamlı

farklılık belirlenmiştir. Mann Whitney U testi sonucunda öğretim kademesi değişkenine göre öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerinin "yeniliklere açık öğretmen" (U=15084; p<0,05), "bilişim teknolojilerine açık öğretmen" (U=15650; p<0,05), "öğrenmeye açık öğretmen" (U=15538; p<0,05) ve ölçeğin genelinde (U=15380,5; p<0,05) ilkokul kademesinde çalışan öğretmenler lehine anlamlı farklılık belirlenmiştir. Öğretmenlerin sınıf içi lider öğretmenlik becerileri algı düzeylerinin belirlenmesine yönelik yapılan Mann Whitney U testi sonucunda cinsiyet değişkenine göre "etkili öğretim" alt boyutunda (U=16561; p<0,05) kadın öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık belirlenmiştir. Mann Whitney U testi sonucunda öğretim kademesi değişkenine göre öğretmenlerin sınıf içi lider öğretmenlik becerileri algı düzeylerinin "olumlu sınıf atmosferi yaratma" (U=14979; p<0,05), "öğrencileri geliştirme" (U=15503,5; p<0,05), "öğrencileri etkileme" (U=16290,5; p<0,05), "etkili öğretim" (U=14548; p<0,05) ve ölçeğin genelinde (U=14644,5; p<0,05) ilkokul kademesinde çalışan öğretmenler lehine anlamlı farklılık belirlenmiştir. Öğretmenlerin sınıf içi lider öğretmenlik becerileri algı düzeylerinin belirlenmesine yönelik yapılan Kruskal Wallis testi sonucunda kıdem yılı değişkenine göre "olumlu sınıf atmosferi yaratma" (X^2 (2)=10,707; p<0,05), "öğrencileri geliştirme" (X^2 (2)=11,326; p<0,05), öğrencileri etkileme (X^2 (2)=11,072; p<0,05), "etkili öğretim" (X^2 (2)=11,201; p<0,05) ve ölçeğin genelinde (X^2 (2)=16,054; p<0,05) kıdem yılı yüksek olan öğretmenler lehine anlamlı farklılık belirlenmiştir.

Sonuç

Çalışma sonucunda mesleki kıdem yılı fazla olan öğretmenlerin yenilikçilik ve sınıf içi lider öğretmenlik becerileri algı düzeylerinin mesleki kıdem yılı az olan öğretmenlerden yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada lisans ile lisansüstü öğrenim düzeyine sahip öğretmenler arasında istatiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin yenilikçilik düzeyleri olumlu yönde arttıkça sınıf içi lider öğretmenlik becerileri algı düzeylerinin de artış sağlayacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf ve Branş Öğretmenleri, Yenilikçilik, Sınıf İçi Liderlik

Study of Teachers' Level of Innovation and Perception Level of Classroom Leader Teaching Skills

Abstract

Aim

Innovation which has been used as "yenileşim", is derived from Latin term "innovatus". And the concept of innovation is expressed with terms such as creativity, originality, change and development. In the source of innovation, there is an endeavour to start a change in order to meet the needs. The aim of innovation can be explained as finding solutions for unsolved problems (open questions), fulfilling an unmet need, bringing the existing products or serves into a better, more qualified and more practical situation. As countries can develop economically with the individuals who can think innovativately, who are modernist and entrepreneur, the teachers who educate the individuals have to be teachers who can think innovatively, modernist and entrepreneur and be leader teachers who can guide them to be innovative. Because the leader teacher is the teacher who can focus on development, manage the change, solve problem and think alternatively. In this term, the aim of the paper is to detect the teachers' levels of innovativeness and perception level of classroom leader teacher

skills and to study the relation between them. Method In this paper which is descriptive study in the survey model, the population is consisted of teachers who work in the primary and secondary schools in Tarsus, Mersin. The sample of the study include 396 teachers who were chosen by the method of simple random sampling. In the study, "Scale of Features of Innovative Teachers" developed by Korasaraç (2018), "The Scale of Perception of Classroom Leader Teaching Skills" developed by Gülbahar (2017) have been used as data collection tools and two open ended questions have been developed by the researchers considering the scale items and aiming to detecting teachers' opinions on innovative teacher features ve classroom leader teaching features. Findings In the survey, it was detected that teachers' innovation levels ($\bar{X}$=231,53) and classroom leader teaching skills perception levels ($\bar{X}$=174,95) are on a high level. In the results of t test and Mann Whitney U, applied to detect teachers' innovation levels, a significant difference couldn't be detected according to varieties of sex and educational background. In the results of Kruskal Wallis Test which was applied to detect teachers' innovation levels, according to variable of years of seniority, a difference in the favour of teachers with more years of seniority was detected in "teachers who are open to innovation" (X^2 (2)=16,74; p<0,05), "teachers who are open to learning" (X^2 (2)=15,86; p<0,05) and throughout the scale (X^2 (2)=12,84; p<0,05). In the result of MannWhitney U Test, according to the variable of teaching rank, a difference in favour of teachers working in primary schools was detected in teachers' level of innovation "teachers who are open to innovation" (U=15084; p<0,05), "teachers who are open to information technologies" (U=15650; p<0,05), "teachers who are open to learning" (U=15538; p<0,05) and throughout the scale (U=15380,5; p<0,05). In the results of Mann Whitney U test applied to detect teachers' level of leader teaching skills perception, according to the variable of sex, a significant difference in sub dimension of "effective teaching" (U=16561; p<0,05) was detected in favour of female teachers. In the result of Mann Whitney U test, according to the variable of teaching rank, a significant difference was detected in favour of primary school teachers in teachers' levels of classroom leader teaching skills perception "creating a positive class environment" (U=14979; p<0,05), "developing students" (U=15503,5; p<0,05), “influencing students” (U=16290,5; p<0,05), "effective teaching" (U=14548; p<0,05) and throughout the scale (U=14644,5; p<0,05). In the results of Kruskal Wallis test applied to detect teachers' level of leader teaching skills perception, according to the variable of years of seniority, a significant difference was detected in favour of teachers with more years of seniority in “creating a positive classroom enivronment” (X^2 (2)=10,707; p<0,05), “developing students” (X^2 (2)=11,326; p<0,05), “influencing students” (X^2 (2)=11,072; p<0,05), “effective teaching” (X^2 (2)=11,201; p<0,05) and throughout the scale (X^2 (2)=16,054; p<0,05). Result According to the result of the survey, it was detected that teachers with more years of seniority have a higher level of perception on classroom leadership skills and innovation than the tachers with less years of seniority. In the survey, ıt is determined that there is not a statistically significant difference between teachers who have graduate degree and teachers who have master degree. As a result of the survey, it can be said that teachers' levels of in classroom skills level can increase if teachers' level of innovation level increase positively.

Keywords: Primary School Teachers and Branch Teachers, Innovation, Classroom Leadership

Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeğinin Kazakçaya Uyarlanması

Aida Meirkulova[1], Gürcü Erdamar[2] *, Şaban Çetin[2]

[1]Doktora öğrencisi
[2]Gazi Üniversitesi
*Sorumlu yazar: gurkoc@gazi.edu.tr

Özet

Eğitim sisteminin en önemli üç öğesi öğrenci, öğretmen ve programdır. Bu üç önemli öğeden birisi olan öğretmenin mesleğini severek ve isteyerek yapması oldukça önemlidir. Zorunluluktan dolayı öğretmenlik yapan bir bireyden etkili ve verimli bir öğrenme ortamı oluşturması beklenemez. Bu nedenle öğretmenlerin ve ileride öğretmenlik yapacak olan öğretmen adaylarının bu mesleğin gerekliliklerini daha etkili biçimde yerine getirebilmelerinin koşullarından biri de mesleğe yönelik tutumlarının olumlu olmasıdır. İpek ve Bayraktar'a (2004) göre tutum bir nesne, birey, olay ya da duruma yönelik olumlu ya da olumsuz tavır olarak değerlendirilmektedir. Bireyler sahip oldukları tutumlar çevrelerine yönelik davranışları üzerinde etkili olmaktadır. Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının belirlenmesi, bunların olumlu yönde geliştirilebilmesi açısından önemlidir. Türkiye'de bu konuda oldukça fazla araştırma ve ölçek geliştirme çalışmasına rastlanmıştır. Ancak Kazakistan'da öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını ölçen bir ölçek geliştirme/uyarlama çalışması bulunmamaktadır. Bu çalışmanın amacı Çetin (2006) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleği Tutum ölçeğinin Kazakçaya uyarlanmasıdır. Beşli likert tipi olan ölçekte 15'i olumsuz 20'si olumlu 35 madde bulunmaktadır. Ölçek, olumlu cümleler "kuvvetle katılırım" seçeneğinden "asla katılmam" seçeneğine doğru "5, 4, 3, 2, 1" şeklinde puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 35, en yüksek puan 175 olup, 92–119 puan aralığının üstü olumlu, altı olumsuz, 92-119 aralığı ise nötr tutum olarak değerlendirilmektedir. Sevgi, değer ve uyum olmak üzere üç boyuttan oluşan ölçek hem toplam puan hem de üç alt boyut için ayrı puan vermektedir. Orijinal ölçeğin Kazakça'ya çevirisi Türkiye'de eğitim alan 13 doktora Kazak öğrenci/araştırma görevlisi tarafından yapılmıştır. Türkçeyi ?►1/B2 düzeyinde bilen bu öğrencilerden 13'ü ölçeği Kazakça'ya, sonra 5'i Kazakça'dan yeniden Tükçe'ye çevirmiştir. Yeniden Türkçeye çeviri sırasında bazı maddelerde yer alan ifadelerin anlamlarının değiştiği görülmüş ve bu maddelerle ilgili işlem tekrar yapılmıştır. Bu maddeler Türkçesindeki farklılık dikkate alınarak yeniden Kazakçaya ve Türkçeye çevrilmiş, anlam benzerliği tekrar gözden geçirilmiştir. Daha sonra ölçek Kazakistan'da iki devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi öğrencilerine uygulanmıştır. Ölçeğin dilsel eşdeğerlik çalışması sonucunda Kazakça ve Türkçe formları arasında pozitif ve anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. 280 öğrenciden elde edilen veriler üzerinde açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Açımlayıcı faktör analizi çok sayıda maddeden bu maddelerin birlikte açıklayabildiği az sayıda anlamlı yapıya, boyuta ulaşmayı amaçlamaktadır. Doğrulayıcı faktör analizi ise belirlenmiş bir yapının toplanan verilerle ne derece doğrulandığını ortaya koymaktadır. Öğrencilerin açımlayıcı faktör analizi sonucunda, ölçeğin iki faktörlü bir yapıda olduğu gözlenmiştir. Ölçeğe dair Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı ölçek geneli için 0.91 olarak tespit edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda

modele ilişkin uyum değerleri; RMSEA, .068; $\chi 2/df=2.3$; SRMR=67; NFI=.94; NNFI=.96; IFI=97; CFI=.97;RFI=93 olarak tespit edilmiştir. Faktör analizi sonucunda Kazakça'ya uyarlanan ölçeğin orijinal ölçek yapısını büyük ölçüde koruduğu ancak iki boyut ve toplam 25 maddeden oluştuğu saptanmıştır. Bu sonuçlara bakılarak ölçeğin kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğu söylenebilir. Çalışmada ayrıca öğrencilere öğretmenlik mesleğini seçme nedeni ve öğretmen olmak isteyip istemediği sorulmuştur. Buna göre öğrencilerin %47'si öğretmenlik mesleğini burs olanağı olduğu için seçtiğini, % 66.8'i mezun olunca öğretmen olmak istediğini ve % 46.4'ü tekrar sınava girseydi yine öğretmenlik mesleğini seçmek istediğini belirtmiştir. Ölçeğin bu formuyla Kazakistan'da öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi ve Türkiye ile karşılaştırmalı çalışmalar yapılması açısından ilgi görmesi ve kullanılması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum, Ölçek Uyarlama

Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre İncelenmesi

Mustafa Çelebi[1], Merve Tösten[1] *

[1]Erciyes Üniversitesi

*Corresponding author: mrvtstn17@gmail.com

Özet

Eğitim en genel ifadesi ile kültürel değerleri bireye kazandırma yani kültürleme süreci olarak tanımlanabilir ve eğitimin amacı bireyde istendik davranış değişikliği oluşturmaktır. Eğitimin bireylerin topluma uyumunu sağlama ve içinde bulunduğu toplumun kültürünü aktarma gibi işlevlerinin varlığından söz etmek mümkündür. Bu işlevler en iyi eğitim kurumlarında ve öğretmenler tarafından kazandırılır. Dolayısıyla eğitimin niteliğinin arttırılması için öncelikli olarak öğretmenlerin gerekli vasıfları taşıyor olması gerekir. Bu amaçla yapılabilecek en önemli şeylerden birisi hizmet öncesi ve hizmet içi dönemde öğretmen eğitimini bilimsel açıdan ele almak ve iyileştirmektir. Hizmet öncesi dönemde verilen "öğretmenlik uygulaması" dersleri, öğretmen adaylarının mesleği doğru algılaması ve benimsenmesini kolaylaştırmaktadır. Bu dersler aracılığı ile öğretmen adayları mesleği yakından tanıma fırsatı bulmakta, mesleğe ilişkin tutumlar geliştirmekte, lisans eğitimi boyunca edindikleri teorik bilgileri uygulama ortamlarında tekrar hatırlamakta, bu bilgileri yorumlayarak yapılandırmakta ve bu sayede de eğitsel problemleri yine eğitim ortamında doğrudan gözlemleme ve çözümleme fırsatı yakalamaktadır. Öğretmen yetiştirme programları ve bu programlara dönük uygulamalar geçmişten günümüze kadar güncel kalmış ve bu uygulamalarla ilgili çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Yurtiçinde öğretmenlik uygulaması dersine yönelik yapılan çalışmalara bakıldığında sayısının epey fazla olduğu görülmektedir. Literatür taraması soncunda ulaşılan çalışmaların ortak yönlerine bakıldığında sadece belli bir öğretmenlik alanından bireylerle çalışılmış olduğu görülmektedir. Bu çalışma ise birden fazla öğretmenlik alanından adaylarla birlikte yürütülmüştür. Çalışmada Türkçe, Sosyal Bilgiler, İlköğretim Matematik, Fen bilgisi, PDR, Sınıf ve Almanca Öğretmenliği bölümünden toplam 32 öğretmen adayının görüşlerine başvurulmuştur. Çalışmada öğretmen adaylarının "Öğretmenlik Uygulaması" dersine ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmanın verileri toplanırken bu amaçla araştırmacı tarafından geliştirilen 12 tane açık uçlu ve 2 tane de çoktan seçmeli olmak üzere toplam 14 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Kullanılan ölçekte katılımcıların cinsiyet ve branşını belirten demografik bilgileri, öğretmenlik uygulaması dersine yönelik tutumları, öğretmenlik uygulaması deneyimleri, üniversitedeki uygulama öğretmeninin öğretmenlik uygulaması dersi üzerindeki etkileri ve uygulama okulundaki rehber öğretmenin öğretmenlik uygulaması dersi üzerindeki etkileri hakkında bilgi toplanmıştır. Verilerin analizi sürecinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının görüşleri branşlarına göre farklılık göstermektedir. Çalışmaya katılan Sınıf, Türkçe ve İlköğretim Matematik öğretmen adayları lisans düzeyinde aldıkları alan ve öğretim teknikleri bilgisini teorik olarak yeterli bulurken pratik olarak yeterli bulmadıklarını ifade etmiştir. Fen Bilgisi öğretmen adayları aldıkları lisans eğitiminin yeterli düzeyde olmadığını belirtirken, PDR ve Almanca öğretmen adayları aldıkları eğitimin alan bilgisi ve öğretim yöntemi açısından yeterli olduğunu belirtmiştir. Çalışmaya katılan

öğretmen adayları aldıkları “öğretmenlik uygulaması” dersinin kendilerine özgüven, sınıf yönetimi ve kişilerarası iletişim gibi bireysel yeterlilik kazandırmanın yanı sıra, akademik yeterlilik ve hatta karşılaşılan problemlerle mücadele becerisi gibi öğretim sürecine yönelik yeterlilikleri de kazandırdığını belirtmiştir. Uygulama yapmadan önce ve uygulama sonrasında üniversitedeki uygulama öğretmeni ve uygulama okulundaki rehber öğretmen ile görüşen öğretmen adayları, uygulama öncesinde eğitim sürecine yönelik görüşmeler yaparken, uygulama sonrasında bireysel öğretmenlik potansiyellerine yönelik görüşmeler yaptıklarını belirmişlerdir. Adayların verdikleri cevaba göre öğretmenlik uygulaması deneyimi arttıkça adayların heyecanları azalmakta, öğrencilerle olan iletişimlerinde pozitif yönlü değişiklik görülmekte ve öğretmenlik mesleğine olan tutumlarında olumlu değişiklikler görülmektedir. Sınıf Öğretmen Adayları ve Türkçe Öğretmen Adayları öğretmenlik uygulaması kapsamında yaptığı uygulamalarda en çok “soru-cevap” ve “beyin fırtınası” tekniğini kullanırken, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının “soru-cevap”” ve yarışma” tekniğini kullandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Fen Bilgisi Öğretmen Adayları en çok “istasyon” tekniğini, İlköğretim Matematik Öğretmen Adayları “soru-cevap” tekniğini PDR adayları ise en çok “anlatım” yöntemini kullandığını belirtmektedir. Almanca Öğretmen Adayları ise en çok “buluş yoluyla” öğretimi tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmen adayları öğretmenlik uygulaması dersi için ayrılan sürenin mesleki deneyim kazanmak için yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Adayların verdikleri cevaplar dönem içerisinde öğretmenlik uygulaması dersine ayrılan sürenin yeterli olduğu fakat öğretmenlik uygulaması dersinin sadece son sınıfta değil diğer dönemlerde de verilmenin adayların yararına olacağı yönündedir. Son olarak öğretmen adayları öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin algılarının şekillenmesinde uygulama okulundaki rehber öğretmenin ve üniversitedeki uygulama öğretmeninin tutumlarının yüksek oranda etkili olduğunu vurgularken aynı zamanda uygulama esnasında rehber öğretmen tarafından gözlemleniyor olmanın heyecan ve kaygı düzeyini arttırdığını fakat anlık geri dönütler sayesinde de hatalarının farkına vardıklarını ve bu sayede öz düzenleme yapma fırsatı bulduklarını belirtmişlerdir.

Keywords: Öğretmenlik Uygulaması, Öğretmen Adayları, Staj

Okul Öncesi Eğitim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Aksaray İli Örneği)

Semih Akkaya[1] *, Semra Demir Başaran[1]

[1]Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı
*Sorumlu yazar: semihakkaya7@gmail.com

Özet

Amaç

Eğitim programları güncel bilgi ve teknolojiye göre sürekli gelişim ve ilerleme halinde olmalı ve zamana ve koşullara göre değerlendirilip değişmeli, geliştirilmelidir. Günümüz koşulları ve değişimlerine göre hazırlanan bir programın sadece tasarlanması ve uygulanması yeterli olmayabilmektedir. Eğitim programının uygulama aşamasında ortaya çeşitli problemler çıkabilir. Bundan dolayı bir eğitim programının iyi tasarlanmasının yanında programın uygun yöntemlerle değerlendirilmesi de bir o kadar önemlidir. Bir eğitim programının değerlendirilmesi, programın etkililiği hakkında karar vermeyi sağlayabilmektedir. Program değerlendirme, programda yer alan eğitim hedeflerinin gerçekleşme düzeyinin derecesini görmeye yardımcı olmaktadır. Bir programın uygulanması sonucunda, yetersiz kalan ve aksayan bölümlerin belirlenmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için farklı program değerlendirme yaklaşım ve modelleri bulunmaktadır. Stufflebeam'in CIPP modeli, çok yönlü ve kapsamlı bir program değerlendirme modelidir. Bu modele göre eğitim programının dört farklı aşamasının değerlendirilmesi söz konusudur. Bu aşamalar programın; bağlam, girdi, süreç ve ürün boyutudur. 2013 yılında güncellenen okul öncesi eğitim programının farklı modeller doğrultusunda değerlendirilmesinin alana önemli bir katkı yapacağı düşünülmektedir. Bundan dolayı bu araştırmada Stufflebeam'in CIPP modeline göre okul öncesi eğitim programının okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Okul öncesi eğitim programını CIPP değerlendirme modeli kapsamında, okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerinden yola çıkarak değerlendirmeyi amaçlayan bu çalışmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır.Araştırma evrenini Aksaray il merkezine bağlı bulunan MEB bünyesindeki ilkokullar, bağımsız anaokulları ve özel kurumlarda görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Evreni oluşturan okul öncesi öğretmenlerinden gönüllü 165 okul öncesi öğretmeni çalışmaya katılmıştır. Okul öncesi eğitim programının Stufflebeam'in CIPP modeliyle değerlendirmenin amaçlandığı bu çalışmada kullanılan veri toplama aracı iki bölümdür. İlk bölüm araştırmacı tarafından hazırlanan ve bağımsız değişkenlerin bulunduğu kişisel bilgi formundan oluşmaktadır. İkinci bölümde ise Aslan, Soyalp, Karahan ve Altuntaş(2016) tarafından geliştirilen ve öğretmenlerin CIPP değerlendirme modelinin dört boyutu olan bağlam, girdi, süreç ve değerlendirme ile ilgili görüşlerini belirleyen 'Okul Öncesi Eğitim Programı Değerlendirme Ölçeği' yer almaktadır. Ölçek beşli likert tipinde olup en olumsuz ifade 1, en olumlu ifade 5 olarak puanlanmıştır. Ölçekte bulunan olumsuz maddeler için ters kodlama uygulanmıştır. Verilerin analizi için

SPSS 22 istatistik programı kullanılmıştır. İstatistik programında varyansların homojenliğinin ‘Levene Testi’ kullanılarak hesaplandığında toplam puanların dağılımının normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Bundan dolayı alt problemlerde parametrik test teknikleri kullanılmıştır. Analizlerdeki bütün karşılaştırmalarda anlamlılık düzeyi olarak ‘.05’ alınmıştır.

Bulgular

Okul öncesi öğretmenleri programın farklı boyutlarında farklı ortalamalara sahip oldukları görülmektedir. Programın dört boyutuna bakıldığında öğretmenlerin görüş puanlarının en düşük olduğu boyutun bağlam ($\bar{x}$:2,98), en yüksek olduğu boyutun ise süreç ($\bar{x}$:3,94) boyutu olduğu görülmektedir. Alt boyutlara yönelik puanlar incelendiğinde öğretmenlerin bağlam boyutunda görüşleri “Kararsızım” düzeyinde ve orta seviyede gözükmektedir. Öğretmen görüşleri diğer boyutlar olan girdi, süreç ve ürün puanları bakımından incelendiğinde ise “Katılıyorum” düzeyinde ve bağlam boyutuna göre yüksek olduğu görülmüştür. Ölçeğin tamamına ait öğretmen görüşlerinin ortalamalarına bakıldığında ($\bar{x}$:3,61) “Katılıyorum” düzeyinde orta –üst seviyesinde görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin okulöncesi eğitim programı hakkında görüşlerinin çalıştıkları okul türüne göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analiz yapılarak, grup puan ortalamaları arasında farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Farkın hangi ortalamalar arasında olduğunu belirleyebilmek amacıyla Post-Hoc testlerinden Tukey testi uygulanmıştır. İlkokul bünyesinde anasınıfında ve bağımsız anaokullarında görev yapan öğretmenlerin puan ortalamaları arasında anlamlı farkın bulunduğu tespit edilmiştir.

Sonuç

Okul öncesi eğitim programının CIPP modeline göre okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirildiği bu çalışmada, programın girdi, süreç ve ürün alt boyutlarında öğretmenler tarafından olumlu değerlendirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Programın bağlam boyutunda ise ne olumlu ne de olumsuz görüş belirtmelerine rağmen olumsuz görüşe daha yakın oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen verilere göre okul öncesi eğitim programı hakkındaki görüşleri öğretmenlerin eğitim verdikleri yaş grubuna göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. 3 yaş grubuna eğitim veren öğretmenlerin daha olumlu görüşe sahip olmalarının nedeni, daha çok bağımsız ve özel anaokullarında çalışmaları ve buna bağlı olarak daha fazla kaynak ve materyale sahip olmalarından kaynaklandığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim Programı, Program Değerlendirme, Okul Öncesi Öğretmeni

Study of Teachers' Level of İnnovation and Perception Level of Classroom Leader Teaching Skills

Abstract

Aim

Innovation which has been used as "yenileşim", is derived from Latin term "innovatus". And the concept of innovation is expressed with terms such as creativity, originality, change and development. In the source of innovation, there is an endeavour to start a change in order to

meet the needs. The aim of innovation can be explained as finding solutions for unsolved problems (open questions), fulfilling an unmet need, bringing the existing products or serves into a better, more qualified and more practical situation. As countries can develop economically with the individuals who can think innovativately, who are modernist and entrepreneur, the teachers who educate the individuals have to be teachers who can think innovatively, modernist and entrepreneur and be leader teachers who can guide them to be innovative. Because the leader teacher is the teacher who can focus on development, manage the change, solve problem and think alternatively. In this term, the aim of the paper is to detect the teachers' levels of innovativeness and perception level of classroom leader teacher skills and to study the relation between them. Method In this paper which is descriptive study in the survey model, the population is consisted of teachers who work in the primary and secondary schools in Tarsus, Mersin. The sample of the study include 396 teachers who were chosen by the method of simple random sampling. In the study, "Scale of Features of Innovative Teachers" developed by Korasaraç (2018), "The Scale of Perception of Classroom Leader Teaching Skills" developed by Gülbahar (2017) have been used as data collection tools and two open ended questions have been developed by the researchers considering the scale items and aiming to detecting teachers' opinions on innovative teacher features ve classroom leader teaching features. Findings In the survey, it was detected that teachers' innovation levels ($\bar{X}$=231,53) and classroom leader teaching skills perception levels ($\bar{X}$=174,95) are on a high level. In the results of t test and Mann Whitney U, applied to detect teachers' innovation levels, a significant difference couldn't be detected according to varieties of sex and educational background. In the results of Kruskal Wallis Test which was applied to detect teachers' innovation levels, according to variable of years of seniority, a difference in the favour of teachers with more years of seniority was detected in "teachers who are open to innovation" (X^2 (2)=16,74; p<0,05), "teachers who are open to learning" (X^2 (2)=15,86; p<0,05) and throughout the scale (X^2 (2)=12,84; p<0,05). In the result of MannWhitney U Test, according to the variable of teaching rank, a difference in favour of teachers working in primary schools was detected in teachers' level of innovation "teachers who are open to innovation" (U=15084; p<0,05), "teachers who are open to information technologies" (U=15650; p<0,05), "teachers who are open to learning" (U=15538; p<0,05) and throughout the scale (U=15380,5; p<0,05). In the results of Mann Whitney U test applied to detect teachers' level of leader teaching skills perception, according to the variable of sex, a significant difference in sub dimension of "effective teaching" (U=16561; p<0,05) was detected in favour of female teachers. In the result of Mann Whitney U test, according to the variable of teaching rank, a significant difference was detected in favour of primary school teachers in teachers' levels of classroom leader teaching skills perception "creating a positive class environment" (U=14979; p<0,05), "developing students" (U=15503,5; p<0,05), “influencing students” (U=16290,5; p<0,05), "effective teaching" (U=14548; p<0,05) and throughout the scale (U=14644,5; p<0,05). In the results of Kruskal Wallis test applied to detect teachers' level of leader teaching skills perception, according to the variable of years of seniority, a significant difference was detected in favour of teachers with more years of seniority in “creating a positive classroom enivronment” (X^2 (2)=10,707; p<0,05), “developing students” (X^2 (2)=11,326; p<0,05), “influencing students” (X^2 (2)=11,072; p<0,05), “effective teaching” (X^2 (2)=11,201; p<0,05) and throughout the scale (X^2

(2)=16,054; p<0,05). Result According to the result of the survey, it was detected that teachers with more years of seniority have a higher level of perception on classroom leadership skills and innovation than the tachers with less years of seniority. In the survey, ıt is determined that there is not a statistically significant difference between teachers who have graduate degree and teachers who have master degree. As a result of the survey, it can be said that teachers' levels of in classroom skills level can increase if teachers' level of innovation level increase positively.

Keywords: Primary School Teachers and Branch Teachers, Innovation, Classroom Leadership

On İkinci Sınıf Öğrencilerinin Yükseköğretim Programı Seçimlerini Etkileyen Faktörler ve Öğretmenlik Programlarını Tercih Etme Durumları

Hasan Güner Berkant[1] *, Sevim Bahadır[2]

[1]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
[2]Çukurova Elektrik Anadolu Lisesi, Kahramanmaraş
*Sorumlu yazar: hgberkant@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmanın genel amacı on ikinci sınıf öğrencilerinin, yükseköğretim programı seçimlerini etkileyen faktörleri ve öğretmenlik programlarını tercih etme durumlarını belirlemektir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: On ikinci sınıf öğrencilerinin yükseköğretim programı seçimleri üzerinde; • Kişisel özelliklerinin, yetenek ve ilgi alanlarının, • Ailelerinden kaynaklanan faktörlerin, • Arkadaşlarından kaynaklanan faktörlerin, • Yükseköğretim programlarının mezunlarına sağlayabileceği iş imkânlarının ve maddi kazancın, • Üniversitelerin burs, yurt, sosyal aktivite, yurt dışı eğitim (Erasmus vb.) gibi olanaklarının, • Yükseköğretim programlarının toplum üzerindeki imajının, statü ya da saygınlığının, • Yükseköğretim programının ve bağlı olduğu üniversitenin akademik kadrosunun, • Üniversitenin bulunduğu şehrin, • Özel üniversitelerin programlarının tercih edilme durumlarının, • Öğretmenlik programlarının tercih edilme durumlarının, • Öğrenim gördükleri lise türünün etkilerine yönelik görüşleri nelerdir? • On ikinci sınıf öğrencilerinin yükseköğretim programlarına öğrenci seçme sistemine yönelik olumlu ve olumsuz düşünceleri ile önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın örneklemini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş ili merkez ilçelerindeki devlet okullarının on ikinci sınıfında öğrenim gören 100 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Olgubilim deseninde hazırlanan araştırmada, örneklemin seçimi amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklemesine uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır Yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlandıktan sonra üç öğrenciyle pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Pilot çalışma sonrasında bir eğitim uzmanı, iki rehber öğretmen ve bir branş öğretmeniyle formun kapsam, yapı ve dil geçerliğinin değerlendirilmesi yapılarak formun son hali oluşturulmuştur. Görüşmeler çalışmanın problemine uygun olarak farklı lise türlerinde öğrenim gören öğrencilerden veri toplanması amacıyla grup görüşmeleri yerine bireysel olarak gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, her bir öğrenciye daha fazla sorunun sorulup daha derinlemesine bir inceleme yapılması amacıyla da bireysel görüşmeler tercih edilmiştir. Çalışmanın verileri öğrencilerin taleplerine göre ses kaydı veya not alma yoluyla toplanmıştır. Görüşmeler tamamlandıktan sonra ses kaydı ile toplanan veriler eksiksiz olarak metin haline dönüştürülmüş ve diğer verilerle beraber içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda kodlara ve temalara ulaşılmıştır. Verilerin güvenirliğini belirlemek

amacıyla ikinci bir kodlayıcı kullanılmış ve kodlayıcılar arası tutarlılık Miles ve Huberman'a göre hesaplanarak .94 olarak belirlenmiştir.

Bulgular ve Sonuçlar

Verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgulara göre; araştırmaya katılan on ikinci sınıf öğrencilerinin çoğunun kişisel özelliklerinin, ilgi ve yeteneklerinin yükseköğretim programı seçimlerinde etkili olabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca yükseköğretim programlarının mezunlarına sağlayabileceği iş imkânı ve maddi kazancın, üniversitelerin yurt dışı eğitim, burs, yurt gibi olanaklarının, yükseköğretim programlarının toplum üzerindeki imajı, statü ve saygınlığının etkili olabileceği sonucuna ulaşılmıştır. On ikinci sınıf öğrencilerinin yükseköğretim programının ve bağlı olduğu üniversitenin akademik kadrosunun yükseköğretim programı seçimlerinde etkili olabileceği, öğretim üyelerinde aranan nitelikler içerisinde ise en fazla öne çıkan özelliklerin bilgili, tecrübeli, öğretici ve cana yakın olma yönünde olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Yükseköğretim programı seçimlerinde üniversitenin bulunduğu şehrin öğrenciler tarafından etkili bulunduğu, şehirde aranan özellikler içerisinde en fazla öne çıkanların ise büyükşehir olması, ucuz bir yer olması ve sosyal aktivite açısından zengin bir yer olması yönünde bulgulara ulaşılmıştır. Ancak öğrencilerin çoğunun üzerinde, yükseköğretim programı seçimlerinde aile ve arkadaşlarının etkili olmadığı sonucuna varılmıştır. Yükseköğretim programı seçimlerinde öğrencilerin çoğunun maddi imkanlarını elverişsiz bulmaları nedeniyle özel üniversitelerin programlarına tercihlerinde yer vermeyecekleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerden çoğunun öğretmenlik mesleğini hem zor hem de çok fazla emek isteyen bir meslek olarak görmesi ve aynı konuyu tekrar anlatmayı zor bulmaları gibi çeşitli nedenlere bağlı olarak, seçimlerinde öğretmenlik programlarına yer vermeyecekleri yönünde bulgulara ulaşılmıştır. Mesleki ve teknik liselerde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yükseköğretim programı seçimlerinde kendi alanlarından önce Beden Eğitimi Öğretmenliği, Turizm ve Otelcilik, Hukuk Fakültesi, Polis Meslek Yüksekokulu gibi programlara yer verecekleri yönünde bulgulara ulaşılmıştır. On ikinci sınıf öğrencilerinin yükseköğretim programlarına öğrenci seçme sistemine yönelik olarak; yeni sınav siteminde ilk aşama olan Temel Yeterlik Testi tarihinin değiştirilmesini olumlu buldukları, sınav sistemiyle ilgili değişikliklerin sık aralıklarla yapılmasına ise olumsuz yaklaştıkları sonucuna varılmıştır. On ikinci sınıf öğrencilerinin yükseköğretim programlarına öğrenci seçme sistemine yönelik önerilerinde ise en fazla öne çıkan bulgunun öğrencilerin yeteneklerine göre bir sınav sisteminin oluşturulması gerektiği yönünde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim Programı, Lise Öğrencileri, Öğretmenlik Mesleği, Yükseköğretim Programı Tercihi

The Factors Affecting Twelfth Grade Students' Higher Education Choices and Their Preferences for Teacher Education Programs

Abstract

Aim of Study

The general aim of this study is to determine the factors that affect the choice of twelfth grade students' higher education programs and their situations of preferring teacher education

programs. In response to this general objective, the following questions were sought: On the students' preferences of higher education program, what are their views towards the effect of, • Their personal characteristics, talents and interests, • Factors resulting from their families, • Factors resulting from their friends, • Job opportunities and financial benefits of higher education programs to be provided to graduates, • Opportunities of universities such as scholarships, dormitories, social activities, overseas education (Erasmus etc.), • The image, status or prestige of higher education programs on society, • The academic staff of the higher education program and the university it belongs to, • The city where the university is located, • The preference of private universities' programs, • The preference of teacher education programs, • Type of high school they study? • What are the positive and negative thoughts and suggestions of the twelfth grade students towards the student selection system in higher education programs? Method The sample of the study consisted of 100 students studying in the twelfth grade of the public schools in the central districts of Kahramanmaraş province in the 2017-2018 academic year. In the research, interview as a qualitative method was used to collect data. The study is based on phenomenological design and the sample was selected accordance with the maximum diversity sampling method. Personal information form and semi-structured interview form were used as data collection tool. The semi-structured interview form was tested on three students in pilot study. After the pilot study, the final version of the form has been evaluated in terms of its content, construct and language validity by an education expert, two counsellors, and a branch teacher. Instead of group works, interviews were carried out individually in order to collect data from students attending to different high school types in accordance with the problem of the study. In addition, individual interviews were preferred to ask each student more question and to conduct a more in-depth examination. The data of the study were collected via voice recorder or taking notes according to the students' permessions. After the interviews were completed, the data from the voice recorder were converted into text and analyzed with the other data by using the content analysis method. Codes and themes were obtained as the results of the analysis. In order to determine the reliability of the data, a second encoder was used and consistency between coders was calculated as .94 according to Miles and Huberman's formula. Findings and Results According to the findings of the data analysis, it was concluded that the personal characteristics, interests and abilities of most of the twelfth grade students could be effective in the preference of higher education programs. In addition, it has been concluded that the employment opportunities and financial benefits that the higher education programs can provide to their graduates, the opportunities of universities such as abroad education, scholarship, dormitory, the image of higher education programs on society, status and prestige can be effective. It was found that the academic staff of the higher education program and the university that it belongs could be effective in the preference of higher education program. Also it was found that the most desired characteristics of the staff is being knowledgeable, experienced, instructive, and friendly. It was found that the city where the university is located is too important for the students in higher education program preference and that the most desired features of the city are related with being metropolitan, cheap and a rich place in terms of social activity. However, it was concluded that, for most of the students, their family and friends had no effect on their preference of higher education programs. It was concluded that many students would not prefer private universities for higher education because of their

financial situation. It was found that many students considered teaching profession as a difficult and very demanding profession and found it difficult to teach the same subject again. It was found that students attending to vocational and technical high schools would prefer programs such as Physical Education Teacher, Tourism and Hotel Management, Faculty of Law, Police Vocational School before preferring their own fields as a higher education program. It was concluded that, about the higher education test system, twelfth grade students evaluated positively the date of the basic proficiency test -the first stage of the new test system- but they evaluated negatively the changes in the exam system to be done frequently. It is concluded that the most prominent findings among the students' suggestions about the student selection system for the higher education programs are related with that an examination system should be formed according to the students' abilities.

Keywords: Higher Education Program, High School Students, Teaching Profession, Higher Education Program Choices.

Önlisans Öğrencilerinin Epistemolojik İnançlarının İncelenmesi

Gürbüz Ocak[1], Akın Karakuyu[2] *

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi
[2]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
*Corresponding author: karakuyuakin@gmail.com

Özet

Amaç

Bilginin öğrenilmesi sürecinde bilgiye ve bilme eyleminin nasıl gerçekleştirileceğine dair bireylerin sahip oldukları inançlar epistemolojik inançlar olarak ifade edilir. Bu bağlamda her öğrenim seviyesindeki öğrenciler için epistemolojik inançlar önemli olup, çalışmamızda meslek yüksekokulu öğrencilerinin epistemolojik inançlarının cinsiyet, sınıf, öğrenim türü, yaş, bölüm ve bölüm türü değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Problem: Önlisans öğrencilerinin epistemolojik inançları bazı değişkenler açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir? Alt Problemler: 1- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin epistemolojik inançları ne düzeydedir? 2- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin epistemolojik inançları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 3- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin epistemolojik inançları sınıf türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 4- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin epistemolojik inançları öğrenim türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 5- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin epistemolojik inançları yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 6- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin epistemolojik inançları bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? 7- Meslek yüksekokulu öğrencilerinin epistemolojik inançları bölüm türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Çalışma grubunu meslek yüksekokulunda eğitim gören ve gönüllü olarak çalışmaya katılan 380 önlisans öğrencisi oluşturmuştur. Veriler katılımcılardan "Epistemolojik İnançlar Ölçeği" kullanarak toplanmıştır. Ölçeğin orjinali Schommer tarafından geliştirilmiş ve Türkçeye uyarlaması Aydın, Selçuk, Çakmak ve İlğan (2017) tarafından yapılmıştır. Ölçek, 5'li likert tipinde, 23 madde, çaba, yetenek ve tekbir doğru olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 23 – 115 puan aralığındadır. Çalışmamızda ölçeğin cronbach alpha güvenilirlik katsayısı 0,859 olarak hesaplanmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Verilerin analizinde Ortalama, normal dağılım gösteren değişkenler için Bağımsız t testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (anova) ile Post-Hoc. analizleri kullanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen değişkenler için ise Mann Whitney U analizi uygulanmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Meslek yüksekokulu öğrencilerinin epistemolojik inançlar ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması 78,58 dir. Bu ortalamaya göre önlisans öğrencilerin epistemolojik inanç seviyeleri orta düzeydedir. Cinsiyet değişkeni için yapılan bağımsız t testi sonuçlarına göre öğrencilerin

epistemolojik inançlarında anlamlı bir farklılık yoktur (t(378): 1,571, p>0,05). Sınıf değişkeni normal dağılım göstermediği için yapılan Mann Whitney U analizi sonuçlarına göre öğrencilerin epistemolojik inançlarında ikinci sınıflar lehine anlamlı bir farklılık vardır (t(378): -2,997, p<0,05, U:14557,0). Öğrenim türü değişkeni için yapılan bağımsız t testi sonuçlarına göre öğrencilerin epistemolojik inançlarında anlamlı bir farklılık yoktur (t(378): -0,636, p>0,05). Bölüm türü değişkeni normal dağılım göstermediği için yapılan Mann Whitney U analizi sonuçlarına göre öğrencilerin epistemolojik inançlarında anlamlı bir farklılık yoktur (t(378):0,864, p>0,05, U:15832,500). Yaş değişkeni için yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre öğrencilerin epistemolojik inançlarında anlamlı bir farklılık yoktur (F(4, 375): 1,379, p>0,05). Bölüm değişkeni için yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçlarına göre öğrencilerin epistemolojik inançlarında anlamlı bir farklılık vardır (F(6, 373): 3,140, p<0,05). Bu farklılığın hangi grubun lehine olduğunu tespit etmek için post-hoc. analizi yapılmış ve farklılığın lojistik ile inşaat teknolojileri bölümleri lehine olduğu tespit edilmiştir. Çalışmamızda önlisans öğrencilerinin epistemolojik inançları bazı değişkenlerce incelenmiştir. Öğrencilerin epistemolojik inanç seviyeleri orta düzeyde çıkmıştır. Belirlenen bağımsız değişkenlerden sınıf için ikinci sınıflar lehine bölüm değişkeni için ise lojistik ve inşaat teknolojileri bölümleri lehine anlamlı farklılıklar bulunurken diğer bağımsız değişkenler ile epistemolojik inançlar arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır. Önlisans öğrencilerinin bilginin doğası ve yapısına ilişkin sahip oldukları inançlar, onları tekniker veya ara eleman olarak meslek yaşamlarındaki gelişmeleri takip edebilme, öğrenebilme ve adapte olabilmelerini etkilemesi beklenebilir. Literatürde önlisans öğrencilerinin epistemolojik inançlarına yönelik çalışmalar oldukça azdır bu sebeple önlisans öğrencilerinin epistemolojik inançlarının farklı değişkenlerle incelenmesi veya ilişkisine yönelik çalışmalar yapılması önerilebilir.

Keywords: Epistemolojik İnançlar, Epistemoloji, Önlisans Öğrencileri

An Analysıs On the Epıstemologıcal Belıefs of Assocıate Degree Students

Abstract

Purpose

In the process of acquiring knowledge, beliefs that individuals have towards knowledge and towards how the action of knowing can be achieved is described as epistemological beliefs. In this context, epistemological beliefs is important for students at all levels of education and our study aimed at analyzing epistemological beliefs of vocational school students with regards to variables as gender, grade, education type, age, department and department type. Research question: Do the epistemological beliefs of associate degree students indicate significant difference with regards to some variables? Sub-questions: 1- What is the level of the epistemological beliefs of vocational school students? 2- Do the epistemological beliefs of vocational school students indicate a significant difference with regard to gender variable? 3- Do the epistemological beliefs of vocational school students indicate a significant difference with regard to grade type variable? 4- Do the epistemological beliefs of vocational school students indicate a significant difference with regard to education type variable? 5- Do the epistemological beliefs of vocational school students indicate a significant difference with

regard to age variable? 6- Do the epistemological beliefs of vocational school students indicate a significant difference with regard to department variable? 7- Do the epistemological beliefs of vocational school students indicate a significant difference with regard to department type variable? Method: The study group was consisted of 390 vocational school students who participated in the research voluntarily and are studying in a vocational school. Data were collected from participants by using "Epistemological Beliefs Scale". The scale was originally developed by Schommer and adapted to Turkish by Aydın, Selçuk, Çakmak and İlğan (2017). The scale had 23 items, three sub-dimensions named effort, skills and single true, and was of 5-point likert type. The score range of the scale was between 23-115. Reliability coefficient of Cronbach's Alpha of the scale for our study was calculated as 0,859. In the study, scanning model from qualitative research methods was used. For the mean calculation and normally distributed variables in the data analysis, independent samples t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) were used with Post-Hoc. analyses. For the variables do not show normal distribution, Mann Whitney U analysis was used.

Findings and Results

The mean score of the vocational school students acquired from epistemological beliefs scale is 78,58. Epistemological beliefs level of associate degree students according to this mean is average. There is no significant difference in the level of epistemological beliefs of the students according to the results of independent samples t-test that applied for gender variable (t(378): 1,571, p>0,05). A significant difference was found in the epistemological beliefs in advantage of the second grade students according to the result of Mann Whitney analysis since that the grade variable did not show a normal distribution (t(378): -2,997, p<0,05, U:14557,0). There is no significant difference in the level of epistemological beliefs of the students according to the results of independent samples t-test that applied for education type variable (t378): -0,636, p>0,05). A significant difference was not found in the epistemological beliefs of the students according to the result of Mann Whitney analysis since that the department type variable did not show a normal distribution (t(378): 0,864, p>0,05, U:15832,500). There is no significant difference in the level of epistemological beliefs of the students according to the results one-way analysis of variance that applied for age variable (F(4, 375): 1,379, p>0,05).). There is a significant difference in the level of epistemological beliefs of the students according to the results one-way analysis of variance that applied for department variable (F(6, 373): 3,140, p<0,05). Post-hoc tests were held to determine for which group this difference was in favor of, and it was found that the difference existed in advantage of the departments of logistics and construction technology. In our study, epistemological beliefs of associate degree students were examined with regard to several variables. It is discovered that the level of epistemological beliefs of the students is average. From the independent variables determined, significant difference was found in favor of the second graders for grade variable and they were found in favor of departments of logistics and construction technology for department variable, while significant difference between other independent variables and epistemological beliefs was not observed. It can be supposed that the beliefs of students towards the nature and structure of knowledge affect their keeping up with the developments happening in their professional lives as technician or intermediate staff, as well as their learning and adaptation to these developments. The number of research

on the epistemological beliefs of associate degree students is quite few in the literature. For this reason, it might be suggested that studies on the analysis of epistemological beliefs of associate degree students with different variables can be conducted.

Keywords: Epistemological Beliefs, Epistemology, Associate Degree Students

Ortaokul İngilizce Öğretim Programının Stufflebeam'ın Bağlam Girdi Süreç Ürün Modeline Dayalı Değerlendirilmesi

Arzu Tosun[1] *, Ali Arslan[1]

[1]Bülent Ecevit Üniversitesi

*Corresponding author: are_zoo@hotmail.com

Özet

Amaç

Yabancı dil eğitimi, öğrencinin dil öğrenme konusunda bilinçlendirilmesi ve öğrenmeyi yaşam boyu sürdüreceği bir davranış haline dönüştürmesinde onlara yardımcı olmalıdır. Bundan yola çıkarak tüm eğitim programlarında olduğu gibi İngilizce eğitim programının da güncel gelişmelere göre geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Bu çalışmanın amacı, 2008-2009 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan ortaokul İngilizce öğretim programının Stufflebeam'in Bağlam-Girdi-Süreç-Ürün (CIPP) Modeline göre, öğrenci görüşleri açısından değerlendirmektir.

Yöntem

Bu araştırma, betimsel bir araştırmadır. Bu araştırmanın çalışma grubunu Zonguldak ilindeki ortaokullarda 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda öğrenim gören 355 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri ölçek ile toplanmıştır. Ölçek, İngilizce öğretim programının Stufflebeam'in Bağlam-Girdi-Süreç-Ürün (CIPP) Modeli göz önüne alınarak, bağlam değerlendirmeye yönelik 10 madde, girdi değerlendirmeye yönelik 11 madde, süreç değerlendirmeye yönelik 13 madde ve ürün değerlendirme yönelik 11 madde bulunmaktadır. Ölçek toplamda 45 maddeden oluşmaktadır. Ölçek dörtlü likert tipi ölçek olup, ölçekteki maddelerin seçenekleri "Kesinlikle Katılıyorum(4), Katılıyorum(3), Katılmıyorum(2) ve Hiç Katılmıyorum(1)" şeklindedir. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerden frekans, yüzde ve aritmetik ortalama kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Bağlam boyutunda bulunan maddelerin genel ortalaması 2.94 olarak bulunmuştur. Bu değer, "Katılıyorum" aralığına denk gelmektedir. Bundan yola çıkarak öğrencilere göre İngilizce dersi öğretim programı bağlamının İngilizceyi doğru ve etkin kullanmaya, konuşma, dinleme, okuma ve yazma becerilerini geliştirmeye, dil öğrenme ihtiyacını karşılamaya, İngilizceyi sevdirmeye ve öğrenmeye teşvik etmeye uygun olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca yıl boyunca işlenen konuların fazla fakat ders süresinin yeterli olduğu, içeriğin yaş gruplarına göre, sınıf ortamının bireysel ve grup aktivitelerine uygun olarak düzenlendiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Ancak sınıf ortamı aktivitelere göre yeniden tasarlanabilir. Girdi boyutunda bulunan maddelerin genel ortalaması 2.93 olarak bulunmuştur. Bu değer, "Katılıyorum" aralığına denk gelmektedir. Bundan yola çıkarak öğrencilere göre İngilizce dersi öğretim programı girdisinin öğrencilerin bilgi seviyelerinin İngilizce dersini anlamaya yettiği, İngilizce dersini sabırsızlıkla bekledikleri, dil öğrenme yeteneklerinin oldukça iyi olduğunu düşündükleri, ders kitabının ilgi çekici olmadığı, ders kitaplarında popüler şarkı, bilmece, bulmaca gibi farklı aktivitelerin yer aldığını, öğretmenlerin derslerde sık sık ek materyal

verdiklerini, derslerde kullanılan ek materyallerin öğrencileri İngilizce öğrenmeye özendirdiği, dersi anlamında büyük katkı sağladığı, ders kitabının öğrenci seviyesine uygun olduğu, İngilizce öğretmenlerinin onlara çok iyi İngilizce öğrettiğini düşündükleri ve öğretmenlerinin onları İngilizce öğrenmeye teşvik ettikleri sonuçlarına ulaşılmıştır. Süreç boyutunda bulunan maddelerin genel ortalaması 2.86 olarak bulunmuştur. Bu değer, "Katılıyorum" aralığına denk gelmektedir. Bundan yola çıkarak öğrencilere göre İngilizce dersi öğretim programı sürecinde derste yapılan etkinliklerin öğrencilerin derse olan ilgilerini artırdığı, derslere aktif olarak katılmalarını sağladığı, İngilizce öğrenmeye olumlu katkı sağladığını, iletişim becerilerini geliştirdiği, derslerin dilbilgisi ağırlıklı geçtiği, derslerin zevkli geçtiği, öğretmenin derslerde farklı yöntem ve teknikler kullandığı, derslerde grup aktivitelerini sıklıkla yaptıkları, ders süresinde sınıf süzeninin bazen bozulduğunu, sınıf mevcudunun fazla oluşunun öğrenmelerini olumsuz yönde etkilediğine, öğretmenleri ile iletişimlerinin çok iyi olduğuna, sadece öğretmenin söz sahibi olmadığına, sınıfın çoğunluğunun derslere aktif olarak katıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ürün boyutunda bulunan maddelerin genel ortalaması 2.97 olarak bulunmuştur. Bu değer, "Katılıyorum" aralığına denk gelmektedir. Bundan yola çıkarak öğrencilere göre İngilizce dersi öğretim programı ürününün öğrencilerin proje ve performans ödevlerinin değerlendirmeye dahil edildiğine ve İngilizce başarılarına olumlu katkısı olduğuna, test sınavlarında klasik sınavlara göre daha başarılı olduklarına, öğretmenlerinin öğretim sürecindeki gelişim ve çabalarını dikkate alarak karne notu verdiğine, sınav sorularının sadece ezbere dayalı olmayıp anlamayı, düşünmeyi ve yorum yapmayı gerektirdiğine, sınavların yalnızca dilbilgisi ve kelime bilgisi ölçtüğüne, sınavların konuları öğrenip öğrenmediklerini ölçmekte başarılı olduğuna, sınav sayısının öğrencilerin başarılarını ölçmede yeterli olduğuna, sınav sonuçlarının öğrencilerin gerçek başarılarını yansıttığına, dersler ilerledikçe İngilizce konuşma, dinleme gibi iletişim becerilerine ilişkin gelişim gösterdiklerine ve dersler ilerledikçe İngilizce dilbilgisine ilişkin gelişim gösterdiklerine dair sonuçlara ulaşılmaktadır.

Keywords: İngilizce Öğretim Programı, Stufflebeam'in Bağlam-Girdi-Süreç-Ürün (Cıpp) Modeli

Evaluation of Grade 5, 6, 7 and 8th English Curriculum According to the Stufflebeam's Context-Input-Process-Product (Cıpp) Model

Abstract

Purpose

Foreign language education should help the student to raise awareness about language learning and transform learning into a lifelong behavior. Based on this, as in all education programs, English curriculum needs to be improved according to current developments too. The aim of this study is to evaluate the secondary school English curriculum, has been implementing since the 2008-2009 academic year, according to Stufflebeam's Context-Input-Process-Product (CIPP) Model in terms of the student views. Method This research is a descriptive research. The participants of this study consists of 355 students studying in 5th, 6th, 7th and 8th grades in secondary schools in Zonguldak. The data of the study were collected with scale. The scale includes 10 items for context evaluation, 11 items for input

assessment, 13 items for process evaluation and 11 items for product evaluation, taking into account the Stufflebeam Context-Input-Process-Product (CIPP) Model of the English curriculum. The scale consisted of 45 items. The scale is a 4-point Likert-type scale and the options of the items in the scale are “Strongly Agree (4), Agree (3), Disagree (2), and Strongly Disagree (1)”. In order to analyze the data, frequency, percentage and mean which are from descriptive statistics were used. Findings and Conclusion The mean of the dimension of context was found to be 2.94. This value corresponds to the “Agree” range. According to the students, it was found that English language curriculum is suitable to use English correctly and effectively, to improve speaking, listening, reading and writing skills, to meet the need for language learning, to encourage and to love learning English. In addition, the subjects covered during the year are more than enough but the duration of the course is sufficient and the content is suitable for the age groups the results of the classroom environment were arranged according to the individual and group activities. However, the classroom environment can be redesigned according to activities. The mean of the dimension of input was found to be 2.93. This value corresponds to the “Agree” range. According to the students, it was found that English language curriculum, students' level of knowledge is enough to understand the English lesson, they expect English lessons eagerly, they think that their language learning skills are quite good, the textbook is not interesting, there are different activities such as popular songs, riddles and puzzles in the textbooks. It has been concluded that the teachers frequently provide additional material in the lessons, that the additional materials used in the courses encourage students to learn English, make a significant contribution to the lesson, the textbook is suitable for the student level, they think their English teachers teach them English very good and encourage them to learn English. The mean of the dimension of process was found to be 2.86. This value corresponds to the “Agree” range. According to the students, it was found that English language curriculum process the activities in the course increase the interest of the students to the course, enable them to participate actively in classes, make a positive contribution to learning English, improve their communication skills, courses mainly pass with grammar, teachers use the different methods and techniques in the lessons, make group activities frequently in the lessons, class arrangement is sometimes impaired higher number of students in class affects their learning negatively, communication with the teachers are very good, not only the teachers have a say in the lessons, the majority of the class actively participates in classes. The mean of the dimension of product was found to be 2.97. This value corresponds to the “Agree” range. According to the students, it was found that English curriculum, students' project and performance assignments are included in the assessment and have a positive contribution to their English achievements; they are more successful in test exams than classical exams, the teachers give the report card taking into account the development and efforts of the students. exam questions are not just based on memorization, but require understanding, thinking and commenting, the exams only measure grammar and vocabulary,the exams are successful in measuring whether learn the topics, the results of the exam reflect students' real achievements, As the lessons progress, they demonstrate the development of communication skills such as English speaking, listening, and improve their English grammar as the lessons progress.

Keywords: English Curriculum, the Stufflebeam's Context-Input-Process-Product (Cıpp) Model.

Ortaokul Öğrencilerinin Kodlama Dersine İlişkin Bilgi ve Düşüncelerinin İncelenmesi

Erkan Çalışkan[1] *

[1]Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
*Sorumlu yazar: erkancaliskan@ohu.edu.tr

Özet

Son yıllarda tüm Dünya'da olduğu gibi ülkemizde de çocukların kodlama becerilerini geliştirmeye yönelik önemli bir çaba gösterilmektedir. Okul öncesi dönemlerden başlayıp yükseköğrenime kadara devam eden kodlama öğretimi sürecine velilerin de heyecan ve istekle katılım eğilimi içinde oldukları görülmektedir. Kodlama öğretim sürecinin temel hedeflerinden birisi sadece teknolojiyi kullanan değil aynı zamanda teknolojide üretime yardımcı olan bireylerin de yetiştirilmesidir. Kodlama eğitimine sadece programlamaya hazırlık biçiminde bakmamak gerekmektedir. Çünkü kodlama eğitimi ile çocukların analitik düşünme ve yaratıcı düşünme gibi düşünme becerileri geliştiği gibi problem çözme becerilerine de katkı sağlanmaktadır. Çocuklar sistematik düşünerek olay ya da durumlar arasındaki ilişkileri daha rahat kavramaya başlar. Öğrencilerin matematik, öz-düzenleme ve iş birliği becerilerinde ve sorumluluk duygularında artış gözlenmektedir. Kodlama eğitimi için birçok farklı uygulama yapılmaktadır. Bilgisayarlı ve bilgisayarsız kodlama öğretimine yönelik çalışma ve etkinlikler yürütülmektedir. Bilgisayarsız kodlamada oyun kartları ve senaryo oluşturma en çok kullanılan yöntem olarak göze çarpmaktadır. Bilgisayarlı kodlama öğretiminde ise çocuklara özellikle blok tabanlı uygulamalar ile öğretim yapılmaktadır. Örgün eğitim kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında 5 ve 6. sınıflardaki Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi kapsamında kodlama ile ilgili etkinlikler yapılmaktadır. Özel okullarda ise süreç daha erken dönemlerde başlamakta ve daha yoğun bir ilgi gösterilerek okulun imajına önemli bir katkı sağlanmaya çalışılmaktadır. Amaç Bu çalışmanın temel amacı devlet okullarında yürütülen kodlama öğretimi sürecine yönelik öğrencilerin bilgi ve düşüncelerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda alt sosyo-ekonomik seviye öğrenci profiline sahip ve kodlama - robotik çalışmaları yapılan bir devlet ortaokulunda öğrenimlerine devam eden 139 6. sınıf öğrencisine bir anket formu uygulanmıştır.

Yöntem

Tarama modelinde gerçekleştirilen çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılan ve uzman görüşleriyle hazırlanan anket formu öğrencilerin kodlamaya ilişkin istek ve farkındalıklarını, kodlamaya yönelik bilgi ve beceri düzeylerini, kodlama öğretim sürecinde kullanılan ortam, yöntem ve kaynaklara yönelik düşüncelerini irdeleyen Likert tipte 15 sorudan oluşmaktadır. Uzman görüşü alındıktan sonra anket formundaki soruların dil kontrolleri de yapılarak farklı bir öğrenci grubuna anlaşılırlığı açısından pilot uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Elde edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda istek ve farkındalık düzeyinde öğrencilerin kodlama dersini sevdikleri (X=3,4) ve faydalarının farkında oldukları (X=3,88) görülmüştür. Öğrenciler kodlama dersinin problem çözme ve düşünme becerilerini geliştirdiği görüşüne

oldukça yüksek düzeyde (X=4,01) katılım göstermişlerdir. Aynı zamanda öğrenciler kodlamanın günlük hayatta ve gelecekte de katkı sağlayacağını (X=3,01) ve kodlama yapabilmek için algoritma bilmenin gerekli olduğunu (X=3,99) yüksek düzeyde ifade etmişlerdir. Ayrıca kodlama denilince öğrencilerin akıllarına gelen ilk olgunun oyun olmadığı da ortaya konulmuştur. Bilgi ve beceri kapsamında öğrencilerin bir problem durumunu çözebilmek için algoritma oluşturabildikleri (X=3,42), oluşturulan algoritmadaki hataları fark edip düzenleyebildikleri (X=3,67), blok tabanlı programları kullanabildikleri (X=3,67) ve yazılan kodları inceleyerek anlayıp (X=3,62) sonucunu tahmin edebildikleri (X=3,35) yüksek düzeyde ifade edilmiştir. Dersin işlenişine yönelik olarak öğrencilerin içeriğin düzeylerine uygun olduğunu (X=3,88), yeterince etkinlik yapıldığını (X=3,94), sınıflarında kodlama için yeterli araç – gereç bulunduğunu (X=3,55) ve öğretim sürecinde kodlama dışındaki konulara çıkılmadığını ifade ettikleri görülmüştür.

Sonuç

Ortaya konulan bulgular doğrultusunda ortaokul öğrencilerinin kodlamaya yönelik isteklerinin ve bilinçlerinin üst düzeyde olduğu söylenebilir. Öğrenciler kodlama öğretim süreci içeriğinden ve işlenişinden oldukça memnundurlar. Başarılı olduklarını ifade ettikleri algoritma oluşturma, oluşturulmuş algoritmadaki hataları fark etme ve düzeltme, yazılan kodları inceleme ve sonucunu tahmin etme konularında başarı testleri geliştirilerek uygulanabilir. Böylece öğrencilerin kodlama konusundaki akademik başarıları da ortaya konulabilir.

Anahtar Kelimeler: Algoritma, Kodlama, Düşünme Becerisi, Problem Çözme

Ortaokul Öğrencilerinin Konuşma Kaygısı İle Akademik Başarı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Nevşehir İli Örneği)

Mustafa Çelebi[1], Ergün Arık[2] *

[1]Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretimi ABD, Kayseri
[2]Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim ABD. Yüksek Lisans Öğrencisi
*Corresponding author: ergunarik38@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygılarına ilişkin düzeylerini belirlemek ve akademik başarı ile ilişkisini araştırmaktır. Bu bağlamda aşağıda verilen problem durumuna ilişkin sorulara cevap aranacaktır: 1- Ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygıları ne düzeydedir? 2- Ortaokul öğrencilerin konuşma kaygıları; A) Cinsiyetlerine göre, B) Sınıf seviyelerine göre farklılaşmakta mıdır? 3- Ortaokul öğrencilerin konuşma kaygıları ile A) Türkçe dersi, B) Matematik dersi, C) Fen bilgisi dersi, D) Sosyal bilgiler ve E) İngilizce dersi ortalamaları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli Bu araştırma, ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygı düzeylerini öğrenci görüşleri doğrultusunda analiz etmeye yönelik betimsel nitelikli ilişkisel tarama modelinde bir çalışmadır. İlişkisel tarama; iki ve daha çok sayıda değişken arasında birlikte değişim varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir.

Evren ve Örneklem: +Araştırmanın evrenini Nevşehir il merkezinde 2018-2019 eğitim-öğretim yılında ortaokula devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise söz konusu devlet okullarına devam eden 7 ve 8. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu araştırmada seçkisiz örnekleme yöntemlerinden, basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Basit seçkisiz örnekleme yönteminde evrendeki tüm birimler, örneğe seçilmek için eşit ve bağımsız bir şansa sahiptir. Araştırmanın örneklemi 335 öğrenciden oluşmaktadır.

Bulgular

Bu çalışmada 154 erkek ve 181 kadın olmak üzere toplam 335 ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygısını gösterme düzeyleri hakkında görüş bildirmişlerdir. Görüş bildiren öğrencilerinden 186 öğrenci yedinci sınıf ve 149 öğrenci sekizinci sınıfta eğitim görmektedirler. Genel olarak incelendiğinde konuşma kaygı düzeylerinin orta seviyede olduğu görülmüştür. Ayrıca kadın ortaokul öğrencilerinin söz konusu davranışları gösterme düzeylerinin, erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bağımsız iki örneklem t Testi sonucuna göre ortaokul öğrencilerinin cinsiyet değişkeni genel konuşma kaygı düzeylerinde anlamlı fark bulunmamıştır. Konuşma kaygısı alt boyutlarından konuşma becerisine yönelik ön yargı, konuşmaktan zevk alma ve sınıf içi konuşmaya istekli olma alt boyutlarında anlamlı fark görülmüştür. Ortaokul öğrencilerinin sınıf seviyelerine göre konuşma kaygı düzeyleri incelendiğinde sekizinci sınıf öğrencilerinin kaygı düzeylerinin

yedinci sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu bulunmuştur. Anlamlı farkı tespit etmek için yapılan bağımsız t testi sonucuna göre yedinci ve sekizinci sınıf öğrencileri arasında genel ortalamada anlamlı fark saptanmamıştır. Bunun yanında konuşmaktan zevk alma boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark görülmüştür. Ortaokul öğrencileri konuşma kaygısı genel ortalamaları ile Türkçe dersi, Matematik dersi, Fen bilgisi, Sosyal bilgiler dersi ve İngilizce dersleri akademik başarı puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bununla birlikte konuşma becerisine yönelik ön yargı alt boyutunda negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Konuşma özgüveni alt boyutunda ise Türkçe, Matematik, Fen bilgisi, Sosyal bilgiler ve İngilizce dersinde pozitif yönde anlamlı bir fark bulunmuştur. Konuşmaktan zevk alma boyutunda ise sadece İngilizce dersinde pozitif yönde düşük seviyede anlamlı fark bulunmuştur. Sınıf içi konuşmaya istekli olma alt boyutunda ise İngilizce, Sosyal bilgiler ve Fen bilgisi dersleri akademik başarı puanları ile konuşma kaygısı arasında anlamlı fark görülmüştür.

Sonuç

Yapılan bu çalışmada ortaokul öğrencileri konuşma kaygı düzeylerinin orta düzeyde olduğu sonucuna, kadın ve erkek öğrenciler arasında konuşma kaygı düzeyleri arasında bir alt boyut dışında farklılaşmanın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca konuşma kaygısı ile Türkçe dersi, Matematik dersi, Fen bilgisi dersi, Sosyal bilgiler dersi ve İngilizce dersleri arasında bazı alt boyutlar dışında anlamlı bir korelasyon olmadığı bulunmuştur. Bu tür çalışmaların sayısı artırılarak, ortaöğretim öğretmenlerinin konuşma kaygı düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelemekle birlikte sadece Nevşehir ili ortaokul öğrencileri ile sınırlı kalmayıp örneklem grubunun çoğaltılması gerekmektedir. Farklı bağımsız değişkenler açısından ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygı düzeyleri derinlemesine analiz edilip daha detaylı sonuçlara ulaşılmalıdır. Araştırma sonuçlarından öğretmenler haberdar edilmeli ve 21. yy becerilerine sahip bireyleri yetiştirme hususunda eğitime daha fazla katkı yapacakları hizmet içi faaliyetlerle anlatılmalıdır.

Keywords: Konuşma Kaygısı, Akademik Başarı, İletişim

Ortaokul Öğrencilerinin Öğrenmeye Yönelik Sorumlulukları İle İşbirlikçi Öğrenme Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Semra Demir Başaran[1], Merve Tösten[1]*

[1]Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi

*Corresponding author: mrvtstn17@gmail.com

Özet

Öğrenme, çevresi ile etkileşim içinde olan organizmanın davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kalıcı izli olarak davranış değişikliği meydana getirme sürecidir. Öğrenme kavramı hazır bir bilgiyi birisinden ya da bir yerden alma şeklinde düşünülmemelidir. Bilgi kişiden bağımsız değil, duruma özgü, bireysel ve bağlamsal bir yapıdır. Birey bilgi yapılarını deneyimlerle ve sosyal etkileşimiyle kendisi oluşturur. Çünkü öğrenen kişi keşfederek ve kendi yorumlarını da katarak öğrenme işini gerçekleştirir. Bu durumda öğrenme sorumluluğunu öğrenen ve öğretenin paylaştığını söylemek mümkündür. Öğrenme sorumluluğu, öğrenenlerin görevlerini yerine getirmek, hedeflere ulaşmak için gerekli nedenleri saptayarak gerçekleştirmek ve kendilerinde eksik buldukları yönleri tamamlamak gibi amaçlarla hareket etmesidir. Öğrenme sorumluluğunun okula ve öğrenmeye yönelik uyum, öncelik (inisiyatif), öğrenmenin kontrolü, etkinliklere aktif katılım ve sınıftaki davranışların kontrolü, öğrenme kaynaklarının kontrolü ve işbirliği olmak üzere toplam altı boyutu vardır. Bunun yanı sıra öğrenme sorumluluğu kavramının "öğrenen kontrolü", "öz düzenleme" ve "akademik öz yeterlilik" gibi kavramlarla ilişkili olduğu da bilinmektedir. Öğrenme sorumluluğuna sahip bireyler, öğrenme süreçleri boyunca karşılaştığı problemlerle mücadele edebilen, kendi öğrenmesi için uygun stratejileri belirleyebilen ve gerektiğinde arkadaşlarının öğrenmesine de rehberlik yapabilen kişilerdir. Öğrenenlerin öğrenme sorumluluğuna dair tutumları onların kişisel ve akademik gelişimlerine ilişkin önemli ipuçları verir. Bireylerin akademik gelişimleri ve sahip olduğu öğrenme sorumluluğu işbirlikçi öğrenme ile de geliştirilebilir. İşbirlikçi öğrenme, güdülemeyi desteklemek, öğrencilere eleştirel bakış açısı kazandırmak ve öğrencilerin arkadaşlarına ve kendilerine yönelik olumlu tutum geliştirmesi için kullanılan sınıfta öğrenme yaklaşımıdır. Öğrenciyi merkeze alan ve sınıfta öğrenme ortamı sağlayan işbirlikçi öğrenme öğrencilerin üretkenlik, liderlik, eleştirellik ve sorumluluk gibi destekleyici öğrenme ürünlerinin de oluşmasını sağlar. Yapılandırmacı yaklaşımı benimseyenler öğrenen-öğreten ve öğrenen-öğrenen arasındaki işbirliğinin bireylerin öğrenmelerini kolaylaştırdığını savunmaktadır. İşbirlikçi öğrenmenin ve bireylerin sahip olduğu öğrenme sorumluluğunun öğrenme üzerindeki olumlu etkisi olduğu yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkmıştır. Fakat yapılan literatür taraması sonucunda bu iki değişkeni birlikte ele alan çalışmalara rastlanmamıştır. Bu çalışma alana katkı sağlamak ve belirtilen iki değişkenin arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin öğrenmeye yönelik sorumlulukları ile işbirlikçi öğrenme tutumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmaya Mersin ilinin Tarsus ilçesine bağlı üç ortaokulda öğrenim gören toplam 363 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerin 171 tanesi kız, 192 tanesi ise erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmanın örneklemi basit seçkisiz örnekleme (simple random sampling) yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Verilerin

toplanmasında demografik bilgileri içeren “ Kişisel Bilgi Formu”, öğrencilerin öğrenme sorumluluklarına yönelik sorular içeren “Öğrenmeye Yönelik Sorumluluk Ölçeği” ve öğrencilerin İşbirlikli öğrenme tutumlarını belirlemeye yönelik sorular içeren “İşbirlikli Öğrenme Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan “Öğrenmeye Yönelik Sorumluluk Ölçeği” ve “İşbirlikli Öğrenme Tutum Ölçeği” 5li likert tipi olup, tek boyuta sahiptir. İki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkinin herhangi bir şekilde bu değişkenlere müdahale edilmeden incelendiği araştırmalara korelasyonel araştırmalar denir. Bu çalışmada da ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin sahip olduğu öğrenme sorumluluğu ile öğrencilerin işbirlikli öğrenme tutumları arasındaki ilişki incelendiği için bu çalışma korelasyonel araştırma türündedir. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin öğrenme sorumluluğuna dair düzeyleri, işbirliğine yönelik tutumları ve bu iki değişken arasındaki ilişki belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğrenme sorumluluğu ile işbirlikli öğrenme tutumu arasında anlamlı düzeyde bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Verilerin analiz süreci devam ettiği için bu değişkenlerin cinsiyet, sosyo-ekonomik durumu ve ebeveynlerin eğitim durumları ile olan ilişkisi ile ilgili bulgulara yer verilmemiştir.

Keywords: İşbirlikli Öğrenme, Öğrenme Sorumluluğu

Ortaokul Öğrencilerinin Stem Disiplin Alanlarına Yönelik Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ahmet Uyar1 *, İsmail Şan2

[1]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
[2]İnönü Üniversitesi
*Corresponding author: ahmet_uyar23@hotmail.com

Özet

Problem Durumu

Yirminci yüzyılın sonları ile başlayan yirmibirinci yüzyılın başlarından itibaren hız kazanan küresel ekonomik rekabet, bilim ve teknolojide yaşanan önemli gelişmeler, ülkelerin birçok alanda yaptıkları değişiklikleri eğitim alanında da yapmalarını zorunlu kılmıştır. Bu bağlamda mevcut eğitim sistemleri yeniden ele alınmış ve gelişmeler ışığında güncellenmiştir (Aydın, 2011). Günümüz yaygın eğitim anlayışında öğretmenin en temel vazifesi öğrencilere bilgiyi aktarmak ve onları yaşama hazırlamaktır. Fakat yirmibirinci yüzyıl eğitim anlayışında bu görevin biraz daha geliştirilmesi gerekmiştir. Artık öğretmenlerin görevi, öğrencilere bilgiyi aktarmak ve öğretmen merkezli eğitim yerine, onların günlük hayatta karşılaştıkları sorunların çözümüne ilişkin problem çözme becerilerini geliştirmek, eleştirel, analitik, bilimsel ve yansıtıcı düşünme yeteneklerini artırmak, bilgiye nasıl erişeceğini göstermek, elde ettiği bilgiyi nasıl sentezleyeceğini ve değerlendireceğini öğretmektir (Koray, Köksal, Özdemir ve Presley, 2007). Yirmibirinci yüzyıl eğitiminde ana amacın öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmek olmalıdır (Çınkı, 2007). Bu bağlamda öğrencilere yaratıcı düşünme becerileri gibi birçok üst düzey düşünme becerilerini kazandıran ve günlük yaşamda karşılaştıkları sorunların çözümlerini bulmalarına yardımcı olan eğitim yaklaşımlarından biri de STEM eğitimidir. STEM eğitimi öğrencilere fen, teknoloji, mühendislik ve matematik gibi disiplinleri birbiriyle ilişkili olarak sunan ve yirmibirinci yüzyıl becerilerini kazandıran bir eğitim yaklaşımıdır. STEM eğitimi ile ilgili ülkemizde son yıllarda yoğun çalışmalar olmasına rağmen yapılan bilimsel çalışma sayısı oldukça azdır. Bu sebeple okullarımızda matematik, fen, bilişim teknolojileri ve teknoloji-tasarım gibi disiplinler arasında işbirliğinin artırılması ve öğrencilerin eleştirel, yaratıcı, bilimsel v.b. gibi üst düzey düşünme becerilerinin desteklenmesine katkı sağlayacak araştırmaya dayalı STEM öğretim programlarının tasarlanıp geliştirilmesi, STEM eğitimiyle ilgili ülkemizin şartlarına uygun olarak mesleki gelişim materyallerinin oluşturulması, testinin yapılması ve elde edilen sonuçların paylaşılması gerekmektedir (Çorlu, 2014). Bu bağlamda ortaokul öğrencilerinin STEM alanlarına yönelik algılarını incelediğimiz çalışmamızın alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca çalışmamızda STEM eğitimi alan ve almayan öğrenciler arasındaki farklılığın STEM eğitiminin etkililiği hakkında yorum yapabilmemize ve STEM eğitiminin eğitim programlarına entegre edilmesinde önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Amaç

Bu çalışmanın genel amacı ortaokul öğrencilerinin STEM disiplin alanlarına yönelik algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesidir. Bu çalışmanın genel amacı

doğrultusunda aşağıda belirtilen sorulara cevap aranmıştır: 1. Öğrencilerin STEM disiplin alanlarının ilgi çekiciliğine yönelik algıları ne düzeydedir? 2. Öğrencilerin STEM disiplin alanlarına yönelik algılarında cinsiyet değişkeni açısından farklılık var mıdır? 3. Öğrencilerin STEM disiplin alanlarına yönelik algılarında STEM eğitimi alma durumu değişkeni açısından farklılık var mıdır? 4. Öğrencilerin STEM disiplin alanlarına yönelik algılarında sınıf değişkeni açısından farklılık var mıdır? 5. Öğrencilerin STEM disiplin alanlarına yönelik algılarında genel not ortalaması değişkeni açısından farklılık var mıdır? 6. Öğrencilerin STEM disiplin alanlarına yönelik algılarında ailenin aylık geliri değişkeni açısından farklılık var mıdır? 7. Öğrencilerin STEM disiplin alanlarına yönelik algılarında baba eğitim durumu değişkeni açısından farklılık var mıdır? 8. Öğrencilerin STEM disiplin alanlarına yönelik algılarında anne eğitim durumu değişkeni açısından farklılık var mıdır?

Araştırma Yöntemi ve Veri Analizi

Çalışmamızda; araştırma modeli olarak betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Karasar (2016)'a göre betimsel tarama; "objelerin, varlıkların olayların, grupların, kurumların ve çeşitli alanların ne olduğunu açıklayan" çalışmalardır. Çalışmamızın örneklemini; Hatay ili Payas ilçesinde bulunan PayaSTEM merkezinin ve Antakya merkez ilçesine bağlı Ortaokulların 5.,6.,7. ve 8. Sınıflarında öğrenim gören 536 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmamızda veriler Knezek ve Christensen (2008) tarafından geliştirilen ve Kızılay (2017) tarafından Türkçeye uyarlanan STEM Semantik Farklılık ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde araştırmanın amacına uygun olarak; frekans, yüzde, aritmetik ortalama gibi teknikler kullanılmıştır. Bunun yanı sıra araştırmada tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) ve bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

Çalışmamızda veri analiz süreci devam etmektedir. Kongreye kabulü halinde sunum tarihine kadar tamamlanacaktır.

Keywords: Stem, Stem Algıları, Ortaokul Öğrencileri

Analyzing Middle School Students' Perceptions of Stem Discipline Areas by Some Variables

Abstract

Problem Statement

Global economic competition which started at the end of the 20th century and gained speed at the beginning of the 21st century, and important developments in science and technology necessitated obliged countries to do some changes in education as well. In this respect, current educational systems were discussed again, and they were updated considering these developments (Aydın, 2011). In today's common educational understanding, the basic duty of teachers is to transfer knowledge to stdents and prepare them for life. However, it has been necessary to improve this duty a little more. Now, teachers' duty is to improve students' problem-solving skills, to increase their critical, analytic, scientific and reflective thinking

skills, to show them how to access information and to teach them how to synthesize and assess the knowledge instead of transferring knowledge to students and instead of teacher-centered education (Koray, Köksal, Özdemir and Presley, 2007). In the 21st century, main goal of education should be improving students' creative thinking skills (Çınkı, 2007). In this context, one of the educational approaches that help students gain higher-order thinking skills like creative thinking skills and find solutions for the problems they face in their everyday life is STEM education. STEM education is an approach that integrates disciplines such as science (S), technology (T), engineering (E) and mathematics (M) and that help students gain 21st century skills. Although a large number of studies on STEM education have been carried out in our country, number of scientific studies is pretty low. Therefore, it is needed to increase cooperation among disciplines such as mathematics, science, information technologies and technology-design, to design and to improve research-based STEM instructional programs that contribute students' higher-order thinking skills like critical, creative, scientific, etc., to create and to test vocational development materials about STEM education suitable for conditions of our country and to share the results obtained (Çorlu, 2014). In this regard, it is expected that our study which analyzed middle school students' perceptions on STEM areas will contribute to the literature. Additionally, it is supposed to help us interpret efficiency of STEM education by regarding differences among students receiving and not receiving STEM education and to contribute in integrating STEM education into educational programs. Aim The general aim of the current study was to analyze middle school students' perceptions on STEM discipline areas based on some variables. Answers for the following questions were searched in accordance with the general aim of the research: 1. Are there any differences between students' perceptions on STEM discipline areas by gender variable? 2. Are there any differences between students' perceptions on STEM discipline areas by the variable of receiving STEM education? 3. Are there any differences between students' perceptions on STEM discipline areas by classroom variable? 4. Are there any differences between students' perceptions on STEM discipline areas by the variable of grade-point average? 5. Are there any differences between students' perceptions on STEM discipline areas by the variable of family monthly income? 6. Are there any differences between students' perceptions on STEM discipline areas by the variable of father's educational background? 7. Are there any differences between students' perceptions on STEM discipline areas by the variable of mother's educational background? The Research Method and Data Analysis In our study, descriptive survey design was employed. According to Karasar (2016), descriptive survey studies are the ones that "explain what objects, creatures, events, groups, institutions and various areas are". The sample of the study was 536 students (5th, 6th, 7th and 8th graders) studying at the center of PayaSTEM in Payas district of Hatay province and at middle schools located in Antakya district of the same province. The data of the research were collected through STEM Semantic Survey which had been developed by Knezek and Christensen (2008) and adapted into Turkish by Kızılay (2017). In data analysis, techniques like frequency, percentage and arithmetic mean were used. Furthermore, One-Way ANOVA and independent samples t-test were employed in the research. Findings and Results In our study, data analysis period is in progress. It is going to be completed until presentation date if it is accepted as a suitable paper for the congress.

Keywords: Stem, Stem Perception, Middle School Students

Örtük Program Kavramının Tanımı, Kapsamı ve Unsurları

Canan Çakar[1] *, Kıymet Selvi[2]

[1]İstanbul Medeniyet Üniversitesi
[2]Anadolu Üniversitesi
*Corresponding author: kose.canan@gmail.com

Özet

"Örtük program" terimi, ortaya atıldığı günden bu yana, çeşitli bağlamlarda farklı şekillerde tanımlanan ve kullanılan, karmaşık ve sınırları belirsiz bir terim olmuştur. Alanyazında örtük program; öğrencilerin öğrenme-öğretme süreci sonunda kazandıkları değerler, normlar ve inançlar, bu süreç içindeki kasıtlı ya da kasıtsız, okul ya da program dışı etkinlikler, öğrenciler arası ya da öğrenci-öğretmen etkileşimi sonucunda ortaya çıkan sosyal ilişkiler bağlamında tanımlanmaya çalışmaktadır. Ancak örtük program kavramı ile ilgili, üzerinde anlaşmaya varılmış bir tanım henüz yapılmış değildir. Eğitim programı, öğretim programı ve ders programı içerisindeki yeri de belirsizlik taşımaktadır. Örtük program kimi zaman eğitim programının dışındaki her şey olarak ele alınırken, kimi zaman da eğitim-öğretim sürecindeki her şey olarak kabul edilmektedir. Örtük programın farklı tanımlarının olması, onun görünmeyen doğasından ve tanımlamaya çalışan kişilerin yaklaşımlarındaki ya da bakış açılarındaki farklılıklardan kaynaklanmaktadır. Bu karmaşıklık ve belirsizlik, örtük program ile ilgili çalışmalarda araştırmacıların kavramı hangi boyutta irdelemeleri ya da ele almaları gerektiği konusunda sorun yaşamalarına neden olabilmektedir. Alanyazında da sıklıkla vurgulanan bu problem, aynı zamanda örtük programı gözlemlemenin zorluğu ya da imkansızlığı ile de ilişkilendirilmektedir. Örtük programın öneminin ve etkilerinin eğitimciler tarafından anlaşılması, öğrenme-öğretme süreçlerini öğrenciler için en iyi şekilde yapılandırılması, onların öğrenmelerinin desteklenmesi ve öğrenciler için olumsuz kazanımlara neden olabilecek unsurların kontrol altında tutulması açısından büyük önem taşımaktadır. Ayrıca örtük program içerisinde yer alan unsurları tanımlamak ve kavramın sınırları konusunda daha net bir çerçevenin çizilmesi, hem örtük program kavramının kapsamının anlaşılmasına hem de araştırmacılara yol gösterecektir. Amaç Bu çalışmanın amacı, alanyazında yer alan örtük program kavramını inceleyerek örtük program kavramını bütüncül bir bakış açısıyla ayrıntılı bir şekilde tanımlayarak örtük program kavramının kapsamını ve unsurlarını belirlemektir.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi uygulanarak, örtük programı konu alan çalışmalar incelenmiştir. Kavramın yer aldığı kitaplar, tezler ve makaleler incelenmiştir. İlk olarak örtük program kavramını tanımlamaya yönelik ifadeler incelenmiş, ardından örtük programın nelerden etkilendiği, nerede, hangi süreçlerde, ne zaman ve ne şekillerde ortaya çıktığı saptanmaya çalışılmıştır.

Bulgular

Eğitim sistemi içinde gerçekleşen örtük program eğitim programı, öğretim programı ve ders programı içerisinde gömülüdür. Öğrenciler, veliler, öğretmenler, yöneticiler ve diğer personelin taşıdığı özelliklerden etkilenmektedir. Toplum özellikleri, fiziksel ortam,

kullanılan materyaller ve kurallar da örtük program üzerinde etkili olmaktadır. Örtük program, eğitim-öğretim programı bağlamında sınıf ve kurum içinde, kasıtlı ya da kasıtsız gerçekleşmektedir. Eğitim ve öğretim programlarında yer alan hedeflerden ayrı olarak, olumlu ya da olumsuz öğrenme çıktılarına neden olabilmektedir. Bu nedenle örtük program kavramının kapsamı literatürde yapılmış olan tüm tartışmalar incelenerek farklı bir bakış açısıyla açıklanmaya çalışılmıştır.

Sonuç

Yapılan değerlendirme sonucunda örtük program kavramı yeniden tanımlanmıştır. Kavramın eğitim programıyla benzerlik taşıdığı, girdileri, amaçları, süreçleri ve çıktıları olduğu saptanmış ve şematik olarak ortaya konmuştur. Örtük program, öğrenme-öğretme süreçlerine, yaşantılarına, ortamına ve yapısına gömülü, öğrencilerin, öğretmenlerin, yöneticilerin, diğer personelin ve velilerin beraberlerinde getirdikleri özelliklerden, düşüncelerden, inançlardan, bilgi, beceri, tutum ve davranışlardan etkilenen, eğitim, öğretim ve ders programının her aşamasında yer alan, kasıtlı ya da kasıtsız ortaya çıkan, öğrencilerin tüm kazanımlarına etki eden, eğitim programında açık bir şekilde yer almayan, süreçler ve uygulamaları içeren programdır. Örtük programın girdileri öğrenci, öğretmen, yönetici, personel ve velilerin özellikleri, toplum özellikleri, eğitim ve öğretim programının özellikleri, fiziksel ortam, materyaller ve kurallardır. Örtük programın amaçları ve çıktıları bilişsel, bilişötesi, duyuşsal ve devinişsel kazanımlardır. Çıktılarda beklenmeyen ya da istenmeyen kazanımlar da ortaya çıkabilmektedir. Eğitim sisteminde örtük program sadece eğitim-öğretim süreçleri içinde veya bağlamında ya da bu sürecin dışında gereçekleşmektedir. Eğitim programlarının uygulandığı ve uygulanmadığı okul içinde ve okul dışında öğrencinin etkileşime girdiği her ortamda gerçekleşmektedir. Bu çalışmada örtük programın eğitim programı, öğretim programı ve ders programı içerisindeki yeri tartışılmış, kapsamına yönelik olası bir çerçeve sunulmuştur.

Keywords: Örtük Program, Eğitim Programı, Öğretim Programı, Ders Programı

The Definition, Scope and Components of Hidden Curriculum

Abstract

The concept of hidden curriculum has been an amorphous and complex term defined and used in many ways in various contexts since it was suggested. In literature, hidden curriculum is tried to be defined as values, norms and beliefs gained by students, intentionally or unintentionally, as a result of teaching and learning process and within the context of social relations between students or student-teacher interaction. An agreed-upon definition of hidden curriculum has not yet been made, however, and its position/place in the curriculum, instructional program and syllabus is in a way not yet known or explained. Hidden curriculum is sometimes considered to be anything other than the curriculum while it is also considered as everything within teaching and learning process. The fact that hidden curriculum has different definitions stems from its invisible and unfathomable nature as well as the differences in the approaches or perspectives of those who try to identify and describe. This complexity and uncertainty, in the study of hidden curriculum, may cause the researchers to experience problems about in what aspects they should discuss or deal with the concept. This problem, frequently emphasized in the literature, is also associated with the difficulty or

impossibility of observing hidden curriculum. Understanding the importance and implications of the hidden curriculum by educators is of great importance in terms of structuring the learning-teaching processes in the best way for the students, supporting their learning and keeping the elements under control, which might cause undesirable learning outcomes. Furthermore, defining the elements within hidden curriculum and drawing a clearer, more explicit framework about the boundaries of the concept will guide both the researchers and the understanding of the scope of hidden curriculum. Objectives The purpose of this study is to determine the scope and components of hidden curriculum and describe it in detail from a holistic perspective examining the concept in literature. Method This study is a qualitative research and document analysis, which is one of the qualitative research methods, was applied, and studies on hidden curriculum were examined. Books, theses and articles written on hidden curriculum were studied. The statements to define the concept were examined in the first step. It was tried to determine by what factors hidden curriculum is affected and where, when, how and in what ways it occurs. Findings The concept of hidden curriculum which occurs in educational system is embedded in curriculum, instructional program and syllabus. It has been widely affected by students', teachers', parents', administrators' and other staff's features. The characteristics of a society, physical environment, materials and rules have influence on learning outcomes of hidden curriculum. Hidden curriculum may emerge in class or institution on purpose or unconsciously in educational context. Apart from curricular goals and objectives, it may lead to positive or negative extracurricular learning outcomes. This is the reason why the scope of hidden curriculum has been tried to be defined with a new and different perspective by analyzing all discussions done in the literature. Results As a result of the evaluation, the concept of hidden curriculum has been redefined. It has been determined that the concept has similarity with the curriculum, its inputs, objectives, processes and outcomes and it has been shown schematically with a figure. Hidden curriculum is a sort of curriculum which includes processes and practices; • embedded in the structure of schooling and learning-teaching experiences, • affected by students', parents', teachers' and other staff's beliefs, knowledge, skills, behaviors, attitudes and features, • existing in every stage of curriculum, instructional program and syllabus, but not explicitly, • coming out intentionally or unintentionally, • having an influence on all kinds of learning outcomes, • not existing explicitly in curriculum. The inputs of the hidden curriculum are characteristics of students, teachers, directors, staff and parents, characteristics of the curriculum, instructional program and syllabus, physical environment, materials and rules. The objectives and outcomes of the hidden curriculum are cognitive, metacognitive, affective and psychomotor skills and outcomes. These learning outcomes may be unexpected or undesirable ones. In an educational system, the process of hidden curriculum occurs in the context of learning-teaching process, which means it emerges in every setting that learners interact in or out of school, or out of learning-teaching process. It can be said that hidden curriculum occurs in every setting students interact with- that is, it occurs not only at school where curricular or extracurricular activities take place, but also out of school setting. Therefore, the place of hidden curriculum in curriculum, instructional program and syllabus has been discussed, and a possible framework has been suggested for the scope of the concept.

Keywords: Curriculum, İnstructional Program, Syllabus, Hidden Curriculum

Özel Eğitim Bölümü Lisans Öğrencilerinin Braille Yazıya Yönelik Tutumları

Cem Aslan[1] *, **Mustafa Doğuş**[1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: cemaslan2011@gmail.com

Özet

Bu araştırmada, özel eğitim bölümü lisans öğrencilerinin Braille yazıya yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, tarama modeline göre desenlenmiştir. 567 özel eğitim bölümü lisans öğrencisi araştırma grubunu oluşturmuştur. Öğrencilerin 203'ü (%35,8) kız iken, 364'ü (%64,2) erkektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Aslan, Doğuş, Okyar ve Kan (2019) tarafından geliştirilen Braille (Kabartma) Yazıya Yönelik Tutum Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Ölçek 18 madde ve üç faktörden (ilgi ve istek, öğrenme, inanç) oluşmaktadır. Verilerin analizinde t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) istatistiksel işlemleri uygulanmıştır. Veriler cinsiyet, sınıf, bölüm ve eğitim alma değişkenleri bakımından değerlendirilmiştir. Araştırmanın bulguları, özel eğitim bölümü öğrencilerinin Braille yazıya yönelik tutumlarının genel olarak olumlu yönde olduğunu göstermiştir. Ek olarak özel eğitim bölümü lisans öğrencilerinin Braille yazıya yönelik tutumları cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterirken, eğitim alma değişkeni açısından anlamlı farklılık ortaya çıkmamıştır. Araştırmanın sonunda, araştırma bulguları alanyazın çerçevesinde tartışılmış ve uygulamalara yönelik önerilere yer verilmiştir.

Keywords: Braille, Tutum, Özel Eğitim

Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına Katılan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Nedenlerinin İncelenmesi

Şule Fırat Durdukoca[1] *

[1]Kafkas Üniversitesi

*Sorumlu yazar: drsulefirat@gmail.com

Özet

Amaç

Çağın ihtiyaçlarına uygun bireyler yetiştirerek toplumsal gelişimi sağlamada, eğitim-öğretim faaliyetlerinin amacına ulaşmasında görev alan meslek gruplarının başında öğretmenler gelmektedir. Öğretmenler, farklı meslek gruplarında toplumun ihtiyaç duyduğu niteliklikteki bireylerin yetişmesinde rol almaktadırlar. Bir ülkenin kalkınmasında, toplumdaki huzurun ve barışın sağlanmasında, bireylerin sosyalleşmesinde, toplumsal hayata hazırlanmalarında, toplumun kültürel değerlerinin yeni nesillere aktarılmasında öğretmenler başrol oynamaktadırlar. Öğretmenlik mesleğinin toplumsal gelişmedeki bu yadsınamaz rolü nedeniyle toplumun her kesimi bu mesleğin önemi konusunda hemfikir olmasına rağmen, ülkemizde henüz memnun edici düzeyde bir öğretmen yetiştirme sisteminin olduğunu söylemek güçtür. Bu durumun olası nedenlerinin başında öğretmen yetiştirme sistemine dâhil olan öğretmen adaylarının meslek tercih nedenleri yer alabilir. Ülkemizde öğretmenlik mesleği; kimi zaman "bayanlara en yakışan meslek" olması nedeni ile, kimi zaman "kolay ulaşılabilir bir meslek" olması nedeni ile kimi zaman da "ülke ihtiyacı karşılayacak öğretmenlerin nicelik olarak yetersizliği" nedeni tercih edilir olmuştur. Bu gerekçelerle yapılan meslek tercihleri, öğretmenlerin toplumsal saygınlıklarının zedelenmesine de yol açmıştır. Elbette ki öğretmenlik mesleğini "kişiliğine uygun olması" nedeni ile seçen öğretmen adayları da sayıca fazladır. Meslek seçiminde dikkate alınan faktörler bireyin o mesleğe uyumu ve mesleki doyumu hakkında tahminde bunmayı olanaklı kıldığından, bireylerin kendi benlik algıları ile uyumlu bir meslek seçimi yapmaları oldukça önemlidir. Bu uyumu sağlayan bir seçim, hem hizmet öncesi öğretmen eğitiminin niteliğini hem de hizmette olan öğretmenlerin mesleki memnuniyetlerini, motivasyonlarını, başarılarını, öğretim programlarının amaçlarına ulaşmalarındaki başarılarını etkileyecektir. Bu nedenle öğretmen yetiştirme programlarının başarısını, öğretmen niteliklerini, öğretmenlerin mesleki tutumlarını incelemek amacıyla yapılacak olan çalışmaların başlangıç noktası, öğretmen adaylarının mesleği tercih nedenlerini belirlemek, bu mesleği ne kadar benlik algıları ile uyumlu bir meslek olarak gördüklerini incelemek olmalıdır. Öğretmenlik, insani duyarlılıklar açısından son derece önemli bir meslektir. Bu mesleği seçenlerin, hizmet edecekleri kişilere karşı, yeterli bir duyarlılığa sahip olmaları beklenir. Öğretmenlik mesleği öncelikle çocukları ve öğretmeyi sevmeyi gerektirir. Çocukları ve öğretmeyi sevmeyenler iyi bir öğretmen olmazlar. Öğretmenlik mesleğini seçenlerin bu mesleğin gerektirdiği bazı hazırlıkları bilip bu hazırlıklara da sahip olmaları gerekmektedir. Bu hazırlıkların bir kısmı kişisel özelliklerle, bir kısmı ise okul eğitimiyle ve entelektüel becerilerle, bir kısmı da toplumsal özelliklerle ilişkilidir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih nedenlerini inceleyen

çalışmalarda, bu nedenlerin birçok faktörün etkisi neticesinde çok boyutlu olduğu tespit edilmiştir. Ancak en genel anlamda bu mesleğin seçilme nedenleri üç kategoride toplanmıştır: (i) özgecilik (topluma hizmet etme, çocukların geleceğine katkıda bulunma vb.), (ii) içsel motivasyon (ilgili alanda çalışma isteği, çalışacağı yaş grubundaki çocukları çok sevme vb.) ve (iii) dışsal etkenler (iş güvencesi, çalışma saatleri ve tatiller vb.) Ulusal literatürde eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adayların öğretmenlik mesleğini tercih nedenlerini inceleyen çalışmaların sayıca fazla olduğu görülmektedir. Ancak özellikle orta öğretim kademelerinde öğretmen mesleğini yürütebilmek için pedagojik formasyon eğitimi sertifika programına katılan öğretmen adaylarının bu mesleği tercih nedenlerini inceleyen çalışmaların sayısı görece azdır. Bu çalışmanın ana amacı formasyon eğitimi programına katılan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih nedenlerini anabilim dalı bazında karşılaştırmalı olarak incelemektir.

Yöntem

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik yaklaşım kullanılarak yürütülecektir. Araştırmanın çalışma grubunu Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde düzenlenen pedagojik formasyon eğitimi sertifika programına katılan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan öğretmen adayları; Fen Edebiyat Fakültesi'nin Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı, Doğu Dilleri ve Edebiyatları, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü ile Devlet Konservatuarı'nın Müzik Bölümü ve Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu'nun çeşitli bölümlerinde öğrenim görmektedirler. Araştırma verileri yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formu; adayların demografik özelliklerinin belirlenmesini sağlayacak bir bölüm ve öğretmenlik mesleğini tercih nedenlerini sıralayacak bir bölüm olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Toplanan veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmanın veri analizi süreci tamamlanmamıştır. Şu ana kadar yürütülen içerik analizi sonuçları öğretmen adaylarının mesleki tercih nedenlerinin; topluma hizmet, mesleğe olan ilgi, çocuk sevgisi, iş güvencesi, cinsiyet rolleri gibi kategorilere ayrıldığını, Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu öğrencilerinin görüşlerinin daha çok iş güvencesi kategorisinde, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü öğrencilerinin ise görüşlerinin çoğunlukla topluma hizmet ve cinsiyet rolleri kategorilerinde toplandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleği, Mesleki Tercih, Pedagojik Formasyon Eğitimi

Investigation of the Reasons for Choosing the Teaching Profession of the Teacher Candidates Attended the Pedagogical Formation Education Certificate Program

Abstract

Aim

The teachers are one of the occupational groups that provide social development by educating the individuals who will meet the needs of the age and contribute to the achievement of the objectives of the educational activities. Teachers take part in the training of qualified

individuals in different occupational groups. Teachers play a leading role in the development of a country, the peace in society, the socialization of the individual and its preparation for the social life, and the transfer of the culture and values of the society to the younger generations. Although every segment of society agrees about the importance of this profession because of the undeniable role of teaching in social development, it is difficult to say that we have a system of teacher training that is satisfactory for our country. One of the possible reasons for this situation may be the reasons for choosing the teaching profession of teacher candidates who are included in the teacher training system. In our country, the teaching profession is preferred by the individuals due to the fact that being a profession that is the most suitable for women, is an easily accessible profession, and the quantity of teachers who will meet the needs of the country is inadequate. Career choices made with these reasons have led to the damage of teachers' social dignity. Of course, the number of teacher candidates who choose the teaching profession because they are appropriate for their personality is also high. It is important for individuals to make a career choice that is compatible with their own self-perceptions, since the factors in career choice allow the individual to make an estimate about his / her compliance with the profession and his / her professional satisfaction. A selection that will ensure this harmony will affect both the quality of pre-service teacher education and the professional satisfaction, motivation and achievements of the teachers in service and their success in achieving the objectives of the curriculum. For this reason, the starting point of the studies that will be carried out in order to examine the success of teacher training programs, teacher qualifications and teachers 'professional attitudes should be the examination of the following subjects: The reasons of the pre-service teachers' preference of profession, how much they see this profession as a profession compatible with self-perceptions. Teaching is a very important profession in terms of human sensibilities. Those who choose this profession are expected to have an adequate sensitivity to those who will bring service. The teaching profession primarily requires the love of children and the profession. To be a good teacher, it is necessary to love learning and children. Individuals who choose the teaching profession should have the necessary preparations for this profession. Some of these preparations are related to personal characteristics, some to school education and intellectual skills, and some to social characteristics. In the studies examining the reasons of pre-service teachers' preference of teaching profession, it has been concluded that the related reasons are multidimensional due to many factors. However, the reasons for choosing the teaching profession are generally divided into three categories: (i) altruism (service to the community, contributing to the future of the children, etc.), (ii) intrinsic motivation (desire to work in the relevant field, love of children in the age group, etc.) and (iii) external factors (job security, working hours and holidays, etc.) In the national literature, it is seen that there are a large number of studies examining the reasons of the pre-service teachers educated in the faculty of education. However, the number of studies examining the pre-service teachers attending the pedagogical formation education certificate program in order to carry out the teacher profession in the secondary education levels is few. The main purpose of this study is to examine the reasons of the pre-service teachers participating in the formation education program according to their departments. Method The research will be carried out using qualitative research methods using phenomenological approach. The study group of the research consisted of teacher candidates participating in pedagogical formation education

certificate program organized in Kafkas University Faculty of Education. Prospective teachers are studying in the following departments: History, Turkish Language and Literature, Eastern Languages and Literatures, Western Languages and Literatures Departments, Department of Music of the State Conservatory, in various departments of the School of Physical Education Sports. Research data were collected by structured interview form. The interview form consists of two chapters, one of which will determine the demographic characteristics of the candidates and a section that will list the reasons for choosing the teaching profession. The data collected is analyzed by content analysis technique. Findings and Conclusion The data analysis process of the research has not been completed. The results of content analysis conducted so far show that the reasons for professional choice of teacher candidates are divided into the following categories: service to society, interest in the profession, children's love, job security, gender roles. It was determined that the views of the students of the School of Physical Education Sports were mostly in the category of job security, while the opinions of the students of the Department of Western Languages and Literatures were mostly collected in the categories of service to society and gender roles.

Keywords: Teaching Profession, Professional Choice, Pedagogical Formation Education

Program Değerlendirmede Eğitsel Eleştiri Modeli İle Çok-Yüzeyli Rasch Ölçme Modelinin Uyumu ve Aralarındaki İlişkiler

Çetin Semerci[1] *

[1]Bartın Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ctnsem@gmail.com

Özet

Ölçme, değerlendirme ve program değerlendirme kavramları iç içe kavramlardır. Program değerlendirmelerde ölçme ve değerlendirme önemli bir yer kapsar. Bu noktadan hareketle, bir program değerlendirme modeli ile çok-yüzeyli Rasch ölçme modelinin uyumu ve aralarındaki ilişkiler irdelenmiştir. Bir program değerlendirme modeli olarak bilinen Eisner'in eğitsel eleştiri modeli ve çok-yüzeyli Rasch ölçme modeli amaçlar, üstün ve zayıf yönleri açısından incelenmiştir. Bu incelemelere dayalı olarak uygulamalardaki yetersizlikler de dikkate alınarak Eisner'in eğitsel eleştiri modeli ve çok-yüzeyli Rasch ölçme modeli arasındaki uyum ve ilişkiler açıklanmıştır. Program değerlendirme, bir programın ne kadar etkili ve verimli olduğu hakkında karar verme sürecini içerir. Program değerlendirmelerin fayda, kabul edilebilirlik ve yeterlik kapsamları altında değerlendirilmesi gerekir. Program değerlendirmenin amacı, mevcut programı bazı açılardan inceleyerek zayıf yönleri ortaya çıkarmak, dolayısıyla da bu yönleri geliştirmeye zemin oluşturmaktır. Eğitsel eleştiri modeli, uzman kişilerce uygulanan ve de uygulandıktan sonra programla ilgili sonuç bilgilerinin elde edilmesi, yorumlanması ve de değerlendirilmesini içeren süreçlerden meydana gelen bir modeldir. Bu modelin, aynı zamanda bireylerin değerlere dayalı değerlendirmesini içeren bir model olduğu için antropolojik, değerler felsefesi, değerlendirme altında da incelenebilen nitel bir model olduğu söylenebilir. Bu model değerlendirmecilerin uzmanlık alanları kapsamında, eğitim ve daha farklı alanlar olmak üzere, birçok alanda kullanılabilecek bir modeldir. Bu model için eğitsel anlamı olan olayları değerlendirme sanatıdır denilebilir. Diğer taraftan, bu model öznel eleştiri gerektiren, bireysel bakış açısına dayanan bir modeldir. Bunların yanında Eisner'ın uzmanlık/eleştiri modeli niyet, yapı, ders süreci, pedagoji ve değerlendirme olmak üzere uzmanlarının göz önünde bulundurduğu, eğitim-öğretim süreci kapsamında 5 farklı boyutta da ele alınmıştır. 1.Niyet boyutu-okul ve sınıf içi hedefleri içerir; 2.Yapısal boyut – okul ve sınıfların zaman, materyal ve harcama gibi düzenlemeleri içerir; 3.Ders süreci boyutu – ders program içeriği, hedefleri ve aktivitelerinin kalitesini dikkate alan boyuttur.; 4.Pedagoji-çocuk eğitimi boyutu – sınıflarda yer alan öğrenme ve öğretme sürecini içerir; ve 5.Değerlendirme boyutu – öğrenme ortamındaki değerlendirme aktivitelerini içeren süreçtir. Bu model kapsamında, gerekli olan eğitimsel eleştirel yapılırken sorulabilecek soruların süreç, okul hayatı ve de programın kalitesine odaklı olması gerekir. Rasch ölçme modeli, ölçme işlemlerinin objektif olabilmesi için ham puanları logit değerlere dönüştürmekte ve bu değerler kullanılmaktadır. Bu şekilde gözlenen değerlerle elde edilen sıralamaya dayalı ölçüm sonuçları logit değerlere dönüştürüldüğünde ölçülen değerlerle dört işlem ve oransal karşılaştırma işlemleri yapılabilir hale gelmektedir. Bu anlamda, eğitim araştırmalarında kullanılan bağımlı değişkenler bağımsız değişkenlerle

karşılaştırılabilmektedir. Bu model, gözleyen ile gözlenen arasındaki etkileşimi inceleme fırsatı vermektedir. Rasch ölçme modelinin olumlu katkıları arasında anket, test ya da gözlem formlarındaki madde seçeneklerinin aralıkları arasında gerçekçi bir aralık birimi oluşturması, her maddenin kendine ait madde istatistiklerinin kullanılması, sadece gözlenen değişkenlerle işlem yapılması ve benzerleri sayılabilir. Rasch ölçme modelinin eksik yönlerinden biri, sadece nicel sonuçlar vermesidir. Araştırma sürecinde nitel yönü ağır basan Eisner eğitsel eleştiri modeli kullanılabildiğinde birbirini tamamlamaktadır. Rasch ölçme modelinin kullanımı için en az üç yüzey gereklidir. 1. Ürün, 2. Ölçüt takımı ve 3. Jüriler. Çıkan sonuçların sebep ve sonuçlarını yorumlarken sınırlı kalınmaktadır. Eisner'in eğitsel eleştiri modeli bu noktada devreye girebilir. Eisner'in eğitsel eleştiri modelinde dört aşama bulunmaktadır. 1. Betimleme, 2. Yorumlama, 3. Değerlendirme ve 4. Temalaştırmadır. Rasch ölçme modelinde örneğin, jüriler değerlenme yaptıklarında ürün lehine veya alehine bilerek veya bilmeyerek yanlı davranmaktadırlar. Bunun sebepleri iyi araştırılabilirse, jüriler bir ön eğitimden geçirildiğinde bu gibi durumlardan bahsedilebilir.

Anahtar Kelimeler: Program Değrlendirme, Eisner'in Eğitsel Eleştiri Modeli, Çok-Yüzeyli Rasch Ölçme Modeli

Relationships and Compliance of Educational Criticism Model and Multi-Surface Rasch Measurement Model in Program Evaluation

Abstract

The concepts of measurement, evaluation and curriculum evaluation are related concepts. Measurement and evaluation has an important place in curriculum evaluations. From this point of view, the relationships and compatibility of a curriculum evaluation model and the multi-surface Rasch measurement model were examined. Eisner's model of educational criticism and multi-surface Rasch measurement model, which is known as a curriculum evaluation model, have been examined in terms of their superior and weak aspects. On the basis of these investigations, relations between Eisner's model of educational criticism and the multi-surface Rasch measurement model were explained by considering the inadequacies in the applications. Curriculum evaluation involves the decision-making process of how effective and efficient a program. Program evaluations should be evaluated under the scope of benefits, acceptability and competence. The aim of the program evaluation is to examine the current program in some respects to reveal weaknesses and thus to provide a basis for developing these aspects. The model of educational criticism is a model which consists of processes that are applied by experts and which include obtaining, interpreting and evaluating the result information related to the program. It can be said that this model is also a model that includes the evaluation of individuals based on values, as anthropological, philosophy of values, and a qualitative model that can be examined under evaluation. This model can be used in many areas, including education and different fields, within the scope of expertise of evaluators. For this model it can be said that it is the art of evaluating events with educational meaning. On the other hand, this model is based on an individual perspective that requires

subjective criticism. In addition, Eisner's criticism model was taken into consideration in 5 different dimensions within the scope of education process, which was taken into consideration by experts including intention, structure, course process, pedagogy and evaluation. 1.Intention dimension: includes school and classroom objectives; 2. Structural dimension - includes regulations such as time, material and expenditure of schools and classes; 3. Course process dimension: the quality dimension of the course program content, objectives and activities; 4.Pedagogy-child education dimension: includes learning and teaching process in the classrooms; and 5. Assessment dimension: is the process of evaluating activities in the learning environment. Within the scope of this model, the questions that can be asked when making the necessary educational critique should be focused on the process, school life and the quality of the program. The Rasch measurement model converts raw scores into logit values and these values are used to make measurement processes objective. When the measurement results obtained from these values are converted into logit values, four operations and proportional comparison operations can be made with the measured values. In this sense, dependent variables and independent variables used in educational research can be compared with each other. This model gives the opportunity to examine the interaction between observer and observed. Among the positive contributions of the Rasch measurement model are the creation of a realistic unit of spacing between the ranges of the item, item in the questionnaire, test or observation forms, the use of each item's own item statistics, the operation of the observed variables only, and the like. One of the missing aspects of the Rasch measurement model is that it only gives quantitative results. In the research process, the qualitative aspect of Eisner is complementary when the model of educational criticism can be used. At least three surfaces are required for the use of the Rasch measurement model. 1. Product, 2. Criterion set and 3. Juries. Juri comments are limited in results. Eisner's model of educational criticism can be activated at this point. There are four stages in Eisner's model of educational criticism. 1. Description, 2. Interpretation, 3. Evaluation and 4. Themes. In the Rasch measurement model, for example, when the judges evaluate, they act intentionally or unintentionally in favor of the product. If the reasons for this can be investigated well, such cases can be explained them.

Keywords: Curriculum Evaluation, Eisner's Model of Educational Criticism, Multi-Surface Rasch Measurement Model

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Aysel Arslan[1] *

[1]Cumhuriyet Üniversitesi

*Corresponding author: arslanaysel.58@gmail.com

Özet

Birey, dünyaya geldiği andan itibaren çevresiyle etkileşime girerek iletişim kurmaktadır. İletişim kurmak için önceleri sadece işaretler, basit sözcükler kullanırken süreç içerisinde sözlü ve sözsüz iletişime dâhil olan bütün argümanları etkin olarak kullanmayı öğrenmektedir. Birey iletişim becerisini öncelikle ailesinden ve çevresinden gördükleri örnekler aracılığıyla edinmekte sonrasında ise örgün eğitim kurumlarında gerek formal öğretim gerekse eğitimin sosyal boyutları aracılığıyla geliştirmektedir. Bireyin sağlıklı ve etkili iletişim becerisine sahip olması gerek sosyal hayatında gerek iş hayatında gerekse akademik hayatında başarılı olmasını sağlamaktadır. Kendini ve söyleyeceklerini doğru ve tam olarak ifade edebilen bireylerin anlaşılması daha kolay olduğu için amaçlarına ulaşmaları da daha kolay olmaktadır. İletişim, sadece bireyin hayatında değil toplumların hayatında da oldukça önemli bir olgudur. Toplum içinde sağlıklı iletişim kurulması bireyler, topluluklar ve gruplar arasındaki anlaşmazlıkların en alt düzeye indirilmesine zemin hazırlamaktadır. İletişim kurmanın konuşma, yazı, sembol, işaret, beden dili vb. pek çok unsuru bulunmaktadır. Bu unsurlar aracılığıyla sadece yaşanılan zaman dilimindeki bireylerle değil farklı çağlarda yaşayan bireylerle de iletişim kurulmakta ve mesaj gönderilip alınmaktadır. Nesiller arasında bilgi alışverişi sağlanmaktadır. İletişim becerisi toplumun bütün kademelerindeki bireyler için önemli olmakla birlikte üniversite eğitimi almış bireylerin bu becerilerinin diğerlerine göre daha gelişmiş olması beklenmektedir. Ancak eğitimde yaşanılan sorunlar, bireysel farklılıklar vb. nedenlerle üniversite mezunu olan bireylerde de iletişim becerisinin yeterince gelişmemesine neden olmaktadır. Üniversite düzeyinde ve öncesindeki eğitim kurumlarında öğretim gören bireylerin iletişim becerilerinin belirlenmesi, eksikliklerinin ortaya konulması eğitim süreçlerindeki bireylerin iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik yapılabilecek etkinliklerin belirlenmesinde önemli bulunmaktadır.

Keywords: İletişim, İletişim Becerisi, Öğrenci, Üniversite

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Aysel Arslan[1] *

[1]Cumhuriyet Üniversitesi

*Sorumlu yazar: arslanaysel.58@gmail.com

Özet

Kaygı, bireyin pek çok durum karşısında hissettiği normal bir duygu durumu olarak ifade edilmektedir. Belirli bir seviyeye kadar onu yapacağı işe motive ederek başarılı olmasını sağlamaktadır. Bireyin kaygı hissettiği durumlar geçmiş yaşantısı, kişilik yapısı, çevresi, kendinden beklentileri ve çevresinin ondan beklentilerine göre farklılık göstermektedir. Konuşma kaygısı, iletişim kaygısı, hastalık kaygısı, sosyal kaygı vb. pek çok farklı kaygı türü bulunmaktadır. Düşük düzeyde hissedilen sosyal kaygı oldukça sık görülen bir durum olmakla birlikte kaygının yüksek düzeyde görüldüğü durumlarda sesin titremesi, kalbin hızlanması, yüzün kızarması vb. fiziksel semptomlar da görülmektedir. Sosyal kaygının; bireyin davranışları ve söylediklerinden dolayı yargılanma korkusu taşıması, diğer bireylerin odak noktasında olması, kendine güven duymaması, toplum içinde rezil olacağına inanması gibi pek çok farklı nedenden kaynaklandığı belirtilmektedir. Sosyal kaygı küçük çocuklarda çok az görülmekle birlik ağırlıklı olarak ergenlik döneminde görülmektedir. Bu durumun, ergenlik dönemindeki bireyin yaşadığı fiziksel ve duygusal pek çok değişimle baş edememesinin bir sonucu olarak ortaya çıktığı belirtilmektedir. Kendini yeterince ifade edemeyen ergen sosyal hayata karşı olumsuz tutum geliştirmektedir. Birey, ergenlik döneminde sosyal hayata yönelik hissettiği kaygı durumunu çözümleyemezse yetişkinlik döneminde de sosyal kaygıyı yaşamaya devam etmektedir. Üniversite öğrencilerinin sosyal kaygı düzeyleri; bulundukları sosyal çevreye adapte olmalarını önlemekte, öne çıkacakları etkinliklerde görev almalarını, kendilerini net ve doğru şekilde ifade etmelerini engellemekte, akademik anlamda başarısız olmalarına neden olmaktadır. Sosyal kaygının pek çok farklı nedeni bulunmakta ve bu nedenlerin belirlenmesi öğrencilere sunulabilecek desteklerin kapsamını belirlemektedir. Bu nedenle üniversite öğrencilerinin sosyal kaygı düzeylerini etkileyen nedenlerin belirlenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kaygı, Sosyal Kaygı, Öğrenci, Üniversite

Sanal Müze Gezilerinin Sınıf Öğretmenleri Üzerindeki Tutumu

Fatma Alaca[1] *, Ahmet Yalvaç[2], Ahmet Ünlü[3] *, Ahmet Sinan Doğanlı[4], İrfan Çelik[5]

[1]Osmaniye İl Milli Eğitim Müdürlüğü
[2]Kayseri
[3]Adana
[4]Kırıkkale
[5]Samsun
*Sorumlu yazar: falaca85@gmail.com

Özet

Yapılandırmacı yaklaşımda; bilginin öğrenen tarafından alınıp kabul görmesi değil, bireyin bilgiden nasıl bir anlam çıkardığı önemli görülmektedir (Yurdakul, 2004). Okullar, öğrenmenin ve bilginin tek kaynağı olarak görülmemesi gereken eğitim kurumlarıdır. Zira müzeler ve sergiler gibi farklı öğrenme ortamları, okulların verdiği kuramsal bilgilerin birtakım etkinliklere çevrimini gerçekleştirerek öğrenmenin kalıcı olmasını sağlayabilmektedir. Çünkü eğitimin en önemli amaçları, öğrenmenin kalıcı olması ve okul dışında bir yaşam boyu hayata aktarılabilmesi olarak ifade edilmektedir (Baykan, 2007). Yaşadığımız yüzyıldaki disiplinler arası etkileşim, müze ve müzecilik anlayışındaki değişiklik ve yeni gelişmeler ile eğitim bilimlerindeki öğrenmenin sadece okulla sınırlı olmaması gerekliliği; öğrenmede çoklu ortamların, örtük programların, algın eğitim biçimlerinin ve kültür pedagojisi gibi yeni disiplin, yöntem ve tekniklerin ortaya koyduğu sonuçlar bu anlayışın önemli bir gelişim noktasını oluşturmaktadır (Adıgüzel, 2000). Müze eğitiminin bireysel, sosyal ve fiziksel boyutları; objelerle, algılar ve ilgiler yoluyla etkileşim, gözlem yapma, düşünce ve duyguları ifade etme, hayal gücünü kullanma, kendi yaşamına bağlama, bilgileme, müzenin bakış açısını görme ve anlama, objeleri okuma, kültürel değerleri ve yaşamı paylaşma, gerçeği arama, uygulamalar yapma ve değerlendirme gibi konuları içermektedir (TTK, 2009). Devamlı ve hızla değişen ortam, sosyal ve ekonomik kurumların karmaşıklık ve büyüklüğü, aşırı üretim artışı, işlemlerin artması, kurumlar arası rekabet ve bilgi patlaması gibi olgular karşısında yüksek hız, güvenilirlik ve çok yönlü kullanılma gibi nitelikler ile bilgisayar, çağdaş insan yaşamının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir (Alkan, 1998). Bu bağlamda müze ziyaretleri de, teknoloji çağının hızlı yaşandığı günümüzde artık bilgisayar kanalıyla da gerçekleşebilmektedir. İlimiz ve ülkemiz dışındaki müzeleri sanal ortamda ziyaret ederek görsel ve teorik bilgilere ulaşabilmekteyiz. Sadece ilimiz ve ülkemiz dışındaki değil, yaşadığımız şehir ya da kasabada bulunan müzelerdeki yenilikleri de teknolojinin imkânları ile takip edebilmek olası olabilmektedir (Buyurgan ve Mercin, 2005). Sanal müzeler; sadece bir bölgede yaşayan ya da o bölgeyi ziyaret edebilme olanağına sahip olanların hizmetinde değil, internet bağlantısının mümkün olduğu her yerden ve her ziyaretçi için ücretsiz erişilebilen kültürel fırsat eşitliği sunan, eğitime doğrudan katkı sağlayacak toplumsal projeler olarak da görülebilmektedir (Ustaoğlu, 2012). Yapılacak araştırma sonucunda; "Sanal müze kavramının ve sanal müze gezilerinin sınıf öğretmenlerinin üzerindeki tutumu nasıldır?" sorusuna cevap aranacaktır. Problem Cümlesi Araştırmanın problem cümlesi, "Sanal Müze Gezilerinin Sınıf Öğretmenlerinin Üzerindeki Tutumu

Nasıldır?" şeklinde belirlenmiştir. Araştırmanın Amacı Teknolojinin gelişmesi sonucunda bilgisayar ve internet kullanımının artması bilgiye ulaşma süreçlerini hızlandırmıştır. Her alanda olduğu gibi eğitim alanında da temel bilgi teknolojilerinin kullanımı hızla artmakta ve devlet tarafından da uygulanan "Fatih Projesi" kapsamında teşvik edilmektedir. Temel eğitimde öğrencilere somut yaşantı kazandırmayı ve tarihsel empati kurmaya yardımcı olan müze gezileri; bütçe gerektirmesi, zaman yönünden sınırlı olması ve büyük gruplar halinde gidildiğinde verimli olmaması gibi sınırlılıklar içermektedir. Teknolojinin bu sınırları ortadan kaldırması; mekân ve zaman açısından öğretmene ve öğrenciye kolaylık sağlamakta ve "Sanal Müze" ziyaretleri ile öğrenciye somut yaşantı oluşturma imkânı yaratılabilmektedir. Bu faydanın öğrencilere sunulabilmesi için öğretmenlerin de bu konuda yeterli bilgi birikimine sahip olması gerekmektedir. Öğretmenlerde sanal müze eğitimine dair farkındalık duygusu oluşturabilmek adına bu çalışmada öğretmenlerin tutumunu olumlu düzeyde katkı sağlamak amaçlanmıştır. Araştırmanın sayıltılarında örneklem grubunu sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri için sınıf öğretmenlerine yönelik tutum ölçeği uygulanacaktır. Veriler SPSS programıyla analiz edilecektir. Çalışma halen devam etmekte olup kongre sunum tarihine kadar sonuçlar elde edilmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müze Eğitimi, Sanal Müze

The Attıtude of the Vırtual Museum Trıps On the Classroom Teachers

Abstract

In constructivist approach; It is not important that knowledge is received and accepted by the learner; Schools are educational institutions which should not be seen as the only source of learning and knowledge. Because different learning environments, such as museums and exhibitions, enable the learning to be permanent by performing the conversion of the theoretical information given by schools to some activities. Because the most important objectives of education, learning to be permanent and can be transferred to a life-long life outside the school is expressed as (Baykan, 2007). The interdisciplinary interaction of the century in which we live, the change in the understanding of museums and museums and the new developments and the necessity that the learning in educational sciences should not be limited to the school; The results of the new disciplines, methods and techniques such as multi- media, implicit programs, perceived learning styles and cultural pedagogy in learning constitute an important development point of this understanding (Adıgüzel, 2000). Individual, social and physical dimensions of museum education; Interacting with objects, perceptions and interests, observing, expressing thoughts and feelings, using imagination, connecting to their own life, informing, seeing and understanding the perspective of the museum, reading objects, sharing cultural values and life, searching for truth, making applications and evaluating (TTK, 2009). With the constant and fast changing environment, complexity and magnitude of social and economic institutions, excessive production growth, increased transactions, inter-company competition and information explosion, computer has become an integral part of contemporary human life with its high speed, reliability and versatility. (Alkan, 1998). In this context, museum visits can also take place through the computer channel in which the age of technology is fast. Visit the museums outside our city and our

country in a virtual environment and reach the visual and theoretical information. It is possible to follow the innovations in the museums located in the city or town where we live, not only in our province and our country but also in the possibilities of technology (Buyurgan and Mercin, 2005). Virtual museums; it can be seen not only in the service of those who live in a region or who have the opportunity to visit the region, but also as a social project that will contribute directly to education, offering free access to cultural opportunities of equal opportunity for every visitor and every place where internet connection is possible (Ustaoğlu, 2012).As a result of the research; The answer to the question acak What is the attitude of the virtual museum concept and the virtual museum trips on the class teachers? Kavram will be sought. Problem statement The problem statement of the research was determined as Gez How is the attitude of the Virtual Museum Trips on Class Teachers? Araştır. Purpose of the research As a result of the development of technology, the increase of computer and internet usage accelerated the process of reaching information. As in all fields, the use of basic information technologies in the field of education is rapidly increasing and is encouraged within the scope of the bilgi Fatih Project inin implemented by the state. In the basic education, museum trips are provided to help students acquire concrete experiences and historical empathy; it includes limitations such as budgeting, time-limited and inefficient in large groups. Technology eliminates these limits; In terms of space and time, it provides convenience to the teacher and the student and “Virtual Museum“ visits and the opportunity to create concrete experiences for the student. In order to present this benefit to the students, teachers should have sufficient knowledge about this subject. The aim of this study is to provide a positive contribution to the attitude of teachers in this study in order to create a sense of awareness about the virtual museum education. The sample group consisted of classroom teachers. The attitude scale for the classroom teachers will be applied for the data of the research. The data will be analyzed by SPSS program. The study is still ongoing and results will be obtained until the date of congress presentation.

Keywords: Museum Education,virtual Museum

Sınıf İçi Uygulamalar ve Hedef Yönelimleri

Hülya Yıldızlı[1] *

[1]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi
*Sorumlu yazar: hulyayildizli42@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı sınıf içi değerlendirmeye ilişkin uygulamalar ile öğrencilerin başarıya yönelik hedef yönelimleri arasındaki etkileşimi derinlemesine incelemektir. Bu amaç çerçevesinde İstanbul ilinde bir devlet okulunda bir matematik öğretmeni 8 hafta boyunca sınıf içi değerlendirme uygulamaları gözlemlenmiştir. Bu gözlem esnasında aynı zamanda sınıfta hedef yönelimleri farklı olan dört öğrenci de gözlemlenmiştir. Araştırma, karma araştırma yöntemlerinden açımlayıcı sıralı desende yürütülmüştür. Araştırma ilk olarak nicel yöntemle başlamıştır. Öğrencilerin hedef yönelimlerini belirlemek için nicel analizler yapılmıştır. Nicel basamak tamamlandıktan sonra ikinci basamak olan nitel basamak yürütülmüştür. Nitel basamak, kendi içinde öğretmen ve öğrenci boyutu olmak üzere iki aşamada gerçekleşmiştir. Öğretmen boyutunda, gözlemciler öğretmenin sınıf içi değerlendirme uygulamalarına gözlem yapılmıştır. Gözlem süreci bittikten sonra öğretmen ile yarı-yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Öğrenci boyutunda ise, nicel sonuçlar kullanılarak çalışma grubu içinde gözlemlenen öğrenciler belirlenmiştir. Araştırmacı, amaçlı bir şekilde 4 tipik bireyi seçmiş ve her bireyin deneyimleri ve algılarını derinlemesine araştırılmıştır. Gözlem süreci okula staj için giden 2 öğretmen adayı tarafından gerçekleştirilmiştir. Gözlem 17.10.2018-13.12.2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Görüşmelerde ise öğretmenin kendi değerlendirme uygulamalarına, sınıf içi diğer öğretimsel faaliyetlerine ilişkin görüşleri alınırken, öğrencilerden de öğretmenin sınıf içi faaliyetlerine ilişkin kendi görüşleri alınmıştır. Öğrencilerin soruları hedef yönelimleri çerçevesinde hazırlanmaya dikkat edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak şu araçlar kullanılmıştır. (1) Sınıf içi değerlendirme uygulamaları gözlem formu: Acar-Erdol ve Yıldızlı (2018)'nın gelişirmiş olduğu Sınıf İçi Değerlendirme Uygulamaları Gözlem Formu kullanılmıştır. Gözlem formunun ilk bölümünde gözlem tarihi, gözlem süresi, gözlemlenen öğretmene ve gözleyen öğretmen adayına yönelik kişisel sorular yer almıştır. Gözlem formunun ikinci bölümünde ise beş soru yer almaktadır. Birinci soruda öncelikle sınıf içi değerlendirme yöntemleri listelenmiş ve öğretmenin bu yöntemlerden hangisi/hangilerini kullandığının işaretlenmesi istenmiş ardından işaretlenen yöntemlerin kullanım sürecinin açıklanması istenmiştir. Diğer dört sorunun hepsi açık uçlu sorulardır ve öğretmenlerin dönüt verme, sınıf içi değerlendirmede teknolojiye yer verme, sınıf içi değerlendirmede öğrencilere soru sorma, bireyselleştirilmiş değerlendirme yapma durumlarına vb. odaklanmaktadır. (2) Sınıf içi hedef yapıları gözlem formu, araştırmacı tarafından geliştirilen ve sınıf içi değerlendirme aktiviteleri ile ilişkili sınıf içi diğer öğretim faaliyetlerini gözlemlemek amacı ile geliştirilmiştir. (3) Gözlem günlüğü, (4) Öğrenci hedef yönelimleri ölçeği: Öğrencilerin hedef yönelimlerini belirlemek için Elliot ve Mcgroeger'in (2001) geliştirdiği ve Şenler ve Sungur'un (2007) Türkçe'ye uyarladığı Hedef Yönelimi Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, Elliot ve Church'un (1997) tarafından üç faktörlü olarak geliştirilen hedef yönelimi ölçeği ve daha

sonra Elliot ve Mcgroger'ın (2001) 2x2 şeklinde dört faktörlü ["öğrenme yaklaşma" (3 madde)," performans kaçınma" (6 madde) ve "performans yaklaşma" (3 madde), "öğrenme kaçınma" (3 madde)] olarak geliştirilen bir ölçektir. Bu ölçek 5'li likert tipinde geliştirilen toplamda 15 maddeden oluşmaktadır. (5) Öğretmen görüşme formu: öğretmenin sınıf içi değerlendirme uygulamaları ve bu uygulamaların öğrenci hedef yönelimleri ile etkileşimine yönelik algıları ve düşünceleri ortaya çıkarmak amacı ile geliştirilmiştir. (6) Öğrenci görüşme formu: öğrencilerle sınıf içi değerlendirme uygulamaları ve bu uygulamaların kendilerine ne şekilde yansıdığını ortaya çıkarmak amacı ile geliştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 7. sınıf öğrencileri ve bir matematik öğretmeni oluşturmaktadır. Öğrenciler ve öğretmen İstanbul Fatih'de bir ortaokuldan seçilmiştir. Gözlemlenen öğretmenin branşı matematik, 23 yıllık öğretmenlik deneyimine sahip erkek öğretmendir. Gözlem yapılan sınıf ortamı: araştırma kapsamında gözlemlenen sınıfın bulunduğu okul, İstanbul'un merkezinde sosyo-ekonomik düzeyi orta olan ailelerin yaşadığı bir çevrededir. Araştırma bulguları, literatür çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf İçi Değerlendirme, Hedef Yönelimleri, Karma Yöntem

Classrrom Actıvıtıes and Goal Orıentatıons

Abstract

The aim of this study is to examine in depth the interaction between the practices related to classroom assessment and goal orientations of students. For this purpose, a mathematics teacher in a public school in Istanbul was observed for 8 weeks in class assessment practices. During this observation, four students with different goal orientations were also observed. The research was carried out in an mixed research methods. The research was started with quantitative method. Quantitative analyzes were conducted to determine the goal orientations of the students. After the quantitative step was completed, the second step, the qualitative step, was carried out. The qualitative step was carried out in two stages: teacher and student size. In the teacher dimension, observer teachers' classroom assessment practices were observed. After the observation period, semi-structured interviews were conducted with the teacher. In the student dimension, the students observed in the study group were determined using quantitative results. The researcher selected 4 typical individuals in a purposeful manner and explored each individual's experiences and perceptions in depth. The observation process was carried out by two prospective teachers who were attending the internship. The observation was made between 17.10.2018-13.12.2018. In the interviews, the opinions of the teacher about their assessment practices and other educational activities were taken from the students and their opinions about the classroom activities of the teachers were taken. Students' questions were prepared to be prepared within the framework of goal orientations. The following tools were used to collect data. (1) In-class evaluation practices observation form: In-class evaluation practices developed by Acar-Erdol and Star (2018) were used. In the first part of the observation form, observations, observations, observations and personal questions about the observer were observed. In the second part of the observation form, there are five

questions. In the first question, first of all, class assessment methods were listed and it was requested that the teacher be asked which of these methods / which ones to use and then the process of using the marked methods was explained. The other four questions are all open-ended questions, such as feedback from teachers, providing technology in classroom assessment, asking students questions in classroom evaluation, and making individualized assessments. It focuses. (2) In-class goal structures observation form was developed in order to observe other in-class teaching activities developed by the researcher and related to classroom assessment activities. (3) Observation dairy, (4) Student goal orientations scale: This scale, which was developed by Elliot and Mcgroeger (2001) and adapted by Şenler and Sungur (2007) to Turkish, was used to determine the target orientations of the students. The scale is a three-factor target orientation scale developed by Elliot and Church (1997), and then Elliot and Mcgroger (2001) 2x2 in the form of four factors [hedef learning approach lü (3 items), 'performance avoidance El (6 items) and ir performance approach] (3 items), developed as ınma learning avoidance "(3 items). This scale consists of 15 items in 5-point Likert type. (5) Teacher interview form: It has been developed in order to reveal the perceptions and thoughts of the teacher about classroom assessment practices and their interaction with student target orientations. (6) Student interview form: It has been developed with the students in order to reveal the practices of classroom assessment and how these practices are reflected in them. The study group consists of 7th grade students and a mathematics teacher. Students and teachers were selected from a secondary school in Fatih, Istanbul. The branch of the teacher observed is mathematics, a male teacher with 23 years of teaching experience. Observed classroom environment: the school in which the class observed in the research is located is located in the center of Istanbul, where families with moderate socio-economic status live. The findings of the research are discussed in the literature.

Keywords: Classrrom Assessment, Goal Orientations, Mixed Research

Stem Eğitiminin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi

Ahmet Uyar[1] *, **İsmail Şan**[2]

[1]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
[2]İnönü Üniversitesi
*Corresponding author: ahmet_uyar23@hotmail.com

Özet

Problem Durumu

Bilim ve teknolojideki hızlı değişim ve gelişmeler günümüzde; öğrencilerin toplum içerisinde etkin bir birey olmaları için yaratıcı, yenilikçi, eleştirel düşünebilen, problem çözen, karar verme becerisi gelişmiş, fen okuryazarı, yaşam ve kariyer planlamasında gerekli bilinci, beceriyi ve sorumluluğu taşıyan ve 21. yüzyıl becerilerine sahip bireyler olarak yetiştirilmesi gerektiği çok açıktır. Fakat yalnızca temel kavramların öğretildiği bir eğitim yöntemiyle bu becerileri kazandırmak pek de mümkün görülmemektedir. Bu noktada eğitim programlarımızda ve kurumlarımızda yeni yaklaşımların ve uygulamaların vakit kaybetmeden yaşama geçirilmesi bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır (MEB, 2009). Bilgi ve becerileri kazandırmada disiplinlerarası bir yaklaşımı benimseyen ve bireylere bilimsel, analitik, matematiksel, yansıtıcı düşünme gibi üst düzey düşünme becerilerini kazandıran, STEM eğitimi bu yaklaşımlardan biridir. STEM eğitimi, "gittikçe daha çok mühendislik ve teknolojiye dayanan yeni ekonominin ihtiyaç duyduğu insan kaynağını yetiştirmek için ortaya atılmış yeni bir paradigmadır" (Kılıç ve Ertekin, 2017). Bir ülkenin bilim ve teknoloji alanlarında lider rolde olması, ekonomik olarak güçlü bir hale gelebilmesi için STEM eğitimi oldukça önemlidir (Lacey ve Wright, 2009). 21. yüzyıldaki önemli problemleri çözmek için teknik ve kişisel yeteneklere sahip bir iş gücüne ve STEM okuryazarı bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. STEM okuryazarı öğrenciler; sorgulama, araştırma ve problem çözme noktasında sahip oldukları becerileri kullanarak bir konu hakkında düşünürler, bir araya gelerek çözüm üretirler, ürün geliştirme ve buluş yapma becerilerini geliştirirler. Eğitimde, öğrencilerimizin fen, teknoloji, matematik ve mühendislik uygulamalarını kullanması, ülkemizin bilimsel araştırmada, teknolojide, sosyoekonomik kalkınmada ve rekabet gücünde gelişimi noktasında önemli bir adımdır (MEB, 2018). Günümüz eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların azaltılması ve başarının artırılması için fen, teknoloji, mühendislik ve matematik gibi disiplinlerin eğitime entegre edilmesi oldukça önemlidir. Bu bağlamda fen derslerinde yapılan deneylerin, robotik kodlamanın, oyun şeklinde derslerde yapılan etkinliklerin STEM etkinliği olarak algılandığı bir ortamda günlük ve yıllık plan dahilinde bir M.E.B okulu disiplininde çalışan PayaSTEM merkezinde görev yapan öğretmenlerin görüşleri oldukça merak uyandırmıştır. Ülkemizde STEM çalışmalarının tarihinin oldukça kısa olduğu düşünüldüğünde üç yıldır PayaSTEM merkezinde STEM eğitimi veren öğretmenlerinin görüşlerinin bundan sonra yapılacak olan STEM faaliyetlerine ve MEB'in programlarına STEM eğitiminin entegrasyonunda önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı PayaSTEM merkezinde STEM eğitim veren öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu çalışmanın amacı doğrultusunda aşağıda belirtilen sorulara cevap aranmıştır: 1. STEM'in hangi problemleri çözeceğini düşünüyorsunuz? Niçin? 2. STEM'i uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz? Niçin? 3. STEM eğitimi için öğretmenlerde ne tür özellikler olması gerekir? Niçin? 4. STEM eğitiminin hayatta karşılaştığınız problemleri çözme noktasında sağladığı katkılar nelerdir?

Araştırma Yöntemi ve Veri Analizi

Çalışmamızda nitel araştırma yaklaşımlarından fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Olgubilim olarak da adlandırılan fenomenoloji "Gerçek nedir?" sorusuna cevap arayan bir yöntemdir. Fenomenoloji yaklaşımın temelini bireysel tecrübeler oluşturmaktadır. Bu yaklaşımda araştırmacı bireyin tecrübeleri ile ilgilenmekte, bireyin algılamaları, fikirleri, hisleri ve olaylara yükledikleri anlamları incelemektedir. Fenomenoloji tanımlayıcı bir araştırmadır. Bu bağlamda bu araştırma yönteminde genelleme yapmak yerine olguların tanımlanması önemlidir (Best ve Kahn, 2017; Akturan ve Esen, 2008). Çalışmamızın örneklemini; Hatay ili Payas ilçesinde bulunan ve PayaSTEM merkezinde aktif olarak STEM eğitimi veren yedi öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmamızda veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan görüşme soruları kullanılmıştır. Veriler yüz yüze görüşme yoluyla ses kaydı alınarak toplanmıştır. Görüşme sonucunda elde edilen veriler içerik analizi tekniğiyle incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuçlar

Çalışmamızda veri analiz süreci devam etmektedir. Kongreye kabulü halinde sunum tarihine kadar tamamlanacaktır.

Keywords: Stem, Stem Eğitimi, Öğretmen Görüşleri

Investigation of Stem Education Towards Teachers' Views

Abstract

The Research Problem

With rapid changes and developments in science and technology today; It is obvious that students need to be educated to be active students in society as individuals with 21st century skills who are creative, innovative and science literate and have critical thinking, advanced problem solving, decision-making skills with awareness, skills and responsibilities that are needed in life and career planning. However, it seems that it is hardly possible to acquire these skills through an educational method where only basic concepts are taught. At this point, we face the fact that it is a necessity to implement new approaches and practices in our educational programs and institutions in a timely manner (MEB, 2009). STEM education is one of these approaches, which adopts an interdisciplinary approach and provides individuals skills with high-level thinking skills such as scientific, analytical, mathematical and reflective thinking. STEM education is "a new paradigm that was offered for training human resources needed by new economy which is gradually becoming more based on engineering and

technology" (Kılıç and Ertekin, 2017). STEM education is highly important for making a country leader in science and technology, and making it strong in terms of economy (Lacey and Wright, 2009). In order to solve important problems in the 21st century, there is a need for a technical and personal workforce and STEM literate individuals. STEM literate students think about a subject by using skills. They have in inquiry, research and problem solving and they produce solutions, enhance their product development and discovery skills. The students' use of science, technology, mathematics and engineering applications in education is an important step in the development of our country in scientific research, technology, socioeconomic development and competitiveness (MEB, 2018). It is crucial to integrate the disciplines such as science, technology, engineering and mathematics in education in order to reduce the problems encountered in today's education system and increase the success. In this context, the views of the teachers working in the PayaSTEM center in the discipline of a M.E.B school provoked curiosity quite a lot in which the experiments in science courses, robotic coding, activities in the form of games that are perceived as STEM activities within yearly and daily plan. Considering that the history of STEM studies in our country is quite short, it is thought that the views of the teachers who have given STEM education in PayaSTEM center for 3 years will contribute significantly to the integration of STEM education to STEM activities and MEB programs from now on. The Aim The aim of this study is to reveal the views of teachers who give STEM education in PayaSTEM center. Specifically this study aims to answer the following questions: 1. What problems do you think STEM will solve? Why? 2. What difficulties do you encounter when applying STEM? Why? 3. What kind of qualifications should teachers have for STEM education? Why? 4. What are the contributions of STEM education to solve the problems you face in life? Research Method and Data Analysis In our study, phenomenological (phenomenology) pattern was used from qualitative research approaches. Phenomenology is a method of searching for answers to the question of "What is reality?" Individual experiences form the basis of the phenomenology approach. In this approach, the researcher is interested in the experience of the individual and examines the perceptions, ideas, and feelings of the individual and meanings that is attributed to the events. Phenomenology is a descriptive research. In this context, it is important to define facts rather than generalization in this research method (Best ve Kahn, 2017; Akturan ve Esen, 2008). Seven teachers who actively teach in STEM education in PayaSTEM center in the province of Hatay form the sample of the study. In our study, interview questions created by the researchers as data collection tool were used. Data were collected with a voice recorder by face-to-face interview. The data obtained at the end of the interview were analyzed with content analysis technique. Findings and Results In our study, data analysis process continues. In case of admission to the Congress, it will be completed by the date of presentation.

Keywords: Stem, Stem Education, Teacher Views

Stem Odaklı Matematik Uygulamalarının 11. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Yeterlikleri Üzerine Etkisi

Özde Ceylan[1] *

[1]Osmangazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: ozdeceylan@gmail.com

Özet

Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri sanayi ve ekonomileri ile ölçülmektedir fikrinin temelinde eğitim politikaları ve eğitim başarıları yatmaktadır. Gün geçtikçe değişen ve yenileşen meslekler fen matematik mühendislik ve teknoloji alanında yoğunlaşmış ve bu becerilerin kombinasyonlarını doğru şekilde yorumlayıp kullanabilen ve eğitim politikalarına yerleştiren ülkeler gelişmişlik düzeyine ulaşmış sayılmaktadır. Eğitim alanlarında da bu becerilere ve bunların disiplinler arası öğretimine dayanan STEM (Science, Tecnology, Engineering, Mathematics) öğretim yöntemi ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada bu yöntemin Eskişehir ili şehir merkezine 60 km uzaklıkta bulunan bir ilçede bulunan meslek lisesinde uygulanmış. Matematik temelli STEM etkinliklerinin öğrencilerin matematik yeterlilikleri incelenmiştir. Amaç Matematik birçok bilim dalının dili ve ispatlayıcısı olmuş bilimler üstü bir yapıdır. Soyut olarak tanımlanmasının yanında bilimlerin dili olması yönü evrende olan biten olayların açıklanması matematiğin uygulama alanını oluşturmuştur. Bu sebeple matematik öğretimi eğitim politikalarının temel taşlarından birini oluşturmaktadır. Matematik öğretimi için çeşitli zamanlarda farklı ülkelerin uyguladığı birçok farklı yöntem olmuştur. Fakat yenilenen öğretim programları ve yöntemleri ile matematik öğretiminin araştırma tabanlı özgür düşünceye yer verilen ve herkesin kendi stratejisini geliştirmesine imkân sağlayan şekilde olması konusunda hem fikir olunmuştur. Konu temelli olarak öğretilmesi çok zor bir branş olan matematik sık sık dile getirdiğimiz gibi sarmal bir sistemdir. Ezberle öğretilen matematik, bir sokakta bulunan evleri saymak, binaları katlara bölmek ve sokaktaki kırmızı arabaların sayısını yeşillerle oranlamaktır. Asla o sokakta yaşayıp o sokağın hangi ilde, ülkede olduğunu bilememek ve o sokağın sorunlarına, gerçek hayat problemlerine çözüm üretememektir. Bu araştırmanın gerçekleştirilme amacı matematiğin öğretilirken ve öğrenilirken daha anlaşılır ve daha hayatın içinden bir yerde tutulmasını sağlamaktır. STEM eğitim modeli tam olarak branşları harmanlayarak gerçek hayat problemlerine çözüm üretmeyi hedeflediği için bu araştırmada kullanılan yöntem olmuştur. Araştırmadaki amaç STEM etkinlikleri kullanılmasının öğrencilerin matematik yeterliliklerine etkilerini incelemektir. STEM fen, matematik mühendislik ve teknoloji alanlarını birleştirerek daha geniş çerçeveden bakmayı sağlayan 21. Yüzyıl becerilerini geliştiren beceri gelişimi, disiplin bütünlüğü öne alınan öğretim yöntemidir. Ülkemiz bu aşamada geriden takip etmektedir ve bu ilerlemenin sağlanması ülkemize gelişmişlik sıralamasında önlerden yer verecek bir ilerleme olacaktır. Bu çalışma öğrencilere uygulanacak olan STEM etkinliklerinin onların matematik bilgi ve becerileri üzerine etkileri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan eylem araştırması kullanılmıştır. Bu desenin kullanılmasının nedeni çalışmanın doğasına olan uygunluğudur. Bu çalışma temelde dört

aşamadan oluşmuştur: (1) Çalışmaya başlanmadan keşfedilecek noktaların araştırmasını kapsayan bir planlama (alan yazın taraması, verilerin toplanması), (2) problemin çözümüne yönelik bir eylem planı oluşturup uygulamaya geçmek, (3) eylemin sonuçları hakkında bulgular elde etmek ve (4) uygulamalardan elde edilen verileri analiz ederek sonuçlarını yorumlamak. Veri toplama aracı olarak öğretmenin gözlem notları, etkinlikler (öğrenci çıktıları), odak grup görüşme kayıtları kullanılmıştır.

Bulgular

Yapılan araştırmadan elde edilen verilere dayanarak öğrencilerin temel matematik becerileri dâhil matematik dersinin genel yapısı, mantığı ve daha önceki senelerde oluşması beklenen hazır bulunuşluk düzeylerinin oluşmadığı gözlenmiştir. Formül gösterim gibi terimleri birbirinden ayıramadıkları ve öğrenilen şeyleri çabuk unuttukları gözlenmiştir. Matematiği anlama ve anladığını günlük hayata uyarlama konusunda sıkıntılar yaşamaktadırlar. Örneğin öğrencilerle yapılan odak grup görüşmesinde insanlara sadece ilkokul matematiğinin yeteceğinin onun dışındaki matematiğin sınavlarda işimize yaradığını savunan bazı öğrenciler vardır. Akıcı işlem yeteneğine sahip olmadıkları ve matematiği sadece hesaplamadan ibaret saydıkları gözlemlenmiştir. Matematiği karmaşık ve kafa yorucu olarak görmektedirler. Matematikte kafam ağrıyor, anlayamıyorum, kapasitem yetmiyor korkutucu, gibi birçok önyargıyla yaklaşmaktadırlar: Derste yapılanları hatırlamama eğiliminde oldukları ve odak grup görüşmesinde sorulan önceki derslerle ilgili teorik kısımlardan daha çok STEM etkinlik ve uygulamaları ayrıntılı şekilde hatırladıkları görülmüştür. Sadece soyut olarak görülen matematiğin uygulama alanlarını görmek ve bu uygulamaları günlük hayat problemleriyle harmanlamanın kalıcılık yarattığı görülmüştür. STEM etkinlileri boyunca derslerin daha akıcı ve verimli geçtiği gözlemlenmiştir. Çalışma boyunca yapılan beş farklı STEM etkinliği yapı olarak birbirinden farklılıklar göstermiştir. Bu STEM etkinliklerinden en çok akıllarında kalan iki STEM etkinliğinin ise temel bir özelliği vardır. Bu etkinliklerde yapılan uygulama çalışmaları onların daha fazla dikkatini çekecek düzeyde katılımlarıyla gerçekleşmiştir.

Sonuç

Bu çalışma literatürde eksik olarak görülen matematik odaklı STEM etkinlikleri geliştirilerek bu etkinliklerin öğrencilerin matematik bilgi ve becerilerine etkisi incelenmiştir. Eylem araştırması yönteminin kullanıldığı bu çalışma ile hem uygulamaya yönelik deneyimler hem de bu uygulamalar neticesinde öğrencilerde gerçekleşen değişime yönelik araştırma bulguları paylaşılacaktır. Gerek uygulamadan gerek örnekler gerekse de verilerden elde edilen bulgular STEM eğitimi alanındaki uygulayıcı ve araştırmacılara yol gösterici niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Stem, Matematik Yeterliliği, Disiplinler Arası Öğretim, Stem Odaklı Etkinlikler

Tartışmalı Konuların Öğretiminde Öğretmenlerin Kullandıkları Strateji, Yöntem ve Teknikler

Şefika Tatar[1] *, Oktay Cem Adıgüzel[2]

[1]Sokullu Mehmet Paşa Anadolu Lisesi, Çankaya/
[2]Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Eskişehir
*Corresponding author: sefika_tatar@hotmail.com

Özet

Bu çalışma kapsamında, Eskişehir ili merkez ilçelerindeki ilk ve ortaokullarda görev yapmakta olan öğretmenlerin tartışmalı konuların öğretiminde hangi strateji, yöntem ve teknikleri kullandıklarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda; sınıf, din kültürü ve ahlak bilgisi, Türkçe, matematik, İngilizce, sosyal bilgiler ve fen bilimleri alanlarından 26 öğretmen ile 2016-2017 eğitim-öğretim yılı seminer döneminde yarı yapılandırılmış bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Kullanılan veri toplama tekniği dolayısıyla araştırma, betimsel modelde genel nitel araştırma deseninde tasarlanmıştır. Öğretmenlerin, tartışmalı konuların sınıfta ele alınmasında hangi strateji, yöntem ve tekniklerden yararlandığını ya da yararlanılması gerektiğini düşündüğünü ortaya çıkarmak amacıyla öğretmenlere, bu konuları ele alırken nasıl bir süreç izledikleri sorulmuştur. Öğretmenlerin en çok büyük grupla öğretim yöntem ve tekniklerini kullandıkları görülmüştür. Büyük grupla öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok kullanılan yöntem, soru cevap yöntemi olmuştur. Anlatım yöntemi en fazla kullanılan ikinci yöntem olurken, konuşma halkası tekniği 2 ve istasyon tekniği 1 öğretmen tarafından dile getirilmiştir. Büyük grupla öğretim yöntem ve tekniklerinden sonra öğretmenlerin en çok küçük grupla öğretim tekniklerini kullandıkları görülmüştür. Küçük grupla öğretim tekniklerinden öğretmenlerin; örnek olay, 6 şapkalı düşünme ve beyin fırtınası tekniklerini tercih ettikleri, 1 öğretmenin ise eğitsel oyunları da kullandığı görülmüştür. Bireysel öğretim yöntem ve teknikleri ile işbirlikli öğrenme teknikleri 1'er öğretmen tarafından dile getirilmiştir. Öğretim yöntem ve tekniklerinden sonra sunuş yoluyla ve araştırma inceleme yoluyla öğretme stratejilerinin de öğretmenler tarafından en çok kullanılan stratejiler olduğu görülmüştür. Tartışmalı konuların ele alınmasında öğretmenler tarafından kullanılan strateji/yöntem/tekniklerin branşlara göre dağılımı incelendiğinde, soru cevap yönteminin matematik haricindeki tüm branş öğretmenleri tarafından kullanıldığı görülmüştür. Öğretmenler soru cevap yöntemini daha çok anlatım yöntemiyle birlikte kullandıklarını ifade etmişlerdir. Türkçe ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin tamamı, fen bilimleri öğretmenlerinin yarısı, İngilizce öğretmenlerinin 1'i, sınıf öğretmenlerinin 2'si hariç hepsi, din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenlerinin ise sadece 1'i soru cevap yöntemini kullandıklarını ifade etmişlerdir. Büyük grupla öğretim yöntemlerinden bir diğeri olan anlatım yöntemi, İngilizce ve matematik haricindeki tüm branşlardan en az 1 öğretmen tarafından kullanılmaktadır. Öğretmenler bu yöntemi daha çok dersin giriş aşamasında kullandıklarını ifade etmiştir. Büyük grupla öğretim tekniklerinden bir diğeri olan istasyon tekniğini, bir fen bilimleri ve bir de sınıf öğretmeni kullandığını ifade etmiştir. Öğretmenler, istasyon tekniğinin öğrencilerde farklı bakış açıları geliştirip farklı

düşüncelerini ifade etme fırsatı sağladığını düşündüklerini dile getirmişlerdir.Büyük grupla öğretim tekniklerinden bir diğeri olan konuşma halkası tekniğini bir sınıf öğretmeni kullandığını, bu tekniğin öğrencilerin başka rollere bürünmesini sağlayarak düşüncelerini daha rahat ifade etmesini sağladığını söylemiştir. Küçük grupla öğretim tekniklerinden biri olan örnek olay tekniği; din kültürü ve ahlak bilgisi, fen bilimleri ve Türkçe branşlarından 1'er, sınıf öğretmenlerinden 2 kişi tarafından tartışmalı konuların ele alınmasında kullanılan bir teknik olarak ifade edilmiştir. Öğretmenler örnek olay tekniğinin, öğrencilerin günlük hayatının içinden olduğu için dikkatlerini çektiğini ve etkili olduğunu düşünmektedirler. Küçük grupla öğretim tekniklerinden bir diğeri olan 6 şapkalı düşünme tekniği, 1 fen bilimleri ve 3 sınıf öğretmeni tarafından dile getirilmiştir. Öğretmenler, 6 şapkalı düşünme tekniğinin öğrencilerin farklı bakış açıları geliştirmelerine yardımcı olduğunu düşünmektedirler. Küçük grupla öğretim tekniklerinden bir diğeri olan beyin fırtınası tekniği, 2 İngilizce, 1 sosyal bilgiler ve 1 Türkçe öğretmeni tarafından dile getirilmiştir. Ancak öğretmenlerin beyin fırtınası tekniğini sınıf tartışması gibi tanımladıkları görülmüştür. Küçük grupla öğretim tekniklerinden biri olan eğitsel oyunların, sadece 1 sosyal bilgiler öğretmeni tarafından kullanıldığı görülmüştür. Öğretmen, eğitsel oyunları daha çok öğrenciler sıkıldığı zaman kullandığını ifade etmiştir. Bireysel öğretim tekniklerinden biri olan ev ödevi tekniğini bir fen bilimleri öğretmeni kullandığını ifade etmiş ancak öğrencilerin maddi imkânsızlıklar dolayısıyla araştırma ödevlerini çok iyi yapamadıklarını ve bu tekniğin bu nedenle amacına ulaşmadığını söylemiştir. İşbirlikli öğrenme tekniklerinden biri olan grup araştırmasını bir sınıf öğretmeni kullandığını ifade etmiş ve bu tekniğin öğrencilerin birbirlerinden öğrenmesini sağladığını, birbirlerinin yaptıkları şeyleri görmenin öğrencileri harekete geçirdiğini söylemiştir. Tartışmalı konuların ele alınmasında öğretmenler, öğretim yöntem ve tekniklerinin yanı sıra öğretme stratejilerini de kullandıklarını ifade etmişlerdir. Öğretme stratejilerinden biri olan sunuş yoluyla öğretme stratejisi, din kültürü ve ahlak bilgisi ve sosyal bilgiler branşlarından 2, fen bilimleri ve İngilizce branşlarından 1 öğretmen tarafından dile getirilmiştir. Öğretme stratejilerinden bir diğeri olan araştırma inceleme yoluyla öğretme stratejisini 3 fen bilimleri ve 1 sınıf öğretmeni kullandığını ifade etmiştir. Öğretmenler bu konuda deney, gezi, gözlem ve etkinliklerin çok önemli olduğunu ancak okulların fiziki koşulları ya da öğretim programının yoğunluğu nedeniyle araştırma inceleme yoluyla öğretme stratejisini hakkıyla uygulayamadıklarını ifade etmişlerdir. Ulusal ve uluslararası alanyazında yapılan araştırmalar, tartışmalı konuların farklı strateji, yöntem ve tekniklerle işlenmesinin olumlu etkisini ortaya koymakla birlikte bu yöntemlerin sınıfta kullanılabilirliği ya da öğretmen deneyimleri ile ilgili yeterli çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma, araştırmaya dahil olan öğretmenlerin çoğunun tartışmalı konuların derslerde ele alınması gerektiğine ve faydasına inanmakla birlikte bununla ilgili tartışma tekniklerini kullanma konusunda yetersiz ya da isteksiz olduğunu ortaya koymuştur.

Keywords: Tartışmalı Konular, Öğrenme-Öğretme Süreçleri, Strateji-Yöntem-Teknikler

The Evaluation of the Secondary Education 11th Grade Basic Maths Curriculum of a Vocational High School Through Stake's Responsive Evaluation Model

Nevin Avcı[1], **Begüm Ereyi**[1] *, **Ahmet Ok**[1]

[1]Orta Doğu Teknik Üniversitesi
*Corresponding author: begumereyi@hotmail.com

Abstract

Problem

The aim of the study was to evaluate the 11th-grade Basic Maths (BM) curriculum implemented at Sezginler Vocational and Technical Anatolian High School and to depict the implementation with regard to what extent it is in line with the needs and career plans of the students with different needs specializing in different departments through Stake's Responsive Evaluation Model in a qualitative case study design. The focus of this study emerged from the need of a reflection upon the curriculum with respect to the students' preparation for the vocation which is among the major aims in the curriculum. That is, the rationale behind conducting this study in this school shaped around the insights derived from the students and the teachers' claims in that the curriculum was not in line with the actual needs of the students as the school under interest had students with particular needs relevant to their departments and the curriculum had areas which students would not need at their vocations at all. Hence, Stake's Responsive Evaluation Model was employed as the model fitted and undergirded the aim of the study in that Stake's Responsive Evaluation Model is particularly oriented toward the activity, uniqueness, and the social plurality of evaluand. Also, this model focuses on stakeholders issues and engages them in dialogues about the quality of their practice. In this sense, the major concern of this study was, creating an understanding and a dialogue among the stakeholders regarding the needs and career plans of vocational and technical high school 11th-grade students including student, teacher, administrator, graduate, parent and practice supervisors' perspectives. Hence, the results of this study can be used as a set of practical implications at the context of the study; pinpoint the particular aspects for vocational education and provide valuable insights for the improvement of the curriculum at vocational schools for the 2018-2019 academic year.

Method

In this qualitative case study, criterion-based purposive sampling method was used. The data were gathered through interviews, observation schedules and document analysis. Eight different interview schedules were prepared to collect data from eight different sources. The data were collected from three student focus groups (n=18) and individual interviews with two math teachers (n=2), two administrators (n=2), five vocational teachers (n=5), two academic (biology and chemistry) teachers (n=2), five parents (n=5), six graduates (n=6) and three practice supervisors who the students work within their internships (n=3) which in total were 43 (n=43) participants. In order to check for biases, the focus groups with the students were repeated the following week and the individual interview transcriptions were member-

checked respectively. The data from observations and documents (teachers' resource pack, students' notebook and written exam samples) were collected simultaneously. In total 14 hours (per 40') of in-class observations were conducted via the observation schedule formed accordingly with a thematic approach. The transcribed interviews, class observation schedules and documents were analyzed via systematic content analysis, inductive coding and thematizing. In the analysis, as the main data collection instrument, the interview findings were supported via the findings in the observations and the document analysis and reported all in a triangulated manner. As Creswell suggests, the researcher itself is the key data collection instrument. Therefore to check for any biases, the trustworthiness of the study was established through; prolonged engagement, persistent observation, member checking, peer debriefing and triangulation strategies. Results The results of the study revealed that; the implementation of the 11th- grade BM curriculum to a large extent did not respond to the context of Sezginler Tourism and Hotel Management High School. In this regard, students and the math teachers' view suggested that the curriculum under interest included some irrelevant content (e.g. scales, triangle, circle, circular region). In addition, the students' perspective revealed that the implementation of the curriculum including assessment and evaluation processes did not set relevance with their vocations at all, while the daily connections, though to a low extent, were achieved. Math teachers' responses, also, revealed a similar result that through daily life connections were set to some extent, vocational relevancy was not set because of varied reasons like "short academic calendar, curriculum coverage necessity, the pressure of the university exams, student profile". In line with the administrators' perspective, the implementation of the curriculum was university entry-oriented because of the performance pressures of the schools in the provinces and therefore the daily and vocational connections of the curriculum were underrated. According to the vocational and academic teachers' responses, the students were not able to transfer their math skills into their other courses (mainly to vocational courses; biology, chemistry) because of varied reasons like "learned helplessness" and the "prejudices" of the students. They concluded that when students "make meaning" out of what they learn, they "apply" it, as well. As a result, the mass of unlearnt topics and prejudices against learning math might have been rooted in cognitive (e.g. previous knowledge) and affective sources (e.g. bad attitudes, low interest). From the perspective of the parents, the 11th- grade BM curriculum contributed to students' daily lives to a satisfying extent. According to the graduates, the curriculum contributed to their daily lives to an extent, yet, they could not transfer math they learned to their vocational lives because of university entry exam based instructional practices, lack of any relevance to their vocations and abstract conceptualization. According to the perspective of the practice supervisors, the students transferred their math knowledge into the field at a low basic level. Their responses revealed that internship was seen as vital for completing students' unlearnt aspects as according to them, students learn when they apply what they know. Conclusion Drawn from the analysis of the data it can be concluded that while the 11th- grade BM, though limitedly responded to the daily lives of the students particularly on the basic level calculations and planning a budget, the curriculum under interest did not respond to the vocational needs of the students in this context.

Keywords: Curriculum Evaluation, Stake's Responsive Evaluation Model, Vocational Schools

Üniversitelerin Hazırlık Sınıfı İngilizce Dersi "paraphrasing" Ünitesinin Kazanımlarına Ulaşma Düzeyinin Değerlendirilmesi

Oğuz Gürbüztürk[1] *, **Yasin Turan**[2]

[1]İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Malatya
[2]Abdullah Gül Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek okulu, Kayseri
*Corresponding author: oguz.gurbuzturk@inonu.edu.tr

Özet

Giriş

Ülkemizde İngilizce, örgün eğitimin hemen her basamağında öğretilen önemli derslerden birisidir. İngilizce öğretiminde ve öğreniminde başarıyı yakalamanın anahtarlarından birisi de uygulanmakta olan programların etkinliği ve yeterliğidir. Bu bağlamda, uygulanmakta olan bir programın belirlenen hedeflere ne ölçüde ulaştığının belirlenmesi için program değerlendirme çalışmaları önem arz etmektedir. Bu çalışmalardan elde edilecek sonuçlar, programların değerlendirilmesine ve geliştirilmesine ışık tutmaktadır. Program değerlendirme çalışmalarına bakıldığında bu amaca hizmet eden farklı yaklaşım, yöntem ve tekniklerin olduğu görülmektedir. Başarı testleri uygulanmakta olan programların değerlendirilmesinde kullanılan yöntemlerden biridir. Özellikle de öğrencilerin yoğun bir İngilizce eğitimi aldıkları her seviyedeki hazırlık sınıfı eğitiminde programın etkinliğinin değerlendirilmesi eğitimciler için oldukça önemlidir. Bilindiği üzere, Hazırlık Sınıfı eğitimi boyunca İngilizcenin dört temel becerisi olan okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerileri ile birlikte dilbilgisi kurallarının da öğretilmesi söz konusudur. Bu nedenle, uygulanan programın öğrencilere İngilizce dilbilgisi kurallarını etkili bir şekilde kazandırabilmesi beklenmektedir. Dolayısıyla, bu araştırma, hazırlık sınıflarındaki İngilizce dersi içeriğinde yer alan "Paraphrasing" ünitesi ile ilgili kazanım düzeyinin belirlenmesi gereksiniminden doğmuştur.

Amaç

Bu araştırmanın temel amacı; üniversite hazırlık sınıfı programında yer alan İngilizce Dil Farkındalığı-3 (Dilbilgisi-3) dersi kapsamında verilen "Paraphrasing (İngilizce cümlenin farklı yöntemlerle yeniden ifade edilmesi) ünitesinin kazanımlarına ulaşma düzeyini değerlendirmektir.

Yöntem

Bu araştırmada, tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Abdullah Gül Üniversitesi'nde hazırlık sınıfı eğitimi gören 105 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak kullanılmak üzere araştırmacılar tarafından farklı soru türlerinin olduğu bir başarı testi hazırlanmıştır. Bu çerçevede kapsam geçerliliğini sağlamak için ünitedeki altı kazanım dikkate alınarak bir belirtke tablosu hazırlanmış ve belirtke tablosu dikkate alınarak 30 maddelik bir soru havuzu oluşturulmuştur. Bu kapsamda; oluşturulan 30 maddelik soru havuzu anılan üniversitede görev yapan ikisi yabancı dördü Türk toplam altı öğretim görevlisine ve ayrıca Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı'nda görevli iki uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanların görüşleri doğrultusunda soru sayısı 18'e düşürülmüştür. 18 maddelik başarı testinin pilot uygulaması

2018-2019 eğitim öğretim yılında eğitim gören toplam 75 öğrenciye uygulanmış ve uygulamadan elde edilen veriler SPSS ve Microsoft Excel programları kullanılarak analiz edilmiştir. İlk analizler sonunda testin güvenirlik katsayısı 0,50 bulunmuş ve güvenirliği artırmak için testten 3 maddenin çıkartılmasına karar verilmiştir. 15 maddelik nihai başarı testinin Güvenirlik katsayısı (KR-20) 0,62, ortalama güçlüğü 0,58, ortalama ayırt ediciliği 0,33 olarak bulunmuştur. Sonuçta, "Paraphrasing" ünitesi için hazırlanan başarı testinin, öğrencilerin kazanımlara ulaşma düzeyini test etmek için geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilir. Söz konusu başarı testi 30 öğrenciye uygulanmış ve her bir kazanıma ve üniteye ilişkin frekans, yüzde ve aritmetik ortalamalar elde edilmiştir.

Bulgular

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda her bir kazanıma ulaşma düzeyi şu şekildedir: "Verilen cümlede geçen kelimenin İngilizce tanımını seçebilme" ile ilgili olarak %52,22, "Verilen cümlede geçen kelimenin eş anlamlısını seçebilme" ile ilgili olarak %84,44, "Cümle içerisindeki tamlamada geçen tamlamanın altını çizebilme" ile ilgili olarak %64,44, "Etken bir cümleyi edilgen bir cümleye dönüştürebilme" ile ilgili olarak %52,22, "Başka bir formda verilmiş olan kelimeyi ayırt edebilme" ile ilgili olarak %80 ve "Verilen bir soru cümlesini aktarım cümlesine dönüştürebilme" ile ilgili olarak %60. Ayrıca üniteye ilişkin ortalama başarı düzeyinin ise %65,55 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda; "Paraphrasing" ünitesinin kazanımlarına bakıldığında altı kazanımdan sadece ikisinin %70'in üzerinde mutlak başarı yüzdesine sahip olduğu diğer kazanımların ise bu yüzdenin altında kaldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Çalışmadan elde edilen bulgular incelendiğinde, uygulanmakta olan programın bazı kazanımları gerçekleştirmede yeterli olduğu, bazı kazanımları öğrencilere kazandırmada ise beklenilen etkiyi göstermediği görülmektedir. Bu bağlamda, program değerlendirme çalışmalarının programın geliştirilmesi ve aksaklıklarının giderilmesi için büyük bir öneme sahip olduğu, bu doğrultuda geliştirilen başarı testlerinin program değerlendirme çalışmalarına yön verebilecek önemli bir enstrüman olduğu değerlendirilmektedir.

Keywords: Program Değerlendirme, Hazırlık Sınıfı, İngilizce, Dilbilgisi, Kazanım.

Evaluating the Attainable Level of Achievement of "paraphrasing" Unit Given At University's English Preparatory Class

Abstract

Introduction

English is one of the most important courses taught at any level of formal education. The success of teaching and learning English depends on the success of curriculum implemented by schools and other institutions. The most important way of deciding whether a curriculum is successfully implemented or not is to carry on curriculum evaluation studies. The results gained from these studies set light to evaluate and improve the curriculum. When we examine the literature, it can be seen that there are different approaches, methods and techniques for

evaluating a specific curriculum. Achievement tests are one of the tools that may provide valuable information about the achievement level of a unit and even a whole curriculum. Preparatory classes play a significant role in teaching English as a foreign language especially for university students. Different skills of English are taught throughout a year and Grammar takes an important place among these skills. Therefore, it is important to be sure that implemented curriculum leads students to learn English grammar effectively. Therefore, the need for determining the unit's acquisition level arose. Purpose The main purpose of this study is to evaluate the attainable level of achievement of "Paraphrasing" unit taught within the content of Language Awareness-3 (Grammar-3) course given at a university's English preparatory class. Method Descriptive model is used for this study. The study group consists of 105 preparatory class students studying at Abdullah Gül University in 2018-2019 academic year. As data collection tool, an achievement test that includes different types of questions is prepared by researchers. During the preparation of data collection tool, first of all, table of specifications including six outcomes of the unit is prepared in order to increase the content validity. After that, a question pool of 30 items is prepared by taking the table of specifications into consideration. In this regard, the question pool of 30 items is presented to two foreign and four Turkish instructors' views teaching at the before mentioned university. In addition to this, two experts' views from Education Faculty Curriculum and Instruction Department are included in the process during test preparation. After views are taken from the experts, the number of questions in the test is decreased to 18. After fine tuning, the test is given to 75 students studying at preparatory class in 2018-2019 Academic Year. The data received from the test is analyzed by using SPSS and Microsoft Excel software. After the first analyze test's reliability coefficient (KR-20) is found to be 0,50. In order to increase the reliability 3 questions are excluded from the test and it is reanalyzed with 15 questions. After the second analyze, the reliability coefficient is found to be 0,62. In conclusion, it can be said that the achievement test prepared for Paraphrasing unit is found to be reliable and valid enough to test students' achievement level. The achievement test which is shaped after its first implementation is given to a group with 30 students and results including frequencies, percentages and mean scores concerning each outcome and the whole unit are calculated. Findings According to the results, achievement level of the first outcome which is "finding the definition of a given word" is found to be 52,22%. As for the second outcome which is "finding the synonym of a given word" is found to be 84,44%. The results showed that achievement level of the third outcome which focuses on "finding the noun phrase and detecting the head noun" is found to be 64,44%. The achievement level belonging to fifth outcome which is "finding the word which belongs to a different word class" is found to be 80%. Achievement level of the last outcome of the unit which concerns "reporting a given question" is found to be 60%. When we examine the overall achievement level regarding above mentioned six outcomes, it is found to be 65,55%. The results show that only two out of six outcomes have reached the desired achievement level which is accepted to be 70%. When we examine the other outcomes, it is seen that both third and sixth outcomes are just below the targeted achievement level while first and fourth outcomes are well below the targeted achievement level. Conclusion When we examine the results of the study, it can be seen that the curriculum implemented in order to bring the desired outcomes about is effective in terms of making the students acquire some skills such as finding the synonym of a given

word and detecting the word that belongs to a different word class while it fails to create desired outcomes in terms of choosing the correct definition of a word and rewriting an active sentence in the passive form. The results also reveal the importance of using achievement tests as an instrument for curriculum evaluation and development.

Keywords: Curriculum Evaluation, Preparatory Class, English, Grammar, Achievement

Z Kuşağı ve Dijitalleşen Sanat Eğitimi

Evrim Çağlayan[1] *

[1]Karabük Üniversitesi Fethi Toker Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Resim Bölümü, Safranbolu/

*Sorumlu yazar: ecaglayan@karabuk.edu.tr

Özet

Coğrafi sınırların yalnızca belli alanlarda geçerliliğini koruduğu günümüz dünyasında; bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler nesilleri şekillendirmektedir. En ilkel mikrolitlerden en gelişmiş yapay zeka teknolojilerine kadar hemen her buluş insan yaşamına etki etmektedir. Toplumun geneli üzerinde etkisi olan bu gelişmeler neticesinde çeşitli kuşaklar ortaya çıkmakta ve ilgili literatürde sınıflandırılmaktadır. Günümüzde yaşamını sürdüren beş kuşaktan söz edilmektedir. Bu kuşaklardan biri de 'Z Kuşağı' olarak adlandırılan kuşaktır. Amaç Bu çalışma; pek çoğu yükseköğretime adım atmış olan Z kuşağı bireylerine yönelik yükseköğretim düzeyinde gerçekleştirilen sanat eğitiminin amaçları, içeriği ve öğretim sürecindeki dönüşümlere yönelik kavramsal bir bakış açısının oluşturulmasını amaçlayan kuramsal bir çalışmadır.

Yöntem

Çalışmanın gerçekleştirilmesinde, belirli bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymayı amaçlayan durum çalışması yaklaşımı benimsenmiştir. Çalışma içeriğini oluşturan kavramların incelenmesini sağlayan veriler; ilgili literatürde yer alan araştırmalar, alan uzmanlarının görüşleri ve araştırmacının tecrübeleri doğrultusunda ele alınmıştır. Çalışmada amaçlanan kavramsal bakış açısını bütüncül bir yaklaşımla ele almak üzere; Z kuşağı, yükseköğretim düzeyinde sanat eğitimi (amaç, içerik, öğretme süreci) ve sanat eğitimindeki olası dönüşümler olmak üzere üç ana tema belirlenmiştir. Verilerin analizinde, verilerin belirlenen temalara göre özetlenip yorumlanmasına dayanan betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır.

Bulgular

Çalışmanın bulguları; belirlenen temalar altında sunulmuştur. İlgili literatürdeki kaynaklarda, Z kuşağının başlangıcını oluşturan çeşitli tarihler yer almaktadır. 1995 ile 2000 yılları arasında değişik tarihler Z kuşağının başlangıcı olarak belirtilmekle birlikte, ağırlıklı olarak 2000 yılı ve sonrasında doğan bireylerin bu kuşağa dahil edildiği anlaşılmaktadır. 2000'li yılların başında doğan bireylerin oluşturduğu Z kuşağı öncesindeki kuşaklara kıyasla; teknoloji ve iletişimle daha yakın bir etkileşime sahiptir. Genel özellikleri bakımından Z Kuşağının; teknolojiye bağımlı, aceleci, çoklu kararlar alan, sonuç odaklı ve hızlı tüketen bireyler oldukları ifade edilmektedir. Öğrencilerini üniversite sistemi içinde sanatçı, yani sanat üreticisi olarak yetiştirmeyi amaçlayan güzel sanatlar fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının Z kuşağı öğrencilerine ait çeşitli problemleri çözmeleri gerekmektedir. Ancak bu problemler sanat alanına özel nitelikteki problemlerden ziyade kuşak özelliklerine dayanan problemlerden oluşmaktadır. Öğretim elemanlarının bu noktada karşılaştıkları ilk problem Z kuşağının olaylara sonuç odaklı yaklaşmasıdır. Öğrencilerin sıklıkla yönelttikleri

“yapınca ne olacak?” sorusu doğrudan sonuca odaklanan faydacı yaklaşımın yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır. Teknoloji ile ilişkisi olan bu bireyler, ilgi duydukları hemen her konunun cevabını bulmak için internet teknolojilerine başvurmaktadır. Öğretim sürecinde de bu eğilimi sürdüren Z kuşağı kendilerine verilen araştırma konularını çeşitli arama motorlarında bulmaya çalışırlar. İçinde bulundukları dünyanın hızlı ve kesintisiz iletişimine tam anlamıyla uyum sağlamalarından dolayı sonuca ulaşma hızı beklentileri oldukça yüksektir. Bu durum, sürecin ön planda olduğu sanat eğitiminde bir takım çelişkileri doğurmakta ve yaklaşık 7 ila 15 dakika odaklanma süresi olan bireylerin konsantrasyonu üzerinde olumsuz etkiler görülebilmektedir. Yükseköğretim düzeyinde sanat eğitimi veren güzel sanatlar fakülteleri eğitim planlarında yer alan kuramsal ve uygulamalı derslerin içerik ve öğretme süreçlerinde gerçekleştirilecek dönüşümlerle Z kuşağının bu alandaki eğitime uyumları sağlanabilir.

Sonuç

Çalışma sonucunda, yükseköğretim düzeyinde sanat eğitimine yönelik olası dönüşümler ve Z kuşağının dijitalleşen eğitim sürecine ilişkin öneriler sunulmuştur. Gerek kuramsal gerek uygulamalı derslerde; dersin amacı, süreci ve ulaşılması beklenen sonuçlara ilişkin öğrencilerin bilgilendirilmesi yararlı olacaktır. Bu sayede öğrencilerin derse olan ilgisinin artması ve sonucu önceden görerek daha doğru bir yöntem ile ilerlemesi sağlanabilir. Tüm derslerin, teknoloji ile uyumlu hale getirildiği interaktif süreçlere dönüştürülmesi, öğrencilerin aktif rol almalarını sağlayacak önemli bir etmen olarak görülmektedir. İlgileri çok kısa sürede sona eren öğrencilere süreç içinde aktif roller verilerek işlenen konuya daha uzun süre ilgi duymaları sağlanabilir. Bu noktada yalnız metinlerin ve düz anlatımın değil grafiklerin, görsellerin ve videoların kullanılmasında yarar olduğu anlaşılmaktadır. Öğrencilerin kendi başlarına da etkili öğrenmeyi gerçekleştirebilmeleri için doğru yönlendirilmeleri önemlidir. Yapılan araştırmalar bu bireylerin ulaştıkları bilgilerin doğruluğunu sorgulamadan kabullendiklerini göstermektedir. Bu durumda hangi bilgilerin doğru olduğu konusunda rehberlik edilmesi gerekebilir. Öğretim elemanlarının bu alanda da bilgileri aktararak süreci yönlendirmeleri önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Z Kuşağı, Sanat Eğitimi, Yükseköğretim, Dijitalleşme

Generation Z and the Digitalized Art Education

Abstract

In today's world where geographic boundaries are only valid in certain areas; developments in information and communication technologies shape generations. From the most primitive microliths to the most advanced artificial intelligence technologies, every invention affects human life. As a result of these developments that have an impact on the community, various generations have emerged and are classified in the relevant literature. It is mentioned that five generations living today. One of these generations is called Generation Z. Aim This is a theoretical study aiming to create a conceptual perspective on the conversions in the aims, content and teaching process of art education to be carried out at the level of higher education for individuals of generation Z, many of whom entered higher education. Methodology In the realization of the study, a case study approach, which aims to present results for a particular

situation, has been adopted. Data for examining the concepts that constitute the study have been discussed in the researches in related literature, opinions of field experts and the experiences of the researcher. To take a holistic approach to the conceptual perspective intended in the study; generation Z, art education in higher education (aim, content, teaching process) and possible conversions in art education were identified as three main themes. In the analysis of the data, descriptive analysis technique based on summarizing and interpreting the data according to the determined themes have been used. Findings Findings of the study; has been presented under the identified themes. In conducted researches, there are various dates about beginning of the generation Z. Although between 1995 and 2000 different dates are mentioned as the beginning of generation Z, it is understood that the individuals who were born in 2000 and later were included in this generation. Compared to generations before generation Z formed by individuals who born in early 2000s have several characteristic; technology dependent, impatient, taking multiple decisions, result oriented, quick consuming. The academic staff working in the faculties of fine arts aiming to educate their students as artists in the university system are required to solve various problems of generation Z students. However, these problems are problems related to generation characteristics rather than problems specific to the field of art. At this point the first problem faced by the academic staff is that the generation Z approaches the events with a result-oriented approach. The question that students often ask “what will happen when we do this?” is a reflection of the pragmatic approach that focuses directly on the result. These individuals, who have a relationship with technology, use the internet technologies to find the answer of every subject they are interested in. The generation Z continues this trend in the teaching process and tries to find the research topics given to them in various search engines. Due to their full compliance with the quick and uninterrupted communication of the world, their expectations on the speed of reaching the results are quite high. This situation reveals a number of contradictions in the art education where the process is at the forefront and negative effects can be seen on the concentration of individuals with a focus time of about 7 to 15 minutes. With the conversions in the content and teaching processes of theoretical and applied courses in curriculum of faculties of fine arts, the adaptation of generation Z can be ensured. Conclusion As a result of the study, possible conversions in art education at higher education level and suggestions on the digitalized education process of generation Z have been presented. In both theoretical and applied courses; it will be useful to inform students about the aim, process and expected results. In this way, students' interest in the course and progress with a more accurate method can be increased. The conversion of all courses into interactive processes compatible with technology is seen as an important factor that will enable students to take an active role. An active role can be given for the students to be interested in a longer time. At this point, it is understood that it is useful to use not only texts and narratives but also graphics, images and videos. It is important that students are directed correctly to learn effectively on their own. Conducted researches reveals that individuals of generation Z accept the accuracy of the information they have reached without questioning. In this case, it may be necessary to guide which information is correct. It can be suggested that the academic staff can transfer the information in this field and guide the process.

Keywords: Generation Z, Art Education, Higher Education, Digitalization

"Öğrenme Süreçlerinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm "hedefleri Hakkında Okul Yönetici ve Öğretmenlerinin Görüşleri

Ali İlker Gümüşeli [1], Saadet Garan [1] *

[1]Okan Üniversitesi

*Corresponding author: saadetgaran@gmail.com

Özet

Günümüzde teknolojinin baş döndürücü hızlı gelişimiyle 21.yüzyıl toplumlarının sahip oldukları değerler, inançlar ve sistemler değişmekte ve bu gelişim eğitimde değişimi ve yenilenmeyi gerekli kılmaktadır. Eğitim kökenli Milli Eğitim Bakanımız, 21. yüzyıl gerekleri olan; temel okuryazarlık, yetkinlikler, karakter özellikleri becerilerini taşıyan öğrenciler yetiştirmek amacıyla dijital eğitim ve öğretim içeriği geliştirmek, Ulusal Dijital İçerik Arşivi oluşturmak, dijital öğrenme materyalleri geliştiren lider öğretmenler yetiştirmek ve bu ortamlardaki öğrenmeyi ölçmek ve değerlendirmek üzere araçlar geliştirmeyi hedefleyen," Öğrenme Süreçlerinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm" projesini hayata geçirmiştir. 2023 Eğitim Vizyonu hedeflerinden olan proje hakkında okul yönetici ve öğretmenlerinin görüşlerini içermekte olan bu çalışmanın, eğitimde kullanılabilecek bir kaynak olarak değerlendirilmesi önemsenmiştir.

Amaç

Çalışmanın amacı, "Öğrenme Süreçlerinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm "hedefleri hakkında okul yönetici ve öğretmenlerinin görüşlerinin alınmasıdır. Çalışmanın Alt Problemleri 1-Okul yönetici ve öğretmenleri, "Öğrenme Süreçlerinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm "hedefleri hakkındaki görüşü nedir? 2- Okul yönetici ve öğretmenlerinin kendilerinden beklenilen dijital liderliğe hazır bulunuşlukları hakkındaki görüşü nedir? 3- Okul yönetici ve öğretmenlerinin, okullarında bu hedeflerin uygulanabilirliğine ilişkin görüşü nedir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli: "Öğrenme Süreçlerinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm" hedefleri hakkında okul yönetici ve öğretmenlerin görüşlerini almak amacıyla yapılan bu çalışma yüz yüze görüşme yolu ile, yansıtıcı dinleme ve yarı yapılandırılmış sorularla hazırlanmış görüşme formu ile yapılan bir nitel çalışmadır. Nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni ile yapılan bu araştırmaya, basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle gönüllülük esasına göre seçilen 10 yönetici ve 10 öğretmen katılmıştır. Araştırma standartlaştırılmış açık uçlu görüşme yöntemi ile kendilerine özgü ortamlarda yapılmıştır. Katılımcıların akademik ve kurumsal kimliklerinin gizliliği ilkesine bağlı kalınarak katılımcılar ve okullar için takma isimler kullanılmıştır. Prosedür ve Süreç: Çalışma kapsamında araştırmacı tarafından hazırlanan, araştırmanın amacının açıklandığı ve liderlerin gönüllü olarak görüşmeyi kabul edip etmeyeceklerinin sorulduğu davet mektupları katılımcılara gönderilmiştir. Görüşme günü

katılımcıların izni alınarak görüşmeler kayıt edilmiştir. Daha sonra yazıya dökülmüş ve ilgili katılımcı ile paylaşılarak onayı alınmıştır. Katılımcılara, kimliklerini korumak amacı ile takma isimler verilmiştir. Çalışma 3 Ocak 2019 tarihinde başlamıştır ve 31 Mart 2019 tarihinde bitirilmiştir. Verilerin Çözümlenmesi Analitik süreç boyunca, transkriptlerden alıntılar seçerek katılımcıların deneyimlerini tanımlamak için kendi sesleri ve sözleri kullanılmıştır. Görüşme metinlerin okunmasından sonra ulaşılan verilerin kodlanması gerçekleştirilmiştir. Toplanan veriler ve kodlarla temalar oluşturulmuştur. Kavramların incelenmesi sonucunda alt temalar birbirleri ile ve üst bir tema ile ilişkilendirilmiş ve açıklanmıştır. İlk analizleri yapılarak verilerden çıkarılan anlamlar bir rapor haline getirilmiştir.

Bulgular

"Öğrenme sürecinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm "projesinin öğretmen ve öğrencilere çok yararlı olacağı, eğitime katkı sağlayacağı, bilgiye kolay erişimle öğrenmeyi kolaylaştıracağı aynı zamanda ülkenin her köşesindeki öğretmen ve öğrenciye eşit öğrenme fırsatı yaratacağı, projenin hedeflerine ulaşmasının iyi bir teknoloji liderliği gerektirdiği teknoloji liderliği rolü üstlenmeleri gereken okul liderlerinin bu konuda yeterli kişisel donanıma sahip olmadıkları, okulların teknolojik alt yapılarında eksiklikler olduğu ,okul başarısı için okul- veli iş birliği önemi, gelişimden yenilikten ve değişimden çekinen öğretmenlerin atalet içinde oldukları, öğrencilerin ise dijital kullanımında öğretmenlerden önde olduğu görülmüştür.

Sonuç

Vizyon 2023 hedeflerine göre, “İlerleyen süreçte içerik ve nitelik yönelimli bir bakış açısıyla, çocuklarımızın bilişim teknolojilerini çevrimiçi ve çevrimdışı ortamlarda “üretim”, “sorunlara çözüm geliştirme” ve “hayallerini hayata geçirme” aracı olarak kullanmaları hedeflenmektedir. Sınıf içinde öğretmenlerin, sorgulamaya, tasarımsal düşünmeye, kavramsal öğrenmeye yönelik, bireysel veya grup çalışmasına uygun ortamlar oluşturmaları ve materyaller üretmeleri gereklidir. Bunu sağlamak için yönetici ve öğretmenlerin "teknoloji liderliğini" gerçekleştirmeleri, eksikliklerini gidermeleri beklenmektedir. Görev bilincinde olan yenilikçi öğretmenlerle uluslararası eğitim sıralamalarında üst sıralarda yer alınması mümkündür. Sınıf öğretmenleri kendilerini geliştirmeli, öğrencilerine iyi bir rol model olmaya özen göstermelidirler.

Anahtar Sözcükler: Dijitalleşme, Teknoloji Liderliği, Bilgiye Erişim, Bilişimle Üretim

Opinions of School Administrators and Teachers On the Objectives of the Digital Content and Skill Assisted Transformation in Learning Processes

Abstract

Today, with the fast developing technology, the values, beliefs and systems that 21st century societies change and this development necessitates change and innovation in education. The Ministry of Education who has an educational background put into practice. The "Digital Content and Skill Assisted Transformation in Learning Process" project which aims to train students that have basic literacy, competencies, character traits that are requirements of the

21st century, to develop National Digital Content Archive, to train pacesetter teachers who develop digital learning materials and to develop tools to measure and evaluate learning in these environments. This is a unique study focusing on examining the views of school administrators' and teachers' on 2023 Educational Vision of Turkey and results of this study is expected to bring insights and perspectives for education. Purpose The aim of the study is to get the opinions of the school administrators and teachers about the objectives of "Digital Content and Skill Assisted Transformation in Learning Processes". Sub-Problems of the Study 1-What is the opinion of the school administrators and teachers about the objectives of "Digital Content and Skill Assisted Transformation in Learning Processes"? 2- What is the opinion of school administrators and teachers about their readiness for digital leadership? 3-What is the opinion of the school administrators and teachers about the applicability of these objectives in their schools? Method Model of the Study: This study, which was conducted with the aim of getting the opinions of the school administrators and teachers about the objectives of "Digital Content and Skill Assisted Transformation in Learning Processes", is a qualitative study conducted with face-to-face interviews, reflective listening and semi-structured questions. A total of 10 administrators and 10 teachers who were selected on a voluntary basis by simple random sampling method, participated in this research conducted with qualitative research design. The research was carried out in a standardized open-ended interview method. Pseudonyms have been used for participants and schools due to the principle of confidentiality of the participants' academic and corporate identity. Procedure And Process: Invitation letters prepared by the researcher, explaining the purpose of the study and asking the leaders whether they would accept the interview voluntarily were sent to the participants. Interviews were recorded by taking the permission of the participants on the interview day. Afterwards, the transcript was written and shared with the participant and the approval was obtained. Participants are given pseudonyms to protect their identity. The study started on the 3 January 2019 and was completed on the 31 March 2019. Data Analysis Authentic voices and expressions were used to identify participants' experiences by selecting quotations from transcripts, throughout the analytical process. After the reading of the interview transcripts, the data obtained was coded. themes have been created with the collected data and codes. as a result of analysing the concepts, sub-themes were associated with each other and with an upper theme and then explained. The first analyzes were made and the meanings derived from the data were gathered into a report. Findings According to the data of the study it was observed that the " Digital Content and Skill Assisted Transformation in the learning process" project will be very useful for teachers and students, will contribute to education, will facilitate learning with easy access to information, will provide the opportunity to learn equally to teachers and students in all around the country, that the school leaders who are required to take on the role of technology leadership in which the achievement of the project's objectives require a good technology leadership does not have sufficient personal skills in this regard. Lack of technological infrastructures of schools, importance of school cooperation for school success, teachers are afraid of change and innovation, teachers are in inertia, students are ahead of teachers in digital use. Result According to the Vision 2023 objectives, our children are aimed to use information technologies in online and offline environments as a tool for "developing solutions to problems" and to "realizing their dreams". Teachers are required to create environments and

to create materials suitable for questioning, design thinking, conceptual learning, and for individual or group work in the classrooms. In order to achieve this, the administrators and teachers are expected to carry through "Technology leadership" and to overcome their shortcomings. It is possible to take place at the top of the international education rankings with innovative teachers who are aware of their duty. Teachers should improve themselves and show attention in order to be a good role model for their students.

Keywords: Keywords: Digitalization, Technology Leadership, Access to İnformation, İnformation Production

Açık Sistemler Olarak Örgütler

Murat Gürkan Gülcan[1], **Ayhan Duykuluoğlu**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi

[2]Kastamonu Fen Lisesi

*Corresponding author: duygulu.duygulu39@gmail.com

Özet

Yönetimin bilim olarak gelişmesine birçok alanın etkisi olmuştur ve bu durum yönetim biliminin kapsam ve doğası hakkında çok çeşitli teorilerin ortaya atılmasına neden olmuştur (Wortman ve Luthans, 1969). Bu teorilerden biri de sistem yaklaşımıdır. Sistem yaklaşımı örgütleri tıpkı biyolojik sistemler gibi birbiri ile bağlantılı olarak işlev gören alt sistemlerin bütünü olarak kabul ederler. Örgüte sistem yaklaşımları temel olarak genel sistem teorisi temelinde yeniden yapılandırılmış yaklaşımlardır. Bu yaklaşımların en önemlilerinden biri örgütleri canlı ve sosyal birer varlık olarak kabul eden açık sistem teorisidir (Frank, 1971). Açık sistem teorisi örgütlerin politik, ekonomik ve sosyal çevrelerinden etkilendiklerini, aynı zamanda bu çevresel faktörlerin örgütlerin varlığını sürdürmelerini sağlayan girdileri sağlayan öğeler olduğunu ortaya koyan bir teoridir (Emery, 2004). Geleneksel örgüt teorileri örgütü oluşturan alt bölümler ve örgütlerin bu alt birimlere ayrılması üzerine yoğunlaşırken Açık Sistem Teorisi örgütleri birbiri ile ilişkili birimlerden oluşan bir bütün olarak kabul eder (Johnson, Kast ve Rosenzweig, 1963). Açık Sistem Teorisi 1960' lı yıllarda örgütleri kapalı sistemler olarak kabul eden klasik ve sosyal sistem teorilerine tepki olarak doğmuş ve örgütleri çevre ile etkileşim içinde olan ve birbiri ile bağlantılı parçalardan oluşan bir bütün olarak kabul eden bir bakış açısı ortaya koymuştur (Palestini, 2005). Açık Sistem Teorisi aynı zamanda örgüt çalışanlarının davranışlarının da birbiri ile ilişkili olduğunu ve bir yöneticinin davranışlarının çalışanlarla olan etkileşimi neticesinde şekillendiğini ileri sürmektedir (Davis, 1974). Açık sistemler belirli kavramlar çerçevesinde açıklanabilmektedirler. Bu kavramlardan ikisi "girdi" ve "çıktı" kavramlarıdır. Örgütler çevrelerinden değişik girdiler alırlar, bunları işleyerek tekrar çevrelerine çıktı olarak verirler (Gallopin, 2003). Açık sistemler ayrıca birer "dönüştürme" aracı olarak kabul edilebilirler. Açık sistemler çevrelerinden aldıkları girdileri bir dönüştürme sürecine sokarlar ve bu girdileri çevre için faydalı hale getirerek tekrar çevrelerine sunarlar (Eren, 2001). Örgüte alınan girdiler çevreden rastgele alınmaz, örgütün amaçları ve girdilerin örgüte uygunluğu dikkate alınır (Başaran, 1984). Bu işleme "seçici kodlama" adı verilir. "Geri besleme" örgütün amaçlarının ne ölçüde gerçekleştirilebildiğinin tespit edilebilmesi açısından önemlidir (Koçel, 1993). Açık sistemler için "çevre" çok önemlidir çünkü örgütlerin işleyişini etkileyecek faktörleri bünyesinde barındırmaktadır. Örgütü doğrudan etkileyen bu faktörlere "ilgili çevre koşulları" adı verilmektedir (Tortop, İşbir, Aykaç, Yayman ve Özer, 2012). Açık sitemler ilgili önemli bir kavram da "sürekli dengedir". Bursalıoğlu (2012) dengeyi örgütlerin herhangi bir enerji harcamadan varlıklarını sürdürdükleri ortam olarak tanımlamaktadır. "Homostasis" ise dinamik denge anlamını taşımaktadır (Balcı, 2002). Dinamik denge örgütlerin sürekli dengeyi sağlamak için gösterdikleri çabayı ifade eder. Açık sistem teorisinde "eşsonuçluluk" sistemin arzu edilen düzeye değişik yollar vasıtasıyla ulaşılabilmesi anlamını taşımaktadır (Balcı, 2002). "Entropi"

sistemin dışarıdan kaynak ya da girdi sağlayamaması sonucu gücünü yitirmesi anlamına gelmektedir (Amagoh, 2008). Açık sistemler çıktı olarak çevreye verecekleri enerji ya da üründen daha fazla girdi depolarlar ve bu sayede "negatif entropi" sağlarlar (Balcı, 2002). Negatif entropi zor zamanlarda örgütlerin rezervlerini kullanarak ayakta kalmalarını ifade eder (Cole, 1988). Sistemden beklentilerin sistemin kapasitesini aşması durumunda "gerilme" meydana gelir. Holizm sistemin bir bütün olarak parçalarının toplamından daha büyük bir anlam ifade ettiği anlamını taşır (Balcı, 2010). Açık sistemlerin açıklanmasında önemli bir yere sahip diğer bir kavram "farklılaşmadır". Bu ifade örgütün büyüyüp daha da karmaşık hale geldiğinde alt sistemlerde meydana gelen uzmanlaşma ve farklı birimlere ayrılma sürecini ifade eder (Cole, 1988). Açık sistem kuramı açısından diğer bir önemli kavram "değişim" kavramıdır. Lewin' e göre değişim sistemle ilgili tüm etmenleri etkileyen bir süreçtir çünkü değişim nedeniyle sistemler yarı sabit bir denge içinde varlıklarını sürdürmektedirler (Balcı, 2002). Sistemin başladığı ve bittiği noktayı ifade eden kavram ise "sistemin sınırları" kavramıdır (Tortop vd., 2007). Açık sistemler amaçları birbirinden farklı birçok "alt sistemden" meydana gelirler. Bu durum "çok amaçlılık" kavramı ile açıklanmaktadır (Eren, 2001). Açık sistemlerin açıklanmasında başvurulan diğer bir kavram "hiyerarşi" kavramıdır. Birbiri ile hiyerarşik bir yapıda bulunan alt sistemlerin hepsi daha üst bir sistemin parçasıdırlar (Kast and Rosenzweig, 1972). Örgütler entropi ile mücadele edebilmek için sürekli olarak "büyüme" çabası içindedirler (www.au.af.mil). Açık sistemler olarak örgütlerin ayakta kalması sağlıklı bir girdi, dönüştürme ve çıktı "döngüsüne" bağlıdır. Bu döngünün sağlıklı işleyişi ise örgütlerin çevreleri ile sağlıklı bir "etkileşim" içinde olmalarına bağlıdır (Borkowsky, 2011). Açık sistemlerin açıklanmasında başvurulan son kavram bütünün parçaların toplamından daha büyük olmasını ifade eden "synergizm" kavramıdır (Balcı, 2002). Açık sistem teorisi yönetime önemli katkılar sağlamıştır. Bu katkılardan biri örgütün bir bütün olarak ele alınmasını vurgulayan holizm yaklaşımıdır. Teorinin yönetime diğer bir önemli katkısı ise örgüt-çevre ilişkisine yaptığı vurgudur. Yaklaşım ayrıca çalışanların amaçları ile örgütün amaçlarını bağdaştırmaya çalışarak daha rasyonel bir yönetim anlayışı ortaya koymaktadır. Sonuç olarak ifade etmek gerekirse sistem yaklaşımı yönetime tamamen yeni bir bakış açısı getirmiş ve yöneticilere örgütlerini daha sağlıklı değerlendirme fırsatı vermiştir (Tortop vd., 2007). Yönetim alanına yaptığı katkılar eğitim örgütlerine de olumlu yansımış, okul çevre ilişkisinin önemini arttırmıştır.

Keywords: Entropi, Negatif Entropi, Homostasis, Gerilme, Seçici Kodlama, Farklılaşma, Sinergizm, Holizm

Adrese Dayalı Kayıt Sisteminin Gölgesinde Okul Seçmek: Bir İlkokul Örneği

Halil Buyruk[1] *

[1]Ankara Üniversitesi

*Sorumlu yazar: hbuyruk@ankara.edu.tr

Özet

Adrese Dayalı Kayıt Sisteminin Gölgesinde Okul Seçmek: Bir İlkokul Örneği Amaç Günümüzde pek çok ülkede, eğitimdeki kitleselleşmeye ve nitelik gerektiren işlere olan toplumsal talep artışına paralel bu işlere erişimi sağlayan yükseköğretim kurumlarına geçişe imkân sağlayan sınırlı sayıdaki farklı tür ve düzeydeki eğitim kurumları için kıyasıya bir rekabet yaşanmaktadır. Mevcut toplumsal eşitsizlikler nedeniyle de nitelikli eğitime erişimde çeşitli eşitsizlikler gelişmektedir. Okulların rekabete açılmasının, okul geliştirme çalışmalarıyla okullarda nitelik artışının sağlanmasının ve okul seçme uygulamasıyla ailelerin nitelikli okullara erişimine imkân tanınmasının bu eşitsizliklerin azaltılabilmesinde etkili olabileceği öne sürülen tezlerden bazılarıdır. Bu tezler temel olarak eğitimde piyasa işleyişinin nitelik artışını beraberinde getireceği anlayışına dayanmaktadır. Okulların rekabete açılması ve ailelerin rekabet eden okullar arasında seçim yapabilmesinin hem eğitimin kalitesini artıracağı hem de aileler için eşit fırsatlar sağlayacağı temel iddialar arasındadır. Bu yaklaşım doğrultusunda kimi zaman kuponlar aracılığıyla kimi zaman doğrudan okul finansmanı yöntemiyle velilerin okul seçmelerine imkân tanıyan uygulamalar yaygınlaşmaktadır. Ancak bu yaklaşım öğrencilerin toplumsal kökenini göz ardı etmekte ve ailelerin sahip oldukları ekonomik, sosyal ve kültürel sermayenin çocuğun aldığı eğitimde oynadığı rolü görünmez kılmaktadır. Bu çalışmanın amacı çocukları ilkokul çağına gelen ailelerin okul seçme sürecinde ne tür stratejiler izlediklerini, ne tür pratikler sergilediklerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın amacıyla ilişkili olarak yanıtı aranan sorular şunlardır: Okul seçimi yapan ailelerin sosyoekonomik özellikleri nasıldır? Okulun tercih edilmesinde hangi faktörler etkilidir? Aileler okul seçerken okulla ilgili bilgilere nasıl ve nereden ulaşmaktadır? Aileler seçtikleri okula kayıt yaptırabilmek için ne tür stratejiler geliştirmektedir? Türkiye'de ilkokullara kayıtlar merkezi, adrese dayalı olarak gerçekleştiği ve dolayısıyla okul seçme uygulamalarına resmi olarak izin verilmediği için ailelerin okul seçme pratiklerinin ortaya çıkarılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Yöntem

Bu çalışmada araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması benimsenmiştir. Durum çalışması, ilgilenilen araştırma konusu hakkında derinlemesine bilgi elde etmeyi sağladığı gibi olayı her yönüyle anlamayı amaçlar. Araştırmanın çalışma grubu, Ankara'da merkezi bir konumda bulunan ve genellikle orta sınıf ailelerin yaşadığı bir bölgede yer alan bir devlet ilkokulunun velilerinden oluşmaktadır. Görüşme yapılan veliler amaçlı örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örneklemesi ve kartopu örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Verilerin elde edilmesi için kullanılan temel teknik görüşmedir. Görüşme yapılan öğrenci velilerinin sürece aktif katılımını sağlamak amacıyla "yarı yapılandırılmış görüşme formu" kullanılarak görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri nitel veri analiz yaklaşımlarından betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Nitel araştırmalarda

araştırmanın inandırıcılığı, aktarılabilirliği, tutarlığı ve teyit edilebilirliği araştırma niteliğini yükseltmek için önemlidir. İnandırıcılığı artırabilmek için uzun süreli etkileşim, çeşitleme ve uzman incelemesi gibi stratejiler izlenmiştir. Çalışmada ayrıntılı betimlemeyi sağlamak amacıyla ortaya çıkan veriler uygun temalar altında düzenlenerek doğrudan alıntılarla aktarılmıştır.

Bulgular

Görüşme yapılan velilerin profili incelendiğinde neredeyse tamamına yakınının üniversite mezunu olduğu, beyaz yakalı olarak sınıflandırılan mühendis, tasarımcı, gazeteci, sigortacı, öğretmen gibi meslek gruplarına mensup oldukları görülmektedir. Aileler okul seçerken çocuklarının gelecekte işgücü piyasasında daha iyi bir konum elde etmelerine katkı sağlayacağını düşündükleri en iyi okulu seçmeye gayret etmektedirler. Okul seçimini etkileyen pek çok etkenden bahsetmek mümkün olmakla birlikte, ilkokulda okul seçmede en önemli faktörün öğretmen niteliği olduğu dikkat çekmektedir. Bunu okulun konumu, öğretmen-öğrenci ilişkisi, güvenlik, okulun fiziki imkânları gibi özellikler izlemektedir. Okul seçme sürecinde temel bilgi kaynağını velilerin mensubu oldukları sosyal ağlar oluşturmaktadır. İlkokullara öğrenci kaydı adrese dayalı olarak yapıldığı için, çocuklarını başka okullara kayıt yaptırmak isteyen aileler başta "adres taşıma" olmak üzere çeşitli stratejiler geliştirmektedir.

Sonuç

İşgücü piyasasında artan rekabete paralel çocuğunun gelecekte iyi bir konum ve statü sahibi olmasını isteyen aileler isteklerini gerçeğe çevirmek için sahip oldukları ekonomik, kültürel ve sosyal sermayeyi harekete geçirmektedir. Orta sınıf aileler kendi sınıfsal konumlarını yeniden üretmek ve çocuklarının en azından aynı sınıfsal pozisyona sahip olabilmesini sağlamak ve bu sınıfsal pozisyonun yeniden üretim sürecini riske atmamak için çeşitli stratejiler geliştirmektedirler. Bu stratejilerin başında ise okul seçimi gelmektedir. İlkokul seçiminde öğretmen niteliği, okulun konumu, eğitim-öğretim niteliği, sınıf mevcudu, aktiviteler ve güvenlik öne çıkan etmenlerdir. Özellikle eğitim-öğretim faaliyetlerinde temel rol oynayan öğretmenin özellikleri diğer faktörlere göre daha fazla öne çıkmaktadır. Okul çevresinde oluşan sosyal ağlar okul seçme sürecinde önemli bir bilgi kaynağı olarak işlev görmektedir. İlkokullara kayıt sisteminin adrese dayalı olarak yapılması bölge dışı bir okul tercihinde bulunan velilerin çeşitli stratejiler geliştirmelerine yol açmaktadır. Bu çalışmada okul seçme uygulamalarının toplumsal bir ayrışmaya yol açtığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Seçme, Aile, Öğrenci, Okul Kaydı, Strateji

School Choice in the Shadow of the Address-Based Enrolment System: A Case Study of a Primary School

Abstract

Purpose

Today in many countries, there is a rivalry for a limited number of different types and levels of educational institutions, which allow a transition to higher education institutions providing

access to qualified professions. Due to the existing social inequalities, various inequalities develop in access to qualified education. Some of the theses that have been suggested to be effective in reducing these inequalities are opening schools to competition, making them qualified by school development studies and allowing parents access to qualified schools through school choice. These are based on the approach that the market forces in education will lead to an increase in quality. It is among the basic claims that opening schools to competition and parents' choice among competing schools will both increase the quality of education and provide equal opportunities for the children. In line with this approach, applications that sometimes allow parents to choose schools by means of school funding, sometimes through coupons, have been becoming widespread in many countries. However, this claim ignores the social origins of the students and hides the role of the economic, social and cultural capital of the parents in the education of the child. The aim of this study is to find out what kind of strategies the parents of children who are primary school age follow in the school choice process and what kind of practices they exhibit. The questions asked in relation to the purpose of the research are as follows: What are the socioeconomic characteristics of the parents who made school choice? Which factors are effective in choosing a school? How and where do parents access information about schools in the school choice process? What kind of strategies do parents develop in order to enrol in their chosen school? Because in Turkey school enrolment is made based on the address and therefore the school choice practices are not allowed officially, it is considered that it is important to reveal school choice practices of parents. Methodology This study adopts the case study design, which is one of the qualitative research approaches. The case study provides in-depth knowledge about the research topic of interest and aims to understand the event in every aspect. The participants of the study consist of the parents of a public primary school receiving a large proportion of students from outside the school region, and which is mainly located in an area where middle-class families live. The parents interviewed are determined by means of convenience sampling and snowball sampling. The basic technique used for the collection of qualitative data is the interview. I have conducted interviews using a semi-structured interview form to ensure the active participation of the parents to the research. The data of the research have been analysed by descriptive analysis. In qualitative research; the credibility, transferability, consistency, and confirmability of the research are important to increase the quality of research. In order to increase credibility, I have followed strategies such as long-term interaction, diversity, and peer debriefing. In order to provide a detailed description of the study, I have arranged the data obtained under appropriate themes and transferred directly with quotations. Findings When the profile of the interviewed parents is examined, it is observed that almost all of them are university graduates and they belong to occupational groups called as white collars such as engineers, designers, journalists, insurers, and teachers. Parents try to choose the best school they think that it will contribute to their children to obtain a better position in the labour market in the future. Although it is possible to talk about many factors that influence school choice, it is noteworthy that the most important factor in primary school choice is the quality of teachers. This is followed by features such as the location of the school, teacher-student relationship, security and the physical facilities in the school. The main information source in the school choice process is the social networks of the parents. Since the student enrolment for primary schools is based on the address in Turkey,

parents who want to enrol their children in other schools develop various strategies, especially change of address. Conclusion Parents, who want their children to have a good position and status in parallel to the increasing competition in the labour market, mobilize their economic, cultural and social capital to turn their wishes into reality. Parents from middle-class develop various strategies in order to reproduce their class positions and to ensure that their children have at least the same class position. Making a school choice is at the beginning of these strategies. Teacher qualification, the location of the school, the quality of education, class size, activities, and security are the prominent factors in the primary school choice. The characteristics of the teacher, who play a major role in educational activities, are more prominent than other factors and are a determining factor in primary school choice. Social networks around the school function as an important source of information in the school choice process. Since the student enrolment for primary schools is based on the address in Turkey, parents who want to enrol their children in other schools develop various strategies. This study concludes that school choice practices play an active role in social segregation in education.

Keywords: School Choice, Parents, Student, Enrolment, Strategy

Bir Üniversitedeki Fakülte Yöneticilerinin Liderlik Tarzlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Esef Hakan Toytok[1] *

[1]Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi

*Sorumlu yazar: hakantoytok@hotmail.com

Özet

Amaç

Psikolojiden sosyolojiye, siyasetten ekonomiye birçok alanın temel araştırma ve inceleme konusu olan liderlik kavramının halen popülaritesini koruduğu görülmektedir. Liderlik ile ilgili yapılan tanımların temel odak noktalarının; etkileme ve peşinden sürükleme, başlatıcı olma, etkili iletişim kurma, cesur ve meydan okuyucu olma, inançlı ve kararlı olma gibi özelliklerin ön plana çıktığı görülmektedir. Liderlik bir anlamda, liderin yönetim sürecindeki davranışlarını içeren ve bu davranışlara göre anlam bulan bir kavramdır. Bu nedenle lider, örgütlerin değişim ve dönüşüm sürecinin temel dinamosu olarak işlev görmektedir. Örgütlerin etkin ve güçlü olabilmeleri bir anlamda bu dinamo sürecinin iyi yönetilmesine bağlıdır. Örgütsel amaçlara uygun olarak yöneticiler değişik liderlik sitilleri göstermektedirler. Bu bağlamda araştırmanın amacını eğitim-öğretim kademesinin en üst düzeyini oluşturan üniversitede görev yapan dekanların liderlik sitillerinin belirlenerek, demografik değişkenlere göre incelenmesi oluşturmaktadır.

Yöntem

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Siirt Üniversitesi bünyesinde bulunan sekiz fakülte oluşturmaktadır. Araştırmada çalışma grubu olarak A, B, C ve D fakültesi olarak kodlanan dört fakülte seçilmiştir. Bu fakültelerde değişik sınıflarda okuyan 440 öğrenci görüşü araştırmanın verisini oluşturmaktadır. Araştırmada demografik değişken olarak cinsiyet, memleket durumu, sınıf düzeyi ve okuduğu fakülte olmak üzere dört soru sorulmuştur. Veri toplama aracı olarak Liderlik Tarzı Davranış Ölçeği (LTDÖ) kullanılmıştır. Ölçek beş alt boyut ve 59 maddeden oluşmaktadır. Araştırmada güvenirlik analizi için Cronbach Alpha istatistiki prosedürü kullanılmıştır. Elde edilen görüşler araştırma amacına uygun olarak veri setlerine dönüştürülerek R 3.1.1.programında analiz edilmiştir. Araştırmada yüzde (%), frekans (N) ve aritmetik ortalama değerlerine bakılmıştır. Normallik testi sonucuna göre veriler homojen dağılım gösterdiği için parametrik istatistiki prosedürlerden, ikili değişkenler için t-Testi, ikiden büyük değişkenler için ise One-Way ANOVA analizleri yapılmıştır. Elde edilen bulgular APA 6'ya göre tablolaştırılarak bulgular bölümünde sunulmuştur.

Bulgular

Araştırmada Siirt üniversitesi öğrenci görüşlerine göre elde edilen verilere ilişkin yapılan analizler sonucunda araştırmaya dahil edilen dekanların liderlik sitillerinin otokratik liderlik sitilinde = 3,52, serbestçi liderlik sitilinde = 3,07, etkileşimli liderlik sitilinde = 2,78, demokratik liderlik sitilinde = 2,24 ve dönüşümcü liderlik sitilinde = 2,18 düzeyinde olduğu görülmüştür. Cinsiyet bağımsız değişkenine göre erkeklerin lehine etkileşimci liderlik

sitilinde (p =.029), memleket bağımsız değişkenine göre ise otokratik liderlik sitilinde (p =.017) Siirt'in dışında olanlar lehine ve dönüşümcü liderlik sitilinde (p =.049) Siirtliler lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Sınıf bağımsız değişkenine göre ise p< .050 için otokratik liderlik sitili hariç diğer tüm liderlik sitillerinde tüm sınıf seviyeleri arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Fakülte bağımsız değişkenine göre tüm liderlik sitillerinde p< .050 için anlamlı farklılık olduğu bulgulanmıştır.

Sonuç

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre araştırmaya dahil edilen dekanların çoğunlukla otokratik liderlik sitili özelliklerini, en az ise dönüşümcü ve demokratik liderlik sitili özelliklerini gösterdikleri görülmüştür. Araştırmaya dahil edilen öğrenci görüşlerine göre ele alınan fakülte dekanlarının kararları alma, yetki kullanma, eleştiriyi sevmeme, emir kullanma gibi davranış göstergeleri sergiledikleri görülmüştür. Araştırmada ele alınan bağımsız değişkenden cinsiyete göre öğrenci algılarında dekanların etkileşimci liderlik sitili özelliklerinde anlamlı bir farkın olduğu tespit edilmiştir. Anlamlı farkın kaynağına bakıldığında erkeklerin lehine bir durumun olduğu görülmektedir. Buna göre araştırmaya dahil edilen öğrencilerden erkekler dekanları daha etkileşimci bulurken kız öğrencilerin daha düşük düzeyde dekanları etkileşimci bulduğu söylenebilir. Bunu bir nedeni olarak araştırmaya dahil edilen tüm dekanların erkek olması ve erkeklerin hemcinsi olarak dekanlara kendilerini daha rahat ifade edebilmeleri gösterilebilir. Sınıf düzeyi bağımsız değişkenine göre öğrenci algılarında otokratik liderlik sitili hariç diğer tüm liderlik sitilleri arasında anlamlı bir faklılık olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin görüşlerinin sınıf seviyesi ne olursa olsun otokratik liderlik sitilinde benzerlik göstermesi bir anlamda bu liderlik sitilinde hem fikir oldukları, görüş farklılığı içerisinde olmadıkları anlamında değerlendirilebilir. Sonuç olarak araştırmaya katılan öğrencilerin algıları incelendiğinde, dekanlarının otokratik liderlik sitili davranışlarından çokta memnun olmadıkları, yönetim sürecinin daha katılımcı bir şekilde dizayn edilmesini istedikleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Fakülte, Liderlik, Liderlik Stili

Faculty Managers of the University Investigation of Leadership Styles According to Some Variables

Abstract

Purpose

The concept of leadership, which is the subject of basic research and investigation of many fields from psychology to sociology, from politics to economy, still maintains its popularity. The main focal points of the definitions related to leadership are; It is seen that features such as influencing and tracing, initiating, effective communication, being courageous and challenging, being faithful and determined. Leadership, in a sense, is a concept that includes the behavior of the leader in the management process and meaning according to these behaviors.Therefore the leader functions as the main dynamos of thechange and transformation process of the organizations. The fact that organizations can be effective and

strong depends on the good management of this dynamo process. In line with organizational goals, managers show different leadership styles. In this context, the purpose of the study is to determine the leadership styles of the deans who work in the university which constitutes the highest level of education and to analyze them according to demographic variables.

Method

A descriptive scaning model was used in there search. The universe of the study consists of eight faculties with in the University. The population of the study consists of eight faculties within the University. In this research, Four faculties which were coded as A, B, C and D faculties were chosen as the study group. The views of 440 students studying in different classes in these faculties constitute the data of there search. In the researc, four questions were asked as gender, birth city status, class level and faculty. Leadership Style Behavior Questionnaire scale was used as data collection tool. This scale consists of five sub-dimensions and 59 items. In this Study, Cronbach Alpha statistical procedure was used for reliability analysis. In this study's according to purpose were analyzed that views obtained converted into datasets in the x program. In the study, percentage (%), frequency (N) and arithmetic mean values were examined. As a result of the normality test, it was seen that the data showed a homogenous distribution. Therefore, in study parametric statistical methods were used.

Findings

In study, According to the student views when examined of the findings the leadership styles of the deans of the faculties are mostly in the style of autocratic leadership (= 3,52). The lowest leadership style has been found to be interactive (= 2,18) and democratic (= 2,24) styles. It was found that there was a significant difference in the interactionist leadership style (p =.029) in favor of men according to gender independent variable. According to the faculty independent variable, it was found that there was a significant difference for p <.050 all leadership styles in.

Result

According to the findings of the study, deans who were included in the study mostly showed autocratic leadership style characteristics, while they showed at the very least the characteristics of transformational and democratic leadership style. In the study deal whith, It was determined that there was a significant difference in the interactional style of the deans in the students' perceptions of independent variables according to gender. When we look at the source of meaningful difference, it is seen that there is a situation in favor of men. The reason for this is that all deans involved in the study are men and mens' to men can express themselves more easily. In the perceptions of students according to the class level independent variable, there was a significant difference between all the leadership styles except autocratic leadership style. As a result, when the perceptions of the students participating in the study are examined, it can be said that their deans are not very satisfied with the autocratic leadership style behaviors and they want the management process to be designed in a more participatory manner.

Keywords: Faculty, Leadership, Leadership Sytle

Bireysel Yenilikçilik Ölçeğinin Okul Yöneticileri İçin Uyarlanması: Türkçe Geçerlik-Güvenirlik Çalışması

Mehtap Naillioğlu Kaymak[1] *, Çiğdem Çelik Şahin[2], Ferah Güçlü Yılmaz[3]

[1]MEB Şehit Mehmet Karakaşoğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
[2]MEB Bilim ve Sanat Merkezi
[3]Türk Telekom Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: mehtapnaillioglu@hotmail.com

Özet

Problem Durumu, Amaç ve Önem

Alan yazın incelendiğinde öğretmenler, öğretmen adayları, ortaöğretim öğrencileri gibi farklı örneklemlerdeki bireylerin, bireysel yenilikçilik durumlarını incelemeye yönelik çeşitli araştırmalar olduğu ve bu araştırmalar içinde sınırlı sayıda da olsa okul yöneticileri örneklemi üzerinde çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir. Gerçekleştirilen bu araştırmalarda "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği (BYÖ)" kullanılmıştır. Orijinal formu "IndividualInnovativenessScale" olarak geçen BYÖ ölçeği, 1977 yılında H. Thomas Hurt, Katherine Joseph ve Chester. D. Cook tarafındangeliştirilmiş ve geçerliği ve güvenirliği birçok araştırmacı tarafından farklı örneklemler üzerinde test edilmiştir. Ölçeğin özgün formunda yenilikçiden geleneksele doğru beş farklı kategorideki bireyinözelliklerine ilişkin toplam 20 madde bulunmaktadır. Son versiyon ölçekte yer alan bireysel yenilikle ilgili her ifade "Kesinlikle Katılmıyorum" ile "Kesinlikle Katılıyorum" olmak üzere 5'li likert maddesi şeklinde puanlanmıştır. Ölçek maddelerinin 12'si pozitif (1, 2, 3, 5, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 18. ve 19.maddeler), 8'i negatif maddelerden (4, 6, 7, 10, 13, 15, 17. ve 20. maddeler) oluşmaktadır. Ölçekte yenilikçilik puanı; pozitif maddelerden alınan toplam puandan negatif maddelerden alınantoplam puanın çıkarılmasıyla elde edilen puana 42 puan eklenerek hesaplanmaktadır. Ölçekte alınan en düşük puan 14, en yüksek puan ise 94'tür. Ölçek üzerinden hesaplanan puanlaragöre bireyler yenilikçilik bağlamında gruplandırılmaktadır. Buna göre bireyler; hesaplanan puan 80 puan üstünde ise "Yenilikçi", 69 ve 80 puan arasında ise "Öncü", 57 ve 68 puan arasında ise "Sorgulayıcı", 46 ve 56 puan arasında ise "Kuşkucu", 46 puan altında ise "Gelenekçi" olarak kabul edilmektedir. Ayrıca ölçek yardımıyla hesaplanan puana göre genel olarak, 68 üstü puan alan bireyler oldukça yenilikçi, 64 altı puan alan bireyler yenilikçilikte düşük olarak yorumlanmaktadır. Özgün dili İngilizce olan ölçek http://www.jamescmccroskey.com/measures/innovation.htm adresinde yayınlanmakta olup orjinal ölçeğin herhangi bir izin alınmadan ve ücret ödenmeden kullanılabileceği belirtilmektedir. BYÖ'nün ilk Türkçe'ye uyarlaması ve geçerlik, güvenirlik çalışmaları üniversite öğrencileri ve öğretmenler örneklemleri ile Kılıçer ve Odabaşı tarafından(20 maddelik Türkçe ölçek dört faktörlü bir yapıdadır, geneline ilişkin iç tutarlık katsayısı 0.82, test-tekrar test güvenirliği 0.87'dir) daha sonra da hemşirelik mesleği için Türkçe'ye uyarlaması ise Sarıoğlu Kemer ve Altuntaş tarafından gerçekleştirilmiştir. Söz konusu ölçekler yetişkin düzeyinde bireysel yenilikçilik düzeyini belirlemeye yönelik olsa da okul yöneticileri örnekleminde geçerlilik ve güvenirlik çalışmasına alanyazında rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı, BYÖ'yü okul yöneticileri için uyarlayarak, geçerlik ve güvenirliğini

test etmektir. Geliştirilen yeni "okul yöneticileri bireysel yenilikçilik ölçeği (OKBYÖ)" ile okul yöneticilerinin bireysel yenilikçilik düzeylerinin tespit edilmesi ve/veya ilişkili araştırmalarda bu ölçeğin kullanılması ile eğitim yönetimi literatürüne eğitim yöneticilerine yönelik çalışmalara katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

Yöntem

Ön ve ana pilot uygulama aşamaları ile gerçekleştirilmesi planlanan ölçek geliştirme çalışmasının evreni Ankara İli Keçiören ilçesi resmi ve özel ilkokul, ortaokul ve liselerinde görev yapan okul yöneticileri olarak belirlenmiştir. Araştırma örneklemi tabakalı örneklemeden faydalanarak ve maksimum çeşitliliği sağlayacak şekilde ölçeğin 20 maddelik yapısı ele alınarak minimum 150 kişi olarak (pilot çalışmalar hariç) öngörülmüştür. Olası ön pilot çalışmalar, analizler ve geçersiz anketler nedeniyle bu sayının 300'e kadar çıkartılması hedeflenmiştir. Araştırma için gerekli izinyazısı MEB'e şubat ayı içerisinde iletilmiştir. Eğitim yönetimi doktorası bulunan ve yöneticilik görevlerinde de bulunmuş araştırmacılar, ölçeğin uyarlanması aşamalarında alan uzmanı olarak da görev almaktadırlar. Ölçekler örnekleme elden araştırmacılar tarafından ya da çevrimiçi araçlar (Google formsv.b) yoluyla iletilecektir. Ölçek ile ilgili değerlendirmeler yöneticilerin kendi bildirimleri/bireysel beyanları ile sınırlı olacaktır. Ölçeğin uyarlanmasısürecinde ölçek maddelerinin çevrilmesi, çeviri sonrası dilsel ve kültürel eşdeğerlilik çalışmaları yanında iç tutarlılık katsayısı (cronbach alfa) ve madde toplam korelasyonu, test-tekrar test güvenirliği (Pearson momentler çarpım korerlasyon katsayısı) hesaplamaları ile alt-üst %27 madde analizi, açımlayıcı (AFA) ve doğrulayıcı (DFA) faktör analizlerigibi istatistiksel ve psikometrikanalizler kullanılacaktır.

Bulgular ve Sonuç

Alan ve dil uzmanlarınca gerçekleştirilen çeviri ve çeviri sonrası dilsel ve kültürel eşdeğerliğin sağlanmasına yönelik ön pilot çalışmanın ardından oluşturulan ilk versiyon ölçek 46 kişilik gönüllü bir gruba uygulanmıştır. Ön pilot çalışmada ilk anketin uygulanmasından sonra cevapları geçerli kabul edilen 36 kişiye yeniden anketler iletilerek ölçeğin Pearson momentler çarpım korelasyon katsayısı ile test-tekrar test güvenirliği incelenmiştir. Buna göre OYBYÖ'nün her iki uygulaması arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğugörülmüştür [$r(36)=0.789$, $p<.01$]. Yapılan ön işlemler sonucunda KMO değerinin 0.827 hesaplandığı, Bartlett'sSphericity testinin veKi-Kare değerinin anlamlı çıktığı ($p<.05$) bulunmuştur. Hesaplanan KMO değerinin 0.8 ile 0.9 arasında olması, Bartlett's Sphericity testinin ve Ki-Kare değerinin anlamlı çıkması nedeniyle ön pilot örneklemden elde edilen veri matrisinin faktör analizi için uygun ve faktörleştirilebilir olduğu belirlenmiştir. İlk AFA analizleri yapılmıştır. Ancak orijinal ölçekteki dört faktörlü yapı yerine iki faktörlü bir yapı gözlenmiştir. Ana pilot uygulamada artacak örneklem sayısı ile faktör yapısının daha net belirlenebileceği düşünülmektedir. Ölçeğin tümüne ait iç güvenirlik katsayısı .930 olarak tespit edilmiştir. MEB'den alınacak izin sonrası hedeflenen örnekleme geliştirilen ilk versiyon OYBYÖ uygulanarak geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları tamamlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Okul Yöneticileri, Bireysel Yenilikçilik, Ölçek Geliştirme

Delphi Tekniği Kullanarak Ortaöğretimde Öğrenci Devamsızlık Nedenlerinin Analizi

Oktay Şabhaz[1], **Ulaş Yabanova**[1] *, **Vehbi Onur Demirciler**[1]

[1]Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

*Corresponding author: ulasyabanova@gmail.com

Özet

Amaç

Türkiye ve Avrupa'da ortaöğretim devamsızlığı önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Devamsızlık özellikle Avrupa Birliği'nin de öncelikli çalışma konularından olan erken okul terkinin de en önemli göstergelerindendir. Devamsızlığın öğrencilerin öğretim hayatı üzerinde yaptığı olumsuz etkilere yönelik alanda birçok çalışma bulunmaktadır. Yapılan taramalarda, devamsızlığın nedenlerine yönelik oldukça az sayıda çalışma olduğu ve devamsızlığın farklı faktörlerden kaynaklandığı görülmüştür. Birçok bileşenden etkilenen bu sorunun çözümü için tek bir formül olmadığı, her bir faktörün ayrı ayrı ele alınıp incelenmesi gerektiği düşünülmüştür. Bu nedenle sunulan çalışmada, ortaöğretim öğrenci devamsızlığının nedenlerini ve alt nedenlerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Devamsızlık nedenlerinin tüm boyutları ile analiz edilebilmesi amacıyla Delphi yönteminden yararlanılmıştır. Delphi yöntemi, belirli bir problem durumunun nedenleri veya çözümleri için alandaki uzmanların görüş birliğine vararak problem durumu analiz etmelerine olanak sağlayan bir araştırma yöntemidir. Alan uzmanlarının devamsızlık nedenleri hakkındaki ortak görüşünü ortaya çıkarabilmek için eğitim alanında farklı üniversitelerde çalışan 15 akademisyen üzerinde üç tur şeklinde araştırma gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Delphi yöntemi ile elde edilen bulgulara göre; öğrenci devamsızlıklarının nedenleri 15 ana kategori ile 61 alt kategoriden oluşmaktadır. Buna göre öğrenci devamsızlığını etkileyen ana kategoriler ve alt kategorinin sayıları şu şekildedir; Aile (9), akademik (3), arkadaş (3), bireysel (9), iş (2), merkezi sınavlar (2), mobilite (1), okul ortamı (9), öğretmen (7), politik (5), rehberlik eksikliği (1), sağlık (1), sınıf ortamı (4), sosyal çevre (4) ve ulaşım (1).

Sonuç

Çalışma sonucunda öğrenci devamsızlığını etkileyen en önemli kategoriler olarak aile tutumu, bireysel sorunlar, okul ortamı ve öğretmen davranışları karşımıza çıkmaktadır. Aile içi dinamikler, öğrenci devamsızlığı üzerinde son derece önemli bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Bu sorunların kolaylıkla gözlemlenememesi ve okulun aile üzerinde etki derecesinin kısıtlı olması nedeniyle bu kategoride yaşanan sorunlar öğrencinin okul terkine kadar iten en temel nedenleri oluşturmaktadır. Bireysel nedenler de devamsızlık üzerinde önemli bir diğer kategori olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kategoride yer alan alt kategorilerin çözümünün etkili bir rehberlik mekanizması ile sağlanabileceği düşünülmektedir. Okul ortamında yer alan alt kategoriler incelendiğinde, okulun iklimi ve

yapısının, okul içi disiplin uygulamaları ile sosyal imkânların da devamsızlık üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Bu noktada il, ilçe ve özellikle okul yöneticilerine önemli görevler düşmektedir. Okul ortamının olumsuz boyutlarının belirlenip sağlıklı hale getirilmesi ile bu kategoride yer alan alt nedenlerin devamsızlık üzerindeki etkisinin azalması beklenmektedir. Bir diğer önemli kategori öğretmen olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmen, aslında okul ikliminin çekirdeğini oluşturan sınıf ikliminin yönetimi ve oluşumundan sorumludur. Öğretmenin öğrencileri ile olan ilişkileri, sınıf içi disiplin uygulamaları, akademik yeterlilik ve öğrencileri ile iletişimi oldukça önemlidir. Öğretmen kaynaklı devamsızlıkların tespiti de kolay olmamakla birlikte, iyi işleyen bir rehberlik mekanizması ile bu kategorinin devamsızlık üzerindeki etkisinin de azaltılabileceği düşünülmektedir. Alt kategori sayıları az olmakla birlikte sağlık, ulaşım ve mobilite kategorileri de devamsızlık üzerinde önemli derecede etken olan kategorilerdir. Akademik, arkadaş, iş, merkezi sınavlar, politika, rehberlik eksikliği, sınıf ortamı ve sosyal çevrenin de devamsızlık üzerinde etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucuna göre alan uzmanlarının ortaöğretim öğrenci devamsızlığını etkileyen 15 kategoride 61 faktör olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu durum bize devamsızlık sorunun tek bir formül ile çözülemeyeceği gerçeğini göstermektedir. Her bir faktör için ayrı ayrı ve kişiye özel çözüm stratejileri uygulanarak bu sorun ile mücadele edilebilecektir. Bunun için ilk adım her bir öğrencinin her bir devamsızlığının bu faktörlerden hangisi veya hangilerinden etkilendiğinin belirlenmesi ile atılmalıdır. Ardından bu kategoride uygulanabilecek çözüm stratejileri işe koşulmalıdır. Böyle bir durumda sınıf, okul, ilçe, il ve bölge bazında öğrencilerin devamsızlığının hangi kategorilerden ne ölçüde etkilendiği incelenerek politik ve ulusal düzeyde hatta uluslararası düzeyde önlemler de ortaya konulabilecektir.

Teşekkür

Bu çalışma; Erasmus+ programı altında Türkiye Ulusal Ajansı tarafından Stratejik Ortaklıklar başlığı altında 2016-1-TR01-K201-034947 numara ile fonlanan “Improving Solutions for Student Absentheeism” projesi kapsamında üretilmiştir.

Keywords: Öğrenci Devamsızlığı, Delphi Tekniği, Ortaöğretim

Analysis of the Reasons of Absenteeism in Secondary Education by Using Delphi Method

Abstract

Aim

Absenteeism in Secondary Education is an important issue to be solved in Turkey and Europe. Absenteeism is also one of the most important indicators of early school leaving, which is one of the priorities of the European Union. There are many studies on negative effects of absenteeism on academic life of students. In previous researches, it is seen that absenteeism is based on many different factors and there are very few studies about the reasons of absenteeism. It is thought that there is not a single formula for the solution of this problem which is affected by many components and each of these factors should be considered and

examined separately. For this purpose, it is aimed to reveal the reasons and sub-reasons of secondary education absenteeism in this study.

Methodology

Delphi method was used to analyze the reasons of absenteeism in wide scope with all dimensions. Delphi method is a research method that allows the experts in the field to analyze the problem by reaching a consensus on the reasons or solutions of a specific problem or situation. In order to reveal the common view of the experts on absenteeism reasons, three successive researches were conducted on 15 academicians who work in different universities in the field of education.

Findings

According to the findings of Delphi method; reasons of student absenteeism are formed of 15 main-categories and 61 sub-categories. According to this, the numbers of main categories and sub-categories affecting student absenteeism are as follows: Family (9), Academic (3), Friend (3), Individual (9), Work (2), Central Examinations (2), Mobility (1), School Environment (9), Teacher (7), Politic (5), Lack of Guidance (1), Health (1), Class Environment (4), Social Environment (4) and Transportation (1). Result: As a result of the study, the most important categories that affect the student absenteeism are revealed as family attitudes, individual problems, school environment and teacher behaviors. It is also seen that intrafamilial dynamics have a very considerable effect on student absenteeism. Due to the fact that these problems cannot be easily observed and the degree of influence of the school on family is limited, the problems experienced in this category are the main reasons that lead student to leave the school. Individual reasons is another important category which has crucial effect on absenteeism. It is thought that the solution of the problems related to subcategories in this category is only available with an effective guidance mechanism. When the sub-categories in the school environment are examined, it is asserted that climate and structure of the school, discipline practices and social facilities in the school are also effective on student absenteeism. At this point, the policy makers of the provinces, districts and especially the school administrators have very important roles. With the determination of the negative dimensions of the school environment and improving these, it is expected that the effect of the sub-categories of the absenteeism in this category will diminish. Teacher emerges as another important category of absenteeism. In fact, the teacher is primarily responsible for the management and formation of the class climate that forms the core of school climate. The relationship with the students, classroom discipline practices, academic competence and communication with the students are very important factors for teacher. Although it is not easy to identify absenteeism situations that are related to teachers, it is thought that the effect of this absenteeism category can be reduced by a well-functioning guidance mechanism. However, the number of sub-categories is small, the categories of health, transportation and mobility are highly effective on absenteeism. It was also concluded that the categories of academic, friend, job, central examinations, lack of guidance, politic, class environment and social environment are effective on absenteeism. According to the results of the research, it is seen that the field experts think that there are 61 factors within 15 categories that affect absenteeism in secondary education. This situation shows the fact that absenteeism cannot be solved by a single formula. The problem can be tackled by applying separate and individual

solution strategies for each factor. For this purpose, the first step should be taken by determining which of each student's absenteeism is affected by these factors. Then, the solution strategies that can be applied in this category should be performed. In this way, it is possible to take measures at political, national and even in international level by examining to what extent the absenteeism of the students is affected on the basis of class, school, district, province and region.

Keywords: Student Absenteeism, Delphi Method, Secondary Education

Eğitim Bilimlerine Yeni Yaklaşım: Kuantum Öğrenme

Gülnihal Yıldırım[1] *, Nihan Çağlar[1], Murat Gürkan Gülcan[2], Ayşe Burçak Çelik[1]

[1]MEB

[2]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: ygulnihal@gmail.com

Özet

Fizikte Newton tarafından tanımlanan kurallara dayanan klasik fizik diğer bir değişle Newtoncu yaklaşım olayların doğrusal ilerlediğini ileri sürmektedir. Newton evrendeki oluşumların parçacıların hareketlerine indirgenebileceğini ifade eder. Dış dünyanın gerçekliğini basit matematiksel denklemlerle açıklayabileceğini ve koku, tat gibi özelliklerin subjektif olduğunu düşünür (Taslaman, 2008). Yani Newton, yaşamın içinde gerçekleşen her durumu, davranışı ve olayı neden- sonuç ilişkisi ile, deney ve gözlemlerle ve matematiksel formüllerle açıklamaktadır(Erçetin vd., 2018) . Fakat bu yaklaşım zamanla bilimsel ilerleme yolundaki keşifleri açıklamakta yetersiz kaldı. Bu noktada evrenin işleyişinin basit doğrusal bir yaklaşımla açıklanamayacağını bütünü, ilişkileri ve farklılıkları hesaba katmak gerekliliğini savunan kuantum fiziği devreye girdi. Kuantum fiziği, maddenin enerjiye dönüştüğü yani atom altı parçacıkların diğer bir değişle hızla hareket eden enerji parçacıklarının oluşturduğu bir alandan söz eder. Buradaki bir diğer önemli nokta ise bu parçacıklar insan düşüncesinin yaydığı enerjiye yanıt verirler. Yani bu alanı gözlemleyen kişi ile gözlemlediği parçanın birbirinden bağımsız, kopuk şeyler olmadığı meydana çıkmaktadır(Güllü, 2010). Bu şekilde tanımlanınca kuantum fiziği başlangıçta fen bilimlerini etkileyen bir teori gibi görünse de tüm yaşayan sistemleri kapsaması nedeniyle sosyal bilimler ve eğitim bilimleri gibi birçok bilim dalını da etkisi altına almıştır. Özellikle gözlemlenen ortamla gözlemci arasındaki bağa yapılan vurgu eğitim bilimlerinde öğrenme ve öğretmenin birbirinden bağımsız düşünülmemesi, yaşamın her döneminde öğrenmenin devam etmesi yönündeki yeni yaklaşımlara ışık tutmuştur. Toplumlar yaşamlarını devam ettirmeleri için tarihsel süreçte dönemsel koşularına bağlı eğitim faaliyetlerinde bulunmuşlardır. Tarım toplumunda insan tarlada neler yapacağına, ticaret toplumunda basit hesap işlerinin nasıl yapılacağına, sanayi toplumunda ise makinelerin nasıl kullanılacağına odaklanan bir eğitim anlayışı yer aldı(Hanbay,2009). Bu amaçlara ulaşılması ise klasik örgüt anlayışı yani insana bilgi yüklenen pasif bir yapı olarak bakan Newtoncu yaklaşım ile sağlandı. Fakat artık bilgi toplumunda amaçlar ve bu amaçları gerçekleştirecek insanlar yetiştirmeyi hedefleyen eğitim anlayışı tamamen değişti. Günümüzde sözü geçen bu eğitim anlayışını tanımlayan kuantum düşüncesi artık insanı öğrenmeyi öğrenen, bilgiyi üreten aktif bir özne olarak yorumlamaktadır. Bilgiye ulaşma ihtiyacının artmasıyla teknolojik gelişmeler hızlanmıştır. Bilginin gün geçtikçe katlanarak artması ve mevcut bilgilerin çabuk eskimesi insanların öğrenme faaliyetlerini yaşamlarının tümünde gerçekleştirmeleri gerekliliğini öne çıkarmıştır. Çünkü bilgi toplumlarında yaşam boyu öğrenen, kendi kendine bilgiye erişme, bilgiyi organize etme becerisine sahip insanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle kuantum düşünce doğrultusunda olgu ve olayların gözlem biçimine bağlı olması nedeniyle eğitim programlarının belirli doğruları dikte ettirmekten çok, bilginin ne zaman geçerli olduğunu ve

nasıl kullanıldığını göstermesi daha doğru bir yaklaşım olarak kabul edilmektedir(Güllü, 2010). Bu doğrultuda eğitimde öğrenme yaklaşımları da değişime uğramıştır. Eğitim sürecinde öğreneni merkeze alan bu yaklaşımlardan kuantum öğrenmenin temel hedefi yaşam boyu öğrenen, kendi öğrenme süreçlerini organize edebilen bireyler yetiştirmek. Eğitim bilimlerinde kuantum düşünce sistemi üzerine yabancı literatürde çalışmalar daha eskilere dayanmakla birlikte Türkiye ‘de bu düşünce sistemini ele alan çalışmaların geçmişi çok yenidir. Bu sebeple mevcut çalışmada eğitim bilimlerinde yeni bir yaklaşım olarak kuantum öğrenme betimsel bir çalışma şeklinde yapılacaktır. Bu çalışma ile eğitim bilimlerine kuantum öğrenmenin katkıları incelenecektir.

Yöntem

Araştırma betimsel bir araştırma olup, literatür taraması yapılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bulguları devam etmektedir. Sunu esnasında ve tam metin olarak paylaşılacaktır.

Sonuçlar

Araştırma devam etmektedir. Sunu esnasında ve tam metin olarak paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Bilimleri, Kuantum Teorisi, Kuantum Öğrenme

Eğitim Ya da Eğitim Bilimleri Fakültelerinde Yayımlanan Akademik Dergiler Üzerine Bir Araştırma

Yener Akman[1] *

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi

*Corresponding author: yenerakman@sdu.edu.tr

Özet

Giriş

Son yıllarda Türkiye'de çok sayıda üniversitenin kurulduğu ve bu doğrultuda Eğitim ve Eğitim Bilimleri Fakültelerinin sayılarında da artış olduğu görülmektedir. Günümüzde Eğitim ve Eğitim Bilimleri Fakültelerinin sayısının yaklaşık olarak yüz olduğu belirtilebilir. Bu fakültelerin çoğunluğunda bilime hizmet etmek amacıyla akademik dergiler kurulmuştur. Yükseköğretimde yer alan bilimsel dergiler farklı yöntemler ışığında araştırmalar gerçekleştirerek bilimin ve insanlığın gelişimini sağlamaya yönelik çalışmalarda bulunmaktadır. Bilimsel dergiler bir alan ya da disiplinde yapılan araştırmaları kamuoyuna ulaştırma amacıyla belirli periyotlarda yayımlanan akademik ürünler olarak ifade edilebilir. Özellikle son 10 yıl içerisinde akademik yayınlarda niceliksel olarak büyük bir artış olduğu belirtilmektedir. Bu artışın nedenleri arasında akademisyenlerin çeşitli unvanlara erişmelerinde yayınların önemi ve akademik teşvik uygulaması düşünülebilir. Eğitim ve Eğitim Bilimleri Fakülteleri tarafından yayımlanan dergilerin editörlerinin çoğunlukla aynı fakülte içerisinden bir öğretim üyesi olduğu görülmektedir. Yayımlanması amacıyla akademik dergilere gönderilen makaleler öncelikle derginin editörü tarafından derginin amaçlarına, kapsamına uygunluk ve belirli biçimsel özellikleri sağlama durumuna göre ön değerlendirmeden geçirilir. Ardından, uygun görülen makaleler, makalenin içeriği hakkında uzman olan iki ya da üç hakeme değerlendirmesi için yönlendirilir. Bu süreçte makalenin yazarının ya da yazarlarının kim olduğu sadece editör tarafından bilinmekte ve hakemlere bilgi verilmemektedir. Değerlendirme süreçleri değişkenlik göstermekle birlikte genellikle yaklaşık altı aylık bir süreçte tamamlanmaktadır. Ancak akademik yayıncılıkta gerek akademik teşvik gerekse daha kısa zamanda unvan elde etmek için gerekli olan makalelerin çok kısa zamanda değerlendirilerek yayıma kabul aldığı da görülmektedir. Bu durum akademik değerlendirme sürecinde çeşitli etik ihlallerin yapıldığı izlenimi verebilir. Bu doğrultuda, bu çalışmada öncelikle Türkiye'deki on iki eğitim ve eğitim bilimleri fakültesinde son 4 ya da 5 yıllık süreçte yayımlanan makaleler yazar sayısı, yöntem ve makalelerin geliş ve kabul tarihleri arasındaki süreye göre incelenecektir. Ayrıca halen editörlük/editör yardımcılığı yapan ya da yapmış olan akademisyenlerin görüşleri çerçevesinde akademik yayıncılıktaki etik ihlaller konusunda bilgiler toplanacak ve tüm bulgular birlikte değerlendirilecektir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı Türkiye'deki eğitim fakültesi dergilerinde yayımlanan makalelerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir.

Yöntem

Türkiye'deki eğitim fakültelerinde yayımlanan makaleler ile ilgili gerçekleştirilen çalışma tarama modelinde betimlenmiştir. Veriler içerik analizi ile çözümlenecektir. Eğitim ve Eğitim Bilimleri Fakülteleri dergileri, Türkiye'nin farklı bölgelerinde olmalarına ve makalelerin geliş ve kabul tarihlerinin yer almasına dikkat edilerek belirlenmiştir. Bu doğrultuda on iki üniversitenin eğitim fakültesi dergisi çalışma kapsamına alınmıştır. Makale geliş ve kabul tarihleri açısından son 4 ya da 5 yıllık süreçte yayımlanan makaleler incelenmiştir. Çalışmada yer alacak dergilerin 2019 yılı içerisinde yayımlanan sayıları veri kümesine dahil edilmemiştir. Makaleler yazar sayısı, yöntem ve yazarların ilgili üniversite ile bağlantılı olup olmaması (üniversitede akademisyen ya da lisansüstü öğrenci olmak) ile makalenin kabul edilene kadar geçen süresi üzerinden irdelenmiştir. Ayrıca eğitim fakültesi dergisi editörlüğü ya da editör yardımcılığı yapan ya da yapmış olan akademisyenlerin görüşleri de değerlendirme sürecine dahil edilecektir. Bu doğrultuda elde edilecek betimsel veriler ile akademisyenlerin yayım sürecine ilişkin düşünceleri bütünsel bir bakış açısıyla ele alınacaktır. Akademisyenlerin düşünceleri yarı-yapılandırılmış bir form aracılığıyla yüz yüze görüşülerek ya da e-posta ile elektronik ortamda toplanacaktır. Çalışmada toplanan veriler SPSS programı ile incelenecektir. Makaleler üzerinden ulaşılan betimsel verilerin frekans ve yüzdeleri hesaplanacaktır.

Bulgular, Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Çalışmanın veri toplama süreci devam ettiğinden bulgular, tartışma, sonuç ve öneriler bölümüne ilişkin bilgiler daha sonra paylaşılacaktır.

Keywords: Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Akademik Dergi, Etik

A Research On Academic Journals Published in Faculties of Education Or Educational Sciences

Abstract

Introduction

In recent years, Turkey has seen the establishment of many universities. In this direction, it can be considered that there is an increase in the number of Faculties of Education and Educational Sciences. It can be stated that there are approximately one hundred faculties of Education and Educational Sciences. In the majority of these faculties, academic journals were established to serve science. Scientific journals in higher education conduct studies in the light of different methods and work to ensure the development of science and humanity. Scientific journals are academic products published in certain periods for the purpose of delivering the researches conducted in a field or a discipline to the public. It can be emphasized that there has been a quantitative increase in academic publications especially in the last 10 years. The importance of academic publications to reach academic titles and academic incentive can be considered among the reasons for this increase. It is seen that the editors of the journals published by the Faculties of Education and Education Sciences are

mostly faculty members of the same faculty. Articles submitted to academic journals for publication are firstly reviewed by the editor of the journal according to the purpose and scope of the journal and providing certain formal characteristics. Then, the appropriate articles are directed to the two or three referees who are experts on the content of the article. In this process, the author or the authors of the article are known only by the editor and the referees are not informed. The evaluation processes vary but are usually completed in about six months. However, in academic publishing, it is seen that articles from time to time are evaluated in a very short time and accepted for publication. This may give the impression of various ethical violations in the academic evaluation process. In this context, the articles published in the last 4 or 5 years period of twelve education and education science faculties in Turkey will be examined according to the number of authors, the method and the period between arrival and acceptance dates. In addition, information on ethical violations in academic publishing will be collected from academicians who are still editors or associate editors, and all findings will be examined together. Purpose The purpose of this study is to examine the articles published in academic journals of faculty of education in terms of different variables.

Method

The study which was examined the articles in education faculty journals was described in the survey method. The data will be analyzed by content analysis. Two points were taken into consideration when determining the journals of the Faculty of Education. First, the journals of teh Faculty of Education are from different regions of Turkey and secondly, the articles have the date of arrival and acceptance. In this direction, the journal of the faculty of education of twelve universities was included in the study. Articles which have been published in the last 4 or 5 years have been examined in terms of article arrival and acceptance dates. The journals published in 2019 were not included in the data set. The articles were examined in terms of the number of authors, method and authors being connected to the related university (being an academician or graduate student at the university) and the duration of the article until the acceptance of the article. In addition, the opinions of the academicians who have worked as an editor or assoaciate editor of the Faculty of Education will be evaluated. In this regard, descriptive data to be obtained and the opinions of academicians about the publication process will be discussed together. The views of academicians will be gathered through face-to-face interviews or e-mail with a semi-structured form. The data collected in this study will be analyzed with SPSS program. The frequency and percentage of descriptive data will be calculated.

Results, Discussion, Conclusion and Suggestions

As the data collection process of the study is continuing, the information about the findings, discussion, conclusions and recommendations will be shared later.

Keywords: Faculty of Education, Faculty of Educational Sciences, Academic Journal, Ethic

Eğitim Yönetiminde Kavram Kullanımı ve Tüketilen Kavramlar

Kasım Karakütük[1], **Ece Özdoğan Özbal**[1] *

[1]Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi
*Sorumlu yazar: ece-ozdogan@hotmail.com

Özet

Bir bilim alanının kendine özgü felsefesinin olup olmadığı; eş deyişle o alanın bilgi sorunu (epistemoloji), varlık sorunu (ontoloji), değerler sorunu (aksiyoloji), mantık sorunu önemlidir. Bir alanın bilim dalı olması için aynı zamanda kendine özgü kavramları (terimleri), kuramları (teorileri), varsayımları (sayıltıları), denenceleri (hipotezleri), yöntembilimi (methodologies), süreci (uygulamaları) olmalıdır. Eğitim bilimleri çatısı altında yer alan eğitim yönetimi; kendine özgü kuramları, kavramları, varsayımları, denenceleri, yöntembilimi, süreci olduğu için bir bilim dalıdır. Eğitim yönetimi bilim alanındaki uzmanların kendi aralarında kullandıkları alana özgü anlamları olan kavramlar, bu alanın özel dilini (jargonu) oluşturur. Özellikle bir bilim alanına ilişkin kullanılan ortak kavramlar, o alana ilişkin bilgi sahibi kişilerde ortak çağrışımlar oluşturur. Birçok durumu aynı anda açıklama olanağı sağlayan kavramlar aracılığı ile kişiler görüşlerini daha anlamlı duruma getirirler. Kavramlar, insanların düşüncelerini belirtmede, görüşlerini paylaşmada ortak bir dil oluşturma açısından önem taşır, kendilerine yüklenen anlamlar aracılığı ile birçok anlamı tek bir sözcük aracılığı ile açıklama olanağı sunarlar. İnsanların zihinsel kapasitelerinin sınırları, ne kadar bildikleri, onların bildikleri kavram (sözcük) tür ve sayısıyla ilişkilidir. Çok sözcük bilen kişinin çok bilgiye sahip olduğu, karşı çıkılamayacak bir görüştür. Eğitim yönetimi alanında da bilgi birikimi arttıkça alana özgü kullanılan kavramlar artmakta, gereksinimler doğrultusunda yeni kavramlar türetilmektedir. Bu kavramlar ilk olarak daha çok araştırmaların yapıldığı, bilginin üretildiği ülkelerde kullanılmaktadır. Buradan, bilgiyi üretenlerin, kavramlarını da ilk kullananlar olduğu söylenebilir. Bu kavramları -bilgiyi başka ülkelerde kullananların- kendi dillerine çevirmeleri, kendi dillerinde karşılıklarını oluşturmaları gerekir. Çoğu zaman yabancı dilden çevrilen eğitim yönetimi ile ilgili kavramların Türkçe uygun karşılıkları olmadığı savunularak, alındığı ülkenin diliyle (çoğunlukla İngilizce) alanyazına girdiği gözlenmektedir. Bu durum, eğitim yönetimi alanının kavram kullanımıyla ilgili önemli bir sorunudur. Eğitim yönetimi alanında yabancı dilden alınacak kavramların ulusal sınırlardan geçerken, ülkemize uyarlanması gerekir; bunda eğitim bilim insanlarına büyük görev düşer. Bu ise özgün bilginin üretilmesinin, başka ülkelerden alınıyorsa eğitim yönetimi alanındaki kavramların, alan ülkenin diline çevrilerek kullanılmasının önemini gösterir. Diğer yandan bilgi birikiminin artmasıyla eğitim yönetimi alanında her gün yeni kavramlar kullanılmaya başlanmaktadır. Kuşkusuz değişen dünyada eğitim yönetiminin gereksinimleri de değişmekte ve hızlı bir biçimde bu yeni gereksinimleri tanımlamaya yönelik kavramlara başvurulmaktadır. Bu kavramların bir bölümü yeni bir anlamı karşılarken, bir bölümü de geçmişte kullanılan biçimine yeni bir isim ya da yeni bir anlam yüklemek için yeni türetilmiş sözcükler -örneğin veriye dayalı yönetim- olmaktadır. Ayrıca, bir süre moda olarak kullanılan bazı kavramların -hizmetkar liderlik, klinik teftiş, liderlik kalıpları, rol takımı, kendini yenileyen okul gibi- bir süre sonra eskidiği görülmektedir. Bu biçimde kullanılıp atılan,

eskitilen birçok kavram olduğu gözlenmektedir. Eğitim yönetimi alanında bazı kavramların oldukça popüler olduğu, kişilerin bu alanda akademik yayınlar, tezler yaptığı görülürken bir süre sonra bu kavram ve konuların popülerliğini yitirdiği ve eskidiği görülmektedir. Bunun, ekonomide ve yönetimde olduğu gibi diğer toplumsal kesimlerde uygulanan kapitalist -yaygın kullanımıyla neoliberal- yaklaşımın küreselleşmeye zorlaması ve insanları tüketime özendirmesinin sonucu olup olmadığı incelenmelidir. Böylece eğitim yönetimi alanında da, ekonomide olduğu gibi araştırmacıların hevesle moda sözcükleri araştırmalarında kullandıkları, deyim yerindeyse tükettikleri ve eskittiklerinin söz konusu olup olmadığı değerlendirilmelidir. Bu araştırmada eğitim yönetimi alanında kavram kullanımına; yeni kavram kullanımına ve eskiyen kavramlara ilişkin eğitim yönetimi alanındaki öğretim elemanlarının görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Araştırma tarama modelinde nitel bir araştırmadır. Araştırma verilerinin toplanması, araştırmacılarca geliştirilen görüşme formu aracılığı ile gerçekleştirilecektir. Araştırma kapsamında kamu üniversitelerinin eğitim fakültelerindeki eğitim yönetimi alanında görev yapan on öğretim elemanıyla görüşmeler yapılacaktır. Görüşmelerden elde edilen verilere içerik analizi yapılacak ve eğitim yönetimi alanındaki kavram kullanımı konusundaki görüşler ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Eğitim Kavramları, Kavram

Usage of Concepts in Educatıon Management and the Concepts Consumed

Abstract

It is of significance whether a field of science has a philosophy of its own, in other words whether it has a concern for knowledge (epistemology), a concern for being (ontology), a concern for values (axiology), and a concern for logic. A field has to have concepts of its own (notions), doctrines (theories), postulates (premises), conjectures (hypotheses), methodologies and processes (practices) in order to be considered as a branch of science. Being under the umbrella of educational sciences, education management is a branch of science, since it has theories, concepts, postulates, hypotheses, methodologies and practices of its own. Having meanings specific to the field, the concepts experts of education management branch of science use among themselves constitute a language specific to this field (jargon). The common concepts used particularly for a field of science evoke common meanings in people’s minds who have knowledge on that field. Individuals can express their opinions in a more meaningful way through the concepts that provide them the opportunity to explain many instances at once. Concepts are significant for people in concepts of expressing their thoughts and constructing a common language for sharing their opinions. Through the meanings attributed to them, they provide the opportunity to explain multiple points by using a single word. The limits of people's mental capacities and how much they know are related to the number and types of concepts (words) they know. It is a noncontestable argument that the person who knows more words also knows more. Usage of field-specific concepts increase as the fund of knowledge increase also in the field of education management, and new concepts are derived in line with new necessities. These concepts are firstly used in countries where

more research is conducted and where knowledge is generated. Hence, it can be stated that the people who generate knowledge are also the first ones to use it. The people who use these concepts in other countries have to translate them into their own language and find equivalents of those. It is commonly observed that the education management related concepts appear in literature in the language of the country they came from (mostly in English), with the explanation that their equivalents did not exist in Turkish. This situation is a significant problem of education management field's usage of concepts. The education management concepts shall be adapted to our language as they enter through national boundaries, and hence, a significant mission falls to the educational scientists regarding this issue. This situation demonstrates the significance of original knowledge generation and of using the educational management concepts as translated to the target country's language, in case they are taken from other countries. On the other hand, novel concepts start being used each day in the field of education management as the fund of knowledge increases. It is no doubt that the necessities of education management also change as the world changes, and thus, concepts that define these novel necessities are sought. While some of these concepts cater for a new meaning, some of them are derived from their previous forms used in the past for attributing a new meaning or a new name to their original meanings -such as the "data based management"-. It is furthermore observed that some concepts that become trendy for a while -such as "servant leadership, clinical audit, role team, self-renewing school"- become worn out after a while. Numerous concepts like those, which are trashed and worn out are found to exist. It occurs that some concepts in education management become quite popular for a while, people produce academic papers and theses regarding these concepts, and then they lose popularity and are worn out. It shall be investigated whether this situation occurs as a result of capitalist -neoliberal in common concepts- approach applied in societal arena just like it is enforced in the arena of economics and management; and its pressure of forcing globalization and encouraging consumption. As such, it shall be investigated whether the researchers eagerly use trendy words in their studies in the field of education management just as in the case of economy; and so to speak consume them and make them worn out. This study aims at revealing the opinions of education management instructors regarding the usage of concepts, usage of new concepts and the worn out concepts within the field of education management. The research is a qualitative study conducted through the survey model. Data collection will be realized through the interview form constructed by the researchers. Interviews will be held with ten instructors working in the education management field of state universities' education faculties within the scope of the study. Content analysis will be performed for the data obtained through interviews and opinions on the concept usage in the field of education management will be set forth.

Keywords: Education Management, Education Concepts, Concept

Eğitim, Sağlık ve Bankacılık Sektörlerinde Çalışan Kadınların İş Doyumlarının Karşılaştırılması

Sevda Kır Çelik[1] *

[1]Yenimahalle Bilim ve Sanat Merkezi
*Sorumlu yazar: sevdakcelik@gmail.com

Özet

Kamu sektöründe üniversite mezunu kadınların en fazla yer aldığı meslekler öğretmenlik, hemşirelik ve bankacılıktır. Milli Eğitim Bakanlığı 2011-2012 Eğitim-Öğretim istatistiklerine göre Türkiye genelinde görev yapan öğretmenlerin % 50,55'i kadınlardan oluşmaktadır. Sağlık Bakanlığı Sağlık İstatistikleri Yıllığı'nın 2012 yılına ait verilerine göre Bakanlık sağlık personelinin %18,7'sini oluşturan hemşirelerin cinsiyete dair dağılımına ilişkin bir veri paylaşmamakla birlikte hemşirelerin büyük çoğunluğunun kadın olduğu bilinmektedir. Türkiye Bankalar Birliği verilerine göre 2012 yılında banka çalışanlarının %50,1'ini kadınlar oluşturmaktadır. 2018 verilerine göre ise devlet okullarında çalışan öğretmenlerin % 58, 23, kamu bankalarında çalışan bankacıların % 51'i kadındır. Bu çalışma, kadınların çoğunlukta olduğu bu üç meslek grubunda çalışan kadın öğretmen, hemşire ve bankacı kadınların iş doyum düzeylerini karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Amacı ve kapsamı doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi "Kadın öğretmenlerin iş doyumları ile kadın hemşire ve bankacıların iş doyum düzeyleri farklılık göstermekte midir?" olarak belirlenmiştir. Çalışmada betimsel araştırma modeli, survey yöntemi (alan taraması) kullanılmıştır. Çalışmanın kapsamına eğitim, sağlık ve bankacılık sektörleri girdiğinden örneklem belirlenirken tabakalı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Ankara ili Çankaya ve Altındağ ilçelerinde bulunan ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan kadın öğretmenler, üç kamu bankasına ait şubelerdeki kadın bankacılar ve devlet hastanelerinde çalışan kadın hemşirelerden oluşmaktadır. Örneklem seçimi rastgele ve basit tesadüfi örneklem yöntemiyle yapılmıştır. Örnekleme girecek öğretmen, hemşire ve bankacıların sayısı evren içindeki oranları dikkate alınarak belirlenmiştir. Veri toplamak amacıyla kişisel değişkenlerden ve 38 madde içeren iş doyum ölçeğinden oluşan 5'li Likert ölçeğine göre bir anket hazırlanmıştır. 60 kişi ile yapılan pilot çalışmayla anketin iç güvenirliğine Croanbach Alfa ile bakılmıştır. Pilot çalışmada anketin iç güvenirliği % 65,4 çıkmıştır, bunun üzerine 38 madde içinden güvenirlik değeri 0,20'nin altında olan 9 madde değerlendirmeye dahil edilmemiştir. 29 madde ile yapılan iç güvenirlik analizinin sonucu % 88,9 çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Doyumu, Öğretmen, Kadın

Eğitimde Kız Çocuklarının Devam Oranlarının Artırılmasına Yönelik Değişkenlerin Araştırılması (Van İli Örneği)

Hasan Basri Memduhoğlu[1], **Hakan Durğun**[2] *, **Muhlis Ceylani**[3]

[1]Siirt Üniversitesi
[2]Tuşba ilçe milli eğitim müdürlüğü
[3]Tuşba ilçe milli eğitim müdürlüğü
*Sorumlu yazar: zernebat@hotmail.com

Özet

Bu Araştırma; "Eğitimde Kız Çocuklarının Devam Oranlarının Artırılmasına Yönelik Değişkenlerin Araştırılması (Van İli Örneği)" kapsamında elde edilen veriler ışığında kız çocuklarının devam oranlarının artırılması ve akademik başarılarına etkilerinin kısa, orta ve uzun vade de belirleyerek çeşitli öneriler sunulması hedeflenmiştir. Eğitimde 2023 vizyon çerçevesinde eğitimin önemi ve devamlılığı vurgulanmıştır. Bireylerin Özellikle temel eğitim almanın önemi ve topluma getirisi dikkate alındığında, temel eğitimdeokullaşmanın ne kadar önemli olduğu akademik çevre tarafından bilinen bir gerçektir. Ülkemizdeözellikle doğu ve güney doğu bölgelerindeki iller olmak üzere, kız çocuklarının temel eğitim hakkınıtam olarak kullanmadıkları sürekli tartışılan bir konu olmuştur. Bu bölgelerde kız çocuklarının okulagönderilmesi konusunda nihai kararı büyük oranda aile vermekle birlikte diğer akrabalar da etkiliolabilmektedir. Bu kapsamda devamsızlığıneğitim/öğretime etkilerinin araştırılması hedeflenmiştir.

Yöntem

Araştırma kapsamında nicel veri toplama tekniği (Anket) geliştirilerek uygulanmıştır. Araştırma evreni belirlenirken Van iline bağlı 13 ilçede devamsızlık yapan Kız/Erkek öğrenci sayıları dikkate alınmış, Buna göre 1100 aile ile görüşülerek anketler doldurulmuş ve sonuçları değerlendirilmiştir.

Bulgular

Yapılan analizler sonucunda şu sonuçlar ortaya çıkmıştır. ekonomik, sosyal ve geleneksel anlayışa dayalı faktörlerin etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada, kız çocuklarının eğitim hakkını tam olarak kullanabilmeleri için, eğitim bakanlığının bu yöndeki projelerini sürdürmesi, yerel yönetimlerin bu süreçte etkin sorumluluklar üstlenerek, yerel düzeyde çözümler üretecek projeler devreye koymaları, okullarda görev yapan yönetici ve öğretmenlerin kendi okul çevresinde bulunan velilerle görüşmeler yaparak kız çocuklarının okula gönderilmesi konusunda olumlu bir tutum oluşturmaları yönünde daha fazla çaba sarf etmeleri önerilir.

Sonuç

Eğitim paydaşları devam oranlarının arttırılması ile ilgili yenilikçi proje fikirleri geliştirerek özellikle kız çocuklarını eğitim hayatında tutmaları hedeflenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Devam Oranları, Kız Çocuklarının Okullaşması

The Analysis of the Variables Concerning the Attendance Rate of Girls' Education. (Van Sample)

Abstract

This study; aims to increase attendance rate of girls' education and propose some suggestions so as to search its effects on their academic success in the short, middle and long terms in the light of the data obtained by ''Cosidering the analysis of the variables concerning the attendance rate of girls' education'' (Van Sample). Within the scope of 2023 vision in education, the continuation and importance of education have been emphasized. Considering the importance of the basic education and its contribution to a society, the importance of schooling rate in basic education is undeniable accepted by the academia. Inadequate access of girls to basic education especially in East and Southern East Anatolia regions has always been one of the issues that has been discussed. Although the final decision, whether to send the girls to school or not, is mostly made by parents some relatives play an important role to affect this circumstance. In this context, the effect of absenteeism on education has been analyzed. Methodology: Quantitative data collection method (questionnaire) has been used. While determining the population of the study the number of female and male students, who cannot attend school from 13 districts of Van, has been taken into consideration. In this regard, 1100 families were interviewed, the questionnaire were filled and their results have been evaluated. Findings: As a result of the analyses, following results have been obtained. The factors based on social and traditional perspectives are effective. In the study, in order to enable girls to benefit from educational opporunities, it is advised that Ministry of education continue its projects, local authorities take efficient responsibilities and develop projects to put into practice and present solutions and finally both administrators and teachers at schools make more effort in terms of forming pozitive attitudes by negotiating with families in order to send their daughters to schools. As a result, it is aimed that girls should be included into education through innovative projects,developed by share holders of education regarding the attendance rate.

Keywords: Education, Attendance Rates, Schooling of Girls.

Eğitimde Meslek Etiğinin Değerler Çerçevesinde İncelenmesi

Umut Beşer[1] *, **Mehmet Ali Akın**[1]

[1]Artuklu Üniversitesi

*Corresponding author: umutbeser@hotmail.com.tr

Özet

Yeni nesilleri yetiştirme görevi üstlenmiş öğretmenlerin toplumsal yaşamı temelden etkilediği bilinen bir gerçektir. Böylesine önemli bir mesleğin iyi, doğru, dürüst ve adaletli yapılması beklenir. Öğretmen davranışlarının, öğretmenlik mesleği, okul yöneticileri, meslektaşları, öğrencileri ve velileri ile ilişkilerinde etik ilkelere uygun olmasını gerektirmektedir. Bu araştırmada evren Diyarbakır ili merkez ilçelerinden Bağlar ilçesi örneklem olarak da Namık Kemal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Süleyman Demirel Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Güler Şevki Özbek Anadolu Lisesi görevli 284 öğretmen alınmıştır. Verilerin analizinde t-testi ve Tek Yönlü Varynas (ANOVA) teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın bazı sonuçları şu şekilde özetlenebilir. Cinsiyete ve medeni duruma göre yapılan t testi sonuçlarına göre okula yönelik etik ilkeler, mesleğe yönelik etik ilkeler ve değerler boyutunda gruplar arasında anlamlı farklar bulunamamıştır. ANOVA analizi sonuçlarına göre ise katılımcıların okula yönelik etik ilkeler boyutunda verdiği cevaplar doğrultusunda okul araç – gereçlerini dikkatli kullanırım şeklinde cevap verenlerin öğrenim durumu ortalamalarında anlamlı farklılık çıkmıştır. Yüksek lisans mezunu katılımcılar lisans mezunu katılımcılara göre öğretmenlerin büyük oranda okula yönelik etik ilkelere uydukları sonucuna varılabilir.

Keywords: Etik, Meslek Etiği, Değerler.

Examination of Professional Ethics in Education Within the Framework of Values

Abstract

It is a known fact that teachers, who have the task of raising new generations, fundamentally affect social life. Such an important profession is expected to be done in a good, correct, honest and fair manner. It requires teachers' behavior to be in accordance with ethical principles in their relations with the teaching profession,school administrators, colleagues, students and parents. In this study, the population of Diyarbakır province, Bağlar district as a sample of the Namık Kemal Vocational and Technical Anatolian High School, Süleyman Demirel Vocational and Technical Anatolian High School, Güler Şevki Özbek Anatolian High School 284 teachers were employed. In the analysis of the data, t-test and One-Way Variance (ANOVA) techniques were used. Some results of the research can be summarized as follows. According to the results of t test conducted according to gender and marital status, there were no significant differences between the groups regarding the ethical principles, school-related ethical principles and values. According to the results of ANOVA analysis, there was a significant difference in the educational status of the respondents who answered the respondents' use of school tools carefully as a result of the answers given in the dimension of ethical principles for school. According to the participants with graduate degree, it is possible to conclude that teachers mostly obey the ethical principles related to school.

Keywords: Ethics, Professional Ethics, Values.

Geçmişten Günümüze Okul Aile Birliklerinin Yapısı ve Mevcut Çalışma Alanları

Levent Yazıcı[1], **Nurhan Demirhan Serinken**[1] *, **Burcu Demirbaş Nemli**[1]

[1]İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü

*Sorumlu yazar: nurhandemirhan_@hotmail.com

Özet

Amaç

2023 Eğitim Vizyonuyla birlikte farklı bir iklim oluşturan eğitim, öğrenci, öğretmen, okul ve ebeveyn olarak dört temel dayanak üzerine inşa edilecek şekilde yapılandırılmaktadır. Bu yapının bütünleşik ve eğitimin ruhuna uygun olabilmesi için çeşitli mekanizmalar vardır. Bu mekanizmaların ülkemizde en önemli ve öncelikli incelenme gereksinimi olanı "okul-aile birlikleri"dir. Bu yapının özellikle gelişmekte olan ülkelerin eğitim ve sosyal yapılarına olan etkisini incelemek amacıyla bu çalışma gerçekleştirilmiştir.

Yöntem

Çalışma temel ve açıklayıcı bir araştırmadır. Aynı zamanda tarama modelinde nitel yöntemle gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda ulusal ve uluslararası literatür incelenmiştir. Öncelikle okul-aile birliği tanımlaması ve çalışma prensipleri açıklanmıştır. Milli Eğitim Şu'ra Kararları taranmış, okul-aile birliklerini konu alan Milli Eğitim Şu'ra Kararları tespit edilmiştir. Okul öncesinden ortaöğretime her kademede uygulanmakta olan mevcut yönetmeliklerin yine okul-aile birlikleri ile ilgili konular içeren maddeleri tespit edilmiştir. Ayrıca Dünya'da okul-aile birliklerinin çalışma yöntemlerine ilişkin yapılan çalışmalar incelenerek, gelişmiş ve gelişmemiş ülkelerdeki bu yapıların uygulama esaslarına ilişkin farklar ortaya konmuştur. Bununla birlikte araştırmanın çalışma grubunu okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde görev yapan okul-aile birliği başkan ve üyeleri oluşturmaktadır. Saha verilerin toplanmasında literatür tarama ve görüşme tekniğinden yararlanılmış olup, veriler betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir.

Bulgular

Okul Aile Birlikleri, okul ile aile arasında iletişimin kurulmasına, işbirliğinin geliştirilmesine katkı sunan birimlerdir. Okul Aile Birliklerinin kuruluşu 1940'lı yıllara kadar uzanmaktadır. Okul-aile birlikleri öğrencilerin faydası ve eğitimin niteliğini artırmak için okul ve ailenin işbirliği yapması temeline dayanmaktadır. Oluşturulan bu yapının -okul aile birliğinin- organları, genel kurul, yönetim kurulu ve denetleme kuruludur. Okul aile birliği yönetmeliği, beş bölümden 32 maddeden oluşmaktadır. Okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise olmak üzere bütün kademeler için okul-aile birlikleri ile ilgili hususlar tek bir yönetmelik hükümlerine bağlanmıştır. Buna göre; "Okullarda okul-aile birliği iş ve işlemleri, 9/2/2012 tarihli ve 28199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür." Bununla birlikte Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği ile Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde çeşitli başlıklar altında okul-aile birliğine görevler yüklendiği görülmektedir. Geçmişten günümüze Milli Eğitim Şuraları incelendiğinde 3, 9, 11, 12, 15 ve 18. Şura Kararlarında okul-aile birliği ile ilgili kararların

alındığı görülmektedir. Dünyada okul-aile birliklerinin yapısı ve çalışma alanlarına ilişkin farklı uygulamalar görülmektedir. Görüşme verilerinden elde edilen ayrıntılı bulgulara çalışma tamamlandığında yer verilecektir.

Sonuç

Okul-aile birlikleri kuruluş gerekçesi, amacı ve yapısı itibariyle eğitimde oldukça önemli bir yöne dikkat çekmektedir. Okul öğretimi ile eğitimin bütünleştirilmesi noktasında oldukça önemli işlevleri olmasıyla birlikte, çoğu zaman okula sadece bütçe sağlayan yapılar olarak görülmektedir. Bu durum tam olarak yanlış değilse de eksiktir. Çünkü okul aile birlikleri Dünya'daki örneklerine de bakıldığında birçok farklı alanda ve ülkelerin ihtiyaç duyduğu eğitim alanlarında çalışmalar yapabilen önemli destek mekanizmalarıdır. Bazı gelişmemiş ülkelerde tuvaletlerde sabun veya çocukların okula gönderilmesi gibi en temel insani hakların yerine getirilmesinde etkili olurken; bazı gelişmiş ülkelerde ise eğitimin ileri boyutlarında katılımını ve hatta politikalarını belirleyebilen bir yapıda olduğu görülmektedir. Bu anlamda okul aile birliklerinin etkin bir yapı olarak işlevsel olmasının en başta bulundukları okullara, daha sonra genel olarak ülkedeki eğitim politikalarına katkı sunabileceği düşünülmektedir. Ülkemizde ise okul aile birliklerinin okullardaki uygulama alanları oldukça farklı çalışma alanları içermektedir. Bu durumda ülkemizin gelişmekte olan/gelişmiş ülkeler kategorisinden hangisine tam olarak dahil edilebileceği ile ilgili net olmayan özel durumunun da etkisi olduğu açıktır. Bu nedenledir ki bazı okullarımızda okul aile birlikleri okulların fiziksel olarak sadece basit bazı ihtiyaçlarına yönelik kermes vb. etkinlikler düzenlemekte iken; bazı okullarımızda okul idarecileri ile okul yönetimini paylaş-ama-ma noktasındadırlar.

Anahtar Kelimeler: Okul, Aile, Okul-Aile Birliği, Eğitim.

The Structure of the School and the Current Working Areas From Past to Present

Abstract

Objective: Education, which constitutes a different climate with the 2023 Education Vision, is structured to be built on four main pillars as students, teachers, schools and parents. There are various mechanisms for this structure to be integrated and compatible with the spirit of education. The most important and priority of these mechanisms in our country are school-family associations. This study was carried out to examine the effect of this structure on the educational and social structures of developing countries. Method: The study is a basic and explanatory research. At the same time, the qualitative method was used in the scanning model. In this context, national and international literature are examined. Firstly, definition of school-family association and working principles are explained. National Education Session resolutions were scanned and the National Education Decisions on school-family association were determined. The current regulations, which are being applied at all levels from pre-primary to secondary education, have also been identified with items related to school-family association. In addition, the studies on the working methods of school-family association in the world have been examined and the differences between the implementation principles of these structures in developed and underdeveloped countries have been revealed. In addition to

this, the study group consists of the president and members of the school-family association working in preschool, primary, middle and high school levels. In the field data collection, the literature search and interview technique was used and the data were analyzed with descriptive analysis technique. Findings: Parents' Associations are the units that contribute to the establishment of communication and the development of cooperation between the school and the family. The establishment of the Parents' Association dates back to the 1940s. School-family associations are based on the cooperation of the school and the family to improve the quality of education and the benefit of students. The parts of this structure are general assembly, board of directors and supervisory board. The school-family regulation consists of 32 articles in five chapters. Pre-school, primary school, secondary school and all levels, including school-family association, are subject to the provisions of a single regulation. According to this; School-family association works and operations in schools are carried out in accordance with the provisions of the Regulation on School-Family Association of the Ministry of National Education published in the Official Gazette dated 9/2/2012 and numbered 28199. In addition, it is seen that the Preschool Education and Primary Education Institutions Regulation and the Regulation on Secondary Education Institutions impose duties on school-family association under various headings. When the National Education Councils are examined from past to present, it is seen that decisions about school-family association have been taken in 3, 9, 11, 12, 15 and 18. Council Decisions. In the world, there are different practices regarding the structure and working areas of school-family association. Detailed findings obtained from the interview data will be included when the study is completed. Conclusion: School-family associations point out a very important direction in education in terms of its foundation, purpose and structure. As it has a very important function in integrating school teaching and education, it is often seen as the only budgetary structure for school. If this situation is not exactly wrong, it is also missing. Because school family associations are important support mechanisms that can make studies in the fields of education in many different fields and countries that are needed in the world. While in some underdeveloped countries it is effective in meeting the most basic human rights such as soap in toilets or sending children to school; In some developed countries, it is seen that it has a structure that can determine its participation and even policies in the advanced dimensions of education. In this sense, it is thought that school family associations should be functional as an effective structure and they can contribute to the schools where they are first and then to the education policies in the country in general. In our country, the application areas of the school family associations in the schools are quite different. In this case, it is clear that the special situation of our country, which is not clear about the exact inclusion of the developing / developed countries category. That is why, in some of our schools, school-family associations are physically dependent on only simple needs of schools organizing events like charity sale; while in some of our schools cannot share the school management with the school-family associations.

Keywords: School, Parent, School-Parent Asscociation, Education.

İletişim Merkezleri (Bimer, Cimer, Mebim 147)'nin İşleyişine İlişkin Öğretmen ve Okul Müdürlerinin Görüşleri

Kemal Kayıkçı[1] *, Derviş Tatar[2]

[1]Akdeniz Üniversitesi
[2]Kemer İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
*Sorumlu yazar: kemalkayikci@akdeniz.edu.tr

Özet

İletişimin hız kazandığı günümüzde, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yaygınlaşmaya başlayan çağrı merkezleri, vatandaş sorunlarının çözümünde devlet kurumlarının önemli bir parçası haline gelmiştir. Başlangıçta işletmelerde, telefonla müşteriye destek sağlama yönünde başlayan uygulamalar, günümüzde farklı iletişim araçları da kullanılarak bilgilendirme, şikayet, ihbar, satış, teknik servis, randevu ve tahsilat yapma gibi daha birçok alana yayılmıştır. Bilgi edinme hakkı, Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER), Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) ve Milli Eğitim Bakanlığı İletişim Merkezi (MEBİM 147) uygulamaları gibi olanaklar, vatandaş ile idare arasındaki geleneksel tek yönlü ilişkinin, çift yönlü ilişkiye dönüşmesine yardımcı olmaktadır. "Başbakanlık İletişim Merkezi" (BİMER); bilişim ve iletişim teknolojileri kullanılarak hayata geçirilen bir halkla ilişkiler uygulamasıdır. BİMER, Başbakanlık Bilgi İşlem Başkanlığınca yazılımı gerçekleştirilen bir program ile web sayfası üzerinden kullanılan bir sistem olup, vatandaş ile devlet arasındaki iletişim kanallarını açık tutarak, müracaatların her zaman ve her yerden yapılabilmesini mümkün kılmaktadır. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi yani kısa adıyla CİMER faaliyete geçirildi. CİMER ile vatandaşların daha hızlı bir şekilde kamu haklarından faydalanması, sorunlarının çözülmesi, şikayet ve taleplerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi yani CİMER ile gönderilen şikayetlere ve sorulara veya sorunlara en geç 30 gün içerisinde cevap verilmektedir. Yapılan açıklamalarda şimdiye kadar 10 milyondan fazla vatandaşımızın CİMER sistemi ile devletimiz ile iletişime geçtiği belirtilmiştir Bu çalışmada çağrı merkezlerinin olumlu katkıları kadar olumsuz etkileri de ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Alt Problemler 1. Öğretmen ve Okul müdürlerinin Bilgi iletişim merkezlerini (BİMER, CİMER, MEBİM 147) tercih nedenleri ve bu yolla yaptıkları başvuru konuları nelerdir? 2. Öğretmen ve Okul müdürlerinin Bilgi iletişim merkezlerine (BİMER, CİMER, MEBİM 147)yapılan başvuru sürecinin işleyişine ilişkin görüşleri nelerdir? 3. Öğretmen ve Okul müdürlerinin Bilgi iletişim merkezlerine (BİMER, CİMER, MEBİM 147)yapılan başvuru sürecinin sonuçları hakkındaki görüşleri nelerdir? 4. Öğretmen ve Okul müdürlerinin Bilgi iletişim merkezlerine (BİMER, CİMER, MEBİM 147)yapılan başvuru sürecinin etkili işlemesine yönelik önerileri nelerdir? 5. Öğretmen ve Okul müdürlerinin BİMER'in kaldırılması ve MEBİM 147'nin 444 0 632 (444 0 MEB) Olarak şikayet hattı olmaktan çıkarılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma nitel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Araştırma bütünsel çoklu durum deseninde hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında Antalya'nın beş merkez ilçesi ve Kemer İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda görev yapan ve

amaçlı örnekleme yöntemlerinden, kolay ulaşılabilir durum örneklemesi tekniğine uygun olarak seçilen 10 öğretmen ve 10 okul müdüründen oluşmaktadır. Araştırmada Veriler "görüşme" tekniği ile toplanmış ve görüşmelerde yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Bir araştırma tekniği olarak görüşme, araştırmacı ile araştırmanın öznesi konumunda yer alan kişi arasında geçen kontrollü ve amaçlı sözel iletişim biçimidir (Cohen ve Manion, 1994: 271). Verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma sürece ayrıntılı ve açık bir şekilde yazılmış, sonuçlar katılımcılarla paylaşılmış ve katılımcı teyidi alınmıştır. İletişim merkezlerinin tercih edilmesinin en önemli nedenleri arasında, İletişim merkezlerinin bireysel şikayet alanına kayması, başvuru sahibinin gizli tutuluyor olması, İletişim merkezlerinin vatandaşlarca her türlü sorunun kısa yoldan çözüm noktası olarak algılanması ve İletişim merkezlerinin kolay ulaşılabilir olmasıdır. İletişim merkezlerine yapılan başvuru konuları arasında, Öğrenciye hakaret, darp, şiddet uygulandığı iddiası, Okulun temizliği ya da temizlik vb. için velilerden para toplanması, Öğretmenler arasındaki gruplaşma ve husumetler. İletişim süreci ile ilgili olarak Süreç sağlıksız işliyor; belgesiz, dayanaksız, isimsiz şikayetler de dikkate alınıyor, Bazı yöneticiler, şikayet için, direkt iletişim merkezlerine yönlendiriyor.

Anahtar Kelimeler: İletişim Merkezleri, Öğretmen, Okul Müdürü, Şube Müdürü

The Opınıons of the Teacher and School Dırectors About Process of Communıcatıon Centers (Bimer, Cimer, Mebim 147)

Abstract

The aim of this study is to evaluate the opinions of teachers and school principals about the functioning of Communication Centers (BİMER, CİMER, MEBİM 147). The study was done by qualitative method and the data were obtained by interview technique. Semi-structured interview forms were used in interviews. Easy accessible situation sampling technique which is kind of purposive sampling technique was used as sampling technique. The aim of the study consisted of the teachers and school principals working in the schools affiliated to the five central districts of Antalya and the District National Education Directorate of Kemer, and the branch managers working in the 19 District National Education Directorates. The study group of the research is consisted of; 10 teachers, 10 school principals who work in Kemer District National Education Directorate. In the study, data were collected by "interview" technique. Interview, as a research technique is a form of controlled and purposeful verbal communication between the researcher and the person who is the subject of the research (Cohenve Manion, 1994: 271). In general, communication centers were perceived as complaint lines, but it is determined information and indicate satisfaction situation were less. These lines should removed from the complaint line and should functionalized as an information, demand, request and suggestion lines. Solving the problem on the spot, by means of communication will reduce the need for communication centers.

Keywords: Communication Centers, Teacher, School Director, Branch Manager

İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Zihinsel Modelleri Üzerine Nitel Bir Araştırma

Elif Beste Veyseller[1] *, Burak Öncü[2] *, Yiğitalp Veyseller[3] *

[1]Cevizlibağ Doğa Koleji
[2]İstanbul Üniversitesi
[3]Bilgi Üniversitesi
*Corresponding author: elifbesteveyseller@gmail.com

Özet

Çağdaş eğitimin en önemli unsurlarından biri öğretmenlerdir. Eğitimin niteliği ve kalitesi büyük ölçüde öğretmenlerin niteliğiyle doğru orantılıdır. Öğretmen olan bir kişi, alan bilgisi yanında; empatik iletişim, yaratıcı düşünme, eğitsel amaçlı gözlem yapabilme becerilerine sahip, sürekli kendini yenileyen, değişime ve gelişime açık, esnek, insanı ve mesleğini severek hoşgörülü olmalıdır. Öğretmenlerin bulundukları örgüt bünyesindeki verimliliği, gerek onların gerekse de tüm örgütün etkililiğini belirleyen en önemli faktörlerden birisidir. Öğretmenler, mesleki formasyonlarını daima tazelemenin yollarını aramalı, düşünen, paylaşabilen, iş birliği yapan, araştıran, keşfeden kişisel ustalık düzeylerini de en üst noktaya taşıyabilmenin mücadelesini vermelidirler. Çocukların hayatında büyük önem arz eden öğretmenlerin zihinsel modellerinde kökleşmiş önyargılarından sıyrılarak okullarındaki problemlerde aynayı kendilerine çevirerek kendilerini sorgulamaları, problemleri anlamaya çalışmaları, yeni fikirler bularak çözüm üretmeleri ve böylece sürece katılmaları gerekmektedir. Öğretmenler okul ile ilgili problemleri çözerken, başkalarının da varlığını tanıyarak farklı bakış açılarını bir öğrenme fırsatı olarak görmeleri, hem kendi hem de başkalarının öğrenmeleri, gelişmeleri ve ilerlemeleri için hevesli olmaları gerekmektedir. Öğrenen bir okul olabilmek için; esnek bir zihinsel yapıya sahip bireylere, öğrenmelerin ve gelişmelerin ilgi, ihtiyaç, sahiplenme, yönlendirme, empati, ilişki gibi güdüleri içeren, başkalarına yardım etme potansiyeli ile ilişkilendirilmesine ihtiyaç vardır. Öğrenen örgüt olma yolunda eski düşünce ve alışkanlıklardan kurtularak, gelişmeye açık yeni zihinsel modellerle okulların geliştirilmesi gereklidir. Bu hususta okulun mihenk taşı olan öğretmenlere büyük görev düşmektedir. Öğretmenler kendilerini sistemin bir parçası olarak görüp sorunlarla ilgilenmeli, sorunları tartışabilmeli en önemlisi eski zihinsel modellerinden kurtularak sorgulayıcı olmalıdırlar. Her öğretmenin farklı geçmişi, yaşantıları, bakış açıları ve önyargıları, varsayımları sebebiyle oluşturdukları zihinsel modellerinin eğitim örgütlerindeki (kendilerinde, takım arkadaşlarında ve öğrencilerde) etkisi, yeri ve değiştirilebilirliği son derece önem arz etmektedir. Bu araştırmada öğretmenlerin zihinlerinde bulunan kalıplaşmış, değiştirilmesi zor olan yargıları, varsayımları fark ettirip açığa çıkararak, zihinsel modellerini sorgulamayı ve onları değiştirerek yeni zihinsel modeller yaratmalarını sağlamayı amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır. 1. Öğretmenlerin eğitime, eğitimciye, örgüte, örgüt liderine ve öğrencilere ilişkin sahip oldukları ön yargılar nelerdir? 2. Öğretmenler eğitime, eğitimciye, örgüte, örgüt liderine ve öğrencilere ilişkin sahip oldukları ön yargılarını değiştirme noktasındaki çabaları nelerdir? 3. Öğretmenlerin ön yargıları hem kendilerinin hem de öğrencilerinin öğrenme fırsatlarından

yararlanmalarına ne boyutta engel olmaktadır? 4. Öğretmenler kurum içinde düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilecekleri bir ortama sahipler midir ve kurum içi problemlerin çözümünde önerileri ne ölçüde dikkate alınmaktadır? 5. Öğretmenler farklı bakış açılarını dinleme noktasında ne derecede başarılıdır? Bu farklı bakış açılarından bir eğitimci olarak ne kadar faydalanmaktadır? 6. Farklı zihinsel modellerin oluşturulmasında öğretmene ve örgüte düşen görevler neler olmalıdır? Bu araştırmada, öğretmenlerin zihinsel modellerini derinlemesine incelemek istendiği için; araştırma nitel araştırma metodolojisi kullanılarak yapılmıştır. Araştırma belli bir duruma ilişkin sonuçları bütüncül bir şekilde ortaya koymayı hedeflediği için nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni ile örülmüştür. Araştırmanın nitel bir araştırma olması sebebiyle, genelleme yaparak evrenin bütününe ulaşma kaygısı taşımadığı için ‘’örneklem’’ yerine ‘’çalışma grubu’’ kavramı kullanılmıştır. Araştırmanın çalışması grubunu ise; İstanbul ilinin Zeytinburnu ilçesindeki tüm özel ilköğretim okullarından (4tane), basit seçkisiz atama ile seçilmiş 12 öğretmen oluşturmaktadır. Öğretmelerle yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar, öğretmenlerin zihinsel modelleri incelendiğinde; öğrencilere ilişkin genellikle aile yaşantıları, düzen tertip durumları, arkadaşlık ilişkileri noktasında akademik durumlarını değerlendirdikleri; okul idarecilerine ilişkin genellikle mesafeli duruşlarının, sert mizaçlarının kendileriyle iletişim şekillerine etki ettiği ve sosyal ilişkilerinin iyi olduğu öğretmenlere ayrıcalık tanıdıkları; eğitimcilere ilişkin ise genellikle yaptıkları çalışmaları çok fazla gözler önüne sermelerinin iyi öğretmen algısını vermeye çalıştıkları şeklinde olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin mesleklerinin başından bu yana zihninizde yer eden, kökleşen varsayımlar ve genellemelerin zaman içinde değiştiği ve onların da değiştirmek adına kendilerini yeniledikleri, geliştirdikleri ve ön yargılarından sıyrılmak için çaba harcadıklarına yönelik sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Keywords: Zihinsel Modeller, Öğrenen Örgüt, Okul, Öğretmen

Kadın Öğretmenlerin Yönetsel Görev Alma Durumlarına İlişkin Görüşleri

Tuğba Songur Karakurt[1] *, Ayhan Ural[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, Hacı Sabancı Ortaokulu, Keçiören/
[2]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Ana Bilim Dalı, Yenimahalle/
*Sorumlu yazar: karakurt7255@gmail.com

Özet

Amaç

Günümüzde kadınlar eğitim yönetiminde geçmişe göre daha fazla yer alsalar da ne yazık ki hala çeşitli faktörler nedeniyle kadınların eğitim yönetiminin üst pozisyonlarında yeterli düzeyde temsil edilmediği ifade edilmektedir. Eğitim yönetiminde atama ve yükseltmeyle ilgili herhangi bir hukuksal engel olmamasına rağmen kadınların eğitim yönetiminde üst kademelere niçin gelemediklerinin araştırılması gereken önemli konular arasında yer aldığı düşünülmektedir. Bu bağlamda mevcut araştırmanın amacı, kadın öğretmenlerin yönetsel görev alma durumlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada yanıtı aranan sorular şu şekildedir: 1- Kadın öğretmenlerin yönetsel görev alma durumlarına ilişkin değerlendirmeleri nasıldır? 2- Kadın öğretmenlerin yönetsel görev alma durumlarını etkileyen faktörlere ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Kadın öğretmenlerin yönetsel görev alma durumlarına ilişkin görüşlerinin incelendiği bu çalışmada, konu ile ilgili ayrıntılı ve derinlemesine bilgi elde edebilmek için katılımcıların bireysel algıları, deneyimleri ve bakış açılarını doğrudan öğrenme fırsatı sunan nitel araştırma yaklaşımlarından iç içe geçmiş tek durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırmaya Ankara ili Keçiören ilçesindeki 3 ortaokulda görev yapan kadın öğretmenler arasından seçilen 20 kadın oluşturmaktadır. Araştırma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilirlik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Öğretmenlerin 2'si 21-30 yaş aralığında, 8'i 31-40 yaş aralığında, 10'u ise 41-50 yaş aralığındadır. Eğitim durumuna göre, öğretmenlerin 20'si yani tamamı lisans derecesine sahiptir. Medeni duruma göre öğretmenlerin 15'i evli, 5'i ise bekârdır. Çocuk sayısına göre, öğretmenlerin 5'i çocuk sahibi değildir, 7'si 1 çocuğa sahiptir, 6'sı 2 çocuğa sahiptir, 2'si ise 3 ve üzeri çocuğa sahiptir. Hizmet yılına göre öğretmenlerin 7'si 5-10 yıl arası kıdeme, 7'si 11-20 yıl arası kıdeme, 6'sı ise 21 ve üzeri yıl arası kıdeme sahiptir. Yöneticilik deneyimi durumuna göre öğretmenlerin 6'sının yöneticilik deneyimi bulunmaktayken, 14'ünün ise yöneticilik deneyimi bulunmamaktadır. Veriler "Kişisel Bilgi Formu" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılarak elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanma sürecinde ilk olarak alanyazın taraması yapılmıştır. Alanyazın taraması neticesinde elde edilen bilgiler göz önünde bulundurularak araştırmanın amacına hizmet edebileceği düşünülen taslak sorular oluşturulmuştur. Hazırlanan taslak sorular kapsam geçerliği, açıklık ve anlaşılabilirlik tespiti amacıyla Eğitim Yönetimi alanından üç, Türkçe alanından ise iki uzman akademisyenin görüş ve önerilerine

sunulmuştur. Uzman değerlendirmesinin alınmasının ardından yeniden şekillendirilen taslak sorular, araştırma grubu tarafından anlaşılırlığının belirlenmesi amacıyla araştırma grubu ile benzer özelliklere sahip 5 kadın öğretmene pilot çalışma olarak uygulanmıştır. Bu pilot uygulama sonucunda katılımcıların sorulara verdiği tepkiler değerlendirilmiş ve onlardan gelen dönütler doğrultusunda görüşme formuna nihai şekli verilmiştir. Araştırmada kadın öğretmenler ile yapılan görüşmelerde elde edilen nitel verilerin analizinde içerik analizi tekniğine başvurulmuştur. İçerik analizi kapsamında yer alan tümevarımcı ve tümdengelimci analiz yöntemlerinden tümevarımcı analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma konuları tümevarımsal analiz yöntemiyle organize edilmiş ve bu doğrultuda araştırma konularını açıklayan kategoriler oluşturulmuştur.

Bulgular

Yapılan analizler sonucunda; araştırmaya katılan kadın öğretmenlerin çoğunluğunun yönetsel görev alma durumlarına ilişkin olumsuz görüş belirttikleri saptanmıştır. Bunun yanı sıra, kadın öğretmenlerin yönetsel görev alma durumlarının bireysel, toplumsal ve örgütsel faktörlerden etkilendiği tespit edilmiştir. Kadın öğretmenlerin yönetsel görev alma durumuna ilişkin bakış açılarını etkileyen bireysel faktörler "Rol ve sorumluluklar ile cinsiyet ayrımcılığı" alt kategorileri altında, toplumsal faktörler "aile ve çevre" alt kategorileri altında, örgütsel faktörler ise "İş arkadaşları ile MEM yöneticileri" alt kategorileri altında değerlendirilmiştir.

Sonuçlar

Araştırma bulguları ışığında, araştırmaya katılan kadın öğretmenlerin yönetsel görev alma durumuna yönelik genel bakış açılarının olumsuz olduğu belirlenmiştir. Kadın öğretmenlerin yönetsel görev alma durumlarını etkileyen faktörler; cinsiyet ayrımcılığı, küçük yerleşim yerlerindeki insanların kadın yöneticiye ilişkin bakış açıları, içinde yetişilen ailenin yapısı, ev, aile, eş ve çocuklar ile ilgili rol ve sorumluluklardır. Aynı zamanda MEM yöneticilerinin yaklaşımlarının olumsuz olduğu ancak iş arkadaşlarının yaklaşımlarının kendilerini olumlu etkilediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın Öğretmen, Yönetsel Görev, Okul Yönetimi

Female Teachers' Views Related to Managerıal Positions

Abstract

Purpose

Nowadays, although women are more involved in educational management than in the past, unfortunately, it is stated that women are still underrepresented in the top positions of educational management due to various factors. Although there are not any legal obstacles regarding appointment and advancing in the career in education management, it is thought why women do not progress to higher levels in educational management is among the important issues to be investigated. In this context, the aim of the present study is to examine the views of female teachers on the managerial positions. For this purpose, the questions

asked in the research are as follows: 1 - What are the considerations of female teachers on the managerial positions? 2 - What are the views of female teachers on the factors affecting their managerial positions? Method In this study, which examines the views of female teachers on their managerial positions, the embedded single case study model, which is one of the qualitative research approaches that gives participants the opportunity to learn directly from individual perceptions, experiences and perspectives, was used to obtain detailed and in-depth information about the subject. The study consists of 20 randomly selected women among the female teachers working in 3 secondary schools in Keçiören, Ankara. Easy availability sampling method was used in the determination of the research group. 2 of teachers are in the 21-30 age range, 8 of them are in the 31-40 age range, and 10 of them are in the 41-50 age range. According to educational status, 20 of the teachers have bachelor's degree. According to marital status, 15 of the teachers are married and 5 of them are single. According to the number of children they have, 5 of the teachers do not have children, 7 of them have 1 child, 6 of them have 2 children and 2 of them have 3 and more children. According to the period of service, 7 of the teachers have 5 to 10 years lenght of service, 7 of them have 11 to 20 years lenght of service, 6 of them have 21 and more years lenght of service. According to the management experience, 6 of the teachers have managerial experience whereas 14 do not have. Data were obtained using “personal information form” and “Semi-Structured Interview form”. During the preparation of the semi-structured interview form, first literature review was conducted. The draft questions which are thought to serve the purpose of the study have been formed by considering the information obtained from the literature review. The prepared draft questions were presented to the opinions and recommendations of three experts from the field of Educational Management and two from the Turkish language field in order to determine the content validity, clarity and intelligibility. The draft questions reshaped after the expert review were piloted to 5 female teachers with similar characteristics to the research group in order to determine the intelligibility of the research group. As a result of this pilot application, the responses of the participants to the questions were evaluated and the final form of the interview form was given in line with the feedback from them.In the research, content analysis technique was applied in the analysis of qualitative data obtained from interviews with female teachers. Inductive analysis method which is one of the inductive and deductive analysis methods used in the content analysis was used. The research subjects were organized by inductive analysis method and the categories that explain the research subjects were formed accordingly. Symptoms As a result of the analyses, it was determined that the majority of the female teachers who participated in the study expressed negative views on managerial positions. In addition, it has been determined that the managerial positions of female teachers are influenced by individual, social and organizational factors. Individual factors affecting the perspectives of female teachers on managerial positions were evaluated under the sub-category of “gender discrimination with roles and responsibilities”, social factors were evaluated under the sub-category of “family and environment”, organizational factors were evaluated under the sub-category of “colleagues and managers of Directorate of National Education”. Results In the light of the research findings, it was determined that the general viewpoints of the female teachers taking part in the research were negative. The factors affecting the female teachers’ managerial positions are gender discrimination, people’s viewpoint on female managers in small settlements and the roles and responsibilities related

to the home, family, spouse and children. At the same time, it was found that the attitudes of the managers of Directorate of National Education were negative but the attitudes of their colleagues had a positive effect on themselves.

Keywords: Woman Teacher, Managerial Duty, School Management

Kadın Yönetici İle Çalışan Öğretmenlerin Örgütsel Stres Düzeyleri

İlknur Maya[1], **Gizem Dak**[2] *

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
[2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, MEB
*Sorumlu yazar: gizemdak@gmail.com

Özet

Araştırmada, kadın yönetici ile çalışan öğretmenlerin örgütsel stres düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma nicel araştırma yöntemleri kullanılarak tarama modelinde bir çalışmadır. Örneklem İstanbul ilinde bulunan kadın okul yöneticilerinin görev yaptığı okullardan tabakalama yöntemiyle seçilmiş 23 okul ve 23 okulda bulunan 424 öğretmenden oluşmaktadır. Verilerin analizinde SPSS 25.0 for Windows programı kullanılmıştır. Analiz aşamasında; güvenirlik analizi, betimsel analizler, parametrik analizler (varyans analizi (ANOVA) ve ilişkisiz örneklem t testi) uygulanmıştır. Kullanılan örgütsel stres ölçeğinin güvenirlik çalışmaları Cronbach alfa ve test tekrar test yöntemiyle sınanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, Kadın yöneticiler ile çalışan öğretmenlerin genel örgütsel stres düzeyleri yüksek düzeyde bulunmuştur. Öğretmenlerin örgütsel stres düzeylerinin yüksek olmasının nedeni İstanbul metropolünde yaşamanın getirdiği kaotik psikolojinin öğretmenlere yansıması, İstanbul ilinin zorunlu hizmet bölgesinde yer alması, okul ve sınıf mevcutlarının fazla olması, maaş düşüklüğü, bilinçsiz veli tutumu, ikili eğitim gören okulların sabah 8 gibi erken saatlerde derslerin başlaması akşam 19.30 gibi derslerin bitmesi durumu, belirsiz sınav sistemi, sabit olmayan müfredat ve sınav takvimi olabilir. Kadın yönetici ile çalışan öğretmenlerin örgütsel stres düzeyi cinsiyete göre farklılaşmamıştır. Kadın yönetici ile çalışan ve araştırmaya katılan mesleki kıdemleri farklı olan öğretmenlerin örgütsel stres algılarının benzer düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Kadın yönetici ile çalışan öğretmenlerin sosyal destek alt boyutu ve genel örgütsel stres algılarının eğitim durumlarına göre farklılaşma söz konusudur. Önlisans mezunu öğretmenler, lisans ve lisans üstü eğitim durumuna sahip öğretmenlere göre daha yüksek örgütsel stres algısına sahiptir. Bu durum önlisans mezunu öğretmenlerin diğer eğitim durumuna sahip öğretmenlere göre öz güvenlerinin daha düşük olduğu söylenebilir. Kadın yönetici ile çalışan öğretmenlerin iş yükü alt boyutunda yaşa göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. “31- 35” yaş gurubunda bulunan öğretmenlerin “25 ve altı” ve “26- 30” yaş gruplarında bulunan öğretmenlerine göre iş yükü alt boyutu örgütsel stres algısı daha yüksek düzeyde bulunmuştur. 31- 35 yaş grubundaki öğretmenler daha fazla stres yaşamaktadırlar. Bu durum 30 yaş geçişinin yaratığı stres olabilir. 30 yaş ilk (genç) yetişkinlikten yetişkinliğe geçiş evresi olarak tanımlanır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çalıştıkları kurumdaki süreye göre örgütsel stres algılarının benzer olduğu, farklılaşmadığı sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin görev yaptığı okul kademesine göre örgütsel stres algılarının de benzer olduğu, anlamlı bir farklılık içermediği tespit edilmiştir. Kadın yönetici ile çalışan öğretmenlerin bulundukları ilçeye göre algıladıkları sosyal destek alt boyutu ve örgütsel stres düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Sultanbeyli ve Sarıyer ilçelerinde görev yapan öğretmenlerin Bakırköy ilçesinde görev yapan öğretmenlere göre

sosyal destek alt boyutunda algıladıkları stres düzeyi daha yüksektir. Sultanbeyli ilçesinde görev yapan öğretmenlerin Bakırköy ve Üsküdar ilçelerinde görev yapan öğretmenlere göre algıladıkları örgütsel stres düzeyi daha fazladır. Bu durumun nedeni ilçelerin sosyo-ekonomik düzeyi olabilir. Şeker (2015)in araştırmasına göre İstanbul'un sosyo- ekonomik düzeyi ve yaşam kalitesi yüksek ilçeler arasında Bakırköy yer alırken, sosyo- ekonomik düzeyi düşük ilçeler arasında Sultanbeyli yer almaktadır. Araştırmanın ışığında Sarıyer ilçesinin ekonomik düzeyi Bakırköy'e göre daha düşüktür. Bu bilgiler çerçevesinde farklılaşmanın sebebi ilçelerde görev yapan öğretmenlerin yaşadıkları ilçelerin sosyo-ekonomik ve yaşam kalitesinin farklılaşmasından kaynaklandığı söylenebilir. Öğretmenlerin örgütsel stres ölçeğinden elde edilen puanların kadın yöneticilerin eğitim durumuna göre karşılaştırılması söz konusu olduğunda kadın yöneticilerin eğitim durumuna göre öğretmenlerin algıladıkları stres düzeyi anlamlı olarak farklılaşmamaktadır. Öğretmenlerin örgütsel stres ölçeğinden elde edilen sosyal destek alt boyutu puanlarının çalıştıkları kadın yöneticilerin mesleki kıdemine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olan kadın yöneticilerle çalışan öğretmenlerin sosyal destek alt boyutunda algıladıkları stres 10 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip kadın yöneticilerle çalışan öğretmenlere göre daha yüksektir. Mesleki kıdemi 21 yıl ve üzeri olan kadın yöneticiler 10 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip kadın yöneticilere göre öğretmenlerine daha fazla stres yaratıcı davranışlarda bulunabilir. 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip yöneticiler çöküş ve emeklilik evrelerinde olduklarından öğretmenlerine daha az sosyal destek gösterdikleri söylenebilir. 10 yıl ve altı mesleki kıdeme sahip kadın yöneticiler mesleğe yeni başladığından üretkenlik evresinde bulunduklarından öğretmenlerine daha fazla sosyal destek gösterdikleri söylenebilir. Öğretmenlerin örgütsel stres ölçeğinden elde edilen iş yükü alt boyutu puanlarının çalıştıkları kadın yöneticilerin yöneticilik kıdemlerine göre incelendiğinde anlamlı bir farklılık içerdiği ortaya çıkmıştır. 6-11 yıl yöneticilik yapan kadın yöneticiler, 11- 15 yıl yöneticilik yapan kadın yöneticilere göre çalışanlarda iş yükü alt boyutunda daha yüksek stres algılamalarına neden olmuştur. 6- 11 yıl yöneticilik kıdemine sahip kadın yöneticiler, 11- 15 yıl yöneticilik kıdemine sahip kadın yöneticilere göre çalışanlarına daha fazla iş yükü vererek örgütsel stres yaşamalarına neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Örgütsel stres ölçeğinden elde edilen karar verme alt boyutu puanlarının çalıştıkları kadın yöneticilerin yaş guruplarına göre anlamlı farklılıklar içerdiği görülmektedir. 46 yaş ve üzeri kadın yöneticileri, 31- 35 yaş grubundaki kadın yöneticilere göre karar verme alt boyutunda öğretmenlerin stres algıları daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Stres, Yönetici, Kadın Yönetici.

Organizational Stress Levels of Teachers Working With Women Managers

Abstract

In this research, it is aimed to determine the organizational stress levels of the teachers working with female managers. The research is a study in the screening model using quantitative research methods. The sample consists of 23 schools selected by stratification and 424 teachers from 23 schools in the schools where female school administrators are working. SPSS 25.0 for Windows program was used to analyze the data. In the analysis phase; reliability analysis, descriptive analysis, parametric analysis (ANOVA) and unrelated sample t

test were applied. The reliability studies of the organizational stress scale were tested by Cronbach alpha and test-retest method. According to the findings obtained from the study, the general organizational stress levels of the teachers working with female managers were found to be high. The reason why teachers have high organizational stress levels is the reflection of the chaotic psychology brought by living in Istanbul metropolises to the teachers, taking place in the compulsory service zone of Istanbul, the high school and class sizes, the low salary, the unconscious parent attitude, the beginning of the morning lessons such as early morning 8 Exams such as 19.30 can be a vague exam system, a non-fixed curriculum and an exam schedule. The level of organizational stress of teachers working with female managers is not differentiated by gender. It was found that the organizational stress perceptions of the teachers who work with female managers and who have different professional seniorities were similar. The social support sub-dimension of the teachers working with the female manager and the general organizational stress perceptions vary according to their educational status. Associate degree graduates have higher organizational stress perception than teachers with undergraduate and postgraduate education. In this situation, it can be said that teachers with associate degree degree have lower self-confidence than the teachers who have other education. A significant difference was found in the workload sub-dimension of the teachers working with the female manager. According to the teachers in the age groups m 25 and below göre and ında 26- 30 sel, the workload sub-dimension of the teachers in the uştur 31-35 yüksek age group was found to have higher organizational stress perception. Teachers in the 31- 35 age group experience more stress. This situation can be stressed by the transition of the age of 30 years. 30 years is defined as the first (young) transition from adulthood to adulthood. It was concluded that the organizational stress perceptions were similar and did not differentiate according to the time period in the institution where the teachers were working. It was found that organizational stress perceptions were similar compared to the school level where teachers worked. A significant difference was found in the perceived social support subscale and organizational stress levels of teachers working with female managers. The teachers working in the districts of Sultanbeyli and Sarıyer have higher perceived stress level in the social support sub-dimension than the teachers working in Bakırköy district. The teachers working in the district of Sultanbeyli have a higher level of perceived organizational stress than the teachers working in Bakırköy and Üsküdar districts. This may be due to the socio-economic level of the districts. According to the research of Şeker (2015), Bakirkoy is among the districts of Istanbul with high socio-economic level and high quality of life. Sultanbeyli is among the districts with low socioeconomic status. In the light of the research, the economic level of Sarıyer district is lower than that of Bakırköy. The reason for the differentiation within the framework of this information can be said to be that the teachers working in districts have different socio-economic and quality of life. When the scores of the teachers on organizational stress scale are compared according to the educational status of female managers, the perceived stress level of the teachers according to the education level of the female managers does not differ significantly. It is seen that teachers' social support subscale scores obtained from the organizational stress scale differ significantly according to the seniority of female managers. The perceived stress of the teachers working with women managers who have 21 or more years seniority in the social support sub-dimension is higher than the teachers working with the women managers who have 10 years and six seniority.

Female executives with a professional seniority of 21 years or more may have more stress-related behaviors to their teachers than female managers with 10 years or less. It can be said that the managers with 21 years and over have a lower level of social support to their teachers as they are in the stages of collapse and retirement. Since women managers who have 10 years and six seniority have just started their profession, it can be said that they have more social support to their teachers as they are in the production phase. It was found that there was a significant difference between the female workforce sub-dimension scores of the teachers and the organizational stress scale. 6 - 11 year manager women managers, 11 - 15 years according to the managers of women managers who work as a sub-dimension of workload caused higher stress perception. 6- It has been concluded that women executives with senior managerial seniority have experienced organizational stress by giving more workload to their employees compared to women managers with seniority who have seniority of 11-15 years. It is seen that the decision making dimension of the organizational stress scale is found to have significant differences in terms of female managers according to age groups. According to women managers aged 46 and over, female managers in the 31- 35 age group, teachers' perception of stress was higher in the decision-making sub-dimension.

Keywords: Organizational Stress, Manager, Woman Manager.

Lise Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine İlişkin Algıları

Gizem Çakal[1] *, Türkan Argon[2]

[1]Ebru Nayim Fen Lisesi
[2]Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi
*Sorumlu yazar: gizem.aktas.cakal@gmail.com

Özet

Amaç

Gerek uluslararası örgütler gerekse de ülkeler arası anlaşmalar çerçevesinde belirlenen kriterlere dayalı olarak devletler, kadına karşı ayrımcılığın önlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması yolunda birçok politika geliştirmiş ve uygulamıştır. Ülkemizde de son yıllarda toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik birçok proje ve kampanya yürütülmüştür. Atılan tüm bu adımların bir de öğrenciler üzerindeki yansımalarının görülmeye değer olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bu araştırmayla lise öğrencilerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin görüşlerini belirlemek, toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin görüşlerini farklı sosyo-demografik değişkenler bağlamında değerlendirmek ve toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin görüşlerinin kaynağını incelemek amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak üzere şu alt sorulara yanıt aranmıştır: 1. Lise öğrencilerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin algıları ne düzeydedir? 2. Lise öğrencilerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin algıları arasında demografik değişkenlere göre anlamlı farklılıklar var mıdır? 3. Lise öğrencilerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin algılarını etkileyen nedenler nelerdir?

Yöntem

Bu araştırma var olan durumu ortaya koymayı amaçladığından betimsel bir araştırmadır ve araştırmanın amacına ulaşmak üzere nicel ve nitel boyutların bir arada ele alındığı karma yöntem kullanılmıştır. Karma yöntemde dört farklı model tasarımı olup bu araştırmada sıralı dönüşümsel tasarım modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Tekirdağ ili Süleymanpaşa ilçesinde 2017-2018 eğitim öğretim yılında her tür lisede ve 9., 10. ve 11. Sınıf düzeylerinde öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. 12. sınıflar üniversite sınavına hazırlandıklarından ve veri toplama sürecinde izinli olduklarından araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Ayrıca İmam Hatip Liseleri araştırmaya destek vermemiştir. Kız ve Erkek İmam Hatip Liselerine gönderilen ölçek formları geri dönmemiştir. Araştırmanın örneklemi, karma yöntem teknikleri kullanılarak belirlenmiştir. Karma yöntem örneklem stratejileri, hem olasılıklı örnekleme hem de amaçlı örnekleme tekniklerini kullanarak bir araştırma için birimler veya olayların seçilmesini gerektirir. Bu araştırmanın nicel örneklemini, Tekirdağ ili Süleymanpaşa ilçesinde 2017-2018 eğitim öğretim yılında İmam Hatip Liseleri hariç her tür lisede ve 9., 10. ve 11. Sınıf düzeylerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerden %5 hata oranı ve %95 güven düzeyine göre belirlenen 520 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın nitel örneklemi ise araştırmanın nicel sürecine katılan öğrenciler arasından belirlenmek suretiyle amaçlı örnekleme tekniği ile oluşturulacaktır. Bu araştırmanın nicel verileri, gerekli izinler alınmak suretiyle F. Dilek Gözütok, Çetin Toraman ve Tuba Acar Erdol'un birlikte geliştirdikleri Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Ölçek 13 maddeden oluşmakta olup, katılma düzeylerinin "Kesinlikle Katılmıyorum", "Katılmıyorum",

“Kısmen Katılıyorum”, “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneklerinden oluştuğu 5’li likert tipi bir ölçektir. Araştırmanın nitel verileri ise araştırmacı tarafından geliştirilmiş yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanacaktır. Uygulama sürecinde, örneklemdeki okulların tamamına araştırmacı tarafından gidilerek bizzat okul yöneticileriyle görüşülmüştür. Toplum Cinsiyet Eşitliği ölçeği formunun öğrencilere dağıtılması ve toplanması işinin okul yöneticileri tarafından yapılması sağlanmıştır. Böylece ölçek formlarının daha sağlıklı doldurulması hedeflenmiştir. İstatistiksel analizler yapılmadan önce, ölçek formlarının katılımcılar tarafından tam olarak doldurulup doldurulmadığı incelenmiştir. Eksik ve rastgele doldurulan formlar elendikten sonra geçerli ölçek formları sayısının 520 olduğu tespit edilmiştir. Analizler bu sayıdaki ölçek formları üzerinden gerçekleştirilecektir. Araştırmanın nitel boyutu için yarı yapılandırılmış görüşme formları henüz dağıtılmamıştır. Nicel verilerin analiz sürecinden sonra nitel veri toplama sürecine başlanacaktır. Araştırmanın nicel verileri betimsel istatistik yoluyla, nitel verileri ise içerik analizi yoluyla analiz edilecektir. Demografik değişkenlerle toplumsal cinsiyet eşitliği algılarına ilişkin sonuçlar arasındaki olası farklılaşmalar bağımsız örneklem t-testi ve ANOVA testi ile analiz edilecektir.

Bulgular ve Sonuç

Veriler analiz aşamasındadır. Analiz süreci tamamlandıktan sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Toplumsal Cinsiyet, Eşitlik

High School Student Perceptions of Social Gender Equalıty

Abstract

Objective Based on the criteria determined within the framework of international organizations and agreements between countries, the states have developed and implemented many policies to prevent discrimination against women and ensure gender equality. In our country, many projects and campaigns have been carried out to ensure gender equality in recent years. It is an undeniable fact that all these steps are worth seeing on students. The aim of this study is to determine the views of high school students on gender equality, to evaluate their views on gender equality in the context of different socio-demographic variables and to examine the source of their views on gender equality. In order to achieve this goal, the following questions were sought: 1. What are the perceptions of high school students about gender equality? 2. Are there any significant differences between high school students' perceptions of gender equality and demographic variables? 3. What are the reasons for high school students' perceptions of gender equality? Method This research is a descriptive study as it aims to reveal the current situation, and a mixed method with quantitative and qualitative dimensions is used to achieve the purpose of the research. There are four different models in mixed method design and sequential transformational design model is used in this research. The population of the study consists of students in all types of high schools and 9th, 10th and 11th grade levels in 2017-2018 education year in Süleymanpaşa district of Tekirdağ province. The 12th grade was excluded from the study because they were prepared for the university exam and they were permitted in the data collection process. In addition, Imam Hatip High Schools did not support the research. The scale forms sent to Imam Hatip High School for Boys and Girls have not returned. The sample of the study was determined by using mixed

method techniques. Mixed-method sampling strategies require the selection of units or events for a research using both probabilistic sampling and purposive sampling techniques. The quantitative sample of this study was based on a 5% error rate and a 95% confidence level for 520 high school students in all types of high school, 9th, 10th and 11th grade levels except for the İmam Hatip High Schools in the 2017-2018 academic year. form. The qualitative sample of the research will be determined by means of purposive sampling technique by determining among the students who participated in the quantitative process of the research. The quantitative data of this study were collected by using the required permissions and the Gender Equality Scale developed by F. Dilek Gözütok, Çetin Toraman and Tuba Acar Erdol. The scale consists of 13 items and is a 5-point Likert-type scale consisting of “Strongly Disagree”, “Disagree”, “Partially Agree,“ “Agree” and “Strongly Agree”. Qualitative data of the research will be collected by semi-structured interview form developed by the researcher. During the implementation process, all the schools in the sample were visited by the researcher and the school administrators were interviewed. The distribution and collection of the gender equality scale form was provided by the school administrators. Thus, it is aimed to fill the forms more healthily. Before the statistical analysis, it was examined whether the scale forms were fully filled by the participants. After the missing and randomly filled forms were eliminated, the number of valid scale forms was 520. The analyzes will be carried out on the scale forms of this number. The semi-structured interview forms for the qualitative dimension of the study have not been distributed yet. After the quantitative data analysis process, the qualitative data collection process will be started. The quantitative data of the study will be analyzed through descriptive statistics and the qualitative data will be analyzed through content analysis. The possible differences between demographic variables and gender equality perceptions will be analyzed by independent sample t-test and ANOVA test. Findings And Results The data is in the analysis phase. The analysis process will be presented after completion.

Keywords: Student, Social Gender, Equality

Mesleki ve Teknik Açıdan Temel Üst Politika Belgelerinde Eğitim Politikaları

Hülya Çolak[1] *, Türksel Kaya Bensghir[2], Mustafa Çolak[1], Gülnihal Tunca[3]

[1]Keçiören İMKB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
[2]AHBV ÜNİVERSİTESİ
[3]Altındağ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: hulyakocercolak@gmail.com

Özet

Amaç ve Yöntem

Dünyada insan toplulukları, daha rahat bir yaşam sürmek için kalkınmaya önem vererek insan gücü yetiştirilmesine önem vermektedir. Gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelere bakıldığında bu ülkelerde nitelikli insan gücü yetiştirilirken mesleki ve teknik eğitime son derece önem verildiği görülmektedir. Bu durum ülkemizde de iktidara gelen siyasilerin mesleki ve teknik eğitim politikalarına önem vermesini sağlamıştır. Bu nedenle temel üst politika belgeleri ülkenin geleceğine yön vermesi ve oluşturulan politikaların sosyal hayatın akışına etki etmesi açısından önemli bir yer tutmaktadır. Temel üst politika belgeleri sosyal hayatın akışında değişim ve gelişim oluşturulması istenen alanlarda kullanılan ve hayata geçirilen strateji belgeleridir. Avrupa Birliği Müktesebatı ve İlerleme Raporları, Millî Eğitim Kalite Çerçevesi, Orta Vadeli Mali Planlar, Orta Vadeli Programlar, Hükümet Programları, Bakanlık Mevzuatları, Kalkınma Planları ve Hükümet Programları isimlerinden de anlaşılacağı üzere farklı alanlarda hazırlanmış hayatımıza yön veren politika belgeleridir ve Temel Üst Politika Belgeleri olarak adlandırılmaktadırlar. Bu çalışmada 1923-2017 tarihleri arasındaki mesleki ve teknik eğitim kapsamında temel üst politika belgeleri incelenmiştir. Türkiye'de mesleki ve teknik eğitim konusunda mevcut durumu ortaya koymak adına temel üst politika belgelerinin o günkü şartlar altında ve o günkü zamana bağlı şekilde değerlendirilerek politikalardaki değişimin açıklanması amaçlanmıştır. Literatür taramasında mevcut araştırmalarda temel üst politika belgelerinden sadece Milli Eğitim Şûraları, kalkınma planları ve hükümet programlarının incelenmiş olması, araştırılan bu belgeler haricindeki diğer belgelerin incelenmemiş olması yönüyle daha önce yapılan araştırmalardan ayrılmaktadır. Araştırma sürecinde belgesel ve kuramsal tarama yöntemi kullanılmıştır. Betimsel ve içeriksel veri analizi yöntemi uygulanmıştır. Temel üst politika belgelerinde mesleki ve teknik eğitim başlığı altında veya başka başlıklar altında oluşturulan mesleki ve teknik eğitimi etkileyen her türlü içerik çalışmanın kapsamına alınmıştır. Çalışmada "Siyasi dönemlere bakıldığında mesleki ve teknik eğitim politikaları açısından farklılıklar var mı?", "Geçmişten günümüze bakıldığında mesleki ve teknik eğitime ayrılan bütçe arttı mı?", "Milli Eğitim Şuralarında alınan kararların, yapılan politik uygulamalarda etkisi var mı?", "Politika Belgeleri'nde tekrar eden, birebir aynı ifadeler bulunuyor mu?", "Küresel ve ekonomik krizler ile sonuçlarının mesleki ve teknik eğitimde etkisi var mı?", "Siyasi anlamda hükümetlere yapılan darbelerin politika oluşturma sürecinde etkisi var mı? ", "Siyasi anlamda hükümetlere yapılan darbelerin mesleki ve teknik eğitime etkisi var mı?", "AB İlerleme Raporları'nın mesleki ve teknik eğitime ileri yönde etkisi var mı?", ve "MEB Kalite Çerçevesi yapıldıktan sonra insan gücü

yetiştirirken yetkinlikte fark oluşturmada etkisi var mı?" sorularına cevap aranılmaya çalışılmıştır. Çalışma iki bölüm altında yapılmıştır. İlk bölümde mesleki ve teknik eğitim ile ilgili temel kavramlar açıklanmaya çalışılmıştır. Eğitimin; eğitim-öğretim programları ve öğrenme, otorite, güç, ekonomi-politika-siyaset, ulus, toplum, kültür, istihdam, üretim, felsefe, mesleki eğitimde kullanılan kuramlar, dayanak olarak mevzuat bilgileri ile tarihsel süreçte Türk Siyasi İdeolojileri ile ilişkisi ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Mesleki eğitimin ülkede ne şekilde uygulandığı bilgisi ile mevcut durum ortaya koyulmuştur. Mevcut durum ortaya koyulurken mesleki ve teknik eğitimden sorumlu kurumlar, Türk Milli Eğitim Sistemi'nde genel eğitim yapısı, mesleki okul türleri, okulların işleyişleri, mesleğe yönlendirme mekanizmasının nasıl işlediği, hangi mesleki programlarda eğitim verildiği ve diğer ülkelerle durum eşitlemesi yapılabilmesi açısından çok önemli olan Avrupa Birliği ile Mesleki Eğitimin yapılış detayları ortaya koyulmaya çalışılmıştır. İkinci bölümde ise ideolojik ve ekonomik açıdan tarihsel süreç içerisinde genel durum ortaya koyularak mesleki ve teknik eğitim politikaları 1923-1950, 1950-1960, 1960-1980, 1980-2017 yılları arasında üst politika belgeleri adım adım incelenmiştir.

Bulgu ve Sonuçlar

Cumhuriyet kurulduktan sonra yeni devlet ile ilgili planlanan devrimlerin hayata geçirilmesi ve halka benimsetilmesi üzerinde durulmuştur. Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile gelen yeni eğitim sisteminin hayata geçirilmesi, Harf İnkılabı devrimi nedeniyle okuma-yazma oranındaki düşüşün engellenmesi, köylülere yaptıkları işlerle alakalı eğitimin verilmesi ve eğitimi verebilecek öğretmenlerin yetiştirilmesi Cumhuriyet döneminin temel eğitim politikaları olmuştur. Bu nedenle mesleki ve teknik eğitimin özel bir gelişme imkânı olmamıştır. Çok partili dönemde halk, kendisini temsil edecek siyasileri yönetime yansıtmıştır, fakat ardında yaşanan askeri darbeler nedeniyle sivil halkı temsil eden bir siyasi iktidar ve istikrar sağlanamamıştır. Daha sonra yapılan seçimlerde tekrar yönetime seçimler yansımış ve sivil halk, yönetimde kendilerini temsil edecek siyasi yönetim mücadelesini kazanmıştır. Sivil halkın getirdiği siyasi güç ve askeri güç arasında gidip gelen yönetimin sonucunda yönetimde bir istikrar yakalanamamıştır. Yaşanılan bu gelgitler mesleki ve teknik eğitime yansımıştır. İmam hatip liseleri, mesleki ve teknik eğitim politikaları içinde bu iki güç arasında oluşan gerginlikler nedeniyle çatışmanın etkisinden kurtulamamıştır. İmam hatip liseleri nedeniyle oluşan çatışmalar sonucunda mesleki eğitim politikalarının gelişimi sağlanamamıştır. Mesleki eğitim politikalarının dini politikalardan arındırılarak şekillendirilmesi gerekliliği ihmal edilen taraf olmuştur. Koalisyon Hükümetleri döneminde ise mesleki açıdan okul çeşitliliğini artırma yoluna gidilmiştir. Mesleki eğitimin kalitesinin artırılması için sanayi işbirliğinde yapılan uygulamalar görülmektedir. Mesleki ve teknik eğitim nispeten bu dönemde gelişmeye müsait bir ortam bulmuştur. Son dönemde ise meslek standartları ve meslekte davranış çerçeveleri oluşturularak mesleki eğitimde standartlaşmaya gidildiği görülmektedir. AB ile hareketlilik projeleri yapılarak diğer ülkeler ile aramızdaki eğitim düzeyi farklılıkları azaltılmaya çalışılmaktadır. Dönemler genel itibariyle değerlendirildiğinde dönemler arasında tarihsel gelişimlere bağlı mesleki ve teknik eğitim politikaları ve uygulamalarında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu araştırmada üst politika belgeleri üzerinde içerik taraması yapılarak taranan içerikler üzerinde mesleki eğitim politikaları incelenmiştir. Belgelerde karşılaşılan mesleki ve teknik eğitim politikaları, daha

çok mevcut sorunların çözümüne yönelik geliştirilmiş politikalar olmuşlardır. Dikkat edildiğinde be belgelerde belirlenen hedeflerin pek çoğu sonraki dönmelerde aynen tekrar ettiği görülmüştür. Bir önceki politika belgesindeki maddeler diğer dönemde tekrar edildiğinden bu hedeflerin gerçekleştirilemediği ve bu durum uygulanan politikaların sorunları çözmede başarılı olamadığını göstermektedir. Ayrıca birebir aynı ifadelerin kullanılması ise, politika üretme sürecinin önemsenmediğini ve kağıt üzerinde strateji geliştirmekten ileriye gitmediğini göstermiştir. Ayrıca tavsiye niteliğinde olan Milli Eğitim Şuraları kararlarının birçoğunun uygulamada veya politika üretme sürecine alınmadığı görülmektedir. Bu durumun mesleki eğitim politikalarının gelişimini engellediği görülmektedir. Çalışmada politika belgelerinde sürekli aynen tekrar ettiği tespit edilen konular içerisinde tüm dönemlerde iş dünyasında toplumsal ihtiyaçların; eğitim programlarına, okullara ve dolayısıyla mesleki eğitim alan bireye yansıtılamaması ortak problem olarak görülmektedir. Hem işsizlik oranının yüksek olması hem de sanayi-iş ortamının işçiye ihtiyacının olması oldukça düşündürücüdür. Mesleki ve teknik eğitim politikalarının yetkin ve kapasiteli iş gücü yetiştirmediğini ve uygulanan eğitim politikalarının başarısız olduğunu göstermektedir. Nitelikli iş gücünün üretimi, üretimin ekonomiyi dolayısıyla kalkınmayı etkilemesi gelişen dünya şartlarında mesleki eğitimi ekonomik kalkınmanın temel kaldıracı olarak görmesini sağlamıştır. Fakat küresel değişim ve teknolojik gelişmeler nedeniyle iş gücü talepleri ve yetkinlikleri sürekli değişmektedir. Bu nedenle mesleki eğitim politikaları kısa vadeli hedeflerle yürütülmesi gerekmektedir. Uzun vadeli hedeflerle yürütüldüğünde çağın gereklerini karşılamamakla ülkeyi karşı karşıya getirmektedir. Ayrıca toplumda mesleki eğitim ile ilgili oluşan olumsuz algı da kalkınma için ne kadar önemli olduğu halk tarafından anlaşılmamaktadır. Bunun sonucu olarak akademik düzeyde yetişecek iş gücü yetiştirilmesinde sorunlara neden olmakta ve talep azalmaktadır. Akademik düzeyi yüksek bireylerin mesleki eğitime alınması söz konusu olması, kalkınma hızını artırabileceği göz önüne alınabilmelidir. Düşük katsayı uygulaması, meslek lisesi öğrencilerinin yüksekokullara geçişinin kaldırılması gibi uygulamaların mesleki eğitimin gelişimini dolaylı olarak engellemiş olduğu görülmüştür. Meslek Liselerinde alan, dal seçimlerinde yöneltme sürecinde de sorunlar bulunmaktadır. Mesleki eğitim yöneltme sürecinde neredeyse tüm politika belgelerinde öğrencilerin teorik bilgilerinin kıstas alındığı, ilgi ve yeteneklerin ihmal edildiği belirtilmektedir. Ayrıca mesleki eğitimin kalitesinin artırılması başta meslek dersi öğretmenlerin niteliğinin iyi olmasına bağlıdır. Mevcut durumda 2009'da teknik öğretmen yetiştirilen kurumların kapatılması da bu konuyu olumsuz etkileyen uygulamalardandır. Meslek dersi öğretmenlerinin niteliğinin artırılması için teknik öğretmen yetiştiren teknik eğitim fakültelerinin yeniden açılarak faaliyete geçmesi gerekmektedir. Çalışmada siyasi dönemlere bakıldığında mesleki ve teknik eğitim politikaları açısından farklılıklar olduğu, geçmişten günümüze bakıldığında mesleki ve teknik eğitime ayrılan bütçenin her geçen gün arttığı, Milli Eğitim Şuralarında alınan kararların, yapıl

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Mesleki ve Teknik Eğitim, Temel Üst Politika Belgeleri

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğretmenlerinin Eğitim Kurumu Sınıf/alan Zümrelerine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Necati Cemaloğlu[1], **Ali Duran**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: aliduranedu@hotmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Millî Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı mesleki ve teknik anadolu lisesi öğretmenlerinin eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesidir. MEB eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri il genelinde eğitimi planlamak ve koordine etmek, eğitim ve öğretimin kalitesini yükseltmek, eğitimle ilgili görüş ve öneriler geliştirmek, aynı alanlar arasında iletişim, uyum ve iş birliği sağlamak amacıyla oluşturulmaktadır. Eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri; eğitim kurumunda aynı sınıfı okutan veya alanı aynı olan öğretmenlerden oluşur. İlgili ders bünyesinde bir öğretmen zümre başkanı olarak görevlendirilir ve iki yıl süreyle zümre başkanı olarak görev yapar. Seçilen başkan eğitim kurumu yönetimine bildirilir ve yıl içerisinde zorunlu durumlar dışında değiştirilmez. Eğitim kurumu sınıf/alan zümre toplantıları, ders yılı başlamadan önce, ikinci dönem başında ve ders yılı sonunda yapılır. Zümre toplantıları ders saatleri dışında yapılır. Bu bağlamda, Zümre öğretmenler kurulu toplantılarında gerek aynı ders gerekse de diğer derslerle birlikte hareket edilmesi, ders materyal, araç ve ekipmanları ve okuldaki diğer alanların plânlı bir şekilde yararlanılması, öğrenci ödevleri ve derslerin değerlendirilmesi, derslerin işlenişi ile ilgili yöntem ve teknikler ile benzeri konularda kararlar alınmaktadır.

Yöntem

Bu araştırma nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseninin kullanıldığı bu araştırmanın katılımcılarını 2018-2019 eğitim-öğretim döneminde MEB'e bağlı mesleki ve teknik eğitim kurumunda görev yapan meslek ve kültür dersi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu sene başı mesleki gelişim çalışmaları kapsamında faaliyetlerini sürdüren 20 meslek ve kültür dersi öğretmeninden oluşmaktadır. Mesleki gelişim çalışmaları kapsamında eğitim kurumu alan/sınıf zümreleri etkiliği üzerine gerçekleştirilen bu çalışmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ve odak grup görüşmesi aracılığıyla elde edilmiştir. Odak grup görüşmesi belirli bir konu çerçevesinde, seçilmiş katılımcılar grubunun ayrıntılı bilgi ve fikirlerini belirlemek amacıyla yapılandırılmış özel bir grup görüşmesi tekniğidir. Odak grup görüşmeleri iki 10 kişilik iki ayrı grup olarak gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, katılımcılardan ilgili alanyazın incelendikten sonra oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla veri elde edilmiştir. Katılımcılarla görüşmeler yapılmadan önce görüşme formu iki eğitim bilimi uzmanına gönderilerek, iki katılımcı ile ön uygulama yapılmış ve forma son şekli verilmiştir. Verilerin analizi aşamasında içerik analizi

yöntemi kulllanılmış, ilgili literatür çerçevesinde oluşturulan tema, kategori ve kodlara göre katılımcı görüşleri analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırmadan sonucunda, zümre toplantılarının öğretmenlerin çoğunlukla ortak hareket etme konusunda fayda sağladığı, aynı branştan öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerinin yanı sıra eğitim materyalleri açısından da iş birliği yaptıkları tespit edilmiştir. Araştırmanın önemli bulgularından birisi öğretmenlerin mevzuata göre gerçekleştirdikleri zümre toplantıları ile karşılaştırıldığında, aynı branştan iki öğretmenin bile okul içerisinde herhangi bir yerde ve zamanda informal olarak gerçekleştirdikleri toplantıların ve paylaşımların daha faydalı olduğudur. Araştırmanın katılımcıları zümre toplantılarının belirli bir kısmına öğrenci velilerinin de bir şekilde katılarak anlamlı aile katılımının geliştirilmesi ve desteklenmesi konusunda görüş bildirmişlerdir. Zümre başkanı olacak bireylerin liderlik özelliklerine sahip, iletişim becerileri kuvvetli ve mesleki kıdemi yüksek olan öğretmenler arasından belirlenmesi araştırmada sıklıkla ifade edilen düşünceler arasındadır.

Sonuç

Katılımcılardan elde edilen bulgulara göre, eğitim kurul/alan zümreleri profesyonel mesleki öğrenme toplulukları olarak ele alınmalı ve bu doğrultuda işlevsel hâle getirilmelidir. Aynı branştan öğretmenlerin birbirlerine daha fazla yardımcı olabileceği düşünülerek, örgütsel iklimin de bu yönde paylaşımcı ve iş birliği üzerine kurulması gerektiği söylenebilir. Diğer taraftan, mevcut mevzuata göre zümre başkanı olmanın öğretmenler açısından ekstra bir iş yükü olduğu da göz önünde bulundurulduğunda, zümre başkanı olan öğretmenlere sorumlulukların yanı sıra maddi ve manevi bağlamda destek verilmelidir. Bu açıdan ele alındığında, zümre öğretmenleri uygulamalarının özel sektörde nasıl uygulandığına dair çalışmaların yapılarak kamu ve özel eğitim kurumlarında etkili uygulamalar arasında paylaşımlar gerçekleştirilebilir. Öğretmenlere zümreler arası iş birliği kültürü lisans eğitimi düzeyinde de verilmesi gereken bir anlayış olarak değerlendirilmektedir. Zümre kurulları ile öğretmenlerin liderlik becerilerinin de gelişeceği ifade edilebilir. Öğretmenlerin liderlik özellikleri ve davranışları sergilemelerinin de lider öğretmenlik açısından önemli olduğu söylenebilir.

Keywords: Mesleki Eğitim, Zümre, Başkan, Alan, Yardımlaşma, Odak Grup Görüşmesi, Lider Öğretmen

Evaluation of Vocational and Technical High School Teachers' Opinions On Teachers' Boards in Schools

Abstract

Purpose of the study

The core purpose of this study is to evaluate the opinions of vocational and technical Anatolian high school teachers related to the teachers' boards in educational institutions of Ministry of National Education (MONE). Teachers' boards are formed in order to plan and coordinate education in the province, to improve the quality of education and training, to

develop opinions and suggestions on education, to provide communication, harmony and cooperation among the same areas. In the educational institution, the same class consists of teachers who have the same class or field. A teacher within the relevant course is appointed as the head of the department and serves as the head of the department for two years. The elected chairperson shall be notified to the management of the educational institution and shall not be changed within the year except in the case of compulsory situations. Teachers' board meetings are held at the beginning of the second semester and at the end of the school year before the beginning of the school year. Meetings are held outside the school hours. In this context, both in the course of the meetings of the Board of Teachers of the same course, acting together with the other courses, course materials, tools and equipment and other areas of the school in a planned way, the evaluation of student assignments and courses, the methods and techniques related to the processing of the courses and similar issues it is taken. Method: This research is a qualitative study. The participants of this study, in which the phenomenological pattern of qualitative research methods are used, consist of vocational and cultural lesson teachers working in the vocational and technical education institutions affiliated to the Ministry of National Education in the academic year 2018-2019. The study group of the study consists of 20 vocational and cultural teacher teachers who carry out their activities within the scope of the professional development activities. The data of this study, which was carried out on the effectiveness of educational institution teachers' board within the scope of professional development studies, was obtained through semi-structured interview form and focus group interview. The focus group interview is a special group interview technique that is structured to determine the detailed information and ideas of the selected group of participants within the framework of a specific subject. The focus group interviews were conducted as two separate groups of two 10 people. In addition, data were obtained from the participants through the semi-structured interview form, which was formed after reviewing the relevant literature. Before the interviews with the participants, the interview form was sent to two educational science experts, pre-applied with two participants and the form was finalized. Content analysis method was used in the analysis stage of the data and participant views were analyzed according to the theme, category and codes created within the framework of related literature. Findings: The findings indicate that board meetings were mostly beneficial for teachers to act in common, and teachers from the same branch collaborated in terms of teaching methods and techniques as well as educational materials. One of the important findings of the study is that compared to the board meetings held by the teachers according to the legislation, two teachers from the same branch can have informal interviews and sharer in any place and time in the school. Participants of the study expressed their opinions about developing and supporting meaningful family participation by joining the parents of students in a certain part of the group meetings. The opinions of the individuals who will be the chairmen of the group, among the teachers who have leadership characteristics, strong communication skills and high seniority are among the opinions expressed in the research. Conclusion: According to the findings obtained from the participants, the teachers' board groups should be considered as professional learning communities and should be made functional in this direction. Considering that teachers from the same branch can help each other more, it can be said that organizational climate should be based on sharing and cooperation in this direction. On the other hand, in view of the fact that

being the head of the department is an extra workload for the teachers according to the current legislation, teachers with the head of the department should be given support in the material and spiritual context as well as their responsibilities. In this respect, studies can be carried out on how the practices of the teachers are applied in the private sector and shared between effective practices in public and private education institutions. A cross-cultural cooperation culture is considered as an understanding that should be given to teachers at the level of undergraduate education. It can be stated that the leadership skills of the teachers will be improved with the committee boards. It can be said that teachers' leadership characteristics and behaviors are important in terms of teacher leadership.

Keywords: Vocational Education, Teachers' Board, Branch, Cooperation, Focus Group Interview

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Atölye ve Laboratuvar Öğretmenleri Yurt Dışı Dil Eğitim Programının Değerlendirilmesi

Necati Cemaloğlu[1], **Ali Duran**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Sorumlu yazar: aliduranedu@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından atölye ve laboratuar öğretmenlerine yönelik düzenlenen yurt dışı yabancı dil eğitiminin katılımcı görüşlerine göre değerlendirilmesidir. MEB 2017-2018 eğitim-öğretim yılı başında Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı ortaöğretim kurumlarında görev yapan atölye ve laboratuvar öğretmenlerinin İngilizce dil yeterliliklerinin arttırılması yoluyla kendi alanlarında uluslararası düzeyde yapılan çalışmaları takip etmeleri, bilgi ve becerilerini artırmaları ve bu bilgi ve becerilerini öğrencilerine aktarmalarını sağlamak amacıyla İngiltere'de genel ve alanlarıyla ilgili mesleki İngilizce dil kursu programı düzenlemiştir. Söz konusu eğitim kapsamında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan, hâlen Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde eğitim-öğretim hizmetleri sınıfında yer alan kadrolarda fiilen çalışan, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okul/kurumlarda alan/bölüm/atölye/laboratuvar şefi veya atölye/laboratuvar öğretmeni olarak Bilişim Teknolojileri, Biyomedikal Cihaz Teknolojileri, Denizcilik, Elektrik- Elektronik Teknolojisi, Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri, Kimya Teknolojisi, Konaklama ve Seyahat Hizmetleri, Makine Teknolojisi, Metal Teknolojisi, Motorlu Araçlar Teknolojisi, Raylı Sistemler Teknolojisi, Uçak Bakım, Ulaştırma Hizmetleri, Yenilenebilir Enerji Teknolojileri, Yiyecek İçecek Hizmetleri alanlarında görev yapan, 45 yaşını doldurmamış, son başvuru tarihi itibariyle İngilizce dilinden son beş yıl içinde, YDS/KPDS/ÜDS'den en az "E" (50 Puan) düzeyinde puan alan ya da 25.02.2016 tarihinde ÖSYM tarafından güncellenen yabancı dil eş değerlikleri tablosunda yer alan bir dil belgesine sahip olan, yönetilicilik görevi bulunmayan ve yapılacak sözlü sınavda başarılı olan öğretmenleri üç ay süre ile İngiltere'de 360 saatlik genel ve mesleki dil eğitimine göndermiştir. Adaylara uygulanan sözlü sınav konuları alan bilgisi konularına ilişkin bilgi düzeyi, bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade kabiliyeti, muhakeme gücü, iletişim becerileri, özgüveni ve ikna kabiliyeti Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı konularını kapsamaktadır. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı, uygulanan İngilizce dil eğitimi programının etkililiğine yönelik katılımcı algılarını açığa çıkarmaktır.

Yöntem

Nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseninin kullanıldığı bu araştırmanın katılımcılarını 2017-2018 eğitim-öğretim döneminde 3 ay süre ile İngiltere'de dil eğitimi alan 10 atölye ve laboratuvar öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmış ve gönüllülük esasına göre yurt dışı dil eğitim programında yer alan tüm katılımcılara ulaşılmış ve 10 katılımcı

araştırmanın çalışma grubuna dahil edilmiştir. Araştırmada veri toplamak amacıyla görüşme yöntemi benimsenmiş, ilgili alanyazın incelendikten sonra oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla veri elde edilmiştir. Araştırmanın verileri katılımcıların her birinin farklı şehirlerde olması nedeniyle internet üzerinde yer alan bir veri tabanında oluşturulan görüşme formu linkinin katılımcılara ulaştırılarak elde edilmiştir. Katılımcılarla görüşmeler yapılmadan önce görüşme formu iki eğitim bilimi uzmanına gönderilerek, iki katılımcı ile ön uygulama yapılmış ve forma son şekli verilmiştir. Verilerin analizi aşamasında içerik analizi yöntemi kulllanılmış, ilgili literatür çerçevesinde oluşturulan tema, kategori ve kodlara göre katılımcı görüşleri analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırmadan elde edilen bulgular değerlendirildiğinde, katılımcıların tamamının Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığı tarafından uygulanan Yabancı Dil Sınavı (YDS) puanına göre başvuru yaptığı, dil eğitimi aldıktan sonra YDS ya da diğer ulusal ve uluslararası herhangi bir İngilizce sınavına girmediği tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen bir diğer bulgu katılımcılara İngiltere'de iki aşamada verilen dil eğitimi programının ilk aşaması olan Genel İngilizce Dil Eğitimini başarılı buldukları, ikinci aşama olan Mesleki İngilizce Dil Eğitimi programını geliştirilebilir buldukları tespit edilmiştir.

Sonuç

Katılımcılardan elde edilen bulgulara göre, söz konusu dil eğitim programı katılımcıların dil ve kişisel gelişimlerine yüksek oranda, kendi mesleki alanlarına düşük düzeyde katkı yaptığı tespit edilmiştir. Program çerçevesinde konaklama ile ilgili olarak aile yanında kalma durumu ve program süresinin üç ay ile sınırlı olması programın geliştirilmesi gereken tarafları olarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, MEB tarafından düzenlenen üç ay süreli İngilizce Dil Eğitim Programı'nın katılımcılara kişisel ve mesleki gelişim açısından olumlu yönde etki ettiği, katılımcı seçme kriterleri, konaklama ve kurs içeriği ile ilgili düzenlemelerle sonraki dönemlerde daha etkili hâle geleceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Eğitim, İngilizce, Atölye ve Laboratuvar Öğretmeni, Yds.

Evaluation of Ministry of National Education (Mone) Foreign Language Education Programme for Vocational Teachers

Abstract

Purpose of the study

This study is to reveal the perceptions of vocational teachers who participated in foreign language education programme supported by Ministry of National Education (MoNE). MoNE organized a foreign language learning programme related to general and vocational issues in England to enable teachers to develop their foreign language skills and transmit these knowledge and skills to their students as well as to make them follow current scientific studies in their professional domain, by improving their language proficiency. Within this context, those who are Turkish Citizens, still teach in educational services of MoNE, are teachers or atelier supervisors from the departments, including Information Technologies, Biomedical

Equipment Technologies, Marine, Electrical-Electronics Technology, Industrial Automation Technologies, Chemical Technology, Accommodation and Travel Services, Machinery Technology, Metal Technology, Motor Vehicle Technology, Rail Systems Technology, Aircraft Maintenance, Transport Services, Renewable Energy Technologies, Food and Beverage Services, are below 45 age, have got “E” level (50 points) exam result in national foreign language exams (YDS/KPDS/ÜDS) or their equivalents determined by OSYM, don’t have any administrative positions and are successfull in interview were sent to England for 360 hours general and vocational English training. The interview subjects applied to the candidates cover the level of knowledge about the subjects of field knowledge, comprehension and summarizing a subject, expression ability, reasoning power, communication skills, self-confidence and persuasiveness, and openness to scientific and technological developments. The aim of this study is to reveal the participant perceptions of the effectiveness of the applied English language education program. Method: This study was designed as a phenomonological study from qualitative studies. 10 vocational teachers who participated in foreign language education training supported by MoNE for 3 month period in 2017-2018 academic year were recruited in this study. In the determination of the participants, the criterion sampling method was used from the purposeful sampling methods and all the participants in the foreign language education program were reached on a voluntary basis and as a result 10 participants were included in the study group. In order to collect data in the study, interview method was adopted and data were obtained through semi-structured interview form which was formed after reviewing the related literature. The data of the study was obtained by submitting the link of the interview form created in a database on the internet to the participants because each of the participants was in different cities. Before the interviews with the participants, the interview form was sent to two educational science experts, pre-applied with two participants and the form was finalized. Content analysis method was used in the analysis stage of the data and participant views were analyzed according to the theme, category and codes created within the framework of related literature. Findings: When the findings of the study were evaluated, it was determined that all the participants applied according to the Foreign Language Examination (YDS) score applied by the Presidency of Selection, Placement and Placement Center (ÖSYM), and did not take any YDS or any other national and international English exam after the language training. Another finding obtained in the study was that the participants thought that the second stage of the English Language Teaching program which is the first stage of the language education program in the UK was successful, and that the second stage of the program should be developed. Conclusion: According to the findings obtained from the participants, it was found that the language education program contributed to the language and personal development of the participants at a high level, with a low level of contribution to their professional fields. Within the framework of the program, the duration of stay in the family and the duration of the program is limited to three months is considered to be the development of the program. As a result, it can be said that the three-month English Language Education Program organized by MoNE will have a positive effect on the personal and professional development of the participants, and will be more effective in the future with the arrangements related to the participants' selection criteria, accommodation and course content.

Keywords: Vocational Education, English, Vocational Teachers, Fle

Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Yöneticilerinde Örgütsel Değişim Algısı

Su Ertürk[1] *, Feyzi Uluğ[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Gazi Üniversitesi
*Sorumlu yazar: mrs.elifsu@gmail.com

Özet

Eğitimsel sorunlar ve değişim arayışları her ülkede olduğu gibi, Türkiye kamuoyunun da gündeminde yer alan önemli konular arasındadır. Eğitim sisteminin tamamında ya da bir bölümünde yapısal, yönetsel ve teknolojik olmak üzere farklı alanlarda öngörülen değişim çabaları kimi zaman istenilen aşamaya gelememekte ya da daha yeni sorunların kaynağı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu süreçte, eğitim sisteminin bürokratik ve karmaşık yapısının yanında; yerel gereksinimler, sosyokültürel nedenler, siyasal etmenler ve yer yer birbiriyle çelişen toplumsal beklentiler belirleyici rol oynadığı bilinmektedir. Bu bağlamda örgütlerin değişim kapasitesinin insan kaynakları temelindeki etmenler açısından incelenmesi, eğitim sistemiyle ilgili politikaları yönlendirmeye katkı sunabilecek özellikte bir konudur. Eğitim sisteminin değişim kabiliyetinin sorgulanmasına yönelik, MEB'in her kademesinde gerçekleştirilen değişim etkinliklerinin, yöneticilerin algı dünyalarıyla değerlendirilmesi önemli görülmektedir. Eğitim politikalarını üretme ve uygulama görevlerini üstlenen Milli Eğitim Bakanlığı'nın, değişim yönetiminde başarılı olmasının ön koşulu; başta yönetim kademeleri olmak üzere tüm çalışanların öngörülen değişimlere hazırlıklı olması, etkinlikleri benimseyerek desteklemesidir. Bu noktada, değişim temelli politikalar temelinde, eğitim sisteminin örgütsel değişim kapasitesinin yakından tanınması özel önemdedir. Nitekim, bu çalışmanın temel amacı da eğitim yöneticilerinin algı dünyalarında eğitim sisteminin değişim yeteneğinin sorgulanmasıdır. Örgütsel değişim konusu son yıllarda çok farklı araştırmalara konu edilmektedir. Ancak eğitim sisteminin örgütsel değişim kapasitesine yönelik eğitim yöneticilerinin algılarına ilişkin alan yazında yeterli verinin olmadığı gözlenmektedir. Bu çerçevede, araştırma kapsamında, MEB taşra örgütü şube müdürleri ve lise yöneticilerinin milli eğitim sisteminin değişim kapasitesine yönelik algıları değerlendirilmeye çalışılmaktadır. Belirtilen kapsamda, bu çalışma MEB'in örgütsel değişim kapasitesine ilişkin eğitim yöneticilerin genel algı düzeylerinin ne olduğu sorusuna yanıt arama çabasındadır. Bu ana amaç çerçevesinde örgütsel değişim kapasitesine ve alt boyutlarına ilişkin eğitim yöneticilerinin algı düzeyleri ile söz konusu boyutlara yönelik algıların demografik değişkenler açısından durumu inceleme konusu yapılmaktadır. Araştırmanın çalışma evreni, 2017 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın farklı alanlarda düzenlediği hizmetiçi eğitim etkinliklerine katılan il müdürlüklerinde görevli şube müdürleri ile resmi genel liselerin müdürlerinden oluşmaktadır. Araştırma örneklemi ise, çalışma evreni içinde yer alan şube müdürü ve lise müdürleri arasından basit tesadüfi örnekleme yoluyla seçilmiştir. Bu çerçevede Türkiye'nin farklı illerinde görev yapan 167 şube müdürü ile 310 lise müdürünün çalışmaya katılımı sağlanmıştır. Veri toplama sürecinde Kerber ve Buono (2010)'a ait Örgütsel Değişim Kapasitesi Anketi (Organizational Change Capacity Questionnarie) temel

alınarak araştırmacı tarafından Türkçe'ye uyarlanan Örgütsel Değişim Kapasitesi Ölçeği (ÖDKÖ) kullanılmıştır. ÖDKÖ'nün geçerliği ve güvenirliği araştırmacılar tarafından sınanmıştır.Söz konusu ölçek, Türkçeye çevrilerek uyarlanan ve eğitim yönetimi alanında kullanılan özgün nitelikli bir araç özelliği taşımaktadır.Veri analizi aşamasında AFA, DFA, t-testi ve ANOVA gibi farklı istatistiksel tekniklerden yararlanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, katılımcı eğitim yöneticilerinin algıları MEB'in değişim kapasitesine ilişkin orta düzeyde, değişim kapasitesi alt boyutlarından "kolaylaştırıcı kültür" açısından ise düşük yeterlik algısına sahip oldukları bulgulanmıştır. Yaş ve unvan değişkenine göre katılımcı algıları değişiklik göstermezken; cinsiyet, medeni durum, kurum sayısı ve coğrafi bölge değişkenleri açısından katılımcı görüşleri arasında anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Bildiride, söz konusu bulgular ışığında, eğitim kurumlarının değişim kapasitesi, yöneticilerin sorgulama ve farkındalık düzeyleri dikkate alınarak MEB için yönlendirici olabilecek öneriler ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitimde Değişim, Örgütsel Değişim, Değişim Algısı

Organizational Change Perceptions of Provincıal Managers in ministry of National Education

Abstract

Educational problems and search for change are essential subjects in public opinion of Turkey as in every country. Change efforts prescribed in mainly structural, managerial and technological fields in all or part of the education system aren't able to reach desired level or emerge as the source of new problems. In this process, local needs, socio-cultural reasons, political factors and sometimes conflicting social expectations are known to play a decisive role besides the bureaucratic and complex structure of the education system. The change capacity's analysis of the organizations in terms of the factors based on human resources has significant feature that can contribute to the direction of policies related to the education system. It is considered important to evaluate facilities of change carried out at all levels of the Ministry of National Education (MoNE) in order to question the change ability of the education system with the perception worlds of managers. The prerequisite for the success of the Ministry of National Education in the management of change is that the whole employees, especially the management levels, are prepared for the prescribed changes and support the activities by adopting them. At this point, the recognition of the organizational change capacity of the education system on the basis of change-based policies has a particular emphasis. As a matter of fact, the object of this study is to question the educational system's ability to change in the perception worlds of educational administrators. The subject of organizational change has been treated of many different researches in recent years However, it is observed that there isn't enough data about the organizational change capacity of the education system on the perceptions of educational administrators in literature. In this context, the perceptions of the unit managers in provincial organization and high school principals of MoNE about the change capacity of the national education system are tried to be evaluated. The answer to the question "What are the general perceptions of the managers of MoNE about the organizational change capacity of the National Education System?" is sought within the

specified scope of the research. Within the scope of this main purpose, the perception levels of educational administrators about organizational change capacity and its sub-dimensions and the perceptions about these dimensions in terms of demographic variables are examined. Study field of research consists of Unit Managers working in the provincial directorates and General High Schools Principals participating in-service training activities organized by MoNE in 2017.The research sampling has been chosen by simple random sampling among the Unit Managers and High School Principals in the study field of research. In this context, 167 Unit Managers and 310 High School Principals,working in different cities have participated to the research. In the data collection process, Organisational Change Capacity Scale (ÖDKÖ) that researcher adapted after translated into Turkish by taking as a base Organisational Change Capacity Questionaire by Kerber and Buono (2010) was used . Validty and reliability of ÖDKÖ have been tested by researchers. The aforementioned scale has an original tool feature because of being translated, adapted and used firstly in the field of Educational Management. In the data analysis phase, the perceptions of participants have been evaluated by using exploratory factor analysis, confirmatory factor analysis, t-test and analysis of variance. According to the results of the analysis, participants were found to have the moderate level of perceptions about organizational change capacity of MoNE and low level of perceptions in terms of "facilitating culture" in sub-dimensions of change capacity. Significant differences were observed in the variables of gender, marital status, number of institutions that participants have worked so far and geographical region although participants' perceptions don't change according to age and title variable. In that notice, in the light of findings and results of the research, it is aimed to reach determinative proposals for MoNE on the ability of educational institutions to change, managers' self-assesment and the level of awareness basis.

Keywords: Change On Education, Organizational Change, Perception of Change

Milli Eğitim Sisteminde İşgücü Planlaması Sorunları

Tarık Soydan[1] *

[1]Ankara Üniversitesi

*Corresponding author: soydantarik2015@gmail.com

Özet

İşgücü, bir ülkede, kurumda ya da işletmede, üretime katılan ve katılabilecek durumda olan insan emeğinin toplamı olarak ele alınabilir. Bir diğer ifade ile, etkin nüfus içinde yer alıp, cari ücret düzeyinde ve cari çalışma koşullarında çalışanlar ile işsizlerin toplamı işgücü kavramını karşılar. Eğitim alanı için düşünüldüğünde, bir ülkede bulunan eğitim kurumlarında eğitim-öğretim ve yetiştirme etkinliklerine hizmet verici/sunucu olarak katılan ve katılabilecek durumunda olan insan emeğinin tümüne eğitim alanında işgücü denir. İşgücü planlaması, doğru sayıda kişiyi doğru zamanda, doğru işlerde, doğru beceri, tecrübe ve yeteneklerle işe almak ve çalıştırmak olarak ele alınabilir. Belirlenen amaçların gerçekleştirilebilmesi, kaynakların etkin, tam ve etkili olarak kullanılabilmesi için işgücü planlaması yapmaya ihtiyaç vardır. İşgücü planlaması yaparken genel olarak iki yaklaşım kümesinden hareket edilir: Arz yönlü yaklaşımlar ve talep yönlü yaklaşımlar. Arz yönlü yaklaşımlara göre, 'ekonominin gerekleri'ne uygun işgücü sayısını ve yeterliğini, bir başka ifade ile nicelik ve nitelik olarak işgücünü, sağlamak üzere işgücü planlaması yapılmalıdır. Talep yönlü yaklaşımlara göre ise, işgücü planlaması yapılırken 'ekonominin gerekleri'nden ziyade 'toplumun beklentileri' ön planda tutulmalı; çalışanların, çalışmak isteyenlerin ve hizmet alanların istemine karşılık verilebilmelidir. Günümüz Türkiye'sinde eğitim alanında işgücü konusu tam bir sorunsala dönüşmüş durumdadır. Bu sorunsalın bir boyutunu öğretmen adaylarının yığınsal hale gelen işsizliği, diğer boyutunu ise, öğretmenlerin Doğu-Batı ve kır-kent arasında dengesiz dağılımlarının yarattığı öğretmen açığı sorunu oluşturmaktadır. Hali hazırda Türkiye'de başta eğitim fakülteleri ve fen-edebiyat fakülteleri olmak üzere, öğretmenliğe kaynak teşkil eden ya da mezunlarının formasyon eğitimi almakla bu özelliği kazandığı düşünülen fakültelerden mezun olan, ancak hedeflediği branşa atanamayan 400 binden fazla öğretmen adayı bulunmaktadır. Bakan Selçuk'un son açıklamasına göre (18 Ocak 2019) Bakanlığın 117 bin 403 öğretmen ihtiyacı vardır. 2018 yılında 5 bini ücretli 20 bini sözleşmeli olmak üzere 25 bin dolayında öğretmen atanmıştır. Oysa her yıl sistemden 10 - 14 bin kadar öğretmen, emeklilik, iş değiştirme ve ölüm gibi nedenlerle ayrılmaktadır. Nitekim Milli Eğitim Bakanlığının 2018 yılı Faaliyet Raporu'na göre, son 7 yılda Milli Eğitim Bakanlığından 107 bin 963 öğretmen, şu ya da bu nedenle, ayrılmıştır. Türkiye'de eğitim alanında yaşanan temel sorunlardan biri etkili bir işgücü planlaması yapılmıyor olmasıdır. Eğitim alanında işgücü planlaması yapmak, en az 15-20 yıllık uzun bir dönem için, nüfus, göç, ekonomik ve sosyal koşullar, standartlar gibi değişkenlere dayalı olarak projeksiyonlar oluşturmayı ve planlama yapmayı gerektirirken ülkemizde kısa dönemli planlama çalışmaları yapıldığını söylemek bile mümkün değildir. Eğitim alanında etkili bir işgücü planlaması yapılmasına ihtiyaç olduğu açıktır. Ancak, ülkemizde bu konuda etkili bir planlama faaliyeti olmadığı gibi öğretmen yetiştirmekle yükümlü fakülteler ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ile öğretmen atama işlevi üstlenen Milli Eğitim Bakanlığı arasında bir eşgüdüm olduğunu söylemek de zordur. Amaç Bu araştırmanın genel amacı Milli Eğitim

Sisteminde işgücü planlaması sorunlarını analiz etmek ve tartışmaktır. Bu genel amaç bağlamında yanıtı aranan amaç soruları şunlardır: - Geçmişten bu yana eğitim alanında işgücü arzı ve talebi nasıl bir seyir izlemiştir? - Geçmişten bu yana eğitim alanına yönelik işgücü planlaması çalışmalarında hangi model ve yaklaşımlar kullanılmıştır? - Milli Eğitim Bakanlığı hâlihazırda işgücü planlamasına yönelik hangi model ve yaklaşım ile hareket etmektedir? - Milli Eğitim Sistemi'nde işgücü planlaması yapılırken hangi değişkenler göz önünde bulundurulmalıdır?

Yöntem

Bu araştırma doküman analizinin özgül bir biçimi olarak ele alınabilecek kamu politikası analizi tekniğinin kullanıldığı nitel bir çalışmadır. Kamu politikası analizi, devlet otoritelerinin kamu alanında yaptıkları ya da yapmaktan kaçındıkları eylem ve faaliyetleri çözümlemek ve anlamak olarak tanımlanabilir. Bu açıdan bir analiz çerçevesi oluşturabilmek için, söz konusu politikanın ne olduğu, kimler tarafından ve ne zaman gündeme getirildiği ve tanımlandığı, kimler tarafından uygulandığı, politikayı zorlaştıran ya da kolaylaştıran etmenlerin neler olduğu, politika uygulamalarından toplumun farklı kesimlerinin nasıl etkilendiği gibi konuların açıklığa kavuşturulması gerekir (Dye, 1987 ; Anderson, 2003). Kamu politikası analizi geliştirilirken ilk olarak ele alınan politika betimleyici analize tabi tutulur; kavramsal olarak ifadelendirilir ve konunun sınırları belirlenir. Sonra politikanın tarihsel ve toplumsal bağlamı üzerinde durulur. Daha sonra politikanın gündeme geldiği zaman kesiti, aktörleri, ilgili kişi, kuruluş ve çevrelerin düşünce ve yaklaşımları, politikanın toplumsal etkisi ve değeri gibi konular birlikte ele alınır ve sonuç yargıları oluşturulur. Bulgular ve Yorum Not: Politika analizi ve çalışmanın raporlaştırılması süreci devam etmektedir.

Keywords: Planlama, İşgücü Planlaması, Milli Eğitim Sistemi

New Challenges Added to a Challenging Task' 'primary School Teachers' Reflections On Classroom Management and Refugee Integration

Mahmut Kalman[1] *, **Servet Özdemir**[2]

[1]Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Gaziantep/
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: mahmutkalman@gmail.com

Abstract

Purpose

The purpose of the current study was to investigate primary school teachers' reflections on classroom management-related challenges and the strategies they used to overcome these challenges through a qualitative lens. How primary school teachers attempted to manage new challenges which emerged due to the refuge integration process in Turkish education system in an already challenging task, namely classroom management, was the central focus of this study. Turkey has accepted more than three million Syrian refugees since the outset of the war in Syria in 2011. As the political tensions and conflicts have not terminated in Syria yet, most of the Syrian refugees have not found a chance to return their country and stayed in Turkey. This situation has led Turkey to take some steps in the social integration of Syrian refugees. One of the steps is related to Syrian refugees' integration into education. Although one of the actions taken in the integration process has been to educate them in Temporary Education Centers founded in the camps, still a great number of have been enrolled in Turkish schools as they live in city centers. Their integration into schools and classrooms has been a new experience for teachers. Because refugee education requires knowledge and experience, how primary school teachers attempt to deal with this issue as an emerging situation is a topic which requires more investigation. To this end, the study examined primary school teachers' experiences with regard to classroom management within the context of refugee integration in primary school classrooms.

Method

The present study employed qualitative case study as the research design. Qualitative case study was preferred as it allows researchers to examine a bounded system through a set of qualitative procedures. Gaining comprehensive, in-depth and systematic information about what actually happens in the primary school classrooms from teachers' perspectives is considered to be significant in terms of revealing hands-on experiences and challenges in practice. The study was conducted with 11 primary school teachers in the first semester of the 2018-2019 academic year. These teachers were chosen purposively from three primary schools which had typical features socio-economically in Şahinbey district of Gaziantep province. The participants had 5 to 9 Syrian refugees in their classrooms. Three teachers were female, while eight teachers were male. Their age ranged between 26-47 years, and their seniority ranged between 4-23 years. The data were collected using a semi-structured interview protocol including 8 questions. Findings and conclusion It was revealed in the study

that teachers confronted with challenges due to the language problem, lack of communication with Syrian parents, student misbehaviors, adaptation problems, and students' difficulty in learning. However, they believed that most of the problems were related to the language barrier. As Syrian students did not understand what was taught, they tended to distract other students' attention. In some classrooms, Syrian students of different ages became problematic since older ones attempted to dominate younger Syrian students. The mentioned challenges caused teachers to experiment new ways different from what they did in the classes before in terms of teaching, adaption, and integration. The participant views indicated that they raised awareness about the tragedy lived by Syrian refugees, and therefore, they wanted to cultivate awareness in Turkish students to ensure harmony in the classroom. Based on the findings, it was concluded that teachers supported Turkish policy of integration and believed that it may work more soundly based on some conditions such as teaching Turkish to Syrian refugees.

Keywords: Refugee İntegration, Classroom Management, Challenges, Strategies.

Norm Kadro Uygulamalarının MEB ve YÖK Açısından İncelenmesi

Erdal Kaya[1] *, **Sait Akbaşlı**[2]

[1]MEB

[2]Hacettepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: erdallkaya@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmada, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) yönetici ve öğretmenlerin norm kadro uygulamalarının ve yakın zamanda hayata geçirilen Yükseköğretim Kurumlarında (YÖK) öğretim elemanı norm kadro çalışmalarının incelenmesi ve birlikte değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Böylece MEB'in norm kadro uygulamaları ve bu uygulama sonuçları YÖK bağlamında tartışılacaktır.

Yöntem

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile yürütülmüştür. Çalışmanın verileri doküman incelemesi yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu süreçte, birbirine benzeyen veriler, kavramlar anlamlı şekilde düzenlenip yorumlanmış ve elde edilen bulgular, daha etkili şekilde yansıtılması için doğrudan alıntılara da yer verilerek sunulmuştur.

Bulgular

İncelenen yönetmeliklerden MEB'e kıyasla YÖK'ün kendisine bağlı olan kurumlara daha çok söz hakkı tanıdığı çıkarımı yapılabilir. Buna karşın her iki uygulamada yetki genişliği kavramına daha uygun süreçlerin yürütüldüğü söylenebilir. Norm kadro kavramı ilk olarak 1999 yılında uygulamaya girmiştir. 8. ve 9. Kalkınma Planları ile MEB 2015-2019 Stratejik Planı'nda yer alan politika ve stratejilerde ülke genelinde dengeli norm dağılıma yönelik hedeflerin bulunması yönetmelikteki kuralların ve uygulamaların güvenirliğini sorgulamamıza yol açmaktadır. Bu çıkarımımızı destekleyecek şekilde 2016 ve 2017 Sayıştay Denetim Raporlarında norm fazlası öğretmen kavramı görülmektedir. 2016 yılı raporunda öğretmenlerin alanında maaş karşılığı ders saatini dolduramamasına ve kendi alanı dışındaki dersler ile ders saatlerini doldurma konusundaki isteksizliğine değinilmiş ve zorunlu ders saatini doldurmayan öğretmenlere de tam ödeme yapıldığı, boş kalan diğer derslere de ücretli, sözleşmeli veya kadrolu öğretmen istihdamına zorunlu kalındığı ifade edilmiştir. 2017 yılı raporunda ise yeni bir atama ve yer değiştirme sistemi geliştirilmesi ve kaynakların amacına uygun, verimli ve etkin kullanılmasını tavsiye etmiştir. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanan Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları adlı karar ile öğretmenlerin alanlarına göre aylık karşılığında okutacakları dersleri belirlenmekte olup, karardaki değişiklikler norm açığı ya da fazlası oluşmasına yol açabilmektedir. Ayrıca öğretim programlarındaki değişiklik daha güç ve karmaşık problemlere yol açabilmektedir. Örneğin bir ders saatinin yarıya düşürülmesi norm sayılarını da yaklaşık yarıya düşürebilmektedir. 4+4+4 uygulamasına geçiş sırasında bu durum yaşanmış, sınıf

öğretmenleri ilkokulun beş yıldan dört yıla düşmesi sebebiyle norm fazlası duruma düşmüştür. Alanyazında belirtilmeyen ama uygulamada sıklıkla karşılaşılan bir diğer sorun ise okullardaki norm hesaplanırken aynı eğitim bölgesindeki okullardaki ders saatlerinin toplamının alınmasından kaynaklanmaktadır. Bu yüzden o eğitim bölgesindeki herhangi bir okulda norm oluşturacak kadar ders saati oluşmasa da eğitim bölgesinde norm oluşturacak ders saatlerinin bulunması yeni bir norm ortaya çıkarmaktadır. Bu da o bölgedeki en fazla artık ders saatine sahip okulun normuna eklenmektedir. Bu durum bir sonraki yıl tersine dönüp aynı bölge içinde o branş için başka bir okulda norm ihtiyacına yol açabilmektedir. Çalışmanın bir diğer boyutu olan yükseköğretim kurumlarında norm kadro sayısı hesaplanırken öğretim üyesi başına öğrenci sayısı, ileri düzey araştırma ve geliştirme faaliyetleri, doktora programlarından mezun olanların sayısı, üniversitenin eğitim ve öğretim dışında yürüttüğü hizmetlerin dikkate alınacağı ifade edilmesine rağmen yönetmelikte belirsizlikler bulunmaktadır. Yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyelerinin MEB'deki öğretmenler gibi yalnızca öğretimden sorumlu olmayıp Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu amaçları arasında yazıldığı üzere bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek gibi görevleri de bulunmaktadır. Yükseköğretim norm kadro yönetmeliğinde öğretim üyelerinin araştırma faaliyetleri belirgin değildir ve indirgemeci bir anlayışla diğer faaliyetleri göz ardı edilmektedir. Özellikle MEB örneği dikkate alındığında yükseköğretim kurumlarında da zamanla bazı alanlarda norm fazlası oluşacağı, bu norm fazlalarının ise yönetimin takdiri ile gerekçeli bir şekilde dikkate alınmayacağına yönetmelikte değinilmiştir. Fakat herhangi bir gerekçe sunulmayan norm fazlası öğretim üyesinin akıbeti ise belirsiz bırakılmıştır. Bazı köklü alanlarda asgari norm kadro sayılarının üstünde öğretim üyesinin bulunuyor olması da yakın zamanda sorunu derinleştirecektir. Bunun yanı sıra asgari kadro sınırlarının bulunması öğretim üyelerini ve adaylarını boş norm olmaması sebebiyle umutsuzluğa itebilecek, akademiden kopmalara yol açabilecektir.

Sonuç

Yukarıda yer alan sorunlar incelendiğinde MEB'in kendi başına bu sorunların üstesinden gelmesi mümkün görünmemektedir. Diğer kurumlarla ortak yeni bir çözümün hayata geçirilmesi zorunluluk olarak görülmektedir. Özellikle ortaöğretim kademesinde yer alan bilim derslerinin fen ve sosyal bilimler adı altında birleştirilmesi ve içeriğinin tekrar gözden geçirilmesi Sayıştay bulgularında dile getirilen sorunlara karşı yönetimin elini güçlendirecek ve öğretmenin norm fazla olması halinde yaşayabileceği sorunların önüne geçebilecektir. YÖK içinse durum daha karmaşık görülmektedir. Yeni yönetmeliğin uygulaması soru işaretleri barındırmakla birlikte yakın zamanda sorunlarla karşılaşmamamız için yeni şeffaf ve katılımcı bir anlayış ile çözümler üretilmesi gerekliliktir.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Öğretim Kurulu, Milli Eğitim Bakanlığı, Norm Kadro

Analyzing Norm Staff İmplementations in Terms of Ministry of National Education and the Higher Education Council

Abstract

Purpose

In this study, it was aimed to examine the norm staff implementations of teachers and administrators in Ministry of National Education (MoNE) with the norm staff implementations which were implemented recently in The Higher Education Council (YÖK), and evaluate these implementations together. Thus, norm staff implementations of MoNE and its results will be discussed in the context of norm staff implementations of YÖK. Method In this study, the case study that is one of the qualitative research methods was used. Data of the study were collected by document analysis method. In the data analysis, descriptive analysis were used. In this process, similar data and concepts were interpreted in a meaningful way, and the findings were presented with direct quotations to be reflected more effectively. Findings It can be deduced from the regulations that The Higher Education Council has given more rights to the institutions which are affiliated to it than MoNE. On the other hand, it can be said that deconcentration processes are carried out in both implementations. The norm staff concept was first introduced in 1999. There are written policies and strategies for balanced norm distribution across the country in the 8th, 9th Development Plans and the Strategic Plan of the MoNE 2015-2019, this lead us to question the reliability of the rules and practices in the regulations. It is seen the concept of surplus teacher in Turkish Court of Accounts' the 2016 and 2017 reports. In the 2016 report, it was mentioned that teachers could not fill their tuition hours and they reluctant to fill these hours with lessons outside their own field. Also, it is stated that teachers who do not fill the compulsory course hours are paid in full salary, and that it has been obliged to employ paid, contracted or permanent teachers for empty courses. In 2017 report, it has been recommended that a new assignment and designation system was developed, and the resources was used in an efficient and effective way. According to the Decision on Teaching Fields, Assignment and Teaching Methods prepared by the MoNE Board of Education, the courses that the teachers can teach for salary are determined, and the changes in the decision may lead to norm deficit or surplus. In addition, the change in curricula can lead to more difficult and complex problems. For example, decresing weekly hour of a course may reduce the number of norms by about half. This situation occurred during the transition to the 4 + 4 + 4 system, and the primary school teachers became supernumerary for the reason that primary school period was reduced from five to four years. Another problem that is not mentioned in the literature but frequently encountered in practice, is that the total number of course hours in schools of the same educational area is figured up while the norms in schools are calculated. For this reason, even if there is not enough course hours in any school to create the norm, it is occur a new norm when there is enough course hours in the educational area. This norm is added to the norm of the school which has the maximum course hours that is not enough to create a norm in the area. This situation could lead to the need for norms in another school in the same educational area the following year. While calculating the number of norm staff in higher education institutions that is the other dimension of the research, it is stated that the number of students per faculty member, advanced research and development activities, the number of graduates of doctoral programs,

and the services of the university apart from education and training are taken into consideration. But, there are still uncertainties about this issue in regulation. Unlike teachers who work in formal schools, faculty members have duties such as conducting scientific research, publishing and consulting, and serving the country and humanity as it was written in Constitution of the Turkish Republic, Higher Education Law No. 2547 and Basic Education Law No. 1739. The research activities of faculty members are not clear in the norms staff regulation of higher education and other activities are ignored with a reductionist approach. Considering the example of the MEB, it is stated in the regulation that higher education institutions will have supernumerary staff in some areas over time and that these surplus norms will not be taken into account in a reasoned manner by the appreciation of the management. However, the fate of the supernumerary staff is left unclear. In some well-established areas, the presence of a faculty member over the minimum number of norm staff will also deepen the problem in the near future. In addition to this, having minimum staff limits may lead the academicians and their candidates to despair due to lack of empty norms, and may lead to disengagement from academia. Result When the above mentioned problems are examined, it is not possible for MoNE to overcome these problems on its own. The implementation of a new solution in cooperation with other institutions is seen as a necessity. Combining the science courses in the secondary level with the name of science and social sciences, and reviewing the content of these courses will strengthen the hand of the administration against the problems expressed in Turkish Court of Accounts' reports and prevent the problems that the teacher may become supernumerary. The situation is more complex for YÖK. Because of the ambiguities of the new regulation, it is necessary to produce solutions with a new transparent and participatory approach in order to avoid problems in the near future.

Keywords: The Higher Education Council. Ministry of National Education, Norm Staff

Öğrencisiz Öğretmenler: Okul Dışında Çalışan Öğretmenlerde İş Motivasyonu Üzerine Bir İnceleme

Mehmet Fatih Köse[1] *

[1]MEB

*Sorumlu yazar: m.fatihkose@gmail.com

Özet

Giriş

Öğretmen motivasyonu ile ilgili araştırmalar, öğrenci etkileşimi ile ilgili faktörlerin öğretmenlik mesleğini tercih etmede ve sürdürmede önemli bir belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır. Belirli öğrencilerle veya öğrenci grupları ile uzun süre bir arada olmanın getirdiği iletişim ve etkileşim, öğretmenlik mesleğinin önemli duygusal yönlerinden birisini oluşturmaktadır. Pek çok öğrencinin hayatında belki de yaşam boyu devam edecek olan etkiler bırakabilmek öğretmenlik mesleğinin en büyük doyumları arasında sayılabilir. Saygı görme ve kendini gerçekleştirme ihtiyaçları ile de yakın ilgisi olan ve güçlü bir derinliğe eriştiğinde ömür boyu devam edebilen bu özel ilişki, öğretmenlik mesleğini diğer mesleklerden ayıran önemli farklılıklardan birisidir. Diğer taraftan eğitim süreçlerinin bazı gereklilikleri, öğretmenlik formasyonu almış profesyonellerin, mesleğin geleneksel icra biçimlerinin dışında, eğitim sisteminin farklı kurumsal yapılarında görev almalarını zorunlu kılmaktadır. Buna, bakanlıkların merkez teşkilatları, illerde kurulmuş olan araştırma ve geliştirme birimleri, proje ve koordinasyon birimleri, rehberlik araştırma merkezleri gibi öğretmenlerin öğretmenlik dışında ama eğitimle ilgili görevler aldıkları kurumlar örnek verilebilir. Bu kurumlar, daha makro düzeyde, eğitimle ilgili araştırma, politika geliştirme, planlama, koordinasyon gibi yasal görevleri yürütmektedir. Yapmış oldukları işler yine eğitimle yakından ilgili olmakla birlikte, bu tür kurumlarda görev yapan öğretmenler, doğrudan öğrencilerle çalışma ve etkileşimde bulunma yönüyle meslekten önemli ölçüde uzaklaşmaktadır. Söz konusu kurumların başında gelen rehberlik ve araştırma merkezleri, özel eğitim ve rehberlik branşlarında görev yapan öğretmenlerin eğitsel tanılama ve rehberlik başta olmak üzere belirli eğitim bölgesindeki okullar için doğrudan veya dolaylı hizmetler yürüten kurumlardır. Milli Eğitim Bakanlığının 2018 verilerine göre Türkiye'de 238 rehberlik ve araştırma merkezinde 3294 öğretmen görev yapmaktadır. İl ve ilçe müdürlükleri ile farklı bakanlıkların merkez teşkilatlarında eğitimle ilgili görevleri yürüten öğretmenler de göz önünde bulundurulduğunda, sayıları 10000'e yaklaşan oldukça büyük bir öğretmen kitlesinin okul dışında görev yaptıkları tahmin edilmektedir. Buralarda görev yapan öğretmenlerin, okullarda olduğu gibi aynı öğrencilerle bütün bir okul gününü paylaşarak derinlemesine ve uzun süreli ilişkiler kurma imkânları yoktur. Dolayısıyla öğretmenlik mesleğinin kendine özgü motivasyon kaynaklarından birisinden mahrum kaldıkları düşünülebilir. Bu durumun, okul dışı kurumlarda görev yapmakta olan, bir bakıma öğrencisiz öğretmen diye de tanımlanabilecek bu öğretmenlerin mesleki motivasyonlarını nasıl etkilediğinin incelenmesi önemli görülmüştür. Bu çerçevede araştırmanın temel amacı, rehberlik ve araştırma merkezlerinde görev yapan öğretmenlerin mesleki motivasyonlarının aynı bölgedeki okullarda görev yapan meslektaşları ile karşılaştırmalı olarak incelenmesidir. Ayrıca bu

öğretmenlerin mesleki motivasyonlarının cinsiyet, branş, görev süresi gibi bağımsız değişkenlere göre farklılaşma durumu incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma betimsel tarama modelinde yapılandırılmıştır. Araştırmanın örneklemini Ankara merkez ve ilçelerinde yer alan rehberlik ve araştırma merkezlerinde ve bu merkezlerin görev bölgesindeki okullarda görev yapan 271 rehberlik ve özel eğitim öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmaya dahil edilecek merkezler tesadüfi olarak belirlenmiştir. Karşılaştırma için ise belirlenen merkezlerin görev bölgelerinde yer alan ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan rehberlik ve özel eğitim öğretmenleri tesadüfi yolla belirlenerek araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmada ölçme aracı olarak "Öğretmen Motivasyonu Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. İstatistiki analiz için gerekli varsayımlar test edildikten sonra, öğretmen motivasyonunun bağımsız değişkenlere göre farklılaşma durumunu değerlendirmek üzere ANOVA ve t-testi kullanılmıştır. Araştırma rehberlik ve araştırma merkezleri ile sınırlandırılmıştır. Rehberlik ve araştırma merkezlerinde, sunulan hizmetin mahiyeti nedeniyle yoğunlukla özel eğitim öğretmenleri ve rehberlik öğretmenleri görev yapmaktadır. Bu nedenle araştırma bu iki branşla sınırlı tutulmuştur.

Bulgu, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın en temel bulgusu, rehberlik ve araştırma merkezinde görev yapan öğretmenlerin motivasyonlarının okullarda görev yapan aynı branştaki öğretmenlere göre daha düşük olduğunu göstermektedir. Buna göre öğrenci etkileşimi ile öğretmen motivasyonu arasında güçlü bir ilişkinin varlığından söz edilebilir. Bu temel bulgu doğrultusunda, öğretmenlerin çok uzun süreler boyunca okuldan ve öğrencilerden uzak kalmalarını önleyecek ve okul dışı kurumlarda görev yapan öğretmenlerin belirli bir rotasyona tabi olarak okullarda çalışmalarına imkân tanıyacak düzenlemeler yapılması önerilmektedir. Sonuçlar doğrultusunda araştırmacılara, öğrenci-öğretmen etkileşiminin öğretmen motivasyonu üzerindeki etkilerini değerlendirmek üzere daha bütüncül kavramsal modelleri ampirik olarak test eden daha ileri araştırmalar önerilmektedir. Yine rehberlik araştırma merkezleri dışındaki okul dışı kurumlarda çalışan öğretmenlerin motivasyon durumlarını değerlendirmek üzere daha kapsamlı örneklem grupları ile çalışmalar yürütülebilir. Ayrıca okul dışında görev yapan öğretmenlerin motivasyonlarındaki düşüklüğün nedenlerini daha derinlemesine incelemek üzere nitel araştırmalar yürütülmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğrencisiz Öğretmenler, Öğretmen Motivasyonu.

Öğretmen Adaylarının Değişime Hazır Olma Durumlarının İncelenmesi

Berna Yüner[1] *

[1]Yozgat Bozok Üniversitesi
*Sorumlu yazar: bernayuner@gmail.com

Özet

21 yüzyılı tanımlayan kavramların başında değişim gelmektedir. Öyle ki hem bireyler hem de örgütler değişimi zorlayan dinamikler içerisinde sürekli bir uyum sağlama, gelişim ve değişim süreçlerini takip etmektedir. Etkili bir şekilde varlıklarını devam ettirmek isteyen örgütler için yenilikleri izlemek ve değişime uyum sağlamak zorunlu bir nitelik haline gelmiştir. Eğitim örgütleri ise hem değişime uyum sağlayacak hem de değişimi başlatacak örgütler olarak değişim sürecinde önemli bir yere sahiptir. Değişim bir süreç içerisinde yer alan değişimlerin tümünü kapsamaktadır. Dolayısıyla değişim hem süreci hem de süreç sonunda ortaya çıkan yeniliği ifade etmektedir. Değişim planlı, plansız, evrimsel ve devrimsel nitelikte olup etkilediği kişiler bakımından bireysel, örgütsel, sektörel, toplumsal olarak sınıflandırılabilir. Örgütsel açıdan incelendiğinde ise örgütsel değişim örgütün mevcut düzeninde yeniliklere gitmek, yapısal ve yönetsel süreçleri yeniden düzenlemek olarak tanımlanabilir. Örgütler açık sistem yaklaşımı içerisinde çevreleri ile sürekli etkileşim içerisindedir. Çevresel değişimlere ayak uydurmak için örgütlerin gerekli düzenlemeleri yapmaları gerekir. Ancak örgütlerin değişimi hedefledikleri her süreç başarıya ulaşmamaktadır. Hem değişim sürecinde hem de sonucunda hedeflenenden farklı durumlar gerçekleşebilmektedir. Örgütsel değişimin başarıya ulaşmaması çeşitli nedenlerle açıklanabilir. Değişim için teknik altyapıya yapılan yatırımın insan kaynaklarına yapılmaması, değiştirilmesi zor bir olgu olan örgüt kültürü, yöneticilerde örgüt üyelerine değişime ilişkin rehberlik yapabilecek bir liderlik bilgisinin eksikliği, çalışanların değişim ve yenilik karşısında gösterecekleri direnç bunlardan bazılarıdır. Değişim sürecini bizzat tecrübe edecek ve sonuçtan en çok etkilenecek olanlar örgüt üyeleridir. Bu nedenle değişimin başarıyla gerçekleşebilmesi için öncelikli olarak örgüt üyelerinin değişime bakış açılarının olumlu olması gerekmektedir. Bu noktada örgüt üyelerinin değişime hazır olma durumları önem kazanmaktadır. Değişime hazır olma, örgüt üyelerinin değişimi direnç ile karşılamadan kabul etmesi için gerekli bir tutumdur. Bu durum bireylerin değişimi kabullenmesi için ilk aşamadır. Değişime hazır olan bireyler, değişimi örgütsel açıdan hızlandırır. Bir başka ifade ile örgütsel değişimin yolu örgüt üyelerinin değişime hazır olma durumlarından geçmektedir. Değişime hazır olma, bireyin örgütsel değişime karşı göstereceği tutum ve davranışlarını şekillendirecek bir ön koşuldur. Bireylerin değişime hazır olma durumları, değişimin süreci, değişimin uygulamaya konulma biçimi, değişimin öncesi ve sonrasındaki koşullar gibi pek çok değişkene bağlı olarak ele alınmalıdır. Ayrıca bireyin değişime hazır olma durumu çok boyutlu olarak incelenmelidir. Alanyazında kavramın kararlılık, bilişsel ve duygusal olarak alt boyutları bulunmaktadır. Kararlılık boyutu bireylerin değişimlerin gerçekleşmesi için harcadıkları çaba ve isteği; bilişsel boyut değişim sonrasında ortaya çıkacak olan sonuçlara ilişkin bireylerin tutum ve düşüncelerini; duygusal boyut ise değişime ilişkin bireylerin duygularını kapsamaktadır. Mevcut çalışmada da değişime hazır

olma durumları bu boyutlar üzerinden incelenecektir çünkü çok boyutlu bir yaklaşımla ele alınması bireylerin değişime hazır olma durumlarını daha net bir şekilde ortaya çıkaracaktır. Eğitim örgütleri değişimin yakından izlendiği kurumlardır zira gerek değişimleri bizzat hayatlarına uygulayacak olan bireylerin yetiştirilmesi gerekse bu bireyler aracılığıyla toplumsal değişimin sağlanması açısından eğitim örgütlerine önemli sorumluluk düşmektedir. Bu doğrultuda Türkiye'de son dönemde eğitim örgütlerinde pek çok yenilik uygulamaya koyulmuştur. Bununla birlikte değişimlerin devamının geleceği de bilinmektedir. Ancak şu unutulmamalıdır ki merkezi bir anlayışla alınan değişim ve yenilik kararlarının etkililiği ancak uygulama alanı olan okullarda gerçekleşebildiği kadardır. Bu nedenle okulda yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin, okuldaki diğer insan kaynaklarının değişime hazır olma durumları ziyadesiyle önem arz etmektedir. Ayrıca öğretmenlik mesleğini yerine getirirken öğretmenlerin sergileyeceği davranışların, öğretmenlik eğitimleri sürecinde şekillendiği düşünülebilir. Bu kapsamda meslek hayatlarında karşılaşacakları değişimlere ilişkin nasıl bir tutum sergileyeceğinin belirlenmesi açısından öğretmen adaylarının değişime hazır olma durumlarının incelenmesi anlamlı görülmüştür. Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının değişime hazır olma durumlarının belirlenmesidir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır? 1. Öğretmen adaylarının değişime hazır olma durumları nasıldır? 2. Öğretmen adaylarının değişime hazır olma durumları bölüm, sınıf, cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir? Mevcut araştırma nicel olarak desenlenmiş olup tarama modelinde yürütülecektir. Araştırmanın evreni Yozgat Bozok Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencileridir. Veriler toplanma aşamasındadır. Toplanan veriler betimsel istatistiklerden yararlanılarak incelenecektir. Bulgular alanyazın ışığında değerlendirilecektir

Anahtar Kelimeler: Değişim, Değişime Hazır Olma, Öğretmen Adayı

Examination of Prospective Teachers' Readiness for Change

Abstract

One of the basic of the concepts that define the 21 century is change. Therefore, both individuals and organizations follow a continuous adaptation, development and change processes. Following innovations and adapting to change, has become a must for the organizations that want to maintain their assets effectively. Educational organizations have priority in the process of change as they not only adapt to change but also initiate it. Change involves all of the changes taking place in a process. Therefore, change refers to both the process and the innovation that emerged at the end of the process. The change may be planned, unplanned, evolutionary and revolutionary and can be classified as individual, organizational, sectoral and social. From an organizational point of view, change can be defined as the process which includes going through innovations and reorganizing the structural and managerial processes of the organization. In terms of the open system approach, organizations are in constant interaction with their environment. In order to keep pace with environmental changes, organizations need to make the necessary arrangements. However, not every change process that organizations starts succeed. Both the change process and the

result may turn out to be different than the targets. Unsuccessful change processes can be explained with various reasons. The lack of investment to human resources, organizational culture, which is a difficult thing to change, the lack of a leadership knowledge that can guide to the members of the organization for change, the resistance that employees show for change and innovation are some of them. The members of the organization are those who will experience the change and will be most affected by the result. For this reason, in order to carry change process successfully, the viewpoint of the members of the organization should be positive. At this point, members' readiness for change is important. Being ready to change is a necessary attitude for the members of the organization to accept the change without resistance. This is the first stage for individuals to accept change. Individuals who are ready to change accelerate the change in terms of organization. Being ready to change is a prerequisite for shaping the attitudes and behaviors of the individual for organizational change. Individuals' readiness for change should be considered in relation to many variables such as the process of change, the way the change is implemented, conditions before and after the change. In addition, the individual's readiness for change should be examined in multidimensional manner. In the literature, the concept has decisiveness, cognitive and emotional sub-dimensions. Stability dimension is the effort and willingness of individuals to realize the changes; the attitudes and thoughts of individuals related to the consequences of change is cognitive dimension; and the emotional dimension encompasses the emotions of individuals related to change. In the present study, readiness for change will be examined through these dimensions because a multidimensional approach may reveal the readiness of individuals to change more clearly. Educational organizations closely monitor the change because education organizations have a significant responsibility to educate individuals who will apply changes to their own lives and to ensure social change through these individuals. In this regard, educational organizations in Turkey have implemented many innovations. However, it should be kept in mind that the effectiveness of the change can be realized at schools. For this reason, it is very important that administrators, teachers, students and other human resources of the school are ready to change. In addition, it can be thought that the behaviors of teachers are shaped through their education. Therefore, it has been found meaningful to examine prospective teachers' readiness for change in order to determine the attitude they will encounter in their professional lives. The aim of this study is to determine the readiness of teacher candidates for change. For this purpose, the following questions were sought? 1. How are the prospective teachers' readiness for change? 2. Do the prospective teachers' readiness for change differ significantly according to their department, grade and gender? The current research is quantitative research. The universe of the research is the students of Yozgat Bozok University Faculty of Education. Data collection is in progress. Descriptive statistics will be used in data analysis. In addition, ANOVA will be used to determine whether department and class variables make a significant difference and t-test will be used in order to determine whether the gender variable makes a significant difference. The data obtained from the analysis will be interpreted together with the studies in the literature.

Keywords: Change, Readiness for Change, Prospective Teacher

Öğretmen Adaylarının Duygusal Zeka ve Eylem Kimlikleme Düzeyleri Arasındaki İlişki

Necati Cemaloğlu[1], **Ziyaeddin Halid İpek**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi
[2]Kafkas Üniversitesi
*Corresponding author: ziyahalidi@gmail.com

Özet

20. yüzyıl başlarına kadar zekâ tek çeşit ve sadece bilişşel olarak değerlendiriliyordu. Bu zeka türü IQ olarak biliniyordu. IQ' nun tek başına bireyin yaşam başarısını belirlemede yetersiz kaldığını gözlemlenmiş ve bu sebeple araştırmacılar farklı zeka türlerini araştırmaya yönelmiştir. Bu arayışların sonucu da duygusal zeka ortaya çıkmıştır. Mayer ve Solovey tarafından ortaya atılan duygusal zekâ terimini kişinin kendisinin ve başkasının duygularını gözlemleyip düzeltebilmek, duyguları düşünce ve eyleme kılavuzluk edecek şekilde kullanabilmek olarak tanımlanmıştır. Eylem Kimlikleme ise ilk olarak 1985 yılında Vallacher ve Wagner tarafından ortaya atılmış bir kuramdır. Kuram temel olarak insanların gerçekleştirdikleri eylemleri nasıl tanımladıkları ile ilgilidir. Kuramın esas çıkış noktası insan doğasının belirsizliğidir. Bireyler yaşadıkları zaman içinde pek çok farklı eylem gözlemler ve deneyimler. Bu deneyim ve gözlemler ise bireyden bireye farklılaşmakta ve değişmektedir. Bu farklı deneyimlerin sonucunda ise birey kendi veya başkasını yaptığı eylemleri farklı şekillerde kimlikler. Eylem Kimlikleme Kuramı, temel olarak düşünce, duygu ve davranış arasındaki köprünün doğasını ve işleyişini açıklamaya çalışmaktadır. İşte bu köprünün doğasını iyi anlamak içinde köprünün bir ucu olan duyguların doğasının iyi anlaşılması gerekmektedir. Duygular ve onların kontrolü iyi anlaşıldığı takdirde eylemleri nasıl kimliklediğimiz daha iyi bir şekilde anlaşılabilir. Bu kanıtlar bize duygusal zeka ve eylem kimlikleme arasında bir ilişki olabileceğini düşündürmektedir. Bu araştırmanın temel amacı Öğretmen Adaylarının duygusal zeka ve eylem kimlikleme düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşmak için şu alt sorulara cevaplar aranacaktır: 1) Öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeyleri ne seviyededir? 2) Öğretmen adaylarının eylem kimlikleme düzeyleri ne seviyededir? 3) Öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeyleri ve eylem kimlikleme düzeyleri cinsiyet, bölüm değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır? 4) Öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeyleri ve eylem kimlikleme düzeyleri arasında ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli: Araştırmada öğretmen adaylarının duygusal zeka ve eylem kimlikleme düzeylerinin incelenmesini sağlayan nicel desen kullanılmıştır. Bu araştırma öğretmen duygusal zeka düzeyleri ile eylem kimlikleme düzeyleri arasındaki ilişkiyi anlamak için ilişkisel tarama modeline göre yapılmıştır. İlişkisel tarama modeli bağımlı değişkenler arasında olan ilişkiyi tanımlamak için kullanılan bir yöntemdir. Değişkenlerden birinin diğeri ile olan ilişkisini açıklayan bir tarama modelidir. Çalışma Grubu Araştırmada nicel araştırma yaklaşımına uygun olarak, bölümlerin (pdr, okul öncesi, sınıf, sosyal, vb.) temsiline dikkat edilmiştir. Araştırma gurubunu Kars ili merkezinde, Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesinde,

farklı bölümlerde bulunan 266 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma gurubu farklı bölümlerde bulunan son sınıf öğretmen adayları seçilerek yürütülmüş ve araştırmada kullanılan ölçekler bu gruba uygulanmıştır. Veri Toplama Aracı Araştırmada verileri toplamak için Göçet (2006) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Duygusal Zeka Ölçeği" ve Öğülmüş (1991) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Davranış Kimlikleme Formu" kullanılmıştır. Ölçme araçlarının geçerlilik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. Yapılan bu analizler sonucu ölçeklerin istenilen amaçları ölçmek için uygun oldukları görülmüştür. Bunların yanında katılımcılardan kişisel bilgileri toplamak amacıyla kişisel bilgi formu geliştirilmiştir. Verilerin analizi Verilerin analizi için ilk aşamada toplanan verilerin normal dağılış gösterip göstermediği Kolmogorov –Smirnov testiyle belirlenmiştir. Değişkenlerin normal dağılmadığı görülmüştür. Değişkenlerin normal dağılmadığı durumlarda non-parametrik testler (MannWhitney-U, Kruskal Wallis-H) kullanılmıştır. Duygusal zeka ve eylem kilmlikleme ölçeği arasındaki ilişkiyi incelemek için ise Spearman Brown korelasyonu kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmanın bulgularında görülmektedir ki öğretmen adaylarının davranış kimlikleme düzeyi cinsiyete göre değişmemektedir ancak öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeyleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşma göstermektedir (U266)= 7384,50; p< .05). Aynı şekilde duygusal zekânın iyimserlik alt boyutunda da anlamlı farklılık görülmüştür (U266)= 6974,00; p< .05). Öğretmen adaylarının bölüm değişkenine göre davranış kimlikleme ve duygusal zeka toplamında veya alt boyutlarında hiçbir anlamlı farklılık görülmemiştir. Öğretmen adaylarının davranış kimlikleme ve duygusal zekaları arasındaki ilişki incelendiğinde davranış kimlikleme ile duygusal zeka toplam puanları arasında düşük düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür (r=.224; p<.05). Aynı şekilde eylem kimlikleme ile duygusal zekanın alt boyutu olan iyimserlik (r=.183; p<.05) ve duyguların ifadesi (r=.195; p<.05) arasında zayıf yönlü, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Keywords: Duygusal Zeka, Eylem Kimlikleme, Öğretmen Adayları, Duygusal Zeka ve Eylem Kimlikleme

The Relationship Between Emotional Intelligence and Action Identification of Pre-Service Teachers

Abstract

Intelligence had been seen as a single and cognitive trait till the 20th century. This type of intelligence is named as IQ yet it is seen that IQ is not enough to determine life success of the people. Therefore, researchers decided to examine other kind of intelligence. These research conclude with the emergence of Emotional Intelligence. Mayer and Solovey that discovered emotional intelligence defined it as using emotions in a way to guide thought and action, observing and regulating emotions of a person's ownself and others. Action identification, on the other hand first came out in 1985 by Vallacher and Wagner. Theory is mainly about the how people define the acts they execute. The origin of the theory depends on the unpredictability of the human nature. People perform and experience many different acts in their life time. These observations and experiences differs from one person to another. Person

identify others and his own actions in different forms as a result of these different experiences. Action identification theory mainly tries to explain the nature and the process of the bridge between emotion and the behavior. It is necessary to understand the nature of the emotions in order to understand the nature of this bridge. The more we develop our understanding on emotions and emotion regulation, the more it is possible for us to understand action development process. These clues lead us to think there is a relationship between emotion intelligence and action identification. The main purpose of this research is to determine the relationship between the emotion intelligence and action identification level of the pre-service teachers. Answers will be sought to the sub-question below to reach to main purpose: 1) What is the emotional intelligence level of the pre-service teachers? 2) What is the action identification level of the pre-service teachers? 3) Do the action identification level and the emotional intelligence level of the pre-service teachers differ according to gender and the department? 4) Is there a relationship between the emotional intelligence and action identification level of pre-service teachers? Method Research Model Quantitative design which enables to carry out this research was used. This research carried out in relational screening model to understand the relationship between the emotional intelligence and action identification level of the pre-service teachers. Relational screening model is a method to identify relationship between dependent variables. It is a scanning model that explain the relation of one dependent over another. Study Group The representation of the different departments (pre-school, social sciences) were taken sensitively according to the quantitative research method. The research group of this study consist of 266 teachers from different departments. These 266 pre-service teachers are selected from Education Faculty of Kafkas University in Kars. The pre-service teachers are also selected from senior students of the faculty and scales are implemented to them. Data Collection Tool The “Emotional Intelligence Scale” which is adapted to Turkish by Goçet and the “behavior identification form which is adapted to Turkish by Ogulmus were used. The validity and reliability analysis of data collection tools were made. After the analysis had been carried out, it was seen that these scales are suitable to measure the object. There is also personal information form was developed to collect personal information from participants. Data Analysis The normality distribution of the tests were determined with Kolmogorov-Smirnov test. It was seen that dependents do not distribute normally. Therefore, non-parametric tests (Mann Whitney U and Kruskal Wallis) were used. To examine the relationship between emotional intelligence and action identification scale, Spearman Rank Correlation was used. Results and the Conclusion It was seen in the results that the action identification level of the pre-service teachers does not show difference according to the gender, yet the emotional intelligence level of the teachers show significant difference for gender (U266)= 7384,50; $p < .05$). There is no significant difference has seen between the gender and emotional intelligence level or action identification level, yet it was seen that there is a significance, weak and positive relationship between emotional intelligence and action identification level of the teacher ($r=.224$; $p<.05$). Moreover, there is also a weak, positive and significant relationship has seen between action identification and optimism which is sub-scale of emotional intellgience ($r=.183$; $p<.05$) and expression of emotions ($r=.195$; $p<.05$).

Keywords: Emotional Intelligence, Action Identification, Teacher Candidates. Emotional Intelligence and Action Identification

Öğretmen Adaylarının Kişisel ve Mesleki Öz-Yeterlik Algıları ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Neslin İhtiyaroğlu [1] *, Öznur Tulunay Ateş[2]

[1]Kırıkkale Üniversitesi
[2]Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
*Corresponding author: neslin52@gmail.com

Özet

Öz-yeterlik algısı bireylerin kendi kapasitelerine yönelik inanışlarını ifade eder. Bireylerin bir işe başlaması, işi sürdürmesi ve sonuçlandırması ya da yarım bırakarak sonuca ulaşamaması, öz-yeterlik algıları ile ilişkilidir. Öz-yeterlik, Sosyal Öğrenme Kuramının anahtar kavramıdır. Sosyal Öğrenme Kuramına göre öz-yeterlik düzeyi yüksek olan bireyler, kendilerine inandıkları için sahip oldukları becerileri etkin bir biçimde kullanarak performansa dönüştürecek özgüvene sahiptirler. Bu özgüven ise onların hissetme, düşünme, davranma ve motivasyon süreçlerini şekillendirir. Bir başka deyişle, bireylerin öz-yeterlik düzeyleri onların olumu ya da olumsuz düşünmeleri, yaşam tarzları, yaşama yönelik amaçları, zorluk karşısında gösterdiği tepkiler ve çabalar ve stres düzeyleri üzerinde oldukça etkilidir. Bu nedenle, öz-yeterlik düzeyleri yüksek olan bireyler yüksek motivasyonları sayesinde hedeflerine odaklanırlar ve hedeflerine ulaşmak için gerekli heyecan ve cesarete sahiptirler, başaracaklarına ilişkin inançları sayesinde üst düzey çaba sarf ederler, risk alırlar ve zorluk karşısında asla pes etmezler. Bu davranışları sayesinde de başarıya ulaşmış olurlar. Kişinin kendine ve yaşamına yönelik birçok değişken üzerinde etkili olan öz-yeterlik, ayrıca bireylerin diğer insanları algılayış biçimlerini ve iş motivasyonlarını da etkilemektedir. Diğer bir anlatımla, öz-yeterlik bireylerin mesleki yaşamında da önemli bir etki gücüne sahiptir. Öz-yeterlik düzeyi yüksek olan bireyler iş yaşamlarında karmaşık ve zor olarak algılanan işlerin sorumluluğunu almakta isteklidirler, bu bireylerin mesleki beklentileri yüksektir ve kendilerine zorlayıcı hedefler koyarlar, zorlukların ne şekilde üstesinden geleceklerinin ve ne kadar çaba sarf edeceklerinin farkındadırlar. Eğitim-öğretim süreçlerinin her kademesindeki paydaşların birçok davranışı da kendilerine ilişkin öz-yeterlik algılarına göre şekillenmektedir. Öz-yeterlik algısının bireylerin tutumlarını da etkileyebileceğinden yola çıkarak, eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının kişisel ve mesleki öz-yeterlik algılarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkileyebileceği düşünülmektedir. Öğretmenliğin hem uzmanlaşmayı hem de profesyonelleşmeyi gerektiren bir meslek olduğu düşünüldüğünde, öğretmen adaylarının bellik kişisel ve mesleki özelliklere sahip olması gerekmektedir. Öğretmenlerin kişisel özellikleri, bireylerin mizaç olarak öğretmenlik mesleğine yatkınlıklarını ve mesleğin gerekliliklerini yerine getiremeye yönelik model teşkil eden özelliklerini ifade eder. Öğretmenlerin mesleki nitelikleri ise alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür düzeylerinin yüksek olması ile açıklanabilir. Tutum ise bireylerin bir olay ya da durum karşısında benimsediği olumlu ya da olumsuz tavır; bireyi belli bir davranış gösteremeye iten öğrenilmiş eğilim şeklinde tanımlanabilir. Bireylerin mesleklerine yönelik tutumları mesleklerindeki başarılarında önemli bir faktör olarak

görülmektedir. Yapılan araştırmalar, öğretmenlerin mesleki tutumları ile nasıl bir öğretmen olacaklarına yönelik algıları arasında yakın bir ilişki olduğunu saptamıştır. Öz yeterlik algısının tutumlar üzerinde belirleyici bir rol oynadığından yola çıkarak bu çalışma öğretmen adaylarının kişisel ve mesleki öz-yeterlik algılarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerindeki yordayıcı rolünü belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amacı gerçekleştirmeye yönelik 2018-2019 Akademik yılında Kırıkkale üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenim gören ve tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen 311 öğretmen adayına "Öğretmen Adaylarına yönelik Kişisel ve Mesleki Yetkinlikler Algı Ölçeği" ve "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" uygulanmıştır. Araştırma elde edilen verilerin analizinde korelasyon ve regresyon analizi kullanılmıştır. Korelasyon analizi ile öğretmen adaylarına yönelik kişisel ve mesleki öz-yeterlik algıları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki; regresyon analizi ile de öğretmen adaylarının kişisel ve mesleki öz-yeterlik algılarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerindeki yordayıcı rolü tespit edilecektir. Çalışmanın analiz süreci halen devam etmektedir. Araştırmanın sonunda elde edilen bulgulardan hareketle öğretmen adaylarının kişisel ve mesleki öz-yeterlik algılarına ilişkin önerilere yer verilecektir.

Keywords: Kişisel Öz-Yeterlik, Mesleki Öz-Yeterlik, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum, Öğretmen Adayları

Analyzing the Relationship Between the Pre-Service Teachers' Perceptions of Personal and Professional Self-Efficacy and Their Attitudes Towards Teaching Profession

Abstract

Self-efficacy perception refers to individuals' beliefs towards their own capacities. The fact that individuals start, maintain and conclude the work, or fail to reach a result by quitting is associated with self-efficacy perceptions. Self-efficacy is the key concept of Social Learning Theory. Individuals with high levels of self-efficacy according to the Social Learning Theory have self-confidence to effectively transform the skills they have because they believe in themselves. This self-confidence is shaped by their feelings of thinking, thinking, acting and motivation. In other words, individuals' self-efficacy levels are highly effective on their positive or negative thinking, their lifestyles, their goals for life, their reactions and struggles to difficulties and their stress levels. Therefore, individuals with high levels of self-efficacy focus on their goals thanks to their high motivation and they have the necessary enthusiasm and courage to achieve their goals, they make high-level efforts because of their belief that they will succeed, take risks and never give up in the face of difficulty. Thanks to these behaviors, they have succeeded. Self-efficacy, which has an effect on many variables related to self and life, also affects the way individuals perceive other people and their work motivations. In other words, self-efficacy has a significant impact on the professional life of individuals. Individuals with high levels of self-efficacy are willing to take responsibility for the work that is perceived as complex and difficult in their work life, they have high professional expectations and set challenging targets, they are aware of the ways in which

they will overcome difficulties and how much effort they will make. Many behaviors of stakeholders in all levels of education are shaped according to their own perceptions of self-efficacy. Based on the perception that self-efficacy perception can affect the attitudes of individuals, it is thought that the personal and professional self-efficacy perceptions of the pre-service teachers studying in the faculties of education can affect their attitudes towards the teaching profession. Considering that teaching is a profession that requires both specialization and professionalization, pre-service teachers must have clear personal and professional characteristics. The personal characteristics of the teachers refer to the tendency of the individuals to the teaching profession as the temperament and the characteristics that constitute the model for fulfilling the requirements of the profession. The professional qualifications of the teachers can be explained by the high level of knowledge of the field, the knowledge of teaching profession and the level of general culture. Attitude can be defined as the positive or negative manner adopted by individuals against an event or situation and the learned tendency that drives the individual to behave in a certain way. Attitudes of individuals towards their profession are seen as an important factor in their success in their profession. Studies have found a close relationship between teachers' professional attitudes and their perceptions about how to become a teacher. Based on the perception that self-efficacy perception plays a decisive role in attitudes, this study aims to determine the predictive role of pre-service teachers' self-efficacy perceptions on their attitudes towards teaching profession. In order to accomplish this aim, Personal-Professional Competencies Perception Scale for Teacher Candidates and Attitude Scale towards Teaching Profession were applied to 311 pre-service teachers studying in Kırıkkale University Faculty of Education in the 2018-2019 Academic Year. Correlation and regression analysis were used in the analysis of the data. Correlation analysis will determine the relationship between the pre-service teachers' perceptions of personal and professional self-efficacy and their attitudes towards teaching profession; regression analysis will determine the predictive role of pre-service teachers' perceptions of personal and professional self-efficacy on their attitudes towards teaching profession. The analysis process of the study is still ongoing. Based on the findings obtained at the end of the research, suggestions on personal and professional self-efficacy will be included.

Keywords: Personal Self-Efficacy, Professional Self-Efficacy, Attitude Towards Teaching Profession, Pre-Service Teachers

Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlık Düzeyleri ve Sosyal Medya Kullanım Amaçları Arasındaki İlişki

Necati Cemaloğlu[1], **Ziyaeddin Halid İpek**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi
[2]Kafkas Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ziyahalidi@gmail.com

Özet

Sosyal Medya Kullanım ve Gösterge Tablosu olan Hootsuite, "we are social" 2018 verilerine göre dünya üzerinde aktif sosyal medya kullanıcı sayısı 3 milyar 196 milyon iken bu rakam Türkiye'de 51 milyona ulaşmıştır. Her yıl bu rakamlar giderek de artmaktadır. Sosyal medya işbirliği becerilerini ve sosyal etkileşimi geliştiren ve bu sayede ortak paylaşım alanları sunan web tabanlı uygulamalar olarak da tanımlanmaktadır. Sosyal Medya ile ilişkili olan ve daha öncesinde de alanyazında mevcut olan bir diğer kavram da medya okuryazarlığıdır. Medya okuryazarlığı en basit tanımı ile "çeşitli biçimlerde mesajlara erişim, analiz etme, değerlendirme ve iletme yeteneği" olarak tanımlanmaktadır. Tanım incelendiğinde medya okuryazarlığının 3 temeli olduğu görülmektedir. Bunların ilki erişimdir. Erişim temel olarak bireyin istenilen medyaya ulaşabilmesi ve ulaştığı medyada aradığı bilgiyi bulabilmesi olarak tanımlanır. Analiz etme ve değerlendirme ise bireyin belli yöntemler kullanarak medya üzerindeki doğru bilgiye ulaşabilmesidir. Son olarak üretim bireylerin kendi mesajlarını ve iletilerini bilinçli bir şekilde, belli yöntemler kullanarak kendisinin üretmesi olarak tanımlanmaktadır. Sosyal medya yaygınlığı sebebiyle tıp, iktisat, sosyoloji, psikoloji, yönetim, pazarlama ve eğitim gibi pek çok farklı topluluklarda bulunan bireylere hitap etmektedir. Bu nedenle bu bireylerin sosyal medyayı ne amaçla kullandıkları onların gelişimi açısından da önemli hale gelmiştir. Fakat sosyal medyayı etkili bir şekilde amaçlar doğrultusunda kullanmak ancak bunu sağlayabilir. Sosyal medyayı uygun amaçlar doğrultusunda kullanabilmek için ise medya okuryazarlığında bulunan medyaya erişim, onu analiz etme, değerlendirme ve medya üzerinden etkili ve doğru bilgileri iletme kritik bir önem taşımaktadır. Bu araştırmanın temel amacı Öğretmen Adaylarının medya okuryazarlık düzeyleri ve sosyal medya kullanım amaçları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşmak için şu alt sorulara cevaplar aranacaktır: 1) Öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeyleri ne seviyededir? 2) Öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım amaçları ne düzeydedir? 3) Öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeyleri ve sosyal medya kullanım amaçları cinsiyet, bölüm, sıklığına göre değişmekte midir? 4) Öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeyleri ve sosyal medya kullanım amaçları arasında ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırma Deseni: Araştırmada öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım amaçlarının ve medya okuryazarlığı düzeylerinin incelenmesini amaçlayan nicel desen kullanılmıştır. Bu araştırma öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım amaçları ile medya okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi anlamak için ilişkisel tarama modeline göre yapılmıştır. İlişkisel tarama modeli değişkenler arasında olan ilişkinin betimlenmesi için kullanılan bir yöntemdir.

Değişkenlerin birbirleri ile olan ilişkisini belirten bir tarama modelidir. Çalışma Gurubu Araştırma gurubunda bölümlerin (pdr, okul öncesi, sınıf, sosyal) temsiline dikkat edilmiştir. Araştırma gurubunu Kars ili merkezinde olan Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesinde, farklı bölümlerde bulunan 4. Sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma gurubu 278 kişi olup farklı bölümlerde bulunan son sınıf öğretmen adayları seçilerek yürütülmüş ve araştırmada kullanılan ölçekler bu gruba uygulanmıştır. Veri Toplama Aracı Araştırmada veri toplama aracı olarak "Medya Okuryazarlığı Ölçeği ve Sosyal Medya Kullanım Amaçları Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeklerin geçerlilik ve güvenirlik analizleri yapılmış ve yapılan analizler sonucu istenilen amaçları ölçmek için uygun oldukları tespit edilmiştir. Bunların yanında katılımcılardan kişisel bilgileri toplamak amacıyla kişisel bilgi formu geliştirilmiştir. Verilerin analizi Verilerin analizi için ilk aşamada toplanan verilerin normal dağılış gösterip göstermediği Kolmogorov –Smirnov testiyle belirlenmiştir. Değişkenlerin normal dağıldığı gözükmüştür. Değişkenlerin normal dağıldığı durumlarda parametrik testler (t-Testi, Tek yönlü varyans analizi) kullanılmıştır. Anlamlı farklılık çıkan alt boyutları belirlemek amacıyla Tukey testinden yararlanılmıştır. Sosyal Medya Kullanım Amaçları Ölçeği ve Medya Okuryazarlığı ölçeği arasındaki ilişkiyi incelemek için ise Pearson Momentler Korelasyonu kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmanın bulguları incelendiğinde araştırmada öğretmen adaylarının cinsiyetine göre farklılaşma görülmüştür ($t(277)= 2,41$; $p< .05$). Aynı zamanda bölüm değişkenine göre incelendiğinde öğretmen adaylarının medya okuryazarlık ($F277)= 2,74$; $p< .05$) ve sosyal ağları kullanma amaçları ($F277)= 6,51$; $p< .05$) tutumlarının bölümlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir. Medya okuryazarlığı ve sosyal ağ kullanım amaçları arasındaki ilişki incelendiğinde bu iki sürekli değişken arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının medya okuryazarlığı ve sosyal ağ kullanım amaçları arasında orta düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir ($r=.308$; $p<.05$).

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Medya Okuryazarlığı, Öğretmen Adayları, Sosyal Medya Kullanım Amaçları ve Medya Okuryazarlığı Arasındaki İlişki.

The Relationship Between Media Literacy Level and the Usage Purposes of Social Media of Pre-Service Teachers

Abstract

According to data of Hootsuite "we are social" which is social media usage and indicator table, There are 3 billion 196 million social media users over the globe and there are 51 million users in Turkey. These numbers are also increasing over the years. Social media develops social contact and collaboration. Therefore, it is described as network based common sharing ground applications. Media literacy is also a term in literature which is related to social media too. Media literacy simply described as the skill to access to messages, analyze and evaluate them, and then finally transfer them to others. When the description is analyzed, it is seen that there are 3 fundamentals of the term. First of them is the access. Access is mainly described as the person's ability to reach the intended media and then to find

the information he need. Analyze and evaluation, on the other hand, is that person's ability to reach the verified information by using some methods. Production, the last, is described as person's ability to produce his own messages by using definite methods deliberately. Social media reaches out to many people from different fields like medicine, sociology, psychology, management, economy, commence and education because of its extensity. Therefore, it is important to understand for which purpose people use social media. Only using social media for purpose can contribute to this cause. Media literacy is with its components analyzing, evaluating, accessing is important to use social media for appropriate purposes. The main purpose of this research is to determine the relationship between the usage purposes of social media and media literacy level of the pre-service teachers. Answers will be sought to the sub-questions below to reach to main purpose: 1) What is the usage purposes of social media level of the pre-service teachers? 2) What is the media literacy level of the pre-service teachers? 3) Do the usage purposes of social media level and the media literacy level of the pre-service teachers differ according to gender and departments? 4) Is there a relationship between the usage purposes of social media and media literacy level of pre-service teachers? Method Research Model Quantitative design, which enables to determine the usage purposes of social media and media literacy level of the pre-service teachers were used in the research. This research carried out in relational screening model to understand the relationship between the usage purposes of social media and media literacy level. Relational screening model's purpose is to determine relationship between variables. It is a scanning model that explain the relation of one dependent over another. Study Group The representation consist of different departments (pre-school, social sciences). The research group of this study were selected from senior pre-service teachers. The study group consists of 278 pre-service teachers. These pre-service teachers were selected from Education Faculty of Kafkas University in Kars. Scales were implemented to them. Data Collection Tool The "Media Literacy Scale" and the "The Usage Purposes of Social Media Scale were used in this research. The validity and reliability analysis of data collection tools were made. After the analysis had been carried out, it was seen that these scales are suitable to measure the object. Personal information form was also developed to collect personal information from participants. Data Analysis The normality distribution of the tests were determined with Kolmogorov-Smirnov test. It was seen that dependents distribute normally. Therefore, parametric tests (T test, One Way ANOVA) were used. To examine the relationship between media literacy and the usage purposes of social media scale, Pearson Product-Moment Correlation was used. Results and the Conclusion When the results of the research was examined, it was seen that there is a significant difference between the gender and the usage purposes of social media and its subscales ($t(277)= 2,41$; $p< .05$). It was found out that there is a significant difference between department dependant and media literacy ($F277)= 2,74$; $p< .05$) and the usage purposes of social media ($F277)= 6,51$; $p< .05$). There was also significant, moderate and positive correlation between the usage purposes of social media and media literacy level of pre-service teachers ($r=.308$; $p<.05$).

Keywords: The Usage Purposes of Social Media, Media Literacy, Pre-Service Teachers, the Relationship Between the Usage Purposes of Social Media and Media Literacy

Öğretmen Görüşlerine Göre Okullarda Takım Çalışmaları ve Sosyal Kaytarma

Ramazan Ertürk[1] *, Türkan Argon[1]

[1]Abant İzzet Baysal Üniversitesi

*Sorumlu yazar: koroglu522@hotmail.com

Özet

Amaç

Sosyal kaytarmanın takım üyelerinin hayal kırıklığına uğraması, üyelerin üretkenliğinin azalması, üyelerin kişisel yeteneklerinin ortaya çıkmasına engel olması, bıkkınlık ve takım çalışmalarına katılmada isteksizlik gibi olumsuz sonuçları olabilmektedir. Bu nedenle takım çalışmalarının verimliliğe ulaşması, öğretmenlerin takım üyelerine dönüştürülmesi, sosyal kaytarma davranışının nedenleri ve bu davranışı önlemek için neler yapılabileceğini belirlemek literatüre ve uygulamacılara sağlayacağı katkı bakımından önem taşımaktadır. Araştırmada okullarda takım çalışmaları ve sosyal kaytarma davranışlarını incelemek amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: Öğretmenlerin; 1-Takım çalışmalarına yönelik görüşleri nelerdir? 2-Sosyal kaytarmaya yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemine uygun olan durum çalışması kullanılmıştır. Nitel araştırmalar, insanların olayları nasıl algıladıklarını ve nitelendirdiklerini açıklarken, durum çalışması araştırmacının güncel bir olguyu kendi yaşam çerçevesinde ele alıp, nasıl ve neden sorularına odaklanarak hedeflenen durumu derinlemesine ve ayrıntılı olarak incelemesine fırsat vermektedir. Araştırmanın çalışma grubunu Bolu ili Yeniçağa ilçesinde görev yapan 30 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada verilerinin toplanmasında katılımcı görüşlerini belirlemek amacıyla standartlaştırılmış açık uçlu soru tekniğine uygun olarak hazırlanan yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme formu kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin okullarda takıma çalışmasına yönelik yaptıkları faaliyetler yasal, sosyal, kültürel ve sportif çalışmalardır. Yapılan yasal çalışmalardan bazıları sosyal kulüp çalışmaları, okul stratejik planının hazırlanması ve proje çalışmalarıdır. Kermes çalışmaları yarışmalar ve okul gezileri sosyal, kültürel ve sportif çalışmalardan bazılarıdır. Okullarda etkili takımlar oluşturmak için yapılması gereken çalışmalar etkili görev dağılımı, takım yöneticisinin özellikleri ve takım çalışma süreci temaları altında toplanmıştır. Etkili görev teması altındaki bazı görüşler yapılacak işte uzman olan kişilerin görevlendirilmesi ve takım üyelerinin gönüllük esasına göre belirlenmesidir. Liderlik becerilerinin iyi olması, bireyleri motive etmesi, süreci iyi yönetmesi, ulaşılacak hedeflerin belirli olması takım yöneticisinin özellikleri teması altındaki görüşlerdir. Takım çalışma süreci teması altındaki görüşlerden bazıları görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi, çalışmaların önemi ve gereğine inanılması ile hoşgörü ve saygı ortamının oluşturulmasıdır. Araştırma sonucuna göre öğretmenlerin takım oyuncularına dönüştürülebilmesi için takımlarda yapılması gerekenler;

takım oyuncularının seçimi ve takım etkinliği temalarında toplanmıştır. Takım oyuncularının seçiminde dikkat edilmesi hususlardan bazıları görev paylaşımının adaletli yapılması, bireysel yeteneklerin iyi bilinmesi ve bireylerin tercihlerinin dikkate alınmasıdır. Üyelerin takdir edilmesi, takım liderinin olması, üyelerin paylaşıma açık olması takım etkinliği teması altındaki görüşlerdir. Takım çalışmalarında öğretmenlerin gösterdiği kaytarma davranışlarından bazıları; törenler katılmama, derse geç girme, belirli günler ve haftaların kutlanmasında isteksizlik ve kulüp çalışmalarına katılmamadır. Sosyal kaytarmanın sebepleri bireysel ve yönetsel ve denetsel süreçler temaları altında toplanmıştır. Mesleki etik anlayışı olmaması, kaytarmanın övünç kaynağı olarak görülmesi, örgütsel adanmışlığın olmaması bireysel sebeplerden bazılarıdır. Yönetsel ve denetsel süreçlerin kaytarmaya sebeplerinden bazıları müdürün yönetim yeterliklerinin zayıflığı, müdürün liderlik vasfının olmaması ile görev ve sorumlulukların adaletsiz dağıtımı olarak saptanmıştır. Kaytarmanın takım üyelerine ve takım yöneticisine etkilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma merakını yitirme, gönülsüz katılım ve özveri ile çalışmama kaytarmanın takım üyelerine etkilerinden bazılarıdır. Kaytarmanın takım yöneticisine etkilerinden bazıları ise; adaletsiz ödüllendirme ve takıma liderlik edememedir. Kaytarma davranışının önlenmesine yönelik yapılması gerekenler yönetim ve denetim süreci, çalışma ve yönetici yeterliği, ödül sistemi temaları etrafında toplanmıştır. Açık ve sağlıklı örgüt iklimi, yükselme kriterlerini belirleme ve açık ve belirgin hedefler yönetim ve denetim süreci teması; içsel motivasyon, çalışmaların gerekliliğine inanma ve gönüllü katılım çalışan yeterliği teması; liderlik vasıflarına sahip olma, demokratik ve destekleyici olma, öğretimsel ve dağıtımsal lider olma, uzmanlık gücüne sahip olma yönetici yeterliği teması altında; görevin zorluğuna göre ödül verilmesi, ödül şartlarının belirlenmesi, ulaşılacak ödülün bilinmesi ödül sistemi teması altındaki görüşlerden bazılarıdır.

Anahtar Kelimeler: Takım Çalışması, Sosyal Kaytarma, Öğretmen, Okul

According to the Teacher Teamwork and Social Cop-Out in Schools

Abstract

Purpose

Social cop-out can have negative consequences such as frustration of team members, diminishing the productivity of members, obstructing the personal talent of members, frustration and unwillingness to participate in teamwork. For this reason, it is important for team work to reach productivity, to transform teachers into team members, to determine the reasons of social loss behavior and to determine what can be done to prevent this behavior. The aim of the study was to investigate the team work and social loafing behavior in schools. In line with this general purpose, the following questions were sought: Teachers; 1-What are the views on team work? 2-What are his views on social cop-out? Method of Research In the study, the case study which is appropriate for the qualitative research method has been used. While qualitative research describes how people perceive and characterize events, the case study allows the researcher to address a current phenomenon within the context of his / her life and focus on how and why questions in depth and to examine in detail the targeted situation. The study group consisted of 30 teachers working in the district of Yeniçağa in Bolu province. Findings and Conclusion According to the findings of the research, teachers'

activities for the team in schools are legal, social, cultural and sports activities. Some of the legal studies are social club activities, preparation of school strategic plan and project studies. Kermes studies competitions and school trips are some of the social, cultural and sporting activities. Efforts to create effective teams in schools are grouped under effective task distribution, team manager characteristics and team work process themes. Some opinions under the theme of effective task are the assignment of experts who are experts in the work to be done and the determination of team members on a voluntary basis. Good leadership skills, motivating individuals, managing the process well, achieving the goals to be achieved are the opinions of the team manager. Some of the opinions under the theme of team working process are the fulfillment of duties and responsibilities, the importance of the works and believing in the necessity of creating an environment of tolerance and respect. According to the results of the research, it is necessary for the teams to be transformed into team players. team players and team activity. Some of the issues to be taken into consideration in the selection of team players are that the task sharing is done fairly, the individual skills are well known and the preferences of the individuals are taken into consideration. The appreciation of the members, the presence of the team leader, the openness of the members to share are the opinions under the theme of team activity. Some of the shifting behavior of teachers in team work; ceremonies are not to attend, to be late for classes, to be unwilling to celebrate certain days and weeks and not to participate in club activities. The reasons for social rescuing were collected under the themes of individual and managerial and experimental processes. The lack of an understanding of professional ethics, the view as a source of pride, and the lack of organizational commitment are some of the individual reasons. Some of the reasons for administrative and supervisory processes are the weakness of the managerial management competencies, the lack of leadership of the director and the inequitable distribution of duties and responsibilities. It has been concluded that sneaking effects on team members and team manager. Lack of research curiosity, unwilling participation and self-sacrifice are some of the implications for the members of the team. Some of the effects of slacking on the team manager are; unfair rewarding and not being able to lead the team. The management and audit process, working and managerial competence, reward system themes are gathered around the prevention of slanting behavior. A clear and healthy organizational climate, determination of the criteria for promotion, and clear and specific objectives are the theme of the management and supervision process; internal motivation, believing in the necessity of studies and voluntary participation; having leadership qualities, being democratic and supportive, being an instructional and distributive leader, having the power of expertise under the theme of executive competence; the award is given according to the difficulty of the task, to determine the award conditions, to know the prize to be reached are some of the views under the theme of the reward system.

Keywords: Teamwork, Social Cop-Out, Teacher, School.

Öğretmen Görüşlerine Göre Okulların Yenilikçi Olma Durumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Erdem Dağhan[1], **Gamze Dağhan**[2], **İbrahim Enes Öner**[3], **Gülşah Öner**[4] *

[1]Tokat Halk Eğitimi Merkezi ve ASO
[2]Ülkü İlkokulu
[3]Emirseyit Ortaokulu
[4]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
*Sorumlu yazar: g.yildiz2505@gmail.com

Özet

Yenilikçi Okul, Öğretmenlerin, Birlikte çalışma duygusuna dayalı, işbirliği içerisinde hareket ettikleri, demokratik kültür bilincine sahip yöneticiler tarafından önyargısız olarak desteklendikleri örgütsel kültür içerisinde gelişim, yenilik ve yaratıcılığın ortaya çıkarıldığı sistemdir. Bilginin hızının katlanarak arttığı günümüzde değişime engel olmasa dahi çağa uyum sağlayamayan, kendi içine kapanık örgütlerin kalıcı olması beklenemez. Bu koşullar altında yenilikçilik sürecine dâhil olmak isteyen okulların örgütsel bağlılık içerisinde, iş doyumu yaşayan öğretmenlerin, yaratıcılığı teşvik eden yöneticilerle harekete geçmesi gerekmektedir. Yenilikçilik bilindiği üzere uygulama olarak ortaya çıkmadan önce bir fikir olarak belirmektedir. Bu amaçla sunulacak fikirlerin, yenilikçi uygulama ya da sürece dönüşmesi ve pozitif katkı sağlayacak çözümlerde kullanılması için düşünce sahiplerinin güç yönetimini ve dağılımını, çevresel koşulları ve sektörel gelişmeleri izlemesi ve konuda bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Yenilikçilik ikliminin sosyal bir yapı içerisinde var olmasında ya da bu şekilde bir sürecin başlamasının engellenmesinde eğitim kurumları kilit rol oynamaktadır. Bu nedenle, temel eğitim ve sonrasında özellikle eğitim kurumlarında yapılacak olan uygulamalar önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı; Tokat ilinin Merkez ilçesinde görev yapan öğretmenlerin görüşlerine göre okulların yenilikçi olma düzeylerini ölçmektir. Bu araştırmanın evreni 2017–2018 eğitim öğretim yılında Tokat Merkez ve ilçelerinde, toplam, 292 eğitim kurumunda çalışan 3046 öğretmendir. Bu evren içinden "Basit Tesadüfi Örnekleme" yöntemi kullanılmış olup, gönüllülük esasına dayalı olarak yapılan anket çalışmalarında 150 anket eksiksiz olarak doldurulmuş olup araştırma verisi olarak kabul edilmiştir. Bu kapsamda örneklem Tokat Merkez, Niksar, Almus, Artova, Başçiftlik ilçelerinde görev yapan 150 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırma verileri Aslan ve Kesik (2016) tarafından oluşturulan "Yenilikçi Okul Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Ölçek iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde demografik verilere, diğer bölümde Yenilikçi okul düzeylerini belirleyebilmek için üç boyut altında toplam 19 maddeye yer verilmiştir. Anket verileri çözümlenirken; yüzde, aritmetik ortalama, frekans, standart sapma, anket sonuçlarının cinsiyet ve medeni durum göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız grup t testi, ankette alınan puanların eğitim durumu, mezun oldukları okul düzeyi, çalıştıkları okul türü ve kıdem ve değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA), (ANOVA) sonucunda gruplar arasında fark bulunduğunda, farklılıkların kaynağını (hangi gruplar arasında olduğunu) belirlemek üzere post-hoc testlerinden yararlanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 24.0 programında analiz edilmiş olup

değişkenler arasında ne düzeyde anlamlılık olduğuna bakılmıştır. Toplanan verilerin doğru yorumlanabilmesi için frekans tabloları ve tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Analiz sonucunda; yenilikçi okul düzeyleri yenilikçi atmosfer (x=3,7700), yönetsel destek (x=3,7076) ve örgütsel engel alt boyut puanının (x=3,0500) alt boyutlarının toplam değerinin ortalamanın üzerinde olduğu ve yenilikçi okul toplam değerinin (x =2,5565) ortalamanın altında olduğu saptanmıştır. Sonuçlar demografik değişkenler bağlamında ele alındığında cinsiyetlerine göre yenilikçi okul toplam değeri ve alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Medeni durumları incelendiğine örgütsel engeller alt boyutunda anlamlı fark bulunurken toplam yenilikçi okul boyutunda ve diğer alt boyutlarda anlamlı fark bulunmamıştır. Bu doğrultuda evli öğretmenlerin görüşlerine göre Örgütsel Engeller düzeyi Bekâr öğretmenlerin görüşlerine göre Örgütsel Engeller düzeyinden daha yüksektir. Mesleki kıdemleri ve çalıştıkları okul türü değişkenlerine göre yenilikçi okul düzeyleri ele alındığında grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık toplam ölçekte ve alt boyutlarında anlamlı bulunmamıştır. Yenilikçi okul düzeyleri ile eğitim durumları arasında grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık toplam ölçek ile yönetsel destek, örgütsel engeller alt boyutlarında anlamlı bulunmazken yenilikçi atmosfer alt boyutunda anlamlı bulunmuştur (p<,05). Öğretmenlerin özgürlük sınırları genişletilerek motivasyonları ve yaratıcılıkları arttırılabileceği gibi örgüt kültürü içerisinde önyargı ve ayrımcılığı kaldırarak yenilikçilik sürecine ortam hazırlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Yenilikçilik ve Okul

Examining the Innovative State of Schools by Various Teachers According to Various Variables

Abstract

Innovative School is the system in which teachers develop development, innovation and creativity within the organizational culture, in which they are supported in a co-operative, collaborative manner, and are supported without prejudice by democratic culture-conscious managers. Even if the speed of knowledge increases exponentially, it is not expected that the self-enclosed organizations will not be permanent even if they do not obstruct the change. Under these conditions, teachers who want to be involved in the process of innovation and organizational commitment and job satisfaction should act with managers who encourage creativity. Innovation is known as an idea before it emerges as an application. In order for ideas to be presented for this purpose to be transformed into innovative application or process and to be used in solutions that will contribute positively, they should be able to follow the management and distribution of power, environmental conditions and sectoral developments and have knowledge about it. Educational institutions play a key role in the development of a climate of innovation within a social structure or the prevention of such a process. For this reason, the applications to be made in the educational institutions especially after the basic education are important. The purpose of this research; According to the opinions of the teachers working in the central district of Tokat province, it is to measure the level of innovation of schools. The population of this research is 3046 teachers working in 292 educational institutions in Tokat Center and districts in 2017-2020 academic year. In this

universe, olarak Simple Random Sampling eksiksiz method was used and 150 questionnaires were completed in the surveys based on volunteerism and they were accepted as research data. In this context, the sample consists of 150 teachers working in the districts of Tokat, Niksar, Almus, Artova and Başçiftlik. Research data were collected by using oluştur Innovative School Scale lanmış created by Aslan and Kesik (2016). The scale consists of two parts. The scale consists of two parts. In the first section, demographic data, in the other section, 19 items are included under three dimensions in order to determine innovative school levels. While analyzing the survey data; Percentage, arithmetic mean, frequency, standard deviation, independent group t test to determine whether the results of the survey differ according to gender and marital status; Directional variance analysis (ANOVA), (ANOVA) as a result of the difference between the groups, the source of the differences (among which groups) were used to determine the post-hoc tests. The data were analyzed in SPSS 24.0 program and the significance of the variables was examined. Frequency tables and descriptive statistics were used to interpret the data correctly. As a result of the analysis; innovative school, innovative atmosphere (x=3,7700), managerial support sub-dimensions (x=3,7076) and organizational obstacle sub-dimension score (x = 3,0500) were found to be above average.. Innovative school total value (x =2,5565) were found to be under average. When the results were considered in terms of demographic variables, no significant difference was found in the total value and sub-dimensions of the innovative school according to their gender. When the marital status was examined, there was a significant difference in the organizational barriers sub-dimension and no significant difference was found in the aggregate innovative school size and other sub-dimensions. Accordingly, according to the opinions of married teachers, the level of organizational barriers is higher than the level of organizational barriers according to the opinions of single teachers. When the innovative school levels were compared according to their occupational seniority and the type of school they work, the difference between the arithmetic averages of the groups was not significant in the total scale and the sub-dimensions. The difference between the arithmetic means of the groups in terms of the total school scale and the administrative barriers was not found significant in the sub-dimensions of organizational barriers (p<,05). By increasing the limits of freedom of teachers, motivation and creativity can be increased and an environment can be prepared for innovation process by removing prejudice and discrimination within the organizational culture.

Keywords: Edcucation, Inavation and Scholl

Öğretmenlerin İç Huzuru, Sorumluluğu ve Adanmışlığının Analizi

Mehmet Ali Akın[1] *

[1]Mardin Artuklu Üniversitesi
*Sorumlu yazar: akina7215@hotmail.com

Özet

Örgütsel amaçların üst düzeyde gerçekleştirilmesi, örgütlerde var olan bir özlemi ifade eder. Çünkü örgütlerin kuruluş ve varlık sebeplerini gerçekleştirmek, örgütlerin daha uzun süre yaşamalarını mümkün kılar. Aksi takdirde örgütlerin varlığı tartışma konusu olur. Ayrıca rekabet koşullarının çok ağır olduğu durumlarda ise örgütlerin yaşayabilmeleri çok ta kolay olmaz. Kuşkusuz bu gerçekler bütün kurumlar için geçerli olduğu gibi eğitim hizmetinin üretildiği yer olan okullar için de geçerlidir. Okullarda üretilen eğitim-öğretim hizmetinin eğitimin paydaşlarını memnun edecek düzeyde gerçekleşmesi ilk etapta, eğitim-öğretim hizmetlerinin üretilmesinde birinci derecede sorumluluğu olan öğretmen ve yöneticilerin çabalarında aranabilir. Öğretmen ve yöneticiler hizmetlerin üretilme sürecinde gerekli özveride bulunur, günün koşullarına göre kendilerini güncelleyerek hizmet üretebilirlerse paydaşların beklentilerinin önemli bir kısmı gerçekleşebilir. Aksine öğretmen ve yöneticiler sadece resmi açıdan sorumluluklarını yerine getirmekle yetinirlerse, paydaşların beklentilerinin karşılanma ihtimali ise riske girer. Bu durumda okulun, öğretmen ve yöneticilerin tartışmaların odağında olması da kaçınılmaz bir vakıa olur. Bu kapsamda yapılan bazı araştırmalarda öğretmen ve yöneticilerin iç huzuru önemsemedikleri, özel zamanlarından fedakârlık yapmadıkları ve iş ile ilgili sorumluluk almaktan çekindikleri bulgularının çok düşük düzeyde çıkması üzerine, bu araştırma söz konusu hususların sebepleri ve çözüm önerilerinin neler olabileceğini saptama amacıyla yapılmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim yaklaşımı kullanılarak yapılmıştır. Çünkü bu araştırma ile konu derinlemesine bir şekilde analiz edilmek istenmiştir. Bu kapsamda veri toplama amacıyla araştırmacı tarafında sorunların sebep ve çözüm önerilerini tespit etmek amacıyla üç soruluk yarı yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme formuna son şekli verilemeden önce, geliştirilen form üç alan uzmanı akademisyenin görüşüne sunulmuş, öneriler doğrultusunda forma son şekli verilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu olarak Mardin Artuklu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Yönetimi Anabilim Dalında tezli ve tezsiz tüksek lisans yapan gönüllü 30 öğrenciden oluşmaktadır. Geliştirilen form veri toplama amacıyla bu gruba uygulanmıştır. Katılımcılar formda yer verilen sorularla ilgili görüşlerini yazılı olarak ifade etmişlerdir. Verilerin analizinde toplanan veriler içerik analizine tabi tutularak öğretmenlerin iç huzuru önemsememelerinin, özel zamanlarından fedakârlık yapmak istememelerinin ve okula ilişkin sorumluluk almak istemem sorunlarının sebepleri ve olası çözüm önerilerine dönük ayrı ayrı temalandırılmıştır. Temalandırma yapılırken bir birine yakın sebeplerin ve çözüm önerilerinin aynı temada toplanmasına dikkat edilmiştir. Araştırma sonunda ortaya çıkan temalardan bazıları şunlardır. Öğretmenlerin iç huzuru tercih etmemelerinin sebepleri ile ilgili temalar, a- Değerlerin aşınmasından kaynaklanan sebepler, b- Meslek tercihlerinden kaynaklı sebepler, c-

Öğretmenlerin bakış açısından kaynaklı sebepler, d- Öğretimin eğitime tercih edilmesinden kaynaklı sebepler ve e- Maddi çıkarın öncelenmesinden kaynaklı sebepler temalarıdır. Öğretmenlerin iç huzuru düşünmelerini sağlamaya dönük çözüm önerileri ile ilgili temalar ise, a- Değerlerin güçlendirilmesi, b- Öğretmenlerin paradigmalarının değişmesi, c- Öğretmenlik sisteminin ıslahı, d- Eğitim-öğretim dengesinin sağlanması ve e- Öğretmenlik tercihinde ilgi ve yeteneğin maddi çıkara öncelenmesi temalarıdır. Ayrıca öğretmenlerin özel zamanlarından fedakârlık yapmak istememeleri ile okulla ilgili sorumluluk almaktan kaçınmaları ile ilgili sorunun sebepleri ve olası çözüm önerileri ile ilgili de temalandırma çalışması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İç Huzur, Fedakarlık ve Sorumluluk

Analysıs of Teachers 'ınner Peach, Responsıbılıty and Sacrifice

Abstract

The realization of organizational goals at a high level expresses a longing that exists in The realization of organizational objectives at a high level means a longing in organizations. Because the organization and existence of organizations to realize the causes of organizations to live longer. Otherwise, the existence of organizations becomes a matter of debate. Also, it is not very easy for organizations to live if the conditions of competition are very severe. These facts, of course, apply to all institutions, as well as to schools where the educational service is produced. The fact that the education and training services produced in schools are satisfactory to the stakeholders of the training can be sought in the efforts of teachers and administrators who have primary responsibility in the production of education and training services. Teachers and managers make the necessary sacrifices in the process of producing the services, if they can service by updating themselves according to the conditions of the day, a significant part of the expectations of the stakeholders can be realized. On the contrary, if the teachers and managers only fulfill their responsibilities in the official sense, the possibility of meeting the expectations of the stakeholders will be at risk. In this case, it is inevitable that the school, teachers and administrators are the focus of the discussions. In some researches conducted in this context, teachers and administrators did not care about peace of mind, they did not sacrifice their private times, and they found that they were reluctant to take responsibility for their work. The research was conducted by using phenomenological approach. Because this research was intended to be analyzed in depth. In this context, a semi-structured interview form with three questions was created to determine the causes and solutions of the problems. Before the semi-structured interview form was finalized, the developed form was presented to the opinion of the three field experts, and the form was finalized in line with the suggestions. As the study group of the study, Mardin Artuklu University, Institute of Social Sciences, Department of Educational Sciences, Department of Educational Administration consists of 30 students with thesis and non-thesis master's degree. The developed form was applied to this group for data collection. The participants expressed their opinions about the questions in the form. The data collected in the analysis of the data were subjected to content analysis and the teachers were asked to disregard the inner peace, not to sacrifice their special times, and to ask about the problems that they would not like to

take responsibility for the school and the possible solution suggestions. While making the theme, attention was paid to gathering the reasons and solution suggestions close to each other in the same theme. Some of the themes that emerged at the end of the research are as follows. The themes related to the reasons why teachers do not prefer inner peace, a- Reasons caused by the erosion of values, b- Reasons arising from the preferences of the profession, c- Reasons originating from the point of view of the teachers, d- Reasons for the preference of education for education and the reasons of e-surrendering of the material interest are the themes. The themes related to the solution suggestions for the teachers to think about the inner peace are: a- Strengthening the values, b- Changing the paradigms of the teachers, c- Improving the teaching system, d- Providing balance of education-teaching and e-learning themes in prioritizing the interest and ability in the preference of teaching. In addition, the teachers were not willing to sacrifice their special times, and they avoided taking responsibility for the school related to the reasons for the problem and the possible solution proposals were made.

Keywords: Inner Peace, Sacrifice and Responsibility

Öğretmenlerin İş Doyumu: Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Sevda Seven Şarkaya[1] *, **Fatma Çobanoğlu**[2]

[1]MİIli Eğitim Bakanlığı
[2]Pamukkale Üniversitesi
*Sorumlu yazar: sevdaseven98@hotmail.com

Özet

Amaç

Günümüz örgütleri için en temel kaynak insan olarak kabul edildiği için, örgütler en fazla yatırımı işgücüne yaparak sahip oldukları insan gücünü amaçları doğrultusunda en etkili şekilde yönetmenin yollarını ararlar. Ancak, gösterilen bu çabalar kadar önemli olan bir diğer unsur da çalışanın işine ve işinin sağladıklarına yönelik algısı ve verdiği duygusal tepkilerdir. Bu da örgütlerin çalışanlarını ve duygularını özenle ele almalarını gerekli kılmaktadır. Nitelikli ve güdülenmiş insan kaynakları, her ülkenin eğitim sistemi için vazgeçilmez bir unsurdur. Emeğin yoğun olduğu eğitim sektörü gibi hizmet üretilen sektörlerin (sağlık, eğitim vb.) başarısında çalışanların duyguları daha fazla önem kazanmaktadır. Basitçe insanların işlerini beğenme derecesi ya da çalışanın örgütteki kendi işiyle ilgili duygusal tepkisi olarak tanımlanan iş doyumu, eğitimcilerin verdikleri eğitimin de kalitesini belirleyen faktörlerden birisidir. Çünkü iş doyumu, bireylerin ve kuruluşların önemli bulduğu birçok sonuçla (iş performansı, geri çekilme davranışları, yaşam memnuniyeti) ilgilidir. İş doyumu, ilk kez 1920'lerde ortaya çıkmış ve 1930-40'lı yıllarda önemi anlaşılmıştır. İş doyumunu önemli yapan en önemli nedenlerden biri yaşam doyumu ile ilişkili olması ve kişinin fiziksel ve ruhsal durumunu doğrudan etkilemesidir. İş doyumunun üretkenlikle doğrudan ilişkili olduğu ortaya konulmasa da doyumsuzluğun yarattığı stres ya da uyumsuzluk gibi durumların dolaylı etkileri nedeniyle iş doyumu üretkenlik için önemli olarak kabul edilmektedir. İş doyumuna yönelik yapılan araştırmalar, bozuk moralin sebep olduğu düşük iş doyumunun çalışanda işi yavaşlatmaya, geçimsizliğe, hırçınlığa yol açtığını, personel devir hızının yükselmesine ve yetişmiş iş gücünün kaybına sebep olduğunu göstermektedir. İş doyumsuzluğunun neden olabileceği bu olumsuzlukların yanı sıra yaş, hizmet süresi, cinsiyet gibi bireysel faktörler ile statü, örgütsel ortam ve koşullar gibi örgüt ortamına bağlı faktörlerin de iş doyumunu önemli ölçüde etkilediğini ortaya koyan çalışmalar mevcuttur. Bu noktadan hareketle, eğitim sisteminin etkililiğini arttırmada önemli bir faktör olarak kabul edilebilecek olan öğretmenlerin iş doyum düzeyinin düşük olması, eğitim hizmetini olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle, sistemden ya da öğretmenin kendisinden kaynaklanan değişkenlerin öğretmenlerin iş doyumu üzerinde yarattığı farklılıkları belirlemek önemli görülmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin iş doyumu düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, çocuk sayısı, eğitim düzeyi, okul türü, branş, kıdem ve bulundukları okuldaki çalışma süresi değişkenleri açısından karşılaştırılarak istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığın olup olmadığını ortaya koymaktır.

Yöntem

Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenleriniş doyumu düzeylerinin farklı değişkenlere görefarklılaşıp farklılaşmadığınıbelirlemeyi amaçlayan karşılaştırmalı tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmanınörneklemini, Denizli ili merkez ilçelerinde yer alan toplam 34 resmi lise arasından seçkisiz küme örnekleme yöntemiyle seçilen 21 resmi lise ve 558 öğretmenoluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarakönceki benzer araştırmalarda kullanılan 6 maddelik "İş Doyumu Ölçeği" kullanılmıştır. "Tekrar işe başlama konusunda karar verecek olsaydınız ne karar verirdiniz?" (Kesinlikle Başlamazdım, Başlamazdım, Fikrim Yok, Başlardım ve Kesinlikle Başlardım seçenekleri ile), "Şu andaki işiniz ideal olarak çalışmak istediğiniz işe ne kadar yakın?" (İdealden çok Uzak, İdealden Uzak, Fikrim Yok, İdeale Yakın ve İdeale Çok Yakın seçenekleri ile) gibi sorular bulunmaktadır. Ölçeğin güvenirlik katsayısı .872 olarak hesaplamıştır. KMO değeri .867 ve Bartlett testi $\alpha = 0{,}001$ düzeyinde anlamlı bulunmuş ve faktör analizi uygulamak için örneklem büyüklüğünün yeterli olduğu kabul edilmiştir. Faktör yükleri .68 ile .83 arasında değişen ölçeğin tek boyutu varsansın yüzde 61,3 'ünü açıklamaktadır. Veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testler kullanılarak analizler yapılmıştır.

Bulgular

Yapılan araştırma sonucunda, öğretmenlerin iş doyumu düzeylerinin cinsiyet, okul türü, kıdem, çalışma süresi ve medeni durum değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği; ancak çocuk sayısı ve branş değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

Sonuç

Elde edilen bulgulara dayalı olarak; kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre; fen liselerinde görevli olan öğretmenlerin diğer lise türlerinde görev yapan öğretmenlere göre; mesleğe yeni başlamış ve 21-25 yıllık kıdeme sahip öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre; 11-15 yıl hizmet yılına sahip öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre, evli öğretmenlerin işlerinden aldıkları doyumun daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Doyumu, Ortaöğretim Kurumları, Öğretmen

Job Satisfaction of Teachers: An Investigation of Different Variables

Abstract

Purpose

As the most main resource for today's organizations is considered as human, organizations seek the most effective ways of managing the human resources they possess by making the most investment in thelabor force. However, as important as these efforts, another factor is the employee's perception of his / her job and the work conditions provided to them and their emotional reactions. This makes it necessary for organizations to address their employees and their feelings with care. Qualified and motivated human resources are indispensable to the education system of each country. Emotions of the employees gain more importance in the

success of the sectors such as the education sector where the labor is concentrated. It is simply one of the factors that determine the quality of the education given by the educators, which is defined as thedegree of people's liking their work or the emotional response of the employee in relation to his or her work in the organization. Because Job satisfaction is related to many outcomes as job performance, withdrawal behaviors, life satisfaction. Job satisfaction first appeared in the 1920s and its importance in the 1930s and 40s. One of the most important reasons that make job satisfaction important is that it is related to life satisfaction and directly affects the physical and mental condition of the person. Although job satisfaction is not directly related to productivity, job satisfaction is considered to be important for productivity due to the indirect effects of situations such as stres or inconsistency caused by dissatisfaction. The studies conducted for job satisfaction show that low job satisfaction causes slowing, incompetence, frustration and increase in turnover of personel and loss of skilled labor. In addition to these negativities that may be caused by low job satisfaction, there are also studies that show that individual factors such as age, seniority, gender and factors related to organizational environment such as status, organizational environment and conditions significantly affect job satisfaction. From this point of view, the low level of job satisfaction of the teachers, which can be considered as an important factor in increasing the effectiveness of the education system, may adversely affect the educational service. For this reason, it is important to determine the differences caused by the variables of the system or the teacher itself on the job satisfaction of theteachers. The main purpose of this study is to determine whether there is a statistically significant difference between the levels of job satisfaction of teachers working in secondary education institutions in terms of gender, marital status, number of children, education level, type of school, branch, seniority and working time at school. Method This research is a study in a comparative screening model which aims to determine whether the level of job satisfaction of theteachers working in the secondary education institutions of the Ministry of National Education differs according to different variables. The sample of the study consisted of 21 official high schools and 558 teachers selected from 34 official high schools in Denizli province central districts. The “Job Satisfaction Scale” with 6 items was used as data collection tool which was prefered previous similiarstudies. Some items on the scale are: “What would you decide if you would decide to start work again?” (with the options like I certainly would not start, I would not start, I do not have an idea, I started and I would definitely start) or “How close is your current job to work ideally as you want to work?”(with the options like very far from ideal, far from ideal, no idea, close to ideal and ver yclose to ideal). The reliability coefficient of the scale was .872.The KMO value was calculated to be .867 and the Bartlett test was found to be significant at $\alpha = 0.001$ and it was assumed that the sample size was sufficient to apply factor analysis. Factor loads vary between .68and .83. The single dimension of the scale explains 61.3 percent of the variance. Since the data were normally distributed, parametric tests were used to analyze the data. Findings As a result of the research, it was found that the job satisfaction levels of theteachers had a significant difference according to gender, school type, seniority, working time and marital status; however, there was no significant difference in terms of number of children and branch variables. Result Based on the findings, the following conclusions are reached: • Female teachers have more job satisfaction. • teachers in science high schools have more job satisfaction than teachers working in other high school types; •

teachers who have just started their profession and have 21-25 years seniority have more job satisfaction than other teachers; • Teachers with a service year of 11-15 years and married teachers have more job satisfaction than the others.

Keywords: Job Satisfaction, Secondary Education, Teacher

Öğretmenlerin İş Doyumunun Yordayıcısı Olarak Örgütsel Güven ve Örgütsel Destek Algısı

Şeref Sarıkaya[1] *, Sultan Bilge Keskinkılıç Kara[2]

[1]Yenikent İlkokulu Sincan

[2]İstanbul Kültür Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Ana Bilim dalı, Küçükçekmece

*Sorumlu yazar: serefsarikaya@hotmail.com

Özet

Bu araştırmada, öğretmenlerin örgütsel güven düzeyleri ile örgütsel destek algılarının belirlenerek, bu değişkenlerin iş doyumu düzeylerini ne denli yordadığını saptamak amaçlanmıştır. Araştırmanın modeli, nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama modelidir. Araştırmanın evrenini 2017 - 2018 eğitim - öğretim yılında Ankara ili Yenimahalle ilçesinde görev yapan resmi ilkokul, ortaokul ve lise öğretmenleri oluşturmuştur. Basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle belirlenen 497 öğretmen örneklem olarak araştırmaya katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere veri toplamak amacıyla ‘‘Kişisel Bilgi Formu’’, ‘‘İş Doyum Ölçeği’’, ‘‘Örgütsel Güven Ölçeği’’ ve ‘‘Algılanan Örgütsel Destek Ölçeği’’ uygulanmıştır. Toplanan verilerin analizinde; betimsel istatistikler, t-testi, tek yönlü varyans-ANOVA, Pearson korelasyon, basit ve çoklu regresyon analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin iş doyumu seviyelerinin orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Algılanan örgütsel destek, örgütsel güven ve örgütsel güvenin alt boyutlarının ise çoğunlukla düzeyinde olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin iş doyumu düzeyi; cinsiyet, eğitim durumu, medeni hal ve branş değişkenlerine göre anlamlı fark göstermezken; yaş ve hizmet yılı değişkenlerine göre anlamlı fark görülmüştür. Buna göre 25 - 29 yaş ve 50 + yaş grubuna dahil öğretmenlerin iş doyumu düzeyleri, 30 - 35 yaş, 36 - 40 yaş ve 41 - 49 yaş gruplarına dahil öğretmenlerin iş doyumu düzeylerinden daha yüksektir. Yine hizmet süresi 0 - 4 yıl ve 20 + yıl aralığında olan öğretmenlerin iş doyumu düzeyi, 5 - 9 yıl, 10 - 14 yıl ve 15 - 19 yıl aralığındaki öğretmenlerden daha yüksektir. Öğretmenlerin algıladıkları örgütsel destek düzeyi; cinsiyet ve eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı fark göstermezken; medeni hal, branş, yaş ve hizmet yılı değişkenlerine göre anlamlı fark göstermektedir. Buna göre bekar öğretmenler evli öğretmenlerden, sınıf öğretmenleri ise branş öğretmenlerinden daha yüksek örgütsel destek algısına sahiptir. Ayrıca yaş aralığı 25 - 29 yaş ve 50 + yaş olan öğretmenler yaş aralığı 30 - 35 yaş, 36 - 40 yaş ve 41 - 49 yaş olan öğretmenlerden; hizmet yılı 0 - 4 yıl ve 20 + yıl olan öğretmenler hizmet yılı 5 - 9 yıl, 10 - 14 yıl ve 15 - 19 yıl olan öğretmenlerden daha yüksek örgütsel destek algısına sahiptir. Öğretmenlerin örgütsel güven ve alt boyutları olan yöneticiye güven ve paydaşlara güven düzeyi, cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark göstermezken, meslektaşlara güven boyutunda erkek öğretmenler kadın öğretmenlerden daha fazla güvene sahiptir. Eğitim durumu değişkeni sadece paydaşlara güven boyutunda anlamlı fark göstermekte, lisans mezunu öğretmenler lisansüstü mezunu öğretmenlerden daha fazla güven hissetmektedir. Branş değişkenine göre örgütsel güven ve yöneticiye güven düzeyi farklılaşmakta, sınıf öğretmenleri branş öğretmenlerine göre daha fazla güven hissetmektedir. Medeni hal örgütsel güven ve alt boyutlarında ayırt edici etkiye sahip değildir. Yaş ve hizmet

yılı değişkenleri ise örgütsel güven ve alt boyutlarında anlamlı fark yaratmaktadır. İş doyumu ve algılanan örgütsel destek arasında anlamlı, pozitif yönde ve orta düzeyde ilişki vardır. İş doyumu ile örgütsel güven, yöneticiye güven, meslektaşlara güven ve paydaşlara güven arasında anlamlı, pozitif yönlü ve orta düzeyde ilişki vardır. Araştırma verilerine göre algılanan örgütsel destek iş doyumunun anlamlı bir yordayıcısıdır. Örgütsel güven, yöneticiye güven ve meslektaşlara güven iş doyumunun anlamlı bir yordayıcısı iken paydaşlara güven iş doyumunun anlamlı bir yordayıcısı değildir. Buna göre öğretmenlerin örgütsel destek düzeyleri arttıkça iş doyumu düzeyleri de artmaktadır. Aynı şekilde öğretmenlerin genel örgütsel güven düzeyleri ve al boyutları olan yöneticiye güven ve meslektaşlara güven düzeyleri arttıkça iş doyumu düzeyleri de artmaktadır. Ancak paydaşlara güven boyutu iş doyumu üzerinde anlamlı bir artışa sebep olmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İş Doyumu, Örgütsel Güven, Algılanan Örgütsel Destek

The Perception of Organizational Trust and Organizational Support As Teachers' Job Satisfaction Predictor

Abstract

In this research, by defining the teacher's level of organizational trust rates and organizational support perception, it is aimed to find out how those factors forerun job satisfaction rates. Relational survey of quantitative research method was used in the study. Official primary school, middle school and high school teachers that located in Ankara province Yenimahalle district in 2017-2018 education year formed study's universe. 497 teachers, appointed with primitive random sampling method, participated in the study as a sample. To collect data "Personal Information Form", "Job Satisfaction Scale", "organizational Trust Scale" and "Perceived Organizational Support Scale" applied to the participant teachers. Descriptive statics, t-test, sole directional varyans-ANOVA, and Pearson correlation analysis were used in the analysis of collected data. In the result of the research, it is retained that teachers' job satisfaction rates are in the middle level. It is seen that perceived organizational support, organizational trust, and organizational trust sub-dimensions are in mostly rate. While teachers' job satisfaction rate does not significantly change according to gender, education, marital status, and branch factors, significantly changing according to age and service year factors. According to this, teachers' job satisfaction rate who are in 25-29 ages old and 50 ages groups are higher than teachers who are in 30-35 ages, 36-40 ages and 41-49 ages groups. Again, teachers' job satisfaction rates whose service years are between 0-4 years and 20 years higher than teachers who are between 10-14 and 15-19 ages. While teachers' perception of organizational rate does not show a significant change in the aspect of gender and education degree, it shows significant changes in the aspect of marital status, branch, age, and service years factors. According to this while single teachers have higher organizational support perception than married teachers, form teachers have higher organizational support than branch teachers. In addition, the teachers with 25-29 ages old and 50+ age have higher organizational support perception than the teachers who are 30-35 ages old, 36-40 ages old and 20 ages old and the teachers whose service years are between 0-4 years and 20 years have higher organizational support perception than those teachers who have 5-9 years, 10-14 years

and 15-19 years. While teachers' organizational trust and trust to managers and trust to stakeholders that have sub-dimensions do not show significant changes in respect of gender factor, in the field of trust to colleagues, male teachers have more trust than woman teachers. Education degree factor only shows a significant change in stakeholders, license graduated teachers feel more trust than the teachers who have master's degree. Organizational trust and trust to the manager differ in the aspect of branch factor, form teachers feel more trust than branch teachers. Marital status does not have any distinctive effect on organizational trust and sub-dimensions. Age and service year factors make a significant change in the aspect of organizational trust and sub-dimensions There is a significant, positive oriented and middle degree relationship between job satisfaction and perceived organizational support. There is a positive oriented and middle degree relationship between job satisfaction and organizational trust, trust to the manager, trust to colleagues and trust to stakeholders. According to research, while data perceived organizational support is a precursor of job satisfaction. Organizational trust, trust to the manager, trust to colleagues is a significant precursor of job satisfaction, trust to stakeholders is not a significant precursor of job satisfaction.

Keywords: Job Satisfaction, Organizational Trust, Perceived Organizational Support

Öğretmenlerin İşle Bütünleşme Düzeyleri ile Okul İklimi ve Öğretmen Liderliği Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi

Hasan Kavgacı[1], **Batuhan İnanır**[2] *

[1]MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
[2]İlyasbey Fahri Aygün Ortaokulu
*Sorumlu yazar: batuhaninanir@gmail.com

Özet

Problem Durumu ve Amaç

Okulların amaçlarını gerçekleştirebilmeleri için en önemli faktörlerden biri öğretmenlerdir. Yapılan birçok araştırma okul başarısı üzerinde diğer değişkenlere nazaran öğretmenlerin büyük bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymuştur. Etkili bir öğretmen işine bir profesyonel olarak yaklaşır ve yaptığı işe tutkuyla bağlanır. Bu nedenle öğretmenlerin işlerindeki tutum ve davranışlarına olumsuz bakış açısından ziyade olumlu ve güçlü yanlarına odaklanarak bakmak gerekmektedir. 2000'li yıllardan sonra pozitif örgütsel davranış akımlarının gelişmesiyle çalışanların zayıf ve olumsuz yönlerinden ziyade olumlu ve güçlü yanları birçok çalışmada yer almaya başlamıştır. Pozitif psikoloji ve pozitif örgütsel davranış akımlarıyla amaçlanan, insan davranışına bakışın olumsuzdan olumlu olana doğru değiştirilmesidir. Bu bakımdan pozitif psikoloji kavramlarından biri olan işle bütünleşme oldukça önemli bir araştırma alanını oluşturmaktadır. İşle bütünleşme kavramı, kişinin işini zindelikle yapması ve işine tamamıyla bağlanması anlamına gelmektedir. İşle bütünleşme kavramı ilk olarak işletme alanında ortaya çıksa da eğitim alanında da önemli olduğu birçok araştırmada görülmüştür. Eğitim sisteminin temel değişkenlerinden biri olan öğretmenlerin işleri ile bütünleşme düzeylerinin eğitimin kalitesi ve geleceği için çok önemli olduğu söylenebilir. Alan yazındaki çalışmalar işle bütünleşmiş öğretmenlerin, okulun amaçlarını gerçekleştirmede daha başarılı olduğunu göstermektedir. Bu durum öğretmen işle bütünleşmesini açıklayan modellerin geliştirilip test edilmesi ihtiyacını doğurmaktadır. İşle bütünleşme düzeylerini etkileyen en büyük değişkenlerden birinin iş ortamı olduğunu görülmektedir. Çalışanların birbirleriyle uyumlu, huzur içinde olduğu; yöneticinin herkese eşit yaklaşarak onların faydasını gözettiği, onlara gerekli çalışma şartlarını sağladığı kurumlarda çalışanların işle bütünleşme düzeyinin daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda öğretmenlerin çalışma ortamını yansıtan okul ikliminin de öğretmenlerin işle bütünleşme algıları üzerinde etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Okul iklimi her üyesinin farklı beklentilere ve duygu durumlarına sahip oldukları bu örgütlerde gerçekleşen formal ve informal etkileşimin, üyelerin birbirleri ile olan her yönlü etkileşimlerinin, örgütü algılayış biçimlerinin, örgüte yönelik inançlarının, değerlerinin ve örgütün işleyiş ve ilerleyişini etkileyen sosyal, fiziksel ve psikolojik atmosferin tümüdür. İşle bütünlemeye yönelik modeller örgütsel değişkenlerin yanı sıra bireysel değişkenlerin de önemli olduğunu göstermektedir. Son yıllarda yapılan çalışmalar okul ikliminin öğretmen liderliği, okul etkililiği ve öğrenci başarısı kavramlarıyla ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bireysel bir değişken olarak öğretmen liderliği, okullardaki tüm diğer öğretmenlerle iyi iletişim kurup onlara yardımcı olmayı, sorumluluk almaktan kaçınmamayı, öğrencilerle ve diğer paydaşlarla iyi ilişkiler kurmayı, onları etkileyebilmeyi,

öğretimi geliştirerek öğrenim çıktılarını iyileştirebilmeyi ifade etmektedir. Bu bağlamda işle bütünleşme ve öğretmen liderliğinin birbiriyle etkileşim halinde olan kavramlar olduğu alan yazındaki araştırmalarda da görülmüştür. Bu doğrultuda mevcut araştırmanın amacı, ilköğretim okulu öğretmenlerinin işle bütünleşme düzeyleri ile okul iklimi algıları ve öğretmen liderliği arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Bu bağlamda araştırmada öğretmenlerin araştırma değişkenlerine yönelik algılarının cinsiyet, görev, mesleki kıdem ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği; işle bütünleşme ile okul iklimi ve öğretmen liderliği algıları arasında anlamlı ilişkiler olup olmadığı ve okul iklimi ile öğretmen liderliğinin işle bütünleşmenin anlamlı bir yordayıcısı olup olmadığı incelenmiştir.

Yöntem

Nicel araştırma deseninde tasarlanan bu çalışmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim öğretim yılında Kastamonu, Çankırı ve Sinop ili ve ilçelerinde görev yapan 267 ilköğretim ve okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Verileri toplamak amacıyla Utrecht İşle Bütünleşme Ölçeği, Okul İklimi Ölçeği ve Öğretmen Liderliği Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22 programı kullanılarak birinci araştırma problemi için t testi, ANOVA ve Kruskal Wallis testleri yapılmış; ikinci araştırma problemi için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayıları hesaplanmış; son araştırma problemine ait bulguları elde etmek için ise çoklu hiyerarşik regresyon analizi yapılmıştır.

Bulgular

Araştırma bulguları öğretmenlerin işle bütünleşme, okul iklimi ve öğretmen liderliği algılarının cinsiyet, görev, mesleki kıdem ve eğitim durumuna göre anlamlı olarak farklılaşmadığını göstermektedir. İşle bütünleşme ile öğretmen liderliği (r=,242) ve işle bütünleşme ile okul iklimi (r=,160) arasında anlamlı düzeyde pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür. Araştırmanı bağımsız değişkenleri arasında da anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Regresyon analizi ile elde edilen bulgular, öğretmen liderliğinin mesleki gelişim ve okul ikliminin samimilik ile sınırlayıcılık boyutlarının işle bütünleşmenin anlamlı yordayıcıları olduğunu ortaya koymuştur. Buna göre işle bütünleşmedeki değişimin %16'sı öğretmen liderliğinin mesleki gelişim boyutu ile okul ikliminin sınırlayıcılık ve samimilik boyutları tarafından açıklanmaktadır.

Sonuç

Araştırma sonuçları işle bütünleşmenin öğretmen liderliği ve okul ikliminin alt boyutları tarafından açıklandığını göstermektedir. Bir başka deyişle, samimi olan ve sınırlayıcı olmayan bir okul ikliminin bulunduğu ortamlarda liderlik özelliği de gösteren öğretmenlerin işle bütünleşme düzeyleri anlamlı düzeyde daha yüksek olmaktadır. Bu durum öğretmenlerin işle bütünleşmelerinin güçlendirilmesi için okul ikliminin samimi ve destekleyici olmasına ve öğretmenlere liderlik imkanlarının sunulmasına ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Son olarak farklı bireysel ve örgütsel değişkenlerin eklenmesiyle işle bütünleşmeyi açıklayan yeni modellerin test edilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, İşle Bütünleşme, Okul İklimi, Öğretmen Liderliği

The Examination of the Relationship of Teachers' Work Engagement With School Climate and Teacher Leadership

Abstract

Problem Statement

Teachers are one of the most important factors for schools to achieve their goals. Many studies have shown that teachers have a great impact on school success compared to other variables. An effective teacher approaches the job as a professional and is passionate about his work. For this reason, rather than focusing on the negative side of teachers' attitudes and behaviors, it is necessary to adopt a positive point of view and focus on their positive and strong sides. With the development of positive organizational behavior approach after 2000s, the positive and strong sides of the employees have started to take place in many studies. The aim of positive psychology and positive organizational behavior is to change the view of human behavior from negative to positive. In this sense, work engagement, a positive psychology concept, constitutes a very important research area. Work engagement means an employee's doing his/her work with vigour and being fully engaged in his/her work. It can be said that teachers' level of work engagement is one of the most important elements for the quality and future of the education system. Studies show that teachers being engaged with their work are more successful in achieving school goals. This situation necessitates the development and testing of models explaining work engagement. One of the biggest variables that affects the level of work engagement is the work environment. It is observed that the level of employees' work engagement is higher in the peaceful institutions where the principal is equal to the employees and provides them the necessary working conditions. In this case it is thought that the school climate which reflects the whole of the social, physical and psychological atmosphere may have an effect on teachers' work engagement. Models for work engagement show the importance of personal variables as well. Recent studies reveal that school climate is associated with teacher leadership, school effectiveness and student achievement. Teacher leadership as a personal variable means to communicate well with all other teachers, students and other school stakeholders in schools and influence them; not to be afraid of taking responsibility; to improve learning outcomes by improving teaching. In this regard, the related literature points that work engagement and teacher leadership are interrelated concepts. In this respect, the purpose of the present study is to examine the relationships between primary school teachers' perceptions of work engagement, school climate and teacher leadership. Thus it was examined whether the teachers' perceptions of research variables differ significantly in terms of gender, task, seniority and educational status; whether there were significant relationships between work engagement, school climate and teacher leadership; and whether school climate and teacher leadership were significant predictors of work engagement. Methodology In this quantitative sudy, correlational survey model was used. The study group consisted of 267 primary and pre-school teachers working in Kastamonu, Çankırı and Sinop provinces and districts in the 2017-2018 academic year. Utrecht Work Engagement Scale, School Climate Scale and Teacher Leadership Scale were used as data collection tools. T test, ANOVA and Kruskal Wallis tests were performed for the first research problem. Pearson Product Moment Correlation Coefficients were calculated for the second research problem; and multiple hierarchical regression analysis was performed for

the last research problem. Findings The research findings show that teachers' work engagement, school climate and teacher leadership perceptions do not differ significantly according to gender, duty, seniority and education level. There was a significant positive relationship between work engagement and teacher leadership (r = 242), and work engagement and school climate (r = 160). Significant relationships were also found between the independent variables of the study. Findings of the regression analysis revealed that teacher leadership's professional development dimension and school climate's restrictiveness and intimacy dimensions were significant predictors of work engagement. 16% of the change in work engagement was explained by the professional development, restrictiveness and intimacy. Conclusion The results put forward that work engagement was explained by the sub-dimensions of teacher leadership and school climate. In other words, the work engagement level of teachers who show leadership behaviours in intimate and non-restrictive environments was significantly higher. This pointed out that the school climate needed to be sincere and supportive and to provide leadership opportunities for teachers in order to strengthen teachers' level of work engagement. Finally, it was considered necessary to test new models explaining work engagement with the addition of different individual and organizational variables.

Keywords: Teacher, Work Engagement, School Climate, Teacher Leadership

Öğretmenlerin Lider Yönetici ve Okul Müdürlerinin Etkililiğine Yönelik Görüşleri

Ramazan Ertürk[1] *

[1]Abant İzzet Baysal Üniversitesi
*Corresponding author: koroglu522@hotmail.com

Özet

Amaç

Okullarda eğitim öğretim faaliyetlerinin verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi ve okulun eğitim kalitesinin artmasında kuşkusuz okul yöneticilerinin önemli rolleri vardır. Okul yöneticilerinin liderlik özellikleri belirtilen amaçlara ulaşmada büyük önem taşımaktadır. Liderlik yönetici olarak okul müdürlerinin okullarını başarıya ulaştırması beklenmektedir. Okulların başarıya ulaştırılması ise etkili olmalarıyla mümkün olabilmektedir. Okul yöneticilerinin öğrencilere, öğretmenlere ve velilere rol model olmaları okulların etkili olmalarında büyük önem taşımaktadır. Ayrıca okul müdürlerinin yeterlikleri, okul liderlikleri, kişisel özellikleri okulun etkili olmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle okul müdürlerinin lider yönetici olarak öğretmenlere, öğrencilere, velilere rol model olarak okullarını etkili hale getirebilirler. Bu anlamda öğretmenlerin lider yönetici kavramına ve okul müdürlerinin etkili olmalarına yönelik görüşlerini belirlemenin amaçlandığı araştırma sonuçlarının uygulayıcılara rehberlik etmesi bakımında ve literatüre sağlayacağı katkı bakımdan önem taşımaktadır. Araştırmada öğretmenlerin lider yönetici kavramına ve etkili okul müdürlerinin özelliklerine yönelik algılarını belirlemek amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: Öğretmenlerin; 1- Lider yönetici kavramına yönelik görüşleri nelerdir? 2- Okul müdürlerinin etkililiğine yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmada kullanılan nitel araştırma desenlerinden olgu-bilim, farkından olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız durumlara odaklanmaktadır. Görüşme yöntemi kullanılarak sağlanan araştırmanın verileri, standartlaştırılmış açık uçlu soru tekniğine uygun olarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme formu ile toplanmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar doğrultusunda temalar ve kodlar oluşturulmuştur. Öğretmenlerin verdikleri daha iyi yorumlayabilmek için görüş sıklığından yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Bolu ili Yeniçağa ilçesindeki ilkokul ve ortaokullarda görev yapan 30 öğretmen oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde kolay ulaşılabilir durum örneklemesi kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

Araştırma bulgularına göre, öğretmenler lider yönetici kavramını koro şefi, bulut, başak, rehber, arkadaş, dünya, harita, pusula, bulut, donanım ve çoban olarak ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin algılarına göre etkili okul müdürlerinin özellikleri liderlik, teknik ve insancıl yeterlikler, iletişim becerisi ve değerler temaları altında toplanmıştır. Etkili okul müdürlerinin

liderlik teması altında kodlanan bazı özellikleri; etkileme, rehberlik etme, uzmanlık gücü, demokratiklik, adil olma, vizyon sahibi, kararlı, güdüleme becerisine sahip olma, ileri görüşlü, risk alabilme, yenilikçi, hayranlık duyulma, planlı ve objektif olmadır. Bilgisayar teknolojilerine hakim olma, eğitim yönetimi bilgi ve yeterliğine sahip olma, yönetmelik ve kanunlara bilme, olaylar karşısında ekstra planı olması, eğitim öğretim sürecini etkin ve verimli hale getirme etkili okul müdürlerinin teknik özellikler teması altında kodlanan bazı özellikleridir. Etkili okul müdürlerinin insancıl teması altında kodlanan bazı özellikleri; hoşgörülü olma, merhametli, anlayışlı, iyi niyetli, selamlaşmaya önem verme, güler yüzlü, samimi, içten, nezaketli olma ve alçak gönüllü olma olarak saptanmıştır. Öğretmenlerle açık iletişim kurma, herkesle iletişim kurabilme, empati kurma, etkin dinleme becerisine sahip olma, seviyeli ve mesafeli bir iletişim kurma, önyargısız olma, mesajının net ve anlaşılır olması, iletişimde çözüm odaklı olma, uzlaşmacı olma, etkili konuşma, çok yönlü düşünme ve eleştiriye açık olma kodları, etkili okul müdürlerinin iletişim teması altında saptanan alt temalardır. Etkili okul müdürlerinin değerler teması altında kodlanan bazı özellikleri ise; ahlaki değerlere sahip olma, yardımsever, gelenek ve görenekleri bilme, saygılı, güvenilir, adaletli, dürüst, merhametli, milli ve manevi değerlere önem vermedir. Öğretmen algıları kapsamında yapılan araştırmanın sonuçlarına göre; okul müdürlerinin etkili olabilmesinde liderlik vasıflarının ön plana çıktığını söyleyebiliriz. Bu bağlamda okul müdürleri liderlik yönlerini ön plan çıkararak veya geliştirerek etkili olabilirler. Eğitim yönetimi alanında uzmanlık gücüne sahip, insancıl özellikleri olan, iletişim becerisi yüksek ve değerlere sahip okul müdürlerinin etkili olabileceği söylenebilir.

Keywords: Lider, Yönetici, Okul, Müdür, Etkililik

Teachers' Views On the Effectiveness of Leaders and Principals

Abstract

Purpose

There is no doubt that school administrators have an important role to play in the educational activities of schools and to increase the quality of education in the school. Leadership characteristics of school administrators are of great importance in achieving the stated objectives. As a leadership manager, school principals are expected to succeed their schools. Achievement of schools is only possible if they are effective. The role of school administrators as a role model for students, teachers and parents is very important for schools to be effective. In addition, school principals' competencies, school leadership and personal characteristics play an important role in the school's effectiveness. For this reason, as a leading model of school principals, teachers, students, parents can make their schools effective as a role model. In this sense, it is important to contribute to the literature and guide the results of the researches that aim to determine the opinions of the teachers about the leadership concept and the effectiveness of the school principals. The aim of the study was to determine the perceptions of teachers about the concept of leader manager and the characteristics of effective school principals. In response to this general objective, the following questions were sought: Teachers; 1- What are the views on the concept of leader

manager? 2- What are the views of school principals on their effectiveness? Method of Research The case-science, one of the qualitative research designs used in the research, focuses on the situations in which we are different from the difference but do not have an in-depth and detailed understanding. The data of the study, which was provided by using interview method, was collected by interview form consisting of semi-structured questions prepared according to standardized open-ended question technique. The data were analyzed by using descriptive analysis method. In line with the answers of the teachers to the questions, themes and codes were formed. In order to better interpret the teachers, the frequency of opinion was utilized. The study group consisted of 30 teachers working in primary and secondary schools in Yeniçağa district of Bolu province. In the sample selection, easily accessible status sampling was used. Findings and Results According to the research findings, teachers expressed the leader manager concept as choral conductor, cloud, spike, guide, friend, world, map, compass, cloud, hardware and shepherd. According to the teachers' perceptions, the characteristics of effective school principals are grouped under leadership, technical and human competencies, communication skills and values. Some of the characteristics of effective school principals are coded under the theme of leadership; influence, guidance, expertise, democratic, fairness, vision, determination, motivation, forward-thinking, risk-taking, innovative, admiration, planned and objective. To have mastered computer technologies, to have knowledge and competence in education management, to know regulations and laws, to have extra plans against events, to make education process effective and efficient are some of the characteristics of school principals which are coded under the technical specifications. Some characteristics of effective school principals coded under humanitarian contact; being tolerant, compassionate, compassionate, well-meaning, giving importance to greeting, being friendly, sincere, sincere, kindness and modesty. Open communication with teachers, communicate with everyone, have empathy, have effective listening skills, establish level and distance communication, be biased, be clear and understandable, be solution-oriented in communication, compromise, effective speech, multidimensional thinking and criticism The codes of openness are sub-themes determined under the theme of communication of effective school principals. Some of the characteristics of effective school principals coded under the theme of values are; having moral values, caring, knowing traditions and traditions, respectful, trustworthy, fair, compassionate, giving importance to national and spiritual values. According to the results of the research conducted within the scope of teacher perceptions; we can say that the leadership qualities of the school principals have come to the fore. In this context, school principals can be effective by prioritizing or developing leadership aspects. It can be said that school principals who have expertise in education management, humanistic characteristics, high communication skills and values can be effective.

Keywords: Leader, Administrator, School, Manager, Effectiveness

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Yeterliliklerinin Öğrencilerin Sınav Kaygıları Üzerindeki Etkisi

Yener Akman[1] *

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi
*Corresponding author: yenerakman@sdu.edu.tr

Özet

Giriş

Eğitim-öğretim sürecinde öğrencilerin akademik, sosyal ve kültürel açıdan çeşitli kazanımlara sahip olması beklenmektedir. Sürecin etkililiği ise değerlendirmeye dönük farklı ölçme araçlarının kullanılmasıyla tespit edilmeye çalışılmaktadır. Öğrencilerin başarı seviyelerinin belirlenmesinde yararlanılan sınavlar, öğrenciler için stres kaynağı olabilir. Özellikle öğretmenlerin ve ebeveynlerin öğrencinin başarısına yönelik beklentileri, öğrenci üzerinde bir baskı unsuru olarak düşünülebilir. Bu durum öğrencinin kaygı düzeyinin yükselmesine, gerçek performansını yansıtamamasına ve sonunda sınavdan yetersiz puanlar alarak kendine olan güveninin azalmasına neden olabilir. Süreç içerisinde sınavlara yönelik kaygı gelişebilir. Öğrencilerin hissedebilecekleri kaygının ortadan kalkmasında ise öğretmenlerin sergileyecekleri yaklaşımlar etkili olabilir. Sınava yönelik kaygı, öğretmenler ile öğrenciler arasında kurulan olumlu ilişkiler sayesinde azalabilir. Öğretmenlerin sınıf ortamında sahip olduğu yönetsel beceriler öğrencilerin hem akademik hem de sosyal ve psikolojik durumlarını geliştirebilir. Öğretmenlerin sınıf içerisinde etkin bir ders yönetimi sağlamaları öğrencilerin akademik seviyelerini yükseltirken, davranış yönetimi becerileri de öğrencilerin zorluklarla başa çıkabilme yetilerini olumlu etkileyebilir. Bu doğrultuda öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterlilikleri ile öğrencilerin sınavlara yönelik kaygıları arasındaki ilişkilerin çözümlenmesinin eğitimin etkililiğine olumlu katkı sunacağı düşünülmektedir. Amaç Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin sergilemiş oldukları sınıf yönetimi becerilerinin öğrencilerin sınav kaygısı üzerinde nasıl bir etki gösterdiğini incelemektir.

Yöntem

İlişkisel tarama modelinde betimlenen araştırma, nicel araştırma teknikleri ile çözümlenmiştir. Bu süreçte, veri kümesi üzerinde aritmetik ortalama, standart sapma, yüzde, frekans, korelasyon, regresyon ve doğrulayıcı faktör analizi işlemleri yapılmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Altındağ ilçesinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma çalışma grubu üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubu 657 ortaokul öğrencisinden oluşmuştur. Araştırma verileri üç boyuttan oluşan "Sınıf Yönetimi Ölçeği" ve tek boyutlu bir yapı gösteren "Westside Sınav Kaygısı Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Mevcut veri kümesi üzerinde doğrusallık ve normallik varsayımların karşılandığı görülmüştür. Ayrıca, ölçeklerin Cronbach Alfa katsayı değerleri sırasıyla .83 ve .90 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS ve Lisrel programları kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırma bulgularına göre öğrenci algıları açısından öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin ($\bar{X}$=3.57) görece iyi düzeyde olduğu görülmüştür. Öğrencilerin sınav kaygısı

($\bar{X}$=2.90) algısı ise görece orta düzeyde tespit edilmiştir. Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile öğrenci sınav kaygısı arasındaki ilişkiler incelendiğinde düşük düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişki (r=-.27) olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin alt boyutu olan insan yönetimi ise öğrencilerin sınav kaygısı üzerinde orta düzeyde negatif yönlü anlamlı (r=-.34) bir ilişki göstermiştir. Diğer alt boyutların (ders ve davranış yönetimi) ise anlamlı bir ilişki içerisinde olmadığı tespit edilmiştir. Değişkenler arasındaki etki değeri incelendiğinde ise, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin öğrenci sınav kaygısına yönelik toplam varyansın % 12'sini açıkladığı görülmüştür. Ayrıca insan yönetimi alt boyutunun öğrenci sınav kaygısının anlamlı bir yordayıcısı (β=-.35; $p<.05$) olduğu saptanmıştır.

Sonuç

Araştırma bulgularından yola çıkılarak, öğrencilerin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini iyi düzeyde algılaması olumlu bir yaklaşım olarak düşünülebilir. Ancak, sınıf becerileri yönetimi içerisinde yer alan ders yönetimine ilişkin algılarının orta düzeyde olduğu izlenmiştir. Bu durum öğretmenlerin ders anlatım yöntem ve teknikleri ve dersin düzenini sağlama yeterlilikleri konusunda soru işaretleri oluşturmuştur. Ayrıca öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin öğrencilerin sınav kaygısı algıları üzerinde olumlu katkı sağladığı düşünülebilir. Özellikle değişkenler arasındaki ilişkiler incelendiğinde diğer değişkenlerin (ders ve davranış yönetimi) aksine öğretmenlerin sergilediği insan yönetimi becerileri öğrencilerin sınav kaygılarını önemli derecede etkilemiştir. Bu bulgu, öğretmenlerin, öğrencileri duygusal yönden desteklemesinin, onların içsel dünyasını geliştirmeye dönük davranışları benimsemesinin ve bir birey olarak onlara değer verdiğini hissettirmesinin, ders işleme yöntem ve teknikleri ve sınıf fiziki düzeni konusunda gösterdikleri gayretten daha önemli olduğunu işaret etmiştir.

Keywords: Sınıf Yönetimi, Sınav Kaygısı, Ortaokul Öğrencisi

The Effect of Teachers' Classroom Management Competences On Students' Exam Anxiety

Abstract

Introduction

Students are expected to have various academic, social and cultural achievements in the education process. The effectiveness of the process is tried to be determined by using different measurement tools. The exams used to determine the students' level of success can be a source of stress for students. Especially the expectations of teachers and parents about the success of the student can be considered as an element of pressure on student. This may lead to an increase in the level of anxiety of the student and not to reflect the actual performance. As a result, students' self-confidence may be reduced. There may be anxiety about exams in the process. In the reduction of anxiety, the approaches of the teachers can be effective. Exam anxiety may be diminished by positive relationships between teachers and students. Teachers' skills in the classroom environment can improve both academic and social and psychological

status of students. Teachers 'ability to provide an effective course management within the classroom increases the academic level of students, and behavior management skills can positively affect students' ability to cope with difficulties. In this respect, it is thought that analyzing the relationships between the class management competencies of the teachers and the students' anxiety about the exams will contribute positively to the effectiveness of the education. Purpose The purpose of this study is to examine the effects of class management competences of teachers on exam anxiety. Method The research described in the relational survey model was analyzed by quantitative research techniques. In this process, arithmetic mean, standard deviation, percentage, frequency, correlation, regression and confirmatory factor analysis were performed on the data set. The research was conducted in Altindag district of Ankara province in 2018-2019 academic year. The research was conducted on the study group. The study group consisted of 657 secondary school students. The data were collected through “Class Management Scale” consisting of three dimensions and the ”Westside Exam Anxiety Scale” which showed a one-dimensional structure. It is seen that linearity and normality assumptions are met on the existing dataset. In addition, the Cronbach alpha coefficient values of the scales were calculated as .83 and .90, respectively. SPSS and Lisrel programs were used to analyze the data. Findings According to the research findings, teachers’ class management competences ($\bar{X}$=3.57) were found to be relatively good. Also, the students' perception of exam anxiety ($\bar{X}$=2.90) was relatively moderate. When the relationships between the class management competences of the teachers and the students' exam anxiety were examined, it was determined that there was a significant, negative and low correlation (r=-.27). In adition, human management which is the sub-dimension of the class management competences of the teachers, showed a significant, (r= -.34) negative and moderate correlation on the students' exam anxiety. Other sub-dimensions (class and behavior management) were not found to have a significant relationship. When the effect value of variables is examined, it is seen that class management competences of teachers explain 12% of total variance of student exam anxiety. In addition, the sub-dimension of human management was found to be a significant predictor of student exam anxiety (β=-.35; $p<.05$). Results Based on the findings of the research, it can be considered as a positive approach that students perceive teachers' class management competences at a good level. However, it was observed that the perceptions about the class management within the class management competences were moderate. This has raised questions about the methods and techniques of teachers and their competence in order to organize the course. In addition, teachers' class management competences can be thought to contribute positively to students' perceptions of exam anxiety. In particular, in contrast to other variables (class and behavior management), the human management skills demonstrated by the teachers affected students' exam anxiety significantly. This finding indicates that teachers' emotional support of students, their adoption of behaviors to develop their inner world, and their feeling that they value them as an individual are more important than the effort they give in the lesson processing methods and techniques and the physical placement of the class.

Keywords: Class Management Competences, Exam Anxiety, Secondary School Students

Öğretmenlerin, Okul Öncesi Branşını Tercih Etme Nedenlerinin İncelenmesi Ordu İli Örneği

Ümran Uysal[1] *, Evren Makar[2], Elif Değermenci Baycan[3], Sema Özen[4], Muharrem Altınışık[5] *

[1]Fatsa Hacer Yücel Anaokulu
[2]Yalçın Çelebi Anaokulu
[3]Bafra Kızılırmak Anaokulu
[4]Cumhuriyet Anaokulu
[5]Ordu milli Eğitim Müdürlüğü
*Sorumlu yazar: umranuysal52@gmail.com

Özet

Okul bir sistemdir. Öğretmenler ise bu sitemin parçasıdır. Öğretmenlik mesleği ülkemizde son dönemlerde önem kazanmış bir meslektir. Meslek yaşamın sürdürüle bilmesi için yapılan önemli bir iştir. İnsanların toplumda iyi bir yer edinmesi mesleğiyle doğru orantılıdır. Öğretmenlerin bir mesleğin üyesi olarak kalabilmesi, o mesleğe uygun davranış sergilemesiyle olur (Bursalıoğlu, Z. 1994). Öğretmenlik mesleğinin profesyonel statüde olabilmesi için, eğitim sektörü ile ilgili olan sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip olması gerekir. Özel uzmanlık alan bilgisi ve akademik çalışma ve mesleki formasyonu gerektirir (Hacıoğlu, F. ve Alkan, C. 1997). Öğretmenlik mesleği, toplumsal yaşamın ve iş bölümünün bir sonucu olarak meydana gelen ve toplumsal yaşamın sürdürülmesinde oldukça önemli bir yere sahip olan mesleklerden biridir. Hızlı gelişim ve değişimin yaşandığı günümüzde tüm ulusların en büyük çabası, bu değişim sürecine ayak uydurabilecek yeterlilikte donatılmış, nitelikli bireyler yetiştirmektir. Bu amacı gerçekleştirmede en etkili araç eğitimdir ve öğretmenler bu etkili aracın önemli bir öğesini oluşturur. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43. Maddesinde; "Öğretmenlik mesleği, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği" olarak tanımlanmaktadır. Buna bağlı olarak devletin öğretmenlerden temel beklentisi, "Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifade etmekle yükümlüdürler" biçiminde özetlenmiştir. Okul öncesi eğitim çocuğun bütün olarak gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş çocukların, zihinsel, bedensel, sosyal -duygusal gelişimlerini planlanan eğitim ortamında destekleyerek bir üst kuruma hazırlar (Erden, 1998: 172). "Öğretmenlerin mesleğe yönelik olumlu algılar geliştirmesi, öğretmenlik mesleğini icra ederken daha etkili olmalarını sağlayacaktır (Erdem, Gezer ve Çokadar, 2005)." Araştırmanın Amacı; Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin bu branşı tercih etmelerine yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: Problem Cümlesi: Öğretmenlerin Okul Öncesi Branşını Tercih Etme Nedenleri Nelerdir? 1- Okul öncesi branşını neden tercih ettiniz? Açıklayınız. 2- Hangi Kişisel özellikleriniz bu branşı seçmenizde etkili oldu? Açıklayınız. 3- Tekrar branş seçme sansınız olsaydı, okul öncesi branşını seçer miydiniz? Açıklayınız 4- Okul öncesi öğretmenliğini diğer öğretmenlik mesleklerinden ayıran özellikler nelerdir? Açıklayınız. 5- Mesleğinizi icra ederken doyum sağlıyor musunuz?

Sağlamı yorsanız meslek değiştirmeyi düşünür müydünüz? Açıklayınız. 6- Bu mesleğin bayan mesleği olduğunu düşünüyor musunuz? Açıklayınız. Araştırma Modeli: Bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin bu branşı tercih etmelerine yönelik görüşlerini derinlemesine incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemi seçilmiştir. Araştırmanın Önemi: Okul öncesi eğitim çocukların bilişsel, sosyal, duygusal, öz bakım, pisiko motor, dil gelişimi açısından her gelişim alanına etki eder. Bu sebepten ötürü mesleki ve alan bilgisinde yeterli olan öğretmenlere ihtiyaç vardır. "Yapılan çeşitli araştırmalarda (Aksu-Koç, Bekman, Taylan ve Eser 2004), sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan elverişsiz koşullarda yetişen çocukların okul öncesi eğitim hizmetleri ve erken çocukluk programları ile gerekli önlemler alındığında, daha iyi koşullarda yetişen yaşıtları kadar başarılı olabildikleri ya da onlara yakın bir düzeye ulaşabildikleri ortaya konulmuştur" Bu bölümü seçecek olan öğretmenlerin her açıdan okul öncesi öğretmenliği ile ilgili bilgiye sahip olmaları gerekir. Okul öncesi çağı çocukları gelişim özelliklerinden dolayı daha fazla ilgiye, şefkate ve sevgiye ihtiyaç duyarlar. Öğretmenlerin bu mesleği seçerken Çocukların gelişim özelliklerini dikkate almaları gerekir. Öğrencilere iyi bir rehber olurken sabırlı, özverili, sevecen davranmaları gerekir. Bunun için de birey kişilik özelliklerinin farkında olmalı, kendini çok iyi tanımalıdır. Okul öncesi öğretmenliğini bilerek isteyerek seçen bireyler mesleki anlamda doyum sağlayıp mutlu olurlar. Mutlu öğretmenler ise mutlu öğrenciler yetiştirirler. Araştırma Modeli Bu çalışmada Öğretmenlerin okul öncesi branşını tercih nedenlerini incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemi seçilmiştir. Çalışmada olgu bilim deseni kullanılmıştır. Farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanılması olgu bilim (fenemonoloji) deseni olarak adlandırılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Çalışma Grubu: Araştırmanın çalışma grubu Ordu İli Fatsa ilçesinde bulunan 2018/2019 eğitim öğretim yılında görev yapan ve araştırmaya gönüllü katılan 15 okul öncesi öğretmeninden oluşturmaktadır. Araştırma halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleği, Okul Öncesi Öğretmeliği Branşı

Okul İklimi ile Öğretmen Adaylarının Akademik Motivasyonları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Neslin İhtiyaroğlu[1] *, **Öznur Tulunay Ateş**[2]

[1]Kırıkkale Üniversitesi
[2]Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
*Sorumlu yazar: neslin52@gmail.com

Özet

Okul iklimi, okuldaki tüm paydaşlar arasındaki ilişkiye, etkileşime ve okulun işleyişine yönelik algıları ifade eden inanç, tutum ve değerler bütünüdür. Okul iklimi, okulun kendi özgü özellikleridir; bu nedenle okulun kimliği ya da paydaşların okula ilişkin duygu durumları olarak da değerlendirilebilir. Okul ikliminde paydaşların bireysel algıları ön planda olduğundan, yönetici, öğretmen ve öğrenciler okul iklimini bireysel, kültürel, sosyo-ekonomik özelliklerine göre farklı şekilde algılayabilirler. Paydaşların okul iklimi algıları ile okulda güven ortamının oluşması, saygı-sevgi çerçevesinde şekillenen ilişkiler ve bağlılık ve memnuniyet düzeyleri yakından ilişkilidir. Bu değişkenlerle ilişki düzeyine göre şekillenen okul iklimi ise okul öncesinden üniversiteye kadar tüm öğretim kademelerindeki iç paydaşların davranışları üzerinde birçok etkiye sahiptir. Bu etki bazen olumlu, bazen de olumsuz özellikler taşıyabilmektedir. Olumlu iklimin hâkim olduğu okullarda öğrencilerin akademik olarak gelişmesine ve üst düzey öğrenmelere önem verilir, öğrenci-öğretmen arasında olumlu ilişkiler vardır ve tüm paydaşların memnuniyet düzeyleri oldukça yüksektir. Üniversite yaşamında da öğrencilerin davranışları birçok farklı faktörden etkilenebilmekte ve bu faktörlerin etkisi ile üniversite öğrencileri olumlu ya da olumsuz davranışlar sergileyebilmektedir. Üniversite öğrencileri için akademik motivasyon büyük bir öneme sahiptir. Akademik motivasyon, öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonlarını ifade eder. Motivasyonun bir davranışın ortaya çıkmasını, devamlılığını ve sonuca ulaşmayı sağladığı düşünüldüğünde, akademik motivasyonun kalıcı öğrenmeler ve başarı için ön koşul olduğu söylenebilir. Akademik motivasyonu yüksek olan öğrenciler, okula karşı olumlu tutumlar sergiler, bu öğrencilerin akademik performansları ve başarıları yüksektir. Akademik motivasyonu düşük olan öğrencilerde ise öğrenmeye isteklilik, öğrenmeye yönelik çaba, derse katılım ve zorluklarla mücadele düzeylerinin düşük olduğu saptanmıştır. Bu nedenle öğrencilerin okul terklerinin ve devamsızlık oranlarının azalmasında, çalışma alışkanlıklarının edinilmesinde ve öğrencilerin okulda mutlu olmasının sağlanmasında öğrencilerin akademik motivasyonun yüksek olması oldukça önemlidir. Akademik motivasyon, içsel motivasyon ve dışsal motivasyon olarak iki şekilde ele alınmaktadır. İçsel motivasyonda öğrenci tamamen içsel doyum elde etmektedir. İçsel motivasyonda dıştan gelen ödül ya da cezalar davranışın ortay çıkmasında belirleyici bir role sahip değildir. Öğrenci, sergilediği davranışı tamamen özgür iradesi ile seçmekte ve bu davranış öz-belirlemenin tipik bir örneğini oluşturmaktadır. Dışsal motivasyonda ise öğrenci için sergilediği davranışla elde edeceği sonuç önemlidir. Dışsal motivasyonu yüksek olan bir öğrenci, davranışlarını ya bir ödül elde etmek ya da bir cezadan kaçınmak için sergiler. Dışsal motivasyonda içsel doyum söz konusu değildir. İçsel ve dışsal motivasyonun olmadığı durumlar ise motivasyonsuzluk olarak ifade edilir ve

öğrencilerin bir davranışa yönelik herhangi çaba ortaya koymamasını ifade eder. Öğrencilerin akademik motivasyonlarının birçok farklı değişkenin etki altında olduğu söylenebilir. Üniversitede yapılan bir araştırmada ise okul iklimi ile üniversite öğrencilerinin akademik motivasyonlarının ilişkili olduğu saptanmıştır. Bu araştırmalardan hareketle bu çalışma okul ikliminin öğretmen adaylarının akademik motivasyonları üzerindeki yordayıcı rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amacı gerçekleştirmek için 2018-2019 Akademik yılında Kırıkkale üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenim gören ve tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen 357 öğretmen adayına "Üniversite Öğrencilerine yönelik Okul İklimi Ölçeği" ve "Akademik Motivasyon Ölçeği" uygulanmıştır. Araştırma elde edilen verilerin analizinde korelasyon ve regresyon analizi kullanılmıştır. Korelasyon analizi ile okul ikilimi ve öğretmen adaylarının akademik motivasyonları arasındaki ilişki; regresyon analizi ile de okul ikliminin öğretmen adaylarının akademik motivasyonları üzerindeki yordayıcı rolü tespit edilecektir. Çalışmanın analiz süreci halen devam etmektedir. Araştırmanın sonunda elde edilen bulgulardan hareketle okul iklimine ilişkin önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okul İklimi, Akademik Motivasyon, Öğretmen Adayları

Analyzing the Relationship Between School Climate and Pre-Service Teachers' Academic Motivations

Abstract

School climate is a set of beliefs, attitudes and values expressing perceptions about the relationship, interaction and operation of the school among all stakeholders in the school. School climate is the school's own characteristics; therefore, it can also be considered as the identity of the school or the emotional states of the stakeholders. Since the individual perceptions of the stakeholders are at the forefront in the school climate, managers, teachers and students can perceive the school climate differently according to their individual, cultural and socio-economic characteristics. The formation of an environment of trust, relationships shaped within the framework of respect and love, commitment and satisfaction levels are closely related to the perception of the school climate of the stakeholders. According to the relationship level with these variables, the school climate has many impacts on the behavior of internal stakeholders in all levels of teaching, from pre-school to university. This effect can sometimes have positive and sometimes negative characteristics. In schools where the positive climate prevails, the students are encouraged to develop their academic skills and high level of learning, there are positive relationships between student-teacher, the satisfaction levels of all stakeholders are quite high. In university life, students' behaviors can be influenced by many different factors and with the effect of these factors, university students may exhibit positive or negative behaviors. Academic motivation is of great importance for university students. Academic motivation refers to students' motivation to learn. Considering that motivation provides for the emergence, continuity and result of a behavior, it can be said that academic motivation is a prerequisite for permanent learning and success. Students with high academic motivation have positive attitudes towards school, their academic performance

and achievements are high. Students with low academic motivation were determined to have a low level of willingness to learn, low levels of effort to learn, low levels of attendance to classes, and low levels of struggle. For this reason, it is very important that students have high academic motivation in decreasing their school dropouts and absenteeism rates, in obtaining study habits and ensuring that students are happy in school. Academic motivation is addressed in two ways: intrinsic motivation and extrinsic motivation. In internal motivation, the student obtains complete inner satisfaction. External reward or punishments in intrinsic motivation do not have a decisive role in the occurrence of behavior. The student chooses his behavior completely with his free will and this behavior is a typical example of self-determination. In extrinsic motivation, the outcome of the student's behavior is important. A student with an extrinsic motivation exhibits his or her behavior to obtain a reward or avoid a punishment. There is no internal satisfaction in external motivation. The cases where there is no internal or external motivation are expressed as non-motivation and implies that the students do not make any effort towards their behavior. It can be said that students' academic motivations are influenced by many different variables. In a research conducted at the university, it was found that the school climate and academic motivation of university students were related. Based on this research, this study aims to examine the predictive role of school climate on pre-service teachers' academic motivation. In order to accomplish this aim, the School Climate Scale for University Students and Academic Motivation Scale were applied to 357 pre-service teachers studying in Kırıkkale University Faculty of Education in the 2018-2019 Academic Year. Correlation and regression analysis were used in the analysis of the data. Correlation analysis will determine the relationship between the school motivation and pre-service teachers; regression analysis will determine the predictive role of school climate on pre-service teachers' academic motivation. The analysis process of the study is still ongoing. Based on the findings obtained at the end of the research, suggestions on school climate will be included.

Keywords: School Climate, Academic Motivation, Pre-Service Teachers

Okul Müdürlerinin Ders Denetim Görevlerine İlişkin Yeterliklerinin İncelenmesi

Gülten Türkan Gürer[1] *, **Temel Çalık**[1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: gulten.gurer@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı, okul müdürlerinin, öğretmenlerin performanslarını değerlendirdikleri ders denetimlerine ilişkin görevlerindeki yeterlikleri ve bu görevlerinin eğitim örgütlerinin kültürüne olan etkisinin incelenmesidir. Alan yazın incelendiğinde bu konuda daha çok çalışmaya ihtiyaç olduğu görülmektedir. Çalışmada, okul müdürlerinin farklı branşlardaki öğretmenlerin performanslarını değerlendirdiği ders denetimine ilişkin alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Okul müdürlerinin ders denetimi yeterliklerine ilişkin branş öğretmenlerinin görüşlerinin ortaya konulacağı bu araştırmada okul müdürlerinin denetimsel yeterliklerinin öğretmenlerin performansını değerlendirmedeki niteliğinin belirlenmesi ve araştıramadan elde edilecek bulguların denetim etkinliklerine ilişkin var olan uygulamalarda yapılabilecek değişikliklere, düzenlemelere ve yeniliklere katkıda bulunacağının beklenmesi araştırmanın önemini oluşturmaktadır. Bu araştırmada okul müdürlerinin ders denetimi yeterliklerine ilişkin branş öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi söz konusudur. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt sorulara cevap aranacaktır: • Okul müdürlerinin ders denetimi yeterlikleri hakkında branş öğretmenlerinin görüşleri nelerdir? • Ders denetimi sürecinde branş öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar nelerdir? • Okul müdürlerinin etkili bir denetim gerçekleştirebilmeleri için branş öğretmenlerinin önerileri nelerdir?

Yöntem

Bu çalışma nitel araştırma yönteminde, durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Durum çalışmasında amaç, belirli bir durumla ilgili sonuçlar ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın çalışma grubu, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Balıkesir ili Edremit ilçesinde kamu ortaokullarında görev yapan, maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile belirlenen, 13 branş öğretmeninden oluşmaktadır. Belirlenen öğretmenler farklı branşlardan seçilmiştir. Veri doygunluğuna ulaşılana kadar farklı branş öğretmenleri ile görüşmeler gerçekleştirilecektir. Bu araştırmada ayrıca ölçüt örnekleme de kullanılmıştır. Araştırmada, görüşmelerin yapılacağı branş öğretmeninin seçiminde temel ölçüt, 2015-2016 eğitim-öğretim yılından itibaren okul müdürü tarafından en az bir kez ders denetimi geçirmiş olmasıdır. Araştırmada, branş öğretmenlerinin, okul müdürleri tarafından gerçekleştirilen ders denetimine ilişkin görüşlerini belirleyebilmek için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun hazırlanma sürecinde; yerli ve yabancı alanyazın taranmış ve alandaki akademisyenler ile görüşmelere dayalı olarak soru formu (5 soru) oluşturulmuştur. Verilerin analizinde, nitel araştırma veri analizi tekniği olarak betimsel analiz ve içerik analizi kullanılmıştır. Böylece branş öğretmenlerinin okul müdürlerinin ders denetimlerine ilişkin görüşleri ortaya çıkarılmıştır.

Bulgular

Okul müdürlerinin ders denetimi konusundaki yeterliklerine ilişkin farklı branşlardaki öğretmenlerden alınan görüşlerin değerlendirildiği bu çalışmada, öğretmenlerin okul müdürlerinin gerçekleştirdikleri ders denetimlerine ilişkin görüşleri olumlu ve olumsuz yönleri ile ortaya konulmuştur. Öğretmenlerin okul müdürlerinin farklı branşlardaki öğretmenlerin denetimleri konusundaki yeterliklerine ilişkin görüşleri incelendiğinde; yöneticilerin denetsel yeterliklerine ilişkin bulgulara ulaşılmıştır. Ders denetiminin yalnızca okul müdürleri tarafından yapılıyor olmasının okul kültürüne olan etkisine ilişkin yöneltilen görüşme sorusunun sonucunda öğretmenlerin görüşlerinin eğitim işgörenleri arasındaki ilişkileri olumlu ve olumsuz yönde etkilemektedir. Denetleyenin özellikleri, değerlendirme formu, denetim süresi ve sıklığından kaynaklanan sorunların yaşandığı görülmektedir.

Sonuç

Araştırma sonucunda; okul müdürlerinin ders denetimleri konusunda farklı branşları değerlendirmede alan bilgisindeki eksikleri nedeniyle denetsel yetersizlikleri olduğu ve bu durumun öğretmenlerin değerlendirildiği süreci de olumsuz etkilediği yönündedir. Ayrıca okul müdürlerinin ders denetimlerinde objektif davranamama durumu okuldaki kültürü olumsuz yönde etkilemektedir.

Keywords: Okul Müdürleri, Ders Denetimi, Branş Öğretmenleri.

Investigation of School Principals' Competencies Related to Course Supervision Tasks

Abstract

Purpose

The purpose of this study is to examine the competencies of school principals in their duties related to the course supervisions where teachers evaluate their performance and to examine the effects of these tasks on the culture of educational organizations. When the literature is examined, it is seen that more studies are needed. In this study, it is thought that school principals will evaluate the performance of teachers in different disciplines and contribute to the literature of the course. The aim of this study is to determine the quality of the supervisory competencies of school principals in evaluating the performance of teachers and to expect that the findings from the research will contribute to the changes, regulations and innovations in existing practices related to the supervision activities. In this study, it is possible to examine the opinions of the branch teachers about the adequacy of school supervisors. For this general purpose, the following sub questions will be sought: • What are the opinions of the branch teachers about the school principals' proficiency in course supervision? • What are the problems faced by branch teachers during the course supervision process? • What are the suggestions of branch teachers in order for school principals to carry out an effective supervision? Method This study was designed in the case study design in qualitative research method. The purpose of the case study is to draw conclusions about a particular situation. The study group of the study consists of 13 branch teachers who work in public secondary schools

in Edremit district of Balıkesir province in 2018-2019 academic year and determined by maximum diversity sampling method. Determined teachers were selected from different branches. Until the data saturation is reached, interviews will be held with different branch teachers. Criterion sampling method was also used in this study. In the study, the main criterion in the selection of the branch teacher in which the interviews will be conducted is that the school principal has had at least one lesson inspection since 2015-2016 academic year. In this study, semi-structured interview form was used in order to determine the opinions of branch teachers on the course supervision performed by the principals. During the preparation process of the interview form; a questionnaire (5 questions) was formed based on the interviews with the academicians in the field. In the analysis of data, descriptive analysis and content analysis were used as qualitative research data analysis technique. Thus, the opinions of the branch teachers about the school auditors were revealed. Findings In this study, the opinions of the teachers about the lesson audits carried out by the school principals were analyzed with their positive and negative aspects. When the opinions of the teachers about the school principals' competencies regarding the supervisions of teachers in different branches are examined; The findings of the managerial competencies of the principals have been reached. As a result of the question of the effect of the fact that the supervision of the course is only done by the school principals on the school culture, the positive and negative relations between the teachers' views and the educational workers are affected. It is seen that the problems arising from the supervisor's characteristics, evaluation form, audit duration and frequency are experienced. Results As a result of the research; The fact that school principals had disparities due to their lack of field knowledge in evaluating different branches about their course supervisions, this situation also adversely affected the process of evaluating teachers. In addition, the inability of the school principals to behave objectively in the course supervisions negatively affects the culture at school.

Keywords: School Principals, Course Supervision, Branch Teachers

Okul Müdürü ve Öğretmenlerin Mesleki Gelişim Çalışmalarının İncelenmesi

Nedim Özdemir[1] *

[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ozdemirnedim@gmail.com

Özet

Türkiye'de son yirmi yılda okullaşma oranında önemli bir büyüme yaşanmıştır. Aynı şekilde eğitime ayrılan kamu bütçesindeki artış dikkat çekicidir. Diğer taraftan, eğitimde yaşanan nicelik artışa rağmen nitelik sorunun devam ettiği görülmektedir. Ulusal sınalar ile uluslararası araştırma bulguları öğrencilerin istenilen düzeyde öğrenme çıktılarına ulaşamadığını yansıtmaktadır. Eğitimdeki iyileşmenin sağlanabilmesi için 2014 yılında gerçekleşen Milli Eğitim Teşkilatındaki değişimle birlikte bakanlığın daha esnek ve hızlı koordine olması hedeflenmiştir. Bu değişim rehberlik ve teftiş sistemine de yansımıştır. Daha önceden müfettişlerde olan bu denetim mekanizması okul müdürlerine devredilmiştir. Bu sayede, öğretmen değerlendirme sisteminin öğretmenlerin mesleki gelişimleri sağlama ve öğretmenlere anlamı dönütler sunma konusunda başarılı olması hedeflenmiştir. Mesleki gelişim, eğitim politikacılarının sürekli gündeminde olan bir konudur. Genellikle araştırma bulguları, etkili bir mesleki gelişim programının uygulandığı okullarda öğretmenlerin öğretim çalışmalarına daha çok yoğunlaştığını ve öğrenci başarılarında ciddi ilerlemeler sağlandığını yansıtmaktadır. Türkiye'de öğretmenlerin mesleki gelişim etkinliklerine katılım düzeylerinin ise düşük olduğu görülmektedir. Bu kapsamda okullarda hangi tür stratejilerin izlediğinin ortaya konulması ve okul müdürünün bu süreci nasıl desteklediğinin belirlenmesi gerekir. Okul müdürü, okuldaki personelin kapasitesini etkileyen önemli bir değişkendir. Bu çalışmada okul müdürünün öğretimsel liderlik rollerinden biri olarak öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesi ele alınmıştır. Araştırmalar, öğretmenler arasındaki işbirliğine vurgu yaparak meslektaşlar arasında sınıf ziyaretlerini teşvik eden ve öğretime yönelik dönüt mekanizmalarının çalışmasını sağlayan okul müdürlerinin davranışlarına işaret etmektedir. Aynı zamanda, okul müdürü kendi mesleki gelişim fırsatlarını değerlendirmelidir. Böylece öğretmenlere öğretim konusunda rehber olabileceklerdir. Bu çerçevede, okul müdürünün öğretmenlerin mesleki gelişim sürecine dahil olduğunda daha yüksek öğrenci çıktılarının elde edildiği gözlenmiştir. Bu durum aynı zamanda öğretmenlerin liderlik kapasitelerini artırmasına ve dolaylı olarak okulun liderlik kapasitesine yansıması olasıdır. Bu kapsamda, mevcut çalışmanın amacı, okul müdürü ve öğretmenlerin mesleki gelişim faaliyetlerini incelemektir. Bu çalışma, nitel araştırma kapsamında tanımlanan bir olgubilim çalışması olarak Karaman ilindeki beş ortaokulda yürütülmüştür. Çalışma grubunu Karaman ilinde görev yapan beş okul müdürü ve bu okullarda görev yapan on öğretmen oluşturmuştur. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Bu formda, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarının nasıl belirlendiği, öğretmenlerin mesleki gelişimlerini desteklemek üzere hangi çalışmaların yapıldığı gibi sorular yer almıştır. Veriler, içerik analizine uygun olarak çözümlenmiştir. Araştırma bulguları, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarının tespiti için çoğunlukla anketler

aracılığıyla veri toplandığı görülmektedir. Bu kapsamda gelişmeye açık alanlar öğretmen liderliği, sınıf yönetimi, öğretim yöntem ve teknikleri, ölçme ve değerlendirme, materyal hazırlama, iletişim, teknolojiyi etkin kullanma, yabancı dil ve mesleki etik olarak sınıflandırılmıştır. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini teşvik etmek üzere uygulanan stratejiler sorulduğunda bir okulda öğretmenler odasına kitaplık kurulduğu ifade edilmiştir. Kitapların temininde okul yönetiminin ve gönüllü öğretmenlerin rol aldığı belirtilmiştir. Bunun yanında, okuma alışkanlığının teşvik edilmesi için okuma çemberlerinin oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Bu okulda öğretmenler arasında dayanışma duygusuna katkı sunması amacıyla okunan kitapların zümre toplantılarında değerlendirilmesi istenmiştir. Diğer taraftan araştırma kapsamındaki okullarda mesleki gelişime dönük bir planın olmadığı görülmüştür. Mesleki gelişim faaliyetlerinin çoğunlukla seminer çalışmaları şeklinde yapıldığı anlaşılmıştır. Okullar kendi öğretmenlerinden birini görevlendirerek ya da dışarıdan bir uzman davet ederek bu tür faaliyetleri yerine getirmiştir. Örneğin, bir okulda okul rehber öğretmeninin etkili sınıf yönetimi hakkında seminer verdiği görülmüştür. Araştırma kapsamında, öğretmenlerin mesleki gelişim olanaklarının çeşitlendirilip (okul temelli mesleki gelişim uygulamaları, akran etkileşimi, okul koçluğu, uzaktan eğitim vb.), sistemli ve periyodik bir şekilde uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi gerektiği önerilmiştir. Ayrıca, öğretmenlere, doğrudan öğretim faaliyetlerini geliştirici mesleki gelişim fırsatlar sunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Gelişim, Okul Müdürü, Öğretmen

Investigating Professional Development Practices of Principals and Teachers

Abstract

The enrollment rates in Turkey has increased for twenty years. Likewise, public expenditures on education has raised at least twice during this period. Despite the improvement in the quantity of education, the quality problems have not solved yet. With the reform emerged in the National Education Organization in 2014, the ministry was aimed to be more flexible and faster coordinated in order to ensure the improvement in education. This reform changed the responsibilities of principals on teacher evaluation. Although the new approach is aimed to make teacher evaluation system become more effective and help principals provide their professional development and give feedback to the teachers about their instructional practices, in reality it is not occurred. To achieve this aim, professional development is a vital issue. Especially, policy makers and researches focus on this issue. Research findings generally reflect that teachers are more focused on teaching activities in schools where an effective professional development program is implemented and that serious progress has been achieved in student achievement. The rate of participation in professional development activities both teachers and principals is low in Turkey. In this context, it is necessary to determine what kind of strategies are followed in schools and how the principals supports this process. Principal is an important variable affecting the educational capacity of school. In this study, supporting the professional development of teachers as one of the instructional

leadership behaviors of the school principal was discussed. Studies point to the roles of school principals, who encourage classroom visiting among teachers with the emphasis on cooperation between them, and that provide feedback for their teaching activities. At the same time, the principal should consider their professional development opportunities. Thus, they will be able to guide teachers about teaching. In this context, higher student outcomes were obtained when the principal was involved in the professional development process of teachers. It is also possible for teachers to increase their leadership capacities and indirectly to the leadership capacity of the school. In this context, the aim of the present study is to examine the professional development activities of the school principal and teachers. This study was carried out in five secondary schools in Karaman province as a phenomenological study defined in the scope of qualitative research. The study group consisted of five principals working in Karaman province and ten teachers working in these schools. The data of the study was collected by semi-structured interview form prepared by the researcher. In this form, questions such as how teachers' professional development needs were determined, and what activities were carried out to support teachers' professional development were included. Data were analyzed in accordance with content analysis. The first finding of this study showed that the professional development needs of teachers were mostly collected through questionnaires. Main topics for professional needs were especially classified as teacher leadership, classroom management strategies, teaching methods and techniques, assessment of student progress, instructional materials, communication with peers, using of technology in classroom, learning foreign language, and professional ethics. When asked to a principal about the strategies applied to encourage teachers' professional development, it was stated that a library was opened in the teachers' room. In this school, the principal and teachers take part in suppling of educational books. In another school, reading circles have been formed to promote reading among teachers. In order to contribute to the conservations about instruction among teachers, these educational books were discussed at the community meetings per mounts. Despite these activities, it was observed that there was no action plan for professional development in many schools. Generally, seminars remained one of the main activities for professional development. School had performed seminars by inviting an expert from outside. Within the scope of the research, it has been suggested that teachers' professional development opportunities should be diversified (school based professional development practices, peer interaction, school coaching, etc.) and systematically. In addition, teachers should be provided with professional development opportunities that directly improve their teaching activities.

Keywords: Professional Development, Principal, Teacher

Okul Türleri Açısından Ergenlerde Siber Zorbalık ve Mağduriyet Durumlarının Araştırılması

Gülnihal Tunca[1] *, Güler Geleri[2], Hülya Çolak[3]

[1]MEB Ankara Altındağ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
[2]MEB Mustafa Kemal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
[3]MEB Keçiören İMKB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: gulnihaldemet@gmail.com

Özet

Okul Türleri Açısından Ergenlerde Siber Zorbalık ve Mağduriyet Durumlarının Araştırılması Amaç Bu araştırmada, Ankara ili merkez ilçelerde (Çankaya, Keçiören, Altındağ) bulunan farklı lise türlerindeki (Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu lisesi, İmam Hatip Lisesi, Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, Temel Lise) ergenlerin, siber zorbalık ve mağduriyet durumları incelenerek karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırma, lise türü okullarda eğitim görmekte olan öğrenciler üzerinden toplanan verilere dayanmaktadır. Türkiye ve Dünya'daki tüm insanlarda, özellikle de ergenler arasında iletişim araçlarının kullanımı hızlı bir şekilde artmaktadır. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte bilgiye ulaşma, arkadaşlık kurup sürdürme ve eğlenme amaçlı kullanımın yanı sıra siber için de kullanabilmektedirler. Zorbaca davranışlar olarak farklı kimliğe bürünerek başkalarını rahatsız etme, şifre kırma kişisel resim ve bilgi paylaşma, aşağılama, tehdit etme, virüslü e-posta gönderme vb. sayılabilir. Yapılan araştırmalarda; siber zorbalığa maruz kalan insanların öfke, tedirginlik ve korku gibi duygulara maruz kaldıkları ve yaşadıklarını çevreleri ile paylaşamayıp özellikle ergenlerin aile ve arkadaşları ile ilişkilerinde olumsuzluklar yaşadıkları görülmüştür. Ayrıca zorbalığa maruz kalan öğrencilerin akademik başarıları düşmekte, uyku sorunları, yalnız kalmaktan korkma, dışarı çıkmaktan korkma ve intihar düşüncesi gibi durumlar yaşadıkları görülmektedir. Siber zorbalığa maruz kalan pek çok kişinin intihar ederek hayatına son verdiği haberlerine her geçen gün bir yenisi eklenmektedir. Bunun en büyük örneklerinden biri olan insanların özellikle de gençlerin hayatına son verdirten "Mavi Balina Oyunu" artık herkesin adını bildiği bir oyundur. Bu çalışma, farklı lise türlerindeki ergenlerin siber zorbalık ve mağduriyet durumlarını tespit edip okullara göre karşılaştırması ve siber zorbalık konusunda okul etkenine dikkat çekmesi açısından önemlidir. Çalışmanın neticesinde elde edilecek veriler, okul yönetici ve öğretmenlerin farkındalığını arttırması ve mevcut okulların henüz karşılaşmadıkları siber zorbalık türleri hakkında bilgilendirilmelerini sağlayacaktır. Okul yöneticileri ve öğretmenlere siber zorbalık konusu ile ilgili bilgilendirme yapılarak farkındalık oluşturulup bu konuda problem yaşayan öğrenciler daha fazla yardım alabilecek ve yaşanılabilecek problemlerin de önüne geçilebilinecektir. Ayrıca okul yöneticileri ve öğretmenlerin konu hakkında bilgi sahibi olması okul zorbalığının sanal ortama taşınmasına ya da tam tersi sanal ortamda yaşanılan siber zorbalığın okul ortamına taşınmasına engel olacaktır. Ülkemizde siber zorbalık konusu ile ilgili pek çok çalışma yapılmış ancak okul türleri açısından siber zorbalık ve mağduriyeti araştıran bir çalışma yapılmamıştır. Siber zorbalık ve mağduriyeti okul türleri açısından araştırarak literatüre katkı sağlaması açısından

önemlidir. Bu araştırma ile aşağıdaki sorulara cevap aranılmaya çalışılacaktır: Lise öğrencilerinin internet ve akıllı telefon kullanım durumlarında okul türleri açısından farklılık bulunuyor mu? Lise öğrencilerinin okul türü açısından siber zorba olma durumlarında farklılık var mı? Lise öğrencilerinin okul türü açısından siber zorbalığa maruz kalma durumlarında farklılık var mı? Lise öğrencilerinin okul türü açısından sanal ortamda duygusal zarar görme ve aşağılanma durumları nelerdir? Lise öğrencilerinin okul türü açısından sanal ortamda dışlanma ve şiddet görme durumları nelerdir?

Yöntem

Araştırmaya ilk olarak kapsamlı bir literatür taraması yapılarak başlanılmıştır. Bu araştırmada betimsel araştırmanın bir türü olan korelasyonel diğer adı ilişkisel olan araştırma modeli kullanılmıştır. Bu model kullanılarak ergenlerin okul türü açısından siber zorbalık ve siber mağduriyeti durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı özel ve devlet ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilere yönelik, ilgili araştırma problemi kapsamında mevcut olan durumu tespit etmek amacıyla gerekli izinler alınarak anket yöntemiyle tarama yapılmıştır. Farklı okul türlerindeki ortaöğretim öğrencilerinin siber zorbalık ve mağduriyet algılarını ve yaşantılarını inceleyen ve karşılaştıran bu araştırmada niceliksel veri araştırma yöntemi uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Ankara'nın Altındağ, Çankaya ve Keçiören merkez ilçelerindeki lise türü okullarında öğrenim gören toplam 17623 öğrenci bulunmaktadır. Araştırmanın örneklemini Ankara'nın Altındağ, Çankaya ve Keçiören merkez ilçelerindeki Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu lisesi, İmam Hatip Lisesi, Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, Temel Lise okul türlerinde okuyan 1140 öğrenci oluşturmaktadır. Okul türleri belirlenirken hedef evreni temsil etmek üzere evrendeki alt grupların evrende temsil edilmelerini garanti altına almak için "tabakalı örnekleme" yöntemi benimsenmiş ve öğrencilere anketler öğrencilere "basit tesadüfi yöntemle" dağıtılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla anket kullanılmıştır. Ölçek 5'li Likert tipinde desenlemiştir. Toplanan veriler, araştırmanın amacına uygun olarak SPSS paket programı yardımıyla yapılacaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılacak olan "Siber Zorbalık Anketi (Cyberbullying Scale)" Stewart ve arkadaşları" tarafından 2014 yılında geliştirilmiştir. Siber Zorbalık Anketinin Türkçe'ye uyarlanması Selda KÜÇÜK tarafından 2016'da "Siber Zorbalık Ölçeği Türkçe Uyarlaması" adlı tez çalışması ile yapılmıştır. Anketin Türkçe uyarlaması ayrıca 2017 tarihinde Adli Tıp Bülteni'nde "Siber Zorbalık Ölçeği Türkçe Uyarlaması" adlı makale yayınlanarak açıklanmış. Ölçek duygusal zarar görme ve aşağılanma ile dışlanma ve şiddet olmak üzere 2 faktörden oluşmaktadır Ölçek olarak Siber Zorbalık Anketi'nin seçilmek istenmesinin nedeni iç tutarlılık ve güvenirliğinin yüksek olmasıdır. Ölçeğin iç tutarlılık ve güvenirliliğinin göstergesi olan Cronbach alfa katsayısı 0,86, Ölçeğin orjinal formunda ise iç tutarlık katsayısı 0,94 olarak bulunmuştur. Ölçek maddeleri yapılacak araştırma amacıyla bağdaşmaktadır. Bu anlamda yeterli kapsam ve güncelliğe sahip olduğu düşünülmektedir.

Bulgular

Öğrencilerin kişisel bilgilerine ilişkin, öğrencilerin alt problemlerine ilişkin, öğrencilerin internet ve akıllı telefon kullanma durumlarına ilişkin, öğrencilerin siber zorba olma durumlarına ilişkin, öğrencilerin siber mağdur olma durumlarına ilişkin, öğrencilerin sanal

ortamda duygusal zarar görme ve aşağılanma durumlarına ilişkin ve öğrencilerin sanal ortamda dışlanma ve şiddet görme durumlarına ilişkin bulgular elde edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet, Ergen, Orta Öğretim Okul Türleri

Okullarda Çatışma ve Etkileri

Ramazan Ertürk[1] *

[1]Abant İzzet Baysal Üniversitesi
*Sorumlu yazar: koroglu522@hotmail.com

Özet

Amaç

Eğitim örgütlerinin en önemlilerinden biri olan okullar yapı itibariyle kalabalık ortamlardır. Yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler, veliler ve diğer çalışanlar okulların paydaşlarından bazılarıdır. Okullarda eğitim-öğretim etkinlikleri ve yönetimi, okulun temizliği, okul-aile işbirliği gibi pek çok faaliyet gerçekleştirilmektedir. Okulların amaçlarına ulaşabilmeleri için bu faaliyetler zorunlu faaliyetlerdir. Bu faaliyetler gerçekleştirilirken yöneticiler, öğretmenler, veliler, öğrenciler ve okulun diğer çalışanları iletişim halinde olmak zorundadırlar. Nitekim belirtilen faaliyetlerin tek bir kişi tarafından yapılması mümkün değildir. Ancak bireylerin istekleri, duyguları, kişilikleri, kişisel özellikleri farklı olabileceğinden iletişimde sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Bu durumda bireyler arasında çatışma durumu yaşanabilmektedir. Yaşanan çatışmaların olumlu veya olumsuz etkilerinin olması da muhtemeldir. Bu bağlamda araştırmada okullarda yaşanan çatışma düzeyleri ve şekli, çatışmaların sebepleri, çatışmaların etkileri, çatışmaların çözümünde kullanılan yöntemler ve Çatışmanın okula/bireylere faydalarının araştırılması amaçlanmıştır. Araştırma sonuçları uygulamacılara rehberlik edeceğinden önem taşımaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: Öğretmenlerin; 1-Okullarda yaşanan çatışmaların sebeplerine yönelik görüşleri nelerdir? 2-Çatışma yaşanmayan okullarda çatışma yaşanmamasını sağlayan durumlara yönelik görüşleri nelerdir? 3-Okullarda yaşanan çatışmaların düzeyleri ve şekli hakkındaki görüşleri nelerdir? 4-Çatışmaların etkilerine ve çözümünde kullanılan yöntemlere yönelik görüşleri nelerdir? 5-Çatışmaların okula ve bireyler sağladığı faydalara yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgu-bilim deseninde gerçekleştirilmiştir. Olgu-bilim, farkından olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız durumlara odaklanmaktadır. Olgu bilim deseni kapsamında öğretmenlerin çatışmaya yönelik algıları saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Bolu ili Yeniçağa ilçesinde görev yapan 30 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Bulgular ve Sonuçlar

Araştırma bulgularına göre okullarda yaşanan çatışmanın sebepleri bireysel özellikler, kişiler arası ilişkiler, yönetimsel faktörler ve diğer faktörler temalar altında toplanmıştır. Ön yargılı olma, motivasyon düşüklüğü, dürüst ve samimim olmama gibi bazı görüşler çatışmaya sebep olan bireysel faktörler teması altında toplanmıştır. Olumsuz iletişimin olması, Gruplaşmaların olması, Mesleki deneyimsizliği olan öğretmenlerin var olması ve Yeni gelenlere söz hakkı verilmemesi kişiler arası ilişkiler teması altındaki görüşlerden bazılarıdır. Okul yöneticilerinin taraf tutmaları, yöneticilerin bütün söylediklerine edilmesini istemeleri, okul yöneticilerini

hükmedici davranmaları, okul yöneticilerini yönlendirmeleri kabul etmemeleri yönetimsel faktörler teması altında çatışmaya sebep olan görüşlerden bazılarıdır. İş yükünün aynı kişilere verilmesi, isteklerin yerine getirilmemesi ve farklı kıdemlerde öğretmenlerin bulunması diğer faktörler teması altındaki görüşlerden bazılarıdır. Etkili iletişimin kurulması, Herkesin görev ve sorumluluklarını zamanında yerine getirmesi, Örgütsel uyumun olması (Yönetici-çalışan), Verilen göreve itiraz edilmemesi ve Personel sayısının az olması Çatışma yaşanmayan okullarda çatışma yaşanmamasının sebeplerinden bazılarıdır. Yaşanan çatışmaların düzeyleri yatay ve dikey çatışma olarak temalandırılmıştır. Çatışma şekillerinden bazıları Sözlü tartışma, sözlü eleştiri ve bağırma olarak saptanmıştır. Yaşanan çatışmaların etkilerine yönelik görüşler, bireysel, örgütsel etkiler ve kişiler arası ilişkiler temaları altında toplanmıştır. Yıpranma ve yorgunluk, iş yapmakta isteksizliğin başlaması, iş verimi ve performansının düşmesi, örgütsel bağlılığın düşmesi (okula aitliğin bitmesi), stres ve kaygının başlaması çatışmaların bireysel etkiler teması altında toplanan görüşlerden bazılarıdır. Dedikodu, taraf tutma gibi olumsuz davranışların ortaya çıkması Gruplaşmaların ortaya çıkması ve Okul kültürünün bozulması çatışmaların örgütsel etkilerinden bazılarıdır. İletişim kurmada zorluk çekme, aynı ortamı paylaşmak istememe, mesafeli davranışların başlaması ve konuşmak istememe bireyler arası ilişkileri etkileyen çatışma sonuçlarıdır. Çatışmaların çözümünde kullanılan yöntemlerden bazıları; iletişim kurma, sessiz kalma, uzaklaşma (kaçınma), konuşamama (sükunetli olma), görmezden gelme ve kayıtsız kalma ve hiç olmamış gibi davranmadır. Yaşanan çatışmaların okula ve bireyler yaralarında bazıları; yeni fikirlerin ortaya çıkması üretken olma, yanlış anlaşılmaların çözülmesi, farklı görüşlerin olduğunun farkına varılması ve liderlik rollerinin gelişmesidir.

Anahtar Kelimeler: Çatışma, Okul, Öğretmen, Yönetici, Etki

Conflict and Effects in Schools

Abstract

Purpose

Schools, which are one of the most important educational organizations, are crowded environments. Managers, teachers, students, parents and other employees are some of the stakeholders of schools. Many activities are carried out in schools such as education and training activities, school cleanliness, school-family cooperation. These activities are mandatory for schools to achieve their goals. In performing these activities, managers, teachers, parents, students and other employees of the school must be in contact. As a matter of fact, it is not possible to perform the mentioned activities by a single person. However, the problems, emotions, personalities and personal characteristics of the individuals may be different and communication problems may arise. In this case, there may be conflict between individuals. It is also possible that the conflicts have positive or negative effects. In this context, the aim of the study was to investigate the levels and forms of conflict in schools, the causes of conflicts, the effects of conflicts, the methods used to solve conflicts, and the benefits of conflict to school / individuals. Research results are important because they will guide the practitioners. In line with this general purpose, the following questions were sought:

Teachers; 1-What are the views on the causes of conflict in schools? 2- What are the views on situations that do not cause conflict in schools that do not conflict? 3-What are the views about the level and shape of the conflicts in schools? 4-What are the views on the effects of conflict and the methods used in its solution? 5-What are the views of conflicts on the benefits of school and individuals? Method of Research The research was carried out in the case-science pattern of qualitative research methods. The case-science focuses on situations in which we are not aware of the difference but have an in-depth and detailed understanding. Within the scope of the case-science design, teachers' perceptions of conflict were tried to be determined. The study group consisted of 30 classroom teachers working in the district of Yeniçağa in Bolu province. Findings and Results According to the findings of the research, the reasons of the conflict in the schools were collected under the themes of individual characteristics, interpersonal relations, managerial factors and other factors. Some opinions such as being prejudiced, lack of motivation, being honest and non-sincerity were gathered under the theme of individual factors causing conflict. Negative communication, groupings, existence of teachers with professional inexperience, and not being given the right to speak to newcomers are some of the opinions under the theme of interpersonal relations. Some of the opinions that caused the conflicts under the theme of administrative factors were the fact that the administrators of the school took sides, demanded the administrators to be told, the school administrators behave in a dominant way and the school administrators did not accept directives. The fact that the workload is given to the same people, the requests are not fulfilled and the teachers are at different seniorities are some of the opinions under the theme of other factors. Establishing effective communication, the fulfillment of everyone's duties and responsibilities in a timely manner, organizational harmony (manager-employee), not being challenged to the given task and the low number of staff are some of the reasons why there are no conflicts in non-conflict schools. The level of conflicts has been addressed as horizontal and vertical conflict. Some of the forms of conflict have been found to be oral discussion, verbal criticism and yelling. The views on the effects of the conflicts have been gathered under the themes of individual, organizational effects and interpersonal relations. Wear and fatigue, the beginning of reluctance to do business, the decrease in work efficiency and performance, the decrease of organizational commitment (the loss of school belonging), the beginning of stress and anxiety are some of the views that are gathered under the theme of the individual effects of conflicts. The emergence of negative behaviors such as gossip and partying. Difficulties in communicating, not wanting to share the same environment, starting and not wanting to talk are the results of conflicts that affect interpersonal relations. Some of the methods used to solve conflicts are; communication, silence, avoidance (calmness), ignoring and ignoring and acting as if it had never happened. Some of the conflicts experienced in school and individuals wounds; the emergence of new ideas is to be productive, to solve misunderstandings, to realize different opinions and to develop leadership roles.

Keywords: Conflict, School, Teacher, Administrator, İnfluence

Okullarda Kadın Yöneticiler: Zorluklar, Fırsatlar ve Çözümler

Nilgün Müjdeci[1], **Ahmet Göçen**[2] *

[1]Prof. Abdülkadir Karahan İlkokulu
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: ahmet135@gmail.com

Özet

Türkiye'de öğretmen istihdamında kadın oranındaki artış dikkat çekerken yönetim kademelerinde tersi bir durum gözlemlenmektedir. 2018 yılı verilerine göre mevcut eğitim kurumu yöneticilerinin sadece beşte biri kadındır, bu açıdan önümüzdeki yıllarda daha çok kadın öğretmenin yönetici olarak görev alması için çalışmalara ihtiyaç vardır (Gür, Çelik, Bozgeyikli, & Yurdakul, 2018). Nitekim Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) kadınların okul yönetiminde idareci olarak görev almalarını artırmaya yönelik olarak ilgili yönetmelik maddelerini yürürlüğe koymuş ve düzenlemeler ile kadın idareci oranında artış sağlamaya çalışmaktadır. Yönetim kademelerinde daha etkin bir düzeyde kadın katılımının sağlanması için kadın idarecilerin okul ortamında yaşamış olduğu kişisel, toplumsal ve yönetimsel deneyimlerin ve durumların analiz edilmesi bu konuda karar vericilere daha sağlıklı bir süreç sağlayabilecektir. Bu açıdan çalışmamızın amacı devlet okullarında görev yapan kadın idarecilerin yaşadıkları deneyimlerin zorluklar, fırsatlar, katkılar ve işe başlama ve sürdürme faktörleri açısından incelenmesidir. Nitel araştırma yöntemi temelinde bu araştırmada durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi içinde ele alan, olgu ve içerik arasındaki sınırların kesin şekilde çizilmediği ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma yöntemidir(Yin,1984). 2017-2018 eğitim yılı ilk yarıda gerçekleştirilen bu çalışmanın örneklem seçiminde ölçüt örnekleme kullanılmış olup Şanlıurfa il merkezinde görevli kadın yöneticilerinden 2 şube müdürü, 8 okul müdürü gönüllü olarak çalışmaya katılmıştır. Katılımcı seçiminde ölçüt olarak katılımcıların Şanlıurfa merkez okullarında idareci olarak görev yapmaları, okul idarecisi olarak en az 3 yıl idarecilik deneyimine sahip olmaları şartları konulmuştur, Çalışmadaki katılımcılara yarı yapılandırılmış görüşme formu üzerinden 4 soru yöneltilmiş ve kadın idarecilerin görüşleri doğrultusunda şu sorulara cevaplara aranmıştır: 1- Kadın idarecilerin okul yönetim hayatında en çok zorlandığı konular ve olaylar nelerdir? 2- MEB okul yönetiminde kadınların idareci olarak oranını/sayısını artırması için neler yapabilir? Kadın yönetici adaylarına ne tür fırsatlar sunulmalıdır? 3- Kadınlar açısından okul idareciliğini seçmelerinde ve sürdürmelerinde rol oynayan faktörler nelerdir? 4- Kadınların okul yönetiminde sağladığı katkılar nelerdir? Toplanan veriler içerik analizi ile incelenmiş ve sonuçlar temalar halinde sunulmuştur. Çalışma sonuçlarına göre kadın yöneticiler idareciliğin erkek mesleği olarak kabul görülmesinden kaynaklı "Müdür Bey" etkisine maruz kaldıklarını, toplumda idareci olarak kabul görmeyle ilgili sıkıntı yaşadıklarını dile getirmiştir. Sorunların çözümüne ve yönetimde kadın idareci artımının sağlanmasına ilişkin olarak katılımcılar genel olarak ailevi rollerin gerektirdiği esnek çalışma saatleri, yönetmelik bazında kadınlara pozitif ayrımcılık sağlayan yeni değişimlerin gerekliliği, il bazında üst yönetimce kadın idarecilerinin görüşlerinin alınması, maddi ve sembolik teşviklerin uygulamaya konulması ile ilgili adım

atılmasını gerekli görmüşlerdir. Katılımcılar bu şekilde zorlukların fırsatlara dönüşebileceğini vurgulamışlardır. Kişisel ve genel anlamda kadın idarecilerin okula katkıları genel olarak "okulda hijyen ve temiz bir ortam sağlama, özverili çalışma, kız öğrencilere rol model olma, etkili iletişim kurma" şeklinde sıralanmıştır. Son olarak kadın idarecilerin işe başlama ve işi sürdürme faktörleri incelendiğinde ise idareciliğin sürdürülmesinde kadınların içsel motivasyon ve kişisel özelliklerinin etkin olduğu ifade edilmiş ve idareciliğe başlama konusunda "herkesin hayatına dokunma isteği, takım lideri olma isteği, öğretmenlik yıllarında okul idaresince kısıtlanmanın vermiş olduğu rahatsızlık" gibi faktörlerin rol oynadığı görülmüştür. Çalışma sonuçlarına göre şu öneriler sunulabilir: İdarecilik görevlerinin erkek merkezli algılanması kadınların idareci olduğu okullarda ön yargılara sebep olabilmektedir, bu duruma karşın kadın idarecilerin üst yönetim tarafından desteklenmesi moral açıdan görevlerini sürdürmesinde etkili olabilir. Hem anne hem de okul idarecisi olan kadınların esnek çalışma saatlerine sahip olması aile içi bütünlüğe ve huzuruna katkı sağlayabilir. Çalışmada kadın idarecilerin göre görev yaptığı okullarda kız öğrencilere rol olma özelliği vurgulanmıştır, kızların üst öğrenime devam oranın düşük olduğu yerlerde kadınların iyi örnekler olarak idarecilik görevi yapması okul bölgesine katkı sağlayabilir.

Keywords: Eğitim Yönetimi, Kadın İdareci, Okul, Zorluklar, Fırsatlar, Çözümler

Women Administrators in Schools: Challenges, Opportunities and Solutions

Abstract

In Turkey, while the increase of female employment in schools attracts the attention, there is an opposite situation concerning the management positions. According to 2018 data, only one-fifth of the current educational administrators are women, and in this respect, more works are needed for female teachers to be school administrators (Gür, Çelik, Bozgeyikli & Yurdakul, 2018). As a matter of fact, the Ministry of National Education (MoNE) has implemented several provisions of the related regulations in order to increase women's involvement in school management and tries to increase the female administrator ratio. Analyzing the personal, social and managerial experiences and situations experienced by women administrators in schools to ensure a more effective participation in management levels can provide a healthier process for decision makers. In this respect, the aim of this study is to examine the experiences of women administrators in public schools in terms of difficulties, opportunities, contributions and starting to work and continuity factors. Based on qualitative research method, case study was used in this research. The case study is an empirical research method that uses an existing phenomenon in its real life framework, where the boundaries between fact and content are not precisely plotted and multiple evidence or data sources are present (Yin, 1984). Criterion sampling was used in the sample selection of the study conducted in the first half of the 2017-2018 academic year. 8 school administrators, 2 branch managers in Şanlıurfa city center voluntarily participated in the study. As the criteria for the selection of the participants, the participants were required to have at least 3 years of administrative experience in the school and work in one of Şanlıurfa city center schools. The participants were asked 4 questions within semi-structured interview forms: 1- What are the issues and events that women administrators face most in school management life? 2- What

can MoNE do in order to increase the number / ratio of women as administrators in school management? What kind of opportunities should be offered to female candidates for management roles? 3- What are the factors that play a role for women in choosing and continuing their position as school administrator? 4- What are the contributions of women in school management? The collected data were analyzed by content analysis and the results were presented in themes. According to the results of the study, woman administrators stated that they were exposed to “Mr. Headmaster Effect” as administrational roles were accepted as male tasks and that they experienced difficulties in being accepted as administrator in the society. Regarding the solution of the problems and providing an increase in women administrators, the participants stated they generally need flexible working hours as required by their family roles, new changes that provide positive discrimination to women under new regulations, and that the opinions of the woman administrators on the provincial level should be taken into account and the implementation of the material and symbolic incentives for women should be brought in. The contributions of women administrators to the school in general and at personal level were stated to be “providing hygiene in the school and a clean environment, working devotedly, being a role model for female students, effective communication.” Finally, it was stated that women's intrinsic motivation and personal characteristics were effective in the continuation of their roles as administrators and the factors such as “the desire to touch everyone's life, the desire to be a team leader, and the past restrictions by their previous school administration” played roles in helping them start as administrators. According to the study, the following suggestions can be presented: Male-centered perceptions towards administrative tasks may lead to prejudices in schools, so getting support by senior management for woman administrators may be effective for their morals. The flexible working hours of women, being both mother and school administrators, can contribute to the integrity and well-being of the family. In the study, "the role of woman administrators for female students in schools" is emphasized; thus, women in management positions can contribute to the school district as they can serve as good examples in areas where girls have lower rate of attendance for upper levels of education.

Keywords: Education Management, Woman Administrators, School, Challenges, Opportunities, Solutions

Okullarda Kolektif Sorumluluğun Anlam ve Doğasına İlişkin Bir Araştırma

Ferudun Sezgin[1], **Emine Doğan**[2] *, **Mehtap Naillioğlu Kaymak**[3]

[1]Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
[2]Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstisüsü Eğitim Yönetimi Doktora Öğrencisi
[3]MEB Şehit Mehmet Karakaşoğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: dgnemn@gmail.com

Özet

Giriş

Öğretmen ve yöneticilerin mesleki etkinliklerinde birlikte çalışma ve sorumluluk duygularının gelişimine yönelik fırsatların artırılması ile okullarda sorumluluk duygusunun geliştirilmesi kabul görmüş bir anlayıştır. Okulun temel varlık gayesi olan eğitim-öğretim süreçleri ile öğrenci başarısı ve mutluluğu ortak bir çaba ve sinerjinin sonucunda ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, okul kolektif sorumluluk duygusunun yeşerdiği ve geliştiği bir ortak öğrenme ve gelişim ekosistemi olmalıdır. Okulun başarısı ve etkililiği çalışanların kişisel çaba ve katkılarının ötesinde bir ekip çalışmasını, ortak bir anlayışı ve kolektif sorumluluğu zorunlu kıldığı anlaşılmaktadır. Kolektif sorumluluk okulda ortak değer, inanç ve hedefler oluşturarak etkili bir okul kültürüne de neden olabilmektedir. Okul personelinin aynı ekibin üyesi olduklarını bilerek işbirlikçi çalışmanın yararını ve sorumluluğunu anlamaları ve öğrenci öğrenmesi için çabalarını arttırmaları gerekmektedir. Bu bağlamda okul personelinin ortak inanç ve davranışlarını etkileyerek okulda güven ortamı oluşturan ve öğretmen etkililiğini arttıran kolektif sorumluluk, öğrenci başarısını artıran okul düzeyli değişkenlerden biridir. Kolektif sorumluluğun yerleşmiş olduğu, öğrencilerinin öğrenmeleri için istekli okullar dezavantajlı durumda olsalar dahi bunun üstesinden gelerek yüksek başarıya ulaşabilmeleri mümkün olmaktadır. Yapılan çalışmalarda kolektif sorumluluk ile öğrenci başarısı arasında güçlü bir bağlantı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, ilgili literatür incelendiğinde okullarda kolektif sorumluğu irdeleyen ve kolektif sorumluluğun anlam ve doğasına ilişkin daha derinlemesine bulgular sunacak araştırmalara ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır. Bu çalışmanın amacı; ortaokullarda görev yapan yönetici ve öğretmenlerin, mesleki tutumlarını yansıtan bir okul normu olarak kolektif sorumluğu etkileyen faktörlere, okulda kolektif sorumluluğa verilen öneme, bu kavramın okul açısından anlam ve doğasına, kolektif sorumluluğun geliştirilmesine yönelik öneri ve görüşlerini tespit etmektir. İlgili araştırmanın okullarda kolektif sorumluluğu geliştirme açısından katkı sağlayacağı ve bazı önemli çıkarımlar sunacağı düşünülmektedir. Araştırmanın amaçları doğrultusunda şu sorulara cevap aranacaktır: 1. Okul yöneticisi ve öğretmenlerin kolektif sorumluluk kavramına ilişkin tanımlamaları ve kavramsallaştırmaları nasıldır? 2. Okul yöneticisi ve öğretmenler öğrenci başarısı ve okulun etkililiği açısından kolektif sorumluluk kavramına nasıl bir anlam, önem ve işlev yüklemektedirler? 3. Okul yöneticisi ve öğretmenler kolektif sorumluluğun olduğu bir okul kültürünü ve iklimini nasıl betimlenmektedirler? 4. Okul yöneticisi ve öğretmenlerin görüşlerine göre okulda kolektif sorumluluğu geliştiren ve engelleyen kişisel ve örgütsel

etkenler nelerdir? 5. Okul yöneticisi ve öğretmenlerin okullarda kolektif sorumluluğun oluşturulmasına ve geliştirilmesine yönelik önerileri nelerdir?

Yöntem

Bu araştırma, okul yöneticisi ve öğretmenlerin kolektif sorumluluk konusundaki düşüncelerini bütüncül ve derinlemesine bir bakış açısıyla incelemeyi amaçlandığından, çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim yaklaşımı benimsenmiştir. Bu çalışmada, ortaokullarda kolektif sorumluluk kavramının anlam ve doğası araştırıldığından çalışmanın desen olarak olgubilime uygun olacağı düşünülmüştür. Araştırmada katılımcılar ölçüt örneklem ve maksimum çeşitlilik ile belirlenmiştir. Katılımcıların belirlenmesinde bulunduğu ortaokulda en az bir yıldır görev yapıyor olma ölçütü dikkate alınmıştır. Araştırmanın katılımcı grubunu 10 okul yöneticisi ve 15 öğretmenin oluşturması planlanmaktadır. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmaktadır. Görüşme formu araştırmanın alt problemleri göz önünde bulundurularak oluşturulan açık uçlu ve sonda tipi sorulardan oluşmaktadır. Araştırmada verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılacaktır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda daha önceden oluşturulan temalar ve kavramsal çerçeve verilerin anlamlandırılmasında dikkate alınacaktır. Ayrıca katılımcıların özgün ve önemli görülen görüşlerine ilişkin doğrudan alıntılara yer verilecektir.

Bulgular

Çalışmanın veri toplama süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sorumluluk, Kolektif Sorumluluk, Okul Yöneticisi, Öğretmen

A Research On the Meaning and Nature of Collective Responsibility in Schools

Abstract

Introduction

It is an agreed approach that teachers and managers develop a sense of responsibility in schools by increasing the opportunities for working together and developing feelings of responsibility. Education and teaching processes which are the main purpose of the school and student success and happiness are the result of a joint effort and synergy. Therefore, the school should have a common learning and development ecosystem in which collective sense of responsibility and development develops. The success and effectiveness of the school necessitates a team work, a common understanding and collective responsibility beyond the personal efforts and contributions of the employees. School staff must be aware of the benefits and responsibility of collaborative work and increase their efforts to learn. Collective responsibility can lead to an effective school culture by creating common values, beliefs and goals in the school. School staff should be aware of the benefits and responsibility of collaborative work and increase their efforts to learn. In this context, collective responsibility which influences the common beliefs and behaviors of school staff and creates a trust environment in the school and increases teacher effectiveness is one of the school-level

variables that increase student achievement. It is possible that collective responsibility is established and students who are willing to learn are able to achieve high success even if they are disadvantaged It is seen that there is a strong connection between collective responsibility and student achievement. However, when the relevant literature is examined, it is understood that there is a need for research to examine the collective responsibility in schools and present more in-depth findings on the meaning and nature of collective responsibility. The aim of this study is; The aim of this course is to determine the factors affecting the collective responsibility as a school norm reflecting the professional attitude of the managers and teachers who work in secondary schools, the importance given to the collective responsibility in the school, the meaning and the nature of this concept for the school, and the development of collective responsibility. It is believed that the relevant research will contribute to the development of collective responsibility in schools and provide some important conclusions. For the purposes of the research, the following questions will be sought: 1. What is the definition and conceptualization of the concept of collective responsibility by school administrators and teachers? 2. How do the school administrators and teachers give meaning, importance and function to the concept of collective responsibility in terms of student success and school effectiveness? 3. How are the school administrators and teachers depicted a school culture and climate with collective responsibility? 4. What are the personal and organizational factors that develop and prevent collective responsibility in the school according to the views of school administrators and teachers? 5. What are the suggestions of school administrators and teachers for the establishment and development of collective responsibility in schools? Method In this research, qualitative research method has been used in this study since it is aimed to examine the thoughts of the school administrator and teachers about collective responsibility in a holistic and in-depth perspective. In this study, phenomenological approach is adopted from qualitative research designs. In this study, since the meaning and nature of the concept of collective responsibility in secondary schools was investigated, it was thought that the study would be suitable for phenomenology as a pattern. Participants were determined by criterion sampling and maximum diversity. The criterion of being a member of the secondary school for at least one year was taken into consideration in determining the participants. It is planned that the participant group will be composed of 10 school administrators and 15 teachers. The semi-structured interview form developed by the researchers is used to collect data. The interview form consists of open-ended and probe type questions which are formed considering the sub-problems of the study. Descriptive analysis technique will be used in data analysis. In line with the purposes of the research, previously created themes and conceptual framework will be taken into consideration in the interpretation of the data. In addition, direct quotations regarding the original and important views of the participants will be included. Results The data collection process of the study continues.

Keywords: Responsibility, Collective Responsibility, School Manager, Teacher

Okulun Bulunduğu Çevrenin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Düzeyine Göre Ortaokul Öğretmenlerinin Örgütsel Mutluluk Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Said Taş[1], **Rozerin Yaşa**[1] *, **Kadriye Begüm Doğruyol Aladak**[1]

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi
*Sorumlu yazar: rozerinyasaa@gmail.com

Özet

Giriş

Pozitivist paradigmanın da etkisiyle örgüt çalışanlarının motivasyonun arttıran, onları mutlu eden aracılar genellikle maddi boyutla sınırlı kalmıştır. Ancak, bireyleri mutlu etmede sadece maddi ihtiyaçların karşılanması yetersiz kalmıştır. Bu bağlamda, 1990'lı yıllardan beri olumsuz örgütsel davranışları doğuran etmenlere ilişkin araştırmaların sayısı artmaktadır. Ayrıca, bilgi toplumuna adaptasyonun tam sağlanamaması bazı olumsuz bireysel davranışları ve mutsuzluğu ortaya çıkarmıştır. Günümüz örgütlerinde iş tatminsizliği, bireyin kendini anlamlandıramaması, örgütsel bağlılığın yeterince hissedilememesi gibi sorunlar mevcuttur. Bu sorunlar bireyleri mutsuz etmekte, iş verimi ve sosyal yaşam kalitesini düşürmektedir. İnsan hayatında mutluluk temel amaçlardandır. Örgütler, mutlu oldukça ilerleme kaydederler, üretim artar, örgütsel amaçlara ulaşmak kolaylaşır. Dolayısıyla, çalışanları mutluluğu tüm örgütlerde önemlidir. Bu bağlamda, örgütsel mutluluk pek çok açıdan önemlidir. Eğitim örgütlerinde örgütsel mutluluk önemlidir. Okulların örgütsel mutluluğu dolaylı olarak toplumu etkilemektedir. Öğretmenlerin mutluluğu performansına da yansımaktadır. Mutsuz bir öğretmen kendine ve etrafındakilere zarar verebilmektedir ki bu durum topluma yansımaktadır. Öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin artması için önlemler alınırsa, hem öğretmenler hem de öğrenciler olumlu ve verimli bir ortamda çalışma ve okuma imkânına sahip olurlar. Eğitim örgütlerinin kendine özgü birtakım özellikleri mevcuttur. Dolayısıyla, örgütsel mutluluk kavramının eğitim örgütleri bağlamında araştırılması gerekli görülmektedir. Bu bağlamda, bu araştırmanın problem cümlesi, "Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel mutluluk algıları nasıldır ve çeşitli değişkenler açısından örgütsel mutluluk algısı farklılık göstermekte midir?" şeklinde ifade edilebilir. Araştırmanın Amacı Bu araştırmanın amacı; MEB'e bağlı Isparta ili merkezindeki devlet ortaokullarında 2018-2019 eğitim öğretim yılında görev yapan öğretmenlerin çalıştıkları okulun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyine göre örgütsel mutluluk algılarının nasıl olduğunu incelemektir. Araştırmanın genel amacı kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: 1. Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel mutluluk algıları örgütsel mutluluğun "yönetim süreçleri", "mesleki tutum", "iletişim", "adanmışlık" ve "ekonomik koşullar" boyutlarında nasıldır? 2. Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel mutluluğun ilişkin algıları; cinsiyet, kıdem, branş, okulda çalışma süresi, öğrenim durumu, ve okulun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Bu araştırmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve / veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir. Araştırmanın evrenini, Isparta ili merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı il belediye sınırları içerisindeki devlet ortaokullarında 2018-2019 eğitim öğretim yılında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Ortaokul öğretmenlerinin sayısı 788'dir. Basit seçkisiz örnekleme tekniğiyle 788 evren büyüklüğünden .95 güven düzeyi ile ulaşılması hedeflenen örneklem büyüklüğü 258 olarak belirlenmiştir. Tabakalı örnekleme tekniğiyle, okullar; bulundukları çevrenin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyine göre yüksek, orta ve düşük olmak üzere üç tabakaya ayrılmıştır. 8 okul düşük, 9 okul orta, 5 okul yüksek sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi tabakasında olmak üzere toplamda 22 okul ve 788 öğretmen bulunmaktadır. Her bir düzeyde bulunan ortaokul öğretmenlerinin evreni temsil oranları; yüksek sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi tabakası 260 öğretmen ile %33, orta sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi tabakası 355 öğretmen ile %45, düşük sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi tabakası 173 öğretmen ile %22 olarak belirlenmiştir. Hedeflenen örneklem büyüklüğüne göre (258), her bir tabakadan kaç öğretmenin alınacağı belirlenmiştir. Yüksek sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi tabakasında 85, orta sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi tabakasında 116, düşük sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi tabakasında 57 olarak belirlenmiştir. 266 öğretmene ulaşılmıştır; analize uygun olmayan 7 anket dâhil edilmemiştir. 259 anket analiz edilmiştir. Öğretmen sayısı 14'ün altında olan okullar araştırmaya dâhil edilmemiştir. Bulut (2015) tarafından geliştirilen "Okul Örgütsel Mutluluk Ölçeği" kullanılmıştır. "Yönetim süreçleri", "mesleki tutum", "iletişim", "adanmışlık" ve "ekonomik koşullar" boyutlarından ve 38 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, beşli Likert Tipi Derecelendirme ölçeğidir (1=Kesinlikle katılmıyorum, 2=Katılmıyorum, 3=Biraz katılıyorum, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle katılıyorum). Verilerin analizinde SPSS 22.0 kullanılmıştır. Boyutların basıklık ve çarpıklık değerleri tespit edilmiştir. Betimsel istatistiklerden frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapmadan yararlanılmıştır. Karşılaştırma ve ilişki analizlerinde anlam çıkarıcı istatistiklerden bağımsız örneklemler T-testi, ve tek yönlü varyans analizi (One-way ANOVA) yapılmıştır.

Beklenen Sonuçlar

Alanyazındaki bulgular ışığında öğretmenlerin örgütsel mutluluk algıları ile okulun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki çıkması beklenmektedir. Öğretmenlerin örgütsel mutluluk algılarının birtakım demografik değişkenlere göre farklılaşabileceği düşünülmektedir. Bulgular, yorumlar, sonuç, tartışma ve öneriler sunum esnasında paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Ortaokul, Öğretmen, Örgütsel Mutluluk

A Research On the Meaning and Nature of Collective Responsibility in Schools

Abstract

Introduction

It is an agreed approach that teachers and managers develop a sense of responsibility in schools by increasing the opportunities for working together and developing feelings of responsibility. Education and teaching processes which are the main purpose of the school and student success and happiness are the result of a joint effort and synergy. Therefore, the school should have a common learning and development ecosystem in which collective sense of responsibility and development develops. The success and effectiveness of the school necessitates a team work, a common understanding and collective responsibility beyond the personal efforts and contributions of the employees. School staff must be aware of the benefits and responsibility of collaborative work and increase their efforts to learn. Collective responsibility can lead to an effective school culture by creating common values, beliefs and goals in the school. School staff should be aware of the benefits and responsibility of collaborative work and increase their efforts to learn. In this context, collective responsibility which influences the common beliefs and behaviors of school staff and creates a trust environment in the school and increases teacher effectiveness is one of the school-level variables that increase student achievement. It is possible that collective responsibility is established and students who are willing to learn are able to achieve high success even if they are disadvantaged It is seen that there is a strong connection between collective responsibility and student achievement. However, when the relevant literature is examined, it is understood that there is a need for research to examine the collective responsibility in schools and present more in-depth findings on the meaning and nature of collective responsibility. The aim of this study is; The aim of this course is to determine the factors affecting the collective responsibility as a school norm reflecting the professional attitude of the managers and teachers who work in secondary schools, the importance given to the collective responsibility in the school, the meaning and the nature of this concept for the school, and the development of collective responsibility. It is believed that the relevant research will contribute to the development of collective responsibility in schools and provide some important conclusions. For the purposes of the research, the following questions will be sought: 1. What is the definition and conceptualization of the concept of collective responsibility by school administrators and teachers? 2. How do the school administrators and teachers give meaning, importance and function to the concept of collective responsibility in terms of student success and school effectiveness? 3. How are the school administrators and teachers depicted a school culture and climate with collective responsibility? 4. What are the personal and organizational factors that develop and prevent collective responsibility in the school according to the views of school administrators and teachers? 5. What are the suggestions of school administrators and teachers for the establishment and development of collective responsibility in schools? Method In this research, qualitative research method has been used in this study since it is aimed to examine the thoughts of the school administrator and teachers about collective responsibility in a holistic and in-depth perspective. In this study, phenomenological approach is adopted from qualitative research designs. In this study, since the meaning and nature of the concept of collective responsibility in secondary schools was investigated, it was thought that

the study would be suitable for phenomenology as a pattern. Participants were determined by criterion sampling and maximum diversity. The criterion of being a member of the secondary school for at least one year was taken into consideration in determining the participants. It is planned that the participant group will be composed of 10 school administrators and 15 teachers. The semi-structured interview form developed by the researchers is used to collect data. The interview form consists of open-ended and probe type questions which are formed considering the sub-problems of the study. Descriptive analysis technique will be used in data analysis. In line with the purposes of the research, previously created themes and conceptual framework will be taken into consideration in the interpretation of the data. In addition, direct quotations regarding the original and important views of the participants will be included. Results The data collection process of the study continues.

Keywords: Responsibility, Collective Responsibility, School Manager, Teacher

Ortaöğretim Okul Müdürlerinin Karar Verme Becerileriyle Yetki ve Sorumluluklarını Kullanma Derecelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Sibel Burukoğlu[1] *, **Türkan Argon**[2]

[1]MEB
[2]BAİBÜ
*Corresponding author: brkglsbl24@gmail.com

Özet

Gelişim ve değişimin hızla yaşandığı dünyada yaşanan tüm gelişmeleri takip ederek, eğitimde belirlenen hedeflere ulaşılması, okullarda kalitenin artırılması ve başarının sağlanması için çağa ayak uydurabilen yöneticilerin seçilip yetiştirilmesi bugün çok daha önemli bir konuma gelmiştir. Modern toplumlarda okul yöneticilerinin, eğitim örgütünü etkili ve verimli bir şekilde amacına ulaştırması için düşünebilen, üretebilen, problemleri doğru tespit edip çözebilen, kriz durumlarında soğukkanlılıkla, zamanında ve sağlıklı kararlar verebilen ve yetki ve sorumluluklarını doğru kullanabilen kişiler olmaları beklenmektedir. Beklentilerin gerçekleşme durumunun ortaya konulması ise var olan durum tespiti ile mümkündür. Bu doğrultuda yapılan araştırma ile ortaöğretim kurumlarındaki okul müdürlerinin karar verme becerileriyle yetki ve sorumlulukları kullanma dereceleri öğretmen görüşleri doğrultusunda belirlenmiş ve durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Elde edilen veriler ışığında, müdürlerin mesleki performanslarını artıracak şekilde verimli bir eğitim ve çalışma ortamı oluşturulması doğrultusunda öneriler geliştirilmiştir. Amaç Bu araştırmanın amacı, Bolu merkez ilçe ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin, okul müdürlerinin karar verme becerileri ile yetki ve sorumluluklarını kullanma derecelerine ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada öğretmenlerin, okul müdürlerinin karar verme becerileri ile yetki ve sorumluluklarını kullanma derecelerine ilişkin görüşleri nelerdir ve görüşleri arasında anlamlı ilişki var mıdır? sorularına cevap aranmıştır.

Yöntem

Araştırmanın çalışma evreni 2013-2014 eğitim öğretim yılında Bolu il merkezi ortaöğretim kurumlarında çalışan 675 öğretmenden oluşmaktadır. İlişkisel tarama modelinde yürütülen araştırmada veri toplama aracı olarak Ortaöğretim Okul Müdürlerinin Yetki Ve Sorumluluklarını Kullanma Derecelerinin Belirlenmesi Anketi ve Okul Yöneticilerinin Karar Verme Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde veri dağılımı normal dağılım göstermediği için standart sapma, aritmetik ortalama, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis ve Spperman Rho Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular

Öğretmenlerin okul müdürlerinin karar verme becerilerine ilişkin görüşleri problemi algılama tanımlama (= 3,70), probleme ilişkin çözüm önerileri geliştirme (=3,66), kararı uygulama denetim (=3,71) ve değerlendirme (=3,63) alt boyutlarının tamamında ve ölçeğin genelinde (=3,67) “çoğunlukla katılıyorum” düzeyindedir. Öğretmenlerinin okul müdürlerinin yetki ve sorumluluklarını kullanma düzeylerine ilişkin görüşleri ise eğitim öğretim (=3,85), okul

gelişimi (=3,76), bürokratik işler (=4,00), personel işleri (=3,83) ve çevre ile ilgili işler (=3,89) alt boyutlarının tamamında ve anketin genelinde (= 3,85) "katılıyorum" düzeyindedir. Okul müdürlerinin karar verme becerileri ve yetki sorumluluklarını kullanma derecelerine ilişkin öğretmen görüşleri arasında pozitif yönlü orta ve yüksek düzeyde anlamlı ilişkiler ortaya çıkmıştır. Buna göre; problemi algılama ve tanımlama boyutu ile eğitim öğretim (r=.72) personel işleri (r=.73) ve okul gelişimi (r=.72) boyutları arasında yüksek düzeyde; çevre ile ilgili işler (r=.67) ve bürokratik işler (r= .67) boyutları ile orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişki saptanmıştır. Probleme ilişkin çözüm önerileri geliştirme boyutu ile eğitim öğretim (r=.76) personel işleri (r=.75), okul gelişimi (r=.75), bürokratik işler (r=.71) ve çevre ile ilgili işler (r=.70) boyutlarının tamamı arasında yüksek düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişki saptanmıştır. Kararı uygulama ve denetim boyutuyla personel işleri (r=.82), bürokratik işler (r=.78), çevre ile ilgili işler (r=.73), okul gelişimi (r=.81) ve eğitim öğretim (r=.80) boyutlarının tamamı arasında yüksek düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişki saptanmıştır. Değerlendirme boyutu ile eğitim öğretim (r=.78), okul gelişimi (r=.80), çevre ile ilgili işler (r=.72), bürokratik işler (r=.73) ve personel işleri (r=.80) boyutlarının tamamı arasında yüksek düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Ölçeklerin toplam puanları arasındaki ilişkide de korelasyon katsayısının yüksek düzeyde anlamlı ve pozitif yönlü olduğu görülmektedir (r=.83).

Sonuç

Öğretmenlerin okul müdürlerinin karar verme becerilerine yönelik görüşleri ölçeğin genelinde ve alt boyutlarda "çoğunlukla katılıyorum" düzeyindeyken; okul müdürlerinin yetki ve sorumluluklarını kullanma derecelerine ilişkin görüşleri toplamda ve alt boyutlarda "katılıyorum" düzeyindedir. Öğretmenlerin okul müdürlerinin karar verme becerileri ve yetki ve sorumlulukları kullanma derecelerine yönelik görüşleri arasında orta ve yüksek düzeyde ilişkiler ortaya çıkmıştır. Karar verme becerileri ölçeğinin problemi algılama ve tanımlama boyutu ile yetki ve sorumlulukları kullanma dereceleri anketinin eğitim öğretim, personel işleri, okul gelişimi boyutları arasında yüksek düzeyde, bürokratik işler ve çevre ile ilgili işler boyutu arasında ise orta düzeyde; probleme ilişkin çözüm önerileri geliştirme boyutu ve kararı uygulama ve denetim boyutu ile değerlendirme boyutu ve yetki ve sorumluluklarını kullanma dereceleri anketinin tüm alt boyutlarının tamamı arasında yüksek düzeyde ilişki mevcuttur. Elde edilen sonuçlar okul müdürlerinin karar verme becerileri arttığında yetki ve sorumlulukları kullanma düzeyinin de arttığını göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda müdürlerin karar verme becerilerini geliştirmek amacıyla teorik ve uygulamalı hizmet içi eğitim, seminerler düzenlenmesi; özel okullar ve devlet okulları karşılaştırılmasının yapılması vb. öneriler geliştirilmiştir.

Keywords: Karar Verme Becerisi, Yetki ve Sorumlulukları Kullanma, Okul Müdürü, Öğretmen

Teachers' Opinions On Secondary School Principals' Decision-Making Skills and Using Their Authorities and Responsibilities

Abstract

Following all the developments in the world where development and change is experienced rapidly, achieving the goals set in education, increasing quality in schools and training managers who can keep up with the age to succeed have become more important today. In the modern societies, The school administrators are expected to be able to think effectively and efficiently to produce the educational organization and to be able to determine and solve the problems correctly, to make timely and healthy decisions in critical situations and to be able to use their powers and responsibilities correctly. The determination of the realization of the expectations is only possible with the determination of the situation. Accordingly, the decision-making skills of the school principals in secondary education institutions and the degree of using powers and responsibilities were determined and the situation was tried to be determined in accordance with the views of teachers. Based on the data obtained, recommendations have been developed in order to create an efficient training and working environment to increase the professional performance of managers. Objective The objective of this research is to reveal the opinions of the teachers in the central district secondary schools in Bolu on the decision-making skills of school principals and their degree of using their powers and responsibilities. In accordance with this purpose, “What are the opinions of the teachers about the decision-making skills of school principals and their degree of using their powers and responsibilities? and is there a significant relationship between the views? “ questions have been sought. Method The population of the study consists of 675 teachers working in central secondary schools of Bolu in the 2013-2014 academic year. In this search which was carried out in the relational survey model, the survey for the Determination of the Degrees Using the Authorities and Responsibilities of Secondary School Principals and School Principals’ Decision Making Skills Scale were used as the data collecting tools. In the analysis of the data, standard deviation, arithmetic mean, Mann Whitney U test, Kruskal Wallis and Spperman Rho Correlation analysis were used as the data distribution did not show normal distribution. Findings Teachers 'perceptions of school principals' decision-making skills (=3,70), developing solution offers for the problem (=3,66), decision application audit (=3,71) and evaluation (=3,63), in all sub-dimensions and all across the scale (=3,67) are “mostly agree”. Teachers' opinions are “agree” on the ability of use of school principals' powers and responsibilities education and training (=3,85), school development (=3,76), bureaucratic work (=4,00), staff affairs (=3,83), environmental work (=3,89) in all sub-dimensions and throughout the survey . There was a significant positive and moderate relationship between teachers' opinions for the school principals' decision-making skills scale and their use of authority responsibilities scale. Accordingly, a medium-level, positive directional significant relationship between identification and detection the problem size and education and training (r=.72) staff affairs (r=.73) and school development (r=.72) subdimensions has been determined. A high level of positive relationship between the size of the problem solution proposals and education and training (r=.76) staff affairs (r=.75), school development (r=.75) bureaucratic work (r=.71) and environmental work (r=.70) subdimentions has been detected. A high level of positive relationship between

implementation of the decision and the size of the audit and all the dimentions : staff affairs (r=.82), bureaucratic work (r=.78), environmental work (r=.73), school development (r=.81)and education and training (r=.80) has been detected. A high level of positive relationship between evaluation dimension education and training (r=.78),school development (r=.80), environmental work (r=.72), bureaucratic work (r=.73) and staff affairs (r=.80) subdimensions has been detected. The correlation coefficient is found to be highly significant and positive (r = .83) In the relationship between the total scores of the scales. Conclusion While teachers 'opinions for school principals' decision-making skills scale were mostly agree in the overall scale and in the all sub-dimensions, their opinions for school principals on the degree of using their powers and responsibilities scale were " agree "in total and in the all sub-dimensions. Medium and high-level relationships have emerged between teachers' views on the decision-making skills of school principals and their degree of use of powers and responsibilities. While there is a high level relationship between the size of perception and definition of the decision-making skills scale and the survey of the use of the powers and responsibilities and education and training, staff affairs, school development subdimentions, there is a medium level relationship between bureaucratic work and environmental work subdimentions and high level relationship between the size of the problem solution proposals and high level of relationship between the size of decision application audit and between all the sub-dimensions of the survey for the use of authority and responsibilities. The results show that the level of using powers and responsibilities increases when decision making skills of school principals increase. In accordance with these results, in order to develop the decision-making skills of managers, recommendations such as organazing in-service training and seminars, comparison of private schools and public schools, etc. have been developed

Keywords: Decision-Making Skills, Using Authorities and Responsibilities, School Principals,

Ortaokul Öğretmenlerinin Eylem Kimlikleme Düzeylerinin Belirlenmesi

Ferudun Sezgin[1], **Erdem Arslan**[2] *

[1]Gazi üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Sorumlu yazar: erdmln85@gmail.com

Özet

Amaç

İnsanlar yaşamın her anında belli davranışlar sergilerler. İnsanların sergiledikleri bu davranışlar, eylem akışı olarak adlandırılır ve insanlara bu eylem akışının herhangi bir kısmında ne yaptıkları sorulduğunda belli bir cevap vererek davranışlarını betimledikleri görülür. Kişilerin kendilerine sorulan "Ne yapıyorsun?" sorusunu cevaplamak için fazla düşünmezler, çünkü kişilerin eylemleri hakkında bir bilgileri söz konusudur ve bu bilgiler ışığında kendilerine sorulan soruyu betimleyerek yanıtlarlar. Yani eylemlerine bir kimlik verirler. Eylem kimliklemede eylemlerin farklı biçimlerde betimlenmesi durumu mevcuttur. Bu durum kimlikler arasında bir hiyerarşik yapıyı meydana getirir. Bir eylemin "Nasıl?" gerçekleştiğinin cevabını veren kimlikler alt düzey eylem kimlikleme olarak, "Neden? ve Niçin?" yapıldığının sorusunu yanıtlayan cevaplar ise üst düzey eylem kimliklemeler olarak ifade edilebilir. Örneğin bir kediye yemek verme eylemi için,"bir kaba yemek koyma" cevabı alt düzey bir eylem kimlikleme iken, "karnını doyurma" cevabı ise üst düzey bir eylem kimliklemedir. Bir eylemi herkes aynı şekilde kimlikleme yapmayacağından, kimlik yapısı kişilere özeldir ve bireye hastır. Eylem kimlikleme kuramına göre bireyler eylemlerini betimlerken birden fazla kimlik söyleyebilir. Fakat kişiler eylemlerini betimlemede,bu kimlikler arasından sadece birini kullanırlar. Kullandıkları bu kimlik ise kendilerine "Ne yapıyorsun?" sorusu sorulduğu anda akıllarına gelen basit bilgiyle açıkladıkları kimliktir. Bu kimlik ise o eylemin başat kimliği olarak adlandırılır. Başka bir deyişle eyleme hakim olan kimliktir başat kimliktir. Eylem kimlikleme kuramında üç ilke mevcuttur: (i) Bir eylem bu eylemin başat kimliğine göre sürdürülür. (ii) Bir eylemde üst düzey kimlik başat olma eğilimindedir. (iii) Eylem üst düzey başat kimlikle devam edemiyorsa daha alt bir kimlik başat kimlik olma eğilimi taşır. Başat kimlik; eğer bir eylem daha kolay, daha bilinir, daha basit, daha kısa sürede öğrenilen ve daha kısa sürede yapılabilen bir eylem ise üst düzeyde betimlenecek,bu durumun tersi söz konusu olduğunda, yani bir eylem daha zor, daha bilinmez, daha karmaşık, öğrenilmesinde zorlanılan ve daha uzun sürede yapılan bir eylem ise bu durumda da alt düzeyde betimlenecektir. Eylem kimlikleme bireylerin davranışlarına yükledikleri anlamlarla ilgilenir. Bu bağlamda ortaokul öğretmenlerinin davranışlarını sergilerken neler düşündüklerini bilmek, onların aslında kendilerinin ne yapıyor olduğunu zannettiklerinin cevabını aramak önemlidir. Çünkü yetiştirdikleri öğrenci grupları, insan yaşamının en kritik evrelerinden biri olan ergenlik çağını yaşayan çocuklardır. Ortaokul öğrencilerinde, kimliklerin oluşumunda etkili olan özdeşim modelleri genellikle yaşıtlar, popüler kişiler, öğretmenler, vb. olmaktadır. Dolayısıyla okulların sahip olduğu olanakların kalitesi ve bu sistemin içinde bulunan öğretmenlerin sergiledikleri davranışların niteliği,

bireylerde gözlemlenen kişilik gelişimine olumlu ya da olumsuz etki edeceği söylenebilir. Eylem kimlikleme literatürde yeni bir konu alanı olarak nitelendirilebilir. Bu konuyla ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında öğretmenlerle ilgili bir çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın öğretmenlerde eylem kimliklemenin gelişimine katkıda bulunması beklenmektedir. Çalışmanın kapsamında ortaokul öğretmenlerinin eylem kimlikleme düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır: 1. Ortaokul öğretmenlerin eylem kimlikleme düzeyleri nedir? 2. Ortaokul öğretmenlerin eylem kimlikleme düzeyleri; o Cinsiyet o Yaş o Kıdem o Branş o Bulunulan okuldaki hizmet süresi ve o Öğrenim durumu değişkenlerine anlamlı farklılık göstermekte midir?

Araştırma Yöntemi ve Veri Analizi

Bu çalışmada nicel araştırma desenlerinden araştırmanın doğasına uygun olan 'tarama modeli' kullanılacaktır. Tarama modelinde bulunan ilişkiler gerçek bir neden-sonuç ilişkisi olarak yorumlanamaz, ancak bu yönde bazı ipuçları sunarak bir değişkendeki durumun belirlenmesi halinde diğerinin kestirilmesinde faydalı sonuçlar verebilir. Çalışmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Ankara merkez ilçelerinde bulunan devlet ortaokullarında görevli öğretmenler oluşturacaktır. Araştırma örnekleminin belirlenmesinde ise seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme ve tabakalı örnekleme yöntemleri kullanılacaktır. Bu çalışmada öğretmenlerin eylem kimlikleme düzeylerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilmesi planlanan anket uygulanacaktır. Anketin birinci bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik maddeler yer alacak, ikinci bölümündeki maddelerin ise araştırmanın alt problemlerini kapsayacak nitelikte olması sağlanacaktır. Bu bağlamda hazırlanacak anket için öncelikle taslak form oluşturulacak, bu taslak üzerinden uzman görüşü alınarak uygulama formu oluşturulup, bu uygulama formu üzerinden yapılacak analizlerle ankete son şekli verilerek verilerin toplanması planlanmaktadır. Öğretmenlerin eylem kimlikleme düzeylerinin ne olduğu temel istatistiki kavramlardan olan ortalama ve standart sapma ile belirlenecek, demografik değişkenlere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için kullanılacak analiz yöntemleri ise verilerin dağılım sonucuna göre belirlenecektir. Veriler normal dağılım gösterirse t-testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılacak, normal dağılım göstermezse parametrik olmayan testler tercih edilecektir.

Bulgular

Araştırmanın veri toplama süreci devam etmektedir.

Sonuç

Araştırmanın veri toplama süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eylem, Eylem Kimlikleme, Öğretmenlik, Öğretmen.

Determination of Action Identification Levels of Secondary School Teachers

Abstract

People exhibit certain behavior at every moment of life. These behaviors exhibited by people are called the flow of action, and when people are asked what they are doing in any part of this flow of action, it is seen that they describe their behavior by giving a certain answer. They don't think much about answering the question "What are you doing?", because they have information about their actions and they answer the question asked in the light of this information. So they give their actions an identity.There are different types of actions in action identification.This creates a hierarchical structure between identities. The identities answer that the action has taken place as how and why. For example, for the act of giving food to a cat, the answer “putting a meal in a cup” is a low-level action, while the answer “satiatingthe cat” is a high-level action identification. The identity structure is a personalized feature.According to the theory of action, individuals can tell multiple identities when describing their actions. However, people use only one of these identities to describe their actions. The identity they have used is the identity they describe with the simple information that comes to their minds as soon as they are asked “What are you doing?” This identity is called the principal identity of that action. In other words, the identity that dominates the action is the dominant identity. Three principles exist in the theory of action identification: (i)An action is maintained according to the principal identity of this action. (ii) A senior identity in an action tends to be dominant. (iii) If the action cannot continue with a high-level identity, a lower identity tends to be the dominant identity.If an action is easier, more known, simpler, more quickly learned in a shorter time and more quickly, the identity will become dominant. Unlike, if an action is more difficult, more unknown, more complex and forced to learn, the action identity will be depicted as the lower level. Action identification deals with the meanings that individuals attach to their behaviors. In this context, it is important to know howsecondary school teachers think what they actually do when they show their behaviors. Teacher action identification can be described as a new subject area in related literature. When the studies on this subject are examined, it is seen that the findings about teachers are quite limited. This study may contribute to the development of teachers’ awareness about their action identification. The following questions will be answered to reach this purpose: 1. What are the levels of secondary school teachers’ action identification? 2. Do secondary school teachers' action identification levels significantly vary according to the following variables: o Gender o Age o Seniority o Branch o Duration of service at the current school. Research Method and Data Analysis In this study, thesurvey model which is appropriate to the nature of the research will be used from the quantitative research designs.The population of the study will be consisted of the teachers working in public secondary schools in the central districts of Ankara in the 2018-2019 academic year. Simple random sampling and stratified sampling methods will be used in the current study. A self-developed questionnaire will be applied to teachers in order to determine their action identification levels. In the first part of the data collection tool, there will be questions to determine the demographic characteristics of the participants and the second part of it will cover items related to teachers’ action identification behaviors. Thus, a draft form will be prepared for the survey, then the application form will be created by taking the expert opinion on this draft. Teachers’action

identification levels will be determined by the mean and standard deviations.To determine whether there is a significant difference according to demographic variables, the appropriate analysis methods will be used according to the distribution of the data. If the data shows normal distribution, t-test and one-way analysis of variance will be used,nonparametric tests will be preferred if they do not show normal distribution.

Results

The data collection process of the research is in progress.

Discussion and Conclusion

The data collection process of the research is in progress.

Keywords: Action, Action İdentification, Teaching Profession, Teacher.

Özel Öğretim Kurumlarında Örgüt Kültürü Tipolojisi Araştırması

Gülten Türkan Gürer[1], **Murat Gürkan Gülcan**[1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: kongre@akademikiletisim.com

Özet

Özel öğretim kurumlarındaki mevcut örgüt kültürü ile hedeflenen örgüt kültürünün profilini oluşturmak amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma; 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Balıkesir ili Edremit ilçesinde uygun örnekleme yoluyla belirlenen bir özel öğretim kurumunda görev yapan 30 öğretmen üzerinde gerçekleştirilmiştir. Cameron ve Quinn'in "rekabetçi değerler modeli" çerçevesinde incelenen bu çalışmanın modeli; klan, adokrasi, hiyerarşi ve pazar kültürü olmak üzere dört örgüt tipinden oluşmaktadır. Araştırmada örgüt kültürü tiplerini ortaya çıkarmak için Cameron ve Quinn'in hazırlamış oldukları Örgütsel Kültürü Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Öğretmenlerden 100 puanı her bir örgüt kültürü tipinde ilişkin ifadelere dağıtması istenmiştir. Veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Örgüt kültürü boyutları için dağıtılan puanların ortalamaları alınmış, böylelikle her bir örgüt kültürü boyutunda hem mevcut durum hem de istenen durumun puanları hesaplanmış ve örgüttün mevcut durumu ile arzu edilen duruma ilişkin kültür profili ortaya çıkarılmıştır. Mevcut uygulamalar çerçevesinde öğretmenlerin, çalıştığı kurumu dört örgüt kültürü tipi ile ne kadar ilişkilendirdiği ve dört örgüt kültürü tipinden hangisinin ne kadar olması gerektiği ortaya konmuştur. Örgüt kültüründe mevcut durum ile hedeflenen durum kıyaslanmıştır.

Keywords: Örgüt Kültürü, Özel Öğretim Kurumları, Örgüt Kültürünü Değerlendirme Ölçeği.

Özel Yetenekli Öğrencilere Liderlik: Öğretmen Liderliği Üzerine Nitel Bir Çalışma

Esra Karabağ Köse[1] *, Yusuf Hukuk Ünaldı[2]

[1]Kırıkkale Üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Sorumlu yazar: esrakarabag@gmail.com

Özet

Özel Yetenekli Bireylerin Liderlik Beklentileri ve Öğretmen Liderliği Üzerine Nitel Bir Çalışma Liderlik becerileri, eğitim yoluyla geliştirilebilir olması yönüyle eğitim ve yönetim alanyazınında geniş bir ilgi odağı olmuştur. Örgütsel bağlamda insanları belirli amaçlar için etkileme becerileri anlamında kullanılan liderliğin, kurumsal yapıdaki motivasyon, performans, bağlılık, iş doyumu gibi çeşitli değişkenler üzerindeki etkilerinin ampirik olarak tespit edilmeye çalışıldığı geniş bir alanyazın bulunmaktadır. Büyük adam ve özellikler yaklaşımlarından bu yana kuramsal gelişim süreci değerlendirildiğinde, söz konusu alanyazının liderlik becerilerinin sadece gözlenebilir ve tanımlanabilir değil aynı zamanda geliştirilebilir olmasına dayandığı ileri sürülebilir. Bu bağlamda eğitim liderliği alanyazınındaki tartışmalar, liderliğin belirli yönetsel görevlerle ilişkili olarak tanımlanmasının ötesinde, okulun, öğretmen, öğrenci, veli gibi farklı insan kaynağı unsurları ile paylaşılmasına ve geliştirilmesine yoğunlaşmaktadır. Örgütsel bağlamın ötesinde, daha geniş bir toplumsal bağlamda ise liderliğin daha en küçük yaşlardan itibaren geliştirilmesi üzerinde yoğunlaşılmaktadır. Bu çerçevede öğrencilerin liderlik becerilerinin geliştirilmesi, öğrenci liderliği, gençlik liderliği gibi kavramlar alanyazında giderek daha fazla tartışılmaktadır. Özel yetenekli öğrenci kavramı, ilgili mevzuatta, farklı kabiliyetlerinin yanı sıra liderlik becerileri bakımından da akranları ile anlamlı ölçüde farklılıklar gösteren öğrenci olarak tanımlanmaktadır. Buna göre özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde, farklılaştırma, zenginleştirme, hızlandırma gibi uygulamalarla, eğitim süreçlerinin bireyselleştirilerek özel ihtiyaçlara daha uygun hale getirilmesi, fırsat eşitliği ve adalet bağlamında çok yönlü tartışmalara konu olmaktadır. Pek çok ülkedeki pratik uygulamalar, bu öğrencilerin tüm öğrenciler gibi bireysel ihtiyaçlarının eğitim sistemlerince fark edilmesi ve bu ihtiyaçlara çözümler üretilmesi noktasında gelişmeler göstermektedir. Özel yeteneklerin geliştirilmesi bağlamında ülkemizde de kaynaştırma ve okul dışı özel destek eğitim uygulamaları bakımından son 30 yılda önemli bir mesafe alındığı söylenebilir. Esasen eğitim sisteminin sadece özel yetenekli öğrencilerde değil tüm öğrencilerde geliştirilmesini öngördüğü 21. yüzyıl becerilerinin de önemli bir bileşeni, öğrencilerin liderlik becerileridir. Bu kapsamda, liderlik gibi beceriler açısından daha farklı bireysel özellikler taşıdığı düşünülen özel yetenekli öğrencilerin bu becerilerinin geliştirilmesi için liderlik becerileri programları hazırlanmakta ve liderlik atölyeleri ve benzeri çalışmalar yürütülmektedir. Gerek kuramsal olarak gerek politika ve uygulamalar açısından giderek daha fazla dikkat çeken bu alan, öğretmenler için de nispeten yeni bir alan sayılabilir. Lider öğrencilerin yetiştirilmesinin, öğrenciler için birer rol modeli olarak, öğretmenlerin liderlik becerileri ile de yakından ilişkili olduğu düşünülebilir. Alanyazında öğretmen liderliği olgusu, paylaşımcı liderlik ve yönetime

katılım bağlamında özellikle 90'lı yıllardan itibaren tartışılmaktadır. Bu çerçevede öğretmenlerin gerek toplumsal düzeyde velilere ve topluma, gerek okul düzeyinde meslektaşlarına ve gerekse sınıf düzeyinde öğrencilerine nasıl liderlik ettikleri, pek çok araştırmaya konu edilmektedir. Özel yetenekli öğrencilere liderlik etmenin ise daha üst düzey beklentilere cevap üretebilme sorumluluğunu da beraberinde getireceği düşünülebilir. Eğitim ortamında özel yetenekli öğrencilerin yönlendirilmesi öğretmenler için zaman zaman zor olabilmektedir. Öğretmen liderliği kavramının ve öğretmenlerin liderlik becerilerinin özellikle özel yeteneklilere liderlik bağlamında değerlendirilmesinin bu çalışmanın özgün yönlerinden birisini oluşturduğu düşünülmektedir. Araştırma sonuçlarının özel yetenekli öğrencilerin eğitimi alanında öğretmen yeterlikleri ile ilgili çalışmalara da katkı sağlaması beklenmektedir. Bu bağlamda özel yetenekli öğrencilerin öğretmenlerinden ne gibi liderlik rolleri beklediklerinin ve bu öğrencilerle çalışan öğretmenlerin kendi liderlik rolleri ile ilgili görüşlerinin değerlendirilmesi önemli görülmüştür. Buna göre bu araştırmanın temel amacı, özel yetenekli bireylerin öğretmenlerinin liderlik davranışlarının ve özel yetenekli bireylerin öğretmenlerinden bekledikleri liderlik davranışlarının, öğrenci ve öğretmen görüşlerine göre karşılaştırmalı olarak incelenmesidir.

Yöntem

Araştırma nitel bir olgubilim çalışmasıdır. Bu desen, genel bir kavramın daha özel bir alanda incelenebilmesi ve liderlik olgusunu özel bir alan olan özel yeteneklilerin eğitimi alanında daha iyi tanımlayabilmek için tercih edilmiştir. Araştırmada amaçlı örnekleme ve maksimum çeşitlilik yöntemleri bir arada kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Kırşehir'de özel yetenekli bireylerin öğrenim gördüğü okullarda ve bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan farklı branş, eğitim düzeyi ve kıdemlerde 20 öğretmen ile özel yeteneklere sahip oldukları tanılanmış farklı sınıf düzeylerinde 30 bilim ve sanat merkezi öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Veriler bireysel görüşmeler ve odak grup görüşmeleri yolu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler, içerik analizi ile analiz edilecek ve yorumlanacaktır. Bulgular, Sonuçlar ve Tartışma Araştırmanın veri toplama ve değerlendirme süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel Yetenekliler, Liderlik, Öğretmen Liderliği.

PISA Sınavında Başarılı Olan Bazı Ülkelerin Eğitim Sistemlerinin Türk Eğitim Sistemiyle Karşılaştırması

Esef Hakan Toytok[1] *

[1]Siirt Üniversitesi

*Sorumlu yazar: hakantoytok@hotmail.com

Özet

Amaç

2013 yılından beri her üç yılda bir olmak üzere çeşitli ülkelerin katılımı ile gerçekleşen ve OECD tarafından yürütülen uluslararası eğitim değerlendirme sınavı (PISA) yapılmaktadır. Bu sınava 15 yaşındaki çocuklar fen (sicience), matematik (mathematics) ve okuma (reading) olmak üzere üç alandan gelen soruları cevaplamaktadırlar. PISA sınavının genel amacı öğrencilerin okulda öğrendikleri bilgi ve becerileri günlük hayatlarında nasıl kullanabildiklerini ölçmektir. Bu sayede öğrencilerin gördükleri eğitim-öğretim sürecinin işlevselliğini belirlemek, öğrenciler için daha iyi öğrenme-öğretme ortamlarının geliştirilmesini sağlamaktır. 2003 yılında yapılan ilk PISA sınavına 41ülke, 2006'dakine 57 ülke, 2009'dakine 65 ülke, 2012'dekine 65 ülke ve 2015'tekine ise 70 ülke katılmıştır. 2018 yılında son yapılan PISA sınavına ilişkin rapor yayımlanmadığı için bu sınav hakkında her hangi bir somut bilgiye ulaşılamamıştır. Türkiye 2003'ten beri PISA sınavlarına katılan bir ülke olup, tüm açıklanan sınav sonuçlarında OECD ortalamasının altında kalmıştır. Bu araştırmanın amacı PISA sınavlarında başarıyı yakalamış Singapur, Estonya ve Finlandiya gibi ülkelerin eğitim sistemlerini Türk eğitim sistemi ile; 1. Tarihi, Siyasi ve coğrafik yapısı, nüfusu, ekonomisini, 2. Eğitim sisteminin yapılanmasını (Basamakları, zorunlu eğitim, okul türleri, ders işleniş biçimi) 3. Eğitim yönetimi ve denetimini, 4. Öğretmen yetiştirme ve atama politikasını karşılaştırmaktır.

Yöntem

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması (case study), durum çalışması türlerinden de eğitimsel durum çalışması yöntemiyle desenlenmiştir. Araştırma verilerini PISA sınavı sonuç raporları ve bu konu hakkında yazılan literatür oluşturmaktadır. Bu nedenle verilerin analizinde doküman analizi prosedürü uygulanmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmada elde edilen bulgulara göre; Türkiye (10.512 $), kişi başına düşen milli gelir sıralamasında (2018 resmi rakamlarına göre) Singapure (57.713 $), Estonya (31.704 $) ve Finlandiya'ya (46.017 $) göre oldukça geri durumda olduğu görülmüştür. Aynı zamanda bu ülkelerin ticari faaliyetlerinin de her geçen gün yükselen bir yapıda olması, eğitim başarısı ile ülke ekonomisi ve kazancı arasındaki ilişkiyi göstermesi bakımından oldukça manidardır. Tüm ülkelerde okul öncesi eğitim kademelerinin Türkiye'de olduğu gibi zorunlu eğitim kapsamı dışında olduğu, ancak okulöncesi okullaşma oranlarının bu ülkelerde oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir. Zorunlu eğitim kapsamının Türkiye'de 4+4+4 sisteminde 12 yıl, Singapur, Estonya ve Finlandiya'da ise 9 yıl olduğu bulgulanmıştır. Bu ülkeler içerisinde ders saat yoğunluğunun en yüksek olduğu ülkenin Singapur ve Türkiye, en düşük olduğu ülkenin

ise Finlandiya olduğu görülmüştür. Bu bağlamda eğitim-öğretim sürecindeki ders saatlerinin çok ya da az olması ile uluslararası düzeyde akademik başarı arasında ilişkinin olmadığı anlaşılmaktadır. Bu ülkelerin öğretmen atama politikaları incelendiğinde Türkiye'den farklı olarak çok iyi bir yetiştirme ve seçme stratejilerinin olduğu, öğretmen olmanın bu ülkelerde oldukça zor ve prestijli bir meslek kolu olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin özellikle uluslararasılaşmaları ve gerek ülke içerisinde gerekse ülke dışındaki meslektaşları ile fikir alışverişi içerisinde bulundukları tespit edilmiştir. Okullarda hangi kademede öğretmenlik yaparsa yapsın tüm öğretmenlerin bu başarılı ülkelerde yoğun ve eğitici seminerlere katıldıkları ve sürekli yenilikleri takip ettikleri görülmüştür. PISA sonuçlarına göre başarılı olarak kabul edilen bu ülkelerin tamamının Adem-i Merkeziyetçi yapıda yönetime sahip oldukları, denetimin çoğunlukla yerel yönetimce ya da uzmanlardan hizmet alımı şeklinde yaptıkları, her okulun kendine göre bir finans yönetim sisteminin olduğu görülmüştür. Ayrıca tüm bu başarılı ülkelerde derslerin öğrenci aktifliğine dayalı, uygulamalı, yaşam ve problem temelli yapılarda işlendiği, özellikle Singapur'da öğrenme-öğretme sürecinde teknolojiden üst düzeyde yararlanıldığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak eğitim başarısında bilim, matematik ve okuma olmak üzere tüm alanlarda uluslararası standartların altında kalan Türkiye'de eğitim başarısının acilen kalıcı ve köklü politikalarla artması gerekmektedir. Eğitim politikalarının milli bir politika olarak görülmesi, siyaset üstü bir noktada değerlendirilmesi istikrar açısından da önem arz etmektedir. Yapılan araştırmalara göre ülkemizde son on beş yılda hiç bir öğrenci başladığı sistemde mezun olamamıştır. Bu kadar belirsiz ve değişken yapıda olan bir eğitim sisteminde zaten kalıcı başarıların olması pekte mümkün dahilinde değildir. Elbette PISA sonuçlarına göre başarılı olmuş bu ülkelerin gerek yüz ölçümü, gerekse nüfusu Türkiye ile karşılaştırıldığında arada çok yüksek düzeyde farklılığın olduğu, Türkiye'nin bu ülkelerden kat ve kat daha büyük olduğu ayrı bir gerçektir. Bu durum değişim ve gelişim adına belli olumsuzlukları beraberinde getirse de, bu büyüklüğün de kendi dinamiğinde oldukça olumlu yönlerinin de olduğu unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Pısa Sınavı, Eğitim Sistemi, Estonya Eğitim Sistemi, Singapur Eğitim Sistemi, Finlandiya Eğitim Sistemi

Sanayicilerin İnsan Kaynakları Yönetiminde Kadrolama İşlevi Kapsamında Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinden Beklentileri

İbrahim Çakal[1] *, Türkan Argon[2]

[1]Tekirdağ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
[2]Abant İzzet Baysal Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ibrahimcakal59@gmail.com

Özet

Amaç

İşletmelerin kadrolama sürecinde nitelikli insan gücünü bulup, istihdam etmesi birçok açıdan önem arz etmektedir. Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin amaçlarına baktığımızda; bireylerin her açıdan hayata ve mesleğe hazırlanması, nitelikli insan gücü olarak istihdam edilmelerinin sağlaması hedeflenmektedir. Bu çalışma sanayicilerin insan kaynakları yönetiminde kadrolama işlevi kapsamında Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinden beklentilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaca ulaşmak için şu sorulara cevap aranmıştır: İşletmenizde; 1. Personel bulma süreciyle ilgili izlediğiniz yol ve yöntemler nelerdir ve bu süreçte Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinden beklentileriniz nelerdir? 2. Personel seçme süreciyle ilgili kriterleriniz nelerdir ve bu süreçte Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinden beklentileriniz nelerdir? 3. Personeli işe yerleştirirken şartlarınız nelerdir ve bu süreçte Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinden beklentileriniz nelerdir? 4. Oryantasyon eğitimi uygulamaları nasıldır ve bu süreçte Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinden beklentileriniz nelerdir?

Yöntem

Bu araştırmada insan kaynakları yönetiminin işlevleri, işletmelerde insan kaynaklarını kadrolanması, Türkiye'de ölçeklerine göre işletme tanımı, nitelikli insan gücü ihtiyacı, Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin amacı genel olarak ele alınmış ve araştırma için gerekli verileri toplamak amacıyla literatür taraması ve kaynak araştırması yapılmıştır. Bu araştırma var olan durumu ortaya koymayı amaçladığından betimsel bir araştırmadır ve araştırmanın amacına ulaşmak için veriler toplanırken nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak, sanayicilerin insan kaynakları yönetiminde kadrolama işlevi kapsamında Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinden beklentilerini belirlemek amacıyla kesitsel tarama türü kullanılmıştır. Bu araştırma için veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu yoluyla toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde kullanılan ölçüt, endüstriyel alanlarda faaliyet gösteren bir işletme olmak ve bünyesinde Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden en az bir öğrenci çalıştırmış olmaktır. Araştırmaya Tekirdağ'ın Süleymapaşa ilçesinde endüstriyel alanlarda faaliyet gösteren; mikro ölçekli işletmelerden 25, küçük ölçekli işletmelerden 6, orta ölçekli işletmelerden 6, büyük

ölçekli işletmelerden 4 olmak üzere, toplam 41 değişik ölçekli, endüstriyel alanda faaliyet gösteren işletme katılmıştır.

Bulgular

Katılımcıların cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, hizmet verdiği sektör, bağlı bulunduğu oda/kurum/kuruluş, işletmede çalışan sayısı, yıllık net satış hasılatı, yıllık net mali bilanço, işletmenin faaliyet süresi, işletmede toplam çalışma süresi ve görevlerine ilişkin bulgular elde edilmiştir. Buna göre; Örneklemi oluşturan katılımcıların 39'unun erkek, 2'sinin kadın olduğu ve 17'sinin 26-40 yaş, 16'sının 41-54 yaş, 8'inin 55 yaş üzeri yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir. Örneklemi oluşturan katılımcıların 16'sının lise (%39,02), 9'unun lisans (%21,95), 8'inin ön lisans (%19,52), 6'sının ilköğretim (%14,63), 2'sinin yüksek lisans (%4,88) eğitim düzeyine sahip olduğu görülmüştür. Örneklemi oluşturan katılımcıların 11'inin metal teknolojisi (%26,83), 10'unun elektrik elektronik teknolojisi (%24,39), 8'inin makine teknolojisi (%19,52), 6'sının mobilya ve iç mekân tasarımı (%14,63), 3'ünün bilişim teknolojileri (%7,31), 2'sinin gıda teknolojisi (%4,88), 1'inin motorlu araçlar teknolojisi (%2,44) sektörlerinde hizmet verdiği tespit edilmiştir. Örneklemi oluşturan katılımcıların 22'sinin ticaret ve sanayi odası (%53,66), 9'unun madeni eşya ve ağaç işleri odası (%21,95), 5'inin elektrik ve elektronikçiler odası (%12,20), 3'ünün büyük şehir belediyesi (%7,31), 2'sinin esnaf ve sanatkârlar odası (%4,88) gibi kuruluşlara bağlı olduğu görülmüştür. Örneklemi oluşturan katılımcıların 25'inin 1-9 çalışan (%60,98), 6'sının 10-49 çalışan (%14,63), 6'sının 50-249 çalışan (%14,63), 4'ünün 250 ve üzeri çalışan (%9,76) işletmelere sahip olduğu tespit edilmiştir. Örneklemi oluşturan katılımcıların 20'sinin 1-1.000.000 TL (%48,78), 10'unun 40.000.000 TL ve üzeri (%24,39), 9'unun 1.000.001-8.000.000 TL (%21,95), 2'sinin 8.000.001-40.000.000 TL (%4,88) yıllık net satış hasılatına sahip olduğu görülmüştür. Örneklemi oluşturan katılımcıların 12'sinin 11-20 yıl (%29,27), 12'sinin 25 yıldan fazla (%29,27), 7'sinin 21-25 yıl (%17,07), 6'sının 1-5 yıl (%14,63), 4'ünün 6-10 yıl (%9,76) faaliyet süresine sahip olduğu bulunmuştur. Örneklemi oluşturan katılımcıların 17'sinin 11-20 yıl (%41,46), 9'unun 1-5 yıl (%21,95), 7'sinin 6-10 yıl (%17,07), 4'ünün 21-25 yıl (%9,76), 4'ünün 25 yıldan fazla (%9,76) işletmede toplam çalışma süresine sahip olduğu tespit edilmiştir. Örneklemi oluşturan katılımcıların 25'inin işletme sahibi (%60,97), 9'unun diğer (%21,95), 5'inin müdür (%12,20), 1'inin yönetim kurulu başkanı (%2,44), 1'inin genel müdür (%2,44) görevine sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca katılımcılardan diğer cevabı verenlerin 3'ünün mühendis, 2'sinin şef, 2'sinin muhasebeci, 1'inin teknisyen, 1'inin insan kaynakları uzmanı olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç

Çalışma devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanayici, İnsan Kaynakları, Kadrolama İşlevi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi.

Industrialists' Expectations From Vocational and Technical Anatolian High Schools Within the Scope of the Functioning of Staffing in Human Resources Management

Abstract

Objective

In many aspects, it is important for enterprises to find and employ qualified manpower in the recruitment process. When we look at the purposes of Vocational and Technical Anatolian High Schools; It is aimed that individuals are prepared for life and occupation in every aspect and to be employed as qualified manpower. This study aims to reveal the expectations of industrialists in Vocational and Technical Anatolian High Schools within the scope of their function in human resources management. In order to achieve this goal, the following questions were sought: In your business; 1. What are the ways and methods you follow in the process of finding staff and what are your expectations from Vocational and Technical Anatolian High Schools? 2. What are your criteria for the personnel selection process and what are your expectations from Vocational and Technical Anatolian High Schools in this process? 3. What are your requirements when placing staff in work and what are your expectations from Vocational and Technical Anatolian High Schools in this process? 4. What are the orientations education practices and what are your expectations from Vocational and Technical Anatolian High Schools? Method: In this research, human resources management functions, staffing human resources in enterprises, business description according to the scale of Turkey, qualified manpower needs, purpose of the Vocational and Technical High Schools were discussed in general and in order to collect the necessary data for the research, literature review and resource research were conducted. This research is a descriptive study as it aims to reveal the current situation and qualitative research method was used to collect data to reach the purpose of the research. For the purpose of the study, cross-sectional screening type was used to determine the expectations of the industrialists from the Vocational and Technical Anatolian High Schools within the scope of the staffing management in the human resources management. Data for this study were collected through semi-structured interview form developed by the researcher. Descriptive analysis technique was used to analyze the data. Criterion sampling was used to determine the participants. The criteria used to determine the participants are to be a company operating in industrial areas and to employ at least one student from the Vocational and Technical Anatolian High School. The study was carried out in the industrial districts in the district of Tekirdag Suleymapasa; 25 companies from micro-scale enterprises, 6 from small-scale enterprises, 6 from medium-sized enterprises, 4 from large-scale enterprises and a total of 41 different scale industrial enterprises have participated in the operation. Findings: Findings on gender, age, education level, service sector, affiliated room / institution / organization, number of employees in the enterprise, annual net sales revenue, annual net financial balance sheet, duration of operation of the enterprise, total working time and duties in the enterprise were obtained. . According to this; Of the participants, 39 were male, 2 were female and 17 were aged between 26-40 years, 16 were 41-54 years old, 8 were over 55 years of age. Of the participants, 16 were high school (39.02%), 9 were undergraduate (21.95%), 8 were pre-graduate (19.52%), 6 were primary (14.63%), 2 were it was found that the graduate degree (4.88%) had education level. 11 of the participants of the sample were metal technology (26,83%), 10 of them were electrical electronics

technology (24,39%), 8 of them machine technology (19,52%), 6 of them furniture and interior design (% 14,63), 3 of the information technologies (7,31%), 2 of the food technology (4,88%), 1 of the motor vehicles technology (2,44%) has been found to serve in the sectors. Of the participants, 22 were commercial and industrial chambers (53,66%), 9 were metal and woodworking rooms (21,95%), 5 were electricity and electronic goods rooms (12,20%), large city municipality (7.31%), 2 of tradesmen and artisans (4.88%) have been connected to organizations such as. Of the participants, 25 of the participants were 1-9 employees (60,98%), 6 were 10-49 (14,63%), 6 were 50-249 (14,63%), 4 were 250 and (9,76%). Of the participants, 20 of the participants were TL 1-1,000,000 (48,78%), 10 of them 40,000,000 TL and above (24,39%), 9 of them 1,000,001-8,000,000 TL (21%, 95), 2 was 8,000,001-40,000,000 TL (4,88%) net sales revenue. Of the participants, 12 were 11-20 years (29.27%), 12 were more than 25 years (29.27%), 7 were 21-25 years (17.07%), 6 were 1-5. year (14,63%) and 4 years (6-10 years). Of the participants, 17 of them were 11-20 years (41.46%), 9 of them were 1-5 years (21.95%), 7 of them were 6-10 years (17.07%), 4 of them were 21- 25 years (9.76%), 4 more than 25 years (9.76%) has been found to have a total working time in the enterprise. 25 of the participants (60,97%), 9 of them (21,95%), 5 of them (12,20%), 1 of the directors of the board (2,44%), 1 was found to have a general manager (2,44%). In addition, 3 of the respondents who gave the other answer were found to be engineers, 2 were chiefs, 2 were accountants, 1 was technician, 1 was a human resources specialist. Conclusion: The study is ongoing.

Keywords: Industrialist, Human Resources, Staffing Function, Vocational and Technical Anatolian High School.

School Engagement and School-Related Metaphors Amongst Primary School Students: A Qualitative Case of 4th Graders

Mahmut Kalman[1] *, **Efendi Tunç**[2]

[1]Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Gaziantep/
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: mahmutkalman@gmail.com

Abstract

Purpose

School engagement refers to students' active involvement in school-related activities, embracing school goals and feeling belonged to school. Holding good perceptions regarding school, being happy to be a part of the school, enjoying taking part in school activities, and building positive relationships with the staff and other students can be considered as some of the determinants of school engagement. Engaged students are more likely to attribute positive characteristics to their school and regard it as a meaningful and contributing place to their lives; and thus, they are more willing to put more efforts into school tasks and activities. These students are also behaviorally different from those who are less engaged. Although there is a plethora of school engagement-related research conducted with middle and secondary school students in Turkey, there is a gap regarding school engagement of primary school students in the literature. As primary school is the first officially compulsory educational level in Turkey, unearthing how primary school students feel engaged at this level can provide significant insights about how they position school in their lives. Drawing on the lack of research on primary school students' engagement, it was aimed at exploring how they think of school and how they specify its meaning metaphorically. To this end, the research questions to be answered were "How do primary school students think of their schools?" and "What metaphors do they use for school?"

Method

The researchers employed phenomenology as the method of the study. Phenomenology was used as it enabled the researchers to delve into primary school students' perceptions of their schools by unveiling what school might mean for them. Primary school students' perceptions of and metaphors about their schools were explored by using an interpretative qualitative approach. A total of 20 students (10 female, 10 male) enrolled in two different primary schools (10 students from the first school-A school; 10 students from the second school-B school) located in Şahinbey district of Gaziantep province were the sample of the study. Their ages ranged between 8 and 10. The participating students were chosen using deviant case sampling. The two schools labeled as A and B were placed in different educational regions and served in socio-economically different environments. Students were interviewed using a protocol including open-ended and fill-in-the-blanks questions. The interviews were recorded and then transcribed verbatim. The collected data were content-analyzed to reach meaningful patterns and interpretations. Findings and conclusion The findings of the study indicated that students felt a high sense of school engagement. It was revealed that primary school students'

school engagement could be better understood by adopting a tripartite perspective including school, classroom and teacher effects. More than half of the students used the metaphor “home” for their schools as they viewed teachers and friends as the member of their families and school as a relaxing place. Metaphorical perceptions of A school and B school students differed. Some metaphors used by B school students (of a higher socio-economical background) were not used by A school students. B school students wanted their friends to attend school due to future-related concerns, while A school students focused on academic achievement. It was also understood that school was viewed as a contributing place in their lives both for daily life and the future. In addition, students viewed school as a place which buffers misbehaviors such as getting angry and fighting.

Keywords: School Engagement, Metaphor, Primary School, Students.

Tüketilen Bir Kavram: Öğrenci Koçluğu

Ayhan Direk[1] *, **Hüseyin Dilek**[2], **Hasan Yalılı**[3]

[1]Bahaettin Güçlü Ortaokulu Akçakoca
[2]İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Akçakoca
[3]Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü Akçakoca
*Sorumlu yazar: ayhandirek@gmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, öğrenci koçluğu eğitimi almış uzmanların konuyla ilgili algısını ortaya koyarak öğrenci koçluğunu tanıtmaktır. Öğrenci koçu öğrencinin kendisi ile ilgili farkındalığını artırarak öğrenim süreçlerinde öğrencilere eğitsel anlamda destek sağlayan bir hizmettir. Öğrenci koçluğunda maç öğrencinin kendisini tanımasına, sorduğu sorulara kendi cevabını bulmasına yardımcı olmaktır. Öğrenci koçu, öğrencinin başarısı için hedefler koymaz, hedeflere ulaşması için onu destekler, bunun için onun öğrenme motivasyonunu yükselterek, öğrencinin akademik anlamda uğraşlarının sonuca ulaşması için öğrenciye ve içsel donanımlarına odaklanarak öğrenci ve ailesi ile beraber öğrencinin motivasyonunu artırıcı destek çalışmaları ortaya koyar. Bu kapsamda öğrenci koçunun hedef kitlesinin özellikleri nedeniyle sahip olması gereken bir takım beceri ve değerler söz konusudur. Bunlar; danışanın sorduğu sorularına yanıtlarını bulabilmeleri için güçlü sorular sormak, sorunlarını kendisinin çözebileceğine dair cesaret vermek ve öz güven oluşturarak motivasyonlarını sağlamak, kendi öğrenmesinde ve çeşitli konularda sorumluluk almasını sağlamaktır. Burada hedef, bireyin genel amacını tespit etmek ve bu doğrultuda yine bireyin imkanlarının ve potansiyelinin geliştirilmesini sağlamaktır. Öğrenci koçlarının koçluk ile ilgili olarak eğitim almaları, bunun dışında da kendilerini geliştirecek alanlarda sürekli öğrenmeye açık olmaları gerekmektedir. Çünkü öğrenci koçunun görüşmeler sırasında olduğu kadar görüşme dışında da öğrencinin rol modeli olma niteliğini taşıyabileceğini bilmesi gerekir, ergenlik döneminde bulunan genç anne, baba, yakın çevre ve sanatçılar gibi öğrenci koçunu da modeli olarak alabilmektedir. Öğrenci koçu beraber çalıştığı öğrenciyi yaşamının bu döneminde başarısı için desteklerken, yeteneklerini keşfetmesi açısından ona arkadaşlık eder. Öğrenci koçunun öğrencinin durumunun başka disiplinleri ilgilendirdiğini ve kendi müdahale alanı dışında olduğunu saptaması halinde öğrenciyi ilgili uzmanlara yönlendirmesi gerekir. Çünkü öğrenci koçu kesinlikle bir terapist veya psikolog değildir. Bu anlamda eğitim koçlarının dikkat etmesi gereken önemli noktalardan biri de görüştükleri öğrencide karşılaştıkları, şüphelendikleri normal dışı durumlarda öğrenciyi terapistler, psikologlar gibi alanın profesyonellerine yönlendirmektir. Çünkü koçluğu terapistlerden ayrı olduğu gibi mentörlük, rehber öğretmenlik ve danışmanlıktan da ayrı tutulmalıdır. Koçluk, terapistlik, danışmanlık, mentörlük ve rehber öğretmenlik farklı donanımlar ve uzmanlıklar gerektiren disiplinlerdir. Bu çalışmanın amacı, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ortaokullarda verilen koçluk hizmeti ile, alanyazında yer alan koçluk kavramını karşılaştırmaktadır. Çalışma, Düzce ili Akçakoca ilçesinde lise ve ortaokul düzeyinde yürütülen koçluk hizmetlerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve okul müdürlüklerinden alınan istatistiki bilgilere göre Akçakoca ilçesinde 9 ortaokulda 79 öğretmen, 376 öğrenciye; 8 lisede ise 83 öğretmen 355 öğrenciye koçluk adı altında hizmet vermektedir. Ortaokul öğrencilerin tamamı son sınıf öğrencisi olup 194'ü kız, 182'si erkektir. Lise öğrencilerinin de tamamı son sınıf öğrencisi olup 156'sı kız, 199'u erkektir. Çalışma evreni bu okullarda görev yapan ve koçluk yaptıkları bildirilen öğretmenlerden oluşmaktadır. Koçluk hizmetinin verildiği 4 lise ve 4 ortaokul olmak üzere 5'er öğretmen tesadüfi yöntemle (random) belirlenmiş olup toplam 40 öğretmenle görüşmeler yapılmıştır. Araştırmanın verileri uzman görüşü alınarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Öğretmenlere koçluk eğitimi alıp almadıkları, öğrenci koçluğu hakkında bilgileri, koçluk yaptıkları öğrencileri nasıl belirledikleri, öğrenci koçluğunun ilkeleri, yararları, öğrenci koçluğunun danışmanlık ve mentörlükten farkları hakkındaki düşüncelerinin ne olduğu, ne gibi sorunlar yaşadıkları gibi sorular yöneltilmiştir.

Araştırmanın Bulguları

Bu çalışmada genel anlamda ne olduğunu bilinen koçluk ve öğrenci koçluğu adı altında bu hizmeti sunduğu belirtilen öğretmenlerce kavramının ne anlama geldiği ve nasıl uygulandığı araştırılmış ve ilkeleri, faydaları ve uygulamalardaki sorunlar hakkında derinlemesine bilgi sahibi olunmaya çalışılmıştır. Çalışmada öğrenci koçluğu ile gerçekleştirilen uygulamalar arasındaki farklar ortaya çıkarılmıştır. Koçluk hizmeti veren öğretmenlerin bu konuda eğitim almadıkları, koçluk yaptıkları öğrencileri okul yönetimlerinin belirledikleri, sınav odaklı olarak öğrencilere yardım etmeye çalıştıkları saptanmıştır.

Araştırmanın Sonuçları

Koçluk kavramı okullarda gerçekleştirilen uygulamalar arasına yeni katılmış olup; ne olup olmadığı, amacı, süreci hakkında yeterli donanıma sahip olmadan hızla tüketilmeye başlamıştır. Özellikle öğrenim yaşamlarının son dönemlerinde sunulması koçluğun süreç odaklı olduğu gerçeğine tezat olarak sonuç odaklı; yol arkadaşlığı yerine danışmanlık biçiminde yürütüldüğü gözlenmiştir. Araştırmada öğrenci koçluğunu tanımlamaya dair farklı kavramlar ortaya çıkmış olmakla beraber genel manada öğrenci koçunun bir yol arkadaşı olduğu, öğrenciyi eğitim süreçlerinde desteklediği, öğrenci koçluğunda belli ilkelerin olduğu, öğrencinin kişisel gelişimi ve başarısını artırmasında çok yönlü faydalarının olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Çalışmada öğrenci koçluğu uygulamalarında dikkat edilmesi gereken unsurlar hakkında önerilere de yer verilmiştir. Öğretmenlerin eğitim yöneticileri tarafından bu görevin kendilerine verilmesinden önce eğitim almaları, bilgilendirilmeleri; koçluk, danışmanlık, mentörlük, rehberlik arasındaki farkları kavramaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada öğrenci koçluğu uygulamalarında dikkat edilmesi gereken unsurlar hakkında önerilere de yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Koçluğu, Eğitim Danışmanlığı, Eğitim Mentörlüğü.

Türk Eğitim Sisteminde Cinsiyet Eşitsizlikleri ve Türkiye'nin AB Aday Ülkeleriyle Karşılaştırılması

Hazal Büyükoğlu[1] *

[1]Özel Uygar Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: hazalbuyukoglu@hotmail.com

Özet

Türkiye, Avrupa Birliği'ne dahil olmak için yıllardır beklemesine rağmen bu süreçte Avrupa Birliği'ne alınma kriterlerine de sahip olmak adına çaba göstermektedir. Bu anlamda yapılmış pek çok çalışma vardır ancak henüz yeterlilik arz etmemektedir. Bu süreçte toplumun yarası haline gelmiş kadın vurgusunun tonu arttırılmakta ve kadınların istihdamı, eğitimi gibi konular önem kazanmaktadır. Bu doğrultuda kız çocuklarının okullaşmasının üzerinde durarak geleceğin kadınlarının eğitim temeli kuvvetlendirilmektedir. Özellikle Türkiye gibi erkek egemen toplumlarda kız çocuklarının eğitimi daha çok desteklenmeli ve kız-erkek eşit hak ve öneme sahip olmalıdır. Avrupa Birliği aday ülkeleri için cinsiyet eşitsizliği kavramının önemi ne kadar büyür, içeriği ne kadar küçülürse o ülke kendini bir adım öne çıkaracaktır ve bu eşitlik sağlandığında Türkiye'de kadının konumlandığı yer ve kadınlara yönelik algı değişecektir. Amaç: Bu araştırmanın amacı, Türk eğitim sistemindeki cinsiyet eşitsizliklerine odaklanarak mevcut durumun Avrupa Birliği aday ülkeleriyle karşılaştırmak ve böylelikle cinsiyet eşitsizliği konusunda Türkiye'nin beş ülke arasındaki konumunu göstermektir.

Yöntem

Araştırmada yöntem olarak doküman analizi tercih edilmiştir. Çalışmanın evreni, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Arnavutluk, Karadağ, Sırbistan ve Türkiye olmak üzere Avrupa Birliği'ne aday 5 ülkeden oluşmaktadır. Ayrıca bir örneklem belirlenmemiş, evrenin tamamı aynı zamanda örneklem kabul edilmiştir. Araştırmanın istatistiksel verilerine UNESCO İstatistik Enstitüsü (UIS, 2018), Milli Eğitim Bakanlığı (MEB, 2017) ve OECD (2016) istatistik veri tabanlarından ulaşılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde Avrupa Birliği ülkeleri aritmetik ortalamaları ve yüzdelikleri ile Avrupa Birliği aday ülkelerin tek tek ortalamalarına bakılmış ve Türkiye değerleri ile karşılaştırılmıştır.

Bulgular

Araştırmada elde edilen verilere göre kız çocuklarının okullaşmasında Türkiye, Avrupa Birliği ülkelerinin ortalamalarının gerisindedir. Ayrıca Avrupa Birliğine aday olan ülkeler (Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Arnavutluk, Karadağ, Sırbistan ve Türkiye) arasında da değerler birbirine çok yakındır ve Türkiye bu beş ülke içinde birinciliği elde edememiştir.

Sonuç

Araştırmanın bulguları göstermektedir ki Türk eğitim sisteminde kız çocuklarının okullaşması konusunda Türkiye istikrarlı şekilde kendini geliştirmiş ve Avrupa Birliği'ndeki diğer ülkelerle aradaki makası daraltmıştır; ancak hala bu konuda cinsiyet eşitliği tam olarak sağlanamamıştır. Türkiye gerçekten Avrupa Birliğine girme konusunda ciddi ise o zaman ekonomik, politik, kültürel ve sosyal alanda ciddi adımlar atmalı ve cinsiyet eşitliğini en kısa zamanda sağlamalıdır. Bu eşitliğin sağlanabilmesi için de 1) öncelikle Türkiye'de güvenlik sorunu asgariye indirilmelidir ki aileler kızlarını endişe duymadan okula gönderebilsinler 2) şehir merkezi kadar kırsaldaki okullar da iyileştirilmeli ve bu bölgelerde okula gitmenin önündeki ulaşım gibi fiziksel sorunlar yok edilmelidir 3) her köy ve kasabadaki insanlar çocuklarını nereye gönderecekleriyle ilgili kaygı taşımasınlar diye ilkokulların sayısı ve kalitesi arttırılmalıdır 4) özellikle kırsalda okul öncesi okulların sayısı arttırılmalıdır 5) aileler özellikle kız çocuklarının eğitimi konusunda teşvik edilmeli; gerekirse maddi olarak desteklenmelidir 6) kız çocuklarının okullaşmasıyla ilgili yeni bir toplumsal algı oluşturulmalı ve bu, kitle iletişim araçlarıyla desteklemelidir 7) eğitim kademesi yükseldikçe kızların okullaşma oranı düştüğü için okula devam konusunda aileler ve kızlar cesaretlendirilmeli ve hatta kadınların iş hayatındaki önemi vurgulanarak kızlar üniversite eğitimi için teşvik edilmelidir 8) ebeveynler eğitim sürecine dahil edilerek onlarla işbirliği sağlanmalı ve kız çocuklarının okula devamı konusunda ebeveynler takip altında tutulmalıdır 9) ilkokuldan başlamak kaydıyla okullarda öğrencilere eşitlik, sosyal adalet, insan hakları ve demokrasi gibi kavramlar yaş gruplarına bağlı olarak onların anlayabileceği dilde anlatılmalı; çocuklarda bu konularla ilgili bilinç erken yaşlarda oluşturulmalıdır. Ayrıca özellikle kırsaldaki okullara kadın öğretmenlerin atanması hem ebeveynlere güven aşılamakta hem de orada okuyan kız öğrencilere ilham kaynağı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okullaşma, Cinsiyet Eşitsizliği, Ab Aday Ülkeleri

Gender Inequality in Turkish Education System and Comparison of Turkey With EU Candidate Countries

Abstract

Although Turkey has been waiting to join to the European Union for years, in this period it has made an effort to have the criterias to be involved in European Union. There are a lot of studies about this but they are not sufficient enough. In this period the stress of women's problems which have become the wound of this country has increased and the employment and education of womenhave gained importance. Accordingly the basis of women's education has been strengthened by putting emphasis on the schooling of girls. Especially in the male dominant societies like Turkey the ecucation of girls should be supported more and girls and boys should have the equal rights and importance. For European Union candidate countries the more the importance of the term "gender inequality" increases and the content decreases the more that country can have the chance to step forward and when this equality is supplied the position of women and the perception towards women in Turkey will change. Purpose:

The purpose of this research is to compare the current situation with the European Union candidate countries by focusing on gender inequality in Turkish education systemand thus to show the position of Turkey among five countries. Method: In the research, document analysis method was preferred as a method. The population of the study consists of 5 candidate countries to the European Union, including the Republic of Northern Macedonia, Albania, Montenegro, Serbia and Turkey. Also a sample was not set. The entire population was accepted as a sample. Statistical data were obtained from UNESCO Institute of Statistic (UIS, 2018), Ministry of National Education (MNE, 2017), OECD (2016) statistical databases. In the analysis of data, the arithmetic averages and percentages of European Union countries and the averages of European Union candidate countries have been particularly looked at and compared with the values of Turkey. Findings: According to the data obtained from in the research, Turkey is behind the average of European Union countries in the schooling of girls. In addition, the values among the candidate countries of the European Union (Republic of Northern Macedonia, Albania, Montenegro, Serbia) are very close to each other and Turkey has not won the first place in these five countries. Result: The findings of this research show that Turkey has improved itself steadily about the schooling of girls in Turkish education system and decreased the gap with other European Union Countries; but the problem of gender inequality has not been solved exactly. If Turkey is serious about joining to the European Union, then it has to make serious strides in terms of economy, politics, culture and society and it has to supply the gender equality as sson as possible. In order that this equality are supplied 1) the problem of securityin Turkey should be minimised so that the parents can send their daughters to schools without without anxiety 2) schools in the countryside should be enhanced as much as city centers and the physical problems like transportation which causes people not to g oto school should be solved 3) the number and the quality of primary schools should be increasedso that the people in villages and towns will not feel anxiety about where they will send their children 4) especially in the countryside the number of pre-school institutions should be increased 5) parents should be encouraged in terms of the education of girls; if it is required, they should be supported earthily 6) a new social perception should be formed about schooling of girls and this perception should be supported with mass media 7) because the more the education grade increases, the more the rate of schooling of girls decreases, families and girls should be encouraged about going to school and moreover, girls should also be encouraged for the university education by emphasizing the importance of women in business life 8) by making parents be involved in the process of education collaboration with parents should be supplied and they should be followed about their children's going to school 9) starting from primary schools the terms like equality, social justice, human rights and democracy should be taught to the students in a manner that they can understand by considering their age. Furthermore assigning of female teachers especially to theschools in the countrysside both instil confidence to the parents and female teachers are inspiration to the girls that study there.

Keywords: Schooling, Gender İnequality, Eu Candidate Countries

Türkiye'de Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeli Öğrencilerin Okullarda Sosyalleşme Sürecindeki Uyum Problemleri ve Çözüm Önerileri

Ferudun Sezgin[1], **Merve Uyduran**[1] *

[1]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara,Türkiye
*Sorumlu yazar: muyduran813@gmail.com

Özet

Amaç

Türkiye, coğrafi konumu itibariyle Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarının birleşiminde bulunmaktadır. Bu coğrafi konumu Türkiye'yi jeopolitik, jeo-stratejik, ekonomi ve ticaret gibi alanlarda önemli kılmaktadır. Ayrıca mülteci akışlarının en yoğun yaşandığı Türkiye, bölge ülkeleri açısından çoğu zaman mülteci göçlerinde tampon ülke olarak değerlendirilmiştir. Türkiye'de çeşitli sebeplerle göçle gelenlerin sayısı azımsanmayacak kadar çoktur. Suriye'den gelen göç dalgası beraberinde birçok sorunu getirmiştir. Suriye'deki çatışmaların en fazla etkilediği sorunların başında ise çocuk ve gençlerin eğitim süreçleri gelmektedir. Özellikle yeterli düzeyde dil bilmeyen zorunlu eğitim çağında olan Suriyeli öğrencilerin okulda ve sosyal hayatta zorluklar yaşayacağı düşünülürse bunların bazı sosyalleşme ve uyum sorunlarının ortaya çıkacağı söylenebilir. Çocukların geldikleri ülkeye uyum sağlamaları, sosyalleşmeleri, hayatlarını normale döndürülebilmeleri ve topluma dahil olmaları önemli bir ihtiyaçtır. Topluma dahil olma sosyal uyumun en büyük göstergelerinden biridir ve bu durum zorunlu eğitim çağındaki çocuklar açısından okullarda gerçekleşir. İlgili literatür incelendiğinde Geçici Koruma kapsamında bulunan Suriyeli öğrencilerin okullarda sosyalleşme süreçlerindeki uyum problemlerini doğrudan araştıran topluma dahil olmaya yönelik ilgili bir çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu konuya ilişkin daha fazla çalışma ve derinlemesine analiz yapılması gerekmektedir. Bu açıklamalar ışığında Türkiye'de Geçici Koruma kapsamındaki okul çağına gelmiş, kendi ülkesinde eğitimini yarıda kesmiş çocukların okullarda eğitimlerine devam ederken yaşadıkları sosyalleşme sürecindeki uyum problemlerini belirlemek, muhtemel sorunları tespit etmek ve bunlara çözüm önerileri geliştirmek literatüre katkı sağlaması bakımından önemlidir. Bu çalışma, Türkiye'deki Geçici Koruma kapsamındaki Suriyeli çocukların okullarda sosyalleşme süreçlerindeki uyum problemlerinin belirlenmesini ve bunların çözümüne yönelik öneriler geliştirilmesini amaçlamaktadır. Araştırma, Türkiye'de yaşayan Geçici Koruma kapsamındaki Suriyeli öğrencilerin okullarda yaşadıkları sosyalleşme süreçlerindeki uyum problemlerini ortaya koyarak, bu sorunların çözümüne yönelik okul yöneticisi ve öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak çözüm önerileri geliştirmeyi hedeflemektedir. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: 1. Katılımcıların Suriyeli öğrencilerin sosyalleşme süreçlerine ilişkin görüşleri nelerdir? 2. Katılımcıların Suriyeli öğrencilerin uyum problemlerine ilişkin görüşleri nelerdir? 3. Geçici Koruma kapsamında olan Suriyeli öğrenciler okulda nasıl bir sosyalleşme sürecinden geçmektedirler? 4. Geçici Koruma kapsamında olan Suriyeli öğrenciler duygu, düşünce ve yaşantılarını yazılı ders materyallerine nasıl aktarmaktadırlar?

5. Katılımcıların Geçici Koruma kapsamında olan Suriyeli öğrencilerin okulda sosyalleşme ve uyum sorunlarına ilişkin çözüm önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Geçici Koruma kapsamındaki Suriyeli öğrencilerin okullarda yaşadıkları sosyalleşme süreçlerindeki uyum sorunları belirlemek ve ayrıntılı bir şekilde ortaya koyabilmek için nitel olarak tasarlanmıştır. Bu araştırmada incelenen durum, Türkiye'deki Suriyeli öğrencilerin okullarda yaşadıkları sosyalleşme süreçlerindeki uyum problemleridir. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örneklemesine uygun çalışma grubu oluşturulacaktır. Bu çalışmada bir okuldaki spesifik durum ele alınacağı için okul seçiminde, okulun yeni kurulan bir okul olmamasına dikkat edilmiştir. Çünkü okul kültürün oluşumunun belli bir zaman gerektirdiğine yönelik çalışma bulguları bulunmaktadır. Benzer bir ölçüt de araştırma yapılacak kişilerde aranmıştır. Bu bağlamda araştırmaya katılacak kişilerin okulda en az bir yıldır çalışıyor olması bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Bu ölçütlere sahip olan okullar içinde ise uygun örnekleme yöntemiyle seçim yapılmıştır. Bundan dolayı, belirlenen problemle ilgili Şanlıurfa ili Viranşehir ilçesinde 2014 yılında açılan bir ortaokul belirlenmiştir. Araştırmada, uygulama yapılacak okulun seçiminde temel ölçüt, okulun üçte birinin geçici koruma kapsamındaki Suriyeli öğrenciden oluşması ve katılımcıların 2018-2019 öğretim yılında bu okulda eğitimine ya da görevine devam etmesi ölçüt olarak belirlenmiştir. Araştırmada verileri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu, gözlem ve doküman incelemesi kullanılacaktır. Verilerin analizi için ise betimsel analiz kullanılacaktır. Betimsel analiz, görüşülen kişilerin fikirlerini ilgi çekici kılmak amacıyla doğrudan alıntıların çok kullanıldığı, sonuçların neden sonuç ilişkisi içinde değerlendirildiği bir analiz tekniğidir. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış biçimde sunmaktır.

Bulgular

Araştırmanın veri toplama süreci devam etmektedir.

Sonuç

Araştırma tamamlandıktan sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Çocuklar, Sosyalleşme Süreçleri, Uyum Problemleri

Compliance Problems and Solution Proposal in the Socialization Process of Syrian Students in Turkey Within the Scope of Temporary Protection in Schools

Abstract

Goal Turkey, according to its geographical position, is located at the junction of Asia, Africa and Europe. This geographical positionmakes Turkey, geopolitically and geo-strategically significant in such fields as economy and trade. Additionally, Turkey which most of the time took the most intense migration wave of refugees, has been consideredas a buffer zone between Syria andits neighboring countries with regard to refugee influx. The considerable amount of incoming migrants into Turkey, due to various reasons, cannot be underestimated. The wave of migration from Syria brought along many problems. The territorial conflict in

Syria has affected the educational processes of children and young people at the most among a ton of trouble. It can be considered that some socialization and adaptation problems will arise whenespecially the Syrian students who are in the compulsory education age and could not speak a sufficient level of language will have challenges in school and social life. It is an basic requirement for children to adapt to migration receiving country, to socialize, to return to normal life and to be included in the society. Inclusion into society is one of the biggest indicators of social cohesion, and this occurs in schools for children of compulsory education. When the related literature review is made, it is seen that the studies related to the inclusion of the Syrian students who are in Temporary Protection within the socialization processes in the schools are limited. Further studies and in-depth analysis relevant to this subject are required. In the light of these explanations, in order to contribute to the literature, it is crucial to determine compliance problems in socialization processes, identify potential problems of the school age student under the Temporary Protection in Turkey, and the student who have paused their education in their own country and still continuing to their education in the schoolsin Turkey. In this study, it is aimed that bringing forward a proposals for the solution to the Syrians children in schools of Turkey under the Temporary Protection problems in the compliance process of socialization. In this research, it is targeted that developing a solution offers to the Syrians students' compliance problems in the socialization process where they experienced in school, based on the opinion of the school administrator and the teachers' opinion. In the direction of this main objective, the answers are sought for the following questions below: 1. What are the views of the participants on the socialization process of Syrian students? 2. What are the views of the participants on the compliance problems of Syrian students? 3. What kind of socialization process do Syrian students go through? 4. How do the Syrian students who are covered by Temporary Protection convey their feelings, thoughts and experiences to the written course materials? 5. What are the proposed solutions of the participants about the socialization and adaptation problems of the Syrian students who are covered by the Temporary Protection in the school? Method The research was designed as a qualitative study to identify and elaborate the adaptation problems in the socialization processes of Syrian students living in schools under the Temporary Protection. The analysed case in this study, the compliance problem in the socialization process of Syrian students who live in schools of Turkey. The study group will be formed according to the typical case sampling within the purposive sampling methods. In this study, since the specific situation in a school will be addressed, it was taken into consideration in the selection of schools that the school was not a newly established school. Because there are some findings that the formation of school culture requires some time. A similar criterion was also sought in persons to be investigated. In this context, it was determined that the people who participated in the study, must work for at least one year in the school. Among the schools which have these criteria, selection was made by appropriate sampling method. Therefore, a secondary school was established in 2014 in the Viranşehir district of Şanlıurfa province. In the study, the main criterion in the selection of the school to be applied, the one-third of the school consists of Syrian students covered by the Temporary Protection and the attendance of the participants in this school in the 2018-2019 school year is determined as the criteria. In order to collect the data, semi-structured interview form, observation and document analysis will be used. In order to analyse the data, descriptive analysis will be used. Descriptive analysis is an analysis

technique in which direct quotations are widely used and the results are evaluated in cause and effect relationship in order to make the opinions of the interviewees interesting. The purpose of this type of analysis is to present the findings obtained in an organized and interpreted manner. Findings The data collection process of the research continues. Result After the research is completed, it will be presented.

Keywords: Syrian Children, Socialization Processes, Educational Compliance Problems

Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Koşullarına, Temel Sorunlarına, Geleceğe ve Türkiye'nin Sorunlarına İlişkin Görüşlerini İncelemek

Nevruz Uğur[1] *

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
*Sorumlu yazar: nevruzugur@hotmail.com

Özet

Türkiye genç nüfusa sahip bir ülkedir. TUİK (2012) verilerine göre 2011 yılında Türkiye'nin 15-24 yaş grubundaki genç nüfus 12 milyon 542 bindir. Bu sayıya göre Türkiye'de toplam nüfusun %16,8 ini gençler oluşturmaktadır. Herhangi bir fakülte ya da yüksekokula devam eden genç nüfustaki öğrenci sayısı ise 3.626.642'dir. Yükseköğretimde okullaşma oranı ise 2011-2012 eğitim öğretim yılı itibari ile yaklaşık olarak %35'dir (MEB, 2012). Gençlerin yükseköğretime olan talepleri nedeni ile bu oran her yıl giderek daha da artmaktadır. Gençler, üniversite eğitim-öğretim sürecinde bir yandan mesleki ve akademik beceriler kazanıp, bu becerileri geliştirmeye diğer yandan da yeni sosyal çevre ve yaşam koşullarına uyum sağlamaya çalışırlar. Kişilik gelişimi ve kimlik edinimi açısından da oldukça önemli olan bu döneminde öğrenciler nitelikli bir eğitimin yanında, güvenli ve sağlıklı barınma, beslenme ve ulaşım imkânlarına, ekonomik, siyasal, sosyal, kültürel, sanatsal veya sportif faaliyetlere katılarak kendilerini gerçekleştirmeye, yönetsel süreçlere katılmaya, iş ve kariyer hedeflerine yönelik olanaklara ihtiyaç duyarlar. Üniversite öğrencileri bu ihtiyaçlarının karşılanması hususunda yürütülen yükseköğretim politikalarının yetersizliği başta olmak üzere çeşitli nedenlerle çok sayıda sorunla baş başa kalmaktadır. Bu araştırmanın amacı, "Üniversite öğrencilerinin yaşam koşullarına, temel sorunlarına, geleceğe ve Türkiye'nin sorunlarına ilişkin görüşlerini incelemek"tir. Üniversite öğrencilerinin yaşadıkları sorunları incelemeyi amaçlayan bu araştırma nitel bir çalışmadır. Bu çalışmada nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan görüme tekniği tercih edilmiştir. Bu kapsamda 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde öğrenim gören altı, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde öğrenim gören bir ve Anakara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde öğrenim gören sekiz öğrenci olmak üzere toplam 15 öğrenci il görüşme yapılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma da öğrencilerin temel sorunlarını ve geleceğe ilişkin görüşlerini belirlemek için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Altı bölümden oluşan formda her bir öğrenciye 42 soru sorulmuştur. Formdan elde edilen verilerle betimsel analizi yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin ailelerinin yapısı incelendiği zaman daha çok orta-alt sınıftan ailelerden geldikleri, erkek öğrencilerin büyük bir kısmının arkadaşları ile birlikte tutukları bir evde yaşadıkları, kadın öğrencilerin ise devlet yurtlarında kaldıkları görülmektedir. Öğrencilerin aylık gelirlerinin çoğunlukla 200-600TL arasında olup, bu gelir ağırlıklı olarak yetersiz olarak değerlendirilmiştir. Öğrencilerin çoğunlukla aile desteği ile geçinmelerinin yanında sadece burslarla geçinen ya da çalışmak zorunda kalan öğrencilerde bulunmaktadır. Öğrencilerin en fazla barınma ve beslenme giderlerine harcama yaparken en az kültür-sanat-spor ile eğlence giderlerinin olduğu görülmektedir. Öğrencilerin büyük bir kısmının üniversiteyi bölümünü seçme nedeninin ÖSS puanı ve Ankara

Üniversitesinin iyi bir üniversite olması nedenleri öne çıkmaktadır. Öğrencilerin çoğunlukla bölümlerinden, üniversitelerinden ve hocalarından memnun olduğu fakat bazı öğrencilerin yetersizlikleri de dile getirdiği görülmüştür. Öğrenciler en çok üniversitenin kantininden ve kütüphanesinden yararlandıkları üniversitelerinde daha çok sosyal aktivitelerin sağlanması gerektiğini düşündükleri sonucu çıkmıştır. Öğrencilerin büyük bir kısmının hiçbir kurum ve kuruluşa üye olmadıkları ve çalışmalarına katılmadıkları da görülmüştür. Yaşadıkları kentin en önemli sorunun pahalı ulaşım olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Yine öğrencilerin büyük bir kısmının yaşadıkları sorunları dile getiremedikleri, öğrenci temsilciliklerinin yetersiz kaldığı görülmüştür. Öğrencilerin büyük bir kısmı mezun olduktan sonra kamuda çalışmak istediklerini ve iş bulamama kaygısı taşıdıklarını ifade etmişlerdir. İş bulamama kaygısının nedeni olarak da işsizliğin giderek artması, etnik ve dini farklılıklara dayalı ayrışmanın giderek derinleşmesi ve ülkenin iyi yönetilememesi neden olarak gösterdikleri anlaşılmıştır. Türkiye'nin en önemli sorunu olarak Kürt sorunu ve işsizliği ifade etmişlerdir. Bu sorunları çözülebilmesi içinde demokratik ve ekonomik programların hayata geçirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Üniversite, Öğrenci, Üniversite Öğrencilerinin Sorun Alanları, Sorunlarla Başetme Yolları

Üst Politika Belgelerinde Kodlama Eğitiminin Planlanması

Mehmet Durnalı[1], **Mehmet Akif Ocak**[2], **Abdullah Alper Efe**[3] *

[1]Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı Ankara
[2]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğt. Fak. Bilgisayar ve Eğt. Tek. Eğitimi Böl. Ankara
[3]Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Gen. Müd. Ankara
*Sorumlu yazar: sn.alperefe@gmail.com

Özet

Planlama, belirli bir amacın en etkili ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesi temelinde gelecekte yapılması öngörülen bir dizi faaliyet ve eylemin yazılı bir biçimde açık ve net cümleler ile ifade edilmesidir denilebilir. Planlaması yapılan faaliyet ve eylemlerin kimlerce, nerede, ne zaman, niçin, nasıl (hangi yöntem, araç, gereç ve tekniklerin kullanılacağı), ne kadar sürede gerçekleşmesi gerektiği bilgisinin yer alması ve bu bilgilerin olabildiğince nicel ifadeler içermesi planlama işinin somut bir biçimde, doğru ve etkili yapıldığının göstergesi sayılabilir. Planlama ile amaçlı bir biçimde gelecek kestirimi yapılmaya çalışılır. Bu temelde gelecekte arzu edilmeyen problem durumlarının oluşması önceden engellenmeye çalışılarak kaotik ve karmaşık durumlar anlaşılabilir bir temelde açıklığa ve sadeliğe büründürülebilir. Anlaşılabileceği üzere doğru planlamanın pek çok faydası istendik şeydir. Öte taraftan yanlış planlama eğitim örgütlerinde büyük zararlar ve kaynak israfına yol açabilir. Yani, insan sermayesine yapılan yatırımlardan istenilen verimin alınması noktasında doğru ve yerinde planlama önemlidir. Bu noktada; eğitim yönetimcilerin, planlamacıların, politika yapıcılarının eğitim ve öğretim süreçlerinde planlama kuramına yönelik yeterli bilgi ve becerilere sahip olması etkili bir eğitim planlaması dolayısıyla etkili bir eğitim sistemi için önemlidir. Bu çalışmanın önemi de bu durumda saklıdır. Bu bağlamda, eğitim ve öğretim süreçleri ve yönetiminin çeşitli boyutlarının planlanmasının çeşitli ulusal, uluslararası ve uluslarüstü üst politika belgelerinde gerçekleştirildiği ve gerçekleştirilmekte olduğu anlaşılmaktadır. Bu çalışmada, çeşitli biçimlerde hazırlanan ulusal düzeyde üst politika belgeleri konunun merkezindedir ve bu belgelerdeki kodlama eğitimi konusu eğitim planlanması kuramı bağlamında ele alınmıştır. Hem Türkiye'de hem de Türkiye dışında günümüzde kodlama eğitimi teknoloji piyasasındaki örgütlerce, bireysel olarak, sivil ve kamu eğitim öğretim örgütlerince tartışılan, çok popüler hale gelmiş bir konudur. Ulusal ve uluslararası ölçekteki kamu/özel kuruluşları, akademi dünyası, eğitim ve öğretim alanıyla ilişkili sivil toplum temsilcileri gibi üst politika belgelerini şekillendirici karar vericilerin katılımıyla bilgi paylaşımında bulunma, konuyla ilgili tecrübelerin sunulması ve öğrencilerin çağın ihtiyaç duyulan becerileri kazanmaları için uluslararası standartlara uyumlu bir eğitim sistemi oluşturulması konularında toplantı ve tartışmalar sıklıkla yapılmaktadır. Amaç: Bu çalışmada, Türkiye'nin üst politika belgelerinde kodlama eğitiminin planlanmasına ilişkin bilgileri tespit etmek, çözümlemek, tartışarak bir sonraki belgelerde yer verilmesi adına konunun önemine ilişkin öneriler sunmak amaçlanmıştır. Ayrıca kodlama eğitiminin doğru biçimde planlamasının önemini gündemde tutmaya katkı sağlamak da amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda; 10. Kalkınma Planı, MEB 2015 - 2019 Stratejik Planı, Meslekî ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi, TÜBİTAK Vizyon 2023 Eğitim ve İnsan Kaynakları Raporu, Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi, Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı, Mesleki Eğitim

Kurulu Kararları, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi, Millî Eğitim Şura Kararları ve 66. Hükümet Programı analiz edilen üst politika belgeleridir. Bu çalışma ile de eğitimin gidişatı noktasında yol haritası rolü üstlenen üst politika belgelerindeki konunun durumu çözümlenerek bu sürece bir katkı yapmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmada doküman analizi yöntemi ile ulaşılan veriler betimsel ve içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Betimsel analiz mevcut durumu tespit etme üzerine odaklanan bir çalışma türüdür.

Bulgular ve Sonuç

Çözümleme devam etmektedir. Çözümleme sonucunda elde edilen bulgular temelinde çeşitli çıkarımlara varılacaktır. Örneğin, Kalkınma Planlarındaki her bir farklı alanda özel ihtisas komisyonlarının oluşturulduğu tespit edilmiştir. Bu komisyonlarda alanın uzmanı, bakanlık en üst düzeyde bürokratı veya taşradaki uygulayıcısı, üniversitelerden akademisyenler görev almakta ve alanla ilgili analiz yapıp o dönemki kalkınma planlarının zeminini rapora yansıtmaktadırlar. Bu raporların kalkınma planlarının esas temelini oluşturduğu söylenebilir. Bir sonraki raporlarda bilişim başlığı altında kodlama eğitiminin planlanmasına ilişkin bilgilere yer verilebilir. Örneğin; Kodlama eğitiminin verilme gerekçeleri temelinde işgücü piyasasının ihtiyacı olan kodlamayı bilen insan gücü miktarı temelinde yerinde ve nitelikli sayıların tespit edilmesinin önemine yer verilecektir. Bu alanda ihtiyaç fazlası eğitilmiş birey işsizlik oranının yüksek çıkmasına ve eğitim sisteminin performasının verimsiz olmasındaki sebeplerden birisi olabilecektir. Bu bağlamda kodlama eğitiminin planlanması aşamasında işverenleri, üniversite araştırmacılarını, piyasa uzmanlarının görüşlerini alarak planlama faaliyetinin bir eğitim yönetimi ve planlamacısı uzmanlarınca koordine edilmesi tavsiye edilecek başlıklardan birisidir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Planlaması, Kodlama Eğitimi, Eğitim Politikası, Politika Belgeleri, Müfredat

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Eğitim ve Fırsat Eşitliğine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Gözde Sezen-Gültekin[1], **Nazire Burçin Hamutoğlu**[2] *

[1]Sakarya Üniversitesi
[2]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
*Corresponding author: bhamutoglu@sakarya.edu.tr

Özet

Amaç

Geçmişten günümüze bakıldığında ülkelerin değişimlere ayak uydurduğu ve değişim ile birlikte gelen yenilikleri sürekli takip ettiği görülmektedir. Bu değişim ve yenilikler eğitim kurumlarının işleyişine ve politikalarına yansıma noktasında hiç vakit kaybetmemiş ve uluslararasılaşma mantığı kendini eğitimde de göstermeye başlamıştır. Özellikle yabancı uyruklu öğrenci sınavı (YÖS) ile Türk yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrenciler düşünüldüğünde politika ve uygulamalardaki değişimin yansımalarını görmek mümkündür. Söz konusu gelişmeler elbette ki birtakım soru ve sorunları da beraberinde getirmiştir. Alanyazında yabancı uyruklu öğrencilerin eğitime entegrasyonunu ve bu süreçte sosyal, kültürel, ekonomik ve psikolojik açıdan yaşanan sorunları konu edinen pek çok çalışmanın olduğu görülse de, yaşanan bu durumun eğitim hakkı ve fırsat eşitliği açısından ülkemiz ile karşılaştırmalı olarak ele alınmadığı görülmektedir. Bu sebeple, bu çalışmanın amacı Türkiye'de yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim hakkı, eğitim ve fırsat eşitliğine ilişkin görüşlerini yaşadığı ülke ile karşılaştırmalı olarak incelemektir. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerden insan hakları, eğitim hakkı ve fırsat eşitliği açısından yaşadıkları ülkeyi düşünerek öğrenim gördükleri ülke ile avantaj ve dezavantajları bakımından kıyaslamaları istenmiştir. Ayrıca öğrencilerden yaşadığı ve öğrenim gördüğü ülkede bir yetkiye sahip olması durumunda ilk olarak hangi problemi çözeceğine ilişkin görüş belirtmesi de istenmiştir. Son olarak, yaşadıkları ülkedeki eğitim süreçlerinde onları en çok zorlayan üç temel noktayı ve bu noktaların Türkiye'de de var olup olmadığını belirtilmeleri istenmiştir. Bu doğrultuda, elde edilen bulguların eğitim hakkı, eğitim ve fırsat eşitliği açısından Türk eğitim sistemi ile karşılaştırmalı olarak tartışılması amaçlanmıştır. Elde edilen bulguların alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Bu çalışma nitel araştırma yöntemi ile tasarlanmış olup, çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örneklem yöntemi izlenmiştir. Bu kapsamda çalışma grubu Türkiye'de bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan yabancı uyruklu öğrencilerden oluşmaktadır. İlgili öğrencilerin seçilmesinde amaçlı örneklemin izlenmesi için nitel araştırma yöntemlerine dayalı olarak dışlama ve dahil etme ölçütleri göz önünde bulundurulmuştur. Bu kapsamda "yabancı uyruklu öğrenci sınavı (YÖS) ile ülkemiz yükseköğretim kurumunda öğrenim görüyor olmaları" kriter olarak belirlenmiştir. Çalışma grubunun araştırma problemlerine yönelik görüşlerini almak için araştırmacılar tarafından bir görüşme formu hazırlanmıştır.

İlgili görüşme formunun hazırlanması için çalışma grubu ile benzer niteliklere sahip 6 kişilik bir grup ile odak grup görüşmesi yapılmış ve bu görüşmeden elde edilen verilere dayalı olarak araştırmacılar tarafından yarı yapılandırılmış bir görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunda yer alan soruların etik açıdan uygunluğu, kapsam ve görünüş geçerliğine ilişkin dört uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmış olup katılımcılardan elde edilen veriler derinlemesine incelenmiştir. Böylece katılımcıların yaşamış oldukları ülkede yaşadıkları problemlerin ne olduğu; insan hakları, eğitim hakkı, eğitimde fırsat ve imkan eşitliğine yönelik yaşadıkları avantajların ve dezavantajların; eğitim sistemi açısından en çok zorlandıkları noktaların kendi ülkeleri ve Türkiye açısından kıyaslanması; yetki sunulduğunda hangi sorunları çözeceklerine ilişkin problemler araştırılmıştır. Bu problemler doğrultusunda elde edilen sonuçların geçerliğinin ve güvenirliğinin sağlanması açısından doğrudan alıntılar sunulmuş ve inandırıcılık, aktarılabilirlik, güvenilebilirlik ve onaylanabilirlik ölçütlerine yönelik işlemler ile ortaya konmuştur.

Bulgular

Çalışmadan elde edilen verilerin analizi devam etmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda ulaşılan bulgular bu bölümde paylaşılacaktır.

Sonuçlar

Yapılan analizler doğrultusunda elde edilen bulgulara dayalı olarak sonuçlar bu bölümde açıklanacaktır. Ayrıca alanyazındaki çalışmalar ile tartışılacak olup, sonuçlara dayalı öneriler de sunulacaktır.

Keywords: Yabancı Uyruklu Öğrenci, Eğitim Eşitliği, Fırsat Eşitliği, Eğitim Hakkı, Yükseköğretim, Türkiye, Karşılaştırma.

A Comparative Study of Foreign Students' Views On Equality in Education and Opportunity

Abstract

The aim of the study From past to present, it has been seen that the countries keep up with the changes and follow the innovations that come with change. These changes and innovations have been reflected in the functioning and policies of educational institutions without delay, and the logic of internationalization has begun to show itself in education. It is possible to see the reflections of the changes in policies and practices when especially considering the students studying at Turkish Higher Education Institutions thanks to the foreign student examination. Of course these developments have brought with them some questions and problems. Although there are many studies on the integration of foreign students into education and the social, cultural, economic and psychological problems in this process, it has been realized that this situation is not considered as comparative with our country in terms of education right and equal opportunity. Therefore, the aim of this study is to examine comparatively the views of the foreign students who study in the higher education institutions in Turkey on right to education, equality in education and opportunity with their home

country. For this purpose, students were asked to compare their home country with the countries where they study in terms of advantages and disadvantages in human rights, the right to education and equal opportunities. Besides, the students were asked to give an opinion about which problem to solve first if they had a competence in the country where they lived and studied. Finally, they were asked to state the three main point that force them most in their education process at their home country, and whether these points exist in Turkey. In this context, it was aimed to discuss the findings obtained in terms of right to education, and equality in education and opportunity in comparison with the Turkish education system. It is thought that the findings will contribute to the literature. Method This study was designed by qualitative research method and the sampling method was used to determine the study group. In this context, the study group was composed of the foreign students studying at a state university in Turkey. The exclusion and inclusion criteria were taken into account in the selection of relevant students based on qualitative research methods. In this context, the criteria was specified as "studying at a Turkish higher education institution with the foreign student examination". An interview form was prepared by the researchers to get the views of the study group on the research problems. For the preparation of the related interview form, a focus group interview was conducted with a group of 6 people with similar qualifications. A semi-structured interview form was prepared by the researchers based on the data obtained from this interview. Four experts were consulted on the ethical suitability of the questions in the interview form, and their scope and appearance validity. In the analysis of the data, descriptive analysis was used and the data obtained from the participants were examined in depth. Thus it was examined that what types of problems there were in their home country; which advantages and disadvantages they experienced in terms of human rights, right to education, and equality in education and opportunity; which points were the most compelling for them in their home country's education system and whether they existed in Turkish educational system; which problem they would solve if they had an authorization. In order to ensure the validity and reliability of the results obtained in accordance with these problems, the direct quotations were showed and the procedures on the criteria of credibility, transferability, dependability and confirmability were presented. Findings Analysis of the data obtained from the study continues. The findings obtained in accordance with the obtained data will be shared in this section. Results Based on the findings of the analyzes, the results will be explained and will be discussed with the studies in the literature in this section. In addition, suggestions based on results will be presented.

Keywords: Foreign Students, Equal Education, Equal Opportunity, Right to Education, Higher Education, Turkey, Comparison.

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Yaşadıkları Ülkelerin Eğitim Sistemleri ve Türkiye'deki Yükseköğretim Kurumlarını Tercih Etmelerine İlişkin Görüşleri

Nazire Burçin Hamutoğlu[1] *, **Gözde Sezen-Gültekin**[2]

[1]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
[2]Sakarya Üniversitesi
*Sorumlu yazar: bhamutoglu@sakarya.edu.tr

Özet

Amaç

Küresel dünya, hemen her alanda olduğu gibi eğitim alanında da dinamikliğini devam ettirmektedir. Dünya üzerinde yer alan ülkelerin değişim programları sayesinde öğrencilerine sürekli olarak yer değişimine olanak sağlamaları kültürel bir etkileşimi de beraberinde getirmektedir. Öğrenci değişim programlarının yanı sıra, ülkelerin yabancı uyruklu öğrencilere ilişkin geliştirmiş oldukları programlar da küresel dünyada etkileşimi ve gelişmeyi temel alan uygulamalar arasındadır. Türkiye'de yabancı uyruklu öğrencilerin ülkemiz yükseköğretim kurumlarında eğitim görmelerini sağlamak amacıyla uygulanmaya devam eden Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı (YÖS) ile uyruğu farklı olan öğrencilere yükseköğretim hakkı tanınmaktadır. 2010 yılına kadar ÖSYM (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi) tarafından gerçekleştirilen Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı (YÖS), 2011 yılında alınan kurul kararına göre ÖSYM bünyesinden çıkartılarak üniversitelerin kendi bünyesine aktarılmıştır. Buna göre Türkiye'de yükseköğretim bünyesinde ön lisans ve lisans programlarına katılmak isteyen yabancı uyruklu öğrencilerin a) bir ortaöğretim kurumundan mezun olmaları ve b) ilgili üniversite bünyesinde hazırlanmış ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından onaylanmış sınavlara girmeleri gerekmektedir. Son olarak, c) ilgili üniversiteler tarafından gerçekleştirilen sınavlardan alınan puanlar ile istenen belgeler sağladıktan sonra yabancı uyruklu öğrenciler üniversite eğitimleri için başvurularını bizzat ilgili üniversitelere gerçekleştirmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan yabancı uyruklu öğrencilerin yaşamış oldukları ülkenin eğitim sistemini tanımlamak, bu sistemi Türkiye ile karşılaştırmalı olarak ele almak ve bu öğrencilerin yükseköğretimi Türkiye'de tamamlamayı seçme nedenlerini derinlemesine incelemektir. Bu amaç doğrultusunda katılımcılardan yaşadıkları ülkenin eğitim sistemini öğrenme-öğretme süreçlerinde kullanılan teknolojiler, öğrenme ortamlarının tasarımı, eğitim-öğretim, öğretmen yeterliği, okul yöneticilerin rolleri ve sınıf tasarımları açısından açıklamaları istenmiştir. Ayrıca katılımcılardan yaşadıkları ülkenin yükseköğretimi ile Türk yükseköğretimini avantajları ve dezavantajları açısından kıyaslamaları da istenmiş olup; Türkiye'deki bir yükseköğretim kurumunda gerçekten istedikleri için mi yoksa farklı bir gerekçeden dolayı mı bulunduklarına ilişkin görüş belirtmeleri istenmiştir. Bu bağlamda, ülkelerin eğitim sistemlerine yönelik görüşlerin karşılaştırılması yapılacak ve bu problemler bağlamında elde edilen bulgular ile Türkiye eğitim sisteminin güçlü ve iyileştirmeye açık yönleri tartışılacaktır.

Yöntem

Bu çalışma “Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı (YÖS)” ile ülkemiz Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi farklı fakültelerinde öğrenim görmekte olan öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yöntemi ile tasarlanan bu çalışmada, çalışma grubunun belirlenmesi için amaçlı örnekleme yöntemi izlenmiştir. Buna göre, katılımcıların çalışma grubuna seçilmesinde nitel araştırma yöntemlerine dayalı olarak dışlama ve dahil etme ölçütleri kapsamında “yabancı uyruklu öğrenci sınavı (YÖS) ile ülkemiz yükseköğretim kurumunda öğrenim görüyor olmaları” kriter olarak belirlenmiştir. Görüşme formunun hazırlanmasında çalışma grubu ile benzer niteliklere sahip 6 kişilik bir grup ile odak grup görüşmesi yapılmıştır. Odak grup görüşmesinde elde edilen verilere dayalı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile veriler elde edilmiştir. Görüşme formunda yer alan soruların etik açıdan uygunluğu, kapsam ve görünüş geçerliğine ilişkin 2 Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, 1 Ölçme ve Değerlendirme, 1 Eğitimi Yönetimi ve Denetimi ve 1 Uluslararası İlişkiler alan uzmanının görüşlerine başvurulmuştur. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmış olup katılımcılardan elde edilen veriler derinlemesine incelenmiştir. Böylece katılımcıların yaşamış oldukları ülkenin eğitim sistemi ile ülkemiz eğitim sistemine yönelik görüşleri karşılaştırmalı olarak ele alınmış ve yükseköğretimi Türkiye’de tamamlamaya ilişkin tercihlerinin nedenleri doğrudan alıntılar yapılarak ortaya konmuştur.

Bulgular

Çalışmadan elde edilen verilerin analizi devam etmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda ulaşılan bulgular bu bölümde paylaşılacaktır.

Sonuçlar

Yapılan analizler doğrultusunda elde edilen bulgulara dayalı olarak sonuçlar bu bölümde açıklanacak olup alanyazındaki çalışmalar ile tartışılacaktır. Sonuçlara dayalı öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Uyruklu Öğrenci, Yükseköğretim, Türkiye, Karşılaştırma.

The Views of Foreign Students On Their Home Country’s Educational Systems and the Reasons for Preferring the Higher Education Institutions in Turkey

Abstract

The Purpose of The Study

The global world continues to be dynamic in education as well as in almost every field. The fact that the countries in the world allow for constant exchange of students through exchange programs brings with them a cultural interaction. In addition to student exchange programs, the programs developed by the countries for foreign students are among the applications based on interaction and development in the global world. Foreign Students Examination,

which has been applied to ensure that foreign students are educated in higher education institutions in Turkey, is granted the right to higher education for students whose nationality is different. The Foreign Student Examination was implemented by Turkish Student Selection and Placement Center (SSPC) until 2010, and then it was removed from the constitution of the SSPC and transferred to the universities' own constitutions in 2011. Accordingly, the foreign students who want to participate in undergraduate programs within higher education students in Turkey have to (a) graduate from a secondary education institution, and (b) take the examinations prepared within the relevant university and approved by the Turkish Council of Higher Education. Finally, c) after obtaining the required documents and the scores obtained from the examinations conducted by the relevant universities, they apply for their university education to the relevant universities. The aim of this study to define the home country education systems of foreign students getting a higher education in Turkey, to handle this system in comparison with Turkey, and to examine the reasons for why these students chose the completion of higher education especially in Turkey. For this purpose, participants were asked to explain the education system of the country in which they live in terms of technologies used in learning-teaching processes, design of learning environments, education-teaching, teacher competence, school managers' roles and class designs. In addition, the participants were asked to compare the higher education of their home country and Turkey in terms of advantages and disadvantages, and to answer the question whether they preferred Turkey since they really wanted or not. In this context, the comparison of views on the countries' education systems will be made, and the strong and open to develop aspects of Turkish education system will be discussed by using the findings obtained in the context of these problems.

Method

This study was carried out with foreign students who study in different faculties of Kırsehir Ahi Evran University in Turkey by taking "Foreign Students Exam (FSE)". In the study, which was designed by qualitative research method, purposive sampling method was used to determine the study group. Accordingly, for the selection of the participants to the study group, "studying at a Turkish higher education institution with the foreign student examination" was specified as the criteria within the scope of exclusion and inclusion criteria based on qualitative research methods. In the preparation of the interview form, a focus group interview was conducted with a group of 6 with similar qualifications. Data were obtained by a semi-structured interview form prepared by the researchers based on the data obtained from the focus group interview. The total of 4 experts' views from different field such as Computer Education and Instructional Technology Education, Measurement and Evaluation, Education Management and Supervision and International Relations were taken into consideration to provide scope and apperancy validity, and for ethical relevance as well. The data obtained from the participants were examined depthly, based on descriptive analysis of qualitative research method. So that, the participants' views were considered comparatively by considering the educational system of their home country and Turkey, and the preferences for choosing to get higher education in Turkey were demonstrated by making direct quotations.

Findings

The analysis of the data is still running. After completing the analysis process the findings will be shared in this section. Results Considering the findings the results will be discussed and present in this section based on the relevance studies in the literature. According to results suggestions for managers, teachers, academicians and policy makers in higher education will be presented.

Keywords: Foreign Students, Higher Education, Turkey, Comparison.

Yönetici ve Öğretmenlerin İş Stresi: Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Gülsüm Sertel[1] *, Fatma Çobanoğlu[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Pamukkale Üniversitesi
*Sorumlu yazar: gulsum_sertel@hotmail.com

Özet

Amaç

Günümüzde belirli bir örgütte çalışan birey, zamanının büyük bir bölümünü iş ortamında geçirmekte ve belirli amaçları gerçekleştirmek üzere kendisinden beklenilen görev ve sorumlulukları yerine getirmektedir. Bu durum örgüt ortamında meydana gelen örgütsel stres ya da iş stresi kavramını ortaya çıkarmıştır. İş stresi, çalışan ve çevresi arasındaki etkileşim sonucunda ortaya çıkan gerilim durumu olarak tanımlanmaktadır. İş çevresinin çalışan üzerinde yarattığı baskı ile çalışanın kapasitesi arasında uyumsuzluk bulunması çalışanın iş stresi yaşamasına neden olmaktadır. Ancak iş gerekleri ve çalışma şartları ile kişinin kapasitesi durağan değil değişken özellikler taşıdığı için iş stresi de değişken yapıdadır. Yöneticilerin ve iş görenlerin iş yükü, çalışma koşulları, rol çatışması ve karmaşıklığı, kariyer gelişimi, örgütte kişilerarası ilişkiler, iş ve diğer roller arasında çatışma gibi faktörler iş stresinin kaynaklarını oluşturmaktadır. Bu bağlamda iş görenleri iş ortamında olumsuz yönde etkileyen stres yapıcılarla başa çıkmada iş görenlere yardımcı olmak, sonrasında örgütü amaçlarına ulaştırmak, kalite ve verimliliği artırmak için yöneticilerin stres kaynaklarını belirlemesi son derece önemli görülmektedir. Sosyal bir sistem olan okullarda eğitsel amaçların gerçekleştirilmesi, verimlilik ve kalitenin artırılması sürecinde yönetici ve öğretmenler stratejik bir öneme sahiptir. Her kurumda olduğu gibi okullardaki yönetici ve öğretmenler de "iş stresi" olgusu ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Ortaöğretim kurumlarındaki öğrenci profili, öğrencilerin meslek seçimi ve kariyer yönelimi, yükseköğretime hazırlık vb. konularda yoğun bir çalışma ortamı içerisinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin başarılı, mutlu ve üretken olabilmelerinin en önemli gereklerinden biri mesleki anlamda huzurlu bir çalışma ortamıdır. Bu nedenle eğitim örgütlerinde görev alan yöneticilerin ve öğretmenlerin stres yönetimi konusunda başarılı olması gerekmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, farklı türdeki ortaöğretim kurumlarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin iş stresi düzeyleri ile cinsiyet, medeni durum, çocuk sayısı, mesleki kıdem, okul türü, eğitim durumu ve branş değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını ortaya koymaktır.

Yöntem

Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı faklı türdeki ortaöğretim kurumlarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin iş stresi düzeyinin farklı değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeyi amaçlayan karşılaştırmalı tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini, Denizli ili merkez ilçelerinde yer alan toplam 34 resmi lise arasından seçkisiz küme örnekleme yöntemiyle seçilen 21 resmi lise ve 558 öğretmen ile 43

yönetici oluşturmaktadır. Yönetici ve öğretmenlerin iş stresi düzeylerini belirlemek amacıyla 7 maddelik "İş Stresi Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekte "kesinlikle katılmıyorum(1)" ve "Tamamen katılıyorum (5)" şeklinde beşli likert tipi ölçeklendirme ile "İşim sağlımı doğrudan etkilemeye yatkındır", "Oldukça büyük bir gerilim altında çalışıyorum" gibi sorular bulunmaktadır. Ölçeğin güvenirlik katsayısı .84 olarak hesaplamıştır. KMO değeri .876 ve Bartlett testi α = 0,001 düzeyinde anlamlı bulunmuş ve faktör analizi uygulamak için örneklem büyüklüğünün yeterli olduğu kabul edilmiştir. Faktör yükleri .52 ile .83 arasında değişen ölçeğin tek boyutu varsansın yüzde 52,5 'ünü açıklamaktadır. Veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testler kullanılarak analizler yapılmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucunda yönetici ve öğretmenlerin iş stresi düzeylerine ilişkin olarak elde edilen bulgulara göre; yöneticilerin ve öğretmenlerin iş stresi düzeylerinin orta düzeyde olduğu ve aralarında da anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Ayrıca, yöneticilerin iş stresi düzeylerinin değişkenler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmadığı belirlenmiştir. Ancak, öğretmenlerin iş stresi düzeylerinin branş, kıdem, çalışma süreleri, eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterirken; cinsiyet, medeni durum, çocuk sayısı ve okul türü değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı ortaya çıkmıştır.

Sonuç

Araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak; • Yöneticilerin iş stresi düzeylerinin öğretmenlerin stres düzeylerinden daha fazla olduğu; • Sanat ve spor branşında görev yapan öğretmenlerin diğer branşlara göre daha düşük iş stresi yaşadığı; • Matematik -fen bilimleri ile mesleki ve teknik branşındaki öğretmenlerin diğer branşlara göre iş stresinin daha yüksek olduğu; • 1-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin, 21-25 yıl kıdeme sahip öğretmenlere göre daha düşük iş stresi yaşadığı; • Bulundukları okulda çalışma süresi 6-10 yıl olan öğretmenlerin, yeni başlayanlara göre iş stresinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Stresi, Ortaöğretim Kurumu, Yönetici, Öğretmen

Job Stress of Administrators and Teachers: An Investigation of Different Variables

Abstract

Purpose

Today, the individual working in a certain organization spends a large part of his / her time in the business environment and fulfills the duties and responsibilities expected from him / her to realize certain goals. This situation created the concept of organizational stress or work stress in the organizational environment. Job stress is defined as the tension situation that occurs as a result of the interaction between the employee and his / her environment. The discrepancy between the pressure created by the work environment on the employee and the employee's capacity causes the employee to experience work stress. However, because the work requirements and working conditions and the capacity of the person are not static but have

variable characteristics, work stress is also variable. Factors such as workload, working conditions, role conflict and complexity, career development, interpersonal relations in the organization, conflict between work and other roles constitute the sources of job stress. In this context, it is very important that managers determine the sources of stress in order to help those In this context, it is very important that managers determine the sources of stress in order to help those who work in dealing with the stressors that adversely affect the work environment, then to reach the aims of the organization and to increase the quality and productivity.that adversely affect the work environment, then to reach the aims of the organization and to increase the quality and productivity. Administrators and teachers have a strategic importance in the realization of educational objectives, efficiency and quality. As in every institution, administrators and teachers in schools face the phenomenon of "job stress". One of the most important requirements for the successful, happy and productive of the administrators and teachers who work intensively in the subjects such as the different student profile, career choice and career orientation and preparation for higher education is a peaceful working conditions in the professional sense. For this reason, administrators and teachers in education organizations should be successful in stress management. The main aim of this study is to determine whether the work stress levels of administrators and teachers working in secondary education institutions differ significantly in terms of gender, age, marital status, number of children, vocational seniority, type of school, education level and branch variables.

Method

This research is a study in a comparative screening model which aims to determine whether the level of job stress of the teachers working in the secondary education institutions of the Ministry of National Education differs according to different variables. The sample of the study consisted of 21 official high schools and 558 teachers and 43 administrators selected from 34 official high schools in Denizli province central districts. The "Job Stress Scale" with 7 items was used as data collection tool which was prefered previous similiar studies. There is a five-point Likert-type scaling with option "absolutely disagree (1)" and "fully agree (5)". Some items on the scale are: "My job is prone to affect health directly" and "I'm working under quite a stress". The reliability coefficient of the scale was .84. The KMO value was calculated to be .876 and the Bartlett test was found to be significant at $\alpha = 0.001$ and it was assumed that the sample size was sufficient to apply factor analysis. Factor loads vary between .52 and .83. The single dimension of the scale explains 52.5 percent of the variance. Since the data were normally distributed, parametric tests were used to analyze the data.

Findings

According to the findings; It was observed that the level of job stress of administrators and teachers was at a "moderate" level and there was a significant difference between them. In addition, it was determined that the level of job stress of the administrators did not make a statistically significant difference in terms of variables. However, it was found that teachers' job stress levels differed significantly according to the variables of branch, seniority, working time and education level, and it did not show a significant difference according to gender, marital status, number of children and type of school. Results Based on the findings of the study; • The level of job stress of administrators is higher than the stress level of teachers; • Art and sports teachers have lower job stress than other branches; • It is found that

mathematics and science sciences and vocational and technical branch teachers have higher job stress than other branches; • Teachers with seniority of 1-10 years have lower job stress than the teachers who have 21-25 years seniority; • It has been concluded that teachers whose work duration is 6-10 years in their school are higher than those who start to work.

Keywords: Job Stress, Secondary Education, Administrator, Teacher

Bağımsız Değişken Seçiminde Genetik Algoritma Yaklaşımı

İzzettin Aydoğan[1] *

[1]Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Bilim Dalı, Ankara

*Sorumlu yazar: ayd.izzet@gmail.com

Özet

Amaç

Bağımlı (yordanan) ve bağımsız (yordayıcı) değişkenler arasındaki matematiksel ilişkinin açıklanmasının amaçlandığı regresyon analizlerinde, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenlerle ilişkili olması modeli birçok yönüyle daha avantajlı hale getirmektedir. Bağımlı değişkenlerle ilişkili ya da ayırt edici olmayan bağımsız değişkenlerin yer aldığı regresyon modellerinde; problem boyutunun gereksiz yere artması, modelin genelleme yapamaması, kestirim gücünün zayıflaması, modelin anlaşılması ve yorumlanmasının zorlaşması gibi çeşitli sorunlarla karşılaşılabilmektedir. Aksi durum ise; regresyon katsayıların daha az hatayla kestirilmesi, veriye ulaşma maliyetinin azalması, modelin daha öz ve anlaşılır şekilde açıklanması gibi olumlu özellikler katmaktadır. Bu doğrultuda, çalışmanın amacı; regresyon modellemelerinde bağımlı değişkenle ilişkili olan, modele katkı sağlayan ya da ayırt edici özellikte olan bağımsız değişkenlerin seçilmesi üzerine bir yöntem önerisinde bulunmaktır. Diğer bir ifadeyle, bağımsız değişken azaltma prosedürünün geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma fen öğretmenlerinin mesleki doyumları ile ilişkili olan özelliklerin seçimi çerçevesinde tasarlanmıştır. Dolayısıyla, bağımlı değişkeninin fen öğretmenlerinin mesleki doyum düzeyi olan regresyon modeli için ilişkili olan en az sayıda bağımsız değişkenin seçilmesi planlanmaktadır.

Yöntem

Çalışma grubunu, TIMSS 2015 uygulaması Türkiye örneklemini oluşturan sekizinci sınıf öğrencilerinin fen öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu uygulamaya 218 okuldan 220 fen öğretmeni dahil olmuştur. Çalışmanın verileri TIMSS 2015 uygulamasında kullanılan öğretmen ve okul anketlerinden elde edilmiştir. Bu anketlerde, öğretmenlerin kendileri ve çalıştığı okullarla ilgili özellikleri değerlendirdikleri alt ölçekler yer almaktadır. Çalışmanın amacı doğrultusunda, fen öğretmenlerinin mesleki doyumları ile ilişkili olan özelliklerin yer aldığı regresyon modelinin oluşturulması için en az sayıda bağımsız değişkenin seçilmesi planlanmıştır. Buna istinaden, regresyon modelinin bağımlı değişkeni fen öğretmenlerinin mesleki doyum düzeyi olmaktadır. Modelin bağımsız değişkenleri ise; okul koşulları, okulda başarıya verilen önem, öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar, öğrencilerden kaynaklı sorunlar, güvenli ve düzenli okul ortamı, öğretmenlerin öz-yeterlilik düzeyi, okul disiplini ve güvenliği, okuldaki genel kaynak sorunları ve okuldaki fen dersine yönelik kaynak sorunları olarak ölçeklendirilmiş nitelikler arasından seçilmiştir. Seçim yöntemi olarak, sezgisel bir yaklaşıma dayanan genetik algoritmalar yöntemi kullanılmıştır. Genetik algoritmalar, evrim teorisinden esinlenerek güçlü olanın hayatta kaldığını savunan görüşe dayanan matematiksel modellemeler olarak ifade edilmektedir. Bu yöntem ile çözülmek istenen probleme ait potansiyel çözümler üretilir, bu çözümler kromozom yapısında birer birey olarak kabul edilir

ve bu bireylerle popülasyonlar oluşturulur. Bu popülasyonlar içerisinde yer alan bireylere çaprazlama, mutasyon gibi çeşitli genetik işlemler uygulanır ve yeni jenerasyonlar elde edilir. Bütün bu uygulamalar sonucunda güçlü olan birey elde edilmiş yani en iyi çözüm saptanmış olur. Genetik algoritma yöntemi ile regresyon modeline en iyi uyumu gösteren bağımsız değişkenler Akaike Bilgi Kriteri (AIC) istatistiği doğrultusunda seçilmiştir. AIC istatistiği değerinin en küçük olduğu modelde yer alan bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken ile ilişkili olduğu kabul edilmiştir. Veri analizi, R programı genetik algoritma (GA) paketi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Bağımlı değişkenle ilişkili olan bağımsız değişkenlerin seçiminde kullanılan genetik algoritma tekniğinde, popülasyon büyüklüğü 50 ve jenerasyon sayısı 100 olarak belirlenmiştir. Problemin çözümü için uygun görülen çaprazlama olasılığı % 8 ve mutasyon olasılığı % 1 olarak saptanmıştır. Çözüm 100 iterasyonda gerçekleşmiştir. Analiz sonucunda, öğretmenlerin mesleki doyum düzeyinin bağımlı değişken olduğu regresyon modeli için dokuz özellikten dördünün bağımsız değişken olarak seçilmesinin en iyi tercih olacağı saptanmıştır. Fen öğretmenlerinin mesleki doyum düzeyleriyle ilişkili olduğu savunulan bağımsız değişkenler; güvenli ve düzenli okul ortamı, öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar, öğretmenlerin öz-yeterlilikleri ve okul disiplini ve güvenliği değişkenleri olmuştur.

Sonuç

Fen öğretmenlerinin mesleki doyumları ile ilişkili olduğu düşünülen okul koşulları, okulda başarıya verilen önem, öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar, öğrencilerden kaynaklı sorunlar, güvenli ve düzenli okul ortamı, öğretmenin öz-yeterlilik düzeyi, okul disiplini ve güvenliği, okuldaki genel kaynak sorunları ve okuldaki fen dersine yönelik kaynak sorunları özelliklerinin tamamı kullanılarak regresyon modeli geliştirmenin anlamlı ve gerekli olmadığı anlaşılmaktadır. Bu özellikler arasından güvenli ve düzenli okul ortamı, öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar, öğretmenlerin öz-yeterlilikleri ve okul disiplini ve güvenliği değişkenlerinin öğretmenlerin mesleki doyum düzeyleriyle ilişkili olduğu sonucuna varılmıştır. İlgili problem durumuna yönelik bir regresyon analizi gerçekleştirilmek istendiğinde, bağımsız değişken olarak mevcut dokuz nitelik yerine seçilmiş olan dört değişken ile daha güçlü ve anlaşılır bir model oluşturulacağı anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tımss, Mesleki Doyum, Özellik Seçimi, Genetik Algoritma

Genetic Algorithm Approach in Selecting Independent Variable

Abstract

Purpose

Analysis of regression where the expression of mathematical relationship between dependent (predicted) variable and independent (predictor) variable, the model associated dependent variable with independent variable makes it more advantageous in many aspects. In regression models, which undistinctive independent variable or relevant dependent variable take place,

the problems such as unnecessary increase in the size of the problem, the model not being able to generalize, decrease in predictive power, difficulty in understanding and interpreting the model can be encountered. In the contrary case, positive features such as predicting regression coefficient with less mistake, decrease in the cost of obtaining data, expression of the model in a simpler and more comprehensible way can be contributed. Accordingly, the purpose of this study is to suggest a method upon selecting independent variable which is distinctive or contributes to the model, and which is related to dependent variable in regression modelling. In other words, development of decreasing the procedure of independent variable is intended. This research is designed within the scope of selecting the relevant features of science teachers' job satisfaction. Therefore, selecting minimum independent variables, which are associated with the science teachers' job satisfaction being the regression model, is planned. Method Study group is consisted of 8th grade science teachers who form Turkey sample TIMSS 2015 application. This application includes 220 science teachers out of 218 schools. Data of this study is obtained from school and teacher surveys that are used in TIMSS 2015 application. In these surveys, subscales, which the teachers evaluate themselves and the features of the schools where they work, take place. In accordance with the purpose of this study, in order for creating the regression model where the features related to science teachers' job satisfaction take place, minimum independent variable selection is intended. Based on this, dependent variable of the regression model becomes science teachers' job satisfaction level. As for models' independent variables, features such as problems with school conditions and resources, school emphasis on academic success, challenges facing teachers, teaching limited by student needs, safe and orderly school, teachers' self-confidence, school discipline and safety, general school resources and science subject related school resources are selected out of scaled qualifications. Genetic algorithm method, which is based on intuitional approach, is used as the selection method. Genetic algorithms are stated as mathematical modellings that are based on the view of survival of the fittest by being inspired from evolutionary theory. Potential solutions are created in respect of the problem that is wanted to be solved with this method, these solutions are accepted as individuals in chromosome structure, and these individuals constitute populations. Processes like mutation and crossing are applied to the individuals that take part in these populations, and new generations are obtained. As a result of all these applications, strong individuals are obtained; in other words, the best solution is spotted. Independent variables, which show the best compliance with Akaike Information Criterion (AIC) statistics. Independent variables, which take part in the model where AIC statistics value is minimum, are accepted to be related to dependent variables. Data analysis is carried out by using R program genetic algorithm (GA) package. Findings Genetic algorithm method, which is used in the selection of dependent variable related to independent variable, population size is determined as 50 and the number of generation is determined as 100. The possibility of crossing which is suitable for solving the problem is spotted as %8 and the possibility of mutation is spotted as %1. The solution has actualized in 100 iterations. . As a result of the analysis, selecting four independent variables out of nine is spotted as the best preference for the regression model where the teacher job satisfaction is the dependent variable. Independent variables, which are argued to be associated with science teachers' job satisfaction levels, have become safe and orderly school, challenges facing teachers, teachers' self-confidence

and school discipline and safety variables. Conclusion By using all the features, which are thought to be related to the science teachers' job satisfaction level, features like problems with school conditions and resources, safe and orderly school, school emphasis on academic success, challenges facing teachers, teaching limited by students needs, the teachers' self-confidence, school discipline and safety, general school resources and science subject related school resources, developing a regression model is seen as unnecessary and insignificant. Out of all these features, safe and orderly school, challenges facing teachers, teachers' self-confidence, school discipline and safety are concluded to be related to teachers' job satisfaction. When regression analysis aimed at the relevant problem is wanted to be carried out, it is understood that instead of choosing all nine independent variables, choosing four variables out of nine creates a stronger and more comprehensible model.

Keywords: Tımss, Job Satisfaction, Feature Selection, Genetic Algorithm

Başarı Motivasyonunu Artıran Faktörler Ölçeği

Rüşen Çolak[1] *, **Netice Çolak**[1]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı/
*Sorumlu yazar: heviyaroj@hotmail.com

Özet

Giriş

Nesnelerin veya bireylerin niteliklerinin uygun araçlar kullanılarak gözlenmesi ve bu gözlem sonuçlarının sembollerle ifade edilmesine ölçme denir.Ölçme konusuna bağlı olarak ölçülen özelliğin sınıflanması,sıralanması veya miktarının belirlenmesi için gerekli kuralları oluşturan ölçme araçlarına ise ölçek denir Var olan bir ölçeğin uyarlanmasında; uyarlama yapılacak ölçek için öncelikle ölçek sahibinden izin almaktır.Bunun için ölçek sahibine kullanım amacı belirtilmelidir.Daha sonra alınan ölçeğin karşılaştırılacak kültüre uygun olup olmadığı sorgulanmalıdır. Yeni bir ölçek geliştirmede; Yeni bir ölçek çalışması yapılacaksa ilk adım, konuyla ilgili literatür taraması yapmaktır. Bunu yaparken, ölçek konusu için hangi soruların/konuların değerlendirilmesi gerektiğine dikkat edilmesi gerekir Ölçüm şekli için format belirlenmeli ve buna göre madde/soru havuzu oluşturulmalıdır.

Yöntem

Bu çalışmanın amacı ortaöğretimde okuyan öğrencilerin derslerde başarılı olmak için nasıl çalıştıkları, başarı motivasyonunu artıran etkenleri belirleyip literatur araştırması ile ölçek geliştirme süreçlerini kullanarak örnek ölçek ortaya çıkarmaktır. Literatür araştırması 9.sınıf öğrencileri arasından rastgele seçilen 80 öğrencinin başarıyı etkileyen etmenler hakkında görüş alınarak ölçek taslağı oluşturulmuştur Ölçeğin hedef kitlesi başarıyı hedefleyen orta öğretim öğrencileridir. Bu nedenle ölçek kapsamında seçilen örneklem 2018-2019 öğretim yılı bahar döneminde Diyarbakır Cumhuriyet Anadolu Lisesi lisesinde okuyan toplamda 150 kişilik 9. Sınıf öğrencileridir.

Sonuç

Başarı motivasyonunu etkileyen etmenler üzerinde durulmuştur. Eşit aralıklı, puanlaması 5 dereceli olan ölçek tipi seçilmiştir. Başarılı öğrencileri motive edecek 55 maddelik havuz oluşturulmuştur Ölçek maddelerinin ölçülmek istenen özelliği ölçmede yeterliliğinin teknik denetimden geçirilmesi ve dilin anlaşılırlığının incelenmesi amacıyla bu aşamada uzman başvurulmuştur ve bunun dahilinde bir edebiyat öğretmeni, bir psikolojik danışmanlık ve rehberlik uzmanına ve iki branş öğretmenine başvurulmuştur. Bu uzmanlar içerik, ifade anlatım,imla ve noktalama hataları açısından ölçeği incelenmiştir. Ön deneme formu oluşturularak, uzmanlardan alınan eleştiriler dahilinde 35 maddelik taslak ölçek oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Başarı, Ölçek, Motivasyon

Example of Factors Scale to Increase Success Motivation

Abstract

Observation of the characteristics of objects or individuals by using appropriate tools and expressing the results of these observations with symbols is called the measurement. The measurement tools that constitute the rules for the classification, sorting or quantification of the property measured according to the measurement subject are called the scale. Adapting an existing scale; for the scale to be adapted is primarily to get permission from the scale owner.For this purpose, the owner of the scale should be specified for the purpose of use. In developing a new scale; If a new scale study is to be done, the first step is to make a literature review.In doing so, attention should be paid to which questions (s) should be considered for the scale issue. Method The aim of this study is to determine the factors that increase the success motivation of the students studying in secondary education and to find a sample scale by using the literature research and scale development process. The scale research has been prepared by taking opinions about success of 80 students selected randomly among the 9th grade students. Result The target audience of the scale is the secondary school students aiming for success. Therefore, the sample selected within the scope of the scale is 9th grade students 150 students studying in Diyarbakır Republic Anatolian High School in the spring term of 2018-2019 academic year. The scale type, which has 55 grades, was selected In this context, a literature teacher, a psychological counseling and guidance specialist and two branch teachers were consulted.

Keywords: Success, Scale, Motivation

Bilişsel Davranışların Ölçülmesi

Rüşen Çolak[1] *, Netice Çolak[1]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı/
*Sorumlu yazar: heviyaroj@hotmail.com

Özet

Davranışların ölçülmesinde genel bir yaklaşım, öğrencinin hedef davranışı göstereceği bir ölçme durumu yaratmak, o durumda ortaya çıkan davranışı gözleyip nicelemektir. Bu çalışmanın amacı ortaöğretimde okuyana öğrencilerin bilişsel davranışlarının yazılı ve sözlü sınavlarında uygulanmasının önemini göstermektir. ÖRNEKLEM Bilişsel davranışlar zihinsel süreçlerle ilgili davranışlardır. Bloom"a göre bilişsel alan davranışları aşamalı bir şekilde basitten karmaşığa, kolaydan zora doğru bir sıra halindedir. Bu sıralama; bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez, değerlendirme şeklindedir.Bu sıralamadan hareketle Diyarbakır ili içindeki bir ortaöğretimde 15 branş öğretmeni ile bilişsel davranışların ölçülmesini sağlayacak yazılı sorular oluşturulmuştur.Bilgi basamağındaki hedefler dikkate alınarak sorular irdelenmiştir.

Yöntem ve Sonuç

Bloom'un bilişsel alan davranışlarının aşamaları örneklendirilmiştir; 1.Bilgi basamağındaki davranışların ölçülmesi: örnek: Bir şairin şiirlerinde kullandığı takma ada ne ad verilir? a-)mahlas b-)lakap c-)nazire d-)imza e-)nam cevap:b 2.Kavrama basamağındaki davranışların ölçülmesi; Örnek: çözümü 3x+4=50-1 denklemin çözülmesiyle bulunabilecek bir problem yazın 3.Uygulama basamağındaki davranışların ölçülmesi; örnek: 10m eninde 60m boyunda bir direğin hacimce 1/1000 oranında bir maketi yapılması istenmektedir.Ortaya çıkan ürün ne kadarlık bir alan kaplar? a-)0,6cm b-)6cm c-)60cm d-)6m (cvp d) 4.Analiz basamağındaki davranışların ölçülmesi: Örnek: Bir bardak suyun içine yumurta yüzünceye kadar tuz konmuştur.Bu uygulamada yumurtanın rolü nedir? a-)tuzun suda erimesini sağlar b-)suyun sıcaklığını sabit tuta c-)suyun belli bir tuzlulukta olmasının sağlar d-)tuzun dibe çökmesinin önler e-)suyun bulanmasını önler cvp c' dir 5.Sentez basamağındaki davranışların ölçülmesi; Örnek: Soru: Seyahat konusunda özgün bir kompozisyon yazın 6.Değerlendirme basamağındaki davranışların ölçülmesi; örnek:Radyasyonun dünyamıza etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz

Anahtar Kelimeler: Davranış, Bilgi,bilişsel,ölçü

Measurement of Cognitive Behavior

Abstract

Method And Conclusion

The stages of Bloom's cognitive domain behavior are exemplified; 1.Measurement of behaviors in the information step: example: What is the nickname that a poet uses in his poems? a-) mahlas b-) moniker c-) nazire d-) signature 2. Measure behavior in the cavitation

stage; Sample: solution 3x + 4 = 50-1 solve a problem that can be solved by solving the equation 3. Measure behavior in the application step; Example: It is required to make a model with a length of 10m and a length of 60m. a-) 0.6cm b-) 6cm c-) 60cm d-) 6m 4. Measurement of behaviors in the assay step: Example: Salt is put into a glass of water until the egg is floating. What is the role of the egg in this application? a-) allows salt to dissolve in water b-) keep the water temperature constant c-) ensures that the water has a certain salinity d-) Prevents salt collapse e) prevents water from being blurred5. 5.Measure the behavior of the strand step; Sample: Question: Write an original essay about travel 6.Measuring the behavior of the evaluation step; example: How do you evaluate the effects of radiation on our world

Keywords: Cognitive, Measurement, Behavior,

Çoktan Seçmeli Testlerde Madde Kökünün Görsel İçerip İçermemesinin Madde ve Test İstatistiklerine Olan Etkisi İle Öğrenci Görüşleri

Sibel Aydoğan[1] *, **Tuba Gündüz**[2]

[1]Hacettepe Üniversitesi
[2]Gazi Üniversitesi
*Corresponding author: sibeldemirbilek07@gmail.com

Özet

Giriş

Ülkemizde kullanılan başarı testlerine bakıldığında, puanlanmasının kolay ve objektif olması sayesinde, geniş ölçekli testlerin neredeyse hepsinde ve öğretmen yapımı testlerin de azımsanmayacak kısmında çoktan seçmeli test madde türü kullanılır. Bu madde türünün yaygın olarak kullanıldığı bir eğitim alanı da matematiktir. Matematik görsel şekillerin kullanılmasına elverişli bir bilim dalıdır ve bu bilim dalında başarılı olabilmek için öğrencilerin gördüğü şekli yorumlama ve görselleştirme becerisi oldukça önemlidir. Bu çalışmanın amacı çoktan seçmeli test madde kökünün görsel içerip içermemesinin madde ve test istatistiklerine olan etkisini incelemek ve bu maddeler ile ilgili olarak öğrenci görüşlerini belirlemektir.

Yöntem

Araştırmanın amacı için madde kökünde görsel kullanılan maddelerden oluşan bir form ile görselleri çıkarılmış veya yazı ile ifade edilmiş; eşdeğer kabul edilen maddelerden oluşan başka bir form kullanılmıştır. Görsel içeren form ve görsel içermeyen formun oluşturulmasında Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından uygulanan Parasız Yatılı Bursluluk Sınavında (PYBS) kullanılan sorulardan faydalanılmıştır. Bu sınavda şekil içeren maddelerin görme engelliler için de erişilebilirliğinin sağlanması için uzmanlar tarafından görsel içeren maddelerin sözel ifadesini içeren ve eşdeğer olduğu varsayılan maddeler yazılmaktadır. Bu maddelerden 10 tanesi uygulama kapsamında seçilmiştir. Bu formlar Ankara ili Altındağ'daki 7 ortaokulda öğrenim gören 237 altıncı sınıf öğrencisine bir hafta arayla uygulanmıştır. Ayrıca testlerde farklı başarılar elde etmiş sekiz öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Çalışma kapsamında, madde kökünde şekil kullanma ve kullanmamanın madde ve test istatistiklerini nasıl etkilediğinin incelenmesinde nicel araştırma tekniklerinden; öğrencilerden görsel içeren ve görsel içermeyen sorular hakkında görüş alınmasında nitel araştırma tekniklerinden faydalanılmıştır. Araştırma kapsamında değerlendirme kriterleri olarak madde istatistiklerinden madde güçlük indeksi, madde ayırıcılık gücü indeksi; test istatistiklerinden aritmetik ortalama, standart sapma ve ölçümlerin güvenirliğidir. Ayrıca iki ayrı formdan elde edilen istatistiklerin anlamlı düzeyde birbirinden farklı olup olmadığını test etmek adına kullanılan testler ise Wilcoxon İşaretli Sıralar testi, t-testi ve Fisher'in z testidir. Alt problemlerde hesaplanan istatistiklerin anlamlılığı $\alpha=0,05$ düzeyinde test edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç

Çalışmanın bulgularına göre görsel içeren formun ölçümlerine ait güvenirlik katsayısı görsel içermeyen formun ölçümlerinin güvenirlik katsayısından anlamlı bir şekilde büyük çıkmıştır. Ayrıca görsel içeren formdaki maddelerin anlamlı bir düzeyde görsel içermeyen forma göre kolay ve daha yüksek ayırt edici olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında görüş alınan öğrenciler genel olarak görsel içermeyen testin daha zor olduğunu düşünmüşlerdir. Öğrenciler sorunun çözümüyle birebir ilişkili şekillerin soruyu kolaylaştırdığı yönünde büyük bir çoğunlukla fikir birliğine varmışlardır. Bununla birlikte sorunun çözümüne çok katkı sağmayan şekilleri bazı öğrenciler soruyu kolaylaştırmış bulurken bazıları etkilemez hatta zorlaştırabilir şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu iki form psikometrik özellikler bağlamında incelenirse görsel içerenin önde olduğu söylenebilir. Fakat buradan çıkan sonuç görsel içeren testler, görsel içermeyen testlere kıyasla tercih edilmelidir yönünde olmamalıdır. Geliştirilen bir testin önemli bir boyutu psikometrik özellikleridir. Fakat bununla birlikte testle ölçmek istediğimiz özellikler ve bize sağlayacağı dönütler de vazgeçemeyeceğimiz bir boyuttur. Çalışmanın görüş alma boyutunda dikkat çeken bir nokta iki testte de başarısız olan öğrencilerin çoğunun görsel içermeyen testte şekil çizmediklerini belirtmeleridir. Soruda sözel olarak ifade edilen bir şeklin çözümde kullanılması amaçlı çizilmesi öğrenciler tarafından kazanılması istenen önemli bir beceridir. Bu nedenle soru için gereken uygun şekli çizebilme becerisinin daha fazla öğrenci tarafından kazanılması için çalışmalar yapmak gerekebilir. Araştırmanın sonuçları ışığında hangi amaca bağlı olduğuna göre farklılık göstermesiyle beraber madde kökünün yazımında görsellerden faydalanılması önerilmektedir.

Keywords: Görsel İçeren Madde, Çoktan Seçmeli Test, Psikometrik Özellikler

In Multıple Choıce Tests the Effect of Item and Test Statıstıcs of Item Has a Vısual Stem Or Non-Vısual Stem and Student Opınıons

Abstract

Introduction

Considering the achievement tests used in our country, because of the scoring is easy and objective, the multiple choice test item type is used in almost all large scale tests and in the part of the teacher made tests. One of the field of educational study where this type of item is widely used is mathematics. Mathematics is a science that is suitable for the use of figures, and the ability to interpret and visualize the shape that students see in order to be successful in this discipline is very important. The aim of this study is to examine the effects of multiple choice test item stem which has figure and hasn’t figure on item and test statistics and to determine students' opinions about these items. Method For the purpose of the study, a form consisting of visually used items in the item stem and its visuals were extracted or expressed in writing; another form of equivalent items was used. The items used in the "Parasız Yatılı Bursluluk Sınavında (PYBS)" applied by the Ministry of National Education were used to form the form that contains visual and form without visual form. In order to ensure the accessibility of the items containing the form for the visually impaired, the articles which

contain the verbal expression of the visuals containing the visuals and which are assumed to be equivalent are written by the experts. Ten of these items were selected within the scope of the application. These forms were administered to 237 sixth grade students attending 7 secondary schools in Altındağ, Ankara, with a one-week interval. In addition, eight students who had different achievements in the tests were interviewed. Within the scope of the study, quantitative research techniques are used to examine how to affect the item and test statistics using and non-using figure in the item stem; qualitative research techniques were used to get the students' opinions about visual and non-visual items. In the scope of the study, as evaluation criteria, from item statistics item difficulty index, item discrimination index ; from test statistics arithmetic mean, standard deviation and reliability of measurements. In addition, the tests used to test whether the statistics obtained from two different forms were significantly different from each other were wilcoxon signed ranks test, t-test and Fisher's z test. The statistics calculated at the significance level $\alpha=0.05$. Findings and Results According to the findings of the study, the reliability coefficient of the visual form measurements was significantly greater than the reliability coefficient of the measurements of the non-visual form. In addition, it was concluded that the items in the form containing visual content were easy and higher discriminative than the form which did not contain a significant level. The students who took the opinions in the context of the study generally thought that the test without visual was more difficult. Students have come to a great majority of consensus that the one-to-one relationship with the solution of the problem facilitates the items. However, some students do not contribute much to the solution of the problem, some students find it easy to make the item, while others do not affect or even reported. If these two forms are examined in the context of psychometric properties, it can be said that item with the visual content is leading. However, the resultant visual tests should not be preferred in comparison to non-visual tests. An important dimension of a developed test is its psychometric properties. However, what we want to measure with the test and the feedback we provide is a dimension that we cannot give up. One point that attracts attention in the receiving opinion of the study is that most of the students who failed in both tests stated that they did not diagrammatize in the non-visual test. Diagrammatizing a verbal expression in the question for use in the solution is an important skill to be gained by the students. Therefore, it may be necessary to carry out studies to gain the ability to draw the appropriate figure needed for the question by more students. In the light of the results of the research, it is recommended to use the visuals in the writing of the item stem with differentiating according to the purpose.

Keywords: Item Has a Visual Stem, Multiple Choice Test, Psychometric Properties

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Standartlarının Beyin Fırtınası ve Delfi Tekniğiyle Revize Çalışmaları

Çetin Semerci[1] *

[1]Bartın Üniversitesi

*Corresponding author: ctnsem@gmail.com

Özet

Nitelikli bir eğitim sistemi standartlara bağlanarak güvence altına alınabilir. Eğitim sisteminde ölçme ve değerlendirmenin önemli bir yeri bulunduğu göz önüne alınırsa bu yönde standartların belirlenmesi de kaçınılmaz olmaktadır. Ölçme ve değerlendirme alanına ilişkin yeterlikleri kazanmış bir öğretici ile bu yeterlikleri kazanmamış bir öğretici arasında önemli farklar vardır. Ölçme ve değerlendirmeye uygun not veren bir öğretici hem daha az hatalı değer yargılarına ulaşmış olur, hem de kendi öğretim yöntemlerini geliştirip değerlendirebilir. Oysa, Türkiye'de öğreticiler ölçme ve değerlendirme işlemlerini aynı standartta yapmadıkları gözlenmektedir. Öğrencilerin eğitim öğretim hayatları boyunca, bazen çok çalışmalarına rağmen başarısız oldukları gözlenmektedir. Bunun sorumluluğu çoğu zaman öğreticilere bağlanmaktadır. Bu nedenlerle eğitimde ölçme ve değerlendirmeye ilişkin standartlara ihtiyaç duyulmaktadır. Standart kavramı, "belirli ölçülere, yasaya, kullanıma uygun olan" ve/veya "örnek veya temel alınabilen, tek biçim" şeklinde tanımlanmaktadır. Nitelikli ölçme ve değerlendirme için standartların belirlenmesi gerekir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı, eğitimde ölçme ve değerlendirme standartlarının revize çalışmasının yapılmasıdır. XI. Eğitim Bilimleri Kongresi'nde (23-26 Ekim 2002), "eğitimde ölçme ve değerlendirme standartlarının hazırlık çalışmaları" konulu sunulan standartların revize çalışması yapılmıştır. Araştırmada nitel yöntem kullanılmıştır. Türkiye'de akreditasyon ve kalite çalışmaların artmasıyla birlikte ölçme ve değerlendirme standartlarının gündeme getirilmesi planlanmıştır. Bunun için, yeni bilgiler ışığında standartlarda düzenlemeler yapılmıştır. Sonra, ölçme ve değerlendirme uzmanları başta olmak üzere Eğitim Bilimlerinde görevli öğretim üyelerine ulaşılmış olup beyin fırtınası ve delfi tekniğiyle eğitimde ölçme ve değerlendirme standartlarının revize çalışmaları yapılmıştır. Ölçme ve değerlendirme standartların hazırlık çalışmalarında literatüre dayalı olarak toplam beş boyut oluşturulmuştur. Bunlar, ölçme ve değerlendirmenin genel özellikleri, ölçme hataları ve sıfır noktası, sınav türleri, değerlendirme ölçütleri ile madde ve sınav istatistikleridir. Bu alanlardan 26 standart belirlenmiştir. Bu standartlardan 17'si ölçme grubunda, 9'u ise değerlendirme grubundadır. Boyutlara göre standartların sayısal dağılımına bakıldığında, ölçme ve değerlendirmenin genel özelliklerinde 9, ölçme hataları ve sıfır noktasında 4, sınav türlerinde 5, değerlendirme ölçütlerinde 3 ve madde ve sınav istatistiklerinde 5 standart bulunmaktadır. Bu standartlardan bazıları aşağıda verilmiştir: 1.1.1. Ders içeriklerinin izlenmesi 1.1.2. Ölçme matrisinin (belirtke tablosu) uygunluğu 1.1.3. Cevap anahtarının doğruluğu 1.1.4. Ölçmenin güvenilir olması 1.1.5. Ölçmenin kullanışlı olması 1.1.6. Ölçmenin yapı geçerliğine uygunluğu 2.1.1. Ölçmelerin hatasız olması 2.1.2. İzafi (itibari) sıfır noktası anlayışının olması 3.1.1. Derse ve konulara uygun ölçme aracının kullanılması 3.1.2. Sınav sorularının sınav konularını temsil edici olması 3.1.3. Soruların ileri düzeyde olması Eğitimde ölçme ve değerlendirme standartlarının amacı, her öğreticinin daha

geçerli ve güvenilir sınav yaparak öğrencilerini memnun etmesidir. Çalışmada ortaya konan kanıtlar, standarda ulaşıldığını gösteren belgelerdir. Derecelendirmeler ise, standarda uygunluk veya yetersizlik açısından karar vermede yardımcı olmaktadırlar. Aşağıda bazı göstergeler verilmiştir: 1. Soruların açık ve anlaşılır olması 2. Ölçümler 3. Not baremleri 4. Soruların kapsamı 5. Cevap anahtarının uzmanın hazırladığı cevap anahtarı ile tutarlı olması 6. Soruların önemine, ağırlığına ve ilerde ise yararlılık derecesine göre puan bareminin olması 7. Sınav sorularının kritik hedef-davranışlarından seçilmesi 8. Soruların bilişsel alanın farklı basamaklarına hitap etmesi 9. Sınav sorularının sınav konularında önem derecesine göre dengeli dağıtımı Göstergelere ilişkin kanıtlardan bazıları şunlardır: 1. Soru kitapçığı 2. Türkçe dil uzmanı 3. Sınav kitapçığı (Açıklama+sorular) 4. Alan uzmanı 5. Program uzmanı 6. Ölçme ve değerlendirme uzmanı Türkiye'de son zamanlarda özellikle yükseköğretimde kalite ve akreditasyon çalışmalarına hız verilmiştir. Tüm programların akredite edilmesi düşünülmektedir. Akredite edilmiş programlar ÖSYM kılavuzunda belirtilmektedir. Kaite ve akreditasyon programlarında ölçme ve değerlendirmenin önemli bir yeri vardır. Bu nedenle çalışmanın revize edilmesi uygun görülmüştür. Revize çalışmaları devam etmekte olup standartların gösterge ve kanıtlarına göre yapılan derecelendirmelerde her standart için en az orta düzeyde puan almaları için teşvik edilmelidir. Sonuç olarak, eğitimde yapılan ölçme ve değerlendirmelerin standartlara uygunluğu sağlanmalıdır.

Keywords: Ölçme, Değerlendirme, Standart, Eğitim

Revised Studies by Brainstorming and Delfi Technique of Standards Measurement and Evaluation in Education

Abstract

A qualified education system can be secured to the standards. Considering that measurement and evaluation have an important place in the education system, it is inevitable to determine the standards in this direction. There are significant differences between a teacher who has gained competencies in the field of measurement and evaluation and a teacher who has not gained these competences. A tutorial that gives a note of assessment and evaluation can both achieve less false value judgments and develop and evaluate its own teaching methods. However, it has not been observed in Turkey tutorials measurement and evaluation process in the same standard. It is observed that students have failed despite their hard work during their education. The responsibility for this is often attributed to the tutorials. For these reasons, standards on measurement and evaluation in education are needed. The concept of standard is defined as, a certain measure, law, suitable for use veya and / or, one form or one that can be taken as basis uygun. Standards must be set for qualitative measurement and evaluation. In this context, the purpose of this study is to revise the measurement and evaluation standards in education. The standarts of measurement and evaluation in education was presented in the XI. Educational Sciences Congress (23-26 October 2002), Qualitative method was used in the research. accreditation and quality work has gained importance in Turkey. In this sense, standards have been made in the framework of new information. In this study, measurement

and evaluation experts, especially the faculty members in the Educational Sciences were reached. Measurement and evaluation standards have been revised by brainstorming and delfi technique in education A total of five dimensions have been established in the preparatory work of measurement and evaluation standards based on the literature. These are general characteristics of measurement and evaluation, measurement errors and zero point, exam types, evaluation criteria and item and exam statistics. 26 standards have been determined from these areas. 17 of these standards are in the measurement group and 9 in the evaluation group. When the numerical distribution of the standards according to the dimensions is considered, there are 9 standards in the general characteristics of measurement and evaluation, 4 in the measurement errors and 0 point, 5 in the test types, 3 in the evaluation criteria and 5 standards in the item and test statistics. Some of these standards are as follows: 1.1.1. Course content monitoring 1.1.2. The conformity of the measurement matrix (specification table) 1.1.3. Accuracy of the answer key 1.1.4. Reliability of measurement 1.1.5. The measurement is useful 1.1.6. Conformity of measurement with construct validity 2.1.1. The measurements are accurate 2.1.2. Convergent zero point understanding 3.1.1. Using the appropriate measurement tool 3.1.2. Exam questions to be representative of exam subjects 3.1.3. Advanced level of questions The aim of the standards of measurement and evaluation in education is to make students more satisfied by making a more valid and reliable exam. Evidence presented in the study is evidence that the standard has been reached. The ratings help to make decisions in terms of compliance or inability to the standard. Here are some indicators: 1. Clear and comprehensible questions 2. Measurements 3. Note bars 4. The scope of the questions 5. The answer key should be consistent with the answer key prepared by the expert 6. The importance of the questions, the weight and the degree of usefulness in the future according to the score barem 7. Selection of the exam questions from the critical goal-behavior 8. Questions to address different stages of the cognitive domain 9. Balanced distribution of exam questions according to importance level in exam subjects Here are some of the evidence for indicators: 1. Question booklet 2. Turkish language specialist 3. Test booklet (Description + questions) 4. Field specialist 5. Curriculum specialist 6. Measurement and evaluation specialist Revised studies are ongoing and should be encouraged to obtain at least a moderate score for each standard in the ratings made according to the standards and evidence of the standards. As a result, it must be provided the suitability of measurement and evaluation in education to standards.

Keywords: Measurement, Evaluation, Standard, Education

Empatik Eğilim Ölçeği: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması

Mehmet Akif Sözer[1], **Şehide Arslanhan**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi/

[2]Kozan Bilim ve Sanat Merkezi/

*Corresponding author: sehidearslanhan83@gmail.com

Özet

Amaç

Son yıllarda Suriye'de yaşanan iç savaş ortamı nedeniyle, Türkiye'ye büyük bir kısmı öğrenim çağındaki çocuklardan oluşan yoğun bir göç yaşanmıştır. Bu bağlamda Suriyeli mülteci çocukların eğitim ortamına uyum sağlamaları ve toplumsal kabul görmeleri önem arz etmektedir. Bu nedenle, bu araştırmada Türk eğitim sistemi içinde yer alan öğrencilerin, farklı kültürlere yönelik empatik eğilimlerini belirlemek üzere geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmek amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın çalışma grubu Adana ili Seyhan ilçesindeki dört ilkokulda öğrenim gören ve 10-11 yaş aralığında olan 310 ilkokul 4. Sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışma grubu küme örnekleme yoluyla seçilmiştir. Ölçek geliştirmenin ilk aşamasında ölçülecek niteliğin açıkça tanımlanması amacıyla yurt içi ve yurt dışında yapılan çalışmalarla ilgili alanyazın incelenerek öğrencilerin sahip olması beklenen empatik eğilimlerle ilgili ölçekte kullanılabilecek ifadeler belirlenmiştir. Daha sonra 4' lü Likert (Hiç Bir Zaman, Bazen, Sık Sık, Her Zaman) türünde 52 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Denemelik ölçek maddeleri bilişsel (Arkadaşlarımın üzgün olduklarını hareketlerinden anlayabilirim.), duyuşsal (Başka birine haksızca davranılması beni kızdırır.), davranışsal (Bir arkadaşım eşyasını kaybederse bende onunla birlikte ararım.) ve kültürel (Farklı ülkelerdeki insanların yaşam biçimlerini merak ederim.) olmak üzere dört boyutlu olarak hazırlanmıştır. Oluşturulan 52 maddelik deneysel form, konu alanında bilgi sahibi olan ve çalışma konusu hakkında bilgilendirilen Eğitim Bilimleri alanından 5 uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen dönütler yardımıyla aday ölçek oluşturulmaya çalışılmıştır. Uzman görüşü doğrultusunda ölçekten bazı maddeler çıkartılmış, bazı maddelerde ise anlaşılırlığı artırıcı düzenlemeler yapılmıştır. Bu çalışmaların ardından 44 maddelik bir deneme formu oluşturulmuştur. Empatik Eğilim Ölçeğinde yer alması uygun maddeleri belirlemek amacıyla, maddelerin madde analizi ve madde-toplam korelâsyonları ile ilgili analizler yapılmıştır. Maddelerin alt ve üst %27'lik grupları ayırt edip etmediğini sınamak için t-testi yapılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği¬ni incelemek için açımlayıcı faktör analizi (AFA) uygu¬lanmış, ardından doğrulayı¬cı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. Açımlayıcı faktör analizinde maddelerin ölçekte kalıp kalmamasına karar vermede faktör yük değe¬rinin alt sınırı olarak .30 belirlenmiştir. Ölçeğin tümü için yapılan yapı geçerliği analizi sonucunda belirlenen alt yapıların iç tutarlılığı Cronbach alfa formülüyle hesaplanmıştır.

Bulgular

Denemelik form uygulandıktan sonra elde edilen verilerle önce her bir maddeden alınan puanlarla ölçeğin tümünden alınan puanlar arasındaki korelâsyonlar Pearson korelâsyon katsayısı ile hesaplanmıştır. Madde analizi kapsamında madde – toplam korelasyonunun yanı sıra, bir testin toplam puanlarına göre oluşturulan alt%27 ve üst%27'lik grupların madde ortalama puanları arasındaki farkın bağımsız gruplar t- testi ile analiz edilmesi yöntemine de başvurulmuştur. Madde test- toplam korelasyonu .30'un altında kalan ve alt –üst bağımsız gruplar t testi sonucunda .05 düzeyinde anlamlı çıkmayan 4, 6, 10, 21 ve 41. maddelerin ölçeğin iç tutarlılığını olumsuz etkilediği düşünüldüğünden, deneme ölçekten çıkarılmalarına karar verilmiştir. Faktör analizine başlamadan önce verilerin uygunluğunu saptamak üzere Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi hesaplanmıştır. KMO değeri .833 bulunmuş ve Bartlett testi sonucu .00 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Faktör desenini belirlemek amacıyla döndürülmemiş temel bileşenler analizi uygulanmıştır. Bu analiz sonucunda ölçeğin öz değeri 1'den büyük olan 13 faktörde toplandığı görülmüştür. 13 faktörün varyansa yaptığı katkı ise %57,3 olarak hesaplanmıştır. Ancak 13 faktörün her birinin varyansa yaptıkları katkı incelendiğinde ilk dört faktörün varyansa önemli bir katkı yaptığı görülmüştür. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda, yukarıdaki ölçütlere uymayan, anlam ve içerik açısından birbiri ile tutarlı olmayan 15 madde ölçekten çıkarılarak faktör analizi yinelenmiştir. Yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda dört faktörün varyansa yaptığı katkının %42,791 olduğu görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizi ile ilgili olarak "Empatik Eğilim Ölçeği"nin değerleri incelendiğinde x2/sd oranının 1.171, RMSEA'nın 0.02, GFI uyum indeksinin 0.93 ve AGFI uyum indeksinin de 0.91 olduğu görülmektedir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin Cronbach alpha güvenirlik katsayısı 0,86 olup, davranışsal empati boyutu için 0,76; duygusal empati boyutu için 0,73; bilişsel empati boyutu için 0,71 ve kültürel empati boyutu için 0,67 olduğu görülmektedir. Spearman Brown formülüyle hesaplanan iki yarı test güvenirliği 0,835 ve Guttman Split-Half tekniği kullanılarak yapılan iki yarı test güvenirliği de 0,835 olarak bulunmuştur. Bu değer ölçeğin iki yarı güvenirlik düzeyinin 0,835 olduğu şeklinde değerlendirilir.

Sonuç

Bu çalışmada, öğrencilerin empatik eğilimlerini belirlemek amacıyla; bilişsel, duyuşsal, davranışsal ve kültürel olmak üzere her biri 6 madde olan 4 alt boyuttan oluşan toplam 24 maddelik bir ölçek geliştirilmiştir. Bu araştırmanın sonucunda ölçeğin yeterli psikometrik özelliklere sahip olduğu görülmüştür. Yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda dört faktörün varyansa yaptığı katkının %42,791 olduğu görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizi ile ilgili elde edilen uyum indekslerine göre model-veri uyumunun iyi/mükemmel düzeyde olduğu ve bu nedenle ölçeğin yapısal geçerliğe sahip olduğu söylenebilir. Ölçeğin güvenirlik katsayısı 0,86 olup, davranışsal empati boyutu için 0,76; duygusal empati boyutu için 0,73; bilişsel empati boyutu için 0,71 ve kültürel empati boyutu için 0,67 olması ölçekten elde edilen değerlerin her bir madde için güvenirliğin geçerli ve iyi düzeyde olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, geçerlik ve güvenirlik çalışmalarına dayanılarak bu ölçeğin yapılacak çalışmalarda uygulanabilir olduğu söylenebilir.

Keywords: Empati, Ölçek Geliştirme, Geçerlik ve Güvenirlik

Empathic Tendency Scale: A Scale Development Study

Abstract

Objective: in recent years due to the civil war in Syria, Turkey has been a large part of the massive migration of children in school age.In this context, it is important that Syrian refugee children adapt to the educational environment and social acceptance.Therefore, in this study, it was aimed to develop a valid and reliable scale to determine the empathic tendencies of the students in the Turkish education system towards different cultures. Method: The study group consisted of 310 primary school 4th grade students studying in four primary schools in Seyhan district of Adana province.The study group was selected by cluster sampling. In order to clearly define the quality to be measured in the first stage of scale development, the literature on domestic and Foreign Studies has been examined and the expressions that can be used on the scale regarding the empathic tendencies expected to have students have been determined. Then a pool of 52 item of 4 Likert (never, sometimes, often, always) was formed. The trial of the scale items are cognitive (I can understand from the actions of my friends who are sad.), Affective (it makes me angry to be treated unfairly with someone else), behavioral (if a friend loses his possessions, I call with him) and cultural (I wonder how people live in different countries.) prepared in four dimensions. The 52-item trial form was presented to 5 experts from the field of Educational Sciences who have knowledge of the subject and have been informed about the subject. With the help of the feedback from the experts, the candidate scale was tried to be created.In accordance with the expert opinion, some items were removed from the scale, and in some articles, understandability-enhancing arrangements were made. After these studies, a 44-item trial form was created. In order to determine the appropriate items to be included in the Empathic Tendency Scale, analysis of the item analysis and item-total correlations were made. T-test was performed to test whether the items differ from the upper and lower groups of 27%. In order to examine the construct validity of the scale, exploratory factor analysis (EFA) was applied and then confirmatory factor analysis (CFA) was applied.In the exploratory factor analysis, a factor of .30 was determined as the lower limit of the factor load value in deciding whether to keep the items on the scale. The internal consistency of the sub-structures determined as a result of structural validity analysis for the whole scale was calculated by using the Cronbach Alpha formula. Findings: The data obtained after the trial form were calculated by Pearson correlation coefficient between the scores obtained from each item and the scores obtained from the whole scale.In addition to the item - total correlation, a method of analyzing the difference between the item mean scores of the lower 27% and the upper 27% groups based on the total scores of the test was performed by independent groups t-test. The item test-total correlation was less than .30 and do not show significant significance at the .05 level in lower 27% and the upper 27% groups, it was decided that items 4, 6, 10, 21 and 41, were excluded from the trial scale because they were thought to have a negative effect on the internal consistency of the scale.Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) coefficient and Barlett Sphericity test were calculated to determine the appropriateness of the data before starting factor analysis.KMO value was found .833 and Bartlett test result was significant at .00 level.In order to determine the factor pattern, the non-rotated basic components analysis was applied.As a result of this analysis, it was observed that the scale was collected in 13 factors with an eigenvalue greater than 1.The contribution of

13 factors to the variance was calculated as 57.3%. However, when the contribution of each of the 13 factors to the variance is examined, it is seen that the first four factors make an important contribution to the variance. As a result of the exploratory factor analysis, factor analysis was repeated by subtracting 15 items that did not meet the above criteria and were not consistent with each other in terms of meaning and content.As a result of the exploratory factor analysis, it was observed that the contribution of four factors to the variance was 42.791%.When the values of indeks Empathic Tendency Scale F are examined, it is seen that the ratio of x2 / sd is 1.171, RMSEA is 0.02, GFI compliance index is 0.93 and AGFI compliance index is 0.91.The Cronbach alpha reliability coefficient of the scale was 0.86 and 0.76 for behavioral empathy. 0.73 for emotional empathy size; for the size of cognitive empathy it is 0.71 and the cultural empathy dimension is 0.67.The two half-test reliability calculated by the Spearman Brown formula was 0.835 and the two half-test reliability using the Guttman Split-Half technique was found to be 0.835.This value is considered to be 0.835 for the two semi-reliability levels of the scale. Results: In this study, to determine the students' empathic tendencies; A 24-item scale consisting of 4 sub-dimensions of 6 items, each being cognitive, affective, behavioral and cultural, has been developed. As a result of this study, it was seen that the scale had sufficient psychometric properties. As a result of the exploratory factor analysis, it was observed that the contribution of four factors to the variance was 42.791%. According to the fit indices obtained for confirmatory factor analysis, it can be said that the model-data compliance is good / excellent and the scale has structural validity. The reliability coefficient of the scale was 0.86 and 0.76 for behavioral empathy. 0.73 for emotional empathy size; for the cognitive empathy dimension of 0.71 and the cultural empathy dimension of 0.67, the values obtained from the scale indicate that the reliability for each substance is valid and good. As a result, it can be said that this scale is applicable in the studies to be conducted based on the validity and reliability studies.

Keywords: Empathy, Scale Development, Reliability and Validity

Farklı Kuramlar Kapsamında Hesaplanan Madde Ayırt Edicilik Parametrelerinin Karşılaştırılması

Ezgi Mor Dirlik[1]

[1]Kastamonu Üniversitesi

*Corresponding author: ezgimor@gmail.com

Özet

Modern dünyada psikolojik testlerin kullanımı yalnızca eğitim ve psikoloji ile sınırlı kalmamış, sağlıktan iletişime, sosyolojiye kısaca insanla ilgilenen tüm bilim dallarına yayılmıştır. Bireyleri tanımak, bireyler arasındaki farklılıkları belirlemek, bireyleri bir mesleğe ya da bir üst öğrenim kurumuna yönlendirmek ya da seçme yapmak gibi önemli kararların alınmasında kullanılan testlerin nitelikleri verilen kararların doğruluğunu belirlemektedir. Söz konusu testlerin madde ve ölçek düzeyinde analizlerinin yapılması, geçerliğine ve güvenirliğine ilişkin kanıtlar toplanması test sonuçlarına dayalı olarak verilen kararların isabet derecesini artırmaktadır. Testlerin temel birimi olan madde nitelikleri de testin genel niteliğini belirlemekte, dolayısıyla madde düzeyindeki analizlerin titiz bir şekilde yapılması gerekmektedir. Test geliştirme sürecinde testte yer alan maddelerin o madde ile ölçülen niteliğe sahip olanlar ile olmayanları ayırması istenir. Bir diğer ifadeyle ölçülen özelliğe sahip olanların madde doğru yanıtlaması, olmayanların yanlış yanıtlaması ya da yanıtsız bırakması beklenmektedir. Maddenin ölçülen niteliğe ilişkin testi alan bireyleri ayırt edebilme gücü, madde ayırt edicilik indeksi olarak adlandırılır. Aynı zamanda madde geçerliği olarak da adlandırılan bu istatistik, madde puanları ile test puanları arasındaki korelasyona dayalı olarak hesaplanır. Her ne kadar KTK ile Madde Tepki Kuramı(MTK)'dan kestirilen parametreleri kıyaslayan çalışmalar bulunsa da, POMTK ile KTK'dan kestirilen parametreleri karşılaştırmayı amaçlayan çalışmalara alan yazında rastlanamamıştır. Bu indeksin hesaplanmasında farklı psikometrik kuramlar tarafından farklı yöntemler kullanılır. Psikometri alanında en çok bilinen ve en eski yaklaşım olan Klasik Test Kuramı(KTK) kapsamında nokta-çift serili (point-biserial), çift-serili (biserial), dörtlü(phi) ve tetrakorik (tetrachoric) korelasyon katsayıları sıklıkla tercih edilmektedir. Farklı bir ölçekleme yaklaşımı olan Guttman ölçeğine dayalı olarak geliştirilen Mokken modellerde ise Loevinger tarafından önerilen ölçeklenebilirlik katsayıları madde ayırt edicilik düzeyini göstermekte ve maddeler arasındaki koşullu kovaryanslar temel alınarak hesaplanmaktadır. Parametrik Olmayan Madde Tepki Kuramı (POMTK) kapsamında yer alan Mokken modellerinde kullanılan ölçeklenebilirlik katsayıları sadece bu modellerle sınırlı değildir. Farklı yaklaşımlar benimsenerek geliştirilmiş ölçeklerde yer alan maddeler için de ölçeklenebilirlik katsayılarının hesaplanması test geliştiricilere daha ayrıntılı bilgiler sağlayacak ve maddeleri ve ölçülen yapıları keşfetmeye katkıda bulunacaktır. İlgili alan yazın incelendiğinde Mokken modellerinin yakın zamanda alana dâhil olmasından dolayı farklı yaklaşımları karşılaştırmayı amaçlayan çalışmalarının sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada çok kategorili olarak puanlanan ve bireylerin akademik sahtekârlık eğilimlerini belirlemeyi amaçlayan bir ölçekteki maddelere ilişkin madde ayırt edicilik düzeylerinin KTK ve POMTK yöntemleri ile kestirilmesi ve kestirimler arasındaki korelasyonların belirlenmesi

amaçlanmıştır. Bu genel amaç gözetildiğinde çalışmanın nicel araştırmalar içinde yer alan betimsel bir çalışma olduğu ve korelasyonel araştırma deseniyle yürütülmesi uygun bulunmuştur. Çalışma kapsamında seçkisiz olmayan örneklem belirleme yöntemlerinden hâlihazır gruplar kullanılmış ve veriler farklı sınıflarda öğrenim görmekte olan 235 lisans öğrencisinden toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak ise farklı araştırmacılar tarafından geliştirilmiş, geçerliğine ve güvenirliğine ilişkin kanıtlar toplanmış olan Akademik Sahtekârlık Eğilimi Ölçeği (ASEÖ) kullanılmıştır. Elde edilen veriler R programı kullanılarak analiz edilmiş, her iki yaklaşım kapsamındaki yöntemler temel alınarak madde ayırt edicilik indeksleri hesaplanmıştır. Hesaplanan indeksler arasındaki korelasyon katsayıları uygun teknikler kullanılarak incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda her iki yaklaşımdan kestirilen madde ayırt edicilik indeksleri arasındaki ilişkinin pozitif, yüksek ve manidar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca hesaplanan indeksler arasındaki farkların manidarlığı da test edilmiş ve iki yaklaşımdan kestirilen parametreler arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgulara göre KTK yaklaşımı kapsamında geliştirilmiş bir ölçek için madde ayırt edicilik indekslerinin KTK'daki yöntemlere ek olarak ölçeklenebilirlik katsayıları kullanılarak da hesaplanabileceğini göstermiştir. Ölçeklenebilirlik katsayıları KTK'daki yöntemler gibi geniş örneklemlere uygulamayı gerektirmemekte, bu durum da küçük örneklemlerde dahi madde analizlerinin POMTK kapsamında yer alan ölçeklenebilirlik katsayıları ile yapılabileceğinin göstergesi olmuştur.

Keywords: Madde Ayırt Edicilik İndeksi, Mokken Modelleri, Ölçeklenebilirlik Katsayısı, Klasik Test Kuramı

Investigating the Internet Addiction Profile of Turkish Students With Latent Class Analysis

Burhanettin Ozdemir[1] *, **Özlem Çakır**[2]

[1]Siirt University
[2]Ankara Unıversıty
*Corresponding author: b.ozdemir025@gmail.com

Abstract

The Young's internet addiction test (IAT) was developed to measure self-reported compulsive use of internet and internet addiction level of individuals. The original scale consists of 20 Likert-type items each of which has 5 options and higher score on scale is considered as an indicator of higher level of internet addiction. The criteria proposed by test developers, based on total scores obtained from the scale, classify participants into four groups, namely normal (0-30), mild (31-49), moderate (50-79) and severe (80 and above), respectively. This study aims to determine internet addiction profiles of Turkish students with latent class analysis. Moreover, factorial structure of internet addiction test developed by Young (1998) was investigated and dependency between students' latent profiles and demographic variables such as gender, education level, school area (urban and rural) and students' age were examined by chi-square test. Additionally, classification based on young`s internet addiction test and latent clusters obtained from latent cluster analysis were compared. For this purpose, the Turkish version of Young's internet addiction test (Cakir, Ayas and Horzum) was used. The adapted version of IAT consists of 19 items with three factors that are preference, tendency to excessive use and problems, respectively. The study group consists of responses of 317 students to internet addiction test adapted to Turkish culture. The fit measures obtained from CFA models revealed that both one factor and three factors CFA models fitted well to data, while three factor model showed better fit compared to one factor model. Therefore, latent class analyses (LCA) were applied to factor scores obtained from three factor CFA model, rather than row scores, which enables us to examine behavior of latent classes for each aforementioned factor. The Information Criterion adjusted for sample size (aBIC) and the Lo-Mendel-Rubin Adjusted Likelihood Ratio Test (aLRT) statistic are used to determine number of significant clusters in which smaller values indicate better fit to given data sets. The non-significant aLRT statistics between latent class analyses between K-1 and K classes implies that data set breaks down into K-1 significant latent classes. In order to facilitate the interpretation of results, the total scores of each factor of internet addiction test were converted to T-scale where mean and standard deviation are equal to 50 and 10, respectively. The latent class analysis results showed that students classified into three latent classes based on their scores on three factors of adapted internet addiction test. There appeared to be clear distinction between these latent classes for each factor that can be named low, moderate and high internet addiction profiles, in which 36.6 percent of students fell into low level (Latent Class 1), 51.6 percent fell into moderate level (Latent Class 2) and remaining 11.8 percent fell into high level of internet addiction, respectively. According to latent class analysis, students with low level of internet addiction had approximately, one standard deviation (sd=10) below

the mean and students with moderate level of internet addiction had slightly higher than mean, while students with high level of internet addiction had one standard deviation above the mean for each factor. Moreover, there was significant difference between proposed internet addiction classes based on row scores and latent classes obtained from factor scores. On the other hand, chi-square test results revealed that the relationship between background variables and students' performance for each factor remained same across latent profiles. Therefore, it is suggested to use latent class analysis based classification criteria to classify students, when there is more than one factor, since latent class analysis take each factor into account and enables us to observe the behavior of each latent classes across scale factors.

Keywords: Internet Addiction, Latent Class Analysis

Motivasyon ve Başarının Yordayıcılarının Çoklu Doğrusal Regresyon ve Yol Analizi İle İncelenmesi

Sevilay Çırak Kurt[1] *, **İlhan Koyuncu**[1]

[1]Adıyaman Üniversitesi

*Sorumlu yazar: sevilaycirak@hotmail.com

Özet

Amaç

Eğitim araştırmalarında en çok ele alınan iki kavram olarak düşünülebilecek olan motivasyon ve başarı pek çok araştırmada birlikte ele alınmış ve bu araştırmaların çoğunda motivasyon başarı ile yüksek derecede ilişkili bulunmuştur. Buna göre başarı oranını artırmak isteyen eğitimciler güdü ile ilgilenmek durumundadır. Nitekim kimi öğrenenler başarmada daha istekli iken kimi öğrenenlerin daha az istekli olduğu bilinmektedir. Yani başarma isteği kişiden kişiye farklılık göstermektedir. Bunların nedenleri bazen bireysel özellikler bazen de eğitimle ilgili geçmiş yaşantılar olabilmektedir. Her ne şekilde olursa olsun güdü ile ilgili etmenlerin detaylıca incelenmesi gerekmektedir. Motivasyon ve başarının özellikle öğretmen adaylarında incelenmesi önem arz etmektedir. Çeşitli araştırmalar öğretmen davranışlarının öğrenci davranışlarında etkili olduğunu göstermektedir. Buna göre motivasyonu yüksek ve başarıya odaklı öğretmen adayı geleceğin motivesi yüksek başarıya odaklı öğretmeni ve motivasyonu yüksek başarıya odaklı öğrenciler anlamına gelebilir. Öğretmen adaylarının motivasyon ve başarıları ile ilgili bireysel özelliklerinin incelenmesi ve bu doğrultuda ortaya çıkan sorunların tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması önemli görülmektedir. Ulusal alan yazında öğretmen adaylarının başarı ve motivasyonlarını inceleyen araştırmalar yer almakla birlikte iki kavramı birlikte ele alıp hem regresyon hem de yapısal eşitlik modelleme ile inceleyen araştırmaya rastlanmamıştır. Bu araştırmanın temel amacı öğretmen adaylarının akademik başarısı ve motivasyonları ile ilgili bireysel özelliklerini ortaya koymaktır. Araştırmanın temel amacı çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: 1. Öğretmen adaylarının cinsiyet, yaş, bölüm, mezun olunan okul, mezuniyet puanı, üniversite giriş puanı gibi (demografik) bireysel özellikleri motivasyonlarını nasıl yordamaktadır? 2. Öğretmen adaylarının cinsiyet, yaş, bölüm, mezun olunan okul, mezuniyet puanı, üniversite giriş puanı, motivasyon gibi (demografik) bireysel özellikleri akademik başarılarını nasıl yordamaktadır? 3. Yordayıcı değişkenlerle kurulan bir yol modeli motivasyonları ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi ne düzeyde açıklamaktadır?

Yöntem

Bu araştırmada, öğretmen adaylarının akademik başarı ve motivasyonlarını yordayan çeşitli özelliklerinin incelenmesi amaçlandığından araştırma tarama modelinde ilişkisel bir çalışmadır ve nicel yöntemlerle yürütülmüştür. Araştırma verileri iki farklı üniversitenin farklı bölümlerinde öğrenim görmekte olan 405 öğretmen adayından toplanmıştır. Çalışma grubunun %72'si (NAdıyaman=290) Adıyaman Üniversitesi'nden, %28'i (NAlanya=115) ise Alanya Üniversitesi'nden araştırmaya katılmıştır. Araştırmada uygun ve amaçsal örnekleme yöntemleri esas alınmış ve tüm grubun gönüllü katılımları sağlanmıştır. Araştırmada veriler

Başarı Odaklı Motivasyon Ölçeği ve araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde öncelikle çoklu doğrusal regresyon analizleri kullanılarak öğretmen adaylarının motivasyon ve akademik başarıları üzerinde etkili olabilecek olası değişkenler incelenmiştir. Daha sonra ise regresyon analizlerinde önemli bulunan değişkenlerle bir yol analizi modeli oluşturmuştur. Analizler yapılmadan önce yöntemlerin varsayımları incelenmiştir. Modelin değerlendirilmesinde, Ki-Kare ve p değeri, Ki-Kare/sd, RMSEA, NNFI, CFI, SRMR ve AGFI değerleri kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırma bulguları öğretmen adaylarının akademik başarılarını açıklayan değişkenlerin motivasyon, okuduğu bölüm, cinsiyet ve barınma durumu; motivasyonlarını açıklayan değişkenlerin ise üniversite giriş puanı ve cinsiyet olduğunu göstermektedir. Motivasyon ve akademik başarı, yordayıcı değişkenleriyle birlikte bir model dahilinde değerlendirildiğinde ise cinsiyet, barınma durumu ve motivasyon akademik başarıyı yordarken, cinsiyet tek başına akademik motivasyonu yordamaktadır. Buna göre araştırma kapsamına alınan yaş, aile geliri, üniversite, sınıf düzeyi, mezun olunan lise, anne-baba eğitim durumu, kardeş sayısı değişkenlerinin başarı veya motivasyonu açıklamadığı söylenebilir. Akademik başarının ilgili değişkenlerce açıklama oranı %32; motivasyonun %17'dir. Model bir bütün olarak ele alındığında ise akademik başarı değişkeninin toplam açıklanma oranı %14 iken motivasyon değişkeninin açıklanma oranı %2'dir. Buna göre geleceğin öğretmeni öğretmen adaylarının akademik başarı ve motivasyonu artırmak isteyen ilgililerin söz konusu değişkenleri dikkate almaları gerektiği ifade edilebilir. Ancak tüm analizlerde model açıklama oranlarının düşük olması, araştırmada konu edinen değişkenlerin dışında motivasyon ve akademik başarıyı açıklayan başka önemli faktörlerin olduğu sonucunu doğurmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akademik Başarı, Motivasyon, Çoklu Doğrusal Regresyon, Yapısal Eşitlik Modelleme, Yol Analizi.

Ölçme Değerlendirmede Öğretmenin Mesleki Sorumluluğu: Etik

Gülşen Taşdelen Teker[1] *, Mustafa İlhan[2], Neşe Güler[3]

[1]Hacettepe Üniversitesi
[2]Dicle Üniversitesi
[3]İzmir Demokrasi Üniversitesi
*Corresponding author: gulsentasdelen@gmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Ölçme ve değerlendirme, öğrenciler hakkında çeşitli bilgilerin toplandığı ve bu bilgiler ışığında önemli kararların alındığı bir süreçtir. Bu sürecin başından sonuna öğretmenlerce göz önünde bulundurulması gereken birtakım davranış kuralları bulunmaktadır. Ölçme değerlendirme sürecine ilişkin doğru ve yanlış davranışları gösteren bu kurallar, genelde "öğretmenlik meslek etiği" çatısı altında yer alırken; özelde "ölçme ve değerlendirmede etik kavramı" ile açıklanmaktadır. Bu anlamda, ölçme ve değerlendirme uygulamalarından önce, uygulamalar esnasında ve sonrasında etik ilkelere bağlı kalmaları öğretmenlerin temel mesleki sorumluluklarından biridir. Bu noktadan hareketle araştırmada, okullardaki ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etik ilkelere uygunluğunun incelenmesi amaçlanmıştır. Türkiye'de ölçme ve değerlendirmede etik konusuyla ilgili yapılan çalışma sayısı son derece sınırlıdır. Dolayısıyla araştırmanın önemli olduğu ve alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Çalışma kapsamında ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan, farklı branşlardan toplam 10 öğretmenle görüşülmüş ve ölçme değerlendirme süreci etik açıdan irdelenmiştir. Katılımcıların tümü gönüllülük ilkesine uygun olarak belirlenmiştir. Öğretmen-veli-okul yönetimi beklentisi ve öğrenci yaşı gibi çeşitli parametrelere bağlı olarak ölçme değerlendirmeyle ilgili etik kaygıların eğitim kademesine göre değişiklik gösterebileceği öngörülmüştür. Bu sebeple, araştırmada farklı eğitim kademelerinde görev yapan öğretmenlerle görüşme yapılmasına özellikle dikkat edilmiştir. Çalışmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu aracılığıyla 2019 yılı Şubat ayı içerisinde toplanmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmeler ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmış ve daha sonra bu kayıtlar araştırmacılar tarafından bilgisayar ortamında yazıya aktarılmıştır. Ardından transkript edilen verilerin çözümlenmesi aşamasına geçilmiştir. Öğretmenlerin ölçme değerlendirme sürecindeki uygulamaları; etik davranışlar ve etik olmayan davranışlar şeklinde iki başlık altında kodlanmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmada ulaşılan bulgulara göre; sınavlarda derste işlenmeyen konulardan soru sorulmaması, kaynaştırma öğrencileri ile engelli öğrencilere uygulanan ölçme değerlendirme faaliyetlerinin çoğunlukla bu öğrencilerin özel gereksinimlerine uygun şekilde yürütülmesi ve sınav güvenliğinin gözetilmesi öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmede etik ilkelere uygun

davranışları arasında sıralanabilir. Notun disiplini sağlamaya yönelik bir araç olarak kullanılması, sınav sonuçlarının öğrenci ve velisi dışında kişilerle paylaşılması, hazırlanan ölçme araçlarında kullanılan soruların başka kaynaklardan (kitap ve internet sitesi gibi) telif hakları gözetilmeden alınması, sınavlardan elde edilen ölçümlerin psikometrik özelliklerinin belirlenmesine yönelik herhangi bir işleme yer verilmemesi, velilerden gelen talepler ve/veya okul idaresince yapılan baskı gibi sebeplerle bazı öğrencilerin sınav notlarının yükseltilmesi ise ölçme-değerlendirme sürecine ilişkin etik ilkeler ile bağdaşmayan öğretmen davranışları olarak belirlenmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonrasında, katılımcıların büyük çoğunluğu ölçme ve değerlendirmede etik kavramına ilişkin bilgilerinin ve farkındalık düzeylerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Hatta bazı katılımcılar ölçme değerlendirme sürecinin etik boyutunun, düşünecekleri en son şey olduğunu dile getirmiştir. Öğretmenler, eğitim sürecinde karşılaştıkları ve zaman zaman kendi başlarına çözmek zorunda kaldıkları çok daha ciddi sorunlar olduğunu belirtmiş ve bu sebeple ölçme ve değerlendirmenin etik boyutunu önceleyemediklerini bildirmiştir. Çalışma kapsamında ulaşılan sonuçlar, ölçme değerlendirme sürecinin etik boyutuna ilişkin bir takım düzenlemelerin yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda eğitim fakültelerinde okutulan ölçme ve değerlendirme dersine etik boyutun dâhil edilmesi ve ölçme-değerlendirme etiğinin çeşitli olgular üzerinden tartışılması önerilebilir. Bunun için uluslararası platformlarda kabul gören Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Ulusal Konseyi (National Council on Measurement in Education-NCME) gibi oluşumların yayınladığı eğitsel değerlendirmelerdeki mesleki sorumluluklar raporunda yer verilen ilkelerden yararlanılabilir. Bunlara ek olarak, eğitim fakültelerinde meslek etiği kavramının bütüncül olarak ele alındığı başlı başına ayrı bir ders okutulabilir.

Keywords: Ölçme ve Değerlendirme, Etik, Mesleki Sorumluluk, Öğretmen

Teacher's Professional Responsibility in Measurement and Evaluation: Ethics

Abstract

The Purpose of the Study

Measurement and evaluation is a process in which various information about students is collected and important decisions are taken in light of this information. There are some behavior rules that should be considered by teachers from the beginning to the end of this process. These rules, which show correct and incorrect behaviors related to the assessment and evaluation process are located under the roof of teaching professional ethics in general and are expressed with the concept of ethics in measurement and evaluation in particular. In this sense, one of the basic professional responsibilities of the teachers is to adhere the ethical principles before, during and after the applications of measurement and evaluation. From this point of view, it was aimed in the study to investigate the compliance of measurement and evaluation practices in schools with ethical principles. Method In the study, a total of 10 teachers from different branches of primary, secondary and high school were interviewed and the measurement and evaluation process was examined in terms of ethics. All participants were identified in accordance with the principle of volunteering. It was predicted that ethical concerns related to measurement and evaluation may vary depending on several parameters

such as teacher-parent-school management expectation and student age. For this reason, special attention was paid to conducting the interviews with teachers working at different levels of education. The study data were collected in February 2019 through the interview form developed by the researchers. Interviews with teachers were recorded with a voice recorder and then these records were transcribed by researchers in computer environment. Afterwards, the data analysis process has begun. Teachers' applications in the measurement and evaluation process were coded as ethical behaviors and unethical behaviors. Findings and Conclusion According to the findings of the study; not asking questions related to uncovered topics, conducting assessment and evaluation activities for inclusion students and disabled students in accordance with the special needs of them, and consideration of exam security can be listed among the behavior of teachers in the measurement and evaluation of ethical principles. Using the scoring as a tool to provide discipline, sharing the results of the exam with the people outside the student and his / her parents, taking the questions used in the measurement tools without taking any copyright from the original sources (such as books and web sites), taking no steps to determine the psychometric properties of the measurements results obtained from the exams, giving higher grades due to the demands of parents and / or pressure by the school administration were determined as the behavior of teachers who were incompatible with the ethical principles of the measurement and evaluation process. After the interviews with the teachers, the majority of the participants stated that they had insufficient knowledge and level of awareness about the concept of ethics in measurement and evaluation. Some participants even stated that the ethical dimension of the measurement and evaluation process is the last thing to consider. Teachers stated that there were more serious problems that they faced in the education process and from time to time had to solve on their own and therefore they could not prioritize the ethical dimension of measurement and evaluation. The results obtained in the study reveal that some arrangements should be made regarding the ethical dimension of the measurement and evaluation process. In this context, it may be suggested to include the ethical dimension into the measurement and evaluation course taught in the faculties of education and to discuss the ethics of measurement and evaluation on various facts. For this purpose, the principles included in the professional responsibilities report on the educational evaluations published by the organizations such as the National Council on Measurement-Education (NCME) can be used. In addition, a separate course can be taught in the faculties of education, in which the concept of professional ethics is handled as a whole.

Keywords: Measurement and Evaluation, Ethics, Professional Responsibility, Teacher

Ortaokul İngilizce Dersi Öğretim Programlarında Yer Alan Ölçme ve Değerlendirme Etkinliklerinin İncelenmesi

Zeki Can Mor[1], **Ezgi Mor Dirlik**[2] *

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Kastamonu Üniversitesi
*Corresponding author: emor@kastamonu.edu.tr

Özet

Değişen ve gelişen eğitim paradigmaları eğitim ve öğretim programlarında da gelişmeyi ve değişmeyi zorunlu hale getirmiştir. Fakat yeni eğitim paradigmaları kapsamında öğretim programlarının kapsamlı bir şekilde hazırlanması daha zor hale gelmiştir, çünkü her geçen gün artan ve değişen bilgilerin sürekli resmi değişikliklerle programa dâhil olması mümkün gözükmemektedir. Ayrıca yeni üretilen bilgiler farklı becerileri ön plana çıkarmakta ve öğrencilerin ihtiyaçları da farklılaşmaktadır. Bu durumda daha esnek, değişken, katılım odaklı ve çerçeve nitelikteki programların geliştirilmesini ve öğretmenlerin programı aynen uygulamak yerine geliştirerek, öğrenci ihtiyaçlarına uyarlayarak uygulamasını gerektirmektedir. Bu düşünceyle hazırlanan ortaokul İngilizce dersi öğretim programı da öğrenciyi merkeze alan yapılandırmacı yaklaşım benimsenerek oluşturulmuştur. Yapılandırmacı yaklaşım öğrenciyi pasif konumdan aktif hale getirmeyi ve bilgiyi kullanan, işleyen, önceki bildikleri ile harmanlayan, gerektiğinde uyarlayan bireyler yaratmayı amaçlamaktadır. Bu hedefler doğrultusunda düzenlenen öğretim programı içeriği, yine öğrenci odaklı yöntem ve teknikler kullanılarak öğretim sürecine yansıtılmalı ve hedeflere uygun ölçme ve değerlendirme etkinlikleri doğrultusunda değerlendirilmelidir. Ölçme ve değerlendirme etkinlikleri, gerek programın niteliği, gerek öğrencilerin hedeflere ulaşma düzeyleri hakkında bilgi veren, eğitimin tüm paydaşlarına dönüt sağlayan, sistemin işlerliğini inceleyen önemli bir öğedir. Açık bir sistem olarak eğitim sisteminin geri bildirim işlevini yürüten ölçme ve değerlendirme etkinlikleri, eğitim sisteminin kalite kontrol mekanizması olarak görev yapmakta, hem politika yapıcılara hem de eğitim sisteminin temel girdisi olan öğrenci ve öğretmenlere programın etkililiği hakkında bilgi sağlamaktadır. İlgili alan yazın incelendiğinde, ortaokul İngilizce dersinin hedef, içerik ve yöntemler kısımlarına ilişkin birçok değişken ile ilgili çeşitli çalışmalar yapıldığı, ancak ölçme ve değerlendirme öğesine ilişkin yapılan çalışmaların sınırlı sayıda ve çoğunlukla öğretmenlerin görüşlerini ve kullandıkları yöntem ve teknikleri saptamaya yönelik olduğu belirlenmiştir. Ortaokul İngilizce dersi öğretim programında yer alan ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin temel dil becerilerine göre nasıl dağılım gösterdiği, programın benimsediği yaklaşım ile uyumlu olup olmadığını ve sınıf düzeylerine göre nasıl bir değişim gösterdiğini inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu çalışma kapsamında ortaokul İngilizce dersi öğretim programında yer alan ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin incelenmesi, temel dil becerilerine ve farklı sınıf düzeylerine göre kullanılan ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu sayede İngilizce dersi öğretim programının ölçme ve değerlendirme öğesinin dil becerilerini kapsama düzeyi, farklı madde türlerini içerme durumu belirlenecek, bu bulgu ders programının işleyişi hakkında bilgi sağlayacak ve

hem politika yapıcılara hem de öğretmenlere yol gösterici olacaktır. Çalışmanın temel amacı gözetildiğinde, nitel araştırmalar içinde yer alan bir durum belirleme çalışması olduğu düşünülmektedir. Veri analiz yöntemi olarak doküman analizi kullanılacak, ortaokul İngilizce dersi öğretim programı araştırmacılar tarafından geliştirilen farklı ölçme ve değerlendirme teknikleri ile madde türlerini içeren bir form kullanılarak incelenecektir. İncelemeler her iki araştırmacı tarafından yapılacak ve kategoriler arasındaki uyum Miles ve Huberman tarafından önerilen yüzdelik uyuşma formülü kullanılarak incelenecektir. Ayrıca güvenirlik için, araştırmacılar öğretim programını oluşturulan form temel alınarak üç hafta arayla tekrar inceleyecek, böylece puanlayıcı için tutarlılık hesaplanacaktır. Yapılan bu çalışmanın İngilizce deri öğretim programının ölçme ve değerlendirme bileşenine eleştirilen bir bakış sağlaması, programın bu alandaki yeterliğini belirlemesine katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Elde edilen bulgular ise öğretmenlere ve araştırmacılara ortaokul İngilizce dersi öğretim programının ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin yeterliği hakkında ışık tutacaktır.

Keywords: Öğretim Programı, Ölçme ve Değerlendirme Etkinlikleri, İngilizce Dersi

Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında Bulunan Öğrencilerin Resimdeki Güzellik Ölçütlerinin Belirlenmesi

Hüseyin Uysal[1], **Adem Yılmaz**[1] *

[1]Kastamonu Üniversitesi

*Corresponding author: yilmazadem@kastamonu.edu.tr

Özet

Amaç

Güzel sanatlar eğitimi farklı bir disiplin alanıdır. Sanat bireyin içsel durum, beklenti ve ihtiyaçlarını estetik tavır ile temellendirerek yorumlayabildiği en güçlü ifade etme biçimlerinden biridir. İfade etme sürecinde farklı malzemeler kullanılabilmektedir. Bunlara renk, çizgi, ses, hareket, sözcük, nesne vb. örnek olarak verilebilmektedir. Kullanılan malzemelerin çeşitliliği farklı sanat dallarının doğmasına sebep olmaktadır. Bu sanat dallarında kullanılan malzeme her ne kadar birbirinden farklı olsa da uygulama sürecinde izlenen yol ve nihai sonuç aynıdır; estetik ürün ortaya koymak. Bir sanatsal uygulamanın nitelikli bir şekilde olgunlaşabilmesi ve "Güzel" olana ulaşabilmesi için, uygulayıcının sanat eğitimi disiplinini almış olması, ilgili sanat alanına yönelik belli bilgi, beceri ve anlayışları edinmiş olması gerekmektedir. Güzellik, sanatın ve estetiğin temelini oluşturmaktadır. Bu durum üzerine tartışmalı bir şekilde düşünülmektedir. Güzelliği, genel ölçütler ile temellendirmek ve ideal güzele ulaşmak zor bir süreçtir. Çünkü çevresel ve kültürel birçok değişken, güzele yön verebilmektedir. Ancak sanat çerçevesi içerisindeki "güzel"; sanat tarihi, estetik, sanat felsefesi, sanat eleştirisi, sanat eğitimi ve sanat kuramları gibi birçok alandan beslendiği için güzele ulaşmak daha belirgin bir süreçte gerçekleşebilmektedir. Her sanat dalının kendine göre bir güzellik yaklaşımı bulunmaktadır. Plastik sanatlardan biri olan, iki boyutlu yüzey üzerinde çizgiler ile renkler aracılığıyla güzeli arama, kompozisyon oluşturma ve bu kompozisyon ile bireyin kendini ifade etme olanağı sağlayan resim sanatının da kendine özgü güzellik değer ölçütleri bulunmaktadır. Bunların içerisinde temel tasarım elemanlarından olan nokta, çizgi, renk, ton, doku, leke, biçim, boşluk, doluluk, yön ile tasarım ilkelerinden olan ritim, denge, vurgu, birlik, çeşitlilik, tekrar ve armoninin birbiriyle olan olgun iletişimi, seçilen temaya uygunluk ve teknik beceri düzeyi sayılmaktadır. Buradan hareket ile araştırmada Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında okuyan öğrencilerin resimdeki güzellik ölçütlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma sürecinde nitel araştırma ve nicel araştırma yöntemleri bir arada kullanılmıştır. İlk olarak çalışmanın nicel aşamasında araştırmacılar tarafından bir resimde bulunması gereken güzellik ölçütlerinin belirlenmesi amacıyla 5'li likert türünde bir ölçek geliştirilmiştir. Çalışmanın ikinci aşamasında ise öğrenciler ile yarı yapılandırılmış mülakat (görüşme), odak grup görüşmesi ve yarı yapılandırılmış gözlem yapılmıştır. Uygulama yaklaşık olarak 7 hafta sürmüştür. Araştırmanın örneklemi belirlenirken uygun örneklem metodu tercih edilmiştir. Uygun örneklem metodu, araştırmacılara zaman, mekân ve maliyet konusunda oldukça kolaylık sağlamaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Kastamonu Üniversitesi Eğitim

Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında 1. 2. 3. ve 4. sınıfta okuyan toplan 110 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada ortaya çıkan sonuçlar literatür ile desteklenerek yorumlanacak ve ilgili sonuçlar detayları ile paylaşılacaktır. Bu araştırma resim içerisinde güzellik ölçütlerine yönelik farkındalığı arttırma ve sonuçlarının diğer araştırmacılara kaynak oluşturması açısında önemli görülmektedir.

Bulgular

Araştırma sonucunda gerek nicel veri toplama araçları gerekse de nitel veri toplama araçları ile elde edilen veriler incelenmiş ve şu başlıklar altında izah edilmiştir. • Resimde bulunması gereken güzellik ölçütlerine öğrencilerin göstermiş olduğu eğilimler ne düzeydedir? • Yarı yapılandırılmış görüşme sonucu, öğrencilerin düşünceleri hangi temalar altında toplanmıştır? • Yarı yapılandırılmış gözlem sonuçları, öğrenci görüşlerini ne kadar desteklemektedir? • Elde edilen sonuçların alan yazın ile benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

Sonuç ve Tartışma

Söz konusu çalışma halen devam ediyor olduğundan, sonuçları hakkında detaylı bilgilendirme, tartışma ve öneriler sunum aşamasında yapılacak ve hazırlanacak olan tam metinde tüm ayrıntılı ele alınacaktır. Yapılan çalışmanın sanat eğitimi ve resim iş eğitimi alanında yapılacak araştırmalara ışık tutacağı temenni edilmektedir.

Keywords: Resim-İş, Güzellik Ölçütleri, Ölçme ve Değerlendirme.

Determıination of the Beauty Measurements in the Students of Art Educatıon Department

Abstract

Purpose/Aim

Art is one of the most powerful forms of expression that an individual can interpret based on the internal situation, expectations and needs of an aesthetic attitude. Different materials can be used during the expression process. Color, line, sound, movement, word, object as an example. The variety of materials used leads to the emergence of different branches of art. Although the materials used in these branches of art are different from each other, the process and final results are the same; aesthetic In order for an artistic practice to mature and reach a beautiful one, the practitioner must have the art education discipline, and acquire certain knowledge, skills and understanding of the relevant art field. Beauty forms the basis of art and aesthetics. This situation is thought to be controversial. It is a difficult process to base the beauty on the general criteria and reach the ideal beauty. Because many environmental and cultural variables can give direction to the beautiful. But it is ”beautiful within the framework of art; art history, aesthetics, philosophy of art, art criticism, art education and art theories such as nurturing from many areas to reach the beauty can be realized in a more specific process. Every art branch has a beauty approach. One of the plastic arts, the two-dimensional surface with lines and colors through the search of the beautiful, the composition and the composition of the individual that allows the individual to express himself in the art of

painting has unique beauty value criteria. The basic design elements are dot, line, color, tone, texture, stain, shape, space, fullness, direction and design principles of rhythm, balance, accent, unity, diversity, repetition and harmony of mature communication with each other, conformity to the chosen theme. and technical skill level. From this point of view, it was aimed to determine the beauty criteria of the students studying in the Department of Painting Education. Method: Qualitative research and quantitative research methods were used in the research process. First, a 5-point Likert-type scale was developed in order to determine the beauty criteria that should be present in a picture by the researchers in the quantitative phase of the study. In the second phase of the study, semi-structured interviews with the students, focus group interviews and semi-structured observations were conducted. The procedure lasted approximately 7 weeks. The appropriate sampling method was preferred when determining the sample of the study. The appropriate sampling method provides researchers with the convenience of time, space and cost. The study group of the study consisted of 110 students studying in the 1st, 2nd, 3rd and 4th grades of the Department of Arts Education of Education Faculty in Kastamonu University. The results of the research will be supported by the literature and the results will be shared with details. This research is considered important in terms of increasing awareness about beauty criteria in the picture and creating results for other researchers. Results: At the end of the study, both the quantitative data collection tools and the data obtained by the qualitative data collection tools were examined and explained under the following headings. • What are the trends that students have shown to the beauty criteria that should be included in the picture? • Under which semi-structured interview result the students' thoughts were collected? • How does the results of semi-structured observations support student views? • What are the similarities and differences of the results? Conclusion and Discussion: As this study is still continuing, detailed information, discussion and suggestions about the results will be made at the presentation stage and the full text will be elaborated in full. It is hoped that this study will shed light on the researches in the field of art education and art education.

Keywords: Art-Work, Beauty Measurements, Measurement and Evaluation.

Sosyal ve Duygusal Öğrenmelerin Ölçülmesinde Kullanılabilecek Yeni Bir Soru Formatı Tasarımı Olarak Video Temelli Maddelerin Değerlendirilmesi

Fatma Nur Aydın[1] *, **Nilüfer Kahraman**[2]

[1]Ankara Oran Final Okulları
[2]Gazi Üniversitesi
*Corresponding author: fatmanuraydin.2012@gmail.com

Özet

Amaç

Gelişen ve değişen ekonomiyle birlikte iş hayatında bireylerden beklenilen beceriler sadece bilişsel alanla ilgili becerilerle sınırlı olmaktan öteye geçmiş ve iletişim, problem çözme gibi üst düzey becerileri içerecek şekilde genişlemiştir. Bunlar gibi üst düzey becerileri içeren sosyal-duygusal öğrenmenin birçok duyuşsal özelliği içerdiği söylenebilir. Bir süreç olarak ele alınan sosyal-duygusal öğrenme "duyguları anlama, yönetme, pozitif hedefler koyma ve bunlara ulaşma, başkalarına empati gösterme, sorumlu kararlar alma ve pozitif ilişki kurma, sürdürme için gerekli bilgi, tutum ve becerileri edinme ve etkin bir şekilde uygulama süreçleri" olarak tanımlanmaktadır. Doğrudan gözlenmesi pek mümkün olmayan bu süreçlerin ve ilgili becerilerin geleneksel kağıt-kalem testleri ile objektif bir biçimde ölçülmeleri oldukça zordur. Bu zorluğu aşabilmek adına görsel ve işitsel uyaranlar içeren, video temelli yenilikçi ölçek türleri geliştirme çalışmaları yapılmaktadır. Bu yenilikçi ölçeklerin ve içerdikleri madde türlerinin sosyal-duygusal öğrenme gibi becerilerin daha gerçekçi bir biçimde ölçülüp, anlamlı bir şekilde değerlendirilmesine katkı sağlayacağı umulmaktadır. Bu bağlamda, çalışmanın amacı video-temelli ölçekler ve içerdikleri maddelerle somut bir şekilde ölçülmeye çalışılan "sosyal-duygusal öğrenmelerin" yine aynı anlamlılıkta değerlendirilmesinde kullanılabilecek temel bir kuramsal çerçeve ortaya koymak ve bu çerçeve doğrultusunda geniş spektrumlu bir puanlama geliştirmektir. Bu puanlama anahtarı ile, gelecekte yapılacak video-temelli ölçek ve yenilikçi madde geliştirme ve değerlendirme çalışmalarına temel teşkil edecek bir hareket noktası sağlanması hedeflenmiştir.

Yöntem

Bu çalışmada, sosyal-duygusal öğrenmeleri ölçmek için geliştirilmiş iki ayrı video-temelli ölçeğin ve içerdikleri maddelerin kullanışlılığının değerlendirildiği bir araştırmanın bulguları özetlenmektedir. Uygulamanın verileri 2017-2018 eğitim öğretim yılı Bahar Döneminde, eğitim fakültesinde öğrenci olan 60 bireyden toplanmıştır ve veriler bu bireylerin araştırma kapsamında çevrimiçi olarak uygulanan iki video temelli ölçeğin içerdiği (Ölçek 1- Ahmet Naç ve Ölçek 2- Iğdırlı Çoban) görsel metinler ve takip eden sorulara verdikleri cevaplardan oluşmaktadır. Çalışılan ölçeklere verilen cevapların değerlendirilmesinde kullanılmak üzere, sosyal-duygusal öğrenme, duygusal ve sosyal zeka modellerinin boyutlarından faydalanılarak bir puanlama anahtarı oluşturulmuştur. Puanlama anahtarında; noktalama işaretleri, yazım kuralları, başkalarının sorunlarıyla ilgilenebilme, empati, içinde bulunulan durumu anlama,

sosyal biliş, iyimserlik, başkalarının sorunlarını anlama, yaratıcı problem çözme, adil olma, etik davranma ve konuya odaklanma isimli değerlendirme kriterleri kullanılmıştır. Bu puanlama anahtarı ile ilk olarak katılımcıların iki videonun devamında sorulan benzer soru setlerine verdikleri yanıtlar 1-4 aralığında değişen kodlamalarla puanlanmış, ardından da istatistiksel yöntemler ile analiz edilmiştir. Yapılan analizler, ölçeklere verilen cevaplar üzerinden elde edilen grafikleri, hesaplanan betimsel istatistikleri ve ölçek uygulamalarına katılan grupların ölçülen özellikler açısından birbirlerine benzer olabilecekleri varsayımı ile, iki ölçek uygulaması arasındaki karşılaştırmalı değerlendirmeleri içermiştir.

Bulgular

Her bir video temelli ölçek için elde edilmiş değerlendirme kriterlerine ilişkin puanlarla, toplam puanlar arasındaki ilişki incelenmek istendiğinden öncelikle kriterlerin ve Ölçek 1 ve 2'den alınan toplam puanların normal dağılıp dağılmadığı kontrol edilmiştir. Buna göre histogram grafiği, çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Puanlanan iki video-temelli ölçeğe verilen yanıtlara bakıldığında gözlenmiştir ki, her iki ölçekte noktalama işaretleri, yazım kuralları, başkalarının sorunlarıyla ilgilenebilme, empati, içinde bulunulan durumu anlama ve toplam puanlar normal dağılım, konuya odaklanma ise sola çarpık dağılım göstermiştir. Diğer kriterlerin dağılımı her iki ölçek için birbirleriyle uyum göstermemektedir. Ölçek 1 ve Ölçek 2 için kriterlerin toplam puanlarla aralarındaki pozitif yönde ve anlamlı düzeydeki ilişkiler; noktalama işaretleriyle (r1=.53, r2=.54), başkalarının sorunlarıyla ilgilenmeyle (r1=.60, r2=.74), içinde bulunulan durumu anlamayla (r1=.57, r2=.82), etik davranmayla (r1=.52, r2=.55), sosyal bilişle (r1=.58, r2=.70), iyimserlikle (r1=.57, r2=.82), yaratıcı problem çözmeyle (r1=.61, r2=.62) şeklindedir. (Bu hesaplamalarda normal dağılım göstermeyen kriter puanları için Spearman sıra farkları korelasyonu hesaplanmıştır). Elde edilen sonuçlara göre .01 düzeyinde manidar olmayan değerlendirme kriterleri Ölçek 1 için empati, konuya odaklanma, iyimserlik, başkalarının sorunlarını anlama iken Ölçek 2 için yazım kuralları ve konuya odaklanma olmuştur.

Sonuç

Video temelli madde türlerinin değerlendirilmesinde bir çerçeve niteliğinde olması hedeflenen puanlama anahtarında her iki video temelli ölçek için benzer dağılım gösteren ve toplam puanlarla arasında orta ve yüksek düzeyde ilişki olan değerlendirme kriterlerinin bulunması gerektiği düşünülmektedir. Bu sebeple noktalama işaretleri, içinde bulunulan durumu anlama, başkalarının sorunlarıyla ilgilenme kriterlerinin puanlama anahtarında yer alabileceği sonucuna varılmıştır. Buna ek olarak her iki video temelli ölçekte benzer dağılıma sahip olmasa da toplam puanlarla arasındaki ilişkinin orta düzeyde ve anlamlı olmasından dolayı etik davranma, sosyal biliş ve yaratıcı problem çözme kriterlerinin, puanlama anahtarındaki betimlemelerinde değişiklikler yapılarak daha sonraki uygulamalarda kullanımının denenebileceği düşünülmektedir. Yapılan ilişkisiz örneklemler t testinin sonucuna göre iki videoya verilen cevapların ortalamaları arasında anlamlı farklılığın bulunmaması, videolar ve verilen cevaplar değişse bile puanlama anahtarının aynı şekilde işlev gördüğü şeklinde yorumlanabilmektedir. Bunlara göre eldeki puanlama anahtarının çalışmadaki bulgulara ek olarak daha farklı ölçütler eklenerek farklı video temelli ölçek maddelerinin

değerlendirilmesinde ortak bir çerçeve olarak kullanılmak üzere geliştirilmeye elverişli olduğu söylenebilir.

Keywords: Video Temelli Yenilikçi Madde Türleri, Sosyal-Duygusal Öğrenme

The Evaluation of Fundemental Material Related to Video That Is Designed, According to Social and Emotional Learning Skills to Be Assessed As a New Question Format

Abstract

Purpose

With the developing and changing economy; the skills acquired from individuals in business life are not limited to the cognitive field. They are expanded to include high-level skills such as communication problem solving. At this time this study can be said, that consist of social and emotional learning features. If we deal as a duration in social and emotional learning on the children and adults are defined as awaring the feelings, manupulating, setting up the positive goals, showing emphaty, taking responsibities, having relationship and so to be maintained, in the accurate time. This is quite difficult to be measured of emotional features because of not being observed in visible form. On behalf of to cope with, this challenge. Therefore; sounds, videos such as other innovative materials studyings are mad efor finding out the emotional skills. And so on correspondingly, it is expected that to be made a great contribution to the assesment of social and emotional skills. The aim of present studying is by supporting depend video materials to prove this assesment regarding to emotional skills in the instituonal framework by enlarged scoring rubric or interscorer reliability. Adding that with this grading key, a mixed mobility zone is targeted so that as an educator; you can enhance all the workings and improvements for measuring. Method: This present study belong to differences social and emotional learning skills, and also it is a summary of depend video scale regarding to measure of skills. This scale consist of 2017-2018 education year's data that is used in spring term at the university by measuring the prospective teachers' social and emotional skills. (This scale 1- Ahmet Naç/ scale 2- Iğdırlı Çoban). Moreover that is occured related to visual paragraph and following questions and their responses. This studying group consist of 60 persons who are several volunteers at the university to analyze it. For assesment of the response this scale is designed; by this way all the models of social, emotional intelligence features in case to evaluate by grading key. In this grading key: All the punctuations, rubric, caring against the others' problems, showing emphaty, understanding, social cognition, optimism, creative problem solving, being fair, focusing on must be found. In addition that; firstly all the contributers responses related to two videos, which were emphasized 1-4 range and then graded. Even as a quantitative was analyzed. The answers to the scales were analyzed comparatively among implementations on the assumption that graphics, descriptive statistics and the groups who participated to scale implementations may be similar in terms of the features measured. Results: Since I want to research the relationship between the points related to the evaluation criteria for each video-based scale and the total points, primarily it is checked if the criteria and the total points taken from Scale 1 and Scale 2 spread normally or not. According to this, deformity and flatness values on the histogram

graphic was researched. Considering the answers to the two video-based scales which were graded, we can observe that on both scales the punctuation marks, spelling rules, dealing with the problems of others, empathy, understanding the current situation and total points indicate normal distribution; on the other hand concentrating on the topic indicates negatively skewed distribution. The distribution of the other criteria for both scales aren't compatible. For both scales the positive and meaningful relationships between the criteria and the total points reveal; (r1=.53, r2=0,54) with punctuation marks, (r1=.60, r2=0,74) with dealing with the problems of others, (r1=.57, r2=0,82) with understanding the current situation, (r1=.52, r2=0,55) with behaving ethically, (r1=.58, r2=0,70) with social knowledge, (r1=.57, r2=0,82) with optimism, (r1=.61, r2=0,62) with creative problem solving. (For these calculations, Spearman's rank correlation was calculated for the criteria points which doesn't indicate normal distribution.). According to the results, the insignificant evaluation criteria on the level of .01 are empathy, concentrating on the topic, optimism and understanding the problems of others for Scale-1 ; and spelling rules and concentrating on the topic for Scale-2. Conclusion: It is considered that for evaluating the video-based item types, on the grading key which was considered to be a framework, the existence of evaluation criteria which indicates similar distribution for both video-based scales and which have a medium and high level relationship with total points is necessary. Therefore, it is concluded that the criteria for punctuation marks, understanding the current situation, dealing with the problems of others can take place on the grading key. In addition, it is considered that on both video-based scales, even though they don't display similar distribution but due to the fact that the relationship between total points is medium and meaningful, the criteria for behaving ethically, social knowledge and creative problem solving may be tried to be used in future implications by modifying their description on the grading scale. The fact that according to the unrelated samples and result of t test there isn't a meaningful difference between the averages of answers to two videos, can be interpreted as even though the videos and the answers change, the grading key functions in the same way. According to these, it can be said that the grading key on hand is suitable for being improved to use as a common framework for evaluation of different video-based item types in addition to the results of the research by adding different criteria.

Keywords: Video-Based İnnovative İtem Types, Social-Emotional Learning

Türkiye'de PISA Sınavına Yönelik Yapılan Araştırmalardaki Eğilimler

Ömer Şahin[1], **Murat Başgül**[1]

[1]Amasya Üniversitesi

*Sorumlu yazar: kongre@akademikiletisim.com

Özet

Bu çalışmada Türkiye' de PISA sınavı üzerine yapılan araştırmalardaki eğilimi ortaya koymak için nitel araştırma yöntemlerinden biri olan içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi araştırmacılara yazılı, görsel veya dijital medya unsurlarında yer alan bilgi ve içeriklerin analiz edilmesine olanak sağlar. Bu çalışmada incelenen tezlerin elde edilmesinde YÖK Ulusal Tez Merkezi' nin web sitesinden yararlanılmıştır. Bu çalışma kapsamında 2003 yılından 2018 yılına kadar Türkiye' de yer alan üniversitelerde yazılan 83 yüksek lisans ve 26 doktora tezi incelenmiştir. Yüksel lisans tezlerinin dokuzu, doktora tezlerinin ise üçü erişime kapalı olduğu için bu araştırmaların veri analiz ve bulguların sunum yöntemlerine dair verilere yer verilmemiştir. Bu çalışmada PISA üzerine yapılan çalışmaların incelenmesinde nitel veri analiz tekniklerinden betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. PISA üzerine yapılan çalışmaların incelenmesinde; araştırmacılar tarafından ilgili literatürden yararlanılarak geliştirilen Yayın Sınıflama Formu kullanılmıştır. Yayın sınıflandırma formu; araştırmanın künyesi, araştırmanın alanı, konusu, yöntemi, veri toplama araçları, örneklemi, veri analiz teknikleri gibi alt başlıklardan oluşmaktadır. Veri analiz sürecinde, yayın formunda yer alan kodlar dışında ortaya çıkabilecek durumları ifade etmek için her ana başlığın içinde "diğer" ifadesi şeklinde bir bölüme yer verilmiştir. PISA üzerine yapılan çalışmalar iki araştırmacı tarafından birbirlerinden bağımsız olarak, yayın sınıflandırma formu kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmanın güvenirliğini kontrol etmek için kodlama güvenirlik yüzdesi hesaplanmıştır. Çünkü birden fazla araştırmacının kodlama/puanlama yaptığı durumlarda kodlama güvenirliğinin incelenmesi gerekmektedir. Bu tür çalışmalarda kodlama güvenirlik yüzdesinin en az %70 seviyesinde olması gerekmektedir. Bu amaçla çalışmadan elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından kodlanmış ve kodlama güvenirlik yüzdesi % 97 olarak bulunmuştur. Farklılık olan kodlar üzerinde iki araştırmacı uzlaşmaya vardıktan sonra veri analiz süreci tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pısa, Eğilim, İçerik Analizi

Yabancı Dil Sınavlarında Sınav Kaygısının İncelenmesi

Alper Şahin[1] *

[1]Ortadoğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Kampusu
*Sorumlu yazar: alpersahin2@yahoo.com

Özet

Giriş

Son yıllarda ülkemizde sürekli olarak değişen sınav sistemleri, sınav içerikleri, artan nüfus ve kaliteli eğitime ulaşım imkânlarının giderek daralması ve pahalılaşması, burs olanaklarına olan ihtiyacın artması ve dolayısıyla birey üzerinde çevre ve aile baskısının da artması gibi nedenlerden dolayı öğrenciler erken yaşlardan itibaren giderek artan düzeylerde sınav kaygısı yaşamaktadırlar. Bu öğrencilerin tespit edilmesi ve sınav kaygısının başarıları üzerindeki olası etkisinin en aza indirilmesi için gerekli önlemler alınmalıdır. Ancak bunun için öncelikle sınav kaygısı yaşayan bireylerin doğru tespit edilmesi ve bu öğrencilere uygun yöntemlerle destek verilmesi önemlidir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı alanyazında oldukça az çalışılmış olan yabancı dil sınavlarında sınav kaygısı konusunun cinsiyet ve alanlarına göre bireylerin nasıl performansları üzerinde cinsiyete ve çalışma alanine göre farklı etkisinin bulunup bulunmadığının incelenmesidir. Bu çalışmanın alanyazındaki benzer çalışmalardan bir diğer farkı da doğrudan sınav öncesi uygulanabilen ve aşağıda özellikleri açıklanan yeni bir durumluk sınav kaygısı ölçeğinin kullanılmasıdır.

Veri toplama araçları: Bu çalışmada sınav kaygısı üzerine en yeni ölçeklerden Şahin (2019) tarafından sınav kaygısının en son modellerinden bio-Psikososyal modeline uygun geliştirilen Durumluk Sınav Kaygısı ölçeği (DuSKÖ) kullanılmıştır. DusKÖ alanyazındaki birçok sınav kaygısı ölçeği gibi sınıf ortamında uygulanan ve tüm sınavların hepsi için ortak ifadeleri içeren sınav kaygısı ölçeklerinin aksine her bir sınav öncesi uygulanabilen ve sınav öncesi kaygı düzeyini ölçen ifadeleri içeren bir ölçektir. Psikososyal, fizyolojik ve bilişsel olmak üzere üç alt boyutta yer alan toplam 22 maddeyi içermektedir. Çalışmada ayrıca Benson and El-zahhar (1994) tarafından geliştirilen ve Akın, Demirci and Arslan (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan Revize edilmiş sınav kaygısı ölçeği de kullanılmıştır. Bu ölçek gerginlik, bedensel belirtiler, endişe ve ilgisiz düşünceler olmak üzere dört alt boyutta toplanmış 20 maddeden oluşmaktadır.

Yöntem

Bu çalışmada özel bir üniversitenin hazırlık sınıfında kayıtlı 277 öğrenciye öncelikle Revize Edilmiş Sınav Kaygısı Ölçeği sınıf ortamında uygulanmıştır. Sonraki aşamada aynı öğrencilere arasınavları öncesi DuSKÖ uygulanmıştır. Daha sonra bu öğrencilerin sınavdan elde ettikleri notları ve iki ölçekten elde edilen sınav kaygısı ölçek ve alt ölçek puanları eşleştirilerek aralarındaki korelasyon değerleri cinsiyet ve alanlarına (sayısal ve sözel) göre hesaplanarak incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuç

Elde edilen korelasyon değerlerine göre Revize Edilmiş Sınav Kaygısı ölçeği toplam puanları ile ara sınav notları arasındaki korelasyonun r=-.25, DuSKÖ'den elde edilen ölçek toplam puanları ile sınav puanları arasındaki korelasyon değerinin r=-.22 olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen negatif korelasyonlar ilişkinin beklendiği üzere negatif yönde olduğuna yani sınav kaygısı arttıkça sınav notunun düştüğüne işaret etmektedir. Elde edilen korelasyonlar alt boyutlara ve alt ölçeklere göre incelendiğinde Revize edilmiş sınav kaygısı ölçeğinde sınav notu ile en yüksek negatif korelasyon endişe alt boyutuyla (r=-.29) ve DuSKÖ için en yüksek negatif korelasyon bio-psikososyal alt boyutta (r=-.24) elde edilmiştir. Korelasyon değerleri cinsiyetler açısından incelendiğinde revize edilmiş sınav kaygısı ölçeğinden elde edilen en yüksek korelasyon değerlerinde kadınlar için ve erkekler için sırasıyla r=-.20 ve r=-.31 değerleri ile endişe alt boyutundan elde edilmiştir. Bu durum alanyazındaki bulguların aksine erkeklerin sınav kaygısını bu boyutta daha fazla yaşadığına işaret etmektedir. DuSKÖ'da kadınlar ve erkekler için en yüksek korelasyon değerleri sırasıyla r=-.23 ve r=-.20 ile psikososyal boyuttan elde edilmiştir. Bu veriler kadınların cevre baskısını erkeklere göre az da olsa daha fazla hissettiğinin bir göstergesi olarak düşünülebilir. Hem cinsiyet hem de çalışma alanları dikkate alınarak korelasyonlar incelendiğinde oldukça ilginç verilere ulaşılmıştır. Sayısal bölümlerde öğrenim görmekte olan kadınlar Revize edilmiş sınav kaygısı ölçeği için endişe (r=-.03) ve DuSKÖ için bilişsel (r=-.04) alt boyutlarında çok küçük negatif korelasyonlar dışındaki tüm alt boyutlarda her iki ölçek için de pozitif yönde korelasyon değerleri almıştır. Bu bulgu sayısal bölümlerde öğrenim gören kadınların sınav kaygısı düzeyleri arttıkça sınav notlarının yükseldiğini göstermektedir. Bu durum sınav kaygısının bir şekilde üstesinden gelebildiklerini düşündürmektedir. Erkekler alanlarına göre incelendiğinde en dikkat çekici sonuç, sosyal bölümlerdeki erkeklerin revize edilmiş sınav kaygısı ölçeğinin gerginlik (r=-.27) ve ilgisiz düşünceler (r=-.29) altboyutlarının sınav notları ile korelasyonunun sayısal bölümlerdeki erkeklere göre (sırasıyla r=-.12, r=-.15) çok daha yüksek olmasıdır. DuSKÖ'den erkekler için alanlarına göre elde edilen en dikkat çekici sonuç sosyal bölümlerde okuyan erkek öğrencilerin psikososyal (r=-26) ve bilişsel (r=-.30) alt boyutlarında elde edilen korelasyon değerlerinin sayısal bölümlerdeki erkeklere (sırasıyla, r=-.15 ve r=-.11) göre çok daha yüksek olmasıdır. Elde edilen veriler ışığında İngilizce sınavlarında bireylerin alanlarına ve cinsiyetlerine sınav kaygısından çok farklı düzeylerde etkilendikleri söylenebilir. Referanslar : Akın, A., Demirci, İ., & Arslan, S. (2012). Revize edilmiş sınav kaygısı ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 11(21), 103-118. Benson, J., & El-Zahhar, N. (1994). Further refinement and validation of the revised test anxiety scale. Structural Equation Modelling, 1, 203-221. Sahin, A. (2019). Durumluk sınav kaygısı ölçeği (DuSKÖ): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. Trakya Eğitim Dergisi, 9(1), 78-90. Doi: 10.24315/tred.450423

Anahtar Kelimeler: Sınav Kaygısı, İngilizce Sınavları, Cinsiyet, Çalışma Alanı

An Investigation of Test Anxiety in English Language Exams

Abstract

Introduction

In recent years, individuals in Turkey experience test anxiety beginning from their childhood and increasing in magnitude within years due to the reasons like constantly changing test systems, test content, increasing population, increasing difficulty in reaching quality education, increasing demand to financial support through scholarships and as a result increasing pressure on individuals from their family and social environment. Therefore, it is critical to accurately identify such individuals and guide them appropriately in order to decrease the negative effects of test anxiety on their success. Purpose : The purpose of this study is to investigate whether test anxiety affects individuals with different genders and study areas differently in English language exams, one of the neglected subjects in the literature. The most distinguishing feature of this study from other similar studies in the literature is that a new state test anxiety scale which allows for collecting data just before a test was used in the study. Data Collection Tools : In this study, one of the scales developed to measure test anxiety, State Test Anxiety Scale (STAS; Sahin, 2019) has been used. This is a scale which was developed based on the latest model of test anxiety, bio-psychosocial model. Another feature of this scales is that unlike the test anxiety scales that are developed to be responded in classroom away from the test environment, Sahin's STAS is a scale that should be administered just before each exam to measure the anxiety levels of the test takers just before the exam and it can be administered for each exam separately. STAS has 22 items accumulated under three subscales called biopsychosocial, physiological and cognitive scales. The revised exam anxiety scale (RTAS) developed by Benson and El-zahhar (1994) and adapted to Turkish by Akin, Demirci and Arslan (2012) was also used in this study. RTAS has a total of 20 items under four subscales called tension, bodily symptoms, worry and test-irrelevant thoughts. Method : Firstly, RTAS was administered to 277 students at preparatory school of a private university in classroom environment. Secondly, Şahin's (2019) STAS was administered to the same students before their midterm exam. Then, the correlation between the scale scores of the students from both scales and their test scores were calculated separately based on their gender and field of study (Social sciences or engineering programs). Findings and Conclusion : The correlation coefficients between test score and total scale scores was found to be r=-.25 for RTAS and r= -.22 for STAS. The negative correlation indicates that as the test anxiety increases, the test scores decrease as expected. When the correlations between the subscale scores and test scores were analyzed, it was found that the highest negative correlation was obtained from tension subscale (r=-.29) in RTAS and bio-psychosocial subscale (r=-.29) in STAS. Biopsychosocial scale can be found rarely in test anxiety scales. It is an interesting finding that the highest negative correlation was obtained from this subscale. It may mean that the pressure from the family and social environment have highly negative impact on test scores. When the correlation coefficients obtained were analyzed in terms of gender, the highest correlations were obtained from tension scales for females (r=-.20) and males (r=-.31) in RTAS. This is an interesting finding because it was accepted that females have higher anxiety levels compared to males, but the findings of this study doesn't endorse this finding in terms of tension subscale. The negative correlation

between bio-psychosocial subscale scores and test scores were highest for both females (r=-.23) and males (r=-.20) in STAS. This data can be taken as an indication that females are affected from family and their social environment slightly more than males. When both gender and study areas are considered in correlations, highly interesting findings have been reached. The females in engineering programs obtained positive correlations in all subscales of both RTAS and STAS except slightly negative correlations obtained from worry subscale of both RTAS (r=-.03) and STAS (r=-.04). This is an interesting finding as it means that as exam anxiety increases, the test scores also increase for these females and it may be thought that these females somehow got over the negative effects of test anxiety. When the correlations obtained from males are analyzed separately considering their field of study, the most interesting finding was that males in social sciences programs got the relatively higher negative correlations from tension (r=-.27) and test-irrelevant thoughts (r=-.29) subscales in RTAS compared to males registered in engineering programs who got r=-.12 and r=-15 from these subscales respectively. The most interesting finding from STAS for the same male groups is that males in social sciences received relatively higher negative correlations from biopsychosocial (r=-.26) and Cognitive (r=.-30) subscales of STAS compared to males in registered in engineering programs who got correlations of r=-.15 and r=-.11 respectively. In the light of the findings of this study, it can be said that individuals with different genders and field of study are affected diversely from test anxiety.

Keywords: Test Anxiety, English Language Exams, Gender, Study Area,

Yenilenen İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programında Ölçme-Değerlendirme Alanının İncelenmesi

Şerife Ertuğrul[1] *

[1]İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü Ar-Ge Birimi
*Corresponding author: serifeertugrul@hotmail.com

Özet

Amaç

Eğitimde niteliğin gelişmesi, eğitim kurumlarının uğraştığı en önemli alandır. Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında bütün eğitim faaliyetleri önceden hazırlanan bir programa göre yürütülür. Bağlı bulunan kurumda hangi davranışların kazandırılacağı eğitim programlarında yer alır. Bu nedenle eğitimin niteliği büyük ölçüde uygulanan programa bağlıdır. Uygulanan programların yetersizlikleri giderildikçe, toplumsal ve bilimsel gelişmelere göre yenilendikçe eğitimin niteliği artar. Dünyada ve ülkemizde de eğitimde uygulanan programlar zaman zaman yenilenmektedir. Devlet kurduğu eğitim sisteminde yetiştireceği insanlarda görmek istediği davranışları eğitim programına dönüştürerek okullara gönderir. Eğitim programında yer alan eğitsel amaçların dayanağı başta anayasa olmak üzere eğitim sistemine ilişkin yasalardır. Devlet, öğrencide bir yurttaş olarak bulunmasını istediği davranışları Anayasa'da, Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ve Yükseköğretim Kanunu'nda Millî Eğitimin Amaçları başlığında göstermiştir. Öğretimde, öğretim yılı, yarıyıl, ders saati gibi kullanılan zaman dilimlerinde önceden hazırlanmış öğretim programlarına göre planlama yapılır. Öğretim programına göre ders kitapları hazırlanıp okullara dağıtılır. Öğretmenler, dağıtılan kitaplara göre eğitim faaliyetlerini düzenler. Yapılan faaliyetlerin seviyesini ölçmek için öğretim aralarında veya sonlarında değerlendirmeler yapılır. Öğretim programlarında bu yapılacak ölçme ve değerlendirmelerin nasıl olacağı ile ilgili açıklamalar da yer alır. Bu çalışmanın amacı, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından oluşturulan öğretmen ve akademisyenlerden kurulan komisyon tarafından 2017 yılında taslak olarak hazırlanan ve 2018 yılında son hâli verilerek basılan Türkçe Dersi Öğretim Programı (yeni programı), yine Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 19.01.2018 tarih ve 44 sayılı kararı ile kabul edilmiş; 15.01.2018 tarih ve 2724 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanmış ve 2018 yılında basılan Türkçe Programının ölçme ve değerlendirme alanlarının incelenmesidir.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma modeli yöntemiyle doküman inceleme ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu çalışmanın evreni MEB tarafından 2018 - 2019 Eğitim Öğretim yılında okutulan öğretim programıdır. Örneklemi ise MEB tarafından 2018 - 2019 Eğitim Öğretim yılında okutulan Türkçe Dersi Öğretim Programının ölçme değerlendirme alanı ve programların başarı düzeyi hakkında bilgi sahibi olduğu düşünülen Türkçe branş öğretmenlerdir. Görüşmecilerin öğretim programının ölçme değerlendirme bölümünü incelemesi yapılarak ve bu bölüm ile ilgili Türkçe öğretmenlerinin görüşleri alınarak betimsel analiz yapılmıştır.

Bulgular

Önceki öğretim programlarında temele hangi öğrenme ya da öğretme yaklaşımının alındığı belirtilirken yenilenen 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programının Türk Millî Eğitim Programları başlığı altındaki " … üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur." ifadesinden programın, bütünleşmiş bir program olduğu anlaşılmaktadır. Diğer öğretim programlarından farklı olarak bu programda öğrencilere aktarımı istenen on kök değer ve sekiz yetkinlik programda yer almaktadır. Araştırmanın alt problemleri şunlardır: 1. 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı hangi öğretim programı yaklaşımı dayanmaktadır? 2. Öğretim Programının Perspektifi nedir? 3. Öğretim programına yön veren ölçme ve değerlendirme ilkeleri nelerdir? 4. Türkçe Öğretmenlerinin Programın Ölçme Değerlendirme Alanına İlişkin Görüşleri nelerdir? İlk üç altı problemin sonuçları Türkçe Öğretim Programından alınmıştır. Dördüncü alt problemin cevabı öğretmenlerden alınmıştır. Öğretmenler geleneksel ölçme değerlendirme yöntemlerinden ziyade çağdaş yöntemlerin desteklenmesi olumlu karşıladıklarını; Programın tamamlayıcı ölçme değerlendirme yöntemlerini destekleyip merkezi sınavların test şeklinde olması ve bunların merkezi sınavlarda uygulanmaması olumsuz karşıladıklarını; Yeni program öncelikle öğretmenlerin yeterliliğinin arttırılmasının önemini ön plana çıkardığını; Programın ölçme ve değerlendirme konusunda öğretmene yol çizme, bir çerçeve belirlemek görevini yerine getirdiğini; Programda ölçme ve değerlendirme uygulamalarında çok büyük farklılıklar olmadığını, ancak önceki programlarda ölçme değerlendirme örnek formlara programda yer verilirken bu programda yer verilmediğini; Programın süreç değil ânı değerlendirdiği; Programın bireyselleştirme ön plana çıkmış, öğrencinin çok yönlü gelişimi amaçlanmış, öğrenmeye aktif katılımı hedeflendiği; Programın öğrenci yaş özellikleri ve bireysel farklılıkları da dikkate alınarak öğrenciye dönütler verilmesinin istenmesini olumlu karşılandığı belirtmişlerdir. Genel anlamda öğretmenler, programın ölçme değerlendirmenin bireysel farklılıkları dikkate alarak süreklilik istemesini, aralarda öğrencilere dönütler vermesini olumlu bulmuşlardır. Ancak tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme tekniklerini öneren programa karşın merkezi sınavların klasik test olmasının öğrencide çelişki yaratacağını ve bunun programın olumsuz bir özelliği olduğunu vurgulamışlardır.

Sonuç

Program değerlendirme formlarının sıklıkla ve sürekli kullanımını önermektedir. Program, öğrencilerin gelişimsel farklılıkları, sınıf seviyeleri farklılıklarını neden göstererek değerlendirme formlarına yer vermemiştir. Yenilenen programda öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerine yönelik çeşitli alanlarda kendini değerlendirme ölçeklerin kullanımını ve form kullanımını öğretmen inisiyatifine bırakılmıştır. Ölçme değerlendirme konusunda yetersiz öğretmenler için bu bir sorundur. Ayrıca seçilen ders kitabı yazarlarının bu formları ders kitapları içinde kullanmaları gerekmektedir. Formların belirsizliği öğretmenin alan yetersizliği nedeniyle uygulanamayacaktır. Bu çalışma, öğretim programı uygulandıktan bir yıl sonra, yani program uygulandıktan sonra öğretmen görüşleri alınarak tekrar edilmelidir.

Keywords: Program, Öğretim Programı, Ölçme ve Değerlendirme

Zihin Kuramı Hikâyeleri (Tuhaf Hikâyeler) Testinin Türkçeye Uyarlanması ve 7-12 Yaş Çocuklarında Zihin Kuramı Becerileri

Gözde Çinbay[1] *, Neslihan Avcı[1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: gozdecinbay@gmail.com

Özet

Amaç

Zihin kuramı inançlar, arzular, düşünceler, niyetler gibi mental durumları anlayabilme ve çıkarım yapabilme yeteneği olarak tanımlanmakta olup, bireylerin zihinsel ve sosyal gelişimde önemli bir rol oynamaktadır. Bu araştırmanın amacı Francesca Happé tarafından 1999'da İngiltere'de geliştirilen Tuhaf Hikayeler Testini (The Strange Stories Task) Türkçeye uyarlamak ve 7- 12 yaş çocuklarının zihin kuramı becerilerini incelemektir. Araştırma tarama modelinde bir çalışmadır. 7 – 12 yaş çocuklarının zihin kuramı becerileri ile yaş, sosyo ekonomik düzey, cinsiyet, anne babanın eğitim düzeyi, mesleği, kardeş sayısı, kardeş sırası, ailede yaşayan kişi sayısı, çocuğun katıldığı kurs - sosyal etkinlik durumu ve çocuğun okul öncesi eğitim alma durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma için öncelikle bir ölçek uyarlama çalışması gerçekleştirilmiş olup, ardından bazı değişkenlere göre 7 – 12 yaş grubu çocukların zihin kuramı becerilerinin farklılaşma durumu tarama yöntemi ile incelenmiştir. Araştırmaya Ankara ilinde yaşayan 7 – 12 yaş grubu çocuklar ve aileleri katılmıştır. Örneklemi her yaş grubundan 35 kız 35 erkek olmak üzere toplam 420 çocuk oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Türkçeye uyarlanan 8 adet sosyal ve 8 adet fiziksel hikayeden oluşan Zihin Kuramı Hikayeleri Testi (Strange Stories Test) ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizi için öncelikle ölçek uyarlama aşamasında tek faktörlü doğrulayıcı faktör analizi yapılarak maddelere ilişkin faktör yükleri ve uyum indeksleri hesaplanmıştır. 7 – 12 yaş grubu çocuklarının zihin kuramı becerilerini etkileyen değişkenleri belirlemek için İlişkisiz Örneklemler T-Testi uygulanmıştır. Bağımsız değişkenlerin kendi aralarında nasıl etkileşime girdiklerini ve bu etkileşimlerin bağımlı değişken üzerindeki etkilerini analiz etmek için ANOVA Testi kullanılmış olup farklılıkların kaynağını bulmak için de Post Hoc Testi uygulanmıştır.

Bulgular

Yapılan analizler sonucunda faktör yükü düşük olan maddeler analizden çıkarılarak doğrulayıcı faktör analizi tekrar yapılmış ve maddelerin uyum indeksleri incelendiğinde modellerin veriye iyi düzeyde uyum gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. 7 - 12 yaş grubu çocukların zihin kuramı becerilerine etki eden faktörler için yapılan analizlere göre; çocukların kardeş sayıları bakımından fiziksel ve sosyal hikâyeler alt boyutlarından elde ettikleri puanların ANOVA sonuçları incelendiğinde çocukların fiziksel ve sosyal hikâyeler alt boyutlarından aldıkları puanların kardeş sayısına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Çocukların yaşlarına göre fiziksel ve sosyal hikâyeler alt boyutlarından elde edilen puanlar için yapılan ANOVA analizi ve Kruskall Wallis Testi

sonuçları incelendiğinde, çocukların fiziksel ve sosyal hikâyeler alt boyutlarından aldıkları puanların istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Çocukların cinsiyete göre sosyal hikâyeler alt boyutundan elde edilen puanlar için uygulanan İlişkisiz Örneklemler T-Testi sonuçları incelendiğinde, sosyal hikâye puanlarının, kız çocuklarının lehine olacak biçimde istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ancak, çocukların Fiziksel Hikâyeler alt boyutundan aldıkları puanların cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Araştırma kapsamındaki çocukların evde yaşayan kişi sayısına göre fiziksel ve sosyal hikâyeler alt boyutlarından elde ettikleri puanlarının farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesine yönelik uygulanan ANOVA sonuçlarına göre çocukların fiziksel ve sosyal hikâyeler alt boyutlarından elde ettikleri puanların evde yaşayan kişi sayısına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Sonuç

Sonuçlar "Zihin Kuramı Hikayeleri Testi" nin geçerli bir ölçme aracı olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca zihin kuramı becerilerinin yaşa göre farklılaştığı; sosyal hikayeler boyutunda kız çocuklarının daha avantajlı oldukları belirlenmiştir. *Gazi Üniversitesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Yüksek Lisans Tezidir.

Anahtar Kelimeler: Zihin Kuramı, Orta Çocukluk, Çocuk Gelişimi

Adaptation of Strange Stories Test to Turkish and Theory of Mind Skills in 7 – 12 Year Old Children

Abstract

Aim

The theory of mind is defined as the ability to understand and derive mental states such as beliefs, desires, thoughts, intentions and plays an important role in mental and social development. The purpose of this study was to adapt the Strange Stories Task developed by Francesca Happé in 1999 to Turkish and to examine the theory of mind theory of children aged 7-12 years. Research is a study in the screening model. 7 - 12 years of age children's theory of mind skills and age, socio-economic level, gender, parents' education level, profession, number of siblings, sibling order, the number of people living in the family, the course attended by the child - social activity status differentiation was examined. Method: First of all, a scale adaptation study was carried out for the research, and then, according to some variables, the differentiation status of mind theory skills of 7 - 12 age group children was investigated by screening method. 7 - 12 age group children and their families living in Ankara participated in the study. The sample consisted of 420 girls (35 girls and 35 boys) in each age group. The data collection tool consisted of 8 social and 8 physical stories, Strange Stories Test and personal information form. For the analysis of the data, factor loadings and compliance indices were calculated by making a single factor confirmatory factor analysis. In order to determine the variables affecting the mind theory skills of 7 - 12 age group children, Unrelated Samples T-Test was applied. The ANOVA Test was used to analyze how the independent variables interact among themselves and the effects of these interactions on the

dependent variable and the Post Hoc Test was used to find the source of the differences. Results: As a result of the analyzes, the items with low factor load were excluded from the analysis, and the confirmatory factor analysis was re-performed, and the fit indexes of the items were found to be in good agreement with the data. According to the analysis of the factors affecting the mental theory skills of children aged 7 - 12 years; When the ANOVA results of the scores obtained from the sub-dimensions of physical and social stories in terms of the number of siblings were examined, it was determined that the scores obtained from the sub-dimensions of physical and social stories of the children showed a statistically significant difference according to the number of siblings. When the ANOVA analysis and Kruskall Wallis Test results for the scores obtained from the sub-dimensions of physical and social stories according to the ages of children were examined, it was determined that the scores of the children's physical and social stories sub-dimensions showed statistically significant differences. When the results of the Unrelated Samples T-Test applied for the scores obtained from social stories sub-dimension of children by gender, it was determined that social story scores showed statistically significant differences in favor of girls. However, it was determined that the scores of the children from the Physical Stories sub-dimension did not show a statistically significant difference according to the gender. According to the ANOVA results, it was determined that the scores obtained from the children's physical and social stories sub-dimensions did not show a statistically significant difference according to the number of people living at home. Conclusion: The Theory of Mind Stories test is a valid measurement tool. Also, the theories of mind theory differ according to age; it is determined that girls are more advantageous in social stories. * Gazi University, Department of Child Development and Education Master Thesis.

Keywords: Theory of Mind, Middle Childhood, Child Development

Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersi Basit Makineler Konusu Başarılarına Görsel Okuma Becerilerinin Etkisi

Alev Doğan[1], **Fazilet Seçil Gök**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: secilcilingir@gmail.com

Özet

Amaç

Görsel okuryazarlık kavramı çok eski tarihlerden beri kullanılmaktadır. Görsel okumanın derslerde kullanımı ise tüm dünyada yaygınlaşmıştır. Görsel okuryazarlık, resimsel ve grafiksel görüntüler olarak sunulan bilgiyi okuyabilme, yorumlayabilme ve anlayabilme olarak tanımlanır. Görsel okuryazarlık becerisine sahip bir öğrenci, derslerde karşılaştığı görsellerde kendisine verilmek istenilen mesajları anlayabilme yetisine sahiptir bir başka deyişle karşısına çıkan görsel içerikli metinleri okumayı ve anlamayı başaracaktır. Fen Bilimleri dersi kapsamında da öğrencilerden grafik okuma ve yorumlama, şekil okuma, şekil oluşturma, fotoğrafları yorumlama, kavram karikatürleri oluşturma gibi görsel okuryazarlık becerilerini kullanmaları beklenmektedir. Buna rağmen Türkiye'de görsel okuryazarlık kavramıyla ilgili çalışmalar belirli branşlarda yapılsa da görsel okuma kavramının fen eğitiminde kullanılmasıyla ilgili akademik çalışmalar sınırlı sayıdadır. Bu nedenle, bu çalışmada ortaokul 8.sınıf öğrencilerinin fen bilimleri dersi kapsamında 'basit makineler' konusundaki başarılarına görsel okuma becerilerinin etkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu çalışma deneysel desenler içinde yer alan 'ön test - son test kontrol gruplu deneysel model' kullanılarak yapılmıştır. Çalışma gruplarının denkliklerinin sağlanabilmesi için yıl sonu karne puanları ve fen başarıları dikkate alınmıştır. Araştırma problemlerinin çözümü için gerekli veriler çoktan seçmeli sorulardan oluşan başarı testi ile toplanmıştır. Araştırmada kullanılan ölçme aracı, öğrencilerin basit makineler ünitesi kapsamındaki görsel okumayla ilgili kazanımları kapsayacak şekilde hazırlanmış 20 sorudan oluşmaktadır ve öğrencilerin görsel okuma düzeylerini belirlemeyi hedefleyen görsel içeriğe sahiptir. Hazırlanan başarı testinin geçerlik ve güvenirliğini hesaplamak için test toplam 60 öğrenciye uygulanmıştır. Ayrıca başarı testinin kapsam geçerliğini ölçmek için uzman görüşü alınmıştır. Güvenirliğinin ölçülmesinde ise öğrencilerden elde edilen veriler sonucunda Cronbach alfa katsayısı hesaplanmış ve elde edilen verilerden başarı testinin güvenilir olduğu belirlenmiştir. Deney grubu ve kontrol grubunda bulunan öğrencilere uygulanan ön test ve son testlerden elde edilen veriler t-testi ile analiz edilmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Ankara ilinin Altındağ ilçesinde orta düzeyde bir ortaokulda öğrenim gören 20 kontrol grubu 20 deney grubu olmak üzere toplam 40 öğrenci oluşturmaktadır. Deney grubunda müfredata uygun olarak görsel okumaya dayalı öğretimle zenginleştirilmiş çalışma yaprakları destekli ders işlenmiş ve ayrıca öğrencilere uygulamalar süresince görsel okur yazarlıklarını geliştirmek amaçlı hazırlanmış içerikle grup çalışmaları yapılmıştır. Kontrol grubu

öğrencileriyle ise müfredatta ön görülen öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak ders işlenmiştir.

Bulgular

8. Sınıf fen bilimleri dersi basit makineler konusu kapsamında yapılan bu çalışmada kontrol ve deney grubuna başarı testi, ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Uygulama sonrasında başarı testi puanlarının gruplara göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amacıyla ilişkisiz ölçümlerde t - testi hesaplanmış ve deney grubu lehine anlamlı bir fark oluşturduğu belirlenmiştir. Ayrıca deney grubu öğrencilerinin uygulamalar süresince dağıtılan çalışma yapraklarına verdikleri cevaplar da incelendiğinde öğrencilerin genel olarak sorulara doğru cevaplar verdikleri ve görsel ögeleri doğru bir şekilde yorumlayıp anlamlandırdıkları belirlenmiştir.

Sonuç

Çalışmadan elde edilen sonuçlar, deney grubundaki öğrencilerin son test puanları ile kontrol grubundaki öğrencilerin son test puanları arasında istatistiksel olarak deney grubunun lehine anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Bu çalışmadan elde edilen sonuç basit makineler konusunun öğretilmesinde görsel okuma becerilerinin aktif olarak kullanılmasının, öğrencilerin bu konu kazanımlarına yönelik akademik başarısını olumlu yönde artıracağını göstermektedir. Ayrıca öğrencilerle farklı fen konularında yapılacak görsel okuma becerilerinin gelişimine yönelik öğretimler de öğrencilerin akademik başarılarının olumlu yönde gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Keywords: Fen Bilimleri, Görsel Okuma, Basit Makineler

The Effect of Visual Reading Skills On the Success of the Subject of Simple Machines of the 8th Grade Students' Science Course

Abstract

Aim

The concept of visual literacy has been used since ancient times. The use of visual reading in courses has become widespread all over the world. Visual literacy is defined as reading , interpreting and understanding the information presented as pictorial and graphical images. A student with visual literacy skills is able to understand the messages that are required to be given to him in his visuals. In other words, he will be able to read and understand visual texts. Within the scope of Science courses, students are expected to use visual literacy skills such as reading and interpreting graphics, reading figure, interpreting photographs and creating concept cartoons. Although the work related to visual literacy is done in certain industries in Turkey, the number of academic studies on the use of visual reading concepts in science education is limited. Therefore, the aim of this study is to investigate the effect of visual reading skills on the success of the Subject of Simple Machines of the 8th Grade Students' Science Course. Method: This study was carried out by using 'experimental model with pre-test-post-test control group' in experimental designs. Year-end grade points and science

achievements were taken into account in order to ensure the equivalence of working groups. The data required for the solution of the research problems were collected by the success test consisting of multiple-choice questions. The measuring instrument used in the research consists of 20 questions which are prepared to cover the achievements related to visual literacy within the subject of simple machines and has the visual content aimed at determining the visual reading levels of the students. A total of 60 students were applied in order to calculate the validity and reliability of the prepared success test. Expert opinion was also taken to measure the coverage validity of the success test. For the reliability measurement of the success test, the Cronbach's alpha coefficient was calculated as the result of the data obtained from the students and it was determined that the success test was reliable. The data obtained from pre-test and post-test applied to students in the experimental group and control group were analyzed by t-test. The sample group of the research consists of 40 students, 20 of which are control groups and 20 of which are experimental groups, in a middle level secondary school in Altındağ province of Ankara in 2018-2019 education year. In the experiment group, the lecture supported by worksheets enriched by visual literacy teaching was processed in accordance with the curriculum and group work was done with the contents prepared to improve the visual literacy to the students during the applications. A lesson has been taught with the control group students by using the teaching methods and techniques envisaged in the curriculum. Findings: In this study which is made within the scope of the subject of simple machines in the 8th class science course, success test was applied to the control and experiment group as pre-test and post-test. In order to determine whether the achievement test scores differed significantly from group to group after the application, t test was calculated for unrelated measures and it was determined that there was a meaningful difference in favor of the test group. Furthermore, when the answers given by the experimental group to the worksheets distributed during the applications were examined, it was determined that the students generally answered the questions correctly and interpreted and understood the visual items correctly. Results: Results from the study show that there is a statistically significant difference in favor of the experimental group between the post-test scores of the students in the experimental group and the post-test scores of the students in the control group. The result obtained from this study shows that the active use of visual reading skills in teaching simple machines will increase students' academic achievement towards these achievements positively. In addition, education with students intended for the development of visual literacy skills of students in different science topics will contribute students' academic achievements positively.

Keywords: Science Education, Visual Literacy, Simple Machines

5. Sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabında Yer Alan Etkinliklerin Eleştirel Düşünme Standartları Bakımından İncelenmesi

Burcu Sarıtaş[1], **Merve Lütfiye Şentürk**[1], **Serkan Aslan**[1]

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi

*Corresponding author: burcu.0642@hotmail.com

Özet

Fen öğretim programında; araştırmacı kimliğin, düşünme becerilerinin ve bilimsel süreç becerilerinin öğrencilere kazandırılması amaçlanmaktadır. Düşünme becerileri, bireyin doğumundan tüm yaşantısı boyunca var olan becerilerdir. Becerilerden biri olan eleştirel düşünme, disiplinli ve öz denetimli düşünmedir. Eleştirel düşünme becerilerinin kazandırılmasında birkaç standart yer almaktadır. Bu standartlar; "Açıklık", "Doğruluk", "Önem/Alaka", "Yeterlilik", "Derinlik/Genişlik" ve "Kesinlik" şeklindedir. Eleştirel düşünme standartları, düşüncenin mantık çerçevesi içerisinde olmasını ve bu standartlardan geçebilmesini gerektirmektedir. Literatürdeki çalışmalara bakıldığında, fen öğretim programında, ders kitaplarındaki ve çalışma kitaplarındaki etkinliklerde eleştirel düşünme becerileri ve bu becerileri ölçen ölçeklere rastlanılmaktadır. Fakat kitaplarda ve içerisindeki etkinliklerde eleştirel düşünme standartlarına rastlanılmamaktadır. Bu çalışmada,2017 yılında değişen öğretim programında kullanılan fen bilimleri ders kitaplarındaki etkinliklerin eleştirel düşünme standartları bakımından incelenmesi gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı (gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi), algıların ve olayların gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma türü olarak açıklanan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama yöntemi olarak, bilgilerin yazılı materyallerin analizini içeren doküman inceleme yöntemi tercih edilmiştir. Verilerin analizinde, betimsel analiz yöntemine başvurulmuştur. Doküman olarak, 5. sınıf fen bilimleri ders kitabı kullanılmıştır. Bulgular, doküman analiz yöntemi ile eleştirel düşünme standartları temaları kullanılarak analiz edilmiştir. Bu standartlar; literatürde "Açıklık", "Doğruluk", "Önem/Alaka", "Yeterlilik", "Derinlik/Genişlik" ve "Kesinlik" şeklinde yer almaktadır. Beşinci sınıf fen bilimleri ders kitabındaki üniteler ve etkinliklerin eleştirel düşünme standartları ve standartlara yönelik alt parametrelere göre durumları şu şekildedir; Elde edilen bulgulara göre; kitaptaki üniteler ve etkinlikler, eleştirel düşünme standartlarının alt parametrelerini genel olarak karşıladığı için"Açıklık", "Doğruluk", "Önem/Alaka", "Yeterlilik" "Derinlik/Genişlilik" ve "Kesinlik" standartlarını da karşıladığı söylenebilir. Alanın sınırlı olması sebebi ile aşağıda her bir standart 5. sınıf öğretim programında yer alan bir ünite ile ilişkilendirilerek özetlenmiştir: Örneğin birinci ünite "Güneş, Dünya ve Ay", Açıklık standardı alt parametrelerini ("Açık bir şekilde yazılmıştır", "Kolaylıkla anlaşılmaktadır", "Kavramlar açıklanmıştır", "Sadedir", "Ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır", "Örneklerle somut hale getirilmiştir", "Görsellerle desteklenmiştir","Hedef kitleye uygun bir dille anlatılmıştır") karşıladığı için, açıklık standardını da karşılamıştır. Diğer üniteler de bu standardın alt parametrelerini karşıladığı için açıklık standardını karşılamış olmaktadırlar. İkinci ünite "Canlılar Dünyası", Doğruluk standardı alt parametrelerini ("Verilen bilgiler doğrudur", Bilgiler doğru bir sıra halinde

verilmiştir", "Konuya uygun örnekler verilmiştir", "Sebep ve sonuç ilişkisi vardır", "Verilen bilgiler güvenilir kaynaklara dayanmaktadır") karşıladığı için, doğruluk standardını da karşılamıştır. Kitaptaki yedinci ünite "Elektrik Devre Elemanları" haricinde diğer üniteler bu standardın alt parametrelerini karşıladığı için doğruluk standardını karşılamış olmaktadırlar. Üçüncü ünite "Kuvvetin Ölçülmesi ve Sürtünme", Önem/Alaka standardı alt parametrelerini ("Öğrencilerin günlük hayatında bir öneme sahiptir", "Ana ve alt noktalar birbirinden ayrılmıştır", "Önemli olan noktalar vurgulanmıştır", "Konular arasında bağlantı vardır", "Temel ve güçlü kavramlar belirgindir") karşıladığı için, önem/alaka standardını da karşılamıştır. Diğer üniteler de bu standardın alt parametrelerini karşıladığı için önem/alaka standardını karşılamış olmaktadırlar. Dördüncü ünite "Madde ve Değişim", yeterlilik standardı alt parametrelerini ("Konuyla ilgili bilgiler yeterlidir", "Yeteri kadar etkinlikleri içermiştir", "Yeteri kadar kanıt sunulmuştur", "Konuya pek çok açıdan bakılmıştır", "Zaman bakımından yeterlilik göstermiştir") karşıladığı için, yeterlilik standardını da karşılamıştır. Diğer üniteler de bu standardın alt parametrelerini karşıladığı için yeterlilik standardını karşılamış olmaktadırlar. Beşinci ünite "Işığın Yayılması", Derinlik/Genişlik standardı alt parametrelerini ("Konular en ince ayrıntısına kadar açıklanmıştır", "Konular ile ilgili derinlemesine bilgi verilmiştir", "Konular geniş bir şekilde ele alınmıştır", "Farklı bakış açılarına yer verilmiştir") karşıladığı için, derinlik/genişlik standardını da karşılamıştır. Kitaptaki yedinci ünite "Elektrik Devre Elemanları" haricinde diğer üniteler bu standardın alt parametrelerini karşıladığı için derinlik/genişlik standardını karşılamış olmaktadırlar. Altıncı ünite "İnsan ve Çevre", Kesinlik standardı alt parametrelerini ("Hatasızdır", "Yeterince ayrıntılıdır", "Etkinlikler kazanımlarla ilişkilidir", "Olayların sebepleri açıklanmıştır", "Sonuçlar kesinlik içermektedir") karşıladığı için, kesinlik standardını da karşılamıştır. Diğer üniteler de bu standardın alt parametrelerini karşıladığı için kesinlik standardını karşılamış olmaktadırlar. Standartların alt parametreleri de genel olarak ele aldığında; kimya konularını içeren ünitelerin (Madde ve Değişim), biyoloji konularını içeren ünitelerin (Canlılar Dünyası ve İnsan ve Çevre) eleştirel düşünme standartlarını genel olarak karşıladığı söylenebilir. Fizik konularını içeren ünitelerin ise (Güneş, Dünya ve Ay, Kuvvetin Ölçülmesi ve Sürtünme, Işığın Yayılması ve Elektrik Devre Elemanları), eleştirel düşünme standartlarını kısmen karşıladığı söylenebilir. Kitapta fizik konularını içeren ünitelerin konu anlatım içeriği ve verilen etkinlikler doğrultusunda eksiklik yaşandığı sonucuna varılabilir. Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda, ders kitabında eleştirel düşünme standartlarına ve bu standartların alt parametrelerine kimya ve biyoloji alanlarına yönelik konularda daha çok yer verildiği ancak fizik konularında diğer öğrenme alanlarına oranla eksik kalındığı görülmektedir. Not: Bu araştırma Burcu Sarıtaş'ın yüksek lisans tez çalışması kapsamında üretilmiştir.

Keywords: Öğretim Programı, Ders Kitabı, Etkinlik, Eleştirel Düşünme Standartları

Investigation of Activities in Grade 5 Science Textbooks in Terms of Critical Thinking Standards

Abstract

In science curriculum; The aim of the course is to provide the with researcher identity, thinking skills and scientific process skills. Thinking skills are the skills that exist throughout the life of the individual. One of the skills is critical thinking, disciplined and self-controlled thinking. There are several standards for gaining critical thinking skills. These standards; "openness", "accuracy", "importance/relevance", "qualification", "depth/width", and "definiteness" the form. Critical thinking standards require that thinking be within the logic framework and can pass through these standards. When the studies in the literature are examined, critical thinking skills and scales that measure these skills are found in science curriculum, textbooks and workbooks. However, critical thinking standards are not observed in books and activities. In this study, the activities in science textbooks used in changing curriculum in 2017 were examined in terms of critical thinking standards. In the study, a qualitative research method which is described as a type of research, where qualitative data collection methods are used (such as observation, interview and document analysis), and a qualitative process for realizing perceptions and events in a realistic and holistic manner is used. As a method of data collection, document analysis method which includes analysis of written materials is preferred. In the analysis of the data, descriptive analysis method was used. As a document, 5th grade science textbook was used. The results were analyzed by using the document analysis method and critical thinking standards. These standards; the literature is as follows: "Openness", "Accuracy", "Importance ", " Competence", "Depth / Width" and "Precision". The status of the units and activities in the 5th grade science textbook according to critical thinking standards and sub-parameters for standards is as follows; According to the findings; As the units and activities in the book generally meet the sub-parameters of critical thinking standards, it can be said that they meet the standards of "openness", "accuracy", "importance/relevance", "qualification", "depth/width", and "definiteness" standards can also be said to meet. Because of the limited area, it is summarized below in relation to a unit included in each standard 5th grade curriculum: For example, the first unit, "Sun, Earth and Moon", sub-parameters of openness Standard ("Clearly written", "Easily understood", "Concepts explained", "It is simple" " Described in detail", "Made concrete with examples", "Supported by visuals", "Described in appropriate language to target audience") and also meet the openness standard. Other units also meet the standard of openness as they meet the sub-parameters of this standard. The second unit, "The World of Creatures", accuracy standard sub-parameters ("The information given is correct", "Information is given in the correct order", "Examples are given according to the subject", "There is a cause and effect relationship", "Given information is based on reliable sources") and also meet the accuracy standard. Except for the seventh unit "Electrical Circuit Elements" in the book, other units meet the standard of accuracy since they meet the sub-parameters of this standard. The third unit, "Force Measurement and Friction", importance/relevance standard sub-parameters ("It has a importance in the daily life of students", "main and sub points separated", "Important points are highlighted", "There is a link between topics", "Basic and strong concepts are prominent") and also meet the importance/relevance standard. Other

units also meet the standard of impotance/relevance as they meet the sub-parameters of this standard. The fourth unit, “Matter and Exchange” qualification standard sub-parameters (“ Information on the subject is sufficient”, “Enough activities included”, “ Sufficient evidence is presented”, “The subject to has been looked at in many ways”, “in terms of time qualification showed”) and also meet the importance/relevance standard. Other units also meet the standard of qualification as they meet the sub-parameters of this standard. The fifth unit, “Propagation of Light” depth/width standard sub-parameters (“Topics are described in detail”, “given ın-depth information on topics”, “Topics covered in detail”, “Different perspectives are given”) and also meet the depth/width standard. Except for the seventh unit “Electrical Circuit Elements” in the book, other units meet the standard of depth/width since they meet the sub-parameters of this standard. The sixth unit, “Human and Environment” definiteness standard sub-parameters (“It is without error”, “Sufficiently detailed”, “it is associated activities with gains”, “The reasons of the events are explained”, “Results include definiteness”) and also meet the definiteness standard. Other units also meet the standard of definiteness as they meet the sub-parameters of this standard. When the sub-parameters of the standards are generally considered; It can be said that the units containing chemistry subjects (Matter and Exchange) generally meet the critical thinking standards of the units containing biology subjects (The World of Creatures and Human and Environment. It can be said that the units containing physics subjects (Sun, Earth and Moon, Measuring Force and Friction, Spreading of Light and Electrical Circuit Elements) partially meet the standards of critical thinking. In the book, it can be concluded that the units containing the subjects of physics are missing in accordance with the lecture content and given activities. In line with the findings obtained in the study, it is seen that the textbook contains critical thinking standards and the sub-parameters of these standards are given more in the fields of chemistry and biology, but they are lacking in physics subjects compared to other learning areas. Note: This research was conducted within the scope of Burcu Sarıtaş's master thesis.

Keywords: Curriculum, Text Book, Activity, Critical Thinking Standarts

6. ,7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Fen Kavram Yanılgılarının Belirlenmesi

Elif Ademoğlu[1], **Fatma Bilge Emre**[2] *, **S. Tibet Akyürek**[2]

[1]İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Battalgazi/

[2]İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Battalgazi/

*Sorumlu yazar: fatma.emre@inonu.edu.tr

Özet

Amaç

Fen eğitiminin en önemli amaçlarından biri olan öğrencileri fen okur-yazarı bireyler olarak yetiştirebilmek, öğrencilerin fen kavramlarını doğru bir şekilde anlamalarını ve özümsemelerini sağlamakla gerçekleştirilebilecek bir amaçtır. Fen bilimleri pek çok soyut ve kuramsal bilgileri içerir. Öğrencilerin ön bilgileriyle yeni öğrendikleri bilgileri kaynaştıramamaları, kendi düşüncelerinin bilimsel gerçeklerden uzak olması ayrıca fen derslerinde kullanılan bazı kelimelerin günlük hayatta kullanılandan farklı anlamlar içermesi öğrencilerde kavram yanılgılarına yol açan sebeplerdendir. Kavram Türk Dil kurumuna göre Bir nesnenin veya düşüncenin zihindeki soyut ve genel tasarımıdır. Kavram yanılgısı ise ingilizcede misconception denen kavramdır ve kişisel deneyimler sonucu oluşmuş bilimsel gerçeklere tam örtüşmeyen ve anlamlı öğrenmenin önündeki engelleyici birim. Öğrencilerin kavram yanılgılarının veya kavram yanılgılarına sebep olabilecek olan ön bilgilerin belirlenmesi anlamlı ve kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşmesi açısından son derece önemlidir. Bu çalışma, Malatya ili bilim sanat merkezi öğrencileri, özel okulda öğrenim gören öğrenciler ve devlet okulunda öğrenim gören öğrencilerin genel fen kavramlarına yönelik ön bilgilerini ve kavram yanılgılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca, kimya dersine yönelik akademik başarılarının, ön bilgilerinin ve kavram yanılgılarındaki değişimlerin okul, cinsiyet, sınıf, yaşları ve fen başarıları açısından anlamlı bir farkın olup olmadığı araştırılmak istenmiştir.

Yöntem

Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Malatya ili bünyesindeki bilim sanat merkezinde, bir devlet okulunda ve bir özel okulda eğitim gören 6., 7. ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın desenini nicel araştırma yaklaşımı oluşturmaktadır. Araştırmanın desenini nicel araştırma yaklaşımı oluşturmaktadır. Araştırma deneysel modeldedir. Veri toplama aracı olarak güvenirlilik ve geçerlilik çalışması yapılmış olan “Bazı Fen Kavramlarını Belirleme Anketi” kullanılmıştır. Ayrıca fen dersine yönelik (Fizik, Kimya ve Biyoloji) akademik başarılarının, ön bilgilerinin ve kavram yanılgılarındaki değişimlerin okul, cinsiyet, sınıf ve yaş bazında değişip değişmediği de araştırılmak istenmiştir. Okul, cinsiyet, sınıf ve yaş bazındaki grupların ortalamaları için F testi yani Varyans Analizi (ANOVA, Analysis of Variance) uygulandı.

Bulgular ve Sonuç

Çalışmadan elde edilen veriler göz önüne alındığında; Temel fen kavramlarından olan hayvan ve canlı kavramları bazı öğrenciler için farklı şeyler ifade etmektedir. Örneğin ateşin ve arabanın canlı olduğunu savunan, bitkinin bir canlı olmadığını düşünen veya insanın bir hayvan olup olmadığı konusunda tereddüde düşen öğrenciler vardır. Canlı kavramı bu öğrenciler için hareket edebilen pek çok şeyi kapsamaktadır. Bazı öğrencilerin ankette fizik konusunu içeren soruya verdikleri cevaplara bakıldığında elektriği parçacıkların hareketi sonucu oluşan bir enerji türü olarak algılayamadıkları, bir çeşit somut madde gibi düşündükleri anlaşılmaktadır. Elektriğin zihinlerinde yanlış yerleşmesi akım kavramının da yanlış anlaşılması sebep olmuştur. Öğrencilerin büyük çoğunluğu akımın oluşması için devrenin tamamlanması gerektiğini bilmesine rağmen, akımın yönü hakkında yeterli bilgiye sahip değildir. Öğrencilerin kimya ile ilgili iki soruya verdikleri cevaplar incelendiğinde öğrencilerin büyük kısmının kaynama ve yoğuşma kavramlarını tam anlayamadıkları, ayrıca güncel olayların yorumlanmasında bu kavramları kullanamadıklarını söyleyebiliriz. Yapılan analiz sonuçlarında cinsiyet, yaş, sınıf ve okul bazında sırasıyla .628; .0,181; .396 ve .023 değerleri bulunmuştur. %95 güven düzeyinde yapılan F testi sonucuna göre okul bazında elde edilen $p<0,05$ değeri anlamlı farklılığın olduğunu görülmüştür. Araştırma sonuçlarından yola çıkarak öğrencilerin varsa kavram yanılgılarının belirlenmesi öğretmenlerimizin bu konulara uygun eğitim ortamlarını oluşturmaları açısından ve farklı metodları kullanarak anlamlı öğrenmenin gerçekleşmesini sağlamaları açısından aydınlatıcı bir çalışma olacaktır. Ayrıca okul türü, cinsiyet, yaş, akademik başarı gibi farklı parametrelerin öğrencilerin fen ile ilgili ön bilgileri ve kavram yanılgıları üzerinde etkisi olup olmadığını belirleyen örnek bir çalışma olarak alan yazınımızda yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fizik Kavram Yanılgıları, Kimya Kavram Yanılgıları, Biyoloji Kavram Yanılgıları

6., 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Kimya Kavram Yanılgılarının Belirlenmesi

Elif Ademoğlu[1], **Fatma Bilge Emre**[2] *, **S. Tibet Akyürek**[2]

[1]İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
[2]İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
*Sorumlu yazar: fatma.emre@inonu.edu.tr

Özet

Amaç

Kavram, nesnelerin, olayların genel bazı özelliklerini sınıflandırmaktır. Öğrenciler fen öğrenimleri boyunca aynı bilgileri veya benzer tecrübeleri edinirken, bunları birbirlerinden farklı bir şekilde özümserler ve zihinsel şemalarında farklı bir organizasyona sahip olurlar. Öğrencilerin ön bilgileriyle yeni bilgilerini doğru kaynaştıramaması anlamlı öğrenmenin gerçekleşmesini engeller ve öğrencilerde kavram yanılgılarına sebep olur. Zihinde bir şeyler ifade etmesinin yanı sıra bilimsel anlamda doğrulanamayan ve konuların yanlış öğrenilmesine sebep olan bu durum kavram yanılgısı olarak adlandırılmaktadır. Ara öğrenme düzeyi olarak da literatürde karşılık bulan kavram yanılgısının giderilmesi için öncelikle öğrenenin kavram yanılgılsına/larına sahip olduğu konuyu fark etmesi çok önemlidir. Ara öğrenme düzeyinin yerini alacak doğru bilginin daha anlaşılır ifade edilmesi ve öğrenilen taze bilginin uygulanabilirliği ise diğer önemli bir noktadır. Fen dersleri ve kimya konuları çok fazla soyut konu içerdiği için öğrenciler bu alanda pek çok kavram yanılgısına sahip olabilmektedir. Bu araştırma Malatya ili bilim sanat merkezi öğrencileri, özel okulda öğrenim göre öğrenciler ve devlet okulunda öğrenim gören öğrencilerin kimyasal kavramlara yönelik ön bilgilerini ve kavram yanılgılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim öğretim yılında bilim sanat merkezlerinde, bir devlet okulunda ve bir özel okulda öğrenim gören 6., 7. ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın desenini nicel araştırma yaklaşımı oluşturmaktadır. Araştırma deneysel modeldedir. Veri toplama aracı olarak güvenirlilik ve geçerliliği yapılmış yani uygulaması yapılmış kimyasal kavramlar testi ve kimyasal kavramlar açık uçlu soruları kullanılmıştır. Ayrıca kimya dersine yönelik akademik başarılarının, ön bilgilerinin ve kavram yanılgılarındaki değişimlerin okul, cinsiyet, sınıf bazında değişip değişmediği de araştırılmak istenmiştir. İki grup ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığı t testi ile analiz edilirken bizim örneklemimizdeki okul, cinsiyet ve sınıf bazındaki grubun ortalamaları için F yesti yani Varyans Analizi (ANOVA, Analysis of Variance) uygulandı.

Bulgular ve Sonuç

Araştırma sonuçlarından hareketle öğrencilerin zihinlerine fen/kimya ile ilgili temel kavramların nasıl yerleştirildiği tanımlanacaktır. Öğrencilerin yeni bilgileri kendi zihin taslaklarında oluşturdukları yapının üstüne entegre etmeye çalışmaları daha etkili olacağı için temel kavramların nasıl yerleştiğini bilmek çok önemlidir. Ayrıca bu araştırma farklı okul, sınıf ve yaş düzeylerinin ön öğrenmelerine ve kavram yanılgılarına olan etkisini ortaya koyan

örnek bir çalışma olarak alan yazınımızda yer alacaktır. Öğrencilerin yarısından fazlasının karışım, element ve bileşik kavramlarını doğru yerleştirebildiklerini ancak bu kavramların tam olarak ne ifade ettikleri konusunda bilgi sahibi olmadıklarını gözlemliyoruz. Çünkü öğrencilerin büyük kısmı tuzlu suyun ve havanın karışım olduğunu bilirken karışımın ne olduğunu açıklayamamışlardır. Açık uçlu sorulara verdikleri cevapları incelediğimizde öğrencilerin erime ve yanma olaylarının atomlar arasındaki bağların kopması sonucu gerçekleştiğini düşünemedikleri anlaşılır çünkü bazı öğrenciler atomun kendisinin eriyebilmiş olduğunu ifade etmişlerdir. Yine öğrencilere demir paslanınca ağırlığının nasıl değişeceğini sorduğumuzda, 6. sınıfa giden ve kütlenin korunumu yasasını henüz öğrenmemiş olan pek çok öğrenci bu soruya doğru yanıt verirken, 7. sınıfa giden ve kütlenin korunumu yasası ile ilgili bilgi sahibi olan öğrenciler genelde bu soruya yanlış cevap vermişler. Bunun sebebi 7. sınıfa giden öğrencilerinin tepkiyemeye giren O2 nin kütlesini hesaba katamamış olmaları ve paslanmanın bir tür yanma olduğunu kavrayamamış olmalarındandır. Yapılan analiz sonuçlarında cinsiyet, sınıf ve okul bazında sırasıyla. 191; .0,17 ve .095 değerleri bulunmuştur. %95 güven düzeyinde yapılan F testi sonucuna göre Sınıf bazında elde edilen $p<0,05$ değeri anlamlı farklılığın olduğunu gösterir.

Anahtar Kelimeler: Kavram Yanılgıları, Kimya

6.Sınıf Öğrencilerinin Görsel Okuma-Yazma İçeriğiyle Destekli Fen Bilimleri Dersi Dünyamız, Ay ve Yaşam Kaynağımız Güneş Ünitesinde Akademik Başarılarının Araştırılması

Alev Doğan[1], **Cansu Çetinkaya**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: cansucetinkaya26@gmail.com

Özet

Amaç

Resimsel ve grafiksel görüntüler olarak sunulan bilgiyi okuyabilme, yorumlayabilme ve anlayabilme görsel okuryazarlık olarak ifade edilir. Görsel okuryazarlık işaret, sembol, grafik, renk ve resim kavramlarına odaklanan bir "okuryazarlık" kavramıdır ve görselliğin öğrenme sürecine önemli etkileri de birçok araştırmada dile getirilmektedir. Görselliğin birçok dersin öğrenme sürecine etkisi önemli olmakla birlikte fen bilimleri dersinin öğrenilme sürecine etkisi ayrı bir öneme sahiptir. Çünkü fen bilimleri dersi, anlamlı öğrenmelerin olabilmesi için görsellerle zenginleştirilmesi gereken bir derstir. Görsellerle zenginleştirilen fen bilimleri dersinin anlamlı bir şekilde öğrenilebilmesi için ünite içeriğindeki bilgilerle birlikte verilen görselleri okuyabilmek de önemlidir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı, 6.sınıf fen bilimleri dersi kapsamında "Dünyamız, Ay ve Yaşam Kaynağımız Güneş" ünitesinde, öğrencilerin görsel okur yazarlıklarının araştırılarak görsel okuryazarlığın öğrencilerin fen bilimleri dersindeki akademik başarılarına etkililiğini incelemektir.

Yöntem

Bu çalışma deneysel desenler içinde yer alan ön test-son test desenin esas alındığı nicel bir araştırmadır. Araştırma problemlerinin çözümü için gerekli veriler çoktan seçmeli 20 sorudan oluşan bir "Ön Bilgi Testi" ve çoktan seçmeli 20 sorudan oluşan bir "Başarı Testi" ile belirlenmiştir. Hazırlanan ön bilgi ve başarı testlerinin geçerlik ve güvenirliklerini hesaplamak için her bir test toplam 60 öğrenciye uygulanmıştır. Testlerin kapsam geçerliğini ölçmek için uzman görüşüne başvurulmuştur. Testlerin güvenirliğinin ölçülmesinde ise öğrencilerden elde edilen veriler sonucunda Cronbach alfa katsayısı hesaplanmış ve testlerin güvenilir olduğu belirlenmiştir. Öğrencilere uygulamalar süresince görsel okuryazarlıklarını geliştirmek amaçlı hazırlanmış içerikle grup çalışmaları yapılmıştır. Ünite ile ilgili içerikte genellikle fotoğraf, resim, şekil, grafik ve tablo ile zenginleştirilmiş slaytlar, posterler ve çalışma yaprakları kullanılmıştır. Bütün etkinliklerin yapılmasından sonra görsel okuryazarlığın öğrenci başarısına etkililiği belirlenmiştir. Çalışmanın örneklemini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Çorum ili Alaca ilçesinde bir ortaokulda öğrenim gören 5 kız 7 erkek öğrenciden oluşan 12 kontrol grubu, 5 kız 6 erkek öğrenciden oluşan 11 deney grubu olmak üzere toplam 23 öğrenci oluşturmuştur.

Bulgular

Öğrencilerin, ön bilgi testi uygulamasından almış oldukları puanların gruplara göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amacıyla ilişkisiz ölçümlerde t testi hesaplanmış ve uygulama sonuçlarının gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>.05$). Deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin "Dünyamız, Ay ve Yaşam Kaynağımız Güneş" ünitesi öncesi bilgi düzeylerinin benzer olduğu belirlenmiştir. Uygulama sonrasında başarı testi puanlarının gruplara göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amacıyla ilişkisiz ölçümlerde t testi hesaplanmış ve deney grubu lehine anlamlı bir fark oluşturduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Ayrıca deney grubu öğrencilerine uygulamalar süresince dağıtılan çalışma yapraklarına verdikleri cevaplarda ele alınmıştır. Çalışma yapraklarındaki sorulara verilen cevapların incelenmesi sonucunda ise; araştırmaya katılan deney grubundaki öğrencilerin genel olarak sorulara doğru yanıtlar verdikleri, görsel öğeleri doğru bir şekilde okudukları görülmüştür.

Sonuç

Çalışmadan elde edilen sonuçlar, deney grubu öğrencilerinin başarı puanları ile kontrol grubu öğrencilerinin başarı puanları arasında istatistiksel olarak deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Çalışmanın sonucunda görsel okuryazarlığın öğrencilerin fen bilimleri dersindeki akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Çalışma; öğrencilerin var olan ancak tam olarak kullanamadıkları görsel okuryazarlık ile ilgili bilgilerini bilinçli bir şekilde kullanmalarını sağlamış, öğrencilerin görsel okuryazarlıklarını geliştirmiştir. Ayrıca çalışma, fen bilimleri dersinin görsel okuryazarlık açısından işlenmesinin anlamlı öğrenmeler sağladığını göstermektedir. Çalışmanın sonuçlarına göre görsel okuryazarlığın fen bilimleri dersinin öğretimi açısından önemli bir rol oynayacağı ve elde edilen sonuçlar ışığında çalışmanın fen bilimleri dersi açısından literatüre önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Keywords: Fen Eğitimi, Görsel Okuryazarlık

Investigation of 6th Grade Students' Academic Achievements in the Unit Our Earth, the Moon and the Sun, the Source of Our Life On Science Course Supported by Visual Literacy

Abstract

Purpose

Reading, interpreting and understanding the information presented as pictorial and graphical images is expressed as visual literacy. Visual literacy is a concept of "literacy" that focuses on the concepts of sign, symbol, graphic, color and picture and significant influences of visual learning process are expressed in many researches. While many of your visuals have an important impact on the learning process, the impact of the science course on the learning process has a separate prescription. Because science as a course which needs to be enriched with visual learning to be meaningful. To help the visually enriched science lessons to be

learned in a meaningful way with the information given in the content is also important to read the images. For this reason, the aim of this study is to investigate the visual literacy of students on the subject of "Our Earth, the Moon and the Sun, the Source of Our Life" within the scope of the 6th grade science course and to examine the effect of visual literacy on the academic achievements of students who take the science class. Method: This study is a quantitative research based on pretest-posttest pattern in experimental designs. The data required for the solution of research problems was determined by a "Preliminary Test" consisting of 20 multiple-choice questions and an "Achievement Test" consisting of 20 multiple-choice questions. To calculate the prepared preliminary information and achievement test validity and reliability of the test was administered to a total of 60 students each. Expert opinion has been consulted to measure the validity of the coverage of the tests. When the reliability of the tests was measured, the Cronbach's alpha coefficient was calculated as the result of the data obtained from the students and it was determined that the tests were reliable. During the applications, group activities were carried out with the aim of improving the visual literacy. In the content related to the unit; slides, posters and worksheets enriched with photographs, pictures, figures, graphics and tables were used. After the activities, visual literacy was determined to be effective for student success. The sample of the study consisted of a total of 23 students consisting of 12 control groups consisting of 5 girl and 7 boy students, and 11 experimental groups consisting of 5 girl and 6 boy students studying in a secondary school in the province of Alaca in Çorum in 2016-2017 academic year. Findings: The students, according to the groups' scores they received from prior knowledge of test applications measuring unrelated to determine whether there is a difference in t test calculated and showed no significant difference compared to group results of their implementation have been identified ($p>.05$). It was determined that the students in the experiment and control group had a similar knowledge level before the topic of "Our Earth, the Moon and the Sun, the Source of Our Life". In order to determine whether the achievement test scores differed significantly from group to group after the application, t test was calculated for unrelated measures and it was determined that there was a meaningful difference in favor of the test group ($p<.05$). It was also addressed to the experimental group in their answers to the study sheets distributed during their practice. The result of the examination of the replies to the questions in the worksheets; It was seen that the students in the experimental group participating in the research generally read the visual items correctly, giving correct answers to the questions. Result: The results obtained from the study show that there is a statistically significant difference between the achievement scores of the students in the experimental group and the achievement scores of the control group students in favor of the experimental group. As a result of the study, it was determined that visual literacy positively affects the academic achievement of students at science course. The Study has improved the visual literacy of students by enabling them to consciously use knowledge about visual literacy that students have but cannot fully use. Moreover, the study shows that the processing of the science course in terms of visual literacy provides meaningful learning. According to the results of the study, it is considered that visual literacy will play an important role in the teaching of the science course and the study of the results obtained will contribute to the literature in terms of the science course.

Keywords: Science Education, Visual Literacy

8.Sınıf Öğrencilerinin Mevsimler Konusuna Yönelik Zihin Haritaları

Hacer Karadeniz[1] *, **Murat Kurt**[2], **Sevilay Karamustafaoğlu**[3]

[1]Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı, Matematik ve Fen Bilimleri Anabilim Dalı, Merkez/

[2]Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Merkez/

[3]Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Anabilim Dalı, Merkez/

*Corresponding author: hcrdoganay@gmail.com

Özet

Fen eğitiminde kavramlar ve kavramların öğretimi son derece önemlidir. Yeni kavramların öğretilmesine etki eden en önemli faktör, öğrencilerin mevcut bilgi birikimleridir. Var olan bilgiler yeni öğrenilecek bilgileri etkilemektedir. Bunun için öğretmenlerin yeni konuya temel oluşturacak bilgileri test etmeleri gerekmektedir. Eski konu ve kavramlar ne kadar ve nasıl biliniyor belirlenmelidir. Bunun için kullanılan çok sayıda yöntem ve teknikten biride zihin haritalarıdır. Zihin haritaları bireylerin, konu hakkında zihinlerinde kalan kavramların aynasıdır. Öğrenciler zihin haritaları sayesinde önemli fikirleri anlamlı şekilde ortaya koyarlar. Bu sayede öğrencilerin araştırılan konu ya da kavrama yönelik kavram imajları, zihinlerinde nasıl anlamlandırdıkları belirlenmiş olur. Var olan bilgileri ortaya çıkararak öğretmene öğretim sürecini düzenleme konusunda yardımcı olur. AMAÇ Bu çalışmanın amacı; 8.sınıf öğrencilerinin mevsimler konusunda zihin haritalarının belirlemek ve mevsimler konusunda bildiği kavramları ne kadar anlamlandırabildiğini belirlemeye çalışmaktır.

Yöntem

Mevsimler konusundaki zihin haritalarının belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmanın kökeni nitel olup, olgu bilim deseniyle yürütülmüştür. Bu çalışmada olgu bilim deseninin seçilmesinin sebebi; 8.sınıf mevsimler konusu hakkında öğrencilerin zihin haritalarının nasıl olduğunun belirlenmesi ve öğrencilerin mevsimler ve mevsimler konusunda geçen kavramlar üzerine algılarını derinlemesine incelemektir. Çalışmada veri toplama aracı olarak; uzman görüşü alınarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış ve 5 sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma 8.sınıfa devam etmekte olan 3 öğrenci ile yürütülmüştür. Mülakat sonrasında verilerin analizi araştırmacılar tarafından içerik analizi ile yapılmıştır. Bulguların analizi ile oluşturulan kodlardan ortak özelliklere sahip olanlar gruplandırılarak öğrencilerin cevapları kategoriler altında gruplandırılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde, doğru bilgi kategorisinde kodlanan ifadeler şu şekilde sıralanabilir; “Dünya’nın 23027’ eğimiyle oluşur, Dünya’nın Güneş etrafında dönmesi, Güneş ışınlarının farklı açılarla gelmesi, Güneş ışınlarının Kuzey Yarım Küre’ye dik geldiği zaman Kuzey Yarım Küre’de yaz yaşanır, Dünya Güneş etrafında saat yönünün tersine döner, Dünya kendi etrafında saat yönünün tersine döner” şeklindedir. Yanlış bilgi

kategorisinde kodlanan ifadeler; “Dünya’nın Güneş’e uzaklığı, Kuzey Yarım Küre Güneş’e yakın olduğu zaman yaz yaşar, Dünya’nın üzerindeki hayali çizgi, Dünya Güneş etrafında saat yönünde döner, Dünya kendi etrafında saat yönünde döner, 23Mart ilkbahar başlangıcı, 23Kasım ilkbahar başlangıcı, 21Mart sonbahar başlangıcı, 21Eylül sonbahar başlangıcı” şeklindedir. Eksik bilgi kategorisinde kodlanan ifadeler; “Kuzey Yarım Küre’de veya Güney Yarım Küre’de farklı mevsimler yaşanmazdı, eksen eğikliği olmasaydı ilkbahar ve sonbahar yaşanmazdı” şeklindedir. Öğrencilerin verdiği cevaplar ve çizimleri incelendiğinde, mevsimlerin oluşumu ile ilgili genel bilgilere sahip oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca görüşme kayıtlarında; aynı anda farklı yerlerde farklı mevsimler yaşanmasında güneş ışınlarının geliş açısının etkili olduğunu bildiği söyleyebiliriz. Ancak öğrencilerden istenilen, Dünya’nın Güneş etrafındaki hareketine yönelik çizimler incelendiğinde öğrencilerin eksen eğikliğinin ne olduğunu tam olarak bilmediği, görsel olarak ifade edemediği, bu kavramı sadece kavramsal olarak bildiği görülmüştür. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerden “eksen eğikliği olmasaydı…” ifadesini tamamlamaları istenmiş ve öğrencilerin tereddüt ederek, kaygılı bir yüz ifadesi ile cevap verdiği araştırmacı tarafından gözlenmiştir. ‘Dünya Güneş etrafında saat yönünün tersine döner’ bilgisi öğrenci çizimlerinde de doğru olarak ifade edilirken, Dünya’nın kendi etrafındaki hareketini öğrencilerin bilmediği, çizim ile gösteremediği görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilere, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında okutulan Milli Eğitim Bakanlığı 8.sınıf ders kitabında, mevsimlerin başlangıcı olarak ifade edilen dört önemli tarih sorulduğunda da öğrencilerin net cevap veremediği özellikle ilkbahar ve sonbahar mevsimlerinin başlangıç tarihini hatırlayamadığı görülmüştür. Görüşmenin son kısmında öğrencilerden mevsimler konusunda zihin haritaları oluşturmaları istenmiş, öğrencilerin oluşturduğu görseller incelendiğinde öğrencilerin genelde aynı kavramlara yüzeysel olarak yer verdiği görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin, genel olarak mevsimler konusunda geçen soyut kavramları anlamakta zorlandığı ve ezber düzeyinde içselleştirilmemiş bilgilere sahip oldukları belirlenmiştir.

Keywords: Mevsimlerin Oluşumu, Eksen Eğikliği, Zihin Haritası

Mind Maps of 8th Grade Students On the Unit "seasons"

Abstract

Concepts and teaching concepts are important in science education. The most important factor that affects teaching new concepts is the knowledge that the the students receive beforehand. The knowledge that students have beforehand affects the knowledge taught afterwards. To realize the purpose, teachers should test the previous knowledge of the students before they teach the new one. It is essential how much students know about the previous unit and concepts. There are many techniques and methods to test the knowledge of the students about the previous subjects and concepts. One of these techniques is the mind maps. Mind maps reflects the knowledge of the students that they keep in their minds about the concepts. Students can express important ideas meaningfully through mind maps. In such a way, it is determined how students give meaning to the new concept and idea images in their mind. This also helps teachers to reorganize their teaching processes by determining what students

keep in their minds. PURPOSE The purpose of this study is to determine the mind maps of the 8th grade students on the unit "seasons" and how much they give meaning to the concepts related to the unit . METHOD This research was carried on phenomenology design method which is one of the qualitative methods. The reason why this method was chosen for the research is to investigate the perception of the students about the concepts mentioned in the seasons and the unit "seasons" and to determine their mind maps about the unit. In the study, interview form consisting of 5 quasi-structured questions was used as a data collecting tool after getting the ideas of the experts. The study was applied on 3 students attending 8th grade. The analysis of the data after the interviews was done through content analysis by the researcher. The students' answers were categorised related to the commonn answers with the codes after the analysis of the data. FINDINGS AND RESULT When the answers investigated, the students gave correct answers about the following statements " The Earth occurs with the inclination 23027’, the movement of Earth around the Sun, The rays of the Sun reach to the Earth in different angles, The North Hemisphere experiences summer when the sun rays reach vertically. the Earth moves counter clockwise around the Sun, the Earth moves counter clockwise around itself". These statements are categorised in true codes. The following statements are categorised in wrond codes "the distance of the Earth to the Sun, summer is experienced when the notrh hemisphere is close to the Sun, imaginary line on the Earth, the Earth move clockwise around the Sun, the Earth moves clockwise around itself, the beginning of Spring is 23March, 23 November is the beginnig of Spring, 21March is the beginning of Fall, 21Septenber is the beginning of Fall" The following statements are categorised under the imperfect knowledge code " different seasons can not be experiences in the north or south hemipheres, Spring or Fall can be experienced if there is no inclination". When the answers and the drawings of the students investigated, they are seen to have enough knowledge about the occurance of the seasons. Furthermore, they expressed in their interview forms that they know that the sun rays cause to experience different seasons in different places. However, when the drawing of the students about the movement of the Earth around the Sun investigated, it is found out that they do not know exactly the axis inclination and they could not express it visually and added that they know it just as a concept. When the participant students were asked to complete the statement " If there weren't axis inclination ....." it is observed by the researcher that the students hesitated to complete the statement with anxious face. Although the statement "the Earth moves counter clockwise around the Sun" knowledge is expressed correctly in their drawings, the students did not know anything about the rotation of the Earth around itself and they could not depict it in their drawings. When the participant students were asked four important dates about the beginning of the seasons, they could not answer it clearly and also they could not remember the beginnig dates of the seasons Spring and Fall. In the last section of the interview, the students were asked to form their mind maps about the seasons, When these maps investigated, the students drew similar visual images on same concepts. The resarch can be concluded that the participant students have difficulty in understanding the abstract concepts mentioned in the unit. Instead, it is seen that they keep these concepts in their mind through memorization.

Keywords: The Occurance of the Seasons, Axis İnclination, Mind Maps.

Akademisyenlerin Etik Değerlerinin ve Mesleki Motivasyonlarının İncelenmesi

Funda Çiftcibaşı[1], **Recep Çakır**[2], **Sevilay Karamustafaoğlu** [3]

[1]Amasya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi Bölümü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı,
[2]Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Anabilim Dalı,
[3]Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Anabilim Dalı,
*Corresponding author: funda-trabzon06@hotmail.com

Özet

Bireyler arası ilişkilerin zor kurulduğu günümüz toplumlarında değerler oldukça önem taşımaktadır. Farklı işlerde çalışan kişilerin davranışlarını şekillendiren etik değerler olduğu gibi akademik alanlarda çalışan kişilerinde davranışlarını şekillendiren akademik etik değerler vardır. Akademik etik değerler, ele alınan problemin çözümüne kadar bilgiyi paylaşma sürecinde dikkat edilmesi gereken davranışlardır. Bu davranışları kazanan kişiler kendilerini yetiştiren ve geliştiren topluma faydalı kişilerdir. Topluma faydalı olan kişiler karşılaştıkları sorunlarla başa çıkmayı motivasyonlarını yüksek tutarak çözümler üretmeyi seven kişilerdir. Mesleki motivasyonda bu yüzden önemlidir. Mesleki motivasyonu yüksek olan bir akademisyenin hayatındaki problemlere karşı faydalı çözümler üretebileceği gözlenebilir. Bu bakımdan günümüzde bilimsel çalışmalar yaparak ülkemizin gelişimine katkıda bulunan akademisyenlerin etik değerlerinin ve mesleki motivasyonlarının araştırılması çalışmanın gerekçelerini oluşturmaktadır. Amaç Bu çalışma, üniversite öğretim elemanlarının akademik etik değerlere yönelik bakış açılarının ve mesleki motivasyonlarının belirlenmesi ve bu iki değişken arasındaki ilişkinin düzeyinin tespit edilmesi amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem

Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Amasya üniversitesinde görev yapan öğretim elemanları, örneklemini ise; 78 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Bu araştırma nicel araştırma kökenli, ilişkisel tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada verileri toplamak için Sevim (2014) tarafından geliştirilen 50 maddelik "Akademik Etik Değerler Ölçeği" ve Çarıkçı ve Zeynel (2017) tarafından geliştirilen 50 maddelik "Akademisyenlere Yönelik Mesleki Motivasyon Ölçeği" kullanılmıştır. "Akademik Etik Değerler Ölçeği"nin güvenirliği incelenirken önce madde analizi yapılmış, sonra Cronbach Alpha, Spearman-Brown ve Guttman iç tutarlılık katsayıları bulunmuştur. Akademisyenlere Yönelik Mesleki Motivasyon Ölçeği'nin güvenirliği değerlendirilirken faktör boyutlarına ait Cronbach Alfa değerleri hesaplanmıştır. Ölçeklerden toplanan verilerin analizi uygun bir istatistiki programla yapılmıştır. Farklı anabilim dallarındaki ve farklı kademelerden olan öğretim elemanlarının bağımlı değişkenlere ilişkin verileri tek yönlü varyans analizi, farklı cinsiyetlerdeki öğretim elemanlarının verilerini bağımsız gruplar t-testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular

Çalışmanın bulguları alt problemlere göre sunulmuştur. Araştırmaya Amasya Üniversitesi bünyesinde kadrolu olarak çalışan 44'ü (%56,4) erkek ve 34'ü (%43,6) kadın olmak üzere toplam 78 öğretim elemanı katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretim üyelerinin yaşları incelendiğinde ise katılımcıların %51'i (40) 21-40 yaş arasında, %42'si (33) 41-70 yaş arasında bulunmaktadır. Katılımcıların şu anda çalıştıkları fakültelere göre dağılımları incelendiğinde, %65'i (51) eğitim fakültesi, %35'i ise diğer fakültelerde çalıştıkları belirlenmiştir. Akademik etik değerler ile akademisyenlerin mesleki motivasyonu arasındaki ilişkiye değerlendirildiğinde düşük düzeyde, negatif bir ilişkinin bulunduğu tespit edilmiştir ($r=-0.1$; $p>0.05$). Üniversite öğretim elemanlarının akademik etik değerleri cinsiyet açısından incelendiğinde, kadın akademisyenlerin ($\bar{X}=3.98$) erkek akademisyenlere ($\bar{X}=3.96$) göre ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre kadın akademisyenlerin ortalamaları yüksek olmasına rağmen erkekler ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir ($t(76)=0.17$, $p>0.86$). Üniversite öğretim elemanlarının mesleki motivasyonu cinsiyete göre değerlendirildiğinde, erkek akademisyenlerin ($\bar{X}=3.66$), kadın akademisyenlere ($\bar{X}=3.53$) göre ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre erkek akademisyenlerin ortalamaları yüksek olmasına rağmen erkekler ile kadınlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($t(76)=1.08$, $p>0.28$). Üniversite öğretim elemanlarının akademik etik değerleri yaşları açısından incelendiğinde, 41-70 yaş arası akademisyenlerin ($\bar{X}=3.99$), 21-40 yaş arası akademisyenlere ($\bar{X}=3.97$) göre ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre 41-70 akademisyenlerin ortalamaları yüksek olmasına rağmen diğerleri ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür ($t(73)= 0.22$, $p>0.82$). Üniversite öğretim elemanlarının mesleki motivasyonlarının yaşları açısından değerlendirilmesinde, 41-70 yaşları arasındaki akademisyenlerin ($\bar{X}=3.70$), 21-40 yaşları arasındaki akademisyenlere ($\bar{X}=3.51$) göre ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre 41-70 akademisyenlerin ortalamaları yüksek olmasına rağmen aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir ($t(73)=1.52$, $p>0.13$). Üniversite öğretim elemanlarının akademik etik değerleri şu anda çalıştıkları fakültelere göre değerlendirildiğinde, eğitim fakültesinde çalışan akademisyenlerin ($\bar{X}=4.05$) diğer fakültelerde çalışan akademisyenlere ($\bar{X}=3.82$) göre ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre eğitim fakültesinde çalışan akademisyenlerin ortalamaları yüksek olmasına rağmen diğer fakültede çalışanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir ($t(78)=2.01$ $p>0.40$). Üniversite öğretim elemanlarının mesleki motivasyonu şu anda çalıştıkları fakültelere göre durumları incelendiğinde, diğer fakültelerde çalışan akademisyenlerin ($\bar{X}=3.61$), eğitim fakültesinde çalışan akademisyenlere ($\bar{X}=3.60$) göre ortalamalarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Ancak analiz sonuçlarına göre aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir ($t(76)=-0.10$, $p>0.07$).

Sonuç

Akademisyenlerin etik davranışları ve mesleki motivasyonları arasındaki ilişkinin ve farklı değişkenler açısından değerlendirilmesinin yapıldığı bu çalışmada, akademisyenlerin etik davranışları ile mesleki motivasyonları arasında düşük düzeyde negatif yönlü bir iliş olduğu

sonucuna varılmıştır. Öğretim elemanının mesleki motivasyonunun yüksek olması akademik etik değere önem vermediği ya da akademik etik değere önem veren bir akademisyenin mesleki motivasyonunun düşük olması anlamına gelmemektedir. Ayrıca, etik davranışlar ve mesleki motivasyonların cinsiyet, yaş ve bölüm değişkenlerine göre analizlerinde anlamlı farklılıklar olmadığı sonucuna varılmıştır. Mesleki motivasyon ve etik davranışlar cinsiyet, yaş ve bölüme göre değişmemektedir. Ancak bulunan ortalamalar değerlendirildiğinde çok yüksek olmaması öğretim elemanlarının motivasyonlarının ve etik davranışlarının artırılması için önemler alınması gerektiğini göstermektedir.

Keywords: Etik, Motivasyon, Öğretim Elemanı

,

Investigation of Ethical Values and Professional Motivations of Academicians

Abstract

Values are very important in today's societies where interpersonal relations are difficult to establish. There are ethical values shaping the behaviors of people working in different jobs as well as academic ethical values that shape their behaviors in people working in academic fields. Academic ethical values are the behaviors that should be considered in the process of sharing the information until the solution of the problem. Those who win these behaviors are useful to the society who educate and develop themselves. People who are useful to the society are those who like to produce solutions by keeping their motivation high and dealing with the problems they face. Therefore, professional motivation is also important. It can be observed that an academician with a high level of professional motivation can produce useful solutions to the problems in his life. In this respect, the reasons for the study of the ethical values and professional motivations of the academicians who contributed to the development of our country by making scientific studies today are the reasons for this study. Purpose of the study This study was conducted to determine the academic ethics and professional motivations of academic staff and to determine the relationship between these two variables. Method The universe of the study consists of the lecturers working in Amasya University in the academic year of 2018-2019 and the sample is consisting of 78 lecturers. This research was carried out by correlational survey method based on quantitative research. In this study, the data were collected using the 50-item “Academic Ethical Values Scale” developed by Sevim (2014) and “Professional Motivation Scale for Academicians” developed by Çarıkçı and Zeynel (2017). To examine the reliability of "Academic Ethical Values Scale", first item analysis was performed and Cronbach Alpha, Spearman-Brown and Guttman internal consistency coefficients were found. When evaluating the reliability of the “Professional Motivation Scale for Academicians”, Cronbach's Alpha values of factor dimensions were calculated. The analysis of the data collected from the scales was done with an appropriate statistical program. One-way analysis of variance of different faculty members from different departments and different variables were analyzed by independent groups t-test. Findings The findings of the study were presented according to the sub-problems. A total of 78 lecturers, working in the Amasya University, 44 (56.4%) male and 34 (43.6%) female, participated in the study. When the ages of the participants were examined, 51% of the participants (40) were between 21-40 years old and 42% (33) were between 41-70 years of age. When the

distribution of the participants according to the faculties they study at present, it is determined that 65% (51) of the education faculty and 35% of them work in other faculties. When the relationship between academic ethic values and the professional motivation of academics was evaluated, it was found that there was a low and negative relationship ($r = -0.1$; $p > 0.05$). When the academic ethics of university faculty members are examined in terms of gender, it is seen that the average of female academics ($\bar{X}=3.98$) is higher than male academics ($\bar{X}=3.96$). According to the results of the analysis, it was determined that there was no statistically significant difference between the female and male academicians ($t(76) = 0.17$, $p > 0.86$). When the professional motivation of the university lecturers is evaluated according to gender, it is seen that the average of male academics ($\bar{X}=3.66$) is higher than female academics ($\bar{X}=3.53$). According to the results of the analysis, although male academicians' averages were high, there was no statistically significant difference between men and women ($t (76) = 1.08$, $p > 0.28$). When the academic ethics values of the university lecturers are examined in terms of age, it is seen that the average of the academicians ($\bar{X}=3.99$) between the ages of 41-70 are higher than the academicians ($\bar{X}=3.97$) who are 21-40 years old. According to the results of the study, the average of 41-70 age academicians were high, although there was no statistically significant difference between them ($t(73) = 0.22$, $p > 0.82$). In the evaluation of the age motivation of the academic staff of the university, it is observed that the academicians ($\bar{X}=3.70$) between the ages of 41-70 are higher than the academicians ($\bar{X}=3.51$) between the ages of 21-40. According to the results of the study, the average of 41-70 age academicians is high, although there is no statistically significant difference between them ($t(73) = 1.52$, $p > 0.13$). When the academic ethics of university faculty members are evaluated according to the faculties they are studying, it is seen that the academicians working in the faculty of education ($\bar{X}=4.05$) have higher averages than the academicians working in other faculties ($\bar{X}=3.82$). According to the results of the study, although the average of academicians working in the faculty of education is high, it can be said that there is no statistically significant difference between the other faculty academicians ($t(78) = 2.01$ $p > 0.40$). When the professional motivation of university academicians is examined according to their faculties, it is determined that academicians working in other faculties ($\bar{X}=3.61$) have high averages compared to academicians working in faculties of education ($\bar{X}=3.60$). However, there was no statistically significant difference between the results of the analysis ($t(76) = - 0.10$, $p > 0.07$). Result In this study, in which the relationship between the ethical behaviors and professional motivations of academicians and the different variables were evaluated, it was concluded that there is a low-level negative relationship between the ethical behaviors and professional motivations of academicians. The high level of professional motivation of the lecturer does not mean that academic ethics does not give importance to the academic value, or that the academic motivation of an academic who attaches importance to academic ethics is low. In addition, it was concluded that there were no significant differences in the analysis of ethical behaviors and professional motivations according to gender, age and department variables. Professional motivation and ethical behaviors do not change according to gender, age and department. However, when the averages are evaluated, the fact that it is not very high indicates that the motivation of the instructors should be taken into consideration in order to increase their ethical behaviors.

Keywords: Ethics, Motivation, Academician

Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları: Dolaşım Sistemi Konusu Öğretimi ve Öğrenci Görüşleri

Büşra Akkiren[1], **Betül Demirdöğen**[2]

[1]TED Hatay Koleji, Hatay/
[2]Bülent Ecevit Üniversites Eğitim Fakültesi, Fen Bilimleri Eğitimi Ana bilim dalı, Zonguldak/
*Sorumlu yazar: busraakkiren@gmail.com

Özet

Amaç

Yaşamakta olduğumuz modern çağda bilim, teknoloji, inovasyon ve bunlar arasındaki işbirliğinin uygulama alanları durmadan genişlemektedir. Teknolojinin değişim meydana getirdiği en önemli alanlardan biri de eğitimdir. Eğitim alanında karşımıza çıkan önemli teknolojilerden birisi de artırılmış gerçeklik (AG) uygulamalarıdır. AG teknolojisi gerçek dünya ile sanal dünyanın birleştiği bir noktadır. Bununla birlikte gerçek öğrenme deneyimi oluşturması ve öğrencilerin gözle göremedikleri kavramları öğrenmesine yardımcı olması gibi özellikleri AG'nin eğitim ortamlarına entegre edilmesini mümkün hale getirmiştir. Fen bilimleri eğitiminde yeni bir teknoloji tabanlı uygulama olan AG'nin eğitsel uygulamalarının henüz başlangıç safhasında olduğu belirtilmektedir. Özellikle oldukça çok sayıda soyut kavramların olduğu ve bu yüzden öğrenmede zorluklar yaşanan fen bilimleri konularının öğretiminde kullanılması önerilmektedir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı dolaşım sistemi konusunda AG teknolojisi kullanılarak yapılan öğretim uygulama örneklerini sunmak ve 6. Sınıf öğrencilerinin AG uygulamaları konusundaki görüşlerini belirlemektir.

Yöntem ve Veri Analizi

Araştırmada ön-test son-test, deney-kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır . Örneklem seçiminde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile TED Hatay Koleji'nde öğrenim görmekte olan 6. sınıf öğrencileri çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışmaya katılan 6. sınıflardan biri deney (N=18) diğeri kontrol (N=18) grubunu oluşturmuştur. Dolaşım sistemi konusu öğretim sürecinde kontrol grubunda modeller kullanılırken deney grubunda artırılmış gerçeklik uygulamaları ile öğretim gerçekleşmiştir. Deney grubundan seçilen beş öğrenci ile görüşmeler yapılarak AG uygulamaları ile yapılan öğretim süreci hakkında öğrencilerin görüşleri ortaya çıkarılmıştır. Görüşmeler araştırmacılar tarafından tümevarım yöntemi ile analiz edilerek kodlar ve kategoriler oluşturulmuştur. Araştırmacılar kodlar ve kategoriler üzerinde uzlaşmış ve görüş birliğine ulaşmışlardır.

Bulgular ve Sonuç

Öğrencilerin açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar analiz edildiğinde AG uygulamaları hakkındaki görüşlerin beş kategori altında ele alınabileceği ortaya çıkmıştır. Bu kategoriler; önceki konular ile öğrenme sürecindeki farklılıklar, konuyu öğrenme/kavrama, uygulamalarda sevilen özellikler, öğrenme yönünden etkili uygulama ve öğrenilen kavramlardır. AG destekli öğretim ile önceki konulardaki öğrenme süreci arasındaki farklılığı öğrencilerin büyük çoğunluğu (4 öğrenci) "teknoloji kullanılması" ile açıklarken sadece bir öğrenci ise bu farklılığın konunun "daha açık ve anlaşılabilir" olması ile açıklamıştır. Öğrencilerden biri

yapılan görüşmede “Kitaptaki temel kavramların teknoloji kullanılarak daha yararlı ve detaylı sunulması kavramları anlamamı daha da kolaylaştırdı.” şeklinde AG uygulamalarının farklılığını açıklamıştır. İkinci kategori olarak, AG destekli öğretimin konuyu öğrenme/ kavramalarına ilişkin 5 öğrenci “daha iyi öğrenme imkânı oluşturduğu”, “3 boyutta görebilme” imkânı sunduğu ve “ayrıntılı içeriğe sahip” olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Bir öğrenci AG uygulamaları hakkındaki görüşlerini “Ayrıntılı bir içeriğe sahipti. Kanın damarlarda nasıl ilerlediği gibi vücudumuzda gerçekleşen olayları gördüğümden öğrenmem daha kolaylaştı” (Ö4, son görüşme) şeklinde ifade etmiştir. Üçüncü kategori olan uygulamadaki sevilen özellikler hakkında öğrenciler AG uygulamalarının “3 boyutlu olma”, “eğlenceli olma”, “tablet kullanımı”, “kendini içinde gibi hissetme”, “dikkat çekme” ve “uygulamanın kullanım kolaylığı” özelliklerinden bahsetmişlerdir. Öğrencilerden biri sevilen özellikler hakkında şunları söylemiştir: “Tinybob uygulamasında kalbin yapısını inceleyebiliyorduk. Büyük, küçük kan dolaşımını net bir şekilde görebildik ve daha kolay öğrenmemi sağladı. Uygulamaların en zorlandığım kısımlarından bir tanesi 3D sınıfına ilk gittiğimizde bu kavramlardan habersizdik. Ancak izlemeye başlandıktan sonra içindeymiş gibi hissetmemiz, kendi iç yapımımızı gözlemlememiz heyecan uyandırdı. Sonrasında mobil uygulamalar ile kavramlar bende daha çok oturdu. Kalp, damarları daha net görmemizi sağladı. My heart uygulaması ile kalbin yapısını kolayca kavradım. Şuan bu uygulamaları başka birine rahatça anlatabilirim. Uygulamaların kullanımı oldukça kolaydı.” (Ö4, son görüşme), Bu kategoriye baktığımızda öğrenciler uygulamaların dil açısından kolay anlaşılabilir, kavramların açık ve anlamlı bir şekilde öğrenilmesini sağlayan ve eğlenceli bir öğretim ortamı oluşturma yönünden etkili olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Dördüncü kategori AG uygulamaları arasından öğrenme yönünden etkili olan ve öğrenciler üzerinde etki bırakan uygulamalar hakkındadır. Kullanılan uygulamalar “My Heart Anatomy, Tinybob, 3D Sınıfı ve Vücudumuz 4D” uygulamalarıdır. Bu kategoride 4 öğrenci “My Heart Anatomy, Tinybob ve 3D Sınıfı” uygulamalarından bahsetmiştir. Öğrenciler bu uygulamaların eğlenceli olma, daha açık ve anlaşılır bir şekilde bilgiyi sunma ve kalbin yapısını tamamen gözlemleyebilme imkânı vermesi özelliklerini göz önünde bulundurmuşlardır. Son olarak AG destekli eğitim sonucunda öğrenilen kavramlara bakıldığında “büyük kan dolaşımı” (1 öğrenci), “küçük kan dolaşımı” (2 öğrenci), “atardamar” (4 öğrenci), “toplardamar” (4 öğrenci), “kalbin odacıkları” (5 öğrenci) kavramlarının AG uygulamaları boyunca öğrenilmesini sağlayan kavramlar olduğu görülmektedir. Öğrencilerden ikisi öğrendikleri kavramları “Kalbin odacıkları ve en önemlisi aort damarını gözlemlemek oldukça dikkatimi çekti.” (Ö3, son görüşme) ve “Kalp, atardamarları, toplardamarları büyük ve küçük kan dolaşımını daha net görmemizi sağladı.” (Ö4, son görüşme) şeklinde açıklamışlardır. Büyük ve küçük kan dolaşımının gerçekleşme sırası, damarlar içerisindeki kanın akışı, hangi damarın oksijen bakımından zengin ve fakir olduğu ve kalbin kaç tane odacıktan oluştuğu gibi temel kavramları anlamlandırmak AG uygulamaları ile öğrenciler için daha kolay hale gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Artırılmış Gerçeklik, 6. Sınıf Öğrencileri, Dolaşım Sistemi, Fen Eğitimi

Augmented Reality Applications: Teaching Human Circulatory System and Students' Views

Abstract

Purpose

Augmented reality(AR) applications is one of the most crucial technologies that emerged in the education field. AR technology is the point where virtual and real world come together. Moreover, AR technologies provide real learning experiences and help students understand the unobservable and abstract concepts. Therefore, those characteristics of AR technologies make integration of AR applications to education possible. It has been well known that educational applications of AR technologies have been in their preliminary phase. Science educators provided empirical evidence for the effectiveness of AR technologies in science education, especially for abstract concepts that students find difficult to learn. Therefore, the purpose of this study is to introduce educational AR applications used to teach human circulatory system at sixth grade and reveal sixth grade students' views about educational AR technologies. Method and Data Analysis In this study, a pretest-post test quasi-experimental design was used. Convenience sampling method was utilized to select the participants of the study who are sixth grade students at TED Hatay College, which is a private school. Two intact classes were randomly assigned as control (N=18) and experimental (N=18) groups. Students in control group learn human circulatory system using concrete models whereas AR applications were utilized in experimental group. After completion of teaching human circulatory system, interviews were conducted with five students in experimental group to find out their views about AR applications used throughout the study. Interviews were transcribed as verbatim and researchers analyzed the data inductively through the generation of codes and categories. During the analysis, researchers reached consensus on codes and categories by negotiation. Findings and Conclusion Five categories were emerged as a result of inductive analysis of interview data. Categories are differences between educational AR technologies and previous learning experiences, effect of AR technologies on learning/understanding the topic, favorable attributes of AR technologies, most effective application in terms of learning, and concepts that are learned through AR technologies. Most of students (4) explained the difference between educational AR technologies and previous learning experiences with the use of technology whereas only one student attributed the difference to being more explicit and understandable of educational AR applications. One of students expressed his views as "More beneficial and detailed presentation of textbook concepts through the use of technology helped me to understand the concepts easier." Regarding the second category, which is the effects of AR technologies on learning/understanding the topic, all of the students explained that AR technologies provide a better learning opportunity, help to see in 3-D, and have exhaustive content. One of the students explained her views as "[AR technologies] have a detailed content. I learned easier than before since I see lots of processes such as the way blood follow in arteries." Students expressed the favorable attributes of AR technologies as seeing in 3-D, having fun, using tablets, feeling like inside, drawing attention, and being easy to use. One of the students explained his views as "We were able to examine the structure of the heart. We clearly saw the systematic circulation and microcirculation and hence I learned easier than before.

However, feeling like inside and observing what is happening inside our body after the application begins make me feel excited. With the use of mobile applications thereafter I learned the concepts deeper. [AR applications] helped us to see heart and arteries. I understand the structure of the heart easily with application called My heart. I can comfortably tell these applications to others." When students' views in this category was investigated, it was revealed that AR applications are easy to understand, helps students to meaningfully learn the concepts, and provide enjoyable learning environments. Fourth category was related to the most effective AR application in terms of learning. There were four applications, which are "My Heart Anatomy, Tinybob, 3D class, and Our Body. Four of the students found "My Heart Anatomy, Tinybob and 3D class" as learning efficient. Last category was about the concepts that are learned through the use of AR applications. These concepts were "systematic circulation" (1), "microcirculation" (2), "artery" (4), "vein" (4), and "chamber of heart" (5). One of the students explained the concepts she learned as "Observing chambers especially aorta attracted my attention. It helped us to see arteries, veins, systematic circulation, and microcirculation more clearly." Learning several concepts such as the order of systematic circulation and microcirculation, flowing of blood in vessels, oxygen rich and poor vessels, and number of chambers in heart became easier with the use of AR applications.

Keywords: Augmented Reality, 6th Grade Students, Circulatory System, Science Education

Bilsem'de Eğitim Gören Üstün Yetenekli Öğrencilerin Kimya Dersine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi: Erzurum Remzi Sakaoğlu Bilim ve Sanat Merkezi Örneği

Tuba Başar Daz[1] *, **Zafer Karagölge**[1], **İlhami Ceyhun**[1]

[1]Atatürk Üniversitesi

*Corresponding author: ttuba_basar@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı Erzurum Remzi Sakaoğlu Bilim ve Sanat Merkezine devam eden, ÖYG (Özel Yetenekleri Geliştirme) ve BYF (Bireysel Yetenekleri Fark Etme) eğitim programlarında, en az bir yıl kimya eğitimi almış üstün yetenekli öğrencilerin Kimya dersine yönelik görüşlerinin incelenmesidir. Öğrencilere veri toplama aracı olarak sekiz açık uçlu sorudan oluşan yapılandırılmış yazılı görüş formu yöneltilmiştir. Çalışmada nitel araştırma modellerinden Durum Çalışması (Case Study) yöntemi kullanılmış, elde edilen bulgular içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. BİLSEM'de uygulanan kimya eğitimi ile ilgili, ÖYG ve BYF programında eğitim gören öğrencilere yazılı görüşme formları uygulanmış ve bu formlar incelendiğinde; kız öğrencilerin mevcut eğitim durumundan memnun oldukları, erkek öğrencilerin beklentilerinin var olan eğitim sisteminin üzerinde olduğu görülmüştür. BİLSEM'de mevcut olan materyaller ve malzemelerin yetersiz olduğu konusunda her iki grubun da hem fikir oldukları görülmüştür. ÖYG ve BYF gruplarında bulunan bazı kız ve erkek öğrencilerin, BİLSEM'de aldıkları eğitimi, gündüz eğitim gördükleri okullarda bulunan arkadaşlarına karşı bir öncelik olarak görmeleri beklenen bir durum değildir. Kendi potansiyellerinin farkında olan ve grubun ötesinde özellikleri ile tanımlanan üstün yetenekli öğrenciler için rekabet duygusu ne kişilik özellikleri ile ne de BİLSEM'in kuruluş amacı ile bağdaşmamaktadır. Üstün yetenekli ya da normal düzeydeki bir öğrencinin meslek seçimi sınavlarında aynı sınava tabi tutuluyor olması onları ister istemez bu duyguya yönlendirmiş olabilir. Üstün yetenekli çocukların doğal yapısında var olmayan duyguların oluşmasına neden olmak, ileride beklentimizden daha düşük sonuçlar elde edeceğimizin habercisidir.

Keywords: Bilsem, Üstün Yetenekli Çocuk, Özel Yetenekleri Geliştirme, Bireysel Yetenekleri Fark Etme, Kimya Eğitimi, Eğitim Faaliyetleri

Investigation of the Views of Gifted Students Studying in Bılsem for Chemistry Course: the Case of Erzurum Remzi Sakaoğlu Science and Art Center

Abstract

The aim of this study is to examine the opinions of gifted students towards chemistry course who have studied chemistry for at least one year in the ongoing education programs DSS and RIS of Erzurum Remzi Sakaoglu Science and Art Center.A structured interview forms consisting of eight open-ended questions were directed to students as a data collection tool.

Case study method was used as a qualitative research model in the study and the findings were analyzed by content analysis method. To students who have been educated in DSS and RIS programs, interview forms including questions for credit hour, educational activities and expectations related to chemistry course have been applied. Then, their responses were examined. Related to chemistry education applied in BİLSEM, it is seen that girls are pleased with the present education situation however expectations of boys are over the current education system. It is observed that some of the girls and boys agreed on materials and stuff found in BİLSEM are inadequate. It is not expected that some of the girls and boys participated in DSS and RIS see the education taken from BİLSEM as a priority compared to those friends who takes course in daytime schools. Competitiveness for gifted students who are aware of their own potentials and beyond their group characteristics doesn't reach an agreement with neither personality traits nor with the establishment purpose of BİLSEM. The fact that a gifted or a normal student is being subjected to the same test in career tests may have led them to this emotion unwillingly. Causing growth of unnatural emotions in gifted children is the bringer of bad news such as obtaining much lower outcomes than what was anticipated before.

Keywords: Bilsem, Gifted Children, Developing Special Skills, Recognize İndividual Skills, Chemistry Education, Training Activities

Çer-Çöp ile Stem: Basit Malzemelerden Basit Makineler *

Ayşe Koç[1], **Uğur Büyük**[2]

[1]Osman Kavuncu Ortaokulu
[2]ERÜ Eğitim Fakültesi
*Sorumlu yazar: aysekoc1986@gmail.com

Özet

Dünyadaki STEM eğitimi çalışmalarına bakıldığında karşımıza iki farklı uygulama çıkmaktadır. Bunlar teknoloji entegrasyonunun sağlandığı robotik destekli STEM (RoboSTEM) uygulamaları ve günlük yaşamda kullanılan basit ve ucuz çevresel malzemelerle yapılan STEM (Hands-on STEM) uygulamaları olarak nitelendirilebilir. Bu iki uygulamanın fen eğitimi açısından farklı avantajları bulunmakla birlikte, basit malzemelerle yapılan STEM uygulamaları günlük hayatın içinde var olduğundan, fen bilimlerini birçok öğrenci için heyecan verici olduğu kadar, anlamlı ve zevkli bir hale getirmektedir. Bu noktadan hareketle araştırmanın amacı, Fen Bilimleri dersi "Basit Makineler" konusu kapsamında basit malzemeler kullanılarak yapılabilecek örnek STEM etkinliklerinin geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesidir. Çalışmada öncelikle konu kazanımları incelenmiş ve bu doğrultuda ana disiplinin fen bilimleri olduğu toplam beş farklı STEM etkinlik planı ve her etkinlikte kullanılmak üzere öğrenci çalışma yaprakları hazırlanmıştır. Hazırlanan etkinlikler fen bilimleri eğitimi uzmanları tarafından incelenerek son şeklini almış ve 2017-2018 eğitim-öğretim yılı birinci yarıyılında Kayseri İli Melikgazi İlçesi'ndeki bir ortaokulda öğrenim gören 5. sınıf öğrencileri (N=20) ile "Bilim Uygulamaları" dersi kapsamında 4 kişilik işbirlikli çalışma grupları halinde uygulanmıştır. Yapılan çalışmalarda sadece basit ve ucuz çevresel malzemeler kullanılmıştır. Uygulamalar altı hafta boyunca devam etmiştir. Araştırma sonucunda basit malzemelerle uygulaması yapılan STEM etkinliklerinin aksayan yönleri tespit edilmiştir. Buna göre uygulamalar sırasında bazı malzemelerde yapısal ve kullanım kaynaklı bozulmalar yaşanmış, bu nedenle aynı malzemelere tekrar ihtiyaç duyulmuştur. Bu durum etkinliklerde zaman kaybına sebep olmuş ve bazı etkinlikler planlanan sürede tamamlanamamıştır. Kullanılan çevresel malzemeler, yapı setlerinde olduğu gibi montaja hazır olmadıkları için öğrencilerin öncelikle bu malzemeleri amaçları doğrultusunda şekillendirmeleri ve istedikleri forma getirmeleri gerekmiştir. Motor kullanılan ve ürünün hareketli hale getirilmesi istenen etkinliklerde ise öğrencilerin daha çok zorlandığı tespit edilmiştir. Araştırma sonrasında, uygulanan basit malzemelerle STEM etkinliklerinin genel değerlendirmesi yapılmış ve uygulama süreci açısından çeşitli önerilerde bulunulmuştur. * Bu araştırma Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından SDK-2015-5989 kodlu proje ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çer-Çöp ile Stem, Basit Malzemelerle Öğrenme, Basit Makineler.

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Bilim İnsanlarına Yönelik Algılarının Belirlenmesi

Merve Lütfiye Şentürk[1] *

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi
*Sorumlu yazar: mervesenturk@sdu.edu.tr

Özet

Araştırmanın amacı bilimin tarihi ve doğası öğretimi dersi alan fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin bir bilim insanının çalışma alanına ve sahip olması beklenen özelliklerine yönelik düşüncelerini belirlemektir. Ayrıca bilim insanlarından toplumsal katkı bağlamında beklentilerinin neler olduğunu açığa çıkarmaktır. Araştırmanın problem cümlesi şu şekildedir: Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümünde eğitim gören öğrencilerin bilim insanlarına yönelik algıları nasıldır? Araştırmanın katılımcılarını 2'si erkek 30'u kadın olmak üzere, 3. Sınıfta öğrenim görmekte olan 32 fen bilgisi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde öğretmen adaylarına bilimin tarihi ve doğası dersi kapsamında konu anlatımı, makale inceleme çalışmaları, literatürde yer alan bilimin doğası ile ilişkilendirilmiş etkinlikler ve bu etkinliklere yönelik yansıtma çalışmaları ile dünyaca ünlü bilim insanlarının hayatlarına yönelik video gösterimleri yapılmıştır. Bu sayede öğretmen adaylarının çalışma kapsamında ihtiyaç duyulan ön koşul bilgiye sahibi olmaları sağlanmıştır. Veri toplama aracı olarak "Çizim", ''Yeni Bir Toplum'' etkinliği ve "Yapılandırılmış Görüşme Sorusu" kullanılmıştır. Verilerin analizinde literatür detaylı bir şekilde incelenerek literatüre uyumlu temalar belirlenmiş ve bu temalar doğrultusunda betimsel analiz yapılmıştır. Araştırmada öğrencilerin düşüncelerini derinlemesine belirlemek amacı ile nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca Bilimin Tarihi ve Doğası öğretimine yönelik bilgi sahibi olmaları ve bu önkoşul bilgi tecrübeleri ışığında algılarını ortaya çıkarmak amacı güdülmesi sebebi ile nitel araştırma yöntemlerinden fenomonolojik araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın geçerlik ve güvenirliğini sağlamak amacı ile amaçlı örnekleme, veri çeşitlemesi, katılımcı teyidi ve ayrıntılı betimleme yöntemleri kullanılmıştır. Alanın sınırlı olması sebebi ile bu sürecin detaylarına girilmemiştir. Ancak konferansta kapsamlı bir şekilde yer verilecektir. Araştırmada betimsel analiz yapılırken belirlenen temalar şu şekildedir: "Bilim insanın çalışma alanı", "Kişisel özellikleri", "Fiziksel özellikleri", "Cinsiyeti", "Çalışma ortamı" ve"Topluma sağladığı katkı". Öğretmen adayları bilim insanının çalışma alanı teması ile ilişkili olarak "tıp","fizik","biyoloji","kimya","astronomi","moleküler biyoloji" ve "farmokoloji" alanlarını belirlemişlerdir. Katılımcılar tarafından bilim insanının çalışma alanına yönelik en çok tercih edilen bilim dalı "tıp", en az tercih edilen bilim dalları ise "moleküler biyoloji" ve "farmokoloji" olarak tespit edilmiştir. Ayrıca 14 katılımcı birden çok (2 ya da 3) birbiri ile ilişkili alanı tercih etmiştir. Öğretmen adayları bilim insanının kişisel özellikleri teması ile ilişkili olarak"entelektüel", "çalışkan", "fedakar", "toplumsal faydayı gözeten", "dakik", "ciddi", "sabırlı", "değişime açık","ön yargıdan uzak","kararlı", "çıkarımda bulunma yeteneği gelişmiş","sorgulama yeteneği gelişmiş", "araştırmacı","odaklanma yeteneği gelişmiş","objektif","meraklı","disiplinli", "alanını yakından takip eden","güncel bilgilere önem veren","yardımsever","düzenli", "gözlem yapma

yeteneği gelişmiş", "güvenilir","girişken","azimli","ailesine vakit ayıran","zeki","bilime önem veren", "inatçı","öğrenmeye istekli" özelliklerini belirlemişlerdir. Katılımcılar tarafından bilim insanının kişisel özelliklerine yönelik en çok tercih edilen özellikler "sabır", "dakiklik" ve "objektiflik" iken en az tercih edilen özellikler ise "yardımsever" ve "ailesine vakit ayıran" olarak tespit edilmiştir. Öğretmen adayları bilim insanının fiziksel özellikleri teması ile ilişkili olarak "dağınık", "bakımsız", "bakımlı", "güzel", "gözlüklü", "önlüklü", "saçları dökülmüş", "zayıf", "saçları havada" özelliklerini belirlemişlerdir. Katılımcılar tarafından bilim insanının fiziksel özelliklerine yönelik en çok tercih edilen özellikler "dağınık", "gözlüklü" ve "önlüklü" iken en az tercih edilen özellikler ise "zayıf" ve "saçları dökülmüş" olarak tespit edilmiştir. Bilim insanının cinsiyeti teması ile ilişkili olarak öğretmen adaylarından 16'sı kadın 15'i erkek 1'i ise hem kadın hem erkek bilim insanı imajına sahip oldukları tespit edilmiştir. Kadın katılımcılardan erkek bilim insanı imajına sahip olanların çoğunluğunun bunu yazılı olarak ifade etmekten kaçındığı imajlarına yönelik açıklama basamağındaki verilerinin incelenmesi sonucunda tespit edilmiştir. Öğretmen adayları bilim insanının çalışma ortamı teması ile ilişkili olarak "donanımlı laboratuvar", "kütüphane", "çalışma odası" ve "ev" ortamlarını belirlemişlerdir. Katılımcılar tarafından bilim insanının çalışma ortamına yönelik en çok tercih edilen mekan"donanımlı laboratuvar" iken en az tercih edilen ise "ev" olarak tespit edilmiştir. Öğretmen adayları bilim insanının topluma sağladığı katkı teması ile ilişkili olarak "kansere çare", "tüm hastalıklara çare", "farklı gezegenlere yolculuk", "zaman makinesi", "eğitim sisteminin iyileştirilmesi", "ilaç üretimi", "sağlıklı besin üretimi", "obeziteye çözüm", "epilepsinin tedavisi", "karadeliklerin enerji kaynağının keşfi", "görünmezlik iksiri", "zihin okuma mekanizması", "görme engellileri sağlıklı insanlarla eşit şartlara sahip olabilmeleri sağlayacak bir cihaz" gibi fikirleri belirlemişlerdir.Bu fikirler içerisinden katılımcılar tarafından en çok tercih edilenler " kansere çare" ve "tüm hastalıklara çare" iken en az tercih edilen katkıların "obeziteye çözüm", "epilepsinin tedavisi" ve "görme engellileri sağlıklı insanlarla eşit şartlara sahip olabilmeleri sağlayacak bir cihaz" olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak öğretmen adaylarının bilim insanları ile ilişkili algılarının onların hem kendilerinden hem de toplumdaki birçok insandan farklı çok daha donanımlı nitelikli ve üst düzey güçleri olduğuna yönelik algılara sahip olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının bilim insanlarından beklentileri oldukça yüksektir. Ayrıca bilim insanlarının çalışma alanlarını ağırlıklı olarak kendi alanları (fen bilgisi) ile ilişkilendirmişlerdir. Bilim insanlarının cinsiyetlerine yönelik algıları ise kadın ve erkek olarak dengeli şekilde dağılım göstermiştir. Ancak katılımcılardan bazılarının hemcinslerine pozitif ayrımcı yaklaştığı araştırma kapsamında sunmuş oldukları bazı ifadeler doğrultusunda tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilimin Doğası, Bilim İnsanın Özellikleri

Determination of Perceptions of Science Teacher Candidates Towards Scientists

Abstract

The aim of the research is to determine the thoughts of science teaching students who take the history and the nature of science teaching about the working area of the scientists and the expected properties of the scientists. It is also to reveal what the expectations of scientists are

in the context of social contribution. For this purpose, the problem statement determined within the scope of the research is as follows: What are the perceptions of students studying in Science Education Department towards scientists? The participants of the study consisted of 32 science teachers who were studying in the 3rd grade, 2 of whom were male and 30 were female. Within the scope of the history and nature of science in the research process; subject expression, article review studies, activities associated with the nature of science in the literature and reflections on these activities and video demonstrations about the lives of world-famous scientists were made. In this way, teacher candidates were provided with the necessary prerequisite knowledge within the scope of the study. “Drawing”, “New Society’ activity and ‘Structured Interview Question” were used as data collection tools. In the analysis of the data, the literature has been examined in detail and the themes compatible with the literature have been determined and descriptive analysis has been done according to these themes. In this research, qualitative research method was used in order to determine the students' thoughts in depth. In addition, due to their knowledge of the History and Nature of Science and the aim of revealing their perceptions in the light of these prerequisite knowledge experiences, the phenomenological research design which is one of the qualitative research methods is used. In order to ensure the validity and reliability of the study, purposive sampling, data variation, participant confirmation and detailed description methods were used. Due to limited space, the details of this process have not been entered. However, in the conference it will be covered in a comprehensive manner. In the research, the themes identified during the descriptive analysis are as follows: ”Scientist's work space”, “Personal characteristics”, “Physical characteristics”, “Gender”, “Working environment” and “Contribution to society”. Prospective teachers have identified the fields of “medicine”, “physics”, “biology”, “chemistry”, “astronomy”,” “molecularbiology” and “pharmacology” in relation to the scientist's field of study. The most preferred science for the study area of the scientists by the participants was medicine, and the least preferred sciences were molecular biology and pharmacology. In addition, 14 participants preferred multiple (2 or 3) interrelated areas. The prospective teachers identified the following characteristics in relation to the theme of the personal characteristics of the scientist: "intellectual", "hardworking", "devoted", “social benefits”, "punctual", "serious", "patient", “Open to change“, “Away from prejudice”, "determined", “advanced inference”, “Advanced inquiry capability”, "researcher", “Enhanced focus ability”, "objectivity", "curious", "Disciplined", “Closely following the field”, “giving importance to current information”, "helpful", "regular", “advanced observation ability”, "reliable", "sociable", "determined", “set a side time for family”, "clever", “giving importance to science “, "stubborn", “willing to learn”. The most preferred features of the personal characteristics of the scientist by the participants were “patience”, “punctuality” and “objectivity”, while the least preferred features were “helpful“ and “set a side time for family”. Prospective teachers have identified the following characteristics in relation to the theme of the physical characteristics of the scientist: "messy", "neglected", "groomed", "beautiful", "with eyeglasses", "with apron", “her/his hair has been shed”, "weak", “hair in the air”. The most preferred features of the physical characteristics of the scientists by the participants were “scattered”, “with eyeglasses“ and “with apron” while the least preferred features were “weak” and “her/his hair is spilled”. In relation to the theme of gender of the scientist, it was determined that the pre-service teachers had the image of 16 female, 15 male

and 1 male and female scientists. It was determined that the majority of women who had male scientist image of the female participants avoided expressing it in written form. Teacher candidates identified the following environments in relation to the scientist's working environment: “equipped laboratory”, "library", “study room” and "home". The most preferred room for the working environment of the scientists by the participants was the “equipped laboratory” and the least preferred was the “home”. Teacher candidates identified the following ideas in relation to the contribution of the scientist to society: “remedy for cancer”, “remedy for all diseases”, “journey to different planets”, "time machine", “improvement of the education system”, “Drug production”, “Healthy food production”, “the solution to obesity”, “treatment of epilepsy”, “the discovery of the energy source of black holes”, "Invisibility potion", “mind reading mechanism”, “a device that allows visually impaired people to have equal conditions with healthy people”. Among these ideas, the most preferred ones were “remedy for cancer” and “remedy for all diseases”, while the least favored contributions were “solution to obesity”, “treatment of epilepsy” and “a device that would enable visually impaired people to have equal conditions with healthy people”. As a result, it has been found that the perceptions of prospective teachers related to scientists have perceptions that they have more qualified and higher-level powers than both themselves and many other people in the society. Prospective teachers have high expectations from scientists. In addition, they have mainly linked the fields of study of scientists to their fields (science). Scientists' perceptions of their gender were distributed equally in men and women. However, some of the participants had positive discrimination approach to their fellow students.

Keywords: Nature of Science, Properties of the Scientists

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Eğitimi Dersi Sonunda Çevreye Yönelik Duyarlılık Düzeylerindeki Değişimin İncelenmesi (Adıyaman İli Örneği)

Abuzer Akgün[1], **Ayşe Sonekinci**[1] *

[1]Adıyaman Üniversitesi

*Sorumlu yazar: ayse.sonekinci@gmail.com

Özet

Araştırmanın Problemi

Çevre sorunlarının artmasıyla beraber çevre eğitiminin önemi her geçen gün artmaktadır. Dolayısıyla, öğretim kurumlarındaki çevre eğitiminin, çevre sorunlarını önleme ve gidermeye yönelik olarak etkili şekilde verilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda en büyük görev öğretmenlere düşmektedir. Bundan dolayı öncelik olarak öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının çevre konusunda bilinçli olmaları ve bu konularda eğitim almaları sağlanmalıdır. Araştırmanın Amacı: Çevre eğitimi; çevreye duyarlı, çevre koruma konusunda olumlu tutum ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda öğretmen adaylarının çevre eğitiminde aktif hale gelmelerinin duyarlılıklarına etkisini araştırmak amaçlanmıştır.

Metod ve Yöntem

Adıyaman Üniversitesi Fen Bilimleri Öğretmenliği'nde okuyan 40 öğretmen adayıyla beraber çalışma yapılmıştır. Çevre Bilimi dersi işlenirken çevre eğitimi kapsamında materyaller geliştirilmiştir. Ve dersin işlenişinde bu materyaller etkin şekilde kullanılmıştır. Ön test ve son test şeklinde 'Çevre Duyarlılık Ölçeği' uygulanmış ve veriler SPSS 20 paket programı ile çözümlenmiştir.

Bulgular

Öğrencilerin çevreye yönelik sorumlu davranış ölçeğinin geneli ve alt boyutlarından aldıkları puanlar incelendiğinde ön test puanlarının son test puanlarından 0,36 puan düşük olduğu görülmüştür. Puanlar arasındaki bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını anlamak için yapılan bağımlı gruplar t-testi sonunda da p değeri incelendiği zaman 0,05 değerinden küçük olduğu görülmüştür. Yani aradaki farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Gelecek nesillerin çevre sorunlarına karşı bilinçli ve duyarlı olarak şekillenmesi için bireylerin iyi eğitim alması gerekmektedir. Bireyi yetiştiren öğretmenlerin çevre eğitimi kapsamında kendilerini geliştirmeleri için olanaklar verilmeli. Ve öğretmen adaylarına bu doğrultuda eğitimler verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Eğitimi, Fen Bilgisi Öğretmen Adayları, Çevre Duyarlılık

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Eğitimi Dersi Sonunda Sorumlu Davranışlarındaki Değişimin İncelenmesi (Adıyaman İli Örneği)

Abuzer Akgün[1], **Ayşe Sonekinci**[1] *

[1]Adıyaman Üniversitesi

*Corresponding author: ayse.sonekinci@gmail.com

Özet

Bu çalışmada; çevre eğitiminin kazanımlarından biri olan çevreye yönelik sorumlu davranışlar geliştirme sürecinde çevre eğitimin rolü araştırılmıştır. Bu bağlamda Adıyaman Üniversitesi Fen Bilimleri Öğretmenliği'nde okuyan 40 öğretmen adayıyla beraber çalışma yapılmıştır. Çevre Bilimi dersi işlenirken çevre eğitimi kapsamında materyaller geliştirilmiş ve dersin işlenişinde bu materyaller etkin şekilde kullanılmıştır. Çevreye yönelik sorumlu davranış ölçeği ilk test ve son test şeklinde uygulanmıştır. Elde edilen nicel verilen SPSS 20 paket programı ile çözümlenmiştir. Shapiro-Wilk Testi sonuçlarına göre ifade edilen veri kümelerinden son uygulamadan alınan puanların (pöntest= 0.747 > 0.05 ve pson test= 0.460 >0.05) normal dağılımı işaret ettiği görülmüştür. Öğrencilerin çevreye yönelik sorumlu davranış ölçeğinin geneli ve alt boyutlarından aldıkları puanlar incelendiğinde ön test puanlarının son test puanlarından 0,36 puan düşük olduğu görülmüştür. Puanlar arasındaki bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını anlamak için yapılan bağımlı gruplar t-testi sonunda gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Bu da çevre eğitiminin davranış geliştirmede olumlu katkısının olduğunu açıklamaktadır.

Keywords: Anahtar Kelimeler: Sorumlu Davranış, Çevre Eğitimi, Üniversite Öğrencileri, Materyal Tasarımı

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Yansıtma Düzeylerinin İncelenmesi

Didem Karakaya Cırıt[1] *, Selçuk Aydemir[2]

[1]Munzur Üniversitesi
[2]Muş Alparslan Üniversitesi
*Corresponding author: ddmkrkycrt@gmail.com

Özet

Yansıtma, bireyin yaptığı ya da yapacağı eylemler üzerinde düşünmesini sağlayarak güçlü ve zayıf noktalarını belirleme ve kendi potansiyelinin farkına varma imkânı sunmaktadır. Özellikle öğretmen adayları için mesleğe başlamadan önce bir öğretmen olarak öz farkındalık kazanmaları, eksik, zayıf alanlarını/yönlerini belirleme ve giderme açısından yansıtma etkinlikleri önem taşımaktadır. Bundan dolayı öğretmen adaylarının yansıtma etkinliklerine katılımının arttırılması nitelikli öğretmen yetişmesinde etkili olabilecektir. Alan yazında yansıtma etkinlikleri incelendiğinde farklı çeşitlerinin (yansıtıcı günlük, öz yansıtma etkinlikleri vb.) olduğu görülmektedir. Bu çalışma kapsamında yansıtıcı günlük etkinliği kullanılmıştır. Bu çalışmanın amacı fen bilgisi öğretmen adaylarının sınıf içi öğretim uygulamalarında yaşadıkları deneyimlere ilişkin yansıtma düzeylerini belirlemektir. Bu amaçla çalışmaya 30 fen bilgisi öğretmen adayı katılmıştır. Yansıtma seviyelerinin belirlendiği bu çalışma için tarama yöntemi seçilmiştir. Tarama yöntemi ile mevcut var olan durum herhangi bir müdahalede bulunmadan var olduğu şekliyle tasvir edilmektedir. Bu amaçla çalışmada veri toplama aracı olarak öğretmen adaylarının yazmış oldukları yansıtıcı günlükler kullanılmıştır. Öğretmen adaylarından Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında MEB okullarında yapmış oldukları sınıf içi öğretim uygulamaları sonrası haftalık olarak yansıtıcı günlükler tutmaları istenmiştir. Bu süreçte öğretmen adaylarına ilk iki hafta (1'er saat) yansıtıcı günlük yazma eğitimi verilmiştir. İlk hafta "Neden yansıtıcı günlük yazma etkinliği? Yansıtıcı günlük yazma etkinliğinin önemi vb." çeşitli soru ve konular üzerinde tartışmalar yapılmıştır. İkinci hafta ise öğretmen adaylarına bazı yansıtıcı günlük örnekleri (iyi, orta ve kötü) sunularak, eleştirel bir şekilde incelemeleri ve değerlendirmeleri konusunda teşvik edilmiştir. Sonrasında öğretmen adaylarının görüşleri alınmış ve günlükleri puanlamaları istenmiştir. Öğretmen adaylarıyla etkili bir günlüğün nasıl olması gerektiği, yansıtıcı günlük hazırlamadaki önemli hususlar ve dikkat edilmesi gereken kriterler üzerine tartışılmış ve ortak kararlar alınmıştır. Ayrıca yansıtıcı günlük yazma protokolü öğretmen adaylarıyla birlikte tartışmalara dayalı olarak geliştirilmiştir. Bu protokole göre bazı örnek sorular: Staj süresince yapmış olduğunuz uygulamaların/öğretim sürecinin; 1-Fen Bilimleri programına uygunluğu, 2- Fen okuryazarı birey yetiştirme, 3-Anlamlı/kalıcı öğrenmeyi sağlamak amacıyla kullanmış olduğunuz strateji, yöntem ve teknikler, 4- Öğretimsel amaçlı kullanılan teknolojiler, 5-Öğrenme amaçlı öğretmen-öğrenci/öğrenci-öğrenci arasında meydana gelen diyaloglar, etkileşimler, 6- Ölçme ve değerlendirme yaklaşım ve ara-gereçleri vb. şeklindedir. Öğretmen adaylarının haftalık olarak hazırlamış olduğu toplam 300 yansıtıcı günlük formu incelenmiştir. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Veriler analiz edilirken üç kategoride ele alınmıştır. Bunlar; 1-Teknik Alanda Yansıtma, 2-

Uygulama Alanında Yansıtma ve 3-Eleştirel Alanda Yansıtmadır. Çalışmadan elde edilen verilerin analizi sonucunda öğretmen adaylarının yansıtıcı günlüklerde çoğunlukla teknik alanda yansıtmadan bahsettikleri tespit edilirken bir kısmının uygulama alanında, çok az bir kısmının ise eleştirel alanda yansıtma düzeyinde bulunduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının teknik alanda yapmış olduğu yansıtmalarda; çoğunlukla gözlemlerini yüzeysel olarak açıkladığı görülmüştür. Ayrıca öğretmen adaylarının bu yansıtma seviyesinde, alternatifleri düşünmeden geçmiş derslerde elde ettiği teorik bilgiler üzerine yoğunlaştığı belirlenmiştir. Uygulama alanında yansıtma kategorisinde ise öğretmen adaylarının teori ile uygulama arasında bağlantı kurdukları tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra öğrenci ihtiyaçlarıyla ilgili yansıtmalarda bulundukları görülmüştür. Son kategoride ise öğretmen adaylarının alternatif önerileri yansıttığı belirlenmiştir. Ayrıca, bir kısım öğretmen adayının ise uygulamalarını sorguladıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının çok az bir kısmının planlama ile uygulama arasındaki ilişkiyi yansıttığı tespit edilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar, öğretmen adaylarının çoğunluğunun teknik alanda yapılan yansıtma düzeyinde olduğunu ortaya koymuştur. Bu alanda çalışma yapacak araştırmacılar için öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerinin ve yansıtma düzeylerinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yürütülmesi önerilmektedir.

Keywords: Yansıtma, Yansıtıcı Günlükler, Fen Bilgisi Öğretmen Adayı.

Examining of the Reflection Levels of Pre-Service Science Teachers

Abstract

The reflection allows the individuals to consider on what activities they make and realize their strengths, weaknesses and their potential. Especially for pre-service teachers, the reflective activities are important because they provide them to have self-awareness as a teacher and to notice their weakness, strong sides and missing sides in the beginning of the profession. Therefore, increasing pre-service teachers to participate in reflection activities can be effective in the development of qualified teachers. When the reflection activities in the literature are examined, it has been seen that there are different types of reflection activities (reflective journal, self-reflection activities, etc.). In this study, reflective journals were used. The aim of this study is to determine the reflection levels of pre-service science teachers. 30 pre-service science teachers participated in this study utilizing the survey method. For examining of the reflection levels of the pre-service science teachers, reflective journals were used as data collection tool. The pre-service science teachers kept the reflective journals on a weekly based on their classroom teaching practices on MEB schools as part of the “Teaching Practice” course. In the first week, various questions and topics (Why is the reflective journal writing activity? The importance of reflective journal writing, etc.) were discussed in the lesson. In the second week, pre-service science teachers were asked to examine some reflective journal writings. Afterwards, the opinions of the pre-service science teachers were taken and they were asked to score the journals. Common decisions were taken with pre-service science teachers on how to keep an effective reflective journal.,We also developed a

reflective journal writing protocol based on discussinons. together. Some sample questions according to this protocol are these: “During the classroom teaching practices; 1-Compliance with science program, 2- Science literate individual, 3-Strategies, methods and techniques used to provide meaningful learning, 4- Instructional technologies, 5-teacher-student/student-student dialogues 6- assessment approaches and techniques, etc. For examining the reflection levels of the pre-service science teachers, A total of 300 reflective journal writings prepared by pre-service science teachers were examined. Content analysis was used to analyze the obtained data from the study. The data was analyzed in three categories. These are; 1-Reflection in Technical Field, 2-Reflection in the Application Field and 3-Critical Reflection. The results of the study showed that most of the pre-service science teachers reflected their experiences in the technical field while some of them reflected their experiences in the application area. It was observed that only a few of them were at the level of critical reflection. In the technical field, most of the pre-service science teachers superficially reflected their observations. In the reflection category of application area, it was determined that pre-service science teachers made a connection between theory and practice. In addition, it was determined that they reflected students’ needs. In the last category, it was observed that pre-service science teachers reflected alternative suggestions on classroom teaching practices. In addition, some pre-service science teachers criticized their teaching practices. The research indicated that few teachers reflected the relationships between teaching planning and practice. The general results obtained from the study showed that the reflection level of most pre-service science teachers was in the technical level. It has been recommended to be explored the studies on the reflective thinking skills and reflection levels of the prospective teachers for the researchers in this field

Keywords: Reflection, Reflective Journals, Pre-Service Science Teachers

Fen Bilgisi Öğretmenliği Öğrencilerinin Güncel Eğitim Konuları Hakkındaki Görüşleri ve Farkındalıkları

Ceren Tiftikçi[1] *, **Ersin Karademir**[1]

[1]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
*Sorumlu yazar: cerentiftikci@gmail.com

Özet

Dünyada yaşanan değişimler sonucu, eğitimde de bireylerden beklenen yeterlikler değişmiştir. Bu yüzden eğitimde de yeni bir çağ başlamış ve eğitimde güncel konulara yönelim artmıştır. Bir toplumun gelişebilmesi, ilerleyebilmesi ve çağdaş uygarlıklar düzeyine erişebilmesinde en önemli etkenler o toplumun eğitim sistemi ve eğitimcileridir. Günümüzde eğitimde yaşanan değişme ve gelişmeler eğitim fakültelerinde öğrenim görmekte olan lisans öğrencilerini de ilgilendirmektedir. Eğitimi geliştiren, öğrencileriyle devamlı irtibat halinde olan ve onları yönlendiren kişi olarak öğretmen eğitim sürecinde en etkili unsurlardan biridir. Bu noktada göze çarpan en önemli konu eğitim fakültelerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarıdır. Öğretmen adayları eğitim konuları hakkında ne kadar çok araştırma yaparsa ve ne kadar çok farkındalık sahibi olursa ileride öğretmen olduklarında olaylara o kadar bilinçli olarak yaklaşabilmektedir. Güncel eğitim konuları hakkında araştırmalar yapan, yeterli bilgi ve donanıma sahip olan öğretmen adayları, öğrendikleri bilgileri öğrencilerine aktarıp, eğitim sistemine katkıda bulunmaktadır. Bu güncel eğitim konularından bazıları PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), TIMSS (Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması), STEM (Science, Technology, Engineering & Mathematics) 2023 Eğitim Vizyonu, Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'dır. PISA 15 yaş grubundaki öğrencilerin kazanmış oldukları bilgi ve becerileri değerlendiren bir araştırmadır. TIMSS 4. ve 8.sınıf düzeyindeki öğrencilerin Matematik ve Fen Bilimleri alanlarında kazandıkları bilgi ve becerilerin değerlendirilmesine yönelik bir tarama araştırmasıdır. Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik kelimelerinin İngilizcedeki karşılıklarının baş harflerinden oluşturulan STEM kısaltması (Türkçede FeTeMM olarak kısaltılır);bu dört disiplinin birbiriyle bütünleşik bir şekilde okul öncesinden yükseköğretime kadar öğretilmesini içeren, modern bir eğitim yaklaşımının ismidir. 2023 Eğitim Vizyonu esnek, modüler, daha az ders saati ve çeşidinin olduğu bir müfredattır. Fen Bilimleri Dersi Öğretim, İlkokul ve Ortaokul 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıfları kapsayan ve içerisinde fen bilimleri konuları ve mühendislik ve tasarım becerilerini de içeren öğretim programıdır. Öğrenci başarısını geliştirmenin en önemli yollarından biri ise bu güncel eğitim konularının araştırılması, karşılaştırılması, ve bu konular hakkında fikir sahibi olunmasıdır. Yani eğitim sisteminde beklenen gelişmelerin gerçekleşebilmesi, her şeyden önce, eğitim sisteminin anahtarı konumundaki öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının söz konusu bu değişimleri ve gelişmeleri benimsemeleriyle ilgilidir. Bu bakımdan öğretmenlerin, geniş kapsamlı olarak, eğitimde yaşanan değişimleri nasıl algıladıklarının ve bu değişimler hakkında ne tür çözümler bulabildiklerinin bilinmesi önemlidir. Bu araştırmada, fen bilgisi öğretmenliği lisans programında öğrenim görmekte olan birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarının güncel / gündemde olan eğitim konuları hakkındaki görüş ve farkındalık durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmanın içerikleri fen

bilgisi öğretmenliği bağlamında oluşturulmuştur. Bu çalışmadaki güncel konular; PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), TIMSS (Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması), STEM (Science, Technology, Engineering & Mathematics), 2023 Eğitim Vizyonu, Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı konularıyla sınırlandırılmıştır. Bu araştırmada, nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Yukarıda bahsedilen konu içerikleriyle ilgili öğretmen adaylarının farkındalıklarını belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formu oluşturulma aşamasında konu sınırlılıklarına dikkat edilmiş ve uzman görüşleri ile son hali verilmiştir. Çalışma, oluşturulan görüşme formu fen bilgisi öğretmenliği programında farklı sınıf düzeylerinde öğrenim görmekte olan toplam 40 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Çalışmanın veri toplama aşaması halen devam etmekte olup sonuç, bulgu ve önerilerin bildiride sunulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Pısa, Tımss, Stem, 2023 Eğitim Vizyonu, Farkındalık

The Vıews and Awareness of Scıence Teachıng Students About Current Educatıon Issues

Abstract

As a result of the changes experienced in the world, the qualifications expected from individuals in education have changed. Therefore, a new era has begun in education and the trend towards current topics in education has increased. The most important factors in the development, progression and access to the level of contemporary civilizations are the education system and educators of that society. Nowadays, the changes and developments in education also concern the undergraduate students studying in the faculties of education. Teacher is one of the most influential elements in the education process as the person who improves education, is in constant contact with the students and directs them. The most prominent issue at this point is the prospective teachers who are studying in the faculties of education. The more the teacher trainees do research on their educational issues and the more aware they are, the more conscientious they can be when they become teachers in the future. The prospective teachers who conduct research about current education subjects and who have sufficient knowledge and equipment, transfer the knowledge they have learned to their students and contribute to the education system. Some of these current educational topics are PISA (International Student Assessment Program), TIMSS (International Mathematics and Science Trends Research), STEM (Science, Technology, Engineering & Mathematics) 2023 Education Vision, and Science Course Education Program. PISA is a research that evaluates the knowledge and skills acquired by the students in the 15 age group. TIMSS is a survey study to evaluate the knowledge and skills gained in the field of Mathematics and Science in the 4th and 8th grade students. The abbreviation STEM (abbreviated in Turkish as FeTeMM) is the name of a modern educational approach that includes the teaching of these four disciplines in an integrated manner from pre-school to higher education. 2023 Education Vision is a flexible and modular curriculum with less course hours and varieties. The Science

Program is a teaching program that covers the 3rd, 4th, 5th, 6th, 7th and 8th grades, and that includes science subjects and engineering and design skills. One of the most important ways to improve student achievement is to investigate, compare, and have an idea about these current educational issues. In other words, the realization of the expected developments in the education system is, above all, related to the adoption of these changes and developments by the teachers and candidate teachers who are the key to the education system. In this respect, it is important to know how teachers perceive changes in education in general, and what kind of solutions they can find about these changes. In this study, it is aimed to examine the opinions and awareness of the first, second, third and fourth grade pre-service teachers who are studying in the undergraduate program of science education. The contents of this study were created in the context of science teaching. Current issues in this study are restricted to; PISA (International Student Assessment Program), TIMSS (International Mathematics and Science Trends Survey), STEM (Science, Technology, Engineering & Mathematics), 2023 Education Vision, Science Course Education Program. In this research, case study which is one of the qualitative research designs was used. A semi-structured interview form was created to determine the awareness of prospective teachers about the content of the subject matter mentioned above. At the stage of creating a interview form, attention was given to the limitations of the subject and finalized with expert opinions. The study was conducted with a total of 40 prospective teachers who were studying at different grade levels in the science teaching program. The data collection phase of the study is still continuing and it is aimed to present the results, findings and suggestions in the declaration.

Keywords: Teacher Candidate, Pısa, Tımss, Stem, 2023 Education Vision, Awareness

Fen Bilimleri Dersinde Kavram Karikatürü Kullanımının 7.Sınıf Öğrencilerinin Kütle- Ağırlık Konusundaki Kavram Yanılgılarını Gidermeye Etkisi

Sibel Karakuş[1] *, **Sinan Erten**[2]

[1]Necip Fazıl Ortaokulu-Hacettepe Üniversitesi
[2]Hacettepe Üniversitesi
*Sorumlu yazar: sibel_karakus_1992@hotmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Kavram karikatürü, eğitimde karikatürden yararlanma düşüncesinin altında ele alınabilecek bir araçtır ve çeşitli amaçlarla kullanılır (Taş, 2013). Karikatürler, olayları, konuları ve durumları basit ve açıklayıcı bir tutumla öğretmeye yardım etmektedirler. Kavram karikatürlerinin öğrenme ortamlarında kullanılmasıyla öğrenciler, görüşlerini sosyal ortamlarda tartışma olanağı bulmakta ve buna bağlı olarak araştırmaya yönelmektedirler (Yaman, 2010). Bu çalışmada öğrencilerin kavram yanılgılarını belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen kavram karikatürleri ile eğitim gerçekleştirilecektir. Çalışmada geliştirilecek olan test ile kütle ve ağırlık konusunda öğrencilerin sahip oldukları olası kavram yanılgılarının belirlenmesi ve geleneksel eğitim yöntemi ile karikatür destekli eğitimin farklarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.Fen bilimleri eğitiminde konuların genelde soyut olmasından dolayı öğrenciler genelde kavramları öğrenmekte zorluk yaşamaktadırlar. Fen eğitimi alanında yapılan araştırmalara bakıldığında en çok kavram yanılgıları, kavramsal değişimler ve öğrenme zorlukları konularının çalışıldığı görülmektedir. Kütle ve enerji konusunun somut olarak gözlenmesinin güç olması nedeniyle pek çok kavram yanılgısı ve kavram kargaşasına sahip olunan üniteler arasında yer aldığı düşünülmektedir. Türkiye'de kavram yanılgılarının belirlenmesi ve bundan dolayı gerçekleşen örenme sorunlarının çözülmesine yönelik çalışmalar önem kazanmaya başlamıştır. Öğrencilerin fen bilimlerinde yaşadıkları öğrenme güçlüklerinin belirlenmesi ve anlamlı öğrenmenin sağlanması fen eğitiminde öncelik verilen çalışmalar durumundadır. Bu çalışmanın amacı, ortaokul fen bilimleri müfredatında yer alan, öğrencilerin anlamakta güçlük çektikleri ve yanlış anlama geliştirdikleri konulardan birisi olan 'Kütle ve Ağırlık' konusu ile ilgili 7.Sınıf öğrencilerinin başarıları üzerinde karikatür destekli öğretimin ne derece etkili olduğunu belirlemektir. Fen eğitimi literatüründe kavram yanılgısı ile ilgili çalışmalara bakıldığında eneri ve kütle ünitesinin daha önce çalışılmadığı görülmektedir. Bu bağlamda kütle ve enerji konusunda kavram yanılgılarının ortaya çıkarılması açısından önemlidir. Bu çalışmanın kütle ve enerji ünitesi üzerinden öncü bir araştırma olması nedeni ile de önemli olduğu düşünülmektedir. Bundan sonraki araştırmacılara yol gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir. Araştırmanın

Yöntem

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden deneysel tarama yöntemi kullanılacaktır. Araştırmanın evrenini, Ankara ili Keçiören ilçesindeki Necip Fazıl Ortaokulu oluşturacaktır. Araştırma örneklemini ise Necip Fazıl Ortaokulu'nda eğitim gören 30'u kontrol, 30'u deney

grubu olmak üzere 60 7.sınıf öğrencisi oluşturacaktır. Araştırma grubunda deney grupları; daha önceden belli kriterlere göre öğretmenlerce oluşturulan sınıflardan seçilerek belirlenmiştir. Araştırma kapsamında, Kütle ve Ağırlık konusu hakkında 7.sınıf öğrencilerinin kavram yanılgılarını tespit etmek amacıyla ön test son test kontrol gruplu yarı deneysel araştırma modeli kullanılacaktır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, Koray ve Tatar (2003) tarafından geliştirilen kütle ve ağırlık ile ilgili temel kavramları kapsayan çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular kullanılacaktır. Öğrencilerin açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar, sınıf seviyelerine ve cevap tiplerine göre değerlendirilecek, frekans ve yüzdeleri bulunacaktır. Çoktan seçmeli soruların değerlendirilmesinde SPSS paket programı kullanılıp, çapraz tablo analiz yöntemi ile tespit edilecektir. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin, kavram yanılgıları ortaya konmaya çalışılacak ve bu yanılgıları oluştururlarken kavramlar arasında ne şekilde ilişki kurdukları verilen cevaplara göre yorumlanacaktır. Kavram karikatürü ile desteklenmiş sınıfın erişileriyle geleneksel yöntemle ders işlenmiş sınıfın erişileri karşılaştırılacaktır.

Araştırmanın Bulguları

Kavram karikatürü ile desteklenmiş sınıfın erişileriyle geleneksel yöntemle ders işlenmiş sınıfın erişileri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

Araştırmanın Beklenen Sonucu

Araştırma sonucunda, öğrencilerin kütle ve ağırlık konularında yaşadıkları kavram yanılgılarının giderilmesinde, kavram karikatürlerinin etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen Öğretimi, Kavram Karikatürü, Kavram Yanılgısı, Kütle ve Ağırlık.

The Effect of Concept Cartoon Use in the Science Class On the Misconceptions of 7th Grade Students About the Mass-Weight Subject

Abstract

Purpose of the Study

The concept caricature is a tool that can be considered under the idea of using cartoon in education and it is used for various purposes (Taş, 2013). Cartoons help to teach events, subjects and situations in a simple and explanatory manner. Using concept cartoons in learning environments, students find an opportunity to discuss their views in social environments and accordingly they tend to research (Yaman, 2010). In this study, training will be carried out with concept cartoons developed by the researcher to determine misconceptions of students. The test to be developed in the study aims to determine the possible misconceptions of students about mass and weight and to reveal the differences between the traditional education method and the cartoon supported education. When we look at the researches in the field of science education, it is seen that mostly misconceptions, conceptual changes and learning difficulties are studied. Due to the fact that mass and energy are hard to observe concretely, it is thought to be among the units with many misconceptions and concept confusion. Determination of misconceptions in Turkey and work to solve the

problem so the actual learning is gaining importance. Determining students' learning difficulties in science and providing meaningful learning is a priority in science education. The aim of this study is to determine how effective cartoon supported teaching is on the achievements of 7th grade students in the secondary school science curriculum, which is one of the subjects that students have difficulty understanding and develop misunderstanding.In studies of misconception in science education literature, it is observed that the unit of mass and mass has not been studied before. In this context, it is important to reveal misconceptions about mass and energy. It is thought that this study is important because it is a pioneering study on mass and energy unit. It is thought that it will guide the future researchers. Method of Research: In this study, experimental screening method will be used. Quantitative research methods will be used. Necip Fazıl Middle School in Keçiören district of Ankara will be the universe of the research. The research sample will be composed of 60 7th grade students, 30 of whom are in control group and 30 of them are in experimental group. Experimental groups in the research group; It has been determined by selecting the classes that were created by the teachers according to certain criteria. Within the scope of the research, a semi-experimental research model with pre-test and post-test control group will be used to determine misconceptions about Grade and Weight subjects. In the study, multiple choice and open-ended questions including the basic concepts related to mass and weight developed by Koray and Tatar (2003) will be used as data collection tool. In the evaluation of multiple choice questions, SPSS package program will be used and it will be determined by cross table analysis method. According to the findings, it will be tried to put forward the misconceptions of students and how they relate to the concepts while forming these misconceptions will be interpreted according to the answers given. The access of the concept cartoon and the supported class will be compared with those of the traditionally categorized class. Findings:. A significant difference was found between the accessibility of the concept cartoon and the supported class and the access of the traditional method to the class. As a result of the research, it was concluded that the concept cartoons were effective in eliminating the misconceptions experienced by students on mass and weight issues.

Keywords: Concept, Misconceptions, Science, Mass and Weight.

Fen Bilimleri Öğretiminde Canlılar ve Yaşam Öğrenme Alanında Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Bilişsel Hazır Oluş Düzeylerinin Belirlenmesi

Büşra Aktaş[1] *, Ömer Saylar[1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: busra.aktas13@gmail.com

Özet

Giriş

Bilim, bir alandaki varlıkları ve olayları inceleme, açıklama, onlara ilişkin genelleme ve ilkeler bulma, bu ilkeler yardımıyla gelecekteki olayları kestirme gayretleridir. Fen Bilimlerinde de doğadaki varlıklar ve olaylar aynı amaçla incelenir. Bugünün teknolojik toplumunda, insanlar birçok bilimsel bilgi ya da sorun hakkında bilgi sahibi olmak zorundadır. Fen bilimleri dersinin amaçları arasında yer alan fen okuryazarlığı bunu sağlamaya yöneliktir. Bu nedenden ötürü bilginin doğasını düşünme, mevcut bilgi birikimini anlama ve bilgi üretme süreci olarak tanımlanan fen biliminin eğitiminde, amaçlara ulaşabilmek için öğrenci-öğretmen-öğretim programı üçgeni göz ardı edilmemelidir. Bu üçgende öğretim programı önemli bir yere sahip olup, iyi bir öğretim programının öğretimdeki verimi arttıracağı şüphe götürmez bir gerçektir. Ancak, sadece bu öğretim programının iyi olması yetmez aynı zamanda bu programı uygulayacak öğretmenlerin de yeterli donanıma sahip olmaları gerekmektedir. Bu noktada öğretmen unsuru özel bir ilgi alanıdır. İyi bir fen bilgisi öğretmeni, fen bilgisi alanının ne olduğunu, tabiatın nelere bağlı olarak gelişip değiştiğini açık ve net bir şekilde kavrayan kişi olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle öğretmen adaylarının bu kavramları mesleğe başlamadan önce kavramış olmaları gerekir. Fen bilimleri dersinin 2018 yılında güncellenen öğretim programında ‘‘Dünya ve Evren, Canlılar ve Yaşam, Fiziksel Olaylar, Madde ve Doğası’’ öğrenme alanları yer almaktadır. Bu çalışmada öğretmenliğin alan bilgisi boyutu ele alınacaktır. Fen bilgisi öğretmen adaylarının canlılar ve yaşan öğrenme alanındaki bilişsel hazır oluş seviyeleri belirlenecektir.

Amaç

Öğretmen adaylarının alan bilgisinde sahip oldukları yanlış bilgiler ya da kavram yanılgıları onlarla birlikte devam edip mesleklerini yaptıkları dönemlerde öğrencileri de olumsuz etkileyecek bir durum oluşturacaktır. Bundan ötürü öğretmenlik için alan bilgisi tek başına yeterli değildir, ancak olmazsa olmaz bir unsurdur. Bu yüzden bu çalışmada 3.sınıf öğretmen adaylarının Fen bilimleri dersinde yer alan ‘canlılar ve yaşam öğrenme’ alanıyla ilgili bilişsel hazır oluş düzeyleri belirlenmiştir. Yapılan araştırmadan sonra öğretmen adayları kendi alan bilgilerinin yeterliliğine yönelik yorumlar yapmış olup ve eksikliklerini meslek hayatına başlamadan önce tamamlama imkânı bulmuşlardır.

Yöntem

Fen bilimleri öğretiminde canlılar ve yaşam öğrenme alanıyla ilgili öğretmen adaylarının bilişsel hazır oluş düzeylerini belirlemek amacıyla üniversite 3. Sınıf düzeyindeki Fen Bilgisi öğretmen adaylarına anket soruları sorulmuştur. Bu anket sorularına uzman görüşleri alınarak son şekli verilmiştir. Araştırma Ankara ilinde bulunan Gazi Üniversitesinde gönüllü 3. sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Görüşmeler sonucunda elde edilen veriler değerlendirilmiş ve elde edilen veriler, verilen cevapların sıklığına göre gruplandırılarak frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler ve yorumlar katılımcılara teyit ettirilmiş ve uzman incelemesine başvurularak iç geçerliğin arttırılması sağlanmıştır.

Bulgular

Üniversite öğrencilerine bilişsel hazır oluş düzeyleri dikkate alınarak bir tarama testi uygulanmıştır. Bilişsel hazır oluş tarama testi ile bireylerin, canlılar ve yaşam öğrenme alanıyla ilgili sahip oldukları bilgiler tespit edilmiştir. Bu bilgilerdeki kavram yanılgıları, yanlış ve eksik bilgiler belirlenmiştir. Araştırma bulguları, ilgili araştırmalarla ilişkilendirilerek tartışılmıştır. Araştırma bulgularına dayalı olarak öneriler geliştirilmiştir.

Sonuç

İlköğretim düzeyinde Fen Bilimleri dersinde canlılar ve yaşam öğrenme alanıyla ilgili verilen konular dikkate alınarak öğretmen adaylarında eksik görülen ya da yanlış olan bilgiler ve kavram yanılgıları öğretmenliğe başlamadan önce en kalıcı şekilde giderilmelidir. Öğretmen adaylarının öğrenme alanlarıyla ilgili daha çok ders anlatmalarına fırsat verilmeli böylece eksikliklere anında dönüt verilerek giderilmelidir. Öğretmen adaylarının bilgiyi içselleştirmesine yardımcı olacak şekilde eğitim verilmelidir. Öğretmen adaylarının bilişsel hazır oluş düzeylerinin yüksek olması durumu öğretmenlik mesleğini uygulayacakları dönemde öğrencilerine olumlu olarak yansıyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilimleri, Canlılar ve Yaşam, Öğretmen Adayları, Bilişsel Hazır Oluş

Determination of Cognitive Readiness Levels of Science Teachers in the Field of Life and Learning in Science Teaching

Abstract

Self Login Science is an effort to examine, explain, generalize and find principles in a field, and to find out the principles, and to predict future events by means of these principles. Natural sciences are examined for the same purpose. In today's technological society, people have to know about a lot of scientific knowledge or problem. Science literacy, which is among the objectives of the science course, is intended to provide this. For this reason, in the education of science, which is defined as the process of thinking about the nature of knowledge, understanding the existing knowledge and producing knowledge, the triangle of student-teacher-education program should not be ignored in order to reach the goals. In this triangle, the curriculum has an important place and it is unquestionable that a good curriculum

will increase the efficiency in education. However, it is not only necessary that this curriculum is good, but also teachers who have to apply this program should have sufficient equipment. At this point, the teacher element is a special interest. A good science teacher is defined as a person who has a clear understanding of what the field of science is and what nature is developing and changing. For this reason, pre-service teachers should be able to understand these concepts before they start their profession. In the curriculum, which was updated in 2018, inda The World and the Universe, Living Things, Physical Events, Matter and Nature learning areas are included. In this study, the field knowledge of teaching will be discussed. The cognitive readiness levels of the science teachers will be determined. Objective Misconceptions or misconceptions of teacher trainees in their field knowledge will create a situation that will affect the students in the periods when they continue with them and do their jobs. Hence, the field knowledge for teaching alone is not enough, but it is a sine qua non. Therefore, in this study, the cognitive readiness levels of 3rd grade teacher candidates related to the field of in living things and life learning were determined. After the research, teacher candidates made comments about the adequacy of their field knowledge and they had the opportunity to complete their deficiencies before starting their professional life. Method In order to determine the level of cognitive readiness of pre-service teachers in the field of science teaching in the field of living and life learning, questionnaire questions were asked to prospective science teachers. These questionnaire questions were finalized by taking expert opinions. The study was conducted with 3 rd grade students at Gazi University in Ankara. The data obtained as a result of the interviews were evaluated and the data obtained were grouped according to the frequency of the responses and frequency and percentage values were calculated. The data and comments obtained in this study were confirmed and the internal validity was increased by applying to the expert review. Results A screening test was applied to university students based on their cognitive readiness levels. With the cognitive readiness screening test, the information about individuals, living things and life learning area was determined. Misconceptions, wrong and incomplete information were identified. The research findings were discussed in relation to related research. Suggestions have been developed based on research findings. Conclusion In the science education level at primary level, the information and misconceptions which are incomplete or inaccurate should be eliminated in the most permanent way by taking into consideration the subjects about living beings and the subjects related to the field of life learning. Pre-service teachers should be given the opportunity to explain more about the learning areas and thus, they should be addressed immediately to the shortcomings. Teachers should be trained to help them to internalize knowledge. The high level of cognitive readiness of pre-service teachers will be reflected positively to the students in the period they will apply the teaching profession.

Keywords: Science, Living and Life, Teacher Candidates, Cognitive Readiness

Fen Bilimleri Öğretiminde Jigsaw Tekniğine Dayalı Etkinlik Geliştirme

Bahar Pazar[1] *, **Sevilay Karamustafaoğlu**[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Amasya Üniversitesi
*Corresponding author: baharpazar_05@hotmail.com

Özet

Bilgi ve teknoloji iletiminin hızlı ve kolay bir hale geldiği yirmi birinci yüzyılda, bilim dünyasındaki gelişmeler toplumların eğitim yapılarını yeniden gözden geçirerek çağa uygun hale getirmelerini zorunlu kılmıştır. Eğitimle yetiştirilen bireylerin içinde bulundukları toplumların gelişmesine katkı sağlayabilmeleri için üretilen teknolojiyi anlayan ve kullanabilen, bilgiyi yapılandıran, sunan ve aktaran bireyler olabilmeleri günümüz eğitim anlayışının temel hedefidir. Bireylerin çağımız eğitim anlayışına uyumlu bir şekilde yetiştirilebilmeleri için yansıtıcı, yaratıcı ve eleştirel düşünme, problem çözme, fikir üretme, sorun çözme, araştırma yapma gibi üst düzey becerilere sahip olmaları gerekmektedir. Bu bağlamda anlatım yöntemi gibi öğretmen merkezli, tek yönlü iletişim temeline ve ezbere yönelik bilgi ve becerilerin kazandırılmasına dayanan klasik öğretim yöntemlerinin yerine öğretmenin merkezde olmadığı, öğrencilerin kendi öğrenmelerinde aktif oldukları yapılandırmacı öğrenme yaklaşımları günümüz öğretim uygulamalarında daha fazla tercih edilmeye başlanmıştır. Bu yaklaşımlardan İşbirlikli öğrenme yaklaşımının en çok kullanılan tekniklerinden biri olan Jigsaw tekniği; öğrencilerin birlikte çalışarak birbirinden öğrenmesi temelindeki grup etkinliklerine dayanan bir teknik olarak farklı bilgi, beceri, ihtiyaç ve ilgi, iletişim yeteneği ve öğrenme tarzları olan öğrencilerin bir araya gelerek uyum içinde çalışmalarına olanak sağlayan bir teknik olması sebebiyle öğrencilerin gelişimlerini, yaratıcılıklarını ve motivasyonlarını destekleyici bir öğrenme ortamı oluşturulmasında etkili bir teknik olarak görülmektedir. Fen bilimleri öğretim programlarının bakış açısının işbirlikli öğrenme yaklaşımında olduğu gibi öğrenci merkezli öğretime yönelik olması öğretmenlerin Jigsaw tekniğini sınıf ortamında uygularken etkinlikleri nasıl geliştirip, uygulayacakları ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bu gerekçelerle ilgili çalışmada geliştirilen etkinliklerin öğretmenlere öğrenme öğretme sürecinde Jigsaw tekniğinin verimli bir şekilde uygulanabilmesi açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Amaç 2004 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığı tarafından fen öğretim programında değişikliğe gidilmiş ve program yapılandırmacı yaklaşım temel alınarak yeniden hazırlanmıştır. Yapılandırmacı sınıf ortamlarında öğretimin üst düzey becerilerin geliştirilebilmesine olanak tanıyan; işbirlikli çalışma, probleme dayalı, proje temelli ve bilgisayar destekli öğretim yöntem ve tekniklerinde olduğu gibi araştırma, sorgulama ve tartışmaya dayalı etkinlikler ile yürütülmesi gerekmektedir. Fen Bilimleri Öğretim Programlarının ilgili yaklaşıma yönelik olması bu yaklaşıma uygun öğrenmelerin nasıl yapılacağı ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bu bağlamda ilgili çalışmada, ortaokul 7. sınıf Fen bilimleri dersi konu ve kavramlarına yönelik işbirlikli öğretim yöntemine dayalı Jigsaw etkinlikleri geliştirmek ve etkinliklerin nasıl uygulanacağını belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem

Jigsaw tekniğine dayalı etkinliklerin geliştirilme sürecinde nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Etkinliklerin hangi konu ve kavramlarla ilgili geliştirileceğinin belirlenmesi amacıyla araştırmanın başında literatür taraması yapılmış ve öğrencilerin anlamada güçlük yaşadığı, soyut kavramların ve kavram yanılgılarının yoğunlukta olduğu "Saf Madde ve Karışımlar" ünitesi belirlenmiştir. Daha sonra ortaokul 7. sınıf Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'nda yer alan ilgili ünitenin kazanımları incelenmiş, hazırlanan belirtke tablosuna göre kazanımlara yönelik Jigsaw tekniğine dayalı etkinlikler geliştirilmiştir. Etkinlikler geliştirilirken, Jigsaw tekniği ile ilgili ulusal ve uluslararası literatürde yapılmış çalışmalar incelenerek değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler sonucunda literatürdeki çalışmalarda belirlenen etkinlik geliştirme aşamalarına uygun olarak "Saf Madde ve Karışımlar" ünitesi konu ve kavramlarına yönelik Jigsaw tekniğine dayalı etkinlikler geliştirilmiştir. Etkinlikler araştırmacı olan fen bilimleri öğretmeni tarafından 7. sınıf seviyesinde öğrenim gören ortaokul öğrencilerine uygulanmıştır. Uygulama süreci boyunca etkinliklerin yürütülmesi ile ilgili fotoğraf ve video kayıtları alınarak değerlendirmeler yapılmıştır.

Bulgular

Etkinlikler geliştirilirken İşbirlikli Öğrenme Yaklaşımına dayalı Jigsaw Öğretim Tekniği temel alınmıştır. 7. Sınıf "Saf Madde ve Karışımlar" ünitesiyle ilgili (Maddenin Tanecikli Yapısı Konu Alanı: 3 etkinlik, Saf Maddeler Konu Alanı: 3 Etkinlik, Karışımlar Konu Alanı: 3 Etkinlik, Karışımların Ayrılması Konu Alanı: 1 Etkinlik, Evsel Atıklar ve Geri Dönüşüm Konu Alanı: 3 Etkinlik) 13 etkinlik geliştirilmiştir. Jigsaw tekniğine göre etkinliklerin geliştirilme aşamaları ve öğretmen ile öğrencilerin etkinlik sırasında neler yapacakları belirlenmiştir. Etkinlikler; giriş, uzman araştırması, anlatma ve tekrar şekillendirme, birleştirme ve değerlendirme olmak üzere dört aşamadan oluşmaktadır. Etkinlikleri geliştirme sürecinde 2 Fen bilimleri öğretmeninin ve fen eğitimi alanında 4 uzmanın görüşleri alınarak değerlendirmeler yapılmış ve etkinliklere son hali verilmiştir. Her bir etkinlik öğretmen ve öğrencilerin katılımıyla belirlenen sürede tamamlanmıştır. Kamera ve video kayıtları ile gözlemler göz önünde bulundurularak etkinliklere son hali verilmiş, öğretmenlerin uygulamasına hazır hale getirilmiştir.

Sonuç

Genel olarak Jigsaw etkinlikleri planlanırken, tüm öğrencilerin uygulamalarda aktif olarak görev alabilmesi için grupların her seviyeden öğrenciyi içerecek şekilde heterojen olarak seçilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Etkinlikler geliştirilirken öğrencilerin işbirlikli öğrenmeye dayalı Jigsaw tekniğine yabancı olduğu ve zorlanabilecekleri düşüncesiyle etkinliklerin kolay uygulanabilir ve öğrencilerin seviyelerine uygun olarak hazırlanması gerekmektedir. Özellikle öğrencilerin düşünme, tartışma, birlikte öğrenme ve öğrendiklerini uygulamaya sevk edilmesi yoluyla kalıcı öğrenmenin sağlanması için buna dikkat edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Hazırlanan etkinliklerin dersin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi açısından Jigsaw tekniğini kullanmak isteyen öğretmenlere yardımcı olabileceği ve kolaylık sağlayabileceği söylenebilir. Etkinliklerde kullanılan Jigsaw

gruplarının ve grup çalışmasına yönelik uygulamaların diğer derslere, konulara ve okul dışı yaşantılara da transfer edilmesinin yararlı olabileceği önerilebilir.

Keywords: Anahtar Kelimeler: İşbirlikli Öğrenme, Jigsaw Tekniği, Saf Madde ve Karışımlar

Activity Development Based On Jigsaw Technique in Teaching Science

Abstract

In the 21st century in which the knowledge and technology are released easily and rapidly, the societies have to reconstruct their education structures related to the development occurred in their environment and have to make them contemporary. The main purpose of the education today is to train individuals who understand and use the technology, construct and present the knowledge to help the development of the societies that they live in. It is necessary for the individuals to be trained for the contemporary education understanding to have some high level skills such as reflective, creative and critical thinking, problem solving, coming up with new ideas, problem solving and making researches. In this context, today applications on constructivist learning approaches are mostly preferred in today's education systems in which the students are active instead of the classical teaching systems where the education is teacher-centered, there is one way communication in the classrooms and acquire the knowledge based on memorization. Among these approaches in teaching, Jigsaw technique which is one of the cooperative learning techniques is seen as an effective technique as it is based on the interaction of the students working together. This technique also provides students with different knowledge, skills, needs and interest, communication skills and learning styles to work together and create new activities which help them learn effectively and improve their creativity and motivation. As the main focus of science teaching programs is student-centered as in cooperative learning approach, it appears a necessity for the teachers to learn how to develop and use activities in classroom environment based on Jigsaw technique. The activities developed for this study are thought to provide contribution to the teachers to use Jigsaw technique in learning and teaching processes. Purpose Science teaching program changed in 2004 by the Ministry of Education and the new developed science teaching program has been developed based on constructivist approach. The constructivist science teaching program should involve activities of research, inquiry and discussion as in the cooperative study, problem based, project and computer based methods and techniques which provide students to improve their high level skills. As the Science Teaching Program is relevant to the mentioned approach, it brings out the necessity how such a learning can be done related to this approach. This study aims to develop Jigsaw activities based on constructivist approach towards 7th Grade secondary school science subjects and concepts and to determine how these activities can be applied in classroom environment. Method Document analysis method which is one of the qualitative methods was used in the process of developing activities based on Jigsaw technique. Literature survey was realized at the beginning of the research to determine what activities could be developed related to what subjects and concepts. At the end of the survey, it is determined to develop activities about the unit "Pure Matter and Mixtures" in which there are many abstract concepts and

misconceptions and students can have difficulty to understand these concepts. The next step was to investigate the acquisitions of this unit involved in secondary school 7th Grade Science program and then, activities based on Jigsaw technique were developed towards the acquisitions related to the prepared a table of specifications. While developing activities, both national and international activities about Jigsaw technique in literature were examined. At the end of these investigations, the activities based on Jigsaw technique were developed for the concepts in "Pure Matter and Mixtures" unit. Thus, the activities developed by the researcher who is also a science teacher were applied to the students attending 7th grade secondary school students. During the applications, some photographs were taken and the video was recorded for the further evaluations. Findings When the activities developed, Jigsaw teaching technique based on the cooperative learning approach was taken as the basis. 13 activities were developed for the 7th grade unit "Pure Matter and Mixtures". 3 of them were about the granular structure of matter, 3 of them about Pure matters, 3 of them about mixtures, 1 of them about separation of matters and, 3 of them about home disposal and recycling. What the students and teachers can do during the development of the activities based on the Jigsaw technique was determined. The activities contain four steps including introduction part, expert research, narration and re-shaped, combination and evaluation. During the period of developing activities, the opinions of two science teachers and four experts on science teaching were taken and the final format of the activities. was given. Each activity was completed with the participation of teacher and the students in the determined time period. Taking the camera, video and observations into consideration, the final format of the activities were given and made ready for the use of the teachers. Results It is concluded that while planning activities about Jigsaw technique, the groups contain students at all levels of knowledge chosen heterogeneously to participate the activities actively. While developing activities, it is considered that the students can have no idea about Jigsaw technique based on cooperative learning and feel difficulty. Hence, the activities should be easy in practice and relevant to the knowledge level of the students. It is also concluded that permanent learning can be realized by considering the thinking, discussion, learning together and practice skills of the students. The developed activities based on Jigsaw technique regarding to the planning, practicing and evaluating of the teaching are hoped to be useful for the teachers who want to use it in their teaching sessions. It can be suggested that the practices developed for Jigsaw groups and group studies can be useful when transferred to the other disciplines, subjects and outdoor lives.

Keywords: Cooperative Learning, Jigsaw Technique, Pure Matter and Mixtures

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Değer ve İnançlarının Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik (Stem) Uygulamaları Üzerine Bir Öz İncelenme

İsmail Dönmez[1] *, **Mehmet Fatih Taşar**[2]

[1]Muş Alparslan Üniversitesi
[2]Gazi Universitesi
*Sorumlu yazar: ismaildonmezfen@gmail.com

Özet

STEM (bilim, teknoloji, mühendislik, matematik) eğitiminin öneminin ve popülaritesinin son yıllarda artmakta olduğu görülmüştür. Bu çerçevede ülkeler eğitim programlarına ve ders içeriklerine STEM eğitimini dâhil etme çabası içindedir. İlk ve ortaokul düzeyinde STEM eğitimi geliştirmeye yönelik birçok adım atılmasına rağmen bunlardan çok azı öğretmenlerin profesyonel gelişimini sağlamaya yöneliktir. STEM eğitiminin entegrasyonu gibi birçok eğitim reformunda başarılı olmak için öğretmen yeterliliklerinin önemli bir faktör olarak düşünülmektedir. Öğretmen yeterlilikleri öğretmenin mesleğini verimli bir şekilde yerine getirmesi için gereken mesleki bilgi, mesleki beceri ve tutumlar-değerler olarak tanımlanmaktadır. Bu araştırmanın amacı fen bilimleri öğretmenlerinin sahip olduğu değer ve inançların STEM etkinlikleri uygulandıkları sınıflarda nasıl açığa çıktığını anlamaya çalışmaktır. Bu amaç çerçevesinde araştırmacı ve iki fen bilimleri öğretmeni 14 hafta boyunca araştırmacı tarafından geliştirilen STEM etkinliklerini bilim uygulamaları sınıflarında uygulamıştır. Fen bilimleri öğretmenleri ve araştırmacı, Ankara'nın farklı sosyo-ekonomik özelliğe sahip ilçelerinde görev yapmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden öz-inceleme metodu kullanılmıştır. Öz inceleme öğretmenin araştırmacı konumuna geçerek kendi kendini anlamasını, kendi uygulamasını sorgulamasına ve kendi profesyonel gelişimine katkı sunan bir araştırma metodudur. Veri kaynaklarını araştırmacının ve katılımcı öğretmenlerin hayat hikâyeleri, ders içi video kayıtları, ders sonrası günlükler oluşturmuştur. Elde edilen verileri anlatı ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Fen bilimleri öğretmenlerinin hayat hikâyelerinden öğretmenlik mesleğine yönelmelerinde çevresel ve sosyo-kültürel faktörlerin etkili olduğu anlaşılmıştır. Fen bilimleri öğretmenlerinin değer ve inançlarını etkileyen içsel ve dışsal faktörlerin olduğu görülmüştür. Araştırma sonucunda araştırmacının STEM etkinlikleri uygulanan sınıflarda sınıf yönetimi anlamında kendimi geliştirdiğini, ayrıca değer ve inançlarım ile uygulamaları arasında sıkı bir bağ olduğunu görülmüştür. Katılımcı fen bilimleri öğretmenlerinden, ders içeriklerini yansıtırken kendi bilgi ve deneyimleri ile STEM etkinliklerini zenginleştirdiklerini, kalabalık sınıflarda STEM etkinliklerini uygulamada güçlükler yaşadıklarını, okulun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik seviyesi arttıkça STEM etkinlikleri daha verimli yürüttükleri fark edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stem, Öz-Inceleme, Değer ve İnançlar

A Self-Study On Science, Technology, Engineering and Mathematics (Stem) Applications of Science Teachers' Values and Beliefs

Abstract

In order to be successful in many educational reforms, such as the integration of STEM training, teacher qualifications are considered to be an important factor. Teacher qualifications are defined as professional knowledge, professional skills and attitudes-values required for the teacher to perform his / her profession efficiently. The aim of this study is to understand how STEM activities of science teachers have been revealed in the classes in which they are applied. For this purpose, the researcher and two science teachers applied STEM activities developed by the researcher for 14 weeks in the science classes. Science teachers and researchers work in different socio-economic districts of Ankara. Self-study method was used among qualitative research methods. Self-study is a research method that contributes to the self-understanding of the teacher, the questioning of its own practice and its own professional development. The data sources were the life stories of the researcher and the participant teachers, in-class video recordings, and post-lesson diaries. The data were analyzed by narrative and content analysis. It was understood that environmental and socio-cultural factors were effective in directing science teachers from life stories to teaching profession. It has been seen that there are internal and external factors affecting the values and beliefs of science teachers. It was observed that the researcher developed myself in terms of classroom management in STEM activities and there was a close connection between my values and beliefs and practices. While reflecting the content of the course, it was realized that the participating science teachers increased their knowledge and experience with STEM activities, had difficulties in implementing STEM activities in the crowded classrooms and carried out STEM activities more efficiently as the socio-economic level of the school environment increased.

Keywords: Stem, Self-Study, Values and Beliefs

Fen Eğitiminde 3D Yazıcının Önemi

Aycan Gürel Taşkıran[1], **Fatma Bilge Emre**[2] *

[1]Özel Final Eğitim Kurumları, Yeşilyurt
[2]İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Battalgazi
*Sorumlu yazar: fatma.emre@inonu.edu.tr

Özet

Amaç

Günümüz teknolojisinde birçok yenilikler yaşanmaktadır. Bu yenilikler her geçen yıl hızlı bir şekilde günlük hayatımızdaki yerini almaktadır. Mevcut yenilikler arasında son zamanlarda popüler olan konulardan biri de 3 boyutlu (3d) modelleme ve 3d yazıcılardır. İyi bir fen eğitimi için eğitim süresi boyunca fen kavramlarının tam ve doğru öğretilmesi önemlidir. Eğitim; bireye bir takım bilgi ve becerilerin belli amaçlar doğrultusunda kasıtlı ve belirli bir zaman içinde plan ve program dahilinde kazandırılması anlamına gelmektedir. Bilgi ve teknoloji çağında olduğumuz bu son günlerde; bilim ve teknolojik gelişmeleri takip eden, doğal dünyayı anlayan, karşılaştığı problemler sırasında feni kullanıp bilimsel süreçleri takip eden böylelikle bilgileri yapılandırma becerisine sahip olmuş, yaşadığı toplum ve çevreye değer veren fen okuryazarı bireyler yetiştirmek oldukça önemlidir. Fen, hayatın içindeki olgu ve olayları karşımıza çıkaran, çok fazla pratik uygulama içeren ve soyut konuların ağırlıklı olduğu bu yüzden öğrencinin anlamakta zaman zaman zorlandığı bir disiplindir. Ne yazık ki çoğu zaman insanın yaşamı boyunca kendini ve dünyayı tanımasına yardımcı olan fen sadece okulda öğretim programı kapsamında yer alan bir ders olarak algılanmaktadır. Oysaki fen, günlük yaşamın ta kendisidir. Bu doğrultuda; fende açığa çıkan yenilikler insanların yaşamının merkezinde benzer şekilde var olan bir başka kavram olan teknolojiyi geliştirirken, teknolojide atılan her yeni adımda fenin ilerlemesine yardımcı olmaktadır. Birbirleriyle karşılıklı etkileşim içinde olan fen ve teknoloji bu anlamda ortak bir payda olan eğitimde buluşmuştur. Bu bağlamda; ulusların geleceği ve toplumların ilerleyişi için; fen ve teknoloji eğitimi hayati önem taşımaktadır. Bu denli öneme sahip olan fen ve teknoloji eğitiminde; bireylerin doğayı ve doğal olayları anlamlandırması, beş temel duyu organını kullanarak problemlere çözüm yolları üreten, bilim okuryazarı bireyler olması amaçlanmıştır. Bunu sağlamak için öğrencilerin kendi bilgilerini kendilerinin yapılandırabilecekleri öğrenme ortamlarına ihtiyaç vardır. Bu da yapılandırmacı eğitimle gerçekleştirilebilir. Bu çalışmanın amacı; 3d yazıcıların fen eğitiminde önemi araştırılmaktadır.

Yöntem

Yapılandırmacı eğitimde öğrenci bilgiyi kendisi oluşturmaktadır. Bilgiyi oluştururken öğrenci sürece aktif olarak katılmalıdır. Yaratıcılık, üretkenlik, hayal gücü gibi kavramlar ile bütünleştirilmesi gereken kişiler aslında çocuklar olduğu için, 3d yazıcıların aynı zamanda çocuklar için geliştirilmesi de oldukça güzel bir fikir. Çocukların yaratıcılıklarını körüklemek, üç boyutlu düşünme yeteneklerini geliştirmek ve teknolojiyi üretmelerine destek olmak için tasarlanmış bir üç boyutlu yazıcıdır. Çocukların teknolojiyi tüketici olarak değil, üretici olarak kullanmalarını sağlar. Bu sayede çocukların zihnindeki yaratıcı fikirler ve sıra dışı tasarımlar form kazanarak hayata geçer. Fen ve teknoloji derslerinde yer alan konuların aktarılmasında

yeni teknolojiler çeşitli imkânlar sunmaktadır. Fen eğitiminin temel amaçlarından birini “her an hızla değişen ve gelişen fen çağına ayak uydurabilecek ve en son teknolojik buluşlardan her alanda yararlanabilecek bireyler yetiştirmek ve teknolojik tüm buluşlarda ve gelişmelerde bilimin gerekli olduğunu öğretmek” olarak tanımlanmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle boyutu küçültülerek evlerimize kadar girmeye başlayan bu yazıcılar, ihtiyaç duyulan parçaların üretimini sağlamasının yanı sıra, kişilerin yaratıcılık ve üretkenliklerini arttırma konusunda da oldukça etkili olduğunu söylemek mümkün. Fen eğitimde 3d baskı uygulamak öğrencileri gelecekteki kariyerleri için hazırlar ve onlara değerli beceriler öğretir. Ayrıca birçok eğitim alanına yardımcı olmak için ekstra devrimci bir araç olarak hizmet eder ve öğretmenlere mesajlarını iletmenin yeni yollarını sunar.

Bulgular ve Sonuç

Bu çalışma, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Malatya ili Yeşilyurt ilçesi Final Ortaokulunda (7-8. sınıflara) öğretim gören öğrenciler ile yapılmıştır. Bu araştırmanın örneklemini 110 öğrenci oluşturmaktadır. Bu örneklemin yarısını 7. sınıf diğer yarısını ise 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilerin 3d yazıcılara karşı tutumunu ölçmek için 35-soruluk 5’li likert den oluşan 3d yazıcı tutum ölçeği uygulanmıştır. Uygulanan ölçekten toplanan verilerin analizi SPSS 17.0 ile yapıldı. Verilerin faktör analizine uygunluğu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Testi ile değerlendirilmiştir. Buna göre 35 maddenin 7. ve 8. sınıflar için sırasıyla KMO değeri .752 ve .782 olarak bulunmuştur. Her iki grup içinde Bartlett testi anlamlı bulunmuştur ($\chi2$ = 1488,539, df = 595, p< .000; $\chi2$ = 1650,534, df = 595, p< .000) Madde havuzundan hangi maddelerin ölçekte kalacağını belirlemek amacıyla temel bileşenler analizi ve Varimax döndürme tekniği kullanılmıştır. Faktör yük değerlerinin . 30 ya da üzerinde olmasına dikkat edilmiştir. Cronbach’s Alpha analizinden sırasıyla. 841 ve .888 değerleri elde edilmiştir. Her iki sınıf için de ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: 3d Yazıcı, Fen Eğitimi, 3d Modelleme

The Importance of 3D Printer in Science Education

Abstract

There are many innovations in today's technology. These innovations take their place in our daily life quickly every year. Among the current innovations, one of the most popular topics is 3D modeling and 3D printers. For a good science education it is important to teach the concepts of science fully and correctly throughout the training period. In order to achieve this, there is a need for learning environments where students can configure their own knowledge. This can be done by constructivist training. In constructivist education, students form the knowledge themselves. The student must actively participate in the process when creating the information. Since it is actually children who need to be integrated with concepts such as creativity, productivity, imagination, developing 3D printers for children is also a good idea. It is a three-dimensional printer designed to stimulate children's creativity, develop their three-dimensional thinking skills and support them to produce technology. It enables children

to use technology as a producer and not as a consumer. In this way, creative ideas and extraordinary designs in the minds of children come to life by winning the form. New technologies in transferring the subjects in science and technology courses offer various opportunities. It is defined as one of the basic aims of science education en to educate individuals who can keep up with the rapidly changing and developing science age and to benefit from the latest technological inventions in every field and to teach that science is necessary in all technological developments and developments Fen. With the development of technology, it is possible to say that these printers, which have started to enter our homes by decreasing their size, are quite effective in increasing the creativity and productivity of the people as well as ensuring the production of the needed parts. Education; it means that a certain amount of knowledge and skills are acquired within the plan and program within a certain time. In the last days we are in the age of information and technology; It is very important to educate individuals who follow the scientific and technological developments, understand the natural world, follow the scientific processes during the problems they face, and thus have the skill of structuring the information and who value the society and the environment. Science is a discipline in which students face difficulties in understanding the phenomena and events in life, which contain a lot of practical applications and are mostly abstract subjects Unfortunately, science, which often helps people to recognize themselves and the world throughout their lives, is perceived only as a course within the school curriculum. However, science is the daily life itself. In this direction; The innovations revealed in the program help develop science in every new step taken in technology, while developing technology, another concept that is similarly present at the center of people's life. Science and technology interacted with each other in this sense in a common denominator. In this context; for the future of nations and the progress of societies; Science and technology education is vital. In science and technology education which has such importance; It is aimed to be individuals of science literate, producing natural and natural phenomena and producing solutions to problems by using five basic sense organs. Practicing 3D printing in science education prepares students for their future careers and teaches them valuable skills. It also serves as an extra revolutionary tool to help many areas of education and offers teachers new ways to convey their messages. The aim of this study is; The importance of 3d printers in science education is being investigated. In the 2018-2019 academic year, it was implemented in the Final Secondary School (7-8th Grades) in Yeşilyurt, Malatya. The sample of this study consisted of 55 students from 55th grade and 55 students from 55th grade. Likert type 3D printer attitude scale expert opinion was obtained and applied with 35 questions. Cronbach's Alpha analysis was performed by Spss statistics 17.0 program. As a result, a significant difference was found.

Keywords: 3D Printer, Science Education, 3D Modeling

Kırsal Kesimlerde Yaşayan Öğrencilerin ve Öğretmenlerin Bilim Şenliklerine Yönelik Görüşleri

Mesude Uygur[1], **Emre Uygur**[1] *, **Arif Savaç**[1]

[1]Kemalpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
*Sorumlu yazar: emreuygur2012@gmail.com

Özet

Kişilerin eğitsel ve sosyal durumları her yönden etkilenmektedir. Bu etkilerin en başında çevresel etkiler gelir. Çevre demografik özellikler, eğitim durumu, kültür düzeyi, sosyo-ekonomik durum gibi birçok farklılıkları kapsamaktadır. Çevre, kişinin ilgi, öğrenme, karakter ve yeteneklerini çeşitlendirir. Kırsal ve kentsel çevre arasında eğitim ve öğretim sürecinde de birçok farklılık ortaya çıkmaktadır. Ülkemiz kırsalının coğrafi yerleşim dokusu, nitelikli eğitim ve öğretim olanaklarının kırsala götürül¬mesini engellemektedir. Bu nedenle kırsal kesimdeki eğitim etkinliklerinde, sunumlarda ve ulaşımlarda sık¬ça aksaklıklar yaşanmaktadır. Kırsal kesime ulaşamayan faaliyetler, organizasyonlar eğitim ve öğretim noktasında eksikliklere yol açmaktadır. Kırsal kesimdeki öğrenciler ile kentsel yerleşim yerlerindeki öğrencilere yönelik yapılan araştırmalarda kırsal kesimde yaşayan öğrencilerin bilimsel etkinliklere, aktif faaliyetlere katılımlarının daha fazla olduğu görülmektedir. Araştırmalarda kırsal kesimlerdeki öğrencilerin bu tarz etkinliklere katılımlarıyla akademik başarıya yönelik de olumlu gelişme göze çarpmaktadır. Aynı zamanda araştırmalar bilimsel etkinliklerde yer alıp katılmalarının, deney tasarlamanın ve yapmanın kırsal kesimlerdeki öğrenciler üzerinde pozitif etkileri olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin aktif katılımıyla yapılan ve formal eğitim ile informal eğitim arasında bir köprü görevi gören bilim şenlikleri de eğitimde oluşan bu açığın giderilmesinde büyük bir öneme sahiptir. Kemalpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yürütücülüğünde, TÜBİTAK 4007 Bilim Şenliği Destekleme programı tarafından desteklenen ve 2018 yılında üçüncüsü gerçekleştirilen "Bilim Köyde, Şehirde, Heryerde-3"* projesi de, İzmir İline bağlı 4 farklı ilçenin (Kemalpaşa, Torbalı, Urla ve Ödemiş) ilçe merkezi ve kırsal kesimlerindeki öğrencilerine bilimsel etkinlikler yardımıyla, bilimi sevdirmeyi amaçlamaktadır. Proje ile bu bölgelerde yaşayan öğrencilerin başta kendi yaşantılarına yönelik bilimsel bilgileri uygulamalı olarak görmeleri ve deneyimlemeleri ile bilime yönelik ilgilerini artırmak hedeflenmiştir. Projenin ana hedef kitlesi ilçe merkezinin yanı sıra kırsal kesimlerde yaşayan öğrencilerdir. Proje kapsamında bilimsel deney gösterimleri, STEM uygulamaları, etkileşimli uygulamalar, grup çalışmaları, atölye çalışmaları, interaktif online sınıf çalışmaları düzenlenmiştir. Projede 9 atölye lideri ve 10 rehber eşliğinde 25 etkinlik çalışması yapılmıştır. Etkinlikler hedef kitle olan öğrencilerin seviyeleri dikkate alınarak oluşturulmuştur. Farklı ilçelerdeki etkinliklere 4 günlük süre içerisinde toplam 2150 kişi katılmış olup, ölçme değerlendirme çalışmalarında katılımcılar, etkinlikler süresince projede görevli rehber öğretmenler ve proje ekibiyle birlikte gözlenmiştir. Ayrıca görüşme yapılacak öğrenciler random yöntemine göre belirlenip yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kapsamında sorular alan uzmanlarının onay alınıp önceden hazırlanmış ve 4 günlük süre zarfında etkinliklere gelen ve farklı kademelerde (ilkokul, ortaokul ve lise dengi) çalışan

öğretmenlerden random yöntemiyle seçilen 24 öğretmen ile görüşme yapılmıştır. Görüşmelerde öğretmenlere 6 adet açık uçlu soru yöneltilmiştir. Ayrıca yine etkinliklere katılan ortaokul (n=56) ve lise dengi okul (n=45) olmak üzere toplam 101 öğrenciyle görüşme yapılmıştır. Öğrencilere 5 adet açık uçlu soru yöneltilmiştir. Yapılan değerlendirme işlemleri sonucunda öğretmen ve öğrencilerimizden gelen cevaplar birlikte değerlendirildiğinde kırsal kesimde bu tür etkinliklerin çok önemli olduğu, bu çalışmaların daha geniş ölçekte gerçekleştirilmesi yönünde görüş bildirdikleri, özellikle günümüzde ön plana çıkan STEM etkinliklerinin daha çok yer alması, medyada önemle vurgulanan yapay zeka uygulamalarının olduğu dijital teknolojilerin daha yoğun olduğu etkinlikleri istedikleri,, zamanlama olarak yıl içinde bir defa gerçekleşmesi yerine eğitim öğretim yılının 1. ve 2. Döneminde de gerçekleştirilmesinin daha iyi olacağı, bu etkinliklerin öğrencilerin bilimsel yönde kendilerine geliştirmelerine büyük katkılar sağladığı şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Olumsuz görüş olarak bu etkinliklerin ülke genelinde az sayıda yapıldığı, dijital içerikli etkinliklerin az sayıda olduğu ve etkinlik sürelerinin daha uzun bir periyota yayılması gerektiğini belirtmişlerdir. * Bilim Köyde, Şehirde, Heryerde-3 projesi TÜBİTAK 4007 Bilim Şenliği Destekleme programı tarafından 2018 yılında 118B680 nolu proje olarak desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilim Şenliği, Bilime Yönelik İlgi, Kırsal Kesim

Öğretmen Adaylarının Laboratuvar Güvenlik İşaretleri Konusundaki Farkındalıkları

Ahmet Gökmen[1] *, **Sevilay Atmaca**[2]

[1]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara
[2]Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, KKTC
*Sorumlu yazar: ahmetgokmenii@gmail.com

Özet

Amaç

Laboratuvarlar sınıf içerisinde kolaylıkla ulaşılamayacak çok sayıda kazanımın elde edilmesini sağlayabilen eşsiz öğrenme ortamlarıdır. İyi planlanmış bir laboratuvar dersi, öğrencilerin konuyu öğrenmelerinin yanı sıra, el becerilerinin gelişmesine, iletişim becerilerinin artmasına, somut deneyimlerle birlikte bilimi ve bilimsel süreç becerilerini anlamalarına katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte verimli öğrenme fırsatları açısından büyük bir potansiyele sahip laboratuvarlardan çeşitli nedenlerle yeterince faydalanılamamaktadır. İlgili alan yazın incelendiğinde ders saatlerinin az olması, öğrenci sayılarının fazla olması, yeterli araç-gereç ve cihazların olmaması laboratuvarların başlıca kullanılmama nedenleri arasında gösterilmektedir. Bunun yanında kaza riski de eğitimcileri laboratuvarlardan uzak tutan önemli sorunlardan biridir. Fiziksel ortamın iyi düzenlenmemesi, güvenlik kurallarına dikkat edilmemesi, çalışma için yeterli özellikte ekipmanın olmaması veya bunların kullanım dışı olması başlıca kaza sebeplerindendir. Güvenli bir laboratuvar için laboratuvar kurallarına uyulmasının yanında laboratuvarlarda kullanılan güvenlik işaretlerine de dikkat edilmelidir. Laboratuvar güvenlik işaretlerinin bilinmesi ilgili malzemenin kullanımı, depolanması, sağlığa ve çevreye etkileri konularında bilinç seviyesini artırarak olası risklerin ortadan kaldırılmasında önemli rol oynamaktadır. İlgili alan yazın incelendiğinde öğretmen adaylarının laboratuvarlara yönelik görüşlerinin araştırıldığı çalışmalara, laboratuvarlardan yeterince yararlanılmamasının nedenlerinin araştırıldığı çalışmalara, laboratuvar güvenliğine yönelik görüşlerinin araştırıldığı çalışmalara, laboratuvarların öğrencilerin farklı ders konularına yönelik başarı, tutum, davranış ve bilginin kalıcılığına yönelik araştırmaların gerçekleştirildiği çalışmalara ve kimyasallar üzerinde yer alan etiketlere yönelik kavram yanılgılarının araştırıldığı çalışmalara ulaşılmıştır. Bununla birlikte Türkiye'de öğretmen adaylarına yönelik laboratuvar güvenlik işaretleri konusuna yönelik farkındalığın araştırıldığı çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının konuya yönelik görüşlerini ortaya koymak güvenli laboratuvar ortamları oluşturmak adına önemli bir adım olarak görülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Bu araştırmada öğretmen adaylarının laboratuvar güvenlik işaretleri konusundaki farkındalıkları araştırılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarının laboratuvar güvenlik işaretleri hakkında veriler toplamak ve farkındalıklarına ilişkin mevcut durumlarını ortaya koymak amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu farklı devlet

üniversitelerinde öğrenimlerine devam eden 110 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu belirlenirken zaman ve maliyet planlamaları göz önünde bulundurularak kolay ulaşılabilir durum örneklemesi kullanılmıştır. Çalışma grubuna katılacak öğretmen adayları belirlenirken meslek hayatlarında fen alanlarında laboratuvar derslerine girecek bölümlerde öğrenim görmeleri (Biyoloji, Fizik, Kimya, Fen ve Teknoloji, Sınıf Öğretmenliği) ve araştırmaya gönüllü olarak katılmaları kriter olarak belirlenmiştir. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen "laboratuvar güvenlik işaretleri farkındalık testi" ile ortaya konulmuştur. Her bir güvenlik işaretine ilişkin altı adet açık uçlu sorunun yöneltildiği ölçme aracının uygunluk ve kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla ilgili alan yazın detaylarıyla aktarılmış olup, araştırmacılar dışında yer alan yedi kişilik uzmanlar grubunun görüşlerinden yararlanılmıştır. Çalışma sonunda elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Öğretmen adaylarının ifadelerine ait frekans ve yüzde değerleri kullanılarak tablo ve grafikler oluşturulmuştur. Tablo ve grafikler yorumlanmış, ayrıca verileri ayrıntılı bir şekilde betimlemek amacıyla öğretmen adaylarının doğrudan ifadelerine yer verilmiştir.

Bulgular ve Sonuçlar

Araştırma sonunda elde edilen verilere göre öğretmen adaylarının laboratuvar güvenlik işaretlerine yönelik farkındalıklarının yeterli düzeyde olmadığı belirlenmiştir. Öğretmen adayları işaretleri bilimsel bir dil yerine günlük hayatta karşılaştıkları benzer objelerle ilişkilendirerek tanımlamaya çalıştıkları ve bu kapsamda farklı kavram yanılgılarına sahip oldukları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının laboratuvarda kullanılan işaretlere sahip maddelerin nasıl kullanılacağı, nasıl depolanması gerektiği ve teması halinde hangi tedbirlerin alınması gerektiğine yönelik yeterli bilgiye sahip olmadıkları, bu maddelerde temas halinde hangi ilk yardım uygulamalarını gerçekleştireceklerini yeterince bilmedikleri belirlenmiştir. Araştırma sonuçları öğretmen yetiştiren fakültelerin uygulamalı derslere yönelik program yeterlilikleri çerçevesinde tartışılıp, konuya yönelik öneriler sunularak tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Laboratuvar, Laboratuvar Güvenlik İşaretleri, Öğretmen Adayları

Öğretmen Adaylarının Nanoteknoloji ile İlgili Farkındalıklarının Belirlenmesi

Ümran Barluk[1], Hacer Yılmaz[1], Semiha Çiğdem[1], Ümmü Gülsüm Durukan[1] *

[1]Giresun Üniversitesi

*Sorumlu yazar: u.g.durukan@gmail.com

Özet

Son yüzyılın teknoloji devrimi olarak adlandırılan nanoteknoloji, otomotiv, sanayi, savunma, sanayi, tekstil, inşaat, sağlık / tıp, ilaç üretimi, bilişim ve haberleşme, uzay ve uçak teknolojileri, tarım, gen mühendisliği, biyoteknoloji, ulaşım, güvenlik, gıda, enerji, yapı malzemeleri, mühendislik, bilgisayar teknolojileri gibi aklınıza gelebilecek hemen hemen her alanda geniş bir kullanıma sahip olarak hayatımıza dahil olan kavramlardan biridir. Teknolojiyle birlikte hayatımıza giren bu kavram hakkında öğretmen adaylarının sahip oldukları düşünceler ve bilgiler ortaya çıkarılmalıdır. Bu bağlamda yapılan çalışmanın amacı, fen bilgisi öğretmen adaylarının nanoteknoloji kavramına yönelik farkındalıklarını belirlemektir. Bu çalışma yürütülürken mevcut durumu betimlemeyi amaçlayan özel durum yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2018-2019 yılı bahar döneminde bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim gören 47 üçüncü sınıf fen bilgisi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı, nanoteknoloji kavramını daha önce duyup duymadıklarına, kavramın tanımına, nanoteknolojinin kullanım alanlarına, nanoteknoloji kullanımının topluma etkisine, eğitim-öğretim faaliyetleri sırasında nanoteknolojiden faydalanabilme durumuna ve nanoteknoloji kullanımının avantajları ile dezavantajlarına yönelik açık uçlu sorular içeren bir formdan oluşmaktadır. Bu form araştırmacılar tarafından literatür taraması sonucunda hazırlanmıştır. Ayrıca, öğretmen adaylarına bu formun yanı sıra "teknoloji" ve "nanoteknoloji" anahtar kavramlarını içeren kelime ilişkilendirme testi uygulanmıştır. Öğretmen adaylarından verilen bu anahtar kavramlara yönelik akıllarına gelen kelimeyi / kavramı yazmaları istenmiştir. Açık uçlu sorulardan elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Öğretmen adaylarının formda yer alan sorulara verdikleri cevaplar kodlanarak ortak temalar altında toplanmıştır. Bu kodlara ait frekans ve yüzdelik değerleri de sunulmuştur. Kelime ilişkilendirme testinden elde edilen verilerin analizinde ise, öğretmen adaylarının anahtar kavramlarla ilişkilendirdikleri kelimelerin / kavramların frekansları belirlenmiştir. Elde edilen bu frekans değerleri ile tablosu hazırlanmış ve adayların belirttiği kelimelere / kavramlara ait frekans değerleri kullanılarak kesme noktaları belirlenmiştir. Kesme noktalarında yer alan kelime ve kavramların belirlenmesinin ardından kavram ağları çizilmiştir. Öğretmen adaylarının nanoteknoloji kavramını üniversitede aldıkları derslerden veya medyadan duyduklarını belirtmişlerdir. Öğretmen adayları önemli bir kısmı tarafından nanoteknoloji maddenin atomlarını düzenleyerek fonksiyonel bir ürün elde etme olarak tanımlanmıştır. Öğretmen adaylarının bir kısmı ise nanoteknolojiyi teknolojinin küçültülmesi şeklinde ifade etmişlerdir. Nanoteknolojinin sağlık, savunma, enerji, tekstil, eğitim, bilim, astronomi ve hayatın her alanında kullanılabileceğini belirtilmiştir. Öğretmen adayları genellikle nanoteknoloji teknoloji kullanımının toplumu etkileyeceğini ve nanoteknoloji kullanımı ile insan hayatının kolaylaşacağını söylemektedirler. Eğitim alanında nanoteknoloji

kullanımı ile ilgili olarak öğretmen adayları kütüphanedeki kitapların küçültülmesinde ve bilgisayar destekli derslerin yürütülmesinde nanoteknolojiden faydalanılabileceği düşünülmektedir. Nanoteknoloji kullanımının etkileri konusunda öğretmen adaylarının %84'ü avantajlarının dezavantajlarından fazla olduğunu, adayların %2'si dezavantajlarının avantajlarından fazla olduğunu ve adayların %14'ü avantajları ile dezavantajlarının eşdeğer olduğunu düşünmektedirler. Öğretmen adayları çoğunlukla nanoteknoloji kullanımının sağladığı avantajlardan bahsetmiştir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının önemli bir kısmı nanoteknoloji kullanımının avantajı olarak insan hayatını kolaylaştıracağı, bu şekilde üretilen ürünlerin tasarruflu ve uzun ömürlü olduğunu ve hayat şartlarının standartlarını yükselteceğini ifade ederken; dezavantajı olarak insanların bu teknolojiyi kötü amaçlı kullanabilecek olması durumu ifade edilmiştir. Çalışmanın sonucunda öğretmen adaylarının nanoteknoloji kavramını daha önce duyduklarını ancak kavramın içeriği ile ilgili yeterince bilgi sahibi olmadıkları görülmüştür. Formda yer alan sorulara verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretmen adaylarının kavram yönelik yalnızca duyumlarının olduğundan bahsedilebilirken, henüz bir farkındalık oluşturamamış oldukları söylenebilir. Çalışmadan ulaşılan sonuçlar doğrultusunda, nanoteknoloji kavramına yönelik içeriğin artırılması ve eğitim-öğretim faaliyetlerinde sırasında nanoteknoloji uygulamalarından örnekler verilmesi adayların kavrama yönelik farkındalıklarının artmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Nanoteknoloji, Farkındalık

Determining Teacher Candidates' Awareness of Nanotechnology

Abstract

The technology revolution of the last century called nanotechnology, such as automotive, industry, defense, industry, textile, construction, health / medicine, drug production, informatics and communication, space and aircraft technologies, agriculture, gene engineering, biotechnology, transportation, security, food, energy, building materials, engineering, computer technologies, in almost every field you can think of a wide range of usage is one of the concepts included in our lives. The thoughts and information of the teacher candidates about this concept which comes into our lives with technology should be revealed. In this context, the aim of this study is to determine the awareness of science teacher candidates about the concept of nanotechnology. This study was carried out the case study method which aims to describe the current situation is used. The study group consisted of 47 third grade science teacher candidates studying in a public university education faculty in the spring semester of 2018-2019. The data collection tool consists of a form that includes open-ended questions about whether they hear of the nanotechnology concept, the definition of the concept, the usage of nanotechnology, the impact of nanotechnology usage on society, the availability of nanotechnology during educational activities and the advantages and disadvantages of using nanotechnology. This form was prepared by the researchers as a result of literature review. In addition to this form, a word association test including "technology" and "nanotechnology" key concepts was applied to teacher candidates. Teacher candidates

were asked to write the word / concept that they had in mind about these key concepts. Data obtained from open-ended questions were analyzed by content analysis. The answers of the teacher candidates to the questions in the form were coded and shared under common themes. Frequency and percentage values of these codes are also presented. In the analysis of the data obtained from the word association test, the frequencies of the words / concepts that the teacher candidates associated with the key concepts were determined. With these frequency values, the frequency table was prepared and the breakpoints were determined by using frequency values of the words / concepts specified by the candidates. After determining the words and concepts at the breakpoints, concept networks were drawn. Teacher candidates stated that they heard about the nanotechnology concept from the courses they took at the university or from the media. A significant part of the teacher candidates were defined the concept as a functional product by regulating the atoms of nanotechnology material. Some of the teacher candidates expressed nanotechnology as the being downsized of technology. It is stated that nanotechnology can be used in health, defense, energy, textile, education, science, astronomy and all areas of life. Teacher candidates generally say that the usage of nanotechnology technology will affect the society and make human life easier. It is thought that nanotechnology can be used in the downsized of books in the library and while carrying out computer-aided courses in the field of education. The 84% of teacher candidates on the effects of nanotechnology usage are more than their disadvantages, the 2% of teacher candidates think that their disadvantages are more than their advantages, and the 14% of teacher candidates think that their advantages and disadvantages are equivalent. Teacher candidates mostly mentioned the advantages of using nanotechnology. In this context, a significant part of the teacher candidates stated that the usage of nanotechnology would make human life easier and that the products produced in this way would be productive and long lasting and would increase the standards of living conditions. The disadvantage is that people can use this technology maliciously. As a result of the study, it was seen that teacher candidates had previously heard the concept of nanotechnology but did not have enough knowledge about the content of the concept. When the answers to the questions in the form are examined, it can be said that the teacher candidates have only sensations about the concept but they have not yet formed an awareness. In the light of the results obtained from the study, increasing the content for nanotechnology concept and giving examples from the applications of nanotechnology during the education activities are thought to help increase the awareness of the candidates about the concept.

Keywords: Teacher Candidate, Nanotechnology, Awareness

Ortaöğretim Öğrencilerinin Geri Dönüşüm ve Atıklarla İlgili Algıları

Şule Başer[1] *, Mehmet Yılmaz[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, Plevne Anadolu Lisesi, Gaziosmanpaşa
[2]Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı, Beşevler
*Corresponding author: sulement82@gmail.com

Özet

Giriş

Dünyada ve ülkemizde çevre sorunları hızla ilerlemektedir. Bu durumun en önemli sebeplerinden biri bireylerde yeterli çevre bilincinin gelişmemesidir. Çevre bilinci insanların yalnızca bilişsel gelişimiyle ilgili olmamakla birlikte tutum, değer ve davranışsal boyutları da içine almaktadır. Çevre eğitiminden beklenen bilişsel süreçlerin davranışsal süreçlere dönüşebilmesidir. Bu bağlamda okullarda verilen çevre eğitiminin, çevre bilincinin oluşması ve çevre sorunlarının çözümünde önemli rolünün olduğunu söylemek mümkündür. Çevre ile ilgili sorunlar incelendiğinde, doğal kaynakların kullanımı önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sorunun çözümü için geri dönüşüm uygulamaları ve geri dönüşüm ile ilgili çevresel bilincin geliştirilmesi önem arz etmektedir. Çevre eğitiminin en önemli amacı çevrenin sürdürülebilirliğinin sağlanmasında gerekli olan farkındalık ve duyarlılığın sağlanmasıdır. Çevre eğitimi gören öğrencilerin çevre sorunlarının analizinde gerekli kavram bilgisine sahip olması beklenmektedir. Ayrıca çevre eğitimi almış bireyler, çevre sorunlarının giderilmesine yönelik alternatif çözüm yolları üretebilmeleri, bu durumu tutum ve davranışa dönüştürmesi beklenmektedir. Araştırmanın Amacı; Bu araştırmayla, öğrencilerin geri dönüşüm konusundaki farkındalık, problem çözme becerileri ve ilgili hedeflere ulaşıp ulaşmadığının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli: Araştırmada katılımcıların geri dönüşüm konusundaki farkındalık düzeylerinin ve bu beceri üzerinde etkili olan değişkenlerin belirlenmesi amaçlandığından araştırma korelasyonel desende bir araştırmadır. Elde edilen verilen ise SPSS 21.0 paket programı ile analize edilmiş ve yapılan istatiksel analizler ise (standart sapma, aritmetik ortalama, t testi, Cronbach Alpha güvenirlilik testi)'dir. Araştırmanın Çalışma Grubu; Araştırmanın evrenini Zonguldak ili, örneklemi ise Çaycuma ilçesindeki lise öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma uygun örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırma kapsamındaki katılımcıların okul türü değişkeni dikkate alındığında, katılımcılardan 42'si (%19,4) meslek lisesi, 67'si (%31) anadolu lisesi, 73'ü (%33,8) fen lisesi ve 34 (%15,7) katılımcı da çok programlı anadolu lisesinde okumaktadır. Veri Toplanması Araştırmada veri toplama aracı olarak atık ve geri dönüşümle ilgili dört farklı senaryo kullanılmıştır. Senaryolar ışığında, öğrencilere çevre sorununun ne olduğu sorulmakta ve öğrencilerin çevre sorununa yönelik çözüm önerileri getirmeleri beklenmektedir. Senaryolar hazırlanırken uzman görüşleri alınmıştır.

Bulgular

Elde edilen bulgulara göre, çevre sorununun varlığını senaryo 1'de öğrencilerin (%53,2)'si yeterli düzeyde,(%24,5)'i kısmen yeterli iken; senaryo 2'de (%69,0) yeterli düzeyde,(%17,1)'i kısmen yeterli; senaryo 3'te (%42,1)'i yeterli düzeyde,(%18,5)'i kısmen yeterli; senaryo 4'te (%88,4)'ü yeterli düzeyde,(%7,9)'si kısmen yeterli düzeyde fark etmiştir. Senaryolarda verilen atıklarla ilgili kavram bilgisi düzeyleri dikkate alındığında, senaryo 1'de öğrencilerin büyük çoğunluğunun kısmen (%60,2) ya da yeterli (%14,8) düzeyde; senaryo 2'de büyük çoğunluğunun kısmen (%49,1) ya da yeterli (%35,2) düzeyde; senaryo 3'te (%39,4) kısmen yeterli ve (%17,1) ise yeterli düzeyde; senaryo 4'te ise öğrencilerin büyük çoğunluğunun kısmen yeterli (%64,8) ya da yeterli (%29,2) düzeyde kavram bilgisine sahip olduğu tespit edilmiştir. Senaryolarda verilen çevre sorununu gidermek için önerilen alternatif çözüm yolların incelendiğinde senaryo 1'de (%12)'si yeterli ya da (%61,6) 'i kısmen yeterli; senaryo 2'de (%8,3)'ü yeterli ya da (%73,1)'i kısmen yeterli; senaryo 3'te (%5,6) yeterli ya da (%48,1)'i kısmen yeterli; senaryo 4'te ise (%11,6)'sı yeterli ya da (%78,7)'si kısmen yeterli düzeyde tanımlayabilmiştir. Senaryolarda çevre sorunu ve çözümüne yönelik kişisel değer yargılarını tanımlayan öğrenciler incelendiğinde, senaryo 1 için (% 17,6) yeterli ya da (% 54,6)'sı kısmen yeterli; senaryo 2 için (%15,7)'si yeterli ya da (%63,9)'i kısmen yeterli; senaryo 3 için(%8,8)'i yeterli ya da (% 44) kısmen yeterli; senaryo 4 için (%16,2) yeterli ya da (71,8) kısmen yeterli düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Senaryolarda öğrencilerin aldıkları puanlara göre farkındalık düzeyleri öğrenim gördükleri okul türüne göre değişmektedir. Buna göre en yüksek çevre farkındalık düzeyine sahip olan öğrencilerin Senaryo 1 için fen lisesinde öğrenim gördüğü görülmektedir. ($\bar{x}$Meslek= 7,31; $\bar{x}$Anadolu =7,70; $\bar{x}$Fen= 8,69; $\bar{x}$ÇPAL= 7,76).($F(3\text{-}212)=3,53$; $p=0,016 <0,05$). Senaryo 2 için meslek lisesi ve fen lisesinde öğrenim görenler olduğu görülmektedir ($\bar{x}$Meslek= 9,16; $\bar{x}$Anadolu =8,00; $\bar{x}$Fen= 8,89; $\bar{x}$ÇPAL= 8,44).($F(3\text{-}212)=3,11$; $p=0,027<0,05$).Senaryo 3 için fen lisesinde öğrenim görenler olduğu görülmektedir. ($\bar{x}$Meslek= 5,97; $\bar{x}$Anadolu =6,28; $\bar{x}$Fen= 8,61; $\bar{x}$ÇPAL= 6,11).($F(3\text{-}212)=16,53$; $p=0,000<0,05$). Senaryo 4 için fen lisesinde öğrenim görenler olduğu görülmektedir. ($\bar{x}$Meslek= 9,07; $\bar{x}$Anadolu =8,58; $\bar{x}$Fen= 9,89; $\bar{x}$ÇPAL= 8,79).($F(3\text{-}212)=9,59$; $p=0,000 <0,05$).Elde edilen bu farklılık dört senaryo için de istatistiksel olarak anlamlıdır.

Sonuç

Senaryolara verilen yanıtlar doğrultusunda elde edilen bulgular incelendiğinde, öğrencilerin çevre sorunlarının varlığını fark ettikleri tespit edilmiştir. Ancak büyük bir çoğunluğun atıklarla ilgili yeterli düzeyde kavram bilgisine sahip olmadığı ve çevre sorununu gidermek için yeterli düzeyde alternatif çözüm yolu üretemediği gözlenmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin çevre sorunu ve çözümüyle ilgili değer yargılarını tanımlama ve belirginleştirme becerisine yeterli düzeyde sahip olmadığı gözlenmiştir. Elde edilen bulgular genel olarak fen lisesinde öğrenim gören öğrencilerin çevre sorunlarına ilişkin farkındalık düzeylerinin diğer lise türlerinde öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Keywords: Çevre Sorunları, Çevre Eğitimi, Çevre Bilinci, Sürdürülebilirlik, Geri Dönüşüm

Ortaokul 5.Sınıf Öğrencilerinin Çevresel Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ömer Saylar[1], **Elif Çalışkan**[1] *

[1]Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: elif-136@hotmail.com

Özet

Ortaokul 5.Sınıf Öğrencilerinin Çevresel Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi Ömer Saylar2, Gazi Üniversitesi, Türkiye,osaylar@gazi.edu.tr Elif Çalışkan1, Gazi Üniversitesi, Türkiye,ecaliskan029@gmail.com Öz Giriş:Canlıların içinde bulunduğu ve yaşamsal faaliyetlerini sürdürdüğü ortam yaşadığı çevredir. İnsanoğlu var oldukça yaşanabilir bir çevreye her zaman ihtiyaç duyacaktır. Bu nedenle çevrenin önemsenmesi ve gereken özenin gösterilmesi bir insanlık görevidir. Yaşanabilir ve sürdürülebilir bir çevrenin oluşması, içinde yaşayan bireylerin bu konuda bilinçli ve duyarlı olmasına bağlıdır.Çevrenin korunması ve sürdürülebilirliği ancak toplumun bilinçlenmesiyle gerçekleşir. Küçük yaşlardan itibaren verilen iyi bir çevre eğitimi bu bilincin oluşmasında çok önemli katkı sağlayacaktır. Bu alanda yapılan çalışmalar bu gerçekleri en iyi şekilde ortaya koymaktadır. Aynı zamanda insandaki çevre bilincinin algılanması, çevre sorunlarının tespit edilmesi ve sorunları ortadan kaldıracak önlemler de kişiye bu eğitimle kazandırılabilir. Yetişen yeni nesillerin çevre konusunda ki tutum ve davranışları çevre bilincinin oluşmasında çok önemlidir. Bu nedenle 5. Sınıftaki öğrencilerin çevre bilinçlerinin ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla böyle bir çalışma düşünülmüştür. Alınabilecek tedbirler ve uygulanabilecek programlar bu doğrultuda yeniden düzenlenebilecektir. Amaç:Bireyin çevrenin öneminin farkına varması, çevreyle etkileşimini önemsemesi, çevre konularına karşı duyarlı ve bilinçli olarak yetişmesi son derece önemlidir. Çevre eğitiminin amacı, bireylerin çevre konusunda sorumlu davranışlar sergileyebilmelerine olanak sağlayacak ve destekleyecek bilgi, beceri ve değer yargıları ile donanımlı vatandaşlar olarak yetişebilmelerine yardımcı olmak şeklinde açıklanabilir. Bir başka deyişle kişide çevre bilincini oluşturmak ve bunu maksimum düzeye çıkarmaktır. Çevre eğitimi;neredeyse canlı dünyasını yok edebilecek düzeye ulaşan çevre sorunlarına çareler üretebilecek bireyleri yetiştiren vazgeçilmez olan bir araçtır. Bireylerin çevresel tutumlarının belirlenmesi ve hangi değişkenlere bağlı olarak değiştiğinin bilinmesi, çevre eğitiminde çok önemlidir. Bu çalışmada da, ortaokul 5. sınıftaki bireylerin çevresel tutumlarının nelere bağlı olarak değişebileceği tespit edilmiştir.

Yöntem

Öğrencilerinin çevresel tutumlarını bazı değişkenler açısından incelemek amacıyla 5. sınıfta öğrenim gören 26 öğrenciye anket uygulanmıştır. Bu anket sorularına önce uzman görüşleri alınarak son şekli verilmiş ve Ankara'da bulunan bir ortaokulun 5. sınıf öğrencilerine gönüllü esasına göre uygulanmıştır.Yapılan anket sonucunda elde edilen veriler değerlendirilmiş ve veriler verilen cevapların sıklığına göre gruplandırılarak frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler ve yorumlar katılımcılara teyit ettirilmiş ve uzman incelemesine başvurularak iç geçerliğin arttırılması sağlanmıştır.

Bulgular

Çalışmada öğrencilerin çevresel tutumlarının çevre eğitimi, ailenin gelir düzeyi, fen başarısı gibi birçok etkene bağlı olduğu görülmektedir.Çevresel tutum anketi ile bireylerin, çevre tutum düzeylerini etkileyen değişkenler tespit edilmiştir. Araştırma bulguları, ilgili araştırmalarla ilişkilendirilerek tartışılmıştır. Araştırma bulgularına dayalı olarak öneriler geliştirilmiştir.

Sonuç

Çevresel sorumluluk sahibi nesiller yetişebilmesi için öncelikle öğrencilerin çevresel bilgi, bilinç ve tutum düzeylerinin sağlıklı bir biçimde belirlenmesi gerekir. Bunlara yönelik geliştirici faaliyetler ve çalışmalar bu alandaki değişkenler dikkate alınarak tasarlanmalıdır. Bu değişkenlere bağlı olarak öğrencilerin çevreye karşı tutumları değişebilmektedir. Bu çalışmada da öğrencilerin çevresel tutumlarının cinsiyet faktörü, ailenin maddi durumu, anne ve babanın eğitim düzeyi, fen başarısı gibi değişkenlerin belirleyici etkenler olduğu belirlenmiştir. Bu sonuca dayalı olarak, çevre bilincini kazandırmak için sadece öğrencilere değil anne babalara, öğretmenlere ve yöneticilere çevre eğitimi verilmelidir. Hazırlanan programlar daha çok çevreselleştirilmeli ve çevre için verilen eğitimler arttırılmalıdır. Okullarda doğa gezilerine önem verilmeli, çevre ile ilgili faaliyetler düzenlenmeli, doğayı koruma ve tasarruf gibi kavramlara önem verilmelidir. Öğrencilere kendilerinin de çevrenin bir parçası olduğu çevrede her olumlu ya da olumsuz olaydan etkilendikleri düşüncelerini kavramaları sağlanmalıdır. Öğrencilerin en çok duyarlılık kazanmasını sağlayan hayvan sevgisi öğrencilere küçük yaştan itibaren aşılanmalıdır. Bu yöntemle çevreyle ilgili diğer konulara da yakınlaştırılmalıdır. Çevreye karşı olumlu tutum geliştirebilmeleri için dramalar yapılmalıdır. Anahtar kelimeler:Çevre,Çevresel Tutum, Çevre Bilgisi

Keywords: Çevre,çevresel Tutum, Çevre Bilgisi

Examination of Environmentalattitudes of 5th Grade Students in Secondary School in Terms of Differentvariables

Abstract

Self Login

The environment in which living things live and maintain their vital activities is the environment in which they live. Human beings will always need a livable environment. For this reason, it is a humanitarian duty to give importance to the environment and to take due care. The existence of a livable and sustainable environment depends on the conscious and sensitive individuals living in it. The protection and sustainability of the environment only takes place with the awareness of society. A good environmental education from an early age will contribute to the development of this consciousness. The studies carried out in this area reveal these facts in the best way. At the same time, the perception of environmental consciousness in human, environmental problems and measures to eliminate problems can be gained by this training. The attidute and behavior of the new generations on the environment

is very important in the formation of environmental consciousness. For this reason, such a study is considered in order to determine the level of environmental consciousness of students in 5th grade. Measures to be taken and programs that can be implemented can be re-arranged accordingly. Objective:It is very important for the individual to realize the importance of the environment, to care for its interaction with the environment, to be sensitive and conscious about environmental issues. The aim of environmental education can be explained as helping individuals to develop as competent citizens with the knowledge, skills and value judgments that will enable and support the responsible behaviors of the environment. In other words, to create maximize the environmental consciousness of the person. Environmental education; it is an indispensable tool that educates individuals who can produce remedies to environmental problems that can almost destory the living world. Determining the environmental attitudes of individuals and knowing which variables change is very important in environmental education. In this study, it was determined that the environmental attitudes of the individuals in the fifth grade of the middle school could change depending on what. Method:In order to examine the environmental attitudes of students in terms of some variables, a questionnaire was applied to 26 students in 5th grade. These questionnaire questions were firstly taken by expert opinions and applied to 5th grade students in a secondary school in Ankara on a voluntary basis. The data obtained from the survey were evaluated and the data were grouped according to the frequency of the responses and frequency and percentage values were calculated. The data and comments obtained in this study were comfirmed and the internal validity was increased by applying to the expert rewiew. Results: In this study, it is seen that environmental attitudes of students are related to many factors such as environmental education, family in come level and science achievement. With the environmental attitude survey, variables affecting the environmental attitude levels of individuals were determined. The research findings were discussed in relation to related research. Suggestions have been developed based on research findings. Conclusion:The environmental knowledge, consiousness and attitude levels of students must be determined in a healthyway in order to achieve environmental responsibility generations. Developing activities and studies should be designed by considering the variables in this field. Depending on these variables, students’attitudes towards environment may change. In this study, it was determined that the variables such as the gender factor of the environmental attitudes of the students, the financial situation of the family, the education level of parents and success of science were the determining factors. Based on this result, environmental educaiton should be provided not only to the students but also to parents, teachers and adminisrators to gain environmental awareness. The programs prepared should be more environmentalized and the training given for the environment should be increased. In schools, nature trips should be given importance, activities related to environment should be organized, concepts such as conservation and saving should be given importance. Students should be encouraged to undertand what they are affected by each positive or negative event in the environment in which they are a part of the environment. Animal love, which provides the students with the most sensitivity, should be vaccinated from the young age. This method should be brought closer to other environmental issues. In order to develop a positive attitude towards the environment, dramas should be made. Keywords: Environment, Environment Attitude, Environment Knowledge

Keywords: Environment, Environment Attitude, Environment Knowledge

Ortaokul Öğrencilerinin Okula Aidiyet Duyguları ile Öğrenmeye Yönelik Sorumlulukları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Hacer Karadeniz[1] *, **Recep Çakır**[2], **Sevilay Karamustafaoğlu**[3]

[1]Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı, Matematik ve Fen Bilimleri Anabilim Dalı, Merkez/

[2]Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Anabilim Dalı

[3]Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Anabilim Dalı, Merkez/

*Corresponding author: hcrdoganay@gmail.com

Özet

Yenilenen öğretim programları incelendiğinde, öğrencilere kazandırılması gereken duyuş boyutundaki kazanımların arasında sorumluluk ve okula aidiyet duygusunun olduğu görülmektedir. Sorumluluk ve okula aidiyet duygularının eğitim-öğretimde hedeflenen sonuçlara ulaşmak için önemli etkenlerden olduğu düşünülmektedir. Bundan dolayı, öğrencilerin öğrenme sorumluluklarının ve aidiyet duygularının ne seviyede olduğu, nelerden etkilendiği tespit edildiğinde, öğrenciler için daha uygun eğitim öğretim ortamları oluşturarak daha etkili öğrenmenin gerçekleştirilmesi sağlanabilir. Bu çalışma, ortaokul öğrencilerinin okula aidiyet duyguları ile öğrenmeye yönelik sorumlulukları arasındaki ilişkinin incelenmesi ve bu ilişkinin farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi amacıyla yürütülmüştür. Çalışma nicel araştırma kapsamında ilişkisel tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları olarak, okula aidiyet duygusu ölçeği ve öğrenmeye yönelik sorumluluk ölçeği kullanılmıştır. Çalışmaya Amasya ili, Merzifon ilçesinde öğrenim gören toplam 237 (169'u kız, 68'i erkek) ortaokul öğrencisi katılmıştır. Bu öğrencilerden, 33'ü beşinci sınıftan, 60'ı altıncı sınıftan, 84'ü yedinci sınıftan ve, 60'ı sekizinci sınıftan oluşmaktadır. Ortaokul öğrencilerine ilgili becerilerin belirlendiği ölçekler uygulanarak, farklı değişkenler açısından karşılaştırmalar yapılmış ve her iki beceri arasındaki ilişki belirlenmiştir. Yapılan betimsel analizler sonucunda, bulgular incelendiğinde, öğrencilerin öğrenme sorumluluklarının oldukça yüksek olduğu, okula aidiyet duygularının orta seviyenin üzerinde olduğu görülmektedir. Alt boyutlar açısından ise, okula bağlılık duygularının orta seviyenin üzerinde olduğu, ret edilmişlik duygularının orta seviyenin altında düşük olduğu söylenebilir. Cinsiyet değişkenine göre veriler incelendiğinde; kız öğrencilerin öğrenmeye yönelik sorumlulukları ($\bar{x}$=4,26), erkek öğrencilerin ($\bar{x}$=4,01) sorumluluklarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu farklılığın anlamlı olup olmadığını anlamak için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Analiz sonuçları incelendiğinde, öğrenmeye yönelik sorumluluk bakımından kız öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür ($t(235)=3,28$; $p<0,05$). Dolayısı ile kız öğrencilerin daha daha yüksek sorumluluk sahibi olduğu dikkati çekmektedir. Diğer bir sonuç olarak ise; erkek öğrencilerin okula aidiyet duyguları, ($\bar{x}$=3,69), kız öğrencilerin sahip olduğu özellikten ($\bar{x}$=3,75) düşük olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını anlamak için bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Yapılan analiz incelendiğinde, kız öğrenciler ile

erkek öğrenciler aralarında okula aidiyet duyguları bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir (t(235)=0,61; p>0,05). Öğrencilerin öğrenme sorumlulukları analiz edildiğinde, sınıf düzeylerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Yapılan Anova testi sonucunda 5. ve 6. sınıf öğrencilerin öğrenmeye yönelik sorumlulukları, 7. ve 8. sınıf öğrencilerinden daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Diğer taraftan, yapılan istatistiki testler sonucunda, öğrencilerin öğrenme sorumlulukları, anne-baba eğitim düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Bununla birlikte, öğrencilerin okula aidiyet duyguları ve öğrenmeye yönelik sorumlulukları arasındaki ilişki olup olmadığını test etmek için Pearson Korelasyon analizi uygulanmıştır. Pearson Korelasyon Katsayısı'na ait sonuçlar incelendiğinde; öğrencilerin okula aidiyet duyguları ve öğrenmeye yönelik sorumlulukları arasında (r =,505; p<0.05) orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki vardır. Dolayısı ile öğrencilerin okula aidiyet duyguları arttıkça öğrenmeye yönelik sorumlulukları da artmaktadır. Çalışmada öğrenme sorumluluğunun yordanmasına ilişkin yapılan regresyon analizi sonuçları incelendiğinde öğrencilerin sınıf seviyeleri, öğrenmeye yönelik sorumluluklarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmektedir (p<0,05). Öğrencilerin okula aidiyet duyguları ve sınıf düzeyleri birlikte toplam varyansın %33'ü oranında yordadığı görülmektedir. Öğrencilerin öğrenmeye yönelik sorumluluklarını en fazla yordayan değişkenin okula aidiyet duygusu olduğu söylenebilir Bulgular ilgili literatürle karşılaştırıldığında benzer sonuçların olduğu görülmektedir. Dolayısı ile bu çalışmada elde edilen sonuçlar, okula aidiyet duygusunun öğrenciler için önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Yapılacak etkinlikler ile öğrencilerin okula aidiyet duygularını arttırarak öğrenmeye yönelik daha sorumlu davranmaları sağlanabilir.

Keywords: Öğrenmeye Yönelik Sorumluluk, Okula Aidiyet Duygusu, Ortaokul Öğrencisi

Investigation of the Relationship Between Secondary School Students' Sense of School Belonging and Their Responsibility of Learning

Abstract

It is clearly seen that there is a sense of responsibility and belonging to the school among the gains in the affective dimension that need to be acquired by the students in the renewed curriculum. It is thought that the sense of responsibility and belonging to the school are important factors in reaching the targeted results in education. When the level of learning responsibilities and sense of belonging is determined, more suitable education environments can be created for the students. Thus, more effective learning can be realized in schools. This study was conducted in order to examine the relationship between secondary school students' sense of belonging and their responsibilities towards learning and to evaluate this relationship in terms of different variables. The study was carried out by correlational survey method within the scope of quantitative research. The scale of belonging to the school and the scale of responsibility for learning were used as data collection tools. A total of 237 (169 girls, 68 boys) secondary school students from Merzifon, Amasya province participated in the study. The study group consisted of 33 students from the fifth grade, 60 from the sixth grade, 84

from the seventh grade, and 60 from the eighth grade. The scales were used to determine the relevant skills of secondary school students. Comparisons were made in terms of different variables and the relationship between both skills was determined. When the results are examined, it can be said that the learning responsibilities are quite high and the sense of belonging to the school is above the middle level. In terms of sub-factors, it is possible to say that the feelings of school commitment are above the middle level and the feelings of rejection are lower than the middle level. Data were analyzed according to gender variable; female students' responsibilities towards learning ($\bar{x}$ = 4.26) are higher than those of male students ($\bar{x}$ = 4.01). In order to determine whether this difference is significant, independent sample t-test was performed and it was seen that the results of analysis were significant in favor of female students ($t(235)=3,28$; $p<0,05$). It is seen that male students' feelings of belonging to school ($\bar{x}$ = 3.69) are lower than that of female students ($\bar{x}$ = 3.75). When the difference is examined, there is no statistically significant difference between them (t (235) = 0.61; $p> 0.05$). Students' learning responsibilities differ significantly according to their grade levels. It was concluded that 5th and 6th grade students had higher learning responsibilities than 7th and 8th grade students. On the other hand, the students' learning responsibilities and sense of belonging do not differ significantly according to their parents' education levels. Results of Pearson Correlation Coefficients showed that there is a moderate positive and statistically significant relationship between the students' sense of belonging and their responsibilities towards learning (r =0.51; $p<0.05$). As students' sense of belonging to school increases, their responsibilities towards learning increase. Besides, when the regression analysis of the predictive of learning responsibility is examined, it is seen that the level of students is a significant predictor of their responsibilities towards learning. When the findings are compared with the related literature, it is seen that there are similar results. These results show that the sense of belonging to the school is an important factor for students. By increasing the sense of belonging to the students with the activities in the school, they can be made to behave more responsible towards learning.

Keywords: Responsibility for Learning, Sense of School Belonging, Secondary School Student

Ortaokul Öğrencilerinin Sınıf Seviyeleri ve Fen Bilimleri Dersindeki Akademik Başarılarına Göre Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Sönmez Girgin[1], **Büşra Çankaya**[2] *, **Çınar Kılıç**[2]

[1]Gazi Üniversitesi
[2]MEB
*Sorumlu yazar: busra.cankaya11@gmail.com

Özet

Ortaokul Öğrencilerinin Sınıf Seviyeleri ve Fen Bilimleri Dersindeki Akademik Başarılarına Göre Çevreye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi Büşra ÇANKAYA Fen Bilimleri Öğretmeni, MEB, Ankara, busra.cankaya11@gmail.com Sönmez GİRGİN Gazi Üniversitesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi ABD, sonmez.girgin@gmail.com Çınar KILIÇ Fen Bilimleri Öğretmeni, MEB, Ankara, cinar19kilic@gmail.com Amaç Çevre eğitimi; toplumun tüm kesimlerinde çevre bilincinin geliştirilmesi, çevreye duyarlı bireylerin yetiştirilerek bu bireylerde kalıcı davranışların yerleşmesinin sağlanması, doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunması, çevresel faaliyetlere aktif olarak katılımın sağlanması, çevre sorunlarının çözümünde görev alma gibi amaçları içermektedir. Çevre bilincine sahip olarak yetiştirilecek yeni nesillerle insan çevre arasındaki ilişkiyi tekrar olması gereken seviyeye çıkartmak mümkün olacaktır. Çevre eğitiminin ana hedefi, yeni bir insan tipini, ahlak anlayışını ve tüketim bilincini topluma kazandırmak, ihtiyacı kadar tüketen, gelecek nesillere karşı sorumluluk hisseden, çevre sorunlarına karşı duyarlı ve bilinçli bir insan modeli yetiştirmektir. Çevre eğitimi sürecinde yer alacak etkili ve daha çok uygulamaya dayalı etkinlikler ile çevreye karşı duyarlılık kazandırmak çevreye yönelik tutumlar açısından olumlu sonuçlar oluşturabilir. Bunun gerçekleştirilebilmesi için öğrencilerin sahip oldukları çevreye yönelik tutum düzeyleri tespit edilerek çevre eğitimi konusunda gerekli düzenlemeler yapılabilir. Çevre bilgileri ve çevre duyarlılığı bireylere çok küçük yaşlardan itibaren verilmeye başlanmalıdır. Geleceğin insanı ilköğretim, hatta okul öncesi eğitim kademelerinden başlanarak ne kadar çevre dostu olarak eğitilir ve yetiştirilebilirse çevremizin korunması çevre bilincinin geliştirilmesi de o derece teminat altına alınmış olacaktır. Bugün dünyanın geldiği noktada çevre bilinci, artık bir ideal olmaktan çıkmış ve gelecek kuşaklara görev haline gelmiştir. Bu yüzden insanların çevre konusunda doğru davranışlar kazanabilmesi ve bu doğrultuda yetiştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Çevre bilincine sahip olmayan bir insan, yaşadığı dünyayı kendisinden sonra başkalarının da kullanacağını düşünemez. Oysaki çevre, bize geçmişten kalan bir miras değil; korunması, geliştirilmesi ve gelecek nesillere en güzel şekilde devredilmesi gereken bir emanettir. Bu yüzden insanların çevre konusunda doğru davranışlar kazanabilmesi ve bu doğrultuda yetiştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin sınıf seviyeleri ve fen bilimleri dersi akademik başarılarına göre çevreye yönelik tutum düzeylerini incelemektir.

Yöntem

Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılında Şanlıurfa İli Haliliye İlçesinde bulunan bir ortaokulda öğrenim gören 5., 6., 7. ve 8. sınıftaki toplam 127 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada genel tarama modeli benimsenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak ise "İlköğretim Öğrencileri Çevre Tutum Ölçeği (İÇTÖ)" kullanılmıştır. Tutum ölçeğini kullanmadan önce yazarlardan gerekli izin alınmıştır. Ölçek, 34 maddeden oluşmaktadır. Her bir maddede, "katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum" şeklinde seçenekler bulunmaktadır. Sınıf seviyelerine ve akademik başarılarına göre, öğrencilerin çevreye yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) uygulanmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırma bulgularına göre öğrencilerin sınıf seviyeleri ve fen bilimleri dersi akademik başarıları ile çevreye yönelik tutumları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ilerledikçe, çevreye karşı daha olumlu tutumlara sahip oldukları görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin Fen Bilimleri akademik başarıları arttıkça, öğrencilerin çevreye karşı duyarlılıklarının arttığı söylenebilmektedir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrenciler, bitki ve hayvan türlerinin korunması, ormanlık alanların ve yeşillendirme çalışmalarının artırılması, çevre ile ilgili projelere daha çok yer verilmesi gibi öncüllerde olumlu tutumlar sergilemişlerdir. Öğrencilerin, büyük çoğunluğunun ağaçlandırma çalışmalarının artırılması gerektiğini düşündükleri ve bu çalışmalara gönüllü olarak katılabileceklerini ifade ettikleri görülmüştür. Bu yüzden öğrenci merkezli ve gönüllülük esaslı ağaç dikme çalışmaları sayısı artırılmalıdır. Okullarda ''Çevre Kulübü'' kurulmalı ve çevre eğitimi ile ilgili bilgilendirme ve bilinçlendirme amaçlı etkinlikler yapılmalıdır. Öğrencilerin çevre karşı daha duyarlı hale gelmeleri için afişler, posterler vs. hazırlanabilir; belirli aralıklarla etkinlikler yapılabilir; bu bağlamda okul-öğrenci işbirliği en üst düzeyde olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Çevreye Yönelik Tutum, Çevre Bilinci, Sınıf Seviyesi, Fen Bilimleri Dersi Akademik Başarı

Investigation of Secondary School Students' Environmental Attitudes According to Class Levels and Academic Achievements in Science Course

Abstract

Purpose

The main objective of environmental education is to educate a new human type, morality and consumption consciousness to the society, consume as much as the need, feel responsibility for future generations, and develop a sensitive and conscious human model towards environmental problems. Effective and more practical activities that will take place in the environmental education process and sensitivity towards the environment can create positive

results in terms of attitudes towards environment. In order to achieve this, students' attitudes towards their environment can be determined and necessary arrangements can be made about environmental education. Environmental information and environmental awareness should be given to individuals from a very early age. If the people of the future can be educated and trained as environmentally friendly from primary education, even from pre-school education levels, the protection of our environment will be ensured by the development of environmental awareness. Today, the consciousness of the environment at the point where the world is coming has no longer become an ideal and has become a duty for future generations. Therefore, it is very important for people to be able to gain the right behaviors about the environment and to be trained accordingly. A person who does not have environmental consciousness cannot think that others will use also the world after him/her. However, the environment is not a legacy from the past, but a value that needs to be protected, developed and handed over to the next generations. Therefore, it is very important for people to be able to gain the right behaviors about the environment and to be trained accordingly. The aim of this study is to examine the levels of attitudes towards the environment of secondary school students according to their class levels and academic achievement. Methods The study group consisted of 127 students in 5th, 6th, 7th and 8th grade in a secondary school located in Haliliye district of Şanlıurfa in 2016-2017 academic year. General screening model was adopted in the study. In this study, Environmental Attitude Scale for Primary School Students was used. Necessary permission was obtained from the authors before using the attitude scale. The scale consists of 34 items. Each item has options as "agree, undecided, disagree". One-way ANOVA was applied to determine whether there was a significant difference between the students' attitudes towards the environment according to their class levels and academic achievements. Findings and Conclusion According to the findings of the study, significant differences were found between the students' class levels and their academic achievement and their attitudes towards the environment. It was observed that the students had more positive attitudes towards the environment as their class levels progressed. In addition, it can be said that as students' academic achievements increased, their sensitivity towards the environment increased. According to the findings obtained from the research, the students showed positive attitudes in the predecessors such as protection of plant and animal species, increasing forestry areas and greening works, and giving more space to projects related to environment. It was observed that the majority of the students thought that the afforestation activities should be increased and that they could participate voluntarily in these studies. Therefore, the number of student-centered and volunteer-based tree planting studies should be increased. Environment Club could be established in schools and activities could be organized for informing and raising awareness about environmental education. Banners, posters etc. to help students become more sensitive to the environment may be prepared activities may be carried out at regular intervals; in this context, school-student cooperation should be at the highest level. Key words: Environmental attitude, environmental awareness, class level, science course, academic achievement

Keywords: Environmental Attitude, Environmental Awareness, Class Level, Science Course, Academic Achievement

Probleme Dayalı Stem Etkinlikleriyle Gerçekleştirilen (Tübitak 4007) Bilim Şenliğine Katılan Paydaşların Belirlenmesi

Adem Yılmaz[1] *, Çağrı Avan[1], Cihan Gülgün[1], Kamil Doğanay[2]

[1]Kastamonu Üniversitesi

[2]Kastamonu Şehit Mehmet YILMAZ İHO

*Sorumlu yazar: yilmazadem@kastamonu.edu.tr

Özet

Amaç

21.yy da bilim ve teknolojinin hızlı bir şekilde ilerlemesi, toplumların beklentilerini de aynı oranda arttırmıştır. Özelikle eğitim ve öğretim alanında insanlar kıyaslama yapmaya, araştırmaya ve nitelikli eğitim sunan kurumları tercih etmeye başlamışlardır. Artık özel okullar ve devlet okulları güncel bir web sitelerine sahip ve yapmış oldukları tüm etkinlikleri buralarda insanlara sunmaktadırlar. Bu kapsamda okullarda projeler üretilmekte, yeni öğrenme alanları oluşturulmakta ve çağa ayak uyduracak etkinlikler tasarlanmaya başlanmaktadır. Ülkemizde başta MEB ve TÜBİTAK olmak üzere birçok kurum çeşitli alanlarda destek vermekte ve nitelikli bir eğitim için çaba harcamaktadır. Bu doğrultuda yapılan çalışmada, TÜBİTAK tarafından desteklenen 4007 kodlu bir projenin paydaş görüşleri açısından önemi ve paydaşların astronomi ve robotik konularında görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden olan tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama yöntemi tercih edilmesinin sebebi; araştırmacılara zamandan, maliyetten ve emekten kolaylık sağlaması olarak gösterilebilir. Tarama çalışmaları bir konu hakkında derinlemesine sonuçlar elde edilmesi istenildiğinde ya da bir konu hakkında genelleme yapılmak istenildiğinde sıklıkla tercih edilen bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmaya katılım sağlayan kişiler incelendiğinde bunlar; öğretmenler, öğrenciler, rehberler, atölye liderleri ve anne-babalar olarak ifade edilebilir. Yaklaşık olarak 3 gün süren bilim şenliği etkinliğinin 40'dan fazla atölyesi, 2 adet planeteryum ortamı, 1 adet astronomi gözlem evi ve 10 adet robotik atölyesi bulunduğu söylenebilir. Çalışmada kullanılan veri toplama araçları ise, rehberler için etkinlik değerlendirme formu, atölye liderleri için etkinlik değerlendirme formu, öğrenciler ve öğretmenler için astronomi ilgi ölçeği ve robotik tutum ölçeği ve tüm katılımcılar için bilim şenliği değerlendirme formu şeklinde söylenebilir. Kastamonu ilinde gerçekleştirilen bilim şenliği için ilk olarak alan uzmanları ile toplantılar yapılmış, yönetim kademesi belirlenmiş, uygulamalar ve atölye liderleri belirlenmiş, çevre illerden katılım sağlayacak eğitmenler organize edilmiş, proje kapsamında öğrencilere görsel bir şölen yaşatılması amacıyla çok çeşitli etkinliklere yer verilmiştir.

Bulgular ve Sonuç

Yapılan etkinlikler sonucunda yaklaşık olarak 2000 kişilik bir gruptan bilgi edinilmiş ve bu sonuçlar SPSS 23.0 programı kullanılmak suretiyle nicel veri analizine tabi tutulmuştur. Çalışmada kullanılan her bir ölçek ve etkinlik değerlendirme formları ayrı ayrı analiz

edilmiştir. İlk olarak rehberler için yapılan etkinlik değerlendirme sonuçlarının oldukça memnuniyet verici düzeyde olduğu ve katılımcıların bu etkinlik de görevli olarak yer almaktan memnuniyet duydukları söylenebilir. Benzer şekilde atölye liderleri için yapılan etkinlik değerlendirme sonuçlarının da oldukça memnuniyet verici düzeyde olduğu ve ilgili liderlere alanında olumlu katkı sağladığı söylenebilir. Öğrencilere yönelik yapılan astronomi ilgi ölçeği ve robotik tutum ölçeği sonuçları ise bir hayli yüksek değerlere sahip olmakla birlikte, çok güzel yorumlara da sahiptir. Özellikle astronomi gözlemleri, planeteryumlar ve robotik uygulamaların ilgilerini arttırdığı, merak duygularını ön plana çıkardığı, etkinlik yaparken hiç sıkılmadıkları ifade edilmiştir. Bilim şenliğine katılan anne babalar ve diğer tüm katılımcılara ise bilim şenliği değerlendirme formu uygulanmış ve elde edilen sonuçların memnuniyet verici olduğu, bu projelerin sürekli olarak yapılmasının istenildiği, yalnızca çocukların değil bireylerinde merak duygularını geliştirdiği söylenebilir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırma sonuçları incelendiğinde; TÜBİTAK tarafından desteklenen projenin amacına ulaştığı, geniş bir katılımcı kitlesine hitap ettiği, gerek yerel basın gerekse de sosyal medyada bir hayli yer bulduğu, okul yöneticilerinin ve idarecilerin yapılan projeyi ve etkinlikleri desteklediği, ilimizin önde gelen yöneticilerin bu tarz projelerden memnuniyet duyduğu ve gerekli desteği gösterdiği söylenebilir. Bu kapsamda araştırmacılara şu önerilerde bulunulabilir: • Özellikle astronomi ve robotik etkinliklerine daha fazla ağırlık verilerek çalışma kapsamı geliştirilebilir. • Bilim şenliklerine yönelik organizasyon işlemlerinin bir hayli zaman aldığı ve bu işlemler için deneyimleri eğitmenlerin tercih edilmesi unutulmamalıdır. • Proje sürecinde katılımcılar ile birlikte süreci tamamlayan diğer paydaşların da (yöneticiler, akademisyenler, üst düzey yönetici ve koordinatörler) görüşleri alınabilir.

Anahtar Kelimeler: Bilim Şenliği, Stem, Probleme Dayalı Etkinlik

Determination of the Particıpants Vıews On Problem Based Science Fairs

Abstract

Purpose/Aim

The rapid progress of science and technology in the 21st century also increased the expectations of societies. Especially in the field of education and training people began to make comparisons, research and preferred institutions that offer qualified education. Private schools and public schools now have an up-to-date website and offer all the activities they have done. In this context, projects are produced in schools, new learning areas are created and activities are being started to keep pace with the era. In our country, many institutions, especially MEB and TUBITAK, provide support in various fields and make efforts for a qualified education. In this study, it was aimed to determine the importance of a 4007 coded project supported by TÜBİTAK in terms of stakeholder views and the views of stakeholders on astronomy and robotics.

Method

In this study, one of the quantitative research methods is used. The method of screening is preferred; it can be shown to researchers as a convenience to time, cost and labor. Screening studies are often preferred when it is desired to obtain in-depth results on a subject or to make generalizations about a subject. When the persons who participated in the study were examined; It can be expressed as teachers, students, guides, workshop leaders and parents. It can be said that the science festival that lasts about 3 days has more than 40 workshops, 2 planets of planets, 1 astronomical observation house and 10 robotic workshops. The data collection tools used in the study can be stated as an activity evaluation form for the guides, the activity evaluation form for workshop leaders, the astronomical interest scale for students and teachers and the robotic attitude scale and the science festival evaluation form for all participants. For the science festival held in Kastamonu province, first meetings were held with field experts, management level was determined, practices and workshop leaders were determined, trainers were invited to participate from the surrounding provinces, and the project included a wide range of activities for the purpose of keeping a visual feast for the students.

Findings and Conclusion

As a result of the activities, information was obtained from a group of approximately 2000 people and these results were subjected to quantitative data analysis by using SPSS 23.0 program. Each scale and activity evaluation forms used in the study were analyzed separately. First of all, it can be said that the results of the activity evaluation for the guides are quite satisfactory and the participants are happy to be involved in this activity. Similarly, it can be said that the results of the activity evaluation for the workshop leaders are quite satisfactory and have contributed positively to the related leaders. The results of the astronomical interest scale and the robotic attitude scale for the students are quite high and they have very nice interpretations. Especially, astronomical observations, planetaryisms and robotic applications increased their interest, highlighted the feelings of curiosity, and they were never bored while doing activity. The science festival evaluation form was applied to the parents and all the other participants who participated in the science festival, and the results obtained were satisfactory, and it was said that these projects were required to be done consistently and they developed the feelings of curiosity not only in children but also in individuals. Conclusion, Discussion and Suggestions: When the research results are examined; It can be said that the project supported by TÜBİTAK has reached its aim, addressing a wide range of participants, found a lot of place in the local press as well as social media, school administrators and administrators supported the project and activities, and the leading executives of our province were pleased with these projects and showed the necessary support. . In this context, researchers can make the following suggestions: • The study scope can be improved by giving more weight to astronomy and robotic activities. • It should not be forgotten that the organizing procedures for the science festivals take a lot of time and the trainers are preferred for their experience. • The views of other stakeholders (managers, academicians, senior managers and coordinators) who complete the process together with the participants during the project process can be taken.

Keywords: Science Fair, Stem, Problem Based Activity.

Robotik Destekli Stem (Robostem) Uygulama Örnekleri *

Ayşe Koç[1], **Uğur Büyük**[2]

[1]Osman Kavuncu Ortaokulu
[2]ERÜ Eğitim Fakültesi
*Sorumlu yazar: aysekoc1986@gmail.com

Özet

Günümüzde STEM eğitimi ve robotik uygulamaları artık tüm dünya ülkeleri için bir zorunluluk haline gelmiştir. Yapılan araştırmalar; Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik alanlarındaki teorik bilgilerin uygulama ve ürüne dönüştürülmesine olanak sağlaması açısından STEM eğitiminin oldukça önemli olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Robotik uygulamaları ise teknoloji ve mühendisliğe vurgu yapan bir alt yapıya sahip olması yönüyle STEM eğitimini destekler niteliktedir. Bu noktadan hareketle araştırmanın amacı, Fen Bilimleri dersi "Basit Makineler" konusu kapsamında robotik destekli olarak yapılabilecek örnek STEM etkinliklerinin geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesidir. Çalışmada öncelikle konu kazanımları incelenmiş ve bu doğrultuda toplam beş farklı robotik destekli STEM etkinlik planı ve her etkinlik için uygulama sürecinde kullanılmak üzere öğrenci çalışma yaprakları hazırlanmıştır. Geliştirilen etkinliklerde ana disiplin fen bilimleri olmak üzere diğer STEM disiplinlerine ait (matematik-teknoloji-mühendislik) kazanımlar bulunmakta olup, öğretim yöntemi olarak STEM eğitim anlayışına oldukça uygun olan mühendislik tasarım yöntemi tercih edilmiştir. Hazırlanan etkinlikler fen bilimleri eğitimi uzmanları tarafından incelenerek son şeklini almış ve 2017-2018 eğitim-öğretim yılı birinci yarıyılında Kayseri İli Melikgazi İlçesi'ndeki bir ortaokulda öğrenim gören 5. sınıf öğrencileri (N=20) ile "Bilim Uygulamaları" dersi kapsamında 4 kişilik işbirlikli çalışma grupları halinde uygulanmıştır. Yapılan çalışmalarda Lego Mindstorms EV3 robotik eğitim seti ve basit makineler temalı eğitim setleri kullanılmıştır. Uygulamalar altı hafta boyunca devam etmiştir. Araştırma sonucunda uygulaması yapılan bazı robotik destekli STEM etkinliklerinin fazla zaman aldığı görülmüştür. Öğrenciler robotik eğitim setleri ile ilk defa tasarım yaptıkları için parçaları birleştirmede ve bazı işlem adımlarını gerçekleştirmede zorluklar yaşamışlardır. Uygulamaların değerlendirilmesinde kullanılan öğrenci çalışma yaprakları incelendiğinde ise, öğrencilerin bazı uygulamalarda beklenen kazanıma ulaşamadıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte, uygulamalarda öğrencilerin inşa ettiği robotları hareket ettirmeleri bir sonraki adımda onlar için önemli bir motivasyon kaynağı olmuştur. Araştırma sonrasında, uygulanan robotik destekli STEM etkinliklerinin genel değerlendirmesi yapılmış ve uygulama süreci açısından çeşitli önerilerde bulunulmuştur. * Bu araştırma Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından SDK-2015-5989 kodlu proje ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Robotik Destekli Etkinlikler, Robostem Uygulamaları, Basit Makineler.

Sekizinci Sınıf Liselere Geçiş Sınavı Fen Bilimleri Sorularının Kazanımlar ve Beceriler Bağlamında İncelenmesi

Zeynep Öztürk[1] *, **Ersin Karademir**[2]

[1]Etimesgut Şehit Adil Erdoğan Ortaokulu
[2]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
*Corresponding author: zeynepselozturk@gmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Bütün bireylerin, fen bilimlerine ilişkin alan bilgisine sahip olmasını, yaşadıkları çevrenin keşfedilmesine yönelik olarak araştırma yapmalarını, ulaştıkları bilgileri sorgulamalarını ve karşılaştıkları sorunları rahatlıkla çözebilmelerini amaçlayan Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'nda alana özgü beceriler mevcuttur. Bunlar; bilimsel süreç becerileri ve yaşam becerileridir. Fen Bilimleri Öğretim Programı'nda öğrencilerin günlük yaşamında bahsedilen bu becerilerin kullanılmasını sağlayan her sınıf düzeyi için belirlenmiş olan kazanımlar yer almaktadır. 2018 yılı haziran ayında sekizinci sınıfta öğrenim gören öğrenciler için gerçekleştirilen Liselere Geçiş Sınavı (LGS) kapsamında Fen Bilimleri dersi alanı için öğretim programında bulunan sekizinci sınıf kazanımları esas alınmıştır. Sınavdaki sorular çoktan seçmeli olup 20 adettir ve öğrencilerin problem çözme, okuduğunu anlayıp yorumlama, sonuç çıkarma, analiz yapma, eleştirel ve yenilikçi düşünme, bilimsel süreç ve benzeri becerilerini ölçecek nitelikte olduğu göze çarpmaktadır. Araştırmanın amacı; sekizinci sınıf fen bilimleri dersi Liselere Geçiş Sınavı (LGS) sorularını Fen Bilimleri Öğretim Programı'nda belirtilen kazanımlar ve yine programdaki alana özgü beceriler olan bilimsel süreç becerileri ve yaşam becerileri bağlamında incelemektir.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması planlanan olgular hakkında bilgi sahibi olabileceğimiz yazılı materyallerin analiz edilmesini içerir. Doküman incelemesi; dokümanlara ulaşma, ulaşılan dokümanların orijinal olup olmadığının kontrol edilmesi, elde edilen dokümanların anlaşılması ve özümsenmesi, doküman veya dokümanlarda kapsanan verinin analiz edilmesi ve doküman incelemesi sonuçlarının kullanılması olmak üzere beş aşamada yapılmaktadır. Bu araştırmada veri kaynağı olarak Liselere Geçiş Sınavı (LGS) soruları dokümanı kullanılmıştır. Hangi dokümanların önemli olduğu ve veri kaynağı olarak kullanılacağı araştırmanın amacı dikkate alınarak belirlenmiştir. Araştırmada Liselere Geçiş Sınavı (LGS) sorularının 2017-2018 eğitim-öğretim yılına ait fen bilimleri dersi kazanımlarını kapsayıp kapsamadığına, kapsıyorsa toplam 78 kazanımdan kaç tanesini içerdiğine bakılıp daha sonra da sorular Fen Bilimleri Öğretim Programı'ndaki becerilerden (Bilimsel Süreç Becerileri ve Yaşam Becerileri) ağırlıklı olarak hangilerini içerdiklerine göre değerlendirilmiştir. Bu inceleme yapılırken üniversitede fen bilgisi öğretmenliği alanında doktora eğitimi olan bir öğretim görevlisi ile öğretmenlik tecrübesi olan toplam beş kişiden uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşü alınırken kapsamlı bir uzman görüşü formu işe koşulmuştur. Kullanılan dokümanlarda

kapsanan veriler araştırmanın amacına göre kapsamlı bir içerik analizine tabi tutulmuştur. Fen Bilimleri Öğretim Programı'ndaki alana özgü becerilerden hangilerini içerdiklerine uygun olduğu hususunda veriler analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma sürecinde Liselere Geçiş Sınavı (LGS) sorularının sekizinci sınıf Fen Bilimleri Öğretim Programı' nda bulunan kazanımlar doğrultusunda hazırlandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Soruların programdaki toplam 78 adet kazanımdan 21 tanesini içerdiği ve kazanımların sayısının ünitelere göre dağılımının orantılı bir şekilde olduğu dikkat çekmiştir. Liselere Geçiş Sınavı (LGS) sorularının fen öğretim programında yer alan "Beceri" öğrenme alanının alt alanları olan bilimsel süreç ve yaşam becerilerinden birçok beceriyi birden içerdiği bulgusuna ulaşılmıştır. Özellikle bazı sınav sorularının bilimsel süreç becerilerini kapsamasının yanında yaşam becerilerinden de birkaç beceriyi birden içermesi dikkat çekmiştir. Araştırma süresince tek tek ve detaylı bir şekilde incelenen fen bilimleri dersi sınav sorularından özellikle "Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme, Canlılar ve Enerji İlişkileri, Yaşamımızdaki Elektrik " üniteleri ile ilgili olanların problem çözme, eleştirel düşünme, karar verme ve analitik düşünme becerilerini ölçecek nitelikte hazırlanmış olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın Sonucu Bu çalışma ile 2018 yılından itibaren uygulanmaya başlanan Liselere Geçiş Sınavı (LGS) fen bilimleri dersi sorularının sekizinci sınıf Fen Bilimleri Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlarla uyumlu olması ve soruların birçok beceriyi birden kapsaması sınavın hedeflediklerine ulaştığı sonucuna varılmıştır. Sınavdaki soruların beceri odaklı olması istenilen ve beklenen bir durumdur. Bu çalışma 2018 yılında uygulanan Liselere Geçiş Sınavı ile fen okuryazarı öğrenciler yetiştirme hususunda önemli adımlar atıldığını bizlere göstermiş ve ayrıca öğrencilere sonraki yıllarda yapılacak olan Liselere Geçiş Sınavı'nın ne tarz ve neleri kapsayacağı konusunda fikir vermiştir.

Keywords: Liselere Geçiş Sınavı, Beceri, Kazanım, Fen Okuryazarlığı, Fen Bilimleri Öğretim Programı

Examination of the Eighth Grade Transition to High School Exam (LGS) Questions in the Context of Skills and Achievements

Abstract

Purpose of the research There are field-specific skills in the Science Teaching Program which aims to make all individuals have a knowledge of the sciences, to explore the environment where they live, to question the information they have reached and to easily solve the problems they face. These are scientific process skills and life skills. In the Science Education Curriculum, there are achievements determined for each class level that enable these skills to be used in students' daily life. In June 2018, for the eighth grade students, eighth grade attainment in the curriculum was taken as the basis for the field of Science courses. There are 20 questions in the exam which are multiple-choice and it is observed that students are able to measure problem solving, reading comprehension, interpretation, analysis, critical and innovative thinking, scientific process and similar skills. Purpose of the research is to examine

the eighth grade science course Transition to High School Exam (LGS) questions in the context of scientific process skills and life skills which are the skills mentioned in the Science Education Program and also the specific skills in the field. Method of Research Document analysis technique which is one of the qualitative research methods was used in the study. Document review includes the analysis of written materials in which we may have information about the facts planned to be investigated. Document review; access to the documents, to check whether the documents reached are original, to understand and assimilate the obtained documents, to analyze the data contained in the documents or documents and to use the results of the document review are carried out in five stages. In this research, Transition to High School Exam (LGS) questions was used as the data source. Which documents are important and will be used as a data source is determined by taking the purpose of the research into consideration. In the study, the questions of the Transition to High Schools Exam (LGS) are examined whether they include the achievements of science education and to what extent they include the 78 achievement stated in the curriculum. In this study, a total of five people who have teaching experience in the field of science teacher education and a teacher with a doctoral degree in the field of science teaching were taken. A comprehensive expert opinion form was recruited when obtaining expert opinion. The data included in the documents used were subjected to a comprehensive content analysis according to the purpose of the study. Data were analyzed as to which of the field specific skills in the Science Education Program were appropriate. Results During the research process, it was found that the questions of the Transition to High Schools Exam (LGS) were prepared according to the achievements in the eighth grade Science Education Curriculum. It was noted that the questions included 21 of the 78 achievements in the program and that the distribution of the number of achievements was proportional to the units. It has been found that the questions of the Transition to High School Exam (LGS) include many skills from the scientific process and life skills which are the subfields of the “Skills” learning area in the science curriculum. Particularly, some of the exam questions include scientific skills as well as several life skills. Among the questions which are examined individually and in detail, especially the ones in “Reproduction, Growth and Development in Living Beings”, “Energy and Energy Relations”, Electricity in Our Lives” subjects are prepared to measure problem solving, critical thinking, decision making and analytical thinking skills. Result of the Study With this study, it is concluded that the questions of the Transition to High School Exam (LGS), which has been implemented since 2018, are in line with the achievements in the eighth grade Science Education Curriculum and that the questions cover many skills and reached the goals of the exam. It is desired and expected that the questions in the exam should be skill oriented. This study showed us that important steps have been taken towards the development of science literacy. Also it gave the students an idea of what will be covered in which style in the Transition to High Schools to be held in the following years.

Keywords: Skills, Science Literacy, Achievement, Science Curriculum

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çevre Kavramına Yönelik Metaforik Algılarının İncelenmesi

Nisa Nur Bulak[1], **Evrim Ural**[1], **Orhan Ercan**[1]

[1]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
*Sorumlu yazar: Nisanurbulak80@gmail.com

Özet

Metafor, söylemek istediğimiz bir sözü veya olguyu daha az sözcükler kullanarak daha etkili ve kalıcı bir hale getirmeye yarayan bir ifade şeklidir. Metafor terimi, metafora kökünden gelen, genellikle edebiyat alanında kullanılan ″meta″ ve ″pherein″ sözcüklerinden oluşan, hem günlük yaşantımızda hem de iş hayatımızda kullandığımız bir isimdir. Metafor, günlük hayatta kullandığımız kelimeler ve benzetmeler yardımıyla, zor kavram ve olguların anlatılması ve algılanmasıdır. Günlük hayatımızda metaforlar, nesneleri, olayları, hayatı, düşüncelerimizi benzetmeler yaparak ifade etmekte kullandığımız zihinsel araçlardır. Metafor eğitim için vazgeçilmez bir ifade şeklidir ve günümüzde eğitim alanındaki birçok çalışmada da metaforlara rastlamaktayız. Çevre; insanların ve diğer canlıların yaşamlarını sürdürdükleri, karşılıklı ilişkide bulundukları kültürel bir ortamdır. Çevre bireylerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için en temel ihtiyaçlar arasında yer almaktadır. Bir ilişkiler sistemi olan çevrenin bozulması genellikle insan eliyle olup, doğal dengenin de bozulmasına neden olmaktadır. Çevre metaforları, bireylerin zihinlerinde çevreyi nasıl anlamlandıklarını gösteren en birincil örneklerdir. Bireylerin çevreyi nasıl ve ne şekilde anlamlandırdıkları, çevreye karşı bakış açılarını göstermekte ve insan yaşamını etkilemektedir. Bireylerin çevre ile ilgili algıları geliştikçe çevreye karşı olan sorumlulukları da gelişecektir. Üretilen metaforların incelenmesi ile bireylerin çevreye, çevre korumaya ve çevre sorunlarına ilişkin bakış açıları gözlenebilmektedir. Çevre metaforları ile bireylerin çevreye yönelik algıları tespit ederek, bu algıların oluşma nedenleri yorumlanabilir ve son olarak çevre sorunlarına yönelik bir takım önlemler alınabilir. Çevre metaforlarının analizleri sonucunda, bireylerin çevre bilinçleri de yorumlanabilir. Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının çevre kavramını nasıl algıladıklarını, çevre kavramı ile ilişkili akıllarına hangi kavramların veya olguların geldiğini, adlandırmalarının altında yatan nedenleri metaforlar yoluyla belirlemektir. Çalışmanın amacı doğrultusunda, çevre kavramına ilişkin metaforları belirlemek amacıyla iki aşamadan oluşan bir form hazırlanmıştır. Formun ilk aşamasında öğrencilerin çevre kavramını hangi metaforlar ile ilişkilendirdiklerini saptayabilmek için ″Çevre…..... benzer″ ,″Çevre sorunları …….. benzer″ ,″Çevre koruma ……benzer″ cümleleri; ikinci aşamasında ise öğretmen adaylarının belirledikleri metaforu ayrıntılı bir şekilde açıklamaları amacıyla ″Çünkü ……..″ cümlesi hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf öğretmenliği birinci sınıfta öğrenim gören 56 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarına hazırlanan form verilmiş ve formda yer alan cümleleri tamamlamaları istenmiştir. 56 katılımcı tarafından birbirinden farklı toplam 120 metafor üretilmiştir. Üretilen metaforlar 3 farklı kategori altında gruplandırılmıştır. Çalışmada belirlenen 3 kategori anlam bakımından olumlu kategorilerdir. Oluşturulan kategoriler şunlardır: "Çevre", "Çevre sorunları", "Çevre

koruma". Değinilen kategorilerden ″Çevre″ kategorisinde 55 adet metafor, ″Çevre sorunları″ kategorisinde 54 adet metafor ve ″Çevre koruma″ kategorisinde ise 56 adet birbirinden farklı metafor olduğu tespit edilmiştir. Bulguların analizi sonucunda, en çok tekrar edilen metafor sayısının ″Çevre sorunları″ kategorisinde olduğu tespit edilmiştir. ″Çevre″ kategorisinde en çok tekrar edilen metafor ″İnsan″ (f=10), ″Çevre sorunları″ kategorisinde en çok tekrar edilen metafor ″Hastalık″(f=13), ″Çevre koruma″ kategorisinde en çok tekrar edilen metafor ise ″Tedavi (f=5) metaforudur. Metafor kategorileri bir bütün olarak incelendiğinde, öğretmen adaylarının en çok kullandığı metaforlar ″İnsan″ (f=10), ″Hastalık″(f=14) ,″Ev″ (f=5), ″Tedavi (f=5)″ ve ″Çocuk koruma″ (f =6) metaforları iken, ez an kullanılan metaforlar arasında ″Küresel ısınma″, ″Bataklık″, ″İlk yardım″, ″Vitamin″, ″Çiçek″, ″Toplum″ ve ″Kanser″ bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Sınıf Öğretmeni Adayı, Çevre, Çevre Koruma, Çevre Sorunları

Investigating Pre-Service Primary School Teachers' Metaphorical Perceptions Related to the Environmental Concept

Abstract

The metaphor is a statement way which provides us the opportunity to say a statement more effectively by using fewer words. Metaphor as a term comes from the root of the "metaphor" word, and generally, in the literature, it is a word composed of the words "meta" and "pherein." It is a word which we use in our daily lives and our business lives. The metaphor is to describe and understand difficult concepts and facts with the help of the words, analogies which we use in daily life. In our daily life, metaphors are mentals tools which we use to express our thoughts, objects, and facts. The metaphor is an indispensable tool for education. Nowadays, we encounter metaphors in several studies in the field of education. The environment is a cultural environment where people and other creatures live and maintain a relationship. The environment is among the most basic needs for individuals to survive. The disruption of the environment, which is the system of relations, is generally caused by human hand and caused the natural balance to deteriorate. Environmental metaphors are the most primary examples of how individuals perceive the environment in their minds. How individuals make sense of the environment shows their perspective towards the environment and this perspective affects human life. As individuals' perceptions about the environment develop, their responsibilities towards the environment will also develop. With the help of the metaphors produced, the perspectives of individuals about the environment, environmental protection and environmental problems can be observed. By investigating individuals metaphors related to the environment, we can determine individuals' perceptions related to the environment, determine the reasons for these perceptions and some precautions to solve the environmental problems. Environmental metaphors analysis may help to understand individuals' environmental awareness. This study aimed to determine how the pre-service primary school teachers perceive the concept of environment, what concepts or phenomena come to their mind about the concept of environment, and the reasons underlying these

concepts through analyzing their metaphors. For the study, a two-stage form was prepared to determine the metaphors related to the concept of the environment. In the first stage of the form, there were the sentences: “Environment is like…..”, “Environmental problems are like…..”, “Environmental protection is like…..”; in the second stage of the form, each of the sentences was followed by “Since….” statement. By this way, students were requested to explain the metaphor s/he determine. The study group of the study consisted of 56 pre-service primary schools teachers (freshmen students) in Kahramanmaraş Sütçü İmam University Faculty of Education during the spring term of the 2018-2019 academic year. The pre-service teachers were requested to complete the sentences in the form. Fifty-six participants produced a total of 120 metaphors. The produced metaphors were grouped under three different categories. A total of 3 categories were used in the study, and these categories were positive categories according to their meanings. The categories created were "Environment," "Environmental problems," "Environmental protection." There were 55 metaphors in the “Environment” category, 54 metaphors in the ″ Environmental Problems” category and 56 metaphors in the ″ Environmental Protection” category. As a result of the analysis of the findings, it was determined that the most frequently repeated metaphors were in the “Environmental problems” category. “Human″ (f = 10) was the most frequently repeated metaphor in ″ Environment” category; “Illness″ (f = 13) was the most frequently repeated metaphor in “Environmental problems” category; “Cure” (f = 5) was the most frequently repeated metaphor in ″Environmental protection” category. When the metaphor categories were analyzed as a whole, the most common metaphors used by pre-service teachers were “Human” (f = 10), “Illness” (f = 13), “Home” (f = 5), “Cure” (f = 5), “Protection of Children” (f = 6), the metaphors which were not stated commonly were ″ Global warming ″, ″Swamp ″, ″ First aid ″, ″ Vitamin ″, “Flower”, “Society” and “Cancer”.

Keywords: Metaphor, Pre-Service Primary School Teacher, Environment, Environmental Protection, Environmental Problems

Stem Etkinlikleriyle Yapılan Fen Öğretiminin Öğrencilerin Fene Yönelik Motivasyonlarına Etkisi

Alev Doğan[1], **Ebrualtıntaş Aydın**[1] *

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: ebrualtintass@gmail.com

Özet

Amaç

Eğitimde ve dünyada gerçekleşen hızlı değişim öğrencilerde "21. yüzyıl becerileri" olarak anılan problem çözme, eleştirel düşünme, iletişim, işbirliği ve öz-yönetim gibi becerileri geliştirme gerekliliği sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle öğrencileri ve öğrenmelerini merkeze alan eğitim yaklaşımları benimsenmiş ve öğrencilerin daha fazla deneyim yaşamaları odak noktası olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda STEM (Science, Technology, Engineering and Maths - Fen Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) eğitiminin fen derslerinde uygulanması önem kazanmaktadır. STEM yaklaşımı ise fen bilimleri dersinde öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmesini, öğrencilerin derse aktif olarak katılmalarını sağlayan ve 21. yüz yıl becerilerinin kazandırılmasında oldukça etkili bir yaklaşımdır. Derse ve öğrenmeye yönelik motivasyonun yüksek olması öğrencilerin derste bilişsel ve fiziksel olarak aktif olmasıyla doğru orantılıdır. Motivasyonu yükselen öğrencilerin öğrenmeleri de anlamlı ve kalıcı hale gelmektedir. Yapılan araştırmalarda motivasyonun öğrenmede, öğrencilerin fen başarılarında, eleştirel düşünmelerinde ve bilimsel süreç becerilerinin gelişiminde oldukça önemli rol oynadığı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle çalışmamızın amacı bilim uygulamaları dersi kapsamında geliştirilen STEM etkinliklerinin öğrencilerin fene yönelik motivasyonlarına etkisini incelemektir.

Yöntem

Araştırmada amaca uygun olarak belirlenen nicel araştırma türlerinden ön test – son test kontrol gruplu deneysel desen yöntemi esas alınmıştır. Araştırma grubu 2017-2018 eğitim öğretim yılında Ankara'nın Yenimahalle ilçesinde yer alan bir devlet okulunda öğrenim gören 30 deney 30 kontrol grubu olmak üzere toplam 60 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma probleminin çözümü için gerekli olan veriler 33 soruluk üçlü likert tipinde fen öğrenimine karşı motivasyon ölçeği ile belirlenmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik tespit çalışmaları sonucunda ölçeğin ölçüt geçerliği için korelasyon kat sayısı .73 ve iç tutarlık katsayısı olan cronbach alfa katsayısı .87 olarak hesaplanmıştır. Öğrencilere araştırma ve uygulama sürecinde bilim uygulamaları dersi kapsamında basit makineler, madde ve ısı, hücre ve bölünmeler, saf madde ve karışımlar ve enerji dönüşümleri üniteleriyle ilgili 5 etkinlik geliştirilmiş ve beş haftalık bir süreçte uygulamalı olarak öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Fen bilimleri alanında seçmeli ders olarak uygulanan "bilim uygulamaları" dersi olaylara bilimsel yaklaşan, bilimin-bilimsel bilginin doğasını, ilke, yasa ve kuramlarını anlayarak kullanan, problemleri çözerken ve karar verirken bilimsel süreç becerilerini uygulayan öğrenciler

yetiştirmek için programa alınmıştır. Bu ders kapsamında geliştirilen her bir STEM etkinliği için ders planı, öğrenciler için çalışma yaprakları ve değerlendirme formları oluşturulmuştur. Bütün etkinlikler uygulandıktan sonra öğrencilere son test olarak motivasyon ölçeği tekrar uygulanmış ve deney ve kontrol grubunun son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı analiz edilmiştir.

Bulgular

Öğrencilere ön test olarak uygulanan Fen Öğrenimine Yönelik Motivasyon ölçeği puanları arasında anlamlı farklılık olup olmadığı SPSS programından ilişkisiz örneklem t testi ile analiz edilmiştir. Kontrol ve deney grubu öğrencilerin ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ($p>.05$) tespit edilmiştir. Böylece deney ve kontrol grubu öğrencilerin uygulama öncesinde motivasyon düzeylerinin benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uygulama sonucunda aynı analiz yöntemiyle son test puanları karşılaştırıldığında ise deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu ($p< .05$) tespit edilmiştir.

Sonuç

Araştırmadan elde edilen sonuçlar deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin fene yönelik motivasyon son test puanları arasında deney grubu öğrencileri lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir. Uygulamalar sonucunda deney grubu öğrencilerinin STEM yaklaşımına uygun etkinlikler yoluyla fen öğrenmeye yönelik motivasyonlarının artığı ve öğrenmeye istekli hale geldikleri sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan etkinlikler öğrencilerin eğlenerek ve yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlamıştır. Fene yönelik motivasyonun artması anlamlı ve kalıcı öğrenmeye katkı sağlamaktadır. Çalışmanın sonuçlarına göre öğrencilerin STEM etkinlikleriyle öğrenmeye yönelik motivasyonlarının artması derse daha istekli gelmeleri, bir sonraki dersi heyecanla beklemeleri ve öğrenmeyi kolaylaştırması sebebiyle bilim uygulamaları dersinin içeriğinin düzenlenmesi açısından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, Stem, Motivasyon

The Effect of Scıence Teachıng Wıth Stem Actıvıtıes On Students' Motıvatıon Towards Scıence

Abstract

Aim

The rapid change in education and in the world has resulted in the neccessity of devoloping skills such as problem solving, critical thinking, communication, cooperation and self-management which are called 21st century skills. For this reason the education approaches that take the students and their learning centered are adopted and focused on the students have more experiences. In this context, it is important to apply STEM (Science, Technology, Engineering and Maths) in science courses. STEM is a very effective approach for students to

learn by doing and living in science course, to enable students to participate actively in the course and to gain 21st century skills. The high motivation for learning and the course is directly related to the cognitive and physical active participation of the students in the course. The leraning of the students who are motivated is also meaningful and permanent. In researches it has been found that motivation plays a very important role in the devolopment of students' science achievement, critical thinking and devolopment of scientific process skills. Therefore, the aim of this study is to investigate the effects of STEM activities developed in the scope of science applications course on students' motivation towards science. Method: In this study, pre-test – post-test control group experimental design method was used. The research group consisted of 60 students, whom 30 as experiment and 30 as control group in a public school located in Yenimahalle district of Ankara in 2017-2018 academic year. The data needed for the solution of the research problem is determined by the motivation towards the learning science scale. The scale has 33 triple likert type questions. As a result of validity and reliability of the scale; the cronbach alpha coefficient was calculated .87 and correlation coefficient for criterion validity of the scale was calculated .73. Within the research and the application process, the scope of science applications course, 5 activities related to simple machines, material and heat, cells and divisions, pure substances and mixtures and energy transformations units were devoloped and applied to the students in a five-week period. The science applications course, which is applied as an elective course in the field of science course, has been taken to the program to educate the students who approach to the events by scientifically, use by understanding the science-scientific knowledge's nature, principles, laws and theories and apply scientific process skills for the problem solving and making decisions. Within the scope of this course, the course plan, work sheets and evaluation forms for the students were devoloped for the each STEM activity. After all activities the motivation scale was re-applied to the students as the post-test and the significant difference was found between the post-test scores of the experiment and control groups. Results: That was found there was no significant difference between the students' pre-test scores ($p>.05$) about motivation towards science learning scale by the analysis independent samples t-test in the SPPS statistic program.Thus, it was concluded that the motivation levels of the experiment and control group students were similar before the application. When the pos-test scores were compared with the same analysis method, there was a significant difference in favor of the experiment group ($p< .05$). Conclusion: The results of the study showed that there was a statistically significant difference in favor of the experiment group, between the experiment and the control group students'motivation scale post-test scores. As a result of the applications, it has been concluded that the motivation of experiments group students to learn science increase and become motivated to learn by the STEM activities. The activities made the students learn by having fun and learn by doing and living.Increasing motivation for science contributes to meaningful and permanent learning. According to the results of the study it is thought that because of the increasing the students' motivation towards learn, coming lessons more motivated, waiting for the next lesson excitedly and making easier learning by STEM activities will contribute to the literature in organizing the content of science applications course.

Keywords: Science Education, Stem, Motivation

Stem Kariyer İlgi Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması

İsmail Dönmez[1] *, **Şahin İdin**[2]

[1]Muş Alparslan Üniversitesi
[2]TÜBİTAK
*Sorumlu yazar: ismaildonmezfen@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, Kier, Blanchard, Osborne ve Albert (2014) tarafından geliştirilen "The Development of the STEM Career Interest Survey (STEM-CIS)" isimli ölçeği Türkçe 'ye uyarlayarak geçerlik ve güvenirlik çalışmasını yapmaktır. Ölçek, bilim (11 madde), teknoloji (11 Madde), matematik (11 Madde), mühendislik (11 madde) olmak üzere 4 boyuttan oluşmaktadır. Bu ölçekte alınabilecek en yüksek puan 220 ve en düşük puan ise 44"tür. Ölçek ilk aşamada iki İngilizce öğretmeni ile çevirisi sağlanmış, ardından bir Türkçe öğretmenine inceletilmiştir. Ardından bir fen bilgisi alan uzmanı ile gözden geçirilmiştir. Daha sonra ölçek; 20 8. Sınıf, 20 7. Sınıf, 20 6.sınıf, 20 5.sınıf öğrencisine ön uygulamadan geçirilmiştir, ancak 5. Sınıf öğrencilerinin meslek- alan ilişkisinde zorlandığı görülmüştür. Dolayısıyla ölçek 6.,7. ve 8. Sınıflara uygulanmıştır. Araştırma 2015–2016 eğitim-öğretim yılının birinci döneminde yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara'nın iki merkez ilçesinde devlet okuluna devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin 271 (%51,7)'i kız ve 253 (%48,3)'ü erkektir. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için faktör analizi kullanılmıştır. Her bir maddenin toplam korelasyonları bakılmış ve ölçeğin güvenirliğini belirlemek için Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.871 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca faktörler arasındaki ilişki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı kullanılarak ölçülmüştür. Yapılan istatistiksel işlemlerde ve SPSS 21.0 programı kullanılmıştır. Geçerlik çalışması kapsamında verilere Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) değeri ve Barlett Küresellik Testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda KMO değerinin 0,817 olduğu görülmüştür. KMO değerinin %60 ve üzerinde olması verilerin faktör analizine uygun olduğunu göstermektedir. Anketin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi ile incelenmiştir. Faktör analizi uygulamasında anketin ilişiksiz faktörlere ayrılması nedeniyle varimax dik döndürme tekniği kullanılmıştır. Analiz sonucunda anket dört faktörlü ve 36 madde olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Stem, Kariyer, Ölçek

Adaptation to Stem Career Interest Scale to Turkish

Abstract

The purpose of this study is to adapting to Turkish and to make the validity and reliability of named as "The Development of the STEM Career Interest Survey (STEM-CIS)" which developed by Kier, Blanchard, Osborne and Albert (2014). The scale consists of 4 factors: Science (11 items), technology (11 items) mathematics (11 items), engineering (11 items).

The highest score is 220 and the lowest score is 44 in the scale . In the first stage, the scale was translated by two English language teachers and then examined by Turkish language teacher. Then it was reviewed with a science expert. Afterwards, scale pre-applied 20 8th, 20 7th, 20 6th and 20 5th grade students, but 5th grade students have been found difficulties in occupational relations. So the scale applied only 6., 7. and 8th grade students. Research was conducted in the first period of 2015-2016 academic year. The study group consisted of 271 (51.7%) female and 253 (48.3%) male students who attending public schools in two central districts of Ankara. Factor analysis was used to determine the construct validity of the scale. The total correlations of each item were examined and Cronbach Alpha was calculated as 0.871. SPSS 21.0 program was used in statistical procedures. Within the scope of the validity study, the data were analyzed using the Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) value and the Barlett Sphericity Test. As a result of the analysis, KMO value was found 0.817. The fact that the KMO value is 60% or more indicates that the data are suitable for factor analysis. Due to the fact that the questionnaire was divided into unrelated factors in the application of factor analysis, varimax vertical rotation technique was used. As a result of the analysis, the questionnaire was found as four factors and 36 items.

Keywords: Stem, Career, Scale

The Effect of Some Characteristics of 6th Grade Students On Science Achievement in Middle Schools Having Different Science Achievement Levels

Ömer Acar[1] *

[1]Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi
*Corresponding author: acarok@gmail.com

Abstract

Purpose

Rapid change in science and technology has made it important to raise scientifically literate individuals. Accordingly, science questions posed in national and international student assessments are mostly focused on science literacy skills. When results of these assessments are examined, it is observed that science achievement of Turkish students is below the desired level. One of the reasons for this undesirable result is the high level of achievement differences between schools in Turkey. Students' socio-economic status (SES), attitudes towards science, views on science teaching (VOST) and reflective thinking skills for problem solving are observed to be affecting their science achievement. It is found that students' SES, attitudes towards science, and reflective thinking skills have positive effects on science achievement. Additionally, it was observed that students who had more teacher-centered VOST had higher science achievement than their peers. However there is paucity of study examined the effect of these variables in both low achieving schools (LAS) and high achieving schools (HAS). Therefore, the purpose of this study is to determine the effect of attitudes towards science, reflective thinking for problem solving, VOST and SES on science achievement of the 6th grade students in LAS and HAS.

Method

This research has been implemented in three LAS and three HAS which were selected according to previous national exams' data obtained from a city's National Education Directorate. A total of 249 sixth grade students in LAS and 370 sixth grade students in HAS formed the research sample. Below are the instruments used in this study. There are 29 five point Likert-type items in the attitudes towards science scale. Validity and reliability analyzes were done by developers of this scale. In our study, principal component analysis (PCA) showed that applications in science, science outside school, self-concept in science, and importance of science were the sub-scales. The Cronbach's alpha coefficients in the first three sub-scales were over 0.80. This value for the last sub-scale was 0.55. There are 14 five point Likert-type items in reflective thinking for problem solving scale. Validity and reliability analyzes were undertaken by developers of this scale. When PCA was performed, two sub-scales were determined in this study. When we examined items loaded on these sub-scales, we defined the first sub-scale as problem solving skills and the second sub-scale as alternative solution skills. Cronbach's alpha coefficients of these sub-scales were over 0.70. There are 30 four point Likert-type items on VOST which were derived from PISA student survey. PCA showed 3 sub-scales under this scale. When we examined the items loaded on these sub-

scales, we defined the first sub-scale as interactive classroom environment, the second sub-scale as teacher-assisted classroom environment, and the last as science lesson practices. Cronbach's alpha coefficients were greater than 0.70 for each sub-scale. In order to determine the SES of students, four items were used which asked them to provide educational status of their parents, parental financial income and the total number of household books. Cronbach alpha for these items was .72. A science achievement test which was administered by all middle schools for 6th grades was used as science achievement measure. First two units of the 6th grade, i.e. Solar System and Eclipses, and Systems in our Body, were covered in this test. Multiple regression analysis was performed for each school type. Collinearity assumption was checked and it was observed that this assumption was not violated in both school types. Findings Variables that had significant relationship with science achievement in LAS are as follows: self-concept in science ($r = .28$, $p < .001$), problem solving skills ($r = .20$, $p < .01$), importance of science ($r = .20$, $p < .01$), interactive classroom environment ($r = .18$, $p < .01$), applications in science ($r = .14$, $p < .05$). When these variables were entered in this order and the results of t-test analyses were examined, it was found that variables that predicted the science achievement significantly were self-concept in science and interactive classroom environment. This model explained 10% of the variance in science achievement. The mathematical model obtained by regression analysis is as follows: Science Achievement = 32.32 + 0.26×self-concept in science + 0.14×interactive classroom environment Variables that show high correlations with science achievement in HAS are the following: self-concept in science ($r = .41$, $p < .001$), SES ($r = .40$, $p < .001$), problem solving skills ($r = .20$, $p < .001$), alternative solution skills ($r = .16$, $p < .01$), importance of science ($r = .15$, $p < .01$), interactive classroom environment ($r = .14$, $p < .01$), applications in science ($r = .14$, $p < .01$), science lesson practices ($r = -.12$, $p < .05$). When aforementioned procedures for regression was applied, it was found that only self-concept in science, SES, applications in science and science lesson practices predicted science achievement significantly. This model explained 31% of the variance. The mathematical model is as follows: Science Achievement = 43.04 + 0.47×self-concept in science + 0.30×SES – 0.15× applications in science – 0.14×science lesson practices. Discussion Our results showed that self-concept in science was the most significant predictor both for LAS and HAS. Therefore science educators should pay attention to ways to enhance students' self-concept in science both in HAS and LAS. Interactive classroom environment which was a subscale of VOST was the other significant predictor variable in LAS. Besides science lesson practices which is also a subscale of VOST was another predictor variable in HAS but in a negative direction. Similarly, applications in science had also a negative effect on science achievement in HAS. From these results, it can be recommended that science educators should provide interactive classroom environments in LAS. On the other hand, more should be done for student learning in science lesson practices such as laboratory experiments and performance assignments in HAS. Finally, SES was not a significant predictor variable of science achievement in LAS but it was in HAS. This result shows that students were more diverse in HAS with regard to SES which affected the inclusion of this variable to the model.

Keywords: Science Achievement, Science Teaching, Attitudes, Reflective Thinking

Üniversite Öğrencilerinin Bilim, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler Kavramlarına Yönelik Düşünceleri

Mustafa Altunel[1] *, **Sinan Erten** [1]

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: mustafaaltunel1@hotmail.com

Özet

Fen Bilimleri, doğa ve doğa olayları ile ilgilenen bilimdir. Doğa bilimlerinin konusu doğada olup biten olaylardır. Bu bilimler genelde doğada olup biten olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkisini (determinizm), deneysel araçlara baş vurarak, elde ettikleri verilerle doğayı açıklamaya çalışırlar. Doğa bilimlerine geleneksel bilim anlayışından kalan bir saplantı nedeniyle pozitif bilimler de denir. Doğadaki olayları, birbiriyle alakalı hadiseleri bilimsel metotlarla birbiri ile ilişkilendirmeyi hedefleyen Fen Bilimleri; Fizik, Kimya, Astronomi, Biyoloji, Tıp, Mühendislik gibi alanları ve bunların birçok alt dalını kapsar. Sosyal Bilimler ise; insanı "davranışlar" yönünden ele almaktadır. Psikoloji, sosyoloji, ekonomi, iletişim, tarih, coğrafya gibi beşeri bilimleri ele alır. Sosyal bilimler; insanların, insan topluluklarının davranışları etrafında döner. Bu bilim türü aynı zamanda kültürel ve insani bağlamla da ilgilidir. Temel amacı, insan ve toplumsal yaşamda ortaya çıkan karmaşık ve değişen olguları ve bunların birbirleriyle olan etkileşimlerini incelemektir.

Amaç

Bu çalışma üniversitenin farklı bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin bilim, fen bilimleri ve sosyal bilimler kavramlarına karşı sahip oldukları düşünceleri incelemek ve farklılıklarını ortaya koymak amacı ile yapılmıştır.

Çalışma Grubu ve Yöntem

Çalışmanın çalışma grubunu Hacettepe Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı'ndan 114 öğrenci, Sosyal Hizmet Bölümü'nden 46 Öğrenci, Sosyoloji Bölümü'nden 68 öğrenci, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nden 43, Mühendislik Fakültesi öğrencisi 39 öğrenci olmak üzere toplamda 310 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma sürecinde nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiş ve analiz sonucunda elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Bulgular

Çalışma grubunun tamamı üzerine yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen sonuç; bilim kavramını duyduklarında çağrışımlarının büyük kısmı deney, fen, matematik, fizik, kimya gibi fen bilimleri kavramları olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışma grubunun bilim kavramını fen bilimleri ile özdeşleştirmesi beklendik bir durum olarak ifade edilebilir. Ancak sosyal bilimlerin en temel alanlarından olan sosyoloji bölümü öğrencilerinin cevaplarından elde edilen veriler analiz edildiğinde fen bilimleri alanlarında öğrenim gören öğrencilere göre farklılık gösterdiği ancak bu farklılığın çok ciddi boyutlarda olmadığı görülmektedir. Sosyoloji bölümü öğrencilerinin bilim denilince aklınıza gelen ilk 5 kavramı yazınız sorusuna verdikleri cevaplardan elde edilen sonuçlara göre Deney kavramı çalışma grubunun

tamamında olduğu gibi en çok kullanılan kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyoloji bölümü öğrencilerinin diğer bölüm öğrencilerinden ayrıştığı en önemli kavramlar ise sosyoloji ve pozitivizm olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışma grubuna yöneltilen bir diğer soru olan aklınıza gelen ilk 5 bilim insanının isimlerini yazınız sorusu sonucunda elde edilen verilerde en yüksek frekansa sahip bilim insanı Albert Einstein olarak karşımıza çıkmıştır. Bölüm ayrımı olmaksızın en fazla tekrar eden Albert Einstein'i sırasıyla Isaac Newton, Thomas Edison, Nicola Tesla, Marie Curie, Aziz Sancar takip etmektedir. Aziz Sancar'ın fazlaca tekrar edilmesinin en muhtemel sebebi Türk kökenli Bilim İnsanı olarak almış olduğu Nobel Ödülü gösterilebilir. Önemle altı çizilmesi gereken bir diğer husus ise Marie Curie dışında kadın bilim insanlarının isimlerinin yazılmamasıdır. Alan yazında da benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. Çalışma grubuna yöneltilen bir diğer soru olan fen bilimleri denilince aklınıza gelen ilk 5 kavramını yazınız sorusu sonucunda elde edilen verilerden en yüksek frekansa sahip kavramlar; Fizik, Kimya, Biyoloji gibi fen bilimlerinin temel disiplinleridir. Bu kavramların yanında deney, gözlem, laboratuvar kavramları sıklıkla ifade edilmiştir. Bölümler arasında bu konuda anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Çalışma grubuna yöneltilen sosyal bilimler denilince aklınıza gelen ilk 5 kavramı yazınız soruna verilen cevapların değerlendirilmesi sonucunda en yüksek frekansa sahip kavramlar; felsefe, psikoloji, insan, sosyoloji, toplum kavramları karşımıza çıkmaktadır. Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı ve Mühendislik Fakültesi'ndeki öğrencilerin diğer bölüm öğrencilerine göre farklı cevaplar verdiği gözlenmiştir. Bu bölüm öğrencileri tarafından genellikle yüzeysel ve üniversite giriş sınavında sosyal ve eşit ağırlık olarak görülen bölümler (sosyoloji, psikoloji, edebiyat vb.) ifade edilmiştir. Sosyal bilimler alanında öğrenim gören öğrencilerden gelen cevaplar ise daha teknik (metodoloji, nitel, nicel, hipotez vb) kavramları barındırmaktadır.

Sonuç

Çalışma grubundan alınan veriler ve bu verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular çalışma grubunun bilim ve fen bilimleri kavramlarına yönelik düşüncelerinin benzer olduğu sonucuna ortaya çıkarmıştır. Bilim kavramının sosyal bilimleri ve fen bilimlerini kapsayan bir çatı kavram olduğu fikri çalışma grubunda gözlenememiştir. Pozitivist yaklaşımın bilimde kurmuş olduğu mutlak hakimiyet bu sonucun ortaya çıkışında etkili olduğu düşünülmektedir. Bu sebebin yanında bilim ile ilgili öne çıkarılan kavramların ve imgelerin genellikle laboratuvar, deney, mikroskop gibi fen bilimleri kavramlarından oluşması bu durumun ortaya çıkışında etkili olduğu düşünülmektedir. Ortaya çıkan bu durumun sosyal bilimler lehine değişmesi için sosyal bilimlerin de bilimin bir dalı olduğu fikri ve düşüncesi eğitim programlarında yer almalıdır. Benzer şekilde genellikle fen bilimleri alanında çalışma yapan bilim insanlarını tanıdığı sonucu ortaya çıkmıştır. Sosyal bilimler alanlarında öğrenim gören öğrenciler de fen bilimleri alanlarında çalışmaları olan bilim insanlarını anımsayarak ifade etmişlerdir. bu durumun da sosyal bilimler lehine dönüşmesi için sosyal bilimler alanında çalışmaları olan bilim insanlarının öne çıkarılması önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilim, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Bilim İnsanı

University Students Thoughts On Science, Science and Social Science Concepts

Abstract

Science is the science that deals with natural and natural phenomena. Natural sciences are the events in nature. These . sciences usually try to explain the nature of nature, the causes-effect relation (determinism), and the experimental tools. The science of natural science The science of nature, events related to each other, scientific methods aiming to unite with each other; A variety of places such as Physics, Chemistry, Astronomy, Biology, Medical, Engineering, and here. Social Sciences; seize It deals with humanities such as psychology, sociology, economics, communication, history and geography. Liberal arts; If any, the behavior of human communities revolves in the room. This type of science is also a cultural and humanitarian database. The aim of the course is to examine the complex and focused phenomena in human and social life and their interactions with each other Goal The aim of this study is to examine the thoughts of the students studying in different departments of the university against the concepts of science, science and social sciences. Working Group and Method The study group consisted of 114 students from Hacettepe University Department of Science Education, 46 from Social Services Department, 68 from Sociology Department, 43 from Department of Information and Document Management, and 39 from Faculty of Engineering. . Qualitative research design was used in the research process. The data were analyzed by descriptive analysis method and the findings obtained from the analysis were interpreted. Results As a result of the research on the whole of the study group; When they heard the concept of science, most of their connotations have emerged as science, mathematics, physics and chemistry. It can be expressed as a situation where the working group is expected to identify the science concept with science. However, it is seen that when the data obtained from the answers of the students of the sociology department which is one of the most basic fields of social sciences are analyzed, it differs according to the students studying in the science fields but this difference is not very serious. According to the results of the answers given to the question of the first 5 concepts written by the students of the Department of Sociology, the experiment concept is the most commonly used concept as in the whole study group. The most important concepts that students of Sociology Department differentiate from other students are sociology and positivism. Another question that is directed to the working group is the concepts with the highest frequency from the data obtained as a result of the question of writing the first 5 concepts that come into your mind; Physics, Chemistry, Biology are the basic disciplines of science. In addition to these concepts, the concepts of experiment, observation and laboratory are frequently expressed. No significant difference was found between the sections in this subject. When you think about the social sciences that are directed to the working group, you write the first 5 concepts that come into your mind; The concepts of philosophy, psychology, human, sociology and society emerge. It was observed that the students in the Department of Science Education and the Faculty of Engineering gave different answers compared to the other department students. This section is generally referred to by the students as social and equal weight (sociology, psychology, literature etc.). The answers from the students studying in the social sciences include more technical (methodology, qualitative, quantitative, hypothesis etc.) concepts.

Consequence The data obtained from the study group and the results obtained from the analysis of this data revealed that the study group's ideas about science and science concepts were similar. The idea that the concept of science is a roof concept covering the social sciences and sciences could not be observed in the study group. The absolute dominance established by the positivist approach in science is thought to be effective in the emergence of this result. In addition to this reason, it is thought that the concepts and images that are emphasized about science are generally composed of science, laboratory, experiment and microscope concepts. The idea and idea that social sciences are a branch of science to change this situation in favor of social sciences should be included in the education programs. Similarly, it is often the result of acquiring scientists who study science. The students who study in the social sciences have also remembered the scientists who work in the fields of science. In order to turn this situation in favor of social sciences, it is important to emphasize the scientists who work in the field of social sciences.

Keywords: Science, Science, Social Sciences, Scientist

Üniversite Öğrencilerinin Çevre Bilinci

Sinan Erten[1], **Fatıma Büşra Cengiz**[1] *

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: fatimabusracengiz@gmail.com

Özet

Amaç

Gelişen teknoloji ve endüstrileşme dünya üzerinde çevre sorunlarının oluşmasında etkili olmuştur. Son yıllarda artış gösteren çevre sorunları doğal yaşamı tehdit ettiği gibi dünyamızın da yaşanmaz hale gelmesine sebep olmaktadır. Çevre sorunlarının çözümünde bireysel davranışlarının etkisi büyüktür. Bireylerin çevre bilgisine sahip olup, çevreye karşı olumlu tutumlar geliştirebilmesi ve istendik davranışlara dönüştürülebilmesi için çevre eğitimin etkisinin büyük olduğu vurgulanmaktadır. Bu sorunların çözümünde çevre dostu bireylerin yetiştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu durum göz önünde bulundurularak; Bu çalışmada çeşitli bölümlerde okuyan lisans öğrencilerinin çevre konusundaki bilgilerine, çevreyi korunmaya yönelik tutumlarına ve çevre dostu davranışlarına etki eden değişkenler araştırılmıştır. İlk olarak öğrencilerin çevrenin korunması hakkındaki bilgilerinin, çevreye yönelik pozitif tutumlarının oluşmasında, ikinci olarak ta söz konusu çevre bilgilerinin çevre dostu davranışların ortaya konmasında etkili olup olmadığına bakılmıştır. Ayrıca çevrenin korunması konusundaki pozitif tutumlarının öğrencilerin çevre dostu davranışlarının oluşmasında etkisi olup olmadığı araştırmaya dâhil edilmiştir. Araştırma grubundaki farklı üniversitelerin çeşitli bölümlerinde özellikle çevre eğitimi dersi almamış öğrenciler çoğunluktadır. Araştırma grubunda olan öğrencilerin sayısı yaklaşık 600 civarındadır. İlk olarak öğrencilerin çevre konusundaki bilgilerinin, çevreye karşı tutumlarının ve çevre dostu davranış göstermelerinin cinsiyet üzerinde etkisi olup olmadığına bakılmıştır. İkinci olarak öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlerin çevre bilinci üzerinde etkisi olup olmadığına bakılmıştır. Son olarak öğrencilerin çevre eğitimi dersi almalarının çevre bilincinin oluşması üzerinde etkisi olup olmadığına bakılmıştır.

Yöntem

Çalışmada var olan durum betimlemek amaçlanmıştır. Çalışma nicel bir araştırma olup, tarama araştırmasıdır. Veriler bilgi, tutum ve davranış boyutlarının olduğu "çevre bilinci" anketi ile toplanmıştır. Ankette öğrencilerin çevre hakkındaki bilgilerini, çevreye yönelik tutumlarını ve çevreyi korumaya yönelik davranışlarını içeren 20 tutum, 20 davranış ve 20 çevre bilgisine ait olmak üzere 60 soru vardır. Anketteki önermeler olumludan olumsuza doğru 5'li lileri ölçeklidir. Anketin Cronbach α güvenirliliği .97'dir. Veriler SPSS 22.0 programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler olarak frekans, yüzde, ortalama, standart sapma değerlerine ve normal dağılıma bakılmıştır. İki evreli grupların karşılaştırılmasında t testi ve üç evreli grupların karşılaştırılmasında ise varyans analizi(ANOVA) testi kullanılmıştır. İlişkinin belirlenmesi için de Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır. Çalışmada 0,05'den küçük p değerleri istatiksel olarak anlamlı olduğu kabul edilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın sonucuna göre, öğrencilerin bilgi, tutum ve davranış puanları ayrı ayrı hesaplanmış, üniversite öğrencilerinin çevre konusundaki bilgi ve tutumlarının pozitif olduğu bulunmuştur. Fakat bilgi ve tutumların çevre dostu davranışları üzerine etkisi düşük olduğu tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin çevre bilgisi, tutumları ve çevre dostu davranış göstermeleri üzerinde cinsiyet faktörünün etkisinin düşük olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin çevre eğitimi dersi almalarına göre karşılaştırıldığında çevre eğitimi dersi öğrencilerin çevre bilgileri, olumlu tutum geliştirmelerine ve çevre dostu davranış göstermelerinde istatiksel olarak anlamlı etkisinin olduğu bulunmuştur.

Sonuç

Çevre eğitimi dersi alan üniversite öğrencileriyle almayan üniversite öğrencileri arasındaki fark ortaya konmuş, öğrenim görülen bölümler ve cinsiyet arasındaki farklara bakılmış, bunlarla ilgili gerekli yorumlarda yapılmıştır. Çevre eğitimi dersi almayan üniversite öğrencilerinin çevrenin korunması konusundaki bilgilerinin yanlış ve yetersiz olduğu bulunmuştur. Çevre sorunları konusundaki üniversite öğrencilerinin çevreyi korumaya yönelik pozitif tutumlarına bakılmış ve tutumlarının orta derecede olduğu görülmüştür. Üniversite öğrencilerinden çevre eğitimi dersi alanların çevre eğitimi dersi almayanlara göre daha çevre dostu davranışlar göstermeyi tercih ettikleri bulunmuştur. Tüm bu sonuçlara dayanılarak çevre dostu birey oluşturmak için çevre eğitimi derslerinin nasıl tasarlanması gerektiğini literatürdeki bulgular göz önünde bulundurularak çeşitli çözüm yolları sunulmuş ve gerekli öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Eğitimi, Çevre Bilinci, Çevre Tutumu, Çevre Dostu Davranış

Environmental Awareness of University Students

Abstract

Purpose

Developing technology and industrialization has been effective in creating environmental problems around the world. Increasing environmental problems in recent years threaten natural life as well as cause our world to become uninhabitable. The impact of individual behavior on the solution of environmental problems is massive. It is emphasized that the impact of environmental education is big so that individuals have environmental knowledge and can develop positive attitudes towards the environment and transform them into desired behaviors. In the solution of these problems, raising environmentally friendly individuals is of great importance. Taking this into consideration, in this study, the variables affecting the environmental knowledge, Environmental Protection attitudes and environmentally friendly behavior of undergraduate students studying in various departments were investigated. First, the impact of knowledge about Environmental Protection on forming a positive attitude towards the environment, then the effectiveness of said information on environment-friendly behavior were investigated. Also, whether there is an effect of positive attitude about

protection of environment on forming environment friendly behavior between students is added into the study. In various departments of different universities in the research group, the students who have not taken environmental education courses are majority. The number of students in the research group is around 600. First, the students' knowledge of the environment, attitudes towards the environment and environmental friendly behavior have an impact on gender. Secondly, whether the departments in which students study have an impact on environmental awareness has been examined. Finally, whether or not the environmental education course has an impact on the formation of environmental awareness has been examined. Method The study aims to describe the current situation. The study is quantitative research and screening research. The data were collected with the "environmental awareness" survey of information, attitudes and behaviors. In the survey, there are 60 questions, including the students ' Environmental Information, environmental attitudes and Environmental Protection behaviors, 20 attitudes, 20 behaviors and 20 environmental information. The suggestions in the survey are scaled from positive to negative to negative. Cronbach α reliability of the survey .97%. Data were analyzed with SPSS 22.0 program. In the analysis of the data, descriptive statistics were analyzed for frequency, percent, mean, standard deviation values and normal distribution. The T-test was used to compare two-phase groups and the variance analysis (ANOVA) was used to compare three-phase groups. The Pearson moment product correlation coefficient was calculated to determine the relationship. In this study, p values less than 0.05 were considered statistically significant. Findings According to the results of the research, the students' knowledge, attitude and behavior scores were calculated separately, and the students' knowledge and attitudes about environment were positive. However, it has been determined that information and attitudes have a low impact on environmentally friendly behavior. The effect of gender on environmental knowledge, attitudes and environmentally friendly behavior of university students was determined to be low. In comparison to environmental education course, it was found that environmental education course has a statistically significant effect on the students' environmental knowledge, positive attitudes and environmental-friendly behavior. Result The difference between the university students and the university students who took environmental education course was revealed, the differences between the departments and the gender were examined and the necessary comments were made on these issues. It was found that the knowledge of university students about environmental protection was wrong and inadequate. The positive attitudes of university students about environmental issues were examined and the attitudes of students towards environmental protection were shown to be moderate. It has been found that those who take environmental education courses prefer to behave more environmentally friendly than those who do not take environmental education courses. Based on all these results, various solutions have been provided and necessary suggestions have been developed considering the findings in the literature on how to design environmental education courses in order to create an environment-friendly individual.

Keywords: Environmental Education, Environmental Awareness, Environmental Attitude, Environmentally Friendly Behaviour

Yüksek Lisans Öğrencilerinin Tez Konusuna Karar Verme ve Tez Tamamlama Sürecine İlişkin Görüşleri

Funda Çiftcibaşı[1], **Murat Kurt**[2], **Sevilay Karamustafaoğlu**[3]

[1]Amasya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı, Matematik ve Fen Bilimleri Anabilim Dalı,
[2]Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü,
[3]Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Anabilim Dalı,
*Corresponding author: funda-trabzon06@hotmail.com

Özet

Yeni öğrenme çağında bilgi rekabeti ve konu alanında uzmanlık önemli bir hal almıştır. Uzmanlaşmaya katkı sağlamada lisans eğitimi yeterli gelmemektedir. Lisans eğitiminin bir üst basamağı olan yüksek lisans eğitiminin en önemli görevi alanında uzman kişiler yetiştirmek, bilimsel araştırma becerisi kazandırmaktır. Yüksek lisans eğitimi sırasında edinilen tecrübelerle uzmanlaşma sağlanmaktadır. Bu yaşanılan tecrübelerin çoğu tez konusuna karar verme ve tez tamamlama sürecine etki etmektedir. Bu süreçte dikkatli ve detaylı bir şekilde çalışılması gerekmektedir. Bunun için yüksek lisans öğrencilerinin süreç hakkında görüşlerinin alınması etkili bir eğitim öğretim süreci devamında tez konusu seçimi ve tamamlanması için önemlidir. Amaç Bu çalışma, yüksek lisans öğrencilerinin tez konusuna karar verme ve tez tamamlama sürecini nasıl anlamlandırdıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Bu araştırma nitel araştırma modellerinden olgu bilim desenine uygun olarak yürütülmüştür. Araştırmada 2 doktora, 1 yüksek lisans tez aşamasında olan 3 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu amaçlı örneklem seçim yöntemine uygun olarak belirlenmiş ve mülakata katılmada istekli ve gönüllü olma esası aranmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakatlar ile tez konusuna karar verme ve tez tamamlama sürecinde yaşanılan sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır. Mülakatlarda alınan ses kayıtları yazılı metinlere dönüştürülmüştür. Öğrencilere verilen kodlardan sonra, verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılarak çalışmanın bulgularına ulaşılmıştır.

Bulgular

Çalışma grubu ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular araştırmanın alt problemlerine uygun olarak verilmiştir. Yüksek lisans yapma nedenleri temasının, “kendini yetiştirme” kategorisine yönelik elde edilen bulgular şöyledir; Kendini tekrarladığını düşünmesi, Kendimi geliştirmek için bir şeyler yapılması gerektiği, Lisans mezunu olarak kalmak istememesi, Gelişimde payının olmasını istemesi, Bölümünü sevmesi şeklindedir. Üniversitenin bu bölümü seçmedeki etkisi temasına yönelik olumlu etkilerin olduğu gözlenmiştir. Etkiler ise şu şekilde ifade edilmiştir; Kendi okuduğu okulu olduğu için, Kendi alanı olduğu için, İkamet edilen il olduğu için şeklindedir. Tez konusu seçerken dikkat edilen faktörler temasına yönelik “önemli” kategorisi için çalışma grubundan elde edilen veriler şöyledir; Güncel bir konu

olması, Araştırılmamış bir konu olması, Kaynak buluna bilmesi, Öğretmenlik yapılması, Öğrencinin ihtiyacı, Önceden merak edilen bir konu olması, Rahat çalışılabilir olması şeklindedir. Tez konusunu seçtikten sonra alınan tepkiler teması "olumlu" kategorisine yönelik olarak; Kendi öğrencilerinin üzerinde uygulanacağı için, Güncel bir konu olduğu için, Kendi öğretmenliğinde eksik gördüğü için, Öğrencilerde eksik görüldüğü için, Danışmanı her aşamada bilgilendirildiği için şeklindedir. Tez verileri toplarken yaşanılan sorunlar temasına yönelik "var-yok kategorisinde" elde edilen veriler şu şekilde ifade edilmiştir; var şeklinde görüş bildirenler, İzin alma süreci, Nicel verileri toplama, Tez için kullanılan araç gereçlerin geç ulaşması.. Yok şeklinde görüş bildirenler, Henüz toplanılmadığı için, Denemelerin olumlu sonuç vermesi gerektiği şeklindedir. Tez verilerini analiz ederken yaşanılan sorunlar temasına yönelik "var yok kategorisi" elde edilen veriler şu şekilde ifade edilmiştir; var şeklinde görüş bildirenler, SPSS programında yaşanan zorluk.. Yok şeklinde görüş bildirenler, verilerin yorumlaması kolay şeklindedir.

Sonuç

Yüksek lisans öğrencilerinin tez konusuna karar verme ve tez tamamlama sürecinde yaşadıklarının anlamlandırıldığı bu araştırmada öğrencilerin yüksek lisans yaparak kendilerini geliştirmek ve alanlarında uzmanlaşmak istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin tez konusunu belirlerken önemli bazı kriterlerin olduğuna dikkat çekmişlerdir. Bu kriterler tez konusunun güncel bir konu olması, merak edilebilir bir konu olması, literatürde tarama yapılabilecek bir konu olması gerektiğini vurgulamışlardır. Tez tamamlama sürecinde yaşadıkları tecrübeler, verileri toplarken seçilen çalışma grubuna ulaşılabilirliğin önemli olduğu, verileri analiz ederken ise bilgisayar programlarının iyi bir şekilde öğrenilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak tez konusuna karar verme ve tez tamamlama süreci belirli basamakları olan ve dikkatli bir şekilde ilerlenmesi gereken yol olarak görülmektedir.

Keywords: Uzmanlık, Tez Konusu, Yüksek Lisans

The Scientific View of the Process of Deciding the Thesis Subject and Completing the Thesis of the Graduate Students

Abstract

In the new learning age, knowledge competition and expertise in the field have become important. Undergraduate education is not sufficient to contribute to the experting. The most important task of graduate education, which is an upper level of undergraduate education, is to train experts in the field and to gain scientific research skills. Experting is achieved through the experience gained during graduate education. Most of these experiences, affect the process of deciding the thesis subject and completing the thesis. This process needs to be studied carefully and in a detailed way. For this, it is important for the graduate students to get their opinions about the process of deciding the thesis subject and completing the thesis in the continuation of an effective teaching and learning process. Objective The aim of this study is to determine how graduate students make sense of the process of deciding the thesis subject and completing the thesis. Methodology This research was carried out in accordance with the

phenomenology pattern of qualitative research models. The research was carried out with 3 students of whom 2 Ph.D., 1 master thesis students. The study group was determined according to the sampling method and being willingness and volunteer were also desired to participating in an interview. With the help of semi-structured interviews, the problems in process of deciding the thesis subject and completing the thesis were tried to be determined. The audio recordings received in the interviews were transcribed. After the codes given to the students, the findings of the study were reached by using content analysis method in the analysis of the data. Findings The findings obtained from the interviews with the study group were given in accordance with the sub-problems of the study. The theme of reasons for doing master's degree, in the category of ‘’self-breeding’’ are as follows; to think about repeating himself, to do something to improve himself, not wanting to stay at the level of bachelor's degree, to have a share in the development, to care for the department. It has been observed that the university has positive effects on the theme of its effect on selection. The effects are expressed as follows; it is his own school, it is his own field, it is his province of residence. The attention factors while deciding the thesis subject related with the theme of problems in the category of ”important’’ the obtained data are expressed as follows; to be a current subject, to be an undiscovered subject, to be able to be found source, to be a teacher, the student needs, to be a subject of interest, to be comfortable work. After deciding the thesis subject, the theme of received reactions in the the category of ‘’positive’’ as follows; because it will be applied on its own students, because it is a current subject, because it is lack of its own teaching, because the students are found incomplete, because the advisor is informed at every stage. While collecting the thesis data related to the theme of problems in the category of” presence and absence’’ the obtained data are expressed as follows; those who have expressed their views ‘’presence’’, a process of obtaining permission, collecting quantitative data, late access of the tools used for the thesis. Since those who have expressed their views ‘’absence’’ has not yet been convened, the Trials should be positive. When analyzing the thesis data, related with the theme of problems in the category of ” presence and absence’’ the obtained data are expressed as follows; those who have expressed their views ’’presence’’, Difficulty in SPSS…, those who have expressed their views ‘’absence’’, easy to interpret data. Conclusion This study, on which graduate students’ experience about the process of deciding on the thesis subject and completing the thesis is made sense of, have revealed that the students want to develop themselves and to specialize in their fields by doing master's degree. They noted that there are some important criteria when deciding the thesis subject of the students. These criteria stressed that the thesis subject should be a current issue, a curious subject and a subject that can be searched in the literature. Experience in the process of completing the thesis, accessing the selected study group is important while collecting the data while analyzing the data revealed that computer programs should be learned in a good way. As a result, the process of deciding the thesis subject and completing the thesis is seen as a way to proceed carefully and with specific steps.

Keywords: Expertise, Thesis Subject, Graduate

10.Sınıf Biyoloji Ders Kitabında Yer Alan "Ekosistem Ekolojisi ve Güncel Çevre Sorunları" Ünitesinde Yer Alan Görseller Hakkında Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Tuğba Solak[1] *

[1]Gazi üniversitesi

*Sorumlu yazar: tugba.cevik93@gmail.com

Özet

Ders kitapları, eğitim sisteminin en önemli unsurlarından biridir. Ders kitapları, öğretim programlarındaki derslerin içeriğiyle ilgili bilgileri öğrencilere sunan; pekiştirme, sınava hazırlama, öğrenme hızına uygun çalışma olanak sağlayan bir ders materyali olarak tanımlanmaktadır. Kitaplar, öğrenciler açısından oldukça faydalı materyallerdir. Öğrenciler konuları istediği zaman, istediği yerde tekrar etme imkanına sahiptir. Ders kitabının eğitim sistemimizde en önde gelen öğretim aracı olarak kullanılmasının hem avantajları hem de dezavantajları vardır. Ders kitabı dikkatli bir şekilde seçilip, öğretmen ve öğrenci tarafından etkili bir şekilde kullanıldığı zaman kuşkusuz yararlıdır, ama sınıfta bütün etkinliklerin merkezinde kullanılıp, öğretmeni ikinci plana itmesi durumunda bazı olumsuzlukları da beraberinde getirmektedir. Etkili bir ders kitabı birçok özelliği beraberinde getirir. Öncelikle ders kitabı öğrencinin ilgisini çekmeli, öğrencide derse karsı bir ilgi uyandırmalı ve öğrencinin okuma hevesini artırır özellikte olmalıdır. Etkili bir ders kitabı öğrencinin öğrenmesi için fırsatlar sunabilmeli, çocuğun kitapla bağlantısını kuvvetlendirmelidir. Ders kitaplarında düşünme becerisi, problem çözme becerisi ve eleştirici düşünmenin gelişimi göz önüne alınmalıdır. Biyoloji dersleri deneye, gözleme, araştırmaya ve yoruma dayalı olan dersleridir. Bu nedenle ders kitapları da öğrenciyi araştırmaya sevk edecek şekilde görsel materyallerle donatılmış olmalı ve öğrencileri gerekli şekilde araştırmaya yöneltecek etkinlikleri ihtiva etmelidir. Ortaöğrenim düzeyinde hemen hemen bütün ders kitaplarında konu ile ilgili resim, şekil, grafik ve çizelgelere yer verilmesi gerekir. Bütün bu grafiksel unsurlar, ders kitaplarının önemli bir parçasını oluştururlar. Gerek resim gerekse çizelge, grafik vb. unsurların öğrenmede bilgiyi aydınlatıcı, genişletici ve konuları daha canlı hale getirdikleri unutulmamalıdır. Amacına uygun, nitelikli resim, grafik, şekil ve çizelgelerin çalışırken öğrenci tarafından konunun tam olarak anlaşılabilmesine, metnin açıklamasına ve yorumlanmasına yardımcı olur ve metnin görsel bir boyutunu oluştururlar. Öğrenmede grafiksel unsurlar olmadan yalnızca yazılı metnin yeterli olmadığı bilinmektedir. Bütün bu unsurların, istenilen düzeyde, estetik ve sanatsal açıdan yeterli, aynı zamanda da öğrencilerin psikolojik yapısı ve görsel algılama özellikleri göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmesi gerekir. Ders kitapları içindeki görselleri daha anlamlı ve faydalı kılacak kriterlere sahip olmalıdır. Görsel, somut bir mesaja sahip olmalıdır. Ders kitabına konulacak metinler özenle seçilmeli, özenle görselleştirilmeli ve estetik değerler içermelidir. Konularla ve dersin içeriğiyle görseller arasında bir ilişki olmalıdır. Görsel öğeler konuya, programa ve amaca uygun olmalıdır. Seçilen görseller ilgi uyandırmalıdır ve öğrenciyi düşündürmelidir. Resimler sayfa içinde yerleştirilirken estetik olarak düzenlenmelidir. Görseller numaralandırılmalıdır. Görsellerin altlarında görseli açıklayan doyurucu bilgiler bulunmalıdır. Görsel, metni

açıklayıcı olmalıdır. Görsel öğeler okunabilir olmalıdır. Görseller öğrencilerin yaş ve seviyeleri dikkate alınarak oluşturulmalıdır. Başlıklar, görsel tasarım ilkelerine uygun olmalıdır. Amaç Bu çalışmanın amacı; 10. Sınıf biyoloji ders kitabında yer alan "Ekosistem Ekolojisi ve Güncel Çevre Sorunları " ünitesinde kullanılan görsellere ilişkin öğretmen görüşlerinin tespit edilmesidir. Biyoloji ders kitaplarının incelenmesiyle ilgili çalışmalar 2004-2005 yılında ve öncesinde okutulan kitaplara ilişkindir. Yeni hazırlanan Biyoloji ders kitaplarındaki görsellerin incelenmesine yönelik, çalışmaların olmadığı anlaşılmaktadır. Bu boşluğu doldurmak amacıyla bu çalışma gerçekleştirilmek istenmektedir. Bu bağlamda araştırmada, Milli Eğitim Bakanlığı 10.sınıf biyoloji ders kitabında yer alan "Ekosistem Ekolojisi ve Güncel Çevre Sorunları" ünitesinde yer alan görsel materyallerle ilgili öğretmen görüşlerine başvurularak ünitede kullanılan görsellerin iyileştirilmesine katkı sağlayacak önerilerde bulunulacaktır.

Yöntem

Bu araştırmada tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Ankara ilinde çalışmakta olan biyoloji öğretmenleri oluşturacaktır. Öğretmenlere ders kitaplarındaki görsellerin neden önemli olduğu ve ders kitaplarındaki görsellerin hangi özelliklere sahip olması gerektiğini içeren bir anket uygulanacaktır. Elde edilen sonuçlar ve literatür doğrultusunda biyoloji ders kitabı görsel değerlendirme ölçeği oluşturulacaktır. Oluşturulan ölçekle ilgili uzman görüşüne başvurulacaktır.10.sınıf biyoloji ders kitabında yer alan Ekosistem Ekolojisi ve Güncel Çevre Sorunları ünitesinde yer alan 10 görsel seçilecektir.

Sonuç

Seçilen görselleri öğretmenler hazırlanan ölçek doğrultusunda değerlendirecektir. Toplanan veriler araştırmacı tarafından yorumlanıp değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ders Kitabı, Görsel Değerlendirme, Öğretmen Görüşleri, Ekosistem Ekolojisi, Güncel Çevre Sorunları

3. ve 4. Sınıf Çevre Konularında Uygulanan Yaratıcı Drama Yönteminin Öğretim Yöntemi Boyutu

Nilgün Bakkaloğlu[1], **Pınar Özdemir Şimşek**[2]

[1]MEB Çankaya Beytepe İlkokulu, Ankara
[2]Hacettepe Üniversitesi, Fen Eğitimi
*Corresponding author: ns.bakkaloglu@gmail.com

Özet

İlkokul döneminde öğrencilerin çevre konularını yaparak ve yaşayarak aktif bir şekilde öğrenmelerini sağlayacak ve severek katılacakları öğrenme ortamları düzenlenmesi önemlidir. Çevre eğitimi, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarına hitap eden bir eğitim olarak tanımlanmakta; yaratıcı drama ise bu eğitimin verilmesinde bilişsel, duyuşsal, psikomotor becerileri geliştiren etkili bir yöntem olarak görülmektedir. Öğrenciler çevre konularını yaratıcı drama yöntemiyle öğrendiklerinde konuların günlük yaşamla bağlantısını kurarak, kendi gözlem ve deneyimlerini işin içine katarak, oyunlar ve canlandırmalarla daha anlamlı ve kalıcı olarak öğreneceklerdir. Bu tür bir öğrenme çevre konularını öğrenciye sevdirecek, onların başarılarını arttıracak ve onun çevreye ilişkin olumlu tutum geliştirmesini sağlayabilecektir. Yaratıcı drama yöntemi, öğretilenleri hem eğlenceli kılmakta hem de somutlaştırmakta böylece konuları öğrencinin gözünde sevimli hale getirmektedir. Türkiye'de farklı yaş grubundaki öğrencilerin çevre bilgi, tutum ve davranışlarının konu olduğu araştırmalar arasında yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı deneysel çalışmaların sayısının son derece az olması dikkati çekmektedir. Bu araştırma çevre eğitiminde yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı çalışmalar arasında ilkokul 3. sınıfı da dahil eden ilk çalışma olmasından dolayı orijinal bir çalışmadır. Yaratıcı drama yönteminin öğretmen etkisini araştıran başka bir çalışmaya rastlanmaması açısından orijinal bir çalışmadır. Yapılan bu çalışma ile fen bilimleri dersi kapsamındaki "çevre" konularının öğretiminde yaratıcı drama yönteminin uygulanmasının ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin başarıları, öğrenmelerinin kalıcılığı, öğrencilerin ilgileri ve tutumları üzerindeki etkisi ayrıca bu etkinin yöntemi uygulayan öğretmenlere bağlı olup olmadığı incelenmiştir. Araştırmanın deseni Solomon Dört Gruplu Model temel alınarak tasarlanmış; yaratıcı drama yönteminin denel işlem üzerindeki etkisinin öğretmen faktörüne bağlı olup olmadığını test edecek uygun bir araştırma deseni oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla iki tane öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen birlikte kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan iki deney ve iki kontrol grubundan ilk deney ve kontrol grubunda derslere araştırmacı; ikinci deney ve kontrol grubunda ise yaratıcı drama öğretmeni girmiştir. Deney gruplarına 144 ders saati ve 6 haftalık bir süreç içerisinde yaratıcı drama ders planları uygulanmış, kontrol gruplarına ise fen bilimleri öğretim programına göre hazırlanan ders planları uygulanmıştır. Uygulamaya, Ankara İli Mamak İlçesinde bulunan bir devlet ilkokulunda okuyan ve daha önce hiç yaratıcı drama dersi almamış toplam 231 üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencisi katılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, 3. ve 4. sınıf Çevre Başarı Testleri, Çevre İlgi Ölçeği ve Fen Bilgisi Tutum Ölçeği Geban (1994) ile toplanmıştır. Uygulama sonrasında deney gruplarından seçilen 15 öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, derslere giren öğretmenlerin denel işlem

üzerinde kullandıkları yöntemler üzerinde etkili oldukları ancak denel işlem ve öğrencilerin puanları üzerinde oluşan anlamlı farkın öğretmen etkisiyle değil, yaratıcı drama yönteminin etkisiyle oluştuğu ortaya çıkmıştır. Bu araştırmada çevre konularında uygulanan yaratıcı drama yönteminin ilkokul 3. sınıf öğrencilerinin başarılarını; 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çevreye yönelik ilgilerini ve fen dersine yönelik tutumlarını olumlu etkinin öğretmen etkisine bağlı olmaksızın gerçekleştiği ortaya konmuştur. Yaratıcı drama uygulanan 3. ve 4. sınıf deney grubu öğrencilerinin başarılarının, çevreye yönelik ilgilerinin ve fen bilimleri dersine yönelik tutumlarının geleneksel yöntem uygulanan kontrol grubu öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum bize yapılandırmacı kuramın temel taşlarından biri olan yaratıcı drama yönteminin okul öncesinden başlayarak eğitimin her kademesinde faydalanılması gerektiğini göstermektedir.

*Bu Çalışma Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne Sunulan Doktora Tezinden Üretilmiştir.

Keywords: Çevre Eğitimi, Yaratıcı Drama Yöntemi, İlkokul 3. ve 4. Sınıf, Fen Bilimleri Eğitimi, Öğretmen Etkisi

An Evaluation of the Creative Drama Method Used in Third- and Fourth- Grade Classes On Environmental Topics by Teaching Method

Abstract

Given that environmental sensitivity begins to develop from the years 9-10, the period of primary education is very important for environmental education. However, primary school students are still at the age of play, and therefore instructional activities for them cannot be separated from games. In this period, playing games is one of the most important needs of children, and they could acquire many significant skills through games. It is well known that, for effective teaching, relevant methods and techniques should be applied to encourage activity among students at the age of play and that art activities improve students' achievement. When students actively participate in their courses, their knowledge becomes permanent and meaningful. Therefore, more student-centered activities should take place in the teaching proces. It is important to organize learning environments in which students will actively learn environmental issues through doing and experiencing in primary school. Environmental education addresses students' cognitive, affective, and psychomotor learning areas. Creative drama is an effective method of improving cognitive, affective, and psychomotor skills in environmental education. When students learn environmental issues through creative drama, they may develop a connection between daily life and the topics of environmental education, and their learning will be longer-lasting, being based on using their own observation and experience through games and improvisations. Such learning creates an interest in environmental issues in students and improves their achievement. It also improves their attitudes towards the environment. The creative drama method makes learning both enjoyable and concrete and therefore makes the topic much more interesting. This study deals with the effects of applying creative drama in the teaching of environmental issues in science courses on the achievement, retention of learning, student interest and attitudes of primary

school third- and fourth- graders. The study was designed on the basis of the Solomon Four Group Design. The study is a two group pre- and post-test experiment in two parts, each part having an experimental group and control group. The participants were 231 third-and fourth-grade students attending a public primary school in the Mamak District of Ankara who had not taken any creative drama. The author delivered the courses to both groups in the first part, and a creative drama teachers in the second. The experimental groups received 144 class hours of teaching for six weeks, during which time a creative drama course outline was employed, while in the control groups the courses followed the course outlines covered in the science education program. The data were collected using the Environmental Achievement Test, Interest Scale towards the Environment and Attitude Scale towards Science (Geban et al., 1994). Semi-structured interviews were carried out with 15 students from the experimental groups. The significant differences among scores were due to the creative drama method, which was found to improve the achievement of the third-grade students and the interest towards environment and attitudes towards science of both third- and fourth-grade students. In short, it can be said that there are many factors affecting the creative drama method, as with all other methods. Such factors include an exam-oriented education system, student-teacher relationships, the socio-economic environment, and family demands. The findings of the study indicate that the achievements, interest towards the environment, and attitudes towards the science course of third-grade students who received the course through the creative drama method were higher than for the control group students who were taught using the traditional method. The creative drama method was effective for students' achievement, interest, and attitudes in both experimental groups (Experiment1 and Experiment2). Given that the third-grade students were being taught science education for the first time, they had no expectations, which had positive effects on their results. In addition, they were all active participants in the process and found the creative drama method quite entertaining. These findings are consistent with previous findings. The interview findings also support this result.

Keywords: Environmental Education, Creative Drama Method, Third- and Fourth- Grade Primary Students, Science Education, Teacher Effect

3. ve 4. Sınıf Çevre Konularında Uygulanan Yaratıcı Drama Yönteminin Öğretmen Etkisi Açısından Değerlendirilmesi

Nilgün Bakkaloğlu[1], **Pınar Özdemir Şimşek**[2]

[1]Beytepe İlkokulu
[2]Hacettepe Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ns.bakkaloglu@gmail.com

Özet

Amaç

Son yıllarda çevre problemlerinin gittikçe artmış olması insanın çevreyle ilgili bilgilerinin eksik davranışlarının ise yanlış olduğunu ortaya çıkarmıştır. Çevreye ilişkin duyarlılığın 9–10 yaşlarında geliştiği dikkate alındığında ilkokul dönemi çevre eğitiminde çok önemli bir dönem olarak karşımıza çıkmaktadır. İlkokul döneminde öğrencilerin çevre konularını yaparak ve yaşayarak aktif bir şekilde öğrenmelerini sağlayacak ve severek katılacakları öğrenme ortamları düzenlenmesi önemlidir. Yaratıcı drama yöntemi eğitimin hemen her konusunda ve her sınıf seviyesinde çağdaş bir öğretim yöntemi olarak kullanılmakta ve başarılı sonuçlar alınmaktadır. Yaratıcı drama yönteminin pek çok ders ve konuda, başarı, ilgi, tutum vb. gibi pek çok değişken üzerindeki olumlu etkilerinin yapılan birçok araştırmayla ortaya konmuş olması, yöntemin farklı açılardan da incelenmesi gereğini ortaya koymaktadır. Birçok öğretim yönteminde de önemli bir faktör olan öğretmen etkisinin öğretmen özelliklerinden oldukça fazla etkilenen yaratıcı drama gibi bir yöntemin üzerindeki etkisinin incelenmesinin önemli olduğu düşünülmüştür. Yaratıcı drama ile amaçlanan kazanımlara ulaşmanın drama öğretmeninin tutumuna ve karakterine bağlı olduğu, öğretmen özelliklerinin uygulama sonuçlarını etkilediği yapılan birtakım çalışmalarda ortaya konmuştur. Özellikle öğretmenin yaratıcı drama yönteminde yetersiz olması, süreci iyi planlayamaması ve yönteme karşı olan inancı uygulamayı olumsuz yönde etkilediği bilinmektedir. Yaratıcı drama öğretmeninin yönteme bakış açısı, uygulamadaki istekliliği, yöntem üzerindeki hakimiyeti yöntemin başarısını etkileyen çok önemli unsurlardır. Öğretmenlerin kullanacakları yöntem ve tekniklerle ilgili bilgi sahibi olmamaları uygulama sürecinde problemler yaşamalarına sebep olabilmektedir. Türkiye'de farklı yaş grubundaki öğrencilerin çevre bilgi, tutum ve davranışlarının konu olduğu araştırmalar arasında yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı deneysel çalışmaların sayısının az olması ilkokul 3. sınıfı da dahil eden ilk çalışma olması, yöntemin öğretmen etkisini araştıran başka bir çalışmaya rastlanmaması açısından orijinal bir çalışmadır.

Yöntem

Bu çalışma ile fen bilimleri dersi kapsamındaki "çevre" konularının öğretiminde yaratıcı drama yönteminin uygulanmasının ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin başarıları, öğrenmelerinin kalıcılığı, öğrencilerin ilgileri ve tutumları üzerindeki etkisinin yöntemi uygulayan öğretmenlere bağlı olup olmadığı incelenmiştir. Araştırmada karma yöntem desenlerinden "Açımlayıcı Sıralı Desen" ve bu desenin kullanımında en yaygın yaklaşım olan "Prototip Takip Eden Açıklamalar Biçimi" kullanılmıştır. Bu araştırmada çalışmaya ilk olarak

nicel olarak başlanmış ve toplanan nicel verilerin açıklanması amacıyla gözlem, görüşme gibi nitel verilerle derinlemesine soruşturularak geliştirilmeye, açıklanmaya ve desteklenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın nicel aşaması gerçek deneysel modellerden olan "Solomon Dört Gruplu Araştırma Modeli" temel alınarak tasarlanmış; araştırma iki öntest-sontest kontrol grubunun bir arada kullanılmasından oluşmuştur. Oluşturulan modelle yaratıcı drama yöntemini uygulayan öğretmenlerin denel işlem üzerindeki etkisinin test edilebileceği bir model tasarlanmıştır. Araştırmada kullanılan iki deney ve iki kontrol grubundan ilk deney ve kontrol grubunda derslere araştırmacı; ikinci deney ve kontrol grubunda ise yaratıcı drama öğretmeni girmiştir. Deney gruplarına 144 ders saati ve 6 haftalık bir süreç içerisinde yaratıcı drama ders planları uygulanmış, kontrol gruplarına ise fen bilimleri öğretim programına göre hazırlanan ders planları uygulanmıştır. Uygulamaya, Ankara İli Mamak İlçesinde bulunan bir devlet ilkokulunda okuyan ve daha önce hiç yaratıcı drama dersi almamış toplam 231 üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencisi katılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, 3. ve 4. sınıf Çevre Başarı Testleri, Çevre İlgi Ölçeği ve Fen Bilgisi Tutum Ölçeği Geban (1994) ile toplanmıştır. Uygulama sonrasında deney gruplarından seçilen 15 öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. 1. Araştırmada elde edilen verilerin dağılımını incelemek ve normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk Normallik testi; 2. Sınıfların ikili karşılaştırmasında; bağımsız örneklemler t-testi veya Man Whitney U testi, 3. Deney ve kontrol gruplarının karşılaştırılmasında MANCOVA, 4. Gözlem formundan elde edilen verilerin çözümlenmesi için Ki-Kare testi, 5. Deney grubu öğrencilerinin görüşlerini çözümlemek için içerik analizi yapılmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

Öğretmen etkisini incelemek amacıyla uygulanan testlerden ve ölçeklerden elde edilen veriler üzerinden karşılaştırmalar yapılmıştır. Sonuç olarak çevre bilgisini kazandırmada 3. sınıf düzeyinde herhangi bir öğretmen etkisi görülmezken; 4. sınıf düzeyinde yaratıcı drama yöntemiyle ders işlenen deney gruplarında yaratıcı drama öğretmeni lehine; öğretim programına göre ders işlenen kontrol gruplarında ise araştırmacı lehine farklılık ortaya çıktığı gözlenmiştir. Ancak öğretmenlerin her iki grupta da fark yaratmamış olması denel işlem üzerinde mutlak bir öğretmen etkisinin olmadığını göstermektedir. Bir başka deyişle öğretmenin deney grubunda fark yaratırken kontrol grubunda fark oluşturmaması o öğretmenin yöntemler bazında etkili olduğunu; denel işlem üzerinde gerçek bir etkisinin olmadığını gösterir. Denel işlem üzerinde etkilidir diyebilmek için öğretmenin her iki yöntemle de anlamlı fark oluşturması beklenmelidir. Yöntem genel olarak öğrencilerin başarılarında, çevreye yönelik ilgilerinde, fen bilimleri dersine yönelik tutumlarında ve bilgilerindeki kalıcılığa olumlu etki etmiştir. Ortaya çıkan bu olumlu etkiye bakıldığında; öğretmenin daha çok yöntemler üzerinde etkili olduğu, denel işlemin tamamında söz konusu olacak bir etkiye rastlanmadığı görülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre, derslere giren öğretmenlerin denel işlem üzerinde kullandıkları yöntemler üzerinde etkili oldukları ancak denel işlem ve öğrencilerin puanları üzerinde oluşan anlamlı farkın öğretmen etkisiyle değil, yaratıcı drama yönteminin etkisiyle oluştuğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Eğitimi, Yaratıcı Drama Yöntemi, İlkokul 3. ve 4. Sınıf, Fen Bilimleri Eğitimi, Öğretmen Etkisi

An Evaluation of the Creative Drama Method Used in Third- and Fourth- Grade Classes On Environmental Topics by Teacher Effect

Abstract

Introduction

Environmental problems have increased in recent years, suggesting that information on the environment is incomplete and that human actions are not environmentally benign. Therefore, it is important to improve environmental information and activities. Given that environmental sensitivity begins to develop from the years 9-10, the period of primary education is very important for environmental education. However, primary school students are still at the age of play, and therefore instructional activities for them cannot be separated from games. Creative drama is an effective method of improving cognitive, affective, and psychomotor skills in environmental education. The creative drama method has been used in contemporary teaching at almost all levels of education and at every grade level, with desirable results on student achievement, student interest, and attitudes in different courses and subject matters. However, there is still a need to analyze it from different perspectives. İn particular, teacher effects are significant in various teaching methods and such effects should be determined for the creative drama method. The current study also included third-grade students, as these students were taking science courses or were being taught environmental topics for the first time. It is known that teachers' inadequacy in the creative drama method, their inability to plan the process, and their negative beliefs about the method adversely affect the implementation. Moreover the creative drama method is highly influenced by teacher characteristics. More specifically, its success is highly dependent on teachers' perspectives on the method, their desire to employ it, and their competency in using it. If teachers do not have necessary information about the methods and techniques to be used, various problems may occur in the implementation process. There are few studies on the creative drama method especially in science education. This study is original in that it included a sample of third-grade students and dealt with the teacher effect of the creative drama method. Method In this study, an Exploratory Sequential Design, a mixed method, was implemented through the use of Sequential Protype Explanations. Quantitative data were collected first; then qualitative data were collected through observations and interviews to account for the quantitative data. The study was designed on the basis of the Solomon Four Group Design. The effect of the teacher who employed the method on the process were investigated. To analyze the teacher effect, a comparison was made on the basis of the data gathered from tests and scales. There were two experimental and two control groups in the study. In order to test the teacher effect, the experimental groups (Experiment1 and Experiment2) were compared and the control groups (Control1 and Control2) were compared. The research model is designed to test whether the factor of the teacher had an impact on the experiment. Since one of the teachers who taught the courses was also the researcher, it was thought that bias of the independent variable might affect the research. In order to prevent this, one experimental and one control group were taught by the researcher and the other experimental and control groups were taught by the creative drama teacher. The goal here was to test the effect of the teachers on the experimental process and the students. The participants were 231 third-and fourth-grade students attending a public primary school in the Mamak District of Ankara who had not

taken any creative drama course. From two experimental and two control groups, first experiment and control group was conducted by the researcher and the second experiment and control group was conducted by cerative drama teacher. The experimental groups received 144 class hours of teaching for six weeks, during which time a creative drama course outline was employed, while in the control groups the courses followed the course outlines covered in the science education program. The data were collected using the Environmental Achievement Test, Interest Scale towards the Environment and Attitude Scale towards Science (Geban et al., 1994). Semi-structured interviews were carried out with 15 students from the experimental groups. Conclusions The findings suggest that the teachers had some effects on the methods, but the significant differences in scores were due to the creative drama method, which was found to improve the achievement of the third-grade students and the interest towards environment and attitudes towards science of both third- and fourth-grade students. More specifically, a teacher effect on the method was observed for the third-grade students, but a researcher effect was found for the fourth grade. However, the effects of the method cannot be neglected.

Keywords: Environmental Education, Creative Drama Method, Third- and Fourth- Grade Primary Students, Science Education, Teacher Effect

Bilim Merkezlerini Ziyaret Eden Öğretmenlerin Bilimin Doğası İnanışları

Şebnem Kandil İngeç[1], **Atiye Melike Solmaz**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi
[2]Feza Gürsey Bilim Merkezi
*Sorumlu yazar: atiyemelikesolmaz@hotmail.com

Özet

Bilim ve teknolojideki gelişmelerin toplumun ilerlemesine yansımasında fen eğitimi anahtar rolünü üstlenmiştir. Fen eğitiminin bu kapsamdaki en önemli görevi bireyleri bilimsel okuryazar veya fen okuryazarı olarak yetiştirme amacıdır. Bilimsel okuryazarlık bilimin doğası hakkında yeterli bir anlayışa sahip olmayı, fen ile ilgili kavram, yasa ve ilkeleri günlük yaşamına uyarlayabilmeyi, fen-teknoloji-toplum ilişkisinin farkında olmayı, bilimin özünü oluşturan değerleri bilmeyi, problem çözme ve karar almada bilimsel süreçleri kullanmayı içermektedir. Bu bağlamda, bilimsel okuryazarlığın merkezi bileşenleri "bilimin doğası" ve "bilimsel bilgiyi anlama" olduğu söylenebilir. Bilimin doğasının anlaşılmasının fen eğitiminde "mutlak ihtiyaç" olarak görüldüğüne ilişkin alan yazında vurgu yapılmaktadır. Yapılan alan yazın taramasında öğretmenler, öğretmen adayları ve öğrencilerin bilimin doğasına ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmaya yönelik pek çok araştırma yapıldığı görülmüştür. Bu araştırma sonuçları bireylerin bilimin doğası ile ilgili zayıf veya eksik görüşlere sahip olduklarını göstermiştir. Bilimin doğasının okul dışı ortamlarda nasıl etkin bir biçimde yansıtılabileceğine dair yapılan çalışmaların mevcut ancak sınırlı sayıda olduğu, okul dışı öğrenme ortamlarının fen eğitimine önemli katkılar sağladığı yönünde araştırmalar da mevcuttur. Öğretmenlerin sahip olduğu bilim görüşünün onların sınıfta kullandıkları öğretim yöntemlerini etkilemesi açısından değerlendirildiğinde alan yazında öğretmenlerin sahip olduğu bilimin doğasına yönelik araştırmaların oldukça önemli olduğuna özellikle dikkat çekilmektedir. Bu bağlamda, bilimin doğası inanışlarının fen okuryazarlığına ulaşmada gerekli olduğu ve okul dışı öğrenme ortamlarının fen eğitiminde sağladığı katkılar göz önüne alındığında bilim merkezlerini ziyaret eden öğretmenlerin bilimin doğasına yönelik inanışlarının ne olduğunun ayrıca ele alınıp, incelenmesinin dikkate değer olduğuna inanılmıştır. Bu kapsamda bilimin doğasına yönelik inanışlarının belirlenmesi, informal öğrenme ortamlarını dikkate alma açısından bilimin doğasına yönelik inanışlarda bir farklılık yaratıp yaratmadığına yönelik araştırma imkânı sunma açısından alan yazına katkı yapacağı düşünülmektedir. Bu amaçla "okul dışı öğrenme ortamlarının önemli bir örneği olan Feza Gürsey Bilim Merkezi'ni ziyaret eden öğretmenlerin bilimin doğasına ilişkin inanışları nedir?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Feza Gürsey Bilim Merkezi'ni ziyaret eden, araştırmaya gönüllü olarak katılan 90 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Bilimin Doğası İnanışları Ölçeği" kullanılmıştır. Orijinal ölçeğin tümünün Cronbach Alfa değeri 0.783 olarak bulunmuştur. Ölçek toplam 37 madde ve 7 faktörden oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Ölçekten elde edilen veriler betimsel istatistik yöntemleri ile analiz edilmiştir. Ölçekteki faktörlerin puan ortalaması "Gerçekçi", "Kabul Edilebilir", "Yetersiz" olacak şekilde

sınıflandırılmıştır. “Bilimsel bilginin değişimi” faktöründe %13,3 kabul edilebilir, %86,7 gerçekçi; “gözlem ve çıkarım” faktöründe %71,1 kabul edilebilir, %28,9 gerçekçi; “bilimsel yöntem/yöntemler” faktöründe %74,4 kabul edilebilir, %25,6 gerçekçi; “bilimin kabulleri ve sınırları” faktöründe %34,4 kabul edilebilir, %65,6 gerçekçi; “sosyo-kültürel etki” faktöründe %8,9 yetersiz, %84,4 kabul edilebilir, %6,7 gerçekçi; “bilimsel kanun ve teoriler” faktöründe %91,1 kabul edilebilir, %8,9 gerçekçi; “yaratıcılık ve hayal gücü” faktöründe %46,7 kabul edilebilir, %53,3 gerçekçi kategorisinde bakış açısına sahip oldukları görülmüştür. İlgili değerler gerçekçi görüş açısından değerlendirildiğinde, bilim merkezini ziyaret eden öğretmenlerin “bilimsel bilginin değişimi” ile “bilimin kabulleri ve sınırları” faktörlerinde önemli oranda inanış geliştirebildiği, “sosyo-kültürel etki” ile “bilimsel kanun ve teoriler” alt boyutunda ise gerçekçi bir perspektif ortaya koyamadığı söylenebilir. Yetersiz görüşlerin sadece “sosyo-kültürel etki” faktöründe olduğu belirlenmiştir. Bilimsel bilginin değişimine dair inanışlarda elde edilen sonuç alan yazınla uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilimin Doğası, Bilim Merkezi

Science education has played a key role in the reflection of developments in science and technology on society's progress. The most important task of science education in this context is to raise individuals as scientific literate or science literate. Scientific literacy includes having an adequate understanding of the nature of science, adapting the concepts, laws and principles related to science to daily life, being aware of the relationship between science technology and society, knowing the values that constitute the essence of science, using scientific processes in problem solving and decision making. In this context, it can be said that the central components of scientific literacy are ”the nature of science” and “understanding scientific knowledge”. Researches emphasize that “understanding the nature of science” is an absolute requirement in science education. In the literature review, many researches were conducted to reveal the views of teachers, pre-service teachers and students about the nature of science. The results of this study showed that individuals have insufficient or incomplete opinions about the nature of science. There are also studies showing that the studies on how the nature of science can be effectively reflected in out-of-school environments are present but limited, moreover extracurricular learning environments contribute significantly to science education. When it is evaluated in terms of affecting the teaching methods used by teachers in their classrooms, it is pointed out that researches on the nature of science of teachers are very important in the literature. In this context, it is believed that it is noteworthy that the belief about the nature of science are necessary to reach science literacy, and that the contributions of teachers visiting science centers to the nature of science should be considered and examined in the light of the contributions of out-of-school learning environments in science education. In this context, it is considered that determination of beliefs related with nature of science will contribute to the literature in terms of determining the beliefs about the nature of science and to understand whether it makes a make a difference in the beliefs about the nature of science by taking informal learning environments into account. For this purpose, an answer to the following question was sought: “What are the beliefs of the teachers visiting

the Feza Gürsey Science Center, which is an important example of out-of-school learning environments”? The cross-sectional survey design was used in this study. The study group consists of 90 teachers who have visited Feza Gürsey Science Center and participated in the study voluntarily. Nature of Science Beliefs Scale was used as the data collection tool in the study. The Cronbach's Alpha value of the original scale was found to be 0.783. The scale is a 5-point Likert-type scale consisting of 37 items and 7 factors. The data obtained from the scale was analyzed with descriptive statistical methods. The mean score of the factors in the scale was classified as realistic, acceptable and insufficient The findings of the collected data can be summarized and shows that participants have perspective as follows; in the "change of scientific knowledge" factor, acceptable: 13.3% and realistic 86.7%; in “observation and comment” factor, acceptable: 71.1% and realistic: 28.9%; in “scientific method / methods” factor, acceptable: 74.4% and realistic: 25.6%; in “limits and acceptances of science” factor, acceptable: 34.4% and realistic: 65.6%; in “socio cultural impact” factor, insufficient: 8.9% acceptable: 84.4% and realistic:6.7%; in “scientific laws and theories” factor, acceptable: 91.1% and realistic: 8.9%; in “creativity and imagination” factor, acceptable: 46.7% and realistic: 53.3%. Considering the realistic perspective it can be said that the teachers visiting the science center can develop a significant belief in the change of scientific knowledge and the factors of limits and acceptance of the science, while the socio-cultural impact and the scientific laws and theories in the sub-dimension cannot reveal a realistic perspective. Inadequate opinions were found only in the socio-cultural impact factor. The results obtained in the beliefs about the change of scientific knowledge were found to be consistent with the literature.

Keywords: The Nature of Science,science Center

Fen Bilimleri Ders Kitabı Ünite Sonu Değerlendirme Çalışmalarının Tımss Bilişsel Boyutları Açısından İncelenmesi

Erkan Bakır[1], **Mehmet Altan Kurnaz**[2], **Mustafa Kemal Yüzbaşıoğlu**[3] *

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
[3]Kastamonu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü,
*Corresponding author: m.kemalyuzbasioglu@gmail.com

Özet

Günümüzde bilim ve teknoloji sürekli olarak ilerlemektedir. Bu ilerlemeler eğitim çalışmalarının güncellemesine neden olmaktadır. Örneğin, öğretim programları yeniden düzenlenmektedir. Fen bilgisi öğretim programları 2000, 2005, 2013, 2017 ve 2018 yıllarında olmak üzere beş defa revize edilmiştir. İlgili programlarda meydana gelen değişiklikler ders kitaplarına da yansımaktadır. Bu süreçte TIMSS (Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması) gibi uluslararası sınavların sonuçlarının, katılımcı ülkeler arasındaki durumumuzu gösterdiğinden, değişimde etkili olduğu söylenebilir. Ülkemizde TIMSS sınavı, Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşu (IEA) tarafından uygulanmaktadır. Ders kitapları ilgili dersin öğretim programında yer alan kazanımların öğrencilerin seviyesine uygun şekilde aktarılmasını sağlamak amacıyla hazırlanmış basılı ders araçlarıdır. Ders kitapları öğrencilerin öğrendikleri bilgileri tekrar gözden geçirmelerine olanak sağlar. Ders kitaplarında ayrıca ölçme değerlendirme amacıyla her üniteden sonra değerlendirme çalışmaları bulunmaktadır. Ünite sonu değerlendirme çalışmalarında kullanılan soruların içeriği ve çeşidi öğrencinin düşünme becerilerini etkilemektedir. Bu sorular öğrencileri aynı zamanda ileride karşılaşacağı yeni konulara da hazırlamaktadır. Ünite sonu değerlendirme soruları öğretmenler tarafından derslerde sıklıkla kullanılmaktadır. Dolayısıyla, bu sorular irdelenmesi gereken konular arasında güncelliğini korumaktadır. Ancak ilgili literatürde ders kitaplarındaki soruların TIMSS bilişsel boyutlarına göre yeterince irdelenmediği ifade edilebilir. Bu araştırmanın amacı, fen bilimleri ders kitapları ünite sonu değerlendirme çalışmalarını TIMSS bilişsel boyutlarına göre incelemektir. Bu çalışmada, doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. İncelenen dokümanlar 2016-2017 eğitim öğretim yılında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanmış 5–8. sınıf fen bilimleri ders kitaplarının (5. sınıfta MEB ve özel yayın evi, 6. sınıfta MEB, 7 ve 8. sınıf özel yayın evi ders kitapları) ünite sonu değerlendirme çalışmaları dâhilindeki sorulardır. İncelenen sorular TIMSS bilişsel alanlarına göre sınıflandırılmıştır. Bu anlamda, toplam 911 soru analize dâhil edilmiştir. Analizler iç geçerliliği sağlamak için uzman rehberliğinde yürütülmüştür. Sorular sınıflandırıldıktan sonra ikinci bir araştırmacı tarafından rastgele seçilen toplam 100 adet soru (her bir ders kitabından 20 adet soru) sınıflandırılmıştır. İki araştırmacının kodlamaları için Miles ve Huberman'ın önerdiği güvenirlik formülü kullanılmıştır. Sonuçta ikinci araştırmacının yaptığı sınıflandırmayla araştırmacının sınıflandırması arasındaki uyum %92 olarak tespit edilmiştir. Güvenirlik hesaplarının %70'in üzerinde çıkması, o araştırma için güvenilir kabul edildiğinden yapılan analizlerin yeterli ve güvenilir olduğu varsayılmıştır. Analizler neticesinde tüm ders kitaplarındaki soruların, 512 tanesi bilme (%56,2), 331 tanesi

uygulama (%36,3) ve 68 tanesi akıl yürütme (%7,5) bilişsel alanında dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. 5. sınıf MEB yayınları ders kitabının ünite sonu değerlendirme çalışmalarında toplam 150 soru tespit edilmiştir. Bunlardan 48 tanesi bilme (%32), 69 tanesi uygulama (%46) ve 33 tanesi akıl yürütme (%22) bilişsel alanında olduğu belirlenmiştir. 5. sınıf özel yayınları ders kitabının ünite sonu değerlendirme çalışmalarında toplam 164 soru tespit edilmiştir. Bu sorulardan 131 tanesi bilme (%80), 29 tanesi uygulama (%18) ve 4 tanesi akıl yürütme (%2) bilişsel alanındadır. 6. sınıf MEB yayınları ders kitabının ünite sonu değerlendirme çalışmalarında toplam 218 soru tespit edilmiştir. Bunlardan 154 tanesi uygulama (%71), 37 tanesi bilme (%17) ve 27 tanesi akıl yürütme (%12) bilişsel alanında olduğu tespit edilmiştir. 7. sınıf özel yayınlar ders kitabının ünite sonu değerlendirme çalışmalarında toplam 117 soru tespit edilmiştir. Bunlardan 92 tanesi bilme (%79), 24 tanesi uygulama (%20) ve 1 tanesi akıl yürütme (%1) bilişsel alanında olduğu tespit edilmiştir. 8. sınıf özel yayınlar ders kitabının ünite sonu değerlendirme çalışmalarında toplam 262 soru tespit edilmiştir. Bunlardan 204 tanesi bilme (%78), 55 tanesi uygulama (%21) ve 3 tanesi akıl yürütme (%1) bilişsel alanında olduğu tespit edilmiştir. Bilme bilişsel alanında oransal olarak 5. sınıf özel yayınlar ders kitabında (%79,8) daha fazla soru olduğu ve 6. sınıf MEB yayınlarında (%16,6) da az soru olduğu görülmüştür. Uygulama bilişsel alanında soruların oransal dağılımı 6. sınıf MEB yayınları ders kitabında (%71,3) en fazla ve 5. sınıf özel yayınlar kitabında en az (%17,7) olduğu ortaya çıkarılmıştır. Akıl yürütme bilişsel alanındaysa 5. sınıf MEB yayınları ders kitabında (%22) en fazla ve 7. sınıf özel yayınlar kitabında da en az (%1) olduğu bulunmuştur. Bulgulara göre, tüm ders kitaplarında sınıf seviyelerine göre soru sayıları için belirgin bir dağılım anlayışının olmadığı ve MEB yayınlarının yeterli olmasa da TIMSS boyutlarına daha yakın bir dağılım gösterdiği sonucuna varılmıştır. Türkiye'nin TIMSS'de aldığı sonuçların öğrencilerin ders kitaplarındaki ünite sonu değerlendirme sorularının bilişsel düzeyleri ile TIMSS'te sorulan soruların bilişsel düzeyleri arasında uyumsuzluktan kaynaklandığı söylenebilir. Yeni ders kitaplarında soruların TIMSS bilişsel alanlarına uygun olarak hazırlanması önerilmektedir. Bunun için öncelikle uygulama ve akıl yürütme bilişsel alanlarındaki soru sayısının artırılması tavsiye edilmektedir. "Bu çalışma, 1. yazarın yüksek lisans tez çalışmasından türetilmiştir."

Keywords: Fen Bilimleri Ders Kitabı, Tımss, Ünite Soruları

Investigation of the Unit Evaluation Questions of Science Textbook in Terms of Tımss Cognitive Dimensions

Abstract

Today, science and technology are constantly advancing. These advances lead to an update of training activities. For example, teaching programs are rearranged. In Turkey, the science curriculum has been revised five times in 2000, 2005, 2013, 2017 and 2018 years. Changes in the related programs were also reflected in textbooks. In these processes, it could be said that the results of international examinations like TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) were effective in structuring too. TIMSS exam is applied by the

International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) in Turkey. Textbooks are printed course tools designed to ensure that the gains are transferred in accordance with the students' level. Textbooks allow students to review the information they have learned. Evaluation studies are carried out after each unit for evaluation purposes in the textbooks. The content of the questions used in the end-of-unit evaluation studies affects the students' thinking skills. These questions also prepare students for new topics they will encounter in the future. Unit-end evaluation questions of the textbooks are frequently used by teachers in lessons. Therefore, these questions remain current among the issues to be examined. However, it can be stated in the related literature that the questions in the textbooks are not adequately studied according to the TIMSS cognitive dimensions. The aim of this study was to examine the end-of-unit evaluation studies of science textbooks according to TIMSS cognitive dimensions. In this study, a document analysis method was used. The documents examined were questions within the scope of unit end evaluation studies of the 5th-8th-grade science textbooks approved by the Board of Education in the 2016-2017 academic year. In this sense, a total of 911 questions in the five textbook were included in the analysis. Analyzes were conducted under the guidance of an expert to ensure internal validity. After the questions were classified, a total of 100 questions (20 questions from each textbook) were randomly selected by a second researcher and were analyzed by the second researcher once more. The reliability of the two researchers was calculated for their coding. The reliability of the classifications was calculated as 92% according to the formula proposed by Miles and Huberman. Over 70% of reliability calculations are accepted reliable for the research. Thus, it was assumed that the analysis was sufficient and reliable in this study. As a result of analyses of the whole textbooks, it was determined that the distribution of the questions in the cognitive domain was in the knowing (f=512, %56.2), applying (f=331, (%36.3) and reasoning (f=68, %7.5) domains. A total of 150 questions have been identified in the 5th-grade textbook written by the official publishing house of Ministry of Education, and the distribution of these questions was in the areas of knowing (f=48, %32), applying (f=69, %46) and reasoning (f=33, %22). A total of 164 questions have been identified in the 5th-grade textbook written by the unofficial publishing house, and the distribution of these questions was in the domains of knowing (f=131, %80), applying (f=29, %18) and reasoning (f=4, %2). A total of 218 questions have been identified in the 6th-grade textbook written by the official publishing house of Ministry of Education, and the distribution of these questions was in the areas of knowing (f=154, %71), applying (f=37, %17) and reasoning (f=27, %12). A total of 117 questions have been identified in the 7th-grade textbook written by the unofficial publishing house, and the distribution of these questions was in the areas of knowing (f=92, %79), applying (f=24, %20) and reasoning (f=1, %1). A total of 262 questions have been identified in the 8th-grade textbook written by the unofficial publishing house, and the distribution of these questions were in the areas of knowing (f=204, %78), applying (f=55, %21) and reasoning (f=3, %1). In the cognitive area of knowing, it was seen that there were more questions in the 5th grade textbook (79.8%) written by the unofficial publishing house, and there were few questions in the 6th grade textbook (16.6%) written by the official publishing house. It was found that the questions in the applying cognitive domain were the highest in the 6th grade textbook (71.3%) written by the official publishing house, and the least in the 5th grade textbook (17.7%) written by the unofficial publishing house. The

questions in the field of reasoning have been found to be the highest in the 5th grade textbook (22%) written by the official publishing house and at least (1%) in the 7th grade written by the unofficial publishing house. As finally, there was no excellent distribution for the number of questions in all textbooks, and although the textbooks of official publishing house were not sufficient, they were closer to the TIMSS dimensions. The distribution of the cognitive level of textbooks and TIMSS questions was different, and this might be the cause of poor results of Turkey. It is recommended that the questions in the new textbooks should be prepared in accordance with the TIMSS cognitive domains. For this purpose, it is recommended to increase the number of questions in the fields of application and reasoning cognitive.

Keywords: Science Textbook, Tımss, Unit Questions

Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı, Tımss 2015 ve 2018 LGS Sınavlarının Uyum Düzeylerinin İncelenmesi

Burcu Pedük[1], **Özlem Ateş**[2] *

[1]Ahmet Yesevi İmam Hatip Ortaokulu, Yunusemre

[2]Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, Demirci

*Corresponding author: hozlem@gmail.com

Özet

Amaç

Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkartılmasıyla birlikte 2013 yılında uygulamaya konulan Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı 2017 ve 2018 yıllarında tekrar güncellenmiştir. Öğretim programının güncelleştirilme gerekçelerinden bir tanesi de öğrencilerimizin uluslararası boyutta yapılan sınavlarda ortalamanın altında kalmasıdır. Bu sınavlardan bir tanesi olan TIMSS (the Trends in International Mathematics and Science Study) 4. ve 8. sınıftaki öğrencilerin matematik ve fen eğitimindeki seviyelerini belirlemek ve bu seviyeleri diğer ülkelerle karşılaştırmak amacıyla dört yılda bir gerçekleştirilen, öğrenme alanı ve bilişsel alan olarak iki boyuttan oluşan uluslararası bir sınavdır. Ülkemizde uluslararası alanda yapılan sınavların yanı sıra ulusal düzeyde öğrencilerin başarı seviyelerini ölçmek ve yerleştirme yapmak için de sınavlar yapılmaktadır. Bu sınavlardan birisi LGS (Liselere Geçiş Sistemi) olup ortaöğretim kurumlarına yerleştirme yapmak amacıyla gerçekleştirilmektedir. LGS'den elde edilen veriler de öğretimde uygulanan programın etkililiğini ortaya koymada önemli bir etken olarak görülmektedir. Çünkü LGS soruları Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programındaki kazanımları ölçen bir sınavdır. 2018 LGS sonuçlarına göre en düşük başarı Matematik alt testinde olmakla birlikte Fen alt testinde görece daha yüksek başarı gözlenmiştir. Dolayısıyla öğretim programlarının ulusal ve uluslararası boyutta yapılan sınavlarla uyumunun incelenmesi önemlidir. Bu çalışmanın amacı, TIMSS 2015 ve 2018 LGS Fen Bilimleri soruları ile 2018 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'nın kazanım, öğrenme alanı ve bilişsel alan açısından uyumluluk düzeyinin tespit edilmesidir.

Yöntem

Çalışmanın amacı doğrultusunda nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Bu doğrultuda, Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı ile TIMSS 2015 ve 2018 LGS sınavları arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların belirlenmesi amacıyla doküman incelemesi yapılmıştır. Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programına ait kazanımlar ile TIMSS 2015 ve 2018 LGS sınavlarındaki Fen Bilimleri sorularının kazanımları doküman inceleme matrisi yoluyla incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuç

TIMSS 2015 Fen Bilimleri sınavında, Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programının biyoloji, yer bilimleri ve fizik alanlarındaki kazanımlara yönelik her sınıf düzeyinde sorular bulunduğu ancak kimya alanındaki soruların öğretim programının sadece 7. ve 8. sınıf düzeylerindeki kazanımlarla uyumlu olduğu tespit edilmiştir. 2018 LGS sınavının 8. sınıf düzeyinde ölçülen

bazı kazanımların ise öğretim programındaki son düzenlemelerde diğer sınıf düzeylerine alındığı görülmektedir. TIMSS 2015 ve 2018 LGS sınavları karşılaştırıldığında ise kazanımların kısmen örtüştüğü tespit edilmiştir. TIMSS 2015, 2018 LGS ve Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı öğrenme alanları açısından incelendiğinde öğrenme alanlarına ait yüzdelikler değişmekle birlikte birbiriyle uyumlu olduğu söylenilebilir. TIMSS 2015, 2018 LGS ve Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı bilişsel alanlar açısından incelendiğinde ise LGS sınavının TIMSS sınavına oranla daha fazla akıl yürütme (reasoning) ve daha az bilme (knowing) düzeyinde sorular içerdiği tespit edilmiştir. LGS sorularında TIMSS'e oranla öğrencilerin üst düzey yeterlilik becerilerini ölçen sorulara daha fazla ağırlık verildiği anlaşılmaktadır. TIMSS 2015'de yer alan bilişsel düzeylerin Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı öğrenme alanlarına göre dağılımı incelendiğinde, bilme ve akıl yürütme bilişsel alan düzeylerindeki kazanımların en çok "Canlılar ve Yaşam" öğrenme alanında, uygulama (applying) bilişsel alan düzeyindeki kazanımların ise en çok "Fiziksel Olaylar" öğrenme alanında yer aldığı görülmüştür. TIMSS 2015'deki bilişsel düzeylerin sınıf seviyelerine göre dağılımı incelendiğinde bilme bilişsel düzeyini temsil eden kazanımların daha çok yedinci sınıfta, uygulama bilişsel düzeyini temsil eden kazanımların beşinci sınıfta ve akıl yürütme bilişsel düzeyini temsil eden kazanımların ise sekizinci sınıfta yer aldığı tespit edilmiştir. Çalışmada sonuçlarının Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programının etkililiğinin ortaya koyulmasında, yapılan ulusal sınavların düzenlenmesinde ve geliştirilmesinde ve dahil olunan uluslararası sınavlarda öğrencilerimizin gösterdiği performansın yorumlanmasında; ilgili kurumlara ve araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Keywords: Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı, Tımss 2015, 2018 Lgs

Fen Bilimleri Dersinde Kavram Karikatürü Kullanımının 7.Sınıf Öğrencilerinin Kütle- Ağırlık Konusundaki Kavram Yanılgılarını Gidermeye Etkisi

Sibel Karakuş[1] *, **Sinan Erten** [2]

[1]Necip Fazıl Ortaokulu-Hacettepe Üniversitesi
[2]Hacettepe Üniversitesi
*Sorumlu yazar: sibel_karakus_1992@hotmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Kavram karikatürü, eğitimde karikatürden yararlanma düşüncesinin altında ele alınabilecek bir araçtır ve çeşitli amaçlarla kullanılır (Taş, 2013). Karikatürler, olayları, konuları ve durumları basit ve açıklayıcı bir tutumla öğretmeye yardım etmektedirler. Kavram karikatürlerinin öğrenme ortamlarında kullanılmasıyla öğrenciler, görüşlerini sosyal ortamlarda tartışma olanağı bulmakta ve buna bağlı olarak araştırmaya yönelmektedirler (Yaman, 2010). Bu çalışmada öğrencilerin kavram yanılgılarını belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen kavram karikatürleri ile eğitim gerçekleştirilecektir. Çalışmada geliştirilecek olan test ile kütle ve ağırlık konusunda öğrencilerin sahip oldukları olası kavram yanılgılarının belirlenmesi ve geleneksel eğitim yöntemi ile karikatür destekli eğitimin farklarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Fen bilimleri eğitiminde konuların genelde soyut olmasından dolayı öğrenciler genelde kavramları öğrenmekte zorluk yaşamaktadırlar. Fen eğitimi alanında yapılan araştırmalara bakıldığında en çok kavram yanılgıları, kavramsal değişimler ve öğrenme zorlukları konularının çalışıldığı görülmektedir. Kütle ve enerji konusunun somut olarak gözlenmesinin güç olması nedeniyle pek çok kavram yanılgısı ve kavram kargaşasına sahip olunan üniteler arasında yer aldığı düşünülmektedir. Türkiye'de kavram yanılgılarının belirlenmesi ve bundan dolayı gerçekleşen örenme sorunlarının çözülmesine yönelik çalışmalar önem kazanmaya başlamıştır. Öğrencilerin fen bilimlerinde yaşadıkları öğrenme güçlüklerinin belirlenmesi ve anlamlı öğrenmenin sağlanması fen eğitiminde öncelik verilen çalışmalar durumundadır. Bu çalışmanın amacı, ortaokul fen bilimleri müfredatında yer alan, öğrencilerin anlamakta güçlük çektikleri ve yanlış anlama geliştirdikleri konulardan birisi olan 'Kütle ve Ağırlık' konusu ile ilgili 7.Sınıf öğrencilerinin başarıları üzerinde karikatür destekli öğretimin ne derece etkili olduğunu belirlemektir. Fen eğitimi literatüründe kavram yanılgısı ile ilgili çalışmalara bakıldığında eneri ve kütle ünitesinin daha önce çalışılmadığı görülmektedir. Bu bağlamda kütle ve enerji konusunda kavram yanılgılarının ortaya çıkarılması açısından önemlidir. Bu çalışmanın kütle ve enerji ünitesi üzerinden öncü bir araştırma olması nedeni ile de önemli olduğu düşünülmektedir. Bundan sonraki araştırmacılara yol gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir. Araştırmanın

Yöntem

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden deneysel tarama yöntemi kullanılacaktır. Araştırmanın evrenini, Ankara ili Keçiören ilçesindeki Necip Fazıl Ortaokulu oluşturacaktır. Araştırma örneklemini ise Necip Fazıl Ortaokulu'nda eğitim gören 30'u kontrol, 30'u deney

grubu olmak üzere 60 7.sınıf öğrencisi oluşturacaktır. Araştırma grubunda deney grupları; daha önceden belli kriterlere göre öğretmenlerce oluşturulan sınıflardan seçilerek belirlenmiştir. Araştırma kapsamında, Kütle ve Ağırlık konusu hakkında 7.sınıf öğrencilerinin kavram yanılgılarını tespit etmek amacıyla ön test son test kontrol gruplu yarı deneysel araştırma modeli kullanılacaktır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, Koray ve Tatar (2003) tarafından geliştirilen kütle ve ağırlık ile ilgili temel kavramları kapsayan çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular kullanılacaktır. Öğrencilerin açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar, sınıf seviyelerine ve cevap tiplerine göre değerlendirilecek, frekans ve yüzdeleri bulunacaktır. Çoktan seçmeli soruların değerlendirilmesinde SPSS paket programı kullanılıp, çapraz tablo analiz yöntemi ile tespit edilecektir. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin, kavram yanılgıları ortaya konmaya çalışılacak ve bu yanılgıları oluştururlarken kavramlar arasında ne şekilde ilişki kurdukları verilen cevaplara göre yorumlanacaktır. Kavram karikatürü ile desteklenmiş sınıfın erişileriyle geleneksel yöntemle ders işlenmiş sınıfın erişileri karşılaştırılacaktır.

Araştırmanın Bulguları

Kavram karikatürü ile desteklenmiş sınıfın erişileriyle geleneksel yöntemle ders işlenmiş sınıfın erişileri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

Araştırmanın Beklenen Sonucu

Araştırma sonucunda, öğrencilerin kütle ve ağırlık konularında yaşadıkları kavram yanılgılarının giderilmesinde, kavram karikatürlerinin etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen Öğretimi, Kavram Karikatürü, Kavram Yanılgısı, Kütle ve Ağırlık.

The Effect of Concept Cartoon Use in the Science Class On the Misconceptions of 7th Grade Students About the Mass-Weight Subject

Abstract

Purpose of the Study

The concept caricature is a tool that can be considered under the idea of using cartoon in education and it is used for various purposes (Taş, 2013). Cartoons help to teach events, subjects and situations in a simple and explanatory manner. Using concept cartoons in learning environments, students find an opportunity to discuss their views in social environments and accordingly they tend to research (Yaman, 2010). In this study, training will be carried out with concept cartoons developed by the researcher to determine misconceptions of students. The test to be developed in the study aims to determine the possible misconceptions of students about mass and weight and to reveal the differences between the traditional education method and the cartoon supported education. When we look at the researches in the field of science education, it is seen that mostly misconceptions, conceptual changes and learning difficulties are studied. Due to the fact that mass and energy are hard to observe concretely, it is thought to be among the units with many misconceptions and concept confusion. Determination of misconceptions in Turkey and work to solve the

problem so the actual learning is gaining importance. Determining students' learning difficulties in science and providing meaningful learning is a priority in science education. The aim of this study is to determine how effective cartoon supported teaching is on the achievements of 7th grade students in the secondary school science curriculum, which is one of the subjects that students have difficulty understanding and develop misunderstanding.In studies of misconception in science education literature, it is observed that the unit of mass and mass has not been studied before. In this context, it is important to reveal misconceptions about mass and energy. It is thought that this study is important because it is a pioneering study on mass and energy unit. It is thought that it will guide the future researchers. Method of Research: In this study, experimental screening method will be used. Quantitative research methods will be used. Necip Fazıl Middle School in Keçiören district of Ankara will be the universe of the research. The research sample will be composed of 60 7th grade students, 30 of whom are in control group and 30 of them are in experimental group. Experimental groups in the research group; It has been determined by selecting the classes that were created by the teachers according to certain criteria. Within the scope of the research, a semi-experimental research model with pre-test and post-test control group will be used to determine misconceptions about Grade and Weight subjects. In the study, multiple choice and open-ended questions including the basic concepts related to mass and weight developed by Koray and Tatar (2003) will be used as data collection tool. In the evaluation of multiple choice questions, SPSS package program will be used and it will be determined by cross table analysis method. According to the findings, it will be tried to put forward the misconceptions of students and how they relate to the concepts while forming these misconceptions will be interpreted according to the answers given. The access of the concept cartoon and the supported class will be compared with those of the traditionally categorized class. Findings:. A significant difference was found between the accessibility of the concept cartoon and the supported class and the access of the traditional method to the class. As a result of the research, it was concluded that the concept cartoons were effective in eliminating the misconceptions experienced by students on mass and weight issues.

Keywords: Concept, Misconceptions, Science, Mass and Weight.

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Kazanım Merkezli Stem Uygulamaları Hakkındaki Görüşleri

Adem Yılmaz[1], **Mustafa Kemal Yüzbaşıoğlu**[1] *, **Cihan Gülgün**[1]

[1]Kastamonu Üniversitesi

*Sorumlu yazar: m.kemalyuzbasioglu@gmail.com

Özet

İnsanlar yaşamları boyunca hayatlarını kolaylaştıracak araçlar geliştirmekte ve bu araçları geliştirirken de öğrendiği bilgileri nesilden nesile aktarmaktadır. Materyal tasarımı ve araç geliştirme süreçlerinde çoğu zaman sahip olunan teorik bilgiler uygulama aktivitelerine göre ikinci planda kalmaktadır. Bu durum eğitim yaşantılarımızda da benzer şekillerde gerçekleşmektedir. Özellikle fen eğitiminde bu durum daha net bir şekilde görülmektedir. Eğitim ve öğretim programları geliştirilirken tasarım sürecine gereken önem verilmemekte ve bilgilerin somut bir yapıya dönüştürülmesi arka planda kalmaktadır. Bu bağlamda, eğitimin uygulama ve tasarım boyutlarına önem veren bir eğitim modeli, öğrencilerde daha kalıcı ve verimli bir eğitimin şüphesiz önünü açacaktır. Etkili bir eğitim ihtiyacı bulunan alanlardan biri olan fen eğitiminde de durum aynıdır. Fen eğitiminin temelinde günlük hayatımızda karşılaştığımız problemleri çözme ve bu süreçleri iyi yönetme becerisi kazanma yatmaktadır. Problemlere karşı farklı bakış açıları geliştirebilmek için son yıllarda popüler bir kavram olan entegrasyon kavramı ortaya çıkmıştır. Entegrasyon kavramı, parçalanmamış bir bütünsel yapıyı ifade etmektedir. Tıpkı kimyasal bir tepkime sonucu meydana gelen bileşikler gibi. Nasıl ki, bileşikler kendilerini oluşturan elementlerden farklı kimyasal özellikler gösteriyorsa, farklı disiplinlerde birbirlerine entegre edildiğinde parçalardan farklı olarak yeni özellikler gösterme eğilimi taşıyacaktır. İşte STEM adı verilen ve Fen (Science), Teknoloji (Technology), Mühendislik (Engineering), Matematik (Mathematics) disiplinlerinin birlikte öğretilmesini savunan bu yaklaşımda aynı sistemde çalışmaktadır. Son yıllarda ülkemizde de çok hızlı bir şekilde gelişim gösteren STEM eğitimi, geleceğin tasarımcı ve üretken öğrencilerini yaratıcı problem çözme süreçlerine hâkim bir şekilde yetiştirmeyi amaçlamaktadır. STEM eğitimi günlük hayatta karşılaşılan problemlere multidisipliner bir bakış açısıyla yaklaşmayı hedeflemektedir. STEM eğitimi birçok ülkede kalkınma politikaları kapsamına alınmış ve uzun vadeli stratejik planlarda yerini çoktan almış olup, gelişim sürecinde üç farklı temaya (problem çözme becerisi kazanma, inovasyon (yenilikçi) ve tasarım yapma) atıf yapmaktadır. Gelişen dünyada bilginin en önemli güç olduğu ve uluslararası arenada rekabet edebilme gücü açısından büyük öneme sahip olduğu hiç şüphesiz bilinmektedir. Bu açıdan bakıldığında STEM temelinde geliştirilen mesleklerin bir devletin yenilikçi, inovatif ve yaşam standartlarının arttırılması için olmazsa olmaz kriterlerden olduğu söylenebilir. Ülkemizde öğrencilerin küçük yaşlardan itibaren STEM merkezli kariyer seçimleri yapılması isteniyorsa, eğitim sistemine zaman kaybedilmeden müdahale edilmesi ve toplumun da bu yönde bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Ancak geleneksel yapıya uygun olarak tasarlanmış sınıf ortamları, STEM eğitimine katılım için öğrencileri motive etmek yerine, daha çok STEM'e karşı olan tepki ve ilgisizliği arttırmıştır. Bu sorunun çözümü için STEM etkinlikleri ve uygulamalarına odaklanan bir sınıf ortamı planlanan hedefleri

gerçekleştirmek için daha uygun olacaktır. Belirtilen bu problem durumları ülkemizde MEB tarafından ele alınmış ve kazanım merkezli STEM uygulamalarının nasıl hazırlanması gerektiği, gerekli ders planı örnekleri ve ders işleniş biçimleri belirlenmiştir. Amaç: Bu noktada çalışmamızda MEB tarafından geliştirilen kazanım merkezli STEM uygulamalarının etkililiğinin belirlenmesi ve konu hakkında fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin alınması amaçlanmaktadır.

Yöntem ve Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karma araştırma yöntemleri tercih edilmiştir. Çalışmanın nitel boyutunda doküman analizi, tematik içerik analizi, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılırken, nicel boyutunda ise STEM uygulamalarına yönelik tutum ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Çalışmanın nitel boyutuna toplam 38 fen bilimleri öğretmeni katılım sağlarken, nicel boyutuna ise Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde görev yapan 367 fen bilimleri öğretmeni katılım sağlamıştır.

Bulgular, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bulgu, sonuç ve önerilerine yönelik detaylı bilgilendirme tam metin gönderimi aşamasında yapılacaktır. Çalışma halen devam ediyor olduğundan detaylı bilgilendirme sunum aşamasında ve yayın aşamasında belirtilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kazanım Merkezli Stem Uygulamaları, Karma Yöntem, Fen Bilimleri

The Vıews of the Scıence Teachers About Acquısıtıon-Based Stem Applıcatıons

Abstract

People develop tools that will make their lives easier throughout their lives and convey the knowledge they learned from their generation to generation. In theoretical design and tool development processes, theoretical knowledge remains secondary to application activities. This situation occurs in similar ways in our educational experiences. This situation is more clearly seen especially in science education. While developing education and training programs, the design process is not given the necessary importance and the transformation of the information into a concrete structure is in the background. In this context, an education model that gives importance to the application and design dimensions of education will pave the way for a more permanent and efficient education in students. The situation is the same in science education, which is one of the areas that require effective education. The basis of science education lies in the ability to solve the problems we face in our daily lives and to manage these processes well. The concept of integration, which is a popular concept in recent years, has emerged in order to develop different perspectives against problems. The concept of integration refers to a non-fragmented holistic structure. Just like a chemical reaction. Thus, if the compounds show different chemical properties than the elements that form them, they will tend to show new properties when they are integrated into each other in different disciplines. Here, STEM works in the same system, which is called as STEM, which advocates the teaching of science, technology, engineering, mathematics. STEM education,

which has been developing very rapidly in our country in recent years, aims to educate the designer and productive students of the future in a way that dominates creative problem solving processes. STEM aims to approach the problems encountered in daily life from a multidisciplinary perspective. STEM training has been included in development policies in many countries and has already taken its place in long-term strategic plans and refers to three different themes (problem-solving skills, innovation (innovation) and design) in the development process. It is undoubtedly known that knowledge is the most important power in the developing world and is of great importance in terms of competitiveness in the international arena. From this point of view, it can be said that the occupations developed on the basis of STEM are indispensable criteria for increasing the innovative, innovative and living standards of a state. In our country, if students are asked to make STEM based career choices from a young age, the education system should be intervened without loss of time and the society should be informed in this direction. However, classroom environments designed in accordance with the traditional structure, rather than motivating students to participate in STEM education, have increased the reaction and indifference towards STEM. A class environment that focuses on STEM activities and practices for solving this problem will be more appropriate to achieve the planned aims. The mentioned problems are discussed by the Ministry of National Education in Turkey. Aim/Purpose: At this point, it is aimed to determine the effectiveness of acquisition-based STEM applications developed by the Ministry of Education and to take the views of science teachers on the subject. Methods and Data Collection Tools: In this research, mixed research methods were used in which qualitative and quantitative research methods were used together. While document analysis, thematic content analysis, semi-structured interview form were used in the qualitative dimension of the study, attitude scale towards STEM applications was used as a data collection tool in quantitative dimension. A total of 38 science teachers in the qualitative study participation, while providing a quantitative dimension is working in various regions of Turkey was on the participation of 367 science teachers. Results, Conclusions and Recommendations: Detailed information on the findings, conclusions and recommendations of the research will be made at full text submission stage. As the study is still ongoing, detailed information will be stated at the stage of presentation and at the publication stage.

Keywords: Acquisition-Based Stem Applications, Mixed Method, Science.

Kimya Öğretmen Adaylarının Bilimin Doğası Öğretiminde Geliştirdikleri Teknolojik Materyaller ve Öğretim Etkinlikleri

Nagihan Kadıoğlu[1], **Özge Özyalçın Oskay**[1] *

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: ozgeoskay@gmail.com

Özet

Günümüzde bilginin sınırı yoktur. Bu yüzden okullardaki formal eğitimin en önemli amacı; bilgileri bireylere aktarmak değil, bireylerin bu bilgilere ulaşma yollarını öğrenmelerini sağlamaktır. Bu amaç doğrultusunda fen eğitimi problem çözme yeteneğine sahip, günlük hayatta karşılaştığı sorunlarla baş edebilen, bilimsel düşünebilen bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Fen bilimlerinin öğrencilere etkili ve verimli olarak öğretilmesi bu nedenle büyük önem taşır. Bilim ve teknolojinin gün geçtikçe gelişmesi nedeniyle bireylerin dolayısıyla toplumların bilimsel ve teknolojik gelişmelere ayak uydurabilmeleri için 'fen (bilim) okuryazarı' olarak yetişmeleri gerekmektedir. Bilimsel okuryazarlık üzerine yapılan vurgunun artmasıyla birlikte, bilimsel okuryazarlığın sağlanması sürecinde önemli bir yeri olan bilimin doğasına ilişkin kavramların kazandırılması da ön plana çıkmıştır. Kimya öğretim programının özel hedefi, öğrencilerin kimya okuryazarı bireyler olmalarıdır. Programın genel hedefi ise; bilimsel okuryazar bireyler yetiştirmektir. Kimya öğretim programında, bilimsel okuryazarlık kavramı çatısı altında; bilimin doğası, bilimsel bilgiyi anlama, beceriler (bilimsel süreç becerileri ve yaşam becerileri), bilim, teknoloji, toplum, çevre-ekonomi, tutum- değerler ve psikomotor beceriler temaları yer almaktadır. Ayrıca, teknolojideki gelişimlerin eğitime yansıması sonucu öğretim ortamlarının tasarımlarının teknoloji temelli geliştirilmesi artık kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu nedenle etkili öğretim tasarımında pedagojik, alansal ve teknolojik bilginin aynı anda kullanımını sağlayacak tasarımların yapılandırılması gerekmektedir. Bu tür sınıf ortamlarında öğretmenler dijital hikâye oluşturma araçları, dijital kavram karikatürleri oluşturma yazılımları, wiki, blog, dijital kavram karikatürleri gibi unsurları kullanmaktadırlar. Ayrıca öğretmenlerin bu türden teknolojileri öğrencilerin bilimin doğası ile ilgili ön bilgilerini ortaya çıkarmada, bilimin doğası anlayışlarını geliştirmede ve ölçme-değerlendirmede de kullanabilmektedirler. Öğretmen adaylarının üniversite öğrenimleri boyunca bilimin doğası ile ilgili kavramları derinlemesine anlamaları, bu kavramları öğretecekleri öğrenme ortamlarını hazırlayabilmeleri, her türlü dijital öğrenme ortamını derslerinde kullanabilmeleri ve bu yönde eğitilmeleri çok büyük önem taşımaktadır.

Amaç

Bu nedenle, bu çalışmanın amacı, kimya öğretmen adaylarının, bilimin doğası öğretimlerini zenginleştirmelerini sağlayacak dijital materyalleri kullanma ve tasarlama becerilerini geliştirmek, aynı zamanda bu etkinliklerin bilimin doğasına yönelik görüşlerine etkisini incelemektir.

Yöntem

Öğretmen adayları için Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi kapsamında, bilimin doğası ile ilgili görüşlerini ve teknolojik pedagojik alan bilgilerini geliştirmeyi sağlayacak aktivitelere yer verilmiştir. Bunun için Öğretmen adaylarına önce bilimin doğası unsurlarının neler olduğu ve öğrencilerin bu konudaki ön bilgilerinin ve olası kavram yanılgılarının neler olabileceği konusunda aktiviteler yapılmıştır. Ayrıca bilimin doğası öğretimindeki farklı yaklaşımların tanıtımına ve uygulamalarına yer verilmiştir. Ardından öğretmenlerin bilimin doğası öğretiminde kullanabilecekleri dijital materyalleri, ders planlarını kendilerinin hazırlamaları ve ders anlatımlarını gerçekleştirmeleri sağlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersini, alan on kimya öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Öğrencilerin Bilimin Doğası hakkındaki görüşlerini belirlemek için Lederman ve O'Malley tarafından 1990 yılında geliştirilen, Abd-El Khalick tarafından tekrar revize edilen, on açık uçlu sorudan oluşan VNOS-C "Bilimin Doğası Hakkında Görüşler Anketi", öğrenciler tarafından hazırlanan ders planları, dijital materyaller ve mülakatlar veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Bulgular

Bilimin Doğasına Yönelik Görüşler Anketinde (VNOS-C) öğretmen adaylarının belirttikleri görüşler, "Yetersiz" (Naive), "Kabul Edilebilir" (Have Merit) ve "Bilgili" (İnformed) olarak sınıflandırılarak analizleri gerçekleştirilecektir. Ayrıca öğretmen adaylarının ders planları, hazırladıkları materyaller ve mülakat sonuçları değerlendirilerek, etkinliklerin bilimin doğasına yönelik görüşlerine etkisini incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Bilimin Doğası, Materyal Geliştirme, Öğretmen Adayı

Technologıcal Materıals and Teachıng Actıvıtıes Developed by Prospectıve Chemıstry Teachers for Teachıng Nature of Scıence

Abstract

Today there is no limit to information. Therefore, the most important objective of formal education in schools is instead of transfering information to individuals, is to teach the ways to reach this information. It is therefore of great importance that science is taught effectively and efficiently to students. For this purpose, science education aims to educate individuals who have the ability of problem solving and who can cope with the problems they face in their daily life and who can think scientifically. Therefore, it is very important to teach science effectively and efficiently to students. Because of the development of science and technology day by day, in order to keep up with the scientific and technological developments, individuals and societies need to grow scientific literate. With the increasing emphasis on scientific literacy, gaining concepts related to the nature of science, which has an important place in the process of scientific literacy, has become important. The specific objective of the chemistry curriculum is that students are chemistry literate individuals. The

overall objective of the program is; to educate scientific literate individuals. In addition, technology-based development of the design of teaching environments has become inevitable as a result of the reflections of the developments in technology on education. In such classroom settings, teachers use elements such as digital story creation tools, digital concept cartoon creation software, wiki, blog, digital concept cartoons. In addition, teachers can use this kind of technologies in revealing their prior knowledge about the nature of science, in developing and understanding the nature of science. It is very important that pre-service teachers understand the concepts related to the nature of science throughout their university education, prepare learning environments to teach these concepts, use all kinds of digital learning environment in their lessons and train them in this direction.

Aim Of The Study

the aim of this study is to develop the ability of chemistry teacher candidates to use and design digital materials that will enable them to enrich the nature of science, and to examine the impact of these activities on their views on the nature of science. METHOD: Within the scope of Instructional Technologies and Material Development Course for prospective teachers, activities to improve their knowledge about the nature of science and technological pedagogical content are included. In addition, the introduction of different approaches to the teaching of nature of science and its applications are given. Then, the teachers were provided with the opportunity to prepare the digital materials, lesson plans and the lectures. The sample of the study consists of ten prospective teachers attending to Instructional Technology and Material Development course. As data collection tools, in order to determine students' views on the Nature of Science, VNOS-C, which was developed in 1990 by Lederman and O'Malley, and revised by Abd-El Khalick, digital materials and lesson plans prepared by the prospective teachers and interviews were used.

Results

The opinions expressed by prospective teachers will be classified as “Naïve”, “Have Merit” and “Informed”. In addition, lesson plans, prepared materials and interview results will be evaluated and the effects of activities on the nature of science will be examined.

Keywords: Nature of Science, Material Development, Prospective Teachers

Lise Öğrencilerinin Stem'e Karşı Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Gökhan Arıkan[1] *, Murat Koçali[2], Ünsal Saper[3], Umut Güzel[4], Özlem Eren[5], Ayşegül Erözyürek[6]

[1]Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğü
[2]Yenimahalle Şehit Mehmet Şengül Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
[3]Zile Fen Lisesi
[4]Fethiye Özel Sena Fen Lisesi
[5]Eskişehir Toki Şehit İsmail Tetik Anadolu Lisesi
[6]Şehit Mustafa Kızılkaya Ç.P.A.L
*Sorumlu yazar: gokanarikan@gmail.com

Özet

Bilim ve teknolojide, baş döndürücü gelişmelerin yaşandığı günümüzde, ülkeler arasındaki ekonomik rekabette de bu gelişmeler ışığında artış göstermektedir. Bu durum araştıran, sorgulayan, problem çözme becerilerine sahip nitelikli insan gücünün, inovasyon ve üretim temelinde yetiştirilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Özellikle endüstri 4.0 etkisi altında şekillenen teknolojik değişimi yakalayacak donanımı kazanmış STEM okuryazarı bireylerden oluşan bir toplum, ekonomik gücü ve bu alandaki rekabet üstünlüğünü de sağlayabilecektir. Bu durum bireylerini çağın gerektirdiği nitelikte dünya vatandaşı olarak geleceğe hazırlama hedefi taşıyan ülkeleri eğitim sistemlerinde yeni arayışlara sevk etmiştir. Bu arayışların bir sonucu olarak karşımıza çıkan en popüler eğitim yaklaşımlarından biri STEM'dir. Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik (Science, Technology, Engineering ve Mathematics) kelimelerinin kısaltması olan STEM ilk olarak 2001 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) NSF'ın (NationalScience Foundation) eğitim müdürü Judith Ramaley tarafından ifade edilmiştir. Dünya liderliğini elinde bulunduran ABD, teknoloji ve ekonomi alanlarında Çin, Japonya ve Rusya'nın yükselişi karşısında bu gücünü kaybetmemek için STEM'e yönelmiş ve önemli yatırımlar yapmıştır. Aynı zamanda öğrencilerinin mühendislik alanlarına ilgililerinin azalması, ABD'nin STEM'e yönelik çalışmalar ortaya koymasına ve bu yönde bir devlet politikası oluşturmasına neden olmuştur. Ekonomi için kritik öneme sahip olan STEM eğitimi, gerçek yaşam problemlerine yaratıcı çözümler üretilmesini sağlayacak disiplinler arası bir yaklaşımdır. STEM eğitim yaklaşımında, günlük hayat bağlamlarının gerçek yaşam problemleri ile kurulması, bilim ve matematik bilgileri kullanılarak da bu problemlere teknoloji desteğiyle mühendislik çözümleri üretilmesi hedeflenmektedir. Erken yaşlarda tanışacakları STEM eğitimleri ile öğrencilerin, iş dünyasının istediği nitelikte beceriler kazanmaları ve kariyer tercihlerinde STEM alanlarındaki mesleklere ilgilerinde artış beklenmektedir. Dolayısıyla bilim, STEM ve teknoloji okuryazarlığının yaygınlaştırılması, geleceğin mühendislerinin ve bilim insanlarının yetiştirilmesinde kritik önem taşımaktadır. STEM okuryazarlığının artması, öğrencilerin STEM alanlarında olumlu tutum geliştirmelerini sağlayacaktır. Alan yazın tarandığında ulusal düzeyde öğrencilerin STEM'e yönelik tutumlarını inceleyen çalışmaların çoğunlukla ortaokul seviyesinde olduğu ancak lise öğrencilerinin ulusal düzeyde STEM'e yönelik tutumlarını inceleyen nicel çalışmaların sınırlı

olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle araştırmanın problemi olarak “Lise öğrencilerinin STEM’e yönelik tutum düzeyleri nedir? ” ve alt problemler olarak da bu tutumların cinsiyet, okul türü, okulun bulunduğu yerleşim yeri ve sınıf düzeyinde farklılıklar aranmıştır. Araştırmada Faber ve arkadaşları (2015) tarafından geliştirilen, Yıldırım ve Selvi (2015) tarafından da Türkçe’ye uyarlanan “STEM Tutum Ölçeği” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. STEM Tutum Ölçeği, 5’li Likert tipinde olup, matematik, fen, mühendislik, 21. Yüzyılın yetenekleri olmak üzere dört boyut ve 37 maddeden oluşmaktadır. Faktörlere ait Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı değerleri 0.86 ve 0.89 arasında değişmekte olup, ölçek bütünü için Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.94 olarak hesaplanmıştır (Yıldırım & Selvi, 2015). Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara, Kayseri, Tokat, Bursa, Eskişehir ve Antalya illerinde lisede öğrenim görmekte olan 332 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma evrenden kolay ulaşılabilir durum örneklemesi (araştırmacıya, uygun örnekleme, daha kısa sürede ulaşma imkânı tanır) ile seçilmiş 166 kız, 166 erkek toplam 332 öğrenci çalışmanın örneklemini meydana getirmektedir. Örneklemi oluşturan öğrencilerin 176’sı il merkezinde, 156’sı ilçe merkezinde bulunan liselerde öğrenim görmektedirler. Örneklemde yer alan öğrenciler, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Meslek Lisesi, Anadolu Lisesi, Fen Lisesi ve Sosyal Bilimler Lisesinde olarak 4 farklı okul türünde öğrenim görmektedirler. Veri toplama süreci tamamlanan araştırmanın sonuçları üzerinde analiz çalışmaları devam etmekte olup, bildiri sunum tarihinde bu çalışmalar tamamlanacaktır. Tamamlanacak araştırmanın Milli Eğitim Bakanlığımızın özellikle beceri odaklı eğitime odaklanan 2023 Eğitim Vizyon Belgesi’ne yönelik yapılacak tasarım ve beceri atölye çalışmalarına ve alan yazına katkı sağlayacak olması nedeniyle önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Stem, Stem Eğitim Yaklaşımı, Lise Öğrencileri, Biltemm, Fetemm

Öğretmen Desteği ve Motivasyonun Öğrencilerin Fen Bilimleri Dersindeki Öz-Düzenleyici Öğrenme Stratejilerine Etkisi

Aslıhan Hafızoğlu[1] *, Sündüs Yerdelen[2]

[1]MEB

[2]Kafkas Üniversitesi

*Sorumlu yazar: aslihanhafizoglu@gmail.com

Özet

Düzenleyici öğrenme, öğrencilerin öğrenme sürecini ve akademik başarılarını etkileyen en önemli faktörlerden biri olarak tanımlanabilir (Zimmerman ve Bandura, 1994). Pintrich'e (2000) göre öz-düzenleyici öğrenme, öğrencilerin öğrenmelerine ilişkin hedefler belirlediği, bilişlerini, motivasyonlarını ve öğrenmelerini düzenleyen, kontrol eden bir süreç olarak ifade edilmiştir. Zimmerman (1994) ise öğrencilerin öz-düzenleme becerilerini, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerine biliş-üstü, güdü ve davranış açısından aktif katılımlarıyla ilişkilendirmiştir. Dolayısıyla öz-düzenleme becerileri, öğrenciye kendi öğrenme sürecinin sorumluluğunu almasını ve bu süreci aktif olarak kontrol etmesini sağlamaktadır. Bandura'ya (1997) göre öğrencilerin öz-düzenleme becerileri ne kadar fazla ise dersin konularının üstesinden gelmek için sahip oldukları öz-yeterlikleri de o kadar fazla olur. Bunun yanı sıra öğretmenlerin de öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonlarını ve öz-düzenleme becerilerini etkileyen önemli bir faktör olduğunu kabul eden çalışmalar bulunmaktadır (Kyriacou ve Zhu, 2008; Teoh, Koo ve Singh, 2010). Bu çalışmalara bakıldığında öğretmen desteği algısının yüksek olduğu öğrencilerde öğrenme hedef yönelimi ve öz-yeterlik algısı gibi motivasyonel inançların da yüksek olduğu belirlenmiştir. Öz düzenleyici öğrenme stratejileri değişik araştırmacılar tarafından değişik biçimlerde sınıflandırılmıştır. İçlerinde en yaygın kullanılanı Pintrich, Smith, Garcia ve McKeachie (1991) tarafından oluşturulan öz-düzenlemeye dayalı öğrenme stratejileri modeldir. Bu çalışmanın amacı, 7. sınıf öğrencilerinin fen bilimleri dersindeki öz-düzenleyici öğrenme stratejileri, öğretmen desteği ve bu derse yönelik motivasyonları arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Çalışma Kars il merkezinde yapılmış olup çalışmaya 11 devlet ve 2 özel okulda öğrenim görmekte olan toplam 922 yedinci sınıf öğrencisi katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak iki farklı ölçek kullanılmıştır. Bunlardan biri öğrencilerin fen bilimleri dersi öğretmenlerinin desteğine ilişkin algılarını belirlemek için 5'li likert tipi "Bu Sınıfta Neler Oluyor?" ölçeğidir. Öğrencilerin fen dersindeki motivasyonlarını ve bu derste kullandıkları öğrenme stratejilerini belirlemek için de 7'li likert tipi "Öğrenmede Motivasyonel Stratejiler" ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek motivasyon ve öğrenme stratejileri olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Ölçeğe ait 6 alt boyut kullanılmıştır; bunlardan öz-yeterlik, öğrenme hedef yönelimi ve performans hedef yönelimi alt boyutları motivasyonla ilgili iken eleştirel düşünme, yardım arama ve çaba düzenleme öğrencilerin kullandığı öğrenme stratejilerine ait boyutlardır. Elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistikler için SPSS programı, çıkarımsal istatistikler için de LISREL 8. 8 programı kullanılarak yol analizi yapılmıştır. Kurulan yol analizi modelinden elde edilen sonuçlara göre modelin veri setine iyi uyum sağladığı görülmüştür ($\chi2(3)= 20.572$, $p<.05$, CFI= .995, GFI=994, NFI=.994, NNFI=.963, S-RMR=.026, RMSEA=.08).Yapılan yol analizi

sonuçlarına göre öğrencilerin fen dersi öğretmenlerinin desteğine ilişkin algıları onların öz-yeterlik (γ=.37) ve öğrenme hedef yönelimi (γ=.13) gibi bu derse ilişkin motivasyonlarını yordamakla beraber bu derste kullandıkları eleştirel düşünme (γ=.07), çaba düzenleme (γ=.09) ve yardım arama (γ=.14) gibi öğrenme stratejilerini de anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur. Ayrıca sonuçlar öğrencilerin fen dersindeki motivasyonlarının da bu dersteki öz-düzenleme becerilerini yordadığını göstermektedir. Örneğin, bulgular öz-yeterliği yüksek olan öğrencilerin fen bilimleri dersinde eleştirel düşünme (β=.48), yardım arama (β=.31) ve çaba düzenleme (β=.25) stratejilerini de yüksek seviyede kullandığını göstermektedir. Benzer şekilde öğrenme hedef yönelimi yüksek olan öğrencilerin eleştirel düşünme (β=.23) ve yardım arama (β=.20) öz-düzenleme becerilerinin de yüksek olduğu ve performans hedef yönelimi algısının yalnızca eleştirel düşünme becerisini yordadığı (β=.08) görülmüştür. Öte yandan sonuçlar, öğrencilerin fen bilimleri dersindeki motivasyonlarının, onların öğretmen desteği algısı ile öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide aracı rol oynadığını belirtmektedir. Öğretmenine rahatça sorular sorabilen, konuları tartışma imkanı bulan, öğretmeniyle rahatlıkla diyalog kurabilen, öğretmeni tarafında dikkate alınan öğrencilerin öğretmen desteği algısı da yüksek olmaktadır. Bu sonuçların, fen bilimleri öğretmenlerine şu konuda ışık tutacağı düşünülmektedir; eğer öğrencilerin öğretmen desteği algısını geliştirici bir öğrenme ortamı oluşturulması hususunda dikkatli davranılırsa hem öğrencilerin fen dersine yönelik motivasyonları artabilir hem de öğrencilerin bu derse ilişkin öz-düzenleme becerilerinin gelişmesine katkı sağlanmış olunur.

Anahtar Kelimeler: Öz-Düzenleyici Öğrenme Stratejileri, Motivasyon, Öğretmen Desteği

Ortaöğretim Öğrencilerinin Biyoçeşitlilik Okuryazarlıklarının İncelenmesi

Şebnem Buyraz[1] *

[1]Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: sebnembuyraz@gmail.com

Özet

Biyolojik çeşitlilik, kara, deniz ve diğer su ekosistemleri ile bu ekosistemlerin bir parçası olan ekolojik yapılar da dahil olmak üzere tüm kaynaklardaki canlı organizmalar arasındaki farklılaşma anlamına gelmektedir; türlerin yaşama ortamlarının çeşitli biyotik ve abiyotik faktörler bakımından gösterdiği farklılıkları, ekosistemlerde yaşayan canlıların kendi aralarında, canlılar ile cansızlar arasında, yere ve zamana göre değişen farklılıkları ile genler, türler, ekosistemler ve işlevlerin tamamını ifade etmektedir. Bir ekosistemdeki biyoçeşitlilik dört düzeyden oluşmaktadır. Bunlar genetik çeşitlilik tür çeşitliliği ekosistem çeşitliliği ve ekolojik olaylar çeşitliliğidir. Ekosistem çeşitliliği biyoçeşitliliğin birinci ögesidir. Ekosistem çeşitliliği ilgili ekosistemi oluşturan çeşitli parçaları, yer ve zaman içinde gösterdikleri değişimlere bağlı olarak onların bir fonksiyonu şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu yüzden yeryüzünde değişik ekosistem tipleri görülmektedir. Tür çeşitliliği biyoçeşitliliğin ikinci ögesidir. Türler evrimsel geçmişe bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Türlerin kendilerine özgü gen havuzu bulunmaktadır. Bu sayede genlerini ancak kendi grubundaki üyelere aktarabilirler. İki bireyin ortak genleri ne kadar fazlaysa akrabalık dereceleri o kadar yüksektir. Bireylerin ve türlerin birbirleriyle akrabalık dereceleri uzaklaştıkça, genetik açıdan benzerlikleri azalmaktadır. Genetik açıdan benzerlikleri azaldıkça, özellikleri bakımından farklılık göstermektedirler. Tür değişmez değildir. Çevredeki değişimlerle beraber uzun zaman diliminde değişime uğrayabilirler. Daha önce yaşadığı ekosisteme benzer bir ekosistem kalmamış ise, o türün nesli önce azalmakta, bozulmakta, zaman içerisinde yok olmaktadır. Nesil tükenmesi doğal yolla olabileceği gibi insan etmeni yüzünden de ortaya çıkabilmektedir. İnsanın doğayı değiştirebilme hızı, doğal yollarla meydana gelen değişimden çok daha hızlı meydana gelmektedir. Yeryüzündeki bitki ve hayvan türlerinin azalması sonucunda; ekonomik değer üreten kaynaklar azalmakta, ekonomik açıdan ekosistem dengeleri bozulmakta ve dünyadaki çok değerli gen kaynakları yok olmaktadır. Gen çeşitliliği biyoçeşitliliğin üçüncü ögesidir. Genler tüm canlılarda bulunmaktadır. Her canlı türünün kendisine ait birçok geni bulunmaktadır. Genler türlerin kimliklerini belirler. Her türün kendine özgü geni olmakla birlikte, bir tür içindeki bireylerinde kendilerine özgü genleri bulunmaktadır. Ekolojik olaylar çeşitliliği biyoçeşitliliğin işlevsel ögesidir. Ekolojik olaylar, ekosistemdeki canlı ve cansız ögeleri birbirine bağlayıp, biyolojik çeşitliliğin bileşenleri arasındaki denge ve düzeni sağlamaktadır. Ekolojik olaylar çeşitliliği en hızlı değişim gösteren biyolojik çeşitlilik ögesidir. Biyoçeşitlilikten birçok alanda yararlanılmaktadır. Ülkenin biyoçeşitlilik yönünden zengin olması hem kültürel, hem ekonomik yönden ülkeye katkı sağlamaktadır. Dünyada gün geçtikçe habitatlardaki biyolojik çeşitliğinin sürekli kaybolduğu gözlenmektedir. Biyolojik çeşitliliğin yok olması, küresel ölçekte tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Ancak, insanın bilinçsiz bir şekilde çevreye verdiği zararlar, aniden

ortaya çıkmadığı için görmezden gelinmeyecek bir seviyeye ulaşıncaya kadar beklenmektedir. Bu yüzden tehlikenin farkına varılamamaktadır Yeryüzünde insan yaşamı için en önemli unsur biyoçeşitliliğin devamıdır. Yaşanılabilir bir dünya için biyoçeşitlilik korunmalıdır. Biyoçeşitliliğin korunması için biyoçeşitlilik okuryazarlığının geliştirilmesi çok önemlidir. Bu sayede bireyler, çevre sorunları karşısında bilinçli ve sorunlara duyarlı kişiler olmaktadır. Biyoçeşitliliğin korunması sırasında oluşan sorunların çözümünde kullanılabilecek en etkili yöntem bu sorunlar hakkında toplumun bilinçlendirilmesidir. Toplumu bilinçlendirmenin en etkili yolu eğitimden geçmektedir. Amaç Bu çalışma ortaöğretim öğrencilerinin biyoçeşitlilik okuryazarlıklarını incelemek amacıyla yapılacaktır. Çalışmada öğrencilerin sınıf düzeyine, cinsiyetine ve çevreyle ilgili kulüplere üyeliklerine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığına bakılacaktır.

Yöntem

Çalışma Ankara ilinde milli eğitime bağlı okullarda 300 kişiyle gerçekleştirilecektir. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Ankara ilinde ortaöğretim okuyan 9, 10, 11, 12. sınıf öğrencileri oluşturacaktır. Araştırmada tarama modeli kullanılacaktır. Konuyla ilgili 4 senaryo geliştirilecektir. Geliştirilen senaryolar 60 öğrenciye uygulanacaktır. Uygulama sonuçları değerlendirilerek biyolojik çeşitlilik başarı ölçeği, biyolojik çeşitlilik davranış ölçeği ve biyolojik çeşitlilik tutum ölçekleri hazırlanacaktır. Hazırlanan başarı testi 14 doğru yanlış ve 13 testten oluşacaktır. Bu sayede öğrencilerin sınıf düzeyine bağlı olarak biyoçeşitlilikle ilgili bilgi düzeyleri belirlenecektir. Biyoçeşitlilik davranış ölçeği 21 maddeden oluşacaktır. Bu ölçekle öğrencilerin çevreye olan duyarlılıkları belirlenecektir. Biyoçeşitlilik tutum ölçeği 28 maddeden oluşacaktır. Hazırlanan ölçekle öğrencilerin doğaya karşı tutumları belirlenecektir. Davranış ve tutum ölçekleri likert tipinde hazırlanacaktır. Oluşturulan ölçeklerin geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılarak uzman görüşüne başvurulacaktır. Veri toplama araçları, ortaöğretim sınıflarında uygulanacaktır. Araştırmada, ortaöğretim öğrencilerine araştırma sırasında uygulanan ölçme araçlarına samimi ve doğru cevaplar verdikleri varsayılacaktır.

Sonuç

Araştırmadan elde edilen veriler arşivlenecektir. Toplanan veriler araştırmacı tarafından yorumlanıp değerlendirilecektir.

Keywords: Biyolojik Çeşitlilik, Biyoçeşitlilik Okuryazarlığı, Ortaöğretim Öğrencileri

Ortaokul Öğrencilerinin Fetemm'e Yönelik Becerilerinin, Fetemm Tutum ve Algısı ile İlişkisinin Araştırılması

Gülşah Öner[1] *, Yasemin Özdem Yılmaz[1]

[1]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

*Sorumlu yazar: g.yildiz2505@gmail.com

Özet

Eğitim gelişmeye devam etmekte olan ülkelerin en önemli önceliklerinden biridir. Eğitim alanına yönelik yatırımlar ile amaç hızlı ve etkili bir şekilde gelişen bilime ve teknolojiye yön vermek ve uyum sağlamaktır. Günümüzde fen, teknoloji, mühendislik ve matematik (FeTeMM ya da İng.- Science-Technology- Engineering- Mathematics, STEM) alanlarında aranan özelliklerden olan eleştirel düşünen, yeni fikirler ortaya koyan ve üreten bireylere olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Bu nedenle, belirtilen alanlarda eğitim-öğretim süreçlerinde ortaya çıkan yeniliklerin uygulanabileceği programların tasarlanması ve uygulanması kaçınılmaz hale gelmiştir. Üretim temelli çalışmaların ve yeni fikirler üretmeninde içinde yer aldığı 21. yüzyıl becerilerinin gelişmesine FeTeMM çalışmaları yol göstermektedir. FeTeMM kapsamında, programlama ve kodlama gibi sayısal zekâya yöenlik çalışmalar ile birlikte eleştirel düşünme, işbirlikli çalışma, problem çözme ve yaratıcı düşünme gibi önemli beceriler kazandırılmaktadır. Bu beceriler temel alınarak üretim yapanlar veya var olan teknolojileri yenileşme fikri ile katma değer yapanlar topluma ve ekonomiye fayda sağlanabilmektedir. FeTeMM eğitim yaklaşımı dünya genelinde hızlı bir şekilde etki alanını genişletmektedir. Özellikle teknolojik cihazların yaygınlaşmasına değer veren ülkeler, fen ve matematik disiplinlerinin, teknoloji ve matematikle ilişkili olduğu bu eğitim yaklaşımını önemsemektedirler. FeTeMM eğitimi genel olarak dünyada büyük bir ilgi görmekte olup bu alanda farklı çalışmalar yapılmaktadır. Bu araştırmanın amacı ortaokul öğrencilerinin FeTeMM'e yönelik becerilerinin, FeTeMM tutum ve algıları ile ilişkisinin nasıl değiştiğinin araştırılması ve aralarındaki ilişkilerin incelenmesidir. Araştırma, 2017-2018 eğitim öğretim yılında yapılmıştır. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden tarama araştırması ile yapılmıştır ve Tokat ili merkez ilçesine bağlı ortaokullarda 5, 6 ve 7. sınıflarında öğrenim gören 646 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada veriler FeTeMM alanlarına yönelik olarak "STEM Algı Testi", "Fene Yönelik Sorgulayıcı Öğrenme Becerileri Algısı Ölçeği", "STEM Tutum Ölçeği" ve "Problem Çözme Becerilerine Yönelik Algı Ölçeği" ile toplanmış olup uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre; Problem Çözme Becerileri Algısı ile FeTeMM Algısı arasındaki ilişkiye bakıldığında öğrencilerin problem çözme becerileri algısı ile FeTeMM algıları arasında negatif yönde ve anlamlı düzeyde bir ilişki olduğu bulunmuştur. Problem Çözme Becerileri Algısı ile FeTeMM Tutumları arasındaki ilişkiye bakıldığında öğrencilerin problem çözme becerileri ile FeTeMM tutumları arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir. Sorgulayıcı Öğrenme Becerileri Algısı ile FeTeMM Algısı arasındaki ilişkiye göre öğrencilerin sorgulayıcı öğrenme becerileri algısı ile FeTeMM algıları arasında anlamlı bir ilişki görülmemiş olup FeTeMM algısının alt boyutları ile sorgulayıcı öğrenme becerileri arasındaki ilişkiye bakıldığında sorgulayıcı öğrenme becerileri ile FeTeMM matematik algısı

arasında negatif yönde ve anlamlı düzeyde bir ilişki olduğu görülmüştür. Sorgulayıcı Öğrenme Becerisi Algıları ile FeTeMM Tutumları arasındaki ilişkiye göre ise öğrencilerin sorgulayıcı öğrenme becerileri algıları ile FeTeMM tutumları arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde bir ilişki olduğu bulunmuş olup sorgulayıcı öğrenme becerileri algısı ve FeTeMM öğretimine yönelik tutumları aynı yönde değiştiği ifade edilebilir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre birbirini etkileyen sorgulayıcı düşünme becerisi, problem çözme becerisi, FeTeMM algısı ve FeTeMM tutumu üzerine ortaokul düzeyinde uygulamaların ve öğretim programlarının hazırlanması, FeTeMM e yönelik becerilerin geliştirilmesi için çalışmaların yapılması ve özellikle günümüz bireylerinden istenen özelliklerden olan sorgulayıcı düşünme becerisi, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin gelişmesine yönelik olarak tasarımların yapılması iyi olacaktır. Ayrıca bu alanda araştırma yapacak kişilerin farklı sınıf seviyeleri üzerine araştırma yapmaları ve farklı demografik özellikleri analiz sürecine katmaları etkili olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Algı, Fetemm, Problem Çözme, Sorgulayıcı Öğrenme, Tutum

Investigation of the Relationship of Stem-Related Skills With Stem Attitude and Perception of Secondary School Students

Abstract

Education is one of the most important priorities of the developing countries. With the investments in the field of education, the aim is to direct and adapt to the developing science and technology in a fast and effective manner. Nowadays, the need for individuals who think critically, who create new ideas and produce in the fields of science, technology, engineering and mathematics (FeTeMM or Science - Technology - Engineering - Mathematics, STEM) is increasing day by day. For this reason, it is inevitable to design and implement programs in which innovations in education processes can be applied. The development of 21st century skills, in which production-based studies and new ideas are produced, are guided by STEM studies. Within the scope of STEM, important skills such as critical thinking, cooperative work, problem solving and creative thinking are gained along with numerical intelligence studies such as programming and coding. On the basis of these skills, those who produce or use existing technologies can benefit the society and the economy. The STEM training approach is rapidly expanding its sphere of influence worldwide. Countries that value the widespread use of technological devices especially care about science and mathematics disciplines related to technology and mathematics. In general, STEM education has attracted a great deal of interest in the world and different studies are carried out in this area. The aim of this study is to investigate how the relationship between secondary school students' skills towards STEM and their attitudes and perceptions has changed. The research was conducted in the 2017-2018 academic year. The study was carried out with quantitative research methods and it was carried out with 646 students studying in 5th, 6th and 7th classes in middle school in Tokat.In the study, data were collected with STEM Perception Test, Attitude Questioning Questionnaire Scale, STEM Attitude Scale and Perception Scale for Problem

Solving Skills and were analyzed with appropriate statistical methods. According to the research findings; When the relationship between Perception of Problem Solving Skills and Perception of STEM is examined, it is found that there is a negative and significant relationship between STEM perceptions and perception of problem solving skills of students. When the relationship between the perception of problem solving skills and STEM attitudes is examined, it is seen that there is a positive and significant relationship between STEM attitudes and problem solving skills of students. According to the relationship between Perceptive Learning Skills Perception and STEM Perception, there was no significant relationship between the perception of students' questioning learning skills and STEM perceptions; It was seen that. According to the relationship between the Perceptive Learning Ability Perceptions and STEM Attitudes, it was found that there was a positive and significant relationship between the students' perceptions of questioning learning skills and STEM attitudes, and it can be stated that the attitudes towards the perception of inquiry skills and attitudes towards STEM teaching changed in the same direction. According to the results of this study, interpersonal thinking skills, problem solving ability, STEM perception and STEM attitudes on the preparation of secondary school level applications and curriculum, the development of skills for the development of STEM and especially the ability to make inquiries from today design of problem solving skills will be good. In addition, researches on the different class levels of the people who will do research in this area and their participation in the analysis process will be effective.

Keywords: Attitude, Enquiry Learning, Perception, Problem Solving, SteM.

Sosyal Sorumluluk Projesi Kapsamında Köy Okullarında Fen Eğitimi

Emirhan Keskin[1] *, **Zafer Karagölge**[2], **İlhami Ceyhun**[2]

[1]Karamanlı Anadolu Lisesi
[2]Atatürk Üniversitesi
*Corresponding author: emirhankeskin2304@gmail.com

Özet

Giriş

Günümüzde bilim ve teknolojide yaşanan büyük gelişme, fen eğitiminde formal eğitimin yanında informal eğitimin de önemini göstermektedir. Formal eğitimin informal eğitim ortamlarıyla desteklenmesi bireylerde istenen niteliklerin kazandırılmasını kolaylaştırmaktadır. İnformal eğitim ortamları arasında televizyon, internet gibi görsel; gazete, dergi, kitap gibi yazılı medya; müzeler, bilim merkezleri, botanik bahçeleri, hayvanat bahçeleri, gözlem evleri, akvaryumlar spor merkezleri, ormanlık araziler, mağaralar, akarsular göller gibi doğal ortamlar; kamu özel sektör ve buna benzer birçok toplumsal alan yer almaktadır. Fen eğitimine de okul dışı öğrenme çevrelerinin entegre edilmesi sayesinde öğrencilerin fen öğrenme deneyimleri artar ve öğrenilen bilgilerin kalıcı olması sağlanır. Laboratuvarlar fen eğitiminde en etkili ve en önemli bir yere sahiptir. Laboratuvarlar öğrencilerin gözlem yaparak, düşünerek, fikir üreterek ve verileri yorumlayarak yeni bilgilerin oluşturulduğu yerlerdir. Fen eğitiminde informal eğitim ortamlarının geliştirilmesi öğrencilerin laboratuvar uygulamaları ve araştırmaya yönelik tutumlarını da etkileyecektir.

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmada sosyal sorumluluk projesi kapsamında köy okullarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin laboratuvar uygulamaları ve araştırmaya yönelik tutumlarının artırılması amaçlanmıştır. 1.2. Örneklem Araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılı 2. döneminde Erzurum ili Horasan ilçesinde bulunan 4 köy ortaokulundaki 57 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Öğrencilerin 16 tanesi 7. Sınıf öğrencisi 41 tanesi ise 8. sınıf öğrencisidir. 7. sınıf öğrencilerinden 8 tanesi erkek, 8 tanesi ise kız öğrencidir. 8. sınıf öğrencilerinden ise 17 tanesi erkek, 24 tanesi kız öğrencidir. Çalışmaya Erzurum-Horasan-Horasan Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören 9, 10, 11 ve 12 sınıf düzeylerinde toplam 26 öğrenci ve kimya öğretmeni katılmıştır. Çalışmayı gerçekleştiren öğrencilerden 11 tanesi erkek, 14 tanesi ise kız öğrencidir.

Yöntem

Bu çalışmada köy okullarındaki öğrencilerin laboratuvar uygulamaları ve araştırmaya yönelik tutumların değişimini ölçmek amacıyla nicel yaklaşım benimsenmiş ve tek grup ön test son test desen kullanılmıştır. Araştırma, Erzurum ili Horasan ilçesi Horasan Anadolu Lisesi'nde bulunan öğrencilerin sosyal sorumluluk projesi kapsamında, köy ortaokullarındaki öğrencileri laboratuvar ortamı ile buluşturma fikirlerinden yola çıkılarak belirlenmiştir. TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarlarına başvuru sonucu alınan destekle araştırmada uygulama aşamasına geçilmiştir. 9, 10, 11 ve 12. sınıf düzeyindeki 26 gönüllü öğrencinin bir araya gelmesiyle 6 aylık bir

süreçte, 12 farklı deney köy okullarındaki öğrencilerin müfredatlarına uygun olarak hazırlanmıştır. TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarları kapsamında alınan destekle köy ortaokullarına gidilerek, 26 öğrenci hazırladıkları deneyleri öğrencilerin karşısında sunmuşlardır. Veri toplama aracı olarak 20 maddeden oluşan beşli likert tipi Laboratuvar Uygulamaları ve Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Veri toplamada ölçek, çalışma öncesi ve sonrasında ön test ve son test şeklinde uygulanmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen veriler toplanarak bağımlı örneklem t testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Köy okullarındaki öğrencilerin laboratuvar uygulamaları ve araştırmaya yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla yapılan çalışmada ön test ve son test sonuçları kaydedilmiş ve sonuçlar bağımlı örneklem t testi ile analiz edilmiştir. Çalışma öncesi yapılan öğrencilerin ön test tutum puanları ortalaması 78,82 iken, çalışma sonrası yapılan son test tutum puanları 83,47 olarak ölçülmüştür. Bağımlı örneklem t testi sonuçlarına göre öğrencilerin ön test tutum puanı ortalaması ile son test tutum puanı ortalaması arasında istatiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmüştür [$t(57)=-5.79$, $p<.05$].

Sonuç ve Öneriler

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında yapılan bu tür etkinlikler öğrencilerin laboratuvar uygulamaları ve araştırmaya yönelik tutumlarını artırmaktadır. Bu çalışmaların liselerde yaygınlaştırılması ve öğrencilerin teşvik edilmesinin eğitimin kalitesini artıracağı ve fen derslerine olan ilgiyi artıracağı düşünülmektedir.

Keywords: Kimya Eğitimi, Laboratuvar Uygulamaları, Bilim Fuarları,

Science Education in Village Schools Under the Scope of Social Responsibility Project

Abstract

Introduction

Nowadays, the great development in science and technology shows the importance of informal education as well as formal education in science education.Supporting formal education with informal educational environments facilitates the acquisition of the required qualifications in individuals.Informal education environments include television and internet; print media such as newspapers, journals, books; natural environments such as museums, science centers, botanical gardens, zoos, observation houses, aquariums sports centers, forests, caves, rivers lakes; public private sector and many other similar social areas.By integrating non-school learning environments into science education, students' learning experience increases and the information learned is ensured to be permanent.Laboratories have the most important and most important place in science education. Laboratories are places where new information is created by observing, thinking, producing ideas and interpreting data.The development of informal education environments in science education will affect the students' laboratory practices and attitudes towards research. Purpose of the study In this study, it is aimed to increase the attitudes of the students studying in the village

schools within the scope of social responsibility project and their attitudes towards research. Working group The study was carried out on 57 students in 4 village secondary schools in Horasan district of Erzurum province in the second term of 2017-2018 academic year. 16 of the students are 7th grade and 41 of them are 8th grade students. 8th grade students are male and 8 are female. There are 17 male and 24 female students among the 8th grade students. A total of 26 students and chemistry teachers from 9th, 10th, 11th and 12th grades attending Erzurum-Horasan-Horasan Anatolian High School participated in the study. 11 students are male and 14 are female. 2. Method In this study, quantitative approach was adopted in order to measure the laboratory practices of students in village schools and attitudes towards research. The research was carried out in the scope of the social responsibility project of the students at the Horasan Anatolian High School in the Horasan district of Erzurum province. With the support received from TÜBİTAK 4006 Science Fairs, the application process was initiated. A total of 26 volunteer students from 9, 10, 11 and 12 grades came together in a 6-month period and 12 different experiments were prepared in accordance with the curricula of students in village schools. TUBITAK 4006 Science Fairs, supported by the support of the students of the village secondary schools, 26 students submitted their experiments against students. Five - point Likert - type Laboratory Practices and Attitude Toward Research Scale were used as data collection tools. In data collection, the scale was applied as pre-test and post-test before and after the study. The data obtained from the study were collected and analyzed by dependent sample t test. 3. Results Pre-test and post-test results were recorded and the results were analyzed by the dependent sample t test in order to measure the laboratory practices of students in village schools and their attitudes towards research. The pre-test attitude scores of the pre-study students were 78.82, and the post-study post-test attitude scores were measured as 83.47. According to the results of the dependent sample t test, a statistically significant difference was found between the mean of the pre-test attitude score of the students and the mean of the post-test attitude score [$t (57) = - 5.79, p <.05$]. 4. Conclusion and Suggestions These kinds of activities within the scope of social responsibility project increase the attitudes of students towards laboratory practices and research. It is thought that dissemination of these studies in high schools and encouraging students will increase the quality of education and increase interest in science courses.

Keywords: Chemistry Education, Laboratory Applications, Science Fairs

Tübitak 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Tarafından Desteklenen Proje Kapsamında Kompostlamanın Keşfedilmesi: Kavram Haritalari Ne Söylüyor' *

Seçil Cengizoğlu[1] *, **Serap Bilen**[2]

[1]ODTÜ, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü
[2]ODTÜ, Toplum ve Bilim Merkezi
*Sorumlu yazar: ksecil@metu.edu.tr

Özet

Sınıf dışı öğrenme, öğrencilerin dış mekanları etkili birer eğitim ortamı olarak kullanması ve bilimsel düşünce becerilerinin desteklenmesi açısından gelişen ülkelerde öncü durumundadır. Özellikle çevre eğitimi kapsamında, doğa ile doğrudan etkileşime giren bireyler, sınıf dışı yapılan eğitim ile birden fazla kaynağı keşfedebilen, sorgulayan, ve öğrendiklerini başkaları ile de paylaşabilen fırsatlar edinmektedir. Bu anlamda, sınıf dışı öğrenme ortamları kişilere daha az yapılandırılmış ve daha çok kendiliğinden gelişen öğrenme fırsatları sunmaktadır. Okul dışında yapılan ve öğrencilere yaparak ve yaşayarak öğrenme fırsatı sunan deneyimlerin öğrenmeyi daha güçlü kıldığı ve öğrenciyi bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal olarak bütüncül bir şekilde desteklediği ortaya konmuştur. Sınıf dışı yapılan eğitimler bireylerin içinde yaşadıkları çevreyi keşfetmesi, insan-çevre ilişkisini kavraması, çevre problemlerine ile ilgili farkındalıklarını artması ve çevre ile ilgili eleştirel düşünebilen, problemlere çözüm sunabilen sorumluluk sahibi bireyler olmasını destekler. Bu bağlamda, çevre eğitimi kapsamında gerçekleştirilen sınıf dışı etkinlikler, kişilerin sadece çevre hakkında bilgi ve farkındalık sahibi olmasını sağlamaz. Çevre için neler yapabilecekleri konusunda bireylerin kendi potansiyellerini fark etmelerine de olanak sağlar. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı, TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları tarafından desteklenen, sınıf dışı bir ortam olan ODTÜ Toplum ve Bilim Merkezi'nde uygulanan ve tamamlanan projenin, ortaokul öğrencilerinin organik artıkların geri dönüşümü hakkında ön ve son bilgilerini ve farkındalıklarını kavram haritası yöntemi ile ortaya koymaktır. "Çöpten Gübreye-2!" adlı bu ulusal destekli proje kapsamında 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı birinci döneminde 10 ayrı okuldan gelen 5,6,7 ve 8. sınıf seviyesindeki ortaokul öğrencileri (N=200; Kız=115, Erkek=85) çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Her gün, bir okulun öğrencilerinin katılımcı olduğu on gün süresince öğrenciler organik artıkların geri dönüşüm sürecini, neden ve nerede geri dönüştüğünü öğrenci merkezli etkinlikler ve atölye çalışmaları ile yaparak ve yaşayarak deneyimlemişlerdir. Proje kapsamında, proje etkinliklerinin başlamasından hemen önce panoya asılan 100*140 boyutundaki bir beyaz kâğıda proje araştırmacısı tarafından "Organik artık ve Kompost" anahtar kelimeleri yazılmış ve öğrencilerden bu iki anahtar kelime ile ilgili ne biliyorlar ise sınıf ile paylaşmaları ve paylaşımları sonrasında panoya gelip kağıdın üzerine yazmaları istenmiştir. Bu noktada doğru ya da yanlış bir cevap olmayacağı, sadece katılımcıların etkinlikler öncesi ne bildiklerini ve proje içeriği ile ilgili farkındalıklarını ortaya koymak istenildiği açıklanmıştır. Her bir okuldan gelen katılımcılarla bir proje gününün başlangıcında ve proje etkinliklerinin tamamlanmasının hemen ardından gün sonunda yapılan kavram haritaları, haritalara koyulan her bir genel kavramın diğerleri ile olan

ilişkisi ve verilen örneklerin yapısal olarak doğru bir bağ ile ilgili kavrama bağlanıp bağlanmadığı modeli ile analiz edilmiştir. Ön ve son kavram haritaları incelendiğinde ön haritaların, doğru kavramı önerme ve doğru örnekler verme açısından son kavram haritalarına göre daha az detay içerdiği görülmektedir. Ön kavram haritası için katılımcılara sunulan "kompost ve organik artık" anahtar kelimeleri en çok geri dönüşüm, gübre, toprak ve doğal maddeler/doğal olan kavramları ile ilişkilendirilmiştir. "Geri dönüşüm" söz öbeği ön kavram haritalarında doğru bir kavram/önerme olarak kabul edilmiştir, fakat bu durumun katı artıkların geri dönüşümü ile ilişkilendirilmesi ve katı artıkların (plastik, metal, cam, pil vs.) örnek verilmesi yanlış örneklere girdiği için puan verilmemiştir. Ön kavram haritalarında kompost ve organik artık anahtar kelimeleri "meyve ve sebze artıkları" olarak ilişkilendirilmiş ve haritaya katılımcılar tarafından eklenmiştir. Fakat bu madde ön kavram haritasından daha fazla detaylandırılmamıştır. Ön ve son kavram haritaları değerlendirildiğinde ön kavram haritasında kavramlar ve önermeler arasındaki bağlantıların çok daha az olduğu göze çarpmaktadır. Son kavram haritaları ise genel kavram ve örneklerin daha çok ve doğru verildiği haritalar olmuştur. Projeye katılan öğrenciler organik artıkların geri dönüşümüne ilişkin daha çok bilgi eklemiş ve bu bilgileri örneklerle genişletmişlerdir. Bu bağlamda, son kavram haritaları ilk kavram haritalarına göre daha çok bağlantı içermektedir. İlk kavram haritaları ile kıyaslandığında son kavram haritalarında artık kompostlama için gerekli olan elementler detaylı bir şekilde belirtilmiştir. Katılımcılar kompost kelimesini vermikompostalama ile ilişkilendirmiş, bu bağlantıdan solucanlara geçmiş ve solucanların fiziksel ve karakteristik özellikleri ile ilgili detaylı örnekler sunmuşlardır. Aynı şekilde, ön haritalarda kompostu sadece "gübre" ya da "geri dönüşüm" olarak ilişkilendiren katılımcılar son kavram haritalarında kompostun kompostlama süreci sonunda elde edilen ve toprağı besleyen zengin bir madde olduğu sonucuna ulaştıklarını göstermişlerdir. Bunun yanında, bu süreç için gerekli olan organik artıkları yeşiller ve kahverengiler olarak ayrımını yapmış ve her birini örneklendirmişlerdir. Sonuç olarak, bu proje ile öğrenciler organik artıkların geri dönüşümünü sınıf dışı bir öğrenme ortamında öğrenci merkezli etkinlikler ile yaparak ve yaşayarak öğrenmişlerdir. Proje etkinlikleri ile öğrenciler organik artıkların geri dönüşümüne ilişkin kendi potansiyellerini fark etmişler ve bu problemin bir parçası olarak kendilerinin neler yapabileceklerini fark etmişlerdir. *Bu çalışma TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları tarafından desteklenen 118B606 no'lu Çöpten Gübreye!-2 projesinin sonuçlarının bir bölümünden özetlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Organik Artık, Geri Dönüşüm, Kompostlama, Ortaokul Öğrencileri, Kavram Haritası

Investigating Composting Through the Project Supported by Tubıtak 4004 Nature Education and Science School: What the Concept Maps Say' *

Abstract

Informal learning environments are important to utilize out of the classroom as effective learning environments to support children's scientific thinking abilities. In respect of

environmental education, informal learning environments provide individuals learning environments in which children have direct interaction with materials, investigate the varied sources of knowledge and shared the knowledge with others. In this aspect, less structured and more spontaneous learning opportunities in informal learning environments, children are encouraged to learn by doing promotes child's as cognitively and socially. Activities conducted out of the classroom immerse children to explore natural environment, recognize human-environment relationship and realize local and global environmental problems and understand their own potential to bring solutions of those problems. In line with this perspective, the purpose of the current study is to reveal middle school students' knowledge and understanding on recycling of organic wastes through concepts maps in the context of a project conducted an informal learning area supported by TUBITAK 4004 Nature Education and Science School. "Çöpten Gübreye-2!" project was conducted in the fall semester of 2018-2019. Students from 10 different schools with the grade level of 5, 6, 7, and 8 (N=200; Female=115, Male=85) were the sample of the study. Throughout the project, each school's students were participated in student-centered activities and workshops about the process of recycling of organic wastes. The foci point of the project is how organic wastes are recycled, the required elements of recycling process to recycle and why it is important. One of the data collection tool of the project was the concept maps created with students in each project day. Each day, a large 100*140 poster size white paper was hang on a board which was visible for all students. Two key word as "Organic waste and Compost" was written on board and asked children to tell what they know about those two key words. The students were also informed that there was no wrong or correct answer, so participants were encouraged to share their pre-knowledge before the project activities. In each day, there were created two concept map as pre- and post. It was expected that concept map activity encouraged children to share his/her ideas and inspire peers to talk about on project key words and create a map through sharing, discussing and linking one's perspective with others. Each concept map was analyzed focusing on relations of general concepts with statements and accurate examples. The findings of the study indicate that post maps include more accurate and related concepts than pre-maps. In pre-maps, students frequently associated the "Organic waste and Compost" key words with soil, fertilizer, recycling and natural substances. The "recycling" statement was accepted as an accurate concept in pre-maps, yet the examples as solid wastes (metals, glass, plastics) did not accepted related examples with compost. The analysis of pre-maps posits that there is less networks among different concepts and statements when compared to post-maps. On the other hand, post maps included examples for each general concepts and the statements. It was clearly seen that the participants have an extended knowledge and understanding on recycling of organic wastes in post-maps. In this respect, the post-maps included more connection and accurate examples related to each general concepts. Unlike pre-maps, post maps include embellished details on why composting is important, the factors affect the composting process, the role of red worms on vermicomposting and the characteristic of red worms. Even though, the pre-maps included knowledge just on fertilizer and recycling, the post-maps include statements and examples on fertilizer as a significant substance for the efficiency of soil. Besides, students specifically indicate the organic wastes as 'greens' and 'browns' with to the point statements. To conclude, the current project encourages children to investigate recycling of organic wastes through child-centered project activities conducted in

an informal learning environment. Participants realized their potential through hands on activities and bring their own solutions as a part of this problem. * The current study includes one part of the “Çöpten Gübreye!-2” project with 118B606 ID supported by TUBİTAK 4004 Nature Education and Science Schools.

Keywords: Organic Wastes, Recycling, Composting, Middle School Students, Concept Mapping

Üç Boyutlu Yazıcı Teknolojisiyle Tasarlanan Etkinliklerin Fen Öğretimine Etkisi Hakkında Öğrenci Görüşleri

Merve Avinal[1] *, **Abdullah Aydın**[2]

[1]Kastamonu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi
[2]Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
*Sorumlu yazar: avnalmrv@gmail.com

Özet

Üç boyutlu yazıcı, 1970'lerde ortaya çıkan bir teknolojidir. Üç boyutlu yazdırma, üç boyutlu bir bilgisayar modelinden ardışık malzeme katmanlaması yoluyla bir nesnenin oluşturulması işlemidir. Katmanlı üretim olarak adlandırılan üç boyutlu yazdırma sürecinde bir nesnenin baskısı tabandan başlayarak katman katman malzemenin üst üste eklemlenmesi şeklinde gerçekleştirilmektedir. Üç boyutlu yazdırma sürecinde üç boyutlu yazıcılardan yararlanılmakta ve bu yazıcılar aracılığıyla dijital bir tasarım fiziksel nesneye dönüştürülmektedir. Geleceğin üretim teknolojisi olarak görülen üç boyutlu yazıcılar son yıllarda birçok alanda kullanılmaya ve yaygınlaşmaya başlamıştır. Tıp, mimarlık ve birçok alanda yaygın olarak kullanılan üç boyutlu yazdırma teknolojileri eğitim alanında da giderek artan bir ilgiyle karşılanmaktadır. Üç boyutlu yazıcılara ilişkin her geçen gün yeni gelişmeler yaşanırken, bu teknolojinin eğitimde nasıl kullanılabileceğine ilişkin sınırlı çalışma yer almaktadır. Araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılının 1. yarıyılında Kastamonu il merkezindeki bir ortaokulun 6 sınıflarından iki şubede öğrenim gören öğrencilerle yapılmıştır. Bu öğrencilerin bir şubesi deney, diğer bir şubesi ise kontrol grubu olarak rastgele seçilmiştir. Kontrol grubu öğrencilerine vücudumuzdaki sistemler ünite konuları mevcut fen bilimleri öğretim programına göre anlatılmış, deney grubundaki öğrencilere ise üç boyutlu yazıcı teknolojisi ile geliştirilen etkinliklerle anlatılmıştır. Deney grubundan başarı testine göre en yüksek, orta ve düşük başarı ortalamasına sahip olan 2 şer öğrenciden toplamda 6 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Elde edilen nitel verilerin analizinde içerik analizi kullanılmış ve elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu, ünite konularını öğrenmelerinde üç boyutlu yazıcı teknolojisiyle tasarlanan etkinliklerin kullanılmasının öğrenmelerini kolaylaştırdığını ve derslerinin çok eğlenceli geçtiğinden bahsetmişlerdir.

Amaç

Bu araştırmada, üç boyutlu yazıcı teknolojisiyle tasarlanan etkinliklerin fen öğretimine etkisi hakkında öğrenci görüşlerinin alınması amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılı 1. yarıyılında Kastamonu il merkezinde bir ortaokulun altıncı sınıflarındaki iki şubesi rastgele olarak biri kontrol diğeri ise deney grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubundaki öğrencilere vücudumuzdaki sistemler ünite konuları üç boyutlu yazıcı teknolojisiyle geliştirilen etkinliklerle anlatılırken, kontrol grubundaki öğrencilere mevcut fen bilimleri öğretim programına göre anlatılmıştır. Uygulama bittikten

sonra deney grubundan 6 öğrenci ile üç boyutlu yazıcı teknolojisi ile geliştirilen etkinliklerin derslerinde kullanılması hakkında yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır.

Bulgular

Öğrencilerin vücudumuzdaki sistemler ünitesini öğrenmelerinde kullanılan üç boyutlu yazıcı teknolojisiyle ve uygulama süreci hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi ile toplanan verileri açıklayabilecek kavram ve ilişkiler ortaya koyulmaya çalışılmaktadır. Bu doğrultuda elde edilen nitel veriler iki kodlayıcı tarafından ayrı ayrı kodlanmış, kodlar tanımladıkları ortak olgular doğrultusunda bir araya getirilerek temalar oluşturulmuştur. Nitel verilerin analizinden elde edilen bulgulara göre; araştırmaya katılan öğrencilerin 5'i konuları daha iyi anladıklarından, öğrencilerin tamamı konuları zihinlerinde daha rahat canlandırdıklarından, 4 öğrenci öğretimin etkili ve güzel olduğundan ve derse ilgilerinin daha da arttığından, 5 öğrenci zamandan tasarruf ettiklerinden ve yine öğrencilerin tamamının üç boyutlu yazıcı teknolojisi ile geliştirilen etkinliklerin hayal güçlerini arttırdığından bahsetmişlerdir.

Sonuç

Araştırmaya katılan 6 öğrenci ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşme sonuçlarına göre öğrencilerin zorlandıkları ünitelerden biri olan vücudumuzdaki sistemler ünitesinin konuları, üç boyutlu yazıcı teknolojisi ile geliştirilen etkinliklerle anlatılmış ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun bu teknoloji desteği ile konuları daha iyi anladıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üç Boyutlu Yazıcı Teknolojisi, Fen Öğretimi, Yarı Yapılandırılmış Görüşme, Vücudumuzdaki Sistemler

Students' Opinions On the Effect of Three-Dimensional Printer Technology Design On Science Teaching

Abstract

A three-dimensional printer is a technology that emerged in the 1970s. Three-dimensional printing is the process of creating an object through sequential material layering from a three-dimensional computer model. In the three-dimensional printing process called layered production, the printing of an object is carried out as the articulation of the layer layer material starting from the base. Three-dimensional printers are used in the three-dimensional printing process, and a digital design is transformed into physical objects through these printers. The three-dimensional printers, which are considered as the production technology of the future, have started to be used and spread in many areas in recent years. The three-dimensional printing technologies, which are widely used in medicine, architecture and many other fields, are increasingly being received in the field of education. While there are new developments regarding the three-dimensional printers every day, there are limited studies on how this technology can be used in education. The research was conducted in the first semester of the academic year 2018-2019 with students from six classes in a secondary school

in Kastamonu city center. One branch of these students was randomly selected as an experiment and another as a control group. The subjects of the systems in our body to the control group students were explained according to the current science curriculum and the students in the experimental group were explained with the activities developed with three-dimensional printer technology. According to the success test from the experimental group, semi-structured interviews were conducted with 6 students in total. In the analysis of the qualitative data obtained, content analysis was used and according to the findings obtained, the majority of the students who participated in the research mentioned that using the activities designed with three-dimensional printer technology in learning unit subjects facilitated their learning and their lessons were very enjoyable. Purpose: In this research, it is aimed to get students' opinions about the effect of activities designed with three-dimensional printer technology on science teaching. Method: The research was conducted in the first half of 2018-2019 academic year in Kastamonu city center. The systems in our body were told to the students in the experimental group by means of the activities developed by the three dimensional printer technology and the students in the control group were told according to the current science curriculum. After the application was completed, semi-structured interviews were conducted with 6 students from the experiment group and the use of three-dimensional printer technology in their lessons. Results: Semi-structured interviews were conducted to determine the students' views on the three-dimensional printer technology used in learning the systems unit in our body and their application process. Content analysis was used to analyze the data. The concepts and relations that can explain the data collected by content analysis are tried to be put forward. The qualitative data obtained in this direction were coded separately by the two encoders, and the codes were brought together in accordance with the common phenomena they defined and themes were created. According to the findings obtained from the analysis of qualitative data; students interviewed mentioned that students 5 of the students participating in the research better understand the subjects, all of the students feel more comfortable in their minds, 4 students thought that because the teaching was effective and beautiful and their interest in the course increased, 5 students saved their time and all students dreamed of activities developed with three-dimensional printer technology. Conclusion: According to the results of the semi-structured interview conducted with 6 students participating in the research, the subjects of the systems unit in our body, which is one of the units that the students had difficulty in, were explained with the activities developed with three-dimensional printer technology and it was determined that the majority of the students understood the subjects better with this technology support.

Keywords: Three-Dimensional Printer Technology, Science Teaching, Semi-Structured İnterview, Systems in Our Body

Okul Öncesi Eğitimde Öğretmenlerin Sanat Etkinliklerinde Karşılaşmış Oldukları Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Mardin Örneği)

Mehmet Ali Gökdemir[1] *

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: maligokdmr@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı, okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları problemler ve çözüm önerilerini belirlemektir. Bu çalışma, okul öncesi eğitimde öğretmenlerin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları problemleri belirlemeleri ve bu problemlere çözüm önerileri geliştirmeleri açısından önemlidir. Aynı zamanda sanat etkinliklerinin verimli yürütülüp yürütülmediğinin irdelenmesi açısından da önem arz etmektedir. Bu çalışmanın problem durumu, okul öncesi eğitimde öğretmenlerin sanat etkinliklerinde karşılaşmış oldukları problemler ve bu problemlere yönelik çözüm önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 Eğitim ve Öğretim yılında Mardin ilinde bulunan 5 farklı ana okulda çalışan 14 okul öncesi eğitim öğretmeni oluşturmaktadır. Bu araştırmada verilerin toplanmasında, araştırmacı tarafından geliştirilen on soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analiz gözlem, görüşme ve doküman gibi veri toplama araçlarında yer alan soru, konu ya da temalar temele alınarak analiz edilir. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Anasınıfı öğretmenlerinden alınan cevaplar, tek tek incelenerek kodlanmış ve bu kodlar daha önceden belirlenen temalar etrafında sunulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenler görüşleri sayılarla (Ö:1=Öğretmen 1) düzenlenerek görüşlere bulgular bölümünde yer verilmiştir. Araştırmada en çok tekrarlanan kodlar açıklanıp yorumlanmıştır. Verilerin analizinde nitel veri analizi yapılarak bulgular tablolar halinde verilmiştir.

Bulgular

Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde, sanat etkinliklerinin öğrencilere sağladığı katkılarla ilgili öğretmenlerin çoğu sanat etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcılığını geliştirdiğini, küçük kas gelişimlerine yardımcı olduğunu, el becerilerini geliştirdiğini, hayal dünyalarını geliştirdiğini ve motor becerilerinin geliştiğini belirtmişlerdir. Aynı zamanda öğretmenlerin bazıları, sanat etkinliklerinin öğrencilere özgün düşünme becerisi kazandırdığını, renk ve kavramları öğrettiğini, özgüvenlerini artırmaya yardımcı olduğunu, yaparak yaşayarak öğrenmelerine yardımcı olduğunu, sosyalleşmelerine yardımcı olduğunu, estetik görme becerisi kazandırdığını, paylaşmayı öğrettiğini, mutluluk verdiğini, sorumluluk almayı

öğrettiğini, bilişsel gelişimlerine yardımcı olduğunu, görsel zekalarını geliştirdiğini, özgün ürünler ortaya koymalarına yardımcı olduğunu ve düşünüp karar verme yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler, sanat etkinliklerinde öğrenci kaynaklı, arkadaşlarının işlerini kopya etme, kas gelişim geriliği, öz güven eksikliği, aşırı hareketlilik ve çalışmaya isteksiz olma gibi sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir Öğretmenler, karşılaştıkları öğrenci kaynaklı sorunlara yönelik, sınıf mevcutları azaltılmalı, öğrencilerin gelişim düzeylerine göre etkinlikler yapılmalı, öğrencilerin dikkat surelerine uygun çalışmalar yapılmalı, öğrencilerin hayal güçleri sınırlanmamalı ve öğrencilerin yaş seviyelerine uygun malzemeler seçilmeli gibi öneriler geliştirmişlerdir. Öğretmenlerin çoğu okul idaresi kaynaklı sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Ancak, bazı öğretmenler, okul idaresinin gerekli malzemeleri temin etmekte yardımcı olmadığı, yapılan etkinliklere çok ilgisiz olduğu, yapılan etkinliklerin sınıfı kirletmesi, çocukların seviyelerinin çok üstünde ürünler beklemesi, gürültüden rahatsız olmaları ve okul öncesi eğitim hakkında bilgilerinin olmaması gibi sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenler, karşılaşmış oldukları okul idaresi kaynaklı problemlere, okul öncesi eğitim için Milli Eğitim Bakanlığının maddi destek vermeli, idarecilere okul öncesi eğitim konusunda bilgilendirme seminerleri verilmeli, idarecilerin odaları sınıflara uzak yerlere taşınmalı ve okul idaresi malzeme ve araç-gereç temini için daha duyarlı olmalı gibi öneriler sunmuşlardır. Sanat etkinliklerinde sınıf ortamı kaynaklı öğretmenlerin çoğu, sınıfları aşırı kalabalı olması, sınıfların sanat etkinliklerine uygun olmaması, materyal eksikliği, sınıfın dar olması ve sınıflarda sanat köşesinin olmaması gibi sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler karşılaştıkları sınıf ortamı kaynaklı sorunlara yönelik, sınıflarda geniş sanat köşeleri oluşturulmalı, okul öncesi eğitim için okullarda sanat atölyeleri olmalı, sınıflar geniş olmalı, sınıf mevcutları azaltılmalı ve etkinlik masaları çoğaltılmalı gibi öneriler geliştirilmiştir. Okul öncesi eğitimde karşılaşılan veli kaynaklı öğretmenlerin çoğu, velilerin sanat etkinliklerini gereksiz görmesi, öğrenciye malzeme temin etmemesi, öğrencilerin gelişim düzeylerinin çok üstünde ürün beklemesi, ilgisiz olmaları, öğrenci çalışmalarının takdir edilmemesi ve okul öncesi eğitim hakkındaki bilgi yetersizliği gibi problemlerle karşılaştıklarını dile getirmişlerdir. Veli kaynaklı sorunlara yönelik öğretmenlerin çoğu, velilere sanat etkinliklerinin önemini kavratan seminerler verilmeli, çocuk gelişimi konulu seminerler verilmeli, etkinliklerde kullanılacak malzemeler bakanlık tarafından verilmeli ve veliler okul-veli işbirliğine dahil edilmeli gibi öneriler geliştirilmiştir.

Sonuç

Sonuç olarak, okul öncesi eğitimde önemli bir yere sahip olan sanat etkinliklerinde öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları en aza indirmek için, imkanlar dahilinde sanat atölyeleri oluşturulması, atölye oluşturma imkanı yoksa, her sınıfta gerekli materyal ve araç-gereçle donatılmış geniş sanat köşeleri oluşturulması, sanat etkinliklerinde kullanılacak malzemelerin sene başında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilmesi ve Okul idaresi ile velilere yönelik bilinçlendirme seminerlerinin verilmesi faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Sanat Etkinlikleri, Sanat, Eğitim.

Problems and Solutıon Proposals of Teachers in Art Actıvıtıes in Pre-School Educatıon (Mardın Characterıstıcs)

Abstract

Purpose

The purpose of this study is to determine the problems and solutions of preschool education teachers in art activities. This study is important in terms of identifying the problems encountered by teachers in art activities and developing solutions to these problems in preschool education. At the same time, it is important to examine whether artistic activities are carried out efficiently or not. The problem state of this study, the problems faced by teachers in art activities in preschool education and what are the solutions to these problems? Method In this research, phenomenological pattern is used from qualitative research designs. The study group consisted of 14 preschool education teachers working in 5 different kindergartens in the province of Mardin in the academic year 2018-2019. In this study, a semi-structured interview form which was developed by the researcher was used. Descriptive analysis was used to analyze the data. Descriptive analysis is analyzed on the basis of questions, themes or themes in data collection tools such as observation, interview and document. The data obtained in the descriptive analysis are summarized and interpreted according to the previously determined themes. The answers of the kindergarten teachers were examined and coded one by one and these codes were presented around the previously determined themes. The opinions of the teachers who participated in the research were arranged with numbers (Ö: 1 = Teacher 1) and opinions were included in the findings section. The most repetitive codes in the study were explained and interpreted. In the analysis of the data, qualitative data analysis was performed and the findings were given as tables. Findings During the interviews with the teachers, most of the teachers related to the contributions of the art activities to the students stated that the art activities improved the students' creativity, helped the little muscle development, improved their hand skills, developed their imagination and motor skills improved. At the same time, some of the teachers, art activities, students learn the original thinking ability, color and concepts, helping them to improve their self-confidence, helping them to learn by experiencing, helping them to socialize, aesthetical skills to teach, to teach, to share, to give happiness, to take responsibility, cognitive development stated that they are helping, developing their visual intelligence, helping them to produce original products and helping them to develop their decision making skills. Teachers stated that they faced problems such as student-based, copying of their work, lack of self-confidence, excessive mobility and being unwilling to work. work should be done in accordance with the time surpluses, students' imagination should not be limited and students should be selected according to their age level materials have developed proposals. Most of the teachers stated that they did not have any problems due to school administration. However, some teachers stated that the school administration was not helpful in providing the necessary materials, they were very uninterested in the activities, the activities were polluted by the class, the children were waiting for their products, they were disturbed by the noise and they had no information about the pre-school education. Teachers suggest that Ministry of Education should provide financial support to the for preschool education, information

seminars on pre-school education should be given to administrators, the rooms of the administrators should be moved to the places far away from the class and the school administration should be more sensitive to the provision of materials and equipment. Most of the teachers have encountered problems such as suggest that classes to be overly crowded, classes are not suitable for art activities, lack of material and the narrow class and lack of art corner in the classroom. Suggestions such as reducing class availability and replicating activity tables, wide art corners should be created in grades, There should be art workshops in schools for pre-school education, classes must be broad and class sizes should be reduced have been developed by teachers. Most of the teachers have encountered problems such as parents not seeing art activities as unnecessary, supplying materials to students, expecting products to be well above their level of development, being indifferent, not appreciating student studies and lack of knowledge about pre-school education for problems based on parents. Most of the teachers related to the problems related to the parents should be given seminars that give the parents the importance of the art activities. Result As a result, in order to minimize the problems encountered by teachers in art activities that have an important place in preschool education, to create art workshops within the possibilities, to create large art corners equipped with the necessary materials and tools in each class, to create materials for the art activities should be given by the Ministry of National Education At the beginning of the year, and the school administration and parents will be given awareness raising seminars.

Keywords: Preschool Education, Art Activities, Art, Education

Sanat Eğitiminde Araştırma Yolu Olarak Görsel Düşünme: Video Deneme (Essay)

Aygül Aykut[1] *

[1]Erciyes Üniversitesi

*Sorumlu yazar: aygul.aykut@gmail.com

Özet

Son yıllarda Sanatsal araştırmanın mevcut beşeri ve sosyal bilimlerdeki rolü Kültürel Çalışmalar (Görsel Kültür, Etnografik ve Belgesel Medya ve Dijital Öyküleme) içinde yer alan görsel araştırma alanlarında kendini göstermektedir. Kültürel Çalışmalar bu gelenekleri kendi içindeki Beşeri ve Eleştirel Teori, Sosyal Bilimler (özellikle Antropoloji ve Sosyoloji)), sırasıyla Sanat ve Yeni Medya gibi daha geniş alanlara ve yöntemlere bağlar. Bu araştırmada kültürel çalışmalar öncülleri ve yöntemler dikkate alınarak öğrencilerin görsel araştırma yöntemlerini kullanarak görsel düşünmeleri istenmiştir. Araştırma kapsamında Yüksek Lisans öğrencilerden Araştırma Yöntemleri ve Etiği II dersinde yer alan " Uygulamaya Dayalı Araştırma ve Materyal Düşünme" konusunda geleneksel bir araştırma makalesiyle birlikte bir video deneme projesi gerçekleştirmeleri istenmiştir. Araştırma toplam 14 haftalık dersin 4 haftasını kapsarken araştırmada 10(on) öğrenci yer almıştır. Araştırmada ders süreci bir durum çalışması olarak kullanılmıştır. Aynı zamanda dersin öğrenme çıktıları ve genel eğitsel hedefler ile sürece göre nitel araştırmayı temel alan düşünceler yaratıcı eğitim araştırması öncülleriyle kullanıldı. Böylece 14 haftalık ders süreci hem öğrenciler hem de eğitimci için hem yaratıcı zihinsel süreçleri inceleyen hem de kültürel çalışmaları görsel kültür temelliyle bir bilgi edinme ve öğrenme edimi sürecine dönüştüren bir sürece dönüştürdü. Araştırmada Nitel araştırmaların durumları kendi oluştuğu tikel süreçler içerisinde ele alma ve ele alınan probleme ilişkin anlayış geliştirme ilkeleri, araştırmanın yaratıcı bir araştırmaya evrilmesinde etkili oldu. Araştırma öğrencilerin sanatın akademik dünyaya entegrasyonunda, hem sanat eserinden hem de daha geleneksel akademik araştırma biçimlerinden ayırt edilmesi gereken melez bir söylem gerektirdiğini kavraması gerektiği inancıyla oluşturulmuştur. Çünkü ilgili alanyazın göz önüne alındığında bu melez söylem, çevre ile olan varoluşsal ilişkimizi ele almanın olası bütün yollarını sorgulamaktadır: estetik, duyusal, ilişkisel, duygusal, mekansal ve görsel "bilgi" modlarından daha ayrıntılı ve analitik, bağlamsal olanlara kadar. Bu nedenle araştırmada bizde görselliği savunmak için yola çıktık. Araştırmada insan kültürünün kavramsal olmayan, ancak anlamlı somut yönlerini keşfetmek için, hem hala sanatsal araştırma alanında hem de daha yerleşik araştırma alanlarında, yararlı bir araç olarak öğrenciler video deneme uygulamaları gerçekleştirildi. Sonuç olarak Sosyal ve Beşeri bilimlerde Video Denemenin dönüştürücü bir anlamlandırma süreci olarak diğer araştırma biçimlerini destekleyen ve eldeki bilgiyi ifade etmeyi sağlayan bir tür olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Sanat Araştırması, Görsel Kültür, Kültürel Çalışmalar, Araştırma Yöntemleri.

Visual Thinkıng As a Research Way in Art Education: Video Essay

Abstract

In recent years, the role of artistic research in the existing humanities and social sciences is manifested in the visual research areas of Cultural Studies (Visual Culture, Ethnographic and Documentary Media and Digital Storytelling). Cultural Studies connects these traditions to broader areas and methods such as Human and Critical Theory, Social Sciences (especially Anthropology and Sociology), respectively Arts and New Media. In this study, students were asked to think visually by using visual research methods by taking into consideration the precursors and methods of cultural studies. Within the scope of the study, the students were asked to perform a video trial project with a traditional research article on alan Practice-Based Research and Material Thinking "in the Research Methods and Ethics II course. The study included 4 weeks of the 14-week course, while 10 (ten) students took part in the study. The course process was used as a case study. At the same time, the learning outcomes and general educational objectives of the course and the ideas based on qualitative research were used with creative educational research predecessors. Thus, the 14-week course has transformed both the students and the educator into a process that examines creative mental processes and transforms cultural studies into a process of acquiring knowledge and learning learning based on visual culture. In the research, the principles of qualitative research were discussed within the specific processes in which it was formed and the principles of understanding the problem were effective in evolving the research into a creative research. The study was established with the belief that students should understand that the integration of art into the academic world requires a hybrid discourse that needs to be distinguished from both the work of art and the more traditional academic research forms. Because, in the relevant literature, this hybrid discourse is questioning all possible ways to address our existential relationship with the environment: from aesthetic, sensory, relational, emotional, spatial and visual çevre knowledge, modes to more detailed and analytical, contextual ones. Therefore, we set out to defend the visuality in the research. In order to explore the non-conceptual but meaningful concrete aspects of human culture in the research, students were still experimented with video trials as a useful tool in both the field of artistic research and more established research areas. As a result, Video in Social Sciences and Humanities has been shown to be a kind of transformative expression process that supports other forms of research and enables the expression of information at hand.

Keywords: Art Research, Visual Culture, Cultural Studies, Research Methods.

7. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Başarısı, Kaygı, Tutum ve Özyeterlikleri İle Stem Mesleklerine Yönelik İlgileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Cemalettin Işık[1], **Yavuz Macun**[1] *

[1]Erciyes Üniversitesi
*Sorumlu yazar: yavuzmacun@gmail.com

Özet

* Bu çalışma "Problem Temelli STEM Etkinliklerinin Oran-Orantı ve Yüzdeler Konularının Öğretiminde 7. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Başarılarına, Tutumlarına ve Görüşlerine Etkisi" konulu yüksek lisans tezinden üretilmiştir ve SYL-2019-8749 proje numarası ile Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince desteklenmiştir.

Son yıllarda STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) veya FeTeMM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) eğitimi araştırmacılar için önemli bir konu olarak görülmekte ve ekonomik rekabet için de önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, iş gücü ve STEM alanları arasındaki ilişki üzerinde durulmakta ve bu alanları seçmeleri için gelecek nesillerin teşvik edilmesi ve hazırlanmasının önemi vurgulanmaktadır. Bütün çabalara rağmen, birçok ülke bu konuda başarısız olmuş ve başarısız olmaya devam etmektedir. Örneğin, PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) sonuçları Türkiye'nin de içerisinde yer aldığı bazı ülkelerin fen ve matematikte yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir. Bu gelişmeler göz önüne alındığında en az iki STEM disiplininin entegrasyonu ile işlenen, konu ve gerçek hayat arasında bağlantılar kuran bir sınıf, ünite, ya da dersi birleştirme biçimi olan STEM eğitimi, öğrencilerin günümüzde edindikleri bilgileri disiplinler arası aktarabilmeleri, 21. yüzyıl becerileri edinebilmeleri ve bu becerilere paralel olarak gelecekte ortaya çıkacak meslekler arasında kendilerine yer bulabilmeleri açısından önemli görülmektedir. STEM eğitimi, öğrencileri doğrudan öğrenmeye teşvik eden, onların hayallerine ulaşmalarını ve bu öğrenmeyi yeni ve farklı problemlere aktarmalarını sağlayan bir yaklaşımdır. STEM ile ilgili yeterli bilgi ve donanıma sahip bireyler, öğrendiklerini ve bilimle ilgili birikimlerini zihinlerinde şemalar aracılığıyla eleyerek kullanırlar. Bunun yanında günlük yaşamlarında karşılaştıkları problemleri çözer, düşünceleri hakkında planlar, değerlendirmeler ve eleştiriler yaparlar. Bu bağlamda, bireylerin literatürde farklı terimlerle ifade edilen bu becerileri günlük yaşamda geliştirme ve kullanma gereklilikleri, STEM okuryazarlığının önemini yeterince artırmaktadır. Öğrencilerin, geleceklerini etkileyecek meslek seçiminin temellerinin atıldığı ortaokul döneminde, sahip oldukları bilgi ve becerilerin farkında olmaları, günlük hayatta karşılarına çıkacak sorunlarla etkili bir şekilde mücadele edebilecek bilişsel donanıma sahip olmaları ve bunları disiplinler arası aktarabilmeleri oldukça önemlidir. Bu bakış açısı altında öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri edinebilmeleri ve çağa ayak uyduracak donanıma sahip olabilmeleri için öğretim programlarına STEM entegrasyonu kaçınılmaz hale gelmektedir. Ulusal Matematik Öğretmenleri Konseyi (NCTM) perspektifinden, STEM eğitimi, öğrenciler için anlamlı matematik içermelidir. Aksi halde, STEM'deki "M" sessiz kalmaktadır. Buradan anlaşılacağı üzerine aslında fen, teknoloji,

mühendislik ve matematiğin entegrasyonu olan STEM, temelinde matematik olan bir felsefeye dayanmaktadır. Bu kapsamda, öğrencilerin matematik başarıları, kaygıları, tutumları ve özyeterliklerinin, STEM mesleklerine yönelik ilgileri ile ilişkili olup olmadığı merak konusudur. Ulusal literatürde, yapılan çalışmaların tamamına yakının öğretmen ve öğretmen adaylarının STEM'e yönelik görüşlerini öğrenmeye yönelik olduğu görülmektedir. STEM meslekleri ile matematikle ilgili söz konusu değişkenler arasındaki ilişkiye yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla yapılan çalışmanın amacı, 7. sınıf öğrencilerinin STEM mesleklerine yönelik ilgileri ile öğrencilerin sahip oldukları matematik başarısı, tutumları, kaygıları ve özyeterlikleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaç doğrultusunda gerekli olan verileri toplamak amacıyla öğrencilere önce "İlköğretim Öğrencileri İçin Matematik Kaygı Ölçeği", "Matematiğe Yönelik Tutum Ölçeği Kısa Formu" ve "Matematiğe Karşı Özyeterlik Ölçeği", sonrasında "Türkçe'ye Uyarlanan Fen, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Mesleklerine Yönelik İlgi Ölçeği (FeTeMM-MYİÖ)" uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Kayseri ili Melikgazi ilçesinde bulunan bir devlet ortaokulunun 7. sınıfında öğrenim gören 113 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada amaçlı örnekleme yöntemleri arasında bulunan kolay ulaşılabilir durum örnekleme yönteminden faydalanılmıştır. Elde edilen veriler tanımlayıcı istatistikler, bağımsız örneklemler t-testi, korelasyon ve ANOVA kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında, matematik kaygısı düşük [$F(2,110) = 4,748$, $p = ,011<,05$], matematiğe karşı tutumu yüksek [$F(2,110) = 6,96$, $p = ,001<,01$] ve matematik özyeterlikleri yüksek [$F(2,110) = 9,27$, $p = ,00 <,01$] öğrenciler lehine STEM mesleklerine karşı ilgilerinin istatistiksel olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Öğrencilerin önceki yıllara ait matematik not ortalamaları göz önüne alındığında, matematik başarısı ile STEM mesleklerine ilgi arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür [$F(2,110) = 1,17$, $p = ,31>,05$]. Bir başka deyişle matematik başarısı düşük öğrencilerin de bu mesleklere ilgilerinin bulunduğu görülmüştür. Ayrıca, öğrencilerin cinsiyetleri ile STEM mesleklerine ilgileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır [$t(111) = -0,67$, $p = ,51>,05$]. Bu çalışma sonucunda öğrencilerin sahip oldukları matematik tutum ve özyeterliklerinin yükseltilmesine yönelik çalışmaların artırılmasıyla, Endüstri 4.0. ve sonrası için öğrencilerin sahip olması gereken özellikleri kazanmalarına olumlu katkı sunacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fetemm Meslekleri,stem Meslekleri, Ortaokul, Matematik Kaygısı, Matematik Tutumu, Matematik Özyeterliği, Matematik Başarısı

Investıgatıon of the Relatıonshıp Between 7th Grade Students' Mathematıcs Success, Anxıety, Attıtude, Self Effıcacy and Interests On Stem Careers

Abstract

* This study was produced from the master thesis titled "The effect of problem-based STEM activities on teaching ratio-proportion and percentage on 7th grade students' mathematics achievements, attitudes, and views" and supported by the Scientific Research Projects Coordination Unit of Erciyes University with the project number of SYL-2019-8749.

In recent years, STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) education is seen as an important issue for researchers and plays a vital role for economic competition. In addition, the importance of encouraging future generations to choose the STEM careers and the relationship between labor market and these areas are increasing day by day. Despite all efforts, many countries have failed in this regard and continue to fail. For example, PISA (Program for International Student Assessment) results show that Turkey also takes place in some countries where science and mathematics scores are prominently low. Considering these developments, STEM education, which is a form of class, unit, or course that connects with the integration of at least two STEM disciplines and links between the subject and the real life, enables students to transfer the information they have learned today interdisciplinary, to acquire the skills of the 21st century, it is very important for them to be able to find a place in the future's competition. Individuals with sufficient knowledge and skills in STEM use their experiences and knowledge about science in their minds through schemas. In addition, they solve the problems they face in their daily lives, make plans, evaluations and criticisms about their thoughts. STEM training is an approach that encourages students to learn directly, to reach their dreams and to transfer this learning to new and different problems. Accordingly, the necessity of individuals to develop and use these skills, expressed in different terms in the literature, in everyday life, sufficiently increases the importance of STEM literacy. It is very important for students to be aware of the knowledge and skills they have in the middle school period where the choice of profession that will affect their future, to have the cognitive features to be able to overcome effectively with the problems that will be encountered in daily life and to transfer these interdisciplinary. STEM integration is inevitable in order to enable students to acquire 21st century skills and have the equipment to keep up with the era. From the perspective of the National Council of Mathematics Teachers (NCTM), STEM training should include meaningful mathematics for students. Otherwise, "M" in STEM remains silent. As it is understood from here, STEM, which is the integration of science, technology, engineering and mathematics, is based on a philosophy that is based actually on mathematics. In this context, it is curious how the students' mathematics achievements, anxiety, attitudes and self-efficacy have an effect on their interest in STEM professions. When the literature review is made in Turkey, it is seen that almost all of the studies done with teacher or teacher candidates in order to learn their beliefs about STEM. There are any studies have been found on the relationship between STEM professions and mathematics related variables. The aim of this study is to examine the relationship between 7th grade students' interest in STEM professions and their mathematics achievement, anxiety, attitudes and self-efficacy. For this purpose, as data collection tools "Mathematics Anxiety Scale for Primary School Students", "Attitude Scale Short Form Towards Mathematics" and " Mathematics Self Efficacy Scale", followed by "Turkish-adjusted Interest Scale Towards Science, Technology, Engineering and Mathematics Professions" were applied. The sample of the study consisted of 113 students attending 7th grade of a public middle school in Melikgazi district of Kayseri in 2018-2019 academic year. In this study, convenience sampling method was used. The data were analyzed using descriptive statistics, independent samples t-test, correlation and ANOVA. In the light of the obtained results, it was observed that students with low math anxiety [F(2,110)=4,748, p=,011<,05], high mathematics attitude [F(2,110)=6,96, p=,001<,01] and high mathematics self-efficacy [F(2,110)=9,27, p=,00<,01] had a statistically significant differences to interests

about STEM professions. Children with low mathematics achievement were also interested in these professions according to previous years' math scores [F(2,110)=1,17, p=,31>,05]. In addition, there was no significant relationship between students' gender and STEM occupations [t(111)=-0,67, p=,51>,05]. In other words, students have an interest about STEM careers even they are not good at math. As a result of this study, it is predicted that the students will have a positive contribution to gaining the necessary properties for the Industry 4.0 and beyond by increasing the mathematical attitude and self-efficacy of the students.

Keywords: Stem Careers, Middle Grade, Math Achievement, Math Anxiety, Math Attitude, Math Self-Efficacy

8. Sınıf Öğrencilerinin Problem Çözme ve Oluşturma Becerilerinin Değerlendirilmesi

Özkan Gören[1] *, Yasemin Katrancı[2]

[1]Yunus Emre Ortaokulu
[2]Kocaeli Üniversitesi
*Sorumlu yazar: gorenozkan@gmail.com

Özet

Giriş

Problem çözme, toplumsal hayatta olduğu kadar matematik öğretiminde de önemli bir yere sahiptir. Problem çözme becerisi zihni harekete geçirip bireyin zihinsel gelişimini sağlar. Ancak öğrencilerin, problem çözmede sıkıntı yaşadıkları ve problem çözme becerilerinin yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Bunun nedenleri ise öğrencilerin matematiksel tanımları, sistematik ve mantıklı düşünmeyi, çözüm stratejilerini bilmemeleri, işlem bilgisinin eksikliği ve okuduğunu anlama becerisine sahip olmamaları şeklinde sıralanabilir. Problem çözme becerisi, hazır ve kalıplaşmış problemler üzerinde olduğunda, öğrenciler kitaba veya diğer kaynaklara bağımlı kalmakta, problemin çözümü için farklı çözüm stratejileri kullanmaya ve geliştirmeye ihtiyaç duymamaktadırlar. Bu durum onların daha önce öğrendiklerinden farklı bir problemle karşılaştıklarında nasıl davranacaklarını ve ne yapacaklarını bilememelerine neden olmaktadır. Bu nedenle, bireylerin problem çözme becerisinin yanında problem oluşturma/kurma becerisine de sahip olması gerekmektedir. Problem oluşturma, öğrencilerin matematiksel tecrübeleri, somut durumlara yönelik yaptıkları kişisel yorumları ve bunları anlamlı matematiksel problemler olarak şekillendirmeyi içeren bir süreçtir. Problem oluşturma becerisine sahip bireyler var olan bilgilerini kullanarak yeni bilgiler açığa çıkarabilir ve kendi problemlerini üretebilirler. Öğrencilerin problem çözme becerilerini yeterli düzeye çıkarabilmek için problem oluşturma becerisinin de gelişmiş seviyede olması gerekir. Ayrıca problem oluşturma ile her türlü problem çözümünde sağlam bir bakış açısı ve nesnel bir yaklaşım sağlanmış olunur.

Amaç

Bu araştırmanın amacı ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin problem çözme ve oluşturma becerilerinin değerlendirilmesidir. Sekizinci sınıf öğrencilerinin seçilme nedeni, problem çözme ve oluşturma becerisine yönelik matematik dersi öğretim programında yer alan kazanımlardan çoğunu almış olmaları olarak gösterilebilir.

Yöntem

Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Bu yaklaşıma dayalı olan durum çalışması araştırma desenini oluşturmuştur. Bu desende belirli bir durum, sınırlı sayıda örneklem ile bütüncül bir şekilde araştırılmaktadır. Bu çerçevede çalışma grubu uygun örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Bu bağlamda çalışmaya 358 sekizinci sınıf öğrencisi katılmıştır. Öğrencilerden 152'si kız, 206'sı erkektir. Veri toplamak amacıyla, Kesirler konusu ile ilgili, üç adet sözel problem kullanılmıştır. Çalışmada seçilen konu ile ilgili olarak öğrencilerin becerileri araştırılmamaktadır. Sadece var olan durum ortaya

konmaya çalışılmaktadır. Bu konunun seçilme nedeni ise, öğrencilerin zorluklarla karşılaşmalarıdır. Böylece hem var olan durum ortaya konmuş olacaktır hem de ileride yapılacak olan çalışmalara ışık tutulmaya çalışılacaktır. Hazırlanan problemler çalışma grubuna bir ders saatinde uygulanmıştır. Elde edilen veriler ise problem çözme ve oluşturma aşamalarını içeren, aşamalı puanlama ölçeği/rubrik kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular rubrik çerçevesinde frekans (f) ve yüzde (%) bazında sunulmuştur.

Sonuç

Sonuçta, öğrencilerin en yüksek performansı planı uygulama aşamasında gösterdikleri, en düşük performansı ise plan yapma (strateji belirleme) ve değerlendirme aşamalarında gösterdikleri görülmüştür. Bazı öğrencilerin problemi plan yapmadan uygun ve doğru bir şekilde çözdükleri görülmüştür. Dikkat çeken sonuçlarından birisi de, problemi tam olarak anlamayan bazı öğrencilerin uygun ve doğru çözüm yaparak doğru sonuca ulaşmasıdır. Bu sonucun ortaya çıkma nedeni, öğrencilerin soruyu iyi anlamadan, düşünmeden önce problemi çözmek istemeleri denilebilir. Öğrencilerin değerlendirme aşamasında düşük performans göstermelerinin sebeplerini, sorulan bazı problemleri tam olarak anlamadan doğru çözmeleri, plansız bir şekilde soruyu uygun ve doğru bir şekilde çözebilmeleri olarak söylenebilir. Genel olarak, sekizinci sınıf öğrencilerinin problem çözmenin; problemi anlama, plan yapma ve değerlendirme basamaklarında yeterli olamadıkları belirlenmiştir. Ayrıca problem oluşturmada da öğrencilerin yetersiz oldukları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin sadece çözüm planının uygulanması, kısacası problemin çözümünde yeterli olmaları, derslerinde problem çözme aşamalarına gereken önemin verilmediğinin bir göstergesi olabilir. Öğretmenlerin derslerinde, problem çözme aşamalarına ve problem oluşturma çalışmalarına yer vermeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sekizinci Sınıf Öğrencileri, Problem Çözme, Problem Oluşturma, Değerlendirme

An Evaluation of Problem-Solving and Posing Skills of 8th Grade Students

Abstract

Introduction

Problem-solving has an important place in mathematics teaching as well as in social life. Problem-solving skills stimulate the mind and enable the mental development of the individual. However, it is seen that the students have difficulty in problem-solving and the problem-solving skills are not sufficient. The reasons for this are the students' mathematical definitions, systematic and logical thinking, not knowing the solution strategies, lack of process information, and lack of reading comprehension. When problem-solving skills are over ready and stereotyped problems, students are dependent on books or other sources and do not need to use and develop different solution strategies to solve the problem. This situation causes them not to know how to behave and what to do when they encounter a different problem than what they had previously learned. Therefore, individuals should have the ability to pose problems as well as problem-solving skills. Problem-posing is a process

involving students' mathematical experiences, personal interpretations of concrete situations, and shaping them as meaningful mathematical problems. Individuals who have the ability to pose problems can reveal new information and produce their own problems by using their existing knowledge. Furthermore, thanks to problem-posing, a sound perspective, and objective approach are provided in all kinds of problem-solving. Aim: The aim of this study is to evaluate the problem-solving and posing skills of eighth grade students in middle school. The reason for the selection of eighth grade students is that they have taken most of the outcomes in the mathematics curriculum for the problem-solving and posing skills. Method: Qualitative research approach was adopted in this study. The case study based on this approach formed the research design. A particular situation in this pattern is being investigated in a holistic manner with a limited number of samples. In this context, the study group was determined according to the convenience sampling method. According to this, 358 eighth grade students participated in the study. Students consist of 152 girls, 206 boys. In order to collect data, three verbal problems were used related to fractions. In this study, students' skills are not investigated. Only the existing situation is tried to be revealed. The reason for choosing this subject is that the students encounter difficulties. Thus, both the existing situation will be revealed and it will be tried to shed light on the future studies. The prepared problems were applied to the study group during one lecture time. The data obtained were evaluated by using gradual scoring scale/rubric including problem-solving and posing stages. The results are presented in the rubric framework on the basis of frequency (f) and percentage (%). Results: As a result, it was seen that the students showed the highest performance in the implementation stage and the lowest performance in the planning and evaluation stages. Some of the students have solved the problem in a proper and correct way without making a plan. The reason why this result has been revealed is that the students want to solve the problem before understanding and thinking well. We could say that the reasons for the low performance of the students in the evaluation stage are to solve the problems correctly without understanding the problems correctly, and to solve the questions in an appropriate and correct way. In general, the problem-solving of eighth grade students; it was determined that they were not sufficient in understanding, planning, and evaluating the problem. In addition, it is revealed that the students are insufficient in the problem-posing. Students' application of the solution plan, in short, to be sufficient to solve the problem, may be an indication that the importance of the problem-solving stages in their courses is not given. Teachers are advised to include problem-solving and problem-posing in their lectures.

Keywords: 8th Grade Students, Problem-Solving, Problem-Posing, Evaluation

Analitik Geometri Dersi Başarısı ile Uzamsal Yetenek Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ali İhsan Benzer[1] *, **Bünyamin Yıldız**[1]

[1]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
*Sorumlu yazar: aibenzer@gmail.com

Özet

Amaç

Geometrinin bir dalı olan analitik geometri Fen-Edebiyat Fakültelerinin Matematik bölümlerinde birinci yılda okutulmakta olan önemli bir alan dersidir. Ders soyut kavramlar ve görselleştirme gerektiren görevler içermektedir. Bundan dolayı birçok öğrenci analitik geometri dersinde zorluklar yaşamaktadır. Ortaya çıkan bu zorlukların bir nedeni öğrencilerin sahip oldukları bilişsel özelliklerdir. Bilişsel özellikler akademik ve gündelik yaşamda başarıyı ve performansı etkileyebilmektedir. Özellikle bunlardan biri olan uzamsal yetenek birçok alanda başarıyı etkileyebilmektedir. Uzamsal yetenek, iki veya üç boyutlu nesnelerde döndürme, değiştirme ve bükme gibi manipülatif işlemleri zihinde gerçekleştirme ile ilgili bir beceridir. Uzamsal yetenek matematik ve özellikle geometri alanında başarıyı etkileyebilecek önemli bireysel farklılıkların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, matematik bölümü öğrencilerinin analitik geometri dersi başarıları ile uzamsal yetenekleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmada bu amaca yönelik aşağıda yer alan sorulara yanıtlar aranmıştır. 1. Analitik geometri başarı puanları ile uzamsal yetenek puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? 2. Uzamsal yetenek puanlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yöntem

Çalışmada nicel araştırma yaklaşımlarından ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelinde amaç, iki veya daha fazla sayıdaki değişken arasındaki değişimin varlığını ve derecesini belirlemektir. Çalışmanın katılımcıları Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Matematik bölümünde öğrenim görmekte olan ve analitik geometri dersine kayıtlı toplam 38 öğrencidir. Katılımcıların 25`i kadın, 13`ü erkektir. Çalışmada uzamsal yeteneği ölçmek için Guay tarafından 1976 yılında geliştirilmiş "Purdue Spatial Visualization (PSV) / Purdue Uzamsal Görselleştirme" testi ve başarı için açık uçlu sorulardan oluşan başarı sınavı kullanılmıştır. Bir kâğıt-kalem testi olan PSV testi üç bölümden oluşmaktadır. PSV testinde her bölümde 12 soru olmak üzere toplam 36 çoktan seçmeli soru yer almaktadır. Testin puanlandırılmasında sadece doğru cevaplar dikkate alınmıştır. Her doğru cevap bir puan olarak değerlendirilmiştir. Uzamsal yetenek testinden alınabilecek en yüksek puan 36 olup en düşük puan 0`dır. Başarı sınavının değerlendirilmesi 100 tam puan üzerinden gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için normallik analizi gerçekleştirilmiştir. Sonuçlara göre, verilerin normal dağılmadığı görülmüştür. Buna göre verilerin analizi için betimsel istatistik, Spearman Brown Sıra Farkları korelasyonu ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular

Purdue uzamsal görselleştirme testi aracılığıyla toplanan veriler analiz edilmiştir. Bu analiz sonucunda öğrencilerin uzamsal yetenek puan ortalamasının 13,58 olduğu belirlenmiştir. Kadın öğrencilerin uzamsal yetenek puan ortalamasının 13,12, erkek öğrencilerin puan ortalamasının 14,46 olduğu tespit edilmiştir. Uzamsal yetenek puanları ile analitik geometri dersi başarı puanları arasında ilişkinin incelenmesi için Spearman Brown Sıra Farkları korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda öğrencilerin uzamsal yetenek puanları ile analitik geometri dersi başarı puanları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır ($p > 0,05$). Uzamsal yetenek puanlarında cinsiyet farklılığının olup olmadığını incelemek için non-parametrik bir test olan Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Mann-Whitney U testi sonucu uzamsal yetenek puanlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p > 0,05$).

Sonuçlar

Elde edilen bulgulara göre Fen-Edebiyat Fakültesi Matematik bölümünde öğrenim görmekte olan ve analitik geometri dersine kayıtlı öğrencilerin uzamsal yetenek puanları ile analitik geometri dersi başarıları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca erkek öğrencilerin uzamsal yetenek puanları kadın öğrencilerin uzamsal yetenek puanlarından daha yüksek olmasına rağmen bu farklılık istatistiki olarak anlamlı bulunmamıştır. Bununla birlikte öğrencilerin hem analitik geometri başarı puanlarının hem de uzamsal yetenek puanlarının yeterli düzeyde olmadığı görülmüştür.

*Bu çalışma Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi BAP birimi tarafından 18.M.076 nolu proje kapsamında desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Analitik Geometri Dersi, Başarı, Uzamsal Yetenek

Investigation of the Relationship Between the Analytic Geometry Achievement and Spatial Ability

Abstract

Purpose

Analytic geometry, which is a branch of geometry, is an important major area course that is taught in the first year of Mathematics departments at the Faculty of Arts and Sciences. The course includes abstract concepts and tasks that require visualization. Therefore, many students have difficulties in analytic geometry course. One of the reasons for these difficulties is the cognitive characteristics of the students. Cognitive characteristics may affect success and performance in academic and everyday life. Spatial ability, especially one of them, can affect success in many areas. Spatial ability is a skill related to perform manipulative processes such as rotation, bending and twisting on two or three dimensional objects in the mind. Spatial ability can lead to significant individual differences that may affect success in mathematics and particularly in geometry. The aim of this study is to examine the relationship between the analytic geometry course achievements and spatial abilities of students. In this

study, the following questions were searched for this purpose. 1. Is there a significant relationship between analytic geometry achievement scores and spatial ability scores? 2. Is there a significant difference in spatial ability scores according to gender variable? Method In the study, the relational survey design, is one of the quantitative research approaches, was used. The purpose of the relational survey design is to determine the presence and degree of change between two or more variables. The participants of this study were 38 students who are studying in the department of Mathematics at the Faculty of Arts and Sciences in Hatay Mustafa Kemal University and also enrolled in analytic geometry course. Twenty-five of the participants were female and thirteen were male. In the study, “Purdue Spatial Visualization (PSV)” test developed by Guay in 1976 was used to measure the spatial ability and the achievement exam which consisted of open-ended questions was used to measure success. The PSV test, a paper-pencil test, has three sections. There are 12 questions in each section. The PSV test includes a total of 36 multiple choice questions. Only the correct answers were taken into account for the evaluation of the test. Each correct answer was evaluated as 1 point. Therefore, the highest score on the PSV test is 36 and the lowest score is 0. The evaluation of the achievement exam was carried out with 100 points. The normality analysis was performed to determine whether the data were distributed normally. As a result of the analysis, it was found that the data had non-normal distribution. Thus, descriptive statistics, Spearman Correlation analysis and Mann-Whitney U test were used for data analysis. Findings Data collected through the Purdue spatial visualization test were analyzed. As a result of this analysis, it was determined that the students' spatial ability average score was 13.58. In addition, it was found that the mean score of female students was 13.12, while the mean score of male students was 14.46. Spearman correlation analysis was performed to examine the relationship between spatial ability scores and analytic geometry course achievement scores. As a result of the analysis, no significant relationship was found between the students' spatial ability scores and analytic geometry achievement scores ($p > 0.05$). The Mann-Whitney U test, that is a non-parametric test, was used to examine whether there is a gender difference in spatial ability scores. The Mann-Whitney U test showed no significant difference in spatial ability scores according to gender variable ($p > 0.05$). Results According to the findings, it was found that no significant relationship was found between spatial ability scores and analytic geometry achievement scores of the students who are studying in the department of Mathematics at the Faculty of Arts and Sciences and also enrolled in analytic geometry course. In addition, although the spatial ability scores of male students were higher than female students, it was found that this difference was not statistically significant. Moreover, it was seen that both the students' analytic geometry success scores and the spatial ability scores were not sufficient.

*This research is supported by Hatay Mustafa Kemal University BAP unit 18.M.076 project.

Keywords: Analytic Geometry Course, Achievement, Spatial Ability

Critical Thinking Skills in the Mathematics Curriculum (Middle School 5th-8th Grades)

Fatma Erdoğan[1] *, **Özge Bahçeci**[2]

[1]Fırat Üniversitesi
[2]Milli eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: f.erdogan@firat.edu.tr

Abstract

Purpose

Along with the rapid changes in science and technology, the World Economic Form informs that, among the skills that a person needs to have in 2020, the problem solving ability and the critical thinking skills stand out. Critical thinking is reflective and rational thinking focused on deciding what to do, what to believe. In addition, critical thinking is the judgmental problem-solving process aimed at improving knowledge. Critical thinking which is related to mathematical skills such as problem solving, questioning and analysis, is an important part of mathematics education. Therefore, one of the objectives of the curriculum implemented in schools is to educate persons who can think critically about academic issues and real life situations. It is aimed to develop critical thinking skills of students with updated mathematics curriculum in Turkey as well as in other higher-order thinking skills. Also, the middle school years are an important period for the students to create and develop their critical thinking skills. In this context, the purpose of this study was to examine the Mathematics Curriculum (Middle School, 5th-8th grades) in the context of critical thinking skills.

Method

In the research process, the document analysis method, one of the qualitative research methods, has been employed.The data of the study were obtained from the analysis of the mathematics curriculum published by Education and Training Board in 2018. In the process of data analysis, the achievements in the program were examined in terms of their critical thinking skills. In this process, which sub-skills were covered by critical thinking skills were determined as a result of literature review. Then, a coding key was created by revealing which behaviors of critical thinking sub-skills were covered (problem solving, interpretation, explanation, etc.). Based on the coding key, the analyzed achievements were depicted according to the grade level and learning areas. Findings In the study, the achievements in the Mathematics Curriculum were analyzed according to the grade levels in terms of their critical thinking skills. In this context, according to the findings, the achievements including critical thinking skills in the Mathematics Curriculum were at most in the fifth and sixth grades, but at least in the eighth grade. In the research, the achievements of the Mathematics Curriculum at different grade levels were analyzed according to the learning areas based on critical thinking skills. According to this, the learning area with the highest achievement for critical thinking skills was "the numbers and transactions" at the fifth grade level, "the geometry and measurement" at the sixth grade, and "the data processing" at the seventh and eighth grade levels. The learning area, which included the least achievement for critical thinking skills, was

“the data processing” at the fifth grade level, whereas at the sixth, seventh and eighth grade levels, it was “the algebra”. Conclusions It is emphasized that critical thinking skills must be taught in mathematics courses and reflected to mathematics curriculum in order to increase students' high level thinking skills and academic performance. In this context, the students are expected to grow as persons who have the critical thinking skills with the mathematics curriculum in Turkey. However, according to the findings which are obtained in the research, it is determined that the achievements that include critical thinking skills are not given adequately in the mathematics curriculum. According to another result of the research, in the mathematics curriculum, the rate of achievements which includes critical thinking skills is decreases from the fifth grade to the eighth grade. When the achievements in middle school grade levels are analysed according to learning areas, the highest achievement for critical thinking skills is in the field of “numbers and transactions” in the fifth grade, “geometry and measurement” in the sixth grade, “data processing” in the seventh and eighth grade. As a matter of fact, algebra is the learning area that contains the least achievements for critical thinking skills in the sixth, seventh and eighth grade levels. Based on the results of the research, it is suggested that the achievements involving critical thinking skills should be included more in the program development studies.

Keywords: Critical Thinking, Mathematics Curriculum, Middle School

EBA Videolarının Matematik Dersinde Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Meliha Atasoy[1] *, Sibel Yörük[2], Özge Yiğitcan Nayir[3]

[1]Kilis 7 Aralık Üniversitesi Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Eğitimi Bölümü, Matematik Eğitimi A.B.D., Kilis

[2]M.E.B.

[3]Başkent Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Matematik Eğitimi Programı, Ankara

*Sorumlu yazar: meliha.atasoy@kilis.edu.tr

Özet

Amaç

Çalışmanın amacı, sekizinci sınıf öğrencilerinin matematik dersinde EBA (Eğitim Bilişim Ağı) videoları kullanımına yönelik görüşlerini incelemektir.

Yöntem

Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile yürütülmüştür. Durum çalışmaları, 'nasıl' ve 'niçin' sorularını temele alan, araştırmacının kontrol edemediği bir olgu ya da olayı derinlemesine incelemeye olanak veren bir araştırma yöntemidir. Araştırmada verilerin toplanması doküman analizi ile sağlanmış olup 10 adet yarı yapılandırılmış mülakat sorusundan oluşan form doküman olarak kullanılmıştır. Bu formdan elde edilen verilerin analizi betimsel analiz kullanılarak yapılmıştır. Katılımcılar: Çalışma Ankara ilinin Çankaya ilçesine bağlı kırsal bölgede bulunan bir okulda eğitim görmekte olan sekizinci sınıf öğrencileri ile yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcıları bilgisayar ya da tabletten en az birine sahip olan, günlük 2-3 saatini bilgisayar ya da tablet kullanarak geçiren ve evinde internet bağlantısına sahip olan öğrencilerden oluşmaktadır. Katılımcılar interneti ya da bilgisayar/tableti hafta içi genellikle ders amaçlı kullandıklarını yılın sonunda ulusal sınava girecekleri için eğlence amaçlı kullanmadıklarını belirtmektedirler. Araştırma iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşama öğrencilerin geleneksel olarak sürdürdüğü matematik eğitimi şeklinde ikinci aşama ise yardımcı materyal olarak EBA videoları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Geleneksel olarak işlenen derse katılan öğrenci sayısı 25 iken, EBA kullanılarak işlenen derse katılan öğrenciler gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirildiğinden 15'tir. Ayrıca katılımcılar daha önce fen bilimleri, matematik, İngilizce gibi derslerde EBA kullandıklarından EBA' nın derslerde kullanımına yabancı olmayan öğrencilerden oluşmaktadır.

Bulgular

Öğrencilerin derste EBA kullanımı ile ilgili olarak sıklıkla vurguladığı nokta görsel açıdan zengin olmasıdır. Çünkü öğrenciler diğer derslerde bu kadar yoğun görsel ile ders işlememektedirler. Görselliğin fazla olması onlar için konunun akılda kalıcılığını arttırmaktadır. Fakat görsel zenginliğin başka şekillerde sağlanması durumunda EBA'yı tercih etmemektedirler. Örneğin bu çalışmada geleneksel anlatımla ders işlenen haftada köklü sayılardan oluşturulmuş bir el yapımı saat kullanılmıştır. Öğrenciler bu tarz materyalleri EBA' ya tercih etmektedirler. Bu çalışmada dersin öğretmeni kendi anlatımına ilaveten konu

ile ilgili olarak EBA videolarından destek almıştır. Bu durumda, geleneksel anlatımın yaygın olarak kullanıldığı sınıfta tek odak noktası öğretmenken EBA kullanımıyla birlikte iki odaklılık söz konusu olmuştur. Öğrenciler yeni bir konu öğrenecekleri zaman, öncelikle öğretmenlerinin o konuyu açıklamasını ardından konu ile ilgili bol bol soru çözmesini ve çözdürmesini istemektedirler. Ayrıca öğretmenin öğrenciye sık sık soru sorması onların bilgilerini soru cevap tekniğini kullanarak ölçmesi hoşlarına gitmektedir. Aslında burada dikkat edilmesi gereken bir nokta bulunmaktadır. Hem EBA kullanılan derste hem de kullanılmayan derste öğretmen aktif bir rol üstlenmiştir. Fakat muhtemelen EBA kullanılan derste öğrenciler, öğretmene ve videoya eş zamanlı olarak dikkatlerini verme konusunda başarılı olamadıkları için odaklanma problemi yaşamışlardır. Öğrenciler, videolarda konu ile ilgili bilgilendirme yapılırken gevşeme moduna geçerken devreye öğretmen girdiğinde ise dikkatler konuya yoğunlaşmaktadır. Öğrenciler geleneksel tarza alışkın oldukları için tahtada öğretmenin soru çözerek yaptığı anlatımın daha kalıcı olduğunu ve kendilerini aktifleştirdiğini belirtmektedirler. Öğrenciler matematik konularını soru çözerek daha iyi anlamaktadırlar. Dersin başlangıcında konu anlatımından sonra soru çözdürülerek işlenen dersin kendileri için daha faydalı olduğunu düşünmektedirler. Ayrıca derste teknolojik araç gereç kullanımının gereksiz olduğunu sene sonunda ulusal sınava girecekleri için bu tarz materyallerle uğraşmaktansa bol bol soru çözmenin kendileri için daha faydalı olacağını ifade etmektedirler. Öğrenciler EBA'daki videoları takip etmekte zorlanmıştır. Öğretmen konuyu anlatırken belirli noktalarda videoyu duraksatmasına rağmen öğrenciler videoların hızına yetişemeyip not tutmakta ve kendilerine yöneltilen soruları cevaplamakta zorlanmışlardır. Öğrenciler EBA videoları kullanılmadan anlatılan dersleri daha akılda kalıcı bulmaktadır. EBA kullanılarak anlatılan derste yoğunlaşma konusunda problem yaşadıklarını bu nedenle de dersi iyi dinleyemediklerini ifade etmektedirler. Ayrıca EBA'daki matematik videolarının soru çözümü esnasında ne yapılacağını söylediğini fakat nedenini açıklamadığını bunun da konuyu anlamayı zorlaştırıcı bir faktör olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra konuya girişin problem durumu sunularak yapılması öğrencilerin geleneksel anlatımda aşina olmadıkları bir yöntem olduğu için konuyu anlamalarını zorlaştırmıştır. Öğrenciler, alıştıkları tarzda ders anlatımı yapılmasının ulusal sınavda başarılı olmaları için gerekli olduğunu belirtmektedirler. İlaveten, EBA kullanılan derste pasif olduklarını, kullanılmayan derste ise kendi fikirlerinden yola çıkarak konuları yorumladıklarını ve bu durumun da düşünme becerilerini geliştirdiğini ifade etmektedirler. Öğrenciler EBA kullanılan derslerde kendilerinin tahtaya bağımlı kaldıklarını, konu ile ilgili fikir yürütme noktasında pasifleştiklerini ifade etmektedirler. Ayrıca öğrenciler derste düzenli not tuttukları zaman dersin daha akılda kalıcı olduğunu fakat EBA kullanılan derslerin basılı materyallerin kullanımı açısından yetersiz olmasından dolayı verimsiz geçtiğini belirtmektedirler.

Sonuç

Sonuç olarak öğrencilerin büyük kısmı EBA videolarının sınıf ortamında kullanımının uygun olmadığını evdeki ders çalışmalarında bireysel hızları doğrultusunda bu videolardan faydalanılmasının daha verimli olacağını ifade etmektedirler. Ayrıca matematik derslerinde teknoloji kullanımının dersi verimsizleştirdiğini bu yüzden sık sık kullanılmaması gerektiğini belirtmektedirler. Öğrenciler matematik konularının, konuya ilişkin özet anlatımın yapılıp ardından soru çözümü yapılarak, eğlenceli ve ilgi çekici bir biçimde, öğrencinin aktif olarak

rol aldığı, daha kolay bir şekilde ve soru çözdürülerek mevcudun az olduğu sınıflarda anlatılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sekizinci Sınıf, Eğitim Bilişim Ağı, Matematik Eğitimi

Gerçekçi Matematik Eğitimi ve Uygulamaları

Merve İnce[1] *, Aslıhan Sezgin[2]

[1]MEB, Öğretmen, Sultangazi/
[2]masya Üniversitesi
*Sorumlu yazar: merveay.92@gmail.com

Özet

Amaç

Çevremizdeki herkesin matematik denilince aklına bir şeyler gelir ancak matematik nedir denildiğinde tek bir ortak tanımdan bahsetmek pek mümkün değildir. Şan' a göre matematik bir insan çabasıdır. Dünyayı anlama ve yönetme isteği ile problem çözme, mantıklı düşünme, modeller oluşturma gibi konularla ilgilenir. Formal dil olarak adlandırılan matematik daha çok soyut düşüncelerimizi bir düzen içinde ifade etmemizi sağlar. Hayatımızın hemen hemen her alanında matematik ve matematik eğitiminden bahsetmek mümkündür. Ne yazık ki böyle olduğu halde matematik en çok korkulan ve başarısız olunan derslerin başında gelmektedir. Gerçekçi Matematik Eğitimi, Hollanda'da Utrecht Üniversitesine bağlı Freudenthal Enstitüsünde 1971 yılında, Hollandalı matematikçi ve eğitimci Hans Freudenthal tarafından temeli atılan bir matematik öğretimi ve yaklaşımı ve alana özel bir eğitim teorisidir. Yaklaşıma göre, matematik çocuklara yakın ve günlük hayattaki durumlarla ilişkili olmalıdır. Gerçekçi matematik eğitiminde (GME) asıl olan gerçek bir problem durumu ile konuya giriş yapmaktır. GME' de öğrenme süreci problem çözme sürecidir. Bu problem çözme süreci matematik yapma süreci olarak da tanımlanabilir. Genel olarak matematik yapma, bir matematikçi gibi, bir durumu matematize etme, çözümler üretme, bu çözümlerden genellemelere varma ve genellemelerin doğruluğunu sorgulama gibi etkinliklerden oluşur. Öğrencilerin verilen durumu incelemeleri analiz etmeleri, gerekli verileri toplamaları, tahmin etmeleri, çıkarımlarda bulunmaları, bu çıkarımları test etmeleri, örüntü aramaları, genelleme yapmaları ve kanıtlamaları gibi farklı zihinsel etkinliklerde bulunmaları sağlanmalıdır. Öğrencilerde üst düzey matematiksel becerilerin geliştirilmesi isteniyorsa, onların birer matematikçi gibi düşünmelerini sağlayacak öğrenme ortamlarının düzenlenmesi gereklidir. Bu çalışmanın genel amacı, ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Gerçekçi Matematik Eğitimi modelinin uygulandığı "Kümeler" konusu ile problem çözme becerileri üzerine etkisini incelemek ve derse yönelik görüşlerini almaktır.

Yöntem

Bu araştırmada İstanbul ili, Avrupa yakasındaki bir ilköğretim okulunun 6. Sınıfında öğrenim gören toplam 133 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerinin Gerçekçi Matematik Eğitimine dayalı olarak problem çözme becerileri incelenmiş olup, öğrencilerin öğretim yöntemi ile görüşlerini incelemek adına yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak öğrenci görüşleri elde edilmiştir. Yani araştırmada hem nicel hem nitel veriler birlikte kullanılmıştır. Bu desenlemede nicel ağırlıklı yapılan çalışma nitel verilerle desteklenmektedir. GME' ye dayalı gerçekleştirilen öğretimin öğrencilerin problem çözme becerisine etkisinin araştırıldığı bu çalışmada ön test- son test kontrol gruplu yarı deneysel araştırma deseni modeli kullanılmıştır. Araştırmanın nitel boyutunu incelemek amacıyla ise deney grubundan rastgele

seçilen öğrencilerle Barnes tarafından geliştirilen ve Özdemir ve Uzel tarafından Türkçeye çevrilmiş "Yarı Yapılandırılmış Görüşme" formu uygulanmıştır ve öğrencilerin GME' ye dayalı olarak yapılan öğretimi değerlendirmeye yönelik görüşleri alınmıştır. 6. sınıf "Kümeler" konusu boyunca devam eden çalışmada kontrol grubunda dersler yapısalcı yaklaşım ile anlatılırken deney grubuna gerçekçi matematik eğitimi modeli ile anlatılmıştır. Araştırma başlamadan önce 4 ayrı sınıfta eğitim-öğretim gören 133 öğrenciye Ge tarafından geliştirilmiş, Coşkun tarafından Türkçeye çevrilmiş "Problem Çözme Ölçeği" uygulanmıştır. Sonuçlara göre birbirine çok yakın ortalamaları çıkan sınıflarından rastgele biri deney biri kontrol grubu olarak seçilmiştir. Çalışmanın sonucunda her iki gruba "Problem Çözme Ölçeği" son test olarak yeniden uygulanmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmada, GME' nin problem çözme becerisine olan etkisini ölçmek amacıyla uygulanan testlerden elde edilen verilerin istatistikî çözümlemeleri IBM-SPSS 20.0 Paket programında paket programı kullanılarak yapılmıştır. Buna göre; ön test uygulanan dört sınıftan 6A ve 6B sınıfı ortalamaları birbirine yakın çıkmıştır. Rastgele seçilen 6A sınıfı deney, 6B sınıfı kontrol grubu olmuştur. Öğretimin gerçekleştirilmesinden sonra yapılan son test ile veriler analiz edilmiştir. Önce verilerin normallik testlerine bakılmıştır ve hepsinin normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Bağımsız gruplar için T- Testi ve bağımlı gruplar için T-Testi yapılmıştır. Her iki gruba uygulanan "Problem Çözme Ölçeği" ön test- son test sonuçları, gerçekçi matematik eğitimi modelinin kullanıldığı deney grubunda, problem çözme becerisinin kontrol grubuna göre pozitif yönde anlamlı bir fark olduğunu göstermiştir. Kümeler ünitesinin GME' ye dayalı olarak yapılan öğretimin sonunda öğretimi değerlendirmek için ses kayıt cihazları ile kayıt altına alındıktan sonra, bu kayıtlar düzenlenerek kodlamalar oluşturulmuştur. Sonuçlara göre görüşme yapılan tüm öğrenciler uygulanan eğitim modelinden oldukça memnun kalmışlardır. Hatta diğer derslerde de uygulanmasını istemişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Eğitimi, Gerçekçi Matematik Eğitimi, Yapısalcı Yaklaşım, Problem Çözme Becerisi

Realistic Mathematics Education and Its Applications

Abstract

Purpose

When people around us think of Mathematics, something comes to mind, but when it comes to Mathematics, it is not possible to talk about a single common definition. According to Şan, Mathematics is a human endeavor. With the desire to understand and manage the world, it deals with issues such as problem solving, logical thinking and creating models. Mathematics, which is called a formal language, allows us to express our abstract thoughts in order. It is possible to talk about Mathematics and Mathematics Education in almost every area of our lives. Unfortunately, despite this fact; Mathematics is at the beginning of the most frightened and unsuccessful lessons. Realistic Mathematics Education is a special education theory for

the field and a mathematics teaching approach proposed by the Mathematician and educator Hans Freudenthal in 1971 at the freudental institute of the University of Utrecht in the Netherlands. According to the approach, Mathematics should be related to children's interests and their daily life situations. The real problem in Realistic Mathematics Education (GME) is to enter the subject with a real problem situation. The learning process in the GME is the problem-solving process. This problem solving process can be defined as the process of mathematics making. In general, mathematics, like a mathematician, consists of activities such as mathematizing a situation, producing solutions, reaching generalizations from these solutions and questioning the accuracy of generalizations.Students should be provided with a variety of mental activities, such as analyzing the case, collecting the necessary data, estimating, making inferences, testing these implications, searching for patterns, making generalizations and proofs. If students are asked to develop high level mathematical skills, it is necessary to organize learning environments allowing them to think like mathematicians. The aim of this study is to examine the effects of 6th grade elementary school students on problem solving skills with the topic of Clusters in which Realistic Mathematics Education model is applied. Method This study were carried out on a total of 133 students studying in 6th grade of a primary school in the European side of Istanbul.Students' problem-solving skills based on Realistic Mathematics Education were examined and semi-structured interviews were conducted to examine the views of students through teaching method.In this study, both quantitative and qualitative data were used together. In this design, quantitative studies are supported with qualitative data. In this study, the effect of GME-based instruction on the students' problem solving skills was investigated.In order to examine the qualitative dimension of the study, Semi-Structured Interview form developed by Barnes and translated into Turkish by Özdemir and Uzel was applied to the students who were randomly selected from the experimental group and their opinions were taken to evaluate the teaching based on GME. During the study, while the topic “Clusters” were taught to the control group by structuralist approach, the experimental group were taught by Realistic Mathematics Education Model. Prior to the study, The Problem Solving Scale developed by Ge. and translated into Turkish by Coşkun was applied to 133 students who were in 4 different classes as a pre-test. By taking into account the mean of the four classes’ pre-test results, one class was selected as an experimental group and one class as the control group As a result of the study, the “Problem Solving Scale” was re-applied as a posttest to the both classes. Findings and Result In the research, statistical analysis of the data obtained from the tests applied to measure the effect of GME on problem solving skills were carried out by using the package program in IBM-SPSS 20.0 package program. According to this, the mean of the classes of 6A and 6B from the four pre-tested classes were similar. The class 6A was randomly selected as an experimental group and the class 6B as the control group. The data were analyzed with the posttest after teaching.Firstly, normality tests of the data were examined and all of them were found to have normal distribution. T-Test was used for independent groups and T-Test for dependent groups. In the experimental group where the realistic mathematics education model was applied, it was found that the problem solving skill was positively different from the control group. After the recording of the unit by means of voice recorders to evaluate the instruction at the end of the GME- based instruction, these records were edited and

coded.According to the results, all the interviewed students were satisfied with the training model. They even desired this model to be applied in other courses.

Keywords: Mathematics Education, Realistic Mathematics Education, Structuralist Approach, Problem Solving Skills

Hangisi Farklı (WODB) Etkinliklerinin Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Rasyonel Sayılar Konusuna İlişkin Matematik Başarılarına Etkisi

Berna Mercan[1], **Burcu Durmaz**[1] *

[1]Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
*Corresponding author: drburcudurmaz@gmail.com

Özet

Çalışmanın Amacı

Matematiksel dil, matematiksel ifadeleri anlayabilmede ve kullanabilmede rol oynayan ana faktörlerden biridir (Doğan ve Güner, 2012). Bu nedenle bir problem çözümünde öğrencilerin tercih ettikleri sembollerin anlamlarını ve nicelikler arasındaki ilişkileri uygun bir şekilde ifade etmeleri önemlidir. Bu sürecin verimli geçebilmesi için öğrencilere, onların düşüncelerini sınıf içinde etkili bir şekilde ifade edebileceği ortamlar sağlanmalıdır (MEB, 2013). Başka bir ifadeyle öğrenciler herhangi bir kaygı gütmeksizin sınıf içi diyaloglarda matematiksel dili kullanarak bir problemin oluşturulması ve çözümü ile ilgili tartışmalara katılmalıdır (Çalikoğlu-Bali, 2002). Matematiksel dilin etkili kullanımıyla ortaya çıkan matematiksel iletişim matematiği keşfetmek, incelemek ve tartışmak için kullanılan bir yol olarak düşünülebilir. Bu nedenle de matematiksel iletişimin sürdürülebilmesi için kullanılabilecek araçlardan biri olan matematiksel konuşmanın matematikteki birçok konuya ilişkin başarı üzerine etkisi olabilir. Bu çalışmanın konusu olarak seçilen rasyonel sayılar da öğrencilerin birçok kavram yanılgılarına sahip oldukları konulardan biridir. Rasyonel sayılar, matematikte pek çok farklı anlama gelmektedir: parça bütün ilişkisi, ölçme, bölme işlemi ve oran gibi (Durmuş, 2004). Bu anlam çeşitliliği alanyazında, rasyonel sayıların öğrenilmesini güçleştiren nedenlerden biri olarak görülmektedir (Toluk, 2002). Nitekim ilgili alanyazın incelendiğinde rasyonel sayıları ele alan birçok çalışmayla karşılaşılmaktadır. Örneğin Güç (2017), 7. sınıf öğrencilerine ters-yüz sınıf modelini kullanarak rasyonel sayılar ve rasyonel sayılarda işlemler konularının öğretimini yapmış bu deneysel öğretim sürecinin matematik dersine yönelik başarı için anlamlı bir fark yaratırken matematiğe yönelik tutum üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Özçiftçi (2017), 7. sınıf öğrencilerinin rasyonel sayılar konusundaki kavram yanılgıları incelemiş ve öğrencilerin rasyonel sayıları sıralama, rasyonel sayılar ile işlem yapma ve rasyonel sayıların kuvvetini hesaplama gibi konularda kavram yanılgılarının olduğunu tespit etmiştir. Genel olarak alanyazında rasyonel sayılar konusunun farklı yöntem ve tekniklerle işlenmesinin başarı üzerine etkisi ve rasyonel sayılar ile alakalı hatalar ve kavram yanılgılarının belirlenmesi gibi çalışmaların yapıldığı dikkat çekmektedir. Bu çalışmada da rasyonel sayılar konusuna ilişkin başarı üzerine etkisini test etmek üzere sınıf içi matematiksel dil ve konuşmanın da kullanımını gerektiren Hangisi Farklı (Which One Doesn't Belong?) etkinlikleri kullanılmıştır. Hangisi Farklı etkinliklerinde öğrencilere bir tabloda dört farklı nesne, şekil vb. verilerek

hangisinin diğerlerinden farklı olduğu ve bu farklılığın hangi sebepten kaynaklandığı sorusu yöneltilmektedir. Bu sayede öğrencilerin verdikleri cevaplar, sordukları sorularla o konu hakkında konuşmaları sağlanarak matematiksel konuşma becerilerinin artırılması, olası kavram yanılgı ve hataların giderilmesi ve rasyonel sayılara ilişkin başarılarının artırılması hedeflenmektedir. (Danielson, 2016). Bu açıklamalar ve araştırma gerekçesinden hareketle; "Hangisi farklı etkinliklerinin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin rasyonel sayılar konusuna ilişkin başarılarına, matematiğe yönelik tutumlarına ve sayı duyusu ölçeğinden aldıkları puanlara etkisi var mıdır?" sorusuna cevap aranacaktır.

Yöntem

Araştırma Akdeniz Bölgesinde yer alan bir ilde yer alan ve çalışmaya gönüllü olarak katılım gösteren yaklaşık 100 ortaokul öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın deseni deney kontrol gruplu yarı deneysel desendir. Hangisi Farklı etkinlikleri rasyonel sayılar konusuna ait kazanımların tamamı için matematik dersi öğretim programında ayrılan süre boyunca uygulanmıştır. Araştırmanın veri toplama araçları alanyazındaki çalışmalardan ve ulusal ölçekli sınavlarda sorulan sorulardan faydalanılarak oluşturulan bir başarı testi; matematiğe yönelik tutumlarda meydana gelen değişimi test etmek üzere Önal (2013) tarafından geliştirilen "Matematiğe Yönelik Tutum Ölçeği" ve son olarak sayı duyularında meydana gelen değişimi test etmek üzere Kayhan-Altay (2010) tarafından geliştirilen ‘‘Sayı Duyusu Testi’’ kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, SPSS 20.0 ile analiz edilecektir.

Bulgular

Araştırmanın veri analiz süreci bitmediği için bulgular daha sonra paylaşılacaktır. Beklenen

Sonuçlar

Araştırmanın sonucunda Hangisi Farklı etkinliklerinin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin rasyonel sayılar konusuna ilişkin başarılarına, matematiğe yönelik tutumlarına ve sayı duyusu ölçeğinden elde ettikleri puanlara istatistiksel olarak anlamlı ve olumlu yönde bir etkisinin olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, matematik derslerinde matematiksel dilin kullanımı ve matematiksel iletişimin gelişimi için örnek olarak kullanılabilecek bir aracın etkililiği hakkında öğretmenlere ve araştırmacılara bilimsel bir dayanak sunulmuş olacaktır.

Keywords: Hangisi Farklı, Matematiksel Konuşma, Rasyonel Sayılar

The Effect of Wodb Activities On the Mathematics Achievements of the 7th Grade Students' On Rational Numbers

Abstract

Aim of The Study

Mathematical language is one of the main factors that play a role in understanding and using mathematical expressions (Doğan & Güner, 2012). For this reason, it is important that the students describe the meanings of the symbols they prefer and the relations between the quantities appropriately. In order to enable this process to be fruitful, students should be

provided with an environment in which they can express their thoughts effectively (MEB, 2013). In other words, students should participate in discussions about creating and solving a problem via using mathematical language in classroom dialogues (Çalikoğlu-Bali, 2002). The mathematical communication that emerged through the effective use of mathematical language can be thought of as a way to explore, examine and discuss mathematics. Therefore, math talk, which is one of the tools that can be used to sustain mathematical communication, may have an effect on success in many subjects in mathematics. The rational numbers chosen as the subject of this study are one of the issues in which students have many misconceptions. Rational numbers have many different meanings in mathematics such as whole-part relationship, measurement, division process and rate (Durmuş, 2004). This variety of meanings is seen as one of the reasons that makes the learning of rational numbers difficult in the literature (Toluk, 2002). As a matter of fact, when the related literature is examined, there are many studies about rational numbers. For example Güç (2017) used flipped learning model for teaching rational numbers in 7th grade and found that flipped classroom made a significant and positive effect on the success of the math course but there was no meaningful difference on the attitude towards mathematics. Özçiftçi (2017) examined the misconceptions of 7th grade students' and found that they have misconceptions about rational numbers and operations. In general, it is seen that there are lots of studies about the effects of different teaching methods and techniques on the students' success and the errors and misconceptions which are related to the rational numbers. In this study, we used an another type of activity which is called Which One Doesn't Belong (WODB). In WODB there is a table which has four different objects, shapes and etc. in it. Students is asked "Which one doesn't belong and why?" In this way, it is aimed to increase the math talks, to eliminate possible misconceptions and mistakes and to increase the success on rational numbers (Danielson, 2016). Based on these explanations and the literature we are investigated that; "Does have a meaningful impact of WOBD activities on 7th grade students' success of rational numbers, attitudes towards mathematics and the points they get from the number sense scale?" Methods

Keywords: Which One Doesn't Belong, Math Talks, Rational Numbers

İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Cebirsel İfade Kavramına İlişkin Tanımları

Pınar Yıldız[1], **Şerife Koza Çiftçi**[2], **Azime Atay**[3] *, **Şeyma Şengil Akar**[4]

[1]Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Matematik Eğitimi ABD

[2]Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Matematik Eğitimi ABD

[3]Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Matematik Eğitimi ABD Kayseri

[4]Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi ABD

*Sorumlu yazar: azimeatay@erciyes.edu.tr

Özet

Amaç

Araştırmacılar, matematik öğretiminde öğretmenlerin alan bilgisinin öğretim uygulamalarını ve dolayısıyla öğrenci öğrenmesini etkilediğini belirtmektedirler. Bu durum özellikle öğrencilerin zorlandıkları bir konu olan cebirin öğretiminde önemli bir etken olarak vurgulanmaktadır. Alan bilgisinin bir boyutu ise "matematiksel olarak doğru bir tanım yapabilmedir." Ayrıca kavramların doğru ve farklı tanımlarını yapabilmeleri, öğretmenlerin öğretecekleri konuya dair derin bir kavramsal bilgiye sahip olduklarının bir göstergesidir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, ilköğretim matematik öğretmen adaylarının cebir öğrenmeye temel teşkil eden cebirsel ifade kavramını nasıl tanımladıklarının belirlemektir.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemi desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırma bir devlet üniversitesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü 2. Sınıfta okuyan 35 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada 35 öğretmen adayının cebir tanımlarını belirlemeye yönelik görüşme formu kullanılmıştır. Bu formda öğretmen adaylarının cebirsel ifadeyi tanımlamaları ve bir örnek yazmalarının istendiği açık uçlu iki soruya yer verilmiştir. İkinci aşamada, öğretmen adaylarının açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar dikkate alınarak farklı tanımlar yapan 7 öğretmen adayı belirlenmiştir. Bu öğretmen adaylarıyla cebirsel ifade tanımları hakkında daha detaylı bilgi edinmek için yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Araştırma verileri içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Öğretmen adaylarının tanımları kodlanarak belirli temalar oluşturulmuştur.

Bulgular

Görüşme formundan elde edilen araştırma bulguları incelendiğinde, çalışmaya katılan 35 öğretmen adayının cebirsel ifade tanımlarının 4 temadan oluştuğu belirlenmiştir. Bu temalar; (i) bilinmeyen içeren ifadeler, (ii) eşitlik içeren ifadeler, (iii) matematiksel ifadeler, (iv) işlem içiren ifadeler. Çalışmaya katılan yirmi yedi öğretmen adayı cebirsel ifadenin "bilinmeyen içeren ifadeler" olduğunu ifade etmiştir. Bu öğretmen adaylarının tanımlarında, sabit, sembol, işlem ve eşitlik içermeme gibi farklı kodlamalar olduğu görülmüştür. Bu öğretmen

adaylarından sadece bir öğretmen adayı tanımında cebirsel ifadeyi sabit ve işlem içeren ifadeler olarak tanımlamıştır. Diğer öğretmen adaylarının çoğunun verdiği örnekler işlem içermesine rağmen tanımlarında bu duruma yer vermemişlerdir. Dört öğretmen adayı cebirsel ifadenin "eşitlik içeren ifadeler" olduğunu belirtmiştir. Bu öğretmen adaylarının üçü denklem örneği, diğer öğretmen adayı ise bilinmeyen içermeyen bir eşitlik örneği vermiştir. Üç öğretmen adayı cebirsel ifadeyi "matematiksel ifadeler" olarak tanımlamıştır. Cebirsel ifadeyi matematiksel ifadeler olarak tanımlayan öğretmen adaylarının verdikleri örneklerin bilinmeyen terim içermediği görülmüştür. Bir öğretmen adayı ise cebirsel ifade için "işlem içeren ifadeler" tanımlamasını kullanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme sonucunda elde edilen araştırma bulguları incelendiğinde, öğretmen adaylarının bazılarının görüşme formundaki tanım ve örnekler ile paralel yanıtlar verdikleri belirlenmiştir. Bununla birlikte, öğretmen adaylarına tanımları ile verdikleri örnekleri karşılaştırmaları istenmiştir. Cebirsel ifadeyi bilinmeyenli ifadeler olarak tanımlayan öğretmen adaylarını net olmayan açıklamalar yapmışlardır.

Sonuç

Ortaokul matematik dersi öğretim programında cebirsel ifade en az bir bilinmeyen ve işlem içeren ifadeler olarak tanımlanmaktadır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının cebirsel ifade tanımlarının eksik ve hatalı olduğu tespit edilmiştir. Cebirsel ifadeyi bilinmeyen içeren ifadeler olarak tanımlayan öğretmen adayları, cebirsel ifadenin işlem içermesi gerektiğini belirtmemişleridir. Sadece bir öğretmen adayı cebirsel ifadenin bilinmeyen ve işlem içermesi gerektiğini belirtmiştir. Diğer yandan çoğu öğretmen adaylarını verdikleri örnekler işlem içermektedir. Bu durum öğretmen adaylarının verdikleri örnekler ile tanımlarının uyuşmadığını da göstermektedir. Diğer öğretmen adaylarının tanımları ise cebirsel ifadenin tanımından oldukça farklıdır. Bu öğretmen adaylarının verdiği hiçbir örnek ise cebirsel ifade tanımı ile örtüşmemektir. Sonuç olarak, çalışmaya katılan ortaokul matematik öğretmen adaylarının cebirsel ifadeyi doğru olarak tanımlayamadıkları tespit edilmiştir. Cebir öğrenme ve öğretimi kapsamında gerçekleştirilen araştırma sonuçları öğretmenlerin temel cebir kavramlarına ilişkin bilgilerinin öğrencilerin öğrenmeleri üzerinde belirleyici olduğunu belirtmektedir. Araştırma bu kapsamda önemli sonuçlar içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretmen Adayları, Cebir, Cebirsel İfade

Prospective Middle School Mathematics Teachers' Definitions of Algebraic Expression

Abstract

Purpose

The researchers state that teachers' content knowledge in mathematics teaching influences their teaching practices and thus student learning. This situation is particularly emphasized as an important factor in the teaching of algebra, which is a subject that students have difficulty. One dimension of content knowledge is "making a mathematically correct definition of contents". In addition, making accurate and different definitions of concepts are an indication that teachers have a deep understanding of the subject they teach. In this context, the aim of

this study is to determine how prospective middle school mathematics teachers define the concept of algebraic expression which is the basis of algebra learning. Method In the study, the case study of qualitative research method designs was used. The research was carried out with 35 pre-service teachers in a State University Elementary Mathematics Education Department. The research was carried out in two stages. In the first stage, a qualitative inquiry was used to determine the algebra definitions of pre-service mathematics teachers. In this form, two open-ended questions were asked in which pre-service teachers should define algebraic expressions and write an example. In the second stage, 7 pre-service teachers were identified based on their answers to open-ended questions. Semi-structured interviews were conducted with these prospective teachers to obtain more detailed information about the definitions of algebraic expressions. Research data were analysed by content analysis method. Definitions of participants were coded and specific themes were formed.

Results

When the research findings obtained from qualitative inquiry were examined, four different themes were determined. These themes; (i) expressions containing unknown, (ii) expressions containing equality, (iii) mathematical expressions, (iv) expressions containing procedures. Twenty-seven pre-service teachers stated that “algebraic expressions are expressions containing unknowns”. In the definitions of these prospective teachers, there were different codes such as constant, symbol, operation and inclusion of no equality. Only one pre-service teacher has defined the algebraic expression as constant and procedural expressions. Although most of the other participants wrote examples including procedures, they did not indicate this in their definitions. Four pre-service teachers stated that algebraic expression was “expressions containing equality”. Three of these pre-service teachers gave an example of equation and the other pre-service teachers gave an example of equality without any unknown. Three pre-service teachers defined algebraic expression as “mathematical expressions". Examples given by the prospective teachers who define algebraic expression as mathematical contain no unknown terms. A participant defined algebraic expression as “expressions which contain procedures”. When the research findings obtained from the semi-structured interview were examined, it was determined that some of the pre-service teachers gave answers in parallel with the definitions and examples in the inquiry. Pre-service teachers were asked to compare their examples with their definitions. Pre-service teacher who define algebraic expression as “expression with unknown terms” have made unclear Conclusion In middle school mathematics curriculum, the algebraic expression is defined as expression including at least one unknown term and procedures. As a result of the research, it was determined that pre-service middle school mathematics teachers’ definitions of algebraic expression were incomplete and inaccurate. Prospective teachers who describe the algebraic expression as expressions containing unknowns have not stated that algebraic expression should involve processing. Only one pre-service teacher indicated that the algebraic expression should contain an unknown term and procedure. On the other hand, most of the pre-service mathematics teachers’ examples have included procedure. This situation also shows that the pre-service mathematics teachers’ definitions of algebraic expression are inconsistent with examples they wrote. The definitions of other pre-service mathematics teachers are quite different from the definition of algebraic expression. None of the examples

given by these prospective teachers is coincide with the definition of algebraic expression. As a result, it was determined that middle school mathematics teachers who participated in the study did not correctly describe algebraic expression. The results of the research conducted within the scope of algebra learning and teaching indicate that teachers 'knowledge on basic concepts of algebra has important effect on students' learning. The research contains important results in this context.

Keywords: Prospective Middle School Mathematics Teachers, Algebra, Algebraic Expression

İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Matematiksel Modellemeye Yönelik Görüşleri

Gürcan Kaya[1], Yüksel Dede[2], Veysel Akçakın[3] *

[1]Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
[2]Gazi Üniversitesi
[3]Uşak Üniversitesi
*Corresponding author: veysel.akcakin@usak.edu.tr

Özet

Matematiksel modelleme, gerçek dünyadaki olay ve olguların vs. matematiksel sembol ve dile dönüştürülmesi olarak ifade edilebilir (bkz., Borromeo Ferri, 2018). Başka bir ifadeyle; matematiksel modelleme, gerçek dünyada ortaya çıkan problem durumunun/durumlarının matematiksel yöntemlerin kullanılarak çözüme kavuşturulması sürecidir. Matematiksel modelleme bu önemine binaen ülkemizdeki matematik öğretim programında da öğrencilerde geliştirilmesi gereken matematiksel yetkinlikler arasında yer almıştır ve bu önemi, "günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulama" (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018, s.6) olarak ifade edilmiştir. Ayrıca, 2018 yılında yayımlanan matematik dersi öğretim programının özel amaçları arasında da, öğrencilerin "Matematiksel okuryazarlık becerilerini geliştirebilmeleri ve etkin bir şekilde kullanabilmeleri ve matematiksel kavramları anlayabilmeleri, bu kavramları günlük hayatta kullanabilmeleri" özellikle vurgulanmaktadır. Benzer şekilde, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı [OECD] (2016) da, öğrencilerin gerçek yaşam durumlarında matematiği kullanabilmelerinin önemine ve matematiksel okuryazarlık düzeylerinin geliştirilmesine vurgu yapmaktadır. Bunun yanında öğrencilerin okulda öğrendikleri matematiği, gerçek yaşam durumlarına aktarmakta zorlandıklarına ilişkin ilgili literatürde sıklıkla ifade edilmektedir (bkz. Blum, 2015). Bu bağlamda, matematiksel modellemenin, öğrencilerin matematiğin gerçek yaşamdaki yerini daha iyi görebilmelerini sağlayacağı dile getirilmekte ve öğrencilerin matematiği gerçek yaşam durumlarına aktarmada karşılaşabilecekleri güçlüklerin üstesinden gelme noktasında etkili bir araç olabileceği ifade edilmektedir (bkz. Blum & Borromeo Ferri, 2009). Fakat matematiksel modellemenin öğrenme ortamlarında yeterli düzeyde kullanılmadığı belirtilmektedir (Blum, 2015). Üstelik, birçok öğretmenin de matematiksel modelleme ve modellemenin ilgili kavramlarına yönelik yeterli düzeyde bilgilerinin olmadığı da belirtilmektedir (bkz., Maaß & Gurlitt, 2009). İlgili lisans eğitim programlarında, matematiksel modelleme etkinliklerine ilişkin yeterli düzeyde yer verilmemesi bu durumun nedenlerinden biri olarak gösterilebilir (bkz., Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK]). Öğretmenlerin, öğretim faaliyetlerinin temel unsurlardan –belki de en önemlisi- biri olduğu (Krainer, 2011) göz önüne alındığında, geleceğin öğretmenleri olacak öğretmen adaylarının, lisans öğrenimlerinde matematiksel modelleme etkinliklerine yönelik yeterli düzeyde bir farkındalık edinmeleri, deneyimler yaşamaları ve öğretim ortamlarına bu etkinlikleri etkili bir biçimde entegre edebilmeleri önem arz etmektedir. Amaç Bu kapsamda bu çalışmanın amacı, dördüncü sınıfta öğrenim gören ilköğretim matematik öğretmen adaylarının matematiksel modellemeye yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu bağlamda

aşağıdaki soruya cevap aranmıştır: Son sınıfta okuyan ilköğretim matematik öğretmen adaylarının matematiksel modellemeye yönelik görüşleri nedir?

Yöntem

Bu çalışmada, nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması kullanılmıştır. Çalışmada durum olarak, modelleme kavramı ele alınmıştır. Çalışmanın katılımcıları ise kolay ulaşılabilir ve ölçüt örnekleme yöntemlerinin birlikte kullanımıyla belirlenmiştir. Katılımcıların belirlenmesindeki ölçütler, katılımcıların Özel Öğretim Yöntemleri I ve II gibi matematik eğitimiyle ilgili dersleri ve Eğitime Giriş, Eğitim Psikolojisi gibi eğitim derslerini almış olmalarıdır. Bu kapsamda çalışmanın katılımcıları, Eğe bölgesindeki bir devlet üniversitesinin İlköğretim Matematik Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri olarak belirlenmiştir. Çalışmanın verileri beş soruluk bir görüş formuyla toplanmıştır. Görüş formunda bulunan iki örnek soru şu şekildedir "Model nedir?", "Matematiksel modelleme nedir?".

Bulgular ve Sonuç

Yapılan analizde son sınıf ilköğretim matematik öğretmen adaylarının bu çalışmada ele alınan matematiksel modellemeye ilişkin kavramlara yönelik bilgilerinin eksik olduğu ve bu kavramları birbirlerinden tam olarak ayıramadıkları görülmüştür. Başka bir ifadeyle bu kavramları birbirlerinin yerine kullanma eğiliminde oldukları görülmüştür. Bu durum onların lisans eğitiminde matematiksel modellemeye yönelik formal bir eğitim almamış olmalarından kaynaklanmış olabilir. Bu bağlamda yeni müfredatla lisans öğrenimi alacak olanlar matematiksel modellemeye yönelik formal bir ders alacak olsalar bile (bkz. YÖK, 2018) eski müfredatla mezun olmuş öğretmen adaylarına matematiksel modellemeye yönelik eğitim verilmesi öğretmen adaylarının matematiksel modellemeye yönelik farkındalıklarının sağlanması açısından fayda sağlayacaktır. Anahtar Kelimeler: İlköğretim matematik öğretmen adayları, matematiksel modelleme, modelleme, model Kaynaklar Blum, W. (2015). Quality teaching of mathematical modelling: What do we know, what can we do?. In The proceedings of the 12th international congress on mathematical education (pp. 73-96). Springer, Cham. Blum, W., & Ferri, R. B. (2009). Mathematical modelling: Can it be taught and learnt?. Journal of mathematical modelling and application, 1(1), 45-58. Ferri, R. B. (2018). Learning How to Teach Mathematical Modeling in School and Teacher Education. Switzerland: Springer International Publishing. Krainer, K. (2011). Teachers as stakeholders in mathematics education research. In B. Ubuz (Ed.), Proceedings of the 35th Conference of the International Group for the Psychology of Mathematics Education, Vol. 1, pp. 47-62. Ankara, Turkey: PME Maaß, K., & Gurlitt, J. (2009). Designing a teacher questionnaire to evaluate Professional development in modelling. Paper presented at the CERME 6, Lyon. Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018). Ortaokul Matematik Dersi (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı. Ankara: Yazar. OECD (2016), PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education, PISA, OECD Publishing, Paris. http://dx.doi.org/10.1787/9789264266490-en Yüksek Öğretim Kurumu (2007). İlköğretim matematik öğretmenliği lisans programı. Ankara: Yazar. Yüksek Öğretim Kurulu (2018). İlköğretim matematik öğretmenliği lisans programı. Ankara: Yazar.

Keywords: Ilköğretim Matematik Öğretmen Adayları, Matematiksel Modelleme, Modelleme, Model

Prospective Middle School Mathematics Teachers' Definitions of Algebraic Expression

Abstract

Purpose

The researchers state that teachers' content knowledge in mathematics teaching influences their teaching practices and thus student learning. This situation is particularly emphasized as an important factor in the teaching of algebra, which is a subject that students have difficulty. One dimension of content knowledge is "making a mathematically correct definition of contents". In addition, making accurate and different definitions of concepts are an indication that teachers have a deep understanding of the subject they teach. In this context, the aim of this study is to determine how prospective middle school mathematics teachers define the concept of algebraic expression which is the basis of algebra learning. Method In the study, the case study of qualitative research method designs was used. The research was carried out with 35 pre-service teachers in a State University Elementary Mathematics Education Department. The research was carried out in two stages. In the first stage, a qualitative inquiry was used to determine the algebra definitions of pre-service mathematics teachers. In this form, two open-ended questions were asked in which pre-service teachers should define algebraic expressions and write an example. In the second stage, 7 pre-service teachers were identified based on their answers to open-ended questions. Semi-structured interviews were conducted with these prospective teachers to obtain more detailed information about the definitions of algebraic expressions. Research data were analysed by content analysis method. Definitions of participants were coded and specific themes were formed. Results When the research findings obtained from qualitative inquiry were examined, four different themes were determined. These themes; (i) expressions containing unknown, (ii) expressions containing equality, (iii) mathematical expressions, (iv) expressions containing procedures. Twenty-seven pre-service teachers stated that "algebraic expressions are expressions containing unknowns". In the definitions of these prospective teachers, there were different codes such as constant, symbol, operation and inclusion of no equality. Only one pre-service teacher has defined the algebraic expression as constant and procedural expressions. Although most of the other participants wrote examples including procedures, they did not indicate this in their definitions. Four pre-service teachers stated that algebraic expression was "expressions containing equality". Three of these pre-service teachers gave an example of equation and the other pre-service teachers gave an example of equality without any unknown. Three pre-service teachers defined algebraic expression as "mathematical expressions". Examples given by the prospective teachers who define algebraic expression as mathematical contain no unknown terms. A participant defined algebraic expression as "expressions which contain procedures". When the research findings obtained from the semi-structured interview were examined, it was determined that some of the pre-service teachers gave answers in parallel with the definitions and examples in the inquiry. Pre-service teachers were asked to compare their examples with their definitions. Pre-service teacher who define

algebraic expression as “expression with unknown terms” have made unclear Conclusion In middle school mathematics curriculum, the algebraic expression is defined as expression including at least one unknown term and procedures. As a result of the research, it was determined that pre-service middle school mathematics teachers’ definitions of algebraic expression were incomplete and inaccurate. Prospective teachers who describe the algebraic expression as expressions containing unknowns have not stated that algebraic expression should involve processing. Only one pre-service teacher indicated that the algebraic expression should contain an unknown term and procedure. On the other hand, most of the pre-service mathematics teachers’ examples have included procedure. This situation also shows that the pre-service mathematics teachers’ definitions of algebraic expression are inconsistent with examples they wrote. The definitions of other pre-service mathematics teachers are quite different from the definition of algebraic expression. None of the examples given by these prospective teachers is coincide with the definition of algebraic expression. As a result, it was determined that middle school mathematics teachers who participated in the study did not correctly describe algebraic expression. The results of the research conducted within the scope of algebra learning and teaching indicate that teachers 'knowledge on basic concepts of algebra has important effect on students' learning. The research contains important results in this context.

Keywords: Prospective Middle School Mathematics Teachers, Algebra, Algebraic Expression

İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Müze Koleksiyonlarındaki Eserleri veya Objeleri Matematik Kavramları ile İlişkilendirmeleri

Mesture Kayhan Altay[1] *

[1]Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi
*Sorumlu yazar: mkayhanaltay@gmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim matematik öğretmen adaylarının informal öğrenme ortamlarından biri olan müzelerde sergilenen eserler veya objeler ile matematik kavramları arasında kurdukları ilişkilendirmeleri incelemektir. Bu amaçla oluşturulan araştırma problemi şu şekildedir: "Müze koleksiyonlarında sergilenen eserlerin veya objelerin matematiksel kavramlar ile ilişkilendirilmesi ilköğretim matematik öğretmen adayları tarafından nasıl yapılmaktadır?"

Yöntem

Araştırma, 2018-2019 öğretim yılının güz döneminde Ankara'nın büyük ölçekli bir devlet üniversitesinin birinci sınıfının ilk döneminde öğrenim görmekte olan 73 ilköğretim matematik öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, araştırmacının öğretim elemanı olduğu Matematik Tarihi dersine kayıtlı öğretmen adaylarıdır. Araştırma kapsamında öğretmen adaylarından; Ankara'da bulunan ve araştırmacı tarafından önerilen müzeleri ziyaret etmeleri ve bu müzelerde sergilenen eserlerde veya nesnelerde karşılaştıkları matematiksel unsurları not ederek, ileride bu ilişkilendirmeleri derslerinde nasıl kullanacaklarına dair bireysel olarak bir rapor yazmaları istenmiştir. Bu raporda; ziyaret edilen müze koleksiyonlarındaki yapıtlara ait bilgiler ve fotoğraflar sunmaları ve matematik kavramı ve matematik dersi öğretim programındaki kazanımlar ile ilişkilendirmeleri beklenmektedir. Öğretmen adayları tarafından hazırlanan raporlar araştırma verilerini oluşturmaktadır. Veri analizinde ilk olarak katılımcılar tarafından ziyaret edilen müzeler ve müze koleksiyonlarında tespit edilen eserler veya nesneler belirlenmiştir. Bu müzeler; Çengelhan Rahmi M. Koç Müzesi, Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, MTA Genel Müdürlüğü Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Ankara Vakıf Eserleri Müzesi, Ulucanlar Cezaevi Müzesi ve Etnografya Müzesi'dir. Veri analizinin ikinci aşamasında öğretmen adayları tarafından yapılan ilişkilendirmeler "yüzeysel ilişkilendirmeler" ve "anlamlı ilişkilendirmeler" olmak üzere iki başlık altında toplanmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bulguları, öğretmen adaylarının büyük bir kısmının müzelerdeki eserler ile matematik kavramlarını oldukça yüzeysel bir şekilde ilişkilendirdiklerini göstermektedir. Genellikle öğretmen adayları, müzelerde sergilenen eserler arasından hesap makinesi, terazi, saat, cetvel gibi eski dönemlerde kullanılan ölçüm aletlerini seçmişlerdir. Bu ölçüm aletlerini sırasıyla doğal sayılarla dört işlem yapma, tartma, zaman ve uzunluk ölçme gibi matematik

kavramlarıyla ilişkilendirmişlerdir. Diğer bir grup öğretmen adayı ise müzelerde sergilenen eserleri veya nesneleri genellikle geometri, ölçme ve cebir öğrenme alanları altında simetri, şekil örüntüsü ve geometrik cisimler ve şekiller gibi matematik kavramları ile ilişkilendirmişlerdir. Buna örnek olarak; müzelerde sergilenen tarihi halılar, vazolar, testiler ve çömlekler üzerindeki desenlerin; geometrik şekiller, simetri ve örüntü konularıyla ilişkilendirilmeleri verilebilir. Ayrıca araştırmanın sonucunda, öğretmen adaylarının müze ziyaretleri sırasında matematik deneyimleri yaşayarak informal öğrenme ortamları hakkında bir farkındalık kazandıkları da söylenebilir.

Sonuç

Müzelerde etkili öğrenme etkinlikleri geliştirmek için öğretmenin sadece müzelerin hangi kaynaklara sahip olduğunu bilmesi yetmez. Müzelerde sergilenen eserler veya objeler hakkında detaylı bilgi sahibi olması gerekir. Bu araştırma kapsamında öğretmen adayları müzelere informal bir şekilde belirli bir eğitim almadan katılmışlardır. Öğretmen adaylarının müze kaynaklarını etkili bir şekilde tanımaları ve bu kaynakları matematik öğretiminde uygun bir şekilde kullanmaları için müze ziyaretlerinin informal bir şekilde olmaması ve belirli aralıklarla müze eğitimcilerinin rehberliğinde gerçekleşmesi beklenir. Ancak bu araştırmanın sonuçlarının, öğretmen adaylarının öğretimde kullanılacak okul dışı kaynakları matematik derslerinde ileride kullanmalarına yönelik fikir vermesi açısından alana katkı getireceği düşünülmektedir. Ayrıca bu araştırma öğretmen adaylarının birçok matematik kavramının öğrenilmesinde müze kaynaklarının kullanılmasına dair örnekler sunması açısından değerli bulunmaktadır. İleride yapılacak çalışmalarda öğretmen adaylarına bu deneyimleri daha fazla yaşayacakları ortamların sunulması gerekmektedir. Öğretmen adayları tarafından yapılan ilişkilendirmeler, müzelerdeki eserlerden örnekler verilerek daha ayrıntılı bir şekilde sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Informal Öğrenme Ortamları, Müze Eğitimi, Matematik Eğitimi, Öğretmen Adayları

Pre-Service Elementary Mathematics Teachers' Connections of Artifacts Or Objects in Museum Collections With Mathematics Concepts

Abstract

Aim of the Study

The aim of this study is to investigate the relationships between museum resources and mathematics concepts established by pre-service elementary mathematics teachers. The research problem developed for this purpose is as follows: How is the connection of artifacts or objects exhibited in museum collections with mathematics concepts to be made by pre-service elementary mathematics teachers?

Method

The research was carried out with 73 pre-service elementary mathematics teachers who were studying in the first semester of the first year of a large-scale state university in Ankara during

the fall semester of the 2018-2019 academic years. Participants are pre-service elementary teachers enrolled in the History of Mathematics course. Within the scope of the research, they were asked to visit museums in Ankara proposed by the researcher and to note the mathematical elements they encountered in the artifacts or objects exhibited in these museums and to write an individual report on how to use these connections in their lessons in the future. In this report; the pre-service teachers are expected to present information and photographs of the artifacts in the museum collections visited and to connect them with the mathematical concepts and the objectives in the mathematics curriculum. Reports prepared by pre-service elementary mathematics teachers constitute the research data. In the data analysis, the artifacts or objects identified in museum collections and museums visited by the participants were determined. These museums; Çengelhan Rahmi M. Koç Museum, Erimtan Archeology and Art Museum, MTA Şehit Cuma Dağ Natural History, Anatolian Civilizations Museum, Ankara Foundation Works Museum, Ulucanlar Prison Museum and Ethnography Museum. The connections made by pre-service teachers were examined and classified according to learning areas. Findings The findings of the study showed that the majority of pre-service teachers connect mathematical concepts with artifacts in museums is very superficial. In general, pre-service teachers selected the instruments used in ancient times such as a calculator, scales, watches, and rulers among the artifacts exhibited in museums. It was found that these measuring instruments were associated with mathematical concepts such as four operations with whole numbers, weighing, measuring time and length, respectively. Another group of pre-service teachers generally relate the artifacts or objects exhibited in museums to mathematical concepts such as symmetry, shape pattern and geometric shapes under the field of geometry, measurement and algebra learning. For example; patterns on the historical carpets, vases, jugs and pottery exhibited in museums can be related to geometric shapes and patterns. Conclusion In order to develop effective learning activities in the museum, it is not enough for the teacher to know which resources the museums have. They should have detailed information about the artifacts or objects exhibited in the museums. Within the scope of this research, pre-service teachers participated in museum visit without informal training. It is expected that museum visits should not be informal and that they will be guided by museum educators at certain intervals in order to enable pre-service teachers to know the museum resources effectively and use these resources appropriately in mathematics teaching. However, it is thought that the results of this research will contribute to the field in terms of giving the pre-service teachers the idea to use the out of school resources to be used in their teaching in the future. In addition, this research is considered as valuable in terms of presenting examples of the use of museum resources in the teaching of many mathematical concepts. In future studies, it is necessary to provide pre-service teachers with an environment in which they will have more experience related to the museum resources.

Keywords: Informal Learning Environment, Museum Education, Mathematics Education, Pre-Service Teachers

İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Ortaokul Matematik Dersi Öğretim Programındaki Kavramlara Yönelik Algıları

Sebahat Yetim Karaca[1], **Hatice Kübra Gümüş**[2] *

[1]Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik Eğitimi
[2]Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Matematik Eğitimi
*Sorumlu yazar: htckbrgms@gmail.com

Özet

Cebir matematik eğitimindeki önemli öğrenme alanlardan biridir. Kaput cebirin sadece cebirsel ifadeleri sadeleştirmek, eşitlikleri çözmek, sembolleri kullanmak için kurallar öğrenmek gibi algılandığını, sonuç olarak da neredeyse herkesin cebirden nefret etmekten hoşlandığını belirtir. Cebir, hayatın her alanında kendisini hissettirmektedir. Bu durum ise, cebirin kişiler (öğrenciler) tarafından öğrenilmesinin bir ihtiyaç olduğunu gündeme getirmektedir. Tanımlar matematiksel düşüncelerin temel yapı taşları olduğu için öğretme ve öğrenme sürecinde, yazılı ve sözlü iletişimi sağlayan matematiksel dilin temelini oluştururlar. Özellikle cebir gibi öğrencilerin kavramakta zorlandığı bir öğrenme alanındaki temel cebirsel kavramların matematik öğretmenleri tarafından literatüre uygun bir şekilde tanımlanması ve bu kavramlar arasındaki ilişkilerin doğru bir şekilde anlamlandırılması oldukça önemlidir. Cebirsel ifade, denklem, özdeşlik, değişken ve bilinmeyen kavramlarıyla ilgili ortaokul öğrencilerinde oluşan hata ve kavram yanılgılarını saptamaya ve matematik öğretmen adayları ve ya matematik öğretmenlerinin bu kavramlara yönelik durumlarını ortaya çıkarmaya yönelik çalışmalara literatürde rastlamak mümkündür. Cebir öğretimindeki güçlükler, öğrencilerdeki cebir öğrenmedeki güçlükleri ve kavram yanılgıları, cebirin öğrencilere neden zor geldiğine yönelik yapılan araştırmalar da literatürde bulunmaktadır. Fakat cebirsel ifade, denklem, özdeşlik, değişken ve bilinmeyen kavramlarının tanımlarına yönelik yapılan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Amaç

Araştırmanın amacı, ilköğretim matematik öğretmen adaylarının ortaokul matematik dersi öğretim programı cebir öğrenme alanındaki cebirsel ifade, denklem, özdeşlik, değişken ve bilinmeyen kavramlarına yönelik kavram tanımlarının ve bu kavramlar arasındaki ilişkilere yönelik algılarının ortaya çıkarılmasıdır.

Yöntem

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışması yöntemi (Özel durum yöntemi), bir durum hakkında derinlemesine bilgi elde etmek ve "nasıl" sorusuna yanıt aramak için kullanılmaktadır. Çalışmada ilköğretim matematik öğretmen adaylarının hatalarının neler olabileceği ve bu hataların nasıl giderilebileceği sorularına yanıt aramak amaçlandığından dolayı, bu yöntemin seçilmesi tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği anabilim dalında öğrenim gören 25 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Bu

çalışma grubu uygun örnekleme ya da diğer bir ismiyle elverişli örnekleme ile seçilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak 7 açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi ile araştırmacı tarafından analiz edilmiştir.

Bulgular

25 ilköğretim matematik öğretmen adayından 12 tanesi cebirsel ifadeye uygun bir örnek getirebilirken, öğretmen adaylarından yalnızca 2 tanesi cebirsel ifade kavramına uygun bir tanımlama getirebilmiştir. 25 ilköğretim matematik öğretmen adayının tamamı denklem kavramına uygun bir örnek getirebilirken, öğretmen adaylarından yalnızca 4 tanesi denklem kavramına uygun bir tanımlama getirebilmiştir. 25 ilköğretim matematik öğretmen adayının tamamı özdeşlik kavramına uygun bir örnek getirebilirken, öğretmen adaylarından yalnızca 2 tanesi özdeşlik kavramına uygun bir tanımlama getirebilmiştir. 25 ilköğretim matematik öğretmen adayından 9 tanesi bilinmeyen kavramına uygun bir örnek getirebilirken, öğretmen adaylarından yalnızca 1 tanesi bilinmeyen kavramına uygun bir tanımlama getirebilmiştir. 25 ilköğretim matematik öğretmen adayının tamamı değişken kavramına uygun bir örnek getirebilirken, öğretmen adaylarından yalnızca 2 tanesi değişken kavramına uygun bir tanımlama getirebilmiştir.

Sonuç

Çalışma sonunda, ilköğretim matematik öğretmen adaylarının cebirsel ifade, denklem, özdeşlik, bilinmeyen ve değişken kavramlarına yönelik bir örnek vermekte zorlanmadıkları ancak bu kavramlara literatüre uygun bir tanım getirmekte zorlandıkları görülmüştür. Bu durum göz önüne alındığında, ilköğretim matematik öğretmeni adaylarını ortaokul matematik programının hedeflediği şekilde öğretmeye hazırlamak ve sahip oldukları pedagojik alan bilgilerinin gelişimine katkı sağlamak amacıyla, lisans eğitimi boyunca bu amaca hizmet eden dersler yeniden düzenlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Cebir, Cebirsel İfade, Denklem,özdeşlik,bilinmeyen, Değişken

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Öğrencilerinin Lineer Cebir-i Dersindeki Temel Kavramlarla İlgili Tanımlamalara Yönelik Başarı Düzeylerinin İncelenmesi

Ahmet Işık[1], **Ferhat Öztürk**[1], **Zeynep Özel**[1] *

[1]Kırıkkale Üniversitesi

*Sorumlu yazar: zeynepozel03@gmail.com

Özet

Modern cebirin bir kolu olarak ortaya çıkan, önceleri sadece yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan ve 1970'lerden sonra lisans programlarında da yer almaya başlayan lineer cebir, fakültelerde matematik ve fen bilimleri lisans programlarının önemli bir dersi haline gelmiştir. İlköğretim matematik öğretmenliği lisans programının ikinci sınıfında lineer cebir I-II şeklinde iki dönem olarak verilen ve matematiğin temel alanlarından biri ve soyut teorinin başlangıcı kabul edilen lineer cebir dersi matematik öğretmeni adaylarının alan bilgisi için oldukça önemlidir. Bu sebeple, bu derse ait kavramların tanımlarını bilmek ve bu tanımlardan yararlanarak soyutlaştırılmış problemleri çözebiliyor olmak, öğretmen adaylarının geniş matematik alan bilgisine sahip olmaları adına önem teşkil etmektedir. Yapılan çalışmalara bakıldığında, lineer cebiri öğrenmede öğrencilerin zorluk yaşadığını, daha özelde bu dersteki kavramlara ait tanımları içselleştirip öğrenemedikleri, bu tanımları soruların çözümlerinde uygulayamadıkları ve öğrendikleri kabul edilen kavramlar ile öğrenmeğe çalıştıkları kavramların tanımları arasında ilişki kuramadıkları belirtilmiştir. Öğrencilerin özellikle alt vektör uzayları, geren uzay, lineer bağımlılık ve lineer bağımsızlık gibi kavramları algılamakta oldukça zorlandıkları bir takım araştırmalarda ifade edilmiş ve bu kavramlara yönelik işlemsel sorularda da zorluk yaşadıkları vurgulanmıştır. Amaç Bu çalışmayla, ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı öğrencilerinin lineer cebir-I dersindeki temel kavramları tanımlama bilgilerinin ve bu kavramlarla ilgili işlemsel beceri düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Diğer bir deyişle, lineer cebir-I dersindeki temel kavramları tanımlayabilen ya da tanımlayamayan öğrencilerin bu kavramlarla ilgili soruları çözmedeki yeterliliklerinin ortaya konulması hedeflenmiştir.

Yöntem

Bu çalışma ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programının ikinci sınıfında öğrenim gören ve lineer cebir-I dersini alan öğrencilerin bu dersteki temel kavramlarla ilgili tanımlamalara dair bilgilerini ve öğrencilerin kavramları tanımlama bilgileri doğrultusunda bu kavramlar çerçevesindeki soruları çözebilme yeterliliklerini saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma özel durum çalışması yöntemiyle yapılmış olup, bu yöntem sayesinde detaylı bilgi toplamak hedeflenmiştir. Çalışma, 2018-2019 öğretim yılının güz döneminde Türkiye'nin Orta Anadolu Bölgesi'nde yer alan Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesinde ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programın ikinci sınıfında öğrenim gören ve lineer cebir-I dersini alan 37 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışmanın etiği açısından araştırmaya katılan öğrencilerin isimleri gizli tutularak katılımcılara Ö1, Ö2, … ,Ö37 şeklinde kodlar verilmiştir. Veri toplama aracı olarak 2007 yılında Yükseköğretim Kurulunun

oluşturduğu öğretmen yetiştirme lisans programında yer alan “Lineer Cebir I” dersinin içeriği dikkate alınarak açık uçlu sorulardan oluşan başarı testi hazırlanmıştır. Bu testte fonksiyon, sıralama bağıntısı, işlem, grup, küme, cebirsel yapı, değişmeli grup, alt vektör uzayı, lineer bağımlı küme, lineer bağımsız küme, baz ve boyut kavramlarının tanımlarının yapılması ve bu kavramlarla ilgili soruların cevaplanması istenmiştir. Öğrencilerin başarı testindeki sorularda yer alan kavramlara dair tanımlama bilgileri; doğru (2), kısmen doğru (1) ve yanlış/boş (0) olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca bu tanımlarla ilgili soruların cevapları için de aynı kodlama yapılarak cevaplar; doğru (2), kısmen doğru (1) ve yanlış/boş (0) olarak kodlanmış ve puanlanmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

Araştırmada öğrencilerin temel kavramlara ait tanımlamaları incelendiğinde en temel kavramlardan biri olan işlem kavramının tanımını birçok öğrencinin yapamadığı saptanmıştır. Ayrıca, sırlama bağıntısı, grup, küme, değişmeli grup, alt vektör uzayı, baz ve boyut kavramlarını doğru olarak tanımlayan öğrencilerin sayısı, kısmen doğru ya da yanlış/boş olarak cevaplayan öğrencilerin sayısından fazla olduğu tespit edilmiştir. Daha genelde ise tüm kavramların tanımları için daha çok kısmen doğru cevabın verilmiş olması, öğrencilerin kavramlar hakkında fikir sahibi olmalarına rağmen kavramları tam olarak ifade edebilecek bilgiye sahip olmadıkları görülmüştür. Diğer taraftan bu kavramların tanımlarını yapabilen ya da yapamayan öğrencilerin, kavramlarla ilgili olan işlemsel sorulardaki başarı düzeylerinin analizi ise devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lineer Cebir, Temel Kavramlar, Tanım

An Investigation of Elementary Mathematics Teaching Students’ Achievement On Definitions Related to Basic Concepts in Linear Algebra-I

Abstract

Linear algebra, which has emerged as a branch of modern algebra and which has only been taught in master's and doctoral programs and started to be included in undergraduate programs after 1970s, has become an important lesson in mathematics and science undergraduate programs in faculties. Linear algebra course that is given in the second class of elementary mathematics education undergraduate program as linear algebra I-II and is accepted as one of the main areas of mathematics and the beginning of abstract theory is very important for prospective teachers’ content knowledge. For this reason, knowing the definitions of the primary concepts in this course and being able to answer the abstract problems by taking advantage of these definitions are important for the prospective teachers to have a wide mathematics content knowledge. According to the studies conducted, it is stated that students have difficulty in learning linear algebra, more specifically, they cannot internalize the definitions of concepts in this course, they cannot apply these definitions in their solutions and they cannot establish a relationship between the definitions of the new concept that they are trying to learn and their previous concepts that they had. It was emphasized in a number of studies that students have difficulty in perceiving concepts such as

sub-vector spaces, stressed space, linear dependence and linear independence, and they also have difficulty in operational questions for these concepts. Purpose In this study, it is aimed to examine elementary mathematics education undergraduate students' knowledge of the basic concepts of linear algebra-I course and their success in operational questions related to these concepts. In other words, it is aimed to reveal the competences of the students who can define or cannot define the basic concepts in linear algebra -I course. Method This study was carried out to determine the students' knowledge of the basic concepts of the linear algebra-I course in the second year of elementary mathematics education undergraduate program and the students' ability to solve the questions about these concepts. This study was conducted with the case study method; thus, detail information was obtained in the fall semester of the 2018-2019 academic year. 37 students who were students in Turkey's elementary math teacher at a Kırıkkale University faculty of education graduate programs and were taking Linear Algebra-I course attended to this research. In terms of the ethics of the study, the names of the students who participated in the research were kept confidential and the participants were given codes like Ö1, Ö2,…., Ö37. As a data collection tool, the achievement test consisting of open-ended questions was prepared by taking into consideration the content of "Linear Algebra-I course which was included in the teacher training undergraduate program which was formed by Higher Education Council in 2007. In this test, the definitions of function, sequence relation, process, group, cluster, algebraic structure, commutative group, sub-vector space, linear dependent cluster, linear independent cluster, base and dimension concepts were asked to define and the questions about these concepts were asked Students' identification of the concepts in the success test questions; correct (2), partially correct (1) and wrong/ empty (0). In addition, answers to the questions asked about these definitions are made with the same coding; correct (2), partially correct (1) and wrong /empty (0) are coded and scored. Thus, it was aimed to investigate whether students knew the basic concepts of Linear Algebra-I and how they could answer the questions related to these concepts. Findings and Results When students' definitions of the basic concepts of linear algebra-I were examined in the research, it was determined that many students could not define the concept of process which is one of the most basic concepts. In addition, the number of students who correctly describe the concepts of glazing, group, cluster, commutative group, sub-vector space, base and dimension were found to be more than the number of students who answered correctly or incorrectly / blankly. More generally, for the definitions of all concepts, it was seen that more and more partially correct answers were given, and students did not have the information to express the concepts fully although they had an idea about the concepts. On the other hand, the analysis of the success levels of the students who can or cannot make definitions of these concepts in the operational questions related to the concepts is continuing.

Keywords: Linear Algebra, Basic Concepts, Definition

Investigation of Fifth and Sixth Grade Students' Use of Strategies and Approaches in Problem Solving

Cafer Sinan Alkan[1] *, **Didem Akyüz**[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Orta Doğu Teknik Üniversitesi
*Corresponding author: e173266@metu.edu.tr

Abstract

Purpose

For many people mathematics is one of the subjects that they have difficulty with. Yet, mathematics underlines many subjects in the real world. Thus, there have been many studies that investigate the ways of supporting students' understanding of mathematical learning such as using different models, real-life contexts, and problem-solving process. Today, many school programs focus on students' problem-solving skills. Many countries renewed instructional programs in the way of encouraging problem-solving method. Similarly, problem solving becomes a more efficient element in school programs in Turkey. In other words, studying on problem solving processes and strategies also get essential in mathematics educations. The purpose of this study is to investigate the fifth and sixth grade middle school students' use of strategies in the problem-solving process related to sets, whole numbers, fractions and decimal numbers and to evaluate their approaches and level of understanding during these non-routine problems.

Method

29 fifth grade and 29 sixth grade students from a public school participated in the study. Students solved six non-routine mathematics problems related to problem-solving strategies such as guess and check, making a drawing, working backward, arithmetic strategy, algebraic strategy and organizing data. The students were given sufficient time for the problems and they worked on them individually. All problems included five sub-questions in order to understand their thinking process such as "what is given and asked in the problem?". The answers of these questions were analyzed in detail in order to understand their reasoning. Content analysis was used to categorize students' answers. During the analysis each student's answers were coded and then similar answers are regrouped.

Results and Discussions

During the instruction, students were able to develop and use different strategies for non-routine problems. Fifth grade students were able to put at least two different strategies for each problem. They even used four different strategies in one of the problems. Sixth grade students were also able to put at least two different strategies for each problem. These results revealed that students have flexible thinking. Both fifth and sixth graders could comprehend the strategies and use them in similar problems. Furthermore, at least 76 % (22 students) of both fifth and sixth grade students were able to re-write the problem with their own words and explain the given as well as asked information in the problem. However, most of them had difficulties in organizing and relating the given information to reach the correct solution. They

also had problems in implementing their plans appropriately. The results indicated, even though students can rewrite the problems or find solution strategies; they often failed to find the correct answer. One of the reasons was students' difficulties in planning to find the solution. Additionally, they had difficulties to apply the plan in correct order. Thus, it might be important to give students opportunities where they can practice non-routine problems and planning. During the solution of these problems, teachers need to not only focus on the answers but also the process of the students' solution strategies. Moreover, teachers need to ask students their plan to reach the correct answer and also check whether they can apply the plan they wrote. As students have more opportunities to solve these problems, they will develop more flexible mathematical thinking and reasoning.

Keywords: Problem-Solving, Numbers, Fifth and Sixth Grade Students

Investigation of the Concept Definitions of Sixth Grade Students About the Sets

Fatma Erdoğan[1] *, **Ayşegül Gökhan** [1], **Sıdıka Aybüke İpek** [2]

[1]Fırat Üniversitesi

[2]Elazığ Bahçeşehir Koleji

*Corresponding author: f.erdogan@firat.edu.tr

Abstract

Purpose

Sets have contributed significantly to the advancement of the so-called modern mathematics field, and to the development of logic and computer sciences. The subject of sets is also the basis for revealing the axiomatic structure of mathematics and the logic of proof. For the reasons mentioned, teaching of concepts for sets is important in terms of mathematics education. In mathematics education, many subjects such as subject of numbers, subject of mathematical logic and propositions, basic concepts of probabilities, geometric concepts and functions are related to sets. The topics and concepts related to the sets can only be acquired by the students after teaching the subject of sets. Duo to importance of sets, the issue of sets is now in the mathematics curriculum of many countries. The set subjects were first mentioned at the sixth grade level in the mathematics curriculum that is updated in the context of constructivist approach in Turkey. It is a known fact that the basic concepts related to sets should be understood in the process of meaningful learning by the students. International organizations, such as the National Research Council, state that individuals aiming to become active participants in society must be able to master basic mathematical concepts. One of the gains in the scope of the conceptual knowledge, which forms the basis of mathematical thought, is to reveal the way of thinking about the definition and characteristics of the concept in different ways. In this context, Tall and Vinner define the concept definition: A mathematical concept can be expressed as the form in which words and symbols are used by the teacher/course notes/textbook. In math curriculum implemented in Turkey, it is expected to understand the basic concepts related to the set subjects of students at the sixth grade level. In this context, students are expected to know the concept definitions related to the basic concepts in the set subjects and it is important to learn advanced mathematical concepts. In addition, the concept is an important criterion in the process of establishing the definitions, establishing the logical structure of the subjects and making inferences. Being able to define concepts also develops students' mathematical language. Therefore, it is thought that examining the concept definitions of the students about the concepts about sets will contribute to make the subject of both sets and mathematics teaching more qualified. In addition, researches show that students have misconceptions about the set subjects and have difficulties in problem solving related to sets. However, the researches were mostly conducted with high school students, teachers or teacher candidates. The researches conducted among the middle school students are very limited and inadequate. It is thought that these researches on the set subjects will fill an important gap in the field of mathematics education. The aim of this study was to examine the concept definitions of the sixth grade students about sets.

Method

Descriptive research model, which is one of the quantitative research methods, has been used since it is desired to reveal the current situation in the present research. In a province in Eastern Anatolia region Turkey, 162 sixth grade students as research sample was determined. The sample of the study was determined by an appropriate sampling method. Of the students included in the study sample, 87 were girls (54%) and 75 were boys (46%). In this study, the sixth grade students who met for the first time with the topic of the set subjects in the education life were selected. In the present research, “Set Concepts Form” were used as data collection tool. In this form, the students were asked to define the concepts of sets, set, elements, empty set, intersections and unions related to sets. The concepts identified were the concepts in the mathematics curriculum. A descriptive analysis technique will used to analyze the data obtained through forms. Findings This study is still in data analysis process. In this section findings obtained in the direction of data will be shared. Results Based on the findings obtained from the analyzes in this section, the results will be explained and discussed with other studies in the literature. In the end, appropriate suggestions and different application options will be offered.

Keywords: Sets, Concept Definition, Middle School

İspat Yöntemleri Öğretimi Hakkında Üstün Yetenekli Öğrencilerin Görüşlerinin İncelenmesi

Yücel Çetin[1] *

[1]Etimesgut Bilim ve Sanat Merkezi
*Corresponding author: yucelhoca1@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı

İspat yöntemleri öğretiminin üstün yetenekli öğrenciler üzerindeki etkilerini öğrenci görüşleri ışığında incelemektir. Çalışma Ankara'da bir Bilim sanat Merkezinde eğitim alan 10 üstün yetenekli öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Çalışmada veriler araştırmacı tarafından hazırlanan ve 5 sorudan oluşan Öğrenci Görüşme Formu ile yazılı olarak toplanmıştır. Öğrenci görüşme formu alanında uzman ikisi akademisyen üç kişi tarafından incelenip gerekli görülen düzenlemeler yapılmıştır. Çalışmada öğrencilere bir ay boyunca ispat yöntemleri eğitimi verilmiştir. Öğrencilerin daha önceden bildikleri matematik konuları üzerinde ispat yöntemleri uygulamalı olarak ders verilmiştir. Uygulama 9,10 ve 11. Sınıf Proje öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Uygulama sonunda öğrencilerin ispat yöntemleri hakkında görüşleri öğrenci görüşme formu ile yazılı olarak alınmıştır. Öğrenci görüşleri yedi başlık altında toplanmıştır. Bu başlıklar ve örnek öğrenci görüşleri aşağıda verilmiştir. 1) İspat Yöntemlerinin Ezberden Kurtarmaya Yardımcı Olması: D1- Formülize edilmiş şeyleri ezberlemektense formülün ortaya çıkış aşamalarını adım adım öğrenebiliriz. 2) Konunun mantığının daha iyi kavranması: D2- Öğrencilerin konuyu anlamalarını daha da kolaylaştırır ve formüllerin nasıl oluştuğunu kavrayabilir. D11- Artık daha hızlı ve mantıklı düşünüyorum. 3) Kalıcı öğrenme: D3- İspatlayarak anlatılırsa öğrenci neyin nereden geldiğini görür ve akılda daha kalıcı olabilir. D6- Artık öğrenirken daha çok sorguluyorum. Kalıcı oluyor. 4) İspat yöntemlerinin olumsuzlukları: D4- Biraz zor. D5- Bazı problemleri daha karışık hale getirebiliyor. 5) Üst düzey düşünme becerilerini geliştirmesi: D7- İspat yöntemleri problemin klasik çözümünden biraz daha zor ve uğraştırıcı olması üst düzey düşünme becerilerin gelişimine katkısı oldu. 6) Problem çözme becerisini geliştirmesi: D8- İspat yöntemleri Öğrencilerin problem çözme yeteneğini artırır. 7) Duyuşsal becerilerin gelişimine yardımcı olması: D9- Korkulan konulardan biri olan ispat yöntemlerinin öğrenilmesi kişinin güvenini artırır ve ön yargısını kırar. D10- Sözel derslerde düşünme gücünü ve ifade etme kapasitesini artırır. D1 - Sorgulama becerilerimizi üst düzeyde geliştirebileceğimize inanıyorum. Öğrenci görüşleri iki akademisyen, eğitimde doktora yapan bir öğretmen tarafından incelenerek değerlendirilmiştir. Uyuşma yüzdesi %76 olarak hesaplanmıştır. Dolayısıyla öğrenci görüşlerinin sınıflandırılmasının uygunluğu üç uzman tarafından teyit edilmiştir.

Sonuçlar

İspat yöntemleri öğretimi hakkında öğrenci görüşlerinin incelenmesi sonucunda üstün yetenekli öğrenciler üzerindeki etkileri şu şekilde özetlenebilir. Öğrenciler ispat yöntemlerinin

konuyu ezbere ve kuru bir şekilde öğrenmekten kurtardığını belirtmişlerdir. Bu sayede daha kalıcı öğrenme gerçekleştiğini vurgulamışlardır. Ayrıca, ispat yöntemlerini eğlenceli bulmuşlardır. Bununla birlikte, konunun mantığını kavratarak daha kolay anlaşılması sağlandığını ifade etmişlerdir. Diğer taraftan, ispat yöntemlerinin biraz zor ve karmaşık geldiğini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra ispat yöntemleri üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye yardımcı olduğunu açıklamışlardır. İspat yöntemleri düşünme becerilerini geliştirerek problem çözme becerisini de geliştirmeyi sağladığını ortaya koymuşlardır. Öğrenciler ayrıca ispat yöntemlerinin duyuşsal becerilerinin gelişimine de yardımcı olduğunu vurgulamışlardır. Bu çalışma öğrencilerin sözlü görüşleri alınarak daha derinlemesine incelenebilir. Ayrıca lise öğrencileri üzerinde daha geniş bir örneklemde uygulanması sonuçların genellenebilirliğini artırabilir. Bununla birlikte ispat yöntemleri daha uzun bir süreçli eğitimde uygulanarak etkileri incelenebilir.

Keywords: İspat Yöntemleri, Üstün Yetenekli Öğrenciler, Kalıcı Öğrenme, Matematik

Examination of the Views of Gifted Students About the Teaching of Proof Methods

Abstract

The aim of this study is to examine the effects of teaching of proof methods on gifted students in the light of student views. The study was conducted on 10 gifted students who were educated at a Science and Art Center in Ankara. The data were collected in written form by the Student Interview Form consisting of 5 questions. Two of the experts in the field of student interview form were examined by three academicians and the necessary arrangements were made. In the study, students were given proof methods for one month. The students have been taught the methods of proof on the mathematics subjects that they knew previously. The application was carried out on 9.10 and 11th Grade Project students. Results: At the end of the application, the students' opinions about the methods of proof were taken in written form with the student interview form. Student opinions are grouped under seven topics. These titles and sample student opinions are given below. 1) Proof Methods to Help Recovering from Memorandum: D1- Instead of memorizing the formulated things, we can learn the steps of the formation of the formula step by step. 2) A better understanding of the logic of the subject: D2- It will make it easier for the students to understand the subject and understand how the formulas are formed. D11- Now I think faster and more logical. 3) Permanent learning: D3- If proven, the student sees what comes from and can be more permanent in mind. D6- Now I'm questioning more when I learn. It's permanent. 4) Negligence of proof methods: D4- A little difficult. D5- It can make some problems more complicated. 5) Developing higher-order thinking skills: D7 Proof methods have contributed to the development of higher-order thinking skills as the problem is more difficult and challenging than the classical solution. 6) Developing problem solving skills: D8- Proof methods Improves students' problem-solving skills. 7) Helping the development of affective skills: D9- Learning the proof methods which are one of the feared subjects increases the confidence of the person and breaks the prejudice. D10- Increases the power of expression and the capacity to express in verbal courses. D1 - I believe we can improve our inquiry skills at the highest level. Students' opinions were

evaluated and evaluated by two academicians, a teacher in education. Compatibility was calculated as 76%. Therefore, the appropriateness of the classification of student views was confirmed by three experts. Conclusions: The effects of students' opinions on the teaching of proof methods can be summarized as follows. The students stated that the proof methods saved the subject from memorizing and learning dry. In this way, they emphasized that more permanent learning has taken place. They also found the methods of proof fun. In addition, they understood the logic of the subject to be understood easier to understand. On the other hand, they stated that the proof methods were somewhat difficult and complicated. In addition, the methods of proof have helped to develop high-level thinking skills. Proof methods have been developed to improve their thinking skills and to improve their problem solving skills. The students also emphasized that proof methods help to develop affective skills. This study can be examined in more depth by taking oral opinions of the students. In addition, the application of a larger sample on high school students may increase the generalizability of the results. However, the methods of proof can be examined by applying them in a longer process education.

Keywords: Proof Methods, Gifted Students, Permanent Learning, Mathematics

Kavram İmajı: Karmaşık Sayı

Emine Özgür Şen [1] *

[1]Yozgat Bozok Üniversitesi
*Corresponding author: ozgur.sen@bozok.edu.tr

Özet

Kavramlar, matematiğin önemli parçalarından biridir. Bireylerin kavramları zihinlerinde nasıl anlamlandırdıklarını belirlememize kavram imajları yardımcı olmaktadır. Kişiler bir kavram ile karşılaştıklarında zihinlerinde o kavram ile ilgili olarak imajlar, zihinsel resimler veya notasyonlar oluşmaktadır. İnsan zihninin oluşturmuş olduğu imajlar bireyin o kavramı nasıl anlamlandırdığı hakkında bilgiler sunmaktadır. Kavram imajı kişiden kişiye değişen bir yapıda olmasından dolayı bireylerin doğru kavram imajlarına sahip olmaları oldukça önemlidir. Bu nedenle, bireylerin okul hayatı ve kişisel deneyimleri boyunca zihinlerinde oluşturdukları kavram imajlarının belirlenmesi o kavram ile ilgili eksik veya yanlışlar öğrenmelerin önüne geçilmesi açısından oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, kavram imajları bireylerin bazı kavram yanılgılarını belirlemeye de ışık tutmaktadır. Matematikte, karmaşık sayılar kavramı bazı öğrenciler için zor veya zor olarak algılanan konulardan biri olarak görülmektedir. Alan yazını incelendiğinde bunun nedeni olarak; sanal olarak nitelendirilen sayılara karşı isteksizlik, ikinci dereceden denklem çözme gereğini anlayamamak, karmaşık sayıların temel işlemlerindeki bazı eksiklikler, karmaşık sayılara karşı olan olumsuz görüşlerin oluşması tespit edilen bazı sebeplerdir. Literatür taramasında karmaşık sayılar ile yapılan çalışmaların yeterli sayıda olmadığı görülmüştür. Yapılan çalışmalar genellikle karmaşık sayılara yönelik tutum ve kavram yanılgılarını belirleme üzerine odaklanmıştır. Ülkemiz öğrencilerin karmaşık sayı kavramına yönelik kavram imajlarını belirlemeye yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan bu çalışmanın amacı, ilköğretim matematik öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının karmaşık sayı kavramına ilişkin kavram imajları ve zihinlerinde yapılandırdıkları karmaşık sayı imajları belirlemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma yöntemi olarak tasarlanan araştırmada özel durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmaya, İç Anadolu bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinin ilköğretim matematik öğretmenliği bölümü 4. sınıfına devam eden 39 öğretmen adayı katılmıştır. Çalışmaya katılan öğretmen adayları alan içi seçmeli ders Kompleks Sayılar ve Kompleks Değişkenli Fonksiyonlar dersini seçmeli ders olarak almışlardır. Veriler, 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz dönemimin sonunda toplanmıştır. Araştırmanın verileri, öğretmen adaylarının zihinlerinde oluşturdukları karmaşık sayı kavramını belirmeyi amaçlayan açık uçlu sorulardan oluşan yazılı form aracılığı ile toplanmıştır. Veri toplama aşamasına geçmeden önce uzman görüşü alınarak yazılı formun güvenirlilik çalışması yapılmıştır. Araştırmanın verileri, betimsel istatistik yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Bu amaçla, toplanan veriler için kodlar oluşturmuş daha sonra bu kodlama uygun olarak verilerin analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonunda elde edilen bulgulara dayanarak; İlköğretim matematik öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının karmaşık sayıların iki boyutlu görüntü kavram imajının basın olduğu tespit edilmiştir. Bu kavram imajı, karmaşık sayıların formel tanımına en yakın kategori olarak kabul edilmektedir.

Ayrıca, öğretmen adaylarının karmaşık sayılar kümesi ile ilgili olarak bazı yanlış kavram imajlarına sahip oldukları tespit edilen diğer sonuçlardan biridir. Öğretmen adaylarının karmaşık sayı kavramı ile zihinlerinde oluşturduğu baskın kavram imajlarından diğeri duyuşsal kategori de olduğu tespit edilmiştir. Bu kategori içinde, karmaşık sayıları ile ilgili negatif kavram imajları karmaşık, zor, soyut, uğraştırıcı gibi, pozitif kavram imajlarından eğlenceli, kolay, zevkli daha baskın olduğu tespit edilmiştir. Bunu nedeni olarak, karmaşık sayıların işlenişinde doğal olarak kullanılan soyut, hayali, karmaşık gibi terimler bireylerin zihinlerinde negatif imajın oluşmasında etkili olduğu söylenebilir. Karmaşık sayılar kümesi reel (gerçek) sayılar kümesinin genişletilmesiyle oluşturulan daha büyük bir kümedir. Bazı denklemlerin çözümüne reel sayılar kümesinde ulaşılmadığından reel sayılar kümesi genişletilerek bu denklemlerin çözümünü içeren daha büyük bir sayı kümesi olan karmaşık sayılar kümesine ihtiyaç duyulmuştur. Ancak, öğretmen adaylarının karmaşık sayılar kümesini tam olarak tanımlayacak nitelikteki kavram imajına sahip olmadığı tespit edilmiştir.

Keywords: Karmaşık Sayı, Kavram İmajı

Concept Images: Complex Numbers

Abstract

Concepts are among the important parts of mathematics. Concept images help us to determine the way individuals make sense of concepts in their mind. When individuals come across a concept, images, mental pictures or notations about the concepts are formed in their mind. Images formed by human mind provides us with information on how individuals make sense of concepts. Due to the fact that concept images change from person to person, it is important for individuals to have right concept images. Therefore, determining the concept images formed in individuals' minds throughout their school life and personal experiences is thought to be very important in that it prevents incomplete or incorrect learning about a concept. In addition to that, concept images also shed light on determining misconceptions. The concept of complex numbers is considered as one of the subjects difficult for students to learn or to perceive. A review of literature makes it clear that the difficulty stems from reluctance to work with numbers which are labelled as imaginary numbers, failure to understand the need for solving second-degree equations, certain lacks in basic operations in complex numbers and the formation of negative thoughts about complex numbers. It was also found through literature review that work with complex numbers was not sufficient. Studies available usually focussed on determining the attitudes towards and misconceptions about complex numbers. No studies on determining students' concept images about the concept of complex number were found in our country. This study aims to determine the concept images of primary education mathematics teaching department students about the concept of complex number and the complex number images they configure in their mind. This study, which was designed in qualitative research method, uses a special case study. 39 prospective primary education mathematics teachers who were the final year students in a state university in the Central Anatolia region of Turkey were included in the research. The participants took the

courses of Complex Numbers and Functions of Complex Variable as elective courses. The data were collected at the end of the Fall semester in 2018-2019 academic year. The research data were collected through written forms containing open-ended questions which aimed to determine the concept of complex number formed in prospective teachers' minds. Prior to moving on to the stage of data collection, expert opinion was consulted and thus reliability study was performed for the written form. The data were analysed by using descriptive statistic method. The data collected were coded for this purpose and then the data were analysed in conformity with the coding. In consequence, it was found that prospective primary education mathematics teachers had dominant concept image of two-dimensional image about complex numbers. Such a concept image is regarded as the category closest to the formal definition of complex numbers. In addition to that, it was also found that prospective teachers had a number of wrong concept images about the set of complex numbers. Another dominant concept image formed in prospective teachers' mind about the concept of complex number was in the affective category. Negative concept images such as complex, difficult, abstract and tedious; and positive concept images such as fun, easy and enjoyable were dominant in this category. It may be said that the reason for this is that such terms as abstract, imaginary and complex are influential in the formation of negative images in individuals' minds. The set of complex numbers is a larger set which is formed by expanding the set of real numbers. Because some of the equations are not solved in the set of real numbers, expanding the set of real numbers and forming the set of complex numbers- which includes the solution of such equations- is needed. Yet, it was found that prospective teachers did not have a concept image which could describe the set of complex numbers fully.

Keywords: Complex Numbers, Concept İmages

Lise Öğrencilerinin Akademik Streslerinin, Matematik Kaygılarının ve Matematiğe Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Hasan Güner Berkant[1] *, Ömer Faruk Metin[2]

[1]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
[2]Osmaniye Kadirli Gülten Ali Ziyan Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: hgberkant@gmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, lise öğrencilerinin akademik stres, matematiğe yönelik kaygı ve tutumlarını çeşitli değişkenler ve aralarındaki ilişkiye göre incelemektir.

Yöntem

Çalışma nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama modeline dayalı betimsel bir çalışmadır. Araştırmada bağımlı değişken olarak akademik stres, matematik kaygısı ve matematiğe yönelik tutum kullanılırken, bağımsız değişken olarak cinsiyet, anne-baba eğitim düzeyi, sınıf düzeyi, okul türü, matematik notu, takviye kursu alma durumu kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Osmaniye ilinin Kadirli ve Sumbas ilçelerindeki liselerde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 9, 10, 11 ve 12. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu evrenden tabakalı örnekleme yoluyla seçilen 358 kız 230 erkek öğrenci olmak üzere toplam 588 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Akademik Strese Sebep Olan Faktörler Ölçeği", "Matematik Kaygısını Derecelendirme Ölçeği" ve "Matematiğe Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın alt amaçlarına uygun olarak verilerin analizi için betimsel istatistikler, tek yönlü varyans analizi, t- testi, LSD testi, Kruskal Wallis-H testi, Mann Whitney U testi ve basit korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

• Kız öğrencilerin genel akademik stresleri erkek öğrencilerinkinden daha yüksektir. • 9.sınıf öğrencilerinin genel akademik stresleri 11. sınıf öğrencilerininkinden; 12.sınıf öğrencilerinin genel akademik stresleri 11. sınıf öğrencilerininkinden daha yüksektir. • Annesi ortaokul mezunu olan öğrencilerin genel akademik stresleri annesi lise ve üniversite mezunu olan öğrencilerden daha yüksektir. Annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin genel akademik stresleri annesi lise mezunu olan öğrencilerden daha yüksektir. • Babası okuma yazma bilmeyen öğrencilerin genel akademik stresleri babası üniversite ve yüksek lisans mezunu olan öğrencilere göre; babası ilkokul mezunu olan öğrencilerin genel akademik stresleri babası üniversite mezunu olan öğrencilere göre; babası ortaokul mezunu olan öğrencilerin genel akademik stresleri babası üniversite ve yüksek lisans mezunu olan öğrencilere göre daha yüksektir. Babası lise mezunu olan öğrencilerin genel akademik stresleri babası üniversite mezunu olan öğrencilere göre yüksektir. • Anadolu lisesi ve meslek lisesindeki öğrencilerin genel akademik stresleri fen lisesi öğrencilerinin streslerine göre daha yüksektir. • Kız öğrencilerin matematik kaygılarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. • Matematik notu 1 olan öğrencilerin matematik kaygıları matematik notu 3, 4,

5 olanlara göre; matematik notu 2 olan öğrencilerin matematik kaygıları matematik notu 4 ve 5 olanlara göre; matematik notu 3 olan öğrencilerin matematik kaygıları matematik notu 4 ve 5 olanlara göre; matematik notu 4 olan öğrencilerin matematik kaygıları matematik notu 5 olanlara göre daha yüksektir. Genel olarak matematik notu yükseldikçe kaygının azaldığı ifade edilebilir. • Matematik kaygısının en yüksek meslek lisesi öğrencilerinde, sonra Anadolu lisesi öğrencilerinde daha sonra da fen lisesi öğrencilerinde olduğu belirlenmiştir. • 9, 10 ve 12. sınıf öğrencilerinin matematik kaygılarının 11. sınıf öğrencilerinin kaygılarından daha yüksek olduğu görülmüştür. • Lise öğrencilerinin matematik kaygıları takviye kursu değişkeninden etkilenmemektedir. • Lise öğrencilerinin genel matematik tutumları cinsiyet değişkeninden etkilenmemektedir. • Matematik notu 5 olan öğrencilerin genel matematik tutum puanları matematik notu 1, 2, 3 ve 4 olanlara göre; matematik notu 4 olan öğrencilerin genel matematik tutum puanları matematik notu 1 ve 2 olanlara göre; matematik notu 3 olan öğrencilerin genel matematik tutum puanları matematik notu 1 olanlara göre daha yüksektir. • Fen lisesi öğrencilerinin genel matematik tutum puanları Anadolu lisesi ve meslek lisesi öğrencilerininkine göre; Anadolu lisesi öğrencilerinin genel matematik tutum puanları da meslek lisesi öğrencilerine göre daha yüksektir. • 11. sınıf öğrencilerinin genel matematik tutum puanları 9, 10 ve 12. sınıf öğrencilerinden deha yüksektir. • Genel matematik tutum puanları en yüksekten en düşüğe doğru sırasıyla özel kurs merkezine giden öğrencilerde, özel ders alan öğrencilerde, okul kursuna giden öğrencilerde ve takviye kursuna gitmeyen öğrencilerdedir. • Lise öğrencilerinin akademik stresleri ile matematik kaygıları aynı yönde değişim gösterirken, matematik kaygıları ile matematik tutumları, akademik stresleri ile matematik tutumları ters yönde değişim göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Stres, Lise Öğrencileri, Matematik, Matematik Kaygısı, Matematik Tutumu.

Analysıng Hıgh School Students' Academıc Stresses, Theır Anxıetıes and Attıtudes Towards Math

Abstract

Purpose of the Research

The main purpose of this research is to investigate high school students' academic stresses, anxities and attitudes toward math according to different variables and relationship between them. Method This study is based on descriptive approach with correlational survey model. Students' academic stresses, anxities and attitudes toward math were used as dependent variables, while their genders, parents' educational levels, class levels, school types, math points, attendance to extra courses were selected as independent variables. 9th, 10th, 11th and 12th grade students who were attending to high schools in Kadirli and Sumbas districts of Osmaniye city in 2017-2018 academic year constituted the population of the research. Total of 588 students (358 girls and 230 boys) who were chosen by stratified random sampling method constituted the sample. As data collection tools, "Personal Information Form", "The Scale for Factors Causing Academical Stress", "The Scale for Graduation of Math Anxiety" and "The Scale for Attitude toward Math" had been used. In accordance with the subgoals of

the research, descriptive statistics, one-way analysis of variance, independent samples t-test, LSD test, Kruskal Wallis-H test, Mann Whitney-U test and simple corelation analysis were used for data analysis. Findings and Results • The general academic stresses of the female students are higher than the male student's stresses. • The general academic stresses of 9th grade students are higher than 11th grade students' stresses; the general academic stresses of 12th grade students are higher than the stresses of 11th grade students. • The general academic stresses of the students whose mothers are secondary school graduate are higher than the stresses of the students whose mothers are high school and university graduate. The general academic stresses of the students whose mothers are primary school graduate are higher than the stresses of the students whose mothers are high school graduate. • The general academic stresses of the students whose fathers are illiterate are higher than the general academic stresses of the students whose fathers are university graduate and post graduate; the general academic stresses of the students whose fathers are primary school graduate are higher than the students whose fathers are university graduate; the general academic stresses of the students whose fathers are secondary school graduate are higher than the general academic stresses of the students whose fathers are university graduate and post graduate, the general academic stresses of the students whose fathers are high school graduate are higher than the general academic stresses of the students whose fathers are university graduate. • General academic stress of Anatolian high school and vocational high school students are higher than those of science high school students. • Female students' math anxieties are higher than those of male students. • The anxities of students whose math mark is 1 are higher than that of students whose math marks are 3, 4, and 5. The anxities of students whose math mark is 2 are higher than that of students whose math marks are 4 and 5. The anxities of students whose math mark is 3 are higher than that of students whose math marks are 4 and 5. The anxities of students whose math mark is 4 are higher than that of students whose math mark is 5. Generally, as the students' math marks increase, their anxiety decrease. • It is determined that math anxiety is at the highest level among the students of vocational high school, then for the students of Anatolian high school, and last for science high school students. • Grade 9, 10 and 12th students' math anxieties are higher than those of 11th grade students. • Math anxities of high school students are not affected from the variable of attendance to extra course. • General math attitudes of high school students are not affected from gender variable. • The general math attitudes of students whose math mark is 5 are higher than that of students whose math marks are 1, 2, 3, 4, and 5. The general math attitudes of students whose math mark is 4 are higher than that of students whose math marks are 1 and 2. The general math attitudes of students whose math mark is 3 are higher than that of students whose math mark is 1. • The general math attitudes of science high schools' students are higher compared to those of Anatolian and vocational high school students; the general math attitudes of Anatolian high school students are higher than those of vocational high school students. • 11th grade students have higher attitudes toward math than those of 9th, 10th and 12th grade students. • From highest level to lowest level, the general attitudes toward math belongs to the students attending to the private course center, the students receiving private lessons, the students attending to school course, and the students not attending any extra course. • High school students' academic stresses and anxieties toward math change in the same direction, while

their anxieties and attitudes toward math change in the opposite direction similar with the changes in their academic stresses and math attitudes.

Keywords: Academic Stress, High School Students, Math, Math Anxiety, Math Attitude

Matematik Öğretmen Adaylarının Disiplinlerarası Yaklaşıma İlişkin Görüşleri

Bahadır Yıldız[1] *, Gülşen Daşçı[1], Melike Nur Köroğlu[1], Melis Hatun Savaş[1]

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: bahadir@bahadiryildiz.net

Özet

Teknolojik gelişmelerin hızı, bilgi üretimi ve paylaşımını da hızlandırmıştır. Bu süreç farklı alanlarda üretilen bilgilerin farklı problem durumlarında kullanılmasına olanak sağlamaktadır. Günlük hayat problemlerinin dinamik ve çok boyutlu yapısı çözüm süreçlerinde farklı disiplinlere ait bilginin kullanılmasını yani disiplinlerarası yaklaşımı zorunlu hale getirmektedir. Temel olarak bir problem durumu için birden fazla disipline ait bilgi ve becerilerin amaçlı ve bilinçli şekilde bir araya getirilmesi olarak tanımlanan disiplinlerarası yaklaşım günlük hayat problemlerine çoklu bakış açıları getirmektedir. Disiplinlerarası yaklaşım son zamanlarda öğrenme-öğretme süreçlerinde kendini sıkça göstermeye başlamıştır. Bu bakış açılarının problem çözme sürecinin niteliğini artıracağı açıkça görülmektedir. Ancak normal öğrenme-öğretme süreçleri incelendiğinde derslere bağımlı tek disiplinli bir süreç izlendiği görülmektedir. Bu tek disipline dayalı öğretim süreci sonucunda öğrencilerin disiplinlerarası becerileri kazanmaları oldukça zordur. Bu noktadan hareketle mezun olduklarında öğrencilerine nitelikli problem çözme becerileri kazandırmaları beklenen öğretmen adaylarının disiplinlerarası yaklaşıma ilişkin görüşleri ve tecrübeleri oldukça önemlidir. Öğretmen adaylarının hizmet öncesi süreçte disiplinlerarası yaklaşımın etkili olduğuna inanmaları ve disiplinlerarası yaklaşımı benimsemelerinin, öğretmenlik süreçlerini doğrudan etkilemesi beklenmektedir. Öğretmenlik hayatlarına bu yaklaşımı taşıyabilmeleri için ise derslerinde uygulamalı olarak deneyimlemeleri gerekmektedir. Bu nedenle öğretmen adaylarının öncelikle konuya ilişkin görüşlerinin alınması ve varsa tecrübelerinin sorgulanması uygun görülmüştür. Bu çalışma kapsamında elverişli örneklem yöntemiyle belirlenen, bir devlet üniversitesinin ilköğretim matematik eğitimi programında 1.,2.,3. ve 4. Sınıflarda öğrenim görmekte olan, 179 kadın, 46 erkek toplam 255 ilköğretim matematik öğretmen adayının görüşlerine başvurulmuştur. Öğretmen adaylarının görüşlerinin toplanması için araştırmacılar tarafından, 6 açık uçlu sorudan oluşan bir anket geliştirilmiştir. Ankette öğretmen adaylarına disiplinlerarası yaklaşıma ilişkin görüşleri, disiplinlerarası yaklaşımın avantajları ve dezavantajları, matematiğin hangi alanlarla ilişkilendirilebileceği ve ilişkilendirme yaparken dikkat edilmesi gereken hususlar sorulmuştur. Toplanan verilere nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi uygulanmıştır. Sosyal bilimler alanında sıklıkla kullanılan içerik analizi yöntemi, farklı yöntemlerle toplanan verilerin daha küçük içerik kategorileri, temalar altında özetlendiği, sistematik bir teknik olarak tanımlanabilir. Yapılan analiz sonucunda öğretmen adaylarının disiplinlerarası yaklaşıma ilişkin görüşlerinin 8 ana tema altında toplandığı görülmüştür. Alanyazında öğretmenlerle yapılan çalışmalara paralel bulgulara ulaşılan çalışma sonucunda öğretmen adaylarının disiplinlerarası yaklaşımın öneminin ve avantajlarının farkında oldukları görülmüştür. Yaklaşımın avantajları konusunda öğretmen adayları disiplinlerarası yaklaşım ile öğrenmenin somutlaşacağı, çoklu bakış

açılarının kazanılacağı, matematiğe karşı olumlu tutum geliştireceği, matematik dersinin ilgi çekici hale geleceğine ilişkin olumlu görüşler sunmuşlardır. Buna karşın disiplinlerarası yaklaşıma temkinli yaklaşmayı tercih eden öğretmen adayları ise matematiğin her disiplinle ilişkilendirilemeyeceği, esas konudan kopmalar yaşanabileceği, zaman kaybı olabileceği, kavram yanılgıları oluşabileceği yönünde dezavantajlarını paylaşmışlardır. Matematiğin her ders ile ilişkilendirilemeyeceği görüşünü sunan öğretmen adayları fen bilimleri dersleri başta olmak üzere, fizik, kimya, biyoloji, bilgisayar alanlarına ek olarak sosyal bilgiler, coğrafya, tarih, beden eğitimi, müzik gibi derslerin de matematik ile ilişkilendirilebileceğini örnekler vererek açıklamışlardır. Disiplinlerarası yaklaşımla derslerin ilişkilendirilmesi sürecinde dikkat edilmesi gereken noktalar için öğretmen adayları, matematik dersine uyumlu derslerin seçilmesi, asıl amacın matematik olduğu unutulmadan ilişkilendirme yapılması gerektiği, ilişkilendirilecek disiplinin matematiği ne kadar kapsadığına dikkat edilmesi gerektiği, kazanımlara uygun olmasına dikkat edilmesi gerektiği, öğrencilerin ilişkilendirilen diğer dersle ilgili bilgi sahibi olmasının gerektiği, uzmanlardan destek alınması gerektiği gibi önerilerde bulunmuşlardır. Sonuç olarak matematik öğretmen adaylarının disiplinlerarası yaklaşıma ilişkin bilgilerinin olduğu, öneminin, avantaj ve dezavantajlarının farkında oldukları görülmüş ancak yeterli tecrübelerinin olmadığı ortaya çıkmıştır. Matematik eğitimi programlarında disiplinlerarası yaklaşıma daha çok yer verilmesi ve uygulamalı örneklerle derslere katılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Disiplinlerarası Yaklaşım, Matematik Eğitimi, Öğretmen Adayları

The Views of Pre-Service Teachers On Interdisciplinary Approach

Abstract

The speed of technological developments has accelerated the production and sharing of information. This process allows the information produced in different areas to be used in different problem situations. The dynamic and multidimensional structure of daily life problems makes the use of information from different disciplines, called as the interdisciplinary approach, necessary. The interdisciplinary approach, which is defined as the purposefully and conscientiously gathering knowledge and skills from multiple disciplines for a problem situation in general, brings multiple perspectives to daily life problems. The interdisciplinary approach has recently begun to show itself frequently in the teaching and learning process. It is clear that these perspectives will increase the quality of the problem solving process. However, when normal learning-teaching processes are examined, it is seen that there is a single disciplinary process dependent on the courses. As a result of this single discipline-based teaching process, it is very difficult for students to acquire interdisciplinary skills. From this point of view, the opinions and experiences of the pre-service teachers about interdisciplinary approach are very important. Because they will be expected to give qualified problem solving skills to their students. It is expected that prospective teachers believe that the interdisciplinary approach in the pre-service process is effective and that adopting the interdisciplinary approach will directly affect teaching processes. In order to be able to carry

this approach to teaching lives, they have to practice in their lessons. For this reason, it is considered appropriate to take the opinions of the prospective teachers on the subject and to question their experiences if any. In this study, convenient sampling method was used. A total of 255 primary school mathematics teacher candidates, 179 female and 46 male, who were studying in a public university mathematics education program, were consulted. A questionnaire consisting of 6 open-ended questions was developed by the researchers to collect the opinions of pre-service teachers. In the survey, pre-service teachers were asked about the interdisciplinary approach, the advantages and disadvantages of the interdisciplinary approach, the areas in which mathematics could be related and the issues to be considered when associating. Content analysis, from qualitative analysis methods, was applied to the collected data. The content analysis method, which is frequently used in the social sciences, can be defined as a systematic technique in which the data collected with different methods are summarized under smaller categories or themes. As a result of the analysis, it was seen that the opinions of pre-service teachers on interdisciplinary approach were gathered under 8 main themes. Parallel to the studies conducted with teachers in the literature, it was observed that the pre-service teachers were aware of the importance and advantages of interdisciplinary approach. In terms of the advantages of the approach, pre-service teachers have presented positive opinions about the fact that mathematics will be interesting and that learning will be embodied through an interdisciplinary approach, multiple perspectives will be gained, and positive attitudes towards mathematics will develop. On the other hand, pre-service teachers who prefer to be cautious about interdisciplinary approach shared their disadvantages that mathematics cannot be associated with every discipline, there may be breaks from the main subject, there may be time loss and misconceptions may occur. Teachers who present the view that mathematics cannot be associated with each course, have explained examples such as science, physics, chemistry, biology, computer science, social studies, geography, history, physical education and music. For the points that should be considered in the process of associating the courses with the interdisciplinary approach, teacher candidates made the following suggestions. Choosing the courses that are compatible with the mathematics course, it should be taken into consideration that mathematics is the real aim, the discipline should be taken into account how much the mathematics is covered, attention should be paid to be appropriate to the acquisitions, that the students should be informed about the other course related, and that they should be supported by the experts. As a result, it has been seen that pre-service mathematics teachers have information about the interdisciplinary approach, they are aware of their importance, advantages and disadvantages, but they do not have sufficient experience. It is suggested that interdisciplinary approach in mathematics education programs should be given more place and they should take courses with practical examples.

Keywords: Interdisciplinary Approach, Mathematics Education, Pre-Service Teachers

Matematik Öğretmen Adaylarının E-Materyal Geliştirmeyle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi

Atilla Özdemir[1] *

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi
*Sorumlu yazar: atimaths06@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı; "Matematik Öğretmen Adaylarının Geogebra programında materyal hazırlarken yaşadıkları süreçlerle ilgili görüşlerini" belirlemektir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: GeoGebra programı ile hazırladıkları materyali geliştirme süreçlerinde yaşadıkları olumlu ve olumsuz olaylar konusunda bilgi almaktır. Bu süreçte yaşadıkları zorlukların sebebini belirlemek amacıyla yapılmış bir araştırmadır. Nitel paradigmayla hazırlanan bu araştırma, Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesinde okuyan 34 İlköğretim Matematik Öğretmenliği 2. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında, öğrencilerin GeoGebra materyali hazırlamada yaşadığı süreç kapsamında anketini doldurmaları istenmiştir. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen öğrencilerin GeoGebra materyali hazırlamada yaşadığı süreç niteliğini saptamayı amaçlayan açık uçlu sorunun olduğu Anket Formu kullanılarak toplanmıştır. İki bölümden oluşan anketin birinci bölümünde öğrencilerin bazı bireysel özellikleri (ad soyad, cinsiyet vb) yer almaktadır. İkinci bölüm ise GeoGebra programı ile hazırladığınız materyalin hazırlanmada yaşanılan sürecin anlatılması amacıyla oluşturulan açık uçlu sorular yer almaktadır. Öğrencilerden " GeoGebra programı ile hazırladığınız materyali geliştirme sürecinizde yaşadığınız; Teknoloji kullanımı ile ilgili Konu seçimi Konunun GeoGebra ile hazırlanması süreçlerinden bahsediniz. " Matematik Eğitiminde Teknoloji kullanımı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir? cümlesini cevaplamaları istenmiştir. Sonuç olarak öğrencilerden cevaplar analiz edildiğinde şu sonuçlara vurgu yapılmıştır: "Matematik Eğitiminde Teknoloji Kullanımı Kesinlikle Bilgisayar Temeli İstiyor." Öğretmen adaylarına teknoloji kapsamında eğitim dersleri verilse dahi şuanda görev yapmakta olan öğretmenlere de nitelikli hizmet içi eğitimlerle teknolojik altyapıları desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Geogebra, Bilgisayar Destekli Öğretim, Öğretmen Adayı Görüşü

Determination of Preservice Elementary Mathematics Teachers' Views On E-Material Development

Abstract

The purpose of this research; to determine the opinions of the preservice elementary mathematics teachers' views about the processes they experience while preparing materials in the GeoGebra program ". Within the framework of this general purpose, the following questions are sought: To get information about the positive and negative events in the process

of developing the materials they prepared with the GeoGebra. The aim of this process is to determine the cause of difficulties. This research, which was prepared with qualitative paradigm, was carried out with the 34, sophomore preservice elementary mathematics teachers who were studying at the Faculty of Education of Sinop University. Within the scope of the research, the students were asked to fill out the questionnaire in the process of preparing the GeoGebra material. The data of the study was collected by using the questionnaire form, which is an open-ended problem aimed at determining the process quality of the students developed by GeoGebra material. In the first part of the two-part questionnaire, some individual characteristics (name surname, gender, etc.) of the students are included. The second part is the open-ended questions that were created to explain the process of preparing the material you prepared with the GeoGebra . ”You live in the process of developing the material you have prepared with GeoGebra program; Choosing a subject related to the use of technology Talk about the process of preparing the subject with GeoGebra. ”What are your thoughts on the use of technology in mathematics education? sentence was asked to answer. As a result, when the answers from the students are analyzed, the following results are emphasized: The Use of Technology in Mathematics Education Definitely Requires a Computer Basis. ”Even if teacher training courses are given to prospective teachers, the technological infrastructures should be supported with qualified in-service trainings.

Keywords: Geogebra, Computer Based Learning, Teacher Candidate Opinion

Matematik Öğretmen Adaylarının Sayı ve Sayı Kümeleriyle İlgili Kavrayışlarının İncelenmesi

Ramazan Gürel[1] *

[1]Mehmet Akif Ersoy Üni. Eğitim Fak. Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Burdur
*Sorumlu yazar: rgurel@mehmetakif.edu.tr

Özet

Amaç

Sayı kümeleri matematik müfredatının önemli bir temel taşıdır. İlkokul 1. Sınıfından itibaren matematik dersi öğretim programlarının önemli bir bölümünü sayılar ve işlemler öğrenme alanı oluşturmaktadır. Ortaokul matematik dersi öğretim programında kazanım sayısı ve ders süreleri dikkate alındığında en fazla ağırlık verilen öğrenme alanın sayılar ile ilişkili olduğu görülmektedir. Bu bağlamda 1. sınıfta okuyan öğretmen adaylarının sayı ve sayı kümelerine ilişkin kavrayışlarının almış oldukları eğitim ile belirli bir seviyede olması beklenmektedir. Matematik başarısının artmasına katkıda bulunmak adına, matematik dersi müfredatında önemli bir yere sahip olan sayı ve sayı kümeleri kavramları ile ilgili öğretmen adaylarının anlayışlarının belirlenmesi, bu kavramların öğretimden sorumlu olacak öğretmen adaylarının gerekli bilgiler ile yetiştirilmesi açısından oldukça önemlidir. Bu çalışmanın amacı ilköğretim matematik öğretmenliği 1. Sınıf öğretmen adaylarının sayı ve sayı kümeleriyle ilgili kavrayışlarını incelemektir.

Yöntem

Tarama modelindeki araştırmanın katılımcıları uygun örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcıları 2017-2018 eğitim öğretim yılında matematiğin temelleri I dersini alan öğretmen adaylarından oluşmaktadır. 56 öğretmen adayı (12 erkek, 44 kız) çalışmaya katılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan bir ölçme aracı ile toplanmıştır. Ölçme aracı için bir ortaokul matematik öğretmeninden ve bir alan uzmanından görüş alınmıştır. Böylelikle ölçme aracının kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Katılımcılardan öncelikle rakam, doğal sayı, tam sayı ve rasyonel sayıları tanımlamaları istenmiştir. İkinci soruda katılımcılardan sayı kümelerini bir venn şeması ile göstermeleri istenmiştir. Ayrıca katılımcılardan verilen belirli sayıların (π, 0.0555555…, 3.14,, $\sqrt{4}/2$, 0, -12, $\sqrt{16}$) hangi sayı kümesine ait olduğunun belirlenmesi ve verilen bazı sayıları büyüklük sıralaması yapmaları istenmiştir. Öğretmen adayları ölçeği tamamlamaları bir ders saatinde tamamlamışlardır. Veri analizinde öğretmen adaylarının her bir soru için verdikleri cevaplar analiz edilmiş ve doğru cevaplar veren öğretmen adaylarının frekanslarından yararlanılmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının yaptıkları çarpıcı hataları direk alıntılarla kanıt olarak gösterilecektir.

Bulgular

Araştırma bulgularına göre öğretmen adaylarının sayı kümelerini tanımlarken ortak özellik yöntemini kullanamadıkları, genel olarak liste yöntemini doğru bir şekilde kullanarak sayı kümelerini tanımladıkları görülmüştür. Öğretmen adayların bazılarının rakamı tanımlarken önemli hatalar yaptıkları tespit edilmiştir. Rakamı tanımlarken farklı sayı kümeleri ile tanımlayan öğretmen adaylarının sayısı oldukça fazladır. Öğretmen adaylarının sayıların

hangi sayı kümesine ait olduğunu belirlerken sayının yazım şeklini dikkate alarak karar verdiği tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının farklı sayı kümelerinde verilen sayıları doğru bir şekilde sıralayabildikleri görülmektedir. Öğretmen adaylarının verilen sayıların hangi sayı kümesine ait olduğunu belirlerken en fazla pi sayısında, √16, √4/2, sayısında zorlandıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının sayı kümelerini venn şeması ile gösterirken zorlandıkları tespit edilmiştir. Özellikle rasyonel ve irrasyonel sayıların ayrımında hatalar yapmışlardır. Öğretmen adaylarının yaptıkları hatalı veya eksik tanımlara örnek olarak rasyonel sayılar için "a/b şeklinde yazılıp değer belirten sayılar"; rakam için 0 dan başlayıp 10 'a kadar giden tam sayı kümesine denir" örnek olarak verilebilir. Genel olarak incelendiğinde öğretmen adaylarının yaptıkları hataların cinsiyetten bağımsız olduğu ve ölçme aracındaki bütün sorulara tam doğru veren öğretmen adayının olmadığı tespit edilmiştir. ilkokuldan üniversiteye kadar bütün kademelerde aldıkları matematik derslerinin önemli bir bölümünü oluşturan sayı kavramına ilişkin öğretmen adaylarının yeterli düzeyde bilgilerinin olmaması bu çalışmanın önemli bir bulgusu olarak ortaya çıkmaktadır. Araştırmanın ayrıntılı bulguları, sonuçları ve araştırmanın bulgularına ait öneriler kongre sunumu sırasında ayrıntılı olarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretmen Adayı, Sayı, Sayı Kümesi

Examınıng Prospective Mathematics Teacher Conceptıons of Number and Number Sets

Abstract

Purpose of the study

Number and number sets are an important cornerstone of the mathematics curriculum. Since the 1st grade of primary school, a significant part of the mathematics curriculum consist of number and operation. In the middle school mathematics curriculum, if we consider the number of objectives and the time fort he objective, it is seen that the number and operation learning area has the highest weight. In this context, it is expected that prospective teachers studying in the 1st grade will have a certain level of understanding about the number and number of sets. In order to contribute to the increase of mathematics achievement, it is very important to determine the pre-service teachers' opinions about the concepts of numbers and number sets that have an important place in the mathematics curriculum. The aim of this study, is to examine the comprehension of primary school mathematics teacher 1st class teacher candidates about number and number sets. Method of study Participants of the study were determined by appropriate sampling method. The participants of the research consisted of 1st year prospective mathematics teachers who took the basics of mathematics I course in 2018-2019 academic year. 56 pre-service teachers (12 boys, 44 girls) participated in the study. The data of the study was collected by a scale which prepared by the researcher. Participants were asked to define numbers, natural numbers, integers and rational numbers. In the second question, participants were asked to show the number sets with a venn diagram. In addition, some specific numbers given to the participants (π , 0.0555555…, 3.14, , √4/2 , 0, -12, √16) and it was asked to determine which of the given numbers belong to the specific set. In the data analysis, the answers of the prospective teacher were analyzed and the frequencies of the

prospective teachers who gave the correct answers were used, and the striking mistakes of the prospective teachers will be shown as evidence by direct quotations. Findings According to the research findings, it was seen that pre-service teachers were not able to use the common feature method while defining the number sets, hovewer they used the list method in a correct way to define number sets. Some of the pre-service teachers have made significant errors in defining the number. It is determined that the prospective teacher considers the writing of a given number while they decide the set of number which it belongs. It is also seen that prospective teacher can correctly sort the numbers which are given from different sets. It was determined that teacher candidates had difficulty in showing number sets with venn diagram. They have made mistakes in the separation of rational and irrational numbers. Examples of wrong or incomplete definitions of prospective teacher definitions for rational number "number which can be written as a/b", for the number " a set of integers start from 0 and end at 10". When examined in general terms, it was determined that the mistakes made by the prospective teachers were independent of gender and there was no prospective teacher who gave correct answer toall of the questions.The lack of sufficient knowledge of the prospective teachers regarding the concept of number, is an important finding of this study. Detailed findings, results and suggestions of the research will be presented in detail during the congress presentation.

Keywords: Prospective Mathematics Teacher, Number, Number Set

Matematik Öğretmeni Adaylarının Matematiksel Modelleme Etkinliği Oluşturma ve Uygulama Süreçlerinin İncelenmesi

Sibel Bilgili[1], **Alper Çiltaş**[1]

[1]Atatürk Üniversitesi

*Sorumlu yazar: kongre@akademikiletisim.com

Özet

Gerçek yaşam problem durumlarını içeren matematiksel modelleme etkinliklerinin öğrenci çözümlerinin paylaşılabilir, tartışılabilir, yeniden değerlendirilebilir yapıda olduğunu görmede ve öğrencilere farklı bakış açıları kazandırmada etkili olduğu bilinmektedir. Birçok çalışmada, matematiksel modellemenin anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan bir öğrenme ortamı sağladığı savunulmakta ve her seviyedeki öğrencinin matematik öğrenimi boyunca bu tür etkinliklerle etkileşiminin olması gerektiğini vurgulanmaktadır. Bunun bir sonucu olarak da matematiksel modelleme Türkiye dahil birçok ülkenin öğretim programında yer almaya başlamıştır. Dolayısıyla matematiksel modelleme müfredatın önemli bir parçası olmaya başlayarak, öğrencilere anlamlı, gerçek hayatla ilişkili etkinlikler sunan bir araç haline gelmiştir. Bununla birlikte, MEB (2018) amaçları içerisinde yer alan "Problem çözme stratejileri geliştirebilecek ve bunları günlük hayattaki problemlerin çözümünde kullanabilecektir." ifadesi matematiksel modellemenin aslında tüm kademelerde var olduğunun kanıtıdır. Matematiksel modelleme etkinliklerinin öğretim sürecinde olmasını sağlayabilmek için, müfredatın uygulayıcısı olan öğretmen ve öğretmen adaylarının, etkinliği kullanacakları dersi planlarken uygun etkinlikleri nasıl seçeceklerini veya uygun bir etkinliğin nasıl oluşturulacağını bilmeleri gerekmektedir. Bu çalışmada da, müfredatın uygulayıcısı olacak matematik öğretmeni adaylarının matematiksel modelleme etkinliği oluşturma ve sınıf ortamında etkinliği uygulama süreçlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel Modelleme, Matematiksel Modelleme Etkinliği Oluşturma ve Uygulama, Matematik Öğretmeni Adayı.

Matematik Tarihine Yönelik Tasarlanan Dijital Öykülerle İlgili Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi

Elmas Eliçe Çetinöz[1], Nihal Düzalan[1], Burçin Gökkurt Özdemir[1] *

[1]Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
*Corresponding author: gokkurtburcin@gmail.com

Özet

Amaç

Matematik tarihi, matematiğin diğer disiplinlerle arasındaki bağlantıları oluşturur, öğrencilere daha geniş bir bakış açısı sağlayarak onların daha derin anlamalarına olanak sağlar. Matematik tarihinin matematik eğitiminde neden kullanılması gerektiği şu şekilde sıralanabilir: Öğrenme motivasyonunu arttırır, matematiksel kavramların nasıl geliştiğini göstererek kavramların anlaşılmasını kolaylaştırır, öğrencilerin bazı konularda neden zorlandıklarını gösterir ve matematik korkusunu azaltır. Matematik derslerinde matematik tarihine yer vermek, öğrencilerin matematiğin açık, yaşayan, hisleri olan ve her zaman ilginç olduğu fikrini edinmelerini sağlayabilir. Matematik Dersi Öğretim programında (2013) tarihsel ufak bölümlerin kullanımı yoluyla, öğrencilerin matematiğin kültürel bir miras olduğunu fark edebilecekleri ve matematiğe yönelik olumlu tutum kazanabilecekleri vurgulanmaktadır. 2018 Matematik Dersi Öğretim Programında yetkinliklerden biri dijital yetkinliktir. Küçük yaştaki çocukların teknolojiye olan ilgisi dikkate alınırsa, bu araştırmada matematik tarihinin dijital öykülerle sunulması ve öğrencilerin bu dijital öykülere yönelik materyaller hakkındaki görüşlerinin alınması amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı esas alınmıştır. Bu kapsamda, durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışma 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde iki ortaokulda (devlet, özel) gerçekleştirildi. Araştırmanın katılımcılarını yedinci ve sekizinci sınıfta okuyan toplam 51 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın katılımcıları seçilirken amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Uygulama süreci 3 aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada matematik tarihine yönelik dijital öyküler tasarlanmıştır. Dijital öyküler tasarlanırken öğrencilerin formüllerde, kavramlarda vb. durumlarda sıklıkla karşılaşabileceği matematikçiler (Pisagor, Thales, Öklid gibi) dikkate alınmıştır. Ayrıca ders kitaplarında vurgulanan matematikçilere de yer verilmiştir. Çalışmanın geçerliği kapsamında, tasarlanan dijital öykülerin görselliği, anlaşılırlığı ve içeriği konusunda alanında uzman bir öğretim üyesinin görüşleri alınmıştır. Çalışmanın güvenirliği için 15 öğrenci ile pilot uygulama yapılarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. İkinci aşamada hazırlanan dijital öyküler 4 hafta boyunca uygulanmıştır. Üçüncü aşamada öğrencilerin matematik tarihine ilişkin dijital öyküler hakkındaki görüşlerini tespit etmek için 6 açık uçlu sorudan görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşmeler odak grup görüşmesi şeklinde yürütülmüştür. Verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır.

Bulgular

Çalışmanın sonucunda elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin çoğunun matematik tarihine ilişkin dijital öykülerle ilgili olumlu görüşlere sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Öğrenciler, matematik tarihine ilişkin dijital öyküleri, eğlenceli, ilgi ve dikkat çekici, etkileyici, öğretici vb. olarak ifade etmişlerdir. Öğretici kodunda görüş belirten bazı öğrenciler, Öklid, Pascal hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade ederken; bazıları da Cahit Arf, Ömer Hayyam, Harezmi gibi matematikçiler hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmiştir. Araştırmanın sonuçlarından bir diğeri de, çok az sayıda öğrencinin olumsuz görüş belirtmesidir. Olumsuz görüşler olarak, karakterlerin seçiminin beğenilmemesi, öykünün anlaşılır olmaması şeklinde kodlar ortaya çıkmıştır.

Sonuç

Bu araştırmanın sonunda, öğrencilerin çoğunun, matematik tarihine yönelik tasarlanan dijital öyküler hakkında olumlu görüşe sahip oldukları görülmüştür. Özellikle de araştırmanın önemli sonuçlarından birisi, öğrencilerin genelinin dijital öyküleri öğretici bulmalarıdır. Benzer şekilde literatürde öğrencilerin dijital hikâyelerle konuları daha iyi öğrendiklerini, öğrenmelerinin daha kalıcı olacağını gösteren, kavram yanılgılarını gideren araştırmalara rastlamak mümkündür. Bu araştırmada bu sonucun ortaya çıkmasında, teknolojinin matematik tarihine entegrasyonu içerisinde matematiğin doğuşunun, matematikçilerin yaptıkları çalışmaların senaryolardan oluşan etkinliklerle yürütülmesi, öğrenciler için öğrenmeyi daha etkili hale getirecek ortamlar oluşturmasına imkân sunmuş olabilir. Ayrıca dijital hikâyelerin, düz anlatıma oranla daha fazla duyu organına hitap etmesi, öğrencilerde kalıcı öğrenmenin arttırmasını sağlamıştır. Çünkü dijital materyallerin görsel ve işitsel olması, öğrencilerin derse olan ilgilerini arttırmakla birlikte, öğretimi kolaylaştırarak öğretimin hızlı olmasına katkı sağlamıştır. Bu sonuçtan hareketle, benzer araştırmanın diğer kademelerde (ortaöğretim, lisans) yapılması gerektiği önerilmektedir.

Keywords: Matematik Tarihi, Dijital Hikâye, Öğrenci, Görüş

An Investigation of Students' Views On Digital Stories Designed On the History of Mathematics

Abstract

Aim

The history of mathematics creates links between other disciplines and mathematics, allowing students to understand their deeper understanding by providing a wider perspective. The reason why history of mathematics should be used in mathematics education can be listed as follows: It increases learning motivation, facilitates understanding of concepts by demonstrating how mathematical concepts are developed, shows why students have difficulty in some subjects, and reduces the fear of mathematics. Integrating the history of mathematics in mathematics lessons can provide students with the idea that mathematics is open, living, has feelings and is always interesting. It is emphasized that, through the use of minor sections

of history in the curriculum, students can realize that mathematics is a cultural heritage and can gain a positive attitude towards mathematics. One of the competences in the 2018 Mathematics Course Curriculum is digital competence. Considering the interest of young children in technology, the aim of this study is to present the history of mathematics with digital stories and to obtain the students' opinions towards these materials. Method This study was based on qualitative research approach. In this context, the case study method was used. This study was carried out in two secondary schools (state and private) in the fall semester of 2018-2019 academic year. The participants of this study are .... 7th and 8th grade students. For the selection process of this study, convenien sampling as a purposive sampling method was used. The process was carried out in 3 stages. In the first stage, digital stories were designed for the history of mathematics. In the development process of the digital stories, frequently-encountered mathematicians in formulas anc concepts such as Pythagoras, Thales, Euclidean were emphasized. Moreover, mathematicians who were emphasized in the coursebook were also included. Within the scope of the validity of the study, an expert faculty member was contacted regarding visuality, clarity and content of the digital stories. For the reliability of the study, a pilot study was conducted with 15 students and necessary corrections were made. In the second stage, the digital stories were applied for 4 weeks. In the third stage, interview form was prepared from 6 open-ended questions in order to determine the students' opinions about digital stories about the history of mathematics. Interviews were conducted in a focus group. Content analysis technique was used in data analysis. Findings In the light of the findings of the study, it was found that most of the students had positive opinions about digital stories related to the history of mathematics. The codes that emerged from the analysis of this study are: Students, digital stories about the history of mathematics as a positive opinion, fun, attention and attention, impressive, instructive etc. codes have been identified. Some students who expressed their opinions in the instructor code stated that they had information about Euclid and Pascal; some of them also have knowledge about mathematicians such as Cahit Arf, Omer Hayyam, Harezmi. One of the results of this study is that very few students expressed negative opinions. As negative opinions, some codes emerged such as the choice of dislike towards the choice of characters and the story not being understandable. Conclusion As a result of this study, it was found out that most of the students had positive views towards digital stories designed on the history of mathematics. One of the most important findings of the research is that most of the students found the digital stories are instructive. Similarly, in the literature, it is possible to find studies which claim that online digital stories enabled students to learn the subjects better, their learning is more sustainable, and their misconceptions are solved. Integration of technology into history of mathematics, emergence of mathematics, activities on the studies of mathematicians may have lead to a more effective learning environment for the students and may have supported the finding of this study. In addition, the fact that digital stories are more appealing to the senses when compared to lecturing, enabled permanent learning. The visual and auditory properties of digital materials increased the students’ interest towards the course, made teaching easier, and made the education faster. Based on this result, it can be stated that similar studies can be done in different levels (secondary education or undergraduate).

Keywords: History of Mathematics, Digital Story, Student, Opinion

Öğrencilerin Görüşlerine Göre Matematik Korkularının Nedenlerinin İncelenmesi

Ramazan Gürel[1], **Betül Dayı**[1] *

[1]Mehmet Akif Ersoy Üni. Eğitim Fak. Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
*Sorumlu yazar: betuldayi10@gmail.com

Özet

Çalışmanın Amacı

Matematik dersi diğer derslere göre farklı nedenlerden dolayı öğrenciler tarafından daha olumsuz tutumlara sahip olunan bir ders olarak ortaya çıkmaktadır. Öğrencilere daha sıkıcı ve daha zor gelmektedir. Bunun gibi birçok sebeple de bu öğrencilerin çoğu matematikte başarısız olacaklarını düşünerek matematik dersine karşı olumsuz bir tutum geliştirmektedirler. Öğrencilerin derste başarısız olmasının pek çok nedeni vardır. Bu başarısızlığın ardındaki nedenlerden sadece birisi matematik korkusudur. Matematik korkusu matematik eğitiminin başarıya ulaşmasını engelleyen en önemli etkenlerden bir tanesidir. Matematik korkusuna sahip öğrenciler matematikle uğraşma fikrinden dahi korkmakta ve matematikle ilgili bir düşünceden uzak kalmayı tercih etmelerine neden olmaktadır. Matematik korkusu öğrencilerin matematikle ilgili sayılar, şekillerle yaptıkları işlemlerde gerginlik yaşamlarına, stres yaşamalarına ve sonuç olarak kendi performanslarına ulaşmalarını engel olmaktadır. Bu çalışmanın amacı öğrencilerin görüşlerine göre matematik korkularının nedenlerinin belirlenmesidir. Bu amaca yönelik olarak Öğrencilerin matematikten korkma sebepleri nelerdir? Matematik korkusunda öğretmenin etkisi nedir? Cinsiyetle matematik korkusunun ilişkisi nedir? Matematik korkusunun öğrencilerin okumakta oldukları sınıfla ilişkisi nedir? Sorularına cevap aranacaktır.

Yöntem

Bu çalışma tarama modelinde betimsel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın katılımcılarını ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin belirlenmesi için rastgele örnekleme teknikleri kullanılmıştır. Öncelikle farklı sosyo ekonmik düzeye sahip okullar belirlenmiş ve her bir düzeyden 2 okul seçilmiştir. Seçilen okullarda ise her sınıf düzeyinden rastgele seçilen ikişer şubede okuyan öğrenciler çalışmanın katılımcılarını oluşturmuştur. Araştırmaya katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Bu çalışma Burdur ili merkez ilçesindeki MEB'e bağlı ortaokullarda 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Keklikçi ve Yılmazer (2013)" tarafından geliştirilen "Matematik Dersine Yönelik Korku Ölçeği" ve araştırmacı tarafından oluşturulmuş açık uçlu sorulardan oluşan anket kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tipinde ve "Tamamen Katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Kararsızım", "Katılıyorum" ve "Tamamen Katılıyorum" ifadeleri ile görüş belirtilecek şekilde ayarlanmıştır. Ayrıca öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşlerinin alınması için yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlere ve öğrencilere sorulan soruların cevaplarının nedenleri ile birlikte belirtmeleri istenmiştir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu katılımcılara uygulanmadan önce, araştırmanın amacına yönelik

bilgi toplamak için yeterli ve anlaşılabilir olup olmadığının incelenmesi için uzman görüşü alınmıştır. Uzmanların görüşleri doğrultusunda düzenlenen anket, pilot olarak 1 ortaokul matematik öğretmenine ve 3 öğrenciye uygulanmıştır. Uzmanlardan alınan görüşlere göre ve yapılan pilot uygulama sonucunda öğrencilere sorulacak açık uçlu sorular ve öğretmen görüşme formuna son şekli verilmiştir. Nicel verilerin analizinde istatistiksel veri analizi programı kullanılmıştır. Öğretmenlerle ve öğrencilerle yapılan görüşmelerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yöntemiyle öğretmen ve öğrencilerin matematik korkusunun nedenlerine ilişkin verdikleri cevaplar tema ve kategorilere ayrılmıştır. Katılımcılardan elde edilen veriler 2 araştırmacılar tarafından belirlenen kodlar doğrultusunda ayrı ayrı kodlama yapılarak kategorilendirilmiştir. Araştırmacılar arasında görüş birliğine varılması sağlanmıştır. Analiz sonucunda elde edilen kategorilerle ilgili cevapların sunulmasında kodlara ait frekanslardan yararlanılmıştır. Öğrencilerin korku düzeyleri ve korku nedenlerin cinsiyet ve sınıf düzeyi açısından farklılaşıp farklılaşmadığı karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Verilerin analizi ve yorumlama süreci devam etmektedir. Öğrenci ve öğretmen görüşlerine göre matematik korkusu, öğrencinin kendine ilişkin görüşleri, öğretmenine yönelik görüşleri ve matematik dersinin kendisiyle ilişkilendirilebilir. Ön analiz bulgularına göre öğrencilerin matematik dersinden korkmaların önemli bir nedeni geçmişte yaşadıkları olumsuz deneyimlerdir. Bu deneyimler arkadaşları ve öğretmenleri ile ilişkilidir. Araştırmanın analiz süreci tamamlanmadığından, elde edilen ayrıntı bulgular ve sonuçlar kongre sırasında sunulacaktır. Ayrıca bu araştırma sayesinde öğretmenler ve uzmanlar bu korkunun oluşmaması için nasıl önlemler almaları gerektiklerini de göreceklerdir. Öğrencilerin matematik korkularının belirlenmesi öğrencilerin matematiğe olan olumsuz düşüncelerinin daha oluşmadan engellenmesini sağlayacaktır ve matematiğin nasıl daha fazla sevdirilebileceği de bu sayede görülmüş olacaktır.

"Bu çalışma TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (BİDEB) tarafından 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destek Programı kapsamında desteklenmiştir."

Anahtar Kelimeler: Matematik Korkusu, Matematik Korkusunun Nedenleri, Ortaokul Öğrencisi, Matematik Öğretmeni

Investıgatıon of the Reasons of Mathematics Fears According to the Middle School Students' Views

Abstract

Mathematics course, compared to other courses, is a course with more negative attitudes by students for different reasons. For many reasons, many of these students develop a negative attitude towards mathematics by thinking that they will fail in mathematics. There are many reasons why students fail in class. One of the reasons for this failure is the fear of mathematics. The fear of mathematics is one of the most important factors that prevent the achievement of mathematics education. Students with a fear of mathematics fear even the idea of dealing with mathematics, and it makes them prefer to stay away from a thought about mathematics. The fear of mathematics causes the students to experience tension and stress in their mathematical process with the numbers and shapes and consequently, it prevents them to

achieve their own performances. The aim of this study is to determine the reasons for the fears of mathematics according to the students' opinions. For this purpose, what are the reasons why students fear mathematics? What is the effect of the teacher in the fear of mathematics? What is the relationship between gender and mathematics fear? What is the relationship between the fear of mathematics and the class of students? These questions will be answered.

Method

The study was designed according to descriptive survey model. The participants of the study are the middle school students. Random sampling techniques were used for the identification of students participating in the study. First of all, schools with different socioeconomic levels were determined and 2 schools were selected from each level. At the selected schools, randomly selected students from each class level formed the participants of the study. This study was carried out with the participation of 5th, 6th, 7th and 8th grade students studying in the middle schools of the Ministry of National Education in the province of Burdur in the 2018-2019 academic year. In the study as a means of data collection, " Mathematics Course Fear Scale" developed by "Keklikçi and Yılmazer (2013)" and the questionnaire consisting of open-ended questions created by the researcher was used. The scale is set in 5-point Likert-type and by explaning opinions with the statements " totally disagree, disagree, undecided, agree and totally agree". In addition, semi-structured interviews were made to get the opinions of teachers and students. Teachers and students were asked to indicate the reasons for the answers to the questions which were asked. Before the interview, the form prepared by the researchers was applied to the participants, expert opinion was taken to examine whether the questions were sufficient nd comprehensible to gather information for the purpose of the study. The questionnaire, which was organized in accordance with the opinions of the experts, was applied as a pilot to 1 middle school mathematics teacher and 3 students. According to the opinions taken from the experts, and as a result of the pilot application, open-ended questions to be asked to the students and the teacher interview form were finalized. Statistical data analysis program was used to analyze quantitative data. Content analysis method was used in the analysis of interviews with teachers and students. With the content analysis method, the answers of teachers and students about the reasons for the fear of mathematics are divided into themes and categories. The data obtained from the participants were categorized according to the codes determined by the researchers by coding separately. A consensus was reached between the researchers. The frequencies of the codes were used to present answers to the categories obtained from the analysis. Students' fear levels and fear factors were examined comparatively in terms of gender and class level. The data analysis and interpretation process is ongoing. According to the views of students and teachers, the fear of mathematics can be related to the student's views on himself, his views on his teacher, and his mathematics course. According to preliminary analysis findings, one of the main reasons for students' fear of mathematics is their negative experiences. These experiences are associated with friends and teachers. As the analysis process of the research is not completed, the findings and results will be presented at the congress. In addition, through this research, teachers and experts will see how they need to take measures to prevent this fear. Determining students 'fears of mathematics will ensure that students' negative thoughts on mathematics are

prevented from occurring and how mathematics can be even more liked will be seen in this way.

Keywords: Fear of Mathematics, Reasons for the Fear of Mathematics, Middle School Student, Mathematics Teacher

Supporting Students'mathematical Understanding: Launch-Explore-Discuss Cycle

Sinem Sözen Özdoğan[1] *, **Didem Akyüz**[2]

[1]TED Üniversitesi
[2]ODTÜ
*Corresponding author: sinem.sozen@tedu.edu.tr

Abstract

Introduction For an effective teaching and learning environment teachers need to give opportunities to students learn from one another's ideas as learning includes both individual and social aspects. The learning environments that are created based on this are the places where the knowledge of the learner is conflicting, compromised, enriched or replaced. The approaches related to the telling-listening relationship may not satisfy the needs of this kind of social environment. Thus, a teaching cycle where students can construct their knowledge through discussion and their individual effort might be important to support students' mathematical learning. Even though there have been many studies that are conducted in this type of environments; there are limited studies that describe the teacher's roles in supporting this cycle and students' interaction with this environment. Therefore, the aim of this study is to illustrate Launch-Explore-Discuss (LED) cycle within the instructional sequence of ratio and proportion by defining the teacher's roles and giving examples from students' interaction during the class.

Method

In this study, classroom teaching experiment was conducted with seventh grade students in a public middle school. The Launch-Explore-Discuss cycle was embedded into instruction during the teaching of ratio and proportion. The instruction in the class started with the Launch session where the teacher reminded students the tasks they did in the previous lesson, and then she gave them a new task. In the Explore session, students are asked to solve the problems individually or with their partners by using their ways. After exploration, students were encouraged to share their solution strategies and to discuss their peers' questions in the class. In the Discuss sessions, students compared and contrasted solution strategies to find the “best” solution(s). The role of the teacher was to allow students to engage in mathematical situations that revealed their way of mathematical thinking. Although the teacher had a leading role, one of the researchers took part in all these LED cycles as a participant observer. During the Explore session she also posed some questions for efficient solutions or worked with small groups when they had difficulties. Throughout this process, the discourse generated from whole-class discussion supported students’ different ways of thinking, and students built essential mathematical ideas related to ratio and proportion. In other words, they had a chance to internalize, organize, and reinvent a model for mathematical learning in this social environment. The data was obtained from seven-week class observation and teacher interviews after the class. A case study was conducted to focus on one specific class and investigate the mathematics teacher's teaching style and students interaction with this environment. The data analysis was based on the grounded theory approach in order to

explore concepts and propositions directly from the data rather than prior assumptions. Findings and Discussion The results showed that students mostly had difficulties to focus on listening to their peers as many of them did not experience this environment before. This was an important norm to be able to apply this cycle efficiently as students need to discuss their peers' ideas to learn from each other. However, after couple weeks students became more motivated to find different ways during the Explore phases and started to listen to each other during the discussion. They presented more than one solution and reflected on their peers solutions. Giving students opportunities to work on their solutions and ask them to share their ideas encouraged them to learn from each other. The students had a chance to understand what makes mathematical solution different than others. During the sequence they changed, developed, or disproved some strategies they used. The preliminary findings of the study showed that teachers might encounter challenges during LED cycle. However, this type of learning environment might be important to support both individual and social learning. In order to overcome these challenges, teachers need to support and establish classroom norms together with the classroom.

Keywords: Öğretim Döngüsü, Başlat-Keşfet-Tartış Uygulaması, Sosyal Yapılandırmacılık

Öğretim Üyelerinin Yenilenen İlköğretim Matematik Öğretmenliği Lisans Programı Hakkındaki Görüşleri

Kübra Tuğrul[1] *, Ömer Şahin[2], Murat Kurt[3]

[1]Amasya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Matematik Eğitimi Bölümü, Matematik ve Fen Bilimleri Anabilim Dalı,
[2]Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Matematik ve Fen Bilimleri Anabilim Dalı,
[3]Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Temel Eğitim Anabilim Dalı,
*Sorumlu yazar: kubraturul@hotmail.com

Özet

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı öğretim üyelerinin 2018 yılında uygulamaya konulan ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı hakkında görüşlerini incelemektir.

Yöntem

Öğretim üyelerinin 2018 yılında uygulamaya konulan ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı hakkında görüşleri belirlenmek amaçlandığından nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması yönteminin avantajı güncel bağlamda bir olayın derinlemesine araştırılıp sonuçlarının incelenmesi fırsatı sağlamasıdır. Bu çalışmanın durumunu ise öğretim üyelerinin 2018 yılında uygulamaya konulan ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı hakkında görüşleri oluşturmaktadır. Çalışmanın katılımcılarını, bir eğitim fakültesinin matematik eğitimi ana bilim dalında görev yapan ve farklı unvanlara sahip 3 öğretim üyesi oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçsal örnekleme yönteminde katılımcıların belirlenmesinde belli ölçüt ve kriterler dikkate alınır. Bu çalışmada dikkate alınan ölçüt ise katılımcıların ilköğretim matematik öğretmenliği bölümünde eğitim-öğretim faaliyetlerinde aktif rol sahibi olmaktır. Çalışmaya katılan öğretim üyelerine araştırma etiği çerçevesinde A1, A2, A3 şeklinde kodlar verilmiştir. Öğretim üyelerinin 2018 yılında uygulamaya konulan ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı hakkında görüşlerini belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu ilk olarak 5 sorudan oluşturulmuştur. Görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmadan önce iki alan uzmanı tarafından incelenmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda görüşme formu düzenlenmiş ve bir öğretim üyesi ile pilot çalışma yapılmıştır. Pilot çalışma sonucunda bir soru görüşme formundan çıkarılarak veri toplama aracına son hali verilmiştir. Görüşme formunda yer alan sorular sırasıyla aşağıda verilmiştir: • 2018 yılında uygulamaya konulan ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı hakkında ki görüşleriniz nelerdir? • Yenilenen lisans programının öğretmenlik mesleki yeterlikler açısından yeterli buluyor musunuz? • Yeni programa geçiş sürecinde yaşanabilecek problemler nelerdir? • Yeni programın yazım sürecine siz katılsaydınız ne tip değişikliler yapardınız? Araştırmaya katılım gönüllülük esasına dayanarak gerçekleştirilmiş, katılımcılara çalışma öncesi ön görüşme yapılarak

çalışmanın amacı, etik ilkeler ve görüşme hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Bilgilendirme sonucunda, araştırmaya dahil olmayı kabul eden öğretim üyeleriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin ikisi izin alınarak ses kaydına alınmış ve transkript edilmiştir. Görüşmelerde ses kaydı alınmasını istemeyen bir öğretim üyesiyle yapılan görüşme araştırmacı tarafından görüşme sırasında yazıya geçirilmiştir. Bu çalışmada, görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizinde nitel veri analiz tekniklerinden biri olan içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde amaç verileri açıklayabilecek kavramlara ve bağlantılara ulaşmaktır. Yapılan işlem verileri belli temalarda bir araya getirerek anlaşılır olmasını sağlamaktır. Elde edilen veriler iki ayrı araştırmacı tarafından ayrı ayrı analiz edilmiş bundan dolayı kodlama güvenilirliğine bakılmıştır. Daha sonra araştırmacılar bir araya gelerek farklılaşma olan kodlamalar üzerinde uzlaşmaya varılarak veri analiz süreci tamamlanmıştır.

Bulgular

Öğretim üyelerinin "2018 yılında uygulamaya konulan ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı hakkında ki görüşleriniz nelerdir?" sorusuna verdikleri cevaplar olumlu ve olumsuz olmak üzere 2 kategoriye ve 18 koda ayrılmıştır. Öğretim üyeleri en fazla Teorik derslerin saatleri azaltılması, Pür matematik derslerinin kredileri azalması, kaldırılması ve Eğitim derslerinin arttırılması gibi konularda düşüncelerini belirtmişlerdir. Öğretim üyelerinin "Yenilenen lisans programının öğretmenlik mesleki yeterlikler açısından yeterli buluyor musunuz?" sorusu verdikleri cevaplar yeterli ve yetersiz olmak üzere 2 kategoriye ve 4 koda ayrılmıştır. Öğretim üyeleri programı Sosyal beceriler ve Genel kültür alanında yeterli görürken Matematik bilgisi alanında yeterli görmemişlerdir. Öğretim üyelerinin "Yeni programa geçiş sürecinde yaşanabilecek problemler nelerdir?" sorusu verdikleri cevaplara göre eğitici açısından kategorisinde Dersi verecek donanımda hoca olmaması ve İçerik sıkıntısı düşünceleri dile getirilmiştir. Öğrenci açısından kategorisinde ise Dersi alttan alan öğrenciler için sorun olacağı söylenmiştir. Öğretim üyelerinin "Yeni programın yazım sürecine siz katılsaydınız ne tip değişikliler yapardınız?" sorusuna verdikleri cevaplar olması gerekenler ve olmaması gerekenler olmak üzere 2 kategoriye ve 11 koda ayrılmıştır. Birbirini kapsayan derslerin birleştirilmesi ve Dengeli ders dağılımı olması gerekenler düşünceleri arasındadır. Pür matematik derslerinin kredilerinin düşürülmesi, Ders saatlerinin azaltılması ve Genel kültür derslerinin fazlalığı programda olmaması gereken ve değiştirecekleri konular arasındadır.

Sonuç

Öğretim üyeleri 2018 yılında uygulamaya konulan ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı hakkında olumlu düşünceleri Eğitim derslerinin arttırılması olduğu görülmüştür. Programda Pür matematik derslerinin kredilerinin azalmasını olumsuz karşıladığı sonucuna varılmıştır. 2018 yılında uygulamaya konulan ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı öğretmen yeterlilikleri hakkında Sosyal beceriler ve Genel kültür alanında yeterli görürken Matematik bilgisi alanında yeterli görmediği sonucuna varılmıştır. Aynı zamanda öğretim üyeleri öğretim üyesi ve içerik gibi sıkıntıların olacağı görülmüştür. Geçiş döneminde dersi alttan alan öğrenciler için sorun teşkil edeceği sonucuna varılmıştır. Öğretim üyeleri programın yazım sürecinde olsalardı dersleri dengeli dağıtacaklarını, birbirini kapsayan

dersleri birleştireceklerini ve pür matematik derslerinin kredilerini düşürmeyeceklerini, genel kültür derslerine bu kadar fazla yer vermeyeceklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Yenilenen Lisans Programı, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Öğretim Üyesi Görüşleri

Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Ortaokul 7.Sınıf Matematik Dersinde Zorlanılan Konular

Ramazan Gürel[1], **Simge Ülkü Doğmaz**[1] *, **Canan Melek Ergin**[1]

[1]Mehmet Akif Ersoy Üni. Eğitim Fak. Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
*Sorumlu yazar: simgefinike@hotmail.com

Özet

Amaç

Bilimsel çalışmalar açısından hızlı gelişmelerin yaşandığı günümüzde eğitim ve öğretimin her aşamasında, özellikle ilköğretim düzeyinde öğrencilerin matematik başarılarını artırmak daha da önemli hale gelmiştir. Öğrencilerin konulara yönelik düşüncelerinin onların başarılarını etkilediği belirtilmektedir. Bu nedenle çalışmanın amacı öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin 7.sınıf matematik öğretim programında zor olarak algıladıkları konuları tespit etmek ve bu konuların zor olarak algılanmasının nedenlerini ortaya koymaktır. Bu genel amaç doğrultusunda; "Matematikte 7. Sınıf öğrencilerinin zorlandığı konular nelerdir?", "Zor olarak algılanan konular öğretmen ve öğrenciye göre değişiklik gösterir mi?", "Konulardaki zorlanma sebepleri nelerdir?" sorularına yanıt aranacaktır.

Yöntem

Bu çalışma araştırmanın amacına yönelik olarak tarama modelinde betimsel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın katılımcıları öğretmen ve öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin belirlenmesi için rastgele örnekleme teknikleri kullanılmıştır. Kümeler yani sınıflar rastgele örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Belirlenen sınıflarda okuyan öğrenciler çalışmanın katılımcılarını oluşturmuştur. 2018–2019 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında ortaokul 8. Sınıf öğrencileri katılımcılarını oluşturmaktadır. 8. Sınıf öğrencilerinin belirlenmesinin amacı 7. Sınıf matematik müfredatındaki bütün konuları görmüş olmalarıdır. Öğretmenlerin belirlenmesi sürecinde ise amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın öğrencilere yönelik örneklemini oluşturan öğrencilerin matematik öğretmenleri katılımcı olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araştırma verileri 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında toplanmıştır. Öğrencilerin anketi doldurmaları yaklaşık 25 dk sürmüştür. Veri toplama aracı olarak öğrencilere uygulanmak üzere konu zorluları anket formu hazırlanmıştır. Konu zorlukları anketi araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Anket 7. sınıf matematik dersinde bulunan konular doğrultusunda kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmıştır. "Tam sayılarla toplama ve çıkarma işlemlerini özelliklerini kullanarak yapar ilgili problemleri çözerim" şeklinde maddeler oluşturulmuştur. Anket için konu başlıkları belirlendikten sonra her bir konu için öğrencilere 4 seçenek sunulmuştur. Bunlar; Bu konu benim için kolaydı,Biraz zor bir konuydu ama sonunda anladım, Bu konu benim için zordu, Bu konuyu hiç görmedim seçenekleridir. Ayrıca öğrencilerden üçüncü seçeneği (Bu konu benim için zordu) işaretlemeleri durumunda konunun zorluk nedeni de (konunun soyut olması, önbilgilerimin eksik olması, ezbere öğrenmeye çalışıyorum, matematiksel sembolleri anlamıyorum, öğretmenim hızlı anlatıyor, öğretmenimin bilgisi yeterli değil, günlük hayatla ilişkili değil,

fazla konu var, soruları anlamıyorum, öğretmenimi sevmiyorum, ailemde kimse yardımcı olamıyor vb.) belirlemeleri istenmiştir. Ankette verilen cevaplara göre konuların zorluk indeksi hesaplanmıştır. Zorluk indeksi ((Konuyu zor bulan öğrenci sayısı×100))/((örneklemdeki toplam öğrenci sayısı-Konuyu hiç görmeyen öğrenci sayısı)) formülü ile hesaplanmıştır. Zorluk indeksi öğrenciler için ve öğretmenler için ayrı ayrı hesaplanacak ve karşılaştırılacaktır. Elde edilen veriler istatistiksel veri analizi programı yardımı ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın sonucunda 7.sınıf matematik öğretim programında zor olarak algılanan konuları belirlenmiş ve nedenleri ortaya çıkarılmıştır. Sonuç olarak öğrenci ve öğretmenlere göre zorluk indeksi yüksek olan maddelerin genel olarak birbiriyle örtüştüğü görülmektedir. Öğrencilerin zorluk indeksi yüksek olan konuları zor olarak algılamalarının nedenleri arasında konuların soyut olması, konu sayısının fazla olması, kendi seviyesinin üstünde olması, yeterli soru çözülmemesi, öğretmenle ilgili faktörler, konuyla ilişkili önceki bilgilerinde eksiklerin olması ön plana çıkmaktadır. Öğrencilerin konuları zor olarak algılamalarının nedenlerinin alanyazındaki farklı çalışmalarla örtüştüğü görülmektedir. Öğrencilerin bu konularda zorluk yaşamalarının nedenleri dikkate alınarak bu nedenlerin giderilmesi için öğretmenlere ve öğrencilere yönelik olumlu çözüm önerileri sunulacaktır. Ayrıca çalışmadan elde edilen veriler sayesinde 7. sınıf matematik öğretim programının konu içeriği ve konuların öğrenilme sürecindeki eksikliklerin ortaya konulabileceği düşünülmektedir. Araştırmanın bulguları doğrultusunda bazı önerilerde bulunulacaktır.

"Bu çalışma TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (BİDEB) tarafından 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destek Programı kapsamında desteklenmiştir."

Anahtar Kelimeler: Zorluk İndeksi, Zor Algılanan Konular, 7. Sınıf Matematik Öğretim Programı

Subjects Perceived As Difficult in 7-Th Grade Mathematics Curriculum: Teacher and Students View

Abstract

Aim

In the days of rapid developments in terms of scientific studies, it has become even more important to increase the mathematics achievement of students at every stage of education and training, especially at the level of primary education. It is stated that the students' thoughts on the subjects affect their success. For this reason, the aim of this study is to determine the subjects that students perceive as difficult in 7th-grade mathematics curriculum according to the opinions of teachers and students and to reveal the reasons for these issues to be perceived as difficult. For this general purpose, the answers to the following questions will be searched: What are the subjects that 7th-grade students have difficulty in mathematics? Do the subjects perceived as difficult change according to the teacher and the student? What are the causes of

the strain on the subjects? Method This study is designed as a descriptive study. Participants in the study consist of teachers and students. Random sampling techniques were used to determine the students. Sets/classes were determined by random sampling method. The students in the determined classes are the participants of the study. In the spring semester of the 2018/2019 academic year, the 8th-grade students of the middle school are the participants. The purpose of determining 8th-grade students is that they have studied all subjects in the 7th-grade mathematics curriculum. In the process of identification of teachers, the purposive sampling method was used. The mathematics teachers of the students who formed the sample of the study were determined as participants. Participation in the research is based on voluntariness. Research data were collected in the spring semester of the 2018-2019 academic year. It took about 25 minutes for the students to complete the questionnaire. A topic challenges questionnaire form was prepared to be applied to students as the data collection tool. The topic challenges questionnaire was developed by researchers. The questionnaire was prepared to be composed of 35 items by considering the gains in the 7th-grade mathematics course. Such questions as “I do the addition and subtraction with whole numbers using its features and solve the related problems” were formed. After determining the topics for the questionnaire, students were given 4 options for each subject. These are; This topic was easy for me, It was a difficult issue, but finally, I understood, This topic was difficult for me, I have never seen this topic. In addition, in the case of students’ marking the third option (it was difficult for me), they were asked to identify the reasons of the difficulty of topic by a 24-item test (the subject is abstract, my preliminary knowledge is incomplete, I am trying to learn by heart, I don’t understand the mathematical symbols, my teacher is telling fast, my teacher's knowledge is not enough, it is not related to daily life, there are many topics, I do not understand the questions, I do not like my teacher, nobody in my family can help… etc). The difficulty index was calculated according to the answers given in the questionnaire. Difficulty index was calculated with the following formula: (Number of students who found the subject difficult×100))/(Total number of students in the sample-Number of students who have never seen the subject) The difficulty index will be calculated and compared separately for students and teachers. The data were analyzed with the help of statistical data analysis program. Findings As a result of the research, subjects perceived as difficult in 7th-grade mathematics curriculum were identified and their reasons were revealed. As a result, it is seen that the items with a high index of difficulty compared to the students and teachers generally overlap. Among the reasons why students perceive the subjects with high difficulty index as difficult, the subjects are abstract, the number of subjects is many, the level is above their level, not solving enough questions, the factors related to the teacher and the previous information related to the subject have deficiencies. It is seen that the reasons why students perceive the subjects as difficult are overlapping with the different studies in the literature. Considering the reasons for students having difficulty in these issues, positive solution suggestions will be offered to teachers and students in order to eliminate these reasons. Furthermore, it is thought that the content of the 7th-grade mathematics curriculum and the deficiencies in the learning process of the subjects can be revealed thanks to the data obtained from the study. According to the findings of the research, some suggestions will be made.

Keywords: Difficulty Index, Difficult Perceived Subjects, 7th Grade Mathematics Curriculum

Ortaöğretim Matematik Öğretmenlerinin Öteleme ve Dönme Dönüşümlerine Yönelik Özelleştirilmiş Alan Bilgilerinin İncelenmesi

Rumeysa Polat[1] *, Hilal Gülkılık[1], Hasan Hüseyin Uğurlu[1]

[1]Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Orta Öğretim Fen ve Matematik Alanlar Eğitimi Bölümü, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı Beşevler

*Corresponding author: rumeysamatematik@gmail.com

Özet

Öğretmenlerin, eğitim ve öğretimin kalitesini artırmak ve öğrencilerin öğrenmelerini desteklemek için sahip olmaları gereken bazı yeterlilikler bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı bu yeterlilikleri; mesleki bilgi, mesleki beceri ve tutum ve değerler başlıkları altında güncellemiştir. Özel olarak matematik öğretmenlerinin sahip olması gereken yeterlilikler ise alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi, tutum ve değerler, mesleki gelişim ve matematik kültürünü destekleme şeklinde dört farklı kategori altında sınıflandırılmıştır. Bir matematik öğretmeninin matematiği öğretmeye yönelik bilgisi, bu yeterliliklerle çok yönlü bir şekilde ilişkilidir. Matematik eğitimi literatürü incelendiğinde, matematiği öğretme bilgisini modelleyen birçok kavramsal çerçeve karşımıza çıkmaktadır. Deborah Loewenberg Ball, Mark Hoover Thames ve Geoffrey Phelps tarafından 2008 yılında ortaya koyulan model bunlardan birisidir. Bu çerçeveye göre bir matematik öğretmenin sahip olması gereken matematik alan bilgisi; genel alan bilgisi, yatay alan bilgisi ve özelleştirilmiş alan bilgisi şeklinde üç başlıkta incelenebilir. Genel alan bilgisi, matematik problemlerini çözüp gerekli matematiksel işlemleri yapabilecek kadar gereken matematik bilgisidir. Bu bilginin içinde öğretime yönelik matematiksel bilgi ya da beceriler yoktur. Yatay alan bilgisi, bir matematik öğretmenin anlatacağı konuyu, önceki konular ile ilişkilendirebilecek kadar yeterli bilgiye sahip olmasıdır. Özelleştirilmiş alan bilgisi ise, bir öğretmenin matematik öğretimi sırasında kullanabilecek şekilde matematiksel bilgiye sahip olmasıdır. Buna göre, bir öğretmen anlattığı konuya derinlemesine hâkim olmalı, konuda bahsedilen bütün temsiller ve ilişkiler hakkında yeterli bilgi sahibi olup öğrencilerden gelen neden/niçin sorularına cevap verebilmelidir. Özelleştirilmiş alan bilgisi, etkili öğretimin gerçekleşebilmesi için öğretmenlerin sahip olması gereken yeterliliklerin başında gelmektedir. Bu araştırmanın amacı, ortaöğretim matematik öğretmenlerinin öteleme ve dönme dönüşümleriyle ilgili özelleştirilmiş alan bilgilerini incelemektir. Dönüşüm geometrisi konularının tartışıldığı matematik öğretim ortamlarında yapılan araştırmalar, öğrencilerin bu alana ait kavramları anlamakta zorlandıklarını göstermektedir. İlköğretim ve lise matematik öğretim programında yer alan dönüşümlerden öteleme ve dönme bu kavramların başında gelmektedir. Üniversite öğrencileri ve matematik öğretmenleri bile dönme dönüşümüne ait uygulamalarda veya dönme ve öteleme dönüşümlerinin cebirsel temsillerini içeren matematiksel görevlerde bazı problemler yaşamaktadır. Öğretmenlerin bu kavramlarla ilgili sahip oldukları alan bilgilerinin öğretim ortamlarında öğrencilerini doğrudan etkileyeceği bir gerçektir. Bu yüzden bu araştırmada öteleme ve dönme kavramlarına yönelik özelleştirilmiş alan bilgisinin incelenmesine karar verilmiştir. Nitel bir durum çalışması olarak tasarlanan araştırmanın katılımcılarını altı lise

matematik öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcıları belirlemede amaçlı örneklem yönteminden yararlanılmıştır. İlk olarak, öğretmenlerin dönüşüm geometrisi kavramlarıyla ilgili öğrenim geçmişlerini belirlemek ve öğretim ortamlarında dönüşümlerle ilgili deneyimleri hakkında bilgi sahibi olmak için kendileriyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Aynı süreçte, araştırmacılar tarafından öteleme ve dönme dönüşümlerinin tartışıldığı 10 adet gerçekçi sınıf senaryoları tasarlanmıştır. Daha sonra öğretmenlerin öteleme ve dönmeyle ilgili özelleştirilmiş alan bilgilerini tespit etmek amacıyla bu senaryolara yönelik soruları içeren yarı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanmıştır. Hazırlanan formların araştırma problemine ve katılımcıların seviyesine uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır. Ardından bir öğretmen ile pilot çalışma yapılmış ve kendisiyle tüm senaryolara yönelik birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme formları pilot çalışma verilerine göre düzenlenmiştir. Daha sonra katılımcıların öteleme ve dönmeye yönelik özelleştirilmiş alan bilgilerini belirlemek amacıyla kendileriyle birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Her bir öğretmen ile haftada iki ya da üç kere olmak üzere toplam dört görüşme gerçekleştirilmiştir. Video kamera ile kayıt altına alınan görüşmelerin her biri ortalama 2 saat sürmüştür. Araştırmanın verilerini, öğretmenlerin görüşme formlarındaki sorulara verdikleri cevaplar, görüşme sırasında kullandıkları yazılı dokümanlar ve ilk yazarın görüşmeler sırasında gerçekleştirdiği gözlemler oluşturmaktadır.

Bulgular

Öğretmenlerin özellikle dönme dönüşümündeki matematiksel temsilleri ilişkilendirmede yeterliliklerinin zayıf olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğretmenler, yatay alan bilgisi kapsamında daha önceki veya sonraki konularla dönme arasında öğretime uygun ilişkiler kurmada zorluk yaşamaktadır. Bu durum ise söz konusu öğretim durumlarında, öğretmenlerin yapmaları gereken matematiksel açıklamaları etkilemiştir. Diğer yandan öğretmenlerin öteleme kavramına yönelik özelleştirilmiş alan bilgilerinin daha iyi seviyede olduğu, ama ötelemeyle ilgili matematiksel açıklamalar yaparken de (örneğin, öteleme dönüşümünün tanım ve görüntü kümelerini açıklamak, örten fonksiyon kavramıyla ilişkilendirmek) yetersiz kaldıkları belirlenmiştir.

Keywords: Matematik Öğretmenleri, Özelleştirilmiş Alan Bilgisi, Öteleme, Dönme, Gerçekçi Sınıf Senaryoları

Investigating High School Mathematics Teachers' Specialized Content Knowledge On Translation and Rotation

Abstract

Teachers should have some professional competencies to improve the quality of instruction and support student learning. Ministry of National Education has updated these competencies under the headings of professional knowledge, professional skills, and attitudes and values. Particularly, the professional competencies of mathematics teachers were classified under four different categories as content knowledge, pedagogical content knowledge, attitudes and

values, and professional development and supporting mathematical culture. Teachers' knowledge of teaching mathematics is multifaceted in relation to these competencies. When the literature on mathematics education is examined, several conceptual frameworks about mathematics knowledge for teaching emerge. One of them was revealed by Deborah Loewenberg Ball, Mark Hoover Thames and Geoffrey Phelps in 2008. According to this framework, mathematics content knowledge of a mathematics teacher can be examined under three headings as common content knowledge, horizon content knowledge, and specialized content knowledge. Common content knowledge is the mathematical knowledge required to solve the mathematical problems and to make the necessary mathematical operations. There is no mathematical knowledge or skills for teaching within this knowledge. Horizon content knowledge is the knowledge that a mathematics teacher needs to relate the current mathematical topic to the previous and forthcoming items in the curriculum. Specialized content knowledge means having deep mathematical knowledge while teaching mathematics. Accordingly, mathematics teachers should have enough knowledge about all representations and relations mentioned in the subject and they should be able to answer students' "why" questions about the subject. Specialized content knowledge is one of the competencies that teachers should have in order to perform effective mathematics teaching. The purpose of this study is to examine high school mathematics teachers' specialized content knowledge on translation and rotation. Research shows that students have difficulties in understanding transformation geometry concepts. Translation and rotation are two of them. These transformations are included in the middle and high school mathematics curriculum. Even university students and mathematics teachers experience some problems in applications of rotation and in mathematical tasks including algebraic representations of translation and rotation. It is a fact that teachers' content knowledge about these concepts directly affect their students learning during the instruction. For this reason, we decided to scrutinize mathematics teachers' specialized content knowledge on the concepts of translation and rotation. The participants of this qualitative case study were six high school mathematics teachers. We used purposeful sampling method to determine the participants. First, we conducted interviews with participants to determine their learning backgrounds and teaching experiences about transformation geometry. In the meantime, we designed 10 realistic classroom scenarios about translation and rotation. Then, we prepared semi-structured interview forms with questions about the scenarios in order to determine teachers' specialized content knowledge on these concepts. We took two mathematics education professors' feedback on the forms and performed a pilot study with a teacher before the data collection. Then we performed one-to-one semi-structured interviews with the participants. We conducted a total of four interviews with each teacher, two or three times a week. We recorded each of the interviews with a video camera. The data consisted of teachers' answers to the questions in the interview forms; the written documents teachers used during the interview and the observations made by the first author during the interviews. The findings show that teachers' ability to make connections between different representations of rotation was not sufficient to handle the task in the scenarios. Within the scope of horizon content knowledge, teachers had difficulty in establishing appropriate relationships between the previous or subsequent subjects and rotation. This situation affected teachers' mathematical explanations that they provided during the interviews. We determined that teachers have a better level of specialized content

knowledge of translation. However, we observed that their knowledge was not adequate in discussing the domain and range of translation or in explaining why a translation was one-to-one and onto function.

Keywords: Mathematics Teachers, Specialized Content Knowledge, Translation, Rotation, Realistic Classroom Scenarios

Ortaokul 6. Sınıf Kesirler Konusunun Öğretiminde Görselleştirme Öğretim Yönteminin Akademik Başarıya Etkisinin İncelenmesi

Ayşe Özer[1] *, **Ahmet Işık**[2]

[1]M.E.B., Şefaatli

[2]Kırıkkale üniversitesi Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Ana Bilim Dalı Yahşihan

*Sorumlu yazar: ayseozer93@hotmail.com

Özet

Öğrencilerin anlamakta zorlandıkları konuların başında kesirler ve kesirlerle yapılan işlemler gelmektedir. Kesirlerin öğretimi için farklı yöntemler olmakla birlikte genellikle kesirler ile ilgili kavramsal öğretim yapılmadan işlemsel öğretimle başlatmak yaygındır. Ancak alışılmışın dışına çıkarak öğrencilerin kesirler konusunu etkili ve kalıcı öğrenmelerini sağlayacak teknik ve yöntemleri uygulamak gerekir. Yapılan birçok araştırmada her sınıf düzeyindeki öğrencilerin kesir kavramını anlamakta zorlandıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Bu durumun temel sebeplerinin kesirler konusunun yapısı ve öğretiminden kaynaklandığı bilinmektedir. Dolayısıyla kesirler konusunun iyi anlaşılması için etkili öğretim teknik ve stratejilere ihtiyaç vardır. Görselleştirme öğretim yönteminin kesirler konusunun öğretimindeki etkililiğinin araştırılarak elde edilen sonuçlara göre yaygınlaştırılmasının literatüre önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Çünkü soyut olduğu düşünülen matematik kavramlarının genel olarak somutlaştırılması ilgili kavramların görselleştirilmesine bağlıdır. Kalıcı öğrenme becerisine sahip olan bireyler edindikleri bilgileri daha uzun zaman zihinlerinde korumaktadırlar. Bu çalışmada, zor bir konu olan kesirlerin görselleştirme öğretim yöntemini kullanarak öğretilmesinin öğrencilerin akademik başarılarına etkisini araştırmak amaçlanmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden deneysel model kullanılmıştır. Deneysel model çeşitlerinden ise klasik deneysel yöntem tercih edilmiştir. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemleri arasında bulunan uygun durum örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Araştırma, Yozgat-Şefaatli de bir devlet okulunda öğrenimine devam eden deney grubunda 14 ve kontrol grubunda 12 kişi olmak üzere toplam 26 tane 6.sınıf öğrencisi ile araştırma yürütülmüştür. Deney ve kontrol grupları oluşturularak ortaokul 6. sınıf öğrencilerine kesirler konusu deney grubunda görselleştirme yöntemi ağırlıklı olarak ve kontrol grubunda şu anda ders kitaplarında verilen metotla anlatılmıştır. Veri toplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen, ilgili kazanımları ölçmeyi amaçlayan ve 16 klasik sorudan oluşan ‘’Kesirler Başarı Testi’’ hem ön test hem de son test olarak kullanılmıştır. Her bir soru puanlanırken doğru cevaplar için iki puan, kısmen doğru cevaplar için bir puan, yanlış ve boş cevaplar için sıfır puan verilmiştir. Dolayısıyla testten alınabilecek minimum puan sıfır maksimum puan 32’dir. Öğretim süreci öncesinde ön test ve öğretim süreci tamamlandıktan sonra son test uygulamaları yapılarak veriler toplanmıştır. Öğretim süreci yaklaşık 4 hafta sürmüştür. Öğretim süreci boyunca anlatılan kazanımlar: Kesirleri karşılaştırır, sıralar ve sayı doğrusunda gösterir. Kesirlerle toplama ve çıkarma işlemlerini yapar. Bir doğal sayı ile bir kesrin çarpma işlemini yapar ve anlamlandırır. İki kesrin çarpma işlemini yapar ve anlamlandırır. Bir doğal sayıyı bir kesre ve bir kesri bir doğal sayıya böler, bu işlemi

anlamlandırır. İki kesrin bölme işlemini yapar ve anlamlandırır. Kesirlerle işlem yapmayı gerektiren problemleri çözer. Veri analizinde betimsel istatistikler ve çalışma grubunun sayısı az olduğu için bağımsız örneklemler için Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Öğrencilerin başarı durumları incelendiğinde ön test sonuçlarının ortalaması deney grubunun 6,64 kontrol grubunun 6,67 olduğu görülmüştür ve bu ortalamalara bakılarak söylenebilecek sonuç öğrencilerin önceki sınıflarda da kesir bilgisi almalarını da göz önünde bulundurursak öğrencilerin kesir bilgileri oldukça düşüktür. Yani 6. Sınıflarda kesir kavramının öğretilmesi için öğrencilerin önceki yıllarda edinmeleri gereken temel bilgileri yeterli değildir. Son test sonuçlarının ortalamaları ise deney grubunun 16,57 kontrol grubunun 14,67 olduğu araştırmanın sonuçları arasındadır. Son test sonuçları incelendiğinde ve kesirler öğretimin yaklaşık 4 hafta boyunca yapıldığı göz önüne alınırsa yine öğrenci başarılarının düşük olduğu söylenebilir. Kesirler konusunun daha geniş zamana yayılması yani müfredatta daha uzun bir zaman ayırılması bu temel konunun anlaşılması için daha iyi olabilir. Çalışmanın analiz süreci daha ayrıntılı olacak şekilde devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kesirler, Görselleştirme, 6. Sınıf

Examination of the Effect to Academic Achievement of Visualization Teaching Method in the Teaching of Secondary School 6th Grade Fractions Subject

Abstract

The main problems of the students are operations with fractions and fractions. Although there are different methods for the teaching of fractions, it is common to start with operational teaching without the conceptual teaching of fractions. However, it is necessary to apply techniques and methods that enable the students to learn the subject of fractions effectively and permanently. In many studies, it was found that students at each class level had difficulty in understanding the concept of fraction. It is known that the main reasons of this situation are due to the structure and teaching of fractions. Therefore, effective teaching techniques and strategies are needed for a good understanding of fractions. It is thought that the effect of the visualization teaching method on the teaching of fractions will be contributed to the literature by disseminating the results according to the results obtained. The general concretization of the concepts of mathematics which are thought to be abstract depends on the visualization of related concepts. Individuals with permanent learning skills maintain their knowledge in their minds for longer periods of time. In this study, it is aimed to investigate the effects of the teaching of the fractions which are a difficult subject by using visualization teaching method on the academic success of the students. In this study, experimental model of quantitative research methods is used. Classical experimental method was preferred for experimental model types. The study group was chosen by means of appropriate sampling method. The research was carried out with a total of 26 sixth grade students, 14 in the experimental group and 12 in the control group in primary school of Yozgat/Sefaatli. Experimental and control groups were formed by visualizing the method of fractions in the experimental group in 6th grade students and the control group was explained with the method given in the textbooks.

The klasik Fractions Success Test ir, which was developed by the researcher and aimed to measure the related gains, was used as a pre-test and a final test. Each question was scored as two points for the correct answers, one point for the correct answers, and zero points for the wrong and blank answers. Therefore, the minimum score that can be taken from the test is 32 points. Before the teaching process, after the pre-test and teaching process was completed, final test applications were performed and data were collected. The teaching process lasted for about 4 weeks. Achievements described throughout the teaching process: Compares fractions, rows and numbers. Makes addition and subtraction with fractions. Be able to multiply and interpret a fraction with a natural number. Makes the multiplication of two fractions and makes sense. It divides a natural number into a natural number and a fraction. Makes the division of the two sections and makes sense. Solves problems that require processing with fractions. In the data analysis, Mann Whitney U test was used for independent samples because of the low number of descriptive statistics and study group. When the success of the students were examined, it was seen that the mean of the pre-test results was 6,64 in the experimental group and 6,67 in the control group, and the result of this average is that the students' fractional information is quite low if we take into consideration the fractional information in the previous grades. In other words, in order to teach the concept of fraction in the 6th grade, the basic knowledge of the students in the previous years is not enough. The results of the final test were 16,57 in the experimental group and 14,67 in the control group. Considering the results of the final test and the fact that fractions teaching was done for approximately 4 weeks, it can be said that the success of the students is low. The issue of fractions should be extended to a larger extent, meaning that a longer period of time in the curriculum would be better to understand. The analysis process of the study continues to be more detailed.

Keywords: Fractions, Visualization, 6th Grade

Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Grafik Konusuna İlişkin Bilgilerinin İncelenmesi

Ramazan Gürel[1] *

[1]Mehmet Akif Ersoy Üni., Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Bölümü, Matematik Eğitimi AD

*Sorumlu yazar: rgurel@mehmetakif.edu.tr

Özet

Teknolojinin gelişmesiyle istatistiğin kullanım alanları genişlemiş ve hayatımızdaki önemi artmıştır. Günlük yaşamın her alanında çoğu istatistiksel bilgi, sayılar, semboller ve grafik veya tablosal gösterimler sayesinde sunulmaktadır. İstatistiksel beceriler günlük hayatımızda önemli bir faktör haline gelmiştir. İstatistiksel beceriler arasında yer alan grafiklerle ilgili becerilerin kazandırılması amacıyla ortaokul matematik müfredatında farklı kazanımlara yer verildiği görülmektedir. Bu çalışmanın amacı ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin veri işleme öğrenme alanında yer alan grafiklere ilişkin anlamalarının incelenmesidir. Bu amaçla ortaokul öğrencilerinin grafikleri oluşturma düzeyleri, farklı temsil biçiminde sunulan veriler arasında dönüşümleri yapma düzeyleri, verilen grafikleri yorumlama becerileri incelenmiştir. Bu çalışma Burdur merkez ilçesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu rastgele örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Öncelikle 3 okul rastsal olarak belirlenmiş, daha sonra bu okullardaki 8. Sınıflar arasında yer alan 2'şer şube rastsal yollarda seçilmiştir. Seçilen sınıflarda okuyan 8. Sınıf öğrencileri çalışmanın katılımcılarını oluşturmuştur. Araştırmaya toplan 182 ortaokul 8. Sınıf öğrencisi katılmıştır. Çalışmaya 96 kız öğrenci ve 86 erkek öğrenci katılmıştır. Çalışmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen veri toplama aracı ile toplanmıştır. Veri toplama aracı yurt içinde ve yurt dışında istatistik alanında gerçekleştirilen öğretmen bilgisine yönelik çalışmalardaki senaryolardan ve istatistiksel okuryazarlık çalışmalarında kullanılan sorulardan yararlanılarak geliştirilmiştir. Veri toplama aracında çetele tablosu, sıklık tablosu, çizgi grafiği, pasta grafiği, sütun grafiği kavramlarına odaklanılmıştır. Veri toplama aracı farklı grafiklerin oluşturulması, farklı gösterimler arasında dönüşümlerin yapılması ve grafiklerden bilgilerin okunması ve grafiklerin yorumlanmasına yönelik sorulardan oluşmaktadır. Veri toplama aracının kapsam geçerliliği için bir ortaokul matematik öğretmeninin ve bir matematik eğitimcisinin görüşleri alınmıştır. Veri toplama aracını öğrenciler yaklaşık olarak 40 dk da tamamlamışlardır. Sekizinci sınıf öğrencilerinin genel olarak orta düzeyde başarı gösterdikleri görülmektedir. Kız ve erkek öğrencilerin benzer başarı düzeyine sahip oldukları tespit edilmiştir. Öğrencilerin genel olarak tek değişkene ilişkin veri seti verildiğinde çizgi grafiği, sütun grafiğini ve pasta grafiğini oluşturabildikleri tespit edilmiştir. Az sayıda öğrencinin pasta grafiği oluştururken açıların belirlenmesi sürecinde zorlandıkları görülmektedir. Aynı şekilde sütun grafiğini oluştururken bazı öğrencilerin sütunları uygun şekilde çizmedikleri frekansların aralıklarını eşit olarak ayarlamadıkları tespit edilmiştir. Ancak iki veri grubunu karşılaştırmayı gerektiren durumlarda sütun grafiğinin oluşturulması sürecinde hatalar yaptıkları görülmektedir. 8 sınıf öğrencileri sütun ve çizgi grafiğinden merkezi eğilim ölçülerini belirleyebilmişlerdir. Öğrencilerin genel olarak yorumlama becerilerinin düşük

olduğu görülmektedir. Öğrencilerin grafikten bilgileri okuyarak yorum yaptıklarını düşündükleri tespit edilmiştir. Örneğin sütun grafiğinde frekans değerlerini açıklayarak yorum yaptıklarını düşünen öğrenciler bulunmaktadır. Öğrencilerin iki farklı veri setine ait grafikleri karşılaştırırken de zorlandıkları tespit edilmiştir. Bir veri setini grafik (sütun çizgi pasta) gibi bir temsil biçiminde gösterildiğinde merkezi eğiliminin ne anlama geldiğini, aritmetik ortalama, ortanca ve tepe değerin bu temsil biçimlerinde ne ifade ettiklerini anlamlandıramadığı görülmektedir. Bazı öğrencilerin açıklığın belirlenmesi sürecinde daha başarılı oldukları tespit edilmiştir. Pasta grafiğiyle sunulan ve sınıflandırma düzeyinde sunulan veri setlerine ait merkezi eğilim ölçülerini ve açıklığı frekans değerlerine göre hesaplayarak önemli bir hata yaptıkları tespit edilmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin genel olarak verilen bir veri setine ait grafiği oluşturabildikleri, ya da verilen bir grafikten verilere ilişkin bilgileri okuyabildikleri ancak yorumlama becerilerin sorunlu olduğu ve farklı gösterimler arasında dönüşümlerde zorlandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin grafikler ile merkezi eğilim ve yayılım ölçüleri arasındaki ilişkileri anlamlandıramadıkları tespit edilmiştir. Matematik dersi öğretim müfredatında yer alan kazanımlar dikkate alındığında kavramlar arasındaki ilişkilendirmelerin oluşturulması ve yorumlama becerilerine yönelik kazanımların yeterince dikkate alınmadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: 8 Sınıf Öğrencileri, İstatistik, Grafik

An Investigation of Middle School 8th Grade Students Knowledge On Graphs

Abstract

With the development of technology, the use of statistics has expanded and its importance has increased in our lives. Most statistical information is presented by numbers, symbols and graphical or tabular representations in all areas of daily life. Statistical skills have become an important factor in our daily lives. In order to gain the skills related to the graphical skills among the statistical skills, it is seen that there are different objectives in the middle school mathematics curriculum. The aim of this study is to investigate the middle school 8th-grade students understandings of graphics in data processing learning area. For this purpose, middle school students the level of creating graphics, the level of making conversions between data sets presented in different representation formats and the ability to interpret the given graphics are examined. This study was carried out in Burdur in the 2018-2019 academic year. The study group was determined by random sampling method. In the 8th grade of the selected schools, 2 branches were selected on random roads. The 8th-grade students studying in the selected classes formed the participants of the study. A total of 182 middle school 8th-grade students participated in the study. 96 female students and 86 male students participated in the study. The data of the study were collected by the data collection tool developed by the researcher. The data collection tool was developed from the scenarios used in the study of teacher knowledge and the questions used in statistical literacy studies. Data collection tool focuses on the concepts of scoreboard table, frequency table, line, pie, bar graphs. The data collection tool consists of the questions about creating different graphs, making conversions

between different representations and reading the information from the graphs and interpreting the graphics. For the scope validity of the data collection tool, the opinions of a middle school mathematics teacher and a mathematics educator were taken. The students completed the data collection tool in approximately 40 minutes. It was determined that the male and female students had similar success levels. It was determined that students were able to form a line graph, bar graph, and pie chart when given a set of data for a single variable. A small number of students have difficulty in the determination of angles when forming a pie chart. In addition, it was determined that some students did not draw the columns appropriately and they did not adjust the frequency intervals equally. However, it is seen that they have made mistakes in the process of creating a bar graph in situations that require comparison of two data groups. 8-grade students were able to determine the central tendency measurements from the bar and line graph. The most important finding of this study is that the students have low interpretation skills in general. When it is asked to interpret the graph, students mostly read the information from the graph. For example, there are students thinking that they are commenting by explaining the frequency values of a bar graph. It was found that students had difficulty in comparing the graphs of two different data sets. Students cannot make sense of what central tendency and variation measures mean in these forms of representation (bar, line or pie). Some students were found to be more successful in the process of determining the range of a data set represented in a graph. It was determined that they made a significant mistake by calculating the central tendency and variation measurements according to the frequency values of the data sets which are presented at the nominal level by the pie chart. As a result, it has been determined that students can create a graph of a given data set in general, or they can read information from a given graph but the interpretation skills are problematic and they have difficulty in conversions between different representations. In addition, it was found that students could not make sense of the relationships between the graphs and the central tendency and variation measures. When the objectives in the mathematics curriculum are taken into consideration, it can be said that the acquisitions of the interrelations between the concepts and the gains for interpreting skills are not taken into consideration sufficiently.

Keywords: 8 Grade Students, Statistics, Graphics

Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Öğretmeni Algısı: Bir Çizim Çalışması

Atilla Özdemir[1] *

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi
*Sorumlu yazar: atimaths06@gmail.com

Özet

Çocuk yaptığı resimle bize kendisinin bir parçasını anlatır. Resim, kendisini ifade etmekte zorlanan, çekingen ve pasif olan çocuklar için kolay bir iletişim aracıdır. Bu nedenle, bu araştırmada; 5. 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin zihinlerindeki matematik öğretmeni profilini resimler aracılığıyla belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerden; "zihinlerindeki matematik öğretmeni profilini çizmeleri" istenmiştir. Nitel paradigmayla hazırlanan ve betimsel nitelik taşıyan bu araştırma, 5. 6. 7. ve 8. sınıflardan olmak üzere 2 ortaokuldan 159 öğrencinin düşüncelerine dayalı olarak gerçekleştirilen bir anketten oluşmuştur. Araştırmaya yardımcı olan ankette açık uçlu soruya yer verilmiştir. Anket demografik özellikler (cinsiyet ve sınıf) ve açık uçlu soru olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Öğrencilerden "Matematik öğretmeni denildiğinde zihninizde canlanan öğretmen profilini çiziniz?" sorusuna çizimle cevap vermeleri istenmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin %71'inin olumlu bir profil çizerken %29'unun olumsuz bir profil çizdikleri bulgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretmeni, Öğrenci Algısı, Resim Çizme

Perception of Mathematics Teachers of Secondary School Students: A Drawing Study

Abstract

The pupils tell us a part of himself by painting. The picture is an easy communication tool for pupils who are shy and passive, who have difficulty in expressing themselves. Therefore, in this study to determine the profile of mathematics teacher in the minds of 5 th, 6th, 7th and 8th grades students through pictures. For this purpose, the students who were asked to draw the profile of a mathematics teacher in their minds ". This research, which was prepared by qualitative paradigm and has a descriptive nature, consisted of a questionnaire based on the thoughts of 159 students from 2 secondary schools, from the 5th, 6th, 7th and 8th grades. An open-ended question was included in the questionnaire. The survey consists of two parts; demographic characteristics (gender and class) and open-ended question. The students were asked to answer the question Do you draw a teacher profile revived in your mind when you are called a math teacher? As a result, 71% of the students had a positive profile and 29% had a negative profile.

Keywords: Maths Teacher, Student Perception, Drawing

Oyun Teorisi Etkinliklerinin Karar Verme Becerilerine Etkisi

Yücel Çetin[1] *, Demet Baldan Deşdemir[1]

[1]Etimesgut Bilim ve Sanat Merkezi
*Sorumlu yazar: yucelhoca1@gmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Oyun teorisi, rasyonel karar verme becerisine sahip karar vericiler arasında geçen stratejik etkileşimin matematiksel olarak incelendiği daha çok ekonomi alanında kullanılan bir konudur. Kritik durumlarda karar vermek birçok bilim ve meslek alanında giderek daha büyük önem arz ettiği günümüzde bu konuya ilgi giderek artmaktadır. Bu çalışmada öncelikle oyun teorisi, karar verme mekanizmaları ve matematiksel modelleme konularında detaylı araştırma yapılarak bilgi toplanmış, bunun üzerine üstün yetenekli öğrencilerin karar verme becerilerini geliştirmek amacıyla bazı etkinlikler tasarlanmıştır. Bu çalışmada, oyun teorisi etkinliklerinin üstün zekalı öğrencilerin karar verme becerilerine etkisi olup olmadığını incelemek amaçlanmıştır. Bunun için şu soruya cevap aranmıştır: "Oyun teorisi etkinliklerinin üstün yetenekli öğrencilerin karar verme mekanizmaları üzerinde etkisi var mıdır?"

Yöntem

Araştırmada çalışma grubu olarak Ankara'da bulunan bir Bilim ve Sanat Merkezinde eğitim gören 9.Sınıf öğrenci gruplarından ÖYGP-1 ve ÖYGP-2 grupları olmak üzere iki sınıf uygulama kolaylığı açısından seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemiyle araştırmacının dersine girdiği iki sınıf seçilmiştir. Toplam 10 kişilik bir öğrenci grubu üzerinde araştırma yapılmıştır. ÖYGP-1 grubunda 2 erkek 3 kız öğrenci, ÖYGP-2 grubunda ise 3 erkek 2 kız öğrenci bulunmaktadır. Bu çalışmada veriler Ergenlerde Karar Verme Ölçeği (EKVÖ) kullanılarak toplanmıştır. Ergenlerde Karar Verme Ölçeği, karar vermede öz saygı ve karar verme sitillerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek iki bölümden ve 5 alt ölçekten oluşmaktadır. Bu iki bölüm; Karar Vermede Öz saygı ve Karar Vermede Başa Çıkma Stilleridir Ölçekte karar vermede öz saygıyı belirlemeyi amaçlayan altı madde yer almaktadır. Ölçeğin ikinci bölümü karar vermede başa çıkma stillerinden oluşmaktadır. Karar vermede başa çıkma stilleri: İhtiyatlı seçicilik, panik, sorumluluk almama ve umursamazlık alt ölçeklerinden oluşmaktadır. Maddeler; 3 (Benim için her zaman doğru), 2 (Benim için sık sık doğru), 1 (Benim için bazen doğru) ve 0 (Benim için hiçbir zaman doğru değil) olmak üzere bu dört kategoriden bir tanesi işaretlenerek derecelendirilmektedir. Bu çalışmada Ergenlerde Karar Verme Ölçeği (EKVÖ), deney ve kontrol gruplarına çalışma öncesinde Karar verme becerileri açısından denk olup olmadıklarını belirlemek için ön test olarak uygulanmıştır. Uygulanan ön test analiz sonuçlarına göre, çalışma öncesinde iki grubun ön test EKVÖ puanları arasında normal dağılım görülmediğinden Mann Whitney U testi ile analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda $p>0,5$ olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Dolayısıyla çalışma öncesinde deney ve kontrol gruplarının karar verme becerileri açısından denk oldukları söylenmiştir. Ardından Deney grubuna, araştırmacı tarafından hazırlanan oyun teorisi etkinlikleri problem çözme ve olasılıksal bir yaklaşım kullanarak oyun teorisinin karar verme becerilerimize etkilerini ve anlamını görebilecekleri

bir içerikte uygulanmıştır. Etkinliklerde günlük yaşamdan kritik durumlar örnekler verilerek öğrencilerin matematiksel modelleme uygulayarak karar vermeleri istenmiştir. Bu etkinliklerle öğrencilerin oyun teorisini kullanarak ve karar verme durumlarının matematiksel modellemelerini uygulayarak karar verme becerilerini geliştirmelerini sağlamak hedeflenmiştir. Diğer taraftan kontrol grubuna standart ÖGYP etkinliklerinden modüler aritmetik etkinlikleri uygulanmıştır. Etkinlik sorularının çözümleri iki grupta da akıllı tahtada öğrencilere yaptırılmıştır. Toplamda 4 haftalık 8 saatlik dersin ardından, Ergenlerde Karar Verme Ölçeği (EKVÖ) iki gruba da son test olarak uygulanmıştır. Ön test ve son testlerden elde edilen veriler "Spss 22.0" programıyla istatistiksel olarak analiz edilmiştir.

Bulgular

alışmanın sonunda, EKVÖ puanları normal dağılıma sahip olmadığından bir non parametrik test olan Mann Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Son test analiz sonuçlarına göre, oyun teorisi etkinlikleri uygulaması neticesinde iki grubun EKVÖ puanları arasında tüm boyutlarda $p>0,5$ olduğundan anlamlı farklılık oluşmadığı görülmektedir.

Sonuçlar

EKVÖ betimsel istatistiklerinin değerlendirilmesinde, grupların ortalamaları karşılaştırıldığında deney grubu lehine ortalamalarda net farklılaşma görülmektedir. Karar verme ölçeğinin olumlu faktörlerinin Öz Saygı ve Seçicilik puanları ortalamalarında, oyun etkinlikleri uygulanan grup öğrencilerinde kontrol grubuna nispeten daha fazla artış; olumsuz faktörlerinde ise (Panik ve Sorumluluktan kaçma gibi) deney grubu öğrencilerinin daha fazla düşüş gösterdiği görülmektedir. Bu durum oyun etkinliklerinin üstün yetenekli öğrencilerin karar verme ölçeği puanlarına olumlu katkı oluşturduğunu göstermektedir. Fakat neticede anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Ergenlerde Karar Verme Ölçeği, Üstün Yetenekli Öğrenciler, Oyun Teorisi, Karar Verme Becerisi

The Effect of Game Theory Activities On Decision Making Skills

Abstract

Aim of The Study

Game theory is a subject of Economics which studies the mathematical models of strategic interaction amongst rational decision-maker players. In this study, the effect of game theory activities on gifted students' decision-making skills will be analysed. Method: Before starting our study, detailed information about game theory and decision-making are gathered.Afterwards, some activities were designed to develop students' decision-making skills. Adolescence Decision Making Questionnaire (ADMQ) scale is applied on "experimental" and "control" groups as pretest. Subsequently; game theory activities to the experimental group and usual modular arithmetic activities to the control group were applied. After four weeks (8 lessons), ADMQ is applied to both groups as posttest. The datas from pretests and posttests are analysed statistically by using the programe Spss 22.0 Findings: At

the end of the study, the datas were analysed by the “Mann Whitney U” test. According to the last datas, pretest and posttest scores are both p>0.5 which means that the both groups are equal on decision making skills. As conclusion, there is no meaningful difference between groups after lessons. Conclusions: According to the descriptive analysis, there is a clear difference in countenance of the experimental group when the score avarages are compared. According to these findings, game theory studies affected positively to the ADMQ scores of gifted students, but yet there is no statistically meaningful difference in conclusion. Aim of The Study : Game theory is a subject of Economics which studies the mathematical models of strategic interaction amongst rational decision-maker players. In this study, the effect of game theory activities on gifted students’ decision-making skills will be analysed. Method: Before starting our study, detailed information about game theory and decision-making are gathered.Afterwards, some activities were designed to develop students’ decision-making skills. Adolescence Decision Making Questionnaire (ADMQ) scale is applied on “experimental” and “control” groups as pretest. Subsequently; game theory activities to the experimental group and usual modular arithmetic activities to the control group were applied. After four weeks (8 lessons), ADMQ is applied to both groups as posttest. The datas from pretests and posttests are analysed statistically by using the programe Spss 22.0 Findings: At the end of the study, the datas were analysed by the “Mann Whitney U” test. According to the last datas, pretest and posttest scores are both p>0.5 which means that the both groups are equal on decision making skills. As conclusion, there is no meaningful difference between groups after lessons. Conclusions: According to the descriptive analysis, there is a clear difference in countenance of the experimental group when the score avarages are compared. According to these findings, game theory studies affected positively to the ADMQ scores of gifted students, but yet there is no statistically meaningful difference in conclusion. Aim of The Study : Game theory is a subject of Economics which studies the mathematical models of strategic interaction amongst rational decision-maker players. In this study, the effect of game theory activities on gifted students’ decision-making skills will be analysed. Method: Before starting our study, detailed information about game theory and decision-making are gathered.Afterwards, some activities were designed to develop students’ decision-making skills. Adolescence Decision Making Questionnaire (ADMQ) scale is applied on “experimental” and “control” groups as pretest. Subsequently; game theory activities to the experimental group and usual modular arithmetic activities to the control group were applied. After four weeks (8 lessons), ADMQ is applied to both groups as posttest. The datas from pretests and posttests are analysed statistically by using the programe Spss 22.0 Findings: At the end of the study, the datas were analysed by the “Mann Whitney U” test. According to the last datas, pretest and posttest scores are both p>0.5 which means that the both groups are equal on decision making skills. As conclusion, there is no meaningful difference between groups after lessons. Conclusions: According to the descriptive analysis, there is a clear difference in countenance of the experimental group when the score avarages are compared. According to these findings, game theory studies affected positively to the ADMQ scores of gifted students, but yet there is no statistically meaningful difference in conclusion.

Keywords: Decision Making Scale for Adolescents, Gifted Students,game Theory, Decision Making Skill

Problemlerin Sunuluş Tarzlarına Göre İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Sürecinde Kullandıkları ve Tercih Ettikleri Bilgi Türü

Feride Özyıldırım Gümüş[1] *

[1]Aksaray Üniversitesi

*Sorumlu yazar: feridezyldrm@gmail.com

Özet

Matematiksel bilgiyi genel olarak kavramsal ve işlemsel bilgi temelinde ele almak mümkündür. Kavramsal bilgi, daha zengin ilişkiler barındıran bilgiler ve bu bilgiler arasındaki bağ olarak tanımlanmaktadır. İşlemsel bilgi ise genel olarak algoritmik işlemler, kurallar ve semboller bilgisi şeklinde tanımlanmaktadır. Bu tanımlara göre, işlemsel bilginin ezberlenmeye daha müsait bir yapısı olduğu söylenebilir. Ancak zihinde anlamlandırılmadan ve ilişkilendirilmeden, ezberle yapılanan bilginin uzun süre kalıcı olamayacağı ve farklı durumlar için uyarlanamayacağı düşünülmektedir. Alan yazında ancak bu iki bilgi türünün birlikte kullanılmasıyla problem çözme sürecinde başarılı olunacağı belirtilmiş ve bu iki bilgi türünün birbirleri ile etkileşim içinde olduğu vurgulanmıştır. Bireyin ağırlıklı olarak bu iki bilgi türünden hangisini kullandığını ayırt etmek için alan yazında genellikle problem çözme süreçlerinin incelendiği gözlenmiştir. Bir problemin çözümünde tamamen işlemsel bilginin ya da tamamen kavramsal bilginin kullanıldığını söylemek neredeyse imkansız olabilmektedir. Bu nedenle, ancak ağırlıklı olarak hangi bilgi türünün kullanıldığını belirlemek mümkün olabilmektedir. Alan yazında bireylerin problem çözme sürecinde kullandıkları bilgi türünü belirlemeye yönelik çalışmalar olsa da sunulan problemlerin sunuluş tarzı ile kullanılan bilgi türünü birlikte inceleyen yeterli çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle gerçekleştirilen bu çalışmada, ilköğretim matematik öğretmen adaylarının problem çözme sırasında kullandıkları bilgi türünün, problemlerin sunuluş tarzına göre değişiklik gösterip göstermediği incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda nicel araştırma yöntemlerinden faydalanılmış ve iki farklı üniversitenin farklı sınıflarında öğrenim gören 118 ilköğretim matematik öğretmen adayı ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, 15 matematik probleminden oluşan bir problem testi kullanılmıştır. Sözü edilen test maddeleri için daha önceden geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış olup, geçerli ve güvenilir bir test olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında gerçekleştirilen ilk uygulamada, problem testindeki her bir problem için olası tüm çözümler ilgili problemin altına yazılmış ve öğretmen adaylarına bu çözümlerden hangisinin kendilerinin ilgili problem için kullanacağı çözüm yolu olduğu sorulmuştur. Sözü edilen uygulamada her bir problem için sunulan çözüm yolları doğru olup, ağırlıklı olarak işlemsel ya da ağırlıklı olarak kavramsal bilgi içermesi bakımından alan uzmanları tarafından daha önceden gruplanmıştır. Bu gruplama ile öğretmen adaylarının her bir problem için ağırlıklı olarak hangi bilgi türünü içeren çözüm yollarını tercih ettikleri belirlenmiştir. Bu uygulamadan yaklaşık altı ay sonra, yine aynı problemler bu defa çözüm yolu verilmeden açık uçlu maddeler halinde öğretmen adaylarına sunulmuş ve çözmeleri istenmiştir. Öğretmen adaylarının problemleri çözmeleri için herhangi bir süre kısıtlamasına gidilmemiştir. Bu uygulamadan elde edilen çözüm yolları da yine sözü edilen aynı gruplama

ile ağırlıklı olarak işlemsel ya da ağırlıklı olarak kavramsal bilgi içermesi bakımından sınıflandırılmıştır. Her iki uygulamada için de öğretmen adaylarının testin genelinde tercih ettikleri ve kullandıkları işlemsel bilgi ağırlıklı çözüm yolu ve kavramsal bilgi ağırlıklı çözüm yolu sayıları belirlenmiştir. Elde edilen bulguları göre, öğretmen adaylarının her iki uygulamada da işlemsel bilgi ağırlıklı çözüm yollarını, kavramsal bilgi ağırlıklı çözüm yollarına oranla daha fazla kullandıkları ve tercih ettikleri belirlenmiş ve bu değerler arasındaki farkların da istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca göre öğretmen adaylarının problem çözümünde tercih ettikleri ve kullandıkları bilgi türünün, problemin sunuluş tarzına göre farklılaşmadığı yorumu yapılabilir. Bu bulgunun, kavramsal ve işlemsel bilgi adına gerçekleştirilen diğer araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca gelecekte öğretmen adaylarının problem çözme sürecinde kullandıkları ve tercih ettikleri bilgi türünü etkileyen diğer faktör hakkında gerçekleştirilecek çalışmaların da alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Işlemsel Bilgi, Kavramsal Bilgi, Problem Çözme

Type of Knowledge That Preservice Elementary Mathematics Teachers Use and Prefer in the Process of Problem Solving According to the Presentation Styles of Problems

Abstract

It is possible to deal with mathematical knowledge on the basis of conceptual and procedural knowledge. Conceptual knowledge is defined as the link between information and information with richer relationship. Procedural knowledge is generally defined as the knowledge of algorithmic operations, rules and symbols. According to these definitions, it may be said that procedural knowledge is more suitable for memorization. However, it is thought that the memorized information cannot remain in the mind for a long time and cannot be adapted for different situations. In the literature, however, it was stated that using both of these two types of knowledge make individual be more successful during the problem solving process. The problem-solving processes of individuals were examined in the literature in order to distinguish the usage of those two types of knowledge. It is almost impossible to say that purely procedural knowledge or purely conceptual knowledge is used to solve a problem for each individual during problem solving. Therefore, it is more suitable to determine what type of knowledge is used predominantly. Although there are studies to determine the type of knowledge used in the problem solving process of individuals in the literature, there are not enough studies that examined the presentation style of the problems and the type of knowledge used together. Therefore, in this study, it is aimed to examine whether the type of knowledge that preservice elementary mathematics teachers use during the problem solving varies according to the manner in which the problems are presented. For this purpose, quantitative research methods have been utilized and 118 elementary mathematics teachers who study in different grades of two different universities determined as participants. As a data collection tool, a problem test consisting of 15 mathematical problems was used. For the mentioned test items, validity and reliability studies were performed and it was concluded that

this was a valid and reliable test. In the first application conducted within the scope of the study, all possible solutions to each problem in the test were given under the relevant problem, and the preservice teachers were asked which of these solutions would be the solution that they would use for the related problem. The solutions provided for each problem in that application are correct and have been previously grouped by field experts in that they contain predominantly procedural or predominantly conceptual knowledge. Approximately six months after this application, the same problems were presented to preservice teachers as open-ended item format and this time they were asked to solve them. There was no time limit to solve problems. The solutions obtained from this application were also classified in terms of the fact that they contain predominantly conceptual knowledge or predominantly conceptual knowledge with the same grouping mentioned before. In both applications, the number of solutions in terms of containing predominantly conceptual knowledge or predominantly conceptual knowledge were determined for each preservice teacher. According to the findings, it was found out that the pre-service teachers used and preferred procedural knowledge-oriented solutions more than conceptual knowledge-oriented and the differences between these values were statistically significant. According to this result, it can be interpreted that preservice teachers preferences did not differentiate according to the presentation type of problems. It is thought that this finding will contribute to other research conducted on behalf of conceptual and procedural knowledge. In addition, it is thought that the studies that will be carried out in the future about the other factors that may affect the type of knowledge that the preservice teachers use in the problem solving process will also contribute to the field.

Keywords: Conceptual Knowledge, Procedural Knowledge, Problem Solving

Prospective Mathematics Teachers' Developments and Perceptions On Tpack Through Geogebra Based Lesson Plans and Activity Sheets

Rabia Nur Öndeş[1] *, **Alper Çiltaş**[1]

[1]Atatürk Üniversitesi

*Corresponding author: ondeseme@gmail.com

Abstract

Purpose

While using technology in mathematics lessons has potential to improve the teaching, teachers expected to integrate it into their lessons effectively instead of using only as a demonstration tool, which leads them to having Technological and Pedagogical Content Knowledge (TPACK). In this study, it was aimed to investigate GeoGebra, dynamic geometry software (DGS), integrated lesson plans designed by teachers and their perceptions on TPACK in the context of the course that was designed for the pre-service mathematics teachers to develop their TPACK through the sample activities.

Method

It was observed that former fourth year students enrolled in mathematics education department of a public university in Turkey had not integrated technology into their lessons when teaching mathematics in the school experience course that their micro-teaching videos were recorded. In this sense, the questionnaires called "TPACK regarding Geometry Instrument" were distributed to a total number of 90 fourth year students to identify their TPACK levels. This instrumentation containing seven subcomponents has 51 items with six point Likert-type scale and the findings have shown that the average of the mean scores (X =4.50) has a high value over the six points as expected. In contrast to the scale results, students have stated that they have no experience on writing lesson plans, designing activity sheets and using dynamic geometry software or other instructional programs except Mathematica. Based on the observations, interviews and instrument results it was identified that there is a need to offer a course in which students learn to use DGS and integrate technology into their lessons effectively. In this respect, the study was conducted by using the action research design to deal with this problem. 24 pre-service mathematics teachers were participated voluntarily in the study that follows 14 weeks syllabus based on the action plan. The data was collected through observations, documents, lesson plans, GeoGebra files, video records and reflection papers. The aim of the course was to teach participants how to use GeoGebra and prepare lesson plan and activity/work sheet, and also provide an environment in which they can experience on the activities that focus on the integration of content, pedagogy and technology knowledge. Within the process, students were asked to draw 14 geometric constructions from Euclid's Elements by using only straightedge and compass (CK); observe the corresponding constructions from computer simulations (TCK); create GeoGebra files every week (TCK); upload all files to the identified assignments in Edmodo (TPK); attend the micro-teachings that requires them to complete the discovery-based

learning tasks and observe the teacher (PCK, PK); prepare lesson plan and activity sheet as groups of four and revise them by considering the feedbacks given by researcher (PCK); record their micro-teaching videos as groups of four (PCK); select three GeoGebra materials from the web site and share them on Edmodo (TCK, TPK); prepare their individual lesson plans including activity sheet and GeoGebra file as instructional materials (TPACK); write the reflection paper which contains questions about the application. The TPACK performance assessment instrument with 21 items was used to analyze students' projects containing lesson plan, activity sheet and GeoGebra file and the content analyzing method was used to analyze their reflection papers obtained in the study.

Findings

The findings of the study revealed that the mean values of the scores obtained from assessments of 24 students' lesson plans for each section were as follows: CK (2.50), PK (1.13), TK (1.84), PCK (2.05), TCK (1.42), TPK (0.75), TPACK (2.21). Accordingly, the prospective mathematics teachers developed ideas about the TPACK involving (1) the possible contributions of using GeoGebra to their knowledge of mathematics (CK) and (2) teaching mathematics (PCK), (3) the points to consider when selecting GeoGebra materials (TCK), (4) designing activity sheets (PCK) and (5) integrating GeoGebra into the lessons (TPACK). The codes under the each category as follows; (1) making sense of concepts, discovering where it came from, establishing relationship between concepts, making them concrete, observing dynamic changes, seeing different ways, making logical inference, maintaining prior knowledge, developing three-dimensional thinking, making constructions that are hard to draw with pencil; (2) it facilitates teaching, visualizes concepts, gathers attention, makes lessons enjoyable, saves time, enables to student-centered instructions, enables to apply discovery-based teaching, enables to show multiple representations, enables to observe changes dynamically, supports teamwork, enables to access instructional materials easily; (3) being related to the topic, not including redundant information, being dynamic, having slider, being clear and understandable, being applicable, being functional, being related to other objectives, enabling to conceptualization, supporting generalization, having appropriate purpose of the instruction and student level; (4) being goal-oriented, matching students level, using suitable font type/size, arranging the suitable activity duration and length; adding reminders, daily-life examples, visuals, sufficient blanks for students explanations and probing questions; arranging from known to unknown, asking clear/understandable questions, asking questions that encourage to make reasoning, supporting other perspectives to be shared, using clear directions, supporting students' engagement and making connections with other concepts, leading to generalizations with induction; (5) selecting appropriate moments to use it, giving sufficient time to observations, selecting striking materials, giving feedbacks, using dynamic features, creating discussion environments, providing students tables/graphs to make inferences, using for conceptualizing instead of practice, asking probing questions about material.

Results

In this study, participants have gained experience on using technology (simulations in websites, GeoGebra, Edmodo), being student in micro-teaching sessions, examining the activities and designing their own lesson plans. According to the findings obtained from the

reflection papers, they have developed an understanding about the nature and pedagogy of TPACK with regard to the beginning. Also, there was an observable development in the their lesson plans, the design of the activity sheets and the integration of the DGS on their lessons when comparing first group works and final individual projects. Yet, there was a need for more experiences of preparing and implementing lesson plans with DGS for them in order to develop their TPACK levels. To do this, it can be suggested that this course can be revised and extended.

Keywords: Tpack, Lesson Plan, Assessment, Technology İntegration, Tpack Development, Action Reseach

Sınıf Öğretmenlerinin Alan Ölçme Süreçlerinin İncelenmesi

Şeyma Şengil Akar[1], **Azime Atay**[2] *, **Şerife Koza Çiftçi**[3], **Pınar Yıldız**[4]

[1]Kastamonu Üniversites
[2]Erciyes Üniversitesi
[3]Akdeniz Üniversitesi
[4]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
*Corresponding author: azimeatay@erciyes.edu.tr

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı ilkokul sınıf öğretmenlerin alan ölçme sürecine ilişkin düşüncelerinin belirlenmesidir.

Yöntem

Bu bağlamda çalışmanın yöntemi nitel araştırma desenlerinden durum çalışması olarak belirlenmiştir. Çalışma amaçlı örnekleme yöntemleri ile belirlenen iki sınıf öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir görüşme formu yardımıyla toplanmıştır. Çalışmada öğretmenlerin alan ölçme sürecine ilişkin düşünceleri gerçekleştirilen iki odak grup görüşme kapsamında araştırılmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir.

Bulgular

Çalışma kapsamında öğretmenlere birer kâğıt ve bu kâğıdın alanını tam olarak kaplamayacak birim kareler verilmiştir. Öğretmenlerden bu birim kareler yardımıyla verilen kâğıdın yüzey alanını bulmaları istenmiştir. Öğretmenlerin kâğıdın alanını bulmak için süreç boyunca farklı yaklaşımlar sergiledikleri gözlenmiştir. Öğretmenler ilk önce alanı birim karelerle kaplamaya çalışmış ancak tam olarak kaplayamadıkları için farklı bir yöntem aramışlardır. Önemli olanın kâğıdı tam olarak kaplamak olduğunu düşünen öğretmenlerin birim kareleri farklı bir şekillere ayırdıkları gözlenmiştir. Öğretmenler bu süreçte eş birim seçimine dikkat etmemiştir. Ayrıca öğretmenler, kaplama yaparken oluşturdukları bazı şekiller arasında boşluk kalmış ve bazı şekiller ise kısmen üst üste binmiştir. Kaplama işlemi sonucunda toplam alanı bir birim cinsinden ifade edemeyince araştırmacının da yönlendirmeleri ile kâğıdın alanı hesaplamak için başka bir yol aramışlardır. Öğretmenlerin alanı kaplamak için ikinci yaklaşımları aynı birimin farklı büyüklüklerini kullanmak olmuştur. Öğretmenler öncelikle tüm alanı birim karelerle kaplamış, daha sonra ise; kalan alanları kâğıdı katlayarak oluşturduğu 6/9 birimlik ve 4/9 birimlik kâğıtlarla kaplamışlardır. Öğretmenler bu orana kâğıdı katlayarak karar vermişlerdir ancak bu bölgelerin alanlarını belirlerken zorlandıkları gözlenmiştir. Bu kaplamana sonucunda öğretmenler kare şeklindeki not kağındının farklı oranlarda kesilmesi ile oluşturulan dikdörtgen ve kare şeklindeki birimlerle şekli kaplamış ve ilk başta verilen birim kare cinsinden alanı 10 1/3 bulmuşlardır. İkinci oturumda öğretmenlerden kendi seçtikleri bir birim ile tüm kâğıdın alanını dizi oluşturarak hesaplamaları istenmiştir. Bu

şekilde daha önce buldukları alan değerinden farklı bir alan ölçüsü değeri bulmaları gerektiği vurgulanmıştır. Bu aşamada öğretmenlere yine bir tane A4 kâğıdı ve daha küçük birimlerle ölçme yapabilmeleri için küçük not kâğıtları ve makas verilmiştir. Bu aşamada öğretmenler yine ilk oturumdakine benzer bir tutum izlemişlerdir ve alanı aynı birimin farklı oranlarını kullanarak kaplamışlardır. Bir not kağıdını 9 alt birim kareye ayırırken, diğer bir not kağıdını 16 alt birim kareye ayırmışlardır ve kağıdın alanını tek bir birim kare cinsinden ifade edememişlerdir.

Sonuç

Bu çalışmadan elde edilen bulgular, öğretmenlerin seçtikleri ölçü biriminin ölçecekleri alanı tam olarak kaplaması gerektiğine ilişkin bir kavram yanılgısına sahip oldukları göstermektedir. Verilen birim karelerle kaplama yapıldığında A4 kağıdının bir birim kareye karşılık gelmeyen bir bölümü kalmıştır. Öğretmenlerin başlangıçta ellerindeki birim kareleri daha küçük eş birim karelere ayırarak alt birimler oluşturmak yerine, birim kareleri keserek farklı geometrik şekiller oluşturdukları gözlemlenmiştir Bir öğretmen dikdörtgen, üçgen yamuk gibi şekillerle alanı kaplamaya çalışırken, diğer öğretmen ise bazı birim kareleri eş dikdörtgenlere ayırarak kaplama yapmıştır. Bu durum, öğretmenlerin alan ölçümünde neden birim karelerin kullanıldığının kavramsal bilgisine sahip olmadıklarını, sadece işlemsel bilgilerini kullanarak birim kareleri tercih ettiklerinin bir göstergesidir. Dikdörtgenlerle alanı kaplamaya çalışan öğretmen, tüm alanı kaplayamadığı fark edince birim karelerden oluşan kağıtları katlayarak 9 küçük birim kareye ayırmış ve bu küçük birim kareleri keserek boş alan alanı tam olarak kaplayabilmiştir. İkinci öğretmende bu çözümün mantıklı olduğunu belirtip çözümü desteklemiştir. Fakat ikinci oturuma geçildiğinde öğretmenlerin bu çözümü alan ölçme kavramının doğası ile ilişkilendirerek oluşturmadıkları anlaşılmıştır. Çünkü ikinci oturumda öğretmenlerden kendi birimlerini seçerek A4 kağıdınınalanını ölçmeleri ve ilk oturumdaki cevaplarından farklı bir cevap bulmaları istenmiştir. Öğretmenlerin yine A4 kağıdını kaplamaya odaklandıkları ve boş kalan alanı kaplamak için verilen küçük kağıtları eşit olamayan daha küçük birim karelere ayırmışlardır (birimin bir tanesini 16 küçük alt birim kareye ayırırken, diğer bir birimi 9 küçük alt birim kareye ayırmışlardır). Bu çalışmadan çıkarılabilecek diğer bir sonuç ise öğretmenlerin verilen dikdörtgensel ve kare bölgelerin kenar uzunluğuna ait herhangi bir bilgi verilmediğinde alan formülünü kullanmadıkları yani kullanılan birimler ile ölçülen alan arasındaki çarpımsal ilişkiyi fark etmedikleridir. Öğretmenler birim kareleri kullanarak dikdörtgensel dizi yapısını oluşturamamış sadece kaplama yaparak birim kareleri saymıştır.

Keywords: Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenleri, Birim Kare, Alan Ölçme

Investigation of Primary School Teacers' Area Measurement Process

Abstract

Purpose Statement

The purpose of this study is to determine the understanding of primary school teachers about the area measurement process. Method In this context, the method of the study was

determined as a case study from qualitative research designs. The study was conducted with two primary school teachers determined by purposeful sampling methods. The data were collected by a semi-structured interview form developed by the researchers. In the study, the understanding of the teachers on area measurement process was investigated within the scope of the two focus group interviews. The data were analyzed by descriptive analysis. Result Within the scope of the study, teachers were given a paper and unit squares which would not completely cover the area of this paper. The teachers were asked to find the surface area of the paper with the help of these unit squares. It was observed that teachers had different approaches throughout the process to find the area of paper. Teachers first tried to cover the area with unit squares, but they could not cover it completely, so they looked for a different method. According to teachers the important thing is to cover the paper completely and so they divided the unit squares into different geometric shapes to cover leftover space of paper. Teachers did not pay attention to the selection of identical units in this process. In addition, teachers left gaps between some of the shapes they created while they were tiling, and some figures partially overlapped. As the result of the tiling process teachers could not express the total area as measurement of identical units, and with intervention of the researcher they tried to find another way to measure the area of the paper. Second approaches of teachers to cover the area of paper were to use different sizes of the same unit. Teachers firstly cover the entire area with unit squares, then; they cover the remaining areas with 6/9 units and 4/9 units of paper. Teachers decided this ratio by folding the paper in this, but it was observed that teachers had difficulty in determining area of these remaining regions. As a result of this tiling, the teachers covered the shape with rectangular and square-shaped units obtained by cutting beginning unit square in different proportions, and the area was found as 10 1/3 unit square (the unit square given at the first place) . In the second session, teachers were asked to compute the area of the entire paper with a unit of their choice. In this way, they have explained that they should find a measure of area different from they had previously found. At this stage, the teachers were again given an A4 paper and small note papers and scissors for measuring with smaller units. At this stage, teachers followed a similar attitude to the first session and covered the area by using different ratios of the same unit. They were divided one of note paper to 9 sub-unit- square while they were divided another note paper 16 sub-unit-square and they could not find measure of area of paper. Conclusion Findings from this study show that teachers have a misconception that the unit of measurement they choose should completely cover the area they measure. When they tried to cover surface of paper with given unit squares, a piece of A4 paper does not correspond to a unit square. Instead of creating sub-units by dividing unit squares into smaller unit squares, it was observed that the teachers initially created different geometrical shapes by cutting the unit squares. This is an indication that teachers do not have a conceptual knowledge of why unit squares are used for area measurement, they only use unit square as a procedure. When the teacher tried to cover the area with rectangles, she realized that she could not cover the whole area, she folded square shaped note paper and got 9 small units square. Then she cut note paper into small unit and completely covered the area. The second teacher also stated that this solution is logical and supported the solution. However, during second session, it was understood that the teachers did not do this solution by associating with the nature of the area measurement concept. In the second session, the teachers were asked to select their own measurement units to measure the

area of the A4 paper and to find a different answer from the answers in the first session. Teachers have again focused on covering A4 paper, and they chose to cover the remaining space by dividing the units into smaller unit squares whose size are not equal (one unit is divided into 16 small subunits, while another unit is divided into 9 small subunits). Another conclusion that can be drawn from this study is that teachers do not use the area formula when no information is given about the measure of length of the given rectangular and square regions, that is, they do not notice the multiplicative relationship between the units used and the measured area. Teachers could not create rectangular array structure by using unit squares and counted unit squares after tiling the paper.

Keywords: Key Worlds: Primary School Teachers, Unit Square, Area Measurement

Solution Strategies of Middle School Students in Proportional Reasoning Problems

Gamze Özen Yılmaz[1] *, **Didem Akyüz**[2]

[1]Mili Eğitim Bakanlığı
[2]Orta Doğu Teknik Üniversitesi
*Corresponding author: gamzozen@gmail.com

Abstract

Purpose

Proportional reasoning consists of the ability of solving proportional reasoning problems, distinguishing proportional situation from nonproportional situations and understanding the mathematical relationships of the multiplicative problem situations. Therefore, it is a quite difficult and complicated skill. Proportional reasoning serves as an important bridge between arithmetic and algebra. It is fundamental for many mathematical topics such as algebra, measurement, geometry and probability. However, not only students but also teachers have often difficulties in proportional reasoning. Therefore, it is important to understand students' thinking process and their strategies in proportional reasoning. This study investigates students' different strategies related to proportional reasoning in different grade levels in a middle school.

Methodology

The study included fifth, sixth, seventh and eighth grade students from a public school in Ankara. 18 students were from fifth grade, 19 students were from sixth grade, 16 students were from seventh grade and 26 students were from eight grade. In the study, a test consisting of ten proportional reasoning problems that were adapted from literature was applied to the students in order to understand their solution strategies on proportional reasoning. The test had seven open-ended and three multiple-choice questions. The students were given sufficient time to solve the problems. To examine the solution strategies, they were coded based on the categories defined in the literature. These strategies were named as unit rate, factor of change, equivalent fractions, cross-product, equivalent class and build-up.

Results and Discussion

According to the results, fifth graders mostly used unit rate and factor of change strategies. Only one student used build-up strategies. At sixth grade similarly, many students preferred to use factor of change and unit rate strategies. Different than fifth graders they also used equivalent class strategies beside build-up strategies. Seventh grade students' strategies were also similar to sixth graders. However, in addition to factor of change and unit rate strategies, many students also used equivalent class strategies. Only few students used build-up strategies. In eight grades, students mostly used cross-product strategy. There were also students who used s factor of change and unit rate strategies. Only few students used build-up strategies. The findings showed that most of the solutions at fifth, sixth and seventh grade students consisted factor of change and unit rate strategies. The percentage of these strategies

were also high enough in eighth grade, however the cross-product strategy had the highest percentage. The reason of this situation might stem from the fact that only eight grade students knew the cross-product strategy. However, the students used this strategy also had difficulties in finding the right answer as they could not remember the strategy. Thus, it is important to support conceptual understanding before move on to procedural strategies. This way, students might have a chance to do the problem correctly when they have difficulty in remembering the formulas. In addition, the strategies of equivalent class and build-up were barely used. This might stem from the fact that teachers might not know these strategies. Thus, it would be beneficial if teachers thoroughly learn these different strategies and share them with their students.

Keywords: Proportional Reasoning, Middle School, Strategies

Students' Difficulties and Misconceptions in Integers

Şule Şahin Doğruer[1] *, **Didem Akyüz**[2]

[1]Şüküfe Nihal Ortaokulu
[2]Orta Doğu Teknik Üniversitesi
*Corresponding author: sule_sahinn@hotmail.com

Abstract

Introduction

From past to the present, many studies revealed the difficulties that mathematicians have experienced in integers- especially dealing with the meaning of negative numbers. In order to overcome these difficulties, the researchers investigated the different ways of improving students' understanding of integers such as using models. Neutralization models and the number line models are the two common models that are used widely. While the neutralization model is based on demonstrating operations by using physical objects, the number line models are based on the positions and the distance between numbers. Additionally, with the spread of technology, virtual manipulatives are also used to support these models. Even though the models are important; they are not very effective unless they are used to support students' understanding as well as the difficulties and misconceptions. This study explores sixth grade students' difficulties and misconceptions in integers and give suggestions to overcome them.

Method

This study presents the results of a teaching experiment conducted in two 6th grade classrooms in integers context. The study particularly focuses on students' difficulties and misconceptions in integers. The instructional sequence that was used in this study continued through three weeks (fifteen lessons). The sequence based on the assets, debts and net worth concepts. One of the researchers was the teacher and she was responsible to orchestrate whole classroom sessions. All lessons were video-typed during the study; additionally, field notes were taken. To document classroom discussions, content analysis method was used. The levels of content were differentiated as: themes and main ideas of the text as primary content; context information as latent content. In this respect, all video-taped lessons were transcribed to define categories. After initial categories were created and these categories were reduced based on the coding.

Findings and Discussion

Based on the analysis, two main difficulties and misconceptions were obtained in integers. While difficulties were related to understanding sum of a positive and a negative number as well as understanding the meaning of addition and subtraction of integers on number line; the misconceptions were related to sign of the result and making incomplete or wrong generalizations about the rules. For example, even though students could calculate net worth by using asset and debt concepts; they had difficulties in writing the operations with mathematical sentences. Additionally, they had misconceptions such as "when a negative and a positive integer are added, the sign of the result is the same with the sign of the first number

in the given mathematical sentence". They also tried to apply their previous knowledge that is "the sign of the result is equal to the number that has bigger absolute value" to multiplication and division of integers. However, by using an instructional sequence that includes a context was important for students to overcome these difficulties and misconceptions. The sequence was helpful for students to understand the negative integers and operations on them. The net worth context seemed to be effective in internalizing the context. But it is important to state that ready-made sequence might not be very useful for students. In this study, even though there was a sequence, the teacher added new activities to the sequence based on students' difficulties and misconceptions and also used different models such as number line to support students' understanding. Thus, in order to help students to overcome the difficulties and misconceptions; teachers need to revise their activities based on students' learning and use different models.

Keywords: Integers, Difficulties, Misconceptions, Sixth Grade

Süreklilik Konusunda Matematik Öğretmen Adaylarının Kavram İmajları

Meltem Coşkun[1] *, **Necla Turanlı**[1]

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: meltemcoskun@hacettepe.edu.tr

Özet

Kavramsal öğrenme her alanda önemli bir yer teşkil etmektedir. Matematik eğitiminde ise kavramsal öğrenmenin formal tanımların öğrenilmesi ile ilişkili olduğu söylenebilir. Peki, öğrenilen matematiksel tanımlar ne kadar kalıcı olmaktadır? Tanımlar uzun vadede unutulabilir. Dolayısıyla formal tanımlar ile ilgili zorluk yaşanmaması, formal tanımların unutulmaması ve doğru anlaşılması için kavramlar ile ilgili doğru kavram imajına sahip olunmalıdır. Öğrencilerde kavramlara ait doğru imajların oluşturulması isteniyor ise öncelikle öğretmenlerde kavramlara ait imajların nasıl olduğu sorgulanmalıdır. Çünkü kavrama ait düşüncelerini öğrencilere aktaracak olan öğretmenlerdir. Öğretmenin kavrama yönelik sözel veya görsel ifadeleri öğrencinin imajında yer edinecektir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı matematik öğretmen adaylarının matematiğin en temel konularından biri olan süreklilik konusuna yönelik kavram imajlarını belirlemektir. Araştırmanın amacı doğrultusunda çalışma grubu 2017-2018 eğitim öğretim yılında, bir devlet üniversitesinin matematik öğretmenliğinde öğrenim gören öğretmen adayları ile oluşturulmuştur. Çalışma grubunda yer alan öğretmen adayları amaçlı örneklem tekniği ile belirlenmiş; bu doğrultuda araştırmacılar tarafından hazırlanan "Süreklilik Başarı Testi"; 3. sınıfta öğrenim gören 14, 4. sınıfta öğrenim gören 12 ve 5. sınıfta öğrenim gören 28 olmak üzere; toplam 54 matematik öğretmen adayına uygulanmıştır. Başarı testinin puanlama anahtarı araştırmacılar tarafından hazırlanmış ve bu puanlama anahtarına göre değerlendirmeler yapılmıştır. Puanlama sonuçları, öğretmen adaylarının araştırmaya gönüllü olmaları ve kendilerini ifade edebilecek düzeyde olmaları kıstasları dâhilinde 3, 4 ve 5. sınıftan zayıf, orta ve iyi olmak üzere üç farklı seviyeden matematik öğretmen adayı seçilerek araştırmanın çalışma grubu oluşturulmuştur. Araştırmanın modeli nitel araştırma desenlerinden olgubilim çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırma süresince hazırlanan "Süreklilik Kavramına Yönelik Görüşme Formu" ise veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Bu formda 5 adet açık uçlu soru yer almaktadır. Öğretmen adaylarının formda yer alan açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ile çözümlenmiştir. Yapılan içerik analizi sonucunda devam eden, tanım kullanma, limit, süreklilik çeşitleri, türev, integral, grafik, somut ifadeler ve soyut ifadeler olmak üzere 9 kategori oluşturulmuştur. Sorulara verdikleri yanıtlar doğrultusunda devam eden ve grafik kategorilerinde yer alan öğretmen adayları süreklilik kavramını elini kaldırmadan çizme, kesintisiz olma ile ilişkilendirirken; tanım kullanma kategorisinde yer alan öğretmen adayları ise süreklilik kavramını; limit ile yapılan süreklilik tanımı, $\varepsilon-\delta$ süreklilik tanımı ve açık kümeler ile yapılan süreklilik tanımıyla açıklayacaklarını belirtmişlerdir. Peki, sürekliliğin farklı karakterizasyonlarından bahsedebilen öğretmen adayları neden hâlâ sürekliliği "elini kaldırmadan çizme, kesintisiz olma" şeklinde ifade etmektedir? Bu durumun sebebi olarak ise süreklilik kavramı ile lise yıllarında karşılaşılması

ve öğretmenlerin bu kavramı anlatırken kesintisiz, elini kaldırmadan çizme gibi ifadelere yer vermiş olması gösterilebilir. Sorulara verdikleri yanıtlar doğrultusunda limit, türev ve integral kategorilerinde yer alan öğretmen adayları süreklilik kavramı olmasaydı bu kavramların da olmayacağını belirtirken, yanıtları somut ifadeler ve soyut ifadeler kategorilerinde yer alan öğretmen adayları süreklilik kavramını günlük hayat ile ilişkilendirememiş olup sadece sürekliliğin grafiksel temsilleri ile ilişkilendirmeye çalışmışlardır. Dolayısıyla öğretmen adayları sürekliliğin grafiksel temsilini günlük hayata çevirmeye çalışmışlardır. Elde edilen bulgular ile birlikte araştırmanın sonucunda, matematik öğretmen adaylarının süreklilik kavramını tanımlar iken imajları doğrultusunda yanıt verdikleri; imajlarında ise süreklilik kavramının grafiksel temsillerinin baskın olduğu tespit edilmiştir. Matematik öğretmen adaylarının imajlarında var olan grafiksel temsillerde ise herhangi bir kopukluğun olmadığı sürekli fonksiyonların grafikleri ile sınırlı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kavram İmajı, Süreklilik, Matematik Öğretmen Adayı

Tanımlar Bağlamında Matematik Alan Bilgisi Üzerine Bir Çalışma

Solmaz Damla Altun[1], **Zekiye Morkoyunlu**[2] *

[1]Nevşehir Hacı Bektaşı Veli Üniversitesi
[2]Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
*Sorumlu yazar: zekiye.morkoyunlu@ahievran.edu.tr

Özet

Tanımlar matematikte verilen kavramların oluşturulmasında, anlaşılmasında ve diğer kavramlardan ayırt edilmesinde temel teşkil ederler (Van Dormolen ve Zaslavsky,2003) ve matematiksel düşüncelerin gelişmesini sağladığı için öğrenme ve öğretme sürecinde de yazılı ve sözlü iletişimi sağlarlar (Shir ve Zaslavsky, 2001). Ball(1990) bir matematik öğretmeninin herhangi bir konu ile ilgili belirli tanımları yapabilmesini matematik alan bilgisi ölçütleri içerisinde ele almıştır. Alan bilgisi, öğretmenlerin, öğretecekleri konuya ilişkin kavramların tanımlarını, işlemleri, kanıt ve ispatları, problem çözme becerilerini kapsayan bilgi türüdür (Shulman, 1986). İyi bir konu alan bilgisi hem öğretimin kalitesini artırır hem de öğrenci başarısına katkı sağlar. Bu yüzden bir matematik öğretmeninin iyi bir konu alan bilgisine sahip olması oldukça önemlidir(Gedik, 2014).Bu çalışmada öğretmen adaylarının matematik alan bilgileri temel matematiksel tanımları bilme ve yapabilme boyutlarında incelenmiştir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden Durum çalışması kullanılmıştır. 6 öğretmen adayından oluşan çalışma grubuna, tanımla ilgili iki soru sorulmuş ve yazılı görüşleri alınmıştır. Bu iki soruda 4 kavramın tanımı ve kavramsal olarak aralarında nasıl bir farklılık olduğu sorulmuştur. Detaylandırmak amacıyla öğretmen adaylarından yazılı görüş aldıktan sonra yüz yüze görüşme yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin hepsi tanımları tam olarak açıklayamamışlardır. Tanımlar arasındaki kavramsal farkları da 3 kişi yüzeysel olarak açıklayabilmişken, 3 kişi açıklama yapamamıştır. Öğretmen adayları temel matematiksel tanımların çoğunluğunu tam olarak, bir kısmını da yüzeysel bildiklerini bunlarda eksikliklerinin olduğunu, bu eksikliklerinin de bu tanımlarla ilgili kavramları anlatmadıklarından kaynaklandığını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Eğitimi, Tanım, Kavram

A Study On Mathematical Content Knowledge On the Context of Definitions

Abstract

Definitions are the basis for the construction, understanding and distinction of the concepts given in mathematics. (Van Dormolen ve Zaslavsky,2003). Since the definitions provide the development of mathematical ideas, they provide written and verbal communication in the teaching and learning process (Shir ve Zaslavsky, 2001). Ball (1990) discussed a mathematics teacher's ability to make specific definitions of any subject within the scope of mathematics

knowledge. Field knowledge is a type of knowledge that includes the definitions, processes, proofs and proofs of the concepts that teachers are going to teach, problem solving skills. (Shulman, 1986). A good subject area knowledge both improves the quality of teaching and contributes to student success. Therefore, it is very important for a mathematics teacher to have a qualified subject knowledge (Gedik, 2014).In this study, the mathematical knowledge of the prospective teachers were examined in terms of knowing and knowing the basic mathematical definitions. A case study of qualitative research methods was used. The study group was composed of 6 pre-service teachers and two questions were asked about the definition and the teachers were required to write their opinions as written opinions. In these two questions, the definition of 4 concepts and the conceptual differences among them were asked. In order to elaborate, a face-to-face interview was conducted after receiving written comments from prospective teachers. According to the findings, all of the teachers could not explain the definitions exactly. While 3 people were able to explain the conceptual differences between the definitions superficially, 3 people could not explain. Pre-service teachers stated that most of the basic mathematical definitions are fully known and some of them are superficial. Teacher candidates stated that they had shortcomings on superficially learned definitions. For them, the reason for the deficiencies is not teaching these concepts.

Keywords: Mathematics Education, Definition, Concept

The Roles of Each Component (S, T, E, M) in Stem Implementations

Rabia Nur Öndeş[1] *, Engin Kurşun[1], Alper Çiltaş[1]

[1]Atatürk Üniversitesi

*Corresponding author: ondeseme@gmail.com

Abstract

Purpose

As different perspectives, approaches, models of STEM integration exist there is still no common agreement on the implementations of STEM activities. For instance, mathematics acts like a main character or it is used only when measuring lengths. Sometimes science acts like a main character while engineering is used as a context for solving. Similarly, it can be seen in the integration of technology into math or science classes that technology can be used as a goal or as a supporting tool, which can be for communication, exploration, evaluation, management and motivation. Therefore, the roles of four disciplines in STEM are blurring and there exist some claims that T, M or E do not receive same attention as S. As a result, there is a need to know their roles in the integration process in order to allow researchers, educators and teachers from different fields to choose the best STEM integration from multiple ways with respect to their purposes. So, identifying the roles of each discipline in STEM can offer a framework that illustrates the various usages of the disciplines in integrated activities. Also, it can provide an opportunity to see the different approaches and improve implementation plan in a more constructivist way. In this sense, the aim of the study is to present a framework about the roles for each discipline in different STEM implementations. So, the research questions are as follows: In which roles science from the components of STEM is used in integrated STEM education?, in which roles technology from the components of STEM is used in integrated STEM education?, in which roles engineering from the components of STEM is used in integrated STEM education?, in which roles mathematics from the components of STEM is used in integrated STEM education?

Method

Meta-synthesis was used as a research design in this study. Since the aim of the study is to identify the roles of each component in STEM, it is appropriate to use meta-synthesis that enables to examine the previous studies on STEM critically; compare the roles of each discipline in STEM by systematically identifying the similarities and differences of them and provide a framework involving the common categories of the each role. At the end of the application of the exclusion and inclusion criteria, researches were analyzed by considering the roles of STEM components. Then, researches offering variety for the components' roles were selected since the sample of the meta-synthesis study can be determined purposely. Thus, 15 researches were obtained and content analyzing method was used.

Findings

The findings obtained through the analysis of the researches defined were presented under 4 sections that are related to the research questions focusing on the different usage forms of the

disciplines in implementations. According to the examined articles in this study, science plays roles as a tool for providing information, as a tool for contextualizing the problem situation and as a context for applying science process skills (SPS) and scientific inquiry. Technology plays roles as a supporting tool for researching, collecting data, analysing data, graphing data, sketching 3D models, creating simulation and animation video, checking data and producing prototypes, and technology plays a role as a practical context for end product. Engineering has roles as a tool for application of math/science knowledge, as a tool for generating hands-on solution and as a context for application of engineering design process. Mathematics has roles as a supporting tool for calculation, measurement, data analysing, data representation and variable analysing; and a context for the application of mathematical modelling process; quantitative and proportional reasoning; and geometry.

Results

Scientific knowledge, principles and mathematical concepts are related to the real life contexts and constructed products contain scientific knowledge inside in some way. When considering the beginning of the STEM related activities that generally start with a problem from real life context, the problem situations contain the discipline of science and mathematics as explicitly or implicitly since it cannot be considered as an isolated discipline from the real world. However, integrated STEM practices can be different from one instruction to the other due the approaches and models followed. The findings revealed that similarities and differences of the implementations exist and the roles of each discipline can be identified. At this point, it can be suggested that researchers, educators and teachers can consider the STEM roles determined in this study in order to develop better STEM activities and construct rubrics that assess the teachers' STEM instructions and their lesson plans. Also, the framework can be extended by examining the learning methods, materials used and the process followed.

Keywords: Stem, İntegration, İmplementation, Role, Science, Engineering, Mathematics, Technology, Tool, Context, İntegrated Education

Türk ve Singapur Matematik Ders Kitaplarının Kesirlerde Bölme İşlemi Konusunda Yer Verilen Problem Tipleri Açısından Karşılaştırılması

Suphi Önder Bütüner[1] *

[1]Yozgat Bozok Üniversitesi
*Corresponding author: s.onder.butuner@bozok.edu.tr

Özet

Bu çalışmada, Türk ve Singapur matematik ders kitapları kesirlerde bölme işlemi konusu içerisinde yer verilen problemler açısından analiz edilmiştir. Ders kitapları öğretmenlerin derslerde kullandıkları temel kaynaklardan biridir. Bu bakımdan ders kitabı içeriğinin, öğrencilerin matematik başarılarını etkileyen faktörlerden biri olduğu düşünülmektedir. Öğretmenlerin derslerinde ana kaynak olarak kullandıkları ders kitapları, öğrencilerin matematik performansları arasındaki farklılığın nedenlerinden biri olarak düşünülebilir. Çünkü bir ülkede kullanılan ders kitapları o ülkenin eğitim felsefesini yansıtmakta, öğrencilerin ne öğreneceklerini, nasıl öğreneceklerini ve öğretmenlerin ne öğreteceklerini belirlemektedir. Bu açıdan Türk ve Singapur ders kitaplarının, kesirlerde bölme işlemi konusu özelinde yer verilen problem yapıları açısından analiz edilmesinin, Türk öğrencilerin uluslararası sınavlarda düşük bir performans göstermesinin olası nedenleri hakkında fikir verebileceği umulmaktadır. Ayrıca çalışmanın bulguları doğrultusunda, müfredat hazırlayıcılara çeşitli öneriler sunulabilecektir.

Keywords: Problem Analizi, Kesirlerde Bölme İşlemi, Türk ve Singapur Matematik Ders Kitapları

Uluslararası Programda Öğretmeyi Öğrenmek: Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Öğretiminde Gelişime İhtiyaç Duyduğu Alanlar

Zerrin Toker[1] *

[1]TED Üniversitesi
*Corresponding author: zerrin.toker@tedu.edu.tr

Özet

Amaç

Öğrenmenin sınıfta nasıl gerçekleşeceğine yön veren en önemli unsur öğretmendir. Öğretmenlerin gelişimi ise öğretim programının beklentilerini anlaması ve buna yönelik olarak öğretimini şekillendirmesi ile mümkün olabilir. Bununla birlikte alanyazında öğretmenlerin programlardaki değişikliklere uyum sağlamada çeşitli zorluklar yaşadıklarına yönelik bulgular yer almaktadır. Öğretmenlerin yeni programların beklentilerini öğretime yansıtma sürecinde ihtiyaçlarının belirlenmesi ve buna yönelik destek sağlanması kritik bir önerme sahiptir. Öğretmenlere gelişime yönelik ihtiyaçları göz önünde bulundurularak verilecek hizmetiçi eğitimler bu desteği sağlama yönünde faydalı bulunmaktadır Bu çalışmanın amacı, MEB öğretim programına paralel olarak uluslararası program yürüten bir okulda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerin matematik öğretim süreçlerine yönelik olarak profesyonel gelişimin ihtiyaçlarını belirlemektir. Öğretmenlerin ihtiyaçlarını belirleyerek oluşturulan hizmetiçi eğitim programı bu çalışmanın uygulamaya dönük somut bir çıktısını oluşturmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın araştırma sorusu "MEB Öğretim programına ek olarak uluslararası öğretim programı uygulayan sınıf öğretmenlerinin matematik öğretimine yönelik profesyonel gelişim ihtiyaçları nelerdir?" şeklinde tanımlanmıştır.

Yöntem

Bu çalışma, Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı ve aynı zamanda Uluslarası Bakelorya (IB) programları uygulayan bir okuldaki sınıf öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Uluslararası Bakelorya Organizasyonu (IBO) tarafından geliştirilen ve farklı yaş gruplarındaki öğrencilere yönelik farklı öğretim çerçeveleri sunan Uluslararası Bakelorya (IB) Programının ilkokul çağındaki öğrencilere yönelik İlk Yıllar Programı (PYP) ülkemizde giderek artan bir sayıda okul tarafından benimsenmekte ve uygulanmaktadır. Tematik ve disiplinlerüstü bir öğretim çerçevesi olan PYP, öğretimi sorgulama yaklaşımı üzerine yapılandır ve tüm öğretmenlerin işbirliği içinde ve öğrenciyi farklı açılardan geliştirecek öğretim süreçlerini tasarlamaya yöneltir. Bu bağlamda ulusal programdan farklı beklentileri gerçekleştirecek bir öğretim sürecini tasarlama, öğretmenler için profesyonel anlamda yeni eylem adımlarını gerektirmektedir. Bu çalışmada karma araştırma yöntemlerinden açıklayıcı sıralı desen kullanılmıştır. Katılımcılar 1. sınıftan 4. sınıfa kadarki seviyelerde derse giren ve öğretmenlikte en az 5 yıl deneyimi olan 22 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Katılımcıların hepsi uluslararası programda ilk kez öğretim yapmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından Matematik Öğretmeni Özel Alan Yeterlilikleri Kılavuzu ışığında geliştirilen ve geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları tamamlanan "Matematik Öğretimine

Yönelik İhtiyaç Belirleme Ölçeği (MÖYİB Öçeği)" tüm katılımcılara uygulanmıştır. Çalışmanın pilot uygulaması, aynı okulda görev yapmakta olan iki sınıf öğretmeni ile yapılmıştır. Ölçek 6 kategoride 26 Maddeden oluşmaktadır ve 3'lü Likert tipindedir. Ölçeğin geneli için güvenirlik katsayısı 0.82 olarak belirlenmiştir. Çalışmada bu veriler frekans tabloları ve oranlarla sunulmuştur. Ayrıca her sınıf seviyesinden ikişer öğretmen ile "programı uygulama sürecinde sizi en çok zorlayan ne oldu? Bunun nedeni ne olabilir?" ,"Hangi yönlerden gelişime ihtiyacınız olduğunu düşünüyorsunuz? gibi sorular içeren yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. Ölçek ve gözlemin yanısıra öğretmenlerin programı uygulama sürecinde kendileri tarafından tutulan ve zümre toplantılarında yararlandıkları yapılandırılmamış yansıtıcı düşünme notları ile araştırmacı tarafından MEB programı ve PYP entegrasyonu çerçevesinde yapılan ders gözlemlerine ait kayıtlar verilerin doğrulanmasında kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara yönelik frekans ve oranlar olarak oluşturulmuştur. Burada toplamda her bir alt başlıkta en az ve en çok frekansa sahip olan maddeler belirlenmiştir. En çok frekansa sahip olan maddeler hizmetiçi eğitim planlamalarında öncelik verilecek alanlar olarak tanımlanmıştır. Her sınıftan ikişer öğretmenle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelerde öğretmenlere sorulan sorular anlamlı bölümlere ayrılarak araştırmanın alt sorularına uygun olarak kategorize edilmiştir. Katılımcıların ifadelerine yer verilerek veriler sunulmuştur.

Bulgular

Çalışmada kullanılan ölçeğin ve görüşmelerin bulgularına göre öğretmenlerin en çok desteğe ihtiyaç duyduğu alanlar; değerlendirme sonuçlarını öğretime yansıtmak, öğrenme sürecinin etkililiğini değerlendirmek, alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerini kullanmak ve bilişim teknolojilerinden öğrenmeye destekleyecek şekilde yararlanmak olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte ölçekte yer almayan, matematik öğretiminde günlük yaşam örneklerini kullanma, matematik kavramları ile ilgili yanılgıları belirleme ve bu yanılgıları giderme, matematik derslerinde karşılaşılan yaygın hataları ve çözüm önerilerini belirleme, öğrenciler tarafından matematik kültürünün kazanılmasını sağlama ve matematik kazanımlarının önceki ve sonraki sınıf seviyelerindeki kazanımlarla ilişkisini belirleme ve işlenişi bu yönde düzenleme gibi bazı ihtiyaç alanları öğretmenlerle yapılan görüşmelerde ortaya çıkmıştır.

Sonuç

Çalışmanın sonuçları ilk olarak uygulanması planlanan profesyonel gelişim sürecinin planlanmasına fayda sağlamıştır. Bununla birlikte, çalışmada yürütülen süreç, yeni uygulanmakta olan programlara yönelik olarak öğretmenlerin gelişim ihtiyaçlarını belirlemede faydalı olabilecek bir uygulama örneği sunmaktadır. Bunun yanısıra, çalışmanın işaret ettiği iki önemli sonuç daha bulunmaktadır. Bunlardan ilki, özellikle öğretmenlerle yapılan görüşmelerde ortaya çıkan ihtiyaçların matematik öğretimine yönelik özel alan yeterlilikleri içinde yer almıyor olmasına rağmen matematik öğretim süreçlerinin başarısına doğrudan etkisi olan unsurlar olmalarıdır. Bu bağlamda matematik öğretimine yönelik alan yeterliliklerinin bu unsurları somut bir şekilde içermesine yönelik düzenleme önerisinde bulunulabilir. Bununla ilişkili olmakla beraber daha önemli bir sonuç olarak bu çalışma, sınıf öğretmenlerinin uluslararası öğretim programından bağımsız olarak da matematik öğretimine yönelik bazı profesyonel gelişim ihtiyaçlarının olduğunu göstermektedir. Sınıf öğretmenliği yeterliliklerini tanımlayan dokümanlarda matematik öğretimine yönelik herhangi özel bir

kategori ya da maddenin olmayışı, öğretmenlerin yetkinliklerini belirleme ve değerlendirmede kullanılabilecek ölçütlerin geliştirilmesi ihtiyacına işaret etmektedir.

Keywords: Uluslararası Program, Sınıf Öğretmenleri, Matematik Öğretimi, İhtiyaç Analizi

Learning to Teach in International Program: Classroom Teachers' Professional Development Needs Related to Mathematics Teaching

Abstract

Aim

The most important element that guides the learning in the classroom is the teacher Development of teacher is possible when teachers understand the expectations of the curriculum and to shape their teaching in this direction. However, findings of different studies showed that teachers face various difficulties in adapting to changes in programs Thus, determining the needs of the teachers in the process of reflecting the expectations of the new programs to the teaching process, and providing support for is critical proposition. In-service training, which will be given to teachers regarding their professional development needs are useful in providing this support The aim of this study is to determine the professional development needs regarding mathematics teaching process of the primary school teachers who work at a school implementing international program in addition to curriculum designed by Ministry of National Education (MoNE). Design of in-service training program based on determined needs of teachers constitutes a concrete output of this study. In this context, the research question of the study is defined as "What are the professional development needs of the classroom teachers who implement international education program in addition to the MEB Curriculum? Methodology This study was carried out with classroom teachers in a school affiliated with the Ministry of National Education (MoNE) and also implementing International Baccalaureate (IB) programs. The IB Program, was developed by the International Baccalaureate Organization (IBO) and offers different teaching frameworks for students of different age groups. PYP, the program for primary schools, is adopted and implemented by an increasing number of schools in Turkey. PYP, which is a thematic and disciplined teaching framework, builds on the approach of inquiry and directs all teachers to cooperate and to design the teaching processes that will develop the student from different perspectives. In this context, designing an instructional process that will satisfy different expectations from the national program requires new professional development steps for teachers. The mixed method sequential explanatory design was used in this research. Participants consisted of 22 classroom teachers who had at least 5 years of experience in teaching from 1st to 4th grade. All of the participants teach in the international program for the first time. In this study, Needs Assessment Scale for Mathematics Teaching (NASMT) which was developed by the researcher in the light of the Mathematics Teacher Field Competencies Guide (MoNE, 2017) and whose validity and reliability studies were completed, was applied to all participants. Piloting of the study was done with two class teachers working in the same school. The scale consists of 26 items in 6 categories and 3-point Likert type. The reliability coefficient for the overall scale was 0.82. In this study, these

data are presented with frequency tables and ratios. In addition, with two teachers at each grade level, semi-structured interview form which includes questions such as “What happened to you in the process of implementing the program? What could be the reason for this? “Which aspects do you think you need development?” was conducted. Frequency and ratios for the obtained results are formed. In this case, the items having the least and most frequencies in each subheading have been determined. The items with the most frequencies are defined as areas of priority in in-service training plans. In semi-structured interviews conducted with two teachers from each class, the questions asked to the teachers were divided into meaningful chanks and categorized according to the sub-research questions. The data are presented with direct quotations and the statements of the participants. Findings According to the findings of the scale and interviews used in the study, the areas where teachers need the most support are; to reflect the results of the evaluation to the teaching, to evaluate the effectiveness of the learning process, to use alternative assessment methods and to benefit from information technologies in a way to support learning. In addition to this, using daily life examples in mathematics teaching, determining misconceptions related to mathematics concepts, identifying common mistakes and solutions in mathematics courses, providing mathematical culture by students were emerged in interviews with teachers. Results The results of the study benefited from the planning of the professional development process planned for the first time and the process carried out in the study provides an example of an application that can be useful in determining the development needs of teachers for newly implemented programs. In addition, there are two other important results pointed out by the study. The first of these is the fact that the needs emerging in the interviews with the teachers were not defined in the field competences document for mathematics teaching, but they were the factors that have a direct effect on the success of the mathematics teaching processes. In this context, it can be proposed to make arrangements for the field competences for mathematics teaching to contain these elements in a concrete way. Moreover, this study shows that class teachers have some professional development needs related to mathematics teaching regardless of international education program. The absence of any specific category or item for teaching mathematics in the documents describing classroom teaching competencies points to the need to develop criteria for developing and assessing teachers' competencies.

Keywords: International Program, Classroom Teachers, Mathematics Teaching, Needs Analysis

Uzamsal Yetenek Testinin Cevaplandırılmasında Süre Kullanımının Cinsiyet Farklılıkları Üzerine Etkisi

Ali İhsan Benzer[1] *

[1]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
*Sorumlu yazar: aibenzer@gmail.com

Özet

Amaç

Uzamsal yetenek, iki veya üç boyutlu nesnelerde döndürme, değiştirme ve bükme gibi manipülatif işlemleri zihinde gerçekleştirme ile ilgili bir beceridir. Uzamsal yetenek, cinsiyet farklılıklarının en çok rapor edildiği bilişsel özelliklerden biridir. Uzamsal yetenek üzerine gerçekleştirilen araştırmaların önemli bir kısmında cinsiyet farklılıklarının derecesi ve nedenleri incelenmiştir. Birçok çalışmada uzamsal yetenek testlerinde erkeklerin kadınlardan daha iyi performans gösterdiği bildirilmiştir. Bununla birlikte bazı çalışmalarda cinsiyet farklılıkların görülmediği rapor edilmiştir. Konuyla ilgili yapılan araştırmalarda cinsiyet farklılıklarının özellikle zihinsel döndürme gerektiren görevlerde ortaya çıktığı bildirilmiştir. Uzamsal yetenekte ortaya çıkan cinsiyet farklılıklarının nedenlerini açıklamak için birçok görüş ileri sürülmüştür. Bu görüşlere göre uzamsal yetenekte cinsiyet farklılığın ortaya çıkmasının başlıca nedenleri biyolojik, duygusal, kültürel ve deneyimsel faktörlerdir. Bir görüşe göre uzamsal yetenek testlerinin cevaplandırılmasında kısıtlı süre kullanımı cinsiyet farklılıklarının ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Bu görüşe göre sınırlı süre kadınlarda erkeklere göre daha fazla kaygıya neden olabilmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, uzamsal yetenek testinin cevaplandırılmasında süre kullanımının cinsiyet farklılıkları üzerine etkisini incelemektir. Çalışmada bu amaca yönelik aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır. 1. Uzamsal yetenek testinin cevaplandırılmasında kısıtlı sürenin kullanıldığı birinci test puanlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır? 2. Uzamsal yetenek testinin cevaplandırılmasında süre sınırının olmadığı ikinci test puanlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır? 3. Birinci ve ikinci test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yöntem

Çalışmada nicel araştırma yaklaşımlarından nedensel karşılaştırma modeli kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcıları bir devlet meslek yüksekokulunun iş sağlığı ve güvenliği programında öğrenim görmekte olan ve her iki test uygulamasına katılan toplam 17 öğrencidir. Katılımcıların 11`i kadın, 6`sı erkektir. Çalışmada uzamsal yeteneği ölçmek Bodner ve Guay (1997) tarafından geliştirilen ve Türkçe çevirisi Yılmaz (2012) tarafından yapılan "Purdue Uzamsal Görselleştirme: Döndürme (ROT) Testi" kullanılmıştır. Uzamsal yetenek testinde 20 çoktan seçmeli soru yer almaktadır. Testin değerlendirilmesinde, sadece doğru cevaplar dikkate alınmıştır. Uzamsal yetenek testi için alınabilecek en yüksek puan 20 olup en düşük puan 0`dır. Birinci uygulamada testin cevaplandırılmasında katılımcılara 10 dakika süre verilmiştir. İkinci uygulama birinci uygulamadan iki ay sonra gerçekleştirilmiştir. İkinci uygulamada testin cevaplandırılmasında süre sınırlandırması yapılmamıştır. Buna

rağmen, 25 dakika sonunda öğrencilerin tamamı testi tamamlamışlardır. Elde edilen veriler analiz edilmeden önce normal dağılım özelliği gösterip göstermediği incelenmiştir. Gerçekleştirilen normallik analizi sonucu verilerin normal dağıldığı görülmüştür. Buna göre verilerin analizi için bağımsız gruplar t-testi ve bağımlı gruplar t-testi kullanılmıştır.

Bulgular

Birinci ve ikinci test uygulama puanları incelenmiştir. Hem birinci hem de ikinci testte erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden daha yüksek puan ortalamasına sahip oldukları görülmüştür. Test puanları arasında cinsiyete göre istatistiki bir farklılık olup olmadığını incelemek için bağımsız gruplar t-testi gerçekleştirilmiştir. Bağımsız gruplar t-testi sonucuna göre, hem birinci hem de ikinci test puanlarında kadın ve erkek öğrenciler arasında istatistiki bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Ancak ikinci testteki kadın ve erkek öğrenciler arasındaki puan farkının birinci teste göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Birinci ve ikinci test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını incelemek için bağımlı gruplar t-testi kullanılmıştır. Bağımlı gruplar t-testi sonucuna göre testler arasında ikinci test uygulaması lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Ayrıca gerçekleştirilen bağımlı gruplar t-testi sonucunda kadın öğrencilerin birinci ve ikinci test puanları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemişken ($p>0,05$) erkek öğrencilerin birinci ve ikinci testi puanları arasında ikinci test lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p<0,05$).

Sonuçlar

Elde edilen bulgulara göre uzamsal yetenek testinin cevaplandırılmasında süre sınırının olmadığı testte kadın ve erkek öğrenciler arasındaki puan farkı, kısıtlı sürenin olduğu teste göre artmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uzamsal Yetenek, Test Süresi, Cinsiyet Farklılığı

The Effect of Test Duration Time On Gender Differences in Spatial Ability

Abstract

Purpose

Spatial ability is a skill related to perform manipulative processes such as rotation, bending and twisting on two or three dimensional objects in the mind. Spatial ability is one of the cognitive feature in which gender differences are most reported. In a significant part of the studies on spatial ability, the degrees and the reasons of gender differences were examined. Many studies have reported that males perform better than females on spatial ability tests. However, gender differences were not founded in some studies. In the studies on spatial ability, most reported findings on gender differences are on tasks that required mental rotation. Various opinions have been put forward to explain the causes of gender differences in spatial ability. According to these views, the main reasons for the emergence of gender difference in spatial ability are biological, emotional, cultural and experiential factors. According to an opinion, the limited time for answering of the spatial ability tests may result in gender differences. According to this opinion, the limited time may cause that females are

more worried than males. The aim of this study is to investigate the effect of test duration time on gender differences in spatial ability. In this study, the following questions were searched for this purpose. 1. Is there a significant difference in the scores of first test, in which there is limited time for answering the test questions, by gender? 2. Is there a significant difference in the scores of second test, in which there is no time limit for answering the test questions, by gender? 3. Is there a significant difference between the first and second test scores? Method In the study, the causal-comparative design, is one of the quantitative research approaches, was used. The participants of the study were 17 students who are studying in the occupational health and safety program of a state vocational school and participating in both tests. Eleven of the participants were female and six were male. The "Purdue visualization of rotations (ROT)" test, which was developed by Bodner and Guay (1997) and translated into Turkish by Yılmaz (2012), was used to measure the spatial ability. The spatial ability test consists of 20 multiple-choice questions. Only the correct answers were taken into account for the evaluation. Therefore, the highest score on the ROT test is 20 and the lowest score is 0. In the first test implementation, the participants were given ten minutes to answer the test questions. The second test implementation was carried out two months after the first test. In the second test implementation, there is no time limit to answer the test questions. However, all the students completed the test within twenty five minutes. The normality analysis was conducted to determine whether the data were normally distributed. The data were found to be distributed normally. The independent samples t-test and paired samples t-test were used for data analysis. Findings First and second test implementation scores were examined. It was seen that male students had higher average scores than female students in both the first and the second test. The independent samples t-test was conducted to determine whether there is a statistical difference between the scores of test by gender. According to the independent samples t-test, it was found that there was no statistically significant difference between the female and male students in both the first and second test scores ($p>0.05$). However, it was seen that the difference between the male and female students in the second test was higher than the first test. The paired samples t-test was conducted to examine whether there was a significant difference between the first and second test scores. According to the paired samples t-test, a significant difference between the first test and second test was found in favor of the second test ($p<0.05$). In addition, as the result of paired samples t-test it was found that there was no significant difference between the first and second test scores of female students ($p>0.05$), but there was a significant difference between the first and second test scores of the male students in favor of the second test ($p<0.05$). Results According to the findings, it was determined that the difference in spatial ability scores between the female and male students was increased in the test where there is no time limit for answering, compared to the test where there is limited time.

Keywords: Spatial Ability, Test Duration Time, Gender Difference

Yeni Program Doğrultusunda Hazırlanan İlkokul Matematik Öğretim Programı ve İlkokul 1 ve 2. Sınıf Matematik Ders Kitabında Teknoloji Kullanımının İncelenmesi

Özgür Sirem[1] *, **Bahadır Yıldız**[1], **Selma Sarıoğlu**[2]

[1]Hacettepe Üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: ozgursirem@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, 2017-2018 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulamaya konan ilkokul matematik öğretim programı ve ilkokul 1 ve 2. sınıf matematik ders kitaplarının teknoloji kullanımı açısından incelenmesi olmuştur. Problem Cümlesi: İlkokul matematik öğretim programında ve ilkokul 1 ve 2. sınıf matematik ders kitabında teknoloji kullanımına yer verilmekte midir? Alt Problemler: 1- İlkokul matematik öğretim programında teknoloji kullanımına yer verilmekte midir? 2- İlkokul 1. sınıf matematik ders kitabında teknoloji kullanımına yer verilmekte midir? 3- İlkokul 2. Sınıf matematik ders kitabında teknoloji kullanımına yer verilmekte midir? Tarama modeli kullanılan araştırmada, 2017-2018 eğitim-öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulanacak olan matematik öğretim programı ve ilkokul 1 ve 2. sınıf matematik ders kitapları örneklem olarak belirlenmiştir. Bu araştırmada söz konusu ilkokul matematik öğretim programı ve 1. ve 2. sınıf matematik ders kitaplarının seçilmesinde temel etken ilkokul matematik öğretim programının 2017-2018 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuş olmasıdır. Araştırmada nitel araştırma tekniklerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizi için betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak ilkokul matematik öğretim programı ve ilkokul matematik 1. ve 2. sınıf ders kitapları kullanılmıştır. 2018 Ocak ayında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayınlanan ilkokul Matematik dersi öğretim programında teknoloji kullanımından sık sık söz edilmiş ve derslerde yer verilmesi gerektiği önemi vurgulanmıştır. Öğretim programının giriş bölümünde, yetkinlikler kısmında ve sonuç bölümünde teknoloji kullanımının önemine yer verilmiş ve kazanımlarda teknoloji kullanımını desteklemiştir. 2023 Eğitim Vizyonu'nda da teknoloji kullanımı desteklenmiş ve ayrı bir önem verilmiştir. 10. Kalkınma Planında teknoloji kullanımının derslerde en üst düzeyde olması gerektiği belirtilmiştir. 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı 1. Sınıf matematik ders kitabında bulunan; "Sayılar ve İşlemler" öğrenme alanı "Doğal Sayılar" ve "Doğal Sayılarla Toplama İşlemi" alt öğrenme alanlarında, "Geometri" öğrenme alanı "Geometrik Cisimler ve Şekiller" ve "Geometrik Örüntüler" alt öğrenme alanlarında, "Ölçme" öğrenme alanı "Zaman Ölçme" alt öğrenme alanında ve "Veri İşleme" öğrenme alanı "Veri Toplama ve Değerlendirme" alt öğrenme alanında ders kitabında teknoloji kullanımı olmuştur. "Sayılar ve İşlemler" öğrenme alanı "Doğal Sayılarla Çıkarma" ve "Kesirler" alt öğrenme alanlarında, "Geometri" öğrenme alanı "Uzamsal İlişkiler" alt öğrenme alanında ve "Ölçme" öğrenme alanı "Uzunluk Ölçme", "Paralarımız", "Tartma" ve "Sıvı Ölçme" alt öğrenme alanlarında teknoloji kullanımına yer verilmemiştir. 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı 2. sınıf matematik ders kitabında bulunan; "Sayılar ve İşlemler" öğrenme

alanı “Doğal Sayılar” ve “Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi” alt öğrenme alanlarında, “Geometri” öğrenme alanı “Geometrik Şekiller ve Cisimler” ve “Uzamsal İlişkiler” alt öğrenme alanlarında, “Ölçme” öğrenme alanı “Uzunluk Ölçme”, “Zaman Ölçme” ve “Tartma” alt öğrenme alanlarında ve “Veri İşleme” öğrenme alanı “Veri Toplama ve Değerlendirme” alt öğrenme alanlarında teknoloji kullanımı olmuştur. “Sayılar ve İşlemler” öğrenme alanı “Doğal Sayılarla Toplama İşlemi”, “Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi”, “Doğal Sayılarla Bölme İşlemi” ve “Kesirler” alt öğrenme alanlarında, “Geometri” öğrenme alanı “Geometrik Örüntüler” alt öğrenme alanında ve “Ölçme” öğrenme alanı “Paralarımız” ve “Sıvı Ölçme” alt öğrenme alanlarında teknoloji kullanımı olmamıştır. 1. ve 2. sınıf Matematik ders kitaplarında teknoloji kullanımına yeterince yer verilmediği görülmektedir. Her konu örneğinden sonra farklı örneklerinde öğrencilere gösterilmesi için ders kitaplarında “akıllı tahtalar veya projeksiyon” yardımı ile Eğitim Bilişim Ağı’na (EBA) yönlendirme yapılmadığı görülmüştür. Öğrencilere ders kitabında yer alan konuların öğretilmesinde farklı etkinlik ve farklı örneklerin çok büyük bir önemi vardır. Bunun sağlanması için de daha fazla teknolojiden yararlanılması ve teknolojinin ders kitaplarına entegre edilmesi gerektiği söylenebilir.

Keywords: Ders Kitabı, Matematik Öğretim Programı, Teknoloji Entegrasyonu

Primary School Mathematics Curriculum Prepared in Accordance With the New Program and the Use of Technology in the 1st and 2nd Grade Mathematics Textbook in Primary School

Abstract

The aim of this study was to examine the primary school mathematics curriculum and the use of primary school 1st and 2nd grade mathematics textbooks in terms of technology usage since 2017-2018 academic year. Problem sentence: Is the use of technology in the primary school mathematics curriculum and primary school 1st and 2nd grade mathematics textbook? Sub Problems: 1- Is there any use of technology in the primary school mathematics curriculum? 2- Is there any use of technology in the 1st grade mathematics textbook? 3- Is there any use of technology in the primary school 2nd grade mathematics textbook? In this research, the mathematics curriculum which is going to be applied gradually as of 2017-2018 academic year and the first and second grade mathematics textbooks of primary school are determined as sampling. In this research, the primary factor in the selection of primary school mathematics curriculum and 1st and 2nd grade mathematics textbooks is that the primary school mathematics curriculum has been implemented since the academic year 2017-2018. In this study, document analysis method which is one of the qualitative research techniques is used. Descriptive analysis method was used to analyze the data. In this study, primary school mathematics curriculum and primary school mathematics 1st and 2nd grade textbooks were used as data collection tools. In January 2018, the use of technology in the primary school mathematics curriculum, which was published by the Board of Education of the Ministry of National Education, has been frequently mentioned and emphasized the importance that it

should be included in the courses. In the introduction of the curriculum, the importance of the use of technology in the competences section and in the conclusion section was given and supported the use of technology in achievements. In the 2023 Education Vision, the use of technology was supported and a special emphasis was given. The 10th Development Plan states that the use of technology should be at the highest level in the courses. In the 2018-2019 Academic Year 1st Class mathematics textbook; “Numbers and Transactions” learning area ında Natural Numbers “and t Natural Numbers Collection Process iller in lower learning areas,“ Geometry ”learning area“ Geometric Objects and Figures Top and la Geometric Patterns ”in the lower learning areas, alan Measurement” learning area “Time Measurement Uştur In the lower learning area and in the k Data Processing öğrenme learning area, ve Data Collection and Evaluation ı was the use of technology in the textbook in the sub-learning area. ”Numbers and Transactions” learning area “Natural Number Extraction“ and ”Fractions“ in the lower learning areas, kiler Geometry “learning area” Spatial Relations, in the lower learning area and ”Measurement“ learning area ”Length Measurement la,“ Money ”, ve Weighing“ and em Liquid Measurement ına are not included in the use of technology in sub-learning areas. In the 2018-2019 Academic Year 2nd grade mathematics textbook; “Numbers and Operations” learning area ında Natural Numbers “and“ Multiplication with Natural Numbers is in the lower learning areas, “Geometry” learning area “Geometric Shapes and Objects ılar and ılar Spatial Relations” in the lower learning areas, alan Measurement ”learning area“ Length Measurement “, Teknoloji Time Measurement lar and” Weighing lama have been used in sub-learning areas and ”Data Processing“ learning area alan Data Collection and Evaluation Ölçme has been used in sub-learning areas. “Numbers and Transactions” learning area Ör Natural Numbers Collecting Process ri, “Natural Numbers Subtraction Process“, “Natural Numbers Divide Process me and“ Fractions i sub-learning areas, “Geometry” learning area ılar Geometric Patterns ”in the lower learning area and“ Measurement Tır The learning area ında Our Money ”and“ Liquid Measurement ”have not been used in the sub-learning areas. It is seen that the use of technology is not sufficiently given in the 1st and 2nd grade mathematics textbooks. After each subject example, it was seen that there was no guidance in the Education Information Network (EBA) with the help of proj smart boards or projection Eğitim in the textbooks in order to be shown to the students in different samples. Different activities and different examples are very important in teaching the subjects in the textbook. To achieve this, it can be said that more technology should be used and technology should be integrated into textbooks.

Keywords: Textbook, Mathematics Curriculum, Technology İntegration

Bilim ve Sanat Merkezi Öğretmenlerinin Dijital Teknolojiyi Etkinliklerine Entegre Etme Yeterliliklerine Yönelik Görüşleri ve İhtiyaç Duydukları Destek İçerikleri

F. Nur Çoban[1] *, Emrullah Kızılkaya[1]

[1]Emine Emir Şahbaz Bilim ve Sanat Merkezi
*Sorumlu yazar: dr.nuruzar26@gmail.com

Özet

Problem Durumu

Teknolojik gelişimin çok hızlı olduğu günümüz koşullarında gerek yeni nesil öğrencilerinin teknoloji ile öğretmenlere göre daha yakın ilişki içerisinde olmaları gerekse de M.E.B. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün teknolojinin eğitime entegrasyonu konusundaki politikaları; öğretmenlerin teknolojiyi sınıflarında kalıcı ve anlamlı öğrenmeyi destekleyecek şekilde kullanma becerilerine sahip olmalarını gerektirmektedir. Özel yetenekli olarak tanılanarak bilim ve sanat merkezlerinde okul dışı sürelerde destek eğitimlerine devam etmekte olan öğrenciler için ise kalıcı ve anlamlı öğrenmenin yanı sıra yaratıcılık becerilerinin de gelişimine destek verebilecek tasarımcı öğretmen profiline ihtiyaç duyulmaktadır. Amaç Çalışmada özel yetenekli öğrencilerin eğitim görmekte oldukları bilim ve sanat merkezi öğretmenlerinin dijital teknolojinin etkinliklere entegrasyonu konusundaki yeterliliklerine yönelik görüşlerinin incelenmesi ve çalışma kapsamında bu yönde ne tür desteğe ihtiyaç duyduklarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı'nda gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu farklı illerde yer alan 24 farklı bilim ve sanat merkezinden toplam 34 öğretmen oluşturmaktadır. Dijital teknoloji ve eğitimde kullanılabilir faklı uygulamalarına yönelik herhangi bir çalışmada yer almamış olan katılımcı grubu farklı branşlara sahip ilk ve ortaöğretim düzeyi öğretmenlerden oluşmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı çalışmada verilerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formlarından yararlanılırken; verilerin analizinde anlamlı veriler için tematik kodlama yapılarak frekans değerlerinin incelendiği içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları ile katılımcıların dijital teknolojiyi etkinliklerine entegre etme yeterliliklerine yönelik görüşleri/nedenleri ile bu konuda ne tür desteğe ihtiyaç duydukları sorularak durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır.

Bulgular

'Dijital teknolojiyi etkinliklerinde etkin kullanabilme becerisine sahip olup/olmadıkları yönündeki görüşleri nedenleri ile birlikte sorulan katılımcı grubun 20'si dijital teknolojiyi etkinliklerinde etkin kullanabilme becerisine sahip olmadıkları yönünde görüş belirtirken; 14'ü bu beceriye sahip oldukları yönünde görüş belirtmişlerdir. Etkinliklerinde dijital teknolojiyi etkin kullanabilme becerisine sahip oldukları yönünde görüş belirten katılımcılardan 10'u ise bu görüşlerini 'Evet, ancak…' şeklindeki koşullu ifadeler ile açıklamışlardır. Dijital teknolojiyi etkinliklerinde etkin kullanabilme becerisine sahip olduğu

yönünde görüş belirtmiş olan katılımcılar (4) bu durumu; bu konuda ilgili ve meraklı olmaları ile açıklamışlardır. Yine bu konuda olumlu görüş belirtmiş olan ancak koşullu ifadeler kullanan katılımcılar (10) ise bu durumu 'Çok eksik yönlerim var (3); Teknik anlamda desteğe ihtiyacım var (2); Hazır olan ürün ve programları kullanabiliyorum (4); Etkili ve yeterli olduğumu düşünmüyorum (1)' nedenleri ile açıklamışlardır. Dijital teknolojiyi etkinliklerinde etkin kullanabilme becerisine sahip olmadıkları yönünde görüş belirten katılımcılar (20) ise bu durumu 'Sürekli gelişen ve yenilenen teknolojiye yetişmekte zorlanıyorum (12); Herhangi bir eğitim almadım (5); Tek başıma yeterli değilim (2), Bilim ve sanat merkezlerinde yeterli donanım yok (1)' şeklindeki nedenler ile açıklamışlardır. Bu kez dijital teknolojinin etkinliklere entegrasyonu konusunda ne tür desteğe ihtiyaç duydukları sorulan katılımcı grubun verdiği cevapların ise; bu konuda eğitim ana teması altında toplanırken, eğitimin yöntemi ve içeriği olmak üzere de iki alt tema altında toplandığı görülmüştür. Eğitimin yöntemi ana teması altındaki alt temaların 'hizmetiçi eğitim (7), branş temelli eğitim (1), TÜBİTAK 4005 projeleri (6), seminer (1), çalıştay (3), kurs (1), lisans düzeyinde zorunlu ders (1), sene başı ve sonu eğitim (1), eğitim platformları (1), çevrim içi ortamlar (1), uzmanlar tarafından eğitim (2), hazır bulunuşluk düzeyine uygun eğitim (1)' şeklinde dağılım gösterdiği görülmüştür. Eğitimin içeriği ana teması altındaki alt temaların ise; 'Etkişleşimli ders malzemesi hazırlayabilme (1), görsel tasarımları düzenleyebilme (1), dijital öykülemede etkin olabilme (2), programlar ile branşa yönelik ders materyali hazırlayabilme (1), kodlama ve robotik çalışmaları (1), uzaktan öğrenme-öğretme etkinliklerinin sürdürülebileceği araçları kullanabilme (1), programların kullanımına yönelik örnek uygulamalar (16)' şeklinde dağılım göstermiştir.

Sonuç

Hızla gelişmekte olan teknolji ve eğitimdeki yeni uygulamaları düşünüldüğünde, öğretmenlerin teknolojinin eğitimde kullanımına yönelik görüşleri ve yetkinlikleri uygulamada başarının sağlanabilmesi adına oldukça önemlidir. Bilim ve sanat merkezi öğretmenlerinin oluşturduğu örneklem grubu ile yapılan bu çalışmada; dijital teknolojinin eğitimde kullanımına yönelik öğretmenlerin kendi yetkinlikleri ile ilgili görüşleri ve ihtiyaç duydukları destek türlerine yönelik durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Çalışma bulguları; örneklem çoğunluğunun etkinliklerinde dijital teknoloji ve uygulamalarını yetkin kullanabildikleri görüşüne sahip olmadıklarını ve bu yetkinliği sağlayacak uygulamalı eğitimlere oldukça ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. Bu doğrultuda yöntemsel olarak farklılık gösterse de; öğretmenlerin öğrencilerinin motivasyonlarını yüksek tutabilecekleri ve yaratıcılıklarını geliştirebilecekleri çoklu ortam teknolojilerinin kullanılmasını içeren yeni öğretim yöntem ve teknikleri konusunda yetkinlik kazanmalarını sağlayacak çalışmaların yaygınlaştırılmasının da önemli bir ihtiyaç olduğunu söylemek mümkün görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretimde Teknoloji Kullanımı, Bilgisayar Destekli Öğretim, Çoklu Ortam Teknolojileri, Dijital Teknoloji, Dijital Öyküleme, Özel Yetenekli Öğrenciler.

Opinions of Teachers of Science and Arts Center On Their Competence to Integrate Digital Technology in Their Activities and Their Supporting Contents

Abstract

Problem Status

New generation students have a closer relationship with technology than teachers and M.E.B. The policies of the Directorate General for Innovation and Educational Technology on the integration of technology into education also require teachers to have the ability to use technology in a way to support permanent and meaningful learning in their classrooms. In addition to permanent and meaningful learning, there is a need for a designer teacher profile that can support the development of creativity skills for students who continue their education in science and art centers during their extracurricular periods. This is the situation of teachers of science and art center; be able to use technology as a tool to support education; it also requires them to have the ability to develop and present specific teaching methods and techniques to their field by using multimedia technologies such as a designer. Object The aim of this study is to examine the views of science and art center teachers in which special talented students are studying on the use of digital technology in education and to provide awareness in this direction within the scope of the study. Method Supported in 2018 within the scope of TÜBİTAK Science and Society Innovative Education Practices, the target group of the study consisted of 34 teachers from 24 different science and art centers. Within the scope of the 9-day study, participants were provided with ın Digital Storytelling training, which requires a sun Storyboard, GoAnimate, PowToon, Kahoot, Scratch, Adobe Photoshop, and Adobe Illustrator ’trainings, and which in the last years provided a unique teaching method for the integration of multimedia technologies into education. While collecting data, semi-structured interview forms were used before and after the study. In the analysis of the data, the content analysis method which is one of the qualitative research methods is used and the changes in the opinions of the participants about technology / digital technology are examined. Result the light of the findings of the study which includes the applied activities for different uses of digital technology in education / teaching and the enrichment studies that can be made specific to the discipline; It is possible to say that it is successful in providing different perspectives to the participants about the use of digital technology in education. In this direction, teachers are needed similar studies to gain awareness about new teaching methods and techniques including the use of multimedia.

Keywords: Using, Technology in Education, Computer Assisted İnstruction, Multimedia Technologies, Digital Tecnology, Digital Storytelling, Gifted/talented Students.

An İnvestigation On Pre-Service Efl Teachers' Early Teacher İdentity

M. Pınar Babanoğlu[1] *, **Reyhan Ağçam**[2]

[1]Kahramanmaraş sütçü İmam Üniversitesi
[2]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
*Corresponding author: pinarbab@hotmail.com

Abstract

It is doubtlessly obvious that teachers' role in teaching process has changed recently and teacher' responsibilities have been concerned crucial in learning process (Vick, 1998). Lasky (2005, p.899) defines identity as the way teachers define themselves to themselves and to others. For becoming a professionally well developed teacher, one should ask himself/herself the question 'whom am I' as it is important to define themselves as the role model in classroom environment. Côté and Levine (2002, pp. 131–134, cited in Krzywacki, 2009, p. 6) explain teacher identity formation as a continuous process between ego, personal and social levels where the identity can express itself. For example, the ego identity represents internal mental processes that are the basis for individual understanding of one's own teacher identity; personal identity level in which a person engages in interaction with others in a particular context while social identity represents a socially constructed understanding of reality, in this case, socially shared perceptions of being a teacher, a social reality which influences a person and can be influenced by a person through everyday interaction with other people. Language teachers start developing their identity as a teacher during their education at language teaching departments. This development of identity constitute the basis of their roles in teaching process. Therefore, it is important to identify the perceptions of pre-service language teachers about themselves. Moreover, Day (2004) claims that, in teacher education, it is cruicial to prepare teachers who are informed and flexible to manage the imposed changes in the curriculum and education policies while trying to understand issues such as teachers' sense of educational aim, practices, teacher identity, and agency (cited in Torres-Rocha, 2017, p.42). According to Yazan (20169, the dynamic, complex, and ongoing nature of teacher learning leads to understand teachers‟ preparation as a process which is closely connected with their past experiences and future aspirations and especially in early stages in career, teachers may encounter many challenges and have to make strategic decisions and take strategic actions. If they prepared well and be aware of their professional identity, or their own social reality as a teacher, they can overcome such instructional or institutional difficulties. Most of the studies conducted so far mainly focused on the identity of in-service teachers. There has not been much focus on pre-service teachers' identity (Farrell, 2007; Chiang, 2008, cited in Wu& Garza, 2016). This study investigates the perceptions of pre-service language teachers in Turkish universities. The aim of the study is to explore the Turkish pre-service EFl teachers' views and perceptions on their early career identities. An early teacher identity measure adopted from Arpacı&Bardakçı (2015) will be used to define the perceptions of pre-service language teachers about their identity as teachers and results will be discussed in respect of

early teacher identity approach. Research questions are: (1) What are the perceptions of Turkish pre-service EFL teachers perceptions on early teacher identity? (2) To what extend do Turkish pre-service EFL teachers feel ready to become a language teacher? Methodology is based on Turkish version of Early Teacher Identity Measure (ETIM) (Friesen &Besley, 2013; Arpacı&Bardakçı, 2015) is utilized top EFL student teachers. Results are analyzed and discussed by SPSS statistical analysis.

Keywords: Early Teacher İdentity, Pre-Service Efl Teachers

Are We Good Enough to Prepare Our Preservice Teachers for the Skills Required in the 21st Century'

Esra Eret[1] *, **Burcu Özcan**[1], **Fadime Ural**[1]

[1]ODTÜ

*Corresponding author: esraeret@gmail.com

Abstract

Introduction

Regarding the fact that expeditious transformations in human life especially in the 21st century, teachers are expected to become change agents and come into possession of skills such as critical thinking, creativity, problem solving, effective use of information technology, and up to date desiderata like global awareness, environmental literacy, and economic awareness. Concordantly, the requirements of the 21st century are now acknowledged as a substantial consideration along with the renewal of teacher education. The literature on teacher education comprises a substantial number of studies on "21st century teacher education" and it is highlighted that the skills needed to survive in the new century should be integrated in educational activities. Tout ensemble, it seems apparent that, through pre-service education, future teachers are expected to gain not only teaching skills but also additional skills such as intercultural communication, media literacy and using new technologies, in order to be able to educate new generations. Within this respect, the aim of this study is to scrutinize the views of preservice teachers on their acquisition of skills names as "21st century skills" through teacher education.

Method

The study was designed as a case study and survey method was used to collect data. The population of the study was all fourth grade preservice teachers enrolled to the teaching departments of Faculty of Education in one of the state universities in Ankara. The data were collected from 97 preservice teachers (74 female, 23 male) who were volunteer to participate in the study. Among all participants, 12.4 % were from Early Childhood Education, 19.6 % were from Elementary Mathematics Education, 16.5 % were from Elementary Science Education, 29.9 % were from Foreign Language Education, and 21.6 were from Computer Education and Information Technologies department. As a data collection tool, the researchers used a questionnaire that was comprised of several parts to get data on demographic profile, teaching-related characteristics, attitude towards, 21st century skills The last part of the questionnaire included one open-ended question to get further opinions of the students. The data obtained from the questionnaire were analyzed using both descriptive and inferential statistics.

Findings

The findings on the teaching-related profile of preservice teachers showed that 56.7% of the preservice teachers chose teaching department as they wanted to become a teacher while 43.3 % did not specify this reason. Of all participants, 45.4 % specified that their education prepared them from teaching. However, 25.8 % reported that teacher education did not

prepare them adequately for teaching; 26.8 % were not sure about this. On the other hand, 46.3 % of the preservice teachers were satisfied from choosing a teaching department while 53.6 % were not satisfied or they were not sure about it. The findings also showed that 55.6 % of the preservice teachers chose teaching department because of their university exam scores. In relation to 21st century skills, the analysis of the preservice teachers' responses indicated that the teacher education program generally prepared preservice teachers adequately for 21st century skills. On a five-point scale, most of the mean scores ranged between 4.39 and 3.21. The findings revealed that among nineteen 21st century skills, the ones related to lifelong learning, taking responsibility, sensitivity towards nature/environment were indicated as the mostly gained skills through preservice teacher education while leadership, entrepreneurship, and communication skills are the ones that the participants think they have attained the least during their education.

Conclusion

Besides contributing to the related literature, the study might also provide valuable data for the practitioners. Based on the findings of this study, it may be considered to design a leadership and entrepreneurship course for students of education faculties to help them attain these 21st century skills or these skills can be integrated into the relevant courses of current teacher education curricula.

Keywords: Preservice Teachers, Teacher Education, 21st Century Skills

Is İt a Big Challenge to Teach in a Diverse and Inclusive Classrooms' the Views and Experiences of Preservice Teachers

Esra Eret[1] *

[1]ODTÜ

*Corresponding author: esraeret@gmail.com

Abstract

Introduction

It is a known fact that every person has unique idiosyncrasies; therefore, the society comprises diverse types of people. Besides, people with disabilities, immigrants, refugees, or even international students are becoming inseparable parts of most of the countries, especially with the effect of increasing health problems, poverty, internationalism, multi-culturalism, and immigration. On this point, the educational researchers and practitioners have been raising concerns over the importance and necessity of inclusive education and embracing diversities; and countries started to take actions and make changes with respect to their inclusive practices at schools. Teachers are expected to become pivotal in welcoming all students with diverse needs and creating optimal learning conditions in and out of classrooms. It is also emphasized in the literature that effectiveness of inclusion is mostly related to the attitude of educators; and teachers are very critical for the attainment of inclusion. Within this regard, the purpose of this case study is to examine the views and experiences of preservice teachers on their teacher education in Turkey in terms of preparing them for teaching diverse types of students in inclusive educational settings.

Method

The sample of the study was composed of senior preservice teachers selected from the several teacher education departments of a School of Education in Ankara in Turkey. The purposive sampling was used while selecting the participants. As Marshall (1996) pointed out, “the most productive sample to answer the research question” is selected purposively through this sampling method. In the study, from the specified School of Education, 18 senior class students who were volunteer and information-rich participated in the study. To collect in-depth views, experiences, and attitudes of participants on inclusion and their preparedness for diverse and inclusive classrooms, the semi-structured interview schedule was developed by the research in line with the research questions at hand. In this case study, the researcher took several measures to increase the validity and reliability of the research such as triangulation of the data collection tools and participants, avoiding high inferences and personal reflections during interviews and observation, fully recording and writing interview and observation data, using direct quotations to support the findings, describing the whole procedures of research in detail. For the interviews, inter-coder reliability was also checked through having several researchers to code one or two selected interviews. The researcher analyzed the qualitative data obtained through interviews by using descriptive analysis. In this way, the qualitative data will be assembled and organized around the concepts based on research questions.

Findings

One of the major findings of this study is that the preservice teacher participating in the study had difficulties to define what diversity is and they were not knowledgeable about the laws, legislations, regulations, and guides on inclusion and inclusive education. Most of the preservice teachers claimed that they were not informed about the concepts of “diversity” and “inclusion” in any of the lessons they took in the faculty of education. A few students reported that only these concepts were mentioned very briefly in lessons. Moreover, most of the preservice teachers did not feel competent to teach students who need special education or who have diverse characteristics. The preservice teachers suggested that they could be prepared better for diversities and inclusive classrooms through teaching practices which are carried out at diverse types of schools and classrooms and specifically organized and designed to expose preservice teachers to different cases throughout teacher education.

Conclusion

Although composed of many diversities in social life, the inclusion in Turkey is a new issue when compared to many other countries. Therefore it is important to examine the issue in the field of teacher education. In this way, the current study might provide data for educational researchers and practitioners besides contributing to the literature on improving the current status of inclusive teacher education.

Keywords: Preservice Teacher Education, İnclusive Education, Diversity, Preservice Teachers

Meslek Öğretmenlerinin Mesleki Etik İlkelere Uyma Düzeylerinin Öğrenciler Tarafından Algılanması

Rüstem Kalaycı[1] *, M. Emin Aksoy[2]

[1]Tokat Cumhuriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Tokat
[2]Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
*Sorumlu yazar: terracup@hotmail.com

Özet

Amaç

Öğretmenlik mesleğini diğer tüm meslek türlerinden ayıran en önemli ve temel özellik, öğretmenliğin diğer mesleklerin öğreticisi olduğu gerçeğidir. Bu açıdan bakıldığında öğretmenlik mesleği tüm toplumlarda saygı duyulan bir meslek türü olarak görülmektedir. Öğretmenler, bireylere özellikle öğrencilere eğitim hizmeti vermekle görevli olan kamu çalışanlarıdır. Toplumsal olarak öğretmenlerden beklenen; sadece insanlara öğretmek değil, aynı zamanda hayat anlayışı ile de onlara örnek olacak ahlaki bir model olmak ve evrensel değerleri kazandırmaktır. Bu nedenledir ki topluma örnek olacak öğretmenlerden bazı etik davranışlar (dürüstlük, adalet, saygı vb.) sergilemesi beklenmektedir. Öğretmenlerin mesleki etik ilkelerine uymaları öğrencilerin olumlu davranışlar sergilemesine ve eğitim kalitesinin artmasına fayda sağlayacağı söylenebilir. Bu araştırmanın amacı meslek öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerinin öğrenciler tarafından algılanma düzeylerinin belirlenmesidir. Alan yazında öğretmenlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleriyle ilgili birçok araştırma bulunmaktadır. Bu araştırmalar genellikle idareci ve öğretmenlerin görüşleri dikkate alınarak yapılan araştırmalardır ve çok azı öğrenci görüşleri ile yapılan araştırmalardan oluşmaktadır. Bu çalışmayı diğer çalışmalardan ayıran diğer husus ise meslek liselerindeki meslek derslerinin kültür derslerinden farklı olarak atölye ve laboratuvar ortamlarında usta çırak ilişkisi kapsamında gerçekleştirilmesi nedeniyle meslek öğretmenlerinin mesleklerini icra ederken etik ilkelere ne düzeyde uyduklarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinin uygulandığı tarama çalışmasıdır. Çalışmanın amacı doğrultusunda anlık tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Tokat il merkezindeki yedi adet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Tokat il merkezindeki yedi adet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde meslek dersi öğrenimi gören 10. 11. ve 12. sınıf (toplam 3412 öğrenci) öğrencilerinden 415 öğrenci (215 kız, 200 erkek) oluşturmuştur. Öğrenci sayıları belirlenirken seçkisiz örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak öğretmenlerin mesleki etik ilkelere uyma düzeylerini belirlemeyi amaçlayan 23 madde, üçlü likert tipi (Hayır katılmıyorum, Kısmen katılıyorum, Evet katılıyorum) ve tek boyuttan oluşan ölçek kullanılmıştır. soruların analizinde maddeler için puanlama; “Hayır Katılmıyorum” (1), ”Kısmen Katılıyorum” (2) ve “Evet Katılıyorum” (3) şeklinde alınmıştır. 1.00-1.66 Hayır

Katılmıyorum, 1.67-2.34 Kısmen Katılıyorum, 2.35-3.00 arası Evet Katılıyorum olarak kabul edilmiştir. X - 2.00'ın üstü "Katılıyorum", X - 2.00'ın altı "Katılmıyorum" olarak yorumlanmıştır. Ayrıca görüşme cetvelinin tüm maddelerine ilişkin frekans dağılımları çıkarılmış ve yüzdelikleri hesaplanmıştır. Tablolarda t-Testi sonucunda (p) .05 üzeri olan maddelerin anlamlı farklılıklar oluşturmadığı, altında olan değerlerin anlamlı farklılıklar oluşturduğu belirtilmiştir.

Bulgular

Araştırma bulgularından elde edilen analiz sonuçlarına göre araştırmaya katılan öğrenciler meslek dersi öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri ile ilgili olarak "Öğrencilerin doğru davranışlarını ödüllendirir" maddesine diğer maddelerden farklı olarak aritmetik ortalama değerinin altında (X=1.930, "Katılmıyorum") yanıt vermişlerdir. Yani öğrenciler meslek dersi öğretmenlerinin öğrencilerin doğru davranış sergilediklerinde onları ödüllendirmediğini düşünmektedirler. Öğrenciler meslek öğretmenlerinin mesleki etik ilkelerine uyma düzeyleri arasında en fazla "Öğrencilere dinsel, siyasal ve ırksal nedenlerle ayrıcalıklı davranmaz" maddesine "Katılıyorum" (X=2.795) olarak görüş bildirmişlerdir. Öğrenciler kendilerine yöneltilen toplam 23 maddeden 22' sine "Katılıyorum" (X>2.00) olarak yanıt vermişlerdir. Öğrencilerin cinsiyetine göre meslek dersi öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uyma düzeyleri ile ilgili olarak üç madde de anlamlı farklılık (p<.05) olduğu görülmüştür. Cinsiyete göre farklılık gösteren maddelerin tümünde ("Öğrencilerin görüşlerine değer verir.", "Notu bir baskı aracı olarak kullanmaz." ve "Öğrencilere dinsel, siyasal ve ırksal nedenlerle ayrıcalıklı davranmaz.") kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla "Katılıyorum" yanıtı verdikleri görülmektedir.

Sonuç

Sonuç olarak araştırmaya katılan öğrenciler meslek dersi öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere büyük ölçüde uydukları yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrenciler, öğretmenlerinin sadece doğru davranışları ödüllendirme konusunda çok da yeterli olmadıklarını ifade etmişlerdir. Ödüllendirme, öğrenci başarının devamı açısından oldukça önemlidir. Ödüllendirme yapılırken verilecek ödülün çeşidi, şekli, zamanı ve ölçüsü çok doğru seçilmelidir. Bu nedenle ödüllendirme konusundaki eksikliği giderebilmek için mevcut öğretmenlerin kendilerini yenilemeleri sağlanmalı, hizmet içi eğitimlerle kendilerini geliştirmelidirler. Ayrıca araştırmadan elde edilen sonuçların bu konuda yapılan diğer araştırmalar ile paralellik gösterdiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Lisesi, Meslek Dersi Öğretmenleri, Mesleki Etik

Students' Perceptıons Level of Vocatıonal Teachers' Complıance Wıth the Prıncıples of Professıonal Ethıcs

Abstract

Objective

The most important and fundamental feature that distinguishes the teaching profession from all other professions is the fact that teaching is the teacher of other professions. In this respect,

the teaching profession is seen as a respected profession in all societies. Teachers are public employees who are responsible for providing educational services to individuals, in particular to students. What socially expected from teachers is not only to teach people, but also with the understanding of life to be a moral model that will be example to them and to make them gain universal values. For this reason, it is expected that some ethical behaviors (honesty, justice, respect, etc.) should be displayed by the teachers who will set an example for society. It can be said that teachers' compliance with the principles of professional ethics will be beneficial for students to exhibit positive behaviors and to increase the quality of education. The aim of this study is to determine students' the perceptions level of teachers' compliance with the principles of professional ethics. There are many researches in the literature about the level of compliance of teachers with professional ethic principles. These investigations are generally made by taking into consideration the opinions of administrators and teachers, and few of them consist of researches made with student opinions. The other point that distinguishes this study from other studies is to determine the level of professional teachers' compliance with ethical principles in performing their professions as they are carried out under the master apprentice relationship, different from the cultural courses, in workshop and laboratory environments. Method This research is a scaning study in which quantitative research methods are applied. For the purpose of the study, instant scanning design was used. The universe (population) of the study consisted of seven vocational and technical high school students in Tokat city center. The sample of the study consisted of 415 students (215 girls, 200 boys) who study vocational education from the 10th, 11th and 12th grade students (3412 students in total) in seven vocational and technical high schools in Tokat city center in 2018-2019 education year. In determining the number of students, stratified sampling method was chosen from random sampling methods. As a means of collecting data, 23 items, triple likert type (No disagree, Partly agree, Yes agree) and one-dimensional scale were used to determine teachers' levels of professional ethics. Scoring for items in the analysis of questions was taken as follows; ''No disagree''(1), ''Partly agree''(2) and ''Yes agree''(3) 1.00-1.66 is accepted as "No I disagree", 1.67-2.34 is accepted as "I Partially Agree", 2.35-3.00 is accepted as "Yes I agree". Above of X - 2.00 is interpreted as "I agree", below of X - 2.00 is interpreted as "I agree". In addition, the frequency distributions of all items of the interview scale were calculated and their percentages were calculated. As a result of the t-test, it was determined that the items with a value of over (p) .05 did not have significant differences, and the values below made significant differences. Findings According to the results of the analysis obtained from the research findings, the students who responded to the study about the level of vocational teachers' compliance with the principles of professional ethics responded to the item "rewards the right behaviors of students" as below the arithmetic mean value (x=1.930, "disagree"). In other words, students think that vocational course teachers do not reward students when they behave correctly. Students gave the most ''I don't agree'' (X=2.795) to the item of "To behave students privileged for religious, political and racial reasons'' in the study about the level of vocational teachers' compliance with the principles of professional ethics. The students responded to 22 of the 23 items addressed to them as "I agree" (X>2.00). According to the gender of the students, there was a significant difference (p <.05) between the three items related to the level of professional ethics of vocational teachers. In all substances that vary by sex ("He values students' opinions'', "Does not use mark as a pressure

tool’’, “behaves students privileged for religious, political and racial reasons’’) it is seen that female students give more “I agree’’ in response than male students did. Conclusion As a result, the students who participated in the study stated that vocational course teachers were mostly in compliance with professional ethics principles. The students stated that their teachers just were not enough to reward the right behaviors. Rewarding is very important for the continuation of student success. While awarding,the type, shape, time and size of the award must be selected very accurately. Therefore, in order to overcome the lack of rewarding, existing teachers should be provided to renew themselves and develop themselves through in-service trainings. In addition, it is seen that the results obtained in this study are parallel with other researches on this subject.

Keywords: Vocational High School, Profession Teachers, Professional Ethics

Meslek Öncesi ve Sonrası Eğitim Bağlamında İngilizce Öğretmenliğine Hazırlık Sürecinin İncelenmesi

Merve Çetinkaya[1] *, **Mustafa Durmuşçelebi**[2]

[1]Kayseri Bil Kız Koleji
[2]Erciyes Üniversitesi
*Corresponding author: mervecetiinkaya@gmail.com

Özet

Araştırmanın temel amacı İngilizce öğretmenlerinin meslek öncesi ve sonrasında aldıkları eğitimin öğretmenleri mesleğe hazırlama yeterliliği hakkındaki algılarının incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda İngilizce öğretmenlerinin üniversite eğitimi boyunca ve meslek yaşamı içerisinde öğretim hazırlıklarını destekleyici olarak algıladıkları deneyimleri, Okul Deneyimi dersinin etkililiği, meslek öncesi dönemdeki öğrenme ortamlarına dair görüşleri, alınan eğitim hakkındaki algıları kıdem, öğretim kademesi ve mezun olunan fakülteye göre incelenmiştir. Araştırma 2017 – 2018 eğitim öğretim yılında Kayseri'de görev yapan 464 İngilizce öğretmeninin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Correll (2016) tarafından geliştirilen "İngiliz Dili Öğrenenlerin Öğretimine Hazırlık Algıları Öğretmen Anketi (Perceptions of Preparation to Teach English Language Learners Teacher Survey)" Türkçe'ye uyarlanarak kullanılmıştır. Araştırmada alt problemler doğrultusunda betimsel analizlerde yüzde, frekans ve ortalama tekniklerinden, fark testlerinde ise ANOVA ve Scheffe testleri kullanılmıştır. Ankette yer alan açık uçlu soruların analizlerinde ise frekanslar belirlenerek katılımcıların verdikleri cevaplar doğrultusunda temalar çıkarılmış, bu temalar bazı katılımcı yanıtları ile birlikte verilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre Okul Deneyimi dersi ve Öğretim ve Yöntem derslerinin öğretmenlere hazırlık konusunda katkı sağladığı, ancak öğretmenlerin bir kısmının Öğretim ve Yöntem derslerinde öğrenilen teorik bilgilerin uygulamada zorluk yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında öğretmenlerin katılmış oldukları hizmet içi eğitim kurslarının öğretim hazırlığı bağlamında öğretmenlere yardımcı olduğu fakat öğretmenlerin sınıf ortamlarından dolayı bu kurslardan öğrenilen yöntem ve tekniklerin uygulanması konusunda sıkıntılar yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Okul Deneyimi dersinin etkililiğine dair görüşler araştırmanın genelinde olumlu olarak bulgulanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu öğretmen eğitimi programından sonra kendilerini öğretim konusunda oldukça hazırlıklı olarak gördükleri, hazırlık algılarının mesleki kıdem ve öğretim kademesine göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Mezun olunan fakülte bağlamında ise Eğitim Fakültesinden mezun olan öğretmenlerin en yüksek hazırlık algısına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Keywords: Hazırlık, Hizmet İçi Eğitim, İngilizce Öğretimi, Okul Deneyimi

Mesleki Gelişim Modeli Olarak Öğrenme Toplulukları

Ahmet Çopur[1] *, **Muammer Demirel**[1]

[1]Bursa Uludağ Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ahmetcopur@uludag.edu.tr

Özet

Son yirmi yıllık süreçte, okulları dönüştürme ve geliştirme çabaları ile birlikte ortaya çıkan eğitim çıktıları açısından hesap verilebilirlik olgusu, okulların güncellenmesi konusunu gündeme getirmiştir. Eğitim yönetimi literatüründe ise okulu geliştirme ve öğretim çıktılarının niteliğini artırma bağlamında son yıllarda yoğun bir biçimde tartışılan konulardan birinin mesleki öğrenme toplulukları olduğu görülmektedir. Eğitimde değişim, okul gelişimi, öğrenen örgütler, etkili okullar ve okullarda yenileşme gibi akımların temel felsefesine benzer özellikler gösteren mesleki öğrenme topluluğu, ilk olarak örgütün öğrenme kapasitesinin belirlenmesi amacıyla ortaya çıkmış ve özel sektörde uygulanan bir yapıdır. Öğretmenlerin hem kendi başına hem de meslektaşlarıyla birlikte, uygulamalarını geliştirme sürecinde birbirleriyle etkileşimde bulunduğu destekleyici bir örgüt yapısı olarak tanımlanan öğrenme topluluğu, eğitim bilimleri açısından Sosyal Öğrenme Kuramı temelinde ele alınmaktadır. Bu bağlamda süreç, öğretmenlerin diğer öğretmenlere yol göstermesiyle başlamış, her öğretmenin meslektaş olarak birbirini etkilemesi olarak devam etmiştir. Mesleki öğrenme toplulukları amacına göre okul temelli, bölge temelli veya ulusal olabilir. Ancak özellikle öğretmenler arasında oluşturulan öğrenme toplulukları ayrı bir öneme sahiptir; çünkü öğretmen gelişim programları öğretmenlerin beklentisinin aksine çoğu zaman doğrudan sınıflara etki edecek şekilde kurgulanmaz ve bu nedenle çoğu zaman başarısız olur. Öğrenme toplulukları bu noktada etkili bir seçenek olarak ortaya çıkmaktadır. Öğretmenler öğrenme topluluklarında kendi uygulamalarını ve öğrencilerin performansını gözden geçirerek daha etkili öğretim uygulamaları geliştirmek ve uygulamak için birlikte çalışır ve sürekli bir iletişim içine girerler. Bu süreçte öğrenir, dener, kendi bilgi ve uygulamalarını paylaşırlar. Öğrenme topluluklarında birlikte çalışmaya ve araştırmaya başladıklarında yeni stratejiler, kavramlar oluşturur ve yeni fikirleri uygulama konusunda birbirlerini desteklerler. Amaç: Bu çalışma ile mesleki öğrenme topluğunu n yapısını ve işlevlerini ortaya koyma amaçlanmaktadır. Böylece öğretmenlerin mesleki gelişimi sağlamak adına alternatif bir model önererek katkı sunmak hedeflenmektedir.

Yöntem

Doküman analizi yöntemiyle yürütülen araştırma kapsamında mesleki öğrenme toplulukları ile ilgili ulusla ve uluslararası tez, makale ve bildiriler incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuç

Araştırma sonuçları, mesleki öğrenme topluluklarının öğretmenler arasındaki işbirliğini sağlamada bir alternatif olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca topluluğun kurulması, öğretmenlerin daha etkili öğretim uygulamaları geliştirme, uygulamak için birlikte çalışma, öğrendiği, denediği, paylaştığı ortamların oluşması açısından da önem arz etmektedir. İncelenen araştırmalardan elde dilen bulgular, öğrenme topluluklarının öğretmenlerin mesleki

gelişimlerine katkı sağlayacağı konusunda hemfikir oldukları ve ortak bir amaç etrafında toplandıklarına inandıkları görülmektedir. Bu bağlamda işbirlikçi öğrenme, fikir alışverişi, takım olma, deneyim paylaşımı ve sosyal öğrenme gibi kavramlar ön plana çıkmaktadır. Bu kavramlarından deneyim paylaşımı araştırmalarda ön plana çıkarılmaktadır. Bu durumun nedeni olarak deneyim paylaşımını işbirlikçi öğrenmeye yönelik yapısı içinde önemli bir boyut olarak değerlendirilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu bağlamda çalışmalarda katılımcıların "birlikte öğrenme ve uygulama" boyutuna önem verdikleri sonucuna varılmıştır. Çalışmanın bir başka sonucuna göre, Türkiye'de öğretmenlerin öğretim amaçlı bir araya gelmeleri zümre toplantıları yolu ile sağlanmaya çalışılsa da bu toplantılarının öğretmenler arasındaki dayanışmayı sağlamadaki yetersizliğini ortaya çıkaran çalışmalar bulunmaktadır. Mesleki öğrenme topluluğunun bu yetersizliği ortadan kaldırarak öğretmenlerin mesleki gelişimini sistematik olarak geliştirmek adına da önemli bir işlevi olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlara ek olarak, mesleki öğrenme topluluklarının öğrenci başarısı üzerindeki etkisini ortaya koyan çalışmalar sınırlı olduğundan topluluğun öğrenci başarısı üzerindeki etkisi konusunda çalışma yapılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak, özellikle eğitim alanındaki reformların vizyon belgelerinde yer aldığı ülkemizde bu reform çalışmaları altında getirilen farklı yeni uygulamaların MÖT kapsamında ele alınması, okulların organizasyon ve yönetim açısından gelişimi, öğretmenlerin mesleki gelişimi ve nihai hedef olan öğrenci niteliğinin artırılması açılarından katkılar sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Öğrenme Topluluğu, Mesleki Gelişim, Sosyal Bilgiler, Sosyal Öğrenme.

Learning Communities As Professional Development Models

Abstract

In the last two decades, the issue of accountability in terms of the educational outcomes that emerged with the efforts to transform and develop schools has raised the issue of updating schools. In the literature on education management, one of the issues discussed in recent years in the context of improving the quality of school development and teaching outcomes is one of the professional learning communities. The vocational learning community, similar to the basic philosophy of movements such as change in education, school development, learning organizations, effective schools and innovation in schools, is a structure that has emerged for the purpose of determining the learning capacity of the organization and is applied in the private sector. The learning community is defined on the basis of Social Learning Theory in terms of educational sciences, which is defined as a supportive organizational structure, in which teachers themselves and together with their colleagues interact with each other in the process of developing their practices. In this context, the process started with the guidance of other teachers and continued as a teacher influencing each other as a colleague. Vocational learning communities can be school-based, region-based or national for the purpose. However, the learning communities formed among the teachers are of particular importance; This is because teacher development programs are often not designed to affect classes directly and therefore often fail. Learning communities emerge as an effective option at this point.

Teachers work together to develop and implement more effective teaching practices by reviewing their own practices and students' performance in learning communities and are in constant communication. In this process, learn, try, share their knowledge and practices. When they start working together and research in learning communities, they create new strategies and concepts and support each other in implementing new ideas. Purpose: With this study, it is aimed to reveal the structure and functions of the professional learning community. Thus, it is aimed to contribute to the professional development of teachers by offering an alternative model. Method: Within the scope of the research conducted with document analysis method, national and international theses, articles and papers related to vocational learning communities were examined. Findings and Conclusion: The results of the study suggest that professional learning communities can be an alternative to the cooperation between teachers. In addition, the establishment of the community is also important for teachers to work together to develop more effective teaching practices, to work together, to learn, to try and to create shared environments. The findings obtained from the researches that have been studied indicate that the learning communities are in agreement that they will contribute to the professional development of the teachers and believe that they are gathered around a common goal. In this context, concepts such as collaborative learning, exchange of ideas, team-building, sharing of experience and social learning come to the fore. Experience sharing from these concepts is highlighted in research. This is due to the fact that the sharing of experience as an important dimension within the structure of collaborative learning. In this context, it was concluded that the participants gave importance to the una learning and application öğrenme dimension. According to the results of another study, a combination of teacher education in Turkey for meetings to try to keep the clan provided by way of revealing studies also have deficits in ensuring solidarity between the teachers of this meeting. It has been concluded that the vocational learning community has an important function to systematically improve the professional development of teachers by eliminating this inadequacy. In addition to these results, it is necessary to work on the impact of the community on student achievement as the studies demonstrating the impact of the vocational learning communities on student achievement are limited. As a result, it will contribute to the improvement of schools in terms of organization and management, professional development of teachers and increasing the quality of the students as the ultimate target.

Keywords: Professional Learning Community, Professional Development, Social Studies, Social Learning.

Mesleki Gelişim Programının Değerlendirilmesi: Kimya Öğretmenlerine Yönelik FeTeMM Eğitimi ve Uygulamaları

Ayşegül Tarkın Çelikkıran[1] *, Betül Ekiz Kıran[1], Sevgi Aydın Günbatar[1], Elif Selcan Kutucu[1]

[1]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
*Sorumlu yazar: aysegultarkin@yyu.edu.tr

Özet

21. yüzyılın gereksinimleri, Fen Eğitimi programlarında hedeflerde, öğretim ve ölçme yaklaşımlarında değişiklikler meydana getirmektedir. 21. yüzyıl becerileri arasında problem çözme, araştırma, teknolojinin etkin kullanımı, üretim, değişikliklere uyum, karar verme ve yaratıcılık yer almaktadır. Son zamanlarda, yeni fen eğitimi programlarında mühendislik tasarım sürecinin önemi üzerinde durulmakta ve bu alanın entegrasyonunun proje tasarımına ve günlük yaşam sorunlarının çözümüne dayanması gerektiği belirtilmektedir. Ülkemizde, 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında FeTeMM ortaokul programına Fen Bilimleri ve Mühendislik Uygulamaları olarak girmiştir. Öğretmenler, eğitim programlarındaki reformların hedeflerine ulaşmasında etkili olan en önemli değişkenlerden arasındadır. Başka bir deyişle, mühendislik tasarımının pratik uygulamalarla dahil edildiği disiplinler arası yaklaşıma dair bilgi sahibi olan ve bunu kullanabilen öğretmenler yetiştirmek en önemli adımlardan birisidir. Verilen eğitimlerde, öğretmenlerin sürece aktif katılımının önemi vurgulanmaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada ele alınan mesleki gelişim programında verilen eğitimlerle katılımcı kimya öğretmenlerine, FeTeMM eğitiminin ne olduğu, kimya dersinin farklı konularında nasıl kullanılacağı, kullanımında dikkat edilmesi gereken noktaların, karşılaşabilecek zorlukların ve sorunların neler olabileceği gibi önemli hususlarda bilgi, beceri ve deneyim kazandırmak hedeflenmiştir. Bu amaçla, katılımcılara aktif rol alabilecekleri teorik bilgi ve uygulamalar içeren bir haftalık eğitim verilmiştir. Programın sonunda, katılımcı öğretmenlerin FeTeMM'e yönelik farkındalık ve olumlu tutum geliştirmesi, FeTeMM öğretimi ve bileşenleri hakkında derinlemesine bilgi sahibi olması ve FeTeMM etkinliklerini etkin bir şekilde kullanabilmesi beklenmektedir. Ayrıca, öğretmenlerin bu yaklaşımı öğrenmeleri ve kendi sınıflarında kullanmaları, projelerin planlanması üzerinde olumlu etki yapacaktır (ör. TÜBİTAK Bilim Fuarları, MEB Proje Yarışması, vb.). Öğretmenlerin STEM etkinlikleri hakkındaki algıları, tutumları ve görüşleri, gelecekte bu etkinlikleri kendi sınıflarında kullanmalarını belirleyecektir. Bu nedenle, mesleki gelişim programının etkililiği katılımcıların; FeTeMM farkındalık düzeyi, FeTeMM öğretimine karşı yönelimler/tutumlar, FeTeMM eğitimi etkinliklerinin yer aldığı projeye dair öğretmenlerin düşünceleri, FeTeMM eğitimi ve bileşenlerine dair öğretmenlerin algılarındaki değişim ve FeTeMM eğitimine yönelik ders planı hazırlayabilme düzeyleri ile değerlendirilmiştir. FeTeMM eğitimi etkinliklerinin yer aldığı projeye dair öğretmenlerin düşüncelerini içeren yansıtıcı düşünce yazılarının dışındaki tüm veri toplama araçları ön ve son test olarak uygulanmıştır. Bu çalışmada yansıtıcı düşünce yazılarının analizi sunulmuştur. Bu çalışma kapsamında verilen mesleki gelişim programında 24 kimya öğretmeni, sekiz tasarıma dayalı STEM etkinliğine katılmıştır (örneğin, indikatör tasarlama, en yüksek gerilime sahip bir voltaik hücre tasarlama,

elmanın kararmasını önleyici süreç tasarlama, vb.). Etkinliklerin uygulanmasında katılımcılar tasarıma dayalı bir yaklaşım izlemiştir. Her günün sonunda öğretmenlerden o günün etkinlikleri hakkında, mesleki gelişimlerine katkılarını, derslerde uygulanabilirliğini ve etkinlikler sırasında karşılaştıkları zorlukları içeren bir değerlendirme yazısı yazmaları istenmiştir. Elde edilen nitel verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Veriler iki araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Katılımcılar tarafından ifade edilen görüşler kodlanarak ve benzer kodlar bir araya getirerek temalar oluşturulmuştur. Çalışmanın bulguları üç başlık altında sunulmaktadır: (1) tasarıma dayalı FeTeMM etkinliklerinin mesleki gelişime katkısı, (2) etkinliklerin en zor kısmı ve (3) etkinliklerin bir sınıfta uygulanabilirliği. Katılımcılar, etkinliklerin kimyayı ve FeTeMM yaklaşımını öğrenmeye ya da konu alan bilgilerini güçlendirmeye yönelik önemli katkılar sunduğunu belirtmiştir. Ek olarak, verilerin analizi, etkinliklerin çoğunun, kimya konularını basit malzemelerle yapılan etkinlikler yoluyla daha somut hale getirmek ve teorik bilgileri uygulamaya dökmek açısından katkıda bulunduğunu göstermiştir. Dahası, katılımcılar mesleki gelişim programı sayesinde mühendislik bakış açısı kazandıklarını vurgulamışlardır. Özellikle, mühendisliğin fen ve matematikle olan ilişkisini gördüklerini ve tasarım süreci hakkında bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir. Etkinliklerin en zor kısımları ile ilgili olarak, kimya öğretmenleri, kullanılacak malzemelere karar verme ve tasarım aşamasında zorlandıkları belirtmişlerdir. Ayrıca, çoğu katılımcı etkinlikler sırasında matematiksel hesaplamalarda zorluk çektiğini ifade etmiştir. Son olarak, bazı zorluklar yaşamalarına rağmen, katılımcıların neredeyse tamamı FeTeMM etkinliklerini ileride sınıflarında uygulayacaklarını belirtmiştir. Sonuç olarak, bu mesleki gelişim programının kimya öğretmenlerinin hem kendi alanlarındaki hem de diğer alanlardaki (örneğin mühendislik ve matematik) bilgilerini zenginleştirirken fen, matematik ve mühendislik arasındaki ilişkilere yönelik farkındalık kazanmalarını da sağladığı görülmüştür. Katılımcılar STEM etkinliklerini sınıflarında uygulamaya istekli olduklarından, öğrencilerini bu mesleki gelişim programının en önemli çıktısı olarak görülen 21. yüzyıl becerilerine sahip olarak eğiteceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Fetemm Eğitimi, Mesleki Gelişim, Tasarım Temelli Yaklaşım, Kimya Öğretmenleri, Nitel Çalışma

Evaluation of a Professional Development Program: Stem Education and Applications for Chemistry Teachers

Abstract

The requirements of the 21st century have brought about changes in objectives, teaching orientation and measurement in Science Education programs. 21st century skills include problem solving, research, effective use of technology, production, adaptation to changes, decision-making and creativity. Recently, the emphasis has been placed on the importance of the engineering design process in new science education programs and the integration of these areas should be based on project design and solving daily life problems. In our country, in 2017-2018 Academic Year, STEM has entered the middle school education program as

Science and Engineering Applications. Teachers are one of the most important variables that are effective in achieving the goals of reforms in education programs. In other words, training teachers in order to be knowledgeable and able to use an interdisciplinary approach that incorporates engineering design with the practical applications of science is one of the most important steps. In the trainings given, the importance of active participation of teachers in the process was emphasized. Therefore, in this professional development (PD) program, we aimed to train participants to apply STEM activities in different topics, to teach the specific points to be considered, and the difficulties that teachers may face with in applying STEM approach. For this aim, both theoretical knowledge and practices in which participants would take an active role were provided in a one-week period. At the end of the project, it was expected that the participant teachers who took the PD would be aware of STEM, have an in-depth knowledge of the teaching and components of STEM and can use STEM activities effectively and develop a positive attitude towards this approach. In addition, teachers' learning and use of this approach in their classes will have positive effects on the planning of projects (e.g., TUBITAK Science Fairs, MoNE Project Competition, etc.). Teachers' perceptions, attitudes and opinions about STEM activities will determine their use of these activities in their own classes in the future. Therefore, the effectiveness of the PD program was assessed with Integrative STEM Teaching Intention Questionnaire, STEM awareness scale, reflection papers about STEM activities, and teachers' levels of preparing STEM lesson plans. Except reflection papers, all of the instruments were administered as pre and posttests. In this study, the analysis of the reflection papers is presented. In this PD, 24 chemistry teachers participated in eight design-based STEM activities (e.g., designing an indicator, a voltaic cell with highest voltage, a process for preventing apple's browning mechanism, etc.). In the application of the activities, participants followed design-based approach. At the end of each day, teachers were requested to write a reflection paper about the activities of that day in terms of contributions of them on their professional development, applicability of them in classes, and difficulties they faced during the activities. Content analysis method was used to analyze the qualitative data obtained from the reflection papers. The data were analyzed by two researchers. Themes were created by coding the opinions expressed by the participants and putting similar codes together. The findings of the study are presented under three headings: (1) contribution of design-based STEM activities, (2) the most difficult part of the activities and (3) applicability of the activities in a class. Participants stated that activities provided important contributions regarding learning chemistry and STEM or strengthening their subject matter knowledge. In addition, analysis of the data indicated that most of the activities have contributions to their ability to make chemistry subjects more concrete through activities with simple materials and apply theoretical knowledge into practices. Moreover, participants emphasized that they gained engineering viewpoint through the PD. Especially, they stated that they have seen the relationship of engineering with science and mathematics and been knowledgeable about design process. Regarding the most difficult parts of the activities, chemistry teachers commented that design parts such as decision of materials used and how to design were difficult. Also, most of them had difficulties in mathematical calculations during activities. Finally, although they had some difficulties, almost all of the participants stated that they would implement the STEM activities in their classes in the future. In conclusion, while this PD program has been enriching chemistry teachers'

knowledge in both their fields and other fields (e.g., engineering and mathematics), it also enables teachers to gain awareness of STEM and the relationships among science, mathematics and engineering. As participants were willing to apply the STEM activities in their classes, they would train their students with 21st century skills, which are seen as the most important outputs of this PD.

Keywords: Stem Education, Professional Development, Design Based Approach, Chemistry Teachers, Qualitative Study

Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Dildar Özaslan[1] *, Seda Baysal[2], Sıddık Doğruluk[1]

[1]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Sorumlu yazar: dildarozaslan@hotmail.com

Özet

Amaç

Günümüz çağında bilgi ve teknoloji alanındaki hız kazanan gelişmeler bireylerin bilgiye ulaşmasını kolaylaştırmıştır. İhtiyaç duyulan bilgiye kolaylıkla istenilen zamanda ulaşabileceği düşünüldüğünde, bireylerden beklenen beceriler yalnızca bilgiye ulaşmakla sınırlı kalmayıp aynı zamanda bilgiyi kullanmada üst düzey becerilere sahip olmalarıdır. Gelecek kuşaklara bilgi ve beceri aktarımında oldukça önemli bir role sahip olacak öğretmen adaylarının bu üst düzey becerileri etkin bir şekilde kullanmaları beklenmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir.

Yöntem

Bu araştırmada genel tarama modellerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Örneklemi ise bu evrenden uygun örnekleme yöntemi ile seçilen 250 öğretmen adayından oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" ve Anagün, Atalay, Kılıç ve Yaşar (2016) tarafından geliştirilen "Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Beceri Yeterlik Algıları" ölçeği kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda cinsiyet, öğrenim görülen bölüm ve genel not ortalaması yer almaktadır. Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl beceri yeterlik algıları ölçeği ise 42 madde ve "öğrenme ve yenilenme becerileri"; "yaşam ve kariyer becerileri"; "bilgi, medya ve teknoloji becerileri" olmak üzere 3 alt boyuttan oluşan 5'li likert tipinde bir ölçektir. Ölçekte yer alan cevap seçenekleri ise en olumsuz seçenekten en olumlu seçeneğe doğru "hiçbir zaman", "nadiren", "bazen", "sık sık" ve "her zaman" şeklinde sıralanmaktadır. Öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl beceri yeterlik algıları ölçeğinin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı orijinal çalışmada ölçeğin geneli için 0,88; öğrenme ve yenilenme becerileri alt boyutu için 0,84; yaşam ve kariyer becerileri alt boyutu için 0,82; bilgi, medya ve teknoloji becerileri alt boyutu için 0,81 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada ise Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı ölçeğin geneli için 0,92; öğrenme ve yenilenme becerileri alt boyutu için 0,90; yaşam ve kariyer becerileri alt boyutu için 0,81; bilgi, medya ve teknoloji becerileri alt boyutu için 0,87 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde frekans analizi, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Bonferroni anlamlılık çözümleme testi kullanılmıştır.

Bulgular

Öğretmen adayları; 21. Yüzyıl beceri yeterlik algıları ölçeği genelinde ve öğrenme ve yenilenme becerileri, yaşam ve kariyer becerileri, bilgi, medya ve teknoloji alt boyutlarının tamamı için "sık sık" katıldıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl beceri yeterlik algıları düzeyleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı fark tespit edilmemiştir. Öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl beceri yeterlik algıları düzeyleri bölüm değişkenine göre incelendiğinde, ölçeğin genelinde ve öğrenme ve yenilenme becerileri alt boyutunda sınıf ve fen bilgisi öğretmen adayları lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl beceri yeterlik algıları düzeyleri genel not ortalaması değişkenine göre incelendiğinde ise ölçeğin genelinde ve yaşam ve kariyer becerileri ile bilgi, medya ve teknoloji becerileri alt boyutlarında 3.00 ve üzeri not ortalaması olan öğrencilerin lehine anlamlı fark bulunmuştur.

Sonuç

• Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının 21. Yüzyıl becerilerinin orta üstü düzeyde olduğu belirlenmiştir. • Öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin 21. yüzyıl beceri yeterlik algıları düzeyi üzerinde etkisi yoktur. • Fen bilgisi ve sınıf öğretmenliği bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının ölçeğin genelinden ve öğrenme ve yenilenme becerileri alt boyutundan aldıkları toplam puanlar Türkçe öğretmenliği bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin toplam puanlarından yüksektir. 3.00 ve üzeri not ortalaması olan öğrencilerin; ölçeğin genelinde ve yaşam ve kariyer becerileri ile bilgi, medya ve teknoloji becerileri alt boyutlarından aldıkları toplam puanlar, 2.99 ve altı not ortalamasına sahip öğrencilerden daha yüksektir.

Anahtar Kelimeler: 21. Yüzyıl Becerileri, Eğitim Fakültesi Öğrencileri, Öğretmen Adayları,

An Analysis of Pre-Service Teachers' 21st Century Skills in Terms of Certain Variables

Abstract

Aim

Recent developments in information and technology have made it easier for individuals to reach information. Considering that the information can easily be reached at any time, the skills expected from individuals are not only limited to reaching information but also having high level skills in using information. Pre-service teachers who will play a significant role in transferring knowledge and skills to future generations are expected to use these high level skills in an effective way. With this at hand, this research aimed to examine pre-service teachers' 21st century skills in terms of certain variables. Method This research employed descriptive survey model, one of the general survey models. The research was carried out with pre-service teachers who learn at the Faculty of Education in Kahramanmaraş Sütçü İmam University during the 2018-2019 academic year. The research sample held a total of 250 pre-service teachers who were selected by convenience sampling method. The research deployed two data collection tools. "Personal Information Form" developed by the

researchers and "21st Century Skills and Competences Scale Directed at Teaching Candidates" developed by Anagün, Atalay, Kılıç and Yaşar (2016). Personal information form includes demographic information regarding gender, department and grade point average. The 21st century skills and competences of pre-service teachers consists of 42 items and 3 factors which are 'learning and innovation skills', 'life and career skills', and 'information, media and technology skills'. Being a five-point likert type, the response options of the tool are listed as "never", "rarely", "sometimes", "often" and "always". The Cronbach's alpha reliability coefficient was identified as 0.88 for the overall scale. As for the factors, the coefficients were determined as 0.84 for the learning and innovation skills; 0.82 for the life and career skills; 0.81 for the information, media and technology skills. In the present study, the Cronbach Alpha reliability coefficients were determined as 0.92 for the overall scale; 0.90 for the learning and innovation skills; 0.81 for the life and career skills; 0.87 for the information, media and technology skills. Frequency analysis, independent sample t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Bonferonni significance analysis were used during data analysis.

Findings

Research findings revealed that pre-service teachers expressed their views as "often" related to the overall scale and its factors-learning and innovation skills, life and career skills, and information, media and technology skills. Besides, no significant difference was noted across pre-service teachers' 21st century skills and competences perceptions in terms of their gender. Upon analyzing pre-service teachers' 21st century skills and competences perceptions depending on their department, a statistically significant difference was identified across the overall scale and learning and innovation skills factor in favour of those who learn at the departments of classroom teaching and science teaching. When pre-service teachers' 21st century skills and competences perceptions were analyzed depending on grade point average, a statistically significant difference was found in the overall scale and life and career skills, and information, media and technology skills in favour of those having 3.00 and over grade point average. Results • Research results suggested that the 21st century skills and competences perceptions of the pre-service teachers are above the medium level. • Pre-service teachers' 21st century skills and competences perceptions are not affected by their gender. • The total scores of the pre-service teachers who learn at the science and classroom teaching departments regarding the overall scale and the learning and innovation skills factor are higher compared to those of the students studying at the Turkish teaching department. • The total scores of the pre-service teachers with a GPA of 3.00 and above regarding the overall scale and life and career skills, and information, media and technology skills factors are higher compared to those having 2.99 and below GPA.

Keywords: 21st Century Skills, Students of School of Education, Prospective Teachers,

Öğretmen Adaylarının Öğretim İlkelerine Uygun Eğitsel Senaryo Kurabilme Becerileri

Murat Başgül[1] *, **Ömer Şahin**[1]

[1]Amasya Üniversitesi

*Sorumlu yazar: muratbasgul60@gmail.com

Özet

Çağın gereksinimlerine cevap verecek niteliklere ve donanımlara sahip bireyler yetiştirmek için eğitim vazgeçilmez bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle geçmişten günümüze araştırmalar eğitimde niteliğin artırılması noktasında yoğunlaşmaktadır. Eğitim bireyde kasıtlı olarak istenen davranışları meydana getirme süreci olarak tanımlanmaktadır (Ertürk, 1972). John Dewey ise eğitimi bireyin yaşantılarını yeniden organize etmesi ve geliştirmesi olarak olarak tanımlamıştır. Bu tanımlardan da anlaşılacağı üzere eğitim yoluyla bireylerin davranışlarında olumlu yönde bir değişim olması beklenmektedir (Varış, 1981). Öğretim ise bu davranış kazandırma sürecinde sınıf ortamında belirli ilkeler doğrultusunda öğretmen ve öğrencilerin birlikte yürüttüğü süreçlerin tümü olarak tanımlanmaktadır (Karamustafaoğlu ve Yaman, 2015). Etkili bir öğretim gerçekleştirilebilmesi için çocuğa görelik, açıklık, yaşama yakınlık, etkin katılım, somuttan soyuta, güncellik, basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa ve bütünlük gibi belli başlı öğretim ilkeleri belirlenmiş ve bu ilkeler doğrultusunda eğitim-öğretim faaliyetlerinin planlanması gerektiği ortaya konulmuştur (Çözümlü, 2008). Eğitim ve öğretim sürecinin en önemli bileşenlerinden olan öğretmenlerin (Özyar, 2003; Seferoğlu, 2004; Ball, Thames ve Phelps, 2008) bu ilkeleri özümseyerek sınıf ortamına taşımaları bu noktada önem kazanmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada geleceğin öğretmenleri olan matematik öğretmen adaylarının öğretim ilkelerine uygun eğitsel senaryo kurabilme becerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması tekniği kullanılarak yürütülmüştür. Verilerin analizinde ise betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışma kapsamında 61 ilköğretim matematik öğretmeni adayından veri toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak ilgili literatürden yararlanılarak araştırmacılar tarafından hazırlanan öğretim ilkelerine yönelik senaryo yazma formu kullanılmıştır. Formlar öğretmen adaylarına verilerek ilgili öğretim ilkesinin tanımını ve bu ilkeye uygun senaryo yazmaları istenmiştir. Elde edilen veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan veri analiz çerçevesine uygun olarak her iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı analiz edilmiştir. Veri analiz çerçevesinde ilkelerle ilgili tanımlar öğretim ilkesini doğru tanımlama, öğretim ilkesini kısmen doğru tanımlama, öğretim ilkesini yanlış tanımlama ve boş olarak kategorize edilmiştir. Tanımlarla ilgili her bir kategori için senaryolar ise doğru senaryo, kısmen doğru senaryo, uygun olmayan senaryo ve boş kategorilerinden oluşan veri analiz çerçevesine göre kodlanmıştır. Veri analizi sonucunda öğretmen adaylarının genel olarak öğretim ilkelerini tanımlayabildiği ve bunlara uygun senaryo kurabildikleri görülmüştür. Ayrıca öğretmen adaylarının en çok yakından uzağa ilkesi ile ilgili doğru tanım ve senaryo yazabildikleri görülürken en çok zorlandıkları ilkelerin ise bütünlük ve güncellik ilkeleri olduğu anlaşılmıştır. Öğretmen adayları yakından uzağa ilkesinden sonra sırasıyla en çok; yaşama yakınlık, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene, basitten karmaşığa ve açıklık

ilkelerinde doğru tanım ve senaryo yazabildikleri görülmüştür. Kısmen doğru tanım ve kısmen doğru senaryo kategorilerinde ise sırasıyla en çok etkin katılım, çocuğa görelik ve güncellik ilkelerinin yer aldığı görülmektedir. Çalışma sonunda araştırma bulgularından hareketle çeşitli öneriler getirilmiştir. Kaynaklar Ball, D.L., Thames, M.H. & Phelps, G.(2008). Content knowledge for teaching: what makes it special? Journal of Teacher Education, 59(5), 389 –407. Çözümlü, T. (2008). Öğretim ilke ve yöntemleri. Ertürk, S. (1972). Eğitimde program geliştirme. Ankara, Turkey: Yelkentepe Yayinlari. Özyar, A. (2003). Milli Eğitim Bakanlığı'nın öğretmen yetiştirme politikaları. [Çevrim-içi: http://oyegm.meb.gov.tr/ortasayfa/gn_md_sunu.htm], Erişim tarihi: 23 Temmuz 2003. Karamustafaoğlu, O., & Yaman, S. (2015). Fen eğitiminde özel öğretim yöntemleri I-II. Anı Yayıncılık. Seferoğlu, S. S. (2004). Teacher competencies and professional development [in Turkish]. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, 58, 40-45. Varış, F. (1981). Eğitim bilimine giriş. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.

Anahtar Kelimeler: Öğretim İlkeleri, Öğretmen Adayları, Eğitsel Senaryo

Öğretmen Adaylarının Öğretmen Eğitimi Programı Kuram ve Uygulama Bileşenlerine İlişkin Bakış Açıları: Yansıtıcı Yazıları Temelinde Bir İnceleme

Emel Bayrak Özmutlu[1] *

[1]Ordu Üniversitesi

*Corresponding author: emelbayrak84@hotmail.com

Özet

Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının öğretmen eğitimi programlarının kuramsal ve uygulamalı bileşenlerine yönelik bakış açılarına ilişkin bir sınıflama yapmaktır. Araştırma amaçları doğrultusunda aşağıdaki soruya yanıt aranmıştır: _ Öğretmen adaylarının öğretmen eğitimi programının kuram ve uygulama bileşenlerine ilişkin bakış açıları nasıl sınıflandırılabilir? Problem Durum: Alan eğitimi, genel kültür ve meslek bilgisi olmak üzere üç bilgi ve yeterlilik alanından oluşan öğretmen eğitimi programlarında yer alan derslerin bir bölümü teorik ağırlıklı iken bir bölümü uygulama ağırlıklıdır. Öğretmen eğitiminin üniversitelere devredilmesiyle öğretmen eğitimi programlarında kuramsal ve uygulamalı derslerin oranı halen tartışma konusudur. 2018 yılında güncellenen öğretmen eğitimi programında teori ve uygulama arasındaki dengenin sağlanması, teoriyle uygulamanın bütünleştirilmesinin altının çizildiği görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin uygulamaya ağırlık verilmesinin gerekliliği vurgulanırken diğer tarafta öğretmen adaylarının entelektüel gelişimlerinin desteklenmesi, mevcut uygulamalara ilişkin eleştirel bir yaklaşım geliştirmesi ve özerk uygulamaları hayata geçirebilmesi konusunda gerekli yeterlikleri kazanabilmesi konusunda kuramsal dersler önemli bir yerde durmaktadır. Öğretmen adaylarının bu mesleğin sadece uygulama olarak görmenin beslediği teknisyenlik anlayışından özerk ve yaratıcı uygulamaları besleyen profesyonellik anlayışına yönelmeleri oldukça önemlidir. Bu araştırmada öğretmen adaylarının kuramsal ve uygulamalı dersleri mesleki gelişimleri açısından değerlendirme şekillerini incelemek amaçlanmıştır. Bu inceleme sayesinde öğretmen adaylarının zihinlerinde kuram ve uygulama boyutlarını nasıl temellendirdiğini anlamak ve bu yolla mesleki yaklaşım ve uygulamaları konusunda öngörü sağlayabilmek mümkün olabilmektedir. Öğretmen adaylarının bu konuda sahip olduğu inançların kuramsal derslerden mesleki gelişimleri amacıyla faydalanmaları konusundaki tercihleri üzerinde belirleyici olduğu dikkate alındığında araştırma bulgularının öğretmen eğitimi programlarında yer alan kuramsal derslerin nasıl işlenmesi gerektiğine yönelik önemli ipuçları verdiği düşünülmektedir. Öğretmen adaylarının mesleklerini profesyonel ve yaratıcı olarak sürdürmeleri konusunda merkezi bir yere sahip olan kuram ve uygulama boyutlarına ilişkin bakış açılarının belirlenerek bu konuya ilişkin zihinsel yapılarının ortaya çıkarılmasının, öğretmen eğitimi programlarının tasarlanması ve uygulanması sürecine rehberlik edici bilgiler sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Veri Analizi: Araştırmada nitel araştırma türüne ait olan durum çalışması yöntemi benimsenmiştir. Araştırma verilerini öğretmen adaylarının öğretmen eğitimi programlarındaki kuram ve uygulamalı boyutlara ilişkin bakış açılarını felsefe ve sosyoloji dersleri özelinde değerlendirdikleri periyodik olarak toplanan yansıtıcı yazılar oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu temel eğitim bölümünde öğrenim görmekte olan 170 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma verileri sürekli karşılaştırma yöntemiyle analiz edilmiştir. Analiz bulguları öğretmen adaylarının kuram ve uygulama kategorileri temelinde sahip olduğu bakış açılarını gösteren alt kategoriler altında sınıflandırılmıştır. Bu sayede öğretmen adaylarının öğretmen eğitimi programlarının kuram ve uygulama boyutlarına ilişkin sahip oldukları bakış açılarını sınıflandırabilmek mümkün olmuştur.

Bulgu ve Sonuçlar

Araştırmada, öğretmen adaylarının kuram ve uygulamayı değerlendirmede kullandıkları temeller gerçeklik sorunu, koşul sorunu, akademik sorun, iletişim sorunu ve uyarlama sorunu kategorileri altında sınıflandırılmıştır. Öğretmen adayları kuram ve uygulamayı adı geçen her bir kategoride iki kutuplu bir bakış açısı altında görme eğilimindedirler. Daha açık bir ifadeyle kuram ve uygulama, öğretmen adayları tarafından gerçeklik, koşul, akademik, iletişim ve uyarlama sorunu kategorileri temelinde farklılaşmış işlevleri yerine getiren birbirine karşıt iki yapı olarak ele alınmaktadır. Öğretmen adaylarının öğretmen eğitiminden yararlanma biçim ve düzeyinde inançlarının belirleyici olduğu dikkate alındığında kuram ve uygulamayı birbirinden farklı işlevlere sahip karşıt iki yapı olarak görmelerinin, her iki yapının birbirini beslediği mesleki uygulama ve gelişim olanaklarına engel olacağı düşünülmektedir. Kuram ve uygulama bütünlüğü öncelikle öğretmen adaylarının zihinsel yapılarında oluşturulmalıdır. Bu nedenle öğretmen eğitimi her şeyden önce öğretmen adaylarının doğru ve tutarlı bir düşünce sistemi geliştirmesine odaklanmalıdır. Öğretmen eğitimi programlarında kuram ve uygulama birlikteliğini sağlama çabasında bu araştırma bulgularının dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

Keywords: Öğretmen Eğitimi, Öğretmen Eğitimi Programları

Teacher Candıdates Conceptıons On the Theoretıcal and Practıcal Components of Teacher Educatıon Currıculum: An Investıgatıon Based On Reflectıons

Abstract

Purpose of the study

The aim of this study is to make a classification of teachers candidates' conceptions on the theoretical and practical components of teacher education curriculum. For the purpose of the research, the following question was sought: _ How can be classified the teachers candidates' conceptions on the theoretical and practical components of the teacher education curriculum? Problem Status: Teacher education curriculum consist of three fields of knowledge and competence. These are field education, general culture and professional knowledge. Some of the courses in the teacher education curriculum are theoretical weighted. Some of the courses in teacher education curriculum are practical weighted. The ratio of theoretical and practical courses in teacher education curriculums is still a matter of debate with the transfer of teacher

education to universities. It is emphasized that the balance between theory and practice should be ensured in the teacher education curriculum updated in 2018. The importance of practice in teacher education is emphasized. However, on the other hand, theoretical lessons are important for teacher candidates to support their intellectual development, develop a critical approach to current practices and gain the necessary competencies to realize autonomous practices. Teacher candidates need to abandon the understanding of technician that they see their profession as only practice. Instead, it is important that they turn to an understanding of professionalism that feeds on autonomous and creative practices. The aim of this study was to examine the ways in how teacher candidates are evaluated theoretical and practical components of teacher education curriculum in terms of their professional development. Through this review, it will be possible to understand how teacher candidates base theory and practice in their minds. In this way, it is possible to provide foresight about professional approach and practices. It should be taken into consideration that the conceptions of teacher candidates on this subject are decisive in their choice of benefiting from theoretical courses to their professional development. In this respect, it is thought that the research findings give important clues about how the theoretical lessons in teacher education curriculum should be handled. It is important to determine teacher candidates' conceptions on the theoretical and practical components in order to support teacher candidates maintain their profession professionally and creatively. In addition to these research findings provide guidance to the process of designing and implementing teacher education curriculum. Research Method Data Analysis:. In this study, case study method which is one of the qualitative research methods is used. The research data consist of periodically collected reflective papers in which teacher candidates evaluate theoretical and practical components of the teacher education curriculum. The study group consisted of 170 pre-service teachers. Research data were analyzed by continuous comparison method. The findings of the analysis were classified under subcategories showing the teacher candidates' conceptions on the theoretical and practical components of the teacher education curriculum. Findings and Results: In the research, the foundations used by teacher candidates in evaluating theoretical and practical components of the teacher education curriculum are classified as reality problem, condition problem, academic problem, communication problem and adaptation problem categories. Teacher candidates tend to see theory and practice under a bipolar perspective in each of the categories mentioned. In other words, the theory and practice are considered as two opposing structures that perform differentiated functions on the basis of the categories of reality, condition, academic, communication and adaptation problem by teacher candidates. It is necessary to take into consideration that teacher candidates' conceptions are determinant in the form and level of benefiting from teacher education. In this case, seeing theory and practice as two opposing structures with different functions may hinder the professional practice and development opportunities that theory and practice feed on each other. The integrity of theory and practice must first be established in the mental structures of teacher candidates. For this reason, teacher education first of all should focus on developing a correct and consistent thinking system. It is thought that these research findings should be taken into consideration in the attempt to provide synergy between theoretical and practical components in teacher education curriculum.

Keywords: Teacher Education, Teacher Education Curriculum

Öğretmen Adaylarının Yapay Zeka ile İlgili Farkındalıklarının Belirlenmesi

Meryem Bilge Çam[1], Nurcihan Çelik[1], Ebru Turan-Güntepe[1], Ümmü Gülsüm Durukan[1] *

[1]Giresun Üniversitesi
*Sorumlu yazar: u.g.durukan@gmail.com

Özet

Gelişen bilim ve teknolojiyle birlikte günlük hayatımıza birçok yeni kavram girmiştir. İnsan zekasını temel alıp bilgisayar aracılığıyla taklit edebilen yapay zeka kavramı da bu kavramlardan biridir. Yapay zeka teknolojisi ile makinelerin düşünmesi ve algılanmasına yani makinelerin programlanıp zeki davranışlar gösterebilmesi odaklanılmıştır. Yapay zekanın insan beyninin düşünme, algılama, tepki verme gibi özelliklerine benzetilip benzetilemeyeceği tartışma konusu olsa da, günümüz yazılım ve donanımlarında yapay zeka teknolojisinin kullanıldığı da bilinmektedir. Bu doğrultuda yapay zeka kavramı ile ilgili düşünülenler ve kavrama dair farkındalıklar ortaya konulmalıdır. Öğretmen adaylarının bu kavrama yönelik farkındalıklarını belirlemek amacıyla yürütülen çalışmada, mevcut durumu betimlemeyi amaçlayan özel durum yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2018-2019 yılı bahar döneminde bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim gören 34 üçüncü sınıf fen bilgisi öğretmen adayı ile 35 üçüncü sınıf bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmen adayı olmak üzere 69 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı araştırmacılar tarafından hazırlanan ve altı açık uçlu sorudan oluşan bir formdur. Bu form, yapay zeka kavramını daha önce duyup duymadıklarına, kavramın tanımına, yapay zeka teknolojilerinin kullanım alanlarına, bu teknolojilerin kullanımının topluma etkisine, eğitim-öğretim faaliyetleri sırasında bu teknolojilerden faydalanma durumuna ve bu teknolojilerin kullanımının avantajları ile dezavantajlarına yönelik sorular içermektedir. Bu formun yanı sıra öğretmen adaylarına "zeka" ve "yapay zeka" anahtar kavramlarını içeren kelime ilişkilendirme testi uygulanmış ve öğretmen adaylarından bu anahtar kavramlara yönelik zihinlerinden geçirdikleri kelimeyi / kavramı yazmaları istenmiştir. Formdan elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Açık uçlu sorulara verilen cevaplar kodlanarak ortak temalar altında toplanmış, frekans ve yüzdelik değerleriyle birlikte sunulmuştur. Kelime ilişkilendirme testinden elde edilen verilerin analizinde ise, öğretmen adaylarının anahtar kavramlarla ilişkilendirdikleri kelimelerin / kavramların frekansları belirlenerek frekans tablosu hazırlanmıştır. Yazılan kelimelere / kavramlara ait frekans değerleri kullanılarak kesme noktaları belirlenmiş ve kavram ağları çizilmiştir. Öğretmen adaylarının yapay zeka kavramını üniversitede aldıkları derslerden, öğretim elemanlarından, teknoloji ve bilişim siteleri gibi kaynaklardan duyduklarını belirtmişlerdir. Öğretmen adayları önemli bir kısmı, yapay zekanın bir insanın düşünme stilini bir bilgisayar programına aktarılması olarak tanımlamışlardır. Öğretmen adaylarının bir kısmı ise yapay zekayı robotlarla birlikte açıklamıştır. Öğretmen adayları yapay zeka teknolojilerinin sağlık, eğitim, askeri, sanat, uzay, bilim, mühendislik alanlarında kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Yapay zeka teknolojilerinin kullanımının toplumu etkileyeceğini belirten öğretmen adayları, bu teknolojilerin kullanımı

ile insanların işlerinin kolaylaşacağını ifade etmektedirler. Öğretmen adaylarının bir kısmı ise, bu etkinin olumsuz yönde olacağını, bu teknolojilerin kullanımı ile insan gücüne olan ihtiyacın azalacağını ve işsizlik gibi problemlerin artacağına inandıkları görülmektedir. Eğitimde yapay zeka teknolojilerinin kullanımını ise, sanal ortamlar, robot öğretmenler, akıllı tahta kullanımı, simülasyonlar gibi uygulamalar üzerinden açıklamışlardır. Yapay zeka teknolojilerinin kullanımının etkileri konusunda öğretmen adaylarının %53,5'i avantajlarının dezavantajlarından fazla olduğunu, adayların %23,9'u dezavantajlarının avantajlarından fazla olduğunu ve adayların %22,5'i avantajları ile dezavantajlarının eşdeğer olduğunu düşünmektedirler. Yapay zeka teknolojilerinin kullanımının sağladığı avantajların ve dezavantajların da bu teknolojilerin kullanımının topluma etkileri ile paralel şekilde olduğunu ifade etmişlerdir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının önemli bir kısmı yapay zeka teknolojilerinin kullanımının avantajı olarak insan hayatını kolaylaştırması ve dezavantajı olarak bu teknolojilerin insan gücünün yerini alabileceğini belirtmişlerdir. Çalışmanın sonucunda öğretmen adaylarının yapay zeka kavramı ile ilgili farkındalıklarının varlığından bahsedilebilir. Formda yer alan sorulara verdikleri cevapların öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri anabilim dallarına göre bir farklılık göstermediği görülmüştür. Çalışmadan ulaşılan sonuçlar doğrultusunda, yapay zeka teknolojilerinin eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanılması açısından önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Yapay Zeka, Farkındalık

Determining Teacher Candidates' Awareness of Artificial Intelligence

Abstract

With the advancing science and technology, many new concepts have entered our daily lives. The concept of artificial intelligence, which is based on human intelligence and imitated by computer, is one of these concepts. Artificial intelligence technology is focused on the thinking and perception of machines, that is, machines can be programmed and intelligent behaviours. Although it is controversial whether artificial intelligence can be compared to the characteristics of the human brain such as thinking, perceiving, reacting; artificial intelligence technology is used in today's software and hardware. In this respect, the awareness of the artificial intelligence concept and the thoughts about the artificial intelligence concept should be reveal. In this study, conducted to determine the teacher candidates' awareness of this concept, was carried out the case study method which aims to describe the current situation is used. The study group consisted of 34 third grade science teacher candidates and 35 third grade computer and instructional technology teacher candidates who were studying in a education faculty in a public university in the spring term of 2018-2019. The data collection tool is a form of six open-ended questions prepared by researchers. This form includes questions about whether they hear of any related to the concept of artificial intelligence, the definition of the concept, the areas of usage of artificial intelligence technologies, the impact of the usage of these technologies on the society, the status of benefiting from these technologies during the educational activities and the advantages and disadvantages of using

these technologies. In addition to this form, the teacher candidates were asked to use the word association test which contains the key concepts of “intelligence” and “artificial intelligence” and the teacher candidates were asked to write the words / concepts that they passed through their minds for these key concepts. Data obtained from the form were analyzed by content analysis. The answers to the open-ended questions were coded under common themes and presented with their frequency and percentage values. In the analysis of the data obtained from the word association test, the frequency table was prepared by determining the frequencies of the words / concepts that the teacher candidates associated with the key concepts. Breakpoints were determined by using frequency values of written words and concepts and concept networks were drawn. They stated that they had heard the concept of artificial intelligence from the courses they received at the university, from teaching staff, from technology and information sites. A significant number of teacher candidates described artificial intelligence as the transfer of a person's thinking style to a computer program. Some of the teacher candidates explained the artificial intelligence with robots. Teacher candidates stated that artificial intelligence technologies could be used in health, education, military, art, space, science and engineering fields. Candidates who stated that the usage of artificial intelligence technologies will affect the society, the use of these technologies means that the work of people will be easier. Some of the teacher candidates believe that this effect will be negative and that the need for manpower will decrease with the use of these technologies and problems such as unemployment will increase. They explained the use of artificial intelligence technologies in education, such as virtual environments, robot teachers, smart board usage and simulations. The 53.5% of teacher candidates think that their advantages are more than their disadvantages, the 23.9% of teacher candidates are more than their advantages and the 22.5% of teacher candidates think that their advantages and disadvantages are equivalent. They stated that the advantages and disadvantages of using artificial intelligence technologies are in parallel with the effects of the use of these technologies on society. In this context, a significant number of teacher candidates stated that the advantage of usage of these technologies could be facilitating human life and the disadvantage of usage of these technologies could be taking the place of manpower. At the end of the study, it can be mentioned that teacher candidates have awareness of artificial intelligence concept. It was seen that the answers to the questions in the form did not differ according to the departments of teacher candidates. In line with the results obtained from the study, suggestions were made in terms of using artificial intelligence technologies in educational activities.

Keywords: Teacher Candidate, Artificial İntelligence, Awareness

Öğretmenimin Tutumu Benim Başarım

Gamzegül Engin[1] *

[1]Işıklar Ortaokulu Trabzon
*Corresponding author: gamzegulengin@gmail.com

Özet

Erken çocukluk döneminden itibaren okullar aracılığı ile sosyalleşen, kişilik geliştiren öğrenciler öğretmenlerle bu sosyalleşmelerini sağlamakta öğretmenlerini model almakta öğretmenlerin davranışları, tepkileri, olumlu olumsuz bakış açıları ile kendi yaşam örüntülerini şekillendirmektedir. Eğitim öğretim süreçlerinin düzenlenmesinden ve yürütülmesinden öğretmenler sorumludurlar. Öğretmenin tutumu öğrenme ortamının belirleyicisi ve öğretmenle öğrenci arasındaki ilişki öğrenmenin temelini teşkil eder. İyi ilişkiler ve tutumlar olumlu, kötü ilişkiler ve tutumlar ise olumsuz bir atmosfer oluşturmaktadır. Öğrenci- öğretmen etkileşiminde, öğretmenlerin sınıflarında sergiledikleri davranışlar, öğrencinin akademik başarısını etkilemektedir. Eğitim Sisteminin ana öğelerinden olan öğretmenin öğrenciye karşı olumsuz tutumu öğrencinin başarısı için önemli görülmektedir Araştırmanın amacı, öğretmenlerin olumsuz tutumlarının neler olduğu ve bu tutumların öğrenci başarısını nasıl etkilediğini ortaya koyabilmektir. Eğitim Sisteminin ana öğelerinden olan öğretmenin öğrenciye karşı tutumu öğrencinin başarısı için önemli görülmektedir, Öğretmenler bilgi, beceri ve tutumlarıyla öğrencileri eğitirken diğer yandan davranışları ile de onları etkilemektedirler. Samimi, anlayışlı ve sabırlı öğretmen davranışları öğrenciyi olumlu düşünmeye götürürken aksi davranışlar ise öğrenci üzerinde olumsuz etki bırakır. Öğretmenlerin olumsuz tutumlarının neler olduğu ve bu tutumların öğrenci başarısını nasıl etkilediğini ortaya koyulmaya çalışıldığı bu araştırmanın sonuçlarının öğretmenlerin tutumlarına ışık tutacağı, öğrenci gözünden kendi tutumlarını değerlendirme imkanı bulmaları açısından önemli olacağı düşünülmüş ve araştırma nitel desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Trabzon evreni Akçabaat ilçesi örnekleminde ortaokul seviyesinde öğrenim gören yaşları 11-14 yaş arası 86 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme yönteminde, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Buna karşın araştırmacı görüşmenin akışına bağlı olarak değişik yan ya da alt sorularla görüşmenin akışını etkileyebilir ve kişinin yanıtlarını açmasını ve ayrıntılandırmasını sağlayabilir (Türnüklü, 2000). Öğrencilere yöneltilmek üzere hazırlanan görüşme formunun ile; 1-Sizce öğretmenleriniz olumsuz tutumlar sergler mi?, 2-öğretmenlerinizde olumsuz tutum olrak gördüğünüz davranışlar nelerdir, sıralayınız? 3-Olumsuz öğretmen tutumlarının başarınızı etkilediğini düşünüyor musunuz, etkiliyorsa nasıl etkilediğini açıklayınız? İle soruları yöneltilmiş, görüşme formunun doldurulması sırasında öğrencilere farklı yönlendirici sorular da sorularak görüşme geliştirilmiştir. Araştırmada toplanan veriler için "içerik analizi" yapılmıştır. Veriler 2 aşamada analiz edilmiştir, bu analizler: 1. Verilerin sıralanması, düzenlenmesi, 2. Bulguların tanımlanması ve yorumlanması şeklindedir. Analiz sürecinde öncelikle, görüşme kayıtları analiz edilmiş çözümlemeler yapılmıştır. Görüşme tekniği ile elde edilen veriler sayısallaştırılarak frekans ve yüzde olarak ifade edilmiş ve

tablolaştırılmıştır. İfadelerdeki benzer öğeler gruplandırılmış ve gruba uygun olarak temalandırılmıştır. Araştırmada 1) öğrenciler tarafından belirtilen öğretmenlerin olumsuz tutumları ve bu tutumların başarıya etkisi verilerden yola çıkarak ayrı ayrı sıralanmış ve düzenlenmiş, olumsuz davranışlar ve tutumlar listelenmiş ve tutum ve davranışların başarıya etkisi de ayrıca listelenmiştir. 2) bulgulardan yola çıkarak veriler açıklanmış ve bu veriler yorumlanarak sonuca ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda görülmüştür ki, asık surat, yüksek ses, azarlama, aşağılama, olumsuz pakiştireç öğretmenlerin olumsuz tutumlarıdır. Öğretmenlerin bu olumsuz tutumlarının öğrencilerin başarılarını olumsuz olarak etkilediği, motivasyonlarını düşürdüğü derse ilgilerini, öğrenme isteği ve okul sevgisi konularında olumsuz yargılar geliştirdiğini ortaya çıkmıştır.

Keywords: Öğretmen Tutumu, Öğrenci Başarısı

My Teacher's Attitude My Performance

Abstract

Since early childhood period, students who socialize through schools and develop their personality shape their own life patterns with teachers' behaviors, reactions and positive negative perspectives in getting their teachers to model these socialization. Teachers are responsible for organizing and conducting educational processes. The teacher's attitude is the determinant of the learning environment and the relationship between the teacher and the student is the basis of learning. Good relations and attitudes positively, bad relations and attitudes create a negative atmosphere. In the student-teacher interaction, the behaviors of the teachers in their classes affect the academic success of the students. The negative attitude of the teacher towards the student is considered important for the success of the student. The aim of the research is to determine what the negative attitudes of teachers are and how these attitudes affect student achievement. The attitude of the teacher, who is one of the main elements of the education system, towards the student is seen as important for the success of the students. Teachers educate the students with their knowledge, skills and attitudes and influence them with their behaviors. The behaviors of sincere, insightful and patient teachers lead the student to think positively while the opposite behaviors have negative effects on the student. It is thought that the results of this study, in which the teachers' negative attitudes and how these attitudes affect the student achievement, will be important for the attitudes of the teachers. The study group of the study consisted of 86 students aged between 11-14 years who were studying at middle school level in the Akçabaat district of Trabzon universe. Semi-structured interview method was used as data collection tool. In the semi-structured interview method, the researcher prepares the interview protocol which includes the questions that he / she intends to ask beforehand. On the other hand, depending on the flow of the interview, the researcher can influence the flow of the interview with different side or sub-questions, and enable the person to open and elaborate his answers (Türnüklü, 2000). With the interview form prepared for the students; 1-Do you think your teachers exhibit negative attitudes? 2-What are the behaviors you see as negative attitudes in your teachers? 3-Do you think that

negative teacher attitudes affect your success and explain how it affects? During the filling of the interview form, the students were asked questions and different questions were asked. “Content analysis an was performed for the data collected in the study. The data were analyzed in 2 stages, which were: 1. Sorting, arranging data, 2. Identifying and interpreting the findings. In the analysis process, firstly the interview records were analyzed. The data obtained through the interview technique were digitized and expressed as frequency and percentage. Similar elements in the expressions are grouped and grouped according to the group. In the research, 1) negative attitudes of the teachers mentioned by the students and the effects of these attitudes on the success were listed and arranged separately, negative behaviors and attitudes were listed and the effect of attitudes and behaviors on the success were also listed. 2) based on the findings, the data is explained and these data have been interpreted and the result has been reached. As a result of the research, it was seen that the extreme face, loud voice, rebuke, humiliation, negative attitude of the teachers are negative attitudes. It has been revealed that these negative attitudes of the teachers negatively affect the students' achievements, decrease their motivation, develop their negative attitudes about their interest in the lesson, their desire to learn and their love for school.

Keywords: Teacher Attitude, Student Success

Öğretmenlerin Profesyonel Gelişim Süreçlerini Destekleyecek Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi: Antalya'da Bir Özel Okul Örneği

Fatma Yasemin Aykal[1], **Feyza Doyran**[2] *

[1]Özel Antalya Nesibe Aydın Okulları
[2]Hasan Kalyoncu Üniversitesi
*Sorumlu yazar: feyzadoyran@gmail.com

Özet

Bilgilerin çok hızlı güncellendiği öğrencilerin teknolojiden kaynaklı donanımlarının ve algılarının çok hızlı geliştiği günümüzde, öğretmenlere öğrencilerin ihtiyaç ve beklentilerini karşılayabilmek için büyük sorumluluklar düşmektedir. Değişen ve gelişen dünyanın beklentilerini karşılamak için bireylerin artık yalnızca akademik alanda donanımlı olmaları yetmemektedir. Eleştiren, sorgulayan, değerleri olan, iletişim becerisi yüksek, özgüven sahibi olarak yetişmiş çocuklar, geleceğin dünyasında bir birey olarak ayakta kalacaktır. Akademik bilgilerin, öğretim yöntem ve tekniklerin, yaklaşımların hızla değiştiği günümüzde, öğrenciyle kurulan iletişimin, onların bireysel farklılıklarına uygun davranmanın önemini gören, öğrencilerinin eğitim hayatlarında rol model olan öğretmenlerin yetiştirdikleri çocuklar geleceğe sağlam bakacaklardır. Bu araştırmanın konusu bir özel okulun ilk ve ortaokulunda görev yapan öğretmenlerin mesleki gelişim süreçlerini destekleyecek eğitim ihtiyaçlarının araştırılmasıdır. Hedef, öğretmenlerin deneyimlerini aktardıkları görüşmelerle, öğretmenlerin mesleki gelişim süreçlerindeki desteklenmesi gereken eğitim ihtiyaçlarının ve bu alandaki öğretmen beklentilerinin neler olduğu ile nasıl karşılanması gerektiğini belirlemektir. Amaç Bu araştırmada amaç, Antalya'daki bir özel okulun ilk ve ortaokulunda görev yapan tüm öğretmenlerin mesleki gelişim süreçlerini destekleyecek eğitim ihtiyaçları ile ilgili görüşlerinin alınarak, deneyimlerinin incelenmesidir. Bu amaca yönelik problemler belirlenmiştir. Araştırmanın problemleri, bir özel okulun ilk ve ortaokulunda görev yapan öğretmenlerin profesyonel gelişim algısı, öğretmenlerin profesyonel gelişimlerini destekleyici eğitimler, öğretmenlerin mesleki gelişim konusundaki ihtiyaçları ve bu süreçte okul yöneticilerinden beklentileri olarak belirlenmiştir. Derinlemesine yapılan alan yazın incelemelerinde öne çıkan çalışmalar araştırmaya yön vermiştir.

Yöntem

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Desen olarak ise, "iç içe geçmiş tek durum deseni" kullanılarak, bir özel okulun ilk ve ortaokulunda görev yapan tüm öğretmenlerle yarı yapılandırılmış görüşmelerle veriler toplanmıştır. Görüşmelerle sorulacak sorular, alan yazın incelemesi sonrasında oluşturulmuş ve eğitim bilimleri uzmanı üç öğretim üyesinin görüşleri alınarak son haline getirilmiştir. Yüz yüze yapılan görüşmeler öncesinde gerekli izinler alınmış, onam formları doldurtulmuş ve katılımcılar görüşme hakkında bilgilendirilmişlerdir. Kaydı yapılan tüm görüşmelerin dökümleri yapıldıktan sonra veriler, kodlar ve temalar belirlenerek, betimleme, analiz ve yorumlama çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Bu araştırmanın başlıca bulgularından biri, günümüz öğretmeninin yeterliklerinin alan bilgisiyle sınırlanmamasına, çok çeşitli bilgi ve becerileri içermesi gerektiğine dikkat çekmesi olmuştur. Çoğunlukla öğretmenler, bu çeşitliliğe ulaşabilmek için profesyonel gelişim süreçlerinde yeterince destek almadıklarını, profesyonel gelişimin devamlı olması gerekliliğini savunmuşlardır. Bu araştırmanın başlıca bulgularından bir diğeri, araştırmaya katılan öğretmenlerin, aldıkları eğitimlerin performanslarını olumlu etkilediğini, profesyonel gelişimleri desteklemek için ihtiyaç duydukları eğitimlerin kendi ihtiyaçlarına göre belirlenmesini ifade etmeleri, mesleki anlamda gelişimlerine en çok katkının öğrencilerin yaş grubuna uygun yaklaşım sergileme, doğru iletişim kurabilme, ders içeriklerinin zenginleştirilmesi olduğuna değinmeleri olmuştur. Öğretmenler ihtiyaç duydukları eğitimlerin sunuş yönteminin de küçük gruplarla uygulamalı gerçekleştirilen atölye çalışmaları olduğunu belirtmiştir. Araştırma bulgularına göre, öğrenci ve öğretmen öğrenmesi açısından da zengin içeriğe dayalı uygulamalı gerçekleştirilen öğrenmenin kalıcı ve eğlenceli olduğu vurgulanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere göre önemli olan başka bir bulgu ise, öğretmenlerin okul yöneticilerinden birçok beklentisi olduğunun görülmesi olmuştur. Öğretmenlerin, okul yöneticilerinden en büyük beklentisi, öğretmen ihtiyaçlarını dinlemeleri olup, anlayışlı, destekleyici olmalarını, motive etmelerini, iyi iletişim kurmalarını da önemli bulmuşlardır. Araştırma bulgularına göre öğretmenler, yöneticilere öğretmenlerin gelişimlerini destekleyecek çalışmalarda fazlasıyla görev düştüğüne değinmişlerdir.

Sonuç

Öğretmenlerin mesleki gelişim süreçlerini destekleyecek eğitim ihtiyaçlarının araştırıldığı bu çalışmada, elde edilen bulgular doğrultusunda ilk ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının planlanmasında öğretmenler, okul yöneticileri ve araştırmacılara yol göstermek amacıyla belirlenen öneriler paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Gelişim, Eğitim İhtiyacı, Mesleki Yeterlik, Eğitim İhtiyacını Destekleyici Çalışmalar, Eğitim İhtiyacı Belirleme, Hizmet İçi Eğitim.

Identifying Teachers' Professional Development Needs: A Case Study of Teachers Working At a Private School in Antalya

Abstract

One of the priorities of teachers that educate the children for the twenty first century is to carry a great responsibility on meeting and analysing the needs and expectation of their students as the information and technology have been improving and updated rapidly. Furthermore, students' technological perceptions and hardware have been improved, too. In order to meet the expectations of the changing and improving world, it is not enough to be only academically equipped. The children who are well educated and who can criticize, question what they see, who also have values, social skills and self-esteem are going to be successful and happy individuals in the future. On these days, which academic information and educational technologies have been instantly changing, students whose teachers are aware

of the importance of communication and students' individual differences, teachers who carry the responsibility of being a role model to their students will lead and guide their students to look at the future in a confident and brighter way. Purpose The main purpose of this study is to determine and identify the teachers' supportive educational needs who have been working in the primary and secondary school of a private school. The purpose is also to identity and determine the needs and expectations of teachers during their teacher development processes and how to meet their needs through interviews . The main purpose in this research, therefore, is to determine the needs and expectations of all the teachers working in a private primary and secondary school in Antalya while inspecting their experiences. In order to enable this, some problems have been created. The problems in the research are defined as the perception of all the teachers working in a private primary and secondary school in Antalya; supportive in-service training workshops for the professional development, teachers needs and their expectations from the school administrators. Methodology In this research qualitative method has been used. In the study, semi-structured interviews were conducted. The questions to ask during these interviews were finalized after getting the feedback of three experts. A compilation of previous work on the study has been shared in the literature review section. By means of the recorded interviews, the themes and codes have been identified and description, analysis and interpretation studies have been carried out. Findings One of the findings in this study is that, the teachers shouldn't limit their knowledge with their subject field and they should be equipped with different kinds of information and skills. Most of the teachers claimed that they didn't get enough support during their professional development and also they claimed that professional development should be continuous. Another finding in this study is that teachers told that the education they had taken supported their performances in a positive way, the in-service training they would get should be scheduled according to their needs. For professional development they should interact with students according to their ages and levels, enabling the best communication while enriching the lesson contents. And also teachers stated that there had been workshops with small groups in which they should practise what they had learned. According to the findings in the research, it has been emphasized that, for both teachers and students, enriched and applied lesson contents enables reinforced and enjoyable learning atmospheres and learnings. Another important finding of the study according to the teachers who participated in the study is that teachers have many expectations from the school management. The biggest expectations of the teachers from the school administrators are, their needs should be listened, the school management team should be understanding, supportive; moreover, they should be motivating and they should be open to effective communication. Teachers stated that they find these issues very important. According to the findings of the study, teachers stated that the management of the schools should carry great responsibility on support teacher development studies. Conclusion and Implications In accordance with the findings in this study, the proposals have been made to guide the institutions, teachers and researchers to plan the educational needs of the teachers.

Keywords: Professional Development Needs of Teachers, Educational Needs Analysis, Teacher Competence, İn-Service Teacher Training

Öğretmenlik Uygulamasının Pedagojik Formasyon Öğrencilerinin Öğretim Süreçleri ve Sınıf Yönetimi Stratejileri Bağlamında Değerlendirilmesi

Eray Eğmir[1], **Cahit Erdem**[1] *

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi
*Sorumlu yazar: cerdem@aku.edu.tr

Özet

Türkiye'de eğitim fakültelerinde uygulanan kaynaşık öğretmen yetiştirme modelinin yanı sıra, eğitim fakültesi dışındaki öğrencilerin lisans öğrenimlerinin son sınıfında ya da lisans öğrenimlerini tamamladıktan sonra aldıkları pedagojik formasyon eğitimi yoluyla paralel ve ardışık modeller de işe koşulmaktadır. Pedagojik formasyon programları aracılığı ile son yıllarda önemli sayıda öğretmen adayı, eğitim fakültesinde verilen eğitime göre çok daha kısıtlı bir sürede yetiştirilmiştir. Ancak bu programların niteliği konusunda eleştiriler de mevcuttur. Öğretmenlik uygulaması da bu programların önemli bir parçasıdır. Bilindiği gibi 1980'li yıllardan beri, Türkiye'de öğretmen eğitimi programları "genel kültür dersleri", "meslek bilgisi dersleri", "alan dersleri" ve "okul deneyimi" uygulamalarından oluşmaktadır. Özellikle son yıllarda MEB ve YÖK, okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinin, verimli bir şekilde işlenmesine dönük önlemler almaktadır. Bir öğretim üyesi başına düşen uygulama öğrencisi sayısının azaltılması, MEBSİS üzerinden öğretmenlerin ve öğretim elemanlarının sürece dair görüşlerini aktardığı bir modülün oluşturulması ve "Klinik Danışmanlık Modeli" gibi modellerin hazırlanmasıyla yansıtmayı uygulamaların merkezine koyma çabaları, bu önlemlerden birkaçıdır. Açıklanan 2023 eğitim vizyonu belgesinde de öğretmenlerin hizmet öncesi eğitiminin niteliği de konu edilmiş ve bu sürecin kalitesinin lisansüstü eğitim süreçleriyle yukarıya çekilmesi ve uygulama ağırlıklı bir yapıya dönüştürülmesinin amaçlandığı belirtilmiştir. Öğretmenlik uygulamasında öğretmen adayları rehber öğretmenlerini gözlemenin yanı sıra belirli sayılarda ders planı hazırlayarak ders anlatmakta ve bu süreçte aynı zamanda sınıfın sorumluluğunu üstlenmektedirler. Kısıtlı sürede edinilen teorik bilgilerin uygulamaya aktarılmasının yanı sıra sınıf yönetimi, öğrenci ilişkileri gibi öğretmenlik mesleğinin önemli niteliklerinin kazanılması için önemli bir fırsat sunan öğretmenlik uygulamasının, öğretmen adaylarına ne düzeyde katkı sunduğu noktası ise araştırılması ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilmesi gereken bir konudur. Çünkü, hizmet öncesi öğretmen eğitimi öğretim programlarında uygulama derslerinin ağırlığının artırılması kuram-uygulama bağlantısı için yeterli görülmemektedir. Burada kritik nokta, öğretmen adaylarının uygulamalarda neler öğrendiklerinin özellikle de kendi yansıtmaları sonucu belirlenmesidir. Bu ihtiyaçtan hareketle, bu çalışmada, öğretmenlik uygulamasının pedagojik formasyon programına kayıtlı öğretmen adaylarının gelişimlerine öğretim süreçleri ve sınıf yönetimi stratejileri bağlamında sunduğu katkının öğretmen adaylarının öz değerlendirmelerine göre belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma nitel bir durum çalışması olarak desenlenmiştir. Veriler, bir devlet üniversitesinin pedagojik formasyon programına kayıtlı, ortaöğretim düzeyinde öğretmenlik uygulaması gerçekleştiren ve amaçlı örnekleme yoluyla belirlenmiş altı öğretmen adayından (4 kadın, 2 erkek) toplanmıştır. Veri toplama

süreci 2018-2019 akademik yılının güz dönemini kapsamaktadır. Araştırmaya katılmaya gönüllülük gösteren öğretmen adaylarından öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında gerçekleştirdikleri ilk ve son öğretim uygulamaları hakkında veri toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından araştırma problemleri ile uyumlu olarak geliştirilmiş ve uzman görüşü alınarak revize edilmiş bir yazılı görüş formu kullanılmıştır. Bu veri toplama aracı, dersi planlama, öğrencilerle iletişim kurma, öğrenci davranışlarının yönetimi, kazanımlara ulaşma düzeyi, sınıfın fiziksel düzenlenmesi ve eksik ve güçlü yönler bağlamlarında sorular içermektedir. Betimsel analiz yoluyla analiz edilen veriler araştırma soruları ile uyumlu temalar çerçevesinde düzenlenip yorumlanmıştır. Araştırmada, öğretmenlik uygulamasının, dersin planlanması ve planların uygulanması boyutunda öğretmen adaylarına katkı sağladığını ancak bu katkının her öğretmen adayı için aynı düzeyde olmadığı belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının dersi planlama boyutunda yaşadıkları güçlükleri, yetersiz planlama yapma, ders sürecinde heyecanlanma ve zamanı iyi yönetememeye atfettikleri çalışmanın bulguları arasındadır. Bununla birlikte öğretmenlik uygulamasının öğrencilerle iletişim boyutunda öğretmen adaylarına belirgin bir katkı sağlamadığı tespit edilmiştir. Bulgular incelendiğinde, öğretmen adaylarının istenmeyen öğrenci davranışları konusunda yeterli farkındalığa sahip olmadıkları, öğretmen adaylarının sınıfın fiziksel düzenlenmesi, sınıfta bulunan araç ve gereçlerin öğretime ve öğrencilere uygunluğu konusunda bir sorun görmedikleri ve bununla ilgili herhangi bir düzenleme yapmadıkları ifade edilebilir. Buna ek olarak öğretmen adaylarının ders anlatım uygulamalarında kendilerine ilişkin güçlü ve gelişmeye açık yönler ilk ve son uygulamalar bağlamında karşılaştırıldığında, verimli bir ders anlatımı gerçekleştirme boyutunda öğretmenlik uygulamasının yeterli düzeyde katkı sağlamadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırma ile öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin karar vericiler ve uygulayıcılara katkı sunmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Uygulaması, Öğretmen Adayları, Pedagojik Formasyon Programları,

Evaluation of Teaching Practice Within the Context of İnstructional Processes and Classroom Management Strategies of Students At Pedagogical Formation Program

Abstract

As well as the integrated teacher training model that is in practice in education faculties in Turkey, parallel or consecutive training models are also employed through pedagogic certification programs taken by students outside the education faculties in their senior years or after their graduation. Through these pedagogic formation programs, a high number of prospective teachers have been trained in the recent years with less duration when compared to education offered at education faculties. However, there have always been criticisms regarding the quality of these programs. Teaching practice is an important part of these programs. As is known, teacher education programs in Turkey have involved content knowledge courses, pedagogical content knowledge courses, world knowledge courses and

teaching practice since 1980's. Particularly in recent years, ministry of national education and higher education council have taken some important precautions to ensure efficient teaching practice courses. Some of these precautions include reducing the number of practicing students per academic, creation of an online module for teachers and academics to record their opinions as to the teaching practice, efforts to focus on reflection in teaching practices by preparing Clinic Counseling Model. In 2023 Education Vision, the quality of initial teacher education is discussed, and it is stated that the quality of this education is aimed to be increased through graduate level education and transforming it into a practice-oriented structure. In teaching practice, pre-service teachers plan a certain number of lessons, practice them and uptake the responsibility of the students during these lessons as well as observing the guide teacher. Teaching practice, which offers significant opportunities for pre-service teachers for being equipped with qualities of teaching profession such as classroom management or relationships with students as well as transferring theoretical knowledge gathered in a short time to practice, should be an issue of research with respect to what degree it can help pre-service teachers and it should be developed based on the results of this research. Because, increasing the duration of teaching practice courses in initial teacher education curricula is not considered as an adequate effort in setting the balance between theory and practice. The critical point here is identifying what pre-service teachers learn in their teaching practices based on their own reflections. To this end, the current study aims to examine the contribution of teaching practice course on professional development of pre-service teachers at pedagogic formation programs with respect to instructional processes and classroom management strategies based on their self-evaluations. This study is a qualitative case study. The data were obtained from six pre-service teachers (four females, two males) who were studying at pedagogic formation program of a state university and attended teaching practice course at secondary level, selected through purposeful sampling. Data were collected in the fall semester of 2018-2019 academic year. The volunteering pre-service teachers provided data regarding the first and last teaching practices in their practice schools in the teaching practice course. A written-opinion form was used as data collection instrument in the study which had been developed by the researchers in line with the research questions and revised after obtaining a specialist's review. The instrument involves questions regarding planning lesson, communication with students, management of student behaviors, level of attaining learning outcomes, physical arrangement of the classroom, and strengths and weaknesses. The data were analyzed through descriptive analysis and interpreted within the themes based on research questions. It was identified in the study that teaching practice contributed to pre-service teachers with respect to planning lessons and putting those plans into practice, but this contribution is not at the same level for all participants. The pre-service teachers attributed their deficiencies in lesson planning to inefficient planning, getting excited during the lesson and mismanagement of time. Yet, the findings also suggest that teaching practice did not have a significant effect of pre-service teachers with respect to communication with students. Other findings reveal that the pre-service teachers do not have adequate awareness of management of student misbehaviors, they do not see any problems regarding physical arrangement of classrooms and appropriates of tools and materials and they do not arrange anything on this issue. Comparison of the pre-service teachers' evaluations of their first and last practice puts forth that teaching practice did not have a

significant contribution to pre-service teachers with respect to practicing an efficient lesson. With this study, it is aimed to contribute to practitioners and policy makers regarding teaching practice courses.

Keywords: Teaching Practice, Pre-Service Teachers, Pedagogic Formation Programs,

Sınıf Öğretmenlerinin Bireysel Yenilikçilik Özellikleri

Yalçın Atlı[1] *

[1]Üniversitesi

*Sorumlu yazar: yalcinatli@hotmail.com

Özet

Yenilikçi öğretmen alanında kendini geliştirebilen, gelişen öğretme-öğrenme stratejilerine göre ders ortamını düzenleyen, bilgi sunumunda farklı ve yeni yollar deneyen ve araştıran kişilerdir. Teknoloji her geçen gün hızlı bir şekilde ilerlemektedir. Öğretmenlerin de yeniliklerin arkasında kalmaması için değişen şartlara ve çağa ayak uydurmaları ve bilgi toplumuna hazır olması gerekmektedir. Sınıf öğretmenlerinin mesleki süreç içerisinde bireysel yenilikçilik özellikleri ne düzeyde olduğu sorusuna cevap aranacaktır. Problemin alt amaçları: 1. Sınıf öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik özellikleri ne düzeydedir? 2. Sınıf öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik özellikleri 2.1 Cinsiyet 2.2 Yaş 2.3 Meslekteki Kıdem 2.4 Üniversiteden mezun olduğu bölüm 2.5 Bilişim Teknolojileri konusunda yeterliliği 2.6 Hizmet içi eğitim, Seminer alma durumu özelliklerine göre farklılaşmakta mıdır? Nicel yöntemle desenlenen bu araştırmada, yordayıcı korelasyonel araştırma türü kullanılacaktır. Araştırmada elde edilen verilerin betimsel analizleri için frekans, aritmetik ortalama, standart sapma ve yüzde değerleri kullanılacaktır. Araştırma tamamlanınca bulgu ve sonuçlar ortaya çıkacaktır. Bu çalışmada aktif olarak görev yapan öğretmenlerle çalışılarak, sürece ilişkin veri toplanacağından var olan durumun daha etkin ortaya konulacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yenilik,yenilikçilik,bireysel Yenilikçilik

Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarının Dış Yapısına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Demet Kılıç[1] *, **Kemal Köksal**[2]

[1]Ankara Özel Yüce Okulları
[2]Gazi Üniversitesi
*Corresponding author: demetkilic0606@gmail.com

Özet

Çocukların okumaya karşı ilgi duymaları ve okuma alışkanlığı kazanabilmeleri için en önemli dönem ilköğretimdir. Çocuklar birçok öğrenmenin temelini okuyarak oluştururlar. Bu dönemde çocuklar kitaplarla tanışarak birçok bilgiyi kitaplardan öğrenebileceklerini ve eğlenerek öğrenebileceklerini keşfetmektedirler. Çocuklar için çocuk kitapları ise okuma eylemlerini gerçekleştirebilecekleri ve yaşamı boyunca büyük bir öneme sahip olan çocuk edebiyatı ürünleridir. Bu nedenle çocukların okuma alışkanlığı kazanmalarını sağlamak ve okuyan bir birey olarak okumayı sürekli hale getirebilmek için nitelikli çocuk edebiyatı ürünlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Çocuklar, güzel konuşabilmek, kendilerini iyi bir şekilde ifade edebilmek, çeşitli bilgileri edinebilmek ve kendi kişilik ve sosyal yönlerini geliştirebilmek için nitelikli çocuk edebiyatı ürünleri olan çocuk kitaplarına ihtiyaç duymaktadırlar. Dolayısıyla bu çalışmada çocuk kitaplarının ilk tüketicisi konumundaki çocukların kitaplarla ilgili görüşlerinin ve beğenilerinin belirlenmesine çalışılmıştır.

Keywords: Çocuk Kitapları, Sınıf Öğretmenleri, Dış Yapı

Tübitak 4005 Yenilikçi Eğitim Uygulamaları Kapsamında Görsel Kültür Kuramı Yoluyla Öğretmen Eğitimi

Vedat Özsoy[1], **Nuray Mamur**[2] *

[1]TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
[2]Pamukkale Üniversitesi
*Sorumlu yazar: nuraymamur@gmail.com

Özet

Amaç

Günümüzde öğrenciler tarafından izlenen çizgi filmler, kullanılan oyuncaklar ve bir dizi görsel imgeler ve nesneler, geleneksel ders uygulamalarının yerini alabilmektedir. Bunların öğrencilere dolaylı ama etkili ve kalıcı olarak neleri öğrettiği ve ne tür etkileri olduğu üzerine eleştirel olarak bakıldığında ciddi sorunlar ve sonuçlarla karşılaşılmaktadır. Küresel etki oluşturmuş firma ve kurumların dünya ile ilgili nasıl bilgi ürettikleri, bilgileri nasıl dağıtıp düzenledikleri, kimlik oluşturmaya nasıl yardımcı oldukları ve görsel kültür yoluyla tüketimi nasıl teşvik ettiklerine yönelik araştırmalar incelendiğinde karşımıza bunu eğitim programlarına yansıtacak şekilde yapılanmış "Görsel Kültür Kuramı" çıkmaktadır. Bu kuram görsel kültür ürünlerine öğrencilerin yansıtıcı ve öznel bakış geliştirebilmeleri, tarihsel ve kültürel eleştiri içerisinde değer ve inançları sorgulayabilmeleri gerekliliğine istinaden ortaya konmuştur. Görsel kültür kuramı, görsel kültür çağında görsel deneyimlerin zenginliğini anlama ve yorumlamaya odaklanmıştır. Çağdaş kültürde günlük yaşam içerisinden seçilen sosyal konulara farklı bakma pratikleri ve öğrencinin kendine dair farkındalığının gelişimi, program içeriklerinin en önemli unsurları olarak görülmektedir. Bu kapsamda, özellikle ilkokul ve ortaokulda sanat dersi veren öğretmenlere, sınıflarında ders alan genç beyinlerin eleştirel bakış açısı geliştirebilmeleri için, ihtiyaç duyacağı bilgi ve deneyimin kazandırılması gerekmektedir. Bu amaçla görsel nesnelerin, görsel algının ve imgelerin en yoğun biçimde kullanıldığı Görsel Sanatlar Dersi kapsamında, TÜBİTAK iş birliği ile (Mayıs 2018'den Mart 2019'a) gerçekleştirilen "Görsel Kültür Kuramının İlk ve Ortaokul Görsel Sanatlar Derslerinde Uygulanması Projesi" görsel kültür imgelerine dair farkındalık etkinliği olarak uygulanmaya başlanmıştır.

Yöntem

Bu projede, sanat eğitimi veren ilkokul sınıf öğretmenleri ve ortaokulda görev yapan görsel sanatlar öğretmenleri ile Eğitim Fakültelerinin Resim-İş Öğretmenliği programı son sınıflarında öğrenim gören öğretmen adayları hedef kitle olarak belirlenmiştir. Proje Türkiye'nin 7 coğrafi bölgesinden seçilen Çanakkale, Erzincan, Kayseri, Diyarbakır, Giresun, Mersin ve Denizli illerinde 3 günlük çalıştaylar şeklinde gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında seçilen illerde bulunan Üniversitenin Eğitim Fakültesi Dekanlıkları ve İl Milli Eğitim Müdürlüklerinin AR-GE birimleri ile yapılan işbirliği sonucunda 80 ila 100 katılımcıya eğitim verilmiştir. Çalıştay süreci; proje yürütücüsü, 4 araştırmacı ve 2 Görsel Sanatlar öğretmeninin bulunduğu 7 kişilik bir ekip tarafından yürütülmüştür. Çalıştay Süreci: Proje kapsamında her il için 3 gün olarak planlanan öğretmen eğitimi 4 adımda

gerçekleştirilmiştir. Eğitimin ilk aşamasında öğretmenlerin çağdaş sanat uygulamaları ile eğitim ve çocuktaki değişimlere odaklanarak bu değişimlerin görsel sanatlar eğitiminde yarattığı etkilerini görmeleri sağlanmıştır. Eğitimin ikinci aşamasında, "Görsel kültür ile niçin ilgileniyoruz? Görsel kültür imgelerini nasıl okumalıyız?" soruları üzerinden "Çekicilik, Temsil, Bakış, İdeoloji, Güç, Metinlerarasılık, Çokmodellik" gibi görsel kültürün temel kavramlarına ve görsel kültür öğretiminin bileşenlerine odaklanılmıştır. Soru-cevap ve beyin fırtınası yöntemleriyle gerçekleştirilen bu süreç sonrası iki sınıf öğretmeni, iki görsel sanatlar öğretmeni bir öğretmen adayından oluşan 5 kişilik gruplar oluşturularak işbirlikli etkinliklere geçilmiştir. Bu süreçte dört grup etkinliği ve sanal gerçeklik gözlüğü (VR) ile müze uygulamaları olmak üzere toplam 5 etkinlik gerçekleştirilmiştir. Etkinlikler şunlardır: • Anlamı nasıl yaratırız? • Bakış: Bakma Yolları/ Görme Biçimleri • İdeoloji: Mekânın İdeolojisi • Metinlerarasılık: Göstergelerarası Alışveriş • Çekicilik ve Temsil: Görsel Kültür ve Teknoloji Temelli Müze Deneyimi Çalıştayın son aşamasında; katılımcıların kendi öğretim yaklaşımlarını geliştirebilmeleri için görsel kültürü derslerinde nasıl tartışmaya açabileceklerine yönelik okul düzeyinde uygulamalar üzerinden paylaşımlara yer verilmiştir. Ayrıca proje süresince görsel kültürün eğitim ve öğretim alanına etkisi sorgulanmış ve katılımcılardan; yansıtıcı günlükler, sanatsal uygulamalar, çalışma yaprakları ve odak grup görüşme yoluyla veri toplanmıştır. Projenin yaygın etkisine katkı sağlayabilmek amacıyla, katılımcı öğretmenlerden aldıkları eğitim kapsamında sınıflarında yapmış oldukları uygulamaların sonuçlarını proje ekibiyle paylaşmaları istenmiştir.

Sonuç

Proje kapsamında 6 il tamamlanmıştır. Son il çalıştayı Mart 2019 Denizli'de gerçekleştirilecektir. Araştırma sonuçları, Nisan ayı itibarıyla raporlanmaya başlanacaktır. Ancak çalıştay ve araştırma sürecinden elde edilen izlenimler öğretmenlerin sanat dersine ve öğretimine ilişkin algılarının bir beceri ya da yetenek dersinden sanat yoluyla eleştirel bilincin oluşturulmasına doğru değiştiğine yöneliktir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Sanatlar Eğitimi, Eleştirel Düşünce, Görsel Kültür Çalışmaları, Görsel Sanatlar Dersi, Öğretmen Eğitimi

Teacher Educatıon by "Vısual Culture Theory" in the Scope of Tübitak 4005 Innovatıve Traınıng Practıces

Abstract

Introduction

Cartoons, toys and a series of other visual images and objects, which are now being watched by students, can replace traditional teaching practices. There are serious problems and consequences when they are critically evaluated on what they teach students indirectly, effectively and permanently. When we investigate how visual arts teachers, who have been trained in a critical perspective, and how they produce information about the world, how they distribute and organize information, how they help to create identity and how they promote consumption in visual culture, there is a theory organized to reflect this to education

programs; “Visual Culture Theory.” This theory is based on the necessity for students to develop a reflective and subjective approach to visual culture products, and to question the values and beliefs in historical and cultural criticism. Visual culture theory focuses on understanding and interpreting the richness of visual experiences in visual culture age. Different practices of looking at the social issues chosen from daily life in contemporary culture and the development of students' awareness of themselves are seen as the most important elements of the program content. In this context, especially in primary and secondary schools, teachers who teach art courses should be equipped with the knowledge and experience that they need to develop critical perspectives of young minds. For this purpose, “Application of Visual Culture Theory in Primary and Secondary School Visual Arts Courses” Project, with the cooperation of The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) (from 1 May 2018 to 31 March 2019), has started to be applied as an awareness activity about visual culture images, within the scope of Visual Arts Courses in which visual objects, visual perception, and images are used most intensively. Method: In this project, classroom teachers, middle school visual arts teachers and art teacher candidates were determined as the participant group. The project was organized as a 3-day workshop in the provinces of Canakkale, Erzincan, Kayseri, Diyarbakır, Giresun, Denizli, and Mersin which were selected from Turkey's seven different geographical regions. As a result of the cooperation with the Provincial Directorates of National Education and the Faculty of Education of the Universities in the provinces in the scope of the project, from 80 to 100 participants were trained. Workshop process was carried out by a team of 7 educators; a project manager, 4 researchers, and 2 visual arts teachers. Process: The Visual Culture project was planned as 3 days for each province, and carried out in 4 steps: In the first phase of the training, teachers focused on contemporary art practices and the changes in education and children and in this way they were able to see the effects of these changes on visual arts education. In the second phase of the training, basic concepts of visual culture, such as seduction, representation, gaze, ideology, power, intertextuality, multi-modality, and components of visual culture teaching were focused through the questions such as “Why are we interested in visual culture? How should we read the images of visual culture?” After this process, which was carried out by question-answer and brainstorming methods, groups of 5 students, two class teachers, two visual arts teachers, and one teacher candidate were formed and collaborative activities were started. In this process, a total of 5 activities; four group activities and virtual reality glasses (VR) and museum applications were realized. Activities include: • How do we create meaning? • Ways of looking • Ideology of space • Intertextuality • Seduction and representation: Visual culture and technology-based museum experience In the final stage of the workshop; In order to develop their own teaching approaches, participants were asked to discuss how they can discuss in visual culture courses through school-level practices. In addition, during the project the impact of visual culture on the education and training area was questioned, and the data were collected from the participants via reflective diaries, artistic practices, worksheets and focus group interviews. In order to contribute to the widespread impact of the project, participants were asked to share their results with the project team. Conclusion: Six provinces have been completed so far within the scope of the project. The last provincial workshop will be held in March 2019 in Denizli. Research results will be started to be reported in April. However, the impressions obtained

from the workshop and the research process indicate that the perceptions of the teachers about the art lesson and teaching change towards the development of critical consciousness through art.

Keywords: Art Education, Critical Thinking, Visual Culture Studies, Visual Arts, Teacher Education

Yetişkinlerin Çocukluk Anlayışları

Gizem Balasar[1] *, **Neslihan Avcı** [1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: gizem.balasar@blisankara.org

Özet

Yetişkinlerin Çocukluk Anlayışları * Gizem Balasar** Neslihan Avcı*** Amaç: Çalışmanın temel problemini "Yetişkinlerin çocukluk anlayışları nasıldır?" sorusu oluşturmaktadır. Ülkemizde çocuk ve çocukluk kavramları ile ilgili çalışmalar yeni ortaya çıkmaktadır. Çocukluk ile ilgili yapılan çalışmaların sınırlı olması bu konuda daha çok araştırma yapılması ve daha çok üzerinde düşünülmesi, tartışılması gerektiğini düşündürmektedir. Bu çalışmanın temel amacı Ankara ili merkez ilçelerinde yaşamakta olan yetişkinlerin çocukluk anlayışlarını bazı değişkenlere göre incelemektir: a. Yetişkinlerin çocukluk anlayışları nasıldır? b. Yetişkinlerin çocukluk anlayışları; - cinsiyetleri - yaşları - eğitim durumları - meslekleri - çocuk sahibi olma durumları ile farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın evreni Ankara ili Altındağ, Çankaya, Çubuk, Polatlı, Yenimahalle, Gölbaşı, Mamak, Keçiören, Sincan, Etimesgut ve Pursaklar merkez ilçelerindeki 18 yaş üzeri nüfustan oluşmaktadır. Bu ilçeler 50.000 ve üzerinde nüfusa sahip ve bu nedenle evren içindeki temsil gücü sayısal anlamda yüksek olduğu için çalışmaya dahil edilmiştir. Örneklem seçiminde %90 güven seviyesi ve %6 hata oranı benimsenmiş ve buna göre 3.642.016 olan evrenden 267 kişi hesaplanmıştır. Tabakalı örnekleme yaklaşımı ile bu sayı 260 olarak düzenlenmiştir. Çalışma karma yöntemde yakınsayan paralel desen bir araştırmadır. Çalışmada verilerin nitel analizi içerik ve betimsel analiz yöntemleri ile yapılmıştır. Araştırmacı ile eş zamanlı fakat ayrı yapılan başka bir kategorilime sürecinde elde edilen veriler karşılaştırılmış ve gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra danışman tarafından kontrol edilmiştir. Nicel analizlerinde ise karşılaştırma analizlerine yer verilerek yorumlamalar yapılmıştır.

Sonuç ve Bulgular

Araştırmaya katılan 260 yetişkinin 181'ini kadınlar; 79'unu erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş ortalamaları 35-44 yaş aralığında olup, çoğunluğunun ise lise mezunu ve 1 evlat sahibi oldukları tepsit edilmiştir. Katılımcıların çoğunun eğitim, sağlık, bilim ve mühendislik alt gruplarına ait profesyonel meslek gruplarından birine sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Araştırmanın nicel boyutunu ölçmede yararlanılan Çocukluk Anlayışı Sıfat Listesi'nden elde edilen veriler doğrultusunda: her bir alan kendi içinde yüzdelenmiş olup katılımcıların %33,33 oranında çocukları yücelten sıfatlar seçtikleri tespit edilmiştir. Ardından %30 oranında çocuğun doğasına inanan ve katılımcı çocuk anlayışının vurgulandığı sıfatlar seçilmiştir. Sıfatlar arasında en küçük %10 oranında ise çocuğa ilişkin olumsuz düşüncelerin vurgulandığı sıfatlar seçilimiştir. Çocuğun doğasına inancın vurgulandığı ve günümüzde kabul görmesi beklenen katılımcı çocuk imajını destekleyen tüm sıfatları seçen katılımcıların hepsi kadın olup, çocuğa ilişkin olumsuz düşüncelerin vurgulandığı tüm sıfatları seçen tek bir katılımcı (erkek) olduğu tespit edilmiştir. Çalışmanın nicel boyutunda yetişkinlerin çocukluk

anlayışlarının incelenmesi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu çalışmadaki bulgular, çocukluğun yaş aralığı, yetişkinlerin; çocukları değiştirmeyi isteme durumu, çocuklarla ilgili metaforları, çocuklarla ilgili nitelemeleri, bir anı ile çocuklar hakkındaki duygu ve düşünceleri ve kendi çocukluğuna bakışı olmak üzere 6 ana kategoriden oluşmaktadır. Elde edilen veriler doğrultusunda çocukluk başlangıç yaşı en fazla 0 (f:101) iken bitiş yaşı ise sonsuz bitiş (f:40) olarak belirtilmiştir. Bu durum yetişkinlerin çoğunun çocukluğa bebekliği de dahil ettiğini göstermektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda çocukluğun katılımcıların 157 frekans ile katılımcıların çoğunluğu çocukları değiştirmeyi istememektedir. 60 katılımcı çocukların yaratılışlarının doğal; 49 katılımcı çocukların şekillenmesine kendisine bırakma gerekçeleri ile belirtirken 21 katılımcı ise çocukların durumunu kabullenmektedir. Yetişkinlerden çocuk deyince akıllarına gelen ilk kelimeleri vermeleri istenmiştir. Bulgular sonucunda yetişkinlerin en sık kullandığı kelimeler: Çiçek, melek, sıcak, pamuk, güzel, hamur, saf, bal, güneş... Çocuklar için kullanılan metoforların büyük çoğunluğunun doğayla ilgili (f:74) olduğu ardından ise tatlı yiyeceklere (f:25) benzetildiği tepsit edilmiştir. Buna rağmen 29 katılımcı çocuğun hiçbir şeye benzemeyeceğini belirtmiştir. Yetişkinlerin kendi çocukluk anıları sorulduğunda çoğunluğunun yine bir yetişkin ile olan anısını (f:154) anlattığı ortaya çıkmıştır. Katılımcılar genel olarak çocukluklarını olumlu yönde değerlendirmektedir. NOT: Yüksek Lisans Tezidir

Keywords: Çocuk, Çocukluk Anlayışı

Adults' Understanding of Childhood

Abstract

Aims

The main problem of my research is that finding out the question of "how is adults' understanding of childhood?" The concept of child and childhood has been newly researched in Turkey. Since there are limited researches under those concepts I aim to work on it. The research aims to find out the adults' understanding of childhood who lives in Ankara based on the variable below: a. How is adults' understanding of childhood? b. Is the adults' understanding of childhood differentiated according to the adult's... - gender - age - educational status - proffesion - being a parent Method: The population of the study consists of the population over 18 years of age in the central districts of Ankara, Altındağ, Çankaya, Çubuk, Polatlı, Yenimahalle, Gölbaşı, Mamak, Keçiören, Sincan, Etimesgut and Pursaklar. These districts have a population of 50.000 and are therefore included in the study because the power of representation in the universe is numerically high. In the sample selection, 90% confidence level and 6% error rate were adopted and 267 people were calculated from the universe with 3.642.016 accordingly. This number is arranged as 260 with stratified sampling approach. The study is a parallel pattern convergent research in mixed method. In this study, the qualitative analysis of the data was done by using content and descriptive analysis methods. The data obtained from another categorization process simultaneously and separately with the researcher were compared and checked by the consultant after making the necessary arrangements. In the quantitative analysis, comparative analyzes were made.

Results and Findings: 181 women of 260 adults participated in the study; 79 of them are men. The mean age of the participants was between the ages of 35-44 and the majority of them were high school graduates and have 1 child. It was found that most of the participants had one of the professional occupational groups of education, health, science and engineering sub-groups. In line with the data obtained from the Childhood Understanding Adjective List, which was used to measure the quantitative dimension of the study, it was determined that each area was self-contained and 33.33% of the participants selected adjectives that elevated the children. Afterwards, 30% of the children who believe in the child's nature and emphasize the understanding of participant children are selected. Among the adjectives, at least 10% of the adjectives were highlighted. The participants, who emphasized belief in the nature of the child and who chose all the adjectives supporting the image of the participant child expected to be accepted in the present day, are all women, and it has been found that there is only one participant (male) who chooses all adjectives in which the negative thoughts related to the child are emphasized. In the quantitative dimension of the study, the findings obtained from the examination of the childhood understanding of adults are included. The study has 6 main categories: the age range of childhood, adults; children's metaphors about children, their wishes of reshaping a child, their feelings and thoughts about children and their views on their own childhood. In accordance with the data obtained, the age of onset of childhood was not more than 0 (f: 101), while the end age was defined as infinite end (f: 40). This shows that most adults also include infancy in childhood. According to the data obtained, the majority of participants do not want to change the children with 157 frequencies. The creation of 60 participant children is natural; While 49 participants stated the reasons for the formation of children, 21 participants accepted the status of the children. Adults are asked to give the first words that come to their minds. As a result of the findings, the most frequently used words of the adults: flowers, angels, warm, cotton, beautiful, dough, pure, honey, sun ... It is likened to the tray. However, 29 participants stated that the child would not look like anything. When adults were asked about their own childhood memories, it was revealed that most of them told the memory of an adult (f: 154). Participants generally evaluate their childhood positively. PS: It is a master thesis.

Keywords: Child, Understanding Childhood

Amerika Birleşik Devletleri'nde Yaşayan 5-6 Yaş Grubu Çocukların Resimlerinde Aile Teması

Nagihan Uysal[1] *

[1]Çankaya Erdoğan Şahinoğlu Ortaokulu
*Sorumlu yazar: uysalnagihan@hotmail.com

Özet

Hızla gelişen dünyada ve ülkemizde sanat eğitiminin önemi her geçen gün biraz daha artmaktadır. Görsel sanatlar eğitimi; bireyi tüm yönleri ile ele alan, yaratıcılığı arttıran, estetik duyarlılığı geliştiren, eleştirel düşünmeyi destekleyen gelişimsel bir yaklaşımı benimser. Bireyin doğumuyla başlayan sanatsal gelişim; sanat eğitimi yoluyla, çocuğun aşamalı olarak gelişimini sağlamaktadır. Çocuğun fiziksel, duygusal, bilişsel gelişim sürecini, çizdiği resimlerle gözlemlemek, ebeveynlerin ve eğitimcilerin en kolay ulaşabileceği haber kaynağıdır. Çocuklar özellikle; okul öncesi dönemde, gerçekle bağlantısız, yalnızca, coşkuya dayalı çizimler yaptığı şema öncesi dönemdedir. "Ben" ve "benim" kavramı ile çocuk; heyecan duyarak; ailesi, yakın çevresi ve bedenine ilişkin konularla coşkulu resimler yapmaktadır. Bu dönemdeki çocuklar, genellikle yaptıkları resimleri gösterme ve açıklama eğilimindedirler. Bu araştırmanın amacı; Amerika'da yaşayan 5-6 yaş grubu çocukların aile kavramını resimlerine nasıl yansıttığını esas almaktadır. Bu çalışmada; farklı kültürlerden oluşan bir ülkenin çocuklarının, evrensel bir kavram olan aile konusunu plastik açıdan resimlerine nasıl yansıttığı araştırılmıştır. Aile, ülkemizde olduğu gibi, tüm dünyada toplumun temel yapı taşıdır. Çocuğun içinde kendini güvende hissettiği en özel kurumdur. Özellikle okul öncesi dönemde çocukların çizmekten en çok hoşlandığı temalardan biridir. Amerika Birleşik Devletleri farklı kültürleri barındıran ve bireyselliği ön planda tutan bir toplumdur. Amerika'da çocukların bu konu üzerine neler yapabilecekleri ilgi uyandırmış ve bu farklılıklar çocuk resimlerinde incelenmiştir Amerika Birleşik Devletleri'nde eğitim sisteminin tabanını, okul öncesi eğitim oluşturmaktadır. Okul öncesi eğitimin temel amacı, çocuklara güven duygusu kazandırmak ve onları formal eğitime hazırlamaktır. Bu süreçte, çocuğun gelişimine en çok fayda sağlayan alan sanat eğitimi olmaktadır. Görsel sanatlar dersi, öğrencilerin duygu ve düşüncelerini renk, biçim ve çizgilerle ifade ettikleri bir anlatım dersidir ve çocuğun duygusal, fiziksel, zihinsel ve estetik gelişimine katkıda bulunmaktadır. ABD gibi gelişmiş ülkelerde sanat eğitimi temel derstir ve dünyadaki pek çok ülkeye göre daha yoğun verilmektedir. Özellikle okul öncesi dönemde, öğrenciler görsel sanatlar derslerini sanat atölyesinde ve sanat eğitimi öğretmeni ile belli bir program kapsamında işlemektedir. Okullardaki fiziki koşulların yeterliliği, malzeme zenginliği, dersi kolaylaştıran atölye araçları, çevresel faktörler ve kültürel faktörler dersin akışını ve verimliliğini arttırmaktadır. Günümüzde eğitim programlarında oluşturulmaya çalışılan, yaparak ve yaşayarak öğrenme metodu ABD okullarında aktif olarak uygulanmaktadır ve bunu kolaylaştıran etmenler elbette ki çevresel koşulların iyi olması ve maddi imkanlar ile ilişkilendirilebilir. Farklı milletlerin bir araya gelerek oluşturduğu Amerikan toplumu, bu farklılığı; zenginlik olarak sanatına ve eğitim programlarına katmaktadır. Bu çalışmada, betimsel araştırma yöntem olarak seçilmiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nin New Jersey

Eyaleti Teaneck Bölgesi'nde William Cullen Bryant Anaokulu'nda Sanat Öğretmeni Michael Lieber eşliğinde, araştırmacının kendi gözlemlerine dayanarak araştırma yapılmıştır. 5- 6 yaş grubu 34 Amerikalı çocuk üzerinde "Ailenizle Bir Gün" konulu resim yapmaları istenmiştir. Sanat atölyesinde 3 gruba ard arda 20 dakikalık sürelerde resim yaptırılmıştır. Dersler ve çalışmalar fotoğraf ve videolarla görüntülenmiştir. Çalışma esnasında, öğrencilerin resimlerinin arkasına adı, cinsiyeti ve yaşı yazılmıştır. Resimler, araştırmacı tarafından geliştirilen dereceli puanlama anahtarı ile incelenerek renk, hareket, oran, mekan açısından puanlandırılmıştır. Bu araştırma sonucunda, kültürünü göçmenlerin kültürü ile besleyen Amerika Birleşik Devletleri'nde evrensel bir kavram olan " aile konusunun" her toplulukta farklı şekillendirildiği ve kültürel kimliğin yansıması olduğu görülmüştür. Resimler, plastik açıdan değerlendirilmiş ve çocukların şema öncesi dönem özellikleri gösterdiği, araştırmanın verileriyle tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Sanatlar Eğitimi, Sanatsal Gelişim, Abd'de Sanat Eğitimi

Aslında Biliyorum: Bir Öğrenme Modeli Olarak Socratesçi Sorgulama

Seyran Başak Öcal[1], **Ahmet Karcı** [2]

[1]Karşıyaka Suzan Divrik MTAL
[2]Malatya Battalgazi Rehberlik ve Araştırma Merkezi
*Corresponding author: muratkocali@gmail.com

Özet

Sokrates akıl yürütme ve sorgulamayı sistematik bir düşünme ve iletişim aracı olarak konunlandirarak, hiç eğitim almamış olan bir köleye Geometri problemini çözdürdüğü ünlü Maiotik yöntemiyle, doğru bilgiye ulaşmanın imkanını vurgulamıştır. Bu yöntemin günümüz eğitiminde sorgulayan, sistematik düşünce biçiminde akıl yürüten öğrencileri destekleme ve bu yaklaşımı geliştirme tekniği olarak kullanarak, etkili öğrenme modeli oluşturmak mümkündür. İnsanı insan yapan en önemli özellik bilmeyi istemesidir. Bu yüzden insanın yaşarken karşılaştığı ve merak ettiği sorular insanı felsefeyle tanıştırmıştır. Geniş bir yelpazeye sahip olan felsefe hayatın her alanına ilişkin soruları ele alır. İnsanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahip olan eğitim de felsefenin ilgi alanına girer. Bu önemli konu üzerine İlkçağ filozoflarından Sokrates de düşüncelerini dile getirmiştir. Eğitim insanların yaşamındaki tüm faaliyetleri kapsar. Bu kadar geniş kapsamlı bir alanın felsefe gibi sorgulayıcı bir etkinlik tarafından ele alınması kaçınılmazdır. Felsefe, eğitim amaçları belirlenirken ve belirlenen amaçların uygulamaya dökülmesinde eğitimin yanı başında yer alır. Eğitim felsefesi, eğitimin hedeflerinin seçilmesinde, seçilen hedeflerin bireyin ve toplumun beklentilerine uygun olup olmasının belirlenmesinde önemli rol oynar. Toplumun istek ve ihtiyaçları dikkate alarak eğitime bir çerçeve çizer. Eğitimin nasıl öğreteceğiz sorusuna bir alternatif olan sokratik yöntem öğretmeden, öğrenmeye geçişte, bir öğretim metodu olarak önerilmektedir. Öğretmenlerin planlarında da sık sık “soru- cevap” yada “tartışma” metodunun ayrıcalıklı bir yeri vardır. Amaç bilgiyi öğrencinin bulmasını sağlamaktır. Bizim bu çalışmadaki amacımız ise, öğretmenlerin bu yöntemi derslerinde aktif olarak kullanabilmSokrates akıl yürütme ve sorgulamayı sistematik bir düşünme ve iletişim aracı olarak konunlandirarak, hiç eğitim almamış olan bir köleye Geometri problemini çözdürdüğü ünlü Maiotik yöntemiyle, doğru bilgiye ulaşmanın imkanını vurgulamıştır. Bu yöntemin günümüz eğitiminde sorgulayan, sistematik düşünce biçiminde akıl yürüten öğrencileri destekleme ve bu yaklaşımı geliştirme tekniği olarak kullanarak, etkili öğrenme modeli oluşturmak mümkündür. İnsanı insan yapan en önemli özellik bilmeyi istemesidir. Bu yüzden insanın yaşarken karşılaştığı ve merak ettiği sorular insanı felsefeyle tanıştırmıştır. Geniş bir yelpazeye sahip olan felsefe hayatın her alanına ilişkin soruları ele alır. İnsanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahip olan eğitim de felsefenin ilgi alanına girer. Bu önemli konu üzerine İlkçağ filozoflarından Sokrates de düşüncelerini dile getirmiştir. Eğitim insanların yaşamındaki tüm faaliyetleri kapsar. Bu kadar geniş kapsamlı bir alanın felsefe gibi sorgulayıcı bir etkinlik tarafından ele alınması kaçınılmazdır. Felsefe, eğitim amaçları belirlenirken ve belirlenen amaçların uygulamaya dökülmesinde eğitimin yanı başında yer alır. Eğitim felsefesi, eğitimin hedeflerinin seçilmesinde, seçilen hedeflerin bireyin ve

toplumun beklentilerine uygun olup olmasının belirlenmesinde önemli rol oynar. Toplumun istek ve ihtiyaçları dikkate alarak eğitime bir çerçeve çizer. Eğitimin nasıl öğreteceğiz sorusuna bir alternatif olan sokratik yöntem öğretmeden, öğrenmeye geçişte, bir öğretim metodu olarak önerilmektedir. Öğretmenlerin planlarında da sık sık "soru- cevap" yada "tartışma" metodunun ayrıcalıklı bir yeri vardır. Amaç bilgiyi öğrencinin bulmasını sağlamaktır. Bizim bu çalışmadaki amacımız ise, öğretmenlerin bu yöntemi derslerinde aktif olarak kullanabilmesi için bir model oluşturmaktır. esi için bir model oluşturmaktır. Bunun için öğrencilere soru sorma yöntemleri ve sistematik düşünme becerisi üzerine diyalog yöntemiyle drama etkinlikleri düzenlenecektir. Sorgulayan birey, dogru düşünme becerisine sahip olabilmelidir ki mantıklı ve rasyonel sonuçlara ulasabilsin. Bilgiye ulaşmak için doğru sorulari sormanın önemi vurgulanacaktır. Bir Öğrenme modeli olarak tasarlanan yöntemin okullarda kullanışlı hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Keywords: Soru Sorma, Akıl Yürütme, Mantık

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Kapsamında 5. Sınıf Düzeyinde Minecraft Eğitim Sürümünü Kullanarak Stem Yaklaşımına Uygun Ders İçeriği Geliştirme

Ezgi Arzu Yurdakök[1], Şeyda Topaktaş[1]

[1]TED Ankara Koleji

*Corresponding author: eayurdakok@gmail.com

Özet

STEM Eğitimi, disiplinler arası iş birliği ile tasarlanan bir öğretim sürecidir. Seçilen ana disipline ait kazanımlar ile diğer STEM disipline ait kazanımlar ilişkilendirerek, belirli bir bütünlük içerisinde hedeflenir. Öğretim sürecinde, öğrenci araştıran, üreten, sorgulayan, eleştiren bir rol üstlenirken, öğretmen destekleyen ve süreci derinleştiren kişi rolündedir. STEM eğitiminde öğrencilere verilen bilgi temelli hayat problemi, 21. yüzyıla ait bir problem olmalıdır. Öğrencinin verilen probleme, yapılan araştırmalar sonucu, ürün geliştirerek çözüm bulması esastır. STEM eğitiminde ortaya çıkan ürün kadar, geçirilen bilişsel ve sosyal süreçte oldukça önemlidir. Öğrenciler ortak çalışma yürütebilme, liderlik etme, iş birliği ve empati kurma gibi bir çok konuda kendilerini geliştirirler. STEM eğitimi akademik olarak, problem çözme, analiz etme, sonuç odaklı düşünme, algoritmik düşünme becerilerini geliştirir. STEM eğitiminde öğrenciye verilen görevin optimal derecede zorlu olması gerekmektedir. Buradaki hedef öğrenciyi geleceğe hazırlarken, zorlu bir süreci başarı ile tamamlama duygusunu tattırmak ve kendisini gerçekleştirmesine izin vermektir. TED Ankara Koleji Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Öğretmenleri olarak, fen, teknoloji, mühendislik ve matematik disiplinlerinin birbiriyle bağlantılı şekilde ele alındığı STEM yaklaşımı temelinde çalışmalar gerçekleştirmekteyiz. STEM alanlarına karşılık gelen disiplinler olan fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında pratik çözümler bulabilen ve bunları ortaya koyabilen, inovasyonun gereksinimlerine karşılık verebilmek adına teknolojik gelişmeleri takip ederken aynı zamanda yenilikçi çözümler bularak bunları sorgulayıcı bakış açısı geliştirme becerilerine sahip olan bireyler yetiştirmeyi hedefliyoruz. Bu hedefimiz doğrultusunda, 5. Sınıf Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi programlama ünitesi kazanımları ile Fen Bilimleri dersi Biyoçeşitlilik ünitesi kazanımlarını içeren bir öğretim süreci tasarladık. Öğretim sürecinde araç olarak 3B programlama imkânı sunan Microsoft Minecraft Eğitim Sürümünü seçtik. Hazırladığımız öğretim süreci kapsamında kullanacağımız Minecraft Eğitim Sürümü, çocukların büyük bir çoğunluğunun tüm dünyada son 5-10 yıldır en çok oynadıkları oyundur. Kısa sürede tüm dünyada büyük bir başarı yakalamasının ardından birkaç sene önce Microsoft tarafından satın alınan oyun, Microsoft'un 2017 yılında eğitim boyutunda da oynanabileceğini lanse ettiği Minecraft: Education Edition (Minecraft Eğitim Versiyonu) sayesinde artık çocuklar sadece oyunu oynamıyor kendi dünyalarını yaratarak kendi oyunlarını üretiyorlar. TED Ankara Koleji Koleji Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Öğretmenleri olarak eğitim ve teknoloji dünyasının farklı dallarını ve işleyişlerini kapsayan bakış açımızla bu yıl da derslerimizde Minecraft: Education Edition kullanıyoruz. Bu sayede öğrencilerimize programlama eğitimine yönelik beceriler kazandırırken aynı zamanda yaratıcılıklarını da destekliyoruz. Bu platformda yer alan, açık dünya ve değiştirilebilir doğa

gibi özellikler öğrencilerin farklı hazırbulunuşluklarını desteklediği gibi aynı zamanda birçok disiplinlerarası çalışmaya da imkân sağlayarak öğrencilerin çok yönlü olarak gelişmelerine katkı sağlıyor. Her öğrencinin kendi hesabının olması da öğrencilerin kendi hızlarında çalışabilme imkânı vermesinden dolayı öğrenci farklılıklarını da ortadan kaldırıyor. 3 boyutlu olarak tasarlayabilme sayesinde bir ülkenin coğrafyasını, kültürünü ve tarihi yapılarını daha eğlenceli bir şekilde anlayabiliyorlar ve hatta birtakım kodlamalar ile destekleyerek çok yönlü düşünüp analitik ve enformatik düşünme becerisi kazanıyorlar. Öğretim sürecine öğrencilerin bilgi temelli hayat problemi ile tanışmalarıyla başlanmıştır. Önceden belirlenen dört kişilik çalışma grupları oluşturulmuştur. Dört kişilik öğrenci grupları içerisinde her öğrencisinin sürece farklı açılardan bakmasını sağlayacak meslek kolları her bir öğrenciye tanımlanmıştır. Tanımlanan meslek grupları 21.yüzyıl becerilerini hedef olarak belirleyen, seçilen bilgi temelli hayat problemi ile ilişkili proje yöneticisi, 3B tasarım uzmanı ve biyolog gibi meslekler olarak belirlenmiştir. Öğretim süreci, öğrencilerin ilgi alanlarına hitap edecek şekilde bir giriş ve bilgi temelli hayat probleminin tanıtımı, sınırlılıklar konusunda bilgilendirme ve grup üyelerine meslek gruplarının atanması ile sürdürülür. STEM Eğitim yaklaşımına uygun olarak öğrenciler deneme, destekleme ve derinleşme süreçlerinden geçmişlerdir. Deneme bölümünde öğrencilerin fikir geliştirmesine yardımcı olmak için fikir geliştirme defteri verilerek, bilgi temelli hayat problemi tartışılmıştır. Destekleme bölümünde gerekli kuramsal bilgi öğrenciler ile paylaşılmıştır. Derinleşme bölümünde öğrenciler ileri düzey araştırma ve ileri düzey teorik ve pratik bilgi edinmeye yönlendirilmiştir. Tüm bölümler tamamlandığında tüm grupların ürünleri ile birlikte çalışmalarını paylaşmaları sağlanmıştır. Süreç içerisinde grupların çalışmaya yönelik aidiyet duygusunu pekiştirmek amacıyla farklı öğretim yöntemleri eğitim sürecine dahil edilebilir. Eğitmenin takımlara isim vermesi ve proje için belirlenen meslek gruplarının öğrenme ortamına davet edilmesi aidiyet duygusunu pekiştirici çalışmalara örnek olarak verilebilir. Bu öğretim sürecinde öğretmen öğrencilerine rehber ve yol gösterici konumundayken öğrenciler araştıran, sorgulayan ve proje üreten konumunda olmalıdır. TED Ankara Koleji Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersi öğretmenleri olarak öğretim süreçlerimizi ve öğrenme ortamlarımızı disiplinlerarası işbirliği içerisinde 21. Yüzyıl becerilerine sahip öğrenciler yetiştirmek hedefi doğrultusunda tasarlıyoruz. İnanıyoruz ki geleceğin araştıran, sorgulayan ve farklı bakış açılarına değer veren bireylerini yetiştirmek biz öğretmenlerin elindedir. KAYNAKÇA Bau Stem Integrated Teachıng Project: https://inteach.org/ Microsoft Minecraft Education Edition : https://www.microsoft.com/turkey/minecraft/

Keywords: Bilişim Teknolojiler ve Yazılım Dersi, Stem, Minecraft Education Edition, Disiplinler Arası İşbirliği, 21. yy Becerileri

Bölgemizi Tanıyalım

Zühal Polat[1] *, Yelda Kılıçarslan[2], Funda Meriçten[3]

[1]Öbektaş İlkokulu
[2]75.Yıl Cumhuriyet İlkokulu
[3]Koçarlı Atatürk İlkokulu
*Sorumlu yazar: zuhalp02@gmail.com

Özet

Giriş

Biz bu projeyle öğrencilerimize, bakmadığımız açılardan hayatı değerlendirmeyi, duymadığımız sesleri fark etmeyi, yeni tatların peşinde koşmayı, farklı duyguları yaşamımızda değerlendirmeyi, bulunduğumuz noktaya başkalarının da gözünden bakabilmeyi, farklı düşüncelerle, farklı yaşamlar ve farklı kültürlerle yaşamımızı renklendirmemiz gerektiğini göstermek için başladık. Öğrencilerin sadece yaşadıkları çevre ile sınırlı kaldıkları farklı ortam-yaşayış-kültür vb. ülke değerlerini tam olarak bilmedikleri sorunundan yola çıkarak 'Bölgemizi Tanıyalım Projesi'ni oluşturduk. Bizim için önemli olanın sadece çevremiz değil, bölge ve hatta ülke değerlerimiz olduğunu ortaya koymak istedik. Projemizde Türkiye'nin yedi bölgesinden 37 okulun katılımını sağlayarak, projemizi öğrenci-veli-öğretmen işbirliği içinde tamamladık. Farklı kültürleri öğrenmeyi ve öğrenme ortamını web 2.0 araçlarıyla zenginleştirmeyi içeren projemiz farklı öğretim teknikleriyle, öğrencilerin öğrenme ortamına sadece dinleyerek değil, uygulamalı aktivitelerle dahil olmalarını sağladı.

Yöntem

Nitel araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Proje öncesinde öğrenci ve velilere görsel ve yazılı proje değerlendirmesi yapılmıştır. Proje öncesinde öğrencilerin hazır bulunuşluklarını ölçmek için ön test uygulanmış, proje sonunda ise hedefe ne kadar ulaşıldığını görmek için öğrenci ve velilere son test uygulanmıştır. Uygulama sonucunda veliler öğrencilerinde gözlemlediği olumlu davranış değişikliklerini ifade etmişlerdir.

Bulgular ve Yorumlar

Proje başlangıç anketi(ön anket) 84 kişi tarafından cevaplanmış ve her katılımcı kendi bölgesi için soruları cevaplayarak proje başlangıcında bölgesi hakkındaki düşüncelerini belirtmiştir. Sonuç anketi(son anket) 37 öğretmen tarafından doldurulmuştur. Anket sonucuna göre yapılan etkinliklerle öğrencilerin bölgelerine olan ilgileri artmış, web 0.2 araçları kullanımındaki yeterlilikleri gelişmiş, canlı bağlantılarla yeni arkadaşlıklar kurmuş, etkinliklerle Hayat Bilgisi, Türkçe dersleri daha aktif işlenmiş, el becerileri gelişmiş ve yaparak yaşayarak öğrenmenin daha kalıcı olduğu görülmüştür.

Sonuçlar

Öğrenciler bu çalışma sayesinde ülkelerinde çok farklı kültürler olduğunu öğrendiler. İletişim aracı olarak katıldıkları canlı bağlantılarla farklı bölgelerden arkadaşlar edindiği gibi sınıf dışında farklı öğrenme yaşantılarına da sahip olmuştur. Öğretmen merkezli eğitim yerine

öğrencinin sürece aktif dahil olduğu, sınıfta düzenlenen webinarlar yoluyla gerçekleşen interaktif etkinliklerde gerçek hayata yakın iletişim kurduğu gözlemlenmiştir. Türkiye'de okulöncesi ve ilkokul öğrencilerinin katılımıyla Hayat Bilgisi, Türkçe ve Görsel Sanatlar ders müfredatını işlemeye dayalı bu çalışma sonucunda bir kültür projesi ortaya çıkmıştır. Böylece kültürümüzü öğrenmede yalnızca çevremizin yeterli olmadığı, farklı bölge kültürlerinin de bilinmesi gerektiği tarih, kültür ve etkileşimli öğretim yöntemleriyle bir bütün olduğunu göstermiştir. Öğrencilerimiz farklı bölgelerdeki akranlarının ne yediğini, yöresel danslarını (yöresel kıyafetler giyerek hem öğretmiş hem de öğrenmişlerdir),hava durumunu ve günlük giyilen kıyafetleri, kültürlerini ,konuşmalarını, tarihi-turistik yerleri öğrenmişler ve bu değerlere saygılı ve uyumlu bir birey olmayı başarmışlardır. Ayrıca öğrenciler proje öğretmenlerimizin gözetiminde yazdıkları hikayeleri ile projenin amacına ulaşmasını sağlamışlardır. Yazılan hikayelerden meydana getirilen "Çınar'ın Maceraları" kitabımız 504 adet basılarak Türkiye'nin birçok okuluna gönderilmiş ve öğrencilerin okuması sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bölgelerimiz, Kültür, Web 2.0

Çizgilerde Hayat Buluyorum

Çiğdem Dengiz[1] *

[1]Ahmet Mete Işıkara İlkokulu
*Corresponding author: cigdemcetinkaya33@hotmail.com

Özet

Çalışmamız, Mersin'in en çok iç ve dış göç alan ilçesi olan Akdeniz İlçesi'nde, Ahmet Mete Işıkara İlkokulu'nda 2016-2017 eğitim-öğretim yılında başladı. Bu çalışmaya, çok çocuklu aileler ve ekonomik yoksunluklarından dolayı çevreye çok açılamamış olmaları, okur-yazarlık durumlarının az olması ve farklı hayatlarla karşılaşmamış olmalarından yola çıkılarak başlandı. Ayrıca, Görsel Sanatlar dersine, Matematik dersinde olduğu gibi bir ön yargının olduğu çizemem, yapamam söylemlerinin de etkisinden yola çıkılarak bu çalışmaya başlandı. Çalışma, kağıdın küçük parçalara bölünerek, kareleme yöntemi ile resmin öğretmen tarafından tahtada adım adım çizmesiyle başladı. Öğretmenin resmi adım adım çizmesiyle, öğrencilere de aynı çalışmanın adım adım çizdirilmesi sağlandı. Çizgileri zayıf olan öğrencilerin tedirgin olmaması için, çalışmaya günlük hayatta karşılaştıkları ve herkesin çizebileceği basit objelerle başlandı. Bu objelerin etrafına, kendi hayal güçlerini kısıtlamamak adına ,konu bütünlüğünü sağlayacak çalışmalarla tamamlamaları ve istedikleri gibi boyamaları sağlandı. Öğrenciler zamanla, çizemeyeceklerini düşündükleri resimleri de çizer durumuna geldi. Bu çalışmalara ders çıkaracakları ve yeni bilgiler öğrenecekleri konularla devam edildi. Örneğin: Hayvanlar, tarihi ve turistik yerler vb. Bu çalışmalarda ilerledikten sonra portre çizimine geçildi. Türkiye'de ve dünyada iz bırakan ve yaşamlarıyla topluma örnek olan, zor şartlarda başarılar kazanan büyüklerimizin portreleri çizdirildi. Bütün çalışmalarda kareleme yöntemi kullanıldı. Portre çizildikten sonra, hayatları ve kazandıkları başarılar anlatıldı. Ayrıca bu hayatlardan ve tarihimize, kültürümüze olan katkılarından örnek almaları sağlandı. Resim tamamlandıktan sonra, aynı çalışma ile Türkçe dersine geçilerek ,çizilen büyüğümüzün hayatı ile ilgili sorular çıkararak cevaplamaları sağlandı. Ayrıca her öğrenciye işlediğimiz kişinin hayatlarından kendilerinde bıraktıkları etkiyi bir cümle ile anlatmaları sağlandı. Böylece Görsel Sanatlar, Matematik ve Türkçe dersi ile disiplinler arası geçiş sağlanmış oldu. Resim ile çocuk küçük kaslarını etkin bir biçimde kullanmayı öğrenir ve göz-el koordinasyonu sağlanır. Özgüven oluşturur. Yıl boyunca görsel Sanatlar dersinde yapılan bu çalışmalar ile kendilerine olan güveni arttı. Resim çizme yetenekleri gelişti. Çocuklarda merak duygusu gelişti. Diğer derslere daha çok odaklandılar ve deşarj oldular. Çocuklar yeni figürler çizdikçe bundan hoşnut oldu.. Çevresinden de onay alıyorsa bu hoşnutluk oranı arttı. Bir şeyler başardığına inanır ve bu da öz güven oluşturmasını sağladı. Resim bir iletişim aracıdır. Kullandığı renklerle, çizdiği çizgilerle iç dünyasını kağıda yansıtır. Resim deşarj olma aracıdır. Ayrıca çizilen çalışmalardan sonra, aynı gün ödev olarak ailemizle sohbet etme ve resmini çizdiğimiz resmi anlatma, hayatının hangi yönlerinden ders çıkardığımızı anlatma ödevi verildi. Böylece bu sohbetlerle aile ile özellikle baba ile olan diyalogların gelişmesi sağlandı. Çocuklar resim ile birlikte, yaptıkları çizgilerle kullandıkları boya kalemleri ile çeşitli fırça darbeleri ile gün içinde yaşadıkları çeşitli kızgınlıklarından soyunabilecekleri gibi içlerinde biriken enerjiyi meşru bir biçimde boşaltma imkanı bulurlar.

Yılsonunda yaptığımız bu çalışmalar ile sınıf sergisini açarak, görsel bir şölen yaşamalarını sağladık. Açılan sergi tüm sınıfın emeğiyle açıldı. Her çocuğun resmi sayılarak herkesin emeğinin olduğu söylendi. Birlikten kuvvet doğar teması tekrar edildi. Böylece çocuklar, "Başarabilirim" duygusunu tattılar. Serginin diziliminde velilere görev verildi. Velilerin birkaç gün okula gelişleriyle birbirleriyle olan arkadaşlık duyguları da gelişmiş oldu. Birbirleri ile dertleştiler. Birbirlerinin zor zamanlarına yetiştiler…

Keywords: Resim, özgüven, sergi, kareleme, portre, disiplinler arası Eğitim

Çocuk ve Ergen Obezitesi ile Mücadelede Bir Çözüm Yöntemi Olarak Beden Eğitimi

Muhammet Akbaş[1] *, İsmail İlyas Özel[1]

[1]MEB İstanbul Sultangazı Melahat Öztoprak İmam Hatip Ortaokulu
*Sorumlu yazar: dostumne@gmail.com

Özet

Ülkemiz obezite dünya sıralamasında 4'üncü iken ne yazık ki Avrupa'da ise 1'inci sıradadır. Bu şu demek oluyor ki vatandaşlarımızın yüzde 30 'u ya da yaklaşık 3'te biri obez yani aşırı şişmandır. Üstelik alınan günü birlik, ânı kurtarma kararlarıda bu yaraya merhem olamadığı için negatif yükseliş her geçen yıla göre daha da vahim hale dönüşmektedir. Makas her geçen yıl, hem sağlık hemde ekonomik olarak ülkemiz aleyhine daralmaktadır. Obezite; insanlığı en çok uğraştıran hastalıkların büyük bir bölümünün doğrudan sebebi iken daha fazlasının dolaylı sebebi sayılmaktadır. Vücudumuzda doğrudan etkilenen sistemleri şöyle sıralayabiliriz. Endokrin sistem, kardiyovasküler sistem, solunum sistemi, deri, genitoüriner sistem, kas iskelet sistemi ile birlikte psikososyal durum üzerinde yarattığı olumsuz etkilerde eklenebilir. Ayrıca bunun yanında doğrudan etkilenen başlıca bilinen hastalıklarıda şöyle sıralayabiliriz: Kanser, diyabet, hipertansiyon, inme, böbrek yetmezliği solunum yetmezliği, üreme yetersizliği, fıtık, kireçlenme daha onlarca hastalıktır. Maliyet hesaplamasına baktığımızda, Dünya Sağlık Örgütü WHO'nun araştırmalarına göre obezitenin dünya ekonomisine maliyeti yaklaşık 2 trilyon dolardır. Bu paranın büyüklüğünü şöyle kıyaslayabiliriz. Dünyadaki bütün ülkelerin silahlanma için ayırdığı toplam bütçe, 1.739 trilyon dolar iken, obezitenin sebep olduğu harcamalar yaklaşık 2 trilyon dolardır. Yani obezite için harcanan para, silahlanma için tüm dünyanın harcadığı paradan yaklaşık 250 milyar dolar daha fazladır. Avrupa'da 1. Sırada dünyada 4. Sırada olduğumuz göz önüne alınırsa, sorunun sağlık ve ekonomi açısından büyüklüğü açıkça görülebilmektedir. Obeziteden, doğru planlanan spor ve diyetle kurtulacağını öğrenen bireylerden oluşmuş bilinçli bir toplum, hem ekonomik hem sağlıksal birçok problemi daha var olmadan yok edecektir. Projemiz bu nedenle hayati önem arz etmektedir. Projenin amacı, okullarımızda obez ve obez olma riski yüksek öğrencileri tespit edip (ki zaten her yıl iki kere çocukların beden kitle indeksleri, veri olarak girilmektedir) devletin sisteminin içinde zaten işleyen sağlık ve eğitim dinamiklerini kullanarak devlete yük olmadan obeziteden kurtarmak, sağlıklı nesiller yetiştirilmesine zemin hazırlamaktır. Projeye başlamadan önce katılımcıların spor yapmalarına engel olmadığını belirtir sağlık raporu almaları şart koşuldu. Alınan raporların dönüşü yapıldığında projeyi yürüten beden eğitimi öğretmeninin koordinatörlüğünde söz konusu diyetisyenin katılımı sağlanarak çocukların ailelerine yönelik bilinçlendirme toplantısı yapıldı. Çünkü okul çağı çocuklarının diyetinde, mutfağın katılımı olmazsa olmazımızdır. Çocuklarımıza, diyetisyen ve beden eğitimi öğretmeni eşliğinde, bireyselleştirilmiş, disiplinler arası ortaklaşa yürütülen bir program dahilinde diyet ve antrenman planları hazırlandı. İlk hafta her gün sadece birinci derslere denk gelecek şekilde, ikinci hafta sadece ikinci derslere denk gelecek şe yedinci hafta sadece yedinci derslere denk gelecek şekilde, mevcut beden eğitimi derslerine katılımları sağlanan bir döngü hazırlandı. Önceden planlanmış kardiyo

egzersizleri ve oyunları kullanılarak, var olan dersi aksatmadan antrenman yapmaları, dolayısıyla zayıflamaları amaçlanır. Yedi haftada bir aynı derse denk geldiğinden(okulların günlük ders saatlerine göre değişiklik arz edebilir) derslerden geri kalma ihtimali minimum seviyeye çekilmiş olacaktır. Obez çocuklarımız haftanın 5 günü obez sınırında ki çocuklarımız ise birer gün arayla haftada 3 gün olacak şekilde programa alınırlar. Programın yoğunluğunu kaldıramadığını düşündüğümüz çocuklarımızın sürantrene olmamaları için, gün sayısı ve antrenman şiddeti azaltılabilinir. Okul saatleri içinde oyun saatlerinden çalmadan ve ders saatlerini aksatmadan yapıldığı için katılımcıların ve ailelerinin çok istekli oldukları gözlemlenmiştir. Projeye ek olarak okullarda her eğitim öğretim döneminde çıkarılan beden kitle indeksi sonuçları toplanarak toplam okul mevcuduna bölünmesiyle okulun ortalama beden kitle indeksine ulaşılabilinir. Yani bir nevi okulun obezite karnesi çıkarılmış olunur. Bu ölçülebilenen sayısal veriler bize okulun obezite durumu hakkında tahmini olarak bir fikir yürütmemizi sağlar. Riskin az olduğu okullara mavi bayrak çok olduğu okullara turuncu ve kırmızı bayrak verilecek şekilde okullar arasında pozitif rekabet ortamı sağlanabilir. Bu bayrak sınıflandırma şekli kantinleri içinde az sağlıklı, sağlıklı ve çok sağlıklı şekilde dönüştürülebilir . Kantini dikkate almadan hazırlanan bir obezite savaş programı yapmak, abesle iştigaldir. Bir okulda mavi bayraklı kantinin olmaması bilinçli velilerin tepkisini çekeceğinden okul idaresi ve kantinde bu yönde olumlu düzeltmeler yapacağı düşünülmektedir. Öngörü olarak şunu belirtmeliyiz ki zaten okul bayrak rengiyle kantin bayrak rengi arasında anlamlı bir ilişki olacaktır. Buda kantinlerin denetiminin ne kadar önemli olduğu konusunda toplumda farkındalık yaratacaktır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Programı, Spor, Obezite, Sağlık, Ekonomi

Düşünceyi Görünür Yapma Rutinleri ile Yeşil Ekran Uygulaması

Gizem Balasar[1] *

[1]Bilkent Üniversitesi

*Sorumlu yazar: gizem.balasar@blisankara.org

Özet

Bu çalışma, 4 yaş grubu çocuklarının ve öğretmenlerinin ilgisi doğrultusunda seçilden "kumaş" ana temalı proje yaklaşımında yararlanılan "düşünceyi görünür kılma" (making thinking visible) methoduyla müzik ve görsel sanatlar alanında proje yaklaşımı ile üretme sürecini göstermeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın başlangıcı ve sonunda çocuklara sorulan "kumaş ile ilgili ne biliyorum" ve "kumaşla ne yapabilirim" sorularından yola çıkılarak başlanmış olup süreç içinde uygulanan etkinlikler aracılığı ile "şimdi kumaş ile ilgili ne biliyorum" cevabını detaylı cevaplama sürecini ele aldığından nitel olarak tasarlanmıştır. Araştırma deseni olarak eylem araştırması kullanılmıştır. Bu çalışmaya Ankara'da eğitim dili İngilizce bir özel okulda okuyan 4 yaş grubu 16 çocuk, araştırma süresince öğrencilere rehberlik eden bir yabancı ve bir Türk öğretmen katılmaktadırlar. Öğretmenlerin ve öğrencilerin ilgi esasında seçtikleri kumaşı keşfetme ve neler yapabileceklerini anlama süreci 80'er dakikadan 4 gün sürmüş olup yine 80'er dakikadan 6 günlük süre içerisinde ise kumaştan her öğrencinin ilgisi ve becerisine göre birer çalışma üretilmiş ve bu çalışmalar öğrencilerin geliştirdiği bir hikayede toplanarak "Yeşil Ekran Uygulaması" ile dokümantasyon edilmiştir. Çalışmanın başlangıç aşamasında çocuklar ile okul çevresinde ve okul içinde bir geziye çıkılmış ve duydukları sesleri teknolojik araçlarına kaydetmeleri istenmiştir. Gezi sonrasında kaydedilen ses kayıtları çocuklar ile birlikte dinlenmiştir. Çocuklar dinlemiş oldukları seslerden bir hikaye yaratmışlardır. Bu hikaye projelerinin çıkış noktasını oluşturmaktadır. 16 öğrenci ve öğretmenleri bir proje yapmaya karar verme aşamasında ilk olarak kendi ilgilerine uygun bir malzeme bulmayı amaçlamışlardır. 4 günlük keşfetme sürecinde kağıtlar, boş kutular, kurdeleler, kumaş parçaları, çeşitli boncuklar sınıfın her alanında sergilenmiştir. Yapılan gözlemler sonucunda çocukların ve onlara rehberlik eden öğretmenlerin en çok kullandıkları malzemenin kumaş olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin kumaşı tercih etme sebebinin ise kendi istedikleri hikaye kahramanlarının kostümlerini kolayca yapıp role girdikleri öğretmenler tarafından gözlemlenmiştir. İlk başta kumaş tek kullanırlarken keşfetme sürecinin ilerleyen aşamalarında kumaşı ponpon, ataç, mandal ve kurdele ile birlikte kullandıkları ortaya çıkmıştır. Çalışmanın ikinci aşaması olan uygulama süresinde Harvard Project Zero işbirliği ile geliştirilen "Artful Thinking" rutinleri sınıfta uygulanarak çocukların düşüncelerini görselleştirmeleri sağlanmıştır. İlk olarak "kumaş ile ilgili ne biliyorsun" sorusu sorularak bir içerik haritası yapılmış ve buna ek olarak her çocuktan "kumaş ile ….. yapacağımı düşünüyorum" temalı bir resim çizmeleri istenmiştir. Bu aşamada "I used to think" rutini uygulanmıştır. Çizilen çoğu resmin önceden var olan bir eşya olduğu ortaya çıkmıştır. Çocuklara yaratmış oldukları hikaye ile ilgili bir görsel hazırlanmış ve Looking 10 time 2" rutini uygulanarak sesli olarak oluşturdukları hikayenin görsel dökümantasyona detaylı olarak yorumlanması istenmiştir. Öğretmenlerin ve öğrencilerin

kumaş ile ilgili detaylı bir içerik haritası oluşturarak, hikayelerinin görsel boyutunu içerik haritası üzerinde belirlemişlerdir. Hikayenin kahramanları ve mekanı kumaşlar kullanılarak 3 boyutlu materyallere ve hikaye anlatımında kullanılmak üzere müzik materyallerine dönüştürülmüştür. Materyal oluşturma süresinde "creative questions" rutini kullanılarak öğrencilerin problem çözümlerine rehberlik edinilmiştir. Çalışmanın sonucunda öğrenciler ilk başta kullandıkları "I used to think/now ı think" rutini ile proje sonucunda ne düşündüklerini sözel olarak sunmuşladır. Yapılmış olan bütün çalışmalar "Yeşil Ekran Uygulaması" kullanılarak birleştirilerek hikayelerine isim bulmaları sağlanmıştır. İsim bulmak için ise "headline" rutini uygulanmıştır. Yapılmış olan tüm çalışmalar görsel olarak dökümlenmiş olup sene sonunda çocukların liderlik edecekleri sergide sunulacaktır. Çocukların bir kumaş parçasının 3 boyutlu da kullanılabileceğini keşfederek uygun malzemeler üretmeleri, sesleri dinleyerek oluşturdukları hikayenin görsel olarak da yapılabileceği farkındalığı oluşturmaları, ilgisi ve yeteneği olan öğrencilerin iğne kullanarak kumaşı kostüme dönüştürmeleri çalışma sonunda tespit edilen önemli sonuçlardır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Düşünceyi Görünür Yapma, Kumaş

Making Thinking Visible Routines With Green Screen Application

Abstract

This study aims to show the process of using project approach and applying the visible thinking routines into the project with the teachers and 4 years old students. The process includes the subject areas which are music and visual art. The study is designed as a qualitative research since the following questions were taken as the main consideration "What do I know about fabric", "what can I do with a fabric" and "what I know now". The study group has 16 four year old students, a foreigner and Turkish teacher who are working in an international school in Ankara. The study includes two different sections. The first section includes exploring process of the materials were given at the beginning of the project. The students and teachers choose fabric between piece of papers, empty boxes, paper clips. The Turkish teacher used the artful thinking routines which are "I used to think-now I think, looking 10 times two, headlines and creative questions to get deeper ideas and help them to solve the problem of the building phase. The students used fabric to create costumes, puppets, a 3D book and setting of the story they created before. The final work was documented by "Green Screen Application". At the beginning of the study, children were asked to go on a trip around the school and to record their voices in technological tools. Audio recordings recorded after the trip were listened with the children. Children have created a story from the voices they have listened to. This is the starting point of the story projects. 16 students and teachers decided to make a project in the first stage to find a material that is appropriate for their interests. During the 4-day discovery process, papers, blank boxes, ribbons, pieces of fabric, various beads were displayed in all areas of the class. As a result of the observations, it was found that the materials used by the children and the teachers who guided them were the most commonly used fabric. The reason why the students prefer the fabric is observed by the

teachers who make the costumes of the characters of their choice easily. At first, it was found that they used the fabric together with ponpons, paperclips, ratchets and ribbons in the later stages of the discovery process. In the second phase of the study, "Artful Thinking" routines developed in cooperation with Harvard Project Zero were implemented in the classroom to visualize the children's thoughts. They were asked to find out the question of "what do you know about a fabric?". A concept map was prepared using by the answers. In addition to this students were asked to draw a picture themed by "I will make....using fabric". At this phraese "I used to think routine" was applied. It was revealed that most of the paintings were pre-existing. The children were asked to make a visual about the story they had created and interpret with the "Looking 10 time 2" routine in detail. By creating a detailed content map of the teachers and students about the fabric, they determined the visual dimension of their stories on the content map. The characters and the setting of the story have been transformed into 3D materials using textiles and music materials to be used in storytelling. During the material creation period, students have been guided by the questions “creative questions routine”. At the end of the study, the students presented the project “I think to think / now I think / routine” which they used at the beginning. All the works were combined by using “Green Screen Application”. To find the name of the story, the “headline” routine was applied. All the works are visually cast and presented at the end of the year. Children are able to produce a suitable piece of fabric by discovering that they can be used in 3 dimensions, creating the awareness that the story they created by listening to the sounds can also be made visually, and the students who have the ability to convert the fabric to the costume by using the needles are the important results determined at the end of the study.

Keywords: Visible Thinking Routines, Fabric

Fen Bilimleri Dersinde UBD Temelli Farklılaştırmış Öğretime Yönelik Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi

Seda Ağtaş[1] *, Duygu Yalçınkaya[1], Nihal Yurtseven[2]

[1]Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
[2]Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi
*Sorumlu yazar: seda.agtas@bahcesehir.edu.tr

Özet

Geleneksel eğitim anlayışında öğrenenlerin aynı hazır bulunuşluklara sahip olduğu ve aynı öğretici tarafından, aynı materyallerle, aynı şekilde öğrenebileceği varsayılmasına rağmen, son yıllarda bireysel farklılıklara yapılan vurgu, öğrenmenin bireysel bir süreç olduğu, bilginin kodlanmasından, yüklenen anlama kadar bireysel farklılıkların dayalı olduğu gerçeğinin kabul edilmeye başlanmasını sağlamıştır. Aynı sınıf ortamında farklı yaşantılara sahip öğrencilere eğitim verme zor bir süreçtir. Bu durum kişiden kişiye değişen farklılıkların göz ardı edilmesine neden olabilir. Sınıf ortamında eşit olarak kabul edilen öğrencilerin öğrenme yolları birbirinden farklıdır. Aynı sınıf ortamında bulunup aynı süreçlerden geçen öğrencilerin, başarı seviyelerinde farklılık olması bunun en iyi göstergesidir. Öğrencinin aile yaşantısı, hazır bulunuşlukları önemli olduğu gibi öğrenme stilleri de akademik başarıyı ve öğrenmeyi etkileyen faktörlerden bazılarıdır. Yapılan pek çok araştırma, öğrencilerin öğrenme stillerinin öğretim sürecinde dikkate alınmasının, öğrenci başarısını olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Sınıfta bireysel farklılıkları dikkate alarak planlama yapmada kullanılabilecek pek çok model vardır ve bu modellerden biri de UbD, yani Anlamaya Dayalı Tasarım'dır. UbD, öğrencilerde kalıcı ve anlamlı öğrenmeye, öğrenilenleri yeni öğrenme ortamlarına tranfer etmeye ve bunları yaparken de öğrencilerin bireysel farklılıklarına değinmeye odaklanmış bir öğretim tasarımı modelidir. UbD, öğrenme sürecinin üç aşamada, örüntü içinde ve sınıfta zengin öğrenme yaşantıları gerçekleştirilecek biçimde planlanmasını sağlar. Bu araştırmanın amacı Fen Bilimleri dersinde öğrenme stillerine göre farklılaştırmaya yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma deseni niteldir. Araştırmanın katılımcılarını, 2018/2019 eğitim öğretim yılında,özel bir eğitim kurumunda 7. sınıf düzeyindeöğrenim gören 8'i kız, 14'ü erkek toplam 22 öğrencioluşturmaktadır. Araştırma kapsamında Kuvvet, İş ve Enerji ünitesi UbD temelli bir ünite planıyla hazırlanmıştır. Hazırlanan planın öğrencilerin bireysel farklılıklarına hitap edebilmesi, öğrenme stillerine göre farklılaştırma yoluyla sağlanmıştır. Bu amaçla, ünite planı hazırlanmadan önce okulun Rehberlik ve Psikolojik danışmanlık birimiyle iş birliği yapılarak, öğrencilere öğrenme stilleri envanteri uygulanmıştır. Bu envanterin uygulanması sonrasında sınıfta 5 görsel öğrenen, 8 işitsel öğrenen ve 9 kinestetik öğrenen öğrenci olduğu tespit edilmiştir. Bu bilgi doğrultusunda Kuvvet, İş ve Enerji ünitesi için hazırlanan UbD temelli ünite planında öğrenme stillerine göre farklılaştırma yapılmıştır. Öğrenme stillerine hitap ederek hazırlanan ünite planı uygulandıktan sonra öğrencilerin öğrenmelerinde ne gibi farklılıklar olduğunu gözlemlemek için görüşme formu uygulanmıştır. Bu görüşme formu hazırlanırken okul Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik servisinden yardım alınmıştır. Yapılan bu çalışmanın sonucunda elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizi ile analiz edilmiştir. Betimsel

analiz kapsamında öğrencilerin görüşme sorularına verdikleri cevapların sıklığı ve türü betimlenmeye çalışılmıştır. İçerik analizi kapsamında görüşmeden elde edilen veriler öncelikle kodlanmış, elde edilen kodlar kategorilere göre sınıflandırılmış ve son olarak kategorilerden temalar elde edilmiştir. İçerik analizi sonucunda öğrencilerin Kuvvet, İş ve Enerji konusunun geleneksel anlatım ve stillere göre farklılaştırılmış anlatımı arasındaki farka ilişkin belirttikleri 22 görüş 4 kategori altında toplanmıştır. Uygulama sonucunda yapılan iki ders anlatımı arasında sınıfın yarıdan fazlasının fark bulduğu (f=14), sınıfın büyük bir kısmının öğrenilenlerin kalıcı olduğunu düşündüğü (f=16), tamamına yakınının ise konuyu günlük hayatla ilişkilendirebildiği (f=17) ve son olarak sınıfta sadece bir kişinin dersin geliştirilmesi gereken yönü olduğunu düşündüğü (f=1) görülmüştür.İçerik analizi sonucunda uygulananın güçlü yönleri ve geliştirilmesi gereken yönleri şeklinde iki temaya ulaşılmıştır. Uygulamanın güçlü yönleri temasında anlamlandırma, kalıcılık ve öğretimsel boyut kategorilerine ulaşılırken, geliştirilmesi gereken yönler temasında çözüm önerileri kategorisi ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak, her öğrencinin bilgiyi öğrenme ve kalıcı hale getirme yolu diğerlerinden farklıdır. Her bir öğrenci öğrenebilse de bunu aynı yolla gerçekleştirdiği düşünülmemelidir. Bu nedenle öğretim farklı öğrenme stillerine uygun hale getirilmeli ve tüm bunlar dikkate alınarak planlanmalıdır. Yalnızca bir çeşit öğrenme stiline hitap edilmesi halinde bu stile sahip olanlar daha fazla gelişme gösterirken,diğer öğrencilerin gelişmesi yönünde aksaklıklar meydana gelir. Böylece her birine eşit olanak sağlanmamış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme Stilleri, Görsel Öğrenen, İşitsel Öğrenen, Kinestetik Öğrenen, Understanding by design, Öğretim Tasarımı.

Theınvestigation of Students' Views On Ubdbaseddifferentedınstruction in Science

Abstract

In traditional way of teachingit is assumed that learners have the same readiness they and can learn in the same way by the same instructor, with the same materials. However, the emphasis on individual differences in recent years indicate that learning is accepted as an individual process. Providing instruction to students with different experiences in the same classroom is a difficult process. This can lead to disregarding the differences between the individuals. The ways in which students, which are considered equal,acquire knowledge is actually different. The best indicator of this difference is the fluctuations in the success levels of the students who are in the same classroom environment and pass through the same processes. Learning styles are some of the factors affecting academic achievement and learning. Many studies have shown that taking students' learning styles into consideration during the teaching process positively affects student achievement. There are many models that can be used in planning by taking into account the individual differences in the classroom, and one of these models is UbD, Understanding by Design. UbD is an instructional design model that focuses on permanent and meaningful learning of students, transferring knowledge to new learning environments and addressing the individual differences of students in doing so. UbD enables the learning process to be planned in such a way that enrich learning experiences in three

stages, and in a patterned way. The purpose of this study is to examine the views of students about differentiation according to their learning styles. The research was carried out with qualitative design. The participants of the study consisted of 22 students, 8 of which were girls and 14 of which were boys, who were studying in a private education institution in the 2018-2019 academic year. Within the scope of the research, the Force, Work and Energy unit was prepared with a unit plan based on UbD. The planwas prepared in an attempt to address the individual differences of the students according to their learning styles. For this purpose, before the unit plan was prepared, a learning inventory was applied to the students in cooperation with the Counseling and Psychological Counseling Unit of the school. Following the implementation of this inventory, it was found that there were 5 visual learners, 8 auditory learners and 9 kinesthetic students in the classroom. In accordance with this information, differentiation was made according to learning styles in UbD-based unit plan prepared for Force, Work and Energy unit. After the unit plan was implemented in the classroom by addressing the learning styles, the interview form was applied to observe the differences in the students' learning. During the preparation of this interview form, school psychological counseling and guidance services were received. The data obtained from this study were analyzed by descriptive analysis and content analysis. Within the scope of the descriptive analysis, the frequency and type of responses of the students to the interview questions were described. In the context of content analysis, the data obtained from the interview were first coded, the codes were classified according to the categories and finally the themes were obtained from the categories. At the end of the content analysis, 22 opinions were grouped under 4 categories according to the answers of the students about the difference between differentiated and traditional instruction. It was also found that more than half of the class had found a difference (f = 14); the person thought that the course should be improved (f = 1) between the two implementations. As a result of the content analysis, two themes were reached: the strengths of the implementation and the aspects to be developed. In the first theme, the categories of meaningfulness, permanent learning and instructional dimension categories were reached. In the second theme, the recommendations to improve the implementation category emerged.As a consequence, the way each student learns and makes the learning permanent is different from the others. Although each student can learn, it should not be consideredthat they learn in the same way. For this reason, the teaching should be adapted to different learning styles and should be planned by taking all of these into consideration. If only one type of learning style is addressed, those with this style show further improvement, while other students experience problems. Thus, there should be equal opportunities for learners.

Keywords: Learning Styles, Visuallearner, Auditorylearner, Kinestheticlearner, Understanding by design, Instructional design

Görsel Sanatlar Dersinde Web 2.0 Araçları (Kahoot) Kullanımı (10. ve 11. Sınıf Örneği)

Funda Şişci[1] *, **Tuna Şişci**[2]

[1]Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
[2]Bülent Ecevit Üniversitesi
*Corresponding author: tunafunda@hotmail.com

Özet

Değişen dünya ile birlikte eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanılan eğitim materyalleri de sürekli gelişmektedir. Teknolojinin günlük hayata olan doğrudan etkisi, öğretim yöntemlerinde yeni arayışlara ve uygulamalara ihtiyaç doğurmaktadır. Öğrenmeye açık, teknolojik gelişmeleri takip eden öğretmenler, Qizz, Kahoot, Action Bound gibi web 2.0 araçlarını okul ortamında ya da dışında sık sık kullanmaya başlamıştır. Sanat eğitiminde de çağın getirdiği bilgisayar, akıllı tahta ve akıllı telefon olanaklarının kullanılması kaçınılmazdır. Yaratıcı düşünce, günümüz dünyasında ihtiyaç duyduğumuz çağdaş uygarlık düzeyini yakalamanın en önemli koşuludur. Kendini ifade edemeyen, problem karşısında çözüm geliştiremeyen, yaratıcı yönü gelişmemiş bireyler gelişen dünyada pasif kalmaya mahkumdur. Öğretmenlerin gelişen teknoloji ve yenilikler karşısında güçlü becerilere sahip olması için öğretmen yetiştirme programlarının yeniden revize edilmesi gerekmektedir. Kaynak oluşturma ve kaynaklara öğrencilerin ulaşmasını sağlama, teknolojiyi eğitim amaçlı kullanma, öğrenenle karşılaşmadan önce tasarımı zenginleştirme, kaynak çeşitliliği, içeriğin zenginleştirilmesi, sunum hazırlama, sunma gibi süreçlerde uzmanlaşması geleceğin öğretmenlerinde olması gereken en önemli özelliktir. Burada hizmet öncesi ve hizmetiçi eğitimin önemi büyüktür (Pehlivan, 2006, s. 37-38). Çağdaş insan geleceğe bakabilen, dünde saklanıp kalmamış, yaratıcı, çok boyutlu düşünebilen, algılama yetenekleri gelişmiş kişidir. Sanat insanların birbiri ile iletişimde önemli bir yere sahiptir. Kendini anlama, anlatma ve karşısındakini anlamaya en çok ihtiyaç duyduğumuz çağdaş dünyada sanat iletişimin evrensel bir aracı konumundadır. Sanat aynı zamanda bireyin düş gücünü zenginleştirdiği gibi zihinsel gelişimini de desteklemektedir Günümüze gelinceye kadar uygarlık geliştikçe farklı akımlar ve kavramlarla şekillenen sanat, teknolojik gelişmelerle yeni bir boyuta geçmiştir. Teknolojinin sağladığı olanaklar ile öğrenciler kişisel ve sosyal olarak kendilerini ifade edebilmektedir (Mercin, L., & Alakuş, A. O. 2007, s.16-17). Eğitimde internet ve bilgisayarın önemi üzerinde duran Milli Eğitim Bakanlığı Fatih Projesi ile her sınıfa akıllı tahta, projeksiyon, kablolu güvenli internet bağlantıları ile öğretmen ve öğrencilere dağıtılan tablet bilgisayarlarla zengin bir bilişim teknolojisi 10. ve 11 sınıfa devam etmekte olan öğrencilerin, Türk ve Avrupa Sanatı konu ve kazanımları, Kahoot programı ile oluşturulan çoktan seçmeli sorularla karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Kahoot web 2.0 aracı yapısı gereği online bir oyundur. Öğrenciler zamana ve birbirine karşı yarışırken aynı zamanda oyun da oynar. Eğitimin çocuklar için severek yapılan eğlenceli bir etkinliğe dönüştürülmesi öğrenci üzerindeki baskıyı azaltarak bilgiyi daha akılda kalıcı hale getirmektedir (Ayaydın, A. 2011, s.311). Çok yönlü düşünebilen, doğru bilgiye ulaşabilen, bilgiyi doğru aktarabilen, sorgulayan ve eleştiren bireyler yetiştirmek çağdaş eğitimin ön koşuludur. Çünkü 21.yüzyıl dünyasında

ancak yaratıcı bireyler geleceği inşa edebilir. Çağdaş ve aydın insan yetiştirmede sanat eğitimine mutlaka yer verilmelidir. Yaratıcı insan yetiştirmenin ön koşulu sanat eğitiminden geçer. Nitelikli sanat eğitimcileri teknoloji sayesinde çağdaş, dinamik ve ilginç tasarımlar geliştirirken eleştirel ve araştırmacı düşünce yapısı ile farklı eğitim süreçleri yaratabilir (Pehlivan, H. 2006, s.40). Sanat eğitiminde ders içeriğini zenginleştirmek amacı ile dersin monotonluktan uzaklaştırılması, farklı mekanlarda eğitime devam edilmesi, öğrencinin aktif katılımının sağlandığı, inceleme-araştırma yaptığı, birbiri ile bilgi alışverişinde bulunduğu, sorumluluğun paylaşıldığı projeler geliştirilmelidir (Buyurgan, S., & Buyurgan, U. 2007, s.19). Görsel sanatlar dersinde işlenen teorik konuların öğrenme seviyelerini ölçmek amacı ile kullanılan Kahoot programında öğrenciler, yarışma formatı ile eğlenceli bir öğrenme-değerlendirme sürecine dahil olmuştur. Araştırma sonunda Web 2.0 araçlarının diğer derslerde olduğu gibi Görsel Sanatlar derslerinde de rahatlıkla kullanılabileceği yönünde öneriler sunulmuştur.

Keywords: Web 2.0 Araçları, Sanat Eğitimi, Teknoloji

The Use of Web 2.0 Tools (Kahoot) in Vısual Arts Courses (10 and 11th Grade Sample)

Abstract

The educational materials used in education and training activities in the changing world are constantly developing. The direct impact of technology on everyday life necessitates new researches and practices in teaching methods. Teachers who are willing to learn and follow technological developments have started to use Web 2.0 tools such as Qizz, Kahoot, Action Bound frequently in or outside the school environment. It is inevitable to use the computer, smart board and smart phone opportunities brought by the age in art education. The creativity is the most important condition for catching up with the modern civilisation level which we need in modern world. Individuals who cannot express themselves, cannot develop a solution to the problem and who have not developed their creative aspect are doomed to remain passive in the developing world. Teacher training programs need to be revised to ensure teachers have strong skills in developing technologies and innovations. The most important features that teachers of the future must have are to provide resources to the students and reach the resources, use the technology for educational purposes, enrich the design before encountering the learner, diversify and enrich the content, prepare presentation and present. In this regard pre-service and in-service training are important . (Pehlivan, 2006, p. 37-38). In order to enrich the course content in art education, it is necessary to remove the lessons from monotony, to continue the education in different places, to ensure the active participation of the students, to conduct research, to do research and to exchange information with each other, to share responsibility (Buyurgan, S., & Buyurgan, U. 2007, p.19). Modern person is the person who can look to the future,can think creatively and multidimentionally, who doesn't hide behind religion and has the ability of improved perception. Art has an important role in communication with each other, Art is a universial tool for communication in the modern world in which we mostly need to expres ourselves and understand eacother.Art not only

enriches the individual's imagination but also supports his mental development. Until today,art , which has been shaped by different currents and consepts as civilization developed , has moved to a new dimension with technological developments. With the opportunities provided by technology, ssstudents can express themselves personally and socially (Mercin, L., & Alakuş, A. O. 2007, p.16-17). The Ministry of National Education ,who focuses on the importance of computer and Internet in education, is trying to form a rich information technology not only with the smart boards ,delineascopes and wired secure internet connection to teach class, but also with the tablet computers given to the teachers and students via The Fatih Project . Teachers who have in-service training on smart board usage can easily access the content uploaded to EBA with their passwords. (Tekin, A., & Polat, E. 2014, p.1258). Visual Arts teachers have started to benefit more from Web 2.0 tools for material enrichment or for the development of existing materials. In this study, learning outcomes of the 10th and 11th grade students on Turkish and European Art are evaluated by comparing them with multiple-choice questions formed by Kahoot program (Ayaydın, A. 2011, p.311).Kahoot is an on-line game since it is a web 2.0 tool.While the students race against time and eachother,they also play game.Converting the education into an enjoyable activity which reduces the pressure on the students makes education more catchy. Raising individuals who can reach the true information ,can transfer the knowledge correctly and who can question and criticise it are the prerequisites for modern education. Because only the creative individuals are the ones to be able to build the future of art education in the 21st century's World.Art education has to take part in educating modern and intellectual people.In raising a creative person art is a must .Besides developing modern,dynamic and interesting designs the qualified art teachers can form diffeent education processes with their critical and inquisitive mentality. (Pehlivan, H. 2006, p.40). By Kahoot program, which was used to assess the learning levels of theoretical subjects in the visual arts course, students were involved in an enjoyable learning-evaluation process applied in a contest format. At the end of the research, suggestions have been made in that Web 2.0 tools can be used easily in Visual Arts courses as in other courses.

Keywords: Web 2.0 Tools, Art Education, Technology

Hep İleride Geleceğin Zirvesinde: Çocuk Üniversitesi, Kıbrıs

Sevilay Atmaca[1] *, **Nalan Sınay**[1], **Hüseyin Gökal**[1], **Ülkü P. Abidoğlu**[2]

[1]Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
[2]Kıbrıs İlim Üniversitesi
*Sorumlu yazar: atmaca@ciu.edu.tr

Özet

Bu projede KKTC'de 4 – 10 yaş aralığındaki sosyal dezavantajlı çocuklarla Çocuk Üniversitesi çatısı altında bir eğitim programı oluşturulması, yeterli eğitim öğretim imkanı ve materyale ulaşamayan çocuklara ücretsiz ulaşabilecekleri bir sistem kurgulanması hedeflenmektedir. Sosyal sorumluluk kapsamındaki bu projede, STEM sistemi doğrultusunda atölye çalışmaları boyutunda 8 haftalık bir eğitim hizmeti yürütülecektir. STEM eğitimi, fen, teknoloji, mühendislik ve matematiği birbiriyle entegre bir şekilde öğretilmesini içeren okulöncesinden yükseköğretime kadar tüm süreci kapsayan bir eğitim yaklaşımıdır. Bu eğitimin sonucunda çocukların günlük yaşam deneyimleri kazanmaları, kazandıkları deneyimleri ilerideki akademik ve iş hayatlarına dair planlarına yansıtmaları, yetişkin olduklarında topluma liderlik yapabilecek, üretken, yaratıcı birer birey olmaları hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Üniversitesi, Stem, Sosyal Dezavantajlı Çocuklar

Okul ve Okul Dışı Öğrenme Ortamı Aile Atölyesi Uygulama Örneği: İlk Robotum

Havva Geylan[1] *

[1]MEB

*Sorumlu yazar: havvageylan@hotmail.com

Özet

Amaç

Geçmişten geleceğe taşınan insanın yolculuğunda tecrübe ve deneyim aktarımının sağlanabilmesi için okul öncesi dönemde robotların temel çalışma mekanizmalarından biri olan devre kurma becerisinin kazandırılması, fen ve matematik temelli tasarımla desteklenerek katılımcıların ilk robotlarını üretebilmelerine yönelik olarak okul ve okul dışı öğrenme ortamlarında nitelikli aile atölyeleri oluşturarak farkındalık kazandırmak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Yöntem

Gelişen dünyada örgün eğitim kurumları olan okullarda eğitimde uygulanacak ve benimsenecek yeni yaklaşımlar ve yeni içerikler okul ile ev arasında bir boşluğun oluşmasına sebep olabilmektedir. Okuldaki kültürün evdeki kültürden bariz şekilde farklı olduğu durumlarda ebeveynler çocuklara olan ilgilerini ve aile ilişkilerini yoğunlaştırmak suretiyle yeni teknolojilerin olumsuz olabilecek etkilerini telafi etmek zorundadırlar. Teknolojik gelişmeler çocukların zamanını işgal ederek sanal ilişkilerle baş başa bırakmaktadır. Daha gerçek ve zengin insan ilişkileri kurmalarını zorlaştırmaktadır. İnsan ilişkilerini ve eğitimi geliştirecek olan teknolojinin varlığı değil bu teknolojinin nasıl kullanıldığıdır. Ailelelerin eğitim adına örgün eğitim kurumları olan okullardan yüksek beklenti içerisinde olması, okulların farklı strateji ve eylemler oluşturmasında, geliştirmesinde ve uygulamasında ailelerin sürece dahil olmalarını zorunlu kılmaktadır. Robotların gelecekte hayatımızın içinde önemli bir yer alacak olması robotların en temel çalışma mekanizmalarından biri olan basit bir elektrik devresinin kurulması, robot üretmeye karşı özgüven, kodlama öğrenmeye karşı temel ihtiyaç hissetirme gibi becerilerin kazandırılmasını zorunlu kılmıştır. "Çekirdekten Çınara-İlk Robotum" atölye uygulaması iki çalışma grubu ile yürütülmüş ve uygulanmıştır. Birinci grup ile deneyim ve kültürel miras aktarımı için çocuk, okul, aile birlikteliğine sosyal müfredat içerikli nitelikli aile atölyeleri oluşturulmuştur. İkinci grup ile öğretmen ve öğretmen adaylarına yönelik eğitici eğitimleri ile ilham vermek, yeni nesil oyuncakları birlikte üreterek okul ve okul dışı öğrenme ortamlarına farklı bir içerik sunmak, katılımcılara örnek bir aile atölyesi uygulamasıyla süreç, ipuçları ve kazanım entegrasyonu ile ilgili beceriler kazandırmak hedeflenmiştir. Atölyelerde STEM yaklaşımı benimsenmiş kazanım temelli içerik ve STEM yaklaşımının temeli olan Fen ve matematik entegrasyonunun önemi vurgulanmıştır. "İlk Robotum" atölye uygulamasına birinci grup katılımcılar anne-çocuk, baba-çocuk, büyükanne -çocuk, büyükbaba-çocuk, birinci derece yakını ve çocuk ve üç kuşak aileler halinde gönüllülerden oluşmuştur. İkinci grupta katılımcılar yurtiçi ve yurtdışından gelen gönüllülerden oluşmuştur. Katılımcılarla basit bir elektrik devresinin kurulmasına

yönelik müzikli buz kırma- denge oyunları drama çalışması ile giriş yapılmıştır. Sürecin ikinci aşaması olarak; Robotlar neden var? Nasıl bir robotun olsun isterdin? Robotlar nasıl çalışır? sorularıyla beyin fırtınası yapılmış ve katılımcı çocukların kendilerini ifade etmelerine olanak sağlanmıştır. Üçüncü aşama olarak her katılımcıya bireysel olarak kullanacakları malzemeler verilmiş ve malzemelerin nitelikleri ile ilgili konuşabilmeleri için süre verilmiştir. Yuvarlak, küre, daire, çember, sert-yumuşak, parlak,-mat, uzun-kısa, ince-kalın, ağır-hafif, az-çok, denge, balans gibi kavramları karşılaştırmalı incelemeleri istenmiştir. Aileleri ile temel bağlantıları uygulamalı olarak kurmalarına rehberlik edilmiştir. Katılımcıların birbirleri ile işbirliği yapmalarına fırsat verilmiştir. Birlikte hayal kurdukları robotlarını tasarlayıp üretmişler, çalıştırmışlar ve basit rubriklerle birbirlerini değerlendirmişlerdir.

Bulgular

Birinci çalışma grubu ile farklı ulusal ve uluslararası organizasyonlarda olmak üzere toplam on beş aile atölyesi 156 öğrenci ve 160 veli ile gerçekleştirilmiştir. İkinci çalışma grubu ile iki öğretmen eğitimi atölyesi 45 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Bulgular katılımcılardan alınan sözlü ve yazılı dönütler ile çocuklarda ise gözlem ile elde edilmiştir. Birinci grupta yaşlı kuşak çocukları ve torunları ile nitelikli vakit geçirdiklerini ve tecrübelerini aktarabildiklerini, anılarını atölye sırasında aktarma fırsatı bulduklarını ifade etmiştir. Çalışma sırasında eğlenerek öğrendiklerini ve hayatın içinde bir eğitim etkinliği yaşadıklarını ifade etmiştir. Ebeveynler atölye çalışmasının aile ilişkilerine olumlu etki ettiğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin robotlar ile ilgili genel bir farkındalığa ulaştıkları rubriklerle yapılan değerlendirmelerde elde edilen sonuçlara yönelik olarak söylenebilir. İkinci grup, öğretmen eğitimlerinde uygulamaya dönük atölye etkinliklerin daha fazla yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Katılımcı öğretmenlerin devre kurmaya yönelik çekingen durdukları, buz kırma ve drama etkinlikleri ile sürece aktif olarak dahil olup, atölye çalışması sonrasında eğlenerek öğrendikleri gözlenmiştir. Aile atölyesi ile ilgili temel ipuçlarını aldıklarını ifade etmişlerdir.

Sonuç

Sosyal müfredat içerikli nitelikli aile atölyeleri ile toplum, öğrenci, okul, aile işbirliği sağlanarak yaşlı neslin tecrübeleri ve kolaylaştırıcılığı ile geleceğe daha güçlü bireyler yetiştirmek mümkündür. Bu işbirliği 21.YY becerilerinin kazandırılmasındaki hazır bulunuşluluğu artıracaktır. Basit ve ucuz malzemeler kullanılarak kazanım odaklı ve probleme dayalı STEM yaklaşımının benimsenmesi ile yapılacak çalışmalarla farkındalık kazandırmak mümkündür. Özellikle okul öncesi dönemde yeni yaklaşımların eğitimde uygulanabilmesi için ailenin de sürece dahil edilmesi önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Robot, Atölye, Aile atölyesi, Aile, sosyal müfredat, Girlsinstem, Öğretmen eğitimi, stem, Erken stem, Bilim, Matematik, Mühendislik, kültürel miras aktarımı, Kültürel miras, Entegrasyon, teknoloji, Gelecek, Oyunlar, Kuşaklar arası iletişim, 21.YY becerileri, Kodlama, İlk robotum, Erken çocukluk, Erken stem, Basit devre,

Family Workshop Example: My First Robot

Abstract

Objective

The aim of this study is to provide the students with the ability to establish a circuit which is one of the basic working mechanisms of robots in pre-school period in order to provide the transfer of experience and experience on the journey of people from past to the future.

Method

New approaches and new content to be applied and adopted in schools with formal education institutions in the developing world may cause a gap between school and home. In cases where school culture is noticeably different from home culture, parents have to compensate for the negative effects of new technologies by intensifying their interest in children and family relationships. Technological advances occupy children's time and leave them with virtual relationships. It makes it difficult for them to establish more real and rich human relations. It is not the presence of technology that will improve human relations and education, but how this technology is used. The fact that families are in high expectations from schools with formal educational institutions in the name of Education obliges families to participate in the process of creating, developing and implementing different strategies and actions of schools. The fact that robots will take an important place in our lives in the Future Necessitates the establishment of a simple electrical circuit, one of the most basic working mechanisms of robots, to gain skills such as self-confidence in robotics and the need to learn coding. “My First Robot " workshop application was executed and implemented with two working groups. With the first group, quality family workshops with social curricula were established for the transfer of experience and cultural heritage. With the second group, it is aimed to inspire teacher and teacher candidates with educational training, to produce new generation toys together and to present a different content to school and out-of-school learning environments, and to give participants skills related to the integration of process, tips and gain with the application of a sample family workshop. In the workshops, the importance of Science and mathematics integration, which is the basis of the acquisition-based content and the concept of the concept, is emphasized. The first group of participants in the “first robot” workshop consisted of parents, parents, grandparents, grandparents, children and three generations of families. In the second group, the participants were volunteers from both Turkey and abroad. With the participation of the participants, an introduction was made to the drama of the musical ice - breaking-balance games for the establishment of a simple electrical circuit. As the second phase of the process, why robots exist? What kind of robot would you like to have? How do robots work? brainstorming was made with questions and participants were allowed to express themselves. As a third stage, each participant has been given the materials to be used individually and given the time to talk about the quality of the materials. The concepts such as round, sphere, circle, circle, hard-soft, bright,-mat, long-short, thin-thick, heavy-light, more or less, balance, balance were studied. They have been guided to establish basic connections with their families practically. Participants were given the opportunity to cooperate with each other. They designed and produced the robots they dreamed of Together, operated and evaluated each other with simple rubrics. FİndingsWith

the first working group, a total of 15 family workshops, including in different national and international organizations, were organized with 156 students and 160 parents. With the second Working Group, Two teacher training workshops were carried out with 45 participants. The results were obtained with oral and written feedback from the participants and with observation in children. In the first group, he stated that they spent a good time with their older generation children and grandchildren and that they were able to convey their experiences and that they had the opportunity to transfer their memories during the workshop. He stated that they learned by having fun during the study and that they had a training activity in life. Parents stated that the workshop had a positive impact on family relations. It can be said that a general awareness of robots is obtained in the evaluation of rubrics. The second group stated that the workshop activities for teacher training should be carried out more. It has been observed that the participating teachers are shy about setting up a circuit and they are actively involved in the process with ice breaking and drama activities and they learn by having fun after the workshop. They stated that they received the basic clues about the family workshop.

Result

It is possible to train more powerful individuals to the future with the experience and facilitation of the elderly generation by cooperating with the community, students, schools and family with family workshops with social curricula. This cooperation is 21.It will increase the readiness for the acquisition of skills. By using simple and inexpensive materials, it is possible to gain awareness through the studies that will be carried out with the adoption of a win-oriented and problem-based STEM approach. In particular, the inclusion of the family in the process plays an important role in the implementation of new approaches in education in preschool period.

Keywords: Robot, Workshop, Parents, Girlsinstem,familyworkshop, Teachertraining, Stem, Science, Mathematik, Culturalheritage, İntegration,technological, Relationship, Future, Games, Generationgap, 21.Cc Skills, Coding,myfirstrobot, Earlychildhood, Elecrtriccircuit,

Ortaokul Öğrencilerin Bilgi İşlemsel Düşünme (Bid) Becerisine Yönelik Öz Yeterlilik Algısının İncelenmesi

Beytullah Çiçek[1] *, Fatma Gölpek Sarı[2]

[1]Şehit Ahmet Çondul Ortaokulu, Sakarya Sakarya Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü

[2]Batıkent Şehit Erdal Çetin Ortaokulu, Yenimahalle /

*Sorumlu yazar: beytullah41@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmada bir ortaokulda öğrenim görmekte olan öğrencilerin Bilgi İşlemsel Düşünme (BİD) becerilerine yönelik öz yeterlik algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Yine, öğrencilerin BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algılarına etki edebileceği düşünülen değişkenler açısından araştırma yapılmıştır. Alanyazında BİD becerilerinin kazandırılmasına yönelik önemi vurgulayan; BİD becerisini kazanan öğrencilerin problemleri çözme becerilerinin artacağını belirten çalışmalar bulunmaktadır. BİD becerilerinin değerlendirilmesine yönelik farklı yöntemler olmakla birlikte, bu konuda ön plana çıkan bir değerlendirme türü de öğrencilerin öz yeterlik algısının belirlenmesidir. Öğrenme çıktılarının yanı sıra, öğrencilerin süreç içerisindeki bakış açılarının belirlenmesi önemlidir. Bu bağlamda, BİD becerilerine yönelik özyeterlik algı düzeyine; öğrencinin yaşı, kullanılan programlama ortamı-aracı, öğrencinin teknolojiye erişim düzeyi değişkenlerinin nasıl etki ettiğinin araştırılmasının da önemli olduğu düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle, ortaokul öğrencileri için, BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeyinin; öğrencinin yaşı, öğrencinin sınıfı, öğrencinin kullandığı programlama ortamı-aracı, öğrencinin teknolojiye erişim düzeyi değişkenlerinin açısından incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Yöntem

Bu araştırma; ilişkisel-tarama çalışmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara'daki merkezi bir ortaokulda öğrenim görmekte olan ve bilişim teknolojileri ve yazılım dersi kapsamında programlama eğitimine yeni başlamış 213 öğrenci oluşturmaktadır. Bu çalışma kapsamında veriler; araştırmacılar tarafından geliştirilen demografik bilgi anketi ile Gülbahar, Kert ve Kalelioğlu (2018) tarafından geliştirilen "Ortaokul Öğrencileri İçin Bilgi İşlemsel Düşünme Becerisine Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği" ile toplanmıştır. Ölçek kullanımı için ölçek geliştiricilerinden gerekli izinler alınmıştır. Veriler çevrimiçi ortamda gönülllük esasına uygun olarak toplanmıştır. Verilerin analizi sürecinde bilgisayar tabanlı bir istatistik programından faydalanılmıştır. Öğrencilerin demografik bilgilerinin belirlenmesinde betimsel analizlerden faydalanılmıştır. Çalışma grubunun normal dağılım göstermemesi sebebiyle, demografik bilgiler ile BİD becerilerine yönelik özyeterlik algı düzeyi arasındaki ilişkinin belirlenmesinde Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testlerinden faydalanılmıştır.

Bulgular

Araştırma sonuçlarına göre 5. ve 6. Sınıf düzeyinde programlama eğitimi ile yeni tanışmış olan öğrencilerin BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeylerinin düşük olduğu

belirlenmiştir. Ayrıca, öğrencilerin yaşı (10-11-12); öğrencilerin öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeyi (5. ve 6. Sınıf); öğrencilerin teknolojiye erişim durumlarının öğrencilerin BİD becerilerine yönelik algı düzeylerini etkilemediği belirlenmiştir (p>.05). BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeyinin; öğrencilerin kullanmış veya kullanmakta oldukları programlama ortamı-aracına ("code-org"-scratch-"code-org" ve scratch) bağlı olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği (p<.05) bulgusuna ulaşılmıştır. Bu doğrultuda; öğrencilerin kullanmakta oldukları programlama araçları-ortamlarına yönelik; "code.org" sitesi ve scratch programlarının her ikisini kullanmış veya kullanmakta olan öğrencilerin BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeylerinin (94,62); sadece "code.org" sitesini veya scratch programını kullananlar (122,63; 113,67) ile daha önce herhangi bir programlama aracı-ortamı kullanmayanlara (122,41) göre daha yüksek olarak belirlendiğini söylemek mümkündür. Ayrıca daha önce herhangi bir programlama aracı-ortamı kullanmayan öğrenciler (122,41) ile sadece "code-org" sitesini kullanan öğrencilerin (122,63) BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeylerinin neredeyse eşit olarak belirlenmiştir.

Sonuç

Araştırmanın ilk sorusu doğrultusunda; BİD becerilerine yönelik algı düzeyinin yaşa bağlı olarak anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir. Ancak 12 yaş grubu öğrencilerin tamamının 6. Sınıfta öğrenim görmekte oldukları ve BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeyinin diğer yaş grubu öğrencilerine göre daha yüksek olarak belirlendiği gerçeği de göz önünde bulundurulmalıdır. Araştırmanın ikinci sorusu doğrultusunda; BİD becerilerine yönelik özyeterlik algı düzeyinin öğrencinin öğrenim görmekte olduğu sınıfa bağlı olarak anlamlı bir farklılık göstermediği; ancak 6. Sınıfta öğrenim görmekte olan öğrencilerin BİD becerilerine yönelik özyeterlik algı düzeyinin, 5. Sınıfta öğrenim görmekte olan öğrencilerin BİD becerilerine yönelik özyeterlik algı düzeyine kıyasla daha yüksek olarak belirlendiği söylenebilir. Araştırmanın üçüncü sorusu doğrultusunda, öğrencilerin kullanmakta oldukları programlama araçları-ortamlarına yönelik; "code.org" sitesi ve scratch programlarının her ikisini kullanmış veya kullanmakta olan öğrencilerin BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeylerinin; sadece "code.org" sitesini veya scratch programını kullananlar ile daha önce herhangi bir programlama aracı-ortamı kullanmayanlara) göre daha yüksek olarak belirlendiğini söylemek mümkündür. Araştırmanın son sorusu doğrultusunda; BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeyinin öğrencinin teknolojiye erişim durumuna bağlı olarak anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir. Ancak "Her zaman erişimim var." Seçeneğini işaretleyen öğrencilerin BİD becerilerine yönelik özyeterlik algı düzeyinin, diğer seçenekleri işaretleyen öğrencilerin (kısıtlı erişim imkanlarına sahip öğrenciler) BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeyine kıyasla daha yüksek olarak belirlendiği gerçeği de göz önünde bulundurulmalıdır. Araştırma sonuçlarına göre 5. ve 6. Sınıf düzeyinde programlama eğitimi ile yeni tanışmış olan öğrencilerin BİD becerilerine yönelik öz yeterlik algı düzeylerinin düşük olduğu yorumu yapılabilir. İleride yapılacak çalışmalar için, programlama eğitimi sürecinde blok tabanlı programlar haricindeki programların eğitimlere dahil edilerek, ve BİD becerilerine yönelik farklı değerlendirme yöntemlerini kullanarak daha kapsamlı sonuçlar elde edilebileceği yorumu yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Bildi İşlemsel Düşünme, Bid, Komputasyonel Düşünme, Scratch, Code. Org. Bilgisayarca Düşünme, Kodlama,

2007-2017 Yılları Arasında Türkçe ve Türkçe'ye Çevrilerek Yayımlanmış Resimli Çocuk Kitaplarının Konu Yönünden İncelenmesi

Ela Sümeyye Sungur[1] *, **Naciye Öztürk**[1], **Mübeccel Sara Gönen**[1]

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Corresponding author: elasumeyyesungur@gmail.com

Özet

Bu araştırmada 2007-2017 yılları arasında Türkçe ve Türkçe' ye çevrilerek yayımlanmış olan resimli çocuk kitaplarının konu yönünden incelenmesi amaçlanmıştır. Bu hedef doğrultusunda rastgele örnekleme yoluyla, 2007-2017 yılları arasında yayımlanmış Türkçe ve Türkçe'ye çevrilmiş 201 resimli çocuk kitabı konu yönünden incelenmiştir. Bu araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nicel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma modeli kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans analizi ve ki kare testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, örneklemi oluşturan Türkçe yazılmış ve Türkçe' ye çevrilmiş resimli çocuk kitapları arasında konu bakımından anlamlı bir fark bulunmuştur. Türkçe' ye çevrilmiş resimli çocuk kitapları, Türkçe yazılan resimli çocuk kitaplarına göre konu yönünden daha çeşitli bulunmuştur.

Keywords: Çocuk Edebiyatı, Resimli Çocuk Kitapları, Konu, Türkçe, Çeviri

48-72 Ay Çocukların Davranışsal Öz Düzenleme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Tuğçe Orhan Taşkoyan[1] *, Serap Demiriz[2]

[1]Bitlis Vilayetler Birliği Anaokulu, Merkez

[2]Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Yenimahalle

*Sorumlu yazar: tugce.orhan91@gmail.com

Özet

Amaç; erken yıllarda davranışsal öz düzenleme becerileri kazanımının çocukların gelişimindeki öneminden yola çıkarak okul öncesi dönemdeki çocukların davranışsal öz düzenleme becerilerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Bu amaç çerçevesinde, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 48-72 ay çocukların davranışsal öz düzenleme becerileri cinsiyet, doğum sırası, annenin öğrenim durumu ve babanın öğrenim durumu gibi değişkenlere göre incelenmiştir.

Yöntem

Araştırmada nicel araştırma desenlerinden tarama araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni, Ankara ili Çankaya ilçesindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi anasınıfları ile anaokullarına devam eden 48-72 aylık çocuklar oluşturmaktadır. 178'i kız, 199'u erkek olmak üzere toplam 377 çocuğun oluşturduğu örneklem, tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Araştırmada çocuklar ve aileleri ile ilgili gerekli bilgilere ulaşabilmek için "Kişisel Bilgi Formu"; çocukların davranışsal öz düzenleme becerini belirleyebilmek için " ÇODDÖ (Çocuk Davranış Değerlendirme Ölçeği) " kullanılmıştır. Veri toplama süreci ardından elde edilen veriler SPSS 24 paket programında işlenmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Shaphiro wilk testi ile incelenmiştir. Yapılan normallik testleri sonucunda verilerin normal dağılım göstermedikleri görülmüştür. Bu sebeple non-parametrik testlere başvurulmuştur. Bağımsız değişkenlerin kategori sayısına göre, çocukların davranışsal öz düzenleme becerileri ile cinsiyetleri ve doğum sıralarının karşılaştırılmasında Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Çocukların davranışsal öz düzenleme becerileri ile anne öğrenim durumları ve baba öğrenim durumlarının karşılaştırmasında ise Kruskall-Wallis H testi kullanılmıştır. Anlamlı çıkan farklılıklarda, grup farklılıklarını inceleyebilmek amacıyla All Pairwise çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmaya katılan çocukların %47,2 si kız, %52,8'i erkektir. Çocuklardan %51,7 si ilk çocuk iken %48,3 ü sonraki çocuktur. Araştırmada çocukların annelerinin %14,6'sı ilkokul, %23,9'u ortaokul, %41,4'ü lise ve %20,2'si de lisans/ön lisans mezunudur. Çocukların babalarının ise %10,3'ü ilkokul, %16,2'si ortaokul, %43,5'i lise ve %30,0'u da lisans/ön lisans mezunudur. Cinsiyete göre çocuk davranış değerlendirme ölçeği toplam puanının (U=14097, p=0,001), davranış düzenleme alt boyutu puanının (U=14275, p=0,001) ve sosyal beceri alt boyutu puanının (U=14947, p=0,009) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Çocukların doğum sırası grupları ile çocuk davranış

değerlendirme ölçeği toplam puanı (U=16342, p=0,184), davranış düzenleme alt boyutu puanı (U=16628, p=0,290) ve sosyal beceri alt boyutu puanı (U=15906, p=0,081) kıyaslandığında istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmemiştir. Anne öğrenim durumları ile çocuk davranış değerlendirme ölçeği toplam puanı (H=4,278, p=0,233), davranış düzenleme alt boyutu puanı (H=5,954, p=0,114) ve sosyal beceri alt boyutu puanı (H=1,171, p=0,760) kıyaslandığında istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılık görülmemiştir. Baba öğrenim durumları ile çocuk davranış değerlendirme ölçeği toplam puanı (H=11,613, p=0,009), davranış düzenleme alt boyutu puanı (H=11,469, p=0,009) ve sosyal beceri alt boyutu puanı (H=9,096, p=0,028) kıyaslandığında ise anlamlı derecede farklılık bulunmuştur.

Sonuç

Araştırma sonucunda çocukların davranışsal öz düzenleme becerilerinin cinsiyetlerine ve babanın öğrenim durumuna göre istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür ($p<0,05$). Ancak çocukların davranışsal öz düzenleme becerileri ile doğum sıraları ve annenin öğrenim durumuna göre ise istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. ($p>0.05$). Buna göre çocuk davranış değerlendirme ölçeği toplam puanı kızlarda erkeklere göre anlamlı derecede daha yüksektir. Benzer şekilde davranış düzenleme alt boyutu puanlarında ve sosyal beceri alt boyutu puanlarında kızlar erkeklere göre anlamlı derecede daha yüksek puanlar almıştır. Çocuk Davranış Değerlendirme Ölçeği toplam puanı baba öğrenim durumu için lise mezunu grubunda ilkokul mezunu grubuna göre anlamlı derecede daha yüksek ve lisans/ön lisans mezunu grubunda ise lise mezunu grubuna göre anlamlı derecede daha yüksektir. Lisans/ön lisans mezunu grubu için davranış düzenleme alt boyutu puanı ilkokul mezunu grubu, ortaokul mezunu grubu ve lise mezunu grubuna göre anlamlı derecede daha yüksektir. Sosyal beceri alt boyutu puanı lisans/ön lisans mezunu grubunda lise mezunu grubuna göre anlamlı derecede daha yüksektir. Araştırma sonuçlarına göre ebeveynlere çocukların davranışsal öz düzenleme becerilerini desteklemelerine yönelik eğitimlerin alan uzmanları tarafından düzenlenmesi önerilebilir. Bu konuda öğretmenlerde aile katılım çalışmaları kapsamında destekleyici etkinlikler yapabilirler.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem, Davranışsal Öz Düzenleme, Davranış Düzenleme, Sosyal Beceri

Examination of Behavioral Self Regulation Skills of 48-72 Months Children in Terms of Various Variables

Abstract

The aim of this study is to investigate the behavioral self-regulation skills of pre-school children in terms of various variables based on the importance of behavioral self-regulation skills acquisition in early years. For this purpose, behavioral self-regulation skills of 48-72 months children attending pre-school education institutions were examined in terms of variables such as gender, birth order and education level of parents. As a method, a screening research model was used in the research. The universe of this study consists of 48-72 months old children attending official kindergartens and independent kindergartens under the Ministry of National Education in Çankaya, Ankara. The sample of 377 children, 178 girls and 199 boys, was determined by using random sampling method. The "Personal Information

Form" was used in order to reach the necessary information about the children and their families, and "CBRS – (Child Behavior Rating Scale)" was used to determine the behavioral self-regulation skills of children. The data obtained after the data collection process were processed in SPSS 24 package program. Shaphiro wilk test was used to test the data's suitability for normal distribution. As a result of normality tests, it was seen that the data did not show normal distribution. For this reason, non-parametric tests were applied. The Mann-Whitney U test was used to compare the behavioral self-regulation skills of the children and their gender and birth order according to the number of categories of independent variables. Kruskall-Wallis H test was used to compare the behavioral self-regulation skills of the children with the mother and father's educational status. All Pairwise multiple comparison tests were used to examine the differences in the group. According to the findings, 47.2% of the children participated in the study were female and 52.8% were male. While 51.7% of the children were first child, 48.3% were next children. In the study, 14.6% of the mothers of the children were graduated from primary school, 23.9% from secondary school, 41.4% from high school and 20.2% from undergraduate / associate degree. In addition, 10.3% of the fathers of the children were graduated from primary school, 16.2% from secondary school, 43.5% from high school and 30.0% from undergraduate / associate degree. According to gender, there was a statistically significant difference between the total score of the child behavior rating scale (U=14097, p=0.001), behavior regulation sub-dimension score (U=14275, p = 0.001) and social skill sub-dimension score (U=14947, p=0.009). There was no statistically significant difference while child birth order groups and child behavior rating scale total score (U=16342, p=0,184), behavior regulation sub-dimension score (U=16628, p=0,290) and social skill sub-dimension score (U=15906, p=0,081). When the mothers' educational status and child behavior rating scale total score (H=4,278, p=0,233), behavior regulation sub-dimension score (H=5,954, p=0,114) and social skill sub-dimension score (H=1,171, p=0,760) were compared there were no statistically significant differences. When the father's education level and the total score of the child behavior rating scale (H=11,613, p=0,009), behavior regulation sub-dimension score (H=11,469, p=0,009) and social skill sub-dimension score (H=9,096, p=0,028) were compared there were a statistically significant differences. According to the results, it was seen that the behavioral self-regulation skills of the children showed statistically significant differences according to their gender and the education level of the father ($p < 0.05$). However, it was observed that there was no statistically significant difference between the behavioral self-regulation skills of the children and the order of birth and mother's educational status ($p > 0.05$). Accordingly, the total score of the child behavior rating scale was significantly higher in girls than in boys. Similarly, in the behavior regulation sub-dimension scores and social skills sub-dimension scores, girls scored significantly higher than males. Child Behavior Rating Scale total score was significantly higher in high school graduate group for father's education level than primary school graduate group and higher in undergraduate / associate degree group than in high school graduate group. The behavior regulation sub-dimension score for the undergraduate / associate degree group is significantly higher than the primary school graduate group, secondary school graduate group and high school graduate group. Social skill sub-dimension score is significantly higher in the undergraduate / associate degree group than in the high school graduate group. According to the results of the research, it can be suggested that the trainings

should be organized by the field experts to support parents to support their children's behavioral self-regulation skills. In this regard, teachers can do supportive activities within the scope of family participation activities.

Keywords: Preschool Period, Behavioral Self Regulation, Behavior Regulation, Social Skills

Ana Sınıflarındaki Sınıf İçi Fiziksel Faktörlere İlişkin Öğretmen Görüşleri

İmgehan Özkan Elgün[1], **Nihan Ünal**[2] *

[1]Hacettepe Üniversitesi
[2]Alanya HEP Üniversitesi
*Corresponding author: ndaloglu@yahoo.com.tr

Özet

Eğitim yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bireylerin davranışlarında meydana gelen değişiklikler eğitim yoluyla gerçekleşir. Eğitim sürecinde çocuklara temel bilgileri kazandırabilmek, geleceğe hazırlayabilmek ve bilişsel duyuşsal gelişimlerini doğru bir şekilde sağlayabilmek için erken yaşta alınan eğitimin büyük önemi vardır. Okul öncesi eğitim olarak adlandırılan eğitimin ilk basamağı çocukların temel alışkanlıklarının kazandırıldığı, bilişsel gelişimlerinin hızlı olduğu 0-6 yaş arasını kapsayan kritik bir dönemdir. Bu dönemde çocuğun eğitim öğretim sürecinden sorumlu olan, onların gelişimlerini uygun fiziksel koşullar içerisinde gerçekleşmesini sağlayan, öğrencilerde sağlam bir kişiliğin oluşmasına yardımcı olan kuruluşlar ise okul öncesi eğitim kurumlarıdır. Okul öncesi eğitim kurumlarında öğrencilerin eğitimine katkısı bulunan değişkenlerin sadece eğitimciler ve öğretim programı olduğuna dair genel bir yanılgı vardır. Halbuki bu durumu etkileyen bir diğer önemli değişken ise sınıf içi çevresel faktörlerdir. Bu çevresel faktörler termal konfor, görsel konfor, akustik konfor ve iç ortam hava kalitesi olmak üzere dört alt başlık altında toplanmaktadır. Termal konfor sıcaklık ve nem; görsel konfor, ışık ve renk; akustik konfor, ses; iç ortam hava kalitesi de havalandırma değişkeninden oluşmaktadır. Mühendisler ve mimarlar binaları tasarlarken öğrenme ve öğretme faaliyetleriyle yakından ilişkili olan bu fiziki faktörleri göz önünde bulundururlar. Bu faktörlerin öğrenme-öğretme sürecinde etkin rol oynadığı düşünüldüğünde yukarıda belirtilen sınıf içi çevresel faktörlerin en uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde öğrenme ortamı fiziksel faktörler tarafından yetersiz ise, öğrenmeler olumsuz yönde gerçekleştiği ve öğrencilerin stres seviyelerinin arttığı belirtilmiştir. Çalışmanın Amacı Bu çalışmanın amacı okul öncesi eğitim kurumlarından biri olan ana sınıflarındaki öğrenmeye etki eden sınıf içi fiziki/çevresel faktörlere (sıcaklık ve nem, ışık, renk, ses, havalandırma) ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koymaktır.

Yöntem

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden "ölçüt örnekleme" ve "maksimum çeşitlilik örnekleme" yoluyla belirlenmiştir. Ölçüt örneklemeye uygun olarak çalışmaya katılmaya gönüllü olma ve okul öncesinde kurumlarından ana sınıfında öğretmenlik yapma ölçütleri temel alınmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemeye uygun olarak öğretmenlerin seçiminde, yaşları, mezun oldukları fakülte ve mesleki deneyim süreleri göz önünde bulundurulmuştur. Bu bağlamda çalışma, 2018-2019 öğretim yılında Karabük iline bağlı Safranbolu ilçesindeki devlete bağlı okullarda görev yapan 20 ana sınıfı öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırmanın veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu

kullanılmıştır. Görüşme formundaki sorular hazırlanırken termal konfor, görsel konfor, akustik konfor ve iç ortam hava kalitesi alt başlıkları göz önünde bulundurulmuştur. Bu bağlamda öğrenme ortamını etkileyen sınıf içi çevresel faktörlere ilişkin detaylı bir alan yazın taraması yapılmış, yapılan alan yazın taraması sonucunda bu çevresel faktörlerin içerisinde okul öncesi öğrencileri tarafından en çok dikkat çeken; renk, havalandırma, aydınlatma ve sıcaklık faktörleri seçilerek bu faktörlere ilişkin yarı yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuştur. Oluşturulan formun geçerliğini sağlamak amacıyla uzman görüşü alınmış ve alınan görüş sonucunda görüşme formundaki sorulara son hali verilmiştir. Ardından, araştırma kapsamında olmayan dört ana sınıfı öğretmeni ile görüşmeler yapılarak, soruların anlaşılır olup olmadığı test edilmiştir. Veri kaybını önlemek için yapılan her görüşme kayıt altına alınmıştır. Kayıt altına alınan veriler araştırmacılar tarafından yazılı hale getirilecektir. Ardından, verilerin analizinde nitel araştırmalarda kullanılan içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. Bu doğrultuda öncelikle görüşme formundaki her bir soruya verilen cevaba göre temalar ve bu temalara ilişkin kodlar oluşturulacaktır. Ardından elde edilen bulgulara göre, sonuçlar ortaya konulacak ve yorumlamalara yer verilecektir. Yorumlamalar yapılırken öğretmen görüşlerinden alınan direk alıntılara da yer verilecektir.

Bulgular ve Sonuç

Veri analizi süreci sonlandırıldıktan sonra, ana sınıflarındaki sınıfı içi çevresel faktörlere ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmada; sınıf içindeki sıcaklık ve nem, ışık, renk, ses ve havalandırmanın öğrenme ortamını nasıl etkilediğine dair bulgular ve sonuçların ortaya koyulmaya çalışılacaktır.

Keywords: Ana Sınıfı, Fiziksel Faktörler, Eğitim

Ana Sınıflarındaki Sınıf İçi Fiziksel Faktörlere İlişkin Öğretmen Görüşleri

İmgehan Özkan Elgün[1] *, **Nihan Ünal**[2]

[1]Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı

[2]Alanya HEP Üniversitesi Mimarlık Ffakültesi Mimarlık Bölümü

*Corresponding author: imge81@hotmail.com

Özet

Eğitim yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bireylerin davranışlarında meydana gelen değişiklikler eğitim yoluyla gerçekleşir. Eğitim sürecinde çocuklara temel bilgileri kazandırabilmek, geleceğe hazırlayabilmek ve bilişsel duyuşsal gelişimlerini doğru bir şekilde sağlayabilmek için erken yaşta alınan eğitimin büyük önemi vardır. Okul öncesi eğitim olarak adlandırılan eğitimin ilk basamağı çocukların temel alışkanlıklarının kazandırıldığı, bilişsel gelişimlerinin hızlı olduğu 0-6 yaş arasını kapsayan kritik bir dönemdir. Bu dönemde çocuğun eğitim öğretim sürecinden sorumlu olan, onların gelişimlerini uygun fiziksel koşullar içerisinde gerçekleşmesini sağlayan, öğrencilerde sağlam bir kişiliğin oluşmasına yardımcı olan kuruluşlar ise okul öncesi eğitim kurumlarıdır. Okul öncesi eğitim kurumlarında öğrencilerin eğitimine katkısı bulunan değişkenlerin sadece eğitimciler ve öğretim programı olduğuna dair genel bir yanılgı vardır. Halbuki bu durumu etkileyen bir diğer önemli değişken ise sınıf içi çevresel faktörlerdir. Bu çevresel faktörler termal konfor, görsel konfor, akustik konfor ve iç ortam hava kalitesi olmak üzere dört alt başlık altında toplanmaktadır. Termal konfor sıcaklık ve nem; görsel konfor, ışık ve renk; akustik konfor, ses; iç ortam hava kalitesi de havalandırma değişkeninden oluşmaktadır. Mühendisler ve mimarlar binaları tasarlarken öğrenme ve öğretme faaliyetleriyle yakından ilişkili olan bu fiziki faktörleri göz önünde bulundururlar. Bu faktörlerin öğrenme-öğretme sürecinde etkin rol oynadığı düşünüldüğünde yukarıda belirtilen sınıf içi çevresel faktörlerin en uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde öğrenme ortamı fiziksel faktörler tarafından yetersiz ise, öğrenmeler olumsuz yönde gerçekleştiği ve öğrencilerin stres seviyelerinin arttığı belirtilmiştir. Çalışmanın Amacı Bu çalışmanın amacı okul öncesi eğitim kurumlarından biri olan ana sınıflarındaki öğrenmeye etki eden sınıf içi fiziki/çevresel faktörlere (sıcaklık ve nem, ışık, renk, ses, havalandırma) ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koymaktır.

Yöntem

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden "ölçüt örnekleme" ve "maksimum çeşitlilik örnekleme" yoluyla belirlenmiştir. Ölçüt örneklemeye uygun olarak çalışmaya katılmaya gönüllü olma ve okul öncesinde kurumlarından ana sınıfında öğretmenlik yapma ölçütleri temel alınmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemeye uygun olarak öğretmenlerin seçiminde, yaşları, mezun oldukları fakülte ve mesleki deneyim süreleri göz önünde bulundurulmuştur. Bu bağlamda çalışma, 2018-2019 öğretim yılında Karabük iline bağlı Safranbolu ilçesindeki devlete bağlı okullarda görev yapan 20 ana sınıfı öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırmanın veri toplama

aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formundaki sorular hazırlanırken termal konfor, görsel konfor, akustik konfor ve iç ortam hava kalitesi alt başlıkları göz önünde bulundurulmuştur. Bu bağlamda öğrenme ortamını etkileyen sınıf içi çevresel faktörlere ilişkin detaylı bir alan yazın taraması yapılmış, yapılan alan yazın taraması sonucunda bu çevresel faktörlerin içerisinde okul öncesi öğrencileri tarafından en çok dikkat çeken; renk, havalandırma, aydınlatma ve sıcaklık faktörleri seçilerek bu faktörlere ilişkin yarı yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuştur. Oluşturulan formun geçerliğini sağlamak amacıyla uzman görüşü alınmış ve alınan görüş sonucunda görüşme formundaki sorulara son hali verilmiştir. Ardından, araştırma kapsamında olmayan dört ana sınıfı öğretmeni ile görüşmeler yapılarak, soruların anlaşılır olup olmadığı test edilmiştir. Veri kaybını önlemek için yapılan her görüşme kayıt altına alınmıştır. Kayıt altına alınan veriler araştırmacılar tarafından yazılı hale getirilecektir. Ardından, verilerin analizinde nitel araştırmalarda kullanılan içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. Bu doğrultuda öncelikle görüşme formundaki her bir soruya verilen cevaba göre temalar ve bu temalara ilişkin kodlar oluşturulacaktır. Ardından elde edilen bulgulara göre, sonuçlar ortaya konulacak ve yorumlamalara yer verilecektir. Yorumlamalar yapılırken öğretmen görüşlerinden alınan direk alıntılara da yer verilecektir.

Bulgular ve Sonuç

Veri analizi süreci sonlandırıldıktan sonra, ana sınıflarındaki sınıfı içi çevresel faktörlere ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmada; sınıf içindeki sıcaklık ve nem, ışık, renk, ses ve havalandırmanın öğrenme ortamını nasıl etkilediğine dair bulgular ve sonuçların ortaya koyulmaya çalışılacaktır.

Keywords: Ana Sınıfı, Fiziki Faktörler, Ana Sınıfı Öğretmeni

Babalık Algısı Üzerine Nitel Bir Çalışma

Tanju Gürkan[1], **Azize Ummanel**[2], **Nihan Koran**[3]

[1]Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Emekli Öğretim Üyesi
[2]Lefke Avrupa Üniversitesi
[3]Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
*Corresponding author: azizeummanel@yahoo.co.uk

Özet

Amaç

Geçmişte annelik biyolojik olarak bir çocuk sahibi olmak olarak algılanırken günümüzde koruyucu aile, bakıcı anne, evlat edinme sonucu anne olmak gibi farklı şekillerde gerçekleşebilmektedir. Literatürde baba ile ilgili farklı terminolojilere rastlanmamakta ve babalığın daha genel ifade edildiği görülmektedir. Anne olmak süreci ile ilgili olan annelik kimilerine göre hamileliğin görüldüğü ilk anda; baba olmak süreci ile ilgili olan babalık ise çocuğun doğumu ile başlamaktadır. Anne çocuğun beslenmesi ve temel bakımından sorumlu olan birincil kişi olarak görülürken; baba çocukla oyun oynayan, eğitim, ahlak ve kişilik yönünden çocuğu etkileyen rol modeldir. Dolayısıyla anne ile çocuk arasında olan ilişkinin baba ile çocuk arasında olan ilişkiden farklı olduğu düşünülmektedir. Her ne kadar bu ilişki türleri birbirinden farklı olsa da, her iki ebeveynle olan deneyimlerin çocuğun gelişimi üzerinde büyük etkisi bulunmaktadır. Toplumun değişen yapısı ve çalışan kadın sayısındaki artış çocuk ile ebeveyn arasındaki ilişki üzerinde de etkili olmuştur. Geleneksel bakış açısına göre çocuğun beslenme ve bakımından sorumlu olan kadın, günümüzde artık tek başına değil, eşi ile beraber hareket etmekte ve çocuğun temel ihtiyaçlarını birlikte karşılama yoluna gidebilmektedir. Dolayısıyla babalık rolleri değişime uğramış ve çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılama noktasında baba katılımı daha fazla gözlenmeye başlanmıştır. Buna paralel olarak tıpkı annelik gibi babalıkla ilgili çalışmalarda da artış gözlenmiştir. Alan yazında babalıkla ilgili yürütülen çalışmalar azımsanamayacak sayıdadır. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de ilgi çeken araştırma konuları arasında yer almaktadır. Türkiye'de babalıkla ilgili yapılan çalışmalar arasında belki de en kapsamlısı Anne Çocuk Eğitim Vakfı'nın (AÇEV) 2017 yılında raporlaştırdığı "Türkiye'de İlgili Babalık ve Belirleyicileri" isimli çalışmadır. Bu çalışmadan esinlenerek, babalıkla ilgili neredeyse hiçbir çalışmanın yapılmadığı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC), benzer bir çalışma yapmak kararlaştırılmıştır. Bu çalışmada KKTC'de babalık durumunun nasıl algılandığı incelenecek; babaların kendi babalık durumunu ve annelerin eşlerinin babalık durumunu nasıl algıladıklarına yönelik sorulara yanıt aranacaktır.

Yöntem

Bu çalışma, olgubilim desenine göre yapılandırılmış nitel bir çalışmadır. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir ve amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiş; 15 baba ve 15 anne olmak üzere toplamda 30 kişiden oluşmaktadır. Katılımcıların hepsi de Kıbrıs doğumlu olup, 3 ile 6 yaşlar arasında çocuğu olan kişilerdir. Çalışmada veri toplama aracı olarak nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme soruları araştırmacılar tarafından belirlenen yarı yapılandırılmış sorulardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılmak isteyen anne ve

babalarla yüzyüze veya telefonla görüşme gerçekleştirilmiş; çalışma verileri bu şekilde toplanmıştır. Toplanan veri içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiş ve temalar aracılığı ile oluşturulan kategoriler altında incelenmiştir. Çalışma kapsamında anne babalarla yürütülen görüşmeler sonucu elde edilen veri, 'Babalık öz değerlendirmesi' ve 'Eşlerin babalığı değerlendirmesi' ana kategorileri altında irdelenmiştir. Yapılan içerik analizi sonucunda her bir ana kategori altında alt kategoriler oluşturulmuştur.

Bulgular

Bulgular KKTC'de 3 ile 6 yaş arasında çocuğu olan babaların kendi babalık durumlarını ve annelerin eşlerinin babalık durumlarını nasıl algıladıkları yönünde bilgi vermektedir. Bunun yanı sıra, anne ve babaların babalığı nasıl tanımladıkları ve babalığı hangi rollerle ilişkilendirdikleri yönünde bulgulara da ulaşılmıştır.

Sonuç

Bu çalışma KKTC'de babalık durumu ile ilgili yürütülen ilk çalışmalardan birisi olması bakımından önemlidir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, çalışmaya katılan kişilerle sınırlı olarak, KKTC'de babalık durumunun nasıl algılandığı yönünde bir yargıya ulaşmak mümkündür. Çalışma sonuçlarının KKTC'de babalıkla ilgili yapılacak olan diğer çalışmalara öncü olacağı; babalık durumu ile ilgili benzer çalışmaların babalıkla ilgili daha fazla bilgi edinmemiz için gerekli olduğu düşünülmektedir.

Keywords: Babalık, Babalık Algısı, KKTC

A Qualitative Study On the Fatherhood Role Perception

Abstract

Objective

In the past, being a mother was perceived as parenting a biologically connected child; however, it can now occur through different ways such as foster families, caregiver mothers, and child adoption. There are no different terminologies related to fatherhood in literature and fatherhood is expressed from a more general standpoint. According to some, motherhood, which is related to the process of becoming a mother, begins when pregnancy starts, whereas fatherhood, which is related to the process of becoming a father, begins when the child is born. While the mother is seen as the primary person responsible for the child's nutrition and basic care, the father is the role model who plays with the child and influences the child in terms of education, morality and personality. Therefore, the relationship between mother and child is thought to be different from that of father and child. Although these types of relationships are different from each other, experiences with both parents have a major impact on the child's development. The changing structure of the society and the increase in the number of working women has been influential on the relationship between the child and the parent. Today, the woman, who is responsible for the nutrition and care of the child according to the traditional point of view, can perform these duties not on her own but with her husband and the basic needs of the child can be provided by the parents together. Therefore, the role of

fatherhood has changed and fathers have become more involved in meeting the basic needs of the child. In parallel to this, studies on fatherhood similar to those on motherhood have also increased. There are a significant number of studies on fatherhood in the literature. Fatherhood is among the research topics attracting growing interest in Turkey, as is the case for other counties in the world. Perhaps the most comprehensive study on fatherhood among those conducted in Turkey is the "Concerned Fatherhood and Its Determinants in Turkey" study reported by Mother Child Education Foundation (MCEF) in 2017. Inspired by this study, it was decided to conduct a similar study in the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC), where almost no studies on fatherhood have been conducted previously. In this study, the perception of fatherhood in the TRNC will be examined, and answers will be sought to questions of how fathers perceive their own fatherhood and how mothers perceive their husband's fatherhood. Methodology This study is a qualitative study structured according to the phenomenology pattern. The study group was determined by the convenience and purposive sampling method. A total of 30 participants, 15 fathers and 15 mothers, were included in the study. The participants were all born in Cyprus and have children aged between 3 and 6 years. In this study, interview method was used that is one of the qualitative data collection methods. Interview questions consist of semi-structured questions determined by the researchers. Mothers and fathers who volunteered to participate in the study were interviewed face to face or by telephone, and study data were collected this way. The collected data was analyzed by the content analysis method and examined under thematic categories. The data obtained from the interviews conducted with the parents were examined under the main categories of "Fatherhood self-assessment" and "Fatherhood assessment of spouses". As a result of the content analysis performed, sub-categories were formed under each main category. Results The results provide insight into how fathers parenting children between the ages of 3 and 6 in the TRNC perceive their fatherhood and how mothers perceive their husband's fatherhood. Furthermore, results were obtained about how parents define fatherhood and which roles they associate fatherhood with. Conclusion This study is important as it is one of the first studies on fatherhood conducted in the TRNC. According to the results obtained, it is possible to reach a judgment about how fatherhood is perceived in the TRNC, limited to the participants of this study. We believe that the results of this study will guide other studies on fatherhood in the TRNC, and similar studies are needed to obtain more information on fatherhood.

Keywords: Fatherhood, Perception of Fatherhood, Trnc

Değerlerimi Sahnede Öğreniyorum- Okul Öncesi Eğitim Projesi

Vildan Saka[1] *, D. Hilal Kırış[2]

[1]Vilayetler Hizmet Birliği Anaokulu
[2]Buharaevler M.T.A.L.
*Corresponding author: vildankor06@gmail.com

Özet

İnsanların birbirleri ile sağlıklı ilişkiler kurabilmesi için davranışların merkezinde temel insani değerlerin yer alması giderek önem kazanmaktadır. İnsanın, evrensel değerlerin yanı sıra toplumun kendine özgü değerlerini öğrenebilmesi ve gelecek nesillere aktarabilmesi için değerlere ilişkin yaşantılarının var olması gerekmektedir. Bu varoluşun başlangıç noktasını ise erken çocukluk dönemi oluşturmaktadır. Cooper'e (2014) göre değer kavramı; istenilen veya önemli görülen ilkeler, kurallar veya standartlardır. Schaefer (2012) ise değerleri; gerçekleşmesi istenilen güzel şeyler, insan davranışlarını motive eden ve yönlendiren, bireyi karar verme sürecinde etkileyen ölçütler olarak tanımlamıştır. Bulunduğumuz yüzyılda değer kavramı gerek insan için gerekse toplum için giderek önem kazanmaktadır. Bu önem değerler eğitiminin okulla olan bağının sorgulanmasını da beraberinde getirmektedir. Değerler eğitimin asıl amacının ne olduğu, toplum hayatında yer bulan temel değerlerin neler olduğu, ortak paydada buluşulan değerlerin hangi anlamları ifade ettiği, değerler eğitimine okullarda yer verilip verilmeyeceği ve değerler eğitiminin okullarda nasıl uygulanacağı soruları günümüzde kesin cevapları aranmaya çalışılan sorular arasındadır (Cihan, 2014).Okul öncesi eğitim, doğumla ilkokula başlama zamanı arasındaki dönemi içine alan, bu yaş dönemi çocuklarının bireysel farklılıklarına ve gelişim seviyelerine uygun, zengin uyarıcı çevre imkânları sağlayan, onların tüm gelişim alanlarını içinde yaşadıkları toplumun özellikleri ve kültürel değerleri doğrultusunda destekleyen bir eğitim sürecidir (Oğuzkan & Oral, 2003). Okul öncesi dönemdeki eğitim, çocuğun gelecek yaşamını etkilediğinden olumlu kişilik yapısına sahip çocuklar yetiştirebilmek için bu dönemi tanımak ve en iyi şekilde değerlendirmek gerekmektedir (Aral, Kandır & Can Yaşar, 2011). Okul öncesi dönemde çocuğun gelişimi ve öğrenme potansiyeli oldukça hızlıdır. Bu dönemde kazanılanlar kişinin sonraki yaşantısını biçimlendirmekte ve kişiliğin temelini oluşturmaktadır (Gunnar & Barr, 1998; Oktay, 2010). Okul öncesi dönemde değerler eğitimi verilirken bireysel, toplumsal ve ahlaki değerlere geniş kapsamlı bir eğitim anlayışı içerisinde bakılmalı, bu dönem çocuğun gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak tek bir alana yönelik değil tüm alanları bir bütün olarak kapsamalıdır. Bu şekilde verilen eğitimde çocuk, yetişkin bir birey olurken hem evrensel değerleri özümseyecek hem de kendisini ve yaşadığı toplumu anlamlandırma kabiliyetini bulacaktır (Arıkan, 2011). Bu bakımdan kaliteli bir okul öncesi eğitim programının, akademik becerilerin yanında karakter eğitimi, sosyal ve duygusal becerilerin geliştirilmesi ve toplumsal değerlere yer verme gibi hedefleri içermesi gerekmektedir (Greenberg & diğerleri, 2003). Okul öncesi eğitimde değerlerin tam ve doğru olarak kazandırılması büyük önem taşımaktadır. Okullar bu önemli görevi öğretmenler marifetiyle gerçekleştirmektedir (Uyanık Balat & Balaban Dağal, 2011). Çünkü okullarda müfredatın

uygulayıcısı ve öğrenciler üzerinde en etkili kişi öğretmen olduğundan değerlerin öğretilmesinde de en önemli rol sahibi kişiler de öğretmenlerdir (Şen, 2007).

Keywords: Okul Öncesi, Değerler Eğitimi

"The I Learn My Values On Stage"

Abstract

In order for people to have healthy relations with each other, it is becoming increasingly important to place basic human values at the center of behavior. In order to be able to learn the universal values of the society as well as the specific values of human beings and to pass them on to future generations, human beings must have values related to values. The beginning point of this existence is the early childhood period. While giving values education in preschool period, individual, social and moral values should be examined in a comprehensive education approach and this period should include all areas as a whole, not for a single area, considering the developmental characteristics of the child. In this way, the child will be able to assimilate the universal values and the ability to make sense of himself and his society. In this respect, "The I Learn My Values On Stage- Etwinning Project" is of great importance in terms of gaining and assimilating the values of pre-school children and it is thought to be effective.

Keywords: Preschool, Values Education

Ebeveyn Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Gökhan Şengün[1] *, **Sema Özen**[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, Altındağ Rehberlik ve Araştırma Merkezi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı, Çankaya Cumhuriyet Anaokulu
*Corresponding author: gkhansengun@gmail.com

Özet

Toplumsallaşma, kelime anlamı olarak dost, arkadaş, toplum, topluluk vb. kavramlarla da ifade edilmektedir. Aynı zamanda bireylerin yaşadıkları çevrede ve kültürlerinde yer alan değerleri, inançları, davranışları, karakteristik dilini edinmesindeki benimseme süreci olarak da açıklanmaktadır. Bireyler, toplumla bütünleşmeyi, topluma uygun bir kimlik kazanmayı, toplumun kendine özgü davranış ve düşünce kalıplarına uygun olarak hareket etmeyi toplumsallaşma sürecinde öğrenmektedirler. Ebeveynler bu süreçte en önemli faktör olarak dikkat çekmektedir. Eğitim ailede başmaktadır. Çocuk iletişim becerilerini ve sosyal becerilerini ilk başta aile üyelerinden kazanmaktadır. Çocuğun kişilik yapısı üzerinde de aile etkili bir faktör olarak yer almaktadır. Bu açıdan çocuğun anne ve babası onun ilk öğretmenleri ve ilk modelleri olarak düşünülmektedir. Bu modeller, çocuklarının eğitiminde, büyümesinde ve gelişmesinde etkili bir role sahiptirler. İstenen bir çocuk olarak dünyaya gelme, yaşamın ilk yıllarında saygı-sevgi-şefkatle büyütülme, tutarlı ve kararlı yetişkin davranışlarına sahip olma kişinin sağlıklı bir şekilde gelişmesinin koşullarındandır. Çocukların ailesi ve çevresiyle olan ilişkileri, sosyal açıdan yetkin bir birey olmaları üzerinde anne babanın çocuklarına karşı sergiledikleri çocuk yetiştirme tutumlarının etkili olduğu araştırmalarda görülmektedir. Ebeveyn tutumları, yaşamın ilk yıllarındaki ebeveyn-çocuk ilişkileri ve çocukların sosyal davranışları üzerinde etkili olmaktadır. Özellikle okul öncesi dönemdeki ebeveyn tutumlarının çocuk yetiştirme davranışları üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Araştırmacılar, okul öncesi dönemdeki ebeveyn tutumlarını demokratik, otoriter ve izin verici ebeveyn tutumları şeklinde sınıflandırmışlardır. Demokratik ebeveynler, çocuklarından kurallara uymalarını ve olgun davranışlar göstermelerini beklemektedirler. Otoriter ebeveynler ise kurallara çocuklarının koşulsuz şartsız itaat etmelerini beklemektedirler. Otoriter ebeveynler otoriteye önem vermekte çocuklarının kurallara uymalarını sağlamak için birçok yola başvurmaktadır. Bu ebeveynler kurallara uymayan çocuklarına ceza uygulayabilmektedir. Bir toplumun geleceğini belirleyecek olan genç nesillerin çağdaş ölçülerde yetişmeleri son derece önemlidir. Bu nedenle eğitime olabildiğince erken yaşta başlanması gerekmektedir. Bu anlayışla çağdaş toplumlarda okul öncesi önem arz etmekte olup özellikle 3-6 yaş dönemi dikkat çekmektedir. Bu yaş döneminde okulöncesinde verilen eğitime ek olarak ebeveyn tutumları da önemli bir faktör olarak yer almaktadır. Ebeveynlerin çocuk yetiştirme tutumları kültürel etkiler, anne babanın yetiştirilme biçimi, anne baba arasındaki ilişki, ailenin sosyoekonomik durumu gibi birçok faktörden etkilenmekte ve aileden aileye değişmektedir. Ebeveynlerin kültürel farklılıklarıyla ortaya çıkan çocuklar arasındaki cinsiyet farklılıklarından dolayı çocukları arasında yapılan ayrı davranış şekilleri (erkek çocuğunu daha fazla önemseme v.b.) çocukların davranış şekillerini de değiştirmektedir. Ayrıca çocukların ebeveynlerini rol model almaları sosyal

öğrenme ve gözlemsel öğrenme olarak çocukların davranışsal gelişimlerini önemli ölçüde etkilemektedir. Son zamanlarda, anne-baba ile çocuk arasındaki ilişki, çocuğun ve ebeveynin karşılıklı olarak birbirileriyle etkileşime girdikleri bir süreç olarak gözlenmektedir. Bu açıdan, özellikle okulöncesi dönemde çocuklarının bakım ve eğitiminden sorumlu olmaları açısından ebeveynlerin çocukları üzerinde daha fazla etkiye sahip oldukları görülmektedir. Bu nedenle, okul öncesi dönemdeki ebeveynlerin çocuk yetiştirme tutumlarının incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışma, ebeveyn tutumlarının cinsiyet, yaş, çalışma durumu, süreğen hastalık durumu, ailenin sosyo-ekonomik düzeyi ve çocuk sayısına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacı ile yapılmıştır. Araştırma verileri 3-6 yaş arası çocuğu olan toplam 162 anne ve babaya Kişisel Bilgi Formu ile birlikte Ebeveyn Tutum Ölçeği uygulanarak elde edilmiştir. Bulgulara göre; cinsiyet, çalışma durumu, aylık gelir, eğitim durumu ve çocuk sayısı değişkenleri açısından ebeveyn tutumları arasında anlamlı farklılaşma bulunurken yaş, aile tipi ve süreğen hastalık değişkenlerine göre ebeveyn tutumlarının anlamlı olarak farklılaşma olmadığı görülmüştür.

Keywords: Ebeveyn, Çocuk, Ebeveyn Tutum Ölçeği, Toplumsallaşma, Sosyal Çevre

Investigation of Parental Attitudes According to Some Variables

Abstract

Socialization is explained as a word friend, friend, society, community concepts. It is also defined as the process of adoption of individuals' values, beliefs, behaviors and characteristic language in their environment and culture. Individuals learn to integrate with the society, to gain an appropriate identity for the society, and to act in accordance with the behavior and thought patterns of the society. Parents are the most important factor in this process. Education begins in the family. The children initially gain communication skills and social skills from family members. The family is also an effective factor on the personality structure of the child. In this respect the children's parents are thought of their first teachers and their first models. These models have an effective role in the education, growth and development of their children. Being born as a desirable child, growing up with love, affection and affection in the first years of life, having stable and stable adult behaviors is in the condition of healthy development of the person. It has been observed in the studies that the relationships of the parents with their family and their environment, and their parenting attitudes towards their children are effective on being a socially competent individual. Parental attitudes affect parent-child relationships and social behaviors of children in the first years of life. In particular, the effects of parental attitudes in preschool children on child rearing behaviors should be evaluated. The researchers classified parental attitudes in preschool period as democratic, authoritarian and permissive parental attitudes. Democratic parents expect their children to abide by the rules and show mature behavior. The authoritarian parents expect the children to obey the rules unconditionally. The authoritarian parents give many importance to authority and have many ways to ensure that their children comply with the rules. These parents can punish their children who do not follow the rules. It is very important that the young generations, who will determine the future of a society, grow up in contemporary dimensions. Therefore, education should be started as early as possible. With this

understanding, preschool education is important in contemporary societies and especially the 3-6 age period is remarkable. In this age period, in addition to the education given in preschool, parental attitudes are also an important factor. Parents' attitudes towards children rearing are influenced by many factors such as cultural influences, the way parents are raised, the relationship between parents and the socioeconomic status of the family, and it changes from family to family. Because of the gender differences between children and their cultural differences, there are different behaviors of children (such as paying more attention to boys) and changing the way children behave. In addition, the role models of children to take role models of their parents significantly affects the behavioral development of children as social learning and observational learning. Recently, the relationship between parents and children have been observed as a process in which the child and parent interact with each other. In this respect, parents seem to have more influence on their children, especially in terms of being responsible for the care and education of their children in preschool period. Therefore, parenting attitudes of preschool parents should be examined. This study was conducted to determine whether parental attitudes differ according to gender, age, working status, chronic disease status, socio-economic status of the family and number of children. The data were obtained by applying Personal Information Form and Parents Attitude Scale to a total of 162 parents with a child aged 3-6 years. According to the findings; while there were significant differences between parental attitudes in terms of gender, working status, monthly income, educational status and number of children, it was observed that parental attitudes were not significantly different according to age, family type and chronic disease variables.

Keywords: Parent, Child, Parent Attitude Scale, Socialization, Social Environment

Ebeveyn ve Öğretmen Bakış Açısıyla Okul Öncesi Dönemde Çocukta Empati Kavramı

Bengü Türkoğlu[1] *, **Derya Çınar**[1]

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü
Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı
*Sorumlu yazar: bturkoglu@konya.edu.tr

Özet

Amaç

Empati, bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak, olaylara onun bakış açısından bakması, o kişinin duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve bu durumu ona iletmesi süreci olarak tanımlanmaktadır (Rogers, 1975). Empatik anlayış günlük yaşamın hemen her kesiminde insanları birbirine yaklaştırma, iletişimi kolaylaştırma özelliğine sahiptir. İnsanlar, kendileriyle em¬pati kurulduğunda anlaşıldıklarını ve kendilerine önem verildiğini hisseder (Dök¬men,1995). Bu durum yetişkinler için de çocuklar için de böyledir. Bu açıdan çocukların hem içinde bulundukları dönemde, hem de ilerideki yaşantılarında sağlıklı kişilerarası ilişkiler kurabilmeleri için empatik becerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Yapılan çalışmalar, empati becerileri yüksek olan çocukların, kişisel ve sosyal uyumlarının, öz saygılarının yüksek, saldırganlık düzeylerinin de düşük olduğunu ortaya koymaktadır (Eisenberg & Fabes, 1990; Feshbach, 1982; Kalliopuska & Ruokonen, 1993; Roberts & Strayer, 1996). Yani çocuklar erken dönemlerden itibaren uygun şekilde yetiştirilirlerse, empatik becerileri gelişebilmektedir (Plutchik, 1983; Hoffman, 1987). Çocuğa erken çocukluk döneminde model olabilecek kişiler arasında en önemli ve etkilileri hiç şüphesiz ebeveynleri ve okul öncesi öğretmenleridir. Bu bağlamda okul öncesi dönemdeki çocukların ebeveynlerinin ve öğretmenlerinin empati kavramına dair görüşleri önem kazanmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin ve okul öncesi öğretmenlerinin empati kavramına dair görüşlerinin incelenmesidir.

Yöntem

Okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin ve okul öncesi öğretmenlerinin empati kavramına dair görüşlerini tespit etmek amacıyla yapılan bu çalışma nitel bir araştırmadır. Nitel çalışmalar verilerin detaylı olarak toplanmasını ve yine detaylı olarak ortaya konulmasını sağlar. Bu sayede varılan sonuçlar da zengin ve betimleyici nitelikte olur (Seggie & Bayyurt, 2015). Bu araştırmada, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim (fenomenoloji) deseni, farkında olduğumuz fakat derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim (fenomenoloji) çalışmalarında genel olarak bireylerin bir fenomen veya kavramla ilgili deneyimlerinin ortak anlamı ve doğasına ilişkin derinlemesine bir anlayışın kazanılması amaçlanır (Yıldırım & Şimşek, 2011). Bu araştırmada ebeveyn ve öğretmenlerin empati kavramı ile ilgili algıları belirlenmeye çalışıldığı için olgubilim deseni tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu okul öncesi dönemde çocuğu olan 24 ebeveyn ile Konya il merkezindeki okul öncesi kurumlarında görev yapan 24 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur.

Çalışma grubunun oluşturulmasında amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan "maksimum çeşitlilik örnekleme" tekniği kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemesi göreli olarak küçük bir örneklem oluşturmayı ve bu örneklemde çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmayı hedefler (Yıldırım & Şimşek, 2011). Maksimum çeşitliliğin sağlanabilmesi için ebeveynler ve öğretmenler farklı sosyo-ekonomik bölgelerde bulunan, farklı tür okullardan (bağımsız anaokulu / ilkokul bünyesinde anasınıfı) seçilmiştir. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak nitel araştırmalar için uygun olan açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Önce alan yazın taraması yapılmış ve görüşme formunda yer alması düşünülen sorular hazırlanmıştır. Daha sonra 3 alan uzmanından görüşme formunun amaç, anlam ve kapsam açısından değerlendirmesini yapmak ve geçerliğini sağlayabilmek için görüş alınmıştır. Araştırmaya katılmayan 3 okul öncesi öğretmeni ve 3 öğretmen adayı ile görüşme sorularının ön uygulaması yapılmış ve görüşme sorularına son hali verilmiştir. Görüşme formundan elde edilen cevapların analizi, nitel veri analiz yöntemlerinden biri olan betimsel analiz kullanılarak yapılmaktadır.

Bulgular

Araştırmanın analizleri devam etmektedir, analizler bittiğinde elde edilen bulgular alan yazındaki bilgiler ışığında yorumlanarak tartışılacaktır.

Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonuçları verilerin analiz sürecinin tamamlanmasıyla elde edilen bulgulara dayalı olarak sunulacak ve sonuçlara göre önerilerde bulunulacaktır. KAYNAKÇA Dökmen, Ü. (1995). İletişim çatışmaları ve empati. İstanbul: Sistem Yayıncılık. Eisenberg, N. & Fabes, R. (1990). Empathy: Conceptualization, measurement and relation to prosocial behavior. Motivation and Emotion, 14, 131-149. Feshbach, N. D. (1982). Sex differences in empathy. N. Eisenberg (Ed.) The Development of Prosocial Behavior içinde. New York: Academic Press. Hoffman, M. L. (1987). The contribution of empathy to justice and moral judgement. N. Eisenberg ve J. Strayer (Eds.) Empathy and its development içinde. Cambridge: Cambridge University Press. Kalliopuska, M. & Ruokonen, A. (1993). A study with a follow-up of the effects of music education on holistic development of empathy. Perceptual Motor Skills, 76, 131-137. Plutchik, R. (1983). Emotions in early development: A psychoevolutionary approach. İçinde R. Plutchik ve H. Kellerman (Eds.) Emotions in Early Development (Vol 2). New York: Academic Press. Roberts, W. & Strayer, J. (1996). Empathy, emotional expressiveness and prosocial behavior. Child Development, 67, 449-470. Rogers, C. R. (1975). Empathic: An unappreciated way of being. The Counseling Psychologist, 5, 2-10. Seggie, F. N. & Bayyurt, Y. (2015). Nitel araştırmaya giriş. F. N. Seggie ve Y. Bayyurt (Ed.), Nitel araştırma: Yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları içinde (1-9). Ankara: Anı Yayıncılık. Yıldırım, A. & Şimşek, H. (1999). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Anahtar Kelimeler: Empati Kavramı, Okul Öncesi Dönem, Ebeveyn, Okul Öncesi Öğretmeni

The Concept of Empathy in Preschool Period From the Parents' and Teachers' Points of View

Abstract

Aim

Empathy is defined as the process in which a person puts himself/herself in the place of another person and looks at events from his/her perspective, correctly understands and feels the emotions and thoughts of that person and conveys this situation to him/her (Rogers, 1975). Empathic understanding has the ability to bring people together and to facilitate communication in almost every part of daily life. People feel that they are understood and cared when they are empathized with (Dök¬men, 1995). This is also the case for adults and children. In this respect, children's empathic skills should be improved so that they can establish healthy interpersonal relationships both in their current period and future life. Studies reveal that children with high empathy skills have high levels of personal and social cohesion and self-esteem and low levels of aggression (Eisenberg & Fabes, 1990; Feshbach, 1982; Kalliopuska & Ruokonen, 1993; Roberts & Strayer, 1996). In other words, children's empathic skills may develop if they are properly raised from early periods (Plutchik, 1983; Hoffman, 1987). The most important and influential individuals among those who can be a model for children in early childhood are undoubtedly their parents and preschool teachers. In this context, the opinions of parents and teachers of pre-school children about empathy become important. The main aim of this study was to examine the opinions of parents with children in the preschool period and preschool teachers about the concept of empathy.

Method

This study is a qualitative research aimed to determine the opinions of parents who have children in preschool period and preschool teachers about the concept of empathy. Qualitative studies provide a detailed collection of data and also set out in detail. So the results are also rich and descriptive (Seggie & Bayyurt, 2015). In this research, phenomenology design, one of the qualitative research approaches, was used. Phenomenology design focuses on phenomena that we are aware of but do not have in-depth and detailed understanding. In phenomenological studies, the main purpose is to obtain an in-depth understanding, related to a common meaning and the nature of individual experiences concerning a phenomenon or a concept (Yıldırım & Şimşek, 2011). This study employed a phenomenology design with the aim of determining the perceptions of parents and teachers' regarding empathy concept. The study group of the research consisted of 24 parents with children in preschool period and 24 preschool teachers working at preschool institutions in Konya. The "maximum diversity sampling" method, one of the purposeful sampling methods, was used to create the study group. Maximum diversity sampling aims to create a relatively small sample and to reflect the diversity of individuals who may be a party to the problem studied in this sample at the maximum level (Yıldırım & Şimşek, 2011). Parents and teachers were selected from different types of schools (independent nursery school / nursery school within a primary school) in different socio-economic regions to ensure the maximum diversity. In this research, semi-structured interview form consisting of open ended questions suitable for qualitative researches was used as data collection tool. First, the literature has been reviewed and the

questions that are considered to be included in the interview form have been prepared. Later, opinions of 3 field experts were received to evaluate the interview form in terms of purpose, meaning and scope and to ensure its validity. Pre-application of interview questions were made with 3 parents and 3 preschool teachers who did not participate in the research and interview questions were given to the final state. Analysis of the responses obtained from the interview form is done using descriptive analysis which is one of the qualitative data analysis methods.

Findings

The analysis of the research continues, when the analyzes are over, the findings obtained will be discussed in light of the information in the literature.

Conclusion and Implications

The results of the research will be presented based on the findings obtained by completing the analysis period of the data and the implications will be made according to the results.

Keywords: The Concept of Empathy, Preschool Period, Parent, Preschool Teacher

Erken Çocukluk Eğitiminde Teknoloji Kullanımının Çocukların Çevre Sorunlarına Olan Farkındalıklarına Bir Örnek

Sinan Erten[1] *

[1]Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi
*Corresponding author: serten@hacettepe.edu.tr

Özet

21. yüzyılın gündemini oluşturan küresel ısınma ve iklim değişikliği gibi çevre sorunları, günden güne dünyada birçok felakete sebep olmaktadır. Bunların başında sel baskınları, aşırı rüzgârlar, aşırı sıcaklılar, ormanların yok olması sayılabilir. Küresel boyuttaki bu çevre sorunlarının çözümünden birisi çevre eğitimidir. Bu eğitim çocukluk döneminden itibaren başlamalıdır. Çocukların davranışları kazanmaları ve hayatlarının bir parçası haline getirmeleri yaşamın ilk yıllarından itibaren başlamaktadır. Çocuklar, ailelerinden, yakın çevresindeki yetişkinlerden, öğretmenlerinden ve akranlarından birçok şey öğrenirler. Bu öğrenme ilk yıllarda model alma yoluyla kendini göstermektedir. Yaşamın ilk yıllarındaki öğrenmelerin, birey üzerindeki etkisi bilimsel araştırmalarla ortaya konulmuştur. Bu nedenle bu çalışmanın amacı; erken çocukluk döneminde çocuklara çevre bilincinin nasıl kazandırılabilir? sorusuna cevap aramaktır.

Yöntem

Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden deneysel araştırma olarak tasarlanmıştır. Deney grubunu, video anlatım yapılan çocuklar, kontrol grubunu ise sözel anlatım yapılan çocuklar oluşturmaktadır. Araştırma Süreci Araştırmanın başlangıcında çocuklarla ön görüşmeler yapılmıştır. Bu ön görüşmede çocuklara kağıt nedir, ne işe yarar, nasıl elde edilir, kâğıt neden elde edilir ve kullandığımız kâğıtları ne yaparız? gibi sorular sorulmuş ve çocukların cevapları not edilmiştir. Verilen cevaplar, tek tek tablolara yerleştirilerek 1. soruya 1. Çocuğun cevabı 2. soruya 2. çocuğun cevabı yazılarak görüşme yapılan 4 çocuğun cevabı tabloya yazılmıştır. Frekansları çıkarılmıştır. İkinci gün 1. gruptaki 4 çocuğa sözel olarak kağıt nedir, kağıt ne işe yarar, kağıt nasıl elde edilir, kağıt neden elde edilir ve kullanılan kağıtları ne yaparız? sorularının cevapları çocuklara sözel olarak ve karşılıklı tartışmayla anlatılmıştır. Aynı gün uygun zamanda öğretmen 2. grubu oluşturan diğer 4 çocuğu başka bir odaya alarak orada kağıt ile ilgili video izletmiştir. Sözlü anlatım ve video izlettirme işleminden sonra çocuklarla yapılan görüşmede ortaya çıkan bir iki konu da sorulara eklenerek bir hafta sonra yapılacak görüşme listesine eklenmiştir. Bir hafta sonra kağıt konusunun sözel olarak anlatılan çocuklarla görüşme yapılmış, verilen cevaplar tabloya taşınarak frekansları çıkarılmıştır Aynı gün video izlettirilen çocuklar da görüşmeye alınarak ve aynı veri toplama işlemi yapılmıştır.

Sonuç

Sözlü anlatım yapılan grubun bir hafta sonraki görüşmelerinden ortaya çıkan sonuçlar şöyledir. SORU 1: resim yapmak – Bilmiyorum SORU 2: a) Resim yapmak/Boyamak – Yazı yazmak b) Ev ortamı – Sosyal ortamlar (örn; okul, dışarısı, polisler.) SORU 3: Bilmiyorum – Ağaç SORU 4: Bilmiyorum SORU 5: Bilmiyorum – Biriktiriyorum SORU 6: Bilmiyorum

SORU 7: Bilmiyorum. Video izlettirilen grubun bir hafta sonraki görüşmelerinden ortaya çıkan sonuçlar şöyledir. SORU 1: Ağaçtan yapılan şey – Bilmiyorum SORU 2: a) Resim yapmak – Yazmak – Hediye etmek b) Ev ortamı – Sosyal ortamlar (örn; okul, dışarısı, polisler.) SORU 3: Ağaç – Biriktirilen kağıtlar SORU 4: Biriktiriliyor – Çamur yapılıyor – Kağıt yapılıyor SORU 5: Biriktiriyorum SORU 6: Kağıt oluyor SORU 7: Ağaçlar kesilmesin – Yeniden kağıt yapılsın. Video izlettirilen Çocukların bir hafta önceki cevaplarında anlamlı bir değişiklik olmamış süreç içinde bilgi değişikliği ya da unutma olmamıştır, çocuklar ham madde açısından yaklaşarak sözlük tanımına yakın cevap vermişlerdir. Durum gösteriyor ki video yöntemi çocukların madde bilgisi konusunda bilgi edinmesinde etkili olmuştur, videonun izlettirildiği gündeki görüşme cevapları ile 1 hafta sonraki görüşme cevapları doğru orantılıdır. Elde edilen cevaplar kıyaslanarak bir sonuca ulaşılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak, deney grubu olan videodan konuyu öğrenen çocuklar, sözlü olarak konuyu öğrenenler kontrol grubuna göre daha başarılı olmuşlardır. Kağıdın sürdürülebilir kullanımını öğrenmişlerdir. Bu anlamlı fark teknolojinin eğitimdeki önemini göstermesi açısından önemlidir. Bu çalışma da ayrıca görsel öğrenmenin eğitim ve öğretimdeki gerekliliğini ortaya koyması açısında da önem taşımaktadır.

Keywords: Erken Çocukluk, Teknoloji, Çevre Bilinci, Çevre Dostu

An Example of Using Technology in Early Childhood Education for Children's Environmental Problems

Abstract

Environmental problems such as global warming and climate change, which constitute the agenda of the 21st century, cause many problems in the world from day to day. These include floods, extreme winds, extreme temperatures, and destruction of forests. One of the solutions is environmental education to these global environmental problems. This education should start early years. Children gain their behaviors in early years. They learn from their parents, adults, teachers and peers. This learning is manifested by getting a model in the first years. The impact of learning in the early years has been demonstrated by scientific research. Therefore, the purpose of this study is; how to gain environmental awareness to children in early childhood? To find answer the question. Method The research is designed as experimental research from quantitative research methods. The experimental group consisted of children who were given a video supported education and the control group consisted of children who were given verbal teaching. Process Preliminary interviews were made with children at the beginning of the study. In this preliminary interview, what is paper, purpose of the paper, how is it obtained, why is obtained paper and how we use? The questions were asked, and the answers were noted. The answers were placed in the individual tables. Their frequencies noted. In the second day, researcher express or teach the answer of the questions for children. The answers of the questions are explained verbally and in mutual discussion to children. In the same day, at the appropriate time, the teacher took the other 4 children, forming the second group, into another room and watched the video about the paper. After the oral expression and video follow-up, some questions were added the interview. A week later,

children were interviewed, and the answers were taken and their frequencies were noted. Other group pf children were also interviewed on the same day and the same data were collected. Results The results were obtained from the children who were given verbal teaching are:: Q1 Drawing- I do not know Q 2: a) Drawing/Painting/Writing b)Home environment–Social Environment (e.g. school, outside, police) Q3: I do not know – Tree Q 4:I do not know Q5:I do not know – I am saving Q 6: I do not know SORU 7:I do not know. The result were obtained from the children who were given video supported education are 1: Something made of tree – I do not know Q2: a) Drawing – Writing – Giving presents b) Home environment – Social environments (e.g; School, outside, police.) Q3: tree –Saved papers Q 4: it is saved – Creating mud – paper is produced Q 5: I am saving Q6: it is paper Q7: Trees should not be cut – Produced as paper again There is no meaningful change in children's views compared to answers give one week earlier and during this time there was no change their knowledge nor any remembering problems observed. Children described concepts from the raw material point of view. This shows that video supported education was useful for children's acquisition of knowledge from raw material point of view. The answers were obtained during the video observation and answers one week later are correlating positively. The obtained answers were compared. As a result, children who learned the subject from the experimental group were more successful than the control group. They have learned the sustainable use of paper. This significant difference is important in terms of demonstrating the importance of using of technology in education. it is also important to reveal the necessity of visual learning in education and training.

Keywords: Early Childhood, Technology, Environmental Awareness, Eco-Friendly

Farklılıkları Konu Alan Çocuk Kitaplarının İçeriksel Analizi

Esra Akgül[1], **Fulya Ezmeci**[1] *, **Berrin Akman**[1]

[1]Hacettepe üniversitesi

*Corresponding author: fulya.ezmeci@gmail.com

Özet

Toplumsal yaşam birçok alanda farklılığı içinde barındıran, her gün değişen ve büyüyen dinamik bir yapıya sahiptir. İnsanların bir arada barış ve refah içinde yaşayabilmeleri için birbirlerinde var olan bu kültürel, sosyal, fiziksel vs. gibi farklılıkları oldukları gibi kabul etmeleri ve bunlara saygı göstermeleri gerekmektedir. Kişilerden göstermeleri beklenen bu saygı bireyin yaşamı boyunca sosyal çevreden edindiği bir öğrenmenin sonucudur ve bu öğrenme süreci erken çocukluk çağında başlamaktadır. Bu çağda toplumsal yaşamı anlama ve toplumsal davranışları edinme noktasında en önemli araçlardan biri kitaplardır. Çocuklar için gerçek yaşamda deneyimledikleri olay ve durumları zihinlerinde yeniden yapılandırabilmeleri ve kişi ya da eylemlere yönelik davranış ve tutumlarını biçimlendirebilmeleri için kitaplar yol gösterici unsurlardan biridir. Bu noktadan hareketle resimli çocuk kitaplarında farklılıkların ele alınması, farklılıklara saygının vurgulanması ve farklı olanın bir zenginlik olarak adledilmesi; geleceğin yetişkinleri olan çocukların topluma saygı duyan bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte bu kitapların böylesi bir hassas konuyu ele alış biçimleri oldukça önem arz etmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı farklılıkları konu edinen resimli çocuk kitaplarının içeriğini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda şu alt problemlere ilişkin değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir: 1. Farklılıkları konu alan resimli çocuk kitaplarında hangi farklılıklara yer verilmektedir? 2. Farklılıkları konu alan resimli çocuk kitaplarında farklılığa sahip olan karakterlerin cinsiyetleri ve aldıkları roller nelerdir? 3. Farklılıkları konu alan resimli çocuk kitaplarında farklılığa sahip olan karakterlerin etkileşim kurduğu diğer karakterler kimlerdir? 4. Farklılığa sahip olan karakterlerin etkileşim kurdukları alan/mekânlar? 5. Farklılıkları konu alan resimli çocuk kitaplarında farklılığa sahip olan karakterlerin dâhil olduğu olay örgüsü nasıldır? Çalışma temel nitel araştırma deseninde tasarlanmış olup dokuman analizi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 21 yayın evinin 323 resimli çocuk kitabı incelenmiştir. Özet ya da açıklama kısımlarında farklılıkları (bireysel, fiziksel, kültürel vb.) ele alan 19 yayın evinin 50 resimli çocuk kitabı amaçlı örnekleme yöntemiyle çalışmaya dahil edilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Resimli Çocuk Kitaplarını Farklılıklar Açısından Değerlendirme Formu" kullanılmıştır. Oluşturulan form 2 temel bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde yayın evi, çeviri-Türkçe orijinli,, basım yılı, fiyatı, sayfa sayısı ve yaş grubu gibi kitabın künye bilgileri yer almaktadır. İkinci bölümde ise farklılık türü, karakter cinsiyet ve rolleri, etkileşim kurulan diğer karakterler, bulundukları alan ve mekan, içerisinde bulunan olay örgüsü başlıkları yer almaktadır. Verilerin analizinde tümevarımsal analiz kullanılmıştır. Bu analizler esnasında araştırmacılar tarafından bağımsız olarak kodlamalar gerçekleştirilmiş ardından araştırmacılar bir araya gelerek ortak kodlar belirlenmiş ve ortak olmayan kodlar ele alınmamıştır. Mutabık kalınan kodlar belirli kategoriler altında sınıflandırılarak sonuçlar yorumlanmıştır. Ele alınan kitapların 28'i çeviri, 22'si ise Türkçe dilinde yazılmıştır. Kitapların basım yıllarına

bakıldığında Türkçe dilinde yazılan kitapların 2014-2019 yıllarında; çeviri kitapların ise 1975 – 2018 yılları arasında orijinal dilinde yazıldığı ancak 2011-2019 yılları arasında Türkçeye çevrildikleri görülmüştür. Kitapların fiyat aralıkları 5 TL ile 32 TL arasında değişkenlik göstermektedir. Kitapların sayfa sayıları ortalama 31'dir. Kitapların sadece %12' sinde hangi yaş grubuna uygun olduğu ifade edilmiştir. İncelenen resimli çocuk kitaplarında ele alınan farklılıkların fiziksel, bireysel ve özel gereksinim gibi çeşitli farklıkları içerdiği görülmüştür. Bireysel farklılıklar sabırsızlık, korkaklık ve inatçılık gibi karakter özelliklerini kapsarken fiziksel özellikler dış görünüş olarak farklılık içeren kitaplardır. Özel gereksinimi ele alan kitaplar ise işitme geriliği, disleksi ve down sendromu gibi özel gereksinim durumları ele alan kitaplardır.

Keywords: Farklıklık, Resimli Çocuk Kitabı, Okul Öncesi

İzmir/Konya İli Okul Öncesi Öğretmenlerinin Stem Uygulamaları Özyeterlikleri

Şerife Altun[1] *, **Ayşe Ünlü**[2]

[1]Aliağa Anaokulu
[2]Eşrefoğlu İlkokulu
*Sorumlu yazar: serifedonmez2007@gmail.com

Özet

Endüstri 4.0 ve dijital dönüşüme ayak uydurabilen, geleceğe ve yapay zekaya hükmedecek yeni nesilleri yetiştirebilmek için fen, teknoloji, mühendislik, matematik disiplinlerinin birbiriyle bağlantılı şekilde ele alındığı STEM eğitim yaklaşımı 21. yy. becerilerini öğrencilere kazandırılmasında büyük önem taşımaktadır. Disiplinler arası bir eğitim anlamına gelen STEM eğitiminde amaç öğrencilerin ezberci değil, analitik düşünen, yaratıcı, sorgulayan bireyler olmalarını sağlamaktır. Pek çok ülkede olduğu gibi ülkemizde de STEM ve STEM öğretimine ilgi giderek artmaktadır (Çorlu, Capraro, ve Capraro, 2014). Erken çocukluktan itibaren STEM eğitim yaklaşımının ders programlarına entegre edilmesi ve STEM alanlarına ilgi duyan, yenilikçi, girişimci, yaratıcı düşünebilen bir nesil yetiştirmek zorunluluğu oluşmaktadır. Söz konusu bu becerilerin kazandırılabilmesi için öğretmenlerin STEM yaklaşımı konusunda bilgi sahibi olmaları ve özyeterlik inancına sahip olmaları gerekmektedir. Özyeterlik algıları yüksek olan öğretmen ve öğretmen adaylarının meslek hayatlarında farklı yöntem ve yaklaşımları uygulamaya eğilimli oldukları bilinmektedir. Fakat öğretmenlerin STEM uygulamaları için gerekli bilgi, beceri, deneyim ve inançları hakkındaki araştırmaların da sınırlı olduğu görülmektedir (Frykholm ve Glasson, 2005). Bu çalışma ile STEM öğretimi yapan öğretmen ve öğretmen adaylarının özyeterlik inançlarını saptamak için ‘’STEM Uygulamaları Öğretmen Özyeterlik Ölçeği’’ ile farklı kurum ve kuruluşlarda çalışan okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının STEM yaklaşımı özyeterliklerinin belirlenmesi amaçlandı. ‘’STEM Uygulamaları Öğretmen Özyeterlik Ölçeği’’ Cemre Yaman, Adem Özdemir, Ruken Akar Vural (2018) tarafından geliştirilmiş, geçerlik ve güvenirlik (Cronbach’s Alpha iç tutarlık katsayısı .97) çalışması yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2019 yılı İzmir ve Konya ilindeki farklı kurum/kuruluşlarda çalışan ve yansız atama ile seçilen 250 okul öncesi öğretmen ve öğretmen adayı oluşturmuştur. STEM öğretimi özyeterliği inançları incelenmiş ve yaş, mesleki deneyim, cinsiyet ve STEM öğretimi deneyimi değişkenleri üzerine çalışılmıştır. Veriler anket yöntemiyle toplanmış ve anket verilerinin analizinde, SPSS v23 paket programından yararlanılmıştır. Sonuçlar; literatür taraması yoluyla ve elde edilen analiz bulguları doğrultusunda yorumlanmıştır. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının STEM öğretimi özyeterlik inançlarının düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen ve öğretmen adaylarının yaşına, mesleki tecrübesine ve cinsiyete göre anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmanın sonunda, öğretmenlerin özyeterlik inançlarını geliştirmenin ve öğretmenlerin STEM öğretimlerine yönelik mesleki eğitimlere katılmalarının önemli olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stem, Özyeterlik, Okul Öncesi Öğretmenleri

Izmir / Konya Province Pre-School Teachers' Stem Applications Self-Efficacy

Abstract

STEM training approach, in which the disciplines of science, technology, engineering and mathematics are handled together in order to raise the new generations that will keep up with Industry 4.0 and digital transformation is very important for students to gain skills of 21. century. The aim of STEM education, which means interdisciplinary education, is to enable students to be analytical, creative and questioning individuals instead of rote-learning. As in many countries, interest in STEM and STEM teaching is increasing in our country (Çorlu, Capraro, and Capraro, 2014). Starting from early childhood, STEM education approach has to be integrated into the curriculum and an innovative, entrepreneurial and creative thinking generation has to be developed. In order to gain these skills, teachers should have knowledge about STEM approach and have self-efficacy belief. It is known that teachers and teacher candidates who have high self-efficacy perceptions tend to apply different methods and approaches in their professional lives. However, it is seen that the researches about the skills, knowledge, experiences and beliefs of the teachers for STEM applications are limited (Frykholm and Glasson, 2005). In this study, it was aimed to determine the self-efficacy of STEM approach of preschool teachers and teacher candidates working in different institutions and organizations with ’STEM Applications Teacher Self-Efficacy Scale’ to determine the self-efficacy beliefs of teachers and teacher candidates engaged in STEM. ‘STEM Applications Teacher Self-Efficacy Scale’ is developed by Cemre Yaman, Adem Özdemir, Ruken Akar Vural (2018) and the validity and reliability (Cronbach's Alpha internal consistency coefficient .97) studies are done. The study group consisted of 250 preschool teachers and pre-service teachers that are selected with random method, working in different institutions / organizations in İzmir and Konya in 2019. STEM teaching self-efficacy beliefs were examined and age, professional experience, gender and STEM teaching experience variables were studied. The data were collected by survey method and SPSS v23 package program was used in the analysis of survey data. Results; They were interpreted in accordance with the findings of the literature and the findings of the analysis. It was found that pre-service teachers and teacher candidates who participated in the study had low self-efficacy beliefs. In addition, it was determined that there was no significant difference between pre-school teacher and teacher candidates' age, professional experience and gender. At the end of the study, it was concluded that developing teachers 'self-efficacy beliefs and teachers' participation in vocational trainings for STEM teaching is important.

Keywords: Stem, Self-Efficacy, Preschool Teachers

Okul Öncesi Çocukların Öz Düzenleme Becerileri ve Sosyal Becerilerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Yasin Samar[1] *, Serap Demiriz[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Gazi Üniversitesi/
*Sorumlu yazar: yasinsamaroglu@gmail.com

Özet

Okul öncesi dönem çocukların zihinsel, duygusal ve bedensel gelişiminin ilerlemesine ve gelecek yıllar için sağlam temeller atılmasına olanak sağlar. Çocuklarda görülen zihinsel, duygusal ve bedensel gelişime bağlı olarak öz düzenleme becerilerinin temeli bu dönemde atılmaktadır. Yaşamın ilk yıllarında anne ile başlayan sosyal hayat diğer aile bireyleriyle devam etmektedir. Okul öncesi eğitim kurumuna başlayan çocuk artık öğretmeni ve akranlarıyla iletişim kurar. Gelişim ve öğrenmenin çok hızlı olduğu bu dönemde çocukların sosyal becerileri de gelişir. Bu noktadan hareketle yapılan araştırmada 48-66 ay çocukların öz düzenleme becerileri ve sosyal becerilerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu temel amaç doğrultusunda çocukların öz düzeleme ve sosyal becerilerinin cinsiyet, yaş, eğitim aldıkları kurum türü, okul öncesi eğitim alma süresi, aile yapısı ve öğretmenlerin mesleki kıdem değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediklerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç bağlamında yapılan araştırma tarama modeli niteliğimdedir. Araştırma kapsamında Erzurum ili Palandöken, Yakutiye ve Aziziye ilçelerinde belirlenen okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 48-60 aylık olan 230 (%48,1) çocuk ve 61-66 aylık olan 248 (%51,9) çocuk olmak üzere toplam 478 çocuk araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında veri toplamak amacı ile dört araç kullanılmıştır. Ailelerinin ve öğretmenlerinin demografik özelliklerini belirlemek için "Genel Bilgi Formu" ve "Öğretmen Bilgi Formu" ile veriler toplamıştır. Çocukların öz düzenleme becerilerini tespit etmek için geçerlilik ve güvenirlik çalışması 2015 yılında Sezgin ve Demiriz tarafından yapılan "Baş-Ayak Parmakları-Dizler- Omuzlar" (BADO) görevleri ile toplanmıştır. 4-7 yaş davranış düzenleme becerilerini değerlendirmek amacıyla oluşturulan görevler üç bölümden oluşmakta, her bölümde 10 görevden toplamda 30 görev yer almaktadır. Bu görevler çocukların aynı anda dikkat, çalışma belleği, önleyici kontrol becerilerinin kullanımı ve sosyal etkileşim içinde davranış üretme yeteneğini ölçmektedir. Sosyal becerilerini tespit etmek için 2012 yılında Ömeroğlu vd. tarafından geliştirilen "Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği 4 ana başlık ve 49 maddeden oluşturulmuştur. Form selamlaşma, kendini tanıtma, izin isteme vb. 12 maddeden oluşan "Başlangıç Becerileri"ni, soruya cevap verme, eleştiri yapma, başladığı etkinliği sonlandırma vb. 12 maddeden oluşan "Akademik Destek Becerileri"ni, oyun kurallarına uyma, paylaşma, sıra bekleme vb. 13 maddeden oluşan "Arkadaşlık Becerileri"ni, hakkını koruma, isteğini erteleme, hatalarıyla baş etme vb. 12 maddeden oluşan "Duygularını Yönetme Becerileri"ni içermektedir. Çocukların cinsiyetlerine göre öz düzenleme becerileri arasında ve sosyal becerileri arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Cinsiyete göre anlamlı farkın kız çocukların lehine olduğu görülmektedir.

Çocukların yaş düzeylerine göre öz düzenleme becerileri arasında ve sosyal becerileri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Çocukların eğitim aldığı kurum türüne göre öz düzenleme becerileri arasında ve sosyal becerileri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Çocukların okul öncesi eğitim kurumuna devam etme durumlarına göre öz düzenleme becerileri arasında ve sosyal becerileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı fakat 2 yıl ve üzeri okul öncesi kurumlarına devam eden çocukların öz düzenleme becerilerinin ve sosyal becerilerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Çocukların aile yapılarına göre öz düzenleme becerileri arasında ve sosyal becerileri arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık çekirdek aile yapısına sahip olan çocukların öz düzenleme becerilerinin ve sosyal becerilerin kalabalık aile yapısına sahip olan çocukların becerilerine göre daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Çocukların öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre öz düzenleme becerileri ile sosyal becerileri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öz Düzenleme Becerisi, Sosyal Beceri, 48-66 Aylık Çocuk, Okul Öncesi Eğitimi

Investigation of Self-Regulation Skills and Social Skills of Preschool Children According to Some Variables

Abstract

The preschool period enables the mental, emotional and physical development of children to improve and to establish strong foundations for future years. The bases of self-regulation skills depending on the mental, emotional and physical developments in children are laid in this period. The social life, which begins with the mother in the first years of life, continues with other family members. A child who starts preschool establishes communications with his/her teacher and peers. In this period, in which development and learning are fast, the social skills of children also develop. In this study, which was based on this point, the purpose was to investigate self-regulation skills and social skills of children between 48 and 66 months according to some variables. For this purpose, it was also aimed to determine whether the self-regulation and social skills of children differ according to gender, age, type of institution they are educated, length of pre-school education, family structure and the seniority of teachers. The present study, which was conducted in this context, employed the Screening Model. In the context of the study, a total of 478 children, 230 (48.1%) of whom were between 48-60 months old, and 248 (51.9%) of whom were between 61 and 66 months old, attending pre-school educational institutions in Palandöken, Yakutiye and Aziziye districts of Erzurum, were included as the Study Group. Four instruments were used to collect data in the study. The data were collected by using the “General Information Form”, and the “Teacher Information Form” to determine the demographic characteristics of the parents and teachers. The data on the self-regulation skills of the children were collected with the “Head-Toe-Knee-Shoulder” (HTKS) tasks scale whose validity and reliability study were conducted by Sezgin and Demiriz in 2015. The tasks formed to evaluate the behaviors of 4-7-year-old children

consist of three parts, each of which consists of a total of 10 tasks, which make a total of 30 tasks. These tasks measure the ability of children to use attention, working memory, preventive control skills, and behavior production skills in social interaction simultaneously. To determine the social skills, the “Preschool Social Skills Assessment Scale”, which was developed by Ömeroğlu et al. in 2012, was used. The Preschool Social Skills Assessment Scale consists of 4 main topics and 49 items. The form includes the “Beginner Skills”, which consist of 12 items on greeting, self-introduction, asking for permission, etc.; the “Academic Support Skills” which consist of 12 items on answering questions, making criticism, ending the activity s/he started; “Friendship Skills”, which consist of 13 items on obeying the rules of a game, sharing, waiting in a queue, etc.; and “Managing Feelings Skills”, which consist of 12 items on protecting rights, postponing wishes, dealing with mistakes, etc. There was a significant difference between the self-regulation skills and social skills of the children according to gender. It was seen that the significant difference was in favor of girls. It was also determined that there were no significant differences between the self-regulation skills and social skills of children according to their ages. There were no significant differences between the self-regulation skills and social skills according to the type of the institution where the children were educated. It was also seen that there were no significant differences between the self-regulation skills and social skills of children according to their attendance to preschool education; however, the self-regulation skills and social skills of the children who attended preschool institutions for 2 or more years were higher. It was determined that there was a significant difference between the self-regulation skills and social skills of the children according to their family structures. This significant difference stemmed from the fact that the children who had elementary family structure had higher self-regulation skills and social skills compared to the children with crowded family structure. It was also seen that there were no significant differences between the self-regulation skills and social skills of the teachers of the children according to their seniority years.

Keywords: Self-Regulation Skill, Social Skill, 48-66-Month-Old Child, Preschool Education

Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Yönelik Montessori Eğitimi

Dilek Hilal Kırış[1] *

[1]Buharaevler Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi
*Corresponding author: krshilal@gmail.com

Özet

Amaç

36-72 ay arasındaki çocuk ,ilk yıllarda edinmiş olduğu imgeleri, izlenimleri ve içindeki zihinsel yapıları gerçekleştirme ve mükemmelleştirme evresindedir. Montessori bu gelişim, mükemmelleşme ve bilinçlenme sürecine uygun olan malzemeler ve davranış durumlarını çocuğa sağlayarak, bu evreye pedagojik ağırlık noktasını koydu. Bu sayede örneğin çocuğa sunulan bir duyu materyali ile çocuğun hem psiko- motor gelişimi hem de zihinsel gelişimini desteklenmektedir, çocuğun ayırım yapması, düzene sokması, sınıflandırması, odaklanması vs. yani zihinsel temel becerilerin alıştırmasını yapması ve bunları tekrarlayarak zihninde anlamlı hale getirmesi ,anlamlandırması, bilincine varması, böylece de çevresini keşfetme sırasında bunları giderek daha da bilinçli biçimde kullanmasını sağlamaktır. (Çakıroğlu Wılbrandt) Bu çalışmanın amacı okul öncesi eğitimi müfredatının amaç ve kazanımlarına bağlı kalınarak, 36-72 aylık çocuklardan oluşturulan sınıfa, Montessori eğitim metodunu uygulamaktır.

Problem Durumu

Okul öncesi eğitimi müfredatının amaç ve kazanımlarına bağlı kalınarak 36-72 aylık çocuklardan oluşturulan sınıfa Montessori eğitimi metodunun uygulanabilirliği mümkün müdür? Sorusu olarak belirlenmiştir. Bu temel problem doğrultusunda aşağıdaki problemlere yanıt alınacaktır: 1. Montessori eğitim metodunun uygulandığı bu sınıfta gerekli olan sessizlik sağlanabilir mi? 2. Montessori eğitim metodunun uygulandığı oyuncaksız ve sade olan bu sınıfta çocukların okula olan motivasyonu sağlanabilir mi? 4. Montessori eğitim metodunun uygulandığı bu sınıfta çocukların hazırlanmış çevreye karşı iç motivasyonu sağlanabilir mi? 5. Montessori eğitim metodunun uygulandığı bu sınıfta çocukların sorumluluk alma sorululuğunu yerine getirme duyguları desteklenebilir mi? 6. Montessori eğitim metodunun uygulandığı bu sınıfta çocuklara çalışmalarını, çalışmaları istedikleri kişiyi, çalışacakları yeri,çalışacakları süreyi seçmede özgürlük verilirken disiplin sağlanabilecek mi?

Araştırma Yöntemi ve Veri Analizi

Bu çalışma uygulamalı bir araştırmadır. Montessori eğitimi methodunun bir sınıfta uygulanabilmesi için, gerekli olan düzenlemeler yapılarak yöntem için hazırlık yapılmıştır. Bunun için aşağıdaki basamaklar izlenmiştir. Sınıf dolaplarının çocukların erişebileceği şekilde boyuna göre ayarlanması Sınıf duvarlarının tek renge boyanması Sınıf masalarının ve dolaplarının tek renk olması için renkli olanlarının değiştirilmesi Sınıf dolaplarına çalışmaları kolayca alabilmeleri için raflar eklenmesi Sınıfa çocukların boylarına uygun bir lavabo yapılması Sınıfta her bir çocuğun bireysel çalışmalarını yerleştirebilmesi için klasörler oluşturulması Montessori duyu materyallerinin ölçülerinin marangoza verilmesi Montessori matematik materyallerinin ölçülerinin marangoza verilmesi Montessori kozmik alan

materyallerinin hazırlanması Günlük yaşam becerilerine yönelik çalışmaların hazırlanması Günlük yaşam, duyu, matematik ve kozmik alanlara alternatif materyaller geliştirilmesi Okul öncesi eğitim müfredatına göre oluşturulması gereken günlük eğitim akışını Montessori Eğitim metoduna göre yeniden düzenlenmesi İlk veli toplantısında ailelere Montessori Eğitim Methodu hakkında bilgi verilmesi Sınıfta yapılan çalışmaların daha çok kişi tarafından görülebilmesi için bir instegram hesabı açılması

Sonuçlar

Montessori Eğitim Metodunun uygulandığı bu sınıftan mezun olan 1, 2 ya da 3 sene eğitim alan çocukların yapılan veli görüşmeleri sonucunda, ilköğretime başladıklarında, 1. Okuma yazmayı öğrenmede kolaylık yaşadıkları 2. Matematik dersinde istekli ve başarılı olduklarını 3. Kendi iç motivasyonları ile ödevlerini yaptıkları 4. Bir çalışmaya uzun süre odaklanabildiklerini 5. Etraflarına karşı daha saygılı ve sabırlı davrandıklarını 6. Akademik çalışmalar dışındaki sosyal kültürel çalışmalarda da istekli olduklarını 7. Görev alma görevini yerine getirme de istekli olduklarını ortaya çıkarmıştır.

Keywords: Montessori Eğitimi

Montessori Education for Kındergarden Students

Abstract

Goal

The child between 36-72 months is at the stage of realizing and perfecting the images, impressions and mental structures in the early years. Montessori put the pedagogical focus to this phase by providing the child with the materials and behavioral states that are suitable for this process of development, perfection and consciousness. In this way, the child's psycho-motor development and mental development are supported, for example by a sensory material that is presented to the child, the child's distinction, ordering, classification, focusing etc. that is, to make the exercise of the basic mental skills and make them meaningful in their minds by making them meaningful, meaningful, and thus making them use it more and more consciously while exploring their environment. (Çakıroğlu Wılbrandt) The aim of this study is to apply the Montessori education method to the classroom which is composed of 36-72 month old children by adhering to the aims and achievements of the preschool education curriculum.

Problem Status

Is the applicability of the Montessori education method applicable to the class consisting of 36-72 month-old children by adhering to the objectives and achievements of the pre-school education curriculum? The question was determined. In response to this basic problem, the following problems will be answered: 1. Can the necessary silence be provided in this class in which the Montessori teaching method is applied? 2. Can the children's motivation for school be provided in this classless and simple class where Montessori training method is applied? 4. Can the inner motivation of the children towards the prepared environment be ensured in this

class where the Montessori education method is applied? 5. Can the feelings of fulfilling the question of taking responsibility for children be supported in this class where the Montessori education method is applied? 6. In this class where Montessori education method is applied, will the discipline be given the right to give the children the freedom to choose their work, the place they want to work, the place they will work and the time they will work?

Research Method And Data Analysis

This study is an applied research. In order for Montessori training method to be applied in a class, necessary arrangements have been made and the preparation for the method has been made. The following steps were followed. Adjusting the class cabinets according to the height of the child Painting the classroom walls in a single color Changing the color of the classrooms and cupboards to make them one color Adding shelves to class cabinets for easy work Making a sink suitable for children Creating folders for each child in the classroom to place their individual work Measurements of Montessori sensory materials Montessori mathematical materials measurements to give to the carpenter Preparation of Montessori cosmic field materials Preparation of daily life skills Developing alternative materials for everyday life, senses, mathematics and cosmic fields Reorganization of daily training flow according to Montessori Education method according to preschool education curriculum Giving information about the Montessori Education Method to families in the first parent meeting Opening an instegram account so that more work can be seen in the classroom

Results

As a result of the parents' interviews conducted by the children who received education for 1, 2 or 3 years who graduated from this class in which Montessori Education Method is applied, when they start primary education, 1. Ease of learning to read and write 2. They are willing and successful in mathematics 3. Doing their homework with their inner motivations 4. They can focus on a study for a long time 5. They are more respectful and patient towards them. 6. They are also eager in social cultural studies other than academic studies. 7. They are also eager to fulfill their duties revealed.

Keywords: Montessori Education

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Ebeveynlerinin Gözünden Teknoloji Kullanımları ve Çocuklar ile Ebeveynlerinin Teknoloji Kullanımlarının İlişkisinin İncelenmesi

Seçil Yücelyiğit[1] *, Nazan Kaytez[2], Gül Kadan[2]

[1]TED Üniversitesi
[2]Çankırı Karatekin Üniversitesi
*Sorumlu yazar: secil.yucelyigit@gmail.com

Özet

Amaç

İçinde bulunduğumuz dönem bireylerin dijitalleşmesini gerektirmekte, birey ya da toplumun teknolojinin dışında kalması hayatın dışında kalmak olarak tanımlanmaktadır. Yeni nesli yetiştirirken, alandaki gelişmeleri takip ederek çocuklarının gelişimine katkı sağlamaya çalışan ebeveynler bir yandan çocukların teknolojiye hakim olmalarını ister ve onları bu alanda desteklerken diğer yandan kontrolsüz ve sınırsız kullanım nedeniyle kaygılanmakta, kaygılarını ortadan kaldıracak önerilere ihtiyaç duymaktadır. Teknoloji gelişimi ve hayatımız üzerindeki etkileri konusunda bilinçli olan ve olmaya çalışan ebeveynler dışında, teknoloji kullanımı ile ilgili bir bakış açısına sahip olmayan ebeveynler de bulunmaktadır. Teknoloji kullanımının getirdiği sayısız faydanın yanısıra, beraberinde gelen riskler çok sayıda bilimsel çalışmanın konusu olmuştur. Günümüz araştırmalarında teknoloji kullanımı bilgisayar, tablet, akıllı telefon, oyun konsolları gibi pek çok dijital cihazı kapsamakta, bu cihazların çocuklar tarafından kullanılması durumunda ailelerin sergilediği tutumlar işbirlikçi, yol gösterici, kısıtlayıcı olarak sınıflandırılmaktadır. Bu çalışma ile okul öncesi kurumlara devam eden 4-6 yaş aralığındaki çocukların ebeveynlerinin gözünden teknoloji kullanım araç, amaç ve sürelerinin belirlenerek ebeveynlerin bu araç, amaç ve süre ile ilgili algılarını, kendilerinin konu ile ilgili çocukları üzerindeki etkilerini ve çocukların kullanım araç, amaç ve süresi ile ebeveynlerin kullanım araç, amaç ve süresi arasında bir ilişki olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır.

Yöntem

Betimsel tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmada, belirlenen amaç doğrultusunda araştırmacılar tarafından Kişisel Bilgi Formu ve Aile Teknoloji Kullanımı Bilgi Formu kapsamında konu ile ilgili 40 soru hazırlanmış ve uzman görüşüne sunulmuştur. Çocuk gelişimi ve teknoloji geliştirme uzmanlarının görüşleri alınarak formlara son hali verilmiştir. Araştırma verilerini 2018 yılı Şubat-Mayıs tarih aralığında Çankırı il merkezinde yer alan MEB'na bağlı 6 bağımsız okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 359 çocuğun ebeveyninden toplanan anket cevapları oluşturmuştur. Toplanan veriler öncelikle yüzde ve frekans dağılımları açısından incelenmiş, daha sonra çocuklardan toplanan veriler ile ebeveynlerinden toplanan veriler arasında ilişki incelenmiştir. Veri analizinde Microsoft Office-Excel ve IBM SPSS veri analizi programlarından yararlanılmıştır.

Bulgular

Frekans dağılımı, araştırmaya katılan ebeveynlerden çoğunluğunun 25-36 yaş aralığında, lise mezunu, orta gelir düzeyine ve 2 çocuğa sahip olduğunu göstermektedir. Araştırma bulguları ebeveynlerinin gözünden çocukların gün içinde kullandıkları teknolojik cihazların hangileri olduğu, ve bu cihazları kaç aylıkken kullanmaya başladıkları, çocukların bu cihazlarla ne kadar süre vakit geçirdikleri, cihaz kullanımı sırasındaki ebeveynlerin yaklaşımları (işbirlikçi, yol gösterici, kısıtlayıcı), çocuğun ebeveyni ile birlikte gerçekleştirdiği kullanımın amaç ve süreleri, ebeveynin çocuğunun teknoloji kullanımı üzerindeki etkisi ve bu konudaki farkındalığı, ebeveynin teknoloji kullanımı konusundaki bilgi düzeyi durumlarını ortaya koymaktadır. Çalışmada frekans ve yüzde dağılımları dışında ebeveyn ve çocuğa ait teknoloji kullanım süresi ve amacının ilişkisi incelenerek tartışılmıştır.

Sonuç

Gelişmiş ülkeler teknoloji kullanımının çocuklar üzerindeki etkisinin incelenmesi, aşırı kullanımın getirdiği risklerden koruyarak faydalı etkisinin yaygınlaştırılması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarının bilimsel olarak konuyu değerlendirmelerini teşvik etmekte, bu amaca yönelik strateji geliştirecek olan merkezleri finanse etmektedir. Ülkemizde bu konuda TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) tarafından bilişim teknolojileri kullanım araştırması kullanıcı oranlarına yönelik sonuçları dönemsel olarak yayınlanmaktadır. Bu konudaki araştırmaları kullanıcı oranları ile sınırlı tutmak içerikle ilgili detayların gözden kaçmasına neden olabilmektedir. Bu nedenle yerelden genele teknoloji kullanımının her yaş seviyesinde içerik, amaç, yöntem gibi detaylarıyla incelenmesinin teknoloji kullanımının faydalı hale dönüştürülmesinde önemli olabileceği düşünülmektedir. Araştırmadan elde edilen bulgularının ülke genelinde ihtiyaç duyulan veriye okul öncesi dönem çocukları ve ebeveynleri çerçevesinde katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Teknoloji Kullanımı, Ebeveyn Etkisi

Investigation of Preschool Children's Use of Technology From Their Parents' Perspective and the Relationship Between Children's and Their Parents' Technology Usage

Abstract

Aim

The period we are in requires digitalization of individuals and it is defined that 'being left out of technology' is 'being left out of life'. While raising new generation, parents who are involved in their children's development by following the latest developments, foster their children in different ways to increase their use of technology on one hand. On the other hand, they are concerned about the uncontrolled and unrestrained limits of their usage and need some suggestions to eliminate their concerns. There are also parents who do not have an

understanding of the use of technology, except for parents who are conscious and aware of their technology development and impact on our lives. In addition to the innumerable benefits brought by the use of technology, the risks involved have been the subject of numerous scientific studies. The use of technology in today's research, covers many digital devices such as computers, tablets, smartphones, game consoles, and the attitudes of parents towards their children's use of technology are classified as collaborative, guiding and restrictive. The aim of this study is to determine the technology use of preschool children between 4-6 years old from their parents' perspective, both children's and their parents' purpose and duration of usage, the effects of parents on their children's technology use and the relation between the data obtained from children and their parents. Method: The research is carried out in the descriptive survey model. 40 questions related to the subject were prepared by the researchers in the Personal Information Form and Family Technology Usage Information Form for the purpose determined and the forms are submitted to the expert opinion. The forms were finalized by the opinions of the child development and technology development experts. The survey data were collected from the parents of 359 children attending 6 independent pre-primary education institutions in the province of Çankırı between February-May 2018. The collected data were examined primarily for percentage and frequency distributions, then the data collected from the children and the data collected from their parents were examined. Microsoft Office-Excel and IBM SPSS data analysis programs were used for data analysis. The frequency distribution shows that the majority of the parents participating in the study are in the 25-36 age group, high school graduates, belong to middle income level and have 2 children. Findings: The findings of the research shed light on the technological devices which the children use during the day, and how old they started to use these devices, how long the children spend with these devices, the approaches of their parents during the use of the devices (cooperative, guiding, restrictive), the effects of the parents on children's use of technology and the awareness of the parents on use of technology. Results: Developed countries are investigating the impact of technology use on children, encouraging the evaluation of the subject scientifically in order to promote the beneficial effect by protecting from the risks associated with excessive use, and they finance the centers that develop strategies for this purpose. In this regard, the results of TUIK on the use of information technologies in Turkey are periodically published. Limiting the research to user ratios may lead to an overlook of the content details. For this reason, it is thought that examining the use of technology from the local to a larger scale at every age level with details such as content, purpose and method can be important in beneficial use of technology. The findings of this study aims to contribute to the data needed in the country in the context of preschool children and their parents.

Keywords: Preschool Children, Technology Use, Parental Effect

Okul Öncesi Dönemde Stem Yaklaşımının Temel Bilimsel Süreç Becerilerine Etkisi

Ülkü Kale Karaaslan[1] *, Ayşin Kahramantekin[2]

[1]Süleyman Çelebi Ortaokulu,Selçuklu
[2]Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu,Zeytinburnu/
*Sorumlu yazar: ulkukale42@gmail.com

Özet

Okul öncesi eğitim süresince çocuklar paylaşmayı, dayanışmayı, sosyalleşmeyi ve birlikte çalışmayı öğrenirler. Okul öncesi eğitimin amacı çocuklarda öğrenmeye ilgi uyandırmak ve çocuğun var olan yeteneklerini görünür kılmaktır. Bu dönem, çocuğun yüksek öğrenme potansiyeline sahip olduğu bir dönem olarak görülmektedir. Uygun fiziksel ve sosyal çevre koşullarında ve sağlıklı etkileşim ortamında yetişen çocuklar, daha hızlı ve başarılı bir gelişim gösterirler. Bu dönemde neden-sonuç ilişkilerini kurabilen, problemleri tanımlayıp çözüm üretebilen, yaratıcı bireyler yetiştirmek için çocukların yaparak, yaşayarak, uygulayarak, gözlem yaparak, kendisini keşfetmesine fırsat veren eğitim ortamları hazırlamak son derece önemlidir. Gelişimin çok hızlı olduğu bu dönemde STEM yaklaşımı ile Bilimsel Süreç Becerilerini kullanma yeterliliklerini geliştirecek ve ileri ki yıllarda bu becerilerin kullanılmasına yardımcı olacaktır. STEM (Fen,Matematik,Teknoloji,Mühendislik) disiplinlerinin bütünleşik olarak işlendiği bir eğitim yaklaşımıdır. Diğer bir ifade ile STEM; teorik bilgilerin pratiğe dönüştürülmesi yani yeni bir ürün ortaya koyulmasına STEM denir.STEM yaklaşımı okul öncesi dönemden itibaren müfredata entegre edilmesi fen, matematik, mühendislik ve teknoloji alanlarında bu yaş grubunun karşılaştıkları problemlere çözüm bulmalarına katkı sağlayacaktır. Bunun yanı sıra 21. Yy becerileri ve ingilizcede 4C olarak geçen "Critical Thinking" (Eleştirel Düşünme), "Communication" (İletişim) "Collaboration" (Takımlaşma) ve "Creativity" (Yaratıcılık) becerilerinin kazandırılmasında olanak sağlayacaktır. Okul öncesi eğitim programı STEM yaklaşımının rahatlıkla uygulanacağı bir yapıya sahiptir.Okul öncesi öğretmeninin tüm alanlara hakim olması ve sınıfta tek uygulayıcı olması işi daha da kolaylaştırmaktadır. Yaklaşım sonuç değil süreç odaklı olaması öğrencilerin motivasyonunu artıracaktır. Bu çalışmada araştırmacılar, okul öncesi müfredatına entegre edilen STEM etkinliklerinin temel bilimsel süreç becerilerine katkısını vurgulamışlardır. Temel Bilimsel Süreç Becerileri, araştırma yapabilmenin ve çözüm bulmak için süreç odaklı çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Bu beceriler bireyin, bilim okuryazarı olabilme ve bilimin doğasını tanıyarak günlük yaşamda karşılaştığı sorunları çözme ve çözüm yolları geliştirmelerinde kullanabileceği yetenekleri içermektedir. Bu çalışmanın temel amacı, STEM etkinlikleri ile temel bilimsel süreç becerilerini kazanımını incelemektir. Alt amaçlar ise; temel bilimsel süreç becerilerini kazanan çocukların; fen ve matematik öğrenmeye isteklerinin artırılması, kalıcı öğrenmenin desteklenmesi ve 21.yy becerilerinin kazanımının sağlanabilmesidir.

Gereç ve Yöntem

Bu çalışmada; okul öncesi müfredatında yer alan “bilimsel süreç becerilerinin(çıkarım yapma,tahmin etme,sınıflandırma / sıralama,analitik düşünme)”kazanımının programa entegre edilen STEM etkinlikleri ile sağlanmasına yönelik yapılan çalışmada “Okul Öncesi Çocuklar İçin Temel Bilimsel Süreç Becerileri Değerlendirme Aracı” ölçeği ile öntest sontest uygulaması yapılmıştır.Çalışmanın örneklemini,2018-2019 eğitim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı İstanbul İli Zeytinburnu ilçesi Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu’ndan iki şube ve Konya ili Selçuklu ilçesi Süleyman Çelebi Ortaokulu anasınıfından bir şubede eğitim gören 54-66 ay grubundaki 60 çocuk oluşturmaktadır.

Bulgular ve Sonuç

Aaraştırmamız devam etmektedir. Elde edilen sonuçlar literatür ışığında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Stem, Bilimsel Süreç Becerileri

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Kullandıkları Sınıf İçi Geçiş Stratejilerinin Belirlenmesi

Berrin Akman[1], **Dila Nur Yazıcı**[2], **Elif Mercan Uzun**[2], **Esra Akgül**[2]

[1]Hacettepe Üniversitesi
[2]Ondokuz Mayıs Üniversitesi
*Sorumlu yazar: yazcdila@gmail.com

Özet

Hizmetler ve hizmetleri sağlayan personeldeki değişim noktaları olarak tanımlanan geçişler alanyazında yatay geçiş ve dikey geçiş olmak üzere iki alt grupta incelenmektedir. Yatay geçiş, çocuğa (ve/veya ailesine) aynı zaman diliminde farklı yerlerde ve farklı kişilerce sunulan hizmetler olarak tanımlanırken, dikey geçiş zaman içinde sıralı olarak bir sistemden diğerine geçiş olarak tanımlanmaktadır. Yatay geçişte çocuk, bir etkinlikten başka bir etkinliğe (örneğin, müzik etkinliğinden sanat etkinliğine, drama etkinliğinden spor odasında hareket etkinliğine gibi) geçerken ve bu durum çocuk için bir rutin haline gelirken, dikey geçişte çocuk bir kurumdan başka bir kuruma geçmekte (örneğin, okul öncesi eğitimden ilkokula, ilkokuldan ortaokula gibi) ve bu durumda çocuk yeni bir ortam, yeni öğretmenler, yeni arkadaşlar, yeni durumlar ve yeni kurallarla karşılaşmaktadır. Küçük çocukların bakımı ve eğitimi, onların fiziksel çevresinde ve aktivitelerde çok sayıda değişimi içerir. Grup zamanında öğrenme merkezlerine geçerler, düzenli olarak yemek yerler, ellerini yıkarlar, tuvaleti kullanırlar, uyurlar, dışarı çıkar ve dönerler. Bu durumların her biri geçişleri içermektedir. Sınıf içi geçişlerin başarılı bir şekilde sürdürülmesi ile etkili bir sınıf yönetimi arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Başarılı olan her bir geçiş, çocuğun etkinliklerde geçireceği zamanı artırmakta, böylece öğretim hedeflerine ulaşmada yardımcı olmaktadır. Ayrıca geçişler sınıftaki problem davranışların azalmasına da katkı sağlamaktadır. Sınıf içi geçişlerde ışıkları açıp kapama, etiketler, etkinlik çizelgeleri, seçenek sunma, kronometre kullanma gibi değişik stratejiler bulunmaktadır. Geçişlerin, çocuğun gün içinde okulda bulunduğu zamanın yaklaşık olarak %25'ini kapsadığı düşünülecek olursa, okul öncesi eğitim kurumlarında geçişler önemli bir konudur ve öğretmenlerin lisans hayatlarından itibaren öğrenme süreçlerinde geçişlere yer vermesi gerekmektedir. Buradan yola çıkılarak bu araştırmanın amacını okul öncesi öğretmen adaylarının öğrenme süreçleri ve uygulama sınıflarında kullandıkları geçiş stratejilerini tespit etmek ve bu stratejileri hangi sıklıkla ve hangi geçiş aralarında kullandıklarını belirlemeye çalışmak oluşturmaktadır. Bu amaçla şu sorulara yanıt aranmıştır: • Okul öncesi öğretmen adayları öğrenme süreçlerinde hangi geçiş stratejilerini kullanmaktadır? • Okul öncesi öğretmen adayları öğrenme süreçlerinde bu geçiş stratejilerini hangi sıklıkla kullanmaktadır? • Okul öncesi öğretmen adayları öğrenme süreçlerinde bu stratejileri hangi geçiş aralıklarında kullanmaktadır? Okul öncesi öğretmen adaylarının öğrenme süreçlerinde kullandıkları geçiş stratejilerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılarak desenlenmiştir. Durum çalışması, araştırmacının gerçek yaşam, güncel sınırlı bir sistem ya da belli bir zaman içerisindeki çoklu sınırlandırılmış sistemler hakkında çoklu bilgi kaynakları aracılığıyla detaylı ve derinlemesine bilgi topladığı, bir durum betimlemesi ya da durum temaları ortaya

koyduğu nitel bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu 20 öğretmen adayı ve hazırlamış oldukları 200 bütünleştirilmiş etkinlik planı oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunun seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örneklem kullanılmış, ölçüt olarak araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının Sınıf Yönetimi dersinden başarılı olması belirlenmiştir. Araştırmada veri toplamak amacıyla hem analizi tekniği hem de gözlem tekniği kullanılmıştır. Veri toplama araçları olarak öğretmen adaylarının hazırladıkları etkinlik planlarına geçiş etkinliklerini nasıl yansıttıklarını belirlemek için araştırmacılar tarafından geliştirilen "Etkinlik Planı Sınıf İçi Geçişleri Belirleme Formu", uygulamaları sırasında yapılan gözlemlerde kullanmak için ise yine araştırmacılar tarafından hazırlanan "Sınıf İçi Geçiş Gözlem Formu" kullanılmıştır. Formlar aracılığıyla toplanan verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Analizler devam etmekte olup, şu ana kadar yapılan analizler sonucunda, öğretmen adaylarının etkinlik planlarında genellikle oyun yaratma, şarkı- tekerleme- parmak oyunu stratejilerini kullandığı, ancak sınıfta daha çok sözel hatırlatıcılara başvurdukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sınıf İçi Geçiş, Erken Çocukluk Eğitimi, Geçiş

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Davranışlara Karşı Kullandıkları Stratejilerin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

İkbal Tuba Şahin Sak[1] *, **Ramazan Sak**[1]

[1]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
*Corresponding author: ikbalsahin@gmail.com

Özet

Çalışma, tarama modelinde dizayn edilmiş nicel bir çalışmadır. Çalışmanın örneklemini, Doğu Anadolu Bölgesinin bir büyük şehrinde görev yapmakta olan ve tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 166 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenlerin 116'sı kadın, 50'si erkektir. Yaşları 20-25 (n=44), 26-30 (n=46), 31-35 (n=43) ve 36 ve üstü (n=33) şeklinde değişmektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin 81'i evli, 85'i bekar; 32'si ön lisans, 134'ü lisans mezunudur. Öğretmenlerin deneyim süreleri 0-5 (n=71), 6-10 (n=61) ve 11-15 (n=34) şeklinde değişmektedir. Ayrıca, 127 öğretmen mesleklerini isteyerek seçtiklerini belirtirken, 39 öğretmen isteyerek bu tercihi yapmadıklarını ifade etmişlerdir. Çalışmada veri toplama aracı olarak, Keleş (2015) tarafından geliştirilen "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Davranışlara Karşı Kullandığı Stratejileri Belirleme Ölçeği" kullanılmıştır. Faktör analizine göre ölçek 6 faktör 30 maddeden oluşmaktadır. Cronbach alpha iç tutarlılık katsayıları Gerçeklik Terapisi/Kontrol Modeli alt boyutu için 0,86; Güvengen Disiplin Modeli alt boyutu için 0,78; Öğretmen Etkililiği Modeli alt boyutu için 0,64; Kounin Modeli alt boyutu için 0,73; Sosyal Disiplin Modeli alt boyutu için 0,71; Davranış Değiştirme Modeli alt boyutu için 0,61 ve ölçeğin geneli için 0,71 olarak bulunmuştur. Veri analizi için, veriler normal dağılım gösterdiğinden dolayı bağımsız örneklemler için t-testi ve tek yönlü ANOVA kullanılmıştır.

Keywords: Okul Öncesi Öğretmenleri, İstenmeyen Davranışlar, Stratejiler

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Temel Astronomi Kavramlarına İlişkin Alternatif Fikirlerinin Belirlenmesi

Vildan Saka[1]

[1]Vilayetler Hizmet Birliği Anaokulu
*Corresponding author: kongre@akademikiletisim.com

Özet

Erken çocukluk dönemi, çocukların gelişimlerinin en hızlı olduğu, merak duyguları en üst düzeyde yaşadıkları, davranış, duygu ve düşüncelerinin yetişkin bireylerden farklı, oldukça alıcı oldukları bir dönemdir. Böyle bir dönemde çocuklar, çevrelerinde olup bitenleri ve doğanın gerçeklerini anlama yolunda bilim insanları gibi davranmakta, gözlemler yapmakta, bu gözlemlerinden kendilerince çıkarımlarda bulunarak açıklama yapmaktadırlar (Yaşar ve Duban, 2009). Güler ve Bıkmaz (2005), yaşamın ilk altı yılını kapsayan bu dönemde çocuklarda fen kavramlarının oluşmaya başladığını ifade etmektedirler. Bu dönemde çocukların yaşadıkları deneyimler, bilginin temelini oluşturan kavramların kazanılmasında uygun ortam sağlar. Çocuklar bu kavramları günlük yaşantılarına yapılandırarak kullanırlar. Kazanılan kavramlar, çocukların ileriki yaşantılarında edinecekleri soyut, bilimsel kavramları kazanmalarında önemlidir (Kamay ve Kaşker, 2006). Çocukların ilgilerinin, günlük yaşantılarının ve deneyimlerinin bir parçası olan astronomi kavramlarının üzerinde etkin olduğu söylenmektedir. Yıldız, gezegen, uydu, Dünya, Güneş, Ay gibi temel astronomi kavramlarıyla ilgili güncel konuların kitle iletişim araçlarıyla çocuklara ulaşması, çocukların bu kavramlara olan meraklarını artırmakta, her seviyeden öğrenciyi astronomi çalışmaya motive etmektedir (Pena ve Quilez, 2001). Okul öncesi dönemde çocuklar, astronomi ile ilgili herhangi bir eğitim almadıkları için, bu kavramları günlük deneyimlerinden, gözlemlerinden ve yetişkinlerle olan etkileşimlerinden alırlar(Hannust ve Kikas, 2007). Temel astronomi kavramlarını her ne kadar ilk olarak ebeveynlerinden edinseler de (Küçüközer ve Bostan, 2010), öğrenme süreçleri boyunca bu kavramlarla en çok öğretmenleri aracılığıyla tanışmaktadırlar (İyibil, 2010). Bu durumda öğretmenlerin fen konularında sahip oldukları bilgiler, onların eğitim etkinliklerini planlama süreçlerini etkilemekte, sahip oldukları eksik, yanlış ve alternatif fikirleri çocukların kavramsal gelişimleri üzerinde olumsuz etki oluşturmaktadır (Brickhouse, 1990; Pajares, 1992; .Yağbasan ve Gülçiçek, 2003). Bu nedenle okul öncesi öğretmenlerinin fen bilgisi konusundaki yeterlilikleri büyük önem taşımakta (Ekinci Vural ve Hamurcu, 2008), güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi gerekmektedir (Alisinanoğlu vd., 2012).

Keywords: Okul Öncesi, Astronomi, Alternatif Fikirler

Sınıfında Kaynaştırma Öğrencisi Olan ve Olmayan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Tükenmişlik Düzeylerinin Belirlenmesi

Hidayet Karaevli[1] *, Hayriye Başkan Gülmez[1] *, Reyhan Özen İldeniz[1] *, Ahmet Kabacı[1] *

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
*Sorumlu yazar: hdyt_k.evli_2014@hotmail.com

Özet

Okul öncesi eğitim hem normal gelişim gösteren hem de özel gereksinimli çocuklar için kişiliğin gelişiminde kritik yıllar oluşturması bakımından önemlidir. Bu dönemde bilgi ve becerileriyle çocuklara rehberlik eden okul öncesi öğretmenlerinin önemi de bir o kadar büyüktür. Bu çalışma ile okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri belirlenerek okul öncesi dönemde kaynaştırma uygulamalarının gelişimine katkıda bulunulmak istenmiştir. Öğretmenlik alan ve meslek bilgisinin yanı sıra özveri, hoşgörü, sürekli kendini yenileme, mesleği severek yerine getirme gibi özellikleri de gerektiren bir meslektir. Öğretmenlik mesleği bazı stres kaynaklarından dolayı tükenmişlik yaşama riski en fazla olan meslek grubudur (Girgin ve Baysal, 2005). Özellikle ülkemizde kalabalık sınıflar, düşük ücret politikaları, kendini geliştirme fırsatlarının az olması, eğitim öğretime ilişkin problemler konusunda sınırlı profesyonel destek gibi nedenler öğretmenlerin tükenmişlik yaşama riskini arttırmaktadır (Akçamete, Kaner ve Sucuoğlu, 2001). Öğretmenlerde tükenmişliğe neden olan unsurlar arasında sayılan bu stres kaynaklarının neden – sonuç ilişkisini ortaya koyan araştırma bulunmamasına karşın genel kanaat, tükenmişliğin bir sonuç olduğu yönündedir. Bu aşamada, stres, kaygı ve tükenmişlik yaşayan öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğine ilişkin rol algılarında, eylemlerinde ve davranışlarında pek çok değişme meydana gelmektedir (Girgin ve Baysal, 2006). Öğretmenlik mesleği genel olarak öğretmenlerin üzerindeki iş yükü fazlalığından dolayı diğer mesleklere göre stres oranı daha fazla olan bir meslektir. Öğretmenlerin diğer meslek çalışanlarına göre daha fazla stres yaşama nedenleri; eğitim-öğretim hizmetlerindeki öğrenci-öğretmen ve okul aile çatışmaları, disiplin problemleri, kalabalık sınıflar, fiziki koşullardaki yetersizlik, bürokratik işlerin çokluğu, toplumun eleştirileri, eğitim kurumları üzerindeki sosyal ve politik baskı, ödüllendirme ve karara katılım yetersizliği gibi sorunlardır. Bu gibi sorunlar öğretmenlerin hem zihinsel hem de fiziksel sağlıklarını etkilemektedir. Bu da beraberinde tükenmişlik, stres ve kaygıyı getirmektedir. Öğretmenlerde tükenmişlikle birlikte öğretme faaliyetlerinde kademe kademe azalma görülmekte ve bir süre sonra yaptığı işten zevk almamaya başlamaktadırlar. Kendilerini duygusal ve psikolojik olarak yorgun ve bitkin hissetmektedirler. Bu nedenle çalışma yaşamları kötü yönde etkilenmektedir. Tükenmişliğin Nedenleri Maslach, Jackson ve Leiter' e göre tükenmişliği açıklayan temel nedenler rol çatışması, rol belirsizliği, karar verme mekanizmasına katılım, özerklik ve sosyal destektir (Teltik, 2009). Her birey, bir örgüte girerken, bazı ihtiyaç ve beklentilerin etkisi altında davranır. Bu ihtiyaçlar karşılanmaz ve beklentiler gerçekleşmezse, o örgütün üyesi olarak morali bozulur ve verimi düşer. Aslında beklentiler ile ihtiyaçlar arasında bir neden sonuç ilişkisi vardır. Örgütteki beklentiler üstler ve astlar arasında olduğu gibi bunların kendileri veya benimsediği birey yahut gruplar için de söz

konusu olabilir. Üstün astından, astın da üstünden bekledikleri daha çok formal davranışı, diğerleri ise informal davranışı yaratır (Bursalıoğlu,1987). Tükenmişliğe etki eden faktörler incelendiğinde bunlardan bir kısmı kişisel nedenlerden, bir kısmı ise kişinin yaşadığı çevreden kaynaklanmaktadır (Aksoy, 2007): Tükenmişliğin Sonuçları; Tükenmişliğin sonuçları incelendiğinde işi savsaklama, işi bırakma eğilimi ve niyetinde artış, hizmetin niteliğinde bozulma, işe izinsiz gelmeme, izin sonunda rapor vb. yollarla izni uzatma eğilimi, işte ve iş dışında insan ilişkilerinde bozulma ve uyumsuzluk eğilimi, eş ve aile bireylerinden uzaklaşma eğilimi, düşük iş performansı, iş doyumsuzluğu, sebepsiz hastalanma eğilimleri, işteki yaralanma ve iş kazalarında artma gibi olumsuz sonuçlar görülmektedir (Çam, 1995; Çam, 1992: Akt. Başol ve Altay, 2009). Tükenmişlik yaşayan insanların çok karmaşık duygular yaşadığı, bunun sonucu olarak birçok davranış bozukluğu gösterdiği gözlenmiştir. Tükenmişliğin sonucu olarak ortaya çıkan önemli sonuçlardan bazıları şunlardır (Izgar, 2001): Bu araştırmada, sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan ve olmayan okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokullarda, bağımsız anaokullarında ve özel okullarda anasınıflarında görev yapan 195 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada öğretmenlerin demografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu", öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerini belirlemek amacıyla Maslach ve Jackson (1981) tarafından geliştirilen Maslach Tükenmişlik Envanteri kullanılmıştır. Veriler SPSS'e girilerek t-Testi ve ANOVA ile analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Kaynaştırma

Sınıflarında Özel Gereksinimli Çocuk Olan ve Olmayan Çocukların Sosyal Yetkinliklerinin İncelenmesi

Berrin Akman[1], **Dila Nur Yazıcı**[2]

[1]Hacettepe Üniversitesi
[2]Ondokuz Mayıs Üniversitesi
*Corresponding author: yazcdila@gmail.com

Özet

Sosyo-duygusal gelişim, çocuğun duygularının farkında olması, kendini tanıması, hangi durumda nasıl davranacağını bilerek duyguları üzerinde denetiminin artması ve yaşadığı topluma uyum sağlaması olarak tanımlanmaktadır. Erken çocukluk dönemi, her gelişim alanında olduğu gibi sosyal duygusal gelişimde de önemli bir yere sahiptir. Bu dönemde çocuklar ebeveynleri dışındaki kişilerle de iletişim kurmaya başlamaktadır. Özellikle okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar, hem yeni akranlarla tanışıp arkadaşlıklar kurmakta hem de farklı yetişkinlerle (öğretmen, idareciler, temizlik görevlileri, yardımcı personel, servis şoförü vb.) etkileşim içine girmektedir. Sosyal-duygusal gelişim, çocuğu tüm yaşamı boyunca etkiler ve yetişkinlik yaşamında da bu gelişim alanının özelliklerinin izlerini taşır. Çocukluktan yetişkinliğe izleri görülen sosyal-duygusal gelişimin, erken çocukluk eğitimi açısından istenilen yönde, olumlu özelliklere sahip olarak evrilmesi için birçok becerinin gelişmesi gerekmektedir. Bu beceriler arasında da sosyal yetkinlik ve duygu düzenleme becerileri önemli bir yer tutmaktadır. Erken çocukluk döneminde sosyal açıdan yetkin bir çocuğun; ebeveyni ile duygusal yönden güçlü bağlar kurmak, yetişkinlerle ve akranlarıyla olumlu ilişkiler kurmak, akranları tarafından oyun grubuna dâhil edilmek, özgüvene sahip olmak, paylaşmak, yardımlaşmak ve işbirliği yapmak gibi becerilere sahip olması beklenmektedir. Günümüzde bütünleştirme kavramının ortaya çıkmasıyla birlikte özel gereksinimi olan ve olmayan çocukların birlikte aynı eğitim kurumlarına devam etmeleri gerektiği belirtilmektedir. Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği (2009) ve Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği (2016) de çocuğun ağır ve çoklu yetersizliği olmadığı sürece tüm çocukların bir arada eğitim görmeleri gerektiğini belirtmektedir. Yapılan araştırmalar, özel gereksinimi olan ve normal gelişim gösteren çocukların bir arada eğitim görmelerinin avantajları olduğunu göstermekle birlikte, özellikle öğretmenlerle yapılan nitel araştırmalarda dezavantajları olduğunu belirten çalışmalar da bulunmaktadır. Alan yazın incelendiğinde sınıflarında özel gereksinimi olan akran bulunan çocukların sosyal yetkinlikleriyle ilgili bir araştırma olmadığı belirlenmiştir. Bu sebeple bu araştırmanın amacını sınıflarında özel gereksinimi olan ve olmayan çocukların sosyal yetkinliklerinin belirlenmesi oluşturmaktadır. Bu amaçla şu sorulara yanıt aranmıştır. 1. Sınıflarında özel gereksinimli çocuk olan erken çocukluk dönemindeki çocukların sosyal yetkinlikleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir? 2. Sınıflarında özel gereksinimli çocuk olan erken çocukluk dönemindeki çocukların sosyal yetkinlikleri sosyo ekonomik düzeye göre farklılık göstermekte midir? 3. Sınıflarında özel gereksinimli çocuk olan erken çocukluk dönemindeki çocukların sosyal yetkinlikleri okul öncesi eğitime devam etme sürelerine göre farklılık göstermekte midir? 4. Sınıflarında özel gereksinimli çocuk olmayan erken çocukluk dönemindeki çocukların sosyal yetkinlikleri

cinsiyete göre farklılık göstermekte midir? 5. Sınıflarında özel gereksinimli çocuk olmayan erken çocukluk dönemindeki çocukların sosyal yetkinlikleri sosyo ekonomik düzeye göre farklılık göstermekte midir? 6. Sınıflarında özel gereksinimli çocuk olmayan erken çocukluk dönemindeki çocukların sosyal yetkinlikleri okul öncesi eğitime devam etme sürelerine göre farklılık göstermekte midir? 7. Sınıflarında özel gereksinim olan ve olmayan erken çocukluk dönemindeki çocukların sosyal yetkinlikleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Araştırma, tarama modellerinden ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Tarama modelleri, geçmişte ve halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlarken, ilişkisel tarama modeli, iki ve daha fazla sayıdaki değişken arasındaki değişimin varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlamaktadır Araştırmanın çalışma grubunu sınıflarında özel gereksinimi olan ve olmayan akranı bulunan 150'şer çocuk oluşturmaktadır. Araştırmada demografik bilgi formu ve Sosyal Yetkinlik ve Davranış Değerlendirme-30 (SYDD-30) kullanılmıştır. Demografik bilgi formunda çocukların yaşları, cinsiyetleri, kaç yıldır okul öncesi eğitim aldıkları, ailenin aylık geliri ve sınıflarında özel gereksinimli çocuk olup olmadığı ve özel gereksinim türüyle ilgili sorular yer almaktadır. Sosyal Yetkinlik ve Davranış Değerlendirme-30 Ölçeği (SYDD-30) LaFreniere ve Dumas (1996) tarafından geliştirilmiş ve Türkçe uyarlaması Çorapçı ve diğ. (2010) tarafından yapılmıştır. Okul öncesi dönemdeki çocukların sorun belirtileri ile sosyal becerilerinin niceliğini değerlendiren 30 maddeden ve "Sosyal Yetkinlik", "Kızgınlık-Saldırganlık" ve "Anksiyete-İçe dönüklük" olmak üzere üç alt ölçeğe sahip bir ölçektir. "Sosyal Yetkinlik" alt ölçeği, çocukların akranlarıyla bir aradayken gösterdikleri işbirliği ve anlaşmazlıklara çözüm yolları aramak gibi olumlu özellikleri ölçer. "Kızgınlık-Saldırganlık" alt ölçeği, yetişkinlere karşı gelme ve akran ilişkilerinde uyumsuz ve saldırgan davranmak gibi dışsallaştırma sorun belirtilerini, "Anksiyete-İçe dönüklük" alt ölçeği ise çocukların üzgün, depresif duygu durumlarını ve grup içinde çekingenlik göstermek gibi içselleştirme sorun belirtilerini değerlendirmektedir. Verilerin analizi devam etmekte olup bulgular ilgili alan yazın ışığında tartışılacaktır.

Keywords: Özel Gereksinimi Olan Çocuk, Sosyal Yetkinlik, Erken Çocukluk Eğitimi

2014-2018 Yılları Arasında Yayınlanan Otizmli Çocuklar ve Aileleri İçin Geliştirilmiş Olan Erken Müdahale Programlarına Ait Yayınların İncelenmesi

Dila Nur Yazıcı[1], **Berrin Akman**[2]

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi
[2]Hacettepe Üniversitesi
*Sorumlu yazar: yazcdila@gmail.com

Özet

Çocukların, sağlıklı ve devamlı bir toplumun mihenk taşı olduğu düşünüldüğünde, onların yüksek nitelikli, sağlıklı, gelişimlerini her anlamda destekleyen bir toplumda yaşamaları son derece önemlidir. Bununla birlikte her çocuk sağlıklı ya da nitelikli bir çevrede doğmamaktadır. Bu noktada devreye giren erken müdahale; gelişimsel yetersizliği, çevresel ve/veya biyolojik olarak risk altında olan bebek ve çocukların, gelişimlerini en iyi şekilde sürdürmelerini sağlamak amacıyla çocuğa, ebeveynlerine ve bakıcılarına destek sağlayan amaçlı bir süreç olarak tanımlanmaktadır. ABD'de 1930'lu yıllarda başlayan erken çocukluk eğitiminin bir parçası olan erken müdahale programlarına özel gereksinimi olan çocuklar öncelikle alınmamış olup, 1960'lı yıllardan itibaren bu çocuklar ve aileleri için müdahale programları geliştirilmeye başlanmıştır. Kanner'in 1943 yılında yayınladığı makalesinden itibaren hayatımızda olan ve son yayınlanan rapora göre her 59 çocuktan birinde görülen otizm spektrum bozukluğu için araştırmacılar giderek artan bir ivmeyle hem çocuklar hem de aileleri için erken müdahale programları hazırlamaya devam etmektedir. Buradan hareketle bu araştırmanın amacını 2014-2018 yılları arasında sonuçları yayınlanmış olan erken müdahale programlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla şu sorulara yanıt aranmıştır. 1. Hazırlanan programların geliştirildiği ülkeler nerelerdir? 2. Hazırlanan müdahale programları ne temellidir? 3. Hazırlanan müdahale programları hangi yöntemle desenlenmiştir? 4. Hazırlanan müdahale programlarının süresi ne kadardır? 5. Hazırlanan müdahale programlarının çalışma grubunu kimler oluşturmaktadır? 6. Hazırlanan müdahale programlarının etkililiğini belirlemek için hangi ölçme araçları kullanılmıştır? 7. Hazırlanan müdahale programlarının çıktıları nelerdir? Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılarak desenlenmiştir. Durum çalışması, "… araştırmacının bir durumu, programı, olayı, eylemi, süreci ya da bir ya da daha fazla bireyi derinlemesine analiz ettiği araştırma deseni" olarak tanımlanmaktadır (Creswell, 2008). Araştırmanın çalışma grubunun seçiminde amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örneklemede amaç, kalite güvence çalışmalarında olağan bir strateji olan, önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların gözden geçirilmesi ve çalışılmasıdır (Patton, 2002; Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada incelenecek makalelerin belirlenmesinde getirilen ölçütler; makalelerin 2014 ile 2018 yılları arasında yayınlanmış olması ve otizmli çocuklar ve aileleri için geliştirilmiş olmasıdır. Bu kriterleri sağlayan 35 çalışma araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen "Makale İnceleme Formu" kullanılmıştır. Makale İnceleme Formu oluşturulurken ilgili alan yazın taranmış ve uzman görüşlerinin ardından son hali verilmiştir. Verilerin analizinde

doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında yazılı bilgi içeren materyallerin analizini kapsar. Araştırma sonucunda programların ABD, Türkiye, Fransa, Çin gibi farklı ülkelerde hazırlandığı, müdahale programlarının aile, akran, internet, video, uygulama temelli gibi farklı alt yapılarda hazırlandığı, yöntemlerde nicel ve karma yöntemlerin kullanıldığı, programların sürelerinin temel aldıkları konu ve yönteme göre farklılık gösterdiği, programların otizmli çocuklar için, aileler için ya da hem aile hem çocuk için hazırlandığı, ölçme araçlarında otistik özellikler için ADI, ADOS, GARS gibi farklı ölçeklerin kullanıldığı, uyum davranışları için genellikle Vineland Sosyal Uyum ve Davranış Ölçeği'nin kullanıldığı, ebeveynler için Ebeveyn Stres İndeksi, Genel Sağlık Anketi, Aile Fonksiyonları Ölçeği'nin kullanıldığı görülmüştür. Araştırma sonuçları farklılık göstermekle birlikte ebeveynlerin streslerinde, anksiyete durumlarında ve depresyon düzeylerinde azalma, fonksiyonel olmayan ebeveynlik davranışlarında azalma, OSB'li çocukla etkileşimlerinde artış ve OSB ile ilgili bilgi düzeylerinde artış olduğu; Çocuklarda ise davranış problemleri ve OSB puanlarında azalma, oyun becerilerinde artış, ebeveynlerle, diğer yetişkinlerle ve akranlarla etkileşimde artış, dil gelişiminde artış, iletişim becerilerinde artış, ortak dikkat, odaklanma, sıra alma, uyum ve dikkat becerilerinde artış ile sosyal etkileşimlerinde artış olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Erken Müdahale, Otizm, Aile

Gönüllü Çalışmalarda Yer Alan Eğitimcilerin Kronik Hastalığa Sahip Çocuklara İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Güner Özdoğru[1], **Sümeyye Gürkan**[2], **Ayşe Şengel**[3] *, **Melek Okur**[1]

[1]İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü
[2]İstanbul Büyükşehir Belediyesi Psikolojik Danışmanlık Merkezi
[3]Açı Schools
*Sorumlu yazar: aysesengel@gmail.com

Özet

Amaç

Günümüzde gelişen tıp bilimi ve teknoloji sayesinde çocuk ve yetişkinlik dönemi kronik hastalıklarının tanılanması ve hastalıkla mücadelenin önemi artmış, bireylerin yaşam kalitesini artırmaya yönelik çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. T.C Sağlık Bakanlığı kronik hastalığı; "tam olarak tedavi edilemeyen ve iyileşme göstermeyen uzamış durumlar" olarak tanımlamaktadır. Bugün birçok çocuğun çevresel veya genetik kökenli karşımıza çıkabilen kronik hastalıklarla mücadele ettiği görülmekte, bireysel veya çevresel farkındalığın ve hastalığa yönelik eğitimlerin arttığı bilinmektedir. Kronik hastalığa sahip tüm bireyler gibi çocuklar da hastalığın sürekli devam ettiği ve kötüleşme olasılığı olduğunu bilerek yaşamakta ve sürecin belirsizliğinden olumsuz etkilenmektedir. Bu nedenle hastalıkla mücadele sürecinde çocukların, bulundukları her ortamda fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak desteklenmesi ve çocuklarla iletişim halinde olan bireylerin farkındalık düzeylerinin artırılması önemlidir. Yapılan çalışmalarda gönüllülük hizmetine katılan bireylerde farkındalığın yüksek olduğunu bilgisi mevcuttur. Özellikle çocukluk ve ergenlik döneminde bireyler günün büyük çoğunluğunu eğitim kurumlarında geçirmektedir. Bu nedenle aileler kadar eğitimcilerden de, kronik hastalıklar hakkında bilgi sahibi olmaları, kronik hastalıklı çocukları her yönüyle desteklemeleri beklenmektedir. Bu çalışma gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda çalışan eğitimcilerin kronik hastalığa sahip çocuklara ilişkin tutumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Kesitsel analitik bir araştırma olan çalışma, 15 Ocak – 15 Mart 2019 tarihleri arasında İstanbul'da yaşayan, gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda hizmet veren 156 eğitmenle yapıldı. Çalışmada Bilgi Toplama Formu ve Kronik Hasta Çocuklara İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği kullanıldı. Veriler SPSS 21,0 istatistik programı kullanılarak değerlendirildi. Analizlerde Tanımlayıcı İstatistik, Mann Whitney U, Kruskal-Wallis ve Pearson Korelasyon Analizi ve Çoklu Regresyon Testi kullanıldı.

Bulgular

Bu çalışmaya katılan 156 eğitmenin 27'si (%17.3) erkek, 129'u (%82.7) kadındır. Bu kişilerin 44'ü (%28.2) 18-30 yaş, 95'i (%60.9) 31-45 yaş, 17 kişi (%10.9) yaş aralığındadır. Katılımcıların; 57'si (%36.5) bekar, 99'u (%63.5) evlidir; 100'ü (%64.1) kamu kuruluşunda, 56'sı (%35.9) özel sektörde çalışmaktadır. Çalışma süresi olarak 26'sı (%16.7) 1-3 yıl, 13'ü (%8.3) 3-5 yıl, 23'ü (%14.7) 5-10 yıl, 94'ü (%60.3) 10 yıl ve üzeridir. Katılımcıların 126'sı

(%80.8) yüksekokul/lisans, 30'u (%19.2) yüksek lisans/ doktora programı mezunudur. Yapılan analizler sonucunda, çalışmaya katılan eğitimcilerin Kronik Hasta Olan Çocuklara İlişkin Öğretmen Tutumu Ölçeği toplam puanları yüksek bulunmuş ve toplam puanlar ile cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma alanı, alan deneyimi, mezun olunan okul programı, eğitimcilerin çalışma sınıfında kronik hastalığı olan öğrenci varlığından haberdar olma durumu gibi bağımsız değişkenler aralarındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı farklılığa yol açmadığı görülmüştür ($p>0.05$).

Sonuç

Gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda çalışan eğitimcilerin kronik hastalığa sahip çocuklara ilişkin tutumlarının çalışılan cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma alanı, alan deneyimi, mezun olunan okul programı, eğitimcilerin çalışma sınıfında kronik hastalığı olan öğrenci varlığından haberdar olma durumu gibi bağımsız değişkenlerden etkilenmediği ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada elde edilen bulgular çerçevesinde gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda çalışan eğitimcilerin, kronik hasta olan çocuklara ilişkin öğretmen tutum puanlarının yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Buradan çıkışla; gönüllü çalışmalarda bulunmak, eğitimcilerin kronik hastalıklı çocuklara ilişkin tutumları cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma alanı, alan deneyimi, mezun olunan okul programı, eğitimcilerin çalışma sınıfında kronik hastalığı olan öğrenci varlığından haberdar olma durumu gibi değişkenlerden etkilenmeksizin, kronik hasta olan çocuklara ilişkin öğretmen tutum puanlarının yüksek oluş nedeni olarak gösterilebilir. Literatürde yapılmış örnekler incelendiğinde; eğitimde kronik hastalığı olan çocuklarla karşılaşma oranı yüksek olduğu görülmüştür ve bu nedenle eğitimcilerin her yönden bilgi sahibi olması ve farkındalığını artırıcı faaliyetlerde bulunmasının önemine değinilmiştir. Sonuç olarak; çalışmanın örneklem sayısının artırılarak eşit dağılıma ulaştırılması, eğitim programları hazırlanarak eğitimcilerin bilgi düzeyinin ve farkındalığının artırılması, kronik hastalığa sahip çocuklarla çalışmaların yapılması ve bu sonuçlar doğrultusunda çalışmanın tekrar edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kronik Hastalık, Eğitimci, Tutum, Kronik Hastalıklı Çocuk

Görme Engelli Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi "insanlar, Yerler ve Çevreler" Öğrenme Alanına Yönelik İhtiyaçları

Ufuk Şimşek[1], **Mehmet Kadir Coşkun**[2] *, **Fatih Kayaalp**[3], **Sinan Akdağ**[1]

[1]Atatürk Üniversitesi
[2]Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
[3]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
*Corresponding author: mkadircoskun@gmail.com

Özet

Bulunduğumuz bilgi çağında Sosyal Bilgiler eğitiminin temel amacı, bilimin farkında olan bir toplum oluşturmak ve çağın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmek olduğu görülmektedir. Bu nedenle eğitimde eşitlik ilkesi gereği, herhangi bir özrü olmayan öğrenciler ile görme yetersizliği olan öğrencilere uygulanan öğretim programları arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. Ancak görme yetisine sahip olan öğrenciler ile görme yetersizliği olan öğrencilere uygulanan öğretim programları arasında herhangi bir farklılığın bulunmaması var olan eşitlik ilkesi ile ters düşmektedir. Çünkü farklı özelliklere sahip öğrencilere aynı eğitim programını uygulamak görme duyusundan yoksun olan öğrencileri oldukça devajantajlı bir konumuma düşürmektedir. Bu durum görme duyusunun ön planda olduğu sosyal bilgiler dersinde daha da belirgin hale gelmektedir. Çünkü sosyal bilgiler dersinin soyut konular içermesi nedeni ile öğrenciler tarafından anlaşılmada güçlük çekilen derslerin başında gelmektedir. Bu zorluk özellikle özel eğitime gereksinim duyan görme yetersizliğine sahip öğrencilerde daha da belirginleşmektedir. Sosyal bilgiler dersi öğrenme alanından biri olan "İnsanlar Yerler ve Çevreler" içerisinde yer alan konular, diğer birçok konu gibi kavramlar açısından oldukça zengin bir potansiyele sahiptir. Ülkemizde, Söz konusu öğrenme alanında özel eğitime yönelik çalışmaların sınırlı sayıda olduğu ve yapılan çalışmaların ise yeterli olmadığı vurgulanmaktadır. Normal gören öğrenciler kadar görme engelli öğrencilerde de bu konuda görülen kavramsal eksiklikler, bu çalışmalarda önerilen çeşitli öğretim yöntem, teknik ve tasarımla giderilebilir. Bunu gerçekleştirebilmek için görme engelli öğrencilerin özellikleri dikkate alınarak eğitimsel ihtiyaçlarının belirlenmesi önem arz etmektedir. . Buradan hareketle bu çalışma, görme engelli öğrencilerin 5. Sınıf sosyal bilgiler dersi "İnsanlar Yerler ve Çevreler" ünitesindeki öğrenme ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacı ile yürütülmüştür.

Yöntem

Çalışmada Tasarım Tabanlı Araştırma (TTA) yöntemi kullanılmıştır ve veriler üç ana aşamadan oluşacaktır. İlk aşama olan ihtiyaç analizinde görme yetersizliği yaşayan öğrencilerin sosyal bilgiler öğrenimi konusundaki bireysel öğrenme ihtiyaçlarını tespit etmeye yönelik durum çalışması yapmaktır. Bu kapsamda ihtiyaç analizi; sınıf içi gözlemler ve yarı-yapılandırılmış görüşme yoluyla yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini 2017- 2018 eğitim-öğretim yılında Erzurum il merkezinde yer alan Yakutiye Görme Engelli Okulunun 5.

Sınıfında öğrenim gören toplam 4 öğrenci (1 kız, 3 erkek) ile bu dersi yürüten total görme engelli sosyal bilgiler ders hocasından oluşmaktadır.

Bulgular

Çalışmanın ilk aşaması olan ihtiyaç analizinde görme yetersizliği yaşayan öğrencilerin sosyal bilgiler öğrenimi konusundaki bireysel öğrenme ihtiyaçlarını tespit etmeye yönelik durum çalışmasında veriler; video kamera kaydı, sosyal bilgiler gözlem formu ve öğrenci ve öğretmenleri ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilmiştir. Verilerin analiz edilmesi neticesinde elde edilen bulgulara göre, öğretmen ve öğrenciler tarafından bu konuda en büyük eksikliğin materyal alanında olduğu ileri sürülmüştür. Var olan materyallerin ise görme engellilerin ihtiyaçlarına cevap verir nitelikte olmadığı ifade edilmiştir. Derslerin ağırlıklı olarak sunum anlatımlarına dayanan ve öğretmen merkezli olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç

Öğrencilerin ders esnasında motivasyonlarının düşük olduğu ve derse ilgi göstermedikleri tespit edilmiştir. Dersin ağırlıklı olarak öğretmen merkezli ve sözel anlatımlarla dersin işlendiği belirlenmiştir. Ayrıca ilgili üniteye ilişkin öğrencilerin yanlış öğrenme ve kavram yanılgılarına sahip olduğu ve söz konusu üniteye ait kazanımlarda yer alan kavramları tam olarak öğrenmediği sonucuna varılmıştır. Bu süreçte öğretmen ve öğrencilerin görüşleri alındığı için ileriki çalışmaların öğretim sürecinin planlamasında etkili olacağı düşünülmektedir.

Keywords: Görme Yetersizliği, İnsanlar, Yerler ve Çevreler, Öğrenme İhtiyaçları, Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri.

Visually Impaired Secondary School Students' Needs for Social Studies Lesson's Learning Areas of Students, People and Places

Abstract

The main purpose of Social Studies education is to create a society that is aware of science and to train individuals who have knowledge, skills, attitudes and behaviors required by the age. For this reason, in accordance with the principle of equality in education, there is no difference between the students who have no disability and the education programs applied to the students with visual impairment. However, the fact that there is no difference between the students who have visual ability and the education programs applied to the visually impaired students is contrary to the existing equality principle. Because applying the same educational program to students with different characteristics reduces the students who lack the sense of vision to a position that is quite devulistic. This situation becomes more evident in the social studies course where vision is at the forefront. Because the social studies course contains abstract topics, it is one of the most difficult lessons for students to understand. This difficulty is especially evident in students with visual impairment who require special education. The subjects related to ''People Places and Environments'' , which is one of the area of social studies learning area, have a rich potential in terms of concepts such as many other subjects.

In our country, it is emphasized that there is a limited number of studies related to special education in the mentioned learning area and studies are not sufficient. The conceptual deficiencies seen in the visually impaired students as well as the normal students can be solved by various teaching methods, techniques and designs proposed in these studies. In order to realize this, it is important to determine the educational needs of visually impaired students by taking into consideration their characteristics. From this point of view, this study was carried out to determine the learning needs of the visually impaired students in the 5th Grade social studies lesson ”People Places and Environments“ unit. Method In this study, Design Based Research (DBR) method is used and the data will consist of three main stages. The first stage is to make a case study in order to determine the individual learning needs of students who have visual impairment during their needs analysis. In this context, needs analysis was conducted through in-class observations and semi-structured interviews. The sample of the study consisted of 4 students (1 girl, 3 boys) attending 5th grade of Yakutiye Visually Impaired School located in Erzurum city center in 2017- 2018 academic year and total visual impaired social studies instructor who conducts this course. Findings In the first phase of the study, the data of the case study to determine the individual learning needs of the students who have visual impairment in the social studies learning in the needs analysis derived from video camera recording, social information observation form and semi-structured interviews with students and teachers. According to the findings obtained from the analysis of the data, it was suggested that the biggest deficiency in the subject is the material area by the teachers and students. It is stated that existing materials do not meet the needs of visually impaired people. It was found that the lessons were mainly based on the presentations and teacher-centered. Result It was determined that the students had low motivation and did not show interest in the course. It was determined that the course was mainly focused on teacher-centered and verbal expressions. In addition, it was concluded that students related to the unit had misconceptions and misconceptions and did not fully learn the concepts of the gains in the unit. Since the opinions of teachers and students are taken in this process, it is thought that further studies will be effective in the planning of the teaching process.

Keywords: Visually Impaired People, People, Places and Environments, Learning Needs, Students and Teachers' Opinions.

Görme Yetersizliği Olan Çocuklarda Çalışma Belleği

Ramazan Çakır[1] *, Selda Özdemir[2]

[1]Beypazarı ETİ Soda A. Ş. Özel Eğitim Uygulama Okulu ve İş Okulu Beypazarı/
[2]Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Zihin Engelliler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Beytepe/
*Sorumlu yazar: cakirmzn@gmail.com

Özet

Amaç

Bellek, uyaranların kodlanarak depolanması ve bu uyaranları ilişkili durumlarda geri getirebilme kapasitesi olarak ifade edilebilir. Bellek öğrenme ile birebir ilişkilidir; yeni bilgilerin edinilmesine, akılda tutulmasına ve hatırlanarak tekrar kullanılmasına olanak sağlar. Bilişsel gelişim alanında belleğe ilişkin becerilerin gelişiminin hayati öneme sahip olduğu ve diğer tüm bilişsel becerilerin gelişimini ve sergilenmesini doğrudan etkileyebildiği düşünülmektedir. Çalışma belleği ise bilgiyi işlemleme işlevine hizmet eden ve aynı zamanda çoklu bilişsel performans görevi sağlayan bellek alt bileşenidir. Çalışma belleği akıl yürütme, kavrama, problem çözme, karşılaştırma yapma gibi karmaşık bilişsel süreçlerin gerektirdiği bilgileri kısa bir süreyle akılda tutma ve kullanmayı olanaklı kılar. Çalışma belleğinin gelişiminin erken yaşlardan itibaren kümülatif olarak ilerlediği ve ortalama on beş yaşında yetişkinlik düzeyine ulaştığı çalışmalarda belirtilmektedir. Ayrıca dört yaşından itibaren çalışma belleğinin alt becerilerine ilişkin ölçümler yapılabileceği ama ölçümlemelerin olağan gelişimde yedi yaşından itibaren sağlıklı ve yordayıcı sonuçlar vereceği bildirilmektedir. Doğumdan itibaren görsel uyaranlarla karşılaşma ve bu uyaranların bellekte yer edinmesinin nesneleri tanıma, nesne- eylem şemaları oluşturma, imgeler kurarak çevredeki durumları anlamlandırabilme ve zihinde hayali canlandırmalar yapabilme becerileri açısından önemli olduğu kabul edilmektedir. Tüm duyuların yaşantısal deneyimler ve öğrenmeler açısından işlevsel ve gerekli olduğu bilinmesine rağmen çalışmalar görme duyusunun öğrenme kanalı ve öğrenme kaynağı olarak büyük rol üstlendiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle görme yetersizliği sergileyen çocuklarda gözlemlenen görme sınırlılıkların çalışma belleğinin ve ilişkili diğer gelişim alanlarının gelişmesinde bozulmalara veya gecikmelere neden olabileceği alan yazında açıklanmaktadır. Çocukta görme kaybı yaşanmasının veya çocuğun görme duyusundan tamamen yoksun olması durumunun kişisel yaşantı deneyimlerinde eksikliklere, hareket deneyimlerinde sınırlılıklara, oyun davranışlarının süresi, niteliği veya karmaşıklığında akranlardan farklılaşmasına ve sosyal etkileşime dahil olmada sınırlılıklara neden olabileceği düşünülmektedir. Görme kaybının miktarı, niteliği, doğuştan olup olmaması ve çocuğun ışık algısına sahip olup olmaması çocukların görsel bilgiyi edinerek kullanabilmelerini ve aynı zamanda bilişsel gelişim başta olmak üzere diğer gelişim alanlarını oldukça etkilemektedir. Görme yetersizliği çocukların bilişsel gelişimini üç farklı şekilde olumsuz etkileme potansiyeline sahiptir. Görsel uyaranlardan yoksun olunması durumu çocuğun yaşantı türünde, yaşantıların öğreticilik niteliğinde, yaşantı sıklığında sınırlılıklar yaratabilir (1), çocuğun bulunduğu ortamda hareket etmesinde, çevresini keşfedip yeni uyaranlarla karşılaşma sıklığında sınırlılıklar yaratabilir (2) ve bulunduğu ortam ve

çevresindeki kişi, nesne ve diğer şeylerle etkileşimde bulunma sıklığı, süresi ve niteliğinde sınırlılıklar yaratabilir (3). Görme yetersizliği yaşayan çocuklarda çalışma belleği gelişimine ilişkin yapılan araştırmalar oldukça sınırlı olmasına rağmen sonuçlar diğer gelişim alanlarında olduğu gibi görme yetersizliğinin doğuştan olup olmaması, görme kaybı düzeyi, niteliği ve erken dönemlerde çocuğa yönelik erken müdahale programlarının uygulanıp uygulanmaması gibi değişkenlere bağlı olarak çalışma belleği gelişiminde farklılaşmalar olabileceğini göstermektedir. Ayrıca pek çok araştırma sonucu çalışma belleğinin temel akademik öğrenme alanlarından dil edinimi, okuma, yazma ve matematik becerileri ile bu becerilerin yetersizlik boyutu olan özgül dil bozukluğu, okuma güçlüğü, yazılı anlatım güçlüğü ve matematik öğrenme güçlüğü açısından önemli bir yordayıcı olduğuna işaret etmektedir. Bu çalışma bellek, çalışma belleği, çalışma belleğinin alt boyutları, güncel çalışma belleği araştırmaları, olağan gelişim gösteren çocuklarda çalışma belleği gelişimi ve görme yetersizliğinden etkilenmiş olan çocuklarda gelişiminin incelenmesini amaçlamaktadır.

Yöntem

Bu çalışma bir alan yazın derlemesidir. Çalışma kapsamında ulusal ve uluslararası bilimsel araştırmalar incelenerek, alan yazında yer alan bulgular sentezlenmiş ve görme yetersizliği yaşayan çocuklarda çalışma belleği gelişimine ilişkin bilimsel bilgi ortaya konulmuştur.

Sonuç

Görme yetersizliği çocukların bilişsel gelişimi ve ilişkili diğer alanlarda bozulma, gecikme veya farklılaşmalara neden olabilmektedir. Tüm bilişsel becerilerin gelişimi ve sergilenmesi birbirleriyle ciddi düzeyde ilişkidir. Bu bağlamda görme yetersizliği yaşanması durumu diğer gelişim alanlarında olduğu gibi çalışma belleği gelişiminde de farklılaşmalara ve bozulmalara yol açabilmektedir. Uluslararası ve ulusal alan yazında görme yetersizliği olan çocuklarda çalışma belleği gelişimine ilişkin çok sayıda çalışma olmamasına rağmen çalışma belleğinin diğer bilişsel becerilerle birlikte ele alındığı araştırmalara ulaşmak mümkündür. Araştırmalar çalışma belleğinin Zihin Kuramı ve yürütücü işlevler başta olmak üzere farklı bilişsel fonksiyonlarla ve sosyal beceriler geliştirerek uygun bağlamlarda kullanabilme gibi becerilerle yakın ilişkili olduğunu ve görme yetersizliği yaşayan çocukların çalışma belleği performanslarında akranlarına yakın, eşdeğer veya daha yüksek skorlar elde edebileceğini göstermektedir. Araştırmalarda bu durumun görme kaybının miktarı, doğuştan olup olmadığı, erken müdahale programlarından yararlanma, erken dönemde nitelikli etkileşim ve görsel ve işitsel açıdan zenginleştirilmiş ortamlara erişimin sağlanıp sağlanamamasıyla ilişkili olabileceği bildirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Belleği (Işleyen Bellek), Görme Yetersizliği, Bilişsel Gelişim, Bilişsel Beceriler.

Görme Yetersizliği Yaşayan 5-10 Yaşları Arasındaki Çocukların Çalışma Belleği Performanslarının İncelenmesi

Ramazan Çakır[1] *, Selda Özdemir[2]

[1]Beypazarı ETİ Soda A. Ş. Özel Eğitim Uygulama Okulu ve İş Okulu Beypazarı/
[2]Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Zihin Engelliler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Beytepe/
*Sorumlu yazar: cakirmzn@gmail.com

Özet

Amaç

Doğumdan itibaren duyu organlarımızla edindiğimiz uyaranları algılayabilme, akılda tutabilme ve ilişkisel temeller oluşturarak gereksinim durumlarında kullanabilme yeteneğimiz kümülatif olarak ilerlemektedir. Bu sürecin işleyişi bellek fonksiyonları sayesinde gerçekleşir ve bellek insanlar için hayati derecede öneme sahip bir bilişsel yapı olarak kabul edilir. Öğrenmenin gerçekleştirilmesi, yaşantıların akılda tutularak kalıcı anıların oluşturulması ve sonrasında hatırlanabilmesi bellek fonksiyonlarının sağlıklı çalışması yoluyla gerçekleşmektedir. Bu açıdan bakıldığında bellek fonksiyonları insan yaşamı açısından büyük önem arz etmektedir. Çalışma belleği terimi Baddeley (2010) tarafından "sorgulama, okuduğunu anlama ve öğrenme gibi kompleks görevlerle karşılaştığımızda zihnimizde bilgileri tutabilmek ve geri getirerek işlemleyebilmek için gerekli olan bilişsel yapı" olarak tanımlanmıştır. Çalışma belleği dilin edinilmesi, akıl yürütme, problem çözme gibi zor bilişsel performansların sergilenmesi için işlevler gerektiren bir sistem olmasıyla birlikte bilişsel bilgi yükünün depolandığı ve kullanıldığı bir kaynak olarak da ele alınmaktadır. Bu kaynak belli yaşantı ve niteliklere bağlı olarak kişiden kişiye farklılık gösterebilmektedir. Çalışma belleğinin gelişiminin erken yaşlardan itibaren kümülatif olarak ilerlediği ve ortalama on beş yaşında yetişkinlik düzeyine ulaştığı çalışmalarda gösterilmektedir. Bireylerin çalışma belleği performanslarını saptayabilmeyi bu amaç için tasarlanmış çeşitli test ve ölçeklerler olası hale getirmektedir. Ayrıca çalışmalar dört yaşından itibaren çalışma belleğinin alt becerilerine ilişkin ölçümler yapılabileceği ama ölçümlemelerin olağan gelişimde yedi yaşından itibaren sağlıklı sonuçlar vereceğini bildirilmektedir. Erken yaşlarda görsel uyaran girdilerinin benimsenmesi ve bellekte yer edinmesinin nesneleri tanıma, imgeler oluşturarak çevredeki durumları anlamlandırabilme ve zihinde hayali canlandırmalar yapabilme becerileri açısından önemli olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle görme yetersizliği sergileyen çocuklarda gözlemlenen sınırlılıkların çalışma belleğinin ve ilişkili diğer gelişim alanlarının gelişmesinde bozulmalara neden olabileceği alan yazında açıklanmaktadır. Görme yetersizliği yaşayan çocuklarda çalışma belleği gelişimine ilişkin yapılan araştırmalar oldukça sınırlı olmasına rağmen araştırmalar görme yetersizliğinin doğuştan olup olmaması, görme kaybı düzeyi, niteliği ve erken dönemlerde çocuğa yönelik erken müdahale programlarının uygulanması gibi değişkenlere bağlı olarak gelişimde farklılaşmalar olabileceğini göstermektedir. Bu çalışma, çalışma belleği teriminin gelişimini, önemini ortaya koyarak; görme yetersizliği yaşayan 5-10 yaşları arasındaki çocukların çalışma belleği performanslarını yaş ve cinsiyet değişkenleri açısından belirlemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Bu araştırma tarama modelinde yapılmıştır ve görme yetersizliği yaşayan çocukların çalışma belleği performanslarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmada yaşları 5 ve 10 arasında değişen, görme yetersizliğinden etkilenmiş ve Ankara ilindeki iki farklı görme engelliler okulunda eğitim almaya devam eden, 15'i erkek, 9'u kız olmak üzere 24 katılımcı çocuk yer almaktadır. Katılımcılara araştırma kapsamında öncelikle sözel zeka puanının kontrol altına alınması amacıyla Wisc-R Zeka Testi (Wechsler Intelligence Scale For Children) sözel alt testleri uygulanmıştır. Bu test sonuçlarına göre sözel zeka puanı 80 puanın altında olan katılımcılar ortalama puandan düşük ve sözel zeka puanı 130 puanın üzerinde olan katılımcılar ortalama puandan yüksek skor elde ettikleri için araştırma dışında tutulmuşlardır. Katılımcıların sözel çalışma belleği skorlarının belirlenebilmesi için 5-10 Yaş Grubu Çocuklara Yönelik Çalışma Belleği Ölçeği uygulanmıştır. Belirtilen ölçeğin görsel uyaran içermeyen altı alt testi (sözel kısa süreli bellek, rakam hatırlama, sözcük hatırlama, anlamsız sözcük hatırlama, geriye rakam hatırlama ve ilk sözcük hatırlama) katılımcı çocuklara uygulanmıştır.

Bulgular

Ölçek sonuçlarına göre görme yetersizliği olan toplam 24 çocuğun çalışma belleği puanlarının ortalaması Ort =21,87 (ss = 4,70) olarak hesaplanmıştır. Katılımcı çocukların çalışma belleği puanları ile yaşları arasındaki ilişkiyi ölçmek amacıyla yapılan analizler sonucunda, görme yetersizliği olan çocukların yaşları ile çalışma belleği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin ($p=0,001 < \alpha=0,05$ ($r=0,612^*$) olduğu bulgulanmıştır. Ölçek sonuçlarının cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğine bakıldığında görme yetersizliği olan çocukların çalışma belleği puanları ortalaması kız çocuklarında 21,11 ve erkek çocuklarında 22,33 olarak ortaya çıkmıştır. Bu ortalama puanların çocukların cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğine bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir. ($p=0,549 > \alpha=0,05$).

Sonuç

Çalışmanın bulgularına göre yaşça büyük olan katılımcı çocukların sözel çalışma belleği skorlarının yaşça daha küçük olan katılımcı çocuklara göre daha yüksek olduğu göze çarpmaktadır. Ayrıca görme yetersizliği yaşayan çocukların çalışma belleği puanları ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmada bellek ve çalışma belleğinin içeriği, alt boyutları, güncel çalışma belleği araştırmalarına yer verilmiş olup görme yetersizliği yaşayan ve normal sözel zeka puanına sahip, 5 ve 10 yaş arasındaki 24 katılımcı çocuğun çalışma belleği performansları ve bu performansın yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Belleği (Işleyen Bellek), Görme Yetersizliği, Sözel Zeka Puanı, Bilişsel Beceriler.

İşitme Yetersizliği Olan Çocuk ve Ergenlerin Yaşam Kalitelerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Beyhan Özge Yersel[1] *, Ender Durualp[2]

[1]Ankara Üniversitesi Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı Doktora
[2]Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi
*Sorumlu yazar: b.ozge2626@gmail.com

Özet

Araştırma, doğuştan işitme yetersizliği tanısı almış 8-18 yaş arasındaki çocukların yaşam kalitelerini annelere ait bazı sosyodemografik değişkenler açısından incelemek amacıyla nedensel karşılaştırmalı olarak yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubuna, Ankara il merkezinde bulunan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam eden, doğuştan işitme yetersizliği olan, majör gelişimsel bozukluğu ve nörolojik sorunları olmayan, işitme yetersizliği ve dil-konuşma bozukluğu dışında engeli bulunmayan sekiz-18 yaşları arasındaki 200 çocuğun anneleri gönüllük esasına göre dâhil edilmiştir. Araştırmanın verileri "Genel Bilgi Formu" ve Varni ve ark. (1999) tarafından geliştirilen, Çakın Memik (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan "Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇİYKÖ) Ebeveyn Formu" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde Kolmogorov-Smirnov, t, Mann Whitney U, Kruskal Wallis-H ve One Way Anovatestlerinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda; 25-35 yaşlarında, üniversite mezunu, evli, yüksek düzeyde gelir algısına sahip, eşi 25-35 yaşında ve üniversite mezunu olan anneler çocuklarının yaşam kalitesini yüksek olarak değerlendirmiştir ($p<0,05$). Bulgulardan hareketle işitme yetersizliği olan çocuk ve ailelerine yaşam kalitesini arttırmaya yönelik eğitimlerin verilmesi, danışmanlık ve destek hizmetlerin sağlanması önemli ve gerekli görülmektedir

Anahtar Kelimeler: Çocuk/ergen, İşitme Yetersizliği, Yaşam Kalitesi

The Examınatıon of the Qualıty of Lıfe Hearıng Impaıred Chıldren and Adolescents With Accordıng to Some Factors

Abstract

The study was conducted as a causal comparative study to examine the quality of life of children aged between 8 and 18, who were diagnosed with congenital hearing impairment, in terms of some sociodemographic variables of their mothers. Mothers of 200 children aged between 8 and 18 with no major developmental disabilities, neurological problems or any disabilities other than hearing impairment and language-speech disorder, attending special education and rehabilitation centers in the city center of Ankara, were included on a voluntary basis. The data of the research were collected with the General Information Form developed by the researcher, and PedsQL (Pediatric Quality of Life Inventory)- Parent Form developed by Varni et al. (1999) and adapted to Turkish Çakın Memik (2005). The data of the study was

collected using the face-to-face interview technique between March-April 2018. Kolmogorov-Smirnov, t, Mann Whitney U, Kruskal Wallis-H and One Way Anova tests were used to analyze the data. As a result of the analyses, university graduate mothers who are 25-35 years old, have a high income perception and married to university graduates aged 25-35, evaluated the quality of life of their children as high ($p<0.05$). Based on the findings, it is considered important to provide training, counseling services and support to the children with hearing impairment and their families in order to improve their quality of life.

Keywords: Child/adolescent, Hearing Impairment, Quality of Life

İşitme Yetersizliği Olan Çocukların Yaşam Kalitelerinin Çocukların Bazı Özellikleri Açısından İncelenmesi

Beyhan Özge Yersel[1] *, Ender Durualp[2]

[1]Ankara Üniversitesi Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı Doktora
[2]Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi
*Sorumlu yazar: b.ozge2626@gmail.com

Özet

Araştırma, doğuştan işitme yetersizliği tanısı almış 8-18 yaş arasındaki çocukların yaşam kalitelerinin, çocuklara ilişkin bazı özellikler açısından anne görüşlerine göre incelenmesi amacıyla nedensel karşılaştırmalı olarak yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubuna, Ankara il merkezindeki işitme yetersizliği ve dil-konuşma bozukluğu alanında eğitim veren özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine devam eden, doğuştan işitme yetersizliği olan, majör gelişimsel bozukluğu ve nörolojik sorunları olmayan, işitme yetersizliği ve dil-konuşma bozukluğu haricinde engeli bulunmayan sekiz-18 yaşları arasındaki 200 çocuğun anneleri gönüllük esasına göre alınmıştır. Çocuklara ait özelliklerin belirlenmesinde "Genel Bilgi Formu", yaşam kalitelerinin incelenmesinde Varni ve ark. (1999) tarafından geliştirilen ve Çakın Memik (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan "Çocuklar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇİYKÖ) Ebeveyn Formu" kulllanılmıştır. Araştırma verileri yüz yüze görüşme tekniği ile Mart-Nisan 2018 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin analizinde Kolmogorov-Smirnov testi, t testi, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis-H testi ve One Way Anova testlerinden yararlanılmıştır. Çocukların büyük bir çoğunluğu kız, 8-12 ve 13-18 yaşlarında ve ilkokula devam etmektedir. Araştırma sonucunda; bir kardeşe sahip, işitme yetersizliği nedeniyle kuruma devam eden bir kardeşi olan ve dil-konuşma bozukluğu olmayan çocukların yaşam kalitesinin yüksek olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Elde edilen bulgular doğrultusunda, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerince anne ve çocuklarına yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik danışmanlık ve destek hizmetlerinin sağlanması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk/ergen, İşitme Yetersizliği, Yaşam Kalitesi

The Examination of the Quality of Lıfe Hearing Impaired Children With Respect to Some Qualities of Children

Abstract

The study was conducted as a causal comparative study in order to examine the quality of life of children between the ages of 8 and 18, who were diagnosed with congenital hearing impairment according to the mother's views in terms of some characteristics of the children. Mothers of 200 children aged between 8 and 18 with no major developmental disabilities, neurological problems or any disabilities other than hearing impairment and language-speech

disorder, attending special education and rehabilitation centers in the city center of Ankara, were included on a voluntary basis. “General Information Form” was used in determining the characteristics of children, and “Pediatric Quality of Life Inventory (PedsQL)” parent form which was developed by Varni et al. (1999) and adapted to Turkish by Çakın Memik (2005) was used to determine the quality of life. The data of the study was collected using the face-to-face interview technique between March-April 2018. Kolmogorov-Smirnov, t, Mann Whitney U, Kruskal Wallis-H and One Way Anova tests were used to analyze the data. The majority of children are girls, aged between 8-12 and 13-18, and attend primary school. As a result of the study, the quality of life of children with a sibling who is attending an institution due to hearing impairment, and without language and speech disorders were higher ($p<0.05$). In light of the study, it has been suggested that special education and rehabilitation centers should provide counseling services and support to parents and their children in order to improve their quality of life.

Keywords: Child/adolescent, Hearing Impairment, Quality of Life

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler Açısından Bir Dördüncü Sınıf Türkçe Ders Kitabının Değerlendirilmesi

Seyhan Soğancı[1] *, **Berrin Baydık**[1]

[1]Ankara Üniversitesi

*Corresponding author: syhnktu@gmail.com

Özet

Amaç

Araştırmanın genel amacı, bir 4. Sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma metinlerinin özelliklerinin öğrenme güçlüğü olan öğrenciler açısından değerlendirilmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır: 1. Metinlerin metin türlerine göre dağılımı nedir? 2. Metinlerin okunabilirlik düzeyleri, ortalama cümle uzunlukları, ortalama sözcük uzunlukları ve sözcük sayıları nedir? 3. Resimler metinlerle ilişkili midir? 4. Başlıklar metinlere uygun mudur? 5. Metne ilişkin soruların türleri nedir?

Yöntem

Araştırma modeli Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve doküman incelemesi gerçekleştirilmiştir. Araştırma materyali Araştırmada Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı için kullanılması önerilen (MEB, 2018) Türkçe 4. Sınıf kitabında bulunan öykü, bilgilendirici ve öyküleyici bilgilendirici türde olan toplam 31 metin incelenmiştir. Kitapta toplam 39 metin bulunmaktadır. Bu metinlerden 1 oyun metni (Hacivat ve Karagöz) ve 7 şiir inceleme dışı bırakılmıştır. Verilerin toplanması ve analizi Araştırmada veri toplama süreci doküman incelemesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Veriler analiz edilirken betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Metinlerin okunabilirlik düzeyleri Yeni Okunabilirlik Düzeyi (Bezirci ve Yılmaz, 2010) formülü kullanılarak hesaplanmıştır. Bu formül bilgisayar tabanlı bir program ile uygulanmaktadır. Bu program aynı zamanda metinlerdeki cümle sayısını, sözcük sayısını ve hece sayısını da hesaplamaktadır. Bu çalışmada metinlerdeki cümle, sözcük ve hece sayısı da bu programla hesaplanarak elde edilmiştir. Metinlerin ortalama cümle uzunluğunu hesaplamak için toplam sözcük sayısı toplam cümle sayısına bölünmüştür. Ortalama sözcük uzunluğunu hesaplamak için metindeki toplam hece sayısı toplam sözcük sayısına bölünmüştür.

Bulgular

Araştırma soruları çerçevesinde elde edilen bulgular şu şekildedir: "Okuma kültürü" temasında 3 bilgilendirici metin ve 1 öykü; "Atatürk ve milli mücadele" temasında 3 bilgilendirici metin ve 1 öykü; "teknoloji" temasında 1 bilgilendirici ve 2 öyküleyici bilgilendirici metin; "doğa ve evren" temasında 1 bilgilendirici ve 3 öyküleyici bilgilendirici metin; "milli kültürümüz" temasında 2 bilgilendirici metin ve 2 öykü; "sağlık ve spor" temasında 3 bilgilendirici metin ve 2 öykü; "sanat" temasında 1 bilgilendirici metin, 2 öyküleyici bilgilendirici metin ve 1 öykü bulunmaktadır. Kitapta toplamda bilgilendirici türde 14 metne, öyküleyici bilgilendirici türde 8 metne ve 9 öyküye yer verilmiştir. Bilgilendirici metin türünde bir metin 6. sınıf, altı metin 8. sınıf, dört metin 9. sınıf, 2 metin 10. sınıf, bir

metin 12. sınıf düzeyindedir. Öyküleyici bilgilendirici metin türünde ise bir metin 4. sınıf, iki metin 6. sınıf, iki metin 8. sınıf; üç metin 9. sınıf düzeyindedir. Öykülerin biri 4. sınıf, dördü 6. sınıf, biri 8. sınıf ve bir diğeri de 10. sınıf düzeyindedir. Metinlerin ortalama cümle uzunluğu 4.46 ile13.16 arasında, ortalama sözcük uzunluğu ise 2.40 ile 3.14 arasında değişmektedir. Metinleri uzunlukları açısından incelediğimizde bilgilendirici metinlerde sözcük sayısı 79 ile 309, öyküleyici bilgilendirici metinlerde 105 ile 436 ve öykülerde ise 81 ile 460 arasında değişmektedir. Bilgilendirici metinlerin beşinde resim metne uygun iken, sekizinde kısmen uygundur. Bir metinde ise resim yoktur. Öyküleyici bilgilendirici metinlerin üçündeki resimler metne uygun iken, beşinde kısmen uygundur. Öykülerin dördünde resimler metne uygun iken, üçünde kısmen uygun ve ikisinde ise metne uygun değildir. Bilgilendirici metinlerin onikisinde başlık metne uygun iken, birinde uygun değildir ve bir metnin ise başlığı yoktur. Öyküleyici bilgilendirici metinlerin tümünde başlık metne uygundur. Öykülerin yedisinde başlık metne uygun iken, birinde uygun değil ve diğer birinde ise kısmen uygundur. Bilgilendirici metinlerin sonundaki metne ilişkin soru sayısı 3 ile 7 arasında değişmektedir. Bu tür için verilen yüzeysel soru sayısı 3 ile 5 arasında iken, yorumlayıcı soru sayısı 1 ile 5 arasında değişmektedir. Ondört bilgilendirici metnin onunda yorumlayıcı sorulara hiç yer verilmemiştir. Öyküleyici bilgilendirici metinlerin sonundaki metne ilişkin soru sayısı 3 ile 4 arasında değişmektedir. Sekiz öyküleyici bilgilendirici metnin yalnızca birinde yorumlayıcı soruya yer verilmiştir. Diğer yedi öyküleyici bilgilendirici metinde yalnızca yüzeysel sorular yer almaktadır. Dokuz öyküdeki soru sayısının 3 ile 5 arasında olduğu görülmüştür. Öykülerdeki yüzeysel soru sayısı 2 ile 5 arasında değişirken, yalnızca 2 metinde birer yorumlayıcı soru yer almaktadır.

Sonuç

Kitaptaki metin türlerinin eşit dağıldığı söylenebilir. Metinlerin büyük bir kısmının dördüncü sınıf düzeyinin çok üstünde olduğu görülmüştür. Metinlerin bir kısmında resimlerin ve başlıkların metne kısmen uygun olduğu ya da uygun olmadığı belirlenmiştir. Ondört bilgilendirici metnin onunda yorumlayıcı soruya hiç yer verilmemiştir. Sekiz öyküleyici bilgilendirici metnin yalnızca birinde yorumlayıcı soruya yer verilmiştir. Öykülerin yalnızca ikisinde birer yorumlayıcı soru yer almaktadır. Sonuç olarak, metinlerin tüm öğrenciler için güç olduğu; öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin özellikle zorluk çektiği yorumlayıcı sorulara yer verilmemesinin onların bu sorularla karşılaşma fırsatını azalttığı; resimlerin ve başlıkların bir kısmının kısmen uygun ya da uygun olmamasının öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin metinleri anlamalarını ve metin hakkında düşünmelerini zorlaştıracağı düşünülmektedir.

Keywords: Türkçe Ders Kitabı, Okunabilirlik, Anlaşılabilirlik, Metin Türü, Öğrenme Güçlüğü

Evaluation of Texts in a Fourth Grade Turkish Language Art Book in Terms of Students With Learning Disabilities

Abstract

Purpose

The general aim of the study is to evaluate the characteristics of reading texts in a Fourth Grade Turkish textbook in terms of students with learning difficulties. In response to this general aim, the following questions were answered in the study: 1. What is the distribution of

the texts according to genres? 2. What are the readability levels, the number of average sentence lengths, average word lengths, and number of words of the texts? 3. Are the illustrations related with the texts? 4. Are the headings related with the texts? 5. What are the question types of the texts?

Method

Research model In the study, qualitative research method was used and document analysis was carried out. Research material A total of 31 texts, including stories, informative and narrative information types in a Fourth Grade Turkish Language Art Book published by Ministry of National Education (MoNE) for 2018-2019 academic year was examined in the study. There are 39 texts in the book. One playbook (Hacivat and Karagöz) and 7 poems of these texts were excluded from the study. Data collection and analysis In the study, data collection process was carried out through document analysis. Descriptive analysis method was used to analyze the data. The readability levels of the texts were calculated using the New Readability Level formula (Bezirci and Yılmaz, 2010). This formula is implemented with a computer-based program. The program also calculates the number of sentences, the number of words, and the number of syllables in the texts. In this study, the number of sentences, words and syllables in the text was calculated by this program. In order to calculate the average sentence length of the texts, the total number of words was divided by the total number of sentences. To calculate the average word length, the total number of syllables in the text was divided by the total number of words.

Results

The findings of the research questions are as follows: There are 3 informative texts and 1 story in the theme of “reading culture”; 3 informative texts and 1 story in the theme of “Atatürk and the National Struggle”; 1 informative and two narrative informative texts in the theme of “technology”; 1 informative and 3 narrative informative text in the theme of “nature and universe “; 2 informative texts and 2 stories in the theme of ”national culture“; 3 informative texts and 2 stories in the theme of “health and sports”; and 1 informative texts, 2 narrative informative texts and 1 story in the theme of “art”. In the book, 14 texts of informative type, 8 texts of narrative informative type and 9 stories are included. One of the informative texts is at 6th, six of them are at 8th, four of them are at 9th, two of them are at 10th, and one of them is at 12th grade level. One of the narrative informative texts is at 4th, two of them are at 6th, two of them are at 8th, and the other three one are at 9th grade level. One of the story is at 4th, four of them are 6th, one of them is at 8th, and the other one is at 10th grade level. The average sentence length of the texts ranges from 4.46 to 13.16 and the average word length ranges from 2.40 to 3.14. When we examine the texts in terms of lengths, the number of words are between 79 and 309 in the informative texts, between 105 and 436 in the narrative informative texts and between 81 and 460 in the stories. In five of the informative texts, the picture corresponds to the text, while eight of them are partially appropriate. In one of the texts there is no picture. While the pictures in three of the narrative informative texts are appropriate for the text, they are partially appropriate in five of texts. In four of the stories, pictures are appropriate for the text, three of them are partially appropriate, and in two texts, they are not appropriate for the text. While in twelve of the informative texts, titles are not are appropriate for the text, in one of the text, it is not appropriate for the text and

in one text, there is no title. All the titles of informative texts are corresponds to the text. In seven of the stories, the titles are appropriate to the texts, for one of the texts, the title is not appropriate and for the other one it is partially appropriate. The number of questions at the end of the informative texts varies between 3 and 7. The number of literal questions changed between 3 and 5, and the number of interpretive questions is between 1 and 5 for the informative texts. Ten of the fourteen informative texts do not include interpretive question. The number of questions at the end of stories varies between 3 and 4. Only one of the narrative informative texts includes interpretive questions. The other seven narrative informative texts contain only literal questions. The number of questions in the nine stories was between 3 and 5. The number of literal questions in the stories ranges from 2 to 5, while only 2 stories contain an interpretive question. Conclusion It can be said that the number of the text genres in the book are equally distributed. It was seen that most of the texts were far above the 4th grade level. In some of the texts, it was determined that the pictures and titles were partially appropriate or not suitable for the text. In some of the texts, it was determined that the pictures and titles were partially appropriate or not suitable for the text. Ten of the fourteen informative texts do not include interpretive question. Only one of the eight narrative informative texts contain interpretive question. In only two of the stories, there is an interpretive question. As a result, the texts are difficult for all students; due to the lack of interpretive questions, students with learning disabilities, in particular, who have difficulty in answering this type of question, have a few opportunities to meet these questions; it is thought that some of the pictures and titles are partially appropriate or not suitable will make difficult students with learning difficulties to understand the texts and think about the text.

Keywords: Turkish Language Art Book, Readability, İntelligibility, Text Genre, Learning Disabilities

Okul Öncesi Dönemdeki Görme Yetersizliği Olan ve Gören Çocukların Gelişimsel Oyun Seviyelerinin Karşılaştırılarak İncelenmesi

Seda Karakaşoğlu[1] *, **Selda Özdemir**[2]

[1]İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü
[2]Hacettepe Üniversitesi
*Sorumlu yazar: sedakarakasoglu@gmail.com

Özet

Amaç

Gelişim alanları açısından büyük öneme sahip olan oyunun, çocukların çevreleri hakkında bilgi sahibi olmaları için dünyayı keşfetmelerini destekleyen bir araç olduğu alanyazında vurgulanmaktadır. Çocukların nesneler ve olaylar ile ilişkili gelişimsel ilerlemelerini destekleyen en etkili içeriğin oyun etkinlikleri olduğu belirtilmektedir. Araştırmacılar aynı zamanda oyunun bebeklerin ve çocukların gelişimsel seviyelerinin ölçülmesinde önemli bir rolü olduğunu savunmuşlardır. Bu bağlamda, oyunun gelişim gecikmesi olan çocukların oyunlarında izleme ve değerlendirme açısından çeşitli bakış açıları katması yönünde araştırmalar günümüzde artış göstermiştir. Araştırmacılar değerlendirme, müdahale ve müfredat etkinlikleri için oyun ile hareket edebilmeye dair bakış açısını desteklemektedir. Bu bağlamda oyunu gelişim alanı olarak değerlendiren araştırmalar öne çıkmaktadır. Görme yetersizliği olan birçok çocuğun, oyuncaklar ile motor etkinlikler yapmayı tercih etmediği ağır derecede görme yetersizliği olan çocukların oyun davranışları ile ilgili araştırmalarda belirtilmiştir. Görme yetersizliği olan bireylerin nesneleri kullanım işlevinin, mekanı tanıma ve farkındalık için kullandıkları belirtilmektedir. Bebek ve çocukların oyunları sırasında sergiledikleri davranışlarını gözlemlemenin müdahale için anlamlı bir yol olabileceğini ve çocukları daha iyi tanımak için farklı bir bakış açısı olabileceğini ifade etmektedir. Bu bağlamda görme yetersizliği olan bireylerin oyun davranışları ile ilgili değerlendirmeler ve oyun ile oluşturulan müdahale programları alanyazında dikkat çekmiştir. Birçok uzman erken müdahale araştırmalarında oyunun değerlendirilmesinin gelişimde kritik dönemler için etkili olabileceğini vurgulamaktadır. Oyunun gelişimsel açıdan değerlendirilmesi görme yetersizliği olan bireyin gelişimsel ihtiyaçları ile ilgili bilgi verdiği savunulabilmektedir. Bu araştırmanın önemi, okul öncesinde görme yetersizliği olan ve gören çocukların gelişimsel oyun seviyelerinin incelenerek iki grubun karşılaştırılmalarının yapılmasını sağlamaktır.

Yöntem

Bu araştırmada yaşları 48-72 ay arası değişen görme yetersizliği olan ve gören çocukların oyun davranışları incelenerek iki grubun karşılaştırılması yapılmıştır. Araştırmada yaşları 48-72 ay arasında değişen görme yetersizliği olan ve gören çocukların oyun davranışlarını değerlendirmek amacıyla Gelişimsel Oyun Değerlendirme (DPA) aracı kullanılmıştır. Araştırmaya az gören ve ağır görme yetersizliği olmak üzere görme yetersizliği tanısı almış otuz (30) çocuk ve gören otuz (30) çocuk katılmıştır. Araştırmaya katılan çocukların gelişimsel değerlendirmeleri, Ankara Gelişim Tarama Envanteri ile yapılmıştır. Araştırmada

görme yetersizliği olan ve gören katılımcı çocukların bilişsel ve dil gelişimlerinin gruplar arasında anlamlı farklılık göstermemesi ve katılımcı çocukların bilişsel ve dil gelişimlerinde gecikme olmaması koşulu aranmıştır. Görme yetersizliğinden etkilenen ve gören çocukların gelişimsel oyun seviyelerinin incelenerek karşılaştırılacakları bu araştırmada, çocukların gelişim seviyeleri Lifter'in Gelişimsel Oyun Değerlendirme aracına göre değerlendirilmiştir. Görme yetersizliği olan ve gören çocukların doğal oyun ortamlarında kullanacakları materyallerin niteliğinden etkilenme düzeyini kontrol altına almak için standart ve önceden belirlenmiş oyun setleri kullanılmıştır. Gelişimsel Oyun Değerlendirme aracının sekiz kategorisine yönelik oyuncak setleri oluşturulmuştur. İki grubun oyun davranışlarının incelenmesi için iki farklı oyun seti kullanılmıştır. Görme yetersizliği olan ve gören çocuklar ile bir oyun seti ile değerlendirilen oyun değerlendirme süresi en az on beş (15) dakika olarak belirlenmiştir. Görme yetersizliği olan ve gören çocukların iki oyun seti ile değerlendirilen oyun davranışları video kaydına alınmıştır. Video kaydından tabloya yazılan oyun davranışlarının tekrarı ve sayısı yazılarak kodlanması sağlanmıştır. Kodlanan oyun davranışları SPSS Programına işlenmiştir. Görme yetersizliği olan ve gören çocukların gelişimsel oyun seviyelerinin karşılaştırılması istatistiksel açıdan değerlendirilecektir.

Bulgular

Bu araştırmada, gelişimi tipik olan görme yetersizliği olan ve gören çocuklar ile çalışmak ön koşul olarak belirlenmiştir. Gelişimsel değerlendirmeler AGTE ile yapılarak gelişimsel yetersizliği veya geriliği olan katılımcılar araştırmaya dahil edilmemiştir. Görme yetersizliği olan ve gören çocukların AGTE puanlarının ortalamaları arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan t testi sonuçlarının analizinde iki grubun genel gelişim alanında aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık ($p<.05$) olduğu bulunmuştur. Ankara Gelişim Tarama Envanteri genel gelişim alt basamakları için farkı belirlemek amacıyla yapılan t testi sonuçlarının analizinde iki grubun Dil Bilişsel gelişim alanında anlamlı farklılık bulunmadığı ($p>.05$) görülmektedir. Görme yetersizliği olan bireylerin gören çocuklara göre Genel Gelişim'lerinde bulunan farklılığın, alt gelişimlere bakıldığında özellikle sosyal beceri ve öz bakım gelişim alanlarındaki farklılıklarından dolayı olduğu söylenebilmektedir. Görme yetersizliği olan bireylerin, günlük yaşamları içerisinde korumacı ebeveynlik tutumları ile karşılaşmaları ile birlikte yaşantı eksikliği olması, günlük yaşam için var olan kazanımları yeterince deneyimleyememe, fırsatların yetersiz olması dolayısıyla sosyal beceriler ve özbakım, günlük yaşam becerilerinde gecikmelerin olması kaçınılmaz olduğu belirtilmektedir. Yapılan çalışma kapsamında, bu nedenlerden dolayı görme yetersizliği olan bireylerin Dil Bilişsel gelişim alanları baz alınarak çalışma yürütülmüştür. Görme yetersizliği olan ve gören 48-72 ay arası çocuklarda gelişimsel oyun seviyesine dair verilen SPSS verilerinin çözümlenmesi devam etmektedir.

Sonuç

Görme yetersizliği olan ve gören 48-72 ay arası çocuklarda gelişimsel oyun seviyesinin karşılaştırılarak incelenmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda elde edilen bulgular alanyazına ışık tutacaktır. İlgili alanyazın ve araştırma sonuçları ilişkilendirilerek ileriye yönelik araştırmalar için öneriler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Gelişimsel Oyun Değerlendirmesi, Oyun, Görme Yetersizliği, Okul Öncesi

Evaluation of Texts in a Fourth Grade Turkish Language Art Book in Terms of Students With Learning Disabilities

Abstract

Purpose

The general aim of the study is to evaluate the characteristics of reading texts in a Fourth Grade Turkish textbook in terms of students with learning difficulties. In response to this general aim, the following questions were answered in the study: 1. What is the distribution of the texts according to genres? 2. What are the readability levels, the number of average sentence lengths, average word lengths, and number of words of the texts? 3. Are the illustrations related with the texts? 4. Are the headings related with the texts? 5. What are the question types of the texts?

Method

Research model In the study, qualitative research method was used and document analysis was carried out. Research material A total of 31 texts, including stories, informative and narrative information types in a Fourth Grade Turkish Language Art Book published by Ministry of National Education (MoNE) for 2018-2019 academic year was examined in the study. There are 39 texts in the book. One playbook (Hacivat and Karagöz) and 7 poems of these texts were excluded from the study. Data collection and analysis In the study, data collection process was carried out through document analysis. Descriptive analysis method was used to analyze the data. The readability levels of the texts were calculated using the New Readability Level formula (Bezirci and Yılmaz, 2010). This formula is implemented with a computer-based program. The program also calculates the number of sentences, the number of words, and the number of syllables in the texts. In this study, the number of sentences, words and syllables in the text was calculated by this program. In order to calculate the average sentence length of the texts, the total number of words was divided by the total number of sentences. To calculate the average word length, the total number of syllables in the text was divided by the total number of words.

Results

The findings of the research questions are as follows: There are 3 informative texts and 1 story in the theme of “reading culture”; 3 informative texts and 1 story in the theme of “Atatürk and the National Struggle”; 1 informative and two narrative informative texts in the theme of “technology”; 1 informative and 3 narrative informative text in the theme of “nature and universe“; 2 informative texts and 2 stories in the theme of ”national culture“; 3 informative texts and 2 stories in the theme of “health and sports”; and 1 informative texts, 2 narrative informative texts and 1 story in the theme of “art”. In the book, 14 texts of informative type, 8 texts of narrative informative type and 9 stories are included. One of the

informative texts is at 6th, six of them are at 8th, four of them are at 9th, two of them are at 10th, and one of them is at 12th grade level. One of the narrative informative texts is at 4th, two of them are at 6th, two of them are at 8th, and the other three one are at 9th grade level. One of the story is at 4th, four of them are 6th, one of them is at 8th, and the other one is at 10th grade level. The average sentence length of the texts ranges from 4.46 to 13.16 and the average word length ranges from 2.40 to 3.14. When we examine the texts in terms of lengths, the number of words are between 79 and 309 in the informative texts, between 105 and 436 in the narrative informative texts and between 81 and 460 in the stories. In five of the informative texts, the picture corresponds to the text, while eight of them are partially appropriate. In one of the texts there is no picture. While the pictures in three of the narrative informative texts are appropriate for the text, they are partially appropriate in five of texts. In four of the stories, pictures are appropriate for the text, three of them are partially appropriate, and in two texts, they are not appropriate for the text. While in twelve of the informative texts, titles are not are appropriate for the text, in one of the text, it is not appropriate for the text and in one text, there is no title. All the titles of informative texts are corresponds to the text. In seven of the stories, the titles are appropriate to the texts, for one of the texts, the title is not appropriate and for the other one it is partially appropriate. The number of questions at the end of the informative texts varies between 3 and 7. The number of literal questions changed between 3 and 5, and the number of interpretive questions is between 1 and 5 for the informative texts. Ten of the fourteen informative texts do not include interpretive question. The number of questions at the end of stories varies between 3 and 4. Only one of the narrative informative texts includes interpretive questions. The other seven narrative informative texts contain only literal questions. The number of questions in the nine stories was between 3 and 5. The number of literal questions in the stories ranges from 2 to 5, while only 2 stories contain an interpretive question.

Conclusion

It can be said that the number of the text genres in the book are equally distributed. It was seen that most of the texts were far above the 4th grade level. In some of the texts, it was determined that the pictures and titles were partially appropriate or not suitable for the text. In some of the texts, it was determined that the pictures and titles were partially appropriate or not suitable for the text. Ten of the fourteen informative texts do not include interpretive question. Only one of the eight narrative informative texts contain interpretive question. In only two of the stories, there is an interpretive question. As a result, the texts are difficult for all students; due to the lack of interpretive questions, students with learning disabilities, in particular, who have difficulty in answering this type of question, have a few opportunities to meet these questions; it is thought that some of the pictures and titles are partially appropriate or not suitable will make difficult students with learning difficulties to understand the texts and think about the text.

Keywords: Turkish Language Art Book, Readability, İntelligibility, Text Genre, Learning Disabilities

Okul Yöneticilerinin Zihin Yetersizliği Olan Kaynaştırma Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Uygulamalarına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Erkan Yarımkaya[1], **Tuğba Songur Karakurt**[1] *

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, Hacı Sabancı Ortaokulu, Keçiören/
*Sorumlu yazar: karakurt7255@gmail.com

Özet

Amaç

Farklı engel grupları arasında, zihin yetersizliği (ZY) olan kaynaştırma öğrencileri okullardaki beden eğitimi ve spor derslerinde en sık karşılaşılan özel gereksinimli öğrenciler arasında yer almaktadır. Okul yöneticilerinin ZY olan kaynaştırma öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarına yönelik tutumlarının yönü (olumlu-olumsuz), öğretmenlerin bu öğrencilere yönelik sunduğu etkinliklerin niteliği açısından büyük önem taşımaktadır. ZY olan kaynaştırma öğrencilerinin etkin bir şekilde beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarına katılımını destekleyen bir okul yönetimi anlayışının, bu öğrencilerin başta fiziksel gelişimleri olmak üzere tüm gelişim alanları üzerinde olumlu yönde etki oluşturacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda mevcut araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin ZY olan kaynaştırma öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarına yönelik tutumlarının incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada yanıtı aranan sorular şu şekildedir: 1) Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin ZY olan kaynaştırma öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarına yönelik tutum düzeyleri nedir? 2) Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin ZY olan kaynaştırma öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarına yönelik tutumları cinsiyet, yaş, eğitim durumu, ailede özel gereksinimli bir birey bulunması, spor yapma durumu ve kurum türü değişkenleri açısından anlamlı farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Bu araştırmada okul yöneticilerinin ZY olan kaynaştırma öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarına yönelik tutum düzeylerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşabilmek için araştırma, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçlayan nicel araştırma yaklaşımlarından betimsel tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmaya Ankara ili Keçiören ilçesindeki okullarda görev yapan 112 okul yöneticisi katılmıştır. Araştırma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilirlik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin %11.6'sı (n: 13) kadın, %88.4'ü (n: 99) ise erkektir. Okul yöneticilerinin %24.1'i (n: 27) 30-40 yaş aralığında, %59.8'i (n: 67) 41-50 yaş aralığında, %16.1'i (n: 18) ise 51 ve üzeri yaş aralığındadır. Okul yöneticilerinin %87.5'i (n: 98) lisans mezunu, %12.5'i (n: 14) ise yüksek lisans mezunudur. Okul yöneticilerinin %8'inin (n: 9) ailesinde özel gereksinimli bir birey bulunmaktayken, %92'sinin (n: 103) ailesinde özel gereksinimli bir birey bulunmamaktadır. Okul yöneticilerinin %25'i (n: 28) düzenli olarak spor yapmaktayken, %75'i (n: 84) düzenli olarak spor yapmamaktadır. Ayrıca okul yöneticilerinin

%18.8'i (n: 21) ilkokullarda, %51.8'i (n: 58) ortaokullarda, %29.5'i (n: 33) ise liselerde görev yapmaktadır. Araştırmada veriler, İlhan, Esentürk ve Yarımkaya (2016) tarafından geliştirilen "Zihin Engelli Bireylerde Sporun Etkilerine Yönelik Tutum Ölçeği (ZEBSEYTÖ)" ve "Kişisel Bilgi Formu" aracılığıyla elde edilmiştir. Verilerin analizi sürecinde ilk olarak verilerin normal dağılım gösterip göstermediği değerlendirilmiştir. Verilerin normallik değerlendirmesinde Kolmogorov-Smirnov testi ve Skewness-Kurtosis (Çarpıklık-Basıklık) değerleri dikkate alınmış ve verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Dolayısıyla okul yöneticilerinin ZEBSEYTÖ'den elde ettiği puanlar ile cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, ailede özel gereksinimli bir birey bulunması, spor yapma durumu ve kurum türü değişkenleri arasındaki farklılığın belirlenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi ve Bağımsız Gruplar t-Testi kullanılmıştır.

Bulgular

Yapılan analizler sonucunda araştırmaya katılan okul yöneticilerinin ZY olan kaynaştırma öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarına yönelik tutumlarının nispeten olumlu olduğu tespit edilmiştir (Ort: 121, Ss: 4.33, Min: 107, Maks: 132). Bunun yanı sıra, okul yöneticilerinin tutum düzeylerinin ailede özel gereksinimli bir birey bulunması (t: 2.723, p: 0.008) ve düzenli olarak spor yapma (t: 3.428, p: 0.001) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Ancak, okul yöneticilerinin tutum düzeyleri arasında cinsiyet (t: 0.747, p: 0.456), yaş (F: 1.926, p: 0.151), eğitim durumu (t: -1.458, p: 0.148) ve kurum türü (F: 0.624, p: 0.538) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür.

Sonuçlar

Araştırma bulguları ışığında, ailesinde özel gereksinimli bir bireyin bulunan ve düzenli olarak spor yapan okul yöneticilerinin ZY olan kaynaştırma öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarına yönelik daha yüksek tutum düzeyine sahip olduğu ortaya konulmuştur. Okul yöneticilerinin ZY olan kaynaştırma öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarına yönelik tutum düzeylerinde görülen farklılıkların daha derinlemesine incelenmesi için örneklem grubunun arttırılması ve nitel araştırma yöntemleri doğrultusunda veriler toplanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticisi, Beden Eğitimi ve Spor Dersi, Kaynaştırma Eğitimi, Zihin Yetersizliği Olan Öğrenci

The Investigation of the School Administrators' Attitudes Towards Physical Education and Sports Course Practices of Inclusive Students With Intellectual Disabilities

Abstract

Purpose

Among the different disability groups, inclusive students with intellectual disabilities (ID) are among the most frequently encountered students with special educational needs in physical education and sports classes in schools. The direction of school administrators' attitudes

towards physical education and sports course practices of inclusive students with ID (positive and negative) is of great importance for the quality of activities that teachers offer for these students. It is considered that a school management approach that supports the participation of inclusive students with ID in physical education and sports class practices will have a positive effect on all development areas, especially on their physical development. In this regard, the aim of the present study was to examine the school administrators' attitudes towards physical education and sports course practices of inclusive students with ID. In accordance with this purpose, the questions asked in the research are as follows: 1) What is the level of attitudes of school administrators who participated in the research towards physical education and sports course practices of inclusive students with ID? 2) Do the attitudes of school administrators who participated in the research towards physical education and sports course practices of inclusive students with ID differ significantly in terms of gender, age, level of education, presence of a person with disabilities the family, state of doing sports and the type of institution? Method: In this study, it was aimed to determine the level of school administrators' attitudes towards physical education and sports course practices of inclusive students with ID, and to examine them according to various variables. For this purpose, the study was designed in a descriptive survey model of quantitative research approaches aimed at presenting a situation that exists in the past or present. 112 school administrators working in schools in Keçiören district of Ankara participated to the study. Easy accessibility sampling method was used to determine the study group. %11.6 (n: 13) of the school administrators who participated in the study were female and %88.4 (n: 99) were male. %24.1 (n: 27) of the school administrators were in the 30-40 age range, %%59.8 (n: 67 were in the 41-50 age range, and %16.1 (n: 18) were in the 51 and over age range. %87.5 (n: 98) of the school administrators have bachelor's degree and %12.5 (n: 14) of them have master degree. While %8 (n: 9) of the school administrators had an person with special needs in their family. 92% (n: 103) did not have an with special needs in their family. While %25 (n: 28) of the school administrators regularly do sports, 75% (n: 84) of them do not sports regularly. In addition, %18.8 (n: 21) of the school administrators worked in primary schools, %51.8 (n: 58) in schools and %29.5 (n: 33) in high schools. The data of the study were obtained by "Personal Information Form" and "Attitude Scale towards the Effects of Sports in Individuals with Intellectual Disabilities (ASTESIID)" developed by Ilhan, Esenturk and Yarimkaya (2016). In the process of data analysis, firstly, the data were evaluated whether normal distribution. Kolmogorov-Smirnov test and Skewness-Kurtosis values were taken into consideration in the normalization of the data and it was found that the data showed normal distribution. Therefore, One-Way ANOVA and Independent t-Test of were used to determine the differences between the scores of the school administrators from ASTESIID and gender, age, level of education, presence of a person with disabilities in the family, status of doing sport and type of institution. Findings: As a result of the analysis, it was found that the attitudes of the school administrators who participated in the research towards the physical education and sports course of inclusive students with ID were relatively positive (M: 121, Sd: 4.33, Min: 107, Max: 132). On the other hand, it was determined that the attitudes of school administrators showed statistically significant difference according to the presence of a person with disabilities in the family (t: 2.723, p: 0.008) and the doing regularly sports (t: 3.428, p: 0.001) variables. However, it was seen that there was no statistically significant difference

between that the level of school administrators' attitudes according to gender (t: 0.747, p: 0.456), age (F: 1.926, p: 0.151), level of education (t: -1.458, p: 0.148) and type of institution (F: 0.624, p: 0.538) variables. Results: In the light of the findings of the research, it has been revealed that school administrators who have a person with disabilities family in the family and do regularly sports, have higher attitudes towards physical education and sports course practices of inclusive students with ID. In order to investigate deeply and understand the differences on the level of attitudes of school administrators towards physical education and sports course practices of inclusive students with ID, qualitative studies are suggested.

Keywords: School Administrators, Physical Education and Sports Course, Inclusive Education, Students With Intellectual Disabilities

Ortaöğretim Kurumlarındaki Kaynaştırma Öğrencilerinin Aynı Sınıfı Paylaştığı Öğrencilerle Yaşadığı Sorunlar

Salim Yurdakan[1] *, **Sabri Çelik**[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, Batıkent Şevket Evliyagil Mesleki ve Teknil Anadolu Lisesi, Yenimahalle

[2]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Ana Bilim Dalı, Teknikokullar

*Sorumlu yazar: salimyurdakan@gmail.com

Özet

Amaç

Kaynaştırma eğitimi, yetersizliği olan bireylerin kendilerini toplumdan soyutlamalarını engellemek ve bu öğrencilerin sosyalleşmelerini sağlamak amacıyla yürürlüğe konulmuştur. Bu amaçtan yola çıkarak, bir yandan yetersizliği olan öğrencilerin topluma kazandırılması, diğer yandan da normal öğrencilerin engellilerle yaşamayı öğrenmesi açısından önemlidir. Bu eğitimin hem amacı hem önemi iyi anlaşıldığı ve uygun koşullar sağlandığı takdirde, bu sistemin toplumsal yararı inkâr edilemez. Ancak uygun koşullar sağlanmadığı takdirde kaynaştırma eğitiminin amacına ulaşması mümkün değildir. Bu araştırmanın amacı ortaöğretim kurumlarında kaynaştırma eğitimi gören öğrencilerin aynı sınıfı paylaştığı arkadaşlarıyla yaşadığı sorunların incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın alt amaçları; Kaynaştırma öğrencileri aynı sınıfı paylaştığı arkadaşlarıyla en çok hangi sorunları yaşadıkları, arkadaşlarıyla ders dışarısında geçirdikleri zaman süresi, arkadaşlarından destek sağlama ve ilgi göstermeleri konusundaki düşüncüleri, karşı cinsten arkadaşlarıyla iletişim kurma durumları ve sıklıkları, arkadaşlarıyla yaşadığı sorunları çözme şekilleridir.

Yöntem

Bu araştırmada 'Nitel Araştırma' yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya Ankara ili Yenimahalle ilçesindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim kurumunda kaynaştırma uygulamasında öğrenim gören 20 özel eğitim öğrencisi katılmıştır. Kaynaştırma uygulamasında öğrenimlerine devam eden özel eğitim öğrencilerinin 5 tanesi 9. Sınıf, 5 tanesi 10.sınıf, 5 tanesi 11.sınıf ve 5 tanesi 12.sınıf öğrencisidir. Araştırmada verilerin toplanmasında kullanılan teknik görüşme yöntemidir. Bu araştırmada görüşmeler, görüşme formu yaklaşımına göre yapılmıştır. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak nitel araştırma yöntemi için araştırmacı tarafından geliştirilen 'Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu' geliştirilip uygulanmıştır. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak nitel araştırma yöntemi için araştırmacı tarafından geliştirilen 'Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu' geliştirilip uygulanmıştır. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu için önce alan yazınında ortaya çıkan durumlar analiz edildikten sonra bir form oluşturulmuş ve bu formda sorular belirlenmiştir. Bu sorular; uzman görüşlerinden sonra veri toplama aracı yeniden gözden geçirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda altı soru sorulup, bu sorularla, normal sınıflara devam eden kaynaştırma öğrencilerinin sorunları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu araştırmada doküman analizi ve görüşme yöntemi ile elde edilen verilerin analizinde tümevarımcı bir analiz

yaklaşımı uygulanmıştır. Veriler detayları ile birlikte incelenerek, araştırmanın amacı doğrultusunda önemli olan boyutlar ortaya konulmuştur. Yapılan görüşmelerde elde edilen nitel verilerin analizinde içerik analizi tekniğine başvurulmuştur

Bulgular

Yapılan analizler sonucunda; araştırmaya katılan öğrencilerin 12 tanesi (% 60) sınıf arkadaşlarıyla problem yaşadıklarını belirtmiştir. Kaynaştırma uygulaması kapsamanda eğitim gören 6 tane özel öğrencinin sınıf arkadaşlarıyla problem yaşamadığını belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 10 tanesi (%50) ders dışı zamanlarda sınıf arkadaşlarıyla beraber vakit geçirdiklerini belirtmiştir. Öğrenciler sınıf arkadaşlarıyla teneffüslerde beraber vakit geçirdiklerini, aynı zamanda araştırmaya katılan öğrencilerden 4 tanesi okul saatleri dışında sadece sosyal medya üzerinden arkadaşlarıyla iletişim kurdukları belirtilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 14 (%70) tanesi sınıf arkadaşının ona bazı konularda yardımcı olduğunu belirtmiştir. Normal öğrencilerin kaynaştırma öğrencilerine bazı konularda yardımcı oldukları görülebilir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 14 (%70) tanesi karşı cinsten arkadaşının olmadığını ama olmasını istediğini belirtmiştir. Kaynaştırma öğrencilerinin de normal öğrenciler gibi karşı cinsten arkadaşlıklara ilgi duydukları söylenebilir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 10 (%50) tanesi sorunları genellikle kendi aralarında çözdükleri görülmüştür.

Sonuçlar

Kaynaştırma eğitimine devam eden öğrencilerin sınıf içinde bazı sorunlar yasadığı, arkadaşlık ilişkileri kurmakta zorlandıkları, kendilerini tam anlamıyla ifade edemedikleri gözlenmiştir. Bunun yanı sıra kaynaştırma öğrencilerinin normal öğrenciler tarafından şiddete ve dışlanmaya maruz kaldığı da ortaya çıkan sonuçlardandır. Kaynaştırma uygulaması sadece öğrencileri ders içerisinde beraber aynı ortamlarda kalmalarını sağlamıştır. Ama teneffüslerde ve ders dışı zamanlarda öğrenciler birbirleriyle vakit geçirmedikleri gözlemlenmiştir. Sorunları genellikle kendi aralarında çözdüklerinde bu sorunun aslında tam çözülmediği özel gereksinimli öğrencilerin sorunlarla baş başa kaldığı gözlemlenmiştir. Kaynaştırma öğrencilerinin karsı cinsten arkadaşlara ilgilerinin oldukları ve onlarla arkadaşlık kurmak istedikleri görülebilmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin bir bölümünün sınıf içi yardımlaşmadan faydalandığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma Öğrencisi, Kaynaştırma Eğitimi, Kaynaştırma Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar

The Problems Experıenced by the Inclusıve Students Wıth the Students, Who Share the Same Class, in Secondary Educatıon Instıtutıons

Abstract

Purpose

Inclusive education has been put into effect in order to prevent individuals with disabilities from isolating themselves from the society and to make these studentssocialize. On the basis

of this aim, it is important for students with disabilities to be reintegrated into society and on the other hand for normal students to learn to live with disabled people. The purpose of this research is investigating the problems experienced by the inclusive students with the students, who share the same class, in secondary education institutions. In accordance with this purpose, the sub-goals of the research are; what problems inclusive students face mostwith their friends in the same class, how much time they spend with friendsout of class time, their thoughts about support and interest of their friends, the status and frequency of communicating with their friends with opposite sex, the way they solve problems with their friends.

Method

"The qualitative research" method is used in the research. 20 special education students, studying in secondary education institutions of the Ministry of National Education in Yenimahalle / Ankara within the scope of inclusive education, participated to this research. 5 of the special education students who continue their education in inclusive practice are in 9th grade, 5 of them are in the 10th grade, 5 of them are in the 11th grade and 5 of them are in the 12th grade. In the research, technical interview method is used to collect data. In this study, interviews were conducted according to the interview form approach. In this research, "Semi-Structured Interview Form"was developed and implemented by the researcher for the qualitative research method as data collection tool. For the use of Semi-Structured Interview Form, firstly,a form was formed after analyzing the situations in the body of literature and questions were formulated on this form. These questions have been reviewedafter the expert opinions as the data collection tool. In the form of semi-structured interview, six questions were asked and the problems of the inclusive students in the normal classes were tried to be determined. In this research, an inductive analysis approach was applied to analyze the data obtained by document analysis and interview method. The data were examined along with the details and the dimensions which are important for the purpose of the research were asserted. In the analysis of the qualitative data obtained in the interviews, the content analysis technique was applied. Findings As a result of the analysis; 12 students (60%) stated that they have problems with their classmates.6 special students who study within the scope of the inclusive education stated that they do not have problems with their classmates. 10 students(50%), who participated in the research, stated that they spent time with their classmates out of class time. The students stated that they spent time together with their classmates at break times, while 4 of the students, who participated in the research,affirmed that they communicate with their friends only through social media outside of school time. 14 (70%) of the students who participated in the study stated that their classmate helped them in some subjects. It can be seen that normal students help inclusive students. 14 (70%) of the students participating in the study, stated that they do not have any friends of the opposite sex but that they wanted to have. It can be said that inclusive students are interested in the friendships with opposite sex as normal students. 10 (50%) of the students who participated in the research were found to solve the problems among themselves. Results It has been observed that students, who continue to inclusive education, have some problems in the classroom, struggle in developing friendships and cannot fullyexpress themselves. In addition, it is also one of the results that inclusive students are subjected to bullying and exclusion by

normal students. The inclusive practice only makes students stay in the same environment during class time. However, it is observed that students don't spend time with each other during break times and out of class times. When the problems are solved among themselves, it is observed that the problem is not fully solved andstudents with special needs are left alone with the problems. It can be seen that inclusive students are interested in friends with the opposite sex and want to be friends with them. It can be said that some of the students who participated in the research benefited from classroom help.

Keywords: Inclusion of Students, Inclusion Training, the Problems Encountered in Inclusion Education

Otizm Spektrum Bozukluğunda Sosyal İletişim ve Kendini Uyarıcı, Tekrarlayıcı Davranışlar: Erken Risklerin Ebeveyn Görüşleriyle İncelenmesi

Seda Karakaşoğlu[1] *, **Selda Özdemir**[2]

[1]İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü
[2]Hacettepe Üniversitesi
*Sorumlu yazar: sedakarakasoglu@gmail.com

Özet

Amaç

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) ilk belirtilerinin 24 ay ve öncesinde görüldüğü ancak erken tanılamada önemli problemler yaşanan ve çocukların sergiledikleri risk faktörleri ile değerlendirilmesi gereken bir bozukluktur. OSB'nin en belirgin özelliği olan sosyal etkileşimdeki bozulmalar ilk yıllardan itibaren görülmeye başlayan en belirleyici sınırlılık olarak öne çıkmaktadır. İletişim sırasında jest ve mimik kullanımındaki sınırlılıklar, ebeveyni ile ilgi alanlarını paylaşma isteğinin yoksunluğu ve göz kontağındaki sınırlılıklar doğumdan itibaren ilk üç yıl içinde göze çarpan özellikler olarak görülmektedir. Alan yazındaki araştırmalar OSB'ye dair erken riskleri sosyal etkileşim, motor gelişim, dil gelişimi gibi gelişim alanlarındaki gecikme ve farklılıklar ile açıklamaktadır. OSB'ye özgü erken risk belirtileri alanyazında özellikle 6-9 ay arasında olan bebeklerde, bebeğin yüze bakmaması, ismi söylendiğinde tepki vermemesi, jest ve mimiklerinin az olması veya hiç olmaması, oyuncağa uzun süre bakması, nesnenin bir özelliğine odaklanması, göz temasının az olması veya hiç olmaması, çok yüksek sesler çıkarması, yüksek seslere verdiği farklı tepkilerin var oluşu gibi davranışlar olarak sıralanmaktadır. Araştırmalar OSB'ye dair ilk göstergeleri farklı gelişim alanlarıyla ele almıştır. Yapılan çalışmalarda motor gecikmelerin varlığı, sosyal etkileşim içerisinde ortak dikkat becerisinin sınırlılığı veya yokluğu, sözel olmayan dilde anlamlı farklılıkların oluşu, yüz işleme becerilerindeki sınırlılık gibi ayırt edici durumların incelendiği görülmektedir. OSB'yi tanılayıcı ve belirleyici temel özellikler ele alındığında sosyal iletişimin gelişimsel özellikleri yine birçok araştırmada ön plana çıkmaktadır. Ebeveyni ile ve diğer yetişkinlerle ilk aylardan itibaren sınırlı iletişim, yüze bakmama, sosyal davranışlara tepki vermeme, yüze ve yüz ifadelerine anlamlı tepkilerin olmayışı gibi durumlarla ortaya çıkan yüz işleme becerilerindeki yetersizlik durumu dikkat çekmektedir. Ulusal ve uluslararası çalışmalara bakıldığında OSB'li çocukların kardeşleriyle ve risk faktörlerini taşıyan bebeklerle sürdürülen araştırmalar OSB'ye dair ilk risk özelliklerinin ilerleyen dönemlerde tanı almada belirleyici olduğunu göstermektedir. Tüm çalışmalara rağmen bir yaşından önce erken OSB risklerinin belirlenmesine dair değerlendirmeler son derece sınırlı kalmaktadır. Günümüzde OSB ile ilgili araştırmalarda etkililiği yüksek olarak, yoğun erken müdahale uygulamaları yer almaktadır. Ancak erken tanı ve erken müdahalenin önemine yönelik tüm vurgulara rağmen, var olan tanı ve değerlendirme araçlarının sınırlılığı erken dönem müdahalelerinde ciddi bir sınırlılık teşkil etmektedir. Erken tanı ve erken müdahaleye ilişkin olarak OSB'ye dair erken risklerin ebeveynler tarafından fark edilmesi

önem taşımaktadır. Bu bağlamda gelişimsel izleme ve tarama çalışmalarının yapılarak risk dahilinde olan bebeklerin erken müdahale kapsamına alınması son yıllarda yapılan çalışmalarda vurgu noktası olmuştur.

Yöntem

Bu araştırmanın amacı OSB tanısı almış çocukların ebeveynlerine OSB'nin tanı kriterleri olan sosyal iletişim ve kendini uyarıcı davranışlar alanlarında, ilk 24 ay döneminde çocuklarında gözlemledikleri erken belirtilere yönelik sorular yönelterek, çocukların ilk 24 ayda sergiledikleri gelişimsel gecikmeler, OSB risklerine yönelik görüşlerini incelemektir. Erken dönemde sosyal iletişim ve kendini uyarıcı, tekrarlayıcı davranışlar kategorilerinde hazırlanan bir anket ile ebeveynlere sorular yöneltilerek cevapları alınmıştır. Araştırmaya 50 OSB tanısı almış çocuğun ebeveyni katılmıştır. Bu araştırmada ebeveynlerin sorulara verdiği cevaplar kodlanarak elde edilen verilerin analizleri gerçekleştirilmiştir. Araştırmada OSB alanında var olan bilimsel kanıtlar ve elde edilen veriler ilişkilendirilerek, çocuklarda OSB gelişiminde ilk iki yılda gözlemlenen erken risklere yönelik araştırma bulgularına yer verilmiştir. Bu bağlamda çalışma kapsamında erken risk faktörleri verilerek, erken dönemde erken tanı çalışmaları tartışılmıştır.

Bulgular

Bu araştırma kapsamında OSB tanısı almış çocukların ebeveynlerinden erken dönemde sosyal iletişim ve kendini uyarıcı, tekrarlayıcı davranışlar kategorilerinden elde edilen veriler analiz edilmiştir. Araştırma bulguları doğrultusunda ebeveynlerin sosyal iletişim kategorisinde çocuklarında, 0-3 ay gelişim aralığında ses çıkarma, ebeveyne gülme, gıdıklanma gibi davranışların var olduğuna dair %60 civarında yanıt alındığı dikkat çekmiştir. Araştırmada 0-3 ay gelişim aralığında bebeğin göz kontağı kurma süresinin az olması ve heyecanlı ifadelerin sınırlı olmasına dair bulgular da görülmektedir. Bebeklerin 6-9 ay aralığında jest ve mimik kullanımına dair ebeveynlerinin %56,6'sı hayır, elindeki nesneyi vermeye dair %60 oranında hayır ve bebeğin dönüp bakma davranışına dair %52 oranında hayır cevapları dikkat çeken bulgular arasındadır. Sosyal iletişim kategorisi içerisinde alt bölümlerden olan nesne sürekliliğine dair ebeveynlerin verdiği cevaplarda %54 oranında cee oyunu oynanmasına dair hayır cevabı ile nesne arama davranışına ilişkin %54 oranında hayır cevabı bulgulanmıştır. Ebeveynlerden alınan cevaplar doğrultusunda elde edilen bulgulara göre ellerini sallama davranışına dair %64 oranında evet cevabı ile parmaklarını izleme davranışına dair %44 oranında evet cevabı dikkat çeken bulgular arasındadır.

Sonuç

Araştırma kapsamında OSB tanısına sahip çocukların ebeveynlerine yöneltilen sorular ile elde edilen bulgular ışığında sosyal iletişim ve kendini uyarıcı, tekrarlayıcı davranışlar kategorilerine ilişkin erken işaretler tartışılmıştır. Elde edilen bulgular ulusal ve uluslararası alanyazın ilişkilendirildiğinde 6. aydan itibaren gelişimsel gecikme ve farklılıkların arttığının ebeveynler tarafından gözlemlendiği anlaşılmıştır. OSB'li çocukların gelişimsel özelliklerine dair 0-24 ay gelişim aralığında ebeveynlere yöneltilen sorulardan elde edilen bulgular, bu

gelişim döneminde OSB'de gözlemlenen gelişimsel gecikmelerin ve anlamlı farklılığın geliştiğini ebeveynlerin açık olarak gözlemlediklerini göstermiştir. Elde edilen bulgular ışığında araştırma bulguları tartışılmış ve ileri araştırmalara ve uygulamalara yönelik önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Otizm Spektrum Bozukluğu, Erken Tanı, Erken Müdahale, Erken Risk, Erken Çocukluk

Özel Eğitim Öğretmenlerinin Sınıflarında Teknoloji Kullanımına Yönelik Düşüncelerinin İncelenmesi

Ömür Daş[1], Kerem Çiçekçe[2] *, Çağnur Keskin[3], Hilal Arslanoğlu[4]

[1]Menderes Belediyesi Çok Programlı Anadolu Lisesi
[2]Battalgazi Rehberlik ve Araştırma Merkezi
[3]Maurice Aliberti-Esin Özgener İlkokulu
[4]Beypazarı Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
*Corresponding author: keremcicekce@gmail.com

Özet

Eğitimde çağdaş seviyeyi yakalamanın en önemli koşullarından biri içerik ve bu içeriğin sunulduğu araç ve yöntemlerdir. Bu araç ve yöntemlerin en önemlilerin başında ise içinde bulunduğumuz yüzyılda teknoloji gelmektedir. Yaşadığımız yüzyılı teknolojiyi her alanda ve en verimli şekilde kullanma çağı olarak kabul etmiş bulunmaktayız. Özellikle eğitim, teknolojinin en çok kullanılması gereken alanlardan biridir ki, eğitimde teknoloji kullanımı anlamayı kolaylaştırıyor, pek çok konuyu somutlaştırıyor, bilgiye en hızlı şekilde ulaşma imkânı sunuyor. Dünya çapında sınıfta teknoloji kullanan öğretmenlerin oranı %74. teknolojinin öğrencileri daha iyi motive ettiğini, daha kolay öğrenmelerini sağladığını ve derse katılımlarının da daha iyi olduğunu belirtmektedirler. Her geçen gün yeni bir teknolojik gelişmeyle karşılaşmaktayız. Teknoloji kullanımı insanlar için vazgeçilmez bir boyuta ulaşmıştır günümüzde. Dünyada ve Türkiye'de teknolojideki hızlı gelişmeler, eğitim sistemine yansımaya ve öğrenme öğretme faaliyetlerini de etkilemeye başladığı gözlemlenmektedir. Teknoloji, bilgisayarlar ve iletişimdeki yeni gelişmeler; öğretim anlayışında da değişimlere neden olurken öğretimde yeni teknik ve yöntemlerin kullanımını da beraberinde getiriyor. Geleceğin öğretim modelleri içerisinde tabletler, çoklu ortam, ses, görüntü, 3D animasyon ve uzaktan eğitim teknolojileri gibi yeni kavram ve teknolojiler eğitim ve öğretimde yerini sağlamlaştırmaya başlamıştır. Bilindik eğitim yöntemleri artık teknoloji ile birleştirilerek teknolojinin ışığında farklı gelişmeler takip edilerek eğitim sistemi sürekli geliştirilmektedir. Bu doğrultuda teknolojik aletlerin eğitime katkısı yadsınamaz bir boyuta ulaşmıştır. Günümüzde her geçen gün gelişmeye devam eden ve hayatımızı ciddi anlamda kolaylaştıran teknolojik aletlerin doğru kullanıldığı takdirde eğitime olan katkısı net olarak görülmektedir ki, bunun farkına varan onlarca ülke eğitimi teknolojik aletler ile birleştirmiş ve teknolojinin sağladığı pratikliği eğitim dünyasına kazandırmıştır. Teknoloji artık eğitimde eğitmenler, okullar ve kitaplar kadar vazgeçilmez bir araç haline gelmiştir. Eğitimin temel işlevi bireysel potansiyele işlerlik kazandırmak üzere bireyin yeteneklerini geliştirmektir. Bu durum eğitim süreçlerinin bireylerin özel durumlarına göre düzenlenmesini de beraberinde getirmekte ve eğitimin bireye göre olma ve özel olma noktasında doğasını oluşturmaktadır. Tüm bireylerin bireysel ilgi, kapasite ve yetenek potansiyeli doğrultusunda eğitimden yararlanabilmelerini sağlayacak önlemlerin alınmasını gerektirmektedir. Ülkemizde özel eğitim alanı gün geçtikçe gelişen yapısıyla, çalışan meslek elemanlarının, sahip olduğu bilgi ve deneyimleri toplumla, ailelerle ve alanda paylaşan eğitim alanının en dinamik dallarından birini oluşturmaktadır. Bu bağlamda eğitim teknolojisinin geniş kitlelere ulaşabilmesi,

öğretim hizmetinin götürülemediği yerlerde yaşayan, çalışmak zorunda olan, özel eğitime ihtiyaç duyan vb. bireylere eğitim fırsatı vermektedir. Ayrıca belirli nedenlerden dolayı yeterli eğitim alamayan öğrencilere de eğitimlerini tamamlama fırsatı sunmaktadır. Kendi hızlarına göre uyarlanabilmesiyle de öğrenciler için farklı alternatifleri seçme fırsatı sunduğundan öğrenme hızlarından kaynaklanan farklılıklar da düzenlenebilmektedir. Okullarımızda çeşitli nedenlerle normal eğitim programını sürdürmekte ve öğrenmekte güçlük çeken özel gereksinimli öğrencilerin temel alındığı bu araştırmanın amacı özel eğitim öğretmenlerinin sınıflarında teknoloji kullanımına yönelik algı düzeylerini ölçmektir. Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim öğretim yılında İzmir, Malatya ve Ankara illerinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı görev yapan her kademedeki özel eğitim öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmada nitel ve nicel verilerin bir arada kullanıldığı karma yöntem modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı Tas (2011) tarafından geliştirilen "Sınıf Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitiminde Eğitim Teknolojileri Kullanım Durumları Anketi" ve Pala (2006) tarafından geliştirilen "Eğitim Teknolojileri Tutum Ölçeği"nden yararlanılmıştır. Veri analizinde nicel veriler için frekans ve yüzdeler istatistiksel olarak hesaplanmış ve nicel veriler için betimsel analiz tekniği kullanılmıştır.

Keywords: Özel Eğitim,eğitim Teknolojisi,özel Gereksinimli Öğrenci

Özel Gereksinimli Öğrenci Velilerinin Yeni Nesil Okul İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi

Elif Yapıcı Kulaksız[1], **Fahri Küçük**[2] *, **Cennet Aksu**[3], **Kerime Abdüsselamoğlu**[4]

[1]Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
[2]Battalgazi Rehberlik ve Araştırma Merkezi
[3]Şehit Hakan Aktürk Özel Eğitim Meslek Okulu
[4]Haliller İlkokulu
*Sorumlu yazar: fahrikucuk2@hotmail.com

Özet

Hızla değişen ve gelişen dünyaya uyum sağlayabilecek, bu değişim ve gelişimin dinamiklerini anlayıp, kullanarak kendini gerçekleştirebilecek bireyler yetiştirebilmek eğitimin güncelliğini kaybetmeyen nadir sorunlarından biridir. Bireyin fiziksel, bilişsel, duygusal, sosyal ve iletişimsel beceri alanlarını bir bütün olarak inceleyip her bireyi kendi biricikliğinden doğan farklılıklarını göz önünde bulundurarak sanatsal, sportif, bilimsel beceri alanlarını eğitimde aktif temalar haline getirerek ve son teknoloji gelişimleriyle bütünleştirerek bireyi üst düzey düşünme kapasitesine kavuşturmak, sorgulayan, araştıran, salt bilgiyi ezberlemek yerine bilgiyi ve öğrenmeyi bir yolculuk olan gören birey olarak yetiştirmek ve değerlendirmek ulusların eğitim sistemlerinin vazgeçilmezi haline gelmiştir. Tarım toplumu ihtiyaçlarına uygun tasarlanmış geçen yüzyılın geleneksel eğitim modelleri sanayi, bilişim ve uzay temalarıyla kendini var eden günümüz yüzyılının ihtiyaçlarına cevap verememekte ve gelenek ile gelecek arasında sıkışmış eğitim anlayışımız bireyi teorik eğitimin ötesine taşıyamamaktadır. Yeni nesil okullar öğrenciyi sınıfta öğretilen olmaktan çıkarıp, sorusunu kendi soran, kendi sorusunun cevabını yine kendi araştırmalarıyla bularak ve sorgulamaya devam ederek sürekli öğrenmenin tadına varan birey haline getirecektir. Yeni nesil okullarda öğretmen teknolojinin kullanımı, sanatın, sporun ve bilimin aktif kullanımı, yeni çağ becerilerinin tanıtımı ve ifadesi, öğrencinin kendini tanıma ve öğrenme süreçlerinin rehberi olacaktır. Sınıf içi sorgulamalara katkı sunup, yerel sorgulamalardan global sorgulamalara açılan sınıfa moderatörlük yapacaktır. Yeni nesil okulların bir diğer hedefi dil öğrenimidir. Ana dilin en sağlıklı şekliyle öğreniminin yanında yeni çağ becerilerini anlamak ve hakim olmak için bilimin ifade edildiği yabancı dilleri teknolojiyi aktif kullanarak, yetiştirilen kuşağın anlayışına uygun ve deneyimlerinden faydalanarak sosyal medya gibi mecraları eğitime entegre ederek yeni dil öğrenme modellerini bireye uluslararası canlı performanslar deneyimlemelerine fırsat sağlayarak sınıf ortamında uygulamaktır. Yeni nesil okulların bir diğer amacı ters yüz edilmiş sınıfların aktif hale getirilmesi, ödevlerin sınıf ortamında hatalara anında müdahale edilerek, öğrenmenin en doğru şekilde gerçekleşmesini sağlamaktır. Aynı zamanda okulda gerçekleşemeyen yaşantıların teknolojinin kullanımıyla ev ortamına taşınmasını mümkün hale getirecektir. Örneğin dersi kaçırmış ya da devamsızlık yapması gereken öğrenciler sınıf bilişim sisteminden sınıf ortamında yapılan çalışmaların videolarını izleyerek eksiklerini tamamlama fırsatı elde etmiş olacaklar. Böylece öğrenme sürecinde öğrencinin okula mutlak bağımlılığı esnetilmiş olacak ve derslerinden geri kalan öğrencilere öğretmenin ayrıca bir tamamlama çalışması için vakit ayırmasına gerek kalmayacaktır. Ayrıca

yeni nesil okullar sınıfı bir beceriden diğerine aynı anda taşıma hedefi yerine her bireye kendi öğrenme hızına uygun programlar uygulayarak farklı zamanlarda olsa da herkesin öğrenmesini sağlayacaktır. Böylece uzun dönemli amaçlara kayıpsız ulaşılmış olacaktır. Sınıfa göre başarı kriterleri yerini bireye göre başarı kriterlerine bıraktığında öğrencilerin sosyal ilişkileri ve duygusal durumları da sağlıklı olacaktır. Sonuç olarak yeni nesil okullarda her öğrenci bilgiyi edinme ve içselleştirme sürecinde kendi bağımsız yolculuğunu yaşayacak, okul ve sınıf ortamı, materyaller, teknolojik araç- gereçler, yaşadığı çevre, akran grubu ve öğretmenler öğrencinin bu yolculuğuna hizmet eden kolaylaştırıcılar ve geliştiriciler olacaktır. Özel eğitim alt sınıflarının programları incelendiğinde ortaöğretime bağlı özel eğitim alt sınıfları mesleki teknik Anadolu liselerinde olduğundan öğrencilerin alan öğretmeni ve özel eğitim öğretmeni ile atölyelerde beceri eğitimleri aldığı; ilköğretim kapsamında ise özel eğitim öğretmenlerinin tek başlarına sınıf ortamında temel bilişsel eğitim aldıkları düşünüldüğünde ortaöğretim grubundaki sistemin yeni nesil okul programlarına daha yakın olduğu görülmektedir. Bu bağlamda ilköğretim düzeyindeki özel eğitim sınıfları öğrencileri içinde temel beceri atölyeleri oluşturmak öğrencilerin gelişimleri açısından daha etkili olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle özel eğitim sınıf öğrenci velileriyle görüşerek beceri tasarım sınıfları oluşturmadan önce ve sonra öğrenciler üzerindeki etkilerle ilgili aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. 1. Velilerin özel eğitim alt sınıflarından öğrencileri adına beklentileri nelerdir? 2. Beceri eğitim atölyelerinde yapılan eğitimlerden sonra öğrencilerin ev ve sosyal ortamlarda kendilerini ifade etme biçimleri ve becerilerindeki değişimler nelerdir?

Yöntem

Tarama modelinde yapılan bu araştırma veli görüşlerine dayalı olarak Kocaeli, Malatya, Burdur ve İzmir illerinde özel eğitim sınıflarında eğitim alan öğrencilerin okula aidiyet, temel el becerilerindeki gelişimleri, sosyal hayatta kendilerini ifade etmelerini belirlemeyi amaçlayan nitel bir araştırmadır.Araştırmanın evrenini 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılında Kocaeli, Malatya, Burdur, İzmir illerindeki özel eğitim sınıflarına devam eden öğrencilerin velileridir. Araştırmanın çalışma grubunu aynı ilerdeki araştırmaya katılmaya gönüllü olan 20 veli oluşturmaktadır. Veri Toplama Araçları Veri toplama sürecinde araştırmacılar tarafından geliştirilen yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yıldırım & Şimşek (2013) görüşmenin, nitel araştırmalarda insanların bakış açılarını, deneyimlerini duygularını ve algılarını ortaya koymada kullanılan oldukça güçlü bir yöntem olduğunu vurgular. Görüşme formunun geliştirilme sürecinde alan yazın incelemesi yapılmıştır. Taslak form iki ana başlıktan oluşmaktadır. İlk bölümünde okul velilerin ve öğrencilerin kişisel bilgilerine yönelik sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde ise görüşmecilere araştırmanın sorularına cevap bulmaya yönelik sorular yöneltilmiştir. Sonraki aşamada oluşturulan taslak form iki eğitim bilimleri uzmanınca "uygun, uygun değil ve düzelttikten sonra kullanılabilir" yönergesi çerçevesinde değerlendirilmiş ve değerlendiriciler arası uyuma bakılmıştır. Bu süreçte Miles & Huberman'ın (1994) önerdiği formülden yararlanılmış ve değerlendiriciler arası uyum katsayısı %100 bulunmuştur. Sonraki süreçte pilot uygulama yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeni Nesil Okul, Özel Eğitim, Özel Gereksinimli Öğrenci

Özel Yetenekli Çocuklar ile Özel Yetenek Potansiyeli Olan Çocukların Zekâ Puanı ve Aile Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Şirin Çetin[1], **Hüseyin Mertol**[2], **Ersin Moral**[3] *, **Senem Aşkın**[4]

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik Anabilim Dalı
[2]Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı
[3]Altınordu Rehberlik ve Araştırma Merkezi
[4]Altınordu Rehberlik ve Araştırma Merkezi
*Corresponding author: ersinmorall@gmail.com

Özet

Bu çalışmada amaç özel yetenekli bireysel değerlendirme sürecindeki çocuklara sahip ailelerin tutumlarının bireysel değerlendirme puanları üzerindeki etkisini araştırmaktır. Bu amaçla 2017-2018 eğitim öğretim yılında 1, 2, ve 3. sınıftaki 1591 öğrenciden grup tarama uygulamasını geçip bireysel değerlendirme sürecine kalan 91 özel yetenekli öğrencilerin aile tutumlarını öğrenmek için Ebeveyn Tutumları Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmaya katılan öğrenciler Karadeniz Bölgesinde yer alan bir ilden alınmıştır. Tutum ölçeğinden elde edilen bilgiler analiz edilerek yorumlanmıştır. İstatistiksel analizler için SPSS (version 21; IBM, Armonk, NY) paket programı kullanılmıştır. Ayrıca katılımcılara demografik bilgi formu verilerek, bazı bilgilerin elde edilmesi sağlanmış ve bu bilgiler ile aile tutumları arasındaki ilişkilerin anlamlı olup olmadığı incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda koruyucu aile tutumunun bireysel değerlendirme puanı ile ilişkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Keywords: Özel Yetenekli Çocuklar, Aile Tutumları, Bireysel Değerlendirme Puanları

An Analysis of the Relationship Between Intelligence Score and Family Attitudes of Gifted Children and Children With Special Talent Potential

Abstract

The purpose of this study is to investigate the impact on individual assessment scores of attitudes of families who have children that are in the process of special talent individual assessment. For this purpose, the Parental Attitudes Scale have been used to determine the family attitudes of 91 gifted students who have qualified for individual assessment process by passing the group screening application in the general ability field among 1591 students who are in the 1st, 2nd and 3rd grade age group in 2017-2018 academic year. The students who have participated in the study have been selected from a province in the Black Sea Region. It has been interpreted by analyzing with the information obtained from the Attitudes Scale. SPSS (version 21; IBM, Armonk, NY) package program has been used for statistical analysis. In addition, some information has been obtained by providing demographic information form to participants and it has been examined whether the relations between this information and family attitudes were meaningful. As a result of the study, it has been concluded that the protective family attitude is related to the individual evaluation score.

Keywords: Gifted Children , Family Attitudes, Individual Assessment Scores

Özel Yetenekli Öğrencilerin Problem Çözme İle İlgili Metaforik Algılarının İncelenmesi

Burcu Çalışkan Karakulak[1] *, **Selin Çenberci**[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı Bilim Ve Sanat Merkezi
[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi
*Corresponding author: burcu-caliskan-2308@hotmail.com

Özet

Araştırmanın Amacı

Milli Eğitim Bakanlığı programlarında üzerinde önemle durulan ve kazandırılması beklenen becerilerden bir tanesi problem çözmedir. Farklı süreç ve bilgilerin bir arada kullanılmasını gerektiren problem çözme, özgün çözüm yolları bulmada ve bu yollardan en uygun olanının seçilmesinde oldukça önemli bir beceridir. İnsanın günlük hayatta varlığını devam ettirmesi için gerekli olan en önemli becerilerden biri olan problem çözme, çağdaş dünyadaki öğretim planlarında oldukça fazla yer verilen en önemli kazanımlardan biri olmuştur. Çünkü problemler yoluyla öğrenme, kavramların daha iyi öğrenilmesine ve günlük hayat becerilerinin gelişmesine yardımcı olmaktadır. Problem çözme yetisi günümüzde, matematiğin vazgeçilmez bir bileşeni durumundadır. Problem çözme, çağdaş dünyanın karmaşık sorunlarıyla başa çıkmada ve çözüm bulmada faydalı olabilecek en önemli yollardan biri konumundadır. Bu nedenle matematik öğretim programlarında problem çözme becerisinin geliştirilmesi ön planda tutulmaktadır. Bu kadar önemli bir beceriyi kazandırmak için öğrencilerin problem çözme ile ilgili nasıl zihinsel imgelere sahip olduğunu tespit etmek temel amaç olmalıdır. Bu noktada metaforlar bize yardımcı olmaktadır. Metaforlar eğitim alanında çok kullanılan soyut kavramları somut örneklerle açıklamada oldukça başarılı araçlardır. Öğrencilerin konuyla ilgili zihinlerindeki imgeleri somutlaştırma ve böylece öğrencilerin dünyalarını anlama açısından metafor kullanmak işlevsel bir yöntemdir. Bu sebeple yapılan araştırmada, özel yetenekli öğrencilerin matematik problemi çözmeye ilişkin sahip oldukları metaforların ortaya koyulması ve bu metaforların program düzeylerine göre değişiminin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın verileri, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Konya ilinde bulunan Bilim ve Sanat Merkezi'ne devam etmekte olan ve çalışmaya gönüllü toplam 102 öğrenciden toplanmıştır. Öğrencilerin 49 tanesi Destek Eğitimi programında, 53 tanesi ise Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme programındadır. Destek Eğitimi programlarındaki öğrencilerin 22 tanesi erkek, 27 tanesi kız öğrenciden oluşmaktadır. Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme programlarındaki öğrencilerden 22 tanesi erkek, 31 tanesi kız öğrencidir. Verilerin toplanması için öğrencilere "matematik problemi çözmek … gibidir, çünkü …" cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilere bu cümlenin yazılı olduğu kağıtlar dağıtılmış ve tek metafor ortaya koymaları istenmiştir. Verilerin toplanması için öğrencilere 20 dakika süre verilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından fenomenolojik araştırma kullanılmıştır. Fenomenolojik çalışmada temel amaç, bireylerin bir kavramla ilgili yaşanmış

bireysel deneyimlerini evrensel nitelikteki bir açıklamaya dönüştürmektir. Elde edilen veriler içerik analizine göre değerlendirilmiştir. Bu aşamada, öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar belirlenmiş, her öğrencinin metaforu kodlanmıştır. Bulunan metaforlar ortak özelliklerine göre sınıflandırılmış ve temalara ayrılmıştır.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmanın sonucunda, ortaokul öğrencileri matematik problemine ilişkin olarak 89 adet geçerli metafor ürettikleri görülmüştür. Bu metaforlar ortak özelliklerine göre sınıflandırılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin matematik problemi çözmek ile ilgili yaratıcı metaforlar ürettiği görülmüştür. Ayrıca, öğrencilerin matematik problemi çözmek için ürettikleri metaforların eğitim programı düzeylerine göre farklılık gösterdiği ortaya koyulmuştur. Destek eğitim programına devam eden öğrenciler matematik problemi çözmeyi daha çok eğlence, labirent, beyin, hazine bulmak kavramları ile ilişkilendirmiştir. Bireysel Yetenekleri Fark Ettirme programına devam eden öğrenciler ise matematik problemi çözmeyi bulmaca, hayatı çözmek kavramları ile ilişkilendirmiştir. Program düzeyi arttıkça daha yaratıcı metafor üretme oranı da artmıştır. Üretilen metaforlar kız ve erkek öğrenciler arasında farklılık göstermektedir. Eğitim programlarındaki erkek öğrenciler problem çözme kavramını daha çok fiziksel bir aktivite ile ilişkilendirmektedir. Kız öğrenciler su, tatlı gibi daha durağan kavramlarla ilişkilendirmiştir. Üretilen metaforlarda problem çözmenin zor olmasının yanında, sonuca ulaşıldığında mutlu eden bir kavram olduğu vurgulanmıştır. Ortaya çıkan sonuçlar öğrencilerin problem çözme ile ilgili algılarını belirlemede yol gösterici olabilir.

Keywords: Matematik, Problem Çözme, Özel Yetenek, Metafor

11-13 Yaş Grubu Öğrencilerde Psikolojik Sağlamlık ve Duygusal Zeka Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Özkan Özcan[1] *, **Emine Gürsoy**[1]

[1]M.E.B.

*Sorumlu yazar: ozkanozcan1986@gmail.com

Özet

Pozitif psikolojiye ilginin her geçen gün artması sonrasında psikolojik iyi oluş, psikolojik sağlamlık gibi tanımlara da önem giderek artmaktadır. Duygusal zekanın da, psikolojik sağlamlık kavramı ile ilişkili bir kavram olduğu söylenebilmektedir. Bu kavramların bireylerin daha mutlu ve başarılı olmaları için önemli unsurlar olduğu düşünülmektedir. Ergenlik dönemi gibi çalkantılı bir dönem de hayatı algılayışları açısından bireylerin farklılık gösterdiği bir dönemdir. Çalışmanın hedef kitlesi de bu doğrultuda ortaokul öğrencileri olarak belirlenmiştir. Araştırmanın amacı 11-13 yaş grubu öğrencilerde psikolojik sağlamlık ve duygusal zeka arasındaki ilişkinin düzeyini belirleyebilmek ve çeşitli sosyo-demografik faktörlere göre değişkenleri irdelemektir. Bu çalışma betimsel bir araştırma niteliğinde olup, araştırmanın yöntemini tarama yöntemi oluşturmuştur. Nicel verilerin toplanmasında Liebenberg, Ungar ve LeBlanc (2013) tarafından geliştirilen ve Arslan (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ile Köse (2009) tarafından geliştirilen Duygusal Zeka Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Söz konusu her iki ölçek de tek boyutlu olup, Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği 12 maddeden, Duygusal Zeka Ölçeği ise 28 maddeden oluşmaktadır. Elde edilen veriler 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı Giresun ilinde eğitim hayatlarına devam eden 334 (168 kız/166 erkek) ortaokul öğrencisinden sağlanmıştır. Veri analizi için SPSS 20.0 paket programı tercih edilmiş ve işlemlerde Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü ANOVA testi hesaplanmıştır.

Bulgular

11-13 yaş grubunda yer alan ortaokul kademesi öğrencilerinin psikolojik sağlamlık ile duygusal zeka düzeyleri arasında yüksek korelasyonun söz konusu olduğunu göstermiştir (r=.644). Öğrencilerin duygusal zeka düzeyleri ile anne eğitim düzeyi arasında; psikolojik sağlamlık ile yaş arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu bu çalışmada saptanmıştır. Cinsiyet, kardeş sayısı, doğum sırası ve baba eğitim düzeyi gibi bağımsız değişkenlerin ise gerek duygusal zeka gerekse de psikolojik sağlamlık ile anlamlı bir ilişki içerisinde olmadığı görülmüştür. Çalışmanın farklı ve daha büyük örneklem gruplarıyla ya da nitel araştırmalar gibi farklı araştırma desenleriyle yapılmasının da alana katkı sağlayacağına inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zeka, Psikolojik İyi Oluş, Psikolojik Sağlamlık, Pozitif Psikoloji

A Phenomenological Study On Romantic Relationship Breakup

Funda Barutçu Yıldırım[1] *, Gökçen Aydın[2], Pınar Çağ[1], N. Büşra Akçabozan Kayabol[2], Gökçe Sancak Aydın[3]

[1]ODTÜ Öğrenme ve Öğretmeyi Geliştirme Merkezi, Çankaya
[2]Hasan Kalyoncu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Şahinbey
[3]Yozgat Bozok Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Merkez
*Corresponding author: fundabrt@gmail.com

Abstract

Purpose

Throughout the lifespan, individuals form countless relationships. Among these relationships, romantic relationships have great influence on people. Breaking up a romantic relationship is important as well as its formation and maintenance because breakup process provides valuable information about the mistakes of the ending relationship and affects future romantic relationships. Within this perspective, the purpose of this study is to describe the physiological, emotional, cognitive, and social experiences of university students in their post-breakup period.

Method

In this study, a qualitative phenomenological design was used. Purposive sampling was preferred because there is a participant selection criterion which is having at least one breakup experience in the last year. The sample consisted of 10 university students (7 female and 3 male). Six of the participants are students in a private university and four of them are students at a state university. The age range of the participants varied between 19 and 27. As a data collection instrument, the researchers developed a semi-structured interview form consisting of two sections. First section included demographic information questions and the second section included questions about physiological, emotional, cognitive, and social experiences after breakup. In order to check the validity and clarity of the form, cognitive interviews were conducted with three students. After getting students' views and suggestions, some items were clarified and corrected; additionally one question was added to the final form. through face-to face and online interviews in two weeks period. Interviews lasted approximately 20 minutes. After getting participants' permissions, interviews were recorded and transcribed. To analyze data, descriptive qualitative analysis was used because the codes and themes were formed based on research questions. Moreover, inter-coder reliability was provided by coding the same interview by two researchers independently.

Findings

The findings were summarized under four themes: Physiological, emotional, cognitive, and social. Firstly, half of the students reported physiological aspects as changes in sleeping patterns and loss of appetite even though the other half reported no physiological problems.

Some students mentioned loss of weight, tiredness, and increase in body exercises. On the side of emotional experiences, participants reported anger, disappointment, feeling of doing something wrong, hate, pity, emptiness, indifference, hopeless, distrustful, and love towards their partners. On the other hand, the participants mentioned the feelings of sorry, sadness, emptiness, loneliness, disappointment, guilty, hopelessness, confusion, indifference, pity, not being understood, distrustful, anger, unworthiness, and relaxation towards themselves. In line with the cognitive aspect, participants stated a various number of thoughts that occupied their minds. Some examples of these thoughts were as follow: "I should not think of my ex-partner", "What are the reasons of this breakup?", and "Can we do something to recover the relationship?" Most of the participants thought about their ex-partners and relationships very frequently just after the breakup; however, as time passed, the frequency of thinking decreased. Finally, the participants underlined some positive changes in their social lives including spending much time with their friends, feeling the power of friend support, and attending different cultural/social events as well as sport activities. On the contrary, there were some negative consequences of breakup in participants' social lives such as losing mutual friends as well as their own friends, avoiding meeting with mutual friends to decrease the possibility of coming across with ex-partner, and unwillingness to attend social activities due to lack of motivation.

Conclusion

In line with the purpose of the study, individuals who experienced a romantic relationship breakup faced with some physiological, emotional, cognitive, and social difficulties. However, the extent and intensity of these difficulties can change from person to person. Notably, this study revealed that individuals not only experienced negative consequences but also positive ones that enhanced their growth in post-breakup period. This finding might address a need for professional psychological support for some people immediately after the breakup. It can be suggested that counseling centers in universities can help students by providing both preventive and supportive services such as psychoeducational group counseling, seminars, and brief informative printed materials about break up processes in romantic relationships.

Keywords: Breakup, Romantic Relationship

Aile Katılımlı Okul Modeli

Yüksel Demirel[1] *

[1]Başkent Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ydemirel@baskent.edu.tr

Özet

Aile, toplumsal hayatın en küçük ölçekli temel yaşama ünitesidir. Bu bağlamda bir yandan sorun çözme potansiyeli taşırken bir yandan sorun da üretebilir. Önemli olan ailede var olan potansiyelin olumlu bir biçimde ortaya konulabilmesinin sağlanmasıdır. Bunun için çocuğun yetiştiği ailenin ve ortamının sağlıklı olması gerekir. Her toplumda olabileceği gibi ülkemizde de çeşitli alanlarda yaşanan bazı sorunlar ve güçlüklere bağlı olarak ya da bu sorunlardan bağımsız biçimde ortaya çıkan psikolojik-sosyal-kültürel-ekonomik sorunlar, eğitim politikalarının aileyi temel alacak biçimde geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Toplumsal barış, huzur ve dayanışmanın sağlanması, kültürümüze özgü olan kardeşliğin güçlü bir biçimde yeniden kurulması büyük ölçüde aile ve eğitim politikalarının birlikte ele alınmasına bağlıdır. Okullarda ve toplumda yaşanan şiddeti besleyen sevgisizlik, tahammülsüzlük, fırsatçılık, kültürel çözülme, madde kullanımı gibi olgular giderek artmakta ve eğitimin önünde büyük bir engel olarak karşımıza çıkmaktadır. Aile katılımlı okul modeli, okulun öğretici rolü ile birlikte aile içindeki sorunların çözümüne katkı sağlayarak ya da aile ortamının çocuk için uygun hale getirilmesiyle ancak çocuğun sağlıklı yetişmesinin mümkün olacağı görüşüne dayanmaktadır. Bunun için mevcut eğitim sistemine aileyi dâhil ederek, çocukla birlikte eğitilmesini öngörmektedir. Bu model, sağlıklı çocuklar ve gençler yetiştirmek için okulların eğitici rolünü ön plana alan bütünlüklü bir yaklaşım önerisidir. Öğrencilerin uyuşturucu batağına düşmeden, şiddete başvurmadan, çeşitli sapkınlıklar ve çıkmaz sokaklara sapmadan eğitim hayatını sürdürebilmeleri; ailelerinin ilgi, sevgi ve desteğini almalarıyla ancak gerçekleşebilir. Bunun için okulların yalnızca öğrencilerine değil, öğrencilerin ailelerine de kapılarını açması gerekir. Bu modelde aileler, çocuklarını okula kayıt ederken kendileri de kayıt olacak ve çocuklarından farklı zaman dilimlerinde kendileri için hazırlanmış/bireyselleştirilmiş ders programlarına, etkinliklere, iyileştirici, geliştirici destekleyici çalışmalara katılacaklardır. Diğer yandan okul içinde öğrencilere yönelik mevcut psikolojik danışma ve rehberlik çalışmaları en üst düzeye çıkartılırken çocukların sosyal ve psikolojik olarak sağlıklı gelişimlerine katkı sağlayacak her türlü çalışma/etkinlik okul bünyesine dâhil edilecektir. Amaç; ahlaki ve ortak değerlerle donatılmış, ülkesine bağlı, kardeşlik, sevgi, şefkat duygularıyla dolu mutlu bireyler yetiştirmek ve geleceğimiz olan çocuklarımızı her türlü kötü alışkanlıklardan uzak tutarak toplumsal huzur ve refaha ulaşmaktır. Aile katılımlı okul modelinin uygulanabilirliği programın genel esasları itibariyle kabul görmesine, farklı kurumlarla işbirliğinin sağlanmasına ve kurumsal bir çalışma zemini oluşturulmasına bağlıdır. Hiç kuşkusuz modelin aileler tarafından güçlü bir biçimde desteklenmesi de gerekmektedir. Aile katılımlı okul modeli uygulaması, okulun, müfredat ve geleneksel öğretim rolünün ötesinde; çocuğun korunması, kişisel gelişimine katkıda bulunulması, gereksinimlerinin karşılanması çalışması yanında her bir çocuğun ailesiyle birlikte ele alınmasını içeren genişletilmiş bir okul modelidir. Bu model, öğrencinin ailesinden

bağımsız olarak eğitilemeyeceğini, çocukta istendik davranış değişikliğinin sağlanması için mutlaka aileler için de benzer çalışmaların yapılması gerektiğini ileri sürmektedir. Aile katılımlı okul modeli, çocukların öğretim faaliyetleri kadar kültürel, sanatsal, sosyal faaliyetler içinde bulunmalarının sağlandığı, ahlaki ve vicdani gelişimi baz alacak biçimde oluşturulan etkinliklere önem verildiği, çocuklar ile birlikte ailelerinin de okula kayıt edilerek; çocuklara sağlık ve sosyal bakımın yanı sıra ebeveyn desteğinin de sağlanmasına yönelik çalışmaların yapıldığı, çocuğun aileden ayrı ele alınarak eğitilmesinin mümkün olamayacağı görüşünü esas alan bir okul modelidir. Bu model 'sağlıklı insan yetiştirmek' için gerekli olan tüm çalışmaların planlı, sistemli ve bilimsel yöntemler kullanılarak verildiği ve öğrenim hayatı süresince farklılaşan ihtiyaçlara yönelik eğitimsel, sosyal programların uygulandığı, psikolojik desteğin sürekli olarak sağlandığı, ailelerin eğitim programlarına ve etkinliklere dâhil edildiği kapsamlı bir eğitim modelidir. Bu modelin uygulanmasıyla öğrenim görmekte olan her gence kişilik gelişimi sürecinde destek olunması, ihtiyaçlarının karşılanması, sevgi, saygı, paylaşım gibi değerlerin aile ile birlikte kazandırılarak kalıcı olmasının sağlanması hedeflenmektedir. Belirtilen hedeflere ulaşılması sağlıklı toplumun oluşması anlamına gelecektir. Aile katılımlı okul modeli ile okullar, kapsamlı psiko-sosyal merkezlere dönüştürülecektir.

Anahtar Kelimeler: Aile, Öğrenci, Psikolojik Danışma ve Rehberlik

Akıl ve Zeka Oyunlarının Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerine Etkisi

Mine Bunsuz[1] *, **Rumeysa Şen**[2]

[1]Hacı Mustafa Müdüroğlu Ortaokulu
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Sorumlu yazar: abunsuz@hotmail.com

Özet

Psikolojik danışma ve rehberlik servisine gelen öğrencilerin gelme ya da yönlendirilme sebeplerine bakıldığında sırasıyla: akademik ders başarısının düşük olması ,etkili ve verimli ders çalışmayı bilmedikleri,ders sırasında sınıfın huzurunu bozdukları,arkadaşlık ilişkilerinde olumsuz davranışlar sergiledikleri yer almaktadır.Özellikle ergenlik dönemi içinde olmaları nedeniyle de sorunlar yaşamaktadırlar. Gelişen ve değişen dünyada teknolojinin hakim olduğu bir çağda öğrencilerle iletişim kurmak son derece zorlaşmaktadır.Psikolojik Danışma ve rehberliğin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.Sadece problemli olan öğrenci rehberlik servisine gider ya da disiplin kurulundan önce ilk gideceği yer Rehberlik servisi gibi olumsuz inanç ve düşüncelerin de yıkılması son derece önemlidir.Çünkü oyun demek eğlence demektir.Eğlencenin olduğu yere insanlar daha çok uğrar, orada daha fazla vakit geçirir.Zeka oyunları keyifli eğlenceli ve öğretici olduğundan öğrencilerin ilgi ve dikkatini çekmektedir.Temel amacımız bütün öğrencilerin Psikolojik danışma ve Rehberlik Servisinden faydalanmalarını sağlamak ve problemlerini çözme becerilerini yaparak yaşayarak kazandırmayı sağlamaktır. Zeka oyunları son yıllarda oldukça popüler olmaktadır.Dünyada zeka oyunlarıyla ilgili turnuvalar düzenlenmektedir.Ayrıca hızla artan teknolojik gelişmeler sanal dünya oyun ve çeşitli sosyal ağlar çocukların gelişimini olumsuz etkilemektedir.Özellikle de ortaokul çağındaki öğrenciler ergenlik döneminde oldukları için bedensel ,duygusal,psikolojik ve sosyal değişimler yaşamaktadırlar.Bir yandan da okul ve okula ait sorumluluklar da artmaktadır.Bu anlam da Psikolojik Danışma ve Rehberlik servisinde Zeka oyunlarıyla Öğrencilerimizin Rehberlik ve Psikolojik Danışma servisinden daha fazla yararlanmaları ve zeka oyunları aracılığıyla kendilerini ifade etme,tanıma ,keşfetme becerileri kazanması aynı zamanda empati kurma becerileri de kazandırılarak olay ve durumlara farklı açılardan bakabilmesi,çözüm önerilerini ortaya koyabilmesi hedeflenmektedir. Etkili ve verimli ders çalışmanın nasıl olur neler yapılmalıdır,nelere dikkat edilmelidir?cevaplarını öğrenmek için zeka oyunlarını kullanıyoruz.Örnek koridor isimli zeka oyununu kullanırken öğrenci o an sadece karşısındaki kişiyle birlikte oyun oynar.Koridor zeka oyunları hakkında bilgi alır.Oyun olduğu için ayrı bir dikkatini çeker.Daha sonra koridor oyununu kaç kişiyle oynanacağını öğrenir.Koridor metaryellerini tanır ve hamle yapmaya başlar.bütün dikkati sadece ve sadece oyundadır.Başka hiçbir şeyle ilgilenmez kendi hamlesini ve arkadaşının hamlesini takip eder.Oyun biter.Öğrenci hem keyif alır hem de dikkatini belirli bir süre toplar başarılı olur. Oyun bitiminde koridor materyalleri sayarak kaldırılır. Bu sırada öğrenciye sorumluluk bilinci aşılanır.Koridor oyunu tam olarak öğrenebilmesi için tekrar tekrar oynaması gerektiği ifade edilir.Tekrar edilen bilgilerin kalıcı olduğu Koridor oyunu üzerinden gösterilir.Koridorun o an bir ders gibi düşünülerek örneğin

matematik ise önce konuyla ilgili ön hazırlık daha sonra konuya giriş ve problem çözme,soru çözme aşamaları şeklinde düşünmesi istenir. Yapacağı her bir hamle aslında çözeceği bir sorudur(problemdir).Aynı zamanda koridor zeka oyununda, oyun oynarken farklı açılardan bakabilmeyi başaramadığı yerleri görmesi(bu konuları sık sık tekrar etmesi) sağlanır.Koridor oyununda düzenli olarak oynaması yani düzenli tekrar ederse derslerinde başarılı olabileceği keyifli ve eğlenceli bir şekilde yaparak yaşayarak öğrencinin bil fill katılımıyla gösterilir.Ayrıca bazı öğrencilerin oyun kurallarını tam olarak kavrayamazlarsa öğrenme ortamı açısından öğrenmeye hazır bulunuşluğunda ne kadar önemli olduğu gösterilir. Öğrenci koridor yerine odada gördüğü diğer bir zeka oyunun da takılıp kalırsa:Her şeyden önemlisi o anda verilen bilgileri iyi dinlemesi kuralları öğrenmesi başarısını artıracaktır. Yani derste anlatılanları dinleyen öğrenci dersi anlar. Anlayamadığı yerleri de öğretmenine sorar. Böylelikle öğrenme gerçekleşmiş olur. Koridor zeka oyunu oynarken de sadece pivon ya da engeli kullanabileceğini ikisini de kullansam olur mu gibi sorular sorduğunda cevap verilir. Oyun tam öğrenilmiş olur. Rehberlik Servisinden problemini çözmüş olarak ve güleryüzlü çıkan öğrenci neler yaptığını diğer arkadaşlarına anlatır. Diğer öğrencilerde rehberlik servisine daha fazla ve isteyerek gelir. Ayrıca zeka oyunu öğrenen öğrenci yeni gelen arkadaşına zeka oyununu öğretir. Böylelikle öğrenciler birbirleriyle olumlu iletişim kurarlar. Aynı zamanda Zeka oyunlarını diğer bir arkadaşına anlatan öğrenci de özgüven kazanmış olur. Rehberlik servisine gelen öğrenci beklemeyi, kurallara uymayı v.b davranışları oyunla öğrenir. Zeka oyunlarını iki kişi oynarken diğer öğrencilere de gözlemci görevi verilerek oyunu izlemeleri önerilir. Kuralları takip ederek sorumluluk alma becerileri de kazandırılır. Görüşme(zeka oyunlarının) sonunda öğrencilerle konuşularak geri bildirim alınır. Her bir durum ve zeka oyunu kendi içinde değerlendirilir. Görüşme bu şekilde sona erer.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Danışma ve Rehberlik .Akıl ve Zeka Oyunları, Etkili ve Verimli Ders Çalışma .Arkadaşlık İlişkileri Çözüm Önerileri Dikkat.Eğlence

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Umut Düzeylerinin İncelenmesi

Ali Dursun Aydın[1], **Hikmet Turkay**[1] *, **Çağrı Arı**[2], **Esengül Güngöz**[3], **Hülya Aydın**[4]

[1]Kafkas Üniversitesi Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
[2]Gençlik ve Spor Bakanlığı
[3]Kafkas Üniversitesi Sarıkamış Meslek Yüksekokulu
[4]Kars Bölge Yatılı Ortaokulu
*Corresponding author: hikmet.turkay1@gazi.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında okuyan öğrencilerin umut düzeylerinin çeşitli sosyo-demografik özellikler açısından incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini Kafkas Üniversitesi Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 97 kız ve 102 erkek öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Synder ve arkadaşları (1991) tarafından geliştirilen ve Akman ve Korkut (1993) tarafından Türkçe' ye uyarlanan Umut Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada sonuç olarak; beden eğitimi öğretmenliği, spor yöneticiliği ve antrenörlük bölümlerinde okuyan öğrencilerin cinsiyet, bölüm, sınıf, aile gelir ve aile eğitim durumlarına göre aralarında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Keywords: Beden Eğitimi, Umut, Spor

Investigation of Hope Levels of Physical Education and Sports College Students in Terms of Various Variables

Abstract

The aim of this study is to examine the students' levels of hope in the Physical Education and Sport colleges of universities in terms of various socio-demographic characteristics. The sample of the study consisted of 97 female and 102 male students studying at Kafkas University Sarıkamış Physical Education and Sports College and Gazi University Faculty of Sport Sciences. In the study, Hope Scale which was developed by Synder et al. (1991) and adapted to Turkish by Akman and Korkut (1993) was used as a data collection tool. As a result of the research; It was determined that there were significant differences between the gender, department, class, family income and family education status of the students studying in physical education, sports management and coaching departments.

Keywords: Physical Education, Hope, Sport

Bir Grup Psikolojik Danışmanın Gözünden" İlkokulda Psikolojik Danışma ve Rehberlik"

Özlem Haskan Avcı[1] *

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Sorumlu yazar: ozlemhaskan@gmail.com

Özet

Problem Durumu

PDR hizmetleri eğitimin her kademesinde önemli olmakla birlikte, ilköğretim dönemi yetişkin yaşamıyla ilgili pek çok özelliğin (benlik kavramı, gelecek planı, sosyal ilişkilerinin niteliği vb) şekillenmeye başladığı, çocuğun okula, başarıya, arkadaşlarına ve topluma yönelik tutumlarının gelişmeye başladığı bir dönem olması itibariyle önemlidir (Can,1998). Ayrıca, ilköğretim düzeyinde PDR hizmetlerinin sunulması daha üst öğrenim basamaklarında sunulacak PDR hizmetlerinin de verimliliğini arttırmaktadır (Erkan, 2002). Eğitim öğretimde son yıllarda yaşanan dönüşümle ilköğretim kurumları, ilkokullar ve ortaokullar olarak ayrılmıştır. Her yıl yüzlerce PDR mezunu Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okulların çeşitli kademelerine atanmakta ve mezunların bir kısmı ilkokullarda çalışmaktadır. İlkokulda PDR hizmetleri gelişimsel özellikler ve doğası itibariyle ergen ve yetişkin rehberlik hizmetlerinden farklıdır. Örneğin özel gereksinimi olan çocuklar genel olarak okul öncesi dönemde ve temel eğitim döneminde fark edilmekte ve yönlendirme, aile ile rehberlik vb. gerekli hizmetler ön plana çıkmaktadır. PDR lisans programlarında verilen ilköğretimde rehberlik, bireyi tanıma teknikleri, özel eğitim vb. dersler ilkokul psikolojik danışmanlığı için gerekli alt yapı dersleri olmakla birlikte; doğrudan çocuklarla çalışmaya yönelik dersler sayıca az olup, ergen ve yetişkinlerle çalışmaya yönelik dersler ağırlıktadır. Çeşitli üniversitelerde açılan Çocuk İstismarı İhmali, Çocukla Psikolojik Danışma gibi dersler seçmeli olup, pek çok PDR öğrencisi bu tür dersleri almadan mezun olabilmektedir. Dolayısıyla bu çalışmada, ilkokul psikolojik danışmanlarının mesleki deneyimlerini nasıl değerlendirdikleri, ilkokulda çalışmaya yönelik tutumları, diğer öğretim kademelerinden farklı neler yaptıkları, kendilerine verilen lisans eğitiminin ilkokulda çalışmaya olan katkıları ve eksik buldukları yönleri hakkında görüşleri merak edilmektedir.

Amaç

Bu çalışmada, farklı ilkokullarda çalışmakta olan psikolojik danışmanların, ilkokul kademesinde çalışmaya ilişkin tutum ve deneyimlerinin derinlemesine incelenmesi hedeflenmektedir.

Yöntem

Araştırmanın katılımcıları: Çalışma kapsamında, alanda en az 3 yıldır çalışmakta olan 15 ilkokul psikolojik danışmanı ile görüşme yapılmıştır. Çalışmaya katılan psikolojik danışmanlar, evren özelliklerini yansıtabilmeleri için maksimum çeşitlilik türü örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Maksimum çeşitlilik örneklemesinde örneklem, problemle ilgili olan ve kendi içinde benzeşik, değişken ve farklı durumlardan oluşacak şekilde belirlenmektedir (Grix, 2010). Maksimum çeşitlilik örneklemesi yapılırken incelenen olgu

hakkında en fazla bilgi edinmeyi olanaklı kılacak etkenler belirlenmelidir (Neuman & Robson, 2014). Maksimum çeşitliliği sağlayabilmek için, farklı cinsiyetlerden, farklı yaşlardan, Türkiye'nin farklı bölgelerinde çalışan ve daha önce farklı öğretim kademelerinde çalışmış olan psikolojik danışmanlara ulaşılması hedeflenmiştir. İşlem: Görüşmeler yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda demografik bilgileri edinmeye yönelik sorular yer almıştır. Bu sorularla, katılımcıların cinsiyeti, yaşı, mezun oldukları üniversite, çalışma deneyimleri, varsa aldıkları hizmet içi eğitimler gibi bilgileri edinilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda ayrıca, katılımcıların deneyim ve görüşlerini edinmeye yönelik açık uçlu sorular yer almıştır. Bu sorular; "katılımcıların ilkokul kademesinde çalışmaya yönelik duygu ve düşünceleri", "katılımcıların ilkokulda çalışma deneyimlerini nasıl değerlendirdikleri", "bu uygulamaların diğer öğretim kademeleri ile ne gibi farkları olduğu", "aldıkları üniversite eğitiminin ilkokul psikolojik danışmanlığına katkıları ve eksik bulunan yönleri" şeklindedir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu iki uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen dönütler doğrultusunda görüşme formu yeniden düzenlenmiş ve üzerinde uzlaşıldığı biçimde son haline getirilmiştir. Ardından görüşme formu aracılığıyla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve görüşme anında kayıt altına alınmıştır. Verilerin Analizi: Yapılan görüşmeler bir nitel analiz yöntemi olan içerik analizi ile çözümlenecektir. İçerik analizi ağırlıklı olarak yazılı ve görsel verilerin analiz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde tümdengelimci bir yol takip edilmektedir. İçerik analizinde araştırmacı öncelikli olarak araştırma konusu ile ilgili kategoriler geliştirmektedir. Araştırmacı daha sonra, incelemiş olduğu veri setinde, bu kategoriler içerisine giren kelime, cümle ya da resimleri saymaktadır (Silverman, 2001). Bu doğrultuda, içerik analizi için kodlamalardan yola çıkılarak temalara ulaşılacaktır. Ulaşılan temalar, iki uzmanın görüşüne sunulacaktır. Uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak, ulaşılan tema ve alt temalar için betimleyici istatistik çalışması yapılacaktır. Ulaşılan sonuçlar, ilgili alan yazın doğrultusunda tartışılarak yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Temel Eğitim, İlkokul Psikolojik Danışmanlığı

The Opinions of School Counselors On " Counseling and Guidance in Primary School"

Abstract

Problem

Although PDR services are important at all levels of education, it is a period in which many aspects of adult life (self-concept, future plan, the quality of social relations etc.) are shaped and the attitudes of the child towards school, success, friends and society begin to develop. (Can, 1998). In addition, the provision of PDR services at primary level increases the efficiency of PDR services that will be offered at higher levels (Erkan, 2002). In recent years education in education has been divided into primary schools, primary schools and secondary schools. Hundreds of PDR graduates are assigned to various levels of schools affiliated to the Ministry of National Education each year and some of the graduates work in primary schools. In primary school, PDR services are different from adolescent and adult guidance services due to their developmental characteristics and nature. For example, children with special needs are generally recognized in preschool period and basic education period and guidance,

guidance with family and so on. necessary services come to the fore. Guidance, individual recognition techniques, special education etc. given in PDR degree programs. Although the courses are required for primary school counseling, there are substructure lessons; The number of direct lessons for working with children is low, and there are courses for working with adolescents and adults. The courses offered at various universities such as Child Abuse Abuse and Child Counseling are elective and many PDR students can graduate without taking such courses. Therefore, in this study, the opinions of primary school counselors on how they evaluate their professional experiences, their attitudes towards working in primary school, what they do other than the other education levels, their contribution to study in primary school and the aspects they find to be missing are curious. Objective: In this study, it is aimed to examine in depth the attitudes and experiences of the psychological counselors working in different primary schools in the primary school level. Method Participants of the study: Within the scope of the study, 15 primary school counselors who had been working in the field for at least 3 years were interviewed. Psychological counselors who participated in the study were preferred the maximum variety type sampling method in order to reflect the characteristics of the universe. In the maximum diversity sample, the sample is determined in a way that is related to the problem and consists of different, variable, and different situations (Grix, 2010). Factors that will enable to obtain the most information about the case examined during maximum diversity sampling should be determined (Neuman & Robson, 2014). In order to provide maximum diversity, of different sexes, different ages, working in different regions of Turkey and has been targeted before achieving the counselors who have worked in different educational levels. Procedure: The interviews were conducted through semi-structured interview forms. In the semi-structured interview form, questions were taken to obtain demographic information. With these questions, information such as gender, age, university, work experience, in-service trainings of the participants were obtained. The semi-structured interview form also included open-ended questions to obtain the experience and opinions of the participants. These questions; Kat the feelings and thoughts of the participants about working at primary level psikolojik, ları how the participants evaluated their experiences in primary school ile, değerlendir the differences of these practices with other teaching levels da, duygu their contribution to primary school psychological counseling and their missing aspects “. The semi-structured interview form was submitted to the opinion of the two experts. In accordance with the feedback from the experts, the interview form was rearranged and finalized as agreed. Afterwards, interviews were conducted through the interview form and recorded at the time of the interview. Data Analysis: The interviews will be analyzed by content analysis which is a qualitative analysis method. Content analysis is a method used to analyze written and visual data. This method is followed by a deductive path. In the content analysis, the researcher primarily develops categories related to the research subject. The researcher then counts the words, sentences or pictures that fall into these categories in the data set he has studied (Silverman, 2001). In this direction, themes will be reached from the coding for content analysis. The themes will be presented to two experts. Necessary arrangements will be made in line with expert opinions, and descriptive statistics will be conducted for the themes and sub-themes reached. The results obtained are discussed in accordance with the literature.

Keywords: Counseling and Guidance, Primary Education, Primary School Counseling

Çocuk Gelişimi ve Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Öğrencilerinin Algıladıkları Sosyal Destek ve İletişim Becerilerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Fikret Gülaçtı[1]

[1]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
*Corresponding author: fikretgul@hotmail.com

Özet

Bu araştırma, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek türleri ve iletişim becerilerini incelenmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunu 2018-2019 Eğitim öğretim yılında Erzincan Sağlık Hizmetleri MYO ve Refahiye Sağlık Hizmetleri MYO Çocuk Gelişimi ve Tıbbı Dokümantasyon ve Sekreterlik Bölümü 1. Sınıfa devam eden 143 (115 kadın, 28 Erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yapılmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, İletişim Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri, normallik testlerine tabi tutularak çıkan sonuçlara göre analizler yapılmıştır. Veriler Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis H Testi ve Anova ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeyleri ve iletişim becerileri; cinsiyete, okulun bulunduğu yere, okudukları bölüme, kardeş sayısına, göre anlamlı farklılık göstermemekte, algılanan akademik başarıya ve algılanan anne baba tutumlarına göre anlamlı farklılaşmalar görülmüştür. Amaç; Bu araştırmada sağlık bilimleri yüksek okulu öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek türleri ve iletişim becerilerin cinsiyet, okulun bulunduğu yer, bölüm, algıladıkları akademik başarı, algılanan anne ve baba tutumu değişkenleri açısından incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma, genel tarama modelinde olup, nicel araştırma tekniğiyle gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanmış olan bir Kişisel Bilgi Formu, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve İletişim Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formu; Bu formda araştırmacılar tarafından geliştirilen ve öğrencilerin bazı sosyo-demografik özelliklerini (cinsiyet, kardeş sayısı, bölüm, okulun bulunduğu yer, algıladıkları akademik başarı düzeyleri, anne baba tutumları) betimlemeye ilişkin sorular yer almaktadır. Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ), Zimet ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş 12 maddeden oluşan ve 1-7 arası Likert tipi puanlanan bir ölçektir. Puan aralığı 12-84'dür ve ölçekten alınan puanın yüksek olması algılanan sosyal desteğin yüksek olduğunu gösterir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. İç tutarlılık değerleri .80 ile .95 arasında değişmektedir. İletişim Becerileri Ölçeği: Öğretmen adaylarının algılanan iletişim becerilerini değerlendirmek için, Korkut (1996) tarafından geliştirilen, daha sonra üniversite öğrencilerine uyarlanan (Korkut, 1999) İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) kullanılmıştır. 25 maddelik bu ölçek 5'li Likert tipi bir ölçektir. Bireyler ölçekteki ifadelere katılma derecelerini "her zaman (5), sıklıkla (4), bazen (3), nadiren (2), ve hiçbir zaman (1)"

şıklarından birisini işaretleyerek belirtmişlerdir. Ölçekten alınan yüksek puanlar, bireylerin kendi iletişim becerilerini olumlu yönde değerlendirdiklerini ifade etmektedir.

Bulgular

Öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeyleri ve iletişim becerileri; cinsiyete, okulun bulunduğu yere, okudukları bölüme, kardeş sayısına, göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin aileden algıladıkları sosyal destek puanları algıladıkları akademik başarı düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p<.05$). Gruplar arasındaki farkın hangi gruplar arasında olduğunu ortaya koymak amacıyla Mann Whitney U Testi yapılmış elde edilen bulgulara göre akademik başarısını iyi olarak algılayanların ortalaması akademik başarısını kötü olarak algılayanlardan fazladır. Öğrencilerin aileden aldıkları sosyal destek puanları algıladıkları anne baba tutumu puanlarına göre anlamlı farklılıklar göstermektedir ($p<.05$). Gruplar arasındaki farkın hangi gruplar arasında olduğunu ortaya koymak amacıyla Mann Whitney U Testi yapılmış elde edilen bulgulara göre anne baba tutumunu demokratik olarak algılayanların ortalaması otoriter olarak algılayanların otoritesinden daha fazladır. Anne baba tutumunu koruyucu olarak algılayanların ortalaması da otoriter olarak algılayanların ortalamasından daha fazladır. Tablo da görüldüğü üzere öğrencilerin algıladıkları sosyal destek toplam puanları algıladıkları anne baba tutumu puanlarına göre anlamlı farklılıklar göstermektedir ($p<.05$). Gruplar arasındaki farkın hangi gruplar arasında olduğunu ortaya koymak amacıyla Mann Whitney U Testi yapılmış elde edilen bulgulara göre anne baba tutumunu demokratik olarak algılayanların ortalaması otoriter olarak algılayanların otoritesinden daha fazladır. Anne baba tutumunu koruyucu olarak algılayanların ortalaması da otoriter olarak algılayanların ortalamasından daha fazladır.

Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeyleri ve iletişim becerileri; cinsiyete, okulun bulunduğu yere, okudukları bölüme, kardeş sayısına, göre anlamlı farklılık göstermemekte, algılanan akademik başarıya ve algılanan anne baba tutumlarına göre anlamlı farklılaşmalar görülmüştür. Sonuçlar ilgili literatür çerçevesinde tartışılmıştır.

Keywords: Sosyal Destek, İletişim Becerileri, Çocuk Gelişimi

Ergen Anne Baba Tutumlarının Belirlenmesi

Gül Şahin[1] *, Esra Kirişci[2], Ayşe Sevde Çankaya[3]

[1]Bornova Şehit Fatih Satır Bilim ve Sanat Merkezi
[2]Sümer Fen Lisesi
[3]Akören Ali Aşık Çok Programlı Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: gulercan76@gmail.com

Özet

Bireyin yaşamı boyunca en karmaşık ve sıkıntılı geçirdiği dönemlerden biri de ergenlik dönemidir. Bu dönem fiziksel, cinsel, biyolojik, sosyal değişim ve gelişim sürecinde olan ergenlerde bu değişim ve gelişime ayak uydurma sürecinde bir hayli zorluk çekmektedir. Ergenlik dönemi evrensel olarak bütün toplumlarda bireylerin sağlıklı bir kimlik oluşturma, fiziksel ve biyolojik değişim ve gelişime ayak uydurma mücadelesi içine giriştiği zor ve karmaşık bir dönemdir. Ergen aile üyeleri ile çatışma içindedir, bağımsızlık duygusu ön plandadır. Ergenlik döneminin sağlıklı bir şekilde atlatılmasında anne-baba tutumu büyük rol oynamaktadır. Ergenlik döneminde gelişmekte olan birey, özellikle anne-baba tutumlarını içselleştirerek, kendi davranışlarını bilinçli ya da bilinçsiz bir biçimde şekillendirmektedir (Hummel ve Gross, 2001). Çünkü ebeveynlerin edinmiş oldukları deneyimler, davranışlar ve tutumlar çocuğun davranışlarını ve kişiliğini etkilemekte ve çocukların bu davranışları gelecekteki yaşamına taşımasına neden olmaktadır. Diğer yandan anne ve babalar, çocukların sosyalleşme sürecinde "tek" kaynak değildir, ama bu süreçte en temel faktör olarak görülmeye devam edilmektedir çünkü çocuğun sosyal becerilerini, kimlik atıflarını ve sosyal uyumlarını ve değerlerini edindiği yer ailedir. Anne ve babanın, yaklaşımları onların ileride nasıl bir birey olacağını da etkilemektedir. Çocuklarını kontrol ve aşırı koruma altına almaları sonucunda, onların başkalarına bağımlı, kendine güveni olmayan bir kişilik oluşmasına sebep olabilirler. Bunun tam karşıtı olan, hiçbir hareketi sınırlandırılmayan, her olumlu davranışı abartılan, yani aşırı hoşgörü ortamında büyüyen kişiler ise bencil yetişebilir. Bunun sonucunda da daima başkalarının dikkatini çekmek isteyen ve karşı taraftan hizmet bekleyen bir tutum içine de girebilirler. Baskıcı bir tutumla yaklaşan anne babalarında çocuklarında da başkalarının ne düşündüğüne fazlaca önem veren, pasif, girdiği ortamlarda hep geri planda kalan bir kişilik yapısı görülebilir. Bütün bu istenmeyen durumları önlemek amacıyla çocuğa başarabileceği görevler veren, yenileri için onu cesaretlendiren ve ona yeni karşılaşacağı durumlarda oluşabilecek problemleri çözebilmesine yarayacak beceriler kazandıran ailelerin çocukları gerçek hayatla karşılaştıklarında başarıyı yakalanabilmektedirler. Bu çalışmanın amacı, ergenlik sürecindeki bireylerin anne baba tutumlarını nasıl algıladıklarını belirlemektir. Araştırma, aileye ilişkin tutumların mevcut durumdan hareketle değerlendirmesini yapmaya yönelik olduğundan betimsel tarama modelinde tasarlanmıştır. Tarama modeli, gecmişte olan ya da mevcut bir durumu betimlemeyi hedefleyen araştırma yaklaşımıdır. Araştırmada birey, olay ya da nesne mevcut koşulları içinde tanımlanır. Birey, nesne ya da olaya ilişkin herhangi bir bicimde değiştirme ve etkileme çabası söz konusu olmaz. (Araştırmanın bağımlı değişkeni, ailenin ergene ilişkin tutumlarıdır. Araştırmada, hangi anne baba tutumunun boyutunun kabul/ilgi; kontrol/denetleme; psikolojik özerklik ergenler tarafından nasıl

algılandığı belirlenecektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Lamborn, Mounts, Steinberg ve Dornbusch (1991) tarafından geliştirilen, Türkçe'ye uyarlaması Yılmaz (2000) tarafından yapılan ''Anne Baba Tutum Ölçeği'' kullanılmıştır. Lamborn ve arkadaşları, bu ölçeği Baumrind (1971) ve Maccoby ve Martin'in (1983) çalışmalarında öne sürdükleri; Çocuğa tepki vermede duyarlılık ve talepkarlık boyutlarından ve Dornbusch ve arkadaşlarının (1985) ve Steinberg ve arkadaşlarının (1989) ölçeklerinden yararlanarak oluşturmuşlardır. Araştırma evrenini Kayseri ilindeki 9,10,11,12. Sınıfında öğrenim görmekte olan ortaöğretim öğrencileridir. Örneklemimiz ise rastgele olarak seçilen 350 öğrenci oluşturmaktadır. Ankette 26 soruya yer verilmiştir. Verilerin toplanması tamamlanmış ve çözümlenme süreci devam etmektedir. Verilerin analizinde, aritmetik ortalama ve standart sapma gibi betimsel istatistiklerin yanında, ikili karşılaştırmalarda t-testi, üç ya da daha fazla kategorili değişkenlere göre karşılaştırmalarda ise tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılacaktır. Veri çözümleme ve analiz süreci tamamlandığında, elde edilecek bulgular paylaşılacak ve bulgulara ilişkin öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Aile, Tutum, Ergen

Ergenlerde Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejilerinin Saldırganlık Üzerindeki Etkileri

Asude Kabasakaloğlu[1] *, **Başak Beydoğan Tangör**[1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: asudekabasakaloglu@gmail.com

Özet

Ergenlik çağındaki biyolojik, bilişsel ve toplumsal değişimlerin farklı boyutları sosyal bilimlerde sürekliliğini devam ettiren araştırma konuları arasındadır. Ergenin bu süreçte bir yandan hem kendi içinde hem de çevresindeki kişilerle çatışmalar yaşayarak benlik kavramı ve kimlik kazanımı gerçekleşirken; diğer yandan eleştirilme, gruptan dışlanma, aşağılanma, alay konusu olma gibi tehdit edici durumlar ile karşılaşabilmesi de söz konusudur (Santrock, 1987). Bu durumlarla yüzleşmek zorunda kalındığında ortaya çıkabilecek saldırgan davranışlar ergenlerde gündelik hayatta sorunlar ortaya çıkarabilir ve kişinin işlevselliğini bozabilmektedir. Araştırmanın Amacı Duygu düzenleme süreci biyolojik, davranışsal, sosyal, bilinçli ve bilinçdışı farklı bilişsel süreçleri içinde barındıran karmaşık ve çok boyutlu bir yapı olarak nitelendirilmektedir (Garnefski, Kraaij, Spinhoven, 2001). Gross (2001), duygu düzenlemenin, duyguların olumsuz sonuçları ile başa çıkmada önemini vurgulamıştır. Son dönemde yapılan çalışmalar duygu düzenlemedeki güçlüklerin saldırganlık ile pozitif yönde anlamlı ilişkili olduğunu göstermektedir (Engle ve McElwain, 2011; Runions ve Keating, 2010). Bu çalışmada duygu düzenlemenin bilişsel süreçleri içeren stratejileri üzerine odaklanılarak ergenlerdeki saldırganlık davranışları üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma ilişkisel tarama modeli üzerine kurulmuştur. Araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Konya ili Selçuklu ilçesinde bulunan Osman Nuri Hekimoğlu Anadolu Lisesi ile Çumra ilçesinde bulunan Çumra Anadolu Lisesi ve Çumra Cumhuriyet Anadolu Lisesi'nde 9. 10. ve 11. Sınıflarda okuyan 224 kız, 168 erkek öğrenci olmak üzere 392 lise öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. 9. sınıf düzeyinden 124, 10. sınıf düzeyinden 125, 11. sınıf düzeyinden 143 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Araştırmada araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, bilişsel duygu düzenleme ölçeği, saldırganlık ölçeği aracılığı ile veriler toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizi için SPSS 25.00 paket programı kullanılarak bağımsız ikili grupların karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grupların karşılaştırılmasında ANOVA, bilişsel duygu düzenleme stratejileri ile saldırganlık tutumlarının karşılaştırılmasında Pearson korelasyon analizi ve regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Ergenlerde bilişsel duygu düzenleme stratejileri kullanımının saldırganlık üzerindeki etkisini incelenmeyi amaçladığı bu çalışma sonuçlarına göre erkek öğrencilerin "Fiziksel Saldırganlık" puan ortalamaları ($\bar{x}$=2,77) kız öğrencilerin puan ortalamalarından ($\bar{x}$=2,39) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı bulunmuştur. Sözel saldırganlık, öfke, düşmanlık,

dolaylı saldırganlık alt ölçeklerinde cinsiyet açısından anlamlı fark bulunmamıştır. Anne eğitim düzeyine göre saldırganlık toplam puan ortalamaları ($F(4,391)=4,047$, $p>.05$), öfke puan ortalamaları ($F(4,391)=3,830$, $p>.05$), düşmanlık puan ortalamaları ($F(4,391)=3,981$, $p>.05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Analizlerde farkın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla Scheffe testi uygulanmıştır. Baba eğitim düzeyi ve algılanan sosyoekonomik düzey açısından saldırganlık alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Ergenlerin kullandıkları uyumsuz bilişsel duygu düzenleme stratejilerinden kendini suçlama ile düşmanlık ($r=.14$, $p<.01$) arasında; ruminasyon ile sözel saldırganlık ($r=.12$, $p<.05$), öfke ($r=.23$, $p<.01$), düşmanlık ($r=.21$, $p<.01$), dolaylı saldırganlık ($r=.10$, $p<.05$) arasında; felaketleştirme ile fiziksel saldırganlık ($r=.30$, $p<.01$), sözel saldırganlık ($r=.21$, $p<.01$), öfke ($r=.31$, $p<.01$), düşmanlık ($r=.34$, $p<.01$), dolaylı saldırganlık ($r=.25$, $p<.01$) arasında; diğerlerini suçlama ile fiziksel saldırganlık ($r=.32$, $p<.01$), sözel saldırganlık ($r=.22$, $p<.01$), öfke ($r=.25$, $p<.01$), düşmanlık ($r=.29$, $p<.01$), dolaylı saldırganlık ($r=.25$, $p<.01$) arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Regresyon analizlerinde bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin saldırganlık üzerindeki toplam etkisinin %20 olduğu belirlenmiştir.

Sonuç

Araştırmanın bulgularına göre erkek ergenlerin kız ergenlere kıyasla daha fazla fiziksel saldırganlık gösterdiği görülmüştür. Anne eğitim düzeyi üniversite olan ergenlerin öfke ve düşmanlık düzeylerinin daha düşük olduğu görülmüştür. Baba eğitim düzeyi ve sosyoekonomik düzeye göre ergenlerin saldırganlıklarında anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir. Uyumsuz bilişsel duygu düzenleme stratejilerinden kendini suçlama, ruminasyon, felaketleştirme ve diğerlerini suçlama ile saldırganlık alt ölçekleri arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ergenlik, Bilişsel Duygu Düzenleme, Saldırganlık

Halk Eğitim Kurslarına Devam Eden Emekli Kadınlarda Psikolojik Dayanıklılık ve Sürekli Kaygı Arasındaki İlişkiler

Ali Eryılmaz[1], **Tuğba İçli Özbağır**[2] *

[1]Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Davutpaşa

[2]Hacı Sabancı Anadolu Lisesi, Üsküdar

*Sorumlu yazar: tugba_2042@hotmail.com

Özet

Halk Eğitim Kurslarına Devam Eden Emekli Kadınlarda Psikolojik Dayanıklılık Ve Sürekli Kaygı Arasındaki İlişkiler Özet Meslek hayatlarını emeklilikle sonlandırıp kendilerine yeni bir pencere açan bireylerin bundan sonraki yaşamlarını psikolojik olarak sağlıklı geçirebilmeleri ve bu yeni durumlarına uyum sağlayabilmeleri gerekmektedir. Bu uyum sürecinde emeklilerin karşılaştıkları güçlüklerle baş edebilmeleri için psikolojik açıdan dayanıklı olma özelliği önem kazanmaktadır. Bu özelliğe sahip olmak emekli kadınların yaşam kalitesini arttırmalarına ve pozitif bir bakış açısı geliştirmelerine neden olabilir. Emeklilik sonrasında bireylerde emeklilik sonrasında geleceğe yönelik bir endişe durumu ortaya çıkabilir. Yaş durumundan dolayı sağlık sorunlarının da ön plana çıkması kaygı durumunu arttırabilmektedir. Kaygı, bireyin ihtiyaçlarını karşılayamayacak ölçüde olması ve tıbbi destek alacak düzeyde önemli bir gerginlik hissetme halidir (Malmo,1975). Literatür incelendiğinde, emeklilerin psikolojik dayanıklılıkları ile sürekli kaygıları arasındaki ilişkileri inceleyen çalışmaların olmadığı görülmektedir. Amaç: Bu araştırmanın amacı halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınlarda psikolojik dayanıklılık ve sürekli kaygı arasındaki ilişkileri incelemektir. Araştırmanın alt amaçları: 1. Halk eğitime devam eden emekli kadınların psikolojik dayanıklılıklarını, sürekli kaygı anlamlı bir şekilde açıklamakta mıdır? 2. Halk eğitime devam eden emekli kadınların psikolojik dayanıklılık düzeyleri, eğitim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Araştırmaya 2018–2019 Eğitim-Öğretim yılı İstanbul ilindeki çeşitli halk eğitim kurslarına devam eden 150 emekli kadın katılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkeni olan psikolojik dayanıklılığı ölçmek için 'Yetişkinler için psikolojik dayanıklılık ölçeği', bağımsız değişkeni olan sürekli kaygıyı ölçmek için 'Sürekli kaygı ölçeği' kullanılmıştır. Demografik değişkenlerin belirlenmesi için araştırmacı tarafından geliştirilen 'kişisel bilgi formu' kullanılmıştır. Bu çalışma ilişkisel tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Çalışmada değişkenler arasındaki ilişkiler, basit regresyon analizi tekniği ve bağımsız gruplar için t-testi tekniği ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların %4'ü ilköğretim, %32'si lise, %16,7'si ön lisans, %42,3'ü lisans ve %6'sı yüksek lisans mezunudur. Halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların eşlerinin eğitim düzeyleri %3,3'ü ilköğretim, %34'ü lise, %8,7'si ön lisans, %39,3'ü lisans ve %14'ü yüksek lisans eğitimi almıştır. Halk eğitim kurslarına devam

eden emekli kadınların %5,3'ü gelir düzeyinin ortanın altında, %65,3'ü orta gelir düzeyinde, %27,3'ü ortanın üzerinde, %2'si ise zengin gelir düzeyinde olduklarını bildirmişlerdir. Halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların %8,7'si çalışmaya devam etmekte, %91,7'si ise çalışmadıklarını belirtmiştir. Halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların %36,7'si görücü usulü, %63,3'ü ise flört ederek evlendiklerini bildirmiştir. Halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların %8,7'si 16-20 yıldır evli olduklarını, %91,3'ü ise 21 yıl üzeri süredir evli olduklarını bildirmişlerdir. Halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların %4,7'si çocuk sahibi olmadığını, %28'i bir çocuğunun olduğunu, %60'ı iki çocuğu olduğunu, %5,3'ü üç çocuğu olduğunu, %2'si ise daha fazla çocuğu olduğunu bildirmiştir. Halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların %8'i psikolojik bir rahatsızlığı olduğunu ve %92'si psikolojik bir rahatsızlığı olmadığını bildirmiştir. Halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların %22'si psikolojik rahatsızlığına bağlı olarak ilaç kullandığını, %78'si ise ilaç kullanmadığını bildirmiştir. Araştırma bulgularına göre, halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların psikolojik dayanıklılıklarının, sürekli kaygı düzeyini anlamlı bir şekilde açıkladığı bulunmuştur ($R = -.516$, $R2 = .266$, $F = 53.640$, $p < .001$). Sürekli kaygı değişkeni, psikolojik dayanıklılıktaki varyansın %26'sını açıklamaktadır. Ayrıca psikolojik dayanıklılık boyutunun ($\beta = -.516.$, $p < .001$) negatif yönde sürekli kaygı düzeyini anlamlı düzeyde yordadığı görülmektedir.

Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre, emekli kadınların psikolojik dayanıklılık düzeyleri arttıkça, sürekli kaygı düzeylerinin de düştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma bulguları, halk eğitim kurslarına devam eden emekli kadınların psikolojik dayanıklılıkları açısından sürekli kaygı düzeylerinin düşürülmesi gerektiğini göstermiştir. Bu konuda literatürde çok az sayıda çalışma bulunduğu için, araştırmanın diğer çalışmaların bulgularıyla karşılaştırılmasında kısıtlılık bulunmaktadır. Bu noktada halk eğitime devam eden emekli kadınlarda psikolojik dayanıklılığın ve kaygı düzeyinin önemine yönelik çalışmalar yapılabilir. Anahtar Kelimeler: Psikolojik dayanıklılık, sürekli kaygı, emekli.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Dayanıklılık, Sürekli Kaygı, Emekli.

İlkokul 3. ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Algıladıkları Sosyal Destek Düzeylerinin Bazı Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

Elif Asena Yıldırım[1] *, **Zihni Koç**[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Gazi Üniversitesi
*Sorumlu yazar: elifasenaakin@gmail.com

Özet

Bu araştırmada, ilkokul 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek düzeylerinin cinsiyetlerine, kardeş sayılarına, anne ve babalarının eğitim durumlarına, algıladıkları sosyo-ekonomik düzeylerine, öğretmenleri ile geçirdikleri süre ve sınıf düzeylerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ili Keçiören ilçesinde 3. ve 4. sınıfa devam eden 226'sı (% 47,6) kız ve 249'u (% 52,4) erkek olmak üzere toplam 475 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu" ile Dubow ve Ullman tarafından 1989 yılında geliştirilen, Türkçe 'ye uyarlama çalışması ise Gökler (2007) tarafından yapılan "Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği; sosyal desteği aile, arkadaş ve öğretmen desteği olmak üzere üç alt boyutta incelemektedir. Araştırmada normallik testleri yapılmış ve verilerin normal dağılım sergilemediği gözlendiğinden verilerin analizinde parametrik olmayan istatistiksel teknikler kullanılmıştır. Bu nedenle iki farklı grubun karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi p=0,05 olarak belirlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgulara göre, ilkokul öğrencilerinin Sosyal Destek Ölçeği'nden aldıkları puan ortalamalarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği bulunmuştur (U= 24900,00; $p \leq 0,05$). Kız öğrencilerin Sosyal Destek Ölçeği toplam puan ortalamaları (=171,41) erkek öğrencilerin puan ortalamalarından (=167,50) daha yüksektir. Kardeş sayısına göre de ilkokul öğrencilerinin Sosyal Destek Ölçeği toplam puanlarının anlamlı bir farklılık gösterdiği bulunmuştur (χ^2= 15,07; $p \leq 0,05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise en yüksek ortalamaya sahip grubu iki kardeşe sahip olan öğrenciler oluştururken, en düşük puanı alan grubun ise dört kardeş ve üstüne sahip olan öğrenciler olduğu görülmüştür. İlkokul öğrencilerinin Sosyal Destek Ölçeği'nden aldıkları puanlar anne eğitim düzeylerine göre de anlamlı bir farklılık göstermiştir (χ^2= 33,74; $p \leq 0,05$). Sosyal Destek Ölçeğinden en yüksek puan alan grubu annesi lise mezunu öğrenciler, en düşük puanı alan grubu ise annesi ilkokul mezunu olan öğrenciler oluşturmuştur. Benzer şekilde öğrencilerin Sosyal Destek Ölçeği'nden aldıkları puanların baba eğitim düzeyi değişkenine göre de anlamlı bir farklılık gösterdiği bulunmuştur(χ^2= 9,74; $p \leq 0,05$). Sosyal Destek Ölçeği'nden en yüksek puan alan grubun babası lise mezunu olan öğrenciler, en düşük puanı alan grubun ise babası ilkokul mezunu olan öğrenciler olduğu görülmüştür. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre sosyal destek algıları anlamlı bir farklılık göstermemiştir (U= 22714,00; $p > 0,05$). Öğrencilerin öğretmenleri ile geçirdikleri süre göz önünde bulundurulduğunda ise Sosyal Destek Ölçeği toplam puanlarının öğretmeni ile geçirdiği süre değişkenine göre de

anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur(χ^2= 4,69; p >0,05). Son olarak öğrencilerin, ailelerinin ekonomik düzeyine göre Sosyal Destek Ölçeği toplam puanları incelendiğinde sosyo-ekonomik düzey değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği bulunmuştur (χ^2= 11,50; p ≤ 0,05). Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, Sosyal Destek Ölçeği'nden en yüksek puan alan grubu yüksek ekonomik düzeye sahip olan öğrenciler, en düşük puanı alan grubu da düşük ekonomik düzeye sahip olan öğrenciler oluşturmuştur. Araştırma sonuçları ilkokulda 3. ve 4. sınıfa devam eden öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeylerinin cinsiyet, kardeş sayısı, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi ve ailenin ekonomik düzeyine göre anlamlı şekilde farklılaştığını gösterirken, sınıf düzeyi ve öğretmenleri ile geçirdikleri sürenin anlamlı bir farklılık göstermediğini ortaya koymuştur. Elde edilen bu bulgular alan yazındaki ilgili diğer çalışma sonuçları ile karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Algılanan Sosyal Destek, İlkokul, Çocuklar

Analysis of the Relationship Between Social Support Levels of 3rd and 4th Grade Elementary School Students and Certain Variables

Abstract

The aim of this study was to examine whether or not the perceived social support levels of 3rd and 4th grade students in elementary school differ according to their gender, number of siblings, educational background of their parents, perceived socioeconomic status, time spent with their teachers and class levels. The sample of the study consisted of 475 students, out of which 226 (47,6%) were girls and 249 (52,4%) were boys. "Personal Data Form" and "Social Support Assessment Scale for Children and Adolescents" which was developed by Dubow and Ullman and adapted to Turkish by Gökler (2007) were used for data collection. The Social Support Assessment Scale for Children and Adolescents examines social support in sub-dimensions such as family, friend and teacher support. Tests of normality were performed during the study and it was noted that the data did not exhibit normal distribution. Therefore, Mann Whitney U test was used to compare two different groups whereas Kruskal Wallis H test was used to compare more than two groups. According to the results of the analyses, it was found that the total scores obtained from the Social Support Scale by elementary school students showed a significant difference based on their gender (U= 24900,00; p ≤ 0,05). The average of Social Support Scale scores of female students (=171,41) were higher than male student's average score (=167,50). A significant difference was also found in total Social Support Scale scores according to the number of siblings (χ^2= 15,07; p ≤ 0,05). In addition, the mean rank of the students indicated that the students with the highest average score had two siblings, whereas the group with the lowest average score consisted of students with four or more siblings. The Social Support Scale scores of elementary school students also showed a significant difference based on their mothers' educational background (χ^2= 33,74; p ≤0,05). When the mean rank of the groups were taken into consideration, it was noted that the group with the highest score consisted of students whose mothers were high school graduates,

while the group with the lowest score consisted of students whose mothers were elementary school graduates. Similarly, it was found that the Social Support Scale scores of the students showed a significant difference according to their fathers' educational status (χ^2= 9,74; p ≤0,05). When the mean rank of the groups were taken into consideration, it was noted that the group with the highest score consisted of students whose fathers were high school graduates, while the group with the lowest score consisted of students whose fathers were elementary school graduates. Social support perceptions of the students did not show a significant difference based on their class levels (U= 22714,00; p > 0,05). When the time students spent with their teachers were taken into consideration, it was found that the total scores of Social Support Scale did not show a significant difference based on time spent with teachers (χ^2= 4,69; p >0,05). Finally, when the total scores of Social Support Scale were analyzed based on the socioeconomic levels of their families, the students showed a significant difference according to the socioeconomic level variable (χ^2= 11,50; p ≤0,05). When the mean rank of the groups were taken into consideration,it was noted that the group with the highest score consisted of students from higher economic level, while the group with the lowest score consisted of students from lower economic level. The results of the study have shown that the perceived social support levels of 3rd and 4th grade students in elementary school differ significantly according to their gender, number of siblings, mother's educational background, father's educational background and economic level of family, whereas class levels and time spent with their teachers do not show a significant difference. These findings have been reviewed in comparison with the results of other studies in the literature.

Keywords: Perceived Social Support, Elementary School, Children

İlkokul Öğrencileri İçin Başarı Algısı Ölçeğinin Geliştirilmesi

Ahmet Kara[1] *, **Cengiz Şahin**[2]

[1]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
[2]Ahi Evran Üniversitesi
*Corresponding author: ahmetkara9126@gmail.com

Özet

Ölçek geliştirme sürecinde ilk olarak ilgili alanyazın ve alanyazında sıklıkla kullanılan bireysel değerlendirme araçları değerlendirilmiştir. Ek olarak ilkokul kademesinde öğrenim gören öğrenciler ile 2 saat süren bir odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Görüşmede öncelikli olarak öğrencilerin başarı kavramından ne anladığı, hangi öğeleri başarı olarak gördüğü sorulmuş ve bu konu hakkındaki görüşleri alınmaya çalışılmıştır. Bu görüşler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. İlgili alanyazın ve odak grup görüşmesinden elde edilen geribildirimlerle 60 maddeden oluşan bir madde havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan madde yurtiçinden üç öğretim üyesine gönderilmiş, maddeleri içerik ve kapsam yönünden değerlendirmeleri istenmiş, maddelerin anlaşılabilirliği ve uygunluğu değerlendirilmiştir. Uzman görüşleri ile birlikte en az iki öğretim üyesinin uygun olmadığı yönünde puanladığı maddeler ölçek formundan çıkarılmış, gerekli düzeltmeler gerçekleştirilerek madde sayısı 24'e indirilmiştir. Ölçek 1: Hiç Katılmıyorum, 5: Tamamen Katılıyorum arasında değişen 5'li likert tipi şeklinde tasarlanmıştır. Ölçek deneme formuna ek olarak araştırmacılar tarafından demografik bilgi olarak cinsiyet ve yaş bilgileri alınmıştır. Son olarak 24 maddelik ölçek; 59 (% 53,6) kadın ve 51(% 46,4) erkek öğrenci olmak üzere toplam 120 ilkokul öğrencisine uygulanmış ve geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Keywords: İlkokul Öğrencileri, Başarı Algısı, Ölçek Geliştirme

Irvin Yalom'un "bugünü Yaşama Arzusu-Schopenhauer Kürü" Romanında Varoluşçu Terapi ve Grup Terapisi Kavramları İncelemesi

Suna Arslan[1] *, **Kübra Çadır**[2]

[1]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ebb
[2]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Pdr
*Corresponding author: suna_karakucuk@yahoo.com

Özet

Amaç

Bu çalışma, psikoterpist yazar Irvin Yalom'un "Bugünü Yaşama Arzusu-Schopenhauer Kürü" adlı eserinde, Varoluşçu Psikoterapi ve Grup Terapisi kuramları kapsamında yer alan; grup dinamiği, grup liderliği ve üyeler arası iletişim, şimdi ve burada ilkesi, yalıtılmışlık-ölüm-özgürlük-anlam arayışı/anlamsızlık olguları ve insanın dünyada varoluş biçimleri vd. temel kavramların araştırılmasıdır. Başka bir ifadeyle, psikoterapi konularıyla birleşen egzistansiyalist felsefenin, eğitsel bir başvuru kaynağı olarak roman türü kurgusal metinler üzerinden incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın diğer amacı, Psikolojik Danışma ve Rehberlik öğrencilerinin alanlarıyla ilgili ders kitaplarının yanı sıra "akademik edebiyat" türündeki eserlerden de faydalanarak mesleki hazır bulunuşluluk, eğitsel okuryazarlık ve grupla çalışma alışkanlığı, kişisel farkındalık kazanmalarıdır.

Yöntem

Araştırma, Nitel Yöntem uyarınca ve Felsefe-Psikoloji kuramlarına dayalı çalışmalara uygunluğu açısından, Olgu bilim modeliyle Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik (PDR) Anabilim Dalı üçüncü sınıf öğrencileri, bir başka ifadeyle öğretmen adayları tarafından yürütülmüştür. Bu süreçte, romanda betimlenen varoluşsal ögeler ve grup terapisi konulu olgu ve yaşantılar saptanarak, bu bölümler üzerinde grupla "yarı yapılandırılmış görüşmeler" yapılmıştır. Araştırma deseni iki aşamada yürütülmüştür: Birinci aşamada roman kurgusunda yer alan ve varoluşçu psikoterapi yaklaşımının ana temaları olan 'ölüm', 'özgürlük', 'anlam arayışı/anlamsızlık' ve 'izolasyon/soyutlama' kavramlarının çözümleme çalışmalarına yer verilmiştir. İkinci aşamada ise 'Umwelt', 'Mitwelt', 'Eigenwelt' ve 'Überlwelt' olarak adlandırılan insanın dünyevi varoluş tarzlarına ilişkin tematik çerçeve belirlenmiştir. Grupla yapılan görüşme kayıtları üzerinde gerçekleştirilen içerik analizleri sonunda, romanın kurgusunda yer alan varoluşsal temalar, varoluş tarzları ve grup terapisi kavramlarına ilişkin bulgulara ve tematik çerçeveye ulaşılmıştır. Bulguları destekleme amacıyla, orijinal metinden alınan kanıt cümleleri bölümlerin altında verilmiştir.

Bulgular

Araştırma bulguları, "Bugünü Yaşama Arzusu-Schopenhauer Tedavisi" romanının yoğun olarak, felsefi ögeler, grup türleri ve yapısal özellikleri, grup terapisi süreçleri, grup dinamiği, liderlik-üyelik, süpervizörlük, varoluşsal kaygılar, felsefi rehberlik, terapi ortamları kavramlarına yer veren bir içeriğe sahip olduğu şeklindedir. Eserin analiz sonuçları, psiko-

biyografi ve bibliyoterapi tekniklerine ilişkin bulguları da içermektedir. Son olarak grupla danışmada mekânsal ve çevresel öğelerin önemine ilişkin bulgulara da ulaşılmıştır; çeşitli kentlerden oluşan geniş bir spektrum ve bundan etkilenen davranışsal bağlamlar, gibi.

Sonuçlar

Bu araştırma eğitsel sonuçlarının yanı sıra disiplinlerarası boyutta psikososyal, psikoseksüel, bilişsel, duygusal ve kavramsal sonuçlara ulaşmıştır. Araştırma sonuçları, Yalom'un kendi eseri için "Bu romanın grup terapisinde iyi/en iyi bir eğitim materyali olduğu" şeklindeki söylemini doğrulamaktadır. Çalışma grubundaki öğretmen adayları; okuma, analiz ve yorumlama süreçlerinde, mesleki ve kişisel gelişimlerine ilişkin bilgilerini gözden geçirmiş, paylaşmış ve pekiştirmiş olduklarını belirtmişlerdir. Çalışma grubundaki öğrenciler açısından, araştırmanın roman türü edebi metinler üzerinden yapılmasının sağladığı kazanımlar şu şekildedir: Yaratıcı düşünme ve hermeneutik okuma becerilerinin geliştiğini, aynı kurgusal metni farklı kişilerin bakış açısıyla görmeyi deneyimlediklerini ve varoluşçu edebiyat yapıtlarının bilim ve sanat alanları arasında bir terapötik köprü oluşturduğunu keşfettiklerini belirtmişlerdir. Araştırmanın en genel sonucu romanın adına da atıfta bulunarak 'Schopenhauer'ın öğretisi' olarak özetlenebilir. Araştırmanın kuramsal boyutundaki önerileri; bu araştırma için oluşturulan "grupla okuma-tartışma modeli"nin, özellikle Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında, öğretmen yetiştirme politikaları ve hizmet içi eğitim programlarında kullanılmasını vurgulamaktadır. Çalışmanın uygulama boyutundaki önerisi ise, bu çalışmada sunulan modelin Yaratıcı Drama yöntem ve teknikleriyle birleştirilerek, Psiko-Drama etkinlikleri düzenlemekte kullanılabileceği şeklindedir. Türkçe ve yabancı literatürden seçilen birçok psikolojik roman ve öykü kitabı varoluşu psikoloji konu ve kavramlarının çalışılması ve kavranması amacıyla uyarlanabilir ve bu bağlamda bir kaynakça oluşturulabilir.

Keywords: Varoluşçu Psikoterapi, Varoluşçu Felsefe, Grup Terapisi, Psiko-Analitik Kavramlar, Irvin Yalom, Bugünü Yaşama Arzusu.

Analysing the Concepts of Existential Therapy and Group Therapy in Irvin Yalom's Novel 'the Schopenhauer Cure'

Abstract

Purpose

This study aims to investigate the basic concepts of Existential Psychology as group dynamics, group leadership and communication among the members, the "here and now principle", the phenomenons of isolation - death – freedom - pursuıt of meaning/senselessness and the forms of existence of man in the world, etc within the scope of Existential Psychotherapy and Group Theraphy theories in psychoterapist writer Irvin Yalom's novel 'The Schopenhauer Cure'.In other words, it is aimed to examine the existentialist philosophy associated with psychotherapy topics through the fictional texts in novel type as an informative consultation source. The other aim of the study is to gain professional or educational readiness-writinereness, habit of working with a group and personal awareness of

Psychological Counseling and Guidance students by using the works in academic literature category as well, besides the textbooks related to their fields. Method: The study was carried out by teacher candidates-3rd year students of Psychological Counseling and Guidance Department (PCG) with the phenomenology model and in terms of conformity to studies based on philosophy-psychology theories and concepts via Qualitavite Method. In this process, 'semi-structured interviews' were conducted with group counseling on these categories by determining the existential elements depicted in the novel and the group therapy themed phemenons and experiences. The reserach pattern was carried out in two stages: Firstly, the analysis of the concepts of 'Death', 'Freedom', 'Search for meaning', "isolation" which are the main themes of existential parameters depicted in the novel. In the second stage, ıt was determined the existential thematic context of the novel coding about existence styles called as 'Umwelt", "Mitwelt", "Eigenwelt", "Überwelt".As a result of the content analyzes technic performed on the interview records, the thematic framework related to existential themes in the fiction of novel, existence styles/ways and group therapy concepts has been attained.For the purpose of supporting the findings evidence sentences from the original text are given below the sections. Findings: The outcomes of the study; the novel 'The Schopenhauer Cure' has a content intensively composed of philosophical elements, respectively group categories and structural features, group therapy processes, group dynamic, concepts of leadership – membership, supervisorship, existential concerns, philosophical guidance concepts, anxiety of existence,and therapy environments. As Yalom said that, findings of a psychobiography and bibliotherapy techniques were also obtained in the analysis of the work. Finally, the findings on the importance of spatial and environmental elements in group counseling were also obtained; the occurance of a wide spectrum of cities and behavioral contex effects. Results: The results of the study, confirm Yalom's statement for his own work 'this novel is a good/the best educational material in group therapy.' The teacher candidates in the study group stated that they shared and reinforced their knowledges about their professional and personal development in reading,analysis and interpretation processes. The students in the study group stated that making the research through the novel type text provides folowing gains:To develope imaginative and hermeneutic skills and to see the same fictional text from different people's perspective, to recognize that existantialist literature works a therapeutic bridge between art and science. The most general result of the study can be summarized as "Schopenhauer's Teaching" based on the name of the book. The theorotical and practical recommendations of the research; this study emphasizes that use of group reading-discussion model in the areas of Psychological Counseling Guidance, teacher training policies and in-service training programs.

Keywords: Existentialist Psychotherapy, Existentialist Philosophy, Group Therapy, Psychoanalytic Concepts, Irvin Yalom, the Schopenhauer Cure

KPSS'YE Hazırlanan Öğretmen Adaylarında Yalnızlık, Depresyon ve Benlik Saygısı

Mehmet Akif Karaman[1] *, **Ali Küçükoğlu**[2]

[1]Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Eğitim Bilimleri bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabili Dalı, Kilis

[2]Kilis

*Corresponding author: mehmetkaraman@kilis.edu.tr

Özet

Giriş

Birçok üniversite öğrencisi üniversite okumak için başka şehirlere taşınmakta ve ailesinden uzaklaşmak zorunda kalmaktadır. Yeni ortamla karşılaşan bireyler o ortama uyum sağlamakta zorluk çekebilirler. Uyum sorunları zaman içerisinde yerini başka problemlere bırakabilmekte ve öğrencilerin yalnızlık, depresyon, gelecek kaygısı, sosyal destek ve aile kurma gibi durumlarla baş etmelerini gerekli kılmaktadır. Bunun yanı sıra son 20 yılda öğretmen atamalarında kullanılan sınava dayalı atama yöntemi ve son 3 yıldır ek olarak uygulanan mülakatlar öğrencilerde farklı duygulanımlara yol açmıştır. Amaç Bu çalışmanın amacı 4. Sınıf Eğitim Fakültesi bölümlerinde okuyan ve aynı zamanda KPSS'ye hazırlanarak öğretmen olarak atanmayı planlayan öğretmen adaylarının benlik saygılarının depresyon ve yalnızlık puanları tarafından ne düzeyde etkilendiğini incelemektir.

Yöntem

Araştırma nicel yaklaşımı temel alan, tahmine yönelik ilişkisel tarama modelinde bir araştırmadır. Bu tür araştırmalarda gözlemlenemeyen bir değişkene ait değerleri, o değişkeni tanımlayan gözlenebilen değişkenler yardımıyla tahmin edilmesi (yordanması) amaçlanır. Bu araştırmada Benlik Saygısı yordanan, depresyon ve yalnızlık ise yordayıcı değişkenler olarak ele alınmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Ayrıca bu değişkenlerin 4. Sınıfların özel durumları (gelecek kaygısı, sınav stresi, son sınıf psikolojisi) ile alakalı olup olmadığını ölçmek amacıyla diğer sınıflarda (1., 2. ve 3. sınıflar) okuyan öğrencilerle MANOVA analizi kullanılarak karşılaştırma yapılmıştır. Araştırmaya 159'u son sınıf öğrencisi olmak üzere eğitim fakültesinde çeşitli bölümlerde okuyan 326 öğrenci katılmıştır. 4. Sınıf Öğrencileri. Dördüncü sınıfta okuyan öğrencilerin %55'i (n= 88) kadın %45'i (n=71) ise erkektir. Aile içerisindeki eğitim durumuna bakıldığında öğrencilerin %88'i (n=140) üniversite okuyan birinci nesil (anne veya baba üniversite mezunu değil) olduklarını %12'si (n=19) ise üniversite okuyan ikinci nesil (anne veya baba üniversite mezunu) olduklarını belirtmişlerdir. Çalışmaya üçüncü nesil (nine veya dede üniversite mezunu) olduğunu belirten hiçbir öğrenci katılmamıştır. Diğer Öğrenciler. Bu gruptaki öğrencilerin %58'i (n=95) birinci sınıf, %23'ü (n=37) ikinci sınıf, %19'u (31) ise üçüncü sınıf olduklarını belirtmiştir. Bu grupta çalışmaya katılanların %72'si (n=117) kadınlardan %28'i (n=46) ise erkeklerden oluşmaktadır. Aile içerisindeki eğitim durumuna bakıldığında öğrencilerin %85'i (n=139) üniversite okuyan birinci nesil (anne veya baba üniversite mezunu değil) olduklarını %14'ü (n=23) ise üniversite okuyan ikinci nesil (anne

veya baba üniversite mezunu) olduklarını belirtmişlerdir. Çalışmaya üçüncü nesil (nine veya dede üniversite mezunu) olduğunu belirten hiçbir öğrenci katılmamıştır.

Bulgular

Bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı Analizi ile test edilmiştir. Korelasyon analizi sonuçlarına göre, benlik saygısı ile yalnızlık ve depresyonun anlamlı düzeyde ve negatif yönde ilişkili olduğu yani kendine saygı düzeyleri daha yüksek olan öğrencilerin yalnızlık ve depresyon düzeylerinin daha düşük olduğu bulunmuştur (rDep = -.46; rYal = -.43; $p < .01$). Depresyonun ve yalnızlığın benlik saygısını yordamadaki rolü ise Çoklu Regresyon Analizi aracılığıyla test edilmiştir. Sonuçlara göre model anlamlı bulunmuştur, $F (2, 156) = 34.29$, $p < .001$. Depresyon ve yalnızlıktan oluşan modelin, benlik saygısının toplam varyansının % 30'unu anlamlı bir şekilde açıkladığı saptanmıştır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin diğer sınıflardan anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını ölçmek amacıyla MANOVA analizi test edilmiştir. Sonuçlara göre model anlamlı bulunmuştur, Pillai's V= .100, $F(3,318)= 11.81$, $p< .001$. Değişkenlerin ortalama puanları grup bazında değerlendirildiğinde dördüncü sınıf öğrencilerinin (M=2,07, SD= .52) diğer sınıflarda okuyan öğrencilere (M=2,31, SD= .47) göre daha düşük yalnızlık düzeyine ancak daha yüksek depresyon seviyesine (Mdördüncü=2,99, SD= .99; Mdiğer=2.73, SD=.95) sahip olduğu görülmüştür. Ayrıca benlik saygısı düzeyleri incelendiğinde dördüncü sınıf öğrencilerinin (M=2,96, SD= .53) diğer sınıflarda okuyan öğrencilere (M=2,79, SD= .42) göre daha yüksek benlik saygısı düzeyine sahip olduğu bulunmuştur.

Sonuç

Elde edilen sonuçlar dördüncü sınıfların depresyon ve yalnızlık düzeylerinin benlik saygılarını anlamlı düzeyde ve %30 oranında yordadığını göstermiştir. Ayrıca yapılan MANOVA analizine göre dördüncü sınıf öğrencilerinin depresyon, yalnızlık ve benlik saygısı düzeylerinin diğer sınıflarda okuyan öğrencilerden anlamlı düzeyde farklılaştığını göstermiştir. KPSS'ye hazırlanan dördüncü sınıf öğrencileri hazırlanmayan ve henüz dördüncü sınıfa gelmemiş öğrencilere nazaran daha yüksek depresyon düzeyine sahip oldukları bulunmuştur. Ancak yalnızlık düzeyleri karşılaştırıldığında sonuçlar tam tersi yöndedir. Son olarak, öğretmen adayı dördüncü sınıf öğrencilerinin benlik saygısı diğer sınıflardan daha yüksek çıkmıştır

Keywords: Öğretmen Adayları, Yalnızlık, Depresyon, Benlik Saygısı

Matematik Öz-Yetkinlik Kaynaklarının Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Üniversite Giriş Sınavı Matematik Başarısı ve Matematik Ders Başarısı Üzerindeki Yordayıcı Etkisinin İncelenmesi

Bahadır Özcan[1] *, **Yusuf Ziya Kültür**[2]

[1]Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı

[2]Çukurova Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Öğrencisi

*Sorumlu yazar: bhdozcan@yahoo.com

Özet

Problem

Matematik eğitiminde etkili ve verimli bir öğrenme ortamı oluşturmak, bilgi ve teknoloji üretme açısından son derece önemlidir. Bununla birlikte, her yıl yüzbinlerce öğrencinin üniversite sınavlarına girdiği ülkemizde, öğrencilerin sınavlarda gösterdiği matematik başarılarının altında yatan faktörlerin araştırılması önemle üzerinde durulması gereken bir husustur. Son 30 yılın üniversite sınavına ilişkin sayısal veriler incelendiğinde matematik sınavlarında sınava katılan adayların matematik ortalamalarına ilişkin veriler, ortalamaların oldukça düşük olduğunu göstermektedir. Örneğin, 2018 yılında ülkemizde TYT sınavına 2260273 ve AYT sınavına 1877568 aday katılmış ve bu sınavlardan elde edilen sınav sonuç verilerine göre TYT matematik ortalamasının 40 soruda 5.64, AYT matematik ortalamasının 40 soruda 3.92 olduğu görülmüştür. 2008 yılında ÖSS sınavında Matematik-1 testinde, 1478881 adayın matematik ortalaması 40 soruda 8.6 ve Matematik-2 testinde 618786 adayın matematik ortalaması 40 soruda 7.9 olarak tespit edilmiştir. 1998 ÖSS sınavına giren adayların sayısal ortalaması 86 soruda 12.15 ve ÖYS sınavına giren adayların Matematik-2 testinde ortalaması 53 soruda 11.46 olmuştur. Bunun yanında Uluslararası Öğrenci Başarılarını Değerlendirme Projesi olan PİSA 2015 sınav sonuçlarına göre Türkiye matematik okuryazarlığı ortalama puanı bakımından sınava katılan 70 ülke arasında 50. sırada yer almıştır. Gerek ulusal, gerekse uluslararası sınav sonuçları Türk öğrencilerin matematik başarısının beklenen düzeyde olmadığını göstermektedir. Son 30 yılda eğitim sisteminde öğretmen sayısından, müfredat içeriğine, okulların fiziki yapısından eğitim materyallerine pek çok konuda iyileştirmeler yapılmış, ancak bu iyileştirmelerin öğrencilerin matematik başarıları üzerinde istenen etkiyi gösterememiş olması, matematik başarısında farklı faktörlerin etkisinin araştırılmasını zorunlu kılmaktadır. İçinde bulunulan bağlama göre bazı bilişsel ve duyuşsal özellikler matematik başarısını etkilemektedir. Araştırma sonuçları, bireyin duyuşsal özelliklerinin başarıyı etkileyen önemli bir boyut olduğunu göstermektedir. Öz-yetkinlik inancı kişinin bir faaliyeti seçmesini, öğrenmesini, hedef yönelimlerini, çeşitli alanlardaki başarısını, öğrenme, çaba ve azmini içerir. Öz-yetkinlik inançları, bireyler tarafından dört kaynaktan gelen bilgilerin yorumlanmasıyla gelişmektedir. Bu öz-yetkinlik kaynakları; doğrudan öğrenme deneyimleri, dolaylı öğrenme deneyimleri, sosyal cesaretlendiriciler ve fizyolojik durumdur. Türkiye'deki öz-yetkinlik araştırmalarının temel odağı öğretmen öz-yetkinliğidir ve araştırmalar genelde öğretmen ve öğretmen adayları öz-

yetkinliğine odaklanmıştır. Öğrenen öz-yetkinliğiyle ilgili araştırmaları matematik başarının anlaşılmasına daha fazla katkı yapacağı düşünülmektedir. Diğer tarafta ise yapılan araştırmalar genelde öz-yetkinlik kaynaklarının öğrencilerin öz-yetkinlik inancı üzerindeki etkisi üzerinde durulmuştur. Yani öz-yetkinlik kaynaklarının akademik başarı üzerindeki etkisi dolaylı olarak değerlendirilmiştir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacını, öz-yetkinlik kaynaklarının lise son sınıf öğrencilerinin matematik ders başarısı ve üniversite giriş sınavı matematik başarısı üzerindeki yordayıcı etkisinin belirlenmesi oluşturmaktadır.

Yöntem

Bu çalışma ilişkisel desende tasarlanmıştır. Araştırmanın yordayıcı değişkenini matematik öz-yetkinlik kaynakları, yordanan değişkenleri ise matematik ders başarısı ve üniversite giriş sınavı matematik başarısı oluşturmaktadır. Bu araştırmanın katılımcılarını 161'i kız 106'sı erkek toplam 267 lise son sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Matematik öz-yetkinlik kaynakları ile ilgili verilerin toplanmasında, Matematik Öz-yetkinlik Kaynakları Ölçeği kullanılmıştır. Matematik başarısı ise öğrencilerin bir önceki döneme ait karnelerindeki matematik ders notunun öğrencilere sorulması suretiyle elde edilmiştir. Üniversite giriş sınavı matematik başarıları ise öğrencilerle sınavdan sonra iletişime geçilerek elde edilmiştir.

Bulgular

Üniversite giriş sınavı matematik başarısı üzerindeki matematik öz-yetkinlik kaynaklarının yordayıcı etkisini belirlemek için yapılan regresyon analizi sonucu göre öz-yetkinlik kaynaklarından sadece doğrudan öğrenme deneyimi, dolaylı öğrenme deneyimi ve sosyal cesaretlendiriciler üniversite giriş sınavı matematik başarısını anlamlı olarak yordamıştır ($R=.53$, $R2=.28$, $F(4\text{-}262)=25.07$, $p<.01$). Bu bulgu, doğrudan öğrenme deneyimi, dolaylı öğrenme deneyimi ve sosyal cesaretlendiriciler değişkenlerinden alınan puanın üniversite giriş sınavı matematik başarısına ilişkin toplam varyansın %28'ini açıkladığını göstermektedir. Matematik ders başarısına ilişkin 't' testi sonuçlarındaki standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre yordayıcı değişkenlerden doğrudan öğrenme deneyimi ($\beta=.49$) üniversite giriş sınavı matematik başarısının en güçlü yordayıcısı olup onu sırasıyla sosyal cesaretlendiriciler ($\beta=.20$) ve negatif bir yordayıcı olarak dolaylı öğrenme deneyimi ($\beta=-.17$) takip etmektedir. Bağımsız değişkenlerden fizyolojik durum ise üniversite giriş sınavı matematik başarısının anlamlı bir yordayıcısı değildir. Matematik öz-yetkinlik kaynaklarının matematik ders başarısı üzerindeki yordayıcı etkisini belirlemek için yapılan regresyon analizi sonucuna göre öz-yetkinlik kaynaklarından sadece doğrudan öğrenme deneyimi, matematik başarı puanını anlamlı olarak yordamıştır ($R=.72$, $R2=.52$, $F(4\text{-}234)=63.01$, $p<.01$). Bu bulgu, doğrudan öğrenme deneyimi değişkeninden alınan puan matematik başarı puanına ilişkin toplam varyansın %52'sini açıkladığını göstermektedir. Matematik ders başarısına ilişkin 't' testi sonuçlarındaki standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre yordayıcı değişkenlerden doğrudan öğrenme deneyimi ($\beta=.75$) matematik başarı puanını yordamaktadır. Bağımsız değişkenlerden dolaylı öğrenme deneyimi, sosyal cesaretlendiriciler ve fizyolojik durum ise matematik ders başarısının anlamlı yordayıcıları değildir.

Sonuç

Matematik öz-yetkinlik kaynaklarından doğrudan öğrenme deneyimi, sosyal cesaretlendiriciler ve dolaylı öğrenme deneyimi lise son sınıf öğrencilerinin üniversite giriş

sınavı matematik başarısı matematik başarısı üzerinde bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Matematik ders başarısında ise matematik öz-yetkinlik kaynaklarından doğrudan öğrenme deneyimi güçlü bir yordayıcı etkiye sahiptir. Öz-yetkinlik kaynaklarının matematik ders başarısı ve sınav başarısı üzerindeki yordayıcı etkilerinin farklılaştığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematik Başarısı, Öz-Yetkinlik Kaynakları, Üniversite Giriş Sınavı, Lise Öğrencileri

Investigation of Predictor Effect of Sources of Mathematics Self-Efficacy On High School Last Grader Students' Mathematics Achievements in the University Entrance Exam, and Mathematics Course Achievements

Abstract

Problem

Creating an effective and efficient learning environment in mathematics education is extremely important in terms of producing knowledge and technology. However, in our country, where hundreds of thousands of students attend university exams each year, it is important to investigate the factors underlying the mathematics achievement of the students in the exams. When the numerical data about the university exam of the last 30 years were examined, the data on the mathematics average of the candidates who took the exam in the mathematics exams showed that the averages were quite low. For example, in 2018 year to our country TYT exam to 2 260 273 and AYT exam 1 877 568 candidates participated and those obtained from test is according to exam results data in 40 questions of TYT mathematical average of 5.64, has been shown to AYT mathematical average of 40 is 3.92 in question. In mathematics-1 test in the ÖSS exam in 2008, 1 478 881 applicants' mathematics average was calculated as 8.6 in 40 questions and 618,786 candidates in Mathematics-2 test. The average of the candidates who took the 1998 ÖSS exam was 12.15 in the 86 questions and in the Math-2 test the average of the candidates who took the ÖYS exam was 11.46 in 53 questions. in addition, International Student Achievement Assessment Project, which according to the 2015 PISA test scores in mathematics literacy in terms of Turkey participated in the exam the average score was ranked 50th of 70 countries. Both national and international test results show that Turkish students' mathematics achievement is not at the expected level. The number of teachers in the last 30 years, the education system, the curriculum content, made improvements in many areas and educational materials to the physical structure of the schools, but that it failed to show the effect of improving the students requested on mathematics achievement, makes it necessary to investigate the influence of different factors on mathematics achievement. According to the context, some cognitive and affective characteristics affect the success of mathematics. The results of the research show that the affective characteristics of the individual are an important dimension affecting success. Self-efficacy belief includes one's choosing, learning, goal orientations, success in various fields, learning, effort and determination. Self-efficacy beliefs develop by interpreting information from four sources by individuals. These self-efficacy sources; mastery

experience, vicarious experiences, social persuasions and physiological state. The main focus of research in Turkey has generally focused on self-efficacy of teachers and teacher candidates. Research on self-efficacy of students has thought to contribute more to understanding mathematics achievement. On the other hand, researches have focused on the effects of sources of mathematics self-efficacy on self-efficacy beliefs. But this study it is investigated direct effect of sources of self-efficacy on academic achievement. In this context, the aim of this research is to determine the predictive power of sources of mathematics self-efficacy beliefs on mathematics course achievement and mathematics achievement on university entrance exam of high school senior students. Method: This study was designed in a correlational pattern. The predictive variable of the research is mathematics self-efficacy sources, the predicted variables were mathematics course achievement and mathematics achievement in university entrance exam. The participants of this study consisted of 267 high school students, 161 of which were female and 161 were male. The Sources of Mathematics Self-efficacy Scale was used to collect data sources of mathematics self-efficacy. The mathematics achievement was obtained by asking the students the mathematics course grade on the reports of the previous semester. The mathematics achievement of the university entrance examination was obtained by contacting the students after the examination. Results: According to the results of regression analysis, mastery experience, vicarious experiences, and social persuasions significantly predicted mathematics achievement of university entrance exam (R=.53, R2)=.28, F(4-262)=25.07, p <.01). This finding showed that the score obtained from mastery experience, vicarious experiences, and social persuasions variables explained 28% of the total variance related to mathematics achievement. According to the standardized regression coefficient (β) in the't' test results in mathematics course achievement the mastery experience (β=.49) was the strongest predictor of mathematics achievement in university entrance exam, and it was followed by the social persuasions (β=.20) and the vicarious experiences (β=-.17) that was negatively predicted. The physiological state was not a significant predictor of mathematics achievement at university entrance exam. According to the results of regression analysis to determine the predictive effect of sources of mathematics self-efficacy on mathematics course achievement, only mastery experience variable was significantly predicted mathematics achievement score (R=.72, R2=.52, F (4-234)=63.01, p <.01). This finding showed that 52% of the total variance related to the math achievement score was explained with the mastery experience variable. According to standardized regression coefficient test results related to mathematics achievement, the mastery experience from predictive variables (β=.75) predicts mathematics achievement score. Vicarious experiences, social persuasions, and physiological states from independent variables were not significant predictors of mathematics achievement. Conclusion: The mastery experience, vicarious experiences, and social persuasions, has effect on mathematics achievement in the university entrance exam of high school senior students. In mathematics course achievement, only mastery experience has an effect on achievement. The sources of mathematics self-efficacy have different effect on mathematics course achievement and university entrance exam mathematics achievement.

Keywords: Mathematics Chievement, Sources of Self-Efficacy, University Entrance Exam, High School Students

Meslek Lisesi Öğrencilerinin Girişimciliğe İlişkin Görüşleri

Tuncay Kurt[1] *, **Sinem Tarhan**[2]

[1]Bartın Üniversitesi Yaşam Boyu Öğrenme Ana Bilim Dalı
[2]Bartın Üniversitresi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD
*Sorumlu yazar: 2280626@gmail.com

Özet

Amaç

Girişimcilik; gerekli zamanı ve çabayı harcayarak, var olan finansal, psikolojik ve sosyal riskleri üstlene¬rek kişisel tatminle sonuçlanan yeni bir şey yarat¬ma süreci olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir ifade ile girişimcilik; risk alma, fırsatları kovalama, hayata geçirme ve yenilik yapma süreçlerinin tamamıdır. Rekabetin artması, kamu istihdamın¬daki daralma, iş gücünün niteliğindeki değişim, özellikle bili¬şim ve hizmetler sektörünün gelişmesi gibi iş hayatında yaşanan değişimler girişimciliği çağın insanı için gerekli hale getirmiştir. Kar etmenin, kullanılmayan potansiyeli aktif hale getirmenin ve yeni iş alanları oluşturmanın en etkili yolu olan girişimcilik faaliyetleri ekonomik gelişmenin temel dinamiğini oluşturmaktadır. Girişimcilikte kişilik özellikleri önemli olmakla birlikte sonradan edinilen bazı beceriler de bireyin girişimci olmasını sağlar. Aile ve eğitim kurumları girişimciliği geliştiren temel unsurlardır. Bu iki unsurun işbirliği içinde küçük yaşlardan itibaren çocuğa kendini ifade imkânı sağlaması, merakını ve hayallerini geliştirmesi, zengin bir öğrenme ortamı sunması girişimciliği destekler. Türkiye'de girişimcilik konusunda yapılan araştırmalar incelendiğinde genellikle üniversite öğrencileri üzerinde çalışıldığı belirlenmiştir. Üniversite eğitimi almayan bireylerin özellikle mesleki ve teknik lise öğrencilerinin girişimcilik konusundaki görüşlerinin belirlenmesi önemli görülmüştür. Çünkü meslek liselerinin temel amacı iş gücü ihtiyacına cevap verebilecek niteliğe sahip, gelişen teknolojiye uyum sağlayabilen bireyler yetiştirmektir. Bu doğrultuda mesleki eğitimde bireylerin var olan girişimcilik becerilerini ortaya koymaları kadar yeni özellikler kazandırmalarını sağlamak da gereklidir. Meslek ve Teknik Anadolu liselerinin 9. Sınıf müfredatında "Mesleki Gelişim" dersi bulunmakta bu dersin konularından biri olarak da girişimcilik ele alınmaktadır. Bu çalışmada mesleki gelişim dersi almış olan mesleki ve teknik lise öğrencilerinin girişimcilik konusundaki görüşleri incelenmiştir.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen açık uçlu sorular kullanılmıştır. Sorular için oluşturulan madde havuzu uzman görüşüne sunulmuş, uzmanların görüş birliğine vardıkları 4 soru araştırma sorusu olarak düzenlenmiştir. 25 öğrenciye ön uygulama yapılmış, soruların açık ve anlaşılır olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın asıl uygulaması 2017-2018 eğitim-öğretim yılında bir Mesleki ve Teknik Anadolu lisesinde öğrenim gören 10. ve 11. sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Uygulamada 250 öğrenciye ulaşılmış, soruları tam olarak cevaplamayan öğrencilerin formları değerlendirme dışı bırakılmıştır. Analiz 145 öğrencinin formu üzerinden yapılmıştır. 9. Sınıf öğrencileri mesleki gelişim dersinde girişimcilik konusunu işledikleri, 12. sınıflar ise iş yeri uygulamalı stajları nedeni ile uzun süreler okul

dışında olunmalarından dolayı araştırma kapsamı dışında bırakılmışlardır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme yöntemi, araştırmacı tarafından belirlenmiş ya da önceden hazırlanmış bir dizi ölçütü karşılayan durumların çalışılmasıdır. Bu çalışmada mesleki ve teknik lise öğrencisi olmak ile lisenin 10 ve 11 sınıflarında eğitim görüyor olmak ölçüt olarak belirlenmiştir. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilmiştir. 1-) Sizce girişimcilik nedir? Tanımlayınız? 2-) Sizce girişimci olmak için hangi özellikler gereklidir? Neden? 3-) Girişimciliği etkileyen faktörler nelerdir? Açıklayınız? 4-) Kendinizi girişimci bir birey olarak görüyor musunuz? Nedenleriyle birlikte açıklayınız?

Bulgular

Öğrencilerin girişimciliği "Kar amacı ile riski üstüne alan ve iş kuran kişinin yaptığı atılım", " bir amaç doğrultusunda bir işe başlamak" " kendi işyerini açmak" şeklinde tanımladıkları belirlenmiştir. Öğrenciler girişimci olmak için gereken özellikleri " yaratıcı olma, ileri görüşlülük, azimli, kendine güvenen, cesur ve bilgi sahibi olmak" şeklinde sıralamışlardır. Öğrenciler "aile, çevre, sağlık, maddi imkânlar, çevrenin şartlarını ve imkânlarını tanıyıp tanımamak" girişimciliği etkileyen faktörler olarak görmektedirler. Öğrencilerin büyük bölümü kendilerini istekli, işleri konusunda bilgi sahibi, meraklı, kendine güvenen, iletişimi güçlü bireyler olarak gördüklerini, bu nedenle kendilerini "girişimci" olarak tanımlayabileceklerini ifade etmişlerdir.

Sonuç

Öğrencilerin girişimcilik tanımlarında okulda aldıkları dersin ve staj derslerinin etkisi olduğu düşünülmektedir. İş yerlerine staja giden öğrenciler gerçek hayatı yakından tanımakta, iş yeri açmanın ve yürütmenin zorluklarını görmektedir. Ayrıca iş piyasasında girişimci ve yenilikçi olmanın kar etmek ve iş yerinin sürekliliğini sağlamak acısından gerekliliğini görmektedirler. Öğrencilerin girişimciliği alanyazındaki tanımlara benzer ifadelerle tanımladıkları ve girişimci bireyin sahip olması gereken özellikler konusunda bilinçli bir farkındalıklarının olduğu söylenebilir. Mesleki ve teknik okul öğrencilerin büyük bölümü alt sosyo-ekonomik düzeydeki ailelerden gelmektedir. Bu durum öğrencilerin girişimciliği etkileyen faktörler sıralamasında da etkisini göstermiştir. Öğrenciler girişimciliği etkileyen faktörler olarak çevre, aile ve maddi imkânları sıralamışlardır. Saydıkları özelliklerin önemli olması yanında girişimcilikte risk alma, cesaret ve çevrenin ihtiyaçlarını iyi tespit etme gibi özelliklerin çok daha etkili olduğu açıklanmalı ve bu konuda örnekler sunulmalıdır. Öğrencilerin büyük bölümünün kendini girişimci olarak görmesi önemlidir. Öğrencilerin ülke ve içinde yaşanan bölge şartları göz önüne alınarak hayallerinin, umutlarının, cesaretlerinin, düşünme ve araştırma yapma becerilerinin geliştirilmesinin girişimcilikte önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Meslek Liseleri, Girişimci Bireyin Özellikleri

Vocational High School Students' Thoughts About Entrepreneurship

Abstract

Purpose

Entrepreneurship is described as process of creating something new ending up with personal satisfaction by spending necessary time and effort and undertaking financial, psychological and social risks. In other words, entrepreneurship is the entire process of taking risk, watching for opportunities, implementation and making innovations. Changes taking place in business life like increased competition, constriction of public employment, change in the quality of work force, and especially improvement in information and services sectors made entrepreneurship something necessary for people of the time. Entrepreneurship activities, which are the most effective ways of making profit, activating unutilized potential and creating new work fields makes up the basic dynamics of economic development. Although personality characteristics are important in entrepreneurship, some acquired skills also help the individual become entrepreneur. Family and educational institutions are basic factors developing entrepreneurship. Cooperation of these two factors in giving children the opportunity to express them; improving their curiosity and imagination, providing them a rich learning environment starting from very young ages, supports their entrepreneurship. When studies conducted on entrepreneurship in Turkey are reviewed, it is found that most studies are conducted usually with university students. It is thought to be important to determine opinions of individuals who do not attend university, especially opinions of students from vocational and technical high schools about entrepreneurship. Because the main purpose of the vocational high schools is to train individuals who have necessary qualities to respond to the work-force need and adapt to improving technology. In this direction, it is necessary to make people gain new characteristics as well as using their existing entrepreneurship characteristics in their vocational training. In the curriculum of Vocational and Technical Anatolian High School 9th grade, there is a course of "Vocational Development" and entrepreneurship is held as one of the subjects of this course. In this study, opinions of vocational and technical high school students, who took the vocational development course, about entrepreneurship are examined. Method: In this study, phenomenological design out of qualitative research methods was used. As data collection tool, open-ended questions developed by researchers were used. Expert opinion was taken for item pool created for questions and four questions on which professionals arrived at an agreement was used as research questions. 25 students were made pre-implementations and questions were found to be clear and comprehensible. The actual implementation of the study was conducted with 10th and 11th grade students studying in a Vocational or Technical Anatolian High School in 2017-2018 educational years. 250 students were conducted in the study and forms of students who did not complete all questions were excluded from the study. Analyses were conducted with forms of 145 students. 9th grade students were not included in the study because they discuss the subject of entrepreneurship in vocational development course and 12th grade students were not included because they are out of the school because of their workplace practical training. In determining the study group, criterion sampling out of purposeful sampling was used. Criterion sampling method is working on situations with a series of criteria determined by the researcher or prepared before. In this study, being vocational or

technical high school student and studying on 10th or 11th grade of high school were determined as criteria. Students were asked the questions below. 1-) What is entrepreneurship according to you? Describe. 2-) What characteristics are necessary for being entrepreneur? Why? 3-) What are the factors affecting entrepreneurship? Explain. 4-) Do you see yourself as an entrepreneur individual? Explain with reasons. Findings: It was found that students describe entrepreneurship as “enterprise made by an individual who take risks and set up a business with the aim of gaining profit”, “starting a business with a purpose”, “starting own business”. Students list characteristics which are necessary to be entrepreneur as; “being creative, farsightedness, being driven, self-confident, brave and acquainted”. Students see “knowing or not knowing family, environment, health, economic means, environmental conditions and opportunities” as factors affecting entrepreneurship. A great majority of students stated that they see themselves as willing, acquainted about their work field, curious, self-confident and communicative, and so, they can describe themselves as “entrepreneur”. Result: It is thought that the course students take at school and trainings is influential in entrepreneurship descriptions of students. Students attending workplace trainings see real life very closely and are aware of the difficulties of starting and conducting a business. They can also see the necessity of being entrepreneur and innovative in terms of gaining profit and maintaining continuity of this business. It can be said that students’ description of entrepreneurship is very similar to the literature and they have a conscious awareness about what characteristics an entrepreneur individual should have. A great majority of students of vocational and technical high school students come from families with lower socio-economic levels. This situation shows its influence on students’ list of factors affecting entrepreneurship. Students list factors affecting entrepreneurship as environment, family and financial opportunities. Although their listed characteristics are important, it should be explained that characteristics like taking risks, being courageous and detecting the needs of environment well are more effective characteristics and they must be given examples. It is important that most of the students see themselves as entrepreneur. It is thought that, by taking into account the conditions of country and district, improving dreams, hope, courage, skill of thinking and searching of students are important in entrepreneurship.

Keywords: Key Words: Entrepreneurship, Vocational High Schools, Characteristics of An Entrepreneur İndividual

Öğrenciler Meslek Seçiminde Nelerden Etkilenir. (Tercihim Geleceğimdir)

Gamzegül Engin[1] *, Leyla Aydın Demirel[2]

[1]Işıklar Ortaokulu
[2]Ordu
*Sorumlu yazar: gamzegulengin@gmail.com

Özet

Öğrenciler Meslek Seçiminde Nelerden Etkilenir. (Tercihim Geleceğimdir) özet Meslek seçimi insanın hayatında vereceği en önemli kararlardan biridir; çünkü bir mesleği seçerek bir yaşam biçimi de seçilmiş olur. Seçilen meslek kişinin ilgi ve yeteneklerine uygun olmalıdır. Ortaöğretim kurumları meslek seçiminin hazırlık aşamasıdır. Ortaöğretim 11. ve 12. sınıflarda bu alana kaynaklık eden derslere yönelmeli ve buna uygun bir yükseköğretim programı seçmelidir. Ancak bireyler ilgi yetenek ve becerilerine göre değil mesleğin onlara getireceği kolaylıkları göz önünde tutarak meslek seçmektedir. Bu proje ile yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla öğrenci görüşleri alınmış ve meslek seçimi konusunda bilinçli olmadıkları gözlemlenmiştir. Bireyler meslek seçme kararını verirken mesleğin çalışma saatleri ve maddi kazancını ön planda tutmaktadır. Gençler meslek seçimini bilinçli olarak yapmamaktadırlar. Bu araştırmanın amacı; öğrencilerin meslek seçerken hangi durumları gözönünde tuttukları, hangi etkiler altında kalarak meslek seçimini yaptıklarını ortaya koyabilmektir. Nitel araştırma yöntemi ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yürütülen araştırma Trabzon ili evreninde 9. 10. sınıfa devam eden 400 öğrenciye; Meslek seçiminde maddi kazanç önemli midir, meslek seçiminde aile etkisi önemli midir, doğru mesleği seçmek gelecek adına önemli midir, meslek seçiminde çevrenizdeki hangi kişilerin etkisi vardır, meslek seçiminde kişisel doyum önemli midir, sizce meslek seçiminde ilgi ve yetenek mi yoksa toplumsal beklentiler mi önemlidir, meslek seçiminde en çok hangi faktörü göz önünde bulundurursunuz? soruları yöneltilmiştir. Sonuç olarak; meslek seçiminde aile ve öğretmenlerin etkisinin, kişisel doyumun, hayallerin, ilgi ve yeteneğin önemli olmadığının daha çok maddi kazancın ve çalışma şartlarının önemli olduğu,. toplumsal beklentilerin bireylerin meslek seçme, karar verme sürecinde ilgi ve yetenekten daha çok ön planda tutulduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Meslek Seçimi, Doğru Tercih

Students Are Affected by What They Choose in Their Career Choice. (My Choice İs My Future)

Abstract

Choosing a career is one of the most important decisions that people will make in their lives; because choosing a profession is a way of life. The chosen profession must be appropriate to the person's interests and abilities. Secondary education institutions are the preparation stage of the profession. In the 11th and 12th grades of secondary education, they should be directed

towards the courses that are the source of this field and choose a suitable higher education program. However, individuals choose the profession by considering the convenience of the profession and not according to their abilities and skills. With this project, students' opinions were obtained through semi-structured interview forms and they were not conscious about the choice of profession. While giving the decision of choosing profession, the working hours and financial gain of the profession is prioritized. Young people do not consciously choose the profession. The purpose of this research; The aim of the course is to show the students what they consider when choosing a profession and what they are doing. The research carried out by using semi-structured interview form with qualitative research method was applied to 400 students attending 9th grade in Trabzon universe; Is the material effect important in choosing a profession, is the family effect important in choosing a profession, choosing the right profession is important for the future, which people have influence in your choice of profession, personal satisfaction is important in choosing a profession, do you think it is important whether there is interest or talent or social expectations? most in occupational selection what factor do you consider? questions are directed. As a result; the importance of family and teachers in the choice of profession, personal satisfaction, dreams, interest and ability are not important, more material gains and working conditions are important. It has been revealed that social expectations are more in the forefront than the interest and ability in choosing and choosing a profession.

Keywords: Career Choice, Right Choice

Öğretmenlerde Psikolojik Dayanıklılık: Duygusal Zekâ, Pozitif Öğretmen ve Demografik Değişkenlerle İlişkisi

Tuğba İçli Özbağır[1] *, Ali Eryılmaz[2]

[1] Hacı Sabancı Anadolu Lisesi, Üsküdar/

[2]Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Davutpaşa/

*Sorumlu yazar: tugba_2042@hotmail.com

Özet

Öğretmenlerde Psikolojik Dayanıklılık: Duygusal Zekâ, Pozitif Öğretmen Ve Demografik Değişkenlerle İlişkisi Özet Öğretmenlerin mesleklerini sağlıklı ve profesyonel bir şekilde gerçekleştirebilmeleri için pek çok özelliğe sahip olmaları gerekmektedir. Bu özelliklerin başında da psikolojik açıdan dayanıklı olmaları gelir. Psikolojik açıdan dayanıklı olmanın ise pek çok olumlu sonucu bulunmaktadır. Bu olumlu sonuçların eğitim öğretim ortamında aktarılması, hem eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya yardımcı olurken hem de öğretmenlerin kendilerini psikolojik açıdan daha sağlıklı hissetmelerine neden olabilir. İnsanları güçlendiren pek çok özellikten biri de duygusal zekâdır. Duygusal zekâ, bireylerin kendilerinin ve başkalarının duygularını anlamaları, duygularını düzenlemeleri ve duygusal talepleri yönetmeleri bağlamında değerlendirilen önemli bir kavramdır (Goleman, 1998). Öğretmenlerin duygusal zekâ düzeylerinin artması onların öz yeterlilik düzeylerinin yükselmesi (Penrose, Perry & Ball, 2007), iş yaşamında daha az tükenme yaşamaları (Pishghadam & Sahebjam, 2012) gibi pek çok değişkenle ilişkili bulunmuştur. Literatürde, öğretmenlerin öğrencilerin duygulanımları üzerinde öğretmenlerin önemli etkilerinin olduğu belirtilmektedir. Öğrencilerini mutlu eden ve aynı zamanda onların akademik açıdan daha başarılı olmalarını sağlayan öğretmenler, pozitif öğretmenler olarak adlandırılmaktadır (Eryılmaz, 2014; Eryılmaz, 2017; Eryılmaz & Bek, 2018). Öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıklarını artıran özelliklerin ortaya konması önemlidir. Literatür incelendiğinde, öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıkları ile duygusal zekaları ve pozitif öğretmen özellikleri arasındaki ilişkileri inceleyen çalışmaların olmadığı görülmektedir. Amaç: Bu araştırmanın amacı öğretmenlerde psikolojik dayanıklılığın duygusal zeka, pozitif öğretmen ve demografik değişkenlerle ilişkisini incelemektir. Araştırmanın alt amaçları: 1. Öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıklarını, pozitif öğretmen özellikleri ve duygusal zeka anlamlı bir şekilde açıklamakta mıdır? 2. Öğretmenlerin psikolojik dayanıklılık düzeyleri, cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır? 3. Öğretmenlerin psikolojik dayanıklılık düzeyleri, medeni duruma göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır? 4. Öğretmenlerin psikolojik dayanıklılık düzeyleri, eğitim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Araştırmaya 2018–2019 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde çeşitli kademelerde görev yapan 153'ü kadın ve 96'sı erkek olmak üzere toplam 249 öğretmen katılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkeni olan psikolojik dayanıklılığı ölçmek için 'Yetişkinler için psikolojik dayanıklılık ölçeği', araştırmanın bağımsız değişkenleri olan duygusal zeka ve pozitif öğretmeni ölçmek için ' duygusal zeka özelliği ölçeği' ve 'pozitif öğretmen ölçeği' kullanılmıştır. Demografik

değişkenlerin belirlenmesi için araştırmacı tarafından geliştirilen ‘kişisel bilgi formu’ kullanılmıştır. Bu çalışma ilişkisel tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Çalışmada değişkenler arasındaki ilişkiler, çoklu regresyon analizi tekniği ve bağımsız gruplar için t-testi tekniği ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıklarını duygusal zekâ ve pozitif öğretmen özelliklerinin anlamlı bir şekilde açıkladığı bulunmuştur ($R = .565$, $R2 = .319$, $F = 57.738$, $p < .001$). Ayrıca pozitif öğretmen ($\beta = .129$, $p < .05$) ve duygusal zekanın ($\beta = .522$, $p < .01$) ise pozitif yönde psikolojik dayanıklılığı anlamlı düzeyde yordadığı görülmektedir. Duygusal zeka, pozitif öğretmen birlikte psikolojik dayanıklılıktaki varyansın %31’ini açıklamaktadır.

Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin duygusal zeka ve pozitif öğretmen özellikleri yükseldikçe onların psikolojik dayanıklılık düzeylerinin de yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır. Öte yandan öğretmenlerin psikolojik dayanıklılık düzeylerinin, cinsiyet, eğitim düzeyi ve medeni durum açısından anlamlı ve önemli düzeyde farklılaşmadığı sonucuna varılmıştır. Araştırma bulguları, öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıkları açısından duygusal zekalarının yükseltilmesi gerektiğini göstermiştir. Bu noktada gerek öğretmen istihdamında gerekse öğretmen eğitiminde duygusal zekanın önemine yönelik çalışmalar yapılabilir. Ayrıca, pozitif öğretmen özelliklerinin de öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıkları ile anlamlı ve pozitif yönde ilişkiler vermesi, öğretmenlerin psikolojik dayanaklıklarının yükseltilmesi konusunda önemli ipuçları sunmaktadır. Bu noktada öğretmen istihdam eden kurumlarda pozitif öğretmen özelliklerinin geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapılabilir. Öte yandan demografik değişkenlerin öğretmenleri psikolojik dayanıklılıkları ile ilişkilerinin olmadığı görülmektedir. Bu noktada psikolojik dayanıklılığın bireysel bir psikolojik yapı olduğu düşünülebilir. Anahtar Kelimeler: Psikolojik dayanıklılık, duygusal zekâ, pozitif öğretmen *Bu bildiri Prof. Dr. Ali ERYILMAZ danışmanlığında ‘öğretmenlerde psikolojik dayanıklılık: duygusal zekâ, pozitif öğretmen ve demografik değişkenlerle ilişkisi’ başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Dayanıklılık, Duygusal Zekâ, Pozitif Öğretmen

Öğretmenlerin Kullandıkları Duygusal Emek Stratejilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Hatice Apaydın Şen[1] *, **Selahiddin Öğülmüş**[2]

[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu, Ankara
[2]Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara
*Sorumlu yazar: haticeapaydinsen@gmail.com

Özet

Amaç

Bu araştırmada öğretmenlerin kullandıkları duygusal emek stratejilerinin öğretmenliği seçme ve mesleğe devam etme nedenlerine, cinsiyete, deneyim yılına, özel ya da devlet okulunda çalışma durumuna, öğretim kademesi ve eğitim durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir.

Yöntem

Bu araştırmada öğretim kademesine (ilkokul, ortaokul ve lise) göre tabakalı örneklem yöntemi kullanılmıştır. 2015-2016 öğretim döneminde Ankara'da görev yapan 596 katılımcıdan elde edilen veriler analiz edilmiştir. Veri toplamak için, araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, Öğretmenlik Mesleğini Seçme Nedenleri Anketi, Öğretmenlik Mesleğine Devam Etme Nedenleri Anketi ile Öğretmenlerde Duygusal Emek Ölçeği kullanılmıştır. Öğretmenlik Mesleğini Seçme ve Mesleğe Devam Etme Nedenleri Anketlerinde maddeler "itici neden" ve "çekici neden" olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Öğretmenlik mesleğini seçmeye sevk eden öğretmenliğin olumlu yönleri çekici nedenler, dışsal koşullar veya diğer mesleklerin olumsuz yönleri ise itici nedenler olarak belirlenmiştir. Ardından 30 öğretmenden maddeleri gruplandırması istenerek yüzdelik farka bakılıp, aradaki fark %50 den az olduğunda maddelerin değerlendirmeden çıkarılmasına karar verilmiştir. Öğretmenlerin kullandıkları duygusal emek stratejilerini belirlemek için ise Öğretmenlerde Duygusal Emek Ölçeği veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Çukur tarafından 2009'da geliştirilen Öğretmenlerde Duygusal Emek Ölçeğinde 4 boyut ve 20 madde yer almaktadır. Bu boyutlar; yüzeysel rol yapma, derinden rol yapma, otomatik duygu düzenleme ve duygusal sapmadır. Yazar, ölçek için 9 model önerilmiş ve en iyi sonucu A Modeli vermiştir. ($\chi 2$/sd =1.85; RMSEA=.06; GFI=.89; AGFI=.85; CFI= .93; NNFI=.92; SRMR=.08). Her bir modelin araştırmacı tarafından geçerlik ve güvenirliği 160 katılımcı üzerinde test edilmiş ve doğrulayıcı faktör analizleri sonucunda ($\chi 2$ / Sd = 1.65; RMSEA = .07; GFI = .81; AGFI = .76; SRMR = .08; RMR = .09; NFI = .77; NNFI = .89; CFI = .90; IFI= .90 and RFI = .74.) F Modeli en iyi sonucu vermiştir. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı tüm ölçek için .90; Otomatik düzenleme/ duygusal sapma boyutu için .78 ve Rol yapma boyutu için .72 olarak hesaplanmıştır. Model F; duygusal sapma ve otomatik duygusal düzenlemeyi, bir tarafta, derinden ve yüzeysel rol yapmayı diğer tarafta tek bir boyut halinde bir araya getirmektedir. Böylece aktif duygusal emek boyutlarıyla (yüzeysel ve derinden), göreceli olarak gösterim kurallarından "ayrılan" duygusal durumlar (otomatik ve sapma) ayrı tek bir boyut olarak değerlendirilmiştir. Ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğuna karar verilmiştir.

Analiz sürecinde, mesleği seçme ve mesleğe devam etme nedenleri, cinsiyet, okul türü, eğitim durumuna göre öğretmenlerin kullandıkları duygusal emek stratejilerinin farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız örneklemler için t-testi kullanılmıştır. Deneyim yılı ve görev yaptıkları öğretim kademesine göre öğretmenlerin kullandıkları duygusal emek stratejilerinin farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için ise MANOVA yapılmıştır.

Bulgular

Öğretmenlerin kullandıkları duygusal emek stratejileri ile ilgili ortalamalar incelendiğinde, otomatik düzenleme/duygusal sapma (2.09) stratejisi ve rol yapma (2.36) stratejisi kullanımının orta düzeyde olduğu gözlenmiştir. Ayrıca itici nedenlerle mesleğini seçen (tODDS=2.118, p<.05) ve itici nedenlerle mesleğine devam edenler (tODDS=3.183, p<.05). otomatik düzenleme/duygusal sapma stratejisini, çekici nedenlerle öğretmenliği seçen ve devam edenlerden daha çok kullanmaktadır. Öğretmenlerin kullandıkları duygusal emek stratejileri okul türü ve cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, eğitim durumu lisans olan öğretmenler, lisansüstü olanlardan tüm duygusal emek stratejilerini daha çok kullanmaktadır. (FODDS=4.174, p<.05). Çalışılan öğretim kademesi (Wilks Lambda = 0.978, F (2,593) = 3.241, p < .05) değişkenine göre, ilkokulda çalışan öğretmenler, lisede çalışanlardan hem otomatik düzenleme/duygusal sapma hem de rol yapma duygusal emek stratejilerini daha çok kullanmaktadır. (FODDS=3.425, p<.05; FRY=5.805, p<.05). Son olarak, deneyim yılı değişkeni incelendiğinde (Wilks Lambda = 0.978, F (3,589) = 2.176, p < .05) ise, 16 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenler 6-10 yıl arası çalışanlardan otomatik düzenleme/duygusal sapma stratejisini daha çok kullanmaktadır

Sonuç

Öğretmenlerin kullandıkları duygusal emek stratejileri ile ilgili ortalamalar incelendiğinde, otomatik düzenleme/duygusal sapma ve rol yapma stratejileri kullanma yaygınlıklarının orta düzeyde olduğu gözlenmiştir. Ayrıca itici nedenlerle mesleğini seçen ve mesleğine devam edenler, otomatik düzenleme/duygusal sapma stratejisini, çekici nedenlerle öğretmenliği seçen ve devam edenlerden daha çok kullanmaktadır. Eğitim durumu lisans olan öğretmenler, lisansüstü olanlardan tüm duygusal emek stratejilerini daha çok kullanmaktadır.16 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenler 6-10 yıl arası çalışanlardan otomatik düzenleme/duygusal sapma stratejisini daha çok kullanmaktadır. İlkokulda çalışan öğretmenler, lisede çalışanlardan hem otomatik düzenleme/duygusal sapma hem de rol yapma duygusal emek stratejilerini daha çok kullanmaktadır. Bu araştırma "Öğretmenlerin Güdülenme Türünün, Kullandıkları Duygusal Emek Stratejilerinin ve Yordayıcılarının İncelenmesi" adlı doktora tezinden türetilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Emek, Öğretmenlik

An Investigation İnto Teachers' Use of Emotional Labor Strategies According to Some Variables

Abstract

Aims

The main aim of this study was to examine if teachers' use of emotional labor strategies differed according to their reasons for choosing teaching as a career and for continuing their career, gender, length of experience, the school type and school level they are working at and

graduation. Methods The data were collected from 596 teachers working at primary, secondary and high schools in Ankara in the 2015 - 2016 spring term. The participants were choosen with the stratified sampling method. In this research, Personal Information Form, Reasons for Choosing Teaching Profession Questionnaire and Reasons for Continuing Teaching Questionnaire prepared by the researcher and the Scale which was developed by Çukur in 2009 were used. In the questionnaires the reasons for choosing and continuing the profession were divided into two groups as "pushing " and "pulling factors". The positive aspects of being a teacher which led the teachers to choose teaching were defined as pulling factors and external conditions or negative aspects of other professions as pushing factors. 30 teachers were given forms to divide the items into pushing and pulling factor groups. When the difference was less than 50%, it was decided to skip the items from the evaluation. Emotional Labor Scale developed by Çukur (2009) has four factors and 20 items. Çukur proposed 9 models with different dimensions based on the theoretical bases for the Emotional Labor Scale and tested them all in his sample group. Confirmatory factor analysis results supported A Model which is composed of four factors that were surface acting, deep acting, automatic emotion regulation and emotional deviance and gave the best validity result Model ($\chi 2$/sd =1.85; RMSEA=.06; GFI=.89; AGFI=.85; CFI= .93; NNFI=.92; SRMR=.08). To test the validity and reliability of the scale, all models were tested by the researcher on 160 participants. Among the tested models, two-dimensional F model gave the best validity and reliability result for the sample of this research. Model F, which exhibits a two-factor model structure from other models proposed by Çukur (2009) had emotional deviance and automatic emotional regulation factor, on the one hand, deep and surface acting factor on the other. The fit indices calculated after the confirmatory factor analysis process were $\chi 2$ / Sd = 1.65; RMSEA = .07; GFI = .81; AGFI = .76; SRMR = .08; RMR = .09; NFI = .77; NNFI = .89; CFI = .90; IFI is .90 and RFI is .74. Cronbach alpha internal consistency coefficient was .90 for the whole scale; It was calculated as .78 for the automatic emotion regulation / emotional deviation factor and .72 for the acting factor. According to the results obtained, it was decided that the scale is a valid and reliable means of measuring teachers' emotional labor strategies To analyse whether teachers’us eof emotional labor strategies change according to their reasons for choosing and continuing their career, gender, school type and graduation, independent samples T test was used. To explore whether teachers’ use of strategies change according to the length of their experience and the level of schools they are working work at Manova were carried out. Findings The results showed that the level of teachers’ use of automatic emotion regulation and emotional deviance (2.09) and acting strategy (2.36) were average. When the reasons for choosing (tAER/ED=2.118, p<.05) and continuing teaching profession (tAER/ED=3.183, p<.05) and emotional labor strategies that teachers use were studied together, it was found that the teachers in pushing reasons group were more likely to use the automatic emotion regulation / emotional deviation strategy than the teachers in pulling reasons group. The frequency of using the strategies of teachers with automatic emotion regulation and emotional deviance and acting did not differ according to gender and school level they are working at. There was a significant difference in the use of teachers' emotional labor strategies according to the educational status of the teachers (tAER/ED = 2.548, p <.05; tA = 2.479, p <.05). The level of the graduate teachers’ frequency of using automatic emotion regulation / emotional deviation strategy was higher than those of post

graduate teachers Similarly, the graduate teachers were more likely to use the acting strategy according to the post graduate teachers. The results showed that teachers' emotional labor strategies differed significantly (Wilks Lambda = 0.978, F (2,593) = 3.241, p <.05) in terms of school level they were working at. Teachers working in primary school were found to use higher levels of automatic emotion regulation and emotional deviation strategy than teachers in high school In addition, the teachers who worked in primary school used the acting strategy more than the ones at high school. (FAER/ED=3.425, p<.05; FA=5.805, p<.05). Furthermore, teachers' emotional labor strategies differed significantly in terms of years of experience differed significantly(Wilks Lambda = 0.978, F (3,589) = 2.176, p <.05). Teachers who had 16 years and over experience years had higher frequency of using automatic emotion regulation strategy than teachers with 6-10 years' experience. (FAER/ED=4.174, p<.05), Results According to the findings about emotional labor strategies in this research, it was seen that the frequency of using automatic emotion regulation / emotional deviation and acting emotional labor strategy was moderate. When the reasons for choosing and continuing teaching profession and emotional labor strategies that teachers use were studied together, it was found that the teachers in pushing reasons group were more likely to use the automatic emotion regulation / emotional deviation strategy than the teachers in pulling reasons group. Teachers use of emotional labor strategies did not differ according to gender and school level. Teachers who worked for 16 years or more used the automatic emotion regulation / emotional deviation strategy more often than teachers who worked for 6-10 years. Teachers working in primary school used both automatic emotion regulation/ emotional deviance and acting emotional labor strategies more often than high school teachers. This research is derived from a doctoral dissertation entitled " Investigating The Teachers Motivation Types, Use of Emotional Labor Strategies And Their Predictors"

Keywords: Emotional Labor, Teaching

Okul Psikolojik Danışmanların Gözünden Doktora Süreçleri: Nitel Bir Araştırma

Ahmet Kara[1] *, **Cengiz Şahin**[2]

[1]Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
[2]Ahi Evran Üniversitesi
*Corresponding author: ahmetkara9126@gmail.com

Özet

Doktora eğitimi, bir yandan zevkli bir yandan zor bir süreçtir. Bu doktora sürecinde danışman-danışan ilişkisi, danışman niteliği ve doktora öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyi, doktora öğrencisinin başarısını ve tezin kalitesini belirlemektedir. Bu süreçte danışmanların yapıcı ve hızlı dönütleri, öğrenciyi motive ve cesaretlendirmesi, öğrencinin isteği, arzusu ve çalışkanlığı bu doktora sürecini zevkli ve üretken hale getirmektedir. Buna karşın danışman-danışan rol ve sorumlulukların tanımlanmaması, yetersiz danışmanlık, öğrencinin kendisini yetersiz hissetmesi, akademik camia dışında bir yerde çalışmanın dezavantajı ve uzaklık gibi nedenler de bu doktora sürecini kaygı verici hale getirmektedir. Bu kaygı verici süreç uzadıkça ve olumlu bir şekilde yönetilmedikçe bireylerin ruh sağlıklarını olumsuz etkilemekte ve kendilerini başarısız algılamaktadırlar. Öte yandan bu doktora sürecindeki bu olumlu ve olumsuz durumların ortaya konulması için doktora sürecini inceleyen araştırmalara ihtiyaç olduğu söylenebilir. Ayrıca literatürde doktora süreçlerini inceleyen çalışmalar kısıtlıdır (Sever ve Ersoy, 2017). Sonuç olarak bu araştırma okul psikolojik danışmanların doktora süreçlerini incelediği için literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Keywords: ,

Okul Yöneticilerinin Karanlık Kişilik Özelliklerinin Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeyleri ile İlişkisinin İncelenmesi

Özkan Özcan[1] *, **Zehra Gül Köycü**[1]

[1]M.E.B.

*Corresponding author: ozkanozcan1986@gmail.com

Özet

Kişilik özelliklerini ilgilendiren çalışmalar yıllardır psikoloji literatüründe kendine yer bulmakta olup, oldukça dikkat çekmektedir. "Karanlık üçlü" olarak isimlendirilen narsisizm, makyavelizm ve psikopati kişilik özelliklerinin de güncel araştırmalarda kişiliğin karanlık yönleri olarak birlikte ele alındığı görülmektedir. Bu çalışmanın odağı, okul yöneticilerinin karanlık yönlerinin ve öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerinin örgütsel bağlamda incelenmesidir. Bu doğrultuda okul yöneticilerinin öğretmenler tarafından algılanan karanlık kişilik özelliklerinin (narsisizm, makyavelizm ve psikopati), öğretmenlerin tükenmişlikleri üzerindeki etkisi ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu çalışma betimsel bir araştırma niteliğinde olup, araştırmanın yöntemini tarama yöntemi oluşturmuştur. Nicel verilerin toplanmasında Jonason ve Webster (2010) tarafından geliştirilen ve Çapan, Satıcı, Yılmaz ve Kayiş (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Karanlık Üçlü Ölçeği ve Maslach, Jackson, Leiter (2010) tarafından geliştirilen, İnce ve Şahin (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Maslach Tükenmişlik Envanteri-Eğitimci Formu ile araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Söz konusu Karanlık Üçlü Ölçeği 3 alt boyut (narsisizm, makyavelizm ve psikopati) ve 12 maddeden; Maslach Tükenmişlik Envanteri-Eğitimci Formu ise 3 alt boyut (duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı) ve 22 maddeden oluşmaktadır. Elde edilen veriler 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde 70 öğretmenden sağlanmıştır. Veri analizi için SPSS 20.0 paket programı tercih edilecek olup, araştırmada elde edilen sonuçlara dayalı olarak önerilerde bulunulacaktır.

Keywords: Karanlık Üçlü, Okul, Yönetici, Tükenmişlik

Ortaöğretim 9.10. ve 11. Sınıf Öğrencilerinin Duygusal Zeka ve Öz Denetim Düzeylerini Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

İbrahim Kısaç[1], **Nursat Kazankaya**[1] *

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: nursatkeles@gmail.com

Özet

Amaç

Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin duygusal zekâ ve öz denetim düzeyleri arasındaki ilişkinin öğrencilerin sınıf düzeyi, cinsiyet, doğum sırası, anne eğitim ve baba eğitim düzeyi açısından incelenmesidir.

Yöntem

Araştırmanın çalışma grubunu Ankara'da Özel Anadolu Lisesinde okuyan 155 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanmasında; bağımsız değişkenlere yönelik olarak kişisel bilgi formu ve bağımlı değişkene yönelik olarak Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği ve Öz-Denetim Ölçeği kullanılmıştır. Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği 41 maddeden oluşmakta ve katılmıyorum ile tamamen katılıyorum arasında değişen 5'li likert tipindedir. Ölçek 3 faktörlü bir yapıdadır. Faktörler; iyimserlik-ruh halinin düzenlenmesi, duyguların kullanımı ve duyguların değerlendirilmesi olarak tanımlanmıştır. Öz-denetim ölçeği 36 maddeden oluşmaktadır. Bana tamamen uyuyor ile bana tamamen uymuyor arasında değişen 6'lı likert tipinde ölçektir. Ölçek Yaşantısal öz-denetim, yenileyici öz-denetim, onarıcı öz-denetim olmak üzere 3 faktörde toplanmıştır. Ölçeklerden alınan puanların yüksek olması öz denetim düzeyinin yüksek olduğunu gösterir. Verilerin analizinde betimsel ve ileri istatistik teknikleri kullanılmıştır. Elde edilen verilerin ortalama ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Veri türüne göre, cinsiyet gibi ikili gruplarda t testi, ikiden fazla gruplarda tek yönlü varyans analizi (anova) kullanılmıştır. Ayrıca, duygusal zekâ ve öz-denetim düzeyleri arasındaki ilişki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırmada öğrencilerin duygusal zeka ve öz-denetim düzeyleri arasındaki ilişkiye ait korelasyon sonucunda orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (r=,37 p=000*** n=155). Araştırmada duygusal zekâ ve öz-denetim ölçeğinin alt boyutlarının puan ortalamalarının öğrencilerin sınıf düzeylerine anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (anova) yapılmıştır. Tek yönlü Varyans analizi sonucu sınıf düzeyine göre öğrencilerin duygusal zekâ düzeyi puan ortalamaları arasında fark olduğunu göstermiştir. Bu farkın hangi sınıf düzeyinde olduğunu belirlemek için yapılan Tukey testi sonucunda, lise 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerinde anlamlı bir fark bulunmuştur (p< ,01). Araştırmada cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için öğrencilerin duygusal zekâ ve öz denetim ölçeklerinden aldıkları puanlar bağımsız gruplarda t testi ile analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin duygusal zekâ ölçeği ve

özdenetim ölçeği alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur (p>,05). Araştırmada duygusal zekâ ve öz-denetim ölçeğinin alt boyutlarının puan ortalamalarının öğrencilerin doğum sıralarına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (anova) yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin duygusal zekâ ölçeği ve özdenetim ölçeği alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur (p>,05). Araştırmada duygusal zekâ ve öz-denetim ölçeğinin alt boyutlarının puan ortalamalarının öğrencilerin anne ve baba eğitim düzeylerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (anova) yapılmıştır. Tek yönlü varyans analizi sonucu anne ve baba eğitim düzeyine göre öğrencilerin duygusal zekâ ve öz denetim puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur (p>,05).

Sonuç

Araştırma da öğrencilerin duygusal zekâ ve öz-denetim düzeyleri arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki çıkmıştır. Buna göre duygusal zekâ ve öz denetim düzeylerinin çok fazla birbirleriyle ilişki olmadığı söylenebilir. Araştırma öğrencilerin duygusal zekâ ve öz denetim süreçlerinin sınıf düzeyine göre anlamlı bir şekilde arttığı görülmektedir. Öğrencilerin sınıf düzeylerinin artması ve yaşlarının ilerlemesi ile duygusal zekâ ve öz denetim düzeylerinin arttığını göstermektedir. Araştırmada cinsiyete göre öğrencilerin duygusal zekâ ve öz-denetim düzeylerinde anlamlı bir farklılık çıkmamıştır. Bu durum duygusal zekâ ve öz denetimin cinsiyete göre farklılaşmadığını göstermektedir. Araştırmada öğrencilerin duygusal zekâ ve öz denetim düzeyinin doğum sıralarına göre anlamlı bir farklılık çıkmamıştır. Buna göre doğum sırası öğrencilerin duygusal zekâ ve öz denetimlerini etkilememektedir. Araştırmada öğrencilerin anne ve baba eğitim seviyesine göre duygusal zekâ ve öz denetim düzeylerinde de anlamlı bir farklılık çıkmamıştır. Buna göre öğrencilerin duygusal zekâ ve öz denetimlerinin anne ve baba eğitim düzeylerinde etki oluşturmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zeka, Öz Denetim

Ortaokul Öğrencilerinin Siber Zorbalık Davranışı ve Sosyal Medya Kullanımlarına Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Neşe Kurt Demirbaş[1] *

[1]Mareşal Fevzi Çakmak Ortaokulu, Sincan/
*Sorumlu yazar: nesekurt87@hotmail.com

Özet

Amaç

Eğitimin en önemli işlevleri elbette ki ayrım gözetmeksizin tüm öğrencileri topluma yararlı, insanlarla ilişkilerinde uyumlu ve yaşama katkı sağlayan bireyler olarak hazırlamaktır. Ancak bazen bu işlevleri gerçekleştirirken öğrenciler, okul ve okul dışı yaşantıları yoluyla bir takım istenmedik davranışlar edinebilmektedir. Bu istenmedik davranışlar arasında yer alan zorbalık tüm dünyada olduğu kadar ülkemizde de son zamanlarda yazılı ve görsel basında en çok ilgi çeken konulardan birisi olmuştur. Özellikle son yıllarda teknolojinin gelişmesi ile birlikte en yaygın rastlanılan zorbalık türlerinden olan siber zorbalık çalışma kapsamına alınmıştır. Siber zorbalık, bir birey veya grubun bilişim ve iletişim teknolojilerini diğer bireylere zarar vermek amacıyla tekrarlayan biçimde kullanması olarak tanımlanmaktadır. Yeni neslin sanal medya kullanımına yönelik ilgileri, internet, cep telefonu gibi bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanımları, tanıdık ya da tanıdık olmayan bireylerle iletişim kurma biçimleri, bilgiye en hızlı ve kolay şekilde ulaşabilme imkânları, duygu ve düşüncelerin yüz yüze iletişimin getirdiği sınırlamalar olmaksızın özgür biçimde ifade edebilmeleri ve zamanın eğlenceli biçimde değerlendirilmesini sağlayan fırsatlar sunması gibi yararları yaşamın vazgeçilmez bir parçası olmasını ve siber zorbalık mağduriyetleri ya da zorbalıklarının da kaçınılmaz olmasına neden olmaktadır. Bu çalışmada son yıllarda teknolojinin gelişmesi ile birlikte en yaygın rastlanılan zorbalık türlerinden olan siber zorbalık davranışı ve sosyal medya kullanımına yönelik tutum arasındaki ilişki cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenleri açısından incelenmeye çalışılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın çalışma grubu 5.,6.,7. ve 8. sınıfta öğrenim görmekte olan 121 kız (% 53), 107 erkek öğrenci (% 47) olmak üzere toplam 228 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin 53'ü (%23) 5. Sınıfa, 54'ü (%24) 6. Sınıfa, 58'i (%25) 7. Sınıfa ve 63'ü (%28) 8. Sınıfa devam etmektedir. Çalışma kapsamında; "Siber Zorbalık Ölçeği" ve paylaşım ihtiyacı, sosyal yetkinlik, sosyal izolasyon ve öğretmenlerle ilişki olmak üzere dört alt boyuttan oluşan "Sosyal Medya Tutum Ölçeği" kullanılmıştır.

Bulgular

Sosyal medya kullanımına yönelik tutum ve siber zorbalık davranışı ayrı ayrı değerlendirildiğinde erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre anlamlı ve yüksek düzeyde sosyal medya kullanım tutumuna ve siber zorbalık davranışına sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyleri arasında da 5. Sınıf düzeyinin diğer sınıf düzeylerinden anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği görülmüştür. Bireylerin siber zorbalık ile sosyal medya kullanımına

yönelik tutum toplam puanları arasındaki ilişki incelendiğinde iç tutarlık (cronbach alpha) katsayısı ,33 düzeyinde düşük ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Siber zorbalık puanı ile sosyal medya kullanımı alt boyutları olan sosyal yetkinlik arasında ,43; paylaşım ihtiyacı ,42, öğretmenlerle ilişki ,15 düzeyinde düşük ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ancak sosyal izolasyon alt boyutu ile siber zorbalık arasında ,17 düzeyinde negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Sonuç

Bu çalışma kapsamında ele alınan demografik değişkenlerden erkek öğrencilerin daha yüksek düzeyde siber zorbalık davranışına ve sosyal medyaya ilişkin tutuma sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi değişkenine göre değerlendirildiğinde ise 5. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin tüm sınıf değişkenleri ile puanlarının farklılaştığı en yüksek farklılık ise 8. sınıf öğrencileri ile puanları arasında görülmüştür. Son olarak siber zorbalık davranışı ve sosyal medya kullanımına yönelik tutum toplam puanı arasında düşük düzeyde ilişkinin bulunduğu görülmüştür. Benzer şekilde sosyal medya kullanımına yönelik tutumun alt ölçekleri olan sosyal yetkinlik, paylaşım ihtiyacı ve öğretmenlerle ilişki ile siber zorbalık arasında düşük ve orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmuş ancak sosyal izolasyon boyutunda düşük ve negatif yönlü ilişkiye rastlanmıştır. Sosyal medya kullanımına yönelik ve siber zorbalık çalışmalarında da benzer sonuçlara rastlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Siber Zorbalık, Sosyal Medya Tutumu, Öğrenci

The Investigation of the Relationship Between Secondary School Students' Attitudes Towards Social Media Uses and Cyber Bullying Behaviour

Abstract

Purpose

The most important functions of education are of course to prepare all students as individuals who are beneficial to society, compatible with people and contribute to life. However, sometimes while performing these functions, students can acquire a number of undesirable behaviors through their school and out of school experiences. Bullying among these undesirable behaviors has been one of the most popular subjects in our country as well as written and visual media recently. In recent years, cyber bullying, which is one of the most common types of bullying, has been included in the study. The cyber bullying is defined as the repetitive use of information and communication technologies by an individual or group in order to harm other individuals. The new generation's interest in using virtual media, the use of information and communication technologies such as internet, mobile phone, the ways of communicating with familiar or unfamiliar individuals, the ability to access information in the fastest and easiest way, the free expression of feelings and thoughts without the limitations of face to face communication and the opportunities for time-consuming assessment of time, and the inevitability of cyber bullying or bullying. In this study, the relationship between the use of social media and cyber bullying behaviour, which is one of the most common types of bullying, has been tried to be examined in terms of gender and class level variables. Method;

The study group consisted of 228 secondary school students (121 females, 107 males). Study; Cyber Bullying Scale and Social Media Attitude Scale, consisting of four sub-dimensions, including sharing needs, social competence, social isolation and relationship with teachers. Findings; When the use of social media and cyber bullying behavior are evaluated separately, it is concluded that male students have a significant and high level of attitude compared to female students. Grade levels were significantly different from the other grade levels of grade 5.th. When the relationship between the total scores of the individuals towards cyber bullying and social media use is examined, the internal consistency (cronbach alpha) coefficient is found to be low and significant. Use of social media with cyberbullying points between the lower social competence dimensions ,43; sharing needs ,42; In the sub-dimension relationships with teachers ,15; a significant relationship was found at the level of low and medium level. However, a negative correlation was found between the social isolation subscale ,17. Result; It was concluded that male students from the demographic variables discussed in this study have higher level of cyberbullying behavior and social media attitudes.In the present study, it was seen that male students were higher in both dependent variables. According to the grade level, 5th grade students differ between 8th grade students and their scores. Finally, there is a low level of relationship between cyber bullying and social media use total score. Similarly, the social competence, the sharing needs and the relationship between teachers and cyber bullying scale have been found to be correlated with the social competence. Similar results are found in social media use and cyber bullying studies.

Keywords: Cyber Bullying, Social Media Attitude, Student

Öykü Temelli Düşünme Becerileri Psikoeğitim Programının İlkokul Öğrencilerinin "bireysel Farklılıklara Saygı" Değerini Geliştirmelerine Etkisi

Fikret Konca[1] *, Mutlu Cantaş[1], Ayşe Altun[1], Canan Çağdavul[2]

[1]Tepebaşı Rehberlik ve Araştırma Merkezi /
[2]Ülkü İlkokulu /
*Sorumlu yazar: fkonca@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, öykü temelli düşünme becerileri psiko-eğitim programının bireysel farklıklara saygı değerini geliştirmeye etkisini incelemektir. Araştırma, deney (35 öğrenci) ve kontrol gruplu (35 öğrenci) ön test, son test ve izleme modeline dayalı deneysel bir çalışmadır. Çalışma, ilkokul ikinci sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bağımlı değişkeni olan bireysel farklılıklara saygı değeri, Ekmişoğlu (2007) tarafından Farklılıklara Saygı Ölçeği ile ölçülmüştür. İlgili ölçek deney ve kontrol gruplarına ön test olarak verilmiştir. Araştırma grubunca geliştirilen "Öykü Temelli Düşünme Becerileri Psiko-eğitim Programı" deney grubuna 7 oturum halinde uygulanmıştır. Kontrol grubuna ise herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Öykü Temelli Düşünme Becerileri Psiko-eğitim Programı araştırma ekibince geliştirilmiştir. Çalışma için 6 psikolojik danışman, 3 sınıf öğretmeni ve 1 eğitimde program geliştirme uzmanlarından oluşan 10 kişilik bir komisyonca "Bireysel farklılıkara saygı" temasına uygun ön eleme ile belirlen 12 öykü arasından 6 çocuk öyküsü belirlenmiştir. Öykülerin belirlenmesinde araştırma grubu tarafından geliştirilen, 5 (çok uygun), 4 (uygun), 3 (orta düzeyde uygun), 2 (uygun değil) ve 1 (hiç uygun değil) şeklinde puanlanan, bir dereceli ölçek kullanılmıştır. Öykülerin seçilmesinde çocukların yaş ve gelişim özelliklerine uygunluk, farklılıklara saygı temasına uygunluk, sokratik sorgulama, görüş geliştirme, konuşma halkası ve argümantasyon yöntemlerine uygunluk, çocukların söz varlığına uygunluk ve çocukların hayal dünyalarını ve yaratıcılıklarını geliştirmeye uygunluk öçütleri kullanılmıştır. Belirlenen 6 öykü değer öğretimi yaklaşımlarından "Değer Analizi" yaklaşımı ile ele alınmıştır. Öğretim yaklaşımı olarak değer analizi yaklaşımının seçilmesinin nedeni bu yaklaşımın öğrencilerin mantıklı ve rasyonel ahlaki kararlar alma becerisi geliştirmede kullanılabilir olması ve düşünme becerileri ile yakından ilişkili olmasıdır. Değer analizi yaklaşımında öğrencilere ilk olarak sosyal problem içeren yaşanmış bir olay ya da hikâye verilerek olayı tanımlamaları sağlanır. Bundan sonra süreç problem çözme adımları ile öğrencilere anlaşmazlık, müzakere, belirsizlik, tartışma ve değişkenlik içeren olaylarla meşgul olarak sosyal deneyim kazandırılır. Yaklaşımın bu özellikleri de öykü temelli çalışmaya uygun olduğunu göstermektedir. Bu değerlendirmeler gereğince bireysel farklılıklara saygı değerini geliştirmede geliştirilip uygulanan program değer analizi yaklaşımı, öykü temelli ve düşünme becerileri olmak üzere üç temel unsur üzerine oturtulmuştur. Literatürde değer öğretimi ile ilgili bu üç yaklaşımı kaynaştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma değer öğretimi ile ilgili karma öğretimi temel almaktadır. Araştırmanın önemi de bundan kaynaklanmaktadır. Öte yandan Yazıcı (2006), Akbaş (2008), Demircioğlu & Tokdemir (2008), Cihan (2014) ise değer eğitimi ile ilgili genel bir bakış açısıyla yaptıkları

araştırmalarda okullarımızda hangi değerlerin verileceği konusunda geniş bir toplumsal ittifakın bulunmadığına dikkat çekmektedirler. Değerler için uygun yaklaşımların tespit edilip uygulanması gerektiği sonucuna ulaşmışlarıdır(Uzunsöz ve Diğerleri, 2018). Bu çalışma değer öğretimi uygulamalarında uygun yaklaşım arayışlarına ışık tutabilir. İlgili yaklaşımlar düşünme becerilerini geliştirici sokratik sorgulama, görüş geliştirme, altı şapkalı düşünme, konuşma halkası, "tahmin et- dinle- açıkla", drama etkinlikleri temel alınarak uygulanmıştır. Uygulamaya katılacak öğrencilerin velilerinden araştırma etiği gereği "Veli izin ve Etik Belgesi" ile izin alınmıştır. Uygulamaya katılan 35 öğrenciye, biri 8, biri 13 ve diğeri de 12 olmak üzere üç grup halinde her oturumda seçilen bir öykü ile yaşantı sağlanmıştır. En son oturumda da tüm öykülerin genel değerlendirilmesi; zihinde canlandırma, tanımlama, duyuşsal, bilişsel ve yaşantısal düzeylerde öğrencilerin öykülerle ilgili birlikte çizdikleri resimler üzerinden yapılmıştır. Araştırma uygulaması tamamlanmış olup veriler analiz aşamasındadır. Araştırma sonuçları bildirisi sunumunda verilecektir. Araştırma verileri analizinde öncelikle verilerin parametrik testlerin temel varsayımlarını karşılayıp karşılamadıkları incelenecektir. İlk olarak grupların ön ölçüm puanlarının her bir alt grupta normal dağılım gösterip göstermedikleri test edilecektir. Her bir grup için ön, son ve izleme ölçüm puanları arasındaki fark Tekrarlı Ölçümler İçin Tek Faktörlü Varyans Analizi ile test edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Farklılıklara Saygı, Düşünme Becerileri, Değer Analizi

Abstract

The aim of this research is to investigate the effects of Story Based Thinking Skills Psycho-Education Program, which was developed by the researchers, on student's value of respect for individual differences. Experimental design was utilized to carry out this study. Both control and experimental group was consisted of 35 students. Pretest, posttest and structural o bservation methods were used for assessment. Participents were chosen among second grade primary school students. To measure affect on value of respect for individual differences, wich is the dependent variable, Respect for İndividual Differences Scale (Ekmişoğlu, 2007) was used. This scale was delivered to both experimental and control group at the beginning of the program and at the end as pre and post test. Experimental group was participated in 7 sessions covered all the program developed by researchers. However control grup only took Respect for İndividual Differences Scale but did not participate in any sessions. 6 story which is suitable for the thema of respect for individual differences was determined by comission consisted of psychological counselors, prymary school teachers and spetialists in the area of educational program development. These stories were examined according to value analysis aproatch which is one of teaching value aproatchs. This aproatch was applied by utilizing socrtic examination, oppinion developing, 6 thinking hats talking ring, guess-listen-explain methods. The program has already been done but data analysis process still continue. The result of data analysis will be shared on the presentation. While making data analysis it will be first investigated whether data meets the basic assumptions of parametric test sor not. İt will also be tested whether data is normally distributed or not. One-way analysis of variance will

be applied in order to test whether it could be observed significant difference between participents' pretest and post test scores.

Keywords: Respect for İndividual Differences, Thinking Skills, Value Analysis

Oyun Terapisi

Şule Karaduman[1] *

[1]Uşak Üniversitesi
*Sorumlu yazar: karadumansule@gmail.com

Özet

Psikolojik sağaltımda oyun terapisini kullanmanın gerekliliğini ve mantığını tam olarak anlayabilmek için öncelikle oyunun "psikolojisini" hakkında bazı temel bilgilerin bilinmesi gerekmektedir. Psikanalitik kuramın kurucusu Freud, oyunu bilinçdışı mekanizmalara bağlamıştır. Freud'a göre bilinçaltındaki eğilimler oyun yolu ile realiteye dönüşmektedirler. Freud oyunun insanın travmatik yaşantıları iyileştirdiği ve zihni "temizlediğini" ileri sürmüştür. Gerçek yaşamda kabul edilmeyen saldırganlık, cinsellik gibi duygu ve davranışlar oyun yolu ile dışa vurulmaktadırlar. Vygotsky (1930)'e göre oyun yeni şeylerin keşfidir. Oyun çocukların içsel çatışma ve çelişkilerinin bir sonucudur. Çocuklar oyunlarında gerçek yaşam deneyimlerinden hatırladıkları unsurları, yaşanmış olaylardaki ilişkileri kullanırlar. Piaget (1969)' ye göre oyun çocuğun deneyimlerini, bilgilerini ve anlayışını birleştiriyor. Çocuklar oyun oynayarak, bilinen şemalarını küçük değişikliklerle tekrar uygulanmasını sağlayarak mevcut becerilerini pekiştirirler. Oyun terapisi çocukların uyumlu ve mutlu bir şekilde yaşamalarını hedefleyen gelişimsel bir terapi şeklidir. Oyun terapisi, oyunla çocuğun kendini ifade edebilmesi için doğal ortamda bulunması temeline dayanır. Oyun ve oyuncaklar kullanılarak çocuklar ile iletişim kurmaya, sorunlarını çözmelerine ve olumsuz davranışlarını değiştirmelerine yardımcı olunur. Oyun terapisinin amaçları oyun yardımıyla çocuğun iç dünyasını anlayabilmek, çocukla terapötik bir ilişki kurmak, çocuğun olayları anlamasına yardım etmek, çocuğa olaylarla baş etme becerileri kazandırmak, çocuğun olumlu benlik algısı geliştirmesine yardım etmektir. Terapist çocukla sıcak ve arkadaşça bir ilişki geliştirmelidir ki bu terapideki dostça ilişkinin en yakın zamanda kurulmasını sağlar. Terapist çocuğu aynen olduğu gibi kabul eder. Terapist, terapide izin verici bir ilişki kurar ki bunun sonucunda da çocuk duygularını ifade etmede kendini özgür hisseder. Terapist çocuğun ifade ettiği duyguları tanımada tamamen farkında ve tetikte olmalı ve bu duyguları çocuğun davranışlarına içgörü kazandıracak şekilde yansıtabilmelidir. Oyun terapisi çocukla terapist arasında kurulan aynı zamanda çocuğun oynayarak kendi iç dünyasını keşfettiği bir ilişki süreci olarak yorumlanabilir. Oyun terapisi süreci, çocukların bazı duygu ve deneyimleri yaşamasına olanak sağlar. Oyun terapisinde çocuk geçmişte yaşadığı olayları ve kendisini etkileyen duygularını oyun anında tekrar yaşayabilmektedir. Örneğin, çocuk terapiste karşı saldırgan davranışlar sergileyebilir, bir silahla onu öldürmek isteyebilir, oyun terapisi süreci çocuğa öncelikle birinci elden bu saldırgan durumlarını yaşama ve duygu boşalması şansı verir. Oyun terapisi 2,5 yaşından 13 yaşına kadar uygulanabilir ve terapi her alanda problem yaşayan her türlü çocuğa fayda sağlar. Oyun terapisi ergenlikte ve hatta belirli alanlarda yetişkinlere de uygulanabilir. Oyun odası sessiz, güvenli (pencere, eşyalar vs.), kolay temizlenebilir, düzenli, duvarlar boş olmalı, oyuncakların hepsi görülebilir olmalıdır. Oyuncakların ve eşyaların yerleri değişmemelidir. Oyuncaklar; günlük yaşamı yansıtan oyuncaklar bebek (biberon, yatak, örtü, giysiler, anne-baba, kız-erkek çocuğu, büyükanne,

büyükbaba figürleri, otorite figürleri; polis, asker vb., oyun evi ve ev eşyaları (mutfak, masa, sandalye, yiyecekler), mutfak malzemeleri (çatal, kaşık, bıçak, bardak vb.), iki telefon, kuklalar (hayvanlar; vahşi-evcil, insan figürleri), trenler ve uçaklar, arabalar, doktor malzemeleri, yumuşak top, tamir aletleri, kostümler, legolar, yap-boz, kule yapmak için küpler, kalem, boya, kağıt, oyun hamuru ve parmak boyaları, masa oyunları, kum ve su, oyuncak para, kum torbası, resimli kitaplar, müzik aletleri, hacıyatmaz olmalıdır. Ayrıca odada çabuk kırılacak oyuncaklar olmamalı, kırık oyuncaklar odada tutulmamalı, oyuncaklar pahalı olmamalı, oyuncaklar, oyun odasından dışarı gitmemelidir. Her çocuğa özel etkinliklerini koyması amacıyla kutu/dolap bulundurulabilir. Oyun terapisindeki çerçeve ve sınırlar ise; terapiste veya kendine zarar verecek davranışlarda bulunmamak, oyun odasına veya odadaki oyuncaklara zarar vermemek, oyunun bitmesine 10 dakika öncesinde oyunu bitireceğinizi haber vermek, tatiller ve ayrılıklara en az 4 seans önceden çocuğu hazırlamak olarak ifade edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Oyun Terapisi, Oyun Odası, Oyuncaklar.

PDR Öğrencilerinin Engelliliğe Duyarlı Psikolojik Danışma Konusunda Bilgi ve Farkındalık Düzeyleri

Özlem Haskan Avcı[1] *

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Corresponding author: ozlemhaskan@gmail.com

Özet

Problem Durumu

Psikolojik danışma ve rehberlik anlayışında temel ilke, her bireye kendi özel gereksinimlerine ve yeteneklerine göre yardım vermektir (Özgüven, 1999). Engelli bireyler doğrudan engel durumlarıyla ilgili psikolojik danışma yardımına ihtiyaç duymasalar da; çevresel engellere uyum, engel düzeyiyle bağlantılı yaşamsal güçlükler, toplumsal etkenler vb. konular psikolojik danışma süreci içinde ele alınabilmektedir. Amerikan Psikoloji Derneği (American Psychological Association- APA, 2002) tarafından yaş, cinsel yönelim, engelli olma, sosyal sınıf, etnik köken, din, dil ve kültürel özelliklerin bir arada yaşanması olarak tanımlanan çok kültürlülük kavramı da bu çeşitlilik sonucu ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, PDR öğrencilerinin, kültüre duyarlı psikolojik danışma anlayışı içinde engelliliğe duyarlı psikolojik danışmanın farkında olmaları, engelli bireylerle psikolojik danışmanın spesifik yönlerini bilmeleri önem kazanmaktadır. PDR lisans programında özel eğitim dersleri bulunmakla birlikte sayıca sınırlı olup; çeşitli engel durumlarının teorik tanıtımı düzeyindedir. Engelliliğe duyarlı psikolojik danışma dersine ise lisans programlarında rastlanmamaktadır. Kültüre duyarlı psikolojik danışma dersi sınırlı sayıda üniversitede okutulmakta olup içeriğinde engelliliğe duyarlı psikolojik danışma boyutu yer almayabilmektedir. Yine de, psikolojik danışma ilke ve teknikleri, grupla psikolojik danışma gibi çeşitli alan derslerinde engelli birey ve gruplara yönelik bilgi ve farkındalık kazandıran bir eğitim sunulmaktadır. Bu bağlamda PDR öğrencilerinin konuyla ilgili farkındalık düzeyleri merak edilmektedir. Amaç: Bu çalışmada, PDR 4. sınıf öğrencilerinin engelli bireylerle psikolojik danışma ve genel olarak engelliliğe duyarlı psikolojik danışma hakkında bilgi ve farkındalık düzeylerinin derinlemesine incelenmesi hedeflenmektedir.

Yöntem

Araştırmanın katılımcıları: Çalışma kapsamında, PDR 4. Sınıftan öğrencilerle görüşme yapılacaktır. Bu amaçla, Ankara'da büyük bir üniversitede öğrenim gören öğrencilerden, çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul edenler tercih edilecektir. İşlem: Görüşmeler yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla yapılacaktır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları farklı uzmanların görüşüne sunularak, geribildirimleri doğrultusunda düzenlendikten sonra kullanılacaktır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda demografik bilgileri edinmeye yönelik sorular yer almaktadır. Bu sorularla, katılımcıların cinsiyeti, yaşı, mezun oldukları üniversite, çalışma deneyimleri, varsa aldıkları hizmet içi eğitimler gibi bilgileri edinilecektir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda ayrıca, katılımcıların varsa konuyla ilgili yaşantılarını; görüşlerini ve farkındalık düzeylerini öğrenmeye yönelik açık uçlu sorular yer alacaktır. Bu kısımda katılımcılara; "Sizce engellilere yönelik psikolojik danışmanın engelli

olmayan bireylerle psikolojik danışmadan farklı yönleri var mıdır?", "Engelliliğe duyarlı bir psikolojik danışma sürecinin nasıl olması gerektiğini düşünürsünüz", "Engelliğe duyarlı psikolojik danışma konusunda daha önce bir ders veya eğitim almış mıydınız?" şeklinde sorular yöneltilecektir. Görüşme formunun tamamlanmasının ardından bu form aracılığıyla odak grup görüşmesi gerçekleştirilecek ve görüşme anında kayıt altına alınacaktır. Bowling'e (2002) göre odak grup görüşmesi küçük bir grupla lider arasında yapılandırılmamış görüşme ve tartışmada grup dinamiğinin etkisini kullanma, derinlemesine bilgi edinme ve düşünce üretmedir. Bu noktada, grubun kendi içinde ele almak istediği konulara da izin verilerek, engelliliğe duyarlı psikolojik danışma konusunda katılımcıların kendilerini rahatça ifade edebilmeleri sağlanacaktır. Verilerin Analizi: Odak grup görüşmesinden elde edilen veriler bir nitel analiz yöntemi olan içerik analizi ile çözümlenecektir. İçerik analizinde araştırmacı öncelikli olarak araştırma konusu ile ilgili kodları bir araya getirmekte; kodlardan yola çıkarak kategoriler geliştirmektedir. Araştırmacı daha sonra, incelemiş olduğu veri setinde, bu kategoriler içerisine giren kelime, cümle ya da resimleri saymaktadır (Silverman, 2001). Bu doğrultuda, içerik analizi için kodlamalardan yola çıkılarak temalara ulaşılacaktır. Ulaşılan temalarla ilgili kodlayıcı yanlılığını azaltmak adına uzman görüşü alınacaktır. Uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak, ulaşılan tema ve alt temalar için frekans ve yüzdeler belirlenecektir. Ulaşılan sonuçlar, ilgili alan yazın doğrultusunda tartışılarak yorumlanacaktır.

Keywords: Engellilik, Engelliliğe Duyarlı Psikolojik Danışma, Engelli Bireylere Yardım

Knowledge and Awareness of Counseling Students About Disability-Sensitive Psychological Counseling

Abstract

Problem

Counseling and guidance in the basic principle of understanding each individual according to their own special needs and abilities is to give assistance (Ozguven, 1999). Although individuals with disabilities do not need counseling directly related to disability situations; adaptation to environmental barriers; issues can be addressed in the process of psychological counseling. The concept of multiculturalism, which is defined by the American Psychological Association (APA, 2002) as a combination of age, sexual orientation, disability, social class, ethnic origin, religion, language and cultural characteristics, has emerged as a result of this diversity. In this context, it is important for the Counseling students to be aware of the counseling that is sensitive to disability within the context of culture-sensitive counseling, and to know the specific aspects of the psychological counselor with disability. There are special education courses in the Counseling degree program but it is limited in number. It is at the level of theoretical presentation of various obstacle situations. Disability-sensitive counseling course is not found in undergraduate programs. Cultural counseling courses are taught in a limited number of universities and the content of disability-sensitive counseling may not be included. Nevertheless, in various field courses such as psychological counseling principles and techniques and group counseling, information and awareness-raising training is provided

for disabled individuals and groups. In this context, the awareness levels of Counseling students are curious. Objective: In this study, it is aimed to examine in depth the knowledge and awareness levels of Counseling 4th grade students about psychological counseling with disabilities and psychological counseling for people with disabilities in general. Method Participants of the study: In the scope of the study, students will be interviewed with Counseling 4th Grade. For this purpose, it is preferable for students who are studying in a large university in Ankara to accept voluntary participation in the study. Procedure: The interviews will be conducted through semi-structured interview forms. Semi-structured interview forms will be presented to the opinion of different experts and will be used after they are arranged in line with their feedback. In the semi-structured interview form there are questions to obtain demographic information. With these questions, information such as gender, age, university, work experience, in-service training of the participants will be obtained. In the semi-structured interview form, participants also have their experiences on the subject; open-ended questions to learn their views and awareness. In this section; ”Do you think that the psychological counselor for the disabled have different aspects from the counseling with non-disabled individuals?“, Bir How would you think that a counseling process that is sensitive to disability should be il, ”Would you have received a course or training before?” . Following the completion of the interview form, the focus group interview will be conducted through this form and will be recorded at the time of the interview. According to Bowling (2002), the focus group interview is the use of the effect of group dynamics in unstructured interviews and discussions, in-depth knowledge acquisition and thought generation. At this point, the issues that the group wants to address within the group will be allowed, so that the participants will be able to express themselves comfortably about the psychological counseling sensitive to disability. Data Analysis: The data obtained from the focus group interview will be analyzed by content analysis, which is a qualitative analysis method. In the content analysis, the researcher primarily brings together the codes related to the research topic; develops categories based on codes. The researcher then counts the words, sentences or pictures that fall into these categories in the data set he has studied (Silverman, 2001). In this direction, themes will be reached from the coding for content analysis. Expert opinion will be taken to reduce the encoder bias related to the themes reached. In line with expert opinions, necessary arrangements will be made and frequencies and percentages will be determined for theme and sub-themes. The results will be discussed and interpreted in accordance with the literature

Keywords: Disability, Disability Sensitive Counseling, Help People With Disabilities

Psikoloji ve Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Duygusal Okur Yazarlık ve Bilişsel Esneklikleri ile Psikolojik Danışma Öz-Yeterlikleri Arasındaki İlişki

Asude Malkoç[1] *, Zeynep Aydın Sünbül[2]

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi
[2]Kocaeli Üniversitesi
*Sorumlu yazar: amalkoc@medipol.edu.tr

Özet

Giriş

Son yıllarda önemi giderek artan pozitif psikoloji insanların, grupların ve kurumların büyümesine ve gelişmesine katkı sağlayan süreçleri ve durumları inceleyen bir alandır. Hayatı yaşamaya değer kılan unsurlar hakkında araştırmalar yürüterek bilimsel bilgi sağlar. İnsanların olumlu karakter özelliklerini, erdemlerini ve güçlü yanlarını merkeze alan bir disiplindir. Bireylerin, özellikle de psikolojik danışmanlık ve rehberlik ve psikoloji alanında öğrenim gören öğrencilerin mesleklerinde başarılı olmalarında onları güçlü kılacak özelliklerden biri mesleklerine ilişkin öz-yeterlik algılarıdır. Bu algılarını etkileyen özgüven, empatik olma gibi birçok unsur bulunmaktadır. Bu unsurların yanında duygusal okur-yazarlık ve bilişsel esnekliğin psikolojik danışma öz-yeterlik algısını etkileyen değişkenler olduğu düşünülmektedir. Duygusal okuryazarlık, bireyin hem kendi kişisel gücünü ve yaşam kalitesini arttırmak hem de etrafındaki kişilerin daha kaliteli bir yaşam sürmesini sağlamak için duyguları tanıması, kontrol edebilmesi ve yönetebilme becerisi olarak tanımlanmaktadır. Bilişsel esneklik ise, bireyin yeni bir duruma uyum sağlamak ya da bir problemi çözmek için karşısındaki seçeneklerin farkında olması, bu farklı davranış seçeneklerini istekli bir şekilde uygulayabilmesi, bir düşünceden başka bir düşünceye geçme becerisi olarak ele alınmaktadır. Bilişsel esnekliği ve duygusal okur yazarlık becerisi yüksek olan psikolog ve psikolojik danışmanların psikolojik danışma sürecinde kendilerini daha yeterli hissetmeleri ve yaptıkları işten daha çok doyum almaları beklenmektedir. Nitekim psikolojik danışma öz-yeterliği, "bireyin gelecekte danışanlarına etkili bir psikolojik danışma yardımı sunabilme yeteneğine yönelik inanç ve yargıları" olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle bu araştırmanın amacı, psikoloji ile psikolojik danışma ve rehberlik bölümünde okuyan son sınıf öğrencilerinin duygusal okur yazarlık ve bilişsel esneklik ile psikolojik danışma öz-yeterliği arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem

Bu araştırma, ilişkisel tarama modelinde yapılan betimsel bir çalışmadır. Araştırmada bağımlı değişken olarak psikolojik danışma öz-yeterliği, bağımsız değişkenler olarak duygusal okur-yazarlık ve bilişsel esneklik kullanılmıştır. Müfredat gereği aldıkları uygulamalı derslerden (bireysel danışma uygulaması, klinik görüşme teknikleri vb.) edindikleri bilgiler açısından araştırma, psikoloji ve PDR son sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda olasılıklı olmayan örnekleme türlerinden amaçlı örnekleme kullanılmıştır. Araştırmanın

örneklemini, Medipol Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Psikoloji ve PDR Bölümlerinde okuyan 397 (306 kız, 91 erkek) öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşları 20-38 arasında değişmekte olup yaş ortalaması 22.36'dır. (SS:1.67). Araştırmada, veri toplama araçları olarak, 34 maddelik Duygusal Okur- Yazarlık Ölçeği; 12 maddelik Bilişsel Esneklik Ölçeği; ile üç faktör ve 41 maddeden oluşan Psikolojik Danışma Öz-Yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. İstanbul Medipol Üniversitesi Etik Kurul izinlerinin alınmasından sonra, Medipol Üniversitesi'ndeki öğrencilerden toplanan veriler araştırmacılar tarafından, dersin öğretim üyesinin belirlediği ders saatinde sınıf ortamında toplu bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Diğer üniversitelerdeki öğrencilerden toplanan veriler ise, araştırmacının bağlantı kurduğu ve uygulama için onay aldığı öğretim üyelerince ders saati sırasında gerçekleştirilmiştir. Veri toplama süreci bittikten sonra, öncelikle veriler, SPSS 20 istatistik programı kullanılarak kayıp değerler, uç değerler ve normallik açısından incelenip temizlenmiştir. Ardından, yine aynı programla tanımlayıcı istatistik ve korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Bunu takiben, duygusal okur-yazarlık ve bilişsel esneklik ile psikolojik danışma öz-yeterliği arasındaki ilişkinin incelenmesi için AMOS 18 istatistik programı kullanılarak yol analizi yapılmıştır.

Bulgular

Sonuçlar, duygusal okuryazarlık ile bilişsel esneklik ($r=.52$, $p < .01$), yardım becerileri öz-yeterliği ($r=.42$, $p < .01$), oturum yönetmeye ilişkin öz-yeterlik ($r=.36$, $p < .01$) ve psikolojik danışma sürecindeki zorluklara ilişkin öz-yeterlik arasında ($r=.25$, $p < .01$) anlamlı pozitif korelasyon bulunmuştur. Aynı şekilde, bilişsel esneklik ile yardım becerileri öz-yeterliği ($r=.40$, $p < .01$), oturum yönetmeye ilişkin öz-yeterlik ($r=.39$, $p < .01$) ve psikolojik danışma sürecindeki zorluklara ilişkin öz-yeterlik arasında ($r=.35$, $p < .01$) anlamlı pozitif korelasyon bulunmuştur. Bağımlı değişkenler için çoklu korelasyon katsayısının karesi (R2) göz önüne alındığında duygusal-okur yazarlık ve bilişsel esnekliğin birlikte yardım becerileri öz-yeterliğinin toplam varyansının % 21'ini, oturum yönetmeye ilişkin öz-yeterliğinin toplam varyansının % 17'sini ve psikolojik danışma sürecindeki zorluklara ilişkin öz-yeterliğinin toplam varyansının %12'sini açıklamaktadır. Buna ek olarak, duygusal okur-yazarlığın yardım becerileri öz-yeterliği ($\beta=.24$, $p < .001$) ve oturum yönetmeye ilişkin öz-yeterliği ($\beta=.15$, $p < .01$) anlamlı şekilde yordadığı bulunmuştur. Ayrıca, bilişsel esnekliğin yardım becerileri öz-yeterliği ($\beta=.28$, $p < .001$), oturum yönetmeye ilişkin öz-yeterliği ($\beta=.31$, $p < .001$) ve psikolojik danışma sürecindeki zorluklara ilişkin öz-yeterliği ($\beta=.35$, $p < .001$) yordadığı görülmüştür.

Sonuç

Elde edilen bulgulardan yola çıkılarak, duygusal okur-yazarlığın ve bilişsel esnekliğin, yardım becerileri öz-yeterliği, oturum yönetmeye ilişkin öz-yeterlik ve psikolojik danışma sürecinde karşılaşılan zorluklara ilişkin öz-yeterliği etkileyen değişkenler olduğu söylenebilir. Psikolojik danışma, bireyin karar verme ve problem çözme ihtiyaçlarını karşılayarak gelişim ve uyumunu sürdürmesine yardımcı olmak amacıyla kurulan bir yardım ilişkisidir. Bu süreçte, psikolojik danışmanın danışanın bakış açısını ve duygularını anlayabilmesi ve bunu ona iletmesi, danışanın probleminin çözümü için farklı olasılıkların olduğu konusunda danışana farkındalık kazandırabilmesi danışanın kendini iyi hissetmesi açısından çok önemlidir. Bu

durum psikolojik danışma ilişkisinin kalitesini ve etkinliğini olumlu yönde etkiler. Aynı zamanda, psikolojik danışmanın mesleki açıdan doyum almasını sağlar.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Okur Yazarlık, Bilişsel Esneklik, Psikolojik Danışma Öz-Yeterliği, Üniversite Öğrencileri

The Relationship Between Emotional Literacy, Cognitive Flexibility and Counseling Self-Efficacy of Senior Students in Psychology and Psychological Counseling and Guidance

Abstract

Introduction

Positive psychology, which has become increasingly important over recent years, is a field which examines the processes and situations that contribute to the growth and development of people, groups and institutions. Through research, it provides scientific data on the aspects of experience which make life worth living. It is a discipline focusing on the positive character traits, virtues and strengths of individuals and groups. One of the features that make individuals successful in their professions, especially those in the field of psychological counseling, guidance and psychology, is a perception of self-efficacy regarding their profession. There are many factors, such as self-confidence and empathy, that affect these perceptions. In addition to these factors, emotional literacy and cognitive flexibility are both thought to constitute influencing variables for counseling self-efficacy. Emotional literacy is defined as the ability of an individual to recognize, control and manage emotions in order to increase their personal power and quality of life and to ensure that the people around themselves live a higher quality life. Cognitive flexibility is considered as the ability of the individual to be aware of the options in adapting to a new situation or solving a problem in order to be able to apply these different behavioral options willingly and to change from one thought to another. Psychologists and psychological counselors with high cognitive flexibility and emotional literacy skills are expected to feel more competent in the psychological counseling process and to get more satisfaction from the work they do. Counseling self-efficacy is defined as the "beliefs and judgments of the individual towards the ability of an individual to provide effective counseling in the future. Therefore, the aim of this study is to investigate the relationship between emotional literacy,cognitive flexibility and counseling self-efficacy among senior students studying psychology, counseling and guidance. Method This is a descriptive study in which counseling self-efficacy served as a dependent variable, while emotional literacy and cognitive flexibility served as independent variables. The study was conducted with students of various counseling, guidance and psychology courses taken regarded the clinical interview techniques and counseling skills that they have received. With this in mind, a purposive sampling was used. The sample of the study consists of 397 (306 female, 91 male) students studying in Medipol University, Trakya University, Ankara University, Pamukkale University, İstanbul Commerce University and Nuh Naci Yazgan University. The age of the participants ranged from 20 to 38 and with the average of 22.36. (SD 1.67). In this study, the 34-item Emotional Literacy Scale, 12-item Cognitive Flexibility

Scale and 41- item Counseling Self-Efficacy Scale were used as data collection tools. After obtaining permission from the Istanbul Medipol University Ethics Committee, the data was collected from the students by researchers in a classroom environment determined by the instructor of the course. The data collected from students in other universities was collected by lecturers who were contacted by the researcher and approved of the application during course hours. After the data collection process was completed, the raw data was screened and cleaned through SPSS 20 statistical package program in terms of missing values and univariate outliers. Then, a descriptive statistics and correlation analysis were conducted with the same program. Afterwards, a path analysis was performed by using the AMOS 18 statistical program to examine the relationship between emotional literacy, cognitive flexibility and counseling self-efficacy. Results The results of Pearson moment correlations show that emotional literacy has significantly positive relations with cognitive flexibility ($r=.52$, $p < .01$), helping skill self-efficacy ($r=.42$, $p < .01$), session management self-efficacy ($r=.36$, $p < .01$) and counseling challenges self-efficacy ($r=.25$, $p < .01$). Likewise, cognitive flexibility also has significantly positive connections to the dependent variables of helping skill self-efficacy ($r=.40$, $p < .01$), session management self-efficacy ($r=.39$, $p < .01$) and counseling challenges self-efficacy ($r=.35$, $p < .01$). Given the squared multiple correlation coefficient (R2) value that emerged for the dependent variables, it should be concluded that the proposed estimators – namely emotional literacy and cognitive flexibility - explain 21% of the variance of helping skill self-efficacy, 17% of the variance of session management self-efficacy and 12% of the variance of counseling challenges self-efficacy of senior counseling and psychology students in the current study. In addition, it can be highlighted that emotional literacy has a positively significant effect on helping skill self-efficacy ($\beta=.24$, $p < .001$) and session management self-efficacy ($\beta=.15$, $p < .01$). Furthermore, cognitive flexibility has positively significant effects on helping skill self-efficacy ($\beta=.28$, $p < .001$), session management self-efficacy ($\beta=.31$, $p < .001$) and counseling challenges self-efficacy ($\beta=.35$, $p < .001$). Conclusion Based on the findings, it can be concluded that emotional literacy and cognitive flexibility are the variables affecting self-efficacy, self-efficacy in session management and self-efficacy in the psychological counseling process. Psychological counseling is a helping relationship established to help the individual maintain its development and harmony by meeting the needs of decision-making and problem solving. As part of this process, it is very important for the counselor to be able to understand the client's point of view and feelings. Furthermore, this helps the counselor to convey this empathy to the client, thereby taking a position from which they can better raise awareness about the different possibilities they may have for solving the problem. This positively affects the quality and effectiveness of the psychological counseling relationship. At the same time, it provides a crucial degree professional satisfaction for the counselor.

Keywords: Emotional Literacy, Cognitive Flexibility, Counseling Self-Efficacy, Undergraduate Students

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Öğrencilerinde Psikolojik Danışman Öz-Bakımına Yönelik İhtiyaç Analizi

Öznur Bayar[1] *
[1]Hacettepe Üniversitesi
*Sorumlu yazar: bayar.oznur@gmail.com

Özet

Amaç

Olumlu terapötik ilişkinin kurulmasında ve terapötik amaçlara ulaşmada psikolojik danışmanların rolü son derece önemli görülmektedir (Corey, 1996). Bu nedenle de psikolojik danışmanların mesleki ve kişisel gelişimleri için öz farkındalıklarının çeşitli yollarla arttırılması önemlidir (Corey, Schneider Corey ve Callanan, 2007). Mesleki ve kişisel gelişimin yanı sıra, psikolojik danışmanların meslek yaşamlarında karşılaştıkları sorunları aşmak için ve iyilik hallerini korumak için de sürekli olarak çaba içinde olmaları gerektiği vurgulanmaktadır (Mayorga, Devries ve Wardle, 2015). Amerikan Psikolojik Danışmanlar Derneği'ne göre de psikolojik danışmanlar, yaşamları boyunca iyilik hallerini artırmakla ve korumakla yükümlüdürler (ACA, 2014). İyilik halini arttırma ve öz-farkındalık sağlama yollarından birinin de öz-bakım olduğu söylenebilir. Öz-bakım, psikolojik danışmanların karşı karşıya geldikleri stres faktörlerine rağmen profesyonel anlamda etkililiklerini sürdürmeye yarayan bir yoldur. Öz-bakım psikolojik danışmanların bütün olarak fiziksel, ruhsal ve zihinsel iyilik halini korumaya ve arttırmaya yarayan çok çeşitli davranış, aktivite ve stratejilerden oluşmaktadır (Norcross ve Guy, 2007; Skovholt, 2012). Alanyazına göre iyilik hali ile öz-bakım arasında olumlu yönde güçlü bir ilişki bulunmaktadır (Bradley vd., 2013; Dorociak vd., 2017). Yardım mesleklerinde çalışan bireylerin danışanlarına yardım sağlarken kendi öz bakım ve psikolojik sağlamlıklarına ne derece önem verdikleri önemlidir. Bunun, psikolojik danışmanların sundukları psikolojik desteğin niteliği ve sürekliliğini etkilediği görülmektedir (Skovholt ve Trotter-Mathison, 2016; Deniz, 2018). Psikolojik danışma öğrencilerinin de öz-bakım davranışları göstermesi ve aşırı stresten, tükenmişlikten ve eşduyum yorgunluğundan kaçınmaları için önemli görülmektedir (Braaten, 2000). Psikolojik danışman adaylarının öz-bakım davranışları ile ilgili Türkiye'de sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır (Deniz, 2018). Buradan hareketle bu araştırmanın amacı psikolojik danışma ve rehberlik son sınıf öğrencilerinin öz-bakım ihtiyaçlarının nitel bir yolla belirlenmesidir.

Yöntem

Bu çalışma nitel bir çalışma olarak planlanmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak 6 ile 10 öğrenciden oluşan bir grup psikolojik danışma ve rehberlik son sınıf öğrencisi ile odak grup görüşmesi yapılacaktır. Bu çalışmaya katılım için gönüllülük esas alınacaktır. Görüşme sırasında araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Odak grup görüşmesi sırasında öz-bakımın bileşenleri ile ilgili çeşitli sorular sorulacaktır. Bu sorular "fiziksel öz-bakım, psikolojik öz-bakım, duygusal öz-bakım, manevi öz-bakım, profesyonel öz-bakım" boyutları ile ilgili olacaktır. Bu kapsamda sorulacak sorulardan bazıları: "Fiziksel sağlığınız için neler yaparsınız?, Yaşamınızda zorlandığınız bazı yaşantılarınız olduğunda kime başvurursunuz?, Yaşamınızda sizi rahatlatan ve size huzur

veren neler yaparsınız (dua etmek, gönüllü işler yapmak ve benzeri), Siz yaşamınızda kimlerin dert ortağı olursunuz? Sevdiklerinize yardım etmeniz beklendiğinde sizin nasıl bir rolünüz olur?" şeklindedir. Bu sorulara ek olarak, araştırmaya katılan öğrencilerin kimlik cinsiyeti ve yaş bilgileri alınacaktır. Odak grup görüşmesi sırasında katılımcıların izni ile ses kaydı alınacaktır. Görüşmenin ortalama 90 dakika sürmesi beklenmektedir. Ses kaydı araştırmacı tarafından çözümlenerek incelenecektir. Verilerin analizi için Kitzinger ve Farquha (1999) tarafından önerildiği şekilde içerik analizi kullanılacaktır. İçerik analizi kullanılarak veriler belli temalar altında kategorize edilerek, anlaşılır şekilde açıklanmaya çalışılacaktır. Nitel analizlerle ilgili deneyimi olan bir uzmandan, oluşturulan kategorilerle ilgili uzman görüşü alınacaktır.

Beklenen Bulgular ve Sonuç

Bu çalışma sonucunda psikolojik danışma ve rehberlik öğrencilerinin öz-bakımları ile ilgili neler yaptığının ortaya konması amaçlanmaktadır. Buradan hareketle, öz-bakımla ilgili literatür göz önünde bulundurularak, öğrencilerin bu konudaki ihtiyaçlarının da anlaşılması beklenmektedir. Aynı zamanda odak grup görüşmesinde sorulan sorular yoluyla katılımcıların öz-bakımlarıyla ilgili çeşitli farkındalıklar kazanması olasıdır. Bu çalışma ile elde edilen bulgular, psikolojik danışma ve rehberlik öğrencilerinin öz-bakımları ile ilgili yapılacak çalışmalarda nelere değinilmesi gerektiği ile ilgili fikir vermesi bakımından araştırmacılara ve alan çalışanlarına katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Danışman Öz-Bakımı

A Need Assessment Study About Conselor's Self-Care for Psychological Counseling and Guidance Students

Abstract

Purpose

The role of psychological counselors in establishing a positive therapeutic relationship and achieving therapeutic goals is seen as crucial (Corey, 1996). Therefore, it is important to increase self-awareness of counselors in various ways for their professional and personal development (Corey, Schneider Corey and Callanan, 2007). In addition to professional and personal development, it is emphasized that psychological counselors should continuously strive to overcome the problems they face in their professional lives and to preserve their well-being (Mayorga, Devries and Wardle, 2015). According to the American Psychological Counselors Association, psychological counselors are obliged to increase and maintain their well-being throughout their lives (ACA, 2014). It can be said that self-care is one of the ways of increasing well-being and providing self-awareness. Self-care is a way for psychological counselors to maintain their professional effectiveness despite the stress factors they face. Psychological counselors are composed of a wide range of behaviors, activities and strategies that serve to maintain and increase physical, psychological and mental well-being (Norcross and Guy, 2007; Skovholt, 2012). According to the related literature, there is a strong positive relationship between well-being and self-care (Bradley et al., 2013; Dorociak et al., 2017). It

is important how mental health workers give importance to their self-care and psychological strengths while serving their clients. This seems to affect the quality and continuity of psychological support provided by psychological counselors (Skovholt and Trotter-Mathison, 2016; Deniz, 2018). Psychological counseling and guidance students' self-care behaviors are also important for them to avoid excessive stress, burnout and compassion fatigue (Braaten, 2000). There is a lack of research about counselor trainee's self-care in Turkey (Deniz, 2018). From this point of view, the aim of this study is to determine the self-care needs of senior students in the field of psychological counseling and guidance by using qualitative method. Method This study is design as a qualitative study. In accordance with the purpose of the research, a focus group interview will be held with a group consisting 6 to 10 psychological counselor and guidance students. Participation to the study will be based on volunteerism. During the interview, a semi-structured interview form created by the researcher will be used. During the focus group interview, various questions about the components of self-care will be asked. These questions will relate to "physical self-care, psychological self-care, emotional self-care, spiritual self-care, professional self-care" dimensions. Some of the questions to be asked in this context such as "What do you do for your physical health? Who do you go when you have some bad experiences in your life? What makes you feel comfortable in your life and gives you peace of mind (prayer, voluntary work, etc.) Who shares their troubles and feelings with you? What role do you take on when your loved ones needs help?" In addition to these questions, gender and age information of the students will be collected. During the interview, audio recording will be taken with the permission of the participants. The interview is expected to take an average of 90 minutes. The audio recording will be analyzed and content analysis will be used as an analysis method as suggested by Kitzinger and Farquha (1999). With the content analysis, the data will be categorized under certain themes and will be explained in an understandable manner. Expert opinion will receive about categories from an expert with experience in qualitative analysis. Expected findings and results As a result of this study, it is aimed to reveal what psychological counseling and guidance students exhibit as a self-care behavior. Therefore, considering the literature on self-care, it is expected that the needs of the students will be understood about self-care. At the same time, it is possible for the participants to gain various awareness about their self-care through the questions asked in the focus group interview. The findings may contribute to researchers and field workers to give an idea about what should be addressed in studies related to self-care of psychological counseling and guidance students.

Keywords: Counselor Self-Care

Psikolojik Danışmanlar Açısından Terapötik İttifakın İncelenmesi

Mehmet Kandemir[1] *, **Tahsin İlhan**[2]

[1]Kırıkkale Üniversitesi
[2]Gaziosmanpaşa Üniverisitesi
*Sorumlu yazar: mkandemir61@gmail.com

Özet

Amaç

Terapötik ittifak faktörü, danışanın iyilik haline, kullanılan tekniklerin iyileştirici etkisine ve psikolojik danışman ile danışanın ilişkinin kalitesine önemli katkılar sağladığı bilinmektedir. Buna göre, psikolojik danışmanların terapötik ittifak becerisini etkileyen faktörlerin neler olduğunu bilmek, terapötik sürecin iyileştirici etkisine ve dolayısıyla danışanların iyilik haline olumlu katkılar sağlayabilecektir. Yurt içi alanyazında, oldukça sınırlı olmasına rağmen, yurt dışı alanyazınında, bağlanma stillerinin, genel öz yeterlik inancının ve danışma öz yeterlik inancının terapötik ittifakla ilişkisini anlatan çalışmaların olduğu görülmektedir. Bu çalışmalar ve açıklamalar ilgili bölümde özetlenmiştir. Fakat, terapötik ittifak ile ilişkisi olan bağlanma stilleri, genel öz yeterlik ve psikolojik danışma öz yeterliğinin birlikte terapötik ittifakı nasıl etkilediğine ilişkin çalışmalar bulunmamaktadır. Bu bağlamda düşünüldüğünde, araştırmanın amacı, psikolojik danışmanların algıladıkları terapötik ittifak düzeyleri bağlanma stilleri, genel öz yeterlik ve danışma öz yeterlik inancıyla bir model kapsamında incelemek olarak belirlenmiştir. Araştırma ile, bağlanma stillerinin doğrudan ve dolaylı olarak terapötik ittifakı yordayıcı güçlerinin belirlemesi; psikolojik danışmanlar açısından terapötik ittifakın yordanmasında genel öz yeterlik ve danışma öz yeterlik inançlarının doğrudan yordayıcılık güçlerinin ve aracılık rollerinin karşılaştırılması araştırmanın diğer amaçlarının oluşturmaktadır. Sonuçta, terapötik ittifak kavramının psikolojik danışman yönünün daha iyi anlaşılması, ilişki çalışmalarında önemli bir yeri olan bağlanma stillerinin terapötik ilişkinin önemli bir parçası olan terapötik ittifakı etkilerinin bilinmesi, genel ve danışma öz yeterlik inancının terapötik ittifak düzeyinin değişiminin anlaşılması, yurt içi ve yurt dışı alanyazın açısından katkıları bu araştırma ile amaçlanmıştır.

Yöntem

İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı araştırma, en az 1 yıldır alanda çalışan ve haftada en az 1 psikolojik danışma yapan 421 okul psikolojik danışmanı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama araçları, çalışma kapsamında geliştirilen Terapötik İttifak Ölçeği: Psikolojik Danışman Formu; yine çalışma kapsamında geliştirilen Kişilerarası Bağlanma Stilleri Ölçeği; Lent, Hill ve Hoffman (2003) tarafından geliştirilen, Pamukçu ve Demir (2013) tarafından ise Türkçe'ye uyarlanan Psikolojik Danışma Öz Yeterlik İnançları Ölçeği; son olarak Schwarz ve Jerusalem (1995) tarafından geliştirilen, Yeşilay, Schwarzer ve Jerusalem (1997) tarafından Türkçe'ye uyarlaması yapılan Genel Öz Yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Hipotez test modelinin analizi için AMOS paket programlarından yararlanılarak yol analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular

Yol analizi sonucunda test edilen modele ilişkin elde edilen uyum katsayıları incelendiğinde, CFI = .99, IFI = .99, NFI = .99, TLI = .98, GFI = .99 ve AGFI = .98 olduğu bulunmuştur. Ki-Kare/Serbestlik Derecesi (χ^2 / sd), 1.37; RMSEA değerleri .03 olduğu görülmektedir. Ki-Kare ve RMSEA değerlerinin .05'ten küçük olduğu analiz sonucunda ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda, psikolojik danışmanların güvenli bağlanma stilinin terapötik ittifak düzeylerini anlamlı ve pozitif yönde yordayıcı gücünün olduğu ortaya çıkmıştır (β= .22, p< .01). Araştırma bulgularına göre; kaygılı bağlanma stilinin terapötik ittifakı doğrudan yordamada negatif ve anlamlı bir etkiye sahip olduğu (β= -.15, p< .01), kaçınmacı bağlanma stilinin terapötik ittifakı doğrudan yordamada, negatif ve anlamlı bir etkiye sahip olduğu görülmektedir (β= -.16, p< .01). Aynı zamanda, psikolojik danışmanların danışma öz yeterlik inancının terapötik ittifakı pozitif yönde anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur (β= .43, p< .01). Araştırmanın diğer önemli bir sonucu ise, güvenli bağlanma stilinin danışma ittifakını yordamasında danışma öz yeterliliğinin aracılık rolünün anlamlı olduğunun bulunmasıdır (Sobel t=9.29, p< .01).

Sonuç

Araştırma sonucunda, psikolojik danışmanların güvenli, kaygılı ve kaçınmacı bağlanma stillerinin danışanlarıyla kurdukları terapötik ittifak düzeyleri üzerinde önemli etkilerinin olduğunu göstermektedir. Özellikle psikolojik danışmanların güvenli bağlanma stillerinin, terapötik ittifakı etkileyen en önemli bağlanma stili olduğu ve bu bağlanma stilinin diğer bağlanma stillerine göre ittifakı pozitif yönde etkilediği sonucu çıkmıştır. Araştırma bulgularına göre, psikolojik danışmanların güvenli bağlanma stili, psikolojik danışma ve genel öz yeterlik inançları aracılığı ile terapötik ittifakı etkileyebilecek temel bir değişken olduğu soncuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Terapötik İttifak, Bağlanma Stilleri, Genel Öz Yeterlik, Danışma Öz Yeterliği

Psikolojik Danışmanların Çevrimiçi Psikolojik Danışmaya İlişkin Deneyimleri

Öznur Bayar[1] *

[1]Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı.

*Corresponding author: bayar.oznur@gmail.com

Özet

Amaç

Psikolojik danışma yardımı, geleneksel olarak yüz yüze yürütülen bir hizmet olarak süregelmiştir. Öte yandan günümüzde internetin insanların hayatına kaçınılmaz şekilde katılmasıyla birlikte, psikolojik yardım sürecinin de internet ortamlarında yürütülmeye başlandığı görülmektedir. Bilgisayar veya akıllı telefon yoluyla, görüntülü konuşma veya yazılı olarak gerçekleştirilebilen çevrimiçi psikolojik danışmaya ilişkin son yıllarda çeşitli bilimsel çalışmalar yürütülegelmektedir. Bu çalışmalarda elde edilen bilgiler, çevrimiçi psikolojik danışmanın çeşitli avantaj ve dezavantajlarının olduğunu göstermektedir. Çevrimiçi psikolojik danışmanın avantajları olarak "büyük şehirler dışında olan ve coğrafi olarak yardım alma imkânı olmayan veya sıkça seyahat etmesi gereken ve yüzyüze psikolojik danışmayı istikrarlı şekilde sürdüremeyecek olan" danışanların yardım alma fırsatı elde etmesini sağlamasıdır. Aynı zamanda danışanların kendisini çevrimiçi ortamda ifade etmesinin psikolojik danışman için bazı avantajları olabileceği ifade edilmektedir. Örneğin, yalnızca yazılı (chat) yoluyla yürütülen psikolojik danışma süreçlerinde katılımcıların kullandıkları yüz ifadeleri (emojiler), harflerin tekrar sıklığı, yazım biçimi, boşluk kullanımı gibi bilgilerin de yorumlanabileceği bazı araştırmacılar tarafından ifade edilmiştir. Çevrimiçi psikolojik danışmaya ilişkin dezavantajlar ise psikolojik danışmanlarca şöyle özetlenmiştir: teknolojik aksaklıkların her an ortaya çıkabilmesi ve süreci olumsuz etkileyebilmesi, sözel olmayan işaretlerin –el kol hareketleri, oturuş biçimi- olmaksızın iletişim sürdürmenin eksiklikleri. Türkiye'de bu konuda sınırlı sayıda çalışma yapıldığı görülmüştür. Yapılan araştırmaların psikolojik danışmanların deneyimlerine odaklanmadığı dikkat çekmektedir. Buradan hareketle bu araştırmanın amacı çevrimiçi psikolojik danışma deneyimi olan ruh sağlığı çalışanlarının bu konudaki deneyimlerinin incelenmesidir.

Yöntem

Bu çalışma olgubilim deseninde yürütülecektir. Çalışmaya alınan katılımcıların yardım mesleklerinde çalışan (psikolojik danışman veya psikolog) ve de çevrimiçi psikolojik danışma deneyimleri olan kişiler olması hedeflenmektedir. Ulaşılması hedeflenen ruh sağlığı çalışanı 4-7 arasındadır. Araştırmaya katılım için bilgilendirilmiş onay formu alınacaktır. Katılımcılar ile derinlemesine birebir görüşmeler yapılması planlanmaktadır. Bu görüşmeler yüzyüze, telefonla, video ile görüntülü konuşma veya bunların yapılamadığı durumda yazılı doküman talep etme şeklinde yürütülecektir. Araştırmaya katılan ruh sağlığı çalışanlarına yürüttükleri psikolojik danışma türü (bireysel- çift- grupla psikolojik danışma); eğitim düzeyleri (lisans/ lisansüstü), mesleki deneyim yılları, çevrimiçi psikolojik danışmada kullandıkları yöntem

(video ile görüntülü, mesaj (chat) yolu ile yazılı); çevrimiçi psikolojik danışma yürüttükleri toplam oturum (veya vaka) sayısı; psikolojik danışma yaklaşımları (hümanistik, bilişsel-davranışçı- dinamik vb.) ile ilgili betimleyici sorular sorulacaktır. Hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formunda ise "Çevrimiçi psikolojik danışmanın, psikolojik danışman açısından ne gibi avantajları olduğunu kendi deneyimleriniz çerçevesinde değerlendirir misiniz?, "Çevrimiçi psikolojik danışmanın, psikolojik danışman açısından ne gibi dezavantajları olduğunu kendi deneyimleriniz çerçevesinde değerlendirir misiniz?, "Verdiğiniz çevrimiçi psikolojik danışma hizmeti ile ilgili danışan memnuniyetini değerlendirir misiniz? Şeklinde sorular bulunacaktır. Görüşmeler katılımcıların izni ile ses kaydına alınacaktır ve edilen veriler içerik analizi ile incelenecektir. Katılımcıların cümleleri veri analiz birimi olarak alınacaktır. Yapılan nitel analizle ilgili geçerlik güvenirlik amacıyla, nitel veri analizi deneyimi olan bir araştırmacıdan uzman görüşü alınacaktır.

Beklenen Bulgular ve Sonuçlar

Bu araştırma ile ruh sağlığı çalışanı katılımcıların çevrimiçi psikolojik danışmaya ilişkin deneyimlerinin avantaj ve dezavantajlar çerçevesinde değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Katılımcıların bu konuya ilişkin kendi deneyimlerini "kurulan terapötik ilişkinin niteliği, danışan- danışman arasındaki işbirliğinin düzeyi, çevrimiçi psikolojik danışmanın teknik aksaklıkları ve kolaylıkları, psikolojik danışmanın çevrimiçi psikolojik danışma yapma ile ilgili memnuniyet ve mesleki tatmin durumu" kapsamında paylaşması beklenmektedir. Türkiye'de başlatılmış ancak henüz çok yaygınlaştırılmamış çevrimiçi psikolojik danışmanın sağladığı avantaj ve dezavantajlar doğrultusunda elde edilen sonuçlar yorumlanacaktır ve uygulayıcılara yönelik çeşitli öneriler verilmesi planlanmaktadır.

Keywords: Çevrimiçi Psikolojik Danışma, Psikolojik Danışman.

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılık Düzeyleri ve Sosyal Görünüş Kaygılarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Zeynep Çiftci[1]

[1]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
*Sorumlu yazar: zeynepcftcii@hotmail.com

Özet

Bu araştırma, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri ve sosyal görünüş kaygılarını incelenmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunu 2018-2019 Eğitim öğretim yılında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD. devam eden 235 (177 kadın, 58 Erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yapılmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu ve Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği, Sosyal Görünüş Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri, normallik testlerine tabi tutularak çıkan sonuçlara göre analizler yapılmıştır. Veriler Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis H Testi, t testi ve Anova ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı ve sosyal görünüş kaygısı düzeyleri anne öğrenim, baba öğrenim ve romantik bir ilişkilerinin olup olmaması değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı ve sosyal görünüş kaygısı düzeyleri cinsiyet, dış görünüşünü beğenme düzeyi, akıllı telefonla geçirdikleri süre, çevresinden algıladığı dış görünüşünün beğenilme düzeyi ve kendisini akıllı telefon bağımlısı görüp görmeme durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Amaç; Bu araştırmada Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri ve sosyal görünüş kaygılarını incelenmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma da ayrıca cinsiyet, anne ve baba öğrenim durumu, romantik ilişki durumu, dış görünüşünü beğenme durumu, çevreden alınan dış görünüş bildirimi, telefonla geçirilen süre ve kendilerini telefon bağımlısı olarak görüp görmeme değişkenleri açısından da incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma, genel tarama modelinde olup, nicel araştırma tekniğiyle gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanmış olan bir Kişisel Bilgi Formu, Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği Kısa Formu ve Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formu; Bu formda araştırmacılar tarafından geliştirilen ve öğrencilerin bazı sosyo-demografik özelliklerini betimlemeye ilişkin sorular yer almaktadır. Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği Kısa Formu: Akıllı telefon bağımlılığı kısa formu' nun orjinali Kwon, Kim, Cho & Yang, (2013) tarafından geliştirilmiştir. Orjinaline uygun bir şekilde ülkemiz kültürüne Akın, Altundağ, Turan ve Akın (2014) tarafından uyarlanmıştır. Ölçek 10 madde tek boyuttan oluşmaktadır. Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği (SGKÖ): Bireylerin sosyal görünüş kaygılarını ölçmek amacıyla Hart ve arkadaşları (2008) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 16 maddelik, beşli likert tipinde özbildirim (self-report) tarzı bir ölçektir. Sosyal görünüş kaygısı ölçeği, bireylerin görünüş

kaygıları ile ilgili bilişsel, emosyonel ve davranışsal ifadelerden oluşmaktadır. Ölçekten alınan puanın yükselmesi benlik saygısındaki düşmenin göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Ölçeğin Türkçe uyarlaması Doğan (2010) tarafından yapılmıştır.

Bulgular

Öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı ve sosyal görünüş kaygısı düzeyleri anne öğrenim, baba öğrenim ve romantik bir ilişkilerinin olup olmaması değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı ve sosyal görünüş kaygısı puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Her ikisinde de erkeklerin sosyal görünüş kaygısı puan ortalaması kadınların puan ortalamasından daha fazladır. Dış görünüşünü beğenen öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı puan ortalaması dış görünüşünü beğenmeyenlerin puan ortalamasından fazladır. Dış görünüşünü beğenenlerin akıllı telefon bağımlılığı puan ortalaması dış görünüşünü kısmen beğenenlerin puan ortalamasından da daha fazladır. Dış görünüşünü beğenmeyen öğrencilerin sosyal görünüş kaygısı puanları dış görünüşünü beğenenlerin puan ortalamasından fazladır. Dış görünüşünü kısmen beğenenlerin sosyal görünüş kaygısı puanları dış görünüşünü beğenenlerin puan ortalamasından fazladır. Ayrıca dış görünüşünü beğenmeyenlerin sosyal görünüş kaygısı puanları dış görünüşünü kısmen beğenenlerin puan ortalamasından fazladır. Çevresi tarafından dış görünüşünün beğenildiğini algılayanların akıllı telefon bağımlılığı puan ortalaması çevresi tarafından dış görünüşünün kısmen beğenildiğini algılayanların ve çevresi tarafından dış görünüşünün beğenilmediğini algılayanların puan ortalamasından daha fazladır. Çevresi tarafından dış görünüşünün beğenilmediğini algılayanların sosyal görünüş kaygısı puan ortalaması çevresi tarafından dış görünüşünün kısmen beğenildiğini ve dış görünüşünün çevresi tarafından beğenildiğini düşünenlerin ortalamasından daha fazladır. Öğrencilerin 1 saatten az telefonla zaman geçirenlerin akıllı telefon puan ortalaması 6 saatten fazla zaman geçirenlerden ve 3-5 saat arasında zaman geçirenlerin puan ortalamasından fazladır. 1-2 saat arası akıllı telefonla süre geçirenlerin akıllı telefon bağımlılığı puan ortalaması 6 saatten fazla zaman geçirenlerden ve 3-5 saat arasında zaman geçirenlerin puan ortalamasından fazladır. Ayrıca 3-5 saat arasında zaman geçirenlerin akıllı telefon bağımlılığı puan ortalaması 6 saatten fazla zaman geçirenlerin ortalamasından daha fazladır. Öğrencilerin akıllı telefonla geçirdikleri süre 6 saatten fazla olanların sosyal görünüş kaygısı puan ortalaması telefonla 1-2 saat zaman geçirenlerin puan ortalamasından daha fazladır. Kendisini akıllı telefon bağımlısı olarak algılamayanların akıllı telefon bağımlılığı puan ortalaması kendisini bazen akıllı telefon bağımlısı olarak algılayanlardan ve kendisini akıllı telefon bağımlısı olarak algılayanların ortalamasından daha fazladır. Kendisini akıllı telefon bağımlısı olarak algılayanların sosyal görünüş kaygısı puan ortalaması kendisini bazen akıllı telefon bağımlısı olarak algılayanlardan ve kendisini akıllı telefon bağımlısı olarak algılamayanların ortalamasından daha fazladır.

Sonuç

Sonuçlar ilgili literatür çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon Bağımlılığı, Sosyal Görünüş Kaygısı

Analysis of Smart Phone Addiction Levels and Social Appearance Concerns of Some Guidance and Psychological Counseling Students According to Some Variables

Abstract

The aim of this study was to investigate the smart phone addiction levels and social appearance concerns of Guidance and Psychological Counseling students. The study group of the study was carried out in Erzincan Binali Yildirim University Faculty of Education Guidance and Psychological Counseling Department in 2018-2019 academic year. 235 (177 female, 58 male) students were enrolled. The research is a descriptive study. Personal Information Form and Smart Phone Dependence Scale, Social Appearance Anxiety Scale were used as data collection tools. The research data were subjected to normality tests and analyzed according to the results. The data were analyzed by Mann Whitney U Test, Kruskal Wallis H Test, t test and Anova. According to the results of the study, students' level of smart phone addiction and social appearance anxiety did not show a significant difference according to the variables of mother education, father education and whether or not they had a romantic relationship. The students' level of smartphone addiction and social appearance anxiety differ significantly according to gender, level of liking external appearance, time spent with smart phone, level of perception of the outside view perceived by their environment, and status of smartphone addiction. Aim; In this study, it was aimed to investigate the smart phone addiction levels and social appearance concerns of Guidance and Psychological Counseling students. The research was also examined in terms of gender, maternal and paternal education status, romantic relationship status, liking the appearance of external appearance, notification of the external appearance from the environment, time spent by telephone and whether or not they considered themselves as telephone addicts. Method; The research was carried out by a quantitative research technique. A Personal Information Form, Smart Phone Addiction Scale Short Form and Social Appearance Anxiety Scale were used as data collection tools. Personal Information Form; In this form, there are questions about the students' description of some socio-demographic characteristics developed by the researchers. Smart Phone Addiction Scale Short Form: Smart phone addiction short form was originally developed by Kwon, Kim, Cho & Yang, (2013). In accordance with the original culture of our country Akın, Altundağ, Turan and Akın (2014) was adapted by. The scale consists of 10 items in one dimension. Social Appearance Anxiety Scale (SSI): It was developed by Hart et al. (2008) to measure the social appearance concerns of individuals. The scale is a 16-item, 5-point Likert-type self-report scale. The scale of social appearance anxiety is composed of cognitive, emotional and behavioral expressions related to the individuals' anxiety of appearance. The increase in the score obtained from the scale is considered as an indicator of the decrease in self-esteem. Turkish adaptation of the scale was performed by Doğan (2010). Results; Students' levels of smartphone addiction and social appearance anxiety did not show a significant difference according to the variables of maternal education, paternal education and whether or not they had a romantic relationship. Students' smart phone addiction and social appearance anxiety scores differ significantly according to gender variable. In both, the mean social anxiety score of men is higher than the average score of women. The average score of students who like the external appearance is higher than the average score of those who do not like the appearance of smart phone addiction. Those who like the outward appearance of the smartphone

addiction mean score is more than the average score of those who partially like the outward appearance. Social appearance anxiety scores of students who do not like their appearance are more than the average score of those who like their appearance. The social appearance anxiety scores of those who partially like the external appearance are more than the average score of those who like the outward appearance. In addition, the social appearance anxiety scores of those who do not like the external appearance are more than the average score of those who partially like the outward appearance. Those who perceive the appearance of the external appearance by their surroundings are more than the average of those who perceive the external appearance of their external appearance by their surroundings and the external appearance by their surroundings. Those who perceive the outward appearance of their surroundings by their surroundings are more than the average of those who think that the appearance of the social appearance is partially appreciated by their surroundings and the appearance of their appearance is liked by their surroundings. Students who spend less than 1 hour on the phone with smart phone score averages more than 6 hours and 3-5 hours between those who spend more than the average. The average smartphone addiction score of 1-2 hours smart phone users is more than the average of those who spend more than 6 hours and 3 to 5 hours. In addition, the average time of smartphone dependence of those who spend 3 to 5 hours is more than the average of 6 hours. The average score of the social appearance anxiety of the students who spent more than 6 hours with the smartphone is more than the average score of 1-2 hours of the phone. Those who do not perceive themselves as smartphone addicts are more likely to think of smartphone addiction than those who perceive themselves as smartphone addicts, and those who perceive themselves as smartphone addicts. Those who perceive themselves as smartphone addicts have a higher social appearance anxiety score than those who perceive themselves as smartphone addicts, and those who do not perceive themselves as smartphone addicts. Result; The results were discussed in the context of the relevant literature.

Keywords: Smart Phone Addiction, Social Appearance Concerns

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğrencilerinin Empatik Eğilim Düzeyleri ve İletişim Becerisi Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Fikret Gülaçtı[1], **Zeynep Çiftci**[1]

[1]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
*Sorumlu yazar: fikretgul@hotmail.com

Özet

Bu araştırma, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin empatik eğilim düzeyleri ve iletişim becerisi düzeylerini incelenmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunu 2018-2019 Eğitim öğretim yılında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD. devam eden 177 (125 kadın, 52 Erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yapılmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Empatik Eğilim Ölçeği ve İletişim Becerisi Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri, normallik testlerine tabi tutularak çıkan sonuçlara göre analizler yapılmıştır. Veriler Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis H Testi ve Anova ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin empatik eğilim düzeyi ve iletişim becerisi düzeyleri cinsiyet, anne öğrenim, baba öğrenim ve canlı sorumluluğu taşıyıp taşımama değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin empatik eğilim düzeyi ve iletişim becerisi düzeyleri algıladıkları iletişim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Öğrencilerin empatik eğilim düzeyleri algıladıkları anne baba tutumuna ve toplum yararına etkinliklere katılma durumu değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Amaç; Bu araştırmada Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin empatik eğilim düzeyleri ve iletişim becerilerinin cinsiyet, anne ve baba öğrenim durumu, algılanan anne baba tutumu, toplum yararına etkinlikte bulunma, canlı sorumluluğu alıp almama ve algılanan iletişim düzeyi değişkenleri açısından incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma, genel tarama modelinde olup, nicel araştırma tekniğiyle gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanmış olan bir Kişisel Bilgi Formu, Empatik Eğilim Ölçeği ve İletişim Becerisi Ölçeği kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formu; Bu formda araştırmacılar tarafından geliştirilen ve öğrencilerin bazı sosyo-demografik özelliklerini betimlemeye ilişkin sorular yer almaktadır. Empatik Eğilim Ölçeği (Dökmen, 1998) EEÖ, likert tipi bir ölçek olup, 20 sorudan oluşmaktadır ve her soruya 1'den 5'e kadar puan verilmektedir. Puanları toplarken 3, 6, 7, 8, 11, 12, 13 ve 15. sorular tersinden toplanmaktadır. Ölçekten alınacak minimum puan 20, maksimum puan ise 100'dür. Puanın yüksek olması, empatik eğilimin yüksek olduğunu; düşük olması ise empatik eğilimin düşük olduğunu gösterir. İletişim Becerileri Ölçeği: Öğretmen adaylarının algılanan iletişim becerilerini değerlendirmek için, Korkut (1996) tarafından geliştirilen, daha sonra üniversite öğrencilerine uyarlanan (Korkut, 1999) İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) kullanılmıştır. 25 maddelik bu ölçek 5'li Likert tipi

bir ölçektir. Bireyler ölçekteki ifadelere katılma derecelerini "her zaman (5), sıklıkla (4), bazen (3), nadiren (2), ve hiçbir zaman (1)" şıklarından birisini işaretleyerek belirtmişlerdir. Ölçekten alınan yüksek puanlar, bireylerin kendi iletişim becerilerini olumlu yönde değerlendirdiklerini ifade etmektedir.

Bulgular

Öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı ve sosyal görünüş kaygısı düzeyleri cinsiyet, anne öğrenim, baba öğrenim ve canlı sorumluluğu alıp almama değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin iletişim becerisi düzeyi puanları öğrencilerin algıladıkları anne baba tutumu değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Anne baba tutumunu demokratik olarak algılayan öğrencilerin iletişim becerisi puan ortalaması baskıcı(otoriter) olarak algılayanlardan ve ilgisiz olarak algılayanların puan ortalamasından fazladır. Algıladıkları anne baba tutumu hoş görülü olan öğrencilerin puan ortalaması da baskıcı otoriter olarak algılayanlardan ve ilgisiz olarak algılayanların puan ortalamasından daha fazladır. Öğrencilerin empatik eğilim düzeyi puanları toplum yararına etkinliklere katılıp katılmama durumu değişkenine göre anlamlı bir ilişki göstermektedir. Toplum yararına etkinliklere katılanların empatik eğilim puan ortalaması toplum yararına etkinliklere katılmayanların puan ortalamasından daha fazladır. Öğrencilerin empatik eğilim düzeyi puanları öğrencilerin insanlarla iletişim kurma düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. İnsanlarla iletişim kurma düzeyini iyi olarak algılayanların ortalaması insanlarla ilişki kurma düzeyinin kararsız olduğunu algılayanların ortalamasından daha fazladır. Öğrencilerin iletişim becerisi düzeyi puanları öğrencilerin insanlarla iletişim kurma düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. İnsanlarla iletişim kurma düzeyini iyi olarak algılayanların ortalaması insanlarla ilişki kurma düzeyinin kararsız olduğunu algılayanların ortalamasından daha fazladır.

Sonuç

Bulgulara göre, öğrencilerin empatik eğilim düzeyi ve iletişim becerisi düzeyleri cinsiyet, anne öğrenim, baba öğrenim ve canlı sorumluluğu taşıyıp taşımama değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin empatik eğilim düzeyi ve iletişim becerisi düzeyleri algıladıkları iletişim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Öğrencilerin empatik eğilim düzeyleri algıladıkları anne baba tutumuna ve toplum yararına etkinliklere katılma durumu değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Sonuçlar ilgili literatür çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Empatik Eğilim, İletişim Becerisi

Investigation of Empathic Tendency Levels and Communication Skills Levels of Guidance and Psychological Counseling Students According to Some Variables

Abstract

The aim of this study was to examine the levels of empathic tendency and communication skills of Guidance and Psychological Counseling students. The study group of the study was

carried out in Erzincan Binali Yildirim University Faculty of Education Guidance and Psychological Counseling Department in 2018-2019 academic year. 177 (125 female, 52 male) students were enrolled. The research is a descriptive study. In the study, Personal Information Form, Empathic Tendency Scale and Communication Skills Scale were used. The research data were subjected to normality tests and analyzed according to the results. The data were analyzed by Mann Whitney U Test, Kruskal Wallis H Test and Anova. According to the results of the research, students' empathic level of tendency and communication skills did not show any significant difference according to gender, maternal education, father's education and whether or not to have live responsibility. Students' levels of empathic tendency and communication skills vary significantly according to their perceived communication level. The students' empathic tendency levels differ significantly according to their perceived parental attitudes and activities for the benefit of the society. Aim; In this study, empathic tendency levels and communication skills of Guidance and Psychological Counseling students were examined in terms of gender, mother and father education status, perceived parental attitude, taking part in activities for the benefit of society, taking responsibility and perceived communication level. Method; The research was carried out by a quantitative research technique. A Personal Information Form, Empathic Tendency Scale and Communication Skills Scale which were prepared by the researchers for the purpose of the research were used as data collection tools. Personal Information Form; In this form, there are questions about the students' description of some socio-demographic characteristics developed by the researchers. Empathic Tendency Scale (Dökmen, 1998) The EEÖ is a Likert-type scale consisting of 20 questions and each question is given from 1 to 5 points. When collecting points, 3, 6, 7, 8, 11, 12, 13 and 15 questions are collected in reverse. The minimum score to be taken from the scale is 20 and the maximum score is 100. The higher the score, the higher the empathic tendency; and low emphatic tendency. Communication Skills Scale: In order to evaluate the perceived communication skills of prospective teachers, Communication Skills Assessment Scale developed by Korkut (1996) and adapted to university students (Korkut, 1999) was used. This 25-item scale is a 5-point Likert-type scale. Individuals stated their degree of participation in the scale by always marking one of the following: (5), often (4), sometimes (3), rarely (2), and (1). Higher scores on the scale indicate that individuals evaluate their communication skills positively. Results; The students' levels of smartphone addiction and social appearance anxiety did not show a significant difference according to the variables of gender, maternal education, father's education and taking and taking responsibility for living. The level of communication skills of students shows significant differences according to the perceived parental attitude variable of the students. The students who perceive the parents' attitude as democratic are more than the average point average of those who perceive the mean of communication skills as authoritarian and authoritarian. The mean score of the students who perceived parents' attitude was higher than those who perceived the authoritarian authoritarian and the mean score of those who perceived as irrelevant. The empathic tendency level scores of the students show a meaningful relationship according to the social status of participation in the activities. The average of empathic tendency scores of those who participate in community activities is more than the average of those who do not participate in the activities for the benefit of society. The students' empathic tendency level scores differ significantly according to the level of communication with students. The average

of those who perceive the level of communication with people as good is more than the average of those who perceive the level of contact with people as unstable. The students' communication skill level scores differ significantly according to the level of communication of students with people. The average of those who perceive the level of communication with people as good is more than the average of those who perceive the level of contact with people as unstable. Result; According to the findings, the level of empathic tendency and communication skills of the students do not differ significantly according to gender, maternal education, father's education and the lack of living responsibility. Students' levels of empathic tendency and communication skills vary significantly according to their perceived communication level. The students' empathic tendency levels differ significantly according to their perceived parental attitudes and activities for the benefit of the society. The results were discussed in the context of the relevant literature.

Keywords: Empathic Tendency, Communication Skills

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğrencilerinin Flört Kaygısı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Zeynep Çiftci[1], **Fikret Gülaçtı**[2]

[1]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
[2]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi
*Sorumlu yazar: zeynepcftcii@hotmail.com

Özet

Bu araştırma, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin flört kaygılarını incelenmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunu 2018-2019 Eğitim öğretim yılında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD. devam eden 187 (135 kadın, 52 Erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yapılmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu ve Flört Kaygısı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri, normallik testlerine tabi tutularak çıkan sonuçlara göre analizler yapılmıştır. Veriler Mann Whitney U Testi, ve Anova ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin flört kaygısı düzeyleri cinsiyet, anne öğrenim, baba öğrenim, algılanan anne baba tutumu ve anne baba birliktelik değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin flört kaygısı düzeyleri sahip oldukları kardeş sayısı, dış görünüşünü beğenme düzeyi, romantik bir ilişkisinin olup olmaması durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Amaç; Bu araştırmada Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin flört kaygısı düzeylerini incelenmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma da ayrıca cinsiyet, anne öğrenim durumu ve baba öğrenim durumu, romantik ilişki durumu, dış görünüşünü beğenme durumu, kardeş sayısı değişkeni, romantik ilişkilerinin olup olmama durumu, algılanan anne baba tutumu ve anne baba birliktelik durumu değişkenleri açısından da incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma, genel tarama modelinde olup, nicel araştırma tekniğiyle gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanmış olan bir Kişisel Bilgi Formu ve Flört Kaygısı Ölçeği kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formu; Bu formda araştırmacılar tarafından geliştirilen ve öğrencilerin bazı sosyo-demografik (cinsiyet, kardeş sayısı, anne baba öğrenim durumu, dış görünüşünün beğenme düzeyi, romantik bir ilişkisinin olup olmaması, algıladıkları anne baba tutumu ve anne baba birliktelik durumu) özelliklerini betimlemeye ilişkin sorular yer almaktadır. Flört Kaygısı Ölçeği Çalışmaya katılacak öğrencilerin Flört kaygısı düzeylerini tespit etmek için Flört Kaygısı Ölçeği uygulanmıştır. Glickman, La Greca"nın ergenlerin flört kaygısı düzeyinin ölçülmesinde kullandıkları "Ergenler için Flört Kaygısı Envanteri" (The Dating Anxiety Scale For Adolescent) temel alınarak Kalkan tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 46 maddeden oluşmaktadır. Bütün maddeler,1(kesinlikle uygun değil)-5 (kesinlikle uygun) arasında değişen, 5'li likert tipi derecelendirme ölçeği şeklinde tasarlanmıştır (Kalkan, 2008, s.59).

Bulgular

Öğrencilerin flört kaygısı düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin flört kaygısı düzeyleri anne öğrenim değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin flört kaygısı düzeyleri baba öğrenim değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin flört kaygısı düzeyleri algıladıkları anne baba tutumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin flört kaygısı düzeyleri anne baba birliktelik durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerden 4 ve üstü kardeş sayısına sahip olanların flört kaygısı puan ortalanası 3 kardeşe sahip olanların ve 2 kardeşe sahip olanların flört kaygısı puan ortalamasından daha fazladır. Dış görünüşünü beğenmeyen öğrencilerin flört kaygısı puan ortalaması dış görünüşünü kısmen beğenenlerin ve dış görünüşünü beğenenlerin flört kaygısı puan ortalamasından daha fazladır. Romantik bir ilişkisi olmayanların flört kaygısı puan ortalaması romantik ilişkisi olanların puan ortalamasından daha fazladır.

Sonuç

Bulgulara göre, öğrencilerin flört kaygısı düzeyleri cinsiyet, anne öğrenim, baba öğrenim, algılanan anne baba tutumu ve anne baba birliktelik değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin flört kaygısı düzeyleri sahip oldukları kardeş sayısı, dış görünüşünü beğenme düzeyi, romantik bir ilişkisinin olup olmaması durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Elde edilen sonuçlar ilgili litaratür çerçevesinde tartışılmış ve bildiriye eklenecektir.

Anahtar Kelimeler: Flört Kaygısı, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık,

Examination of Flirt Anxiety Levels of Guidance and Psychological Counseling Students by Some Variables

Abstract

This study was conducted to examine the flirtation concerns of the students of Counseling and Psychological Counseling. The study group of the study was carried out in Erzincan Binali Yildirim University Faculty of Education Guidance and Psychological Counseling Department in 2018-2019 academic year. 187 students (135 females, 52 males) were enrolled. The research is a descriptive study. Personal Information Form and Flirt Anxiety Scale were used to collect data. The research data were subjected to normality tests and analyzed according to the results. The data were analyzed by Mann Whitney U Test, and Anova. According to the results of the study, flirting anxiety levels of the students do not show a significant difference according to gender, maternal education, father's education, perceived parental attitude and parental relationship. The flirting anxiety levels of the students show a significant difference according to the variables of the number of siblings they have, the level of liking the external appearance, whether or not they have a romantic relationship. Aim; In this study, the flirting anxiety levels of the students were examined. The study was also examined in terms of gender, maternal and paternal education status, romantic relationship status, liking external appearance, number of siblings, romantic relationship status, perceived

parental attitude and parental relationship status. Method; The research was carried out by a quantitative research technique. As a data collection tool, a Personal Information Form and a Flirt Anxiety Scale which were prepared by the researchers for the purpose of the research were used. Personal Information Form; In this form, there are questions about describing the characteristics of some of the students 'socio-demographic characteristics (gender, number of siblings, parents' education status, level of likeness of the appearance, having a romantic relationship, perceived parental attitudes and the status of parents). Flirt Anxiety Scale Flirt Anxiety Scale was applied to determine the flirt anxiety levels of the students. Glickman was developed by Kalkan on the basis of La Greca's "The Dating Anxiety Scale For Adolescent," which was used to measure adolescent engagement level. The scale consists of 46 items. All items were designed in the form of a 5-point Likert-type rating scale ranging from 1 (not strictly appropriate) to -5 (strictly appropriate) (Kalkan, 2008, p.59). Finding; The flirting anxiety levels of the students do not show a significant difference according to the gender variable. Flirting anxiety levels of the students do not show a significant difference according to the mother's education variable. Flirting anxiety levels of students do not show a significant difference according to father's education variable. Flirting anxiety levels of the students do not show a significant difference according to the perceived parental attitude variable. Flirting anxiety levels of the students do not show a significant difference according to the parental association status variable. The mean score of the flirting anxiety score of the students with 4 or more siblings is higher than the mean score of the flirtation anxiety of 3 siblings and 2 siblings. The average score of flirting anxiety of students who do not like their appearance is partly higher than the average score of the ones who like the outward appearance and those who like the outward appearance. The mean score of flirting anxiety of those who do not have a romantic relationship is higher than the mean score of those who have a romantic relationship. Result; According to the findings, flirting anxiety levels of the students do not show a significant difference according to gender, maternal education, father's education, perceived parental attitude and parental relationship. The flirting anxiety levels of the students show a significant difference according to the variables of the number of siblings they have, the level of liking the external appearance, whether or not they have a romantic relationship. The results were discussed in the context of the relevant literature.

Keywords: Flirting Anxiety, Guidance and Psychological Counseling

Siber Zorbalığı Önleme Sürecine Farklı Bir Bakış: Empati ve Siber Zorbalık

Ayşe Biber[1] *, Zihni Koç[2]

[1]Cihanbeyli Rehberlik ve Araştırma Merkezi
[2]Gazi Üniversitesi
*Sorumlu yazar: aysebiber@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı siber zorbalığın önlenmesi sürecinde empatinin önemini açıklamaktır. Siber zorbalık, internet aracılığı ile kişilerin kasıtlı ve sürekli bir şekilde zarara uğratılması olarak tanımlanmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak bir birey ya da gruba, özel ya da tüzel bir kişiliğe karşı yapılan teknik ya da ilişkisel tarzda zarar verme davranışlarının tümü siber zorbalığı meydana getirmektedir. Siber zorbalığın küçük formlarını geleneksel zorbalıkta olduğu gibi karşıdaki kişiyi göz ardı etmek, o kişiye saygısızlık yapmak, o kişi ile alay etmek, başka bir değişle kişiyi huzursuz etmek oluştururken; daha yıkıcı biçimlerini ise bir kişi hakkında söylenti yaymak, kişiyi gizlice takip etmek, kişiyi fiziksel olarak tehdit etmek ve o kişinin söylediği şeyleri başkalarına teknolojik araçlar aracılığı ile yaymak oluşturmaktadır. Siber zorbalıkta akran zorbalığından farklı olarak, zorbalık yapan kişiler karşılarındaki kişi için davranışlarının sonuçlarını görmemeleri nedeni ile empati kuramamakta ve bu davranışlarına devam etmektedir. Empati kavramı hem insan hayatında hem de psikoloji ve psikolojik danışmanlık alanında büyük öneme sahiptir. Empati kavramını bu denli önemli yapan şey insanların sahip olduğu empati düzeylerinin davranışlarını değiştirmede olan etkisidir. Empati düzeyleri birbirinden farklı olan kişilerin sergilemiş olduğu davranışlar da farklılık göstermektedir. Empati düzeyindeki artış saldırgan ve antisosyal davranışların azaltılmasına yardımcı olmaktadır ve empati ile saldırganlık ve zorbalık arasında ters yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Saldırganlık ile empati arasındaki negatif ilişkinin ortaya çıkmasında prososyal davranışların etkili olduğu düşünülmektedir. Prososyal davranış, başka bir kişiye fayda sağlamak ve yardım etmek için tasarlanmış gönüllü davranış olarak tanımlanmaktadır. Prososyal davranış, empati ile pozitif; agresif davranışlar ile negatif ilişkilidir. Başka bir deyişle, empati düzeyleri yüksek olanların, daha düşük empati düzeyine sahip olan kişilere oranla daha olumlu bir davranış sergiledikleri görülmüştür. Geleneksel zorbalarda saldırganlık ve olumsuz perspektiften bakma düzeyinin daha yüksek olduğu ve mağdurlarına yönelik empatik olamadıkları görülmektedir. Empati bu noktada prososyal bir cevap olarak kabul edilmektedir ve prososyal davranışları daha yüksek olanlar, başkalarının duygularına karşı sorumlu ve duyarlı davranmaktadır. Daha önce fiziksel şiddet içeren davranışlar gösteren kişiler başkalarının yüzlerini farkına varmadıklarını ifade etmiştir. Bu durum empati geliştirmede diğer kişinin yüz ifadesini görmenin önemini vurgulamaktadır. Siber ortamlarda yüz yüze ilişkinin mevcut olmaması nedeni ile empatinin önemi de artmaktadır. Karşısındaki kişinin yüzünü görebilenlerin, yüzünü göremeyenlere oranla daha fazla empatiye sahip olduğu belirtilmektedir. Siber alanda insanlar başkalarının yüzünü ve yüz ifadelerini de görememektedir. Bu nedenle, düşük empati düzeyinin, yüz yüze ilişki eksikliğinin bir sonucu olarak siber zorbalık deneyimiyle ilişkili olması beklenmektedir.

Literatüre bakıldığında siber zorbalık davranışının açıklanmasında ve siber zorbalığı önleme süreçlerinde empatinin kullanıldığı çalışmaların yetersiz olduğu görülmektedir. Bu araştırma ile, siber zorbalık davranışları üzerinde empatinin etkisinin incelenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Bulguları

Gelecekte çocuklar ve gençlere yönelik empati becerisine dayalı olarak siber zorbalığı önleme ve müdahale programları geliştirmek isteyen kuramcılara, araştırmacılara ve uygulamacılara yol gösterecek şekilde tartışılacaktır. Siber zorbalığın açıklanması ve önlenmesi sürecinde empatinin kullanılmasına ilişkin çalışmaların okullarda siber zorbalığı önleme yöntemlerinin daha etkili olmasını sağlayacağı, siber zorbalık konusunda okul psikolojik danışmanlarına yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Ayrıca siber zorbalığı önleme sürecinde empatinin önemine ilişkin farkındalığın artmasına ve bu konuda yapılacak çalışmalar için yurt içi literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu konu üzerinde yapılacak çalışmalarda araştırmacılar, öncelikle psikolojik danışmanlarla yapacakları nitel çalışmalarla derinlemesine bilgiler toplayabilir daha sonra oluşacak bilgi birikiminden yararlanarak psiko-eğitim programları geliştirebilir ve nicel çalışmalar tasarlayabilirler. Araştırmada empatinin siber zorbalık ile ilişkisinin ele alınması ile psikolojik danışmanların siber zorbalığı önleme konusunda daha donanımlı bir hale gelebilecekleri düşünülmektedir. Siber zorbalık ile ilgili değişkenleri inceleyen yayınların ve tartışmaların artmasının siber zorbalığın azaltılmasını gündeme getireceği düşünülmektedir. Araştırma devam ettiğinden araştırma sonuçlarına sözlü bildiri sunumu esnasında yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Siber Zorbalık, Empati, Siber Zorbalığı Önleme

Terapötik İttifak Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması: Psikolojik Danışman Formu

Mehmet Kandemir[1] *, **Tahsin İlhan**[2]

[1]Kırıkkale Üniversitesi
[2]Gaziosmanpaşa Üniversitesi
*Sorumlu yazar: mkandemir61@gmail.com

Özet

Amaç

Psikolojik yardım mesleğinde, psikolojik danışman ve danışan arasındaki ilişkinin özelliği ve niteliği araştırmacılar ve kuramcıların her dönemde ilgisini çekmiştir. Terapötik bir ilişkinin parçası olarak bilinen terapötik ittifak danışan ve psikolojik danışman arasında, gelişime ilişkin amaçlar ve bu amaçlara ulaşmak için yerine getirilmesi gereken görevler konusunda anlayışın olması olarak değerlendirilmektedir. Terapötik süreçte, psikolojik danışmanların danışanlarıyla geliştirdikleri terapötik ittifak düzeyinin, danışanın iyi oluşunda pozitif yönde anlamlı etkilerinin olduğu bilinmektedir. Fakat, psikolojik danışmanların danışanlarıyla geliştirdikleri ittifakı belirleyen ölçme araçlarının sınırlı olduğu alanyazında görülmektedir. Buna göre, araştıtrmanın amacı psikolojik yardım hizmeti sunan uzmanların terapötik ittifak becerisini ölçemeye yönelik bir ölçüm aracı oluşturmaktır. Bu bağlamda geliştirilen Psikolojik Danışmanlar için "terapötik İttifak Ölçeği"nin, terapötik ittifak kavramının ve etkisinin daha iyi anlaşılmasına önemli katkılar sağlayabileceği düşünülmektedir.

Yöntem

Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması amaçlı örneklem yöntemiyle toplanmıştır. Bu yöntem kapsamında, En az 1 alanda çalışan ve haftada en 1 psikolojik danışma hizmeti yürüten, 224 kişiye ulaşılmıştır. Ulaşılan bu kişilerin 118'ü kadın ve 106'ü erkek olup, ortalama yaşları 29,79'dur. Aynı zamanda çalışma grubunun eslekteki çalışma yılı ortalamasının 7.01'dir. Bu grubun haftalık psikolojik danışma ortalaması 5.94 olduğu görülmektedir. Çalışma grubunun katılanların 192'si psikolojik danışma ve rehberlik alanından mezun iken, 12'si psikoloji ve 8'i ise eğitimde psikolojik hizmetleri alanlarından mezundur. Bu yönergeyle birlikte ilgili form uzmanlara yönlendirilmiştir. Uzmanlardan gelen değerlendirmeler bağlamında, 1 madde ölçekten çıkartılmış ve 16 maddede değişikliğe gidilmiştir. Daha sonra, 41 maddelik ölçeğin yapı geçerliliği ve yapıların güvenirliği belirlemek için araştırma grubundan veri olma sürecine geçilmiştir.

Bulgular

Araştırmada, verilerin analize hazırlanması, sayıltıların yapılmasından sonra, açımlayıcı faktör analizine geçilmiştir. Yapılan analiz sonucunda elde edilen Kaise-Meyer-Olkin (KMO) = .90 ve Barlett Testi sonucu $\chi2$=1343.61 ($p< .00$) olarak bulunmuştur. Daha sonra, verilere faktör analizi yapıldı. Bu işlemin arkasından yapılan analiz sonucunda, ölçeğin kaç faktörlü olabileceğine ilişkin öz değerler inceleme sonunda, 1'in üstünde üç yapının yani faktörün olduğu bulunmuştur. Elde dilen faktörlerden birinci fakötör 7.28, ikinci faktör 1.81 ve üçüncü

faktör 1.31 öz değer aldıkları bulunmuştur. Daha sonra, dik döndürme (varimax) tekniği ile açımlayıcı (exploratory) faktör analizi yapılmış ve analiz sonucunda, ölçeğin üç faktörlü bir yapıya sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Terapötik ittifak ölçeğinin, yapı geçerliğine ilişkin, yapılan faktör analizinde, üç faktör boyutunu ölçebilecek özellikte faktör yükü .50 ile .85 arasında değiştiği; faktör yükleri incelendiğinde, maddelerin faktör yüklerinde ağırlıklı olarak kuramsal anlamda beklenen faktörde yük değeri aldığı görülmektedir. Elde edilen boyutlar incelendiğinde ise, birinci faktörün varyansın %36.39'unu; ikinci faktörün varyansın % 9.02'sini, üçüncü faktörün %6.55'ini ve toplamda ise varyansın % 51.98' ini açıkladığı ortaya çıkmıştır. Bu uygulamadan sonra belirlenen faktörler, literatür ve faktör yapılara dikkate alınarak isimlendirilmiştir. Faktörler sırasıyla; "görev ve sorumluluk ittifakı " "amaç ittifakı" ve "duygusal bağ ittifakı" olarak isimlendirilmiştir. Güvenirlik için, Cronbach alfa iç-tutarlılık katsayılarına bakılmış, sonuçta birinci faktör için .86, ikinci faktör için .87 ve üçüncü faktör için .68 olarak katsayılar bulunmuştur. Terapötik ittifak ölçeğinin açımlayıcı faktör analizi ile belirlenen 3 gizil değişken (amaç, sorumluluk ve duygusal bağ) ve 20 gözlenen değişkenden (Tiö1,Tiö2…...Tiö20) oluşan model için birinci düzey doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. İlk olarak modelde orijinal yapı doğrulayıcı faktör analizine tabi tutularak uyum istatistikleri ve modifikasyon indeksleri incelenmiştir. İlk analiz sonucunda değerler, Ki-Kare/Serbestlik Derecesi (563,114/ 167), 3.72; RMSEA değerleri .08 olduğu görülmektedir. Ki-Kare ve RMSEA değerlerinin .08'ten küçük olduğu analiz sonucunda ortaya çıkmıştır. Test edilen modele ilişkin elde edilen uyum katsayıları incelendiğinde, CFI, .91, IFI, .90; NFI,.89; TLI, .91 ve RFI, .88 olduğu görülmektedir. CFI, IFI, NFI, TLI gibi uyum değerlerinin .90 ve .90 yakın olduğu görülmektedir. Analiz sonrasında değerler, Ki-Kare/Serbestlik Derecesi (581,199/ 167), 3.48; RMSEA değerleri .07 olduğu görülmektedir. Test edilen modele ilişkin elde edilen uyum katsayıları incelendiğinde, CFI, .93, IFI, .93; NFI,.91; TLI, .92 ve RFI, .88 olduğu belirlenmiştir.

Sonuç

Araştırmanın sonucunda, psikolojik danışmanların terapötik ittifak becerisini toplamda ve üç boyutta ölçebilecek bir ölçüm aracı geliştirilmiştir. Analiz sonunda ortaya çıkan yapının Bordin (1979)'in ittifak kuramıyla uyumlu olduğunu söylemek mümkünüdür. Aynı zamanda, analizde çıkan sonucun, Andrusyna, Tang, DeRubeis ve Luborsky (2001) tarafından geliştirilen terapötik ittifak ölçeğinde belirtilen boyutlarla da uyumlu sonuçlar olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Terapötik İttifak, Psikolojik Danışman, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Açımlayıcı Faktör Analizi

Turkish Adaptation of Moral Disengagement Scale

Nasibe Kandemir-Özdinç[1] *, Özgür Erdur-Baker[2]

[1]MEB

[2]Orta Doğu Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: nkozdinc@gmail.com

Abstract

Moral disengagement is the cognitive processes which grounded in social cognitive theory to justify harmful and immoral behaviors, which are normally against one's internal moral standards. It was defined as the "individual's tendency to use mechanisms conducive to a selective disengagement of moral censure". Social Cognitive Theory supports the idea that personal standards of moral behavior dissuade people from misbehaviors opposite to personal standards and conduce to guilt and self-censure. Thus, moral disengagement includes a gradual weakening of those self-sanctions and guilty as well as leads to inactivation of personal standards of moral behavior mentioned above. As a result, it diminishes the self-sanction and guilt feelings by finding ways to justify behaving immorally. There are eight different mechanisms express moral disengagement and disengage individuals from self-sanctions and guilty: Moral justification (i.e. validation of immoral behavior), advantageous comparison (i.e. distinction between negative and worse behavior), euphemistic labeling (i.e. use of language that moderates and subsides the significance of censured behavior), diffusion or displacement of personal responsibility (i.e. concealing or decreasing one's important role in the produced damage), minimizing or misconstruing responsibility (i.e. reducing or misinterpreting the aftermath of one censured behavior), dehumanization of victims (i.e. removing the human properties from the victims), blaming of victims (i.e. attributing responsibility to the victim for the aggressive behavior), and distortion of consequences (i.e. minimizing or distorting the outcomes of one's actions). As a result, since moral disengagement is deemed to increase the likelihood of delinquent behaviors' emergence and development, it has been expected to affect bullying behaviors in a similar way. Therefore, researchers have investigated the relation of morality to aggression and bullying. Bullying is defined as an immoral behavior (Gini et al., 2011) and both individual and social aspects of morality impact bullying. Various cross-sectional studies with children and adolescents have presented that bullies show high levels of moral disengagement. Moral disengagement also have an impact on bullying behavior; not only in individual level, but also in the socio cognitive level. Thus this study aims to adapt the Moral Disengagement Scale (MDS; Caprara, Pastorelli, and Bandura, 1995) to shed light on the impact of moral disengagement on bullying in Turkish culture and investigated the validity and reliability of MDS in Turkish sample. Translation and back translation of the 14-item scale were made. Items were evaluated by a focus group of two 4th grade and four 5th grade students and two experts. Two different groups of students completed the final version of the scale. The first group was composed of 289 (134 girls, 155 boys), and the second group was composed of 716 (347 girls, 369 boys) 4th and 5th grade students. As a result of confirmatory factor analysis (CFA) the fit indices were deemed satisfactory. Cronbach alpha coeffcients of .83 and .76 for the

instrument provided evidence for the inter-item reliability of the scale. Therefore, the psychometric properties of the Turkish version of MDS were satisfactory and can be used to measure moral disengagement levels of Turkish 4th and 5th grade students.

Keywords: Moral Disengagement, Social Cognitive Theory, Bullying

Üniversite Öğrencilerinin Yalnızlık Düzeylerinin Affetme Üzerinde Etkisinin İncelenmesi

Abdullah Mert[1] *, Şeyda Banu Karataş[1], Ayşe Eren[1]

[1]Uşak Üniversitesi

*Sorumlu yazar: abdullahmert@gmail.com

Özet

Yaşam standartlarının artması, teknolojik gelişmeler, artan nüfus, yüksek tempolu şehir hayatı, göçler, artan sosyal medya kullanımı toplumda yaşayan fertleri bireyselleştirmektedir. Toplum bireyselleştikçe rekabet ortamı artmakta ve bireysel çıkarlar daha fazla gözetilmektedir. Bireylerin topluma karşı sorumluluk bilinçleri azalmaktadır. Toplumsal dayanışma ve toplumsal değerler göz ardı edilmektedir. Çağımızda bireyselleşmenin bu denli artması yalnızlığı da beraberinde getirmektedir. Yalnızlık gelişen toplumlarda sıkça karşılaşılan problemlerden bir tanesidir. Bu duyguya ilişkin düşünceler genelde yaşı ilerlemiş, yalıtılmış ve tek başına kalmış insanları anımsatıyorsa da, insan yaşamının her aşamasında, ister genç ister yaşlı, herkes tarafından yaşanan bir problemdir aslında yalnızlık (Tarhan,1988). Yalnızlığın tanımlarına bakılacak olursa; Sullivan (1953)'a göre yalnızlık, kişinin yakınlık ihtiyacının karşılanmadığı durumda ortaya çıkan, bireyin tüm yaşantısında en acı veren durum olarak tanımlanmaktadır. Yalnızlık duygusu, bireyin sosyal ilişki ağını oluşturanlar tarafından sosyalleşme ihtiyaçlarının karşılanmaması ya da tatmin edici düzeyde olmamasından kaynaklandığını savunmaktadırlar (Neto ve Barros 2000). Asher, Parkust ve Willians, (1998)A göre ise yalnızlık, bireyin sosyal çevresi tarafından onay ve kabul alma konusunda eksiklik yaşanması ve ortama karşı yabancı hissedip yalnız kalması ve bulunduğu ortamı değiştirme şansının olmamasına neden olan bir durum olarak açıklamaktadırlar. Affetme, bireyin hatalı davranışı sonucunda ortaya çıkan kızgınlık, öfke gibi duyguları bastırmadan gönüllü bir şekilde kızgınlıklardan, öfkesinden vazgeçerek hatalı kişiye karşı pozitif duygular sergilemesi olarak tanımlanmaktadır (North, 1987). Affetme; araları bozulmuş ve birbirlerinden uzaklaşmış kişiler için iyileşmeyi meydana getiren oldukça psikolojik ve ilişkisel bir süreç olarak görülmektedir (Hill, 2001). Hortwitz (2005) ise affetmeyi bireyin hiç kimseden mükemmellik beklentisi içinde olmadan, takıntılı düşüncelerden ve suç işleyene karşı ceza vermeksizin kendisine yapılan haksızlığı bilinçli ya da bilinçsiz çabalar ile ortadan kaldırması olarak tanımlamıştır. Diğer bir tanımda affetme bireyler ve sosyal ilişkiler için olumlu sonuçlar ortaya çıkaran insan gücü veya kişilik özelliği olarak ifade edilmektedir (Berry, Worthington, O'Connor, Parrot ve Wade, 2005). İnsan doğası gereği sosyal bir varlıktır. İnsan birileri ile iletişim halinde olmak ister. Ancak Çeşitli olumsuz yaşantılar bireyi yalnızlığa itebilir Sosyal ilişkilerin yetersizliği kişilerin yalnızlık düzeyini arttırabilir. Bununla birlikte iletişim halinde olduğu insanların hatalı davranışlarını affedebilmesi yalnızlık düzeyini etkileyebilir. Bu bilgiler ışığında çalışmanın amacı, "üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeylerinin affetme üzerindeki etkisinin incelemesi" şeklinde belirlenmiştir.

Yöntem

Evren ve Örneklem Araştırmaya gönüllü olarak kayılmayı kabul eden Uşak üniversitesinde çeşitli bölümlerinde okuyan 214 kadın ve 156 erkek olmak üzere toplam 370 öğrenciden oluşmaktadır. Veri Toplama Araçları Verileri toplamak için Russel, Peplau ve Ferguson (1978) geliştirmiş olup, Demir (1989) tarafından dilimize uyarlanan "UCLA (University Of California, Los Angeles) Yalnızlık Ölçeği" ve Thomsan ve diğerleri (2005) tarafından geliştirilen ve Bugay, Demir ve Delevi (2012) tarafından dilimize uyarlanan "Heartland Affetme Ölçeği (HAÖ) " kullanılmıştır. Heartland Affetme Ölçeğinin Kendini Affetme (KA), Başkalarını Affetme (BA) ve Durumu Affetme (DA) olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmuştur. Diğer değişkenler için demografik form kullanılmıştır. İşlem ve Verilerin Analizi Araştırma verileri, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı Bahar döneminde Uşak Üniversitesi'nde öğrenimine devam eden çeşitli fakülte ve bölümlerde okuyan öğrencilere uygulanan ölçme araçları aracılığıyla elde edilmiştir. Uygulama sınıf ortamında gerçekleştirilip ve öğrencilerin çalışmaya gönüllü katılımı sağlanmıştır. Uygulamadan elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılıp analizler için hazır hale getirilmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel çözümlemeleri SPSS (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı) 25,0 paket programı kullanılarak bilgisayarda yapılmıştır.

Bulgular

Araştırmamızda bireylerin içerisinde bulunduğu yalnızlık düzeyinin affetme puanlarını etkilemesi beklenmektedir. Pearson – Korelasyon test sonuçları yalnızlık ve affetme puanları arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Çıkan sonuçlarda yalnızlık toplam puanları ile affetme ölçeğinin alt boyutlarından kendini affetme [r =-.257, p< .01] arasında zayıf düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişki saptanırken, başkasını affetme [r = -.112, p< .05] arasında zayıf düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır, durumu affetme [r = -.140, p< .01] arasında zayıf düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. KAYNAKÇA Asher, S.R., Parkhurst, J.T. & Wiliams, G.A., (1998). Peer rejection and loneliness. Cambridge University Press, UK, Berry, J. W., Worthington, E. L., O'Connor, L. E., Parrot, L. & Wade, N. G. (2005). Forgiveness, vengeful rumination, and affective traits. Journal of Personality, 73 (1), 183-226. Hill, E. W. (2001). Understanding forgiveness as discovery: ımplications for marital and family therapy. Contemporary Family Therapy, 23(4), 363- 384. Hortwitz, L. (2005). The capacity to forgive: Intrapsychic and developmental perspectives. Journal of the American Psychoanalytic Association, 53(2), 485-511. North, J. (1987). Wrongdoing and Forgiveness. Philosophy. 42, 499-508. Sullivan, H. S., (1953). Interpersonal theory of personality. New York: Norton Company Inc. Tarhan, N., (1988). Ergenlerin Sosyometrik Statüleri, Cinsiyetleri, Akademik Başarıları, Sınıf Düzeyleri Ve Devam Ettikleri Okulların Sosyo-Ekonomik Statüsü ve Yalnızlık Duyguları Arasındaki İlişki, VIII.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Konya.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Yalnızlık Düzeyleri, Affetme Düzeyleri

Üstün Yetenekli Çocukların Dijital Oyunlara Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Seda Sevgili Koçak[1] *

[1]Söke BİLSEM

*Sorumlu yazar: sevgili_seda@hotmail.com

Özet

Amaç

Teknoloji kullanımı günümüzde oldukça yaygınlaşmıştır. İnternet kullanmaya başlama yaşı çok küçük yaşlara kadar inmiştir. Üstün yetenekli çocukların özellikleri incelendiğinde teknolojiye yönelik ilgilerinin yüksek olduğu görülmektedir. Bu nedenle bu araştırmada Bilim ve Sanat Merkezi'ne (BİLSEM) devam eden çocukların televizyon, tablet, telefon, bilgisayar ve internet kullanım süreleri ve dijital oyunlara yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Problem: Araştırmada Bilim ve Sanat Merkezi'ne (BİLSEM) devam eden çocukların dijital oyunlara yönelik görüşleri nedir? sorusu problem cümlesini oluşturmaktadır. Mevcut çalışmada şu alt problemlere cevap aranacaktır. a. BİLSEM'e devam eden öğrencilerin televizyon, tablet, telefon, bilgisayar ve internet kullanımına ayırdığı süre ve kullanım amaçları nedir? b. BİLSEM'e devam eden çocukların dijital oyunların olumlu ve olumsuz yönlerine yönelik görüşleri nedir?

Yöntem

Araştırmada BİLSEM'e devam eden öğrencilerin dijital oyunlara yönelik görüşlerini belirlemek amaçlandığı için betimsel tarama modeli kullanılmıştır. 2018-2019 Eğitim öğretim yılında Aydın Söke Bilim ve Sanat Merkezi'ne devam eden 8 kız ve 8 erkek toplam 16 üstün yetenekli öğrenci çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu oluşturulurken literatür incelenmiş ve taslak hali 3 uzman görüşüne sunulmuştur. Böylece görüşme formu son şekline getirilmiştir. Görüşme formunda kısa cevaplı sorular ve açık uçlu sorular bulunmaktadır. Görüşmeler araştırmacılar tarafından yürütülmüş ve katılımcıların izni ile görüşmeler ses kaydı yapılmıştır. Var olan durumu ortaya koymak için betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Bu kapsamda görüşme sonucu elde edilen verilerin analizinde öncelikle içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, sözel, yazılı ve diğer materyallerin nesnel ve sistematik şekilde incelenmesine olanak tanıyan bilimsel bir yaklaşımdır (Tavşancıl ve Aslan, 2001). Araştırma bulguları, görüşme soruları tema alınarak ve görüşme sorularına verilen yanıtlar ile alt temalar oluşturularak sunulmuştur. Alt temaların hangi sıklıkta tekrar ettiği hesaplanarak frekans olarak verilmiştir. Veri analizinde yapılan 16 görüşmenin her biri araştırmacılar dışında bir uzman tarafından daha kodlanmıştır. Katılımcıların ifadeleri üzerinde dikkatle durulmuş ve benzerliklerine ve farklılıklarına göre kategorilere ayrılmıştır. Her iki kodlama arasında görüş birliği ve görüş ayrılığı açısından uyumun yaklaşık %80 olduğu görülmüştür. Bu sonucun güvenirlik yönünden yeterli olduğu görülmüştür (Miles ve Huberman, 1994). Görüşmenin yazılı olarak tutulması dışında ses kaydı da yapılmış olması verilerde eksik ve yanlış olmasını engellemiştir. Kapsam geçerliği için görüşme formu oluşturulurken alanyazın incelenerek

kavramsal çerçeve oluşturulmuş ve 3 uzman görüşü alınmıştır. Görüşme yapılırken her bir üstün yetenekli çocukla 15 dakika görüşme yapılmıştır.

Bulgular

Elde edilen veriler; 1Televizyon izleme süresi ve neler izlediği? 2Bilgisayar, tablet ve telefon kullanım süresi ve ne amaçlı kullanıldığı? 3İnternet kullanım süresi ve ne amaçlı kullanıldığı? 4 Oynadığı dijital oyunlar 5Dijital oyunların olumlu ve olumsuz etkisi ve 6Dijital oyunların daha olumlu hale nasıl getirilebileceği olmak üzere 6 başlıkta kategorileştirilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Televizyon izleme süresi olarak hafta içi ve hafta sonu izleme süreleri arasında farklı sonuçlar elde edilmiştir. Hafta içi izleme süresi daha az iken hafta sonu bu süre artmaktadır. Üstün yetenekli öğrenciler en çok dizi izlemeyi tercih ederken en az magazin programı izlediklerini belirtmiştir. Tablet veya telefonu en çok oyun oynamak için kullandıklarını ifade etmişlerdir. Dijital oyunların olumlu yönlerini; hayal gücünü genişletme, eğlence ve yaratıcılığın artması olarak söylemişlerdir. Olumsuz yanlarını ise gerçek dışı durumların oyunlarda olması, bağımlılık, sağlık sorunu (göz bozukluğu), şiddet, dikkat dağınıklığı, korku ve zaman kaybı olarak belirtmişlerdir. Dijital oyunların daha olumlu kullanılması için akıl ve zeka oyunu, eğitici ve öğretici gibi oyunların oynanması gerektiği ifade edilmiştir. Elde edilen tüm sonuçlar, alanyazın dikkate alınarak tartışılmıştır. Uygulama ve ileri araştırmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur

Anahtar Kelimeler: Yetenek, Dijital Oyun, Teknoloji Bağımlılığı

Investıgatıon of the Vıews of the Gifted Chıldren for Dıgıtal Games

Abstract

Purpose

The use of technology has become widespread nowadays. The age of starting to use the Internet has fallen to very young ages. When the characteristics of gifted children are examined, it is seen that their interest in technology is high. For this reason, it was aimed to investigate the views of children, who are attending Science and Arts Center (BİLSEM), on television, tablet, phone, computer and internet usage and digital games. Problem Statement: What is the opinion of children attending the Science and Art Center (BİLSEM) in the study on digital games? The question is the problem. The present study will look for the following sub-problems. a. What is the time spent by BILSEM students for television, tablet, phone, computer and internet? b. What are the opinions of children attending BILSEM on the positive and negative aspects of digital games? Method: In this research, descriptive survey model was used because it was aimed to determine the opinions of students attending to BİLSEM on digital games.16 gifted students (8 girls and 8 boys) attending the Aydın Söke Science and Art Center in the academic year 2018-2019 are the study group. Semi-structured interview form was used in the study. When the interview form was created, the literature was examined and the draft version was presented to 3 experts.Thus, the interview form was

finalized. The interview form includes short-answer questions and open-ended questions. The interviews were conducted by the researchers and interviews were recorded with the permission of the participants. Descriptive statistics were used to determine the current situation. In this context, content analysis was used in the analysis of the data obtained as a result of the interview. Content analysis is a scientific approach that allows an objective and systematic study of verbal, written and other materials (Tavşancıl and Aslan, 2001). The research findings are presented by taking the theme of the interview questions and by creating the sub-themes with the answers to the interview questions. The frequency of repeating sub-themes is calculated as frequency. Each of the 16 interviews conducted in the data analysis was further coded by an expert other than the researchers. Expressions of participants were carefully considered and categorized according to their similarities and differences. Consistency between the two ciphers was approximately 80% in terms of consensus and disagreement. This result was found to be sufficient in terms of reliability (Miles and Huberman, 1994). In addition to the fact that the interview was kept in writing, there was also a sound recording which prevented the missing and incorrect data. While creating the interview form for the concept validity, a conceptual framework was formed by examining the literature and 3 expert opinions were taken. Interview with each gifted child for 15 minutes. Findings: The data obtained were; 1What is the monitoring time and what is followed?, 2Computer, tablet and phone usage time and what it is used for ?, 3When the internet usage time and what it is used for ?, 4 Digital games it plays, 5 The positive and negative effects of digital games and 6 How to make digital games more positive categorized in 6 headings. Discussion and Conclusion: There were different results between the time of weekday and weekend follow-up.While the duration of the week monitoring is less, this period increases during the weekend. The most gifted students preferred to watch the series while watching the least magazine program.They stated that they use the tablet or phone to play the most games. The positive aspects of digital games; expanding imagination, entertainment and creativity increased. The negative aspects of the game as unreal situations, addiction, health problem (eye disorder), violence, distraction, fear and loss of time as stated. In order to use the digital games more positively, games such as mind and intelligence games, educational and instructional games should be played. All results were discussed by considering the literature. Suggestions were made for application and advanced research

Keywords: Gifted, Digital Game,technology Addiction

Zorbalığa Seyirci Müdahale Ölçeği'nin (Zsmö) Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Neşe Kurt Demirbaş[1] *, **Kemal Öztemel** [2]

[1]Mareşal Fevzi Çakmak Ortaokulu, Sincan/

[2]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Ankara

*Sorumlu yazar: nesekurt87@hotmail.com

Özet

Amaç

Eğitimin en önemli işlevleri elbette ki ayrım gözetmeksizin tüm öğrencileri topluma yararlı, insanlarla ilişkilerinde uyumlu ve yaşama katkı sağlayan bireyler olarak hazırlamaktır. Ancak bazen bu işlevleri gerçekleştirirken öğrenciler okul ve okul dışı yaşantıları yoluyla bir takım istenmedik davranışlar edinebilmektedir. Bu istenmedik davranışlar arasında en çok ilgi çeken konulardan birisi de zorbalık olmuştur. Zorbalık süreci tek başına gerçekleşen bir süreç olmayıp aynı zamanda bazı roller de bulunmaktadır. Bunlar; kendilerinden daha güçsüz öğrencilere yönelik zorbaca davranışlar sergileyen ya da bu eylemlerde bulunan kişiler "zorba", kendilerinden daha güçlü öğrencilerin zorbalıklarına uğrayan, zorbaca davranışlara karşı ses çıkaramayan kişiler "kurban", hem zorbalık yapan hem de zorbalığa uğrayan kişiler "zorba/kurban" ve zorbalığa uğramayan ancak hem zorbalığı hem de kurbanı izleyen kişi ya da grup "seyirci " olarak belirtilmektedir. Bu çalışma kapsamında Latané ve Darley'in seyircilerin karşılaştıkları olaylarda nasıl tepki verdiklerini belirleyebilmek amacıyla geliştirdikleri "Seyirci Müdahale Modeli" temel alınarak zorbalığa uyarlanan "Zorbalığa Seyirci Müdahale Ölçeği" geliştirilmiştir. Zorbalığa seyirci müdahale modeli ve bu modeli test etmek için geliştirilen ölçek (1) olayı fark etme, (2) olayı acil olarak yorumlama, (3) yardım etme sorumluluğunu kabul etme, (4) yardım etmek için bilgi sahibi olma ve uygun müdahale kararını verme ve son olarak (5) müdahale kararını uygulama olmak üzere beş adımdan oluşmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencileri için geliştirilen Zorbalığa Seyirci Müdahale Ölçeği'ni (ZSMÖ; Bystander Intervention in Bullying) Türkçe'ye uyarlayarak geçerlik ve güvenirliğini incelemektir.

Yöntem

Araştırmanın çalışma grubu üç ayrı orta okulda 5.,6.,7. ve 8. sınıfta öğrenim gören 191 kız (%52,5), 173 erkek (%47,5) olmak üzere toplam 364 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin 83'ü (%23) 5. Sınıfa, 94'ü (%26) 6. Sınıfa, 92'si (%25) 7. Sınıfa ve 95'i (%26) 8. Sınıfa devam etmektedir. Zorbalığa seyirci müdahale ölçeğinin uyarlama sürecinde yazarından izin alınmış; üç alan uzmanı ve bir İngilizce dil uzmanı tarafından ölçek Türkçe'ye çevrilmiş; uzmanlardan alınan farklı çeviriler karşılaştırılmış ve tek bir forma dönüştürülmüştür. Daha sonra bu form tekrar İngilizceye çevrilerek orijinal formla karşılaştırılması için yazara gönderilmiş ve onaylanmıştır. Bütün bu işlemlerin ardından Türkçe dil uzmanına gösterilen ölçek, dil açısından da hazır hale getirilmiştir. Uygulamaya hazır hale getirilen ölçek için pilot uygulama yapılmış ve bunun sonucunda ölçeğe son şekli verilmiştir.

Bulgular

Ölçeğin geçerlik çalışmaları kapsamında yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Modelin uyum iyiliği indeksleri incelendiğinde I. Düzey için χ2/sd 1,927; RMSEA = ,051, değerleri bulunmuştur. Modelin II. düzey doğrulayıcı faktör analizi uyum iyiliği indeksleri incelendiğinde, χ2/sd değerinin 2,230 olduğu; RMSEA ise ,058, değerleri bulunmuştur. Faktör analizi sonuçları ile 16 maddelik Zorbalığa Seyirci Müdahale Ölçeğinin özgün formunda olduğu gibi beş boyutlu bir yapıda olduğu ve hem I. hem de II. düzey doğrulayıcı faktör analizi ile elde edilen uyum iyiliği katsayılarının kabul edilebilir düzeyde olduğu bulunmuştur. Ölçüt geçerliği için KA-Sİ Empatik Eğilim Ölçeği-Ergen Formu kullanılmıştır. Bu form aracılığıyla zorbalık seyircilerinin müdahale becerisi ile empatik eğilimleri arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Ölçüt geçerliği sonuçlarına göre Zorbalığa Seyirci Müdahale Ölçeği ve Empatik Eğilim Ölçeği toplam puanları arasında ,38 ve KA-SİÖ'nün duygusal empati alt boyutu ile ZSMÖ alt ölçek puanları sırasıyla olayı fark etme.15; olayı acil olarak yorumlama .26, yardım etme sorumluluğunu kabul etme.27, yardım etmek için bilgi sahibi olma ve müdahale kararını verme .31 ve müdahale kararını uygulama.40; bilişsel empati alt boyutu ile ZSMÖ alt puanları sırasıyla olayı fark etme .04; olayı acil olarak yorumlama .20, yardım etme sorumluluğunu kabul etme .21, yardım etmek için bilgi sahibi olma ve müdahale kararını verme .37 ve müdahale kararını uygulama .39 sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar KA-Sİ Ergenler için Empatik Eğilim Ölçeği ve Zorbalığa Seyirci Müdahale Ölçeği puanları arasında düşük ve orta düzeyde ilişkiler olduğunu göstermektedir. Güvenirlik analizi sonuçlarına göre ölçeğin tamamına ilişkin iç tutarlık katsayısı ,88; boyutlar ise sırasıyla olayı fark etme ,60; olayı acil olarak yorumlama ,78; yardım etme sorumluluğunu kabul etme ,67; yardım etmek için bilgi sahibi olma ve uygun müdahale kararını verme,75 ve müdahale kararını uygulama,78 olarak bulunmuştur. Aynı zamanda test-tekrar-test güvenirlik katsayısı r=.80 olarak bulunmuştur.

Sonuç

Araştırma bulgularına göre ölçeğin tamamına ve alt boyutlarına ilişkin güvenirlik katsayıları orta ve yüksek düzeyde bulunmuştur. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları da kabul edilebilir düzeydedir. Bu sonuçlar orijinal ölçeğin 16 maddesinin de, ortaokul öğrencileri içinde geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak bu araştırma ile alan yazına kazandırılan Zorbalığa Seyirci Müdahale Ölçeği zorbalık sürecinde seyirci rolündeki ergenlerin müdahale becerilerini incelemeyi amaçlayan teorik ve uygulamalı araştırmalarda kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Zorbalık, Zorbalık Seyircisi, Zorbalığa Seyirci Müdahale Ölçeği, Geçerlik, Güvenirlik

Turkish Adaptation to the Bystander Intervention in Bullying Scale (Zsmö): Validity and Reliability Study

Abstract

Purpose

The most important functions of education are of course to prepare all students as individuals who are beneficial to society, compatible with people and contribute to life. But sometimes

when performing these functions, school students and out-of-school experiences of a number of unwanted behaviors through ones. Bullying is not a stand-alone process the process at the same time, some roles. These are; It is weaker than themselves for students exhibiting bullying behavior or action that can be found in “Bully”, stronger than the students themselves to bullying, bullying behavior sounds against the “victim”, and people who cannot the people who engaged in bullying “bully/victim” and bullying the victim of both a non-expiring but the person or group that follows the “bystander”. In the context of this study, Latané and Darley reacted in the events encountered by the audience. There are five stages. These; (1) to recognize the event, (2) to interpret the event as urgent, (3) to accept the responsibility to help, (4) to have information to assist and (5) to implement the decision to intervene”. The main objective of the study developed for middle school students Bystander İntervention İn Bullying Scale (ZSMÖ; Bystander Intervention in bullying) is made of validity and reliability study of Turkey sample. Method; Research Working Group of three separate Middle School 5th., 6th, 7th. and 8th. There were 191 females (52.5%) and 173 males (47.5%) in the study group for total of 364 students, 83 (23%) of the students were attending the 5th grade, 94 (26%) were attending the 6th class, 92 (25%) were in the 7th class and 95 (26%) were in the 8th grade. The process of adaptation of the bystander intervention scale to bullying is allowed; three area specialist and a specialist in the English language by scale Turkish translated; they compared different translations received from the experts and has been converted into a single form. Translated into English this form again later with a form submitted to the author for the original comparison and approved. All Turkish language specialist then transferred in terms of scale shown in the language has been made ready. Enforcement has been made ready for pilot scale, and as a result the last scale. Findings; In the context of the validity of the scale, confirmatory factor analysis was used for construct validity. When the fit indices of the model is examined $\chi 2$/sd 1,927; RMSEA =, 051 for Level I values were found. Model II. values were found: $\chi 2$/sd value is 2,230; RMSEA, 058. The results of the factor analysis revealed that the 16-item Bystander Intervention in Bullying Scale was in a five-dimensional structure as in the original form, and that both I. and II. Fit indices coefficients obtained by the level confirmatory factor analysis was found to be acceptable. For criterion validity, KA-SI Empathic Tendency Scale-Adolescent Form developed. KA-SI Empathic Tendency Scale-Adolescent Form was used. Through this form, the relationship between the skill of intervention and the empathic tendencies of the bullying audience was examined. According to the criterion validity results, the total score of the Attitudes to Bystander Intervention in Bullying Scale and Empathic Tendency Scale was ,38 and the difference between emotional empathy subscale of KA-SI and ZSMO subscales was notice the event ,15; Interpret the event as an emergency that requires assistance ,26, Accept responsibility for intervening ,27 Know how to intervene ,31 and Implement intervention decision ,40; cognitive empathy subscale and ZSMS subscale difference respectively ,04. According to the reliability analysis results, the internal consistency coefficient for the whole scale was,88; notice the event ,60; interpret the event as an emergency that requires assistance,78; accept responsibility for intervening ,67; know how to intervene ,75 and implement intervention decision ,78 was found to be. At the same time, the test-retest reliability coefficient was found to be r = ,80. Results; According to the research findings, the reliability coefficients for the whole scale and the sub-dimensions were found to be moderate

and high. Confirmatory factor analysis results are also acceptable. These results indicate that 16 items of the original scale are valid and reliable among secondary school students. As a result, Bystander Intervention in Bullying Scale, which was given to the literature by this research, can be used in theoretical and applied research aiming to examine the intervention skills of the adolescents who play the role of audience in the bullying process.

Keywords: Bullying, Bystander, Bystander İntervention in Bullying Scale, Validity, Reliability

2023 Eğitim Vizyonu'nda Yer Alan Kariyer Planlamasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Eyüp Bozkurt[1], **Zeynel Abidin Emir**[2], **Metehan Karakaş**[1] *

[1]Fırat Üniversitesi

[2]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

*Corresponding author: mthnkarakas@gmail.com

Özet

Bireyin yaşamı esnasında kısa ya da uzun vadeli süreçler içerisinde karşılaşabileceği her türlü duruma, probleme ya da hayatındaki olası değişimlere karşı bireyi hazırlamak, eğitimin amaçlarından biridir. Gelişen teknoloji, ortaya çıkan yeni meslek grupları, değişen toplumsal yapılar, dönemsel olarak hakimiyet gösteren iktisadi ve idari sistemler gibi nedenlerden ötürü çağın ihtiyaç duyduğu birey tipi sürekli olarak değişim göstermektedir. İnsanlar ise değişen düzene adapte olabilmek için yaşanan gelişmeler doğrultusunda yeni beceri ve yetenekler kazanmak zorundadır. Eğitim veren kurumların (okullar, kurslar, şirketler vb.), eğitim ile ilgili söz sahibi olan otoritelerin (ülke başkanları, bakanlar vb.) ve eğitimcilerin sürekli olarak bir değişim arayışında olmasının nedeni de budur. Değişim, eğitim sürecinin kaçınılmaz bir parçasıdır. Yaşadığımız dönem itibari ile yapay zeka, nesnelerin interneti, büyük veri, veri madenciliği, bulut bilişim, teknolojik tekillik vb. kavramlar hayatımıza girmiştir. Bahsedilen kavramların, yakın gelecekte insanların günlük yaşantılarından mesleklerine kadar uzanan geniş bir alanda insanları etkilemesi beklenmektedir. Böylesine büyük bir değişim kaçınılmaz olarak eğitim sistemlerinde, eğitim yöntemlerinde ve eğitim alanında istihdam edilen bireylerin görevlerinde değişikliklere sebep olacaktır. Bu bağlamda 21. yüzyılın gerektirdiği nitelikleri sağlayan donanımlı bireyleri yetiştirecek olan öğretmenlere ve öğretmenlerin eğitimine yönelik olarak da uygun değişimler gerçekleştirilmelidir. MEB tarafından 2018 yılında yayımlanan 2023 Eğitim Vizyonu'nda "İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ve Yönetimi" başlığı adı altında öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin mesleki gelişimlerini yeniden yapılandırmaya yönelik olarak planlanan değişimler açıklanmıştır. Planlanan değişimler incelendiğinde; - Sıralamada üst dilimlerde yer alan öğrencilerin eğitim fakültelerine yerleştirilmesi, - Öğretmenlere yönelik yatay ve dikey kariyer uzmanlık alanları, - Lisansüstü düzeyde mesleki uzmanlık, mesleki gelişim ve yan dal programları, - Üniversite ve sivil toplum kuruluşları ile eğitim iş birlikleri, - Üniversiteler aracılığıyla akredite sertifika programları, - Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği bölümlerindeki hizmet öncesi öğretmen yetiştirme programlarının yeniden yapılandırılması, - Okul yöneticiliği alanının yüksek lisans düzeyinde profesyonel bir kariyer alanı olarak yapılandırılması gibi başlıklar öne çıkmaktadır. Amaç: Bu araştırma, 2018 yılında yayımlanan 2023 Eğitim Vizyonu'nda öğretmenlere ve okul yöneticilerine yönelik olarak hazırlanmış olan kariyer planlamasına ilişkin öğretmen görüşlerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. 1- Öğretmenlerin, eğitim fakültelerine öğrenci alımında izlenmesi gereken yöntem ile ilgili düşünceleri nelerdir? 2- Öğretmenlerin, öğretmenlere yönelik uygulanması planlanan lisansüstü eğitimler hakkındaki görüşleri nelerdir? 3- Öğretmenlerin, üniversiteler aracılığıyla uygulanacak olan akredite sertifika programları hakkındaki görüşleri nelerdir? 4-

Öğretmenlerin, okul yöneticilerinin kariyer planlamasına ilişkin görüşleri nelerdir? 5- Öğretmenlerin, öğretmenler ile okul yöneticilerinin mesleki gelişimlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin hedeflere yönelik eksik ya da hatalı olarak gördüğü noktalar nelerdir? 6- Öğretmenlerin, vizyon belgesinde bahsi geçen kariyer planlamasına yönelik hedeflerin uygulanabilirliğine ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni ile gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018 - 2019 eğitim öğretim yılı içerisinde Elazığ ilinde bulunan ilkokullarda görev yapan 60 öğretmen oluşturmaktadır. Verilerin toplanması amacıyla kullanılan ve iki aşamadan oluşan yapılandırılmış görüşme formu araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Yapılandırılmış görüşme formunun ilk bölümü, katılımcıların sosyodemografik verilerini elde etmeyi amaçlayan sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölüm ise öğretmenlerin, 2023 Eğitim Vizyonu'nda öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin mesleki gelişimlerinin yeniden yapılandırılmasına yönelik hedeflere ilişkin düşüncelerini belirlemeyi amaçlayan beş sorudan oluşmaktadır. Elde edilen verilerin analiz aşamasında içerik analizi kullanılmıştır.

Keywords: 2023 Eğitim Vizyonu, Öğretmenlik Mesleği, Öğretmen Eğitimi

Teacher Remarks Concerning the Career Planning Partaking in the 2023 Education Vision

Abstract

Individual can encounter in short- or long-term processes during his/her life. The individual type required in this age has been continuously changing due to the reasons such as advancing technology, emerging new occupational groups, changing social structures, periodically dominating financial and administrative systems. As for the people, they have to acquire new skills and abilities according to the advancements in order to adapt to the changing order. This is the reason that institutions providing education (schools, courses, companies etc.), authorities who have a say regarding education (country presidents, ministers etc.) and educators are continually searching for a change. Change is an inevitable part of the education process. As of the time we live in the notions of artificial intelligence, Internet of things, big data, data mining, cloud computing, technological singularity etc. have entered our lives. The notions mentioned are expected to affect people in a broad range in the near future, extending from their daily lives to their occupations. Such a big change will inevitably cause changes in the education system, education methods and tasks of the individuals employed in the education field. In this sense proper changes should be made regarding the teachers and the training of teachers, who will educate the qualified individuals required for the 21. Century. In the 2023 Education Vision published by the Ministry of National Education in 2018, the planned changes directed at restructuring teachers' and school administrators' occupational improvements were expressed under the title "The Improvement and Management of Human

Resources". When the planned changes are examined the following titles come to the forefront; - The placement of students falling within the high percentiles of the ranking into education faculties, - Horizontal and vertical career specialty areas for teachers, - Graduate level occupational specialty, occupational improvement and minor programs, - Educational collaborations with university and non-governmental organizations, - Accredited certificate programs through universities, - Restructuring the pre-service teacher training programs in preschool and primary school teacher departments, - Structuring the field of school administration as a graduate level, professional occupation field Purpose The aim of the study is to determine teacher remarks concerning career planning in the 2023 Education Vision published in 2018, prepared for teachers and school administrators. Accordingly, answers for the questions below were sought. 1- What are the opinions of the teachers on the method education faculties should employ in student admissions? 2- What are the opinions of the teachers about the graduate training planned to be applied for teachers? 3- What are the opinions of the teachers on the accredited certificate programs that will be implemented through universities? 4- What are the opinions of the teachers on the career planning of school administrators? 5- What are the points that the teachers find deficient or faulty in the objectives regarding restructuring occupational improvements of teachers and school administrators? 6- What are the opinions of teachers on the applicability of the objectives regarding career planning mentioned in the vision document? Method This research was conducted with one of the qualitative researches, case study pattern. In this context, the structured interview technique was used. The study group consisted of 60 teachers working in elementary schools in Elazığ during the 2018 – 2019 academic year. Structured interview form used for the purpose of data collection was prepared by researchers and has two phases. The first part of the structured interview form consists of questions aiming to attain the participants' socio-demographic data. As for the second part, it consists of five questions aiming to determine the teachers' opinions on the objectives in the 2023 Education Vision regarding the restructuring of occupational improvements of teachers and school administrators. In the analysis phase of the obtained data, content analysis was used.

Keywords: 2023 Education Vision, Teaching Profession, Teacher Training

Anadili Eğitim Dilinden Farklı Olan Öğretmenlerin, Anadili Eğitim Dilinden Farklı Olan Öğrencilerle Çalışırken İlk Okuma Yazma ve Türkçe Öğretimindeki Sorunlara İlişkin Deneyimleri

İlhan Polat[1] *

[1]Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Bölümü
*Sorumlu yazar: ilhan_polatt@hotmail.com

Özet

Amaç

Çalışmanın amacı anadili eğitim dilinden farklı olan öğretmenlerin, anadili eğitim dilinden farklı olan öğrencilerle ilk okuma yazma ve Türkçe Öğretimi sürecinde yaşadığı sorunları ve bu sorunların çözümüne yönelik deneyimlerini ortaya koymaktır.

Yöntem

Bu çalışma nitel araştırma yönteminde fenomenoloji olarak tasarlanmıştır. Çalışmada örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmış, örneklem ölçütü ise anadili eğitim dilinden farklı olmak, anadili eğitim dilinden farklı öğrencilerle en az bir kez birinci sınıfta karşılaşmış olmaktır. Çalışma grubunu Van ilinde görev yapan 13 öğretmen (3 kadın, 10 erkek) oluşturmaktadır. Öğretmenlerin ortalama deneyim süresi 13 yıldır. Veriler yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan bir form aracılığıyla elde edilmiş ve görüşme metinleri içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir.

Bulgular

İlk okuma-yazma öğretimi sürecinde en fazla karşılaşılan sorunlar, geç algılama, anlamakta zorlanma, iletişim kuramama, öğrencinin çekingen davranması, sesleri çıkarmakta zorlanma ve kendini ifade etmekte zorlanma olarak ifade edilmiştir. Öğretmenler sorunları aşmak için anadilinden destek almak, daha fazla görsel materyal kullanmak, tekrarlara yer vermek, işaret dili kullanmak ve akranlarından destek almak şeklinde çözümler üretmiştir. Okuma becerilerini geliştirme konusunda en fazla karışılan sorunlar, okuduğunu anlamama, kelime ve seslerin telaffuzunda zorlanma, sesleri karıştırma, motivasyon eksikliği ve geç öğrenme olarak ifade edilmiştir. Öğretmenler bu sorunları aşmak için daha fazla okuma, görsellerden destek alma, anadilden destek almak şeklinde çözümler üretmiştir. Yazma becerilerini geliştirme konusunda en fazla karşılaşılan sorunlar, sesleri anlamakta zorlanma, sesleri karıştırma ve seslerin telaffuzunda zorlanma olarak ifade edilmiştir. Öğretmenler bu sorunları aşmak için dikte çalışmalarına daha faza zaman ayırdığını ifade etmiştir. Konuşma becerilerini geliştirme konusunda en fazla karışılan sorunlar, kendini ifade edememe, anadili ile eğitim dilini karıştırma, konuşurken çekinme, kelimelerin telaffuzunda zorlanma olarak ifade edilmiştir. Öğretmenler bu sorunları aşmak için konuşmaya teşvik, okumaya yönelik çalışmalar yapma, konuşma etkinliklerine daha fazla zaman ayırma, akranlardan destek almak şeklinde çözümler üretmiştir. Dinleme becerilerini geliştirme konusunda en fazla karışılan sorunlar, dinlediğini anlama ve buna bağlı olarak ilgisizlik ve sıkılma olarak ifade edilmiştir. Öğretmenler bu sorunları aşmak için daha fazla göz teması kurma ve görsellerden yararlanma

şeklinde çözümler üretmiştir. Öğretmenler, anadili eğitim dilinden farklı bir öğretmen olmalarının bu çocuklarla çalışırken iletişim kurma, empati kurma, sorunların kaynağını kolay tespit etme, öğrenciyle aralarından bir yakınlık oluşması bakımından avantajları olduğunu ifade ederken herhangi bir dezavantaj belirtmemiştir.

Sonuç

Sonuç olarak öğretmenler anadili eğitim dilinden farklı olan öğrencilerle çalışırken ilk okuma yazma öğretimi ve Türkçe öğretiminde bir takım sorunlar yaşamaktadır. Bu sorunlar, geç öğrenme, anlamakta zorlanma, kendini ifade edememe, iletişim sorunu yaşama, sesleri karıştırma, kelime ve ses telaffuzunda sıkıntı yaşama ve motivasyon eksikliği etrafında şekillenmektedir. Öğretmenlerin sorunların çözümünde ise okuma, yazma ve konuşmaya daha fazla zaman ayırma, görsel materyallere yer verme, derse katılıma teşvik etme, akran yardımı alma ve anadilinden destek alma gibi çözümler ön plana çıkmaktadır. Bu sonuçlar literatürdeki çalışmalarla örtüşmektedir. Ancak bu çalışma anadili eğitim dilinden farklı olan öğretmenlerle yapıldığından farklı sonuçlar da elde edilmiştir. Sorunların çözümünde en fazla vurguladıkları yöntem öğrencilerin anadillerinden destek almak olarak ifade edilmiştir. Bu da öğretmenlerin çalıştığı bölgeden kaynaklı öğrencilerle aynı anadili konuşuyor olmalarının sonucudur. Ayrıca öğretmenlerin söz konusu öğrencilerle çalışırken öğrencinin anadilini biliyor olmalarının ve öğretmenlerin de ilkokulda aynı süreçten geçmiş olmasının iletişim ve empati kurma, sorunların kaynağını kolay tespit etme, öğrenciyle aralarından bir yakınlık oluşması bakımından avantajlar sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlk Okuma Yazma, Anadili, Türkçe Öğretimi, Eğitim Dili

The Experiences of the Teachers, Whose Mother Tongue İs Different From Their Language of Education, Concerning the Problems in Teaching Turkish and Primary Reading Writing While Working With the Students Whose Mother Tongue İs Different From Their Language of Education.

Abstract

Purpose

The purpose of the study is to reveal the experiences of the teachers, whose mother tongue is different from their language of education, concerning the problems and the solutions of these problems in teaching Turkish and primary reading writing while working with the students whose mother tongue is different from their language of education. Method This study is designed as a phenomenology in qualitative research method. In this study, criterion-sampling method is used out of sampling methods, criterion sampling is mother tongue being different from language of education and encountering with the students whose mother tongue is different from language of education at least in the 1st grade. Study group is composed of 13 teachers (3 female, 10 male) who work in Van province. Years of experience of the teachers is approximately 13 years. The data are obtained via a form, which is composed of semi-structured questions, and are analyzed with technique of interview texts content analysis. Findings The problems that were encountered most in teaching primary reading and writing

were identified as delayed perception, difficulty in understanding, not being able to communicate, students behaving shy, difficulty in pronunciation and difficulty in self-expression. The teachers created solutions such as getting support from their mother tongue, using more visual materials, including repetitions, using sign language and getting support from their peers in order to resolve problems. The problems that were encountered most in improving reading skill were expressed as difficulty in reading comprehension, difficulty in reading and pronunciation of words and sounds, confusing the sounds, lack of motivation and delayed learning. The teachers created solutions such as getting support from their mother tongue, using more visual materials and including repetitions in order to resolve these problems. The problems that were encountered most in improving writing skill were identified as difficulty in understanding sounds, confusing sounds, and difficulty in the pronunciation of sounds. The teachers stated that they spared more time for their writing activities in order to resolve these problems. The problems that were encountered most in improving speaking skill were expressed as difficulty in self-expression, confusing the mother tongue with the language of education, being shy while speaking, and difficulty in pronunciation of words. The teachers created solutions such as encouraging them to speak, doing studies aimed at reading, sparing more time in speaking activities and getting support from their peers. The problems that were encountered most in improving listening skill were identified as difficulty in listening comprehension, and therefore lack of interest and getting bored. The teachers created solutions such as making more eye contact and benefitting from visuals. The teachers stated that being a teacher, whose language is different from their language of education, gave them an advantage in regard to getting close bond with the students, provided them to locate the source of problems, to develop empathy, to communicate while they were working with these students. In addition, they did not indicate any disadvantages. Conclusion As a result, the teachers experienced a set of problems in teaching Turkish and primary reading writing while working with the students whose mother tongue is different from their language of education. These problems were shaped around delayed learning, difficulty in understanding, difficulty in self-expression, difficulty in pronunciation and lack of motivation. The teachers' solutions of the problems stood out as sparing more time to reading writing and speaking, including visual materials, encouraging students to attend the lesson and getting support from the peers. These conclusions overlapped the studies in literature. However, different outcomes were also obtained because this study was done with the teachers whose mother language is different from their language of education. The method, which was emphasized most in solving the problems, was identified as students getting support from their mother tongue. And, this was the result of teachers' speaking the same language with the students due to the region where they work. Besides, it was concluded that the teachers knowing the students' mother tongue and going through the same process in primary school provided advantages in regard to getting close bond with the students, locating the source of problems easily, developing empathy and communicating.

Keywords: First Literacy, Native Language, Turkish Language Teaching, Language of Instruction

Argümantasyon Tabanlı Öğretim Yönteminin İlkokul Öğrencilerinin Akademik Başarılarına ve Fen Tutumlarına Etkisi

Muhammet Özdemir[1] *, **Emrah Ateş**[2]

[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
[2]Gazi İlkokulu, Yığılca
*Sorumlu yazar: muhammetozdemir@gmail.com

Özet

Amaç

Bilim ve teknoloji çağı olan 21. yüzyılda fen eğitimi alanında yapılan çalışmaların sayısı artmaktadır. Bilim ve teknolojideki gelişmişlik düzeyinden geri kalmak istemeyen ülkeler, 21. yüzyılın gerektirdiği becerilere sahip bireyler yetiştirmek için fen eğitimine önem vermektedir. Günümüzde bilgi, toplumların çağdaşlaşmasındaki en büyük güçtür. Bundan dolayı toplumda dogmatik olmayan ve sorgulayan bireylerin sayısının ve niteliğinin artması gerekmektedir. Ülkelerin teknolojilerinin ilerleyebilmesi ve toplumların istenilen çağdaşlık düzeyine ulaşabilmesi için fen öğretimi önemsenmeli, fen öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri de buna göre iyi belirlenmelidir. Fen eğitimiyle araştıran, sorgulayan, farklı bakış açılarına sahip, yeniliğe ve değişime açık olan, üretken bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır. Fen eğitiminde argümantasyon tabanlı öğretim öğrencilerin sorgulayarak öğrenmelerine katkı sağlayan bir yöntemdir. Bu çalışmada argümantasyon tabanlı öğretim yönteminin ilkokul 4.sınıf Fen Bilimleri dersi Maddeyi Tanıyalım ünitesinde uygulanmasının, öğrencilerin akademik başarılarına ve fene yönelik tutum düzeylerine olan etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. 136

Yöntem

Araştırmanın problem cümlesi; Fen Bilimleri dersinde uygulanan argümantasyon tabanlı öğretimin, ilkokul öğrencilerinin akademik başarı ve fen bilimleri dersine yönelik tutum düzeylerine etkisi nedir? Araştırmanın alt problemleri; 1. Alt Problem; argümantasyon tabanlı öğretimin uygulandığı deney grubu ile müfredattaki yöntemlerin uygulandığı kontrol grubu arasında deneysel işlen sonrası akademik başarı düzeyleri arasında anlamlı farklılık var mıdır? 2. Alt Problem; argümantasyon tabanlı öğretimin uygulandığı deney grubu ile müfredattaki yöntemlerin uygulandığı kontrol grubu arasında deneysel işlen sonrası fen bilimleri dersine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı farklılık var mıdır? Araştırmada, argümantasyon tabanlı öğretimin akademik başarı ve öğrencilerin fen bilimleri dersine yönelik tutum düzeylerine etkisi incelendiği için, araştırma konusuna ve problemine uygun olarak deneysel yöntem seçilmiştir. Araştırmada yarı deneysel yöntem kullanılmıştır. Bu araştırmanın evrenini 2017-2018 öğretim yılının Düzce ili Yığılca ilçesinde eğitim gören ilkokul dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu araştırmanın örneklemi 2017-2018 öğretim yılında Yığılca ilçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Gazi İlkokulu'nda öğrenim gören iki farklı şubedeki 4. sınıf öğrencileridir. Araştırmanın deney grubu 20 öğrenci, kontrol grubu 17 öğrenci olup örneklem toplam 37 öğrenciden oluşmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak;

öğrencilerin akademik başarılarını belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen madde başarı testi kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin fen dersine yönelik tutum düzeylerini belirlemek için Şener ve Taş tarafından geliştirilen fen bilimleri dersine yönelik tutum ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmanın verilerinin istatistiksel analizi SPSS 21.0 (Statistical Package for the Social Science) programı kullanılarak yapılmıştır. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin başarı düzeyleri ve fen bilimleri dersine yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t-testi analizi yapılmıştır. 248

Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgulara göre deney grubunun akademik başarı testi puan ortalaması 88'ken kontrol grubunun ise 74 olduğu belirlenmiştir. Bu bulguya göre deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin uygulama sonrasında akademik başarı testi puanları ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgulara göre deney grubunun fene yönelik tutum düzeyleri puan ortalaması 82'ken kontrol grubunun ise 75 olduğu belirlenmiştir. Bu bulguya göre deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin uygulama sonrasında fene yönelik tutum düzeyleri puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Sonuç

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre argümantasyon tabanlı öğretimin uygulandığı deney grubu ile müfredattaki yöntemlerin uygulandığı kontrol grubu arasında deneysel işlem sonrası akademik başarı düzeyleri açısından deney grubu lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Fen bilimleri dersinde argümantasyon tabanlı öğretimin akademik başarıya olumlu yönde etkilediği ifade edilebilir. Araştırmanın fen dersine yönelik tutum düzeyleri açısından ise deney grubundaki öğrencilerin ortalamaları kontrol grubundaki öğrencilerin ortalamasından fazladır. Ancak bu fark istatistiki olarak anlam ifade etmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon Tabanlı Öğretim, Fen Akademik Başarı, Fen Tutum

The Effect of Argumentation Based Teaching Method On Academic Achievement and Science Attitudes of Primary School Students

Abstract

Aim

In the 21st century, the age of science and technology, the number of studies in the field of science education is increasing. Countries that do not want to remain behind in the level of development in science and technology give importance to science education in order to educate individuals with the skills required by the 21st century. Nowadays, knowledge is the

greatest force in the modernization of societies. Therefore, the number and quality of non-dogmatic and questioning individuals should be increased in societies. In order to advance the technologies of countries and to reach the desired level of modernity, science teaching should be considered and accordingly teaching methods and techniques used in science teaching should be determined. The aim of science education is to educate and question productive individuals who are researching, questioning, having different points of view and who are open to innovation and change. In science education, argumentation-based teaching is a method that contributes to students' learning by questioning. In this study, it is aimed to investigate the effect of the argumentation-based teaching method on the academic achievement of students and their attitudes towards science in in primary science courses. Method Problem statement of the research; What is the effect of argumentation-based instruction in science courses on the attitudes of primary school students towards academic achievement and science course? Sub-problems of research; 1. Sub-problem; Is there a significant difference between the experimental group where the argumentation-based instruction is applied and the control group in which the methods in the curriculum are applied on the academic achievement levels? 2. Sub-problem; Is there a significant difference between the experimental group in which the argumentation-based teaching is applied and control group in which the methods in the curriculum are applied on the attitude levels in science course? In this study, because of the effect of argumentation-based instruction on academic achievement and attitudes towards students' science course, experimental method was chosen in accordance with the research subject and problem. Quasi-experimental method was used in the study. The population of this study consists of the fourth grade primary school students in Yığılca district of Düzce in the 2017-2018 academic year. The sample of this study is the 4th grade students in two different class of Gazi Primary School in Yığılca district in the 2017-2018 academic year. The experimental group consisted of 20 students and the control group consisted of 17 students and the sample consisted of 37 students. As a data collection tool; In order to determine the students' academic achievement, the item achievement test developed by the researcher was used. Also in order to determine the attitude level of students towards science course, it was obtained by using attitude scale towards science course developed by Şener and Taş. Statistical analysis of the data of the study was done by using SPSS 21.0 (Statistical Package for the Social Science) program. Findings According to the findings of the first sub-problem, the academic achievement test score of the experimental group was 88 and the control group was 74. According to this finding, it was determined that there was a statistically significant difference between the scores of the academic achievement test scores of the students in the experimental and control groups after the application. According to the findings of the second sub-problem, the attitude levels in science course survey score of the experimental group was 82 and the control group was 75. According to this finding, it was determined that there was no statistically significant difference between the mean scores of attitude levels in science course survey score of the students in the experimental and control groups Results According to the results obtained from the study, it was determined that there was a significant difference between the experimental group in which the argumentation-based teaching was applied and the control group in which the methods in the curriculum were applied in favor of the experimental group in terms of post-experimental academic achievement levels. It can be stated that

argumentation-based teaching has a positive effect on academic achievement. In terms of the attitudes of the study towards the science course, the average of the students in the experimental group is higher than the average of the students in the control group. However, this difference is not statistically significant.

Keywords: Argumentation Based Teaching ,science Academic Achievement, Science Attitudes

Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretime İlişkin Ulaşılmış Metaforik Anlamların Yeniden Keşfi

Mehmet Gültekin[1], **Ecmel Yaşar**[1]

[1]Anadolu Üniversitesi

*Sorumlu yazar: ecmelyasar@gmail.com

Özet

Birleştirilmiş sınıflar; iki ya da daha fazla sınıfın bir öğretmen tarafından yönetilmesi ya da farklı yaş, yetenek ve sınıf düzeyindeki öğrencilerin okul gününün çoğunu ya da tamamını bir derslikte, akademik ve sosyal becerilerin gelişimine dayalı olarak geçirmesi şeklinde tanımlanmaktadır. Birleştirilmiş sınıflarda öğretim uygulaması bir tercihten öte öğrenci sayısının azlığı ile öğretmen ve derslik sayılarının yetersizliği gibi temel etmenlerin oluşturduğu zorunluluktan kaynaklanan bir öğretim uygulamasıdır. Söz konusu temel etmenlerin yanı sıra doğal etmenler, iklim şartları, ulaşım güçlüğü vb. etmenler de birleştirilmiş sınıflarda öğretim uygulamasına neden olabilmektedir. Ülkemizde bir zorunluluk gereği uygulanmakta olan birleştirilmiş sınıflarda öğretim, özellikleri bakımından öğretmeni, öğrenciyi ve öğretme-öğrenme sürecini doğrudan etkilemektedir. Uygulama; öğrencilerin kişisel sorumluluklarını yerine getirmelerinde, sosyal ve işbirliği içinde çalışmalarında, özsaygı ve benlik kavramlarını geliştirmelerinde, okula, öğrenmeye karşı olumlu tutum edinmelerinde ve okul-aile işbirliğinin sağlanması ve sürdürülmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Tüm bu olumlu özelliklerine rağmen, birleştirilmiş sınıflarda öğretim; öğretmenlerin dersi planlama, uygulama ve değerlendirmede görev ve sorumluluklarının fazla olması, hazırlık için daha çok çaba gerektirmesi ve öğretmenlerin çoğunlukla birleştirilmiş sınıf öğretimine ilişkin yeterli donanıma sahip olmaması gibi deneyimsel sorunları olan bir uygulama olarak görülmekte ve en kısa sürede sona erdirilmesi gereken bir uygulama olarak nitelendirilmektedir. Öğretmenlerin yanı sıra, bekledikleri ideal sınıf ile karşılaşmayı uman öğretmen adayları da Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim dersi aracılığıyla birleştirilmiş sınıfların tanımı ve kapsamı, düzenlenme şekilleri, birleştirilmiş sınıflarda öğretimde öğretme-öğrenme sürecinin özellikleri gibi konu alanları kapsamında duruma ilişkin olumlu ve olumsuz ön deneyim elde etmektedirler. Öğretmen ve öğretmen adaylarının birleştirilmiş sınıflarda öğretim olgusuna ilişkin duyumları, önbilgileri, deneyimleri ve bütün bunların sonucunda şekillenen algıları; söz konusu paydaşların birleştirilmiş sınıflarda öğretimin niteliğine ilişkin saptama ve benzetmeler yapabilmesine olanak tanımaktadır. Bunun da en etkili yolunun metaforları kullanmaktan geçtiği düşünülmektedir. Eğitimsel anlamıyla metaforlar, yeni ya da soyut zihinsel yapıların kavramsallaştırılmasına ve öğretme-öğrenme doğasının yansıtılmasına hizmet etmektedir. Bu bakımdan metaforlar belli bir eğitim kavram ya da olgusuna ilişkin algısal derinliğin hem metaforun sahibi tarafından fark edilmesine hem de söz konusu algı ile süreç ve deneyimler arasında diyalektik bir ilişki kurulmasına aracılık etmektedir. Çünkü metaforlar, gizil entelektüel biçimlerin keşfini, kişinin kendi varsayımlarının incelenmesini sağlayabilmekte ve üzerinde çalışılan olay ile olguların anlamlarını etkileyebilmektedir. Metaforik anlatımın bu ayırt edici özellikleri göz önüne alındığında, birleştirilmiş sınıflarda öğretim hakkında bu öğretim ortamlarında hizmet veren

sınıf öğretmenlerinin deneyimlerine, geleceğin öğretmenleri olacak öğretmen adaylarının ise duyum, önbilgi ve beklentilerine ilişkin algılarının tüm yönleriyle daha derinsel bir şekilde ortaya çıkarılabilmesi mümkün gözükmektedir. Bu kapsamda, hem ulusal hem de uluslararası alanyazında, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının birleştirilmiş sınıflarda öğretime ilişkin metaforik algılarını ele alan bazı araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Alana ilişkin algısal derinliğin ortaya çıkarılmasında söz konusu her bir araştırmanın değerli olmasının yanı sıra; bu araştırma sonuçlarının metaforik anlamda çözümlenip betimlenmesi ve ardından da bu sonuçların sentezlenerek birleştirilmiş sınıflarda öğretime ilişkin ortak bir algısal çerçeveye varılması, söz konusu alanyazını yeniden keşfetmemizi sağlayacaktır. Metaforik anlatımın değeri ve alanyazının yeniden, yeni bir gözle okumasına duyulan ihtiyaç; araştırmayı, birleştirilmiş sınıflarda öğretimin metaforik anlamını ele alan ulusal ve uluslararası araştırma sonuçlarından yola çıkarak ortak bir algısal çerçeveye varma amacına yönlendirmiştir. Bu araştırmada, nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi ve birleştirilmiş sınıflarda öğretimin metaforik anlamını ele alan ulusal ve uluslararası araştırmalar kullanılmaktadır. Araştırmada veriler, doküman analizi yoluyla çözümlenecek, araştırmanın sonunda, söz konusu araştırmaların sonucundan yola çıkılarak ortak bir metaforik algı çerçevesinin sentezlemesi öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim, Sınıf Öğretmeni, Metafor, Algı

The Redıscoverıng of the Metaphorıc Meanıngs Concernıng the Teachıng in Multıgrade Classes

Abstract

Multigrade class is identified as two or much more grades guided by a teacher or the students in different ages, ability and grade level being at a class during the most or all of school day based on developing academic and social skills. Beyond a preference, multigrade class is educational implementation emerged from compulsion comprised by basic factors such as shortage of students, teachers and classes. In addition to mentioned factors, the factors such as natural factors, climate conditions, transportation difficulties bring about the implementation of multigrade class. Teaching in multigrade classes implemented in related to a compulsion in Turkey directly impacts to teachers, students and the process of teaching and learning. The implementation has an important role with the aim to students have personal responsibility, study socially and cooperatively, develop the notions of self-respect and personality, have a positive attitude for school and learning; providing and maintaining school-parents cooperation. Despite of this all positive features. For the reason that teachers have much responsibilities and duties for planing, implementation and evaluation of lessons, have not enough competency for multigrade classes; requirements extra effort for preparation, multigrade class is reclaimed as a problematic implementation. Besides, this implementation is described as a process that must be stopped as soon as possible. Alongside teachers, The Course of Multigrade Class Teaching, pre-service teachers expecting to encounter ideal classes obtain positive and negative pre-experience the condition in the scope of the subject

areas such as the meaning and content of multigrade classes, its organization, the features of teaching and learning process in teaching of multigrade classes. Teachers' and pre-service teachers' senses, pre-knowledge, experience and perceptions, that are shaped as a result of these all, facilitate these partners to be able to determine and describe the quality of the teaching in multigrade classes. It is predicted that the most effective way concerning this is to use metaphor. The metaphors as educational meaning serve to conceptualise new or discrete cognitive structure, and to reflect the nature of teaching-learning. In this regard, metaphors provide the owner of the metaphor to realize perceptional depth of a certain educational concept or fact, also provide the mentioned perception and process-experiences to be related each other as dialectically. Because, metaphors could provide potential intellectual manners to be discovered, and the individual to examine his own presume. Besides, metaphors could effect the meaning of events and facts on which being studied. When taking into consideration these distinctive features of metaphoric expression, on multigrade class teaching it could be possible that the perceptions based on primary school teachers' experience and pre-service teachers' senses, pre-knowledge and expectation are revealed in all parts and as the deeper. In this context, at the both natioal and international literature, the several researches studying on teachers' and pre-service teachers' metaphoric perceptions concerning the teaching in multigrade classes were conducted. Alongside the each one of mentioned researches is important for the purpose of revealing perceptional depth concerning the subject area, that being described the result of these researches by being analysed and then being arrived to a common perceptional frame concerning the teaching in multigrade classes by being synthesised these results are provide us to rediscover the mentioned literature. Taking into consideration the value of metaphoric expression and the requirement to re-reading the literature from a new viewpont, the research has been directed the aim that is to arrive to a common perceptional frame by means of the results of the national and international researches studying on the metaphoric meaning of the teaching in multigrade classes. In this research, the document review that is one of the qualitative research design, and the national and international researches studying on the metaphoric meaning of the teaching in multigrade classes are used. The data is going to be analysed via document analysing technic, in the end of the research, it is predicted that a common metaphoric perception frame is synthesised by means of the results of the mentioned researches.

Keywords: Teaching in Multigrade Classes, Primary School Teacher, Metaphor, Perception

Dördüncü ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sayı Hissi Alt Bileşenlerinin İncelenmesi

Adem Doğan[1] *, **Seyhan Paydar**[2]

[1]MEB. Kahramanmaraş Bilim ve Sanat Merkezi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Sorumlu yazar: aademdogan@gmail.com

Özet

Matematiğe karşı her bireyin yatkınlığı farklıdır. Bunun temel nedenlerinden biri olarak düşünülebilecek bir durum olan sayı hissi kavramıdır. Sayı hissi kavramı sayılar ve işlemler için geliştirilen faydalı stratejileri ve matematiksel yargılara varmak için kullanılan esnek düşünebilme kabiliyeti ve yatkınlığını ifade etmektedir. Kısaca sayı hissi bir çeşit matematiği anlama ya da algılama yeteneği olarak düşünülmektedir. İnsanın beyninde herhangi bir şeyi öğrenmesini sağlayan ilişkiler ağı vardır. Bu ilişkiler ağı her insanda farklı olup kavram ve öğrenmeler farklı şekillerde oluşmaktadır. Bu nedenle bazı kişilerde sayı hissi ve alt bileşenleri farklı gelişebilir. Amerika Birleşik Devletleri'nde matematik eğitimi için ilkeler ve standartlar belirleyen Matematik Öğretmenleri Ulusal Konseyi (NCTM, 2000), sayı ve işlemleri anlamayı, sayı hissinin geliştirilmesini ve aritmetik işlemlerde akıcılığın kazanılmasını sağlamak için "Tüm öğrenciler sayı hissini ve sayıları farklı durumlarda kullanabilme ve sayıları farklı formlarda temsil etme becerisini geliştirecektir." şeklinde bir standart ilke belirlemiştir. Ayrıca sayı hissi, başarılı matematik kullanıcılarının bir özelliği olarak gösterilmiştir. Türkiye'deki ilkokul matematik öğretim programlarında sayı hissine genel olarak yer verilmemekle birlikte sayı hissinin alt becerileri olan zihinden işlem ve tahmin etme becerilerinin geliştirilmesi gibi konulara yer verilmektedir. Sayı hissinin faydaları birçok araştırmada (Dunphy, 2007; Markovits & Sowder, 1994; Yang & Li, 2013) şu şekilde sıralanmaktadır. a) Mantıksal çıkarım yapmayı destekleyen bir düşünme geliştirir ve problemleri etkili, esnek bir yolla çözmeye yönlendirir. b) öğrencilerinin matematik başarısının artmasında etkili tol oynar. c) Anlamlı öğrenme sürecini teşvik ederek yazılı hesaplamalar yerine zihinden işlemlerle öğrencilerin matematiksel düşünmelerini ve anlayışlarını genişletir. ç) Problemleri esnek yolla çözmeyi ve kavramsal anlayışı geliştirir. Bu çalışmada dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin sayı hissini ölçen 6 bileşene göre durumları ve birbiri ile olan ilişkileri incelenmiştir. Bu sayı hissi bileşenleri, sayının anlamının ve büyüklüğünü anlama, sayının eş gösterimlerini anlama ve kullanma, işlemlerin anlamını ve etkisini anlama, eş ifadelerin kullanımı ve anlamı, zihinden işlem, yazılı işlem ve hesap makinesi kullanımı için sayma ve esnek işlem stratejileri, ölçüm referanslarıdır. Araştırmada nicel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırmada betimsel tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim öğretim Ankara'nın Haymana ilçesinde merkezde bulunan devlet okuluna devam eden dördüncü sınıfa devam eden 60 öğrenci, beşinci sınıfa devam eden 62 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak ise Reys, Reys, Emanuelsson, Johansson, McIntosh ve Yang, (1999)'ın belirlediği sayı hissi bileşenlerine göre dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin sayı hissini ölçmeyi amaçlayan bir test geliştirilmiştir. Sayı hissinin her bir alt bileşeni için %75 düzeyine ulaşan öğrenciler

başarılı kabul edilmiştir. Araştırmada dördüncü sınıf ve beşinci sınıf öğrencilerinin sayı hissi ilkelerine ulaşma düzeylerini karşılaştırmak için bağımsız grup t-testi yapılmıştır. Bulgular kısmında dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin test maddelerinin sayı hissine göre ve standart kurallara göre cevaplama yüzdelerine bakıldığında hem dördüncü sınıf hem de beşinci sınıf öğrencilerinin genel olarak standart kurallara göre cevap verdikleri görülmüştür. Dördüncü sınıflar beşinci sınıflara göre daha fazla sahi hissi bileşenlerini kullanmalarına rağmen toplam puan ortalamaları bakımından beşinci sınıfların daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Dördüncü sınıf öğrencilerinin sayı hissi bileşenlerine ulaşma düzeyleri %56 iken beşinci sınıf öğrencilerinin sayı hissi bileşenlerine ulaşma düzeyleri %43'te kalmıştır. Bu durumun nedeni öğretim sürecinde öğrencilere matematik konularının buluş yoluyla değil kural temelli verilmesi olabilir. Sayı hissinin her bir boyut için ulaşma düzeyleri arasındaki ilişkiye bakıldığında ise; sayının anlamını ve büyüklüğünü anlama, sayının eş gösterimini anlama ve kullanma, işlemlerin anlamını ve etkisini anlama, eş ifadelerin kullanımı ve anlamı bileşenlerinde dördüncü ve beşinci sınıfa giden öğrenciler arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Ancak zihinden işlem, yazılı işlem ve hesap makinesi kullanımı için sayma ve esnek işlem stratejileri ile ölçüm referansları bileşenlerinde dördüncü ve beşinci sınıfa giden öğrenciler arasında dördüncü sınıf öğrencilerinin lehine anlamlı fark çıktığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Ilkokul 4.Sınıf, 5.Sınıf, Sayı Hissi, Sayı Hissi Alt Bileşenleri,temel Eğitim, Matematik Eğitimi

Eğitimde "Kendi Gerçeğini Seçmek", Post-Truth Çağı

Sevilay Atmaca[1] *

[1]Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
*Corresponding author: atmaca@ciu.edu.tr

Özet

Post-truth son dönemin en çok tartışılan kavramlarından biri olarak öne çıkıyor. Kavramla ilgili karşılıklar türetilmeye devam ediyor. Bu kavram daha çok iletişim, medya alanlarında karşımızda çıkıyor. Özellikle gazetecilik üzerinden bir tarama yaptığınızda 'fake news' (sahte haber) kavramıyla vücut bulsa da post-truth henüz Türkçe alan yazında kendine bir yer bulabilmiş değildir. Ülkemizde hakikat-sonrası, gerçeklik sonrası, gerçeklik ötesi, post-olgusal gibi karşılıklar türetilmeye başlanmış olması ve kavramın Oxford sözlüğü tarafından "yılın sözcüğü" seçilmesi tesadüf sayılmamalıdır. Bilindiği üzere "post" ön-eki kendisinden sonra yazılan sözcüğe "-dan sonra gerçekleşen" ve 'önüne geldiği kavramın artık önemsiz ya da gereksiz kabul edildiği bir zamana ait' olduğu anlamında kullanılmaktadır. Post-truth sözcüğünün bundan önceki kullanımları genelde 'gerçek anlaşıldıktan, hakikat ortaya çıktıktan sonra' anlamında kullanılmıştır. Bir başka kaynakta ise, post-truth kavramı "kendi gerçeğini seçme" şeklinde tanımlanmıştır. Sözcüğün yaygın şekilde kullanılmaya başlanmasına milat ise, Ralph Keyes'in 2004'te basılan kitabı "The Post-truth Era" ile olmuştur.

Keywords: Post-Truth, Eğitim, Öğretim, Yeni Yaklaşımlar

Ekran Okumanın İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeylerine ve Okumaya Yönelik Tutumlarına Etkisi

Olcay Özdemir[1] *, **Eşe Ak**[2]

[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
[2]Ereğli İlkokulu
*Sorumlu yazar: olcay67@gmail.com

Özet

Amaç

Günümüz teknolojisi sebebiyle ekran okuma bir zorunluluk haline gelmiştir. Bireyler, yeni ilgilere ya da aradıkları bilgilere ulaşmak amacıyla ekran okuma yapmaktadırlar. Öğrenciler artık, okuma çalışmalarını sadece basılı materyal üzerinde kalmayıp, doğrusal olmayan ekran metinleri üzerinden okuma çalışmalarını yapmaya başlamışlardır. Öğrencilerin ekran okuma hakkında ilgi sahibi olmaları ve ekran okuma konusundaki becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Bu becerilere sahip olmak, günümüzdeki ve gelecekteki gelişmeleri ve yenilikleri takip edebilmek için önemlidir. Araştırmacılar ekran okuma konusunda yaptıkları çalışmalarda; ekran okuma ile ilgili hem olumlu hem olumsuz sonuçlara ulaşmışlardır. Sonuçlar ne olursa olsun, ekran okuma günümüzde bireylerin vazgeçemeyeceği ve giderek gereklilik halini alacak bir okuma ortamı olarak karşımıza çıkmaya devam edecektir. Bu nedenle ilkokul çağlarından başlayarak öğrencilerin ekran okuma konusunda bilgi sahibi olması, ekran okuma ile ilgili uygulamaların sınıflarda yapılması gerekmektedir. Bu araştırma ile ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin farklı okuma ortamlarında (ekran-kağıt) yaptıkları okuma çalışmalarının okuduğunu anlama düzeylerine ve okumaya yönelik tutumlarına etkisinin ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilere Türkçe derslerinde ekran okuma yaptırılarak ekran okuma becerilerinin ne ölçüde geliştiği belirlenmeye çalışılmıştır.

Yöntem

İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin farklı okuma ortamlarında (ekran-kağıt) yaptıkları okuma çalışmalarının okuduğunu anlama becerilerine ve okumaya yönelik tutumlarına etkisinin araştırıldığı bu araştırmada "İlkokul 4.sınıf öğrencilerinin Türkçe dersinde uygulanan ekrandan ve kağıttan okuma etkinliklerinin, denel işlem sonrası deney ve kontrol gruplarında okuduğunu anlama düzeyleri ve okumaya yönelik tutumları açısından anlamlı bir fark var mıdır?" araştırma sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden "Yarı Deneysel Desen" kullanılmıştır. Araştırmanın verileri toplanırken, ön test-son test kontrol gruplu desen tercih edilmiştir. Bu araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Zonguldak ili, Ereğli ilçesinde İlkokul 4. Sınıflar, örneklemini ise Zonguldak ili, Ereğli ilçesindeki Ereğli İlkokulu 4.sınıf öğrencilerinden random yöntemle seçilmiş 30'ü deney grubunda ve 25'i ise kontrol grubunda olmak üzere toplam 55 İlkokul 4. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada, deney grupları üzerinde etkisi gözlenmek istenen bağımsız değişken "ekrandan okuma becerisi"dir. Bu nedenle deney grubunda bağımsız değişkenin yordanabilmesini sağlayan 12 hafta boyunca devam eden ekran okuma çalışmaları düzenlenmiştir. Kontrol grubunda ise bir değişiklik yapılmadan her zaman devam ettiği

şekliyle kağıttan okuma becerisi üzerinde çalışmalar yürütülmüştür. Denel işlem sadece deney grubuna uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarında aynı değişkenler gözlemlenmiştir(okuduğunu anlama, okumaya yönelik tutum). Denel işlem öncesi ön test ve denel işlem sonrasında son test; hem deney hem de kontrol grubuna uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının uygulama ve veri toplama süreçlerinde Talim Terbiye Kurulu tarafından onaylanmış İlkokul 4.sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan 7'si bilgilendirici metin, 11'i öykülendirici olmak üzere toplam 18 okuma metni kullanılmıştır. Verilerin toplanması sürecinde, deney ve kontrol gruplarına ön test ve son test olarak "Garfield Görselli 1-6. Sınıflar İçin Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği" ile araştırmacı tarafından oluşturulan okuduğunu anlama testleri uygulanmıştır.

Bulgular

Araştırmada kontrol grubu öğrencilerinin "kağıttan okuduğunu anlama" ortalama puanı ön testte; 83,83 ve son testte; 81,50'dir. Deney grubu öğrencilerinin "kağıttan okuduğunu anlama" puanı ön testte; 84,71 ve son testte; 90,27'dir. Bu sonuçlara göre; deney grubu öğrencilerinin kağıttan okuduğunu anlama becerisinin uygulama sonucunda arttığını göstermektedir. Araştırmada kontrol grubu öğrencilerinin "ekrandan okuduğunu anlama" puanı ön testte; 88,66 ve son testte; 77,16'dir. Deney grubu öğrencilerinin "ekrandan okuduğunu anlama" puanı ön testte; 91,63 ve son testte; 89,58'dir. Araştırmada kontrol grubu öğrencilerinin okumaya yönelik tutum toplam ortalama puanları ön testte; 71,56 iken deney grubu öğrencilerinin okumaya yönelik tutum toplam ortalama puanları ön testte; 69,70 olarak bulunmuştur. Kontrol grubu öğrencilerinin okumaya yönelik tutum toplam ortalama puanları son testte; 68,76 iken deney grubu öğrencilerinin okumaya yönelik tutum toplam ortalama puanları son testte; 66,70 olarak bulunmuştur.

Sonuç

Elde edilen veriler ışığında ortaya çıkan bulgulara göre; Ekran okuma çalışmalarının 12 hafta boyunca devam ettiği deney grubu öğrencilerinin okumaya yönelik tutumlarının yüksek oranda olmasa da bir düşüş olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kontrol grubu öğrencilerinin de okumaya yönelik tutumlarında bir düşüş olduğu görülmektedir. İki grubun okumaya yönelik tutumlarının düşüş oranlarına bakıldığında deney grubunun düşüş oranlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun sebebi Türkçe dersinin tamamının ekran okuma ile yürütülmesinin öğrencilerin gözlerini yorması ve daha fazla okumak istememeleri ile açıklanabilir. Ekran okuma çalışmalarının 12 hafta boyunca devam ettiği deney grubu öğrencilerinin kağıttan okumada okuduğunu anlama puanlarının denel işlem sonrası arttığını, ekrandan okumada okuduğunu anlama puanlarının azaldığını görmekteyiz. Kontrol grubu öğrencilerinin hem kağıttan okumada okuduğunu anlama puanlarının hem de ekrandan okumada okuduğunu anlama puanlarının azaldığını görmekteyiz. Bu sonuçlar da öğrencilerin ekran okuma çalışmalarını düzenli ve sürekli yapmalarının kağıtan okuduğunu anlamaya olumlu, gözlerini fazla yorduğundan ekrandan okuduğunu anlamaya olumsuz yansıdığı sonucuna ulaşılmaktadır. Ekranın okumadaki yeri ve önemi artmasına rağmen kağıdın hiçbir zaman vazgeçemeyeceğimiz ve en etkili okuma ortamı olduğunu da unutmamamız gerekir.

Anahtar Kelimeler: Ekran Okuma,okuduğunu Anlama, Okumaya Yönelik Tutum

Etkili Sınıf Öğretmenleri Özelliklerini Belirleme Üzerine Nitel Bir Çalışma (Ankara İli Örneği)

Halil Taş[1], Nurcan Çalışkan[1] *, Perihan Cengiz Özgenç[1], Nazmiye Esin Şıvgın[1], Yaşar Bat[1]

[1]MEB

*Corresponding author: nurcancaliskan06061919@hotmail.com

Özet

Giriş

Öğretmenlik mesleğini öbür mesleklerden ayrı kılan önemli özelliklerden biri de yaptığı işi daha etkili yapabilmesi için; bulunduğu öğrenme sürecinden kendini bağımsız kılmaması ve bunun için de yeterince zaman, emek harcamasıdır. Bu sayede; kendisini devamlı yenileyen bir öğretmenin kişisel ve mesleki gelişimini sağlaması; hem kendisine hem de mesleğine olan itibarını artıracaktır. Öğretmenin mesleki açıdan kendini geliştirip, yenilemesinin önemli olduğu bilinen bir gerçektir. Alan yazında etkili öğretmenliğe ilişkin oldukça geniş tanımlar, özellikler bulunmaktadır. Özellikleri kişisel ve mesleki olarak sınıflama mümkündür; Öğretmenin hoşgörülü, sabırlı, açık fikirli, esnek ve uyarlayıcı, sevecen, anlayışlı, esprili, yüksek başarı beklentisi olan, cesaretlendirici ve destekleyici olma alt baslıkları kişisel niteliklerle ilgili görülmektedir. Genel kültür, konu alanı bilgisi, mesleki beceri ve yeterlikler (öğretim surecini planlama, çeşitlilik getirebilme, sureyi etkili kullanma, katılımcı öğretim ortamı düzenleme, öğrencilerdeki gelişimi izleyebilme) mesleki niteliklerle ilgili ölçütlerdir. Etkili bir öğretmeni belirleyen çok sayıda etken vardır. Sınıftaki öğrencilerin yapısı, velilerin özellikleri ve beklentileri etkili öğretmen tanımlamasını değiştirir. Hareketli çocukların olduğu bir sınıf için etkili öğretmen ile daha az hareketli sınıf için etkili öğretmen farklıdır. Benzer özelliklere sahip çocukların olduğu bir sınıf ile farklı özelliklere sahip çocukların olduğu sınıf için etkili öğretmen yapıları farklıdır. Eğitim alanında yapılan araştırmalar, bazı öğretmen özelliklerinin eğitim süreçlerini yönetmede daha etkili olduğunu ortaya koyacaktır. Etkili öğretmen konusunda farklı yaklaşımlar da bulunmaktadır: Etkili öğretmen, sınıfın nabzını elinde tutan bir doktor, yaşamın kurallara uygun gerçekleşmesine özen gösteren bir hakem, sınıf içi uyum ve ahengi sağlayan bir orkestra şefidir. Gerçekçi, güvenilir, neşeli, model, açık görüşlü, onaylayıcı, dikkatli, sorumlu, kendisi ve öğrenci ile iletişim içinde, görüşmeye açık, risk alan ve sonuçlar doğrultusunda düzeltici önlemlerde bulunan, dersi coşkuyla işleyen, çeşitli araç-gereç ve yöntemler kullanabilen, konuyu anlaşılır hale getirebilen, öğrencinin öğrenmesine zemin hazırlayan kişidir. Etkili öğretim ve etkili öğretmenlik temelde bir değişme ve gelişme olayıdır. Bu nedenle öğretmen, yeni yaklaşımlara ihtiyaç duymaktadır. Yapılan alan yazın taramasında, etkili öğretmenlerin özellikleri konulu bazı çalışmaların mevcut olduğu görülmüştür. Ankara ili merkezi, ilçe, belde ve köylerinde bulunan sınıf öğretmenlerine, araştırmacılar tarafından geliştirilmiş 4 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu dağıtılıp, veriler toplanmıştır. Araştırmanın Amacı Bu araştırmada, ilkokullarda görev yapan etkili sınıf öğretmenlerinin özellikleri, görev yapılan yerleşim yeri ve mezun olunan bölüm değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: 1. Etkili sınıf öğretmenlerinin özellikleri nasıldır?

2. Etkili sınıf öğretmenleri hangi yöntem ve teknikleri kullanmaktadırlar? 3. Kişisel ve mesleki gelişiminizi sağlamak için ne tür aktiviteler yapıyorsunuz? 4. Etkili sınıf öğretmenlerinin meslektaşlarına önerileri nelerdir? Araştırmanın Önemi Bu çalışma, ilkokullarda görev yapan etkili sınıf öğretmenlerinin özelliklerinin belirlenmesi açısından önem taşımaktadır. Ayrıca bu çalışma, ilkokullarda görev yapan etkili sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları bölüm ve görev yaptıkları yerleşim yeri değişkenleri ile etkili sınıf öğretmenliği arasındaki ilişkiyi ortaya koyma açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmanın, ilkokullarda görev yapan etkili sınıf öğretmenlerinin çeşitli değişkenler bağlamında tespit edilmesi ve bu düzeyinin artırılarak mesleki gelişime, bireysel ve kurumsal başarı sağlayıcı yönde öneriler geliştirmesi açısından alana önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Ankara il genelinde (merkez, ilçe, belde ve köy) Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilkokullarda görev yapan 25 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan 25 sınıf öğretmeninin 11'i kadın, 14'i erkektir. Araştırma deseni olarak nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji(olgubilim) kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırma süreci devam etmektedir.

Sonuç-Tartışma

Bulgular, ilgili araştırma sonuçları doğrultusunda yorumlanıp tartışılacaktır.

Keywords: : Öğretmen, etkili Sınıf Öğretmeni

A Qualitative Study On Determining the Characteristics of Effective Classroom Teachers (Ankara Province Case)

Abstract

Introduction

One of the important features that distinguish the teaching profession from other professions is to make the work more effective; it does not make itself independent from the learning process and it is time and effort for this. In this way; to ensure the personal and professional development of a teacher who constantly renews himself; increase his / her reputation for both himself and his profession. It is a known fact that the teacher is important to develop and renew himself / herself professionally. In the literature, there are very wide definitions and features related to effective teaching. It is possible to classify properties as personal and professional; Teachers' tolerant, patient, open-minded, flexible and adaptive, caring, understanding, humorous, high expectation of success, encouraging and supportive sub-headings related to personal qualifications are seen. General culture, subject area knowledge, professional skills and competences (planning the teaching process, diversification, effective

use of time, organizing participatory teaching environment, monitoring the development of students) are the criteria related to professional qualifications. There are many factors that determine an effective teacher. The structure of the students in the classroom, the characteristics and expectations of parents change the definition of effective teachers. For a class of moving children is different from the effective teacher for the less moving class with effective teacher. Effective teacher structures are different for a class with children with similar characteristics and for children with different characteristics. Research in the field of education will show that some teacher characteristics are more effective in managing education processes. There are different approaches to effective teacher: an effective teacher, a physician holding the pulse of the class, an arbitrator who takes care of the proper conduct of life, an orchestra conductor who provides harmony and harmony within the classroom. Realistic, reliable, cheerful, model, open-minded, approving, careful, responsible, in communication with himself and the student, interviewable, taking risks and corrective measures in accordance with the results, the course is enthusiastically able to use a variety of tools and methods, understand the subject is the person who can make the ground for the student to learn. Effective teaching and effective teaching are basically an event of change and development. Therefore, the teacher needs new approaches. There are some studies on the characteristics of effective teachers in the literature review. The semi-structured interview form which was developed by the researchers was distributed to the classroom teachers in the central, district, district and villages of Ankara and the data were collected. Purpose of the research In this study, it is aimed to examine the characteristics of the effective classroom teachers who work in primary schools, the settlements and the department variables. To this end, the following questions were sought: 1. What are the characteristics of effective classroom teachers? 2. What methods and techniques do effective classroom teachers use? 3. What kind of activities do you do to ensure your personal and professional development? 4. What are the recommendations of effective classroom teachers to colleagues? Importance of Research This study is important for determining the characteristics of effective classroom teachers working in primary schools. In addition, this study is important in terms of revealing the relationship between effective classroom teachers and the place where they work in elementary schools. It is thought that this study will make significant contributions to the field in terms of determining the effective classroom teachers working in primary schools in the context of various variables and increasing the level of this, in terms of developing professional and individual successes and providing institutional success. Method The study group consisted of 25 primary school teachers working in official primary schools in the province of Ankara (center, district, town and village) in the 2018-2019 academic year. Of the 25 classroom teachers who formed the study group, 11 were female and 14 were male. Phenomenology (phenomenology) is used as a research design. Criterion sampling method, which is one of the purposive sampling methods, was used in the sample selection. Findings The research process is ongoing. Results Discussion The findings will be interpreted and discussed in accordance with the results of the related research.

Keywords: Teacher, Effective Classroom Teacher

Eylem Öğrenme Yaklaşımına Göre Hayat Bilgisi Dersinde Sorumluluk Eğitimi

Fehmi Demir[1]

[1]Batman Milli Eğitim Müdürlüğü, Binatlı İlkokulu
*Sorumlu yazar: demirfehmi72@hotmail.com

Özet

Amaç

Hayat Bilgisi Öğretim Programında öğrencilere değer kazandırma örtük olarak gerçekleştirilmektedir. Ancak ilgili alanyazında yapılan araştırmalarda değer eğitiminin etkili olmadığı ve alternatif değer öğretimine ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir. Bu açıdan alternatif değer öğretimi olarak değerlerin doğrudan öğretimi üzerinde durulmuştur. Öğrencilere kazandırılacak değerlerin açık olarak belirlenerek doğrudan öğretilmesi durumunda öğrencilerin değer kazanımının olumlu yönde etkileneceği düşünülmüştür. Bu çerçevede çalışmanın amacı Hayat Bilgisi Dersinde sorumluluk değerini kazandırmada eylem öğrenme yaklaşımının nasıl bir değişim sağladığını ortaya koymaktır.

Yöntem

Araştırma yöntemi, karma yöntem desenlerinden Yakınsayan Paralel Desendir. Araştırma problemini cevaplamak için nitel ve nicel yöntemlerle veri toplanmış, analiz edilmiş ve bütünleştirilmiştir. Bu kapsamda, belirlenen öğrenci sorumlulukları, yaklaşımın basamaklarına uygun olarak ünite kazanımları ile ilişkilendirilmiş ve ikinci sınıf Hayat Bilgisi dersi ikinci ünite süresince çalışma grubuna uygulanmıştır. Araştırmada tipik durum örnekleme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2017–2018 eğitim öğretim yılında Batman il Merkezindeki bir ilkokulun ikinci sınıfına devam eden bir şubedeki öğrencilerdir. Araştırma verileri Ders Planları/Çalışma Yaprakları ve Veli Gözlem Formu ile elde edilmiştir. Çalışma yapraklarından nitel veriler elde edilmiş olup elde edilen veriler betimsel olarak; Veli Gözlem Formu'ndan da nicel veriler elde edilmiş olup elde edilen veriler nicel olarak analiz edilmiştir.

Bulgular

Veri toplama araçlarından elde edilen veriler, ailevi ve kişisel sorumluluklar temaları altında analiz edilmiştir. Çalışma yapraklarından elde edilen verilere göre araştırma kapsamındaki dokuz ailevi sorumluluktan Ev adresini tanımadığı kişilerle paylaşmaz, Suyu ihtiyacı kadar kullanır ve Ev işlerinde anne babasına yardım eder çok iyi; Gereksiz yanan lambaları söndürür ve Televizyon izleme saatlerine uyar çoğunlukla çok iyi ile Akrabalarına saygı duyar, Anne babasını sözünü dinler ve Alışverişe yardım eder de iyi düzeyde kazanıldığı tespit edilmiştir. Ancak Tuvaleti temiz bırakır sorumluluğu tespit edilmemiştir. Çalışma yapraklarından elde edilen verilere göre 18 kişisel sorumluluktan Acil durumlarda doğru kişilerden yardım ister ve Kişisel eşyalarını dağıtmadan kullanır sorumlulukları çok iyi; Odasını temiz tutar, Okul çantasını hazırlar, Ayakkabısını düzenli bırakır, Saçlarını tarar, Eşyalarını düzgün bir şekilde yerine yerleştirir, Dişlerini düzenli fırçalar ve Yatağını toplar sorumlulukları çoğunluk tarafından çok iyi; Hikâye kitabını okur, Ödevlerini zamanında yapar

ve Elini yüzünü yıkar sorumlulukları iyi ile Ayakkabısını temiz tutar ve Elbiselerini temiz kullanır sorumlulukları çoğunlukla iyi düzeyde kazanıldığı tespit edilmiştir. Ancak kirli çamaşırları çamaşır sepetine atar, okula zamanında gider, tabağındaki yemeği bitirir ve zamanında uyur sorumlulukları ise tespit edilememiştir. Veli gözlemlerine göre öğrenciler, ev adresini tanımadığı kişilerle paylaşmaz ve televizyon izleme saatlerine uyar ailevi sorumluluklarını istenen düzeyde kazanmamakla beraber bütün sorumlulukları çoğunlukla fark etmiş ve bu sorumlulukları, her zaman veya bazen yerine getirmiştir. Veli gözlemlerine göre bütün öğrenciler, kişisel sorumlulukların tümünü fark etmiş ve bu sorumlulukları, her zaman veya bazen yerine getirmiştir.

Sonuç

Çalışma yapraklarından elde edilen verilere göre ailevi ve kişisel sorumluluklar çok iyi ve iyi düzeyde kazanılmıştır. Araştırma kapsamındaki dokuz ailevi sorumluluktan üç tanesi çok iyi, iki tanesi çoğunlukla çok iyi, üç tanesi de çoğunlukla iyi düzeyde kazanılmıştır. Tuvaleti temiz bırakır sorumluluğu ise tespit edilmemiştir. Çalışma yapraklarındaki bulgulara göre 18 kişisel sorumluluğun iki tanesi bütün öğrenciler tarafından çok iyi, yedi tanesi öğrencilerin çoğunluğu tarafından çok iyi ve beş tanesi de öğrencilerin çoğunluğu tarafından iyi düzeyde kazanılmıştır. Kirli çamaşırları çamaşır sepetine atar, okula zamanında gider, tabağındaki yemeği bitirir ve zamanında uyur sorumlulukları ise tespit edilememiştir. Veli gözlemlerinden elde edilen bulgulara göre öğrenciler, ev adresini tanımadığı kişilerle paylaşmaz ve televizyon izleme saatlerine uyar sorumluluklarını istenen düzeyde kazanmamıştır. Buna rağmen bütün sorumluluklar, en az sınıfın yarısı tarafından fark edilmiş ve bu sorumluluklar, her zaman veya bazen yerine getirilmiştir. Veli gözlemlerine göre kişisel sorumlulukların tümü öğrenciler tarafından fark edilmiş ve bu sorumluluklar, her zaman veya bazen yerine getirilmiştir. Araştırma bulgularına göre eylem öğrenme yaklaşımı, Hayat Bilgisi Dersinde sorumluluk değerini kazandırmada olumlu yönde bir değişim sağladığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Sorumluluk, Eylem Öğrenme Yaklaşımı, Hayat Bilgisi

Responsibility Training in Life-Science Course According to Action Learning Approach

Abstract

Aim

In Life-Science Curriculum, gained value to students is implicitly. However, it is determined that value education is not effective and alternative value teaching is needed in the related literature. In this respect, direct teaching of values is emphasized as alternative value teaching. It is thought that the students' gaining will be affected positively if the values to be given to the students are clearly defined and taught directly. In this context, the aim of the study is to reveal how the action learning approach has changed gaining of responsibility value in the life science course. Method The research method is Converged Parallel Pattern from mixed method designs. To answer the research problem, data were collected, analyzed and integrated by qualitative and quantitative methods. In this context, the determined student

responsibilities were associated with unit gains in accordance with the steps of the approach and was applied to the study group during the second unit of the second grade Life Science course. Typical state sampling technique was used in the study. The study group of research is the students in a class branch of a primary school in the city center of Batman in the 2017-2018 academic year. Research data were obtained by using the Course Plans / Worksheets and Parent Observation Form. Qualitative data were obtained from the Worksheets. Qualitative data were obtained from the study sheets and the data were analyzed descriptively. Quantitative data were obtained from the Parent Observation Form and the obtained data were analyzed quantitatively. Findings Data obtained from data collection tools were analyzed under the themes of family and personal responsibilities. According to the data obtained from the worksheets it has been found the gained family responsibilities at the very good level He/she does not share the home address with the people who does not recognize, He/she uses water up to the need, He/she helps parents with household chores; at mostly very good level He/she turns off unnecessary lights, He/she fits television watching hours and good level He/she respects his/her relatives, He/she listens to his/her parents and He/she helps shopping. However, the responsibility for Leaving the toilet clean has not been detected. According to the findings in the worksheets, it has been found the gained personal responsibilities at the very well level He/she requests help from the right people in case of emergency, He/she uses without distributing his/her personal belongings; at the mostly very good level, He/she keeps the room clean, He/she prepares the school bag, He/she leaves her/his shoes regularly, He/she combs her/his hair, He/she places his/her things properly, He/she brushes his/her teeth regularly, He/she collects his/her bed at the good level He/she reads her/his story book, He/she does his/her homework on time and He/she washes his/her face and hands and generally at the good level He/she keeps his/her shoes clean and He/she uses her/his clothes clean. However, Throwing dirty laundry into a laundry basket, going to school on time, Finishing meal on his/her plate and sleeping on time responsibilities have not been detected. According to the observations of parents, students do not gain family responsibilities. He/she doesn’t share home address with people who don’t know and Fits television watching hours are detected at the desired level, nonetheless they have often noticed all family responsibilities, and always or sometimes fulfilled these responsibilities. According to the parents' observations, all students have realized all of their personal responsibilities and have always or sometimes fulfilled these responsibilities. Conclusion According to the data obtained from the worksheets, family and personal responsibilities were achieved very good and good level. Three of the nine family responsibilities included in the study were very good, two were generally very good, and three were mostly at good level gained. The responsibility of Leaving the toilet clean has not been detected. According to the findings in the worksheets, two of the 18 personal responsibilities were at very good level by all students, seven of them were at the very good level by the majority of the students, and five of them were at the good level gained by the majority of the students. The responsibilities of Throwing dirty laundry in the laundry basket, Going to school on time, Finishing dinner on his/her plate and sleeping on time have not been detected. According to the findings obtained from the observations of parents, the students have not gained their responsibilities of Does not sharing home address with people he/she doesn't know and Fitting the television watching hours have not gained at the desired level. Nevertheless, all responsibilities have been noticed by at least half of the

class, and these responsibilities have always been fulfilled. According to the parents' observations, all of the personal responsibilities were recognized by the students and these responsibilities were always or sometimes fulfilled. According to the findings of the study, it has been found that the action learning approach provides a positive change in gaining responsibility value in Life Science Course.

Keywords: Values Education, Responsibility, Action Learning Approach, Life-Science Course

Hayat Bilgisi Öğretimi Dersinde Amaçlanan Kazanımlarının Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımlarından Zihin Haritası Tekniği İle Değerlendirilmesi

Serkan Aslan[1] *, **Mevlüt Gündüz**[2]

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi
[2]Süleyman Demirel Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü
*Corresponding author: serkanaslan@sdu.edu.tr

Özet

Zihin haritası, ilk kez Tony Buzan tarafından en kısa ve ilgi çekici not alma tekniği olarak geliştirilmiştir. Kişinin beynindeki tüm çağrışımları kağıda aktarma tekniği olarak da bilinin zihin haritası kişinin hayal dünyasının sınırlarını ortaya koymada etkili bir yöntemdir. Zihin haritası, beynin tüm potansiyelini açığa çıkarmak için evrensel anahtarlar sağlayan ve bilgiyi sınıflandıran güçlü bir grafik tekniğidir. Bu çağda bilginin katlanarak çoğalması ve hızlı değişimi, eski bilgiye ulaşmaya yönelik eğitim sisteminde de köklü değişimleri gerekli kılmıştır. Artık öğrencilere bilgiyi aktarmaktan çok, bilgilere nasıl ulaşacaklarını, nasıl değerlendireceklerini ve nasıl kullanacaklarını öğretmeye yönelik eğitim stratejileri önem kazanmıştır. İşte bu sebeple, zihin haritası tekniği de, bilgi aktarımından çok, bu bilginin kullanımını amaçlayan yeni bir teknik olarak da eğitim sisteminde yerini almıştır. Bunun yanında zihin haritalarının öğretmenlere, bilgilerin düzenlenmesinde ve öğrencilerin değerlendirilmesinde yardımcı olduğu görülmüştür. Zihin haritalarının oluşturulma süreci şu şekilde özetlenebilir: • Hedef konu, merkeze çizilen bir resim ile ifade edilir. Örneğin bir kitap planını haritalamayı düşünüyorsanız, kitabın resmini haritanızın merkezine koymalısınız. • Merkezdeki resimden etrafa dallar yayılır. Öncelikle ana temalar dallandırılır, alt konular da bu dallardan yayılır. • Her bir dalda, anahtar bir kelime veya resim kullanılır. Elde edilen bulgularda; Sınıf öğretmeni adaylarının Hayat bilgisi öğretimi dersine yönelik çizdiği zihin haritalarında, derste verilen kazanımların yer aldığı, öğrenme alanı ve temaların doğru betimlendiği, dersin amacına yönelik cümlelerin olduğu, hangi sınıflarda kaçar saat okutulduğu, dersin tarihi gelişimi, derste kullanılan öğretim yöntemlerinin ve materyallerin neler olacağı, değer eğitiminin önemi ve nasıl öğretileceğine dair sonuçlar ortaya çıkmıştır. Ayrıca derste anlatılmadığı halde Hayat bilgisi dersi kapsamında öğrencilere verilebilecek durumların da olduğu tespit edilmiştir. Bu durum zihin haritasının doğası gereği, öğrencilerin aslında bu ders kapsamında beklentilerini yansıtmaktadır. Sonuç olarak bu araştırma göstermiştir ki zihin haritası Hayat Bilgisi Öğretimi dersinde öğrencilere verilmek istenen amaç ve kazanımların, öğrencilere aktarıldıktan sonra ne derece etkili olduğu yönünde dönüt alma açısından etkili sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

Keywords: Zihin Haritası, Hayat Bilgisi Öğretimi, Sınıf Öğretmeni Adayları

Hikaye Haritası Yönteminin İlkokul 1.Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeylerine ve Okumaya Yönelik Tutumlarına Etkisi

Olcay Özdemir[1] *, **Fatma Beyhatın**[2]

[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
[2]Erdemir İlkokulu
*Corresponding author: olcay67@gmail.com

Özet

Amaç

İlkokul öğrencilerinin okuduğunu anlama becerisinin ediniminde önemli rol oynayan stratejilerden biri olan hikaye haritası yöntemi henüz okuma-yazma öğretimi tamamlanmadığından ilkokul 1.sınıf okuma-yazma öğretiminde dinleme ve okuma metinlerinin uygulanması sürecinde kullanılmamaktadır. Hikaye haritası yönteminin uygulanabilirliğini ve etkisini ortaya koyabilmek adına, bu araştırmanın amacını; hikâye haritası yönteminin ilkokul 1. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama düzeylerine ve okumaya yönelik tutumlarına etkisinin incelenmesi oluşturmaktadır.

Yöntem

Hikâye haritası yönteminin okuduğunu anlamaya ve okumaya yönelik tutuma etkisinin araştırıldığı bu araştırmada "İlkokul 1.sınıf öğrencilerinin Türkçe dersinde hikâye haritası yönteminin uygulandığı etkinliklerin, denel işlem sonrası deney ve kontrol gruplarında okuduğunu anlama düzeyleri ve okumaya yönelik tutumları açısından anlamlı bir fark var mıdır?" araştırma sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden "Yarı Deneysel Desen" kullanılmıştır. Araştırmanın verileri toplanırken, ön test-son test kontrol gruplu desen tercih edilmiştir. Bu araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Zonguldak ili, Ereğli ilçesinde İlkokul 1. Sınıflar, örneklemini ise Zonguldak ili, Ereğli ilçesindeki Erdemir İlkokulu 1.sınıf öğrencilerinden random yöntemle seçilmiş 33'ü deney grubunda ve 36'sı ise kontrol grubunda olmak üzere toplam 69 İlkokul 1. sınıf öğrencisi oluşturmaktdır. Deney ve kontrol gruplarının uygulama ve veri toplama süreçlerinde Talim Talim Terbiye Kurulu tarafından onaylanmış M.E.B.(Milli Eğitim Bakanlığı) yayınevinin 1.sınıf İlk Okuma Yazma kitabında yer alan 13 öykülendirici metin ve Türkçe ders kitaplarında yer alan 13 öykülendirici metin olmak üzere toplam 26 okuma metni kullanılmıştır. Verilerin toplanması sürecinde, deney ve kontrol gruplarına "Garfield Görselli 1-6. Sınıflar İçin Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği" ile araştırmacı tarafından oluşturulan okuduğunu anlama testleri uygulanmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılının güz ve bahar dönemini kapsamaktadır. Güz döneminde deney grubundaki öğrenciler henüz okuma-yazma öğretimi tamamlamadıkları için, ilkokul 1. sınıf ilk okuma yazma kitabında yer alan 13 dinleme/izleme metinleri aracılığıyla, araştırmacı tarafından oluşturulan resimli hikaye haritaları ve resimli dinlediğini anlama soruları kullanılarak hikaye haritası yönteminin pilot çalışması yapılmıştır. Çalışma Türkçe dersinin birinci saatinde belirlenen öykülendirici metin öğrencilere dinletildikten/okunduktan sonra deney grubuna resimli hikâye haritası sorularının

çıktıları öğrencilere dağıtılmıştır. Bu soruların yer aldığı power point sunumu ise akıllı tahtada yansıtılarak öğrencilerden bu soruları cevaplamaları istenmiş ve dönütler verilmiştir. 2. derste ise metin ile ilgili görsellerin kullanıldığı dinlediğini anlama soruları çıktısı dağıtılmış, öğretmen soruyu öğrencilere okumuş ve öğrencilerden doğru cevaba ilişkin resmin olduğu cevap şıkkını işaretlemeleri istenmiştir. Çalışmada kullanılan on üç metnin; ilk yedi metinde üç seçenekten oluşan dokuz adet resimli hikâye haritası soruları ve üç seçenekten oluşan, üçü yüzeysel ikisi derinlemesine sorulardan oluşmak üzere toplamda beş çoktan seçmeli resimli dinlediğini anlama soruları, son 6 metinde ise, üç seçenekten oluşan 9 adet resimli hikâye haritası soruları ve üç seçenekten oluşan, altısı yüzeysel dördü derinlemesine sorulardan oluşmak üzere 10 adet resimli dinlediğini anlama soruları uygulanmıştır. Bu süreçte, kontrol grubu hiçbir deneysel işlem görmeden ilkokuma yazma öğretimi sürecine devam etmiştir. Bahar döneminde kullanılan on üç öykülendirici okuma metninin ilk üçünde, üç seçenekten oluşan 9 adet resimsiz hikâye haritası soruları ve üç seçenekten oluşan, altısı yüzeysel dördü derinlemesine sorulardan oluşmak üzere 10 adet resimli okuduğunu anlama soruları deney grubuna uygulanmıştır. Dördüncü metin deney ve kontrol grubunda ön okuma olarak değerlendirilmiş ve deney ve kontrol grubu öğrencilerini okuduğunu anlama düzeyleri belirlenmiştir. Bu metinden itibaren ise deney grubunda 9 adet resimsiz, seçeneksiz açık uçlu hikâye haritası soruları(sadece deney grubunda) ve üçü yüzeysel ikisi derinlemesine sorulardan oluşmak üzere beş adet seçeneksiz, açık uçlu soru kullanılmıştır. Son metin ise deney ve kontrol grubunda son okuma olarak değerlendirilmiş ve deney ve kontrol grubu öğrencilerini okuduğunu anlama düzeyleri belirlenmiştir. Çalışmada toplanan veriler hata analizi envanteri ve SPSS 20.0 istatistik programı ile analiz edilerek bulgular ortaya konmuştur.

Bulgular

Araştırmada deney grubunun okumaya yönelik tutum son test toplam puan ortalaması 78 iken kontrol grubunun ise 66 olduğu belirlenmiştir. Bu bulguya göre deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin uygulama sonrasında okumaya yönelik tutum toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Araştırmada deney grubunun okuduğunu anlama düzeyleri son test ortalama puanlarının 93,69(serbest düzey) iken kontrol grubunun okuduğunu anlama düzeyleri son test ortalama puanlarının 56,48(öğretim düzeyi) olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Elde edilen veriler ışığında ortaya çıkan bulgulara göre; Araştırmada, okuma yazma öğretiminde okuduğunu anlamayı geliştirmek amaçlı resimli olarak kullanılan hikaye haritası yönteminin ilkokul 1.sınıf öğrencilerinin okumaya yönelik tutumlarını arttırdığı ve okuduğunu anlama düzeylerini yükselttiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Bunun nedeni öykülendirici metinlerdeki hikaye elementlerinin farkettirilerek öğretimin yapılması öğrenciler için eğlenceli ve anlamayı attıran bir sürecin planlanmasında katkıda bulunduğu ile açıklanabilir.

Keywords: Hikaye Haritası, Okuduğunu Anlama, Okumaya Yönelik Tutum

İlkokul 1 ve 4. Sınıf Öğretmenlerinin Kendi Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Görüşleri ve Öğrencilere Okumayı Sevdirmek Üzere Düzenledikleri Etkinlikler ve Öneriler

Özgür Sirem[1] *, **Ayhan İncirci**[2]

[1]Hacettepe Üniversitesi
[2]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ozgursirem@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, ilkokul 1 ve 4. sınıf öğretmenlerinin kendi okuma alışkanlıkları ve öğrencilerine okumayı sevdirmek üzere düzenledikleri etkinlikler ve önerileri ile ilgili olarak öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuştur. Araştırma da nitel araştırma tekniklerinden betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırma da ilkokul 1 ve 4. sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacı ile amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada verilerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme soruları 7 ilkokul 1. sınıf, 7 ilkokul 4. Sınıf olmak üzere toplam 14 sınıf öğretmenine sorulmuştur. Katılımcılar tarafından cevaplanan sorular not alma tekniği ile birlikte ses kaydı da yapılarak araştırmacı tarafından kayıt altına alınmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analiz tekniği kullanılan araştırmada kodlar, MAXQDA 2018.1 programı kullanılarak oluşturulmuştur. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, 1 ve 4. sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre toplumuzda yeterince kitap okuma alışkanlığı olmadığı, birçok Avrupa ülkesinin ve gelişmiş ülkelerin gerisinde kaldığımız, kitap okumanın toplum tarafından bir angarya olarak görüldüğü, kitap okumanın toplumun bireyleri tarafından gereksiz görüldüğü ifade edilmiştir. 1 ve 4. sınıf öğretmenleri kendilerinin kitap okuma alışkanlığını değerlendirdiğinde, kitap okuma alışkanlıklarının olduğunu ifade etmişler ancak yeteri kadar olmadığını belirtmişlerdir. Öğretmenler çoğunlukla pedagojik ve tarihi kitapları okuduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin çoğunluğu yılda 10'un üzerinde kitap okuduğunu belirtmiş ancak bun yeterli olmadığını ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan 1 ve 4. sınıf öğretmenlerinin az bir kısmı sınıflarında öğrencilerinin seviyelerine uygun kitaplık oluşturduklarını, sınıfın bir köşesini öğrencilerin rahat bir ortamda okuma yapmalarını sağlamak amacı ile okuma köşesi oluşturduklarını, kitap seçiminde öğrencilerin isteklerine göre davrandıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenler sınıflarında öğrenciler ile birlikte okumayı sevdirmek ve okuma alışkanlığı kazandırmak amaçlı okuma saati oluşturduklarını, öğrencilerin okumuş olduğu kitap sayısına göre onları ödüllendirdiklerini belirtmişlerdir. Sınıf kitaplıklarının zengin olması için okul idaresi ya da Milli Eğitim Bakanlığı tarafından destek verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Okul içinde 1 ve 4. sınıf öğretmenlerinin bir kısmı hava şartlarının uygun olduğu günlerde okuma yapmak için bahçeyi kullandıklarını, öğrencileri teşvik etmek amaçlı kütüphaneye götürdüklerini söylemişlerdir. Bunlara karşın okul içinde kütüphanelerin olmaması, okuma alışkanlığı kazandırmak amaçlı okul idarelerinin gerekli çabayı göstermediklerini ifade etmişlerdir. Okul koridorlarına ya da okulun boş bir bölgesine okul kütüphanesinin oluşturulmasının öğrencilerin okuma alışkanlığını kazandırmak için çok

önemli olduğunu ve okul idaresinin tüm okul genelinde günün belirli bir saatinde ailelerinde katıldığı kitap okuma saatinin yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. 1 ve 4. sınıf öğretmenleri okul dışında öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının kazanılmasını sağlamak amaçlı olarak ailelerin çok önemli olduğunu, öncelikle kitap okuma alışkanlığını ailelerin kazanması gerektiğini ifade etmişlerdir. Aileleri ile birlikte öğrencilerin evde kitap okuma saati düzenlemesi gerektiğini, okudukları kitapların konusu ve içeriği hakkında sohbet etmeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Kitap seçimi yaptırırken bizim belirlemiş olduğumuz kitaplar içerisinden öğrencilerin seçim yapması gerektiğini ifade etmişlerdir. Ülkemizde kitap okuma alışkanlığını kazandırmak için öncelikle tüm kitaplara kolay bir erişim sağlanması gerekmektedir. Bunun dışında toplumun her kesimine yönelik olarak kitapların fiyatlarının düşük olması gerekmekte ve kitap okumaya destek verilmesi sağlanmalıdır. Okuduğunu anlayan, kendini ifade edebilen, özgüveni yüksek ve akademik başarı düzeyi yüksek olan öğrenciler yetiştirmek istiyorsak onlara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak ve kitap okumayı sevdirmemiz gerekmektedir. Elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin, toplumumuzda kitap okuma alışkanlığının yeterli olmadığı, kendi okuma alışkanlıklarını yetersiz bulduğu, öğrencilerin okuma alışkanlıklarını geliştirmede ve sevdirmede sınıf ortamını düzenlediği, okul içi fiziki ortamların yetersiz olması sebebi ile öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanamadığı, okul dışı ortamlarda öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırma ve okumayı sevdirmede aileleri ile birlikte okuma etkinliklerinin yapılmasının gerektiği, okulda aileler ile birlikte okuma saatinin yapılması gerektiği, öğrencilerin seviyesine uygun ve kitapların seçiminin öğrencilerin kendilerine bırakılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okuma Alışkanlığı, Okumayı Sevdirme, Öğretme-Öğrenme Ortamı, Okul İçi Ortam, Okul Dışı Ortam.

The Opinions of Primary Schools and Primary School 1 and 4 Teachers 'opinions On Their Reading Allegations

Abstract

The aim of this study was to examine the teachers' opinions about the activities and suggestions of primary school 1st and 4th grade teachers to improve their reading habits and students. The descriptive survey method was used in the research. In order to determine the opinions of elementary school 1st and 4th grade teachers, purposeful sampling method was used. Semi-structured interview forms were used to collect data. In this study, semi-structured interview questions were asked to a total of 14 classroom teachers, 7 of which were primary and 1st grade, and 7 of them were 4th grade. The questions answered by the participants were recorded with the voice recording technique and recorded by the researcher. Content analysis technique was used in the analysis of the data obtained in the study. The codes used in the content analysis technique were developed by using MAXQDA 2018.1 program. According to the findings of the study, it is stated that according to the opinions of the teachers of 1st and 4th class, there is no habit of reading enough books in our society; When the 1st and 4th grade teachers evaluated the habit of reading books themselves, they stated that they had reading

habits but not enough. Teachers mostly stated that they read pedagogical and historical books. Most of the teachers stated that they read more than 10 books a year but they stated that this was not enough. A small part of the 1st and 4th grade teachers participated in the study stated that they form a library suitable for their students' levels in their classrooms and that they formed a reading corner to enable students to make a reading in a comfortable environment. Teachers stated that they created reading hours in order to encourage students to read and love reading in their classrooms, and rewarded them according to the number of books they had studied. They expressed the need to be supported by the school administration or the Ministry of National Education in order to ensure that the class libraries are rich. Some of the 1st and 4th grade teachers in the school said that they used the garden to make reading on the days when the weather conditions were suitable, and that they took them to the library to encourage students. Despite this, they stated that the school administrations did not make the necessary efforts to provide reading habits and lack of libraries within the school. They stated that the creation of a school library in the school corridors or in an empty area of the school was very important for the students to gain reading habits and that the school administration should attend the school hours at a certain time throughout the school. 1st and 4th grade teachers stated that families are very important in order to gain students' reading habits and that families should win the habit of reading a book. Together with their families, students stated that they should organize reading books at home and they should talk about the subject and content of the books they read. While making the book selection, students stated that they should make a choice among the books we have determined. In order to gain the habit of reading a book in our country, it is necessary to have easy access to all books. Apart from this, the prices of books should be low for all sections of the society and support should be provided for reading books. If we want to educate students who understand reading, can express themselves, have a high level of self-confidence and high academic achievement, we should give them the habit of reading books and enjoy reading books. According to the results, the teachers' reading habits in our society is not enough, their reading habits found to be inadequate, students to improve the reading habits and to regulate the classroom environment, because the in-school physical environment is insufficient to gain the habit of reading students in schools outside the school to gain reading habit It was concluded that reading activities should be done with their families in order to encourage reading, school hours should be done with the families in the school, students should be left to the level of the students and the choice of books should be left to them.

Keywords: Reading Habits, Popular Reading, Teaching-Learning Environment, İn-School Environment, Out-Of-School Environment.

İlkokul 1.Sınıf Öğrencilerinin Doğal Sayılara Hazırbulunuşluk Düzeylerinin İncelenmesi

Seyhan Paydar[1], **Adem Doğan**[2] *, **Ali Ekber Şahin**[3]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara
[2]MEB. Kahramanmaraş Bilim ve Sanat Merkezi
[3]Hacettepe Üniversitesi
*Corresponding author: aademdogan@gmail.com

Özet

Bireylerin eğitim öğretim hayatlarının başlangıç dönemlerinde bazı derslere yönelerek bu dersleri sevmeye başlamaları o alandaki kavramları daha iyi anlamalarına neden olabilir. Bunun için eğitim hayatının başlarında matematik ve matematiğe dair konuları öğrencilerin anlayacakları şekilde ve sırada vermek gerekmektedir. Matematik öğretiminin en önemli hedeflerinden birisi neden, niçin sorularına karşılık olarak mantıklı cevaplar elde etmenin yani muhakemenin gelişimini sağlamaktır. Bunun için en kritik dönem olan ilkokul 1.sınıf, çocuklarda mantıksal düşünmeye geçiş dönemidir. Matematik kavramlarının çocuklara nasıl öğretileceği, hangi sıralama ve ilişkilerle anlatılacağına dikkat etmek gerekmektedir. İlkokulun başlarında çocukların matematiği somut gerçeklerle ilgilidir. Bu dönemdeki matematik etkinlikleri çocukların gerçek yaşamları ile ilişkili olmalı ve onların yaparak yaşayarak öğrenmelerini temel almalıdır Sınıf öğretmenlerinin birinci sınıf öğrencilerine yönelik öğretim planı hazırlarken öğrencilerin matematik kavramlarına ne kadar hazır oldukları ve alt öğrenme düzeyleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmaları önem kazanmaktadır. İlkokulun en temel matematik konularından olan doğal sayılar, çocuklarda sayı kavramının gelişmesi için ilk ve en kritik adımlardan biridir. Bu nedenle bu kritik zamanın iyi ve yerinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Sayma becerisi bütün çocukların yedi yaşına kadar kazanmaları gereken bir beceri olarak görülmekte ve toplamanın da temelini oluşturmaktadır. Sayı kavramı kademeli olarak gelişmektedir. Sayı kavramının gelişimiyle ilgili olarak çocuklar ilk olarak tek basamaklı sayılarla ritmik saymayı öğrenmektedirler. Ritmik sayma, hiçbir nesne olmadan sırasıyla sayıların adlarını ezbere söylemeyi içerir ve mantıklı sayma ve birebir eşlemenin temelini oluşturmaktadır. Mantıklı sayma ise, birebir eşlemenin bir üst basamağıdır. Sayma ile sayının korunumu arasında bir bağlantı olduğunu, altı yaşından küçük çocukların sayma becerilerinin desteklenmediği durumlarda sayının korunumunu kavrayamadıklarını belirtilmektedir. Bu çalışmada birinci sınıf öğrencilerinin doğal sayı kavramına hazırbulunuşluk düzeyleri, ritmik sayma, birebir eşleme, anlamlı sayma, sayının korunumu, azlık-çokluk ön öğrenmelerine yönelik olarak hazırlanan sorularla ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla "İlkokul 1.sınıf öğrencilerin doğal sayılara hazırlık becerileri olan ritmik sayma, birebir eşleme, anlamlı sayma, sayının korunumu ve azlık-çokluk karşılaştırma düzeyleri nasıldır?" sorusuna çeşitli değişkenler açısından cevaplar aranmıştır. Bu çalışmada betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubu seçilirken seçkisiz olmayan örnekleme türlerinden amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Ankara ili Haymana ilçe merkezinde bulunan devlet okullarında 1.sınıfa devam eden

89 öğrenci oluşturmaktadır. İlkokula başlayan öğrencilerin matematik dersi için hazırbulunuşluk düzeylerini ölçmeyi amaçlayan bu çalışmada veri toplama aracı hazırlanırken Baykul (2016)'un ortaya koyduğu doğal sayı kavramına hazırlık aşamasında öğrencilerin ritmik sayma, anlamlı sayma, sayının korunumu, azlık-çokluk karşılaştırmaları ve birebir eşleme becerilerini ölçen ve 12 sorudan oluşan "Doğal Sayı Kavramına Hazırbulunuşluk Testi" araştırmacılar tarafından hazırlanmış ve uygulanmıştır. Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyinin yaş gruplarına göre farklılık gösterip göstermediğini anlamak ve öğrencilerin anne ve babalarının eğitim durumları ile hazırbulunuşluk arasındaki ilişkiyi incelemek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. İlkokul 1.sınıf öğrencilerinin ritmik sayma, birebir eşleme, anlamlı sayma, sayının korunumu ve azlık-çokluk karşılaştırma düzeyleri için uygulanan test maddeleri ve almış oldukları puanlara göre; ritmik sayıma becerisinde öğrencilerin % 86,5'i birer birer, % 84,3'ü beşer beşer, % 89,9'u onar onar 100'e kadar sayabilmektedir. Anlamlı sayma becerisinde öğrencilerin % 97,8 verilen bir grup nesneden istenilen kadarının ayırarak, %94,4'ü nesne ile rakamları eşleştirerek istenilen öğrenme düzeyine ulaşmışlardır. Sayının korunumu becerisinde toplu ve dağınık olarak verilen aynı sayıdaki nesnelerin eşitliğini kavrayabilme maddesinde öğrencilerin %85,4'ü istenilen öğrenme düzeyine ulaşmışlardır. Azlık-çokluk karşılaştırma becerisinde öğrencilerin %89,9'u az ve çok nesneleri ayırt ederek istenilen öğrenme düzeyine ulaşmışlardır. Birebir eşleme becerisinde fazla olan nesneyi ayırt etme maddesinde öğrencilerin %80,9'u istenen öğrenme düzeyine ulaşmışlardır. Sayının korunumu becerisinin farklı nesnelerde eşitlik kavramını anlayabilme soru maddesinde (%64); anlamlı sayma becerisinin bir nesne birimlerinden başka nesne uzunluğunu bulma (%67,4); birebir eşleme becerisinin eksik sayıdaki nesneyi saptayabilme (% 68,5) maddelerinde istenilen öğrenme düzeyi kabul edilen %75'e ulaşılamadıkları görülmüştür. Öğrenciler hazırlık becerilerinin tümünde istenilen öğrenme düzeyi olan %75'e ulaşmışlardır. Sayının korunumu ve birebir eşleme becerilerine öğrencilerin sınırda kaldıkları görülmüştür. Okul öncesi eğitimi alan ve almayan öğrencilerin doğal sayılara hazırbulunuşluk durumları karılaştırıldığında çalışmaya katılan öğrencilerin toplam puanlarında okul öncesi eğitimi alan ve almayan çocuklar arasında anlamlı bir fark çıkmadığı görülmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin yaş gruplarına (aylık dönemlerine) göre öğrencilerin doğal sayılara hazırbulunuşluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) göre anlamlı fark olduğu görülmüştür. 66-72 ay grubu arasındaki öğrenciler ile 78-84 ay arasında olan öğrenciler arasında puan ortalamaları arasında 78-84 ay öğrencileri lehine anlamlı fark çıkmıştır. Birinci sınıf öğrencilerinin hem anne hem de baba eğitim durumları ile doğal sayılara hazırbulunuşluk düzeyleri arasındaki ise anlamlı bir fark çıkmamıştır. Eğitim öğretim planlamalarında öğretmenlerin çocukların sayma becerilerini sadece belli kalıp türleriyle öğretmek yerine alt öğrenmelerin neler olabileceğine yönelik araştırmalar yaparak bu öğrenmeleri gerçekleştirerek adım adım ve acele etmeden farklı etkinlikler ve problem durumları sunarak öğrencilerin doğal sayılara hazırbulunuşluk düzeylerini arttırabilirler.

Keywords: Ilkokul 1.Sınıf, Doğal Sayılara Hazırbulunuşluk, Sınıf Eğitimi, Matematik Öğretimi

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersi Ödevlerine İlişkin Görüşleri

Derya Kara[1] *, **Erdoğan Şama**[2]

[1]Üniversitesi
[2]Gazi Üniversitesi
*Sorumlu yazar: dry.karaa@gmail.com

Özet

Ödev, öğrenciler için öğrenme tekniklerinden birisidir ve ödev süreci öğretmen-öğrenci ve aileyi kapsar. İlgili literatür incelendiğinde yapılan çalışmalar ödev konusunda öğretmenlerin görüşlerine ağırlık verirken, ödevi yapmakla yükümlü olan öğrenci görüşlerine daha az yer vermektedir. Ödev konusunun öğrencilerin görüşlerine göre incelenmesi konuyu daha etkili hale getirecek ve var olan eksiklikleri görmemizi sağlayacaktır. Bu çalışmada Ankara'nın Çankaya ilçesinde özel bir ilkokulda öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinin Fen Bilimleri dersi ödevlerine ilişkin görüşlerini betimlemek amaçlanmaktadır. Bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır: 1. Öğrenciler, Fen Bilimleri dersi ödevlerine ne kadar zaman ayırıyorlar? 2. Öğretmenler, Fen Bilimleri dersinde hangi amaçla ödev veriyorlar? 3. Öğretmenler, Fen Bilimleri dersinde hangi türde ödev veriyorlar? 4. Öğretmenler, Fen Bilimleri dersi ödevlerini nasıl değerlendiriyorlar? 5. Öğrenciler, Fen Bilimleri dersi ödevlerini yaparken nasıl sorunlarla karşılaşıyorlar? 6. Öğrenciler, Fen Bilimleri ödevlerini yaparken hangi kaynakları kullanıyorlar?

Anahtar Kelimeler: 4. Sınıf, Fen Bilimleri, Ödev

İlkokul Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Demokratik Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Mehmet Kara[1] *

[1]Uşak Üniversitesi

*Sorumlu yazar: martin-mavi@hotmail.com

Özet

Demokrasi; tarihten itibaren günümüze kadar insanlığın kölelik, ırkçılık, sömürü ve bunlardan kaynaklanan kanlı savaşlar ve toplumsal buhranlardan sonra ulaştıkları en iyi yönetim şekli olarak kabul edilmektedir. Çünkü demokratik yönetim sistemlerinde insan haklarına saygı, insanların kendilerini rahatlıkla ifade edebilme, farklılıkları çatışma sebebi olarak değil bir zenginlik olarak gören bir anlayış vardır (TTKB, 2011). Dolayısıyla da demokrasi, toplumsal yaşam açısından bakıldığında "bir yaşam felsefesi ve bir yaşam biçimi" olarak görülebilir (Hotoman, 2010). Soydaş ve Güven (2009:64), demokrasi bilincinin ve demokratik değerlerin bireylere küçük yaşlardan itibaren kazandırılması ve ailede kazanılan demokrasi bilincinin okulda verilen demokrasi eğitimiyle geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu açıdan eğitimin ilk kademeleri; demokrasinin temel ilkelerini, değer ve düşünme biçimlerini sadece bilen değil, bir yaşam biçimi olarak içselleştirmiş bireyler yetiştirilmesi açısından demokrasi eğitiminin temelidir (Sadık ve Sarı, 2012). Ayrıca demokrasi; sadece ders konuları ile değil, demokrasinin temel niteliklerinin özümsendiği, demokrasi kültürüne sahip bir okul ortamında uygulamaya ve günlük yaşama dönük pratikleri yapılarak öğrenilebilir (Dewey, 1966; Hotaman, 2009). Demokratik bir kültürün meydana gelmesi için eğitimin demokrasi kültürünü yaşatan bir süreç olması bir gerekliliktir. Bu da ancak okulda olabilir. Demokrasinin toplumda bir yaşam biçimi haline gelmesinin temel şartı, sınıflarda demokrasi eğitiminin bir yaşam biçimi haline gelmesidir (Okutan, 2010). Demokrasi eğitimi; demokrasinin temel değerlerinden olan çoğulculuk, eşitlik, katılımcılık, hak ve özgürlüklere saygı, hoşgörü, tolerans gibi demokratik ilke ve değerlere ilişkin bilgilerin öğretilmesi ile birlikte bu değerlerin öğrencilerin kendileri tarafından sosyal ve kültürel olarak okul ve okul dışında yaşanılmasını, demokratik vatandaşlık becerilerinin kazanılmasını gerektirmektedir (Yılmaz ve Yıldırım, 2009).

Anahtar Kelimeler: Demokratik Tutum, İlkokul, Demokrasi

İlkokul Zümre Öğretmenler Kurulu Toplantılarında Alınan Kararların Uygulanma Düzeyleri

Durmuş Kılıç[1], **Vahit Ağa Yıldız**[2] *

[1]Atatürk Üniversitesi KKEF Temel Eğitim Bölümü
[2]Hilalkent 125. Yıl İlkokulu
*Sorumlu yazar: vahit442@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı, ilkokul zümre öğretmenler toplantı tutanaklarında alınan ortak kararların belirlenmesi ve bu kararların uygulanma düzeyine ilişkin öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymaktır. Alan yazında zümre öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarının incelenmesi üzerine pek çok çalışma olmasına karşın, incelenen tutanaklarda alınan kararlara ilişkin öğretmen görüşlerini içeren çalışmalara sıkça rastlanamaması dolayısıyla çalışmanın alan yazına katkı sunacağı düşünülmektedir. Araştırmanın temel soruları şunlardır; 1. İlkokul zümre öğretmenler kurulu toplantısında alınan ortak kararlar nelerdir? 2. İlkokul zümre öğretmenler kurulu toplantısında alınan kararların uygulanmasına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

Yöntem

Bu çalışmada ilkokul zümre toplantı tutanaklarından elde edilen verilere ilişkin bir dönem boyunca yapılan uygulamalara yönelik öğretmen görüşleri incelendiğinden durum çalışması (case study) olarak desenlenmiştir. Durum çalışması, bir ya da daha fazla olayın, ortamın, programın, sosyal grubun ya da diğer birbirine bağlı sistemlerin derinlemesine incelendiği yöntem olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca bir olayı meydana getiren ayrıntıları tanımlamak ve görmek, bir olayı değerlendirmek ve açıklamak olarak da ifade edilmektedir. Zümre öğretmenler kurulu toplantı tutanakları doküman incelemesi yapılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Elde edilen kodlara ilişkin de öğretmenlerin görüşleri betimsel olarak incelenmiştir. Araştırmanın dokümanları 2018-2019 güz dönemi Erzurum ilinin merkez ilçelerine bağlı okullardan elde edilen 8'i ilçe zümre toplantı tutanağı, 12'si okul zümre öğretmenler kurulu toplantı tutanağı olmak üzere toplam 20 toplantı tutanağından oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu ise bu ilçelere bağlı, zümrelerin elde edildiği okullarda görev yapmakta olan 40 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Öğretmenler tüm sınıf düzeylerinden eşit sayıda alınmıştır. Zümre tutanakları incelendikten sonra elde edilen ve sıkça anılan görüşler belirlenmiş ve bunlar yarı yapılandırılmış anket formuna dönüştürülmüştür. Böylece öğretmenlerin tutanaklarda karar altına aldıkları uygulamaları ne düzeyde yaptıkları belirlenmiştir. Bu formda 8'i yapılandırılmış, 8'i yarı-yapılandırılmış olmak üzere 16 soru bulunmaktadır. Bu sorular, maddelerin özelliğine göre belirlenmiştir. Bazı sorularda yanıtlar evet-hayır-kısmen şeklinde kısa yanıtlardan oluşacak şekilde yapılandırılmış, bazılarında ise bu yanıtlara ek olarak kısa veya açıklayıcı yanıtlar istenmiştir. Bu tür sorularda da alınan yanıtlar kodlanmış ve listelenmiştir.

Bulgular

Araştırma kapsamından incelenen zümre öğretmenler kurulu toplantılarında, 16 adet ortak kararın alındığı belirlenmiştir. Bu kararların uygulanıp uygulanmadığı öğretmenlere sorulmuştur. Öğretmenlerin yanıtlarına ilişkin bulgular şu şekildedir: Öğretmenlerin tümünün Atatürkçülük konularını uyguladığını belirttiği (n= 40) görülmüştür. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu zümreler arası işbirliği yaptığını (n=38) belirtmiştir. Ancak ne sıklıkla yapıldığı sorusuna öğretmenlerin bir kısmının (n=24) yanıt verdiği ancak net bir sıklık belirtmediği (çok az, nadiren, düzenli olarak vb.) görülmüştür. Öğretmenlerin önemli bir kısmı okul-veli işbirliğine yönelik çalışma yaptıklarını (n=32) belirtmiştir. Ancak "Ne tür etkinlikler yaptınız?" sorusuna bu kapsamda ve net bir yanıt veren çok az öğretmen olduğu görülmüştür. Öğrencilerde görülen davranış bozukluklarına yönelik (n=39), öğrenme güçlüğü çeken öğrencilere ilişkin (n=36) ve okuma bilince geliştirmeye dönük (n=40) çalışmalar yapıp yapmadıklarına ilişkin soruya da büyük oranda evet yanıtı verilmiştir. Öğrenci merkezli bir öğretim yapıp yapmadıklarına ilişkin soruya büyük bölümünün evet (n=28); bir kısmının ise bazen (n=12) yanıtı verdiği görülmüştür. Öğretmenlerin büyük bölümü sınıf kitaplığı oluşturduğunu (n=35) belirtmiştir. Kitaplığın kaç kitaptan oluştuğu sorusuna 30 ile 200 arasında değişen sayılar belirtilmiş, bazı öğretmenler ise bu soruyu yanıtlamamışlardır. Kaç kez veli toplantısı yaptıkları sorusuna 1 kez (n=21), 2 kez (n= 16) ve 3 kez (n=3) yanıtı verilmiştir. Öğretmenlerin büyük bölümü okul dışı etkinlik (gezi vb.) yapmadığını (n=18) belirtmiştir. Öğretmenlerin çoğunluğu derslerinde görsel materyalleri (n=40) ve teknolojik araç gereçleri (n=38) kullandığını belirtmiştir. Mesleki gelişim için takip edilen yayınlar sorulduğunda sırasıyla web siteler-sosyal ağlar (n=36), kitaplar (n=28), filmler (n=16), makaleler (n=12) ve dergiler (n=8) yanıtları verilmiştir. Serbest etkinlikler derslerinde yapılan etkinliklere ilişkin olarak en fazla sayıda bilmece-bulmaca (n=36), oyun ve film (n=32) yanıtı verilmiştir. En az ise monolog ve kitap tanıtımı (n=7) yanıtı verilmiştir. Öğretmenlerin derslerinde anlatım ve soru-yanıt (n=40) ile gösterip yaptırma (n=34) yöntemini sıkça kullandıkları, en az sayıda ise gezi (n=6) yöntemi kullandıkları görülmüştür.

Sonuç

Zümre tutanaklarında alınan kararlar, kararları alan öğretmenlere sorulmuş ve görüşleri alınmıştır. Alınan kararların önemli bir kısmının öğretmenlerce büyük oranda yapıldığı belirtilmiştir. Ancak açık uçlu sorulara verilen yanıtlar bazı kuşkular doğurmuştur. Bazı maddelerden elde edilen yanıtlar, zümre kararlarının uygulanmadığını göstermiştir. Ayrıca bazı maddelerin yanıtlarının aynı doğrultuda olması beklenirken tezatların olduğu görülmüştür. Örneğin, öğrenci merkezli öğretim yaptığını belirten öğretmenleri sayısı çoğunlukta iken (n=28), kullanılan yöntemlerin çoğunluğunun öğretmen merkezli yöntemler olması dikkat çekicidir. Dolayısıyla bu etkenlere ilişkin öğretmenlerin algılarının araştırılması ve gerek yöntemler gerekse öğretim sürecine ilişkin kavramlara hakim olup olmadıklarının araştırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Zümre Öğretmenler Toplantısı, İlkokul

Application Level of Decisions Taken At Primary School Teachers' Committee Meetings

Abstract

Purpose

The aim of this study is to determine the common decisions taken in the primary school teachers' committee meetings and to reveal the opinions of teachers about the level of implementation of these decisions. Although there are many studies on the examination of the commitee meeting of the teachers in the literature, it is thought that this study will contribute to the literature of the study because of the lack of frequent studies on the opinions of teachers regarding the decisions taken. The main questions of the research are as follows; 1. What are the common decisions taken at the primary school teachers' committee meeting? 2. What are the views of teachers on the implementation of the decisions taken at the primary school teachers' committee meeting? Method In this study, it was designed as a case study because of the opinions of teachers about the applications made during the first semester. A case study is defined as the method in which one or more events, environments, programs, social groups or other interconnected systems are examined in depth. Also, identifying and seeing the details that make up an event is also expressed as evaluating and explaining an event. The minutes of the committee meetings were analyzed by document analysis. The opinions of the teachers about the obtained codes were examined descriptively. The documents of the study consist of 20 meeting minutes, 12 of which are committee meeting minutes of the school teachers and 8 of which are committee meeting minutes of the district teachers, obtained from the schools in the central districts of the Erzurum province in the fall of 2018-2019. The participants of the study consisted of 40 primary school teachers who were working in schools where the documents were obtained. Teachers received an equal number of all grade levels. After examining the minutes of the census, the frequently mentioned opinions were determined and these were converted into semi-structured questionnaire form. Thus, it was determined that the level of the practices that the teachers decided on the minutes. In this form there are 16 questions, 8 of which are structured and 8 of which are semi-structured. These questions were determined by the nature of the items. In some questions, answers were structured to be composed of short, yes-no-partial responses, while others include addition questions to provide short or explanatory answers. The answers to these questions are coded and listed. Findings It was determined that 16 joint decisions were taken in the meetings of the committee teachers. Teachers were asked whether these decisions were applied. Findings of teachers' responses were as follows: It was seen that all of the teachers stated that they applied the subjects of Ataturkism (n = 40). The vast majority of the teachers stated that they collaborated with each other (n = 38). However, it was observed that some of the teachers (n = 24) responded to the question of how frequently they did, but did not indicate a clear frequency (very few, rarely, regularly, etc.). A significant number of teachers stated that they were working for school-parent cooperation (n = 32). However, it was found that there were very few teachers who gave a clear answer to the question "What kind of activities did you do?". The answer to the question of whether or not they have conducted studies related to behavioral disorders (n = 39), students with learning disabilities (n = 36), and development of reading consciousness (n = 40) were also mostly answered. A large part of the question about

whether they have a student-centered education is yes (n = 28); and sometimes (n = 12). Most of the teachers stated that they form a class library (n = 35). The number of the books consist of the number of books 30 to 200, the number is specified, some teachers have not answered this question. One times (n = 21), two times (n = 16) and three times (n = 3) responses were given to the question of how many times they had a parent meeting. Most of the teachers stated that they did not make out-of-school activities (excursion, etc.) (n = 18). The majority of the teachers stated that they used visual materials (n = 40) and technological tools (n = 38). When asked for professional publications, web sites - social networks (n = 36), books (n = 28), films (n = 16), articles (n = 12) and journals (n = 8) were given. The highest number of riddle-puzzles (n = 36), games and movies (n = 32) were given in response to the activities held in the free activity classes. At the least, monologue and book presentation (n = 7) were answered. It was observed that the teachers frequently used the method of narration and question-answer (n = 40), and the least number of them (n = 6). Result The decisions taken in the minutes were asked to the teachers who took the decisions and their opinions were taken. It was stated that a significant part of the decisions were made by the teachers. However, the answers to open-ended questions raised some doubts. The responses from some items showed that census decisions were not applied. In addition, it was observed that there were contrasts when some of the items were expected to be in the same direction. For example, it is noteworthy that the majority of teachers used to teach student-centered teaching (n = 28) were teacher-centered methods. Therefore, it can be suggested to investigate the perceptions of teachers about these factors and to investigate whether they have mastered the concepts related to the methods and the teaching process.

Keywords: Teachers' Committee Meetings, Primary School

İlkokullardaki İngilizce Dersine Yönelik Branş ve Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Özgür Sirem[1] *, Asım Arı[2] *, Gökhan Kayır[3]

[1]Hacettepe Üüniversitesi
[2]Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi
[3]İsviçre Eğitim Ateşeliği
*Sorumlu yazar: ozgursirem@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, ilkokullarda İngilizce dersine giren branş ve sınıf öğretmenlerinin derse yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır. Problem Cümlesi: İlkokullarda İngilizce dersine giren branş ve sınıf öğretmenlerinin İngilizce dersine yönelik görüşleri nelerdir? Alt Problemler: 1. İlkokul düzeyinde İngilizce öğretilmesine ilişkin öğretmenlerin görüşleri nelerdir? 2. İlkokul İngilizce dersine giren sınıf ve branş öğretmenleri bu yaş grubunda eğitim verebilmek için kendilerini ne derece yeterli görmektedir? 3. İlkokul İngilizce dersine giren sınıf ve branş öğretmenlerinin kullandıkları dil öğretim yöntemleri nelerdir? 4. İlkokul İngilizce dersine giren sınıf ve branş öğretmenleri öğrenci seviyesine göre eğitim yapabilmek için ne gibi teknikler kullanmaktadır? 5. İlkokul İngilizce dersine giren sınıf ve branş öğretmenleri ne gibi değerlendirme yöntemleri kullanmaktadır? Araştırma, doğası gereği nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırmada farklı okullarda görev yapan ilkokul İngilizce dersine giren sınıf ve branş öğretmenleriyle aynı konu üzerinde ve aynı amaç bağlamında görüşme yapılmıştır. Bu nedenle araştırmanın deseni durum çalışması desenlerinden olan iç içe geçmiş tek durum deseni olarak belirlenmiştir. Araştırmada ilkokul İngilizce dersine giren branş ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacı ile, çalışma grubunun belirlenmesinde, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada, uygulamanın yapılacağı okulların seçimi yapılırken araştırmacıların amacına uygun olan katılımcıların bulunduğu okullar seçilmiştir. Bu sebepten dolayı ilkokul düzeyinde 2,3 ve 4. sınıfların İngilizce dersine giren İngilizce branş ve sınıf öğretmeni olan okullarda çalışma yapılmıştır. İlkokul İngilizce dersine giren branş ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacı ile, veriler yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak toplanmıştır. Araştırmada ilkokul İngilizce dersine giren branş ve sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacı ile, yarı yapılandırılmış görüşme formu, veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmacılar görüşme sorularını hazırlarken öncelikle bu konuda daha önce yapılmış olan çalışmaları incelemiş ve başlangıçta 25 maddeden oluşan bir görüşme sorusu hazırlanmıştır. Daha sonra 25 maddeden oluşan sorular, 5 alan uzmanı akademisyen tarafından incelenmiş ve katılımcılara yönelik olarak amaca hizmet eden 6 soruya indirilmiştir. Araştırmanın geçerliliğini sağlamak için uzman görüşünden geçen sorular, katılımcılara uygulanmıştır. Araştırmanın güvenilir ve inandırıcı olması için katılımcıların istekli olması göz önünde bulundurulmuş ve kayıt altına alınan veriler katılımcılar tarafından teyit edilmiştir. Ayrıca araştırmanın güvenirliğini artırmak için katılımcılardan elde edilen veriler ile bulguların tutarlılığı teyit edilmiştir. Bunun için ise

görüşme formunun geliştirilmesinde kullanılan temel çerçeve ile birbirine uyumluluğu devamlı olarak kontrol edilmiştir. Araştırmanın görüşme soruları, katılımcılara aynı araştırmacı tarafından jest, mimik ve tonlamalara dikkat edilerek aynı tarzda sorulmuştur. Araştırma soruları, katılımcıların kendilerini rahat hissettiği ortamlarda ve verilerin korunacağı bir ortamda yapılmaya çalışılmıştır. Katılımcılar tarafından cevaplanan sorular not alma tekniği yardımı ile iki araştırmacı tarafından kayıt altına alınmıştır. Daha sonra katılımcıların vermiş olduğu cevaplar araştırmayı yürüten araştırmacılar tarafından çözümlenmiştir. Bu veriler araştırmacılar tarafından temize çekilmiş ve doğruluğu sağlanmıştır. Katılımcıların vermiş olduğu cevapların bir kısmı araştırmanın bulgular bölümünde alıntı yapılarak verilmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; İlkokul sınıf ve ilkokul kademesinde İngilizce dersine giren branş öğretmenleri, İngilizce dersini verebilmek için kendilerini yeterli bulmadıkları, İngilizce branş öğretmenlerinin öğrencilerin seviyesine inemediği, ilkokulda bulunan İngilizce dersinin gerekli ve öğrencilerin yararına olduğu, hem İngilizce branş hem de sınıf öğretmenlerinin üniversitede ilkokul düzeyinde ders almadıkları ve MEB tarafından herhangi bir eğitim, seminer, kurs vb. eğitimlere katılmadıkları, ilkokul düzeyinde verilen İngilizce ders programlarının öğrencilerin seviyesine uygun olduğu, derslerin oyun, drama ve teknolojik aletlerin kullanılarak yapıldığı, daha çok derslerde, ders kitapları ve kes yapıştır tarzı etkinlikleri kullandıkları, öğrencilerin değerlendirilmesi sürecinde, süreç değerlendirme yöntemini seçtiklerini, ilkokul düzeyinde bulunan İngilizce ders saatlerinin yetersiz olduğunu ve öğrencilerin İngilizce dersini sevmeleri için öncelikle kendilerini öğrencilere sevdirdikleri ve daha sonra dersleri eğlenceli bir hale getirerek onlara sevdirdiklerini ifade etmişlerdir. Araştırmada sonuç olarak, ilkokul kademesinde İngilizce ders sayısının yetersiz olduğu, ders kitaplarının hazırlanırken hem Türkçe hem de İngilizce olarak hazırlanması gerektiği, üniversitelerde ilkokul kademesinde ders verebilecek düzeyde öğretmen eğitiminin yapılması gerektiği, öğretmenlerin kendilerini İngilizce dersi için kendilerini yetersiz hissettiği ve öğrencilerin sınavla değil performanslarıyla değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ingilizce, Sınıf Öğretmeni, İlkokul, Branş Öğretmeni

English for Primary Schools and Classroom Teachers' Opinions

Abstract

The aim of this research is to determine the opinions of the branch and classroom teachers who take English classes in primary schools. For this purpose, answers to the following questions were sought. Problem Sentence: What are the views of the branch and classroom teachers who take English class in primary schools? Sub Problems: 1. What are the views of teachers on teaching English at primary level? 2. To what extent do the class and branch teachers entering the primary school English class find themselves sufficient to teach in this age group? 3. What are the language teaching methods used by the class and branch teachers entering the primary school English class? 4. What kind of techniques do the classroom and

branch teachers attend to primary school English? 5. What kind of assessment methods are used by the class and branch teachers entering the primary school English class? The study was originally designed as a case study of qualitative research methods. In the research, an interview was conducted on the same subject with the class and branch teachers who entered the primary school English class working in different schools. Therefore, the pattern of the study was determined as one of the case study patterns. In order to determine the opinions of the branch and classroom teachers entering the primary school English class, the criterion sampling method from the purposive sampling methods was used to determine the study group. In the study, the schools where the participants were suitable for the purpose of the researchers were selected. For this reason, English and class teachers who attended English classes of grade 2, 3 and 4 at primary school were employed in schools. The data were collected using semi-structured interview forms in order to determine the views of the branch and classroom teachers entering the primary school English class. The semi-structured interview form was used as a data collection tool in order to determine the opinions of the branch and classroom teachers entering the primary school English course. While preparing the interview questions, the researchers first examined the previous studies on this issue and initially prepared an interview question consisting of 25 items. Then, the 25 questions were examined by 5 academician academicians and the questions were reduced to 6 questions. In order to ensure the validity of the research, the questions passed by the expert opinion were applied to the participants. The participants' willingness to make the research reliable and credible was taken into consideration and the recorded data were confirmed by the participants. In addition, the consistency of the findings with the data obtained from the participants was confirmed in order to increase the reliability of the research. For this purpose, the compatibility with the basic framework used in the development of the interview form has been continuously checked. The interview questions of the study were asked to the participants in the same way by paying attention to gestures, gestures and intonations by the same researcher. Research questions have been tried to be made in an environment where participants feel comfortable and in an environment where data is protected. The questions answered by the participants were recorded by two researchers with the help of the note-taking technique. Then, the answers of the participants were analyzed by the researchers. These data have been cleared and corrected by the researchers. Some of the answers given by the participants were quoted in the findings section of the study. Descriptive analysis technique was used to analyze the data obtained in the study. According to the findings of the study; In the primary school and elementary school English teachers who do not find themselves enough to give English courses, English teachers cannot reach the level of the students, English courses in the elementary school are necessary and for the benefit of the students. by any training, seminar, course etc. they do not participate in the trainings, they are suitable for the level of students in English at the elementary school level, the lessons are made by using games, drama and technological instruments, they use more lectures, textbooks and cut and paste activities, in the process of evaluation of students, they choose process evaluation method The students said that they didn't like the English lessons, and that they liked the students. As a result of the study, it is concluded that the number of English courses is insufficient in the primary school level, the course books should be prepared both in Turkish and in English, the teacher should be able to teach at the primary level in the

universities, the teachers feel themselves inadequate for their English course and the students should be evaluated by their performances and not by exams. The result is reached.

Keywords: English, Classroom Teacher, Primary School, Branch Teacher

İlkokuma-Yazma Öğretimi Sürecinde Karşılaşılan Güçlükler ve Başetme Stratejileri: Suriyeli Mülteciler Örneği

Ayten İflazoğlu Saban[1], **Serpil Keskin** [2], **Şehide Arslanhan**[3]

[1]Çukurova Üniversitesi
[2]Gazi Osman Paşa İlkokulu
[3]Kozan Bilim ve Sanat Merkezi
*Corresponding author: sehidearslanhan83@gmail.com

Özet

Amaç

Bu araştırmanın amacı, sınıfında Suriyeli öğrenci bulunan ilkokul birinci sınıf öğretmenlerinin okuma- yazma öğretimi sürecinde karşılaştıkları güçlükler ve bu güçlüklerle baş etme stratejilerini belirlemektir.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim öğretim yılında Adana ili Seyhan ile Yüreğir ilçelerinde görev yapan ve sınıfında Suriyeli öğrenci bulunan 16 ilkokul birinci sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizinde nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşleri "Ö.1,Ö.2,Ö.3…Ö.16" kodları kullanılarak düzenlenmiştir.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 15'i okula uyum sürecinde Suriyeli öğrencilerin sınıf içi iletişim kurma, 6'sı, yönergeleri takip etme, hazırbulunuşluk düzeyleri, kurallara uyma, tuvaletleri kullanma, arkadaş ilişkileri ve veli ile ilişki kurmada güçlük yaşandığını belirtmiştir. Bu güçlüklerle başetme stratejilerine bakıldığında, öğretmenlerden 10'unun arapça bilen öğrenci, öğretmen veya veli yardımı ile iletişim sorununu çözmeye çalıştığı,3'ünün oyunla iletişim kurmaya çalıştığı,3'ünün ise kuralları tekrar ederek öğrencilerin kurallara uymasını sağlamaya çalıştığı görülmüştür. Suriyeli öğrencilerinin ilkokuma yazma öğretimine hazırlık aşamasında, öğretmenlerden 8'i ders materyallerini doğru kullanmada (defterin doğru kullanma vb…), 5'i ise öğrencilerle iletişim kurmada güçlük yaşadığını belirtmiştir. Bu güçlüklerle başetme stratejilerine bakıldığında, 5 öğretmenin tekrara başvurduğu görülmüştür. Sesi hissetme ve tanıma sürecinde öğretmenlerin büyük bir kısmının görsel kartlar (11) ile görsel sunulardan (10) faydalandığı, yaklaşık yarısının sesin neyin sesine benzediğini buldurma (9) ile hikaye ve masallardan (8) faydalandığı görülmüştür. Bu uygulamaları seçme nedenleri sorulduğunda öğretmenlerden 5'i öğrenmenin somutlaştırılması ve kalıcığını sağladığı için bu uygulamalardan faydalandığını belirtmiştir. Öğretmenlerden 9'u öğrencilerin görsellerle sesleri eşleştirmede, 15'i sesi telaffuz etmede, 8'i sesin geçtiği kelimelere örnek verme ve cümlelerle görselleri eşleştirmede, 5'i sesi yazmada öğrencilerin güçlük yaşadığını belirtmiştir. Öğretmenlerden 13'ü tekrar yoluyla,2'si ise görsel kullanarak bu güçlüklerle başetmeye çalıştığını belirtmiştir. Öğretmenlerin 7'si Suriyeli

öğrencilerin sesten hece oluşturmada, 3'ü öğrencilerin sesi telaffuz etmede,2'si anlamlandırmada, 6'sı ise açık heceleri okumada, sesleri birleştirmede güçlük yaşandığını belirtmiştir. Öğretmenlerin 7'si tekrar yoluyla, 3'ü de görsel kullanma stratejileri ile bu güçlüklerle başetmeye çalıştığını belirtmiştir. Öğretmenlerden 11'i oluşturulan kelimeleri anlamlandırmada, 5'i hecelerden kelime oluşturmada, 4'ü ise kelimeleri okumada ve telaffuz etmede güçlük yaşandığını belirtmiştir. Öğretmenlerden 5' i görsel materyaller, 2'si ise tekrar ve somutlaştırma stratejileri ile bu güçlüklerle başetmeye çalıştığını belirtmiştir. Okuma yazma öğretimi sürecine yönelik öğretmenlerin 8'i görsel materyallerin arttırılması, 6'sı Suriyeli öğrencilerin öncelikle okul öncesi eğitim alması, 4'ü Suriyeli öğrencilere önce Türkçe öğretilmesi yönünde önerilerde bulunmuştur. Suriyeli öğrencilere okuma yazma öğretme sürecini neye benzetirsiniz sorusuna Öğretmenlerden 2'si "Yeni konuşmaya çalışan çocuğa", 2'si "Karanlık içinde bir eşya aramaya", 2'si "Bilinmeyen yerde yön ve yer bulmaya çalışmaya" benzetmiştir.

Sonuç

Öğretmenler Suriyeli öğrencilerin okula uyum sürecinde karşılaştıkları güçlükleri; iletişim kuramama, yönergeleri takip edememe, hazırbulunuşluk düzeylerinin yetersiz olması şeklinde sıralamışlardır. Öğretmenlerin arapça bilen öğrenci, öğretmen veya veli yardımıyla ve çocukların ortak dili olan oyunlarla bu güçlüklerle başetmeye çalıştıkları görülmüştür. Öğrencilerin ilkokuma yazmaya hazırlık sürecinde defterleri sondan başa doğru açtıkları ve sağdan sola doğru yazmaya çalıştıkları ve sesleri tersten yazmaya çalıştıkları görülmüştür. Sesi hissetme ve tanıma sürecinde öğretmenler en çok görsel kartlar, görsel sunular, sesin neyin sesine benzediğini buldurma gibi stratejilerden faydalanmışlardır. Bu uygulamaları dikkat çekici oldukları ve öğrenmenin somutlaştırılması, kalıcığı nedeniyle seçtiklerini dile getirmişlerdir. İlkokuma yazma öğretimi sürecinde Suriyeli öğrencilerin karşılaştıkları güçlükleri; görsellerle sesleri eşleştirememe, sesi telaffuz edememe, sesin geçtiği kelimelere örnek verememe, oluşturulan kelimeleri anlamlandıramama, hecelerden kelime oluşturamama, kelimeleri okuyamama ve telaffuz etmede zorlanma, uzun metinler oluşturamama, 'ı, i, o, ö,…' gibi sesli harfleri eksik yazma olarak sıralamışlardır. Suriyeli öğrencilerin özellikle arap alfabesinde olmayan "ö, o, ı, i, j, p, ü" seslerini tanımada zorlandıkları ve sesli harfleri yazmayı unuttukları görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin dil probleminden dolayı oluşturulan kelimeleri ve cümleleri anlamlandırmada problem yaşadıkları görülmüştür. Öğretmenler yaşanan güçlüklerle başetme yollarını; görsel kartlar ve materyallerden yararlanma, kısa metinlerle çalışma, somutlaştırma ve tekrar yoluna başvurma şeklinde sıralamışlardır. Öğretmenler okuma yazma sürecine yönelik görsel materyallerin arttırılması, Suriyeli öğrencilerin öncelikle okul öncesi eğitim alması ve Suriyeli öğrencilere önce Türkçe öğretilmesi yönünde önerilerde bulunmuştur. Suriyeli öğrencilere okuma yazma öğretme sürecini neye benzetirsiniz sorusuna 7 öğretmen olumsuz, 8 öğretmen olumlu metafor üretmiştir.

Keywords: İlkokuma – Yazma Öğretimi, Suriyeli Mülteci Öğrenciler, Öğretimsel Sorunlar

The Difficulties Encountered in Teaching Literacy,and Strategies to Deal With These Difficulties: Sample of Syrian Students

Abstract

Objective

The aim of this research is to determine the strategies of coping with the difficulties and difficulties experienced by primary school teachers in the teaching literacy of the Syrian students in their class. Method: In this research, phenomenology design which is one of the qualitative research designs was used. The study group consisted of 16 first grade primary school teachers with Syrian students in their class working in Seyhan and Yüreğir districts of Adana province in the 2017-2018 academic year. In this research, semi-structured interview form developed by the researchers was used to collect data. Qualitative data were analyzed by using content analysis technique. The opinions of the teachers who participated in the research were arranged as… Ö.1, Ö.2, Ö.3 'Ö.16' codes. Findings: 15 of the teachers who participated in the research stated that there were difficulties in establishing communication in the classroom, 6 of them, following the instructions, readiness levels, complying with the rules, using the toilets, establishing relationships with friends and relationship with parents. during the school adaptation stage. When looking at the strategies to deal with these difficulties, it was observed that 10 of the teachers tried to solve the communication problem with the help of students,teachers or parents who speak Arabic, 3 of them with the game and 3 of them repeated the rules and tried to ensure that students follow the rules. During the preparation process of the teaching literacy of the Syrian students, 8 of the teachers stated that they had difficulty using the course materials correctly and 5 of them in communicating with the students. When looking at the strategies to deal with these difficulties, it was observed that 5 teachers applied for repetition. In the process of feeling and recognizing the sound, it was observed that most teachers benefited from visual cards (11) and visual presentations (10), and about half of them find out what the sound looks like (9), stories and tales (8). When asked about the reasons for choosing these practices, 5 of the teachers stated that they benefited from these practices because it provides the e the concretisation and permanence of learning. 9 of the teachers stated that students had difficulty in matching the sounds with the visuals, 15 of them had difficulty in pronouncing the sound, 8 of them in giving examples to the words in which the sound passed, and matching the sentences with the images, 5 of them in writing the sound. 13 of the teachers stated that they were trying to deal with these difficulties by using repetition and 2 of them by using visual materials. İt was stated that had difficulty of the Syrian Students by 7 of the teachers in forming syllables from Sound, 3 of them in pronunciation of the sound, 2 of them in articulation, 6 of them in reading the open syllables and in combining the sounds. İt was stated that they were trying to deal with these difficulties by 7 of the teachers through repetition and 3 of them with using visual strategies. İt was stated that had difficulty by 11 of the teachers in making sense of the words formed, 5 of them in forming words from syllables, 4 of them in reading and pronouncing words. 5 of the teachers stated that they were trying to deal with these difficulties by using visual materials and 2 of them by repeatation and concretisation strategies. İn the process of teaching literacy 8 of the teachers made recommendations for increasing visual materials, 6 of them made recommendations for Syrian students to receive pre-school education, 4 of them made

recommendations for initially Syrian students to teach Turkish. To the question of what do you liken the process of teaching literacy to Syrian students, two of the teachers likened "the child trying to new speak ", two of them likened "looking for something in the dark", and two of them likened "trying to find direction and location in the unknown". Results: Teachers listed the difficulties that Syrian students encounter at school adaptation process as lack of communication, inability to follow instructions, and lack of readiness. It was observed that teachers try to deal with these difficulties with the help of students, teachers or parents who speak Arabic, and games with children's common language. During the preparation process for literacy, It was seen that the students opened the books from the end to the beginning, they tried to write from the right to the left and tried to write the sounds backwards. In the process of feeling and recognizing the sound, teachers most used strategies such as visual cards, visual presentations, and find out of what sounds like. They stated that they chose these practices because of the remarkable and the concretization and permanence of learning. Teachers listed the difficulties that Syrian students encounter at teaching literacy process as unable to match the sounds with visual, unable to pronounce the sound, unable to exemplify the words that sound has passed, unable to understand the words, unable to spell words from syllables, difficulty reading and pronunciation of words, unable to create long texts, 'ı,i, o, o,...' write like the vowels missing. It was observed that Syrian students had difficulty in recognizing the sounds "ö, o, ı, i, j, p, ü" and not in the Arabic alphabet. In addition, it was observed that students were problems in meaning of words and sentences created due to language problems. Teachers listed ways of to deal with the difficulties as experienced by using visual cards and materials, working with short texts, concretization and repeatation. Teachers were proposed to increase visual materials in the teaching literacy process, to receive pre-school education and in initially to teach Turkish to Syrian students. 7 teachers were produced negative metaphors and 8 teachers were produced positive metaphors for the question of what you would liken the process of teaching literacy to Syrian students.

Keywords: Teaching Literacy, Syrian Refugee Students, İnstructional Problems,

Lise Öğrencilerinin Okul Tükenmişliğinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Vahit Ağa Yıldız[1] *, **Durmuş Kılıç**[2]

[1]Hİlalkent 125. Yıl İlkokulu
[2]Atatürk Üniversitesi KKEF Temel Eğitim Bölümü
*Corresponding author: vahit442@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin okul tükenmişlik düzeylerini demografik ve eğitim sürecine yönelik değişkenler açısından incelemektir. Ayrıca eğitsel, sanatsal ve sportif uğraşıların olup olmaması ve geleceğe dönük amaçlarının olup olmamasının okul tükenmişliğini etkileyip etkilemediğini de incelemek amaçlanmıştır. Alan yazında bu alanda ve okul türünde pek çok çalışma olmasına karşın, öğrencilerin gelecek hedefleri ile sanatsal, sportif ve eğitsel uğraşılarının olup olmamasının bir değişken olarak ele alındığı çalışmalara rastlanamadığından, alan yazına katkı sunacağı düşünülmektedir. Araştırmanın temel soruları şu şekildedir: 1. Öğretmenlerin okul tükenmişlik düzeyleri nasıldır? 2. Öğrencilerin okul tükenmişlik düzeyi; a. Cinsiyete b. Okul Türüne c. Sınıf Düzeyine d. Okul dışı sanatsal, sportif veya eğitsel bir kurs alıp almadığına e. Gelecekte sahip olmak istediği bir meslek olup olmadığına, f. Gerçekleştirmek istediği önemli bir amacının olup olmamasına, göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Araştırmada, öğrencilerin tükenmişlik düzeylerini belirli değişkenler açısından incelediği için tarama modeli olarak düşünülmektedir. Araştırmanın evreni, Erzurum ili merkez ilçeleri olan Aziziye, Yakutiye ve Palandöken ilçelerine bağlı farklı türdeki liselerin öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise 2'si imam hatip, 4'ü Anadolu lisesi olmak üzere 6 farklı lisede öğrenim gören öğrencilerden tabakalı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş 489 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Bu öğrenci grubu, 381 kız ve 108 erkek öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin 147'si 9. Sınıf, 116'sı 10. Sınıf, 141'i 11. sınıf ve 85'i 12. Sınıfta öğrenim görmektedir. Araştırma kapsamında, ölçme aracı olarak 489 lise öğrencisine Salmela-Aro, Kiuru, Leskinen ve Nurmi (2009) tarafından geliştirilen; Çam ve Öğülmüş (2017) tarafından Türkçe uyarlaması yapılmış olan Okul Tükenmişlik Envanteri uygulanmıştır. Bu ölçek 9 madde ve tek boyuttan oluşmaktadır. Ölçek formları, uygulandıktan sonra google formlar üzerinde oluşturulan elektronik form aracılığıyla tablolaştırılmıştır. Ölçeğin maddelerinin dışında değişken olarak cinsiyet, okul türü, sınıf düzeyi bilgileri alınmıştır. Ayrıca herhangi bir sanatsal, sportif veya eğitsel kurs alıp almadıkları; gelecekte sahip olmak istedikleri bir mesleğin olup olmadığı ve gerçekleştirmek istedikleri önemli bir amaçlarının olup olmadığı da öğrencilere sorulmuştur. Okul tükenmişlikleri hem genel olarak hem de alt boyutlar açısından betimsel istatistiki tekniklerle çözümlenmiştir. Öğrencilerin okul tükenmişlik düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı Mann Whitney U testiyle belirlenmiştir. Öğrencilerin okul tükenmişliklerinin

okul türü ve sınıf düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığı ise Kruskal Wallis H Testi ile belirlenmiştir. Ayrıca tükenmişlik düzeylerinin herhangi bir eğitsel, sanatsal veya sportif kursa gidip gitmediklerine göre; gelecekte sahip olmak istedikleri bir mesleğin olup olmadığına göre ve gerçekleştirmek istedikleri önemli bir amaçlarının olup olmadığına göre farklılaşıp farklılaşmadığı da Mann Whitney U testi ile çözümlenmiştir.

Bulgular

Araştırmada, öğrencilerin tükenmişlik düzeylerinin orta düzeyde olduğu görülmüştür (Ortalama= 3,005). Okul türü açısından bakıldığında, okul tükenmişliğinin imam hatip lisesi öğrencileri lehine farklılaştığı görülmüştür. Sınıf düzeyi açısından incelendiğinde, okul tükenmişliğinin 12. Sınıf öğrencileri lehine farklılaştığı görülmüştür. Herhangi bir kursa gidip gitmediklerine göre ve herhangi bir amaçlarının olup olmamasına göre öğrencilerin okul tükenmişliklerinin farklılaşmadığı görülmüştür. Mesleki hedeflerinin olup olmama durumuna göre bakıldığında, okul tükenmişliğinin meslek hedefi olmayanların lehine farklılaştığı görülmüştür.

Sonuç

Öğrencilerin okul tükenmişliğinin genel olarak orta düzeyde olduğu görülmüştür. Araştırma yapılan iki okul türünden imam hatip lisesi öğrencilerinin tükenmişliğinin Anadolu Lisesi öğrencilerine göre yüksek çıkması, alan derslerinin yoğunluğu, sanatsal ve sportif derslerin daha az olması gibi nedenlerden kaynaklanmış olabilir. 12. Sınıf öğrencilerinin tükenmişlik düzeyinin diğer sınıflara göre yüksek çıkması öğrencilerin sınav kaygıları nedeniyle aile ve okul tarafından veya içsel olarak hissettikleri baskıdan kaynaklanmış olabilir. Mesleki olarak bir hedefe sahip olmanın okul tükenmişliğini azalttığı söylenebilir. Bu açıdan öğrencilere mesleki rehberlik yapmanın ve çocukların bir mesleğe yönelik hedefler oluşturmasının yararlı olacağı söylenebilir. Öğrencilerin geleceğe yönelik amaçları ve katıldıkları kurslar açısından tükenmişlikleri anlamlı bir şekilde farklılaşmamıştır. Bunun gruplar arası örneklem büyüklüğünden kaynaklandığı düşünülmektedir. Dolayısıyla uygun örnekleme ile belirlenecek öğrencilerle daha geniş katılımlı bir araştırma yapılması önerilebilir.

Keywords: Okul Tükenmişliği, Lise, Tükenmişlik

Investigation of School Bornout of High School Students in Terms of Different Variables

Abstract

Purpose

The aim of this study is to investigate the school burnout levels of high school students in terms of variables related to demographic and educational process. In addition, whether educational, artistic and sporting engagements and whether they have future goals affect school burnout. Although there are many studies in this field and school type in the literature, it is thought that it will contribute to the literature because it is not possible to find out a study about whether the students' future goals, artistic, sportive and educational activities are considered as a variable. The main questions of the research are as follows: Does it significantly differ according to: 1. What are the teachers' school burnout levels? 2. School

burnout level of students; a. School type b. To class level c. Whether she / she takes an artistic, sporting or educational course outside the school d. Whether there is a profession that she wants to have in the future, f. Whether or not it has an important purpose to be realized. Method In the research, it is considered as a screening model because it examines the burnout levels of the students in terms of certain variables. The universe of the research consists of the students of different types of high schools in the central districts of Erzurum province, Aziziye, Yakutiye and Palandöken. The sample of the study consisted of 489 high school students determined by stratified sampling method from 6 high school students. 147 of the students are 9th grade, 116 are in the 10th grade, 141 are in the 11th grade and 85 are in the 12th grade. Within the scope of the research, The School Burnout Inventory, developed by Salmela-Aro, Kiuru, Leskinen and Nurmi (2009) and adapted to Turkish by Çam and Öğülmüş (2017), was applied 489 high school students. This scale consists of 9 items and one dimension. Scale forms are tabulated using the electronic form created on google forms after they are applied. Apart from the items of the scale, variables such as type of school, and class level were taken. It also received from students whether join any artistic, sporting or educational courses;, whether they want to have a profession they want to have in the future and whether they have an important goal they want to realize. School burnout has been solved by descriptive statistical techniques. Mann Whitney U test was used to determine whether school burnout levels differ according to gender. Kruskal Wallis H Test was used to determine whether the school burnout of the students differ according to school type and grade level. Also, whether the levels of burnout go to any educational, artistic or sporting course; and whether or not they have a job that they want to have in the future and whether they differ according to whether they have a significant purpose or not, they were also analyzed by the Mann Whitney U test. Findings In the study, the burnout levels of the students were found to be moderate (Average = 3.005). In terms of the type of school, it was observed that school burnout differed in favor of students of imam hatip high school. In terms of grade level, school burnout differed in favor of grade 12 students. It was seen that school burnout of students did not differ according to whether they join any course and whether they have any goals. According to the occupational goals, school burnout differed in favor of the students who have an occupational goal. Result It was observed that the school burnout of the students was generally moderate.The high degree of burnout of the students of Imam Hatip high school compared to the students of Anatolian High School may be due to the fact that the intensity of the field courses and the less artistic and sporting lessons are less. The high level of burnout level of Grade 12 students may be caused by the pressure of the students or the school because of their anxiety. It can be said that having a professional goal decreases school burnout. In this respect, it can be said that it is beneficial to provide vocational guidance to the students and to create goals for children. The burnout of the students in terms of their future goals and the courses they attended did not differ significantly. It is thought that this is due to the difference in sample between groups. Therefore, it may be suggested to conduct a more extensive research with the students determined by convenience sampling.

Keywords: School Bornout, High School, Bornout

Öğretmen Motivasyon Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Vahit Ağa Yıldız[1] *, **Adnan Taşgın**[2]

[1]Hİlalkent 125. Yıl İlkokulu
[2]Atatürk Üniversitesi KKEF Eğitim Programları ve Öğretimi ABD
*Corresponding author: vahit442@gmail.com

Özet

Amaç

Eğitim ortamlarının istendik amaçlara ulaşması için eğitimin paydaşlarının her yönüyle incelenmesi gerekmektedir. Eğitimin paydaşlarının yalnızca bilişsel ve davranışsal yönüyle değil duyuşsal yönüyle de ele alınması, başarılı bir eğitim sürecinin ön koşuludur. Eğitim ortamının temel unsuru olan öğretmenlerin duyuşsal gereksinimlerinin karşılanması ve dikkate alınması önem arz etmektedir. Öğretmenler söz konusu olduğunda, akla gelen duyuşsal kavramlardan birisi de motivasyondur. Alan yazında öğretmen motivasyonunu çeşitli boyutlarıyla ölçmek üzere geliştirilmiş pek çok ölçek geliştirme çalışmasına rastlanmıştır. Bunların çoğunluğu içsel ve dışsal motivasyon olarak iki boyuttan veya aynı çerçevede üç veya dört boyuttan oluşmaktadır. Öğretmenlerin hem okul ortamına, hem de farklı boyutlara ilişkin motivasyonunun ele alınması önem arz etmektedir. Bu çalışma, öğretmenlerin motivasyonunu farklı boyutlarıyla ölçebilecek bir ölçeğin geliştirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Bu araştırmanın çalışma grubu, Erzurum ilinin beş ilçesine bağlı anaokulu, ilkokul, ortaokul ve liselerde çalışan 617 öğretmenden oluşmaktadır. İlk olarak ön uygulama için 55 öğretmene, daha sonra açımlayıcı faktör analizi ve güvenirlik analizleri için 273 öğretmene ve doğrulayıcı faktör analizi yapmak üzere 289 öğretmene uygulama yapılmıştır. Katılımcılar maksimum çeşitlilik örneklemesi yapılarak belirlenmiş 33 farklı branştan öğretmenlerden oluşmaktadır. Ölçeğin geliştirilme sürecinin tüm aşamalarında alan uzmanları ve dil uzmanlarından destek alınmıştır. Hazırlanan ölçeğin yapı geçerliğinin incelenmesi için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Elde edilen verinin faktör analizine uygunluğunun ve örneklem büyüklüğünün yeterli olup olmadığının testi için kullanılan KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) testi değeri .939 olarak bulunmuş ve kullanılan örneklemin yeterli olduğu belirlenmiştir. Bartlett's Sphericity testi sonucu ($\chi 2$=9549,7; p=.000) verinin faktör elde edilmek için uygun olduğunu göstermiştir. Daha sonra veri temel bileşenler analizine tabi tutulmuştur. AFA'dan elde edilen yapıyı sınamak için doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Ölçeğin güvenirlik analizleri için ise Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ve iki yarı güvenirlik katsayısı hesaplamaları yapılmıştır.

Bulgular

Temel bileşenler analizi sonucu aday ölçekte bulunan 44 maddenin tümünün uygun faktör yükü aldığı görülmüştür. Ancak açımlayıcı faktör analizi sonucunda iki farklı alt boyuttaki faktör yükü arasında .10'dan daha az fark bulunan binişik maddelerin çıkarılması, tek boyutta

3’ten az maddenin yük almaması ölçüt alınmış olup 12 madde çalışma dışı bırakılmış, toplam varyansın %63,26’ini açıklayan ve üç boyuttan oluşan ölçek formuna ulaşılmıştır. Bu aşamada KMO ve Bartlett testi sonuçları (KMO= .936, $\chi 2$ =7101 (p=.000) şeklinde elde edilmiştir. Daha sonra doğrulayıcı faktör analizi sonucunda düşük faktör yüküne sahip olan 4 madde daha çalışma dışı bırakılmıştır. Böylece 28 maddeden ve 3 faktörden oluşan bir yapı elde edilmiştir. Yapılan DFA sonucunda birinci faktörde yer alan on bir maddenin .78 ile .91 arasında; ikinci faktörde yer alan on maddenin .63 ile .79 arasında; üçüncü faktörde yer alan yedi maddenin .47 ile .85 arasında değişen standart çözüme sahip olduğu bulunmuştur. Ölçeğin son haline ilişkin alfa güvenirlik katsayısı .94 ile oldukça yüksek bir değer almıştır. Ayrıca iki yarı güvenirlik analizi sonucunda Spearman-Brown korelasyon değeri .87 olarak hesaplanmış olup, iki yarı güvenirlik katsayıları 1.yarı= .91 ve 2.yarı= .90 olarak hesaplanmıştır.

Sonuç

Bu çalışmada, öğretmen motivasyonlarını çeşitli boyutlarıyla ele alan bir ölçek geliştirilmiştir. Yapılan açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri sonucunda üç boyutlu ve 28 maddeden oluşan bir ölçek formu elde edilmiştir. Ölçek; 11 maddeden oluşan “okul yönetimi”, 10 maddeden oluşan “mesleki doyum ve kişisel gelişim” ile 7 maddeden oluşan “öğretim süreci ve öğrenciler” boyutlarından oluşmaktadır. Yapılan geçerlik ve güvenirlik analizlerinden elde edilen değerler, ölçeğin ölçmeye çalıştığı yapıyı ölçmek için uygun olduğunu göstermektedir. Ölçeğin okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve liselerde çalışan farklı branşlardaki öğretmenlerin motivasyon düzeylerini ölçmek için uygun bir ölçek olduğu söylenebilir.

Keywords: Motivasyon, Öğretmen Motivasyonu, Ölçek Geliştirme

Teacher Motivation Scale: Validity and Reliability Study

Abstract

Purpose

In order for educational environments to reach desired goals, all aspects of education’s stakeholders should be examined. It is a prerequisite for a successful education process to address not only the cognitive and behavioral aspects of education stakeholders but also their affective aspects. It is important to meet and take into account the affective needs of the teachers, which are the basic elements of the education environment. In the case of teachers, one of the sensory concepts that come to mind is motivation. In the literature, several scale development studies were developed to measure teacher motivation in various dimensions. The majority of these consist of two dimensions as intrinsic and extrinsic motivation, or three or four dimensions within the same framework. It is important to address the motivation of teachers both in the school environment and in different dimensions. This study was carried out to develop a scale that can measure the motivation of teachers with regard to different dimensions. Method The study group of this study consists of 617 teachers working in kindergarten, primary school, secondary and high schools in five districts of Erzurum province. Firstly, 55 teachers were applied for preliminary application, then 273 teachers for

exploratory factor analysis and reliability analyzes and 289 teachers for confirmatory factor analysis. Participants consisted of teachers from 33 different branches determined by maximum variation sampling method. Support was received from field experts and language experts at all stages of the development process of the scale. Exploratory factor analysis was performed to examine the construct validity of the prepared scale. The KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) test was used to test whether the data obtained was suitable for factor analysis and whether the sample size was sufficient. The result of the Bartlett,s Sphericity test was ($\chi2$=9549,7; p=.000) showed that the data were suitable for obtaining the factor. After, the data were subjected to basic component analysis. Confirmatory factor analysis was performed to test the structure obtained from EFA. For reliability analysis of the scale, Cronbach's alpha reliability coefficient and two-half reliability coefficient were calculated. Findings As a result of the main component analysis, it was seen that all of the 44 items on the candidate scale received the appropriate factor load. However, as a result of the exploratory factor analysis, it was determined that there was less than .10 difference between the factor load in the two different sub-dimensions, and the item size was not less than 3 in one dimension and 12 items were excluded from the study and 63.26% of the total variance was excluded. and a three-dimensional scale form. KMO and Bartlett test results were obtained at this stage (KMO = .936, $\chi2$ = 7101, p = .000), and 4 items with low factor load were excluded from the study. As a result of the DFA result, eleven items in the first factor were between .78 and .91, the ten items in the second factor ranged from .63 to .79, and the seven items in the third factor ranged from .47 to .85. The alpha reliability coefficient of the last scale of the scale was found to be quite high with .94, and the Spearman-Brown correlation value was calculated as .87 as a result of the two-half reliability analysis, and the two-half reliability coefficients were calculated as. part 1= .91 and part 2. = .90. Result In this study, a scale has been developed that deals with teacher motivations in various dimensions. As a result of the exploratory and confirmatory factor analyzes, a three-dimensional and 28-item scale form was obtained. Scale constisted of school management , which consists of 11 items; professional satisfaction and personal development, which consists of 10 items and teaching process and students, whitch consist of 7 items. The values obtained from the validity and reliability analyzes show that the scale is suitable for measuring the structure which is trying to measure. It can be said that the scale is an appropriate scale to measure the motivation levels of teachers in different branches working in pre-school, primary, secondary and high schools.

Keywords: Motivation, Teacher Motivation, Scale Development

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Birleştirilmiş Sınıfa İlişkin Algılarının Metaforik İncelenmesi

Serkan Aslan[1] *, **Mevlüt Gündüz**[2]

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi
[2]Süleyman Demirel Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü
*Sorumlu yazar: serkanaslan@sdu.edu.tr

Özet

Birden fazla sınıfın bir derslikte tek öğretmen yönetiminde eğitim öğretim görmesine dayalı sisteme birleştirilmiş sınıf denir (Samancı, 2015). Birleştirilmiş sınıf uygulaması gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkede görülmektedir (Kazu & Aslan, 2011). Türkiye'de de birleştirilmiş sınıf uygulaması özellikle kırsal bölgelerde yaygın olarak görülmektedir. Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenler, öğretmenlik görevinin yanı sıra idarecilik görevi de alabilmektedirler. Ayrıca birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenler, bahçıvanlık, temizlik, boya-badanacılık vb. görevleri de yürütebilmektedirler. Bu bakımdan, birleştirilmiş sınıflarda görev yapmak oldukça zor denilebilir. Sınıf eğitimi anabilim dalında dördüncü sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarına birleştirilmiş sınıflarda öğretim adı altında ders verilmektedir. Bu derste öğretmen adaylarına birleştirilmiş sınıf uygulamasının ne olduğu, birleştirilmiş sınıfın nasıl oluşturulduğu, birleştirilmiş sınıflarda öğretme-öğrenme süreci, ölçme-değerlendirme vb. ile ilgili bilgi verilmektedir. Sınıf öğretmenliği anabilim dalından mezun olan öğretmen adaylarının ataması daha çok birleştirilmiş sınıf uygulamasının olduğu okullara yapıldığı bilinmektedir. Bu bakımdan lisans dönemindeyken öğretmen adaylarının birleştirilmiş sınıf ile ilgili olumlu bir algıya sahip olmaları önem arz etmektedir. Çünkü öğretmen adaylarının birleştirilmiş sınıfa yönelik olumlu algıları olması durumunda göreve başladıklarında öğretme-öğrenme sürecini etkili bir şekilde düzenleyebilecekleri düşünülmektedir. Bu nedenle, bu çalışmada öğretmen adaylarının birleştirilmiş sınıfa yönelik algıları metaforlar yoluyla ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Birleştirilmiş Sınıf, Metafor, Öğretmen Adayı.

Sınıf Öğretmenlerinin Matematiksel Problem Çözme Tutumlarının İncelenmesi

Özge Uzunlar[1] *, **Gökhan Özsoy**[1]

[1]Ordu Üniversitesi

*Sorumlu yazar: ozgeuzunlar52@gmail.com

Özet

Yaşadığımız çağın, bilgi ve teknoloji çağı olduğu düşünüldüğünde çağımızın getirileri eğitim sistemimizin hedeflerinin yeniden düzenlenmesine neden olmuştur. Nitelikli eğitim ve akademik başarı amaç haline gelmiştir. Günümüzde pek çok ölçütün bir arada kullanıldığı değerlendirmeler, öğrencilerin başarısını dolaylı yoldan ölçme yoluna gitmiştir. Uluslararası alanda yapılan akademik sınavlar öğrenci başarısını global ölçüde test etmeye çalışmaktadır. (Akyüz & Pala, 2010) araştırmalarında 2003 yılında Uluslararası Öğrenci Başarısı Belirleme Programı (PISA) sonuçlarını inceleyerek öğretmen tutumlarının öğrenci başarısı üzerindeki etkisini araştırmıştır. Araştırmada öğretmen tutumlarının, öğrencilerin matematik dersindeki öz güvenlerini ve matematiğe karşı tutumlarını etkilediği belirtilmiştir. (Başpınar, 2015) Öğrencilerin, matematiğe ilişkin duygu ve düşüncelerini 'öğretmen, öğrenci, okul, ders' kavramlarıyla bir çerçeve oluşturduğu ve temelde sınıf öğretmenin yer aldığını belirtir. Problem çözme, matematiğin ve matematiksel çalışmaların ivme aracı olarak görülmektedir. Bu araştırmada; sınıf öğretmenlerinin matematiksel problem çözme tutumları incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Ordu ve Hakkari İl'inde görev yapmakta olan 400 sınıf öğretmeni, oluşturmaktadır. Araştırmada betimsel araştırma tekniklerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Örneklem, basit seçkisiz örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme yöntemi olarak belirlenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin matematiksel problem çözme tutumlarını belirlemek için; Whitaker tarafından 1976'da geliştirilen Matematiksel Problem Çözme Tutum Ölçeğinin Türkçeye uyarlaması yapılmıştır. (Whitaker, 1982). Cronbach's Alpha değeri 0.88 olarak hesaplanmıştır. Matematiksel Problem Çözme Tutum Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanarak uzman görüşüne sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Problem Çözme, Matematik, Tutum

Examination of Classroomteachers Mathematical Problem Solving Attitudes

Abstract

Benefits of our age has led to the reorganization of the goals of our educational system because our age is knowledge and technology age. Qualified education and academic achievement have become the goal. At the present time, evaluations of many gauge coexistence have led to indirect measures of the success of students. Academic exams which is done on the international area try testing students achievement globally. (Akyüz and Pala, 2010) She researched the effects of teacher attitudes on student achievement by examining the

results. The Programme for International Student Assessment (PISA) in 2003. The research also showed that teacher attitudes affected students self-confidence in mathematics and their attitudes towards mathematics. (Başpınar, 2015) It is stated that the students feelings and thoughts about math form a framework with the concepts of ‘teacher, student, school, lesson’ and on the basis of this is the class teacher. (Başpınar, 2015) indicates that the students feelings and thoughts about math form a framework with the concepts of ‘teacher, student, school, lesson’ and basically the classroom teacher takes place. Problem solving is seen as an instrument of acceleration of mathematics and mathematical studies. In this study; mathematical problem solving attitudes of classroom teachers are examined. The study group consists of 400 teachers who has worked in Ordu and Hakkari as classroom teachers. General survey model which is one of descriptive research techniques was used in the research. Stratified sampling method which is one of simple random sampling methods was selected as sample. To determine the mathematical problem solving attitudes of classroom teachers, Mathematical Problem Solving Attitude Scale that developed by Whitaker in 1976 was adapted to Turkish language. (Whitaker, 1982). Cronbach’s Alpha value was calculated as 0.88. ‘Mathematical Problem Solving Attitude Scale’ was adapted to Turkish and presented to the expert.

Keywords: Problem Solving, Mathematics, Attitude

Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenci Velilerine Yönelik Metaforik Algıları

Uğur Çiftçi[1] *, **Erol Erdem**[1]

[1]MEB

*Corresponding author: ugrciftci@hotmail.com

Özet

Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin, öğrenci velilerine yönelik algılarını tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 Eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş İli, Pazarcık İlçesinde yer alan ilkokullarda görev yapan 78 tane sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma gurubu tesadüfi örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin belirlenen kavrama ilişkin metaforik algılarını tespit etmek amacıyla açık uçlu bir sorudan oluşan form kullanılmıştır. "Öğrenci velisi…….gibidir; çünkü……," formatında sorulan sorularda, sınıf öğretmenlerinden boşlukların doldurulması istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda 78 tane metafor geliştirilmiştir. Tespit edilen bu metaforlar beş kategoriye ayrılmıştır. Canlı varlıklar, insana ait bir özellik, nesne, kategorileri, tüm metaforların yaklaşık % 77'sini kapsamaktadır. Bu durumdan yola çıkarak; sınıf öğretmenlerinin, öğrenci velileri hakkındaki metaforik algılarının genel olarak olumlu ve onure edici olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Keywords: Anahtar Kelimeler: Metafor Analizi, Öğrenci Velisi, Sınıf Öğretmeni

Metaphorical Perceptions of Primary Scholl Teachers

Abstract

In this study, it was aimed to determine the perceptions of the primary school teachers about the parents of the students. The study group consisted of 78 primary school teachers working in primary schools located in Pazarcik district of Kahramanmaras province in the academic year 2018-2019. The study group was determined by random sampling method. In order to determine the metaphorical perceptions of the classroom teachers about the concept, an open-ended question was used. "Parent of student ……. like this; because……," in the format of the questions asked, the class teachers were asked to fill in the gaps. The data were analyzed by content analysis method. As a result of the analysis, 78 metaphors were developed. These metaphors are divided into five categories. Living beings, human characteristic, object, category covers approximately 77% of all metaphors. Based on this situation; It has been concluded that the metaphoric perceptions of the class teachers about the parents of the students are generally positive and satisfactory.

Keywords: Key Words: Metaphor Analysis, Parent of Students, Primary Scholl Teacher

Sınıf Öğretmenlerinin Yansıtıcı Düşünme Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi

Gülşah Batdal Karaduman[1] *, **Derya Çölaşan Marangoz**[2]

[1]İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: gulsah@istanbul.edu.tr

Özet

Amaç

Düşünme ile ilgili tanımlara bakıldığında, düşünmenin çok yönlü olduğu, problem çözme ve karar vermeyi içerdiği, içinde birçok zihinsel işlemin yer aldığı, amaçlı ve sorgulamaya dayanan, inançların oluşumuna temel oluşturan, bilinçli deneyimleri kapsayan ve bireye özgü özellikler taşıyan bir süreç olduğu görülmektedir. Yansıtıcı düşünme, bireyin öğretme ya da öğrenme yöntemi ve düzeyine ilişkin olumlu ve olumsuz durumları ortaya çıkarmaya ve sorunları çözmeye yönelik düşünme sürecidir. Farklı görevler farklı düşünme biçimlerini gerektirdiğinden, birçok farklı şekilde düşünme yeteneğine sahip olmak önemlidir. Üst düzey düşünme becerilerine hâkim olma sürecine iyi bir başlangıç, tüm düşünme becerilerini ve süreçlerini ve bunların birbirleriyle nasıl ilişki kurdukları tam olarak anlamaktır. Yansıtıcı düşünme, herhangi bir düşüncenin ya da varsayılan bilginin, onu destekleyen temeller ve ortaya çıkabilecek sonuçları ışığında aktif, ısrarcı ve dikkatli bir şekilde göz önünde tutulmasıdır. Yansıtıcı uygulama ise, eylemlerimiz (hareket ve uygulamalarımız) üzerine odaklanarak onları geliştirme amaçlı düşünme olarak tanımlanabilir. John Dewey ile başlayarak, yansıma nosyonu neredeyse bir asırdır incelenmiştir. İlk olarak bulgularını eğitim mesleğine yansıtma üzerine bağlayan Dewey'di. Dewey (1933), özellikle kendiliğinden ve rutin olarak değil, kasıtlı olarak uygulamalarını yansıtan öğretmenlere olan ihtiyacı belirtmiştir. Öğretmenlerin çalışmalarının karmaşık olduğunu ve derin ve temel yansıtıcı uygulamalar gerektirdiğini ileri sürmüştür. Okullar karmaşık örgütlerdir, bu nedenle okulları geliştirmek ve okullarda değişim yaratmak birçok alanda beceriye sahip eğitimciler gerektirir. Eğitimcilerin sürekli profesyonel gelişimlerini sağlamak amacıyla öğrenmelerini içselleştirmeleri için farklı yöntemlere ihtiyaç vardır. Bir okuldaki yönetici ve eğitimcilerin tutum ve davranışlarında değişiklik yapmak için önce düşünme biçimlerini değiştirmek gerekir. Değişimi en başarılı şekilde gerçekleştiren okullar öğrenen örgütlerdir. Yansıtıcı uygulama ise, öğrenen örgütün ayrılmaz bir parçası olarak değişim sürecinde çok etkili bir rol oynamaktadır. Yansıtıcı düşünme becerisine sahip olan öğretmenler, öğrencilerinin de bu çerçevede düşünce geliştirmesine rehberlik edebilirler. Yansıtma sayesinde sınıf ve pratik deneyim anlamlı hale gelir. Yansıma, öğrenme sürecinin doğal ve temel bir parçasıdır. Yansıma sonuçları somuttur; öğrenme sürecindeki değişiklikler görülebilir ve hissedilebilir. Ödevler daha düşünceli, daha derin ve daha dolu bir anlayışla sonuçlanır. Öğrenciler öğrenmeye daha anlamlı bağlantılar getirirler. Yansıtıcı düşünme, daha becerikli, eleştirel düşünceye açık, dogmatik düşüncelerden ve önyargılardan uzak ve anlayışlı öğretmenlerin yetiştirilmesinde bir araçtır. Yansıtıcı öğretmenler, hem öğrenci davranışlarını gözlemleyerek hem de kendi davranışlarına içsel bakışla sürekli olarak öz değerlendirme yaparlar.

Öğretmenlerin, yansıtıcı uygulayıcılar olarak gelişimlerine yardımcı olmak için akran gözlemi yapmaları önemlidir, böylece yansıtıcı süreçlerini geliştirebilirler. Öğretmenlerin yansıtıcı olmasına yardımcı olacak birçok yaklaşım vardır. Yansıtıcı aktiviteler öncelikle kişisel durumlara odaklanabilir. Bunlar, kişinin kendisini tanımasına, gelişmesine ve şekillendirmesine yardımcı olur. Yansıtma yetenekleri ve deneyimleri kişiye özgüdür. Yansıtıcı düşünme becerisi, bireyin düşünme ve öğrenme süreçlerine ilişkin farkındalığına ek olarak, bu süreçlerdeki zayıf ve güçlü yönleri belirlemesi ve geliştirmek için planlama yapmasını gerektiren bir tür kendini değerlendirme becerisidir. Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme düzeyleri cinsiyet, mesleki kıdem, mezun olunan okul türü ve çalışılan okul türü (özel-devlet) değişkenleri açısından incelenmiştir.

Yöntem

Yansıtıcı düşünmeye yönelik öğretmen görüşlerinin bu değişkenlere göre farklılık oluşturup oluşturmadığını belirlemek için yapılan betimsel bir çalışmadır. Doğan- Dolapçıoğlu (2007) tarafından geliştirilen sınıf öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme düzeylerini belirleme ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgiler formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın sonunda, sınıf öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme düzeylerinin "Sıklıkla" seviyesinde olduğu; bu düzeyin cinsiyet, mesleki kıdem, mezun olunan okul türüne göre farklılık göstermediği bulunmuştur. Çalışılan okul türünde ise özel okul lehine anlamlı farklılık görülmüştür. Öneriler Öğretmenlerin yansıtıcı düşünme düzeyiyle ilgili yapılacak yeni araştırmalarda örneklem sayısı daha geniş tutularak daha fazla öğretmene ulaşılabilir; böylece daha geçerli sonuçlar elde edilebilir. Bu araştırma sınıf öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda ilköğretimde ya da ortaöğretimde görev yapan branş öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme düzeyleri de araştırılabilir.

Keywords: Düşünme, Yansıtıcı Düşünme, Sınıf Öğretmeni

Evaluation of Reflective Thinking Levels of Classroom Teachers in Terms of Various Variables

Abstract

Aim

Considering the definitions related to thinking, it is seen that thinking is multi-faceted, includes problem solving and decision making, many mental processes involved, based on purposeful and questioning, forming the basis of beliefs, covering conscious experiences and having characteristics specific to the individual. Reflective thinking, it is the thinking process of the individual to reveal the positive and negative situations related to the method and level of teaching or learning and to solve the problems. Because different tasks require different ways of thinking, it is important to have the ability to think in many different ways. A good start in the process of mastering high-level thinking skills is to fully understand all thinking

skills and processes and how they relate to each other. Reflective thinking is the active, insistent and careful consideration of any thoughts or assumptions in light of the foundations that support it and the consequences that may arise. Reflective practice can be defined as thinking to develop them by focusing on our actions (our actions and practices). Beginning with John Dewey, the notion of reflection has been studied for almost a century. First, it was Dewey who tied his findings to reflecting on the profession of education. Dewey (1933) stated the need for teachers who deliberately reflected their practices, not spontaneously and routinely. Suggested that teachers' work is complex and requires deep and fundamental reflective practices. Schools are complex organizations, so developing schools and creating change in schools requires educators with skills in many areas. Different methods are needed for educators to internalize their learning in order to ensure their continuous professional development. To change the attitudes and behaviors of administrators and educators in a school, it is necessary to change their way of thinking first. Schools that perform the change most successfully are learning organizations. Reflective practice plays an effective role in the process of change as an integral part of the learning organization. Teachers with reflective thinking skills can also guide their students to develop their ideas in this context. Through reflection class and practical experience becomes meaningful. Reflection is a natural and essential part of the learning process. Reflection results are solid; changes in the learning process can be seen and felt. The assignments result in a more thoughtful, deeper and more complete understanding. Students bring more meaningful links to learning. Reflective thinking is a tool for educating teachers who are more capable, open to critical thinking, far from dogmatic thoughts and prejudices. Reflective teachers do self-assessment both by observing student behavior and internally with their own behaviors. It is important that teachers do peer observation to help their development as reflective practitioners, so they can improve their reflective processes. There are many approaches to help teachers become reflective. Reflective activities can primarily focus on personal situations. These help the person to know himself, to develop and to shape. Their reflection capabilities and experiences are personal. Reflective thinking is a kind of self-evaluation skill that requires the individual to plan and develop weaknesses and strengths in these processes in addition to their awareness of thinking and learning processes. Method In this research, the reflective thinking levels of the primary teachers were examined in terms of gender, professional seniority, type of school graduated and type of school (private-state) studied. It is a descriptive study to determine whether teachers' views on reflective thinking differ according to these variables. A data collection tool was used by developed Doğan-Dolapçıoğlu (2007) primary teachers' reflective thinking levels and the personal information form prepared by the researcher. Results At the end of the study, the reflective thinking levels of the primary teachers were found to be “Often” that level; it was found that this level did not differ according to gender, professional seniority and the type of school graduated. There was a significant difference in favor of the private school in the school type studied. Suggestions In the new researches about the reflective thinking level of the teachers, the number of samples can be extended and more teachers can be reached. thus more valid results can be obtained. This research was conducted with classroom teachers. In future studies, reflective thinking levels of branch teachers working in primary or secondary education can also be investigated.

Keywords: Thinking, Reflective Thinking, Classroom Teacher

Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Değer Kavramına İlişkin Metafor Algıları

Eyüp Bozkurt[1], **Metehan Karakaş**[1] *, **Zeynel Abidin Emir**[2]

[1]Fırat Üniversitesi

[2]Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

*Corresponding author: mthnkarakas@gmail.com

Özet

Toplumu etkileyen gelişmeler birçok konuyu etkilediği gibi eğitim alanını da etkilemektedir. Günümüzde okul ortamlarının değişmesi, okullarda sorunların artması, öğretmen ve öğrencilerin eğitim alanından uzaklaşmaları değer eğitiminin önemini artırmıştır. Değerler eğitiminde okullarda verilen eğitimin akademik bilgi kadar duygu ve düşüncelerin de eğitimin verilerek geliştirilmesi sağlanmaktadır. Değerler eğitimi bireyin değerleri açık bir şekilde öğrenmesidir. Değer kavramının literatürde birçok tanımı vardır. Değer kelimesi TDK "bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet" olarak tanımlamıştır. Değer kavramı günlük hayatımızda genellikle bir şeyin maddi karşılığı olarak kullanılmaktadır. Sosyal bilimler alanında ise değerin soyut bir anlamı vardır. Değerler, genellikle toplum tarafından benimsenen, sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel yargıların nasıl yaşamasını gerektiğini belirttiği tanımıyla kullanılır. Değerler, bireyin hayatının ve yaşam biçiminin temel taşlarından biridir. Değerler eğitiminde verilecek değerlerin alt dalları olarak ahlak, erdem, kişilik, huy ve karakter gösterilebilir. Ahlak kelimesi dilimize Arapçadan girmiştir. Köken olarak yaradılış ve huy anlamını taşımaktadır. Ahlak insanın doğuştan gelen ve ya eğitim ile sonradan da yöneltilebilen bir değer kavramıdır. Türkçede ahlak kavramının karşılığı bir bireyin toplumda uymak zorunda oldukları davranış biçimleri ve kurallarıdır. Ancak ahlak sadece bireyin toplumsal kurallara uyması değil aynı zamanda birey kendi içinde de belirli kurallara da uymasıdır. Erdem kelimesinin TDK'de ki karşılığı "ahlakın övdüğü iyi olma, alçak gönüllülük, yiğitlik, doğruluk vb. niteliklerin genel adı, fazilet" olarak belirtilmiştir. Erdem, bireyin yaşamında ahlaki değerlere uygun davranarak, doğru ve dürüst yaşamasını sağlar. Bireyin ahlak kurallarına uygun yaşamasını iyi erdem olarak adlandırılırken ahlak kurallarına uymayan ve dürüst yaşamayan bireyler ise kötü erdemli olarak adlandırılabilirler. Türkçe' de kişilik kelimesinin kökeni Latince olan "persona" kelimesine dayanmaktadır. Persona ise Antik Yunan zamanında tiyatrocuların yüzlerine taktığı maskenin adıdır. Kişilik bireyi başkalarından ayıran kendine özgü olan doğuştan gelen ve ya sonradan kazanılan özelliklerdir. İnsanlar doğuştan belirli kişilik özelliklerine sahip oldukları gibi hayatı yaşayarak çevresel ve psikolojik etkilerle birlikte yeni kişilik özellikleri de kazanabilirler. Konuşma tarzı, hal ve hareketleri, mimikleri, giyinme tarzı gibi özellikler bir bireyin kişilik özelliklerini belirlemede yardımcı olur. Huy kelimesi Farsça kökenli bir kelimedir. TDK huy kelimesinin anlamını "insanın yaradılış ve ruh özelliklerinin bütünü, mizaç, tabiat" ve "alışkanlık" olarak iki farklı şekilde belirtmiştir. Huy günümüzde genellikle "bireyin belirli özellikleri" ve ya "alışkanlık" anlamıyla kullanılmaktadır. Huy kelimesi anlam bakımından zengin bir içeriğe sahiptir. TDK karakter kelimesini "Bir bireyin kendine özgü yapısı, onu başkalarından ayıran temel belirti ve bireyin davranış biçimlerini belirleyen, üstün

ana özellik” ve “Bir kimsenin veya bir insan grubunun tutumu, duygulanma ve davranış biçimi” olarak tanımlamıştır. Bireyin karakter gelişimini biyolojik ve çevresel faktörler yönlendirmektedir. Araştırmanın Amacı: Bu araştırma sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin değer kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin değer kavramından algıladıklarını öğrenmek amacıyla yapılan bu çalışmada öğretmen adaylarının ahlak, karakter, erdem, kişilik ve huy kavramları hakkında ki görüşlerinin de alınması amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan olgubilim (fenomoloji) deseni kullanılmıştır. Çalışma Grubu: Araştırmanın çalışma grubu 2018/2019 Eğitim Öğretim Yılında Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 160 öğrenciden oluşturmaktadır. Verilerin Toplanması ve Analizi: Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan yapılandırılmış form kullanılmıştır. Bu formda sınıf öğretmeni adaylarından “Benim için değer …. gibidir, çünkü;…”, “Benim için ahlak …. gibidir, çünkü;…”, “Benim için karakter …. gibidir, çünkü;…”, “Benim için erdem …. gibidir, çünkü;…”, “Benim için kişilik …. gibidir, çünkü;…” “Benim için huy …. gibidir, çünkü;…” cümlelerindeki boşlukları doldurmaları istenmiştir. Formlar toplandıktan sonra elde edilen veriler ise, içerik ve betimsel analiz yoluyla özetlenmiş ve yorumlanmıştır.

Keywords: Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Değer, Değerler Eğitimi

Metaphor Perceptions of Primary School Prospective Teachers in Regards to the Concept of Value

Abstract

Developments affecting society have also an influence on the field of education like affecting any other issues . Nowadays, changing the school environment, increasing the problems in the schools, and the isolation of teachers and students from the field of education increased the importance of education of value. The education of value ensured that school education provides the feelings and thoughts to individuals through training along with academic knowledge. Education of value is an individual's learning of values in a clear way. The concept of value has been defined in various ways in literature. Turkish Language Society (TLS) defines it as “an abstract standard determining the importance of something, response to worth to something, worth”. In our daily lives, it often refers to the material equivalent of something. However, it has also an abstract meaning in social sciences. In this vein, values often refer to the way of society adopt social, cultural, economic, and scientific judgments. Values are one of the cornerstones of an individual's life and life style. In addition, the education of value covers such sub-branches as morality, virtue, personality, temperament, and character. The word "morality" is actually a loanword from Arabic and it originally refers to creation and temper. Morality is a conception of man's innate value, which can also be directed later through education. In Turkish, it refers to the behavior and rules that an

individual has to follow in society. However, morality is related to not only obeying the social rules, but adhering to certain rules in herself/himself individual, as well. TLS defines the concept of virtue as “the umbrella term covering such qualifications as kindness to which morality praises, modesty, bravery, and rightness”. Virtue enables individuals to act in accordance with moral values, and right and honest living. Individuals who live according to the rules of morality is called a person with good virtue while individuals who do not comply with moral rules and do not live honestly can be called a person with bad virtue. The word personality in Turkish stems from the Latin word “persona”. Persona was the name of the mask worn by theatrical artists in ancient Greek. Personality is the traits distinguishing an individual from others and either to be innate or acquired later. People can also acquire new personality traits through experiencing environmental and psychological effects in their lives while they have certain personality traits. Features such as speaking style, mood and movements, gestures, dressing style etc. help determining the personality traits of an individual. Temper in Turkish is a word of Persian origin. TLS has expressed the meaning of that word in two different ways: the whole of human’s creation and soul characteristics, temperament, character, and “habit”. Today, temper generally refers to “individuals’ certain characteristic features” and “habits”. The word temper has a rich content. TLS defines the word character as “the distinctive structure of an individual, the main determiner that distinguishes him/her from others and the superior main feature determining the individual's behavior” and “the attitude and the pattern of behavior and affectivity of a person or a group of people”. A character development of the individual is directed by biological and environmental factors. Aim of the Study: The study aims at determining the metaphor perceptions of prospective teachers studying at the Department of Primary School Teaching. It is also tried to reveal the opinions of primary school prospective teachers in regards to the concept of morality, character, virtue, personality, and temper with the aim of determining their perceptions of the concept of value. Method: Phenomenologic method which is one of the qualitative methods was utilized in this study. Study Group: 160 students studying at Fırat University Faculty of Education, the Department of Primary School Teaching in 2018/2019 academic year were participated in the study. Data Collection and Analysis: The structured form developed by the researchers was utilized as data collection tool. In this form, prospective teachers were asked to complete those sentences: “As for me, value refers to ……, because ……”, “As for me, morality refers to ……, because ……”, “As for me, character refers to ……, because ……”, “As for me, virtue refers to ……, because ……”, “As for me, personality refers to ……, because ……”, “As for me, temper refers to ……, because ……”. Once the data were collected, they were analyzed and interpreted thorough content and descriptive analysis.

Keywords: Key Words: Values Education, Value, Primary School Prospective Teachers, Primary School Teaching

6. ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitapları "etkin Vatandaşlık" Öğrenme Alanında Bulunan Becerilerin ve Değerlerin İncelenmesi

Ezgi Mor Dirlik[1], **Sevgi Otmar**[1] *

[1]Kastamonu Üniversitesi
*Corresponding author: sevgiotmar@gmail.com

Özet

Ders kitapları öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan önemli materyallerden birisidir. Ders kitabı; programda belirlenen hedeflere yönelik konuların sıralı ve sistemli bir şekilde düzenlendiği ve aktarım aracı olarak kullanıldığı birincil kaynaklardır. Ana kaynak olarak kullanılan ders kitapları aracılığıyla programda yer alan birçok değer ve beceri öğrencilere aktarılabilir. Beceri, ulaşılmak istenen hedefe yönelik gerçekleştirilen faaliyetler süreci sonunda oluşması beklenen yetenekler olarak ifade edilebilir. Değer ise; bir topluluğun varlığını, birliğini ve devamlılığını sağlamak için çoğunluk tarafından doğru, önemli ve gerekli olduğu kabul edilen ilkelerdir. Programda yer alan beceri ve değerler ders kitabı içeriklerinde kimi zaman doğrudan kimi zamanda dolaylı yollardan öğrencilere aktarılır. Bununla birlikte programda bulunan beceri ve değerlerin öğrencilere kazandırılmış olması durumu eğitimde başarının da göstergesidir. Ders kitapları eğitim sistemlerinde sık sık başvurulan ana kaynak olması dolayısıyla, içeriğin düzenlenmesinde bireyin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap veren, çağın gereklerini yerini getirebilen, öğrenme öğretme sürecini kolaylaştıran, hazırlanan program ile kazandırılmak istenen hedef davranış, beceri ve değerleri aktarabilen gibi özellikleri bünyesinde bulundurabilmesi bakımından özenle hazırlanması gereken dokümanlardır. Değişen ve gelişen dünya koşullarında vatandaş ve vatandaşlık bilinci kavramlarının öneminin artmasına bağlı olarak bu kavramların öğretimi üzerine eğitim kurumlarında bir takım düzenlemelere gidilmiştir. Bir önceki öğretim programında vatandaşlık kavramı, öğrenme alanları içerisinde işlenirken 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ile birlikte "Etkin Vatandaşlık" adı altında başlı başına bir öğrenme alanı haline gelmiştir. Bu araştırmanın amacı 2018 sosyal bilgiler programı doğrultusunda Talim Terbiye Kurulu onayıyla hazırlanıp kullanıma sunulan 6. ve 7. sınıf Milli Eğitim Programı ders kitaplarında "Etkin Vatandaşlık " öğrenme alanında bulunan beceri ve değerleri tespit etmektir. Araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır: 6. sınıf ders kitabı "Etkin Vatandaşlık" öğrenme alanında yer alan beceriler nelerdir? 7. sınıf ders kitabı "Etkin Vatandaşlık" öğrenme alanında yer alan beceriler nelerdir? 6. sınıf ders kitabı "Etkin Vatandaşlık" öğrenme alanında yer alan değerler nelerdir? 7. sınıf ders kitabı "Etkin Vatandaşlık" öğrenme alanında yer alan değerler nelerdir? Araştırmada 6. ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitapları, araştırılması planlanan konuya yönelik yazılı ve görsel, bilgi ve belgelerin analizini içeren nitel araştırma desenlerinden biri olan doküman inceleme tekniğinden yararlanılarak ele alınmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitabı " Etkin Vatandaşlık " öğrenme alanında 10 farklı beceri tespit edilmiş olup bunlar arasında en sık eşitlik, bağımsızlık, adalet ve sorumluluk becerileri vurgulanmıştır. En az kullanılan beceriler ise; yardımseverlik, dayanışma ve duyarlılık olmuştur. 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında

ise 8 farklı beceri tespit edilmiştir. Bu beceriler arasında en sık eşitlik, özgürlük, bağımsızlık, adalet ve saygı becerilerine vurgu yapılırken en az işlenen beceri ise medya okuryazarlığı olmuştur. Sosyal bilgiler 6. sınıf ders kitaplarında 15 farklı değer tespit edilmiş ve bunlar arasında en çok vurgulanan hukuk okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, kanıt kullanma ve sosyal katılım değerleri olurken en az işlenen değerler eleştirel düşünme, yenilikçi düşünme, girişimcilik ve finansal okuryazarlık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal bilgiler 7. sınıf ders kitabında ise 6 değer yer almaktadır. Bunlar arasında en fazla vurgulanan değerler ise hukuk okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, kanıt kullanma ve sosyal katılım iken en az yer alan değer ise dayanışma olarak tespit edilmiştir.

Keywords: Ders Kitabı, Etkin Vatandaşlık, Beceri, Değer.

6th and 7th Class Socıal Knowledge Text Books Investıgatıon of the Skılls and Values in the Fıeld of Un Effectıve Cıtızenshıp En Learnıng

Abstract

Textbooks are one of the important materials used in the teaching and learning process. Textbook; These are the primary sources in which the subjects of the program are arranged in a sequential and systematic way and used as a means of transfer. Through the textbooks used as the main source, many values and skills in the program can be transferred to the students. The skill can be expressed as the expected talents at the end of the process to be achieved. The value is; are the principles that are deemed to be true, important and necessary by the majority to ensure the existence, unity and continuity of a community. The skills and values included in the program are sometimes transferred directly to students in indirect textbooks. However, the skills and values in the program have been given to the students is an indicator of success in education. Since the textbooks are the main resource that is frequently referred to in education systems, the preparation of the content in order to keep the characteristics of the individual and the society responsive to the needs of the individual, to bring the needs of the age, to facilitate the learning process and to convey the desired behaviors, skills and values that are conveyed by the prepared program. required documents. Due to the increasing importance of the concepts of citizen and citizenship consciousness in the changing and developing world conditions, some arrangements have been made in educational institutions on the teaching of these concepts. In the previous curriculum, the concept of citizenship was studied within the learning areas, and it became a learning area under the name of Bilgiler Active Citizenship lık together with the 2018 Social Studies Curriculum. The aim of this study is to determine the skills and values in the field of b Active Citizenship doğr in the 6th and 7th grade National Education Program textbooks prepared and approved by the Board of Education in line with the 2018 social studies program. In the research, the following questions were sought: What are the skills in the 6th grade textbook Vat Active Citizenship sınıf? What are the skills in the 7th grade textbook er Active Citizenship ”learning? What are the values in the 6th grade textbook değer Active Citizenship ”learning? What are the values in the 7th grade textbook değer Active Citizenship ”learning? In the study, the 6th and 7th

Grade Social Studies textbooks were analyzed by using the document review technique which is one of the qualitative research designs which includes analysis of written and visual, information and documents about the subject planned to be investigated. The data were analyzed by content analysis. There are 10 different skills in the field of learning in the 6th grade social studies textbook sorumluluk Active Citizenship eşitlik, emphasizing the most common equality, independence, justice and responsibility skills. The least used skills are; there has been helpfulness, solidarity and sensitivity. 8 different skills were identified in the 7th grade social studies textbook. Among these skills, the most frequently emphasized skills of equality, freedom, independence, justice and respect were media literacy. 15 different values were identified in social studies 6th grade textbooks and among them the most emphasized legal literacy, media literacy, use of evidence and social participation values were found, while the least processed values were critical thinking, innovative thinking, entrepreneurship and financial literacy. In the 7th grade textbook of social studies, there are 6 values. Among these, the most emphasized values are legal literacy, media literacy, evidence use and social inclusion, while the least value is solidarity.

Keywords: Textbook, Effective Citizenship, Skill, Value

Arttırılmış Gerçeklik ve Eğitim

Zafer Çakmak[1], **Süleyman Aslan**[1], **Birol Bulut**[1]

[1]Fırat Üniversitesi

*Sorumlu yazar: arkeolog_tarik@hotmail.com

Özet

Teknolojinin baş döndürücü şekilde geliştiği, bilgiye ulaşmanın kolay ve hızlı olduğu günümüz bilgi çağında bilgi ve becerileri yapılandırarak kazandırabilen bir eğitim anlayışına gereksinim duyulmaktadır. Teknolojinin hızlı değişimi ve gelişimi hayatımızın her alanında yoğun bir şekilde hissedilir olmuştur. Özellikle yeni teknolojik donanımlarla eğitim ortamları daha zengin hale getirilmiştir. Son yıllarda eğitim ve öğretim teknolojilerine yön veren soruların başında 21. yy becerilerinin teknoloji odaklı olması nedeniyle yenilikçi teknolojilerin yanı sıra modern cihazların eğitimi desteklemek ve zenginleştirmek için nasıl kullanılacağı gelmektedir (Heinecke vd. 2001; Watson, 2001; Kazma &Anderson, 2002; Wang&Hannafin, 2005). Bu doğrultuda ülkemizde teknolojik aletlerin ders içi etkinliklerde öğrenci odaklı kullanıldığı bilişim teknolojilerinin eğitime entegre olduğu bir siteme doğru evrilmektedir. Dijital neslin eğitim ihtiyacını karşılamak için eğitimde teknolojik alet ve programları kullanmak kaçınılmaz bir durum almıştır. Bu programların en dikkat çekici ve uygulanabilir olanlarından bir tanesi de arttırılmış gerçeklik uygulamalarıdır. Gerçek dünyadaki nesne ve görüntülerin üzerine bilgisayar ortamında tasarlanmış resim, nesne ve animasyonların ses ve metinlerle desteklenerek eklendiği yazılımlara arttırılmış gerçeklik uygulamaları denilmektedir. Bu sayede kullanıcılar gerçek nesne görüntüleri ile sanal ortamlarda hazırlanmış görüntülerle aynı anda ve beraber görüntüleme imkanı bulur. Arttırılmış gerçeklik uygulamaları gerçek dünya ile sanal imgelerin birleştiği, gerçek ve sanal nesneler arasında eş zamanlı etkileşimin sağlandığı bir teknolojidir (Azuma, 1997). Arttırılmış gerçeklik 3D grafik teknolojisiyle hazırlanmış sanal verilerin insan ve bilgisayar etkileşimi bilgisayarın algılama, görme ve multi medya teknikleri yardımıyla kullanıcının bulunduğu ortama entegre olarak tanımlanmaktadır (Cai, Chiang&Wang; 2013). Savunma sanayi, tıp, ticaret, eğlence sahalarında önemli ölçüde kullanılan arttırılmış gerçeklik teknolojisi eğitim sahasında da kullanılmaya başlanmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi yöntemi, araştırmanın amacına yönelik kaynaklara ulaşmada ve elde edilecek verilerin tespit edilmesinde kullanılır. Bu araştırmada arttırılmış gerçeklik uygulamalarının eğitim ortamlarında kullanılmasına örneklerle yer verilmiştir. Arttırılmış gerçeklik uygulamalarının eğitim üzerindeki etkisi üzerinde durulmuştur. Yapılan araştırmada dünyada yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanan arttırılmış gerçeklik uygulamalarının birçok ülkede eğitim sahasında kullanıldığı görülmüştür. Arttırılmış gerçeklik uygulamalarının ülkemizde eğitim sahasında uygulanıp yaygınlaşmasında FATİH projesinin önemli bir yeri olduğu varsayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arttırılmış Gerçeklik Eğitim, Fatih Projesi

Augmented Reality and Education

Abstract

In today's information age, where technology is developing in a dizzying manner, information is easy and fast to reach, there is a need for an understanding of education that can gain knowledge and skills. The rapid change and development of technology has been intensely felt in every aspect of our lives. Especially with new technological equipment, educational environments have been made richer. In the recent years, the leading questions of education and instructional technologies are the 21st century skills, technology-oriented, and innovative technologies as well as the use of modern devices to support and enrich education (Heinecke et al., 2001; Watson, 2001; Kazma & Anderson, 2002; Wang & Hannafin, 2005). In this direction, it is evolving towards a site in which information technologies are used in the course of the course. In order to meet the educational needs of the digital generation, it is inevitable to use technological tools and programs in education. One of the most remarkable and feasible of these programs is the application of augmented reality. Software, which is added to the objects and animations designed in computer environment on the real world, is supported by voice and text. This allows users to view images simultaneously and in real-time with images created in virtual environments. Augmented reality applications are a technology where real-world and virtual images come together, and simultaneous interaction between real and virtual objects is ensured (Azuma, 1997). Augmented reality Human and computer interaction of the virtual data prepared with 3D graphics technology is defined as integrated with the user's environment with the help of the computer's perception, vision and multi-media techniques (Cai, Chiang & Wang; 2013). It has also begun to be used in the field of augmented reality technology training, which is used in defense industry, medicine, trade and entertainment. In this study, document analysis method which is one of the qualitative research methods is used. The document review method is used to reach the sources for the purpose of the research and to determine the data to be obtained. In this research, the use of augmented reality applications in educational environments are given with examples. The effects of augmented reality applications on education are emphasized. In the research, it has been seen that the augmented reality applications, which are widely used in the world, are used in many countries in the field of education. It is assumed that FATIH project has an important role in the application and application of augmented reality applications in the field of education in our country.

Keywords: Augmented Reality, Education, Fatih Project

Lise Öğrencilerinin Tarihi Roman Okuma Alışkanlıklarının İncelenmesi

Kamuran Özdemir[1] *

[1]Milli Eğitim

*Sorumlu yazar: kamur_77@hotmail.com

Özet

Bu çalışma lise öğrencilerinin tarih derslerinde müfredat konularıyla örtüşen tarihi romanları okuma alışkanlıklarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, çalışmada lise öğrencilerinin tarihi roman okumaya karşı ilgileri, tarihi romanlara ulaşma biçimleri, tarihi romanı seçme şekilleri, tarihi roman okumada etkili olan unsur, okuduklarıyla konuları bağdaştırma ve okuduklarından nasıl yararlanabildikleri, okumaya engel olan unsurlar tarih dersiyle ilişkilendirilerek ele alınmıştır. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemine göre düzenlenmiş bir durum çalışmasıdır. Tarama modeline göre desenlenen bu çalışmada, öğrencilerin okuma alışkanlıklarının genel durumları tespit edilmiş, cinsiyet değişkenine göre gösterdiği farklılıklar betimsel olarak incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında Yozgat ili Akdağmadeni ilçesindeki Kazım Karabekir Fen Lisesi 12. Sınıf da öğrenim görmekte olan 66 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" ve 10 sorudan oluşan açık uçlu form kullanılmış; elde edilen veriler alan yazın desteğinde açıklanmıştır. Araştırma bulgularına göre araştırmaya katılan 66 öğrencini verdiği cevaplar karşılaştırılarak betimsel bir şekilde incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre kişisel bilgi formunda tarihi roman okumayı seven kız öğrencilerle erkek öğrenciler karşılaştırılmıştır. Öğrencilerin kitap okuma sıklıkları ve ebeveynlerinin öğrenim düzeyleriyle kitap okuma sıklıkları arasındaki ilişki ele alındıktan sonra açık uçlu anket sorularına öğrencilerin verdikleri cevaplar karşılaştırılmıştır.Araştırmaya katılan öğrencilerin okuma alışkanlıklarının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Kitaba ulaşma biçimi olarak öğrencilerin okudukları kitapların büyük çoğunluğunu arkadaşlarından, bir kısmının ise kitapçıya giderek satın aldıkları ya da internet üzerinden sipariş etme şeklinde elde ettikleri görülmüştür. Çok az bir kısmı ise okul ve halk kütüphanelerinden kitapları temin etme yoluna gittikleri görülmüştür. Kitap okuma konusunda öğretmen desteği ve görüşü alanlar çoğunluktadır. Bir kısmı ise medyanın etkili olduğunu dile getirmişlerdir. Bu konuda aile desteği daha az paylaşılmıştır. Daha az okuyan öğrenciler ise ders yoğunluğunu, sınava yönelik çalışmak zorunda kaldıklarını, sayısal öğrencisi olanların kitap okuma alışkanlığını sıkıcı buldukları, böyle bir alışkanlıkları olmadığı şeklinde ifade etmişlerdir. Kitaba bizzat dokunarak okumayı sevenler olduğu gibi az miktarda dijital ortamı tercih eden öğrenci cevapları da mevcuttur. Öğrencilerin bir kısmı boş zamanını bu şekilde değerlendirmekten hoşlandığını dile getirirken, bir kısmı kitap okuyarak vakit geçirmek yerine belgeseller ve video destekli eğitimi tercih ettiklerini söylemişlerdir. Tarihi roman okuyarak ders konularını pekiştirmeyi alışkanlık haline getiren öğrencilerde kitap okuma sıklıklarının ilgiye göre değiştiği belirlenmiştir. İlginin yoğunlaştığı dönemlerde okumanın arttığını belirtmişlerdir. Bu artan ilgi hem konulara olan merak, hem de medyanın yönlendirmesiyle belirlenmekte olduğunu belirtmişlerdir. Bir kısım öğrenci ise öğretmenin derste bahsettiği kitap ve konularla

ilgili merakı çerçevesinde bir okuma refleksi geliştirdiğini, bazılarının ise konuşma esnasında yabancı kalmamak için tercih ettiklerini dile getirmişlerdir. Tarihi roman okuyan öğrencinin roman içeriğiyle ders konularını birleştirdiği, bu şekilde daha konuları daha iyi anladıkları ve konuların daha kalıcı olduğunu belirtmişlerdir. Teste yönelik yaptıkları çalışmalarda bile konular daha iyi pekiştiği için daha rahat yapabildiklerini ifade etmişlerdir. Aynı zamanda konuya bir genel kültür birikimi açısından da yaklaşılmış, öğrencilerin bildikleri roman isimleri ve yazar isimleri de sorgulanmıştır. Buna göre öğrencilerden çok az bir kısmının genelin dışında isimler yazabildikleri, büyük bir çoğunluğun genel olarak bu bilgiye sahip oldukları görülmüştür. Bu çalışma tarihi romanlara ders işlenmesinde yer verilmesinin neticesinde öğrencide hazır bulunuşluğu artmasında önemli olduğu sonucuna da varılmıştır. Bu çalışma eğitim teknikleri ile ilgili çalışma yapanlara katkı sağlayacaktır. Araştırmanın sayısal verilerine daha sonra yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tarih Eğitimi, Tarihi Roman, Okuma Alışkanlığı.

Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Katılım Kavramına Yönelik Algıları

Tuğba Kafadar[1] *

[1]Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü
*Sorumlu yazar: tugbakafadar@gmail.com

Özet

Amaç

İnsanlar var oldukları günden itibaren belirli ihtiyaçlarını karşılamak ve çeşitli nedenlerden ötürü çoğunlukla bir arada yaşamışlardır. Bir arada yaşayan bireyler ise toplumları oluşturmuşlardır. Her toplumda kişi bireysel ihtiyaçlarını karşılamak ve yaşadığı toplumun üyesi olmak için bazı faaliyetlerde bulunur. Bu faaliyetlerden en önemlilerinden biri ise sosyal katılımdır. Bu durum yaşadığımız küresel toplumla birlikte daha da önem taşımaktadır. Çünkü bireyler yaşadıkları toplumda aktif etkin birer vatandaş olarak yer almaları, ülkesinde ve dünyada olan olaylara duyarlı olmaları için bireylerin sosyal katılımda bulunmaları çok önemlidir. Bireyler küçük yaşlardan itibaren sosyal katılım becerisi edinerek, bireyin kazandığı bu özellik yaşamları boyunca devam eder. Bireylerin toplumsal varlık olarak hayatlarını sürdürebilmeleri için eğitimin bireyin hayatında kuşkusuz büyük bir önemi bulunmaktadır. Bu süreç boyunca bireylere birçok dersin eğitimi verilmektedir. Bu derslerden birisi de sosyal bilgilerdir. Sosyal bilgiler dersinin en önemli amaçlarından birisi ise sosyal katılımdır. Sosyal bilgiler Türkiye'de 4., 5.,6. ve 7. sınıf düzeylerinde eğitimi verilmektedir. Bu sınıf düzeylerinden 6. ve 7. sınıf düzeyleri ortaokul seviyesindedir. Bireylerin aktif etkin bir vatandaş olarak hayatlarını sürdürebilmeleri için özellikle küçük yaşlarda sosyal katılım göstermeleri ve bu konuya yönelik algıları büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle bu araştırmanın problem cümlesini ortaokul öğrencilerinin sosyal katılım kavramına yönelik algıları nasıldır? Sorusu oluşturmaktadır. Araştırmanın genel amacı ise ortaokul öğrencilerinin sosyal katılım algılarını belirlemektir.

Yöntem

Araştırma nitel araştırma tasarımına göre hazırlanmıştır. Nitel araştırma desenlerinden ise durum çalışmasına göre tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örneklemesine göre belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu sosyal bilgiler eğitiminin verildiği ortaokul düzeyi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma verileri görüşme yöntemi aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma verileri toplanırken standartlaştırılmış açık uçlu görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu kullanılırken önce araştırmanın problem cümlesiyle ilişkili olabilecek soru havuzu oluşturulmuştur. Sonra hazırlanan araştırma soruları değerlendirilerek araştırma sorularının son hali verilmiştir. Araştırma soruları oluşturulduktan sonra uygulama için izinler alınmış ve uygulama yapılacak okul yönetimi, öğretmenleri ve öğrencilerine uygulama hakkında bir ön bilgi verilmiştir. Daha sonra uygulama gerçekleştirilmiş ve veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler ise içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Analiz sürecinde şu aşamalar takip edilmiştir: Araştırmadan elde edilen verilerden her bir araştırma sorusu kapsamında kodlamalar çıkarılmıştır. Birbirleriyle

ilişkili olabilecek kodlar bir araya getirilerek kategoriler altında toplanmıştır. Bu şekilde sistematik kodlama gerçekleştirilmiştir. Kategoriler altında toplanan kodların frekansları belirlenmiş ve öğrenci görüşlerinden doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Daha sonra elde edilen bu bulgular yorumlanmış ve tanımlanmıştır.

Bulgular

Araştırma verileri analizi neticesinde şu bulgular tespit edilmiştir. Araştırma bulgularına göre ortaokul öğrencileri sosyal katılım kavramına yönelik bireylerin bazı değer ve becerilere sahip olmaları gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Öğrenci ifadelerine göre bireylerin sosyal katılımda bulunabilmesi için farklılıklara saygı, eşitlik, saygı, sevgi, sorumluluk, adalet, barışma, dayanışma, duyarlılık gibi değerlere, iletişim, işbirliği, eleştirel düşünmek ve problem çözmek becerilerine sahip olmaları gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca öğrenciler bireylerin hak ve sorumluluklarını yerine getirerek, herhangi bir haksızlık durumunda duyarlılık göstererek, toplum içinde aktif olarak faaliyetlerde bulunarak sosyal katılım gerçekleştirilebileceği yönünde görüşlerde bulunmuşlardır.

Sonuçlar

Araştırma sonuçlarına göre ulaşılan sonuçlar şunlardır: Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler çoğunlukla sosyal katılım kavramına ilişkin bireyin toplum içerisinde aktif olarak yer alan, sorumluklarını yerine getiren, bazı değer ve becerilere sahip, haklarını bilen, duyarlı vatandaşlar olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler bireylerin sosyal katılımda bulunabilmesi için farklılıklara saygı, eşitlik, saygı, sevgi, sorumluluk, adalet, barış, dayanışma, duyarlılık gibi değerlere, iletişim, işbirliği, eleştirel düşünmek ve problem çözmek gibi becerilere sahip olmaları gerektiğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Katılım, Ortaokul Öğrencileri, Sosyal Bilgiler

Perceptions of Secondary School Students On the Concept of Social Participation

Abstract

Purpose

People have mostly lived together since their existence in order to meet their specific needs and for many reasons. And the individuals who live together have formed the societies. In every society, a person performs some activities to meet his/her individual needs and to be a member of the society he lives in. One of these activities, among the most important ones, is social participation. This has a bigger significance together with the global society we live in. Because social participation is crucial for the individuals in order to be included in their society as an active and efficient citizen and it is also important to be sensitive to the country and world events. Individuals acquire the social participation skill at very young ages and this skill continues till the end of their lives. Education doubtlessly plays a great role in an individual's life so that they can maintain their lives as a social presence. During this process, individuals are educated in several courses. One of them is the social studies. One of the most significant aims of social studies is the social participation. The course of social studies is

taught at the 4th, 5th, 6th and 7th grades in Turkey. From these, the 6th and 7th grades are secondary school levels. Individuals' social participation at very early ages and their perception of this matter is very important for them to be able to maintain their lives as active and efficient citizens. Therefore, the following question forms the problem of this research: What is the secondary school students' perception of the concept of social participation? The general purpose of the research is to determine the secondary school students' perception of social participation. Method: The research was prepared according to the qualitative research design. It was also planned in compliance with the case study, which is one of the qualitative research patterns. The study group of the research was specified according to the criterion sampling, one of the purposeful sampling methods. The study group of the study consists of secondary school students who are given social studies education. The data were collected through the interview method. A standardized open-ended interview form was used to collect data. Firstly, a question pool, which might berelated to the research problem, was created while the interviewing form was used. Then, the research questions were assessed, and the latest version of the research questions were presented. After the determination of the research question, the permissions were obtained for the implementation and the relevant school management, teachers and the students were informed about the implementation beforehand. Afterwards, the implementation was carried out and the data were collected. The obtained data were analyzed with the content analysis method. The following stages were pursued during the analysis: Codes were obtained from the research data within the scope of each research question. The codes which might be related to each other were brought together and collected under categories. Hence, systematical coding was applied. The frequencies of the codes gathered under the categories were determined and supported with direct student quotes. Then, these findings were interpreted and defined. Findings: The following findings emerged as a result of the research data analysis. According to these research findings, secondary school students expressed that the individuals must have some values and abilities in terms of social participation. The students stated that the individuals must have values such as respecting differences, equality, respect, love, responsibility, justice, peace, solidarity and sensitivity and the abilities of communication, collaboration, critical thinking and problem solving for social participation. Furthermore, the students reported that the individuals can exhibit social participation by fulfilling their rights and responsibilities, being sensitive to injustice and performing activities actively within the society. Conclusion: According to the research findings, the conclusion was reached as follows: When the research findings are concerned, the students mostly stated in relation with the concept of social participation that individuals are the citizens who are active in the society, fulfill their responsibilities, have some values and abilities, are aware of their rights and sensitive. They explained that the individuals must have values such as respecting differences, equality, respect, love, responsibility, justice, peace, solidarity and sensitivity and the abilities of communication, collaboration, critical thinking and problem solving for social participation.

Keywords: Social Participation, Secondary School Students, Social Studies

Ortaokul Öğrencilerinin Ulusal ve Uluslararası Sorunlara İlişkin Görüşleri

Sevgi Öztürk [1], **Zafer Kuş**[2]

[1]Ahi evran Üniversitesi
[2]Ahi Evran Üniversitesi
*Sorumlu yazar: ozturksevgi890@gmail.com

Özet

Günümüzde eğitimin en önemli hedeflerinden biri iyi ve etkili vatandaş yetiştirmektir. Bu yüzden bireylerin dünü, bugünü ve yarınını bilmesi, çevresinde meydana gelen olay ve sorunlara karşı bilinçli olması gerekmektedir. Bu sayede yeni yapılandırılmış Sosyal Bilgiler programı kapsamında bireylerin aktif vatandaş olabilme, sosyal olaylara karşı duyarlı, girişimci ve dünyanın bir parçası olduğunu anlayıp haklarını tanıyan ve koruyan bireyler olarak yaşamın içindeki güncel olaylara ilişkin farkındalık düzeylerinin gelişmesi, medyada yer alan haberleri anlamlandırıp, yorumlamayı içerir. Yaşanılan sorunlara karşı duyarlı olma, sorunları anlamaya çalışma, eleştirel bakabilme, işbirliği yapma, sorunların arasında neden-sonuç ilişkisi kurarak problem çözebilme gibi kişisel yeterliliklerinin geliştirmesi ve sosyal katılımını sağlaması gerekmektedir. Bireylerin ulusal ve uluslararası sorunların bilincinde olması kendi yaşamlarının kontrolünü sağlayacak düzeyde olmalarına ve birey olarak kendisine düşen görev ve sorumluluklarını yerine getirmesine katkı sağlamaktadır. Bireylerin öz benliklerini oluşturma, toplum içindeki yerini tanıma ve uyum sağlamak için toplumu ve dünyayı ilgilendiren sorunlar hakkında bilgi sahibi olması bireyin ilerleyen yaşantısında karşısına çıkabilecek sorunlara karşı hazırlıklı ve bu sorunları çözebilecek düzeyde bilgi ve beceriye sahip olması gerekmektedir. Aksi halde toplumun en önemli ve en dinamik kesimi olarak nitelendirilen bu genç kesimin bulunduğu toplumu ve dünyayı anlama da yetersiz kalacağı ve yaşanılan gelişmelerden habersiz bir birey olması kaçınılmaz olacaktır. Ancak bu durumun önüne geçmek için, öğrencilerin güncel olayları takip edebilme, farklı bakış açılarına sahip bireyler ile birlikte tartışarak düşüncelerini ifade etme ve bilgi edinme gibi önemli girişimlerde bulunmaları bireylerin iyi ve etkili birer vatandaş olabilmeleri, sosyal duyarlılıklarının gelişmesine ve topluma ışık tutacak bireylerin yetişmesine olanak sağlamaktadır. Amaç Bu çalışmada, ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin ulusal ve uluslararası sorunlara ilişkin görüşlerinin ve farkındalık düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması; bir durumun veya tek bir olayın ayrıntılı bir şekilde boylamsal açıdan incelendiği verilerin sistematik bir şekilde toplandığı ve gerçek bir düzlemde nasıl olduğuna bakıldığı başka bir deyişle, birden fazla olayın açıklanması amacıyla örnek olarak tek bir durumun incelenip bir sonuca varılması olarak tanımlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Kırşehir İl Merkezinde bulunan devlet okulunda 2018-2019 Eğitim Öğretim yılı içerisinde 8. Sınıfa devam eden 9 kız /11 erkek toplam 20 öğrenci olmak üzere amaçlı örnekleme yöntemi

kullanılarak oluşturulmuştur. Öğrenciler farklı gruplar halinde odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiş ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Odak grup görüşmesi sonucunda elde edilen veriler ilk olarak bilgisayar ortamında transkript edilmiş daha sonra bu veriler düzenlenmiş ve birkaç defa okunmuştur. Ardından bu veriler içerik analizi kullanarak çözümlenmiştir.

Sonuç

Elde edilen veriler doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır. Sekizinci sınıf öğrencilerine göre ulusal sorun olarak enflasyon, terör ve ekonomik sorunları ifade etmişlerdir. Bunların dışında ifade edilen ulusal sorunlar eğitim, siyasi düşüncelerin farklılaşması ve sağlık sorununu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilere göre ulusal ve uluslararası sorunların kısa vadede çözülebileceğine kesinlikle inanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin uluslararası sorun olarak ise devletlerarası çıkar çatışmaları, terör, Çin- Amerika savaşı, sömürgecilik yarışı ifade etmişlerdir. Bu konular hakkında öğrenciler temel bilgi kaynakları internet, TV haberleri, gazete, arkadaş çevreleri ve öğretmenlerdir. Öğrenciler ulusal ve uluslararası sorunların sınıf içerisinde, ailede ve arkadaşları ile birlikte yeterince tartışmamaktadır. Ayrıca öğrenciler ulusal ve uluslararası sorunlar ile ilgili aktif bir katılımda bulunmamaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Sosyal Duyarlılık, Sosyal Farkındalık

National and International Problems Beliefs About İn Secondary School Students

Abstract

Today, one of the most important goals of education is to educate good and effective citizens. Therefore, individuals should plan yesterday, today and tomorrow and be conscious of the events and problems that occur around them. In the light of this information, the Newly Structured Social Studies Program aims to educate individuals who are sensitive to social events as an active citizen, recognize and protect their rights on the planet, raise awareness of current events, produce ideas by following the media. It is necessary to be sensitive to the problems in life, to try to understand the problems, to be critical, to develop the individual competencies such as problem solving by establishing a cause-effect relationship between the problems in cooperation and to ensure social participation. However, the Newly Structured Social Studies Program contributes to individuals' awareness of national and international problems, their level of control over their own life control and fulfillment of their duties and responsibilities as individuals. Individuals should be aware of the problems that concern the society and the world in order to create their own self and to recognize their place in the society, and to be able to solve the problems in the future. In the other case, it is inevitable that the young people, known as the most important and the most dynamic part of the society, are inadequate in understanding the society and the world where they are located and that they are not aware of the current changes. It is possible to prevent this situation, to improve the social sensitivity and to educate individuals and citizens who will shed light on the society, to

follow the students daily, to develop different perspectives with individuals who have different perspectives, and to express their thoughts and to inform them. Goal In this study, it was aimed to determine the opinions and awareness levels of 8th grade secondary school students about national and international problems. Method In this study, a case study of qualitative research methods was used. Case study; In other words, in order to explain more than one event, a single case is examined and a conclusion is reached. The study group was formed by using purposeful sampling method in the public school in Kırşehir City Center in 2018-2019 Academic Year. Focus group interviews were conducted with students in different groups and data were collected by using semi-structured interview form. The data obtained as a result of the focus group interview were first transcribed in the computer environment and then these data were edited and read several times. These data were then analyzed using content analysis. Result According to the data obtained, the following results are reached. According to the eighth grade students, they expressed inflation, terrorism and economic problems as a national problem. Students expressed international conflicts of interest, terrorism, China-America war, colonialism. Students do not discuss national and international problems in the classroom, family and friends. In addition, students do not actively participate in national and international issues. A number of recommendations were made in line with these results.

Keywords: Social Studies, Social Sensitivity, Social Awareness

Özel Öğretim Yöntemleri Dersinde Mikro-Öğretim Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri

Şule Egüz[1] *

[1]İnönü Üniversitesi

*Corresponding author: suleeguz@gmail.com

Özet

Amaç

Gelişmiş toplumlar mevcut durumlarını koruyabilmek, gelecekteki toplumsal gelişmelere kolaylıkla uyum sağlayabilmek için sosyal bilgiler öğretimine dolayısıyla etkin ve nitelikli vatandaş yetiştirmeye önem vermektedirler. Bu doğrultuda eğitim sisteminin her aşamasında sosyal bilgiler eğitiminin kalitesini yükseltmek için problem çözme yeteneği gelişmiş, bilgilenmeye ve yeni eğilimlere karşı istekli, bilgiye ulaşma ve sunma yöntemlerini bilen ve uygulayan öğretmenler yetiştirmek; öğrenme süreci boyunca adayların aktif olmalarını sağlayan yöntemler kullanmak gerekmektedir. Bu bağlamda mikro-öğretim; zaman ve öğrenci sayısı bakımından sınırlı, gerçek sınıflara benzetilmiş ortamlarda öğretmen adaylarına etkin katılım yoluyla öğretmenlik becerilerini kazandırma ve geliştirme, öğretmen adaylarının eksikliklerini ve gereksinimlerini görmesine yardım etmeye yönelik bir teknik olarak sosyal bilgiler öğretmen yetiştirme programındaki derslerde kullanmanın yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı özel öğretim yöntemleri dersindeki mikro-öğretim uygulamalarına ilişkin İnönü Üniversitesi sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının görüşlerinin belirlenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda şu alt problemlere yanıt aranmıştır: • Mikro-öğretim yönteminin özel öğretim yöntemleri dersine olan katkıları nelerdir? • Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının özel öğretim yöntemleri dersinde kullanılan mikro-öğretim yönteminde karşılaştıkları zorluklar nelerdir? • Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mikro-öğretim uygulaması deneyimlerine bağlı olarak kendilerinde başarılı buldukları ve geliştirmeleri gereken yönleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının özel öğretim yöntemleri dersindeki mikro-öğretim uygulamalarına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Araştırma nitel araştırma desenlerinden Bassey'in değerlendiren (evaluate) durum desenine göre tasarlanmış; katılımcıların belirlenmesinde ise amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bu araştırma için ölçüt katılımcıların sosyal bilgiler öğretmen adayı olmaları ve özel öğretim yöntemleri dersini mikro-öğretim yöntemi deneyimiyle işlemiş olmalarıdır. Bu doğrultuda çalışma 2018-2019 yılı güz döneminde İnönü Üniversitesi'nin sosyal bilgiler öğretmenliği programına devam eden 9'u erkek (%45) ve 11'i (%55) kadın olmak üzere toplam 20 öğrencinin katılımıyla yürütülmüştür. Araştırmada veri toplamak amacıyla yarı yapılandırılmış bir görüşme formu geliştirilmiş; ders oturumlarında ise 25 boyuttan oluşan mikro-öğretim değerlendirme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ses kayıt cihazı kullanılarak kayıt altına alınmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler temalar halinde sınıflandırılarak betimsel analize tabi tutulmuştur.

Değerlendirme formu ise zayıf, orta, iyi ve çok iyi düzeylerinde derecelendirilerek analize tabi tutulmuştur.

Bulgular

Araştırmanın bulguları "Mikro-öğretim yönteminin özel öğretim yöntemleri dersine katkıları", "Mikro-öğretim yöntemi uygulanırken karşılaşılan zorluklar" ve "Katılımcıların mikro-öğretim uygulamalarında kendilerinde zayıf ve başarılı buldukları taraflar" başlıkları altında incelenmiştir. İlk temaya yönelik katılımcıların büyük bölümüne mikro-öğretimin, uygun öğretim yöntemlerinin sunumlarda tercih edilmesini sağladığı, uygulamanın ders boyunca iletişimi güçlü kıldığı, sorumluluk duygularının güçlenmesini ve kendilerini değerlendirme fırsatı yakaladıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmen adaylarına kendi eksikliklerini ve yeterlilikleri görme konusunda destek olduğu katılımcılar tarafından vurgulanmıştır. Uygulama esnasında ise video kameranın olması ve ders süresinin kullanımında zorluk yaşandığı tespit edilmiştir. Kendilerini ders sunumuna yönelik özellikle yöntemleri kullanma ve duygularını kontrol edememe yönünde zayıf bulduklarını ifade eden katılımcılar özellikle öğretim materyalini yerinde ve doğru kullanma ile ders değerlendirme etkinlikleri konusunda kendilerini güçlü bulduklarını ifade etmişlerdir.

Sonuç

Eğitim fakültelerinde uygulamaya dayalı olarak sosyal bilgiler öğretmen adayları staj yapmak amacıyla ortaokullara gönderilmektedir. Ancak bu kurumlarda öğretmenlerin ve müfredatın yoğunluğu, staj öğrenci grubunun sayısı gibi nedenlerle öğretmenlik uygulamasına giden öğrencilere pratik yapmak için fazla imkân sağlanamamaktadır. Bu çalışma sonunda, mikro-öğretim yönteminin özel öğretim yöntemleri dersinde kullanılması, konu içeriğine göre uygun yöntemlerin seçilmesinde, öğrenci ile öğretmen arasındaki iletişimi güçlendirmede, öğretmene öğrencisini daha iyi tanıma ve kapsamlı bilgi edinme imkânı vermede etkili olduğu belirlenmiştir. Ayrıca özellikle mikro-öğretim uygulamasının kullanılması sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sınıf yönetimi becerilerinin de gelişimine olumlu yönde katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Keywords: Özel Öğretim Yöntemleri, Mikro-Öğretim, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları

Prospective Teachers' Opinions About Micro-Teaching Applications On Special Teaching Methods Course

Abstract

Prospective

Teachers' Opinions About Micro-Teaching Applications on Special Teaching Methods Course Abstract Purpose In order to maintain their current status and to adapt easily to future social developments, developed societies give importance to social studies education and to raise qualified citizens. In this direction, in order to raise the quality of social studies education at every stage of the education system, problem-solving skills have been developed; during the learning process, it is necessary to use methods that enable the candidates to be

active. Micro-teaching in this context; It is thought that it will be useful to use teaching skills in social studies teacher training program as a technique to help teacher candidates to see their deficiencies and needs, and to develop and improve their teaching skills through effective participation in prospective teachers in terms of time and number of students. The aim of this study is to determine the opinions of prospective teachers studying at Inonu University social studies teaching department related to micro teaching applications in special teaching methods course. In response to this general purpose, the following sub-questions were sought: • What are the contributions of micro-teaching method to special teaching methods? • What are the challenges of social studies teacher candidates in the micro-teaching method used in special teaching methods? • What are the aspects of social studies teacher candidates who find themselves successful and develop in terms of their micro-teaching experience? Method In the study, qualitative research method was preferred in order to determine the opinions of social studies teacher candidates on micro teaching applications in special teaching methods course. The research was designed based on the qualitative research design of Bassey's evaluating pattern; In order to determine the participants, criterion sampling was used from purposeful sampling methods. The criterion for this research was that the participants were social studies teacher candidates and the special teaching methods lesson was the micro-teaching method experience. In this context, the study was conducted with the participation of 20 students 9 male (45%) and 11 female (55%), who were attending the social studies teaching program of Inonu University in the fall of 2018-2019. A semi-structured interview form was developed to collect data; In the course sessions, a micro-teaching evaluation form consisting of 25 dimensions was used. Semi-structured interviews were recorded using a voice recorder. The data obtained from the interviews were classified as themes and subjected to descriptive analysis. The evaluation form was graded as weak, middle, good and very good. Findings The findings of the study were examined under the headings of micro-teaching method contributions to the special teaching methods course, the difficulties encountered in the application of micro-teaching method and the parties they found themselves weak and successful in micro-teaching applications. Most of the participants in the first theme stated that micro-teaching provided the choice of appropriate teaching methods in presentations, strengthened communication during the course, strengthened their sense of responsibility and had the opportunity to evaluate themselves. In addition, it was emphasized by the participants that the teacher candidates supported their shortcomings and qualifications. During the application, it was determined that there was difficulty in using the video camera and the duration of the course. Participants who stated that they found themselves weak in terms of using the methods and not to control their emotions, stated that they found themselves strong especially in the use of teaching material in the right place and in the course evaluation activities. Conclusions In the faculties of education, social studies teacher candidates are sent to secondary schools for internship based on practice. However, in these institutions, there is not much opportunity to practice for the students who go to teaching practice due to reasons such as the intensity of teachers and curricula and the number of internship groups. At the end of this study, it was determined that micro-teaching method was used in special teaching methods course, choosing appropriate methods according to subject content, strengthening the communication between student and teacher, giving the teacher better understanding and getting comprehensive information about his/her student. In addition, it has been concluded

that the use of micro-teaching practice has positively contributed to the development of social studies teacher candidates' classroom management skills.

Keywords: Special Teaching Methods, Micro Teaching, Social Studies Teacher Candidates

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Bir Rehberlik Çalışması: İyilik Görevleriyle Davranış Kontrolü Sağlama

Sezgin Elbay[1] *

[1]Bakırlı Ortaokulu

*Sorumlu yazar: sezgin_elbay@hotmail.com

Özet

Öğretim programları amaç, içerik (tema veya öğrenme alanları), öğrenme-öğretme süreci (öğrenme yaşantıları) ve sınama durumları (ölçme ve değerlendirme) olmak üzere temelde 4 ögeye ayrılmaktadır. Bu 4 temel öge de eğitim sisteminin belli parçalarını oluşturmaktadır. Parçaların birbirinden yalıtık olmaması ve tutarlı bir şekilde işlemesi gerektiği bilinmektedir. Çünkü sistemin herhangi bir ögesinde yaşanan olumsuzluk, diğer ögelerini de etkileyebilir. Bu bağlamda sistemin girdilerinden biri olan öğrencilerin, olumlu davranışlarla öğrenme-öğretme sürecinde yer almaları gerekmektedir. Olumlu davranışlar içerisinde olmayan öğrenciler için de, rehberlik hizmetlerinden yararlanılabilir. Eğitim örgütlerinde rehberlik hizmetleri, öğretim programlarının uygulanmasını engelleyebilecek unsurları en aza indirebilir. Buna bağlı olarak toplumun temel değer, inanç, tutum ve normlarına aykırı olan kimi özelliklerin okul toplumunun birer üyesi olan öğrenciler tarafından benimsenmemesinde, yani toplumun beklentilerine göre öğrencilerin yetiştirilmesi, rehberlik hizmetleri öncelikli olabilir. Dolayısıyla topluma iyi insanlar kazandırılabilir. Sosyal bilgiler eğitiminin öncelikli amacının da iyi yurttaş ve iyi insan yetiştirmek olduğu söylenebilir. Ancak bu amacın gerçekleşmesinin önünde bazı engeller bulunmaktadır. Bu engellerin başında uyumsuz öğrenciler gelmektedir. Uyumsuz öğrencilerin bazı davranışları fiziksel ve psikolojik şiddetten Vandalizme (okul eşyalarına kasıtlı olarak zarar verme) kadar değişebilmektedir. Bu durum okula oryantasyon ve topluma entegrasyonu engelleyebilir. Öte yandan birbirinden farklı tür ve derecelerde ortaya çıkan uyumsuz davranışlarla baş etmek için, Davranışçılık kuramından yararlanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Davranışçılık, Rehberlik Çalışmaları, İyilik Görevleri.

Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Kültürel Miras ve Ortaokul Öğrencilerinin Kültürel Mirasa Yönelik Farkındalıkları

Tuğba Kafadar[1] *

[1]Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü
*Sorumlu yazar: tugbakafadar@gmail.com

Özet

Amaç

Her toplumun kendine ait bir kültürü vardır. Kültürü oluşturan birçok unsur bulunmaktadır. Bu unsurlar toplumların bireyleri arasında birleştirici rol üstlenmektedir. Toplumlar için önemli görülen bu unsurlar toplumların devamlılığı için nesilden nesle aktarılır. Geçmişten geleceğe aktarılan bu kültürel unsurlar kültürel miras olarak adlandırılabilir. Kültürel miras somut veya soyut olabilir. Toplumun üyeleri için önemli olan bu kültürel miras öğeleri birçok ders aracılığıyla öğrencilere kazandırılabilir. Sosyal bilgiler dersi içeriği itibariyle kültürel miras öğelerini öğrencilere kazandırmayı hedef edinen en önemli derslerden bir tanesidir. Sosyal bilgiler öğretim programları ve ders kitaplarında da kültürel miras öğelerine yer verilmektedir. 2018 yılında yayınlanan sosyal bilgiler öğretim programında kültürel miras öğelerine ne derece yer verildiğini belirlemek kültürel miras öğelerinin etkin öğretimi açısından önem taşımaktadır. Çünkü sosyal bilgiler öğretim programında kültürel miras öğelerinin nasıl verildiği belirlenerek bu konuya yönelik eksiklikleri görme açısından önemli görülebilir. Sosyal bilgiler dersi Türkiye'de 4.,5.,6. ve 7. sınıflarda eğitimi verilmektedir. 6. ve 7. sınıflara denk gelen ortaokul öğrencilerinin kültürel mirasa yönelik farkındalıklarının belirlenmesi yetişen genç nesiller için çok önemlidir. Çünkü bireylerin kendi kültürünü ve diğer kültürleri tanıması ve kültürel miras öğelerini koruyarak nesilden nesle aktarması için ortaokul öğrencilerinin kültürel mirasa yönelik farkındalıklarının belirlenmesi önemli görülebilir. Bu nedenle bu araştırmada sosyal bilgiler öğretim programında kültürel miras öğelerine yer verilme durumu ve ortaokul öğrencilerinin kültürel mirasa yönelik farkındalıkları belirlenmek amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma nitel araştırma desenine göre tasarlanmıştır. Nitel araştırma desenlerinden ise durum çalışmasına göre tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örneklemesine göre belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu kültürel miras öğelerinin en fazla yer verilen derslerden biri olan sosyal bilgiler öğretim programı ve bu dersin verildiği sınıf düzeylerinden olan ortaokul 6. ve 7. sınıf öğrencileri çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Araştırma verileri görüşme ve doküman incelemesi aracılığıyla toplanmıştır. Görüşme yöntemi yapılırken standartlaştırılmış açık uçlu görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu hazırlanırken önce araştırma problemiyle ilgili olabilecek soru havuzu hazırlanmıştır. Soru havuzunda yer alan sorular önce bir ön değerlendirme yapılarak araştırma sorularının son hali verilmiştir. Görüşme yapılmadan önce izinler alınmış ve araştırma yapılacak okulda sorular hakkında ön bilgilendirme yapılmış ve

uygulama gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın diğer verileri ise doküman incelemesi aracılığıyla 2018 yılında yayınlanan sosyal bilgiler öğretim programı incelenerek toplanmıştır. Araştırma verileri ise içerik analizi aracılığıyla analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma verileri incelenerek analiz edildikten sonra şu bulgulara ulaşılmıştır. Araştırma bulgularına göre sosyal bilgiler öğretim programında öğrenme alanları incelenmiş ve öğrenme alanlarında birçok somut ve soyut kültürel miras öğelerinin öğrencilere kazandırılması hedeflendiğine ulaşılmıştır. Öğrencilere kültürel miras öğeleri kazandırılırken birçok değer ve beceri de kazandırılmak hedeflendiği tespit edilmiştir. Ortaokul öğrencilerinin görülerine göre ise kültürel miras hakkında şu bulgulara ulaşılmıştır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu kültürel miras öğelerinin önemli olduğunu ve korunarak nesilden nesle aktarılması gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin görüşlerine göre kültürel miras olarak saraylar, camiler, manastırlar, kiliseler, arkeolojik eserler, bayramlar, el sanatları, heykeller, anıtlar, türküler, geleneksel yemeklerimiz olduğu yönünde görüşleri tespit edilmiştir.

Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre sosyal bilgiler öğretim programında birçok kültürel miras öğesinin kazandırılması hedeflendiği ve kazandırılırken birçok değer ve beceri kazandırılmak hedeflendiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Ortaokul öğrencinin görüşlerine göre ise kültürel mirasın toplumlar için önemli olduğuna ve korunması gerektiği yönünde görüşlerine ulaşılmıştır. Ortaokul öğrencilerinin ifadelerine göre saraylar, camiler, kiliseler, manastırlar, arkeolojik eserler, bayramlar, el sanatları, heykeller, anıtlar geleneksel yemekler, türkülerin kültürel miras öğeleri olduğunu bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Sosyal Bilgiler, Öğretim Programları, Ortaokul Öğrencileri

Cultural Heritage in the Curriculum of Social Studies and Awareness of the Secondary School Students On Cultural Heritage

Abstract

Purpose

Every society has its own culture. There are a lot of elements forming the culture. These elements play a connective role among the individuals of the societies. These elements, which are considered important for the societies, are passed on from generation to generation for the continuity of the societies. Passed on from past to future, these cultural elements can be named as cultural heritage. Cultural heritage can be tangible or intangible. These cultural heritage elements, which are significant for the members of the society, can be taught to students through several courses. Social studies is one of the most important courses aiming at teaching students the cultural heritage elements within its content. Cultural heritage elements are also included in the curriculum and the course books of social studies. Determination of how much importance is given to the cultural heritage elements in the social studies curriculum published in 2018 is significant in terms of the active teaching of the cultural

heritage elements. Because the discovery of the missing points regarding this matter by determining how the cultural heritage elements are presented in the social studies curriculum can be considered crucial. The course of social studies is given to the 4th, 5th, 6th and 7th grades in Turkey. The determination of the awareness of the secondary school students at the 6th and 7th grades on the cultural heritage is very important for the young generations ahead. Because it can be considered significant for the individuals to know their own culture and the other cultures and also it is also important to determine the awareness of the secondary school students on the cultural heritage so that they pass the cultural heritage elements on from generation to generation by preserving them. Therefore, this research aimed at stating the inclusion status of the cultural heritage elements in the social studies curriculum and the awareness of the secondary school students on cultural heritage. Method: The research was designed according to the qualitative research pattern. It was also planned in compliance with the case study, which is one of the qualitative research patterns. The study group of the research was specified according to the criterion sampling, one of the purposeful sampling methods. The study topic of the research was the curriculum of the social studies course, which is one of the courses where the cultural heritage elements are mostly taught, and the research group consisted of the secondary school students from the 6th and 7th grades taking this lesson. The research data were collected through interviewing and document analysis. A standardized open-end interviewing form was used for the interviews. Firstly, a question pool, which might be related tothe research problem, was prepared while the interviewing form was prepared. The questions stated inthe question pool were firstly pre-evaluated and then the latest version of the research questions waspresented. Permissions were obtained before the interview and information was given in the research school in advance regarding the questions, and afterwards, implementation was carried out. The other data of the research was collected by examining the social studies curriculum published in 2018 through document review. The data obtained were analyzed via the content analysis. Findings: The following findings were obtained after the analysis of the research data. Within the research, learning areas in the social studies curriculum were reviewed and the goal was found as teaching the students various tangible and intangible cultural heritage elements in the learning areas. It was discovered that the aim was also set for teaching the students a lot of values and abilities beside the cultural heritage elements. The following findings were obtained about the cultural heritage according to the views of the secondary school students. A major part of the students expressed that the cultural heritage elements were important and necessary to be preserved and passed on from generation to generation. Students considered palaces, mosques, monasteries, churches, archeological artifacts, traditional celebrations, handicrafts, sculptures, monuments, folk songs and traditional foods as the cultural heritage. Conclusion: It was observed with the research findings that teaching various cultural heritage elements, and together with them, various values and abilities was aimed in the social studies curriculum. The secondary school students think that the cultural heritage is important for the societies and need to be preserved. According to the statements of the secondary school students, palaces, mosques, churches, monasteries, archeological artifacts, traditional celebrations, handicrafts, sculptures, monuments, traditional foods and the folk songs constitute the cultural heritage elements.

Keywords: Cultural Heritage, Social Studies, Curriculum, Secondary School Students

Sosyal Bilgiler Öğretim Programları ve Ders Kitaplarının Göç ve Göçmenlik Açısından Değerlendirilmesi

İsmail Demircioğlu[1] *, **Özge Gülver**[2]

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi
[2]Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
*Corresponding author: demircioglu61@yahoo.com

Özet

Öğretim programları ve ders kitapları öğrencilerin akademik gelişimlerine büyük ölçüde katkı sağlayan öğrenme materyalleri arasındadır. Bununla birlikte, bu materyaller onların toplumsal gelişiminde önemli bir role sahiptirler. Her ders, öğrencinin farklı yönlerde gelişimine destek olur. Sosyal bilgiler dersi, ilköğretim sürecinde okutulan ve öğrencilere çok yönlü katkılar sunan bir derstir. Bu ders aracılığıyla öğrenciler insana, topluma, çevreye ve bütün olarak hayata dair bilinmesi faydalı ve yaşam boyu ihtiyaç duyulacak olan konu ve meselelerden haberdar olurlar. Başka bir deyişle bu ders öğrencilerin yaşadıkları topluma ve dünyaya dair bir bakış açısı geliştirmelerine yardımcı olur. Bu bağlamda sosyal bilgiler dersi, öğrencilerin bireysel ve toplumsal gelişimlerine odaklanması bakımından oldukça önem taşımaktadır. Sosyal bilgiler dersi öğrencilere yaşadığı toplumu, kültürü, değerleri, hak ve sorumluluklarını öğreterek etkin vatandaşların yetiştirilmesini hedeflemektedir. Böylelikle öğrenciler, toplumunu, kültürünü, değerlerini, geçmişini, hak ve sorumluluklarını bilerek hayata atılırlar. Sosyal bilgiler dersinin önemli özelliklerinden biri, güncel konu ve sorunlar hakkında bilgiler sunmaya uygun bir ders olmasıdır. Öğretim programlarında yer alan ünitelerdeki güncel konular sayesinde, öğrencilerin günümüz sorunlarını fark etmesi; bu sorunlara karşı farkındalık oluşturmalarına zemin hazırlanır. Toplum, tıpkı canlı bir organizma gibidir. Tüm dünya toplumları, dinamik, sürekli değişen toplum yapılarına sahiptir ve değişim kaçınılmazdır. Söz konusu toplumsal değişimlerin, öğrencilerin en çok zaman ayırdığı yerlerden biri olan okullarda da öğretilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, durmak bilmeyen bir hızla değişen dünyada, değişen sosyal olayların öğretim programları ve ders kitaplarında da yer bulması gerekmektedir. Sayısal derslerde değişmez nitelikte olan ve sürekli yenilenmeyi gerektirmeyecek bilgiler mevcutken; sosyal bilgiler dersleri için aynı şey geçerli değildir. Sosyal bilgiler ve buna bağlı yan alanlara yönelik öğretim programları ve ders kitaplarının hazırlanmasında toplumsal durum ve değişimler özellikle dikkate alınmak durumundadır. Öğretim programları ve ders kitaplarının sunduğu konular güncel tutulmalı, değişimler doğrultusunda revize edilmelidir. Toplumsal değişimlerden söz edildiğinde, günümüz için değişimde etkili bir biçimde rol oynayan önemli konulardan bir tanesinin göç meselesi olduğunu söylemek mümkündür. Türkiye için son yıllarda oldukça önemli bir olgu haline gelen göç ve göçmenlik meselesi, öğrencilerin, küresel düzeyde önemli olan bu konuya yabancı kalmamaları amacıyla, öğretim programları ve ders kitaplarında üzerinde durulması gereken konulardan bir tanesi haline gelmiştir. Göç olgusu, nedenleri ve topluma yansımaları, beraberinde getirmiş olduğu değişimleri, göç eden ve göç edilen topraklarda yaşayanlara etkileri bakımından dikkate alınması gereken sosyal ve toplumsal bir olgudur. Sosyolojik ve tarihsel bağlamda değerlendirilmesi gerekir. Ancak sosyal bilgiler öğretim programları ve

ders kitaplarında, göç ve göçmenlik konularının yeterince temsil edilmediği anlaşılmaktadır. Bu alanda eksikliğin kapatılması bir ihtiyaçtır. Çalışmanın amacı, güncel sosyal bilgiler öğretim programları ve ders kitaplarında göç ve göçmenlik konularının nasıl temsil edildiğini ortaya koymaktır. Araştırma ayrıca günümüzde sosyal bilgiler öğretim uygulamaları ve ders kitaplarında göç ve göçmenlik konularının nasıl yer alması gerektiğiyle ilgili öneriler de getirecektir. Çalışma doküman incelemesine dayalı bir araştırmadır. Güncel sosyal bilgiler öğretim programları ve ders kitabı doküman incelemesi felsefesi ışığında analiz edilmiştir. Doküman analizi içerik analizi anlayışıyla gerçekleştirilmiş. Araştırmada kullanılan öğretim programları ve ders kitapları 2018 yılında yayımlanmış olan güncel sosyal bilgiler öğretim programı ve Milli Eğitim Bakanlığının yayımladığı sosyal bilgiler ders kitaplarıdır. Elde edilen veriler sonucunda incelenen güncel sosyal bilgiler öğretim programları ve ders kitaplarında göç ve göçmenlik konularının yeterince yer almadığı ortaya çıkmıştır.

Keywords: Sosyal Bilgiler, Öğretim Programı, Ders Kitabı, Göç

Evaluation of Social Studies Curriculum and Textbooks in Terms of Migration and Immigration

Abstract

Curriculums and textbooks are among the learning materials that greatly contribute to the academic development of students. However, they have an important role in students' social development. Each course supports the development of the student in different ways. Social studies course is a course that has been introduced during the primary level and offers multi-faceted contributions to students. Through this course, students will be aware of the issues and issues that will be needed for life and useful to be aware of human, society, environment and life as a whole. In other words, this course helps students develop an understanding of the society and the world they live in. In this context, the social studies course is very important in terms of focusing on the individual and social development of the students. Social studies course aims to educate active citizens by teaching the students the society, culture, values, rights and responsibilities they live in. Thus, students are introduced to life for knowing their society, culture, values, history, rights and responsibilities. One of the important features of social studies course is that it is a suitable course to present information about current issues and problems. Through the current topics in the units in the curriculum, the students are aware of contemporary problems and they are prepared to raise awareness about these problems. Society is like a living organism. All world societies have dynamic, ever-changing social structures and change is inevitable. These social changes should be taught in schools, one of the places where students spend most of their time. For this reason, in a rapidly changing world, changing social events must also be included in curricula and textbooks. The same thing does not apply to social studies courses. The social situation and changes in the preparation of curricula and textbooks for social studies and related related fields have to be taken into account in particular. Curricula and textbooks should be kept up to date and revised in line with the changes. When we talk about social changes, it is possible to say that one of

the important issues that play an effective role in change for the present day is the issue of migration. Migration and immigration, which has become a very important phenomenon for Turkey in recent years, has become one of the subjects to be discussed in curricula and textbooks in order to ensure that students are not unfamiliar with this issue, which is important at a global level. The phenomenon of migration is a social and social phenomenon which needs to be taken into account in terms of its reasons and its reflections on society, its changes it brings, its effects on the people who live in the territories of migration and migration. It needs to be evaluated in a sociological and historical context. However, in social studies curricula and textbooks, migration and immigration are not adequately represented. It is a need to close the gap in this area. The aim of the study is to show how migration and immigration are represented in current social studies curriculum and textbooks. The research will also provide suggestions on how migration and immigration should take place in social studies teaching practices and textbooks today. The study is a research based on document review. Contemporary social studies curriculum and textbook were analyzed in the light of document review philosophy. Document analysis was realized with the understanding of content analysis. As a result of the data obtained, it is understood that migration and immigration issues are not sufficiently included in the current social studies curriculum and textbooks.

Keywords: Social Studies, Curriculum, Textbooks, Immıgration

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Güncel Konuların Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Zafer Kuş[1], **Büşra Doğu**[2] *

[1]Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

[2]Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi

*Corresponding author: dogubusra60@gmail.com

Özet

Sosyal Bilgiler dersi, öğrencilerin toplum ve toplumun sorunları hakkında bilgi sahibi olmalarında ve iyi bir vatandaş olarak sorumluluklarını öğrenmelerinde, insan ilişkilerini anlamalarında, ulusal ve evrensel özellikleri ve de değerleri kavramalarında en temel derslerden biridir. Sosyal Bilgiler bu hedeflere ulaşmak için hem geçmişteki olaylardan hem de güncel olaylardan beslenir. Bu nedenle sosyal bilgiler sınıflarında güncel olayların sınıfa getirilmesi ve bu konular aracılığıyla bir takım değer ve becerilerin öğretilmesi büyük önem taşımaktadır. Güncel olaylara öğretim sırasında sık sık başvurulması, öğretimin kalıcılığını sağlaması yanında, öğrenme yaşantısının doğallaşmasına ve zenginleşmesine de katkıda bulunmaktadır. Öğretim programında yer alan ve ya yer almayan güncel olayların sınıfa taşınmasında karar verici olan öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Bu sorumlulukların başında ise çocuğun hayatı anlaması, karşılaştığı sorunları çözebilmesi ve elde ettiği bilgi, beceri ve duyuşları benzer olgu ve olayların çözümünde kullanabilmesi, yeni bilgiyi transfer edebilmesi için toplumsal olgu ve olaylar bir bütünlük içinde ele alması ve bu olay ve olgulara daha duyarlı yaklaşması gelmektedir. Öğrencinin olguyu anlayabilmesi, ilişkileri görebilmesi, çözüm yolunu bulup uygulayabilmesi için, öğrenme-öğretme ortamında çocuğa sunulacak olgular gerçek yaşamdan ve yakın çevreden olmalıdır. Bu sebepten öğretilecek konular güncel olaylarla ilişkilendirilerek daha gerçekçi ve daha geçerli hale getirilmelidir. Amaç Bu çalışmanın amacı; sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretimi ve sosyal bilgiler dersi içindeki önemine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Model Araştırmanın modeli nitel araştırma yöntemlerinden olan bir durum çalışmasıdır. Araştırmanın çalışma grubu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Kırşehir ili merkez ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet ortaokullarında eğitim veren 8 sosyal bilgiler öğretmeninden oluşmaktadır. Bu araştırmada, amaçlı örnekleme yöntemlerinden birisi olan ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Verilerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın görüşme soruları hazırlanırken konu ile bağlantılı alan yazın taranmış, bu alandaki deneyimli ve uzman kişilerden görüşler alınmış ve gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra veri toplama sürecine geçilmiştir. Yapılan görüşmeler 20-35 dakika arasında sürmüştür. Araştırmada toplanan verilerin analizinde nitel araştırma analizlerinden biri olan içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizine başlamadan önce, ses kaydı ile gerçekleştirilen görüşmelerin metin haline dönüştürülmesi yapılmıştır. Elde edilen görüşme metinleri toplam yirmi yedi sayfadır. Yazılı hale getirilen veriler, içerik analizi ile çözümlenmiştir. İçerik analizi sürecinde görüşme dökümü detaylı incelenerek önemli görülen her satır kodlanmıştır. Bu haliyle çok sayıda kod ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan kodlar, benzer nitelikler bir araya

getirilerek aynı kategori başlığı altında toplanmıştır. Bu kodlama işleminde tamamen verilerden yola çıkarak bir kodlama yapılmış ve bulgulara ulaşılmıştır.

Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler güncel konuların sınıf içerisine taşınması gerektiğini, kendilerinin sınıf içerisine güncel konuları getirdiklerini, güncel konuların hem dersin öğretim sürecine hem de öğrencilere bir takım katkılar sağladığını ifade etmişlerdir. Öğretmenler konuları seçerken konuların siyasi içerikli olmamasına, öğrenci yaş seviyesine uygun olmasına ve kazanımla bağlantılı olmasına dikkat ettiklerini vurgulamışlardır. Güncel konuların tartışılması sürecinde bir takım sorunlar ile karşılaştıklarını bunların başında, güncel konular ile ilgili olarak öğrencilerin aile ve çevrelerinde edindikleri önyargılarla derse gelmesini, yeterli zaman olmamasını, konuların siyasete çekilmesini ve öğretmen-öğrenci donanımsızlığını sorun olarak ifade etmişlerdir. Öğretmenler güncel konular ile ilgili bir takım önerilerde bulunmuşlardır. Bunlar, güncel konuların sınıf ortamına getirildiğinde özgür bir tartışma ortamının sunulması gerektiğini, ders kitabında ve programda güncel konuların ağırlığı arttırılması gerektiğini, güncel konular hakkında seçmeli derslerin oluşturulmasını, öğretmen ve öğrenci donanımlarının arttırılmasını, sınav odaklı sistemden ziyade değer eğitimine yönelik derslerin işlenmesi gerektiğine dair önerilerdir.

Keywords: Güncel Olaylar, Güncel Konular, Sosyal Bilgiler, Öğretmen, Tartışma, Tartışmalı Konular.

Teachers' Opinions On the Current Topics in Social Studies Teaching

Abstract

The subject of Social Sciences, is one of the fundamental topics good for informing the society and societal matters through being good citizens , learning of their citizenship responsibility, understanding human relations and grabbing of the national feats and values.Social Sciences, in order to attain that aim, is fed up on by the past and current incidences.For that reason, social sciences classes in the bringing of current happenings to the classes and has significance in teaching sundry values and skills. The frequent employment of the current incidences while the teaching is going on, with the addition of provision of permanency, acts as a contributor to naturalize and enrich the learning life. The teachers who are to carrry current topics to the classroom who are decision makers take on a great responsibillity.At the head of these responsibilities, the kid's understanding of life, to resolve the problems he/she confronts and the data he/she ahs acquired, usage of skill and hearing , exploiting the concept and happening resolves, to handle societal concepts and happenings within the scope of the trandferring of the newly acquired data and needs to approach these conncepts and happenings ,n a more sensitive manner. In order for the pupil to cognize the concept, to see the relationships, to find a method to solve and apply it, the concepts need to be from the real life and the caotagious.For this matter, the subjects to be taught should be handled need to be made more realistic and more valid. Goal The aim of this project is to

determine the social sciences tutors, the teaching of the subjects and the significance in-social sciences in order to emphasize on the views in the subject. Method The research model qualitative research methods' status study. The working group of the research, in the years 2018- 2019 encompass 8 social sciences tutors functioning in the middle schools which are in the Kırşehir province with binds to National Education Ministry. In the research here after, measure sampling method of multi-goal sampling is exploited. In the acquisition of data semi-structured interview form has been put to use. While the interview questions of the research were being readied, the related texts have been scanned, and people of high experience were consulted for their opinions and after certain rectifications the process of data acquisition has kickstarted. The interviews that have been held span a 20-35 minute hiatus. Content analysis which is one of the qualitative analyses have been put to use as the research has gathered the data. Before taking off with content analysis, the spoken words have been transformed into written text. The yielded interview texts are 27 pages long. The text-made data, have been resolved through content analysis. Each line has been coded by well scrutinizing the interview documentation many codes have arisen thanks to its current situation. The emerging codes, have been filed under the same category, bringing together the features alike. In the process of coding, pure data have been used to make the coding and reach symptoms. Result The tutors by the end of the research, have underlined that current topics be brought into the classroom, that they have brought the current topics into the classes and current topics serving as a helping to the learning and teaching of the subject. The teachers when choosing the subjects have underlined the stipulations that they are politics-free , that they are suitable to the ages and that are pertinent to gaining. The arguments realized on current incidences, some problems that arise have been dealt with, the leading currentness related students' family and surrounding prejudices coming to the class, that there is not sufficient time, de-politicizationn of the subjects and the unriggedness of teacher-student has been expressed as an issue. The tutors have advised on the current topics. These were, when the current topics are being brought to the class, a free arguing environment be presented, the optional subjects being developed under the title of currentness, the enhancement of the rigging of the student and teacher in the programme and the subject related book, rather than a test driven system slanted towards a value education directed lessons being taught.

Keywords: Current Issues, Social Studies, Teacher , Discussion, Controversial Issues,

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Geleceğin Üniversitelerine Yönelik Beklentileri

Şule Egüz[1] *

[1]İnönü Üniversitesi

*Sorumlu yazar: suleeguz@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı İnönü Üniversitesi sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğretmen adaylarının geleceğin üniversitelerine yönelik beklentilerini ortaya çıkarmaktır. Bu genel amaç doğrultusunda şu alt problemlere yanıt aranmıştır: • Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının üniversitelerin eğitim-öğretim faaliyetlerine yönelik beklentileri nelerdir? • Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademisyenlere yönelik beklentileri nelerdir? • Geleceğin üniversitelerinin hangi değer ve becerileri öncelikli olarak öğrencilere kazandırması gerektiği konusunda öğretmen adaylarının görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma metodolojisi kullanılmış ve bu kapsamda durum çalışması yaklaşımı benimsenmiştir. Katılımcıların belirlenmesinde çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini en üst seviyeye çıkarmak amacıyla maksimum çeşitlilik örneklemesi yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmada her sınıf düzeyinden 8'er katılımcı olmak üzere toplam 32 öğretmen adayıyla çalışma yürütülmüştür. Veri toplamada nitel araştırmalar için uygun olan yarı yapılandırılmış görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme sorularının hazırlanmasında; soruların kolaylıkla anlaşılması, çok boyutlu olmaması ve yanıtlayıcıyı yönlendirici olmaması gibi ilkelere dikkat edilmiştir. Bu form yarı yapılandırılmış üç madde kökünden oluşmuştur. Geliştirilen form ile sosyal bilgiler öğretmen adaylarının geleceğin üniversitelerinden beklentilerine ilişkin görüşlerini gerekçeleri ile ifade etmeleri istenmiştir. Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşme sürecinde veriler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmış, ayrıca gereken yerlerde araştırmacı tarafından not tutulmuştur. Yapılan görüşmeler ortalama 20-25 dakika aralığında sürmüş ve tek oturumda tamamlanmıştır. Görüşmeler, 2019 Ocak ayında araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırma etiği çerçevesinde katılımcı öğretmen adaylarının isimleri çalışma içerisinde doğrudan kullanılmamıştır. Bu nedenle katılımcılar için SB1...SB32 arasında değişen rumuzlar kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde ise betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın kavramsal yapısı ve analizine temel teşkil edecek temalar önceden belirlendiği için bu çalışmada betimsel analiz yöntemi tercih edilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bulguları "Eğitim-öğretim faaliyetlerine yönelik beklentiler", "Akademisyenlere yönelik beklentiler" ve "Öncelikli olarak hangi değer ve becerilerin kazandırılması gerektiğine ilişkin beklentiler" başlıkları altında incelenmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen

adaylarının eğitim-öğretim faaliyetleriyle ilgili beklentileri teması çerçevesinde verilen cevaplar incelendiğinde "ders sürecinde kullanılan yöntem ve teknik", "değerlendirme sistemi" ve "sınıf dışı öğretim faaliyetleri" olmak üzere üç kategori belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının yöntem ve teknik kategorisinde en fazla gezi-gözlem, örnek olay, tartışma ve beyin fırtınası; değerlendirme sistemi kategorisinde biçimlendirici değerlendirme; sınıf dışı öğretim faaliyetleri kategorisinde ise gezi, doğa gözlemleri ve müze ziyaretinde yoğunlaştıkları tespit edilmiştir. Akademisyenlere yönelik beklentiler temasında ise katılımcıların verdikleri cevaplar doğrultusunda akademik yeterlilikler, öğrencilerle ilişkiler ve kişilik özellikleri olmak üzere üç kategori belirlenmiştir. Akademik yeterlilik kategorisinde katılımcıların, parlak bir eğitim geçmişine sahip, bilgili, bildiklerini en doğru metotla anlatabilen ve öğretmenlik mesleğinin incelikleri en doğru şekilde verebilen; öğrencilerle ilişkilerini ve iletişimini sıcak tutan; sabırlı, yeniliklere ve deneyime açık kişilik özelliklerine sahip olmaları gerektiğine yönelik görüş bildirmişlerdir. Öncelikli değer ve beceriler temasına ilişkin katılımcıların değerler kategorisinde sorumluluk, hoşgörü ve bilimsellik; beceriler kategorisinde ise bilgi iletişim teknolojilerini kullanma, araştırmacı, yenilikçi, yaratıcı ve eleştirel düşünmede en fazla odaklandıkları tespit edilmiştir.

Sonuç

Elde edilen bulgular incelendiğinde eğitim-öğretim faaliyetlerine yönelik farklı öğretim yöntemlerinin derslerde kullanılması, öğrenme eksikliklerine göre bir değerlendirme biçiminin tercih edilmesi, sınıf dışında daha fazla öğretim faaliyetinin yapılması konusunda katılımcıların gelecek dönemlerde üniversitelerden beklenti içinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca akademisyenlerin donanımlı olmaları, öğrencilerle daha samimi iletişim kurarak öğrencileri akademik hayata hazırlamaları gibi bir takım istekler içinde olduklarını ifade ederek akademisyen-öğrenci arasında güçlü bir iletişim kurulmasının gerekliliğini ortaya koymuşlardır. Değer ve beceriler noktasında ise sorumluluk, hoşgörü, bilimsellik, araştırmacı, yenilikçi, yaratıcı ve eleştirel düşünmenin özellikle olmasını istemeleri de mevcut durumdaki bazı eksikliklerin ortaya çıkması bakımından önemlidir. Bu çalışma İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince Desteklenmiştir. Proje Numarası: 1225.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları, Üniversite

Social Studies Teacher Candidates' Expectations About Universities of Future

Abstract

Purpose

The aim of this study is to reveal the expectations of the prospective teachers of 1st, 2nd, 3rd and 4th grades of social studies teaching department of Inonu University towards future universities. In response to this general purpose, the following sub-questions were sought: •What are the expectations of prospective teachers of social studies for educational activities of universities? •What are the prospective social studies teacher candidates' expectations for academics? •What are the opinions of prospective teachers about what values and skills the universities of the future should bring to the students? Method In this research, qualitative research methodology has been used and a case study approach has been adopted. Maximum

diversity sampling method was used in order to maximize the diversity of the individuals who could be a party to the problem studied. In this direction, a total of 32 pre-service teachers, 8 of them from each class level, were employed. In the data collection, semi-structured interview method which is suitable for qualitative research was used. In the preparation of the interview questions developed by the researcher; principles such as easy to understand questions, not to be multidimensional, and not to direct the respondent. This form consists of three semi-structured substances. With the form developed, social studies teacher candidates were asked to express their opinions about their expectations from the universities of the future. During the interview process with the pre-service teachers, the recordings were recorded by the voice recording device and also the notes were taken by the researcher. The interviews lasted for 20-25 minutes and were completed in one session. The interviews were conducted by the researcher in January 2019. In the framework of research ethics, the names of the prospective teacher candidates were not used directly in the study. For this reason, it was used for the participants between the SB1 ... SB32. In the analysis of the data obtained in the research, descriptive analysis technique was used. In this study, descriptive analysis method is preferred because the themes that will form the basis of the conceptual structure and analysis of the study are predetermined. Findings The findings of the research were examined under the expectations of expectations for academic activities, expectations for academicians and expectations about what values and skills should be gained. When the answers given within the framework of the social studies teacher candidates' expectations about educational activities, three categories were determined: the method and technique used in the course process, the evaluation system and the out-of-classroom teaching activities. In the method and technical category of pre-service teachers, the most travel-observation, case study, discussion and brain storming; formative assessment in the category of evaluation system; In the category of extracurricular teaching activities, it was determined that they concentrated on sightseeing, nature observations and museum visits. In the theme of expectations for academicians, in the direction of the answers of the participants, three categories were determined: academic qualifications, relations with students and personality traits. In the academic qualification category, the participants have a bright education background, are knowledgeable, can tell the things they know with the most accurate method and can give the subtleties of the teaching profession in the most accurate way; keeping warm relationships and communication with students; patience, innovation and experience open to the personality should have the opinion that they should have. Responsibility, tolerance and scientific competence in the values category of the participants on the priority value and skills theme; In the skills category, it was determined that they focused on using information and communication technologies, researcher, innovative, creative and critical thinking. Conclusions When the findings were examined, it was concluded that the participants were expected to expect different types of teaching methods for their educational activities, preferred form of assessment according to learning deficiencies, and the expectation that the participants would be expected to do more teaching activities outside the classroom. In addition, the academicians have to be equipped, to communicate more intimately with the students, such as preparing students for academic life by expressing the necessity of establishing a strong communication between academicians and students expressed the necessity. At the point of value and skills, responsibility, tolerance, scientific, researcher,

innovative, creative and critical thinking is especially important in terms of the emergence of some deficiencies in the current situation. This study was supported by Inonu University Scientific Research Projects Coordination Unit. Project number: 1225.

Keywords: Social Studies, Prospective Teachers, University

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerine Göre Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Yaşadıkları Sorunlar

Şule Egüz[1] *

[1]İnönü Üniversitesi

*Sorumlu yazar: suleeguz@gmail.com

Özet

Amaç

Öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde yaşadıkları sorunların tespiti, okul içinde uygulanacak öğretim etkinliklerine yön vermede önemli görülmektedir. Bu çalışmanın amacı Malatya il merkezindeki ortaokullarda görev yapan sosyal bilgiler öğretmenlerinin gözlemleriyle sosyal bilgiler öğretim sürecinde öğrencilerin karşılaştıkları sorunları belirleyerek bunlarla ilgili çözüm önerileri ortaya koymaktır. Bu genel amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır: • Sosyal bilgiler öğretmenlerine göre sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin yaşadıkları sorunlar nelerdir? • Sosyal bilgiler öğretmenleri ders bağlamında öğrencilerin yaşadıkları sorunları gidermek amaçlı geliştirdikleri öneriler nelerdir?

Yöntem

Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması tercih edilmiştir. Bu desen kapsamında tasarlanan çalışmalarda sınırlı bir vaka derinlemesine betimlenir ve incelenir. Araştırmada çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örneklem türlerinden maksimum çeşitlilik örneklemesi kullanılmıştır. Bu kapsamda Malatya'daki iki kırsal, iki merkez ve bir özel okulda görev yapan 10 sosyal bilgiler öğretmeniyle çalışma yürütülmüştür. Araştırma verilerinin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu öğrencilerin sosyal bilgiler derslerinde yaşadıkları sorunlar ve bu sorunları gidermek amacıyla geliştirdikleri önerileri tespit etmek amaçlı 2 esas uçlu 4 sonda sorudan oluşmaktadır. Görüşmeler sosyal bilgiler öğretmenleriyle 2019 Kasım ayında yüz yüze gerçekleştirilmiş ve ses kayıt cihazı kullanılarak görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Görüşmeler ortalama 17-23 dakika aralığında sürmüştür. Katılımcıların bazıları transkript işlemi sonrasında elde edilen yazılı metinleri görme talebinde bulundukları için elde edilen görüşme sonrasındaki dökümler gönderilmiş ve görüşlerini yansıtıp yansıtmadığı noktasında onay alınmıştır. Araştırmanın verileri betimsel analiz tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Betimsel analizin doğasına uygun olarak elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenerek araştırmacı tarafından yorumlanmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bulguları "Sosyal bilgiler dersinde öğrencilerinin yaşadıkları sorunlar" ve "Öğrencilerin yaşadıkları sorunları gidermek amaçlı geliştirilen öneriler" başlıkları çerçevesinde incelenmiştir. Elde edilen veriler incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmenleri; öğrencilerin derse gerekli önemi vermemeleri, derse odaklanmada sürekliliği koruyamamaları, ezber dersi olarak görmeleri, ders araç ve gereçlerindeki eksiklikler, dersin zaman zaman ilgi çekici gelmemesi, derslerde öğrencileri pasif kılan öğretim yöntemlerinden hoşlanmama, sosyal bilgilerle ilgili ödevlerde aile desteğinin sınırlı olması gibi sorunları

gözlemlediklerini ve bu sorunların öğrenciler tarafından da zaman içerisinde dile getirildiğini belirtmişlerdir. Bu yaşanan sorunları giderme amacıyla sosyal bilgiler öğretmenleri; zaman zaman aile ile işbirliği yapılması, sosyal bilgiler dersi kapsamında içeriğe uygun çeşitli meslek gruplarından misafir konuşmacı davet edilmesi, görselleri teknolojiden de faydalanarak daha etkili kullanma, dersi sevmelerini sağlamak için Türkiye'den ve dünyadan güncel olaylara ve yaşamın gerçeklerine derste daha fazla yer verilmesi, sosyal bilgiler içeriğine uygun edebi ürünlerin kullanılması, gezi-gözlem yapılması gibi önerilerde bulunmuşlardır. Ancak bunların içerisinde özellikle gezi-gözlem yönteminin sıklıkla kullanılmasının mümkün olmadığının altını çizmişlerdir.

Sonuç

Sosyal bilgiler öğretmenleri derslerde öğretim ortamını zevkli hale getirmek ve öğrencileriyle sağlıklı ilişkiler kurarak en doğru öğretim uygulamalarıyla öğrencileri öğrenme sürecine dahil etmelidirler. Araştırma sonunda öğrencilerin büyük bir bölümünün derse gerekli önem vermemeleri, odaklanmada sürekliliği koruyamamaları, ezber dersi olarak görmeleri gibi sorunların görüşme yapılan öğretmenler tarafından dile getirilen sorunlar olduğu belirlenmiştir. Ayrıca okul-öğretmen-öğrenci ve sosyal bilgiler ders alanı ile ilgili ortaokullarda sosyal faaliyet alanlarının eksikliği en sık dile getirilen sorun olarak tespit edilmiştir. Görüşme yapılan öğretmenler; sorunların çözümüne yönelik zaman zaman aile ile işbirliği yapılması, sosyal bilgiler dersi kapsamında içeriğe uygun çeşitli meslek gruplarından misafir konuşmacı davet edilmesi, görselleri teknolojiden de faydalanarak daha etkili kullanma gibi çeşitli çözüm önerilerini sunarak, bu çözüm yollarını derslerde ihtiyaç duydukça kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Ders Sorunları, Öğretmen, Öğrenci

Problems of Students in Social Studies Course According to Social Studies Teachers

Abstract

Purpose

Identifying the problems experienced by the students in the social studies course is important in shaping the teaching activities that will be applied within the school. The aim of this study is to determine the problems faced by the students in the social studies teaching process with the observations of the social studies teachers working in the secondary schools in the city center of Malatya. In response to this general objective, the following questions were sought: • According to social studies teachers, what are the problems experienced by students in social studies course? • What are the suggestions that social studies teachers have developed in order to solve the problems experienced by the students? Method In the study, the case study of qualitative research designs was preferred. A limited case is described and studied in studies designed within the scope of this design. In the study, the maximum diversity sampling was used to determine the study group. In this context, the study was carried out with 10 social studies teachers working in two rural, two centers and a private school in Malatya. The semi-structured interview form developed by the researcher was used to collect

the research data. The interview form consists of 2 main-point 4-probe questions to determine the students' problems in social studies lessons and the suggestions they have developed in order to solve these problems. The interviews were conducted face to face with the social studies teachers in November 2019 and the interviews were recorded using a voice recorder. The interviews lasted for an average of 17-23 minutes. Since some of the participants requested to see the written texts obtained after the transcript process, the castings were sent after the meeting and they were approved to reflect their opinions. The data of the research were analyzed by using descriptive analysis technique. The data obtained in accordance with the nature of descriptive analysis were summarized by the researcher by summarizing according to the predetermined themes. Findings The findings of the research were examined within the framework of the headings of the students in the Social Studies course and the suggestions developed to solve the problems experienced by the students. When the data are analyzed, social studies teachers; the students do not give importance to the course, the continuity of the course can not maintain continuity, the lesson as a memorization lesson, the lack of course tools and equipment, the course does not attract attention from time to time, the students passive teaching methods do not like the discretion, social studies related to the lack of family support for problems such as limited they stated that the problems were expressed by the students over time. Social studies teachers to solve these problems; To cooperate with the occasional family, social studies scope to invite guest speakers from a variety of appropriate occupational group content, using effective than taking advantage of visual technology, course love to Turkey and current events from around the world to provide and the realities of life in the course more space given to social they have made suggestions such as the use of literary products suitable for their content and making trip-observation. However, they emphasized that it is not possible to use the trip-observation method frequently. Conclusions Social studies teachers should make the teaching environment enjoyable in the lessons and establish healthy relations with their students and incorporate them in the learning process with the most accurate teaching practices. At the end of the research, it was determined that the problems of the teachers were the problems that were discussed by the teachers as the majority of the students did not give importance to the lesson, they could not maintain the continuity in the focus, and they perceived them as a memorization lesson. In addition, the lack of social activities in secondary schools related to the school-teacher-student and social studies course area was identified as the most frequently mentioned problem. Interviewed teachers; to provide solutions to the problems from time to time to cooperate with the family, guest speakers from various professional groups within the context of the social studies course, using the technology more effectively by offering various solutions such as, they use these solutions as needed in the courses they have expressed.

Keywords: Social Studies, Lesson Problems, Teacher, Student

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Politik Okuryazarlık Becerisine Yönelik Görüşleri

Zafer Kuş[1], **Hüseyin Ozan**[2] *, **Murat Adıyaman**[2]

[1]Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Kırşehir

[2]Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Kırşehir

*Corresponding author: huseyin_ozan68@hotmail.com

Özet

Dünden bugüne okuma yazma, kavramsal olarak değişmiş ve yeni anlamlar, tanımlarla ifade edilmeye başlanmıştır. Okuryazarlık kavramı, geçmişte bireyin yazılı işaret ve sembolleri okuyup yazabilmesi, anlayabilmesi, imzasını atabilmesi şeklinde ifade edilmiştir. Günümüzde yeni okuryazarlık becerisi, bilgi toplumunu oluşturmayı ilke edinmiş, çoklu okuryazarlıklar dünyayı bütün ve derinlemesine anlama olarak söylenilmektedir. Bu bağlamda yeni okuryazarlıklar; basılı yazılı kaynaklardan okumanın dışında politik okuryazarlık, hukuk okuryazarlığı, finansal okuryazarlık, medya okuryazarlığı, coğrafya okuryazarlığı, eleştirel okuryazarlık, harita okuryazarlığı, tarih okuryazarlığı, teknoloji okuryazarlığı gibi disiplinler arası farklı okuryazarlık becerilerinin ortaya konması ile devam ettiği şeklinde ifade edilmektedir. Politik okuryazarlık; siyasal süreçler, yönetim biçimi, iktidar, aktif vatandaşlık, sosyal sorumluluk gibi bilgilerin öğrenilmesinin yanında bireyin etkin bir vatandaş olarak sürecin tamamında aktif bir role sahip olmak olarak tanımlanmıştır. Politik okuryazarlık becerisine sahip bir vatandaş dünü, bugünü, geleceği anlayabilen demokratik bilgi ve değerleri içselleştirmiş, karar süreçlerinde etkiye sahiptir. Politik okuryazarlık becerisi, öğrencilerin evrensel değerlere sahip demokratik, aktif vatandaşlığı benimseyen, katılım ve sosyal sorumluluk gösteren birer vatandaş olarak yetişmelerini hedeflemektedir. Bu nedenle politik okuryazarlık becerisine sahip öğrencileri yetiştirmek, siyasal süreçleri kavramak, politik bilgiye sahip olmak, aktif vatandaş olmak ve sosyal sorumluluk sahibi bireylerin Sosyal bilgiler öğretmenleri aracılığıyla yetiştirilmesi bu araştırma için çok önemlidir. Amaç Bu araştırmanın amacı; Sosyal bilgiler öğretmenlerinin politik okuryazarlık becerisine ilişkin görüşleri tespit etmektir. Bu doğrultuda sosyal bilgiler öğretmenlerinin politik okuryazarlık kavram bilgisi, politik okuryazarlığın önemi, öğretim programında politik okuryazarlık, öğretmenlerin kullandığı yöntem ve teknikler, karşılaşılan sorunlarla ilgili görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Yöntem

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin, politik okuryazarlık becerisine ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılan bu araştırmada konuya uygun olarak nitel araştırma yöntemi ve desen olarak olgubilim (fenemoloji) kullanılmıştır. Olgubilim deseni, farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Çalışmada, Aksaray ve Kırşehir illerinde seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen ortaokullarda 2018-2019 eğitim öğretim yılında çalışan, 10 Sosyal bilgiler öğretmeni ile görüşülerek elde edilen veriler analiz edilmiştir. Çalışma grubuna seçilen öğretmenler

Aksaray ve Kırşehir ilinde çalışan öğretmenler olup araştırmaya katılmadan önce her öğretmene araştırma hakkında etik kurallar gereği bilgi verilmiş ve gönüllülük aranarak araştırmaya dahil edilmiştir. Bilimsel araştırmada bilimsel etik kurallar ve gizlilik ilkesine dikkate edilerek öğretmenlere bir rumuz verilmiştir. (Ö1, Ö2,….Ö10). Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veri toplama aracı, geliştirilirken öncelikli olarak taslak form oluşturulmuştur. Formda yer verilen soruların akıcılık ve anlam bütünlüğüne dikkat edilerek derinlemesine bilgi verecek yeterliliğe sahip olması beklenilmiştir. Soruların geçerlik ve güvenirliği uzman görüşüne sürekli başvurularak sağlanmaya çalışılmıştır. Görüşmeler gerçekleştirilirken önceden katılımcılardan randevu talep edilmiş uygun zamanda görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme öncesinde katılımcılara araştırma hakkında bilgi verilerek gönüllülük esasına dikkat edilmiştir. Bu bağlamda gerçekleştirilen görüşmeler ortalama 15 dakika sürmüştür. Sorulan sorular konuşma havasında sorulmuş olup katılımcının da onayı alındıktan sonra ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Katılımcılar ile gerçekleştirilen görüşmeler 2018 Kasım ayında yapılmıştır. Görüşmeler neticesinde kaydedilen katılımcı cevapları araştırmacılar tarafından dinlenerek metne dönüştürülmüştür Araştırmada elde edilen veriler içerik analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir.

Sonuç

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri ile bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre politik okuryazarlık tanım bilgisine sahip olduğu, öğretim programını inceledikleri ancak bunun yeterli olmadığı, politik okuryazarlığın önemli olduğu ve tüm vatandaşların bu beceriye sahip olması gerektiği, okul dışı etkinliklere yer verilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretim programı içeriğinin, politik okuryazarlığın öğretimi için yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmış ve program içeriğinin politik okuryazarlık becerisi doğrultusunda zenginleştirilmesi önerisi getirilmiştir.

Keywords: Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler, Sosyal Bilgiler Öğretimi, Politik Okuryazarlık,

Social Studies Teachers' Views On Political Literacy Skills

Abstract

The Literacy conceptually has been change and began expressed by new meanings and definitions. In the past the conept of literacy was expressed as the ability to reading, understanding and writing of the written marks and symbols and to be able to sign. But today the new literacy skill is told as multiple literacies that establish to creating information society as a principle and to understanding the World as a whole and in depth. In this concept the new literacy experessed to be continuing by introducing except that reading of written and printed sources different literacy discipline skills as politic, juristic, financial, media, geographic, critical, map, history and technology literac. Politic literacy is defined as to learn the informations as political processes, government, aktive citizenship, social responsibility and to play an active role troughout the process. The person who has the ability of politic literacy

can understand the yerterday,today and tomorrow, have internalized the democratic knowladge and values and have an impact in decision making processes. Politic literacy skill aims to educate the students to have universal values, to embrace democratic and active citizenship, to participate and take a social responsibility. For this reason, education of students that have politic literacy skill, understanding the political processes, getting the politic information, being an active citizen and educating persons that have social responsibility by the Social Informations Teachers is very important for this research. Aims This research aims to collect information about the following by detecting the sight of Social informations teachers about politic literacy skill; • Knowledge of teachers about Politic literacy consept, • The importance of politic literacy • The place of politic literacy in education system • The method and technics used by teachers and the problems encountered. Method In this research that is made to see the politic literacy ability of social information teachers, properly to our subject we used qualitative research method and phenomenology as a pattern. The pattern of case science is focusing on the cases that we are aware but we do not have detailed and in depth information about them. This work is done by talking with 10 social informations teachers work at middle schools that selected from Aksaray and Kırşehir using random sampling method in 2018-2019 academic year. These teachers work in Kırşehir and Aksaray, and by ethic rules before the study they are informed about the study and we are looking for the voluntariness to take to this study. We used semi structured meeting form. When developing the data collection tool, firstly the draft form was created. With pay of attention to the fluency and integrity of meaning, the questions in the form expected to give depth information. The validity and reliabilty is provided by continually receiving expert opinion. The meeting is done according to appointment requested from participants before. The meetings take a time on avarage 15 minutes. The questions asked like a conversation and it is recorded with a voice recorder after the confirmation of the participants. Than researchers listened to these voices and transform them into text. These texts are readed several times and obtained information is analyzed by content analysis method. Results As the result of this study, it is seemed that, teachers have been heard about the politic literacy consept and they know its definition, but they do not have enough knowledge about it. Also the teachers said that, they look into social information education program, but there isn't enough information about politic literacy in the program. Teacher have been reached to this result, the politic literacy is important and all citizens must have this skill, and in out of school activities, might be given more place to politic literacy. It has been reached the result that, the content of education program is insufficient for politic literacy education and recommended that the content of the program could be enriched in order to give sufficient information about politic literacy.

Keywords: Key Words: Social Studies, Social Studies Education, Political Literacy,

T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Öğretiminde Tarihsel Temsilcilere Yönelik Kavram Yanılgılarının Tarihsel Okuryazarlık Becerileri Açısından

Sezgin Elbay[1] *

[1]Bakırlı Ortaokulu

*Corresponding author: sezgin_elbay@hotmail.com

Özet

Tarihsel temsilciler, tarihsel olayları yaratan aktörlerdir. Bu anlamda tarihsel temsilcilerin bilinmesi tarihsel olayları aydınlatabilir. Tarihsel temsilcilerin hayatları ve bu hayatların tarihsel olaylarla kesişimi birincil ve ikincil kaynaklardan öğrenilebilmektedir. Bu kaynaklara yönelik yayınların da son yıllarda arttığı gözlenmektedir. Yayınların artmış olmasına rağmen, tarihsel temsilcileri dönemin şartlarına uygun olarak anlama ve onların tarihsel bağlamına göre yorumda bulunma, önyargıları içerebilmektedir. Bu tespitin dayanağı, konuyla ilgili yapılan araştırmaların bulguları olmaktadır. Özellikle ortaokul öğrencilerinin günümüz şartları ve kendi benlik tasarımları açısından tarihsel temsilcileri anlamaya çalıştıkları bilinmektedir. Bu eğilim tersine döndürülmezse, ortaokul öğrencilerinin anakronizmi de içeren önyargıları, tarihsel anlayışlarını oluşturabilir. Ortaokul öğrencilerinin tarihsel temsilcileri anlama ve yorumlamasıyla ilgili daha önceki çalışmalar öncelikli olarak birkaç konuya odaklanmıştır. Bazı çalışmalar, ortaokul öğrencilerinin tarihsel temsilcileri günümüzün şartlarına göre anlama problemini incelemiş ve bunun tarihsel empati eksikliğinden kaynaklandığını bildirmiştir. Bazı çalışmalar, tarihsel temsilcileri anlamada günümüz perspektiflerinin kullanımının önlenmesi üzerine odaklanmıştır. Daha sonra bu çalışmalar öğretim programlarının tarihsel okuryazarlık becerilerine uygun olarak geliştirilmesine zemin hazırlamıştır. Dolayısıyla tarihsel anlama ve yorumlamaya yönelik betimleme ve önlem bağlamında birçok çalışmanın yapıldığı söylenebilir. Öte yandan öğrencilerin tarihsel temsilcilere yönelik kavram yanılgılarını araştıran sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Ayrıca ilgili alanyazın, ortaokul öğrencilerinin kavram yanılgıları ile tarihsel okuryazarlık becerileri arasında ilişki kuran çalışmalara ihtiyaç duyabilir.

Keywords: T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi, Tarihsel Okuryazarlık Becerileri, Kavram Yanılgıları.

Türkiye ve Fransa Ders Kitaplarında Vatandaşlık: Karşılaştırmalı Bir Çalışma

Tuğba Kafadar[1] *

[1]Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü
*Sorumlu yazar: tugbakafadar@gmail.com

Özet

Amaç

Bireyler geçmişten günümüze çoğunlukla topluluklar halinde yaşamışlardır. Topluluklar halinde yaşayan bireylerin ise bir arada yaşabilmek için üyesi oldukları topluma karşı vatandaş olarak yükümlülükleri vardır. Her toplumun farklı kültürel, sosyal ve çeşitli özelliklerinden dolayı vatandaşlık kavramına yükledikleri anlam değişebilir. Türkiye ve Fransa dünyanın farklı coğrafyalarında yer alan ülkelerdir. Türk modern eğitim sisteminin kurulmasında birçok ülkenin etkisi olmuştur. Fransa Türk modern eğitim sisteminin kurulmasında diğer ülkelere göre daha fazla etkiye sahip ülkeler arasındadır. O dönemlerden bu zamana kadar devam ederek sürüp gelen iki ülke arasında bir etkileşim etkilenme olabilir. Her iki ülkenin arasında bir etkileşim etkilenme olup olmadığı karşılaştırmalı çalışmalarla ortaya konabilir. Türkiye ve Fransa'nın vatandaşlık kavramına yükledikleri anlam ve vatandaşlık kavramından beklentileri ülkelerin eğitim sistemlerine yansıyabilir. Çünkü ülkelerin eğitim politikalarında yetiştirmek istedikleri insan profilleri öğretim programları ve ders kitaplarında yer almaktadır. Vatandaşlık eğitimi doğrudan ya da birçok dersin kapsamında dünyada birçok ülkede eğitimi verilmektedir. Sosyal bilgiler dersi de bu dersler arasındadır. Temel hedef olarak etkin vatandaşlar yetiştirmeyi hedef edinen sosyal bilgiler dersi Türkiye'de 4.,5.,6. ve 7.sınıflarda eğitimi verilmektedir. Fransa'da ise vatandaşlık eğitimi ahlak-vatandaş eğitimi kapsamında eğitimi verilmektedir. Her iki ülkede sosyal bilgiler ve ahlak-vatandaşlık eğitimi derslerinde eğitime yardımcı materyal olarak ders kitapları kullanılmaktadır. Türkiye sosyal bilgiler ve Fransa ahlak-vatandaşlık derslerine ilişkin ders kitaplarında vatandaşlık kavramı karşılaştırmalı olarak nasıl yer almaktadır ve bu kavramdan beklentiler nelerdir sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır. Bu araştırmayla uzun bir süreç etkileşim içerisinde bulunan bu iki ülkenin ders kitaplarında vatandaşlık kavramı arasında karşılaştırmalı olarak benzerlikler ve farklılıklar ortaya konmaya amaçlanmaktadır.

Yöntem

Araştırma nitel araştırma tasarımına göre planlanmıştır. Nitel araştırma tasarımlarından ise durum çalışmasına göre planlanmıştır. Araştırma verileri doküman incelemesi aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler ise içerik analizi aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırma sürecinde şu aşamalar takip edilmiştir: İlgili ülkelerin dokümanları incelenmiş ve araştırma sorularıyla ilişkili olabilecek kodlar çıkarılmıştır. Sonra ilgili olabilecek kodlar bir araya getirilerek kategoriler altında sistematik kodlama yapılmıştır. Kategoriler altında kodların frekanslar belirlenmiş ve bu bulgular tanımlanarak yorumlanmıştır. Her bir kategoriye ders kitaplarından doğrudan alıntılar yapılmıştır.

Bulgular

Araştırma verilerinin analizi neticesinde şu bulgulara ulaşılmıştır. Türkiye ve Fransa ders kitaplarında vatandaşlık kavramı birçok yönden benzerlikler içerdiği bulgularına ulaşılmıştır. Her iki ülkede de vatandaşlık kavramı; ülkelerine karşı görev ve sorumluluklarını yerine getiren, herhangi bir haksızlık durumunda hakkını arayan, bilimsel gelişmelere önem veren, dünyada olup biten olaylara duyarlı ve topluma katılımcı olan birey olarak açıklandığı yönünde bulgulara ulaşılmıştır. Ayrıca her iki ülkenin ders kitaplarında vatandaşın bazı değer ve becerilere sahip olması gerektiği yönünde bulgulara ulaşılmıştır.

Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre her iki ülkenin ders kitaplarında vatandaşlık kavramı birçok yönden benzerliklere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Her iki ülkede de genellikle vatandaşlık kavramı ülkesine karşı hak ve sorumluluklarını yerine getiren, dünyada meydana gelen olaylara duyarlı, bilimsel gelişmelere önem veren, haksızlıklara karşı duyarlı olarak açıklanmaktadır. İki ülkenin ders kitaplarında da vatandaşın bazı değer ve becerilere sahip olması gerektiği yönünde sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırma sonuçları bütüncül bir yaklaşımla değerlendirildiğinde uzunca bir süreç etkileşimde olan bu iki ülkenin vatandaşlık kavramına yükledikleri anlamın benzerlikler içermesi iki ülkenin o dönemlerden bu zamanlara kadar devam eden bir etkileşim, etkilenme olduğu yönünde değerlendirilebilir. Bu benzerliğin bir nedeni ise küreselleşme ile açıklanabilir. Çünkü küreselleşme nedeniyle ülkeler arası benzerlikler artmakta ve dolayısıyla vatandaşlığa yükledikleri anlamlar da büyük oranda benzerlikler içerebilir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Fransa, Vatandaşlık, Karşılaştırmalı Eğitim, Ders Kitapları

Citizenship in the Course Books of Turkey and France: A Comparative Study

Abstract

Purpose

Individuals have mostly lived in communities from past to present. And the individuals who live in communities have responsibilities as citizens in the community whose members they are in order to live together. The meaning attributed to the concept of citizenship by each society might differ due to its own cultural, social and different characteristics. Turkey and France are countries from different geographies of the world. A lot of countries had an effect on the establishment of the modern Turkish educational system. France is among the countries which have a bigger effect on the establishment of the modern Turkish educational system compared to the other countries. There can be an interaction ongoing between the two countries from past to present. Whether there is an interaction between two countries can be identified with comparative studies. The meaning attributed to the concept of citizenship by Turkey and France and their expectation from the concept of citizenship may be reflected upon the educational systems of the countries. Because the human profile the countries want to bring up in their educational policies are included in the curriculums and the course books.

Citizenship education is given directly or within many courses in plenty of countries in the world. The course of social studies is among these courses. Social studies, which mainly aims at bringing up citizens, is taught at 4th, 5th, 6th and 7th grades in Turkey. In France, the citizenship education is given within the scope of moral-citizenship education. In both countries, course books are used as helping educational materials in the courses of social studies and moral-citizenship education. The following questions constitute the problem of the research: How is the concept of citizenship mentioned comparatively in the course books regarding the courses of Turkish social studies and French moral-citizenship education? What are the expectations related to this concept? It is aimed with this research to comparatively reveal the similarities and the differences between the concepts of citizenship in the course books of these two countries, which were in interaction with each other for a long time. Method: The research was planned according to the qualitative research design. And it was planned in accordance with the case study, which is one of the qualitative research designs. The research data were collected through the document review. The data obtained were analyzed via the content analysis. The following stages were pursued during the research: The documents of the relevant countries were examined and the codes that might be related to the research questions were obtained. Afterwards, the codes which might be related to the research questions were brought together and systematical coding was applied under categories. The frequencies of the codes were determined under categories and these findings were defined and interpreted. Some parts were quoted directly from the course books for each category. Findings: The following findings emerged as a result of the analysis of the research data. It was observed that the concepts of citizenship had similarities in the course books of Turkey and France in many terms. In both countries, the concept of citizenship is explained as an individual who fulfills his/her duties and responsibilities against his/her country, seeks his right in case of injustice, gives importance to scientific developments, is sensitive to world events and participates in the society. Moreover, it was found in the course books of the both countries that the citizen must have some values and abilities. Conclusion: It was concluded according to the research findings that the concepts of citizenship had similarities in the course books of both countries in many terms. In both countries, the concept of citizenship is explained as an individual who fulfills his/her duties and responsibilities against his country, is sensitive to world events, gives importance to scientific developments and is sensitive to injustice. It was found in the course books of the both countries that the citizen must have some values and abilities. It can be said when the research findings are evaluated with a holistic approach that the similarities in the meaning attributed to the concept of citizenship by these two countries, who were in interaction with each other for a long time, point at an interaction ongoing between the two countries from past to present. One of the reasons behind this similarity can be explained with the globalization. Because similarities increase between the countries due to the globalization, and thus, the meanings attributed to citizenship may be quite similar.

Keywords: Turkey, France, Citizenship, Comparative Education, Course Books

Yönetici, öğretmen İletişimde Yöneticilerden Kaynaklı Engellere İlişkin Öğretmen Görüşleri

Rüşen Çolak [1] *, Netice Çolak[1]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı/
*Sorumlu yazar: heviyaroj@hotmail.com

Özet

Yönetici-Öğretmen İletişimde Yöneticilerden Kaynaklı Engellere İlişkin Öğretmen Görüşleri Ruşen Çolak Kahraman1 ve Netice Çolak2 1: 80 Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Yenişehir/ Diyarbakır rusencolak2121@hotmail.com 2: Dervişhasan İlkokulu, Sınıf Öğretmeni, Sur/ Diyarbakır neticecolak@hotmail.com, Özet Okul yönetimi, eğitim yönetiminin sınırlı bir alana uygulanmasıdır. Bu alanın sınırlarını eğitim sisteminin amaçları ve yapısı belirler. Okul yönetiminin görevi okuldaki tüm insan ve madde kaynaklarını en verimli biçimde kullanarak, okulu amaçlarına uygun olarak yaşatmaktır Okuldaki eğitim ve öğretim faaliyetlerinin genel amacı bir ülkenin geleceği olan çocukların bilgi, beceri ve davranış olarak sağlıklı ve verimli şekilde yetişmelerini sağlamaktır. Okuldaki eğitim-öğretim faaliyetlerinin başında okul yöneticileri bulunmaktadır. Okul yöneticilerinin bilgi, beceri ve davranışları başta öğrenci ve öğretmenler olmak üzere eğitici olmayan personel ve öğrenci velileri üzerinde etkili olmaktadır. Yine eğitim sisteminin temelini okullar oluşturmaktadır. Bu yüzden bu kadar önemli olan okul yöneticilerinin belirli yeterliklere sahip olması İyi bir yönetici öğretmenlerin sorunlarını ve görüşlerinin dinler. Program geliştirme ile ilgili yeni görüşleri destekledikleri ifade ederler. Umut verici yeni uygulamalar hakkında mesleki yayınlardan ve diğer yöneticilerden bilgi alır ve bu konuda projeler sunan personelini destekler. Yöneticilik hem destekleyici hem de emredici liderlik anlayışını kapsayamaz, yani öğretmenlere karşı nazik ve arkadaşça davranış gösterme, statü ile davranış arasındaki denge korunarak, açıklık ve yakınlık duyguları ile yaklaşılması öğretmen üzerinde iş başarısında güven artışını sağlayabilir Araştırmanın Amacı Bu çalışmada, yönetici-öğretmen iletişiminin eğitime etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek için: Yönetici-öğretmen iletişiminin eğitim ve öğrencilerin akademik başarısına etkilerinin düzeyine ilişkin veriler elde edilmiş, buna göre, elde edilen bulgular düzenlemelere ışık tutabileceği düşünülmektedir. Problem Cümlesi Yönetici –öğretmen iletişiminde yöneticilerden kaynaklı engellere ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir? Alt problemler Bu görüşler; 1-Cinsiyete 2-Branşa 3-Kıdeme göre değişmektedir

Yöntem

Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Var olan durum olduğu gibi saptanarak ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Evren Ve Örneklem Araştırmanın evrenini Diyarbakır ili merkezi Kayapınar ilçesindeki Vali Gökhan Aydıner Anadolu Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi oluşturmaktadır. Araştırmanın evreninde tüm örneklem alınmıştır. Veri Toplama Aracı Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde yapılan bir Yüksek Lisans Tezindeki anket izin alınarak uygulanmıştır. Anket 2 Bölümden oluşmaktadır. 1. Bölüm, kişisel bilgiler (cinsiyet, kıdem, branş), 2. Bölüm toplam 33 sorudan oluşmaktadır. Anket farklı branştaki 88 öğretmene uygulanmıştır.

Sonuç

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev sürelerinin dağılımları incelendiğinde; öğretmenlerin % 17'lik bir bölümünün 1-5 yıl arasında, %37,5'lik bir bölümünün 6-10 yıl arasında ve % 47,5'lik bir bölümünün de 11 yıl ve daha fazla süredir görev yaptıkları görülmektedir. 11 yıl ve üzeri deneyime sahip öğretmenlerin ortalama puanları 1-5 yıl ve 6-10 yıl deneyime sahip olan öğretmenlerden yüksek çıktığı belirlenmiştir. Ancak bu bulgu kıdem süresi ile yönetici kaynaklı engelleyicilere ilişkin alınan puanlar arasında bir doğru orantı olduğunu söylemek mümkün değildir. Tablo incelendiğinde 6-10 yıl deneyime sahip öğretmenlerin ortalama puanlarının en düşük olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre öğretmenlerin belli bir süre sonra eğitim örgütlerindeki iletişim biçimlerini benimseyip içselleştirdiklerini söyleyebiliriz. Yeni öğretmenlerin(1-5 yıl) bu iletişimi ilk yıllarda sorunlu yaşadıkları söylenebilir. Öneriler - Yöneticiler öğretmenlerle sürekli diyalog içinde ve iletişime açık olmalıdır - Yöneticiler teknolojiyi öğretmenlerle iletişimde sık sık kullanmalıdır(cep telefonu, internet ağı vs.) -Yeni başlayan stajyer öğretmenlere iletişim konusunda destek olmalıdır - Yöneticiler okullarında görev yapan farklı branştaki öğretmenlerle zaman zaman bir araya gelerek, okulun eğitim-öğretimin kalitesinin yükseltilmesi ve etkin iletişimin kurulabilmesi için çaba göstermelidir. - İletişim sorunlarının bertaraf edilmesi için konferans, seminer, vb. gibi etkinlikler düzenlemeli ve konular tartışılarak uygun çözüm sunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, Öğretmen,iletişim

Teachers' Opinions Regarding the Obstacles Caused by Managers in Teacher Communication

Abstract

School management is the application of education management to a limited area. The objectives and structure of the education system determine the boundaries of this area. The task of the school administration is to use all human and material resources in the school in the most efficient way Teachers' Opinions Regarding the Obstacles Caused by Managers in Teacher-Teacher Communication The general purpose of the education and training activities in the school is to ensure that children, who are the future of a country, grow as knowledge, skills and behavior in a healthy and efficient way. There are school administrators at the beginning of the school's educational activities. The knowledge, skills and behaviors of the school administrators are influential on the non-educative staff and the parents of the students, especially the students and teachers. Schools are the basis of the education system.That is why it is important for school administrators to have certain competences. A good manager listens to the problems and views of teachers. They express their support for new views on curriculum development. It receives information about promising new practices from professional publications and other managers and supports staff providing projects on this subject. Management cannot encompass both supportive and prescriptive leadership, ie, showing a gentle and friendly attitude towards teachers, maintaining a balance between status and behavior, and a sense of openness and intimacy, which can increase the confidence of teachers on business success. Aim of the research In this study, it is aimed to determine the

effects of manager-teacher communication on education. In order to achieve this aim, data on the level of manager-teacher communication effects on education and students' academic achievement have been obtained, and accordingly, the findings obtained are thought to shed light on the regulations Problem statement What are the views of teachers about the obstacles caused by managers in the management of teacher-teacher? Sub problems These opinions; 1-Gender 2-Brunch 3-to vary by seniority Method Descriptive screening method was used in the research. It is aimed to reveal the existing situation as it is. Universe And Sampling The universe of the study is the Gökhan Aydıner Anatolian Technical and Industrial Vocational High School in the Kayapınar district of Diyarbakır. The whole sample was taken in the universe of the study. Data collection The questionnaire in a Master Thesis at Yeditepe University, Institute of Educational Sciences was applied with permission. The survey consists of 2 chapters. Section 1, personal information (gender, seniority, branch), Part 2 consists of 33 questions in total. The questionnaire was applied to 88 teachers from different branches Result The average scores of the teachers with experience of 11 years and above were found to be higher than the teachers with 1-5 years and 6-10 years of experience. However, it is not possible to say that there is a direct proportion between the severity period and the scores on executive-induced blockers. When the table is examined, it is seen that the average scores of teachers with 6-10 years of experience are the lowest. According to this finding, we can say that after a certain period of time, teachers adopted and internalized the forms of communication in educational organizations. It can be said that new teachers (1-5 years) experienced this problem in the first years of communication. Suggestions - Managers should be in dialogue and open to communication with teachers - Managers should use technology frequently in communication with teachers (mobile phone, internet network, etc.) -The new trainee should support teachers for communication - Managers should come together from time to time with the teachers from different branches working in their schools and should strive to improve the quality of the school's education and to establish effective communication. - Conference, seminar, etc. for the elimination of communication problems. Events should be organized and topics should be discussed.

Keywords: Manager, Teacher, Communication

11-13 Yaş Grubu Öğrencilerde Psikolojik Sağlamlık ve Duygusal Zeka Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Özkan Özcan[1] *, **Emine Gürsoy**[1]

[1]M.E.B.

*Sorumlu yazar: ozkanozcan1986@gmail.com

Özet

Pozitif psikolojiye ilginin her geçen gün artması sonrasında psikolojik iyi oluş, psikolojik sağlamlık gibi tanımlara da önem giderek artmaktadır. Duygusal zekanın da, psikolojik sağlamlık kavramı ile ilişkili bir kavram olduğu söylenebilmektedir. Bu kavramların bireylerin daha mutlu ve başarılı olmaları için önemli unsurlar olduğu düşünülmektedir. Ergenlik dönemi gibi çalkantılı bir dönem de hayatı algılayışları açısından bireylerin farklılık gösterdiği bir dönemdir. Çalışmanın hedef kitlesi de bu doğrultuda ortaokul öğrencileri olarak belirlenmiştir. Araştırmanın amacı 11-13 yaş grubu öğrencilerde psikolojik sağlamlık ve duygusal zeka arasındaki ilişkinin düzeyini belirleyebilmek ve çeşitli sosyo-demografik faktörlere göre değişkenleri irdelemektir. Bu çalışma betimsel bir araştırma niteliğinde olup, araştırmanın yöntemini tarama yöntemi oluşturmuştur. Nicel verilerin toplanmasında Liebenberg, Ungar ve LeBlanc (2013) tarafından geliştirilen ve Arslan (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ile Köse (2009) tarafından geliştirilen Duygusal Zeka Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Söz konusu her iki ölçek de tek boyutlu olup, Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği 12 maddeden, Duygusal Zeka Ölçeği ise 28 maddeden oluşmaktadır. Elde edilen veriler 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı Giresun ilinde eğitim hayatlarına devam eden 334 (168 kız/166 erkek) ortaokul öğrencisinden sağlanmıştır. Veri analizi için SPSS 20.0 paket programı tercih edilmiş ve işlemlerde Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü ANOVA testi hesaplanmıştır.

Bulgular

11-13 yaş grubunda yer alan ortaokul kademesi öğrencilerinin psikolojik sağlamlık ile duygusal zeka düzeyleri arasında yüksek korelasyonun söz konusu olduğunu göstermiştir (r=.644). Öğrencilerin duygusal zeka düzeyleri ile anne eğitim düzeyi arasında; psikolojik sağlamlık ile yaş arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu bu çalışmada saptanmıştır. Cinsiyet, kardeş sayısı, doğum sırası ve baba eğitim düzeyi gibi bağımsız değişkenlerin ise gerek duygusal zeka gerekse de psikolojik sağlamlık ile anlamlı bir ilişki içerisinde olmadığı görülmüştür. Çalışmanın farklı ve daha büyük örneklem gruplarıyla ya da nitel araştırmalar gibi farklı araştırma desenleriyle yapılmasının da alana katkı sağlayacağına inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zeka, Psikolojik İyi Oluş, Psikolojik Sağlamlık, Pozitif Psikoloji

Akademik Erteleme Davranışı ile Kendini Açma Düzeyi Arasında İlişki Var midır'

Seda Türköz[1], **F. Sülen Şahin Kıralp**[1]

[1]Lefke Avrupa Üniversitesi

*Corresponding author: sulens@hotmail.com

Özet

Temel iletişim becerilerinden biri olan kendini açma sağlıklı ilişkiler kurulmasında etkin rol oynamaktadır. Kişinin kendi ile ilgili duygu, düşünce ve yaşantılarını başkaları ile paylaşması veya aktarması olarak tanımlanabilecek kendini açma onun başkaları tarafından tanınmasına olanak verir. Bu nedenle ki kendini açma iletişimin başlaması, sürdürülmesi ve sağlıklı ilişkiler kurulmasında etkin role sahiptir. Kendini çok fazla açma veya kendini yetersiz açma sorun olarak kabul edilebilecek bazı davranışlara yol açabilir. Özellikle yetersiz açılım anksiyete, kendini diğerlerinden soyutlama gibi davranışlarla yansıma bulabilir. Bu da günümüz insanının bir başka istenmeyen davranışını akla getirmektedir: erteleme davranışı. Yaşam içinde zaman zaman bazı görev ve ödevleri ikinci plana atma veya erteleme davranışı görülebilmektedir. Güdülenme eksikliği, kötü zaman yönetimi erteleme davranışı nedenleri arasında sayılabilir. Erteleme davranışı yaşamın her döneminde gerçekleşebilir. Üniversite döneminde görülen akademik erteleme davranışı dikkat çekici boyutta olduğu literatürdeki araştırmalarda görülmektedir. Akademik anlamdaki erteleme davranışının çoğu zaman öğrenciye ve ailesine uzun vadede maddi ve manevi kayba yola açacağı söylenebilir. Akademik ertelemenin yaratacağı huzursuzluk ve karamsarlık duygularının öğrencinin diğerleri ile olan ilişkisini etkileyebileceği düşünülebilir. Amaç: Yukarıda açıklanan bu görüşlerden de hareketle Araştırmanın amacı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde (KKTC) özel bir üniversitede öğrenim gören öğrencilerin akademik erteleme davranışları ile kendilerini açma düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmada gönüllü katılım gerçekleştiren 780 öğrenci yer almıştır öğrencilere ait demografik bilgiler şu şekilde özetlenebilir; Öğrencilerin 51,41'i Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (RPD) bölümünde, %48,59'u Okul Öncesi Öğretmenliği (OKÖ) bölümünde öğrenim görmektedir. Öğrencilerin %46.8'i kız, %53.3'si erkek öğrencidir. Öğrencielrin %57.2'si aylık gelirlerini orta düzey olarak belirtmiştir. Öğrencilerin annelerinin 10,4ü okur yazar değilken %26,7'si lise mezunudur. Babaların %4.1'i okur yazar değilken %26,5'i lise mezunudur.

Yöntem

Araştırma tarama yöntemlerinden ilişkisel tarama yönteminin ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Wheelees ve Grotz tarafından geliştirilmiş ve Chen ve Marcus tarafından modifiye edilmiş ve Türkçe uyarlaması Öksüz, Mersin ve Türker tarafından geliştirilen Kendini Açma Ölçeği (2017) ve Aitken (1982) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Balkıs (2006) tarafından gerçekleştirilen Akademik Erteleme Ölçeği kullanılmıştır. 16 maddeden oluşan Kendini Açma Ölçeğinin niyet miktar, olumluluk, dürüstlük ve kontrol olmak üzere beş alt boyutu vardır. Otuz sekiz maddeden oluşan

Akademik erteleme ölçeğinin ise sorumsuzluk, akademik görevin algılanan niteliği, öğretmenlere ilişkin olumsuz algı, akademik mükemmeliyetçilik olmak üzere dört alt boyutu vardır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde SPSS 21 paket programı kullanılmıştır. Betimsel istatistiklerin yanı sıra t testi, F testi ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular

Kendini açma ölçeği alt boyutlarından elde edilen sonuçlara göre niyet alt boyutu (14,69±3,8) miktar alt boyutu (16,01± 4,4), olumluluk alt boyutu (10,56±3,8), dürüstlük alt boyutu (15,40±3,70) ve kontrol alt boyutunda (8,20±2,68) orta düzeyde puan elde ettikleri görülmüştür. Buna göre öğrencilerin kendilerini belirli düzeyde açabildikleri söylenebilir. Cinsiyet değişkeni açısından kendini açma alt boyutlarında kız öğrenciler ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p<0.5$). Bölümler değişkeni açısından kendini açama alt boyutlarından niyet, olumluluk ve kontrol boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farka rastlanmıştır ($p>0.5$). Farkın hangi gruplardan kaynaklandığını saptamak için yapılana analizler sonucunda niyet ve kontrol alt boyutlarında okul öncesi öğretmenliği bölümünde, olumluluk alt boyutunda ise rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümünde öğrenim gören öğrenciler lehine anlamlı sonuç bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen veriler ışığında önerilere yer verilmiştir.

Keywords: Kendini Açma, Erteleme Davranışı, Akademik Erteleme Davranışı

Akademik Okuryazarlık Ölçeği'nin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Sezgin Demir[1] *, **Hacer Deniz**[1]

[1]Fırat Üniversitesi

*Sorumlu yazar: sezgin.demir@firat.edu.tr

Özet

Akademik okuryazarlık, bilgiyi kavrayarak ve bilginin farkında olarak hayatında kullanabilme, karşılaştığı problemlere bilimsel düşünme penceresinden bakarak kendi hayatına yön verebilme ve elde edilen bilimsel bilgiyi etkili şekilde aktarabilmedir. Bu yönüyle insanlığın gelişimine yön veren akademik okuryazarlık, sadece bireyin sadece akademik hayatında etkili olan bir beceri değil insanın tüm yaşamını evrensel birikim ve gelişim adına çevreleyen bir beceridir. Dolayısıyla araştırmada temel okuryazarlıktan multi-fonksiyonel okuryazarlığa doğru eğitimi gerçekleştirecek olan Türkçe öğretmeni adaylarının akademik okuryazarlıklarını ölçme adına güvenilir ve geçerli Akademik Okuryazarlık Ölçeği geliştirmek amaçlanmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda Akademik Okuryazarlık Ölçeği'nin üç faktörlü yapısı doğrulayıcı faktör analiziyle doğrulanmıştır. Bu kapsamda ölçeğin genelinin ve alt boyutlarının Crombach Alfa, Spearman Brown ve Guttman Split-Half güvenirlik değerleriyle, ölçeğin alt boyutlarının yapı güvenirliklerinin ve test tekrar test işlemiyle elde edilen iç tutarlılık katsayısının % 70'in üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda güvenilir ve geçerli bir Akademik Okuryazarlık Ölçeği elde edildiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ana Dili Eğitimi, Akademik Okuryazarlık, Türkçe Eğitimi, Ölçek Geliştirme, Geçerlik ve Güvenirlik

Developing a Academic Literacy Scale: Assesing Validity and Reliability

Abstract

Academic literacy; to be able to use information in the life of being aware of information, to guide the problems faced by looking through the window of scientific thinking, and to be able to transfer the scientific knowledge effectively. Academic literacy, which directs the development of humanity in this respect, is not only a skill that is effective only in the academic life of the individual, but also a skill that surrounds the whole life of man in the name of universal accumulation and development. Therefore, the aim of this study is to develop a reliable and valid Academic Literacy Scale to measure the academic literacy of Turkish teacher candidates who will carry out a training from basic literacy to multi-functional literacy. As a result of exploratory factor analysis, the three-factor structure of the Academic Literacy Scale has been confirmed by confirmatory factor analysis. In this context, Crombach's Alpha, Spearman Brown and Guttman Split-Half reliability values, the reliability

of the sub-dimensions of the scale and the internal consistency coefficient obtained by the test-retest process has been found to be over 70%. Based on these results, it can be stated that a reliable and valid Academic Literacy Scale has been developed.

Keywords: Mother Tongue Education, Academic Literacy, Turkish Education, Scale Development, Validity and Reliability

Anaokullarında Personel İstihdamında Yöneticilerin Karşılaştığı Sorunların Değerlendirilmesi (Ordu İli Örneği)

Birol Kılıç[1], **Ümran Uysal**[2] *, **Mehmet Öztürk**[3], **Gülbeyaz Ülkü Arslan**[4]

[1]Fatsa Anaokulu
[2]Fatsa hacet yücel Anaokulu
[3]Yalçın Çelebi Anaokulu
[4]Bafra Kızılırmak Anaokulu
*Sorumlu yazar: umranuysal52@gmail.com

Özet

Problem Durumu

Okul öncesi eğitim bireyin ilk sosyal çevreye adım attığı, kendisini bir birey olarak tanımaya ve kabul ettirmeye başladığı dönemdir. Fizyolojik gelişim açısından bakıldığında zihin gelişimi büyük oranda okul öncesi dönemde tamamlanır. Okul öncesi eğitim öğrencilerin, bedensel zihinsel sosyal duygusal yönden gelişmelerini destekler (Meb, 2014). Okul öncesi eğitim toplumsal ve kültürel değerler doğrultusunda öğrencileri yönlendirerek ilköğretime hazırlayan eğitim sürecidir (Dirim, 2004). Çocukların keşfetmek ve öğrenmek için doğal bir eğilimleri vardır. Öğrenme çok erken yaşlarda başlar ve hayat boyu devam eder. Çocuklar dünyaya geldikleri ilk andan itibaren, daha okula başlamadan çok önce öğrenmek ve keşfetmek için büyük bir heves duyarlar; etkin bir şekilde çevrelerini keşfederler, iletişim kurmayı öğrenirler ve çevrelerinde gördükleri şeylere dair fikirler oluşturmaya başlarlar. Bireyin özellikle 3-6 yaş döneminde bir okul öncesi eğitim kurumuna devam etmesi; toplum içinde yaşamanın ilk gereği olarak sosyal gelişimi için, buna paralel ilerleyen dil gelişimi, bilişsel gelişimi, motor gelişimi ve özbakım gelişimi için oldukça önemlidir. Okulöncesi eğitim çocuğun akranları ile bir arada olma, işbirliği kurma, yardımlaşma duygularını geliştirme, kurallara uyma, paylaşmayı öğrenme, otoriteyi kabullenme gibi sosyal normlar öğrenmesini sağlayacaktır (Baştan, 2014). Okul öncesi eğitim ülkemizde devlete bağlı anaokulları ve ilkokullara, ortaokullara ve liselere bağlı anasınıflarında verilmektedir. Okul öncesi eğitim en kapsamlı ve en etkin şekilde anaokullarında uygulanmaktadır. Anaokulları 3-6 yaş grubunun gelişimsel özelliklerine uygun olarak yapıları gereği renkli ve detaylı kurumlardır. Diğer yandan 3-6 yaş grubu için beslenme ve bakım ihtiyaçlarının karşılandığı, bunun içinde yardımcı personele (aşçı, aşçı yardımcısı, hizmetli, yardımcı personel vb) ihtiyaç duyulan kurumlardır. Anaokullarında elektrik, su ve ısınma giderleri ile zaman zaman da kırtasiye ve temizlik giderleri Milli Eğitim Bakanlığınca gönderilen ödeneklerle karşılanmakta iken yardımcı personel istihdamı için herhangi bir ödenek ayrılmamaktadır. Bakanlıkça gönderilen ödenekler tüm bu ihtiyaçları kısıtlı ölçüde karşılamakta olduğu için Anaokullarının tek gelir kaynağı olan öğrenci aidatları ile okulun kırtasiye, temizlik, tanıtım temsil giderleri, proje giderleri vb birçok gider kalemi ile diğer yandan personel maaşları, sigorta primleri ve vergi masrafları karşılanmak zorunda kalınmaktadır. Bu da tüm alanlarda sıkıntı yaratmakla birlikte özellikle personel istihdamında üstesinden gelinmesi zor yükler getirmektedir. Yöneticiler açısından bakıldığında ise tüm sorumluluk anaokulu yöneticileri

üzerine yüklenirken personel istihdamında seçici davranabilmek ve ya yaptırım uygulayabilmek adına anaokulu yöneticilerinin yetkisi bulunmamaktadır. Tüm bu etkenler personel istihdamında anaokulları ile iş gören arasında problemlere yol açmaktadır. Amaç Bu araştırmada anaokullarında personel istihdamı ve karşılaşılan sorunların anaokulu yöneticileri açısından değerlendirilerek çözüm önerileri sunulması amaçlanmıştır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır: 1. Anaokullarında personel istihdamı için kaynak sağlamaya yönelik sorunlar nelerdir? 2. Anaokullarında personel istihdamında iş görenle ilgili ne gibi sorunlarla karşılaşmaktasınız? 3. Anaokullarında personel istihdamı konusunda önerileriniz nelerdir?

Yöntem

Bu çalışmada devlete bağlı anaokulların da personel istihdamı konusunda karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara okul yöneticileri tarafından getirilebilecek çözüm önerileri elde etmek amacıyla nitel araştırma yöntemi seçilmiştir. Çalışmada olgu bilim deseni kullanılmıştır. Farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanılması olgu bilim (fenomenoloji) deseni olarak adlandırılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Araştırmada veri toplamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırama çalışmamız halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anaokulu, Personel, İstihdam, Yönetici

Anne Baba Tutumunun Üniversite Uyum ve Başa Çıkma Stillerine Yordanması

Abdullah Mert[1] *, **Senanur Duman** [1], **Burak Aydoğan** [1]

[1]Uşak Üniversitesi

*Corresponding author: abdullahmert@gmail.com

Özet

Giriş

Uyum, organizmayı çevre ile etkileşimi açısından ele alan biyolojik kökenli bir kavramdır. Darwin'in evrim kavramının özünü oluşturan bu kavram, bir anlamda insanın doğal çevreye uymasını ifade eder ve doğal çevreye uymayan organizmalar canlılığını yitirir. Buna göre yaşamak bir uyum sürecidir. Psikolojik açıdan ele alındığında ise, her organizmanın çevre ile etkileşim yoluyla doyurulması gereken birtakım gereksinimleri olduğu düşünülürse, uyum süreci organizmanın bir gereksinmesinin doyurulması sırasında ortaya çıkan engellemelerin üstesinden gelme çabalarını kapsar(Alpan, 1992; Bilal, 1984; Liyanage, Prince, ve Scott, 2003). Üniversite yaşamı gençlerin hem kişisel hem sosyal hem de mesleki olarak gelişme göstermelerinin beklendiği, onları yetişkinliğe hazırlayan bir dönemdir. Bu dönemde genç çoğunlukla, mekânsal ve psikolojik olarak ailesinden ve kültüründen ayrı bir ortamda, kişisel, ekonomik, sosyal ve akademik sorumluluklarla baş başa kalmaktadır (Zhou, ve Yu, 2006).. Bu durum gelişim için fırsat olmakla birlikte önemli bir kaygı kaynağıdır. Genç ailesinden ve arkadaşlarından sosyal destek aramakta (Collins, & Laursen, 2004), sosyal destek ağları kuvvetli olanların psikolojik iyi oluşlarının daha yüksek olduğu (İkiz, 2015) ileri sürülmektedir. Üniversiteye yeni başlayan öğrenciler için tüm bahsedilen stresli durumlar kaçınılmazken, öğrencilerin bu süreçteki yeniliklere uyum sağlayabilme ve olası zorluklarla baş edebilme becerileri, onların üniversiteye başarılı bir şekilde uyum sağlayabilmelerinde belirleyici bir rol oluşturmaktadır (Aspiwall, Ve Taylor, 1922). Gencin yaşam güçlükleri ile başa çıkma ve ihtiyaçlarına doyum sağlama yönündeki çabaları onun yaşam kalitesini ve ruh sağlığını olumlu ya da olumsuz yönde etkilemektedir (Ceyhan, 2011). Ebeveyn tutum ve davranışları, bireyin doğduğu andan itibaren hayata bakışını önemli ölçüde etkilemektedir. Birey, öncelikle anne-babasının gözünden hayatı tanımaya başlamakta ve daha sonra başkalarıyla ilişkileri şekillenmektedir (Aktaş-Özkafacı, 2012). Çocuk yetiştirme tutumları, çocukların uyum ve davranış sorunları, sosyal yaşamı, iletişim biçimi, akademik başarısı gibi durumlar üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Kabasakal, 2012;Kıssınger, 2006; Liyanage, Prince, ve Scott, 2003;Özkan, 2014 ve Rodriguez, 2003). Stres verici olaylar ya da etkenlerin olumsuz etkilerini en aza indirmek ya da tümüyle ortadan kaldırmak için bazı başa çıkma tutumlarını kullanmak evrensel bir davranıştır. Başa çıkma, bireylerin stresli bir durum veya durumlar karşısında kendi içinden veya çevresinden gelen taleplerin üstesinden gelebilmek için oluşturdukları bilişsel ve davranışsal çabaların tümü olarak tanımlanır (Folkman ve Moskowitz, 2004). Başa çıkma kavramı ile ilgili farklı tanımlar yapılmıştır. Bunlardan bazıları şu şekildedir. Başa çıkma, duygusal olayların etkisinin mücadelesi için veya anksiyete ve travmanın stresle bilinçli bir mücadelesi için bireyin yeteneklerinin tümüdür (Kızıltan, 1984). Başa çıkma, kişilik yapıları ve bireydeki mevcut kaynakları değerlendirerek, stres

faktörlerinin çevrenin kaynaklarına ve taleplerine duyarlı olmasını sağlayan, çok boyutlu bir süreçtir (Zhou, ve Yu, 2006). Başa çıkma, stresin verdiği zararları ortadan kaldırabilme ve stresi gelişme yolunda bir araç olarak kullanmaktır (Baltaş ve Baltaş, 1998).

Yöntem

Evren ve Örneklem:Uşak Üniversitesinde çeşitli fakülte ve bölümlerde okuyan 200 kadın ve 150 erkek olmak üzere 350 öğrenciden oluşmaktadır. Veri Toplama Araçları Verileri toplamak için Russel, Peplau ve Ferguson (1978) geliştirmiş olup, Demir (1989) tarafından dilimize uyarlanan "UCLA (University Of California, Los Angeles) Yalnızlık Ölçeği" ve Thomsan ve diğerleri (2005) tarafından geliştirilen ve Bugay, Demir ve Delevi (2012) tarafından dilimize uyarlanan "Heartland Affetme Ölçeği (HAÖ) " kullanılmıştır. Heartland Affetme Ölçeğinin Kendini Affetme (KA), Başkalarını Affetme (BA) ve Durumu Affetme (DA) olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmuştur. Diğer değişkenler için demografik form kullanılmıştır. İşlem ve Verilerin Analizi Çalışmada üniversite uyumunun anne-baba tutumunun ve başa çıkma stillerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın örneklemi, Uşak Üniversitesinde çeşitli fakülte ve bölümlerde okuyan 200 kadın ve 150 erkek olmak üzere 350 öğrenciden oluşmaktadır. Verileri toplamak için; Lamborn ve ark. (1991) tarafından geliştirilen Anne-Baba Tutum Ölçeği (ABTÖ); Aslan (2015) tarafından geliştirilen "Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel çözümlemeleri SPSS (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı) 25,0 paket programı kullanılarak bilgisayarda yapılmıştır.

Bulgular

Çalışmada üniversite uyumunun anne-baba tutumunun ve başa çıkma stillerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Anne-baba tutumunun üniversite uyum ve başa çıkma stillerini etkilemesi beklenmektedir. Pearson – Korelasyon test sonuçları üniversite uyumunun anne-baba tutumunun ve başa çıkma stillerininin puanları arasında pozitif yönlü orta kuvvette bir ilişki olduğunu göstermektedir. Ayrıca Üniversite öğrencilerinin üniversite uyumu ve başa çıkma stilleri anne baba tutumlarını yordadığı görülmüştür.

Keywords: Üniversite Uyum, Başa Çıkma Stilleri, Anne Baba Tutumu,

Âşık Veysel Şatıroğlu'nun Türküleriyle Değerler Eğitiminin Kazandırılması

Şerife Şahin[1] *

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: serife190588@gmail.com

Özet

Değer, bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçüttür. Değerler eğitimi ise, kendi kültürümüz, inancımız içerisinde yer bulan önemli olarak nitelendirdiğimiz soyut ölçütlerin aktarımıdır. Bu çalışmada 2018 Türkçe Öğretim Programında yer alan değerler üzerinde durulmuştur. Programda yer alan değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Âşık Veysel Şatıroğlu'nun 156 türküsü değerler eğitimi açısından incelenmiş ve 2018 Türkçe Öğretim Programındaki değerlere göre sınıflandırılmıştır. İnsanı insan yapan özelliklerin başında değerler gelir. Toplumda bir arada yaşayabilmek için insanların iyi ve düzgün ilişkiler kurması, erdem sahibi olması açısından değerlerin ve değerler eğitiminin önemli bir yeri vardır. Bu çalışma, değerlerin öğretilmesi ve sonraki kuşaklara aktarılması için geçmişin izlerini taşıyan türkülerin kullanılabileceği fikri üzerine oluşturulmuştur. Türküler sözlü kültürün en önemli kaynaklarından biri olup halkın değer yargılarını, yaşayış biçimlerini, inançlarını, gelenek ve göreneklerini, acılarını, sevinçlerini içinde barındırması yönüyle önemlidir. Türkülerin bu zenginliklerini değerler eğitimi açısından kullanmak doğru olacaktır düşüncesinden hareketle Âşık Veysel'in türküleri değerler eğitimi açısından önem kazanmıştır. Araştırma kapsamında Âşık Veysel'in 156 türküsü incelenmiş bu inceleme sonucunda sevgi, vatanseverlik, saygı, sabır, sorumluluk, adalet, dürüstlük, dostluk, özdenetim ve yardımseverlik değerlerinin yoğun bir şekilde vurgulandığı görülmüştür. Bu nedenlerden dolayı Âşık Veysel türkülerinin bireylere değerler eğitiminin kazandırılması açısından önemli bir araç olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değerler Eğitimi, Âşık Veysel Şatıroğlu, Türkü

Benim Hayalim Benim Roketim +Kodlama

Aynur Özkan[1] *

[1]Bağlum İlkokulu
*Sorumlu yazar: s1982.-_@hotmail.com

Özet

Mili Eğitim Bakanlığımızın 2023 Eğitim Vizyonu Belgesinde yer alan, Eğitim sisteminde eğitim politikaları başta olmak üzere müfredat, materyal, teknoloji gibi alanlarda yaplan her türlü reform ve iyileştirmeçabalarının başarısı, uygulamada büyük ölçüde öğretmenlerin mesleki yeterliliklerine ve algılarına bağlıdır, maddesinden yola çıkarak Stem (teknoloji, bilim, materyal, 21.yy becerisi, fen) ve Kodlama çalışmalarının birleştirilerek okulöncei dönemde uygulanabilirliğini ve gelişim üzerindeki etkisini gözlemleyebilmek için 5-6 yaş aralığındaki 17 anasınıfı öğrencilerine uyguladım. Bu projeyi yazarken Muş Alparslan Üniversitesi öğretim görevlisi sayın Bekir YILDIRIM hocamdan eğitim alım ve bir çok makaleden faydalandım. Proje, Ali Kuşçu Gökbiim Merkezine yapılan alan gezisi ile başlayıp, uzay, gezegenler, astronot ve roket konularında etkinlikler yapıldı. Projenin son günü tamamı artık materyal kullanılmak şartı ile İlk Roketimizi tasarladık. Elektronik malzeme de kullandığımız için aile katılımı çok faydalı oldu. Proje sonucunda öğrencilerimiz uzay ve uzay bilimi hakkında inceleme gözlem ve uygulama yaparak bilgiye ulaştılar.

Anahtar Kelimeler: Stem, Kodlama

Değerler Eğitimi Açısından Hayat Bilgisi Ders Kitabının İncelenmesi

Cevat Eker[1] *, **Sevim Kaya**[1]

[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
*Corresponding author: cevateker@gmail.com

Özet

Değerler, insanları ortak hedefler doğrultusunda çalışmaya yönelten, bir araya getiren, toplumun varlığını devam ettiren birlik ve beraberlik içinde yaşamasını sağlayan ve kabul görmüş inançları olarak tanımlanabilir. Bir toplumun geleceğinin iyi yetişmiş ve karakter sahibi insanlara bağlı olduğu, bu nedenle tüm toplumlar, değerlerini yeni yetişen bireylere aktarmak ve kazandırmak için çaba harcamaktadırlar. Bu süreçte bireylerden beklenen, içinde yaşadığı toplumun değerlerini benimseyerek bunları davranışlarında kullanmasıdır İnsanlar, sahip oldukları değerler sayesinde yaşamlarını anlamlı kılarlar. Günümüzde değerleri kazanma ile ilgili eğitim işinin aile dışına doğru kaymakta olduğu, okulun ise etkinliğinin artmakta olduğu görülmektedir. Bu sebeple değerlerin eğitim-öğretim sürecinde de önemli bir yeri vardır. Okullar, sadece akademik açıdan başarılı bireylerin yetiştirildiği kurumlar olarak düşünülemezler. Temel insani değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek de okulun görevleri arasındadır. Okulların, ailede kazanılan değerlerin daha da pekiştirileceği ve yeni bazı değerlerin kazanılacağı ortamlardır. Okullarda öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin gerçekleştirebilmesi için birtakım materyallere ihtiyaç duyulmaktadır. Ders kitapları, görevleri itibariyle eğitim-öğretim için gerekli araç-gereçlerin en başta gelenidir. Eğitimin temelinde rol alan ders kitapları, öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal becerilerine göre hazırlanan, içeriği ile bilgileri be değerleri öğrencilere sunan öğretim materyalidir. Bu yönüyle ders kitapları ve ders kitaplarındaki metinlerin değerler açısından zengin içeriklere sahip olması gerektiği unutulmamalıdır. Bu nedenle bu araştırmada İlkokul 3. Sınıf Hayat Bilgisi ders kitabındaki yer alan okuma metinlerinin kök değerleri içermesi bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği tercih edilmiştir. Verilerin analizi için "Betimsel Analiz Yaklaşımı" kullanılmıştır. Betimsel analizde elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır. Ortaya çıkan temaların anlamlandırılması ve ileriye dönük tahminlerde bulunulması da, araştırmacının yapacağı yorumların arasında yer alabilir. Yapılan araştırmada incelene doküman, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2018-2019 eğitim-öğretim yılında İlkokul 3. Sınıflarda ders kitabı olarak kullanılan Hayat Bilgisi ders kitabıdır. Araştırmada öncelikle, Hayat Bilgisi Öğretim programında kazandırılması önerilen "adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik" kök değerlerinin ders kitabı metinlerinde yer alan ifadeleri belirlenmiştir. Belirlenen ifadeler yorumlanarak ilgili olduğu değerin başlığı altında verilmiştir. Elde edilen bulgular incelendiğinde 3. Sınıf Hayat Bilgisi ders kitabının altı ayrı üniteden oluştuğu görülmüş, her ünite kök değerler açısından ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Ünite-1 incelendiğinde toplamda 43 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerin sevgi ve yardımseverlik değeri olduğu,

bunu sırasıyla saygı, vatanseverlik, adalet, sorumluluk, öz denetim, dürüstlük ve dostluk değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Ünite-2 incelendiğinde toplamda 21 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerin öz denetim olduğu, bunu sırasıyla sevgi, vatanseverlik, dostluk, sorumluluk, yardımseverlik ve saygı değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Ünite-3 incelendiğinde toplamda 1 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerin sorumluluk olduğu belirlenmiştir. Ünite-4 incelendiğinde toplamda 5 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerlerin öz denetim değeri olduğu bunu sırasıyla sorumluluk değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Ünite-5 incelendiğinde toplamda 27 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerlerin vatanseverlik değeri olduğu bunu sırasıyla sorumluluk, yardımseverlik, adalet ve öz denetim değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Ünite-6 incelendiğinde toplamda 8 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerin sevgi ve vatanseverlik değeri olduğu bunu sırasıyla saygı ve sorumluluk değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Sonuç olarak, Hayat bilgisi ders kitabında en fazla yer verilen değerlerin “vatanseverlik, sorumluluk, sevgi, yardımseverlik ve öz denetim” olduğu, en az yer verilen değerlerin ise “saygı, dostluk, adalet, dürüstlük ve sabır” olduğu sonucu bulunmuştur.

Keywords: Değerler, Değerler Eğitimi, Hayat Bilgisi

Değerlerimizi Uygulama Etkinlikleri

Şükran Ertaş[1] *, Semahat Pekdaş[2], Cihat Unsur[3]

[1]Şazimet Uysal Ortaokulu
[2]Furtini ve İsak Pinsah Ortaokulu
[3]ArdeşenŞehit Ömer Halisdemir Fen Lisesi
*Sorumlu yazar: sukran.ertas@hotmail.com

Özet

Amaç

2023 Eğitim vizyonunda eğitim felsefesi, insanı "Sadece madde ve sadece manadan ibaret olmayıp ikisini de mezceden bir bütündür." şeklinde tanımlar. Eğitim politikasında öğrenmenin okulla sınırlı olmadığını; sınıf, okul, medya ve sokağın da öğrenme ortamı olduğunun ifade edilmesi, eğitime bütüncül yaklaşımın bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Takdiminde "Çift kanatlılık " projesi üzerinden eğitim felsefesi inşa eden bir vizyon belgesinin "Zorunlu eğitim" sınırları içerisine kendini hapsetmesi onu tek kanatlılığa mahkum edecektir. Biz de tam bu noktada "Çift kanatlı eğitimi hayata geçirmeye çalıştık. Değerlerimizi yaşamaya ve yaşatmaya çalışarak. Değerler eğitimi; kendi kültürümüzü, inancımızı öğrenerek ve yaşayarak davranışa aktarmaktır. Davranışa dönen her değeri sosyal çevre içinde model olarak insanlara yansıtmaktır. Bu doğrultuda yetişen her insan yeni neslin oluşmasında toprağa atılan bir tohumdur. Bu tohumu toprağa atmadan önce iyi hazırlamak gerekmektedir. Biz bunu yapmaya gayret ettik. Bizim bu çalışmamızda amacımız değerlilerimize değerlerimizi öğretmektir. Biz öğretemezsek onlar da bunu yansıtamazlar ve devam ettiremezler, gelecek nesillere aktaramazlar. Bunu sadece okul ortamında vermeye kalkarsak yeterli olmaz. Hayata hazırladığımız ve ileride çoğunun ismini bile bilmediğimiz mesleklerde çalışacak çocuklarımızı değerlerimizle sarıp sarmalayarak yuvadan uçmalarını sağlamalıyız. Sadece akademik bilgileri değil insani değerleri onlara kazandırmalıyız. Bu düşüncelerle yola çıkarak değerlerimizi etkinliklerle pekiştirerek, eğlenerek, öğrenerek uyguladık. Değerlerimiz çok fazla ve iç içe; fakat biz temel değerlerimizden olan "Sevgi" değerinden başlayarak saygı, Hoşgörü, yardımlaşma, sorumluluk gibi değerlerimizi de etkinliklerle kavratmak amacındayız. Sevgi, tüm değerlerin anasıdır. Sevgi bütün güzelliklerin, bütün iyiliklerin kaynağıdır. Sevgiden dostluk, şefkat, saygı, yardımlaşma, paylaşma, hoşgörü gibi değerler meydana gelir. Sevginin olmadığı yerde öğrenme olmaz. Sevgi dili her insanda farklıdır, bu dili kullanır insanlar. Her insanın sevgiye ihtiyacı vardır. Sevgiyi, bir küçük çocuğun kalbinde, bir yaşlının sözünde görsünler; bir hayvanın canlı olduğunu ve sevgiyi, ilgiyi hissettiğini bilsinler istedik. Akranlarıyla yörelerine uygun bir oyunu sevgiyle kardeşçe ekip uyumuna ayak uydurarak oynayabilsinler diye uğraştık. Mutlu aile, mutlu çocuklar, mutlu yarınlar ve güzel geleceklere sevgiyle ulaşılır. Biz bunu hedefliyoruz. Sevgiyi ve tüm değerlerimizi kullanarak daha güzel bir toplum oluşturmayı istiyoruz. Toplumda, her gün sokaklarda, okulda gördüğümüz, medyadan takip ettiğimiz üzücü olaylar yaşanır durumda. Bunlara engel olamıyoruz. Bu elim ve vahim olayları ancak, değerlerimize sahip çıkan çocuklarımız ve gençlerimizin sevgiyi, empatiyi

hissetmelerini sağlayarak azaltabiliriz. Gönlümüz hiç olmamasından yana tabii ki… Uygulamalarda farklı illerde ve ilçelerde farklı kültürlerin yaşandığı görülmüş; fakat manevi değerlerimizin ve insani duyguların ortak paydada buluştuğu gözlemlenmiştir. Çalışmalarımız etkinliklerimizle devam etmektedir. Bu çalışmamızın etkinlikte aktif olan öğrencilerimize, ailelerine, okullarına ve çevrelerine katkıda bulunacağına inanıyoruz. Toplumumuzda da bu değerlere sahip çıkılmasını diliyoruz.

Yöntem

Bu çalışmada yöntem olarak daha çok yaparak yaşayarak öğrenme yöntemi kullanılmıştır. Bunun yanında aktif öğrenme ve çoklu zeka da kullanılarak grup çalışmaları yapılmıştır. Araştırmalar yapılmıştır. Etkinlikler beş ayrı ilde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı üç ortaokul ve üç lisede yapılmaya devam etmektedir. Manisa'nın Salihli ilçesinde Kudret Demir Ortaokulu'nda 37 öğrencinin bulunduğu 6/C ve Şazimet Uysal Ortaokulu'nda 23 öğrencili 6/C sınıfı ile bir öğretmen etkinlikler devam etmektedir. Tekirdağ Çorlu'da Furtini ve İshak Pinsah Ortaokulu 41 öğrencili 7/B sınıfı ile bir öğretmenle yapılmaktadır. Rize Ardeşen Şehit Ömer Halisdemir Fen Lisesi'nde 50 öğrenci ile bir öğretmen etkinlikleri yapmakta ve Hatay Dörtyol Fen Lisesi, ŞanlıUrfa Şehit Onur Kılıç Anadolu İmamhatip Lisesi de Kardeş Liseler olarak bu çalışmaya destek vermektedirler. Etkinlikler ; okulda ,bahçede, evde, sokakta ve mahallede yapılmakta ve farklı kültürel özelliklerle renklendirilmektedir. Etkinlikler devam etmektedir. Yapılan çalışmalar, anket yapılarak ve etkinliklerin sonuçları gözlemlenerek değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Değerler –sevgi- Saygı - Yardımlaşma - Sorumluluk

Dikkat Becerisi Geliştirme Konusunda Yapılmış Tezlerin ve Makalelerin Ulaştığı Sonuçların Meta Sentezi

Abdurrahman Kılıç[1], **Öznur Dağıstanlı Canoğlu**[2] *

[1]Düzce Üniversitesi
[2]Namık Kemal İlkokulu
*Corresponding author: oznurdcanoglu@gmail.com

Özet

İnsanların sahip olduğu pek çok becerilerden biri de dikkat becerisidir. Dikkat becerisi bireyin yaşamında oldukça önemli bir yere sahiptir. Yaşamın her alanında etkili olan dikkat becerisi bireyin yaşamını sürdürmesi, işlerini yürütebilmesi, sosyal ilişkilerinde başarılı olabilmesi, akademik olarak başarılı gösterebilmesi için vazgeçilmez bir etkendir. Günümüzde teknoloji kullanımının artması, doğal yaşamdan uzaklaşmak gibi etkenler bireylerin kendi dikkat becerilerini yönetmeleri ve geliştirmeleri konusunda onları olumsuz yönde etkilemektedirler. Geçmişten bu güne değin sade ve doğa ile iç içe bir yaşamdan uzaklaşan insan ve insan beyni giderek daha çok uyarana maruz kalmakta ve zaman zaman uyaranları uygun olduğu şekilde yönetemeyerek dikkatini gerektiği ölçüde sürdürmekte zorlanmaktadır. Sağlıklı bir bireyin dikkatini yönetebilmesi beklenir. Eğitim, sağlıklı insan yetiştirme konusunda ilk adımlardan biridir. Bireyi artı ve eksileri ile birlikte her yönü ile ele almak eğitimin vazgeçilmez bir yönüdür. Dikkat becerisini var olduğundan iyi bir noktaya getirmek de öğrenim hayatında var olan her bir öğrenci için oldukça önemlidir. Gerek eğitimciler gerek ebeveynler dikkat konusunun ne kadar önemli olduğunun farkında olsalar dahi bu konuda öğrenciler için neler yapabileceklerini tam olarak bilmemektedirler. Tam aksine öğrencinin olumsuz çevresel unsurları ile öğretmen ve ebeveyn faktörü de ne yazık ki bireyin dikkat gelişimini kısıtlayacak unsurlar içermektedir. Çocuklarda dikkat konusundaki problemler ilköğretimin ilk yıllarında görülmeye ve tanılanmaya başlar. Eğer bu dönemde dikkatin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmazsa çocukta olası bir akademik başarısızlık ve daha ötesi olumsuz akademik benlik ve benlik oluşabilir. Dikkat becerisini geliştirecek çalışmaların neler olduğu, nasıl uygulanması gerektiği konusunda yapılmış çalışmaların gelecekte yapılacak çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Araştırmanın Amacı Bu araştırmanın amacı dikkat becerisi geliştirme konusunda yapılan çalışmaların sonuçlarının analiz edilmesi ve dikkat becerisi geliştirme çalışmalarının nasıl bir eğilimde olduğunu ortaya koyulmasıdır. Araştırmanın Yöntemi Çalışmada nitel araştırma türlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynağı ve çalışma grubu Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi kataloğunda, Google Akademik Arama motoru veri tabanında yer alan dikkat becerisi geliştirme konusunda yazılmış 2 yüksek lisans tezi, 3 doktora tezi ve 4 makale olmak üzere toplam 9 çalışmadan oluşmaktadır. Çalışma grubunda yer alan tezler Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi kataloğundan, Google Akademik Arama motoru veri tabanından amaçlı örneklem yöntemi ile seçilmiştir. Verilerin toplanmasında ‘’dikkat becerisi’’ anahtar kelimesi kullanılmıştır. Çalışmada ölçütler; tez ve makalelerde dikkat becerisi kelimelerini içermesi ve dikkat becerisini geliştirmeye dönük bir çalışma içermesi olarak belirlenmiştir. Bu çalışmalar çeşitli etkinlikler, eğitim programları ya da dikkat toplama

çalışmaları olarak görülebilmektedir. Dikkat becerisi geliştirme ile ilgili yapılmış tezlerde ve makalelerde ulaşılan sonuçlar meta-sentez yöntemi ile analiz edilecektir. Meta-sentez çalışmasının işlem basamakları adım adım takip edilerek analiz işlemi yürütülecektir. Bunun için öncelikle konunun belirlenmesi ve araştırma sorularının yazılması gerçekleştirilmiş. Çalışmaya dahil edilecek dökümanlar seçilmiş, seçilen dökümanların sonuçları tekrar tekrar okunmuştur. İlgili okumaların ardından ortak temalar oluşturulacak ve ortak temalar sentezlenecektir. Veriler bilgisayar ortamına kaydedilerek senteze devam edilecektir. Araştırmanın okuyucu tarafından kolay anlaşılabilmesi için veriler tablolar halinde sunulacaktır. Ardından elde edilen bulgulara ve sonuçlara ulaşılacaktır.

Araştırmanın Bulguları ve Sonuçları

Araştırmada geçerlilik ve güvenirliliği sağlamak için çalışmanın amacı ve araştırma soruları açık bir şekilde ifade edilmiştir. Çalışmada elde edilen veriler dikkat becerisi geliştirme ile ilgili yapılmış araştırmaların sonuçları açısından değerlendirilecektir ve dikkat becerisini geliştirme ile ilgili çalışmaların genel sonuçlarına ulaşılacaktır.

Keywords: Anahtar Kelimeler: Dikkat, Dikkat Becerisi, Dikkat Geliştirme, Dikkat Toplama.

Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Tanısı Almış Öğrencilerin İhtiyaçlarının Belirlenmesi

Abdurrahman Kılıç1, Öznur Dağıstanlı Canoğlu2 *

[1]Düzce Üniversitesi
[2]Namık Kemal İlkokulu, Merkez/
*Sorumlu yazar: oznurdcanoglu@gmail.com

Özet

Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Tanısı Almış Öğrencilerin İhtiyaçlarının Belirlenmesi ÖZET İlkokul döneminde çocuğun yeni bilgi ve becerileri öğrenebilmesi için dikkatini bir konu üzerinde toplaması gerekir. Bu döneminde yeteri kadar dikkat edilmezse gözden kaçırılabilecek sorunlardan biri Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğudur. Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğuna sahip olan öğrencilerin sorunları erken dönemde fark edilmezse akademik başarısızlık, olumsuz benlik algısı gibi pek çok probleme zemin oluşturur. Bunun için çok geçmeden Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğuna sahip olan öğrencilerin yaşadığı sorunlar tespit edilmelidir. Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu tanısı psikiyatr tarafından konulduktan sonra bireye özgü bir tedavi önerilse dahi tanılı çocukların tedavileri bir şekilde yarım kalmakta ve bu çocukların sosyal çevrelerinde ve akademik yaşamlarında yaşadıkları problemler çözümsüz kalmaktadır. Araştırmanın amacı Bu çalışmada DEHB (Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu) tanısı almış ilkokul öğrencilerinin ihtiyaçlarını belirlemek amaçlanmış olup bu bireylerin yaşamlarını gözler önüne sermeye, yaşadıkları problemleri belirlemeye, Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu'nun onları ne derece etkilediği belirlenmiştir.

Yöntem

Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri nitel araştırma yöntemleri kullanılarak toplanmıştır. Verilerin geçerliliğini güçlendirebilmek ve sonuçların anlamlılığını zenginleştirebilmek amacıyla veri çeşitlemesi yapılmıştır. Veri toplama araçları olarak öğretmen görüşme formu, veli görüşme formu ve öğrenci görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada kullanılmış olan bütün görüşme formları araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Düzce ili, Merkez ilçesinde bulunan Namık Kemal İlkokulu'nun Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu tanısına sahip beş adet ikinci sınıf öğrencileri ile bu öğrencilerin velileri ve sınıf öğretmenleri ile ve Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu konusunu ele almış 16 farklı uzmanın toplam 40 adet videoları ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı, söz konusu okulda Psikolojik Danışman ve Rehber öğretmen olarak görev yapmaktadır ve araştırma araştırmacının kendisi tarafından gerçekleştirilmiştir. Görüşme formlarında öğrencinin evdeki faaliyetleri, okuldaki faaliyetleri, iletişim ve ders çalışma alışkanlıkları konusunda bilgiler toplamak amacıyla ana sorular ve ana sorulara yardımcı olacak sonda sorular bulunmaktadır. Görüşme formları 3 bölümden oluşmaktadır; giriş, görüşme soruları ve kapanış. Soruların hazırlanma sürecinde araştırmacı tarafından soruların kolay anlaşılır olmasına, belirli bir duruma odaklanmış olmasına, açık uçlu sorular olmasına, katılımcıyı yönlendirmemesine, soru içerisinde çok boyutluluk olmamasına, soruların bir mantık içinde düzenlenmesine dikkat

edilmiştir. Hazırlanan sorulara son halini vermek için ilk olarak e-mail yoluyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Görüşüne başvurulan uzmanların Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu konusunda çalışmış olmasına veya nitel çalışmalar yapmış olmasına dikkat edilerek toplam 13 uzmana mail gönderilmiş ve bir buçuk hafta gibi bir süre geri dönüşler beklenmiştir. Dönüş yapan toplam 4 uzman görüşü tek tek ele alınarak form güncellenmiştir. Uzman görüşüne göre düzenlenen öğretmen, öğrenci ve veli formları pilot görüşme yöntemi ile denenmiştir. Pilot uygulamada soruların yapısı ve cevap alma durumuna bakılarak gerekli düzenlemeler yapılmış ve görüşme formları son hallerini almıştır. Veri toplama işlemi yapılan bireysel görüşmelerin ses kaydının alınıp çözümlenmesi ile ve uzman videolarının yazıya dökülmesi ile başlanmıştır. Veri analizinde verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasında içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Öğrenci görüşmeleri, öğretmen görüşmeleri, veli görüşmeleri ve uzman görüşleri kendi içerisinde kodlanmaya başlanmış. Oluşan kodların güvenirliği artırmak için başka bir araştırmacının da verileri kodlaması sağlanarak ardından kodların uyuşum katsayısına bakılmıştır. Veriler oluşturulan kodlardan temalar halini almış ve ardından da bulgulara ulaşılmıştır.

Araştırmanın Bulguları ve Sonuçları

Yapılan veri analizi neticesinde elde edilen bulgular ‘’Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu tanısı almış öğrencilerin özellikleri’’, ‘’Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu tanısı almış öğrencilerin yaşadıkları problemler’’ ve ‘’Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu tanısı almış öğrencilere dair çeşitli öneriler’’ başlıklarında toplanmıştır. Araştırma sonucunda bu öğrencilerin kişisel özelliklerine bakıldığında öz düzenleme becerilerine sahip olmadıkları; uyumsuzluk gösterme, iletişim kuramama gibi sosyal becerilerinin yeterli düzeyde olmadığı ve davranış problemlerine sahip oldukları görülmüştür. Aynı zamanda öğrencilerin boş zamanlarını olumsuz teknoloji kullanımı ile geçirdikleri, sorumluluklarını gerçekleştirmede ve sahip oldukları araç gereçleri kullanma konusunda sorunlar yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin yaşadıkları problemler; aile ile iletişim, öğretmen ile iletişim ve arkadaş ile iletişim olmak üzerek iletişim problemleri ve duyuşsal problemler, bilişsel problemler ve psikomotor problemler olmak üzere akademik problemler olarak belirlenmiş. Öğrencilerin yaşadıkları iletişim problemlerinin iletişim kuramama, kendilerini ifade edememe ve olumsuz davranışlar gösterme olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca duyuşsal akademik problemleri olarak dersleri sevmedikleri, derslere katılmadıkları, ödev yapmak istemedikleri, olumsuz davranışlar sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bilişsel akademik problemleri ise dikkat sorunu yaşama, derslerde zorlanma, okuma, yazma ve anlama sorunu yaşama olarak belirlenmiştir. Psikomotor problemleri ise yazamama ve çizim konusunda sıkıntı yaşama olarak bulunmuştur. Öğrencilerin yaşadıkları problemlere dair önerilerde eğitim ve eğitim ortamlarına dair öneriler, öğrencileri tanıma çalışmalarına dair öneriler ile çeşitli tedavi ve beslenme düzenlemesine dair önerilere ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu, İhtiyaç Belirleme Çalışması.

Dilin Göreli Tanımlarından Zihnin Özgür Alanına: Türkçe Öğretiminde Hayal Gücü Eğitimi

Dilek Ünveren Kapanadze[1] *

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi
*Sorumlu yazar: dilekkapanadze@sdu.edu.tr

Özet

Amaç

Türkçe öğretiminde hayal gücü eğitimi bağlamında yapılandırılan bu çalışmanın amaçları şunlardır: • 5. sınıf Türkçe ders kitabının organizasyon şeması içinde yer alan etkinliklerin öğrencilerin yaratıcı düşünme bağlamında hayal kurma yetisine yönelik yeterliliklerini tespit etmek ve bunların hayal kurma yetisine yönelik düzenlenmesi konusunda önerilerde bulunmak, • Türkçe Öğretim Programının 5. Sınıf kazanımları içinde yaratıcı düşünme bağlamında ele alınan yapılarını hayal gücünü geliştirici özellikleri bağlamında değerlendirmek ve bu kazanımların hayal gücü eğitiminde ne şekilde işe koşulacağı konusunda düşünceler ortaya koymak, • Ayrıca ders kitabı içinde yer alan metinlere ek olarak öğrencilerde imgelemci olmanın yolunu açacak metin seçimi önerilerinde bulunmak, • Var olan etkinliklerin öğrencilerin hayal gücünü artırıcı şekilde düzenlenmesinin önünü açacak örnekler vermek ve yeniden yapılandırılması konusunda önerilerde bulunmak, • Öğretmenlerin öğrencilerin hayal gücünü artıracak materyaller tasarlamaları, çağrışımları işe koşabilecekleri ve öğrencilerin hayal gücünü artıracak uyaranlarla karşılaşabilecekleri yeni nesil sınıf tasarımları için önerilerde bulunmak • Öğrenme tarzındaki çeşitliliği ve bireysel öğrenmeyi ön plana çıkaracak ve bunu yaparken de öğrencilerin hayal dünyalarını kullanmalarını sağlayacak tasarımlar ortaya koymaktır.

Yöntem

Tarama modelinde geliştirilen bu çalışmada, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı Ortaokul 5. sınıflarda okutulan Türkçe ders kitabının organizasyon şeması içinde yer alan etkinlikler taranmıştır. Bu tarama yapılırken şemanın diğer bölümleri olan hazırlık, dinleme, okuma, konuşma, yazma, öğrenelim, sonraki metnin işlenişine hazırlık ve tema değerlendirme soruları incelenmiş; panoramik bir bakış açısıyla etkinlikler yaratıcı düşünme bağlamında hayal gücünü artıracak yapılar ve hayal gücü eğitimi bağlamında değerlendirilmiştir.

Bulgular

Türkçe Öğretim Programı 5. Sınıf kazanımları içinde yaratıcı düşünme bağlamında ele alınan yapılarının hayal gücünü geliştirici özellikleri bağlamında değerlendirilmiş, yaratıcı düşünmeyi merkeze alan kazanım eylemleri tespit edilmiş; bu kazanımların işe koşulacağı öğrenme-öğretme ortamının çalışma nesneleri ve beceri alanları içinde hayal gücünün artırılmasına yönelik ders kitabındaki mevcut etkinlikler incelenmiştir. Kazanımlarda bu durumun; YAZMA alanında; Şiir yazar, Hikâye edici metin yazar, Bilgilendirici metin yazar, Hayali ögeler barındıran kısa metin yazar; DİNLEME alanında; Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir; OKUMA (anlama) alanında ise, Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir, şeklinde yansıdığı görülmüştür. Etkinliklerin büyük bir çoğunluğu ise

taksonomik bir sıra ile oluşturulmuş, yaratıcı düşünme bağlamında öğrencilerin hayal gücünü artıracağı düşünülen etkinliklere/metinlere de yer verilmiştir. Örneğin: ♣ Aşağıda verilen boşluğa "oyun ve oyuncak" konulu bir hikâye yazınız. (1. Tema: Çocuk Dünyası) ♣ Cahit Sıtkı Tarancı'ya ait okuduğunuz metnin içeriğinden hareketle üç soru sorunuz. (1. Tema: Çocuk Dünyası) ♣ 'geçmiş, hayal, özlem, sevmek, çocukluk' sözcüklerinden hareketle bir şiir yazınız. Şiirinize bir başlık koyunuz. (1. Tema: Çocuk Dünyası) Dinleme/izleme beceri alanındaki metinlerin, görsellerle yeteri kadar desteklenmemiş olması ya da hareketli olan/olmayan görsellerin genel geçer olması, bunların öğrencilerin hayal gücü gelişimine istenen düzeyde katkı yapamamalarına neden olmuştur. Ders kitaplarında yer alan etkinliklerden bazıları yaratıcılık bağlamında öğrencilerin hayal dünyalarını ortaya koyabilecek niteliktedir. Zira öykü, şiir gibi edebî türlerin yanında resimlerle görsel, dramatik yapılarla da kinestetik ve performansa dayalı hayal gücünü etkileyecek unsurların olduğu görülmüştür. Örneğin: ♣ Aşağıdaki bölüme sevdiğiniz bir oyunu ya da oyuncağı tanıtan bir yazı yazınız. Ardından tanıttığınız oyunu ya da oyuncağı anlatan bir resim çiziniz. yönergesinde de görüleceği üzere öğrencilere hayal güçlerini gösterebilecekleri alan sadece dilsel olarak açılmamış; aynı zamanda görsel sanatlar bağlamında da hayal dünyalarını sunabilecekleri bir alan açılmıştır. Bir ders materyalinin oluşturulma koşullarının ve birtakım zorunlulukların da kitaptaki etkinliklerde hayal gücünün gelişimi bağlamında bazı eksikliklere neden olduğu saptanmıştır. Yukarıda ifade edilen yazma ve resimleme çalışmaları için kitapta ayrılan yerlerin kısıtlı olduğu söylenebilir. Bununla beraber öğrencilere yazmaları için verilen etkinlik cümlesini destekleyen önermelerin olduğu, ancak öğrencilere yazacakları konu/tür için ilham kaynağı olacak ve hayal kurmalarına olanak sağlayacak görsellerin sınırlı olduğu görülmüştür. Bu durum ders kitabının basım koşulları ve maliyetiyle ilgili olabilir.

Sonuç

Türkçe öğretim programının beceri alanlarıyla ilgili kazanımlarından bazıları ile hayal gücünü artırıcı çalışmaların yapılabileceği bu çalışmanın sonucunda ulaşılmıştır. Ayrıca 5. sınıf Türkçe ders kitabı organizasyon şeması çerçevesindeki etkinliklerden bazılarının da bu amaca yönelik olduğu görülmüştür. Bununla beraber kitabın maliyet ve basım koşulları ile ilgili olarak hayal gücünü destekleyecek uyaranların eksikliği de bu çalışmada ulaşılan sonuçlardandır. Etkinliklerle ilişkili olan hazırlık, dinleme, okuma, konuşma, yazma, sonraki bölüme hazırlık ve tema değerlendirme sorularından bazılarının da hayal gücü eğitimine ve gelişimine katkı sağlayacak düzeyde olduğu yine çalışmanın sonucuna yansımıştır. Bu bağlamda çalışma sonucu geliştirilen önerilerden bazıları şunlardır: ♣ Çok yönlü düşünebilmekle söz varlığı arasında doğrusal bir durumun olduğu açıktır. Bu nedenle öğrencilerin söz varlığının geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması önem arz etmektedir. ♣ Hayal gücünün geliştirilmesinde uyaran çeşitliliği oldukça önemlidir. Bu bağlamda birey etrafında ne kadar çok uyaranla karşı karşıya gelirse bilgi deposu o denli zenginleşir, sinir sistemi daha fazla gelişeceğinden de belleğin kullanılması yoluyla önceki uyaranlarla ilişki kurar. ♣ Okul ve çevresinde hayal gücünü artırıcı bir atmosferin, yeni düşüncelerin oluşmasına zemin hazırlayacak mekânların oluşturulması önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Yaratıcı Düşünme, Hayal Gücü Eğitimi

Gönüllü Çalışmalarda Yer Alan Eğitimcilerin Kronik Hastalığa Sahip Çocuklara İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Güner Özdoğru[1] *, Sümeyye Gürkan[2], Ayşe Şengel[3], Melek Okur[1]

[1]İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü
[2]İstanbul Büyükşehir Belediyesi Psikolojik Danışmanlık Merkezi
[3]Açı Schools
*Sorumlu yazar: gunerozdogru@gmail.com

Özet

Amaç

Günümüzde gelişen tıp bilimi ve teknoloji sayesinde çocuk ve yetişkinlik dönemi kronik hastalıklarının tanılanması ve hastalıkla mücadelenin önemi artmış, bireylerin yaşam kalitesini artırmaya yönelik çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. T.C Sağlık Bakanlığı kronik hastalığı; "tam olarak tedavi edilemeyen ve iyileşme göstermeyen uzamış durumlar" olarak tanımlamaktadır. Bugün birçok çocuğun çevresel veya genetik kökenli karşımıza çıkabilen kronik hastalıklarla mücadele ettiği görülmekte, bireysel veya çevresel farkındalığın ve hastalığa yönelik eğitimlerin arttığı bilinmektedir. Kronik hastalığa sahip tüm bireyler gibi çocuklar da hastalığın sürekli devam ettiği ve kötüleşme olasılığı olduğunu bilerek yaşamakta ve sürecin belirsizliğinden olumsuz etkilenmektedir. Bu nedenle hastalıkla mücadele sürecinde çocukların, bulundukları her ortamda fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak desteklenmesi ve çocuklarla iletişim halinde olan bireylerin farkındalık düzeylerinin artırılması önemlidir. Yapılan çalışmalarda gönüllülük hizmetine katılan bireylerde farkındalığın yüksek olduğunu bilgisi mevcuttur. Özellikle çocukluk ve ergenlik döneminde bireyler günün büyük çoğunluğunu eğitim kurumlarında geçirmektedir. Bu nedenle aileler kadar eğitimcilerden de, kronik hastalıklar hakkında bilgi sahibi olmaları, kronik hastalıklı çocukları her yönüyle desteklemeleri beklenmektedir. Bu çalışma gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda çalışan eğitimcilerin kronik hastalığa sahip çocuklara ilişkin tutumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Kesitsel analitik bir araştırma olan çalışma, 15 Ocak – 15 Mart 2019 tarihleri arasında İstanbul'da yaşayan, gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda hizmet veren 156 eğitmenle yapıldı. Çalışmada Bilgi Toplama Formu ve Kronik Hasta Çocuklara İlişkin Öğretmen Tutumları Ölçeği kullanıldı. Veriler SPSS 21,0 istatistik programı kullanılarak değerlendirildi. Analizlerde Tanımlayıcı İstatistik, Mann Whitney U, Kruskal-Wallis ve Pearson Korelasyon Analizi ve Çoklu Regresyon Testi kullanıldı.

Bulgular

Bu çalışmaya katılan 156 eğitmenin 27'si (%17.3) erkek, 129'u (%82.7) kadındır. Bu kişilerin 44'ü (%28.2) 18-30 yaş, 95'i (%60.9) 31-45 yaş, 17 kişi (%10.9) yaş aralığındadır. Katılımcıların; 57'si (%36.5) bekar, 99'u (%63.5) evlidir; 100'ü (%64.1) kamu kuruluşunda, 56'sı (%35.9) özel sektörde çalışmaktadır. Çalışma süresi olarak 26'sı (%16.7) 1-3 yıl, 13'ü

(%8.3) 3-5 yıl, 23'ü (%14.7) 5-10 yıl, 94'ü (%60.3) 10 yıl ve üzeridir. Katılımcıların 126'sı (%80.8) yüksekokul/lisans, 30'u (%19.2) yüksek lisans/ doktora programı mezunudur. Yapılan analizler sonucunda, çalışmaya katılan eğitimcilerin Kronik Hasta Olan Çocuklara İlişkin Öğretmen Tutumu Ölçeği toplam puanları yüksek bulunmuş ve toplam puanlar ile cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma alanı, alan deneyimi, mezun olunan okul programı, eğitimcilerin çalışma sınıfında kronik hastalığı olan öğrenci varlığından haberdar olma durumu gibi bağımsız değişkenler aralarındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı farklılığa yol açmadığı görülmüştür ($p>0.05$).

Sonuç

Gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda çalışan eğitimcilerin kronik hastalığa sahip çocuklara ilişkin tutumlarının çalışılan cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma alanı, alan deneyimi, mezun olunan okul programı, eğitimcilerin çalışma sınıfında kronik hastalığı olan öğrenci varlığından haberdar olma durumu gibi bağımsız değişkenlerden etkilenmediği ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada elde edilen bulgular çerçevesinde gönüllü çalışmalarda yer alan farklı alanlarda çalışan eğitimcilerin, kronik hasta olan çocuklara ilişkin öğretmen tutum puanlarının yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Buradan çıkışla; gönüllü çalışmalarda bulunmak, eğitimcilerin kronik hastalıklı çocuklara ilişkin tutumları cinsiyet, yaş, medeni durum, çalışma alanı, alan deneyimi, mezun olunan okul programı, eğitimcilerin çalışma sınıfında kronik hastalığı olan öğrenci varlığından haberdar olma durumu gibi değişkenlerden etkilenmeksizin, kronik hasta olan çocuklara ilişkin öğretmen tutum puanlarının yüksek oluş nedeni olarak gösterilebilir. Literatürde yapılmış örnekler incelendiğinde; eğitimde kronik hastalığı olan çocuklarla karşılaşma oranı yüksek olduğu görülmüştür ve bu nedenle eğitimcilerin her yönden bilgi sahibi olması ve farkındalığını artırıcı faaliyetlerde bulunmasının önemine değinilmiştir. Sonuç olarak; çalışmanın örneklem sayısının artırılarak eşit dağılıma ulaştırılması, eğitim programları hazırlanarak eğitimcilerin bilgi düzeyinin ve farkındalığının artırılması, kronik hastalığa sahip çocuklarla çalışmaların yapılması ve bu sonuçlar doğrultusunda çalışmanın tekrar edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kronik Hastalık, Eğitimci, Tutum, Kronik Hastalıklı Çocuk

İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Motivasyonları İle Okumaya Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Sevtap Yavuz[1] *, Ramazan Sever[2]

[1]Atışalanı İsmetpaşa İlkokulu
[2]Giresun Üniversitesi
*Sorumlu yazar: sevtapyavuz61@gmail.com

Özet

Yazının icadından bu yana en temel eğitim sorunlarından biri olan okuma günümüzde de önemini korumaktadır. Kuşkusuz okuyan bireyler gibi okuyan toplumlar da her bakımdan gelişen toplumlardır. Nitekim uygarlık tarihine bakıldığında gelişen ve dünyaya yön veren toplumların, okuyan bireylere sahip toplumlar olduğu görülür. Coşkun (2002)'nun da belirttiği gibi okuma, kişinin kendini yenilemesi, sınırlarını zorlaması, evrenselliğe ulaşması için vermiş olduğu basit ama zorunlu bir mücadeledir. Bayat ve Çetinkaya (2018) da okumanın hayatın vazgeçilmez bir unsuru haline geldiğini belirtmiştir. Okuma, düşünceyi besleyen, geliştiren en temel kaynaklardan birisi sayılmıştır. Harita kullanımından tabelaların yönlerini algılamaya, internet kullanımından değişik grafikleri çözümlemeye, tarih kitaplarını karıştırmadan bir romanı anlamaya kadar hemen her alanda okuma bir zorunluluğa dönüşmüştür. Çünkü okuma yaşamın belli bir kesiminde başlayıp biten bir etkinlik değil, bütün hayat boyunca sürüp giden bir etkinliktir (Özdemir, 1985). Bunun yanında ilk okuma-yazma öğretimi ile okuma öğretimi birbirine karıştırılmamalıdır. İkisi farklı olgulardır. İlk okuma öğretiminde okumanın öğretimi amaçlanır, okuma öğretiminde ise daha çok okumanın sürekliliği amaçlanmaktadır. Okumanın sürekliliğini kazanan kişi aynı zamanda bilgi okur yazar kişidir. Başka bir deyişle ilk okuma öğretiminde amaç okumayı öğrenmektir, ilk okumayı öğrendikten sonra ise okuma amaç olmaktan çıkar ve yeni bilgilere ulaşmak için bir araç haline dönüşür. Akyol (2005) okumayı ön bilgilerin kullanıldığı, yazar ve okuyucu arasında etkili iletişime dayalı, uygun bir yöntem ve amaç doğrultusunda düzenli bir ortamda gerçekleştirilen anlam kurma süreci olarak tanımlanmaktadır. Okuma bilişsel, fiziksel, sosyal, duygusal ve motivasyona dayalı pek çok süreçle ilişkili bir beceridir. Buna rağmen okumayla ilgili araştırmaların daha çok bilişsel süreçler ile ilgili olduğu görülmektedir. Okuma alışkanlığının kazanılmasında ve sürdürülmesinde etkili olan ve literatürde ihmal edilen temel süreçlerden birisi de okuma motivasyondur. Bir eğitim-öğretim sürecinde öğrencilerin okumayla ilgili temel becerileri kazandırılıp okumaya yönelik tutumları olumlu yönden geliştirilmemişse okuma eylemlerini uzun vadede bir yaşam boyu öğrenme aracı olarak görmeleri beklenemez (Başaran ve Ateş, 2009). İnsan yaşamında hayati bir öneme sahip olan okuma yazma eğitimi küçük yaşlardan itibaren verilmektedir. Okuma eylemi için fiziksel, zihinsel vb. çaba gerekmektedir. Bu çabaların yanında öğrencinin okuma yazma sürecine ilişkin motivasyonu ve tutumu da önem arz etmektedir. Dolayısıyla öğrencilerin okuma becerilerinin gelişimi için onların okuma tutumlarının ve motivasyonlarının olumlu yönde geliştirilmesi gerekmektedir. Çünkü okuma gelişebilen ve geliştirilebilen bir temel beceridir. Bu araştırmada nicel araştırma yaklaşımından yararlanılarak ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonları ile okumaya yönelik tutumlarını incelemek amaçlanmıştır. Yapılan

alan yazı taramasında okuma motivasyonun ülkemizde son yıllarda incelendiği, literatürümüzde yeterli kaynakların bulunmadığı tespit edilmiştir. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonları ile okumaya yönelik tutumlarının incelenmesi ile ilgili ayrı ayrı çalışmalara rastlansa da yapılan çalışmalar yeterli düzeyde değildir. Bu nedenle eldeki inceleme bu yönü ile önem arz etmektedir. Araştırmada kullanılan model, bir durumu var olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçlayan tarama modelidir. Araştırmada cinsiyet, anne-baba eğitim durumu, okul öncesi eğitimi alıp almama, evde bir kitaplık bulunup bulunmaması değişkenlerine göre öğrencilerinin okuma motivasyonları ile okumaya yönelik tutumları incelenerek kendi koşullarında betimlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın nicel verileri Guthire ve Wigfield (1995) tarafından geliştirilmiş ve Yıldız (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış Okuma Motivasyonu Ölçeği, Mc.Kenna ve Kear (1990) tarafından geliştirilen ve Kocaarslan (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ile elde edilmiştir. Veri analizinde SPSS programı kullanılarak çalışmanın analiz süreci tamamlanıp bulgular değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okuma-Yazma, Okuma Motivasyonu, Okuma Tutumu

İlkokulda Araştırmaya Dayalı Fen Öğretimi: Ortaöğretime Hazırlık

Leyla Coşkun[1] *, Yalçın Yalaki[2]

[1]MEB
[2]Hacettpe Üniversitesi
*Corresponding author: lleylacoskun@gmail.com

Özet

Günümüzde birçok ülkenin fen bilimleri öğretim programlarında bireylerin fen okuryazarlığını arttırmak temel hedef olarak belirtilmiştir. Fen okuryazarlığının kapsamı içerisinde bilimin doğası, sosyobilimsel konular, araştırma becerileri ve yaşam becerileri gibi alanlaryer almaktadır. Uluslararası eğilimlere paralel olarak ülkemizde uygulanan fen bilimleri dersi öğretim programının temel amacı tüm bireylerin fen okuryazarı olarak yetişmesi ve benimsediği öğrenme yaklaşımı "araştırmaya dayalı öğrenme yaklaşımı" olarak ifade edilmiştir. İlk kez 2013 yılı öğretim programında temel alınan araştırmaya dayalı öğrenme yaklaşımı, bilimsel süreç becerilerini kapsayan birçok becerinin öğrenilmesinin hedeflendiği bir eğitim yaklaşımıdır (NRC, 2000; MEB, 2013, 2018).Bu yaklaşımda ilkokul fen bilimleri öğretimini araştırmaya dayalı öğrenme stratejisine ileuygulayarak öğrencilerin fen alanında anlamlı ve kalıcı bilgi kazanmaları ve fenne karşı olumlu tutum geliştirmeleri hedeflenmektedir. İlköğretimdeki fen öğretiminin kalitesi ortaöğretimde öğrenci performansını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle ilköğretimde fen bilimleri derslerinin belirlenen amaç ve stratejilere uygun verilmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmada güncel öğretim programında benimsenen araştırmaya dayalı öğrenme yaklaşımının ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin fen öğrenmelerine, araştırma becerilerine ve fenne karşı tutumlarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla tasarlanan etkinlikler İstanbul ilinde sosyoekonomik düzeyi düşük bir çevrede bulunan bir devlet okulunda 4.sınıfta öğrenim görmekte olan 43 öğrencinin katılımıyla yapılmıştır. Çalışmanın metodolojisi eylem araştırması olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel verilerin toplanmasında araştırmacı gözlem notları ve öğrenci görüşme formları, nicel verilerin toplanmasında Araştırma Becerileri Testi ve Araştırma Becerileri Performans Ölçeği (gözleme dayalı rubrik) kullanılmıştır. Nitel verilerin analizinde içerik analizi, nicel verilerin analizinde ise istatistiksel karşılaştırma testleri yapılmıştır. Çalışmada öğrencilerin bilişsel kapsamdaki bilimsel süreç becerilerinin gelişimini tespit etmek amacıyla kullanılan "Araştırma Becerileri Testi" ön test – son test olarak uygulanmıştır. Ön test uygulaması ilk etkinlik yapılmadan önce, son test uygulaması ise tüm etkinlikler yapıldıktan sonra uygulanmıştır. Çalışma sırasında 4. Sınıf fen bilimleri dersi kazanımlarının araştırmaya dayalı öğrenme yaklaşımı ile işlenmesini içeren 8 etkinlik yapılmıştır. Etkinlikler sorumlu araştırmacı ve yardımcı araştırmacı tarafından hazırlanmış ve haftada iki ders saati olarak uygulanmıştır. Yapılan etkinliklerden ikisi "4.3.4.2. Maddelerin ısı etkisiyle hal değiştirebileceğine yönelik deney yapar ve sonuçları yorumlar" ve "4.3.3.1. Farklı maddelerin kütle ve hacimlerini ölçerek karşılaştırır"olmak üzere fen bilimleri dersinin kimya alanına giren kazanımları ile ilgilidir. Etkinlikler esnasında öğrenciler araştırma sorusu

sorma, tahminde bulunma, değişkenleri belirleme, deney tasarlama, deney yapma, verileri kaydetme ve verileri yorumlama becerilerini kullanmaya yönelik soruların bulunduğu etkinlik rapor kâğıtları doldurmuşlardır. Etkinlikler sınıf öğretmeni olan araştırmacı tarafından yürütülmüş, etkinlikler esnasında yapılan gözlemler araştırmacı günlüğüne not edilmiştir. Etkinlikler boyunca öğrencilerderse katılmalarını sağlayacak şekilde cesaretlendirilmiştir. Araştırmaya dayalı öğrenme ile fen derslerinin işlenmesinin öğrencilerin derse karşı olan ilgilerini arttırdığı ve fenne karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağladığı gözlemlenmiştir. Uygulanan Araştırma Becerileri Testi ölçeğinin ön-test (ortalama 5.9) ve son-test (ortalama 7.7) puanları bağımlı gruplar t-testi ile karşılaştırılmış ve öğrenci puanlarında anlamlı bir gelişme gözlemlenmiştir (p= 0.00). Araştırma Becerileri Performans Ölçeği (rubrik) ile elde edilen gözlem verileri analiz edildiğinde ise öğrencilerin araştırma becerilerinin tümünde gelişim gösterdiği görülmüştür. İlk etkinlikten son etkinliğe doğru ilerledikçe tüm becerilerde en düşük seviye olanbirinci seviyedeki öğrenci sayısında azalma veen yüksek seviye olan üçüncüseviyedeki öğrenci sayılarında artış görülmüştür. Öğrenciler ölçülen araştırma becerilerinin hepsinde gelişme göstermişlerdir. Bu sonuçlar ışığında araştırmaya dayalı öğrenme yaklaşımının uygun bir şekilde uygulanması durumundafen bilimleri öğretim programının bilimsel yöntemi benimseyen ve araştırma becerilerini kullanabilen öğrenciler yetiştirme amacına ulaşılmasında etkili olduğu sonucuna varılmıştır. MEB, (2013). İlköğretim kurumları (ilkokullar ve ortaokullar) fen bilimleri dersi (3,4,5,6,7 ve 8. sınıflar) öğretim programı. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara NRC (National Research Council), (2000). Inquiry and the national science education standards. Washington: National Academy Press. MEB, (2018). Fen bilimleri dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 3,4,5,6,7 ve 8.sınıflar). Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara

Keywords: Araştırmaya Dayalı Öğrenme, Fen Eğitimi, Araştırma Becerileri, İlkokul

Kelime Hazinesinin Geliştirilmesinde Örnek Bir Uygulama: Adım Adım Kelime Öğretimi

Mustafa Yıldız[1], Gökhan Dayan[2] *

[1]Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi Bölümü, Temel Eğitim Anabilim Dalı
[2]Milli Eğitim Bakanlığı, Şeker İlkokulu, Odunpazarı/
*Corresponding author: gokhandayan@yahoo.com

Özet

Amaç

Kelime hazinesi, genel olarak bireylerin yazılı ve sözlü anlatımda kullandığı kelimeleri ifade etmektedir. Kelime hazinesinin geliştirilmesi, öğrencinin sahip olduğu kelime miktarını artırarak düşünme, anlama ve anlatma gücüne katkı sağlamaktır. Türkçe öğretiminde temel dil becerilerinin geliştirilmesinde kelime hazinesi çalışmalarının çok önemli bir yeri vardır. Bir kelimeyi sadece bağlam içerisinde okuyarak ya da anlamını sözlüğe bakarak öğrenmek etkili bir kelime öğrenme yöntemi değildir. İfade etmek istediğimiz düşüncelerin, tavırların etiketi olan kelimeleri bilmek; doğru bir şekilde seslendirmek ve yazmak, konuşurken ve yazarken yerinde kullanmak, okuduğunda ya da duyduğunda ne ifade ettiğini anlamak demektir. Kelime öğretimi süreci çocukların bilişsel düzeyleri de dikkate alınarak somutlaştırılmalı, örneklerle zenginleştirilmeli ve etkinliklerle güçlendirilmelidir. Bununla birlikte kelimenin eş ve zıt anlamları gibi ilişkili olduğu kelimelerden yararlanılarak, ifade ettiği durum veya olay uygun sorularla tasvir ve tarif edilerek anlam iyice belirginleştirilmelidir. Bu çalışma, öğrencilerin kelime hazinesinin geliştirilmesinde etkili olduğu belirtilen ve literatürde yer alan stratejilerden hareketle geliştirilmiş adım adım kelime öğretimi stratejisi olarak tasarlanmıştır. Bu strateji; kelimenin tanınması (1), dilbilimsel temsil (2), dilbilimsel olmayan temsil (3), geliştirici etkinlikler (4), kelime oyunları (5), gözden geçirme (6) ve kelime panosu (7) adımlarından oluşmaktadır. Adımların gerçekleştirilmesinde alanyazında yer alan kelime öğretimi etkinliklerinden yararlanılmıştır. Kelimenin tanınması okuyucunun zihinsel sözlüğünü kullanarak anlamı belirlemesine fırsat tanımaktadır. Kelime öğretimi stratejisinin ilk adımı olan kelime tanıma; telaffuz, tahmin etme, tanım-açıklama-örnekler verme ve bağlam içinde kullanma öğretim etkinlikleri ile yapılandırılmıştır. İkinci adım olan dilbilimsel temsil; kelime haritası, kelime defteri ve kelime eldiveni etkinliklerinden oluşmaktadır. Bu adımda, öğrencilerin daha önce öğrenilen kelimeler ile öğrenme sürecinde karşılaşılan yeni kelimeler arasındaki ilişkileri anlaması amaçlanmaktadır. Stratejinin üçüncü adımı dilbilimsel olmayan temsilde ise öğrenciler kelimeyi bir sembol, resim, karikatür veya grafik gibi somut bir düzenleyici kullanarak ifade etmektedir. İkinci ve üçüncü adımlarda öğrencilerden öğretmen tarafından sağlanan yeni bilgileri aktif olarak işlemeleri amaçlanmaktadır. Dördüncü adım, öğrencilerin kelimeleri bilmelerine yardımcı olacak karşılaştırma ve kıyaslama, sınıflandırma, metafor ve analoji oluşturma gibi öğrenmeyi geliştirici etkinlikleri içermektedir. Geliştirici etkinliklerin uygulanmasının ardından beşinci adımda, sınıfça ya da küçük gruplarla oynanan kelime oyunları yer almaktadır. Dördüncü adım öğrencilerin kelimeleri pekiştirmelerine yardımcı olacak geliştirici etkinlikleri, beşinci adım ise öğrencilerin kelimelerle oynamasını sağlayan eğitsel oyunları içerir. Altıncı adım olan gözden

geçirme uygulamalarında, kelimelerin daha hızlı öğrenilmesi ve kalıcı belleğe aktarılması için sınıf içinde uygulanabilecek değerlendirme etkinliklerine yer verilmiştir. Son olarak yedinci adımda öğretilen kelimeler kelime panosuna yerleştirilir.

Yöntem

Çalışma eylem araştırması modeli ile desenlenmiştir. Eylem araştırması, araştırma ile uygulamayı bir araya getiren ve araştırma sonuçlarının uygulamaya aktarılmasını kolaylaştıran bir yaklaşımdır. Eylem araştırması, kendi problemlerini çözmek için araştırma yapan bir program veya kuruluştaki kişilerin katılımıyla açık ve amaçlı olarak değişim sürecinin bir parçası haline gelir. Araştırmanın katılımcılarını, Eskişehir'de il merkezinde devlete bağlı bir ilkokulun üçüncü sınıfında öğrenim gören 15 erkek ve 17 kız öğrenci olmak üzere toplam 32 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme türlerinden uygun örnekleme kullanılmıştır. Uygulama süreci 2018-2019 eğitim öğretim yılının güz döneminde araştırmacılar tarafından 4 haftalık süreç içerisinde yürütülmüştür. Bu süreç içerisinde Türkçe dersi için belirlenen 4 kelimenin öğretimi gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri araştırmacı günlükleri, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve öğrenci ürünlerine ilişkin dokümanlarla toplanmıştır. Çalışma sürecinde araştırmacılar tarafından kelime hazinesini geliştirmeye odaklı uygulama adımları ile sınıf içi kelime öğretimi eylem planları geliştirilmiştir. Planların uygulanması sürecinde araştırmacılar bir araya gelerek yapılması gereken düzenlemeler üzerinde çalışmışlardır. Araştırma verilerinin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır.

Bulgular

Çalışmada, ilkokul 3. sınıf öğrencilerinin kelimeleri daha etkili ve kalıcı olarak öğrendikleri, kelimeleri sözlü ve yazılı anlatımda kullandıkları, kelime etkinliklerini eğlenceli buldukları, kelime öğrenmekten zevk aldıkları ve belirlenen adımları gerçekleştirmeye istekli oldukları görülmüştür.

Sonuç

Kelimelerin kalıcı bir şekilde öğretilmesi için tek bir yöntem ve tekniğe bağlı kalınmamalı, kelime hazinesinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar belirli bir sürece yayılmalı ve öğretilecek kelimelerin özelliklerine göre etkinlikler çeşitlendirilmelidir.

Keywords: Kelime Hazinesi, Adım Adım Kelime Öğretimi

A Sample Practice in Developing Vocabulary: Step-By-Step Vocabulary Teaching

Abstract

Purpose

The vocabulary refers to the words used by individuals in written and oral expression in general. The development of vocabulary is to contribute to the power of thinking, understanding and explaining by increasing the amount of vocabulary the student has.In the development of basic language skills in Turkish teaching, vocabulary works have a very

important place. Learning a word only by reading it in context or looking at its meaning is not an effective word learning method. Knowing the words that are the labels of the thoughts, attitudes we want to express; correctly speaking and writing, talking and writing on-the-spot use means reading what you mean when you read or hear. The process of vocabulary teaching should be embodied, enriched with examples and strengthened with activities taking into account the cognitive levels of the children. However, by using the words associated with the word, such as the opposite meanings, the situation or event that it refers to should be described and described with appropriate questions. The aim of this study is to evaluate the effectiveness of the students in the development of vocabulary. It is designed as a step-by-step teaching strategy. This strategy consists of the recognition of the word (1), linguistic representation (2), non-linguistic representation (3), developer activities (4), word games (5), review (6), and wordboard (7). In the realization of the steps, the word teaching activities took place in the field of the summer. Recognition of the word allows the reader to determine meaning using the mental dictionary. The first step of vocabulary teaching strategy, vocabulary recognition, pronunciation, prediction, definition-explanation-giving examples and using them in context are structured with teaching activities. The second step is linguistic representation, which consists of word maps, vocabulary books and word glove activities. In this step, it is aimed that students understand the relationships between the previously learned words and the new words encountered in the learning process. In the third step of the strategy, non-linguistic representation refers to students using a concrete editor such as a symbol, painting, cartoon or graphic. In the second and third steps, the students are intended to actively process new information provided by the teacher. The fourth step is the development of benchmarking, classification, metaphor and analogy, which will help students know words activities. In the fifth step after the implementation of the developer activities, there are word games played with class or small groups. Fourth step of students and the fifth step includes educational games that allow students to play with words. In the sixth step of the review applications, in the classroom for faster learning of words and transfer to permanent memory evaluation activities that can be applied. Finally taught in the seventh step the words are placed on the word board. Methodology The study was designed with the action research model. Action research, research and application it is an approach that brings together and facilitates the transfer of research results into practice. Action research becomes part of the process of change, open and purposeful, with the participation of people in a research program or organization to solve their problems. The participants of the study were in the third class of a state-affiliated primary school in the city center of Eskişehir. A total of 32 students, including 15 boys and 17 girls, were enrolled in the study. Appropriate sampling was used for the identification of the participants. In this process, 4 words for the Turkish course were taught. The data of the study were collected with research journals, semi-structured interviews, and documents on student products. In the process of study, researchers developed practice steps focused on developing vocabulary and in-class vocabulary teaching action plans. During the implementation of the plans, the researchers came together and worked on the arrangements to be made. Descriptive analysis approach was used in the analysis of research data. Findings In the study, Primary School 3. it has been observed that students learn words more effectively and permanently, use words in oral and written expression, find their vocabulary activities amusing, enjoy learning words and are willing to

take the necessary steps. Conclusion In order to teach the words in a permanent way, one should not rely on one method and technique, studies for the development of the vocabulary should be spread over a specific period and activities should be diversified according to the characteristics of the words to be taught.

Keywords: Vocabulary, Step by Step İnstruction

Kırsal Kesimlerdeki İlkokullarda Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Güçlüklerin İncelenmesi

Esra İnan1 *, İsa Korkmaz2

[1]Cumhuriyet İlkokulu
[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi
*Sorumlu yazar: esra.alann@gmail.com

Özet

Bu araştırmada kırsal kesimlerde Türkçe öğretimde yaşanan güçlüklere ilişkin öğretmen görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında Şanlıurfa ilinde görev yapan 75 sınıf öğretmeni ile birebir görüşmeler yapılmıştır. Böylelikle yaşanan güçlüklerin asıl muhatabı olan sınıf öğretmenlerinden sorunlar detaylı bir şekilde öğrenilmeye çalışılmıştır. Araştırma Türkçe öğretiminde yaşanan güçlükleri Güneydoğu Anadolu bölgesinin en fazla öğrenci mevcuduna sahip olan Şanlıurfa ili özelinde ele alması açısından önemlidir. Araştırmanın örneklemini Şanlıurfa ilinde kırsal nüfusun yüksek olduğu Eyyübiye, Haliliye, Karaköprü ve Suruç ilçelerindeki köy okullarında görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında öğretmenlere Türkçe öğretimine ilişkin sekiz soru sorulmuştur. Sınıf öğretmenleri sınıf düzeylerine göre gruplandırılmıştır. Araştırmanın alt problemleri her sınıf düzeyinde ayrı ayrı ele alınarak öğretim düzeyine göre yaşanan ortak güçlükler öğrenilmeye çalışılmıştır. Araştırmada içerik analizi yapılmaya çalışılmıştır. Öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda ortak konu başlıkları elde edilmiştir. Öğretmenlerin görüşme sırasındaki cümlelerinden alıntılar yapılmıştır. Böylelikle yaşanan güçlükler birinci ağızdan aktarılmaya çalışılmıştır. Bununla birlikte elde edilen verilerin frekans ve yüzdeleri hesaplanmış hesaplanan frekans ve yüzdeler daha sonra araştırmacı tarafından yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda birinci sınıf öğretmenlerinin %31.25'inin öğrencilerin Türkçe bilmemesinden dolayı iletişim kuramadıkları, ikinci sınıf öğretmenlerinin %38.8'inin öğrencilerin okuduğunu anlamamasında, üçüncü sınıf öğretmenlerinin %25'inin okuma yanlışlarında, dördüncü sınıf öğretmenlerinin ise %33.33'ünün öğrencilerin okuduğunu anlamamasında sorun yaşadığı görülmüştür. Yaşanan sorunların tüm sınıf düzeylerinde ortak nedenleri ise öğrencilerin Türkçeyi yeterli düzeyde bilmemesi ve ailelerin ilgisizliği olarak belirtilmiştir. Ortak sorunların dışında öğrencilerin ana okulu eğitimi almaması, mevsimlik işçi öğrencilerin bulunması, okul kurumunun değersizliği de öğretmenler tarafından dile getirilen sorunlardır. Bulgular doğrultusunda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi

Abstract

In this research, the opinions of teachers about the difficulties of teaching Turkish in the rural regions are aimed to learn. For the extent of research, 75(seventy-five) primary-school teachers who serve/work in Şanlıurfa are talked one to one. In this way, the problems can be learned in a detailed way from the real addressees of the experienced difficulties who are the

primary-scholl teachers. The research is important because of the speciality of processing in South-Eastern Anatolia. The research's sample composes of primary-school teachers who are working in Eyyubiye, Haliliye, Karaköprü and Suruç, districts of Şanlıurfa that have high level of rural population. Eight sub-problems about teaching Turkish are asked to the teachers for the extent of research. The sub-problems of research are taken out for every each class seperately and common difficulties are being learned acconding to the training level. The sentences of teachers during the meeting are quoted. In this way, the difficulties about teaching Turkish are learned from the first sources. Nonetheless, the frequency and percents of gained data are calculated and later calculated frequency and percents are commented by the researchers. As a result of research, the first-class teachers have difficulties in communication because of the students not knowing Turkish with the percent of %31.25, the second class teachers have difficulties with the students who do not understand what they are reading with the percent of %38.8, the third class teachers have difficulties reading mistakes of students with the percent of %25, the fourth-class teachers have difficulties with the students who do not understand what they are reading with the percent of %33.33. The common reasons of these difficulties are the students who do not know Turkish sufficently and irrelevent families. According to the findings,suggestions are offered.

Keywords: Turkish Teaching

Lise Öğrencilerinin Tarihi Roman Okuma Alışkanlıklarının İncelenmesi

Kamuran Özdemir[1] *

[1]Milli Eğitim

*Sorumlu yazar: kamur_77@hotmail.com

Özet

Bu çalışma lise öğrencilerinin tarih derslerinde müfredat konularıyla örtüşen tarihi romanları okuma alışkanlıklarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, çalışmada lise öğrencilerinin tarihi roman okumaya karşı ilgileri, tarihi romanlara ulaşma biçimleri, tarihi romanı seçme şekilleri, tarihi roman okumada etkili olan unsur, okuduklarıyla konuları bağdaştırma ve okuduklarından nasıl yararlanabildikleri, okumaya engel olan unsurlar tarih dersiyle ilişkilendirilerek ele alınmıştır. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemine göre düzenlenmiş bir durum çalışmasıdır. Tarama modeline göre desenlenen bu çalışmada, öğrencilerin okuma alışkanlıklarının genel durumları tespit edilmiş, cinsiyet değişkenine göre gösterdiği farklılıklar betimsel olarak incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında Yozgat ili Akdağmadeni ilçesindeki Kazım Karabekir Fen Lisesi 12. Sınıf da öğrenim görmekte olan 66 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" ve 10 sorudan oluşan açık uçlu form kullanılmış; elde edilen veriler alan yazın desteğinde açıklanmıştır. Araştırma bulgularına göre araştırmaya katılan 66 öğrencini verdiği cevaplar karşılaştırılarakbetimsel bir şekildeincelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre kişisel bilgi formunda tarihi roman okumayı seven kız öğrencilerle erkek öğrenciler karşılaştırılmıştır. Öğrencilerin kitap okuma sıklıkları ve ebeveynlerinin öğrenim düzeyleriyle kitap okuma sıklıkları arasındaki ilişki ele alındıktan sonra açık uçlu anket sorularına öğrencilerin verdikleri cevaplar karşılaştırılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin okuma alışkanlıklarının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Kitaba ulaşma biçimi olarak öğrencilerin okudukları kitapların büyük çoğunluğunu arkadaşlarından, bir kısmının ise kitapçıya giderek satın aldıkları ya da internet üzerinden sipariş etme şeklinde elde ettikleri görülmüştür. Çok az bir kısmı ise okul ve halk kütüphanelerinden kitapları temin etme yoluna gittikleri görülmüştür. Kitap okuma konusunda öğretmen desteği ve görüşü alanlar çoğunluktadır. Bir kısmı ise medyanın etkili olduğunu dile getirmişlerdir. Bu konuda aile desteği daha az paylaşılmıştır. Daha az okuyan öğrenciler ise ders yoğunluğunu, sınava yönelik çalışmak zorunda kaldıklarını, sayısal öğrencisi olanların kitap okuma alışkanlığını sıkıcı buldukları, böyle bir alışkanlıkları olmadığı şeklinde ifade etmişlerdir. Kitaba bizzat dokunarak okumayı sevenler olduğu gibi az miktarda dijital ortamı tercih eden öğrenci cevapları da mevcuttur. Öğrencilerin bir kısmı boş zamanını bu şekilde değerlendirmekten hoşlandığını dile getirirken, bir kısmı kitap okuyarak vakit geçirmek yerine belgeseller ve video destekli eğitimi tercih ettiklerini söylemişlerdir. Tarihi roman okuyarak ders konularını pekiştirmeyi alışkanlık haline getiren öğrencilerde kitap okuma sıklıklarının ilgiye göre değiştiği belirlenmiştir. İlginin yoğunlaştığı dönemlerde okumanın arttığını belirtmişlerdir. Bu artan ilgi hem konulara olan merak, hem de medyanın yönlendirmesiyle belirlenmekte olduğunu belirtmişlerdir. Bir kısım öğrenci ise öğretmenin derste bahsettiği kitap ve konularla

ilgili merakı çerçevesinde bir okuma refleksi geliştirdiğini, bazılarının ise konuşma esnasında yabancı kalmamak için tercih ettiklerini dile getirmişlerdir. Tarihi roman okuyan öğrencinin roman içeriğiyle ders konularını birleştirdiği, bu şekilde daha konuları daha iyi anladıkları ve konuların daha kalıcı olduğunu belirtmişlerdir. Teste yönelik yaptıkları çalışmalarda bile konular daha iyi pekiştiği için daha rahat yapabildiklerini ifade etmişlerdir. Aynı zamanda konuya bir genel kültür birikimi açısından da yaklaşılmış, öğrencilerin bildikleri roman isimleri ve yazar isimleri de sorgulanmıştır. Buna göre öğrencilerden çok az bir kısmının genelin dışında isimler yazabildikleri, büyük bir çoğunluğun genel olarak bu bilgiye sahip oldukları görülmüştür. Bu çalışma tarihi romanlara ders işlenmesinde yer verilmesinin neticesinde öğrencide hazır bulunusluğu artmasında önemli olduğu sonucuna da varılmıştır. Bu çalışma eğitim teknikleri ile ilgili çalışma yapanlara katkı sağlayacaktır. Araştırmanın sayısal verilerine daha sonra yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tarih Eğitimi, Tarihi Roman, Okuma Alışkanlığı.

Liseler Arasında Gerçekleştirilen Münazara Çalışmalarının Öğrenci Görüşleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi (Van İli Örneği)

Erhan Şen[1], Hakan Durğun[2], Muhlis Ceylani[2]

[1]Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Sorumlu yazar: senn.erhan@gmail.com

Özet

Örgün eğitim ortamlarındaki etkinliklerin temel amaçlarından biri kendini doğru ve etkili bir biçimde ifade eden bireyler yetiştirmektir. Bu hedefe ulaşmak için öncelikle öğrenciye kendini ifade edebileceği, demokratik bir ortam içinde düşüncelerini ortaya koyabileceği, farklı görüşleri saygılı bir biçimde dinleyeceği fırsatlar yaratılmalıdır. İşte, bu amaca hizmet eden ve öğrencinin bilişsel, toplumsal, kişilik ve ahlaksal gelişiminde önemli rol oynayan çalışmalar arasında münazara etkinlikleri yer almaktadır. Münazara çalışmalarının temel çıktılarından biri öğrencinin kendini ifade etme becerisini yetkinleştirmesidir. Eğitim öğretim ortamlarında münazara çalışmaları genellikle tez ve antitez çarpışması olarak görülmektedir. Oysa bu yaklaşımın ötesinde münazara çalışmaları çok boyutlu bir işleve sahiptir. Eleştirel ve yaratıcı düşünme, etkin dinleme gibi birçok beceriye içeriğinde barındırır. Katılımcılar tez ve antitez formu içinde kendi savını mantıklı ve bilimsel argümanlarla temellendirmeye çalışır. Karşıt görüşü çürüterek kendi haklılığını ortaya koymaya, dinleyicileri ve diğer katılımcıları ikna etmeye çabalar. Böylece düşüncenin dayanması gereken temel noktalar, farklı görüşlere saygı duyma, başkalarını dinlemenin ve iletişimin toplumsal yaşamdaki önemi hakkında bir farkındalık edinir. Münazara çalışmalarının özellikle Türkçe eğitiminin amacına ulaşması açısından işlevsel bir rol üstlenebileceği söylenebilir. Türkçe Dersi Öğretim Programına (2018) bakıldığında "Öğrenciler konuşma/tartışma sırasında kendi düşüncelerini uygun şekilde ifade etmeleri için teşvik edilir; başkalarını dinleme, uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla ve sabırla dinlemenin gerekliliği hatırlatılır; Öğrenciler konuşma/tartışma sırasında kendi düşüncelerini uygun şekilde ifade etmeleri için teşvik edilir; Farklı bakış açılarına anlayışla yaklaşmanın önemi vurgulanır." gibi kazanımlara yer verildiği görülmektedir. Söz konusu kazanımlarla münazara çalışmalarının çıktıları arasında somut bir koşutluk olduğu kolaylıkla görülmektedir. Bu çalışmada da münazara çalışmalarına katılan lise öğrencilerinin bu tür çalışmalara ilişkin görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Çalışmanın temel problem tümcei şöyle yapılandırılabilir: "Liseler arasında gerçekleştirilen münazara çalışmalarına katılan lise öğrencilerinin bu tür çalışmalara ilişkin görüşleri nedir?" Ana problem kapsamında aşağıdaki alt amaçlara ilişkin sorulara yanıt aranacaktır: 1. Öğrencilerin münazara çalışmalarına hazırlanmak amacıyla gerçekleştirdikleri etkinlikler nelerdir? 2. Öğrenciler sorumlu oldukları tezi savunurken nelerle karşılaşmışlardır? 3. Öğrenciler münazara çalışmalarının bireysel gelişimlerinde nasıl bir etki yarattığını düşünmektedir? 4. Öğrencilerin münazarayı kazanma ya da kaybetmeye ilişkin düşünceleri nelerdir? 5. Öğrencilerin münazara çalışmalarında düzenleme/planlama

aşamasında giderilmesini belirttikleri sorunlar nelerdir? 6. İleride gerçekleştirilecek münazara çalışmalarında tartışılmasını istedikleri konular nelerdir? Araştırmanın çalışma grubunu Van Tuşba Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ile Tuşba Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün ortaklaşa düzenlediği liseler arası "Tuşba'da Fikirler Konuşuyor" temalı münazara yarışmasına katılan 10 liseden 40 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın veri kaynağını bu çalışmada yer alan okullardaki katılımcı öğrenciler oluşturmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden "açıklayıcı/tanımlayıcı durum" çalışması olarak yapılandırılan bu çalışmada verilerin toplanması için yarı-yapılandırılmış görüşme formlarından yararlanılmıştır. Görüşme formlarına iki alan uzmanının (Türkçe eğitimi alanında doktora eğitimini tamamlamış) dönütleri çerçevesinde son biçimleri verilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analizinden yararlanılmıştır. Sonuçta öğrenciler özellikle öğretmenlerin bilgilerinden yararlandıkları, internete başvurdukları ve bilgi kaynağı olarak düşündükleri kişilerden yardım almışlardır. Tezi savunurken konularını temellendirme konusunda sıkıntı yaşadıkları ve karşıt tezi çürütmeye odaklandıkları görülmüştür. Bu çalışmaların özellikle topluluk önünde konuşma becerilerini geliştirdiğini düşünmektedirler. Okul yöneticilerinin, öğretmenlerin beklentileri yüksek olduğu için kazanma ve kaybetme olgusunun kendileri için önemli olduğunu belirtmişlerdir. Planlama aşamasında öğrencilerin beklentilerinin ve görüşlerinin daha ön planda olması gerektiğine dikkat çekmişlerdir. Daha sonraki çalışmalarda konular belirlenirken öğrenci görüşlerine de başvurulabilir.

Anahtar Kelimeler: Münazara Çalışmaları, Etkinlik, Betimsel Analiz.

Evaluation of the Debate Activities Between the High Schools in Terms of Student's Opinions (The Case of Van City)

Abstract

One of the main objectives of the activities in formal education environments is to educate individuals who express themselves correctly and effectively. In order to achieve this goal, firstly, opportunities should be created for the student to express himself/herself in a democratic environment and listening to different views in a respectful manner. One of the activities is debate that plays an important role in the cognitive, social, personality and moral development of the students. One of the main outcomes of the debate activities is to empower competence of the students' ability to express them. Debate studies in educational environments are generally seen as thesis and antithesis collisions. However, beyond this approach, debate has a multidimensional function. It contains many skills such as critical and creative thinking and active listening. Participants try to base their argument on logical and scientific arguments in the form of thesis and antithesis. He/she tries to convince the listeners and the other participants to discredit the opposing opinion. Thus, the basic points to which the thought should be based, gain awareness about respect for different opinions, listening to others and the importance of communication in social life. It can be said that debate activities can play a functional role especially in terms of reaching goals of Turkish language education. It can be seen importance gains as "Students are encouraged to express their opinions

appropriately during the conversation/discussion; It has been reminded of listening to others, using appropriate expressions, not interrupting others, waiting for the end of the conversation, taking part in the conversation, taking part in the conversation, listening respectfully and patiently. Students are encouraged to express their thoughts appropriately during the conversation/discussion; the importance of approaching different perspectives is emphasized" in the Turkish Curriculum (2018). It is easily seen that there is a concrete parallel between these gains and the outcomes of the debates. In this study, it is aimed to present high school students' opinions about such studies. The main problem of the study can be structured as follows: "What are the opinions of high school students who participated in the debates between high schools? Within the main problem, the following questions will be answered: 1. What are the activities of the students to prepare for the debate? 2. What did the students encounter when defending their thesis? 3. What do the students think about the impact of the debate on their individual development? 4. What do students think about winning or losing the debate? 5. What are the problems that the students have indicated in the discussion/planning stage in the debating studies? 6. What are the topics they want to discuss in future debates? The study group consisted of 40 students from 10 high schools participating in the debate contest titled 'Ideas are Talking in Tuşba', which is organized jointly by the Directorate of Culture and Social Affairs of Van Tuşba Municipality and District National Education Directorate. The data source of the study consists of the participating students in the schools in this study. In this study, which is structured as a descriptive case study of qualitative research methods, semi-structured interview forms were used to collect data. The interview forms were given the ultimate format in the frame of the feedback of two field experts (who completed their doctoral studies in the field of Turkish education). Descriptive analysis was used to analyse the data. As a result, the students emphasized that they received help from the teachers, applied to the internet and benefited from different sources. In defending the thesis, it was observed that they had difficulties in grounding their subjects and focused on refuting the opposing thesis. They think that these studies improve their speaking skills especially in public. The students stated that losing and defeating is important for teachers and school administrators attach great importance to such activities. They pointed out that the expectations and opinions of the students should be at the forefront in the planning stage.

Keywords: Debates, Activity Descriptive Analysis.

Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalkınmadaki Rolü

Netice Çolak[1], Hasan Bayındır[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı/

[2]Dicle Üniversitesi Teknik Bilimler MYO, Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü, Sur

*Sorumlu yazar: neticecolak2121@hotmail.com

Özet

Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalkınmadaki Rolü Netice Çolak1 ve Hasan Bayındır2 neticecolak@hotmail.com, hbayindir@dicle.edu.tr 1: Dervişhasan İlkokulu, Sınıf Öğretmeni, Sur/ Diyarbakır 2: Dicle Üniversitesi Teknik Bilimler MYO, Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü, 21280 Sur/ Diyarbakır Mesleki ve Teknik Eğitim uzun bir geçmişe sahip olsa da modern anlamda 18. yüzyıl ve sonrasında profesyonel bir eğitim alanı olarak kabul edilmektedir. Bireylere iş ve meslek ile ilgili becerilerin kazandırılmasının eğitim verilerek sağlanmasının doğru bir yaklaşım olduğu kabul edilmektedir. 1760 yılında buhar makinesinin icadıyla İngiltere'de başlayan Sanayi Devrimi modern sanayinin temelini oluşturmuştur. Sanayi Devrimi öncesi üretim, elverişsiz koşullarda ilkel yöntemlerle evlerde basit aletlerle yapılmaya başlamış, daha sonra mesleki eğitimin etkisiyle yaygınlaşmıştır. Sürecin başlaması ile Sanayileşmenin getirdiği değişimler İngiltere'de ortaya çıkarken, bunu Avrupa ülkeleri ve Amerika izlemiştir. Günümüzde mesleki ve teknik eğitime önem veren ülkelerde, bu etki ekonomik ve gelişmişlik göstergeleriyle kendini belirgin bir şekilde göstermiştir. Örnek vermek gerekirse, İsveç ve Finlandiya'da bütün Mesleki ve Teknik Eğitim öğrencileri öğrenim zamanlarının en az % 15'ini bir iş ortamında geçirmek zorundadır. Bu da onların işyerlerinde modern araç, gereç ve tezgâhlarla bizzat uygulamanın içinde yer almasını sağlamaktadır. Böylelikle mesleki bilgi ve beceri artarak üretimin kalitesinin yükselmesini artırmaktadır. Meslekî ve teknik eğitim, birçok ülkede farklı biçimde ele alınmıştır. Bunlar; "İş Okulu" ve "Üretim Okulu" gibi isimlerle anılmıştır. Burada amaç, öğrencilere belirli konularda meslekî beceri ve yeterliliklerin kazandırılmasıdır. Gelişmiş ülkelerde mesleki eğitimin genel eğitim okulları içerisindeki oranının çok yüksek olduğu görülmektedir. Az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerin çok sonradan mesleki ve teknik eğitimin önemine vardıkları gözlenmektedir. Ülkemizde de mesleki ve teknik eğitim, 12. yüzyıldan başlayıp 18. yüzyıl sonlarına kadar modern olmayan farklı yöntemlerle süregelmiştir. Selçuklularda uygulamaya geçen "Ahilik", Osmanlılar döneminde de bir süre devam etmiş daha sonra "Lonca" ve "Gedik" Meslekî ve teknik eğitim, 1927 yılında Millî Eğitim Bakanlığının görev ve hizmet alanı kapsamına alınmış, 1933 yılında Bakanlık bünyesinde kurulan Meslekî ve Teknik Tedrisat Umum Müdürlüğü tarafından yönetilmiştir. Benzer çalışmalar devam ederek, Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2018) oluşturulmuştur. Bu çalışmada, mesleki ve teknik eğitimin ülkemizin sanayileşmesindeki rolü tarihi süreçte ele alınmış ve detaylıca irdelenmiştir. Çalışmada mesleki eğitime önemin verildiği dönemlerde, sanayileşme adımlarının belirgin bir şekilde ilerlediği, üretimin arttığı ve ekonomik göstergelerin iyileştiği açıkça görülmüştür. Mesleki ve teknik eğitimin nitelik ve nicelik olarak azaldığı ve genel eğitim kurumlarının sayısal oran olarak arttığı dönemlerde, sanayileşmenin tedrici olarak duraklama ve gerilemeye başladığı ve üretimin kalitesinin düştüğü görülüştür. Oysa diğer

ülkelerin mesleki ve teknik eğitime yaklaşımları farklı olmaktadır. Reel sektörün ihtiyaç ve talepleri dikkate alındığında; meslek yüksekokullarının eğitim ve öğretim süresinin 3 yıla çıkarılması ve üçüncü yılın tamamen sanayide uygulamalı eğitim şeklinde yürütülmesi yararlı olacaktır. Bu çalışmanın sonuç ve değerlendirme kısmında ülkemizin sanayileşmesinde mesleki ve teknik eğitimin rolü ve öneminin yanı sıra, staj ve uygulamalı eğitimin ortaöğretim ve yükseköğretimdeki uygulama biçimi ve öğrenim çıktıları konusunda öneriler yapılmıştır. Yine ülkemizde 3308 Sayılı "Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu" ile birlikte "işletmede mesleki eğitim" ele alınarak uygulama biçimi konusunda genel değerlendirme yapılmıştır. Çalışmada elde edilen sonuçlar, ülkemizde mesleki ve teknik eğitimin sanayileşme ve ekonomik büyüme arasında pozitif yönde bir iyileşmenin olduğu göstermiştir

Anahtar Kelimeler: Teknik Eğitim, Kalkınma, Okul

The Role of Vocational and Technical Education in Development

Abstract

The Role of Vocational and Technical Education in Development Abstract Although Vocational and Technical Education has a long history, it is considered a professional training field in the modern sense in the 18th century and beyond. It is accepted that providing the individuals with the skills related to the job and the profession by providing training is a correct approach. The Industrial Revolution, which began in England in 1760 with the invention of the steam engine, formed the basis of modern industry. Production before the Industrial Revolution started to be made with simple tools in homes in primitive methods under unfavorable conditions, and then became widespread due to vocational education. With the beginning of the process, the changes brought by industrialization emerged in the UK, followed by European countries and America. Nowadays, in countries that give importance to vocational and technical education, this effect has manifested itself with economic and development indicators. For example, in Sweden and Finland, all Vocational and Technical Education students are required to spend at least 15% of their study time in a work environment. This allows them to take part in the application itself with modern tools and equipment in their workplaces. Thus, professional knowledge and skills increase the quality of production. Vocational and technical education has been handled differently in many countries. These; Ilmış Business School "and Ok Production School Ok. The aim here is to provide students with vocational skills and competences in certain subjects. It is seen that the ratio of vocational education in general education schools in developed countries is very high. It is observed that underdeveloped or developing countries have very important importance in vocational and technical education. In our country, vocational and technical education started from the 12th century to the end of the 18th century and continued with different non-modern methods. The sonra Ahi ", which was put into practice in the Seljuks, continued for a while in the Ottomans and later" Guild ilik and uygulam Gedik Selçuk. Vocational and technical education was taken up by the Ministry of National Education in 1927. Similar studies continue, Turkey Vocational and Technical Education Strategy Document and Action Plan

(2014-2018) was created. In this study, the role of vocational and technical education in the industrialization of our country has been discussed in detail and discussed in detail. In the study, it was clearly seen that industrialization steps progressed significantly, production increased and economic indicators improved in periods of vocational training. It has been seen that in the periods when vocational and technical education decreased in quality and quantity and general educational institutions increased in numerical ratio, industrialization gradually started to pause and regress and the quality of production decreased. However, other countries' approaches to vocational and technical education are different. Considering the needs and demands of the real sector; It would be beneficial to increase the education and training period of vocational high schools to 3 years and to carry out the third year as applied education in the industry. In the conclusion and evaluation part of this study, in addition to the role and importance of vocational and technical education in the industrialization of our country, suggestions were made about the application form and learning outcomes of internship and applied education in secondary and higher education. Again in our country, with the ”Apprenticeship and Vocational Education Law genel no. 3308, Mesleki vocational training in business“ was taken into consideration and general evaluation was made about the application form. The results of the study showed that there is a positive improvement between industrialization and economic growth of vocational and technical education in our country.

Keywords: Technical Training, Development, School

Öğrenciler Meslek Seçiminde Nelerden Etkilenir. (Tercihim Geleceğimdir)

Gamzegül Engin1 *, Leyla Aydın Demirel2, Ömercan Şentürk3, Ahmet Baştan4, Abdullah Gündoğdu5

[1]Işıklar Ortaokulu
[2]Atatürk Anadolu Lisesi
[3]Hicabi Çelebi İlkokulu
[4]Vakfıkebir Atatürk Ortaokulu
[5]Beşikdüzü Mem
*Sorumlu yazar: gamzegulengin@gmail.com

Özet

Meslek seçimi insanın hayatında vereceği en önemli kararlardan biridir; çünkü bir mesleği seçerek bir yaşam biçimi de seçilmiş olur. Seçilen meslek kişinin ilgi ve yeteneklerine uygun olmalıdır. Ortaöğretim kurumları meslek seçiminin hazırlık aşamasıdır. Ortaöğretim 11. ve 12. sınıflarda bu alana kaynaklık eden derslere yönelmeli ve buna uygun bir yükseköğretim programı seçmelidir. Ancak bireyler ilgi yetenek ve becerilerine göre değil mesleğin onlara getireceği kolaylıkları göz önünde tutarak meslek seçmektedir. Bireyler meslek seçme kararını verirken mesleğin çalışma saatleri ve maddi kazancını ön planda tutmaktadır. Gençler meslek seçimini bilinçli olarak yapmamaktadırlar. Bu araştırmanın amacı; öğrencilerin meslek seçerken hangi durumları göz önünde tuttukları, hangi etkiler altında kalarak meslek seçimini yaptıklarını ortaya koyabilmektir. Nitel araştırma yöntemi ile desenlenen bu araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırma Trabzon ili evreninde 9. 10. sınıfa devam eden 400 öğrenciye; "Meslek seçiminde maddi kazanç önemli midir, meslek seçiminde aile etkisi önemli midir, doğru mesleği seçmek gelecek adına önemli midir, meslek seçiminde çevrenizdeki hangi kişilerin etkisi vardır, meslek seçiminde kişisel doyum önemli midir, sizce meslek seçiminde ilgi ve yetenek mi yoksa toplumsal beklentiler mi önemlidir, meslek seçiminde en çok hangi faktörü göz önünde bulundurursunuz? " soruları yöneltilmiştir. Veriler analiz edilmiş, tablolaştırılarak frekans ve yüzde olarak gösterilmiş, bulgular yorumlanmış ve sonuca ulaşılmıştır. Sonuç olarak; meslek seçiminde aile ve öğretmenlerin etkisinin, kişisel doyumun, hayallerin, ilgi ve yeteneğin önemli olmadığının daha çok maddi kazancın ve çalışma şartlarının önemli olduğu,. toplumsal beklentilerin bireylerin meslek seçme, karar verme sürecinde ilgi ve yetenekten daha çok ön planda tutulduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Meslek Seçimi, Meslek Tercihi, Alan Seçimi

Students Are Affected by What They Choose in Their Career Choice. (My Choice İs My Future)

Abstract

Choosing a career is one of the most important decisions that people will make in their lives; because choosing a profession is a way of life. The chosen profession must be appropriate to

the person's interests and abilities. Secondary education institutions are the preparation stage of the profession. In the 11th and 12th grades of secondary education, they should be directed towards the courses that are the source of this field and choose a suitable higher education program. However, individuals choose the profession by considering the convenience of the profession and not according to their abilities and skills. While giving the decision of choosing profession, the working hours and financial gain of the profession is prioritized. Young people do not consciously choose the profession. The purpose of this research; The aim of the course is to show the students what they consider when choosing a profession, what effect they have to make. In this study which is designed with qualitative research method, data were collected by using semi-structured interview form. The research was conducted on 400 students attending the 9th grade in the Trabzon province; Ir Is the material gain important in choosing a profession, is the family effect important in choosing a profession, is it important for the future to choose the right occupation, which individuals have influence in your choice of profession, whether personal satisfaction is important in the choice of profession, do you think it is important whether there is interest or talent in social choice or social expectations? Which factors do you consider the most in choosing a profession? Iştir questions are directed. Data were analyzed, tabulated and shown as frequency and percentage, findings were interpreted and the result was reached. As a result; the importance of family and teachers in the choice of profession, personal satisfaction, dreams, interest and ability are not important, more material gains and working conditions are important. It has been revealed that social expectations are more in the forefront than the interest and ability in choosing and choosing a profession.

Keywords: Career Choice, Occupation Preference, Area Selection

Öğretmen Adaylarının Çokkültürlü Eğitime İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Berna Yüner[1] *, Murat Özdemir[2]

[1]Bozok Üniversitesi
[2]Hacettepe Üniversitesi
*Corresponding author: bernayuner@gmail.com

Özet

Kültür toplumlara kimlik kazandıran, bireylerin toplumsallaşmasını sağlayan unsurlardandır. Bireyler içinde bulundukları kültürel değerlerle yoğrularak toplumun birer üyesi haline gelirler. Son dönemde ise gerek teknolojik ve bilişim alanındaki ilerlemeler ile artan hareketlilik gerekse sosyal ve politik nedenlerin yol açtığı göç hareketi ile çokkültürlülük kavramı alanyazında sıklıkla yer almaya başlamıştır. Çokkültürlülük farklı dilleri konuşan, farklı inanç sistemlerine, kültürel değerlere ve geleneklere sahip bireylerin aynı devlet çatısı altında yaşaması olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca, çokkültürlülük kavramını daha geniş bir perspektifle ele alan ve ırk, cinsiyet, engellilik, farklı cinsel tercihler nedeniyle sorun yaşayan bireylerin çözüm yolunun çokkültürlü anlayıştan geçtiğini belirten çalışmalar da bulunmaktadır. Toplum içerisindeki farklı unsurların birer zenginlik olarak görülmesi, çeşitliliklere değer verilmesi çokkültürlülük algısı ile mümkün olacaktır. Toplumsal değerlerin kazandırılmasında ve sürdürülmesinde eğitimin yadsınamaz bir rolü bulunmaktadır. Bu nedenle çokkültürlülük algısının benimsenmesinde eğitim kurumlarına önemli bir sorumluluk düştüğü ifade edilebilir. Bu noktadan hareketle "çokkültürlü eğitim" kavramı önem kazanmaktadır. Çokkültürlü eğitim, öğrenciler arasında din, dil, ırk, cinsiyet, yaş, sosyal sınıf, ekonomik düzey gibi farklılıkları göz önünde bulundurmaksızın herkese eşit bir şekilde eğitim hizmetinin sunulmasıdır. Çokkültürlü eğitimin amacı eğitimde fırsat ve imkan eşitliği sağlamaktır. Bu bağlamda T.C. Anayasanın 10. maddesinde yer alan "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." ifadesinin uygulamaya dönüşmesi olarak görülebilir. Günümüzde kültürel hareketliliği sağlayan iki temel unsurdan söz edilebilir; ilki ulaşım imkânlarının artması ve bilişim alanındaki ilerlemeler, ikincisi ise savaş gibi politik nedenlerdir. Birinci sebebe bağlı olarak gerçekleşen hareketlilikte bireyler kişisel gelişimleri için kendi istekleriyle farklı kültürlerde yaşamayı tercih etmektedir. İkincisinde ise bireyler tamamen hazırlıksız bir şekilde başka bir kültürde mecburi bir yaşam süreci içerisindedir. 2019 verilerine göre Türkiye'de 1.167.604'ü 5 ile 18 yaş arasında olmak üzere toplam 3.642.889 Suriyeli mülteci bulunmaktadır. Bu denli yüksek bir rakamın eğitim sistemi içerisinde olması çokkültürlü eğitimin dikkatle ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Öğretmenlerin çokkültürlü ortamlarda öğretim yapabilmeleri için farklı ihtiyaç ve bakış açılarına sahip öğrencilere uyum sağlayabilme becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Bir başka ifade ile 21. yüzyıl öğretmenlerinin çokkültürlülük algısına sahip olarak yetiştirilmesi gerekmektedir. Aksi halde çokkültürlü bir anlayışa sahip olmayan öğretmenlerin, öğrencilerdeki farklılıklar karşısında kimi zaman ırkçılığa kadar uzanabilecek olumsuz tutumlar takınabilmektedir. Bu durum, farklı kültürlere sahip öğrencilerin akademik ve sosyal

olarak gereksinimlerini engelleyebilmektedir. Öğretmen adaylarının kültürel farklılıklara karşı saygılı bir anlayış geliştirebilmesi ve empati yapabilmesi için öğrenim süreçleri boyunca kültürel farklılıklar ve çokkültürlülükle ilgili konuların ele alınması önemlidir. Öğretmen yetiştirme programlarının bu kapsamda yeniden değerlendirilmesi gerekebilir. Bu çalışma ile öğretmen adaylarının çokkültürlülüğe ilişkin bakış açılarının belirlenmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır; Öğretmen adaylarının çok kültürlü eğitime bakış açıları nasıldır? Öğretmen adaylarının çok kültürlü eğitime bakış açıları bölüm, sınıf, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? Araştırmanın evreni Yozgat Bozok Üniversitesi Eğitim Fakültesinde eğitim görmekte olan 1512 öğrenciden oluşmaktadır. Evrenin tamamına ulaşmanın mümkün olmayacağı gerekçesiyle araştırma, evreni içerisinden alınan örneklem üzerinden yürütülecektir. Örneklem büyüklükleri tablosundan yararlanarak hesaplanan 312 kişinin evreni temsil edilebileceği öngörülmüştür. Veriler toplanma aşamasındadır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerden yararlanılacaktır. Ayrıca, cinsiyet değişkeninin anlamlı bir farklılık yaratıp yaratmadığını belirlenmesi için t-testi, bölüm ve sınıf değişkenlerinin anlamlı fark oluşturup oluşturmadığını belirlenmesinde ise ANOVA'dan yararlanılacaktır. Analiz sonucunda elde edilen veriler alanyazındaki çalışmalarla birlikte yorumlanacaktır.

Keywords: Çokkültürlü Eğitim, Öğretmen Adayları

Examination of Prospective Teachers' Views On Multicultural Education

Abstract

Culture is one of the factors that gives the identity to societies and enables the socialization of individuals. Individuals become members of society through cultural values. Recently, the advances in technological and informatics have increased the mobility and social and political reasons have caused the migration movement. Therefore, the concept of multiculturalism has started to take place frequently in the literature. Multiculturalism is the view that individuals who speak different languages and have different belief systems, cultural values and traditions live in the same state. There are also studies which evaluate multiculturalism with a wider perspective and see it as a solution to problems come out due to race and gender difference, disability and different sexual preferences. It will be possible to see differences in the society as riches and to value diversity by means of multicultural perception. Education has an undeniable role in gaining and sustaining social values. Therefore, it can be stated that education institutions have an important responsibility in adopting the perception of multiculturalism. From this point of view, the concept of multicultural education has gained importance. Multicultural education is the provision of education services to all, regardless of differences between students, such as religion, language, race, gender, age, social class, economic level. The aim of multicultural education is to provide equal opportunities in education. In this context, it can be seen as the implementation of the 10th article in the Constitution of Turkish Republic which asserts that "Everyone is equal before the law without distinction as to language, race, colour, sex, political opinion, philosophical belief, religion

and sect, or any such grounds". Nowadays, there are two basic elements that provide cultural mobility; the first one is the increase in transportation facilities and the advancements in the field of informatics, and the second one is related to politics such as war. For the former reason, individuals prefer to live in different cultures for their own personal development. In the latter, individuals have to live in an impromptu life and in an impromptu way. According to 2019 data, in Turkey there are 3,642,889 Syrian refugees 1,167,604 of whom are between 5 and 18 years old. The fact that such a high number is within the education system, necessitates careful consideration of multicultural education. In order to teach in multicultural settings, teachers must have the skills to adapt to students with different needs and perspectives. In other words, 21st century teachers should be educated with multicultural perception. Otherwise, teachers who do not have a multicultural understanding, sometimes can have negative attitudes to students, which may exceed to racism. It can prevent the academic and social needs of students with different cultures. In order to enable pre-service teachers to develop a respectful understanding and to empathize with cultural differences, it is important to consider cultural differences and multicultural issues during the learning processes. Teacher training programs may need to be re-evaluated in this context. This study aims to determine prospective teachers' perspectives on multiculturalism. In this context, the following questions were sought; 1. What are the prospective teachers' view about multicultural education? 2. Is there any significant difference in the prospective teachers' view about multicultural education according to their department, grade and gender? The universe of the study consists of 1512 students studying at Yozgat Bozok University, Faculty of Education. The research will be carried out on the basis of the sample taken from the universe. It is estimated that 312 people can represent the universe. Data collection is in progress. Descriptive statistics will be used in data analysis. In addition, ANOVA will be used to determine whether department and class variables make a significant difference and t-test will be used in order to determine whether the gender variable makes a significant difference. The data obtained from the analysis will be interpreted together with the studies in the literature.

Keywords: Multicultural Education, Prospective Teachers

Öğretmen Adaylarının Eleştirel Okuma Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi

Sıddık Bakır[1] *

[1]Atatürk Üniversitesi

*Sorumlu yazar: siddikbakir@hotmail.com

Özet

Bilgi toplumuna geçişle birlikte bilim ve teknoloji alanında yaşanan gelişmeler, öğrenme alanlarında da çeşitli değişmelerin yaşanmasını; insanların bilgiye daha hızlı ve kolay ulaşmalarını, yeni bilgiler üretebilmelerini ve saklayabilmelerini daha kolay hâle getirmiştir. Öğrenme, üretme uğraşındaki insan; gördüğü, okuduğu, dinlediği şeylerden çeşitli çıkarımlarda bulunabilmeyi, onları sorgulayabilmeyi, eleştirebilmeyi ve bu sayede eksik yanlarını tamamlayabilmeyi öğrenmektedir. Bu da dil becerilerini kullanma alışkanlıklarını kullanabilme özellikleriyle doğru orantılıdır. Okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerileri aracılığıyla bilgi alan ve aktaran insanın dış dünyada yaşanan değişme ve gelişmeleri iç dünyasında anlamlandırabilmesi de yine dil becerilerini kullanabilmesiyle mümkündür. Bu kazanımları elde etmesindeki önemli etkenlerden birisi de okumadır. İnsanın yeni kelimeler öğrenerek anlayışlar kazanmasını, hayaller oluşturarak yaratıcılığını geliştirmesini, ufkunu genişletmesini ve derinleştirmesini sağlayan okuma eylemi, kendini çağın gereklerine göre hazırlayan, sürekli yenileyen modern, kültürlü, aydın insanın da başta gelen uğraşlarından biridir (Akyol, 2006; Özdemir, 2007). Ancak, Ünal (2006)'a göre, okuma öğretimi sürecinde gelişigüzel okumaya değil, belli bir disipline göre düzenlenmiş, okuduğunu anlamaya, okudukları hakkında düşündürmeye ve onları değerlendirerek anlamlar çıkarmaya yönelik çalışma ve etkinliklere yer verilmelidir. Yazarın değer yargılarını ayırt ederek, okunan metnin doğru-yanlış, iyi-kötü, etkili-etkisiz ve gerekli-gereksiz olup olmadığının farkına varmak (Maker ve Lenier, 1996) şeklinde tanımlanabilecek eleştirel okuma, Özdemir (2007)'in ifadesiyle kişiyi bağımlılıktan kurtarıp aydın kimliğine kavuşturduğu şeklinde de özetlenebilir. Şahinel (2002)'e göre eleştirel okuma, güçlü bir şüphecilikle okumadır. Ancak bu kadar detaylı bir analitik okuma yalnızca edebi ürünlerle sınırlı değildir. Politik bir tez, tarihsel bir analiz ve hatta bilimsel bir araştırma bile birçok konuya göre daha dikkatli bir okuma gerektirir ve bu tür okuma çeşidine eleştirel okuma denir. Eleştirel okuma; bireyin okuduklarını, okuma yoluyla öğrendiklerini kendi bilgi ve birikim süzgeçlerinden geçirerek daha iyiye, daha güzele, daha doğruya ulaşma çabası ve okuduklarından hareketle daha iyi, daha güzel, daha doğru zihin ürünleri ortaya koyma faaliyetidir (Çifçi, 2006; Fry; 2000). Nitekim eleştirel düşünme becerilerinin gelişme derecesi ile akademik başarıları arasında bir paralellik olması eleştirel okumanın önemini ortaya koymanın yanı sıra bu alanda çok yönlü ve çok çeşitli çalışmalar yapılmasını da bir ihtiyaç ve zorunluluk hâline getirmiştir (Orhan 2007, Özensoy, 2012). Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının eleştirel okuma öz yeterlik algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu çalışma, nicel araştırma türlerinden tarama türünde bir araştırmadır. Araştırmanın evrenini bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise kolay ulaşılabilir örnekleme

yöntemine göre belirlenmiş Türkçe, Okul Öncesi ve Beden Eğitimi ana bilim dallarında öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Karadeniz (2014) tarafından geliştirilen "Eleştirel Okuma Öz Yeterlik Algısı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 5 boyuttan ve 33 maddeden oluşmaktadır. Boyutlar ise "Sorgulama", "Çıkarımda Bulunma", "Analiz", "Değerlendirme" ve "Benzerlikleri ve Farklılıkları Bulma" şeklinde adlandırılan ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek "tamamen katılıyorum (5), katılıyorum (4), kararsızım (3), katılmıyorum (2) ve hiç katılmıyorum (1)" şeklinde derecelendirilen 5 kategorili derecelendirme ölçeğinde puanlanmaktadır. Veri toplama süreci devam etmektedir. Veri toplama sürecinden sonra veri analizi aşamasına geçilecektir. Veri analizinde de öncelikle verilerin normallik varsayımlarını karşılayıp karşılamadığı kontrol edilecektir. Ardından veriler normal dağılım gösterirse parametrik testlerden iki kategorili değişkenlerin ortalamalarının karşılaştırılmasında bağımsız örneklemler için t-testi, ikiden fazla kategorili değişkenlerin ortalamalarının karşılaştırılmasında ise tek yönlü varyans analizi kullanılacaktır. Verilerin normal dağılım varsayımlarını karşılamaması durumunda ise parametrik olmayan testlerden iki kategorili değişkene ilişkin verilerin karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi, ikiden fazla kategorili değişkenlere ilişkin verilerin karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis analizi kullanılacaktır. Araştırmada verilerin analizinden sonra bulgu, sonuç, tartışma ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Okuma, Öz Yeterlik, Öğretmen Adayları.

Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre İdeal Bir Öğretim Elemanının Sahip Olması Gereken Özellikler

Şule Fırat Durdukoca[1] *

[1]Kafkas Üniversitesi

*Sorumlu yazar: drsulefirat@gmail.com

Özet

Amaç

21. yüzyılda bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler, beraberinde sosyolojik değişiklikleri de getirmekte, iletişim ve etkileşim içerisinde yaşamaya dönük bir toplumsal dönüşüm gerçekleşmektedir. Bu süreçte toplumu oluşturan bireylerin; etkili iletişim kurabilme, işbirliğinde bulunabilme, yüksek kültürel zekâya sahip olabilme, problemlere çözümler üretebilme vb. üst düzey bilişsel becerilere sahip olmaları beklenmektedir. Şüphesiz bu becerilerin gelişiminde eğitimin payı büyüktür. Kasıtlı kültürleme süreci olarak da ifade edilebilen formal eğitim; öğretmen, öğrenci ve öğretim programları olmak üzere üç temel bileşene sahiptir. Bu bileşenlerin hepsi önemli olmakla birlikte öğretmen; öğrenciyi yönlendiren, öğretim programlarını sadece yazılı bir belge olmaktan kurtaran, programlara hayat veren kişi olması neticesi ile ayrı bir öneme sahiptir. Öğretmenlerin öğrenenlere, kendilerine dolayısıyla topluma yeni bilgi, beceri, değer, tutum vb. kazandırmada sorumlulukları vardır. Ancak öğretmenlerin tek görevi öğretme-öğrenme sürecine yön vererek öğrenenleri çağın gereksinimleri ile donatmak değildir. Öğretmenlerin aynı zamanda sahip oldukları özellikleri, tutum ve davranışları ile topluma model olma gibi bir görevi de vardır. Öğretmenlik mesleğini kutsal yapan da mesleğin bu özellikleridir. Öğretmenlerin bu görev ve sorumlulukları, nitelikli bir öğretmenin her yönü ile sahip olması gereken özelliklerinin neler olduğunun belirlenmesine yönelik çalışmaların yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bu doğrultuda Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü tarafından 2008 yılında öğretmenlik mesleği genel yeterliklerini tanımlayan bir belge yayınlanmıştır. Ancak öğretmenlik mesleğinin sosyolojik değişikliklerden en çok etkilenen mesleklerden biri olması, ilerlemecilik ve yeniden kurmacılık eğitim felsefelerine dayalı olarak hazırlanan öğretim programlarının yüksek nitelikli öğretmenlere gereksinimi arttırması gibi nedenlerle öğretmenlerin kişisel özelliklerinin, mesleki bilgi ve beceri düzeylerinin, yeterliklerinin yeniden değerlendirilmesi bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu doğrultuda MEB, öğretmen yetiştirme ve geliştirme sürecindeki paydaşlarla birlikte yürüttükleri çalışmalar sonucunda, 2017 yılında öğretmenlik mesleği genel yeterliklerini güncellemiştir. Öğretmen yetiştirme ve geliştirme sürecindeki paydaşlardan biri de üniversitelerin eğitim fakülteleri ve bu fakültelerde görev yapan öğretim elemanlarıdır. Bireylerin ihtiyaç duyduğu çağdaş eğitimi veren öğretmenleri yetiştiren öğretim elemanlarının da çağdaş bir anlayışa sahip olması beklenmektedir. Ülkemizde öğretim elemanı genel yeterliklerini tanımlayan Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından yayınlanmış bir belge bulunmamaktadır. Ancak öğretim elemanlarının hangi özellikleri taşıması gerektiğini belirleme konusunda birçok yaklaşım bulunmaktadır. Bu yaklaşımlardan biri de öğretim elemanlarının öğrenciler tarafından

değerlendirilmesi sonucunda elde edilen veriler dikkate alınarak akademisyen özelliklerin tespiti yaklaşımıdır. Esasen bu yaklaşım öğretim elemanlarının niteliklerinin arttırılmasında kullanılabilinecek önemli bir yaklaşımdır. Çünkü öğretim elemanlarını en iyi gözlemleme fırsatına sahip olan, ders sürecinde onlarla yaşantı geçiren öğrencileridir. Öğrenciler; öğretim elemanlarını kişilik özelliklerinden mesleki yeterliklerine, giyim kuşamlarından hitabet özelliklerine kadar değerlendirmekte hatta belirli ölçütlere göre kıyaslama yaparak derslerini yürüten öğretim elemanları içerisinden kendilerince ideal özelliklere sahip olanları belirlemektedirler. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının ideal bir öğretim elemanın özelliklerini tanımlayan bu ölçütleri, araştırmaya değer bir konu olarak görülmüştür. Bu çalışmanın ana amacı öğretmen adaylarının görüşlerine göre ideal bir öğretim elemanının hangi özelliklere sahip olması gerektiğini belirmektir. Bu amaca ulaşmak adına şu sorulara yanıt aranmaktadır: (1) Öğrenci görüşlerine göre ideal bir öğretim elemanının sahip olması gereken özellikler nelerdir? (2) Sınıf düzeylerine göre öğretmen adaylarının ideal bir öğretim elemanının sahip olması gereken özelliklerine ilişkin görüşleri arasında bir farklılık var mıdır?

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden “olgu bilim” deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören birinci ve dördüncü sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu aracılığı ile toplanan veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmektedir.

Bulgular ve Sonuç

Araştırmanın veri analizi süreci hala devam etmektedir. Ancak şu ana kadar yapılan içerik analizi sonucuna göre verilerin üç kategoride toplandığı görülmektedir. Bu kategoriler: ideal bir öğretim elemanının; kişisel özellikleri, mesleki özellikleri, kişisel ve mesleki özellikleri etkileyen kurum olanakları. Kişisel özellikler kategorisi altında; estetik, genel kültür, milli, manevi ve evrensel değerlere bağlılık, iletişim vb. temalar yer almaktadır. Mesleki özellikler kategorisi ise; dersin konusuna hâkimiyet, öğretim yöntem ve teknik kullanımında çeşitlilik, dersin konusuna uygun araç-gereç materyal kullanma, dil (sözel dil, beden dili), iletişim, sınavlar, tehdit, otorite, bilimsel disiplin vb. temalarını kapsamaktadır. Kişisel ve mesleki özellikleri etkileyen kurumun olanakları kategorisi ise, öğretim elemanının çalıştığı kurumun kendisine sunduğu imkânları kapsayan; oda, kitaplık, araç-gereç temini gibi temaları içermektedir. Veriler analiz edildikçe ideal öğretim elemanın özelliklerine yönelik daha çarpıcı temaların oluşturulacağı beklenilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Elemanı, Öğretim Elemanı Nitelikleri, Öğretmen Nitelikleri

Qualifications of An Ideal Teaching Staff According to the Opinions of Prospective Teachers

Abstract

Aim

In the 21st century, developments in information and communication technologies are taking place, these developments lead to sociological changes, and a social transformation movement towards communication and interaction takes place. In this process, it is expected that the individuals forming the society will have various high level cognitive skills. Some of these skills are as follows: to be able to communicate effectively, to have cooperation, to have high cultural intelligence, to produce solutions to problems, etc. Formal education, which can be expressed as a deliberate culturing process, has three main components: teachers, students and curriculum. While all of these components are important, the teacher has a special importance as a result of the fact that the teacher directs the student, saves the curriculum from being a written document and gives life to the curriculum. Teachers have the responsibility to bring new knowledge, skills, values, attitudes, etc. to the learners and the society. However, the only task of teachers is not to equip the learners with the needs of the age by directing the teaching-learning process. Teachers also have a duty to be a model for society with their characteristics, attitudes and behaviors. These features of the profession that makes the teaching profession sacred. These duties and responsibilities of teachers made it necessary to conduct studies to determine the characteristics that a qualified teacher should have in every aspect. In this respect, a document describing the general competencies of the teaching profession was published in 2008 by the Ministry of National Education (MONE) General Directorate of Teacher Training and Education. However, due to the fact that the teaching profession is one of the professions most affected by sociological changes, the curriculum prepared based on the philosophies of progressive and reconstructive education have increased the need for highly qualified teachers, it has become a necessity to re-evaluate teachers' personal characteristics, professional knowledge and skill levels and competencies. In this direction, MoNE updated the teaching proficiency in 2017 as a result of the studies carried out with the stakeholders in the teacher training and development process. One of the stakeholders in the process of teacher training and development is the faculties of education of universities and the teaching staff working in these faculties. It is expected that the teaching staff will have as much contemporary understanding as the teachers. In our country, there is no document published by the Higher Education İnstitution defining the general qualifications of teaching staff. However, there are many approaches to determine which features the teaching staff should carry. One of these approaches is to determine the characteristics of teaching staff by considering the data obtained from the evaluation of the teaching staff by the students. In fact, this approach is an important approach that can be used to increase the qualifications of teaching staff. Because the students who are with them in the course have the opportunity to observe the teaching staff best. The students evaluate the teaching staff from their personality traits to their professional competencies, from their clothing styles to their rhetorical characteristics. students make comparisons according to certain criteria and determine the instructors who have ideal characteristics. In this direction, it is seen that these criteria are worthy of research. The main purpose of this study is to determine the

characteristics of an ideal teaching staff according to the opinions of the prospective teachers. In order to reach this goal, the following questions are sought: (1) What are the characteristics of an ideal teaching staff (2) Is there a difference between the prospective teachers' views on the characteristics of an ideal instructor according to their class level? Method The research is conducted with a phenomenological design, which is one of the qualitative research designs. The study group of the research consisted of first and fourth grade prospective teachers being educated at Kafkas University Faculty of Education. A structured interview form was used as a data collection tool. The data collected through the interview form is analyzed by content analysis technique. Results and Conclusion The data analysis process of the research is still ongoing. However, according to the results of the content analysis conducted so far, the data are grouped into three categories: personal characteristics, professional characteristics, institution possibilities affecting personal and professional characteristics. The personal characteristics category includes the following themes: aesthetics, general culture, commitment to national, spiritual and universal values, communication, etc. In the category of occupational characteristics, the following themes are covered: mastery of the subject, diversity of teaching methods and techniques, using tools and materials suitable for the subject of the course, language (verbal language, body language), communication, exams, threat, authority, scientific discipline and so on. In the category of institution facilities that affect personal and professional characteristics, the following themes are included: such as room, library and equipment. As the data are analyzed, it is expected that more striking themes will be created for the characteristics of the ideal teaching staff.

Keywords: Teaching Staff, Teaching Staff Qualifications, Teacher Qualifications

Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Durumlarının İncelenmesi

Tuğba Neşe[1] *

[1]Biruni Üniversitesi

*Corresponding author: taktas@biruni.edu.tr

Özet

Eğitim sistemini birbiriyle bağlantılı olan üç ana unsur oluşturmaktadır. Bu unsurlar; öğrenci, öğretmen ve programdır. Bu unsurlar arasındaki uyum eğitim sisteminin en önemli niteliğini oluşturur. Eğitim sisteminin niteliğinin artması ve bu unsurlar arasındaki uyumun sağlanmasını ve şekillenmesini sağlayan en önemli unsur ise öğretmendir. Günümüzde öğretmen adaylarının kalitesini artırmak için yapılan mesleki kaygılar ile ilgili çalışmalar büyük önem kazanmaktadır. Öğretmenler mesleki alanda kaygı duymalarına sebep olan birçok etmenle karşı karşıya kalmaktadır, bunların başlıcaları; öğrenci sayısının artması, öğrenme zorluklarının yaşanması, öğrencilerin başarısızlığı sebebi ile öğretmenlerin yetersiz olduğu algısı, mesleki güvensizlik ve yetersizliktir. Bunların yanında, mesleğe yeni başlayan deneyimsiz öğretmenlerin deneyimli öğretmenlere göre kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu da görülmektedir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik kaygılarının belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmalarda, öğrenci ile iletişim, iş bulma, okul yaşantısı, ekonomik yaşantı, mesleki kabul ve çevre ile ilgili kaygılar duydukları tespit edilmiştir. Diğer taraftan, öğretmen adaylarını kaygılandıran nedenlerden biri de KPSS'dir. Bu sınav nedeniyle öğretmen adayları psikolojik sorunlar yaşamaktadırlar ve bu süreç; depresyon, kaygı ve umutsuzluk düzeyini büyük oranda arttırmaktadır. Bu araştırmada; okul öncesi öğretmen adayları ve çocuk gelişimi öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerine ilişkin çalışmalar ortaya konulacaktır. Bu amaç doğrultusunda yürütülen araştırmanın evreni, Okul Öncesi Öğretmenliği ve Çocuk Gelişimi Bölümü öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemi; Biruni Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği ve Çocuk Gelişimi Bölümü öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmada veriler, kaynak tarama ve "öğretmen adayı kaygı ölçeği" yoluyla toplanmıştır. Veriler SPSS 13.0 ortamında çözümlenmiş, bulgular yorumlanarak çocuk gelişimi ve okul öncesi öğretmen adaylarının taşıdıkları mesleki kaygı düzeyi, kaygı alanları bakımından saptanmaya çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin kaygıları ben merkezli kaygılar, görev merkezli kaygılar ve öğrenci merkezli kaygılar olmak üzere üç grup altında toplanmıştır. Ben-merkezli kaygıların temel nedenini bireyin kendisi oluşturur. Öğretmen adayı mesleğini başarı ile sürdürüp sürdüremeyeceği endişesini taşır ve bu nedenle de sürekli olarak yoğun bir stres altındadır. Görev-merkezli kaygıların temel nedenini, bireyin öğreticilik görevi oluşturur. Öğretmen adayı, iyi bir öğretici olabilme kaygısı içindedir ve bundan dolayı alanında kullanabileceği yeni öğretim yöntemlerini, materyallerini ve araç-gereçlerini araştırmaya, incelemeye başlar. Öğrenci - merkezli kaygıların temel nedenini ise, öğrenciler oluşturur. Öğrenci-merkezli kaygıları taşıyan öğretmen adayları, öğretim ile ilgili düşüncelerinde ve tasarımlarında daha çok öğrenci merkezlidir, öğretmen adayı her öğrencinin bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurmayı düşünür, ve öğrencilerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim ihtiyaçlarını en iyi nasıl

karşılayabileceğini merak etmeye ve araştırmaya başlar. Kaygı, başarı ve başarısızlığı etkileyen faktörlerle ortaya çıkmaktadır. Ülkede nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesinde, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik kaygılarının belirlenmesi önemli rol oynamaktadır. Bu çalışmada ülkemizde öğretmen adaylarının mesleki kaygılarının ölçülebilmesi amacı ile analizler gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın temel amacı; öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin kaygılarını çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırmada öğretmen adaylarının mesleki kaygılarının mezun oldukları lise türüne göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği sorusuna da cevap aranmıştır. Araştırma genel tarama türünde, betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018 - 2019 eğitim-öğretim yılında Biruni Üniversitesinde öğrenim gören Okul Öncesi Öğretmenliği ve Çocuk Gelişimi bölümü öğrencilerinden oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları; kişisel bilgi formu ve öğretmen adayı kaygı ölçeğinden oluşmaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda, öğretmen adaylarının görev merkezli kaygılarının en fazla, ben merkezli kaygılarının ise en düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Kaygı, Okul Öncesi Eğitimi, Çocuk Gelişimi, Eğitim Fakültesi

The Examination of the Occupational Anxiety Levels of Teacher Candidates

Abstract

There are three main components of education, these are; teacher, student and program. Compliance among these elements is the most important aspect of the education system. The most important factor in ensuring the quality of the education system and ensuring the harmony between these elements is the teacher. Nowadays, studies on occupational concerns to improve the quality of prospective teachers gain importance. Teachers face many factors that cause them to be concerned in the vocational field, some of them; the increase in the number of students, learning difficulties, the failure of teachers due to students' failure, occupational insecurity and inadequacy. In addition to these factors, inexperienced teachers who are new to the profession have higher levels of anxiety than experienced teachers. In studies conducted to determine the teacher candidates' concerns about the teaching profession, it was determined that they had concerns about communication, job finding, school life, economic experience, occupational acceptance and environment. On the other hand, KPSS is one of the reasons that concern teacher candidates. Because of this examination, teacher candidates experience psychological problems and this process; The level of depression, anxiety and hopelessness is greatly increased. In this study; studies on pre-service teacher candidates and occupational anxiety levels of pre-service teacher candidates. The universe of the research conducted for this purpose consists of the students of the Preschool Education and Child Development Department. The sample of the research; Biruni University Pre-School Education and Child Development Department. Data were collected by means of resource screening and teacher candidates anxiety scale. The data were analyzed in SPSS 13.0 environment and the findings were interpreted to determine the level of occupational anxiety and anxiety areas of child development and pre-school teacher candidates. The anxiety of teacher candidates about their professions can be categorized into three groups, these are; self-centered anxiety, task-centered anxiety and student-centered anxiety. The main reason of the

self-centered anxiety is the individual, because individuals create the anxiety by themselves. Teacher candidates focus on their profession, they want to do their teaching occupation perfectly so they feel stressed about it. Teacher candidates who have task-centered anxiety is the individual's educational role that affect success and failure. Therefore they search new teaching methods, materials and equipment. The main reason of the student-centered anxiety is about students. Teacher candidates are more student-centered in their designs and thoughts about teaching and they want to identify and consider students' individual differences, teacher candidates start to wonder how they improve students' physical, cognitive, social and emotional developments perfectly. Anxiety occurs with factors affecting success and failure. In the training of qualified teachers in the country, determining the concerns of teacher candidates about the teaching profession plays an important role. In this study, analyzes were conducted in order to measure the occupational concerns of prospective teachers in our country. The main purpose of this research is to examine teacher candidates' concerns about the profession in terms of various variables. In the study, it was searched whether there was a significant difference between the type of high school graduates and the vocational concerns of the prospective teachers. The research is a descriptive study. The study group of the study consisted of the Early Childhood Education and Child Development students studying at Biruni University in the 2018 - 2019 academic year. Data collection tools used in the research; Personal Information Form and Teacher Candidates Anxiety Scale. In the light of the findings obtained in the study, it was observed that the teacher candidates' anxiety and job-centered concerns were the lowest.

Keywords: Occupational Anxiety, Early Childhood Education, Child Development, Faculty of Education

Öğretmen Adaylarının Sağlıkla İlgili Yaygın Kavram Yanılgılarına İlişkin Biyolojik Muhakemeleri

Elif Demirtaş[1] *

[1]Gazi Üniversitesi
*Sorumlu yazar: elifdemirtas02@gmail.com

Özet

Gelişen dünya ile birlikte çağımız, bilgi çağı haline gelmiştir. Bilgiye hızla ulaştığımız bu dönemde sağlık ile ilgili doğru bilgiye ulaşılması, gerek insanların yaşamını kaliteli bir şekilde devam ettirebilmesi gerekse toplumların refah seviyesinin yükselmesindeki rolü açısından oldukça önemlidir. Toplumdaki sağlık okuryazarlığı seviyesinin artmasında küçük yaşlardan başlanarak okullarda verilecek sağlık eğitimleri hedefe ulaşmak için oldukça etkili bir yöntem olacaktır. Öğrencilere kazandırılacak olan sağlık okuryazarlığı açısından ise öğretmenlerin sağlık okuryazar bireyler olmaları önemlidir. Bu anlamda en büyük görev biyoloji, fen alanında eğitim verecek olan öğretmenlere düşmektedir. Çünkü biyoloji, fen ve sağlığın kesişimi bilimin günlük yaşamda oldukça uygulanabilir bir alan olduğunu gösterir. Öğrencilere kazandırılacak biyoloji bilgisi günlük yaşamda sağlıkla ilgili bilgileri ele alma yeteneklerini artırır. Bu nedenle bireylere sağlıkla ilgili yanlış bilinenleri sağlık durumlarından ayırt etmek, sağlık çalışanlarıyla iletişim kurabilmek ve hastalıkların, tedavilerin ve önleminin doğasını anlamak gibi bilgi ve becerilerin kazandırılması gereklidir. Yapılan çalışmalarda biyoloji bilgisinin insanların davranışlarını ve sonuçlarını etkileyen pratik sağlık bilgilerini anlayıp uygulamada yardımcı olduğuna vurgu yapılmaktadır. Bu nedenle biyoloji ve fen eğitimi verecek olan öğretmen adaylarının sağlık okuryazarlıkları ve sağlıkla ilgili yaygın kavram yanılgılarının belirlenmesi ve giderilmesi gereklidir. Bu çalışmada sağlıkla ilgili konularda ileride öğrencileri bilgilendirecek olan biyoloji, fen ve sınıf öğretmeni adaylarının sağlıkla ilgili yaygın kavram yanılgılarına yönelik biyolojik muhakemelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Biyoloji, Fen ve Sınıf öğretmeni adaylarının sağlıkla ilgili yaygın kavram yanılgıları belirlenerek öğretmen adaylarının geleceğe yönelik sağlık okuryazarlık düzeyleri iyileştirilebilir. Öğretmen adaylarındaki sağlık okuryazarlığı farkındalığının iyileşmesi gelecekte mesleğinde bu anlamda daha faydalı olmalarını sağlayacaktır. Çocuklara verilecek daha iyi sağlık okuryazarlık bilgisi bir toplumun tabanından başlayan bir değişim olmakla birlikte sağlık okuryazarlık seviyesinde artış sağlayacaktır. Bu açıdan sağlık okuryazar toplum haline gelebilmek amacıyla eğitim verecek olan öğretmen adaylarının sağlık davranışlarının bir belirleyicisi olarak sağlıkla ilgili kavram yanılgına ilişkin biyolojik muhakemelerinin belirlenmesi fen konularında öğrendikleri bilgilerin ya da formal fen öğretiminin günlük hayatta yararlı olup olmadığını ortaya koyması bakımından oldukça önemlidir. Araştırmanın çalışma grubu; Ankara ilinde bulunan bir devlet üniversitesinin Biyoloji, Fen ve Sınıf Eğitimi öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Uygulama toplam 118 4. sınıf öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Fen, Biyoloji, Sınıf Eğitimi alan öğretmen adaylarına Keselman, Hundal, Chentsova-Dutton, Bibi ve Edelman (2015) tarafından hazırlanan "Sağlıkla İlgili Yaygın Kavram Yanılgıları Anketi" uygulanmıştır. Öğrencilerin

ankette verilen ifadeler hakkındaki düşüncelerini önce ifadenin “Doğru” ya da “Yanlış” olduğu yönünde belirtmeleri, daha sonra ise cevaplarının nedenini açıklamaları istenmiştir. Öğrencilerin cevaplarının nedenlerine yönelik biyolojik muhakemeleri betimsel analiz kullanılarak analiz edilmiş; sundukları bilgi türüne göre kodlanmıştır. Bu kodlama 1. Temel Biyolojik Açıklama, 2. İleri Biyolojik Açıklama, 3. Deneyimsel Açıklama ve 4. Medyatik/Kültürel Açıklama kategorileri olmak üzere dört kategori altında gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda Biyoloji öğretmeni adaylarının doğru-yanlış seçimini yaptıktan sonra cevaplarının gerekçesine yönelik biyolojik muhakemelerinin ağırlıklı olarak 2. kategoride, Fen Bilgisi öğretmeni adaylarının ise biyolojik muhakemelerin ağırlıklı olarak 1. kategoride olduğu görülmüştür. Sınıf öğretmeni adaylarının birçoğunun cevaplarının nedeni hakkında bir açıklama yapmadıkları, yapanların ise göre ağırlıklı olarak 1. kategoride cevaplar verdiği görülmüştür. Buna göre sağlıkla ilgili halk arasında görülen bazı yaygın inanışlara öğretmen adaylarının da sahip olduğu; bu yanılgılara ilişkin biyolojik muhakemelerinin de sınırlı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Sağlıkla İlgili Yaygın Kavram Yanılgıları

Öğretmen Adaylarının Yeni Binyıl Öğrenci Özelliklerinin İncelenmesi

Berna Yüner[1] * , Ömer Çalışkan[1]

[1]Bozok Üniversitesi

*Sorumlu yazar: bernayuner@gmail.com

Özet

20. yüzyılın sonlarında hayatımıza yerleşmeye başlayan bilgi ve iletişim teknolojileri 21. yüzyılla birlikte vazgeçilmez hale gelmiştir. Özellikle sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş ve küreselleşme ile birlikte bilişim teknolojileri, rekabet içerisindeki ülkelerin önemli bir kalkınma aracı haline gelmiştir. Öyle ki ekonomik ve sosyal yaşamda da teknolojik ilerlemeleri takip edebilmek ülkelere stratejik bir avantaj oluşturmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki bu hızlı ilerleyişi bireysel ve toplumsal bir kazanca dönüştürebilmek için bu ilerlemelerin iyi analiz edilmesi ve etkili bir şekilde kullanılmasına ilişkin bir yol haritasının planlanması gerekmektedir. Ayrıca bu ilerleme süreci içerisinde doğmuş ve tüm hayatını bu gelişmişlik içerisinde sürdürmüş bireylerin farklılaşan niteliklerini dikkate almak gerekmektedir. Alanyazında bilgi ve iletişim teknolojilerinin insanların hayatındaki var oluşlarına yönelik iki farklı nesil tanımlaması bulunmaktadır; dijital yerliler (digital natives) ve dijital göçmenler (digital immigrants). Dijital bir dünyada doğan ve bu dünya içerisinde büyüyenler için dijital yerli, öncesinde bu dünyada olmayıp daha sonra dijital kültüre uyum sağlayanlar için ise dijital göçmen tanımını kullanmıştır. 1980 sonrasında doğan dijital yerliler için pek çok farklı tanımlama bulunmaktadır. Binyılın Öğrencileri (Millennials), İnternet Nesli (Net Generation), Zaplayan İnsanlar (Homo zapiens), Çekirge Zihinler (Grosshopper Minds), Sonraki Nesil (Next Generation) bunlardan bazılarıdır. Bu dönem bireyleri için pek çok kavramın bulunması esasında bu neslin bir önceki nesilden farklılığını ortaya koymaktadır. Nesiller arasındaki bu değişim göz ardı edilemeyecek niteliktedir. Bireysel gelişmişlik ve toplumsal kalkınma hedeflerine ulaşılması için yeni neslin yeni niteliklerinin dikkate alınması gerekmektedir. Bu doğrultuda Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) 2007'de dijital teknolojilerin okul çağı öğrencileri üzerindeki etkisini incelemek ve en uygun eğitim kurumları ve politikalarının oluşturulması için öneriler sunabilmek amacıyla Yeni Binyıl Öğrencileri (New Millennium Learners) araştırmasını başlatmıştır. Bu araştırma kapsamında yeni binyıl öğrencilerinin tanımlanması, özelliklerinin anlaşılması ve bu öğrencilerle ortaya çıkan sorunların incelenmesi amaçlanmıştır. Bu projenin aynı zamanda mevcut eğitim kurumlarının yeniden yapılandırılmasında faydalı olacağı umulmaktadır. Eğitim kurumlarının etkinliğinin artırılması ve öğrenci öğrenmelerinin üst düzeyde gerçekleşebilmesi için hedef kitle olan öğrencilerin özelliklerinin bilinmesi gerekmektedir. Geleneksel eğitim sisteminin sahip olduğu niteliklerle yeni binyıl öğrencilerinin nitelikleri ve beklentileri kıyaslandığında ise birbirleri ile uyumlu olmayan bir tablo ortaya çıkmaktadır. Dijital yerli olan öğrenciler, dijital oyunlarda ulaştıkları hızı günlük hayata aktarmakta, olayları hızla değerlendirmekte, tepki göstermekte ve istedikleri bilgiye de aynı hızda ulaşmak istemektedir. Eş zamanlı olarak birden fazla etkinliği yürüten yeni binyıl öğrenicileri görseli, yazılı metinlere tercih etmekte, istedikleri an çevrimiçi haberleşmek ve aktif olmayı

istemektedirler. Ancak geleneksel eğitimin doğrusal ilerleyen, öğrencilerin sabırlı olmasını gerektiren, yazılı metinlerin öncelikli olduğu ve öğrencilerin çoğunlukla dinleyerek öğrendikleri sistemi yeni binyıl öğrencilerinin özellik ve beklentileri ile çelişmektedir. Yeni binyıl öğrencileri toplumsal bir kalkınma için önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak bu öğrencilerin özelliklerini bilen ve beklentilerini karşılayabilen bir sistem içerisinde eğitilmeleri gerekmektedir. OECD raporu, bilgi ve iletişim teknolojilerinde yetkin olan öğretmenlerin bile bu bilgilerini faydalı bir şekilde kullanmada ve mesleki uygulamalarına aktarmada başarısız olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çelişki, öğrenme ortamlarında teknoloji kullanımının teşvik edilmemesi, klasik öğretmenlik anlayışının benimsenmesi ve öğretmenlerin teknolojileri artırılmış öğretimin nasıl olabileceği konusunda bir vizyon ve deneyim sahibi olmamaları ile açıklanmıştır. Görülmektedir ki öğretmenler gerek günümüzde birer bilgi ve teknoloji kullanıcıları olarak gerekse yeni binyıl öğrencilerin yönlendirecek kişiler olarak önemli bir sorumluluğa sahiptir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının yeni binyıl öğrencileri olarak profillerinin belirlenmesinin anlamlı olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda mevcut çalışmada öğretmen adaylarının yeni binyıl öğrencilerinin özellikleri incelenmiştir. Çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır; 1. Öğretmen adaylarının yeni binyıl öğrenci özellikleri nasıldır? 2. Öğretmen adaylarının yeni binyıl öğrenci özellikleri bölüm, sınıf, cinsiyet, anne ve baba eğitim durumu, internet bağlantısı olan araca sahip olma süresi, ailedeki teknolojik alet sayısı değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir? Araştırmanın evreni Yozgat Bozok Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileridir. Veriler toplanma aşamasındadır. Verilerin analizinde betimsel istatistiksel yöntemlerden yararlanılacaktır. Ulaşılan veriler alanyazın çerçevesinde değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Binyıl Öğrencileri, Öğretmen Adayları

Examining the Teacher Candidates According to New Millennium Learner Characteristics

Abstract

Information and communication technologies, which started to settle in our lives in the late 20th century, became indispensable in the 21st century. With the transition from the industrial society to the information society and globalization, information technologies have become an important development tool for the countries. In this way, following technological advances in economic and social life has become a strategic advantage for countries. Through the rapid progress in information and communication technologies, in order to enhance individual and social gain, it is necessary to plan a road map for the effective use of technology. It is also necessary to take into account the differentiated qualities of individuals who were born into this techology and contiue their life in this development. There are two different generation definitions which are explained based on the existence of information and communication technologies in people's lives; digital natives and digital immigrants. The digital native is used for the one born in a digital world and grew up in this world while digital immigrant

definition is used for those who didn’t experince technology previously but then have adapted to digital culture. There are many different definitions for digital natives who were born after 1980. The Millennials, the Net Generation, the Homo zapiens, the Grasshopper Minds, the Next Generation are some of these. The fact that there are many concepts for individuals of this period shows the difference of this generation from the previous generation. This change between generations cannot be overlooked. In order to achieve the goals of individual development and social development, the new qualities of the new generation must be taken into account. In this respect, the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) launched the New Millennium Learners study in 2007 to examine the impact of digital technologies on school age students and to provide recommendations for the most appropriate educational institutions and policies. The aim of this study is to identify new learners, to understand their characteristics and to examine the problems that arise with these learners. It is hoped that this project would also be useful in the restructuring of the existing educational institutions. In order to increase the effectiveness of educational institutions and to achieve high level of student learning, the characteristics of the new students should be known. When the qualities of the traditional education system and the qualities and expectations of the new millennium students are compared, they are not compatible. Students who are digital natives, transfer the speed they reach in digital games to daily life, evaluate and react to the events rapidly, and want to reach the information with the same speed. New millennium learners who carry out more than one activity simultaneously, prefer visual text, want to be active online at any time. However, traditional education system that progresses linearly, require students to be patient, prefer written texts and where the students mostly learn by listening, contradicts with the characteristics and expectations of the new millennium students. The new millennium students have an important potential for social development. However, they need to be trained in a system that knows the characteristics of the students and meets their expectations. The OECD report shows that even teachers who are proficient in information and communication technologies fail to use this knowledge in a useful way and transfer them to their professional practice. This contradiction is explained with the fact that the use of technology in learning environments is not encouraged, the adoption of the classical teaching approach and the lack of the teachers' vision and experience about how the increased technologic education can be. Teachers have an important responsibility both as information and technology users and as the ones who will direct the new millennium students. In this context, it is considered that it would be meaningful to determine prospective teachers' profiles as new millennium learners. In this context, this study examines teacher candidates in terms of the characteristics of the new millennium learners. In the study, the following questions were sought; 1. What are the new millennium learner characteristics of teacher candidates? 2. Is there any significant difference in the new millennium learner characteristics of teacher candidates in terms of different variables? The universe of the study is the students in Yozgat Bozok University Faculty of Education. Data collection process is in progress. Descriptive statistical methods will be used in data analysis. The data will be evaluated based on the literature.

Keywords: New Millenium Learners, Teacher Candidates

Öğretmen ve Okul Yöneticileri Gözünden Küreselleşme

Pınar Bilasa[1], Serpil Selen Güngör[1] *, Mine Tezel[1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Sorumlu yazar: srplslngngr@gmail.com

Özet

Problem durumu

Günümüzde ülkeler arası mesafelerin giderek ortadan kaybolduğu, ülkeler arasında birbirine bağımlı olarak işleyen ekonomik, kültürel ve siyasi faaliyetlerin her geçen gün yoğunlaştığı, sınır ötesi etkileşimlerin toplumsal yaşamın önemli bir belirleyicisi olduğu bilinen çarpıcı bir gerçekliktir. Küreselleşmenin eğitim üzerindeki değişimi ülkelerin ekonomik büyüme ile eğitimi ilişkilendirmesi şeklinde kendini göstermiştir. Böylece insana yapılan yatırımlar daha da arttırılmıştır. Ancak büyümeyle beraber istenilen gelişmenin ne düzeyde gerçekleştiği her zaman merak edilen ve araştırılan bir olgu olmuştur. Küreselleşmenin eğitim ile ilişkisi incelenirken bütüncül bir bakış açısıyla eğitime olan etkilerini incelemek son derce önemli ve gereklidir. Özellikle eğitim lokomotifinin önderleri olan öğretmen ve okul yöneticileri gözünden bu sürecin değerlendirilmesi daha sağlıklı bir süreç olacaktır. Zira eğitimde meydana gelen tüm reformist hareketlerin uygulayıcıları öğretmen ve okul idarecileridir. Alan yazın tarandığına küreselleşme ve eğitim arasındaki ilişkileri konu alan pek çok çalışmaya rastlanmaktadır. Bu yapının öğretmenler ve okul yöneticileri gözünden ele alınarak kritik eden tüm çalışmaların bir araya getirilerek incelenmesi bu araştırmanın öncelikli amacını oluşturmaktadır. Böylece Türkiye'de küreselleşmenin öğretmenler ve okul yöneticileri açısından incelenmesi üzerine hazırlanmış tüm lisansüstü tezler incelenerek bütüncül bir bakış açısıyla küreselleşmenin öğretmen ve okul yöneticileri gözünden Türkiye'deki etkileri metodolojik olarak ortaya koyulmuş olacaktır. Araştırmanın bu özelliğiyle alandaki önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir. Böylece bu araştırmanın küreselleşmenin eğitim üzerindeki etkilerinin kullanılan yöntemler, üniversiteler, ele alınan konular açısından incelenerek daha önce çalışılmamış olan olguları ortaya çıkarmak, araştırmacılara konu seçimiyle ilgili yol göstermek ve küreselleşme ile bağlantılı disiplinler arası çalışmalar yapmak isteyen araştırmacılara kaynaklık etmek yoluyla yol göstereceği umulmaktadır.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı; küreselleşmenin eğitim üzerindeki etkilerini öğretmenler ve okul yöneticileri görüşleri açısından inceleyen Türkiye'de yapılmış tüm lisansüstü çalışmaları belirli kriterler çerçevesinde incelemektir. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır. 1. Türkiye'de küreselleşmeyi öğretmenler ve okul yöneticilerinin görüşleri açısından inceleyen lisansüstü tezlerde genel olarak kullanılan araştırma türü nelerdir? 2. Türkiye'de küreselleşmeyi öğretmenler ve okul yöneticilerinin görüşleri açısından inceleyen lisansüstü tezlerin yayınlandığı üniversite, enstitü, anabilimi dalı, yıllara göre dağılımı nasıldır? 3. Türkiye'de küreselleşmeyi öğretmenler ve okul yöneticilerinin görüşleri açısından inceleyen tezlerde ortaya çıkan konular nelerdir? 4. Türkiye'de küreselleşmeyi öğretmenler ve okul yöneticilerinin görüşleri açısından inceleyen lisansüstü tezlerde sıklıkla kullanılan araştırma yöntemleri, çalışılan örneklem grubu, veri toplama araçları ve veri analiz yöntemleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır, doküman incelemesiyle toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Çalışma evreni ve örneklem Araştırmanın çalışma evrenini küreselleşmenin öğretmen ve okul yöneticileri açısından incelenmesi alanında yapılan tezler oluşturmaktadır. Buna göre bu alanda 2004-2019 yılları arasında yapılan 22 tez çalışması da örneklemi oluşturmaktadır. Bu çalışmada örnekleme yöntemine başvurulmamış, doğrudan evrenin tamamına ulaşmak hedeflenmiştir. Veri toplama aracı; Verilerin toplanması amacıyla literatür taraması yapılmış, Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezinden 2004 yılından 2019 yılına kadar küreselleşmenin öğretmen ve okul yöneticileri açısından incelenmesi alanında yazılmış 22 adet teze ulaşılmıştır. Verilerin analizi Araştırmanın konusuna yönelik kaynaklar incelenmiş ve kriterler belirlenmiştir. Araştırma verilerinin analiz edilmesi amacıyla frekans analizi ve betimsel analiz yöntemlerine başvurulmuştur. Bu kapsamda ele alınan tezlere yönelik frekans ve yüzde hesaplaması yapılarak veriler tablo haline dönüştürülmüş ve sonrasında yorumlanmıştır.

Bulgular ve Yorum

İncelenen 22 tezden 3'ü doktora, 19'u yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Konu ile ilgili en çok tez yazılmış yıllar 4 tez ile 2014 yılı ve 3 tez ile 2009, 2013, 2015 yıllarıdır. Bu alanda yapılan tezler çoğunlukla devlet üniversitelerinde yoğunlaşmıştır. En çok tez yapan kurumlar arasında birinci sırayı Marmara Üniversitesi (4) almaktadır. Bunu Gazi Üniversitesi izlemektedir (3). Küreselleşmenin öğretmen ve okul yöneticileri açısından incelenmesi alanında yapılan tezlerin büyük çoğunluğu Eğitim Bilimleri Enstitülerinde hazırlanmıştır. Araştırmada ele alınan tezler; eğitim yönetimi ve denetimi, sınıf öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği, sosyoloji, eğitimin sosyal ve tarihi temelleri, eğitim programları gibi farklı anabilim dallarında çalışılmıştır. Tezleri yöntemsel açıdan incelediğimizde; araştırmalarda birden fazla yöntemin kullanıldığı, en çok kullanılan yöntemin ise tarama yöntemi (17) olduğu görülmüştür. Tezlerde, araştırmacıların veri toplama aracı olarak en çok ölçek geliştirme ve anket kullandıkları tespit edilmiştir. Lisansüstü tezlerdeki verilerin analizinde en çok istatistiksel analizinin kullanıldığı belirlemiştir. İncelenen tezler arasından 7'sinde örnekleme yöntemi belirtilmemiştir. Belirtilmeyenler dışında ise en çok kullanılan örnekleme yöntemi rastgele örneklemedir.

Sonuç ve öneriler

Bu araştırmada Türkiye'deki üniversitelerde 2004-2019 yılları arasında küreselleşmenin öğretmen ve okul yöneticileri açısından incelenmesi alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri içerik analizi yöntemiyle incelenerek, tezlerin mevcut durumları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, en fazla tezin 2014 yılında yazıldığı, en fazla tez yapılan kurumun Marmara Üniversitesi olduğu, tezlerin en çok Eğitim Bilimler Enstitüleri'nde ve Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalları'nda çalışıldığı tespit edilmiştir. Çoğunlukla ölçek geliştirme ve anket türü veri toplama araçları kullanmakta, öğretmen örneklem gruplarıyla daha fazla çalışmışlar ve en çok nitel araştırma yöntemi ve istatistiksel veri analiz yöntemlerini kullanıldıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme,eğitim,okul Yöneticileri

Öğretmenlerin Tübitak 4005 Yenilikçi Eğitim Uygulamaları Kapsamında Gerçekleştirilen Eğitime Yönelik Görüş ve Önerileri: Örnek Olay Çalışması

F. Nur Çoban[1] * , Gizem Erzurumlu[2]

[1]Emine Emir Şahbaz Bilim ve Sanat Merkezi
[2]Gündüzalp Ortaokulu
*Corresponding author: dr.nuruzar26@gmail.com

Abstract

Problem Durumu

TÜBİTAK 4005 Yenilikçi Eğitim Uygulamaları Destek Programı; katılımcılarına kendi branşlarına yönelik olarak öğrencilerde ilgi ve merak uyandırmak, olumlu tutum geliştirmek, öğrencilerinin motivasyonlarını artırmak ve öğrenmelerini sağlamak için gerekli bilgi ve becerileri yenilikçi yaklaşımlar aracılığıyla kazandırmayı amaçlayan etkileşimli faaliyetleri destekleyen bir programdır. Öğretmen eğitimine giren bu program türünde güncel ve eğitimdeki yenilikçi yaklaşımların öğretmenlere kazandırılabilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmada dijital öyküleme içerikli bir TÜBİTAK 4005 projesinden yola çıkılarak; katılımcı görüş ve önerileri doğrultusunda geliştirilebilecek yeni çalışmalar için bir durum tespitinin yapılması amaçlanmıştır.

Amaç

Çalışmada öğretmenlerin yenilikçi yaklaşımlardan biri olan dijital teknoloji ve uygulamalarına yönelik eğitim almaları ile birlikte; TÜBİTAK 4005 Programı desteği kapsamında geliştirilebilecek yeni çalışmalar için öğretmen görüş ve önerilerinin örnek olay düzeyinde belirlenerek sunulması amaçlanmıştır.

Yöntem

2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı'nda Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi iş birliği ile gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu farklı şehirlerden 34 öğretmen oluşturmaktadır. Dijital teknoloji ve eğitimde kullanılabilir faklı uygulamalarına yönelik daha önce herhangi bir çalışmada yer almamış olan katılımcı grup; farklı branşlara sahip ilk ve ortaöğretim düzeyi öğretmenlerden oluşmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı çalışmada verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formlarından yararlanılırken; verilerin analizinde anlamlı veriler için tematik kodlama yapılarak frekans değerlerinin incelendiği içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları ile katılımcıların TÜBİTAK 4005 kapsamında dijital teknoloji ve uygulamalarını etkinliklerine entegre etmeyi içeren eğitime yönelik olumlu/olumsuz görüş ve yapılabilecek yeni çalışmalara yönelik önerileri alınarak durum tespiti yapılmıştır. Bulgular TÜBİTAK 4005 desteği kapsamında; Dijital teknoloji ve eğitimde uygulamalarına yönelik eğitim almış olan katılımcı grubun, bu eğitim ile ilgili olumlu/olumsuz görüşlerinin; eğitimin yöntemi ve içeriği olmak üzere iki ana tema altında toplandığı görülmüştür. Katılımcıların eğitimin yöntemi ana teması altındaki olumlu görüş ve frekans değerleri ise 'Döküman yeterliliği ve planlamanın iyi olması (6), teknik/yardımcı personelin yeterliliği (2), eğitimin üniversitede olması (2), akademisyenlerin

ilgili ve donanımlı olması (14), teknik alt yapı ve donanımın yeterli olması (2)' şeklinde dağılım göstermiştir. Katılımcıların eğitimin yöntemi ana teması altındaki olumsuz görüş ve frekans değerleri ise; 'İçeriğin yoğunluğu (7), katılımcı sayısının fazla olması (4), zamanın az olması (4)' şeklinde dağılım göstermiştir. Katılımcıların eğitimin içeriğine yönelik olumsuz görüş belirtmedikleri görülürken, içerik ana teması altındaki görüşlerin ise; 'İçeriğin ilgi çekici olması (1), görsel tasarımda etkili olması (1), farkındalık sağlaması (3), mesleki bir ihtiyacı karşılaması (20), teoriden daha çok uygulamayı içermesi (3), teori ve uygulamayı bütünleştirmesi (4), içeriğin seviyeye uygun olması (3), ürüne dayalı olması (1), yenilikçi bir bakış açısı sağlaması (12), mesleki paylaşım için ortam sunması (1)' şeklinde dağılım gösterdiği görülmüştür. Katılımcıların geliştirilebilecek bu tür yeni çalışmalar için öneriler ise eğitimin yöntemine yönelik olup aşağıdaki gibidir; ⎪ Bu tür eğitimlerin hizmet içi eğitimler kapsamında da yapılması (18) ⎪ Uygulama kısmına daha çok zaman ayrılması (5) ⎪ Hedef kitlenin aynı branştan katılımcılardan oluşması (3) ⎪ Hedef kitlenin teknoloji bilgi düzeyi aynı olan katılımcılardan oluşması (3) ⎪ Gruplar halinde program uygulamalarının yapılması (2) ⎪ Katılımcı sayısının azaltılması (4) ⎪ Yardımcı eleman sayısının artırılması (5) ⎪ Eğitim süresinin daha uzun olması (4) ⎪ İçeriğin giriş, orta ve ileri düzeylerinde seviyelendirilmesi(1) ⎪ Mesleki paylaşımlar ve drama etkinlikleri için informal ortamların oluşturulması (2)

Sonuç

Hızla gelişmekte olan teknoloji ve eğitimdeki yeni uygulamaları düşünüldüğünde, öğretmenlerin teknolojinin eğitimde kullanımına yönelik görüşleri ve yetkinlikleri uygulamada başarının sağlanabilmesi adına oldukça önemlidir. Çalışmada farklı branşların oluşturduğu 34 kişiden oluşan örneklem grubun TÜBİTAK 4005 kapsamında dijital teknoloji ve uygulamalarına yönelik eğitim almaları sağlanırken; eğitim ile ilgili durum tespiti yapılarak yeni çalışmalar için öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır. Çalışma bulguları örneklem çoğunluğunun TÜBİTAK 4005 proje desteği kapsamında üniversite iş birliği ile gerçekleştirilen eğitimin yöntem boyutu ile ilgili görüşlerinin; örneklemin tamamı için de içerik boyutu ile ilgili görüşlerinin olumlu olduğunu göstermektedir. Katılımcılarca sadece yönteme ilişkin içeriğin yoğunluğuna, zamanın kısıtlılığına ve katılımcı kişi sayısına yönelik olumsuz değerlendirmeler yapıldığı görülmüştür. Ancak eğitimin süresi TÜBİTAK 4005 proje destekleri usul ve esaslarına göre belirlenmiş bir süredir ve yaygınlaştırmanın güçlendirilmesi adına daha çok katılımcı gruba hitap etmek de proje esaslarından biridir. Eğitimin yapıldığı bilgisayar laboratuvarının 34 kişilik olması nedeniyle, 34 katılımcı sınırlılığında kalınmıştır. Çalışmanın uygulama boyutunun yoğunluğu ve katılımcı önerileri de dikkate alındığında, geliştirilebilecek bu tür çalışmalar için eğitmen ve teknik destek personel sayısının olabildiğince fazla tutulmasının işlevsel olacağı görülmektedir. Ayrıca katılımcıların eğitimin kendileri için yenilikçi bir bakış açısı sağlayarak büyük ölçüde mesleki bir ihtiyacı karşıladığı yönündeki görüş ve hizmet içi eğitim önerileri de; çoklu ortam teknolojilerinin kullanılmasını içeren yeni öğretim yöntem ve tekniklerine yönelik çalışmaların yaygınlaştırılmasının önemli bir ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Keywords: Öğretimde Teknoloji Kullanımı, Bilgisayar Destekli Öğretim, Çoklu Ortam Teknolojileri, Dijital Teknoloji, Dijital Öyküleme, Özel Yetenekli Öğrenciler.

Teachers' Opinions and Suggestions for Education Within the Tubıtak 4005 Which Scope of Innovative Educational Practices: Case Study

Abstract

TÜBİTAK 4005 Innovative Education Practices Support Program; It is a program that supports the interactive activities aiming to provide participants with the necessary knowledge and skills through innovative approaches to arouse interest and curiosity in their branches, to develop a positive attitude, to increase the motivation of their students and to enable them to learn. In the 2017-2018 Academic Year, the study group of the research conducted in cooperation with Anadolu University in Eskişehir consists of 34 teachers from different cities. In the study using qualitative research methods, semi-structured interview forms were used to collect data. In the analysis of the data, the content analysis method was used to analyze the frequency values by using thematic coding for meaningful data. pinion and in-service training recommendations that participants have a professional need for training, providing an innovative perspective for themselves; demonstrates that there is an important need to disseminate studies on new teaching methods and techniques including the use of multimedia technologies.

Keywords: Using Technology in Education, Computer Assisted İnstruction, Multimedia Technologies, Digital Tecnology, Digital Storytelling, Gifted/talented Students.

Ortaokul Öğrencileri Tarafından Tercih Edilen Kitapların Türlerine Göre İncelenmesi

Şengül Kılıç Avan[1] * , Çağrı Avan[2]

[1]Taşköprü Seka Ortaokulu, Kastamonu
[2]Kastamonu Ölçme Değerlendirme Merkezi, Kastamonu
*Sorumlu yazar: sengulkilicavan@gmail.com

Özet

Amaç

Bireyler yaşantılarında çeşitli yollarla bilgi edinmektedirler. Bu yollardan birisi kitaplardır. Okuma alışkanlığının edinilmesinde birçok etmen vardır ve kitabın hangi türde olduğu önemli bir değişkendir. Bu çalışmanın amacı öğrencilerin hangi kitap türünü daha çok tercih ettiğini belirlemektir.

Yöntem

Araştırmada farklı türlerde kitaplardan (Biyografi, Şiir, Bilim-Teknoloji-Mühendislik, Fantastik–Macera, Eğlence-Mizah, Tarih, Özlü Sözler-Atasözü-Deyim, Anı-Mektup-Günlük, Kişisel Gelişim, Öykü-Roman-Çocuk, Çevre-Ekoloji Kitapları) rastgele yöntemle toplamda 55 kitap seçilerek okul kütüphanesine dahil edilmiştir. Öğrencilerin kitapları okuma ve tercih durumları üç ay boyunca takip edilmiş ve süreç sonunda öğrencilere görüşme formu uygulanmıştır. Sonuçlar nitel araştırma yöntemleri kullanılarak incelenmiştir.

Bulgular

Verileri incelendiğinde en çok Bilim-Teknoloji-Mühendislik türünde kitapların okunduğu bunlardan "Çılgın Mucitler" isimli kitabın tercih edildiği gözlenmiştir. Şiir, Anı-Mektup-Günlük türünde kitapların tercih edilmediği belirlenmiştir. Öğrenciler arasında en çok tercih edilen kitap "Süt ve Gool" isimli eğlence-mizah türündeki kitap olmuştur. Yapılan görüşmelerde ise; 5. sınıflarda 8 kız, 14 erkek toplam 22 öğrenciyle görüşülmüştür. Buna göre; Kitap okumak insana ne kazandırmaktadır? Sorusuna kızların çoğu hayal dünyamı geliştirmekte cevabını verirken erkeklerin çoğu kelime hazinemi artırmaktadır ve hayal dünyamı geliştirmektedir cevabını vermişlerdir. Ne tür kitaplar okursunuz? Sorusuna verilen cevapta kızlar tarafından en çok Şiir kitapları, en az Biyografi ve Macera-Aksiyon kitapları tercih edilmiş; erkekler tarafından en çok Bilim-Teknoloji-Mühendislik kitapları, en az Şiir ve Biyografi kitapları tercih edilmiştir. Kitap okuma alışkanlığınız var mı? Sorusuna 8 kız, 11erkek öğrenci evet yanıtını vermiştir. Kitap okumanızda etken olan nedir? Sorusuna kızlardan 4 kişi en çok okunan kitapların arasında olması cevabını vermişlerdir. Erkeklerden 5 kişi okuduğum kitabın hangi türde olduğu cevabını vermişlerdir. Okuduğunuz kitapların seçiminde etkili olan nedir? Sorusuna kızlardan en çok konusu cevabını verilirken, erkekler tarafından en çok kitabın türü cevabı verilmiştir. 6. sınıflarda 6 kız, 5erkek toplam 11 öğrenciyle görüşülmüştür. Buna göre; Kitap okumak insana ne kazandırmaktadır? Sorusuna kızlar kelime hazinemi artırmaktadır cevabını vermişlerdir. Erkekler ise hayal dünyamı geliştirmektedir cevabını vermişlerdir. Ne tür kitaplar okursunuz? Sorusuna verilen cevapta kızlar tarafından en çok Macera-Aksiyon kitapları, en az öykü–roman kitapları tercih edilmiş;

erkekler tarafından en çok bilim teknoloji, en az kişisel gelişim kitapları tercih edilmiştir. Kitap okuma alışkanlığınız var mı? Sorusuna 6 kız, 5 erkek öğrenci evet yanıtını vermiştir. Kitap okumanızda etken olan nedir? Sorusuna kızlardan6 kişi okuduğum kitabın hangi türde olduğu, 1 kişi arkadaş tavsiyesi olduğu cevaplarını vermişlerdir. Erkeklerden 3 kişi okuduğum kitabın hangi türde olduğu, 1 kişi kitapçıda rastlamam ve beğenmem cevabını verirken diğerleri farklı seçenekleri işaretlemişlerdir. Okuduğunuz kitapların seçiminde etkili olan nedir? Sorusuna kızlar kitabın türü cevabını verirken erkekler ise konusu cevabını vermişlerdir 7. sınıflarda 11 kız, 4 erkek toplam 15 öğrenciyle görüşülmüştür. Buna göre; Kitap okumak insana ne kazandırmaktadır? Sorusuna kızların ve erkeklerin çoğu kelime hazinemi artırmaktadır cevabını vermişlerdir. Ne tür kitaplar okursunuz? Sorusuna verilen cevapta kızlar tarafından en çok Macera-Aksiyon kitapları, en az Anı-Mektup-Günlük kitapları tercih edilmiş; erkekler tarafından en çok Tarih kitapları, en az Şiir kitapları tercih edilmiştir. Kitap okuma alışkanlığınız var mı? Sorusuna 10 kız, 5 erkek öğrenci evet yanıtını vermiştir. Kitap okumanızda etken olan nedir? Sorusuna kızlardan 3 kişi öğretmenin ödev vermesi, 3 kişi kitapçıda rastlamam ve beğenmem, 3 kişi okuduğum kitabın hangi türde olduğu cevaplarını vermişlerdir. Erkeklerden 2 kişi öğretmenin ödev vermesi, 2 kişi kitapçıda rastlamam ve beğenmem cevabını verirken diğerleri farklı seçenekleri işaretlemişlerdir. Okuduğunuz kitapların seçiminde etkili olan nedir? Sorusuna kızlar ve erkekler tarafından kitabın konusu cevabı verilmiştir. 8. sınıflarda 13 kız, 12 erkek toplam 25 öğrenciyle görüşülmüştür. Buna göre; Kitap okumak insana ne kazandırmaktadır? Sorusuna kızların çoğu hayal dünyamı geliştirmekte, erkeklerin çoğu kelime hazinemi artırmaktadır ve hayal dünyamı geliştirmekte cevaplarını vermişlerdir. Ne tür kitaplar okursunuz? Sorusuna verilen cevapta kızlar tarafından en çok Macera-Aksiyon kitapları, en az Şiir kitabı tercih edilmiş; erkekler tarafından en çok Macera-Aksiyon kitapları, en az Anı- Mektup-Günlük kitapları tercih edilmiştir. Kitap okuma alışkanlığınız var mı? Sorusuna 13 kız, 6 erkek öğrenci evet yanıtını vermiştir. Kitap okumanızda etken olan nedir? Sorusuna kızlardan ve erkeklerden en çok okuduğum kitabın hangi türde olduğu cevaplarını verilmiştir. Okuduğunuz kitapların seçiminde etkili olan nedir? Sorusuna kızlar ve erkekler tarafından en çok kitabın konusu cevabı verilmiştir.

Sonuçlar

Kitap okunurken tutulan kayıtlara ve öğrencilere uygulanan ankete göre kitap türünün, kitap okuma ve seçiminde etkili olduğu görülmüştür. Toplamda en az şiir ve anı-mektup-günlük türünde kitapların seçildiği görülmüştür. En fazla tercih edilen tür ise bilim-teknoloji-mühendislik türünde kitaplar olmuştur. Sınıf düzeyinde incelendiğinde 5. Sınıfların en çok bilim-teknoloji-mühendislik türünde kitapları, 6. Sınıfların bilim-teknoloji-mühendislik ve eğlence-mizah türünde, 7. Sınıfların bilim-teknoloji-mühendislik ve tarih türünde ve 8. Sınıfların ise macera-aksiyon, bilim-teknoloji-mühendislik türünde kitapları tercih ettikleri görülmüştür. Bilim ve teknolojinin hızla gelişmesi ile yenilikleri takip etmek ve bunlara uyum sağlamak için kitap okumak artık gerekli hale gelmektedir. Bu çalışmayla öğrencilerin kitapları tercih sebeplerinden birinin de kitapların türü olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kitap Türü, Okuma Alışkanlığı, Kitap Tercihi.

Ortaokul Öğrencilerinin Okuma Tutum ve Alışkanlıkları ile Üst Bilişsel Farkındalık Düzeyleri Arasındaki İlişki

Büşra Gül[1], Sezgin Demir[1] *

[1]Fırat Üniversitesi

*Sorumlu yazar: sezgin.demir@firat.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, ortaokul düzeyindeki öğrencilerin okuma tutum ve alışkanlıkları ile üst bilişsel farkındalık düzeyleri arasındaki ilişkisinin belirlenmesidir. Araştırma karma desende yürütüleceğinden nicel ve nitel boyutlardan oluşacaktır. Araştırmanın nicel boyutunu, Sperling, Howard, Miller ve Murphy tarafından geliştirilip Karakelle ve Saraç tarafından Türkçeye uyarlanan "Çoçuklar İçin Üst Bilişsel Farkındalık Ölçeği" (2007) ile araştırmacı tarafından geliştirilen "Okuma Tutum ve Alışkanlık Ölçeği"nin Malatya'da eğitim gören ortaokul öğrencilerine uygulanması sonucu elde edilen verilerin analizi oluşturacaktır. Analizler SPSS programı yardımıyla gerçekleştirilecek ve ortaya çıkan bulgular alan yazından faydalanılarak yorumlanacaktır. Araştırmanın nitel boyutunu ise Malatya'da görev yapmakta olan Türkçe öğretmenleri ile yapılan yüz yüze görüşme sonrası elde edilen veriler ve bu verilerin analizi oluşturacaktır. Verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi yöntemleri kullanılacak ve bulgular yine alan yazından hareketle yorumlanacaktır. Yapılacak araştırma sonrası okuma tutum ve alışkanlıkları ile üst bilişsel farkındalık düzeyleri arasında yüksek bir ilişki çıkması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okuma, Tutum, Alışkanlık, Üst Bilişsel Farkındalık

Relationship Between Reading Attitudes and Habits and Metacognitive Awareness Level of Secandary School Students

Abstract

The purpose of this research is to determine the relationship between the reading attitudes and habits and metacognitive awareness levels of students at secondary school level. Since the research will be carried out in the mixed pattern, it will consist of quantitive and qualitative dimensions. The quantitative dimension of the study will be an analysis of the data obtained at the end of the application of the "Metacognitive Awareness Scale" that is developed by Sperling, Howard, Miller and Murphy, adapted to Turkish by Karakelle and Sarac, and "Reading Attitude and Habit Scale" developed by the researcher to the middle school students who are studying in Malatya. Analyzes will be performed with the help of SPSS program and the findings will be interpreted by using the literature. The qualitative dimension of the research will be the analysis of the data obtained after the face-to-face interview with the Turkish teachers who are working in Malatya. In the analysis of the data, descriptive and

content analysis methods will be used and the findings will be interpreted by the help of the literature. It is expected that there will be a high relationship between reading attitudes and habits and metacognitive awareness levels of students after the research.

Keywords: Reading, Attitude, Habit, Metacognitive Awerness

Ortaokul Öğrencilerinin Türkçe Dersi Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi

Mehmet Er[1] *

[1]MEB

*Sorumlu yazar: mehmetergs40@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin Türkçe öz yeterlik algıları cinsiyet, okunulan kitap sayısı ve Türkçe dersi başarı notu değişkenleri bakımından incelenecektir. Dil, düşünce, duygu ve isteklerin bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü, çok gelişmiş bir dizgedir.Dil edinimi ve eğitimi belli bir süreç içerisinde gelişir. Türkçe Öğretiminden beklenen, öğrencinin okuma, dinleme/izleme, konuşma ve yazma becerilerine dilin kurallarına uygun olarak geliştirilmesidir. Dil etkinlik alanlarına göre alıcı ve verici becerilerden oluşur. Dili oluşturan alıcı beceriler: dinleme ve okuma; verici beceriler ise konuşma ve yazmadır. Günlük hayatımızın her alanında kullanılan dil iletişim aracı olmanın yanında bir düşünme, kavram oluşturma ve sorun çözme aracıdır. Bireylerin öğrenmelerinde dil önemli bir araçtır. Öz yeterlik, Sosyal Bilişsel Kuramın önemli değişkenlerinden biridir. Bandura'ya göre, öz yeterlik, bireyin belli bir işi yapma yeterliliğine ilişkin algısıdır. Öz yeterlilik algıları birey hayatının hemen hemen her ânı ve her yönünü etkilemektedir. İnsanların duygularının, düşüncelerinin, davranışlarının özetle yaşamlarının odağında iletişim vardır. İletişim başkalarından bilgi alan ve gerektiğinde onlara bilgi verme olarak tanımlanabilir. İletişim çok çeşitli araç ve yöntemlerle gerçekleştirilebilir. Dil iletişim sürecinde en önemli araçtır. Dil olmadan toplumsal ve kültürel yaşamdan söz etmek imkânsızdır. Birey ana dilini içinde doğup büyüdüğü aile ve toplumsal çevrede edinir. Ana dili, başlangıçta anneden ve yakın aile çevresinden, daha sonra da ilişkide bulunulan çeşitli toplumsal çevrelerden öğrenilir; insanın bilinçaltına inerek bireyin toplumla olan en güçlü bağlarını oluşturur. Dilin edinimi ya da gelişimi belli bir sıra izlemektedir. Dil gelişimini, gelişimin diğer alanlarından ayrı düşünmek olası değildir. Dil gelişimi, bireyin fiziksel, zihinsel ve diğer gelişim alanları ile karşılıklı etkileşim halindedir. Özellikle zekâ gelişimi ile dil gelişimi arasında çok yakından bir ilişki olduğu bilinmektedir. İnsanın zekâsı geliştikçe dili de gelişmektedir. Dilin etkili bir şekilde kullanımı; dinleme, konuşma, okuma ve yazma olarak dört temel becerinin geliştirilmesine bağlıdır. Bu nedenle ana dili dersini bilgi aktarımı dersi değil, beceri kazandırma dersi olarak görmek gerekir. Dil öğrenme; yazı yazma, oyun oynama, yüzme gibi bir beceri işidir. Beceriler tekrarlarla, uygulamalarla kazanılır ve pekiştirilir. Ana dil öğretiminde dinleme, anlama, anlatım ve yazma becerileri uygulama yoluyla kazanılır.

Yöntem:

Araştırmada ortaokul öğrencilerinin Türkçe dersi öz yeterliklerini çeşitli değişkenler bakımından belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada betimsel model/desen kullanılacaktır. Araştırmanın verileri 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz döneminde Kırşehir il genelindeki

ortaokullarının 5.-8. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerden toplanacaktır. Bu araştırmada uygun örneklem tercih edilecektir. Araştırmada gerekli olan veriler "Türkçe Dersi Özyeterlik Algısı Ölçeği" ile toplanacaktır. Ortaokul öğrencilerinin Türkçe dersi öz yeterlik algılarını çeşitli değişkenler bakımından belirlemeye yönelik 5'li likert tipinde olan 39 maddelik ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 89'dur. Ölçek formunda yer alan değişkenler; öğrencinin cinsiyeti, okunulan kitap sayısı, Türkçe dersi başarı notudur. Bu araştırma kapsamında tekrar ölçeğin güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır. Elde edilen Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .89'dur. Bu sonuçlara göre, ölçeğin güvenirlik katsayıları birbirleriyle tutarlıdır.

Bulgular

Bu bölümde örneklem ile ilgili bulgular açıklanmış, alt problemlerle ilgili veriler de uygun istatistikler kullanılarak çözümlenecektir. Sonuçlar: Araştırma sonucunda yer alan öğrencinin cinsiyeti, okunulan kitap sayısı, Türkçe dersi başarı notu değişkenleri bakımından öğrencilerin Türkçe dersi öz yeterlik algısı puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığı saptanacaktır. Sonuçlar alan yazın eşliğinde tartışılacak, ulaşılan sonuçlarla benzeşik ya da çelişen bazı araştırmaların sonuçlarına değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Ortamı, Öz Yeterlik, Dil, Eğitim, Öğrenme, Öğretim.

Examination of Secondary School Students' Self-Efficacy Perceptions of Turkish Lessons

Abstract

Objective

In this study, Turkish self-efficacy perceptions of secondary school students will be examined in terms of gender, number of books read, and Turkish grade achievement grade. Language, thought, emotions and wishes in a society in terms of sound and meaning of the common elements and rules that are transferred to others by using a multi-faceted, a very advanced system. The aim of this course is to develop the students' reading, listening / watching, speaking and writing skills in accordance with the rules of language. It consists of receiver and transmitter skills according to language activity areas. Receiving skills forming language: listening and reading; speaking skills are speaking and writing. In addition to being the language communication tool used in every aspect of our daily lives, it is a thinking, concept creation and problem solving tool. Language is an important tool in the learning of individuals. Self efficacy is one of the important variables of Social Cognitive Theory. According to Bandura, self-efficacy is the perception of the individual's ability to do a certain job. Perceptions of self-efficacy affect almost every time and every aspect of an individual's life. In summary, people's emotions, thoughts, and behaviors are the focus of their lives. Communication can be defined as providing information from others and informing them when necessary. Communication can be performed with a variety of tools and methods. Language is the most important tool in the communication process. It is impossible to talk

about social and cultural life without language. The individual acquires his mother tongue in the family and social environment in which he was born and raised. The mother tongue is initially learned from the mother and her close family circle, and then from the various social backgrounds in the relationship; it forms the strongest bonds of the individual with the society. The acquisition or development of language follows a certain sequence. It is not possible to think about language development separately from other areas of development. Language development interacts with the individual's physical, mental and other areas of development. It is known that there is a very close relationship between intelligence development and language development. As the intelligence of people develops, its language is developing. Effective use of language; listening, speaking, reading and writing. For this reason, it is necessary to consider mother language as a course of skill acquisition rather than knowledge transfer. Language learning; writing, playing games, swimming is a skill job. Skills are acquired and reinforced by repetitions and applications. Listening, comprehension, expression and writing skills are acquired through practice. Method: In this study, descriptive model / pattern will be used in this study aiming to determine secondary school students' self efficacy in terms of various variables. The data of the research are presented in the 5th-8th grade of the secondary schools in Kırşehir province in the fall semester of 2018-2019 academic year. will be collected from the students in their classrooms. The appropriate sample will be preferred in this study. The data required in the study will be collected by "Turkish Course Self-Efficacy Scale". The Cronbach Alpha reliability coefficient of the 39-item scale, which was 5-point Likert type, was 89 in order to determine secondary school students' self-efficacy perceptions in terms of various variables. Variables in scale form; the gender of the student, the number of books read, and the Turkish course grade. Within the scope of this study, reliability coefficient of the scale was calculated again. The Cronbach Alpha reliability coefficient was .89. According to these results, the reliability coefficients of the scale are consistent with each other. Results: In this section, the findings related to the sample will be explained and the data related to the sub-problems will be analyzed by using appropriate statistics. Results: It is determined whether there is a statistically significant difference between the students' Turkish course self-efficacy perception average in terms of gender, number of books read, number of books read and score of Turkish course success. The results will be discussed in the light of the literature and the results of some researches that are similar or contradictory to the results obtained will be discussed.

Keywords: Educational Environment, Self-Efficacy, Language, Education, Learning, Teaching.

Ortaokullarda Okuyan Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Okuma Anlama Becerilerinin Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi

Şengül Kılıç Avan[1] *, Asiye Duman[2]

[1]Gazi Üniversitesi

[2]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi

*Corresponding author: sengulkilicavan@gmail.com

Abstract

İnsanlar, gerek savaş, sürgün, afetler gerekse bulunduklarından daha iyi yaşam şartlarına sahip olabilmek ümidiyle geçmişten bu yana yaşadıkları yerlerden ayrılmak durumunda kalmışlardır. Ülkemiz ise bölgesel konumundan (savaş, terör, ekonomik) dolayı dış göçlere açık bir konumdadır. 2017 yılından bu yana özellikle Suriyelilerin oluşturduğu kamplar dahilinde 4 milyonu geçkin insan mülteci olarak ülkemize göç etmiştir. Ülkemize gönüllü veya mecburi olarak dahil olan bu bireylerin topluma entegrasyonu hem mülteciler için hem de ülkemiz vatandaşları için bir mecburiyettir. Bu kişilerin entegrasyonu düzenli ve bir amaç doğrultusunda yapılmazsa toplumsal sorunları da beraberinde getirecektir. Bu entegrasyonun sağlanmasında ise en önemli unsur eğitim özelinde dil öğretimidir. Ülkemiz genelinde mülteciler herhangi bir Türkçe dil yeterliliği gözetilmeksizin devlet okullarında öğrenim görmektedirler. Bu noktada öğrencilerin yaşadıkları toplumun kültürel yapısını öğrenmesi ve toplumun normlarını benimseyebilmeleri konusunda başta Türkçe öğretmenleri olmak üzere okullardaki öğretmen, veli ve idareciler problemler yaşamaktadır. Amaç Çalışma kapsamında Kastamonu il merkezinde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin okuma anlama becerileri ile bu konuda, yabancı uyruklu öğrencilerin dersine giren Türkçe öğretmenlerinin tutumları incelemek amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Kastamonu il merkezinde öğrenim gören 222 yabancı uyruklu öğrenci ve bu öğrencilerin Türkçe derslerine giren 32 öğretmen oluşturmaktadır. Bu kapsamda yabancı uyruklu öğrencilerin okuma-anlama düzeylerinin belirlenmesi için 2017-2018 eğitim öğretim yılında Kastamonu ilinde kullanılan Türkçe ders kitaplarındaki metinler kullanılmış ve Yeni Bloom Taksonomisi'ne göre her bilişsel düzeyde oluşturulmuş metin altı soruları uzman görüşleri dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılarak öğrencilere uygulanmıştır. Öğretmenlere ise Epçaçan ve Erzen (2010) tarafından hazırlanan öğretmenlerin Türkçe dersi kapsamında öğrencilerin okuduğunu anlamalarına yönelik tutum ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 23 ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma kapsamında 11 farklı okuldan 222 öğrenci uygulamaya katılmış fakat bunlardan 65'i Türkçe okuma yazma bilmedikleri için uygulama dışında tutulmuştur. Uygulamaya katılan öğrencilerin %39,6'sı Iraklı, %31,9'u Afganistanlı ve %12'si İranlıdır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin ise %62'si kadın, %38'i erkektir. Ayrıca çalışma süreleri 4 ile 31 yıl arasında değişmekte ve büyük çoğunluğu 10-15 yıl arasında olup deneyimli öğretmenlerdir.

Yabancılara Türkçe Öğretimi Eğitimi alan öğretmen sayısı ise sadece 4'tür. Öğretmenler yabancı uyruklu öğrencilerin okula başlamadan Türkçe kursu almalarında hemfikirdirler. Ayrıca bu öğrenciler için öğretmenlerin %53'ü tamamıyla, %28'i ise kısmen dersi zorlaştırdığını söylemişlerdir. Bu konuda da en önemli sorunun okuduğunu anlamama olduğu belirtilmiştir. Öğretmen anketi ile öğrencilerin okuduğunu anlama testi sonuçları incelendiğinde hatırlama düzeyindeki sorular için pozitif yönde orta düzeyde bir korelasyon olduğu görülmüştür. Anlama, uygulama, analiz ve değerlendirme basamağındaki sorular için ise düşük seviyede bir korelasyon hesaplanırken oluşturma basamağındaki sorular için negatif yönde bir korelasyon bulunmuştur. Okullar arasında öğretmenlerin anket puanları incelendiğinde ise anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Öğretmenlerin tutumları ile cinsiyeti, yaşı, okulda çalışma süresi ve hizmet yılı arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Fakat okulda gerçekleştirilen sosyal etkinlikler ile öğretmen tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu kapsamda haftada bir etkinlik uygulanan okulların ayda bir etkinlik uygulayanlara göre daha iyi olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç

Çalışma kapsamında elde edilen bulgular incelendiğinde öğretmenler tarafından yabancı uyruklu öğrenciler, ders sürecini olumsuz etkileyen bireyler olarak görülmektedir. Özellikle bu öğrencilerin herhangi bir Türkçe dil yeterliliğine bakılmaksızın eğitim öğretime doğrudan dahil edilmesi eğitimin istenilmeyen parçası olmalarının bir sebebidir. Okullarda gerçekleştirilen eğitim yabancı uyruklu öğrenciler için büyük çoğunlukla hatırlama düzeyinde kalmaktadır. Bunun en önemli sebebi bireylerin yeterli kelime hazinesine sahip olmamalarıdır. Okuma ve anlama boyutu göz önüne alınarak inceleme yapıldığında ise öğrencilerin anlamayan okurlar olarak yetiştirildiği görülmektedir. Öğrencilerin oluşturma basamağındaki cevapları ile öğretmen görüşleri arasındaki negatif ilişki öğrencilerin istenilen tepkileri oluşturamamalarından kaynaklanmaktadır. Öğretmen tutumlarını etkileyen faktörlere göre bulgular incelendiğinde ise okullarda gerçekleştirilen sosyal etkinlikler okuma anlama üzerinde etkilidir. Bunun en önemli sebebi ise sınıf dışı eğitimler ve akran öğrenmeleri bireylerin okuma ve anlamasını etkilemektedir. Sonuç olarak yabancı uyruklu öğrencilerin derslerine giren Türkçe öğretmenleri öğrencilerin temel düzeyde bir Türkçe eğitimi almaları gerekliliğini vurgulamışlardır. Bunun yanında derslere doğrudan dahil edilmelerinin hem öğrenci boyutunda hem de sınıf ortamı boyutunda sorunlar ortaya çıkardığı tespit edilmiştir.

Keywords: Mülteci, Okuma ve Anlama, Türkçe Öğretimi.

Examination of Reading Comprehension Skills of Foreign Students Studying in Secondary Schools According to Teachers' Opinions

Abstract

People have to fight, shoot, hoping to disasters in the past they may have found a better living conditions as well as they were forced to leave the place where they live until this. Our country is open to external migrations due to its regional position. Since 2017, more than 4 million people have migrated to Turkey as refugees. The integration of these individuals, who are included in our country voluntarily or compulsorily, is an obligation for both the refugees

and the citizens of our country. The integration of these people will bring about social problems if they aren't organized regularly and for a purpose. The most important element in the provision of this integration is language teaching. Refugees in our country are studying in public schools regardless of Turkish language proficiency. At this point, in order to learn the cultural structure of the society where the students live and to adopt the norms of the society, teachers, parents and administrators in the schools, especially Turkish teachers, have problems. Aim The aim of this study was to investigate the reading comprehension skills of foreign students studying in Kastamonu city center and to examine the attitudes of Turkish teachers who were enrolled in this course. Method In this study, quantitative research methods are used. The sample of the study is consisted of 222 foreign students studying in Kastamonu in 2018-2019 academic year and 32 teachers entering Turkish courses. In this context, the texts in Turkish textbooks used in Kastamonu province were used in 2017-2018 academic year in order to determine the reading-comprehension levels of foreign students. The teachers 'attitude scale towards the students' reading comprehension was applied within the scope of the Turkish lesson of teachers prepared by Epçaçan and Erzen (2010). Findings 222 students from 11 different schools participated in the study, but 65 of them were excluded from practice because they did not know Turkish literacy. 39.6% of the students participating in the practice are Iraqi, 31.9% are Afghan and 12% are Iranian. 62% of the teachers were female and 38% were male. In addition, the study period varies from 4 to 31 years and the majority are between 10-15 years and are experienced teachers. The number of teachers who receive "Turkish Language Teaching to Foreigners" is only 4. Teachers agree that foreign students take Turkish courses before they start school. In addition, 53% of the teachers said that they made the lesson more difficult. It was also stated that the most important problem wasn't understanding what they read. When the results of the students' reading comprehension test were examined by the teacher questionnaire, it was seen that there was a moderate correlation in the positive level for the questions in the recall level. A negative correlation was found for the questions in the constructing step when calculating a low level of correlation for questions in understanding, implementation, analysis and evaluation. There was no significant difference between the schools 'teachers' survey scores. There is no significant difference between teachers' attitudes and gender, age, working time at school and service year. However, a significant difference was found between social activities and teacher attitudes. In this context, it was determined that the schools that had one activity per week were better than the ones applying once a month. Result When the findings of the study are examined, it is seen by the teachers that foreign students are seen as individuals who negatively affect the course process. In particular, the direct involvement of these students in education without regard to any Turkish language proficiency is one reason why they are an undesired part of education. Education in schools remains mostly at the level of recall for foreign students. The most important reason for this is that individuals do not have enough vocabulary. Considering the size of reading and comprehension, it is observed that the students were raised as readers who do not understand. The negative relationship between the students 'opinions in the creation step and the teachers' opinions stems from their inability to formulate the desired reactions. When the findings are examined according to the factors affecting teacher attitudes, social activities in schools are effective on reading comprehension. The most important reason for this is that out-of-class training and peer learning affect the reading and understanding of

individuals. As a result, Turkish teachers who entered the courses of foreign students emphasized the necessity of a Turkish education at a basic level. Besides, it has been determined that the direct inclusion of the subjects in the classroom and in the dimension of the classroom environment causes problems.

Keywords: Refugee, Reading and Understanding, Teaching Turkish.

Oyun Hamurları İle Yapılan Etkileşimli Öğretim Materyallerinin Okul Öncesi Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi Üzerine Nitel Bir Araştırma

Serhat Kağan Şahin[1], Murat Kadir Yetkin[2] *

[1]Ahmet Yesevi Ortaokulu
[2]Talia Yaşar Bakdur Ortaokulu
*Sorumlu yazar: mkyet@hotmail.com

Özet

Kritik düşünme, problem çözme, iletişim, eleştirel düşünme gibi beceriler 21.yüzyıl becerileri olarak tanımlanmaktadır. 21. Yüzyıl becerilerinin geliştirilmesine bağlı olarak kodlama ve robotik konuları ülkemizde ve dünyada popüler olan bir konudur. Kodlama ve robotik eğitimi, 21. yüzyıl becerileri ile donatılmış, teknolojiyi daha etkin kullanabilen, problem çözme ve ürün geliştirme yeteneklerine sahip bireylerin eğitiminde artık önemli bir yere sahiptir. Hayatımıza çok hızlı ve her yönden dâhil olan teknolojinin sahip olduğu fırsatları ve tehditleri iyi anlamak herkes için önemli hale gelmiştir. Ülkemizde her geçen gün eğitime dair birçok yeni eğitim modelleri ve teknikleri tartışılıyorken son zamanlarda ise adını sıkça duymaya başladığımız Kodlama eğitimi her geçen gün gündemde yerini almaktadır. Ülkemizde durum böyle iken dünyada gelişmiş ülkeler artık erken çocukluk yaşlarından itibaren çocuklarına kodlama eğitimini vermeye başlamış durumdadır. Çocukların, akıllı cihazlar ve bilgisayarla tanışmaları kaçınılmaz bir sondur. Burada dikkat edilmesi gereken bu cihazlarla geçirdikleri süreler ve hangi amaçla kullandıklarıdır. Kodlama ve robotik eğitimi sayesinde çocukların bu cihazlarla geçirdikleri süreler, olumsuz etkiler ortadan kaldırılarak onların gelişimlerine olumlu olabilecek bir hale dönüştürebilir. Kodlama ve robotik eğitimi çocuklar için analitik düşünce becerilerini geliştirmesi, bilgi işlemsel düşünme becerisi kazanma, görsel ve uzamsal algılarının geliştirilmesi, çok boyutlu düşünme becerisinin geliştirilmesi, akıl yürütme becerisinin gelişmesi, analiz yapma, sıralı düşünme becerisi kazanma, olaylara farklı bakış açılarından bakmayı öğrenme gibi pek çok kazanım sağlamaktadır. Kodlama ve robotik eğitimin faydaları düşünüldüğünde, bu becerilerin küçük yaşlardan itibaren çocuklarımıza verilmesi onları üreten bir neslin parçaları kılacaktır. Ayrıca robotik kodlama ile de tanışan çocukların makinelerin nasıl işlediği konusunda da temelleri oluşmaktadır. Bu sebeple zihinsel olarak bu yönde gelişmeleri, onların kodlama konusunda ileri yaşlarda daha başarılı olmalarını sağlamaktadır. Okuma yazma sürecini tamamlamamış bir çocuktan üst düzey bilişimsel becerilerden olan uygulama yazmalarını, yazılım dillerini öğrenerek kod yazmalarını beklemek anlamsız olur. Bu yaş grubundaki çocuklar için temel komutları, yönlendirmeleri ve algoritmaları öğrenmeleri ve fiziksel aktiviteler ile uygulamaları beklenir. Çeşitli kodlama ve robotik oyuncakları kullanarak öğrenmeler gerçekleştirilmekte ve etkinlikler yapılmaktadır. Bedensel olarak aktif bir şekilde herhangi bir oyun ya da etkinlik içerisinde bulunmak bir çocuk için en güzel eğlence ve öğrenme yöntemidir. Bu etkinlikleri uygulamak, öğrencilerin eğlenceli vakit geçirmesini sağlayarak, eğlenerek ve oynayarak öğrenme ortamı oluşturmaktadır. Hayal kurma ve buna bağlı olarak oyun oynamak çocukluk çağında birçok düşünme yapısını geliştirir. Oyun hamurları ise okul öncesi çocuklarının hayal

güçlerine bağlı olarak sınırsız şekil ve oyun kurabilecekleri bir materyaldir. Oyun hamurlarını ışık ve ses gibi devre elemanları ve ldr gibi bazı sensör elemanlarını kullanarak interaktif hale getirebilecek bir çalışma yapmak mümkündür. Oyun hamurları, devre elemanları ve elektronik tuş kartlarını kullanarak okul öncesi çocuklarda birçok beceri kazandırılabilir. Böylelikle okul öncesi çocuklar, hayal güçlerini kullanarak sınırsız sayıda oluşturacakları oyunları çok basit bir devre yapısı kullanarak bir yetişkinin ilk gösterimi ile interaktif hale getirebilir ve etkileşimli hale gelen oyun hamurları sayesinde 21. yüzyıl becerilerini çok kolay bir şekilde oyun oynayarak kazanabilirler. Bu çalışmada okul öncesi çocuklarına yönelik geliştirilen robotik uygulamalar ve etkinlikler, öğretim programının kazanımları doğrultusunda oluşturulmuştur. Bu araştırmada veri toplamak amacıyla sınıf ortamında öğrenci gözlemi yapılmış, materyal değerlendirme formu oluşturularak Keçiören ilçesinde bulunan 10 okul öncesi öğretmenin görüşüne başvurulmuştur. Oluşturulan öğretim materyalinin öğreticiliği, ekonomik olması, kullanılabilitesi, eğitimcilere uygun olması gibi başlıklarda değerlendirilmiştir. Oluşturulan öğretim materyallerinin kritik kazanımlarda kullanılabileceği, öğrencilerde robotik konularına karşı pozitif bir tutum kazandırdığı ve ekonomik olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Robotik, Kodlama, Oyun Hamuru, Öğretim Materyali

Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Eleştirel Okuma Süreçlerinde Düşünsel Anlamları Çözümleme Yeterliliklerinin Geliştirilmesi

Dilek Ünveren Kapanadze[1] * , Soner Özkan[2]

[1]Süleyman Demirel Üniversitesi
[2]Aşkale Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: dilekkapanadze@sdu.edu.tr

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı; Türkçe derslerinde eleştirel söylem çözümlemesinin (ESÇ) bulgularının dâhil edilerek gerçekleştirilecek metin inceleme uygulamalarının 8. Sınıf öğrencilerinin eleştirel okuma becerileri üzerindeki etkisini incelemektir. Ayrıca eleştirel okumanın nasıl yapılabileceğini göstermek, metinler incelenirken nelere dikkat edilebileceğini örnekler ve uygulamalarla ortaya koymak da bu çalışmanın amaçlarındandır. Araştırma, metnin içeriği ve bunun yazar tarafından nasıl ortaya konulduğunun anlaşılması hedefi doğrultusunda eleştirel söylem çözümlemesinin, toplumsal olguların dilsel kurgulamalar yoluyla bireylere ve toplumsal düzene nasıl yansıdığı ve nasıl işlendiğinin kavranması üzerine odaklanmıştır. Öğrencilerden okuma süreçlerinde; metnin konusunu oluşturan kişi veya olgularla beraber kullanılan eylemlerin fiziksel/tinsel gibi ne tür süreçlere karşılık geldiğini bulmaları istenmiştir. Öğrencilerin, kullanılan eylemlerle cümlenin diğer öğeleri arasındaki ilişkiyi belirlemeleri istenerek metindeki eylemlerin düşünsel anlam yapılarına katkısının bulmaları hedeflenmiştir. Bununla beraber işlevsel dilbilgisi modelinden yararlanılarak belirteçlerin cümlelerin/cümleciklerin kip yapısında ne şekilde göründükleri ve metindeki koşulları nasıl belirginleştirdiklerinin anlaşılması amaçlanmıştır. Ayrıca, metinde görünmez ya da gizil olarak bahsedilen biri/olgu var mıdır, varsa nasıl bahsedilmektedir, sorularından hareketle bu kişinin/olgunun tanımlanması için kullanılan isim, sıfat gibi yapıların varlığının tespit edilmesinin, düşünsel anlamları çözümlemedeki katkısı araştırılmıştır.

Yöntem

Eleştirel okuma süreci içerisine eleştirel söylem çözümlemesinin bulgularını dâhil ederek öğrencilerin eleştirel okuma becerisi üzerinde etkisinin araştırıldığı bu çalışmada deneme öncesi desenlerden tek gruplu ön test-son test modeli uygulanmıştır. Bu bağlamda, katılımcılara müdahale yapılmadan önce öğrencilerin eleştirel okuma becerisini ölçmek adına bir ön test yapılmış, eleştirel söylem çözümleme uygulamaları yapıldıktan sonra son test yapılmış ve sonuçlar karşılaştırılmış, yapılan müdahalenin ne kadar etkili olduğu değerlendirilmiştir.

Bulgular

Eleştirel okuma süreci içerisine eleştirel söylem çözümlemesinin bulgularını dâhil ederek Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin Türkçe dersinde metin okuma ve inceleme becerilerine etkisinin araştırıldığı bu çalışmada, elde edilen nicel veriler analiz edilmiş; süreç sonunda araştırma amacında ifade edilenlerin öğrencilerin beceri düzeyleri üzerindeki etkisi

belirlenmeye çalışılmıştır. Uygulanan testlerden elde edilen veriler dağılımın normal olması nedeniyle parametrik bir test ile analiz edilmiştir. Eleştirel söylem çözümleme bulguları metin inceleme ve okuma süreci içinde yapılandırıldığında çalışma grubu öğrencilerinin anlama testine verdikleri cevaplar incelenmiştir. Çalışma grubunun ön test ve son test sonuçları karşılaştırmalı olarak değerlendirildiğinde, eleştirel söylem çözümleme bağlamında yapılan metin incelemesinin ardından yapılan son test lehine anlamlı bir farklılık görülmüştür. Bu anlamda eleştirel söylem çözümlemenin bazı bulgularının dâhil edilerek yapılandırılan incelemelerin öğrencilerin metin çözümleme becerilerinde daha etkili olduğu sonucuna ulaşılabilir. Bu bağlamda, öğrenciler, incelenen/okunan metinler içerisinde yer aldığı düşünülen gizil/görünmez yapıları analitik hale getirebilmiş bunu yaparken söz konusu yapıların açığa çıkarılmasına olanak sağlayan sıfat, isim gibi morfolojik yapıları tespit edebilmişlerdir. Metinlerin asıl konusu bağlamında kullanılan fiillerin metin içerisinde ne gibi süreçlere denk geldiğinin anlaşılması adına yapılandırılan sorularda eylemlerin fiziksel mi yoksa tinsel-soyut kullanımlarını tespit edebilmiş; yine eylemlerin özne-nesne arasındaki ilişkisel durumunu ifade edebilmişlerdir. Bunlarla beraber metinlerdeki koşulları anlamak adına kipe eşlik eden belirteç gibi morfolojik yapıların metindeki koşulları nasıl belirginleştirdiğine dair çözümleme yapabilmişlerdir. Süreç içerisinde okunan/incelenen metinlerde eleştirel söylem çözümlemesine dair; sadece bireylerin değil, sosyal olguların anlaşılması, iletişim etkinliği içindeki dile dair birimlerin metinle olan ilişkisi, söylemin sosyal birtakım problemlere işaret eden özellikleri, söylemin metin ve toplum arasında bir aracı olması, toplumsal eylemlerin bir formu olarak tanımlanması gibi yapılara da vurgu yapılmıştır. Öğrencilerin anlam sorularına verdikleri cevaplarda eleştirel söylem çözümlemesinin bu temel ilkelerini ifade eden cevaplar verip metinleri buna göre inceleyebildikleri de görülmüştür. Öğrenciler dil unsurlarını daha yapıcı kullanarak sorgulama ve tartışma teknikleriyle kavramları açığa çıkarıp çözümleyebilmiş, düşünme süreçlerini aktif kullanıp geliştirebilmişlerdir. Metin yazarının kendilerine sunduğu verileri değerlendirerek öğrencilerin kendi sonuçlarını çıkarabildikleri yine çalışmanın bulgularına yansımıştır. Çalışma metinlerinin açık, bilinen, görünen yüzeysel anlamlarının ötesine geçerek yazarın çıkarım ve örtük varsayımlarını fark edebilmişlerdir.

Sonuç

Eleştirel okuma, genel itibariyle yazılı metinlerin üst bir seviyede anlaşılması işi; yargılayarak, analitik hale getirerek süreçte bir anlam arayışıdır. Dolayısıyla yorumlama ve değerlendirme becerilerinin işe koşulmasını gerektirir. Eleştirel okuma becerisinin geliştirilmesinde yeni yöntem, düşünme ve yeni araştırma alanlarının kullanılması bu anlamda önemlidir. Bununla beraber eleştirel söylem analizi eleştirel düşünmeyi merkeze alır. Sosyal yapı, sosyal düzen gibi olguları ön plana çıkaran eleştirel söylem çözümlemesi bütün bunları yaparken yönünü dile çevirir. Okuma eylemi de temel dil becerilerinin önemli bir alanı olması nedeniyle öğrencilerin eleştirel okuma yeterliliklerinin geliştirilmesinde eleştirel söylem çözümlemenin bulgularından yararlanılmasının oldukça faydalı olacağı düşüncesindeyiz. Ayrıca, bu okuma türünün sadece Türkçe dersleri çerçevesinde değil, hem bireysel hem de genel eğitim içinde önemli bir noktada değerlendirilmesi ve geliştirilmesinin eğitimde genel hedef kazanımlara ulaşmada etkili olacağı kanısındayız. Eski öğrenme kültürü sürekli değişen dünyaya uyum sağlayamamaktadır. Bu durumu yeniden düzenlemek gerekliliği gün kadar

açıktır. Öğretmenlerin öğretme, öğrencilerin öğrenme konusunda inanç yeterliliklerinin artırılmasının bu anlamda yolu ve yeni nesil öğrenme kültürünün inşası için yapılabileceklerden biri eleştirel okuma becerisinin geliştirilmesi ve öğrenme-öğretmenin merkezinde yer almasıdır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Eleştirel Okuma, Anlamlandırma Becerisi

Stem Eğitimi Uygulamalarına Yönelik Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Reha Ataş[1] *

[1]MEB

*Sorumlu yazar: rehatas86@gmail.com

Özet

Küreselleşen Dünya'da karşılaşılan sorunların çözümü fen, mühendislik, matematik, teknoloji uygulamalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin etkisini takip etmek bir yana bu yarışa dahil olmanın temel anahtarı fen, mühendislik, teknoloji, matematik disiplinleridir (National Research Council [NRC], 2012). Bu bağlamda ülkeler bu temel disiplinleri barındıran eğitim politikaları oluşturarak programlarını yenilemeye gitmişlerdir. Öncelikli olarak Amerika birleşik devletleri stem eğitimini benimsemiştir. Zira 21. yüzyılda öğrencilerin karşılarına çıkan durumlar STEM disiplinlerini içeren karmaşık problemler hakkında düşünmeyi gerektirmektedir, Son yıllarda literatürün bu kadar artmasının bir diğer önemli sebebi de "Committee on Science, Engineering, and Public Policy" adlı çalışma grubunun 2007 yılında yayınladığı rapordur. Bu rapora göre STEM eğitimi fen ve matematiği zayıf olan öğrenciler için bir eylem gücü olarak görülmüştür (Breiner, M. J,2012). Bu bağlamda öncelikle ABD olmak üzere, birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede STEM eğitim modelinin öğretim programlarında, standartlarda ve okul-içi ve okul-dışı aktivitelerde uygulaması başlamıştır. Ülkemizde de son 1-2 yıllık süreçte, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan öğretim programlarında açıkça yer almasa da, STEM eğitimi alanında yapılan çalışmalar ve uygulamalar hızla artmaktadır (Çorlu, 2014; Çorlu, Capraro, Capraro, 2014). STEM Türkiye'de özellikle fen öğretiminde yeni bir yaklaşım olarak değerlendirilmekte ve Türkçeye entegre edilmiş haliyle FeTeMM (fen, teknoloji, mühendislik ve matematik) kavramı ile ifade edilmektedir. STEM eğitiminin bütüncül ve disiplinler arası bir yaklaşım olmasından dolayı birçok öğretmen derslerinde uygulamada zorluklarla karşılaşmaktadır. Özellikle bazı araştırmalarda öğretmenlerin farklı branşları entegre etmede zorlandıkları tespit edilmiştir. STEM eğitiminin amacına ulaşabilmesinde öğretmenler anahtar bir öneme sahiptir. Bu sebeple öğretmenlerin STEM eğitimini uygulamada yaşadığı zorluklarla ilgili görüşlerini almak alan yazınına katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Araştırmanın amacı Bu araştırmanın amacı STEM eğitimini sınıflarında uygulayan sınıf öğretmenlerinin Stem eğitimi hakkında görüşleri ve yaşadığı zorlukları ortaya çıkarmaktır. Bu amaç kapsamında aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır. Sınıf öğretmenlerinin STEM eğitim yaklaşımına yönelik görüşleri nelerdir? Sınıf öğretmenleri STEM eğitim yaklaşımını uygularken en çok alanın entegresinde zorluklar yaşamaktadırlar?

Yöntem

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin sınıflarında uyguladıkları STEM eğitimine yönelik görüşlerini ve yaşadıkları zorlukların neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaca uygun olarak, araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması

yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışması, araştırmacının belli bir zaman dilimi içerisinde sınırlandırılmış bir veya birkaç durumun derinlemesine incelendiği, durumların ve duruma bağlı temaların tanımlandığı nitel bir araştırma yaklaşımıdır (Creswell, 2003) Katılımcılar Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılında alanya merkeze bir ilköğretim okulunda görev yapmakta olan beş sınıf öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Öğretmenler on line STEM eğitimi sertifikasına sahiptir. Araştırmada görüşlerine başvurulan sınıf öğretmenlerinin araştırma etiği gereği Ö1, Ö2, Ö3, Ö4… Ö10 rumuzları verilmiştir. Uygulama süreci Uygulama hayat bilgisi ve matematik derslerinde olmak üzere haftada 4 saat olmak üzere toplam 16 saat sürmüştür. Matematik ve hayat bilgisi derslerinde STEM uygulamaları yapılmış ve bir ünite kazanımları boyunca devam etmiştir. Aynı düzey sınıf öğrencileri ile uygulama yürütülmüştür. Uygulama sonrası öğretmenlerle görüşmeler yapılmıştır. Veri Toplama Aracı: Araştırma kapsamında sınıf öğretmeni adaylarının STEM eğitimine yönelik görüşlerini ortaya çıkarabilmek için kullanılan "STEM eğitimi sınıf öğretmenleri yarı yapılandırılmış görüşme formu" araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilirken literatür taraması yapılmıştır (Alumbaugh, 2015; Dailey, 2013; Eroğlu & Bektaş, 2016; Evans, 2015; Hsu, Purzer,& Cardella, 2011). Çalışmanın iç geçerliğini sağlamak için; çalışmada kullanılmak üzere araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu için uygulama öncesinde uzman görüşlerine başvurulmuştur. Hazırlanan görüşme formu ile ilgili olarak bir akademisyen ve bir öğretmen olmak üzere iki konu uzmanının görüşleri alınmış, ayrıca pilot görüşmelerle anlaşılmayan sorular değiştirilmiştir. Amaçlı örneklem seçilerek dış geçerlilik sağlanmıştır. Verilerden iki uzmandan yardım alınarak kodlar oluşturulmuştur. Verilerin Analizi Araştırma kapsamında veriler ses kayıtları ve yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler araştırmacılar tarafından uygulama bitiminden sonra başlamış olup bir hafta boyunca devam etmiştir. Yazıya dökülen verilerin analizi ve yorumu dört aşamalı bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Bu aşamalar dokümanlardan elde edilen verilerin işlenmesi, verilerin kodlanması, kodların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması-yorumlanması şeklindedir (Yıldırım & Şimşek, 2006) Bulgular Sınıf öğretmenleri STEM eğitimine yönelik çeşitli olumlu görüşlerinin olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının %25'i "Problem çözme becerisinin gelişmesini sağlar.", %20'si. "Üst düzey düşünme becerilerin gelişmesini sağlar", %15'i "Üst düzey düşünme becerilerin gelişmesini sağlar ve öğrencileri öğrenmeye teşvik eder %20 si yaparak yaşayarak öğrenmeyi sağlar%20 si ise yaratıcılığı sağlar şeklinde ifade etmiştir. Sınıf öğretmenleri STEM eğitiminde yaşadığı zorlukları .%50 si teknolojik açıdan yetersiz bulduğunu ifade etmişlerdir.%15 i teknoloji konusunda yardım almak durumunda kaldıklarını ifade etmişlerdir. Uygulama esnasında farklı branşların entegresinde en çok zorlandıkları alan ise mühendislik uygulamaları olduğunu ifade etmişlerdir. STEM uygulamaları için hizmet içi kursların olması gerektiğini görüşme yapılan tüm öğretmenler ifade etmişlerdir. Uygulamada esnasında malzeme temini açısından da sıkıntı yaşadıklarını belirten öğretmenler yine de STEM eğitimini sınıflarında uygulamaya devam etmek istediklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Stem Eğitimi,sınıf Öğretmenleri,durum Çalışması

Opinions of the Class Teachers for Stem Training Practices

Abstract

There is a need for science, engineering, mathematics and technology applications to solve the problems encountered in globalizing world. In addition to following the impact of scientific and technological developments, the key to participating in this race is science, engineering, technology, mathematics In this context, countries have developed educational policies that accommodate these basic disciplines and have renewed their programs. Another important reason for the recent increase in literature is the report published by the working group gerektir Committee on Science, Engineering, and Public Policy ına in 2007. According to this report, STEM education has been seen as an action force for students with poor science and mathematics In this context, STEM education model in many developed and developing countries, including the United States, is primarily used in education programs, standards and schools. and in-school activities. In our country, in the last 1-2 years, the studies and practices in the field of STEM education are increasing rapidly even though it is not explicitly included in the curriculum prepared by the Ministry of National Education. STEM Turkey in particular is regarded as a new approach to science teaching and Turkish integrated form fetemm (science, technology, engineering and mathematics) is expressed by the concept. Because STEM education is a holistic and interdisciplinary approach, many teachers face difficulties in their courses.. Teachers have a key importance in achieving STEM education. For this reason, it is thought that teachers will take their opinions about the difficulties they experienced in implementing STEM education and contribute to the literature.The aim of this study is to reveal the opinions of the class teachers who apply STEM education in their classrooms and the difficulties they face. What are the opinions of the class teachers about STEM education approach? Do the classroom teachers experience difficulties in integrating the field while applying the STEM training approach? The aim of the study is to determine the opinions of the classroom teachers on STEM education and their difficulties. For this purpose, the case study method, which is one of the qualitative research methods, was used in the study. The research was carried out with five classroom teachers working in a primary school in Alanya. Teachers are certified on STEM training on line. According to the research ethics of the class teachers who are consulted in the research, the names of Ö1, Ö2, Ö3, Ö4 ler Ö10 are given. The application lasted 16 hours, including four hours a week in life science and mathematics courses. STEM applications were made in mathematics and life science courses and continued throughout one unit gains. The application was carried out with students of the same level. STEM education class teachers' semi-structured interview form “, which was used to reveal the opinions of prospective teachers on STEM education, was developed by the researchers. A semi-structured interview form was developed during the literature review To ensure the internal validity of the study; In order to use the interview form prepared by the researcher, expert opinions were consulted prior to the application. The opinions of two experts, one academician and one teacher, were taken and the questions that were not understood by the pilot interviews were changed. External validity was provided by selecting the targeted sample. The codes were generated by the help of two experts. Data were collected through audio recordings and semi-structured interviews. Semi-structured interviews were initiated by

the researchers after the end of the implementation and continued for a week. The analysis and interpretation of the written data were carried out in four stages. These stages are the processing of the data obtained from the documents, coding the data, editing the codes, describing and interpreting the fin Classroom teachers There are various positive opinions about STEM education. 25% of prospective teachers sağ Improves problem solving skills ', 20%. Iştir High-level thinking enables the development of skills sağ, 15% yaş High-level thinking enables the development of skills and encourages students to learn 20% of them through learning by experiencing and 20% by providing creativity. Classroom teachers stated that they found difficulties in STEM education to be technologically insufficient 50% and 15% stated that they had to get help on technology. During the application, they stated that they had the most difficulty in integrating different branches in engineering applications. All teachers interviewed stated that there should be in-service courses for STEM applications. Teachers who stated that they experienced difficulties in terms of material supply during the application, however, stated that they would like to continue to apply STEM education in their classrooms.

Keywords: Stem Education, classroom Teachers, Case Study

The Research of Eighth Grade Students' Defining the Concepts of Geometry and Problem Posing Skills

Fatma Erdoğan[1] * , Halime Farımaz[2]

[1]Fırat Üniversitesi
[2]Milli Eğitim Bakanlığı
*Corresponding author: f.erdogan@firat.edu.tr

Abstract

Purpose

Geometry is a branch of mathematics that enables individuals to make reasoning, problem solving, critically thinking, questioning and eliciting individuals high level thinking skills. Geometry takes place in Turkey's mathematics curriculum since 2005 as a learning area. Geometry concepts play an important role in learning subjects and making meaninful configuration. Definitions of concepts are important tools in the process of mathematical communication, construction of mathematical concepts, formulating of mathematical theories, proof and problem solving. Another important element emphasized by researchers in the field of mathematics education is problem posing. In the process of problem posing, students have to think about mathematical operations, concepts and different solutions of problem. For this reason, problem posing provides opportunities fort he students to understand the mathematical topics and develop flexible thinking skills. National Council of Teachers of Mathematics supports the designing of learning environments that allow students to establish their own problems. Problem posing achievements are also appeared in mathematics curriculum in Turkey. The results of research show that middle school students have difficulties in learning geometry and solving geometry problems. However, in these studies, it is seen that students' problem posing skills related to geometric concepts are not adequately mentioned. Moreover, according to TIMSS 2015 data, Turkey is below the average of the TIMSS-international in all mathematics learning areas including the geometry of eighth grade level. Therefore, when considering the TIMSS results, there are some problems in the education system in Turkey. It is revealed that these problems should be determined and the importance towards the solution should be taken. In this context, the aim of this research was to investigate the ability level of eighth grade students to define selected geometry terms and formulate a problem for each of them. Method Descriptive research model, which is one of the quantitative research methods, has been used since it is desired to reveal the current situation in the present research. In a province in Eastern Anatolia region Turkey, 130 eighth grade students as research sample was determined. The sample of the study was determined by an appropriate sampling method. Of the students included in the study sample, 67 were girls (52%) and 63 were boys (48%). In this research, "Geometry Concepts and Problem Posing Form (GCPPF)" were used as data collection tool. In this form, students were asked to answer six questions. In each question, the students were asked to make a definition of the concept and then to formulate a problem with this concept (For example, "Define what is a triangle. Formulate a problem with a triangle). The concepts of geometry were triangular, square, rectangular, parallelogram, rhombus and trapezoid. Students at the eighth grade level have received instruction at lower grade levels for

achievements involving geometry. In the process of data analysis, students' concept definitions were as follows: It has been categorically analyzed in terms of defining the correctly, defining it as partially correct, defining it incorrectly and idle (non-definition). The problems established by the students were classified according to the following categories: Appropriate problem for concept, not appropriate problem for concept, not problem and not responding. Findings According to the findings of the study, it was found that 130 students made 712 definitions in total. In the study, a total of 68 (9%) concepts were idle (non-definition). Only 10% of the definitions were correct. 26% of the concept definitions partialy correct and 55% were incorrectly. While the most unsuccessful concept in the definition of students was trapezoid, and the most successful concepts were square and rectangular. It was determined that the students tried to create a total of 756 problems related to six different geometry concepts. Also, 24 (3%) problems were not responding. 56% of the students' tasks of problem posing were the appropriate problem. 19% of the task of problem posing was not appropriate problem for concept and 22% of them were not problems. While the most successful concepts of students in problem posing were: triangle, square and rectangle, and the most unsuccessful concepts of students in problem posing were trapezoid and rhombus. Conclusions As a result of the present research, it was determined that students had difficulties in defining the basic concepts of triangle, square, rectangular, parallelogram, rhombus and trapezoid. According to the findings of the research, the students made the concept definitions mostly wrong. In the research, it was concluded that the students were not successful enough to establish problems about triangular, square, rectangular, parallelogram, rhombus and trapezoidal concepts. In addition, it was one of the remarkable results of the study that students were more successful than their task of making concept definitions in the task of problem posing about concepts.

Keywords: Geometry Definitions, Geometry Words Problems, Middle School

Türkçe Ders Kitabının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi

Cevat Eker[1] * , Dilara Erdoğan[1]

[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
*Corresponding author: cevateker@gmail.com

Abstract

Toplumsal düzenin sağlanmasında, insanlar arasındaki iletişim ve etkileşimin düzenlenmesinde, kararların verilmesinde belli ölçütlerin olması hayatı daha yaşanabilir kılar. Bu nedenle değerlerin toplumsal yaşamdaki önemi oldukça önemlidir. Değerler, toplumun varlığını sürdürmesi, birlik ve işleyişini devam ettirmesi için toplumun üyelerinin çoğunluğu tarafından doğru olduğu kabul edilen ortak fikir, hedef, temel ahlâkî inançlar olarak kabul edilebilir. Değer kavramının bireylere kazandırılması oldukça önemlidir. Değerlerin bireylere kazandırılması, benimsetilmesi ve nesilden nesile aktarımı değerler eğitimi ile gerçekleştirilir. Değerler eğitimi bireylerin kişiliklerinin gelişmesinde ve iyi birer ahlaka sahip olmalarında çok önemlidir. Değerlerin bireye kazandırılmasında aile bireylerine, eğitim kurumlarına ve topluma oldukça büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerlere sahip olan insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmak çok önemlidir. Bu nedenle, Bireylere kazandırılmak istenilen değerlerin ders kitaplarında zengin içerikte olması, değerler eğitimi açısından çok önemlidir. Türkçe dersi de ilköğretim düzeyi öğrencileri için değerler eğitiminin verildiği derslerden biridir. Bu nedenle bu araştırmada 6. Sınıf Türkçe ders kitabındaki yer alan okuma metinlerin kök değerleri içermesi bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği tercih edilmiştir. Verilerin analizi için "Betimsel Analiz Yaklaşımı" kullanılmıştır. Betimsel analizde elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır. Ortaya çıkan temaların anlamlandırılması ve ileriye dönük tahminlerde bulunulması da, araştırmacının yapacağı yorumların arasında yer alabilir. Yapılan araştırmada incelene doküman, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2018-2019 eğitim-öğretim yılında ortaokul 6. Sınıflarda okutulması için kullanılan Türkçe dersi ders kitabıdır. Araştırmada öncelikle, Türkçe Öğretim programında kazandırılması önerilen "adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik" kök değerlerinin 6. sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinde yer alan ifadeleri belirlenmiştir. Belirlenen ifadeler yorumlanarak ilgili olduğu değerin başlığı altında verilmiştir. Elde edilen bulgular incelendiğinde 6. Sınıf Türkçe ders kitabının sekiz ayrı temadan oluştuğu görülmüş, her tema kök değerler açısından ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Tema-1 incelendiğinde toplamda 14 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerin sevgi değeri olduğu, bunu sırasıyla sorumluluk, dostluk, öz denetim ve dürüstlük değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Tema-2 incelendiğinde toplamda 31 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerin vatanseverlik olduğu, bunu sırasıyla sevgi, sorumluluk, yardımseverlik ve saygı değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Tema-3

incelendiğinde toplamda 32 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerin vatanseverlik olduğu bunu sırasıyla öz denetim, yardımseverlik, saygı, sabır ve sevgi değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Tema-4 incelendiğinde toplamda 14 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerlerin yardımseverlik ve sevgi değeri olduğu bunu sırasıyla dostluk, adalet ve dürüstlük değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Tema-5 incelendiğinde değer içeren ifadelere yer verilmediği görülmüştür. Tema-6 incelendiğinde toplamda 13 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerin vatanseverlik değeri olduğu bunu sırasıyla sevgi değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Tema-7 incelendiğinde toplamda 2 değer içeren ifadeye yer verildiği görülmektedir. Bu ifadeler yardımseverlik ve saygı değerlerini içeren ifadelerdir. Tema-8 incelendiğinde toplamda 25 değer içeren ifadelere yer verildiği görülmektedir. En fazla yer verilen değerin sevgi değeri olduğu bunu sırasıyla dostluk, sorumluluk, dürüstlük, yardımseverlik, saygı ve sabır değerinin takip ettiği belirlenmiştir. Sonuç olarak kitap vatanseverlik, sevgi, yardımseverlik ve sorumluluk değerleri bakımından zengin bir içeriğe sahip iken adalet, sabır, dürüstlük, saygı, dostluk ve öz denetim değerleri açısından yetersiz kaldığı; üniteler açısından ise 1.Tema, 2.Tema, 3.Tema, 4.Tema, 6.Tema, ve 8.Temaların değerleri kazandırması bakımından zengin bir içeriğe sahip olduğu ancak 5.Tema, 7.Temaların ise değerlerin kazandırılmasına yönelik ifadelerin yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır

Keywords: Değerler, Değerler Eğitim, Türkçe Dersi

Türkçe Dersi Öğretim Programlarındaki Dil Bilgisi Kazanımlarının Değerlendirilmesi

Ayşenur Dağ[1] * , Dilek Ceran[1], Derya Yıldız[1]

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi
*Sorumlu yazar: aysenurr.dag@gmail.com

Özet

Amaç

Her toplumun kendine has bir dili vardır. Fert olarak dilimizi en doğru şekilde yazılı ve sözlü ifade etmek herkesin vazifesi niteliğindedir. Kendini doğru ifade eden toplumlar düşüncelerini; ana dilini yerinde ve kurallarına uygun kullanarak sergilerler. Her dilin kendine has dizilimi, kuralları vardır. Dilin bu sistemi özenle hazırlanmış bir öğretim programıyla bireye kazandırılır. Öğretim programları öğretmenlere rehberlik eden en önemli kaynaklardan biridir. Aynı zamanda öğretim programları, eğitim sürecinin planlı ve verimli olmasını sağlayan temel unsurdur. Becerilerin başarılı bir şekilde öğrencilere kazandırılmasında öğretmenlere yol gösterir. Buna bağlı olarak öğretim programlarının zamanın ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi ve geliştirilmesi gerekir. Türkçe Dersi Öğretim programında okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerinin yanı sıra bu beceri alanlarına bütünleştirilmiş biçimde dil bilgisi kazanımları da yer almaktadır. Türkçe Dersi Öğretim Programı; dil becerilerinin ve yeterliliklerinin geliştirilmesini, diğer tüm alanlarda öğrenme, kişisel ve sosyal gelişme ile mesleki becerileri edinmenin ön şartı olarak kabul etmektedir. Kazanımlar Türkçe derslerindeki öğrenme ve öğretme süreçlerinin amacını oluşturur. Bu amaç doğrultusunda etkili bir dil bilgisi öğretimi ile Türkçe daha doğru bir biçimde kullanılacağı için programdaki kazanımların bu amaca uygun biçimde olması ve derslerin de bu amacı kazandıracak şekilde düzenlenmesi gerekir. Dil bilgisi, Türkçedeki temel dört kazanım; dinleme/ izleme, konuşma, okuma ve yazma ile doğrudan ilişkilidir. Türkçe dersinde kazanımlar verilirken dil bilgisi kullanılarak öğrenciye aktarılır. Buradan da anlaşılmaktadır ki; dil bilgisi dilin temelini oluşturan en önemli unsurlardan biridir. Dil bilgisinin özenli ve yerinde kullanımıyla anlatılmak istenen duygu, düşünceyi okuyucuya en güzel şekilde aktarılır. Ders kitaplarında ise tertemiz ve genç dimağlara sahip olan öğrencilere anlatılmak istenilenler en doğru biçimde işlenir. Bu şekilde öğrenciye verilmek istenen duygu, düşünce, bilgi vs. en güzel biçimde aktarılır. Dil bilgisi, okuma ve anlama yönünden öğrenciye hayal gücünü kullandırarak öğrencinin okuduğu bir parçadaki dil bilgisi kuralları ile parçada geçen olayları hayal gücünü kullanarak betimlemesine yardımcı olur. Nitekim dil bilgisi öğretimi sadece Türkçe dersinde değil, öğrencinin günlük yaşamında dili kurallarına uygun ve doğru bir şekilde kullanmasına yardımcı olur. Cumhuriyetten günümüze 1981, 2006,2015 ve 2018 Türkçe öğretim programları incelendiğinde, dil bilgisi kazanımları farklı şekillerde ele alınmıştır. 1981 programında daha çok davranışçı yaklaşımla, 2015 programı öğrenci merkezli yaklaşımla, 2006 ve 2018 programları yapılandırıcı yaklaşımla hazırlanmıştır. Yaklaşımlarla beraber dil bilgisi öğretimi de farklı yöntemler ile öğrencilere aktarma yoluna gidilmiştir. Çalışmada 1981, 2006,2015 ve 2018 programları karşılaştırılarak incelenmiştir.

Yöntem

Bu araştırmada 1981, 2006, 2015 ve 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programlarını dil bilgisi kazanımlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada veriler, nitel araştırmada veri toplama yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yoluyla toplanmış ve içerik analizi ile analiz edilmiştir.

Bulgular

1981 Türkçe Dersi Öğretim Programında dil bilgisi kazanımları, yoğun bir bilgi aktarımı ile verilmiştir. Bu sebeple kurallar öğrenciler tarafından ezberlenmiştir. Özel amaçlar her sınıf için ayrıca belirtilmeden genel olarak verilmiştir. 2006 programı yapılandırıcı yaklaşımla oluşturulduğu için 1981 programının aksine öğrenciye sezdirilerek verildiğinden dil bilgisi öğretiminin işlevsel öğretimine imkân sağlamıştır. Bu programda öğrencilerin yaratıcı etkinliklerle dil bilgisi öğrenimine fırsat tanınmıştır. Programda amaç ve kazanımlar her sınıf düzeyinde belirtilmiştir.2015 Türkçe Dersi Programı'nda Türkçe Dersi kazanımları sınıf sınıf verilmiş ve dil bilgisi kazanımları okuma alanı içerisinde verilmiştir. 2018 programında ise dil bilgisi kuralları öğrencinin gelişimiyle bağlantılı olarak artan bir yoğunlukla aşamalı bir şekilde öğrenciye vermek amaçlanmıştır. Ayrıca programda dil bilgisi konuları ilkokul bölümünden çıkarılmıştır. Programda kazanımlar için tek bir yaklaşım benimsenmeyip farklı yöntem ve yaklaşımlar dengeli bir şekilde kullanılması istenmektedir.

Sonuç

Yapılan araştırma sonucunda ilköğretim Türkçe (6.,7. ve 8. Sınıflar) 1981, 2006,2015 ve 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programlarındaki dil bilgisi kazanımları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. 1981 Programında dil bilgisi sezdirme yoluyla öğrencinin yoluyla öğrencinin keşfettiği bir öğretim iken 2006 Programında dil bilgisi konularının etkinlikler ile desteklenme yoluna gidildiği tespit edilmiştir. 1981 ve 2006 programlarında dil bilgisi ayrı bir öğrenme alanı olarak değerlendirilmeyip diğer öğrenme alanları ile birlikte verilmiştir.2015 Programında öğrenci merkezli yaklaşım ile birlikte dil bilgisi konuları okuma alanının içinde verilmiştir.2018 Programında ise yapılandırmacı yaklaşımla birlikte, dil bilgisi kuralları öğrencinin gelişimiyle bağlantılı olarak aşamalı bir şekilde öğrenciye verildiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Dersi Öğretim Programı, Dil Bilgisi, Kazanımlar.

Türkçe Dersi Öğretim Programlarındaki Dinleme Kazanımlarının Değerlendirilmesi

Emrah Özgül[1] *, Dilek Ceran[2], Derya Yıldız[2]

[1]Milli Eğitim Bakanlığı
[2]Necmettin Erbakan Üniversitesi
*Corresponding author: emrahozgul166@gmail.com

Abstract

Amaç

Ana dilde iletişim kavramı 2018 yılında uygulamaya konulan Türkçe Dersi Öğretim Programında anahtar yetkinlikler arasında yer almıştır. Ana dilde iletişimin öncelikli unsuru olan temel dil becerilerinin geliştirilmesi Türkçe Dersi öğretim Programının özel amaçları arasında da ifade edilmiştir. Etkili iletişim kurabilmenin temeli olan bu dil becerileri, bütünsel şekilde değerlendirilmelidir. Okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerileri birbirinden ayrılmaz bir bütündür. Bu ilkeler doğrultusunda planlanmış bir Türkçe dersi, öğrencilerin ana dildeki iletişim becerilerini geliştirmesine katkı sağlayacaktır. Temel dil becerileri arasında yer alan dinleme, diğer becerilere göre daha erken dönemlerde ortaya çıkar. Erken gelişim döneminde işitme olarak ifade ettiğimiz bilinç dışı eylem, ilerleyen dönemlerde bilinçli olarak gerçekleştirildiğinde dinleme şekline dönüşür. Dinlemenin bir etkinlik olarak yapılması demek; dinleme sürecinden önce, dinleme sürecinde ve dinleme sürecinden sonra neler yapılması gerektiği konusundaki farkındalığı ifade eder. Bu şekilde yapılan bir dinleme faaliyeti, bilinçli ve kontrollü yapılmış bir etkinlik anlamına gelmektedir. Dinlemenin öğretilebilir ve geliştirilebilir bir beceri olarak ele alınmasıyla bu alandaki çalışmalar artmıştır. Türkçe derslerinin amaçlarından biri de bu becerinin geliştirilmesidir. Öğrencilerin nasıl dinlemeleri gerektiği onlara etkili yöntemlerle öğretilmelidir. Dinlediğini anlama becerisine sahip olan öğrenciler, sadece Türkçe derslerinde değil bütün derslerde başarı gösterebilmektedir. Dinleme kurallarını içselleştirip alışkanlık halinde uygulayabilen öğrenciler, günlük yaşamlarında iletişim kurmaktan keyif alabilmektedir. Öğrencinin çevresindeki dinleme faaliyetlerine olan ilgisi ve katılım isteği dinleme eğitiminde amaçlanan sonuçlardan biridir. Türkçe ders kitaplarında dinleme becerisine ilişkin etkinliklerin yer aldığı müstakil dinleme metinleri bu amaca yönelik hazırlanmış önemli materyallerdir. Öğretim programına göre Türkçe ders kitabındaki her temada toplam dört metin yer almakta ve bu dört metinden birisi dinleme/izleme metni olarak uygulanmaktadır. Bu metinlerdeki etkinliklerle öğrencilerin dinlediğini anlama becerisinin geliştirilmesi amaçlanır. Öğrenme ile dinleme arasındaki ilişkiden hareketle neyi, nasıl ve niçin dinlemesi gerektiğini bilen öğrenciler, akademik yönden daha başarılı duruma gelebilmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarından bu tarafa Türkçe öğretiminin programları incelendiğinde dinlemenin ayrı bir beceri ya da öğrenme alanı olarak değerlendirildiği programlar 1981, 2006 ve 2018 programlarıdır. Dolayısıyla çalışma belirtilen programlarla sınırlı tutulmuştur. Bu çalışmanın amacı 1981,2006 ve 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programlarını dinleme öğrenme alanı bakımından karşılaştırmaktır. Davranışçı yaklaşımın benimsendiği 1981 Türkçe Dersi Öğretim Programı

ile yapılandırmacı yaklaşımın bakış açısıyla hazırlanan 2006 ve 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programlarının dinleme becerisi bakımından karşılaştırılması, söz konusu becerinin Türkçe eğitimindeki yerini belirlemek bakımından önemlidir. Kendi kendine geliştiği için ihmal edildiği düşünülen dinleme becerisinin programlardaki kazanımlar bakımından karşılaştırılarak ortaya konması, diğer becerilerin geliştirilmesindeki rolünü ve işlevini belirleme konusunda açıklayıcı nitelikte olacaktır. Yöntem Bu çalışmanın amacı 1981,2006 ve 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programlarını dinleme öğrenme alanı bakımından karşılaştırmak olduğundan araştırmada nitel veri toplama tekniklerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Bulgular 1981 Türkçe Dersi Öğretim Programında dinleme becerisi, anlama genel başlığı atında ele alınmış ve programın yaklaşımına bağlı olarak dinleme ve izleme tekniği bakımından öğrencilerin kazanması gereken davranışlar belirlenmiştir. 6, 7 ve 8. Sınıf düzeyinde dörder davranış yer almaktadır. Sınıf düzeyindeki farklılaşma dinleme sürelerinde ortaya çıkmaktadır. 2006 ve 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programlarında ise dinleme becerisi ayrı bir öğrenme alanı olarak değerlendirilmiştir. 2006 programında dinleme öğrenme alanı sınıf düzeylerinde ayrılmamış olup dört ana başlık altında toplam 38 kazanım belirlenmiştir. 2018'deki programda ise kazanımların sarmal bir yapı oluşturması gerektiği anlayışı ile dinleme kazanımları sınıf düzeyinde ayrılmış, 5 ve 6. Sınıflarda 12, 7 ve 8. Sınıflarda 14 kazanıma yer verilmiştir. Kazanımların içerik yönünden değerlendirilmesi ayrıca açıklanacaktır. Bununla beraber 2006 programındaki bazı kazanımların birbirini kapsar nitelikte olduğu, 2018 programında ise birbirini tamamlayıcı nitelikte olduğu söylenebilir. Sonuç 1981 ve 2018 yılları arasında yayımlanan Türkçe Dersi Öğretim Programlarında yer alan dinleme kazanımları incelendiğinde 1981 Programında sınıf düzeyinde bir ayrıma gidilmesine rağmen sınıf düzeyinde dinleme süreleri dışında davranışların tekrar edildiği, 2006'da ise sınıf düzeyi ayrımı gözetilmediği belirlenmiştir. 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programında ise sarmal bir anlayışın benimsendiği ve kazanım sayısının bir önceki programa göre azaltıldığı tespit edilmiştir. Kazanımların içerik yönüyle karşılaştırılmasına yönelik analizler devam etmektedir.

Keywords: Dinleme Eğitimi, Türkçe Dersi Öğretim Programı, Kazanımlar

Türkçe Dersi Öğretim Programlarındaki Konuşma Becerisi Kazanımlarının Değerlendirilmesi

Kübra Altun[1] *, Derya Yıldız[1], Dilek Ceran[1]

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi

*Corresponding author: altunnkubra.1@gmail.com

Abstract

Amaç

Türkçe dersi öğretim programı öğretmenlere yol gösteren bir kılavuzdur. Dersin içeriğini, öğrenme - öğretme ve ölçme - değerlendirme süreçlerini kapsayan öğretim programlarının işlerlik kazanması için hedef, amaç ve kazanımların ihtiyaca göre doğru bir şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Kazanımlar, öğrencinin beceri ve gelişimini göz önünde bulundurarak hazırlanmış olmalıdır. Türkçe dersi öğretim programında okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerinin nasıl kazandırılacağı ile ilgili bilgiler yer alır. Bu beceri alanları ile ilgili kazanımlar Türkçe derslerindeki öğrenme ve öğretme süreçlerinin amacını oluşturur. Bu süreçte sözü geçen öğrenme alanları birbiriyle ilişkili olduğundan öğrencilere bütünlük içinde sunulması gerekir. Dersin işlenişinde olduğu gibi ders kitaplarının da içeriğinin belirlenmesinde öğretim programları etkili olmaktadır. Ders kitaplarında yer alan metinler ve etkinlikler kazanımları gerçekleştirmek için kullanılan birer ders materyali konumundadır. Bu sebeple kazanımların niteliği önem kazanmakta ve üzerinde çalışılması gerekmektedir. Temel dil beceri alanlarından olan konuşma becerisi insanın kendisini ifade etmesini sağlayan en etkili yollardan biridir. Konuşma, mesleki ve günlük yaşamda kişiler arası iletişimi sağlar. Bu iletişimin tam anlamıyla gerçekleşmesi de doğru ve düzgün bir konuşma ile olur. Hayatın her alanında ifade yeteneği güçlü, ana dilini doğru, güzel ve etkili konuşan bireylerin yetiştirilmesi gerekmektedir. Türkçeyi bilinçli ve etkili kullanma alışkanlığı kazandırmanın yanı sıra iletişim kurma, problem çözme ve girişimcilik gibi üst düzey becerilerin de öğrencilere kazandırılması konuşma eğitim alanını ilgilendiren durumlardır. Doğuştan getirilen bir yetenek olan konuşma etkinliği, doğru ve titizlikle yapılan konuşma eğitimi ile diğer öğrenme alanları gibi geliştirilebilen bir beceridir. Duygu ve düşüncelerin, dil aracılığıyla aktarılması olarak tanımlanan konuşma, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin de temelini oluşturmaktadır. Bu bağlamda Türkçe derslerinde konuşma becerisinin etkili biçimde geliştirilmesi önemlidir. Bu çalışmada ilköğretim ikinci kademe 1981, 2006, 2015 ve 2018 Türkçe dersi öğretim programlarındaki konuşma becerisi kazanımlarının benzer ve farklı yönlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Belirtilen programlardaki konuşma becerisi kazanımları, sınıf düzeylerine göre içerik ve sayı bakımından karşılaştırılmıştır. Bu sebeple çalışma belirtilen programlarla sınırlandırılmıştır. Araştırmada eğitim yaklaşımları açısından ayrılan 1981 programı ile 2006, 2015 ve 2018 programlarının konuşma becerisi kazanımlarındaki değişimler Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin yerini ve önemini belirlemektedir. Yöntem 1981, 2006, 2015 ve 2018 Türkçe dersi öğretim programlarındaki konuşma becerisi kazanımlarının sınıf düzeylerine göre içerik, sayı ve sınıf düzeyi bakımından kıyaslanması amaçlanan araştırmada veriler, nitel araştırmada veri

toplama yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Araştırma verilerinin analiz edilmesinde ise içerik analizinden yararlanılmıştır. Bulgular 1981 ve 2006 Türkçe dersi öğretim programlarında ikinci kademe 6., 7. ve 8. sınıflardan; 2015 ve 2018 öğretim programlarında ise ikinci kademe 5., 6., 7. ve 8. sınıflardan oluşmaktadır. Konuşma becerisine yönelik kazanımlar, 1981 Türkçe dersi öğretim programında ayrı bir öğrenme alanı olarak 'sözlü anlatım' başlığı altında verilmiştir. 2006, 2015 ve 2018 programlarında ise kazanımlar, 'konuşma öğrenme alanı' olarak belirlenmiştir. 1981 İlköğretim Okulları Türkçe Eğitim Programında anlatma dil becerileri sözlü ve yazılı anlatım olarak ele alınmıştır. 1981 programında sözlü anlatım davranışları olarak geçen konuşma becerisi kazanımları her sınıf düzeyi için ayrı belirlenmiştir. 2006 Türkçe öğretim programında konuşma becerisine yönelik kazanımlar incelendiğinde sınıf ayrımı yapılmadığı ve 5 amaç 32 kazanım belirlendiği tespit edilmiştir. 2015 Türkçe dersi öğretim programında sözlü iletişim başlığı altında verilen ve her sınıf düzeyi için ayrı düzenlenmiş konuşma becerisi kazanımları alt kazanımlar haricinde 5. sınıfta dört, 6., 7. ve 8. sınıflarda beşer kazanımdan oluşmaktadır. İçerik bakımından alt kazanımlar sınıflara göre bazı değişiklikler göstermektedir. 2018 Öğretim programında bu durum değiştirilmiş, konuşma ve dinleme becerileri ayrı alanlar olarak belirlenmiştir. 2018 Türkçe dersi öğretim programında 5., 6., 7. ve 8. sınıf konuşma becerisi kazanımları incelendiğinde dört sınıf düzeyinde de eşit sayıda konuşma becerisi kazanımı olduğu görülmektedir. Sonuç Türkçe dersi öğretim programlarında yer verilen konuşma becerisi kazanımları incelendiğinde 1981, 2015 ve 2018 programlarında sınıf düzeyi ayrımı yapıldığı; 2006 programındaysa sınıf düzeyi ayrımı yapılmadığı belirlenmiştir. Sınıf düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmış 2015 ve 2018 programlarında da konuşma kazanımları her yıl genişletilerek tekrar edilmiştir. Bu durum yeni ilköğretim programlarının sarmal yapısından kaynaklanmaktadır. 2015 ve 2018 programlarındaki kazanımlar ise 2006 programına göre azaltılmıştır. Kazanımların içerik yönünden karşılaştırılmasına yönelik yapılan analizler devam etmektedir.

Keywords: Türkçe Dersi Öğretim Programı, Konuşma Becerisi, Kazanımlar.

Türkçe Dersi Öğretim Programlarındaki Yazım ve Noktalama Kazanımlarının Değerlendirilmesi

Derya Yıldız[1] * , Dilek Ceran[1]

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi
*Sorumlu yazar: deryacintasyildiz@gmail.com

Özet

Amaç

Dil, duygu ve düşüncelerin; ses, hece, kelime ve cümle biçiminde oluşturularak başkalarına aktarılmasıyla meydana gelir. Bu oluşum dilin kurallarıyla gerçekleşir. Bir dilin etkili kullanılabilmesi için öncelikle o dile ait kuralların bilinmesi gerekir. Dil kurallarının temelinde de yazım ve noktalamaya dair özellikler gelir. Türkçeye ait yazım ve noktalama kuralları bilinmeden doğru ve etkili bir anlatım söz konusu olmayacaktır. Yazım ve noktalamada Türk Dil Kurumu tarafından belirlenen ölçütler göz önüne alınmalıdır. Böylece karmaşa ve kişisel kullanımların önüne geçilmiş olacaktır. Türkçe dersi öğretim programı her sınıf düzeyinde Türkçe yazım ve noktalama özelliklerini öğrencilerin edinmesinde öğretmenlere yol gösterici olma görevindedir. Geçmişten bugüne değişen Türkçe dersi öğretim programlarında yazım ve noktalama ile ilgili kazanımlar farklılaşmıştır. Bu kazanımların titizlikle incelenmesi bundan sonra oluşturulacak olan programlara da yol gösterici olacaktır. Bu çalışmada 1981, 2006, 2015 ve 2018 yıllarında yayımlanan Türkçe dersi öğretim programlarında yer alan yazım ve noktalama kazanımları her sınıf düzeyinde karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Yazım ve noktalama ile ilgili kazanımların karşılaştırmalı olarak verilmesi ile değişen Türkçe programları da detaylı biçimde ele alınmış, yazım ve noktalama ile ilgili kazanımların sayısından başlayarak içerikleri analiz edilmiştir. Bu analiz ile Türkçe dersi öğretim programının öne çıkardığı yazım ve noktalama konuları tespit edilmiştir. Türkçe öğretmenleri için öğretim programı yol gösterici olduğu için programda öne çıkan konulara uygulamada daha çok yer verilmektedir. Ayrıca programlar ders kitaplarının yazımında da rehber görevinde olduğu için kitaplara konulan etkinlikleri de bir anlamda belirlemektedir. Bu bakımdan geçmişten günümüze Türkçe dersi öğretim programlarındaki yazım ve noktalama kazanımlarının belirlenmesi önem taşımaktadır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma veri toplama tekniklerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Araştırılması hedeflenen olgu hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan doküman incelemesi tekniğinde araştırmaya konu olan olay kendi koşulları içinde ve olduğu gibi betimlenmeye çalışılır. 1981, 2006, 2015 ve 2018 Türkçe dersi öğretim programlarında yer alan yazım ve noktalama ile ilgili bölümler karşılaştırılarak ele alınmıştır. Toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Veriler betimlenirken programlarda yer alan kazanımlar örneklendirilmiştir.

Bulgular

1981, 2006, 2015 ve 2018 yıllarında yayımlanan Türkçe dersi öğretim programları incelendiğinde yazım ve noktalama ile ilgili dilin işlevsel yönünü gösteren kazanımların

sayısının gittikçe azaldığı tespit edilmiştir. Yazım ve noktalamanın doğru kullanımı ile daha etkili bir yazılı ifadeye ulaşılacağı göz ardı edilmiştir. Özellikle son yayımlanan Türkçe dersi öğretim programlarında yazım ve noktalama ile ilgili kazanımların genelleme ile ifade edildiği belirlenmiştir. Bu genellemeler kazanımların amaca hizmet etmekten uzaklaşmalarına neden olmaktadır. Ayrıca bu kazanımlar için etkinlik hazırlanması da güçleşmekte ve dolayısıyla da kazanımlara ulaşılabilirliğin ölçülmesi ve değerlendirilmesi zorlaşmaktadır. Sınıf düzeylerinde de kazanım tekrarlarının bulunduğu tespit edilmiştir.

Sonuç

1981, 2006, 2015 ve 2018 yıllarında yayımlanan Türkçe dersi öğretim programlarında yer alan yazım ve noktalama ile ilgili kazanımlar incelendiğinde son yayımlanan Türkçe dersi öğretim programında yazım ve noktalama ile ilgili kazanım sayısının diğer programlara kıyasla azaldığı, kazanımların içeriklerinin genellemelere gidilerek değiştiği, dilin işlevsel yönünü gösteren kazanımların azaltıldığı ve sınıf düzeyinde kazanım tekrarlarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan hareketle yazım ve noktalamanın işlevsel yönünün ön plana çıkarıldığı kazanımlara programda yer verilmesi gereği ifade edilebilir. Çünkü yazım ve noktalama kurallarının doğru kullanımı ile yazılı anlatım daha etkili bir biçime kavuşacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Dersi Öğretim Programı, Yazım ve Noktalama, Kazanımlar.

Türkçe Dersi Öğretim Programlarının Değer Eğitimi Açısından İncelenmesi

Dilek Ceran[1] * , Derya Yıldız[1]

[1]Necmettin Erbakan Üniversitesi

*Corresponding author: dlkcrn@yahoo.com

Abstract

Toplumsal devamlılığı sağlayabilmek ve toplumun normlarını ve değerlerini koruyabilmek için değer olarak kabul edilen unsurların çocuklara belirli, sistemli ve yaşantı yoluyla kazandırılması gerekmektedir. Genel kabul, değer eğitiminin erken yaşta başlaması gerektiği yönündedir. Aile ve yakın çevrede başlayan bu eğitim, tek başına yeterli olamamaktadır. Değerlerin kazandırılması süreci, okul döneminde verilen eğitimle desteklenmek durumundadır. Bütün toplumlar devamlılıklarını sağlayabilmek için kendi değerlerini koruma ve gelecek nesillere aktarma amacı taşır. Çünkü değerleri bilen ve bunları davranışa dönüştüren bireyler, nitelikli bir toplumun oluşmasını sağlamaktadır. Eğitim öğretim faaliyetleri planlanırken çocuklara kabul gören değer yargılarını benimsetmek oldukça önemlidir. Okullarda değerlerin kazandırılması öğretim programları çerçevesinde ders içi etkinliklerle yürütülmekle birlikte ders dışı faaliyetlerle de desteklenmelidir. Böylelikle değerlerin edinilmesinde hem bilgi ve düşünce hem de asıl önemli olan davranışa dönüştürme boyutu gerçekleştirilebilir. 2005 yılından itibaren yeniden yapılandırılan öğretim programlarıyla öğrencilere değerlerin kazandırılması amaçlanmıştır. Değerler eğitimi özellikle Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Hayat Bilgisi, Türkçe gibi sözel derslerin programlarında hem kazanımlar hem de temalar aracılığıyla verilmeye çalışılmıştır. Amaç Bu çalışmanın amacı İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı(2005), İlköğretim Türkçe Dersi (6,7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı (2006) ile Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı'ndan (2017) hareketle Türkçe dersinin yapısı içinde değerler eğitiminin yerini belirlemektir.

Yöntem

Çalışma nitel bir araştırma olup öğretim programları doküman analizi yoluyla incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuç

İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı'nda değer eğitimi belli bir başlık altında verilmemiş, Türkçe dersinde üzerinde durulması gereken başlıca değerlerin ne olduğu belirtilmemiştir. Programın özellikleri sıralanırken genel ifadelerle kişisel ve sosyal değerlere önem veren bireyler yetiştirmenin hedeflendiği söylenmiştir. Bunun yanı sıra sadece bir kazanımda değerlere yer verilmiştir. Ayrıca programda her sınıf düzeyinde zorunlu tutulan "Değerlerimiz" ve "Birey ve Toplum" temalarında içerik önerisi olarak değerlere yer verilmiştir. İlköğretim Türkçe Dersi (6,7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı'nda da değerlerin öğretimine yönelik sistemli bir yaklaşım yoktur. Ancak programdaki temel yaklaşım, genel

amaçlar, kazanımlar ve temalar içinde değerlere işaret eden ifadeler mevcuttur. Genel amaçlar bahsinde de millî ve evrensel değerleri tanımaları; hoşgörülü, insan haklarına saygılı, yurt ve dünya sorunlarına duyarlı olmaları ve çözümler üretmeleri; Millî, manevî ve ahlâkî değerlere önem vermeleri ve bu değerlerle ilgili duygu ve düşüncelerini güçlendirmeleri gereği dile getirilmiştir. 6, 7 ve 8. sınıfa yönelik kazanımlar açısından bakıldığında ise doğrudan olmasa bile dolaylı bir şekilde değerlerden bahseden üç kazanıma rastlanmıştır. Söz konusu programda "Temalar" başlığı altında yer alan bazı tema ve alt temalar doğrudan değerlerle ilgilidir. Sevgi, İletişim, Hak ve Özgürlükler, Kişisel Gelişim, Bilim ve Teknoloji ve Duygular temasına bağlı olarak oluşturulan alt temalardan bazıları doğrudan bir değere işaret etmektedir: İnsan sevgisi, bayrak sevgisi, yardımlaşma, dostluk, özgürlük, sorumluluk, bilimsellik vb. 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı bütüncül bir yaklaşımla ele alınmış ve 1-8. sınıflar tek program altında birleştirilmiştir. 2006'daki programa benzer şekilde genel amaçlar belirtilirken değerlerden bahsedilmiştir. Diğer öğretim programlarında olduğu gibi 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda da temalar, değerler eğitimi bakımından en kapsamlı bölüm olarak karşımıza çıkmaktadır. "Biz ve Değerlerimiz" ile "Vatandaşlık Bilinci" temalarında ulusal ve evrensel değerleri ön plana alan alt temalara yer verilmiştir. İki kazanımın da değerlerle ilgili olduğu saptanmıştır. 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar), değerler eğitimi bakımından bugüne kadarki Türkçe dersi öğretim programları içinde en kapsamlısıdır. 2017'deki programın değerler eğitimi açısından diğer programlardan ayrılan en önemli yanı ise "Öğretim Programlarında Değerler Eğitimi" başlığı altında bir bölümün bulunmasıdır. Programın bu bölümünde Türkçe derslerinde değerler eğitiminin yeri, önemi ve nasıl olması gerektiği açıklanmaya çalışılmıştır. Programda yer verilen değerler; dostluk, arkadaşlık, aile birliğine önem verme, adalet, vefa, eşitlik, özgürlük (bağımsızlık), sadakat, merhamet, güven, saygı, sevgi, hoşgörü, sabır, paylaşma, dayanışma, yardımlaşma, sözünde durma, çalışkanlık, dürüstlük, cömertlik, iyilikseverlik, alçakgönüllülük, misafirperverlik, vicdanlı olma, tarihsel mirasa duyarlılık, cesaret, fedakârlık, vatanseverlik, sorumluluk, iş birliği, temizlik, öz güvendir. Program'da değerler eğitimi, Türkçe dersinin temel materyalleri olan metinler, bu metinlerin konu ve iletileri üzerinden yürütülecek nitelikte planlanmıştır. Özellikle olaya dayalı metinlerde bir kurgu etrafında şekillenen konu ve iletiler toplumsal ya da evrensel değerleri tanıtma, aktarma ve içselleştirme bakımından önemli bir yere sahiptir. Bu sebeple Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda metinlerin taşıması gereken özellikler sıralanırken de değerlerle ilgili ifadelere yer verilmiştir. Kazanım düzeyinde ise üç kazanımın değerlerle ilişkili olduğu görülmüştür. 2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı bugüne kadarki öğretim programlarına göre değerler eğitimine daha fazla yer vermiş olmasına karşın kazanımlarla yeteri kadar desteklenmemesi ve değer eğitimi ile ilgili hem temel hem de disiplinler arası bir yaklaşımın ortaya konulmaması bir eksiklik olarak düşünülebilir. Ayrıca değer eğitiminde temel mesele değerin anlamsal ve bilgisel olarak bilinmemesi değil içselleştirilememesidir. Dolayısıyla Program içselleştirme konusunda öğretmenlere rehberlik edebilecek hâle getirilmelidir.

Keywords: Türkçe Dersi Öğretim Programları, Değer Eğitimi

Türkçe Öğretmenlerinin Özel Alan Yeterliklerine Göre Kendilerini Yeterli Görme Düzeyleri (Afyonkarahisar İli Örneği)

Kübra Yumlu[1], Mehmet Taşpınar[2] *

[1]Çobanözü Ortaokulu, Sinanpaşa-Afyonkarahisar
[2]Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, ANKARA
*Sorumlu yazar: mehmettaspinar@hotmail.com

Özet

Problem Durumu

Eğitim, toplumsal bir sistem olarak düşünüldüğünde, bu sistemin öğeleri arasında; öğrenciler, öğretmenler, eğitim programı, yöneticiler, eğitim uzmanları, eğitim teknolojisi, fiziksel ve finansal kaynaklar yer almaktadır. Öğretmen, bu öğeler içerisinde en temel unsurdur. Toplumların kalkınması ve gelişmesi için okullarda verilen eğitimin belirli bir niteliğe sahip olması gerekmektedir. Okullardaki nitelikli eğitim verilmesinde öğretmenlerin rolü büyüktür. Öğretmen, öğrenciyle sürekli iletişim halinde bulunan, eğitim programlarının uygulayıp, yöneten ve aynı zamanda öğrenci ve öğretimin değerlendirmesini yapan kişidir. Bu nedenle öğretmenlerin sahip olduğu nitelikler, eğitim-öğretim sürecinin niteliğini de etkilemektedir. Öğretmenlerin sahip olmaları gereken niteliklerin önemli göstergelerinden birisi Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün belirlediği öğretmenlik mesleği genel yeterlikleridir. Söz konusu yeterlilikler kişisel ve mesleki değerler - mesleki gelişim, öğrenciyi tanıma, öğretme ve öğrenme süreci, öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme, okul, aile ve toplum ilişkileri, program ve içerik bilgisi temel yeterliklik alanlarından oluşmaktadır. Bunların yanında öğretmenlerin alanlarına yönelik de yeterliklere sahip olması gerekir. Bu araştırmanın konusunu oluşturan Türkçe öğretmenlerinin sahip olmaları gereken yeterlilikler açısından diğer branş öğretmenlerinden daha farklı bir öneme sahip olduğu söylenebilir. Çünkü ana dil becerilerini ve dilimizin zenginliklerini gelecek kuşaklara aktarma görevini yerine getirmede öncü niteliktedirler. Bu nedenle Türkçe öğretmenliği özel alan yeterliği konusunda üstünde durulması gereken bir alandır. Milli Eğitim Bakanlığı her branş için özel alan yeterliği belirleme çalışmasında bulunmuştur. Bu branşlar içerisinde Türkçe öğretmenliği özel alan yeterliği de yer almaktadır. Yeterliklerin tespiti ve öğretmenlerde ne düzeyde bulunduğunu belirlemek eğitim öğretim faaliyetlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesinde büyük öneme sahiptir. Bu çalışmayla birlikte Türkçe öğretmenlerinin özel alan yeterliklerine göre kendilerini ne düzeyde yeterli gördükleri tespit edilmiş olacaktır. Bu araştırmadan elde edilen sonuçların eğitim – öğretim faaliyetlerine yön vermesi açısından önemli olacağı düşünülmektedir. Alan yazın tarandığında bu konuyla ilgili çalışmaların daha çok diğer branşlarda yoğunlaştığı, Türkçe öğretmenleri hakkında yapılan özel alan yeterlikleri çalışmalarının birkaç çalışmayla sınırlı kaldığı söylenebilir. Bu açıdan araştırmanın alana katkı sağlayacağı için önemli olacağı düşünülmektedir. Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmenlerinin özel alan yeterliklerine göre kendilerini yeterli görme düzeylerini belirlemektir. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. Türkçe öğretmenlerinin özel alan yeterlik algıları cinsiyetlere göre

farklılaşmakta mıdır? Türkçe öğretmenlerinin özel alan yeterlik algıları görev yaptıkları il ya da ilçelere göre farklılaşmakta mıdır? Sınırlılıklar; Bu araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim döneminde Afyonkarahisar il merkezi ve ilçelerinde görev yapan Türkçe öğretmenlerinden görüşme formu ile elde edilecek bilgiler ile sınırlıdır.

Yöntem

Türkçe öğretmenlerinin özel alan yeterliklerine göre kendilerini yeterli görme düzeylerinin incelendiği bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada nitel araştırma modeline göre tasarlanmış ve olgubilim (fenomenoloji) yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sürecinde odaklanılan olgu, Türkçe öğretmenlerinin MEB'in belirlemiş olduğu özel alan yeterlilikleri açısından kendilerini yeterli görme düzeyleri olarak belirlenmiştir. Çalışma Grubu: Çalışma grubunun seçiminde ölçüt örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Bu doğrultuda belirlenen temel ölçütler a. görev yapılan il ya da ilçe merkezi ve b. cinsiyet olarak belirlenmiştir. Buna göre çalışma grubu 2018-2019 eğitim-öğretim döneminde Afyonkarahisar il merkezi ve ilçe merkezlerinde görev yapan 20 Türkçe öğretmeninden oluşmaktadır. Veri Toplama Aracı; Bu çalışmada verileri toplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Oluşturulan aracın iç geçerliliği 2 uzmanın görüşüne göre incelenmiş ve uygun bulunmuştur. Araştırmanın güvenilirlik hesaplaması ise elde edilen görüşlerin uzmanlar tarafından incelenmesi sonucunda Miles ve Huberman'in (1994) güvenirlik formülüne (Güvenirlik = Görüş Birliği/ (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) göre test edilecektir. Verilerin Analizi Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılacaktır.

Bulgular ve Yorum

Öğretmen görüşlerinin alınmasından sonra bütün bulgular değerlendirilerek bulgular geliştirilecektir.

Sonuç ve Öneriler

Elde edilecek bulgular doğrultusunda yapılandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretmeni, Türkçe Eğitimi, Özel Alan Yeterlikleri.

The Extent to Which Turkish Teachers See Themselves Competent in Special Field Competences (The Case of Afyonkarahisar)

Abstract

Problem Statement

When education is thought to be a social system, the elements of this system include; students, teachers, curriculum, administrators, educational experts, educational technology, physical and financial resources. The teacher is the most fundamental component of this system. For the improvement and development of societies, the education provided in schools should have a certain quality. The teacher plays a very important role in the provision of

quality education at schools. The teacher is the person who constantly communicates with the student, implements and manages the curriculum, and also evaluates the student and teaching. For this reason, the qualifications of teachers affect the quality of the educational-instructional process. One of the most important indicators of the qualifications that teachers should have is the general competences of the teaching profession determined by the Ministry of National Education General Directorate of Teacher Training. These competences are composed of the main competence fields such as personal and professional values - professional development, getting to know the student, teaching and learning process, monitoring and evaluating learning and development, school-family-community relations, program and content knowledge. In addition to these, teachers are expected to have some subject area-specific competences. Turkish teachers who are the subject of the current study seem to have some special competences different from the ones to be possessed by the teachers of other subject areas because they hold the main responsibility for the transfer of the skills and richness of the mother tongue to future generations. Thus, the special field competences of Turkish teachers should be attached great importance. The Ministry of National Education have conducted works to determine the specific field competences for each branch. Among these competences, special field competences for Turkish teachers have also been defined. Determination of the competences to be possessed by teachers of a specific subject area and the extent to which they possess these competences is of great importance for the organization and implementation of educational and instructional activities. Thus, the current study aims to determine the extent to which Turkish teachers see themselves competent in special field competences. The findings to be obtained from the current study are believed to be important in terms of giving direction to educational and instructional activities. When the relevant literature is reviewed, it is seen that the existing research mostly focuses on other branches. The number of studies investigating the special field competences of Turkish teachers seems to be limited to a few studies. Thus, the current study is believed to make some important contributions to literature. Purpose of the Study The purpose of the current study is to determine the extent to which Turkish teachers see themselves competent in special field competences. To this end, answers to the following questions are sought. Do the Turkish teachers' perceptions of their special field competences vary significantly by gender? Do the pre-service teachers' perceptions of their special field competences vary significantly depending on whether they are working in a province or city centre? Limitations The current study is limited to the data to be collected by administering an interview form to Turkish teachers working in the provinces and centre of the city of Afyonkarahisar in 2018-2019 school year. Method The current study was designed according to the qualitative research model and employed the phenomenological method. The phenomenon focused in the research process was determined to be the extent to which Turkish teachers see themselves competent in their special field competences. Study Group In the selection of the study group, the criterion sampling method was used. The criteria determined to this end are; a. Working in a province or centre of the city of Afyonkarahisar and b. Gender. Thus, the study group of the current research was comprised of 20 Turkish teachers working in provinces or centre of the city of Afyonkarahisar in 2018-2019 school year. Data Collection Tool In the current study, a semi-structured interview form developed by the researcher will be used to collect data. The internal validity of the interview form was established on the basis of the reviews of two

experts. The reliability of the form will be established by using the Miles and Huberman's (1994) formula (Reliability = Agreement/ (Agreement + Disagreement). Data Analysis In the analysis of the collected data, the content analysis method will be used. Findings and Discussion After the collection of the data from the teachers, they will be evaluated to reach findings. Results and Suggestions This section will be constructed on the basis of the obtained findings.

Keywords: Turkish Teacher, Turkish Education, Special Field Competences.

Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri'nde Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitiminin Karşılaştırmalı Analizi

Taner Kuzucu[1] * , Zihni Koç[2]

[1]Millî Eğitim Bakanlığı
[2]Gazi Üniversitesi
*Corresponding author: tanerkuzucu01@hotmail.com

Abstract

İlk rehberlik çalışmaları aslında endüstri mühendisi olan Frank Parsons'un, 1908 yılında toplumda yaşanan hızlı değişimin etkisiyle gençlerin meslek bulmalarına yardımcı olmak amacıyla hazırladığı, günümüzde Parsons modeli olarak bilinen mesleki rehberlik programları ile başlamıştır. Rehberlik hizmetlerinden biri olan psikolojik danışmanlığın tarihsel gelişiminde ise Carl Rogers'ın çalışmaları önemli bir dönüm noktası olmuştur. Rogers'ın psikolojik danışmanlık yaklaşımlarının geliştirilmesinde ve psikolojik danışmanlığın meslek olmasında katkısı çok fazladır. Türkiye'de ise ilk rehberlik çalışmaları Amerika Birleşik Devletleri'nden (ABD) alınan Marshall yardımları çerçevesinde 1950'li yıllarda Türkiye'ye gelen Amerikalı uzmanların pilot uygulamaları ve ABD'ye gönderilen Türk eğitimcilerin dönüşte yaptıkları çalışmalar ile başlamıştır. 1953-1954 yıllarında ise Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji ve Özel Eğitim bölümlerinde rehberlik bağımsız bir ders olarak okutulmaya başlanmış ve 1955 yılında İstanbul Atatürk Kız Lisesi ile 1956 yılında Ankara Deneme Lisesi'ndeki ders programları rehberliği esas alan bir anlayış ile hazırlanmıştır. Ayrıca günümüzde rehberlik araştırma merkezleri olarak tüm illerde faaliyet gösteren merkez 1955 yılında Ankara Demirlibahçe İlkokulu'nda Psikolojik Servis Merkezi adıyla açılmıştır. 2019 yılı itibariyle Türkiye'deki 201 üniversitenin (129'u devlet, 72'si vakıf) 81'inde (66'si kamu, 15'i vakıf) rehberlik ve psikolojik danışmanlık eğtimi (PDR) programı bulunmaktadır. Türkiye'deki PDR lisans programlarından mezun olabilmek için 147 kredilik derslerin başarıyla tamamlanmış olması gerekmektedir. PDR lisans programlarının içeriğine bakıldığında ise alan dersleri yanında öğrenciler genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi alanlarında da dersler görmektedir. Programın içinde alan derslerinin oranına bakıldığında yaklaşık 74 kredinin (%50,34) alan bilgisi olduğu görülmektedir. PDR için uygulamalı derslerin son derece önemli olduğu düşünüldüğünde ülkemizde uygulamaya yönelik derslerin sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. 147 kredilik derslerin içinde yalnızca 18 (%12,24) kredinin uygulamaya yönelik olduğu görülmektedir. Ayrıca bu uygulama derslerinin önemli bir kısmı psikolojik danışmanlık eğitimine yönelik olmayıp öğretmenlik mesleği ile ilgilidir. Psikolojik danışmanlık ruh sağlığı hizmeti olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde doğmuş ve diğer ülkelere yayılmıştır. ABD'de tamamen kuramsal ve yoğun uygulama derslerini içeren bir program yapısı bulunmaktadır. PDR eğitiminde ABD örnek alınsa da Türkiye'de programın genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ile şişirildiği, alan eğitimi derslerinin sayısının hem kuramsal hem de uygulama boyutunda yetersiz ve eksik olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın amacı; Türkiye ile ABD'de de PDR eğitimini karşılaştırmalı olarak analiz etmektir. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu Türkiye ve ABD'de PDR eğitimi veren kurumlar oluşturmuştur. Örneklem

seçiminde maksimum çeşitlilik örneklemesi yöntemi ve araştırma deseni olarak da durum çalışması deseni kullanılmıştır. Veriler doküman incelemesi yöntemi ile toplanmıştır. Ulaşılan bulgulara göre, PDR eğitimi Türkiye'de lisans düzeyinde eğitim fakülteleri bünyesinde eğitim bilimleri bölümü içinde açılan PDR anabilim dallarında verilmektedir. Lisansüstü programlar ise eğitim bilimleri enstitüleri bünyesinde açılmaktadır. ABD'de ise PDR'nin branşlarına göre eğitim verilen fakülteler değişmektedir. Türkiye'de lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim verilirken ABD'de yalnızca lisansüstü düzeyde eğitim verilmektedir. ABD'de bağımlılık danışmanlığı, kariyer danışmanlığı, klinik ruh sağlığı danışmanlığı, klinik rehabilitasyon danışmanlığı, evlilik, eş ve aile danışmanlığı, rehabilitasyon danışmanlığı, okul danışmanlığı ile öğrenci işleri ve kolej danışmanlığı gibi alanlarda lisansüstü eğitim verilmektedir. Türkiye'de ise lisansüstü eğitim düzeyinde branşlaşma yok denecek kadar az olup lisans ve lisansüstü eğitim genel olarak PDR adı altında verilmektedir. Ancak son dönemde bazı üniversitelerin bazı bölüm ve enstitülerinde evlilik ve aile danışmanlığı ile bağımlılık danışmanlığı alanlarında yüksek lisans programları açılmıştır.

Keywords: Karşılaştırmalı Eğitim, Psikolojik Danışman, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitimi

Türkiye ve Çekya Öğretmenlerinin Davranışları ve Bu Davranışların Uluslararası Farkları

Pelin Topuz[1] *

[1]Özel Çekmeköy Final Okulları
*Sorumlu yazar: pelintopuz1995@gmail.com

Özet

Tam olarak geliştirelen bir tutum karmaşık bir yapıdadır. Kişilerin kendisi, başkası veya nesneler, olgular sorunlar hakkındaki değerlendirmeleridir. Bu değerlendirmeler gözlenebilen ve ölçülebilen bilşsel(tutum objesi ile ilgili bilgiler), duyuşsal(objeye karşı gözlenebilen duyular fizyolojik tepkiler, sözel tepkiler, heyecan, kalp çarpması vb.) davranış (tutum objesine karşı yapılan davranışlardır.) gibi bileşenlere sahiptir ve bunlardaki gelişim, değişim ve oluşumları etkiler. Bu çalışmada Türkiye ve Çekya öğretmenlerine 33 sorudan oluşan bir anket formu verilmiş ve anket sonuçları ‘‘TÜRKİYE VE ÇEKYA ÖĞRETMENLERİNİN DAVRANIŞLARILARI VE BU DAVRANIŞLARIN ULUSLARARASI FARKILARI’’ başlığı altında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Davranışları, Uluslararası Farklar

Ücretli Öğretmenlik Uygulaması ve Ücretli Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar

Tarık Soydan[1] *

[1]Ankara Üniversitesi
*Sorumlu yazar: soydantarik2015@gmail.com

Özet

Problem

Günümüzde Türkiye'de genel olarak kamu personel sisteminde olduğu gibi Milli Eğitim Sisteminde de esnek kamu personel sistemine geçme doğrultusundaki politikalar yaygınlık kazanmaktadır. Çalışma yaşamında esneklik, çalışma süreleri, biçimleri, mekânı, çalışan ücretlerinin türü ve miktarı gibi bir dizi unsurun, standart kurallara dayalı olmaksızın belirlenmesi anlamına gelmektedir. Personel sisteminde esnekleşme politikalarının temel referanslarını yeni kamu yönetimi paradigması sağlarken bu paradigmanın Milli Eğitim alanına yansıması farklı öğretmenlik istihdam biçimleri ve asıl olarak ücretli ve sözleşmeli öğretmenlik uygulamaları üzerinden somutluk kazanmaktadır. Eğitim alanında istihdam konusunda yapılan önemli tartışmalardan birini ücretli öğretmenlik uygulaması oluşturmaktadır. Milli Eğitim Sisteminde, kadrolu, sözleşmeli, ücretli, vekil ve asker öğretmen olmak üzere beş tip istihdam biçimi bulunmaktadır. Ücretli öğretmenler, öğretmen sayısının yetersiz olması halinde, Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9. maddesi kapsamında, görevlendirildikleri belirtilen öğretmenlerdir. Söz konusu karara göre, öğretmen sayısının yetersiz olması halinde, yükseköğretim mezunu olan kişilerden ders ücreti karşılığında öğretmen görevlendirilebilecektir. Eğitim sisteminde, gerek öğretmen açığından, gerekse öğretmenlerin ülke çapındaki dağılımında yaşanan sorunlardan dolayı, çok sayıda ücretli öğretmen istihdam edilmektedir. Bakanlığın 2015 – 2019 Stratejik Planı'nda sistemde bulunan öğretmenlerin % 7'sinin ücretli olduğu belirtilmiştir. Planda verilen toplam öğretmen sayısının % 7'si alındığında, sistemde 56 bin kadar ücretli öğretmen olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Eğitim Öğretim ve Bilim İşkolunda örgütlü sendikalar ise, bu sayının açıklananın çok üzerinde olduğunu iddia etmektedirler. Ücretli öğretmenler herhangi bir iş güvencesine sahip olmaksızın görev yapmakta ve girdikleri ders saati oranında ücret almaktadırlar. İş ve çalışma koşulları bir yana, ücretli öğretmenlerin okul sistemi içinde diğer öğretmenlerden, idarecilerden, velilerden ve öğrencilerden kaynaklanan çeşitli sorunlar yaşadıkları bilinmektedir. Dolayısıyla ücretli öğretmenlik uygulaması yaygın bir tereddütle karşılanmakta ve yoğun bir şekilde tartışılmaktadır. Ancak, Ekim 2018 tarihinde açıklanan 2023 Eğitim Vizyonu belgesi ile ücretli öğretmenliğin kaldırılmasından değil ücretli öğretmenlerin ücretlerinin iyileştirilmesinden söz edilmiştir. Nitekim Cumhurbaşkanlığı ikinci 100 günlük eylem planında ücretli öğretmenlerin ders ücretlerinin %100 artırılması vaadi yer almıştır. Amaç Bu araştırmanın genel amacı Milli Eğitim Sisteminde ücretli olarak görev yapan öğretmenlerin yaşadıkları sorunları analiz etmek ve değerlendirmektir. Araştırma kapsamında yanıtı aranan amaç soruları şunlardır: - Ücretli öğretmenlerin iş ve çalışma koşullarından

kaynaklanan sorunları nelerdir? - Ücretli öğretmenlerin okul sistemi içinde karşı karşıya kaldıkları sorunlar nelerdir? - Ücretli öğretmenlerin yaşadıkları sorunları ortadan kaldırmak için neler önerilebilir?

Yöntem

Bu çalışma genel tarama modelinde desenlenmiş nitel bir araştırmadır. Genel tarama modeli, geçmişte kalmış veya halen mevcut olan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımı olarak ele alınmıştır (Karasar, 2009). Nitel araştırma ise, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamında gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konulmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Görüşme, doğrudan soru sorma ve yanıt almaya dayanan bir araştırma tekniğidir. Görüşmenin en çok bilinen türü, yüz yüze bir kişi ya da grupla yapılan söz alışverişidir (Punch, 2005). Görüşmeleri, amacına, katılanların sayısına, kuralların katılığına ve görüşülen kişiye göre sınıflandırmak mümkündür. Kuralların katılığına göre görüşmeler, yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış ve yapılandırılmamış olarak üç grupta ele alınmıştır (Karasar, 2009). Bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yani görüşme formunda yer alan sorular açıcı/görüşmeyi yönlendirici alt sorular ve küçük açıklamalarla desteklenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018 - 2019 eğitim – öğretim yılında Ankara'da ilkokul, ortaokul ve lise basamağındaki devlet okullarında görev yapan ücretli öğretmenler oluşturmuştur. Katılımcılar belirlenirken amaçlı örnekleme tekniklerinden maksimum çeşitlilik sağlamaya yönelik örnekleme tekniği kullanılmıştır. Araştırma kapsamında 12 ücretli öğretmen ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Not: Araştırmanın verileri toplanmıştır. Verilerin analizi ve çalışmanın raporlaştırılması süreci ise devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ücretli Öğretmenlik, Eğitimde İstihdam, Esnek İstihdam.

Üstün Yetenekli Öğrencilerde Empati Düzeyinin Akran İlişkileri ile İlişkisi

Gülendam Akgül[1], Nisa Gökden Kaya[2] *

[1]Yenimahalle Bilim ve Sanat Merkezi
[2]Nasreddin Hoca İlkokulu
*Corresponding author: nisakay@gmail.com

Abstract

Üstün yetenekliler, ortalama üstü yetenek, üstün yaratıcılık ve yüksek görev anlayışı özelliklerini birleştirebilme yeteneğine sahip ve bunları farklı alanlardan bir ya da birkaçına uygulayabilen kişiler olarak tanımlanmaktadır. Üstün yetenekli öğrenciler bilişsel, sosyal ve duygusal gelişim alanlarında akranlarından farklılıklar göstermektedir. Ancak üstün yetenekli öğrencilerin bilişsel özelliklerinin ön planda olmasından dolayı, sosyal ve duygusal alanlardaki gelişimleri göz ardı edilebilmektedir. Üstün yetenekli öğrencilerin sadece bilişsel alanda değil, diğer gelişim alanlarındaki farklılıklarının incelenmesi, üstün yetenekli öğrencilerin topluma uyumu açısından bize yol gösterecektir. Bireyin iletişim içinde olduğu kişilerin duygularını anlaması ve paylaşması olarak tanımlanan empati becerisi, sosyal ilişkileri etkileyen önemli bir öğedir. Benzer şekilde, akran ilişkileri sosyal gelişimin önemli bir boyutu olup, çocukluktan ergenliğe geçişte giderek artan bir önem taşımaktadır. Alanyazında üstün yetenekliler konusunda yılmazlık ve risk olmak üzere iki yaklaşım öne çıkmaktadır. Yılmazlık yaklaşımı üstün yetenekli olmanın koruyucu bir etken olduğunu vurgularken, risk yaklaşımı ise üstün yetenekli olarak etiketlenmenin bir risk faktörü olduğunu belirtilmektedir. Üstün yetenekli çocuklarla yapılan çalışmalar, akran ilişkileri ve empati açısından çelişkili bulgular ortaya koymaktadır. Üstün yetenekli çocukların normal gelişim gösteren akranlarına oranla, sosyal gelişim açısından daha başarılı olduğunu gösteren çalışmalar olduğu gibi, akranlarından farklı olmadığını destekleyen çalışmalar da mevcuttur. Üstün yetenekli öğrencilerin duygusal farkındalıklarının ve buna bağlı olarak da empati düzeylerinin, normal gelişim gösteren akranlarına göre yüksek olduğunu belirten araştırmalar olmasına karşın, üstün yetenekli öğrencilerin akranlarından farklı ilgi alanları ve farklı bakış açıları olması, empati kurmaları açısından bir güçlüğe de neden olabilir. Üstün yetenekli öğrencilerin empati düzeyleri ile akran ilişkilerinin incelenmesi sonucunda, desteklenmesi gereken beceriler, önleyici psikolojik danışma ve rehberlik çalışmaları açısından ele alınabilecektir. Amaç Bu çalışmanın amacı, üstün yetenekli öğrenciler ile normal gelişim gösteren öğrencilerin akran ilişkilerinin karşılaştırılması ile empatinin akran ilişkilerindeki rolünün üstün yetenekli ve normal gelişim gösteren ergenlerde incelenmesidir. Ayrıca, empati ve akran ilişkileri açısından cinsiyet, yaş, kardeş sayısı, anne ile babanın birlikte olma durumu, anne ve babanın eğitim düzeyi değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılacaktır. Yöntem Araştırmada değişkenler arasındaki var olan ilişkinin olduğu gibi ortaya koyulmasını sağlayan betimsel yöntem kullanılacaktır. Araştırmanın örneklemi, Ankara'da Bilim ve Sanat Merkezlerine devam eden üstün yetenekli öğrenciler ile aynı gelişim döneminde normal gelişim gösteren öğrenciler oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında çocuk ve ergenlerin arkadaş ilişkilerinin incelenmesi amacıyla geliştirilip

Türkçeye uyarlanmış olan Akran İlişkileri Ölçeği ile çocuk ve ergenlerin empatik eğilimlerinin belirlenmesi için KA-Sİ Çocuk ve Ergenler için Empatik Eğilim Ölçeği kullanılacaktır. Veriler, 2018-2019 Eğitim – Öğretim yılının 2. döneminde toplanacaktır. Toplanan verilerin analizi, sosyal bilimler için istatistik paket programı olan SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 25 yazılımı ile yapılacaktır. Verilerin analizinde üstün yetenekli ve normal gelişim gösteren ergenlerin akran ilişkileri ve empati düzeylerinin karşılaştırılması ile değişken farklılıklarının incelenmesi için bağımsız örneklem t-testi ve varyans analizi kullanılacaktır. Empatinin akran ilişkilerindeki rolünü incelemek amacıyla ise regresyon analizinden yararlanılacaktır.

Bulgular

Verilerin uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edilmesi sonucu elde edilen bulgular, empati ve akran ilişkileri açısından cinsiyet, yaş, kardeş sayısı, anne ile babanın birlikte olma durumu, anne ve babanın eğitim düzeyi değişkenlerine göre açıklanacaktır. Ayrıca empatinin akran ilişkilerini açıklamadaki rolü oraya koyulacaktır.

Sonuç

Araştırmadan elde edilen bulgular, alanyazında yer alan önceki araştırmaların sonuçlarıyla risk ve yılmazlık çerçevesinde tartışılacaktır. Ayrıca araştırmadan elde edilen sonuçlardan yola çıkarak ileriki araştırmalar ve uygulamalar için öneriler sunulacaktır.

Keywords: Üstün Yetenekli Öğrenci, Empati Düzeyi, Akran İlişkileri

The Relationship Between Empathy Level and Peer Relationships in Gifted Students

Abstract

The gifted are described as people who have the ability to combine the characteristics of superior ability, superior creativity and high motivation, and are able to apply them to one or more of different areas. Gifted students differ from their peers in the areas of cognitive, social and emotional development. However, due to the prominent cognitive characteristics of the gifted students, their development in social and emotional fields can be ignored. An examination of the differences of gifted students not only in the cognitive field but also in other areas of development will guide us in terms of adaptation to the society of gifted students. Empathy skills, which are defined as the understanding and sharing of the emotions of the individuals with which the person is in contact, is an important element affecting the social relations. Similarly, peer relations are an important dimension of social development and it is increasingly becoming more important in the transition from childhood to adolescence. In the gifted literature, two approaches emerge as resilience and risk approaches. Resilience approach emphasizes giftedness as a protective factor whereas risk approach states that being labeled as gifted is a risk factor. Studies with gifted children present contradictory findings in terms of peer relations. There are studies showing that gifted children are more successful than their peers who have normal development in terms of social development as

well as studies which support that they are not different from their peers. Although there are some studies indicating that the gifted students have high emotional awareness and their empathy levels are higher than their peers who have normal development, having different interests and different perspectives from their peers may cause difficulties for empathy. As a result of examining the empathy levels of the gifted students and peer relations, the skills that need to be supported can be discussed in terms of preventive psychological counseling and guidance. Purpose The aim of this study is to compare peer relations between gifted students and students with normal development, and to examine the role of empathy in peer relationships in highly gifted and normally developing adolescents. In addition, in terms of empathy and peer relations, gender, age, number of siblings, mothers and fathers co-existence will be investigated. Method In the study, the descriptive method which will be used to present the existing relationship between the variables will be used. The sample of the study consisted of gifted students in science and art centers and normally developing students in the same developmental period in Ankara. In order to collect data, Friendship Qualities Scale will be used to determine the friendship qualities of children and adolescents, Child and Adolescent KA-Sİ Empathic Tendency Scale will be used to determine the empathic tendencies of children and adolescents. The data will be collected in the second term of the 2018-2019 academic year. The analysis of the collected data will be done with SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 25 software, which is a statistical package program for social sciences. In the analysis of the data, independent sample t-test and analysis of variance will be used to examine the differences in terms of variables in peer relationships and empathy levels of gifted and normally developing students. Regression analysis will be used to examine the role of empathy in peer relations. Findings As the findings obtained by analyzing the data with appropriate statistical methods, empathy and friendship levels will be explained in terms of variables such as gender, age, number of siblings, mothers' and fathers' coexistence, and educational level of parents. Besides, the role of empathy in explaining peer relationship will be revealed. Result The result of the research will be discussed with the results of the previous studies in the literature. In addition, suggestions will be presented for future research and applications based on the results obtained from the research.

Keywords: Gifted Student, Empathy Level, Peer Relationship

Yeni Teknolojilere İlişkin Okul ve Aile Faktörü (Oecd Raporu Analizi)

Halük Ünsal[1] *

[1]Gazi Üniversitesi
*Corresponding author: unsalh@gazi.edu.tr

Abstract

Internet artık yetişkinlere olduğu gibi çocuk ve öğrenciler üzerinde de çok büyük bir etkiye sahiptir. İnternet kullanımı ve sosyal medya araçlarından yararlanma hem oran olarak artmış hem de çok önemli bir hale gelmiştir. İnternet ve sosyal medya bütün kullanıcılarına çeşitli fırsatlar sunmanın yanında çeşitli riskler ve sorunları da beraberinde getirmektedir. Bütün paydaşların internetin fırsatları kadar risklerine de dikkat etmesi önemli olacaktır. Günümüz yeni teknolojileri çocukların yaşamları üzerine önemli oranda değişim sunmaktadır. Bu çocuklar ortaya çıkan dijital ve çevrimiçi ortamlardan çok sık yararlanmaktadırlar. Çocuklar akıllı telefon, tablet, dizüstü bilgisayar gibi birçok yeni teknolojiler aracılığıyla internet erişimi ile çok erken yaşlarda tanışmakta ve kullanıcısı olmaktadır. Dolayısıyla da bu durum hem aileleri hem de okuldaki ilgilileri oldukça düşündürmektedir. OECD (2018) raporunda bu duruma şöyle dikkat çekilmektedir: Çocuklar, çevrimiçi ortamlarda daha fazla zaman harcadıkları için yetişkinlere kıyasla bu ortamlar üzerindeki risklere karşı daha fazla savunmasızlardır. Bu durum da çocuklara dijital esneklik öğretme ihtiyacını artırmaktadır. Sonuçta bunu da sağlayacak olan aile ve okullardır. Çocukların çevrimiçi ortamlarda kabul edilebilir riskin seviyesi nedir? Çocukların çevrimiçi güvenliği, ifade özgürlüğünü sınırlamadan nasıl sağlanabilir? Bu çalışma amacı, OECD raporu doğrultusunda yeni teknolojilere ilişkin okul ve aile faktörünü analiz etmektir. Bu kapsamda 21. yüzyıl öğrencileri çok yönlü olarak değişim ve dönüşüm geçirmektedirler. OECD ülkelerindeki öğrencilerin yeni teknolojilerle ilgili durumunu analiz ederek ortaya çıkarmaktır. Bu çalışmada nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır. Doküman analizi tekniğine dayalı olarak veriler analiz edilmiştir. Ayrıca içerik analizinde kullanılmıştır. Bu çalışmanın ana kategorileri; aile, okul ve akran olarak belirlenmiştir. Ayrıca alt kategorilerde oluşturulmuştur. Birinci alt kategoriye ilişkin bulgular şöyledir: "Birleşik Krallık'ta İnterneti kullanan çocukların ebeveynleri (5-15 yaş), 2017'de, çocuklarının çevrimiçi olarak geçirdiği zaman (% 39) ve karşılaştığı içerik (% 35) konusunda 2015'ten (%29) daha fazla endişe etmişlerdir (OECD, 2018). Livingstone ve ark., (2011)' göre daha büyük yaştaki kızlar ve erkekler çevrimiçi ortamda risk alma olasılığı daha yüksek olsa da ebeveynler ve bakıcılar daha küçük çocuklar ve kızlar için endişe etmektedirler. Dahası, çocuklarının çevrimiçi güvenliğine ilişkin kaygıları olan ebeveyn oranı, interneti kendileri kullananlar arasında daha düşük görünmektedir. Yetişkinler arasında İnternet kullanımını teşvik eden politika önlemleri bu nedenle ebeveyn kaygılarını azaltmada etkili olabilir. Ebeveyn endişesini etkileyen bir diğer önemli faktör medyadır. Çocuklara ve internete ilişkin medya kapsamının analizinde, çoğunlukla basının fırsatlar yerine (% 18) riskleri (% 64) kapsadığı görülmüştür" (OECD, 2018). "Duerager ve Livingstone (2012)'a göre çocuklarının yatak odalarındaki dijital

cihazlara giderek daha fazla erişmesi ile ebeveyn otoritesini zorlaştırmaktadır. Bununla birlikte, çocuklar daha genç yaşta çevrimiçi olduklarında, ebeveynler ve bakıcılar çocukları teknoloji konusunda eğitmede daha önemli bir rol oynamaktadır. [160]). Anderson, Steen ve Stavropoulos (2017); Livingstone ve Smith (2014)'a göre etkili arabuluculuk, çevrimiçi risklerden zarar gören veya "aşırı internet kullanıcısı" haline gelen çocuklarda zararlı etkileri minimuma indirmiştir. Duerager ve Livingstone, (2012)' göre ise ebeveynler ve bakıcılar, çocukları için çevrimiçi ortamlarda yararları en üst düzeye çıkarmaya çalışmışken riskleri en aza indirerek farklı ebeveyn arabuluculuk stratejilerini kullanmayı denemişlerdir. Bunlara ilaveten AB Çocuk Çevrimiçi anketinde ebeveynlerin% 89'u bu konuda kural ve kısıtlamalar getirmiş; % 82'si çocuklarıyla İnternet kullanımı ve çevrimiçi davranışlar hakkında konuşmuş ve % 59'u ise çocuklarının çevrimiçiyken yakınlarında bulunduğunu bildirmiştir" (OECD, 2018).

Keywords: Oecd 2018 Yılı Raporu, 21. Yüzyıl Öğrencileri, Yeni Teknolojiler: Okul ve Aile.

Yetişkinlerin Çocukluk Anlayışları Ankara İli Örneği

Gizem Balasar[1] * , Neslihan Avcı [1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: gizem.balasar@blisankara.org

Abstract

Amaç

Çalışmanın temel problemini "Yetişkinlerin çocukluk anlayışları nasıldır?" sorusu oluşturmaktadır. Ülkemizde çocuk ve çocukluk kavramları ile ilgili çalışmalar yeni ortaya çıkmaktadır. Çocukluk ile ilgili yapılan çalışmaların sınırlı olması bu konuda daha çok araştırma yapılması ve daha çok üzerinde düşünülmesi, tartışılması gerektiğini düşündürmektedir. Bu çalışmanın temel amacı Ankara ili merkez ilçelerinde yaşamakta olan yetişkinlerin çocukluk anlayışlarını bazı değişkenlere göre incelemektir: a. Yetişkinlerin çocukluk anlayışları nasıldır? b. Yetişkinlerin çocukluk anlayışları; - cinsiyetleri - yaşları - eğitim durumları - meslekleri - çocuk sahibi olma durumları ile farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın evreni Ankara ili Altındağ, Çankaya, Çubuk, Polatlı, Yenimahalle, Gölbaşı, Mamak, Keçiören, Sincan, Etimesgut ve Pursaklar merkez ilçelerindeki 18 yaş üzeri nüfustan oluşmaktadır. Bu ilçeler 50.000 ve üzerinde nüfusa sahip ve bu nedenle evren içindeki temsil gücü sayısal anlamda yüksek olduğu için çalışmaya dahil edilmiştir. Örneklem seçiminde %90 güven seviyesi ve %6 hata oranı benimsenmiş ve buna göre 3.642.016 olan evrenden 267 kişi hesaplanmıştır. Tabakalı örnekleme yaklaşımı ile bu sayı 260 olarak düzenlenmiştir. Çalışma karma yöntemde yakınsayan paralel desen bir araştırmadır. Çalışmada verilerin nitel analizi içerik ve betimsel analiz yöntemleri ile yapılmıştır. Görüşme öncesinde katılımcılardan Kişisel Bilgi Formunu doldurmaları istenmiştir. 7 sorudan oluşan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" ile katılımcıların çocuk anlayışları ile ilgili nitel verileri toplanmıştır. Görüşmenin son aşamasında ise "Çocukluk Anlayışı Sıfat Abaküsü" ile araştırmanın nicel kısmı ile ilgili verileri toplanmıştır. Araştırmacı ile eş zamanlı fakat ayrı yapılan başka bir kategorilime sürecinde elde edilen veriler karşılaştırılmış ve gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra danışman tarafından kontrol edilmiştir. Yapılan kategori ve kodlamalar Nvivo programı ile analiz edilmiştir. Nicel analizlerinde ise bağımlı değişkene ait dağılımlar normal olmadığı için analizlerde nonparometrik yöntemler kullanılmıştır. Bağımsız değişkenin iki kategorili olduğu durumda MannWhitney-U testi kullanılmışken, bağımsız değişkenin ikiden fazla kategorili olduğu durumlarda Kruskal Wallis-H kullanılmıştır. Sonuç ve Bulgular: Araştırmaya katılan 260 yetişkinin 181'ini kadınlar; 79'unu erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş ortalamaları 35-44 yaş aralığında olup, çoğunluğunun ise lise mezunu ve 1 evlat sahibi oldukları tepsit edilmiştir. Katılımcıların çoğunun eğitim, sağlık, bilim ve mühendislik alt gruplarına ait profesyonel meslek gruplarından birine sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Araştırmanın nicel boyutunu ölçmede yararlanılan Çocukluk Anlayışı Sıfat Listesi'nden elde edilen veriler doğrultusunda: her bir alan kendi içinde yüzdelenmiş olup katılımcıların %33,33 oranında çocukları yücelten sıfatlar seçtikleri tespit edilmiştir. Ardından %30 oranında çocuğun doğasına inanan ve katılımcı çocuk anlayışının vurgulandığı sıfatlar

seçilmiştir. Sıfatlar arasında en küçük %10 oranında ise çocuğa ilişkin olumsuz düşüncelerin vurgulandığı sıfatlar seçilimiştir. Çocuğun doğasına inancın vurgulandığı ve günümüzde kabul görmesi beklenen katılımcı çocuk imajını destekleyen tüm sıfatları seçen katılımcıların hepsi kadın olup, çocuğa ilişkin olumsuz düşüncelerin vurgulandığı tüm sıfatları seçen tek bir katılımcı (erkek) olduğu tespit edilmiştir. Çalışmanın nicel boyutunda yetişkinlerin çocukluk anlayışlarının incelenmesi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu çalışmadaki bulgular, çocukluğun yaş aralığı, yetişkinlerin; çocukları değiştirmeyi isteme durumu, çocuklarla ilgili metaforları, çocuklarla ilgili nitelemeleri, bir anı ile çocuklar hakkındaki duygu ve düşünceleri ve kendi çocukluğuna bakışı olmak üzere 6 ana kategoriden oluşmaktadır. Elde edilen veriler doğrultusunda çocukluk başlangıç yaşı en fazla 0 (f:101) iken bitiş yaşı ise sonsuz bitiş (f:40) olarak belirtilmiştir. Bu durum yetişkinlerin çoğunun çocukluğa bebekliği de dahil ettiğini göstermektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda çocukluğun katılımcıların 157 frekans ile katılımcıların çoğunluğu çocukları değiştirmeyi istememektedir. 60 katılımcı çocukların yaratılışlarının doğal; 49 katılımcı çocukların şekillenmesine kendisine bırakma gerekçeleri ile belirtirken 21 katılımcı ise çocukların durumunu kabullenmektedir. Yetişkinlerden çocuk deyince akıllarına gelen ilk kelimeleri vermeleri istenmiştir. Bulgular sonucunda yetişkinlerin en sık kullandığı kelimeler: Çiçek, melek, sıcak, pamuk, güzel, hamur, saf, bal, güneş... Çocuklar için kullanılan metoforların büyük çoğunluğunun doğayla ilgili (f:74) olduğu ardından ise tatlı yiyeceklere (f:25) benzetildiği tepsit edilmiştir. Buna rağmen 29 katılımcı çocuğun hiçbir şeye benzemeyeceğini belirtmiştir. Yetişkinlerin kendi çocukluk anıları sorulduğunda çoğunluğunun yine bir yetişkin ile olan anısını (f:154) anlattığı ortaya çıkmıştır. Katılımcılar genel olarak çocukluklarını olumlu yönde değerlendirmektedir.

NOT: Yüksek Lisans Tezidir

Keywords: Çocuk, Çocukluk Anlayışı

Adult's Understanding of Childhood: Ankara Sample

Abstract

Aims

The main problem of my research is that finding out the question of "how is adults' understanding of childhood?" The concept of child and childhood has been newly researched in Turkey. Since there are limited researches under those concepts I aim to work on it. The research aims to find out the adults' understanding of childhood who lives in Ankara based on the variable below: a. How is adults' understanding of childhood? b. Is the adults' understanding of childhood differentiated according to the adult's... - gender - age - educational status - profession - being a parent Method: The population of the study consists of the population over 18 years of age in the central districts of Ankara, Altındağ, Çankaya, Çubuk, Polatlı, Yenimahalle, Gölbaşı, Mamak, Keçiören, Sincan, Etimesgut and Pursaklar. These districts have a population of 50.000 and are therefore included in the study because the

power of representation in the universe is numerically high. In the sample selection, 90% confidence level and 6% error rate were adopted and 267 people were calculated from the universe with 3.642.016 accordingly. This number is arranged as 260 with stratified sampling approach. The study is a parallel pattern convergent research in mixed method. In this study, the qualitative analysis of the data was done by using content and descriptive analysis methods. The data obtained from another categorization process simultaneously and separately with the researcher were compared and checked by the consultant after making the necessary arrangements. In the quantitative analysis, comparative analyzes were made. Results and Findings: 181 women of 260 adults participated in the study; 79 of them are men. The mean age of the participants was between the ages of 35-44 and the majority of them were high school graduates and have 1 child. It was found that most of the participants had one of the professional occupational groups of education, health, science and engineering sub-groups. In line with the data obtained from the Childhood Understanding Adjective List, which was used to measure the quantitative dimension of the study, it was determined that each area was self-contained and 33.33% of the participants selected adjectives that elevated the children. Afterwards, 30% of the children who believe in the child's nature and emphasize the understanding of participant children are selected. Among the adjectives, at least 10% of the adjectives were highlighted. The participants, who emphasized belief in the nature of the child and who chose all the adjectives supporting the image of the participant child expected to be accepted in the present day, are all women, and it has been found that there is only one participant (male) who chooses all adjectives in which the negative thoughts related to the child are emphasized. In the quantitative dimension of the study, the findings obtained from the examination of the childhood understanding of adults are included. The study has 6 main categories: the age range of childhood, adults; children's metaphors about children, their wishes of reshaping a child, their feelings and thoughts about children and their views on their own childhood. In accordance with the data obtained, the age of onset of childhood was not more than 0 (f: 101), while the end age was defined as infinite end (f: 40). This shows that most adults also include infancy in childhood. According to the data obtained, the majority of participants do not want to change the children with 157 frequencies. The creation of 60 participant children is natural; While 49 participants stated the reasons for the formation of children, 21 participants accepted the status of the children. Adults are asked to give the first words that come to their minds. As a result of the findings, the most frequently used words of the adults: flowers, angels, warm, cotton, beautiful, dough, pure, honey, sun ... It is likened to the tray. However, 29 participants stated that the child would not look like anything. When adults were asked about their own childhood memories, it was revealed that most of them told the memory of an adult (f: 154). Participants generally evaluate their childhood positively. PS: It is a master thesis.

Keywords: Child, Understanding Childhood

Yönetici Etkiler Mi'

Gamzegül Engin[1] *, Adem Çilek[2], Berke Yüksel[3]

[1]MEB Işıklar Ortaokulu
[2]MEB
[3]KTÜ
*Sorumlu yazar: gamzegulengin@gmail.com

Özet

Etkili bir okul yöneticisinden, yönetsel becerileri göz önüne alınarak; karizmatik liderliğin kendine güven, irade gücü, başkalarının inanç ve değerlerine uygun başarılı bir model oluşturma, hedef ve vizyon geliştirme, beklentileri yönetme, öğrencileri motive etme, sosyal değişim ihtiyacı oluşturma, dönüşümcü liderliğinden geleceğe, yeniliğe, değişime ve reforma açıklığı, öğrencilerinin ihtiyaçlarını belirlemede esin kaynağı olma, paternalist liderliğin öğrenci ile yakın sosyal ilişkiler üzerine odaklanan ikili ilişkilerin sıkı olduğu güvenli ortam oluşturma, öğretimsel liderliğin kurumun amaçları doğrultusunda yaşamasını ve gelişmesini sağlama, öncülük ve üretkenlik özelliği ile okulda bilginin üretilmesi, dağıtılması, araştırma yapılması ve verimli çalışma tekniklerinin kazandırılması, öğretimi yönetme, olumlu öğrenme iklimi geliştirme, başarılı ve nitelikli öğrenci yetiştirmek için uygun öğrenme koşulları olan çalışma ortamının tatmin edici ve üretken bir hale getirilmesi yani öğretim sürecine liderlik edebilmesi amaç farkındalığı oluşturarak ilhamsal motivasyonu ile öğrencilerini farklı düşünme konusunda cesaretlendirmesi, entellektüel hareketliliği teşvik etmesi, onların farklı ihtiyaçlarını bilerek bu ihtiyaçların giderilmesine bireysel katkı sağlaması beklenir. Tüm bu açılardan öğrencilerine fırsat sunabilen yöneticilerin mevcut olması okul yönetiminin önemini arttırmaktadır. Bu araştırmanın amacı; okul yöneticisinin yönetsel becerileri ve liderlik özelliklerini kullanmasının öğrencilerin hayatında nasıl etkili olduğunu ortaya koyabilmektir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde özel durum çalışması yöntemiyle yürütülmüştür. Özel durum araştırması ile ortaöğretim 9. Sınıfta sınıf tekrarı yapan, yüksek öğrenim ile ilgili hayali bulunmayan, okulundan nefret edip kabullenemeyen bir öğrencinin okul yöneticisinin değişmesi ile ortaya çıkan farklılaşması gözlemlenmiştir. Söz konusu katılımcının gözlemlenmesi ile kayıtlar tutulmuş, akademik, sosyal, kültürel, sportif alanlarda gelişimi not edilmiş, fotoğraflarla desteklenmiştir. Veriler yarı-yapılandırılmış mülakat tekniği ile katılımcının kendisinden ve beş farklı öğrenciden toplanmıştır. Elde edilen nitel veriler betimsel analiz tekniğine tabi tutularak naratif bir şekilde yorumlanmıştır. Sonuç olarak; gelecek için hedefi olmayan bir gencin okul yöneticisinin değişmesi ile oluşan olumlu okul iklimi farklılaşan hayatında aktif, üretken, çalışkan, ufku açık bir genç olarak yüksek öğrenime devam ederken, sivil toplum örgütlerinde yöneticilik yapan, sportif ve sosyal alanlarda adından söz ettiren, birçok uluslararası ve ulusal proje üyesi ve koordinatörlüğü yürüten genç bir girişimci olduğu gözlemlenirken, okul yöneticisinin öğrencisinin bakış açısını, beklentilerini, gelecek planlarını ve iyi yetişmiş, üretken insan olabilme yolunda katkı sağladığı, okul yöneticisinin yönetsel becerileri ve liderlik özelliklerini kullanmasının öğrencilerin hayatında etkili olduğu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Etkili Yönetici, Yönetsel Beceri

Does the Administrator Affect'

Abstract

An effective school manager, considering the managerial skills; self-confidence, willpower of the charismatic leadership, creating a successful model suitable for the beliefs and values of others, developing goals and vision, motivating students, creating a need for social change, transformational leadership to future, innovation, change and reform openness, inspiration in determining the needs of students to provide a safe environment where paternalist leadership is focused on close social relations with the student, to create a safe environment where instructional leadership is living and to develop according to the objectives of the institution, to produce knowledge in the school with the pioneering and productivity feature, to distribute, to conduct research and to gain efficient working techniques. to develop a positive learning climate, to develop successful and qualified students, It is expected to encourage the students to think differently, to encourage intellectual mobility, to contribute to the elimination of these needs by knowing their different needs. The fact that there are managers who can offer opportunities to their students in all these aspects increases the importance of school management. The purpose of this research; The aim of the course is to show how the school administrators use their managerial skills and leadership skills in students' lives. The research was conducted with special case study method within the framework of qualitative research approach. In the 9th grade of secondary education with special case study, a differentiation was observed with the change of the school administrator of a student who has a grade repetition, who has no illusions about higher education and who cannot hate and accept the school. With the observation of the aforementioned participant, the records were kept, their development in the academic, social, cultural and sportive areas were noted and supported by photographs. The data were collected from the participant and five different students by semi-structured interview technique. The qualitative data were interpreted by using descriptive analysis technique. As a result; The positive school climate that changes with the change of the school administrator of a young person who does not have any goals for the future is active, productive, hardworking, continuing his education as a young person with a horizon, while he is a manager in civil society organizations. While it is observed that there is a young entrepreneur who works as a project member and coordinator, it has been revealed that the school administrator's student's perspective, expectations, future plans and well-educated, productive human beings contributed towards being a student, and the school manager's use of managerial skills and leadership traits are effective in students' lives.

Keywords: Effective Manager, Managerial Skills

"Marmara Bilişsel Karar Verme Süreci Modeli"nin Akademik Başarısı Düşük İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Karar Verme Becerisine Etkisi

Z.Nurdan Baysal[1], Serap Çimşir[2] *

[1]Marmara Üniversitesi
[2]Ali Nihad Tarlan İlkokulu
*Sorumlu yazar: serapkrc@gmail.com

Özet

Toplumda düşünebilen, sorgulayabilen, çevresine veya kendine dair sorunları algılayabilen, sorunların çözümü için sağlıklı doğu ve etkili kararlar alabilen, akademik anlamda donanımlı bireylerin önemi bilinen bir gerçektir. Toplumun bir parçası olan birey, günlük yaşamında çeşitli karar verme durumları ile karşı karşıya kalmakta ve kararları doğrultusunda hayatına yön vermektedir. Bu sebeple karar verme becerisinin önemi ve bireylere kazandırılması, bireyin başarısının artırılıp donanımlı hale gelmesi gelişmiş toplumlarda her geçen gün daha da önemli hale gelmektedir. Özellikle temel eğitimde bireyin yaşama hazırlanması sürecinde karar verme becerisinin çeşitli yöntemlerle, uygulamalarla veya süreçlerle kazandırılması eğitimin öncelikleri arasında olmaktadır. Toplumsal yaşamada karar verme becerisi bireyin konumuna ve başarısına, yaşamının yönüne, niteliğine etki eden önemli bir beceridir. Birey kararlarının niteliği doğrultusunda iyi bir statü edinebilir veya geri dönmek için çaba sarf edeceği olumsuz bir sürecin içine girebilir. Karar verme becerisi edinmiş bireyler sorgulayarak, her seçeneğin olumlu olumsuz sonuçlarını irdeleyerek en doğru kararları vermeyi, sağlıklı kararlar alarak yaşamlarını daha mutlu ve başarılı şekilde sürdürmeyi sağlayabilir. Toplumsal yaşamda bireyin sosyalleşmesi, meslek edinmesi, toplumsal bir statü kazanması, akademik başarısı karar verme becerisi ile ilişkilidir. Ayrıca bireyin davranışlarının sonuçlarını düşünebilmesi, özellikle eğitim sürecinde kendi isteğiyle çalışmalara yönelmeye karar vermesi yine karar verme becerisinin öğrenciye kazandırılması ile sağlanabilir. İlkokul sosyal bilgiler programında karar verme becerisi öğrencilere kazandırılması gereken önemli düşünme becerileri arasında sıralanmaktadır. Günümüz eğitim anlayışında, artık öğrenci ve öğretmen rollerinin değiştiği bilinen bir gerçektir. Ayrıca eğitim sürecinde, okulun görevi sadece öğrencilere programda belirlenen bilgi ve beceri kazandırmak olamamalıdır. Okullar toplumu oluşturan bireylere günlük yaşamda karşılaşabilecekleri sorunları fark edebilme, düşünebilme ve sorunların çözümü için doğru kararlar verebilmeleri hususunda donanımlı olacak bir şekilde eğitmelidir. Birey çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurabilecek, sağlıklı kararlar alabilecek ve kararlarını uygulayabilecek nitelikte yetiştirmek temel eğitimde sağlanabilmelidir. Karar verme becerisine, toplumsal ve eğitimsel öneminden dolayı alan yazında tüm eğitim kademelerinde çeşitli araştırmalarda geniş yer verilmektedir. Karar vermenin ilişkili olduğu değişkenleri, karar stil ve stratejilerini ve karar verme becerisini geliştirici çalışmaları konu edinen çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. Ancak karar vermenin akademik başarısı düşük öğrenci grubuyla uygulandığı bir çalışmaya rastlanmamaktadır. Bu nedenle bu çalışmanın literatürde önemli olacağı düşünülmektedir. Yapılan bu araştırmayla, ilkokul dördüncü sınıf Sosyal Bilgiler dersinde "Marmara Bilişsel

Karar Verme Süreci Modeli"nin, akademik başarısı düşük öğrencilerin, karar verme becerisine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada zayıf deneysel desenlerden olan tek grup öntest–sontest desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunu kolay ulaşılabilir örneklem olarak, İstanbul İli Ümraniye ilçesinde bulunan bir ilkokulun dördüncü sınıflarından seçilen 26 tane akademik başarısı düşük öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenci seçimi yapılırken araştırmacının kendisi tarafından hazırlanan kazanım değerlendirme ve başarı testi uygulanmış, öğretmen görüşleri alınmış ve dördüncü sınıf öğrencilerinin e-okul notları incelenmiştir. Öğrencilerin karar verme beceri düzeylerini ölçebilmek için Demirbaş-Nemli (2018) tarafından geliştirilen "İlkokul Öğrencileri için Marmara Karar Verme Beceri Algısı Ölçeği" öntest, sontest ve kalıcılık testi olarak uygulanmıştır. Deney gurubu ön test ve sontest puanları ile deney grubu son test ve kalıcılık testi puanları arasındaki farkı belirlemek için ilişkili örneklem t-testi kullanılmıştır. Yapılan istatistiksel analiz sonucunda uygulanan "Marmara Bilişsel Karar Verme Süreci Modeli"nin, akademik başarısı düşük öğrencilerin, karar verme becerisi üzerinde etkili olduğu ve bu etkinin kalıcı olduğu saptanmıştır. Çalışmanın sonunda yapılan istatistiksel analizlerden elde edilen sonuçların tartışılmasına yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Temel Eğitim, Karar Verme Becerisi, Sosyal Bilgiler, Dördüncü Sınıf, Akademik Başarı.

The Impact of "Marmara Cognitive Decision Making Process Model" On Decision Making Skills of Primary Fourth Grade Students With Low Academic Achievements

Abstract

It is a well-known fact that academically equipped individuals are able to think in the society, to interrogate, to perceive problems around themselves, to take healthy healthy and effective decisions to solve problems. The individual, who is a part of the society, faces various decision-making situations in his daily life and directs his life according to his decisions. Therefore, the importance of decision-making skills and individuals to gain, the individual's success and become more equipped to become more and more important in advanced societies are becoming more and more important. In particular, it is among the priorities of the training to gain the ability of decision making in the preparation of life in basic education by various methods, practices or processes. The decision-making skill in social life is an important skill that affects the position and success of the individual, the direction and the quality of his life. The individual may have a good status in the direction of the nature of his decisions or enter into a negative process in which he will endeavor to return. By questioning the individuals who have the ability to make decisions, they can make the best decisions by examining the positive negative results of each option, and can make their lives more happy and successful by taking healthy decisions. Social life of the individual in social life, gaining a social status, social status, decision-making ability is related to academic success. In addition, the individual can think of the consequences of their behavior, especially in the process of

self-determination to decide to move towards the work of the decision-making skills can be achieved by students. The decision-making skills in the primary school social studies program are listed among the important thinking skills that should be gained by the students. In today's education, it is a known fact that the roles of students and teachers have changed. In addition, during the training process, the school's task should not only be to provide students with the knowledge and skills that are specified in the program. Schools should educate individuals in society in such a way that they can be aware of the problems they may face in everyday life, to be able to think and to make the right decisions for the solution of the problems. To be able to establish healthy relationships with the individual environment, to make healthy decisions and to implement the decisions of the basic education should be provided in basic education. Due to its decision making skills, social and educational importance, it is widely used in various researches in all educational levels in the literature. There are various studies on the variables related to decision-making, decision style and strategies and decision-making skills. However, there is no study in which the decision making process is applied with a low student group. Therefore, this study is thought to be important in the literature. With this research, it was aimed to determine the effect of Marmara Cognitive Decision Making Model on the decision-making skills of students with low academic achievement in the fourth grade Social Studies course at primary school. In the research, single group pre-test den posttest pattern which is one of the weak experimental designs was used. The study group of the study consisted of 26 students whose academic achievement was chosen from the fourth grade of an elementary school located in Ümraniye district of İstanbul. In the selection of students, gain evaluation and achievement tests prepared by the researcher were applied, teacher opinions were taken and e-school grades of fourth grade students were examined. In order to measure the students' decision-making skill levels, Marmara Decision Making Skill Perception Scale was developed by Demirbaş- Nemli (2918) was applied as a pretest, posttest and retention test for elementary school students. The related sample t-test was used to determine the difference between the pretest and posttest scores of the experimental group and the posttest and retention test scores of the experimental group. It was determined that the saptanmış Marmara Cognitive Decision Making Model in which was applied as a result of the statistical analysis was effective on the decision-making skills of the students with low academic achievement and this effect was permanent. At the end of the study, the results of the statistical analysis are discussed.

Keywords: Basic Education, Decision Making Skills, Social Studies, Fourth Grade, Academic Achievement.

A Research On Prospective Turkish Teachers' Perceived Competence in English

Reyhan Ağçam[1] * , Pınar Babanoğlu[1]

[1]Kahramanmaraş Sütçü İmam University

*Corresponding author: reyhanagcam@gmail.com

Abstract

Course curricula for primary and secondary education in Turkey were revised in 2017 subsequent to the major educational reform introduced in the country in 2013. It was acknowledged that the key competences proposed by the European Commission in 2016 were taken into consideration during the revision process with the aim of raising students equipped with life-long-learning skills (MoNE, 2017). The competences in concern are comprised of three categories: (i) traditional skills (communication in mother tongue and communication in foreign languages), (ii) digital skills (literacy, and basic skills in math and science), and (iii) horizontal skills (learning-to-learn, social and civic responsibility, initiative and entrepreneurship, and cultural awareness and creativity). As English is exclusively introduced as a compulsory part of education of all levels in Turkey, the current research was set out to investigate perceived EFL competence of the prospective teachers who will be teaching primary school students in the near future. In line with the research objective, 300 non-English major undergraduate students attending six different teacher training programmes at a state university in Turkey were selected as participants through purposive sampling method, which involves strategic selection of a diverse group of participants according to a priori criteria in order to capture and describe shared dimensions of a setting, experience, or phenomenon (Robinson et al., 2004). It is noteworthy that they took English as a compulsory part of their curricula in the previous year. The course was offered two or three class hours weekly, and designed to improve their competence in all core language skills during two semesters. The course objective was identified as 'to raise students with A2 proficiency level in English at the end of the academic year.' Accordingly, they would be able to 'communicate in simple and routine tasks requiring a simple and direct exchange of information on familiar topics and activities, to handle very short social exchanges, even though they can't usually understand enough to keep the conversation going themselves, to use a series of phrases and sentences to describe in simple terms their family and other people, living conditions, their educational background and their present or most recent job, to write short, simple notes and messages relating to matters in areas of immediate needs, and so on' (CoE, 2001). The following are the teacher training programmes they are currently enrolled in: Turkish Teaching, Classroom Teaching, Mathematics Teaching, Psychological Counselling and Guidance, Science Teaching, and Social Sciences Teaching. Data will be collected through the EFL competence scale, which was developed based on the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) (CoE, 2001). Subsequently, 30 students will be invited to participate in the interview session whereby a couple of open-ended questions will be posed to them. Their responses to the scale items and the interview questions will be analysed quantitatively and qualitatively, respectively. The findings will be reported through statistics

and themes with direct quotations of the respondents. Consequently, the study is intended to contribute to the existing literature via its findings and practical implications to be developed for teacher training programmes.

Keywords: Efl, Perceived Competence, Cefr, Teacher Training

Dinleme Günlükleri: Sınıf Dışında Dinlemeyi Öğrenme

Mehmet Emin Uslu[1] *

[1]Milli Savunma Üniversitesi Hava Astsubay Meslek Yüksek Okulu
*Corresponding author: eminusluu@gmail.com

Abstract

Yabancı dil öğreniminde dört temel beceriden en zor gelişen beceri dinleme becerisidir. Yabancı dil öğrenme sürecinde dinleme becerisini kazanmak için pratik yapmaya ve zamana özellikle öğrencilerin sınıfta geçirdiği zamandan daha fazlasına ihtiyaç vardır. Dil öğreniminde dinlemenin rolü ve önemi anlaşıldıkça dinleme becerisini geliştirmek amacıyla çeşitli teknik ve yöntemler geliştirilmiştir. Dinleme günlükleri uygulamak, öğretmenlerin öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmek için kullanabilecekleri tekniklerden biridir. Dinleme günlükleri, öğrencinin ders dışı dinleme etkinliklerinde yer aldığı ve kendi deneyimlerini ve anlamalarını değerlendirdiği bir ödev türüdür. Dinleme günlükleri kullanılarak, sınıf dışında etkili bir kapsamlı dinleme programı uygulanabilir. Kapsamlı dinleme, çok sayıda dinleme malzemesine erişilerek dinleme becerisini geliştirmek amacıyla zevk için dinleme yapılmasıdır. Kapsamlı okumanın aksine kapsamlı dinleme uygulamalarıyla ilgili çok az çalışma bulunmaktadır. Kapsamlı dinleme uygulamalarında ideal olan dinlemenin sınıf dışında, bireysel olarak öğrencinin kendi hızında yapılmasıdır. Öğrenciler olabildiğince fazla mümkünse otantik dinleme materyalleri içinden kendi istek ve ilgilerine göre seçim yapabilmelidir. Dinleme materyalleri öğrencinin seviyesine uygun olmalıdır. Öğretmenler uygulamada hedef belirleme, planlama, uygun olan materyali sağlama konularında öğrencilere rehberlik yapmalıdır. Dinleme günlükleri, yapılan dinlemenin kısa bir özetini, konunun anlaşılıp anlaşılmadığını değerlendirilmesini ve dinleme sırasında karşılaşılan yeni deyimler, sözcükleri ve dil bilgisi yapılarını ele almayı içerir. Etkinliğin kısa özeti ile öğrenciler detaylardan ziyade ana noktalara odaklanmalıdır. Dinlemenin değerlendirilmesi, öğrencinin süreci değerlendirmesine ve özellikle biliş ötesi dinleme stratejileri hakkında düşünmesine yardımcı olur. Son olarak, yeni sözcükleri ve yapıları edinmek, öğrencinin genel dil yeterliliğini geliştirir. Başlangıçta, öğrencilerin dinleme günlüğü hazırlama konusunda yardıma ihtiyacı olabilir. Öğretmen, dinleme materyallerini ve kaynaklarını sağlayarak ve nasıl etkili şekilde dinleneceğini göstererek süreci sınıfta başlatabilir. Çalışmanın amacı, dinleme günlüklerinin yabancı dilde otonomi kazanma ve dinlediğini anlama düzeyine etkisini incelemektir. Araştırma deneysel bir araştırma olarak tasarlanmış olup öntest /sontest kontrol gruplu deney deseni kullanılmıştır. Öğrencilerin İngilizce dinlediğini anlama düzeyleri bağımlı değişken ve dinleme günlüklerinin kullanılması ise bağımsız değişkendir. Çalışma, deney ve kontrol gruplarına rastgele atanması, her iki gruba öntest uygulanması, yirmi hafta süren uygulama süreci (her hafta için iki saat dinleme ödevi verilmiştir.), on haftadan sonra gelişim testi uygulanması ve bağımlı değişken üzerindeki etkiyi görmek amacıyla sontest uygulanması işlemlerini içermektedir. Çalışma yirmi hafta sürmüştür ve her hafta deney grubunda yer alan öğrencilere iki saatlik dinleme ödevi verilmiştir. Çalışmaya önlisans düzeyinde İngilizce eğitimi alan yüz yirmi öğrenci katılmıştır. Bu gruptan altmış öğrenci deney grubunu oluştururken altmış öğrenci de kontrol

grubunu oluşturmuştur. Deney süresince, deney grubu için her hafta iki saatlik öğretmenin daha önceden sağladığı öğrencilerin seviyelerine uygun materyallerden dinleme ödevi verilmiş ve her haftanın sonunda deneyimlerine ilişkin dinleme günlükleri öğrenciler tarafından öğretmene teslim edilmiştir. Kontrol grubunda bulunan öğrenciler ise normal uygulanan İngilizce programını takip etmişlerdi. Veri toplama aracı olarak İngilizce Anlama Seviyesi (ECL) Testinin dinleme kısmı kullanılmıştır. Test iki bölümden oluşmuştur: dinleme ve okuma. Birinci bölümde 66 adet dinleme sorusu bulunmaktadır. İkinci bölümde ise 34 adet okuma sorusu vardır. Öntest, gelişim testi ve sontest olarak zorluk açısından eşdeğerdir üç farklı ECL sınavı kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, dinleme günlükleri öğrencilerin İngilizce dinlediğini anlama düzeylerini istatistiksel olarak geliştirdiği görülmüştür. Çalışmadan sonra hem öğretmenler hem de öğrenciler, yabancı dil öğrenme sürecinde dinleme günlükleri uygulamanın dinleme becerilerini geliştirmek için etkili bir yol olduğunu belirtmişlerdir.

Keywords: Dinleme, Dinleme Günlükler, Kapsamlı Dinleme

Listening Logs: Learn How to Listen Beyond the Classroom

Abstract

In a foreign or second language learning process learning to listen acquires practice and time especially more time the learners have in the classroom. Applying listening logs is one of the techniques or ways that can be used by the teachers to develop learners' listening skills. Listening logs are kinds of assignment in which the learner takes part in listening activities out of class and evaluates his/her own experience and comprehension. Through listening logs, an effective way of extensive listening program may be applied out of the class. Extensive listening is listening for pleasure to improve listening comprehension accessing a good deal of listening materials. At first, learners may need help in preparing a listening entry. The teacher may introduce the process in the classroom by providing listening materials, resources and opportunities and modeling how to listen. Listening logs include brief summary of the event, reflection on the listening experience and dealing with the new idioms, vocabularies and grammar structures encountered during the experience. Through the brief summary of the event the learners must concentrate on the main points rather than details. Reflection on his/her listening experience helps the learner to evaluate the process and think about the listening strategies especially the meta-cognitive ones. Lastly, acquiring the new words and structures develops the learner's overall language proficiency. The aim of the study is to find out the effects of listening logs on gaining autonomy and listening comprehension level. The study was designed as an experimental research and pretest/posttest control group experimental design was used as the pattern. Learners' listening comprehension level is the dependent variable and using listening logs out of classroom is the independent variable. The intervention study includes randomly allocated the experimental and control groups, pretest, twenty-week lasted treatment (two hours listening assignment was given for each week.),

applying progress test after ten weeks and posttest of the groups to see the effect on the dependent variable. One-hundred and twenty students who enrolled in English class at a State college in Turkey took part in this study. Sixty students from this group comprised the experimental group and sixty students served as the control group. During the experiment two-hour listening assignment was given for each week for experimental group and they were expected to hand in their listening logs about their experiences to the teacher at the end of the week. The listening part of the English Comprehension Level (ECL) Test was used to collect data. The test assesses English proficiency through items that evaluate comprehension of vocabulary and grammar. It was divided into two parts: listening and reading. In part I, there are 66 items that are based on listening passages. In part II, there are 34 reading items. All ECL forms are equivalent in terms of difficulty. The results of the study revealed that listening logs led to a statically important improvement in learners' English comprehension level. After the study, both the teachers and learners also pointed out that applying listening logs in the foreign language learning process was an effective way to develop listening skills.

Keywords: Listening, Listening Logs, Extensive Listening

Orta Seviye İngilizce Dersinin Değerlendirilmesi

Süleyman Ünal[1] *

[1]National Defense University-Air Force Academy
*Corresponding author: Unallslymn@gmail.com

Abstract

Amaç

Bu çalışmanın amacı, Orta Seviye İngilizce dersini değerlendirmektir. Özellikle, Orta Seviye İngilizce dersinin ne kadar başarılı olduğunu ve müfredatta yürütülen faaliyetlerin sonuçlarının birbiriyle uyumlu olduğunu araştırmayı amaçlayan çalışmadır.

Yöntem

Bu araştırma temel olarak nicel bir araştırmadır. Araştırma nitel öğelerle desteklenmiştir. Bu araştırmanın katılımcıları, 18 ila 20 yaşları arasındaki 15 farklı sınıfta 337 öğrencidir; Öğrencilerin yeterlilik düzeyleri, her dönemde öğrencilere uygulanan özel bir kurumsal sınav ile belirlenir. Çalışmanın hedef kitlesi, İstanbul, Türkiye'deki bir okuldaki üniversite öğrencileridir. Bu dört yıllık üniversitede, öğrenciler, havacılık, elektronik, endüstri ve bilgisayar gibi dört ana mühendislik bölümünde eğitim görürler. Okulun akademik dili İngilizce olmamakla birlikte, özel bir dikkat ve oldukça önemli bir zaman dilimi içinde İngilizce derslerine yer verilir. Müfredat öğrencilerin potansiyel kariyerinin gerekliliği nedeniyle, daha fazla İngilizce dersine yer verir. Bu durum diğer devlet üniversitelerinde pek rastlanan bir durum değildir. Öğrenciler mühendislik lisans derecesi ile mezun olurlar. Seçilen öğrencilerin amaç için daha uygun olduğu düşünüldüğünden araştırma için amaçlı örnekleme yöntemi seçilmiştir. Etik düşünceler için, tüm katılımcılara çalışmanın amacı hakkında bilgi verilmiştir. Veriler; ünite sınav, hikaye kitabı sınavı, çevrimiçi etkinlikler, ara sınav notu, final puanı ve öğretmen aktivitesi sonucu toplandı. İki ünite sınavı yapıldı ve ünite sınavları, kapsanan ünitenin gramer ve kelime bilgisini içeriyordu. Hikaye kitabı sınavı bir kez yapıldı. Dördüncü seviyede bulunan iki kitabını kapsıyordu. Çevrimiçi aktiviteler, Pearson Yayınları'ndan Speakout olarak adlandırılan orta düzey ana ders kitabi tarafından sağlanan etkinliklerdir. Kapsanan 5 üniteden, yarıyıl boyunca 90 görev dahil edilmiştir. Ara sınav bir beceri olarak dinleme, okuma ve yazma görevlerini içeriyordu. Final sınavları aynı becerilere sahip görevlerden oluşur ancak hem bağlam hem de ayrıntı bakımından daha uzundu. Ara sınav süresi 100 dakika iken final sınavı 150 dakika idi. Öğrenenlerin puanları SPSS 20 ile kodlayıcı ve betimleyici ve çıkarımsal istatistiklerle analiz edildi. Veri toplama aracı olarak kullanılan ünite sınavları, hikaye kitabı sınavı, ara sınav, final ve öğretmen aktivitesi öğretmenlerce hazırlanmış ve uygulanmıştır. Bu sınavların oluşturulmasında alan uzmanı öğretmenler görev almış ve meslektaş ve uzman teyidi alınmıştır. Her veri grubu için ortalama, ortalama, standart sapmalar hesaplandı. Nicel bulguları tartışmak için yarı yapılandırılmış görüşmeler düzenlendi. Bu görüşmelere 12 öğretmen katıldı. Katılımcılar İngiliz Dili Eğitimi alanında en az lisans derecesine sahiptirler. Bulgular Çalışmanın sonucu,

öğrencilerin genel puanlarını oluşturan puanlar arasında bir tutarlılık olduğunu göstermiştir. Yani, ünite sınav notları, hikaye kitabı sınavı, çevrimiçi etkinlikler, ara sınav puanları, final puanları ve öğretmen aktivite puanları arasında anlamlı bir korelasyon vardı. Ünite sınavı, hikaye kitabı sınavı, çevrimiçi etkinlikler, ara sınav puanları, final puanları ve öğretmen aktivite puanlarının puan ortalamaları sırasıyla 52,59,52,66,60 ve 67'dir. Çeşitli veri grubunun puanlarına bağlı olarak, öğrencilerin başarılı olduğu tespit edildi. Sonuçlar öğretmenlerle tartışıldı ve sonuçlar için mutluluklarını dile getirdiler. Puanlar arasındaki korelasyonlar anlamlı bulundu. Bu, ünite sınavının zorluk seviyesi, hikaye kitabı sınavı, çevrimiçi etkinlikler, ara sınav ve final sınavları arasında bir uyum olduğunu göstermiştir. Yalnızca çevrimiçi etkinliklerin Pearson Yayınları tarafından hazırlandığı ve diğerlerinin öğretmenler tarafından hazırlandığı düşünüldüğünde, bu kriterler arasında bir denge görmek oldukça tatmin edicidir. Nicel ve nitel veriler arasında bir uyum söz konusudur. Sonuç Çalışma sonunda Orta Seviye İngilizce dersinin daha iyi uygulanması için önerilerde bulunulmuştur. Sonraki çalışmalar için, durum bu çalışma ile Orta seviye için belirlendiğinden, daha sonraki dönmeler için Orta ve daha yüksek seviyeler için daha iyi bir öğretim ve ders programı oluşturmak için çalışmalar yapılabilir.

Keywords: Değerlendirme, English Course, Dil Eğitimi

Evaluation of Intermediate Level English Course

Abstract

Purpose

The purpose of this study is to evaluate Intermediate Level English Course. Particularly, the study aimed at investigating to what extent Intermediate Level English Course is successful and result of activities carried out in the curriculum are compatible to each other . Method This study is mainly a quantitative study but quantitative findings were supported with qualitative findings as well. Participants of the current study were 337 learners in 15 different classes aging from 18 to 20 with Intermediate level proficiency in English. The proficiency levels of the learners are determined by a specific institutional exam which is administered to learners in each term. The target population for the study was university learners at a school in Istanbul, Turkey. In this four-year university, learners are enrolled to four major engineering departments, i.e. aeronautical, electronics, industrial, and computer, Although the academic language of the school is not English, it is given special attention and quite an important amount of time in the curriculum due to the necessity of the prospective career of the learners. Learners graduate with bachelor degree in engineering degree. Purposive sampling method was chosen for the study since the chosen learners is thought to be more appropriate for the purpose. For ethical considerations, all the participants are informed about the purpose of the study. Data was gathered through the result of unit quiz, story book quiz, online activities, mid-term score, final score and teacher activity. Two unit quizzes were held and the unit quizzes included grammar and vocabulary of the covered unit. Story book quiz was held once.

It included two stage books of which level are 4. Online activities are the activities which were provided by Intermediate Main Course Book which is named as Speakout Intermediate from Pearson Publication. Out of the covered 5 unit, 90 tasks were included for the semester. Mid –term exam included listening, reading and writing tasks as a skill. Final exams are consisted of the tasks from same skills but it was longer both in context and detail. While duration time for mid-term was 100 minutes, it was 150 minutes for the final. Scores of the learners were coded and analyzed with descriptive and inferential statistic with the help of SPSS 20. Average, mean, standard deviations were calculated for each data group. Semi-structured focused group were also held to discuss quantitative findings with 12 teachers. They holds bachelor degree in English Language Teaching. Findings Result of the study showed that there was a consistency among the scores that form overall scores of the learners. Namely, there was a significant positive correlation among the scores of unit quiz, story book quiz, online activities, mid-term scores, final scores and teacher activity score. Average scores of the unit quiz, story book quiz, online activities, mid-term scores, final scores and teacher activity score were 52,59,52,66,60 and 67 respectively. Depending on the scores of various data group, learners were found to be successful. Results were discussed with the teachers and they also expressed their gratitude for the results. Correlations among the scores were found to be significant. That showed there was harmony among the difficulty level of the unit quiz, story book quiz, online activities, mid-term exam and final exams. When it was considered that only online activities were ready-made by Pearson Publication and the other were prepared by teachers themselves, it is quite satisfying to see a balance between these criteria. Quantitative and qualitative results were in a harmony. Conclusion Recommendations were made for better implementation of Intermediate Level English Course at the end of the study. For further studies, since the situation is determined with this study for the Intermediate level, studies may be carried out to form a better instruction and syllabus for the Intermediate and higher levels for the next terms.

Keywords: Evaluation, English Course,language Education

Türk Öğrencilerin İngilizce Dilinde Online Ders Almalarının Değerlendirilmesi

Süleyman Ünal[1] *

[1]National Defense University-Air Force Academy
*Sorumlu yazar: Unallslymn@gmail.com

Özet

Amaç

Bu çalışmanın amacı, Türkçe öğrenenlerin İngilizce dilindeki çevrimiçi dersleri almayı değerlendirmektir. Özellikle, bu çalışmada, Türkçe ELT öğrencisinin İngilizce dersleri almaktan ne kadar fayda sağladığını araştırmak amaç edinilmiştir. Bu çalışmada, Öğrencilerin hem yabancı dil becerilerini geliştirdiği hem de kişisel gelişimleri katkıda bulundukları durum detaylıca tasvir edilerek, bu sürecin öğrencinin farklı alanlardaki gelişimi incelenecek ve değerlendirilecektir.

Yöntem

Bu çalışmanın katılımcıları, 18 ila 20 yaşları arasındaki iki farklı sınıfta eğitim gören 50 İngilizce dersi öğrencisidir. Öğrencilerin yeterlilik düzeyleri, her dönemde öğrencilere uygulanan özel bir kurumsal sınav ile belirlenir. Bu kurumsal sınav sonucunda öğrenciler, seviyelerine uygun kurlarda eğitime alınırlar. Başlangıç, ön orta, orta ve ileri seviyelerinde dil eğitimine tabi olurlar. Yoğun uygulanan yabancı dil eğitimi sonucunda öğrencilerin en az orta seviyeye ulaşması beklenmektedir. Özellikle orta ve ileri seviye öğrencilerin dil gelişimlerini daha yukarılara taşımaları ve bu gelişimlerini muhafaza edebilmeleri amacıyla özel amaçlı İngilizce eğitimi sağlanmaktadır. Çalışmanın hedef kitlesi, İstanbul, Türkiye'deki bir okuldaki üniversite öğrencileriydi. Bu dört yıllık üniversitede, öğrenciler, havacılık, elektronik, endüstri ve bilgisayar gibi dört ana mühendislik bölümüne kaydolur ve burada eğitim görürler. Okulun akademik dili İngilizce olmamakla birlikte, özel bir dikkat ve oldukça önemli bir zaman dilimi içinde yabancı dil dersleri verilir. Müfredat içerisinde öğrencilerin potansiyel kariyerlerinin gerekliliği nedeniyle yoğun bir şekilde dil eğitimi verilmektedir. Öğrenciler mühendislik lisans derecesi ile mezun olurlar. Seçilen öğrencilerin amaç için daha uygun olduğu düşünüldüğü için araştırma için amaçlı örnekleme yöntemi seçilmiştir. Etik düşünceler için, tüm katılımcılara çalışmanın amacı hakkında bilgi verilir. Bu çalışma temel olarak anket tasarımıyla nicel bir çalışmadır, ancak çalışma nitel özelliklerle de desteklenmiştir. Çevrimiçi kurslar ve en iyi üniversiteler ile ortaklıklar sunan Coursera, öğrencilere tanıtıldı. Öğrenciler, her dönem final notunun% 50'sini oluşturan performans notuna olan ilgi alanlarına göre bireysel olarak bir ders seçtiler. Bu ders seçiminde öğrenciler kendi öz iradeleri ile hareket ederek bir haftalık araştırma sonucunda en az 6 haftalık olacak şekilde bir ders seçtiler. Öğrenciler, kişisel gelişimden mühendislik ve fen alanlarına kadar çok geniş bir yelpazede ders seçimi gerçekleştirdiler. Öğrencilerin çevrimiçi ders alma konusundaki algılarını ve on öğrenciye pilot çalışma olarak başvurduklarını ölçmek için bir anket geliştirilmiştir; İngilizce öğretimi ve müfredat tasarımı alanında üç uzman alarak gözden geçirilmiştir. Anketin Cronbach alfa seviyesi 0,89 olarak kabul edildi, bu kabul

edilebilir seviyeden daha fazla idi. Araştırmada anket formu ile toplanan veriler kullanılmıştır. Anketteki Likert tipi veriler, SPSS Versiyon 20 ile One-Way Anova ve korelasyon analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrenicilerin cevapları, kodlanmış, kaydedilmiş ve betimsel ve çıkarımsal, analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma sonuçlarına göre nicel sonuçlar nicel sonuçlarla uyumludur.

Sonuçlar

İngilizce'den çevrimiçi ders almanın kişisel ve dil gelişimi açısından faydalı olduğunu göstermiştir. Dil gelişimi için öğrencilerin% 84'ü dinleme becerilerinin en fazla geliştiğini ifade etti. Ayrıca, bu çevrimiçi kurslara katılarak okuma ve kelime becerilerinin geliştirildiğini ifade etmişlerdir. Sonuçlar, çalışmanın tartışma bölümündeki literatürdeki diğer çalışmalarla karşılaştırıldı. Yabancı bir dil aracılığıyla kişisel gelişimlerini yaşadıkları için kendilerini çok memnun hissettiklerini belirtti. Öğrenciler, çevrimiçi kursu alma sisteminin içeriği, süreci ve değerlendirilmesi konusundaki olumlu fikirler beyan ettiler. Öğrencilerin büyük çoğunluğu, önümüzdeki dönem ve yıllarda böyle bir gelişim sistemine sahip olmaktan yana olduklarını belirttiler. Sonuç Çalışmanın sonunda çevrimiçi kursların daha iyi uygulanması için önerilerde bulunuldu. Daha ileri çalışmalar için, durum bu çalışma ile belirlendiğinden, çevrimiçi ders alma ve öğrenen özerkliği arasındaki ilişkiyi analiz etmek için çalışmalar yapılabileceği değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerlendirme, Çevrimiçi Ders, Dil Eğitimi

Evaluation of Online Course Taking of Turkish Learners in English

Abstract

Purpose

The purpose of this study is to evaluate taking online courses in English of Turkish learners. Particularly, the study aimed at investigating to what extent Turkish ELT learner benefited from taking online courses in English. Method Participants of the current study were 50 learners in 2 different classes aging from 18 to 20 with advanced level proficiency in English. The proficiency levels of the learners are determined by a specific institutional exam which is administered to learners in each term. The target population for the study was university learners at a school in Istanbul, Turkey. In this four-year university, learners are enrolled to four major engineering departments, i.e. aeronautical, electronics, industrial, and computer, Although the academic language of the school is not English, it is given special attention and quite an important amount of time in the curriculum due to the necessity of the prospective career of the learners. Learners graduate with bachelor degree in engineering degree. Purposive sampling method was chosen for the study since the chosen learners is thought to be more appropriate for the purpose. For ethical considerations, all the participants are informed about the purpose of the study. This study is mainly a quantitative study with survey design but the study was also supported with qualitative features. Coursera, which offers online courses and partners with top universities, were introduced to learners. Learners chose

a course individually depending on their interests for performance grade which forms %50 of their final grade each term. A questionnaire was developed to measure learners' perception on taking online course and after applying to ten learners as a pilot study; it was revised by taking three experts on the field of English language teaching and curriculum design. Cronbach alpha level of the questionnaire was found to be 0,89 which is more than acceptable level. The study utilized the data gathered by the questionnaire. The Likert type data from the questionnaire was analyzed using SPSS Version 20 with One-way Anova and correlation analysis. Learners' responses were numerically coded, recorded and analyzed by descriptive and inferential statistics. Findings Quantitative results are compatible with the quantitative results. Results showed that taking online courses in English was beneficial in term of personal and language development. For the language development, %84 of the learners expressed that their listening skills developed most. They also expressed that reading and vocabulary skills improved by participating in these online courses. Results were compared with the other studies in literature in the discussion part of the study. They stated that they felt very satisfied since they had their personal development through a foreign language. Learners pointed out their good belief on content, process and assessment of the online course taking system. Majority of the learners are in favor of having such a developmental system in the next terms and years. Conclusion Recommendations were made for better implementation of online courses at the end of the study. For further studies, since the situation is determined with this study, studies may be carried out to analyze the relationship between online course taking and learner autonomy.

Keywords: Evaluation , Online Course, Language Education

Türkiye'de Almanca Öğretmenlerinin Bugünü ve Geleceği

Doğu Ataş [1] * , Ayten Genç [1]

[1]Hacettepe Üniversitesi

*Corresponding author: doguatas83@gmail.com

Abstract

Günümüzde yabancı dil bilmek geçmişten farklı olarak algılanmakta ve değerlendirilmektedir. Değişik platformlarda her ülkeden insanın bir araya gelmesi ve iletişim kurması ancak yabancı dil bilmekle kolaylaşmaktadır. Geleceğin gençlerinin bir değil birden çok yabancı dil bilmesi beklenmektedir. Hatta iş ilanlarında İngilizcenin yanı sıra bir başka yabancı dil bilen adayların başvurularının tercih edileceği belirtilmektedir. Avrupa Konseyi üyesi olan ülkemizde Konsey kararları doğrultusunda okullarımızda 2005-2006 öğretim yılından itibaren ikinci bir yabancı dilin de öğretilmesi söz konusudur. Okullarda 9. sınıftan başlamak üzere birinci yabancı dilin yanı sıra İngilizce, Almanca, Fransızca, İspanyolca, Rusça, İtalyanca, Japonca, Çince ve Arapça öğretilmektedir. Öğrencilerin bu yabancı dilleri öğrenme talepleri ve bu taleplerinin gerekçeleri nelerdir? Okullardaki bütün öğrenciler içerisinde ikinci yabancı dil olarak hangi yabancı dil ne kadar öğrenci tarafından talep edilmektedir? Talep edilen yabancı dillerin özellikle belirli bölge ve illere göre dağılımı söz konusu mudur? Ayrıca talep edilen yabancı dillerin Türk iş dünyasında istihdam alanında bir karşılığı var mıdır? Bu soruların cevaplanması aslında okullarda ikinci bir yabancı dil öğrenmek isteyen öğrenci taleplerinin gerçek anlamda değerlendirilmesi ve gerçek ihtiyacın tespit edilmesi anlamına gelmektedir. Geçmişten günümüze ülkemizde öğretilen Fransızca, İngilizce ve Almanca dışındaki öğretime sunulan diğer dilleri öğretecek öğretmenlerin formasyonları da ayrıca önemli bir konudur. Bu durumdan hareketle, öğrencilerin ikinci bir yabancı dil öğrenme talebinin aslında öğretmenlerin de kariyer yolculuğunu belirlemek olduğu söylenebilir. Günümüzde okullarda okutulan yabancı diller yelpazesi içinde ikinci yabancı dil olarak okutulan dillerin dağılımı ve bunların içerisinde de özellikle Almancanın payının ne kadar olduğu tespit edilecektir. Bir yandan okullarda ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenen öğrenci sayısı ile özel ve devlet okullarındaki Almanca öğretmen sayıları, diğer yandan Türkiye'de Eğitim Fakültelerinin Almanca Öğretmenliğine kabul edilen güncel öğrenci ve mezun sayılarına ulaşılacaktır. Elde edilen sayısal veriler iki boyutlu sıklık dağılımları üzerinden nitel veri analizi yöntemleri ile karşılaştırmalı olarak incelenecek ve elde edilen bulgular yorumlanacaktır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2018 öğretmen alımında 101 Almanca öğretmenin istihdam edildiği bilinmektedir. Almanca Öğretmenliği Bölümlerinden mezun öğrenci sayıları ile istihdam edilenler karşılaştırılarak, bu durumun arz talep dengesinin dışında gelişip gelişmediği ortaya konulacaktır. Çalışmanın amacı, ülkemizdeki Eğitim Fakültelerinin 16 Almanca Öğretmenliği Bölümünden mezun olanların hepsinin Almanca öğretmeni olarak çalışma olanaklarının ve öğrenci kontenjanları oranında istihdamlarının söz konusu olup olmadığının bilimsel olarak tespit edilmesi ve sorun varsa çözüm önerileri aranmasıdır. Bunun yansıra, çalışmada aşağıdaki soruların yanıtları aranacaktır: Öğrencilerin, Almanca öğretmeni olmayı planlayarak tercih ettikleri bölümlerinden mezun olduklarında istihdam edilememeleri söz konusu mudur? Eğer mevcut

durum böyle ise, mevcut sistemde öğrenci kabul eden ve öğretimini sürdüren Almanca Öğretmenliği Bölümleri çözüm olarak neler yapmaktadır ve neler yapabilir? Öğrenciler Almanca öğretmenliğine ek olarak farklı kazanımlara sahip olacakları şekilde yönlendirilebilir mi? Devamında Almanca öğretmeni olarak eğitim verilen diğer ülkelerin programlarının nasıl olduğu ve öğrencilerine sundukları alternatif programlarının olup olmadığı araştırılacak ve bu bağlamda örnekler sunulacaktır. Ülkemizde Eğitim Fakültelerinin bazı programlarında çift ana dal programları uygulanmaktadır. Almanca Öğretmenliği Bölümleri öğrencileri için açılan Türkçe Öğretmenliği çift ana dal programları buna bir örnek olarak verilebilir. Almanya'da yaşayan Türk kökenli çocukların Türkçe bilgi ve becerilerinin giderek zayıfladığı bilinmektedir. Bu program, Almanya'da yaşayan Türk kökenli çocukların anadillerini, Almanca bilen Türk öğretmenlerden öğrenmelerini sağlamaktadır; oldukça işlevseldir ve yaygınlaştırılmalıdır. Bu programların yaygınlaştırılıp yayınlaştırılamayacağı ve çift ana dal program önerilerine Okul Öncesi, Sınıf Öğretmenliği vb. gibi başka programların da eklenip eklenmeyeceği konusunda da çalışmalar yapılıp öneriler sunulacaktır. Okullarda çalışan öğretmenlerin kendi alanlarında yüksek lisans yapmaları ile ilgili çalışmaların sürdürüldüğü bilinmektedir. Almanca Öğretmenliği Bölümleri gibi istihdam güçlüğü yaşadığı varsayılan öğretmen ve öğretmen adaylarının farklı alanlarda lisansüstü eğitimlerle kendilerini geliştirmeleri ve istihdam edilebilmeleri mümkün olabilir.

Keywords: İkinci Yabancı Dil, Almanca Öğretmen İstihdamı, Çift Ana Dal

German Language Teachers Today and in the Future in Turkey

Abstract

There is now a new perception and evaluation on what it means to know a foreign language than it used to be. Knowing a foreign language just makes it easier to gather every nationality from different walks of life and let them interact with each other. It is now desired that youth generation knows more than one foreign language. Furthermore, those applications from the candidates who knows another foreign language as well as English are desired in job applications. As of 2005-2006 Academic Year, drawing upon acts of Council, several foreign languages, - not one language only-, are taught in the schools in Turkey which is a member of European Council. Starting from 9th grade, in addition to first foreign language, the teaching of English, German, French, Spanish, Russian, Italian, Japanese, Chinese and Arabic are also taught. Why and how do the students want to know those foreign languages? Among the students at school, what is the contribution of the languages in terms of their desirability? Is there any particular distribution of this desirability of foreign languages by regions and cities? Also, do these favored foreign languages have any advantage in Turkish job sector? In order to answer this question, we need to truly evaluate and identify the needs of the students who would like to learn a second foreign language. Pedagogical training of those teachers who are supposed to teach other languages than French, English and German is also of importance. Therefore, it could be argued that students' needs of learning another foreign language also

shapes teachers' professional development. Among a wide spectrum of foreign languages on school curriculum, the distribution of languages as second foreign languages and the share of German, in particular, will be identified. An up-to-date information of the number of both students who learn German as a second foreign language and the students and alumni at German Language Teaching Bachelor Program of Faculty of Education in Turkey will be accessed. The quantitative data will be examined on a two-dimensional frequency distribution by using quantitative data analysis and the findings will be discussed. Ministry of National Education has recruited 101 German Teachers in 2018. By further comparing the numbers of alumni from German Language Teacher Bachelor Program and those recruited, whether this scenario meets supply and demand balance will also be discussed. This scientific study aims to identify job opportunities of 16 alumni from different German Language Teaching Bachelor Programs at Faculty of Education and whether teacher recruitment takes place according to alumni number, and further to seek possible solutions. Also, answers to the following questions will also be sought: Did it ever happen to any person who entered German Language Teaching Bachelor Program because s/he wanted to be a German teacher, but did not find a job upon graduation? If that is the case at a current time, what do those German Language Teaching Bachelor programs that still accept students do to prevent this and what could else be done? Would it be possible to advise the students so that they would have different experiences other than teaching German? Following this, the syllabus of other countries that offer German Language Teaching Bachelor programs will be examined, whether those programs offer alternative programs for their students will be researched and examples will be provided. Some programs at Faculty of Education in Turkey offer double major programs. One of the examples is Turkish Language Teaching Double Major Bachelor program that is offered to students at German Language Teaching program. Language knowledge and skills of Turkish kids who live in German gradually deteriorates. This double major program lets those Turkish kids who live in German acquire their native language via Turkish teachers who know German and it is quite functional and should further be practiced. A further research will also be conducted on whether those programs would be widespread and another Bachelor programs such as Early Childhood and Primary School Teaching would also offer such double major programs and recommendations will be given. There is an ongoing research on the issue of in-service teachers' pursuing master degrees on their field. Given this, it might also be possible that pre-service and in-service teachers who are assumed to struggle finding a teaching job as in German Language Teaching Bachelor programs can be recruited and thus contribute to their personal and professional development by pursuing graduate degrees on different fields.

Keywords: Second Foreign Language, German Language Teacher Recruitment, Double-Major Bachelor Program

Yabancı Dil Ağırlıklı Eğitim Uygulamasına İlişkin İngilizce Öğretmenlerinin Görüşleri

Hasan Güner Berkant[1], Dildar Özaslan[1] *, Emine Doğan[2]

[1]Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
[2]Gazi Üniversitesi
*Sorumlu yazar: dildarozaslan@hotmail.com

Özet

Amaç

Bu araştırmanın genel amacı MEB tarafından 2017-2018 eğitim-öğretim yılından itibaren seçilen pilot ortaokulların beşinci sınıflarında uygulanmaya başlayan yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulamasına ilişkin İngilizce öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir. Çalışmada, yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulamasının pilot uygulamasına katılan öğretmenlerin uygulama sürecine yönelik görüşleri ile öğretmenlerin süreçte karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri ele alınmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: 1. Yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulaması sürecinde öğretmenlerin karşılaştığı; a. Teknik sorunlar, b. Pedagojik sorunlar, c. Sosyal sorunlar, d. Psikolojik sorunlar nelerdir? 2. Yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulaması için hazırlanan öğretim programlarındaki; a. Kazanımlar, b. Öğretim yöntemleri, c. Konular hakkında öğretmen görüşleri nelerdir? 3. Yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulamasının devamlılığı, pilot uygulama süreci, eğitsel çıktıları, öğrencilerin derse katılımına yönelik etkisi ve yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulaması için hazırlanan ders materyalleri hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?

Yöntem

İngilizce öğretmenlerinin yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulaması sürecine dair görüşlerinin incelendiği bu çalışma, nitel araştırmanın durum çalışması desenine uygun olarak yürütülmüştür. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Kahramanmaraş ilinden yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulaması için MEB tarafından seçilen pilot okuldaki yedi İngilizce öğretmeninden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından uzman görüşü alınarak hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir.

Bulgular ve Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen veriler analiz edildiğinde öğretmenlerin teknik olarak altyapı yetersizliği, ders materyallerinin geç ulaşması, sınıf mevcutlarının fazlalığı, fiziksel ortam yetersizliği, materyal eksikliği, personel eksikliği; pedagojik olarak öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin yetersizliği, öğrencilerin ilgi ve isteklerinin dikkate alınmaması, sınav sistemi ve kazanımların uyumsuzluğu; sosyal derslerin azlığı; psikolojik olarak ise yanlış yapma korkusu, öğrencilerin dil kurallarını anlamlandıramaması ve İngilizceye karşı

önyargı gibi sorunlarla karşılaştıkları sonuçlarına varılmıştır. Öğretmenlerin öğretim programları hakkındaki görüşleri incelendiğinde, kazanımlar hakkındaki görüşlerinin kazanımların öğrenci düzeyine uygun olmaması, kazanımların fazlalığı ve kazanımlarla uyumsuzluğu ile ilgili olduğu belirtilebilir. Öğretmenler öğretim yöntemleri kullanırken sınıf mevcudunun fazlalığından dolayı öğretim yöntemlerini kullanırken sınıf yönetimi kontrolünde zorlandıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler konular hakkında ise günlük yaşama yakın olduğu ve öğrenciler açısından ilgi çekici olmadığı noktasında görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlere yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulamasının devam etme ihtimali hakkındaki görüşleri sorulduğunda bir kısmı teknik sıkıntıların giderilmesi durumunda yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulamasının devam edeceğini, bir kısmı öğrenci ve velilere seçme hakkı tanınması gerektiğini, diğer bir kısmı ise öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınırsa devam edeceği noktasında görüş belirtmişlerdir. Öğretmenler yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulaması için hazırlanan ders materyallerinin öğrencilerin hazırbulunuşluk seviyelerine uygun olmadığını, öğrenciler açısından ilgi çekici olmadığını ve etkinlikler açısından çeşitlilik sunmadığını belirtmişlerdir. Yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulamasının eğitsel çıktılarına dair öğretmen görüşlerinin beklentilerin yüksek olmasından dolayı kazanımların tam olarak amacına ulaşmadığı, öğrencilerin derse olan ilgilerinin arttığı, kazanımlara kısmen ulaşıldığı, öğrencilerde bariz bir ilerlemeye sebep olduğu ve yazma kazanımlarına ulaşılamadığı yönünde olduğu belirlenmiştir. Yabancı dil ağırlıklı eğitim sürecinin sonunda öğretmenler öğrencilerin derse katılımında ve özgüvenlerinde artış olduğunu ve öğrencilerin yanlış yapma korkusunu yendiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler yabancı dil ağırlıklı eğitim uygulamasının pilot uygulamasında bazı eksiklikler olduğunu belirterek sürecin daha verimli hale getirilmesi amacıyla ön değerlendirme sınavının olması, gönüllü öğrencilerin sürece dahil edilmesi, ders materyallerinin öğretmen görüşü alınarak hazırlanması, mevcudun azaltılması ve doğal bir öğrenme ortamı oluşturulması ile ilgili bazı önerilerde bulunmuşlardır. Elde edilen bulgular öğretmenlerin teknik, pedagojik, sosyal ve psikolojik açıdan birçok sorunla karşı karşıya kaldıklarını göstermektedir. Özellikle sürecin işleyişindeki MEB tarafından kaynaklanan teknik aksaklıkların eğitim-öğretim etkinlikleri noktasında öğretmenleri zorladığı öğretmenlerin görüşlerinden anlaşılmaktadır. Öğretmenler öğretim programlarının özellikle kazanımlar noktasında öğrenci düzeyine uygun bulmadıklarını ve kazanım sayısını çok fazla bulduklarını ifade etmişlerdir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin süreç hakkındaki görüşlerinin genel anlamda olumlu yönde bir eğilim gösterdiği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İngilizce Hazırlık Sınıfı, İngilizce Öğretmenleri, Beşinci Sınıf Öğrencileri

ÇALIŞTAY

Yeni Nesil Okulların 2023 Vizyonuna Uygun Olarak Fiziksel ve Eğitimsel (Öğretmen, Yönetim, Atölye, Okul Bahçesi Vb.) Olarak Tanıtılması ve Geliştirilmesi

Hüseyin Sıhat[1], Melin Gezitmen Yeşil[1], Çiğdem Ter[1], Dinçer Bektaş[1], Ayşegül İçten Ağaç[1], Gönül Çavuş[1], Sezin Tiryaki[1], Feride Tapan[1], Fisun Kardelen [1], Gül Pamuk[1], Abdullah Admış[1], Ayşe Özdemir[1], İrfan Çelik[1], Feray Eren[1], Cennet Aksu[1], Nurcan Okcu[1], Songül Apaydın Kelleş[1], Emine Karadağ[1], Nalan Yavuz[1], Havva Geylan[1], Derya Koçyiğit [1], Mine Bunsuz[1], Seyran Başak Öcal [1], Zeki Avşar[1], Selahattin Akgündüz[1], Fatoş Kazgan[1], Musa Yılmaz[1], Duygu Akdemir[1], Ömercan Şentürk[1], Zeliş Kurt[1], Gülsun Yıldız[1], Hakan İpek[1], Bitem Banu Tame[1], Yukabet Yılmaz[1], Hamza Aktaş[1], Davut Ekinci[1], Abdulvahap Bozkurt[1], Mustafa Bahar[1], Ali Vurgun[1], M.çetin Şengül[1], Ayşe Burçak Çelik[1], Dilek Azaklı[1], Berrin Parlak[1], Medine Ertuğrul [2], Ümran Uysal[1] *, Murat Koçali[1], Levent Kırcı[1], Ahmet Sinan Doğanlı[1], Medine Ertuğrul[1], Gökhan Arıkan[1], Berrin Parlak[1], Ahmet Sinan Doğanlı[1], Tahsin Sezer[1], Mustafa Demir[1], Tahsin Sezer[1], Kerem Çiçekce[1]

[1]MEB

[2]Selçuklu Belediyesi Sevgi Anaokulu

*Corresponding author: umranuysal52@gmail.com

Özet

Günümüzde bilgi toplumundan gelişmiş sanayi toplumuna geçilmiştir. Teknolojinin gelişmiş olması hayatımızın her alanına yansımış ve insan hayatı ile bütünleşmiştir. Okullarda bu gelişmeden etkilenmiştir. Okulların öğrenen örgütler olduğu düşünülürse 2023 vizyonu ışığında yeni nesil okulların öğretmen, yönetim ,atölye, okul bahçesi, vb alanlarda geliştirilmesi gerekir. Örgütlerin başarılı olabilmesi için strateji geliştirmeleri gerekir. "Strateji bir örgütün amaçlarına ulaşabilmesi için stratejileri geliştiren, uygulayan ve uygulamalar sonucunda ortaya çıkan sonuçları değerlendirerek kontrol eden faaliyet ve kararlar bütünüdür" (Thomas L. WHEELEN ve J. Davis HUNGER). Eğitim yöneticisinin geleceğe yönelik bakış açısını, onun sahip olduğu vizyon belirler. Günlük hayatta sıklıkla kullanılan vizyon, misyon ,amaç, politika kavramları stratejik yönetimi yakından ilgilendirmekledir (Aktan C.C.: 2000) "Kişinin kendine özgü görüş açısı,derinliğini sınamamış düşüncelerini va ham hayallerini ifade eder"Yeni nesil okullarda 21. Yüzyıl becerilerinin uygulanması kaçınılmazdır. Yöneticiler bilginin getirdiği bu gelişmelerden kaçınamazlar. "Lai ve Viering (2012) ise 21. yüzyıl becerilerini eleştirel düşünme, yaratıcılık, işbirliği, motivasyon, üst bilişsel becerileri şeklinde ele almıştır. Bunun yanında, bazı çalışmalarda öğrenci becerilerinin tanımlanması ya da değerlendirilmesi için öğrenci görüşlerine de başvurulmuştur" Eğitimde asıl önemli olan öğrencinin bilgiye nasıl ulaşabileceğini, ulaştığı zaman o bilgiyi nasıl kullanabileceğini öğretmektir. "UNESCO-Uluslararası Eğitim Birimi (IBE, 1998), 21. yüzyılda eğitimsel içeriğin yeniden düzenlenmesi ve güncellenmesine yönelik dört ana boyut önermiştir: 1- Bilgi için öğrenme. 2- Yapmak için öğrenme (sadece bir mesleki beceriyi değil, birçok durumla başa çıkma ve takımlarla çalışma yeterliliğini elde etmek için öğrenme (-Aksu, 1999, 203-) "Bu becerierin yanında 2023 vizyonu doğrultusunda ders dışı etkinlikler, atölyeler vb

önemlidir. Çocuğun gelişiminde, ders dışı etkinlikler, ders içi faaliyetler kadar önemlidir. Bu tür etkinlikler, öğrencilerin formel öğretim süreci içerisinde öğrendiklerini pekiştiren, bu öğrenmelerin yaşamla ilişkili olduğunu gösteren ve kuramsal öğrenmelerin uygulamaya konulmasını sağlayan etkinliklerdir. Eğitim öğretimle kazandırılan davranışlar ders dışı etkinliklerle destelendiğinde kalıcı izli olmaya bilir. Ders dışı etkinlikleri, formel öğretim etkinliklerinden ayrı veya bağımsız düşünmek olanaklı değildir. Bundan dolayı, okul döneminde de öğrenci öğrendiklerini yaşamla bütünleştirmeli ve öğrenilenlerin doğal yaşamın bir parçası olduğunun farkına varmalıdır. Öğrencinin ders içi eğitim-öğretim etkinliklerini doğrudan etkilemeyen; ancak derste aldığı bilgileri uygulayabildiği, boş zamanlarını dilediği gibi değerlendirebildiği, bir bütün olarak kişiliğini geliştirebildiği, çevresini, toplumu ve yaşamı tanımaya yönelik ders dışı etkinlikler de vardır. Okul içinde, çevresinde veya okulun dışında yapılabilen bu etkinliklere genel olarak ders dışı sosyal etkinlikler adı verilmektedir. Bunlar; sportif etkinlikler, sanat etkinlikleri, kültürel etkinlikler, toplantılar veya törenler, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinden yararlanma ve öğrenci kulüpleridir. Müzik, resim, tiyatro, piyes, okul bandosu, heykel, el sanatları gibi çalışmalar da bu kapsamda ele alınır. Kültürel etkinler de yeni nesil okular ve 2023 vizyonu için de uygun olabilir. Bu tür etkinliklerin amacı; öğrencilere birlikte iş yapma alışkanlığı kazandırmak, onların genel kültürlerini geliştirmek, onlara okuma alışkanlığı kazandırmak ve kendi kültürlerini tanıtmaktır. Öğrencilerin ilgi duydukları alanda yeteneklerini geliştirmeleri, boş zamanlarını verimli bir şekilde kullanmaları, bir kulübün üyesi olarak görev ve sorumluluklarını bilmeleri ve yerine getirmeleri, demokratik tutum ve davranış kazanmaları, çevreye ve topluma hizmet etmeleri ve sınıf içi çalışmaları desteklemeleri için kulüp çalışmaları yapılabilir. Okul bahçeleri düzenlenerek eğitimde etkin olarak kullanılabilir.

Keywords: Yenilikçilik, vizyon Belgesi

POSTER BİLDİRİ ÖZETLERİ

Poster Presentation

Eğitimde Meslek Etiğinin Değerler Çerçevesinde İncelenmesi

Umut Beşer[1] *, Mehmet Ali Akın[1]

[1]Artuklu Üniversitesi

*Corresponding author: umutbeser@hotmail.com.tr

Özet

Yeni nesilleri yetiştirme görevi üstlenmiş öğretmenlerin toplumsal yaşamı temelden etkilediği bilinen bir gerçektir. Böylesine önemli bir mesleğin iyi, doğru, dürüst ve adaletli yapılması beklenir. Öğretmen davranışlarının, öğretmenlik mesleği, okul yöneticileri, meslektaşları, öğrencileri ve velileri ile ilişkilerinde etik ilkelere uygun olmasını gerektirmektedir. Bu araştırmada evren Diyarbakır ili merkez ilçelerinden Bağlar ilçesi örneklem olarak da Namık Kemal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Süleyman Demirel Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Güler Şevki Özbek Anadolu Lisesi görevli 284 öğretmen alınmıştır. Verilerin analizinde t-testi ve Tek Yönlü Varynas (ANOVA) teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın bazı sonuçları şu şekilde özetlenebilir. Cinsiyete ve medeni duruma göre yapılan t testi sonuçlarına göre okula yönelik etik ilkeler, mesleğe yönelik etik ilkeler ve değerler boyutunda gruplar arasında anlamlı farklar bulunamamıştır. ANOVA analizi sonuçlarına göre ise katılımcıların okula yönelik etik ilkeler boyutunda verdiği cevaplar doğrultusunda okul araç – gereçlerini dikkatli kullanırım şeklinde cevap verenlerin öğrenim durumu ortalamalarında anlamlı farklılık çıkmıştır. Yüksek lisans mezunu katılımcılar lisans mezunu katılımcılara göre öğretmenlerin büyük oranda okula yönelik etik ilkelere uydukları sonucuna varılabilir.

Keywords: Etik, Meslek Etiği, Değerler.

Examination of Professional Ethics in Education Within the Framework of Values

Abstract

It is a known fact that teachers, who have the task of raising new generations, fundamentally affect social life. Such an important profession is expected to be done in a good, correct, honest and fair manner. It requires teachers' behavior to be in accordance with ethical principles in their relations with the teaching profession school administrators, colleagues, students and parents. In this study, the population of Diyarbakır province, Bağlar district as a sample of the Namık Kemal Vocational and Technical Anatolian High School, Süleyman Demirel Vocational and Technical Anatolian High School, Güler Şevki Özbek Anatolian High School 284 teachers were employed. In the analysis of the data, t-test and One-Way Variance (ANOVA) techniques were used. Some results of the research can be summarized as follows. According to the results of t test conducted according to gender and marital status, there were no significant differences between the groups regarding the ethical principles, school-related ethical principles and values. According to the results of ANOVA analysis,

there was a significant difference in the educational status of the respondents who answered the respondents' use of school tools carefully as a result of the answers given in the dimension of ethical principles for school. According to the participants with graduate degree, it is possible to conclude that teachers mostly obey the ethical principles related to school.

Keywords: Ethics, Professional Ethics, Values.

Poster Presentation

Sınıf Öğretmen Adaylarının Elektrik Konusundaki Kavram Haritalarının Kavramsal ve Metodolojik İncelenmesi

Eylem Tarhan[1] *, Nilüfer Didiş Körhasan[1]

[1]Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

*Corresponding author: eylem.tarhnn@gmail.com

Özet

Kavram haritaları zihinde yapılandırılan bilginin grafiksel olarak ifade edilmesine imkân veren ve öğretimde sıklıkla kullanılan grafiksel araçlardır. Kavram haritaları, kavramlar arasındaki ilişkilerin nasıl olduğunu göstererek ilk defa öğrencilerin fen ve matematik kavramlarını anlamlı öğrenmelerine yardım etmek amacıyla kullanılmıştır. Kavramların zihinde birbirleri ile anlamlı ilişkilerle ve bilimsel olarak doğru yapılandırılması öğretmenlerin alan bilgileri için önem arz ederken, kavramların öğretimde doğru şekilde ilişkilendirilerek sunulması öğretmenlerin pedagojik alan bilgileri için önemlidir. Bu araştırma, sınıf öğretmen adaylarının günlük hayatın temel fen olgularından birisi olan "elektrik" konusuna ait kavramları nasıl kullandıklarına odaklanmaktadır. Bu kapsamda, kavram haritalama yoluyla sınıf öğretmen adaylarının elektrik konusuna ilişkin kavramalarının ortaya çıkarılması ve kurulan ilişkilendirmelerinin metodolojik olarak incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmaya "Genel Fizik" dersini almakta olan 30 sınıf öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarına "Elektrostatik" ve "Basit Elektrik Devreleri" konularını kapsayan elektrikle ilgili 50 kavram verilerek "Elektrik" konusunda kavram haritası çizmeleri istenmiştir. Öğretmen adayları, kavram haritası çizmeye başlarken kullanacakları temel kavramı seçmeleri konusunda serbest bırakılmışlar ve 50 dakika süresince bireysel kavram haritalarını oluşturmuşlardır. Öğretmen adaylarının çizmiş oldukları kavram haritaları içerik analizine tabi tutulmuştur. Elde edilen tüm kavram haritaları her iki araştırmacının da haritaları ilişkisel puanlama yöntemiyle kodlamasıyla analiz edilmiştir. Öğretmen adayları, 50 kavram arasında en çok elektriklenme çeşitleri ve elektriksel etkileşimleri doğru olarak kullanırken; kısa devre ve Ohm Kanunu kavramlarında yanlış önermeler sunmuşlardır. Çizilen kavram haritaları en az 13, en çok tüm kavram kullanılarak oluşturulmuş, kurulan bağlantılar büyük çoğunlukla doğru olarak ifade edilen önermeleri ve bağlantı yönlerini içermektedir. Kavram haritalarında belirtilen ifadeler öğretmen adaylarının temel elektrik kavramlarını bilimsel olarak doğru ve anlamlı ilişkilendirmelerine işaret etmekle birlikte bu konuda bilimsel olmayan kavramalarını da göstermektedir. Bu araştırmada elde edilen bulgular, öğretmen adaylarının elektrik konusundaki kavramalarının nitel ve nicel olarak ortaya koymakta, aynı zamanda bu öğretim tekniğini nasıl kullandıklarını da ortaya çıkarmaktadır.

Keywords: Kavram Haritası, Öğretmen Adayları, Elektrik

Conceptual and Methodological Examination of Pre-Service Primary Teachers' Concept Maps About Electricity

Abstract

Concept maps are graphical tools allow presentation of constructed knowledge in mind and they are frequently used in instruction. They were used first to help students' meaningful learning of science and mathematics concepts by indicating how associations were among the concepts. While the construction of knowledge with meaningful relations and scientifically correct in mind is important for teachers' subject-matter knowledge, presentation of the concepts associated correctly is important for their pedagogical-content knowledge. This study focuses on how pre-service primary teachers use the concepts of "electricity", which is one of the fundamental science phenomena of daily life. In this scope, by means of concept-mapping, identification of pre-service primary teachers' conceptions of electricity and methodological examination of constructed relations are aimed. 30 pre-service primary teachers taking "General Physics" course participated in the study. By presenting 50 concepts consisting "Electrostatics" and "Basic Electric Circuits" topics, teacher candidates were requested to draw concept map for "Electricity". They were allowed to select the fundamental concept used in starting to draw concept map and they constructed their personal concept maps during 50 minutes. Content analysis was conducted to the drawn concept maps. All maps were analyzed by both of the researchers by using the relational-scoring-method. Among 50 concepts, while teacher candidates used charging and electrostatic interactions mostly correct, they presented wrong prepositions for the concepts of short circuit and Ohm's Law. Drawn maps were constructed by using minimum 13 and maximum all of the concepts and constructed relations mainly included correct expression of the prepositions and directions of relation. As well as the statements in the maps point pre-service teachers' scientifically correct and meaningful associations of the basic electricity concepts, they also indicate unscientific conceptions. This study presents pre-service teachers' conceptions of electricity qualitatively and quantitatively; it also investigates how they use this instructional technique.

Keywords: Concept Map, Pre-Service Teachers, Electricity

Poster Presentation

Bitkinin Bilimsel Yolculuğu

Belgin Arslan[1] *

[1]Lüleburgaz Mektebim Kolejiba
*Corresponding author: belgin.arslan@mektebim.com

Özet

Bu projede iş birlikçi öğrenme, proje tabanlı öğrenme ve disiplinler arası ilişkiler müfredat ile birleştirilmiştir. Okulumuz 7. Sınıf öğrencileri ” Bitkilerde üreme, büyüme ve gelişme ‘’konusu için değişik materyaller hazırlayıp ürün elde etmişlerdir. Öğretmen yardımcı ve rehber, öğrenci ise aktif konumdadır. Projenin ana amacı öğrenciler ve gruplar arasında işbirliğini sağlamak, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve fiziksel yönlerini kullanmalarını sağlamak, STEM ve disiplinler arası yaklaşımların müfredat ile birleştirilip eğitim- öğretimde kullanılmasıdır. Projeye başlamadan önce öğrenciler de, bitkiler de üreme büyüme ve gelişme konusunun Milli Eğitim Bakanlığı kazanımları yoklandı. -Bitki ve hayvanlardaki üreme çeşitlerini karşılaştırır. -Bitki ve hayvanlardaki büyüme ve gelişme süreçlerini örnekler vererek açıklar. -Tohumun çimlenmesini etkileyen faktörlerle ilgili olarak bağımlı, bağımsız ve kontrol edilen değişkenleri içeren bir deney yapılmasını sağlar. -Çiçekli bir bitki üzerinde durulur. Kazanımların yoklanması sağlandıktan sonra öğrenciler 4 kişilik 5 adet heterojen gruplara ayrılır ve seçilecek bağımlı, bağımsız ve kontrol edilen değişkenleri belirlemeleri istenir. Malzemeler, çalışma günü ve yeri belirlendikten sonra öğrencilerin hazırlıklarını tamamlamaları için uygun süre verilir. Bütün öğrencilerin aktif ve gönüllü çalışmasına önem verilir. Projede öğrencilerin çalışması öğrencilerin aktif katılımı, grup çalışması, işbirliğine dayalı öğrenme, yaratıcı düşünme, disiplinler arası yaklaşım ve çoklu zeka kuramı gibi çeşitli beceriler ele alınmaktadır. 1.GRUP Bağımsız değişken: Toprak Bağımlı değişken: Tohumun çimlenmesi Kontrol edilen değişken: Su, güneş, sıcaklık, tohumun yapısı 2.GRUP Bağımsız değişken: Turuf Bağımlı değişken: Tohumun çimlenmesi Kontrol edilen değişken: Su, güneş, sıcaklık, tohumun yapısı 3.GRUP Bağımsız değişken: Pamuk Bağımlı değişken: Tohumun çimlenmesi Kontrol edilen değişken: Su, güneş, sıcaklık, tohumun yapısı 4.GRUP Bağımsız değişken: Kum Bağımlı değişken: Tohumun çimlenmesi Kontrol edilen değişken: Su, güneş, sıcaklık, tohumun yapısı 5.GRUP Bağımsız değişken: Talaş Bağımlı değişken: Tohumun çimlenmesi Kontrol edilen değişken: Su, güneş, sıcaklık, tohumun yapısı Projenin hedef grubunun yaş aralığı 11-12dir. Projeye Özel Mektebim Koleji Ortaokulu 7 Kopernik sınıf öğrencileri ve 7 Kopernik sınıf velileri dahil edildi. Toplam 20 öğrenci projede aktif olarak rol aldı. Veliler projeye dahil edilip öğrencinin okul dışında yaptığı çalışmalarda destek olup öğrencileri gözlemlemeleri ve gözlem sonuçlarını beraber not etmeleri istendi. Proje kapsamında Mektebim Koleji Ortaokulu idaresinden yardım alındı. Projeye katılan her grup kendi ektikleri çim tohumlarının büyümesini izleyerek disiplinler arası yaklaşım ile matematik dersindeki “ Veri Analizi” ünitesindeki kazanımları ile çizgi grafiğini çizerek müfredat ile birleştirilmiş oldu. Rublik değerlendirme ölçeği ile proje grubunun kendi gelişimini takip etmesi, eksiklerin giderilmesi, bilgi, kavrama, uygulama, analiz ve sentez becerilerinin gerçekleştirilmesi sağlandı. Velilere hangi durumda destek olmaları konusunda

bilgilendirme yapıldıktan sonra velilerin yapılan çalışmaları takip etmeleri ve öğrencilere destek olmaları istendi. Disiplinler arası yaklaşım ile Fen bilimleri dersinde bitkinin çimlenmesi için uygun şartların sağlanması ve çim tohumunun ekimi, matematik dersinde veri analizi ünitesi ile çizgi grafiği çizilerek öğrencilerin bilgileri zenginleştirildi. Ayrıca Türkçe ders öğretmenimizden yardım alınarak gelişimin rapor şeklinde takip edilmesi sağlandı. Öğrencilerin projede Fen bilimleri, Matematik ve Türkçe gibi birçok alanla etkileşimleri sağlanarak bilgi ve becerilerini birçok alanda kullanarak deneyim kazanmaları sağlandı. Yapılan değerlendirme sonucunda grup bazında başarı oranı %95 olup istenilen kalıcı öğrenme sağlanmıştır. Ayrıca öğrenciler arasında grup dağılımı gerçekleştirirken farklı seviyede öğrencilerin bir araya gelmesi yani heterojen grupların seçilmesine dikkat edilerek öğrencilerin birbirlerinin deneyimlerinden faydalanabilmeleri sağlandı. Ayrıca proje aşamasında velilere katılım anketi uygulanmıştır. Anket sonucuna göre velilerin %98 oranında aktif olarak katıldığı tespit edildi.

Keywords: Bağımlı, bağımsız Değişken

Poster Presentation

3. Sınıflarda Etkili Trafik Eğitimi

Ayla Atlas[1] *

[1]Özel Arsuz Yükseliş İlkokulu
*Sorumlu yazar: aylaatlas2014@gmail.com

Özet

Trafik günlük hayatımızın bir parçasıdır. Günümüzde anasınıfından itibaren trafik eğitimi verilmesi son derece önemli bir hale gelmiştir. Trafik eğitimi teorik ve uygulamalı olarak verilmeli, çocuklara bilgi ve alışkanlık yönünden olumlu davranışlar kazandırmak hedeflenmelidir. Trafik eğitiminde öğretmenler, anne-babalar ve polisler işbirliği içinde çalışmalıdırlar. Bunun içinde öncelikle anne-babalar ve öğretmenler trafik eğitimi konusunda eğitilmeli, çocukları eğitmeye hazır olmalıdır. Bu uygulamada, İlkokulda trafik eğitimi teorik ve uygulamalı olarak verilebilir mi? ve öğrenci velilerini de proje kapsamına dahil ederek trafik güvenliğinde toplumsal duyarlılık artırılabilir mi? Sorularına cevap aranmıştır. Amaç: 1. Kendisinin, ailesi ve toplum için değerli bir varlık olduğunu kavratmak. 2. Trafiğin düzenli ve güvenli işlemesinde, kurallara uymanın insanlık ve vatandaşlık görevi olduğunu kavratmak. 3. Trafik güvenliğinde toplumsal duyarlılığı arttırmak.

Araştırma Yöntemi ve Veri analizi

Bu projede, bireysel farklılıkları dikkate alan öğrenci merkezli öğrenme stratejileri benimsenmiştir. Bu nedenle, ön anket ve son anketin yanı sıra ölçme ve değerlendirmede öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını sergilemeleri için gözlem, performans ödevi, açık uçlu sorular gibi çoklu değerlendirme teknikleri kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

Proje sonunda yapılan anket sonuçlarına göre öğrencilerin; Trafiğin düzenli ve güvenli işlemesinde, kurallara uymanın insanlık ve vatandaşlık görevi olduğunu kavradıkları, Eğlenceli ve öğretici proje etkinlikleri sayesinde derse daha fazla motive oldukları, Teknolojiyi kullanma becerilerinin arttığı, İş birliği yapma becerilerinin arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: 3.Sınıf, Trafik Eğitimi, Teknoloji Kullanımı

Effective Traffic Traınıng in 3rd Grades

Abstract

Traffic is part of our daily lives. Today, it has become extremely important to provide traffic training from the kindergarten. Traffic education should be given as theoretical and practical, and it should be aimed to give positive behaviors to children in terms of knowledge and habit. Teachers, parents and policemen should work collaboratively in traffic training. First of all, parents and teachers should be trained in traffic education and ready to educate children.

During the project activities, we looked for the answers of ‘’Can traffic education be given in theoretical and practical ways in primary school? and Can we increase the sensitivity to traffic safety by involving the parents ? Aims 1. To understand that he is a valuable asset for his family and the community. 2. To comprehend that regular and safe operation of traffic is a duty of humanity and citizenship. 3. To increase social sensitivity in traffic safety, Method: In this project, student-centered learning strategies that take individual differences into account are adopted. For this reason, multiple evaluation techniques such as observation, performance assignment, open-ended questions were used in order to present the knowledge, skills and attitudes of the students in the evaluation and evaluation as well as the pre survey and the final survey. Results: According to the results of the project at the end of the project; The students became aware of regular and safe handling of traffic is a duty of humanity and citizenship, Thanks to the fun and educational project activities, they are more motivated during the lesson, They Increased the skills of using technology, Collaboration skills have also increased.

Keywords: 3rd Grade, Traffic Training, Using Technologhy

Poster Presentation

10. Sınıflarda İndikatörün Tanımının Ne Olduğu ve Ne İşe Yaradığının Kalıcı Öğretilmesi

Mehmet Özbeytemur[1] *

[1]Özel İskenderun Yükseliş Anadolu Lisesi

*Corresponding author: ozbey7@hotmail.com

Özet

Problem Durumu

Öğrencilerimiz indikatörün ne olduğunu biliyor mu? Günlük hayatta kullandığımız doğal indikatörlerin farkında mı? Kendi pH metremizi yapabilir miyiz?

Amaç

İndikatörlerin tanımının ne olduğunu öğretmek. Kendi pH metremizi yaparak günlük hayatta kullandığımız asit ve ve bazların pH değerlerini ölçmek. Günlük hayatta kullandığımız sebze ve meyvelerin asitler ve bazlarda ne renge sahip olduğunu göstermek. Günlük bir çok olayın içinde kimyanın olduğunu göstermek. Kimyanın gerçek hayatın bir parçası olduğunu göstermek.

Araştırma Yöntemi Ve Veri Analizi

Bu uygulamada gösterip – yaptırma yöntemi kullanılmıştır. Öğrenme pasif bir süreç değil, bu yöntemde öğrenci öğrenmenin merkezinde olacağı için öğrenmenin kalıcılığı artacaktır. Öğrenci de bu uygulamada kimyaya olan ilgi ve merak arttırarak bilimin en temel basamağı olan merak duygusunu uyandırmış olacak. Böylece pozitif bilimlere daha olumlu bakış açısı olacak. Projede uygulama sırasında öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınarak, yaptığı gözlemler dikkate alınarak açık uçlu sorular soruldu. Öğrencilerin önceki öğrendikleri asit – baz bilgileri ile yaptığı deney sonucu öğrendikleri ilişkilendirildi. Bilgi, beceri ve tutumları sergilemek için gözlem, performans ödevi, açık uçlu soru gibi çoklu değerlendirme teknikleri kullanıldı.

Bulgular ve Sonuçlar

Proje öncesinde yapılan ön test ve son test sonuçlarına göre • Öğrencilerin kimyaya olan ilgisinin arttığı, • Kimyanın sadece kitaplarda olmadığını anladıkları ve kalıcı öğrenmenin gerçekleştiği görüldü. • Deneyde gruplar oluşturulduğu için işbirliği becerilerinin arttığı gözlemlendi. Özel İskenderun Yükseliş Anadolu Lisesi 10.sınıf öğrencileri için tasarlanan bu proje, proje tabanlı öğrenme yöntemi hakkında öğrencilere bilgi verme dersleri ile başlamış, öğrenciler takımlara ayrılmış ve her takıma ayrı görevlendirme yapılmıştır. Bu proje ile asit ve bazların bazı renkli maddelerin (çay, kırmızı lahana, üzüm suyu gibi) rengini değiştirmesi deneyleri yapılarak indikatör kavramı ve pH kağıdının tanıtılması baz alınmış, öğrenciler yaparak yaşayarak öğrendikleri için kalıcı öğrenme gerçekleşmiştir. Ayrıca, PH kavramının asitlik ve bazlık ile ilişkilendirilerek açıklanması, sirke, limon suyu, çamaşır suyu, sodyum hidroksit, hidroklorik asit, sodyum klorür, potasyum nitrat ve amonyum klorür çözeltilerinin

asitlik ve bazlık değerlerinin (pH değerlerinin) oluşturulacak pH metre ile belirlenmesi amaçlanmıştır.

Keywords: Ph Metre Yapma, Kimya Sevgisi, Grup Çalışması

Teachıng the Defınıtıon of the Indıcators in Grade 10

Abstract

Problem

Do our students know what the indicator is? Are we aware of the natural indicators we use in our daily life? Can we make our PH meter? This project, which was designed for the 10th grade students of İskenderun Yükseliş Anatolian High School, started with giving info about project-based learning methods, students were divided into teams and each team was responsible for an other work. . With this project, some colored substances (tea, red cabbage, grape juice, etc.) of acid and bases are changed according to the concept of indicator and introduction of pH paper.

Aıms

To teach the definition of indicators. To make our PH meter for measuring indicators, To show what colors and bases the vegetables and fruits we use in our daily life. To show that chemistry is in many events every day. To show that chemistry is part of real life.

Method

During the project, demonstration method was used. Learning is not a passive process, but as the student will be at the center of learning, the persistence of learning will increase. In this application, the student will increase the interest and curiosity about chemistry and will awaken the curiosity which is the most basic step of science. So there will be a more positive outlook on positive sciences. During the project, considering the students' readiness, the students were asked about open-ended questions considering their observations. The students learned the knowledge they learned from previous experiments with acid - base information. Multiple evaluation techniques such as observation, performance assignment, open-ended question were used to demonstrate knowledge, skills and attitudes.

Results

According to pre-test and post-test results • Increased interest of students in chemistry • He has realized that chemistry is not only in books but in every moment of life. • Permanent learning occurs • Since groups were formed in the experiment, it was observed that collaboration skills increased and respected students with different ideas. • Students learned what tools and equipment are used in the laboratory • Students have learned to make accurate measurements in measurement instruments in the laboratory

Keywords: Making Ph Meter, Chemistry Love, Group Work

Poster Presentation

10. Sınıflarda Yenilikçi Yöntemlerle Hücre Döngüsü ve Mitoz Aşamaları Eğitimi

Gülden Çotulay[1] *

[1]Özel İskenderun Yükseliş Anadolu Lisesi

*Corresponding author: gcotulay@hotmail.com

Özet

Bir hücrenin bölünmeye başlayıp bu bölünmeyi takip eden diğer hücre bölünmesine kadar geçen zaman aralığına hücre döngüsü denir. Öğrenciler tarafından karmaşık ve zor olarak algılanan hücre döngüsü ve mitoz aşamasını kalıcı olarak öğretmek, yenilikçi eğitim yöntemlerinden yararlanmak amacı ile hazırlanan proje, Özel İskenderun Yükseliş Anadolu lisesi 10.sınıfında 01 Ekim / 01 Kasım tarihleri arasında uygulanmıştır. Proje etkinlikleri süresince, öğrenciler gruplara ayrılmış, her gruba baz alınan konu ile ilgili farklı bir görev verilmiş, araştırma yapmaları sağlanmış ve proje sonunda tüm grupların edindikleri bilgileri birbirleri ile paylaşım yapmaları istenmiştir. Amaçlar Öğrenmeyi kalıcı hale getirmek, Biyoloji dersini eğlenceli ve yenilikçi yöntemlerle sevdirmek, Sınıfta teknoloji kullanmaya başlamak, İşbirliği yapma becerilerini artırmak, Araştırma yapmaya yönlendirmek,

Araştırma Yöntemi ve Veri analizi

Proje süresince teknoloji destekli eğitim yöntemi ve öğrenci merkezli eğitim yöntemi baz alınmış, işbirliği ile öğrenme yönteminden de yararlanılmıştır. Tek grup, ön test, son test modelinin yanı sıra ölçme ve değerlendirmede öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını sergilemeleri için gözlem, performans ödevi, açık uçlu sorular gibi çoklu değerlendirme teknikleri de kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

Proje sonunda yapılan test sonuçlarına göre öğrencilerin; Zor olarak nitelendirdikleri bir konuyu farklı yöntemlerle kolayca öğrendikleri, Derse daha aktif ve isteyerek katıldıkları, Sınıfta teknoloji kullanmayı sevdikleri, İş birliği yapma becerilerinin arttığı görülmüştür.

Keywords: Biyoloji, Grup Çalışması, Teknoloji Kullanımı

Teachıng Cell Cycle and mitosıs Stages by Usıng Innovatıve Methods in Class 10

Abstract

The time interval between a cell starting to divide and the other cell division following this division is called a cell cycle. The project is designed by the teacher in order to benefit from the innovative training methods and was taught in the 10th grade of İskenderun Yükseliş Anatolian High School between 01 October / 01 November 2019. During the Project activities, students were divided into groups, each group was given a different task related to

the subject, research was provided to them and all groups were asked to share their info with each other at the end of the project. Aims Making learning permanent, To love biology with fun and innovative methods, To start using technology in the classroom, To increase cooperation skills, To start researching, Methods During the project, technology-based education method and student-centered education method were taken as a basis and cooperation method was also used by the students. Multiple evaluation techniques such as observation, performance assignment, open-ended questions were used to show the knowledge, skills and attitudes of the students in the single group, pre-test and post-test model. Results According to the results of the project at the end of the students; They easily learned a topic (they have described as difficult) by different methods, They were more active and willing participation in the lessons, They liked to use technology in class, Collaboration skills have increased.

Keywords: Biology, Group Work, Using Technology in Classroom

Poster Presentation

Çok Yaşayın Çocuklar Ulusal Okul Ortaklığı Projesi

Hatice Doğan[1] *, Serpil Abay[1]

[1]Özel Arsuz Yükseliş İlkokulu

*Sorumlu yazar: haticedogan195454@gmail.com

Özet

Beslenme sağlığı etkileyen çevresel etmenlerin başında gelir. Bu nedenle yeterli ve dengeli beslenme herkes için, özellikle de çocuklar için gereklidir. Bu proje de; proje etkinlikleri aracılığı ile öğrencilerin yeterli ve dengeli beslenme konusundaki temel bilgi düzeyleri, alışkanlıkları ve davranışlarının istendik yönde geliştirilmesi amaçlanmıştır. Proje etkinlikleri öğrencilerin hem eğlenerek öğrenmesini hem de yeni beceriler edinmelerini sağlayacak şekilde oluşturulmuştur. Sınıfta teknolojiyi de kullanmaya başlayarak öğrencilerin bilgisayarı verimli bir şekilde kullanmalarına özen gösterilmiştir. Proje etkinliklerini hazırlarken yenilikçi eğitim yöntemlerinden yararlanılmıştır. Amaç 1-Sağlıklı beslenen bireyler yetiştirmek 2- Öğrencilerin merak etme duygusunu açığa çıkarmak 3-Velileri sağlıklı beslenme sürecine dahil etmek 4-Yaparak-yaşayarak öğrenmelerini sağlamak 5-Sınıfta teknoloji kullanmak 6-Basit ama eğlenceli ve eğitsel deneylerle öğrencinin merak duygusunu arttırmak.

Araştırma Yöntemi ve Veri analizi

Bu projede, proje bazlı öğrenme metodu ile öğrenci merkezli öğrenme yöntemleri kullanılmıştır. Ölçme ve değerlendirmede ön anket ve son anket ölçümlerinin yanı sıra öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını sergilemeleri için gözlem, performans ödevi, açık uçlu sorular gibi çoklu değerlendirme teknikleri kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

Veliler de sağlıklı beslenme sürecine dahil edildi. Öğrencilerin yaparak-yaşayarak öğrenmeleri sağlandı. Öğrencilerin teknolojiyi tüketen değil, üreten olmalarına fırsat verildi.

Anahtar Kelimeler: Sağlıklı Yaşam, Teknoloji Kullanımı, Okul Ortaklığı Projesi

Chıldren! Lıve Long! School Partnerschıp Project

Abstract

Nutrition is one of the environmental factors affecting health. Therefore, adequate and balanced nutrition is necessary for everyone, especially for children. In this project; The aim of the course is to develop the basic knowledge, habits and behaviors of the students about adequate and balanced nutrition by means of project activities. Aims 1- To teach healthy life ways 2- Exposing students' sense of curiosity 3- To include the parents in the healthy eating process 4-Making them learn by living 5-Use technology in the classroom 6-To increase the

student's curiosity with simple but fun and educational experiments Method In this project, student-centered and learning methods are used with project based learning method. Multiple evaluation techniques such as observation, performance assignment, open-ended questions were used in the measurement and evaluation of pre-survey and final questionnaire measurements as well as observation, performance assignment and students' knowledge, skills and attitudes. Results Parents were also included in the healthy eating process. The students were taught by doing-living. Students were given the opportunity not only to consume technology, but to produce them.

Keywords: Healthy Life, Using Technology, School Partnerschip Project

Poster Presentation

Ortaokul 5.Sınıflarda Atasözlerinin Öğretimine Yenilikçi Bir Bakış Açısı

Burcu Esin Memiş[1] *

[1]Özel Arsuz Yükseliş Ortaokulu
*Sorumlu yazar: burcuesin@hotmail.com

Özet

Atasözü, atalardan kaldığı kabul edilen ve toplumun yüzyıllar boyunca geçirdiği gözlem ve denemelerden ortaya çıkan genel kural niteliğindeki kısa, özlü, kalıplaşmış sözlerdir. Toplumun kültürünü ve felsefesini yansıtan özlü sözler olarak kültür unsurlarını geçmişten bugüne taşıması bakımından önemlidir. Yeni neslin bu kıymetli mirastan haberdar olmaları ve bu mirasa sahip çıkmaları sağlanmalıdır. Bu amaçla, Özel Arsuz Yükseliş Ortaokulu 5.sınıf öğrencileri ile eTwinning ulusal ortak okul projesi başlatılmış ve baz alınan 10 atasözü derinlemesine, diğer 10 atasözü ise sadece ders esnasında incelenmiştir. Proje etkinlikleri ortak okul öğrencileri ile tanışma, öğrencilerin küçük gruplara ayrılması ve her bir gruba farklı görevler verilmesi, atasözlerinin araştırılması ve sunum hazırlanması, WordArt web 2 aracı kullanarak kelime bulutları oluşturma, sokak röportajları yapılması, atasözlerinin 3 boyutlu maketlerinin hazırlanması ve okulda sergilenmesinden oluşmuştur.

Amaç

1-Atasözlerini kalıcı olarak öğretmek, günlük hayatta bunları kullanmak. 2-Atasözlerini görseller, maketlerle somutlaştırarak öğrencilerin daha kolay anlamalarını sağlamak. 4-Sınıfta verimli ve kaliteli teknoloji kullanmak.

Araştırma Yöntemi ve Veri analizi

Proje süresince tek grup ön test son test modeli baz alınmış, hem işlem öncesinde, hem de sonrasında ölçüm yapılmıştır. Araştırmanın verileri, öğrencilerin farkındalık düzeylerini belirlemeye yarayan ön değerlendirme anketi (uygulama öncesi) ve son anket (uygulama sonrası) yardımı ile toplanmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

Proje ortağı öğretmenler tarafından belirlenen 10 atasözü detaylı olarak işlenmiş, 10 atasözü ise sadece ders içerisinde anlatılmıştır. Buna göre, proje kapsamında derinlemesine incelenen 10 atasözü öğrencilerin % 90'ı tarafından öğrenilmişken, derinlemesine incelemeden verilen diğer 10 atasözünün anlamını ise öğrencilerin % 80'i karıştırmış, tam öğrenmenin gerçekleşmediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Atasözlerini Kavrama, Yenilikçi Eğitim Yöntemleri, Teknoloji Kullanımı

An Innovatıve Overvıew to the Proverbs in Secondary School 5th Grade

Abstract

Proverb is a short, concise, stereotyped statement which is accepted as an ancestor and is a general rule which emerges from the observations and experiments that the society has been going through for centuries. It is important in terms of conveying the cultural elements from the past to the present. The new generation should be aware of this precious heritage and should be made aware of this heritage. For this reason, this project was initiated with the 5th grade students of Özel Arsuz Yükseliş Secondary School and 10 proverbs based on this subject were examined in depth. The project activities consisted of meeting with partner school students, separating students into small groups, giving different tasks to each group, preparing proverbs and preparing presentations, creating word clouds using WordArt (web 2 tool), making street interviews, preparing 3-D models of proverbs and presenting them in school. Aims 1-To teach proverbs permanently and to use them in daily life. 2-Proverbs visuals, models to make it easier to understand by embellishing students. 4-To use technology in class. Methods During the project, single group pre-test post-test model was used, both before and after the measurement. The data of the study were collected with the help of the pre-assessment questionnaire (pre-application) and the last questionnaire (after the application) to determine the students' awareness level. Results: The 10 proverbs identified by the project partner teachers were taught in detail, and the 10 proverbs were only described in the lesson. According to this, While the 10 proverbs studied in-depth were learned by 90% of the students, 80% of the students were confused with the meaning of the other 10 proverbs.

Keywords: Learning Proverbs, İnnovative Teaching Methods, Using Technology in Classroom

Poster Presentation

Pi Gününün Matematik Dersine Entegre Edilmesi

Meryem Sapmaz Şenol [1] *

[1]Özel İskenderun Yükseliş Anadolu Lisesi
*Sorumlu yazar: mrymsapmaz@gmail.com

Özet

Günümüzde, hızla gelişen eğitim teknolojileri ve yine hızla değişen öğrenci profili nedeni ile özellikle matematik dersini işlerken yeni eğitim yöntemleri denemek artık olmazsa olmazlar arasına girmiştir. Matematik dersinin, çoğu öğrenci için zor, anlaşılmaz ve sevimsiz bir ders olarak algılanması öğretmenlerin bu süreci farklı şekilde değerlendirmelerini gerektirmektedir. Okulumuzda bu algıyı değiştirmek için Pi Günü baz alınmış ve hem pi sayısının anlam ve önemi üzerinde durulmuş, hem de çeşitli etkinliklerle öğrenme süreci eğlenceli bir hale getirilmiştir. Özel İskenderun Yükseliş Anadolu Lisesi'nde okuyan 100 öğrenci ile 04 Şubat / 14 Şubat 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen bu uygulamayla sınıfta teknoloji kullanmaya başlamanın yanı sıra öğrenciler pi sayısı ve bazı geometrik kavramları hem pi sayılı pastalar pişirerek, hem t-shirtler üzerine resimler yaparak, hem de müzik sözleri yazarak öğrenmiş, sokak röportajları ile bu süreç daha da ilginç ve istekle yapılan bir uygulamaya dönüştürülmüştür. Amaç: Matematik dersinin zor, anlaşılmaz ve sevimsiz olduğu algısını değiştirmek, Pi sayısının önemini ve anlamını öğretmek, Sınıfta teknoloji kullanmaya başlamak, Öğrencilerin işbirliği yapma becerilerini artırmak,

Yöntem

Uygulama süresince öğrenci merkezli eğitim yöntemi baz alınmış, işbirliği ile öğrenme yönteminden de yararlanılmıştır. Tek grup, ön test, son test modelinin yanısıra ölçme ve değerlendirmede öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını sergilemeleri için gözlem, performans ödevi, açık uçlu sorular gibi çoklu değerlendirme teknikleri de kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuçlar

Uygulama başlangıcında öğrencilerin % 65 i, pi sayısının ne olduğunu tam olarak bilmediğini ifade ederken, yapılan son test cevaplarından öğrencilerin % 88'inin pi sayısını artık çok iyi kavradığı görülmüştür. Ayrıca uyguma sonunda öğrencilerin; Derse isteyerek geldikleri ve daha fazla motive oldukları, Derse daha aktif katıldıkları, Web 2 araçlarını eğitimde kullanmaya başladıkları, İş birliği yapma becerilerinin arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Matematik Dersi, Pi Sayısı, İşbirliği ile Öğrenme

Integration of Pi Day to Mathematics

Abstract

Today, due to the rapidly developing educational technologies and the rapidly changing student profile, it is no longer a must to try new education methods especially when studying mathematics.The fact that mathematics lessons are perceived as difficult, incomprehensible

and unsympathetic for most students, it requires teachers to evaluate this process differently. In order to change this perception in our school, Pi Day was taken as basis and both the meaning and importance of pi number was emphasized and learning process was made fun with various activities. Aıms: To change the believe that mathematics lesson is difficult, incomprehensible and unsympathetic, To teach the importance and meaning of Pi number, To start using technology in the classroom, To increase students' cooperative skills, Methods: During the study, student-centered education method was taken as a basis and cooperation method was also used.

Keywords: Mathematics, Pi Day, Collaborative Learning

Poster Presentation

Erken Çocuklukta Stem Yaklaşımı İle Eş Zamanlı Uygulama Örneği; Stem Kütüphanesi, Atıktan Stem'e, İlk Stem Setim, Stem Sergisi

Havva Geylan[1] *

[1]MEB- Hacı Sabancı Ortaokulu
*Sorumlu yazar: havvageylan@hotmail.com

Özet

Bu çalışma Hacı Sabancı Ortaokulu'n da 57 öğrencisi bulunan OKUL ÖNCESİ (5-6 yaş)sınıflarında 15.09.2017- 15.03.2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışma dört aşamadan oluşmaktadır. STEM KÜTÜPHANESİ((Kitaplar ve Yüzey oyunları) Piyasada bulunan bilim, deney, meslek konularını içeren öğrencilerin eleştirel düşünme yetilerini geliştirecek, işbirliği yapma ve hayal gücünü destekleyecek hikâye ve masal kitapları tercih edilerek aktif kullanılacak bir kütüphane oluşturulmuştur. Geleneksel ve güncel akıl oyunları da temin edilmiş ve kütüphane zenginleştirilmiştir. Okul öncesi öğrencileri henüz okuma-yazma becerileri kazanmadıklarından aileyi de bu sürece dâhil etmek, nitelikli zaman geçirmelerini sağlamak ve STEM yaklaşımı ile ilgili farkındalık oluşturmak amacıyla okul-aile işbirliği sağlanmıştır. ATIKTAN STEM'E 5E modeli ile STEM yaklaşımı okul öncesi sınıflarında uygulanmıştır. Sınıflandırılmış atıklardan isteyen öğrencilerin hayal ettikleri tasarımları oluşturmak için ihtiyacı olan malzemeleri seçerek işbirliği, eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcılık, iletişim, esneklik, uyum, liderlik, girişimcilik gibi becerileri kazanmasına katkı sağlayabilecek ortam oluşturulmuştur. İLK TASARIM SETİM Sömestır tatili öncesi tüm öğrencilere karne ile birlikte verilmek üzere bir set hazırlanmıştır. Aileleri ile birlikte yapmak üzere giden, ışığı yanan ve zili çalan bir çalışma yapmaları istenmiştir. STEM kazanımları olarak ölçme, sayma, sınıflandırma, simetri, hareket ile ebeveynlerin deneyim ve tecrübelerinden faydalanmak ve aile içi iletişime katkı sunmak hedeflenmiştir. İlk STEM setim öğrencilere dağıtılmadan önce velilere Set ile ilgili yaklaşımlarını belirlemeye yönelik kısa bir anket uygulanmıştır. STEM SERGİSİ; Tatil bitiminde yapılan çalışmaların getirilmesi istenmiştir. Aynı malzemeler verilmiş ve hiçbiri birbirine benzemeyen tasarımlar sınıf içinde sergilenmiştir. Öğrenciler aileleri ile birlikte yaptıkları çalışmaları test etmiş ve sözlü olarak değerlendirmişlerdir. Velilere Set ilgili geri bildirim almak için tekrar kısa bir anket uygulanmıştır.

Sonuç

STEM yaklaşımı ile eğitime erken çocuklukta başlanması 21.YY becerilerinin kazandırılmasında ki hazır bulunuşluluğu artıracaktır. Günlük yaşamda kullanılan basit malzemelerle okul öncesi eğitimde STEM mümkündür. STEM yaklaşımının eğitimde uygulanabilmesi için ailenin de sürece dahil edilmesi önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Stem, Tasarım, Erkençocukluk, Okulöncesi, Kütüphane, Aile, Oyun

Examples of Practıce in Early Chıldhood Wıth a Stem Approach; Stem Lıbrary, My Fırst Stem Kıt, Stem Exhıbıtıon

Abstract

This study was carried out between 15.09.2013 - 15.03.2014 in the pre-school (5-6 years)classes of Haci Sabanci Secondary School with 57 students. The study consists of four phases. Stem library (books and Game games)) A library has been created to develop critical thinking skills of students, including the subject of science, experimentation and profession, and to be used actively by choosing story and fairy tales books to support collaboration and imagination. Traditional and contemporary mind games are also provided and the library is enriched. Since pre-school students have not yet gained literacy skills, School - family cooperation has been provided in order to involve the family in this process, to ensure that they spend quality time and to raise awareness about the concept of the stem. With the 5e model, the STEM approach was applied in pre-school classrooms. By selecting the materials that students need to create the designs they want from classified wastes, an environment that can contribute to gaining skills such as collaboration, critical thinking, problem solving, creativity, communication, flexibility, adaptability, leadership, entrepreneurship has been created. FIRST DESIGN SET Before the semester break, a set was prepared to be given to all students together with the card. They were asked to do a work that went with their parents and lit the light and rang the bell. It is aimed to take advantage of the experience and experience of parents and to contribute to the family communication through measurement, counting, classification, symmetry, movement. Before the first STEM set was distributed to the students, a brief survey was carried out to determine the parents ' approaches to the set. STEM EXHIBITION; The work done at the end of the holiday has been requested. The same materials were given and designs that were not similar were exhibited in class. Students have tested their studies with their parents and evaluated them verbally. A short survey has been conducted again to get feedback on the set of parents.

Result

Starting education in early childhood with STEM approach 21.It will increase the readiness in gaining YY skills. Simple materials used in daily life can be used in pre-school education. The inclusion of the family in the process plays an important role in order to implement the STEM approach in education.

Keywords: Stem, Design, Earlychildhood, Library, Family, Game

Poster Presentation

Özel ve Devlet İlkokullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Fen Bilimleri Materyallerini Kullanım Durumlarının Karşılaştırılması

Sevde Yetik[1] *, Halil Dindar[1]

[1]Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: sevdeyetik@gmail.com

Özet

Bu araştırmada özel ve devlet ilkokullarında çalışan sınıf öğretmenlerinin fen bilimleri materyallerini kullanma durumları karşılaştırılmıştır. Araştırmanın evrenini Şanlıurfa ili özel ve devlet okullarında görev yapmakta olan ilkokul sınıf öğretmenleri, örneklemini ise evrenden random yöntemi ile seçilen 12 farklı devlet okulunda görev yapan 83 sınıf öğretmeni ile 12 farklı özel okulda görev yapan 83 sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 166 öğretmenden oluşturmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin materyal kullanma durumları ile ilgili görüşleri alınmıştır. Özel ve devlet sınıf öğretmenlerinin görüşleri karşılaştırılmıştır. İstatistiki yöntemlerden yüzde, frekans ve t-testi uygulanmıştır. Devlet okulunda ve özel okulda görev yapan sınıf öğretmenleri arasında numune, model, basılı materyal, tepegöz, slayt makinesi, grafik, tablo, şekil, hareketli resim, bilgisayar, mikroskop, kaynak kişiler, laboratuvar malzemelerini kullanma durumları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Diğer materyallerde ise farklılık yoktur. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında özel okulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin devlet okulundaki öğretmenlere göre materyallerden daha fazla yararlandıkları, derslerinde materyalleri daha çok kullandıkları görülmüştür. Materyal kullanma durumları açısından okul türleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Keywords: Fen Bilimleri Öğretim Materyalleri, Özel ve Devlet İlkokulu, Sınıf Öğretmeni.

Poster Presentation

İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersinde Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Becerileri İle Matematik Dersine Yönelik Tutum ve Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Lütfiye Altuntaş[1] *, Yavuz Erişen[1]

[1]Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: lutfiyeyildirim1@gmail.com

Özet

İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersinde Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Becerileri İle Matematik Dersine Yönelik Tutum ve Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Lütfiye Altuntaş1, Yavuz Erişen2 1 Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü 2 Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı

Amaç

İnsan, evrendeki düşünme yetisi olan bir varlıktır. Düşünmede nasıl düşüldüğü önemli olduğu için düşünme becerileri önem kazanmaktadır. Çalışmanın amacı, problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerileri, matematik tutumları ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem

Araştırmanın örneklemini İstanbul ili Maltepe ilçesindeki farklı okullardaki 7.sınıf öğrenciler (n=452) oluşturmaktadır. Araştırmada Kızılkaya ve Aşkar (2009) tarafından geliştirilen problem çözmeye dayalı yansıtıcı düşünme becerisi ölçeği ile Duatepe ve Çilesiz tarafından (1999) geliştirilen matematik tutum ölçeği kullanılmıştır. Veriler betimsel ve anlam çıkarıcı istatiksel analizler yapılarak analiz edilmiştir.

Bulgular

Öğrencilerin matematik problemi ile karşılaşması halinde çoğunlukla yansıtıcı düşündüğü olumlu tutum sergilediği tespit edilmiştir. Problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerisinin “sorgulama” ve “değerlendirme” alt boyutlarının ve matematik tutum alt boyutu “sevgi,ilgi,zevk” in cinsiyet ile farklılaştığı belirlenmiştir. Problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerisinin matematik tutumu ile arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerisi ile akademik başarı arasında pozitif, anlamlı, orta düzeyde ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Kız öğrencilerin akademik başarı ortalamalarının erkek öğrencilere göre, imam hatip ortaokullarının akademik başarı ortalamasının diğer ortaokullara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Akademik başarısı orta düzeyde olan öğrencilerin tutumlarının, yüksek olan öğrencilere göre daha olumlu olduğu bulunmuştur. Akademik başarı ortalaması yüksek olan öğrencilerin problem çözmeye dayalı yansıtıcı düşünme becerisinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç

Öğrencilerin problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerisi ile matematik tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Öğrencilerin problem çözmeye yönelik yansıtıcı düşünme becerisi ortalaması ile akademik başarı arasındaki pozitif, anlamlı, orta düzeyde ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Anahtar Kelimeler: Yansıtıcı düşünme, Tutum, Matematik, Başarı

Keywords: Yansıtıcı Düşünme, Tutum, Matematik, Başarı

Poster Presentation

Happy and Healty

Derya Pınar Şenöz[1] *

[1]Yükseliş Bilim Kampüsü
*Corresponding author: sderyapinar123@gmail.com

Abstract

Everyone has a different perspective on what a healthy lifestyle is, but it really comes down to practicing good health habits and giving up harmful ones. With a healthy lifestyle you can only get positive reinforcements out of it, such as feeling good; you will have more energy, sleep better and be more relaxed, looking good; you will have a nice toned body, strong muscles, bright eyes healthy hair and skin, and most important you will be happy; you will have a better outlook on life. To begin per-say a new "life" you start with small steps, simple changes. Which will produce big changes in time. Two major factors I will be talking about today are healthy eating and exercising. Happiness and health are more closely related than you might think! A healthy lifestyle can boost your mood and increase life satisfaction while a positive mindset can lengthen your lifespan and help you avoid unhealthy habits. Start by reframing your mindset into an optimistic and active perspective. Your diet, habits, and social network can also affect both your mental and physical health. There are four basic methods which they are Creating the Right Mindset, Eating for Health and Food, Practicing Beneficial Habits, Maintaning a Healty Social Life. All the methods have ıts own ranking too.

Keywords: Creating Right Mindset, Healty Life Both Mind and Body, beneficial Habits, maintaining a Healty Social Life, healthy Recipes and Dishes, fresh Brain, good Mood, feel Happy.